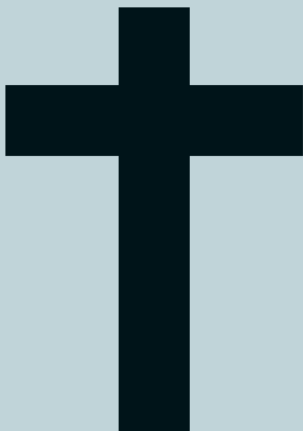

PIIPILI 1S0 T0M

TAKƏLAYA

Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin

PIIPILI ISO TOM TAKELAYA

Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 31 Aug 2023
ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377

Contents

FRT	1
Kancaalaya	2
Luu	15
Lefii	33
Kokalɔyɔ	55
Kɔsɛsɛntɔ Lɛɔyɔ	103
Yosuwee	118
Paasɛnlɛ	124
Luuti	146
Samiyɛɛɪ I	151
Samiyɛɛɪ II	191
Awulaa I	226
Awulaa II	267
Kɔtɔɔsɔtɔ I	306
Kɔtɔɔsɔtɔ II	346
Isɛtɛɛɪ	392
Nehemii	406
Isɛtɛɛ	427
Soopu	437
Yontu	494
Atuwa	637
Lɛmayasɛɛ tɔ	669
Yontu Taa Yontu	680
Isayii	689
Selemii	759
Wula	763
Isekiyɛɛɪ	774
Taniyɛɛɪ	841
Osee	859
Sowɛɛɪ	875
Amɔɔsɪ	879
Apitiyaasɪ	892
Yonaasɪ	895
Misee	898
Nahum	908
Hapakuku	913
Sofoni	918
Asee	923
Sakalɪ	926
Malasi	941
Matiyee	945
Malɛkɪ	999

Luku	1034
Yohaani	1091
Tillaa Tämle	1111
Lom	1128
Kälenti I	1141
Kälenti II	1163
Kalati	1177
Ifeesu	1186
Filipu	1194
Kolosi	1200
Tesaloniki I	1206
Tesaloniki II	1211
Timotee I	1214
Timotee II	1219
Titu	1224
Filemon	1227
Hepäla	1229
Saaki	1246
Piye I	1252
Piye II	1259
Yohaani I	1263
Yohaani II	1269
Yohaani III	1270
Yuti	1272
Kukulutu	1274
OTH	1299

Piipili Iso Təm Takəlaya
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin
 [dop]

© 1999 SIM

Piipili Iso Təm Takəlaya

Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin
 [dop]

Traduction par
 © 1999 SIM

Première édition imprimée
 1999, SIM

Édition électronique
 2017, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

www.ScriptureEarth.org

License Creative Commons

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification 4.0 non
 transposé (CC BY-NC-ND 4.0).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fr>

KANCAALAYA

Kutuluṭu

Kancaalaya takəlaya taa cənəyɛ tə naaki pə tənə pə kancaalaya. Antulinya na ɪ taa nyəm ɲmav kancaalaya, na yəlaa ɲmav kancaalaya, na Iso yəlaa Iseyeli nyəma kancaalaya. Pə waali ɪle, isənaya tu pəsi na tɔ cəkəna antulinya wei ɪ taa tə we isəntə tɔ, na yulu lonte nté leye antulinya taa? Pepe tɔ kɛ antulinya yəlaa fɛi təma na lelen? Yəlaa ká pəsi na pá tayani antulinya? Pə waali kɛ Iso tayana isəna pu ya antulinya yəlaa nyɔɔɲ tɔ, na ɪ yaa Iseyeli nyəma caa Apələham. Inɪ ɪ suna Iso piitim na Iso sɛɛtu kite.

Isəna pə faya Kancaalaya takəlaya tɔ:

Antulinya na kancaalaya yəlaa ɲmav titite 1-2

Kancaalaya yəlaa kpɛɛnav na Kayini na Apɛli pa tɔm titite 3-5

Lum waasuyɔ kɛ Nowee waatu titite 6-10

Papɛli kutuluyɔ sɔsɔɔ ɲmav titite 11

Iso yaawa Iseyeli nyəma caa Apələham titite 12:1-25:18

Apələham pəyalɔ Isaaka na ɪ saali Yakɔpu pa tɔm titite 25:19-37:1

Yosɛfɔ tɔm na Yakɔpu na ɪ nyəma kɛ Icipiti titite 37:2-50:26

PƏ TƏNA PƏ KANCAALAYA

Iso lapu kɛ antulinya na yəlaa

¹ Waatu wei Iso caala isəntənyɔ na tɛtu kɛ lapu təcɛɪ tɔ.

² Tɛtu ntɪ tu wɛ kpɛtɛ kɛ tɔ fɛi tapuyɔ tɔ fɛi nɔyɔ, na tenku luman nyəɲ waasa pə tɔɔ na səkɛtuyɔ nyalaa, na pə kaasi na Iso heelim náá makɪ lum tɔɔ.

³ Ntɛna Iso tɔ sɪ: Pə naaki, ɪlɛna pə suu nav.

⁴ Iso lanlɛ hɛɛna pə naakuyɔ mpɔ tɔ, ɪlɛna ɪ faya-wɪ na səkɛtuyɔ.

⁵ Mpuyɔlɛ Iso ha pə naakuyɔ mpɔ tɔyɔ hətɛ sɪ ilim taa, na ɪ ha səkɛtuyɔ sɪ ahoo.

Pə kpaya tanan na pə suna taanaya, na pə kpaya ahoo na pə nyaali tɔ, pə kpenta kuyaku kancaalaya nyəɲku.

⁶ ɪlɛna Iso tɔ sɪ: Patəma ɪ wɛɛ isətaa, ɪlɛna pə faya isəntənyɔ taa lum na atɛ nyəm.

⁷ ɪlɛna pə lá mpɔ.

⁸ Ntɛna ɪ ha patəma unəɲi hətɛ sɪ isəntənyɔ. Pə kpaya tanan na pə suna taanaya, na pə kpaya ahoo na pə nyaali tɔ, pə kpenta kuyaku naale nyəɲku.

⁹ Mpóyú Iso tɔma sɪ: Atɛ lum ɪ kpenti lona payalɛ taa na pə yelɛ puyulaya tɛtu. ɪlɛna pə lá mpɔ.

¹⁰ Kɛlɛna Iso ha-təɲi hətɛ sɪ tɛtu, na ɪ yaa lumnaa mpɛ sɪ tenkunaa, na ɪ lanlɛ hɛɛ.

¹¹ Ntɛna Iso tɔ sɪ: Tɛtu ɪ luləsi kunyənɔm mpi pə wɛ tɛləkələkɔ tɔyɔ waani waani isu tuɲ na nyutu na pə luləɲi pə pee na á wɛ nyɔɔ. ɪlɛna pə lá mpɔ.

¹² Mpóyú tɛtu luləsa-wəɲi waani waani, na Iso lanlɛ hɛɛ.

¹³ Pə kpaya tanan na pə suna taanaya, na pə kpaya ahoo na pə nyaali tɔ, pə kpenta kuyaku tooso nyəɲku.

¹⁴ Mpuyɔlɛ Iso tɔma sɪ: Kəkəsɪ ɪ wɛɛ isətaa na sí faya ilim na ahoo, na kuyɛɛɲ na pusɪ na lɔɲlɛ na yoluma,

¹⁵ na sí naaki tɛtu, ɪlɛna pə lá mpɔ.

¹⁶ Kəkəsɪ sɔsɔɔnsɪ naaleɲɛ ɪ lapa, na kəkəlaya tókɪ kawulaya kɛ ilim na naale nyəɲka kɛ ahoo. Na ɪ la isətulɔɲasi tɔtɔ.

¹⁷ Mpóyú Iso tɔ sɪ tənaya isətaa na sí naaki tɛtu tɔɔ,

¹⁸ na sí takí kawulaya ke ilim na ahoo, na sí faya ilim na səkpetuyv.

¹⁹ Pə kpaɣa tanaŋ na pə sɪna taanaɣa, na pə kpaɣa ahoo na pə nyaali tɔ, pə kpenta kuyaku liyiti nyəŋku.

²⁰ Ḿpóyó Isə tɔma sɪ: Weesuyv nyəm í sú lɔmnaa taa na sumasɪ náá koləyɪ isɔtaa.

²¹ Ilɛna Isə lá lɔm taa tɔɣəlɛŋ na pə taa weesuyv nyəmnaa ke waanɪ waanɪ, na sumasɪ tɛna, na ɪ laŋlɛ hɛɛ,

²² na í kooli-təyɪ kɔpantv na í tɔ sɪ: ɪ lɔlɪ na í huki na í sú tɛŋkuna, na sumasɪ náá huki tɛtv tɔɔ.

²³ Pə kpaɣa tanaŋ na pə sɪna taanaɣa, na pə kpaɣa ahoo na pə nyaali tɔ, pə kpenta kuyaku kakpasɪ nyəŋku.

²⁴ Ḿpóyó Isə tɔma sɪ: Tɛtv í lɔlɛsɪ weesuyv nyəm tɛnaɣa waanɪ waanɪ isɪ tɔla na taale wontu na atɛ nyamanyamanaa tɛna, ɪlɛna pə lá mpv.

²⁵ Wontunaa mpɛ pa tɛnaɣa ɪ lapa, paa tɔla paa taale wontu paa atɛ nyamanyamanaa, na ɪ laŋlɛ hɛɛ.

²⁶ Ḿpóyó Isə tɔma sɪ: Tɔ ɲmá yɔlv na í wɛɛ isɪ tá tɛtɛŋlɛŋ na í tɔɣv kawulaya ke wontu tɛna tɔɔ, paa tiina paa sumasɪ paa nti.

²⁷ Kelɛna í ɲmá yɔlv isɪ ɪ maɣamaɣa ɪ wɛɛ tɔ. Apalv na alv ke ɪ ɲmá-wɛ isɪ ɪ wɛv tɔ

²⁸ na í kooli-wɛyɛ kɔpantv. Ilɛna í heeli-wɛ sɪ: ɪ lɔlɪ na í huki na í sú tɛtv na í pɛsɪ-tɪ na í tɔɣv kawulaya ke tiina na sumasɪ na atɛ wontu tɛna tɔɔ na í paasɛna-tɪ.

²⁹ Mə tɔɣɔnaɣa ntɛ kɔnyɔnyəm na tɪŋ tɛna pee.

³⁰ Wontu na sumasɪ na weesuyv nyəm tɛna tɔɣɔnaɣa ntɛ nyutv kolekələkətv tɛna. Ilɛna pə lá mpv.

³¹ Mpɔyulɛ Isə nyɛnaa na ɪ laŋlɛ hɛɛ sɔsɔm. Pə kpaɣa tanaŋ na pə sɪna taanaɣa, na pə kpaɣa ahoo na pə nyaali tɔ, pə kpenta kuyaku naatoso nyəŋku.

2

¹ Isəna Isə lapa isɔtaa na atɛ na pə taa weesuyv nyəmnaa tɛna tɔɣɔlɛ.

² Kuyaku naatoso nyəŋku wulɛ ke Isə tɛɛsa ɪ tɔma, ɪlɛna í hɛɛsɪ naatosompɔɣɔlaya nyəŋku wulɛ.

³ Pə tɔɔ kɛ Isə koola-kuyv kɔpantv na í fayasɪ-kv na kv mpaa sɪ kv kɛ ɪ nyəŋku.

⁴ Isəna Isə lapa isɔtɔnvɔv na atɛ tɔɣɔlɛ.

Isə tɪŋ taale

Waato wei Tacaa Isə lapa atɛ na isɔtɔnvɔv tɔ,

⁵ nyutv taa tiika nakəlɪ ka taa fɛɪ tɛtv tɔɔ, pəcɔ nyiilaya nakəlɪ ka taa nyɔkɪ. Mpi tɔ, Tacaa Isə táá yelata sɪ tɛv í nɪ. Pəyɛlɛ yɔlv nɔɣɔlv ɪ taa fɛɪ sɪ í hala tɛtv.

⁶ Ama nikaya kpaakayana na pə niyitiyɪ tɛtv tɛna.

⁷ Ḿpóyó Tacaa Isə kpaɣa tɛtv na í lá yɔlv, ɪlɛna í woso yɔlv muna tɛɛ kɛ weesuyv heelim. Tɛnaɣalɛ yɔlv sɔv feesuyv.

⁸ Ilɛna í lá tɪŋ taale ke Itɛni taa kɛ ilim tɛlulɛ tɔɔ, na í sɪ yɔlv inəyɪ tɔ taa.

⁹ Ntɛna Tacaa Isə yɛlɛ na tɪŋ kupaŋ nyɔ Itɛni taa tɛnaɣa waanɪ waanɪ na ɪ pee tɔɣɔv na lɛlɛŋ. Na tɔyɔv ŋku kv pee haakɪ weesuyv tɔ, na kɔpantv na isayatv pə cɛkənav nyəŋku ka sɛŋa hɛkv taa.

¹⁰ Na pəyɔv nakəlɪ kɛlɛ ká faya Itɛni taa na ká niyitiyɪ tɪŋ taale na ká hɛla pusi liyiti kɛ Itɛni waalɪ.

¹¹⁻¹² Kancaalaya nyəŋka hɛtɛ ntɛ Pisəŋ, kɛlɛ ka cɔɔna Hafila tɛtv nti tɔ taa wɔla kupaŋ na tulaalv kupaŋ na liyitee pələ kɔkpɛɛtələ pə wɛɛ tɔ.

¹³ Pɔɔ naale nyɛŋka hɛte nté Kihɔŋ na kele ka cɔɔna Kusi tetu tɔna.

¹⁴ Na tooso nyɛŋka hɛte nté Tikili, kele ka kpenɔna na ilim tɔhule tɔɔ ké Asilii tetu taa. Pɔɔ liyiti nyɛŋka hɛte nté lɛlati.

¹⁵ M'pɔyɔ Tacaa Iso su yulu ke ltenɛ taale nté tɔ taa si í hala na í paasɔyɔna-té.

¹⁶ Kelɛna í tɔ yulu si: N pɛsɔyɔ na í tɔyɔ taale tunj tɔna pee.

¹⁷ Ama kupantu na isayatu pɛ cekɛnanu tuyu pee paasi ké n kaa tɔŋ. Pɔpɔtu fɛi lɛlɛŋ, kuyanjku í tɔyɔ-yɛ isu n sɛpa.

¹⁸⁻²⁰ Tetu ke Tacaa Iso ka lapa taale wontu tɔna, na sumasi tɔna, na í lá na tɔ polo yulu kin si í nyi hɛla nna í ká ha-ti tɔ, na anɔyɔ pa yaaki-ti. M'pɔyɔ yulu hawa tɔla tɔnaya hɛla, na taale wontu na sumasi tɔna. Ama í ta hiki sɛnɔ wei í mɔna-í tɔ. M'pɔyɔ í tɔma si: Pɛ fɛi si yulu í caya í tike ke mpɔ.

²¹ Ilɛna Tacaa Iso lá na tom kpa yulu na í too isu í sɛpa, na í lɛsi í sɛntaaya lɛŋka na í waasi nantu ke ka lontɛ.

²² Ntɛna í mɔŋna sɛntaaya ŋka í ka lɛsa apalu taa tɔ na í ŋmana alu na í cɛla-í.

²³ Tɔnayalɛ yulu tɔma si:

Aɔhaa, má na unɛ tɔ kaana nantu na mɔwa.

Mpi tɔ, ma taa ké pa lɛsa-í, ílɛ í hɛte nté alu.

²⁴ Pɛ tɔɔ ké apalu ka yɛle í caa na í too na í na í alu pá caya na pá pɛsi yulu kolum.

²⁵ Yulu na í alu pa tɔŋaya kpɛla ke pa naaleɛ, pɛcɔ fɛɛlɛ natɔli tɛ fɛi-we.

3

Iso tɔyɔnyɔ ke Atam na í alu

¹ Taale wontu nti tɔ tɔna Tacaa Iso lapa mpɔ tɔ, tum kɛlɔna tɔ tɔnaya acilayatu. M'pɔyɔlɛ kɔyakɔ nakɛli tum pɔɔsa alu si: Ilɛ tampana Iso yɔyɔtaa si í taa tɔyɔ taale tunj tɔna pee yaa?

² Kelɛna alu náá cɔ si: Aaí, tɔ tɔki halɛm tunj tɔna pee ké.

³ Ama pɛ kaasuyɔ tuyu ŋku ku wɛ halɛm hɛku taa tɔ ku pee tɔ, Iso tɔma si: I taa tɔŋ-yɛ, pɛcɔ í taa tokina-yɛyɛ tokinɔv maɔamaya, pɛ taa kɔɔ na í sí.

⁴ M'pɔyɔlɛ tum nɔyɔ tɛkpav si: Ii sɛki se.

⁵ Ama Iso nyámá si kɔyakɔ ŋku í tɔŋa-yɛ, mɔ isɛ kuliɔi ké isu inɛ í wɛw tɔ, na í nyámá kupantu na isayatu.

⁶ Alu nawa si tuyu ŋku ku nyɛnɔyɔ wɛ teu, pɛcɔ ku pee wɛ isɛsɛɛmɛ na a kuliɔi yɛlaa isɛ. Ntɛna í kooli-kó na í tɔyɔ, na í kaasi na í cɛla í paalu na ílɛ í tɔyɔ tɔtɔ.

⁷ Tɔnayalɛ pɛ kula pa naaleɛ mpɔ pa isɛ na pá cekɛna si pa wɛ tapakpɛla. Ilɛna pá caa hatu kɔwalɛtu natɔli na pá tɔyɔli.

⁸ Pɛ kɛesa taanaya ilɛ Iso Tacaa pola í taale tɔɔ ké cɔɔv nté na pá nu í nɔyɔ. Ilɛna yulu na í alu pá sé na pá ŋmɛli taale tunj hɛku taa.

⁹ Ama Iso Tacaa yáa yulu si: Lɛyɛ n wɛna yɛ?

¹⁰ M'pɔyɔ í cɔwa si: Ma nu nyá nɔyɔ ke taale taa ilɛna sɔyɔntu kpa-m na má sé na má ŋmɛli. Mpi tɔ, ma wɛ tapakpɛtɛ.

¹¹ Tɔnayalɛ Iso Tacaa nɔyɔ tɛkpav si: Awe heelina-ŋ si n wɛ kpɛtɛ? N tɔyɔ tuyu ŋku inɛ maa kisina-ŋ tɔyɔ?

¹² Kelɛna yulu si: Ma tɔyɔa yáa, ilɛ alu wei inɛ n ha-m tɔ inɛ í cɛlɛna-m na má tɔyɔ.

¹³ Ntɛna Iso Tacaa pɔɔsi alu si: Pepe tɔɔ ké nyá lapa mpɔ? Alu nɔyɔ tɛkpav si: Tum tusɛna-m na má tɔyɔ.

¹⁴ M'pɔyɔ Tacaa tɔma tum si:

Timpi n lapa mpɔ tɔ, pu kpatɛ nyá yulɛ tɔɔ ké

kpaakpaale na pə kəli wontu təna,
nyá lotu tɔ́ kɛ́ n ká tuuki nɔ́nɔ́ na ń tókí tetu,
haləna nyá sɛm.

¹⁵ Maa tú patule kɛ́ nyá na alu mə heku,
na nyá luluy nyəma na ɪ luluy nyəma pa heku,
paa nanɪ nyá nyuy na nyáá ló pele pa nɔ́kikite.

¹⁶ Ilena Iso tó alu si:

Maa sɔ́sɪ-ŋ wɔ́sɔ́ kɛ́ nyá ahontotu waatu,
na nsəyi n ká luləna, na n ká nyuləyi nyá paalu kɛ́ teu.
Ama ilé ɪ ká la nyá sɔ́sɔ́.

¹⁷ Ilena í pəsəna apalu tɔ́ si: Timpi n nuna nyá alu na ń tɔ́yɔ́ tɔ́yɔ́ ŋku maa kisina-ŋ tɔ́.

Ma tənşəyi tetu kɛ́ mpusi kɛ́ nyá mayamaya nyá tɔ́.

Wahala na wahala kɛ́ na pácɔ́ ń hiki nyá tɔ́ɔ́naya haləna nyá sɛm.

¹⁸ Nyutu isayatu kɛ́ n ká hala na pácɔ́ ń hiki nyá hatəmɔtu.

¹⁹ Ye hanɔya ta sɔ́-ŋ, n kaa hiki ɪaɔte na ń mɔli.

Haləna kuyaku ŋku paa pi-ŋ tetu nti paa ŋmana-ŋ tɔ́ tɔ́ taa tɔ́.

Mpi tɔ́, n kɛ́ tetu kɛ́, pácɔ́ n ká tayan kulumtu ntəyi pəsuyu tɔ́tɔ́.

²⁰ Mpuyule Atam ha ɪ alu si Ifa. Mpi tɔ́, inəɔle yəla təna tɔ́.

²¹ Ilena Iso Tacaa ku wontu natəli na í liti-ti na í tɔ́ɔ́li Atam na ɪ alu.

²² Tənaɔa Iso Tacaa yɔ́ɔ́taa si: Nɔ́nɔ́ yulu pəsə ɪsu tá taa nɔ́ɔ́luyule kupantu na isayatu pə nyəm tɔ́m taa. Pə tɔ́ tɔ́, tɔ́ taa ye le na í tɔ́yɔ́ weesuyu tɔ́yɔ́ pə le na í weəna weesuyu kɛ́ tam tɔ́.

²³ Ilena Iso tɔ́ɔ́ni-ɪ Iteni taale taa si í sɔ́ haləm kɛ́ tetu nti pa ŋmana-ɪ tɔ́.

²⁴ Mpu pə lapəna na í tɔ́ɔ́ni Atam na í su ɪsɔ́taa tanlaa na pá tan taale mpaav na pá ŋmɛləsəyi pa layalɛ na á muyɔ́ kəkəsɪ kɛ́ ŋmɛlev ŋmɛlev si nɔ́ɔ́li ɪ taa kpətəna weesuyu tɔ́yɔ́.

4

Kayini na Apeeli pa tɔ́m

¹ Ḿpúyó Atam nyəmá ɪ alu Ifa na ilé í lá teu na í lulɪ Kayini. Ilena í tó si: Ma hika apalɔpəyaya na Tacaa tɔ́ŋ.

² Pəle pə waali kɛ́ ɪ lula ɪ neu Apeeli.

Apeeli ka kɛ́ tiikilu na Kayini kɛ́ hátɔ́.

³ Ḿpúyó kuyaku nakuli taalu ləsa ɪ hatəmɔtu taa na í lá Tacaa kɛ́ kɔ́taya.

⁴ Ilena neu náá kpa ɪ heen taa kɛ́ kancaalaya kululəŋ nim nyəŋ na í lá kɔ́taya tɔ́tɔ́. Ilena Tacaa nyəni Apeeli kɔ́taya na pə kɛ́səna-ɪ.

⁵ Ama ɪ kisa Kayini nyəŋka. Tənaɔle pə hanɔ-ɪ teu ɪsu nɔ́həle taa kəkə, na ɪ ɪsɛntaa sɔ́ŋ.

⁶ Ilena Tacaa pɔ́sɪ-ɪ si: Pepe tɔ́ kɛ́ nyá ɪsɛntaa sɔ́ŋaa?

⁷ Ye kupantu kɛ́ n laki, nyá ɪsɛntaa í hetɪ. Ama ye isayatu kɛ́ n laki, kulumtu nti tɔ́ papəna ntɛye nyá nɔ́nɔ́yɔ́ tɛɛ ɪsu tɔ́ɔ́luyɔ́ na tɔ́ tanɔ-ŋ, na tɔ́ caa-ŋ kəluɔ́. Ama pəsi-ti na ń kəli-ti.

⁸ Tənaɔa Kayini tɔ́ma ɪ neu si: Tɔ́ kpa taale, Ilena Kayini kulɪ ɪ tɔ́ kɛ́ təna na í ku-ɪ.

⁹ Mpuyule Tacaa pɔ́sɔ́ Kayini si: Nyá neu Apeeli wele? Ilena í cɔ́ si: Ma nyəmá timpi ɪ weɛ tɔ́? Ma kɛ́ ma neu tanlɔ́ na?

¹⁰ Ilena Tacaa pɔ́sɪ-ɪ si: Pepe lapa mpu? Ma nawa nyá neu caləm kɛ́ atɛ, na pə weɛ si má lɛɛti-ŋ.

¹¹ Nəənəw tətəw ká təŋsi-ŋ mpusi ké timpi n yelaa na tó haa nəwəw na tó li nyá neu caləm ke nyá niŋ taa tó.

¹² Paa n ká hala-təŋi isəna, n kaa waa pulw. N ká la yem cəwəw, n kaa weena təyaya.

¹³ Mpuŋule Kayini cəwa Tacaa si: Ma saləka kəla-m.

¹⁴ Nyəni, saŋa ŋ təŋənəŋi-m tətəw kəpantəw tənə tə taa kəle, ma kaa tasa nyá isəpəle taa ké loosuyə. Maa pəsi yem cəwəw, ma kaa weena təyaya, na wei í hika-m í ku-m.

¹⁵ Tənayale Tacaa nəwəw təkpaŋ si: Aai, ye wei í kuwa Kayini, isu ma fəla pəntəw ke pə təm naatosompəŋəlaya.

Uəna Tacaa yusi Kayini si ye wei í na-ı í taa ku-ı.

¹⁶ Ntəna í se Tacaa na í polo ı cəŋa timpi pa yaa si Yemcəwəlaate təŋəw İteni ilim təlule təw.

Kayini ləlvəw nyəma

¹⁷ Mpuŋú Kayini nyəma ı alw na í lá teu na í ləli Hənəki. Uəna í ŋmə ıcəte na í ha-təŋe ı pəyalw həte.

¹⁸ Mpuŋú Hənəki ləla Ulaati na Ulaati ləli Mehuyayəeli na Mehuyayəeli ləli Metusayəeli, uəna Metusayəeli ləli Leməki.

¹⁹ Alaa naale ke Leməki kpaŋaa, kancaalaya nyəŋ həte nté Ata, naale nyəŋ si Sila.

²⁰ Mpuŋú Ata ləla Yapaali. Yapaali ını ilé ı piitim nté mpa pa tiikiŋi kaləkəŋ na pá swuki coka taa tó.

²¹ İlé ı neu həte nté Yupaali. Yupaali ını ı piitim nté mpa pa makı saŋkənaa na pá hələŋi həsi tó.

²² Sila ilé ı lələna ntəŋe Tupaali-Kayini, wei ı luki nyəŋəlvəw kuşəeməwəw na nyəŋəlvəw mayamaŋa wontu tó. I neu ke pa yaakaya si Naama.

²³ Mpuŋú Leməki təma ı alaa Ata na Sila si:

Ma alaa mə, í nu ma təm yoo.

Mə taa ləlvəw pəalw cətəla-m ké na má ku-ı.

²⁴ Təm naatosompəŋəlaya ke paa ləeti Kayini kulw.

Uəna pá ləeti ma kulw ke təm nutosəw na naanəwəw na naatosompəŋəlaya.

²⁵ Atam pa tasa apaləpəyaya ke ləlvəw uəna lfa ha-kəŋe həte si Səeti, si Tacaa ha ınəŋi apaləpəyaya ləŋka ke Apəeli wei Kayini kuwa tó ı lonte.

²⁶ Səeti ná lapa yəlvəw na í ləli apaləpəyaya na í ha-ke si İncəsı. Waatu ınəŋi yələa caala İso ké səev si Tacaa.

5

Atam ləlvəw nyəma

¹ Atam ləlvəw nyəma həla ntə cənə. Waatu wei İso ŋmə yəlvəw tó, ı ŋma-ı ké isu ı wəe tó.

² Apalw na alw ke ı ŋmawa na í ha-wə si yələa na í kooli-wəŋe kəpantəw.

³ Atam puşı lapa nünəwəw na hiu na naanəwəw (130) ké uəna í ləli pəyaya na ká kpaŋa-ı tətəŋələŋ na í ha-kəŋe həte si Səeti.

⁴ Səeti ləlvəw waali Atam təŋəw puşı nasənəaasa (800) na si taa ké ı tasa apaləpiya na aləpiya ke ləlvəw.

⁵ Atam puşı tənə yoosa nasənəaasa na nünəwəw na hiu na naanəwəw (930) uəna í sí.

⁶ Səeti puşı lapa nünəwəw na kakpaşı (105) uəna í ləli İncəsı.

⁷ Inɔɔsi lɔlɔyɔ waali Seeti tɔyɔ pusɩ nasɛnaasa na naatosompɔyɔlaya (807) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlɔyɔ.

⁸ Seeti pusɩ tɛna yoosa nasɛnaasa na nunɔwa na naanɔwa na naale (912) ɔlena ɩ sɩ.

⁹ Inɔɔsi pusɩ lapa nunaasa na naanɔwa ɔlena ɩ lɔlɩ Kenanɗ.

¹⁰ Kenanɗ lɔlɔyɔ waali Inɔɔsi tɔyɔ pusɩ nasɛnaasa na naanɔwa na kakpasɩ (815) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlɔyɔ.

¹¹ Inɔɔsi pusɩ tɛna yoosa nasɛnaasa na nunɔwa na kakpasɩ (905) ɔlena ɩ sɩ.

¹² Kenanɗ pusɩ lapa nutoso na naanɔwa ɔlena ɩ lɔlɩ Malalɛli.

¹³ Malalɛli lɔlɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasɛnaasa na nɔlɛ (840), na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlɔyɔ.

¹⁴ Kenanɗ pusɩ tɛna yoosa nasɛnaasa na nunɔwa na naanɔwa (910) ɔlena ɩ sɩ.

¹⁵ Malalɛli pusɩ lapa nutoso na kakpasɩ ɔlena ɩ lɔlɩ Yeleti.

¹⁶ Yeleti lɔlɔyɔ waali Malalɛli tɔyɔ pusɩ nasɛnaasa na hiu na naanɔwa (830), na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlɔyɔ.

¹⁷ Malalɛli pusɩ tɛna yoosa nasɛnaasa na nunaasa na naanɔwa na kakpasɩ (895) ɔlena ɩ sɩ.

¹⁸ Yeleti pusɩ lapa nunɔwa na nutoso na naale (162) ɔlena ɩ lɔlɩ Henɛkɩ.

¹⁹ Henɛkɩ lɔlɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasɛnaasa (800), na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlɔyɔ.

²⁰ Yeleti pusɩ tɛna yoosa nasɛnaasa na nunɔwa na nutoso na naale (962) ɔlena ɩ sɩ.

²¹ Henɛkɩ pusɩ lapa nutoso na kakpasɩ ɔlena ɩ lɔlɩ Metusalem.

²² Metusalem lɔlɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ ɲmɔnɔyɔ na nunɔwa (300), na sɩ taa kɛ ɩ tɛna Iso kɛ teu na ɩlɛ ɩ wɛ ɩ waali, na ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlɔyɔ.

²³ ɩ pusɩ tɛna yoosa ɲmɔnɔyɔ na nunɔwa na nutoso na kakpasɩ (365).

²⁴ Henɛkɩ ka tɛna Iso kɛ teu kɛ na Iso wɛ ɩ waali. Pɛ kɔma na pɛ keesi ɔlena Iso kpaya-ɩ na ɩ se, nɔyɔlɔ ta tasa-ɩ nav.

²⁵ Metusalem pusɩ lapa nunɔwa na nunaasa na naatosompɔyɔlaya (187) ɔlena ɩ lɔlɩ Lemɛkɩ.

²⁶ Lemɛkɩ lɔlɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasɛtoso na nunɔwa na nunaasa na naale (782), na sɩ taa kɛ ɩ lɔla apalɔpiya na alɔpiya.

²⁷ Metusalem pusɩ tɛna yoosa nasɛnaasa na nunɔwa na pɔyɔlayafɛi nutoso na naanɔwa (969) ɔlena ɩ sɩ.

²⁸ Lemɛkɩ pusɩ lapa nunɔwa na nunaasa na naale (182) ɔlena ɩ lɔlɩ apalɔpɔyaya

²⁹ na ɩ ha-ke sɩ Nowee. Mpi tɔ, ɩ tɔmaya sɩ ɩnɛ ɩnɩ ɩ ká hɛsɛna tá laɲa kɛ ta ɩkaalenaa na tá wahala tɛma taa kɛ tetu nti ɩnɩ Tacaa tɔɲsa mpusi kɛ tá tɔɔ tɔ tɔ taa cɛnɛ.

³⁰ Nowee lɔlɔyɔ waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasɛlɛ na nunɔwa na nunaasa na naanɔwa na kakpasɩ (595) na sɩ taa kɛ ɩ lɔla apalɔpiya na alɔpiya.

³¹ Lemɛkɩ pusɩ tɛna yoosa nasɛtoso na nunɔwa na nutoso na naanɔwa na naatosompɔyɔlaya (777) ɔlena ɩ sɩ.

³² Nowee pusɩ lapa nasɛlɛ na nunɔwa (500) ɔlena ɩ lɔlɩ Sem na Kam na Yɛfɛtɛ.

6

Yvlɩ ɩsayatɩ

¹ Yɛlaa kɔma na pá huki tetu tɔɔ na pá lɔlɩ pɛɛlaa.

² Mpɔyɔ ɩsɔtaa yɛlaa nawa sɩ pɛɛlaa mpe pa tewa, ɔlena pá kpaya pa taa mpa pa sɔɔlaa tɔyɔ alaa.

³ Ntɛna í tó sɪ: Ma feesuɣu kaa caya yulu taa ké tam. Mpi tɔ, ɪ ké yulu ké. Pə tɔɔ tɔ pə kpaɣav pənɛntɛ tɔ ɪ weesuɣu tɛna tayaləŋ nté pusi nɪnɔwɔ na hiu (120).

⁴ Waatu wei pa lula pa piya mpe tɔ pa lapa tookonaa ké na pá kɔɔ na pá tasa tookonaa mpeɣe luluyɔ, na mpe pa lapəna lɔŋtaa akanaa na pa hətɛ yaa.

⁵ Mpúyú Tacaa nawa sɪ yɛlaa isayatu tɛləsa mpələ kɛ tɛtu taa, na isayaləmayasələ tike kɛ pa wɛna paa ifemle nte.

⁶ Mpúyú Tacaa lanlɛ wakɛlaa na pə wu-ɪ səsəm kɛ mpi pə tɔɔ ɪ ɲmá yulu tɔ.

⁷ Ntɛna í tó sɪ: Isu ma kpiisa yɛlaa mpa ma ɲmawa tɔɣɔ tɛtu tɛna tɔɔ, pə kpaɣav yulu na pə polo tətɛ tɔ, na sumasɪ, na atɛ nyamanyamanaa tɛna tɔ. Ma lanlɛ wakɛlaa na ɲmav ké.

⁸ Ama Nowee tike kɛ Tacaa lanlɛ hɛɛnaa.

Nowee waasɔyɔ

⁹⁻¹⁰ Nowee na ɪ nyɔma pa tɔm ntɔ. Nowee ka wɛna piya tooso ké, Sem, na Kam, na Yɛfɛtɛ. ɪ ka kɛ kupaŋ ké na í siyisaa na í tɔŋɣɪ Isɔ ké tɛu kɛ ɪ waatu taa na Isɔ wɛ ɪ waali.

¹¹ Yɛlaa ka wakɛlaa ké, na pá lakɪ tɔmaya mɔsɔŋ kɛ Isɔ isɛntaa.

¹² Isɔ nyɛna tɛtu ɪlɛna í ná sɪ yɛlaa tɛna wakɛlaa ké.

¹³ Mpúyú Tacaa heela Nowee sɪ: Ma tó ma taa sɪ maa wakɛlɪ yɛlaa tɛna, mpe pa suulina isayatu kɛ antulinya taa. Pə tɔɔ tɔ maa kpiisi pa tɛnaya tɛtu tɔɔ.

¹⁴ Caa tɔyɔ kupaŋkɔ nakulɪ na ɲ saakɪ nyá tɔɣɪ atakaa pɔɣɔluyɔ səsɔɔv^a na ɲ tala kɔ taa ké naŋsi naŋsi, na ɲ taa-kuyɔ tɔyɔ cɛləm kɛ kɔ taa na kɔ waali.

¹⁵ Isɛna n ká la-kɔ tɔyɔlɔ, kɔ tayaləŋ ká wɛɛ mɛɛtɛlənaa nɪnɔwɔ na nule na naanɔwɔ (150) na kɔ wan kɛ mɛɛtɛlənaa hiu na kakpasɪ na kɔ kɔŋkuluməŋ kɛ mɛɛtɛlənaa naanɔwɔ na kakpasɪ.

¹⁶ Na ɲ tɔlɪ-kuyɔ pətɔtɛ kɛ mpiiŋ naalɛ kɛ lɔpɔtu luyɔ tɛɛ na nɔnɔɣɔ kɛ kɔ kɔŋkɔŋ taa. Na ɲ la-kuyɔ atɛ na isɔ kutuluy kɛ tooso.

¹⁷ ɪlɛna máa yɛlɛ na lum səsɔɔm watɪ tɛtu tɔɔ, na má kó pə tɛna mpi pə feesiɣi tɔ. Tɛtu tɔɔ nyəm tɛna ká sɛna.

¹⁸ Ama má na nyá tu pɛɛlɪ nɔɣɔ sɪ maa waasɪ-ɲ. Na nyana nyá alɔ na nyá pɔyalaa na nyá poolaa í ká sɔv kɔ taa.

¹⁹⁻²⁰ Na ɲ ləsɪ wontu tɛna taa kɛ apalɔ na alɔ, na sumasɪ taa ké mpɔ na atɛ nyamanyamanaa taa kɛ mpɔ tɔtɔ, na tɔ sɔv nyá kiŋ kɛ atakaa pɔɣɔluyɔ taa na pə ya tɔ piitim.

²¹ Kpaɣa tɔɣanasɪ nsi nsi mə na wontunaa mpe í ká tɔkɪ tɔ.

²² Mpɔ inəɣɪ Nowee tɔŋaa na í lá pə tɛna mpi Isɔ tó-ɪ tɔ.

7

Nowee sɔv atakaa pɔɣɔluyɔ taa

¹ Mpúyú Tacaa tɔma Nowee sɪ: Nyana nyá tɔɣaya tɛna í sɔv atakaa pɔɣɔluyɔ taa. Mpi tɔ, nyá tike kɛ ma nawa wei ɪ nukəna-m tɔɣɔ yɛlaa panɛ pa hɛkɔ.

² Ləsɪ wontu nti pa pəsəɣɪ pá lá kɔtaya tɔɣɔ apalɔ na alɔ kɛ tɔm naatosompɔɣɔlaya. ɪlɛna ɲ ləsɪ nti tɔ fɛɪ kɔtaya lapənav tɔɣɔ apalɔ na alɔ tike.

³ Na ɲ ləsɪ sumasɪ taa kɛ apalɔ na alɔ kɛ tɔm naatosompɔɣɔlaya, na ɲ waasɪ sɪ piitim na sɪ taa tɛ tɛtu tɔɔ.

^a **6:14 atakaa pɔɣɔluyɔ səsɔɔv:** Tɔ ta caa sɪ tɔ tɛləsɪ sɪ kpiluyɔ mpi tɔ, pə taya Nowee caa sɪ í na ɪ samaa pá sɔv na pá tɛsɪ lum.

⁴ Pə taɣa pulu tɔɔ, pə kaasa wee naatosompɔɣɔlaya kɛ na mǎ yele na tɛv nu ilim na ahoo kɛ kuyɛɛɲ nule tɛcu, na lɔm kpiisi yɔlaa na wontu tɛna.

⁵ Ilɛna Nowee la pə tɛna isɩ Tacaa heela-ɪ tɔ.

Lɔm sɔsɔɔm watɔvɔ

⁶ Pənaɣa ŋka lɔm waasa tɛtu tɔ Nowee wɛna isɩ pusi nasɛtoso (600).

⁷ Ilɛna ɪ na ɪ alɔ na ɪ pɔyalaa na ɪ poolaa pǎ suv atakaa pɔɣɔlvɔv taa na pǎ fiti lɔm kɔwǎásɛm mɛɪ.

⁸ Mǔpɔyɔ wontu nti pa pəsəɣi pǎ lá kotaya tɔ na nti tɔ fɛi kotaya lapənau tɔ na sumasi na atɛ nyamanyamanaa tɛna

⁹ suv atakaa pɔɣɔlvɔv taa kɛ apalɔ na alɔ isɩ Tacaa ka heeluyɔ Nowee tɔ.

¹⁰ Kuyɛɛɲ naatosompɔɣɔlaya tɛwa ilɛna lɔm watɪ tɛtu tɛna.

¹¹⁻¹² Nowee lɔlvɔv pənaya nasɛtoso nyənka isɛtu naale nyən kuyɛɛɲ naanɔwa na naatosompɔɣɔlaya nyənku wule kɛ tɛv anaam nɔɣɔlv ɪ pɔla ilim na ahoo, halɛna kuyɛɛɲ nule tɛcu. Pə caya kɛ isɩ isɛtɔnɔvɔv yawa na atɛ sɛɛlaa nǎá tɔli isɩ pɔɔɲ sɔsɔɔɲ.

¹³ Kuyaku ŋku kv maɣamaya kɛ Nowee na ɪ alɔ na ɪ pɔyalaa Sem na Kam na Yɛfɛtɛ na ɪ poolaa tooso pa suv atakaa pɔɣɔlvɔv.

¹⁴ Pǎ na wontu tənaya piitim piitim. Pə kpaxav tɔla, na taale wontu, na sumasi, na atɛ nyamanyamanaa tɛna.

¹⁵⁻¹⁶ Mǔpɔyɔ wontu tɛna súb atakaa pɔɣɔlvɔv taa kɛ apalɔ na alɔ isɩ Isɔ ka heeluyɔ Nowee tɔ. Ilɛna Tacaa tɛki pa tɔɔ.

¹⁷ Kuyɛɛɲ nule tɛcu kɛ tɛv nuwa, ilɛna lɔm kpa na pǎ kɛli atakaa pɔɣɔlvɔv, na pǎ kpaasi-kuyɔ isɛtaa.

¹⁸ Lɔm tɔɔwa sɔsɛm na pǎ sú tɛtu tɔɔ na atakaa pɔɣɔlvɔv nǎá wɛ pə tɔɔ tɛhɔɲlɛɛ.

¹⁹ Pə tɔɲna suɣi na pǎ puki halɛna pǎ waasi pɔɔɲ sɔsɔɔɲ inɩ ɪ tɛna kɛ antulinya tɛna taa.

²⁰ Lɔm kpawa na pǎ tɛɛ pɔɔɲ kɛ kɔɲkɔlvɔmɛɲ kɛ mɛɛtɛlɛnaa kakpasɩ.

²¹⁻²² Antulinya taa weesuyɔ nyəm tɛna sɛpənə, pə kpaxav yɔlaa na wontunaa tɔ.

²³ Mǔpɔyɔ Tacaa kpiisa weesuyɔ nyəm tənaya tɛtu tɔɔ. Nowee na ɪ nyéma mpa paa wɛ atakaa pɔɣɔlvɔv taa tɔ pa tike kɛ pə yɛlaa.

Lɔm kɔwǎásɛm nyɔɔv

²⁴ Mǔpɔyɔ lɔm suwa tɛtu tɔɔ kɛ kuyɛɛɲ nuɔnɔwa na nule na naanɔwa (150) tɛcu.

8

¹ Isɔ tá sɔɔ Nowee na wontunaa mpa paa wɛ ɪ kin kɛ atakaa pɔɣɔlvɔv taa tɔ pa tɔɔ. Ilɛna ɪ yele na heelim mǎ na lɔm nyɔɔ.

² Na atɛ sɛɛlaa tɛki na isɛtɔnɔvɔv nyala na tɛv fɛɛ kv ta tasa nuu.

³ Ilɛna lɔm nyɔɔ tɛtu tɔɔ. Kuyɛɛɲ nuɔnɔwa na nule na naanɔwa (150) taa kɛ lɔm caala pasɔvɔ.

⁴ Mǔpɔyɔ atakaa pɔɣɔlvɔv polaa na kó caya Alalaa pɔvɔv nyɔvɔv taa kɛ isɛtu naatosompɔɣɔlaya nyən kuyɛɛɲ naanɔwa na naatosompɔɣɔlaya nyənku wule.

⁵ Na lɔm pasəɣi mɛɪ, halɛna isɛtu naanɔwa nyən kuyaku kancaalaya nyənku wule nte pə nyu pɔɔɲ nyɔɔɲ tɔ.

⁶ Kuyɛɛɲ nule tɛwa ilɛna Nowee tɔli atakaa pɔɣɔlvɔv pətɔtɛ

⁷ na ɪ ləsi katəkatɔvɔv na kó cɔɔki isɛtaa kɛ yem, halɛna lɔm nyɔɔ tɛtu tɔɔ.

⁸ Ilɛna ɪ ləsi alukuku sɩ ɪ naa sɩ lɔm pasa tɛtu tɔɔ yǎá isəna.

⁹ Ama alukuku laɲa timpi í tu sɔpi sɔpuɣu maɣamaɣa tɔ, ɪlena í mələna Nowee tɔɔ. Mpi tɔ, lɔm ká waasa tɛtu təna tɔɔ ké. Na Nowee siisi na í kpa alukuku na í mələna-ı í kin.

¹⁰ Nowee tasa taɲɔɣu tɔtɔɣo kuyeeɲ naatosompɔɣolaya ɪlena í ləsi alukuku ke tɔm naale nyəm.

¹¹ Taanaya taanaa ɪlena ɪlé ı mələna Nowee tɔɔ na tɔɣu hatu kɔneyetətu tɔuna ı nɔɣo. Tənaɣale Nowee cəkənaa sɪ lɔm pasa tɛtu tɔɔ.

¹² Nowee tasa taɲɔɣu ke kuyeeɲ naatosompɔɣolaya tɔtɔ, ɪlena í tasa alukuku ke ləsɔɣu ke tɔm tooso nyəm. Ama alukuku ta tasa mələɣu.

¹³ Pənaya nasətoso na kɔlɔmaya nyəɲka ɪsɔtu kancaalaya nyəɲ kuyaku kancaalaya nyəɲku ke lɔm nyɔɔwa tɛtu tɔɔ. Nowee kɔɔla atakaa pɔɣolɔɣu lɔpɔtu ɪlena í ná sɪ tɛtu wɔlaa.

¹⁴ ɪsɔtu naale nyəɲ kuyaku hɪu wule ke tɛtu tɔɔ wɔlaa təwayawaya.

¹⁵ Mpɔɣule ɪsɔ tɔma Nowee sɪ:

¹⁶ Nyana nyá alɔ na nyá pəyalaa na nyá poolaa í lu atakaa pɔɣolɔɣu taa.

¹⁷ Na ń kpenna wontunaa nti tə təna. Pə kpəɣav tɔla na sumasɪ na ate nyamanyamanaa təna tɔ, tə lɔlɪ na tə huki na tə yá tɛtu tɔɔ.

¹⁸⁻¹⁹ ɪlena Nowee-we na wontu təna pá lu atakaa pɔɣolɔɣu taa.

²⁰ Mpɔɣú Nowee ɲmá Tacaa ke kɔtaya tɔlate, ɪlena í ləsi wontu təna nti tə mɔna kɔtaya lapɔ tɔ na sumasɪ nsi sɪ mɔna kɔtaya lapɔ tɔ sɪ təna sɪ taa ké kɔlɔm kɔlɔm ɪsu tə piitimnaa wɛɛ tɔ na í lá Tacaa ke kɔtaya ɲka kəkɔ lusa ka təna tɔ.

²¹ Tacaa nɪ kɔtaya ɲke ka sɔɔsɔɲ na ı laɲle hɛɛ na í tɔ sɪ: Ma kaa tasa tɛtu ke mpusi tɔɲsɔɣu ke yɔlɔ ɪsayatɔ tɔɔ ɪsu maa lapɔ tɔ, na ma kaa tasa weesuyɔ nyəm tənaya wakələɣu. Mpi tɔ, yɔlɔ ləmaɣasələ ké ɪsayale ke hatoo ı hɔɔv tɛɛ ké.

²² Tuutu na kɔmtɔ, watɔ na haɲaya, lɔɲle na yoluma, ɪlim na ahoo pə kaa yele lapɔ haləna antulɪnya polo na í kɔlɪ.

9

Nowee na ɪsɔ pa nɔɣo pɛɛlɔɣu

¹ Mpɔɣú ɪsɔ koola Nowee na ı piya ke kɔpantɔ sɪ: ɪ lɔlɪ na í huki na í sú tɛtu.

² Ma tɔ mə nɪɲ taa ké wontunaa tənaya, paa ate nyəntɔ, na sumasɪ, na tiina, na ate nyamanyamanaa. Pə tɔɔ ké wontu nti tu wɛɛna mə sɔɣɔntɔ ke sɔsɔm.

³ ɪ pəsəɣɪ na í tɔɣo wontunaa mpe ɪsu í tɔkɔɣu kɔnyɔnyɔm tɔ.

⁴ Ama kɔlɔmtɔ ké sɪ ye ı caa kpəntɛ ke tɔɣɔv, í lɛntɪ na caləm lu na pəcɔ. Mpi tɔ, caləm taa ké weesuyɔ wɛɛ.

⁵ Ye wei í kɔwa yɔlɔ, maa lɛɛtɪ pɔntɔ, paa yɔlɔ paa wontuyɔ.

⁶ Ye nɔɣɔlɔ kɔwa ı tɔɣɔntələ, yɔlɔ tɔtɔ ká kɔna pɔntɔ.

Mpi tɔ, ɪsɔ ɲmá yɔlɔ ké ɪsu ı maɣamaɣa ı wɛɛ tɔ.

⁷ Mɛ mu lɔlɪ na í huki na í yá tɛtu təna taa.

⁸ Mpɔɣú ɪsɔ tasa Nowee na ı pəyalaa ke heeluyɔ sɪ:

⁹ Má na-me tu pɛɛlɪ nɔɣo na ká wɛɛ mpɔ haləna mə lɔlɔɣu nyáma ke mə waalɪ.

¹⁰ Na pə kpenna wontu təna nti tə líí atakaa pɔɣolɔɣu taa tɔ.

¹¹ Ma sukɪ ma nɔɣo sɪ ma kaa tasa weesuyɔ nyəm kpiisuyɔ ke tɛtu tɔɔ na lɔm. Pəcɔ lɔm kɔwáásəm mpi pə kaa tasa kɔntɛ na pə wakəlɪ tɛtu.

¹²⁻¹³ ɪlena ɪsɔ tasa sɪ: Ma tɔɣɪ kaɣalɔ na í hɔlɔ́yɪ tam tɔɔ ké nɔɣo ɲka má na-me na weesuyɔ nyəm təna na mə waalɪ lɔlɔɣu nyáma tə pɛɛlaa tɔ.

¹⁴ Má kɔma na má kpɛyɛla ɲmɔntɔ ke ɪsɔtaa, kaɣalɔ ka kaya ké,

¹⁵ Ilena pá tóosi-m nɔɔɔ ŋka ma su mə na weesuɣu nyəm təna si lɔm kówáásəm mɔ́ pə kaa tasa kɔntɛ na pá kpiisi weesuɣu nyəm.

¹⁶ Isotɔnɔɣu taa ké kayalɔ ká kaya, na má nyəna-ɪ ɪlɛ pə tóosi-m nɔɔɔ ŋka ma su weesuɣu nyəm təna tɔ.

¹⁷ Mpi pə hɔlɔɣi nɔɔɔ ŋka ma su-wɪ tɔɣɔlɛ.

Nowee na ɪ pəyalaa pa tɔm

¹⁸ Nowee na ɪ pəyalaa mɔ́ pa lu atakaa pɔɣɔlɔɣu taa tɔɣɔlɛ Sem na Kam na Yɛfɛtɛ. Kam ɪlɛ ɪ lɔlɔna Kanaaŋ.

¹⁹ Nowee piya mɔ́ pə piitim hukina antulinya təna.

²⁰ Mɔ́pɔ́yó Nowee nika tɛtɔ haləm na ɪ caali lesɛŋnaa sɔɔ.

²¹ Ilena ɪ nyɔɔ pə sɔlɔm na pá kó-ɪ na ɪ wɔɣɔsi ɪ wontu na pá yeɛ-ɪ tapakpɛtɛ kɛ cɔkɔlɛ taa.

²² Mɔ́pɔ́yɔlɛ Kanaaŋ caa Kam nawa ɪ caa tapakpɛtɛ, na ɪ nyəni, ɪlena ɪ polo na ɪ tayasi ɪ taalɔnaa kɛ awali.

²³ Ntəna Sem na Yɛfɛtɛ pá kɔɔa kɔɔi na pá hɔɣɔli-ɪ na pá tɔna waali waali na pá takɪ pa caa. ɪlɛ pa ta na ɪ tapakpɛtɛ. Mpi tɔ, waali waali ké pa tɔmnaa.

²⁴ Nowee sɔlɔm kɔma na pá cé ɪ isɛntɔ na ɪ nu nti ɪ pəyalɔ sɛkpɛlu nyəŋ Kam lapa tɔ.

²⁵ Ilena ɪ tó si:

Mɔ́pusi ɪ tɔŋ Kam pəyalɔ Kanaaŋ
na pá lapɪ-ɪ ɪ taalɔnaa yom tɛkpapa.

²⁶ Ma sama Sem Isɔ Tacaa.

Pó la Kanaaŋ kɛ Sem-wɛ pa yom.

²⁷ Isɔ ɪ waləsi Yɛfɛtɛ tɛhikile,
na ɪ caya Sem té,
na pá lá Kanaaŋ kɛ pa yom.

²⁸ Pusi ŋmɔnɔɣu na nuɔnɔwa na nɔlɛ na naanɔwa (350) ké Nowee tasa tɔɣɔɔ kɛ lɔm waasɔɣu waali.

²⁹ Ipusi təna yoosa nasənaasa na nuɔnɔwa na nɔlɛ na naanɔwa (950) ɪlena ɪ sí.

10

Nowee pəyalaa lɔlɔɣu nyəma

¹ Nowee piya Sem na Kam na Yɛfɛtɛ pa lɔla piya mɔ́paya lɔm waasɔɣu waali tɔ pa həla ntɔ.

² Yɛfɛtɛ ɪlɛ ɪ piya ntɔ. Komeɛ, na Makɔki, na Matayi, na Yafaŋ, na Tupaali, na Mesɛki, na Tilaa.

³ Komeɛ ɪlɛ ɪ piya nté Asəkənaasi, na Lifa, na Tokaama.

⁴ Yafaŋ piya nté, ɪlisa, na Taasi, na Kitim, na Lutanim.

⁵ Mɔ́pə ɪni pa hukina tɛtɔ nti lɔm cɔɔnaa tɔ tɔ taa isɪ tɔ naakɔɣu-wɛ na paa wei na ɪ nsəmɪ na ɪ lɔlɔɣu tɔ.

⁶ Kam ɪlɛ ɪ piya nté Kusi, na Misilayim, na Puti na Kanaaŋ.

⁷ Kusi piya nté Sepa, na Hafila, na Sapəta, na Lakəma, na Sapəteka. Lakəma piya nté, Sapaa, na Tetəŋ.

⁸ Kusi lɔlɔna tɔtɔɣo Nimloti, ɪni ɪ caaləna tɛtɔnaa kɛ tɔɣɔɔ.

⁹ Tacaa sənə-ɪ ké na ɪ pəsi yellaa taa yellɔ. Pə tɔ ké pa tukaya ituule kɛ waatu ɪni si: Tacaa ɪ yeɛ na ɪ pəsi yellaa taa yellɔ isɪ Nimloti.

¹⁰ Acalɛ wena a tɔɔ Nimloti tɔɣo kawulaya tɔɣɔlɛ Papɛɛli, na ɪlɛki, na Akati, na Kaləne kɛ Papiloni tɛtɔ taa.

¹¹ Tɛtu nti tɛ taa kɛ ɪ luwa na ɪ polo Asilii na ɪ ɲmá Ninifi, na Lehopoti-Hiili, na Kela,

¹² na Lesaɲ kɛ Ninifi na Kela ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ pa hɛkɔ.

¹³ Misilayim ná lulɛna nteɣɛ Luti nyóma, na Anem nyóma, na Leharɪ nyóma, na Nafutu nyóma,

¹⁴ na Patələsi nyóma, na Kasulu nyóma, na Kafətɔɔ nyóma. Tənaya Filiisi nyóma ná luwa.

¹⁵ Kanaaɲ ɪlé ɪ kancaalaya pɛyaya ntɛ Sitɲ na naale nyɔɲ ntɛ Heti,

¹⁶ na ɪ luluyɔ nyóma tɔtɔɣɔlɛ Yɛpusi nyóma, na Amolii nyóma, na Kilikasi nyóma,

¹⁷ na Hifi nyóma, na Aləki nyóma na Sini nyóma,

¹⁸ na Aləfati nyóma, na Semalii nyóma, na Hamati nyóma. Pə waali kɛ Kanaaɲ lulɔɲ nyóma ná yawa.

¹⁹ Na pa tɛtu toosi ntɛ pə kpayav Sitɲ kɛ Keelaa kɔɲkɔɲ taa na pə polo Sɔtɔm na Kəmɔɔ na Atəma na Sepoyim haləna Lesa.

²⁰ Kam ɪnɪ ɪ piya ntɛ, na pə kɛɛsəna ɪsu pa lulɔɲ na pa nsəma na pa tɛtu na pa piitimnaa.

²¹ Yɛfɛtɛ pa taalu Sem ɪlé ɪ lula piya tɔtɔ na kulum ɪnəɣɔlɛ Iɛɛ na ɪ lulɔɲ nyóma caa.

²² ɪ piya mɛɣɛlɛ ɪlam, na Asuu, na Aləpasati, na Luti, na Alam.

²³ Alam ɪlé ɪ piya nte, Usi, na Huuli, na Ketɛɛ, na Maci.

²⁴ Aləpasati ná lula Sela na ɪlé ɪ luli Iɛɛ.

²⁵ Iɛɛ ná lula piya naaleɣɛ, kancaalaya nyɔɲka hətɛ ntɛ Pelekɪ, yav kɛ pa yaa mpɔ na pa tɛ taa. Mpi tɔ, waatu ɪnəɣɪ antulinya piitimnaa yawa. ɪlé ɪ neu hətɛ ntɛ Yəkətaɲ.

²⁶ Yəkətaɲ ná lulɛna Aləmotati, na Selefɪ, na Hasamafeti, na Yela,

²⁷ na Hatolam, na Wusaali, na Tikəla,

²⁸ na Opali, na Apimayeli, na Sapa,

²⁹ na Ofii, na Hafila, na Yopari. Yəkətaɲ piya ntɛ pa tənaya mpɔ.

³⁰ Pa tɔcayalɛ ntɛ pə kpayav Mesa na pulasi həɣəluyɔ ɲku pa yaa si Sefaa tɔ na ilim təhulɛ tɔɔ.

³¹ Sem ɪnɪ ɪ piya ntɛ na pə kɛɛsəna pa lulɔɲ na pa nsəma na pa tɛtu na pa piitimnaa.

³² Nowee piya lulɔɲ ntɛ na pə kɛɛsəna pa lulɔɲ loosi, na pa piitim na mɛɛ ɪnɪ pa taa kɛ piitimnaa luwa na pə yá antulinya taa kɛ lɔm waásuyɔ waali.

11

Papeeli ate na iso kutuluyu anaam ɲmav

¹ Waatu ɪnɪ ɪ taa yəlaa tənə yɔɣɔtaya nsəmle kulumtəle.

² ɪlɛna pə lu ilim təhulɛ tɔɔ na pə tala Papiloni tɛtɛkəle sɔsɔɔlɛ taa na pə siki tənə.

³ Mpɔyulɛ pa heela təma si: ɪ kɔɔ na tɔ loo pilikinaa na tɔ wə-wɛɣɛ kəkɔ. ɪlɛna pə lana pilikinaa kɛ pɛɛ lonte na pə lana kaaloo kɛ somtu lonte.

⁴ Na pə tasa yɔɣɔtuyɔ si: ɪ kɔɔ na tɔ ɲmá ate na iso kutuluyu anaam na kó yoošina isətənyɔ na tá hətɛ yaa. ɪlɛ tɔ kaa tasa yav kɛ yem kɛ tɛtu tənə taa.

⁵ Mpɔyulɛ Tacaa tiwa si: ɪ naaki ɪcatɛ na ate na iso kutuluyu ɲku yəlaa piya ɲmawa tɔ.

⁶ ɪlɛna Tacaa tɔ si: ɪ nawa, pa tənə isəntɔ pa kɛ yəlaa kulumaa kɛ, na pa kaa nsəmle kulumtəle. Pa caaluyɔ isəntɔ tɔ pulɔpu kaa kəɣati-wɛɣɛ mpi paa həkɔ si pa lakɪ tɔ pə taa.

⁷ Ƴle maa tii na ma liyiti pa nsəmle na pá taa nukɩ tɛma kuyɔyɔtɔtɔ.

⁸ Ntɛna Tacaa yasi-wɛyɛ antulinya tɛna taa na pá yele pa ɛcate ɲmav.

⁹ Mpu pə yelina na pá ha ɛcate ntɛyɛ hɛtɛ sɩ Papɛɛli. Mpi tɔ, tɛnaya Tacaa liyita yɛlaa nsəmle, na í yasi-wɛyɛ antulinya tɛna taa.

Sem lɔlvɔy nyɔ́ma

¹⁰ Sem lɔlvɔy nyɔ́ma hɛla ntɔ cɛnɛ. Ƴ lɔlvɔy pusɩ nunɔwa (100) nyɛŋka taa, lɔm waasɔyɔ waali pɛnaya naale nyɛŋka taa kɛ ɩ lɔla Alɛpasatɩ.

¹¹ Alɛpasatɩ lɔlvɔy waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasɛle na nunɔwa (500) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

¹² Alɛpasatɩ pusɩ lapa hiu na naanɔwa na kakpasɩ ɩɛna í lɔli Sela.

¹³ Sela lɔlvɔy waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasɛle na tooso (403) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

¹⁴ Sela pusɩ lapa hiu na naanɔwa ɩɛna í lɔli Ƴpɛɛ.

¹⁵ Ƴpɛɛ lɔlvɔy waali ɩ tɔyɔ pusɩ nasɛle na tooso (403) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

¹⁶ Ƴpɛɛ pusɩ lapa hiu na naanɔwa na liyiti ɩɛna í lɔli Pelekɩ.

¹⁷ Pelekɩ lɔlvɔy waali Ƴpɛɛ tɔyɔ pusɩ nasɛle na hiu na naanɔwa (430) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

¹⁸ Pelekɩ pusɩ lapa hiu na naanɔwa kɛ ɩɛna í lɔli Leu.

¹⁹ Leu lɔlvɔy waali ɩ tɔyɔ pusɩ pɔɔlayafɛi ɲmɔnɔyɔ na naanɔwa (209) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

²⁰ Leu pusɩ lapa hiu na naanɔwa na naale kɛ ɩɛna í lɔli Selu.

²¹ Selu lɔlvɔy waali Leu tɔyɔ pusɩ ɲmɔnɔyɔ na naatosompɔɔlaya (207) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

²² Selu pusɩ lapa hiu na naanɔwa ɩɛna í lɔli Nahoo.

²³ Nahoo lɔlvɔy waali ɩ tɔyɔ pusɩ ɲmɔnɔyɔ (200) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

²⁴ Nahoo pusɩ lapa pɔɔlayafɛi hiu na naanɔwa kɛ ɩɛna í lɔli Tela.

²⁵ Tela lɔlvɔy waali Nahoo tɔyɔ pusɩ pɔɔlayafɛi nunɔwa na hiu (119) na sɩ taa kɛ ɩ tasa apalɔpiya na alɔpiya kɛ lɔlvɔy.

²⁶ Tela pusɩ lapa nutoso na naanɔwa kɛ ɩɛna í lɔli Apɛlam na Nahoo na Halanɲ.

²⁷ Tela lɔlvɔy nyɔ́ma hɛla ntɔ cɛnɛ. Ƴ lɔla Apɛlam, na Nahoo, na Halanɲ. Ƴɛna Halanɲ náa lɔli Lɔɔti.

²⁸ Ama Halanɲ ná sɛpa Uu ɛcate taa timpi pa lɔla-ɩ tɔyɔ Papiloni tɛtɔ taa na ɩ caa Tela ta sɛta.

²⁹ Ƴɛna Apɛlam náa kpaya Salai, na Nahoo náa kpaya Ƴsika caa Halanɲ pɛɛlo Milika.

³⁰ Salai ɩlé í ka kɛ kaalɔlaya kɛ ɩ fɛi pɔyaya.

³¹ M'pɔ́yɔ Tela kpaya ɩ pɔyalɔ Apɛlam na ɩ saali Lɔɔti na ɩ poolu Salai na pá lu Uu kɛ Papiloni sɩ pa puki Kanaaɲ tɛtɔ taa. Pa tala Halanɲ ɛcate taa ɩɛna pá caya tɛna.

³² Tela pusɩ tɛna yoosa ɲmɔnɔyɔ na kakpasɩ (205) ɩɛna í sí tɛna.

APɛLAHAM TɔM

12

Apɛlam luw kɛ ɩ tɛtɔ taa

¹ M'pɔ́yɔ kuyaku nakuli Tacaa heela Apɛlam sɩ: Lu nyá tɛtɔ taa kɛ nyá nyɔ́ma hɛku kɛ nyá caa tɔyaya taa, na ɲ polo tɛtɔ nti maa huli-ɲ tɔ tɔ taa.

² Maa yele na nyá piitim la səsəəm na má kooli-ŋ kɔpantɔ, na nyá hətɛ yaa, na ń pəsi kɔpantɔ tiipiiu.

³ Maa kooli kɔpantɔ kɛ nyá kɔpantɔ koollaa na ma sɔki mpusi kɛ mpa pɛle paa sɔki-ŋ mpusi tɔ. Nyá tɔɔ kɛ atɛ piitimnaa ká hiki nyɔlelen na pə kooli-wɛyɛ koolee kɔpana.

⁴⁻⁵ Mpɔyɔlɛ Apɛlam kpaya ɪ alɔ Salai na ɪ taalɔ pɛyaya Lɔɔtɪ na ɪ wɛnaw tənna na ɪ tɛmlɛ nyəma mpa ɪ hika Halan tɔ na ɪ lu tənna ɪsu Taɔaa ka heeluyɔ-ɪ tɔ na ɪ tɛɛ Kanaan tɛtɔ taa.

Apɛlam pola Kanaan na Icipiti pə tɛtɔnaa taa

Waatu ɪni ɪ pusi ka wɛ nutoso na naanɔwa na kakpasɪ. ɪ tapa tɛtɔ ntɪ ɪɛna

⁶ ɪ faya tɛ taa na ɪ polo Molee tɪŋ səsəəŋ tɛɛ kɛ timpi pa yaa sɪ Sikem tɔ. Waatu ɪni Kanaan nyəma ká wɛnna hɔyɔɔɔyɔ ŋkɔ kɔ taa.

ISEYELI NYEMA

LIUW

TOM TAKELAYA

Kotoloto

Takelaya kanε ka hεte hulεyεna isεna Iso lεsa ι yεlaa ke Icipiti yomle taa tε. Toma sεsεεna ke ι lεsεna-we, n a ι lε kεkεlε nyεmnaa na piti tεma. Mpόyό ι tana-weye tetu kopanto taa. Halεna ι cεla ι yulε Moisi ke kusεsuto ke naanowa kε wulaya tetu taa. Si pά tόki-tι na pε hόli si pa sεεla pa caa Iso wei ι lεsa-weye yomle taa tε.

Isεna pa faya Liuw takelaya tε:

Iso kpawa Moisi ke Iseyeli nyεma tiikilu, na Icipiti nyεma yelee-we si pά tee, titite 1:1-15:21

Iseyeli nyεma tapa wulaya tetu taa, Iso kentuyu ke pa tεε, titite 15:22-18:27

Iso na ι yεlaa Iseyeli nyεma pa nεyε pεeluyε ke Holepu wulaya tetu taa, na kusεsuto naanowa, titite 19-24

Iso hulε Moisi ke cokεle sikuyu, titite 25-31

Iseyeli nyεma lunyu ke naule na Iso pάanά, titite 32-34

Iso kayale ke cokεle taa, titite 35-40

ISO LεSεYI ISEYELI NYEMA KE ICIPITI TETU TAA

Iseyeli nyεma yomle tεyεn ke Icipiti

¹ Yakεpu wei pa cuyusaa si Iseyeli tε, ι na ι pεyalaa mpa pa pola Icipiti ke cayalεtε tε, pa lulεn loosi na pa hεla ntε.

² Lupεn, na Simiyεn, na Lefii, na Yuta, na

³ Isakaa, na Sapulεn, na Pencameε,

⁴ na Tan, na Nεfεtali, na Kati, na Aseε.

⁵ Yakεpu pεyalaa na ι saalεnaa mpe pa tεna paa we yulεnyεεn nutoso na naanowa (70) kε. Ile ι pεyalε lεlε Yosεεfu nά laala-weye Icipiti ke pote.

⁶ Pε waali kε Yosεεfu na ι taalεnaa mpa paa pola Icipiti tε pa sεpa pa tεna.

⁷ Paa na mpυ Iseyeli nyεma mpe pa huka teu tεyomyom na pά sū tetu na pa tεn fεnq saala.

⁸ Mpόyό wulav kufalε nεyεlε nά tεyε kawulaya. Ama ilε ι ta nyι Yosεεfu.

⁹ Ntεna ι koti ι yεlaa na ι tε-we si: I nyεni, Iseyeli nyεma kεla-tuyε samaa na tεn, pa we-tuyε asola kε.

¹⁰ Mpυ tε, pε weε si tε pεεki yaasi wei tu pasεna-we tε. Pε taa kεε na pε yooosi tά na tά kolontunaa na mpe pά sεεna pa tεε na pά kεli-tυ. Ilεna pά se na pά tee.

¹¹ Tεnayale Icipiti nyεma twa Iseyeli nyεma ke yomle tεma wahala nyεna. Na pά kpa a fεnlε na pεlε pά tuyε-weye-yε. Halι Iseyeli nyεma mpe pa nmana acalεε wena pa yaa si Pitom na Lamsεsi tε. Tεnayε Icipiti wulav^a siki ι wontu.

¹² Paa na pa tεma anεxi mpυ tε, pa tεnna hukuyu kε na pά suyi tetu. Ilεna Icipiti nyεma tee nά suvkεna-weye sεsεm.

¹³⁻¹⁴ Mpόyό pa tu-weye yomle tεma. Ilεna pεlε pά lu pa tεyi luyε. Mpi tε, cuyε ke pa casaya na pά nmaaki pilikinaa, na pά lakι tawa tεma tεna. Pa tukaya-weye-yεε nnpόyό na musεn.

^a 1:11 **Icipiti wulav:** Pa yaakoyε si Icipiti wulav tε pε taya hεte. Pε howee ntε si Icipiti wulav na pεlε pa tεm taa. Pε tεε kε pε weε si tά tό si wulav yaa Icipiti wulav.

Icipiti wulav kuyi ke Iseyeli nyéma piya

¹⁵ Hepəla nyéma ka wena alaa luləsəlaa ke naaleye. Pa yaa lelv si Sifəla na lelv si Puwa. Mpuyle Icipiti wulav yaa-we na í heeli-we si:

¹⁶ Í fenjiyi Hepəla alaa təlvle na í kuyi apaləpiya ke saav taa ké kpakpaa. Ama í yeki aləpiya.

¹⁷ Luləsəlaa mpe pele pa nyanayana Iso. Iləna pá kisi wulav təm nti. Ilə pa ta ku apaləpiya.

¹⁸ Tənayale wulav yaa-we na í pəəsi-we si: Pepe təo ké u kuyi apaləpiya mpe?

¹⁹ Ntəna luləsəlaa mpe si: Hepəla alaa fayana Icipiti nyéma ke yoo. Pa apalətu we səyantu. Pa luləyi pa piya ké na pəcə táa takí.

²⁰⁻²¹ Ḿpóyó Iso koola luləsəlaa mpeye kupantu, na í lá na pa piitim tayalı. Mpi tə, pa nyanayana-ı tə pə təo. Iləna Iseyeli nyéma náa hukiyi na pá nyəəki toŋ.

²² Ḿpóyó Icipiti wulav tuwa Icipiti nyéma təna si: Ye Hepəla alə lula apaləpəyaya í təŋsi-keye Nili pəyó lum. Ama í yeki aləpiya.

2

Moisi ləlvəy na í pəcaatu

¹ Ḿpóyó Lefii tə nəyolv í kpaɣa Lefii alə nəyolv.

² Iləna alə uní í lá teu na í ləli apaləpəyaya. Ka lapa-ı teu ke səsəm. Iləna í mayasi-keye ŋməsvu ke isotonaa tooso.

³ Í nawa si ı kaa pəsi na í ŋməsi-ke, iləna í caa kowusaya na í taa-keye kaalo, na tuyu nakəli ku cələm si lum í taa sūv. Ḿpóyó ı husa pəyaya ke pə taa na í pona kowusaya ŋke na í si pəyó taa, ké kuten luyi tēē, ké səsəncaasi taa.

⁴ Na pəyaya ŋke ka kəyó səŋa táálərn təo si ı naaki mpi ı neu ká təna təo.

⁵ Pə pamna Icipiti wulav pəelə tii lum sūv, na ı taapalaa si-ı na pele pá máləyi kuten. Ilə Icipiti wulav pəelə loosa kowusaya nté səsəncaasi tēē ké lum taa. Iləna í tili ı yomaa taa lelv si í polo í kpaɣa.

⁶ Í kulaa ilə ı mayana apaləpəyaya nté na ká wiiki. Ka təm lapa-ı pətətəle iləna í pəsəna si: Cəne uní, Hepəla nyéma pəyaya ké.

⁷ Ka kəyó ka səŋa təna, tənaya ı nəyó təkpaɣ si: N caa si má polo má pəeki-ŋ Hepəla alə wei ı ká mūsəsi-ké tə?

⁸ Ntəna pəelə uní í cə si: Polo.

Kəyó tēewa iləna í kəna aħuləm uní ı too kəlvə.

⁹ Ḿpóyó Icipiti wulav pəelə təma alə uní si: Kpaɣa pəyaya kanə na í mūsəsi-m-ke, maa feli-ŋ.

Iləna toto kpaɣa-ke na í təo-ke.

¹⁰ Pəyaya kəma na ká cé hətə iləna ka too pona-ke na í cələ-keye Icipiti wulav pəelə na ká caya ı kin isi ka too kəlvə. Ntəna ilé í ha-keye hətə si, Moisi. Lum apalə ke pa yaa mpv na pa té taa. Mpi tə, lum taa ké ı ləsa-ı.

Moisi sewa na í pote ke Matiyaj tetv taa

¹¹ Moisi lapa səsə iləna kuyaku nakəli í polo si ı naaki ı nyéma Hepəla nyéma. Na ı nawa tətəyó wahala təma wena Icipiti nyéma tukaya-we tə. Haləna í ná tətəyó Icipiti tə nəyolv ı kuyi Hepəla tə.

¹² Í caa isə ke ı taa na ı waalı ı ta na nəyolv, iləna í kú Icipiti tə na í ŋməsi-ı kanyəŋa tēē.

¹³ Təv fema na í məli, iləna í mayana Hepəla nyéma na pá makí təmayə pa taa pa tike. Í lola-we iləna í pəəsi mūsəŋtu si: Pepe təo ké n lakí nyá tēetv ke nyəməŋ ke mpv?

¹⁴ Mpuyule ilé i pəsəna-i si: Awe kpa-ŋ tá wulav yaa tá tɔm huulo ye? N caa si n ku-m isu n kuyv Icipiti tɔ tɔ yee?

Moisi cekənaa si yəlaa nyəmə-ti ilena sɔyɔntɔ kpa-i.

¹⁵ Icipiti wulav mayamaya ná nu mpv na ilé i tɔŋna pɛekuyv si i ləsəyi i luyv tɛɛ. Ntəna Moisi sɔv nyutu na í polo Matiyən tɛtɔ taa ké cɔsuyv. I tala təna ilena í caya ləkə nəyɔlv i nəyɔ.

¹⁶ Kɔtulv nəyɔlv i ka wɛ təna na pá yaakɪ-i si, Yetulo. I wɛna pɛɛlaa naatosompəyɔlaya. Ḿpɔ́yɔ pɛɛlaa mpe pa pola lɔm luyv si pa suuliyi pəlona na pa caa tala nyɔ.

¹⁷ Pə tasaa ilɛ, tiikilaa napəli pa kəmayalɛ na pá tɔyɔnɪ-wɛ. Moisi ná mpv ilena í sɛɛna pɛɛlaa mpe pa tɔɔ, na pa kaləku nyɔ.

¹⁸ Pa mələ təyaya ilena pa caa pɔɔsi-wɛ si: Isənaya pə lapa na saŋa í kɔɔ lɔŋ kɛ mpv?

¹⁹ Ntəna pá cɔ-i si: Icipiti tɔ nəyɔlv i waasəna-tv. Haləna í lu tá kaləku kɛ lɔm na kó nyɔ.

²⁰ Keləna pa caa nəyɔ təkpaɔv si: Na apalv ɪnɪ i wɛ lɛ? I tá sɔvna-i təyaya suwɛ? Tɔv, í polo na í yaa-i na í kɔɔ na tá na-i tə tɔyɔ.

²¹ Ḿpɔ́yɔ Moisi tisaa na í caya apalv ɪnɪ i tɛ. Haləna ilé i ha-i i pɛɛlv Sefola na í lá alv.

²² Alv ɪnɪ i lapa teu, ilena í lɔli apalvəyaya na ka caa ha-kɛyɛ hətɛ si Kɛsəm. Macɔsaa ké pɛɛ pa yaa mpv na pa tɛ taa.

Isə lapa Moisi kɛ Iseyeli nyəma waaslv

²³ Ḿpɔ́yɔ pə taŋna sɔsəm, ilena Icipiti wulav sí. Yomle nuwa Iseyeli nyəma ilena pá wiiki na pá tekiyi Isə si í waasɪ-wɛ na ilé i nu.

²⁴ Na í tɔɔsi nəyɔ ŋka i ka si pa caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpv tɔ ka tɔɔ.

²⁵ Na í nyənɪ Iseyeli nyəma na í paasəna pa tɔm.

3

¹ Waatv ɪnɪ tɔ na Moisi náá tɔŋna i yəti Matiyən kɔtulv Yetulo tɔla tiikuyv. Ḿpɔ́yɔ kuyaku nakulɪ i tiika na í tala Isə puyv ŋku pa yaa si Holəpv tɔyɔ wulaya tɛtɔ waali.

² Təyaya Tacaa tillu lu i tɔɔ ké tiika kuləpaya ŋka ka mvyi kəkɔ tɔ ka taa. I paasəna teu, ilena í ná si kəkɔ mvyi yáá. Ama tiika mayamaya ɪ nyaki.

³ Ntəna í tó i taa si i ká kpətəna teu na í ná piti tɔm ntɪ si isənaya pə lapa na kəkɔ mvyi tiika na kaa nyaki.

⁴ Isə nawa si i caa kpətənav, ilena í yaa kəkɔ ŋkɛ ka taa si: Moisi Moisi. Na Moisi cɔ si: Ma nuwa.

⁵ Mpuyule Isə tɔma-i si: Taa kpətəna tiika ŋkɛ yoo. Wəyɔsi nyá ntankpala. Mpi tɔ, Isə tɛtɔ tɔɔ ké n səŋa mpv.

⁶ Mayalɛ nyá caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpv pa Isə.

Sɔyɔntɔ kpa Moisi, ilena í takɪ i sɛntɔɔ si í taa na Isə.

⁷ Ntəna Isə tɔ si: Ma nawa isəna ma yəlaa takɪ konyɔŋ kɛ Icipiti tɔ. Pəyɛle ma nuwa wula nna pa ŋmakəllaa tuyv-wɛ tɔ. Ma nyəmə pa wahalanaa tɔɔ.

⁸ Pə tɔɔ ké ma tiwa si ma cekɪ-wɛyɛ Icipiti nyəma niŋ taa, na má pona-wɛyɛ tɛtɔ kupantɔ nti tə walaa na tɔyənaya na kupantɔ təna tala yem təhɔ tɔ tə taa. Kanaaŋ nyəma, na Hiti nyəma, na Amolii nyəma, na Filiisi nyəma, na Hifi nyəma, na Yəpusi nyəma, pa caya na tə taa.

⁹ Ma nuwa Iseyeli nyéma wula, pəyele ma nawa yaasi wei Icipiti nyéma nmakələyəna-we tɔ.

¹⁰ Mpu tɔ, ma tiliyi-ŋ Icipiti wulav té sɪ n polo na n ləsi ma yəlaa Iseyeli nyéma ke Icipiti taa.

Isɔ hvləyi ɪ təyi Moisi

¹¹ Mpuɣule Moisi cɔwa Isɔ sɪ: Mayale awe na halɪ maa puki Icipiti wulav kin sɪ ma ləsəyi Iseyeli nyéma ke Icipiti taa?

¹² Kelena Isɔ sɪ: Maa weɛ nyá waali. Na mpi n ká nyəna sɪ má tiliyina-ŋ tɔyɔle sɪ, n ká ləsi Iseyeli nyéma ke Icipiti na nyana-we í kɔɔ na í sɛɛ-m puɣv kɔne ku tɔɔ cəne.

¹³ Ntɛna Moisi sɪ: Pə we teu, ye ma polaa na má mayana-we, na má heeli-we sɪ pa caanaa Isɔ tilina-m pa waali. Ile paa pɔɔsɪ-m nyá hətɛ, ɪlena má cɔ-we suwe?

¹⁴ Mpuɣule Isɔ cɔ-ɪ sɪ: Ma hətɛ nté Mawetam. Mpu tɔ, n polaa ɪle n heeli-we sɪ: Tamwɛɛlo tilina-m mə waali.

¹⁵ Na n cuyusi sɪ: Mə caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakɔv pa Isɔ Tacaa tilina-m mə waali. Ma hətɛ nté, haləna antulinya polo na í kɔli. Hətɛ ntɛyɛ yəlaa ká yaaki-m paa waatu wei.

¹⁶ Tɔv, polo pənɛntaa na n koti Iseyeli sɔsaa na n heeli-we sɪ: Mə caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakɔv pa Isɔ Tacaa lu ma tɔɔ na í heeli-m sɪ ɪ na-mɛ na ɪ nyéma isəna pa nmakələyi-mɛ tɔ.

¹⁷ Na ɪ tó ɪ taa sɪ ɪ ləsəyi-mɛyɛ wahala tɛtu taa cəne na í pona-mɛyɛ Kanaaŋ nyéma, na Hiti nyéma, na Amolii nyéma, na Filiisi nyéma, na Hifi nyéma, na Yəpusi nyéma pa tɛtu taa, timpi tɔyɔnaya na kɔpantu təna tɔla yem təhɔ tɔ.

¹⁸ Ye pa nu mpv paa mv-təyi. ɪlena n kpaya-we na í polo í mayana Icipiti wulav na í heeli-ɪ sɪ Hepəla nyéma tá, tá Isɔ Tacaa lu tá tɔɔ. Mpu tɔ, ha-tuɣv mpaav na tɔ polo wulaya tɛtu taa na tɔ lapɪ-ɪ kɔtasɪ. Pu mayana isɪ kuyɛɛŋ tooso tɛntɛ.

¹⁹ Ma nyəma sɪ ye pə ta haŋ wulav ɪ kaa ye-le-mɛ na í tɛɛ.

²⁰ Pə tɔɔ ké maa hɔ Icipiti nyéma nkpəŋŋ na yaasinaa mpa too pa ta nata tɔ na halɪ wulav tɔyɔnɪ-mɛyɛ kɔtɔyɔnɪ na í tɛɛ.

²¹ Halɪ má ye-le na Icipiti nyéma la-mɛyɛ kɔpantu na í taa lu nin kakpasɪ.

²² Paa Iseyeli alv wei ɪ ká səlɛmɪ Icipiti alaa mpa pa ké ɪ asəmaa na ɪ cɔlo nyéma tɔɣo nyəyɛtu kɔpantu wontu, na wɔla nyəntv, na wontu kɔsusuutu, na í tó mə piya tɔɔ. Mpóyó í ká sɔsəna Icipiti nyéma ke kɔnyɔŋ.

4

Isɔ hvləyi ɪ toŋ ke Moisi

¹ Mpóyó Moisi pɔɔsa Isɔ Tacaa sɪ: Na ye isɪ Iseyeli nyéma ta tɔna ma tɔm na pá kisi-m nuɔav na pá tɔ-m sɪ Tacaa ta lu ma tɔɔ ké tiili se?

² Ntɛna Tacaa tɔmɪ-ɪ sɪ: Pepeye n tɔka nyá nin taa? Mpuɣule sɪ: Kpátúyó.

³ Kelena Isɔ sɪ: Pɛti-kuyv atɛ. Moisi pɛta-kv, ɪlena kó pəsi tɔm. Tənaɣa ɪ nmaawa təyayav.

⁴ Mpóyó Tacaa heela-ɪ sɪ: Siisi na n kpa ɪ suka taa.

Moisi siisaa na ɪ kpa tɔm unɪ tɛcav, ɪlena tɔm tayanɪ kpátúyó ke pəsɔyɔ ke ɪ nin taa.

⁵ ɪlena Isɔ sɪ: Mpi n ká hɔləna Iseyeli nyéma sɪ pa caanaa Apələham na Isaaka na Yakɔv pa Isɔ Tacaa má ma lu nyá tɔɔ tɔyɔle.

⁶ Mpóyó Isɔ tasa Moisi ke heeluyv sɪ: Nyəki nyá nin ke nyá lanle taa ké nyá toko tɛɛ.

Moisi nyaka i nin ke mpv na í kusi-i, ðe i tuta tonyv tso asilima kutəŋ^a waasa i nin tənayale na í sɛɛwa təhahi.

⁷ Kɛlɛna Iso si: Mələna nyá nin ke nyá lanle taa.

Moisi koma na í kusi i nin ðe i mɛlaa kele təmamam isu i ka wɛv tɔ.

⁸ Mpvyule Tacaa tɔma si: Ye Iseyeli nyoma ta tona-ŋ, na n kisi na n la piti təmle kancaalaya nyəntɛ na pá tá mv nyá tɔm. N lapa naale nyəntɛ tənɛ isu pa mv-ti.

⁹ Ye pə kpeŋna piti tɔma anɛ a naale na pá ká nyvɔv na pá kisiyi nyá tɔm na paa nukəna-ŋ, ðe n cosi Nili pəvə lum na n pəli-wəyi tɛtɔ tɔ na pá pəsi caləm.

Iso kpawa Aləŋ ke Moisi waali tv

¹⁰ Mpóyó Moisi si: Pə kaa la, ma ta nyi yəvətaya. Paa hatoo n caala-m yəvətənav tɔ ma taa nyi yəvətɔv. Paa na nəɔnɔ isəntə kulɔmtv ntəxi, pə ta layasi.

¹¹ Kɛlɛna Iso nəvə təkpav si: Pə taya ma tona yvlu ke nəvə taa? Na ye ma nəkaa ma lapɪ-i kamumuka yaa ntam. Pəyɛle má nəkaa ma yɛle na í naaki yaa í yvlu mi.

¹² Mpɔ tɔ, tɛɛ nəɔnɔ. Maa wɛɛ nyá waali na maa tó nyá nəvə taa ké tɔm pee wena n ká yəvəti tɔ.

¹³ Mpvyule Moisi si: Hai, Tacaa, ma kpa nyá yule, tili wei n caa tɔ, yɛle ma tɔm.

¹⁴ Tənayale Moisi tɔm lapa Tacaa ke páná na í tɔm-i si: Nyá taalv Lefii tv Aləŋ wɛɛ. Halɪ ílɛ i tu luna ntɛvɛ nyá səŋvɔv, na í loosa-ŋ i lanhulɔmle ká wɛɛ səvəntɔ.

¹⁵ N ká teləsi-i nti nti i ká yəvətəxi tɔ. Na máa wɛɛ mə waali na má húlɪ-mɛvɛ mə kulapəle.

¹⁶ Nyá pəsə isu Iso kele, na n teləsəxi-i nti i ká heeliyi samaa na nyá nəvə tɔ.

¹⁷ Təki nyá kpátóyó ke nyá nin taa na n lakəna-kvɔv piti tɔma.

Moisi məlvv ke Iseyeli nyoma kin

¹⁸ Mpóyó Moisi məla i yəti Yetulo cəlv na í heeli-i si: Ma mələxi Icipiti na má ná Iseyeli nyoma alaafəya. Ntəna ílɛ si pə wɛɛ teu, polo.

¹⁹ Mpóyó Tacaa heela Moisi ke Matiyəŋ tɛtɔ taa tənə si: Taa nyana Icipiti məlvv. Mpi tɔ, mpa pa ləkaya-ŋ kvɔv tɔ pa səpa pa tənə.

²⁰ Iləna Moisi cayasi i alv na i piya ke kpaŋasi na pá tɛɛ Icipiti, na í tɔka kpátóyó ŋku Iso ka heela-i si i kpaŋa təvə i nin taa.

²¹ Iləna Tacaa tasa-i heeluyv si: Ma ha-ŋ tɔŋ si ye n tala Icipiti, n la piti tɔma anɪ a tənə na Icipiti wulav ná. Ama maa tv-i lanhpusəŋ na i kaa yɛle Iseyeli nyoma na pá tɛɛ.

²² Na n heeli-i si mayə Iso Tacaa ké. Iseyeli nyoma wɛ ké isu ma apalv pəyavə kancaalaya nyəŋka.

²³ Timpɪ ma tɔma si i yɛle ma kancaalaya pəyavə na ká polo ká sɛɛ-m na í kisi tɔ, pə tɔ ké maa kó un i apalv pəyavə kancaalaya nyəŋka.

²⁴ Mpóyó Moisi pa svv tiiliyi ahoo naali. Iləna Iso kpipi-i si i kvɔv.

²⁵⁻²⁶ Tənayale i alv Sefola kpaŋa kpantanyaalvɔv na í pəli pəyavə hənnəvə na í tokina-keŋe Moisi tɛɛ na í tɔ si: N ke-m caləm apalv ké. Pəlvv tɔm ke Sefola yəvətəna mpv. Iləna Iso yɛle Moisi.

²⁷ Mpóyó Iso heela Aləŋ si i səŋ Moisi ke wulavə tɛtɔ taa.

Aləŋ tɛɛwa iləna í sulɪ i neu Moisi ke Iso pvyv kin, na pá kpi tɔma na pá sɛɛ tɔma.

²⁸ Na Moisi náa kɛɛsi-i tɔm nti Iso heela-i na piti tɔma nna i ka hula-i tɔ.

²⁹ Ntəna pa naale pá təŋ tɔma na pá polo Icipiti na pá kotɪ Iseyeli səsaa.

^a 4:6 **asilima kutəŋ**: Mpi Ləkpa taa pa yaa si kutəŋ kusemvyv təvə pa yaa cənɛ si tonyv tso asilima kutəŋ.

³⁰ Μπόγυ Αλῶν κῆσα-ωγε nti nti Ισῶ ka heela Moisi τῶ, na pá lá piti tῶma anu.
na Ισγελi nyῶma ná.

³¹ Πελε πα ná mpu, ιένα pá tisi si Ισο lakəna. Pa cəkənaa si Ισο nawa pa konyəntəyəle ké na í kəə si í waasi-wə. Uena pá hənti-i atə na pá sɛɛ-i.

5

Moisi na Aləη pa pote ke Icipiti wulav té

¹ Pəle pə waah kə Moisi na Aləŋ pa pola Icipiti wulaw tē na pá heeli-ɪ sɪ: ɪseɣɛli nyéma ta, tá ɪsɔ Tacaa sɪ tē heeli-ŋ sɪ n̄ ye-le-tu na tē polo pooluŋ na tē lapɪ-ɪ tɛmlɛ pəyaya nakəli.

²Tənaɣale Icipiti wulaw nəɣo təkpav si: Aweye Iso Tacaa ye? Ma ta nyi pɔntu. Ue ma fɛi si ma nukɪ ɪ tɔm na má yele Iseyɛli nyɔma si pá polo tiili.

³ Mpuyule Moisi na Alon pa cowa si: Hepela nyéma tá, tá Iso Tacaa luna tá taa na í heeli-tuyv mpv. Pə taa tə yelevu na tə tə kuyeyen tooso na tə polo poolun na tə lá katasi. Ye pə taya mpv i ká kv-tu na kutən yaa yooou.

⁴ Μπρύγυ wulav holina Moisi na Alav si: Με, pepe τω κέ í tusayi Iseveli nyéma si pá vele pa tēma ye? Mu mēli mā nyēna taa.

⁵ Nəonəw taa yəlaa paŋe pa hukaa ké isu pa təma ka polo isentaa, ɬəna í caaki
sɪ í məŋna-yɛɛ waali yɛɛ?

Wahala təma SəəSuyv

⁶ Koyaku nkuyu Icipiti wulav heela Icipiti nyoma mpa pa ké wahala tama fenlaa sosaa to, na mpa pa ké fenlaa sàkpema ké Isyeli nyoma taa to

⁷ si: I taa tsa-weye pilikinaa kasaaloka celvyu ke faalaa. Pa mayamaya paa pukina na pá kũh.

⁸ Páćó pə fɛi sɪ pa pikilinaa í sɛkɪ su pa tu ŋmaakɪ tɔ. Felentunaa kɛ-wɛɣɛ. Pə tɔ kɛ pa kɔma ma kɪŋ sɪ má ha-wɛɣɛ mpaav na pá polo pá lá pa lɔ kɛ kɔtasi.

⁹ I to-wɛɣɛ tɛma toŋ nyəna. Ilɛ pa kaa hiki tapasopɔlɛ sɪ pɔ́ paasəɣəna pa pɔpɔtu tɔmnaa mpɛ.

¹⁰ Ǫpóyú fenlaa səsaa na səkpema pa lu Icipiti wulav té na pá polo pa heeli
Isɛyeli nyéma si: Wulav si, té taa tasa-meɣe kasaaloka cɛlvu.

¹¹ Si mə mayamaya í ká yeləna na í kú. Pəyele mə pilikinaa kaa sekí usı í tu
nmaaki tə.

¹² Mpu pə yelina na lseyeli nyəma ya Icipiti tetu taa si pá kuη kasaaloka.

¹³ Na fenlaa sɔsaa náa caaləyi-we na toŋ si pə wee si pá tɛŋ paa ifemle nte tə pilikinaa kɛ teitei, usu too paa celaya-weye kasaaloka kɛ kuvɛlv tə.

¹⁴ Haləna fenlaa səsaa mpe pá makí səkpema mpa paa kpawa lseyeli nyəma taa tɔ. Si pepe tɔɔ ké nənɔɔ samaa u lakɪ pilikinaa, na pə takɪ isu too paa suw tɔ.

¹⁵ M'p'óg'ú f'én'laa s'ákp'ema mp'e pa pola Icipiti wulav kin s'í pa h'ól'á'y'í pa wahala na pá wiina-i s'í: Ha! tá caa, pepe t'á k'é n naas'əyi-tuyv mpv?

¹⁶ Nyəni, anı taa mayamaya tə kəjəna taa kasaaloka. Pəyele pa caaləyi-tu sı taa pilikina i taa seki isu tu ηmaakaya tə. Pəc pa təjəna-tuyə mapu ntə. Nyá yəlaa təm səpaya.

¹⁷ Tənaɣale ɪcipiti wulav nəɣo təkpav si: ɪ ké felentunaa kpitikpitinaa ké, pə mayamaya pə tso ké ɪ waakəna si ɪ puki Iso ké kətaya lapv.

¹⁸ I kulī na í tē mē tēma taa. Nəyəlɔ kaa cēla-məyē kasaaloka kē faalaa. Pəyele í ká n̄má pilikinaa kē teitei kē ɪsu í tu n̄maaku t̄ə.

¹⁹ Μρύγυ fenlaa mpe pa lanjá wakelaa. Mpi to, pa heela-we si paa nmaaku pilikinaa ke paa ifemle nteye tæcønη isu paa suwa to.

²⁰ Mpe pa lukaya ile pa mayana Moisi na Alɔɔ pa taɲa-weyele.

²¹ Ilena pá tɔv pele si: Iso ká kpatɪ mə yule tɔv kɛ kpaakpaale. Mpi tɔ, mə lapəna na Icipiti wulav na ɪ waali nyóma pa luyɔ lu-tɔ. Mə tekina tá luyɔ si pá lentɪ.

²² Mɔ́yó Moisi tasa Tacaa ke sɛləmuyɔ tɔtɔ si: Hai, Tacaa, pepe tɔv kɛ n laki nyá yɛlaa taya ɪsaxatɔ? Na pepe tɔv kɛ n tu tila-m pa waali?

²³ Hatoo kuyanɔu ma heela Icipiti wulav ke nyá tɔm tɔ, ɪ sɔɔsa Iseyeli nyóma ke wahala kɛ. Pəyele nyá suma, nn lɔki si ń waasi-we.

6

¹ Mɔ́yó Tacaa cɔwa Moisi si: N ká ná ɪsəna maa la Icipiti wulav tɔ. Ton ke maa lana-ɪ na ɪ yele-me na ɪ tee. Halɪ ɪ mayamaya ɪ ká tu tɔyonna-meye ɪ tetɔ taa si ɪ tee lɔɲ na ɪ wesi-ɪ.

Iso su Moisi ke nɔyɔ si ɪ ká waasi Iseyeli nyóma

² Ilena Iso tasa Moisi ke heeluyɔ si: Ma kɛ Tacaa kɛ.

³ Halɪ ma hulá ma tɔyɪ Apələham na Isaaka na Yakɔɔv si mayale Iso Toma tɔna tv. Ama pa ta nyɪ si ma hɛte tɔtɔyɔle Mawetam.

⁴ Ma na-we tɔ peela nɔyɔ na má su-we si maa ha-weye Kanaaɲ tetɔ nti tɔ taa pa caya cayaɔtɔ ke ɪsəntɔ tɔ.

⁵ Pənente ma nu yomle nte Icipiti nyóma tɔyɪ-we na pá wiilki tɔ. Haləna pɔ tɔɔsi-m nɔyɔ ŋka ma na-we tu peela tɔ.

⁶ Pə tɔv kɛ ma tv Moisi si ɪ heeli-me si mayale Tacaa. Maa ce-meye mə yomle na mə wahala tɔma taa na má waasi-me. Na ma hɔ Icipiti nyóma ŋkpaɲuyɔ na ma ton sɔsɔɔɲ.

⁷ Maa nyəni-meye ma yɛlaa na mí nyəni maya mə Iso. Waatu unəyɪ ɪ ká nyɪ si mə Iso Tacaa má ma hɛtɔyɔna-meye Icipiti nyóma wahala tɔma anɪ a taa.

⁸ Pəle pə waali maa pona-meye tetɔ nti maa su Apələham na Isaaka na Yakɔɔv ke nɔyɔ na tuunav si maa ha-me na tɔ pəsi mə nyəntɔ tɔ tɔ taa. Mpi tɔ, maya Tacaa kɛ.

⁹ Mɔ́yó Moisi kpaɲa tɔm nti na ɪ teləsi Iseyeli nyóma ilena pá kisi tɔ muyɔ. Mpi tɔ, pa yomle tɔma kəla-weye puɔ.

¹⁰ Ilena Tacaa tasa Moisi ke heeluyɔ si:

¹¹ Polo Icipiti wulav kin na ń heeli-ɪ si pə wee si ń yele Iseyeli nyóma na pá lu nyá tetɔ taa.

¹² Ntəna Moisi nɔyɔ tɔkpav si: Iseyeli nyóma mayamaya ná tá nuna-m kaaɲfana Icipiti wulav? Halɪ maa tu pəsəyɪ yəyotaya ke ɪsəntɔ tɔ, pə tu teeSaa kɛle.

¹³ Keləna Tacaa tv Moisi na Alɔɔ si: I polo mə naale na ɪ mayana Iseyeli nyóma na Icipiti wulav na ɪ heeli-we si, pə wee si Iseyeli nyóma ɪ lu Icipiti taa.

Moisi na Alɔɔ pa caanaa caanaa həla

¹⁴ Iseyeli nyóma lɔlɔɲ loosi nyóma cəsənaa həla ntɔ.

Yakɔɔv pəyalɔ kancaalaya nyəɲ Lupɛɲ pəyalaa nté Hanəki na Palu na Hesəɔɲ na Kaami, peleyele Lupɛɲ lɔlɔyɔ loosi nyóma cəsənaa.

¹⁵ Simiyɔɲ ilé ɪ pəyalaa nté, Yemuweli, na Yamɛɲ, na Ohatɪ, na Yakeɲ, na Sohaa, na Sawuli. ɪ alɔ Kanaaɲ nyəɲ lɔləna-ɪ ɪ pəyalɔ kantəkaya nyəɲ unɛ. Simiyɔɲ lɔlɔyɔ loosi nyóma cəsənaa nté.

¹⁶ Lefii pəyalaa mpa pa kɛ ɪ lɔlɔyɔ loosi nyóma cəsənaa tɔ pa we yɛlaa tooso kɛ.

Pa həla nté Keesəɲ, na Kehatɪ, na Melalɪ. Lefii unɪ ɪ lɔlɔyɔ pusɪ nté nunəwa na hiu na naanəwa na naatosompəyɔlaya (137).

¹⁷ Keesəŋ pəyalaa nté Lipini na Simeyi, pələyele Keesəŋ ləluɣu loosi nyéma cəsənaa.

¹⁸ Kehati ílé í pəyalaa nté, Aməlam, na Isaa, na Hepələŋ, na Usiyeli. Kehati ləluɣu pusi nté nunuwa na hiu na naanuwa na tooso (133).

¹⁹ Melali ílé í pəyalaa nté Malii na Musi. Pələyele Lefii nyéma ləluɣu loosi nyéma cəsənaa.

²⁰ Aməlam ílé í kpaɣa í caa neu Yəkəpeti ké na í ləli-í apaləpiya ke naale, Aləŋ na Moisi. Aməlam iní í ləluɣu pusi nté nunuwa na hiu na naanuwa na naatosompəɣələɣa (137).

²¹ Isakaa ílé í pəyalaa nté Kolee, na Nekefi, na Sikəli.

²² Usiyeli pəyalaa nté Mikayeli, na Ilisafan, na Sitili.

²³ Aminatari pələl Ilisepa wei í ké Nasəŋ neu təɣə Aləŋ kpaɣaa na í ləli Natari, na Apihu, na Ulasaa, na Itamaa.

²⁴ Kolee ílé í pəyalaa nté Asii, na Ulikana, na Apiyasafi. Pələyele Kolee ləluɣu loosi nyéma cəsənaa.

²⁵ Putiyeli pələl nəɣəl ke Aləŋ pəyalu Ulasaa ná kpaɣaa na ílé í ləli Pərihasi.

Lefii ləluɣu nyéma loosi nyéma cəsənaa həla nté.

²⁶ Na Aləŋ na Moisi mpəɣe Tacaa təma si pá ləsi Iseyeli nyéma ke Icipiti taa ké nəɣə kuləmaɣa.

²⁷ Mpə iní pa tələsəna Icipiti wulav ke nti Isə yəɣətəa si í yele Iseyeli nyéma na pá lu í tətə taa tə.

Isə lələɣi nəɣə ŋka í ka su Moisi tə

²⁸ M'póɣú kuyaku nakuli Isə yəɣətəna Moisi ke Icipiti tətə taa na í heeli-í si:

²⁹ Ma ké Tacaa ké, polo n heeli Icipiti wulav ke tə təna nti ma yəɣətəna ma nəɣə tə.

³⁰ Mpəɣule Moisi cə-í si: Icipiti wulav kaa nuna-m. Mpi tə, ma ta nyi yəɣətəɣa ke paa pəcə pəcə.

7

¹ M'póɣú Tacaa heela Moisi si: Maa tɔ-ŋ ton səsəŋ na n pəsi isı Isə ké Icipiti wulav isəntaa na Aləŋ náa tələsəɣi-í nyá təm.

² N ká keesi Aləŋ ke tə təna nti máa heeli-ŋ tə, na ílé í tələsi-təɣi Icipiti wulav si í yele Iseyeli nyéma na pá lu í tətə taa.

³ Paa na mpə tə, maa la Icipiti wulav ke ləŋkpusəŋ. Paa na piti təma na kuhuləm mpi pə təna maa la Icipiti taa tə,

⁴ í kaa nuna-mə. Halı waatu inəɣi maa nyəŋsi Icipiti nyéma isə ke teu ke isəna pə wəe tə. Ulena má ləsi ma yələa Iseyeli nyéma ke nəɣə kuləmaɣa ke tətə tənə tə taa.

⁵ Saa inəɣi pu cə Icipiti nyéma isəntə na pá nyi si ma ké Tacaa.

⁶ M'póɣú Moisi na Aləŋ pa lapa teitei isı Tacaa ka heeluɣu-wə tə.

⁷ Waatu wei pa yəɣətəɣana wulav ke mpə tə, Moisi pusi ka wə nunaasa na Aləŋ nyənsi ke nunaasa na tooso.

Icipiti wulav kisa Moisi na Aləŋ ke nuna

⁸ M'póɣú Isə Tacaa heela Moisi na Aləŋ si:

⁹ Ye Icipiti wulav təma-mə si í la piti təmlə natəli, ulə Moisi heeli Aləŋ si í pəti í kpátóɣú ke atəɣe wulav isəntaa, na ku pəsi təm.

¹⁰ Tənaɣa Moisi na Aləŋ pa tɛwə na pá lá teitei isɩ Isə Tacaa kɛsɩyɔ-wɛ tɔ. Aləŋ pɛta ɪ kpátóyó kɛ atɛyɛ Icipiti wulav na ɪ waali nyǝma pa isɛntaa na kú pəsi tum.

¹¹ Ḿpóyó wulav kota Icipiti tɔwaa na pə topotopoto nyǝma na pele pá lá mpɔ tɔtɔ, na pa topotopoto taa.

¹² Pa təna pa pɛta pa kpatəŋ kɛ atɛ na ɪ pəsi tɔmaa. Tənaɣa Aləŋ kpátóyó tum kulaa na ɪ li panɛ pa nyəŋ tɔmaa təna.

¹³ Paa na mpɔ Icipiti wulav lapa laŋkpusəŋ na ɪ kisi nti Moisi na Aləŋ pa pola-ɪ səlɛmɩyɔ tɔyɔ teitei isɩ Tacaa ka yɔyɔtɩyɔ tɔ.

Wahala kancaalaya nyəŋ

¹⁴ Ḿpóyó Isə Tacaa tɔma Moisi sɩ: Ntəŋ Icipiti wulav kama nyɔyɔ kɛ ɪ laŋkpusəŋ taa na ɪ kisi Isɛyɛli nyǝma kɛ yeluxɩ sɩ pá tɛɛ yɛɛ?

¹⁵ Tɔw, cele kɔ fema n lu ləŋ na ń kpaya nyá kpátóyó ŋku kɩ pəsə tum tɔ, na ń polo ɪ tɛyɛ saa wei ɪ tiiki pɔyɔ tɔ, na ń tanɩ-ɪ kɔtɛŋ tɔw.

¹⁶ ɪlɛna ń heeli-ɪ sɩ: Hepəla nyǝma tá, tá Isə Tacaa tilina-m sɩ má heeli-ŋ sɩ ń yele ɪ yəlaa na pá polo pooluŋ na pá sɛɛ-ɪ, na haləna saŋa nyaa saŋ.

¹⁷ Pə tɔw kɛ Tacaa sɩ má tɛləsɩ-ŋ sɩ n tɔma sɩ n ta nyəmɩ-ɪ tɔ pənɛntaa kɛ n ká nyəmɩ-ɪ. Kpátóyó kɔnyɛɛ maa ma Nili pɔyɔ lɔm tɔw, ɪlɛna Isə yele na pə təna pə pəsi caləm,

¹⁸ na tiina sí na lɔm səŋ na halɩ Icipiti nyǝma kpisi pə nyɔw.

¹⁹ Ḿpóyó Tacaa tasa Moisi kɛ heeluxɩ sɩ: Heeli Aləŋ sɩ kpaya nyá kpátóyó na ń hólí-kuyɔ Icipiti nyǝma lɔm təkpentɛnaa na pusi na ləŋ pə tɔw na pə kpɛŋna lɔcayamnaa na tuŋ na kukpaməŋ pə pəŋ taa lɔmnaa, na pə pəsi caləm. Waatu ɩɩ caləm ká waasɩ tɛtu təna təpai.

²⁰ Ḿpóyó Aləŋ kusa kpátóyó na ɪ má pɔyɔ lɔm tɔw isɩ Tacaa ka kɛsɩyɔ-wɛ tɔyɔ Icipiti wulav na ɪ waali nyǝma pa isɛntaa, na lɔm təna pəsi caləm.

²¹ ɪlɛna pɔyɔ təna tiina sí, na ka lɔm səŋ haləna Icipiti nyǝma kpisi pə nyɔw. Na paa timpiyi n tala tɛtu təna taa caləm waasəna.

²² Ḿpóyó Icipiti tɔwaa lapa teitei isɩ Moisi-wɛ na pa topotopoto taa. ɪlɛna Icipiti wulav la laŋkpusəŋ isɩ Tacaa ka tɛm yɔyɔtɩyɔ tɔ, na ɪ kisi nɔyɔ ŋka paa səlɛma-ɪ tɔ.

²³ ɪ ta kpaya-ɪ na ɪ yaa pɔlv. ɪlɛna ɪ ha lumaya na ɪ sɩv ɪ tɔyaya.

²⁴ Tənaɣa Icipiti nyǝma təna sɩv hila laasɩyɔ na pá maləyi pɔyɔ sɩ pá hiki lɔm kɔnyəŋɔwɔm. Mpi tɔ, pɔyɔ nyəm taa fɛɪ nyɔw.

²⁵ Kɔyɛɛŋ naatosompɔɔlaya tɛcu kɛ lɔm pəsə caləm.

Wahala naale nyəŋ

²⁶ Pə waali kɛ Tacaa tɔma Moisi sɩ: Polo Icipiti wulav kin na ń heeli-ɪ sɩ yele ma yəlaa na pá polo pá la-m tɛmlɛ.

²⁷ Yɛ n kisa mpɔ maa yele na salɛ lu nyá tɛtu təna taa.

²⁸ A ká huki tɔyomyom kɛ pɔyɔ taa. ɪlɛna á kpa na á sɩv wulav nyá nyá kawulaya tɔyaya taa, na nyá naŋ kuhəntɩyɔ taa. A ká kpa nyá kato tɔw mayamaya. A ká sɩv tɔtɔyɔ nyá waali nyǝma tɛɛsɩ taa na samaa nyənɩ taa na tətəsɛlɛ na mɔtu tiisi taa tɔtɔ.

²⁹ Halɩ á ká kpa Icipiti wulav nyá nyá mayamaya nyá tɔw, na samaa təna tɔw, na pə kpɛŋna tɛmlɛ nyǝma tɔw tɔtɔ.

8

¹ Mpóyó Tacaa tasa Moisi ke heeluyú tótó sí heeli Alón sí: Hólí nyá kpatóyó na pusi na lónɔ́ na lɔ́cayamnaa tóo na salɛɛ lu Icipiti.

² Alón ná hólá í kpatóyó ke mpɔ́, ɛlɛna salɛɛ lu Icipiti lɔ́mnaa taa ná á waasí tɛtu tɛna.

³ Mpóyó Icipiti tɔ́waa ná lapa mpɔ́ na pa topotopotu taa tótó, na salɛɛ lu ná á kpa tɛtu tɛna taa.

⁴ Ntɛna Icipiti wulav yaa Moisi na Alón na í tɔ́-wɛ sí: ɪ wiina Tacaa ná í hatɛlɛna salɛɛ anɔ́yí má na má yɛlaa. Pɛ waadɪ ɪlɛ maa yeɛle ɪsɛyɛlɪ nyɛ́ma na pá polo pá lá ɪsɔ́ ké kɔ́tasi.

⁵ Tɛnayaɛ Moisi cɔ́ Icipiti wulav sí: Ta caa, lɛsí nyá mayamaya ke saa wei n sɔ́laa sí má sɛlɛmɪ ɪsɔ́ ké má tóo ná í kú salɛɛ ke nyana nyá samaa na nyá tɛmlɛ nyɛ́ma má tɛɛsí taa ná á mɛlɪ pɔ́yɔ́ taa tike tɔ́.

⁶ Kɛlɛna wulav sí: Cele ke ma caaki sí n sɛlɛmɪ ɪsɔ́. Ntɛna Moisi sí: Tɔ́w, pɛ wɛ teu. Maa la mpɔ́, ɛlɛna pɛcɔ́ n cɛkɛna sí tá ɪsɔ́ Tacaa fɛina saala.

⁷ Pɔ́pɔ́tu fɛi lɛlɛn, salɛɛ ká lu nyana nyá samaa na nyá tɛmlɛ nyɛ́ma má tɛɛsí taa ná á mɛlɪ pɔ́yɔ́ taa tike.

⁸ Mpóyó Moisi na Alón pa lu Icipiti wulav tɛ. ɛlɛna Moisi sɛlɛmɪ ɪsɔ́ ké salɛɛ anɪ a tóo.

⁹ ɛlɛna Tacaa la ɪsɪ ɪ sɛlɛmɔ́yɔ́ tɔ́, na salɛɛ sí tɛɛsí taa ná taasí tóo ná tawa taa.

¹⁰ Mpóyó pa kota-yɛyɛ huwa huwa. ɛlɛna ɪcatɛ tɛna sɔ́n pɛ fɛi teu.

¹¹ Icipiti wulav nawa sí ɪ wahala pasaa, ɛlɛna í lá lanɔ́kpusɛn na í kisi Moisi na Alón ke nɔ́nɔ́w ke teitei ɪsɪ Tacaa ka yɔ́yɔ́tɔ́yɔ́ tɔ́.

Wahala tooso nyɛn

¹² Mpóyó Tacaa tɔ́ma Moisi sí heeli Alón sí: Ma nyá kpatóyó ke tɛtu tóo, na mɔ́sɔ́yɔ́ pɛsí pɔ́tu na tɔ́ kpa Icipiti tɛtu tɛna taa.

¹³ Ntɛna Moisi na Alón pá lá teitei ɪsɪ Tacaa heela-wɛ tɔ́. ɛlɛna mɔ́sɔ́yɔ́ pɛsí pɔ́tu na tɔ́ waasí yɛlaa ná tɔ́la pa tóo ké tɛtu tɛna taa.

¹⁴ ɛlɛna Icipiti tɔ́waa mayasí ɪsɪ paa la mpɔ́ na pa topotopotu taa ná pá kpisi. Na pɔ́tu náá wɛ tɔ́la ná yɛlaa pa tóo.

¹⁵ Tɛnayaɛ tɔ́waa heela Icipiti wulav sí: ɪsɔ́ mpɛlɛ ke cɛnɛ inɔ́yí yoo.

Paa ná mpɔ́ Icipiti wulav tɔ́ka ɪ lanɔ́kpusɛn na í kisi Moisi na Alón ke nɔ́nɔ́w ke teitei ɪsɪ Tacaa ka yɔ́yɔ́tɔ́yɔ́ tɔ́.

Wahala liyiti nyɛn

¹⁶ Mpóyó Tacaa heela Moisi sí: Cele kɔ́lɪ lɔ́n ke tanan kɔ́panɔ́kɔ́ tɛɛ, ná n kati Icipiti wulav ke waatu wei ɪ tiiki pɔ́yɔ́ tɔ́ ná n heeli-ɪ sí Tacaa má, ma tɔ́ma sí yeɛle ma yɛlaa ná pá polo pá la-m tɛmlɛ.

¹⁷ Ye n kisaa sí n kaa yeɛle-wɛ, ɪlɛ ma yeɛle ná kacɔ́sí kɔ́naasasí nasɛlɪ sí lu ná sí sɔ́ Icipiti nyɛ́ma tɛɛsí taa ké tɛtu tɛna taa, ná sí nyasɔ́yí nyana yɛlaa ná nyá tɛmlɛ nyɛ́ma tɛna.

¹⁸ Ama kacɔ́sí nɔ́sí sí kaa wiili Kɔ́sɛn tɛtu taa timpi ma yɛlaa wɛɛ tɔ́. Tɛnayaɛ Icipiti wulav ka nyɛ́na sí Tacaa má, ma wɛ Icipiti taa cɛnɛ.

¹⁹ Maa kenti má tóo ké kpantɛ ke cele, ná í kaa ná wuula inɛ.

²⁰ Mpóyó Tacaa yɛlaa ná kacɔ́sí kɔ́nyasasí nasɛlɪ lu tuutuuma ná sí watɪ Icipiti wulav ná ɪ tɛmlɛ nyɛ́ma pa tɛɛsí taa, ná sí wakɛlɪ tɛtu tɛna.

²¹ Tɛnayaɛ Icipiti wulav yaa Moisi na Alón na í tɔ́-wɛ sí: ɪ polo í lá má ɪsɔ́ ké kɔ́tasi. ɪlɛ Icipiti tɛtu taa ké pɛ wɛɛ sí í la-sí.

²² Kelena Moisi na Aləŋ pa cə sɪ: Tə kaa la-səŋi cənɛ. Mpi tə, Icipiti nyəma ká nyəni-səŋi acaalətu na pá yaŋa-tuŋu pɛɛ.

²³ Pə wɛɛ ké sɪ tɔ́ tɔ́ kuyɛɛŋ tooso na tɔ́ polo pooluŋ. Ulena tɔ́ lá tá Iso Tacaa ké kɔ́tasi isɪ ɪ ka heeluŋu-tu tɔ́.

²⁴ Ntəna Icipiti wulav sɪ: Maa yele-mɛ na í polo. Uɛ í taa hatəli pooluŋ ké. Aaiyee sɪ, í sələmənə-m.

²⁵ Mpuŋule Moisi nəŋɔ təkpaɪ sɪ: Ye ma lu cənɛ, maa sələmi Tacaa na cele ɪ ká hatələnə nyá na nyá tɔ́mlɛ nyəma na nyá yələa ké kacəsɪ sənɛ. Ama kulɔmtu ké sɪ ń taa nəɛtɪ-tu na ń tayanɪ Iseyeli nyəma taya tanɔŋu sɪ tə taa polo na tə lá Iso ké kɔ́tasi.

²⁶ Moisi lu Icipiti wulav tɛ ulɛna í sələmi Tacaa,

²⁷ na ilɛ ɪ ləsi kacəsɪ tənə na sɪ yele Icipiti wulav na ɪ tɔ́mlɛ nyəma na ɪ yələa, pə ta sɔ́ paa kulɔmɔŋa.

²⁸ Mpuŋyó Icipiti wulav lapa lanɔkpəsəŋ tɔ́tɔ na í kisi sɪ Iseyeli nyəma í taa lu.

9

Wahala kakpasɪ nyəŋ

¹ Mpuŋyó Tacaa tɔ́ma Moisi sɪ: Polo Icipiti wulav kin na ń heeli-ɪ sɪ Hepəla nyəma Iso Tacaa má, ma tɔ́ma sɪ yele ma yələa na pá polo pá la-m tɔ́mlɛ.

² Ye n wɛɛ na n kisiŋi na n kan nyuŋu na ń tanəŋi-wɛɛɛ mpu,

³ maa yele na kəsəkɔ isayav nakəli kɔ kpa Icipiti nyəma tɔ́la, na kó kɔ kpəŋanəŋ na kpəŋasɪ na yoooyoona, na naaŋ, na heeŋ, na pəŋ.

⁴ Ama Tacaa ká faŋasɪ Iseyeli nyəma nyənə na a taa natəli nyuŋu kaa holi-tɛ.

⁵ Pələ pə paasi ulɛna Iso Tacaa su sɪ cele ké ɪnɪ ɪ ka la kəkəɔ ɪnəŋi Icipiti taa.

⁶ Tɛu fema ulɛna Tacaa yele na kəsəkɔ naŋ Icipiti nyəma tɔ́la tənaya kɔpəmpələ isɪ ɪ ka yəŋɔtuŋu tɔ́. Ama Iseyeli nyəma nyənə taa natəli tə nyuŋu ta holi-tɛ.

⁷ Mpuŋyó Icipiti wulav pɔ́sɔsɔ na í nu sɪ Iseyeli nyəma tɔ́la taa natəli tə ta sɪ. Paa na mpu pələ pə ta lapɪ-ɪ pɔ́ɔ. ɪ kama nyuŋu ké ɪ lanɔkpəsəŋ taa na í kisi Iso yələa ké yeluŋu sɪ pá tɛɛ.

Wahala naatoso nyəŋ

⁸ Pə waali ké Tacaa tasa Moisi na Aləŋ ké heeluŋu tɔ́tɔ sɪ: ɪ cosɪ məsaya taa tɔ́luma ké mə ŋkuleɛ taa. Ulena í polo wulav tɛ, na Moisi ŋmusɪ-yɛɛ isɔ́taa na Icipiti wulav nyənəŋi.

⁹ A ká yá tɛtu tənə taa na á lɔ́li yələa na tɔ́la ké mɔ́la naali, na á pəsɪ səmola.

¹⁰ Mpuŋule Moisi na Aləŋ pa cosa tɔ́luma, ulɛna pá polo wulav tɛ na Moisi ŋmusɪ-yɛɛ isɔ́taa, na á lɔ́li yələa na tɔ́la ké mɔ́la na á pəsɪ səmola.

¹¹ Mɔ́la anɪ a kpənna Icipiti tɔ́waa tɔ́tɔŋɔ na á kpa-wɛɛɛ teitei isɪ yələa tənə. Halənə pa kpisi Moisi-wɛɛɛ kpətənəv.

¹² Mpuŋyó Tacaa yələa na Icipiti wulav sɔ́sɪ nyuŋu kam ké ɪ lanɔkpəsəŋ taa na í kisi Moisi na Aləŋ ké nɔ́nəv ké teitei isɪ ɪ ka heeluŋu Moisi tɔ́.

Wahala naatosompəyələŋa nyəŋ

¹³ Mpuŋyó Tacaa heela Moisi sɪ: Cele kəli ləŋ ké tanəŋ kɔpəŋkɔ tɛɛ na ń mayana Icipiti wulav na ń heeli-ɪ sɪ Hepəla nyəma Iso Tacaa má, ma tɔ́ma sɪ: Yele ma yələa na pá polo pa la-m tɔ́mlɛ.

¹⁴ Ama pənəntaa ma tu ma taa ké sɪ maa la wahalanəa mpe pa tənaya nyana nyá tɔ́mlɛ nyəma na nyá yələa. Ulena pə́cɔ́ ń nyí sɪ nəŋəɔ ta nəŋəsənə-m antulinya tənə taa.

15 Ye maa sɔɔlaa maa kuwa nyana nyá yɔlaa na yulɔkɔsɔku na í saali yem ké tetu taa.

16 Ama ma yela-ŋ na nyá ise ke ɱpɔ́yɔ́ sɪ́ n̄ nyí sɪ́ ma wɛna toŋ. Ilena ma hɛte ɔɔsi yaav ke tetu tɛna taa.

17 Paa na mpɔ, n wɛɛ na n̄ hɔŋ nyá tɪ́ na n̄ kisiyi sɪ́ ma yɔlaa í taa tɛɛ.

18 Pɔ́ tɔ́ ké cele isɛntɔ waatu, maa yele na tɔmpɛɛ tɛv ŋku too Icipiti tɔ nɔyɔlv ta nata tɔ kó nu.

19 Mpɔ tɔ, kpɛyeli nyá tɔla na n̄ ɔɔsi-yɛyɛ tiili. Ye yɔlaa na tɔla pa ɔaya taale ke yem na pa ta ɔɔsi, tɔmpɛɛ ká ku-wɛ.

20 Wulav tɔmlɛ nyɔ́ma taa lelɛa mv Tacaa tɔm ntɔyɪ́ nin naale, na pá heeli pa tɔmlɛ nyɔ́ma sɪ́ pa na tɔla pá ɔɔsi timpi tɔmpɛɛ anɪ́ a kaa na-wɛ tɔ.

21 Ama lelɛa ná tá nyana Tacaa tɔm ntɪ́ na pá yele pa tɔmlɛ nyɔ́ma na pa tɔla ke tawa taa.

22 Pɔ́ waali ké Tacaa heela Moisi sɪ́: Húli nyá kpátɔ́yɔ́ na isɔtaa na tɔmpɪŋ hoti Icipiti tetu yɔlaa na tɔla tɔɔ na pa tawa taa kuhalɛm tɛna taa.

23 Moisi kpaasa ɪ́ kpátɔ́yɔ́ na isɔtaa ke mpɔ, Ilena Tacaa yele na tɛv holiyi na kó nasɔyɪ́ kpaŋŋ kpaŋŋ. Ilena tɔmpɪŋ lukɔna isɔ na í hotiyi tetu tɛna tɔɔ.

24 Hatoo pɔ́ ɔaalɔyɔ Icipiti tetu ke suu tɔ nɔyɔlv ta nata tɔmpɪŋ inɪ́ ɪ́ taka na pɔ́ tɛv nyɔ́ɔsɔyɔ ke mpɔ.

25 Mpɔ́yɔ́ tɔmpɪŋ wakɔla pɔ́ tɛna mpi pu wɛ tawa taa tɔ, paa yɔlaa paa tɔla. Pɔ́ kaasi na á pɔyɔti kuhalɛm na á ɔaati tɪŋ ke yem yem.

26 Kuɔɛŋ timpi Iseyɛli nyɔ́ma wɛɛ tɔ tɛna tike ke tɔmpɪŋ ta ɔɛtɔli pɔlv.

27 Tɔnaɔale Icipiti wulav yáá Moisi na Alɔŋ na í heeli-wɛ sɪ́: Pɔnɛntɛ má lapɔna isayatu. Má na ma yɔlaa nté tasɔkɔle nyɔ́ma. Isɔ tike nté tampana tɔŋlv.

28 Hai, í wiina Isɔ na tɔmpɛɛ hɛɛsɪ mpɔ. Maa yele-mɛ na í tɛɛ, maa tasɔyɪ́-mɛyɛ taŋyɔv.

29 Tɔnaɔale Moisi nɔyɔ tɔkpav sɪ́: Ye ma luwa ɪcate waali maa tɛyɛ Isɔ ké nin na tɛv hola na ku tɔmpɛɛ hɛɛsɪ. Ilena pɔ́ɔ́ n̄ ɔɛkɔna sɪ́ Tacaa tɛnna antulinya tɛna.

30 Pɔ́na pɔ́ mpɔ tɔ, ma naa ké sɪ́ nyana nyá yɔlaa í seeki Isɔ ké aɔɛsaɔɛsaa sewa ké, í tá tɛ mɔ́ taa.

31 Waatu wei tɔmpɛɛ kɔma mpɔ tɔ a sulina pa té kponkponu toŋ nyɔntɔ nti pa yaa sɪ́ lɛŋ tɔ tɛ hɛtu tɔyɔ, na pa tɔyɔnaya pee nyɔŋka tulɔyɔ nté, na á wakɔli-yɛ.

32 Ama pɔ́ kaasa pa tɔyɔnasɪ́ lensɛnaa tɔ pɔ́ ta wakɔli sɔle. Mpi tɔ, sɔle sɪ́ taa kulɔta saa inɪ́.

33 Moisi luwa ɪcate waali Ilena í tɛyɛ Isɔ ké nin na í wiina-ɪ́ tɔmpɛɛ anɪ́ a tɔm. Ilena tɛv na ku hola na tɔmpɛɛ pɔ́ tɛ.

34 Icipiti wulav paasɛnaa sɪ́ pɔ́ tɛna pɔ́ hɛɛwa Ilena í na ɪ́ tɔmlɛ nyɔ́ma pá mɔli pa nyɔŋ inɪ́ ɪ́ taa isɪ́ too ɪle.

35 Mpɔ́yɔ́ pa kisa tɔsayasaya sɪ́ mpe pa kaa yele Iseyɛli nyɔ́ma na pá lu tetu taa ké teitei isɪ́ Tacaa ka heeluyɔ Moisi tɔ.

10

Wahala pɔlefɛi nyɔŋ

1 Mpɔ́yɔ́ Tacaa tɔma Moisi sɪ́: Mɔli Icipiti wulav té, má yelina sɪ́ í na ɪ́ tɔmlɛ nyɔ́ma pá la lanɔkpɔsɔŋ ke mpɔ na má lá kɔkɔlv nyɔm tɛna na pá ná.

2 Ma lapa mpɔ́yɔ́ sɪ́ n̄ ká kɛɛsɪ nyá piya na nyá saalɛnaa ke isɛna ma lapa Icipiti taa ké kɔkɔlv nyɔm tɔ. Tɔnaya í ká nyɔna sɪ́ ma ké Tacaa.

[illegible]

²⁴ Ḿpóyó Icipiti wulav yáá Moisi na í heeli-í sí: Maa yele-me na í polo í see mā Iso isü í sələmvu tō. Na í tu nōkaa í kpenna mā alaa na mā piya. Ama mā tōla tike kaa luna hēm.

²⁵ Mpuyule Moisi sí: Ulena ḥ cele-tuyv tōla nna tu la Tacaa ke kōtaya ḥka kōko lusa ka tēna tō na ciikuyu nyənsi na?

²⁶ Pə wēē kē sí tē kpaya ta tōla tēna, tē kaa sōo hontuyv. Tu tala tēna tōyo tu nyi tōla isēna, na nna á taka tá Iso caa sí tē lapí-í kōtaya tō.

²⁷ Ulena Tacaa tasa Icipiti wulav ke lanjpusəḥ ke tuyv na í kisi sí Iseyeli nyóma í taa tēē.

²⁸ Halēna í tōyoní Moisi ke kōtōyonv sí í lu iní í tē. Na í tōmí-í sí: La laakali, ye pə cəpa-ḥ na ḥ tasa cəneye məlvuyv maa kv-ḥ.

²⁹ Mpuyule Moisi sí: Awusa, n tu yəḡḡtaa kē, maa tasəḡi məlvuyv.

11

Wahala kantəkaya nyəḥ

¹ Mpuyule Tacaa heela Moisi sí: Pə kaasa-m wahala kantəkaya nyəḥ. Pə waali kē paa yele-me na í tēē. Halí paa tu tōyoní-meyē kōtōyonv kē na í lu cəne.

² Mpu tō heeli Iseyeli nyóma apalaa na alaa sí pá sələmi pa asəmaa Icipiti nyóma ke wula na liyitee nyəḡətv pə wontu.

³ Ḿpóyó Tacaa lapa na Iseyeli nyóma kpaya Icipiti nyóma na nyuvu. Pəć pále pə paasi, Moisi mayamaya nyuvu ka kōlaa kē, na Icipiti wulav təmlē nyóma na Icipiti yəlaa tēna tukayana-í.

⁴ Moisi ka tēma Icipiti wulav ke heeluyv sí Tacaa tōma sí í ká cəo Icipiti tētō tō kē ahoō heka

⁵ na tētō taa kancaalaya piya tēna ká sí. Pə kpayaav wulav nyá, nyá pəyaya kancaalaya nyəḥka na pə polo yom alv nyəḥ wei í nanḡyi tō í kancaalaya pəyaya, na pə kpəḥna tōla nyənsi.

⁶ Na yəlaa ka wii ləyaya wula wena too nəḡəlv ta wiita tō. Pəyele nəḡəlv kaa tu wii a taka tōtō.

⁷ Ama pə kaasuyv Iseyeli nyóma həḡəlvuyv taa tō, haḡa mayamaya kaa tu kpesi. Tənya í ká nyəna sí Tacaa má, ma fakí Icipiti nyóma na Iseyeli nyóma.

⁸ Ulena Moisi tasa sí: Waatv inəḡi Icipiti wulav təmlē nyóma paḥe pa tēna paa kəo na pá lun ma tēē kē akula sí má na ma yəlaa tē lu. Ulena máá lu kpakpaa iní.

⁹ Mpuyule Tacaa tasa Moisi ke heeluyv sí: Ye Icipiti wulav ta nuna-me, ile maa tasa kəkəlv nyəm payale lapv ke Icipiti tētō taa.

¹⁰ Pəyele Moisi na Aləḥ paa tēma-wəḡi lapv ke tōm payale na Icipiti wulav ná. Paa na mpu Iso ká tv-í lanjpusəḥ kē, na í kisi sí Iseyeli nyóma í taa lu.

12

Tēv acima tōyov

¹ Ḿpóyó Tacaa heela Moisi na Aləḥ ke Icipiti taa sí:

² Isoṭv wei í taa í wē isəntō tō, í ká wēē-meyē pəḥaya taa isətv kancaalaya nyəḥ kē.

³ Mpu tō, í polo na í heeli Iseyeli nyóma tēna sí paa təyaya yaa paa waav ḥku kó caa iwəyaya yaa pinaya ke isətv iné í kuyeyḥ naanowa wule.

⁴ Ye waav nawa sí kv kaa tē kpəntē, ile kv na ləḥkv pa kaa na pá nyí kpəntē nte paa tōyo na pa tē tō.

⁵ Iwəyaya yaa pinaya ŋka paa caa tɔ, kaa wɛɛ apalɔ nyəŋka ŋka ka sika pənaya kulumaya tɔyɔ, na ká tewa, ka tiili tá caamu.

⁶ Na pə tala ɛsɔtɔ kuyɛɛŋ naanɔwa na liyiti wule taanaya, ɔlena paa Iseyeli tu wei í lenti í kpəntɛ.

⁷ ɔlena paa mpa pá lii pa kpəntɛ caləm na pá taa tɔyaya ŋka ka taa paa tɔyɔ tɔ ka nənəkeelasí kampɔ kpatəŋ tɔ na ɛsɔtaa tɔɔ.

⁸⁻⁹ Pa wusəyi kpəntɛ tənaya. Pə kpaɣau nyuyɔ na nənkpaaɛɛɛ na lotu tɔ. Pá taa tɔyɔ-ti na tɔ lɛŋ yaa pá tɛsɛ-ti. Pá tɔyɔ-ti na potopotonaa mpa pa taa kúkɔsum fɛi tɔ, na tuusi hatu nyan nyəntu.

¹⁰ Ye pa tɔyaa na pá kpisa mpi na pá fe-wi pa wɔ kɔkɔ.

¹¹ Waatu wei pa tɔki pə tɔyənaya tɔ, na pá suu pa mpaav wontu ké, na pa ntəŋkpala kɛ pa nənɛɛ taa, na pa kpatəŋ kɛ pa nin taa, na pá tɔyɔ caɔcaɔ. Mpi tɔ, pə kɛ Tacaa Tɛɛv acima kɛ.

¹² ɔlena Tacaa tasa si: Saŋa ahoo aneyɛ maa cɔɔ Icipiti tɛtu tɔɔ na má kú tɔ kancaalaya piya tənə. Pə kpaɣau yɔlɔa piya na pá polo tɔla nyənɛɛ tɔ. Pəyele maa kú Icipiti nyéma tun tənə nyɔɔŋ tənəŋnan. ɔlena paa wei í nyí sɛ má kɛna Tacaa.

¹³ Pə kaasuyɔ Iseyeli nyéma mɛ tɔ, mə kampɔnaa tɔɔ caləm ká yusəna mə tɛɛsɛ. Ye ma na-wi ma tɛɛ mə tɔɔ. ɔsəna maa kenti mə tɔɔ na ma kaa wakəlɛ-mɛ ɛsu Icipiti nyéma tɔyɔlɛ.

¹⁴ Ḿpóyó Tacaa tasaa si: I ka tɔsəyi kuyaku kɔnɛ kɔ tɔɔ kɛ paa pənaya ŋkaya, na í lakɛ-m acima sɔsəɔna na í nyənɛ-yeyɛ kɔtaya kɛ mə waalɛ nyéma tɔɔ.

Kúkɔsum fɛi potopotonaa acima

¹⁵ Kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlɔa tɛcu kɛ í ká tɔyɔ potopotonaa mpa pa taa kúkɔsum fɛi tɔ pə acima. Mpu tɔ, pə kpaɣa kúkɔsum fɛi potopotonaa acima kuyaku kancaalaya nyəŋku wule tɔ, pə fɛi sɛ kúkɔsum í wɛɛ mə taa nɔyɔlɔ tɔyaya taa. Ye nɔyɔlɔ tɔyɔ-wəyi kuyɛɛŋ inɛ taa, ɛsu pa kpiisa pɔntu kɛ Iseyeli nyéma taa.

¹⁶ I ká kotɛ kuyaku kancaalaya nyəŋku na naatosompɔyɔlɔa nyəŋku wule kɛ na í sɛɛ-m. Kuyəŋku tɔ, pə fɛi sɛ í la tɔmlɛ natəlɛ. Ye pə taya mə tɔyənɛɛ saav paasi.

¹⁷ Paa pənaya ŋkaya í ka tɔki kúkɔsum fɛi potopotonaa acima aneyɛ mə waalɛ nyéma tɔɔ. Na á pəsɛ-meyɛ kɔtaya ŋka kaa tɔsɛ-meyɛ kuyəŋku ma ləsə-meyɛ Icipiti tɛtu taa kɛ nɔyɔ kulumaya tɔ.

¹⁸ I ká tɔki kúkɔsum fɛi potopotonaa kɛ ɛsɔtɔ kancaalaya nyəŋ inɛ kuyaku naanɔwa na liyiti nyəŋku wule taanaya, na pá polo kuyaku hiu na kulumuyɔ wule taanaya.

¹⁹⁻²⁰ Ye pə tala waatu inɛ pə fɛi sɛ mə taa nɔyɔlɔ í tɔyɔ kúkɔsum tɔyənaya, yaa pá tu wɛɛ pɔntu tɔyaya taa. Paa Iseyeli tu yaa cayalɔ, ɛsu pa kpiisa-ɛ mə taa.

Tɛɛv acima tayanvyɔ

²¹⁻²² Ḿpóyó Moisi kota Iseyeli nyuyɔ nyéma na í heeli-wɛ si: I polo í caa Tɛɛv acima ɛwɛɛsɛ, yaa pinasɛ na í lenti-sɛ na í tiyisi caləm na í lii pə taa kɛ saŋ na í taa nənɔyɔ kampɔ kpatəŋ tɔɔ na ɛsɔtaa tɔɔ. Ye pə tɛma mpu, nɔyɔlɔ í taa tasa tɔyaya ŋkɛ ka taa kɛ luu sɛ í puki tiili, haləna pə nyaalɛ.

²³ Mpi pə tɔɔ tɔ, Tacaa ka cɔɔ Icipiti nyéma wakəlyuyɔ. ɔlɛ ye í nawa caləm kɛ mə tɛɛsɛ kampɔnaa kpatəŋ tɔɔ, í kaa yele sɛ wakəlɛ í suu sɛ taa.

²⁴ Mə na mə waalɛ nyéma í ká tɔkəna kɔtaya kaneyɛ tam tɔɔ.

²⁵ Paa waatu wei í ká suu tɛtu nti Tacaa ha-mɛ tɔ tɔ taa tɔ, í ká tɔki-kɛyɛ ḿpóyó.

²⁶ Ye mə piya í pɔɔsa-mɛ sɛ pə nyuyɔ suwe, ɔlɛ

²⁷ í ká cò-we sɪ: Tacaa Tɛɛv acima kɔtaya nté. Iseyeli nyéma tá, tu wɛv Icipiti taa tɔɔ kɔyakɔ nakɔli Isɔ cɔɔ pa tetu taa na í wakɛli-wɛ. Ama ɪ tɛɛ tá tɔɔ na í waasi-tv. Iseyeli nyéma nu mpv, ɪlɛna pá lɔɔj na pá sɛɛ Tacaa.

²⁸ Pa tema mpv, ɪlɛna pá tɛɛ na pá niki nti Tacaa ka heela Moisi na Alɔɔj tɔɔj lapv.

Wahala naanwa nyɔɔj

²⁹ Pɛ kɔma ɪsu ahoo heka ɪlɛna Isɔ Tacaa kɔ Icipiti taa apalɔpiya kancaalaya nyɛnsɪ tɛna. Halɛna pɛ kpɛɛna Icipiti wulav sɔsɔ apalɔpɛyaya kancaalaya nyɛɔka ɔka kaa lɛɛti ɪ kawulaya kumte tɔɔ tɔ. Na pɛ polo salɛka nyéma apalɔpiya kancaalaya nyɛnsɪ, na tɔla kancaalaya piya apalɔ nyɛnsɪ tɔtɔ.

³⁰ Ahoo anɪ tɔ, Icipiti wulav na ɪ waali nyéma na Icipiti nyéma tɛna femaya na pá casɛɪ kapusi. Mpi tɔ, tɔyaya fɛi na ka taa lɔɔj sɛtv.

³¹ Tɛnaya wulav yaa Moisi na Alɔɔj kɛ ahoo anɪ na í tɔ-we sɪ: Mɛ na mɛ Iseyeli yɛlaa tɛna í lu lɔɔj kɛ ma tetu taa na í tɛɛ. ɪ polo na í sɛɛ Tacaa ɪsu í ka sɛlɛmɔv tɔ.

³² Paa mɛ tɔla í kpaya pɛ tɛna ɪsu í ka yɔɔtɔv tɔ na í tɛɛ í fɛɛ-m. Ama í sɛlɛmɪ mɛ Isɔ kɛ sɪ í koolu-m kɔpantv.

³³ Icipiti nyéma ka tema pa taa kɛ sɪ pa tɛna paa sɛna. Ntɛna pá tuli Iseyeli nyéma kɛ kɔtulɔ sɪ: ɪ lu lɔɔj kɛ ta tetu taa.

³⁴ Pɛ maɔamaɔa pɛ tɔɔ kɛ Iseyeli nyéma kpɛɛna pa potopotonaa somtu na tɛ ta nyɛɔta na pá hɔkɔ tayaɔɔj wei ɪ taa pa huɔtiɔi-wɛ tɔɔj pa kpainaa taa, na pá sɛɔli na pá tɛɛ.

³⁵ Mɔpɔɔy Iseyeli nyéma lapa teitei ɪsu Moisi ka heeluyv-wɛ tɔ. Pa sɛlɛma Icipiti nyéma kɛ wontu nti pa lupina wɔla na liɔitee nyɛɔtɔ tɔ, na wontu kususutu.

³⁶ Mɔpɔɔy Tacaa lapa na pa nyɔvɔv tɛna Icipiti nyéma na pɛle pá cɛle-wɛyɛ mpi mpi paa sɛlɛma-wɛ tɔ. Timpi Iseyeli nyéma kuuna Icipiti nyéma wɛnav tɔyɔle.

³⁷ Iseyeli nyéma kula Lamsɛsɪ, ɪlɛna pá tɛɛ Sukɔti, na pa taa apalaa ka wɛ ɪsu yɛlaa iyisi nasɛtoso (600000) kɛ mpv. Alaa na kɔkpatɛlaa na piya paasi.

³⁸ Pa luɔv mpv tɔ pɛ kpɛɛna yɛlaa mpa pa ta kɛ Iseyeli nyéma tɔɔj tuutuuma kɛ na pá tɔɔj-wɛ. Pɛ kaasi heɛj na pɔɔj na naaɔ kalɛkɔɔj taa fɛi nyɛnɔv.

³⁹ Pa lu mpaav ɪlɛna pá tɔ pɛtɛpɛtasi kɛ pa somtu nti paa kpayaɔna Icipiti na tɛ ta kpata tɔ. Mpi tɔ, Icipiti nyéma ka tɔɔɔna-wɛyɛ kɔtɔɔɔv kɛ. Pa taa yɛle sɪ pa somtu í kpa. Pɛyɛle pa taa kpaya mpaav tɔɔɔnaɔ.

⁴⁰ Pusɪ nasɛle na hiu na naanwa (430) kɛ Iseyeli nyéma caya Icipiti taa.

⁴¹ Pɛ waali kɛ pa luwa nɔɔj kɔlɔmaya.

⁴² Teitei ɪsu Tacaa keeluyv ɪ tom kɛ ahoo anɪ na í lɛsɪ-wɛ tɔ. Mpv tɔtɔɔj mpe na pa lɔlɔɔj paa keeliɔi pa tom kɛ ɪ tɔɔ kɛ tam kɛ paa pɛnaya ɔka.

Tɛɛv acima tɔɔv kɔsɛsɪtv

⁴³ Mɔpɔɔy Tacaa heela Moisi na Alɔɔj sɪ: Tɛɛv acima kɔsɛsɪtv ntɔ, pɛ fɛi sɪ cayalv wei ɪ ta kɛ Iseyeli tv tɔ í tɔɔj Tɛɛv acima tɔɔɔnaɔ.

⁴⁴ Ye ɪsu Iseyeli tv yapa piitim lempɪ tv kɛ yom na í pɛli-ɪ ɪ pɛsɛɪ na í tɔɔj pɛ tɔɔɔnaɔ.

⁴⁵ Pɛ fɛi sɪ piitim lempɪ mɔvɔl yaa apaa tv í tɔɔj pɛ tɔɔɔnaɔ.

⁴⁶ Pɛ kaasi ɪlɛ, tɔyaya ɔka ka taa pa wɔsa nantv nti tɔɔj paa tɔɔj-tɪ, pa kaa luna-tɔɔj awali. Pɛyɛle pɛ fɛi sɪ pá yɔki kpɛntɛ nte pa kɔwa mpv tɔ tɔ mɔwa.

⁴⁷ Pɛ wɛɛ sɪ Iseyeli nyéma tɛna tɔɔj ká tɔɔɔna Tɛɛv acima anɪ.

⁴⁸ Ye ɪsu cayalv nyulɛna sɪ ɪ ka tɔɔj Tacaa Tɛɛv acima anɪ, pɛ wɛɛ kɛ sɪ pá pɛli í na ɪ tɔyaya taa apalɔpiya tɛna na pɛcɔ. ɪlɛ ɪ pɛsa ɪsu Iseyeli tv nté, ɪ pɛsɛɪ na í tɔɔj-ɪ. Tɔfɔ ye pa ta pɛli wei, pɛ fɛi sɪ í kpɛtɛna.

¹⁷ Waatu wei Icipiti wulav yela Iseyeli nyóma na pá tɔ mpaav tɔ, Isɔ tá tisi su pá tɔh Metitelanee tenku mpaav, na pá fayana Filiisi nyóma tetu taa. Paa na ku

topilaa tɔ. ɪ lapa m̀pógú sɪ ṕé taa kɔɔ na Filiisi nyáma lu pa tɔɔ na sɔ́ɔntu kpa-we na pá cɔkɪ pa taa na pá m̀əli Icipiti.

¹⁸ Pə tɔɔ ké Iso yelaa na pá kɛɛ na pá fayana wɔlaya tɛtu taa na pá polo pá lu səsəncaaɪ tɛŋku. Iseyeli nyáma mpe pa ta lu yem yem. Pa lu nɔ́ɔ kɔlɔmɔ́ɔ ké.

¹⁹ Pa lukaya mpɔ ɪ lɛna Moisi kuu Yosɛɛfɔ mɔwa na í kpɛnna. Mpi tɔ, ɪ ka heela ɪ tɛɛtɔnaa ké na ɪsəle kɔsɛɛmle sɪ Iso í ləsa-wɛɣɛ Icipiti taa pá kpɛnna ɪ mɔwa.

²⁰ M̀pógú Iseyeli nyáma lu Sukɔti na pá polo Itam kɛ wɔlaya tɛtu kin.

LEFII KOTELAA TŌM TAKELAYA Kotuloto

Takelaya kanē ka taa ké tē kaləyi si, Iso yaawa i yulu Moisi ke Iso tessele taa, na i na-i pá yəyoti. Pə taa tənē inu Iso suwa nəyo si, ye wei i tōka i tōm nti pōntu ká hiki weesuyu. Iso seyesa i yelaa ke isəna pə wee si pá la kotasi ke isəna Iso inu i suwa tō. Pə wee tōtō si pá hatələna asilima nyəm tēna, na pá wee tənənjə isu pa Iso inu.

Isəna pa faya Lefii takelaya tō:

Kotasi lataa i tēj isəna Iso suwa tō, titite 1-7

Pə wee si pá tūna kotələa, na pele pá weena yaasi kupaŋ, titite 8-10

Paa Iso seelo wei i se tənuyə tō asilima, titite 11-16

Pə wee si pá se kpa nyəntu na Iso seew isayam, titite 17-27

ISO KOTASI NA PƏ KUHAAN

Iso kotaya ŋka kəkə lusa ka tēna tō

¹ Mpyó Tacaa Iso yaa Moisi na cokələ^a nte pa lapəna pəŋ, na Iso na i yelaa pá suliyi tē taa tō. Ilena i tōm-i si:

² Teləsi Iseyeli nyéma si, ye pa taa nəyolu caa-m kuhav ke kənav, i pəsəyi na i kəna nav yaa heu yaa pəŋ.

³ Ye nav ke yulu caa lapu ke kotaya ŋka kəkə lusa ka tēna tō. Ie apalu nyəŋ wei i tiili tá caamú təyo i ká ha na Tacaa mu. Cokələ nte tē taa Iso na yelaa pa suliyi tō tē nənyo ke i ká pona.

⁴ Ilena i tēni i nin ke kpənte nte kəkə lusiŋi mpv tō tē nyuyv tō. Tacaa ka mu i kotaya na i husi i isayatu.

⁵ Ilena pōntu lentí kpənte ke təsulle cokələ kin tēna. Aləŋ lulyv nyéma kotələa taa nəyolu ká huli kpənte caləm ke Tacaa. Ilena i ŋmusi-wəyi Iso kotaya təlate kəŋkəməŋ tō ké cokələ nənyo.

⁶ Saa wei kotaya latu litiŋi kpənte na i faki-teye piliŋasi

⁷ təyo kotələa ná tayəŋəyi kəkə ke kotaya təlate tō.

⁸ Ilena pá tēni nantu cəkəŋ ke kəkə tō tətetete, na nyuyv na nim cəlo nim cəlo tōtō.

⁹ Kpənte lotu na tē nəŋkpaasi tēj nyaaluyv, Ilena kotulu nyayasí pə tənaya kotaya təlate tō. Kotaya ŋka kəkə lusa ka tēna təyole. Ka səsəŋ ke Tacaa caaki.

¹⁰ Ye isu heu yaa pəŋ ke yulu caaki lapu ke kotaya ŋka kəkə lusa ka tēna tō. Ie apalonyəŋ wei i tiili tá caamú təyo i ká kəna.

¹¹ Ilena i lentí-i Iso cokələ kəŋkəŋ taa, ke kotaya təlate ilim ntəyən tō. Ilena Aləŋ lulyv nyéma kotələa taa nəyolu ŋmusi caləm ke kotaya təlate kəŋkəməŋ tō.

¹² Ilena kotaya latu faya nantu ke tilima. Na i seti nyuyv, na i ləsi nim cəlo nim cəlo. Ilena kotulu tēni nantu ntəyi kotaya təlate kəkə ŋke ka tō tətetete.

¹³ Kpənte lotu na tē nəŋkpaasi tēj nyaaluyv, Ilena kotulu huli kotaya ŋkeye Tacaa, na i nyayasí pə tənaya kotaya təlate tō. Kotaya ŋka kəkə lusa ka tēna təyole. Ka səsəŋ ke Tacaa caaki.

^a 1:1 **cokələ:** Cokələ nte tē tōm pa yəyoti cənē tō tē ta ke taale cokələ ke yem. Pəŋ ke pa ləwəna na pa saaki pə kpatəŋ. Pa pəsəyi na pa hetē-te na pa kpili na pa səyeli na pa pona tiili na pa tayəni-teye sikuyu.

¹⁴ Ye sumaya ke yulu caaki lapu ke kotaya nka koka lusa ka tana to, ihokaya yaa alukuku ke i ka kona.

¹⁵ Ilena kotulu pona sumaya nkeye Iso kotaya telate kin, na i ce ka nyuvu na i nyayasi-kuyu kotaya koka taa. Ilena i nyaasi alukuku calam na i taana-wayi Iso kotaya telate kankomah to.

¹⁶ Ilena i lasi luyuticeceku na ku tonyaya, na i peti-kuyu taluma nim nyona talole, ke Iso kotaya telate kankon taa, na ilim talule too.

¹⁷ Ilena i taki alukuku kenj taa na i ho na i celi. Ie pa taa yaali. Ilena i nyayasi-i Iso kotaya telate koka taa. Kotaya nka koka lusa ka tana toyole. Ka soosuh ke Tacaa caaki.

2

Tonyaya kuhav

¹ Ye isu yulu caa i kona Tacaa ke tonyaya kuhav, mulum kupam ke i caaki. I pelayi pa too ke nim, na i tani tulaalu.

² Ilena i pona Alon luluvu nyoma kotolaa. Pa taa naxulu cosiyi nim mulum mpayi nkute na i nyayasi pa na tulaalu tanyaya kotaya telate too. Mpi pa kena kutsoosam si Tacaa tenna pa tana. Kotaya nka koka lusa ka tana toyole. Ka soosuh ke Tacaa caaki.

³ Kuhav nku ku kakaasaya pasayi kotolaa nyam ke. Mpi to, pa ke kate taa kate pulupuvu. Pa taya pulu, pa ke kotaya nka pa lapa Tacaa to, ka kakaasaya ke.

⁴ Ye pa ke isu potopotonaa loonja taa kukusum fei tonyaya nakeli, ile pa caa mulum kupam na pa nuytina nim, na pa to kakalasi yaa petepetasi taka, nsi si too pa yoyola nim to.

⁵ Ye isu petepetaya mayamaya, nka pa tuyi nyaxeluvu kowaluvu too to. Ie mulum mpi pa nuytina nim, na pa taa fei kukusum toyole pa tuyi.

⁶ Pa putotayi petepetaya nke, Ilena pa soosi pa taa ke nim toto. Mpuy pa wee si, pa la tonyaya kuhav tom taa.

⁷ Ye isu tonyaya nka pa tonja to ka kuhav ile, mulum mpi pa nuytina nim toyole pa caaki.

⁸ Pa tayanayi-keye, isu pa keesuvu to. Ilena pa pona tasulle cokole taa. Pa celayi kotulu, na ile i pona Iso kotaya telate kin.

⁹ Ilena i cosi na i nyayasi to too si, pa la kutsoosam si, Tacaa tenna pa tana. Kotaya nka koka lusa ka tana toyole, ka soosuh ke Tacaa caaki.

¹⁰ Kuhav nku ku kakaasaya pasayi kotolaa nyam ke. Mpi to, pa ke kate taa kate pulupuvu. Pa taya pulu, pa ke kuhav nku pa ha Tacaa to ku kakaasaya ke.

¹¹ Ye pa tayanayi Tacaa maya tonyaya kuhav si, pa nyayasi-kuyu koka ke ma hate taa, pa fei si pa to pa taa ke kukusum yaa tunj.

¹² Pa pasayi na pa ha-m tunj na kukusum ke waatu wei pa pukina-m tonyaya kalaalaya to. Ama tunj na kukusum mpayi pa fei si, pa nyayasi kotaya telate too si, Tacaa ma, ma nu pa soosuh.

¹³ Ye pa haaki Tacaa maya tonyaya kuhav, pa wee si pa to tom ke. Mpi to, mpi pa hulaxona si nayo nka ma na-me to pelaa to, ka we tam too. Pa too ke pa wee si pa tuyi tom ke paa tonyaya kuhav nku ku taa.

¹⁴ Ye yulu lasayi i tawa kancaalaya kululum kuhav, i waki^a pa na pa lootu ke, na i yoti.

^a 2:14 waki: Wapu mpi pa yoyotayi cane to, pa naxasena ke isu pa wakuvo masi ke Lakpa taa na pa nyaxelayi to.

¹⁵ Pə waali, ilena í pəli pə tɔɔ ké nim na í tənɪ tulaalu. Ḿpɔ́yó pə wɛɛ sɪ pa lá tɔ́ɔnaya kɔ́hav tɔ́m taa.

¹⁶ Ilena kɔ́tulɔ náá cosí pee kɔ́yɔtɛɛ anɪ, na í nyayasi pə na tulaalu tənə. Mpi pə kɛna kɔ́tɔ́ɔsɛm sɪ Tacaa tənna pə tənə. Tɔ́ɔnaya kɔ́hav ŋku pa nyayasa Tacaa tɔ́ɔlɛ.

3

Nɔ́yɔ kɔ́lɔmɔ́yɔ kpɛntɔ́yɔ kɔ́tɔ́yɔ

¹ Ḿpɔ́yó Tacaa tasaa sɪ: Ye nɔ́ɔlɔ caa í la-m nɔ́yɔ kɔ́lɔmɔ́yɔ kpɛntɔ́yɔ kɔ́tɔ́yɔ ke nav. Pə wɛɛ sɪ, apalɔnyɛŋ yaa alɔ nyɛŋ wei í tiili tá caamɪ tɔ́ɔ í ká kɔ́nə.

² Ilena í tənɪ í nin ke kpɛntɛ nyɔyɔ taa, na í lɛntɪ-tɛyɛ tɛsulɛ cokɛlɛ nɔ́nɔ́yɔ. Ilena Alɔŋ lulɔyɔ nyɔ́ma kɔ́tɔ́lɔ taa nɔ́ɔlɔ ŋmusɪ tɔ calɛm ke Isɔ kɔ́tɔ́yɔ tɔ́latɛ kɔ́ŋkɔ́mɔ́ŋ tɔɔ.

³ Ilena pá nyayasi Tacaa ke nim tənə, mpi pə pama lotu tɔɔ tɔ,

⁴ na timpee naale na a nim, na kɔ́ŋkɔ́mɔ́ŋ taa nyɛm. Isu pa lɛsɔyɔ hɔ́lɛ, na pə kpɛnna timpee tɔ.

⁵ Ilena kɔ́tɔ́lɔ tənɪ nantɔ ntɔ́yɪ Isɔ kɔ́tɔ́yɔ tɔ́latɛ kɔ́kɔ tɔɔ. Na pá nyayasi-tɪ na kɔ́hav ŋku kɔ́kɔ lusaa tɔ. Kɔ́tɔ́yɔ ŋka pa nyayasa Tacaa tɔ́ɔlɛ. Ka sɔ́ɔsɔŋ ke í caaki.

⁶ Ye isɪ heu yaa pɔ́ŋ ke yulɔ lakɪ Tacaa ke nɔ́yɔ kɔ́lɔmɔ́yɔ kpɛntɔ́yɔ kɔ́tɔ́yɔ. Apalɔ yaa alɔ nyɛŋ wei í tiili tá caamɪ tɔ́ɔ í ká kɔ́nə.

⁷ Ye isɪ heu, ilɛ í pona-ɪ tɛsulɛ cokɛlɛ kɪŋ,

⁸ na í tənɪ í nin ke heu nyɔyɔ taa, na í lɛntɪ-ɪ tɔ kɪŋ tənə. Ilena kɔ́tɔ́lɔ taa nɔ́ɔlɔ ŋmusɪ heu calɛm ke Isɔ kɔ́tɔ́yɔ tɔ́latɛ kɔ́ŋkɔ́mɔ́ŋ tɔɔ.

⁹⁻¹⁰ Ilena pá nyayasi Tacaa ke nim tənə mpi pə pama lotu tɔɔ tɔ. Na timpee naale na a nim na kɔ́ŋkɔ́mɔ́ŋ tɔɔ nyɛm. Isu pa lɛsɔyɔ hɔ́lɛ na pá kpɛnna timpee tɔ, na suka tənə.

¹¹ Ilena kɔ́tulɔ nyayasi pə tənaya kɔ́kɔ ke Isɔ kɔ́tɔ́yɔ tɔ́latɛ tɔɔ. Tɔ́ɔnaya kɔ́tɔ́yɔ ŋka pa nyayasa Tacaa tɔ́ɔlɛ.

¹² Ye pɔ́ŋ ke yulɔ lakɪ kɔ́tɔ́yɔ, ilɛ í pona-ɪ tɛsulɛ cokɛlɛ kɪŋ,

¹³ na í tənɪ í nin ke í nyɔyɔ tɔɔ, na í lɛntɪ-ɪ tənə. Ilena kɔ́tɔ́lɔ ŋmusɪ í calɛm ke Isɔ kɔ́tɔ́yɔ tɔ́latɛ kɔ́ŋkɔ́mɔ́ŋ tɔɔ.

¹⁴ Ilena pá nyayasi Tacaa ke nim tənə mpi pə pama lotu tɔɔ tɔ,

¹⁵ na timpee naale na a nim, na kɔ́ŋkɔ́mɔ́ŋ tɔɔ nyɛm. Isu pa lɛsɔyɔ hɔ́lɛ na pá kpɛnna timpee tɔ.

¹⁶ Ilena kɔ́tulɔ nyayasi pə tənaya kɔ́kɔ ke kɔ́tɔ́yɔ tɔ́latɛ tɔɔ. Tɔ́ɔnaya kɔ́tɔ́yɔ ŋka pa nyayasa Tacaa tɔ́ɔlɛ. Ka sɔ́ɔsɔŋ ke í caaki.

Tacaa tənna nim cɔ́lɔ nim cɔ́lɔ tənə.

¹⁷ Pə tɔɔ ké paa timpiyi Isɛyɛlɪ nyɔ́ma ká wɛɛ, paa waatu wei tɛ, pə wɛɛ sɪ pá tɔ́kɪ kusɛsuto tɔ́nɛyɛ. Pə fɛɪ sɪ pá tɔ́ɔ kpɛntɛ nantɔ nim, yaa tɔ calɛm.

4

Kɔ́tulɔ sɔ́sɔ isayatu husɔyɔ sɔ́sɔ

¹ Ḿpɔ́yó Tacaa tɔ́ma Moisi sɪ:

² Tɛlɛsɪ Isɛyɛlɪ nyɔ́ma sɪ, ye pə yɔ́kɔnə nɔ́ɔlɔ na í lá mpi Tacaa kisaa tɔ, na í yɔ́kɪ kiiu. Isana pɔ́ntɔ ká la tɔ́ɔlɔ.

³ Ye kɔ́tulɔ sɔ́sɔ pɛ́ntənə, ilɛna í tasɛkɛlɛ taana yɔ́lɔ tənə. Pə wɛɛ sɪ í la Tacaa ke isayatu husɔyɔ kɔ́tɔ́yɔ ke nav apalɔ nyɛŋ wei í tiili ta caamɪ tɔ.

⁴ I pukina nav inəyi təsulle cokəle nənəyo. Ulena í tənı ı nın ke ı nyuyv taa, na í lenti-ı Tacaa kin təna.

⁵ Ulena kətulv səsə kpaya kpənte caləm na nyənaya na í svuna cokəle taa.

⁶ I liiki pə taa ké mpəle, Ulena í nımsı təm naatosompəyolaya, ke Tacaa kin tənaya cokəle puuyv kukayav tə, na pə tə pə tə cəne.

⁷ Ulena í taa caləm mpi tətəyo tulaalv təwəte hələjasi tə ké cokəle taa tənə. Pə waalı, Ulena í pəli caləm kukaasəm ke kətaya təlate nte tə wə cokəle nənəyo tə tə tē.

⁸ Ulena í kəali kpənte nim cəb nim cəb tənə. Pə kpayav pə tənə mpi pə pama pə taa lotu tə tə,

⁹ na timpee naale na a nim, na kəjkəməj taa nyəm. Isu pa ləsvuyv həəle na pá kpənnə timpee tə.

¹⁰ Lona kulüməe anəyi pa setəyi nəyo kulümaya kpəntuyv kətaya kpənte tə. Ulena kətulv səsə nyayasi nantv ntəyi kətaya təlate tə.

¹¹⁻¹² Pə kaasəyi nantv lenti, na tənuyv na nyuyv, na nəjkpaasi, na lotu na pə taa nyəm tənə. Ulena pá luna təsikile waalı, ke lonte nte pa ləsəna tə mpaə na pá ləkə təluma nim nyəna tə. Na pá nyayasi-təyi kəkə ke təluma huyule tə.

Iseyeli nyéma tənə isayatu husuyv səsə

¹³ Ye isu Iseyeli nyéma tənə təpəi ké pə yūkənaa, na pá la mpi Tacaa kisaa tə, na pá yəki ı kiiu na pa tənə pa təm sı.

¹⁴ Ulena pá kəə na pá cəkəna. Pə wəe sı pá ləsi nav apalv nyəj ke isayatu husuyv kətaya ké. Pa pukina-ı təsulle cokəle nənəyo,

¹⁵ Ulena pa nyuyv nyéma tənı pa nın ke kpənte nyuyv taa. Na pá lenti-təye cokəle nənəyo tənə.

¹⁶ Ulena kətulv səsə cosi tə caləm na í svuna təsulle cokəle taa.

¹⁷ I liiki pə taa ké mpəle, Ulena í nımsı təm naatosompəyolaya, ke Tacaa kin tənaya cokəle puuyv kukayav na pə tə pə tə cəne.

¹⁸ Ulena í taa caləm mpi tətəyo tulaalv təwəte hələjasi tə ké cokəle taa tənə. Pə waalı, Ulena í pəli caləm kukaasəm ke kətaya təlate nte tə wə cokəle nənəyo tə tə tē.

¹⁹ Ulena í seti nim cəb nim cəb na í wə kətaya təlate tə.

²⁰ Teitei isu ı ka lapu ı mayamaya ı isayatu husuyv kətaya nav təyo ı ká lana inə. Ulena í la Iseyeli nyéma tənaya isayatu husuyv kətaya, na lə tayanı-wəye-ti.

²¹ Pə waalı Ulena í pona kpənte kakaasaya ke təsikile waalı, na í nyayasi-təye kəkə, isu ı ka lapu ı mayamaya ı isayatu husuyv kpənte kətaya tə. Kətaya njka ka husəyi Iseyeli nyéma tənə isayatu təyəle.

Nyuyv tv səsə

²² Ye isu nyuyv tv nəyoluyv pə yūkənaa, na í la mpi ı Caa lə kisaa tə. Isu ı yəka ı kiiu na ı təm sı.

²³ Ulena pá kəə na í cəkəna ı isayatu. Pə wəe sı, í la pəjtoluyv njku kv tiili tá caamı təyo isayatu husuyv kətaya.

²⁴ I tənəyi ı nın ke kpənte nyuyv taa ké. Ulena í lenti-təye təsulle cokəle kin, ke timpi pa lentəyi kətasi nsi kəkə lusaə tə sı təla tə. Kətaya njka ka husəyi isayatu təyəle.

²⁵ Ulena kətulv lii ı mpəle ke caləm taa, na í taa-wəyi lə kətaya təlate hələjasi tə, na í pəli kukaasəm ke tə tē.

²⁶ Ulena í wə nim cəb nim cəyö kətaya təlate tə. Isu pa lakuyv nəyo kulümaya kpəntuyv kətaya kpənte tə. Ulena í la nyuyv tv inəyi isayatu husuyv kətaya na lə tayanı-ı-ti.

Icate tv ke yem sɔɔsi

²⁷ Ye isu yulu ke yem ké pə yókənaa, na í la mpi Tacaa kisaa tɔ. Isu ɪ yɔka ɪ kiin taa nakuli, na ɪ tɔm sí.

²⁸ Ɔlena pə kɔɔ na í cekəna, pə wɛɛ sɪ í la isayatu husuɣu kɔtaɣa ke pəɲ alu nyəɲ wei ɪ tiili tá caami tɔ.

²⁹ Ɔ tənəɣɪ ɪ nin ke kpənte nyuɣu taa ké, ɔlena í lenti-tɛɣe timpi pa lentəɣɪ kɔtaɣa ŋka kɔkɔ lusaa tɔ ka tɔla tɔ.

³⁰ Ɔlena kɔtulɔ lii ɪ mpəle ke caləm taa, na ɪ taa Iso kɔtaɣa tɔlate hələɲasɪ tɔɔ. Ɔlena í pəli kukaasəm ke tɔ tɛɛ.

³¹ Ɔlena pá seti kpənte nim cɔlɔ nim cɔlɔ. Isu pa lakuyɔ nɔɣɔ kɔlɔmɔɣa kpəntuɣu kɔtaɣa tɔtɔ tɔ, na kɔtulɔ nyayasi nantu ntəɣɪ kɔkɔ, na Tacaa nu pə sɔɔsɔɲ. Ɔlena í lá pəntulɔ ke isayatu husuɣu kɔtaɣa na Iso tayani-ɪ-ti.

³² Ye heu ke ɪ sɔɔla isayatu husuɣu kɔtaɣa lapu ɔlɛ ɪ kɔna aluɲyəɲ wei ɪ tiili tá caami tɔ.

³³ Ɔ tənəɣɪ ɪ nin ke kpənte nyuɣu taa ɔlena í lenti-tɛɣe timpi pa lentəɣɪ kɔtaɣa ŋka kɔkɔ lusaa tɔ ka tɔla tɔ.

³⁴ Ɔlena kɔtulɔ lii ɪ mpəle ke caləm taa, na í taa kɔtaɣa tɔlate hələɲasɪ tɔɔ. Na í pəli kukaasəm ke tɔ tɛɛ.

³⁵ Ɔlena pá seti kpənte nim cɔlɔ nim cɔlɔ. Isu pa lakuyɔ nɔɣɔ kɔlɔmɔɣa kpəntuɣu kɔtaɣa heu tɔ. Ɔlena kɔtulɔ nyayasi-təɣɪ kɔkɔ na kɔtaɣa nyəntu lenti. Ɔlena í lá pəntulɔ ke isayatu husuɣu kɔtaɣa na Iso tayani-ɪ-ti.

5*Saa wei pə wɛɛ sɪ pá la isayatu husuɣu sɔɔsi tɔ*

¹ Saa wei pə wɛɛ sɪ pá la isayatu husuɣu sɔɔsi tɔyɔlɔ: Ye isu yulu nuwa pa yɔɣɔtəna tuunav sɪ, í ləsi aseeta ke tɔm nti ɪ nawa na ɪ nyəma tɔ. Ɔlena í kisi tɔ yɔɣɔtɔyɔ, pə isayatu wɛ ɪ nyuɣu taa ké.

² Lenti ɔlɛ, ye isu pə yókəna yulu, na í tokina asilima pulɔpɔ. Paa kpənte kusəpəle. Təyaya nyənte, yaa taale nyənte, yaa nyamanyama nɔɣɔlɔ, ɪ tɔm səpaya, na í pəsi asilima tu.

³ Ye isu pə yókəna nɔɣɔlɔ, na í tokina yulu asilima naali, na pə pilisi-ɪ. Ɔlena í kɔɔ í cekəna, ɪ tɔm səpaya.

⁴ Yaa pə yókəna nɔɣɔlɔyɔ tanaav taa, na í tuuna kupantu yaa isayatu. Ɔlena í kɔɔ í cekəna, ɪ tɔm səpaya.

⁵ Ye wei ɪ lapa isayatu nti pa kɛɛsa isəntɔ tɔ tɔ taa natəli, pə wɛɛ sɪ pɔntu í huli-təɣɪ kɔtulɔ, na í tisi sɪ ɪ tɔm səpa.

⁶ Na í kɔna heu yaa pəɲ na ɪ la isayatu husuɣu kɔtaɣa. Ɔlena kɔtulɔ lapɪ-ɪ pə sɔɔsi.

Kɔnyəntɔnaa sɔɔsi

⁷ Ye yulu wu heu yaa pəɲ sɪ í lana isayatu husuɣu kɔtaɣa. Ɔ pəsəɣɪ na í caa ihokasi naale yaa alukukunaa naale, na í pona Tacaa təyaya taa. Ɔlena í lá lɛlɔ ke isayatu husuɣu kɔtaɣa, na lɛlɔ ke kɔtaɣa ŋka kɔkɔ lusaa tɔ.

⁸ Ɔ cɛləɣɪ kɔtulɔ ke pa naale, na ɔlɛ í hólí Iso ké isayatu husuɣu nyəɲ na í yókɪ ɪ lumaya. Ama ɪ cɛkɪ nyuɣu.

⁹ Ɔlena í cosɪ caləm na í ŋmusɪ-wəɣɪ kɔtaɣa tɔlate kəɲkəməɲ tɔɔ. Ɔlena í pəli kukaasəm ke tɔ tɛɛ. Ḿpɔ́yú pə wɛɛ sɪ í la isayatu husuɣu kɔtaɣa tɔm taa.

¹⁰ Pə waali ké kɔtulɔ lakɪ kɔtaɣa ŋka kɔkɔ lusa ka təna tɔɣɔ alukuku naale nyəɲ, isu pa suw tɔ. Ɔlena í lá pəntulɔ ke isayatu husuɣu kɔtaɣa, na Iso husi-ti.

¹¹ Ye yulɔ fɛina alukukunaa naale, yaa ihokasi naale. I pəsəyi na í pona molum kiloonaa tooso na í lá isayatu husuɣu kotaya. Ama pə fɛi sɪ í siti nim, yaa í tənɪ pə tɔɔ ké tulaalɔ ké. Mpi tɔ, pə ké isayatu husuɣu kotaya ké, pə taya tɔɣonaya nyəŋka.

¹² I pukina molum mpəyi kɔtulɔ, ɪlena ɪlé í cosi-wəyi ŋkute. Ntɛ tɔ kɛna kɔtɔɔsəm sɪ Tacaa tənna pə tənna. ɪlena í nyayasɪ pə na kɔtasɪ lɛnsɪ nsi sɪ wɛ kotaya tɔlatɛ tɔɔ tɔɣo Tacaa. Mpóyó pə wɛɛ sɪ pá la isayatu husuɣu sɔɔsɪ.

¹³ ɪlena kɔtulɔ la pɔntu kɛ isayatu husuɣu kotaya na ɪsɔ husɪ-ɪ-tɪ. ɪlena kɔkaasəm pəsɪ kɔtulɔ nyəm, ɪsu tɔɣonaya kuhav sɔɔsɪ tɔm taa.

Tayanvɣu sɔɔsɪ

¹⁴ Mpóyó Tacaa heela Moisi sɪ:

¹⁵ Ye pə yukəna yulɔ, na í sɔɔ Tacaa kɛ cɛlvɣu kɛ ɪ nyəm, pə wɛɛ sɪ í kəna ɪwaav ŋku kɔ tiili tá caamɪ tɔ, na í lá tayanvɣu kotaya. I ləsəyi-kuyɔ kaləku taa ké, na í mayasɪ na í ná sɪ kɔ liyitee tala ɪsu pa suwa tɔsulɛ cɔkəle taa tɔ.

¹⁶ ɪlena í fɛli ɪsɔ ké kəmlɛ, na í sɔɔsɪ paa kakpasɪ wei í tɔɔ ké kolum. Mpi tɔ, ɪ wakəlɛna ɪsɔ tɔyaya, ɪlena í cɛla pə tənaya kɔtulɔ. ɪlena ɪlé ɪ lɛntɪ kpəntɛ, na í la pəntulɔ kɛ isayatu tayanvɣu kotaya, na ɪsɔ husɪ-ɪ-tɪ.

¹⁷ Paa pə yukəna yulɔ ké na í yɔkɪ Tacaa kɔsəsutɔ, ɪ səɣɛlaa tɔtɔɣo.

¹⁸ Pə wɛɛ sɪ í ləsɪ kaləku taa ké ɪwaav ŋku kɔ tiili tá caamɪ tɔɣo. I mayasɪ na í ná sɪ kɔ liyitee tala ɪsu pa suwa tɔ. ɪlena kɔtulɔ lapɪ-ɪ isayatu nti pə yukəna-ɪ na í la tɔ, tɔ tayanvɣu kotaya, na ɪsɔ husɪ-ɪ-tɪ.

¹⁹ Tasəkəle tayanvɣu kotaya ntɛ. Mpi tɔ, yulɔ ɪnɪ ɪ ka wakəlɛna Tacaa ké.

²⁰ Mpóyó Tacaa heela Moisi sɪ:

²¹⁻²² Ye ɪsu pa cɛla yulɔ kɛ pulɔpɔ suu, yaa ɪ kənta-wɪ, yaa ɪ ŋmɪla-wɪ, yaa ɪ muɣulaa ké na í hiki-wɪ, yaa ɪ tu hii-wɪ na í kpɛɛsɪ. ɪlena í looli na í tuu, na í takɪ isayatu ɪsu mpɔ pə taka, ɪ wakəlɛna Tacaa ké, na ɪ tɔm sɛpa.

²³⁻²⁴ Ye kuyaku ŋku pə kula ɪ waali, pə wɛɛ sɪ í məŋna, yaa í fɛli kpəntɛ tɔ ké. Haləna í sɔɔsɪ paa kakpasɪ wei í tɔɔ ké kolum, na í kpəntɪ na í cɛle-ɪ.

²⁵ Pələ pə waali, pə wɛɛ sɪ í pona kɔtulɔ kɛ isayatu tayanvɣu kotaya ɪwaav ŋku kɔ tiili tá caamɪ tɔ. I mayasɪ na í ná sɪ kɔ liyitee tala ɪsu pa suwa tɔ.

²⁶ ɪlena kɔtulɔ la pɔntu ɪnəyi isayatu tayanvɣu kotaya kɛ Tacaa kin. Na ɪlé í husɪ-ɪ-tɪ, paa tɔ ké nti.

6

Kotaya ŋka kəkɔ lusa ka tənɔ tɔ ka tɔɔ kɔsɔsɔtɔ

¹ Mpóyó Tacaa tɔma Moisi sɪ:

² Tɛləsɪ Alɔŋ na ɪ luluyɔ nyəma kɛ kɔtasɪ nsi kəkɔ lusaa tɔ, sɪ tɔɔ kɔsɔsɔtɔ.

Pə wɛɛ sɪ, kotaya ŋka ma kəkɔ lusa mpɔ tɔ, ká wɛɛ kotaya tɔlatɛ taa ké ahoo tənaya, kəkɔ ɪ taa tɛ.

³ Tɛv fɛŋ tanan ɪlena kɔtulɔ tɔɣɔli kponkpontu tɔŋ nyəntɔ kamsa, na í suu pə capɔ, na í kuu kotaya ŋkɛ ka tɔlɔma nim nyəna na í hutɪ-yɛɣɛ kəŋkəŋ taa tənɔ.

⁴ ɪlena í layasɪ wontu na í lɪna tɔlɔma anəyi tɛsikile waali. Lontɛ ntɛɣɛ pa ləsənɔ tɔ mpaa na pá lɔkɪ tɔlɔma nim nyəna.

⁵⁻⁶ Pə fɛi sɪ kotaya tɔlatɛ kəkɔ í tɛ. Paa ɪfɛmlɛ ntɛɣɛ kɔtulɔ ka nyɔtəyi taasi kufasɪ. ɪlena pəcɔ í tənɪ kotaya ŋka kəkɔ lusaa tɔ ka nantɔ, na nɔɣo kulɔmayɔ kotaya kpəntɛ nim cɔlɔ nim cɔlɔ kɛ pə tɔɔ.

Tɔɣonaya kuhav tɔɔ kɔsɔsɔtɔ

⁷ Ye tɔɔnaya kuhav tɔm taa, ɔlɛ pɛ kɔsɔsuto ntɔ. Pɛ wɛɛ sɪ Alɔŋ lulɔɔy nyɔma taa kɔtulɔ nɔɔlɔ, ká ponna-keɣe Tacaa ke kɔtaya tɔlate kɪŋ.

⁸ ɔlena í cosi mulɔm mpi pa sita nim tɔɔy ŋkute na tulaalɔ tɔna, na í nyayasi kɔtaya tɔlate tɔɔ. Mpɔ pɛ kɛna kutɔɔsɛm sɪ Tacaa tɛnna pɛ tɔna, na í caaki pɛ sɔɔsɔŋ.

⁹ Kɔtɔlaa ká tɔɔna pɛ kukaasɛm mpɛɣi. ɔsɔ lonte taa ke tɔsulɛ cokɔle kɔtaya taa tɔna. Ama pɛ fɛi sɪ pá tɛsɪ pɛ tɔɔnaya na kukɔsum kɛ.

¹⁰ Mpi tɔ, kuhav ŋku pa ha ɔsɔ ma tɔ, ku taa kɛ ma cela-wɛɣe pa paa tete. Pɛ kɛ kate taa kate pulɔɔy, ɔsu ɔsayatu husɔɔy, yaa tayanɔɔy kɔtasi nantu.

¹¹ ɔlɛ Alɔŋ lulɔɔy nyɔma apalɔ nyɔma tike ká tɔkɔna pɛ tɔɔnaya ŋkɛ. Mpi tɔ, kɔtaya ŋka pa kɔna Tacaa ke mpɔ tɔ, ka hɔɔlɔɔy kɛ pa nyɛm ke tam tɔɔ kɛ. Pɛ tɔɔ kɛ ye yulɔ kpai tu wei í ta ke Alɔŋ lulɔɔy tu tɔ, í tokinaa, ɔsu í sɔpa.

¹² Mpóyó Tacaa tɔma Moisi sɪ:

¹³ Ye pa kpawa Alɔŋ na í pɔyalaa ke kɔtɔlaa, na pá pɔli-wɛɣe nim, pɛ wɛɛ sɪ pá kɔŋna-m kuhav ke mulɔm kiloonaa toosoyɔ paa kuyaku ŋku. Hɔɔlɔɔy ke tanan na lenku ke taanaya.

¹⁴ Paa nuyuti mulɔm mpɛɣi na nim, na pá tɔ pɛ pɛtɛpɛtaya ke nyɔɔlɔɔy kɔwalɔɔy tɔɔ. Pɛ waali ɔlena pá pɔtɔti-ke na pá pona kɔtaya tɔlate tɔɔ, na Tacaa lanɔle hɛɛna kɔtaya ŋkɛ ka sɔɔsɔŋ.

¹⁵ Ye waatu nɔɔlɔ pa kpa Alɔŋ lulɔɔy nyɔma taa nɔɔlɔɔy kɔtulɔ sɔsɔ sɪ, í lɛɛti kupɛŋ lonte. Kuhav kulɔmɔɔy ŋkɔɔy í ká kɔna, na í nyayasi pɛ tɔnaya Tacaa má. Pɛ kɛ ma kiiu tam tɔɔ nyɔŋku kɛ.

¹⁶ Ye kɔtulɔ kɔnna í mayamaya í tɔɔnaya kuhav, pɛ wɛɛ sɪ pá nyayasi pɛ tɔnaya, pɛ taa pulɔ fɛi tɔɔɔ.

ɔsayatu husɔɔy kɔtaya tɔɔ kɔsɔsɔtu

¹⁷ Mpóyó Tacaa tɔma Moisi sɪ:

¹⁸ Telɛsɪ Alɔŋ na í pɔyalaa ke ɔsayatu husɔɔy kɔtasi kɔsɔsɔtu.

Lonte nte tɔ taa pa lentɔyɪ kɔtasi nsi kɔkɔ lusaa tɔ, sɪ tɔla tɔɔy paa lentɪ ɔsayatu husɔɔy nyɔntɛ tɔtɔ. Pɛ nantu ke kate taa kate pulɔɔyɔ.

¹⁹ Kɔtulɔ wei í lapa pɛ tɔmlɛ tɔ, tɔsulɛ cokɔle kɔtaya taa kɛ pɛ wɛɛ sɪ í tɔɔy-tɔyɪ lonte nte tɔ wɛna tɔ mpaa tɔ tɔ taa.

²⁰ Ye yulɔ ke yem í tokinaa, í lepa. Tɔ calɛm í yawa puɔyɔ tɔɔ, lonte kulɔmtɔle ntɛ tɔ taa kɛ paa nyaali-wɪ.

²¹ Ye cuɔy tiipile taa kɛ pa tɔsa pɛ nantu, ye pa tɛma pɛ wɛɛ sɪ pá yɔki-tɛɣe. Ama ye nyɔɔlɔɔy kɔsɛmɔɔy nyɔntɛ taa, ɔlɛ pá nyaali-tɛɣe teu, na pá kilisina lom ke sɔsɔm.

²² Kɔtɔlaa na pa tɛsɪ taa apalaa tike ká tɔɔna nantu ntɪ. Pɛ taya pulɔ, tɔ kɛ kate taa kate pulɔɔyɔ.

²³ Ama ye pa sɔvna kpɔntɛ nte tɔ calɛm ke tɔsulɛ cokɔle taa, na pá lana ɔsayatu husɔɔy kɔtaya ke ɔsɔ tɔyaya taa, tɔ nantu fɛi tɔɔɔ tɔtɔ. Pɛ wɛɛ sɪ pá nyayasi-tɔyɪ kɔkɔ kɛ.

7

Tayanɔɔy sɔsɪ tɔɔ kɔsɔsɔtu

¹ Mpóyó Tacaa tasaa sɪ: Tayanɔɔy sɔsɪ kɔsɔsɔtu ntɔ. Tɔ kɛ kate taa kate pulɔɔy.

² Lonte nte tɔ taa pa lentɔyɪ kɔtasi nsi kɔkɔ lusaa tɔ, sɪ tɔla tɔɔy paa lentɪ ɔsayatu husɔɔy sɔsɪ nyɔntɛ tɔtɔ. ɔlena kɔtulɔ ŋmusɪ tɔ calɛm kɛ kɔtaya tɔlate kɔŋkɔmɛŋ tɔɔ.

³ ʔlɛna pǎ kǎɔli kpǎntɛ nim cǎɔ nim cǎɔ tǎna. Pǎ kpayaɔ pǎ tǎna mpi pǎ pama pǎ taa lotu tǎɔ tǎ,

⁴ na timpee naale na a nim, na kǎɔkǎmǎɔ taa nyǎm. ʔsu pa lǎsuyɔ hǎɔle na pǎ kpǎnna timpee tǎ.

⁵ ʔlɛna kǎtɔlu nyayasɔ pǎ tǎnaya kǎtaya tǎlate tǎɔ. Tayanuyɔ kǎtaya nte.

⁶ Kǎtǎlaa tǎɛsɔ taa apalaa tike kǎ tǎɔɔna nantu ntǎɔi lonte nte tǎ wǎna tǎ mpaa tǎ tǎ taa. Mpi tǎ, tǎ kǎ kǎte taa kǎte puluyɔ.

⁷ Tayanuyɔ kǎtaya na ʔsayaɔ hɔsuyɔ nyǎɔka pǎ kusǎsuto wǎ kǎlɔmtu kǎ. Kǎtɔlu wei ʔ lapa pǎ tǎmlɛ tǎ, unɔ ʔ tǎnna pǎ nantu kǎkaasǎtu.

Kǎtǎlaa nyǎm

⁸ Ye ʔsu nǎɔɔlu kǎna kpǎntɛ sɔ ʔ lakɔ kǎtaya ɔka kǎkǎ lusaa tǎ. Kǎtɔlu wei ʔ lapa pǎ tǎmlɛ tǎ, unɔ ʔ tǎnna tǎnuyɔ.

⁹ Ye pa kǎna ʔsǎ kǎ tǎɔɔnaya kuhav, ʔsu potopoto, yaa kakalasɔ, yaa petepetaya, yaa kǎtǎɔɔm, ʔlɛ kǎtɔlu wei ʔ lapa pǎ tǎmlɛ tǎ, unɔ ʔ tǎnna.

¹⁰ Ama pǎ kaasa tǎɔɔnaya kuhav ʔlɛlǎɔ tǎ. Paa nim kusitaya yaa kpetɛ nyǎɔka, kǎtǎlaa tǎlǎɔɔna pǎ tǎnaya teitei.

Nǎɔ kǎlɔmɔaya kpǎntuyɔ kǎtasɔ tǎ kusǎsuto

¹¹ Nǎɔ kǎlɔmɔaya kpǎntuyɔ kǎtasɔ nsi pa lakɔ Tacaa tǎ sɔ kusǎsuto ntǎɔ.

¹² Ye sǎɛtu kǎtaya kǎ pa lapa, pa pukina tǎtǎɔ kǎkǎsum fɛi kakalasɔ nsi pa sita nim tǎ, pǎ petepetasɔ nsi sɔ tǎ pa taa-wɔ tǎ, na mǎlɔm kǎpam mpi pa nuyutina-wɔ tǎ pǎ kakalasɔ.

¹³ Pǎlɛ pǎ paasi, pa sǎɔsǎɔi kǎkǎsum potopoto kǎ sǎɛtu kǎtaya ɔkǎ ka tǎɔ.

¹⁴ ʔlɛna pǎ lǎsɔ kakalasɔ nsi sɔ tǎm tooso tǎɔ kǎ kǎlɔmɔaya kǎlɔmɔaya, na pǎ kpaasi ʔsǎtǎa kǎ ʔsǎ kǎtaya tǎlate kinɔ. ʔlɛna kǎtɔlu wei ʔ ɔmusa kpǎntɛ calǎm kǎ tǎ kǎɔkǎmǎɔ tǎɔ tǎ, ʔ kpaya sǎlɛ.

¹⁵ Ye sǎɛtu kǎtaya kpǎntɛ nantu ʔlɛ, pǎ wǎɛ sɔ kuyaku ɔku ku mayamaya kǎ paa tǎɔ-tɔ, pǎ fɛi sɔ tǎ fɛ tǎv.

¹⁶ Ye ʔsu nǎɔɔlu lapa nǎɔ kǎlɔmɔaya kpǎntuyɔ sǎɔsɔ, yaa ʔ ka sɔ nǎɔ, ʔlɛna ʔ la pǎ sǎɔsɔ, pa pǎsǎɔi na pǎ tǎɔ pǎ nantu kǎ kuyaku ɔku, na pǎ tǎɔ pǎ kǎkaasǎtu kǎ pǎ tǎv kufemuyɔ.

¹⁷ Ye tǎ tǎla kuyaku tooso nyǎɔku wule, ʔlɛ pǎ wǎɛ sɔ pǎ wǎ-tǎɔi kǎkǎ.

¹⁸ Wei ʔ tǎɔ pǎ nantu kǎ kuyaku tooso nyǎɔku wule, Tacaa kaa mu ʔ kǎtaya. Pǎyle ʔ kǎtaya kaa waasɔ tǎtǎ. Pǎ pǎsa kusǎɔɔtu pulɔpu kǎ. Ye wei ʔ tǎɔaa pǎ mǎli ʔ nyuyɔ taa.

¹⁹ Ye pǎ nantu ʔ tokina asilima pulɔpu, tǎ fɛi tǎɔv tǎtǎ. Kǎkǎ kǎ paa nyayasɔ-tɔ.

Pǎ wǎɛ sɔ mpa pa fɛina asilima tǎ, pa tike paa tǎɔɔna pǎ nantu.

²⁰ Ye ʔsu nǎɔɔlu wǎ asilima taa, na pǎ la Tacaa kǎ nǎɔ kǎlɔmɔaya kpǎntuyɔ kǎtaya na puntu tǎɔ, pǎ wǎɛ sɔ pǎ lǎsɔ-ʔ ʔsɛɔli kpekǎle taa.

²¹ Mpu tǎtǎɔ ye nǎɔɔlu tokina asilima tǎ, paa yɔlu, paa kpǎntɛ. ʔlɛna puntu tǎɔ kǎtaya ɔkǎ ka nantu. Paa lǎsɔ-ʔ tǎtǎɔ ʔsɛɔli kpekǎle taa.

ʔsǎ kisina ʔ yǎlaa kǎ nantu nim na tǎ calǎm tǎɔv

²² Mǎpǎyɔ Tacaa tǎma Moisi sɔ:

²³ Tǎlǎsɔ ʔsɛɔli nyǎma sɔ: Pǎ fɛi sɔ ʔ tǎɔ pulɔpu nantu nim. Paa nav yaa heu yaa pǎɔ.

²⁴ Kpǎntɛ kusǎpǎlɛ, yaa nte pǎ kpawa na pǎ cǎli tǎ, tǎ nim fɛi tǎɔv. Ama ʔ pǎsǎɔi na ʔ lana-wǎɔi paa mpi.

²⁵ Ye naxɔlv tɔyɔ tɔla nna pa laki Tacaa ke kɔtaya ŋka kɔkɔ lusaa tɔ ka nantu caka nim nyɛŋka, pə wɛɛ si pɔ lɛsi-ɪ Iseyeli kpekale taa kɛ.

²⁶ Mpɔ tɔtɔyɔ paa timpɪyɪ í ká caya, pə fɛi si í tɔyɔ sumaya yaa wontuyu nakuli ku calɛm.

²⁷ Ye wei ɪ tɔyɔ calɛm pə wɛɛ si pɔ lɛsi-ɪ Iseyeli kpekale taa kɛ.

²⁸ Mpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi si:

²⁹ Tɛlɛsi Iseyeli nyɔma ke kusɛsutunaa panɛ si: Ye yɔlv lapa naxɔ kulɔmaya kpɛntɔyɔ kɔtaya, pə wɛɛ si, í lɛsi Tacaa paa tete kɛ, na í cɛle-ɪ.

³⁰ I mayamaya ɪ nin ká tɔkɔna na í pona Tacaa ke nantu nim cɔlv nim cɔlv, na lanlɛ si pɔ nyayasɪ kɔkɔ. Ilɛna í ha lanlɛ ntɛyɛ Tacaa ke Isɔ kɔtaya tɔlate kiŋ.

³¹ Alɔŋ na ɪ pɔyalaa pa tɔtɔyɔlɛ ntɛ. Ilɛna kɔtɔlv nyayasɪ nantu nim nyɛntu ke kɔtaya tɔlate tɔɔ.

³² Pə wɛɛ si pɔ lɛsi naxɔ kulɔmaya kpɛntɔyɔ kɔtaya yule ntɔyɔŋ nyɛntɛ na pɔ cɛla kɔtɔlv.

³³ Kɔtɔlaa taa wei ɪ pukina kpɛntɛ calɛm na tɔ nim ke kɔtaya tɔlate tɔɔ tɔ ɪ paa tete ntɛ.

³⁴ Tacaa mayamaya heelina Iseyeli nyɔma mɛ si, í lɛsi naxɔ kulɔmaya kpɛntɔyɔ kɔtaya kpɛntɛ yule, na pə lanlɛ na í cɛla kɔtɔlv Alɔŋ na ɪ lɔlvɔy nyɔma. Mpi tɔ, nantu nti tɔ kɛ pa paa nyɛm ke tam tɔɔ kɛ.

³⁵ Mpi mpi pa kɔla Tacaa kɔtasɪ tɔɔ tɔ, pə pɛsɛyɪ Alɔŋ na ɪ pɔyalaa pa nyɛm ke kuyanjku pa kpa-wɛyɛ Tacaa kɔtɔyɔ tɛmlɛ taa tɔyɔ.

³⁶ Tacaa tɔna Iseyeli nyɔma si, pɔ cɛla-wɛyɛ kuyanjku pa kpaa-wɛyɛ kɔtɔlaa na pɔ pɔli pa nyɔŋ taa kɛ nim tɔ. Pə wɛɛ si í tɔkɪ kusɛsuto tɛnɛyɛ tam tɔɔ kɛ.

³⁷ Kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ, na tɔyɔnaya nyɛŋka, na isayatu husuɔy nyɛŋka, na tasɛkɛlɛ tayanuɔy nyɛŋka, na kɔtɔlaa tɛmlɛ taa suvu nyɛŋka, na naxɔ kulɔmaya kpɛntɔyɔ pə kɔtasɪ kiŋ ntɛ.

³⁸ Tacaa suna kiŋ inɔyɪ Moisi ke puɔy ŋku pa yaa si Holɛpɔ tɔ kv taa. Kuyaku ŋku tɔtɔyɔ ɪ tɔwa Iseyeli nyɔma ke wɔlaya tɛtv taa si, pɔ laki-ɪ kɔtasɪ nsi.

KɔTɔLAA KANCAALAYɔ NYɔMA TɛMLɛ TAA SUUV

8

Kɔtɔlaa tɛmlɛ taa suvu kɔtaya

¹ Mpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi si:

² Yaa Alɔŋ na ɪ pɔyalaa ke tɛsulle cɔkɛlɛ nɔnaxɔ. Ilɛna í yele na pɔ kɔna kɔtaya wontu kususuutu, na pə nim mpi pa pɔlɛyɪ nyuɔy taa tɔ. Na pɔ kɔna isayatu husuɔy kɔtaya nav apalɔ nyɔŋ, na iwaan naale, na potopotonaa mpa pa taa kukusum fɛi tɔyɔ cɛkɔlaya.

³ Ilɛna í kotɪ Iseyeli nyɔma kpekale tɔna tɔtɔyɔ lɔntɛ nítɛ tɔ taa.

⁴ Mpɔyɔ Moisi lapa isɪ Tacaa tɔyɔ-ɪ tɔ, na Iseyeli nyɔma kpekale kotɪ tɛsulle cɔkɛlɛ nɔnaxɔ.

⁵ Ilɛna í heeli-wɛ si nti Tacaa suwa tɔyɔlv.

⁶ Ntɛna Moisi yele na Alɔŋ na ɪ pɔyalaa pɔ kɔɔ na í sɔ-wɛyɛ kɔtaya lɔm.

⁷ Ilɛna í suu Alɔŋ ke pɛtɛɛ toko, na í lɛli-ɪ tampala, na í suu-ɪ capɔ. Ilɛna í paa-ɪ kɔtaya pɛntɛ taka^a, na í tamsɪ ɪ ŋmusɪ ke ɪ siyile taa. naxɔlvɔy, na pɔ paaki pa lanja taa isɪ kukunaa paaki saalaya ŋka tɔ pɔ taka.

^a 8:7 kɔtaya **pɛntɛ taka**: Wontuyu ŋku pa yaa si kɔtaya pɛntɛ tɔ, kv ke kɔtɔlaa toko

⁸ Ilɛna í paa-ɪ laɲle huluɣu, na í tú ku taa ké wala pee takaa^a ke naale. Anəɣi pa mayasayana na pá nyəɲ Iso kuyəɣɔtɔtɔ.

⁹ Ntɛna í tem-ɪ nyuyɔ saalaya, na í matɪ ka tɔɔ ké Iso kuyusuyɔ. Kule ku ké wula ké, na ku wɛ isɪ tuyɔ hɛtuyɔ. ɪ sɛntaa tɔɔ ké ɪ matəna kuyusuyɔ ŋku, isɪ Tacaa ka kɛsuyɔ-ɪ tɔ.

¹⁰ Mɔ́púyú Moisi kpaɣa kɔɣaya nim, na í fɛɛnɪ tɛsulle cɔkəle, na tɔ taa wontu tɔna, na tɔ pəsi Iso nyəm.

¹¹ Ilɛna í ŋmusɪ kɔɣaya nim ke tɔm naatosompəɣɔlaya ke kɔɣaya tɔlate na tɔ wontunaa tɔɔ. Lɔm kusaŋəm cɛmɛ sɔsɔ na pə kpete tɔɔ ké ɪ ŋmusa nim mɔɪ sɪ wontu nti tɔ pəsi Iso nyəm.

¹² Na í pəli Alɔɲ nyuyɔ taa ké kɔɣaya nim, na í pəsi Iso nyəm.

¹³ Pəle pə waali ké ɪ yelaa na Alɔɲ pəyalaa kpətəna, na í suu-wɛɣe pa capanaa, na í ləli-wɛɣe pa tampalanaa. Ilɛna í pa-wɛɣe pa kahusi ke teitei isɪ Tacaa ka suw tɔ.

¹⁴ Mɔ́púyú Moisi yelaa na pá kɔna ɪsəɣatɔ husuyɔ kɔɣaya naɔ apalɔnyəɲ. Ilɛna Alɔɲ na ɪ pəyalaa pá tənɪ nɪɲ ke ɪ nyuyɔ tɔɔ.

¹⁵ Mɔ́púyú Moisi lenta-ɪ, na í lii mpəle ke ɪ caləm taa, na í nyɔtɔ Iso kɔɣaya tɔlate ŋkulɔɲasɪ taa həlɔɲasɪ tɔɔ, na pə tayanɪ-tɛ. Ilɛna í pəli caləm kukaasəm ke kɔɣaya tɔlate tɛɛ. ɪsəna ɪ lapɔ na kɔɣaya tɔlate pəsi Iso nyəntɛ na pá lakəna-tɛɣe ɪsəɣatɔ husuyɔ kɔtasi tɔɣɔlɛ.

¹⁶ Mɔ́púyú Moisi kɔɔla nim tɔna, mɔɪ pə pama kpəntɛ lotu tɔɔ tɔ. Paa timpee naale na a nim, na í sɛtɪ hɔɔle nɔɣɔ, na í nyayasi pə tənaya Iso kɔɣaya tɔlate tɔɔ.

¹⁷ Pə kaasəɣi naɔ ɪnɪ ɪ tɔnyuyɔ na ɪ nantɔ na pə taa lotu, ilɛna pá luna pə tənaya tesikile waali, na pá nyayasi kəkɔ, isɪ Tacaa ka suw tɔ.

¹⁸ Mɔ́púyú pa kɔna kɔɣaya ŋka kəkɔ lusa ka tɔna tɔ ka ɪwaav, na Alɔɲ na ɪ pəyalaa pá tənɪ pa nɪɲ ke ku nyuyɔ tɔɔ.

¹⁹ Moisi lenta-ku, ilɛna ɪ ŋmusɪ ku caləm ke kɔɣaya tɔlate kəɲkəmɔɲ tɔɔ.

²⁰ Ilɛna ɪ faya-kuyɔ pilɪɲasɪ, na í nyayasi pə na pə nyuyɔ na pə nim.

²¹ Ilɛna ɪ nyaali lotu na nəɲkpaasi ke lɔm, na í nyayasi pə na nantɔ nti tɔ kaasaa tɔɣɔ kɔɣaya tɔlate tɔɔ. Kɔɣaya ŋka kəkɔ lusaa tɔɣɔlɛ. Ka sɔɔsɔɲ ke Tacaa caaki.

²² Mɔ́púyú Moisi yelaa na pá kɔna ɪwaav naale nyəɲku ŋku paa la kɔɣaya na pə sɔsɪ Alɔɲ na ɪ pəyalaa ke kɔtəlaa tɔmlɛ taa tɔ. Ilɛna pá tənɪ pa nɪɲ ke ku nyuyɔ tɔɔ.

²³ Mɔ́púyú Moisi lenta ɪwaav ŋku, ilɛna í lii ku caləm na í taa-wəɣɪ Alɔɲ ŋkpaɲuyɔ ntəɣɔɲ nyəɲku nɔɣɔ taa. ɪ taa-wɪ tɔtɔɣɔ ɪ apalɔmpəle ntəɣɔɲ nyəntɛ tɔɔ, na ɪ apalɔnɔmpəle ntəɣɔɲ nyəntɛ tɔɔ tɔtɔ.

²⁴ Ilɛna ɪ yele na Alɔɲ pəyalaa kɔɔ na í taa caləm tɔtɔɣɔ pa ntəɣɔɲ ŋkpaɲɪɲ nɔɔsɪ taa, na pa ntəɣɔɲ apalɔmpee na apalɔnɔmpee tɔɔ. Ilɛna í ŋmusɪ caləm kukaasəm ke kɔɣaya tɔlate kəɲkəmɔɲ tɔɔ.

²⁵ Mɔ́púyú Moisi kpaɣa ɪwaav nantɔ nim nyəntɔ. Isɪ suka, na lotu taa nim, na hɔɔle nɔɣɔ, na timpee naale na a nim, na yule ntəɣɔɲ nyəntɛ.

²⁶ Ilɛna í ləsi kukuɔm fɛɪ potopotonaa mpa pa ha Iso tɔ, pa tɔku taa ké pə kakalaya kulumaya, na nim nyəɲka, na tinte payalɛ, na í su nantɔ nim nyəntɔ na ntəɣɔɲ yule pə tɔɔ.

²⁷ Ilɛna í tú pə tənaya Alɔɲ na ɪ pəyalaa pa nɪɲ taa, na í heeli-wɛ sɪ pá ha-təɣɪ Tacaa.

^a **8:8 wala pee taka:** Pə ké kɔɣaya wontu nti pa naakayana Iso luyɔ nyəntɔ tɔɣɔ. Tə ta nyɪ ɪsəna pa lakayana-tɪ tɔ.

²⁸ Pə waali ké Moisi mu kɔhaaŋ inəyi pa niŋ taa na í nyayasi-ɪ kɔtaya tɔlate tɔɔ ké kɔtasi nsi kɔkɔ lusa tɔ sɪ tɔɔ. Kɔtɔlaa tɔmlɛ taa suvu kɔtaya nte. Pə kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔyɔlɛ. Pə sɔɔsɔŋ kɛ Tacaa caaki.

²⁹ Ḿpɔ́yó Moisi kpaya kɔtɔlaa tɔmlɛ taa suvu kɔtaya kpɛntɛ lanɔlɛ, na í ha Tacaa kɛ kɔtaya tɔlate kin. Ulena nantuyɔ ŋku kɔ pəsi Moisi nyɛŋku isɪ Tacaa ka suw tɔ.

³⁰ Pə waali ké ɪ kpaya kɔtaya nim, na calɛm mpi pu wɛ Isɔ kɔtaya tɔlate tɔɔ tɔyɔ pɔɔ, na í ŋmusi Alɔŋ na ɪ wontu tɔɔ. Na ɪ pɔyalaa na pɛlɛ pa nyɛntu tɔɔ tɔtɔ. Ulena Alɔŋ na ɪ pɔyalaa na pa wontu kɔsusuutu pa pəsi Isɔ nyɛm.

³¹ Ḿpɔ́yó Moisi heela Alɔŋ na ɪ pɔyalaa sɪ: ɪ təsi heu apalɔ naale nyɛŋ nantu kɛ tɔsulle cɔkɔlɛ nɔnɔyɔ. Ulena í tɔyɔ-tɔyi tɔnaya mə mayamaya, na potopotonaa mpa pa lapa kɔtaya tɔɔ tɔ. Isɪ ma kɛsɔyɔ-mɛ tɔ.

³² Yɛ pə kaasa nantu yaa potopoto, pə wɛɛ sɪ í ká wɔ kɔkɔ.

³³ ɪ ká caya tɔsulle cɔkɔlɛ nɔnɔyɔ kɛ kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya. Pə fɛɪ sɪ í lu tɔna. Halɔna mə tɔmlɛ taa suvu kɔtaya kuyaku kancaalaya na kantɔkaya nyɛŋku wule.

³⁴ Tacaa mayamaya suna sɪ pɔ la isɪ pə lapɔ saŋa isɛntɔ tɔ. Ulena pɛcɔ pɔ husi mə isayatu.

³⁵ ɪ caya tɔsulle cɔkɔlɛ nɔnɔyɔ kɛ ilim na ahoo kɛ wɛɛ naatosompɔyɔlaya unɪ na í tɔki Tacaa kɔsɛsutu. ɪlɛ í kaa sí. Moisi sɪ: Nti Isɔ heela-m tɔyɔlɛ.

³⁶ Ḿpɔ́yó Alɔŋ na ɪ pɔyalaa pa lapa nti Tacaa ka heela Moisi na í teləsi-wɛ tɔ.

9

Alɔŋ na ɪ pɔyalaa pa kancaalaya kɔtasi

¹ Ḿpɔ́yó kuyaku pɔlɛfɛɪ naanɔwa nyɛŋku wule, Moisi yaa Alɔŋ na ɪ pɔyalaa na Isɛyɛli sɔsaa tɔtɔ.

² Ulena í heeli Alɔŋ sɪ: Caa navle nte tɔ tiili tá caamu na paa la-tɛyɛ isayatu husuyɔ kɔtaya tɔ. Na heu apalɔ wei ɪ tiili tá caamu na paa lapɪ-ɪ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ, na í kɔna pə naalɛyɛ Tacaa kin.

³ Pə waali, ulɛna í tɔ Isɛyɛli nyɛma na pá kɔna pɛŋtuluyɔ ŋku paa la isayatu husuyɔ kɔtaya tɔ. Na pɛnaya kulɔmaya navle na pə iwɛyaya mpa pa tiili tá caamu, na paa la-wɛyɛ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ.

⁴ Na nav na heu apalɔ nyɛŋ wei paa la nɔyɔ kulɔmaya kpɛntuyɔ kɔtaya tɔ. Na tɔyɔnaya kɔhav ŋku pa nuyutina nim tɔ. Mpi tɔ, saŋa mayamaya kɛ Tacaa ká huli-mɛyɛ ɪ ti.

⁵ Waatu wei pa kɔna tɔsulle cɔkɔlɛ nɔnɔyɔ kɛ mpi mpi pə həla Moisi yaawa tɔ ulɛna Isɛyɛli nyɛma tɔna kpɛtɔna cɔkɔlɛ nte na pá sɔŋ Isɔ tɔyaya kin.

⁶ Ulena Moisi tɔ sɪ: Nti Tacaa tɔ-mɛ tɔyɔlɛ. ɪ la-ti, na Isɔ teeli wɛɛ mə həku.

⁷ Ḿpɔ́yó Moisi tɔma Alɔŋ sɪ: Kpɛtɔna Isɔ kɔtaya tɔlate na í ləsi tɔ tɔɔ ké isayatu husuyɔ kɔtaya, na ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ. Ulena í la isayatu husuyɔ kɔtaya kɛ ɪ na yɔlaa pa nyɔɔŋ tɔɔ. Pə waali, ulɛna í la yɔlaa nyɔɔŋ tɔɔ ké kɔtaya, na í la-wɛyɛ isayatu husuyɔ nyɛŋka, isɪ Tacaa suw tɔ.

⁸ Ḿpɔ́yó Alɔŋ kpɛtɔna Isɔ kɔtaya tɔlate, na í lentɪ navle na í la-tɛyɛ ɪ isayatu husuyɔ kɔtaya.

⁹ Ulena ɪ pɔyalaa pona-ɪ tɔ calɛm na í lii pə taa ké mpɔlɛ. Ulena í taa Isɔ kɔtaya tɔlate həlɔŋasi tɔɔ, na í pɔli-wɛyi tɛ tɛɛ.

¹⁰ Kelɛna í nyayasi tɔ tɔɔ ké kpɛntɛ nim cɔlɔ nim cɔlɔ. Na timpee na həɔlɛ, isɪ Tacaa tɔyɔ Moisi tɔ.

¹¹ Pə yɛla nantu na tɔnyɔyɔ, ulɛna pá luna tɛsikile waali na pá nyayasi kɔkɔ.

¹² M'pógú Alòh lènta heu apalv nyèh wei kòkò lusiyi i tēna tō. Ulena i pəyalaa cèle-i kpəntè caləm na i n̄musi-wəyɪ kətaya təlata kəŋkəməh taa.

¹³ Na pá cèle-i tətəyō tē nyūyū na tē nantu na pá seta-təyɪ tilima, na i nyayasi-təyɪ Isò kətaya təlata tō.

¹⁴ Ulena i nyaali pə taa lotu na nəhkpaa si na i nyayasi-təyɪ nantu lenti tō.

¹⁵ Pə waali ké Alòh lapa Tacaa ké yəlaa kətasi. I kpaɣa pəŋtubuyū ŋku yəlaa ka kəna pa isayatu husuyū tō tō. Ulena i lenti-kv, na i lā-kuyū kətaya isu i ka lapu navle tō.

¹⁶ M'pógú i lapa kpəna naale inəyɪ kətaya ŋka kòkò lusa ka tēna tō, isu pa suu tō.

¹⁷ Ulena i pona təyənaya kəhau, na i cosi ŋkute na i nyayasi-təyɪ kətaya təlata tō, na i kpənna paa kuyaku ŋku kə kətaya ŋka kòkò nyaya ka tēna tō.

¹⁸ M'pógú i lènta nav na heu apalv wei yəlaa ka kənna si pa lakɪ nəyō kulumaya kpəntuyū kətaya tō. Ulena i pəyalaa cèle-i kpəna anɪ a caləm na i n̄musi Isò kətaya təlata kəŋkəməh tō.

¹⁹ Na pá cèle-i tətəyō nav apalv nyèh nantu nim nyəntv, na heu apalv nyèh suka, na pə taa lotu tō nim na timpee na həəle.

²⁰ Ulena i tēni nim cəlo nim cəlo nantvnaa mpeye kpəna anɪ a naale a lanja tō. Ulena Alòh nyayasi nantu nim nyəntv ntəyɪ kòkò ké kətaya təlata tō.

²¹ Na i ha Tacaa ké lanja anɪ na ntəyən yule ké Isò kətaya təlata kɪŋ ké teitei isu Moisi ka kəsuyū-i tō.

²² Waatu wei Alòh tēma isayatu husuyū kətasi na nsi kòkò lusa si tēna tō na nəyō kulumaya kpəntuyū nyənsɪ ké lapv, Ulena i kpaasi i nin na yəlaa tō na i tən̄si-wəyɪ nəyō kupan̄ka. Ulena i lu Isò kətaya təlata tō na i ti.

²³ M'pógú Moisi na Alòh pa suu təsulle cəkəle taa. Waatu wei pa luwa, Ulena pá tən̄si yəlaa ké nəsɪ kupan̄si. Ulena Tacaa teeli na yəlaa tēna həkū.

²⁴ Tənaya kòkò kulaa na ká nyaya kətaya ŋka kòkò lusa ka tēna tō, na nantu nim nyəntv. Yəlaa tēna ná mpv, Ulena pá yaya lan̄hulmle kakiisasi na pá hoti pa isentō ké atə.

10

Láyáya tō kvsəsutv

¹ M'pógú Alòh pəyalaa naale, Natapɪ na Apihu, pa kpaɣa pa tulaalv cofolonaa na pá hee kòkò na pá tū tulaalv ké ka tō. Ulena pá lā Tacaa ké tulaalv kətaya kpai nyəŋka. Pa ta tən̄ isəna Isò ka siwa tō.

² Tənaya kòkò nakəli luna cəkəle taa, na ká nyaya-wəyɪ kpaɣa na pa isə.

³ Mpuyule Moisi tēma Alòh si: Tacaa tēma-məyɪ-təyɪ kpaalvuyū ké saa wei i tən̄aya si:

Ma caaki ké si mpa pa kpətəyənna-m tō,
pá nyana ma tənən̄h wəetv, na pá tv-m teeli ké yəlaa tēna kɪŋ.
Ulena səyən̄t anaam pɪ Alòh na i su təkulum.

⁴ M'pógú Moisi yaa Alòh caa taalv Wusiyeli pəyalaa, Mikayeli na Uisafan si: I polo i kpaɣa mə tətənaa mpa pa səpa təyō cəkəle kɪŋ, na i luna na i hatələna təkile.

⁵ Ulena pá polo pa ləsɪ sətəa mpe, na pa capanaa ké tesikile waali, isu Moisi yəyotuyū tō.

⁶ M'pógú Moisi heela Alòh na i pəyalaa ləlaa naale, Ulasaa na Itamaa si: I taa yele mə nyəsɪ sɛyɛluyū, yaa i cəli mə wontu ké láyáya tō. Pə taa kə na i kəna mə tō ké səm, na Tacaa mv lɛyɛli kpekəle tēna na pááná. I yele mə tətənaa lɛyɛli nyéma na pá caya mpa Isò kəna kòkò tō pa láyáya.

⁷ Alɔŋ pa mayamaɣa pá taa hatələna təsulle cokəle nənəɣə tənə. Pə taa kɔɔ na pá sí. Pə taya pulɔ, kətaya nim mpi pa pəla-mɛ tɔ, pə pəsa-mɛɣe Tacaa təmlɛ nyəma ké.

Ɔpɔ́yú Alɔŋ na ɪ pəyalaa pa mɔwa Moisi tɔm ntɪ.

Sulɔm toŋ nyəm tɔɔ kɔsəsutɔ

⁸ Ɔpɔ́yú Tacaa tɔma Alɔŋ sɪ:

⁹ Pə fɛɪ sɪ nyana nyá pəyalaa mə taa nəɣɔlɔ ɪ nyɔɔ sulɔm, yaa kɔkɔkɔm napəli, na pə́cɔ́ ɪ sɔɔ təsulle cokəle taa. Ye ɪ lapa mɔw, ɪ ká sɪ. Kiiu ŋku pə wɛɛ sɪ mə na mə lulɔyɔ nyəma ɪ ká təkɪ tam tɔɔ tɔɣɔlɛ.

¹⁰ Ɔlɛna pə́cɔ́ ɪ pəsi na ɪ fayasi ɪsɔ nyəm na kpai nyəm, na asilima na kɔpam.

¹¹ Ɔ taa nyɔɔ-wɪ tɔtɔɣɔ waatu wei ɪ sɛɣesɛɣɪ ɪsɛɣɛli nyəma kɛ kiinj wei ɪ tənə Tacaa ka hula Moisi na ɪ teləsi-mɛ tɔ.

Kətaya nantɔ tɔɔ kɔsəsutɔ

¹² Ɔpɔ́yú Moisi heela Alɔŋ na ɪ pəyalaa naale, ɪlasaa na ɪtamaa mpa pə kaasa-ɪ tɔ sɪ: Ɔ kpaya Tacaa tɔɣɔnaya kɔhav ŋku kəkɔ nyayaa na kó kaasi tɔ. Ɔlɛna ɪ tú kɔkɔsum fɛɪ kakalasi, na ɪ tɔɣɔ-sɛɣɪ ɪsɔ kətaya təlatɛ kiinj. Mpi tɔ, pə kɛ kate taa kate tɔɣɔnaya kɛ.

¹³ ɪsɔ lonte kate nyəntɛ taa kɛ ɪ ká tɔɣɔ-kɛ. Tacaa tɔɣɔnaya kɔhav ŋku ɪ ha Alɔŋ na ɪ piya kɛ pa paa tɛtɛ ɪsɪ ɪ ka heeluyɔ-m tɔɣɔlɛ.

¹⁴ Tɔla wɛna ɪsɛɣɛli nyəma lakɪ nəɣɔ kɔlɔmaya kpɛntɔyɔ kətaya, na pá ha laŋlɛ na yule kɛ Tacaa kɛ ɪsɔ kətaya təlatɛ kiinj tɔ, tɔ pəsa mə paa nyəm kɛ. Ɔlɛ nyana nyá pəyalaa na mə alaa nyəma ɪ ká tɔɣɔna-tɛɣɪ lonte nanŋ nyəntɛ taa.

¹⁵ Pə wɛɛ sɪ ɪsɛɣɛli nyəma ɪ kɔna yule na laŋlɛ, na pə sɔɔsɛna nim cɔlɔ nim cɔlɔ nantɔ. Tɔlɛɣɛ kətɔlaa wəkɪ kəkɔ kɛ kətaya təlatɛ tɔɔ kɛ waatu wei pa tɛma-tɛɣɪ Tacaa kɛ hav kɛ kətaya təlatɛ kiinj tɔ. Ɔlɛna tɔ pəsi nyana nyá pəyalaa mə nyəntɔ kɛ tam tɔɔ ɪsɪ Tacaa yɔɣɔtɔyɔ tɔ.

¹⁶ Ɔpɔ́yú Moisi pɛɛka pəntɔlɔyɔ ŋku pa lapa kətaya kɛ yɔlaa ɪsayatɔ husɔyɔ tɔɔ tɔ kɔ tɔm. Ɔlɛna ɪ nɪ sɪ pa nyayasa-kɔyɔ kəkɔ. Ntɛna ɪ mɔ pááná na Alɔŋ pəyalaa ɪlasaa na ɪtamaa. Ɔpɔ́yú ɪ pəsa-wɛ sɪ:

¹⁷ Pepe tɔɔ kɛ ɪ tá tɔɣɔ kətaya ŋkɛ ka nantɔ kɛ lonte kate nyəntɛ taa? Mpi pə tɔɔ tɔ, pə kɛ kate taa kate tɔɣɔnaya kɛ. Tacaa ka hana-mɛɣe kpɛntɛ ntɛ sɪ ɪ waasi ɪsɛɣɛli kpɛkɛlɛ kɛ pa kawalaya. Ɔlɛna ɪ lá pa nyɔɔŋ tɔɔ kɛ ɪsayatɔ husɔyɔ kətaya.

¹⁸ Ɔ kpɛntɛ calɛm ta polo ɪsɔ tɔyayɔ taa, pu wɛɛ kɛ sɪ ɪ tɔɣɔ tɔ nantɔ kɛ lonte kate nyəntɛ taa, ɪsɪ maa heeluyɔ-mɛ tɔ.

¹⁹ Mɔwɔlɛ Alɔŋ cɔwa Moisi sɪ: Nyəni, saɲa kɛ ma pəyalaa lapa pa ɪsayatɔ husɔyɔ kətaya, na ŋka kəkɔ lusa ka tənə tɔ. Pəcɔ n nyəma laŋwakɛllɛ nte tɔ mayana-m tɔ. Maa pəsi na má tɔɣɔ ɪsayatɔ husɔyɔ kətaya kpɛntɛ nantɔ na? Tacaa laŋlɛ ká hɛna-m?

²⁰ Moisi nɪwa tɔm ntɪ, ɪlɛna ɪ mɔ-tɪ.

MPI PƏ KƏ ASILIMA NA MPI PƏ KƏ KUPAM TƆ PƏ TƆM

11

Tɔla asilima nyəna na kɔpana pə tɔm

¹ Ɔpɔ́yú Tacaa heela Moisi na Alɔŋ sɪ:

² Ɔ teləsi ɪsɛɣɛli nyəma sɪ, atɛ tɔla taa, nna nna ɪ ká tɔɣɔ tɔɣɔlɛ,

³ nna a acɔwa fayaa, na á wɛna talasi tɔ.

4-6 Ama pə fɛi sɪ í tɔɔɔ yoooyoo, na puyɔ namaya, na kpaca. Tɔla anɪ a wɛna talasi yaa, ɔlɛ a acɔwa ta faya kɛ.

7 Pə fɛi sɪ í tɔɔɔ afa tɔtɔ. Mpi tɔ, paa ɪ acɔwa fayaa tɔ, ɪ fɛina talaya.

8 Pə wɛɛ sɪ í nyɛni tɔla anɛyi asilima nyɛna kɛ. ɪ taa tɔɔɔ-ye. Páćó í taa tokina a kusəpɛɛ kɛ tokinaɪ mayamaya.

9 Ye pə kaasa lɔm taa wantu ɔlɛ, í tɔɔɔ tiina wɛna a wɛna lɔm yaaləɲ na setu tɔ. ɪ kii wɛna a fɛina mpɔ tɔ.

10 Pə kaasuyɔ lɔm tɛna taa wantu lɛntɪ, yaa pə nyamanyamanaa mpa pa fɛina lɔm yaaləɲ na setu tɔ, pə kɛ-mɛyɛ acaalətu kɛ.

11 ɪ nyɛni-tɔyi asilima, í taa tɔɔɔ-tɪ, yaa í tokina tɔ kusəpətu.

12 ɪ kii lɔm taa wantu tɛna nti tɔ fɛina lɔm yaaləɲ na setu tɔ.

13-19 Sumasi nsi pə wɛɛ sɪ í nyɛni asilima na í kii sɪ tɔɔɔ tɔɔɔlɛ: Yepeleku, na kpimle, na hekɛlɛ, na katəkətuɔyɔ, na taataa, na tɔɔɔnakpeluyɔ, na kɔlaaluyɔ, na tintəkəlaya, na sɛmuyɔ, na sɪ piitimnaa tɛna.

20 Pə wɛɛ sɪ í nyɛni asilima kɛ nyamanyamanaa mpa pa tɛna pa wɛna kɛɲ na nɔɔhɛɛ liyiti tɔ.

21 Ama í tɔɔɔ pa taa mpa pa wɛna kɛɲ na nɔɔhɛɛ liyiti na nɔɲkpaaɪ na pá ɲmaaki tɛtu tɔ tɔ pa tɛna.

22 Pa taa mpa í ká tɔɔ tɔɔɔlɛ cəlɛɲ na ɪ looɲa tɛna, na kutolon na kɔ looɲa tɛna.

23 Pə kaasa lɛntɪ nti tɔ wɛna kɛɲ na nɔɔhɛɛ liyiti tɔ, í nyɛni-tɔyi asilima pɔlɔ.

Tɔla na wantu nti tɔ kusəpətu tokinaɪ pilisiyi yɔlɔ tɔ

24-25 Wantu lɛntɪ wɛɛ, ye yɔlɔ í kpaya tɔ kusəpətu, yaa ɪ tu tokina-tɪ, pə pilisa-ɪ kɛ. Pə wɛɛ sɪ í cɔtɔ ɪ wantu kususuutu, na í caya ɲpɔyɔ asilima taa, halɛna taanaya.

26-28 Nti nti pə wɛɛ sɪ í nyɛni asilima tɔɔɔlɛ nti tɔ acɔwa ta faya, na tɔ fɛina talasi tɔ. Na nɔɔhɛɛ liyiti nyantu tɛna nti tɔ wɛna səkpaɲ tɔ. Ye wei í kpaya tɔ kusəpətu pə wɛɛ sɪ í cɔtɔ ɪ wantu na í caya asilima taa, halɛna taanaya.

29-30 Wontunaa mpa í ká nyɛni asilima kɛ nti nti tɔ tɔɲ tɔ lotu tɔ tɔɔlɛ kutuntɔlɔkpanaa camna^a, na mpiiu, na cimlee, na a piitimnaa, na caɲasi.

31 Wantu səkpetu nti tɔ taa nti í ká nyɛni asilima tɔɔɔlɛ. Ye wei ɪ tokina tɔ taa kusəpuyɔ, ɪ ká wɛɛ asilima taa kɛ, halɛna taanaya.

32 Ye tɔ kusəpuyɔ hota wantu nti pa lakɛna tɔ tɔ taa nakulɪ taa, kulɛ kɔ pɛsa asilima kɛ. Paa kusaakəm, paa wantu kususuutu, yaa tɔnɔyɔ pɔlɔpɔ, yaa huluyɔ. Paa wantuyɔ ɲku tɛ, pə wɛɛ sɪ pá nyaalɪ-kuyɔ na lɔm na kɔ caya asilima taa, halɛna taanaya. Pə waalɪ kɛ paa nyɛni-kuyɔ kupanjkɔ.

33 Ye cɔyɔ tiyaya taa kɛ tɔ taa nakulɪ hotaa. Tiyaya na ka taa nyəm tɛna, pəsəyi asilima kɛ. Pə wɛɛ sɪ pa yɔkɪ-kɛ.

34 Ye pa pɛla tiyaya ɲkɛ ka taa lɔm kɛ tɔɔɔnaya kupanjkɔ tɔ, kɛlɛ ka pəsəyi asilima kɛ. Yaa pu kɛ kɔnyɔnyɔm kupam, pə pəsəyi asilima tɔtɔɔɔ. Paa tiyaya ka kɛ ɲka.

35 Paa mpi pə tɔ kɛ wantu tɛnɛ tɔ taa kusəpuyɔ hotaa, pu pəsɪ asilima kɛ. Ye pə kɛ potopotonaa məsaya, yaa məsaya kutəsaya taa kɛ kɔ hotaa, pə wɛɛ sɪ pá yɔkɪ-kɛyɛ. Mpi tɔ, pə kɛ-mɛyɛ asilima kɛ, na í ká nyɛni-wəyi asilima.

36 Ama ye ɪsu hite yaa lɔkɔ taa kɛ wantuyɔ kusəpuyɔ hotaa, lɔm kaa pilisi. ɪlɛ wei ɪ ka tokina-kɔ tɔɔlɛ asilima tɔ.

^a 11:29-30 *kutuntɔlɔkpanaa camna*: Pɛlɛ pa tɛ mpiiu nɔyɔlɔyɔ, ɪ wɛɛtɔ na ɪ yaasi wɛ teitei ɪsu fɪ. Ama ɪ tɔɔmɛɲ wɛ ɪsu mpiiu.

³⁷ Ye isu pee wena pa suwa si pa tuuki tɔ, a tɔɔ ké wontuyu ŋko ku kusəpɔvu hotaa, a kaa pilisi.

³⁸ Ama ye kutɔtɔɔɔna ke pa wɔsa lum, na wontu nti tɔ taa nakoli kusəpɔvu hoti pɔ taa, ɔle a pilisaa kele.

³⁹ Ye isu kpɔnte nte pa ha-meɣe mpaa si í tɔɔ tɔ, tɔ sɔpa, na nɔɔɔɔ tokina-te, ɔ ká wee asilima taa ké, haləna taanaya.

⁴⁰ Wei ɔ sɔɔla kpɔnte nté, yaa ɔ tu tɔɔ-te, ɔ ká cɔtɔ ɔ wontu ké, na í wee asilima taa, haləna taanaya.

⁴¹ Pɔ wee si í kii nyamanyamanaa mpa pa tɔɔ tɔ tɔ tɔ, na í nyɔni-weɣe acaalətu.

⁴² Paa mpa pa tuuki, yaa pa tɔɔ nɔɔheɣe liɣiti, yaa nɔɔheɣe pɔɔle tɔ. Pa ke-meɣe acaalətu ké, pa fɛi tɔɔ.

⁴³ I taa pilisi mɔ ti na nyamanyamanaa mpe pa tɔna. I taa teləsi mɔ tɔɔ pa asilima. Pɔyele í taa ye le na pa asilima te-mɔ.

⁴⁴ Mpi pɔ tɔ tɔ, mɔɔle Tacaa mɔ Iso. Pɔ wee si í fayasi mɔ ti na í wee tɔnanɔɔ. Pɔ tɔɔ pɔɔ, ma wee ké tɔnanɔɔ. I taa pilisi mɔ ti na nyamanyamanaa mpa pa tɔɔ tɔ tɔ tɔ.

⁴⁵ Mɔɔle Tacaa, má ləsəna-meɣe Icipiti tɔ tɔ si ɔ nyɔni-m mɔ Iso. Mpu tɔ, í wee tɔnanɔɔ. Mpi tɔ, ma wee ké tɔnanɔɔ.

⁴⁶ Kusəsutu nti í ka tɔki tɔla na sumasi na lum taa wontu na tɔ tɔ tɔ nyamanyamanaa tɔm taa tɔɔle.

⁴⁷ Nti tu fayasəna-meɣe wontu kɔpantu na asilima nyantu, na nti tɔ we tɔɔ na nti tɔ fɛi tɔɔ tɔ.

12

Asilima keɔlvɔ kotaya ke alv lɔlvɔ waali

¹ Ípɔyó Tacaa tɔma Moisi si:

² Heeli Iseɣeli nyɔma si, ye alv lapa teu, na í lɔli apalɔpɔyaya. I asilima kɔyeɣe nté naatosompɔɔɔɔ, ke teitei isu ɔ isɔtu nav kɔyeɣe.

³ Ilɔna pɔ peli pɔyaya ke kɔyaku pɔlefeɔ naanɔwa nyɔɔku wule.

⁴ Pɔ waali, ilɔna alv caya kɔyeɣe hiu na naanɔwa na tooso, na í tayanɔɔ ɔ caləm asilima. Pɔ fɛi si í wiili tɔsulle taa, yaa í tokina Iso pɔlɔpɔ. Haləna ɔ asilima kɔyeɣe tɔm.

⁵ Ye alvɔpɔyaya ke alv lɔlaa, ɔle ɔ caya asilima taa ké cimaasənnaa naale, isu ɔ isɔtu nav waatu. Pɔ waali, ilɔna í la kɔyeɣe nutoso na naatoso tɔ tɔ na í tayanɔɔ ɔ caləm asilima.

⁶ Paa apalɔpɔyaya, yaa alvɔpɔyaya ke alv lɔlaa. I asilima kɔyeɣe tɔɔ mpu, ilɔna í caa pɔnáyá kulumaya iwɔyaya si pɔ la kotaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔɔ isayatu husuɔ kotaya. Yaa alukuku, yaa ihokaya.

⁷ Kɔtɔ tɔɔ kɔtasi nɔɔɔ Tacaa ke lapu ilɔna í la alv ke asilima husuɔ kotaya. Ilɔna Iso tayanɔɔ ɔ caləm asilima.

Paa alv lɔli apalɔpɔyaya yaa alvɔpɔyaya kusəsutu nti paa tɔki tɔɔle.

⁸ Ye asɔnɔvu kaa pɔsi na ku hiki iwɔyaya ɔle, ku caa ihokasi naale yaa alukukunaa naale. Ilɔna pɔ la sumaya lenka ke kotaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ, na lenka ke isayatu husuɔ nyɔɔka. Na kɔtɔ lapi-ɔ asilima keɔlvɔ sɔsi, ɔle pɔ tayanɔ-ɔ kele.

13

Yɔlv tɔnɔvu tɔ kutəmɔ tɔm

1 Ǻpógó Tacaá heela Moisi na Alón sí:

2 Ye mólaxa, yaa kaav, yaa tólóna lu yól tónuyú tóo, na pá pásí tónuyú tóo asilima kutón. Ilé pa pona púntú ké kótulú Alón, yaa í pəyalaa taa nəyólú kíń.

3 Na ilé í wiila-í na í ná təwúle nítə tə taa limaa na nyóosi húlómí, ilé kutón asilima nyəńku nté. Ilé kótulú kpaalı kpaakpaa sí í ké asilima tú.

4 Ye pá ké tólóna yaa tayanmate, na təwúle ta lim na nyóolaxa kóhúlómaya fəi, ilé kótulú sí kótóntú na í mpaa ké kúyeeń naatosompəyólaxa.

5 Kúyakú naatosompəyólaxa nyəńku síkiyi iléna í tasa kótóntú ké wiiluyú, ye í nawa sí təwúle nítə tə wé mpú tə ta layası, ilé í tasa-í suw na í mpaa ké kúyeeń naatosompəyólaxa tótó.

6 Kúyeeń uní í tēewa ilé kótulú tasa-í wiiluyú ké təm naale nyəm, ye təwúle nítə tə sala yem tə ta sósí ilé í húlú sí pá taya kutón, pá ké lutú ké, pá tóo tó í fəi asilima. Iléna í cótó í wontu na í pásí kúpan.

7 Ama ye kótóntú təwúle nítə tə suw wan ké pəle pá waałú ilé í tayaní mələyú ké kótulú kíń.

8 Ye ilé í tasa-í wiiluyú na í ná sí təwúle walaá ilé í húlú sí asilima kutón wenna-í. Ilé í ké asilima tú nté.

9 Ye kutón kúseemuyú taka kpa yólú, pa pukina-í kótulú tēyē.

10 Ye í wiila-í na í mayana tute ké ihúlómav na tə tóo na híń na tə nyóosi húlúmaa

11 ilé asilima kutón mayamaya kéle, pá fəi sí pá tasa-í suw ké kpeerńa sí pa naakí tótó. Kótulú ká kpaalı ké sí asilima tú.

12 Ama ye asilima kutón lola pee ké yólú tónuyú təna ké pá kpayaá í nyuyú na pá polo í nòohē tó,

13 ilé kótulú wiili kótóntú ké teu, ye í nawa sí kú waaasa í tónuyú təna ilé í húlú sí pá ta ké asilima. Mpi tó, í tónuyú təna húlúmaa tó.

14 Ama kúyakú ńku pá nawa í tóo ké híń ilé í pásá asilima tú nté.

15 Kótulú ká wiilina-í na í kpaalı sí í ké asilima tú. Mpi tó, uní í húləyəna sí í wēna asilima kutón, na pá ké asilima ké.

16 Ye híń mələxi húlóməń ilé kótóntú məli kótulú kíń.

17 Ilé í wiiliyi-í na í ná sí híń húlóma tampana iléna í húlú sí í ta ké asilima tú.

18 Ye móté kpa yólú na tó waa

19 na pá yele təwúle na tó wé ihúlómav yaa íseew, pá wēé sí í ná kótulú.

20 Ilé í ká wiili-í na ye í mayana pá lapa təwúle ké lonte na pá nyóosi húlúmaa, ilé asilima kutón lukəna ntēyē móté taa. Kótulú ká húlú sí í ké asilima tú.

21 Ama ye kótulú í wiila-í na í ná sí təwúle məkaa na pá məli húlóməń na nyóosi kóhúlómási fəi ilé í sí kótóntú na í mpaa ké kúyeeń naatosompəyólaxa.

22 Ye pá sósaa ilé kótulú húlú sí í wé asilima, saa uní ilé asilima kutón nté.

23 Ye təwúle nté tə ta sósí ilé pá ké móté tántəóluyú nté. Pá wēé sí kótulú í húlú sí í ta ké asilima tú.

24 Ye kəkə nyaya yólú na pá lonte taa wēé ihúlómav yaa íseew,

25 pá wēé sí kótulú ka wiili-í, ye í nawa sí təwúle limaa na pá nyóosi húlómí ilé asilima kutón suwna ntēyē kəkə tənyayale təna. Kótulú ká húlú sí í ké asilima tú. Asilima Kótón nté.

26 Ama ye kótulú wiila-í na í tá ná nyóosi kóhúlómási ké pá lonte taa. Pácó lonte ta lim sí pá təńna tēm ilé kótulú su-í na í mpaa ké kúyeeń naatosompəyólaxa.

27 Kótulú ka wiili-í kúyakú naatosompəyólaxa nyəńku wúle ye í nawa sí təwúle wala í tónuyú tóo, ilé í húlú sí í ké asilima tú. Asilima kutón kúseemuyú nté.

²⁸ Ama ye tawule nté tã saala mpɔ tã ta wali tɔnyɔ tɔɔ, tã pasa kupasu, ɔle kɔkɔ hinj tɔntɔɔlyɔ nté. Kɔtɔlv ká hɔli sɪ ɪ ta ke asilima tɔ. Mpi tɔ, pã ké tɔntɔɔlyɔ ké.

²⁹ Ye ɪsu kaav yaa luto^a kpawa apalɔ yaa alɔ nyɔyɔ yaa ɪ tamaya,

³⁰ Kɔtɔlv ka wiili hinj inɪ na ye ɪ nawa sɪ tawule limaa na pã nyɔɔsɪ sɛɛwa atalla, na sɪ tá yasəli ɔle ɪ hɔli sɪ kɔtɔntɔ ké asilima tɔ. Kaav nté. Mpúyó pa yaa sɪ nyɔyɔ yaa tamaya pã asilima kɔtɔŋ.

³¹ Ye kɔtɔlv nawa sɪ kaav hinj ta lim pácɔ nyɔɔsɪ pilaa ɔle ɪ su kɔtɔntɔ na ɪ mpaa ke kuyɛɛŋ naatosompɔɔɔlaya.

³² Kɔtɔlv ka wiili-ɪ kuyaku naatosompɔɔɔlaya nyɛŋku wule ye ɪ nawa sɪ kaav ta sɔɔsɪ, pɔyele nyɔɔsɪ kuseemasɪ fɛɪ na hinj ta lim

³³ ɔle kɔtɔntɔ looli ɪ nyɔyɔ na í sekɪ timpi taa kɔtɔŋ wɛɛ tɔ na kɔtɔlv tasa-ɪ suw ke tɔm naale nyəm na ɪ mpaa tɔtɔyɔ kuyɛɛŋ naatosompɔɔɔlaya.

³⁴ Kuyɛɛŋ inɪ ɪ tɛŋ ɔlena í tasa-ɪ wiiluyɔ tɔtɔ. Ye pã ta sɔɔsɪ ɔle ɪ hɔli sɪ kɔtɔntɔ fɛɪ asilima. I wontu tike ke ɪ ká cɔtɔ ɔlena ɪ pəsɪ asilima fɛɪ tɔ.

³⁵ Ama ye pələ pã waali ke kaav suw walɔyɔ

³⁶ ɔle ɪ tasa-ɪ wiiluyɔ na ye ɪ nawa sɪ kaav tɔŋna walɔyɔ ke tampana, ɔle kɔtɔntɔ ké asilima tɔ nté pã fɛɪ sɪ í nɔkɪ pɛɛkuyɔ ke nyɔɔsɪ kuseemasɪ.

³⁷ Ye tawule nté tã taa tá sɔɔsɪ na nyɔɔsɪ kɔkpɛɛtasɪ wɛɛ, ɔle kɔtɔŋ temayale, pɔntɔ fɛɪ asilima tɔtɔ. Pã wɛɛ ké sɪ kɔtɔlv í hɔli sɪ ɪ fɛɪ asilima.

³⁸ Ye apalɔ yaa alɔ nawa ɪ tɔnyɔ tɔɔ ké tɔlvŋasɪ kuhɔlvmasɪ

³⁹ ɔle kɔtɔlv wiili-ɪ, ye sɪ ta sɛɛ teu ɔle pã taya kɔtɔŋ isayav nté. Pɔntɔ ta ke asilima tɔ tɔtɔ.

⁴⁰⁻⁴¹ Ye yɔlv nyɔyɔ lɛɛsaa, paa kv taa yaa ɪ tokuyɔ taa, ɪ ta ke asilima tɔ nyɔlvɛɛsɔyɔ nté.

⁴² Ama ye tɛlɛsɛle taa tɔnaya pã lapa mɔlaya na ka hɔlvɔmɪ ɪsɛɛv ɔle asilima kɔtɔŋ nté.

⁴³ Ye kɔtɔlv wiila mɔlaya ŋke na í ná ka hɔlvɔma ɪsɛɛv ke tampana ɪsu asilima kɔtɔŋ

⁴⁴ ɔle yɔlv inɪ ɪ wɛna asilima kɔtɔŋ nté, ɪ ké asilima tɔ na pã wɛɛ sɪ kɔtɔlv í hɔli mpɔ. I nyɔyɔ taa ké kɔtɔŋ ŋkv kv kpawa.

⁴⁵ Wontu kɔcəlɔtɔ ke pã wɛɛ sɪ asilima kɔtɔŋ tɔ í suu na í yele ɪ nyɔyɔ ke tayanɔyɔ, na í takɪ ɪ tantɔŋ tɔɔ na í kpaalɔyɪ sɪ: Asilima yoo, asilima.

⁴⁶ Ye asilima kɔtɔŋ ɪ wɛna wei ɪ pəsaa asilima tɔ ké, na pã wɛɛ sɪ í hatəlɔna yələa na í caya tesikile waali ke ɪ tike.

Wontu kɔsusuutu tɔɔ hɔŋkpɔsɔlaya

⁴⁷ Ye hɔŋkpɔsɔlaya yaya tɔlvŋasɪ ke heen hɔntɔ wontu kɔsusuutu yaa kɔŋkpɔntɔ tɔŋ nyɛntɔ tɔɔ,

⁴⁸ yaa pã pɔɔŋ yaa pã kuntunaa yaa kɔŋa yaa tɔnɔŋ wontu tɔɔ.

⁴⁹ ɔlena tɔlvŋasɪ nsɪ sɪ wɛ atɔntɔtɛ taka yaa ɪsɛɛv, ɔle pã wɛɛ sɪ kɔtɔlv í wiili-sɪ.

⁵⁰ I tɛŋ sɪ wiiluyɔ ɔlena í su hɔŋkpɔsɔlaya tɔlvŋa wontuyɔ ŋkv na kv mpaa ke kuyɛɛŋ naatosompɔɔɔlaya.

⁵¹ Ye kɔtɔlv tasa wiiluyɔ ke kuyaku naatosompɔɔɔlaya nyɛŋku wule na í ná sɪ tɔlvŋa sɔɔsa wan ɔle pã ké hɔŋkpɔsɔlaya ŋka pa kaa pəsɪ na pá lá na ká té tɔyɔle. Wontuyɔ ŋkv kv pəsaa asilima pɔlvɔyɔle.

^a 13:29 **kaav yaa luto**: Cɛne pã paasɛna kɔtɔmɔŋ wei ɪ kpaaki yɔlv tɔnyɔ tɔɔ tɔ ɪ tike ke. ɪsu kaav na luto na pã loonja tɛna.

⁵² Pə wɛɛ sɪ kətɔlv í nyayasi kəkə ke wontuɣu ŋku ɪnɪ kɔ tɔɔ wɛ hɔŋkpɔsulaya tɔɣɔ. Mpi tɔ, pa kaa pəsɪ na pá la na ká té. Pə tɔɔ tɔ pə wɛɛ sɪ pá nyayasi-kɔɣu kəkə ké.

⁵³ Ama ye kətɔlv wiilaa na í mayana sɪ tɔlvɪa ta sɔɔsɪ warɪ ke wontuɣu ŋku kɔ tɔɔ,

⁵⁴ ɪle ɪ yele na pá cɔtɔ-kv na pá su-kv na kɔ mpaa ke tɔm naale nyəm tɔtɔɣɔ kɔyɛɛŋ naatosompɔɣɔlaya.

⁵⁵ Ye ɪ tasa-kɔɣu wiiluyɔ ke kɔ cɔtɔɣu waali na í ná sɪ tɔlvɪa ta layasi yaasi, paa ka ta wali, paa nyəni-kɔɣu asilima ké na pá nyayasi-kɔɣu kəkə. Mpi tɔ, lonte kɔlvmtɛle ke pə tɔɣɔ wontuɣu taa na kɔ waali.

⁵⁶ Ye waatu wei kətɔlv wiilaa tɔ ɪ nawa sɪ kɔ cɔtɔɣu waali tɔlvɪa salaa ɪle ɪ kɛɛsɛna ka lonte taa na í seti.

⁵⁷ Ama ye tɔlvɪa taɣana liuv ke wontuɣu ŋku kɔ tɔɔ, pə wɛɛ sɪ kɔtɔɣ tɔɣna puw nté. Mpɔ tɔ, wontuɣu ŋkɔɣu paa nyayasi kəkə.

⁵⁸ Ye pa cɔta tɔlvɪa wontuɣu na ká husi, pə wɛɛ sɪ pá tasa kɔ cɔtɔɣu ke tɔm naale nyəm ké na pəcɔ kɔ asilima té.

⁵⁹ Ye hɔŋkpɔsulaya yaya tɔlvɪasi ke heenɪ huntɔ wontu kɔsusuutu yaa kponkpontu tɔɣ nyəntɔ yaa pə pɔɔɣ yaa pə kuntunaa yaa kɔɣa yaa tɔnɔɣ wontu tɔɔ. Kɔsɛsutɔ nti paa tɔɣ na pá huləna sɪ tɔ ké asilima nyəntɔ yaa kupantɔ tɔɣɔle.

14

Polom asilima kɛɛlvɔv kɔtaya

¹ M̀póyó Tacaa tɔma Moisi sɪ:

² Kɔsɛsutɔ nti í ká tɔkɪ kɔyaku ŋku í lakɪ polom ke ɪ asilima kɛɛlvɔv kɔtaya tɔɣɔlv. I pukina-ɪ kətɔlv,

³ ɪlena ɪlé ɪ lu tɛsikile taa na í wiili-ɪ, ye ɪ mayanaa sɪ pə tɛma kɔtɔntɔ,

⁴ ɪle ɪ tɔv-ɪ na í caa sumasi nsi sɪ wɛna sɪ ɪsɛ na sí fɛina asilima tɔɣɔ naale na tɔɣv sɔsɔɔv nakɔli kɔ taasi na heenɪ huntɔ nti pa lii akpaayala kɔsɛɛm tɔ na nyulɔɣv ŋku pa yaa sɪ hisɔpɔ tɔ kɔ piliɪa.

⁵ Pə waali ɪlena í yele na pá lɛntɪ sumasi nsi sɪ taa lɛɲka ke sɛɛlv lɔm hɛɛv tɔɔ.

⁶ Ye pə kaasa sumaya ɪsɛ nyɛɲka ɪle ɪ kpaya kele na tɔɣv sɔsɔɔv nakɔli kɔ taasi, na heenɪ huntɔ nti pa lii akpaayala kɔsɛɛm tɔ na hisɔpɔ piliɪa na í ŋmilisi pə tɔnaya sumaya ŋka pa kɔwa sɛɛlv lɔm hɛɛv tɔɔ tɔ ka calɛm taa.

⁷ ɪlena í ŋmusɪ wei ɪnɪ ɪ kɔtɔɣ tɛma mpɔ tɔ ɪ tɔɔ ké tɔm naatosompɔɣɔlaya. I tɛɣ hɔlvɔv sɪ ɪ fɛina asilima ɪlena í yele sumaya ɪsɛ nyɛɲka na ká suv nyutu.

⁸ ɪlena ɪnɪ í cɔtɔ ɪ wontu na í hv ɪ tɔnvɔv tɔɔ nyɔɔsɪ, na í sɔ lɔm ɪlena ɪ asilima té. Pə waali ké ɪ suvki tɛsikile. Ama ɪ kaa suv ɪ cɔkɔle taa ké, haləna kɔyaku siki.

⁹ Naatosompɔɣɔlaya nyɛɲku wule ke ɪ looliyi ɪ nyɔvɔv na ɪ tantɔvɔv na ɪ ɪsɛhutu na ɪ nyɔɔsɪ tɛna, na í cɔtɔ ɪ wontu na í sɔ lɔm. ɪle ɪ asilima kɛɛlaa kele.

¹⁰ Pə takɪ kɔyaku pɔlɛfɛɪ naanɔwa nyɛɲku wule ɪlena kɔtɔntɔ wei pə waawa mpɔ tɔ í caa ɪwɛɛsɪ apalɔ nyɛɲsɪ nsi sɪ tiili tá caamɪ tɔɣɔ naale na alɔnyɛɲka ŋka ka tiili ta caamɪ tɔɣv kɔlvɔmayɔ, na kɔhav mɔlvɔm mpi pa nuɣutina nim tɔɣv kiloonaa pɔɣɔlayafɛɪ naanɔwa, na nim liitili titite.

¹¹ Kətɔlv wei ɪnɪ ɪ lakɪ asilima kɛɛlvɔv kɔtaya tɔ ɪ ká su yolɔv ɪnɪ na kɔhaan ke tɛsulle cɔkɔle nɔnɔɣɔ ke Tacaa kiɲ.

¹² ɪlena í kpaya ɪwɛɛsɪ nsi sɪ taa lɛɲka na í lana-keɣɛ taɣanɔvɔv kɔtaya na nim liitili titite. ɪlena í ha Tacaa ke pə naaleɣɛ m̀póyó kɔtaya tɔlate kiɲ.

¹³ Ilena í kú iwəyaya ke Iso lonte taa timpí pa kuyi isayatu husuyu yaa kotaya nka kəko lusa ka təna to ka kpənte to. Kətulv tənna tayanuyv kotaya kpənte isu pə wəw isayatu tayanuyv kotaya təm taa to. Pə ké kate taa kate puluyv.

¹⁴ Ilena kətulv lii kpənte caləm taa na í taa wei i tayanəyi i ti to i nkpaɲuyv ntəɲɔɲ nyəɲku nəɲo taa, na i niɲ ntəɲɔɲ apaləmpəle na i apalvənpəle ntəɲɔɲ nyənte to.

¹⁵ Ilena í kpaya nim liitili titite nté na í pəli i niɲ mpətəɲ taa.

¹⁶ Na í lii i ntantaku taa nim mpi pə taa ké mpəle ntəɲɔɲ nyənte na í ɲmusi təm naatosompəɲɔlaya ke Iso kotaya təlate to.

¹⁷ Ilena í taa nim mpi pə kaasa i niɲ mpətəɲ taa təɲo wei inu i tayanəyi i ti to i nkpaɲuyv ntəɲɔɲ nyəɲku, na i ntəɲɔɲ apaləmpəle, na i apalvənpəle to timpí paa təma isayatu husuyv kpənte caləm ke taav to.

¹⁸ Ilena í pəle i niɲ taa nim kəkaasəm ke wei i tayanəyi i ti to i nyuyv taa na í lapɪ-i asilima kəeluyv kotaya ke Iso kin.

¹⁹ Ilena kətulv ləsi isayatu husuyv kucəw na í lá pə kotaya ke wei i tayanəyi i ti to i to. Pə waali ilena í kú kotaya nka kəko lusa ka təna to ka kpənte.

²⁰ Ilena kətulv la Iso kotaya təlate to ké kotaya nka kəko lusa ka təna to na kuhav nyəɲka. Pə waali ilena í lá yulv inəyi asilima kəeluyv kotaya na i asilima té.

Polom konyəntv asilima kəeluyv kotaya

²¹ Mpóyó Tacaa tasa yəɲɔɲuyv si: Ye polom ké konyəntv na í fəna səsəm, ile i caa asilima kəeluyv iwəyaya kuləmayə nka paa ha Tacaa má na pə kəeli kəntəntv asilima to. Na í caa mələm kupam mpi pa nuyutina nim təɲo kiloonaa tooso na nim liitili titite,

²² na ihokasi naale yaa alukukunaa naale. Pə taa mpi i ka hiki to. Na pá lana leləv ke asilima kəeluyv kotaya, na leləv ke kotaya nka kəko lusa ka təna to.

²³ Pə takɪ kuyaku pələfəi naanəwa nyəɲku ilena í pona kuhav inəyi kətulv ke təsulə cəkəle nəɲo ke Tacaa kin.

²⁴ Ilena kətulv kpaya iwəyaya na nim na í ha Tacaa.

²⁵ Kətulv tən asilima kəeluyv iwəyaya ke lentuyv ilena í lii caləm taa na í taa asilima to nkpaɲuyv ntəɲɔɲ nyəɲku nəɲo taa, na í taa tətəɲo i niɲ ntəɲɔɲ apaləmpəle na i apalvənpəle ntəɲɔɲ nyənte to.

²⁶ Ilena kətulv pəli nim ke i ntantaku mpətəɲ nyəɲku taa,

²⁷ na í lii pə taa ké i ntəɲɔɲ mpəle na í ɲmusi kotaya təlate to ké təm naatosompəɲɔlaya.

²⁸ Ilena í taa i niɲ taa nim mpəyi asilima kəeluyv kotaya latv ntəɲɔɲ nkpaɲuyv nəɲo taa, na í taa-wi tətəɲo i apaləmpəle ntəɲɔɲ nyənte na i apalvənpəle ntəɲɔɲ nyənte pə to ke lona nna a taa paa taawa isayatu husuyv kotaya kpənte caləm to.

²⁹ Ilena kətulv pəli i niɲ taa nim kəkaasəm ke yulv inu i nyuyv taa, na í lapɪ-i asilima kəeluyv kotaya ke Tacaa kin.

³⁰ Pə waali ilena kətulv kpaya ihokasi yaa alukukunaa mpa kəntəntv pəsaa na í kəna to pa taa ké kuləm

³¹ na í lapɪ-i asilima kəeluyv kotaya na lenka ke kotaya nka kəko lusa ka təna to na pə təɲəɲaya kuhav. Ilena kətulv la yulv inəyi asilima kəeluyv kotaya ke Tacaa kin.

³² Kusəsutv nti pə wəe si polom konyəntv í təkɪ i asilima kəeluyv kotaya lapv taa təɲəle.

Kutulv tə hɔɲkpəsvəlaya

³³ Mpóyó Tacaa təma Moisi na Aləɲ si:

34 Ye í kōma na í sūv Kanaaŋ tetu nti ma ha-me tō tē taa, ɔlena kuyaku nakoli í ná ma yelaa na hōŋkpūsulaya tūlŋa yaya mā kutuluyu nakoli kō kolŋa tōō ké tetu nti iní tu pēsí mā nyēntu kē mpv tō tē taa tēna.

35 ɔle tēyaya tū polo na í heeli kōtūlv sɪ ɪ nawa pūlvv ɪ tēyaya taa na pē nēyēsēna isu asilima kōtōŋ tūlŋa.

36 ɔlena kōtūlv yōyōtɪ na pá laasɪ kutuluyu ŋkɔ kō taa wontu tēna na pēcɔ ɪ polo tūlŋa ŋkēyē mayasvūv. ɔle kutuluyu ŋkɔ kō taa wontu tēna kaa pēsí asilima pūlvv. Pē waali ké kōtūlv mēlōyɪ na í tasa kutuluyu ŋkɔ kō tūlŋa kē mayasvūv.

37 Ye ka wē atōntōtē yaa isēv na ká tawa kutuluyu kē lonte,

38 ɔle kōtūlv lūna kutuluyu ŋkɔ kō nōnōyō na í tēkɪ-kēyē kuyēēŋ naatosompōyolaya.

39 Kuyaku naatosompōyolaya nyēŋkɔ sikiyɪ ɔlena kōtūlv mēlɪ na í tasa mayasvūv, yē ɪ nawa sɪ tūlŋa ŋkē ka sōsaa wāŋ kē kutuluyu kolŋa tōō

40 ɔle kōtūlv yele na pá lēsɪ pēē wēna tūlŋa ŋkē ka hikaa tō na pá lō-yēyē ɪcatē waali kē hute taa.

41 ɔlena kōtūlv yele na pá kaali pē taa tōō kē timpi paa taawa tō na pa lō pē tetu kē hute taa ké ɪcatē waali.

42 Pē waali ɔlena pá caa pēē kufana na pá lēētɪ kancaalaya nyēna lona, na pá lá tetu na pá tayanɪ kutuluyu kē taav.

43 Ye kutuluyu tayanvūv waali kē tūlŋa tasa luv,

44 ɔle kōtūlv ká mēlɪ na í tasa mayasvūv, yē ɪ nawa sɪ tūlŋa ŋkē ka sōsaa ɔle asilima kōtōŋ kōtētēv ntē. Pá nyēnɪ kutuluyu ŋkōyɪ asilima.

45 Pē wēē sɪ pá yākɪ kutuluyu ŋkɔ, na kō pēē na kō lōpūtɔ, na tetu nti paa taawa-kv tō na pá kuu na pá pona ɪcatē waali kē hute taa na pá lō.

46 Ye wei í sūv kutuluyu ŋkɔ kō taa ké kuyēēŋ naatosompōyolaya wei ɪ taa pa tōka-kuyv mpv tō, pūntv ké asilima tū ké halēna taanaya.

47 Wei í hēnta kō taa, yaa ɪ cayaa na í tōyō pūlv, pē wēē sɪ ɪ cōtō ɪ wontu ké.

48 Ye kōtūlv mēla kutuluyu ŋkɔ kō taa ké kōtōŋ mayasvūv na í ná sɪ pē kpayav saa wei pa taa-kv tō tūlŋa ta tasa luv, ɔle kōtūlv hūlɪ sɪ kutuluyu fēɪ asilima. Mpi tō, kōtōŋ tema.

49 Tēyaya tayanvūv tōm taa ɔle, kōtūlv ká caa sumasɪ naale, na tūyɔ sōsōv nakoli kō taasɪ, na heen hōntv nti pa lii akpaayala kōsēem tō, na tūyɔ ŋkɔ pa yaa hisōpɔ tō kō piliŋa.

50 Pē waali ɔlena í yele na pá lēntɪ sumasɪ nsɪ sɪ taa lēŋka kē sēlv lūm hēv tōō.

51 Pē waali ɔlena í kpaya tūyɔ sōsōv taasɪ na hisōpv piliŋa, na heen hōntv nti pa lii akpaayala kōsēem tō, na sumaya lēŋka, na í lii pē tēnaya sumaya ŋka pa kōwa tō ka calēm taa na sēlv lūm taa, na í ŋmusɪ kutuluyu ŋkɔ kō tōō kē tōm naatosompōyolaya.

52 ɔle ɪ kpīisa kutuluyu ŋkɔ kō asilima ntē na wontunaa mpē^a.

53 ɔlena í yele sumaya isē nyēŋka kē ɪcatē waali na ka sūv nyutv. ɔlena í lá asilima kēlvvɔ kotaya kē kutuluyu tōō, ɔle kō pēsɪ ŋkɔ kō fēina asilima tōyole.

54 Kōsēsutv nti paa tōkɪ asilima kōtōŋ na kaav na pē loŋja taa nyēŋ tēna

55-56 na hiŋ na lūtɔ na tūlŋasɪ nsɪ sɪ teeki kōkō tō, yaa hōŋkpūsulaya tūlŋasɪ nsɪ sɪ lukɪ wontu kōsusuutu na kutuluv taa tō.

57 Asilima kōtōŋ kōsēsutōnaa ntē, nti tū hūlēna saa wei asilima wēē na saa wei a fēɪ tō.

^a 14:52 Kōkalētɔ tēne tē topilaa tō, ta lapēna mpv sɪ pē sēna kallv. Mpi tō, tē tema pē tēna isēntō pē hēla yaav kē kōkalētɔ 51 taa. Ye tē tayanɪ kpayav kē mpv pē kalvūv fēɪ lēlēŋ.

15

Apalv apalvtv asilima

¹ Μπόγύ Tacaa tōma Moisi na Aləŋ sɪ:

² ɪ tɛləsɪ ɪsɛyɛlɪ nyōma sɪ ye casayə kpa apalv, lvm mpi pə kpeŋna-ɪ tɔ pə ké asilima ké.

³ Ká tu laalaa na ká kpa-ɪ te, paa pə kpeŋna-ɪ yaa pɪ kpeŋna-ɪ ké asilima tɔ ké.

⁴ Kùhəntəŋ wei ɪ təna ɪ tɔɔ apalv ɪnɪ ɪ ká həntɪ yaa kɔcacaɣam təna mpi pə tɔɔ ɪ ká caya tɔ pə pilisaa ké.

⁵⁻⁶ Ye wei ɪ tokina ɪ kùhəntəyɔ ŋkɔ yaa ɪ caya ɪ tɛcayale, pə wɛɛ sɪ ɪ cɔtɔ ɪ wontu ké na ɪ sɔ lvm na ɪ caya asilima taa haləna taanaya.

⁷⁻¹¹ Ye wei ɪ tokina kùtəntɔ ɪnɪ yaa ɪlé ɪ tokina-ɪ na ɪ ta saŋ, yaa ɪ tɔ nəyɔlv tɔɔ ké ntayama yaa pɔntɔ tokina pulv mpi pə tɔɔ kùtəntɔ caya tɔ yaa ɪ tu səyɛla-wɪ, pə wɛɛ sɪ ɪ cɔtɔ ɪ wontu ké na ɪ sɔ lvm na ɪ caya asilima taa haləna taanaya. Paa kpəyanɔkpete nte tɔ tɔɔ ké ɪ caya na ɪ polo ɪcatɛ tɔ pəsə asilima pulv ké.

¹² Ye cɔyɔ wontuyɔ kɛ kùtəntɔ ɪnɪ ɪ tokinaa pə wɛɛ sɪ pá yɔkɪ-kuyɔ. Ama ye tɔyɔ nyəŋkɔ ɪlɛ pa nyaalɪ-kuyɔ lvm kɛ teu.

¹³ Ye pə tɛma kùtəntɔ ɪnɪ, ɪlɛ ɪ taŋ kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya na ɪ cɔtɔ ɪ wontu na ɪ sɔ sɛɛlv lvm, ɪlɛ ɪ kɛɛla asilima nté.

¹⁴ Kuyaku pɛlɛfɛɪ naanɔwa nyəŋkɔ takɪ ɪlɛna ɪ caa ɪhokasɪ naale yaa alukukunaa naale na ɪ pona tɛsulɛ cɔkɛle nənəyɔ na ɪ cɛla kɔtɔlv.

¹⁵ Na ɪlé ɪ lɛsɪ sumaya lɛŋka kɛ ɪsayatɔ hɜsɔyɔ kɔtaya, na lɛŋka kɛ ŋka kəkɔ lusa ka təna tɔ. ɪlɛna ɪ lapɪ-ɪ asilima kɛɛlvɔy kɔtaya kɛ ɪ kùtəŋ tɔɔ.

¹⁶ Ye yɔlv apalvtɔ kpɛma pə wɛɛ sɪ ɪ sɔ lvm ké na ɪ nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tɔ haləna taanaya.

¹⁷ Ye pə taana ɪ wontu kɔsusuutu yaa ɪ tənɔyɔ tɔɔ pulv, pə wɛɛ sɪ ɪ cɔtɔ ké na ɪ nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tɔ haləna taanaya.

¹⁸ Ye apalv na alv pa kpɛntaa pə wɛɛ sɪ pá sɔ lvm ké, na pá nyənɪ pa tɔyɪ asilima nyōma haləna taanaya.

Alv alvtv asilima

¹⁹ Ye alv naakɪ ɪsɔtɔ ɪ pəsə asilima tɔ ké haləna kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya. Ye wei ɪ tokina-ɪ waatɔ ɪnɪ pɔntɔ pəsə asilima tɔ tɔtɔyɔ haləna taanaya.

²⁰ Paa nyaalɔy kɛ ɪ həntaa yaa kpete tɔɔ ké ɪ caya, tɔ pəsəyɪ asilima nyəntɛ ké.

²¹⁻²² Ye wei ɪ tokina nyaalɔy ŋkɔ yaa kpete nté ɪ ka cɔtɔ ɪ wontu ké na ɪ sɔ lvm na ɪ nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tɔ haləna taanaya.

²³ Ye pulɔpɔ tokina kùhəntəyɔ ŋkɔ yaa kpete nté, ɪlɛna nəyɔlv náá tokina-wɪ ɪ pəsə asilima tɔ ké haləna taanaya.

²⁴ Ye yɔlv həntəyɔna ɪ alv na pə pana sɪ ɪlé ɪ ɪsɔtɔ nav kuyaku nté, na pə lɪ na pə tokəna apalv, pə wɛɛ sɪ apalv ɪnɪ ɪ nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tɔ tɔtɔyɔ, haləna kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya. Paa kùhəntəyɔ ŋkɔ kɔ tɔɔ ké paa wɛɛ, kɔlɛ kɔ pəsə asilima ké.

²⁵ Ye alv ɪsɔtɔ nav kuyɛɛŋ kɛla ɪsɪ ɪ tu naakɪ tɔ, yaa caləm kpeŋna-ɪ yem na pə tá ké ɪ ɪsɔtɔ nav kuyɛɛŋ, ɪ ké asilima tɔ tɔtɔyɔ wɛɛ anɪ a taa ké.

²⁶ Kùhəntəŋ wei ɪ təna ɪ tɔɔ alv ɪnɪ ɪ ká həntɪ yaa kɔcacaɣam təna mpi pə tɔɔ ɪ ká caya tɔ pə pilisaa ké.

²⁷ Ye wei ɪ tokina nyaalɔy ŋkɔ yaa kɔcacaɣam mpi, pə wɛɛ sɪ ɪ cɔtɔ ɪ wontu ké na ɪ sɔ lvm na ɪ nyənɪ ɪ tɔyɪ asilima tɔ haləna taanaya.

²⁸ Ye caləm luv səŋaa ɪlɛ, ɪ taŋ kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya, ɪlɛ ɪ asilima tɛmayale.

²⁹ Kuyaku pəlefei naanowa nyəŋku takɪ ɪlena í pona kətɔlv ke ɪhokasi naale yaa alukukunaa naaleɣe təsulle cokəle nənəɣo.

³⁰ ɪlena kətɔlv ləsi sɪ taa lenka ke ɪsayatv husuɣv kətaya, na lenka ke ŋka kəkɔ lusa ka təna tɔ. Pə waali ɪlena í la alv ke asilima keeluvv kətaya ke Tacaa kin təna na pə keeli ɪ asilima.

³¹ Mpóyó Tacaa tasa Moisi na Aləŋ ke heeluyv sɪ: ɪ teləsi ɪseɣeli nyéma sɪ í taa kpətəna təsulle cokəle ke mə asilima waatvnaa. Pə taa kəɔ na má ku-me sɪ í pilisa ma təcayale nte tə we mə hekv taa tɔ.

³²⁻³³ Ye kətəŋ kpəna apəlv na lvm kpəŋna-ɪ, yaa ɪ apəlvv kpemna, yaa alv naaki ɪsətv yaa kətəŋ kpə-ɪ na caləm kpəŋna-ɪ, yaa í na apəlv pa kpənta ɪ saŋuɣv waatv. Kusəsutvnaa mpa í ká təkɪ tɔɣəle.

16

ɪsayatv husuɣv kuyaku səsəw təm

¹ Waatv wei Aləŋ pəyalaa naale kəna kətaya tulaalv kpai nyəŋ na pá sí tɔ, pə waali ké Tacaa təma Moisi sɪ:

² Heeli nyá taalv Aləŋ sɪ í taa suukɪ yem yem ké puuɣv kəkakayav waali ké katə taa katə təcayale taa ké timpɪ ɪsə atakaa weɛ tɔ. Pə taa kəɔ na í sí saa wei ɪsə tiiki atakaa pəle tɔ kə ɪsəŋmuntv taa tɔ.

³ Pə tɔ tɔ, ye ɪ caaki katə təcayale taa ké suuv pə weɛ sɪ í caa ɪsayatv husuɣv kətaya latəce kəfalv na kətaya ŋka kəkɔ lusa ka təna tɔ pə ɪwaav.

⁴ ɪlena í sɔ lvm na í suu kətaya wontu. ɪsu kpəŋkpəntv təŋ nyəntv kəmsa, na pə toko, na pə tampala, na pə nyuɣv saalaya.

⁵ ɪseɣeli kpekəle nyéma ka cele-ɪ tətəɣo ɪsayatv husuɣv pəŋtuləŋ ke naale, na kətaya ŋka kəkɔ lusiɣi ka təna tɔ ka ɪwaav.

⁶ ɪlena Aləŋ kəna latəce na í la kətaya ke ɪ mayamaya ɪ ɪsayatv tɔ. ɪ təŋ mpv ɪlena í la ɪsayatv husuɣv kətaya ke ɪ nyuɣv tɔ na ɪ təɣaya nyéma nyəwəŋ tɔ.

⁷ Pə waali ɪlena Aləŋ pona pəŋtuləŋ ɪnɪ ɪ naale na í su-ɪ Tacaa ɪsentaa ke təsulle cokəle nənəɣo.

⁸ ɪlena Aləŋ tɔ tətə ké pəŋtuləŋ ɪnɪ ɪ naale ɪ tɔ na pə huli-ɪ Tacaa nyəŋku na ɪlɔɣəw Asaseɛli^a nyəŋku. ɪləa sɪ lonte wɔlaya nyəntə tələɣɪ pa yaa mpv. ɪləa sɪ ɪlɔɣəw ɪsayav nɔɣəlv wei ɪ cakɪ timpɪ pə we səɣəntv təɣo.

⁹ ɪlena í ləsi pəŋtuləŋv ŋku tətə təɣaa sɪ kv ké Tacaa nyəŋku təɣo ɪsayatv husuɣv kətaya.

¹⁰ Pə kaasəɣɪ pəŋtuləŋv ŋku tətə təɣaa sɪ ɪlɔɣəw nyəŋku ɪlena í lá ɪsayatv husuɣv kətaya, na í su-kuyv Tacaa kin na kv ɪse na samaa ɪsayatv məli kv nyuɣv taa, ɪlena pá pona-kuyv wɔlaya tətə taa na pá tisi-kuyv ɪlɔɣəw Asaseɛli.

^a 16:8 Asaseɛli: ɪlɔɣəw wei ɪnɪ ɪ təm pa yəɣəta cəne tɔ tə ta nyəmi-ɪ,

KUKALUYU TAKƏLAYA Kutlultu

Pa yaaki takəlaya kanə si, kokaluyu takəlaya. Mpi tɔ, ka taa ké Iso heela Alɔŋ na Moisi si pá kala Iseyeli kpeka yəlaa. Təm naaleye pa kala Iseyeli nyəma. Kokaluyu lɛŋku ké Holɛpu pɔɔɔ kin, na pɔcɔ pá pukina tetu nti Iso ha-we tɔ tɔ taa. Pa ta tala tənə. Ilɛna sɔyɔntu la-we na tetu nti tɔ taa sɔɔɔ. Ḿpɔ́yɔ Iso caala-we na pá cɔɔ yem ké pusi nule tɔcu ké wulaya tetu taa. Pa cɔɔ mpɔ ulɛna pá tala Mowapu tetu taa. Tənaya Iso tɔma Moisi si, í kala Iseyeli nyəma tɔtɔ. Ḿpɔ́yɔ pa taa lɛlaa ná saala Yaatanɔ pɔɔɔ na ilim tɛlɛle tɔɔ. Ilɛna lɛlaa náa tayanəyi pa ti si pa tɛsəyi Yaatanɔ pɔɔɔ ŋkɛ na pá polo tetu nti Iso ha-we tɔ tɔ taa. Iso sɛyɛsa-weyɛ sɔsɔm tɔtɔyɔ waatu unɪ.

Isəna pa faya Kokaluyu takəlaya tɔ:

Iseyeli nyəma tayanəyi pa ti si pa puki Kanaan tetu, titite 1:1-10:10

Pa cɔɔ yem ké pusi nule ké wulaya tetu taa, titite 10:11-21:35

Iseyeli nyəma sɔɔɔ ké Kanaan tetu taa, titite 22-36

ISEYELI NYƏMA KÉ HOLEPU WULAYA TETU TAA

Iseyeli nyəma kpeka kokaluyu

1 Waatu wei Iseyeli nyəma lu Icipiti taa, ulɛna pənaya siki. Pə tala naale nyəŋka isɔtu naale nyəŋ, kɔyaku kancaalaya nyəŋku wule, ulɛna Taca heeli Moisi ké Iso na ɪ yəlaa pa tɛsulɛ cɔkəle nte pa lɔpəna pɔɔŋ tɔ tɔ taa ké Sinayi wulaya tetu taa si:

2 Nyá na Alɔŋ í kala Iseyeli yəlaa, na í tɔ pa həla ké takəlasɪ taa. Na pɔ kɛsəna pa lɔlɔŋ na pa tɛsɪ.

3 Pə kɔpəyɔ ifepiya mpa pa wɛna pusi hiu na waali, na pá mɔna pa polo yooɔ tɔ. Na pɔ kɛsəna Iseyeli yoolaa tintika.

4 Paa kpekəle nte tɔ lɔlɔŋ nyɔyɔ tu í sɔɔsi mə tɔɔ na pá sənə-mɛ.

5 Mɔpɛ unɪ pa həla ntɔ: Lupɛŋ kpekəle taa nyəŋ nté Setewu pəyalɔ Ilisuu.

6 Simiyɔŋ nyəntɛ taa ké Sulisatɔ pəyalɔ Seluməyɛli.

7 Yuta nyəntɛ taa ké Aminatɔ pəyalɔ Nasɔŋ.

8 Isakaa nyəntɛ taa ké Suwaa pəyalɔ Netanɛyɛli.

9 Sapulɔŋ nyəntɛ taa ké Helɔŋ pəyalɔ Iliyapɪ.

10 Yosɛɛfɔ pəyalɔ Ifəlayim nyəntɛ taa ké Amihuti pəyalɔ Ilisama. Yosɛɛfɔ pəyalɔ naale nyəŋ Manasee nyəntɛ taa ké Petasuu pəyalɔ Kamliɛli.

11 Pɛncamɛɛ nyəntɛ taa ké Kitoni pəyalɔ Apitanɔ.

12 Taŋ nyəntɛ taa ké Amisatɔ pəyalɔ Ahiyɛsɛɛ.

13 Asɛɛ nyəntɛ taa ké Okɛlan pəyalɔ Pakiyɛli.

14 Katɪ nyəntɛ taa ké Teuwɛli pəyalɔ Iliyasafɪ.

15 Nɛfətali nyəntɛ taa ké Inaŋ pəyalɔ Ahila.

16 Iseyeli lɔlɔŋ nyɔyɔ nyəma mpa pa lɛsa mpɔ tɔyɛle yoolaa nyɔyɔ nyəma tɔtɔ.

17 Ḿpɔ́yɔ Moisi na Alɔŋ pa sɔɔsa apalaa naanɔwa na naale unəyi pa tɔ si pá sənə-wɛ.

18 Pá kotɪ yəlaa tənaya isɔtu naale nyəŋ kɔyaku kancaalaya nyəŋku. Pá tɔ apalaa mpa pa wɛna pusi hiu na waali tɔ pa həla ké takəlaya taa, na pɔ kɛsəna pa lɔlɔŋ na pa tɛsɪ.

¹⁹ Holəpυ wəlaya tetu taa ké Moisi kala kokaluyō ηku, isı Tacaa ka keesuyō-ı tō.

²⁰⁻⁴³ Μρύγυ pa kala paa İseyeli kpekəle nte tə ləlyəy, na tə teesi nyəma. Na pá tō apalaa mpa pa tala pusi hiu na waali, na pá muna yooou pote tō pa həla ke takəlaya taa. Yakəpυ pəyalə səsə Luperη kpekəle ke pa caalənaa. Pa nyuyō ntō: Luperη kpekəle nyəma wə iyisi nule na naatosə na nasəle na nuuwa (46500). Simiyōη nyəma nyənte ke iyisi pəyolayafəi nutosə na ηmunuyō na nuuwa (59300). Katı nyəma nyənte ke iyisi nule na kakpası na nasətosə na nule na naanuwa (45650). Yuta nyəma nyənte ke iyisi nutosə na naanuwa na liyiti na nasətosə (74600). İsakaa nyəma nyənte ke iyisi nule na naanuwa na liyiti na nasəle (54400). Sapuləη nyəma nyənte ke iyisi nule na naanuwa na naatosompəyolaya na nasəle (57400). Yosəfu pəyalə İfəlayim nyəma nyənte ke iyisi nule na nasəle na nuuwa (40500). Yosəfu pəyalə ləlv Manasee nyəma nyənte ke iyisi hiu na naanuwa na naale na ηmunuyō (32200). Pəncamee nyəma nyənte ke iyisi hiu na naanuwa na kakpası na nasəle (35400). Taη nyəma nyənte ke iyisi nutosə na naale na nasətosə na nuuwa (62700). Asəe nyəma nyənte ke iyisi nule na kuləm na nasəle na nuuwa (41500). Nəfətali nyəma nyənte ke iyisi nule na naanuwa na toosə na nasəle (53400).

⁴⁴ Moisi na Aləη, na İseyeli kpeka naanuwa na naale ləlvη nyuyō nyəma, pa kala yəlaa na pə lu isəna təyole.

⁴⁵ İseyeli apalaa mpa pa wəna pusi hiu na waali, na pá muna yooou pote tō,

⁴⁶ pa kpənta iyisi nasətosə na toosə na nasəle na nuuwa na nule na naanuwa (603550).

Lefii kpekəle nyəma təmlə

⁴⁷ Pa taa kpənta Lefii kpekəle nyəma na pá kala.

⁴⁸ Tacaa ka kisina Moisi ké sı,

⁴⁹ í taa kpənti-wəyε İseyeli yoolaa tōə na í kala.

⁵⁰ Ama í yelina-wəyε İso cokəle na tə taa wontu təna na pá paasəyəna. Mpe paa kpəkəyəna cokəle na tə taa wontu na pá layasəyi lona, na pá sikiyi na pá cəəkəna-tε.

⁵¹ Ye İseyeli nyəma layasəyi lonte, Lefii nyəma mpe paa hətəna-tε, na pá pona timpı paa siki tō. Kpai tū í kpətənaa isı pa ku-ı.

⁵² Paa İseyeli tū wei, ı yoolaa kpekəle cəlyə ı ka siki ı tuuta kinj.

⁵³ Ama Lefii nyəma tike ká sikina na pá cəə cokəle. Na pá fənjiyi tə tōə, İseyeli nyəma í taa kpətəna-tεyε səsəm, na má muna-wε na pááná.

⁵⁴ Μρύγυ pa lapa teitei isı Tacaa ka tuyo Moisi tō.

2

İseyeli kpeka nyəma pıla pa coka na pə keesəna pa ləlvη

¹ Μρύγυ Tacaa təma Moisi na Aləη sı:

² Pə wεε sı paa İseyeli tū wei na ı yoolaa pá siki pa kpekəle tuuta kinj, na pá cəəna İso cokəle na pə hatələna-tεyε mayana.

³⁻⁸ Yuta yoolaa tintiyile ká wəna ilim təlule tōə ké pa tuuta kite. Mpa pa muna yooou pote tō, pa səsə nté pa kpekəle nyuyō tū Aminatəpı pəyalə Nasəη. Na ı yoolaa ke iyisi nutosə na naanuwa na liyiti na nasətosə (74600). İsakaa nyəma yoolaa nyuyō tū nté Suwaa pəyalə Netaneyeli. ı yoolaa wə iyisi nule na naanuwa na liyiti na nasəle (54400). Sapuləη nyəma yoolaa tintiyile nyuyō tū nté Heləη pəyalə İliyapı. ı yoolaa wə iyisi nule na naanuwa na naatosompəyolaya na nasəle (57400).

⁹ Yuta yoolaa tintiɣile tɛna kpɛnta iyisi nunɔwa na nunaasa na naatoso na nasɛle (186400). Iɣɛli yoolaa loɔŋa kancaalaya nyɛŋka ntɛ.

¹⁰⁻¹⁵ Lupɛɛ nyɛma yoolaa tintiɣile kɔ wɛɛna ilim mpɛtɛɛ tɔ kɛ pa tuuta kite. Mpa pa mɔna yooɔ pote tɔ, pa sɔsɔ ntɛ pa kpekɛle nyɔɔ tu Setewu pɛyalɔ lɛsuu. I yoolaa wɛ iyisi nule na naatoso na nasɛle na nunɔwa (46500). Simiɔɛ nyɛma yoolaa tintiɣile nyɔɔ tu ntɛ Sulisatɛ pɛyalɔ Selumayɛli. I yoolaa wɛ iyisi pɔɣɔɣafɛi nutoso na nɔmunɔɔ na nunɔwa (59300). Katɛ nyɛma yoolaa tintiɣile nyɔɔ tu ntɛ Teuwɛli pɛyalɔ lɛyasafi. I yoolaa wɛ iyisi nule na kakpasɛ na nasɛtoso na nule na naanɔwa (45650).

¹⁶ Lupɛɛ nyɛma yoolaa tintiɣile tɛna kpɛnta iyisi nunɔwa na nule na naanɔwa na kɔlɔm na nasɛle na nule na naanɔwa (151450). Iɣɛli yoolaa loɔŋa naale nyɛŋka ntɛ.

¹⁷ Pɛle pɛ waali kɛ Lefii nyɛma nɔ tɛɛɛɛna lɔɔ cokɛle kɛ lɔlɔ loosi naale, na waali nyɛnsi naale hekɔ taa. Mpe pa maɣamaya paa tɔ nɔɔɔ kɔlɔmaya kɛ. Paa wei kɛ i lɔnte taa. Na i tɛɛɛɛ i lɔlɔɔ nyɛma tuuta.

¹⁸⁻²³ Ifɛlayim yoolaa tintiɣile kɔ wɛɛna ilim tɔtɔle tɔ kɛ pa tuuta kite. Mpa pa mɔna yooɔ pote tɔ pa sɔsɔ ntɛ pa kpekɛle nyɔɔ tu Amihuti pɛyalɔ lɛsama. I yoolaa wɛ iyisi nule na nasɛle na nunɔwa (40500). Manasee yoolaa tintiɣile nyɔɔ tu ntɛ Petasuu pɛyalɔ Kamliɛli. Yoolaa wɛ iyisi hiu na naanɔwa na naale na nɔmunɔɔ (32200). Pencamee yoolaa tintiɣile nyɔɔ tu ntɛ Kitoni pɛyalɔ Apitanɛ. I yoolaa wɛ iyisi hiu na naanɔwa na kakpasɛ na nasɛle (35400).

²⁴ Ifɛlayim nyɛma yoolaa tintiɣile tɛna kpɛnta iyisi pɛɛɛɛi nunɔwa na naanɔwa na yɔlɔpɛe nunɔwa (108100). Loɔŋa tooso nyɛŋka kanɛ kaa tɛɛna ntɛɛ Lefii kpekɛle.

²⁵⁻³⁰ Tanɛ nyɛma yoolaa tintiɣile kɔ wɛɛna ilim tɔlɔle mpɛtɛɛ tɔ kɛ pa tuuta kite. Mpa pa mɔna yooɔ pote tɔ, pa sɔsɔ ntɛ pa kpekɛle nyɔɔ tu Amisatɛ pɛyalɔ Ahiyɛɛɛ. I yoolaa wɛ iyisi nutoso na naale na nasɛtoso na nunɔwa (62700). Aɛɛɛ nyɛma yoolaa tintiɣile nyɔɔ tu ntɛ Okɔlan pɛyalɔ Pakiɛli. I yoolaa wɛ iyisi nule na kɔlɔm na nasɛle na nunɔwa (41500). Nɛfɛtali nyɛma yoolaa tintiɣile nyɔɔ tu ntɛ Inanɛ pɛyalɔ Ahila. I yoolaa wɛ iyisi nule na naanɔwa na tooso na nasɛle (53400).

³¹ Tanɛ nyɛma yoolaa tintiɣile tɛna kpɛnta iyisi nunɔwa na nule na naanɔwa na naatosompɔɣɔlaya na nasɛtoso (157600). Iɣɛli yoolaa loɔŋa kantɛkaya nyɛŋka ntɛ. Paa kpekɛle nte tu wɛɛ tɔ tuuta waali kɛ na tɛ tanɛ.

³² Iɣɛli kpeka na pa yoolaa mpa pa kalaa tɔ, pa kpɛnta iyisi nasɛtoso na tooso na nasɛle na nunɔwa na nule na naanɔwa (603550).

³³ Pa ta kpɛɛna Lefii nyɛma na pɔ kala. Teitei ɛsu Tacaa ka heeluyɔ Moisi tɔ.

³⁴ Iɣɛli nyɛma lakaya teitei kɛ ɛsu Tacaa ka kɛɛɛɛɛ Moisi tɔ. Paa mpa pa sikaya pa tuuta cɔlɔɔ. Na pɔ tanɛ ɛsu pa kɛɛɛɛɛ pa kpeka na pa lɔlɔɔ tɔ.

3

Lefii kpekɛle nyɛma tɛma

¹ Waatu wei Tacaa yɔɔɔtɛna Moisi kɛ Holɛɔɔ pɔɔ taa tɔ, i na i taalɔ Alɔɛ paa wɛna piya mpa tɔɔlɔ.

² Alɔɛ pɛyalaa ka wɛ liyiti kɛ. Pa sɔsɔ ntɛ Natapi, na pɛ fɛɛ Apihu, na lɛsaa, na lɛmaa.

³ Paa tɛma-wɛɛ kɔtɛlaa kpɔv kɛ. Halɛna pɔ pɛli-wɛɛ kɔtaya nim kɛ pa nyɔɔɛ taa.

⁴ Ama Natapɔ na Apihu pa sɛpa cokɛle kin ke Holɛpɔ wɔlaya tetu taa. Waatu unɛɣi pa kɔna kɔkɔ kpai nyɛŋka ke kotaya tɛlatɛ tɔɔ. Iɛ pa taa wɛɛna apalɔpiya. Iɛsaa na Itamaa paa wɛɛna pa caa Alɔŋ kin na pɔ lakɔ kotɔyɔ tɛmlɛ.

⁵ M'pɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɔ:

⁶ Yaa Lefii nyɔma na ɛ sɔsɔ-wɛyɛ kotulɔ Alɔŋ tɔɔ, na pɔ sɛna-i.

⁷ Paa lakɔ pa tɔma nna pɔ tu pɔ na samaa tɔyɔ tam kɛ cokɛle kin, na pɔ lakɔ tɔ tɛmlɛ.

⁸ Na pɔ tayanɛɣi tɔ taa wontunaa. Pɔ lakɔ tɔ tɔma na Iɛyɛli nyɔma nɔyɔ.

⁹ N kɔ cɛla Lefii nyɔma ke Alɔŋ na ɛ pɔyalaa kɛ. Na pɔ pɛsi isɔ Iɛyɛli nyɔma tillaa.

¹⁰ Na ɛ fɛɛ na Alɔŋ na ɛ pɔyalaa pa tike pɔ lakɔ kotɔyɔ tɛmlɛ. Ye wei ɛ suu pɔ taa, na ɛ tɔ kɛ kotulɔ isɔ pa ku-i.

¹¹ M'pɔyɔ Tacaa tasa Moisi ke heeluyɔ sɔ:

¹² Ma mayamaya ma lɛsɛna Lefii nyɔma ke Iɛyɛli yɛlaa lɛlaa tɛna taa sɔ, pɔ pɛsi ma tɛmlɛ nyɔma. Na pɔ lɛɛti Iɛyɛli kancaalaya apalɔpiya lɔnte.

¹³ Kuyɛŋku ma kɔ Icipiti nyɔma kancaalaya apalɔpiya tɛna tɔ, ma su ma tɔyɔ Iɛyɛli nyɔma na pa tɔla kancaalaya apalɔ nyɛnsi kɛ. Mayalɛ Tacaa.

Lefii kpekɛle kokalvɔ

¹⁴ M'pɔyɔ Tacaa tɔma Moisi ke Holɛpɔ wɔlaya tetu taa sɔ:

¹⁵ Kala Lefii nyɔma na ɛ kɛɛsɛna pa lulɔŋ na pa tɛɛsi. Pɔ kpaɣau apalɔpiya nsi sɔ wɛna isɔtu kɔlɔm na waali tɔ.

¹⁶ Iɛna Moisi la mpɔ.

¹⁷ Lefii pɔyalaa hɛla ntɛ Kɛɛsɔŋ, na Kehatɔ, na Melali.

¹⁸ Kɛɛsɔŋ nyɔma ntɛ Lipini na Simeyi. Mɛɛ unɛ pa pɛsɛna pa lulɔŋ nyɔŋ nyɔma na pɔ yaaki-wɛyɛ pa hɛla.

¹⁹ Kehatɔ nyɔma ntɛ Amɛlam na Isaa na Hɛpɛlɔŋ na Wusiyɛli. Mɛɛ unɛ pa pɛsɛna pa lulɔŋ nyɔŋ nyɔma.

²⁰ Melali nyɔma ntɛ Malii na Musi. Mɛɛ unɛyɛle pa lulɔŋ nyɔŋ nyɔma. Mɛɛ pa kɛna Lefii kpekɛ nyɔma na pɔ kɛɛsɛna pa lulɔŋ.

²¹ Kɛɛsɔŋ lulɔŋ nyɔma faɣa tam naaleɣɛ. Lipini nyɛŋku na Simeyi nyɛŋku.

²² Kokalvɔ waatu, pa hika apalaa na apalɔpiya mpa pa wɛna isɔtu kɔlɔm na waali tɔyɔ, iyisi naatosompɔyɔlaya na nasɛle na nunɔwa (7500).

²³ Mɛɛ unɛ pa sikayana cokɛle waali na ilim tɛtɔle tɔɔ.

²⁴ Layɛli pɔyalɔ Iɛyasafi keɛle pa nyɔyɔ tu.

²⁵ Kɔlɔmaa mɛɛ pa paasayana cokɛle taa na tɔ waali tɔɔ. Na tɔ tɔɔ kotakuyɔ, na tɔ nɔnɔyɔ puuyɔ kokakayau.

²⁶ Na kalaa wei ɛ cɛna cokɛle na kotaya tɛlatɛ tɔ ɛ pɔŋ na ɛ nɔnɔyɔ nyɛŋ na pɔ ŋmusi. Mɛɛ pa paasayana pɔ tɛnaya mpɔ.

²⁷ Kehatɔ lulɔŋ nyɔma faɣa tam liyiti kɛ. Amɛlam nyɔma, na Isaa nyɔma, na Hɛpɛlɔŋ nyɔma, na Wusiyɛli nyɔma.

²⁸ Pa kala pɔ kpaɣau apalaa, na apalɔpiya mpa pa wɛna isɔtu kɔlɔm na waali tɔ. Pa wɛ iyisi pɛlɛfɛi na nasɛtoso (8600). Pa nyɛntɛ ntɛ Isɔ cokɛle taa wontunaa paasɛnau.

²⁹ Cokɛle ilim mpɛtɛŋ tɔɔ kɛ pa sikaa.

³⁰ Pa nyɔyɔ tu ntɛ Wusiyɛli pɔyalɔ Iɛsafɛŋ.

³¹ Pɛle pa paasayɛnana Isɔ atakaa, na taapɛli, na fɛtɛlanaa tɛsɛle, na kotaya tɛlatɛnaa. Na cokɛle taa wontunaa mpa pa lakɛna tɔ. Na pɔ taa puuyɔ kokakayau.

³² Lefii nyɔyɔ nyɔma taa sɔsɔ ntɛ kɔtɔlɔ Alɔŋ pɔyalɔ ɪlasaa. ɪnɪ ɪ fɛŋɪɪna cokɔlɛ paasɛnlaa tɔɔ.

³³ Melali lulɔŋ nyɔma faya tɔm naaleɣɛ: Malii nyɔma, na Musi nyɔma.

³⁴ Pa kala pɛ kpaxav apalaa na apalɔpiya, mpa pa wɛna ɪsɔtɔ kɔlɔm na waali tɔ. Na pa kpɛntɪ iyisi naatoso na ɲmɔnɔyɔ (6200).

³⁵ Pa nyɔyɔ tɔ ntɛ Apihayili pɔyalɔ Suluyɛli. Na mpe ɪnɪ pa sikaxana cokɔlɛ ilim ntɔɔŋ tɔɔ.

³⁶ Melali nyɔma tɔmlɛ ntɛ sɪ pɔ paasɛna cokɔlɛ kpatɔŋ kɔwalɔŋ, na kɔkaxan na tesikasɪ, na sɪ tapɔŋ tɛɛ nyɔɔtɔ kɔtemtu, na pɛ wontu. Na pɛ tɛna mɔpɪ pa lakɛna tɔ.

³⁷ Na kalaa tesikasɪ, na sɪ tapɔŋ tɛɛ nyɔɔtɔ kɔtemtu, na pɛ kankanasɪ na pɛ ɲmusɪ.

³⁸ Cokɔlɛ ilim tɔlɔlɛ tɔɔ kɛ Moisi na Alɔŋ na ɪ pɔyalaa paa sikaa. Mpe pa paasaxana cokɔlɛ na Iseyɛli nyɔma tɛna nɔyɔ. Ye kpai tɔ ɪ kpɛtɛnaa ɪsɪ pa kɔlɔ.

³⁹ Lefii nyɔma tɛna, pɛ kpaxav apalaa na apalɔpiya mpa pa wɛna ɪsɔtɔ kɔlɔm na waali tɔ. Pa kpɛntɪ ɪsɪ iyisi hiu na naale (22000). ɪsɪ Tacaa ka kɛɛsɔyɔ Moisi na Alɔŋ tɔ. Mpɔyɔ pa kala-wɛ na pɛ kɛɛsɛna pa lulɔŋ.

Pa su Lefii nyɔma kɛ kancaalaya apalɔpiya lona

⁴⁰ Mpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ: Kala Iseyɛli nyɔma kancaalaya apalɔpiya tɛna. Pɛ kpaxav mpa pa wɛna ɪsɔtɔ kɔlɔm na waali tɔ. ɪlɛna ɲ tɔ pa hɛla kɛ takɔlaya taa.

⁴¹ Su Lefii nyɔma na pa mpaa kɛ Iseyɛli apalɔpiya kancaalaya nyɛnsɪ lɔntɛ taa. Na ɲ su Lefii nyɔma tɔla na a mpaa kɛ Iseyɛli nyɔma tɔla kancaalaya apalɔ nyɛna lona taa. Tacaa mɔ ma nyɛm ntɛ.

⁴² Mpɔyɔ Moisi kala Iseyɛli nyɔma kancaalaya apalɔpiya tɛna, ɪsɪ Tacaa tɔyɪ-ɪ tɔ.

⁴³ Pɛ kpaxav mpa pa wɛna ɪsɔtɔ kɔlɔm na waali tɔ, na pɔ tɔ pa hɛla kɛ takɔlaya taa. Pa wɛ iyisi hiu na naale na ɲmɔnɔyɔ na nutoso na naanɔwa na tooso (22273).

⁴⁴ ɪlɛna Tacaa tasa Moisi kɛ heeluyɔ sɪ:

⁴⁵ Su Lefii nyɔma na pa mpaa, na pɔ pɛsɪ ma nyɔma kɛ Iseyɛli kancaalaya apalɔpiya lɔntɛ taa. Na ɲ la mpɔ tɔtɔyɔ Lefii nyɔma tɔla, kɛ Iseyɛli nyɔma tɔla kancaalaya apalɔpiya lɔntɛ taa. Mayalɛ Tacaa.

⁴⁶ Iseyɛli apalɔpiya ɲmɔnɔyɔ na nutoso na naanɔwa na tooso (273) payatɛna nteɣɛ Lefii nyɔma. Na mpe ɪnɛxi pɛ wɛɛ sɪ pɔ ya pa nyɔɔŋ.

⁴⁷ Na pɔ tɔ paa wei ɪ nyɔyɔ tɔɔ kɛ liyitee nyɔɔtɔ kakpasɪ. Na pɛ kɛɛsɛna ɪsɔ cokɔlɛ taa liyitee mayasɔyɔ. Paa nyɔɔlɔyɔ ɲku kɔ yun ka wɛ cacaasɪ naanɔwa.

⁴⁸ ɪlɛna pa cela-yɛɣɛ Alɔŋ na ɪ pɔyalaa, na pɔ yana kancaalaya apalɔpiya kopayatasɪ nyɔɔŋ.

⁴⁹⁻⁵⁰ Mpɔyɔ Moisi mɔ Iseyɛli nyɔma kancaalaya apalɔpiya mpa pa payata mpɔ tɔ. Pa liyitee wɛna pa yapɛna-wɛ, ɪsɪ pa mayasɔyɔ ɪsɔ cokɔlɛ taa tɔ, a lu nyɔɔtɔ iyaya na ɲmɔnɔyɔ na nuɔnɔwa na nutoso na kakpasɪ (1365).

⁵¹ Mpɔyɔ pa cela-yɛɣɛ Alɔŋ na ɪ pɔyalaa ɪsɪ Tacaa ka suw tɔ.

4

Kɛhatɪ lulɔŋ nyɔma tɔma

¹ Mpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi na Alɔŋ sɪ:

2-3 I ηmaa Lefii kpekale to Kehati lulvyu nyéma mpa pa pusí tala hiu na naanúwa, na pé polo nule na naanúwa to pa hëla. Pá kpa mpa pa pásəyi na pá la tэмle ke Iso cokale taa to.

4 Na pá paasəyena kate taa kate wontu.

5 Ye pa caa təkikile ke layasuyv, ile Aləŋ na i pəyalaa pa kəə na pá tisi puvyvu kəkayav na pá takí Iso atakaa təə.

6 Ilena pá təni pə təə ké tənuyv teeləŋ nyəŋku nakuli. Na pá waasi-i heen huntu puvyvu ŋku pa lii akpaayala to, na pá susi i kpatəŋ kotəkəŋ.

7 Na pá takí heen huntu puvyvu ŋku pa lii akpaayala təyə Iso potopotonaa taapəli təə. Na pá su nyənasi, na kəpənaa, na poosiyanaa, na fusi nsi pa liisiyina solum to. Na pá su tətəyə potopotonaa mpa pa haaki Iso ké tam təə to.

8 Ilena pá waasi-i heen huntu puvyvu ŋku pa lii akpaayala to na pá təni pə təə ké tənuyv teeləŋ nyəŋku nakuli. Ilena pá lee taapəli ke kpatəŋ wei pa kpakəyənə-i to.

9 Na pá waasi puvyvu pooku ke fətəlanaa təsule na tə fətəlanaa. Na wontu tənə təə, isu kpatəlasí na toluma nyənasi na nim fusi.

10 Ilena pá tó pə tənaya tənuyv teeləŋ nyəŋku nakuli ku taa, na pá su kpatəle nte pa kpakəyənə wontu to tə təə.

11 Na pá takí akpaayala puvyvu ke wula kotaya təlate təə. Na pá waasi-təyə tənuyv teeləŋ nyəŋku, na pá susi kpatəŋ wei pa kpakəyənə-tə to.

12 Ilena pa koti iso sɛv wontu tənə, nti pa lakəna cokale taa təyə akpaayala puvyvu taa. Na pá waasi tənuyv teeləŋ nyəŋku na pá təni kpatəle nte pa kpakəyənə-ti to tə təə.

13 Na pá hasa kotaya təlate təə toluma, na pá pə puvyvu ku sɛmuyv.

14 Na pá təni pə təə ké wontunaa mpa pa lakəna kotaya təlate to. Isu cofolona kela ləyləsi, na səsənsi nsi pa kuukina toluma to. Na poosiyanaa na wontu kulapənətu tənə. Na pá takí tənuyv teeləŋ nyəŋku ke pə təə. Ilena pá susi kpatəŋ wei pa kpakəyənə-tə to.

15 Ye pə tala tɛv, pə wɛɛ sɪ Aləŋ na i pəyalaa pá tɛ pə tənaya takuyv. Ilena Kehati nyéma kəə na pá kpayə. Mpi to, pə fɛi sɪ pá tokina Iso wontuyv nakuli na pé kəə na pá si. Pɛlɛ pa tɛmlɛ ntɛ cokɛlɛ wontu kpayəv.

16 Kətulv Aləŋ pəyalv Ilaasə təmle ntɛ fətəla səsə nim na tulaalv wəpɜ. Na paa ifemle nte tə təyənaya kuhav na kotaya nim, na Iso cokale taa wontu tənə paasənəv.

17 Mpóyó Tacaa tasa Moisi na Aləŋ ke heeluyv si:

18-19 I fɛŋ Kehati nyéma ke teu, ke waatu wei pa paasəyənə Iso wontu to. Pə taa kəə na pé kpiisi-wɛyɛ Lefii nyéma hɛkɜ. Mpi to, pə wɛɛ sɪ Aləŋ na i pəyalaa pá suwə-wɛyɛ cokale taa, na pá huləyi paa wei ke wontu nti i ká kpayə to.

20 Ye pa suwə, na pá loosi loosuyv mayamaya ke Iso wontu, na pá ta həkəta-ti paa si.

Keesəŋ lulvə nyéma təma

21 Mpóyó Tacaa heela Moisi si:

22 Kala Keesəŋ lulvyu nyéma na pa tɛɛsɪ yələa.

23 Ilena ŋ ηmaa apalaa mpa pa pusí tala hiu na naanúwa na pé polo nule na naanúwa na pá pásəyi na pá la Iso cokale taa ke təmle to pa hëla.

24 Təma wənə paa tɜ-wɛ na pá lakí təyɛlɛ,

25 pəəŋ wei pa takəyi Iso cokale təə to. Na iwaəŋ tənəŋ, na tənuyv teeləŋ nyəŋku ŋku ku waasa pə tənə pə təə to. Na cokale nənəyə puvyvu.

26 Na kalaa puvyvu na i nənəyə nyəŋku na pə ηmusi, na pá lakí pə taa wontu tənə təmle.

²⁷ Alɔŋ na ɪ pəyalaa pa hɔləyɔna Keesɔŋ nyɔma ke pa kulapɛm na pa kɔkpayam tɔna na pa paasɔyɔna-wɪ.

²⁸ Keesɔŋ nyɔma tɔma ntɛ ɪsɔ cokɔle taa. Kɔtulɔ Alɔŋ pəyalɔ ɪtamaa ka fenjiyina pa tɔmlɛ tɔɔ.

Melali lɔlɔŋ nyɔma tɔma

²⁹ Mpɔyɔ Tacaa tasa Moisi ke heeluyu sɪ: Kala tɔtɔyɔ Melali lɔlɔyɔ nyɔma na pa tɛɛsɪ nyɔma ke

³⁰ pɛ kpayav apalaa mpa pa pusɪ tala hiu na naanɔwa na pɛ polo nule na naanɔwa tɔ pa hɔla na ɪ kpa mpa pa pəsɔyɪ na pɔ la tɔmlɛ ke ɪsɔ cokɔle taa tɔ.

³¹ Pa tɔma kulapɛɛ ntɛ cokɔle kpatɔŋ kɔwalɔŋ, na kɔkayɔŋ, na tesikasɪ, na sɪ tapɔŋ tɛɛ nyɔyɔtɔ kotemtu,

³² na kalaa tesikasɪ na sɪ tapɔŋ tɛɛ nyɔyɔtɔ kotemtu, na kanɔkanasɪ, na pɛ ŋmusɪ na pɛ wontunaa tɔna. Kɔtɔlaa kɔ ŋmaana wontuyu ŋku paa wei ɪ ka sɔyɔlɪ tɔyɔ takɔlaya taa.

³³ Tɔma wɛna pɛ tɔ Melali lɔlɔyɔ nyɔma ke ɪsɔ cokɔle taa tɔyɔlɛ, na kɔtulɔ Alɔŋ pəyalɔ ɪtamaa nɔɔ fenjiyɪ pa tɔɔ.

Lefii kpekɔle tɔmlataa kɔkalɔyɔ

³⁴⁻⁴⁹ Mpɔyɔ Moisi na Alɔŋ na ɪsɛyɛlɪ kpekɔle nyɔyɔ nyɔma kala Lefii kpekɔle nyɔma Kehatɪ, na Keesɔŋ, na Melali, pa lɔlɔŋ, na pa tɛɛsɪ apalaa mpa pa tala pusɪ hiu na naanɔwa, na pɛ polo nule na naanɔwa tɔ pa hɔla. Na pɔ tɔ paa wei ke tɔmlɛ ke ɪsɔ cokɔle taa. Mpɔyɔ Moisi kala-wɛ ɪsɪ Tacaa tɔyɪ-ɪ tɔ. ɪlɛna Kehatɪ nyɔma kpɛntɪ iyisɪ naale na nasɔtoso na nunɔwa na nule na naanɔwa (2750). Keesɔŋ nyɔma ke iyisɪ naale na nasɔtoso na hiu na naanɔwa (2630). Melali nyɔma ke iyisɪ tɔoso na ŋmunɔyɔ (3200). ɪlɛna pa tɔna pa kpɛntɪ iyisɪ pɔlefeɪ naanɔwa na nasɔlɛ na nunɔwa na nunaasa (8580). Mpɔyɔ pa hɔla paa Lefii tɔ wei kɛ ɪ tɔma kulapɛɛ, na ɪ kɔsɔyɔlɛm ke teitei, ɪsɪ nti Tacaa ka tɔ Moisi tɔ.

5

Asilima nyɔma lɔsvyɔ ke tesikile

¹ Mpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

² Heeli ɪsɛyɛlɪ nyɔma sɪ ye kɔtɔŋ ŋku kɔ pilisiyɪ yulɔ tɔ kɔ kpa nɔyɔlɔ yaa pɛ wukɪ yulɔ apalɔtɔ yaa ɪ alɔtɔ na lɔm kpeɲna-ɪ. Yaa pɔntɔ tokina sɔtɔ, pɛ wɛɛ sɪ pɔ lɔsɪ-ɪ tesikile kɛ.

³ Paa ɪ kɛ apalɔ yaa alɔ. Pɛ taa kɔɔ na ɪ pilisi ɪsɔ tesikile.

⁴ Mpɔyɔ ɪsɛyɛlɪ nyɔma nu Moisi tɔm nti na pɔ tɔyɔnɪ asilima nyɔma tɔna.

ɪsayatɔ tayanɔyɔ

⁵ Mpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

⁶ Telɔsɪ ɪsɛyɛlɪ yɔlaa sɪ, ye yulɔ pɔntɔna ɪ tɔyɔntɔlɛ ɪ wakɔlɔna Tacaa kɛ.

⁷ Pɛ wɛɛ sɪ ɪ tisi ɪsayatɔ nti ɪ lapa mpɔ tɔ. Na ɪ tayanɪ mpi ɪ wakɔlaa tɔyɔ kancaalaya, pɛ waali ɪlɛna ɪ sɔɔsɪ pɛ tɔm kakpasɪ taa kulɔm.

⁸ Ye kpɔntɛ tɔ sɔpa na ɪ fɛina kɔyɔpu, ɪlɛ pa cɛla-tɛyɛ kɔtulɔ na ɪlɛ ɪ cɛla Tacaa. ɪlɛna pɔntulɔ caa ɪsayatɔ husɔyɔ ɪ waav na kɔtulɔ la pɛ sɔɔsɪ.

⁹ Ye ɪsɛyɛlɪ nyɔma kɔna Tacaa ke kɔhav ŋku na pɔ cɛla kɔtulɔ wei, ɪnɪ ɪ tɔmna.

¹⁰ Yulɔ ɪ ha mpiyɪ Tacaa, pa cɛlayɪ kɔtulɔ kɛ. Na ye pa cɛla kɔtulɔ ke mpi, ɪ pəsɔyɪ na ɪ suna ɪ ti.

Alɔ wei ɪ tɔɔ pa kpekɪyɪ wasaŋkalɔtɔ tɔ pɛ kiin

¹¹ Mpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

12 Telɛsɪ lɛyɛlɪ nyɛma sɪ, ye ɪsu alɔ lakɪ yem yem.

13 ɪsu ɪ na apalɔ nɔyɔlɔ pa ɲmɛlɛyɪ na pɔ hɛntɛyɪ. Uɛ nɔyɔlɔ ta kpɛlɪ-wɛ.

14 Ye apalɔ lakɛna ɪ alɔ kɛ ɪsɛsɛmɛ, na ɪ kpɛkiyɪ ɪ tɔɔ sɪ ɪ lapa wasaɲkalɛtɔ, na pɛyɛlɛ ɪlɛ ɪ fɛɪ pɛ taa.

15 Uɛ apalɔ ka pɔna ɪ alɔ kɛ kɔtɔlɔ, na ɪ kpɛnna mɔlɔm kiloona tooso. Mɔlɔm mpi pɛ taa pa ta yɔyɔlɪ nim yaa tulaalɔ tɔ. Mpi tɔ, pɛ kɛ ɪsɛsɛmɛ kɔtaya ɲka ka tɔɔsɛyɪ ɪsayɛtɔ tɔyɔ.

16 Uɛna kɔtɔlɔ yaa alɔ ɪnɪ na ɪ sɛɲ Tacaa ɪsɛntaa.

17 Na ɪ cosɪ ɪsɔ lɔm kɛ nyɛnaya taa, na ɪ cosɪ cɔkɛlɛ taa tɛtɔ na ɪ tɔ pɛ taa.

18 Uɛna ɪ kɔɔlɪ alɔ saalaya kɛ ɪ nyɔyɔ taa. Uɛna ɪ tɔ ɪ nɪɲ taa kɛ ɪsɛsɛmɛ kɔtaya mɔlɔm mpi ɪ paalɔ kɔnaa tɔ. Na kɔtɔlɔ tɔka lɔm nyɛɲ nyɛm mpi pɛ kɔɲna mpusi tɔ.

19 Uɛna ɪ yɛlɛ na alɔ tuuna. Uɛna kɔtɔlɔ tɔmɪ-ɪ sɪ: Ye nyana nɔyɔlɔ ɪ tɔ hɛntɪ, na ɲ pilisi nyɔ tɪ. Uɛ lɔm nyɛɲ nyɛm pɛnɛ pɛ mpusi ɪ taa tɪi nyɔ tɔɔ.

20 Ama ye n puɣusa nyɔ paalɔ na n la wasaɲkalɛtɔ.

21 Uɛ mpusi lɔm pɛnɛ, pɛ suɔ nyɔ taa na pɛ hayasɪ nyɔ lotu na pɛ ɲmɛlɛsɪ nyɔ alɔtɔ na ɲ pɛsɪ kaalɔlaya. Na nyɔ taapalaa tukuɣuna-ɲ na ɪtuule.

22 Uɛna alɔ nɔɔ cɔ sɪ: Pɛ la ɪsu n yɔyɔtɔyɔ tɔ.

23 Uɛna kɔtɔlɔ ɲmaa mpusi tɔm nti, na ɪ nyaalɪ ɲmaatɔ na lɔm nyɛɲ nyɛm mpi.

24 Uɛna ɪ cɛla alɔ kɛ lɔm nyɛɲ nyɛm mpi pɛ kɔɲna mpusi tɔ na ɪ nyɔɔ. Na lɔm mpi pɛ tɔ ɪ taa kɛ laɲwakɛllɛ.

25 Ama kɔtɔlɔ mɔyɪ alɔ nɪɲ taa kɛ ɪsɛsɛmɛ kɔtaya, na pɛcɔ ɪ payalɪ-kɛyɛ Tacaa, ɪsu kɔtɛlaa lakɪ tɔ. Na ɪ su kɔtaya tɛlatɛ. Na ɪ cosɪ ɲkute nte tɔ hulɛyɪ sɪ Tacaa tɛnna pɛ tɛna tɔ, na ɪ wɔ kɔkɔ.

26 Pɛlɛ pɛ waalɪ kɛ ɪ yeki na alɔ nyɔɔ lɔm mpi.

27 Ye tampana sɪ ɪ nawaya na ɪ nyɔɔ-wɪ, pɛ hayasɛyɪ ɪ lotu kɛ na pɛ ɲmɛlɛsɪ ɪ alɔtɔ na ɲ pɛsɪ kaalɔlaya. Na ye nɔyɔlɔ caa sɪ ɪ tɛɲsɪ yɛlaa kɛ mpusi, alɔ ɪnɪ ɪ tɔm kɛ ɪ kɔ yɔyɔtɪ.

28 Ama ye ɪ ta nɔ, pu lakɪ-ɪ pulɔ. ɪ pɛsɛyɪ na ɪ lɔlɪ piya tɔtɔ.

29-30 Ye apalɔ kpɛkiyɪ ɪ alɔ tɔ kɛ yem yem lakasɪ taa, pɛ kɔtaya ntɛ.

31 Waatɔ ɪnɪ apalɔ kɪɲ kaa wɛɛ natɛlɪ. Ye alɔ wakɛlaa, ɪnɪ ɪ ka nana pɛ naɔ.

6

Mpa pa ha pa tɛyɪ ɪsɔ tɔ pa kiɲ

1 Mprɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

2 Telɛsɪ lɛyɛlɪ yɛlaa sɪ, ye apalɔ yaa alɔ ɪ su nyɔɔ sɪ ɪ haakɪ ɪ tɛyɪ ɪsɔ tɛmlɛ natɛlɪ tɔ taa,

3 pɛ wɛɛ sɪ ɪ kii sɔlɔm. Paa lɛsɛɲ sɔlɔm tɔɲ nyɛm. Pɛyɛlɛ ɪ taa tɪ tɛɲ lɛsɛɲ pɛɛ lɔm nyɛna yaa kɔwɔlɛɛ.

4 Pɛ tɪ fɛɪ sɪ ɪ tɪ tɛɲ lɛsɛɲ pulɔpɔ.

5 Pɛcɔ hɔnɔyɔ kaa kpa ɪ nyɔyɔ taa, yaa ɪ tantɔyɔ tɔɔ. Pɛ tɛna pu su mprɔyɔ, halɛna pɛ kɔyɛɛɲ su tɛnaya.

6 Pɛ fɛɪ sɪ ɪ kpɛtɛna sɛtɔ nɔyɔlɔyɔ waatɔ ɪnɪ ɪ taa.

7 Paa ɪ caa, yaa ɪ too, yaa ɪ taalɔ. Mpi tɔ, ɪ tɛma ɪ tɛyɪ Tacaa tɛmlɛ taa kɛ hav kɛ. Na mprɔyɔ ɪ nyɔɔsɪ kɔtayaɔlɔsɪ hulɛyɪ.

8 ɪ pɛsa ɪsɔ nyɛɲ kɛ ɪ nyɔɔ suɔ waatɔ tɛnaya.

9 Ye sɛm tuta nɔyɔlɔyɔ ɪ kɔɲkɔɲ taa, na pɛ pilisi ɪ nyɔɔsɪ yɛluɣu mpi kɔyɛɛɲ naatosompɔyɔlaya kɛ ɪ cakɪ, ɪlɛna ɪ looli ɪ nyɔyɔ.

¹⁰ Təv fəŋ ɪləna, í kəna kətulɔ kɛ ɪhokasi, yaa alukukunaa naaleɣe ɪsə cokəle nəŋəɣə.

¹¹ ɪləna kətulɔ la lɛɭ kɛ ɪsayatu husuyɔ kətaya, na lɛɭ kɛ kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tɔ. Na í lapɪ-ɪ pə kətaya na pə husɪ ɪ tɔɔ ké sətɔ asilima. ɪlɛ ɪ asilima tɛmaɣalɛ kuyanɲku.

¹² ɪləna pɔntu tasa ɪ nəɣə suw, na í la pənaya kulɔmɔɣa ɪwəyaya kɛ tasəkələ tayanuyɔ kətaya. Pə fɛɪ sɪ í kaləna kancaalaya kuyɛɛŋ kɛ ɪlɛ ɪ ka pilisaa tɔ pə tɔɔ.

¹³ Wei ɪ su ɲpɔ́ɣú nəɣə tɔ, ye kuyanɲku ɪ kuyɛɛŋ tɛma, ɪ puki ɪsə cokəle nəŋəɣə ké.

¹⁴ Na í la Tacaa kɛ kətaya kɛ ɪwaav kulɔmɔyɔ, na pənaya kulɔmɔɣa ɪwɛɛsɪ nsi sɪ tiili ta caamɪ tɔɣə naale. Apalɔ nyəŋka kɛ kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tɔ, na alɔ nyəŋka kɛ ɪsayatu husuyɔ kətaya. Na ɪwaav ŋku kɔ tiili ta caamɪ tɔɣə ciikuyɔ nyəŋka.

¹⁵ Na í kəna kəkusum fɛɪ kakalasɪ nsi sɪ somtu pa nuyutina nim, na pá tɔ tɔ. Na nsi sɪ tɔɔ pa yɔɣɔla nim tɔɣə təkɔ. Na tɔɣonaya kɔhau na pə sulɔm mpi paa liisi tɔ.

¹⁶ ɪləna kətulɔ pona pə tənaya ɲpɔ́ɣú Tacaa, na í lá ɪsayatu husuyɔ kətaya, na ŋka kəkə lusa ka təna tɔ.

¹⁷ Na ɪwaav kɛ ciikuyɔ nyəŋka, na pə kəkusum fɛɪ kakalasɪ təkɔ. Pə waalɪ ké tɔɣonaya kətaya na sulɔm.

¹⁸ ɪləna nəɣə sulɔ looli ɪ nyuyɔ kɛ cokəle nəŋəɣə təna, na í tɔ ɪ nyɔɔsɪ kɛ ciikuyɔ kətaya kəkə taa.

¹⁹ Pə waalɪ ɪləna kətulɔ kpaya ɪwaav hamuyɔ ŋku pa təsaa tɔ. Na kəkusum fɛɪ kakalasɪ waanɪ waanɪ kɛ tɔm naale, na í tɔ nəɣə sulɔ niŋ taa kɛ waatu wei ɪ tɛma ɪ nyuyɔ looluyɔ tɔ.

²⁰ ɪləna kətulɔ tayanɪ-təyɪ ɪsə ké pəɣaluyɔ ɪsu kətəlaa lakɪ tɔ. Na tɔɣonasɪ nsi sɪ pəsɪ ɪ nyənsɪ. Na pə sɔɔsəna lanɲɛ na yule.

²¹ Yulɔ wei ɪ suki nəɣə sɪ ɪ haaki ɪ təyɪ ɪsə tɔ pə sɔɔsɪ nté. ɪ nəkaa ɪ sɔɔsɪ pə tɔɔ. Ama pə wɛɛ ké sɪ í la mpi pə təna ɪ ka suwa tɔ.

Koolee kɔpana

²² ɲpɔ́ɣú Tacaa tɔma Moisi sɪ:

²³ Kɛɛsɪ Aləŋ na ɪ pəyalaa sɪ, koolee nna paa kooliyɪ ɪsɛyɛɪ nyəma tɔɣalɛ sɪ:

²⁴ Tacaa í kooli-mɛyɛ kɔpantɔ na í kenti mə tɔɔ.

²⁵ Na í nyənɪ-mɛyɛ teu na í lakɪ-mɛyɛ pɛɛɛɛ.

²⁶ Na í wɛɛ mə waalɪ na pə ɔayana-mɛ.

²⁷ ɲpɔ́ɣú paa yaakɪ ma hətɛ kɛ ɪsɛyɛɪ yəlaa tɔɔ. ɪləna máá kooliyɪ-mɛyɛ kɔpantɔ.

7

Nyuyɔ nyəma kətasi

¹ Kuyanɲku Moisi tɛma ɪsə cokəle sikuyɔ, ɪləna í fɛɛnɪ té na tə taa wontu kɛ kətaya nim, na kətaya tɔlatɛ na tə wontu.

² ɲpɔ́ɣú ɪsɛyɛɪ kpɛka nyuyɔ nyəma mpa paa sənə kokaluyɔ waatu tɔ, pa kəna pa kuhaanɲ

³ kɛ naanɲ naanɔwa na naale na kɛɛkənaa naatoso. Na pá waasa pa tɔɔ. Pə luwa sɪ nyɔɔŋ nyəma naale ɔaawa naanɲ naale na kɛɛkɛ kulɔm nté.

⁴ ɲpɔ́ɣú Tacaa tɔma Moisi sɪ:

⁵ Mu pa kuhaan uni, na í cela Lefii nyóma, na pá keesəna paa mpa pa təmle, na pá kpaḱəḱəna cokəle wontu.

⁶ Ilena Moisi mu naan na keekenaa mpe na í cela Lefii kpekəle nyóma

⁷ Keesəṇ lɔlvɔ nyóma ke keekenaa naale, na naan liyiti. Na pá keesəna paa wei i təmle,

⁸ na Melali nyóma ke keekenaa liyiti na naan pələfei naanɔwa. I cela-weye, na í keesəna pa təma. Alɔṇ pəyalɔ Itamaa paasəḱəṇana-we.

⁹ Kehati nyóma ná paasayana kɔtaya wontunaa ké. Ile i ta cela-weye keeke, yaa nav. Mpi tɔ, pu wee si pá hɔḱɔləyi-təyi.

Kɔtaya təlata tɔlvɔv kucəṇ

¹⁰ Kuyanḱu pa fəenaya kɔtaya təlata, ilena lɔlvɔ nyɔṇ nyóma kəna tɔtəyɔ pa kucəṇ si pa tɔləḱəna-te.

¹¹ Ḿrúyú Taca heela Moisi si: Nyɔvɔ nyóma ká kɔ kɔlɔm kɔlɔm ké kuyaku kuyaku na pá ha pa kucəṇ.

¹²⁻⁸³ Isəna pa təṇa təma na pá kɔ təḱɔlɔ:

Yuta kpekəle tɔ Aminatari pəyalɔ Nasəṇ keke kuyaku kancaalaya nyəṅku. Isakaa nyəntə tɔ Suwaa pəyalɔ Netaneyeli ke kuyaku naale nyəṅku. Sapuləṇ nyəntə tɔ Heləṇ pəyalɔ Iiyari ke kuyaku tooso nyəṅku. Lupaṇ nyəntə tɔ Setewu pəyalɔ Iisuu ke kuyaku liyiti nyəṅku. Simiyəṇ nyəntə tɔ Sulisatari pəyalɔ Selumayeli ke kuyaku kakpasɔ nyəṅku. Katɔ nyəntə tɔ Teuweli pəyalɔ Iiyasafi ke kuyaku naatoso nyəṅku. Ifəlayim nyəntə tɔ Amihuti pəyalɔ Iisama ke kuyaku naatosomopəḱəlaya nyəṅku. Manasee nyəntə tɔ Petasuu pəyalɔ Kamliyəli ke kuyaku pələfei naanɔwa nyəṅku. Pəncamee nyəntə tɔ Kitioni pəyalɔ Apitan ke pəḱəlayafəi naanɔwa nyəṅku. Tan nyəntə tɔ Amisatari pəyalɔ Ahiyese ke naanɔwa nyəṅku. Asee nyəntə tɔ Okəlan pəyalɔ Pakiyeli ke naanɔwa na kɔlvɔvɔv nyəṅku. Nefətali nyəntə tɔ Inan pəyalɔ Ahila ke naanɔwa na naale nyəṅku. Mpi mpi pa kənaa təḱɔlɔ:

Liyitee nyəḱəlvɔv nyənaya ŋka ka yun we kiloo kɔlɔm na cacaasi ŋmɔnvɔv na nɔvɔwa tɔ (1300). Na pə poosiya wei pa ŋmusəḱəna caləm tɔ. Ilé i cacaasi we nasətoso na nɔvɔwa (700). Isəna pa mayasaya Isə cokəle taa ké liyitee təyɔ pa keesəna. Na pá suuli nyənasi nsi si naaleye təḱəṇaya kɔtaya mɔlvɔm mpi pa nuɣutina nim tɔ. Wɔla kəpv, ke cacaasi nɔvɔwa (100). Na tulaalɔ kɔwəpv ke kəpv un i ləpam. Na latece, na iwaav, na pənaya kɔlvɔmaya iwəyaya si, pa lakəna kɔtaya ŋka kəko lusa ka təna tɔ. Na pəṇtɔlvɔv si pa laki isayatu husvɔv nyəṅka. Naan naale na iwaan ke kakpasɔ, na pənaya kɔlvɔmaya iwəesi ke kakpasɔ si pa lakəna ciikuɣu kɔtaya.

⁸⁴ Isəyeli kpeka nyɔṇ nyóma hawa kucəṇ wei ke kɔtaya təlata tɔlvɔv wule təḱəle. Liyitee nyəḱətv nyənasi ke naanɔwa na naale. Na poosiyanaa mpa pa ŋmusəḱəna caləm təyɔ naanɔwa na naale. Na wɔla kəpvnaa ke naanɔwa na naale.

⁸⁵ Paa nyənaya ŋka ka yun we kiloo kɔlɔm na cacaasi ŋmɔnvɔv na nɔvɔwa (1300). Na paa poosiya wei ké cacaasi nasətoso na nɔvɔwa (700). Pə kpenta liyitee nyəḱətv kiloonaa hiu na liyiti. Isu pa mayasvɔv Isə cokəle taa tɔ.

⁸⁶ Paa wɔla kəpv wei i ka we cacaasi nɔvɔwa (100) ké. Pə kpenta kiloo kɔlɔm na cacaasi ŋmɔnvɔv (1200). Kəpvnaa mpe paa suna tulaalɔ kɔwəpv ké.

⁸⁷ Pə kaasi latəcənaa naanɔwa na naale, na iwaan ke mpv. Na pənaya kɔlvɔmaya iwəesi ke mpv tɔtɔ. Si pa lakəna kɔtaya ŋka kəko lusa ka təna tɔ na pá səsəna təḱəṇaya kɔtaya, na isayatu husvɔv kɔtaya pəṇtɔlvɔv ke naanɔwa na naale.

⁸⁸ Na latæcɛnaa ke hiu na liyiti. Iwaan ke nutoso, pəŋtulɔŋ ke mpv. Na pənaya kulumaya iwɛɛsi ke mpv tɔtɔ. Si pa lakɪ ciikuyu kɔtasi. Kucɔɔŋ wei pa hawa kɔtaya tɔlatɛ tulɔyɔ tɔɔ tɔyɔlɛ.

⁸⁹ Waatu wei Moisi suv cokɔlɛ taa kɛ Iso yɔyɔtənaɔ tɔ, ɪ nukaya Iso nɔyɔ ke ɪsɔtaa taŋlaa mpa pa wɛ Iso atakaa pile tɔɔ tɔ pa hɛkɔ kɛ. Na ɪ yɔyɔtəyənɔ-ɪ.

8

Fətəlanaa Suw

¹ Mɔ́yó Tacaa tɔma Moisi si:

² Teləsi Alɔŋ si waatu wei n suki fətəla sɔsɔ kəkəsɪ naatosompɔɔlaya inɪ tɔ, paasəna na pɛ naaki fətəla sɔsɔ inɪ ɪ lɔlɔ.

³ Ilɛna Alɔŋ lá isɪ Tacaa kɛsɔyɔ Moisi tɔ.

⁴ Wɔla tike ke Moisi lapa na pá lu fətəlanaa təsulɛ tənɔ. Pə kɔpaxɔ tɔ tapɔyɔ, haləna tɔ tomle nte tɔ nəyəsəna isɪ tɔyɔ hɛtɔ tɔ. Isɪ Tacaa ka hulɔ-ɪ tɔ.

Lefii nyɔma tɔmlɛ taa suv kɔtaya

⁵ Mɔ́yó Tacaa tɔma Moisi si:

⁶ Faya Lefii nyɔma na pa mpaa. La-wɛyɛ nyɔɔŋ tɔɔ asilima kɛɛɔyɔ kɔtaya.

⁷ Nmusi pa tɔɔ kɛ kɔtaya lum, na pá hu pa tɔɔ hɔntɔ tənɔ. Na pá cɔtɔ pa wontu, ilɛna pɛ kɛɛɪ pa nyɔɔŋ tɔɔ asilima.

⁸ Ilɛna pá kɔpaxɔ latəcɛ na kɔtaya mɔlum mpi pa nuɔutina nim tɔ. Na Moisi náá kɔpaxɔ ɪsaxɔtɔ husɔyɔ latəcɛ naale nyɔŋ.

⁹⁻¹⁰ Na ɪ kɔti Iseyɛli nyɔma tənɔ na Lefii nyɔma kpɔtəna Iso cokɔlɛ nənɔyɔ. Na Iseyɛli nyɔma tənɪ pa tɔɔ kɛ niŋ.

¹¹ Ilɛna Alɔŋ hɔli Lefii nyɔma ke Iso na hɔyɔlɔŋ tənɔ, isɪ Iseyɛli nyɔma lakɔyɔ Iso nyəm tɔ. Ilɛna pɛɛ pa lakɪ Iso ke tɔmlɛ.

¹² Pə waali ilɛna Lefii nyɔma tənɪ pa niŋ ke latəcɛnaa naale tɔɔ na Alɔŋ la-m lɛɪ ke ɪsaxɔtɔ husɔyɔ kɔtaya, na lɛɪ ke kɔtaya ŋka kəkɔ lusa ka tənɔ tɔ. Ilɛ Lefii nyɔma ɪsaxɔtɔ husaa kɛɛ.

¹³ Ilɛna ń su Lefii nyɔma ke Alɔŋ na ɪ pəyalaa pa ɪsɛntaa. Na ń hɔli-wɛ na hɔyɔlɔŋ tənɔ isɪ Iseyɛli nyɔma lakɪ tɔ.

¹⁴ Na Lefii nyɔma pəsɪ Iso nyɔma na pɛ faya pa na pa tɛɛtɔnaa.

¹⁵ Pəɛ pə waali kɛ paa caali pa tɔmlɛ ke cokɔlɛ taa. ɪsəna ɪ ká la Lefii nyɔma ke nyɔɔŋ tɔɔ asilima kɛɛɔyɔ kɔtaya, na ɪ hɔli-wɛ na hɔyɔlɔŋ tənɔ isɪ Iseyɛli nyɔma lakɪ tɔyɔlɛ.

¹⁶ Mɔ́yó Tacaa tasaa si: Mə kɛna ma nyəm. Mpi tɔ, ma lɛɛta-mɛyɛ Iseyɛli nyɔma kancaalaya apalɔpiya lona kɛ.

¹⁷ Kɔyaku ŋku ma kɔwa Icipiti taa yɔlaa kancaalaya apalɔpiya tɔ, pə kɔpaxɔ waatu inɪ tɔ kancaalaya apalɔpiya tənɔ pəsɔ ma nyəm kɛ. Paa yɔlaa nyənsɪ, paa tɔla nyənsɪ.

¹⁸ Lefii nyɔma ke ma lɛɛta Iseyɛli kancaalaya apalɔnyənsɪ lonte.

¹⁹ Na samaa tilina-wɛyɛ Alɔŋ na ɪ pəyalaa pa kiŋ na pá lakɪ tɔma na pa nɔyɔ ke cokɔlɛ taa, na Tacaa husɪ samaa ɪsaxɔtɔ. Pɛ taa kɔɔ na pá kpɔtəna Iso cokɔlɛ na ɪ wakɔli-wɛ.

²⁰ Mɔ́yó Moisi na Alɔŋ na Iseyɛli nyɔma tənɔ, pa lapa teitei isɪ Tacaa ka kɛsɔyɔ-wɛyɛ Lefii nyɔma tɔm tɔ.

²¹ Pa cɔta pa wontu na pá sɔ lum. Na Alɔŋ hɔli-wɛyɛ Iso na hɔyɔlɔŋ tənɔ isɪ Iseyɛli nyɔma lakɪ tɔ. Na ɪ la-wɛyɛ ɪsaxɔtɔ husɔyɔ kɔtaya, na asilima kɛɛɔyɔ nyəŋka.

²² Pə waali ké Lefii nyóma caala pa tɔmlɛ kɛ Iso cokɔle taa. Na Alɔŋ na ɪ pəyalaa pá fɛŋɪɪ-wɛ. Isəna pa lapa nti Tacaa ka heela Moisi tɔɔlɛ.

²³ Mpóyó Tacaa tasa Moisi kɛ heeluyɔ sɪ:

²⁴ Mpi pə ké Lefii nyóma nyəntu tɔɔlɔ. Paa Lefii tɔ wei, ye ɪ wɛna pɪsɪ hiu na kakpasɪ na waali kɛ mpɔ, waatu inəɣɪ ɪ ka caali Iso cokɔle taa tɔmlɛ.

²⁵ Ilɛna pá cɛpɪ-ɪ ɪ pɪsɪ nɪlɛ na naanɔwa nyəŋka taa.

²⁶ Ye pa cɛpa wei, ɪ pəsəɣɪ na í səna ɪ tɛtɔnaa kɛ Iso cokɔle tɔmlɛ yaa. Ama pa kaa tɔ-ɪ ɪ mayamaya ɪ nyəntɛ ké. Isəna Moisi ká lakɪ Lefii nyóma tɔmlɛ tɔm taa tɔɔlɛ.

9

Tɛɛn acima tɔɔŋ kɛ Holɛpɔ wɔlaya tɛtɔ taa

¹ Iɛɣɛli nyóma Icipiti taa liu pənaya naalɛ nyəŋka isɔtɔ kancaalaya nyəŋ taa, Tacaa tɔma Moisi kɛ Holɛpɔ wɔlaya tɛtɔ taa sɪ:

² Pə wɛɛ sɪ, Iɛɣɛli nyóma í tɔɔ Tɛɛn acima kɛ kɔyakɔ ŋku ma suwa tɔ.

³ Isɔtɔ inɛ ɪ kɔyakɔ naanɔwa na liyiti nyəŋku wulɛ taanaya kɛ í ká tɔɔ-ye, isɪ pa suw pə kiɪŋ na pə kɔsəsutɔ tɔ.

⁴ Ilɛna Moisi teləsɪ tɔm ntəɣɪ Iɛɣɛli nyóma.

⁵ Mpóyó pa tɔɔ Tɛɛn acima kɛ kɔyakɔ ŋkɔyɔ Holɛpɔ wɔlaya tɛtɔ taa kɛ teitei isɪ Tacaa ka kɛsɔyɔ Moisi tɔ.

⁶ Ama napɛli pa tokina sɛtɔ na pə pilisi-wɛyɛ kɔyakɔ ŋku. Ilɛ pa ta pəsɪ na pá tɔɔ Tɛɛn acima, na pá polo na pá kɛsɪ Moisi na Alɔŋ sɪ:

⁷ Tə pilisa ta tɪ na sɛtɔ tɔ, pɪ kaɣatɪ-tɔ sɪ tə pona Tacaa kɛ kɔhav, isɪ lelɛa kɛ kɔyakɔ ŋku pa suwa tɔ, kɔ wulɛ na?

⁸ Ntɛna Moisi sɪ: ɪ yeɛ na Tacaa hɔli-m isəna pə wɛɛ sɪ í la tɔ na pácó.

⁹ Mpóyó Tacaa tɔma Moisi sɪ:

¹⁰ Teləsɪ Iɛɣɛli nyóma sɪ, pə kpaɣav saŋa na pə puki tɔ, ye nɔɔlɔ tokina sɛtɔ na pə pilisi-ɪ, yaa ɪ pola mpaav kɛ acima wulɛ,

¹¹ ilɛ ɪ tɔɔ-yeɛɛ isɔtɔ naalɛ nyəŋ kɔyakɔ naanɔwa na liyiti wulɛ taanaya, na kɔtaya iwəyaya na kɔkɔsɔm fɛɪ kakalasɪ na tuusi nyəŋ nyənsɪ.

¹² Pə tɔɔnaya í taa fɛ tɛv. Pəyeɛ í taa yókɪ kpɛntɛ mɔyɔlɛ. Pə wɛɛ sɪ í təŋ Tɛɛn acima kɔtasɪ kɛ teitei ké.

¹³ Ama ye nɔɔlɔ lapa Tɛɛn acima kɔyakɔ ŋkɔyɔ awusa, na pə tá ké sɪ asilima naali, yaa ɪ təŋ mpaav ɪ tɔm sɛpaya. Paa ləsɪ-ɪ Iɛɣɛli nyóma taa ké mpi pə tɔɔ ɪ ta kɔna ɪ kɔhav kɛ pə kɔyakɔ wulɛ tɔ.

¹⁴ Ye mə ɪcatɛ taa caɣalɔ təkɪ, ɪ ká təŋ a kiɪŋ ké na a kɔsəsutɔ. Kɔlɔmtɔ ntəɣɪ Iɛɣɛli tɔ na caɣalɔ paa təkɪ.

Isəŋmɔntɔ waasa Iso cokɔle tɔɔ

¹⁵⁻¹⁶ Kɔyakɔ ŋku pa sika nɔɔ pɛɛlvɔ wontu cokɔle tɔɔ isəŋmɔntɔ suw waasɔyɔ kɛ tə tɔ kɛ tam. Na té mɔyɪ kəkɔ kɛ paa ahoɔ nna, haləna pə nyaaləyɪ.

¹⁷ Ye í caaki lɔntɛ laɣasɔyɔ ilɛ isəŋmɔntɔ kɛɛli Iso cokɔle tɔɔ na í tɛma ilɛ tə mɛli.

¹⁸⁻¹⁹ Tacaa hɔlɔɣəna Iɛɣɛli nyóma mɛyɛ waatu wei í ká kpɛsɪ tɔ, na waatu wei í ka siki tɔ. Ye isəŋmɔntɔ leela Iso cokɔle tɔɔ, Iɛɣɛli nyóma nukəna Iso ké. Paa laɣasəyɪ lɔntɛ.

²⁰ Paa pə kaasa-təyɪ kɔyɛɛŋ kɛ pácó pa wɛ mpóyó. Tacaa ka kɛɛli-təyɪ na pácó pá kpɛsɪ.

²¹ Wulee wulee ilena isonmuntu caya lonte kulomtale ke taanaaya, halena pa nyaali. Yaa kuyaku kulomuyi na ahoo kulumee. Ye ta keela kpakpaa de Iseyeli nyoma tee.

²² Ama ye ta nyala mpogoo Iso cokale too ke kuyeei naale, yaa isatu, yaa pa tee mpv. Iseyeli nyoma we mpogoo, halena ta keeli na pacoo.

²³ Ye pa sikaa na Tacaa ta to si pa kuli, paa kulayi. Mpogoo pa lakaya pa tama nna Tacaa to-we na Moisi nayo ta.

10

Liyyitee nyagatu akantee

¹ Mpogoo Tacaa tama Moisi si:

² Lu liyyitee nyagatu ke akantee naale. Anayi paa huli na samaa kpeyeli, yaa kpeka to mpaav.

³ Waatu wei pa hula a naale, de Iseyeli samaa koti i calogo cokale nonogo.

⁴ Ye kulomtale ke pa hulaa, de nyugu nyoma tike koti.

⁵⁻⁶ Ye pa hula akantale na kakiisasi, de teeu nte. Pa hulayi tom kancaalaya nyam, ilena Iseyeli kpekale nte tu sikina cokale ilim talule too to, ta to mpaav. Pa tasayi naale nyam, ilena ilim mpotey nyante naa tany.

⁷ Ye pa ke si yalaa kotuyu, pa kaa hulana kakiisasi.

⁸ Alon payalaa kotalaa tike ka hulayana akantee anu. Pa wee si ma na ma piya piya, i ka taki kusasutu tanyey tam too ke.

⁹ Ye i pola ma kolontunaa ke yoonav na pa kulayi ma too, de i huli akantee na kakiisasi ilena Tacaa ma Iso ma, ma too si ma too na ma waasi-me.

¹⁰ Mpv totogo i ka hulayi-yeey ma ayoola kuyeei, na ma acima nyon, na ma isotonaa kancaalaya kuyeei, ke waatu wei i laki kotasi nsi kaka lusa si tana to na ciikuyu nyonsi. Ilena ma too si ma too. Mayale Tacaa ma Iso.

HOLEPU NA PE POLO MOWAPU TETU TONJA

Iseyeli nyoma kulogu ke Holepu pyu luju

¹¹ Iseyeli nyoma Icipiti luw pənaya naale nyonka, isatu naale nyon kuyaku hii nyonku ke isonmuntu keela Iso cokale too.

¹² Mpogoo Iseyeli nyoma kula Holepu wulaya tetu taa. Ilena isonmuntu tii Palan wulaya tetu taa.

¹³ Iseyeli nyoma kula tom kancaalaya nyam panyey, isi Tacaa keesuyu Moisi to.

¹⁴ Yuta yoolaa tintiyile na pa tuuta kee nayo too. Aminatari payalu Nason kee pa nyugu to.

¹⁵ Isakaa nyoma nyugu to nte Suwaa payalu Netaneyeli.

¹⁶ Sapulan nyoma nyon nte Helon payalu Iiyapi.

¹⁷ Mpogoo pa heta cokale, na keeson na Melali pa payalaa kpaye-te.

¹⁸ Ilena Luperi yoolaa tintiyile, na pa tuuta pa to pa waali. Pele pa nyugu to nte Setewu payalu Iisuu.

¹⁹ Simiyon nyoma nyugu to nte Sulisatari payalu Selumayeli.

²⁰ Kati nyoma nyon nte Teuweli payalu Iiyasafi.

²¹ Ilena Lefii to Kehati lulugu nyoma mpa pa sayela iso sevu wontu to pa tany. Na Lefii nyoma lelala naa tany cokale sikuyu na pa tany-we.

²² Ilena Ifalayim yoolaa tintiyile na pa tuuta pa to pa waali. Pele pa nyugu to nte Amihuti payalu Iisama.

²³ Manasee nyoma nyon nte Petasuu payalu Kamliyeli.

²⁴ Pɛncamɛɛ nyóma nyəŋ nté Kitoni pəyalu Apitan.

²⁵ Pə waali ké Tan yoolaa tintiyile nte tə ké waali tanlaa tə, tə na tə tuuta tə tú mpaav. Amisatai pəyalu Ahiyeseɛ kéle pa nyuyv tu.

²⁶ Asɛɛ nyóma nyəŋ nté Okəlan pəyalu Pakiyeli.

²⁷ Nefətali nyóma nyəŋ nté Inan pəyalu Ahila.

²⁸ Isəna Iseyeli nyóma kpɛsa pa təsikile na pá tú mpaav təyɔle.

Tacaa mayamaya tiikiyi i yəlaa

²⁹ Ḿpóyó Moisi tɔma i yəti Matiyən tu Leweli pəyalu Hopari si: Tetu nti Tacaa su nɔyɔ si i haaki-tu tə, tə taa ké tə puki. Ilɛ təŋ-tu na tu taləna-ŋ kupantu nti i laki-tu tə.

³⁰ Ntɛna ilé i kisi si i mələyi i tetu taa.

³¹ Mpuyle Moisi si: Taa lo-tu. Mpi tə, nyá nyəmna wulaya tetu taa timpi timpi tu siki tə, təŋ-tu na n huli-tu.

³² Ye n tənə-tu, tu taləna-ŋ kupantu nti Tacaa ka la-tu tə.

³³ Ḿpóyó tə kula Tacaa puɣu cɔlo, na tə tə kuyɛɛn tooso. Na Isə atakaa ké ta nɔyɔ təɔ si i pɛɛkəyi-tuyv timpi tu siki na tə hɛɛsi tə.

³⁴ Ilim taa ké tə kulaa, na isənmuntu wɛ ta nyɔɔŋ taa.

³⁵ Tə tɛɛkayana Isə atakaa ilɛna Moisi yəɔtəna nɔyɔ səsaya si: Tacaa səŋ nyá naasi taa, na nyá kolontunaa na mpa paa caa-ŋ tə pá yá.

³⁶ Waatu wei pa sukaya Isə atakaa, ilɛna Moisi tasa si: Tacaa kɔɔ, na n caya Iseyeli nyóma ta ta hekɔ. Mpi tə, tə wɛ payale ké, tə fɛi kaluyv.

11

Iseyeli nyóma ké Tapela

¹ Ḿpóyó kuyaku nakuli Iseyeli nyóma kontəna Tacaa, na pááná kpa-i. Na í tisi kɔkɔ na ká nyaya tisikile ké pɛɔɔ.

² Ntɛna samaa wiina Moisi tɛkpɛɛ, na ilé i səlɛməna-wɛyɛ Tacaa na kɔkɔ tɛ.

³ Ilɛna pá ha lonte ntɛyɛ hətɛ si Tapela. Nyayav ké pa yaa mpv na pa tɛ taa. Mpi tə, tənaya Tacaa ka nyayasa pa təsikile.

Iseyeli nyóma kontəyana Tacaa

⁴ Ḿpóyó kuyaku nakuli luluyu kpawa cayalaa. Ilɛna pə kpɛnna Iseyeli nyóma mayamaya na pá tayanəyi kontuyv si: Tu hiki nantu nté na tə təyɔ?

⁵ Aa kai, yəlaa təyɔ Icipiti taa ké tiina ké faalaa. Na kaama mayamaya na a nəyəsəlɛnaa mpa pa təkəna lɛŋ tə, na kaapənaa ké waani waani.

⁶ Ama pə taa pulv fɛi cənɛ. Manna inəyɔlɛ Manna, na tə tɛŋ taasi.

⁷ Manna in i ka nəyəsəna ké isv pɛɛ kohlumɛɛ naali, i wɛ isv tuyv nakuli ku cəlɛm.

⁸⁻⁹ Ahoo ké cɔlɔv kpaaki təsikile, ilɛna Manna hoti. Pə nyaaləyi, ilɛna samaa cɔɔ na pá kuuki, na pá nanəyi yaa pá sɔki, na pá təsəyi, yaa pá tuyv kakalasi. I leleŋ wɛ ké isv nim kakalaya.

¹⁰ Mpuyle Iseyeli nyóma kota pa tɛɛsi nənɔɔsi na pá kontəyi, na Moisi nu. Ilɛna Tacaa pááná huu.

¹¹ Na Moisi lanlɛ wakəli, na í pɔɔsi Isə si: Pepe təɔ ké ma nyuyv səpəna-ŋ, na n tu-m yəlaa panɛ pa paasənau na n cɔɔsəyi-m mpv?

¹² An i pə taya ma ləlɛna-wɛ. Na n təŋ si má nukɔ-wɛ isv asənuyv na má pona-wɛyɛ tetu nti n ka su pa caanaa ké nɔyɔ na tuunav si, n ká ha-wɛ tə.

¹³ Yaa leye ma kpələyi nantv na má cela samaa une na í tɔɔ? Mpi tɔ, pa wiikina-m sɪ má cela-wɛye nantv na pá tɔɔ.

¹⁴ Ma tike ma kaa pəsi pa səɣəla, a tɛɛ-m.

¹⁵ Ye tampa na sɪ n caa n la-m kɔpantv, pə kəla teu sɪ n kɔ-m na mpi n ka lakɪ-m isəntɔ tɔ. Má taa na ma kɔnyəntɔɣəle.

¹⁶ Ntəna Tacaa cɔ Moisi sɪ: Koti yəlaa mpa lɛlaa tɔɣuna na pá ké nyɔɣu nyəma tɔɔ nutoso na naanɔwa. ɛlɛna nyana-wɛ í kɔɔ ɪ səŋ ɪsɔ cɔkəle nɔnɔɔ.

¹⁷ ɛlɛ maa tii na má na-ŋ tɔ yɔɣɔtɪ təna, na má tɔ-wɛye nyá ləmayasəle. ɛlɛna pá səna-ŋ na n taa səɣəli samaa səɣəla kɛ nyá tike.

¹⁸ ɛlɛna n teləsi yəlaa sɪ, í tayanɪ mə təyi cele tɔɔ. Maa ha-mɛye nantv na í tɔɔ. Mpi tɔ, ma nu isəna lulɔŋ pu-me, na í kɔntəyi, na í tɔŋ sɪ mə nukaya lelen kɛ Icipiti tɔ.

¹⁹ Pə taya kuyaku kɔlɔmɔɣu yaa naale yaa kakpasɪ yaa naanɔwa tike kɛ í ká tɔɔ-tɪ.

²⁰ Ama isətɔ tɔcu ké, haləna tə lu-mɛye səŋ. Mpi pə tɔɔ í lɔwa Tacaa ma wei ma wɛ mə hɛkɔ, na í kɔntəyi mə Icipiti taa luw tɔɔ tɔ.

²¹ Tənayəle Moisi nɔɔ təkpaɔ sɪ: Yoolaa panɛ pa ta səki iyisi nasətosɔ (600.000). Na n mayasəyi sɪ n ká cela-wɛye nantv kɛ isətɔ na?

²² Paa tə kɔwa ta naan, na ta heen, na ta pəŋ təna. Yaa tə kpawa tenku taa tiina təna pu hanɔɣəna-wɛ.

²³ Ntəna Tacaa sɪ: Ma toma ta tɔɔ? N ká nana nyá isəpəle kɛ nɔɔnɔɔ sɪ, pu la mpv yaa pə kaa la?

ɪsɔ hawa ɪ ləmayasəle kɛ sɔsaa nutoso na naanɔwa

²⁴ Mpɔyɔ Moisi luwa na í teləsi ɪsɛyeli samaa kɛ Tacaa kɔyɔɣɔtɔtɔ. Pə waali ké ɪ kota ɪsɛyeli nyɔɣu nyəma nutoso na naanɔwa, na í puli-wɛ na ɪ cɔɔna ɪsɔ cɔkəle.

²⁵ ɛlɛna Tacaa tii isəŋmɔntɔɣu taa, na í yɔɣɔtəna Moisi, na í tɔ nyɔɣu nyəma mpe pa taa ké Moisi ləmayasəle. Na pá suv yɔɣɔtɔɣu ɪsu ɪsɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ teləsəlaa. ɛlɛ pə ta leeli ké.

²⁶ Ama nyɔɣu nyəma mpe pa taa naale, ɛlɛta na Meta pa ta polo ɪsɔ cɔkəle kin. Ama təsikile taa ké pa saalaa. Na ɪsɔ tɔ ɪ ləmayasəle kɛ pa taa na pá yɔɣɔtəyi, ɪsu ɪsɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ teləsəlaa.

²⁷ Ntəna ifepu nɔɔɔv í kpaya asewa na í polo í heeli Moisi kɛ nti ɛlɛta na Meta pa lakɪ tɔ.

²⁸ Mpɔyɔle Nun pəyalɔ Yosuwee wei ɪ lakaya Moisi təmlɛ kɛ tuu ɪ pəcaatɔ tɔ, ɪ toma sɪ: Ma cɛ heeli-wɛ sɪ pá su.

²⁹ Ntəna Moisi sɪ: N lakɪ-m isɛsɛmle ké? Halɪ pə caya maya ɪsu Tacaa í tɔ ɪ ləmayasəle kɛ ɪsɛyeli nyəma təna taa, na pá la ɪsɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ teləsəlaa.

³⁰ ɛlɛna Moisi na ɪsɛyeli nyɔɣu nyəma mpe pá məli təsikile.

Tacaa kəna lɛɛsɪ

³¹ Mpɔyɔ Tacaa kɔsa heelimɔyɔ na tenku tɔɔ. Na pá kəna lɛɛsɪ tuutuuma kɛ təsikile hɔɣɔlɔyɔ, na pá polo ɪsu kuyaku kɔlɔmɔɣu tɔntɛ, na pá cɔɔ təsikile. Na sɪ kaa huɣule ɪsu mɛɛtəli kɔlɔm.

³² Ntəna samaa kuu-səyi kuyaku ŋkɔ, na pə ahoɔ na pə tɛv kɔfemɔyɔ. Paa wei ɪ ka tɔɔsa pəcɔ tɔ, pə lukɪ-ɪ kiloona iyisi iyisi ké. Mpɔyɔ pa lema-səyi ilim na pə cɔɔna təsikile.

³³ Ama Tacaa mv páná na í kɔ ɪsɛyeli nyəma kɛ ɪsɔyɔkɔyɔ, kɛ waatv wei pa suukaya nantv kɛ pa nɔɔsɪ taa tɔ.

³⁴ Ntɛna pɔ́ ha lonte ntɛyɛ hɛtɛ sɪ Kipɛloti-Taafa. Pɛ hɔwɛɛ ntɛ sɪ luluyɔ pɛlaaɔ na pɛ taa. Mpi tɔ, tɛnaya pɛ pima yɛlaa mpa luluyɔ kuwa tɔ.

³⁵ Iseyɛli nyɔ́ma lu Kipɛloti-Taafa ɔlena pɔ́ tɛɛ Haselɔti na pɔ́ siki.

12

Kɔtɔŋ ŋku kɔ pilisiyi yɔlv tɔ kɔ kpa Malɔyam

¹ Moisi ka kpaɔa Kusi alɔ nɔɔɔlvɔ. ɔlena Malɔyam na Alɔŋ pɔ́ ɔayana-i akpayaɛ ntɛ tɔ tɔm.

² Halɛna pɔ́ tɔ sɪ: Tacaa yɔɔtɔyɛna tɔ tɔtɔyɔ. Pɛ taya Moisi tike kɛ i yɔɔtɔyɛna. ɔlena Iɔ nɔ́a nɔ-ti.

³ Ama Moisi ná tɔ ɔ natɛli. Mpi tɔ, i ka tɛɛwa atɛ yɛlaa tɛnaya suulu kɛ.

⁴ Ḿpɔ́yɔ Tacaa yaa í na Alɔŋ na Malɔyam, na pɔ́ suli cokɛle kin.

⁵ Na í tii isɔŋmɔntɔvɔ taa kɛ cokɛle nɔɔ. Na í yaa Alɔŋ na Malɔyam na pɛ naale pɛ polo.

⁶ Na Tacaa tɔ-wɛ sɪ: I nɔ ma kɔyɔɔtɔvɔ kɛ teu yoo. Yɛ ma kɔyɔɔtɔvɔ tɛlɛsɛlv í wɛ mɛ hekɔ ma hɔlɔyi-i ma tɔyi. Na má lukɪ i tɔɔ na ma yɔɔtɔyɛna-i toosee taa.

⁷ Ama ma yɔlv Moisi ná nana-m teu kɛ, ná í lakɪ i tɛmlɛ kɛ ma tɔyaya tɛna taa.

⁸ Ma na-i tɔ yɔɔtɔyɛna tɛmaya tɛɛɛɛɛ. Ma hɔlɔyi-i ma ti na í naaki ma wɛɛv. ɔlɛ pepe tɔɔ kɛ mɛ tɔ nyana-i, na halɛna í ɔayana-i?

⁹ Ḿpɔ́yɔ Tacaa mɔ pɔ́áná na í tɛɛ.

¹⁰ Waatɔ wei isɔŋmɔntɔvɔ kɛɛla cokɛle tɔɔ ɔlɛ, kɔtɔŋ ŋku kɔ pilisiyi yɔlv tɔ kɔ waasa Malɔyam tɔɔ kɛɛ, na í hɔlvmaa tɛloilo i sɔ kponkpomɔlvɔm. Ḿpɔ́yɔ Alɔŋ ná mɔv.

¹¹ ɔlena í tɔ Moisi sɪ: Hai, suulu Tacaa, tɔ tɔm sɛpaya. ɔlɛ taa lɛɛti-tɔvɔ tɔ kɔmɛlɛntɔ salɛka.

¹² Malɔyam í taa wɛɛ i sɔ pɛyaya sɛkɔvɔ ka too lotu taa, na pɔ́ lɔlv-kɛ na ka tɔnvɔv fɛtiliyɛ isɛna tɔ.

¹³ Tɛnayaɛ Moisi wiina Tacaa sɪ: Hai, Tacaa, Suulu, waasi.

¹⁴ Ntɛna Iɔ sɪ: Yɛ i sɔ i ɔaa ka tɔwa i isɛntaa kɛ ntayama, pɛ taya kɔyaku na kɔ isikile kɛ i cakɪ fɛɛɛ taa? Mɔv tɔ, pɛ wɛɛ sɪ pɔ́ lɛsɪ-i tɛsikile kɛ kɔyaku na kɔ isikile kɛ. Pɛ waalɔ ɔlena pɔ́ tayanɔ-i yaav.

¹⁵ Ḿpɔ́yɔ pɛ lɛsa Malɔyam kɛ tɛsikile taa kɛ kɔyaku na kɔ isikile. Pɛ mɛlɛna-i tɔyɔ Iseyɛli nyɔ́ma tɔ mpaav.

¹⁶ Na pɔ́ polo pɛ siki Palan wɔlaya tɛtɔ taa.

13

Fɛŋlaa naanɔwa na naale tiluyɔ kɛ Kanaaŋ

¹ Ḿpɔ́yɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

² Lɛsɪ Iseyɛli kpekɛ nyɔvɔ nyɔ́ma taa kɛ yɔlv yɔlv. Na n tili-wɛ na pɔ́ fɛŋ Kanaaŋ tɛtɔ nti ma haaki-mɛ tɔ.

³ ɔlena Moisi kɔsɪ Iseyɛli nyɔvɔ nyɔ́ma kɛ Palan wɔlaya tɛtɔ taa, i sɔ Tacaa kɛɛsɔvɔ-i tɔ. Na pɔ́ polo Kanaaŋ tɛtɔ fɛŋyɔ.

⁴ Fɛŋlaa mɛ pɛ kpekɛ na pɛ hɛla ntɔ: Lupɛŋ kpekɛle taa nyɛŋ ntɛ Sakuu pɛyalɔ Samuwa.

⁵ Simiyɔŋ nyɛntɛ taa nyɛŋ ntɛ Holi pɛyalɔ Safati.

⁶ Yuta nyɛntɛ taa nyɛŋ ntɛ Yefune pɛyalɔ Kalepɔ.

⁷ Isakaa nyɛntɛ taa nyɛŋ ntɛ Yɔsɛɛfɔ pɛyalɔ Ikaali.

⁸ Ifɔlayim nyɛntɛ taa nyɛŋ ntɛ Nun pɛyalɔ Hosee.

⁹ Pɛncamɛɛ nyɛntɛ taa nyɛɲ nté Lafu pɔyalo Paləti.

¹⁰ Sapulɔɲ nyɛntɛ taa nyɛɲ nté Soti pɔyalo Katəyeli.

¹¹ Yosɛfɔ pɔyalo Manaseɛ nyɛntɛ taa nyɛɲ nté Susi pɔyalo Katɪ.

¹² Tan nyɛntɛ taa nyɛɲ nté Kemali pɔyalo Amiyeli.

¹³ Asɛɛ nyɛntɛ taa nyɛɲ nté Mikayɛɛli pɔyalo Setuu.

¹⁴ Nɛfətali nyɛntɛ taa nyɛɲ nté Fofəsi pɔyalo Napi.

¹⁵ Katɪ nyɛntɛ taa nyɛɲ nté Maki pɔyalo Kuweli.

¹⁶ Mpa Moisi tila Kanaaɲ tɔ pa həla nté. Nuɲ pɔyalo Hosee kɛ Moisi cuyusa hətɛ sɪ Yosuwee.

¹⁷ Mpóyó Moisi kusa-wɛ na í heeli-wɛ sɪ: ɪ kpaɣa ilim ntəɣɔɲ tɔɔ mpaav, na ɪ suv pulasi həɣɔlɔy taa.

¹⁸ Na ɪ fɛɲ tɛtu ntɪ na tə yəlaa kɛ teu, na í na pa paɣalɛ na pa tɔɲ tənaya.

¹⁹ Na í na sɪ pa wɛna koloosi acalɛɛ yaa pa fɛina. Na tɛtu wɛ mʊsʊɲ yaa tə səpa. Na hətu wɛɛ yaa tə fɛɪ.

²⁰ ɪ pona apalɔtu na í kɔna pa tɛtu kɔlɔlɔm. Waatu inəɣɪ tɛtu ntɪ tə tuɲ wei pa yaa sɪ lɛsɛɲnaa tɔ ɪ kancaalaya nyóma puki.

²¹ Mpóyó apalaa mpe pa tɛwa na pá fɛɲ tɛtu kɛ pə kpaɣav Siɲ wɔlaya tɛtu, haləna Lehopi, kɛ Lepo-Hamati.

²² Ilɛna pá suv tɛtu ntɪ tə taa, na ilim mpətəɲ tɔɔ. Na pá tala Hepəlɔɲ kɛ Anakɪ lulɔy nyóma tookonaa tɛ. Pa həla nté, Ahimaɲ na Sesai na Taləmayi. Paa ɲmawa Hepəlɔɲ ɪcatɛ kɛ, na pusi naatosompɔɣɔlaya siki, ilɛna pá ɲmá Sowaɲ nyɛntɛ kɛ Icipiti tɛtu taa.

²³ Pa tala lɛsɛɲ tɛtɛkələ taa, ilɛna pá sɛti pə tuku, na piliɲa, na pá həɣɔli yəlaa naalɛ. Na pá kooli tuɲ wei pa yaa sɪ fiki na kələnaati tɔ ɪ pee tɔtɔ.

²⁴ Mpóyó pa ha təna inəɣɪ hətɛ sɪ, lɛsɛɲ tɛtɛkələ kɛ tuku ɲku lɛɣɛli nyóma ka sɛtaa tɔ kʊ tɔɔ.

Fɛɲlaa kɛsəɣɪ pa mpaav tɔm

²⁵ Kɔyɛɲ sika nule, ɪɛ fɛɲlaa tɛmaɣalɛ, na pá məli.

²⁶ Moisi na Alɔɲ na lɛɣɛli samaa kin kɛ pa məla Katɛɛsɪ kɛ Palɔɲ wɔlaya tɛtu taa. Na pá kɛɛsɪ-wɛɣɛ pə təna mpi pa nawa tɔ pə tɔm. Na pá huli-wɛɣɛ tɛtu kɔlɔlɔm na pa heeli-wɛ sɪ:

²⁷ Kɔpantu na tɔɣɔnaya təna tɔla tə taa kɛ təhɔ. Haləna pá huli-wɛɣɛ tə kɔlɔlɔm.

²⁸ Ama kɔlɔmtɔ kɛ sɪ tə yəlaa kɛ tɔɲtɔnaa kɛ. Na pa ɲmawa koloosi acalɛɛ sɔsɔɔna. Hali tə nawa tə taa kɛ tooko Anakɪ lulɔy nyóma.

²⁹ Amaleke nyóma ná cayaɲa ntɛɣɛ ilim mpətəɲ tɔɔ, na Hiti nyóma na Yepusi nyóma na Amolii nyóma kɛ pulasi həɣɔlɔy. Na Kanaaɲ nyóma kɛ Metitɛlanee tɛɲku na Yaatanɪ pəɣɔ nəɣɔ.

³⁰ lɛɣɛli nyóma caakaya Moisi kɛ kʊntənaɔ. Ilɛna Kalɛpɔ sumsi-wɛ, na í yɔɣɔtəna toma sɪ: Tə polo tə mʊ tɛtu ntɪ, tə wɛna pə toma.

³¹ Ama ɪ taapalaa ná toma sɪ: Tə kaa pəsi na tə kpa yəlaa mpe pa tɔɔ, pa tɛɛ-tuɣv tɔɲ.

³² Tənayaɛ pa suv kɛsɛsɔy kɛ mpi pa nawa tɛtu ntɪ tə taa na pá la-wɛɣɛ sɔɣɔntɔ tɔ pə tɔm sɪ: Tɛtu ntɪ tə kɛ ntɪ tə kuyɪ tə yəlaa tɔɣɔ. Tə taa yəlaa kɛ tookonaa kɛ.

³³ Ilɛna pá tu kələna Anakɪ lulɔy nyóma. Tá wɛ ɪsu tɔlaa kɛ pa kin kɛ, na pɛɛ pá nyənəɣɪ-tuɣv mpv.

¹ M'pógó lseyeli nyéma mapa kapusi ke ahoo tēna.

² Na pá kōntēna Moisi na Alŋ, na pá tŋ si: Ye tu sapa Icipiti tetu taa tēna, pu lapa sana.

³ Pepe tōo ké Tacaa ká pona-tuyu tetu nti tē taa, na tē si yooou taa. Na kolontunaa kuu ta alaa na ta piya. Pə kəla teu si tē mēli Icipiti.

⁴ Halēna pá mayasi si pa kpaaki wulav, na pá mēli Icipiti.

⁵ Tənayale Moisi na Alŋ, pa hota pa nōosi tōo ké lseyeli nyéma isentaa.

⁶ M'pógó feŋlaa taa naale, Nun pəyalu Yosuwee, na Yefune nyəŋ Kaləpu, pa cəla pa wontu na laŋwakəlle.

⁷ Na pá tō samaa si tetu nti tē teu we səyontu.

⁸ Kupantu na təyənaya tala tē taa ké tēhə. Ye Tacaa laŋle hēena-tu, i ká sūsi-tuyu tē taa ké na i ha-tuyu-ti.

⁹ Pə tōo tō, i taa kpa Tacaa tōo. Yaa i weena tetu nti tē yəlaa səyontu. Pa tūŋ ká lə-weye, na taa tələki-weye tōm kolum tōo. Mpi tō, ta lə we tá waali ké. Mpu tō, tē taa nyana-we.

¹⁰ M'pógó samaa yəyotaa si pá ku-we na pəe. Tənaya Tacaa teeli ná pa isentaa ké kpaapaa ké cokəle tōo.

Moisi sələməyi si lə i husi samaa isayatu

¹¹ M'pógó Tacaa tōma Moisi si: Ma hula lseyeli nyéma na yaasinaa payale nté ma tŋ. Paa na mpv pa tŋna-m kisuyu. Paa lakı-m naani. lē paa layasi?

¹² Maa kpiisi-we na yulokusuku. lēna má lá na Moisi luli na i pəsi piitim səsəm na tŋ nyəm, na pə kəli lseyeli nyéma.

¹³ Ntəna Moisi si Icipiti nyéma cəkənaa si, nyá tŋ ke n ləsəna lseyeli nyéma ke pa tetu taa.

¹⁴ Pa kaa laŋ-təyi tayasuyv ke tetu tənə tē nyéma. Pəle pa nyéma si n we tá waali ké, na n hula-tuyv nyá ti. Na tē naaki nyá tēma na n kentiyi tá tōo. Mpi tō, n we tá nəy tōo ké isəŋmuntuyv taa ké, na ahoo lēna n we isəŋmuntuyv ŋku ku muyi kəkə tō ku taa.

¹⁵ Ye nəsənə n kpiisa-tuyv tōm kolum, piitimnaa mpa pa nuwa pə tēna mpi n lapa tō, paa tō si,

¹⁶ n kpisa nyá yəlaa ponav ke tetu kupantu taa, isu n ka suw tō. Pə tōo ké n ku-weye wulaya tetu taa.

¹⁷ lē hai, Tacaa, ma wiikina-ŋ si n huli nyá tŋ na n lá isu n ka yəyotuyv tō si:

¹⁸ Mayale Tacaa, ma wēna suulu ké na ma kupantu fei tənaya. Ma wiiki isayalataa na kpənlaa. Ama maa haaki tasəkəle tō ke tampana. Ma hŋ asayaa ŋkpaŋ ké na má kpənna pa luluŋ loosi tooso yaa liyiti nyəŋka.

¹⁹ Tacaa nyá kupantu tōowa səsəm. Wii nyá yəlaa, isu too n ləsyv-tuyv Icipiti na n lakı tō.

²⁰ Mpuyle lə nəy təkpaui si: Maa wii-me, isu n sələmyv tō.

²¹ Paa na mpv timpi ma ké weesuyu tu, na ma teeli su tetu tēna tō, ma tuukina ma ti si,

²²⁻²³ mə taa nəyolb kaa svv tetu nti tē taa. Pə taya pulb, i nawa ma teeli na ma tēma səsəna nna ma lapa Icipiti na wulaya tetu taa cəne tō. Paa na mpv i tŋna-m mayasuyv si, i naaki ma waali. Pəyele ii nukəna-m. Pə tōo ké mə taa nəyolb kaa keesi tetu nti maa suwa si maa ha mə caanaa tō. Mpi tō, mə tēna i ləna-m.

²⁴ Ama ma tēmlə tō Kalepu ná wēna ləmayasəle kupante. I ta lə ma tōm. I ká svv tetu nti i feŋaa tō tē taa. Maa ha-təyi i luluŋ nyéma.

²⁵ Amaleke na Kanaŋ nyéma wēna tətəkəle taa. Pə tōo tō, cele i mēli mə nəsəe tō na i fayana wulaya tetu taa ké səsəncaasi tēŋku tōo.

Tacaa hɔm ke yɔlaa ŋkpaŋyɔ

²⁶ M'pɔyɔ Tacaa tasa Moisi na Alɔŋ ke heeluyɔ tɔtɔ sɪ:

²⁷ Ma niuwa lɛyɛli nyɔma kontɔyɔna-m. Yɔlaa kate nyɔma mɛ i kaa hɛɛsɪ pɛ lapɔ.

²⁸ I telɛsɪ-wɛ sɪ, ma kɛ weesuyɔ tɔ kɛ. Ma tuukina ma tɪ sɪ maa la-mɛ isɪ i yɔyɔtaa tɔ.

²⁹ Ama mɛ tɔna mpa pa kalaa na i wɛna isɪ pusɪ hiu na waali tɔ, i ká sɪ. Mpi pɛ tɔɔ i kontɔyɔna-m tɔ.

³⁰ Kalepɔ na Yosuwɛe pa paasi, nɔyɔlv kaa sɔv tɛtɔ nti maa tuuwa sɪ maa ha mɛ caaŋaa tɔ tɔ taa.

³¹ Ye pɛ kaasa mɛ piya mpa i tɔŋaya sɪ kolontunaa ká kuu tɔ. Pɛle paa tɔyɔna tɛtɔ nti i footaa tɔ.

³²⁻³³ Pusɪ nɛle tɛcu kɛ mɛ pɔyalaa ká paasɛna pa kalɛkɛŋ. Na pá tɔyɔ mɛ kaanɛtɔ salɛka tɔtɔ. Ama wɔlaya tɛtɔ taa cɛnɛyɛ mɛ looŋa tɔna ká sɪ.

³⁴ Kɔyɛŋ nɛle kɛ i fɛŋa tɛtɔ. Ilɛ pusɪ nɛle kɛ i ká tɔyɔ mɛ isayɛtɔ salɛka. Pɛ luwa isɪ kɔyakɔ kɔlvɔmɔyɔ pɛnaɔa kɔlvɔmaya ntɛ. Waatu unɔyɪ i ká cɛkɛna mpi ma tɔɔ kɔlvɔyɔ hɔlvɔyɔ tɔ.

³⁵ Isɛna ma yɔyɔtaa tɔ, m'pɔyɔ maa la laŋkpɛsɛŋ nyɔma mɛ. Mpi tɔ i kɔla ma tɔɔ. Isɪ mɛ nɔyɔ na mɛ suka i sɛpa wɔlaya tɛtɔ taa cɛnɛ.

³⁶ Mpa unɪ Moisi ka tila tɛtɔ fɛŋuyɔ na pá footi-tɪ, na pá yele na samaa kontɔyɔna-m tɔ,

³⁷ Tacaa kɔ-wɛyɛ kpakpaa na wahala kɛ pɛ tɔɔ kɛ.

³⁸ Yosuwɛe na Kalepɔ pa tike pa ta sɛna yɔlaa mpa pa pola tɛtɔ fɛŋuyɔ tɔ pa taa.

Maanyɔma wɛ waali kɛ

³⁹ M'pɔyɔ Moisi kɛɛsa lɛyɛli nyɔma kɛ tɔm nti. Na pa laŋa wakɛli tɛtɔyɔtɔyɔ.

⁴⁰ Pɛ tɔɔ kɛ pɛ fema tanan tɛhulu, na pá pukina pulasɪ hɔyɔlvɔyɔ, na pá tɔŋ sɪ: Tá tɔm sɛpa. Ilɛ pɛnɛntɛ tá sɔɔlv puwa sɪ tɔ polo timpi Tacaa hɔla-tɔ tɔ.

⁴¹ Ntɛna Moisi sɪ: Pepe tɔɔ kɛ i kisiɔi Tacaa kɔsɛsɛtɔ, i kaa waa.

⁴² I fɛi mɛ waali yoo. Ilɛ i taa nɛkɪ pote sɪ i yookina mɛ kolontunaa.

⁴³ Amaleke na Kanaaŋ yoolaa ntɛ mɛ nɔyɔ tɔɔ tɔna. Pɛle paa kpiisi-mɛyɛ. Timpi i kisa Tacaa tɔ, ilɛ i kaa wɛɛ mɛ waali.

⁴⁴ M'pɔyɔ pa lapa kanƙana sɪ pa kpaaki pɔyɔ hɔyɔlvɔyɔ. Ama Moisi na Tacaa nɔyɔ pɛɛlvɔyɔ atakaa pa saala tɛsikile.

⁴⁵ Tɔnaɔa Amaleke na Kanaaŋ yoolaa mpa paa wɛ pɔɔŋ taa tɔna tɔ, pa tiiwa na pá tɔyɔnɪ-wɛ na pá kɔ-wɛ, halɛna Hooma.

15

Mɔlvɔm na nim na sɔlvɔm pɛ kɔtaya

¹ M'pɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

² Telɛsɪ lɛyɛli nyɔma sɪ, waatu wei i ká sɔv tɛtɔ nti ma haaki-mɛ tɔ, tɔ taa sɪ i cakɪ tɔ,

³ ye i lakɪ kɔtasɪ nsi kɔkɔ lusa sɪ tɔna tɔ yaa ciikuyɔ nyɛnsɪ yaa nɔyɔ sɔv nyɛnsɪ. Yaa luɔyɔ kɔlvɔmɔyɔ nyɛnsɪ yaa acima nyɛnsɪ. Nav yaa heu yaa pɔŋ kɛ i ká lana pɛ kɔtaya. Na ma laŋle hɛɛna pɛ sɔɔsɔŋ.

⁴ Ye wei i kɔna i kpɛntɛ, i ká tɛnɪ tɔ tɔɔ kɛ tɔyɔnaɔa kɔtaya. Isɪ mɔlvɔm mpi pa nuyutina nim liitili kɔlvɔm na titite tɔyɔ kiloona tooso.

⁵ Na í liisi solum ke liitili kolum na titite ke paa iwəyaya ŋka ka kətaɣa ŋka kəko lusa ka təna tɔ, yaa ciikuɣu nyəŋka tɔɔ.

⁶ Ye pə ké iwaav, ɔ́ ɛ sɔɔsi mulum mpi pa nuɣutina nim liitilinaa naale tɔyɔ kiloona naatoso.

⁷ Na solum ke liitilinaa naale, na Tacaa lanɛ heɛna pə sɔɔsɔŋ.

⁸ Ye ɛsu nav ke í laki-m kətaɣa ŋka kəko lusa ka təna tɔ, yaa ciikuɣu nyəŋka, yaa nɔyɔ suu nyəŋka.

⁹ Í tənɪ kpəntɛ tɔɔ ké mulum mpi pa nuɣutina nim liitilinaa tooso, tɔyɔ kiloona pəɣɔlayafɛi naanɔwa.

¹⁰ Na solum ke liitilinaa tooso, na Tacaa lanɛ heɛna pə sɔɔsɔŋ.

¹¹ Ye í laki nav yaa iwaav yaa iwəyaya yaa pinaya ke kətaɣa, m̃pɔ́yɔ́ í ká la.

¹² Paa tɔla ɛsəɣa í ká la kətaɣa. Í ká tənɪ paa nte tɔ tɔɔ ké m̃pɔ́yɔ́.

¹³⁻¹⁴ Yaasi inəyɪ ɛsɛyɛli nyəma mɛ í ká tɛŋ na í laki kətasi sɔɔsɔŋ nyənɪ. Na pə kpənna mə tɛtu taa cayalaa tənɪ. Mpa pa leelaa na mpa pa ta leeli tɔ.

¹⁵⁻¹⁶ Kəsəsutu kolumtu ntəyɪ ɛsɛyɛli nyəma na cayalaa í ka təkɪ teitei, na pə polo mə piya piya. Tacaa má maa fayasəyɪ.

Kakalasɪ kancaalaya nyənɪ kətaɣa

¹⁷ M̃pɔ́yɔ́ Tacaa təma Moisi sɪ:

¹⁸ Teləsɪ ɛsɛyɛli nyəma sɪ, ye waatu wei í tala tɛtu nti tɔ taa ma pukina-mɛ tɔ,

¹⁹ ɔ́ ɛ kpaɣa tɔ tɔɣəɣa na í la-m kətaɣa. ɛlɛna pə́sɔ́ í tɔyɔ.

²⁰ ɛlɛna í cosi mə kancaalaya somtu taa na í tó kakalaya. Na í kpaasi-m-ke na ɛsɔ, ɛsu pa lakuyɔ kancaalaya pee wena pa mapa tɔ.

²¹ Na í la-m kətaɣa ke pə kakalaya kancaalaya nyəŋka. Í ká təkɪ kəsəsutu tənɛyɛ tam tɔɔ ké.

Isayatu nti tə yəkəna yulu tɔ tə kətaɣa

²²⁻²³ M̃pɔ́yɔ́ Moisi təma sɪ: Ye kuyaku nakulɪ pə yəkəna mɛ, yaa mə piya piya ke waatu nɔyɔlɔ, ɛlɛna pəntu yəkɪ kəsəsutu nti ma teləsɛ-mɛ ɛsəntɔ tɔ tɔ taa natəlɪ, ɔ́ ɛ tayanɪ-tɪ na kətaɣa.

²⁴ Ye pə ké isayatu nti tə yəkəna yulu tɔ na samaa ta nyɪ pə təm, ɔ́ ɛ caa latəce na í la-m kətaɣa sɔɔsɔŋ nyəŋka ŋka kəko lusa ka təna tɔ. Na í tənɪ ka tɔɔ ké mulum, na solum, na isayatu husuyɔ kətaɣa pəŋtuluyɔ.

²⁵ Kətulɔ ká la isayatu husuyɔ kətaɣa ke ɛsɛyɛli nyəma tənɪ, na pə husɪ mə isayatu. Mpi tɔ, pə ké isayatu nti tə yəkəna-mɛ tɔyɔ. Na pə tɔɔ ké í kəna-m kətaɣa ŋka kəko lusa ka təna tɔ. Na isayatu husuyɔ nyəŋka.

²⁶ Pɪ husɪ ɛsɛyɛli nyəma tənɪ isayatu ke. Na cayalaa mpa pa wɛ mə hekɔ tɔ pele pa nyəntɔ. Mpi tɔ, pə ke isayatu nti tə yəkəna-mɛ tɔyɔ.

²⁷ Ye yulu kolum ke pə yəkənaa na í la isayatu, ɔ́ pənaya kulumaya pə́ŋ ke í ká kətəna.

²⁸ ɛlɛna kətulɔ la isayatu husuyɔ kətaɣa, ke wei ɪnɪ pə yəkənaa na í lá isayatu ke mpu tɔ. Í tɛŋ mpu ɛlɛna í isayatu husɪ.

²⁹ Paa ɛsɛyɛli tɔ yaa cayalɔ ke pə yəkənaa na í pəntɪ, kəsəsutu kolumtu tənɛ inəyɪ í ká təkɪ.

³⁰ Ama ye ɛsɛyɛli tɔ yaa cayalɔ pəntəna təfaa, ɛsu pa kpiisa-ɪ tɛtu taa.

³¹ Í nyuyɔ taa ké í kpiisuyɔ ká məlɪ. Mpi tɔ, ɪ foota Tacaa təm, na í wakəlɪ ɪ kətututɔ.

Kuyaku kuhɛsuyɔ wakəluyɔ təm

³² Ἰμπόγυ waatu wei Isegei nyéma tala wolaya tetu taa, ilena kuyaku nakoli pá kpeli pa taa naxolu na í caaki taasi ke kuyaku kuhesusu wule.

³³ Ulena pá pona-ι Moisi na Alon na samaa tēna kin.

³⁴Na pá su-ı na pá tana nti lso ka heeli-wε si pá lana-ı tɔ.

³⁵ Ntēna Tacaā heeli Moisi si: Pə wēē si samaa tēna í kú pōntu inəyi na pēē, kē tēsikile waaḥi.

³⁶ Kelena pá luna-i na pá kv-i na पेए, isu Taca ka heeluxu Moisi tɔ.

Tokona Sasa atvuvu

³⁷ Μπύχὺ Ταῶα τῶμα Μοῖσι σι:

³⁸ Teləsi İseyeli nyəma si, mə na mə luluŋ nyəma i ká kəəki mə tokonaa səsaa ntompee ke atuyusa ké, na i tamsəyi-yeye akpaayala kponkponu.

³⁹⁻⁴⁰ Ntəyɪ í ká nyənəyɪ na í tɔəsəyɪ ma kusəsutu tɔɔ, na í təkəyɪ-ti. Uɛ í kaa nyuli tun waani waani laav kɛ mə huwɛɛ w taa. Tənaya í ká húləna si í kɛ ma nyəma.

⁴¹ Mayale Tacaa mə Iso, ma ləsəna-meyə Icipiti tetu taa si má wəe mə Iso.

16

Kolee nyáma kvlvɣv kɛ Moisi tɔɔ

¹⁻² Ինչպէս թող ինքեանք Կառնի խնայու Իսա թալա Կոլե տա Լաւր ընթա
տօսօ. Ինչպիս թալաա Կառն, ին Կառն, ին Կառն Օր ին թա տօսա Ինչա
ընթա Կառնաա ին թա հալա զաա ին թա կոնի կոն թա ինչա ին ին
նա ինչա (250) ին թա կա ինչա.

³ Ilena pa kotina Moisi na Aləŋ na pa koo-wə sɪ: Wooo, mə nyəntu ná wəpa. Samaa tənə ké Taca nyéma ké, na í wə pa waali. Ilɛ pepe tɔ́ ké mə hɔŋ mə tɪ sɪ. í tɛɛ lɛlaa?

⁴Μοῖσις οὐκ ἔμελλεν, ὅτι ἔμελλεν.

⁵ Na í tó Koolé na í waali nyóma si: Cele tanaŋ Tacaa ká hólí mpa pa ké i nyóma tó. Na í yele na í koləsaa kpətəna-i.

⁶ Mpu to, Kolee, nyana nyá waali nyéma í kpaɣa cofolonaɗ.

⁷ I tú pa taa ké mamala na í wə Tacaa ke tulaab. Ue tu ná wei í ká læsi si í ké nyəŋ tɔ. Ama Lefii piya me mə nyəntu wəpəna.

⁸Μπρύγυ Moisi heela Kolee tōtō si: Lefi nyéma me í nu yoo.

⁹ Isəna Tacaa ləsa-məxe lseyeli nyəma taa si, í kpətəna-i, na í paasəna ɪ təcayale nənɲ nyənte, na í sɛɛkəna-wəxe Iso tɔ, pə ta tɔɔ mɛ?

¹⁰ Kōlee, Tacaá tūna nyana nyá tēetūnaa kē tāmle. Uēna mu pēekāyī sī pá sōōsi-meyē kōtōlāa nyōna.

¹¹ Ἡ Ταχα τῶ κέ ἰ κυλᾶγι, pə taχa Aləŋ. Ἡ ἰ ta ke pulu.

¹² M'púyú Moisi tilaa si pá yaa Tatan na Apilam. Ulena pá kisi pote na pá to si:

¹³ N læsa-tuyv tetv nti tæ taa kupantv na tøyənaya tæla yem tæhə tæ, na n kənə-tuyv wulaya tetv taa. Paa na mpv, pæ ta tæ-ŋ na n caa sɪ tæ nyənəyi-ŋ tá wulav.

¹⁴ Anı kupantu na təyanaya ta təli cənə. Pécó n ta tala-tuyv paa wei na i tetv, na ləsen tawa. Taa nyəni-tuyv yulɒmaa, tu puki.

¹⁵ Ἰσχύος πάναν ἡὺ Μοῖσι τὰ, καὶ πα τὸν ντῖ. Ἰλὲν ἡ ἑελὶ Τὰκα σῖ: Τὰ τὰ πα κατὰς κε μυγυ. Μα τὰ ἡμακῆλετα πα τὰ νογῶλν. Πῶελε μα τὰ μὲτα πα τὰ νογῶλν κρᾶνα.

Kolee na ɪ waali nyɔma pa salɔka

¹⁶ M'p'ógú Moisi t'ama K'olee sí: Cele tanaŋ, nyana nyá waali nyéma i k'əw Taca
i sentaa, na Alaŋ t'ətə.

¹⁷ Ɔlena í na pa ɲmɔnɔyɔ na nɔle na naanɔwa (250) pá kpaya cofolona, na pá wɔ Tacaa ke tulaabɔ.

¹⁸ Kolee na í nyɔ́ma pá teɲ mpɔ, ɔlena pá tuusi na pá sɛɲ Ɔso cokɔle nɔnɔyɔ. Na Moisi na Alɔɲ pɛle pá polo tɔtɔ.

¹⁹ Ntɛna Kolee sɔɔsi Ɔseyɛli samaa tɛnaya í tɔɔ ké Ɔso cokɔle nɔnɔyɔ.

Ɔmpɔ́yɔ Tacaa teeli ná pa tɔɔ.

²⁰ Ɔlena Ɔso tɔ Moisi na Alɔɲ si:

²¹ Ɔ hatɔlɔna-wɛ, ma caa-wɛyɛ kpiisuyɔ ke tɔm kolɔm tɔɔ ké.

²² Tɛnayaɛ Moisi na Alɔɲ pa hota pa nɔɔsi tɔɔ ké kpakpaa. Na pá má kapuka si: Hai, yɔlaa tɛna ɲmalɔ Ɔso. Kolɔm wakɔlaa, ɔlena ɲ mɔyɛ samaa tɛna na pááná na?

²³ Ntɛna Tacaa cɔ Moisi si:

²⁴ Heeli samaa na pá hatɔlɔna Kolee na Tatarɲ na Apilam pa tɛcayale.

²⁵ Ɔmpɔ́yɔ Moisi pola Tatarɲ na Apilam pa cɔɔ. Na Ɔseyɛli nyɔyɔ nyɔ́ma ke í waali.

²⁶ Na í heeli samaa si: Ɔ hatɔlɔna asayaa mpɛ pa cɔka. Ye wei í tokina pa pɔlɔpɔ pa ɛsayatɔ ká kɔ-ɪ.

²⁷ Ntɛna samaa hatɔlɔna Kolee pa cɔka. Waatɔ unɪ Tatarɲ na Apilam pa alaa, na pa lɔlɔyɔ nyɔ́ma lɛlaa paa tɛma luɔ, na pá sɛɲ pa nɔnɔɔsi.

²⁸ Mpɔyɔle Moisi tɔma si: Ɔ ká cɛkɛna teu si maa lakɪ pɔlɔ na ma mayamaya ma toɲ. Ama Tacaa tilina-m.

²⁹ Ye yɔlaa pane pa sɛpa pa mayamaya pa sɛm, ɔlɛ pɛ tayaa Tacaa tilina-m.

³⁰ Ama ye í lapa piti tɛmlɛ na tɛtɔ haa nɔyɔ, na tɔ li pá na pa nyɔm tɛna, na pá tii atɛtɛle taa na pa ɛsɛ, ɔlɛ pɔlɛyɛle í ká tɔna si pa wonja Ɔso.

³¹ Moisi nɔyɔ ta tu tiita atɛyɛ, na tɛtɔ faɲa yem ke pa nɔɔhɛ tɛɛ.

³² Na tɔ li pá na pa alaa, na pa piya. Na Kolee waali nyɔ́ma na pa nyɔm tɛna.

³³ Na pá tii atɛtɛle taa. Ɔseyɛli nyɔ́ma ta tasa-wɛyɛ nav.

³⁴ Lɛlaa mpa pa kpɛtɛna-wɛ tɔ, pa nu pa kakiisasɪ ɔlena pa se. Mpi tɔ, pa nyanɲaya si tɛtɔ í taa kɔɔ na tɔ li mpɛ tɔtɔ.

³⁵ Ɔmpɔ́yɔ Ɔso tisa kɔkɔ na ká nyaya yɔlaa ɲmɔnɔyɔ na nɔle na naanɔwa (250) wei í lakaya tulaabɔ kɔtaya tɔ.

17

Kolee waali nyɔ́ma cofolona

¹ Ɔmpɔ́yɔ Tacaa tɔma Moisi si:

² Telɔsi Alɔɲ pɔyalɔ kɔtɔlɔ Ɔlasaa si, lɔsi cofolona ke kɔkɔ taa na ɲ yasi mamala. Pa ké ma nyɔm ké.

³ Cofolona mpɛ pa ké Ɔso nyɔ́ma ké. Mpi tɔ, pa tɛma-m-wɛyɛ kɔtaya lapɛnav. Ama mpa pa ti-wɛ tɔ pa sɛpa pa ɛsayatɔ tɔɔ. Pɛ tɔɔ tɔ, pɛ wɛɛ si pá hɛɛ-wɛ na pá waasi kɔtaya tɔlatɛ tɔɔ. Ɔlena pá pɛsi Ɔseyɛli nyɔ́ma ke pɔlɔ kɔyɔsɔm.

⁴ Ɔmpɔ́yɔ kɔtɔlɔ Ɔlasaa kpaya yɔlaa mpa kɔkɔ nyaya mpɔ tɔ, pa nyɔɲɔlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ cofolona. Na í lu-wɛ na í waasi kɔtaya tɔlatɛ.

⁵ Mpɔ pɛ hɔlɔɲɛna Ɔseyɛli nyɔ́ma si, Alɔɲ lɔlɔyɔ nyɔ́ma paasi kpai tɔ nɔyɔlɔ í fɛina mpaav si í tasa Tacaa ke tulaabɔ wɔpɔ. Ye wei í lapa mpɔ, sɛm mpi Kolee na í waali nyɔ́ma pa sɛpa tɔ, mpi pu kɔna-ɪ. Ɔsu Tacaa ka kpaalɔyɔ Alɔɲ na Moisi nɔyɔ tɔ.

Yɔlaa cayanav ke Moisi na Alɔɲ

⁶ Tɛv fema ɛlɛna Iseɣeli nyɔ́ma tɛna naali Alɔŋ na Moisi ke cayanav si: ɪ kɔwa Tacaa yɔlaa.

⁷ M̀pɔ́yɔ samaa kotina Moisi na Alɔŋ. Saa wei pa nyɛnna Iso cokɔle tɔɔ, ɛlɛna pɔ́ ná nyɔ́si nyala timpɪ Tacaa teeli naaki tɔ.

⁸ ɪlɛna Moisi na Alɔŋ pɔ́ polo tɔ isɛntaa.

⁹ ɪlɛna Tacaa tɔ Moisi si:

¹⁰ Hatɛlɛna yɔlaa mpe, na má kpiisi-weye tɔm kolɔm. Tɛnaya Moisi na Alɔŋ pa hota pa isɛntɔɔ.

¹¹ Na Moisi tɔ ɪ taalɔ si: Polo tɛcav na ń kpaya nyá cofolo na ń hee kɔtaya tɛlate tɔɔ kɔkɔ. Tú tulaalɔ ké pɔ́ tɔɔ, na ń la samaa ke isayatu hɛsɔyɔ kɔtaya. Mpi tɔ, Tacaa mu pɔ́áná ké halɪ ɪ tɛma nin tɔyɔ.

¹² M̀pɔ́yɔ Alɔŋ kpaya cofolo, isɪ Moisi heeluyɪ-ɪ tɔ. ɪlɛna í cɔɔ samaa taa, na í ná si pa tɔŋna sɛpɔ. ɪlɛna í wɔ tulaalɔ, na í la-weye isayatu hɛsɔyɔ kɔtaya.

¹³ M̀pɔ́yɔ ɪ sɛŋa mpa pa tɛma sɛpɔ tɔ, na isɛ nyɔ́ma pa heku taa. ɪlɛna sɛm heɛ.

¹⁴ Kolee waali nyɔ́ma mpa pa sɛpa lɔŋ tɔ pa paasi yɔlaa iyisi naanɔwa na liyiti na nasɛtɔsɔ na nuɔɔwa (14.700) sɛpɛna tɔtɔ.

¹⁵ Ntɛna Alɔŋ mɛli Moisi kin ke Iso cokɔle nɔnɔyɔ ke saa wei sɛm heɛwa tɔ.

Alɔŋ kpátúyɔ

¹⁶ M̀pɔ́yɔ Tacaa tɔma Moisi si:

¹⁷ Heeli Iseɣeli kpeka nyɔ́ŋ nyɔ́ma si paa wei í kɔna kpátúyɔ. Pɔ́ kɛntɔyɪ kɛntɔyɪ naanɔwa na naale kele. ɪlɛna í ŋmaa paa mpa pa kpekɔle hɛtɛ ke pa nyɛŋku tɔɔ.

¹⁸ Ama Alɔŋ hɛtɛ ke í ká ŋmaa Lefii nyɔ́ma nyɛŋku tɔɔ. ɪlɛna paa kpekɔle tu wei í wɛɛna ɪ nyɛŋku.

¹⁹ ɪlɛna Tacaa si: Moisi su kɛntɔyɪ inɔyɪ Iso cokɔle taa ké atakaa kin, ke timpɪ má na-mɛ tɔ suliyi tɔ.

²⁰ Na má lɛsa wei, ɪlɛ ɪ kpátúyɔ nɛɣɛtɔyɛna nté. ɪlɛna má su tɛnaya ke kɛntɔnɔv mpi Iseɣeli nyɔ́ma kɛntɔyɛna-mɛ tɔ.

²¹ M̀pɔ́yɔ Moisi tɛlɛsa Iseɣeli nyɔ́ma ke tɔm nti. Na kpeka nyɔ́ŋ nyɔ́ma kɔna-ɪ pa kɛntɔyɪ na Alɔŋ nyɛŋku ka wɛ heku taa. ɪlɛna pɔ́ lu kɛntɔyɪ naanɔwa na naale.

²² ɪlɛna Moisi su kɛntɔyɪ inɔyɪ Iso cokɔle taa ké atakaa isɛntaa.

²³ Tɛv fema, na Moisi su tɔ taa, ɪlɛ ɪ maɣana Lefii kpekɔle tu Alɔŋ kpátúyɔ nɛɣɛta kele. Na kó tú heɔ. Halɛna kó lɔli pee na á puwa.

²⁴ M̀pɔ́yɔ Moisi kuu kɛntɔyɪ tɛna, na í pona Iseɣeli nyɔ́ma na paa wei í na. ɪlɛna paa nyɔ́nɔ tu wei í kpaya ɪ nyɛŋku.

²⁵ Ntɛna Tacaa tasa Moisi ke heeluyɪ si: Polo ń su Alɔŋ kpátúyɔ ke atakaa kin, na pɔ́ tɔɔsi Iseɣeli nyɔ́ma ke pa kaanɔtu. ɪlɛna pa kɛntɔyɪ su tɛnaya. ɪlɛ pa kaa tasa sɛm.

²⁶ M̀pɔ́yɔ Moisi lapa teitei ké mpɔ.

Lefii nyɔ́ma na kɔtɔlaa pa kolapɔle

²⁷ M̀pɔ́yɔ Iseɣeli nyɔ́ma tɔma Moisi si: Nyɛni isɛna ta tɛna tɔ sɔki na tɔ tɛŋ tɔ.

²⁸ Tá taa wei í kɛntɔna Iso tɛcayale, ɪlɛ ɪ si. Tá tɛna tu sɛna nté?

18

¹ M̀pɔ́yɔ Tacaa tɔma Alɔŋ si: Ye nyana nyá lɔlɔyɔ nyɔ́ma na nyá tɛtɔnaa Lefii nyɔ́ma lɛlaa, í wakɛla Iso cokɔle taa tɛmlɛ na mɛ kɔtɔyɔ nyɛntɛ, mɛ nyɔ́ŋ taa ké pu tɛ.

² Waatu wei í svuki tɔ taa ké tɔmlɛ, ɔlɛna í yaa mɛ tɛɛtɔnaa Lefii nyɔma na pɔ wɛɛ mɛ waali nyɔma, na pɔ sɛɣna-mɛ.

³ Paa la pɛ tɛna mpi n ká kɛɛsi-wɛɛɛ cɔkɔlɛ paasɛnav tɔm taa tɔ. Ama pɛ fɛi sɪ pɔ tokina ɩsɔ pulɔpɔ yaa kɔtaɣa tɔlatɛ. Pɔ taa kɔɔ na mɛɛ yaa mɛ taa nɔɣɔlɔ sɪ.

⁴ Pa tike paa sɛɣna-mɛɛɛ ɩsɔ cɔkɔlɛ tɔmlɛ taa. Cɔɣalɔ nɔɣɔlɔ ɪ kaa kpɛtɛna.

⁵ ɩlɛna mu paasɛna tɔ na kɔtaɣa tɔlatɛ. ɩlɛ ma pɔáná kaa tasa huuu kɛ ɩsɛɣli nyɔma tɔɔ.

⁶ Ma ɩsɛna mɛ taa ké mɛ tɛɛtɔnaa Lefii nyɔma. ɩlɛna ma taɣani-mɛɛɛ wɛɛɛ hav sɪ, pɔ la tɔmlɛ kɛ ɩsɔ cɔkɔlɛ taa.

⁷ Ama Alɔɣ, nyana nyá lɔlɔɣu nyɔma mu la mɛ kɔtɔɣu tɔmlɛ kɛ kate taa kate tɛɛɔalɛ taa, ké puɣu kukaɣav waali. Má haakɛna-mɛɛɛ lonte nté. Ye yulɔ kɛ yem kpɛtɛna tɛna, ɩsu pa ku-ɪ.

Kɔtɔlɛ tɔtɔɣɔlɛ

⁸ Mpɔ́yɔ Tacaa tɔma Alɔɣ sɪ: Nyana nyá lɔlɔɣu nyɔma í tɛnna kɔtasɪ nsi ɩsɛɣli nyɔma hulaa sɪ sɪ kɛ ma nyɛnsɪ tɔɣɔ tam tɔɔ.

⁹ Kate taa kate nyɛm mpi pa ta nyayasi kɔkɔ, na pu pɛsɪ mɛ nyɛm kɛ ɩsɛɣli nyɔma kucɔɔɔ, na pa kuhav, na pa ɩsayatɔ husuɣu kɔtaɣa, na pa tasɛkɔlɛ taɣanɔɣu nyɛɣka tɛna ɣka paa la-m tɔɣɔlɔ. Wontu kate nyɛntɔ ntɪ tɔ pɛsɛɣɪ mɛ na mɛ piya mɛ nyɛm kɛ.

¹⁰ ɩlɛ mɛ taa apalaa nyɔma tike ká tɔɣɔna kɔtaɣa tɔɣɔnaɣa ɣkɛɛɛ ɩsɔ lonte taa.

¹¹⁻¹³ Na pɛ sɔɔsɛna kucɔɔɣ wei ɩsɛɣli nyɔma payala-m, na pɔ kpaasi-m na ɩsɔ na pɔ ha-m tɔ. Paa nim kupam, paa sulɔm kupam, paa tɔɣɔnaɣa pɛɛ kupana nna a kɛ tɛtu kulɔlɔm kancaalaya nyɛm tɔ. Nyana nyá piya piya mɛ nyɛm nté tam tɔɔ. Na mɛ taa apalaa, na alaa mpa pa wɛ tɛnanɣ tɔ, pa pɛsɛɣɪ na pɔ tɔɣɔ.

¹⁴ Na pɛ tɛna mpi pɛ kɛ ma nyɛm tɔ, pɛ taɣanɔɣɪ mɛ nyɛm kɛ pɛsuɣu tɔtɔɣɔ.

¹⁵ Yɔlɛna na tɔla kancaalaya apalɔpiya nsi pa ha-m tɔ sɪ pɛsa ma nyɛnsɪ kɛ. ɩlɛ í ká taɣani yapu kɛ yɔlɛna nyɛnsɪ na tɔla nna a ta muɔna kɔtaɣa tɔ a nyɛnsɪ.

¹⁶ Apalɔpɔɣaya ɣka ka wɛna ɩsɔtu kulɔm tɔ, ka liyitee ká wɛɛ nyɛɣɔtu kakpasɪ kɛ na pɛ kɛɛsɛna ɩsɛna pa mayasɔɣu ɩsɔ cɔkɔlɛ taa tɔ.

¹⁷ Pɛ fɛi sɪ, í taɣani yapu kɛ nav yaa heu yaa pɔɣ kancaalaya apalɔpɔɣaya. Tɔla anɪ a kɛ ma nyɛm kɛ tɛsɪyisiyi. ɪ ká ɣmusɪ a calɛm kɛ kɔtaɣa tɔlatɛ tɔɔ kɛ. Na í wɔ nim cɔlɔ nim cɔlɔɣɔ kɔkɔ. Na ma laɣlɛ hɛɛna pɛ sɔɔsɔɣ.

¹⁸ ɩlɛna a nantɔ pɛsɪ mɛ nyɛntɔ. Teitei ɩsu pa lakɔɣu ciikuɣu kɔtaɣa, na pɔ hulɔɣɪ-m laɣlɛ na yule ntɔɣɔɣ nyɛntɛ, na hɔɣɔlɔɣ tɛna ɩsu ɩsɛɣli nyɔma lakɪ tɔ.

¹⁹ Pɛ tɛna mpi ɩsɛɣli nyɔma hulɔɣɪ-m na hɔɣɔlɔɣ tɛna sɪ kucɔɔɔ nanɣ nyɛɣku tɔ. Ku pɛsa nyana nyá payalaa na nyá pɛɛlaa mɛ nyɛɣku kɛ. Pɛ kɛ tam tɔɔ nyɛntɔ kɛ mɛ na mɛ lɔlɔɣu nyɔma kɛ, tɔ fɛi laɣasɔɣu.

²⁰ Mpɔ́yɔ Tacaa tasa Alɔɣ kɛ heeluɣu tɔtɔ sɪ: N kaa hiki tɛtu ɩsu ɩsɛɣli nyɔma lelɛa. Ama mayalɛ nyá taalɛ na nyá wɛnav.

Lefii nyɔma nyɛm

²¹ Hɔɣɔlɔɣ naanɔwa taa kulɔmɔɣu ɣku ɩsɛɣli nyɔma kɔɣna Tacaa tɔɣɔ maa cɛla Lefii nyɔma mpa pa lapa ɩsɔ cɔkɔlɛ taa kɛ tɔmlɛ tɔ.

²² Samaa kaa kpɛtɛna cɔkɔlɛ. Pɔ taa kɔɔ na pɔ pɛntɪ na pɔ sɪ.

²³ Lefii nyɔma tike ka lakɛna cɔkɔlɛ taa tɔmlɛ. Ye pa pɛntaa pɛ wɛɛ pa nyɔɔɣ taa. Pa kaa wɛɛna tɛtu ɩsu kɛka lɛnna. ɪ tɔkɪ kusɛntɔ tɛnɛɛ tam tɔɔ.

²⁴ Ama maa cɛla-mɛɛɛ hatɛmutɔ hɔɣɔlɔɣ naanɔwa taa kulɔmɔɣu, ɣku ɩsɛɣli nyɔma lapa-m kɔtaɣa na pɔ kpaasi-m na ɩsɔ tɔ. Pɛ tɔɔ kɛ ma heela-mɛ sɪ, í kaa hiki tɛtu ɩsu kɛka lɛnna.

²⁵ Ἰσχύος Ταῦτα τῶμα Μοῖσις:

²⁶ Τελῆσι Λεφίι νυῶμα σί, ye Ἰσχυελί νυῶμα κῶνα-μεγε πα hatəmvtu həyoləŋ naanəwa taa kolumvuy ŋku ma ha-we tə, ɪ mu ləsi pə taa ké həyoləŋ naanəwa taa kolumvuy tətə na í cələ-m.

²⁷ Na pə wɛɛ ɪsu mə tɛtɔnaa ləsvuy pa hatəmvtu na pa lɛsɛŋnaa tətə tə.

²⁸ Tənaɣa mə hikiɣina mə kəhau na í kəna-m na í cələɣi Aləŋ-we.

²⁹ Kocəŋ wei í təna í hikiɣi tə, ɪ taa ké í ká ləsi təpante na í cələ-m.

³⁰ Ye í təma ləsvuy kə ma nyəm, ɪ ɪ su mə təɣi kəkəasəm. ɪsu mə tɛtɔnaa kaasvuy pa təɣi hatəmvtu na lɛsɛŋnaa tə.

³¹ Təmle nte ɪ lakí cokəle taa tə tə kufelvuy nté. ɪlɛ paa timpíɣi mə nəkaa mənə mə tɛsi nyῶma í pəsəɣi na í təɣə pə təɣənaɣa.

³² Ye í tá ləsi-m təpante, ɪlɛna pécó í təɣə kəkəasəm, í pilisa Ἰσχυελί νυῶμα kətəɣa ké. Mə təm ká sí na pə pona-meɣe səm taa.

19

Nav kvsɛɛm kətəɣa təlɔma

¹ Ἰσχύος Ταῦτα τῶμα Μοῖσις na Aləŋ sí:

² ɪ teləsi samaa kə kvsəsutə tənɛ sí, í caa nav kvsɛɛm wei ɪ tiili tá caamu, pécó pa ta tətə-ɪ kpátúyó kəhalvuy tə.

³ Na í cəla kətulɔ ɪlasaa, na ɪlɛ í luna-ɪ təsikile waalı na pá lənti-ɪ ma ɪsɛntaa.

⁴ ɪlɛna kətulɔ lii caləm taa ké mpəle kə təm naatosompəɣoləɣa na í ŋmusəɣəna cokəle nəŋəɣə.

⁵ Na pá wə nav tənaɣa kətulɔ ɪsɛntaa. Pə kpəɣav kəŋle, na nantv, na caləm, na pə taa lotu tə.

⁶ Na kətulɔ kpəɣa tsvy ŋku pa yaa sí sɛɛtəli tə kv taasi, na tsvy ŋku pa yaa sí hisəpv tə kv piliŋa, na heenɣ huntv nti pa lii akpaayala tə, na í pɛti timpí nav tənə nyəɣav kə mpv tə.

⁷ Pə waalı ɪlɛna, í cətə ɪ wontu na í sə lvm na pécó í svv təsikile taa. Na í wɛɛ asilima taa, haləna taanəɣa.

⁸ Nav wətv ká cətə ɪ wontu na í sə lvm na í cəɣa asilima taa tətə, haləna taanəɣa.

⁹ ɪlɛna yulv wei í fɛi asilima taa tə, í kuu nav təlɔma na í pona lonte kəpante taa ké təsikile waalı. Na í su-ye na pá lá asilima kɛelvuy kətəɣa lvm. Kətəɣa ŋkə ka wɛ ɪsu ɪsəɣatv huəsvuy nyəŋka ké.

¹⁰ Pə wɛɛ sí təlɔma kuulu í cətə ɪ wontu tətəɣə. ɪlɛna í wɛɛ asilima taa, haləna taanəɣa. Ἰσχυελί νυῶμα na cəɣalaa paa təkəna kətəɣa kanɛɣe tam tətə.

Asilima kɛelvuy kətəɣa lvm lapənav

¹¹ Ye wei í tokina sətv, ɪ ká cəɣa asilima taa ké. Haləna kuyaku na kv ɪsikile.

¹² ɪlɛna í ŋmusi ɪ təɣi asilima kɛelvuy kətəɣa lvm mpəti kuyaku tooso nyəŋkv, na naatosompəɣoləɣa nyəŋkv. ɪlɛna í wɛɛ tənəŋŋ. Ye ɪ ta la mpv, ɪ wɛ asilima taa ké.

¹³ Pəyele ɪ pilisa Ταῦτα təɣa ké. Na ɪ asilima wɛ tam ké ɪ ta ŋmusi ɪ təɣi kətəɣa lvm tə pə tətə.

¹⁴ Ye yulv səpa kutuluɣu taa, na nəɣolɔ svv ɪ kin. Yaa pəntv ka tu wɛ tənə. ɪ pəsə asilima tv ké haləna kuyaku na kv ɪsikile.

¹⁵ Paa fuləɣa, yaa pələpv wɛ tənə na pə tá pá teu. Pə taa nyəm pilisaa tətəɣə.

¹⁶ Ye pa kv yulv, yaa ɪ səpa ɪ səm kə nyutv taa. ɪlɛna nəɣolɔ tokina paa ɪ məwa yaa ɪ pələav. Pəntv pəsə asilima tv ké, haləna kuyaku na kv ɪsikile.

¹⁷ Ye pa caaki asilima tu ke nyaalvuv, nav inɪ ɪ tɔluma ke pa cosiyi. Na pá tó pulupv taa na pá pəli lɔm kɔpam.

¹⁸ Ilɛna wei ɪ fɛi asilima tɔ, ɪ caa tɔvɔv ŋku pa yaa sɪ hisəpɔ tɔ kv piliŋa na í lii lɔm mpi pə taa. Na í ŋmusɪ cokəle nte tɔ taa yulɔ səpa mpv tɔ. Na pá kpɛnna tɔ yɔlaa, na pə wontu, na wei ɪ tokina sɔtv, yaa ɪ mɔwa, yaa ɪ pəlaav tɔ.

¹⁹ Kuyaku tooso nyəŋkv, na naatosompəɔɔlaya nyəŋkv ke paa lapɪ-ɪ mpv. Pə waali ɛlɛna, í cɔtɔ ɪ wontu na í sɔ lɔm. Taanaya nté ɪ asilima tɛŋ.

²⁰ Ye asilima tu ta la mpv, paa ləsi-ɪ Iseyeli kpekəle taa. Mpi tɔ, ɪ pilisa Tacaa cokəle ké. Pécɔ ɪ pəsa asilima tu.

²¹ Iseyeli nyəma ká tɔki kɔtaya kanɛye tam tɔɔ ké. Ye wei ɪ ŋmusa kɔtaya lɔm, pə weɛ sɪ í cɔtɔ ɪ wontu ké. Na wei ilé í tokina-wɪ, í weɛki asilima taa ké haləna taanaya.

²² Ye asilima tu í tokina mpi, ɪ pilisa-wəyi. Na wei ilé í tu tokina asilima tu, pɔntv pəsa asilima tu ké, haləna taanaya.

20

Melipa lɔm tɔm (Luv 17:1-7)

¹ Mpóyó Iseyeli nyəma tala Siŋ wulaya tetv taa ké isɔtv kancaalaya nyəŋ taa, na pá siki Kateesi. Tənya Maləyam səpa na pá pimi-ɪ.

² Waatv wei samaa laŋa lɔm, ɛlɛna pá kotina Moisi na Alɔŋ

³ na pá kuuki Moisi nəyɔ sɪ: Ye Iɔ ka kpɛnta ta na ta tɛtvnaa ke kvvɔv, pɪ kəla teu.

⁴ Pepe tɔɔ ké ɪ kəna Iɔ yəlaa taya wulaya tetv tənɛ tɔ taa cənɛ sɪ, tá na tá kaləkəŋ tɔ sɪ?

⁵ Í tu ləsa-tɔvɔv Icipiti, na í kəna-tɔvɔv lonte isayale tənɛ tɔ taa suwe? Pə fɛi haləm, pécɔ yulɔ kaa hiki tuŋ kvlɔlɔŋ, isɪ fikinaa yaa lɛsɛŋnaa, yaa tɔvɔv nakuli. Anɪ lɔm konyənyəam mayamaya ná tu fɛi kɔlɔ.

⁶ Mpóyó Moisi na Alɔŋ pa hatəlɛna samaa, na pá polo Iɔ cokəle nənəyɔ. Na pá hoti pa isɛntɔ ke atɛ, na Iɔ teu na pa tɔɔ.

⁷ Ilɛna Tacaa tɔ Moisi sɪ:

⁸ Kpaya nyá kpátóyó, na nyana Alɔŋ í koti samaa. Ilɛna n yəɔtəna kvkɔpamvɔv kvnɛye pa isɛntaa, na lɔm lu na Iseyeli nyəma na pa kaləkəŋ pá nyɔɔ.

⁹ Ntɛna Moisi polo na í kpaya ɪ kpátóyó isɪ Tacaa yəɔtvɔv tɔ.

¹⁰ Na í na Alɔŋ pá koti samaa ke kvkɔpamvɔv ŋku Iɔ hulaa tɔ kv kin, na pá tɔ sɪ: Yəlaa tɔɔ kulla me, í tu ŋkpaŋŋ. Tu pəsi na tɔ ləsi kvkɔpamvɔv taa ké lɔm na?

¹¹ Ilɛna Moisi kvsi kpátóyó na í ma kvkɔpamvɔv ke tɔm naale na lɔm kpe səsəm. Na pa na pa kaləkəŋ pá nyɔɔ na pá nyəyəsɪ.

¹² Tənyale Tacaa kaləna Moisi na Alɔŋ sɪ: Timpí í tá te-m na mə taa, na í fayasi-m na ma mpaa ke Iseyeli nyəma taa tɔ, ɪ kaa svsi samaa inɛye tetv ntɪ ma haa-me tɔ tɔ taa.

¹³ Yaasi inɛ ɪ kənna ntɛye Melipa lɔm tɔm. Yoou ke pa yaa mpv na pa te taa. Mpi tɔ, Iseyeli nyəma ka pɛɛka Tacaa na yoou ké. Ilɛna í fayasi ɪ tu na ɪ mpaa ke pa taa.

Itəm nyəma tanvɔv ke Iseyeli nyəma

¹⁴ Mpóyó Moisi kusa tillaa ke Kateesi, na í tili-weye Itəm wulav kin. Sɪ pá heeli-ɪ sɪ: N nyəma wahalanaa mpa nyá kvəyopiya Iseyeli nyəma tá tɔ tɔyaa tɔ.

¹⁵ Ta cəsənnaa ka poləna Icipiti na pá leeli tənɛ. Na pɛlɛ pá tu-weye wahala.

¹⁶ Ɔlɛna tɛ wiina Tacaa sɪ ɪ waasi-tu. Ɔlɛna ɪsɔtaa tillu na ɪ lɛsi-tuyɔ tɛna. Saŋa tɛ tala nyá tɛtu toŋa tɔɔ kɛlɛ Kateesi.

¹⁷ Ɔlɛ ha-tuyɔ mpaav na tɛ fayana nyá tɛtu taa. Tɛ kaa hɛli nyá halɛm yaa nyá lɛsɛŋnaa taa. Pɛcɔ tɛ kaa nyɔ nyá lɛkɛnaa lɔm. Tu siyisi hapɛlɛ kɛ mɔpɔyɔ, halɛna tɛ tɛsi nyá tɛtu.

¹⁸ Ntɛna ɪtɔm wulav si: Ye ɪ suu ma tɛtu taa, maa lu mɛ yoonav.

¹⁹ Mɔpɔyɔ ɪsɛyɛli nyɔma tasaa si: Hai, hapɛlɛ kɛ tu tɛŋ. Ye tá yaa tá kalɛkɛŋ luyɔ wɛ lɔm, tu ya-wɛyi. Mpaav tike kɛ tɛ wiikina-ŋ si ɪ ha-tu na tɛ fayana nyá tɛtu taa.

²⁰ Ama ɪtɔm wulav ta tisi.

Halɛna yoolaa tuutuuma lu ɪsɛyɛli nyɔma tɔɔ, na pa yooɔ wontu sɔsɔɔntu.

²¹ Ɔlɛna ɪtɔm nyɔma kisina ɪsɛyɛli nyɔma sɪ pá taa fayana pa tɛ. Ɔlɛna pɛlɛ pá kɛna hɔyɔluyɔ lɛŋku.

Alɔŋ sɛm

²² Mɔpɔyɔ ɪsɛyɛli nyɔma kɔla pa tɛna na pá polo Hoo puyɔ luyɔ,

²³ kɛ ɪtɔm tɛtu toŋa tɔɔ. Tɛnaɣa Tacaa heela Alɔŋ na ɪ neu si:

²⁴ Alɔŋ nyá sɛm wɔsaa. N kaa tala tɛtu nti ma haaki ɪsɛyɛli nyɔma tɔ tɛ taa. Mpi tɔ, n ta nuuna-m Melipa lɔm cɔlɔ.

²⁵ Ɔlɛna ɪ tɔ Moisi si: Kpaɣa Alɔŋ na ɪ pɔyalɔ ɪlasaa na ɪ kpaana-wɛyɛ Hoo puyɔ tɔɔ.

²⁶ N ká wɔyɔsi Alɔŋ kɔtuyɔ wontu na ɪ suu-tɛyi ɪ pɔyalɔ ɪlasaa. Tɛnaɣa Alɔŋ ká si.

²⁷ Mɔpɔyɔ Moisi lapa ɪsu Tacaa yɔyɔtuyɔ tɔ. Ɔlɛna pá tɛŋ tɛmaɣa pa tooso na pá kpá puyɔ ŋku kɔ tɔɔ kɛ ɪsɛyɛli nyɔma tɛna ɪsɛntaa.

²⁸ Ɔlɛna Moisi wɔyɔsi Alɔŋ wontu, na ɪ suu-tɛyi ɪ pɔyalɔ. Mɔpɔyɔ Alɔŋ sɛpa, na Moisi na ɪlasaa pá mɛli tiuu.

²⁹ ɪsɛyɛli nyɔma nuwa sɪ Alɔŋ sɛpa, ɪlɛna pá caya ɪ lɔyaya kɛ kɔyɛɛŋ hiu na naanɔwa.

21

ɪsɛyɛli nyɔma kɔluyɔ kɛ Kanaaŋ nyɔma

¹ Mɔpɔyɔ Kanaaŋ nyɔma awulaa taa lɛlɔ, wei ɪ wɛ Alati kɛ ilim mpɔtɛŋ tɔɔ tɔ, ɪ nuwa sɪ ɪsɛyɛli nyɔma tɔŋa kɔntɛ na Atalim mpaav. Ɔlɛna pá tii pa tɔɔ na pá kpá pa taa lɛlaa kɛ salɛka nyɔma.

² Ntɛna ɪsɛyɛli nyɔma su Tacaa kɛ nɔɔsi si: Ye n tu-wɛyɛ ta nin taa, tu kpiisi pa acalee tɛnaŋnaŋ.

³ Ɔlɛna Tacaa mu pa kɔsɛlɛmɔtu, na pá kpiisi pa acalee anɪ a tɛna. Ɔlɛna pá ha hɔyɔluyɔ ŋkuyɔ hɛtɛ si Hooma. Ncaale kɛ pa yaa mpɔ na pa tɛ taa.

Tɔmaa asayaa tɔm

⁴ Mɔpɔyɔ ɪsɛyɛli nyɔma kɔla Hoo puyɔ, na pá kpaɣana sɛsɛncaasi tɛŋku hɔyɔluyɔ mpaav sɪ pa cɔlɔyi ɪtɔm tɛtu. Ama pa kpisa kantɔluyɔ kɛ mpaav taa.

⁵ Ɔlɛna pá niki ɪsɔ na Moisi kɛ kɔntɛnɔv sɪ pɛpɛ tɔɔ kɛ pɛlɛ pa lɛsa-wɛyɛ ɪcipiti taa si, pá si wɔlaya tɛtu taa? Tɔyɔnaya yaa lɔm fɛi, pɔyɛle wahala kɔtɔyɔv Manna ná lu-wɛyɛ sɔŋ.

⁶ Mɔpɔyɔ Tacaa tɔwa ɪsɛyɛli nyɔma kɛ tɔmaa asayaa, na pá nyasa pa paɣale na pá si.

⁷ Tənaɣale yəlaa ləlaa polaa na pá tə Moisi sɪ: Tə pəntəna nyana Tacaa ke timpi tə kəntəna-me tə. Mpɔ tə, wiina-i na í hatələna-tuyɔ tuma mpe. ɪlena Moisi naa suu-weye sələmənau.

⁸ Ntəna Tacaa sɪ: ɪ lu tɔm lɛsuyɔ ke nyəɣəluyɔ kɔsɛɛmuyɔ, na í siki kprátúyɔ kɔtəɣəluyɔ nyuyɔ taa. Ye pə nyasa wei na í kɔsɪ ɪsɛ na í nyənɪ-kɔ, pu waa-i.

⁹ Mpóyɔ Moisi lapa ɪsɪ Tacaa yəɣətuyɔ tə. Na pə nyasa wei na í nyəna-kɔ pə waa-i.

ɪsəna pa təma tə haləna Pisika puyɔ

¹⁰ Mpóyɔ ɪseyeli nyəma tɔ mpaav haləna Opoti.

¹¹ Pa kɔla tənə, ɪlena pá polo Ye-Apalim ke Mowapɔ ilim təlɪle tə wɔlaya tɛtɔ taa.

¹² Pa lu tənaya na pá polo Seletɪ ləv nəyɔ.

¹³ Pa kɔla tənaya na pá polo Alənəɲ pəyɔ ŋka ka nyuyɔ we Amoni nyəma tɛ, na ká fakɪ wɔlaya tɛtɔ həyɔluyɔ, na pəcɔ ká takɪ Mowapɔ nyəma na Amolii nyəma pa tɔɲa tə.

¹⁴ Pə təw kə pa yəɣətə Tacaa yooɔ takəlaya taa sɪ: Faheɾɪ ke Sufa tɛtɔ taa, na Alənəɲ ləɲ

¹⁵ na ləɲ wei ɪ we Alənəɲ həyɔluyɔ təw kə Mowapɔ tɔɲa təw tə.

¹⁶ Pa lu tənaya ɪlena pá polo Ləkɔ cəɔyɔ timpi Tacaa təma Moisi sɪ: Kpeyeli samaa, na má ha-weye lɔm tə.

¹⁷ Waatɔ ɪnəyɪ ɪseyeli nyəma mapə kawəyaya sɪ:

Ləkɔ lɔm í lɪna kawilitasi.

¹⁸ Awulaa na kasayampiɪa hulina-i na pa kawulaya kpatəɲ.

Pa lu wɔlaya tɛtɔ taa, ɪlena pá tala Matana.

¹⁹ Pa lu tənə na pá polo Nahaliyeli, tənə waalɪ kə Paməɔɔ.

²⁰ Pa lu tənə, ɪlena pá polo Mowapɔ tɛtɔ tɛtəkəle ke Pisika puyɔ nyuyɔ taa na wɔlaya tɛtɔ təw.

ɪseyeli kəɔyɔ ke Sihon na Oki

²¹ Mpóyɔ ɪseyeli nyəma tilaa na pá heeli Amolii nyəma wulav Sihon sɪ:

²² Yele na tə faɣana nyá tɛtɔ taa. Hapələ ke tɪ siyisi, haləna tə tɛsɪ nyá tɛtɔ. Tə kaa helɪ haləm yaa lɛsɛɲnaa taa, yaa tə nyəw lɔm.

²³ Ama Sihon ta tisi. Mpóyɔ í kuu ɪ yoolaa tənə, na í katɪ ɪseyeli nyəma ke Yahasi wɔlaya tɛtɔ taa.

²⁴ Mpóyɔ ɪseyeli nyəma yoonə-i. Na pá lɛkɪ ɪ tɛtɔ tənaya pə kpayav Alənəɲ na pətɛɛ təw, na Yapəkɪ na ɪsətaa təw, kə Amoni nyəma tɔɲa koluɲa na ilim təlɪle təw.

²⁵ Na pá lɛkɪ Hesəpəɲ ɪcatɛ, na pə cəɔ nyəna səkpɛna na pá caya.

²⁶ Hesəpəɲ tənaya Amolii nyəma wulav Sihon ka weɛ. ɪ ka yoonə Mowapɔ wulav kupəɲ kə, na í lɛkɪ ɪ tɛtɔ tənə. Haləna pə yooosina Alənəɲ.

²⁷ Halɪ yonyoolaa tɔ-tɛ na yontu sɪ:

ɪ kəw Hesəpəɲ na í ŋmá Sihon ɪcatɛ na tə koluɲa.

²⁸ Kəkɔ yawa Hesəpəɲ.

Ka tula Sihon ɪcatɛ taa.

Ka nyaya Aa ke Mowapɔ tɛtɔ taa.

Ka kpɛnna Alənəɲ ɪsətaa səsaa.

²⁹ Mowapɔ, nyá tɔm we waiyɔ.

Tuyɔ Kɛməsɪ laalaa mɛ, mə lepə.

Mə pəyalaa sewa, na Amolii wulav Sihon

náá kpa mə alaa ke yomle.

³⁰ Tə tɔwə Amolii nyəma ke nyəmə.

Tə wakəla Həsəpəŋ tətɔ tənə, haləna Tipəŋ.

Haləna pə polo Nofa na Metəpa tɔ, tə kpiisa pa tənaya.

³¹ Mɔpɔyɔ Iseyeli nyəma tɔyɔ Amolii nyəma tətɔ.

³² Na Moisi kusi fənlaa na pá cɔɔ Yasee ɪcate. Yoolaa lɛka-te na tə acalɛɛ səkpena. Pa tɔyɔna Amolii nyəma.

³³ Pə waali ké pa layasa mpaav na pá məŋna Pasəŋ tɔɔ. Mɔpɔyɔ tənə wulav Oki ná ləsa ɪ yoolaa tənə na pá polo Iseyeli nyəma yoonav ke Itəlei.

³⁴ Mɔpɔyɔ Tacaa heela Moisi si: Taa nyana-ɪ. Maa tɔ ɪ na ɪ yoolaa na ɪ tətɔ tənaya nyá niŋ taa, na ɪ lana-ɪ ɪsu n lapəna Amolii nyəma wulav Sihon wei ɪ ka we Həsəpəŋ tɔ.

³⁵ Na Iseyeli nyəma kɔ Oki na ɪ pəyalaa, na ɪ yoolaa tənə. ɪ ta ye le paa kulum na ɪ weesuyɔ. ɪ ləna pá lɛkɪ tətɔ.

ISEYELI NYƏMA KE MOWAPU TETU TETEKƏLE TAA

22

Tɔv Palaam na wulav Palakɪ pa tɔm

¹ Mɔpɔyɔ Iseyeli nyəma tɛwə na pá siki Yaatanɪ kutesuyɔ tɔɔ ké Mowapu tetekəle taa ké Yeliko ɪsɛntaa.

²⁻⁴ Tənaya Sipɔɔ pəyalɔ Palakɪ wei ɪ təkaya kawulaya ke Mowapu ke waatɔ ɪnɪ tɔ, ɪ nuwa ɪsəna Iseyeli nyəma lapa Amolii nyəma tɔ. ɪ ləna sɔyɔntɔ kpa ɪ na ɪ samaa na pá seliyi si, Iseyeli nyəma kəla payale. Mɔpɔyɔlɛ Mowapu nyəma tɔma Matiyəŋ nyəma kɔpaxalaa si: Iseyeli nyəma caa pə tənaya kpiisuyɔ ké, na pá cɔɔna-mɛ, ɪsu naaŋ kuntuyɔ nyutɔ tɔ.

⁵ ɪ ləna wulav tili ɪ yəlaa ke Peyɔɔ pəyalɔ Palaam wei ɪ ka we Petɔɔ ke ɪfəlatɪ pɔyɔ tɔɔ tɔ ɪ kin si, pá heeli-ɪ si: Yəlaa napəli pa luna ɪcipiti na pá kɔɔ na pá waasi ma tətɔ tɔ.

⁶ Hai, kɔɔ na ɪ təŋsi-weyɛ mpusi. Pa kəla-m ton. Ntanyɪ n ká pəsi na ɪ tɔyɔnɪ-weyɛ ma tətɔ taa. Mpi tɔ, ma nyəma si, ye n təŋsa yulɔ ke mpusi, yaa n koola-ɪ kɔpantɔ, pə lakɪ ké.

⁷ Mɔpɔyɔ Mowapu na Matiyəŋ kɔpaxalaa kpɛnna mpi paa feli pee nalɔ Palaam tɔ. Na pá polo ɪ tɛ na pá heeli-ɪ Palakɪ kɔsələmɔtɔ.

⁸ Ntəna Palaam si: ɪ suv ma tɛ, na kɔ fema, ɪ lɛ ma tɛləsi-mɛyɛ nti Tacaa heela-m tɔ.

⁹ ɪ ləna Tacaa pɔɔsi-ɪ si: Mɔvɔlaa mpa pa wenna nyá tɛ?

¹⁰ Ntəna Palaam cɔ-ɪ si: Mowapu wulav Palakɪ tilina yəlaa si pá heeli-m si

¹¹ napəli pa luna ɪcipiti na pá watɪ-m. ɪ lɛ kɔɔ na ɪ təŋsi-weyɛ mpusi, na ma pəsi-we na má tɔyɔnɪ-we.

¹² Mɔpɔyɔlɛ ɪsɔ tɔma Palaam si: Taa təŋ-we si n təŋsəyɪ Iseyeli nyəma ke mpusi yoo. Mpi tɔ, ma tɛma-weyɛ kɔpantɔ kooluyɔ.

¹³ Tɔv fema ɪ ləna Palaam tɔ Palakɪ tillaa si: ɪ kpe mə tɛ. Tacaa kisaa si má taa təŋ-mɛ.

¹⁴ ɪ ləna Mowapu kɔpaxalaa mpɛ pá məli na pá heeli Palakɪ si: Palaam kisa-tuyɔ təŋyɔ.

¹⁵ Mɔpɔyɔ Palakɪ kusa tillaa kɔfama na pa taa ké ɪ waali nyəma. Pɛlɛ pa kəla kancaalaya nyəma ke payale na sɔsɔntɔ.

¹⁶ Na pá polo pa heeli Palaam si wulav tɔma si: Ma kpa nyá yule. Paa pə caala-ŋ ɪsəna, polo na nyana-ɪ ɪ ná.

¹⁷ Pəyele ye n tən̄sa mpe inəyɪ mpusi, maa kusi nyá nyuyɔ na má ha-ŋ pə tən̄a mpi n sɔɔlaa tɔ.

¹⁸ Ntən̄a Palaam cɔ tillaa mpe si: Paa i ká ha-m i liyitee na pə wolanaa tən̄a, pə fɛi si má lu hɛm, na má pəntən̄a ma Iso Tacaa.

¹⁹ Ile paa na mpv, i sɔv cən̄eyɛ ahoo ane na má ná nti Iso ká tasa-m heeluyɔ tɔ.

²⁰ Mpóyú Tacaa tɔma Palaam ke ahoo taa si: Ntən̄ nyá waali kɛ yɔlaa mpe pa kɔma? Təŋ-wɛ, ɛ nti maa huli-ŋ tɔ, tɔ tike ke n ká la.

²¹ Tɛv fema tanan̄, ɛlena Palaam kpɛɛli i kpan̄aya na i tən̄ Mowapu nyáma.

Palaam na i kpan̄aya pa tɔm

²² Tɛv fema tanan̄, ɛlena Palaam kpɛɛli i kpan̄aya alɔnyən̄jka. Na i tɛmlɛ nyáma ke naale, na pá tən̄ Mowapu nyáma. Ama Tacaa mu pááná na i tɛv mpi. ɛlena isɔtaa tillu tan̄-i mpaav taa.

²³ Kpan̄aya nawwa isɔtaa tillu ke mpaav hekɔ taa na i kpɛɛwa i layate na i tɔka i nin̄ taa, ɛlena ká heli. Na Palaam ma-ke na i mɛlən̄a mpaav taa.

²⁴ Mpóyú isɔtaa tillu tuusa lolɔ, na i sən̄ mpaav taa kɛ lesɛŋ tawa koloosi hekɔ.

²⁵ Kpan̄aya na-i ɛlena ká tiili ka ti na koluŋa na pɛ kó Palaam nɔhɔlɛ. ɛlena i sɔv-keɛ mapv.

²⁶ Mpóyú isɔtaa tillu tasa pote na i sən̄ timpɪ koloosi kpɪla teu na pɛ fɛi heluyɔ na ntɔɔŋ yaa mpətən̄ tɔ.

²⁷ Kpan̄aya na-i, ɛlena ká hɛnti. Tən̄aya pááná kpa Palaam na i hɔɔki-keɛ kpátóyú.

²⁸ Mpuyɔlɛ Tacaa kula kpan̄aya nɔɔ na ká tó Palaam si: Pepeye ma lapa-ŋ na n̄ ma-m halɪ tɔm tooso tən̄a?

²⁹ Ntən̄a Palaam cɔ si: N nyən̄a-m yem kɛ te. Ye maa tɔka layate isəntɔ maa tɛma-ŋ kuyɔ ke kpakpaa.

³⁰ Kɛlena kpan̄aya si: Anɪ ma kɛ nyá kpan̄aya kɛ, na n̄ cakɪ-m tam. Too tɔ, ma tɛma-ŋ n̄póyú lapv na? Paalam si: Aai yoo.

³¹ Mpóyú Tacaa kula Palaam isɛ na i ná isɔtaa tillu sən̄a mpaav hekɔ taa, na i layate ke i nin̄ taa. Tən̄ayalɛ i hɔta i lotu tɔɔ kɛ atɛ.

³² Ntən̄a isɔtaa tillu pɔɔsi-i si: N mapa nyá kpan̄aya ke tɔm tooso suwe? Ma kɔmaya si ma kakɪ-ŋ mpaav. Mpi tɔ, ma nyámá si n̄ puki tɔletɛ kɛ.

³³ Ama nyá kpan̄aya na-m na ká heli-m tɔm tooso. Ye pə taya mpv maa ku-ŋ na ma yeke-ke na ka weesuyɔ.

³⁴ Mpóyú Palaam tɔma isɔtaa tillu si: Ma taa nyɪ si n̄ tan̄a-m mpaav taa si má taa polo. Ma tɔm sɔpa. Ye nyá lan̄lɛ ta hɛɛna ma pote n̄tɛ ma mɛlən̄a nɔhɔɔ.

³⁵ ɛlena isɔtaa tillu si: Təŋ-wɛ. Ama nti ma heeliyi-ŋ tɔ, tɔ tike ke n̄ ká yɔɔtɪ. Ntən̄a Palaam tən̄ tillaa mpe.

Palaam na Palakɪ pa suluyɔ

³⁶ Waatu wei Palakɪ nuwa Palaam kɔntɛ ɛlena i polo i sən̄uyɔ ke Mowapu ɪcatɛ nte tɔ wɛ tɛtv ton̄a ke Alən̄ŋ lɔɔv nɔɔ tɔ.

³⁷ Na Palakɪ pɔɔsi-i si: Pepe tɔɔ kɛ n̄ ta kɔɔ kpakpaa ke waatu wei ma tila tɔm kancaalaya nyəm tɔ? Yaa n̄ huɔki si ma kpisiyi nyá nyuyɔ kusuyɔ?

³⁸ Mpóyú Palaam cɔwa si: Tɔv pən̄antɛ ma kɔma yaa. Ama maa lakɪ ma luyɔ nyəntɔ kɛ. Nti Iso ká tu-m tɔ tɔ tike ke maa yɔɔtɪ.

³⁹ Mpóyú pa naale pa pola Kiliyatɪ-Husoti.

⁴⁰ Na Palakɪ laa naan̄ na heen̄ na i ha i waali nyáma na Palaam.

Palaam tɔlasɪ kɔpantv kooluyɔ kancaalaya nyəm

41 Tɛv fema ilena Palaki na Palaam pa kpa Pamoti-Paali timpi pa loosiyi iseyeli tasikile hoyoluyu to.

23

1 Mpyog Palaam toma Palaki si: Nma-m tafeenle ke tom naatosompogolaya. Na n cele-m latancenaa na iwaan ke naatosompogolaya mpogolaya.

2 Ilena Palaki la mpv, na pa naale pa laa latace na iwaan ke paa lonte nte to taa.

3 Na Palaam to Palaki si:

Səh tafeenle cene na ma hateli. Ntany: Tacaa ka lu ma to na i heeli-m nateli na ma telasi-n. Ilena i kpa tontonle to.

4 Tənya Tacaa lu i to, na Palaam to si: Ma nmawa tafeenle ke tom naatosompogolaya, na ma laa latace na iwaan ke paa tafeenle nte to to.

5 Ilena Tacaa huli Palaam ke tom nti i ka yagoti to. Na i tomi-i si: Məli Palaki kin.

6 Mpyog i məli Palaki na i waali nyoma pa col na pa səh tafeenle tona.

7 Kawəyaya nka Palaam mapa togo:

Mowapu wulav Palaki yaana-m

ilim telule pəh taa ke Silii,

si ma nyaasi iseyeli nyoma.

Na ma təh si Yakəv luvuy nyoma ke mpusi.

8 Ie isənaya maa təh si mpusi ke wei

Tacaa ta təh si mpusi to?

Yaa isənaya maa nyaasi yelaa

mpa i ta nyaasi to?

9 Pəh to ke ma wee, na ma loosiyi yelaa mpe.

Pulas to ke ma wee na ma nyənəxi-we.

Pa fayana pitimnaa lempa ke,

na pa təcəale wena to mpa.

10 Aweyele iseyeli samaa kallv?

Yaa i cekəna i luvuy nyoma nyovu?

Ma səla ma na siyisilaa mpe tə kpenti səm ke,

na pə la-m isu mpe.

11 Mpyule Palaki pəsa Palaam na piti si: Wetiyle n lapa-m mpv? Ma kəna-n ke si n təh si ma kolontunaa ke mpusi ilena nyaa məli na n kooliyi-weye kupantu na?

12 Ntəna Palaam cə si: Telasi ke si ma yagoti nti Tacaa to ma nəyo taa to.

Palaam koolee naale nyəna

13 Mpyule Palaki toma Palaam si: Kə na tə layasi timpi n ka na iseyeli nyoma tona to. Pə taya pulv, pəc tike ke n naaki. Tənya n ka təh si-m-weye mpusi.

14 Ilena i pona Palaam ke Pisika pəv luy tafenle, na i nma tafeenlenaa togo naatosompogolaya. Na i laa latace na iwaan ke paa tafeenle nte to to.

15 Na i to Palaki si: Səh tona na ma polo na ma na iso tə suli.

16 Ilena Tacaa to Palaam nəyo taa ke tom si i məli na i heeli Palaki.

17 Palaam təla wulav na i waali nyoma pa kin, ilena ilé i pəsi-i si: Wetiyle Tacaa heela-n?

18 Mpyog Palaam kraya kawəyaya si:

Sipə pəyalv Palaki kuli na n ke nkpan.

19 Iso tə ke yolv si i looliyi, yaa i layasi i kusəsutv.

Nti i suwa togo i laki tətetete.

²⁰ Tacaa koolina yɛlaa mpeɣe kɔpantɔ,
na mɔ́a tɛsɛɣi,

²¹ maa pɛsɛɣi na mɔ́ laɣasɩ pɔlɔ.

I we pa waali kɛ i ta na pa ɛsɛɣatɔ, yaa pa tasɛkɛle.

I kɛ pa wulav kɛ na pɔ́ wilitiyi-i na laɲhɔlɔmlɛ.

²² Inɩ i lɛsɛna-weɣe Icipiti taa
na tominɩ ɛsu taale nav.

²³ Tutu na pee pɔɔsɔɣu u lakɩ lɛɣɛli nyɔ́ma kɛ pɔlɔ.

Pɛ tɔɔ kɛ pa nyɛnɛɣi lɛɣɛli na pa tɔɲ sɩ:

Iɩ naaki mpi lɔɔ laɣa-we tɔ.

²⁴ Yɛlaa mpe pa we tɔɲ kɛ ɛsu tɔɣɔlaya

ɲka ka cɛlɛɣi ka tɔɣɔnaɣa,

na kɔ́ nyɔ́aki ka kukukɔm calɛm,

na pɛ́cɔ́ kɔ́ hɛntɛɣi tɔ.

²⁵ Ntɛna Palakɩ tɔ Palaam sɩ: Ye n kaa tɔɲsɩ-weɣe mpusi, ɩɛ taa kooli-weɣe
kɔpantɔ.

²⁶ Kɛlɛna Palaam sɩ: Anɩ ma tɛma-ɲ heeluyɔ sɩ nti Tacaa tɔɣu ma nɔɣɔ taa tɔɣɔ
ma yɔɣtɛɣi.

Palaam koolee tooso nyɛna

²⁷ M'pɔ́yɔ́ Palakɩ yaa palaam sɩ: Tɔ́ laɣasɩ lonte lɛntɛ. Ntanyɩ lɔɔ kɔ́ tisi na ɲ
tɔɲsɩ-m yɛlaa mpeɣe mpusi.

²⁸ ɩlɛna í kpaana-i Pɛyɔɔ pɔɣu tɔɔ timpi yɛlaa naaki wolaya tɛtu tɔ.

²⁹ Na Palaam tɔ Palakɩ sɩ: Nma-m tɛfɛɛnɛnɛnaa kɛ naatosompɔɣɔlaya, na ɲ caa-
m latɛɛnaa kɛ naatosompɔɣɔlaya na heenɩ kɛ mpɔ tɔtɔ.

³⁰ ɩlɛna Palakɩ la mpɔ na í laa latɛɛ na ɩwaav kɛ paa tɛfɛɛnɛ nte tɔ tɔɔ.

24

¹ M'pɔ́yɔ́ Palaam cɛkɛnaa sɩ Tacaa sɩwɔɣa sɩ i kooliyɩ lɛɣɛli nyɔ́ma kɛ kɔpantɔ.
ɩlɛ i ta tasa pɛɛkɔɣu sɩ i suliyɩ lɔɔ ɛsu i tu lakɩ tɔ. Ntɛna i kɛɛsɩ kpakpaa na wolaya
tɛtu tɔɔ.

² I kɔsa ɛɛ na í ná lɛɣɛli nyɔ́ma kɛ pa tɛsikile, ɩlɛna lɔɔ Feesuyɔ tii i tɔɔ.

³ Na í ma kawɔɣaya sɩ:

Pɛyɔɔ pɔɣalɔ Palaam mɔ́, ma kukpaalɛtu ntɔ.

Pɛ kula ma ɛɛ kɛ.

⁴ Ma nukɩ lɔɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ kɛ,

na mɔ́ paasɛɣɛna nti Toma tɛna tu hɔlɛɣi-m tɔ.

Ye ma sɛɛki-i i hɔlɛɣi-m i tɛɣi.

⁵ lɛɣɛli yɛlaa Yakɔpɔ lɔlɔɣɔ nyɔ́ma mɛ,

mɔ́ cɔka tewaya pɛ tu fɛi.

⁶ Pɛ caya kɛ ɛsu lɔɔɲ wei i kpenɩ tɔ,

yaa pɔɣɔ kɔteminɩ tɔɔ halɛm.

Yaa tunɩ kɔpaɲ wei Tacaa tuuwa pɔɣɔ nɔɣɔ tɔ.

⁷ Pɛ caya ɛsu lɔm sukuyɔ na pɛ watɛɣi tunɩ tɛɛ tɔ.

Pa wulav kɔ́ kɛlɩ Akakɩ na pa kawulaya tɛɛ tɔɲ.

⁸ lɔɔ lɛsɛna-weɣe Icipiti taa, na tominɩ ɛsu taale nav.

Na pɔ́ yɔ́kɛɣi pa kolontunaa mɔwa

na pɔ́ cɔtɛtɛɣi-weɣe nyɔ́mɔ́.

⁹ Pa lunɩɣi kɛ ɩlɛna pa hɛntɩ ɛsu tɔɣɔlasɩ.

Awe pɛsɛɣi na í kɔsɩ-we na tɔɲ?

Iseyeli, pə kooli kupantu ke nyá kupantu koollu.

Pə tən̄si mpusi ke nyá mpusi tən̄səlaa.

¹⁰ Tənaɣale pááná kpa Palakí na í kaləyi na í fiisiyi nin̄ na í tən̄ si: Ma kəna-ŋ ké si n̄ tən̄si ma kolontunaa ke mpusi. Təm tooso nyəm ntə n̄ kooliyi-wəyɛ kupantu.

¹¹ Polo n̄ kpe. Maa suwa si maa kusí nyá nyuyɔ ké. Ama Taca kisaa.

Palaam keesəyi isəna Iseyeli nyəma ka wɛɛ teu tɔ

¹² M̄póyó Palaam cəwa Palakí si: Aní maa tɛma nyá tillaa ke heeluyɔ si,

¹³ paa n̄ ká cɛɛ-m nyá kawulayɔ taa liyitee na wula tən̄a, pə fɛi si má kpɛsəna Taca. Nti tə tike í ká tɔ ma nəyɔ taa tɔyɔ maa yoyɔti.

¹⁴ Tɔ, nəənə maa məli ma yəlaa kin̄. Ilɛ kəɔ na má huli-ŋ mpi Iseyeli nyəma ká wakəli nyá yəlaa ke kuyaku nakəli tɔ.

¹⁵ Ntɛna í má kawəyayɔ si:

Peyɔ pəyalɔ Palaam má, ma kukpaalətu ntə.

Pə kula ma isɛ ké.

¹⁶ Ma nukí Iso nyá kuyoyɔtɔtɔ ké,
na má paasəyən̄a nti n̄ huləyi-m tɔ.

Ye ma sɛɛki-ŋ n̄ huləyi-m nyá təyi.

¹⁷ Ma loosiyi mpi pu tɛ na pə lá tɔ, na má nyənəyi-wi.

Isotulɔŋa ká lu Yakəpu luluyɔ taa.

Wulan ka lu Iseyeli taa

na í má Mowapu nyəma ləkpayasayɔ

na Sɛɛti luluyɔ nyəma nyɔɔŋ taa.

¹⁸ Iseyeli nyəma ká lɛɛki pa kolontunaa

Itəm nyəma tetu Seyii na pá pəsí akanaa.

¹⁹ Yakəpu luluyɔ nyəma kpila pa kolontunaa.

Pa kpiisiyi mpa pə kaasaa tɔyɔ pa acalɛ taa.

Palaam keesuyɔ ke Iseyeli kolontunaa ncaa təm

²⁰ M̄póyó Palaam nawa Amaleke nyəma, na í tɔ si:

Amaleke nyəma ke piitim səsəm ké.

Ama ncaale təkpaata ke paa tɛsəna.

²¹ I nawa Keni nyəma, ilɛna ɪ tɔ si:

Pə cəyana-mɛyɛ mə tetu taa ké isɪ

Tante pusuyuna kukpamuyɔ tɔ.

²² Paa na mpɔ kəkə ká niisina mə tɛcayale,

na Asilii nyəma náá kuu-mɛyɛ yomle.

²³ M̄póyó Palaam tasaa si:

Ye Iso tɔ nin̄, awe wɛɛna weesuyɔ?

²⁴ Sipili koten̄ ke Asilii ŋmakəllaa lukəna,

na pá wakəli-wɛ na pə kpɛŋna Hɛpɛ luluyɔ nyəma.

Ama pɛɛ pa tɛsəyən̄a ncaale tətɔyɔ.

²⁵ Palaam tɛma təmnaa mɛyɛ yoyɔtuyɔ ké, ilɛna í kpaya mpaav na í məli ɪ tetu taa, na Palakí náá məli ilɛ ɪ tɛ.

25

Iseyeli nyəma suv̄v̄ ke laatu taa

¹ M̄póyó Iseyeli nyəma caya Sitim na pá na Mowapu alaa pá suv̄v̄ yem yem lakasi taa.

² Na pɛɛ pá sɔsi-wɛyɛ tun̄ laav taa, na halí pá təkí pə tɔyən̄aya na pa lun̄iyi

³ tɔvɔ Paali ke Peyɔɔ pɔvɔ taa. Ilena Tacaa pǎáná náá huuna-wɛ.

⁴ Ntɛna Iso tɔ Moisi sɪ: Koti Iseɣeli nyɔvɔ nyóma tɛna, na ń pusi tasəkəle nyóma na tuŋ ke ma isɛntaa ke ilim taa, na pécó má kú ma pǎáná ke pa tɔɔ.

⁵ Mǔpóyó Moisi tɔma Iseɣeli huɔlɔaa sɪ: Paa wei í kú Peyɔɔ pɔvɔ taa tɔvɔ Paali luŋlɔaa mpe.

⁶ Waatu wei Moisi na lelɔaa pa kota Iso cokəle nənɔvɔ na pá wiiki, ɪle Iseɣeli tɔ nɔvɔɔ ɪ kɔna Matiyɔŋ alɔ ńtɛ pa isɛntaa tɛna, na í pona ɪ tɛ.

⁷ Mǔpóyó Ilaasaa pɔyalɔ kɔtɔlvɔ Pɛŋhasɪ wei ɪ ké Alɔŋ saali tɔ, ɪ kula samaa taa tɛna na í cɔ ŋmantaaya,

⁸ na í tɔŋ apalɔ na alɔ ɪnɪ pa waaləɣɪ cokəle taa, na í sɔ pa naale pa lotu taa ke ŋmantaaya na pá sí. Ilena yɔlvɔkɔsɔkɔ kɛɛli Iseɣeli nyóma tɔɔ.

⁹ ɪle sɛtaa tɛma iyisi hiu na liyiti (24.000) ke yoosuɣu.

¹⁰ Mɔvɔvɔle Tacaa tɔma Moisi sɪ:

¹¹ Ilaasaa pɔyalɔ kɔtɔlvɔ Pɛŋhasɪ wei ɪ ké Alɔŋ saali tɔ, ɪ kɛɛla ma pǎáná ke timpi ɪ sɛɛsa isələ ke Iseɣeli nyóma taa isɪ má tɔ. Pə tɔɔ ké ma ta kpiisi-wɛ.

¹² Mɔvɔ tɔ, heeli-ɪ sɪ, má na-ɪ tu pɛɛli hɛɛsɔvɔ nɔvɔ.

¹³ Na ká wɛɛ í na ɪ piya piya pa tɔɔ, na pá pəsi kɔtɔlaa ke tam. Mpi tɔ, ɪ sɛɛsa isələ na ma tɔmlɛ, na í husi Iseɣeli nyóma isayatu.

¹⁴ Iseɣeli tɔ wei na ɪ alɔ Matiyɔŋ tɔ pa kɔwa mɔvɔ tɔ, ɪ ka ké Salu pɔyalɔ Simili ké. Simiyɔŋ kpekəle taa nyɔvɔ tɔ nté.

¹⁵ Na pá yaakɪ ɪ alɔ sɪ Kosipi, na alɔ ɪnɪ ɪ caa sɪ Suuu. ɪle ɪ ka ké Matiyɔŋ lɔlvɔŋ payale nyɔvɔ tɔ ké.

¹⁶ Mǔpóyó Tacaa tɔma Moisi sɪ:

¹⁷ Tii Matiyɔŋ nyóma tɔɔ, na ń kpiisi-wɛ.

¹⁸ Pa pəsɔ mə kolontunaa ke. Mpi tɔ, pa tɔsa-mɛ na acilayatu ke Paali, na pa nyɔvɔ tɔ lelɔ pɛɛlɔ Kosipi tam taa. ɪnəɣɪ pa kɔwa yɔlvɔkɔsɔkɔ waatu taa.

26

Iseɣeli kpeka kɔkalvyo tɔm naale nyəm

¹ Waatu wei yɔlvɔkɔsɔkɔ ŋkɔ kɔ tɛɛwa, ɪlena Tacaa tɔ Alɔŋ pɔyalɔ kɔtɔlvɔ Ilaasaa sɪ:

² Kala Iseɣeli yɔlaa na pá kɛɛsɔna pa lɔlvɔŋ, ke pə kpayav apalaa mpa pa tala pusi hiu na pá mɔna yooɔ pote tɔ.

³ Mǔpóyó Moisi na Ilaasaa pa heela Iseɣeli nyóma ke Mowavɔ tetɛka taa ké Yaatanɪ nɔvɔ ke Yeliko isɛntaa

⁴ sɪ: Tacaa tɔwa Moisi sɪ í kala yɔlaa mpa pa tɛna pa wɛna pusi hiu na waali tɔ. Iseɣeli kpeka nna a luwa Icipiti taa tɔ a həla ntɔ:

⁵ Yakɔvɔ pɔyalɔ kancaalaya nyəŋ Lupɛŋ kpekəle, na ɪlé ɪ lɔlvɔvɔ nyóma nté Hanəki nyóma na Pula nyóma.

⁶ Na Həsəlɔŋ nyóma na Kaami nyóma.

⁷ Lupɛŋ kpekəle nyóma nté, na pa taa ké apalaa iyisi nɔle na tooso na nasətosɔ na nuɔnwɔa na hiu na naanwɔa (43.730).

⁸ Palu pɔyalɔ Iliyapi,

⁹ pɔyalɔ nté Nemuweli na Tatarɔŋ na Apilam. Na Tatarɔŋ na Apilam paa kɛna nyɔvɔ nyóma, ke samaa wei ɪ kula Moisi na Alɔŋ pa tɔɔ tɔ. Kolee waali nyóma nté mpe ɪnɪ. Waatu ɪnəɣɪ pɛle pa kula Tacaa tɔɔ.

¹⁰ M̄p̄oḡo tetu haa n̄oḡo na t̄e li-we na t̄e kp̄enna Kolee. K̄ok̄o nyaga lelaa na pa ise ke η̄m̄on̄ȳu na nule na naan̄owa (250). M̄p̄o un̄i p̄e h̄ola lelaa m̄pa p̄e kaasaa t̄oḡo l̄an̄ k̄e.

¹¹ Paa na m̄p̄o Kolee p̄əyalaa ta si.

¹² Simiȳon̄ kpek̄ale nȳoma l̄ol̄on̄ h̄ola nt̄o: Nemuw̄eli nȳoma, na Yam̄en̄ nȳoma, na Yak̄en̄ nȳoma,

¹³ na Sela nȳoma, na Sawuli nȳoma.

¹⁴ Pa taa apalaa w̄e ȳolaa iyisi hiu na naale na η̄m̄on̄ȳu (22.200).

¹⁵ Kat̄i kpek̄ale nȳoma l̄ol̄on̄ h̄ola nt̄o: Sefon̄ nȳoma na Haki nȳoma na Suni nȳoma,

¹⁶ na Osini nȳoma na Ili nȳoma

¹⁷ na Aloti nȳoma na Aleli nȳoma.

¹⁸ Pa taa apalaa w̄e ȳolaa iyisi nule na nas̄ale na nun̄owa (40.500).

¹⁹⁻²¹ Yuta kpek̄ale nȳoma l̄ol̄on̄ nt̄o: Sela nȳoma na Peles̄i nȳoma na Selai nȳoma. Peles̄i nȳoma nt̄e na Hes̄ol̄on̄ nȳoma na Hamuli nȳoma. Yuta p̄əyalaa naale Ili na On̄an̄ paa s̄əpa Kanaan̄ tetu taa.

²² Pa taa apalaa w̄e iyisi nutoso na naan̄owa na naatoso na nas̄ale na nun̄owa (76500).

²³ Isakaa kpek̄ale nȳoma l̄ol̄on̄ nt̄o: Tola nȳoma na Pufa nȳoma

²⁴ na Yepusi nȳoma na Similon̄ nȳoma.

²⁵ Na pa taa apalaa ke iyisi nutoso na liȳiti na η̄m̄on̄ȳu na nun̄owa (64300).

²⁶ Sapul̄on̄ kpek̄ale l̄ol̄on̄ nȳoma nt̄o: Sel̄eti nȳoma na Ulon̄ nȳoma na Yaleȳeli nȳoma.

²⁷ Na pele pa taa apalaa ke iyisi nutoso na nas̄ale na nun̄owa (60500).

²⁸ Manasee na If̄elayim̄ pa kpek̄a nȳoma nt̄e Yos̄eef̄o l̄ol̄on̄ nȳoma t̄əna.

²⁹ Manasee kpek̄ale nȳoma l̄ol̄on̄ nt̄o: Makii nȳoma na il̄e i p̄əyal̄o Kalaati nȳoma.

³⁰ Kalaati l̄ol̄on̄ nȳoma nt̄e na Yes̄ee nȳoma na Hel̄eki nȳoma

³¹ na As̄ol̄iȳeli nȳoma na Sekem nȳoma,

³² na Semita nȳoma, na Hef̄ee nȳoma.

³³ Hef̄ee p̄əyal̄o Selofati n̄a l̄ola al̄upiya tike k̄e. M̄p̄eyle Mala na Nowa na Hok̄ela na Milika na Tiisa.

³⁴ Na pa taa apalaa ke iyisi nule na naan̄owa na naale na nas̄otoso na nun̄owa (52700).

³⁵ If̄elayim̄ kpek̄ale l̄ol̄on̄ nȳoma nt̄o: Sutela nȳoma na Pek̄ee nȳoma na Tah̄an̄ nȳoma.

³⁶ Sutela p̄əyal̄o Il̄an̄ l̄ol̄ȳu nȳoma nt̄e il̄an̄ nȳoma.

³⁷ Pa taa apalaa w̄e iyisi hiu na naan̄owa na naale na nas̄ale na nun̄owa (32500). Yos̄eef̄o l̄ol̄ȳu nȳoma nt̄e kpek̄a an̄i a naale.

³⁸ Pencamee kpek̄ale l̄ol̄on̄ nȳoma nt̄o: Pela nȳoma, na Asep̄eli nȳoma na Ahilam nȳoma

³⁹ na Sufam nȳoma na Hufam nȳoma.

⁴⁰ Pela l̄ol̄ȳu nȳoma nt̄e na Aati nȳoma na Naaman̄ nȳoma.

⁴¹ Pa taa apalaa w̄e iyisi nule na kak̄pas̄i na nas̄otoso (45600).

⁴² Tan̄ kpek̄ale l̄ol̄ȳu nȳoma nt̄e Suham nȳoma.

⁴³ Pele pa taa apalaa w̄e iyisi nutoso na liȳiti na nas̄ale (64400).

⁴⁴ Asee kpek̄ale l̄ol̄ȳu nȳoma nt̄e: Im̄əna nȳoma na Isefi nȳoma na Peliya nȳoma.

⁴⁵ Peliya l̄ol̄ȳu nȳoma nt̄e na Hep̄ee nȳoma na Mal̄ək̄əȳeli nȳoma.

⁴⁶ Asee ka w̄ena p̄eelo na p̄a yaaki-i si Sela.

47 Pɛlɛ pa taa apalaa wɛ iyisi nɛlɛ na naanɔwa na tooso na nasɛlɛ (53400).
 48 Nɛfətali kpekɛlɛ lɔlɔvɔ nyɔma ntɛ: Yasiiyɛlɛ nyɔma na Kuni nyɔma
 49 na Yesɛɛ nyɔma na Sikɛm nyɔma.
 50 Pa taa apalaa ka wɛ iyisi nɛlɛ na kakpasɪ na nasɛlɛ (45400).
 51 Iseyɛlɛ apalaa tɛna mpa pa kalaa tɔ, pa kpɛnta iyisi nasɛtosɔ na kɔlɔmɔya na
 nasɛtosɔ na nunɔwa na hiu na naanɔwa (601730).

Tɛv talvɔv tɔm

52 Mɔrɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:
 53 Pɛ wɛɛ sɪ ɪ tala tɛv kɛ Iseyɛlɛ kpekɛ na pɔ kɛsɛna a samaa.
 54-56 Tɛtɛ kɛ paa tɔ na pɔ talɛna paa kpekɛlɛ ntyɛ tɔ tɛv. ɪɛna pɔ cɛla kpekɛ
 sɔsɔna kɛ tɛv sɔsɔntɔ na sɛkpɛna kɛ sɛkpetu.

Lɛfi nyɔma kokalvɔv naalɛ nyɔhkv

57 Lɛfi kpekɛlɛ taa lɔlɔv wei wei pa kalaa tɔyɔlɛ Kɛsɛnɔ nyɔma na Kehatɪ
 nyɔma na Melali nyɔma.
 58 Pa lɔlɔv taa sɛkpeɪ ntɛ Lipini nyɔma na Hɛpɔlɔn nyɔma na Malii nyɔma
 na Musi nyɔma na Kolee nyɔma. Amɛlam caa kɛlɛ Kehatɪ.
 59 Amɛlam kpayana Lɛfi pɛɛlɔ Yɔkɛpɛtɪ wei pa lɔla Icipiti tɔ. Na ɪlɛ ɪ lɔlɔ-ɪ Alɔn
 na Moisi na Malɔyam pa tooso.
 60 Alɔn piya ntɛ Natapɪ, na Apihu, na ɪlasaa, na ɪtamaa.
 61 Ama Tacaa kɔwa Natapɪ na Apihu kɛ waatɔ wei pa pona-ɪ kɔtaya tɔlatɛ tɔɔ
 kɛ tulaalɔ kpai nyɔh tɔ.
 62 Pa taa apalaa na alɔpiya mpa pa tala ɪsɔtɔnaa naalɛ tɔ pa wɛ iyisi hiu na
 tooso (23000). Pa taa kalɛna-wɛ na Iseyɛlɛ nyɔma lɛlaa. Mpi tɔ, pɛ fɛi sɪ pɔ talɛna-
 wɛyɛ tɛv.

Kokalvɔv kɔtɛkɛtɔ

63 ɪsɛna Moisi na kɔtɔlɔ ɪlasaa pa kala Iseyɛlɛ nyɔma kɛ Mowapɔ tɛtɛkɛlɛ taa kɛ
 Yaatanɪ nɔyɔ kɛ Yeliko ɪsɛntaa tɔyɔlɛ.
 64 Mpa Moisi na kɔtɔlɔ Alɔn paa kala tɔm kancaalaya nyɔm kɛ Holɛpɔ wɔlaya
 tɛv taa tɔ pa fɛi nɔnɔɔ nyɔma taa.
 65 Tacaa ka tɛma-wɛyɛ heeluyɔ sɪ pa tɛna paa sɪ wɔlaya tɛv taa. Yɛ pɛ taya
 Yɛfune pɔyalɔ Kalɛpɔ na Nunɔ pɔyalɔ Yosuwɛɛ pa tike kɛ pɛ kaasaa.

27

Mpa pɛ mvna pɔ tɔyɔ kpancoou tɔ

1 Mɔrɔyɔ Yosɛfɔ pɔyalɔ Manasɛɛ, na Manasɛɛ pɔyalɔ Makii, na Makii pɔyalɔ
 Kalaatɪ na Kalaatɪ pɔyalɔ Hɛfɛɛ, na Hɛfɛɛ pɔyalɔ Selɔfatɪ. Selɔfatɪ unɪ ɪ pɛɛlaa
 Mala na Nowa na Hɔkɛla na Milika na Tiisa pa polɛna
 2 Moisi na kɔtɔlɔ ɪlasaa na Iseyɛlɛ kɔpayalaa tɛna kin kɛ ɪsɔ cɔkɛlɛ nɔnɔyɔ na
 pɔ tɔ sɪ:
 3 Tɔ caa sɛpa wɔlaya tɛv taa kɛ ɪ ɪsayatɔ tɔɔ, ɪ ta yɛlɛ apalɔpɔyaya. Ama ɪ fɛi
 Kolee na ɪ waalɪ nyɔma mpa pa kɔla Tacaa tɔɔ kɛ wɔlaya tɛv taa tɔ pa taa.
 4 Mɔv tɔ, ɪ ha tɔ na tɔ caa yɛlaa kɛ tɛv. Pɔ taa kɔɔ na ɪ hɛtɛ saalɪ yɛm. Mpi tɔ,
 alɔpiya tike kɛ ɪ lɔlaa.
 5 Mɔrɔyɔ Moisi hɔla Tacaa kɛ pa kɔsɛlɛmɔtɔ ntɪ.
 6 Na ɪlɛ ɪ tɔ sɪ:
 7 Pɛɛlaa mɛpɛ pa kɔsɛlɛmɔtɔ wɛ tɛu. ɪ cɛlɛ-wɛyɛ pa caa tɛv kɛ ɪlɛ ɪ lɔlɔvɔ nyɔma
 nyɔntɔ kin.

⁸ Pə wɛɛ sɪ ɪ́ tɛləsɪ ɪsɛyɛli nyǎma sɪ ye alɔpiya tike kɛ yɔlɔ lɔlɔa na í sɪ, pá cɛlɛ-səyɪ ɪ kpancoou.

⁹ Ye ɪ fɛina alɔpəyaya, ɪlɛ pa cɛla ɪ kpancoou kɛ ɪ neu yaa ɪ taalɔ.

¹⁰ Yaa ye ɪ fɛina neu yaa taalɔ, ɪlɛ pa cɛla ɪ kpancoou kɛ ɪ caa taalɔ yaa ɪ neu.

¹¹ Yaa ye ɪ caa fɛina taalɔ yaa neu, ɪlɛ pa cɛla ɪ kpancoou kɛ ɪ lɔlɔyɔ nyǎma taa wei ɪ kɛla-ɪ kpɛtənav tɔ. Pə kɛ ɪsɛyɛli nyǎma kɛ kɔsəsutɔ kɛ ɪsu ma kɛɛsuyɔ-wɛ tɔ.

Yosuwee ɛɛtɔyɔ kɛ Moisi lonte

¹² Ḿpɔ́yó Tacaa tǎma Moisi sɪ: Kpa Apalim puyɔ tɔɔ na ɪ́ loosi tɛtɔ nti ma haaki ɪsɛyɛli nyǎma tɔ.

¹³ N ká na-tɪ yaa. Ama n ká sɪ teitei kɛ ɪsu nyá taalɔ Alɔɲ.

¹⁴ Pə taya pulɔ, í tá tǎki ma tǎm kɛ Sɪɲ wɔlaya tɛtɔ taa kɛ waatɔ wei samaa yookayana-m tɔ. Í tá fayasi-m na ma mpaa kɛ waatɔ wei í sɛləmɔyɔ lɔm tɔ. Yoou lɔm mpi pa yaana pa tɛ taa sɪ, Melipa kɛ Sɪɲ wɔlaya tɛtɔ taa kɛ Kateɛsɪ tɔ pə tǎm kɛ ɪ yǔyɔtəyɪ.

¹⁵ Ḿpuyɔle Moisi cɔwa Tacaa sɪ:

¹⁶ Hai, ɪsɔ Tacaa nyá wei n haaki weesuyɔ tɔ, kpa yɛlaa panɛ pa nyuyɔ tɔ,

¹⁷ wei ɪ ka pəsi na í paasəna-wɛyɛ paa waatɔ wei tɔ, na pá taa wɛɛ ɪsu kaləku ŋku kɔ laɲa tiikilu tɔ.

¹⁸ Ḿpuyɔle Tacaa tǎma Moisi sɪ: Nuɲ pəyalɔ Yosuwee kɛ yɔlɔ wei ɪ taa ma Feesuyɔ hayaa tɔyɔ. Yaa-ɪ na ɪ́ tɔ-ɪ tǎmlɛ nté.

¹⁹ Pona-ɪ kɔtɔlɔ ɪlasaa kɪɲ kɛ ɪsɛyɛli nyǎma tǎna ɪsɛntaa, na ɪ́ lapɪ-ɪ wei ɪ ka ɛɛtɔ nyá lonte taa tɔ.

²⁰ Pasa-ɪ nyá sɔsɔɔntɔ haɲɔlɔyɔ. ɪlɛna ɪsɛyɛli nyǎma nyana-ɪ.

²¹ Kɔtɔlɔ ɪlasaa ká pɛɛkəyǎna-ɪ Tacaa luyɔ nyǎntɔ na kɔtaya wontu nti pa yaa sɪ wulim na tumim^a tɔ. ɪlɛna ɪni na ɪsɛyɛli samaa pá tǎɲəyɪ-tɪ.

²² Ḿpɔ́yó Moisi muwa Tacaa tǎm, na í yaa Yosuwee kɛ kɔtɔlɔ ɪlasaa kɪɲ kɛ ɪsɛyɛli nyǎma tǎna ɪsɛntaa.

²³ Na Moisi tǎni nɪɲ kɛ Yosuwee tɔɔ, na í lapɪ-ɪ ɪ lonte taa ɛɛtɔlɔ ɪsu Tacaa kɛɛsuyɔ-ɪ tɔ.

28

Paa kuyaku ŋku kv nyǎntɔ

¹ Ḿpɔ́yó Tacaa tǎma Moisi sɪ:

² Tɛləsɪ ɪsɛyɛli nyǎma sɪ í paasəna na í wǎki-m tǔyɔɲaya kɔtasɪ nsi sɪ sɔɔsɔɲ ma caaki tǔyɔ pə waatɔnaa mpa ma suwa tɔ.

³ Paa ífɛmlɛ nte í ká la Tacaa mɔyɔ kɔtaya ŋka kǎkɔ lusa ka tǎna tǔyɔ. ɪlɛ pǎɲaya kɔlɔmɔyɔ ɪwɛɛsɪ nsi sɪ tiili ta caamɪ tǔyɔ í ká la-m kɔtaya ŋkɛ. Na pə wɛɛ ḿpɔ́yó tam tɔɔ.

⁴ Lɛɲka kɛ tananɲ, na lɛɲka kɛ taanaya.

⁵ Na pə sɔɔsəna mɔlɔm kiloona tooso, wei pa nuyutina Olifi nim liitili kɔlɔm na titite tɔ.

⁶ Kɔtaya ŋkɛyɛ í ká tɛma-m lapɔ kɛ Holɛpɔ puyɔ tɔɔ. Ka sɔɔsɔɲ kɛ ma caaki.

⁷ ɪlɛna í tǎni tananɲ kɔtaya ɪwəyaya tɔɔ kɛ sɔlɔm liitili kɔlɔm na titite, na í liisi pǎɛyɛ cɔkǎle taa.

⁸ ɪlɛna í la taanaya nyəɲka kɛ teitei ɪsu tananɲ tɛɛ nyəɲka. Sɔɔsɔɲ wei ma caaki tɔ ɪ kɔtaya ŋka kǎkɔ lusa ka tǎna tǔyɔlɛ.

^a 27:21 **wulim na tumim:** ɪsɔ kɔtaya wontu nti pa naakayana ɪ luyɔ nyǎntɔ tǔyɔ pa yaaki mpɔ.

Kuyaku kuhesuyu nyantu

⁹⁻¹⁰ Pəṇaya kulumaya iwēesi naale nsi sɪ tiili tá caamu tɔɔ ɪ ká la kɔtaya ŋkɛyɛ kuyaku kuhesuyu wule, na pə sulum na mulum kiloona naatoso, wei pa nuɣutina nim tɔ. Na pə sɔsəna paa kuyaku ŋku kɔ nyəŋka.

Isɔtu kuyaku kancaalaya nyəŋku nyantu

¹¹ Paa isɔtu wei ɪ kuyaku kancaalaya nyəŋku ŋku, ɪ ká la Tacaa kɛ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔɔ latəcɛnaa kufama naaleɛ, na iwaav kulumuyu, na pəṇaya kulumaya iwēesi naatosompɔɔlaya nsi sɪ tiili tá caamu tɔ.

¹² ɪ ká sɔsi paa latəcɛ wei ɪ tɔɔ kɛ mulum mpi pa nuɣutina nim tɔɔ kiloona pɔɔlayafɛi naanɔwa. Na kiloona naatoso kɛ paa iwaav ŋku kɔ tɔɔ.

¹³ Na kiloona toosoɔ paa iwəyaya ŋka ka tɔɔ. Kɔtaya ŋka ka sɔsɔŋ ma caaki tɔɔlɛ.

¹⁴ Paa latəcɛ wei ɪ tɔɔ kɛ sulum liitilinaa tooso, na paa iwaav ŋku kɔ tɔɔ kɛ sulum liitilinaa naale, na paa iwəyaya ŋka ka tɔɔ kɛ liitili kulum na titite. Kɔtasi nsi ɪ ká la paa pəṇaya ŋkaya isɔtu kancaalaya kuyɛɛŋ taa tɔɔlɛ.

¹⁵ ɪlɛna ɪ lá pəŋtuluyɔ kɛ isayatu husuyɔ kɔtaya. Na pə sɔsəna paa kuyaku ŋku kɔ kɔtaya na pə sulum.

Tɛɛv acima nyantu

¹⁶ Mɔ́yú Tacaa tasaa sɪ: Paa pəṇaya kufalaya ŋka ka isɔtu kancaalaya nyəŋ, kuyɛɛŋ naanɔwa na liyiti wule ɪ ká tɔɔ Tɛɛv acima na ma hɛtɛ taa.

¹⁷ ɪlɛna isɔtu kulum inɪ ɪ kuyɛɛŋ naanɔwa na kakpasɪ wule ɪ tɔɔ kukusum fɛi kakalasi acima kɛ kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya.

¹⁸ Acima anɪ a kuyaku kancaalaya nyəŋku wule, Isɔ sɛɛtu kɛ ɪ ká koti. ɪ kaa la tɔmlɛ natɔli.

¹⁹ ɪ ká la kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔɔ tɔla wɛna a tiili tá caamu tɔ. Isu latəcɛnaa kufama naale, na iwaav na pəṇaya kulumaya iwēesi kɛ naatosompɔɔlaya.

²⁰ ɪ ká tɛni paa kpəntɛ nte tɔ tɔɔ kɛ kɔtaya mulum mpi pa nuɣutina nim tɔ, paa latəcɛ kufalɔ wei ɪ tɔɔ kɛ kiloona pɔɔlayafɛi naanɔwa, na kiloona tooso kɛ paa iwaav ŋku kɔ tɔɔ.

²¹ Na ɪ tɛni paa iwəyaya ŋka ka tɔɔ kɛ kiloona tooso.

²² ɪlɛna ɪ lá pəŋtuluyɔ kɛ isayatu husuyɔ kɔtaya. Na kɔtulɔ la-mɛyɛ pə kɔtaya.

²³ Kɔtasi nsi sɪ tɛna sɪ sɔsəyɛna paa tanaŋ ŋku kɔ nyəŋsi tɔɔ.

²⁴ Acima kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya tɛcu kɛ maa nu paa kuyaku ŋku kɔ tɔɔɔna na sulum na kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔ ka sɔsɔŋ.

²⁵ Ma sɛɛtu tike kɛ ɪ ká koti kuyaku naatosompɔɔlaya nyəŋku ŋku kɔ wule. ɪ kaa la tɔmlɛ natɔli.

Kɔmtv acima nyantu

²⁶ Mɔ́yú Moisi tɔma sɪ: Pə takɪ kɔmtv acima wule, ɪlɛna ɪ kɔna Tacaa kɛ tɔɔɔna kufalaya kɔtasi. ɪ sɛɛtu tike kɛ ɪ ká koti kuyaku ŋku kɔ wule. ɪ kaa la tɔmlɛ natɔli.

²⁷ ɪ ká la Tacaa kɛ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna na ɪ caaki ka sɔsɔŋ tɔɔ latəcɛnaa kufama naale, na iwaav na pəṇaya kulumaya iwēesi naatosompɔɔlaya.

²⁸⁻²⁹ Na ɪ tɛni paa kɔtaya ŋka ka tɔɔ kɛ tɔɔɔna kɔtaya, isɪ paa isɔtu wei ɪ kuyaku kancaalaya nyəŋku nyəŋka.

³⁰ ɪlɛna ɪ lá pəŋtuluyɔ kɛ kɔtaya, na pá la-mɛyɛ isayatu husuyɔ kɔtaya.

³¹ Kotası sәне sı tənaya í səsəyi paa kuyaku ηku ku nyəŋka təə, na pə təyənaya, na pə sulum. Pə wεε sı təla nna a tiili tá caamu təyó í lakı kotası.

29

Kawilitası kuyaku nyəntu

¹ Mpyóy Moisi təma sı: Tacaa sεεtu tike ke í ká koti isətu naatosompəyolaya nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. Í kaa la təmlə natəli. Na pu la-mεye kawilitası acıma.

² İlena í lá Tacaa ke kotası nsi kəkə lusa sı tənə tə, sı səsəŋ nyənsı ke təla wena a tiili tá caamu tə. İsu latəce kufalv kulum, na iwaav kulumyuv, na pənaya kulumaya iweesi ke naatosompəyolaya.

³ İ ká səsı paa kpənte nte tə təə kə kotaya mulum mpi pa nuɣutina nim tə. Paa latəce kufalv wei í təə kə kiloona pəyolayafəi naanəwa, na iwaav təə kə kiloona naatosə.

⁴ Na í tənı paa iwəyaya ŋka ka təə kə kiloona naatosə.

⁵ Na í lá Tacaa ke pəŋtuluyv ke isayatu husuyv kotaya, na pá la-mεye pə kotaya.

⁶ İ ká səsı kotası sәне sı tənaya paa kuyaku ηku ku kotası nsi kəkə lusa sı tənə tə. Na paa isətu wei í kuyaku kancaalaya nyəŋku nyənsı na pə sulum na pə təyənaya nyənsı təə, İsu Tacaa ka suw tə. Kotaya ŋka kəkə lusa ka tənə na Tacaa caaki ka səsəŋ təyələ.

İsayatv husuyv kuyaku səsəw nyəntu

⁷ Mpyóy Moisi tasaa sı: İsə sεεtu tike ke í ká koti isətu naatosompəyolaya nyəŋ kuyaku naanəwa nyəŋku wule, na nəhəkutv. Təmlə natəli tə fəi lapv.

⁸ Na í lá kotaya ŋka kəkə lusa ka tənə na ká wena səsəŋ təyó təla wena a tiili tá caamu tə. İsu latəce kufalv na iwaav na pənaya kulumaya iweesi naatosompəyolaya.

⁹⁻¹⁰ Na í tənı paa kotaya ŋka ka təə kə təyənaya nyəŋka. İsu paa isətu wei í kuyaku kancaalaya nyəŋku nyəŋka.

¹¹ İlena í lá pəŋtuluyv ke isayatu husuyv kotaya. Na í səsı ləŋku ke isayatu husuyv kuyaku səsəŋku nyəŋka. Na pə kaası paa kuyaku ηku ku kəkə nyənsı na pə təyənaya na pə sulum.

Coka acıma nyəntu

¹² Mpyóy Moisi tasaa sı: İsə sεεtu tike ke í ká koti isətu naatosompəyolaya nyəŋ kuyaku naanəwa na kakpası nyəŋku wule. Təmlə natəli tə fəi lapv. Na í təyó Tacaa acıma ke kuyəŋ naatosompəyolaya.

¹³ İlena í lapı-təla wena pə ta caamu təyó kotaya ŋka kəkə lusa ka tənə na ka wε səsəŋ təyó kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. İsu latəcenaa kufama naanəwa na tooso, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesi ke naanəwa na liyiti.

¹⁴⁻¹⁵ Na í tənı paa kotaya ŋka ka təə kə təyənaya nyəŋka.

¹⁶ İlena í lá pəŋtuluyv ke isayatu husuyv nyəŋka. Na pə səsəna paa kuyaku ηku ku kəkə nyənsı na pə təyənaya na pə sulum.

¹⁷⁻³⁴ Pə kpayav kuyaku naale nyəŋku na pə polo naatosompəyolaya nyəŋku tə. İ ká la paa kuyaku ηku ku kotaya ke təla wena a tiili tá caamu təyó. Na pə səsəna pə təyənaya na pə sulum. Mpi í ká la kotası ke kuyaku naale nyəŋku təyələ, latəcenaa naanəwa na naale, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesi ke naanəwa na liyiti, na pəŋtuluyv kulumyuv.

Kuyaku tooso nyəŋku wule ke latəcenaa naanəwa na kulum, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesi ke naanəwa na liyiti na pəŋtuluyv kulumyuv. Kuyaku

liyiti nyɛŋku wule ke latɛɛnɛa naanɔwa, na iwaan naale, na pɛnaya kulumaya iweesi ke naanɔwa na liyiti, na pɛntulɔyɔ kulumɔyɔ. Kuyaku kakpasɩ nyɛŋku wule ke latɛɛnɛa pɔɔlayafɛi naanɔwa, na iwaan naale, na pɛnaya kulumaya iweesi ke naanɔwa na liyiti, na pɛntulɔyɔ kulumɔyɔ. Kuyaku naatoso nyɛŋku wule ke latɛɛnɛa pɛlefɛi naanɔwa, na iwaan naale, na pɛnaya kulumaya iweesi ke naanɔwa na liyiti, na pɛntulɔyɔ kulumɔyɔ. Kuyaku naatosompɔɔlaya nyɛŋku ke latɛɛnɛa naatosompɔɔlaya, na iwaan naale, na pɛnaya kulumaya iweesi ke naanɔwa na liyiti, na pɛntulɔyɔ kulumɔyɔ.

³⁵ Acima sɔsɔna ke ɪ ká koti na ɪ tɔɔ kuyaku pɛlefɛi naanɔwa nyɛŋku wule. Tɛmlɛ natɛli tɛ fɛi lapɔ.

³⁶ ɪ ká la Tacaa ke kɔtaya sɔsɔɔɔ nyɛŋka ke latɛɛ, na iwaan, na pɛnaya kulumaya iweesi ke naatosompɔɔlaya. Pɛ fɛi sɩ tɔla anɩ a tiili ɪ caamɩ.

³⁷ Na ɪ tɛni paa tɛtɛ nte tɛ tɔ kɛ kɔtaya tɔɔnaya, na pɛ sulum mpi pa lakɛna tam tɔ.

³⁸ Na ɪ la tɔtɔɔ ɪsɔyɛtɔ husɔyɔ kɔtaya na ɪ sɔsɩ pɛ tɛnaya paa kuyaku ŋku ku kɔkɔ kɔtasɩ tɔɔ, na pɛ tɔɔnaya na pɛ sulum.

³⁹ Kɔtasɩ nsi pɛ wɛɛ sɩ ɪ sɔsɩ kɔkɔ na tɔɔnaya na sulum na ciikuyɔ na luyɔ kulumɔyɔ pɛ nyɛnsɩ tɔɔ kɛ Tacaa acima kuyaku wule tɔɔlɛ.

30

¹ Mpɔyɔ Moisi telɛsa ɪsɛyɛli nyɛma ke tɛ tɛna nti Tacaa tɔ-ɪ tɔ.

Nɔɔsɩ suw tɔɔ kɔsɛsɩtu

² Pɛ waali kɛ ɪ tasa kpekɛ nyɛɔɔ nyɛma ke telɛsɔyɔ ke Tacaa kuyɔɔtɔtɔ lɛntɛnaa tɔtɔ sɩ:

³ Ye yulɔ su nɔɔ sɩ ɪ lakɩ Tacaa ke kɔtaya. Yaa ɪ kisiyi pulɔpɔyɔ ɪsɔ tɔɔ. Pɛ fɛi sɩ ɪ sɛkɩ pɛ lapɔ. Pɛ wɛɛ sɩ ɪ la pɛ tɛna mpi pɛ luna ɪ nɔɔ tɔ.

⁴ Ye ɪsɩ pɛɛlɔ wɛ ɪ caa tɔyaya taa, na ɪ su ɪ nɔɔ ke ɪsɔ ɪsɛntaa sɩ, ɪ ká la pulɔ,

⁵ na cɛɛ nɩ, na ɪ tá kisina-ɪ. Pɛ wɛɛ kɛ sɩ ɪ tɛɛ teitɛi ɪsɩ ɪ suw tɔ.

⁶ Ama ye ɪ kisina-ɪ kuyaku ŋkuyɔ kpakpaa, ɪlɛ ɪ yelɛ pɛ tɔm. Tacaa kaa pɔɔsɩ-ɪ. Mpi tɔ, ɪ caa kisina-ɪ.

⁷ Ye ɪsɩ pɛɛlɔ hulina nɔɔ suw na pɛcɔ ɪ saa.

⁸ ɪlɛna ɪ paalɔ nu-tɩ na ɪ tá kisina-ɪ pɛ wɛɛ sɩ ɪ la ɪsɩ ɪ suw tɔ.

⁹ Ama ye ɪ kisina-ɪ kuyaku ŋkuyɔ kpakpaa, ɪlɛ ɪ yelɛ pɛ tɔm. Tacaa kaa pɔɔsɩ-ɪ.

¹⁰ Ye ɪsɩ alɔ leelu, yaa wei na ɪ paalɔ pa yawa tɔ, ɪ su nɔɔ. Pɛ wɛɛ sɩ ɪ la-keɛɛ.

¹¹ Mpɔ tɔ, ye ɪsɩ alɔ wei ɪ wɛna paalɔ tɔ ɪ su nɔɔ sɩ ɪ ká la pulɔ,

¹² na ɪ paalɔ tá kisina-ɪ. ɪsɩ ɪ lapa ɪsɛna ɪ suwa tɔ.

¹³ Ye ɪ paalɔ kisina-ɪ kuyaku ŋkuyɔ kpakpaa, ɪlɛ ɪ yelɛ pɛ tɔm. Tacaa kaa pɔɔsɩ-ɪ. Mpi tɔ, apalɔ kisina-ɪ.

¹⁴ Mpɔ tɔ, ye ɪsɩ alɔ caa ɪ su nɔɔ sɩ ɪ lakɩ pulɔpɔ, ɪ paalɔ wɛna mpaav sɩ ɪ tisina-ɪ, yaa ɪ kisina-ɪ.

¹⁵ Ama ye ɪ nuwa na ɪ tá kisina-ɪ kuyaku ŋkuyɔ kpakpaa. ɪlɛ ɪ hulɛna ɪ sum ntɛ sɩ ɪ tisaa.

¹⁶ Ama ye waali waali kɛ ɪ lanɛ ta heɛna ɪ alɔ sɩ ɪ taa la ɪsɩ ɪ suwa tɔ. ɪlɛ Tacaa kaa pɔɔsɩ alɔ, ɪ paalɔ nyɔyɔ taa kɛ pɩ mɛli.

¹⁷ Kɔsɛsɩtu nti Tacaa suwa alaa na pɛɛlaa pa nɔɔsɩ suw tɔm taa tɔɔlɛ.

31

Matiyaɔ nyɛma yoonav ke pa ɪsɔyɛtɔ tɔɔ

¹ Mpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɩ:

² Polo na í hɔ Matiyar nyéma nkpannyu ke isayatu nti pa lapa Iseyeli nyéma tɔ tɔ. Pɛ waali kɛ n ká kpe nyá nyéma cɔɔ.

³ Mpuvɔle Moisi tɔma samaa si: Mɛ taa lɛlaa í suu pa yoou wontu na pá polo na pa yooa Matiyar nyéma, na pá lɛeti-we isu Tacaa suw tɔ.

⁴ Mpu tɔ, í lɛsi paa kpekale nte tɔ taa kɛ yoolaa iyaya (1000).

⁵ Mpuvɔle pa lɛsa paa Iseyeli kpekale nte tɔ taa kɛ yoolaa iyaya (1000). Ilena pɛ kpenti iyisi naanɔwa na naale (12000).

⁶ Na pá tilina pa tɛnaya yooou. Ilena kɔtɔlv Ilasaa pɔyalv Pɛnhasi kpɛnna Iɔ wontu na tutuuy wei paa hɔli na pá caali yooou tɔ.

⁷ Mpuvɔle pa tii Matiyar nyéma tɛtu tɔ, isu Tacaa ka heeluyu Moisi na í tɛlɛsi-we tɔ, na pá kpiisi apalaa tɛna.

⁸ Pa kɔwa tɔtɔy Matiyar awulaa kakpasí: Ifi, na Lekem, na Suuu, na Huuu, na Lepa, na pɛ kpɛnna Peyɔ pɔyalv Palaam.

⁹ Na pá kpa salɛka ke pa alaa, na pa piya, na pá kuu pa tɔla na pa kalɛkɛh na pa wɛnɔv tɛna.

¹⁰ Na pá sɔ pa acalɛɛ na pa cacakɛh ke kɔkɔ.

¹¹ Mpuvɔle pa tɛna wontu na yɛlaa na tɔla nna pa kuuwa tɔ.

¹² Ilena pá pona pɛ tɛnaya pa tɛsikile ke Mowavɔ tɛtɛkale taa, ke Yaatanɔ pɔyɔ nɔyɔ, ke Yeliko isɛntaa. Na pá hɔli Moisi na kɔtɔlv Ilasaa na Iseyeli kpekale tɛna.

¹³ Mpuvɔle Moisi na Ilasaa, na Iseyeli nyɔyɔ nyéma lɛlaa pa luwa tɛsikile na pá suli-we.

¹⁴ Tɛnayaɛ Moisi mu pááná na yoolaa nyɔɔh nyéma. Isu iyisi iyaya (1000) nyɔɔh nyéma, na nuɔɔwa (100) nyɔɔh nyéma mpa pa luna yooou tɔ.

¹⁵ Na í pɔɔsi-we si: Pepe tɔ kɛ í tá kú alaa?

¹⁶ Pɔyɛle í nyéma teu si, Matiyar alaa mpɛyɛ Palaam puɔusaa, na pá sɔsi Iseyeli nyéma ke isayatu sɔsɔɔntu taa, na pá wakɛlɛna Tacaa ke Peyɔ tɔm taa. Mpu pɛ kɔnna yulukɔsɔku ke Iɔ yɛlaa tɔ.

¹⁷ Pɛ tɔ tɔ, í kú apalɔpiya na alaa mpa pa tɛma saav tɔ.

¹⁸ Ye í nɔkaa, ílɛ í su mɛ tɔyɔ yomaa ke pɛɛlaa mpa pa ta nyɛnta apalaa tɔ.

¹⁹ Pɛ kaasa mɛ taa mpa pa kɔwa yɛlaa, yaa pa tokina sɛtaa tɔ, paa cayɔ tɛsikile waalɔyɔ kuyɛɛh naatosompɔyɔlaya kɛ. Ilena pá la asilima kɛɛlvɔ kɔtaya ke kuyaku tooso nyɛnkɔ wule. Na pɛ kpɛhna pa yomaa mpa pa su pa ti tɔ.

²⁰ Na pá la asilima kɛɛlvɔ kɔtaya tɔtɔy wontu kususuutu na tɔnɔh nyɛntu, na pɔh hɔntu nyɛntu, yaa nti pa saaka taasi tɔ.

²¹ Pɛ waali kɛ kɔtɔlv Ilasaa tɔma apalaa mpa pa pola yooou tɔ si kɔsɛsuto nti Tacaa tɛɛsa Moisi tɔyɛle si:

²²⁻²³ Pɛ kpayaɔv wontu nti tu nyaki kɔkɔ tɔ, isu wɔla na liyitee nyɛyɛtu, na nyɛyɛlvɔ kɔsɛmɔyɔ, na nyɛyɛlvɔ mayamaya, na nyɛyɛtu lɛnti. Na wontu nti tɔ yɔkɔyɔ, isu somtu tɔ. Í ká nyaali-ti na kɔkɔ kɛ na í lii-tɔyɔ kɔtaya lum taa. Ye kɔkɔ kɔnyayatu, ílɛ í lii tɛɛyɛ kɔtaya lum taa tike.

²⁴ Ye í cɔta mɛ wontu ke kuyaku naatosompɔyɔlaya wule, ílɛ mɛ asilima kɛɛlaa kɛle. Í suv tɛsikile taa.

Yooou taa wontu kukukuutu talvyv

²⁵ Mpuvɔle Tacaa tɔma Moisi si:

²⁶ Nyana Ilasaa, na Iseyeli nyɔɔh nyéma, í kala pɛ tɛna mpi í kpawa yooou taa tɔ. Pɛ kpayaɔv yɛlaa na pɛ tɔla tɔ.

²⁷ Ilena í tala pɛ taa kɛ calɔ. Yooou potaa ke hɔyɔlvɔyɔ, na lɛlaa ke lɛhkv.

²⁸ Na í læsi yoolaa nyəm tɔɔ ké mpi pə ké ma tətɔɔlɛ tɔɔ yulɔ kulum ke yɔlaa nasɛle na nunɔwa (500) tɔɔ, na tɔla ke mpɔ tɔtɔ.

²⁹ Na í cɛla kɔtɔlɔ ɪlasaa.

³⁰ Ye pə kaasa ɪseɣɛɪ nyɛma lɛlaa nyəm, ɪlɛ í læsi mpi pə wɛɛ si, pɛlɛ pá læsi tɔɔ yɔlaa nɪlɛ na naanɔwa tɔɔ ké yulɔ kulum. Na tɔla ke mpɔ tɔtɔ, na í cɛla pə tənaya Lefii nyɛma mpa pa paasəɣəna ɪsɔ cɔkɛle tɔ.

³¹ Mɔ́pɔ́y Moisi na ɪlasaa pa lapa teitei ɪsu Tacaa heeluyɔ-wɛ tɔ.

³² Tɔla wɛna pa kuuwa kolontunaa té tɔ, a kaasa heɛn na pɛ́ŋ ke iyisi nasɛtoso na nutoso na naanɔwa na kakpasɪ (675000)

³³ na naaŋ ke iyisi nutoso na naanɔwa na naale (72000)

³⁴ na kpaŋasɪ ke iyisi nutoso na kulum (61000)

³⁵ na pɛlaa mpa pa ta nyɛnta apalaa tɔɔ iyisi hiu na naanɔwa na naale (32000).

³⁶ Heɛn na pɛ́ŋ wei pa cɛla yoolaa tɔ, ɪ kpɛnta iyisi ɲmɔnɔyɔ nunɔwa na hiu na naanɔwa na naatosompɔɔlaya na nasɛle nunɔwa (337500).

³⁷ Na pá læsi Tacaa nyəna ke nasɛtoso na nutoso na naanɔwa na kakpasɪ (675).

³⁸ Naaŋ ke iyisi hiu na naanɔwa na naatoso (36000) na Tacaa nyəŋ ke nutoso na naanɔwa na naale.

³⁹ Kpaŋasɪ ke iyisi hiu na naanɔwa na nasɛle nunɔwa (30500). Tacaa nyənsi ke nutoso na kulum.

⁴⁰ Yɔlaa ke iyisi naanɔwa na naatoso (16000). Tacaa nyɛma ke hiu na naanɔwa na naale.

⁴¹ Mɔ́pɔ́y Moisi cɛla ɪsɔ nyəm ke kɔtɔlɔ ɪlasaa, ɪsu Tacaa ka heeluyɔ-ɪ tɔ.

⁴²⁻⁴³ Mpi pa cɛla ɪseɣɛɪ nyɛma lɛlaa tɔ, pə na yoolaa nyəm pə kulum ké. Heɛn na pɛ́ŋ ka wɛ iyisi ɲmɔnɔyɔ na nunɔwa na hiu na naanɔwa na naatosompɔɔlaya na nasɛle na nunɔwa (337500).

⁴⁴ Naaŋ ke iyisi hiu na naanɔwa na naatoso (36000).

⁴⁵ Kpaŋasɪ ke iyisi hiu na naanɔwa na nasɛle na nunɔwa (30500),

⁴⁶ na pɛlaa ke iyisi naanɔwa na naatoso (16000).

⁴⁷ Mɔ́pɔ́y Moisi læsa pɛlaa tɔɔ ké yulɔ kulum ke nɪlɛ na naanɔwa tɔɔ, na tɔla ke mpɔ tɔtɔ, ɪsu Tacaa ka heeluyɔ-ɪ tɔ, na í cɛla Lefii nyɛma mpa pa paasayana ɪsɔ cɔkɛle tɔ.

Luyɔ kulumɔyɔ kɔhaaŋ

⁴⁸ Mɔ́pɔ́y yoolaa iyisi iyayɔ (1000) nyɔɔŋ nyɛma, na nunɔwa (100) nyɔɔŋ nyɛma, pa kota Moisi kɪŋ,

⁴⁹ na pá heeli-ɪ si: Tɛ kala yoolaa sɛkpema, pa wɛ pa nɔɔ taa, nɔɔlɔ ta la asaala.

⁵⁰ Pə tɔɔ ké tɛ kɔŋna Tacaa ke kɔhaaŋ ke wɔla alukpalisi, na pə kpasɪ, na kukuwee, na ɲkpanyapɛlasɪ, na lutɔ, nti tɛ hikaa tɔ si pə husi ta ɪsayatɔ.

⁵¹ ɪlɛna Moisi na kɔtɔlɔ ɪlasaa pá mɔ wɔla wontu nti pa kɔnaa tɔ.

⁵² Wontu nti yoolaa mpe pa kɔnaa tɔ, tɛ kpɛnta kiloona na nunɔwa na nutoso na naanɔwa.

⁵³ Pə kaasa yoolaa sɛkpema, ɪlɛna paa wei í sɪna ɪ tɔɔ wontu nti ɪ kuuwa tɔ.

⁵⁴ Mɔ́pɔ́y Moisi na ɪlasaa pa su wɔla wontu nti yoolaa hawa tɔɔ ɪsɔ cɔkɛle taa si, Tacaa í taa sɔɔ ɪseɣɛɪ nyɛma tɔɔ.

32

Kpeka tooso cɔyale ke Yaatanɪ ɪlim tɔlɔlɛ tɔɔ

¹ Lupɛŋ na Katɪ pə yɔlaa ka wɛna kalɛkɛŋ sɔsɔŋ ke tuutuuma ké. ɪlɛna pá cɛkɛna si Yasɛ tɛtɔ hɔɔlɔyɔ, na Kalaatɪ tɛtɔ ka mɔna tɔla tɔɔ.

² Pə tɔ́ kɛ pa polaa na pá mayana Moisi na kɔ́tɔ́lɔ́ ɪlasaa na kpeka nyɔ́ɔɔ nyɔ́ma na pá heeli-wɛ si:

³ Atalɔ́tɪ, na Tipɔ́ɔ, na Yasɛɛ, na Nimla, na Hɛsɔ́pɔ́ɔ, na ɪlale, na Sepam, na Nepo, na Peyɔ́ɔ pə acalɛɛ kɛ

⁴ Tacaa sɛna ɪsɛyɛli nyɔ́ma na pá mu tɛtɔ́ nti tɔ́, tɔ́ nyɔ́ma kɛ. Tɛtɔ́ nti tɔ́ muna tɔ́la tɔ́tɔ́le. Pɛ́cɔ́ tá mayamaya tɔ́ wɛna kalɛkɛɔ.

⁵ ɪlena pá sɛlɛmɪ Moisi si ɪ ha-wɛyɛ tɛtɔ́ nti. ɪ taa tɛsɛna-wɛyɛ Yaatanɪ waali tɔ́.

⁶ Mpuɔ́yɛ Moisi pɔ́ɔsa-wɛ si: ɪsɛnayalɛ mpɔ́? Mə tɛtɔ́naa ná puki yoou nté na mu caya cɛnɛ tɔ́pamm na?

⁷ Ye mu cayaɔna cɛnɛ pu yɔ́ɔli pɛlɛ pa apalɔ́tɔ, pa kaa polo tɛtɔ́ nti Tacaa ha-wɛ tɔ́ tɔ́ taa.

⁸ Yaasi kolɔ́m ɪnɔ́yɪ mə caanaa tɛma lapɔ́ kɛ waatɔ́ wei ma kusa-wɛyɛ Kateesi-Paaneya si, pá polo pa fɛɔ Kanaanɔ tɛtɔ́ tɔ́.

⁹ Pa pola ɪsɛkɔ́li tɛtɛkɛle taa na pá cɔ́ɔ-tɛ, na pá mɛli. ɪlena pá yɔ́ɔli ɪsɛyɛli nyɔ́ma apalɔ́tɔ si, pá taa suu tɛtɔ́ nti Tacaa ka ha-mɛyɛ hatoo lɔɔ tɔ́ tɔ́ taa.

¹⁰ Halɪ Tacaa mu pááná kɛ kuyaku ŋku na ɪ tuu si:

¹¹ Mə tɛna mpa ɪ lu ɪcipiti na ɪ wɛna pusɪ hiu na waali tɔ́, ɪ kaa na tɛtɔ́ nti ma suwa si ma haaki Apɛlaham na ɪsaaka na Yakɔ́pɔ tɔ́. Mpi tɔ́, ɪ tá nuna-m teu.

¹² Ye pə taɔa Kenasi lulɔ́yɔ tɔ́ Yefune pɔ́yalɔ Kalɛpɔ, na Nunɔ pɔ́yalɔ Yosuwɛɛ pa tike paa suuna. Pə taɔa pulɔ, mpe ɪnɪ pa nuna-m teu kɛ.

¹³ Pə tɔ́ kɛ Tacaa mu pááná na ɪsɛyɛli nyɔ́ma na pá tɔ́yɔ pusɪ nɪlɛ tɛcu kɛ wulaya tɛtɔ́ taa. Halɛna mpa ɪnɪ ɪsɔ́ taa kpana mpɔ́ tɔ́, pá saali yem kɛ tɛna.

¹⁴ ɪlena asayaa mɛ, ɪ caa si ɪ tɔ́ɔ mə caanaa ɪkpate na ɪ kusɪ Tacaa pááná kɛ mə tɔ́.

¹⁵ Ye Lupɛɔ na Katɪ nyɔ́ma mɛ, ɪ tá nuna Tacaa, ɪlɛ ɪ yeki kɛ na mə kuyɛɛɔ taɔali wulaya tɛtɔ́ taa. ɪlɛ ɪ wakɛla ɪsɛyɛli nyɔ́ma nté.

¹⁶ Mpuɔ́yɛ apalaa mpe pa kpɛtɛna Moisi na pá tɔ́ si: Aaɪ yoo, tu ŋmá tá kalɛkɛɔ kɛ tɛcayalɛ, na tá tɛsi nyɔ́ma kɛ koloosi acalɛɛ.

¹⁷ ɪlena tá yɛlaa cɔ́ɔsi tɛna. Tɛtɔ́ nyɔ́ma ɪ taa pɛsi-wɛ. Pə waali ɪlena tɛ cɔ́ tá yoou wontu tɛcɔ́ na tɛ tɛ tɛ tɛtɔ́naa kɛ nɔ́yɔ na tɛ pona-wɛyɛ tɛtɔ́ nti pa ha-wɛ tɔ́ tɔ́ taa.

¹⁸ Paa ɪsɛyɛli tɔ́ wei ɪ ká caya ɪ tɛtɔ́ tɔ́ kɛ na pɛ́cɔ́ tɔ́ mɛli tá tɛ.

¹⁹ Ye tɔ́ hika tɛtɔ́ na pɔ́yɔ na cɛnɛ tɔ́, pá taa tasa-tuyɔ tɛtɔ́ hav na pɔ́yɔ na waali tɔ́.

²⁰ Ntɛna Moisi si: Ye ɪ tɔ́ka ɪsu ɪ yɔ́ɔtuyɔ tɔ́, na ɪ suu mə yoou wontu, na ɪ tɛsi Yaatanɪ na ɪ polo mə kolontunaa tɔ́, na Tacaa tɔ́-wɛyɛ mə nɪɔ taa,

²¹⁻²² ɪlɛ tɛtɔ́ tɛna pɛsi mə nyɛntɔ. Waatɔ́ ɪnɪ Tacaa yaa mə tɛtɔ́naa taa kaa kpana-mɛ. Pɛyɛle ɪsɔ́ ká yelina-mɛyɛ mə tɛtɔ́ tɛnɛ na pɔ́yɔ na cɛnɛ tɔ́.

²³ Ama ye ɪ tá lá mpɔ́, ɪ ká pɛntɛna Tacaa, na pə mɛli mə nyɔ́ɔɔ taa.

²⁴ Pə wɛ teu, ɪ ŋmá mə nyɔ́ma kɛ tɛsi na mə tɔ́la tɛtɛkɛle. Ama ɪ taa sɔ́ nti ma yɔ́ɔtɔ́ na má su tɔ́yɔ tɔ́kuyɔ kɛ.

²⁵ Mpuɔ́yɛ Lupɛɔ na Katɪ pə nyɔ́ma cɔ́wa Moisi si: Tu la ɪsu n suu tɔ́.

²⁶ Tu yɛle tá alaa na tá piya na tá kalɛkɛɔ kɛ Kalaatɪ acalɛɛ taa,

²⁷ na tɛ kpayá tá wontu na tɛ polo Tacaa yoou, ɪsu n yɔ́ɔtuyɔ tɔ́.

²⁸ Mpuɔ́yɔ Moisi heela pa tɔ́m kɛ kɔ́tɔ́lɔ́ ɪlasaa, na Nunɔ pɔ́yalɔ Yosuwɛɛ, na ɪsɛyɛli kpeka nyɔ́ɔɔ nyɔ́ma.

²⁹ ɪlena ɪ tɔ́-wɛ si: Ye Katɪ na Lupɛɔ nyɔ́ma kpayá yoou wontu, na mə na-wɛ ɪ tɛsi mə kolontunaa waali, ɪsu Tacaa yɔ́ɔtuyɔ tɔ́, na ɪ kɛli-wɛ, ɪlɛ mu cɛlɛ-wɛyɛ Kalaatɪ tɛtɔ́.

³⁰ Ama ye pa kisa mpɔ́ ɪlɛ Kanaanɔ tɛtɔ́ kɛ mə tɛna ɪ ká tala.

³¹ Ǿpɔ́yó Katɪ na Lupɛɲ pə nyéma tasa yəɣəɬuyɔ sɪ: Tu la nti Tacaa heela-tu tɔ.
³² Tu kpaya tá wontu na té polo Tacaa yooɔ, na pá cɛɛ-tuyɔ tá tɛtu na Yaatanɪ na cəɲɛ tɔɔ.

³³ Ǿpɔ́yó Moisi cɛla Katɪ na Lupɛɲ pa kpekə na Yosɛɛɸɔ pəyalɔ Manasee nyəntɛ həɣəɬuyɔ kɛ Amolii wulaw Sihoɲ, na Pasaɲ nyəɲ Oki pa tɛtu na pa acalɛɛ.

³⁴ Ǿpɔ́yó Katɪ nyéma ɲmawa koloosi kɛ Tipɔɲ na Atalɔti na Alowɛɛ

³⁵ na Atəlɔti-Sofaɲ na Yasɛɛ na Yokpaha

³⁶ na Pɛti-Nimla na Pɛti-Halaɲ pə acalɛɛ. Na pá ɲmá tətəɣɔ pa tɔla tətəkəɛ.

³⁷ ɪɛna Lupɛɲ nyéma ɲma Hɛsəpɔɲ na ɪlale na Kiliyatayim

³⁸ na Nepo na Paali-Meyɔɲ na Sipəma na pá ha-yɛɣɛ həla.

³⁹ Ǿpɔ́yó Manasee pəyalɔ Makii nyéma ná yooɔna Kalaati nyéma, na pá tɔɣɔɪ Amolii nyéma na pá caya.

⁴⁰ Pə tɔɔ kɛ Moisi ná yelina-wɛɣɛ-tɪ.

⁴¹ ɪɛna Manasee pəyalɔ Yayii nyéma náá ɛɛkɪ Amolii nyéma acalɛɛ ɪenna, na pá ha-yɛ sɪ Yayii acalɛɛ.

⁴² Pə waali kɛ Nopa ná ɛɛka Kena ɪcatɛ na pəcɔɔɔ nyəna, na í ha-yɛɣɛ ɪ hətɛ sɪ Nopa.

33

Isəna Iseyeli nyéma tɔma pa Icipiti luv waali tɔ

¹ Waatu wei Moisi na Alɔɲ pa ləsa Iseyeli nyéma kɛ caasɪ caasɪ tɔ, ɪsəna pa tɔma tɔɣɔɔ:

² Tacaa ka heela Moisi kɛ sɪ ɲmaa timpi timpi í səɲaa tɔ, halɪ lona anɪ a həla ntɔ.

³ Pənaya ɪsɔtu kancaalaya nyəɲ kuyaku naanɔwa na kakpasɪ wule, kɛ Iseyeli nyéma kula Tɛɛɪ acima tɛɪ kofemuɣu kɛ Lamsɛsɪ na pá tɛkɪ Icipiti nyéma ɪsɛntaa təkaa sɪ, pə cɛpa-wɛ.

⁴ Na pɛɛ pá tɔɲa pa kancaalaya piya mpa Tacaa kɔwa tɔɣɔ pim. ɪ lapa ɲpɔ́yó sɪ pa nyɪ sɪ ɪ kəla pa tuɲ kɛ tɔɲ.

⁵ Pa kula Lamsɛsɪ, ɪɛna pá siki Sukɔti.

⁶ Pa kula Sukɔti, ɪɛna pá siki ɪtam kɛ wɔlaya tɛtu nɔɣɔ tɔɔ.

⁷ Pa kula ɪtam, ɪɛna pá polo Pi-Hahilotɪ kɛ Paali-Sɛɸɔɲ ɪsɛntaa, na pá siki Mikitɔɔli pətɛɛ.

⁸ Pa kula Mikitɔɔli, ɪɛna pá tɛsɪ tɛɲku na pá suɔ wɔlaya tɛtu na pá tɔ kuyɛɛɲ toosoɣo ɪtam wɔlaya tɛtu taa, na pá tala Mala.

⁹ Mala kɛ pa kulaa, na pá polo ɪliim, timpi hila naanɔwa na naale, na paanɲ nutoso na naanɔwa ka wɛɛ tɔ na pá siki.

¹⁰ Pa kula ɪliim, ɪɛna pá siki tɛɲku kɔsɛɛm nɔɣɔ.

¹¹ Pa kula tɛɲku nɔɣɔ, ɪɛna pá siki Siɲ wɔlaya tɛtu taa.

¹² Pa kula wɔlaya tɛtu taa, ɪɛna pá siki Tɔfəka.

¹³ Pa kula Tɔfəka, ɪɛna pá siki Alusi.

¹⁴ Pa kula Alusi, ɪɛna pá siki Leftim timpi pa laɲa lɔm kɔnyɔnyɔɔm tɔ.

¹⁵ Pa kula Leftim, ɪɛna pá siki Holɛɸɔ wɔlaya tɛtu taa.

¹⁶ Pa kula Holɛɸɔ, ɪɛna pá siki Kipɔlotɪ-Taafa.

¹⁷ Pa kula Kipɔlotɪ-Taafa, ɪɛna pá siki Hasɛɔlotɪ.

¹⁸ Pa kula Hasɛɔlotɪ, ɪɛna pá siki Litima.

¹⁹ Pa kula Litima, ɪɛna pá siki Limɔɲ-Pɛɛsɪ.

²⁰ Pa kula Limɔɲ-Pɛɛsɪ, ɪɛna pá siki Lipina.

²¹ Pa kula Lipina, ɪɛna pá siki Lisa.

- 22 Pa kula Lisa, uena pa siki Kehalata.
 23 Pa kula Kehalata, uena pa siki Sefee puyv.
 24 Pa kula Sefee puyv, uena pa siki Halata.
 25 Pa kula Halata, uena pa siki Makelo.
 26 Pa kula Makelo, uena pa siki Tahati.
 27 Pa kula Tahati, uena pa siki Tela.
 28 Pa kula Tela, uena pa siki Mitika.
 29 Pa kula Mitika, uena pa siki Hasemona.
 30 Pa kula Hasemona, uena pa siki Moseloti.
 31 Pa kula Moseloti, uena pa siki Pene-Yakan.
 32 Pa kula Pene-Yakan, uena pa siki Hoo-Kitakat.
 33 Pa kula Hoo-Kitakat, uena pa siki Yotapata.
 34 Pa kula Yotapata, uena pa siki Apelona.
 35 Pa kula Apelona, uena pa siki Isiyon-Kepee.
 36 Pa kula Isiyon-Kepee, uena pa siki Kateesi ke Sin wlaya tetu taa.
 37 Pa kula Kateesi, uena pa siki Hoo puyv, ke Itom tetu tonja too.
 38-39 Mpyu Tacaa yelaa na kotulu Alon kpa Hoo puyv taa. Uena i si tanaa isotu kakpasu nyen kuyaku kancaalaya nyenku wule, ke i panaa nunowa na hiu na tooso (123) nyenka taa. Pa Icipiti taa luw panaa nule nyenka nte.
 40 Waatu inayi Kanaan wuluwei pa yaa si, Ala na i ka we ilim tulu mpoten too to, i nuwa Iseyeli nyoma tate.
 41 Iseyeli nyoma kula Hoo puyv uena pa siki Salomona.
 42 Pa kula Salomona, uena pa siki Punon.
 43 Pa kula Punon, uena pa siki Opoti.
 44 Pa kula Opoti, uena pa siki Ye-Apalim ke Mowapu tonja too.
 45 Pa kula Ye-Apalim, uena pa siki Tipon-Kati.
 46 Pa kula Tipon-Kati, uena pa siki Alamon-Tipelatayim sentaa.
 47 Pa kula Alamon-Tipelatayim, uena pa siki Apalim pulasi taa ke Nepo puyv sentaa.
 48 Pa kula Apalim pulasi, uena pa siki Mowapu teteke taa ke Yaatanu kin ke Yeliko sentaa.
 49 Tanaya pa sika pa coka ke Peti-Yesimoti na Apeeli-Sitim pa heku taa.
Nti Tacaa Suwa Kanaan tetu talvyu too to
 50 Mpyu Tacaa towa Moisi ke Mowapu teteke taa ke Yaatanu pyo nyo ke Yeliko sentaa si:
 51 Telasi Iseyeli nyoma si ye i tesa Yaatanu na i suv Kanaan nyoma tetu taa.
 52 Pa we si i toyonu tetu nyoma tona na i yoki pee yaa nyayatu leeseh wei i laaki to, na pa taktolenaa.
 53 Na i leeki pa tetu nti na i caya. Mpi to, ma ha-meye tahi.
 54 Tete ke i ka to na i talona tetu ntayi ma kpeka na ma lulon, na i keesana ma payale.
 55 Pa we si i toyonu tetu nyoma tanaa. Tofa kukaasaa melahe ma kolontunaa ke na pa naasayi-me, isu sawa ke isapee taa, na nyoma tampa ke ma kankomah taa.
 56 Ie meye maa lana, isu maa suw si maa la-me to.

- ¹ Ǻpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi si:
² Telɛsi Iseyeli nyɔma si, waatu wei í ká sɔv Kanaan tetu nti ma haaki-me tɔ tɔ taa tɔ, tɔ toosi nté
³ Sin wɔlaya tetu na Itam nyantu na pɛtɛɛ tɔɔ. Na ká kpaya tenku kusɛpɔ,
⁴ na ká mɛlɛna pɛɛsi pulasi tontonle pɛtɛɛ tɔɔ. Ilena ká polo Sin, na ká tiina Katɛsi-Paaneya pɛtɛɛ tɔɔ. Na ká mɛli Hasaa-Ataa na Asɛmɔɔ.
⁵ Na ká kɛɛ na ká yoosina Icipiti lɔɔv, na ká lu Metitelandee tenku.
⁶ Ilim tɔtɔle tɔɔ tonja nté Metitelandee tenku inɛ.
⁷ Ilim tɔlɔle mpɛtɛɔ tɔɔ nyɛnka nté tenku kolum inɛ, na Hoo pɔyɔ pɛ hekɔ taa.
⁸ Ilena ká lu Lepo-Hamati na Seta,
⁹ na ká polo Sifɛlɔɔ, na ká lu Hasaa-Inaɔ.
¹⁰ Ilim tɔlɔle tɔɔ nyɛnka nté pɛ kpayaɔ Hasaa-Inaɔ na Sefam tetu hɔyɔlɔyɔ tɔɔ.
¹¹ Ilena ká mɛlɛna Lipɛla kɛ Ayinɔ ilim tɔlɔle tɔɔ, na ká tɛɛ poolun na ká polo ka yoosina Kenasaletɛ kɔtenɔ,
¹² na ká polo ka lu Yaatanɛ lɔɔɔ, na tenku kusɛpɔ. Mɛ tetu tɛnasɛ nté.
¹³ Ǻpɔyɔ Moisi telɛsa tɔ tɛnaya Iseyeli nyɔma na í tasa-wɛyɛ heeluyɔ si: Tetɔnaa mpa Tacaa tɔma si í tɔ tɛtɛ na í tala Iseyeli kpeka pɔyɔlayafɛi naanɔwɔ na hɔyɔlɔyɔ tɔyɔle.
¹⁴⁻¹⁵ Mpi tɔ, Lɔpɛɔ na Katɛ pa lɔlɔyɔ nyɔma na Manasee kpekɔle hɔyɔlɔyɔ lɛnko ná tɛma pɛlɛ pa nyantu hikuyɔ kɛ Yeliko isɛntaa kɛ Yaatanɛ waali na ilim tɔlɔle tɔɔ.

Tɛtu tallaa nyɔɔɔ nyɔma hɛla

- ¹⁶ Ǻpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi si:
¹⁷ Kɔtulɔ Ilasaa na Nunɔ pɔyalɔ Yosuwɛɛ paa paasɛna tetu talɔyɔ.
¹⁸ Pá kpa paa kpekɔle nte tɔ taa kɛ nyɔyɔ tɔ wei í ká paasɛna-wɛ tɔ.
¹⁹ Mpa mpa paa kpa mpɔ tɔ pa hɛla ntɔ: Yuta kpekɔle taa nyɔɔ nté Yefune pɔyalɔ Kalepɔ.
²⁰ Simiyɔɔ nyɔntɛ taa nyɔɔ nté Amihuti pɔyalɔ Semuwɛli.
²¹ Pɛncamɛɛ nyɔntɛ taa nyɔɔ nté Kisilonɔ pɔyalɔ Ilitati.
²² Taaɔ nyɔntɛ taa nyɔɔ nté Yokili pɔyalɔ Puki.
²³ Yosɛɛfɔ pɔyalɔ Manasee nyɔntɛ taa nyɔɔ nté Ifoti pɔyalɔ Hanɔyɛli.
²⁴ Yosɛɛfɔ pɔyalɔ naale nyɔɔ Ifɛlayim nyɔntɛ taa nyɔɔ nté Sifitanɔ pɔyalɔ Kemuwɛli.
²⁵ Sapulɔɔ nyɔntɛ taa nyɔɔ nté Paanakɛ pɔyalɔ Ilisafanɔ.
²⁶ Isakaa kpekɔle taa nyɔɔ nté Asaɔ pɔyalɔ Palɔtɔyɛli.
²⁷ Asɛɛ nyɔntɛ taa nyɔɔ nté Selomiti pɔyalɔ Ahihuti.
²⁸ Nɛfatɛli nyɔntɛ taa nyɔɔ nté Amihuti pɔyalɔ Pɛtayɛli.
²⁹ Mpa Tacaa lɛsaɔ si pá tala Kanaan tetu kɛ Iseyeli kpeka nyɔma tɔyɔle.

35

Lefii nyɔma acalɛɛ

- ¹ Ǻpɔyɔ Tacaa yɔyɔta Moisi kɛ Mowapu tɛtɛkɔle taa, kɛ Yaatanɛ pɔyɔ nɔyɔ kɛ Yeliko isɛntaa si:
²⁻³ Tɔ Iseyeli nyɔma si pá cɛla Lefii nyɔma kɛ acalɛɛ nna pa lɛsa pa tetɔnaa taa tɔ, na pɛ nɔnɔkila. Na pá caya acalɛɛ taa na pá tiikiyi pa tɔla kɛ halɛmnaa taa.
⁴⁻⁵ Isɛna í ká mayasi nɔnɔkila anɛ a waɔ tɔyɔlɔ: Pɛ sunaɔ ɛcatɛ koloosi na pá pukina ilim tɔlɔle tɔɔ tɔyɔ mɛɛtɛlɛnaa nasɔlɛ na nunɔwa (500), na ilim tɔtɔle tɔɔ kɛ mpɔ. Pɛ mpɛtɛɔ na pɛ ntɔyɔɔ tɔ tɔtɔyɔ mpɔ. Ilena í mayasi paa hɔyɔlɔyɔ nku

ku tɔɔ ké mɛɛtələnaa ɪyaya (1000) ɪyaya (1000) ke tɔm ɪyiti na pɛ cɔɔ ɪcate na pɛ ta.

⁶ Na pɛ cɛla Lefii nyɔma ke acalɛɛ naatoso. A taa ké ye pɛ yɔkəna yulu na í ku ɪ tɔyɔntɛle í ká tu kpɔluyɔ. Na pɛ sɔɔsi acalɛɛ nɛle na naale tɔtɔ.

⁷ Pɛ kpɛnta acalɛɛ pɛlefeɪ naanɔwa na pɛ nɔnɔkila.

⁸ Paa kpekəle nte tu ha Lefii nyɔma ké na pɛ kɛsəna tɛ tɛtu tɔɔɔ.

Yulɔkɔlɛ kpɔluyɔ tɔtɔle acalɛɛ

⁹ Mɔpɔyɔ Tacaɔ tɔma Moisi sɪ:

¹⁰ Tɛlɛsɪ ɪsɛyɛli nyɔma sɪ, ye í tɛsa Yaatanɪ na í sɔv Kanaɔɔ tɛtu taa,

¹¹ ɪlɛ í lɛsɪ acalɛɛ wɛna í ká la yulɔkɔlɛ mpa pɛ yɔkənaɔ tɔ pa kpɔluyɔ tɔtɔle tɔ.

¹² Na pɛle pa yɔlɛɪ í taa lɛɛtɪ-wɛ na pɛ tá huɔta pa tɔm.

¹³ Acalɛɛ naatoso ke í ká lɛsɪ.

¹⁴ Tooso na Yaatanɪ ɪlim tɛlɛle tɔɔ, na tooso ke Kanaɔɔ tɛtu taa.

¹⁵ Ye ɪsɛyɛli tu yaa cayaɔ ke pɛ yɔkənaɔ na í kú yulu, ɪlɛ pɔntu se na í polo a taa natɛli tɛ taa, na í tó kpɔluyɔ.

¹⁶⁻¹⁸ Ye nɔyɔlu mapa ɪ tɔyɔntɛle ke nyɔyɔluyɔ yaa kpátɔyɔ, yaa ɪ yaya-ɪ pɛle na í sɪ. ɪ ké yulɔkɔlu ké, pɛ wɛɛ sɪ pá ku-ɪ.

¹⁹ Sɛtu yulu sɪyisiyi ká pɛɛkəna kulu na í lɛɛtɪ-ɪ.

²⁰⁻²¹ Ye kulu ka tɔkəna-ɪ na natɛli ke í taa, yaa pa wɛna tɔma na koluɔa, ɪlɛna í mapɪ-ɪ nɔkumle, yaa í tusi-ɪ, yaa í yaya-ɪ pulɔ na í sɪ. ɪ ké yulɔkɔlu ké, pɛ wɛɛ sɪ lɛɛtɔlu í hika-ɪ í ku-ɪ.

²²⁻²³ Ntanyɪ pɛ yɔkəyɔna yulu na í tusi lɛlu, yaa pɛle, yaa pulɔ fiti ɪ nin taa na pɛ yaya-ɪ. Pɛcɔ pa taa yoo, yaa í tɔka-ɪ na í taa.

²⁴ ɪlɛ huɔlɛɪ ka tɔɔ pɛ kɔsɛsɛtu ké, na pɛ huɔ pa tɔm nti.

²⁵ Na pɛ kenti kulu tɔɔ na pɛ mɛɔna-ɪ ɪ kpɔluyɔ tɔtɔle, na í saali tɔna.

Halɛna kɔtulu sɔsɔ wɛi ɪ lakɪ tɔmlɛ ke waatu ɪni tɔ ɪ sɛm.

²⁶ Ama ye ɪ luwa ɪcate nte tɛ taa na í tɛsɪ tɔ tɔɔa

²⁷ na lɛɛtɔlu hiki-ɪ, í nɔkaa ɪ kuyɔ-ɪ ké na í tɔm ta sɪ.

²⁸ Pɛ nyuyɔ nte sɪ kulu ɪ caya kpɔluyɔ tɔtɔle tɔna, halɛna kɔtulu sɔsɔ sɛm. Pɛle pɛ waali ké í pɛsɛɔɪ na í lu na í mɛli ɪ tɛ.

²⁹ Paa lɛyɛ í wɛɛ, yaasi ɪnɔyɪ mɛna mɛ piya piya í ká tɔkɪ.

³⁰ ɪ kaa mu yulu kulɔm aseeta na í kɔna yulɔkɔlu tɔm. Pɛ wɛɛ sɪ pá tala naale.

³¹ Pɛ fɛi sɪ í mu kɔhav na í yɛle yulɔkɔlu ke kuyɔ. Pɛ wɛɛ sɪ í ku-ɪ ké.

³² Pɛ fɛi tɔtɔ sɪ í mu kɔhav na í tó yulɔkɔlu ke kpɔluyɔ tɔtɔle na kɔtulu sɔsɔ sɪ, ɪlɛna í mɛlɛna-ɪ ɪ tɛ.

³³ Yulɔkɔle pilisiyi tɛtu ké. ɪlɛ pɛ fɛi sɪ í pilisi tɛtu nti tɛ taa í wɛɛ tɔ. Ye yulu kɔwa ɪ tɔyɔntɛle, pɛ wɛɛ sɪ pá kú ɪnɔyɪ na pɛcɔ pɛ kpiisi pɛ asilima.

³⁴ Pɛ fɛi sɪ í pilisi mɛ tɛtu. Mpi tɔ, Tacaɔ má, ma wɛ mɛ hɛku ké.

36

Pɛɛlɛɪ mpa pa tɔkɪ pa nyɔma kpancoou tɔ pa tɔm

¹ Mɔpɔyɔ Yosɛfu pɛyalɔ Manasee, na Manasee pɛyalɔ Makii, na Makii pɛyalɔ Kalaati lɔluyɔ nyɔɔɔ nyɔma pola Moisi na ɪsɛyɛli kpekə nyɔɔɔ nyɔma kin

² na pɛ tɔ sɪ: Waatu wɛi Tacaɔ tɔwa Moisi sɪ í tɔ tɛtɛ na í tala ɪsɛyɛli nyɔma ke tɛtu tɔ, ɪ suwa tɔtɔ sɪ, í cɛla tá tɛtu Selofatɪ tɛtu ke í pɛɛlɛɪ.

³ Ama ye pa saawa kpekəle lentɛ taa, pa tɛtu pasɛɔɪ tá kpekəle nyɔntu tɔɔ ké na pɛ sɔɔsi lentɛ tɔɔ.

⁴ Na pɛ kɔma na pɛ tala cɛpu pɛnaya, pa nyɔntu lu tɔkpataa ké tá kpekəle tɔɔ na pɛ sɔɔsi pa nyɔntɛ kɔfatɛ tɔɔ.

⁵ Mpɔyɔle Tacaa heela Moisi si: Teləsi Iseɣeli nyóma si Yosεεfu lɔlɔyɔ nyóma wena tampana.

⁶ Ye pa sɔla wei pa saa-i. Ama pu wεε pa kpekəle taa tú ké.

⁷⁻⁹ Uε paa kpekəle nte tə tetɔ ká caya tə təcayale, tə kaa sɔsɔ lεnte nyəntɔ tɔɔ. Mpɔ tɔtɔyɔ ye kpekəle natəli tə alɔ nɔyɔlɔ ɪ wena tetɔ pə wεε si ɪ saa ɪ caa kpekəle lɔlɔyɔ tɔ ké.

¹⁰⁻¹¹ Mpóyó Selofatɪ pεelaa Mala na Tiisa na Hokəla na Milika na Nowa pa saawa pa caa taalɔnaa pəyalaa kε pa kpekəle taa, ɪsi Tacaa ka kεεsɔyɔ Moisi tɔ.

¹² Yosεεfu pəyalɔ Manasee lɔlɔyɔ nyóma nté. Uena pa tetɔnaa nti pa hikaa tɔ tá saali pa caa kpekəle taa.

¹³ Kiɪɲ na kusəsutɔ nti Tacaa teləsɔ Iseɣeli nyóma, na Moisi nɔyɔ kε Mowapu tɛtɛkəle taa, ké Yaatanɪ nɔyɔ kε Yeliko ɪsentaa tɔyɔle.

KUSƏSUTU LƏLƏYÜ TAKƏLAYA Kutəlutə

Takəlaya kanə ka taa ké Moisi ləla kusəsutənaa mpa İso ka təwa İseyeli nyəma ke luw takəlaya taa tə. Ka taa tətə we təmnaa mpa Moisi heela İseyeli nyəma tə. İ təsa-we sı İso səla-weye səsəm. Haləna í na-we pá pəeli nəyo ke wulaya tətə taa, na í kenti pa tə. İ hula-we tətə sı İso tike nté İso, nəyolə í fəi tətə, í ká səli-í ké na luyə koluməyü, na mə ləsaşa sū-ı təmamam, na mə toma təna (6:4-5).

İsəna pa faya Kusəsuto Leləyü takəlaya tə:

Moisi faaci kancaalaya nyəh, titite 1:1-4:43

Moisi faaci naale nyəh, titite 4:44-28:68

Moisi faaci tooso nyəh, titite 28:69-30:20

Yosuwee lətəyü ke Moisi lonte, titite 31

Moisi kawəyaya, titite 32

Moisi koola İseyeli nyəma tənaya kəpantu, titite 33

Moisi səm təm, titite 34

MOISI KUYƏYƏTUTU KANCAALAYA NYƏNTU

¹ Təmnaa mpa mpa Moisi heela İseyeli yəlaa tənaya wulaya tətə taa, na pəcə pá təsəyü Yaatanı pəyo ke Sufi isəntaa, na Palan na Tofeli na Lapan na Hasaləti na Ti-Saharı pa həku taa təyölə.

² Pa luw Holəp^a na pá kpayə İtəm puyü mpaav tə, kuyeyə naanəwa na koluməyü ke pa lapa, haləna Katəsi-Paanəya.

³ Pa İcipiti luw pənaya nule nyəhka, isətu naanəwa na kolum nyəh kuyaku kancaalaya nyəhku taa ké Moisi heela İseyeli nyəma ke nti Tacaa ka tu-ı sı í tələsi-we tə.

⁴ Waatu wei í yoowa na í kəli Amolii nyəma wuləw Sihon wei í ka we Həsəpən ıcatə taa tə, na Pasan nyəh Oki wei í təkaya kawulaya ke Asetaloti na İtəlei pa acaləe tə tə.

⁵ Saa wei pa we Mowapü tətə taa, na pá ta təsəta Yaatanı pəyo təyo Moisi caala kusəsuto tənə tə təm ke səyəsuyü sı:

İso ha İseyeli nyəma ke nəyo sı pá tē

⁶ Waatu wei tu we Holəpü puyü kin təna təyo Tacaa yəyətə sı, tə taanə tənə təcəm.

⁷ Pə tə tə, tə kpesi na tə polo pulası həyölən taa timpi Amolii nyəma wəe tə. Na pə cəlo Kanaan nyəma tətənaa taa ké pə kpayəw Yaatanı kacəka, na pulası həyöləyü, na tətəkəle, na Nekefi, na tenku Metitəlanee imaləw ke Kanaan nyəma tətə taa tə. Na Lipan, haləna pəyo səsəya İfəlati.

⁸ İ nawaa, mə nin taa ké ma tū tətə tənə. Mpü tə, í polo na í mü-ti. Tacaa ka yəyətəna tuunəw ké sı í ká ha-təyi mə caanaa Apələham na İsaaka na Yakəpü, na pəle pa ləlyü nyəma tənaya pa waali.

Moisi kpav ke hvəlaa

⁹ Mpyü Moisi təma sı: Maa heela-məye Holəpü puyü kin sı maa pəsəyi na má paasəna-məye ma tike.

¹⁰ Mpi tə, Tacaa mə İso lapaya na í huki, na sanə taa í we payalə isü isətolənası.

^a 1:2 Holəp: Holəpü na Sinayi hətə kolumtəle ke.

11 Mə caanaa İso Tacaa í yele na í səsosi hukuýu ke təm iyaya (1000). Na í koolimeye kəpantə isı í ka suw nəyo tə.

12 İsanaya maa pəsi ma tike na má səyəli mə səyəla na mə wahalanaa na mə yoon?

13 İ ləsi mə kpeka taa ké ləmayasəe nyəma na mpa pa nyəma yaasi na pa həte yaawa tə, na má kpa-wəye mə nyuy nyəma.

14 Hali í cə-m sı ma kumayasətu nti tə wə teu.

15 Məpəyü ma kpa mpe inı pa taa ləmayasəe nyəma mpa pa həla yaawa təyo yəlaa iyaya (1000) nyuy nyəma, na nuuwa (100) nyuy nyəma, na nile na naanuwa nyuy nyəma, na naanuwa nyuy nyəma. Na má kpa mpa pə kaasaa tə pa taa ké paa kpekəle nte tə akewenaa.

16 İlena má tú mə təm huulaa sı ye təm mayana mə tətunaa ke pa taa pa tike, yaa mə na cəalaa, í welisi tə taa ké teu na í təy isəna tampana səyaa tə, na í hu-ti.

17 İ taa fayası yəlaa ke mə huulenaa taa. Paa tonɔtə paa konyəntə, pə wəe sı í nuna-wəye. İ taa see yəlaa. Mpi tə, İso həte taa ké í huukəna. Nti tə wə-məye kate ile í kəna-ti na má nu.

18 Waatu inəyi ma tu-məye nti nti í ká la tə.

Fenlaa tiluyü ké Kanaay tetu taa

19 Pə waalı ké tə kula Holepə puy isı Tacaa ká heeluyü-tu tə, na té faya wəlaya tetu anaam asola nyəntə nti, isı í nyəm tə. Amolii nyəma puy mpaav ke tə kpayaa na té tala Katesi-Paneya.

20 Hali ma heela-mə sı í tapa Amolii nyəma puy ŋku tá İso Tacaa ha-tu təyəle.

21 İso tɔwa tetu tənaya mə nin taa ké. İ kulı na í mu-ti na té pəsi mə nyəntə, isı mə caanaa İso Tacaa ka heeluyü-mə tə. İ taa nyá. Pəyele mə lanja í taa ŋmaa paa pəco.

22 Tənaya mə tənə í kəma ma kin na í təy sı: Tə tili apalaa ke tá nəyo tə, na pá fen tetu nti na pá hólí-tuy mpaav ŋku tu kpayaa tə. Na acaləe nna nna tu tala tə.

23 Məpəyü ma sama mə ləmayasəe anı. İlena má ləsi mə kpeka taa ké yul yul ké yəlaa naanuwa na naale.

24 Mpe inı pa tənə na pá fayana puy taa. Haləna İsəkəli tetekəle na pá fen-ti.

25 Məpəyü pa koola tetu nti tə taa kələləm na pá kpeɲna. Na pá kəesi-tu sı tetu kəpantə ke tá İso Tacaa haaki-tu.

26 Paa na mpə tə, í lapa lanɣpusəy na í kisi tə taa ké pote isı mə İso Tacaa ka heeluyü-mə tə.

27 Haləna í suv kəntuyü ke mə coka taa sı: Tacaa u caaki-tu təyo í ləsa-tuy İcipiti na í kəna-tuy Amolii nyəma tetu taa sı pələ pá wakəli-tu.

28 İlena í tasəyi sı tə polo le? Mə tətunaa ná yəla mə apalətu sı: Tetu nti tə yəlaa təyalaa ké. Pəyele pa kəla-tu, na pa acaləe ké səsəəna na a koloosi kaləsəna isəntuy. Hali tə tu ná a taa ké Anaki tooko luluy nyəma.

29 Ma heeliyi-mə sı í taa seliyina-wə. Pa təm í taa kpa-məye səyəntə.

30 Tacaa mə İso wei í wə mə nəyo tə tə, í mayamaya í ká yoonə mə nəyo. Isı í təm lapə na í nana mə isə ke İcipiti

31 na wəlaya tetu taa tə. Tənaya í paasəna-mə isı yul nəkuyü í pu təyo mə mpaav tənə taa. Haləna mə tate ke cənə.

32 Paa na mpə tə, í tá tú naani ké Tacaa mə İso.

³³ Pəyele inı ı ka tənayana mə nəyo təo. Na ı pəkəyi-məye təsvələnaa ke mə tənte waatv. Na ı hüləyi-məye kəkə ke ahoo, na ı naaki mpaav. İlim iləna ı wəe ħməntəyü taa na mii tənəyi.

³⁴ Tacaa nıı mə kontəyü, iləna pääná kpa-ı na ı yəyətı na ı tuu sı:

³⁵ Yələa mə ı kəla isayətv. Pə təo ké pa lələyü loonə kanə, ka taa nəyölü kaa süv tətü kəpəntü nti ma tuuwa sı maa ha mə caanaa təo.

³⁶ Ye pə təya Yefune pəyalü Kaləpü paası. ı na ı lələyü nyəma ke mää ha tətü nti ı feŋa mpü təyo tımpı ı nuna-m təu təo.

³⁷ Tacaa muna Moisi maya pääná ke mə təo, haləna ı tə sı ma kaa fəli nəəhələ ke tətü nti tə taa.

³⁸ Ama Nun pəyalü Yosuwē wei ı ké ma təmlə tə tə ı tike ı ká pona. Maa səəsı-ı apəlvə. Mpi tə inı ı ká yelina na tətü nti tə pəsi İseyeli nyəma nyəntü.

³⁹ Mə piya mpa pa ı se ta nyaaləta isəntə, na ı tən sı kolontunaa ká pääná tə, mpe paa süvna tə taa. Mpi tə, mpeye mää ha-tı, na tə pəsi pa nyəntü.

⁴⁰ Ama mii keəsı ı se na ı fayana wulaya tətü taa, na ı polo tənku küseem.

⁴¹ Tənaya ı cəwa sı: Hai, tá təm səpəna Tacaa. Pənente tu kpa pa təo na tə yoona-wē ı su tá ı so yəyətəyü tə. Mpəyule paa mə taa wei ı kpayə ı yoou wontu na ı ləli na ı mayası mə taa sı ı ká kpa pulaya tələv.

⁴² Kəna Tacaa sı má heeli-mə sı: ı taa kpa mə kolontunaa təo sı ı yookina-wē. Mpi tə, ma fəli mə həku. ı taa yele na pələ pá kü-mə.

⁴³ Maa təma-məye-təyi heeluyü. Ama ı tá ké ħkpaŋyü, na ı kisi Tacaa təm na ı kpa puyü nyuyü taa təkaa.

⁴⁴ Kəna Amolii nyəma mpa inı paa wē puyü taa tənə tə pá lu mə təo, na pá tú mə waalı ı su tıŋ. Na pá kü-məye pə kpayəw ı təm tə, haləna Hooma.

⁴⁵ ı kəma na ı məli na ı wiina Tacaa iləna, ıle ı kisi nuu.

⁴⁶ Mpü pə yelina na ı caya Katəesı-Paaneya na pə taarjı səəəm.

2

¹ Mpüyü tə məlaa na tə kpayə tənku küseem mpaav ħku kü pukina wulaya tətü taa tə, ı su Tacaa ka yəyətəyü tə. Na tə cəo ı təm puyü taa na pə taarjı.

İseyeli nyəma tənte ke ilim təlule təo tətənaa taa

² Kələna kuyaku nakoli Tacaa tə-m sı:

³ Ama ı tu cəwa puyü küne təcam. Pə təo tə, ı ha mə ı se na ilim ntəyən təo.

⁴ ı heeli yələa sı ı tənəna mə kəyopiya ı sav nyəma mpa pa wē ı təm^a tə pa tətü tənə təo. Pələ pa tē ká süvna-mə yáá. Ama ı la-wē na laakalı,

⁵ ı taa kpa pa təo. Ma kaa ha-məye tətü ntəyi paa həyəliim sı ı fəli nəəhələ mayamaya. Mpi tə, ma təma ı təm puyü ħkuyü ı sav ke hav sı kú pəsi ı pulü.

⁶ Pə wē sı ı yana mə liyitee ke təyənaya na lum mpi ı ká təyo na ı nyəo təo.

⁷ Mpi tə, Tacaa mə ı so koola-məye kəpəntü ke mə nıŋ təma tənə taa ké. Pəyele ı nyəma tənte nte ı tən wulaya tətü anaam ı ne ı taa tə tə təo. Pəntə taa, pusi nule kələ mə ı so Tacaa inı ı wē mə waalı, na ı tá la-ŋ pulü.

⁸ Mpüyü tə cəla ı sav nyəma mpeye ı təm na tətəkələ mpaav na ı latı na ı səyən-kepe nyəŋku tətə. İləna tə tē na tə tənəna Mowapü wulaya tətü təo.

⁹ Mpüyü Tacaa heela-m sı: ı taa kpa Mowapü nyəma təo sı məna-wē ı yoo. Mpi tə, ma kaa ha-məye puluyü pa tətü taa. Ləti lələyü nyəma Mowapü nyəma ke ma hawa Aa ı cate sı pá nyənəyi pa pulüvü.

^a 2:4 **İtəm:** Seyii na ı təm həte koləmtələ ké.

¹⁰ Imim nyóma ka cayana icate nté tə taa ké hatoo ləŋ. Paa we payale ké na pá ké tookonaa isu Anaki nyóma, na pá we toŋ.

¹¹ Lelaa ná nyənaya-weye Lefayi nyóma ké isu Anaki nyóma. Ama Mowapo nyóma ná yaakaya-weye Imim nyóma.

¹² Holí nyóma ka cayana Itəm icate taa ké hatoo ləŋ taa. Ulena Isav nyóma náá kpiisi-we na pá mu pa tetu, isu lseyeli nyóma ka muvu pa nyəntu nti Tacaa ha-we tə.

¹³ Pənente í kuli na té tɛsi Seletɪ ləəv isu Tacaa ká heeluyv-tu tə. Ulena tə tɛsi Seletɪ ləəv.

¹⁴ Tə kulumv Katɛɛsi-Paaneɣa tə pusi pələfɛi nule ke tə towa, na pácó té tɛsi Seletɪ ləəv ŋku. Pə lapa m̄púyó sɪ pa tənə mpa pa ké yoolaa ké waatu inɪ tə, pə ləsi pa loŋa tənə na pá sɪ isu Tacaa ka yəɣotvuyv tə.

¹⁵ M̄púyó Tacaa tə yoolaa mpeye nin na í ku-we. Haləna pa kpekəle tənə tɛ.

¹⁶ Yoolaa mpe pa səpa pa tənaya pa kpekəle taa,

¹⁷ Ulena Tacaa heeli-m sɪ:

¹⁸ Nəənəó ké í ká tɛsi Mowapo tetu toŋa, na í tənə Aa icate,

¹⁹ na í kɔtəna Amoni nyóma tetu. Ama í taa kpa Mowapo nyóma tə sɪ mə na-we í yoo. Mpi tə, ma kaa ha-meye pulvuyv pa tetu taa. Ləəti lulvuyv nyóma Amoni nyóma ke ma ha-ti sɪ pá nyənəyi pa pulvuyv.

²⁰ Yəlaə nyənaya tetu ntəyi Lefayi nyóma nyəntu ké. Mpi tə, mpe inɪ paa wenna tə taa ké hatoo ləŋ na Amoni nyóma yaaki-weye Samsumi nyóma.

²¹ Paa we payale ké na pá ké tookonaa, isu Anaki nyóma, na pá we toŋ. M̄púyó Tacaa kpiisa-we na Amoni nyóma nəɣə na pá lɛti pa lonte.

²² M̄púyó Tacaa ka lapa Isav lulvuyv Itəm nyóma mpa paa we Seyii tə. Waatu inəyi í kpiisa Holí nyóma na pa nəɣə na í təɣəni-we na í su Itəm nyóma ke pa lonte ke haləna saŋa.

²³ M̄púyó Kafətəó Filiisi nyóma ná luwa na pá təɣəni Afi nyóma mpa paa caya acalisi taa haləna Kasa ke Metitəlanee tenku nəɣə tə, na pá lɛti pa lona taa.

²⁴ Pə waali ké Tacaa təma sɪ: Í kuli na í tɛsi Alənəŋ ləəv. Ma tuyi Amolii tə Sihon wei í ké Həsəpəŋ nyóma wulav tə, na í tetu ke mə nin taa. Í yoonə-ı na í lɛki í tetu.

²⁵ Pə kpayav saŋa tə, maa yele na antulinya piitimnaa nukı mə səɣəntu na pá nyanəna-me. Ye pa nu mə tən pa suv seluyv na lanwakəlle.

Wulav Sihon tetu ləkvyo

²⁶ Keteməti wulaya tetu taa ké ma tila Həsəpəŋ wulav Sihon kin na ayɛɛnɛɛ təm sɪ:

²⁷ Ha-tuyv nəɣə na té tən mpaav kulumvuyv na té fayana nyá tetu taa, tə kaa heli tiili.

²⁸ Ta liɣitee ke tu yana təɣənaya na ləm mpi tu nyə tənə tə na té tɛɛ.

²⁹ Isav nyóma mpa pa we Itəm həyəluyv taa tə na Mowapo nyóma mpa pa we Aa nyənku taa tə pa ha-tuyv mpaav na té fayana pa tetu taa. Pə waali ké tu tɛsi Yaatanı pəɣə na té polo tetu nti Tacaa ta Isə haaki-tu tə tə taa.

³⁰ Ama Tacaa lapa wulav Sihon ke lanjkpusəŋ na í kisi sɪ té taa tənə ı tɛ. Isə lapa-ı m̄púyó sɪ í tu-ı tá nin taa na té təɣə í tetu isu pə wəv saŋa isəntə tə.

³¹ M̄púyó Isə heela-m sɪ: Saŋa waali ma towa wulav Sihon na í tetu ke mə nin taa ké, í lɛki-ti.

³² Ulena Sihon na ı yoolaa tənə pá lu sɪ pa yookina-tuyv Yahası.

³³ Ama Tacaa tá Isə tu-ı tá nin taa na té kó ı na ı piya na ı yəlaa tənə.

³⁴ İlena tə ləkki ı acaləe təna, na tə kpiisi apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Tacaa tən̄sa-wəye mpusi kē.

³⁵ Ama təla na acaləe nna tə ləkka mpv tə a taa wontunaa ke tá kpayaa na tə suna tá ti.

³⁶ Pə kpayav Aluwəe ke Alənan̄ ləov nəvə na ıcate nte tə wə tətəkəle taa tə, haləna Kalaatı tə, tə ta kpisi kolun̄a ıcate natəli. Tacaa tá İso tv a tənaya tá nin̄ taa kē.

³⁷ Ama tə ta tokina Amoni nyéma tətə kē. Paa nti tə mala Yapəki ləov na puyv taa acaləe, na lona nna a tən̄a ta İso Tacaa kisina-tv tə.

3

Wulav Oki tətə ləkəvəv

¹ M̄p̄yú tə kpayə mpaav na tə kpāna Pasan̄ təv. İlena tən̄a wulav Oki na ı yələa tən̄a pa lu ta təv sı pa yookina-tuyv İtəlei.

² Ntəna Tacaa heeli-m sı: İ taa nyana-ı. Ma tuyi ı na ı yələa na ı tətə tənaya mə nin̄ taa. İ lana-ı isı ı lapəna Amolii nyéma wulav Sihon̄ wei ı ka wə Həsəpən̄ ıcate taa tə.

³ Tampam pəle na tá İso Tacaa tasa wulav Oki na ı yələa tənaya tá nin̄ taa kē tuyv, na tə kv-wə. Pa taa nəvəlv ta fiti.

⁴ M̄p̄yú tə ləkka pa acaləe tən̄a, paa kələmtəle tə ta fiti. A ka wə acaləe nutoso kē. Pə kpayav Aləkəpi həvəlvəv tən̄a tə na Pasan̄ tətə taa timpı Oki təkaya kawulaya tə.

⁵ Paa ĩmawa acaləe anəvı teu kē, na a koloosi kulaa na a Kampən̄naa ke nyəvətv. Pə kaasa lenna tətəvəv tuutuuma, a fəi koloosi.

⁶ M̄p̄yú tə kpiisa pa tən̄a isı tə lapv Həsəpən̄ wulav Sihon̄ acaləe taa tə. Na tə kó apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Tacaa ka tən̄sa-wəye mpusi kē.

⁷ Ama pə yela təla na acaləe taa wontu ilena táa kpayə na tə suna tá ti.

Kalaatı tətə taləv

⁸ M̄p̄yú pə lapə waatv inı ı taa, na tə ləkki Amolii awulaa naale tətə. Mpe inı paa wəna Yaatanı ilim təlile təv kē. Pa tətə nté pə kpayav Alənan̄ ləov tə, haləna Həemən̄ puyv.

⁹ Sitən̄ nyéma ná yaakaya-kuyv sı Siliyon̄. Na Amolii nyéma náa yaaki-kv sı Seni.

¹⁰ Oki kawulaya acaləe nna tə ləkkaa təvəle pulası taa tətəkəle acaləe tən̄a. Na Kalaatı na Pasan̄ tətə tən̄a haləna Saləka na İtəlei pə tətə.

¹¹ Wulav Oki tike ka kəna Lefayi nyéma kakaasaya. İ sətə atakaa kē nyəvəlvəv kē, na ı tayalən̄ wə meətələn̄aa liyiti na həvəlvəv, na ı wən̄ ke meətələn̄aa naale. Halı wə Amoni nyéma ıcate səsəle Lapə taa.

¹² Waatv wei tə ləkka tətə nti ilena má ha Lupən̄ na Katı nyéma ke pə kpayav Aluwəe tətə, na pə cəv Alənan̄ ləov tə, na pə kpeĭna Kalaatı puyv həvəlvəv acaləe.

¹³ İlena má cəla Manasee kpekəle həvəlvəv lən̄kv ke Kalaatı tətə kəkaasətəv na Oki kawulaya nyəntv tən̄a ke Pasan̄ tətə taa. Pə yaakaya Aləkəpi nyəntv na Pasan̄ nyəntv ke Lefayi nyéma tətə kē.

¹⁴ M̄p̄yú Manasee kpekəle taa tv Yayii ləkka Aləkəpi tətə ke Pasan̄ taa. Haləna Kesuli nyéma na Maakatı nyéma pa tətə tən̄a. İlena pá layası-yəye həte sı Yayii acaləe, na pá yaaki-yəye m̄p̄yú haləna san̄a.

¹⁵ Ntəna má há Manasee kpekəle tv Makii ləlvəv nyéma ke Kalaatı həvəlvəv.

¹⁶ Na Lupən̄ na Katı pə nyéma ke Alənan̄ na Kalaatı pə həkv həvəlvəv. Tə tən̄a nté Alənan̄ ləov na pə tē təv. Tə na Amoni nyéma pa nyən̄ka nté Yapəki ləov.

¹⁷ Ilim tətəle tō tōja ná mala Yaatanı tətəkəle ke Kenesaleti lvcayam na tenku kusəpə pə həkə taa ké. Haləna ilim təlule tō ké Pisika puyə luyə.

¹⁸ Waatu inı ı taa ké Moisi heela-we sı: Mə Iso Tacaa tō mə nın taa ké Yaatanı ilim təlule tətə sı tē pəsi mə nyəntə. İle mə taa yoolaa tənə í kpaya mə yooú wontu na í tē İseyeli nyəma ke nəyo.

¹⁹ Mə alaa na mə piya na mə kaləkəñ tike ká cayana acalē nna ma ha-me isəntə tō a taa. Mpi tō, mə nyəma sı í wəna kaləkəñ tuutuuma.

²⁰ Pə wēe sı í sənə mə tətənaa ke rhpúyú. Haləna Iso yele na pələ pá hiki pa tətə isı mə hikuyə mə nyəntə ke Yaatanı pəyo na waalı cənə tō. Waatu inəyi paa mə taa wei ı ká məlı ı mayamaya ı tətə nti Tacaa ha-ı tō tē taa.

²¹ Mpúyú Moisi təma Yosuwee sı: N nana nyá isəpee ke pə tənə mpi Tacaa mə Iso lapəna Amolii awulaa naale inı tō. Mpú inı tətəyo Tacaa ka lana awulaa mpa pa tənə n ka yoonə pəyo waalı tō.

²² İ taa nyana-we. Mpi tō, Tacaa mə Iso ká yoonə na mə nəyo.

Moisi kaa sɔv Kanaaŋ tətə taa

²³ Waatu inı ı taa ké ma wiikayana Tacaa sı:

²⁴ Iso Tacaa, nyá tōñ na nyá səsəntə ke n hula nyá təmle tō má. Mpi tō, paa isətaa yaa atə, nyá saala nəyol ı fəı sı ı keəkəna nyá təma səsəna, yaa nyá kəkəlo nyəmnaa pənə.

²⁵ İle hai Iso, ma kpa nyá yule. Yele na má təsi Yaatanı na má na tətə kúpəntə nti, na tə pulası na Lipaŋ pəñ.

²⁶ Mpúyú Tacaa taa kpana-m mə mayamaya mə nyuyə tō, na í kisi-m nınəv. Haləna í tō-m sı: Ma kawa. Taa tasa-m yəyətənav ke təm nti.

²⁷ Kulı na n kpa Pisika puyə nyuyə taa na n kəsi isə na n nyənı na n cə. Ama ma kaa yele na n təsi Yaatanı ke təsuyə mayamaya ké.

²⁸ Ama tələsi Yosuwee ke ma kulapəle na n səsı-ı apəltə. Mpi tō, inı ı ká tənə yəlaa panəye nəyo na í tənə-weye tətə nti n ka nawa mpə tō.

²⁹ Pə kpəyau waatu inı təyo tə caya tətəkəle taa tənəya Pəti-Peyə isəntaa.

4

Moisi seyesəyi İseyeli nyəma sı pá tōki Iso kusəsuto

¹ Mpúyú Moisi tasaa sı: Pənente İseyeli nyəma mə í nu kusəsuto na kütütütə nti ma seyesəyi-me tō. İlakı-tı na pə ha-meye weesuyə. İlena í mɔ tətə nti mə caanaa Iso Tacaa haaki-me tō.

² Ama pə wēe ké sı í tōki Tacaa mə Iso kusəsuto isı ma keesuyə-meye-tı tō. İ taa səsı yaa í pasa puluyə tē tō.

³ İ nana mə isəpee ke mpi Tacaa lapa yəlaa mpa pa lunə tuyə ŋku pa yaa sı Paalı-Peyə tō. İ tə yele-we na pa weesın.

⁴ Ama mə nyəkələna Tacaa mə Iso, iləna í yele-me na mə weesın ke haləna saŋa.

⁵ Ma seyesə-meye kusəsuto na kütütütə isı Tacaa Iso tō-m tō sı, í tōki-tı na í lakı tətə nti í puki mɔyə tō tē taa.

⁶ Ye í tōka-tı na í lakı-tı, piitimnaa ləlaa mpa paa nu tē təm tō páa nyənı-me ye ləmayasəe nyəma na layətnaa na pá tōñ-me sı: Ama piitim səsəm pənə pə wəna ləmayasəe na layətu.

⁷ Pəpətu fəı lelen piitim səsəm napəlı pə fəı na pá wəna tuyə na kú nukəna-we isı tá Iso Tacaa nukuyəna taya saa wei tē wiikina-ı tō.

⁸ Yaa piitim səsəəm mpi pə wəna kətətətu na kusəsuto na tə tənə teu isü nti ma tənə-məye teləsyu ke sanə isəntə tə?

Holepu puyv tə təm kukulutu

⁹ Ama kuləmtu ké sɪ í fən teu na í tókɪ pə tənə mpi í nana mə isəpee tə. I taa səsə tə taa kuləmtu. Ama í kəsɪ-təyɪ mə piya na mə saalənaa.

¹⁰ I təsɪ kuyaku ŋku í sənə mə Iso Tacaa isəntaa ké Holepu puyv kɪŋ na ílé ɪ heeli-m sɪ má kotɪ mə tənə, na ílé í teləsi-məye ɪ təm na í kpələmɪ ɪ nyamnav na í sɛyɛsɪ mɪpɔ́yó mə luləyo nyəma tə.

¹¹ Mɪpɔ́yó í tuusaa na í kpətəna puyv luyv, na kulə kú tənə kəkə muvə ke kemkem. Na isənəmuntə susaa na səkpetuyv nyalaa.

¹² Tacaa yəyətayana-məye kəkə ŋke ka taa ké, na í nukɪ ɪ nəyɔ. Ama ɪ naakɪ-ɪ, ɪ nəyɔ tike ke í nukaya.

¹³ Mɪpɔ́yó ɪ hula-məye mə na-ɪ mə nəyɔ pɛələyo na í tɔ-mɛ sɪ í tókɪ ɪ kusəsuto naanəwa. Na í ŋmaa-təyɪ pɛɛ kpaatanaa naale tə.

¹⁴ Waatu ɪnɪ í taa ké Tacaa tɔ-m sɪ má huli-məye kusəsuto na kətətətu, na í təkəyɪ-təyɪ teu ke tətə nti tə taa í suukɪ sɪ tɔ pəsɪ mə nyəntə tə.

Tuŋ təm laakali lapənav

¹⁵ I taa səsə sɪ kuyanku Tacaa yəyətayana-məye Holepu puyv tə tɔ ɪ nəyɔ tike ke í nuwa, í ta na ɪ mayamaya.

¹⁶ Ile pə taa kəsə na í wakəli mə tɪ na tɔyɔ nakəli ku lupu, paa apəlv yaa əlv lɛəsuyv.

¹⁷ Paa atɛ kpəntɛ natəli, yaa sumaya.

¹⁸ Paa tətɛ wontu, yaa tinte natəli tə lɛəsuyv sɪ í sɛɛkɪ.

¹⁹ I fən teu, pə taa kəsə na í kusɪ mə isɛ sɪ í tekiyi ilim, yaa isətu, yaa isətuləŋasɪ pə taa pulv, yaa í laa-wɪ. Antulinya yələa lələa ké mə Iso Tacaa yələ tələ tə taa.

²⁰ Ama mɛ ɪlɛ, ɪnɪ ɪ ləsəna-məye Icipiti mamala taa sɪ, í pəsɪ ɪ yələa təsiyisiyi isü í wɛv sanə isəntə tə.

²¹ Ilɛna í muna maya pááná ke mə nyəyɔ tə. Haləna í tuu sɪ ma kaa tɛsɪ Yaatanɪ na má fɛli nəəhələ ke tətə kəpəntə nti ɪ haakɪ-mɛ sɪ tɔ pəsɪ mə nyəntə tə tə taa.

²² Ye ma ɪlɛ Yaatanɪ pəyɔ na cənɛ tə ké maa sɪ ma kaa tɛsɪ-kɛ. Ama mu tɛsɪ na tətə kəpəntə nti tɔ pəsɪ mə nyəntə.

²³ Mpɔ́ tə, í fən mə təyɪ teu na í taa kəsə na í səsə nəyɔ ŋka mə na mə Iso Tacaa í pɛələa tə. Na pə kəsə na nəyɔlv lu tɔyɔ na í layasɪ Iso lontɛ sɪ í lunjiyi. Mpi tə, Iso kisina-məye pə tənaya mɪpɔ́yó.

²⁴ Tacaa mə Iso wɛ ké isü kəkə ŋka ka nyakɪ pə tənə təmələmələ tə. Pə́cɔ́ í kisa pa kpɪ ɪ na tɔyɔ nakəli.

²⁵ Ye í taənə tətə nti tə taa na í lulɪ piya na saalənaa, ɪ taa wakəli mə tɪ na tuŋ lupu yaa mpi Tacaa kisaa təyɔ lapv, na pə kpaasɪ ɪ pááná.

²⁶ Isətənyəv na tətə ntɛ ma aseeta nyəma. Ye í lapə mpv, isü səm kpiisa-məye ləŋ ke tətə nti tə taa í pukɪ cayalɛ ke Yaatanɪ waali tə, í kaa taanɪ tənə.

²⁷ Tacaa ká yasɪ-məye piitimnaa taa ké, na pə kaasɪ-məye pəciuu tike ke tənə.

²⁸ Tənaya í ká lunjiyi yələa saaka taasɪ na pɛɛ wənaya tuŋ tə. Pə́cɔ́ tuŋ ɪnɪ ɪ naakɪ, ɪ nukɪ, ɪ tókɪ, ɪ nu puləpəv səsəŋ.

²⁹ Tənə totəyɔ í ká pɛɛkɪ Tacaa mə Iso. Ama ye í pɛəkəna-ɪ na isələ kəsɛmɛlɛ na mə ləsaya suv-ɪ təmamam í ká na-ɪ.

³⁰ Pə tənə mpi ma kəsə-mɛ isəntə tə, ye pə mayana-mɛ na í suv lanwakəllɛ taa, ɪlɛ ɪ tayanɪ Tacaa mə Iso ké nuhav.

³¹ Mpi tɔ, ɪ kɛ pɛtɔtɔlɛ tɔ kɛ. ɪ kaa lɔ-mɛ yaa ɪ wakɛli-mɛ, yaa ɪ sɔɔ nɔɔsɪ nsi ɪ ka sɪ mɛ caanaa na tuunav tɔ sɪ tɔɔ.

Iseyeli nyɔma nyuleleɲ

³² ɪ mayasɪ mɛ taa na ɪ na sɪ, too ɪsɔ lapɔ yulɔ kɛ tɛtɔ tɔɔ na pɛ sɪna saɲa tɔ, ɪ pɛɛki antulinya tɛna taa na ɪ na sɪ, kɔkɔlɔ nɔɲɔlɔ ɪ tɛma lapɔ ɪsɪ unɛ ɪ taka na nɔɲɔlɔ nu?

³³ Yɛlaa napɛli pa tɛma ɪsɔ nɔɲɔ nuu kɛ kɔkɔ taa ɪsɪ mɛ nuukɔyɔ ɪsɛntɔ tɔ, na pɔntɔnaa wɛna weesɪɲ na?

³⁴ Too tɔ, tuyɔ nakɔli kɔ tɛma piitim napɛlɔyɪ lɛsɔyɔ kɛ lɛmpɪ hɛkɔ na mayasɛɲ na kɔkɔlɔ tɛma na piti nyɛna na sɔɲɔntɔ nyɛna na yooɔ ɪsɪ Tacaa mɛ ɪsɔ lapɔ-mɛyɛ ɪcipiti tɛtɔ taa na ɪ nana mɛ ɪsɛpɛɛ tɔ?

³⁵ Mɛ tɔ kɛna pɛ tɛnaya mpɔ pɛ aseeta nyɔma. Mpi tɔ, ɪ cɛkɛnaa sɪ Tacaa tike kɛna mɛ ɪsɔ pɛ ta kaasɪ nɔɲɔlɔ.

³⁶ Hatoo ɪsɔtaa kɛ ɪ sɛyɛsɛna-mɛ sɪ ɪ nyɪ. ɪlɛna ɪ hɔli-mɛyɛ ɪ kɔkɔ sɔsaya kɛ tɛtɔ tɔɔ na ɪ nu ɪ nɔyɔ kɛ ka taa.

³⁷ ɪ sɔla mɛ caanaa kɛ na ɪ lɛsɪ pa lɔlɔyɔ nyɔma kɛ pa waali na ɪ lɛsɪ-mɛyɛ ɪ mayamaya kɛ ɪcipiti taa na ɪ tɔɲ sɔsɔɔɲ.

³⁸ ɪ tɔɲɔnɛna mɛ nɔɲɔ kɛ piitimnaa mpɔ pa kɛla-mɛyɛ payalɛ na toma tɔ. Na ɪ kpa-mɛ na ɪ lɛɛti pɛlɛ pa lɔna taa, sɪ pa tɛtɔ ɪ pɛsɪ mɛ nyɛntɔ ɪsɪ ɪ naakɔyɔ saɲa ɪsɛntɔ tɔ.

³⁹ ɪ nyɪ saɲa kuyaku kɔnɛ na ɪ tɔki mɛ taa sɪ Tacaa tike ntɛ ɪsɔ kɛ ɪsɔtaa na atɛ, nɔɲɔlɔ ɪ fɛi tɔtɔ.

⁴⁰ Na ɪ tɔɲɔyɪ ɪ kusəsuto na ɪ kɔtɔtɔtɔ ɪsɪ ma hɔlɔyɔ-mɛyɛ saɲa ɪsɛntɔ tɔ. ɪlɛna pɛɔɔ mɛna mɛ piya ɪ nu lɛlɛɲ na mɛ weesuyɔ tayali tɛu kɛ tɛtɔ nti ɪ haaki-mɛyɛ ɪsɛntɔ tɔ tɛ taa.

Yɔlɔkɔlaa kpɛlɔyɔ tɔtɔlɛ

⁴¹ Mpɔyɔ Moisi lɛsa acalɛɛ tooɔ na Yaatanɪ ilim tɔlɔlɛ tɔɔ.

⁴² ɪlɛna pɔ pɛsɪ-yɛyɛ yɛlaa mpɔ pɛ yɔkɔɲɛna na pɔ kuyɪ pa tɔɲɔntɛlɛnaa tɔ pa kpɛlɔyɔ tɔtɔlɛ.

⁴³ Lupɛɲ nyɔma kpɛlɔyɔ tɔtɔlɛ ntɛ Pɛsɛɛ ɪcatɛ kɛ wɔlaya tɛtɔ tontɔɲlɛ tɔɔ. Katɪ nyɔma nyɛntɛ ntɛ Lamɔti kɛ Kalaati tɛtɔ taa. Manasee nyɔma nyɛntɛ ntɛ Kolanɲ kɛ Pasanɲ tɛtɔ taa.

MOISI KUYɔYɔTUTU NAALE NYɛNTU

⁴⁴⁻⁴⁵ Kiɲ na kɔtɔtɔtɔ na kusəsutɔnaa mpɔ Moisi tɛlɛsa ɪseyeli nyɔma kɛ pa ɪcipiti taa luv waali tɔɲɔlɔ.

⁴⁶ Yaatanɪ pɔyɔ na ilim tɔlɔlɛ tɔɔ kɛ tɛtɛkɛlɛ taa kɛ Pɛti-Peyɔɔ ɪsɛntaa kɛ pɛ tɛnaya mpɔ pɛ lapa. Amolii nyɔma wulav Sihon wei Moisi-wɛ pa ɲmakɛlaa tɔ ɪ tɛtɔ taa kɛlɛ.

⁴⁷ ɪlɛna pɔ lɛɛki ɪ tɛtɔ na pɔ kpɛɲna Pasanɲ wulav Oki nyɛntɔ. Awulaa mpɛ pa naalɛ paa wɛnna Yaatanɪ pɔyɔ waali na ilim tɔlɔlɛ tɔɔ.

⁴⁸ Pa tɛtɔ ka pɔna ɲpɔyɔ pɛ kpɛɲav Alɔwɛɛ kɛ Alɔnɔɲ lɔɔɔ nɔɲɔ tɔ. Halɛna Siyɔɲ puyɔ ɲku pa yáa sɪ Hɛɛmɔɲ tɔ.

⁴⁹ Ntɔyɛlɛ mpɔ na Yaatanɪ pɔyɔ na ilim tɔlɔlɛ tɔɔ. Halɛna tɛɲku kusɛpɔ, na pɛ polo puyɔ Pisika luyɔ.

¹ Məpəy Moisi kota ləxəl nyəma tənə na í tə-wə sɪ: I nu kusəsuto na kətətətə nti ma teləsəyɪ-meyə sənə isəntə tə. I kpelemi-ti na í təkɪ-təyɪ teu na í lakɪ.

² Tá na Tacaa tá lə tə pɛla nəyɔ ké hatoo Holəpɔ puyɔ.

³ Na ka ta ke tá caanaa mpa pa tɛma səpɔ tə pa tike pa tɔm. Ama na tá mpa tə wɛna tá isɛ ke sənə isəntə tə tá nyəntu tətəyɔ.

⁴ Tənaya kəkə mukaya puyɔ, na Tacaa yəyətənə-meyə ka taa na í nukɪ ɪ nəyɔ.

⁵ Halənə í na-ke na səyəntu kpa-mɛ na í kpisi kɔ tə ké kpav. Ilənə má səy mə na Tacaa mə hɛkɔ, na má teləsɪ-meyə nti Tacaa yəyətə tə sɪ:

⁶ Mayalɛ mə lə Tacaa, má ləsənə-meyə Icipiti tɛtu taa ké mə yomlɛ taa.

⁷ I taa nyənɪ nəyəluyɔ lə tətə.

⁸ Pəcɔ í taa lu pulɔ lɛəsuyɔ sɪ í lakɪ. Paa mpi pə wɛ hatoo isətə yaa atɛ cənɛ yaa lɔm tɛ tə.

⁹ I taa lun tuj inɪ, yaa í lapɪ-ɪ tɛmlɛ natəlɪ. Mpi pə tə tə, mayalɛ mə lə Tacaa. Ma kisaa sɪ í taa kpi má na tujɔ nakulɪ. Yə wɛi í kisa-m, ma lɛɛtəyɪ-ɪ na má kperɲna ɪ piya, na pa saalənə. Na pə polo pa luləy loosi isɪ tooso yaa liyiti.

¹⁰ Ama wɛi ɪ caaki-m na í təkəyɪ ma tɔm tə, ma kooliyɪ ilɛy kɔpantɔ ké na pə polo ɪ luləy loosi iyisi iyisi.

¹¹ I taa yaaki mə lə Tacaa má ma hətɛ ke yem yem. Mpi tə, ma kaa yelɛ wɛi ɪ yaaki ma hətɛ ke yem yem təyɔ saləka tujɔ.

¹² I paasənə kuyaku kɔhɛsuyɔ ke teu na í nyənɪ-kuyɔ ma nyəyɔ isɪ ma heela-mɛ tə.

¹³ Mə tɛmlɛ kuyɛɲ nte naatosɔ, na ɪ taa ké í ká la mə tɛma tənə.

¹⁴ Ama naatosompəyɔlayə nyəyɔ kɛnə mə lə Tacaa kuyaku kɔhɛsuyɔ. Tɛmlɛ natəlɪ tɛ fɛ lapɔ ke kɔ wulɛ. Paa mə mayamaya, yaa mə pəyalaa yaa mə pɛlaa, yaa mə yomaa, yaa mə mɔvɔlaa mayamaya. Paa mə naay yaa mə kpanasi, yaa mə tɔla taa natəlɪ. Pə wɛɛ sɪ mə yomaa í hɛsɪ kuyaku ɲkuyɔ isɪ mɛ.

¹⁵ I tɔsɪ sɪ mə mayamaya í ka ké yomaa ke Icipiti tɛtu taa ké mɔpəyɔ, na mə lə Tacaa inɪ í ləsɪ-mɛ na ɪ tɔy səsəyɔ. Pə tə ké ma tɔ-mɛ sɪ í təkɪ kuyaku kɔhɛsuyɔ ɲkɔ.

¹⁶ I seeki mə caanaa na mə toonaa isɪ mə lə Tacaa tɔ-mɛ tə. Ilənə mə weesuyɔ tɔyalɪ na í cayana mə təyɪ tɛtu nti ɪ ha-mɛ tə tə taa.

¹⁷ I taa kɔ yulɔ.

¹⁸ I taa la wasanjalətu.

¹⁹ I taa ɲmulɪ.

²⁰ I taa yəyətɪ nti í tá ná təyɔ nəyəlɔ tə.

²¹ I taa nyulɪ mə təyəntəle alɔ, yaa ɪ təyaya, yaa ɪ taale, yaa ɪ yom yaa ɪ nav yaa ɪ kpanaya, yaa ɪ pulɔpɔ.

²² Saa wɛi puyɔ mukaya kəkə, na isəyɔmɔntɔ na səkpɛtuyɔ nyalaa tə, kusəsuto tənɛyɛ Tacaa sukayana nəyɔ səsaya ke ka taa, na mə saɲnaa tənə nu, ɪ ta səsəɪ natəlɪ. Ilənə ɪ ɲmaa-təyɪ pɛ kpaatanə naalɛ tə, na í cɛlɛ-m.

Isə kuyəyətəyɔ teləsɔlɔ Moisi

²³ Waatu wɛi í nu lə nəyɔ ɲkɛyɛ səkpɛtuyɔ tɛɛ, na puyɔ náa tɔyɔna kəkə ke muyɔ tə, mə luləy nyəyɔ nyəma na mə taa səsaa tənə kpətənə-m, na pá yəyətɪ sɪ:

²⁴ Ta lə Tacaa hulə-tuyɔ ɪ teeli na ɪ səsəntɔ na tə nu ɪ nəyɔ ke kəkə taa. Sənə nte tə nawa sɪ lə yəyətəyɔna yulɔ na í tá sɪ.

²⁵ Ilɛ nənənə pepɛ tə ké pə wɛɛ sɪ tə sɪ? Mpi tə, kəkə səsaya kanɛ kaa nyaya-tuyɔ, yə ta lə tɔyɔna-tuyɔ yəyətənəv isɪ tə səpa.

²⁶ Tampana tə, yulɔ wɛi ké lə weesuyɔ tɔ tɛma yəyətənəv ke kəkə taa isɪ ta nukuyɔ isəntə tə na pɔntɔ wɛna weesuyɔ?

²⁷ Pə təə tə, Moisi, kpətəna Tacaa na í nu í kuyəyətətu, na í teləsi-tu na té mó na tó lá.

²⁸ Mpóyó Tacaa cəwa si: Ma nuwa yəlaa mpe pa kusələmvtu. Pa wəna tampana.

²⁹ Ile ye páá wééná ləmayasələ tənə inəyi tam na pá nyan-na-m na pá təkəyi ma kusəsutu, hali pá na pa piya paa həesa tam təə.

³⁰ Mpu tə, Moisi polo na í heeli-wə si: Paa wei í məli í cacaku tē.

³¹ Ama Moisi nyaa cəya ma kiŋ na má kesi-ŋ tə tənə nti ma caa si í tu-wə tə, na kutututu na kusəsutu nti n ká seyesi-wə tə, na pá tək-i-təyi tətə nti ma ha-wə tə tə taa.

³² Mpóyó Moisi təma si: I paasəna teu na í lakı nti nti pə su-məye mpu tə. I taa hələna njaan yaa mpələ.

³³ Mpaav ŋku Tacaa mə ləo húlá-mə tə ku taa ké í ká tən teitei. İlena mə weesin təyalı na í həesi tətə nti í haaki-mə tə tə taa.

6

Kusəsuto taa səsəntu

¹ Mə ləo Tacaa kiŋ na kusəsutu na kutututu nti í təma si má seyesi-mə təyalə. Ntəyi í ká tək-i tətə nti pə ha-mə tə tə taa na í lakı.

² Mpu pu yelina na í nyan-na-ı na mə na mə piya na mə saalənaa í tək-i kusəsutu na í kutututu tənə na mə weesin təyalı.

³ Mpu tə, İseyeli nyəma mə í nu-tı na í lakı-tı. I ká cəyana mə tı na í luli na í huki səsəm isı mə caanaa ləo Tacaa ka heeluyı-mə tə. Saa inəyi í təma si í ká ha-məye tətə nti tə taa təyanaya na kupantu tənə təlaa təhə tə.

⁴ İseyeli nyəma mə í nu. Tacaa tike nté tá ləo, nəyalu fəi tətə.

⁵ I ká səl-i ké na luyı kulumuyı, na mə ləsası suv-ı təmmam, na mə toma tənə.

⁶ I taa səə í kusəsutu nti ma tıyı-məye sarja isəntə tə, tə taa kulumuyı.

⁷ I hüləyi-təyi mə piya, pəcə paa í wə təyaya, yaa í tən mpaav, yaa í həntaa, yaa í kulaa, í kpeləməyi-tı.

⁸ I tamsı-təyi mə nın taa na mə tokun taa, na í taa səə-tı.

⁹ I ŋmaa-təyi mə kutulun kampənaa na mə acaləe nənəəsi təə.

Pə fəi si İseyeli í səə í ləo təə

¹⁰ Tacaa mə ləo ká svı-məye nəənəə ké tətə nti í ka heela mə caanaa Apələham na İsaaka na Yakəpu si í ka ha-wə tə. Na í təyo acaləe səsəna ke faalaa,

¹¹ na a taa tēsi na si taa suwa wontunaa kəpama mpa í tá suuli tə. Na ləkənaa mpa í tá huli tə, na ləseŋ na Olifi tıy wei í tá tuu tə í tawa.

¹² Waatı wei í ká təyo na í haya tə í la laakalı na í taa səə Tacaa wei í ləsa-məye İcipiti tətə taa ke yomle taa tə í təə.

¹³ Tacaa mə ləo ké í ká nyan-na, inəyi í ká lakı təmle na í tuukina í həte.

¹⁴ Pə fəi si í tən yəlaa mpa pa həku taa í wə mpu tə pa tıy.

¹⁵ Mpi tə, mə ləo Tacaa kisa kpəpu. I pááná ká huuna-mə na í kpiisi-məye tətə təə.

¹⁶ I taa mayası Tacaa mə ləo si í naaki í waalı isı í ká lapu Masa tə.

¹⁷ I tən í kiŋ na í kusəsutu na í kutututu nti í tu-mə tə

¹⁸ na tampana na í lakı mpi pə wə-ı teu tə. İlena í nu ləleŋ na í təyo tətə kəpəmpantu nti í heelina mə caanaa na tuunav si í ka ha-mə tə.

¹⁹ Hələna í təyanı mə kolontunaa tənə ke mə nəyo təə isı í yəyətəyü tə.

²⁰ Ye kuyaku nakulı mə piya pəssa-mə si: Pepe təə ké ta ləo Tacaa su-məye kiŋ na kusəsutu na kutututu tənə?

²¹ İle í ká cə-wə sı: İcipiti wulav ka təkəna-tuyv yomaa ke í tetv taa, İlena Tacaa cə-tv na í toŋ.

²² Tə nawa piti təma səsəəna na kəkələ nyəna səyəntv nyəna nna í cəsəəna İcipiti nyəma na İcipiti wulav na í yəlaa təna tə.

²³ İlena í ləsi-tuyv təna na í pona tetv nti tə taa í ka heela tá caanaa na tuunav sı í ká ha-tv tə.

²⁴ Mpyóy í tu-tv sı tē tōkí í kusəsuto təna na tē nyanŋa-ı na tē nukı leleŋ ke tam. İlena í su tá weesıŋ ısu í lapv saŋa ısəntə tə.

²⁵ Ye tə təŋəyí í kusəsuto tənaya teu ısu í suv tə, í laŋle ká heena ta təntə ké.

7

İseyeli nyəma ké İso yəlaa

¹ Mpyóy Moisi tasaa sı: Waatv wei Tacaa ká təyənı piitimnaa səsəəm toŋ nyəm naatosompəyələy, İlena í cəle-məye pa tetv. Ntəyəle Hiti na Kilikası na Amolii na Kanaaŋ na Peliisi na Hifi na Yepusi pə tetvnaa.

² İ ká tó piitimnaa mpeye mə niŋ taa na í kəli-wə, na í kpiisi-wə. Pə fəi sı í weena pa pətəətəle na mə na-wə í pəeli nəyō nakəli.

³ Mə na-wə í taa kpenti akpayale taa. İ taa ha mə pəelaa ke pa pəyalaa, yaa í caa pa pəelaa ke mə pəyalaa.

⁴ Mpi tə, ye í lapa mpv, ısu pa tolisa mə piya na pəle pá təŋ tuŋ. İlena Tacaa mv-mə na pááná na í kv-məye kpakpaa.

⁵ Ama pə wəe ké sı í wakəli pa təlaalənaa, na í yōkí pəe kvlalaana, na í seti pa tesikası na í nyayası pa tuŋ ke kōkō.

⁶ Mə İso Tacaa nyənəyi-məye í nyəma ké. İnı í ləsəna-mə sı í pəsı í yəlaa ke antulinya piitimnaa hekv.

İso tōka teu ke í nəyō pəeləyv

⁷ Pə taya ısu í tē piitimnaa tənaya payale təyō Tacaa luyv svv-mə na í ləsi-mə. Halı məyele piitim səkpem ke lempı taa.

⁸ Ama í luyv wə-məye na í səəli sı í tōkí nəyō ŋka í ka su mə caanaa tə. Na í cə-məye İcipiti wulav yomle taa na í toŋ səsəəŋ na í ləsi-mə.

⁹ Pə wəe sı í nyı sı Tacaa tike nté İso. İ tōka í nəyō svv ké na í paasəyənə mpa pa səələyi-ı na pá təkəyi í kusəsuto tə haləna pa ləlŋ loosi iyayə (1000).

¹⁰ Ama í hŋŋ mpa paa caa-ı tə pa ŋkpaŋŋ ke kpakpaa, na í kpiisiyi-wə.

¹¹ Mpv tə, í tōkí kiŋŋ na kusəsuto na kvtvtvtv nti ma tv-məye saŋa ısəntə tə na í lakı-tı.

¹² Ye í nukı Tacaa kvtvtvtv na í təkəyi-tı na í lakı-tı Tacaa mə İso ká tōkí nəyō pəeləyv na kvpantv nti í ka su mə caanaa na tuunav tə.

¹³ İ ká səəli-mə na í kooli-məye kvpantv ke tetv nti í ka heelina mə caanaa na tuunav sı í ká ha-mə tə tə taa. İlena mə na mə təla í huki. Na tē lvl-məye təyənaya pəe na nim na svlvn.

¹⁴ İso ká kooli-məye kvpantv na pē kəli piitimnaa təna. Pa kaa na mə tēye kaəlvlayə, paa apəlv yaa əlv yaa tətə.

¹⁵ Tacaa ká hatələnə-məye İcipiti taa kvtməŋ ısayəŋ inı í təna. Ama í ká tv-ı mpa paa caa-mə tə.

¹⁶ İ ká kpiisi piitimnaa təna mpa Tacaa ká tó mə niŋ taa təyō, í taa weena pa pətəətəle. Pécó pə fəi sı í təŋ pa tuŋ, təfə pə kpaa-mə ısu katōka na pē kv-mə.

Tacaa kentiyi í yəlaa

¹⁷ Ntanyi í ká mayası mə taa sı piitimnaa mpe pa tée-meye payale. I kaa nyi isəna í ká la na í təyonı-we tə.

¹⁸ I taa nyana-we. I təəsi pə təna mpi mə Iso Tacaa lapa Icipiti wulav na Icipiti tetu təna tə.

¹⁹ I nana mə isəpəle ke wahalanaa mpa i tu-we tə, na piti təma na kəkələ nyəna wena i lapa na í ləsi-meye Icipiti tetu taa na toma tə. Mpu inı tətəyo i ká lana piitimnaa mpa pa səyonıw i wena mpu tə.

²⁰ Tacaa mə Iso ká tu-weye tuntənyamə, na paa pa taa ləlaa ká fiti na pá n̄meli, i ká ku pa təna.

²¹ Pə tətə ıle, i taa nya-we, mə Iso səsə wei pa nyənna tə i we mə waalı ké.

²² I ka təyonı piitimnaa mpeye pəcə pəcəyo. I kaa kpiisi-weye nəyo kulumaya. Pə taa kəə na taale wontu huki tetu taa na tə kulı mə tə.

²³⁻²⁴ Mə Iso ká tı pa na pa awulaa ke mə nin taa, na pa tée sūkəna-me, haləna í kpiisi-we. Pa kaa kpaya mə tətə ké nyulvyu. Pəyele nəyolu kaa tasa pa awulaa mpe pa həla ke tətəsyu.

²⁵ I ká wə pa tıj kusaakə, ke kəkə. Ama í taa nyulı pə tətə wula na liyitee ke kəolvyu. Mpi tə, pə ké mə Iso Tacaa ke mpusi ké. Pu kpa-meye isı katəka na pə ku-me.

²⁶ Pə fəi sı í sūna mpusi nyəm mpi pə taa pulyu mə tēsi taa, na pə pəsi-meye mpusi nyəma. Pə wee sı í nyənı-wəyi acaalətu ké na í kisi-wı na í wakəli-wı.

8

Iseyeli nyəma layatu tasvyu ke wulaya tetu taa

¹ M̄p̄yó Tacaa tasaa sı: Pə wee sı í təkı ma kusəsuto nti ma su-meye saŋa isəntə tə na í lakı-tı. Mpu pıi lana na í weena weesuyu na í huki. Na í təyo tetu nti ma heela mə caanaa na tuunav sı maa ha-me tə.

² I təəsi tənte nte mə Iso Tacaa ma ma tu-meye wulaya tetu taa ké pusi nule təcu tə tətə. Ma tu-meye konyə, n̄kuyv sı ma naaki sı í caaki ma kusəsuto təkuyv yáá u caaki.

³ Konyə, n̄ku ku waalı ké nyəyəsı lıf-me, haləna ma tətə-me na manna. Mə caanaa yaa mə taa nəyolu taa nyi təyonaya n̄ke. Ma lapa m̄p̄yó sı í cəkəna sı pə taya təyonaya tike ke yulu ka hikina weesuyu. Ama na təm nti tə lukəna Iso nəyo taa tətəyo.

⁴ Na mə tənte katatəlaya n̄keye pusi nule inı, mə wontu kususuutu ta cəli. Pəcə mə nəəhe ta m̄li.

⁵ Pə wee ké sı í cəkəna ké sı mə Iso Tacaa ma ma hə, mə n̄kpaŋvyu ké isı yulu seyesuyu i pəyaya tə.

⁶ I təkı ma kusəsuto na í tə, isı ma caaki tə, na í nyənna-m.

Iso kpaaləyi iseyeli nyəma sı pá təlv i təm ke tetu kupantu taa

⁷ Mpi tə, mə Iso Tacaa ma maa yele na í sū tetu kupantu taa. Pusi kpej tə taa ké na ləm seelaa huki yem ké tətəka na pulası taa. Na luna ke paa timpi.

⁸ Na tə taa tətəyo təyonaya na tıj kululə, isı wei pa yaa sı lēsənnaa na fikinaa na kəlenatiyee na olifinaa tə pə tawa na tıj nim.

⁹ Təyaya í ká təyo na í haya. I kaa lan pulyu. Na í ləsəyi nyəyətə ke pəe taa, na nyəyəlvyu kusəemvyu ke pulası taa.

¹⁰ I weəkəna təyonaya ke m̄p̄yó atələfə, ılena í seeki mə Iso Tacaa ke í na təmle ke tetu kupantu nti i ha-meye mpu tə tətə.

¹¹ I la laakalı pə taa kəə na í sə Tacaa mə Iso ma ma tətə, na í yele ma kiin na ma kusəsuto na ma kutututu nti ma hula-meye saŋa isəntə təyo lapu.

¹² I ká kəə na í wēena mə tı na í tókı na í haki. Haləna í ηmá tēsi kupaŋsi na í caya.

¹³ Mə tala təna ká huki na í wēena liyitee, na wolanaa, na mə wənav təna səsəyi tam.

¹⁴ I kpa mə tı, na pə taa kəə na í lá kalampaani na í səə Tacaa ma ma təə. Pəcə ma cəpəna-me na ma ləsi-meye Icipiti yomle taa.

¹⁵ Má tiikina-meye wulaya tetu anaam isayav ine ı taa ké pəcəηnaa na pəcəsi hekı taa. I kəma na í tala wulaya taa na lım fei tə, má tələna seelv təə ké kukpamuyı toŋ nyəŋku taa.

¹⁶ Ma caləna-meye manna wei mə caanaa taa nyı tə. Ma tu-meye konyəŋ ηkuyı sı ma naaki mə waali. İlena ma la-meye kupantu.

¹⁷ Pə fei sı í mayası mə taa sı mə toŋ na mə ninj ke í lapənaa na ı hiki wənav mpı.

¹⁸ I təəsi sı mə İso Tacaa hana-meye toŋ na í hiki pə təna. Na nti ı laki-meye sarja isəntə tə nti tə səsəyəna toŋ ke nəyɔ ŋka ı na mə caanaa paa pələa tə.

¹⁹ Ye í səəwa Tacaa İso má ma təə na í təŋəyi tuŋ na í laki-ı təmle na í luŋyi-ı, ma heeliyi-me təfoo ke sarja sı í lepaya.

²⁰ Pəpətu fei lelen ye í kisa mə İso Tacaa ke nunaı, í leki ké isı piitimnaa mpa ı təŋa kuyı ke mə isəntəa isəntə tə.

9

İso təsəyi İseyeli nyəma kaanutu təə

¹ Mıpıyú Moisi təma sı: İseyeli nyəma me, í ke nkpaŋŋ. Sarja í tesəyi Yaatanı ké sı í təyənı piitimnaa mpa pa kəla-meye payale na toŋ tə. İlena í təyɔ pa acaləe səsəəna wəna a koloosi kaləsəna isətaa tə.

² Tetu nti tə yələa kiiwaya na pa ké tookonaa. Mpeyle Anakı nyəma mpa pa puyuləyi sı nəyɔlv ta tala í yoonə-we tə.

³ Ama í cəkəna teu sı mə İso Tacaa ká tēna-meye nəyɔ ke ı mayamaya, isı kəkə məkuyı nyuı tə. Na í wakəli-we na pə hıv. İlena mıı ηmili pa təə na í təyənı-we na í kv-weye kpakpaa isı ı ka heeluyı-me tə.

⁴ Waatu wei mə İso Tacaa ká təyənı piitimnaa mpeye mə nəyɔ təə tə, í taa mayası mə taa sı mə siyisuyu təə ké İso haaki-meye tetu tənə. Mpi tə, piitimnaa mpe pa isayatu təə ké İso təyənəyi-weye mə nəyɔ təə.

⁵ Pə taya mə siyisuyu na mə tampana təŋuyı təə ke í muvi pa tetu. Ama piitimnaa mpe pa isayatu təə ké Tacaa təyənəyi-weye mə nəyɔ təə. İso lapa rıpıyú sı pə la isı ı ka heeluyu na tuunaı ke mə cəsənaa Apələham na İsaaka na Yakəpu tə.

⁶ I nyı teu sı, pə taya mə tampana təŋuyı təə ké ı ha-meye tetu kupantu tənə sı tə pəsi mə nyəntı. Mpi tə, mə mayamaya í we kanjana ké.

Wəla navle ləesvyı

⁷ I təəsi teu ke isəna í kpaasa Tacaa pááná ke wulaya tetu taa tə. Hatoo mə luı ke Icipiti haləna mə tate ke cənə tə, í kuləyi Tacaa təə ké.

⁸ Holəpu puyı luyı ke í kpaasa Tacaa pááná na ilé ı taa huuna-me na í mayası sı ı kuyı-mé.

⁹ Waatu inəyi ma kpa puyı taa sı Tacaa celəyi-m pəe kpaatanaa mpa pa təə í ηmaa nəəsi nsi mə na-ı ı pələa tə pə təm tə. Haləna má saalı tənaya kuyəŋ nıle təcı ma ta təyɔ ma ta nyəə.

¹⁰ M'p'ógú Tacaa cela-m p'ee kpaatanaa naale mpa pa t'oo i mayamaya i ka nmaawa kusəsuto t'ona nti i heela-meye k'oko taa k'e kuyaku nku i kota puyv luyu t'o.

¹¹ Kuyeeñ nule waali k'e Tacaa cela-m n'oyo p'eelevo p'ee kpaatanaa mpe pa naale.

¹² Ilena i t'o-m si: Kuli t'owaka na n' tii l'oh. Mpi t'o, ma y'elaa mpa ma l'esa Icipiti taa t'o pa wak'elaa. Pa ta taan'i mpaav nku ma hula-we t'o ku taa. Hal'ena pa lu ny'ay'el'ovo k'e t'uyv na p'a t'ohna laav.

¹³ M'p'ógú Tacaa tasa y'oyotuyv si: Ma naaki si y'elaa pane pa k'e kan'kana ny'oma k'e.

¹⁴ Yele na m'a ku-we na ma husi pa h'ete k'e tetu taa. Na m'a l'a na n' huki na n' p'esi piitim s'os'oom na n' k'eli-weye payale na tonj.

¹⁵ M'p'ógú ma m'ela tiuu na puyv muyi k'oko k'e mpu, na n'oyo p'eelevo kpaatanaa mpeye ma ninj taa.

¹⁶ Ma kusa ise, Ilena m'a n'a si tampana i p'ant'ona m'o Iso Tacaa. I t'a leeli mpaav nku in' ma hula-me t'o ku taa. Hal'ena i lu ny'ay'el'ovo k'e navle na i lunjiyi.

¹⁷ T'ona ya ma p'eta p'ee kpaatanaa mpeye ate na p'a y'oki m'a is'entaa.

Moisi wiikina Iso ke wula navle tom taa

¹⁸ M'p'ógú ma hota Tacaa tee na m'a saali t'ona ya kuyeeñ nule. Ma ta t'oyo ma ta ny'oo, k'e isayatu t'ona nti l'seyeli ny'oma lapa Iso na p'e kpaasi i p'a'ana t'o t'oo.

¹⁹ P'e taya pulv, waatu wei m'a nawa Tacaa paana huu m'o t'oo, hal'ena m'a mayasi si ma kuyi-me t'o s'oy'ontu kpa-m. Ama Tacaa nu ma kus'el'omv'tu t'ot'o na i l'a isi ma s'el'omaa t'o.

²⁰ Tacaa mu Al'oh na p'a'ana t'ot'oyo, hali i caakaya i ku-i. Ilena m'a wiina-i il'e i t'oo.

²¹ M'p'ógú ma p'eta m'o isayatu kul'ob'm navle n'teye k'oko taa, na m'a nanj-te na m'a p'eli t'o m'ul'm k'e l'oo nku ku kpenj puyv taa t'o ku taa.

²² Mpu t'ot'oyo i ka kpaasa Tacaa p'a'ana k'e Tapeela na Masa na Kip'eloti-Taafa.

²³ P'e k'oma na i kus'i-me si i polo Kateesi-Paneyana na i t'oyo tetu nti i ha-me t'o. Ilena i kuli i t'oo na i kisi i n'oyo k'e nuu. P'eco i t'a tu-i naani.

²⁴ Hatoo saa wei ma ny'oma-me t'o, i kul'ayi Tacaa t'oo k'e, u nuk'ena-i.

²⁵ Tacaa caakaya-meye kpiisuyu, Ilena m'a hoti i n'oo'hee tee k'e kpak'paa k'e kuyeeñ nule t'ecu.

²⁶ Na m'a wiina-i si: Hai Tacaa Iso, taa ku-we. Pa k'e ny'a y'elaa mpa n yar'ona ny'a tonj s'os'oon na n' l'esi-weye Icipiti taa na ny'a ninj t'oyo.

²⁷ T'oo si ny'a t'omle ny'oma Ap'el'aham na Isaaka na Yak'ovu pa t'oo. Taa ny'ani y'elaa pane pa kaanv'tu na pa ny'an na pa isayatu.

²⁸ P'eco p'e taa k'oo na Icipiti ny'oma t'o si: Tacaa u p'as'ayi si i tana-weye tetu nti i ka si i n'oyo si i k'a ha-we t'o t'aa. Yaa i taa caaki-we t'oyo i l'esa-we si i pukina w'ul'aya tetu taa na i k'u.

²⁹ P'eco pa k'e ny'a y'elaa mpa n l'esa Icipiti tetu taa na ny'a tonj s'os'oon t'oyo.

10

Iso hula suulu ke l'seyeli ny'oma

¹ M'p'ógú Tacaa heela-m si: Saaki p'ee kpaatanaa k'e naale, isi kancaalaya ny'oma, na m'a kpaana puyv taa k'e i kinj, na m'a k'a p'e atakaa k'e taasi.

² Tel'esi kancaalaya ny'oma mpa ma y'okaa t'o pa t'oo t'om k'e kofama t'oo Ilena m'a su-weye atakaa taa.

³ M'p'ógú ma caa kpenj'kpelasi tonj ny'ensi na m'a k'a atakaa, na m'a saaki p'ee kpaatanaa, na m'a kpaana-weye puyv taa.

⁴ İlena Tacaa teləsi pa təə ké kusəsuto naanəwa wei ı ka keesa kəkə taa ké kuyanəku mə tənə ı kota puyv luyv tē tə, na ı cələ-m.

⁵ İlena má tii na má tú pē kpaatanāa mpeye atakaa wei ma saaka mpv tə ı taa. Na á wē tənə ısu Tacaa ka heela-m tə.

⁶ Mpyó İseyeli nyóma kula Pene-Yakan ləkənāa cələ na pá tē Mosela. Tənaya Aləñ səpa na pá pimi-ı na ı pəyalv İliyasaa kpaya ı kətyv təmlə.

⁷ Pa kula tənə, İlena pá tē Kukota. Pa lıı tənə na pá polo Yopəta. Tetv ntı tə taa ka wē lum ké.

⁸ Waatv inəyi Tacaa faya Lefii ləlvv nyóma na pa mpaa, na ı tú-wē sı pá səyələyi İso atakaa na pá suvki ı cəkəle taa na pá lakı-ı təmlə na pá kooliyi yəlaa kē kəpantv na ı həte kē haləna sanja.

⁹ Mpə yelina na Lefii nyóma feina haləm ısu pa tətənaa. İle Tacaa ka heela-wēye sı inəyəle pa nyəm.

¹⁰ Mpyó ma caya puyv taa tətəyo kuyeyi nıle, na Tacaa tasa muyv kē ntı ma sələma-ı tə, na ı lo mə kuyv təm.

¹¹ Haləna ı tə-m sı má polo na má tē samaa kē nəyo na pá təyo tetv ntı ı ka heela pa caanaa na tuunav sı ı ká ha-wē tə.

Mpi Tacaa caana ı yəlaa tə

¹² İseyeli nyóma mə, mpi Tacaa caaki təyəle sı ı nyana-ı na ı tən ı mpaan tənə taa ké teitei na ı səəli-ı na ı lapı-ı təmlə na mə lotu tənə na mə ləsağa tənə.

¹³ Tacaa caa kē sı ı tókı ı kusəsutv na ı kiinj wei ma hula-məye sanja isəntə tə. Na pá yele na ı cəyana mə tı təpeleketē.

¹⁴ İni ı tənna isəntənəy inı ı tənə, na tetv na pə tənə mpi pə wē tə taa tə.

¹⁵ Pécó mə caanaa tike kē Tacaa luyv suvwa. Pə waalı kē pa piya mə, İlena ı ləsi-məye piitimnaa tənə taa, ısu ı naakuyv sanja isəntə tə.

¹⁶ Mpə tə, ı layası hatoo mə nyama taa təkpaata, ı taa tasa lanəpusəy.

¹⁷ Mpi tə, Tacaa kele səsa taa səso, na ı tike nté İso. ı kē tonəy wei pa nyəkəyi təyo. ı fayasəyi yəlaa. Pəyele ı paa feina kəhav ısu yəlv na pécó ı ha tampana.

¹⁸ İni ı tayanəyəna sulav na leelu pa təm. Pəyele ı səəla muvlv kē na ı caləyi-ı na ı suuki-ı wontu.

¹⁹ Pə təə kē pə wē sı mə tətə mıı səəli muvlaa. Mpi tə, mə mayamaya ı ka kē muvlaa kē İcipiti tetv taa kē.

²⁰ Tacaa mə İso kē ı ká nyana, na ı tike kē ı ká səe na mə ləsağa suv-ı, na ı suki mə nəəsi na ı həte.

²¹ ı tike nté mə İso, inəyi ı ká san. Pécó inı ı lapəna-məye təma səsoəna səyontv nyəna wəna ı nana mə isəpee tə.

²² Mə cəsoəna tiwa İcipiti tə pa wē yəlvnyəy nutoso na naanəwa tike kē. Ama Tacaa lapa na ı huki.

11

İso səsoəntv

YOSUWEE TĒMA TAKĒLAYA

Kutubutu

Takēlaya kanē ka taa ké pa kēsəyi isəna Moisi waali tu Yosuwee pona Iseyeli nyóma na pá lēki Kanaaŋ tetu tō. Iso ka tēma yəxtuyv na í su Iseyeli nyóma caanaa caanaa si, í ká ha pana pa waali nyóma ké tetu nti. Pə tō ké Iso wə pa waali na pá yona pa kolontunaa. Na pa na Yosuwee pá lēki Kanaaŋ tetu.

Takēlaya taa loonja səsaya ŋka pə wē si paa wei í tōki təyale titite 24:15... Í ləsi wei í caa í sē təyō saŋa... Təfo ye pə kaasa ma na ma waav nyóma ile, Tacaa ké taa sē. Yosuwee yəxtəna təm tənē.

Isəna pa faya Yosuwee takēlaya tō:

Iseyeli nyóma taŋanəyi pa ti si pa suuki Kanaaŋ tetu taa, titite 1-5

Kanaaŋ tetu lēkuyv, titite 6-12

Tetu taluyv ké Iseyeli kpeka nyóma, titite 13-22

Yosuwee kuyəxtutu kantəkaya nyəntu, titite 23-24

Yosuwee lētvv ké Moisi lonte

¹ Mpyó kuyaku nakuli Iso təmle tu Moisi səpa. Tənya Tacaa tōma Moisi waali tu Yosuwee, wei í ké Nun pəyalv tō si:

² Nyəni, Moisi səpa. Ile pənente nyaa kuli, na í tó yəlaa paneyə nəyō, na í tēsi Yaatanu pəyō kanē. Na í suv tetu nti ma ha Iseyeli nyóma mé tō tē taa.

³ Isu maa suv Moisi ké nəyō tō, ye mə nəhəle í fela timpi mə tetu ké.

⁴ Mə tetu nté pə sunav wulaya tetu, na pə polo Lipaŋ pəŋŋ tō. Na pə kpaya Ifəlati pəyō səsaya, na pə kpeŋna Hiti nyóma tetu tēna tō. Na pə yoosina Metitelanee tēŋku.

⁵ Kolontunaa tēna ka seeki-ŋ ké, haləna í suv púyó. Mpi tō, maa wē nyá waali ké, isu maa wē Moisi kinj tō. Ma kaa lə-ŋ, pəyele ma kaa hatələna-ŋ paa pəcə.

⁶ Mpu tō, təyō apalutv, na í nyōō tonj. Pə taŋa pulv, nyaa yelina na yəlaa pane pá təyō tetu nti maa heela mə caanaa na tuunav si maa ha-mē tō.

⁷ Ama kolumto ké si, nyaa təyō apalutv, na í nyōō tonj te. Tōki ma kusəsutv tēna nti ma təmle tu Moisi tēləsa-ŋ təyō teu təcuyŋ, na í laki-ti tətetete. Taa nyənna ŋwaan yaa mpəle. Waatu inəyi n ká waa nyá kulapəm tēna taa.

⁸ Kusəsutv takēlaya kanē ká taa fete nyá nəyō tō. Kaləyi ka taa təm ké ilim na ahoo, na í təŋ-təyi teu. Waatu inəyi pu lana-ŋ. Pécə n ká waa pə tēna mpi n laki tō pə taa.

⁹ Matəŋ ma heela-ŋ si í təyō apalutv na í nyōō tonj na? Mpu tō, taa nyá. Pəyele taa sele paa pəcə tōtō. Pə taŋa pulv, nyá Iso má, maa wē nyá waali ké paa timpiyi.

Yosuwee taŋanəyi Yaatanu tēsuyv təm

¹⁰ Mpyó Yosuwee tōma Iseyeli nyuyv nyóma si:

¹¹ Í suv təkikile taa, na í heeli samaa si pá caa mpaav təxənasí. Mpi tō, kuyeyŋ tooso í tēwa tu tēsi Yaatanu, na tē polo na tē lēki tetu nti Tacaa ta Iso ha-tv tō.

¹² Mpuylé Yosuwee heela Lupaŋ nyóma, na Kati nyóma, na Manasee yəlaa həyəluyv lēŋku nyóma si:

¹³ Í tōosi nti Moisi ka heela-mē tō si, həesuyv ké Tacaa caakəna-mē, na í ha-meyə tetu tənē.

¹⁴ Ile mā alaa, na mā piya, na mā tōla tike ká cāyana pōyō na cāne tōo. Ama pō kaasuyū apalaa yoolaa mē tō, pō wēē sī mu tēsī mā tētūnaa cōlōyō na í tēē-wēyē nōyō na í sēna-wē.

¹⁵ Halēna waatu wei mā Iso Tacaa ká yele na pēle pá hēēsī isū mē na tētū tēne unī tō pēsī mā tēna mā nyāntu tō. Pō waali kē í ká mēli mā tētū nti Tacaa tēmle tū Moisi ha-mē isāntō tō tē taa kē Yaatanī ilim tēlule tōo cāne.

¹⁶ Mpōyō pā cōwa Yosuwee sī: Tū la teitei isū n tōyū-tū tō. Paa timpīyī n tila-tū, tū polo kē.

¹⁷ Pāyele tū nūna-ŋ teu kē, isū tū nukayana Moisi tō. Iso í wēē nyā waali, isū í ka wēu Moisi waali tō.

¹⁸ Ye pō cāpa wei na í lā kan̄kante, na í tō sī í kaa tēŋ nti n tū-tū tō isū pā ku-í. Ama nyaa nyō tōŋ kē na ŋ tōyō apalutū.

2

Yosuwee tiliyī fenlāa naale kē Yeliko

¹ Mpōyō Yosuwee kusa fenlāa naaleye mukayā kē Sitim timpī paa sikaa tō sī: Í polo na í fen̄ Kanaan̄ tētū nti na Yeliko ícate. Pā tala ícate ntē, lēna pá sūv apalaa tēna alv nōyōlv í tēyē ahoo. Pā yaa alv unī sī Lahapī.

² Mpōyōle yēlāa tayaasa Yeliko wulav sī: Iseyēli yēlāa kōmna ntēyē tētū fen̄uyū. Halēna pá sūv cāneyē ahoo anē.

³ Tēnaya, wulav tilaa na í heeli Lahapī sī: Yēlāa mpa unī pā wē nyā tēyē mpv tō, pā kē tētū fenlāa kē. Mpv tō, lāsī-wēyē cāne.

⁴ Mpōyōle alv unī í ŋmēsa apalaa mpe pā tōo, na í cō wulav tillaa sī: Tampana yaa, yēlāa mpe pā tala mā te. Ama mā ta nyī-wē sī le nyōma tō.

⁵ Ahoo yūwa na pá tēkēyī ícate nōnōyō, lēna pá lū. Mā ta nyī ŋku pā tēŋaa tō. Ye í tēŋa pā waali kē lōŋlōŋ, í ká hiki-wē.

⁶ Pāyele Lahapī ka kpaasa fenlāa mpeyē í kutuluyū pata tōo kē, na í ŋmēsī-wēyē ŋmōntu nti pā yaa sī lēŋ^a tō tē tēē. yaa sī lēŋ. Pā lūvki-tēyī pōŋ kē Isū kponkpon̄tu, na pō pōŋ na pō tokonaa kē liyitee wontu kē.

⁷ Mpōyōle wulav tillaa kpaya mpaav ŋku pā tēsēyēna Yaatanī pōyō tō, na pá se fenlāa waali. lēna tēŋlāa tayanī ícate nōnōyō kē tēkuyō.

⁸ Pō waali kē Lahapī kpa fenlāa cōlv na pēcō pá tōo, na í tō-wē sī:

⁹ Mā nyōmá sī Tacaa tōwa tētū tēneyē mā nīŋ taa. Mō sōyōntu sūv ícate tēne tō nyōma kē na pá seliŋi.

¹⁰ Tē nuwa isēna, waatu wei í lū Icipiti taa tō, Iso fāyā Sēsēncaasī tēŋku lōm taa, na mu tēē puyulāyā tōo tō. Tē nuwa tōtōyō, isēna í kuwa Amolii nyōma awulaa sōsaa Sihon̄ na Oki, na í wakēli pā nyōm tēnaya pōyō waali tō.

¹¹ Tē nu-ti, lēna tē apalutū le-tū, na tá tēē sūv̄kēna-mē. Mpi tō, mā Iso Tacaa tike ntē isōtaa na atē pō tū.

¹² Pōnēntē mā wiikina-mē sī, í tuuna Tacaa sī í ká hólí mā caa tēyāyā kē suulu isū mā hūlv̄yū-mē tō.

¹³ Í la mpi pū tū-m naani sī í kaa ku mā caa, na mā tōo, na mā taalūnaa, na mā kōyōnaa, na mā newaa na pā nyōmanaa tēna tō.

¹⁴ Mpōyōle apalaa mpe pā cō-í sī: Ye n ta tayaasī tā tōm tá sōlv̄ pūwāyā sī tē sī mā sēm, na pē kōma na Tacaa tū tā nīŋ taa kē tētū tēne tū la-ŋ kopantū kē, tē kaa kpalī nyā kuv̄cōv̄.

¹⁵ Mpōyōle Lahapī tisa apalaa mpe na ŋmēnaya na í kutuluyū pētote. Mpi pō tōo tō, ku wē ícate kolun̄a tōo kē.

^a 2:6 lēŋ: lēŋ, pā te ŋmōntu tōŋ nyāntu natēl̄yī pá

¹⁶ Ilena í heeli-wee si: I tən puyv mpaav, pá taa koo na mpa pa sewa mə waali tō pá suli-mē. I ηmeli puyv taa tənaya kuyeeη tooso na mə waali selaa tēna tē məlvuy. Pəle pə waali, ile í ká tō mə mpaav.

¹⁷ Ntēna apalaa mpe pa tōm-i si: Nyəni, isəna n ká la na tē təkəna tuunav mpi n yelaa na tē tuuna tōyolo.

¹⁸ Waatu wei tu suv tetv tənē tē taa tō, tē mayana n tōwa ηmənaya kuseemaya na nyá pətote nte n tisina-tv isəntō tō. Na í kota nyá caa, na nyá too, na nyá taalōnaa na nyá newaa, na nyá caa luluyv nyéma tənaya nyá tōyaya taa.

¹⁹ Ama ye pə cəpa pa taa wei na í lu nyá tōyaya taa, pūntv sām ká wee i nyuyv tām ké, pə taya tá nyəntv. Təfə, ye mpe inu pa taa nōyolo nyuyv hola-i, ile pə ké ta tām.

²⁰ Ama ye n tayasa ta tām, ile ta kaa tōkí tá nōyō suv tōtō.

²¹ Ilena alv inu i cə si: Pə la isu í yōyotuyv tō.

Ilena alv yele feηlaa na pá tēē. Mpóyó i tv ηmənaya kuseemaya na i pətote.

²² Apalaa mpe pa tala pōη taa, ilēna pá ηmeli tənaya kuyeeη tooso. Halēna mpa paa sewa pa waali tō, pá pēeki-weye hōyōlvuyv ηkv kv tēna kv taa, pa ta na-we. Ilena pá mēli kpētē.

²³ Mpóyó feηlaa mpe pa mēlaa na pá tii puyv, na pá tēsi Yaatanu. Ilena pá kpe na pá kēesi Yosuwee ké pə tēna mpi pə mayana-we tō.

²⁴ Na pá yōyoti tōtō si, pəpətv fēi lelen, Tacaa tōwa tetv tənaya ta nin taa ké. Halēna tē yēlaa tēna tēē suvəkəna-tuyv.

3

Yaatanu pəyō tēsvuy

¹ Tēv fema tanan tēhulu, ilēna Yosuwee na Iseyeli nyéma pá kvli Sitim, na pá tii Yaatanu nōyō, na pá caya tēna na pá tan saa wei paa tēsi tō.

² Kuyeeη tooso tēewa, ilēna Yosuwee tō nyuyv nyéma si: I cəō tāsikile,

³ Na í heeli samaa si ye pə kōma na í ná kōtēlaa səyēla Iso Tacaa nōyō pēelvyv atakaa, ile paa wei í lu na í hu i waali.

⁴ Ama í taa suli-i kpētənav ké, mə na-i í hatēlēna tēma isu kilomēetēli kōlvōm. Inu í ká hōlēyēna-mēye mpaav. Mpi tō, í ta tēηta-kv.

⁵ Mpuyule Yosuwee heela yēlaa si: I la nyōη tōō asilima kēelvyv kōtaya ké cele tōō. Mpi tō, Tacaa ka la-mēye piti tēma.

⁶ Tēv fema, ilēna Yosuwee heeli kōtēlaa si: I səyēli Iso atakaa na í tēē samaa ké nōyō. Ilena pēle pá la mpv.

⁷ Mpóyó Tacaa tōma Yosuwee si: Saηa ké maa caali nyá nyuyv kōsvuyv ké Iseyeli nyéma isēntaa. Ilena pəcō pá nyi si maa weē nyá waali, isu maa wēv Moisi waali tō.

⁸ Ile heeli kōtēlaa mpa pa səyēla Iso atakaa tō si: Ye í tala Yaatanu, ile í tisi mə nōōhē ké lvōm taa na í səη mpv.

⁹ Tənaya Yosuwee tōma Iseyeli nyéma si: I tuusi na í kōō na í nu Tacaa tām.

¹⁰ Mpóyó í ká nyēna si Weesuyv tv Iso wē mə hēkv taa, na inu í ká tōyōnəyēna Kanaη nyéma, na Hiti nyéma, na Hifi nyéma, na Peliisi nyéma, na Kilikaa nyéma, na Amolii nyéma, na Yepusi nyéma.

¹¹ I nyəni, tetv tēna tv Tacaa Iso nōyō pēelvyv atakaa ká tēē mə nōyō tōō, na í tēsi Yaatanu pəyō ké mə isēntaa.

¹² I ləsi Iseyeli nyéma kpeka naanōwa na naale taa ké yolv yolv.

¹³ Pə kōma na kōtēlaa mpa pa səyēla tetv tēna tv Tacaa atakaa tō pá lii pa nōōhē ké lvōm taa, pu faya, na pá yele kpente. Na isōtaa tōō nyəm kōō na pá su sōsōm.

¹⁴ ǾpǾyǾ yǾlaa lu tǾsikile sǿ, pa tǿsǿyǿ pǿyǿ. Na kǿtǿlaa mpa paa sǿyǿla Iso atakaa tǿ pǿle pa wǿ lǿlǿ.

¹⁵ Paa pǿnaya ņka kǿmtu waatu tǿnaya pǿyǿ suyǿ na kǿ watǿyǿ kǿtemiŋ. Pǿ kǿma na kǿtǿlaa mpa inǿ pa sǿyǿla Iso atakaa tǿ pa nǿǿhǿe tii lum taa,

¹⁶ Ilena pǿ cé. Na mpi pǿ lukayana isǿtaa tǿ tǿ pǿ sǿŋ, na pǿ su sǿsǿm kǿ Atam tǿ^a timpi pa yaa sǿ Saatanǿ tǿ pǿ kǿŋkǿŋ taa. Ilena lum mpi pǿle pǿ kǿpǿnayaŋa tǿŋku kǿsǿpǿ tǿ tǿ, pǿle pǿ cé. Na yǿlaa tǿsǿna Yeliko tǿ tǿ. naali a hǿla kǿ. Ile nǿǿnǿ a lona cǿkǿnǿw wǿ kate.

¹⁷ Iseyǿli nyǿma tǿŋna tǿsuyǿ kǿ ǾpǾyǾ wǿlaya tǿ, na atakaa sǿyǿllaa nǿá sǿŋa ǾpǾyǾ tǿtu puyulaya nyǿntu tǿ kǿ pǿyǿ pǿle taa. Halǿna pa tǿna pǿ tǿ tǿsuyǿ.

4

Pǿe naanǿwa na naale kuluyǿ

¹ Iseyǿli nyǿma tǿna tema Yaatanǿ kǿ tǿsuyǿ kǿ mpǿ, Ilena Tacaa tǿ Yosuwee sǿ:

² Lǿsǿ pa kǿpeka loosi taa kǿ yǿlu yǿlu.

³ Ilena ņ heeli-wǿ sǿ: I kuli pǿle pǿle kǿ timpi inǿ kǿtǿlaa sǿŋa isǿntǿ tǿca tǿ. Na í kǿpǿŋna timpi í ka suu saŋa ahoo anǿ tǿ.

⁴ Mpǿyǿle Yosuwee yaawa yǿlaa naanǿwa na naale inǿ.

⁵ Ilena í tǿ-wǿ sǿ: I polo Iso Tacaa atakaa nǿyǿ tǿ kǿ pǿyǿ taa, na í kuli pǿle pǿle kǿ mǿ nyǿŋ tǿ.

⁶ Pǿe anǿ a kǿ tǿsǿyǿna-mǿyǿ mpi Iso lapa-mǿyǿ isǿntǿ tǿ. Ye pǿ kǿma na mǿ piya pǿǿsi-mǿ sǿ pǿe anǿ a laki wǿ?

⁷ I kǿ cǿ-wǿ sǿ waatu nǿyǿlu kǿtǿlaa tǿsayaŋa Iso atakaa kǿ Yaatanǿ na Tacaa yele na lum cé na pǿ tǿsi. Ile pǿe anǿ a ka tǿsǿyǿna-mǿyǿ pǿ tǿm kǿ tam tǿ.

⁸ Mpǿyǿle apalaa naanǿwa na naale inǿ í lapa teitei isǿ Yosuwee ka kǿesuyǿ-wǿ tǿ. Pa kula pǿle pǿle kǿ pa kǿpeka nyǿŋ tǿ, isǿ Tacaa ka heeluyǿ-wǿ tǿ. Ilena pǿ kǿpǿŋna-yǿ na pǿ su timpi paa siki ahoo anǿ tǿ.

⁹ ǾpǾyǾ Yosuwee caa pǿe naanǿwa na naale tǿtǿ, na í kaa kǿŋmaaya kǿ pǿyǿ pile taa, timpi kǿtǿlaa ka sǿyǿla Iso atakaa na pǿ sǿŋaa tǿ. Na a wǿ tǿnaya halǿna saŋa.

¹⁰ ǾpǾyǾ Iso atakaa sǿyǿllaa sǿŋa pǿyǿ taa kǿ mpǿ. Halǿna yǿlaa tǿ nti Iso Tacaa ka heela Yosuwee sǿ í tǿlǿsi-wǿ tǿ tǿ lapǿ, isǿ Moisi ka kǿesuyǿ-ǿ tǿ. Pǿ tema mpǿ, Ilena samaa tǿsi lǿŋlǿŋ.

¹¹ Pǿ kǿma na samaa tǿna tǿ tǿsuyǿ, Ilena Iso atakaa sǿyǿllaa ņmaa pa nǿyǿ tǿ.

¹² ǾpǾyǾ Luperǿ na Katǿ nyǿma, na Manasee kǿpǿle hǿyǿlǿyǿ nyǿma, tǿe samaa nǿyǿ tǿ na pǿ tǿka pa yooŋ wontu, isǿ Moisi ka heeluyǿ-wǿ tǿ.

¹³ ǾpǾyǾ Iseyǿli nyǿma yoolaa luwa Tacaa isǿntaa, isǿ yǿlaa iyisi nule (40000) na pǿ suuwa yooŋ wontu. Na pǿ pukina Yeliko tǿ kǿ timpi tǿtu wǿ ihǿntau tǿ.

¹⁴ Kǿyaku ņkǿyǿ Tacaa tuwa Yosuwee kǿ teeli kǿ Iseyǿli nyǿma tǿna isǿntaa. Ilena pǿ nyanǿna-ǿ, halǿna í sǿm. Isǿ pa nyanayaŋa Moisi tǿ.

¹⁵ ǾpǾyǾ Tacaa tǿma Yosuwee sǿ:

¹⁶ Heeli kǿtǿlaa mpa pa sǿyǿla Iso atakaa tǿ sǿ pǿ lu pǿyǿ taa.

¹⁷ Ilena Yosuwee nǿá heeli-wǿyǿ mpǿ.

¹⁸ Too isǿ Iso atakaa sǿyǿllaa kǿesuyǿ pa nǿǿhǿe kǿ pǿyǿ pǿle taa na pǿ su kǿten tǿ, Ilena lum mǿli kǿpǿkǿpa na pǿ su na pǿ watǿ pǿyǿ kǿtemiŋ, isǿ pu wǿw tǿ.

¹⁹ Pa isǿtu kǿncaalaya nyǿŋ kǿyǿŋ naanǿwa wule kǿ Iseyǿli nyǿma lu pǿyǿ taa, na pǿ polo pǿ siki timpi pa yaa sǿ Kilikaa tǿyǿ Yeliko ícate na ilim tǿhule tǿ.

^a 3:16 *Atam tǿ*: Atam tǿ na Saatanǿ pǿ kǿ acalǿe kǿpǿŋǿe

²⁰ Kilikaa tənaya Yosuwee ηmawa pεε naanowa na naale wei paa kula pəyɔ taa tɔ.

²¹ Mpuyule i heela Iseyeli nyəma si: Ye kɔyakɔ ηku mə piya pɔɔsa-mε si pεε anε a nyɔyɔ suwe?

²² Ilε i ká kεesi-wε si tu tεsa Yaatanu kε wulaya kε.

²³ Pɔpɔtu fεi lelen, kɔyakɔ nakuləyi Tacaa ta Isə lapa na Yaatanu nyɔɔ na tɔ tεsi, isu i ka tεm lapu kε Səsəncaasi tɛnku taa tɔ.

²⁴ Tacaa lapa mɔpɔyɔ si atε yɔlaa tənə i nyi si i wena toma. Ilena taa nyan-na-i tam.

5

¹ Tεtu nti pa yaaki si Amolii tɔ, tɔ awulaa tənə mpa pa wena Yaatanu ilim tətule tɔ tɔ, na Kanaan awulaa mpa pa kpətənə Metitelanee tɛnku tɔ. Pa tənə pa kɔma na pá nu si Tacaa lapa na pəyɔ nyɔɔ na pá tεsi. Ilena pa apalɔtu yɔɔli-wε, na Iseyeli nyəma tɔm la-wεyε sɔyɔntu kε katatəlaya.

Iseyeli nyəma pɛlyu kε Kilikaa

² Mpuyule Tacaa tɔma Yosuwee kε waatu unu i taa si: Caa pεε sεesi na h pɛli Iseyeli piitim kɔfam pənε.

³ Ntɛna Yosuwee pɛli-wεyε teitei, isu Tacaa ka yɔyɔtyu tɔyɔ pulaya ηka pa yaa si: Pɛlyu pulaya tɔ ka tɔɔ.

⁴⁻⁵ Waatu wei Iseyeli nyəma luwa Icipiti tɔ pa pela apalɔpiya tənə mpa pa tala yoo pote tɔ. Ama pɛle pa tənaya mpɔ pa sɔpa wulaya tɛtu taa. Pɛle pɛ waaɔi pa tasa apalɔpiya mpaɔa lɔlyu tɔ pa ta pɛli pɛle. Mpi pɛ tɔɔ Yosuwee pela-wε tɔyɔle.

⁶ Mpi tɔ, Iseyeli nyəma kisa Isə kε nunav kε, ilena pá cɔɔ wulaya tɛtu taa kε pusi nule tɔcu, na pa taa apalɔpiya mpa paa tala yoo pote kε pa Icipiti luw waatu tɔ pá si pa tənə. Mpɔ unəyi Tacaa ka yɔyɔtənə tuunav si pa taa nɔyɔlɔ kaa keesi tɛtu kɔpantɔ nti tɔ taa tɔyɔnaya tɔla yem tɔhɔ tɔ. Tənaya i ka suwa pa caanaa kε nɔyɔ si i ká ha-wε.

⁷ Ilε pa piya kε Isə lɛɛta pa lonte. Pɛ tɔɔ kε Yosuwee pela-wε. Mpi tɔ, pa taa pɛli-wεyε mpaav taa.

⁸ Pa tɛma pa loɔɔa tənaya pɛlyu, ilena pá caya pa tɔcayalε, halənə pá waa-wε.

⁹ Ntɛna Tacaa tɔ Yosuwee si: Sanja nté ma kεela mə nyɔɔɔ tɔɔ kε mə Icipiti fεεlε.

Ilena pá ha tənε unəyi hətε si Kilikaa (Pakeelaa). Na pá yaaki-tεyε mɔpɔyɔ halənə sanja.

Tɛv acima kancaalaya nyənə tɔyɔv kε Kanaan

¹⁰ Mpuyule Iseyeli nyəma sika Kilikaa kε timpi tɛtu wε ihəntav tɔyɔ Yeliko kiɔ. Ilena pá tɔyɔ Tɛv acima kε tənaya isɔtu kuyεɛɛ naanowa na liyiti wule taanaya.

¹¹ Tɛv acima tɛv kɔfemuɔy kε pa caala tɛtu tɔyɔnaya kε tɔyɔv, na potopotonaa mpa pa taa kɔkɔsum fεi tɔ. Ilena pá wɔ tɔyɔnaya pεε na pá salɔ tɔtɔ.

¹² Kuyankuyu manna yela hotuyɔ pa ta tasa-i nav. Pɛ kpaxav waatu unu tɔyɔ Iseyeli nyəma suv tɛtu tɔyɔnaya kε tɔyɔv.

Tacaa yoolaa nyɔyɔ tv

¹³ Kuyaku nakulɔ Yosuwee wε Yeliko cɔɔ, na i kusi isε, ilε i ná apalɔ nɔyɔlyule na i niɔ taa kε layatε. Mɔpɔyɔ i polə i kiɔ na i pɔɔsi-i si: N kε tá nyəɔ yaa tá kolontu?

¹⁴ Mpuyule apalɔ unu i nɔyɔ tɛkpav si: Aai, ma kε Tacaa yoolaa nyɔyɔ tv kε, nɔɔnɔ kε ma kɔma.

Tənayalε Yosuwee hota i tεε, na i sεε-i na i pɔɔsi-i si: Na wentiyilε n kɔmnna?

¹⁵ Kelena Tacaa yoolaa nyɔɔvɔ tɔ tɔ Yosuwee si: Wɔɔɔsi nyá ntaɔkpala. Mpi tɔ, timpi taa n sɛɔa mpɔ tɔ, pɛ wɛ kate ké.

Ilɛna Yosuwee la mpɔ.

6

Iseyeli nyɔma lɛkɔvɔv kɛ Yeliko ɪcate

¹ Yeliko nyɔma ka tɔka pa ɪcate ké na pá kalɛsi Iseyeli nyɔma tɔɔ. Nɔɔɔlv u sɔvki, pɛ́cɔ́ nɔɔɔlv u luki.

² Ḿpɔ́yɔ Tacaa heela Yosuwee si: Ma tɔvɔ ɪcate tɔnɛ tɔ wulav na tɔ yoolaa apalaa tɔnaya nyá nin taa.

³ Mpɔ tɔ, yoolaa mɛ, í tɔ na í cɔɔna ɪcate nteɔ tɔm kɔlvɔm. Ilɛna í laki ḿpɔ́yɔ paa kɔyakɔ ŋku. Halɛna kɔyɛɛɔ naatoso tɔcu.

⁴ Kɔtɛlaa naatosompɔɔɔlaya ká tɛɛ Iɔ atakaa sɔyɛllaa nɔɔɔ tɔɔ. Na paa wei na ɪ tutuɔyɔ. Pɛ takɪ kɔyakɔ naatosompɔɔɔlaya nyɛɔkv wule, ilɛna í cɔɔ ɪcate kɛ tɔm naatosompɔɔɔlaya. Na kɔtɛlaa náá tɔɔna pa tutuunɔ hɔlvɔv.

⁵ Pɛ́ kɔma na í nu tutuunɔ wiiwa na í cɔyusi, ɪɛ yɛlaa tɔna kpɛntɪ na pá yaɔa apalɔkakiisasi na ɪcate kolɔɔa ti. Ilɛna paa Iseyeli tɔ wei í tii pa tɔɔ ké kpakpaa.

⁶ Mpɔvɔɛ Yosuwee kota kɔtɛlaa na í heeli-wɛ si: I kpaya Iɔ atakaa na mɛ taa yɛlaa naatosompɔɔɔlaya náá takɪ paa wei na ɪ tutuɔyɔ na í tɛɛ nɔɔɔ.

⁷ Ilɛna Yosuwee heeli samaa si: I tɔ na í cɔɔ ɪcate. Na yooɔ wontu tɔkɛlaa kɛ Iɔ atakaa nɔɔɔ tɔɔ.

⁸ Yosuwee tɛma yɛlaa kɛ ḿpɔ́yɔ heelɔyɔ, ilɛna kɔtɛlaa naatosompɔɔɔlaya unɪ í naali tɔntɛ, na pá hɔlvɔɔ pa tutuunɔ. Na Iɔ atakaa ké pa waali.

⁹ Ilɛna yooɔ wontu tɔkɛlaa kɛ tutuunɔ hɔllaa nɔɔɔ tɔɔ. Na waali nyɔma tɛɔɔɔɔ Iɔ atakaa na pɛ́ haɔa mpɔ.

¹⁰ Ilɛna Yosuwee heeli samaa si: I taa kiisi, pɛ́cɔ́ mɛ taa nɔɔɔlv nɔɔɔ taa í taa lu paa fɔɔɔ mayamaya. Halɛna kɔyaɔkv maa heeli-mɛ si í kiisi tɔ.

¹¹ Mɛ na Iɔ atakaa ɪ ká cɔɔ ɪcate kɛ tɔm kɔlvɔm. Ilɛna í mɛli tesikile na í hɛntɪ.

ISEYELI PAASENLA TOM TAKELAY

Kutulutu

Takəlaya kanə ka taa ké tə naaki isəna Iseyeli nyəma yela Iso ké Kanaah tetu taa tə. Pa nəyo təo tu Yosuwee səpa. Ue pa feina paasənlu. Paa wei i lakaya isəna i caaki təyo. Ama waatu wei pa nuki pa isayatu səh ilena pá kéesəna Iso təo na pá wii. Iso naaki pa pətətəle, ilena i ləsəyi paasənlaa na pá waasəyi-wē.

Isəna pa faya Paasənlaa takəlaya tə:

Iseyeli nyəma suvu ké Kanaah na Yosuwee səm, titite 1:1-2:10

Iseyeli paasənlaa, titite 2:11-16:31

Iseyeli nyəma liyituyu, titite 17-21

Iseyeli nyəma cayav ké Kanaah tetu taa

¹ Yosuwee səm waali ké Iseyeli nyəma pəssa Tacaa si pa nyəh pa kpeka taa nte tu yoonna Kanaah nyəma ké kancaalaya tə.

² Ntəna Tacaa si: Yuta nyənté ké. Mpi tə, pələ pa niñ taa ké ma tu tetu.

³ Mpuyle Yuta kpekəle nyəma tōma Simiyəñ kpekəle nyəma si: I kəo na i sənə-tu na té yoonə Kanaah nyəma na té ləkə tetu nti Tacaa ká ha-tu tə. Ye tə tēma tənə, ilé taa kəo na té sənə-mé na té ləkə mə nyəntu.

Mpuyle Simiyəñ nyəma polaa na pá səəsi Yuta nyəma təo,

⁴ na pá tēe yoo. Iləna Tacaa tu Kanaah nyəma na Peliisi nyəma ké pa niñ taa, na pá kú yəlaa iyisi naanəwa (10000) ké Peseke icatē taa.

⁵ Mpuylə pa mayana wulav Atoni-Peseke ké Peseke icatē taa, na pá yoonə-i. Isəna pa kələna Kanaah nyəma na Peliisi nyəma təyəle.

⁶ Iləna wulav se na pá təyən-i na pá kpa-i na pá seti i apaləmpee na i apalənəmpee.

⁷ Mpuyle wulav un i tōma si: Ma mayamaya maa seta yəlaa nutoso na naanəwa apaləmpee na pa apalənəmpee ké mpuylə, na má tək i cəyəlas i hotiyi na pá caləsəyi. Mpi maa lapa təyo pə fəlēyi-m.

Iləna pá pona Atoni-Peseke ké Yosalem na i cañ na i si tənə.

⁸ Mpuylə Yuta nyəma yoonə Yosalem nyəma, na pá kú-wē na pá sə icatē ké kəko na pá ləkə-tē.

⁹ Pə waali ké pa polaa na pá yoonə Kanaah nyəma mpa paa wē pulas i taa, na ilim mpətəñ təo ké tətəkəle taa tə.

¹⁰ Iləna pá polo na pá yoonə Kanaah nyəma mpa pa wē Hepələñ timpi pa yaakaya si Alapa tē tə. Na pá kú Sesayi nyəma, na Ahiməñ nyəma, na Taləmayi nyəma.

¹¹ Pa tēma tənə, iləna pá polo pá yoonə Tepii timpi pa yaakaya si Kiliyati-Sefēe tə pə nyəma.

¹² Mpuylə Kalepu tōma si: Ye wei i yoonə Kiliyati-Sefēe nyəma na i kəli-wē maa ha-i ma pēlə Akəsa na i la alv.

¹³ Tənyalə Kalepu neu tənuy nyəñ Kenas i pəyalw wei pa yaa si Otiniyēe tə, i yoonə icatē nté tə nyəma na Kalepu ha-i i pēlə Akəsa na i la alv.

¹⁴ Akəsa saawa, iləna i tə i paalw si: Maa sələmi ma caa ké tetu natəli. Alv un i tiina i kpañaya təo, iləna i caa pəəsi-i si: Alaafəya kēle?

¹⁵ Mpuɣule alu nəɣo təkpaɪ si: Hai, la-m kupaɪtu na í ha-m hila. Mpi tɔ, tetu nti n ha-m mpuɣú ilim mpətəɲ tɔ tɔ tɔ fɛi lɔm.

Ulena ɪ caa Kalepu náa ha-ɪ hila wena a wɛ pə tɛɛ tɔ, na ɪsɔtaa nyəna.

¹⁶ Mpuɣú Moisi yəti lulɔɣu nyəma Keni nyəma na Yuta nyəma pa luwa Yeliko, na pá polo pá caya Yuta Alaati ilim mpətəɲ tɔ kɛ wɔlaya tetu taa kɛ Amaleke nyəma tetu taa.

¹⁷ Mpuɣule Yuta nyəma, na Simiyəɲ nyəma pa polaa na pá yoonaa Kanaan nyəma mpa pa wɛ Sefati tɔ na pá tɔɣo pa tetu, na pá yəki ɪcate tənəɲnaɲ. Na pá ha-tɛ si Hooma. Ncaalɛ kɛ pa yaa mpɔ na pa tɛ taa.

¹⁸ Pələ pə waali kɛ Yuta nyəma mpe pa tasa Kasa, na Asəkaləɲ, na Ikoləɲ acalɛɛ kɛ lɛɛkɔɣu, na pá kpeɲna wena a cəɔna-ye tɔ.

¹⁹ Tacaa ka wɛ pa waali kɛ haləna pá lɛɛki pulasi tetu tənə. Ama tetu ihəntav taa nyəma kɛ pa ta pəsi. Mpi tɔ, pələ paa wəna yooɔ kɛkɛnaa nyəəətu nyəma kɛ.

²⁰ Ulena pá ha Kalepu kɛ Hepələɲ ɪcate, ɪsu Moisi ka yəɣotɔɣu tɔ. Mpi tɔ, ɪni ɪ tɔɣəɲna Anaki lulɔɲ nyəma tooso wei ɪ ka wɛ tənə tɔ.

²¹ Pencamɛɛ nyəma ta pəsi na pá tɔɣəɲi Yepusi nyəma mpa paa wɛ Yosalem tɔ, pá na-wɛ pa wəɲna mpɔ.

²²⁻²³ Mpuɣú Ifəlayim kpekəle na Manasee nyəntɛ pa polaa na pá yoonaa Petɛɛli timpi pa yaakaya Lusi tɔ, na Tacaa sənə-wɛ. Fɛɲlaa kɛ paa caaləna tiluɣu kɛ Petɛɛli taa.

²⁴ Pələ pa talaa na pá sulina apalu nəɣəlu, uləna pá tɔmɪ-ɪ si: Holi-tɔɣu timpi tɔ ɪcate koloosi topilinaa tɔ, tu nyi nyá tɔ.

²⁵ Mpuɣú apalu ɪni ɪ hula-wɛɣɛ təsɔule. Ulena pá suɪ na pá kú ɪcate yəlaa tənə. Ama pa yela apalu ɪni na ɪ tɔɣaya nyəma tənə.

²⁶ Pə waali kɛ apalu ɪni ɪ pola Hiti nyəma tetu taa, na í ɲmá ɪcate na í yaa-tɛ si Lusi, na pá yaaki-tɛɣɛ mpuɣú haləna saɲa.

²⁷ Manasee nyəma ná tá pəsi na pá tɔɣəɲi Peti-Seyan nyəma, na Taanakɪ nyəma, na Tɔɔɔ nyəma, na Ipeleyam nyəma, na Mekito nyəma, na pə acalɛɛ wena a cəɔna-ye tɔ. Kanaan nyəma ka wɛ tənaya tam kɛ.

²⁸ Paa na waatu wei Iseyeli nyəma kɔma na pá yoo tɔɲ kɛ teu tɔ pa ta pəsi na pá lɛɛki pa koloosi acalɛɛ. Ye pə taya səkpəna paasi.

²⁹ Ifəlayim nyəma ná tá pəsi na pá tɔɣəɲi Kanaan nyəma mpa pa wɛ Kesɛɛ tɔ, pa na-wɛ pa wəɲna.

³⁰ Sapuləɲ nyəma ná tá pəsi na pá tɔɣəɲi Kanaan nyəma mpa pa wɛ Kitələɲ na Nahalali tɔ. Ama təma kɛ pa tu-wɛ na pá na-wɛ pa wɛ mpɔ.

³¹ Aseɛ nyəma ná tá pəsi na pá tɔɣəɲi Ako nyəma, na Sitəɲ nyəma, na Alapu nyəma, na Akəsipi nyəma, na Heləpa nyəma, na Afiki nyəma, na Lehopi nyəma.

³² Pə tɔ kɛ pá na Kanaan nyəma pa caya pələ pa tetu taa.

³³ Nefətali nyəma ta pəsi na pá tɔɣəɲi Kanaan nyəma mpa pa wɛ Peti-Semɛsi na Peti-Anati tɔ. Ama təma kɛ pa tu-wɛ na pá na-wɛ pá wɛɛ.

³⁴ Mpuɣú Amolii nyəma tɔɣəna Tan nyəma, na pá kpa pulasi taa. Pa ta ye-le-wɛ na pá caya tetu ihəntav taa.

³⁵ Ulena Amolii nyəma saali Haa-Helesi puɣu taa na Ayaləɲ na Saaləpim. Ama waali waali kɛ Ifəlayim nyəma, na Manasee nyəma ɲmakəla-wɛ na pá tu-wɛɣɛ təma.

³⁶ Itəm nyəma tetu tɔɲa fayana Pəcəsi tontonlɛ tɔ kɛ Sela na ilim təlule tɔ.

2

Tacaa kaləḡəna i yəlaa

¹ Mṛóyó kuyaku nakuli Tacaa isətaa tillu luna Kilikaa, na í polo timpi pa yaa si Pokim tó. Na í tó Iseyeli nyóma si: Ma ləsa-məḡe Icipiti na má pona-məḡe tetu nti tə taa maa heela mə caanaa na tuunav si maa ha-mə tó. Halí má yəḡəti na má su si ma kaa yəki má na me ta nəḡə pəeluyv.

² Na ma heela-mə si mə na tetu tənə tə nyóma í taa pəeli nəḡə nakəli. Pə wəe ké si í yəki pa tunj. Paa na mpv tó, í tá nu ma təm. Ile pepe tó ké í lapa mpv?

³ Pə mayamaya pə tó ké ma heeliyi-mə təfoo si ma kaa təḡənəḡi tetu tənə tə yəlaa na mu tənəḡi. Ama mə na-wə í ká wəena mpv, na pa tunj pəsi-məḡe katəsi.

⁴ Waatu wei Tacaa isətaa tillu tema təm ntəḡi yəḡətuḡv, iləna Iseyeli nyóma tulu nəəsí na pá wiiki.

⁵ Pə tó ké pa ha lonte ntəḡe həte si Pokim. Wiilaa təḡe pa yaa mpv na pa te taa. Mṛóyó pa lapa Tacaa ke kətasi.

Yosuwee səm

⁶ Waatu wei Yosuwee taa səta tó, mṛóyó i yela Iseyeli nyóma ke Sikem, iləna paa wei í məli i tetu nti i hikaa tó tə taa.

⁷ Iseyeli nyóma lapa Tacaa təmlə ké, haləna Yosuwee səm. Na pá seesi isəle ke mpv, na nyuvv nyóma mpa pa nana pa isəpəle ke təma səsəəna wena Tacaa lapa-wə tó, pəle pa polo pa si tótó.

⁸ Tacaa təmlə to Yosuwee pusi yoosa nunuwa na naanuwa (110) iləna í sí.

⁹ Iləna pá pimi-i tetu nti pa ha-i tó, tə taa ké Timnatí-Helesi ke Ifəlayim pulasi taa ké Kaasi puḡv taa ké ilim ntəḡəḡ tó.

¹⁰ Mṛóyó Yosuwee pəəle nyóma tənə səpa tótó. Ama kufalan yəlaa ná táa cekəna Tacaa, na təma səsəəna wena i ka lapa Iseyeli nyóma tó.

Iseyeli nyóma ləwa Iso Seev

¹¹ Mṛóyó Iseyeli nyóma lapa mpi pə ta maya Tacaa tó. Pa laakaya tunj wei pa yaa si Paalənaa təḡə.

¹² Pa ləwa pa caanaa Iso Tacaa wei i ləsa-wəḡe Icipiti tó. Iləna pa laakali məli piitimnaa mpa pa həku pa wə mpv tó pa tunj tó, na pá lunjiyi-i. Tənaya pa kusəna Tacaa páána.

¹³ Pa lə-i ké na pá laaki tunj apəlv nyəḡ wei pa yaaki si Paalənaa tó, na əlv nyəḡ wei pa yaa si Asətatənaa tó.

¹⁴ Mṛóyó Tacaa taa huuna Iseyeli nyóma, na í yele-wə na ləkəlaa ləkəi pa nyəm tənə. Na í tó-wəḡe pa kolontunaa nin taa na pá kəli-wə.

¹⁵ Paa waatu wei ké pa sula yoou Tacaa yeki ké na pəle pá təḡəni-wə. Isu i ka təm-wəḡe heeluyu na tuunav tó. Tənayaḡe pa lanja wakəlaa tətəḡəḡəḡ.

¹⁶ Kəna Tacaa náa kpaaki pa taa ké paasənlaa si pəle pá waasi-wəḡe ləkəlaa mpe pa nin taa.

¹⁷ Ama Iseyeli nyóma kisa pəḡeḡe nunav na pá laaki tunj na pá lunjiyi-i. Tənaya pa yelina pa caanaa mpa pa tənaya Iso kusəsutv tó pa mpaav ke ləḡ, na pá kisi-wəḡe kəenav.

¹⁸ Paa waatu wei ké Tacaa kpa-wəḡe paasənlv, i wə pəntv in i waalı ké na í yaaki-wəḡe pa kolontunaa nin taa, haləna i səm. Pəpətv fəi lelenj, ye pə kəma na pa ḡmakəllaa nyəḡsəḡi pa isə na pá saləməḡi, pa pətəətəle kpaaki Tacaa ké.

¹⁹ Ama pə kəŋ na paasēnlv sɪ, ɪlənə pə tayanɪ ɪsəyatv taa ké məlvvɔ, na pə kəlɪ pa caanaa. Na pə laaki tɪŋ na pa lunjɪ-i. Na pə təkə tam ké pa kanjante, na pa yaasi ɪsəyav.

Tacaa mayasəyɪ Iseyeli nyəma sɪ ɪ naa pa waali

²⁰ Ḿpóyó kuyakv nakulɪ Tacaa taa huuna Iseyeli nyəma na í tó sɪ: Yəlaa panɛ pa yəka ma nəyɔ ŋka ma na pa caanaa tɪ pɛɛlaa tɔ, na pə kisi-m nunaɪ.

²¹ Ḿpɔ tɔ, ma kaa təyənɪ piitimnaa mpa Yosuwee taa té təyənɔyɔ na pəcɔ́ í səkɪ tɔ, pa taa kvləm.

²² Piitimnaa mpeye maa nana Iseyeli nyəma waali sɪ paa nuna-m na pə təŋ ma luvɔ nyənɔv ɪsɪ pa caanaa lapv tɔ yaa ɪsəna.

²³ Ḿpóyó Tacaa yela piitimnaa mpa ɪ taa tɔ Yosuwee ninj taa sɪ í təyənɪ tɔ na pə hɛɛsɪ. Í ta hulina pa təyənɔyɔ.

3

¹ Ḿpóyó Tacaa yela piitimnaa mpeye təyənɔyɔ sɪ ɪ mayasəyənə Iseyeli nyəma mpa pa taa nyɪ pə na Kanaaŋ nyəma pa yoon tənə tɔ.

² Tacaa caakaya ké sɪ mpa ɪnɪ pa taa nyɪ yooɔ kɛ ḿpɔ tɔ, pə nyɪ-kv.

³ Piitimnaa mpa pu kaasa təyənɔyɔ təyələ Filiisi nyəma acalɛɛ kakpasɪ, na Kanaaŋ nyəma tənə, na Sitəŋ nyəma, na Hifi nyəma mpa pa wɛ Lipaŋ puvɔ taa ké pə krayav Paalɪ-Hɛɛmən puvɔ na pə polo Lepo-Hamati tɔ.

⁴ Mpe ɪnəyɪ Tacaa caakaya sɪ ɪ naakənə Iseyeli nyəma waali sɪ paa təkɪ kvsəsutv nti ɪ ka yelaa na Moisi tɔ pa caanaa tɔ yaa pa kaa təkɪ.

⁵ Ḿpɔ pə yelina na Iseyeli nyəma wɛ Kanaaŋ nyəma na Hiti nyəma na Amolii nyəma na Peliisi nyəma na Hifi nyəma na Yepusi nyəma pa hɛkv.

⁶ Pɛɛ pa haakayana-wɛyɛ pa pɛɛlaa na pə lakɪ alaa, na mpe pə haakɪ pɛɛyɛ pa nyəma, na pə laaki pa tɪŋ.

ISEYELI PAASENLAA

Otiniiyɛɛ

⁷ Ḿpóyó Iseyeli nyəma lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ. Pa kisa ɪsɔ ké sɛɛv na pə laaki tɪŋ wei pa yaakɪ sɪ Paalənəna na Aselənəna tɔ.

⁸ Ḿpɔyulɛ Tacaa taa huuna-wɛ na í tɔ-wɛyɛ Mesopotami wulav Kusaŋ-Lisatayim ninj taa. Na ɪlɛ ɪ ŋmakəlɪ-wɛyɛ pusɪ pələfɛɪ tɔcu.

⁹ Kɛlɛna pə wiina Tacaa sɪ í ya-wɛ. ɪlɛna ɪlɛ ɪ ləsɪ Kalɛpɔ neu tənɔyɔ nyəŋ Kenasi pəyalv Otiniiyɛɛ sɪ í waasi-wɛ.

¹⁰ Ḿpóyó Tacaa Feesuyv tii ɪ tɔɔ, na í polo í yoonə wulav Kusaŋ-Lisatayim na í kəlɪ-i.

¹¹ ɪlɛna Iseyeli nyəma hɛɛsɪ pusɪ nɪlɛ tɔcu. Pə waalɪ ké Otiniiyɛɛ səpa.

Ihuti

¹² Ḿpóyó Iseyeli nyəma tasa lapv kɛ mpi pə ta maya Tacaa tɔ. Ntɛna ɪlɛ ɪ yelɛ na Mowapv wulav ɪkoləŋ kulɪ pa tɔɔ.

¹³ ɪ polaa ké na í sɔɔsɪ Amoni nyəma na Amaleke nyəma pa tɔɔ, na pə yoonə-wɛ na pə lɛɛkɪ Yeliko ɪcatɛ.

¹⁴ Pusɪ pələfɛɪ hiu tɔcu ké Mowapv wulav ŋmakələ-wɛ.

¹⁵ Pa wiina Tacaa, ɪlɛna ɪ kpa Pɛncamɛɛ kpekələ taa tɔ Kelaa pəyalv ḿpɔtɔ Ihuti sɪ í waasi-wɛ.

Kɛlɛna Iseyeli nyəma cɛla Ihuti kɛ kvcɔɔv sɪ í pona Mowapv wulav.

¹⁶ Ntɛna Ihuti caa layatɛ nte tɔ wɛ ləŋ kɛ taa na waalɪ, na té tayala ɪsɪ mpiin naalɛ tɔ, na í svsi-tɛyɛ ɪ tokonaa tɛɛ na ɪ ntəyən tɔɔ.

¹⁷ Mpuyule i cəla wulav ke i kuvəəv. Apalu inu i ka ke kuyasulu ke təmam.

¹⁸ I tema-i celvyu ke mpv, ilena i na yəlaa mpa paa kəna kuvəəv ŋku tə pə lu.

¹⁹ Pa kəma na pə tala pəe wena pa sika Kilikaa cəlo na pə laaki tə, ilena Ihuti mələna i waali, na i polo wulav kin si: Hai, tə caa, maa wena faaciya nakəli si ma naaki-ŋ mǝ na-ŋ tǝ tike.

Iləna wulav ləsi təmlə nyəma təna.

²⁰ Ate na isə naŋ ŋku kv niyita teu tə kv taa kə i ka wəe. Ntəna Ihuti kpətəna-i na i təm-i si: Tacaa heela-m təm si mǝ heeli-ŋ.

Tənayale wulav kula i təcayale.

²¹ Iləna Ihuti kpəe i layate na mpvut na i sə wulav lotu taa.

²² Na tə suv tə təna, na pə kpeŋna kpátýó, na i ye-le-teye mpv na nim waasi tə tə.

²³ I tema mpv, iləna i luna waali tə, na i tək i na i kaləsi.

²⁴ I tēwa iləna təmlə nyəma polo pa mayana pə kaləsa mpv. Iləna pə tū pa taa si wulav luki i awali kə.

²⁵ Mpýó pa taŋaa na pə kǝ i fəi tulyu. Iləna pə polo pə tū pa mayamaya na pə mayana pa caa hənta ate na i səpa.

²⁶ Waatu wei pa taŋa mpv təyo Ihuti sewa na i tē pəe təyakələ, na i polo i ŋmeli Seyila.

²⁷ I tala Ifəlayim pəəŋ taa, iləna i yəya apalu tutuyu, na i koti Iseyeli nyəma na i tū-wəye nəyo na pə tii pulasi.

²⁸ Iləna i tə-wə si: I təŋ ma waali. Mpi tə, Tacaa tū mə niŋ taa kə mə kolontunaa Mowapu nyəma kə.

Iləna pə polo na pə nyala-wəye Yaatanu tətəsələ, nəyol ta fiti.

²⁹ Kuyanjku pa kv Mowapu yoolaa taa yoolaa ke yəlaa iyisi naanwa (10000) kə nəyol ta tū.

³⁰ Pə kpəyav waatu inu təyo Iseyeli nyəma ŋmakəla Mowapu nyəma na tətə həesi pusi nunaasa təcu.

Samkaa

³¹ Anati pəyalv Samkaa ləetəna Ihuti lonte taa. Inu i kəna Filiisi nyəma ke yəlaa nasətos (600) na nav kpátýó. Ilé i waasa Iseyeli nyəma tətəyo.

4

Tepola na Palaki

¹ Ihuti səpa, iləna Iseyeli nyəma tasa lapv ke mpi pə ta maya Tacaa tə.

² Mpýó Tacaa tū-wəye Kanaaŋ nyəma wulav Yapeŋ wei i təkaya kawulaya ke Hasə tə i niŋ taa. I youu wulav ke pa yaakaya Sisela na i wə Halose-Koyim.

³ Yapeŋ inu i youu kəkənəa ka wə nasənaasa na nunwa (900) kə. Mpýó i nyəŋsa Iseyeli nyəma isə ke pusi hiu təcu. Iləna pəle pə wiina Tacaa si i waas-wə.

⁴ Lapitəti alv Tepola ka kəna Isə kuyəyətutv teləsulv na i huvi Iseyeli nyəma ke pa təmnəa ke waatu inu i taa.

⁵ Petēli na Lama pa həkv taa timpi pa yaa si Tepola Paav ke Ifəlayim puyv taa təyo alv inu i pukaya na i cak, na i tayanəxi Iseyeli nyəma təmnəa.

⁶ Mpýó kuyaku nakul Tepola inu i tila Apinowam pəyalv Palaki kin ke Keteesi ke Nəfətali tətə taa, na i heeli-i si: Iseyeli Isə Tacaa təma si ŋ ləsi Nəfətali na Sapuləŋ pə nyəma taa kə apalaa iyisi naanwa (10000) na ŋ pona-wəye Tapəə puyv tə.

⁷ Maa yele na Yapeŋ yoolaa wulaŋ Sisela kuu ɪ yoolaa na ɪ keɛkenaa nyəɣətu nyəma na pá lu Kisəŋ ləɔu taa si pa yookina-ŋ, ɪlena má tɔ-wɛyɛ nyá nin taa.

⁸ Tənaɣale Palakɪ cəwa Tepola si: Ye ma na-ŋ tu pona, ɪle maa polo. Ama ye n kaa polo, ɪle maa puki.

⁹ Mpuɣule Tepola si: Ma na-ŋ tu polo yaa. Ama paa n tala timpi nəɣəlu kaa sa-ŋ ké. Mpi tɔ, alu nin taa ké Tacaa ká tu Sisela.

ɪlena Tepola kuli na í na Palakɪ pá tɛɛ Ketɛɛsi.

¹⁰ Mpuɣú Palakɪ kpɛyela Nefətali na Sapuləŋ nyəma, na yəlaa iyisi naanɔwa (10000) tisi si paa təŋi-ɪ, na Tepola maɣamaya náa polo tɔtɔ.

¹¹ Keni tu Heɛɛ ka faɣana Keni nyəma lɛlaa mpa pa ké Moisi yəti Hopari pəyalaa tɔɣɔ. ɪlena í polo í siki Saananim tuŋ səsəŋ tɛɛ ké Ketɛɛsi kin.

¹² Mpuɣú Sisela nuwa si Apinowam pəyalu kpawa Tapəɔ puɣu tɔɔ.

¹³ ɪlena í koti ɪ yoolaa nasənaasa na nuɔwa (900) ké Halose na pá tɛɛ Kisəŋ ləɔu taa.

¹⁴ Ntəna Tepola tɔ Palakɪ si: Polo pa tɔɔ, saŋa ke Tacaa tuɣi Sisela ke nyá nin taa, na ɪ maɣamaya ɪ ká wɛɛna nyá waali.

Mpuɣú Palakɪ tiɪwa Tapəɔ puɣu na ɪ waali ké yoolaa iyisi naanɔwa (10000).

¹⁵ Pa nika yooɔ, ɪlena Tacaa yele na Sisela yoolaa na ɪ keɛkenaa pá kuu-tɛ. Haləna Sisela lu ɪ keɛke taa, na í se nəɣɛɛ.

¹⁶ ɪlena Palakɪ tu ɪ kolontunaa na pa keɛkenaa waali, na í tana-wɛyɛ Halose. Na í heɛli pa yoolaa təna pə ta sɔɔ paa ɪlɔɣu pəyaya.

¹⁷ Mpuɣú Sisela sewa na í polo Keni tu Heɛɛ alu Yayɛɛ tɛ. Mpi tɔ, wulaŋ Yapeŋ yəlaa na Heɛɛ nyəma paa wɛ təma na lelen ké.

¹⁸ ɪlena Yayɛɛ lu na í səŋ Sisela na í tɔmɪ-ɪ si: Ta caa, suɔ ma tɛ cənɛ, taa nyana pulɔ.

Sisela suɔwa Yayɛɛ cokəle taa, ɪlena í hənti na alu ɪni í waasi ɪ tɔɔ ké puɣu.

¹⁹ Mpuɣú apalu ɪni ɪ tɔma-ɪ si: Ləkətu təkə-m ké, ha-m lɔmaɣa na má nyɔɔ.

ɪlena alu cosi naaləm ke huluyu taa na í ha-ɪ na ɪ nyɔɔ, na í taɣani-ɪ puɣu waasuyɔ.

²⁰ Mpuɣule Sisela təma alu ɪni si: Səŋ cokəle nənɔɣɔ, na wei í pɔɔsa-ŋ si nəɣəlu wɛ cənɛ? ɪle n cɔ si, aai.

²¹ Sisela ka kawaya tətɔɣtɔɣɔ, ɪlena í too ɪsu ɪ səpa. Mpuɣú Yayɛɛ kpaya pɔɔŋ cokəle kanɣanaya na kanɣanuyɔ, na í kpətəna-ɪ təheɛ na í keəsəna ɪ ləkpaɣasaya tɔɔ na í ká na í kpəna tɛtu na Sisela si.

²² Pə waali ké Palakɪ sewa Sisela waali na í tala Yayɛɛ tɛ na Yayɛɛ lu na í tɔmɪ-ɪ si. Kɔɔ, maa huli-ŋ yulu wei n pɛɛkəɣi tɔ.

Palakɪ suɔ cokəle taa, ɪlena í maɣana ɪ hənta aɛ təcəmm, na kpátúyú tuɔ ɪ ləkpaɣasaya taa na í səpa.

²³ Kuyaku ŋkuyɔ Iso yəlaa na ɪsɛyeli nyəma kəli Kanaaŋ wulaŋ Yapeŋ.

²⁴ Mpuɣú ɪsɛyeli nyəma kaasa pa təɣi teu na təheɛ təheɛ pá kɔɔ pá tɛəsəna Kanaaŋ wulaŋ ke kuyɔ.

5

Tepola pa akaitv kawəyaya

¹ Kuyaku ŋku Tepola na Apinowam pəyalu Palakɪ pa kəla Sisela tɔɣɔ pa mapa kawəyaya si:

² ɪsɛyeli nyuyɔ nyəma pona samaa ke yooɔ.

ɪ sa Tacaa.

Samaa yooɔna luyɔ kulɔmuyɔ.

Ƨ sa Tacaa.

³ Awulaa səsaa me, í nu yoo.
Awulumpiya me, mu welisi yoo.
Ma saŋ Iseyeli Iso Tacaa.

⁴ Tacaa luna Seyii puyv,
ɖena tetv suv seluyv.

Ƨ lu Itəm tetv taa,
ɖena tev náá nu.

⁵ Sinayi puyv sela səsəm ke Tacaa isentaa,
pəŋ selaa təpəŋ ke Tacaa isentaa.

⁶ Anati pəyalv Samkaa pəle taa
yəlaa caasɪ ya yem ké tetv taa ké.
Yayee pəle taa,
təntaa təŋaya mpaan kpa nyəŋ ké.

⁷ Iseyeli nyəma taa feina nyuyv tv,
kena Tepola kuli ɪ naasɪ taa.

Pa taa feina aka nɔyolv
ɖena pa too Tepola kuli.

⁸ Tuŋ ke Iseyeli nyəma ləsaa
ɖena yoo náá tii təkpiɪ.
Yoolaa tuutuuma me, kpálóyó fei.
Yoolaa samaa me, ɲmantayá fei.

⁹ Iseyeli nyuyv nyəma me, ma sama.
Luyv kulumuyv yoolaa me, ma sama.
Ƨ sa Tacaa.

¹⁰ Awulaa səsaa me, í pəsəna laakali.
Apila me, í pəsəna laakali.
Kunyəntvnaa mu pəsəna laakali.

¹¹ Lum lulaa í sa Iso ké ɪ kupantv təə.
Ƨ samɪ-ɪ kupantv nti ɪ lapa Iseyeli tə tə təə.
Iseyeli caya təpamm tə í samɪ-ɪ.

¹² Tepola, Tepola kuli na ɲ waasɪ.
Kuli na ɲ ma kawəyaya.

Apinowam pəyalv Palaki kuli.
Kuli, na ɲ ce Iseyeli saləkətvnaa.

¹³ Kaasəlaa ná kəla akanaa.
Tacaa yelaa na má kəli akanaa.

¹⁴ Ifəlayim nyəma pola tətəkəle taa.
Pəncaməe nyəma pola tətəkəle taa.
Awulaa səsaa luna Makii.

Yoolaa akewenaa ná luna Sapuləŋ.

¹⁵ Isakaa nyuyv nyəma təŋa Tepola na Palaki.
Isakaa yoolaa səsə Tepola pa təə,
pa kpənta təntə na pá polo tətəkəle taa.

Pə na pə mpv tə, Lupəŋ nyəma ná paasəna təmnaa həm ké.

¹⁶ Lupəŋ nyəma paasəna kaləkəŋ wula nuw suwe?
Pa paasəna təmnaa həm ké.

¹⁷ Katɪ nyəma ta kəə, pa saala Yaatanɪ waali.

Taŋ nyéma ta kəɔ, pa saala kpuləŋ taa.
 Asee nyéma ta kəɔ, pa saala teŋku nəɣɔ.

¹⁸ Sapuləŋ nyéma ná tisaa na pá mv səm.
 Nefətali nyéma ná tisaa na pá polo təyoole.

¹⁹ Awulaa səsaa lu yoo.
 Kanaaŋ awulaa lu yoo.
 Pa luwa si pa yookina Tanaki.
 Pa yookina Tanaki ke Mekito lum nəɣɔ.
 Pa laŋa wontu.
 Pa wu liyitee.

²⁰ Isətuləŋasi mayamaya ná yooa,
 hatoo si mpaŋ taa ké si yoonə Sisela.

²¹ Kisəŋ ləɔv tɔɔ kolontunaa.
 Ləŋtaa Kisəŋ ləɔv kpiisa-wɛ.
 Tə kaasi ta ti na tɛ nyɔv toŋ.

²² Selaa tɔwa casələ.
 Pa kpaŋaŋəŋ acɔwa wiina nteɣe kpakatam kpakatam.

²³ Tacaa isətaa tillu si pá təŋsi Melosi ɪcatɛ ke mpusi.
 Si pá təŋsi tɔ yələa ke mpusi,
 pa ta lu Tacaa yoo.
 Pa ta kəɔ si pa səŋna Tacaa yoolaa taa yoolaa.

²⁴ Pá kooli Yayɛɛ ke kɔpantu.
 Pá kooli Keni tɔ Hepɛɛ alv ke kɔpantu.
 Pá kooli-ɪ kɔpantu ke coka taa alaa taa.

²⁵ Sisela sələma Yayɛɛ ke lum na ílé ɪ cɛɛ-ɪ naaləm.
 Tete naaləm ke ɪ ha-ɪ kalav taa.

²⁶ Yayɛɛ kpaŋa kəŋkanaya na mpələ,
 na í cɔ kəŋkanɔv na ŋwaŋ,
 na í ka Sisela nyuv na í tɔli púyó.
 I kamaya na í yoki nyumprɔɔlaya.

²⁷ Sisela yela ɪ ti na ɪ hoti alv tɛ tɔmaai.
 I hanta aɛ təcəmm na í səpa.

²⁸ Sisela too taŋaa na í nyənəxəna pətote.
 Na í nəxəsəɣi si: Pepe tɔv ké
 Sisela kɛkɛ ta tala ləŋ?

²⁹ Alaa ləmayasɛ nyéma ná cɔ-ɪ.
 Inɪ ɪ lɛla pa kɔcɔcɔv nti si:

³⁰ Isəntɔ yoolaa kuu wontuŋ ké,
 na pá taləɣi, inɛɣe pɛɛɔ yaa pɛɛlaa naalɛ.
 Sisela ke puvu kɔpəŋku yaa pɔv naalɛ.
 Na máa paa puvu kɔsɔpɔv
 yaa pɔv naalɛɣe ma luɣu tɛɛ.

³¹ Tacaa kolontunaa í səki mpv.
 I taapalaa náá teeki kəkɔ ɪsɪ ílim lukuv tɔ.
 Pələ pə waali ɪsɛyɛli tetu hɛɛsa pusɪ nɪɛ tɔcu.

6

Matiiyan nyáma còosəyi Iseyeli nyáma

¹ M̀póyó Iseyeli nyáma tasa lapu ke mpi pə ta maya Tacaa tə. Ilena ílé ı tu-weyə Matiiyan nyáma niŋ taa ké pusi nule təcu.

² Matiiyan nyáma còosə-weyə səsəm ké. Ilena Iseyeli nyáma se na pá còosi pulasi taa, na kukpaməŋ pəəŋ taa.

³ Ye Iseyeli nyáma í tuuki pa tawa, ıle Matiiyan nyáma, na Amaleke nyáma, na ilim təlule tə təntaa pa krenti na

⁴ pá wati-wé, na pá wakələyi pa kəhaləm, haləna pá tala timpi pa yaa si Kasa tə. Paa kaasəyi pulu si pele pá təyo. Na pá kpeŋna pa tala na pá kpaaki.

⁵ Pa kəŋayana pa kaləkəŋ na pa coka ké. Pa na pa yooyoona paa wə payale ké ısu kutolon, pa fei kaluyu. Pa watəyi Iseyeli tetu ké na pá wakələyi-ti.

⁶⁻⁷ Iseyeli nyáma təyona pa təyi teu ke Matiiyan nyáma niŋ taa ké. Ilena pá wiina Tacaa si í waasi-wé.

⁸ Ntəna Tacaa kpa-weyə Iso kuyəyətutu tələsulu, na ílé ı heeli-wé si: Iseyeli Iso Tacaa yəyətəa si ma ləsəna-meyə Icipiti yomle taa.

⁹ Má waasəna-meyə Icipiti nyáma niŋ taa, na má təyoni mpa pa còosəya-me tə, na má ha-meyə pa tetu.

¹⁰ Haləna má heeli-me si, mayale mə Iso Tacaa. ıle í taa nyana Amolii nyáma mpa pa tetu taa í wə ıəntə tə pa tuŋ. Ama í ta nuna-m.

Tacaa ləsa Ketiyəŋ si í waasi Iseyeli nyáma

¹¹ M̀póyó Tacaa ısətəa tillu kəma Ofəla na í cəya Apiyesəe lələyu tu Yowasi haləm taa ké tuyu nakuli ku tē. Na Yowasi pəyalu Ketiyəŋ ɲməla ləseŋ tənyaasəle, na í maki təyənaya si Matiiyan nyáma í taa na-i.

¹² Tənyale ısətəa tillu lu ı tə na í təmi-i si: Yooola taa aka nyá, Tacaa wə nyá waali.

¹³ Kələna Ketiyəŋ nəyo təkpaɸ si: Aai, ma cə, ye Tacaa ka wə tá waali, pepe tə ké tə təkɸi wahalanəa paŋe? Na leyə piti təma nna a təm tá caanaa kəsə-tu si ı lapə-weyə waatu wei ı ləsa-weyə Icipiti tə a wē? Pəpətu fei lələŋ, Tacaa lə-tuyu, na í tu-tuyu Matiiyan nyáma niŋ taa.

¹⁴ Mpuyle Tacaa pəsəna Ketiyəŋ tə na í təmi-i si: Pona toma wena n wena mpu tə, na ń waasi Iseyeli nyáma ke Matiiyan nyáma niŋ taa. Ma mayamaya ma tiliyina-ŋ.

¹⁵ Ntəna Ketiyəŋ si: Hai, Tacaa, maa waasi Iseyeli nyáma na ma wə? Mpi tə, tá təyaya ta ke puluyu Manasee lələyu nyáma taa. Pəcó ma tu ké pəyaya ntə.

¹⁶ Mpuyle Tacaa si: Maa wē nyá waali ké, na ń tələkɸi Matiiyan nyáma ısu yulu kulum.

¹⁷ Ilena Ketiyəŋ si: Ye mpu la na má nyi təkəlekele si Tacaa nyá, nyá yəyətəyənana-m.

¹⁸ Səŋ na má kəna-ŋ kucəu na pəcó ń tē.

Tacaa si: Polo na ń kəu.

¹⁹ Ketiyəŋ polaa, ılena í kú pəfate na í təsi na í tu potopotona mpa pa taa kukusum fei təyo səsəm. Ilena í kuuli nantu ke tokiya taa, na yom ke nyanaya taa na í pona Iso ısətəa tillu ke tuyu səsəŋku ŋku ku tē.

²⁰ Ilena ısətəa tillu təmi-i si: Polo na ń si nantu na potopotona ke kukpamuyu kune ku tə na ń pə yom.

Ilena Ketiyəŋ la mpu.

²¹ Ḳpóyó Tacaa isətaa tillu tokina nantu na potopotonaa mpe na i kpátóyó. Ilena kəkó lu kukpamuyv taa na ká nyaya pə təna. Na isətaa tillu náá mukí yem.

²² Tənayale Ketiyəŋ cəkənaa sɪ Tacaa isətaa tillu ké. Ilena í yaya kapuka sɪ: Hai, ma təm təma. Ma nawa Iso isətaa tillu isəntaa.

²³ Ama Tacaa ná təma-i sɪ: Nyá kəŋle í taa wakəli, n kaa sí se.

²⁴ Mpuvule Ketiyəŋ ŋmawa Tacaa ke kəŋaya təlate, na í ha-təye həte sɪ Tacaa həesəŋəna laŋa. Kəŋaya təlate nté tə wə haləna saŋa ke Apiyesee nyəma ɪcate Ofəla taa.

Ketiyəŋ yəka tɔyɔ Paali təlaale

²⁵ Ḳpóyó Tacaa heela Ketiyəŋ ke ahoo anɪ sɪ: Kpa nyá caa latəce kufalu, na í tasa naale nyəŋ wei i wəna pusɪ naatosompəŋolaya tə. Ilena í yəkɪ nyá caa təlaale na í kpəsɪ tesika ŋka pa laaki tə.

²⁶ Ilena í ŋma-m kəŋaya təlate ke puyv kune ku nyuvu taa na í kpaŋa tesika ŋke ka taasɪ na í lana kəŋaya ŋka kəkó lusa ka təna tə na latəce naale nyəŋ.

²⁷ Ilena Ketiyəŋ ləsɪ i təmle nyəma ke naanuwə, na í lá isɪ Tacaa keesa-i təŋɔ ahoo. Mpi tə, i nyanayana i caa təyaya nyəma na ɪcate yəlaa ké.

²⁸ Pə fema na ɪcate nyəma kulɪ tanəŋ tɛ təhulu, ilena pá mayana pa yəka tɔyɔ na pá kpəsɪ tesika. Na pá lá latəce naale nyəŋ ke kəŋaya ŋka kəkó lusa ka təna təŋɔ kəŋaya təlate nte pa ŋmawa tə tə tɔɔ.

²⁹ Mpuvule pa pəsa təma sɪ: Awe mayamaya lapəna mpv?

ɪcate nyəma cəkənaa sɪ Ketiyəŋ lapəna mpv.

³⁰ Ilena pá tó i caa Yowasɪ sɪ: Ləsɪ nyá pəyalu na té ku-i. Mpi tə, i yəka təlaale, na í kpəsɪ pəcolə tesika.

³¹ Mpuvule apalu inɪ i cəwa mpe inɪ sɪ: Mə nyəntv suweye tɔyɔ ŋku ku təm taa? Ye pə cəpa wei sɪ i seəkəna ku tɔɔ, isɪ pɔntv səpa na pəcɔ pə nyaali. Ye ku ke tɔyɔ, ku yoo ku mayamaya ku yoo. Mpi tə, ku təlaale ke pa yəkaa.

³² Kuyaku ŋkuvu pa ha Ketiyəŋ ke həte sɪ: Yelupaali. Pə nyuvu nté sɪ: Paali í yoo i tɪ yoo. I təlaale ke pa yəkaa.

Ketiyəŋ pɛkəŋi Iso luyv nyəntv

³³ Ḳpóyó kuyaku nakulɪ Matiyəŋ nyəma, na Amaleke nyəma, na ilim təlule tɔɔ təntaa kotaa, na pá tɛsɪ Yaatanɪ na pá polo pá pɪlɪ Sisilee tɛtəkəle taa.

³⁴ Ilena Iso Feesuyv tii Ketiyəŋ tɔɔ na í yaya apalu tutuyv sɪ Apiyesee lɔlvuv nyəma í tv i waali.

³⁵ Na í tili tətəŋɔ Manasee nyəma kin sɪ apalaa í lu na pá tv i waali, na í yaa Asee nyəma, na Sapuləŋ nyəma, na Nefətali nyəma, na pa təna pá səəsɪ i tɔɔ.

³⁶ Mpuvule Ketiyəŋ təma Iso sɪ: Ye tampana sɪ nyá tɔŋ ke maa waasəna Iseyeli nyəma isɪ n ka yəŋtɔyɔ tə.

³⁷ Təv, maa pə heu kəŋle ke Kataya taa. Ye cəlvv kpa-təye ahoo na atə náá wulaa, ɪle tənaya maa nyəna sɪ nyá tɔŋ ke maa waasəna Iseyeli nyəma.

³⁸ Ilena pə la Ḳpóyó teitei. Təv fema tanəŋ na Ketiyəŋ nyaasɪ kəŋle řté, ilena lvm lu na pə su poosiya.

³⁹ Ntəna í tə Iso sɪ: Hai, ye le má tasa-ŋ natələŋi pəəsuyv. Taa mv-m na pááná. Ma caa sɪ í tasa-m pɔlvuv hɔlvuv ke təm kulvm. Pənente cəlvv í kpa tətə tɔɔ tike, na kəŋle náá wulaa.

⁴⁰ Ilena Iso mv Ketiyəŋ nəŋɔ ke ahoo anɪ na kəŋle náá wulɪ na cəlvv kpa tətə tɔɔ tike.

7

Ketiyəŋ yoolaa ɣmɔnɔvɔ na nɔnɔwa (300) tɔm

¹ Ǿpóyú Ketiyəŋ na ɪ yoolaa pa kula ləŋ ke tanəŋ nakulɪ na pá polo pá pulɪ Halotɪ hite nəɣə, na Matiyəŋ nyəma náá puləna ilim ntəɣəŋ təw kɛ Molee pulayə colɔ.

² ɪlɛna Tacaa tɔ Ketiyəŋ sɪ: Nyá yoolaa kəla təw, ma kaa tɔ Matiyəŋ nyəma ke nyá nɪŋ taa, na pá kəw na ɪ sa nyá tɪ sɪ nyá toŋ kɛ n lapənaa.

³ Mpɔ tɔ, heeli-wɛ sɪ, səɣəntɔnaa ɪ məli təyaya.

Mpɔyɔlɛ yəlaa iyisi hiu na naale (22000) məlaa, na pá kaasi yəlaa iyisi naanɔwa (10000) tike.

⁴ Ǿpóyú Tacaa tɔma Ketiyəŋ sɪ: Nyá yoolaa kəla təw tɔtɔ. Tiina-wɛyɛ ləw nəɣə, na ma mayamaya má tɔsɪ potaa na cayalaa.

⁵ Yoolaa tii tənə, ɪlɛna Tacaa heeli-ɪ sɪ: Faɣa mpa paa tí lɔm na nɪŋ ɪsɪ hasɪ tɔ, na pa mpaa. Na mpa paa luŋ akula na pá nyəw tɔ na pa mpaa.

⁶ Ǿpóyú pa taa yəlaa ɣmɔnɔvɔ na nɔnɔwa (300) tiwa lɔm ɪsɪ hasɪ. Pə kaasa mpa ɪlɛna pɛlɛ pá luŋ akula na pá nyəw.

⁷ Ntɛna Tacaa heeli Ketiyəŋ sɪ: Yoolaa ɣmɔnɔvɔ nɔnɔwa wei ɪ tiwa lɔm tɔ mpe pa nɪŋ taa kɛ maa tɔ Matiyəŋ nyəma na pá waasi ɪsɛyɛli nyəma. Pə kaasa mpa tɔ, paa wei ɪ məli ɪ tɛ.

⁸ Ǿpóyú Ketiyəŋ suwa yəlaa ɣmɔnɔvɔ na nɔnɔwa (300) ɪnɪ na ɪ mɔ kpɛntaa tɔɣənasi, na pa tutuun na pɛlɛ pá məli təyaya.

Na Matiyəŋ nyəma náá sika tɛtɛkəle taa kɛ mpe pa pətɛɛ.

Pə hula ɪsɛyɛli nyəma sɪ paa la akanaa

⁹ Ǿpóyú Tacaa heela Ketiyəŋ ke ahoo anɪ sɪ: Kulɪ na ɪ tii Matiyəŋ nyəma tesikile taa. Mpi tɔ, ma tɔ-wɛyɛ nyá nɪŋ taa kɛ.

¹⁰ Ye səɣəntɔ wɛ-ŋ na tiuu, ɪlɛ n kpɛnna nyá tɔmlɛ tɔ Pula.

¹¹ N ká nu pa kɔyɔɣətɔtɔ, ɪlɛna pá səɣəntɔ apalɔtɔ.

Ntɛna ɪ na Pula pá cɛŋ na pá polo pá tala tɛtanlɛ kancaalaya nyəntɛ.

¹² Na Matiyəŋ nyəma, na Amaleke nyəma, na ilim təhɛlɛ təw tɔntaa pilina tɛtɛkəle tənə ɪsɪ kɔtolɔŋ, na pa yooyoonaa náá wɛ ɪsɪ lɔm nəɣə kanyəŋa, pa fɛɪ kalɔyɔ.

¹³ Ketiyəŋ pa tala mpɔ, ɪlɛ nəɣəɔlɔ kɛsəyɪ ɪ taapalɔ nté toosee sɪ: Ma toosaa kɛlɛ sɪ ma ná potopoto nəɣəɔlɔ^a na ɪ pilimiɣi tá tesikile na ɪ yoonaa cɔkəle na ɪ pəsi-tɛyɛ kpɛntəlasɪ.

¹⁴ Mpɔyɔlɛ ɪ taapalɔ nəɣə təkpaɔ sɪ: ɪsəna ɪsɛyɛli tɔ Ketiyəŋ ká kəli-tɔ tɔɣə n na mpɔ. ɪsə tɛma ɪ taa kɛ sɪ ɪ tɔyɪ tá tənaya ɪ nɪŋ taa.

¹⁵ Ketiyəŋ nu toosee anɪ a kɔsɛyɛsəɔtɔ, ɪlɛna ɪ hənɪ a tɛ na ɪ sɛɛ ɪsə. ɪlɛna ɪ məli ɪ yoolaa kɪŋ na ɪ tɔ sɪ: ɪ nyəkɪ na ɪ kulɪ. Tacaa tɔwa Matiyəŋ nyəma ke mə nɪŋ taa kɛ.

Matiyəŋ nyəma sewa yem yem

¹⁶ Ǿpóyú Ketiyəŋ faɣa yoolaa ɣmɔnɔvɔ na nɔnɔwa (300) ɪnəyɪ kpeka tooso, na ɪ cɛla-wɛyɛ tutuun na hɛɛŋ sɪ pá pa kahulasɪ təw.

¹⁷ ɪlɛna ɪ tɔ-wɛ sɪ: ɪ nyənəɣəna-m yoo. Ye tɔ tala pa tɛsikile na má lapa ɪsəna mpi ɪlɛ ɪ la mpɔ.

^a **7:13 potopoto nəɣəɔlɔ:** Potopoto nəɣəɔlɔ, pɛlɛ pa tɛ tɔyənaya pɛɛ naali a potopotona ke pa kɛsəyɪ cənɛ.

¹⁸ Ye í nuíwa má na ma haɣolɔvɔ nyéma tə hula tá tutuun, ɔlɛ mu huli mə nyəŋ tətə na pə cəw na pə ta. Na í kpenti na ɪ yəɣətəna nəɣo səsaya si: Tacaa na Ketiyən pa nyéma nté tá.

¹⁹ Pə tapə ahoo heka ke waatu wei tanlaa layasəɣi təma ɔlɛ Ketiyən na ɪ yoolaa nuɔwa (100) kpekəle, pa tala kolontunaa təsikile tənaya təw kɛle. ɔlena pá huli pa tutuun na pá yoki pa heɛŋ.

²⁰ Ḿpóyó kpeka naale wei pə kaasaa tə, ɔlé ɪ lapa mpv tətə, na pá təkɪ kahulasɪ na nɪŋ mpətəŋ na tutuun ke nɪŋ ntəɣəŋ taa, na pá yəɣətəna nəɣo səsaya si: Tacaa na Ketiyən paa təɣona.

²¹⁻²² Ḿpóyó pa tənə pa tama kolontunaa təsikile na pá sənə pa təsəŋlenaa ke mpv, na pá tənə tutuun hɔlvɔv. ɔlena Tacaa lá na acufu sɔv Matiyən nyéma yoolaa taa, na pá sɔv kiisuyu, na pá kɔyɪ təmaya pa taa pa tike. Ḿpóyó pa yawa na pá se na lɛlaa mələna Pɛti-Sita ke Seleta təw. Haləna pá tala timpɪ pa yaa si Apɛli-Mehola ke Tapaa cɔlɔ tə.

²³ ɔlena pá yaa ɪsɛɣɛli kpeka lenna, Nɛfətali nyéma, na Asɛɛ nyéma, na Manasee nyéma tənə na pá təɣonɪ Matiyən nyéma.

²⁴ Ḿpóyó Ketiyən tilaa na pá heeli ɪfəlayim nyéma ke pəwəŋ taa si: ɪ tii ləŋ na ɪ cɛ Matiyən nyéma na ɪ tan-wɛɣɛ Yaatanɪ tətəsəle haləna Pɛti-Pala.

ɔlena ɪfəlayim nyéma náá la mpv.

²⁵ ɔlena pá kpa Matiyən awulaa naale Olɛpɪ na Sɛpɪ. Na pá kɔ Olɛpɪ ke Olɛpɪ kɔkpamvɔv təw, na pá kɔ Sɛpɪ ɔlɛɣɛ Sɛpɪ tənayaasəle. ɔlena pá tayanɪ kolontunaa waali ke tɔvɔ. Ḿpóyó pa pona Ketiyən ke awulaa mpɛ pa nyəwəŋ ke Yaatanɪ waali.

8

ɪfəlayim nyéma pááná mvv

¹ Ḿpóyó ɪfəlayim nyéma pəsa Ketiyən na pááná si: Waatu wei n pukaya Matiyən nyéma yoonav tə pə lapa ɪsənə na ń ta yaa-tv?

Haləna pá na-ɪ pá yoo tə təw kɛ səsəm.

² Mpɔvɔle ɪ pəsa-wɛ si: Pepe taa kɛ má na-mɛ tə kɛsəɣi? Tɔvɔ pee kancaalaya nyənə ɪ takɪ lelen ke kantəkaya nyənə. Pə tapvɔv nté si: Mpi mu lapa tə, pə tɛɛ mpi tá lapa tə təcayacaya.

³ ɪsə yelaa na ɪ kɔ Matiyən awulaa Olɛpɪ na Sɛpɪ. Mpv tə, pepe taa kɛ má na-mɛ tə kɛsəɣi?

Ketiyən yəɣətə mpv, ɔlena ɪfəlayim nyéma pááná heɛ.

Ketiyən ke Yaatanɪ ilim təlule təw

⁴ Ḿpóyó Ketiyən pa tɛsa Yaatanɪ na pá kawa tətəɣətəɣə. Paa na mpv na pá tayanɪ pa kolontunaa waali ke tɔvɔ.

⁵ Pa tala Sukəti, ɔlena Ketiyən tə ɪcatɛ nyéma si: ɪ ha ma yoolaa ke təɣonaya, pə nu-wɛɣɛ. Mpi tə, tə tənə Matiyən awulaa Sepa na Saləmuna ke təɣonvɔv kɛ.

⁶ Mpɔvɔle ɪcatɛ nyəvɔv nyéma pəsa-ɪ si: Pepe təw kɛ n caa si tɔ cɛle-ŋ təɣonaya na ń ta kpata Sepa na Saləmuna?

⁷ Tənayaɛ Ketiyən nəɣo təkpaɔv si: Tacaa ɪ tɔwa Sepa na Saləmuna ke ma nɪŋ taa, maa cəli-mɛ na wɔlaya tɛtɔ taa səwa na səsəwnaa.

⁸ ɔlena pá tɛna Penuwɛli, na Ketiyən səlɛmɪ kɔlvmtɔ ntəɣɪ ɪcatɛ nyéma, na pɛle pá cə-ɪ teitei ɪsɪ Sukəti nyéma.

⁹ Ḿpóyó Ketiyən heela-wɛ si: Ye ma lapa aka na má məlaa, maa yoki mə ɪcatɛ taa atɛ na ɪsə kutuluɣu səsəw.

10 Sepa na Saləmunə pə yoolaa paa wə Kaləkəw, na pə kaasa-wəxə iyisi naanəwa na kakpası (15000). İəna pu kaasa ilim təlule təntaa təyölə. Mpi tə, Ketiyən wə pə təma yəlaa iyisi nūnəwa na hiu (120000) kə kuyə.

11 İləna İseyəli nyəma kəli mpaav nku ilim təlule təntaa təyənəyi təyə Nopa na Yopowa pə ilim təlule təw, na pə kpəli pə kolontunaa. Pəcə pələ paa nyəma sı pə lu-təyi.

12 İləna Matiyən awulaa Sepa na Saləmunə pə se. Ama İseyəli nyəma təyənə-wə na pə kpa-wə na kolontunaa kpekəle tənə laŋə pəsı.

13 Ketiyən pə luna yooə na pə kpen, iləna pə kpaŋə Helesı ikpakpav mpaav.

14 Mpyəy ı kpa Sukəti ifepu nəyələ na ı pəəsı-ı, iləna ilə ı nmaə-ı ıcatə nté tə nyuyə nyəma hələ. Pa wə yəlaa nutosə na naanəwa na naatosompəyələy.

15 Pə waalı kə Ketiyən polaa na ı mayana Sukəti nyəma na ı tə-wə sı: ı təəsı nti ı ka tū-m sı paa pə nū ma yoolaa ı kaa ha-wəxə təyənəyə sı ma ta kpata Sepa na Saləmunə tə. Təw, mpeylə ma kpa cənə.

16 İləna ı caa wəlayə tətə taa səwa na səəsənə na ı həna Sukəti nyuyə nyəma nkpənə.

17 İləna ı yəkı Penuwəli ıcatə taa atə na ıwə kutuluŋu na ı kó yəlaa.

18 Pə waalı kə Ketiyən pəəsə Sepa na Saləmunə sı: Yəlaa mpa pə kəwa Napəw tə pə wə ıəna təw? İləna pə cə sı: Pə nəyəsənə-ə kə. Pa cəyə kə ısu wulav piyā.

19 Mpyəylə Ketiyən sı: Ma taalənaa kə, ma na-wə ta tōw kəlm. Ma tuukina Tacaa sı ye ı taa kó mpe ıni, ma mayaməyə ma taa ku-mə tətə.

20 İləna ı tə ı pəyalə kancaaləyə nyənə Yetəe sı: Polo n kə-wə.

Ama pəyayə ta pəsı na ká kəsı ka layatə. Mpi tə, kaa kəla kəəsuyə, iləna səyənəw wə-kə.

21 Ntənə Sepa na Saləmunə pə tə Ketiyən sı: Ku-tuyə nyā mayaməyə, yələkpasu təmle kə.

Mpyəy Ketiyən kəwa awulaa mpe pə naale, na ı wəyəsı pə yooyoonaa luun tē kawuləyə wəla təlanaa.

Ketiyən səm

22 Mpyəy İseyəli nyəma təma Ketiyən sı: Təyə tá təw kə kawuləyə, nyā waalı kə nyā piyā na pələ pə piyā. Mpi tə, nyā yapənə-tuyə Matiyən nyəma nın taa.

23 Ntənə Ketiyən sı: Aai, pə təyə má yaa ma pəyayə nakəli kaa təyənə mə təw kə kawuləyə. Ama Tacaa kələ mə wulav.

24 İlə nti ma sələməy-mə təyölə sı paa mə taa wei ı ha-m kukuule nte ı hika kolontunaa tə tə.

Matiyən nyəma ka kə İməyəli nyəma, ıle paa wənə kukuwee kə.

25 İləna pə tisi sı paa cələ-ı na luŋu kəlməy.

Mpyəy Ketiyən pəwa toko na pə pətəyi pə nkpənəyapələsı nşəyi pə təw.

26 Na kukuwee anı ı lu ısu kiloona hiu. Na pəcə pə kaası kacəka kukuwee ısu nkpənəyapələsı, na tokonaa kuseəmaə kupama mpa Matiyən awulaa suukəyə tə, na pə yooyoonaa təlanaa.

27 İləna Ketiyən luv kətələa toko wei pə pəəsəyənə Tacaa kə təm tə na ı tó wəlanaa mpeyē ı təw, na ı sı Ofələ ıcatə taa. Mpyəy İseyəli nyəma sūw toko inəyi laav na ı pəsı Ketiyən na ı təyayə nyəma kə katəka.

28 Pə kpaŋəw waatə ıni təyə İseyəli nyəma nmakəla Matiyən nyəma, pə ta tasa pə təyi hikuyə. İləna tətə hēəsı pusı nule təcı. Halənə Ketiyən na ı səm.

29 Mpyəy Ketiyən məla ı tē na ı cəyə tənə.

30 ı pəyalaa ka wə nutosə na naanəwa kə. Mpi tə, ı ka wənə alaa pəyalə kə.

³¹ I alv səkpəlu nyəŋ wei i ka wə Sikem tō i lula-i apəlvəyaya, pa yaa-kə sɪ Apimelekɪ.

³² Kpatəlaya kupaŋka kə Ketiyəŋ səpənəa na pá pimi-i i cəsə səsə Apiyesəe pəlaav taa kə timpɪ paa pima i caa Yowasɪ təyɔ Ofəla ɪcatə taa.

³³ Ketiyəŋ səpa mpv, ɪlənə ɪseyɛli nyəma tayanɪ tunj laav taa kə məlvuyv, na pá laaki pa tuyv ŋku pa yaa sɪ Paali-Poli tō.

³⁴ Pa ta təəsɪ pa ɪsə wei i yapa-weyə kolontunaa mpa pa cəənə-wə tō pa ninj taa tō.

³⁵ Paa na Ketiyəŋ ka lupa pa tō kə teu tō, pa taa nəyɔlv tə təəsɪ i təyaya nyəma tō.

9

Apimelekɪ pəsə Sikem wulav

¹ Mpúyó Ketiyəŋ pəyalv Apimelekɪ pola i ikpenaa kə Sikem na í tō pá na i too ləlvuyv nyəma tənə sɪ,

² pá pəəsɪ ɪcatə nyəma sɪ: I caa sɪ Ketiyəŋ piya nutoso na naanwəa í təyənə mə tō kə kawulaya yaa yulv kəlvəm? ɪlɛ í təəsɪ sɪ məyale mə kəxəpu.

³ Ntənə i ikpenaa polo na pá heeli təm ntəyɪ Sikem ɪcatə nyuyv nyəma. ɪlənə pɛlɛ pá tō pa taa sɪ paa sɛənə i tō. Mpi tō, i kə pa yulv kə.

⁴ ɪlənə pá ləsi pa tuyv ŋku pa yaa sɪ Paali-Peli tō kv kutuluyv taa kə liyitee nyəxətv nutoso na naanwəa na pá ha-i. Anəyɪ i fɛla tɛtɛlataa, na mʊsɔŋtʊnaa, na pá tó i waali.

⁵ ɪlənə pá polo i caa tɛyɛ Ofəla, na í kó i tɛtɛtʊnaa nutoso na naanwəa ɪnɪ i tənaya kʊkpaɱuyv kəlvəmuyv tō. Pa taa səkpəlu kəlvəm Yotam tike sənə na í ŋmɛli.

⁶ ɪlənə Sikem na yoolaa tɛ yəlaa tənə koti na pá polo ɪcatə tuyv kʊlalaav tɛɛ, na pá kpaali sɪ Apimelekɪ pəsə wulav yoo.

Yotam sɛɛ yəlaa kə ɪsə

⁷ Yotam nu mpv, ɪlənə í kpa puyv Kalisim nyuyv taa na í kiisi sɪ: Sikem nyəma mɛ, yɛ í caaki sɪ ɪsə í nuna-mɛ, ɪlɛ í kə ŋkpaŋŋ.

⁸ Kuyaku nakʊləyɪ tunj tʊwə sɪ i kpaaki wulav. ɪlənə í tō tuyv ŋku pa yaa sɪ Olifi tō sɪ: Tɪ kpa-ŋ tá wulav.

⁹ Tənayalɛ Olifi təma i taapalaa sɪ: Ma yeki nim məlvuyv nté na ɪsə na yəlaa pa lanja heənə-m ɪlənə má kuyɪ ma tɪ sɪ ma təkɪ tunj tō kə kawulaya na?

¹⁰ Mpuyulɛ tunj yaa ŋku pa yaa sɪ fiki tō sɪ: Kəɔ na tɔ kpa-ŋ tá wulav.

¹¹ Tənayalɛ fiki sɪ: Ma yeki ma pɛɛ lɛlɛŋ nyənə anəyɪ ləlvuyv ntənə má kuyv ma tɪ sɪ ma təkɪ tunj tō kə kawulaya na?

¹² ɪlənə í yaa tuyv ŋku pa yaa sɪ lɛsɛŋ tō sɪ: Nyaa kəɔ na tɔ kpa-ŋ tá wulav.

¹³ Ntənə kʊlɛ kv cə sɪ: Ma yeki sʊlvəm puu nté sɪ ɪsə na yəlaa pá yələnə-m, ɪlənə má kuyv ma təyɪ yem sɪ ma təkɪ tunj tō kə kawulaya na?

¹⁴ Pə waali kə tunj tənə kpɛntaa na í mayana səwə hotiya na í tɔ-kə sɪ: Kəɔ na tɔ kpa-ŋ tá wulav.

¹⁵ Ntənə səwə hotiya tə-wɛ sɪ: Yɛ tampana sɪ í caa má la mə wulav, í kəɔ na í cəəsɪ mə tənaya ma ɪsotom taa. Yɛ pə taya mpv kəkə ká luna ma səwə taa, na ká nyaya na ká kpɛntənə Lipaŋ tunj səsəŋ.

¹⁶ Mpúyó Yotam tasaa sɪ: ɪsɪ mə kpaaluyv sɪ Apimelekɪ kɛlɛ mə wulav tō tampana nté? Ketiyəŋ lapə-mɛyɛ təma səsəənə wənə tō í təəsə a tō na í la í na i təyaya nyəma kə kupaŋtə na?

¹⁷ Ma caa yoo mə yoo na í sɪ mə sɛm na í waasɪ-mɛyɛ Matiyaŋ nyəma ninj taa.

¹⁸ ʔlena saŋa mu lu ɪ nyóma waali, hałəna í kó ɪ piya nutoso na naanowa ke kəkpaɱɔyɔ kɔɓɱɔyɔ tɔɔ. ʔlena í kpa Apimeleki ke Sikem wulav si íle ɪ ké mə kəyɔɓu. Páćó Ketiyɔŋ yom alu nyəŋ pəyaya nté.

¹⁹ Ama ye kɔpantu ke ɪ lapa Ketiyɔŋ na ɪ təyaya nyóma, ɪle Apimeleki í heesi mə laŋa na mu heesi ɪ nyənte.

²⁰ Ye pə taya mpv kəko í luna Apimeleki taa na ká nyaya Sikem na yoolaa te yəlaa, na kəko lu pəle pa kiŋ na ká nyaya Apimeleki.

²¹ Yotam təma mpv, ʔlena í se ɪ tɛtɔ Apimeleki na í polo í ŋmeli Peela.

Sikem nyóma kula Apimeleki tɔɔ

²² Apimeleki tɔyɔ kawulaya ke ɪseɣeli ke piisi tooso.

²³ Pə waali ké ɪsə yəlaa na Sikem nyóma taa kpentəna təma. ʔlena Sikem nyóma kuli Apimeleki tɔɔ.

²⁴ Pə lapa ŋpóyó si ɪ tɛtɔnaa mpa Sikem nyóma ka sənə-ɪ na pá ku tɔ, pa səm í məli í na-we pa nyɔŋ taa, na pə ɪɛti-ɪ.

²⁵ Pa caakaya si pá hiki Apimeleki, ʔlena pá pona yəlaa ke pulasi taa na pá papɪ tənə, na mpaav tɔntu wei í tɛeki, ɪle pa ɪɛki ɪ wontu. Mpóyú wulav nu-ti.

²⁶ Mpóyú kuyaku nakuli ɪpeti pəyalv Kaali na ɪ tɛtɔnaa pa pola Sikem, na ɪcate nyóma la-weye naani.

²⁷ ʔlena pá polo pá kóolí tuŋ wei pa yaa si ɪseŋnaa tɔ na pá lá pə sɔɓɱ na pá nyɔ, na pá ŋmaali. Na pá sɔv pa tɔyɔ kutuluɣu taa, na pá tɔyɔ na pá nyɔ tɔtɔ. ʔlena pá tɔv Apimeleki.

²⁸ Haləna Kaali tɔ si mpaɣa Sikem nyóma? Na pepe tɔɔ ké tu nyana Apimeleki? Awe nyəma-ɪ? Ntəŋ Ketiyɔŋ pəyalv ke? Sepuli keɪ ɪcate nyɔyɔ tɔ, ta kaa nuna-ɪ. Mə cəśə Hamoo wei ɪ ké mə kpekəle nyɔyɔ tɔ tɔyɔ pə wee si í se.

²⁹ Ye maa kəna ɪcate nyɔyɔ tɔ, maa tɔyɔna Apimeleki ké. Apimeleki í tayanɪ ɪ yoolaa na í kəna na ma na-we tə yoo.

³⁰ ɪcate nyɔyɔ tɔ Sepuli nu Kaali təm nti, ʔlena ɪ pááná huu.

³¹ Na í tili mukaya na í heeli Apimeleki si: Kaali na ɪ tɛtɔnaa pa kəma Sikem na pá yoosiɣi nyá na ɪcate nyóma.

³² Mpv tɔ, pə wee si nyá na nyá yəlaa í polo ahoo na í papɪ-ɪ tawa taa.

³³ Na cele tananɣ í tii ɪcate tɔɔ ké ɪlim luw waatu, na í na ɪ nyóma pá lukɪ nyá tɔɔ, ʔlena ŋ nyɪ ɪsəna ŋ ká lana-we tɔ.

³⁴ Mpóyú Apimeleki faya ɪ yəlaa ke təm liyiti na pá polo pá papɪ Sikem ɪcate waali.

³⁵ Waatu wei Kaali luwa na í səŋ ɪcate nənɔyɔ, ʔlena Apimeleki na ɪ yəlaa pá lu təŋmelle.

³⁶ Kaali na-we, ʔlena í heeli Sepuli si: Nyəni, yəlaa watɔyɔ pulaya na pá tiiki yee. Ntəna Sepuli nɔyɔ təkpaɱ si: Pulaya ɪsotom ke n yaa si yəlaa na?

³⁷ Kaali ta tisi, ʔlena í tɔ si: Nyəni, yəlaa tiikina na hekv taa pulaya tɔɔ. Na tintiɣile lentə ná tɛsəɣi pee pəśəlaa tɔyɔ kulalaav mpaav.

³⁸ ʔlena Sepuli tɔ si: Tasa kpesuɣu ɪle. Matəŋ n tənɣaya cəne si: Aweye pa yaa Apimeleki na táa nukəna-ɪ? Tɔv, ɪ na ɪ yəlaa mpa n tɔvɔkaya tɔ pa kəŋna nté. Polo nyá na-ɪ í yoo ɪle.

³⁹ Mpɔyule Kaali tɛewa Sikem nyóma ke nɔyɔ na pá na Apimeleki pá naali yoo.

⁴⁰ Apimeleki sɔv ɪ tɛɛ, ʔlena ɪni í kuu-te na pá tɔ təma waali, na pə kv yəlaa ke səsəm na páćó pá takɪ ɪcate nənɔyɔ.

⁴¹ ʔlena Apimeleki polo na i caya Aluma na Sepuli náá təyənı Kaalı na i tətunaa sɪ pá taa məli Sikem taa.

⁴² Təv fema, ʔlena Sikem nyəma tayanı pa ti sɪ pa puki tawa taa na pá tayası-təyi Apimeleki.

⁴³ ʔlena i faya i yoolaa ke kpeka tooso, na pá papı təna. Waatu wei i ná Sikem nyəma lu ıcate nənəyɔ, ʔlena i tii pa tɔɔ ké kpakpaa.

⁴⁴ Ntəna Apimeleki na kpekəle lentə pá polo na pá tən ıcate nənəyɔ sɪ kolontunaa i məli ıcate taa, na kpekəle naale nyəntə náá nyala yəlaa ke tawa taa, na pá ku-weye səsəm.

⁴⁵ Na Apimeleki yoonaa ıcate ke ilim na pə tēm, na i ku tə yəlaa, na i wakəli-tə na i ləkı-tə. ʔlena i ɲmusı tə taa ké təm.

⁴⁶ Waatu wei Sikem atə na iso kutuluɣu yəlaa ná mpv, ʔlena pá polo pa təna na pá sɔv tɔyɔ Paalı-Peli kolonja kutuluɣu taa.

⁴⁷ ʔlena Apimeleki nu sɪ pa polaa na pá ɲməli təna.

⁴⁸ ʔpóyó i pona i yoolaa ke Salóməɲ pulaya tɔɔ, na i kpaɣa laale na i setı tɔyɔ piliɲa na i həyɔli-ke. ʔlena i heeli-we sɪ: ʔ la ısu ma lapv təyɔ ləɲ.

⁴⁹ ʔlena paa wei i setı i piliɲa na pá tɔ i waalı na pá pona taası na pá kaa tɔyɔ kutuluɣu nəyɔ, na pá tɔ kəkɔ. ʔsəna Sikem atə na iso kutuluɣu yəlaa səpa təyɔle. Apalaa na alaa mpa pa səpa təna tɔ pa tala ısu yəlaa iyaya (1000) ke mpv.

Apimeleki səm

⁵⁰ Apimeleki lu təna, ʔlena i polo Təpəsı ıcate na i nyala-tə na i ləkı-tə.

⁵¹ Tə taa ka we atə na iso kutuluɣu tən nyəɲku nakuli. ʔlena ıcate apalaa na alaa na nyɔyɔ nyəma polo na pá sɔv ku taa na pá təkı nənəyɔ, na pá kpa nyɔyɔ taa na pá caya.

⁵² ʔpóyó Apimeleki kpətəna kutuluɣu ɲku ku nənəyɔ sɪ i tɔyɔ kəkɔ.

⁵³ ʔlena alv nəyɔlv i yaya i nyɔyɔ taa ké nem na kú tɔli.

⁵⁴ Mpɔyɔle i təma i yoonu wontu təkɔlv sɪ: Kpəe nyá layatə na ɲ təsı-m. Pá taa kɔɔ na pá yəyɔti sɪ alv kɔna-m.

ʔlena ifepu ıni ılé i sɔ Apimeleki ke layatə na i sí.

⁵⁵ ʔseyeli nyəma nawa sɪ i səpa. ʔlena paa wei i məli i tɔ.

⁵⁶ ʔsəna ʔsə feləna Apimeleki ke ısayatv nti i lapv i caa, na i ku i tətunaa nutoso na naanɔwa təyɔle.

⁵⁷ Pəyele ʔsə yelaa na pá felı Sikem nyəma ke pa ısayatv ke teitei ısu Yotam ka tənsvɔv-weye mpusi tɔ.

10

ʔseyeli nyəma paasənlaa ləlaa: Tola na Yayii

¹ Apimeleki səpa, ʔlena ʔsakaa kpekəle taa tv Puwa pəyalv Tola náá kuli. Toto saalı kele. Tola ıni i waasəna ʔseyeli nyəma. Samii ıcate taa ké i ka we ʔfəlayim pɔɔɲ nyɔɔɲ taa.

² Pusı hiu na tooso təcu ké Tola paasəna-we. ʔ səpa, ʔlena pá pimi-i Samii ıcate taa.

³ ʔpóyó Kalaatı tv Yayii ná ləeta Tola lonte na i paasəna ʔseyeli nyəma ke pusı hiu na naale.

⁴ ʔ pəyalaa ka we yɔlv nyɔɔɲ hiu na naanɔwa ké. Paa wei na i kpaɲaya na i ıcate ke Kalaatı həyɔlvɔv taa. Halı pa tənna təna-weye yaav sɪ Yayii acalee.

⁵ ʔ səpa ʔlena pá pimi-i Kaməɲ ıcate taa.

Amoni nyəma yookina ʔseyeli nyəma

⁶ Ǿpóyó Iseyeli nyóma tasa lapu ke mpi pə ta maya Tacaa tə. Pa suu Paalənaa na Asətatənaa ke laav. Pa laa tətəyó Silií nyóma, na Sitəŋ nyóma, na Mowapu nyóma, na Amoni nyóma, na Filiisi nyóma pa tuŋ. Pa ləwa Tacaa ké təkpataa, paa tasəyi-i seu.

⁷ Ntəna Tacaa mu-we na pááná na í tu-weye Filiisi nyóma na Amoni nyóma niŋ taa.

⁸ Pə kpəyau waatu iní təyó pa suu Iseyeli nyóma mpa pa we tetu nti tə taa Amolii nyóma ka we Kalaati ke Yaataní waali təyó nuɣutuyu, na pá tɔyɔ-weye wahala.

⁹ Halí Amoni nyóma tɛsí Yaataní na pá yoonə Yuta nyóma na Pencamɛɛ nyóma na Ifəlayim nyóma. Ntəna Iseyeli nyóma laŋlɛ wakəli səsəm.

¹⁰ Ǿpóyó pa wiina Tacaa sɪ: Ta Iso, tə wakələnə-ŋ ké. Mpi tə, tə yela-ŋ na tɛ laaki Paalənaa.

¹¹ Iləna Tacaa náa pəsɪ-we sɪ: Waatu wei Icipiti nyóma, na Amolii nyóma, na Amoni nyóma, na Filiisi nyóma,

¹² na Sitəŋ nyóma, na Amaleke nyóma, na Mawəŋ nyóma, pa tu-meye wahala na í wiina-m tə, ma ta waasi-mɛ?

¹³ Paa na mpv mə lə-m na í laaki tuŋ pə tɔɔ ké ma kisaa sɪ maa tasəyi-meye waasuyv.

¹⁴ I polo na í yaa tuŋ wei í ləsaa na í laaki tə, na ílɛ í waasi-meye mə laŋwakəllɛ waatu.

¹⁵ Ǿpóyó Iseyeli nyóma tasaa sɪ: Hal, Tacaa, tə wakələnə-ŋ ké. Lana-tuyv isəna n sɔlaa tə. Ama waasi-tuyv saŋa tətə.

¹⁶ Mpuyule pa ləwa pa tuŋ wei paa laakaya tə, na pá məli pa Iso sɛɛv taa. Iləna pa wahalanaa təm la Iso ké pətətəle.

¹⁷ Ǿpóyó Amoni nyóma polaa na pá puli Kalaati nyóma həyɔluyv taa. Na Iseyeli nyóma náa təŋna Ǿpóyó lapu ke Misipa.

¹⁸ Iləna kpeka yəlaanaa na pa nyuyv nyóma mpa pa we Kalaati tə pá pəsɪ təma sɪ: Tá taa awe ká tɛ́nə-tuyv nəyɔ, na í yoonə Amoni nyóma? Wei í polaa pɔntu ká pəsɪ Kalaati nyóma nyuyv tv.

11

Yɛfɛtɛ pəsə Iseyeli nyóma nyuyv tv

¹ Yoolaa taa yoolu nəyɔlv ɪ ka wənnə Kalaati, pa yaa-ɪ sɪ Yɛfɛtɛ, na ɪ caa sɪ Kalaati, ɪ too ke apalaa tənə alv.

² I caa iní ɪ alv lɛlv ka lula-ɪ apalɔpiya tətəyɔ. Sələ sɪ kəma na sí lá yəlaa iləna sí təyɔnɪ Yɛfɛtɛ sɪ: N kaa na ta caa kpancoou. Mpi tə, n ké ta caa nyutu taa pəyaya ké.

³ Ǿpóyó Yɛfɛtɛ sewa ɪ newaa mpe na í polo na í caya Təpɔv tetu taa. Iləna yəlaa mpa pa we isɪ iní tə pá koti ɪ kiŋ na í na-we pá luki kuluw.

⁴ Pə taanɔa, iləna Amoni nyóma kɔɔ na pá yookina Iseyeli nyóma.

⁵ Yoon kəma na kó haŋ iləna Kalaati səsaa polo Yɛfɛtɛ waali ké Təpɔv tetu taa

⁶ sɪ: Kɔɔ na ń tɛɛ-tuyv nəyɔ na tɛ polo tə yoonə Amoni nyóma.

⁷ Tənaɣalɛ Yɛfɛtɛ sɪ: Matəŋ mə taa kpana-m na í təyɔnɪ-m ma tɛ? Iləna laŋwakəllɛ mayana-mɛ na í kəŋ ma waali suwe?

⁸ Ntəna səsaa sɪ: Tə kəmaya sɪ ń kɔɔ na ń tɛɛ-tuyv nəyɔ na tɛ yoonə Amoni nyóma na ń la tá na Kalaati nyóma tá nyuyv tv.

⁹ Keləna í cə-we sɪ: I mələna-m sɪ tɛ yoonə Amoni nyóma na Tacaa í tu-weye ma niŋ taa, maa la mə nyuyv tv na?

¹⁰ Mpuyule səsaa sɪ: Yɛɛ, tu la mpv. Tacaa kɛlɛ tá aseeta tv.

11 M'p'ógó Yefete tēja Kalaati sāsaa na yēlaa kpa-i pa nyɔɔvɔ tɔ, na pá tɔ yoolaa tənaya i nin taa. Ilena Yefete lelɛ tɔ tənə nti i na sāsaa pa yɔɔtəa na pá su tɔɔ Tacaa iŋtəa.

Təmnaa mpa Yefete heela Amoni nyáma tɔ

12 M'p'ógó Yefete tilaa na í pɔɔsi Amoni wulav si: Ma na-ŋ suwe na ń kɔɔ na ń yookina ma yēlaa?

13 Ntəna ílɛ í cɔ si: Iseyeli nyáma luw Icipiti tɔ pa lɛeka ma tetu ke pə kpaɔav Aləŋəŋ tɔ. Haləna pə polo Yapəki na Yaatanɛ.

14 M'p'ógó Yefete tasa tiluɔu na pá heeli Amoni nyáma wulav si:

15 Pə taya Mowapɔ nyáma na Amoni nyáma tetu ke Iseyeli nyáma lɛekaa.

16 Mpi tɔ, Iseyeli nyáma luw Icipiti tɔ, wɔlaya tetu taa ké pa tɔma, haləna pá tala Səŋaŋaasi Tenku. Pə waali ké pa mələna Kateesi.

17 Tənaya pa tilaa na pá sələmi Itəm wulav si: Ha-tuɔvɔ mpaav na tɔ fayana nyá tetu taa. Ama ílɛ i kisaa. Ilena pá sələmi Mowapɔ nyáma na pele pá kisi mpɔ tɔtɔ. Ilena pá saali Kateesi.

18 Pəle pə waali ké pa kpaɔa wɔlaya tetu mpaav na pá cɔɔli Mowapɔ na Itəm pa tetu na pá lu Mowapɔ ilim təlule tɔɔ. Ilena pá siki Aləŋəŋ lɔɔv nɔɔ tənə, pa ta suv Mowapɔ tetu taa. Mpi tɔ, pele pa tetu tɔŋa nté pɔɔv ŋke.

19 Ilena Iseyeli nyáma tili na pá heeli Amolii wulav Sihon wei i təkaya kawulaya ke Həsəpəŋ tɔtɔ tɔ si i yele-we na pá fayana i tetu taa na pá tɛ timpi pa puki tɔ.

20 Sihon ná tá lá Iseyeli ke naani si i yele-we na pá fayana i tɛ. Ilena í koti i yoolaa na pá yoonə-we.

21 Ilena Iso Tacaa tu-weɣe Iseyeli nyáma nin taa na pele pá kəli-we na pá lɛeki pa tetu tənaya hɔɔlvɔv ŋku ku taa.

22 Pə kpaɔav Aləŋəŋ tɛtəkəle na pə polo Yapəki lɔɔv tɔ, na pə kəli ilim təlule tɔɔ wɔlaya tetu haləna pə polo Yaatanɛ.

23 Iseyeli nyáma Iso Tacaa hana i yēlaa taya nɔɔv si tɔ lɛeki Amolii nyáma tetu. Ilena nyaa caaki si n tayanɛ-təɣi lɛekuvɔ na?

24 Tetu nti nyá tuɔv Kəməsi ha-ŋ tɔ nyá kisa-ti? Mpɔ tɔtɔvɔ tá wəna mpaav si tɔ tɔv tetu nti ta Iso Tacaa ha-tu tɔ.

25 Sipɔɔ pəyalv Palaki wei i ké Mowapɔ nyáma wulav sɔsɔ tɔ, ílɛ i wəna tɔŋ. Pəyele i ta yoonə Iseyeli nyáma. Na aweɣe nyaya tənə.

26 Pusi ŋmɔnvɔv na nuɔvwa (300) kele Iseyeli nyáma caya Həsəpəŋ na Alowɛɛ na pəcɔlv acalɛɛ taa na acalɛɛ nna a wɛ Aləŋəŋ lɔɔv nɔɔv tɔ a taa. Ile pepe tɔɔ ké i taa lɛeki-weɣe tetu ntəɣi waatv unɛ i taa?

27 Pə taya má pəntənana-ŋ. Ama nyá wakələna na má, haləna ń yookina-m. Tacaa wei i huɔkəna yēlaa ke tɔm tɔ, i huɔ ta na-me ta tɔm ke saŋa.

28 Paa na mpɔ Amoni wulav ta yaa Yefete tɔm ntəɣi pɔlv.

Yefete su nɔɔv

29 M'p'ógó Tacaa Feesuyv tii Yefete tɔɔ, na í cɔɔ Kalaati na Manasee tetu. Pə waali ké i pɔla Misipa ke Iso kin ke Kalaati tetu taa, na í tɛ Amoni nyáma ke yoonav.

30 Ilena í su Tacaa ke nɔɔv si: Ye n tu Amoni nyáma ke ma nin taa,

31 kancaalaya yɔlv wei i ká lu ma səŋvɔv tɔv maa la-ŋ kɔtaya ŋka kəkə nyaya ka tənə tɔ.

32 M'p'ógó Yefete ŋmaa Amoni nyáma tɔŋa na í yoonə-we na Tacaa tu-weɣe i nin taa.

³³ ʔlena í kəli-wə na í ləeki acaləe hiu ke pə kpayav Alowee, na pá cəw Mini tə. Haləna Apəeli-Kəlanim. Iseyeli nyóma ku-wəye səsəm ké, ʔlena pá tii təfə.

³⁴ Waatu wei Yefete məlaya í tē Misipa, ʔlena í pəelo lu í sənyuv na í makí akilima na í paaki. I tike ke í ka lulaa, í fəina apalupiya yaa alupiya lensi tətə.

³⁵ I loosa-i, ʔlena í lanje wakəli. Haləna í cəli í wontu na í tə si: Hai, ma pu, n kəŋna ma nyuv taa ké mpusi na í pəsəyi ma laakali suwe? Ma tēma ma nəyo suw ke Tacaa, pə fəi si maa tuli tapəj.

³⁶ Mpuyle í pəelo cəwa si: Ye n ka su Tacaa ke nəyo, lana-m isu í ka suw tə. Mpi tə, Iso ná lapa íl é í nyəntu na í ləeti nyá kolontunaa Amoni nyóma na nyá nəyo.

³⁷ ʔlena í sələmi í caa si: Yele na má na ma taapalaa tə kpá pulaya taa ké isətnaa naale na má wii. Mpi tə, ma səki na má ta saata.

³⁸ ʔlena Yefete tisi si í polo na í la isətnaa naale. Ḿpóyó í na í taapalaa pa kpa pulasi taa na í wii. Mpi tə, í səki na í ta saata.

³⁹ Isətnaa naale tēma, ʔlena í məli í caa kɨŋ na íl é í lana-i isu í ká suw nəyo tə, na í sí na í ta nyənta apəlv. Pə kpayav waatu uní təyo Iseyeli alaa suw wula ke

⁴⁰ paa pənaya ŋkaya kuyeeŋ liyiti liyiti ké Kalaati tu Yefete pəelo təw.

12

Ifəlayim nyóma na Yefete pa yooou

¹ Ḿpóyó Ifəlayim nyóma kulaa na pá tēsi Yaataní na pá polo Safəŋ, na pá tə Yefete si: Pepe təw ké n polaa na í yoonaa Amoni nyóma ke nyá tike na í tá yaa-tu si tə tə-ŋ nin? Mpu tə, tu sə nyá təyaya ke kəko.

² ʔlena Yefete cə-wə si: Amoni nyóma caakaya ma na ma yəlaa na yooou ké. Haləna tə yaa-mə si í kəw na í səna-tu na í kisi.

³ I kisa mpv, ʔlena ma si ye səm səm. ʔlena má tēsi təŋa na má yoonaa Amoni nyóma na Tacaa tu-wəye ma nin taa. Təw, pepe təw ké í kəma-m yoonav ke pənente?

⁴ Ifəlayim nyóma ka tuw Yefete-wəye si: I sewa tá tēye na í cəwsi Manasee nyóma kɨŋ. Təŋayəle Yefete kpeyela Kalaati nyóma na pá polo pá yoonaa-wə na pá kəli-wə.

⁵ ʔlena Kalaati nyóma cə-wəye timpi timpi pa tēsəyənə Yaataní tə. Ye nəyolo kəma na í nəyəsəna Ifəlayim tu, íl pa pəwsi-i si: N ké Ifəlayim tu ké?

Ye í cəwa si aai.

⁶ ʔle pa təmi-i si: Mpu tə, yəyoti si cipoleti. ʔlena íl é í pənti si sipoleti. Mpi tə, pəle paa pəsəyi hətə nte tə yaav ke teitei. I pəntəyi mpv, ʔlena pá ku-i kpaapaa ke Yaataní tətəsəle tēna. Ifəlayim yəlaa iyisi nule na naale (42000) səpəna tənaya waatu uní.

⁷ Ḿpóyó Yefete paasəna Iseyeli nyóma ke pusi naatoso. ʔlena í sí na pá pimi-i í icate kulölle Kalaati taa.

Iseyeli nyuv nyóma leləa: Ipəsəŋ na ʔləŋ na Apətəŋ

⁸ Yefete waali ké Petəlehəŋ tu Ipəsəŋ ná paasəna Iseyeli nyóma.

⁹ I ləla apalupiya ke hiu na naanəwa na alupiya ke hiu na naanəwa. Ḿpóyó í hawa í pəelaa ke kpeka ləŋna nyóma na í caa í pəyalaa ke alaa ke kpeka ləŋna nyóma tətə. Pusi naatosompəyolaya ke í tiika Iseyeli nyóma.

¹⁰ Pə waali ké í səpa na pá pimi-i Petəlehəŋ.

¹¹ Ipəsəŋ waali ké Sapuləŋ tu ʔləŋ ná paasəna Iseyeli nyóma ke pusi naanəwa.

¹² I səpa, ʔlena pá pimi-i Ayaləŋ ke Sapuləŋ tətə taa.

¹³ ʔləŋ waali ke Pilatəŋ tu Hilili pəyalv Apətəŋ ná paasəna Iseyeli nyóma tətə.

¹⁴ I ləla apaləpiya nule na i saalənaa ke hiu na naanəwa na pá cakí kpaŋasi nutoso na naanəwa. Ilena Apətəŋ paasəna Iseyeli nyéma ke pusi pələfəi naanəwa.

¹⁵ I kəma na í sí, ilena pá pimi-i Pilatəŋ ɪcate taa ke Ifəlayim həyoluyv taa ké Amaleke nyéma tətə taa.

13

Samsəŋ luluyv

¹ Mpyó Iseyeli nyéma tasa lapv ke mpi pə ta maya Tacaa tə. Pə təo ké ílé i tu-weye Filiisi nyéma nin taa ké pusi nule təcu.

² Təŋ luluyv taa tɔ nəyolɔ i ka wenna Sola, na pá yaaki-i sí Manəwa. I alv ka ké kaaləlaya ké i fəi pəyaya.

³ Mpyó kuyaku nakoli Tacaa isətaa tillu lu alv inu i təo, na í təmi-i sí: Ma nyéma sí n ké kaaləlaya, íle n fəi pəyaya. Paa na mpv tə, n ká la teu na n ləli apaləpəyaya.

⁴ Mpv tə, pə kpayav pənente tə, taa nyəo solum yaa kunyonyəom kukukom napəli. Pəyele taa təyɔ mpi Iso kisina-mə tə.

⁵ Mpi tə, n ka la teu na n ləli apaləpəyaya. Hənuyv kaa kpa ka nyuyv taa. Pə taya pulv, hatoo ka too lotu taa ké ka ké Iso nyəŋka, na nke kaa caaləna Iseyeli nyéma hətəyɔ ke Filiisi nyéma nin taa.

⁶ Ilena alv polo na í keesi i paalv sí: Iso yulv nəyolɔ i luna nteye ma təo, i nyənuyv we səyontv ké isu Iso isətaa tillu. Ma ta pəəsi-i timpí i lunaa tə. Pəcə ílé i ta tu heeli-m i hətə.

⁷ Halí heela-m sí maa la teu, na má ləli apaləpəyaya. Íle pə kpayav pənente tə, má taa tasa solum ke nyəov, yaa kunyonyəom kukukom napəli. Pəcə má taa təyɔ mpi Iso kisina-tv tə. Mpi tə, pəyaya nke ka ké Iso nyəŋka ke hatoo ka too lotu taa ké, haləna ka səm.

⁸ Mpyulə Manəwa sələma Tacaa sí: Hai, Tacaa, ma wiina-ŋ sí n mələna nyá yulv wei n tila tá kin tə na í səyes-i-tuyv nti nti tu təŋ pəyaya nka inu tu ləli tə ka təm taa tə.

⁹ Ilena Iso mv Manəwa kusələmvto, na í mələna isətaa tillu ke alv inu i kin, na pə pana i we i tike ke taale, i paalv fəi.

¹⁰ Ilena í ləyɔ i təyɔ i paalv kin na í yaa-i sí: Kəo ləŋ, yulv wei inu i ka luwa ma təo ké kuyaku nakoli tə, i tayana mələyɔ tətə.

¹¹ Ilena Manəwa təŋ i alv na pá polo yulv inu i kin na í təmi-i sí: Tete waali nyá yəyətəna na ma tə alv na? Ilena ílé sí: Nn maya.

¹² Ntəna Manəwa sí: Ye pə kəma na pá la mpv, pepe na pepeye tu la pəyaya nke ka təm taa, na tə yele we?

¹³ Keləna Tacaa isətaa tillu sí: Pə wee ké sí nyá alv í kii mpi na mpi ma kisina-i tə.

¹⁴ Pə fəi sí í təyɔ lesəŋ pulv. Pəcə í taa nyəo solum yaa kunyonyəom kukukom napəli. Pəyele í taa təyɔ mpi Iso kisina-mə tə. I təŋ pə təna mpi ma tu-i mpv tə.

¹⁵⁻¹⁶ Manəwa taa cekəna sí Tacaa isətaa tillu, ilena í təmi-i sí: Cəya na tə la-ŋ pəfate ke mvulle. Ntəna ílé sí: Paa ma cəyaa ma kaa təyɔ təyənaya. Íle ye n səələa n la Tacaa ke kotaya nka kəko nyaya ka təna tə.

¹⁷ Ilena Manəwa təmi-i sí: Heeli-tuyv nyá hətə, na pá kəma na təm nti n heela-tv tə tə la, íle tu sa-ŋ.

¹⁸ Keləna isətaa tillu sí: Ma hətə we piti ké. Pepe təo ké n caa tə nyəm?

¹⁹ Mpyó Manəwa kpawa pəfate na i kəhav na í lá Tacaa wei i lakí piti təma təyɔ kotaya ke kukpamuyv təo. I na i alv pa təŋna nyənuyv ke mpv, na

²⁰ kəkə nāá mɔyɪ kətaya tɔlate, ɪlɛ pa ná Tacaa ɪsɔtaa tillu nté na í tɔɲəyɪ kəkə ŋkɛ na í kpaaki. ɪlɛna pá hoti ateyɛ pa ɪsɛntɔɔ.

²¹ Waatu inəyɔlɛ Manuwa na í alɔ pa cɛkənaa sɪ Tacaa ɪsɔtaa tillu. ɪlɛ ɪ ta tasa pa tɔɔ ké luw tɔtɔ.

²² Ntɛna Manuwa heeli ɪ alɔ sɪ: Hei, ɪsɔ ké tɔ nawa yoo, ɪsu tɔ sɛpa.

²³ Mpuɣulɛ ɪ alɔ cɔ-ɪ sɪ: Ye Tacaa ka caakaya-tuyɔ kuyɔ, ɪ taa mu ta kətaya ŋka kəkə nyɔaa tɔ na tɔyɔnaɲa nyɔŋka. Pəyɛlɛ ɪ taa hulɪ-tuyɔ pulɔ na í heeli-tuyɔ natɔlɪ.

²⁴ Mpuɣú Manuwa alɔ lɔla apalɔpəyaya, na í ha-keɣɛ hətɛ sɪ: Samsəŋ. Pəyaya tɔŋna puw na Tacaa kooliyɪ-keɣɛ kupantu.

²⁵ Mpuɣú Tacaa Feesuyɔ tiiwa ɪ tɔɔ ké tɔm kancaalaya nyəm kɛ waatu wei ɪ ka wɛ Tanj tɔsikilɛ kɛ Sola na ɪsɔtawɔlɪ pa hɛkɔ tɔ.

14

Samsəŋ kookalɪ kancaalaya nyəŋ

¹ Mpuɣú kuyaku nakɔlɪ Samsəŋ pola Timna, na í ná Filiisi pɛɛlɔ nɔyɔlɔ na ɪ luyɔ suu-ɪ.

² ɪ kpɛma, ɪlɛna í heeli ɪ nyɔma kɛ ɪ tɔm sɪ: Ma nawa Filiisi pɛɛlɔ nɔyɔlɔyɔ Timna, ma caa sɪ í caamu-ɪ.

³ Mpuɣulɛ ɪ nyɔma cɔ-ɪ sɪ: ɪsu n ta na pɛɛlɔ nté nyá piitim nyɔma taa na nyá yɔlaa taa, na í puki sɪ n caaki Filiisi nyɔma mpa pa ta nyɪ ɪsɔ tɔ?

Tənyalɛ Samsəŋ sɪ: ɪnɪ ɪ wɛnna-m teu. Mu caamu-ɪ tɛ.

⁴ Ama ɪ nyɔma ná tá nyɪ sɪ Tacaa nɪŋ wɛ pə taa sɪ pa pəyaya í hikina Filiisi nyɔma na tɔna. Mpi tɔ, pɛɛlɛ paa ŋmakɔla ɪsɛyɛlɪ nyɔma kɛ waatu inəyɪ.

⁵ Mpuɣú Samsəŋ na ɪ nyɔma pa pola Timna, pa kɔma na pá tala ɪcɛtɛ nyɔma lɛsɛŋ tunj tawa, ɪlɛ tɔyɔlaya kɔfɔlaya nyusaa kɛlɛ na í hɛlɪ sɪ ɪ naaki. ɪlɛna ká tili ɪ waalɪ.

⁶ Mpuɣú Tacaa Feesuyɔ tii Samsəŋ tɔɔ na í kpa-ke, na í cɔlɪ tɔkpu ɪsu pinaya. Páɔɔ ɪ tɔɲaya nɪŋ kpɛtɛ ké. ɪ ta heeli ɪ nyɔma kɛ mpi ɪ lapa tɔ.

⁷ ɪlɛna í polo na í na pɛɛlɔ pá lá faaci. Pɛɛlɔ unɪ ɪ ka wɛ-ɪ teu ké.

⁸ Pə lapa wɛɛ naalɛ, ɪlɛna Samsəŋ mɔlɔyɪ Timna sɪ ɪ kpakəyɪ ɪ tanj, na í hɛlɪ sɪ ɪ naaki tɔyɔlaya ŋka ɪ ka kuwa tɔ. ɪlɛna í mayana tunj sɛsɛkɔ kɛ tɔyɔlaya ŋkɛ ka taa na sɛtasi.

⁹ ɪlɛna í cɔsi sɛtaya kɛ ɪ nɪŋ taa na í tɔkɪ na í tɛkɪ na í katɪ ɪ nyɔma na í ha-wɛ na pá tɔyɔ. Ama ɪ ta heeli-wɛ sɪ tɔyɔlaya kɔsəpaya taa ké ɪ hika tunj unɪ.

Samsəŋ su Filiisi nyɔma kɛ ɪsəsulɛ

¹⁰ Mpuɣú cɛcɛ pola pɛɛlɛ tɛ, na Samsəŋ la akpayalɛ acima kɛ tɔna, ɪsu ifɛpiya lakɪ tɔ.

¹¹ Filiisi nyɔma na-ɪ, ɪlɛna pá yaa ifɛpiya kɛ hiu na naanɔwa sɪ pá na-ɪ pa cakɪ.

¹² Mpuɣulɛ Samsəŋ sɪ: Ma suki-mɛyɛ ɪsəsulɛ. Ye í pəsaa na í kpɛyɛ-tɛyɛ acima kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya unɛ ɪ taa, maa ha paa wei kɛ toko kɔcɛayanaɔ na acima nyəŋ.

¹³ Ye pə taya mpɔ paa mə taa wei ɪ ka hana maya toko kɔcɛayanaɔ na acima nyəŋ. Ntɛna pɛɛlɛ pá cɔ-ɪ sɪ: Su nyá ɪsəsulɛ na tɔ nu.

¹⁴ ɪlɛna Samsəŋ sɪ:

Kutɔtɔyɔm luna tɔyɔlɔ taa.

Na lɛlɛŋ nyəm luna tɔŋ tɔ taa.

Pepeyɛlɛ?

Haləna kuyɛɛŋ tooso siki ifɛpiya ta nyənta kɔcɔcɔtɔ.

¹⁵ M̄p̄óyó p̄a t̄oma Samsəŋ alu k̄e k̄uyaku lix̄iti nȳəŋku wule si: Puɣusi nyá paalu na í heeli-tuȳu k̄ukpekpeyetu, t̄of̄o tu s̄o nyá na nyá caa t̄əyaȳa nȳəma k̄e k̄ək̄o. P̄ə t̄aȳa í yaa-tuȳu si í h̄uləsəyi-tu.

¹⁶ K̄elena Samsəŋ alu polo i kin na wula na í t̄om-i si: Nyá luɣu ta s̄u-m. P̄əc̄ó nn̄ tu caaki-m. P̄ə t̄o k̄é n̄ si ma nȳəma k̄e is̄əsule na n̄ tá heeli-m k̄ukpekpeyetu. Mp̄uyule Samsəŋ si: Hai, p̄aa ma nȳəma mayamaya ma ta heeli p̄ele, kacanj̄ana nyá na?

¹⁷ Mp̄uyule alu musəna-i na is̄əlv̄m k̄e m̄p̄óyó acima k̄uyeȳə t̄əna. P̄ə nu-i, l̄ena í heeli-i k̄uyaku naatosomp̄əyolaya nȳəŋku wule. l̄ena alu náá t̄ayasi i t̄e ifepiya k̄e kpakpaa.

¹⁸ Mp̄uyule ifepiya polaa na pá heeli Samsəŋ k̄e k̄ukpekpeyetu na p̄əc̄ó ilim tu si:

Pepe k̄əla t̄uŋ nim k̄e l̄el̄əŋ?

Na pepe k̄əla t̄əyolaya k̄e t̄əŋ?

l̄ena i c̄o si:

Ye í t̄aa h̄aləna ma alu k̄e nav nȳəm,

í t̄aa nyi k̄ukpekpeyetu n̄ti.

¹⁹ T̄ənayale Tacaa Feesuȳu tii Samsəŋ t̄o na í t̄e Asəkaləŋ na í ku apalaa hiu na naan̄wa na í w̄əȳosi pa tokonaa, na pa acima wontu, na í c̄ela mpa pa kp̄əȳa is̄əsule t̄o. l̄ena í m̄əli i caa t̄e na p̄ááná.

²⁰ Mp̄uyule pa ha Samsəŋ alu k̄e ifepu wei i s̄əna Samsəŋ k̄e i akpayale t̄aa t̄o.

15

Samsəŋ l̄eet̄əyi Filiisi nȳəma

¹ P̄əle p̄ə waali k̄é Samsəŋ pola i alu nav k̄e k̄umtu waatu, na í kp̄enna-i p̄əfate. l̄ena í t̄o si: Ma s̄uuki ma alu nan̄ t̄aa. Ama i ȳəti kisina-i,

² na í t̄o si: Ma h̄uwa si nyá t̄aa kp̄ana-i k̄é. l̄ena má ha-i nyá taapalu. l̄e i neu ta k̄əli-i teu? Kp̄aya l̄eȳe k̄əȳo l̄onte.

³ T̄ənayale Samsəŋ p̄əsən̄aa si: Ye ma l̄eeta Filiisi nȳəma k̄e is̄ayatu k̄e p̄ən̄entaa pá t̄aa t̄o si ma caala-we yoo.

LUUTI TOM TAKĀLAYA Kutubutu

Iseyeli nyéma paasēnlāa waatu taa ké Luuti tōm lapa. Tə kaləyi takəlaya taa si Luuti wei unı ı ka ké piitim ləmpı tı tō, ı sūwa İso piitim taa. ı lapa İso ké kəpantı na ı paalı səlı piitim nyéma tōtō. İso ləetəyi kəpantı kə mpa pā lakı-təyi ləlaa təyo. Yaasi unı ı lapa na Luuti na ı paŋ pā cəyana pa tı. Tōm tənə tō hūləyəna-təyü isəna İso ləsa piitim ləmpı tı na ı sūsi-ı Yuta piitim nyéma taa tō. Halı piitim ləmpı tı unı ı lələna na pā ləlı İseyeli wulav səsə Tafiiti na tā Waasulı səsə Yesu Kilisiti.

İsəna pa faya Luuti takəlaya tō:

Noyomii tūwa ı taa si ı mələyi Petələhem, titite 1

Luuti na Poosi pa sulaa, titite 2-3

Poosi həma Luuti kə leelu, titite 4

İlimelekı na ı nyəma pa wahala

¹ Mṛóyó nyəyəsı anaam nəyolı ı luwa İseyeli tetu taa ké waatu wei Paasēnlāa nyənaya yəlaa tōtō. Mpu pə lapəna na Yuta tetu ıcatə Petələhem apalı nəyolı na ı alı na ı pəyalaa naale pa polo Mowapu tetu taa na pā cəsı təna.

² Pa yaakaya apalı unı si İlimelekı na ı alı si Noyomii, na ı pəyalı kancaalaya nyənı si Maləŋ na naale nyənı si Kiliyən. Paa ké İfələta lələyü nyéma ké.

³ Tənayə Noyomii paalı İlimelekı səpa na pā yele ı na ı pəyalaa naale.

⁴ Mṛóyó pələ pa kpaɣa Mowapu alaa. Pa yaa lələ si Opa, na lələ si Luuti. Pa cəy təna isı puı naanəwa.

⁵ İlena Maləŋ na Kiliyən pələ pa si tōtō, na pā yele Noyomii kə ı tike.

Luuti tənyüvə kə ı paŋ

⁶⁻⁷ Mṛóyó kuyaku nakulı Noyomii nuwa Mowapu taa si Tacaa paasəna İseyeli nyéma na ı ha-wəyɛ təyənaya. İlena ı kulı si ı kpeŋ. ı na ı poolaa naale pa tı mpaav si pa mələyəna Yuta tetu taa.

⁸ Ntəna Noyomii tō ı poolaa mpe si: Paa wei ı kpe ı calaya. Tacaa ı la-meyɛ kəpantı isı mə lapı ma na ma sələnaa tō.

⁹ İso ı ha-meyɛ apalaa na ı həesi pa tēesi taa.

İlena Noyomii la-wəyɛ pələpa wulee na pələ pā tıli nəəsı na pā wii təkpo.

¹⁰ Mṛóyó pa tōma pa paŋ si: Aai yoo, tı təŋi-ŋ ké na tō polo nyá nyéma tē.

¹¹ Tənayə Noyomii cəwa si: ı məli ma pələla. Pepe tōtō ké ı təŋəyi-m? Piya ta kaasi ma taa si ı ká saa-sı.

¹² Mpu tō, ı məli. Ma sula puw, ma kaa tasa saav. Na ye ma tı tēləyi pəyaya ntəna má kṛətəna apalı kə əhoo anə a mayamaya, na má ləlı apalıpiya,

¹³ ıle ı yele apalaa saav ntə na ı tən mpe unı na pā la yələ na ı saa-wə? Aai, ma pələla, ma lanlɛ wakələna-meyɛ. Mpi pə tōtō Tacaa hula-m mpələ ké.

¹⁴ İlena Noyomii poolaa mpe pa tasa nəəsı tələyü tōtō na pā wii səsəm. Mṛóyó wei pa yaa si Opa tō ı lapa ı paŋ ké pə lapa wulee na ı məli kpente. Ama Luuti ná nyəkələna Noyomii.

¹⁵ Tənayələ Noyomii tōma Luuti si: Nyənı, nyá taapalı məla ı nyéma na ı atetənaa pa cələ, nyaa məli mpu tōtō.

¹⁶ Ntɛna Luuti cɔ-i si: Taa caali-m si má yele-ŋ na má məli. Nyá tɔpote ma tɔpote, nyá tɔcayale ma nyɛnte, nyá piitim ká weɛ ma nyəm, nyá Iso ká weɛ ma nyəŋ.

¹⁷ Timpi n ka si tɔ tənaya maa si na pá pi-m. Ye ma na-ŋ tɔ yawa na pá tá kɛna sɛm paasi. Tacaa í lana-m isəna í sɔɔlaa tɔ.

¹⁸ Noyomii nawwa si Luuti sɛɛsa isələ sɪ ɪ ká tɛŋi-ɪ ké ɪ ká tɛŋi-ɪ, ɪlena í yele-ɪ caalɔyɔ.

¹⁹ ɪlena pá kpɛnti na pá tɛɛ Petələhem. Noyomii pa talaa ɪlena ɪcate tɛna alaa yəpələyi ɪ tɔm si: Isu Noyomii kɛle?

²⁰ Ntɛna ɪ nɔyɔ təkpaɔ si: I taa yaa-m Noyomii, í yaa-m Mala. Mpi tɔ, Toma tɛna tɔ wakəla ma lanle kɛ sɔsɔm ké.

²¹ Ma tɛɛkaya waatɔ wei tɔ pə cayaŋa-m ké. ɪlena Tacaa mələxəna-m ma niŋ kakpasɪ, ɪ lanle ta hɛɛna-m. Toma tɛna tɔ mapa-m kpátúyɔ, ɪlɛ pepe tɔɔ ké í tasəyi-m Noyomii kɛ yaav?

²² Isəna Noyomii na ɪ poolu Mowapɔ tɔ Luuti pa məlɔyɔ lapa tɔyɔlɛ. Pa tala Petələhem taa ɪlɛ pa caaləyi kumtɔ nté.

2

Luuti caləsvyɔ kɛ kumkum

¹ Noyomii paalɔ yɔlɔ nɔyɔlɔ ɪ ka wenna. Apalɔ ɪnɪ ɪ sɔv tɔŋ ké na í wɛna nyɔyɔ. Pa yaakaya-i si: Poosi na ɪ ké ɪlimɛlɛkɪ lɔlɔyɔ tɔ.

² Mprɔyɔ kɔyakɔ nakɔli Luuti tɔma Noyomii si: Maa kpa taale na má caləsi kumkum ké kupan nɔyɔlɔ ɪ haləm taa. Ntɛna í cɔ-i si: Polo, ma pɛɛlɔ.

³ ɪlena Luuti kpa taale natəlɪ tɔ taa na í tɛŋəyi kɔntaa na í caləsəyi. Sɛsɛ ɪlɛ Poosi taale nté.

⁴ Mprɔyɔ kɔyakɔ ŋkɔ Poosi kpa taale kɛ kɔntaa cɔlɔ na í sɛɛ-wɛ si: Tacaa í wɛɛ mɔ waali. Na pɛlɛ pá tisi si: Iso í kooli-ŋ kupantɔ.

⁵ Mprɔyɔlɛ Poosi pɔɔsa tɛmlɛ tɔ wei ɪ fɛŋiyi kɔntaa tɔɔ tɔ si: Le tɔ kɛ asaalu ɪnɛ?

⁶ Kɛlena tɛmlɛ tɔ cɔ-i si: Mowapɔ tɔ ké, í na Noyomii pa kɔmna.

⁷ I sələma-tɔyɔ si ɪ tɛŋəyi kɔntaa na í caləsi na í tɔɔsəyi lɔɔtɔ nti nti pə sɔɔwa tɔ. Hatoo tanan tɛɛ ɪ kɔm na í lun tɔ nɔɔnɔ tike nté ɪ hɛɛsa tɔm kɔlɔm.

⁸ ɪlena Poosi tasa Luuti kɛ layatɔ si: Taa kɔli si ɪ puki nɔyɔlɔ taale taa kɛ caləsɔyɔ. Caya ma tɛmlɛ nyáma alɔnyəma kiŋ cənɛ.

⁹ Nyənəyi timpi pa kɔŋ tɔ na ɪ tɛŋ pa waali. Ma heela ma tɛmlɛ nyáma apalɔnyəma si pá taa kayati-ŋ. Ye lɔkɔtɔ í kpa-ŋ n polo həyaya taa na ɪ nyɔɔ lɔm mpi pá luwa tɔ.

¹⁰ Tənayale Luuti hɛnta Poosi kɛ atɛ na í tɔ si: Isənaya pə lapa na ɪ paasəxəna-m na ɪ laki-m kupantɔ, anɪ maya mɔvɔ?

¹¹ Kɛlena Poosi cɔ-i si: Pa kɛɛsa-m pə tɛna mpi n lapa nyá pan ké nyá paalɔ sɛm waali tɔ. Na isəna n yɛla nyá caa na nyá tɔɔ na nyá tɛtɔ nti tɔ taa pa lula-ŋ tɔ, na ɪ polo yələa mpa n taa nyi tɔ pa tɛ tɔ.

¹² Isɛyɛli Iso Tacaa wei n kɔma si n tɔyi kpɔlɔyɔ tɔ í lɛɛti-ŋ mpi n lapa tɔ tɔɔɔɔɔ.

¹³ ɪlena Luuti cɔ si: Hai, ma cɛ n paasəna-m teu ké. Mpi tɔ, nyá hɛɛsəna ma lanle na ɪ yɔyɔtəna-m isɪ n ka nyəma-m. Paa na mpu tɔ, ma ta hanjna nyá tɛmlɛ tɔ nɔyɔlɔ.

¹⁴ Pə kɔma na pá tala tɔyɔɔ ɪlena Poosi tɔ Luuti si: Kɔɔ tɔ tɔyɔ. Cɔsiyi tɔyɔnaya na ɪ liiki tuusi taa.

ɪlena Luuti caya kɔntaa cɔlɔ, na pá cɔsi-ɪ pɛɛ wɛna pa tɔŋaa tɔ na í tɔyɔ na í haya na pá kaasi na í su.

¹⁵ Ilɛna í hɔlɪ caləsəyɔ, na Poosi heeli ɪ tɛmlɛ nyɔ́ma sɪ: ɪ yele na Luuti caləsi camnaa kila tɔtɔ, í taa taŋɪ-ɪ.

¹⁶ ɪ yeki lɔɔtu lɛntɪ na í tɔɔsəyɪ, í taa kaləna-ɪ.

¹⁷ M̀póyó Luuti caləsa taale nté tɔ taa haləna taanaya. Ilɛna í má na pee mayana ɪsu kiloonaa hiu na naanɔwa.

¹⁸ Na í kɔɔya na í kpeena na í hɔlɪ ɪ paŋ. Ilɛna í ləsi tɔyɔnaya ŋka kaa kaasaa tɔ na í cɛle-ɪ tɔtɔ.

¹⁹ M̀póyó Noyomii pɔɔsa-ɪ sɪ: Leye n caləsa saŋa? Awe taale kɛ n kpawa? ɪsɔ í kooli kɔpantɔ kɛ wei unɪ ɪ paasəna-ŋ tɔ.

Ilɛna Luuti sɪ: Pa yaa-ɪ sɪ Poosi.

²⁰ M̀póyó Noyomii tɔma sɪ: Ma nyɔ́ma sɪ Tacaa lapa weesɪŋ nyɔ́ma taya kɔpantɔ na ta sɛtaa tɔtɔ. ɪsɔ í kooli apalɔ unəyɪ kɔpantɔ.

Apalɔ unɪ ɪ kɛ tá lɔlɔyɔ nyɔ́ma taa lɛlu wei ɪ pəsəyɪ na í paasəna-tu tɔyɔ.

²¹ Kɛlɛna Luuti sɪ: Halɪ apalɔ unɪ ɪ heela-m kɛ sɪ má tɛŋəyɪ ɪ tɛmlɛ nyɔ́ma na má caləsəyɪ, haləna ɪ kɔmtɔ na tɔ tɛm.

²² Ntɛna Noyomii sɪ: Pə wɛ teu ma pɛɛlɔ, tɔŋ mɛ. Ye nɔyɔlu taale taa pa tɔyɔnəyɪ-ŋ kɛ.

²³ M̀póyó Luuti saala Poosi tɛmlɛ nyɔ́ma kɪŋ kɛ mpɔ na í caləsəyɪ, haləna kɔmtɔ tɛ. Na í na ɪ paŋ pá wɛ mpɔ.

3

Noyomii tayanɔyɔ kɛ Luuti asasaale

¹ M̀póyó Noyomii tɔma ɪ poolu sɪ: Ma pɛɛlɔ, ma caa kɛ sɪ n hiki tɛɔyale na n hɛɛsɪ.

² Ntɔŋ n nyɔ́má sɪ nyana Poosi wei unɪ ɪ tɛmlɛ nyɔ́ma í kɔma tɔ ɪ kɛ tá yɔlu kɛ. Taanaya kane pa maki ɪ tɔyɔnaya kɛ kataya taa.

³ Mpɔ tɔ, sɔ lum, tu tulaalɔ, suu nyá wontu kɔpantɔ. Ilɛna n tii kataya taa. Ama yele na í tɛ tɔyɔlu ilɛna í na-ŋ.

⁴ Pəle pə waali ilɛna n fɛŋ na n ná ɪ tɔhəntəle, ilɛna n kɛɛli^a ɪ nɔɔhɛ tɔɔ na n hɛntɪ. ɪ mayamaya ɪ ká heelina-ŋ nti n ka la tɔ. caaki sɪ Poosi í hɔmɪ-ɪ leelu.

⁵⁻⁶ M̀póyó Luuti cɔwa sɪ: Maa la ɪsu n heeluyɔ-m tɔ. Ilɛna í tɛɛ.

⁷ Poosi tɔyaa na í nyɔɔ na ɪ lanle hɔlɔmɪ, ilɛna í polo í hɛntɪ tɔyɔnaya huɔule kite. Ntɛna Luuti polo tɔhɛ kɛ waatu wei ɪ toowa tɔ na í kɛɛli ɪ nɔɔhɛ tɔɔ na í hɛntɪ.

⁸ Apalɔ unɪ ɪ nyama na í fe ahoɔ heka na í nyəni ilɛna í mayana alɔ hɛnta ɪ nɔɔhɛ tɛɛ.

⁹ Ilɛna í pɔɔsɪ sɪ: Aweyɛ-ɪ?

Ntɛna Luuti cɔ sɪ: Maya nyá pɛɛlɔ Luuti kɛ. Hai, waasi-m. Mpi tɔ, nyá wɛnna mpaav sɪ n ya-m.

¹⁰ Ilɛna Poosi tɔmɪ-ɪ sɪ: Tacaa í kooli-ŋ kɔpantɔ, ma pɛɛlɔ. Nyá yaasi kantəkaya nyəŋ unɛ ɪ hɔlɔyɔna ɪsəna n matəna nyá paŋ yɛlaa tɔ na pə kəli kancaalaya nyəŋ. Mpi tɔ, n ta pɛɛki ifepiya liɔitee nyɔ́ma yaa kɔnyɔntɔna.

¹¹ Mpɔ tɔ, ma pɛɛlɔ taa nɔyɔsɪ. Mpi n caaki tɔ mpəyɪ maa la-ŋ. Mpi tɔ, ɪcate yɛlaa tɔna nyɔ́ma sɪ n kɛ alɔ kɔpaŋ.

¹² Tampana pə wɛɛ sɪ má ya-ŋ yaa, ɪlɛ nɔyɔlu na nyá paŋ pa lɔlɔyɔ kəla kaav kɛ ma.

¹³ Suu cənɛ, ye pə fema maa pɔɔsɪ-ɪ na má ná sɪ ɪ ká ya-ŋ yaa ɪsəna? Ye ɪ luɔyɪ fɛɪ ɪlɛ, ma tuukina Tacaa sɪ maa ya-ŋ. Hɛntɪ mpɔ na pə nyaali.

^a 3:4 kɛɛli: Kɛɛli nɔɔhɛ tɔɔ hɔwɛ nté sɪ Luuti

¹⁴ Ilēna Luuti hēnti m̄p̄ȳȳ Poosi nōhēē tēē. Poosi taa caaki si nōȳl̄v̄ i nyi si Luuti kōma kataya taa. Pē tōō kē i kōsa-i saa wei pē wē tōjmentējmentē tō si nōȳl̄v̄ i taa nyēm-i.

¹⁵ Ilēna Poosi tōm-i si: Hēti nyā tēkentē na n̄ tāk-i teu.

Ilēna i mayasi tōyōnaya pēē isu kiloonaa naanōwa na kakpasī na i suk-i. Ilēna unī i kpa icatē taa.

¹⁶ Luuti mēla i paŋ cōlō ilēna i pōōs-i i mpaav alaafōya tōō.

M̄p̄ȳȳ Luuti kēesa-i isēna apalv unī i paasēna-i tō.

¹⁷ Na i tasa si: Halī unī i hana-m tōyōnaya pēē anē a tēna si pē fēi si mā mēli nyā kin̄ kē nin̄ kakpasī.

¹⁸ Tēnayalē Noyomii si: Ma pēēlō caya tēpamm, na n̄ nā isēna pu tēesēna tō. Mpi tō, ye apalv unē i ta na tōm tēnē tē tēnaya kē saŋa u hēsēȳi.

4

Poosi hōŋ Luuti kē leelu

¹ M̄p̄ȳȳ Poosi lu nōnōȳo timpi pa hōvki tōm tō na i caya. Ilē ilimēlēki lōlv̄ȳv̄ tō wei i tōm i ka yōȳtāa si pu wēē si i waasi sētō tēyaya yēlaa tō i tēē kēlē. Ilēna i yaa-i si: Apaŋ nyā, kōō n̄ caya.

Ilēna apalv unī i polo.

² M̄p̄ȳȳ Poosi sēŋsa icatē sōsaa kē naanōwa. Pa kōma na pā caya

³ ilēna i tō wei unī pu wēē si i waasi sētō tēyaya yēlaa tō si: Noyomii wei i luna Mowapv tō i pēētēȳi tā yōlv̄ ilimēlēki tētō.

⁴ Ilē ma heeliy-i si, n̄ ya-tēȳi icatē nyōma na sōsaa pa isēntaa. Ye n ka ya-ti ilē n ya-ti. Ye nyā luȳȳ fēi ilē n heeli-m na mā cēkēna. Mpi pē tōō tō, nyayalē nōȳo tō, nyā waalī kē mā.

Ntēna ilē i cō-i si: Tōv, ma nuwa.

⁵ Kēlēna Poosi si ye n ka ya-tēȳi Noyomii nin̄ taa ilē n kpēnna sōlv̄ unī i leelu Mowapv tō Luuti na n̄ hō. Pē taa kōō na sētō hātē saalī na i tētō pēsī nōȳl̄v̄ nyētō.

⁶ Mp̄ȳȳlē apalv unī si: Ye mp̄v ma mayamaya ma kaa pēsī na mā ya-ti. Pē taa kōō na ma wēnāv saalī. Mp̄v tō, ya-ti na ma nōȳo, ma kaa pēsī.

⁷⁻⁸ Ilēna i wōȳōs-i i ntāŋkpātē na i cēla Poosi. Pu wē lōŋtaa kē l̄sēȳēl̄ nyōma kin̄ tō, ye pa yapa pulv yaa pa lāyasa tētō m̄p̄ȳȳ pa lakaya si pē hōlī si pē tēma.

⁹ Ntēna Poosi tō sōsaa na samaa si: Mēyēlē ma aseeta nyōma kē saŋa si ma yapa Noyomii nin̄ taa kē pē tēna mpi pē kē ilimēlēki na i pēyalaa Kilijon̄ na Malōŋ pa nyēm tō,

¹⁰ na mā kpēnna Malōŋ leelu Mowapv tō Luuti na mā hō na mā kōsī sētō hātē. Pē taa kōō na tē saalī yēm kē i icatē kōlōllē na i yēlaa taa. Mēyēlē aseeta nyōma kē saŋa.

¹¹ Mp̄ȳȳlē nōnōȳo yēlaa na sōsaa pa tōma si: Tē kē aseeta nyōma. Tacaa i kooli kōpantō kē alv wei i sukī nyā tēyaya kē isēntō tō, na i nāyēsēna isū Lāsēēlī na Lēyaa mpa pa lūla l̄sēȳēl̄ piitim yēlaa tō. Hōlī nyā tōŋ kē nyā lōlv̄ȳv̄ taa na n̄ la na nyā hātē yaa Pētēlēhem.

¹² Piitim mpi Tacaa kā hana-ŋ na asaalv unē tō, pē huki na pē nāyēsēna isū Yuta na i alv Tamaa pa pēyalv Pēlēsi tēyaya.

Poosi kpayav kē Luuti

¹³ M̄p̄ȳȳ Poosi kpaya Luuti na i na-i pā kpētī na Tacaa yelē na i la teu na i lūl̄ apalv̄p̄ȳȳȳ.

¹⁴ Μπόγύ Πετэлеhem ıcate alaa see Noyomii na pá tɔŋ sı: Tə sama İso ısu ı ha-ŋ yulu wei ı ka waası-ŋ tɔ. Pəyele ı həte ká yaa İseyeli taa.

¹⁵ Pəyaya kanə kaa kpaasəna nyá tɔŋ na ká te-ŋ nyá kpatəlaya waatv. Pə taya pulv, nyá poolu wei ı sɔla-ŋ teu na í tɛɛ-ŋ apalvpiya naatosompəyolaya tɔ unı ı lɔlɔna-ke.

¹⁶ İlena Noyomii mu-ke na í nukı-ke na í paasəna-ke ısu ı kɔlɔlaya.

¹⁷ Mpuvule pa cɔlɔ alaa ha-keye həte sı: Opetı, na pá tɔŋ sı pa lɔla Noyomii ke apalvpəyaya. Tafiiti caa Seseə caa keke Opetı.

Tafiiti cəsənaa həla

¹⁸ Tafiiti caanaa lɔlvɔv nyəma ntɔ, pə kpaɣav Pelesı tɔ. Pelesı lɔlɔna Həsəlɔŋ,

¹⁹ na Həsəlɔŋ lɔlɔ Lam, na Lam lɔlɔ Aminatapi,

²⁰ na Aminatapi lɔlɔ Nasɔŋ, na Nasɔŋ lɔlɔ Saləma,

²¹ na Saləma lɔlɔ Poosi, na Poosi lɔlɔ Opetı,

²² na Opetı lɔlɔ Seseə, na Seseə lɔlɔ Tafiiti.

SAMIYEELI TOM TAKELAY KA KANCAALAY NYEŋKA Kotuloto

Samiyeeli wei i hāte pa ha takēlaya kane tō, i ka kē Iso kōyōyōtutu teləsulo kē. Tōma sōsōna naaleye Iso cela-i: Tetu tōkoyu tōm, na isōna i ká seyeŋi Iseyeli nyōma na pá seē Iso tike tō pō tōm. Ilena pá kaasi isōna paa nyōni Iso tike kē pa wulav mayamaya tō. Ama Iseyeli nyōma kisaa na pá kpa awulaa. Kancalaya nyēŋ nte Sayuli. Ilé i waali kē Tafiiti.

Isōna pa faya Samiyeeli I takēlaya tō:

Samiyeeli paasōnav kē Iseyeli nyōma, titite 1-7

Sayuli tōyōv kē kawulaya, titite 8-10

Sayuli ta tō teu ilena Iso kisi-i, titite 11-15

Tafiiti na Sayuli pa tōm, titite 16-30

Sayuli na i pōyalaa pa sēm kē yōou taa, titite 31

Samiyeeli too Ana tōm

¹ Apalu nōyōlv i ka wenna Sufi tetu taa kē Ifōlayim pōyōv taa, na pá yaaki-i sī Ilōkana. Pa yaa Ilōkana caa sī Yelowam, na Yelowam caa sī Ilihu, na Ilihu caa sī Tohu, na Tohu caa sī Sufi. Ilēye Ifōlayim tō.

² Ilōkana inu i alaa ka wē naaleye. Pa yaaki lēlv sī Ana na lēlv sī Penina. Penina ka wēna piya. Ama Ana ná fēina.

³ Apalu inu i kpaakaya Iso seēv kē Silo kē paa pōnaya ŋkaya, na í haaki Toma tōna tū Tacaa kē kōhaaŋ. Na Ilii pōyalaa Hofini na Penhasi paa kēna Tacaa kōtōlaa kē waatv inu.

⁴ Ye kōyōŋku Ilōkana í lapa kōtaya, i haaki i alv Penina na i pōyalaa na i pēelaa kē cōka cōka kē.

⁵ Ilena í ha Ana ilēye cōkaŋi naale. Mpi tō, paa na Tacaa lapa-i kaalblaya tō, i luŋu ka sōv-i kē.

⁶ I yōtōŋ ná tōvkaya-i kē sī pō haŋi-i sī Tacaa lapa-i kaalblaya.

⁷ Mōpōyō pu wē paa pōnaya ŋka. Paa waatv wei kē pa kpaaki Tacaa tōyaya taa te, Penina tōvkaya-i mōpōyō.

Ilena í wiiki na u saŋ tōyōv.

⁸ Na i paalv Ilōkana náa tōm-i sī: Pepe tō kē nyá laŋle wakēlēyi, na í wiiki na í kisiyi tōyōnaya kē mpu? Ma ta kēli-ŋ piya naanōwa?

⁹ Pa tēma tōyōv na nyōv kē Silo, ilena Ana kōli na í kpōtōna kōtulv Ilii. Ilé i ká caya kpelaya tō kē Iso tōyaya nōnōkpēte kē.

¹⁰ Ana laŋle ka wakēla sōsōm kē tōtōyōtōyō. Ilena í sēlēm-i Tacaa na wula,

¹¹ Na í su nōyō sī: Toma tōna tū Tacaa, ye n nyōna nyá tēmle tū má, ma wahala, na í tōosi ma tō na í ha-m apalv pōyaya, maa ha-ŋ-kēye halōna ka sēm. Hōnyōv kaa kpa ka nyūyō taa.

¹² I taanŋa mōpōyō Iso tēsēlēmāle, ilena Ilii nyōni i nōyō tēpiŋŋ.

¹³ Ana sēlēmaya i luŋu tēē kē, na i ntompee nyōpōtōyi, ilé i nōyō u nukī. Ilii nyōma sī sōlvōm kōyōna-i.

¹⁴ Ilena í tōm-i sī: Pōlee kē nyá sōlvōm ká cē nyá tō? La na nyá sōlvōm cē nyá tō.

¹⁵ Ntēna Ana sī: Hai, ma cē, ma ta nyōv sōlvōm napēli. Ama ma laŋle wakēlēna sōsōm na má hōlōyī Tacaa kē ma lotu.

¹⁶ Taa nyəni nyá pɛɛlɔ maya tetelatv. Ma nəɣəsɛɛ na ma wahala tɛləsəna mpəle, na má yəɣətəɣi m̃púɣú haləna saŋa.

¹⁷ Ntɛna Ilii si: Iso í hɛɛsi nyá laŋle na í mu nyá sələmvu.

¹⁸ Ulena Ana si: Na nyá toŋ taa.

Ntɛna Ana polo na í toɣ na í isentaa hɛti.

¹⁹ Tɛv fema, ulena lləkana pá kuli ləŋ na pá sɛɛ Iso, ulena pá kpe Lama.

Samiyeeli lɔlvɔv na í pəcaatv

M̃púɣú lləkana nyəmá í alv Ana na Tacaa mu í sələmvu.

²⁰ Ulena Ana la teu na í luli apalvəyaya, na í ha-keɣe hətɛ si Samiyeeli. Si Tacaa ke iní í sələma-i.

²¹ Pənaɣa sika, ulena lləkana na í nyəma təna pá polo Silo si, í laki paa pənaɣa ŋka ka kətaya na í la isu í ka suw í nəɣo tɔ.

²² Ana kisa pote na í tɔ í paalv si: Ye pəyaya cɛpa hətɛ, ulɛ maa pona-ke na má huli-keɣe Tacaa na ká saali tənaya tam tɔɔ.

²³ Mpuvɔle í paalv cɔ-i si: Pə wɛ teu. La isəna pə ha-ŋ tɔ. Yele na ká cɛ hətɛ na pəcɔ. Ama Tacaa í la isəna í ka suwa tɔ.

Ulena alv caya na í paasəna í pəyaya na ká kɔɔ na ká cɛ hətɛ.

²⁴ Pə waali ké í kpaya-ke na í caa latəce wei í wɛna pusí tooso tɔ, na mɔlvɔm cɛmɛ, na sɔlvɔm huluyu, na í pona Silo ke Tacaa təyaya taa. Waatv iní tɔ pəyaya kɔɔsa ké.

²⁵ M̃púɣú pa kv latəce na pá pona Ilii ke pəyaya.

²⁶ Ulena Ana si: Kaafala ma cɛ, n tɔɔsa ma tɔɔ? Maa kɔma nyá kin cənɛ na má sələmi Tacaa.

²⁷ Pəyaya kanɛɣe ma sələmaya na Tacaa mu ma kusələmvu.

²⁸ Tɔɔ, ma caa maa cɛɛ-i Tacaa ke haləna í sɛm.

Ulena lləkana təyaya nyəma təna hənti Iso ke atɛ na pá sɛɛ-i.

2

Ana sɛɛki Tacaa

¹ M̃púɣú Ana sama Iso si:

Ma yɔɔləɣəna Tacaa wei í waasa-m tɔ.

Í hɔləsa ma laŋle.

Í kusa ma nyuɣv, na í ha-m toma.

Na ma nəɣo kuliyina ma kolontunaa.

² Tacaa tike wɛnna tənəŋ.

Í tike nté kentulu

í paasi Iso nəɣɔlv í fɛi tɔtɔ.

³ Í yele kalampaani,

na í yele isəcav tɔm.

Tacaa nyəmá pə tənaya.

Í yeki isayətv natəli.

⁴ Tacaa cɛpa toŋtunaa tɔŋ.

Ama acamaa ná nyɔɔ toŋ.

⁵ Í tv haɣalaa si pá pɛɛki mpi paa yana təɣənaya tɔ,

na í sɔsi konyəntunaa ke toŋ.

Í lapa na kaalvaya luli tɔm naatosompəɣɔlaya.

Ulena alvllv náá laŋ.

⁶ Tacaa kuyəna, iní í feesiyina.

Iní í tisiyina atətəle taa, na í ləsəɣi.

7 Ini í tɔyɔna kɔnyɔntɔtɔ yaa tɔŋ.

Ini í tisiyina lɛlaa na í kɔsɔyɪ lɛmpa.

8 Tacaa kɔsɔyɪ laŋlɔ kɛ atɛ mɔsɔyɔ taa,

na í kɔsɪ kɔnyɔntɔ kɛ hute taa,

na í cayaɪ pɔ na sɔsaa,

na pɔ kaa teeli kumte.

Ini í tɛnna tɛtɔ kite,

na tɔ tɔ kɛ ɪ suwa antulinya.

9 ɪ tiikiyɪ ɪ yɔlaa na í kentiɪyɪ pa tɔɔ.

Ama ɪ yeki na asayaa leki sɛkpɛtɔyɔ tɛɛ.

Isɔ akatɔ paa fɛina tɔnɔyɔ taa alaafɔya.

10 Tacaa ka tisi ɪ kolontunaa tɔɔ kɛ calanaa,

pa kɔŋ saalɔyɔ kɛ yem kɛ.

Inɔyɔlɛ katenɔ tɛna hɔlɔlɔ sɔsɔ.

ɪ ká kpa wei ɪ lɛsaa tɔyɔ wulav, na í tɔ-ɪ tɔŋ.

11 Mɔɔyɔ ɪlɛkana pa mɛla kpente, na pɔyaya náá saali Tacaa tɛmlɛ taa kɛ kɔtɔlɔ Ilii kinɔ.

Kɔtɔlɔ Ilii pɔyalaa isayatɔnaa

12 Ilii pɔyalaa ka kɛ tɛtɛlataa kɛ, pa ta paasɛna Isɔ kɛ paa pɛɔɔ.

13 Nti nti pa lakaya samaa tɔyɔlɔ: Ye nɔyɔlɔ ha Isɔ kɛ kɔhau, kɔtɔlɔ tɛmlɛ tɔ puki saa wei pa tɛsa kɔhau nantɔ tɔyɔ, na í tɔka kela tooso lɔyɔlaya sɔsaya.

14 ɪ takɪ ɪlɛna í sɔ tiipee taa, na pɔ sɔpa nantɔ kɛ ɪsɛna, ɪ lɛsɔyɪ kɛ na í pona kɔtɔlɔ. Mɔɔyɔ pa lakaya Isɛyɛli nyɛma tɛna mpa pa pukaya Silo tɔ.

15 Halɪ tɛmlɛ tɔ puki kɛna pɛɔɔ pɔ wɔ tɔtɛ nim, na í tɔ wei ɪ lapa kɔtaya tɔ sɪ: Cɛla kɔtɔlɔ kɛ ɪ nantɔ na ɪ tɔŋ ɪ ti. ɪ caa kɔtɛsɛtɔ. Lɛŋ kɛ ɪ caaki.

16 Ye kɔtaya latɔ tɔma sɪ: Yele na pɔ wɔ kpɛntɛ nim ɪlɛna ɪ cosɪ timpɪ n caaki tɔ. ɪlɛ tɛmlɛ tɔ cɔ sɪ: Aaɪ, ye n ta cɛlɛ-m nɔɔnɔɔ, maa lɛɛkɛna tɔŋ.

17 Isayatɔ sɔsɔɔntɔ ntɔyɪ Ilii pɔyalaa kɔkayana pa ti tɔm kɛ Isɔ ɪsɛntaa. Mpi tɔ, pa nyɛnaya Tacaa kɔtaya kɛ yem kɛ.

18 Paa na Samiyeeli ka kɔsɔsaa tɔ, ɪ lakaya Isɔ tɛmlɛ kɛ na í suuwa kɔtɛlaa tokiya taka ŋka pa lɔwɔwa kponkpontu tɔŋ nyɛntɔ tɔ.

Samiyeeli nyɛma

19 Ye pɛnaya sikaa na Ana pa puki kɔtaya lapɔ, ɪ nyalɔyɪ toko kɛ na í kpɛŋna Samiyeeli.

20 Halɛna Ilii kooliyɪ Ana na ɪ paalɔ kɛ kɔpantɔ sɪ: Tacaa í la na ɪ hiki piya na sɪ lɛɛti ŋka n ha-ɪ ɪsɛntɔ tɔ ka lonte.

ɪlɛna pɔ mɛli pa tɛ.

21 Tacaa wɛ Ana waalɪ, ɪlɛna í la teu na í lɔli apalɔpiya kɛ tooso, na alɔpiya kɛ naalɛ.

Na pɔyaya Samiyeeli náá tɔŋna puɔ kɛ Isɔ tɛmlɛ taa.

Ilii kalɛna ɪ pɔyalaa asayaa

22 Ilii ka kpatɛlaa kɛ tɛkɔŋkɔŋku. Na í nukɪ mpi mpi ɪ pɔyalaa lakayana Isɛyɛli nyɛma tɛna tɔ. Na ɪsɛna pa hɛntayana alaa mpa pa lakaya tɛmlɛ kɛ Isɔ tɔyaya nɔnɔyɔ tɔ.

23 ɪlɛna í tɔ-wɛ sɪ: Pepe tɔɔ kɛ ɪ lakɪ yaasinaa mpɛ pa takanaa? Yɔlaa tayasɔyɪ-m mɛ ɪsayatɔnaa kɛ.

24 Aaɪ, ma pɔyalaa, í yele mpɔ, mɛ tɔmnaa mpa Isɛyɛli yɔlaa heeliyɪ-m mpɔ tɔ pa fɛi teu.

²⁵ Ye yulu pəntəna i təxəntəle, ntanyi Iso ka wii pəntu. Ama ye Tacaa ke pəntu pəntənaa, ile awe seena i təo?

Ama pa ta nuna pa caa nəyo. Mpi tə, Tacaa ka səolaa si i kuyi-weyə.

²⁶ Na pəyaya Samiyeeli náá tərna puu, na i wə yəlaa na Iso ké teu.

Iso yəyota Ilii təyaya nyəma saləka təm

²⁷ Mṗóyó Iso yulu nəyolu i pola Ilii kin na í heeli-i si: Tacaa yəyotaa si ma hula ma təyi mə cəso Aləŋ, ke waatu wei i na i nyəma paa wə Icipiti wulau tɛyɛ yomle taa tə.

²⁸ I na i luluyv nyəma ke ma ləsa Iseyeli kpeka tənə taa si, pá la ma kətəlaa, na pá suuki kətəlaa toko na pá kpaaki ma kətaya təlate təo na pá wəki tulaalunaa. Haləna má huli-i timpi i ká cosi kətaya ŋka kəkə nyaya ka tənə tə ka kpəntə təo na í təyo tə.

²⁹ Pepe təo ké í nyənəyi yem ke ma kətasi na ma kuhav ŋku ma suwa si pá lakəna ma təyaya taa tə? Ile isənəya pə lapa si Ilii n seeki nyá piya na pá kəli ma? Na í tóki Iseyeli nyəma təxənasi kupaŋsi nsi pa lapa kətasi tə, na í yooki cəncəməŋ?

³⁰ Nyəni Iseyeli Iso Tacaa ma, maa suwa si, nyá caa təyaya na nyá luluyv nyəma tənə ká lakəna ma kətyv təmle ke tam təo. Ama pənəntə ma kó tələ. Mpi tə, wei i tuyv-m teeli təyo maa tv teeli, na má nyəni yem ké wei i kpəena-m tə.

³¹ Nn naaki kuyeyəŋ tərna kəntə, wei i taa maa kpiisi nyá ifepiya na nyá luluyv taa nyəma. Halí akpatəlv kaa wəe nyá təyaya taa.

³² N ká ná kolontu kəma na í caya ma təcəyale, na í paaləna kupaŋtonaa mpa Tacaa lapa Iseyeli tə. Nyá təyaya ká taanəna akpatəlv.

³³ Paa na mṗu maa yele nyá nyəma taa nəyolu na i isə ke ma kətaya təlate, na í təyo nyá isə na í wakəli nyá lanle. Ama nyá təyaya nyəma tənə ká səkəna pa tərŋ ké.

³⁴ Kuyaku kuləmyəy ke nyá pəyalaa Hofini na Penhasi paa si. Ile tənaya n ká nyəna si tampana ke ma yəyotəyi.

³⁵ Maa kpa ma təyi kətəlv kupaŋ, wei i tərŋəyi ma luɣu tɛɛ nyəntu ke teitei tə, na má ha-i luluyv kupaŋku, na í lakı wulau wei ma ləsa təyo təmle ke tam təo.

³⁶ Ye pə tu kaasa wei ké nyá luluyv taa, pəntu ká hənti kətəlv inəyi ateyə si: Ham liyitee na təxənaya. Halí í sələmi-i tətə si: Tv-m kətyv təmle natəli tə taa, na má hikina ma təxənaya na tənə.

3

¹ Pəyaya Samiyeeli ka wə kətyv təmle taa ké Ilii kin ké.

Iso kpa Samiyeeli ke i kuyəyotətv tələsvl

Waatu inı Tacaa taa yəyotəxəna yəlaa ke teitei. Pəyele i taa húləyi yəlaa ke mpi pu tɛ na pá lá təyo kotokoto.

² Waatu inı tə, Ilii isə caakaya yuləmyəy nté, u naaki teitei. Mṗóyó i hənta i təhəntəle ke ahoo naali.

³ Na Samiyeeli hənta Iso atakaa cəlv, na pá ta teesita fətəlanaa ke tefemle.

⁴ Mṗóyó Tacaa yaawa si: Samiyeeli, na Samiyeeli cə si: Mayəlv.

⁵ Ulena í kpaɣa asewa na í polo Ilii kin, na í tə si: N yaa-m tə mayəlv. Ntəna Ilii si: Ma ta yaa-ŋ se. Polo n hənti.

Ulena Samiyeeli məli na í hənti.

⁶ Mṗóyó Tacaa tasa-i yaav si: Samiyeeli. Ulena í polo Ilii kin na í tə si: N yaa-m tə, mayəlv. Ntəna Ilii si: Ma ta yaa-ŋ se. Ma pəyalv, polo n hənti.

⁷ Samiyeeli ta nyi si Tacaa yaakəna-i. Mpi tɔ, ilé i ta yəɔtətəna-i.

⁸ M̀pɔ́yó Tacaa tasa Samiyeeli ke yaav ke tɔm tooso nyəm. Ulena Samiyeeli polo Ilii kinj si: N yaa-m tɔ mayalo.

Tənyale Ilii cəkənaa si Tacaa yaakəna pəyaya.

⁹ Ulena i heeli-i si: Polo na n hənti. Ye pə tasa-ŋ yaav, ilé n tɔ si: Tacaa, yəɔti, nyá pəyaya má, ma nukɪ.

Ulena Samiyeeli məli na í hənti.

¹⁰ M̀pɔ́yó Tacaa polaa na í yaa-i isɪ i tu yaaki tɔ si: Samiyeeli, kələna í cɔ si: Tacaa, yəɔti, nyá pəyaya má, ma nukɪ.

¹¹ Ulena Tacaa tɔ si: Maa kəna wakəlyu nakələyi Iseyeli nyóma, na paa wei í nu-ti pu sɔsi-i watu.

¹² Kɔyankuyu maa caali Ilii təyaya nyóma isɛ ke nyənsyɔ. Haləna má tɔ nyɔyɔ ke teitei isɪ maa yəɔtyu tɔ.

¹³ Ma heela-i təfoo si maa tu i təyaya ke tam tɔ saləka, ke timpi i piya wakəla ma həte, na í nyóma pə tɔ na í tá kisina-we tɔ.

¹⁴ Pə tɔ kə ma yəɔtəyəna tuunav si, paa pa lapa kətasi na pá ha kɔcəŋ, ma kaa husi pa təyaya isayatu.

¹⁵ Ulena Samiyeeli hənti na pé nyaali, na í tɔli Tacaa təyaya nənɔsi. Ama i nyarəyana mpi i nawa mpɔ tɔ pə tɔm heeluɔ ke Ilii.

¹⁶ M̀pɔ́yó Ilii yaa-i si: Ma pu Samiyeeli. Na í cɔ si: Mayalo.

¹⁷ Ulena í pɔsi si: Tɔm ntiyi Tacaa heela-ŋ? Ye n ŋmɛsa-m tə taa natəli, Tacaa í la-ŋ na n tɔyɔ na n həya.

¹⁸ Ntəna Samiyeeli kɛsi-i tə təna, i ta ŋmɛsi-i natəli. Kələna Ilii si: Tacaa ké, í la isəna pə maya-i tɔ.

¹⁹ Samiyeeli tɔŋna piw na Tacaa we i waali, i ta ye le na i tɔm natəli tɔ tii atɛyɛ yem.

²⁰ Iseyeli nyóma təna mpa paa we pə kpaɣav Tan na pé polo Pɛsɛpa tɔ, pa nyóma si Tacaa kpa Samiyeeli ke Isɔ kɔyɔtɔtɔ tɛləsəlv.

²¹ I lukaya Samiyeeli tɔ kə Silo ké, na í heeliyi-i tɔmnaa.

4

¹ Na í tɛləsəyi-təyi Iseyeli nyóma na pá nukəna-i.

Kolontunaa lɛka Isɔ atakaa

Waatu inɪ i taa ké Filiisi nyóma kotaa si, pa yookina Iseyeli nyóma, uləna pá pulɪ Afeka. M̀pɔ́yó Iseyeli nyóma ná luwa na pá pulɪ Ipene-Isɛ.

² Tənaɣa Filiisi nyóma kɔla pa tɔ na pá yoo na pá kəli Iseyeli nyóma, na pá kɔ-we isɪ yəlaa iyisi liyiti (4000).

³ Ulena Iseyeli nyóma məli pa tɛsikile na nyɔyɔ nyóma tɔ si: Pepe tɔ kə Tacaa yelaa na Filiisi nyóma kɔ-tuyɔ sanja? Tə polo tɔ kəna Isɔ atakaa na Tacaa wɛɛ ta waali, na í waasi-tuyɔ ta kolontunaa ninj taa.

⁴ M̀pɔ́yó pa tila Silo na pá kəna Tacaa Toma təna tu atakaa wei i tɔ Isɔ we ŋmɛlav ke isɔtaa tanlaa naale heku taa tɔ. Ilii pəyalaa naale, Hofini na Penhasi pa kəna atakaa inɪ.

⁵ Waatu wei pa sɔsa Isɔ atakaa ke tɛsikile, uləna Iseyeli nyóma təna yaya lanholɔmle apalɔkakiisasi, haləna tetu sele.

⁶ Filiisi nyóma nu pa kakiisasi nsɪ si tanj, uləna pá tɔ si: Hepəla nyóma tɛsikile taa kakiisasi nsɪ si huwɛɛ suwe?

Filiisi nyóma nuwa si Tacaa atakaa ké pa kəna Iseyeli nyóma tɛsikile.

⁷ Ilena sɔyɔntu kpa-we na pá tɔ si: Pa Iso kɔmna pa tɔsikile. Ye mpɔ tá tɔm temaya. Too tɔ, yaasi une i taka ta lata.

⁸ Awe ka ya-tuyɔ tuɔ sɔsɔɔɔɔ une i ninj taa? Pa tuɔ unɔ i kɔna Icipiti nyɔma tɔsɔyɔsɔyɔ ke wɔlaya tetu taa.

⁹ Filiisi nyɔma me, i nyɔɔ toɔ na i la apalaa. Pɔ taa kɔɔ na Hepɔla nyɔma ɲmakɛli-me isɔ tu lapu-we tɔ. I la apalaa na i yoo.

¹⁰ Mpɔyɔ pa kɔla Iseyeli nyɔma tɔɔ na pá kɛli-we. Na paa wei i se na i kpe i te. Pa kɛla-weye tɔnanɔnɔ, na pá heeli pa taa yoolaa ke yɔlaa iyisi hiu na naanɔwa (30000).

¹¹ Na pá lɛkɛ Iso atakaa, na pá kɔ Ilii pɔyalaa naale Hofini na Penhasi.

Kɔtɔlv Ilii sɛm na i poolu pa tɔm

¹² Mpɔyɔ Pencameɛ tu nɔɔɔlv i lu tɔyoole ke kuyaku ɲkɔ, na i se na i polo Silo na lanwakɛlle na i cɛla i wontu, na i pɛla i nyuyɔ taa kɛ tetu.

¹³ Waatu unɔ tɔ na Ilii cɔya kpɛlaya tɔɔ, na i tanɔaa na i nɔyɔsɔyɔ Iso atakaa tɔm. Iɛ apɔlv unɔ i tana tɔm ntɔyɔle na ɔcate tɔna ma kapusi.

¹⁴ Ilii nu kapusi nsɔ, Ilena i pɔɔsi si: Pepe kɔkɔte ntɛ mpɔ? Ilena apɔlv unɔ i kpaya asewa na i polo i heeli-i tɔm nti.

¹⁵ Waatu unɔ Ilii pusi ka we pɔlɛfɛi nanɔwa kɛ. Na i ise nyɔnɔyɔ yem tɔhelele, aa naaki teu.

¹⁶ Mpuyɔle apɔlv unɔ i heela Ilii si: Tɔyoole ke ma sewa na má kɔɔ sanɔ. Ntɛna Ilii si: Pepe lapa ma pɔyalɔ?

¹⁷ Ntɛna apɔlv unɔ si: Filiisi nyɔma heela Iseyeli nyɔma ke sɔsɔm na Iseyeli nyɔma se. Halɔ nyá pɔyalaa naale Hofini na Penhasi pa sɔpa. Pɔyele pa lɛkɛa Iso atakaa.

¹⁸ Mpi si apɔlv unɔ i ka kɛsɔyɔ-i Iso atakaa tɔm, Iɛ Ilii pɔsa nyayɔi kɛle na kpɛlaya ke nɔnɔyɔ tɔna, na i luɔyɔ pɛli na i si. Mpi tɔ, i ka kpɛtɔlaa kɛ na i yasɔlaa. Pusi nule tɔcu ke i paasɛna Iseyeli nyɔma.

¹⁹ Ilii pɔyalɔ Penhasi alɔ ka we hɔyɔ kɛ, na i puwa tɔtɔyɔtɔyɔ. Waatu wei i nuwa Iso atakaa lɛkɛyɔ tɔm, na i paɔ na i paalɔ pa sɛm, Ilena lɔlvɔyɔ wɔsasɔ tuti-i kpakpaa na i sopi na i lɔli.

²⁰ I caakaya tɔnɔyɔ kpisuyɔ Ilena i kinj alaa tɔmɔ-i si: Tɔki nyá ti, apɔlvpu ke n lɔlaa.

Ama alɔ ta cɔ, pɔcɔ i ta tu paasɛna.

²¹ Pɔ waali kɛ i ha-keɔe hɔte si: Ikapɔti.

Hɔte nte tɔ huweɛ nte si: Iso teu kɔla Iseyeli. Mpi tɔ, pa lɛkɛa Iso atakaa, pɔcɔ i paɔ na i paalɔ pa sɔpa.

²² Mpuyɔle si: Pa lɛkɛa Iso atakaa tɔ Iso teu kɔla Iseyeli taa kɛ.

5

Iso atakaa we Filiisi nyɔma te

¹ Mpɔyɔ Filiisi nyɔma kpaya Iso atakaa ke Ipene-Isee, na pá pona-i Asɛtɔti.

² Pa kpaya-i mpɔ, Ilena pá su-i pa tuyɔ Takɔɔ kɔɔkɔɔ taa kɛ kɔ kutuluyɔ taa.

³ Tev fema tanɔɔ tɔhulu, Iɛ Asɛtɔti nyɔma mayana pa tuyɔ Takɔɔ hota i isɛntɔɔ kɛle Iso atakaa kite, na pá kpaya-i na pá mɛlɛna-i i tɔcayale.

⁴ Tev fema tɔtɔ, Ilena pá mayana Takɔɔ tasa hotuyɔ ke i isɛntɔɔ kɛ Iso atakaa kite na i nyuyɔ na i ninj pɔ pɛlaa, na pɔ we nɔnɔkpɛte, na pɔ kaasi i pilimile.

⁵ Pɔ tɔɔ kɛ halɛna sanɔ Takɔɔ kɔtɔlaa, na kɔ laalaa tɔna mpa pa we Asɛtɔti tɔ, ye pa svuki tuyɔ kutuluyɔ ɲkɔ kɔ taa, paa fɛlɔyɔ nɔnɔkpɛte.

⁶ M'p'ógú Tacaa t'owa As'et'at'í ny'éma ke niñ na í wak'eli-w'e na cal'ampaya.

⁷ Pa nawa mp'u, il'ena pá t'ò s'i: Iseyeli I'sò atakaa kaa caya tá t'e. Mpi t'ò, iní i t'una ta na ta t'uyv ke niñ.

⁸ M'p'ógú As'et'at'í ny'éma tilaa na pá yaa Filiisi ny'éma awulaa kakpasí na pá p'òs'i-w'e s'i: Is'ənaya tu lana Iseyeli I'sò atakaa? N't'ena p'el'e s'i: I pona-i Katí.

Il'ena As'et'at'í ny'éma pona I'sò atakaa ke Katí.

⁹ Pa tema I'sò atakaa ke ponav ke Katí, il'ena Tacaa t'v icate t'əna t'əo k'é niñ, na s'əy'ənt'v s'əs'ənt'v k'pa-w'e. I wak'ela icate y'əlaa t'əna na cal'ampaya. P'ə k'payav s'əs'aa na p'ə polo piya t'ə.

¹⁰ M'p'ógú pa pona I'sò atakaa k'é Ikolon, il'ena p'el'e pá s'v kapusi map'v s'i: Pa k'əna Iseyeli I'sò atakaa k'é tá t'é s'i í kv ta t'əna.

¹¹ M'p'ógú Ikolon ny'éma na tasa tiluyv na pá koti Filiisi awulaa t'əna na pá t'ə-w'e s'i: I m'əñna Iseyeli I'sò atakaa ke i t'əcayale. I taa kv tá na ta y'əlaa.

Mpi t'ò, Tacaa ka t'owa Ikolon ny'éma ke niñ na t'əñ k'é, na s'əm s'əy'ənt'v pu icate t'əna y'əlaa.

¹² L'elaa ta s'i yaa, il'e cal'ampaya t'əka-w'ey'e. Il'ena icate t'əna t'vli n'əy'ə, na t'ə wii t'əkpoo na p'ə k'pa is'ətaa.

6

I'sò atakaa k'peenav

¹ Is'ətvnaa naatosomp'əy'əlaya ke I'sò atakaa caya Filiisi ny'éma t'et'v taa.

² Il'ena pá yaa pa k'ət'əlaa, na pa nalaa na pá p'òs'i-w'e s'i: Is'ənaya tu lana Tacaa atakaa? P'ep'ey'e tu k'peen'na-i?

³ N't'ena pa k'ət'əlaa na pa nalaa t'ò s'i: Ye í m'əl'əy'əna Iseyeli I'sò atakaa, í taa m'əñna-i k'p'et'e. Ama í ha I'sò k'é isay'at'v h'u's'uyv kv'ə'ə'ə. Il'e waat'v in'əy'í í ká nyi mpi p'ə t'əo i ta kv's'əta i niñ ke m'ə t'əo t'ə, na í waasi-m'e.

⁴ M'p'ógú Filiisi ny'éma p'òs'aa s'i: P'ep'ena ke tu ha-i?

Il'ena pa k'ət'əlaa na nalaa s'i: W'əla paya kakpasí, na w'əla mpiyaa kakpasí na p'ə k'ees'əna Filiisi awulaa kakpasí. Mpi t'ò, kv't'əñ kv'l'm'uyv k'p'ana m'ə na m'ə awulaa.

⁵ P'ə w'e s'i, í la cal'ampaya l'ees'əñ, na mpiyaa mpa pa t'əki m'ə tawa t'ə pa l'ees'əñ, na p'ə ná s'i í c'ek'əna I'sò t'əñ. N't'anyí i kaa tasa m'ə na m'ə t'uyv na m'ə t'et'v ke niñ t'uyv.

⁶ P'ep'e t'əo k'é m'ə c'aa s'i í la kan'kana, is'u Icipiti wulav na Icipiti ny'éma paa lap'v t'ə? Tacaa t'v-w'ey'e wahala k'é. Hal'əna pá y'el'e Iseyeli ny'éma na pá t'ee.

⁷ T'əv, p'ən'ente í saaki k'eeke kv'al'v, na í c'aa naañ totonaa naale wei i w'ena piya t'ə. P'ə w'e naañ wei pa ta hal'əna t'ə. I t'v-i k'eeke iní, na í k'peena i nawee ke t'əyaya.

⁸ Il'ena í k'pay'a Tacaa atakaa na í t'v k'eeke taa. Il'ena p'ə kaasi na í t'v atakiya nak'əli ka taa k'é wontunaa mpa í lapa s'i í lakí I'sò k'é kv'ə'ə'ə ke m'ə isay'at'v t'əo t'ə. Il'ena í s'u I'sò atakaa k'əñk'əñ taa, na í y'el'e naañ na í t'ee.

⁹ Il'ena í ny'ən'əy'əna-i, ye i k'pay'a t'əñ mpaav na P'et'i-S'em'esi t'əo, il'e Tacaa lap'əna n't'ey'e-t'uyv isay'at'v n'ti. Ye p'ə t'aya mp'u, il'e t'ə ny'əmay'ale s'i p'ə may'ana-t'uyv y'em k'el'e, p'ə t'aya I'sò lap'əna.

¹⁰ Mp'uy'ule pa c'aa naañ totonaa na pá t'v k'eeke. Il'ena pá t'əki i nawee ke t'əyaya.

¹¹ Il'ena pá t'v I'sò atakaa ke k'eeke taa, na pá t'v atakiya taa k'é w'əla mpiyaa, na p'ə paya, na pá s'u atakaa k'əñk'əñ taa.

¹² T'ənay'ale naañ k'pay'a P'et'i-S'em'esi mpaav ke k'pak'paa, na í t'əñ na í wiiki i ta h'el'əna n't'əy'əñ yaa mp'ət'əñ. Il'ena Filiisi awulaa t'əñ i waali hal'əna P'et'i-S'em'esi t'əñ.

¹³ Peti-Semesi nyóma ka we tetekæle taa na pá kũj. Pa loosa Iso atakaa, ðena pa laŋa hulumi.

¹⁴⁻¹⁵ Kæke tala Yosuwee haləm ke Peti-Semesi, ðena í səŋ kũkpaŋuŋu nakuli ku kiŋ ke tæna. ðena Lefii nyóma tisi Tacaa atakaa na atakiya ŋka ka taa ka we wola wontu tɔ, na pá su pæ tənaya kũkpaŋuŋu ŋku ku tɔ. Mprúyú pa faya kæke kpatəŋ na pá lá Tacaa ke kətaya ŋka kəkə nyaya ka tæna tɔ na naaŋ inɪ. ðena Peti-Semesi nyóma la Tacaa ke kətaya ŋka kəkə nyaya ka tæna tɔ na kətasi lensi.

¹⁶ Filiisi awulaa kakpasɪ ná mpv, ðena pá mæli Ikolonj ke kuyaku ŋku ku mayamaya.

¹⁷⁻¹⁸ Wola paya kakpasɪ ke pa ha Tacaa ke kucɔɔv ke pa isayatu tɔɔ, na pá kæsəna pa acalɛ nyuvu. Paa kolonja acalɛ, paa nna a feina koloosi tɔ. Asətəti ke kulumtəle, na Kasa ke kulumtəle, na Asəkalonj ke kulumtəle, na Kati ke kulumtəle, na Ikolonj ke kulumtəle. Kũkpaŋuŋu ŋku ku tɔ pa su Tacaa atakaa ke mpv tɔyole pæ tæna mpi pæ lapa tɔ pæ aseeta tv. Ku we Yosuwee haləm taa ké haləna saŋa ke Peti-Semesi.

¹⁹ Mprúyú Tacaa kowa Peti-Semesi nyóma ke yəlaa nutoso na naanowa. Mpi pæ tɔ tɔ, pa nyəna Iso atakaa taa. ðena pá wakəli icate nyóma laŋa ke səsəm, na pá caya ləyaya.

²⁰ Tənyale Peti-Semesi nyóma tɔma sɪ: Awe pəsəyənə na í səŋ Tacaa Iso naŋŋtu inɪ isəntaa? Leyɛ tu pona atakaa inɪ na í hatələna-tv?

²¹ Mprúyú pa tilaa na pá heeli Kiliyati-Yeyalim nyóma sɪ: Filiisi nyóma kəna Tacaa atakaa. I kɔɔ na í kpayə-i na í pona mə tɛ.

7

¹ Mprúyú Kiliyati-Yeyalim nyóma polaa na pá kpayə Tacaa atakaa na pá pona-i na pá su Apinatapɪ təyaya taa ké pulaya tɔɔ. Na í kəti i pəyalv ɪlasaa sɪ í paasənə-i.

Samiyeeli paasənav ke Iseyeli nyóma

² Hatoo kuyanŋku pa suu Tacaa atakaa ke Kiliyati-Yeyalim tɔ, pæ leelaa ké. Pusi hiu təcu sikina. Mprúyú Iseyeli nyóma tæna wiina Tacaa ke pusi nsɪ sɪ taa sɪ í waasɪ-we.

³ Mpuyule Samiyeeli tɔma Iseyeli nyóma tæna sɪ: Ye lotu kulumtv ke í mələna Tacaa kiŋ, ɪlɛ ɪ yeɛ tɔyɔv Asətəti laav na í lɔ tunj wei inɪ í ceela mpv tɔ. ðena í pona mə ləmayasɛ ke Tacaa tɔɔ na lotu kulumtv, na í la ɪ tike ke təmlɛ. ɪlɛ í ká hɛti-meyɛ Filiisi nyóma niŋ taa.

⁴ Ntəna Iseyeli nyóma lɔ tunj kucəelinj Paalənaa na Asətəti wei pa laakaya tɔ na pá sɛɛ Tacaa tike.

⁵ Mprúyú Samiyeeli yaa Iseyeli nyóma sɪ: I koti Misipa na má sələmənə-meyɛ Iso.

⁶ Ntəna pá koti Misipa tæna ke kuyaku ŋku. ðena pá həkə nɔɔsɪ na pá tɔ sɪ: Tə wakələna Tacaa. Mprúyú pa lu ləm na pá pəli-wəyɪ Tacaa isəntaa sɪ pæ huli sɪ Iso ka huɪ pa isayatu. ðena Samiyeeli tayanɪ pa təmnaa.

⁷ Mprúyú Filiisi nyóma nuwa sɪ Iseyeli nyóma kota Misipa, ðena pa awulaa kakpasɪ kpɛyeli pa yoolaa na pá polo-weyɛ yoonav. Iseyeli nyóma nu mpv, ðena sɔyɔntv kpa-we na pá tɔ Samiyeeli sɪ:

⁸ Taa hɛsɪ Tacaa sələmuvu ke ta tɔɔ, haləna í ya-tɔyɔv Filiisi nyóma niŋ taa.

⁹ ðena Samiyeeli kpa heu ifate na í la Tacaa ke kətaya ŋka kəkə lusa ka tæna tɔ, na í sələmɪ-i sɪ í waasɪ Iseyeli nyóma na ɪlɛ ɪ mv.

¹⁰ Saa wei Samiyeeli lakaya Tacaa ke kotaya nka koka lusa ka tona to lena Filiisi nyoma polo na pa niki-weye yoonav. Tona Tacaa yelaa na ten nasí-we na pa se yem yem. Mpyó Iseyeli nyoma kola-we.

¹¹ Mpyó pa lu Misipa na pa tonyi Filiisi nyoma na pa ku-we. Halona Peti-Kaa pa tee.

¹² Ilena Samiyeeli su pale ke Misipa na Sen pa heku taa, na i to si: Tacaa tonyatonyo waasuyo ke halona sana. Ilena i yaa-te si Ipeni-Isee. Pale kowaasale ke pa yaa mpv.

¹³ Tona Iso tisina Filiisi nyoma tafe. Tacaa kayataya-weye, pa ta tasa Iseyeli nyoma too ke kpa halona Samiyeeli sam.

¹⁴ Mpyó Iseyeli nyoma leeka pa acalee nna Filiisi nyoma ka taya to. Pa krayav Ikolon na pa suna Kati to, na pa tetonaa tona. Ilena heesuyo su Iseyeli nyoma na Amalii nyoma pa heku.

¹⁵ Samiyeeli paasana Iseyeli nyoma ke mpyó halona i sam.

¹⁶ I cokaaya paa panya nka Peteele na Kilikaa na Misipa ke na i huoki pa tonnaa.

¹⁷ Ilena i mela i te Lama timpi i nma Tacaa ke kotaya telate to, na i paasayona Iseyeli nyoma lelaa.

8

Iseyeli nyoma caaki wulav

¹ Waato wei Samiyeeli kpatelaa, lena i kpa i payalaa ke Iseyeli paaselaa.

² Samiyeeli payalo kancaalaya nyeh hate nte Soweele, na naale nyeh si Apiya. Pesepe ke paa wee na pa laki pa tamle.

³ Payalaya isale taa ke Samiyeeli payalaa mpe pa nyenaya. Pa ta tony i kpatate. Na pa mvyi kocoon na pa keeki tampana.

⁴ Mpyó Iseyeli nyony nyoma kotaa na pa polo Samiyeeli kin ke Lama.

⁵ Na pa toni i si: Nyoni, n kpatelaa. Paele nya payalaa i tonyi nya kpatate. Pa too to, penta kpa-tony wulav, na i huoki ta tom isi piitimnaa payale wena to.

⁶ Isi pa yoyotyoy si: Kpa-tony wulav na i huoki ta tom to, Samiyeeli lanle ta heena-ti. Ilena i selami Tacaa.

⁷ Mpyule Tacaa co i si: Nuna yelaa ke to tona nti pa yoyotyoy to. Mpi to, pa taya nyaya pa looki. Ama maya pa looki si ma taa tony pa too ke kawulaya.

⁸ Isi pa lakuyom hatoo kuyanju ma lisa-weye Icipiti na pa suna sana to. Mpyó pa laki nya to. Pa lo-m ke, na pa laaki tunj.

⁹ Mu pa kuselomto. Ama kpaali-weye teu na n la na pa cekona mpi pa wee si paa la pa wulav na mpi ile i ka la-we to.

Mpi mpi yelaa ka la wulav to

¹⁰ Mpyule Samiyeeli lapa isi Tacaa keesuyo i to.

¹¹ Mpyó Samiyeeli heela samaa si: Wulav in i ka la-meye mpi mpi tonyo. I ka kraya ma payalaa na i la-weye i yoolaa, na pa paasayona i yoo keekenaa. Ilena lelaa ke krayanay calalaa, na lelaa kpaakeyi asewa ke i nyo too ke waato wei i luki to.

¹² I ka kpa lelaa ke yoolaa iyaya (1000) nyony nyoma, na lelaa ke nule na naanwa nyony nyoma. Lelaa ka haloyi i tawa na pa kon, na lelaa naa luki yoo wontu na pa keekenaa.

¹³ I ka la me elaa ke mutv saalaa, na potopotona tulaa, na tulaalona lataa.

¹⁴ I ka kraya ma tawa kopana na i ceta i tamle nyoma.

¹⁵ Na í kpayá mē kùhalēm na mē lesēŋ tūŋ kùlùlòm hāyōlēŋ naanōwa taa kùlòmuyō, na í cēla í waalí nyóma na í tēmle nyóma.

¹⁶ Í ká kpayá mē tēmle nyóma apalú nyóma, na alú nyóma, na mē tōla wēna í lakēna tēma tō na í lakēna.

¹⁷ Iní í ka kpayana mē huntō wontu hāyōlēŋ naanōwa taa kùlòmuyō, na mu pēsí í yomaa.

¹⁸ Waatu inēyí í ká wiikina Tacaa kē mē wulav iní í tōm. Ama ilé í kaa nū.

¹⁹ Ḿpóyó samaa kisa Samiyeeli tōm ntí na pá tō sí: Aaí, pē wēe sí tē wēena wulav kē.

²⁰ Na tē wēe isí piitimnaa lelāa. Í ka hūókí tá tōm na í tēeki-tuyō nāyō na í la tá yoolāa wulav.

²¹ Ilēna Samiyeeli telēsí tōm ntēyí Tacaa.

²² Ntēna Tacaa sí: Nūna-wē na ń kpa-wēyē wulav. Pāle pē waalí kē Samiyeeli tōma lseyeli nyóma sí paa wēí í kpe.

9

Sayuli na kpanjasi kvepasí pa tōm

¹ Pencamēe tū nāyōlú í ka wēna, na pá yaa-í sí, Kisi, na í caa sí Apiyelí. Ilé í cōsōnaa nté Selo na Pekolatu na Afiya. Apalú iní í ka wēna alaafōya kē na kpelikpeka.

² Í ka wēna pēyalú na pá yaa-í sí Sayuli. Í sēŋa ifepu kē, na í tēe lseyeli ifepiya tēnāya teu. Pācō í tēe-wēyē nyūyū.

³ Ḿpóyó kuyaku nakulí Kisi kpanjasi alōnyēnsí toolāa. Ilēna í tō í pēyalú Sayuli sí: Kpayá tēmle tū nāyōlú na nyá na-í í pēeki kpanjasi nsí.

⁴ Ḿpóyó pa fayana Ifālayim puyō taa, na pá tēsí Salisa tētū, pa ta na-sí. Ilēna pá polo Saalim tētū taa, sí fēi tēna. Na pá cōo Pencamēe tētū, kpetē.

⁵ Pa kōma na pá tala Sufi tētū taa, ilēna Sayuli tō í tēmle tū sí: Kōo tē mēlī, pē taa kōo na ma caa sōo kpanjasi tōm na í nāyōsēyí ta nyēntū.

⁶ Kelēna tēmle tū tō Sayuli sí: Iso yulú nāyōlú í wē ícate tēne tē taa cāne. Í nyūyū kulāa kē, na tē tēna ntí í yōyōtēyí tō tē lakí ḿpóyó. Tē polo na tē na-í. Ntanyí í ká hūlī-tuyō mpaav ŋku tū tēŋ tō.

⁷ Ntēna Sayuli pāōsí-í sí: Na ye tē puki, pepēyē tū kpeŋna na tē ha Iso yulú iní? Mpi tō, kūtōyō tēma ta hulūŋ taa. Pāyēle tē fēina kuhav nakulí sí tū cēle-í. Yaawē?

⁸ Ḿpóyó tēmle tū cōwa sí: Ma tōka ma tōo cānēyē liyitee nyāyēliya. Maa ha-kēyē Iso yulú na í hūlī-tuyō tá mpaav.

⁹⁻¹¹ Ḿpóyó Sayuli nāyō tēkpav sí: Kupam kē, tē polo.

Ilēna pá tēe ícate nte tē taa Iso yulú ka wēe tō. Pa kpaakāya ícate tōo, ilē pa sula pēelāa nté na pá tiiki pāyō. Ntēna pá pāōsí pēle sí: Nalú wē ícate taa?

(Pū wē lēŋtaa tō, pa yaakāya Iso kuyōyōtūtū telēsulú kē sí nalú. Na paa waatu wēí kē nāyōlú caa Iso kē pāōsuyō kē natēlī, pa tēŋ kē sí, tē polo nalú tē).

¹² Ilēna pēelāa mpē sí: Eē, í wē ícate taa. Mpi tō, saŋa kē í kōma sí yēlāa lakí kōtāya kē fōntonlē tōo. Í polo lēŋ.

¹³ Í ká māyana-í na pācō í kpa tōyō. Pē tāya pulú, pa taŋa-í kē sí í tēŋsí kōtāya kē nāyō kupanjka. Ilēna pācō mpa pa yaawa tō pá tōyō. Í polo tēkpū, í ká māyana-í na pācō í tēe.

Sayuli na Samiyeeli pa suluyū

¹⁴ Ilena Sayuli pá tee. Pa suu icate taa, ile Samiyeeli luwayale si i kpaaki təkətəle ke tontonje tō, na pá sulina-i.

¹⁵ Kuyaku ŋku ku yakaya na pə feŋ na Sayuli takı tō, Tacaa ka cəpa Samiyeeli ke səkpalyo si:

¹⁶ Cele waatu ineyē maa yele na Pencamēe tu nəyolo í kōo, na í kpa-i ma yəlaa Iseyeli nyóma wulav na í pəli-i nim, na í waasi-weyē Filiisi nyóma nin taa. Mpi tō, ma nu pa kapusi, ilena má nyónna pa tō.

¹⁷ Pə koma na Samiyeeli loosi Sayuli ke kpakpaa, ilena Tacaa heeli-i si: Wei nu i tōm maa heela-ŋ si i ká tōyō ma yəlaa tō ké kawulaya tōyole.

¹⁸ Mpyóy Sayuli kpətəna Samiyeeli ke nənəyō na í tōm-i si: Hai, la suulu na í huli-m nalu tōyaya.

¹⁹ Mpyule Samiyeeli si: Maɣale nalu. Tee-m nəyō na té kpa təkətəle ke tontonje tō, na má na-me té tōyō. Ku fema, ile ma cə-ŋ nyá kəpəəsətənaa, ilena í kpe.

²⁰ Saŋa kuyeeŋ tooso kolo nyá kpaŋasi lepa tō. Taa nəyəsı si tōm, pa hii-si. Ama səsəntu nté si nyá na nyá caa tōyaya ke Iseyeli nyóma tēna tēlēy.

²¹ Ntəna Sayuli cə si: Ma kpekəle kəna səkpete ke Iseyeli taa. Pəcə ma luluŋu nyóma ta niina isəle ke Pencamēe kpekəle taa. Ile pepe tō ké n heeliyi-m mpy?

²² Mpyule Samiyeeli kpaɣa Sayuli na i təmle tu na í suuna-weyē kutuluɣu taa, na í su-weyē təcayale kəpante ke tōyolaa heku taa. Pele paa we isu yəlaa hiu na naanwa ke mpy.

²³ Ilena Samiyeeli tō mətə saalu si: Kəna cəka ŋka maa heela-ŋ si í suuna ka mpa tō.

²⁴ Mpyule mətə saalu ləsa yule təcu na í tu Sayuli. Ntəna Samiyeeli tō si: Tōyō-ti, nyaya pa suwa saa wei ma yaa samaa tō.

Ilena pá kpenti na pá tōyō kuyaku ŋku.

²⁵ Pa lu təkətəle ke tontonje tō na pá tii icate taa, ilena pá lá faaci ke kutuluɣu pata tō.

Samiyeeli kpa Sayuli ke Iseyeli wulav

²⁶ Ku fema, ilena Samiyeeli kuhi tanan tee ké saa wei haya yuyi ka tu tō, na í yaa Sayuli si: Kuhi na má ləsi-ŋ mpaav.

Ilena pá tú mpaav ke pa naale.

²⁷ Pa lukaya icate, ilena í tōm-i si: Heeli nyá təmle tu si í tee-tuyə nəyō.

Təmle tu tēwa, ilena Samiyeeli tō Sayuli si: Pənəntaa səŋ na má heeli-ŋ Tacaa tōm ile.

10

¹ Mpyule Samiyeeli ləsa nim na kpaliɣa, na í pəli Sayuli nyuyə taa, na í wayali-i na í tō si: Tacaa ləsəna-ŋ si í la Iseyeli nyóma wulav.

² N yekuyə-m saŋa isəntə tō, n ká mayana apalaa naale ke Laseli pəlaav kin ke Pencamēe nyóma tōŋa tō ke Seləsa. Paa heeli-ŋ si pa nawa kpaŋasi nsi n pəkaya tō. Hali nyá caa yela kpaŋasi tōm na i nəyəsı mə tōm na í tōŋ si: Isəŋaya maa la ma pəyalə tōm?

³ I luki tēna na í tala Tapəo tuyə səsəw tee, ilena í sulina apalaa tooso na pá puki kəɣa lapu ke Petēli. Ləlu təkə pinasi tooso, na ləlu ke potopoto kakalasi tooso, na ləlu náa təkə sulom huluy.

⁴ Paa pəəsi nyá alaafəya tō, na pá ha-ŋ potopotona naale, na í mu pa nin taa.

⁵ N luki tēna na n tala Iso pulaya, ke timpi Filiisi nyóma yoolaa təkikile wē tō, isu n suuk icate tō, n ká sulina Iso kuyəyototə tēləsəlaa kpekəle na pá luna təkətəle

ke tontonle tɔɔ, na pá makí cəməŋ na akilima na pá hüləyi həsi na pá paaki na pá saŋ Iso.

⁶ Tacaa Feesuyu ka tii nyá tɔɔ, na nyá na-we í kpentí na í paa na í sa Iso, na pá layasi-ŋ na í wee isuu yulu kɔfalu.

⁷ Ye yaasinaa pane pa tee nyá tɔɔ, ile í la nti tɔ we lapu tɔ. Mpi tɔ, Tacaa we nyá waali ké.

⁸ Pəle pə waali, ilena í tee-m nəɣɔ na í polo Kilikaa na má səŋ nyá waali na má lá kotasí nsi kəkə nyaya sɪ tənə tɔ na ciikuɣu nyəŋka. Ilena í taŋ kuyeeŋ naatosompəɣolaya na má kɔɔ na má huli-ŋ nti n ká la tɔ.

⁹ Too isuu Sayuli hav siyile sɪ í teeɬi tɔ, Iso Feesuyu layasa-ɪ keke, na í ná pə tənaya kuyaku ŋku, isuu Samiyeeli ka keesuyɔ-ɪ tɔ.

¹⁰ Pa tala Kipeya, ile Iso kuyəɣɔtutu teləsəlaa caŋa lu ɪ səŋuyɔ nté, na Iso Feesuyu tii í tɔɔ na í suu paale ke pa heku tənə na í saŋ Iso.

¹¹ Yəlaa mpa paa nyəma-ɪ hatoo ləŋ tɔ, pa ná í na Iso kuyəɣɔtutu teləsəlaa pa lakɪ mpv, ilena pá pɔəsəyi təmaya yəlaa taa sɪ: Pepe mayana Kisi pəyalu Sayuli ye? Ilé í paaki na í saŋ Iso tɔtɔɣɔ?

¹² Mpuyule Kipeya tu nəɣɔlɔ nəɣɔ təkpaɔ sɪ: Na aweyele pa caa? Ilena pá pəsi yəlaa ke ituule sɪ: Sayuli na Iso kuyəɣɔtutu teləsəlaa pa paakəna na pá saŋ Iso?

¹³ Sayuli tema paale na Iso sam ke mpv, ilena í kpa təkɔtəle ke tontonle tɔɔ.

¹⁴ Mpɔyɔ ɪ caa səkpeli nəɣɔlɔ ɪ pɔəsə ɪ na təmlə tu sɪ: Leyə í ka polaa ye?

¹⁵ Kələna í cɔ sɪ: Tə pola kpaŋasi pɛekuyɔ tɔ ta keesi-sɪ, ilena tə polo Samiyeeli kiŋ. Ntəna ilé sɪ: Keesi-m nti Samiyeeli heela-ŋ tɔ.

¹⁶ Mpuyule sɪ: I heela-tuyɔ təfoo sɪ pa nawa kpaŋasi.

Ama ɪ ta heeli ɪ caa səkpeli ke nti Samiyeeli ka heela-ɪ sɪ ɪ ká tɔɣɔ kawulaya tɔ.

Tete kpa Sayuli sɪ í tɔɣɔ kawulaya

¹⁷ Mpɔyɔ Samiyeeli kɔta Iseyeli nyəma ke Iso təyaya taa ké Misipa.

¹⁸ Na í heeli-we sɪ Iseyeli Iso Tacaa yəɣɔtaa sɪ: Má ləsəna Iseyeli nyəma meye Icipiti, na má ya-meye pa na piitimnaa mpa pa ŋmakəla-mə tɔ, pa niŋ taa.

¹⁹ Na saŋa mə ləkɪ mə Iso ma wei, ma yapa-meye mə cɔəsɛɛnaa na mə wahalanaa taa tɔ. Haləna í tɔŋi-m sɪ má kpa-meye wulav. Tɔv, pənente í lu Tacaa isentaa isuu mə kpeka na mə luləŋ wee tɔ.

²⁰ Mpuyule Samiyeeli yaa Iseyeli kpeka tənaya kulum kulum. Ilena pá kpa Pəncamee nyənte.

²¹ Ntəna í yaa Pəncamee kpekəle ke luluyɔ luluyɔ, na pá kpa Matili nyəŋku. Pə waali ké ɪ yaa yulu yulu, na pá kpa Kisi pəyalu Sayuli, na pá pɛeki-ɪ pa ta na-ɪ.

²² Mpɔyɔ pa tasa Tacaa ke pɔəsuyɔ sɪ: Na puntu unɪ ɪ kəma cənɛ? Ilena Tacaa sɪ: Inɪ ɪ ŋmələna nteye wontu huyule waali.

²³ Mpɔyɔ yəlaa kpaɣa sewa na pá polo pá kpee Sayuli tənə. Pa tana-ɪ samaa taa tɔ, ɪ tee pa tənaya nyuyɔ ké.

²⁴ Mpuyule Samiyeeli heela yəlaa tənə sɪ: Iɪ naaki wei unɪ Tacaa ləsaa tɔɣɔlɔ. I na nəɣɔlɔ pa ta nəɣəsi ta taa cənɛ.

Iləna yəlaa tənə wiliti sɪ: Mə na tɛtɔ.

²⁵ Mpɔyɔ Samiyeeli keesa samaa ke pa na wulav pa təma, haləna í ŋmaa-təyi takəlaya taa, na í su-təyi Iso atakaa kiŋ. Pə waali, ilena í yasɪ yəlaa na paa awe kpe ɪ tɛ.

²⁶ Mpɔyɔ Iso tu yoolaa kpelikpeka nyəma napəli pa taa, na pá wee Sayuli waali na í kpe ɪ tɛ Kipeya tɔtɔ.

²⁷ Paa na mpv tetelataa ka wee na pá tɔŋ si: Isənaya ine ilé i ká la na í waasi-tv? Na pá footiyi-i. Pócs pa ta ha-i kucəəv nakoli. Ama Sayuli ná tá kpaɣa-ti na í yaa si pulv.

11

Sayuli yoonə Amoni nyóma na í kəl-wə

¹ Mpróy waatu nɔɔlv Amoni wulav Nahasi na i yoolaa, pa polaa na pá siki Yapeesi ke Kalaati. Mpuyle Yapeesi nyóma təna təma-i si: Tá na-ŋ tɔ pɛɛli nɔɔv na tɔ laki-ŋ tɛmlɛ.

² Tənaɣalɛ Nahasi təma si: Ye í tisaa na má wɔɔsi mə təna mə ntɔɔŋ isɛ na pɔ tv Isɛyeli tənaya fɛɛlɛ, ɛlɛ má na-mɛ tɔ pɛɛli nɔɔv.

³ Kɛlɛna Yapeesi nyuv nyóma tɔ si: Ha-tuv kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya na tɔ tili Isɛyeli tɛtv təna taa. Ye nɔɔlv fɛi si í waasi-tv, ɛlɛ tɔ ha-ŋ tá ti.

⁴ Mpróy tillaa pola Sayuli tɛy Kipeya na pá heeli-təy yəlaa. ɛlɛna pá tulɛ nɔɔsi na pá wii təkpo.

⁵ ɛlɛ Sayuli luna taalɛ ntɛ na í wɛ i naaŋ waali, na í pɔɔsi si: Pepe lapa na yəlaa wiiki mpv? ɛlɛna pá kɛɛsi-i nti Yapeesi tillaa yɔɔtaa tɔ.

⁶ I nuwa mpv, ɛlɛna Iso Feesuyi tii i tɔɔ na í pááná huu səsəm.

⁷ Tənaya i kpa naaŋ naalɛ na í sɛti-i tilima, na i tilina Isɛyeli tɛtv təna taa si: Ye pə cəpa wei na í tá tɔŋ Sayuli na Samiyeeli pa waali kɛ yoo taa, rhpóy paa lana pɔnto naaŋ.

ɛlɛna Tacaa sɔɔntv kpa yəlaa, na pa təna pá tɛɛ yoo kɛ nɔɔv kolvɔaya, isv ylv kolv.

⁸ Mpróy Sayuli kala i yoolaa kɛ Peseke, na Isɛyeli nyóma lu iyisi ŋmɔnvu na nuɔwa (300000) na Yuta nyóma kɛ iyisi hiu na naanwa (30000).

⁹ Mpróy i tilaa si pá heeli Yapeesi nyóma si, celɛ ilim sikuyi kɛ paa na nyuv. Tillaa heela tɔm ntɔy Yapeesi nyóma, ɛlɛna pɛlɛ pa larɔa hɛɛ.

¹⁰ Na pá heeli Amoni nyóma si: Celɛ tu pɛti-mɛyɛ tá ti na í lana-tuv isəna pə ha-mɛ tɔ.

¹¹ Mpróy Sayuli faya i yoolaa kɛ tɔm toosoɔo tɛfɛmlɛ, na pá watɛ Amoni nyóma tɛsikilɛ kɛ waatu wei haɣa yuyi ka tv tɔ, na pá kv-wɛyɛ rhpóy haləna ilim sikuyi. Pə sɔɔ mpa mpa ɛlɛna pɛlɛ pá ya yem yem.

¹² Pa tɔyɔ akaitv kɛ mpv, ɛlɛna yəlaa pɔɔsi Samiyeeli si: Awe tənaya si Sayuli kaa tɔyɔ tá tɔ kɛ kawulaya yɛ? I ləsi yəlaa mpɛ na tɔ kv-wɛ.

¹³ Ntəna Sayuli si pá taa kv nɔɔlvu saŋa. Mpi tɔ, kuyaku kuyɛ Tacaa waasa Isɛyeli nyóma.

¹⁴ Mpróy Samiyeeli yaa-wɛ si: I kɔɔ na tɔ polo Kilikaa na tɔ sv kawulaya.

¹⁵ ɛlɛna pa təna pá polo təna, na pá kpa Sayuli kɛ wulav kɛ Iso atakaa kɛŋ, na pá la kɔtaya ŋka kəkə nyaya ka təna tɔ na ciikuyi kɔtaya. ɛlɛna Sayuli na Isɛyeli nyóma təna pa la acima səsəna.

12

Samiyeeli lapa Isɛyeli nyóma kɛ faaci

¹ Mpuyle Samiyeeli təma Isɛyeli nyóma si: Ma nuwa mə kusələmɔtv na má kpa-mɛyɛ wulav.

² Pənɛntɛ u naaki mə wulav wei i ka tɛɛki-mɛyɛ nɔɔv tɔyɔlɛ. Ma ɛlɛ ma kpatəlaa, ma hvlusa nyɔɔsi, ma pəyalaa lapa səsaa. Hatoo ma iwaasətv kɛ ma lapa mə nyuv tv haləna saŋa.

³ Má səhna nteye cəne, ye ma wakələna nəyolə, yaa ma leeka pəntu nav, yaa ı kpanaya. ı yəyoti-təyi Tacaa na wulav wei ı ləsaa tə pa isentaa cəne. Mə taa aweye ma muylaa, yaa mə taa aweye ma ɲmakələa? Awe cələna-m kəhav na má takı ı waalı? Pəntu ı yəyoti na má feli-ı.

⁴ Ɂlena yələa cə Samiyeeli si: Aaı, n ta muylı-tu, n ta ɲmakəli-tu. Pəcə n ta mu nəyolə kəhav na ı takı ı waalı.

⁵ Ɂlena Samiyeeli tasa si: Tacaa na wei ı ləsaa si ı kpaa-meye wulav təyole tá aseeta nyəma ke saɲa, si ma ta təyə mə taa nəyolə pulə cəcəka. Ɂlena pá cə-ı si: Ee, mpeyele ta aseeta nyəma.

⁶ Ɂlena Samiyeeli si: Tacaa wei ı yələa na Moisi na Aləɲ pá ləsi mə caanaa ke ıcipiti taa təyole aseeta tu.

⁷ Təu, pənente ı kəə na má kəesi-meye kupantunaa mpa ı lapa mə caanaa tə, na má tayaɲı mə təm.

⁸ Yakəpu na ı nyəma pa pola ıcipiti tə, pə waalı ké təna nyəma ɲmakəla-wə. Ɂlena mə caanaa mpe pá wiina Tacaa si ı waasi-wə. Ntəna ılé ı ləsi Moisi na Aləɲ na ı tili-wə na pá ya-weye ıcipiti taa, na pá kəna-weye tətə təne tə taa cəne.

⁹ Pəle pə waalı ké mə caanaa mpe pa səə Tacaa təə, na ılé ı tu-weye Filiisi nyəma na Hasəə yoolaa wulav Sisela, na Mowapu wulav pa niɲ taa na pá yoonə-wə.

¹⁰ Məyóu pa wiina Tacaa tətə si: Tə wakələna-ɲ. Mpi tə, té lə-ɲ na té laaki Paalənaa na Asətatənaa. Ya-tuyə ta kolontunaa niɲ taa, na té la-ɲ təmlə.

¹¹ Ɂlena Tacaa ləsi Ketiyəɲ na Petəɲ na Yefete, na maya waalı waalı, na té ya-meye mə kolontunaa niɲ taa na ı caya təpamm na heesəyú.

¹² Waatu wei Amoni wulav Nahası yookayana-me təyə ı təma-m si má kpa-meye wulav. Pəyele Tacaa mə ıso kéle mə wulav ke waatu ını.

¹³ ıı naaki mə wulav wei ı pəekaa na ı ləsi təyole Tacaa kpa-mə.

¹⁴ Ye ı nyaɲna Tacaa na ı lakı-ı təmlə na ı nukəna-ı, na ı ta kpeesəna nti ı tu-me tə, na mə na mə wulav ı təɲəyi-ı mə laɲa ká hee.

¹⁵ Ama ye ı nukəna-ı na ı kpeesə ı təm ı ká tu-meye niɲ ısu ı ká tuyə mə caanaa tə.

¹⁶ Təu, pənente ı səɲ mpu, na ı ná piti təmlə nte Tacaa ká la mə heku taa tə.

¹⁷ Pə taya ləɲle taa ké tə wə ısentə? Mpu tə, maa sələmi Tacaa na ı yeke na təu holi na ku nu. Waatu unəyi ı ká nyı si tımpi ı sələma wulav tə, mə təm səpəna Tacaa ké.

¹⁸ Tənayəle Samiyeeli sələma Tacaa na təu holi na ku nu kəyakə ɲku ku mayamaya. Ɂlena Tacaa na Samiyeeli pa təm la samaa ke səyəntu.

¹⁹ Mpuylə samaa təma-ı si: Sələmi nyá ıso Tacaa ke ta təə na pá taa kəə na té si. Mpi tə, tə nawa si tə səəsa təsəkəle ke ta ısayətu təə ké tımpi tə sələma wulav tə.

²⁰ Ntəna Samiyeeli si: ı taa nyá, paa na ı lapa ısayətu nti tə, pə taa cı-me si ı kisiyi Tacaa ké. ı lapı-ı təmlə na mə lotu təna.

²¹ ı taa təɲ tuɲ. Mpi tə, ılé ı kaa pəsi na ı waasi-me yaa ı tu səna-me. Pə taya pulə, ı feina ı ti.

²² Tacaa ná kaa lə-me. Mpi tə, ı həte ke səəəle ké, ı tu ı taa ké si ı pəsəyi-meye ı yələa.

²³ Ye ma yela mə təə ke sələmuyə mpu si ı təɲı-m. Maa səyəsı-meye mpi pə wə təu na pá siyisaa tə na ı la.

²⁴ ı nyaɲna Tacaa, na ı lapı-ı təmlə ke təu na lotu koləmtu. Mə mayamaya ı nawa toma wena ı huleyi mə heku tə.

²⁵ Ama ye ı təkə mə ısayətu, mə na mə wulav ı ká si.

13

Sayuli yoonaa Filiisi nyóma na i liyituyu

¹ Waatu wei Sayuli tóyo kawulaya tó i pusi ka we... Páyele i ka tema kawulaya tóyo ke pusi naaleye Iseyeli taa.^a tón. Ama Piipilinaa lelāa ná tōwa si Sayuli pusi ka we nule.

² Ḿpóyó Sayuli lēsa yoolaa iyisi toosooyo (3000) Iseyeli taa. Ilēna í su i kinj ke pa taa yēlaa iyisi naaleye (2000) Mikimasi na Petēeli puyū taa. Ilēna í cēla yēlaa iyaya (1000) ke i pəyalv Sonatanj ke Kipeya ke Pencamee taa. Pə kaasa mpa ilēna í yasi pēle na paa wei í mēli i tē.

³ Ḿpóyó Sonatanj yōka Filiisi yoolaa tēsikile ke Kipeya, ilēna pēle pá nu. Ntēna Sayuli tili na pá huli tutuunj ke Iseyeli tēna taa si Hepēla nyóma í lu yooou.

⁴ Iseyeli nyóma tēna nuwa si Sayuli yōka Filiisi yoolaa tēsikile. Ilēna Filiisi nyóma taa kpaakāna-we. Ilēna yēlaa lu yooou na pá koti Sayuli kinj ke Kilikaa.

⁵ Ḿpóyó Filiisi nyóma kotaa si pa yookina Iseyeli nyóma, na pa yooou kēekēnaa ke iyisi hīu na naanōwa (30000) na pa kpayanənj cəyalaa ke iyisi naatoso (6000). Pa yoolaa ka we pəyalē kē isu lvm nōyo kanyənj, pa fēi kaluyv. Ḿpóyó pa polaa na pá puli Mikimasi ke Peti-Afēnj ilim tēlule tō.

⁶ Ḿpóyó Iseyeli nyóma lanja wakēlaa tētəyotəy. Mpi tō, pa kolontunaa tēe-weye pəyalē təyamyam. Ilēna pa taa lelāa njmēli kəkpramənj pōnj taa, na lelāa ke ləkōnaa taa, na lelāa ke pulasi taa, na lelāa ke hōtv taa.

⁷ Ilēna lelāa náa tēsi Yaatan i na pá polo Kat i na Kalaati.

Waatu un i tō na Sayuli náa we Kilikaa, na yēlaa mpa paa we i kinj tō pa seliyi.

⁸ Ḿpóyó Sayuli tanja wee ke naatosompəyolaya, isu Samiyeeli ka heeluyu-i tō. Paa na mpo Samiyeeli ta kōo lənj. Ilēna yēlaa suv yav.

⁹ Tənyalē Sayuli tōma si: I kōna-m kōtəya njka kōkō nyaya ka tēna tō na ciikuyv nyənjka wontu. Ilēna í la kōtəya njka kōkō nyaya ka tēna tō.

¹⁰ I kōma isu i tēesəy i, ilē Samiyeeli tapəyalē. Na Sayuli polo i sənjuyv.

¹¹ Mpuvule Samiyeeli pōosa-i si: Pepeye n lapa ye?

Ilēna Sayuli cō si: Ma nawa si samaa tanja yav. Pēcō n ta kōo isu n ka suwa tō. Pəyele Filiisi nyóma ná sika Mikimasi.

¹² Kelēna má mayasi ma taa si, Filiisi nyóma ka tii ma tō ke Kilikaa cəne, na má ta səlēməta Tacaa. Pə tō kē pə caala-m si má la kōtəya njka kōkō nyaya ka tēna tō.

¹³ Tənyaya Samiyeeli tōma Sayuli si: N lapa kumelento kē. N ta tōki nti Tacaa nyá Iso su-ŋ tō. Tōfō, Tacaa ka nyəmayə si nyá kawulaya ká wee tam tō kē Iseyeli taa kē.

¹⁴ Ama pənente ka kaa tasa leeluyu. Tacaa lēsa i luyv tēe nyənj na í kpa-i wulan ke i yēlaa tō. Mpi tō, n ta tōki mpi i ka tv-ŋ tō.

¹⁵ Pə waali ke Samiyeeli kōla Kilikaa, na í polo Kipeya ke Pencamee tetv taa. Ḿpóyó Sayuli kala yēlaa mpa paa we i kinj tō, na pá lu yēlaa nasətošo (600).

¹⁶ I na i pəyalv Sonatanj na pa cəlv yēlaa paa sika Kepa ke Pencamee tetv taa kē. Ilēna Filiisi nyóma náa siki Mikimasi.

¹⁷ Ḿpóyó Filiisi yoolaa mpa pa wakələy i lelāa wontu tō, pa lu tintika tooso. Ḿpóyó kancaalaya nyənte mēlənə Ofēla tō kē Suwaali tetv taa.

¹⁸ Ilēna naale nyənte náa mēlənə Peti-Holənj tō, na tooso nyənte náa kpayə tanja mpaav njku kō tiiki Sənsəmənj tētekəle taa ke wulaya tetv tō tō.

^a 13:1 **pusi**: Hepēla taa ilē, lonte tēne tō taa pa ta yoyoti pusi

¹⁹ Waatu unı tō, koolu fēi İseyeli nyéma tē. Mpi tō, Filiisi nyéma taa tisiyi sı Hepəla nyéma í lu layalee na ħmantaası.

²⁰ Filiisi nyéma tēye pa pukaya na pá kpaləyi akun, na pa cikanaa, na pa lawa, na pa tētū kucasəj

²¹ ke waatu wei wontunaa mpe pa ləj səki tō. Pa kpalaya ké na pá feləyi liyitee nyəğəluv kulumvuy ke wontu səkpetu tō, na nyəğəluv naaleye səsəəntu tō.

²² Kuyaku ŋku yoo tiiwa tō, Sayuli na í pəyalv Sonatan pa tike paa wenna yoo wontu. Pə kaasa yəlaa mpa paa we pa kin tō, pəle pa taa nəğəlv fəina ħmantaaya yaa layate.

²³ Mṛóyó Filiisi yoolaa polaa sı pa tanəyi Mikiması mpaav.

14

Sonatan luv ke Filiisi yoolaa kpekəle tō

¹ Mṛóyó kuyaku nakulı Sonatan tōma ifepu wei í təkəyi í yoou wontu tō sı: Kōo na tē tēsi Filiisi yoolaa təkikile nte tē wenna too cəne tō tō.

Ama Sonatan ta yele na í caa nu-tı.

² Na Sayuli náa caya Kipeya tōja tō ké tųv nakulı ku tēe ké Mikələn. Na yoolaa mpa paa we í kin tō, pa tala isı yəlaa nasətosə (600) ke mpv.

³ Ahitupi pəyalv Ahiya ka kena kətulv ke waatu unı. Na í suu kətəlaa toko wei pa pəsəğəna Tacaa ke tōm tō. Tacaa kətulv İlii wei í ka we Silo tō í pəyalv kele Pənhasi, na íle í lələna İkapəti. İkapəti neu nté Ahitupi. İle yəlaa ta nyı sı Sonatan pola tiili.

⁴⁻⁵ Mpaav ŋku Sonatan tanəya sı í puki Filiisi nyéma yoolaa təkikile tō, ku we kəkraməj naale heku ké. Ləjku nəğə keesəna ilim ntəğəj tō ké Mikiması isəntaa. Pa yaaki-ku sı Posee. Ləjku nəğə náa keesəna ilim mpətəj tō ké Kepa isəntaa, na pá yaaki kule sı Sene.

⁶ Mṛóyó Sonatan tōma í yoou wontu təkulv sı: Kōo na tē tēsi Filiisi nyéma ma ta nyı isənaa mpe pa təkikile. Ntanyı Tacaa ká yooa tá nəğə. Mpi tō, pə fēi Tacaa ke kate sı í yooa samaa tuutuuma nəğə, yaa yəlaa pəcə nəğə.

⁷ Keləna Sonatan yoou wontu təkulv tō sı: La isəna pə maya-ŋ tō. Polo tē polo, ma we nyá waalı ké.

⁸ Mpəvule sı: Tōv, tē pukuyuna pa tō isəntə tō paa na-tv.

⁹ İle ye pa tōma sı: İ caya təna na tē kōo. İle tē səj tá təsəŋle təkpi.

¹⁰ Ama ye pa tōma-tv sı: İ tō na í kōo. İle táa kpa pa tō. Mpi tu nyəna sı Tacaa tv-wəye tá niŋ taa təğəle.

¹¹ İlena pá yele na Filiisi nyéma na-we na pá tō sı: İ nyəni, Hepəla nyéma luna nteye pṛóyó ŋku ku taa paa ħməlaa tō.

¹² Mpəvule pa tasaa sı: İ kōo cəne na tē la-me na í təğə na í haya.

Ntəna Sonatan tō í yoou wontu təkulv sı: Təj ma waalı. Mpi tō, Tacaa tv-wəye İseyeli nyéma niŋ taa ké.

¹³ İlena pá tō pa niŋ tō na pá kpa. Mṛóyó Sonatan na kpiita-we na í petəyi. İlena yoou wontu təkulv náa tēesəyi na í tanəyi.

¹⁴ Yəlaa hiu ke Sonatan pa kuwa pa kancaalaya yoou ŋku ku taa ké pəle nyuyv taa tanəya kelikiya kulumaya taa.

¹⁵ Mṛóyó səğəntv kpa Filiisi nyéma mpa paa we tawa taa tō. İlena təkikile taa yoolaa na mpa pa wakəlayı ləlaa wontu tō, pá svv seluyu. Mṛóyó tētū selaa, na kaniŋa kpa yəlaa.

¹⁶ M'p'ógó Sayuli feŋlaa mpa paa we Kipeya ke Pencamee tetu taa to, pa na acufu tiiwa Filiisi nyóma taa, na pá seeki yem yem.

¹⁷ Tənaŋa Sayuli tōma i yoolaa mpa paa we i kin to si: I kala yəlaa na tē ná si awe feina tá taa.

Pa kala yəlaa lēna pá mayana si Sonatan na i yoou wontu təkulu pa feina.

¹⁸ Ntəna Sayuli to kətulu Ahiya si: Heeli na pá kəna Iso atakaa.

(Mpi to, lē i ka we kuyaku ŋkuyi Iseyeli nyóma kin ké).

¹⁹ Sayuli təŋna yəŋətuyi ke mpv to na acufu kəkəte təŋna səsuyi ké. lēna i to kətulu si: Səŋ na pécó.

²⁰ M'p'ógó Sayuli na yoolaa pa kpeyelaa na pá polo təyoole. lēna pá mayana acufu tiiwa Filiisi nyóma taa, na pá lon təmaŋa layalae.

²¹ Tənaŋa Hepəla nyóma mpa paa we Filiisi yoolaa taa na pa səŋna-we to, pa sewa na pá məli Sayuli na Sonatan pa kin.

²² M'p'ógó Iseyeli nyóma mpa pa ŋməla ləlayim puyi taa to, peŋe pa nuwa Filiisi nyóma sewa tōm. lēna pa to pa waali ké təyoole taa.

²³ Isəna Tacaa yelaa na Iseyeli nyóma la akanaa ke kuyaku ŋku təŋəle.

Iseyeli yoolaa waasəyi Sonatan

Ayuli pa yoowa m'p'ógó haləna Peti-Afeŋ waali.

²⁴ M'p'ógó nyəŋəsi pu Iseyeli nyóma ke kuyaku ŋku. Mpi to, Sayuli ka yəŋətəa ké na i tuu si: Ye wei i təŋo pulu ke saŋa, na ma ta ləetəta ma kolontunaa, mpusi ká təŋ pəntu. Pə tō ké pa taa nəŋəlu ta təŋ pəluŋu ilim na pə tēm.

²⁵ M'p'ógó yəlaa təna tala hətuyi ŋku ku taa tun nim we atəŋe yem to.

²⁶ Tun ka tūwa setasi ke hətuyi ŋku ku taa ké na nim kpeŋ. Ama nəŋəlu ta kpaasəna i nəŋo kin. Mpi to, yəlaa seekəŋa nəŋo ŋka pa suwa to.

²⁷ Ama Sonatan ná táa nyi si i caa kisina yəlaa, na tuunav si nəŋəlu i taa təŋ pulu. M'p'ógó i lili i kpátóŋo ke tun nim taa na i niisi na pə cə isəntō.

²⁸ Mpuyole samaa taa nəŋəlu tōma-i si: Hei, nyá caa yəŋətəa na i tuu si: Ye pə cəpa wei na i təŋo saŋa mpusi we i tō ké. Pécó nyəŋəsi tu nu tá tənaya.

²⁹ Sonatan nuwa mpv, lēna i cə si: Ma caa wakəla yəlaa ké. I nyəni ma təŋuyi tun na pə cə ma isəntō təkəlekele to.

³⁰ Ye isu saŋa yəlaa ka təŋo mpi pa ləeka pa kolontunaa nin taa to, pa táa ku Filiisi nyóma na pə kəli isəntō?

³¹ M'p'ógó pa ku-weŋe kuyaku ŋkuyi pə kpaŋav Mikimas i na pə polo Ayaləŋ to. Na nyəŋəsi pu Iseyeli nyóma ke səsəm.

³² lēna pá tii kolontunaa təla tō, na pá lənti-ye na pá səŋ a caləm tō na pá tōŋə nantv.

³³ M'p'ógó pa tayasa-təyi Sayuli si: N nawa yəlaa wakələna Tacaa to. Pa təŋo nantv na tə caləm. Ntəna i to si: I lapa kətakəsəto ké. Mpv to, i pilimi puu na ma tō cəne.

³⁴ M'p'ógó i tasaa si pá cə pa heeli samaa si: Paa wei i kəna i nav yaa i heu na i kó cəne na i təŋo. Təfə i taa təŋo nantv na tə caləm ke mpv na i wakələna Tacaa.

M'p'ógó paa wei i lapa m'p'ógó ahoo an.

³⁵ lēna Sayuli ŋma Tacaa ke i kancaaləŋa kətəŋa tələte.

³⁶ Mpuyole i tōma yəlaa si: Tə polo Filiisi nyóma waali na ahoo na tē kó pa tənə na tē kuu pa wontu haləna pə nyaali. Tə taa səo paa kuləm. lēna peŋe pa cə si: La isəna pə mayə-ŋ to.

Ntəna kətulu si: Tə sələm i Iso ké cəne na pécó.

³⁷ M̐p̐y̐y̐ Sayuli p̐ɔɔsa Iso si: Ye t̐ t̐ɲa Filiisi ny̐ma waali n k̐a t̐-wɛɛ t̐a niŋ taa?

Ama Tacaa ta c̐ waatu inɪ.

³⁸ Ilena Sayuli t̐ ny̐y̐ ny̐ma si: M̐ t̐na í koti c̐ne na t̐ p̐ɛk̐i na t̐ ná wei í lapa isayatu t̐nɛɛ saŋa t̐.

³⁹ Ma tuuna Tacaa wei í waas̐y̐ Iseyeli ny̐ma t̐ si, paa ma p̐yalu wak̐l̐na. Isu í s̐pa.

Ama n̐y̐lu ta c̐-í si p̐lu.

⁴⁰ Ilena í t̐ samaa si: M̐ t̐na í m̐l̐na h̐y̐l̐y̐ kuɛ na p̐ kaasi má na Sonatan̐ na c̐ne t̐ɔ. Ilena p̐le pa c̐ si: La mpi p̐ maya-ŋ t̐.

⁴¹ M̐p̐y̐y̐ Sayuli s̐l̐ma Tacaa si: Iseyeli Iso, huli-t̐y̐ tampana.

Ilena p̐a t̐ t̐t̐ na p̐ kpa í na í p̐yalu.

⁴² Mp̐y̐le si: Í t̐ má na ma p̐yalu t̐a t̐ k̐ t̐t̐.

Ilena p̐ kpa í p̐yalu.

⁴³ Nt̐na Sayuli si: Heeli-m mpi n lapa t̐.

Nt̐na Sonatan̐ c̐ si: Ma t̐ɲa t̐ɲ nim k̐ p̐ɔ. Mayalo, ma s̐ɔlu puwa si má si.

⁴⁴ Kelena Sayuli t̐ si: Sonatan̐, ye n ta si Tacaa í lana-m is̐na í s̐ɔlaa t̐.

⁴⁵ Nt̐na samaa t̐ Sayuli si: Pepee, Sonatan̐ k̐a si yaa? Aai yoo, mpusi í polo poolun̐. P̐ f̐i si í ny̐y̐ taa ny̐ɔlaya kul̐may̐ may̐amaya í le. Mpi t̐, í n̐y̐ k̐ Tacaa waas̐na Iseyeli ny̐ma k̐ saŋa.

Is̐na samaa yapa Sonatan̐ na í t̐ si t̐y̐le.

⁴⁶ Ilena Sayuli ye le Filiisi ny̐ma k̐ t̐y̐ny̐y̐, na p̐le p̐a m̐li pa t̐.

Sayuli k̐l̐y̐ na í t̐y̐ɔa ny̐ma p̐ t̐m

⁴⁷ Sayuli t̐y̐ kawulaya k̐ Iseyeli taa. Ilena í yooa í kolontunaa t̐naya h̐y̐l̐ɲ t̐na taa. Paa Mowapu ny̐ma, paa Amoni ny̐ma, paa It̐m ny̐ma, na Sopa awulaa, na Filiisi ny̐ma. Paa timpiyi í talaa te, inɪ í t̐k̐na akaitu.

⁴⁸ Í hula ton̐ na í yooa Amaleke ny̐ma. Í fita Iseyeli ny̐ma k̐ mpa pa wak̐laya-w̐ t̐ pa niŋ taa.

⁴⁹ Sayuli p̐yalaa nt̐ Sonatan̐ na Isefi na Mal̐kisuwa. Í p̐ɛlaa w̐ naale, kancaalaya ny̐ɲ nt̐ Melapi na s̐k̐pelu si Mikaali.

⁵⁰ Í alu nt̐ Ahimaasi p̐ɛl̐ Ahinowam. Í yoolaa s̐s̐ nt̐ í caa s̐k̐pelu N̐ɛ p̐yalu Ap̐n̐ɛɛ.

⁵¹ Sayuli caa Kisi na N̐ɛ caa Ap̐n̐ɛɛ p̐le pa caa k̐ɛ Ap̐y̐eli.

⁵² Sayuli yooa Filiisi ny̐ma k̐ m̐p̐y̐y̐ na ton̐ na ton̐, hal̐na í s̐m. Ye í loosa yulu ton̐ t̐ yaa kpelikpeka t̐, í t̐y̐-í í yoolaa taa k̐.

15

Iso l̐w k̐ Sayuli

¹ M̐p̐y̐y̐ Samiyɛɛɪ t̐ma Sayuli si: Maya Tacaa tilaa, na má kpa-ŋ Iseyeli ny̐ma wulaa na má p̐li-ŋ nim. Mpu t̐, k̐ ŋkpan̐ na í ni.

² Tacaa Toma t̐na t̐ y̐y̐ɔta si inɪ í k̐ l̐ɛti Amaleke ny̐ma k̐ pa caanaa isayatu. Mpi t̐, paa t̐ka Iseyeli ny̐ma k̐ mpaau k̐ waatu wei p̐le pa luna Icipiti t̐y̐.

³ P̐ t̐ɔ t̐, polo na í k̐ Amaleke ny̐ma na í kpiisi pa ny̐m t̐na. Taa s̐ɔ pa p̐l̐p̐ c̐ɛɛka. Paa apalaa, paa alaa, paa piya, na ahul̐m̐na na t̐la t̐na.

⁴ Mp̐y̐le Sayuli kota í y̐laa na í kala-w̐ɛɛ Telayim. Ilena Iseyeli yoolaa n̐ɔh̐ɛ t̐ntaa lu y̐laa iyisi ŋm̐ny̐y̐ (200000) na Yuta ny̐ma k̐ iyisi naan̐wa (10000).

⁵ Ilena pá polo Amaleke nyóma ıcate na pá papı-weyε tetekele taa.

⁶ Mpóyó pa tilaa na pá heeli Keni nyóma sı pá lu Amaleke nyóma te. Pá taa koo na pá ku na pá kpeɲna-we. Mpi tó, pa caanaa nyoyu ka tena İseyeli nyóma ke waatu wei pele pa luna İcipiti tóyó. Ilena Keni nyóma lu.

⁷ Mpóyó Sayuli yoonaa Amaleke nyóma ke pá kpaɲau Hafila tó, na pá polo Suuu ke İcipiti ilim tölule tóo.

⁸ Ilena í kpa pa wulan Akakı na ı ise na í ku yelaa təna təɟayacaya.

⁹ Mpóyó Sayuli na ı yoolaa pa yela wulan na ı ise, na tala kupaɲpana, na wontu kopantɔnaa. Ama mpi pá taa fei teu na tala acamisi tike ke pa kuwa.

¹⁰ Mpóyó Tacaa heela Samiyeeli sı:

¹¹ Ma lanle wakələna Sayuli kawulaya kpaɲ ké. Mpi tó, ı ló-m na í kisi ma təm ke təkuyɔ.

Kelena Samiyeeli lanle wakəli tətóyótóyó, na í wiina Tacaa ke ahoo təna.

¹² Teu fema tanaɲ, İlena Samiyeeli kəli sı ı puki Sayuli ke səɲuyɔ. Ntəna pá heeli-ı sı: Sayuli pola Kameeli na í ɲma akele nɔyɔlu sı pá tóosəyɔ-ı ı akaitu tóo. Pə waali, İlena í tɛna Kilikaa.

¹³ Samiyeeli təɲa ı waali ké təna, İlena Sayuli sɛɛ-ı sı: Tacaa í kooli-ɲ kupaɲtu. Na í tasa sı: Ma lapa teitei ké ısu İso ka yóyótuyɔ tó.

¹⁴ Mpuyule Samiyeeli pəsa-ı sı: Na naaɲ na heeɲ wula nna ma nukı ısəntó tó, leye ale a lunaa?

¹⁵ Ntəna Sayuli sı: Yelaa tóosəna Amaleke nyóma tala kupaɲa taa sı pa lakı nyá İso Tacaa ke kucəɔɔ. Pə kaasa mpi tó, tə kpiisa pəle pá təna.

¹⁶ Mpóyó Samiyeeli təma sı: Su, na ma heeli-ɲ nti Tacaa heela-m ahoo anɛ tó. Ilena Sayuli sı: Yóyóti.

¹⁷ Mpuyule Samiyeeli sı: Paa na ɲ ka nyənaya nyá təyɔ pəyaya tó, Tacaa ləsa-ɲ na í kpa-ɲ İseyeli nyóma wulan na í pəli-ɲ nim.

¹⁸ Tacaa təɲna-ɲ sı, ɲ polo na ɲ yoonaa Amaleke asayaa mpe, na ɲ kpiisi-we.

¹⁹ İle pepe tóo ké n ta nuna ı nɔyó, na ɲ kpaɲa pa wontunaa təkɛu na ɲ pəsi ısayau ke ı ısentaa?

²⁰ Ntəna Sayuli cə sı: Ma nuna ı nɔyó ke teu ke, na má yoonaa Amaleke nyóma ısu ı ka yóyótaa tó. Ma kpiisa-we na má kəna pa wulan na ı ise.

²¹ Ama yelaa tóosəna pa tala taa ké kupaɲa sı, pa lakı Tacaa nyá İso ké kəɟaya ke Kilikaa.

²² Ntəna Samiyeeli sı: Tacaa ta sɔɔli kətası nsi kəkə nyayɔ sı təna tó ısu ı sɔɔloyɔ sı yulu ı nuna-ı tó se. I təm nunau kəla-ı teu ke ıwaan kupaɲ kətası lapu.

²³ Mpi tó, kpeɲnaa ké İso ké ısayatɔ ke teitei ké ısu tutu. I nyənəyɔ kanɲante ke teitei ısu tun laau. Timpi nyá ló İso Təm tó, ılé ı ka ló-ɲ tótóyó na ɲ lan kawulaya.

²⁴ Mpuyule Sayuli cəwa sı: Tampana ma wakələna İso. Mpi tó, ma wakəla nti ı tó-m tó. Pəcə ma ta nuna nyá təm. İle yelaa ke ma sewa na má nuna-we.

²⁵ Haı, pənente ma wiina-ɲ sı ɲ tayanı ma ısayatɔ na ɲ məli na má həntı Tacaa ke atɛ.

²⁶ Ntəna Samiyeeli sı: Maa mələyɔ. Mpi tó, ɲ ló Tacaa təm. ılé ı ló nyaya, n ta ke İseyeli wulan tótó.

²⁷ Samiyeeli ha sıyile sı ı tɛeki, İlena Sayuli kpa ı capa ntompəle na tó cɛ.

²⁸ Kelena Samiyeeli sı: Anha, ɲpóyó Tacaa lapa nyá kawulaya ke saɲa, na í ha wei ı kəla-ɲ teu tó.

²⁹ Tacaa keke İseyeli tonɲ. I ta ke yulu sı ı looliyɔ, yaa ı layasəyɔ.

³⁰ Ntēna Sayuli tasa si: Ma wakēlaa yaa, ile hai, ma wiikina-ŋ si ŋ kōsi ma nyūyū ke Iseyeli nyōma na pa sōsaa pa isēntaa. Hai, mēli na mā hēnti nyā Iso Tacaa ke atē.

³¹ Mpuyle Samiyeeli mēlaa na Sayuli hēnti Tacaa ke atē.

³² Ilena Samiyeeli tō si: I kōna-m Amaleke nyōma wulav Akaki. Akaki tōŋna pote na laŋhulōmle, na i mayasēyi i taa si: Pōpōtu fēi lelen, sēm sōyōntu yawa.

³³ Mpuyle Samiyeeli tōma si:

Isu nyā layate pēm alaa ke piya tō.

Mpu unī tōtōyō nyā too ká laŋ pēyaya ke alaa taa.

Ilena Samiyeeli seti-i tōpōtupōtu ke kōtaya tōlate isēntaa kē Kilikaa.

³⁴ Mpuý Samiyeeli mēla i tēye Lama, na Sayuli náa kpe Kipeya.

³⁵ Samiyeeli na i sēm i ta tasa mēlvōy si i naaki Sayuli. Mpi tō, i wiikaya i tō kē timpī Tacaa laŋle wakēlōna i kawulaya kpav tōyō.

16

Samiyeeli kpa Tafiiti ke kawulaya na í pēli-i nim

¹ Mpuý Tacaa tōma Samiyeeli si: N kaa yele Sayuli tō kē wula ke mpu? Ma lo-i kē. I ta ke Iseyeli nyōma wulav tōtō. Suuli nyā hēlvōy ke nim, na má tili-ŋ Petēlehem tū Seseē tē. Ma nawa i pēyalaa taa kē wei maa kpa wulav tō.

² Ntēna Samiyeeli si: Isēnayale maa la na má polo mpu? Sayuli í nuwa i ká kv-m. Kēna Tacaa si: Kpēŋna nav ifate, ŋ talaa, ile n tō si: Ma kōmayā si ma lakī Tacaa ke kōtaya.

³ Yaa Seseē ke kōtaya tōlate. Ile maa hūli-ŋ wei n ka kpa wulav na ŋ pēli nim tō.

⁴ Mpuý Samiyeeli tēē Petēlehem isu Tacaa ka kēesvōy tō. Icate sōsaa na-i na sōyōntu kpa-we. Ilena pá kpaya asewa na pá sēŋi-i na pá pōōsi-i si: Alaafēya kēle n kōma?

⁵ Ilena í cō si: Eē alaafēya kē. Ma kōmayā si ma lakī Tacaa ke kōtaya. I tayanī mā ti na í kōō kōtaya tōlate.

Mpuý i yaa Seseē na i pēyalaa si pá tayanī pa ti na pá kōō kōtaya tōlate.

⁶ Apalv unī i tēyaya nyōma svv kpakpaa, na Samiyeeli na i pēyalv Iliyapī, Ilena í mayasi i taa si: Isēntō wei Tacaa lēsaa tōyōlv cāne.

⁷ Kelēna Tacaa tō Samiyeeli si: Taa nyōni tōō, na tōyalēŋ. Pē taya inēyi ma lēsaa, maa paasēyōna tōō isu yōlv. Ama lotu taa kē ma nyōnēyi.

⁸ Mpuý Seseē yaa Apinatapī na í kōō. Ilena Samiyeeli tō si: Pē taya inēyi Tacaa lēsaa.

⁹ Na Seseē yaa Samma, Ilena Samiyeeli tasa si: Tacaa ta lēsī unī tōtō.

¹⁰ Mpuý i yaa i pēyalaa naatosompōyōlaya unī i tēna, na Samiyeeli tō si: Tacaa ta lēsī pa taa tōyōlv.

¹¹ Ilena Samiyeeli pōōsi Seseē si: Nyā pēyalaa tēna ntē? Mpuý si pē kaasa tōnvōy, kōlē kv pola ntiyile kē. Ntēna Samiyeeli si: Tili i waali. Mpi tō, tē kaa caali kōtaya tōyōnaya tōyōy na í ta kōnta.

¹² Ntēna pá tili i waali. I isēntaa ka hetaa kē na pá luwa, na i wēna alaafēya. Ntēna Tacaa tō Samiyeeli si: Inēyōlē, kōli na ŋ pēli-i nim ile.

¹³ Mpuý Samiyeeli kpaya nim na hēlvōy na í pēli-i i taalvnaa isēntaa. Tēnaya Tacaa Feesvōy tii Tafiiti tō kē pē kpavav kōyan̄ku tō na pē puki.

Ilena Samiyeeli náa kōli na í mēli i tē Lama.

¹⁴ M'p'ógó Tacaa læsa i Feesuyu ke Sayuli taa, na í to-í læmayasæle isayale na té c'osæyi-i.

¹⁵ Nt'ena i tæmle nyéma t'om-i si: Ny'eni, Tacaa tu nyá taa ké læmayasæle isayale na té c'osæyi-ŋ.

¹⁶ M'pu t'ò, wulav, yele na té p'æki-ŋ yul wei i ny'émá c'æmuy' mapu ke teu t'ò. Ye læmayasæle isayale í kola nyá t'ò, ðe i ma-ŋ c'æmuy' na p'á h'ee-si nyá læŋle.

¹⁷ M'puyule Sayuli si: P'ə w'e teu. I p'æki-m k'upaŋ na í k'ona.

¹⁸ T'ənyale tæmle nyéma taa nəy'ol' t'oma si: Ma nawa Pet'ələhem tu Seseə pəyalaa taa nəy'ol', na í ny'émá c'æmuy' mapu ke teu. P'əc'ó i kii ifepu ké na í w'e kpelikpeka, na i ny'émá y'ouu t'om. Pəyele i ny'émá t'om y'əy'otuy' ké. I y'əy'otəyi yem yem, na i isentaa luwa, na Tacaa w'e i waali.

¹⁹ M'puyule Sayuli tilaa na i heeli Seseə si: K'ona-m nyá pəyal' Tafiiti wei i tiikiyi heeŋ t'ò.

²⁰ Nt'ena Seseə caa k'paŋaya, na i s'uki-keye t'əy'onaŋa, na s'olum hulun, na p'əfate na i tilina Tafiiti si i p'ona Sayuli.

²¹ Tafiiti talaa na í s'uv Sayuli tæmle taa, ð'ena ð'le i luy' lapu-i na í k'pa-i i y'ouu wontu t'ak'ol'.

²² Nt'ena Sayuli tili na p'á heeli Seseə si: Ma luy' lapa nyá pəyal' un, yelina-m-i.

²³ Waatu wei læmayasæle isayale í k'oma Sayuli taa, ðe Tafiiti k'paya c'æmuy' na í mapu-i na p'á c'e i t'ò na i læŋle h'ee.

17

Koliyat' na Tafiiti pa t'om

¹ M'p'ógó Filiisi yoolaa kotaa, na p'á puli Soko ke Yuta tetu taa, na Aseka pa h'eku taa ké Ife-si-Tamim si, pa yookina Iseyeli nyéma.

² Na Iseyeli yoolaa na pa caa Sayuli, p'á koti na p'á puli Ila tetekele taa si, pa yookina pa kolontunaa.

³ Puy' luy' ke Filiisi nyéma ka p'ulaa, na Iseyeli nyéma ke puy' læŋku luy' na tetekele ke pa h'eku taa.

⁴ M'p'ógó Filiisi yoolaa taa yoolu nəy'ol' i luwa na í s'əŋ h'eku taa. I t'eyele Kat' na p'á yaaki-i si Koliyat'. I t'ayaləŋ w'e is'u m'et'ələnəə tooso ke mpv.

⁵ Ny'əy'əly' k'us'eemuy' y'ouu kahuka ke i pama, na í suu ku toko. Toko un i yun w'e is'u kiloona nutoso ke mpv.

⁶ P'ə kaasi i suu-kuŋ i nəh'ee t'ò, na í h'əy'ola p'ə ŋmantaaya sək'pelaya.

⁷ Na i ŋmantaaya s'əsaŋa k'pát'ógó yun w'e is'u sayata k'pat'əle. Na ŋmantaaya kakpaŋa yun is'u kiloona naatosomp'əy'olaya. Na i k'paluy' t'ak'ol' náá t'əŋ i nəy'ol' t'ò.

⁸ M'puyule i s'əŋaa na í holiyina Iseyeli yoolaa tintika si: Pepe t'ò ké í luwa na í puli y'ouu? I ta nyi taa si, maya Filiisi to, na m'ey'e Sayuli yomaa? I læsi apal' na má na-i t'ə suli.

⁹ Ye í p'əsaa na í ku-m, t'ə p'əsi mə yomaa. Ama ye ma p'əsa-i na má ku-i, í ká la t'ə yomaa.

¹⁰ Na i t'asa si: Saŋa ke maa tuv Iseyeli nyéma. I læsi yul' na má na-i t'ə yoo.

¹¹ Sayuli na i yoolaa pa nu mpv, ð'ena p'á nyá na s'əy'əntu anaam nəy'ol' í k'pa-w'e.

¹²⁻¹⁴ Yuta Pet'ələhem Ifəlayim k'pek'əle to wei pa yaa si Seseə t'ò, i k'pat'əla teu ke Sayuli waatu taa ké. I ka w'ena pəyalaa p'əf'ef'i naanw'a na pa taa s'əsaə tooso. Iliyap' na Apinatap' na Samma paa t'əŋa Sayuli ke y'ouu. Pa yaakaya pa t'əny'uv si Tafiiti.

15 I lukaya Sayuli teye na í puki Petəlehəmə na í tiikiyi ı caa heen.

16 Koliyatı səḡaya həku taa ké tanan na taanaya ké, kuyeeḡ nule təcu na í holiyina İseyeli nyəma sı pá ləsi apalı na í na-ı pá yoo.

17 Mṗóyú kuyaku nakuli Seseə təma Tafiiti sı: Mu pee kutoḡee mayasəlaya kanə, na potopotonaa naanəwa inə, na ḡ pona nyá taalbnaa ké təyoole təcav.

18 Ye pə kaasa waakasənaa naanəwa inə, ıle n cəla yoolaa iyaya (1000) nyuyv tɔ. Na ḡ ná nyá taalbnaa na pá cəla-ḡ pɔlv mpi maa lana naani sı pa wəna pa weesin tɔ.

19 Pa na İseyeli nyəma ləlaa na Sayuli pa wəna İla teteəkəle taa, sı pa yookina Filiisi nyəma.

20 Mṗóyú Tafiiti yelina ı heen kaləku ké tanlv. İlena í kuli tanan kupaḡku tēe na í kpaɣa ı səḡəla na í tēe, ısu ı caa ka keesuyv-ı tɔ. İ tala təyoole, ıle yoolaa luwayale sı pa pıləyi na pá yoo, na pa kiisi yoo kakisasi.

21 Mṗuyule Filiisi nyəma na İseyeli nyəma pa pılaa na pá nyənəyi təma.

22 İlena Tafiiti nyətɔ mpi ı ka kənaa təyo wontu feḡlu. İlena í kpaɣa asewa na í suv yoolaa loosi taa na í sēe ı taalbnaa.

23 İ tənna-wəxə yəḡətənəv ké mṗv, ıle yoolaa taa yoolu Koliyatı luwayale na í holiyina İseyeli nyəma ké kuləmtv nti na Tafiiti nu.

24 İseyeli nyəma təna na-ı, ılena səḡəntv kpa-wə na pá tuliyi tapəḡ.

25 Mṗóyú yəlaa yəḡətəa sı: İ nawa apalı unı ı lukuyv ısəntə tɔ, İseyeli nyəma taya ı kəḡ kutəy. Ye wei í pəsə-ı na í kv-ı, wulav ká sɔsi pəntv ké tən. İ ka ha-ı ı pəelə. Pəyele ı ká cə ı təyaya tənaya lampuu.

26 Mṗóyú Tafiiti pəsə ı cəlv nyəma sı: Ye wei ı kəwa Filiisi tv unı na í keelı İseyeli nyəma feele pepeye paa lapı-ı yee? İle Filiisi ma ta nyı ıso unı ı ke we na í tɔvki ıso weesuyv tv yoolaa tintika ké mṗv?

27 Mṗóyú yəlaa ləla təm kuləmtv nti.

28 İ taalv səsə İliyapı nu ı yəḡətəyənə yəlaa. İlena ı taa huu kpakpaa na í təmı-ı sı: N caa wəxə cənə ye? Aweyē n yelina nyá kaləkiya ké nyutv taa? N ké teteelatv na kalampaanı tv ké. Ntəḡ yoo ké n kəma feḡuyv yaa?

29 Kelenə Tafiiti sı: Ha, ma lapa we? Pə ta mənə sı má pəsı mṗv?

30 İlena ı yele ıle, na í ḡmaa ləlv, na pá cə-ı teitei ısu təm kancaalaya nyəntv.

31 Mṗuyule pa tələsa Tafiiti kuyəḡətətv ké Sayuli, na ıle ı tili na pá yaa-ı.

32 Ntəna Tafiiti tɔ sı: Ta caa, nəḡəlv lanle í taa tənə Filiisi tv unı. Maa polo na má na-ı tɔ yoo.

33 Kelenə Sayuli tɔ sı: Aalı, n kəsə pəyaya, n kaa pəsı na ḡ yoonə Filiisi tv unı. Mpi tɔ, ıle ı təmlə nté yoo ké too ı kuluyv tɔ.

34 Tafiiti sı: Ta caa, waatv wei ma tiikaya ma heen tɔ, ye təḡolaya yaa wontuyv nakuli kv luwa na kú kpa heen,

35 ma təḡənəyi-kuyv, na má kpa-kv, na má ma-kv, na má ləeki heu ké kv nəḡə taa. Ye kv tila ma waalı, ıle ma ləli kv luyv tēe na má kú.

36 Mṗóyú ma kukaya təyolası na wontunə lentı. Mṗv unı tətəyɔ maa la Filiisi ma ta nyı ıso ineyə timpı ı tvv ıso weesuyv tv yoolaa tintiyile tɔ.

37 İlena Tafiiti tasa sı: Tacaa wei ı yapa-m taale wontu səkpəḡ taa tɔ, ı ka ya-m tətəyɔ Filiisi tv inə ı niḡ taa. Kelenə Sayuli tɔ sı: Təv, polo, Tacaa ı wēe nyá waalı.

38 Mṗóyú Sayuli suv Tafiiti ké ı yoo wontu, na í pamı-ı nyəḡəlvuyv kvseemuyv kahuka.

³⁹ Ilēna í kpaya Sayuli layate na í lēli na í mayasi tōnte. Mpi tō, too tō í ta suuta wontu nti. Ḿpóyó í tōma sí: Ta caa, maa pəsəyí wontu tēne. Ma ta malēna-ti. Ilēna í wəyəsí.

⁴⁰ Ilēna í kpaya í ḱpátóyó, na í pəntóluyó, na í tōsɔ́ pɛ kəsotee kakpasí kɛ ləw ta, na í tó í ntiyile huluyú taa. Ilēna í tɛɛ Koliyatí waalí.

⁴¹ Mpuyule Koliyatí ḱpətəna Tafiiti kɛ pəcə pəcə. Na í kpaluyó təkúló kɛ í nəyó tō.

⁴² Í ná Tafiiti kɛ teu, ilēna í kpɛɛna-í í taa ísú pəyaya ŋka ka səŋa teu na ka ísɛntaa luwa tō.

⁴³ Ḿpóyó í kpɛɛsa-í sí: Ma kɛ haɣa yaa we na í kəŋ ma kɪŋ na kpatəŋ? Í tɛma í tɪŋ kɛ yaav, na í təŋsɪ Tafiiti kɛ mpusinaa, ilēna

⁴⁴ í tōmí-í sí: Kəw cəne na má tó nyá nantu kɛ kpeliŋ na taale wontu.

⁴⁵ Ḿpóyó Tafiiti cə-í sí: Layate na ŋmantaasí kɛ nyá təkaa na í kəŋna ma waalí. Ama ma kəŋ nyá waalí na Tacaa Toma təna tó Iseyeli yoolaa Isə wei n tuwa tō í tōŋ taa kɛ.

⁴⁶ Saŋa, í ká tó-ŋ ma nɪŋ taa, na má kú-ŋ, na ma sɛtí nyá nyuyú. Na má tó Filiisi yoolaa nantu kɛ kpeliŋ na taale wontu. Ilēna tɛtə təna nyí sí Iseyeli nyəma wəna Isə na í waasəyí-wɛ.

⁴⁷ Na samaa íne í təna í cəkəna tətə sí pə taya layate yaa ŋmantaaya tike kɛ Tacaa yakəna. Mpi tō, ínəyɛle akanaa caa. Í ka tó-mɛyɛ tá nɪŋ taa.

⁴⁸ Koliyatí hōma í tɪ sí í suukɪ Tafiiti tɛɛ, ilēna ílɛ í kpaya asewa kɛ ləŋ na í səŋi-í.

⁴⁹ Na Tafiiti ləsí pələ kɛ huluyú taa, na í tó pəntóluyó taa na í tó. Ḿpóyó í yaɣa Koliyatí tokuyú taa, na tɛ caŋ na í fala í nəyó tō təmúló.

⁵⁰ Pə lapa Tafiiti kəla Koliyatí na pəntólupələ nté na í kú-í. Pəyɛle í ta təkí layate.

⁵¹ Ḿpóyó Tafiiti kpaya asewa na í polo Koliyatí kɪŋ. Í kpɛɛ í layate ilēna í tɛɛsɪ-í, na í sɛtí í nyuyú. Filiisi nyəma nawa sí pa aka səpa, ilēna pá kuu-tɛ.

⁵² Ḿpóyó Yuta na Iseyeli nyəma yaya yooú kakiisasí, na pá təyənɪ-wɛ na pá tiina-wɛyɛ tɛtəkələ taa. Haləna pá suv Ikoləŋ nyəma nənəsɪ tɛɛ. Na pá kú-wɛyɛ mpv na Salayim mpaav, haləna Ikoləŋ na Katí pə acalɛɛ.

⁵³ Kələna Iseyeli nyəma məlɪ Filiisi nyəma tɛsikilɛ na pá kuu wontunaa.

⁵⁴ Ḿpóyó Tafiiti pona Koliyatí nyuyú kɛ Yosalem. Ilēna í sú í təyí í yooú wontu.

Sonatan na Tafiiti pa hōka taapalle

⁵⁵ Waatu wei Tafiiti pukaya Koliyatí yoonav tō, Sayuli pəsəsa í yoolaa wulav Apənɛɛ sí: Awe pəyalv kɛ ífepu íne íny ye? Ntəna ílɛ sí: Hai, ta caa, na má səŋna ntɛyɛ cəne, ma ta nyí.

⁵⁶ Mpuyule Sayuli sí: Pəsɔ́sɪ na í nyí í caa.

⁵⁷ Tafiiti tɛma Koliyatí kɛ kuyó na í kpaya nyuyú na í məlɪ. Ilēna Apənɛɛ kpaya-í na í pona Sayuli kɪŋ.

⁵⁸ Ilēna í pəsɔ́sɪ-í sí: Ifepu nyá, awe pəyalv kɛ-ŋ? Mpuyule Tafiiti sí: Ma caa kɛlɛ nyá pəyalv Pɛtələhem tó Seseɛ.

18

¹ Too ísú Tafiiti tɛma Sayuli kɛ yəyətənav kɛ mpv tō, Sonatanɪ luyú suv-í kɛlɛ ísú yem na kpɛtɛ.

² Kuyaku ŋkú kú mayamaya kɛ Sayuli sú Tafiiti kɛ í təyaya taa. Tafiiti ta tasa í caa tɛyɛ məluyú.

³ Ḿpóyó Tafiiti na Sonatanɪ pa pɛɛla nəyó sí pa taapalle í wɛɛ tam tō. Mpi tō, Sonatanɪ luyú ka suv Tafiiti kɛ teu kɛ.

⁴ Ḿpógó Sonatan ha Tafiiti ke i kpaí, na i tokonaa. Na í ha-i tótóyó i layate na i tóó na i tampala.

⁵ Ḿpógó Sayuli kpa Tafiiti ke yoolaa nyóyó tó. Mpi tó, paa timpíyí i tila-i yóou, i lakí aka ké. Ilena yélaa tóna na wulav waali nyéma luyú la Tafiiti.

Sayuli cehəyi Tafiiti na kuyv

⁶ Waatu wei Tafiiti ka kúwa Koliyatí tó, ḿpógó Iseyeli nyéma luna yóou, ilena pa acalee tóna taa alaa lu Sayuli sənyóyó. Ilena pá makí wontu, na pá yooki yontu na pá paaki, na pá wilitiyi.

⁷ Ḿpógó pa tó kawəyaya sí:
Sayuli kúwa yélaa iyaya (1000) ké huýule.
Tafiiti ke iyisi naanúwa (10000) ké huýule.

⁸ Ḿpógó yontu ntí tó ta maya Sayuli na pááná kpa-i səsəm. Mpi pə tó tó pa yooki sí, Tafiiti kúwa na pə tée-i. Ye mpv kawulaya kpátúyó tike nté pə kaasa-i mpv.

⁹ Pə kpaəav hatoo kuyaku ŋkú na pə puki tó, Sayuli sɔv Tafiiti kéle íse cúluyv.

¹⁰ Təv fema íle, ləmayasəle ísayale nte Tacaa tó Sayuli tó, tó kúləna-i kéle. Ilena í yəgətəyi yem yem ké təyaya taa ísu kpaŋtə, na í ŋmantaaya ké i niŋ taa. Tafiiti ná makaya cəmvúv ísu i tu lakí-i tó.

¹¹ Ḿpógó Sayuli mayasa i taa sí: Ísu ma kama-i ŋmantaaya na kutuluyú. Ilena í ləyó-i kéye təm naale, na Tafiiti náá fəekí-kéye mpv.

¹² Ilena Sayuli sɔv Tafiiti ke nyamnav. Mpi tó, Tacaa ka yela Sayuli ké na í wée Tafiiti waali.

¹³ Ntəna Sayuli ləsi Tafiiti ke i təyaya taa na í kpa-i yoolaa iyaya (1000) nyóyó tó, na i pukina-wəye yóou.

¹⁴ Na Tacaa wə Tafiiti waali na í waaki i yóou tóna taa.

¹⁵ Sayuli ná mpv, ilena səyóntv səsí-i kpaav.

¹⁶ Ama Iseyeli na Yuta pə nyéma luyú ka wə Tafiiti ke teu. Mpi tó, uní i ka kéna pa nyóyó tó, na í pukina-wəye yóou na í lakí aka.

Tafiiti kpaə Sayuli pəelə Mikaali

¹⁷ Ḿpógó Sayuli tóma Tafiiti sí: Ye n lapa ma təmle ké teu na kpelikpeka na í yooki Tacaa yóou. Maa ha-ŋ ma pəelə kancaalaya nyəŋ Melapí na í la alv. Na Sayuli yəgətəyi i taa sí: Tənaŋa Filiisi nyéma ká kúna-i. Ma niŋ kaa kpa i tó.

¹⁸ Tənaŋale Tafiiti cəwa sí: Mayale awe? Na ma caa təyaya nté ŋkaya Iseyeli taa? Na halí máá lakí wulav yəti?

¹⁹ Pə tala waatu wei sí Tafiiti kpakəyi Melapí, ilena pá ha-i Apəeli-Mehola tó Atələyeli.

²⁰ Mpuyule Sayuli pəelə naale nyəŋ Mikaali luyú sɔv Tafiiti. Ilena pá tayasi wulav na pə maya-i teu.

²¹ Ḿpógó i tó i taa sí: Ma haakí-i Mikaali ké. I kin ké pu kpana-i katəka nyəm, na Filiisi nyéma hiki-i na pá kú-i. Ḿpógó Sayuli tasa Tafiiti ké heeluyú ké təm naale nyəm sí: Saŋa n ká pəsi ma yəti.

²² Na í səsí i waali nyéma sí: Í heeli Tafiiti ké mukaya sí, wulav lanle heəna-ŋ teu ké. Pécsó i waali nyéma luyú sɔv-ŋ. Pə tó tó, kpaəa i pəelə inəyi pənente.

²³ Pa heela Tafiiti ké mpv, ilena ílé i tó sí: Sí yólv í la wulav yəti tó, pə wə nyóyó ké. Ama ma ta tala pulv, pécsó ma ké kúnyóntv ké.

²⁴ Ḿpógó pa kéesa wulav ké nti Tafiiti cəwa tó.

²⁵ Ntɛna í tɔ sɪ: Mpi ma caa sɪ Tafiiti í suu ma pɛɛlɔ tɔɔ tɔyɔlɛ sɪ, í kú Filiisi nyɔ́ma ke nɛnɔwɔa (100). Ɔlɛna í kɔ́na-m pa hɛnnɔɔsɪ, na pɔ́ lɛɛtɪ ma kolontunaa. Na Sayuli lukɪ keɛ sɪ ntanyɪ pa hiki Tafiiti na tɛna na pá kɔ-ɪ.

²⁶ Wulav waalɪ nyɔ́ma heela Tafiiti ke mpɔ, ɔlɛna ɔ́lɛ í tisi sɪ í ká la wulav yɛtɪ.

²⁷ Ḿpɔ́yɔ́ Tafiiti kpaxa í yoolaa na í polo na í kɔ́ Filiisi nyɔ́ma ke yɔ́lɛa ɲmɔ́nɔyɔ́ (200), na kuyaku ɲku pa suwa tɔ kɔ́ ta tata. Na í pona pa hɛnnɔɔsɪ na í kala-sɪ tɔcɔɲɲ na í cɛla wulav ke teitei isɪ ɔ́lɛ í caakaya tɔ, na í pɛsɪ í yɛtɪ. Ɔlɛna wulav ha-ɪ í pɛɛlɔ Mikaalɪ na tɔlasɪ.

²⁸ Ḿpɔ́yɔ́ Sayuli cɛkɛnaa tɛfoo sɪ Tacaa wɛ Tafiiti waalɪ. Pɛ kaasɪ Mikaalɪ ná sɔ́la-ɪ teu.

²⁹ Ɔlɛna í nyaɲna Tafiiti, na í pɛsɪ í kolontu ke halɛna í sɛm.

³⁰ Filiisi awulaa lukaya ɪsɛyɛlɪ nyɔ́ma ke kɔ́lɔw kɛ́, na Tafiiti ka kɔ́kayana-wɛ na pɔ́ kɛlɪ Sayuli yoolaa nyɔ́yɔ́ nyɔ́ma lɛlaa. Ɔlɛna í hɛtɛ tɔɲna yaav na pɔ́ puki.

19

Sayuli tɔyɔ́nɔyɔ́ ke Tafiiti

¹ Ḿpɔ́yɔ́ Sayuli tɔma í waalɪ nyɔ́ma tɛna, na í pɛyalɔ Sonatan sɪ pá kú Tafiiti. Ama Sonatan luyɔ ná sɔ́v Tafiiti ke teu, ɔlɛna í tayasɪ-ɪ sɪ:

² Ma caa lukɪ sɪ í kɔ́-ɲ yoo. Mpɔ́ tɔ, cele tanan la laakalɪ, kpa taale na ɲ ɲmɛlɪ.

³ Má lɔ́wa maa polo ma caa kɲ ke taale nte tɛ taa n wɛ mpɔ́ tɔ, na má yɔ́ɔtɛna-ɪ nyá tɔm, í yɔ́ɔtaa suwe ɔ́lɛ ma kɛɛsɪ-ɲ.

⁴⁻⁵ Ḿpɔ́yɔ́ Sonatan sama Tafiiti ke í caa Sayuli kɲ sɪ: Paapa, nyá kɔ́lɔkɔ ke Tafiiti unɪ lukaya. Halɛna í la í weesuyɔ ke awusa na í kɔ́ Koliyati. Ɔlɛna na ɪsɛyɛlɪ nyɔ́ma kɛlɪ pa kolontunaa tɛcayacaya, na nyá mayamaya n na mpɔ́ na nyá lanɲɛ hɔ́lɔmɪ. Mpɔ́ tɔ, pepe tɔɔ kɛ́ n ka kɔ́-ɪ mɔ́sɔɲ ke yem ke mpɔ́? Taa wakɛ́lɛna-ɪ. Mpi tɔ, ɔ́lɛ í ta wakɛ́lɛna nyá.

⁶ Mpɔ́yɔ́lɛ Sayuli nɔ́na í pɛyalɔ na í yɔ́ɔtɪ na í tuuna Tacaa sɪ: Ma kaa kɔ́ Tafiiti.

⁷ Ɔlɛna Sonatan yaa Tafiiti na í kɛɛsɪ-ɪ pɛ tɛna. Ɔlɛna í mɛɲna-ɪ Sayuli kɲ na í lakɪ tɛma nna tuu í lakaya tɔ.

Mikaalɪ waasa Tafiiti

⁸ Ḿpɔ́yɔ́ yooɔ tasa kɔ́lɔyɔ ke ɪsɛyɛlɪ nyɔ́ma na Filiisi nyɔ́ma heku taa. Ntɛna Tafiiti yoonawɛ na í kɛlɪ-wɛ tɛcayacaya, na í tɔyɔ́nɔ.

⁹ Ɔlɛna Tacaa tɔ Sayuli ke lɛmayasɛlɛ isayalɛ na í caya í tɔyaya taa. Na í tɔka ɲmantaaɲ ke í nɲɲ taa,

¹⁰ na Tafiiti náá tɔɲna-ɪ cɛmɔyɔ mapɔ. Ḿpɔ́yɔ́ í mayasaa sɪ í yakɪ Tafiiti ke ɲmantaaɲ na í kpɛna kutuluyɔ. Ama ɔ́lɛ í fɛɛ-ke. Ɔlɛna ká yaya kutuluyɔ, na Tafiiti se ahoo anɪ.

¹¹ Mpɔ́yɔ́lɛ Sayuli tila yɔ́lɛa sɪ pá fɛɲ Tafiiti tɔyaya. Ye kɔ́ fema tanan, ɔ́lɛ pa kɔ́-ɪ. Kɛna í alɔ́ Mikaalɪ heeli-ɪ sɪ: Ye n ta se ahoo anɛ, cele isɛntɔ n sɛpa.

¹² Ɔlɛna Mikaalɪ lɛsɪ Tafiiti na pɛtote na í se. Pɛ lapa í tɔ́laa keɛ.

¹³ Pɛ waalɪ kɛ́ Mikaalɪ kpaxa yɔ́lɛ lɛɛsɔyɔ ɲku pa saakaa tɔ, na í husɪ kato tɔɔ na í tɔ́ pɔ́ɲ tɔnɔyɔ ke nyɔ́yɔ́ cɔ́lɔ, na í takɪ pɔ́yɔ.

¹⁴ Pɛ kama na Sayuli tili sɪ pá kpa-ɪ, ɔlɛna Mikaalɪ heeli-wɛ sɪ pɛ wɔ́kɪ-ɪ.

¹⁵ Mpɔ́yɔ́lɛ Sayuli mɛ́lɛna tillaa sɪ pá polo pá na-ɪ, na pá kɛ́na-ɪ na í kɔ́hɛntɔyɔ́ na unɪ í kɔ́-ɪ.

¹⁶ Yɔ́lɛa mpe pa mɛ́lɛa ɔ́lɛ sɛsɛ yɔ́lɛ lɛɛsɔyɔ ntɛ́, na pá tɔ́ pɔ́ɲ hɔ́ntɔ ke kɔ́ nyɔ́yɔ.

¹⁷ Ntɛna Sayuli tɔ́ Mikaalɪ sɪ: Pepe tɔɔ kɛ́ n puyusa-m na ɲ yɛlɛ na ma kolontu fiti?

Kena Mikaali nɔyɔ tɔkpav si: Tafiiti tɔma-m ké si ye ma ta yele-ɪ ká kv-m.

Tafiiti na Sayuli ke Nayɔti

¹⁸ Mpu pə lapəna na Tafiiti se na í polo Samiyeeli kin ke Lama na í keesi-ɪ pə tənə mpi Sayuli lapa-ɪ tɔ. Ulena í tɔŋ Samiyeeli ke Nayɔti na í caya tənə.

¹⁹ Mpuɔle pa tayasa Sayuli si: Tafiiti wɛ Nayɔti ke Lama cɔɔ.

²⁰ Ulena í tili si pá kpa-ɪ. Mpuɔyɔ tillaa mayana Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa kpekəle ke tənə na Samiyeeli ke pa nyoyu tɔ. Tənaya Iso Feesuyu tii tillaa mpe pa tɔɔ, na pá suu paale na Iso sam.

²¹ Mpuɔyɔ pa tayasa Sayuli ke tɔm ntɪ. Ulena í tili kɔfama, na pele pá paaki na pá saŋ Iso. Na í tasa leləa ke tiluyu ke tɔm tooso nyəm, na pele pá paaki na pá saŋ Iso.

²² Mpuɔyɔ Sayuli kpəsa ɪ mayamaya na í polo Lama. ɪ tala lakɔ sɔsɔ wei ɪ wɛ Seku cɔɔ tɔ uləna í pɔɔsi si: Lɛyɛ Samiyeeli na Tafiiti pa wɛɛ? Ntənə pá cɔ-ɪ si: Pa wɛ Nayɔti.

²³ Sayuli kpaya Nayɔti mpaav, uləna Iso Feesuyu tii ɪ tɔɔ, na í tɔŋ na í paaki na í saŋ Iso, haləna í tala tənə.

²⁴ ɪ tala Samiyeeli pa kin, uləna í wɔɔsɪ wontu na í paaki na í saŋ Iso ke mpv. Haləna í hɛntɪ atɛyɛ ilim na pə tɛm na ahoɔ tənə. Pə tɔɔ ké yɔlaa pɔɔsɔyɪ tɔma si: Sayuli ná wɛ Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa taa tɔtɔyɔ?

20

Sonatanj sɛəkəna Tafiiti tɔɔ

¹ Mpuɔyɔ Tafiiti sewa Nayɔti ke Lama kin na í polo í mayana Sonatanj na í pɔɔsi-ɪ si: Ma lapa wɛ? Pepeyɛ ma wakəlaa? Isayatu ntiyɪ ma lapa nyá caa na í pɛəkəyɪ ma weesuyu?

² Tənayale Sonatanj cɔwa si: Iso í pona poolun. Pəpɔtɔ ké, n kaa si. Ma caa ɪ lakɪ pulɔ cəcəka na í ɲmesi-m. ɪlɛ pə fɛɪ si í la mpv na má tá nu.

³ Mpuɔyɛ Tafiiti cɔwa si: Nyá caa cəkənaa si n caaki ma tɔm ke teu. Ntanyɪ ɪ mayasa ɪ taa ké si ɲ taa nu-tɪ na pɛ kɔɔ na nyá laŋlɛ wakəlɪ. Mpu tɔ, ma tuukina Tacaa na nyá mayamaya si pə kaasa-m pəcɔyɔ na má si.

⁴ Mpuɔyɔ Sonatanj tɔma-ɪ si: Maa la-ɲ pə tənə mpi n sɔɔlaa tɔ.

⁵ Ntənə Tafiiti si: Cele ntɛ isɔtɔ kɔfalɔ acima. Pɪ wɛɛ si ma na wulav tɛ tɔyənə. Paa na mpv tɔ, yele ma kpa taale na má ɲmɛɪ. Haləna kuyaku tooso nyəŋku taanaya.

⁶ Ye nyá caa pɔɔsa ma tɔɔ, ɪlɛ n heeli-ɪ si: Tafiiti wiina-m si má yele-ɪ na í lɔyɔ ɪ tɔyɪ ɪ tɛ Petələhem. Pa lakɪ ɪ tɔyaya taa ké pənaya kɔtaya.

⁷ Ye ɪ tɔma si pə wɛ teu, ɪlɛ nyá pəyalɔ má, ma kaa nyana pulɔ tɔtɔ. Ama ye ɪ páná huuwa, ɪlɛ nyɪ kpakpaa si nyá caa tɛma ɪ taa keɛ si ɪ lakɪ-m isayatu.

⁸ Mpu tɔ, la-m kupantɔ ke teitei isɪ n ka suu nyá nɔyɔ ke Tacaa isɛntaa tɔ. Na ye ma tu lapa isayatu natəlɪ, kv-m nyá mayamaya. Pepe tɔɔ ké n ká nəkɪ-m nyá caa kin ke pɔnav?

⁹ Keləna Sonatanj si: Mpusi í polo poolun, na mpi maa nu si ma caa lɔkɪ nyá weesuyu ləsvu na má ɲmesi-ɲ tɔ.

¹⁰ Mpuɔyɔ Tafiiti pɔɔsa-ɪ si: Ye nyá caa laŋlɛ ta hɛɛ awe ka heeli-m?

¹¹ Ntənə Sonatanj yaa-ɪ si: Kɔɔ na tɛ lu na tɛ kpa taale.

Ulena pa naale pa kpa taale.

¹² Mpuɔyɔ Sonatanj tɔma Tafiiti si: Isɛyɛɪ Iso Tacaa keɛ ma aseeta tɔ. ɪlɛ maa na ma caa ke cele, yaa cɛɛŋkufe. Ye ɪ laŋlɛ hɛɛna-ɲ na má tá tili na pá heeli-ɲ,

¹³ Tacaa í kv-m. Paa í tv í taa sí í ká tu la-η isayatu maa heeli-η. Pécó maa yele-η tótó, na í teena alaafaya. Tacaa í wee nyá waali, isu í ka weu ma caa waali tó.

¹⁴ Na ye maa weena weesuyu, ile n la-m kupantu nti Iso lapa-η tó na paa ma tu səpa,

¹⁵ na pə kəo na Tacaa kpiisi nyá kolontunaa tənaya kolum kolum, taa yele ma tayaale ke kupantu lapu.

¹⁶ Pə taya pulu, Sonatan na Tafiiti paa su nɔɔ kə na ye Tafiiti na í taya nyəma pa yoka-ke Tacaa ká yele na í kolontunaa lɛti-we.

¹⁷ Ḿpóyó pa tasa təmaya nɔɔsi suu. Mpi tó, Sonatan ka sɔɔla-í kə isu yem na kpete.

¹⁸ Na Sonatan təmí-í sí: Cele nté isətu kufalu acima. Pí ná sí n fɛi. Mpi tó, nyá təcayale ká wee kpete.

¹⁹ N ká polo kuyaku tooso nyəŋku wule na í ŋmɛli kanmaaya ŋka ka kin n ka tema ŋmɛlyu tó.

²⁰ Maa tó nyəma tooso, na pəle nté tə kin tó, isu ma na pulu.

²¹ Ulena má tili iwaasəle natəli sí tó pɛeki-yɛ. Ye ma heela-te sí nyəma nté ma tó ma tó cənɛ. Kpaya-yɛ na í kɔna. Ule n kəo, taa nyá, natəli tə fɛi kele. Na Iso, maa looliyi.

²² Ama ye ma tóma iwaasəle sí nyəma nté nyá nɔɔ tó, ile n tɛɛ. Tacaa təyənəyi-η kele.

²³ Tacaa kele má na-η tá aseeta tv ke tam tó, ke tɔm nti tə yəyɔta isəntə tó tə taa.

Tafiiti sewa

²⁴⁻²⁵ Ḿpóyó Tafiiti sewa na í ŋmɛli taale. Pə tala isətu kufalu acima taanaya ulena wulav caya í təcayale ke koluŋa kite ke təyɔv. Apənɛɛ ná caya í kəŋkəŋ taa, na Sonatan ke isəntaa, na Tafiiti təcayale ke kpete.

²⁶ Wulav ta yəyɔti sí puluy kuyaku ŋku. Mpi tó, í huukaya sí ntanyí isayatu natəli tə mayana-í kə na í kaa kəo acima.

²⁷ Tɛv fema isətu kufalu kuyaku naale nyəŋku wule na Tafiiti fɛi tótó. Ulena Sayuli pɔɔsi í pəyalv sí: Pepe tó kə Seseə pəyalv iní í ta kəo təyɔv ke tete na saŋa?

²⁸ Ntəna Sonatan sí: Í sələma-m sí yele-m na má polo Pɛtələhem.

²⁹ Ma taalv heela-m sí ma nyəma lakí kətaya ke ta tɛ. Ye n kə ma taapalv yele-m na má ləy ma tí na má ná ma taalvnaa. Pə tó kə í fɛi tətəyɔle cənɛ.

³⁰ Tənayale Sayuli pááná huuwa na í tó sí: Alv tɛtɛlatv pəyaya nyá. Ma ta nyí taa sí nyá camna kele Seseə pəyalv? Nyá na nyá too mə fɛɛle kə.

³¹ Nyí sí ye Tafiiti wena í weesuyu, asola taa kə nyá na nyá kawulaya í wee. Mpu tó, tili na pá kɔna-mí-í, pə wee sí í sí kə.

³² Mpuyle Sonatan pɔɔsa í caa sí: Í lapa we na pá kuyv-í?

³³ Ulena Sayuli ləy Sonatan ke ŋmantaaya. Tənayale Sonatan cəkənaa sí í caa tema í taa sí í kuyí Tafiiti.

³⁴ Ḿpóyó yela təyɔv ke isətu kufalu kuyaku naale nyəŋku ŋku na í kuləna pááná. Mpi tó, í lanle wakələna Tafiiti ke sɔsəm ke mpi pə tó í caa tɔv-í təyɔ.

³⁵ Tɛv fema tanaŋ, ulena Sonatan na iwaasəle natəli pá polo timpi í na Tafiiti paa yəyɔtaa na pa su tó.

³⁶ Ulena í heeli iwaasəle sí: Polo na í tɔɔsí nyəma nna maa tó tó.

Iwaasəle tɛɛwa, ulena Sonatan tó nyəma kə tə nɔyɔ tó.

³⁷ Iwaasəle tóma isu tə takí nyəmle cəlo, ulena Sonatan kpeesi-te sí: Isu hatoo nyá nɔyɔ tó kə nyəmle wee?

³⁸ La laŋ taa səŋ.

Ḳpóyó iwaasəle tósa nyəma na tó kəna.

³⁹ Sonatan na Tafiiti pa naale pa nyəmna mpi pə lakɪ tɔ, iwaasəle ná tá nyɪ.

⁴⁰ Ilena Sonatan cəla iwaasəle kɛ ɪ yooʊ wontu sɪ tó kpeena.

⁴¹ Iwaasəle tɛwə, ɪlena Tafiiti lu ɪ təŋmelle kɛ kaŋmaaya waali, na í həntɪ Sonatan kɛ atɛɛ təm tooso. Ḳpóyó pa kpipa təma na pá wii təkpoɔ, na Tafiiti wula wɔ.

⁴² Ilena Sonatan təmi-ɪ sɪ: Polo, Iso í wɛɛ nyá waali. Ilena í yele na má na-ŋ na ta lɔlɔyɔ nyəma tó tɔki nɔɔɔ ŋka tó suwa tɔɔ tam tɔɔ.

21

¹ Ḳpóyó Tafiiti kɔlaa na í tɛɛ na Sonatan náá məli ɪcatɛ taa.

Tafiiti pote kɛ kɔtɔlv Ahimeleki tɛ

² Ḳpóyó Tafiiti pola Nopi kɛ kɔtɔlv Ahimeleki tɛ. ɪlé ɪ loosa-ɪ, ɪlena í kpaya asewa na sɔɔɔntɔ na í səŋ-ɪ na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Alaafəya kɛle na ń tɔ nyá tike kɛ mpɔ, na nɔɔlv fɛi nyá waali?

³ Ntɛna Tafiiti sɪ: Wulav kɔsəna-m na təm kɔŋmɛsətɔ natəli. Ye pə kaasa ma yɔlaa ɪle, má na pele tɔ nyəma tá suluyɔ waatɔ.

⁴ Kɔtɔtɔyɔm napəli pə fɛi? Ha-m potopotonaa kakpasɪ, yaa tɔɔɔnaya ŋka n wɛna tɔ.

⁵ Ntɛna kɔtɔlv sɪ: Ma fɛina potopotonaa napələɣi yem. Iso nyəma wɛnna. Ye nyá yɔlaa ɪ ta tokina alaa, ɪle ma cɛle-ŋ pele.

⁶ Ntɛna Tafiiti nɔɔɔ təkpaɔ sɪ: Paa tɔ lukɪ ta luɔ ma yɔlaa wɛ tənəŋŋ kɛ. Hali saŋa ta luɔ pəne pə ta kɛ səkpem isəntɔ tɔ pə tɛsaa kɛle.

⁷ Ilena kɔtɔlv ha Tafiiti kɛ potopotonaa. Mpi tɔ, pa tike pa wɛnna na mpɛɛ pa ləsaa sɪ pa layasəɣi kɔfama.

⁸ Pə pamna Sayuli tiikilaa nyɔyɔ tɔ nɔɔlv ɪ ka wɛ tɛna. Pa yaaki apalɔ unɪ sɪ Toweki. I kɛ ɪtəm tɔ, na pa tɔka ɪ tɔɔ sɪ í la Iso sɛɛv kɔtaya nakəli.

⁹ Ḳpóyó Tafiiti pɔɔsa Ahimeleki sɪ n wɛna ŋmantaaya yaa layatɛ na ń cɛle-m? Mpi tɔ, wulav tilitu təm kpɛtəla-m, ɪle ma ta kpaya layatɛ yaa yooʊ wontuyɔ nakəli.

¹⁰ Ntɛna kɔtɔlv sɪ: Filiisi tɔ Koliyatɪ wei n kɔwa ɪla tɛtɛkəle taa tɔ, ɪ layatɛ kɛ pa mɛɛla saalaya, na pá su kɔtɔlv toko waali. Ye n caa n kpaya-tɛ, tɔ tike tɔ wɛna cənɛ. Ntɛna Tafiiti sɪ: Cɛle-m-tɛ tɔ fɛina saala.

Tafiiti pote kɛ Katɪ

¹¹ Ḳpóyó Tafiiti tayana sewa kɛ kɔyakɔ ŋkɔ, na í polo wulav Akisi tɛɛ Katɪ.

¹² Ntɛna Akisi waali nyəma tɔ sɪ: Isu tɛtɔ wulav Tafiiti kɛle unɛ unɪ? Pə taya ɪ na Sayuli kɛ pa tɔna yontu na pá paaki sɪ: Sayuli kɔwa yɔlaa iyaya (1000) kɛ huɣule, na Tafiiti náá kɔ iyisi naanɔwa (10000) kɛ huɣule.

¹³ Tafiiti mayasa təm ntɛɣi ɪ taa. Ilena wulav Akisi təm lapɪ-ɪ sɔɔɔntɔ kɛ sɔsəm.

¹⁴ Ḳpóyó ɪ pɔsa isɪ kpəntɔ, na í lakɪ yem yem kɛ pa isəntaa, na í ŋmaaki kampɔnaa tɔɔ na í yele na ɪ ntayama kpɛŋ ɪ tantuyɔ tɔɔ.

¹⁵ Kɛlena Akisi tɔ ɪ waali nyəma sɪ: ɪ nawaɣa sɪ pə lakɪ yɔlv unɛɣi yɛɛɛɛɛ. ɪle pepe tɔɔ kɛ í kpaya-ɪ na í kəŋna-m?

¹⁶ Isɪ ma laŋa kpəntɔnaa ntɛ na í kəŋna-m unɛ unɪ sɪ í lakɪ yem yem na má naaki-ɪ? ɪ ta mɔna í suɔ ma tɔyaya taa.

22

Tafiiti pása yálaa kpekále nyvyu tv

¹ Ḿpógy Tafiiti sewa Katí, na í polo na í ñmélí Atulam kókpaṁvyu púgyú taa. Ḿpógye í tɛtɔnaa na í tɔyaya yálaa tɛna nuwa. Ilena pá polo í kinj.

² Pá kpaɣau mpa pa laɲa wakɛlaa tɔ, na kɛma nyáma, na nɔ́ɔsɛɛ nyáma, pa kotina í kinj, isú yálaa nasáɛ (400) kɛ mpɔ, na í pásí pa nyvyu tv.

³ Tɔnaya Tafiiti luwa na í polo Misipa kɛ Mowapu tɛtv taa, na í sɛlɛmí tɛna wulav sí: Yele na ma caa na ma too pá kɛɔ na pá cɔɔsí nyá tɛ. Halɛna má cɛkɛna mpi Tacaa ká la-m tɔ.

⁴ Ḿpógy Tafiiti pona í nyáma mpeye Mowapu wulav kinj. Ilena pá caya tɔnaya waatu wei iní í tɔɲna cɔɔvyu tɔ.

⁵ Ḿpógy Isɔ kuyɔɔtɔtv telɛsɔlv Katí heela Tafiiti sí: Lu tɛcɔɔsáɛ tɛna na í polo Yuta tɛtv taa.

Ilena í se na í polo Heletí hɔtvuy taa.

Sayuli kuyv kɛ Nopí kɔtɔlaa

⁶ Ḿpógy kuyaku nakulí Sayuli caya Kipeya tontonje tɔɔ kɛ tvyu nakulí ku tɛɛ. Í ñmantaaɣa kɛ í ninj taa, na í waalí nyáma tɔnaya í kinj.

⁷ Tɔnaya í tɔma-we sí: Ntɔɲ Pɛncamɛɛ nyáma mɛ, í tɛɲ má taa sí Seseɛ pɔyalv Tafiiti ká ha má tɔnaya tɔɲ tawa, na í kpa má tɔnaya nyvyu nyáma yɛɛ?

⁸ Ye pɔ taya mpɔ, pepe tɔɔ kɛ má tɛna tɔpá í kpɛnta nɔ́ɔ kɛ ma tɔɔ. Má taa nɔ́ɔlv u tu cɛkí-m sɛkpalvyu kɛ ma pɔyalv na Tafiiti pa nɔ́ɔ pɛɛlvu tɔm? Pepe tɔɔ kɛ má taa nɔ́ɔlv kaa tu tɔ́ɔ ma wahala. Na í kɛɛsí-m isɛna ma pɔyalv yoosiɣi ma na má tɛmle tv tɔ. Halí ílɛ í nyɛkí-m katɔsí isú í tɔɲna lapu kɛ halɛna saɲa tɔ.

⁹ Pá pamna Towɛkí Itɔm tu ka we Sayuli waalí nyáma taa. Ḿpógye í cɔwa sí: Ma nawa Tafiiti pola Nopí kɛ Ahitupí pɔyalv Ahimelekí kinj.

¹⁰ Halí ílɛ í pɔɔsí Tacaa sí, pepeye Tafiiti ká la. Na Ahimelekí ha Tafiiti kɛ tɔ́ɔnaya na í cɛɛ-í Koliyatí layatɛ.

¹¹ Ḿpógy Sayuli tila Nopí na pá yaa kɔtɔlv Ahimelekí, na í tɔyaya kɔtɔlaa tɛna na pá polo.

¹² Ilena í tɔ Ahimelekí sí: Kɛ ñkpaɲɲ. Na ílɛ í tɔ sí: Ma nuwa, ta caa.

¹³ Ḿpógy í tɔma sí: Pepe tɔɔ kɛ nyá na Tafiiti í kpɛnta nɔ́ɔ kɛ ma tɔɔ? Halɛna í ha-í tɔ́ɔnaya, na layatɛ. Na í yɔ́ɔtɛna Tacaa kɛ í tɔm, na í kulí ma tɔɔ na í nyɛkí-m katɔsí, isú í tɔɲna lapu kɛ saɲa isɛntɔ tɔ?

¹⁴ Ntɛna kɔtɔlv cɔ sí: Nyá waalí nyáma taa awe ká kɛɛsɛna í tɔ́ɣi nyá yɛtí Tafiiti. Í nukɛna-ɲ na í nyvyu kula nyá tɔyaya taa kɛ.

¹⁵ Pá taya saɲa kɛ ma caala Tacaa kɛ yɔ́ɔtɛnav kɛ í tɔm. Ye ma na-í tá nɔ́ɔ pɛɛlvu tɔm, taa svkí tɛɛye má na má tɔyaya nyáma tá taa nɔ́ɔlv í nyvyu taa. Ma ta nyi-tɔ́ɣi paa pɛcɔ.

¹⁶ Ḿpógy Sayuli tɔma Ahimelekí sí: Isú ma kuwa nyá na nyá caa tɔyaya nyáma tɛna.

¹⁷ Ilena Sayuli tɔ í yoolaa mpa paa saɲa í kinj tɔ sí: Í ku Tacaa kɔtɔlaa. Mpi tɔ, pa nyáma teu sí Tafiiti seekaya kɛ. Ilena pá na-í pá lá nɔ́ɔ kulumaya na pá kisi-m heeluyv.

Ama pɛɛ pa kisa Tacaa kɔtɔlaa kɛ kuyv.

¹⁸ Ntɛna Sayuli tɔ Towɛkí Itɔm tu sí: Nyaa ku-we.

Ilena Towɛkí ku kɔtɔlaa mpe pa nunaasa na kakpasí, na pá suuwa kɔtaya wontu.

¹⁹ M'pógó Sayuli kúwa tótəgə Nopɪ ɪcate yəlaa təna. Pə kpaxav apalaa, na alaa, na piya təna, na aholumnaa na tɔla tɔ.

²⁰ Ama Ahitupi pəyalv Ahimelekɪ pəyalv Apiyataa ɲməlaa na í se na í polo Tafiiti kin.

²¹ M'pógó ɪ tayasa-ɪ sɪ: Sayuli kúwa Tacaa kətəlaa.

²² M'pógó Tafiiti tɔma sɪ: Kɔɲan̄ku ma nawa Towekɪ kɛ təna tɔ, maa nyəma mpɔ sɪ ɪ kaa lan̄ Sayuli kɛ tayasuv̄. Má yelina ntɛɛ pa kɔ nyá caa tɔyaxa nyəma təna.

²³ Caxa ma kin cənɛ, taa nyá. Yɛ wei ɪ pɛəkəɣɪ nyá weesuv̄u pə wɛ ɪsu ma nyəŋku kɛ pɔntv pɛəkəɣɪ, maa paasəna-ɲ.

23

¹ M'pógó pa tayasa Tafiiti sɪ: Filiisi nyəma yoonaa Keila nyəma na pá kuu tɔxənaɣa kɛ kpeɛn̄ taa.

² Mpɔvɔle Tafiiti sələma Tacaa na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pə wɛɛ sɪ má polo má yoonaa Filiisi nyəma mpe? Ntəna Tacaa sɪ: Ǝɛ, polo na ɲ yoonaa-wɛ, na ɲ waasɪ Keila nyəma.

³ Mpɔvɔle Tafiiti yəlaa pɔɔsa-ɪ sɪ: Yuta cənɛɣɛle tə wɛɛ tə ta kisi caxav na sɔxəntv. Halɪ m'pógó tɪ puki Keila kɛ Filiisi nyəma suluv̄u na?

⁴ Tafiiti tasa Tacaa kɛ yɔɔtənaɔv, ɪləna Tacaa cɔ sɪ: Kulɪ na ɲ tɛɛ Keila. Mpi tɔ, ma tɔ Filiisi nyəma kɛ nyá niɲ taa ké.

⁵ M'pógó ɪ kpaxa ɪ yəlaa na í polo Keila na í yoonaa Filiisi nyəma. ɪ kɔ-wɛɣɛ sɔsɔm na í kəlɪ-wɛ, na í lɛkɪ pa tɔla. Pə lapa Tafiiti waasa-wɛɣɛle.

⁶ Páɔc waatu wei Ahimelekɪ pəyalv Apiyataa ka sewa na í mayana Tafiiti tɔ, na í tɔka kətəlaa toko wei pa pɔɔsəɣəna Tacaa kɛ tɔm tɔgɔ.

⁷ Sayuli nuwa sɪ Tafiiti pola Keila, ɪləna í tɔ sɪ: ɪsɔ caa ɪ tɔ-ɪ ma niɲ taa ké. Mpi tɔ, ɪ kɔma na í təkɪ ɪ tɔɣɪ ɪcate nte tə wɛna kolun̄a na kampɔnaa na kɔkaləsəɲ kɔpan̄ tɔ tə taa.

⁸ Ntəna Sayuli kotɪ ɪ yoolaa təna na pá polo Keila sɪ pa nyala Tafiiti na ɪ yəlaa.

⁹ Tafiiti nu ɪsaxatv nti Sayuli tɔɲna mayasuv̄u kɛ ɪ taa ké mpɔ, ɪləna í tɔ kɔtulv Apiyataa sɪ: Kɔna toko wei pa pɔɔsəɣəna Tacaa kɛ tɔm tɔ.

¹⁰ ɪləna Tafiiti sələmi ɪsɛɣɛlɪ ɪsɔ Tacaa na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Ma nuwa sɪ Sayuli kəɲ ɪcate yɔkuv̄u kɛ ma mayamaya ma nyuv̄u tɔɔ.

¹¹ ɪ ká kɔɔ tampana ɪsu ma nuw tɔ? Yɛ ɪ kɔma Keila nyəma ká tɔ-m ɪ niɲ taa? Hai, ɪsɛɣɛlɪ ɪsɔ Tacaa, la suulu na ɲ heeli-m. Ntəna Tacaa sɪ: Ǝɛ, ɪ ká kɔɔ.

¹² ɪləna Tafiiti sɪ: ɪlə Keila nyəma ká tɔ ma na ma yəlaa kɛ ɪ niɲ taa? Tacaa sɪ: Ǝɛ, paa tɔ-mɛ.

¹³ M'pógó Tafiiti na ɪ yəlaa pa lu Keila kɛ kpakpaa na pá tɛɛ tiili. Pa wɛ ɪsu yulvnyɔɔɲ nasətoso (600) kɛ mpɔ. Sayuli nuwa sɪ Tafiiti sewa, ɪlə ɪ ta tasa pote tɔtɔ.

¹⁴ ɪləna Tafiiti saalɪ puv̄u taa ké kɔkpamuv̄u púógó taa na Sifi wɔlaya tetv tɔɔ. Sayuli pɛəkaya-ɪ tam ké. Ama ɪsɔ ta tɔ-ɪ ɪ niɲ taa.

¹⁵ M'pógó Tafiiti nawa sɪ Sayuli pɛəkəɣɪ sɪ ɪ kɔ-ɪ. ɪləna í saalɪ Sifi wɔlaya tetv hətuv̄u taa.

¹⁶⁻¹⁷ Waatu in̄əɣɪ Sonatan̄ pola Tafiiti kin kɛ təna na í sɔɔsɪ-ɪ apalvɔ sɪ: Taa nyana pɔlv, ɪsɔ wɛ nyá waalɪ, na ma caa kaa tokina-ɲ. ɪ nyəma teu tɔtɔ sɪ nyaa tɔxəna ɪsɛɣɛlɪ nyəma tɔɔ ké kawulaya, na mayale nyá waalɪ nyəɲ.

¹⁸ ɪləna pa naalɛ pá kpɛntɪ na pá pɛɛlɪ nɔgɔ kɛ Tacaa ɪsɛntaa. M'pógó Tafiiti saala hətuv̄u taa, na Sonatan̄ náa kpe ɪ tɛ.

¹⁹ Mpuyule Sifi nyéma pola Sayuli kin ke Kipeya na pá heeli-i si: Tafiiti ημελα ta teye Hakila puyv hōtuyv taa, ké kukpaməŋ taa ké wulaya tetv ilim mpətəŋ tō.

²⁰ Tə nyemá si n caa n kpa-i. Mpu tō, kōw tē kpa-i na tē cēle-ŋ.

²¹ Tənayale Sayuli tōma si: Timpi í wēna ma pətəwəle ke isəntō tō, Tacaa í kooli-meŋe kupantv.

²² Mpu tō, í polo na í tasa pēekuyv ke timpi í wēe tō, na wei í mayamaya í na-i tō. Mpi tō, pa heela-m si í acilayav wē sōyāntv.

²³ Í pēeki teu na í cəkəna lona nna nna a taa í ηmeləŋi tō. Í wēena naani, ilena í kōw na má na-me tē polo. Ye tetv taa cənəŋe í wēe, maa pēeki Yuta nyéma tēna taa na má na-i.

²⁴ Ilena pá tēe Sayuli ke nəŋə na pá polo Sifi. Ama Tafiiti na ílé í nyéma pa wē Mawəŋ wulaya tetv taa ké tētekəle taa ké Yuta wulaya tetv ilim mpətəŋ tō.

²⁵ Mpuýó Sayuli na í yəlaa pa pola Tafiiti pēekuyv. Ilena nəŋəlv tayas-i-təŋi Tafiiti na í ti puyv na í polo í caya Mawəŋ wulaya tetv taa. Sayuli nu mpv, ilena í təŋ í waali ké tēna.

²⁶ Na í na í nyéma pa wē puyv hōŋəlv tō, na Tafiiti na í nyéma na lenkv tō. Mpuýó pa sewa kpakpaa si pa fitiŋi Sayuli. Ama ílé na í yəlaa paa tēma Tafiiti-wēŋe tam si pa kpaaki-wē.

²⁷ Tənaya tillu kōma na í heeli Sayuli si: Kōw ləŋ, Filiisi nyéma wata tetv.

²⁸ Ntēna í mēli Filiisi nyéma waali. Pə tōw ké pa ha tənaya hətē si pa ya tēma kukpamuyv.

24

Tafiiti kisa Sayuli ke kuyv

¹ Mpuýó Tafiiti kola tēna na í polo Aŋ-Ketii kukpamuyv púŋyó taa na í caya tēna.

² Sayuli luna Filiisi nyéma tətəŋəlv, ilena pá tayas-i si Tafiiti wē Aŋ-Ketii wulaya tetv taa.

³ Mpuýó Sayuli tōsa yoolaa taa yoolaa ke iyisi tooso (3000) ke Iseyeli tetv tēna taa, na í polo Tafiiti pēekuyv. Haləna í tala taale pəŋtəlvŋ kukpamuyv.

⁴ Mpuýó pa tala heeŋ tətəkəle nte tē wē mpaav nəŋə tō. Kukpamuyv púŋyó nakvli kv wē tēna. Ntēna Sayuli svv kv taa si í lukv hēm, na Tafiiti na í yəlaa pa ημελα ləlv ke púŋyó koləmvuyv ηkv kv taa.

⁵ Tənayale Tafiiti yəlaa wēləta-i si: Nyulelen ntē yaa, Tacaa ka tēma-ŋ heeluyv si í ká tv nyá kolontunaa ke nyá niŋ taa. Tōv, lana-i isəna n caa tō.

Ilena Tafiiti kvli tēheē na í cooli Sayuli capa ntompəle.

⁶ Mpuýó í lanle ηmaawa mpi pə tōw í lapa mpv tō.

⁷ Ilena Tafiiti tō í yəlaa si: Iso í taa yele na má tokina ma sōsō. Mpi tō, Tacaa ləsəna-i na í kpa-i wulav.

⁸ Təm ntəŋi Tafiiti taŋna í yəlaa si pá taa kv Sayuli. Pə waali ké Sayuli luwa na í tv í mpaav.

⁹ Mpuýó Tafiiti pēle pa luwa tōtō, na pá kpēesi Sayuli si: Hai, ma caa wulav.

Sayuli pəsa í waali, ilena Tafiiti hēnt-i aŋe.

¹⁰ Na í pəwəsi-i si: Pepe tōw ké n nukv nti yəlaa looliŋi si ma caaki nyá wakəlvuyv tō ye?

¹¹ Pə taya mpv se. Mpi tō, saŋa n nana nyá isəpəle ntē isəna Tacaa tv-ŋ ma niŋ taa tō. Yəlaa sōsa-m si má kv-ŋ. Ama má kisina si pə fēi si má tv ma sōsō tōw ké niŋ. Mpi tō, Tacaa ləsəna-ŋ na í kpa-ŋ wulav.

¹² Tɔv, ma caa, nn naaki nyá toko ntompɔle nté ma nin taa, ye maa nákaa maa ku-ŋ. Ama timpi ma coola nyá toko tike na má tá ku-ŋ tɔ, nyi si ma taa u kpaakəna-ŋ. Pɔyele ma ta sɔɔləna-ŋ isayatu. Ama nyá nyəkəna-m katəsi si n caa n ləsi ma lugu tɛɛ. Pɔyele ma ta wakələna-ŋ natəli.

¹³ Tacaa ká huuna má na-ŋ ta tɔm na í lɛeti-ŋ. Ama ma kaa kpaasi nyá tɔɔ ké nin.

¹⁴ Pa tuka ituule si: Isayalataa lakəna isayatu. Mpɔ unɪ, tɔtɔɔ ma kaa tokina-ŋ.

¹⁵ Ma ta tu talv haya kusəpaya, yaa ipɛɛlav, na hali Iseyeli wulav taka tɔɔnəyi-m mpɔ.

¹⁶ Tacaa ká huuna má na-ŋ tá tɔm na í sɛɛna ma tɔɔ. I ká ha-m tampana, na í ya-m nyá nin taa.

¹⁷ Tafiiti tema yɔɔtɔvɔv ke mpɔ, lɛna Sayuli pɔəsi si: Ile ma pəyalv Tafiiti nɔɔv ke ma nukɪ mpɔ?

Ilena Sayuli tulɪ nɔɔv na í wii təkpoɔ.

¹⁸ Na í tɔ si: Nyayale tampana tv, ma tɔm səpəna. Mpi tɔ, má lapəna-ŋ isayatu na n lɛeti-m kupantu.

¹⁹ Kupantu nti n lapa-m tɔɔv n keesa saŋa isəntɔ. Mpi tɔ, Tacaa tv-m nyá nin taa na n kisi-m kuvɔ.

²⁰ Ye yɔlv sula i kolontu i kuvɔv-i ké, u yeki-i. Tacaa í lɛeti-ŋ kupantu nti n lapa-m saŋa kuvaku kɔnɛ tɔ.

²¹ Pənente ma nyəma si nyayale wulav. Iseyeli kawulaya təna ká wɛɛ nyá nin taa.

²² Mpɔ tɔ, yɔɔvɪ na n tuuna Tacaa si, n kaa kv ma lulɔvɔv nyəma ke ma səmv waali. Pɔyele n kaa kpiisi ma hətɛ ke ma caa tɔyaya taa.

²³ Ilena Tafiiti tuuna mpɔ. Mpɔyulɛ Sayuli mɔla kpente. Ilena Tafiiti náá mɔli i kɔkpamvɔv pɔúyɔv taa.

25

Napaali lɛɛv

¹ M'pɔyɔv kuvaku nakulɪ Samiyeeli səpa. Ilena Iseyeli nyəma kotɪ na pá caya i ləyaya, na pá pimi-i i tɛ Lama. Waatu mɔyi Tafiiti kulaa na í polo Palan wulaya tɛtv taa.

²⁻³ Kalɛpɔv lulɔvɔv taa apalv tɔŋ tv nɔɔvɔlv i ka wɛnna Mawɔŋ. Ilena i tɔmlɛ nyəma náá wɛ Kameeli na pá lakɪ i tɔmlɛ. I heen ka wɛ iyisi tooso (3000) na pəŋ kɛ iyaya (1000). Apalv unɪ i hətɛ nté Napaali, na i alv si Apikaali. Alv unɪ i ka wɛ ləmayasɛ kɛ na i isəntaa luwa. Ama i paalv ná kɛ yɔlv nyəmɔŋ tv na isayav. Kameeli ke paa wɛ waatu unɪ na pá kɔɔki pa heen hvntv.

⁴ Tafiiti pɛlɛ paa wɛ wulaya tɛtv taa. Ilena Tafiiti nu si Napaali kɔɔki i heen hvntv.

⁵ Ilena í kusɪ ifepiya naanvwa si, pá polo Kameeli ke Napaali tɛ, na pá sɛɛ-i si: Ma sɛɛ-ŋ.

⁶ Iso í ha nyá tɔyaya na nyá nyəm tənaya alaafəya.

⁷⁻⁸ I heeli-i tɔtɔ si: Ta na nyá tiikilaa tv wɛnna Kameeli. Tə ta la-wɛyɛ isayatu natəli. Pəcɔ pa tɔla taa natəli tə ta lɛ. Ye n caa, n pɔəsi-təyi nyá tɔmlɛ nyəma na n na. Tɔv, ma nuwa si pa tɔŋna nyá heen hvntv kv tɔ, lanhlvmlɛ kuvaku ke ma nyəma pola nyá tɛ. Ma wiikina-ŋ si n ha má na ma nyəma ke mpi n wɛna si n haaki-tv tɔ.

⁹ Ifepiya mpɛ pa tala Napaali tɛ, lɛna pá keesi-i Tafiiti tɔmnaa mpɛ na pá tana i kuvɔcɔtv.

¹⁰ Tənaɣale Napaali holaa si: Tafiiti yaa. Ma ta nyi wei pa yaa mpɔ tɔ. Kayana yomaa mpa pa seeki pa caanaa na pá cɔɔki yem tɔ pa wiisa payale ké.

¹¹ Ilɛ ma kaa kpaya tɔɣənaya na lɔm na nantɔ nti ma lapa təkpetekpete ke ma tɛmlɛ nyɛma tɔ, na má cɛlɛyi yem cɔɔlaa.

¹² Tənaɣale Tafiiti pəyalaa pəsəna pa waali. Pa kpema ɛlɛna pá kɛɛsi-ɪ tɔmnaa mpɛ pa tənə.

¹³ Ntɛna Tafiiti si: Paa wei í lɛli ɪ layatɛ kɛ ɪ tənaya taa.

ɛlɛna Tafiiti pəyalaa lɛli pa layalɛɛ na ɪ mayamaya í co ɪ layatɛ tɔtɔ. Yɛlaa ɪsu nasɛlɛ (400) tɔna ɪ waali, na pə kaasi yɛlaa ɲmɔnɔyɔ (200) na pɛlɛ pa tanja wontu.

Apikaali sənɔyɔ kɛ Tafiiti

¹⁴ Mɔ́póyɔ Napaali pəyalaa taa nɔɣɔlɔ cəpa ɪ alɔ Apikaali kɛ səkpalɔyɔ si: Tafiiti kɔsəna ntɛyɛ ɪ pəyalaa kɛ wɔlaya tɛtɔ taa si pá kɔɔ pá sɛɛ ta caa. Ntɛna í nyaasi-wɛ.

¹⁵ Pácɔ waatu wei tana yɛlaa mpɛ tu wɛ wɔlaya tɛtɔ taa tɔ, pa lapa-tɔyɔ kɔpantɔ kɛ tɛu ké. Pa ta la-tɔyɔ ɪsayatɔ natəli. Pácɔ ta pɔlɔpɔ ta lɛ.

¹⁶ Mpɛ pa kentina ta tɔɔ ké tam na tɛ tiikiyi ta kaləkəŋ.

¹⁷ Mpɔ tɔ, nyi ɪsəna n ká la tɔ. Mpi tɔ, pa tɛma ta caa na ɪ nyəm tənə pə tɔmlɛ tam ké. Pəyɛlɛ ɪ nyəmən katatəlaya tɔɔ, paa ta taa nɔɣɔlɔ yɔɣɔtənə-ɪ ɪ kaa nu.

¹⁸ Tənaɣale Apikaali kpaya potopotonaa kɛ ɲmɔnɔyɔ (200). ɛlɛna ɪ kpaya sɔlɔm hulɔŋ naale, na heen wei pa tɛma təsɔyɔ tɔyɔ kakpasɪ. ɪ kpaya tɔtɔyɔ pɛɛ kɔtonjɛɛ ɪsu saaki, na lɛsɛŋ paya kɛ nuunwa (100), na fikiinaa paya kɛ ɲmɔnɔyɔ (200), na í həkɔ kpanjasɪ tɔɔ.

¹⁹ ɛlɛna í tɔ ɪ tɛmlɛ nyɛma si: ɪ tɛɛ-m nɔyɔ na má təŋ mə waali.

Ama Apikaali ta heeli ɪ paalɔ ké natəli.

²⁰ Mɔ́póyɔ ɪ kpa ɪ kpanɣa tɔɔ na í kpaya pulasɪ mpaav. ɛlɛna ɪ na Tafiiti na ɪlɛ ɪ nyɛma pá suli kpakpaa.

²¹ Na pááná kpa Tafiiti na í mayasi ɪ taa si: ɪsu ma tanɔyɔ apalɔ inɛ ɪ nyəm tənaya wɔlaya tɛtɔ taa tɔ, ma ɪwulɛ tənə tɔ-m lɔm ntɛ yem. Pəyɛlɛ ɪ nyəm taa pɔlɔ ta lɛ. ɛlɛna í fɛli-m ɪsayatɔ kɛ ma kɔpantɔ lonte.

²² Yɛ pə nyaalaa na má ta kpiisita ɪ na ɪ yɛlaa tənə ɪso í kɔ-m.

²³ Apikaali loosa Tafiiti, ɛlɛna í tii ɪ kpanɣa tɔɔ kɛ ləŋ, na í hənti-ɪ atɛ.

²⁴ ɛlɛna í tasa ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ ké hotuyɔ na í tɔ si: Hai, ma cɛ, má wakələnə. ɪlɛ yɛlɛ na nyá pɛɛlɔ má, má yɔɣɔti na ɲ nu.

²⁵ Taa kpaya ma paalɔ inɪ ɪ tɔm na n yaa-ti si pɔlɔ. Pa yaakɔyɔ-ɪ si Napaali tɔ, pə nyɔyɔ ntɛ si kpanɔ. Mɔ́póyɔ ɪ tu wɛ teitei. Má tá nana mpa n tilaa tɔ na pá lá mpɔ.

²⁶ Ma cɛ, Tacaa kpana nyá nin si ɲ taa lɛɛti nyá kolontunaa. Ma tuuna nyá na Tacaa si ɪso ká wakəli nyá kolontunaa na nyá ɪsayalataa kɛ ɪsu Napaali.

²⁷ Hai, ma cɛ, mɔ kɔcɔɔv ɲku ma kənə-ŋ ɪsəntɔ tɔ na ɲ tala nyá yɛlaa.

²⁸ Taa nyənɪ ma ɪsayatɔ, Tacaa ká tɔ-ŋ kawulaya na ká wɛɛ tam. Mpi tɔ, nyá paasəyənə na Tacaa yoo. Pácɔ nɔɣɔlɔ kaa kɔ nyá tɔm.

²⁹ ɪso ká ɲmɛsi nyá weesuyɔ kɛ təkulakula. Yɛ nɔɣɔlɔ kɔla nyá tɔɔ si ɪ kuyɔ-ŋ ɪ kaa na-kɔ. Ama ɪ ká lɔ nyá kolontunaa ké ɪsu pa tɔɔkuyɔ pəntɔlɔpɛɛ tɔ.

³⁰ Yɛ pə kama na Tacaa la-ŋ kɔpantɔ nti ɪ ka si-ŋ tɔ, na í kpa-ŋ ɪsɛyɛli nyɛma wulav,

³¹ ɪlɛ n kaa wii nyá ti si n kɔwa tulum, yaa n lɛɛta nyá təyi nyá kolontunaa. Hai, ma cɛ, yɛ pə kama na ɪso la-ŋ kɔpantɔ, ɪlɛ n tɔɔsi ma tɔɔ.

³² Mpɔyɔlɛ Tafiiti tɔma Apikaali si: Ma sama ɪsɛyɛli ɪso Tacaa wei ɪ kusa-ŋ na ɲ sənɔ-m sanja ɪsəntɔ tɔ.

³³ Na má sɛɛ nyá tótɔyɔ isəna n lapa ləmayasɛɛ, na ń kpa ma nin na má tá ku na má lɛɛti tɔ.

³⁴ Ma tuukina Tacaa wei ɪ kpa ma nin sɪ má taa la-mɛyɛ isayatu tɔ sɪ, ye n taa sɛɲɪ-m lɔŋ, mpi sɪ pu nyaalaya tɔ, pə taa kaasɪ Napaali na ɪ yɛlaa taa nɔyɔlɔ.

³⁵ Ulena Tafiiti mu Apikaali nin taa ké mpi ɪ ka ha-ɪ tɔ. Ulena ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ: Taa nyá, məli nyá tɛ, ma nu nyá tɔm, ma hula-ŋ suulu.

Napaali sɔm

³⁶ Apikaali məla tɔyaya, ɪɛ ɪ mayana ɪ paalu tɔki keɛ na ɪ nyɔɔki ɪsu wulav, na solum ku-ɪ na ɪ ŋmaalɔyɪ. ɪɛ ɪ ta heeli-ɪ natəli tɔfi, haləna pə fe tanan.

³⁷ Tɛv fema na ɪ solum cɛ ɪ tɔɔ, ɪlena ɪ alɔ kɛɛsɪ-ɪ pə tənə. Ḿpɔyɔ ɪ lanɛ cɛpa katatəlaya, na pá məli-ɪ tɔvɔyɔ.

³⁸ Kuyɛɛŋ lapa ɪsu naanɔwa, ɪlena Tacaa yele na ɪ tɛɛsɪ sɔpu.

³⁹ Ḿpɔyɔ Tafiiti nuwa sɪ Napaali sɔpa. Ulena ɪ tɔ sɪ: Ma sɛɛ Tacaa wei ɪ sɛɛna ma tɔɔ ké isayatu nti Napaali lapa-m tɔ tɔ taa tɔ. ɪsɔ ɪnu ɪ kpana ma nin sɪ má taa wakəli, na ɪ lɛɛti Napaali kɛ ɪ mayamaya.

Pə waali ké Tafiiti tilaa sɪ ɪ hɔŋ Apikaali kɛ leelu.

⁴⁰ Tillaa tala alɔ ɪnu ɪ tɛyɛ Kameeli, ɪlena pá heeli-ɪ sɪ: Tafiiti tilina-tɔyɔ nyá kin sɪ ɪ hɔŋ-ŋ leelu.

⁴¹ Ḿpɔyɔlɛ Apikaali hənta-wɛyɛ atɛ na ɪ tɔ sɪ: Maa pəsɪ ta caa yom, na má kɔɔki ɪ tɔmlɛ nyɔma nɔɔhɛɛ kɛ lɔm.

⁴² Ulena Apikaali kuli kpakpaa na ɪ kpa ɪ kpanaya tɔɔ. Na ɪ pɛɛlaa kakpasɪ wei ɪ lakaya-ɪ tɔmlɛ tɔyɔ ɪ waali, na ɪ tɔŋ Tafiiti tɔmlɛ nyɔma na ɪ pəsɪ Tafiiti alɔ.

⁴³ Tafiiti ka tɛma Sisilee tɔ Ahinowam kɛ kpaxav kɛ alɔ. ɪ alaa lapa naale.

⁴⁴ Pə kaasa ɪ kancaalaya alɔ Mikaali tɔ, ɪlé ɪ caa Sayuli ka lɛɛka-ɪ ké na ɪ ha Kalim tɔ Layisi pəyalɔ Paləti.

26

Tafiiti kisa Sayuli kɔyɔ tɔtɔ

¹ Ḿpɔyɔ kuyaku nakuli Sifi nyɔma pola Sayuli kin kɛ Kipeya na pá heeli-ɪ sɪ: Tafiiti polaa na ɪ ŋməli Hakila pulaya tɔɔ ké wɔlaya tɛtu ɪsɛntaa.

² Tənayalɛ Sayuli kulaa, na ɪ kpaya ɪsɛyɛli yoolaa taa yoolaa kɛ iyisi tooso (3000) na pá polo Tafiiti pɛɛkɔyɔ kɛ Sifi wɔlaya tɛtu taa.

³ Pa talaa, ɪlena pá siki Hakila pulaya tɔɔ ké mpaav nɔyɔ. Ḿpɔyɔ Tafiiti nuwa sɪ Sayuli tɔŋa ɪ waali ké tənə.

⁴ Ulena ɪ tili fɛŋlaa na pá mayana sɪ tampana.

⁵ Ḿpɔyɔ Tafiiti pola pa tɛsikilɛ tənaya kpakpaa. Ulena ɪ ná Sayuli na ɪ yooɔ wulav Apənɛɛ pa tɛhəntəɛ. Sayuli na həntaya həku taa ké, na yoolaa náa həntaa na pá cɔɔna-ɪ.

⁶ Ḿpɔyɔ Tafiiti pɔɔsa Hiti tɔ Ahimeleki, na Seluya pəyalɔ Sowapɪ neu Apəsayi sɪ: Mə taa awe caa sɪ ma na-ɪ tɔ polo Sayuli pa tɛsikilɛ? Ntəna Apəsayi cɔ-ɪ sɪ: Maa tɔŋɪ-ŋ.

⁷ Ḿpɔyɔlɛ pa kula ahoo anɪ na pá polo pa mayana Sayuli hənta həku taa na ɪ tooki. ɪ ŋmantaaya ka sika ɪ nyɔyɔ tɔɔ ké, na Apənɛɛ na yoolaa pa həntaa na pá tamɪ-ɪ kotaya.

⁸ Tənayalɛ Apəsayi tɔma Tafiiti sɪ: Saŋa ntɛ Tacaa tɔwa nyá kolontu kɛ nyá nin taa. La suulu na ń yele na má kamɪ-ɪ ŋmantaaya kɛ tɔm kolum tike təkɔŋ na má kpəna tɛtu.

⁹ Ntəna Tafiiti sɪ: Taa ku-ɪ yoo. Ye yulɔ kuwa Tacaa kuləsv, ɪsɔ ɪ yeki pɔntɔ.

¹⁰ Ma tuukina si, Tacaa tike wenna mpaav si i ku-i. Ntanyi i koyaku ka tala na i si i sam, yaa pa ku-i tayoole.

¹¹ Si ma to ninj ke Tacaa kulavu too to, Iso i pona mpusi ke poolunj. Ile kpaya i nmantaaya na i lom fulaya na te tee.

¹² Tafiiti pa kpaya wontu nti na pa tee to, nyoju ta fe na i nu pa tan yaa i na-we. Mpi to, Tacaa lapaya na pa too isu pa sapa.

¹³ Mpyo Tafiiti pa pola poolunj na pa kpa pulaya lenka too.

¹⁴ Ilena i kpeesi Aponee na yoolaa lempa si: He hee, u nu taa? Ntana Aponee si: Nyaya aweye na n holiyi wulav too ke mpu ye?

¹⁵ Kelena Tafiiti co-i si: Nyana awe i maya apalutu ke Iseyeli taa? Pepe too ke n ta fen nyaa caa wulav too ke teu? Too, nyoju polaa si i kuyi-i.

¹⁶ Ama nti n lapa mpu to te ta keesi yoo. Ma tuukina Tacaa si timpi i ta fen ma caa wei Tacaa lasaa to i too to, i mvna sam ke ma tanyaya. Nyeni, wulav nmantaaya na i lom fulaya njka kaa we i nyoyu too tojolo cane.

¹⁷ Mpyo Sayuli nyoma Tafiiti nyo na i paasi si: Ma payalo Tafiiti nyo ke ma nuki mpu? Ilena i co si: Hai, ma caa wulav, ma nyo ke.

¹⁸ Ta caa, pepe too ke n toyonoyi-m mpu? Ma lapa-ny we? Ntiyi ma pentana-ny?

¹⁹ Hai, ta caa, ke njkpanj na n nu ma tom. Ye Tacaa tuna-ny si n toyonoyi-m, ile kuhav ka heesi i lanje. Ama ye yelaa sosonyana-ny, Tacaa i tanyi-weye mpusi. Mpi to, pa toyonoyi-m ke si ma lu Iso tetu taa, na ma polo tun talade.

²⁰ Ama maa caaki si ma si lelala te. Pepe too ke n peekoyi-m isu iseselav, yaa isu pa toyonoyu layaya ke pulasi taa to?

²¹ Mpyole Sayuli cowa si: Ma wakelaa ke. Moli ma payalo. Ma kaa tasa-ny isayatu ke lapu. Mpi to, n ta ku-m. Ma lapena isayatu sosontu isu kumelomoyu.

²² Kelena Tafiiti si: Ta caa, nya nmantaaya nto cane. Nyaa yelaa taa nyoju i kao i mv.

²³ Tacaa i felu mpa pa terna siyisuyu na pa la kupantu to. Mpi to, sana i tu-ny ma ninj taa ke. Ilena ma kisi si ma taa tokina wulav wei Tacaa lasaa na i kpa to.

²⁴ Isu sana ma yela-ny koyu to, Tacaa i la maya mpu toto, na i fiti-m wahalanaa tana taa.

²⁵ Ntana Sayuli si: Ma payalo, Iso i kooli-ny kupantu na n waa pa tana pa taa.

Mpyo Sayuli mola kpente na Tafiiti naa tee i nyojku.

27

Tafiiti kpolvyo toyo ke Filiisi nyoma te

¹ Mpyo Tafiiti mayasa i taa si: Koyaku nakoli Sayuli ten na i ku-m yoo. Ile sana kele si ma polo ma to kpolvyo ke Filiisi nyoma tetu taa. Waatu inoyi i ka yele-m peekoyu ke Iseyeli tetu taa cane. Ile ma fita i ninj taa kele.

² Pa too ke i na i yelaa nasotoso (600), pa kulaa. Mpyo pa terna Mawaki payalo Akisi wei i ke Kati nyoma wulav to i te.

³ Ilena pa kpaya pa alaa, na pa piya, na pa polo pa caya tana. Paa na Tafiiti na ile i alaa naale, Sisilee tu Ahinowam, na Kameli tu Apikaali wei i ke Napaali lelu to.

⁴ Sayuli nuwa si Tafiiti to kpolvyo ke Kati, Ilena i yele-i peekoyu.

⁵ Mpyo koyaku nakoli Tafiiti toma wulav Akisi si: Hai, ta caa, ye n lapa-m naani, ile n nyeni icaliya nakoloyi nya tetu taa cane na ma caya tana. Tofa pa fei si ma na-ny te caya nya kawulaya icate taa ke mpu?

⁶ Ilena Akisi huli-ı ıcatε nte pa yaa sı, Sikεlakı tıyε kuyaku ηku ku mayamaıa. Pε tıyε kε ıcatε ntε tε pεsa Yuta nyεma wulav nyεnte ke halεna saıa.

⁷ Pεnaya na ıstεtnaa liyiti tεcu ke Tafiiti caya Filiisi nyεma tetu taa.

⁸ Tafiiti pa lukaya kuluw ke Kesuli nyεma, na Kiiisi nyεma, na Amaleke nyεma kε. Mpi tıyε, piitimnaa mpe paa cayana hatoo lıy taa kε Suli kεıyεıy taa. Halεna pε polo ıcipiti tetu taa.

⁹ Pa kukaya yεlaa tεnaya hεyεlıyεı ηku ku taa kε. Pε kpayav apalaa na alaa tıyε. Ilena pı kpakεıy pa tεla na pa nyεm na pı pukina Akisi.

¹⁰ Ye ıle ı pıssa-ı sı: Lεye ı pola mε kuluw ke saıa? ıle ntanyı ı looli sı Yuta tetu ılim mpıtεıy tıyε. Yaa ı tıyε sı Yelameli tetu taa, yaa Keni tetu taa kε tε polaa.

¹¹ Tafiiti u yeki apalıy yaa alıy na ı weesuyı, sı pε taa kıyε na pı tayası Akisi ke ntı ı lakı tıyε. ıseına Tafiiti lakaya saa wei ı ka we Filiisi nyεma tetu taa tıyεle.

¹² Akisi ka lapa Tafiiti ke naanı kε teu kε na ı tıyε sı: Nıyεnıyε ıseıyεlı nyεma taa kpaana Tafiiti. Mpu tıyε, tεlası ı ká pεsı ma tεmle tıyε ke tam tıyε kε.

28

¹ Mpyıyε Filiisi nyεma kota pa yoolaa tintika sı pa yookina ıseıyεlı nyεma. Ilena Akisi pıssa Tafiiti sı: Ntıyε n nyεma sı nyana nyá yεlaa ı ka seına-m na tε yoonaa ıseıyεlı nyεma na?

² Ntεna Tafiiti cı-ı sı: N ká nana nyá ıseıyεle ke ntı maa la tıyε. Kelεna Akisi sı: Waatu ınyεıy maa yeıle na ı tıyεıy ma mayamaıa ke tam tıyε.

Sayuli kεıyεnıy sısvıy

³ Samiyeeli ka tεma sıpyı na ıseıyεlı nyεma pımi-ı ı te Lama. Halı pı caya ı lıyaya. Pıyeıle Sayuli ka tıyεna kεıyεnamıy sısεlaa, na pee pıssεlaa tεnaya ı tetu taa kε.

⁴ Mpyıyε Filiisi yoolaa kotaa na pı siki Sunem, na Sayuli nıá kotı ıseıyεlı nyεma tεna na pı siki Kilipıwa.

⁵ Sayuli nawa kolontunaa yoolaa payale, ılena sıyεıntıy kpa-ı na ı selıyı ısu lıy m taa kpatε.

⁶ Ilena ı yıyıtεna Tacaa. Ama ıle ı ta cı-ı. Paa toosee taa, paa kıtεlaa mayasıyıy taa. Pıyeıle ıso kıyεıyıtıy tεlεsεlaa nıyεlıy ı ta heeli-ı sı pulıy.

⁷ Ntεna ı tıyε nıyε sı pı pıekı-ı alıy wei ı sısvıy kεıyεnamıy tıyε na ınyı ı polo ı kıyε. Ilena ı waalı nyεma heeli-ı sı: Alıy nıyεlıy ı we An-Tıyε na ı sısvıy.

⁸ Ahoo yıwa ılena Sayuli layası wontıy, na ı kpayı apalaa naale na pı polo alıy ınyı ı kıyε. Mpyıyε Sayuli tıyεma-ı sı: Ma caa sı ı yaa-m atıy wei maa kεεsı-ıy tıyε na ı heeli-m na nyıyε tıyε.

⁹ Mpyıyε alıy pıssa-ı sı: Ntıyε n nyεmá sı Sayuli tıyεna kεıyεnamıy sısεlaa, na pee pıssεlaa tεnaya ı tetu taa? ıle pepe tıyε kε n nyεkı-m katıka sı ı kpa-m na pı kıyε-m.

¹⁰ Ntεna Sayuli yıyıtıy na ı tuu sı: Na ıso, pulıy kaa la-ıy.

¹¹ Ntεna alıy pıssı-ı sı: Aweıyε n caa sı má yaa? Sayuli sı yaa Samiyeeli.

¹² Waatu wei alıy nawa Samiyeeli, ılena ı má kapıka na ı tıyε Sayuli sı: Hei, seıse nyıyale Sayuli na ı pyıyusu-m mpyıyε?

¹³ Ntεna wulav nıyε tεkpıy sı: Nyá lıyεle ı taa tıyε. N na pulıyıy? Ntεna alıy sı: Atıy nıyεlıyıy ma naakıy na ı lukεna tetu tεε.

¹⁴ Ilena ı pıssı-ı sı: ı seıntaa we ıseına tıyε? Alıy sı: Kıkpatıy kε, na ı suu cıyε.

Tεnaya Sayuli cεkεnaa sı Samiyeeli, na ı hıntı-ı atε.

¹⁵ Mpyıyε Samiyeeli pıssa Sayuli sı: Pepe tıyε kε n caalıyıy-m mpyıyε? Ntεna Sayuli sı: Ma tıyε tεmıyε. Mpi tıyε, Filiisi nyεma kıyεma-m yoonav. Pıyeıle ıso u

tasaxi-m yaxotənav. Paa toosee taa, paa Iso kuyaxotutu teləsəlaa u heeliyi-weye ma təm. Pə tɔɔ ké ma yaa-ŋ sɪ n̄ heeli-m nti pə wee sɪ maa la tɔ.

¹⁶ Ntəna Samiyeeli pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Tacaa lɔ-ŋ na í pəsɪ nyá kolontu, ɪlena n̄ yaakɪ má suwe?

¹⁷ Isɪ Tacaa ka heela-ŋ na ma keesi-ŋ tɔɔɔ ɪ lakɪ-ŋ. ɪ lɛka nyá kawulaya na í ha-keye Tafiiti.

¹⁸ N ta tɔkɪ Tacaa təm na n̄ kpiisi Amaleke nyéma. Mpu pə tɔɔ ké Tacaa lakɪ-ŋ r̄pɔyó saŋa.

¹⁹ Cele ɪ ká tɔ nyana lseyeli nyéma tənə ke Filiisi nyéma nin̄ taa, na nyana nyá piya ɪ ká la sɔlvnaa.

²⁰ M̄pɔyó Samiyeeli təm nti tə sɔsa Sayuli ke watu na í yele ɪ tɪ na í fala atə təmɔlv isɪ taav. Mpi tɔ, ɪ taa tɔɔɔ pulɔyɔ kuyaku ŋku na ahoo tənə, ɪle ɪ tɔnyuɔ ka hoowaya.

²¹ M̄pɔyɔle alv ɪnɪ ɪ pola Sayuli kin̄ na í maɣana-ɪ na sɔɔntu pu-ɪ r̄pɔyó katatəlaya. ɪlena í tɔmɪ-ɪ sɪ: Ta caa, nyá pɛelɔ má, ma nuna-ŋ teu na má mɔ səm na má lá nti n̄ heela-m tɔ.

²² Mpu tɔ, yele má ha-ŋ tɔɔnaya ke pəcɔ na n̄ tɔɔɔ, na pə cɛ nyá ɪsentɔɔ na n̄ tó nyá mpaav.

²³ ɪlena Sayuli kisi sɪ ɪ kaa tɔŋ pulv. M̄pɔyó Sayuli waalɪ nyéma na alv ɪnɪ pa kaana-ɪ, haləna í kɔɔ ɪ kulɪ atə na í caya kuhəntɔyɔ tɔɔ.

²⁴ M̄pɔyó alv kpa nav ifatə nte tə yasəla teu təlɔpəlɔpɪ tɔɔɔ lɔŋ, na í ku na í tɔ pɛtɛpɛtasi.

²⁵ ɪlena í cəla Sayuli na ɪ waalɪ nyéma na pá tɔɔɔ. M̄pɔyó pa kula ahoo anɪ na pá kpe.

29

Filiisi nyéma tɔɔnyuɔ ke Tafiiti

¹ M̄pɔyó Filiisi nyéma kota pa yoolaa ke timpi pa yaakɪ sɪ, Afeka tɔ na lseyeli nyéma náá koti pa nyéma ke Sisilee hite nɔɔɔ.

² ɪlena Filiisi awulaa na yoolaa nunɔwa (100) kpekəle, na iyaya (1000) kpekəle pa tɔ na pá tɛɛ. Pə kaasa Tafiiti na ɪle ɪ nyéma na Akisi ke waalɪ.

³ Ntəna Filiisi yoolaa sɔsaa pɔɔsɪ Akisi sɪ: Hepəla nyéma mpe pa caa weye cənɛ?

Keləna Akisi sɪ: lseyeli wulav təmle tɔ Tafiiti ké té. ɪ wev ma kin̄ tɔ pə taarɣaa ké. Pəcɔ ma ta keesi-ɪ na ɪsaxatiya nakələɣɪ haləna saŋa.

⁴ Tənaya pa mɔ Akisi na pááná na pá tɔmɪ-ɪ sɪ: Mələna-ɪ lonte nte tə taa n̄ ka hula-ɪ sɪ í caya tɔ. ɪ taa tɔŋ tá waalɪ ke təyoole, na pə kɔɔ na yoou han̄ ɪlena í pəsɪ ta kolontu. N ta nyɪ taa sɪ ta yəlaa panɛye ɪ ká ku, ɪlena pə ciiki í na ɪ caa?

⁵ Matəŋ Tafiiti in̄ɛɣɪ paa yookayana yontu na paale sɪ: Sayuli kɔwa yəlaa iyaya (1000) ke huɣule.

Tafiiti náá ku iyisi naanɔwa (10000) ke huɣule.

⁶ M̄pɔyɔle Akisi yaa Tafiiti na ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ: Ma tuuna Tacaa sɪ n̄ ké tampana tɔŋlv ké, na ma nyuləɣɪ sɪ má na-ŋ tɛ puki yoou. Mpi tɔ, hatoo n̄ kəm ma kin̄ na pə sɔna saŋa tɔ, ma ta nata ɪsaxatiya nakələɣɪ nyá kin̄. Ama Filiisi awulaa lɛlaa ɪ caakəna-ŋ.

⁷ Mpu tɔ, məlɪ təheɛ, pə taa kɔɔ na n̄ la mpi pə ta maya-we tɔ.

⁸ Ntəna Tafiiti sɪ: Ta caa, wulav, ɪle pepeye ma lapa? Tuu ma kəm nyá kin̄ cənə na pə sɔna saŋa tɔ, ɪsaxatɔ ntiyi n̄ nawwa ma kin̄ na pə fɛɪ sɪ má na-ŋ tɛ polo yoou?

⁹ Mpoyule Akisi si: Natəli tə fei ma kin, halı n tu we maya teu kē isı Isə tillu. Ama awulaa səkpema mpe pa təmna si pə fei si tǎ na-ŋ tǎ polo yooü.

¹⁰ Mpu tǎ, nyǎ na mpa í lu Sayuli kin na í kǎo tǎ, cele tanan ye pə nyaalaa í kuli lŋ na í tēē.

¹¹ Tēu fema, ɫena Tafiiti-we pá kuli lŋ na pá mǎli timpi paa wēē tǎ. ɫena Filiisi nyǎma náá polo Sisilee.

30

Tafiiti yoonav ke Amaleke nyǎma

¹ Mpóyú Tafiiti na ı yǎlaa pa tala pa tǎcayale ke kuyaku tooso nyǎŋku wule. ɫena pá mayana Amaleke nyǎma wata Yuta na ilim mpǎtəŋ tǎo, na pá sǎ Sikəlaku ıcate.

² ɫena pá kpa alaa na sǎsaa na piya mpa paa wē tǎ taa tǎ. Pa kuu pa tǎnaya na pá tǎna mpaav. Ama pa ta ku pa taa nǔyǎlv.

³ Tafiiti na ı yǎlaa pa tala ıcate taa, ɫena pá mayana pa sǎpa-tǎye kǎkǎ. Mpóyú pa kpa pa alaa na pa aluپیya na pa apaluپیya ke yomle.

⁴ Mpóyú pa tula nǎosi na pá wii tǎkpoo isı pa sǎki pa sǎki.

⁵ Pa kpeŋna Tafiiti alaa naaleye na pá kpaya. Sisilee tu Ahinowam na Kameeli tu Apikaalı wei ı kē Napaalı leelu tǎ.

⁶ Mpoyule Tafiiti lanle pǎsa katatǎlaya. Mpi tǎ, ı yǎlaa ka wǎna-ı na huwēē nyan nyǎna ke pa piya tǎo kē. Halı pá kuli si pa yaki-ı pēē. ɫena Tacaa sǎosi-ı apalutv.

⁷ ɫena Tafiiti tǎ Ahimeleki pǎyalv Apiyataa wei ı kē kǎtulv tǎ si: Kǎna-m kǎtǎlaa toko wei pa pǎosǎyǎna Tacaa ke tǎm tǎ.

Apiyataa pona-ı,

⁸ ɫena í pǎosi Tacaa si: Ye ma tǎŋa kolontunaa mpe maa hiki-we? Tacaa si: Tǎyǎnı-we n kǎ hiki-we na ń waasi yǎlaa mpe.

⁹ ɫena Tafiiti na ı yǎlaa nasǎtoso (600) pá tv pa waalı. Pa tala Pesǎo lǎov

¹⁰ ɫena yǎlaa ńmuvuvu (200) saalı tǎna. Mpi tǎ, pa sula kav. Pə kaasa nasǎle (400), ɫena pǎle na Tafiiti pá tǔyvti.

¹¹ Mpóyú pa sula Icipiti tv nǔyǎlv, na pá pona-ı Tafiiti kin na pá ha-ı tǎyǎnaya na lǎm.

¹² Pa ha-ı tǎtǎyǎ fiki pee kǔwulēē payale, na lesen kǔwulv paya ke naale, na í tǎyǎ na í lá alaafǎya. Mpi tǎ, kǔyēen tooso ke ı ta tǎyǎ ı ta nyǎo.

¹³ Ntena Tafiiti pǎosi-ı si: Awe tǎna-ŋ na leyē n lunaa? Kelena ıle si: Ma kē Icipiti tv kē, Amaleke tv nǔyǎlv ı ka tǎkǎna-m yomle. Saŋa taa kǔyēen tooso kǎlv pǎ wukaya-m na í lǎ-m tǎ.

¹⁴ Ta watǎna Kǎletı nyǎma tetv ilim mpǎtəŋ hǔyǎlvuvu tǎo kē Yuta tetv taa, na Kalepv tetv, na tǎ sǎ Sikəlaku ıcate.

¹⁵ Ntena Tafiiti si: N ka pona-m yoolaa mpe ını pa kin na?

Kelena yom cǎ si: Tuuna Isə hǎte si n kaa ku-m. Pǎyele n kaa cele-m ma caa, ɫena pácǎ má pona-ŋ pa kin.

Tafiiti kǔwa Amaleke nyǎma

¹⁶ Apalv ını ı kpaya Tafiiti na í pona-ı na pá mayana Amaleke nyǎma ke sǎsǎm ke tǎna, na pá tǎki na pá nyǎki na pá paaki. Wontu nti paa lǎeka Filiisi nyǎma na Yuta nyǎma tǎ tǎo kē pa lakaya mpv.

¹⁷ Mpóyú Tafiiti kv-wēye tanan ńkv. Halǎna tēu kvfemuŋu taanaya, pa taa nǔyǎlv ta fiti. Ye pə taya ıfepiya nasǎle (400) wei ı caya yooyoonaa na í se tǎ.

¹⁸ Mpóyú ı lǎeka pa tǎna mpa Amaleke nyǎma ka kpawa tǎ, na ı alaa naale.

¹⁹ Tafiiti leeKa pa piya tənaya təcəicēi, na pa wontunaa mpa kolontunaa ka kuuwa tō.

²⁰ Na í leeKí Amaleke nyóma tōla tēna na a tiikilaa yōyōtəyí sɪ: Tafiiti tōla ntō cənē.

²¹ Pa kōma pa tala yōlāa ɲmɔnɔyɔ (200) ŋku ku kawa na kó saali Pesəɔ ləɔv nɔyɔ tō, ɪlənā pɛlɛ pá polo-wɛyɛ sɛɲɔyɔ, na Tafiiti kpətəna-wɛ na í sɛɛ-wɛ.

²² Mɔyɔlɛ mpa paa təŋa Tafiiti tō, pa taa tetelataa na asayaa pa tōma sɪ: Timpí panɛ pa ta pəsɪ na pá polo kolontunaa təkulɛ tō, ta kaa ha-wɛyɛ mpi tə hika tēna tō pə taa pɔlv. Ama pa alaa na pa piya tike kɛ paa kɛli na pá tɛɛ.

²³ Ntənā Tafiiti sɪ: Apalaa mɛ, í taa la mpv. Mpi tō, Tacaa yapəna-tv na í tó tá nɪŋ taa kɛ ta kolontunaa na í ha-tɔyɔ pə tēna ɪsəntō.

²⁴ Nɔyɔlv kaa mv mə təm ntɪ.

ɪlɛ pə wɛɛ kɛ sɪ mpa pa pola təyoolɛ tō,
na mpa pa təŋa wontu tō pá tala wontunaa mɔyɛ teitei.

²⁵ Pə kpaxav kuyaku ŋku na pə puki tɔyɔ ɪsɛyɛli nyóma sɔv ɲpɔyó lapv, na pə pəsɪ ɪsɪ kiɪv.

²⁶ Pa mōla Sikəlaki, ɪlənā Tafiiti cosí kolontunaa wontu ntɪ pa hika mpv tō tə taa, na í ha Yuta nyɔyɔ nyóma na ɪ taapalaa sɪ: Tacaa kolontunaa kɛ tə leeKaa na tó cosí na tó ha-mɛ.

²⁷ Mpa mpa ɪ hawa tɔyɔlɛ, Petɛɛli nyóma, na Lama nyóma kɛ Nekefí wɔlaya tɛtv taa, na Yatíi nyóma,

²⁸ na Aluwɛɛ nyóma, na Sifiməti nyóma na ɪsətemwā nyóma,

²⁹ na Lakaali na Yelameli acalɛ nyóma na Keni nyóma,

³⁰ na Hooma nyóma na Pəɔ-Asaŋ nyóma na Atakí na Hepəlɔŋ nyóma,

³¹ na timpí timpí Tafiiti na ɪ yōlāa paa cəɔsaa tō pə nyómanaa.

31

Sayuli sɛm

¹ Waatv ɪnɪ ɪ taa kɛ kuyaku nakulɪ, Filiisi nyóma yoonā ɪsɛyɛli nyóma, na pá tɔyɔnɪ-wɛ na pá kv-wɛyɛ Kilipwā pɔyɔ taa.

² ɪlənā pá tó Sayuli pa waali na pá kv ɪ pəyalaa Sonatəŋ na Apinatapɪ na Maləkisuwa.

³ Mpɔyó pə wiisina Sayuli na pá yaɣa-ɪ nyóma kɛ teu.

⁴ ɪlənā í tō ɪ yooou wontu təkulv sɪ: Kpɛɛ nyá layatɛ na ɲ tɛɛsɪ-m. Pə taa kəɔ na Filiisi ma ta nyɪ ɪsonaa mɔpə pá kəɔ pá tɛɛsɪ-m na pá paana-m.

Ama sɔyɔntv kpa yooou wontu təkulv na í kisi. Tənayalɛ Sayuli sika ɪ layatɛ na í yeɛ ɪ tɪ na í hoti tə tō.

⁵ Yooou wontu təkulv ná mpv, ɪlənā ɪlɛ í hoti ɪ nyəntɛ tō kɛ mpv tōtō na í sɪ.

⁶ Sayuli na ɪ pəyalaa tooso, na ɪ yooou wontu təkulv, na ɪ yōlāa tēna pa səpəna kuyaku ŋkv.

⁷ Mpɔyó ɪsɛyɛli nyóma mpa paa wɛ Sisilee ləɔv waali, na Yaatanɪ pɔyɔ waali tō, pa nuwa sɪ Sayuli na ɪ pəyalaa pa səpa na ɪsɛyɛli yoolaa seeki. Tənaya pɛlɛ pa lu pa acalɛ taa na pá se tōtō. ɪlənā Filiisi nyóma polo na pá ɔayā tēna.

⁸ Tɛv fema, ɪlənā Filiisi nyóma polo sɪ pa kpakəyɪ sətāa wontu. Mpɔyó pa mayāna Sayuli na ɪ pəyalaa tooso pa səpa Kilipwā pɔyɔ taa.

⁹ ɪlənā pá sɛtɪ Sayuli nyɔyɔ na pá wəyɔsɪ ɪ yooou wontu. Pə waali kɛ pa yasa təm kpəntv ntəyɪ Filiisi nyóma tɛtv taa, na pa tɪŋ kutulvŋ taa na yōlāa tēna nɪ.

¹⁰ ɪlənā pá sɪ Sayuli wontu kɛ tɔyɔ Asətati kutuluyv taa. Mpɔyó pa kama Sayuli mayamaya kɛ ɪcatɛ nte pa yaa sɪ Peti-Seyəŋ tō tə kolvŋa tō.

¹¹ Waatu wei Yapeesi nyéma nuwa isəna Filiisi nyéma lapa Sayuli tɔ.

¹² Mpúgú apalaa taa apalaa kotaa, na pá tɔ ahoo təna na pá polo Pɛti-Seyan na pá ləsi Sayuli na ɪ pəyalaa, na pá pona-weye Yapeesi na pá wɔ-weye kəkɔ.

¹³ Ilena pá ləsi pa muwa na pá pi tugu nakvli kv tɛɛ. Ilena pá həkɔ nɔɔsi ke kuyeyen naatosompɔɔɔlaya.

SAMIYEEŁI TOM TAKƏLAYA NAALE NYƏŋKA

Kotoloto

Samiyeełi takəlaya naale nyəŋka taa ké pa keesəyi Iseyeli wulav səsə təm. Inı ı teəna awulaa tənaya nyuyu kuluyu na toŋ. Pa keesa tətəyo ı ıcantu, na ıəna ı hota ısayatu səsəntu taa tə. ı səsəntu lentı nté, ı cekəna ı ısayatu ntı tə təm. Ulena ı tisi sı tə fei teu, na ı sələmi Iso ké suulu, na ilé ı wii-ı.

İəna pa fayə Samiyeełi II takəlaya tə:

Tafiiti pəsa Yuta kpekəle wulav, titite 1-4

Tafiiti kawulaya ke Iseyeli nyəma təna tə, titite 5-20

Tafiiti kawulaya kantəkaya pusi, titite 21-24

Tafiiti nu Sayuli səm

¹ Sayuli səm waalı ké Tafiiti lına Amaleke nyəma təkule na ı məli Sikəlaki na ı caya tənaya kuyeeŋ naale.

² Kuyaku tooso nyəŋku wule ke nəyolu sewa Sayuli pa təsikile na ı cəla ı wontu na laŋwakəlle, na ı pəla ı nyuyu taa ké tətə. ı tala Tafiiti, ılena ı həntı-ı atə.

³ Mpuyle Tafiiti pəsa-ı sı: N lına le? Ulena Selu cə sı: Iseyeli nyəma təsikile ke ma sewa.

⁴ Ntəna Tafiiti sı: Heeli-m mpi pə lapa tə. Keləna Selu sı: Iseyeli nyəma sewa pa kolontunaa na pa taa payələ səpa. Halı Sayuli na ı pəyalu Sonatan pele pa səpa tətə.

⁵ Mpuyle Tafiiti pəsa ifepu wei inı ı kəna-ı təm ntı tə sı: Sayuli na Sonatan pa səpa yaa, awe heela-ŋ?

⁶ Ntəna ifepu inı sı: Ma mayəna Sayuli səŋna ı ŋmantaaya ke Kilipəwa puğu taa ké na kolontunaa yooü keekənəa kpeyetəna-ı.

⁷ ı pəsa ı waalı na ı na-m ılena ı yaa-m na má polo.

⁸ Ntəna ı pəsa-m sı: N ké le tı? Ma sı: Ma ké Amaleke tı.

⁹ Keləna ı tə-m sı: Paa na ma təŋna feesuyu tə kə n təesi-m. Ma ısentə təŋna piluyu ké.

¹⁰ Tə, ta caa, ma nawa sı paa ma yela-ı ı kaa la weesuyu, ılena maa ku-ı. Kəna má wəyəsı ı ntenuyu na ı kpalaya na má kəna-ŋ.

¹¹ Tənayələ Tafiiti kpa ı tə wontu kususuuu na ı cələna laŋwakəlle na ı cəlo nyəma náa la mpə tətə.

¹² Mpóyo pa wii Sayuli na Sonatan, na Iseyeli nyəma caya pa ləyaya na pá həkə nəsı haləna taanaya.

¹³ Mpuyle Tafiiti tasa ifepu wei ı kəna-ı təm ntı təyo pəsuuy sı: Nyá sı n ké le tı yee? Ule sı: Ma caa ké Amaleke tı ké na ı caya cəyalətu ke Iseyeli.

¹⁴ Keləna Tafiiti sı: İənaaya pə lapa na nı ma kanƙante na nı kú Iso kuləsə.

¹⁵ Mpóyo ı yaa ı yələa taa nəyolu na ı heeli-ı sı: Ku Amaleke tı inı. Ulena ilé ı kulı na ı ku-ı.

¹⁶ Mpuyle Tafiiti sı: Nyá səm ı wee nyá təm. Mpi tə, nyá nəyo peetəna-ŋ, timpı n yəyətəa sı n kó Tacaa kuləsə tə.

Tafiiti wiiki Sayuli na Sonatan pa səm

17-18 Ləyaxa wula nna Tafiiti wiiwa Sayuli na ı pəyalı Sonatan pa təə na pá
 ıma-a-yeyə Siyisuyu Təhlı takəlaya taa təyölə. Tafiiti caaki sı paa Yuta tı wei í
 nyı-yə.

19 İseyeli yoolaa taa yoolaa kpisa nantu ke pulası taa.
 Halı akanaa taa akanaa hotina nté.

20 İ taa heeli-təyi Katı nyóma.
 Pəyele í taa yəyətı-təyi Asəkaləy mpaay taa.
 Pə fei sı Filiisi ma ta nyı isənaa alaa na pa pəelaa
 í ımaaləna-tı.

21 Kilipwa pulası kaa tasa ihunte ke nav.
 Pəyele sı kaa na tıv tətə.
 Sı tətə tənə í sı.
 Tənağa akanaa kpaləy wakəlaa.
 Pa kaa tasa Sayuli kpalıy ke nim salıy.

22 Sonatan ı təkı nyəmle na í tii atə.
 Pəyele Sayuli náa kpeeki layate na tə məli yem.
 Pa kəwa kolontunaa tuutuuma ké.

23 Sayuli na Sonatan pa luuy ka sən təmağa.
 Pa kpeenta kulum ke mıpóyó haləna pa səm.
 Pa ləhləy lapı tē ımakəle.
 Pəyele pa kəla təyöləsi ke tıy.

24 İseyeli alaa mə, í wii Sayuli.
 Inı ı suukayana-meyə wontu kopantu,
 na ı tıyı mə təə ké kacəka nyəmnaa.

25 Akanaa taa akanaa hota təyoole.
 Sonatan kpisa tənıy ke pulası taa.

26 Ma ceu Sonatan, nyá səm təm wı-m ké.
 N ka səola-m ké na pə kəli ısu alı,
 na n həesəyi ma lahlə.

27 Yoolaa taa yoolaa səpa.
 Akanaa lepa yem.

2

Pa kpa Tafiiti ke Yuta wulav ke Hepələn

1 Pəle pə waalı ké Tafiiti pəsa Tacaa sı: Má məli Yuta? Tacaa sı: Əe, məli. Na
 ıcate nte tə taa ké maa caya? Ntəna Tacaa sı: Polo Hepələn.

2 Mıpóyó Tafiiti kpağa ı alaa naale, Sisilee tı Ahinowam na Kaməeli tı Apikaalı
 wei ı ké Napaalı leelu tə na í kpeyna.

3 Na ı yəlaa mpa paa wə ı kın tə, na pa alaa na pa piya na pá polo pá caya
 Hepələn.

4 İlena Yuta nyóma polo na pá kpa Tafiiti ke wulav ke Yuta taa.
 Mıpóyó pa heela Tafiiti sı Yapəesi Kalaatı nyóma pimna Sayuli.

5-6 Ntɛna í tili sɪ pá heeli-wɛ sɪ: Tacaa í kooli-mɛyɛ kɔpantu na í fɛli-mɛyɛ timpi í pima mɔ caa Sayuli tɔ. Ƴɛ maa sɔɔsɪ-mɛyɛ kɔpantu lapu.

7 Mpɔ tɔ, Yapeesi nyɔma í kaasi mɔ tɪ na í nyɔɔ tɔŋ. Mpi tɔ, mɔ caa Sayuli sɛpa tɔ maya Yuta nyɔma sɪ ɪ lonte kɛ Yuta taa.

Pa kpa Isɛpaali kɛ kawulaya kɛ Isɛyeli tɔɔ

8 Ama Nɛɛ pɛyalu Apɛnɛɛ wei ɪ kɛ Sayuli yoolaa nyɔyɔ tɔ tɔ ɪ seena Sayuli pɛyalu Isɛpaali na í pona-ɪ Mahanayim,

9 na í kpa-ɪ wulav kɛ Kalaati nyɔma na Asɛɛ nyɔma na Sisilee nyɔma na Ƴɛlayim nyɔma na Pencameɛ nyɔma tɔɔ. Isɛyeli tɛtu tɛna wulav kɛ í kpa-ɪ.

10 Waatu wei pa kpa Isɛpaali kɛ Isɛyeli nyɔma wulav tɔ ɪ pusi ka wɛ nule. Ƴɛna í tɔyɔ kawulaya kɛ pusi naale. Yuta kpekɔle nyɔma tike ka wɛnna Tafiiti waali.

11 Pusi naatosompɔyɔlaya na ɪsɔtɔnaa naatoso tɛcu kɛ Tafiiti tɔyɔ kawulaya kɛ Yuta kpekɔle nyɔma tɔɔ kɛ Hepɔlɔŋ ɪcatɛ taa.

Yuta nyɔma na Isɛyeli nyɔma pa yooɔ kɛ Kapawɔŋ

12 Mpɔyɔ Nɛɛ pɛyalu Apɛnɛɛ na Isɛpaali pa yɔlaa lu timpi pa yaa sɪ Mahanayim tɔ na pá polo Kapawɔŋ nyɔma tɔɔ.

13 Mpɔyɔle Seluya pɛyalu Sowapɪ na Tafiiti yɔlaa pa tɔ mpaav, na pá polo pá suli Kapawɔŋ lule nɔyɔ, lɛlaa na kɔtɛŋ kɔnɛ lɛlaa na kɔnɛ.

14 Ntɛna Apɛnɛɛ tɔ Sowapɪ sɪ: Ta ɪfɛpiya taa napɔli pá suli na pá yoo na tɔ nyɔni. Sowapɪ sɪ: Ƴɛ, pá polo.

15 Ƴɛna Pencameɛ ɪfɛpiya naanɔwa na naale lu Isɛpaali yɔlaa taa, na naanɔwa na naalɛyɛ Tafiiti nyɔma tɔɔ.

16 Ƴɛna pá suli naale naale na paa awe tɔki ɪ tɔyɔntɔle nyɔyɔ na pá sɔ tɛma kɔŋkɔmɔŋ taa kɛ layalɛɛ na pá hoti na pá sɪ. Mpɔyɔle pa ha Kapawɔŋ cɔlɔ tɛnɛ ɪnɔyɪ hɔtɛ sɪ: Layalɛɛ kɔsɛŋtɛɛ tɛ.

17 Pɔlɛ pɔ waali kɛ acufu tiɪwa na halɪ Tafiiti yɔlaa kɔ Apɛnɛɛ pa yɔlaa kɛ teu.

18 Sowapɪ na ɪ newaa Apɛsayɪ na Asayɛeli paa wɛ pa tɛna, na Asayɛeli ka pɛsa sewa kɛ ɪsɪ nam.

19 Mpɔyɔ ɪ tɔ Apɛnɛɛ waali sɪ ɪ kɔyɪ-ɪ.

20 Ntɛna Apɛnɛɛ pɛsɪ na í pɔɔsɪ sɪ: Asayɛeli tɔyɔnɔyɔna-m mpɔ? Ƴɛna í cɔ sɪ: Ƴɛ, maya.

21 Mpɔyɔle Apɛnɛɛ sɪ: Tú nyá ntɔyɔŋ yaa nyá mpɔtɔŋ tɔɔ ɪfɛpiya taa nɔyɔlu waali na n̄ kpa-ɪ na n̄ lɛɛki ɪ wontu.

Ama Asayɛeli ta tisi mpɔ.

22 Ƴɛna Apɛnɛɛ tasa-ɪ yɔyɔtɔyɔ sɪ: Mɔli ma waali yoo. Tɔfɔ, ye ma kɔ-ŋ maa heeli nyá taalv Sowapɪ suwɛ?

23 Paa na mpɔ tɔ Asayɛeli ta nu. Tɛnayalɛ Apɛnɛɛ cula-ɪ n̄mantaaya kɛ ɪ lotu taa, na waali tɔɔ na ká lu na í sɪ kpakpaa. Mpɔyɔ pa tɛna mpa pa tala Asayɛeli tɛsɔtɛ tɛna tɔ pa sɛŋaa.

24 Ƴɛna Sowapɪ na Apɛsayɪ pá tɔ Apɛnɛɛ waali, pɔ kɔma ɪsɪ ilim tɔyɪ ɪlɛ pa tala Kipeya-Amma tontonle nte tɔ wɛ Kiya ɪsɛntaa kɛ Kapawɔŋ wulaya tɛtu mpaav taa tɔyɔlɛ.

25 Mpɔyɔle Pencameɛ nyɔma tasa kotuyɔ kɛ Apɛnɛɛ kɪŋ kɛ pulaya nakɔli ka nyɔyɔ taa.

26 Ntɛna Apɛnɛɛ kpɛɛsɪ Sowapɪ sɪ: Kɔyɔ kaa sɪ tɛnaya kɛ mpɔ? N ta nyɪ taa sɪ pɔ kaa tɛsɛna kɔpantu? Heeli nyá yɔlaa kɛ lɔŋ sɪ pá yɛlɛ pa tɛtɔnaa kɔyɔ kɛ mpɔ.

27 Kɛlɛna Sowapɪ tuuna Tacaa na í yɔyɔtɪ sɪ: Ye n taa yɔyɔtɪ ɪsɛntɔ, yɔlaa ka tɔyɔna-mɛyɛ n̄pɔyɔ halɛna pɔ fɛ.

¹⁸ pə tala ɪ kpav nté. Mpi tɔ, Tacaa yəɣɔtaa sɪ: Ma tɛmlɛ tʊ Tafiiiti niŋ kɛ maa fitina Iseyeli nyóma kɛ pa kolontunaa na Filiisi nyóma niŋ taa.

¹⁹ Ilena Apənee heeli-təyi Pencamee nyóma na í teləsi Tafiiiti kɛ nti nti Iseyeli nyóma na Pencamee kpekəle tɛna pa caɣaa na pá mayasi tɔ.

²⁰ Apənee tala Tafiiiti tɛ tɔ na yɛlaa hiu kɛ ɪ waali ké, na ílé í la-weyɛ mɔulle kɛ teu.

²¹ Mpuɣɔle Apənee tɔma Tafiiiti sɪ: Hai, ta caa, maa polo na má kpeyeli Iseyeli nyóma tɛna na má kɔna na nyá na-we í pɛɛli nəɣɔ, ɪlena ń tɔɣo kawulaya kɛ tetu tɛna tɔɔ ɪsu n caaki tɔ.

Ilena Tafiiiti cɛ Apənee na ɪ kpeena lanɣulɔmlɛ.

Sowapɪ kɔwa Apənee

²² Mpuɣɔ Sowapɪ na Tafiiiti yoolaa pa luna kɔluu na pá kuuwa kolontunaa wontu kɛ sɔsɔm. ɪlɛ pa ta mayana Apənee kɛ Hepəlɔŋ. Tafiiiti tɛma-ɪ yeluyɔ na í tɛɛna lanɣulɔmlɛ.

²³ Sowapɪ na yoolaa pa talaa, ɪlena pa taɣasi-ɪ sɪ: Apənee kɔma wulav kiŋ na wulav yele-ɪ na í kpɛna lanɣulɔmlɛ.

²⁴ Kɛlena Sowapɪ polo wulav kiŋ na í pɔɔsəyi-ɪ sɪ: Ta caa, Apənee kɔma nyá kiŋ na ń yele-ɪ na í kpe yaa?

²⁵ Anɪ n nyóma ɪ tɔɔ, ɪ kɔma-ŋ fɛɣuyɔ ké sɪ ɪ nyəŋ nyá layatu na pə tɛna mpi n laki tɔ.

²⁶ Sowapɪ lu Tafiiiti tɛ, ɪlena í tili Apənee waali kɛ kpakpaa na pá hiki-ɪ Sila lɔko kiŋ na pá mɛŋna-ɪ, Tafiiiti ná tá nyɪ pə taa pulɔ.

²⁷ Apənee talaa ɪlena Sowapɪ hɔmɪ-ɪ na í luna kpeɛna ɪsu ɪ wɛlɔtəyi-ɪ tɔm, na í sɔ ɪ lotu taa ké sɛyaya na í sɪ. ɪ lɛɛta-ɪ kuyɔ mpi ɪ ka ku ɪ neu Asayɛɛli tɔɣɔle.

²⁸ Tafiiiti nu-ti ɪlena í tɔ sɪ: Tacaa nyóma sɪ Nɛɛ pɛyalɔ Apənee sɛm tɔm fɛɪ má na ma kawulaya tá tɔɔ tɔtɔ.

²⁹ ɪ sɛm tɔm í wɛɛ Sowapɪ na ɪ caa tɛyaya nyóma pa tɔm. Pə tɔɔ tɔ Sowapɪ luluyɔ taa kaa lanɣ caɣaya tɔ, yaa tɔnuyɔ tɔɔ asilima kɔtəŋ tʊ, yaa ɪcam, yaa wɛɪ ɪ sɛpəna layate tɔ, yaa nyɔɣotɔ.

³⁰ Apənee ka kɔwa Sowapɪ na Apəsayi pa neu Asayɛɛli kɛ Kapawəŋ kɛ yooɔ taa tɔɣo pɛle pa lɛɛta-ɪ.

³¹ Təɣayale Tafiiiti tɔma Sowapɪ na ɪ waali yɛlaa tɛna sɪ: ɪ cɛli mə wontu na lanɣwakəlle na í suu fɔlɔtɔnaa taka na ɪ wii Apənee sɛm.

Pa pukayana-ɪ pim, ɪlena Tafiiiti tɛŋ na í polo pɛlaav tɔɔ.

³² Pa pima Apənee kɛ Hepəlɔŋ, ɪlena wulav Tafiiiti tɔli nəɣɔ na í wii ɪ pɛlaav tɔɔ təkpuo, na yɛlaa tɛna wii mpv tɔtɔ.

³³ Mpuɣɔle wulav tasa-ɪ wula sɪ:

Apənee n səpa mpv ɪsu kɔmɛɛŋ suwe?

³⁴ Anɪ pa ta hɔko nyá niŋ kɛ ŋmuɪsɪ.

Pəyele pa ta hɔko nyá nɔɔhɛ kɛ alukpala.

Pɛ́cɔ n hotaa ɪsu ɪsɛyav.

Mpuɣɔ yɛlaa tɛna tasa-ɪ wula

³⁵ na pá pona Tafiiiti kɛ tɔɣɔnaya kɛ ilim taa. Təɣayale Tafiiiti tuuwa sɪ: Ye ma tɛŋa pulɔ na ilim ta tɔta ɪsɔ í ku-m.

³⁶ Yɛlaa nu wulav kɔlapɔtu nti ɪlena pa lanɣ hɛɛna-ti.

³⁷ Ilena Iseyeli yɛlaa cɛkəna kuyaku ŋku sɪ pə taya wulav yelina na pá kó Apənee.

³⁸ Mpuɣɔle Tafiiiti heela yɛlaa sɪ: Iseyeli nyóma yoolaa wulav sɔsɔ hotina sanɣa ɪsəntɔ.

³⁹ Paa na Iso læsa-m si má la wulav tɔ, ma ké ɪcam ké, na Seluya pəyalaa mpe pa kəla ɪsayav. Iso í feli-we na pá keesəna pa ɪsayav.

4

Paana na Lekapii pa kowa Isəpaali

¹ Sayuli pəyalv Isəpaali nuwa si Apənee səpa Hepəlɔŋ, ɪlena pá yɔɔli-ɪ na Iseyeli nyéma təna lanja pəsi katatəlaya.

² Isəpaali ka wəna ɪ kuliw nyɔɔ nyéma ke naale ké. Pa yaa ləlv si Paana na ləlv si Lekapii pa caa kele Pencamee tɔ Liməŋ wei ɪ wə Peləti tɔ. Mpi tɔ, ɪcate nté pa nyənaya-tɛye Pencamee nyéma nyənté ké.

³ Peləti nyéma ka sewa na pá cəɔsi Kitayim na pá pəsi təna nyéma haləna saŋa.

⁴ Sayuli pəyalv Sonatan ka wəna apalvəyaya na pa yaa-ke si Mefipaali. Kuyaku ŋku ka caa Sonatan na Sayuli pa səpa tɔɔ ka nukulv seekayana-ke na ká hoti ka nɔɔhe tɔ na pá kaani-ké. Waatu inɪ tɔ, kaa wəna pusi kakpasɪ.

⁵ Ḿpɔ́y Lekapii na Paana pa pola Isəpaali təyaya ke ilim taa ké waatu wei Isəpaali ná həntaa si ɪ heesəyi tɔ.

⁶⁻⁷ Pa keesəna ilim heka ké na pá cəsi na pá sɔv təyaya ɪsu pa pola tɔɔnaya pee kpaxav, na Isəpaali hənta nan taa na í heesəyi. ɪlena pá kv-ɪ na pá seti ɪ nyɔɔ na pá kpaxa-kv na pá fayana Yaatanɪ tetekəle taa ké ahoɔ təna.

⁸ Ḿpɔ́y pa pona-kuyv Tafiiti ke Hepəlɔŋ na pá heeli-ɪ si: N naaki nyá kolontu Sayuli wei ɪ pəkaya-ŋ kuyv tɔ ɪ pəyalv Isəpaali nyɔɔ ntɔ? Hai, ta caa wulav, Iso lætəyənə Sayuli na ɪ luləy nyéma na nyá nɔɔ.

⁹ Ḿpɔ́y Tafiiti cəwa si: Ma tuuna Tacaa wei ɪ yapa-m asola anɪ a nɔɔ taa tɔ si,

¹⁰ yulv wei ɪ ka kəma na í heeli-m Sayuli səm, na ílé ɪ mayasəyi ɪ taa si ma lanle ká heəna-tɪ tɔ, ma yelaa ké na pá kpa-ɪ na pá kv-ɪ. Ma si ɪ təm heeluyv kasəyaya nté.

¹¹ Halɪ ḿpɔ́y asayaa ka polo na pá mayana yulv ke ɪ təyaya taa ké ɪ təhəntəle na pá kv-ɪ tulum na? Isənaya pui la na má kaa læti-we na má kpiisi-weye tətɔ tɔ?

¹² Ntəna Tafiiti tɔ ɪ yelaa si: I kv-we. ɪlena pá seti pa nin na pa nɔɔhe na pá pusi-weye tun tɔ ké Hepəlɔŋ lule nɔɔ. Na pá pi Isəpaali nyɔɔ ke Apənee pəlaav taa ké Hepəlɔŋ.

5

Tafiiti pəsa Iseyeli na Yuta pə wulav

(Kvətəəsvtɔ I 11:1-3)

¹ Ḿpɔ́y Iseyeli kpeka təna kota Tafiiti kin ke Hepəlɔŋ na pá təm-ɪ si: Ta na-ŋ ta caləm kulvəm ké.

² Paa hatoo waatu wei Sayuli ka ké ta wulav tɔ, kulvəm nyá inɪ n paasayana Iseyeli yoolaa. Tacaa ka tɛma-ŋ heeluyv ke ḿpɔ́y si n paasəna Iseyeli nyéma na n lá pa wulav.

³ Ḿpɔ́y Iseyeli səsaa kota Tafiiti kin ke Hepəlɔŋ na pá na-ɪ pá pɛli nɔɔ ke Tacaa ɪsentaa na pɛle pá pəli-ɪ nim na í pəsi Iseyeli wulav.

⁴ Tafiiti pusi ka wə hiu na naanowa ke waatu wei pa kpa-ɪ wulav tɔ. Ḿpɔ́y ɪ tɔɔ kawulaya ke pusi nule.

⁵ I tɔɔ kawulaya ke Hepəlɔŋ ke Yuta nyéma tɔ ké pusi naatosompəyolaya na ɪstənaa naatoso, na Yosalem ke Yuta na Iseyeli pá kukpəntuyv tɔ ké pusi hiu na naanowa na tooso.

Tafiiti leeka Yosalem
(Kvtaasvto I 11:4-9; 14:1-2)

⁶ Mpóyó waatu naxólw Tafiiti na ɪ yoolaa pa pola Yosalem ke Yepusi nyóma mpa pa ké tetu nyóma tɔ pa yoonav. Tənayale pele pa tɔma-ɪ sɪ: N kaa pəsɪ na ɲ suv ta ɪcate taa. Paa yulɔma na kaakalasɪ paa pəsɪ na pá tan-mə. Pə nyuvu nté sɪ ɪcate wə ton, Tafiiti kaa pəsɪ na ɪ suv tə taa.

⁷ Ama Tafiiti leeka koloŋa səsaya ɪcate na ɪ kanta na pá ha-təye həte sɪ Tafiiti tɛ.

⁸ Kuyaku ŋkuyv Tafiiti tɔma ɪ yoolaa sɪ: Ye wei ɪ caa sɪ ɪ yoonaa Yepusi nyóma puntv ɪ tən lɔm suluvu na ɪ kó ma kolontunaa kaakalasɪ na yulɔma mpa pa wonaxa-m tɔ. Pə tɔw ké pə pəsɪ ituule sɪ: Kaakalaxa yaa yulɔm kaa suv Tafiiti təyaxa taa.

⁹ Mpóyó Tafiiti leeka koloŋa səsaya ɪcate nté na ɪ caya tə taa na ɪ ha-te sɪ: Tafiiti tɛ. Ilenɪ ɪ ɲmá koloŋa na Milo na ɪ səsɪ kutuluv na pə taa tɔw.

¹⁰ Ilenɪ Tafiiti ton səsəyi na pə puki na Tacaa Iɔ Toma tɔna tɔ wɛ ɪ waali.

¹¹ Mpóyó Tiiw wulav Hilam pona Tafiiti ke tɔmlə nyóma na kponkpolonaa kupama na kaafəntanaa na pɛɛ saakələa na pá ɲmá Tafiiti ke kawulaxa təyaxa.

¹² Təyaxa ɪ cekənaa sɪ Tacaa kpa-ɪ Iseyeli nyóma wulav. Pəyele ɪ kusɪ ɪ kawulaxa nyuvu ke ɪ ka sɔla ɪ yəlaa Iseyeli nyóma tɔ pə tɔw.

Tafiiti piya mpa ɪ lɔla Yosalem tɔ
(Kvtaasvto I 3:5-9; 14:3-7)

¹³ Tafiiti tala Yosalem lenɪ ɪ kpaxa alaa na pele pá lɔl-ɪ piya ke tɔna.

¹⁴ Pa həla nté Samuwa na Sopapɪ na Natan na Salɔmən

¹⁵ na Ipaali na Ilisuwa na Nefekɪ na Yafiya

¹⁶ na Ilisama na Iliyata na Ilifeleti.

Tafiiti kəlvuv ke Filiisi nyóma
(Kvtaasvto I 14:8-16)

¹⁷ Mpóyó Filiisi nyóma nuwa sɪ pa kpa Tafiiti ke Iseyeli nyóma wulav. Ilenɪ pá polo pa tənaxa ɪ waali. Tafiiti nu mpv, lenɪ ɪ suv koloŋa ɪcate taa.

¹⁸ Filiisi nyóma talaa, lenɪ pá watɪ Lefayim tɛtekəle taa.

¹⁹ Ilenɪ Tafiiti pəsɪ Tacaa sɪ: Má polo Filiisi nyóma waali? N ká tɔ-wəye ma niŋ taa? Tacaa sɪ: Əɛ, polo, maa tɔ-wəye nyá niŋ taa.

²⁰ Mpóyó Tafiiti pola Filiisi nyóma kiŋ ke timpi pa yaa sɪ Paali-Pelasim tɔ na ɪ ku-wɛ. Ilenɪ ɪ tɔ sɪ: Tacaa həɛ-m mpaav ke ma kolontunaa canja taa ɪsu lɔm fakuvv akula səsəɔna tɔ.

Pə tɔw ké ɪ ha lonte ntəye həte sɪ Iɔ mpaav təfayale.

²¹ Filiisi nyóma sewa na pa ye le pa tuŋ lenɪ Tafiiti na ɪ yəlaa pa kpaxa na pá wɔ kəkɔ.

²² Mpóyó Filiisi nyóma tasa watuvv ke Lefayim tɛtekəle sɪ pa yookina Iseyeli nyóma.

²³ Tafiiti pəsɪ Tacaa, lenɪ Tacaa heeli-ɪ sɪ: Taa pona pa ɪsentaa tɔw. Cɛ na ɲ luna pa waali tɔw ké tuluvv ke tuŋ taale ɪsentaa.

²⁴ Ye n koma na ɲ nu yəlaa nɔhɛɛ ke tuŋ un ɪ taa ɪsu yoolaa nɔhɛɛ, de n tii pa tɔw ké kpakpaa. Mpi tɔ, Tacaa tɛɛna-ŋ nɔɔ sɪ ɪ yookina Filiisi nyóma.

²⁵ Mpóyó Tafiiti lapa ɪsu Tacaa heela-ɪ tɔ, na ɪ kó ɪ kolontunaa ke pə kpaxav Kepa tɔ haləna Kesɛɛ.

6

*Tacaa atakaa ponav ke Yosalem
(Kvtəəsvtv I 13:4-14)*

¹ M'pógú Tafiiti tasa Iseyeli yoolaa taa yoolaa ke kpeyelugu ke yalaa isu iyisi hiu na naanwa (30000).

² Ulena pá tee timpi pa yaa si Paala təgə Yuta si pa kpakəyi Isə atakaa. Tacaa Toma tənə tv tənna atakaa unı na ı təkı kawulaya ke ıstəaa tanlaa təə.

³⁻⁴ Μρύγι πα κπαγα Ισο ατακαα κέ Απιναταρί τεγε पुलया τσο να πά τυ-ι κεεκε
κυφαλν τσα, να Απιναταρί πəyalaa Αhiyo κε λəλə να Yusa κε κəηκəη τσο να πά
paasəχəna-ι.

⁵ Na pá maki wontu na həsi na Tafiiti na ı nyəma pá paaki.

⁶ Pa tala tɔfallɛ ntɛ tɔ wɛ timpi pa yaa sɪ Nakɔŋ tɔ, lɛna naan kpilisi kɛkɛ na lɔ atakaa tan hotuyu na Yusa temi-i.

⁷ Tənayale Tacaa mʉ-i na pʉ́áná na í kv-i tənaya atakaa kite ke mpi pə təɔ ɪ ta nyana Iso atakaa tokinav tə.

⁸ Ama Tafiiti lanje ta heena Yusa kyyɔ mpi, na pá ha lonte nteye hãte si Yusa tãkulẽ. Na pá yaaki-teye mpyũ halãna saɗa.

⁹ Mpúyú sàgántu kpa wulav na í tò sí: Ye mpv maa pəsi ma pona Iso atakaa ke ma tɛɛɛ?

¹⁰ Uēna Tafiiti kisi Iso atakaa ponav ke ı te na í ponav Katı tu wei pa yaa su
Opeti-Itom tō ı te.

¹¹ Na atakaa caya apalaɔ ni i teye isatɔnaa tooso. Ulena Tacaɔ naá kooli ilé na i tɔyaya nyéma tɔnaya kupantu.

*Isə atakaa ponav ke Yosalem
(Kvtəəsvtv I 15:25-16:3)*

¹² Uena pá tayasí Tafiiti sí Tacaa koola Opeti-Itám na i nyéma ténaya kupantu ke Iso atakaa tso. Ntena wulan polo Opeti-Itám te na i kpaya Iso atakaa na pá pona i te na anmaala.

¹³ Atakaa sɛyɛllaa ɛ kpɛsa nɔɔhɛɛ naatoso na alaafɛya, ɛ kɛtɛlaa la nav na navle nim nyɛntɛ kɛ kɛtaya.

¹⁴ Uena Tafiiti feli paale ke teu ke atakaa isentaa na i suuwa kotolaa toko tike.

¹⁵ Μπρόγυ ι na lseγeli nyéma tēna pa pona Tacaa atakaa ke Yosalem na akantee na lanhulómle kakiisasi.

¹⁶ Pa tɔŋna Iso atakaa sɔvnaɔ ke wulɔv ɛatɛ taa, ɛlɛ Tafiiti alɔ Mikaalɛ Sayuli pɛɛlɔ sɔŋna pɛtɔtɛ ntɛ na ɛ na ɛ paaki na ɛ ŋmaaki atakaa ɛsentaa. Mpɔyɔ Mikaalɛ tɔv Tafiiti ke ɛ taa.

¹⁷ Pa tana Iso atakaa ilena pa su- i lon te taa ké cokale nte Tafiiti ka lapa to tē taa, na pa lá kotasí nsi kəkə lusa si tēna to na ciikuyu nyēnsi.

¹⁸ Pa tema kotası nsəyi lapu dənə Tafiiti kooli yəlaa tənaya kəpantu kə Toma tənə tı Tacaa həte taa.

¹⁹ Ulena Tafiiti tala apalaa na alaa mpa paa kota tēna təyō təyōnaya. Paa wei ke potopoto, na nantuyv, na solum, na pā kpe.

²⁰ Tafiiti mēla tēyaya sɪ ɪ kooliɣi ɪ nyēma kɛ kupantu, ɔnɛna Mikaali lu na ɪ sɛŋi-ɪ na ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ. Ama ɪsɛyɛli wulav teeli unɛyɛ sarja pɔpɔtu kɛ. N wɔyɔsa nyā kawulaya wontu na ɲ paaki nyā waali nyēma yomaa alɔ nyēma isɛntaa isu yulu kɛ yem.

²¹ Ntēna Tafiiti cɔ-ɪ si: Taɕaa wei ɪ kisa nyá ɕaa na ɪ lɔsɪ-m si má la lɛyɛɪ nyóma wulav tɔ ɪ ɪɛntaa ké ma paawa.

²² Ma caa ma pasa ma ti na má pəsi kpete na pé kəli mpv. Paa na mpv tɔ, ma nyɔvɔ ká kuli yomaa alɔ nyɔma mpa n yɔɔtəyi tɔ pa isentaa ké.

²³ Sayuli pɛɛlɔ Mikaali na i sɛm tɔ i ta lɔli pɛyaya.

7

Isɔ suwa nɔɔ ke Tafiiti na i tɔyaya nyɔma

(Kvɛɛsɔvɔ I 17:1-15)

¹ Tacaa yapa wulav ke i kolontunaa nin taa, ilɛna i mɛli i kawulaya tɔyaya kɔfalaya taa na heesɔvɔ.

² Mpɔyɔ kuyaku nakuli i tɔma Isɔ kuyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ Natan si: Pɛ ta mɔna si maa wɛɛ kutuluɔyɔ kɔpaŋku taa na Isɔ atakaa náa wɛ cokɛle taa.

³ Ntɛna Natan cɔ wulav si: Polo na n la pɛ tɛna mpi n maɣasɛyi nyá taa tɔ. Mpi tɔ, Tacaa wɛ nyá waali ké.

⁴ Ahoo yuwa ilɛna Tacaa tɔ Natan si:

⁵ Polo na n heeli ma pɛyalɔ Tafiiti si pɛ taya unɔ i ka nmana-m tɔyaya nka ka taa maa caya tɔ.

⁶ Hatoo ma lɛsɔvɔ Isɛyeli nyɔma ke Icipiti taa na pé suna sanja tɔ ma ta svɔta kutuluɔyɔ taa. Cokɛle taa ké ma wɛ mpv.

⁷ Too ma na Isɛyeli nyɔma tɔ luɔ tɔ, ma ta pɔɔsɛta pa nyɔvɔ nyɔma mpa ma lɛsaa tɔ pa taa nɔɔlɔ si pepe tɔ ké pa ta nmana-m kutuluɔyɔ kɔpaŋku.

⁸ Mpɔ tɔ, heeli ma pɛyalɔ Tafiiti si Toma tɛna tɔ Tacaa má, ma yɔɔtɔaa si ntiyile taa ké ma kpaya-i heenɔ waali si i la ma Isɛyeli nyɔma wulav

⁹ na maa wɛ i waali ké i tɛntɛ tɛna taa. Ilɛna má kpiisi i kolontunaa tɛna na má kusi i nyɔvɔ isɔ atɛ sɔsaa lɛlaa.

¹⁰ Ilɛna má ha ma Isɛyeli nyɔma ke tɛcayalɛ si pá caya teu na pulɔ i taa pɛyeli-wɛ. Yɛlaa asayaa i taa tɔɔ pa isɛ,

¹¹ isɔ saa wei maa kpa paasɛnlaa ke ma yɛlaa Isɛyeli nyɔma tɔ tɔ. Pɛyɛle ma yapa-i i kolontunaa tɛna nin taa si i heesi. Tacaa si: Pɔntɔ unɔ i ka suna-m tɔyaya, pɛ taya Tafiiti ká nmana-ke.

¹² Yɛ pɛ tala nyá kuyaku na n sɛpa lɛ maa lɛsi nyá piya mpa n lɔlɛna nyá tapɔvɔ tɔ pa taa nɔɔlɔ na má kpa-i wulav.

¹³ Inɔ i ká nmana-m tɔyaya na maa yɛle na i kawulaya kumte wɛɛ tam tɔ.

¹⁴ I ká nyɛnɛyi-m i caa na maa nyɛnɛyi-i ma pɛyaya. Yɛ i pɛntɛna-m maa hɔ i kpaŋvɔvɔ isɔ pa lakuvɔ pɛyaya tɔ.

¹⁵ Ama ma kaa yɛle-i pɛɛɛɛ hɔlvɔvɔ isɔ ma lapɔ Sayuli na má lɔ-i na má lɛɛti-nɔ i lɔntɛ tɔ.

¹⁶ Nyá kawulaya na nyá kumte na nyá piitim pu wɛɛ tam tɔ ké.

¹⁷ Nti nti Isɔ heela Tafiiti na Isɔ kuyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ Natan nɔɔ tɔɔlɛ.

Tafiiti sɛɛv ke Isɔ

(Kvɛɛsɔvɔ I 17:16-27)

¹⁸ Mpɔyɛle Tafiiti pola Isɔ cokɛle taa na i yɔɔtɛna Isɔ si: Haɔ, Tacaa ta Isɔ, má na ma tɔyaya tɔ ké wɛ na n kɔnna-m timpɔ taa ma wɛ isɛntɔ tɔ?

¹⁹ Pɛle pɛ paasi na n tasɛyi ma tɔyaya suw tɔm na? Yɛ pɛ taya Isɔ, yulɔ kaa pəsi na i yɔɔtɔ mpv pɛ taka.

²⁰ Wentiyi ma taka ma wɛna si ma heeliyi-nɔ? N nyɔma-m ké.

²¹ Nyá mayamaya n sɔɔlɛna na n la tɛma sɔsɔɔna anɛ, na n kuli-m tɔm tɛnɛ tɔ tɔ isɔ n ka yɔɔtɔvɔ tɔ.

²² Tacaa Isɔ n ké sɔsɔ ké. Mpi tɔ, nɔɔlɔ ta nɔɔsɛna-nɔ. Yɛ tɔ kɛɛsɛna nti unɔ tɔ nuna ta nkaŋnɔ tɔ nɔɔlɔ i fɛɔ isɔ nyá.

²³ Piitim napeli pə fei na pé nyəəsəna nyá yəlaa lseyeli nyéma mpa n kəma na n ya si tə pəsi nyá nyéma na nyá hətə yaa na n la-tuyə piti təma na kəkələ nyəm na n ya-tuyə lcipti taa na n təyən piitimnaa ləlaa na pa tunj.

²⁴ Na tə pəsi nyá nyéma ke tam təə, na nyaa pəsi ta ləə.

²⁵ Mpu tə, Tacaa ləə yele na təm nti n yəyətə ma na ma təyaya tá təə tə tə la na tə wē mpyəy tam təə.

²⁶ Nyá hətə i wē səsəle na yəlaa puyələy tam si: lseyeli nyéma ləə kələ Toma tənə tu Tacaa na n paasəyənə ma təyaya.

²⁷ Mpi tə, Tacaa lseyeli nyéma ləə, nyá tənə nyá təm ke ma nkpanj taa si n ká su ma təyaya. Pə təə ké ma kaasa ma ti na má sələmi-ŋ sələmuɣ kənə.

²⁸ Tacaa ləə, n ké ləə ké. Na n yəyətə nti n lakı-təy. Nyá kəsənə-m nyá kupantu tənə tə təm.

²⁹ Kooli ma təyaya ke kupantu na ká wē tam təə isu n yəyətuyə tə, na kupantu nti tə wē ka təə ké tam.

8

Tafiiti kəla i kolontunaa ləlaa

(Kvtəsutv I 18:1-13)

¹ Pəle pə waalı ké Tafiiti tasa Filiisi nyéma ke yoonəu na i ŋmakəli-wē na i ləkı pa ıcatə səsəle nte pəle paa təyaa tə.

² Mpyəy Tafiiti yoonə Mowapə nyéma na i kpa-weyə yomle. ləna i husı-weyə atə, na pá kala yəlaa tooso, ıle pa kə naale. Pá kala yəlaa tooso, pa kə naale. Pə kaasa mpa ləna pəle pá lakı Tafiiti ke təmle na pá fələy-ı lampuu.

³ Mpyəy Tafiiti yoonə Lehəpı pəyalə Hatəse wē i ké Sopa wuləu tə na i kəli-ı waətu wē ıle i kulaa si i muɣ lələti pəyə nəyə tətə tə.

⁴ ləna Tafiiti ləkı i kpaɣənəy ɣayalaa iyaya na nasətošo na nūnəwa (1700) na yoolaa nəəhē təntaa ke iyisi hiu (20000), na i setı kpaɣənəy tənə nəəhē hola na pé kaası isu yoo kəkənə nūnəwa (100) kpaɣənəy tike.

⁵ Mpyəy Taması Silii nyéma pola wuləu ke sənəu, ləna Tafiiti kə pələy yoolaa iyisi hiu na naale (22000).

⁶ Na i pona yoolaa ke Taması Silii taa, na ıcatə nyéma lakı-ı təmle na pá fələy-ı lampuu. Paa timpiyi Tafiiti polaa, Tacaa kentayaa i təə ké.

⁷ ləna Tafiiti kpaɣ Hatəse yoolaa kpaləy wola nyəy na i pona Yosalem.

⁸ Mpyəy Tafiiti kuu nyəyəluyə kuseemuyə nyəyətə ke səsəm ke Hatəse acaləe nna pa yaa si Peta na Pelotayı tə a taa.

⁹ Mpyəy Hamatı wuləu Tou nūwa si Tafiiti kuwa Hatəse yoolaa tənə.

¹⁰ Ntənə i tili i pəyalə Yolam ke Tafiiti tə si: Polo na n sē-ı na n samı-ı timpi i pəsaa na i kpili Hatəse na i nyéma na i kə-wē tə. Mpi tə, Tou yookayana Hatəse ké. ləna Solam pona lixitee nyəyətə na wola na nyəyəluyə kuseemuyə ke hēsi hēsi.

¹¹ Mpyəy Tafiiti su nyəyətə ntəy Tacaa isu i ka suw lixitee nyəyətə na wolanəa mpa i ləkı piitimnaa mpa i yoonəa na i kəli tə.

¹² Isı Silii nyéma na Mowapə nyéma na Amoni nyéma na Filiisi nyéma na Amaleke nyéma na Sopa wuləu Hatəse na i nyéma.

¹³ ləna Tafiiti lapa na i nyuyə kəli təyələ.

Tafiiti kəla Silii nyéma na i mələy kənte, ləna i kə ləəm nyéma ke yəlaa iyisi pələfəi hiu (18000) ke timpi pa yaa si Təm tətəkələ taa tə.

¹⁴ I kəla ləəm nyéma ləna i su yoolaa ke pa tətə tənə taa na ıcatə nyéma lakı-ı təmle. Paa timpiyi Tafiiti polaa, Tacaa kentayaa i təə ké.

Tafiiti waali nyóma hála
(Kv̄t̄əs̄v̄t̄ I 18:14-17)

¹⁵ Tafiiti t̄əȳ kawulaya ke l̄seyeli nyóma t̄əna t̄əw̄ ké na í t̄əh̄əȳi tampana na í paas̄əȳəna-w̄e.

¹⁶ Seluya p̄əyal̄ Sowap̄i kele yoolaa nȳuȳu t̄u, na Ahiluti p̄əyal̄ Yosafat̄i kele tak̄əlas̄i sul̄v̄.

¹⁷ Ahitupi p̄əyal̄ Sat̄ak̄i na Apiyataa p̄əyal̄ Ahimelek̄i kele k̄ət̄əlaa.

¹⁸ Selaya kele tak̄əlas̄i ŋmaal̄v̄ na Yoyata p̄əyal̄ Penaya kele yoolaa m̄pa pa tan̄aya wulav̄ t̄ə pa nȳuȳu t̄u. Tafiiti p̄əyalaa nt̄é s̄əpaap̄ənaa.

9

Mefipaali pote ke Tafiiti t̄e

¹ M̄p̄úȳ k̄uȳaku nak̄uli Tafiiti p̄əəs̄aa s̄i p̄ə ta kaas̄i Sayuli t̄əȳaya t̄u n̄əȳəlv̄ na má lap̄i-í k̄upant̄u ke Sonatan̄ t̄əw̄?

² Sayuli t̄əȳaya t̄əml̄e t̄u n̄əȳəlv̄ í ka w̄e t̄əna na pá yaak̄i-í s̄i Sip̄a. M̄p̄uȳəle pa kp̄aya ap̄al̄v̄ in̄i na pá pona-í Tafiiti kin̄. Il̄ena wulav̄ p̄əəs̄i-í s̄i: Nȳaya pa yaak̄i s̄i Sip̄a? Ap̄al̄v̄ in̄i í tis̄aa,

³ Il̄ena wulav̄ p̄əəs̄i-í s̄i: P̄ə ta kaas̄i Sayuli t̄əȳaya t̄u n̄əȳəlv̄ na má lap̄i-í k̄upant̄u ke l̄s̄ə t̄əw̄? Nt̄əna ap̄al̄v̄ in̄i s̄i Sonatan̄ p̄əyal̄v̄ w̄e na pá kaana-í.

⁴ Nt̄əna wulav̄ s̄i: I w̄e l̄e? Sip̄a s̄i: I w̄e Amiyeli p̄əyal̄v̄ Mak̄ii t̄əȳe timp̄i pa yaa s̄i Lo-Tap̄aa t̄ə.

⁵ Il̄ena wulav̄ tili na pá k̄əna-í.

⁶ Sonatan̄ p̄əyal̄v̄ Mefipaali tala Tafiiti t̄e il̄ena í h̄ənt̄i-í at̄e. M̄p̄úȳ í yaa í h̄əte il̄ena í s̄e s̄i: Maȳəlv̄ ta caa.

⁷ Nt̄əna wulav̄ s̄i: Taa nȳá, ma caa ma la-ŋ k̄upant̄u ke nȳá caa Sonatan̄ t̄əw̄. Maa c̄ele-ŋ nȳá c̄əs̄ə Sayuli t̄et̄v̄naa t̄əna na má na-ŋ t̄u t̄ək̄əna t̄ənt̄əml̄e ke tam̄.

⁸ M̄p̄úȳ Mefipaali tasa h̄ənt̄uȳv̄ ke at̄e na í t̄ə s̄i: Hai, ta caa, maȳəle awe, ma w̄e is̄u haya k̄us̄əp̄aya ké na ŋ paas̄əȳəna-m m̄p̄u in̄i?

⁹ K̄elena wulav̄ yaa Sip̄a na í heeli-í s̄i: Ma c̄ələȳi nȳá caa Sayuli na í t̄əȳaya nyóma nȳəm t̄ənaya Mefipaali.

¹⁰ Nȳá na nȳá piya na nȳá t̄əml̄e nyóma í k̄á hal̄əȳi-í ké na í taa lan̄ k̄uhal̄əm̄. Il̄e ma na-í t̄u t̄ək̄əna t̄ənt̄əml̄e ke tam̄.

P̄əȳele Sip̄a ka w̄əna piya naan̄w̄a na kakpas̄i ké, na t̄əml̄e nyóma ke hiu.

¹¹ Nt̄əna Sip̄a c̄ə wulav̄ s̄i: Ta caa, maa la teitei ké is̄u n̄ heela-m t̄ə. Il̄ena Mefipaali s̄uv̄ wulav̄ kin̄ ke t̄əȳəv̄ is̄u í maȳamaya í kul̄əlv̄.

¹² Mefipaali ka w̄əna p̄əȳaya s̄əkp̄elaya nak̄əli na pá yaa-ke s̄i Mika. M̄p̄úȳ Sip̄a t̄əȳaya nyóma t̄əna p̄əs̄a í t̄əml̄e nyóma.

¹³ Yosalēm ke í ka w̄e. M̄pi t̄ə, í na wulav̄ pa t̄ək̄aȳana. P̄əȳele p̄u kaana Mefipaali n̄əh̄eē naal̄əȳe.

10

Tafiiti k̄əlv̄ȳv̄ ke Amaleke nyóma na Silii nyóma
(Kv̄t̄əs̄v̄t̄ I 19:1-5)

¹ P̄əle p̄ə waali ké Amoni wulav̄ Nahas̄i s̄əpa na í p̄əyal̄v̄ Hanun̄ l̄eet̄i í lonte taa.

² M̄p̄uȳəle Tafiiti t̄əma s̄i: Maa l̄eet̄i Hanun̄ ke k̄upant̄u ke nt̄i í caa ka lap̄a-m t̄ə. Il̄ena í tili s̄i pá s̄e-í í caa l̄əȳaya. T̄əml̄e nyóma tala Amoni nyóma t̄et̄v̄ taa,

³ Ilena tetu nti tə awulaa səkpema tə pa wulav Hanuṇ si: N nyéma si ləyaya seev tō kē Tafiiti tila i yəlaa na? I tila-wəye si pá feṇ ta icate na pá nyi-te na pá wakəli-te.

⁴ Təṇayəle Hanuṇ kpa Tafiiti tillaa mpe na í hu pa tantəṇ ke nnyenyekəṇ, na í seti pa tokonaa na pá kpa pa tapanəəsi. Ilena i yele-wə.

⁵ Mṗóyú fəele kpa-wəye səsəm. Tafiiti nu mpi pa lapa-wə tə, Ilena í tili si pá saali Yeliko haləna pa tantəṇ nyə, Ilena páćó pá kpe.

Amoni nyéma na Silii nyéma pa yoonav

(Kvtəəsvtə I 19:6-19)

⁶ Mṗóyú Amoni nyéma cekənaa si Tafiiti haya-wə na páána ke pa isayatu nti tə tō. Ilena pá polo Pəti-Lehopi na Sopa Silii nyéma kin na pá kpaṇa yoolaa apaa nyéma ke iyisi hiu (20000), na Maaka wulav tɛye yoolaa iyaxa (1000), na Topi nyéma tɛye yoolaa iyisi naanəwa na naale (12000).

⁷ Tafiiti nu mpu, Ilena í tili i yoolaa nyoyu tə Sowapɪ na yoolaa apalaa təna.

⁸ Mṗuyule Amoni nyéma luwa na pá puḷi pa icate nənəyə, na Sopa na Pəti-Lehopi Silii nyéma na Topi na Maaka pə yəlaa náa wə tawa taa na pa mpaa.

⁹ Ilena Sowapɪ cekəna si i ká yoo taa na waali. Mṗóyú í ləsa Iseyeli yoolaa taa yoolaa na pəle pá yookina Silii nyéma.

¹⁰ Pə kaasa mpa Ilena í yelina pəɛɛye i neu Apisayi si pəle pá yoonə Amoni nyéma.

¹¹ Na í heeli-i si: Ye Silii nyéma í kpila-m, Ilen kəə na í sənə-m, yaa ye Amoni nyéma kpilina nyá, Ilen máá kəə na má sənə-ŋ.

¹² Təyə apalutə na tē kaasi ta təyi ta yəlaa na ta Iśə acaləe tō. Ilen Tacaa í la i luɣu nyəntu.

¹³ Mṗóyú Sowapɪ na i yəlaa pa sū Silii nyéma tē si pá yookina-wə na pəle pá tə casəle.

¹⁴ Amoni nyéma ná nawa si Silii nyéma sewa, Ilena pəle pá tə-te na pá sū icate. Ilena Sowapɪ məli na í kpe Yosalem.

¹⁵ Silii nyéma nawa si Iseyeli nyéma kəla-wə, Ilena pá koti pa yoolaa tətə.

¹⁶ Mṗóyú wulav Hatəsee tilaa na pá yaa Ifəlati pəyə waali Silii nyéma leləa na i yoolaa wulav Sopaki kpaṇa-wə na pá tē Helam.

¹⁷ Pa heela-təyi Tafiiti, Ilena í koti Iseyeli yoolaa təna na pá tēsi Yaatanɪ na pá polo Helam. Mṗóyú Silii nyéma tayaṇa pa ti na pá na Tafiiti pá suli na pá yoo.

¹⁸ Ama pa kuu-tɛye Iseyeli nyéma isəntaa, na Tafiiti ku yoo kəkənəa nasətosə na nuṇəwa (700) paasənəla na kpaṇəṇ cayaḷaa ke iyisi nule (40000) na í ku pa yoo wulav Sopaki.

¹⁹ Mṗóyú Hatəsee waali awulaa səkpema nawa si Iseyeli nyéma ku pa yəlaa ke səsəm, Ilena pá polo na pá na-wə pá ciiki na pá lakɪ-wəye təmlə. Silii nyéma ta pəsi tətə si pá sənə Amoni nyéma.

11

Tafiiti na Pasepa pa təm

¹ Pənaya sikaa na pá tala waatu wei awulaa tēki yoo tə, Ilena Tafiiti ku si i yoolaa wulav Sowapɪ na Iseyeli yoolaa təna si pá polo pá ku Amoni nyéma təna na pá lēki Lapa icate. Ama Tafiiti mayamaya ta polo.

² Mṗóyú kuyaku nakuli Tafiiti luna təhəntəle ke taanaya, na í cəki kutuluɣu pata tō. Ilen i loosa alu nəyolə i səki lum nte, na i isəntaa luwa pə tu fəi.

³ Միպոյն Ի տլառ նա պա՛րօսԻ Ի լօօ. Լեռնա պա՛հ-Ի սԻ Լիյամ քըւծ Բաթըր կէ. Ի քաղա
կէր Հիտի տը Կուլի.

⁴ Ntɛna í tili na pá pona-í alɔ unɛ na í sɔvna-í na ílé í mǎli ɪ tɛ. Pɛyɛle ɪ ka tɛma ɪ sɔvɔ nav nté kpakpaa na í la asilima kɛɛlvɔvɔ kɔtaya.

⁵ Alu nawa i ti na teu uena i tili na i heeli Tafiti.

⁶ Mpuɣule Tafiiti tilaa na í heeli Sowapi si í yeke Hiti tɔ Yulii na í kɔɔ.

Ulena Sowapi náá yele Yulii.

⁷Yulii kōma ilena Tafiiti pōssi-i Sowapi na yoolaa na yooou pa alaafəya tōo.

⁸ Μπρύγυ Tafiiti heela Yulii si: Polo nyá te na ḡ heesi.

Yulii luwa ilena wulav lapi-ti kuvu na pa pona-ti.

⁹ Ama ílé ı ta suu ı tē. ı na wulav tanlaa pa hantəna nənəyo tē.

¹⁰ Μπόγυ πα tayasa-təγi wulav na ilé i pəəsi-i si: Aní n luna mpaav ké. Ilé pepe təə ké n ta suv təyaya?

¹¹ M̐p̐y̐ Yulii c̐-ɿ sɿ: ɪs̐ atakaa na Yuta na ɪseyɛɛ ny̐ma t̐na h̐nt̐y̐ c̐ka taa k̐. Ma caa Sowap̐ na ɿ waali ny̐ma ná w̐ nyutv taa. ɪl̐na máá s̐v ma t̐yaya taa na má t̐y̐ na má ny̐c̐, na má h̐nt̐na ma alv na? Ma tuuna-ɲ sɿ ma kaa la m̐v.

¹² Ntɛna Tafiiti heeli-ɪ sɪ: Tɔv, hɛsɪ saŋa, cele ɪɛ maa yeɛ na ɲ mɛɪ.

Ілена Юлії сая.

¹³ M'pógú Tafiiti yaa-ı ı te na í təgə na í nyəə na pə kv-ı. Paa na mpv, ahoo yuwa tə, ı ta polo ı te, í na tanlaa pa həntəna.

¹⁴ Тен fema ына Tafiiti ηmaa Sowapι ke takelaya na ι tilina-keye Yulii mayamaya

¹⁵ si pá teləsi-i timpi yoou haŋa teu tɔ na pá yele-i na pá kv-i.

Pasepa paalv Yulii sām

¹⁶ Sowapɪ nyala ɪcate, ɪlena ɪ pona Yulii ke timpi yoolaa taa yoolaa tanɪaa tɔ.

¹⁷ M'pógú ícate nyéma luwa na pá yooná Sowapí na í nyéma na pá kú Tafiiti yoolaa payale na pá kpehna Yulii na pá kú tótó.

¹⁸ Uena Sowapɪ ŋmaa Tafiiti ke takəlaya na í kʷeesɪ-ɪ pə tənə mpi pə lapa təyoole tə.

¹⁹ M'p'og'og' Tafiiti l'ela tillu ke heeluy'u si: Ye n' ke'esa wulav ke ta cak'ale t'om ke c'ane,

²⁰ntanyi pááná ka kpa-i na í yǫǫti si pepe tǎ ké tǎ sɔɔ ɪ cate tɛɛ si tǎ yookina-tɛ.
Ani tǎ nyǝmɔɔ si ɪ cate nyǝma tǎki nyǝmá.

²¹ Μπόγυ αλφ κα κωνα Κετιγών πəyalb Apimelekı. Tεpεεσι ιcatε tεε kέ ι ka svb mpv na αlv yaya-ı namle həyəlvyv na koluŋa nyvyv taa. ʋe pepe təv kέ tά kpətəna koluŋa kε mpv? ʋe n cə-ı sı nyá pəyalb Yulii ná səpa tətə.

²² Mpygy tillu keesa Tafiiti ke nti Sowapi keesa-i to si:

²³ Kolontunaa mpe pa kpila-tuyv. Pa lu-tuyv kuluv ke tawa taa na taa toyon-wa na té tana-weye pa icate nonoyo.

²⁴ Ulena kolunja tso senglai naa to-tuyv nyemá na pa ku ta taa payale. Halí nyá pəyalv Yulii ná səpa tətə.

²⁵ Tənaqale Taffiti cəwa tillu sɪ: Polo na ɲ heeli Sowapɪ sɪ, paa pə kəwə ɪ yəlaa tə pə taa kəli-ɪ caaləyɔ. Pə wɛɛ ké sɪ ɪ polo ɪ cate təɔ na toɲ na ɪ kəli-te. Nyaa polaa ɲ tasa-ɪ ɲpóyɔ apalɔtɔ.

²⁶Yulii alv nuwa si i paalv səpa, ɬena i wii-ɬ.

²⁷ Ləyaxa tema, ilena Tafiiti tili na í kpayá alu na í loli-ı apalı pəyaxa. Μρύχó Tafiiti kulapətu ntı tə ta maya Tacaa.

12

Natan heeliyi Tafiiti ke i salaka tyyv tɔm

¹ M'p'ógó Tacaa tila Iso kuyəɣətutv teləsulo Natan ke Tafiiti kin na í heeli-ı sı: Apalaa napəli paa wena naale ke ıate kolumtəle taa, ləlv ke tɔŋ tv na ləlv ke konyəntv.

² Tɔŋ tv ını ı ka wena naan na heen ke səsəm pə feli nyənuyv.

³ Hewaya kulumaya ke konyəntv náá wena na í təkı, na ká na ı piya pa wee na pá təkı na pá nyəkı təntəmle, na ká hənəyi ı tate taa na í nyənəyi-ke ısu ı pələ.

⁴ M'p'ógó kuyaku nakulı ıkəm kəma tɔŋ tv ını na í la ı təla pətəətəle, na í kisi a taa ké ləsuyv sı ı lakəna ıkəm ınəyi mɔvle. Na í kpa konyəntv hewaya ŋke na í kv-ı.

⁵⁻⁶ Tənayale Tafiiti páána huuwa kpakpaa təfaa na í tə sı: Ma tuuna Tacaa sı yulv wei ını ı lapa mpv tə pə wee sı ı feli heen liyiti ke yaasi wei ı lapa mpv na í feina pətəətəle tə. Pəyele pə tı muna pá kv-ı ké.

⁷ Ntəna Natan sı: Nyayale yulv ını. İseyeli Iso Tacaa yəɣətəa sı ını ı kpana-ŋ İseyeli nyəma wulav na í ya-ŋ Sayuli nin taa

⁸ na í ha-ŋ təyaya na alaa na í tv nyá nin taa ké İseyeli nyəma na Yuta nyəma. Ye n ka heela-ı sı pəle pə ta tə-ŋ ı ka səsə-ŋ.

⁹ Pepe tək ké n nyəna Tacaa təm ke yem na n la mpi pə ta maya-ı tə? N kv Yulii na Amoni nyəma layate, na n kpaya ı alv.

¹⁰ Timpi n nyəna-ı yem ke mpv na n kpaya Yulii alv tə, yooü kaa hatələna nyá təyaya tətə.

¹¹ M'p'ógó Tacaa tasaa sı: Maa yele na nyá piya taa nəyolv wakəli nyá lanle. Maa ha nəyolvuyv nyá alaa ke nyá isəntaa na ilé ı sɔvna-we na ilim na pə isəle.

¹² Nyá ŋməlaa ké na n la nəyolv ta na. Ama ilim taa ké maa la ma nyəntv na İseyeli nyəma təna na.

¹³ Tənya Tafiiti təma sı: Ma wakələna Tacaa ké. İlena Natan náá təmı-ı sı: Tacaa hısa nyá isayətv, n kaa tasa səm.

¹⁴ Ama timpi n yelaa na Tacaa kolontunaa kpa ı tək na pá nı pəntv tə, pəyaya ŋka pə lula-ŋ tə ŋke kaa səna.

¹⁵ M'p'ógó Iso kuyəɣətutv teləsulo Natan kpema ı tə.

Pasepa pəyaya səm

M'p'ógó Tacaa yelaa na kutəŋ səsəv nakulı kv kpa Yulii leelu pəyaya ŋke.

¹⁶ M'p'ógó Tafiiti həkə nəɣə na í sələmı Tacaa ke pəyaya ŋke ka tək. Ateye ı hənɔya paa ahoo nna, nyaaluyv feli.

¹⁷ İlena ı təyaya səsaa kaana-ı sı í kulı ate ı ta tisi. Pécó ı kisa təɣəv.

¹⁸ İlena pəyaya sı kuyaku naatosompəɣəlaya nyəkv wule. Ama Tafiiti waalı nyəma nyamna-ı ka səm təm ke heeluyv. Mpi tə, pa mayasaya pa taa ké sı, wəsası taa kele tə yəɣətayana-ı ı ta cə, ka laalaa na ká sı isəntə tə ye tə heela-ı ı lanle ká təsı wakəlvuyv tətəɣətəy.

¹⁹ İle Tafiiti nuwa pa wələtəyi təmayale, iləna í cekəna sı pəyaya səpa. Ntəna í pəsə-ı we sı: Ka səpaya? Pele sı: Əe.

²⁰ Tənayale Tafiiti kula ate na í sə ləm na í layası wontu. İlena í sɔv Tacaa təyaya taa na í hənı-ı ate. İ məla təyaya iləna í yəɣəı na pá kəna-ı təɣənaya na í təɣə.

²¹ M'puyəle ı waalı nyəma pəsə-ı sı: Wenti n lapa mpv tə, tə tapuyv suweyele? Pə təkə pəyaya ke kutəkv ka ta sətə iləna n məlı n wiiki na n kisiyi təɣəv. Pə məlaa na pəyaya sı iləna n kulı na n naalı təɣəv na?

²² Ntɛna Tafiiti cɔ-wɛ sɪ: Ma wiikaya na mǎ hɔkɛyɪ nɔyɔ kɛ mpɔ tɔ na mǎ tɛɛlɛyɪ kɛ sɪ ntanyɪ Tacaa kǎ ná ma pɛtɔtɔlɛ na í waa-kɛ.

²³ Tɔɔ, nɔɔnɔɔ ka sɛpa tɔ, pepe tɔɔ kɛ maa tasa nɔyɔ hɔkɔyɔ? Anɪ ma kaa pɛsɪ na mǎ taɣanɪ-kɛyɛ kɔsɔyɔ. Ama mǎá tɛna na mǎ polo ka kɪɲ. Tɔfɔ ka fɛɪ sɪ ka tasɛyɪ mɛlɔyɔ kɛ ma kɪɲ tɔtɔ.

Salwmɛɲ lɔlvɔy

²⁴ Ḿpɔ́yɔ Tafiiti hɛsa ɪ alɔ Pasɛpa laɲlɛ na í kpɛtɛna-ɪ na í lɔlɪ apalɔpɔyaya na í ha-kɛyɛ hɛtɛ sɪ Salwmɛɲ, na Tacaa luyɔ sɔv-kɛyɛ teu.

²⁵ Ilɛna Tafiiti cɛlɛ-kɛyɛ lɔɔ kɔyɔyɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ Natanɲ na ílɛ ɪ ha-kɛyɛ hɛtɛ sɪ Tacaa sɔɔla-ɪ.

Lapa ɪcatɛ lɛkɔyɔ

(Kɔtɔɔsɔtɔ I 20:1-3)

²⁶ Tafiiti yoolaa wulav Sowapɪ ka tama Amoni nyɛma ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ Lapa. Waatu wei ɪ lɛka-tɛ

²⁷ Ilɛna í tili na pá heeli Tafiiti sɪ: Ma tɛsa lɔm hɔyɔlɔyɔ ɪcatɛ kɛ lɛkɔyɔ.

²⁸ Mpɔ tɔ, kpeyeli yoolaa mpa pɛ kaasaa tɔ na ɲ kɔɔ na ɲ mu-tɛ. Pɛ taa kɔɔ na mǎ sɔv tɛ taa na pá mɛlɪ-m sam.

²⁹ Ḿpɔ́yɔ Tafiiti kpeyela yoolaa na pá kpa Lapa tɔɔ na pá lɛkɪ-tɛ.

³⁰ Ilɛna Tafiiti kuli tɛ wulav kawulaya ntenuyɔ. Wɔla kɛ pa lupa-kɔ, kɔ yun wɛ isɪ kiloonaa hiu na naanɔwa na liyiti kɛ mpɔ, na pá tɔ kɔ tɔɔ kɛ liyitee pɛɛ. Ḿpɔ́yɔ pa tema-kɔyɔ Tafiiti nyɔyɔ na í kuu ɪcatɛ taa kɛ wontu tuutuuma tɔtɔ.

³¹ Pɛ kaasa ɪcatɛ yɔlɛna ilɛna í tɔ lɛlaa kɛ kaafɛntanaa tɛmlɛ na lɛlaa kɛ nyɔyɔtɔ halɛnaɔ na lɛlaa kɛ tawa tɛma na lɛlaa kɛ pilikinaa wɔpɔ. Ḿpɔ́yɔ Tafiiti lapɛna Amoni ɪcatɛ tɛna. Ilɛna í na ɪ yɔlɛna pá mɛlɪ Yosalem.

13

Tafiiti piya acaalɔtɔ

¹ Pɛlɛ pɛ waalɪ acaalɔtɔ lapa wulav tɛ. Tafiiti pɔyalɔ Apɛsalɔm ka wɛna neu alɔ nyɛɲ nɔyɔlɔ na pá yaakɪ-ɪ sɪ Tamaa na ɪ sɛntaa lɔwa teu. Mpɔyɔlɛ Apɛsalɔm neu yɔtɔtɛ nyɛɲ wei pa yaa sɪ Amɛnɔɲ tɔ ɪ luyɔ sɔv Tamaa inɪ.

² Amɛnɔɲ ka sɔɔla ɪ neu inɔyɪ halɛna í canɪ í tɔ ɪ tɔyɪ kɔtɔɲ kɛ ɪ tɔm taa. Mpi tɔ, pɛɛlɔ inɪ ɪ taa nyɪ apalɔ, ilɛ pɪ wɛ Amɛnɔɲ kɛ kate sɪ í tokina-ɪ.

³ Amɛnɔɲ taapalɔ ntɛ Tafiiti taalɔ Samma pɔyalɔ Yonatapɪ. Ilɛ ɪ ka kɛ yɔlɔ layatɔ kɛ.

⁴ Ḿpɔ́yɔ ílɛ ɪ pɔɔsa-ɪ sɪ: Pepe tɔɔ kɛ halɪ nyaya wulav pɔyalɔ taka na paa tanaɲ ɲku ɲ tɛɲ taasi kɛ mpɔ? Mpɔyɔlɛ sɪ: Ma sɔɔla ma taalɔ Apɛsalɔm neu Tamaa kɛ.

⁵ Ntɛna Yonatapɪ sɪ: Cɛsɪ isɪ pɛ wɪkɪ-ɲ, na nyá caa í kɔma-ɲ wiiluyɔ, ilɛ n tɔmɪ-ɪ sɪ í yelee na nyá neu Tamaa kɔɔ na í lá tɔyɔnaya kɛ nyá sɛntaa na í tɔ-ɲ na ɲ tɔyɔ.

⁶ Ḿpɔ́yɔ Amɛnɔɲ cɛsaa sɪ pɛ wɪkɪ-ɪ na í hɛntɪ na wulav polo-ɪ wiiluyɔ. Ilɛna Amɛnɔɲ sɛlɛmɪ wulav sɪ: Hai, ma caa sɪ ma neu Tamaa í kɔɔ cɛnɛ na í tɔ-m kakalasi naalɛ na í cɛlɛ-m na mǎ tɔyɔ.

⁷ Ntɛna Tafiiti tili na pá heeli Tamaa sɪ í polo ɪ taalɔ Amɛnɔɲ naɲ taa na í lapɪ-ɪ tɔyɔnaya.

⁸ Ḿpɔ́yɔ Tamaa pola Amɛnɔɲ naɲ taa na í maɣana Amɛnɔɲ hɛntaa, na Tamaa la somtu na í huyuti na í tɔ kakalasi,

⁹ Ke tæne inu na í kuuli na í su Amənoŋ na í kisi təyov. Ulena Amənoŋ to Tamaa si: Ləsi yəlaa təna, na pa təna pá lu.

¹⁰ Mpuvle Amənoŋ toma Tamaa si: Kəna-m təyənaya ŋkeŋe nan taa na má təyov le.

Ulena Tamaa kpaŋa kakalası nsı na í pona Amənoŋ nan taa.

¹¹ Pəelo su-i təyənaya, ulena Amənoŋ təkı ı nıŋ taa na í təmı-i si: Ma neu, kəo tə suv.

¹² Ntəna pəelo si: Aai, taa wakəli-m ma taalb. İseyeli nyəma u lakı mpv. Ule taa la acaalətu nti.

¹³ Ye n lapa mpv leyə maa su ma fəelə? Pəyle nyáá pəsi İseyeli taa acaaləŋ taa ləŋkv. Polo nı sələmı wulav, paa pə la isəna ı ka tisi na má saa-ŋ.

¹⁴ Ama Amənoŋ ta nu-na-i. Mpuv ı kpipa Tamaa na toŋ na í wakəli-i.

¹⁵ Təyənaya Amənoŋ luyı lu-i na ı taa kpana-i na pə kəli isı ı ka səla-i to, na í təyənı-i si í lu.

¹⁶ Ntəna pəelo ma kapuka si: Ha, n təyənəŋı-m mpv to n səəsəŋı isayətu ke nti n təma-m lapv to tə to kə.

Ama Amənoŋ ta nu.

¹⁷ Mpuv ı yaa təmlə to na í heeli-i si: Təyənı alv unə na í lu na n kaləsı nənoŋo.

¹⁸ Ulena təmlə to ləsi-i awalı na í təkı na í kaləsı.

Pəelo inı ı ka suv ŋkpalası capə kuvəəəəə kə isı awulaa pəelaa mpa pa ta saata to pa suuki to.

¹⁹ Təyənaye Tamaa cəla ı capə na í to ı nyovv taa kə tələma na í te nyovv na í makı kapusi na í təkı.

²⁰ Tamaa taalb Apəsəlm na-i, ulena í pəəsı-i si: Nyá taalb Amənoŋ wakəla-ŋ ke? Ma neu, su. Taa suli təm ntəŋı kpaŋav na n yaa-təŋı pulo, nyá taalb kə.

Ulena Tamaa saalı Apəsəlm təyənaya taa isı katayəlaya.

²¹ Mpuv wulav nu pə təyənaya mpv na pááná kpa-i səəəm.

²² Ulena Apəsəlm haya Amənoŋ na ı taa. ı tasəŋı-i yəyətənav ke mpi pə to ı wakəla ı neu to.

Apəsəlm kəwa Amənoŋ

²³ Pusi naale sikaa le pa kəkı Apəsəlm heeŋ huntu nté timpi pa yaa si Paalı-Hasəo təyov İfəlayim. Ulena Apəsəlm yaa wulav pəyalaa təyənaya təyov.

²⁴ Mpuv ı polaa na í heeli wulav si: Ta caa, pa kəkı ma heeŋ huntu. Ule ma caakı si nyana nyá waalı nyəma təna í kəo na té təyov pə acima.

²⁵ Ulena wulav to si: Aai, ma pəyalv, ta təna tə kaa polo, pə taa kəo na té səkı-ŋ səŋəla ke yem.

Mpuv Apəsəlm caala-i, ulena wulav kisi təyənaya na í lapı-i pə lapa wulee.

²⁶ Ntəna Apəsəlm si: Ule yeke na ma neu Amənoŋ təŋ-tv. Wulav si: Pepe to kə n caa si í polo nyá tə?

²⁷ ı caala wulav ke teu, ulena ilé ı yeke na ı pəyalaa təna polo. Haləna pə kpeŋna Amənoŋ mayamaya.

²⁸ Mpuv Apəsəlm heela ı təmlə nyəma si í paasəna teu, na pə kəma na Amənoŋ haya sulum na má heeli-mə si í kv-i, ı kv-i, ı taa nyá, ma heelina-mə. Mpv to, ı kaası mə ti na í təyov apalətu.

²⁹ Waatu wei Amənoŋ haya sulum, ulena Apəsəlm təmlə nyəma la teitei isı ı ka heeluyv-wə to. Na wulav pəyalaa təna kuli na paa wei í kpa ı kpanaya to na í se.

³⁰ Mpuv pa tayasa wulav ke kpakpaa si Apəsəlm kəwa ı pəyalaa təna pə ta kaası paa kuləm. Pəyle pəle pa wə mpaav na pá tənə kpente.

³¹ Tənaɣale wulav kula kpakpaa na laɲwakəlle na í cəli ɪ wontu na í hənti ate na ɪ waali nyəma náá cəli peɛ pa nyəntu tətə.

³² Ḿpóyó Tafiiti taalv Samma pəyalv Yonatapi təma si: Ta caa, Amənəɲ tike ke pa kuwa, pə taya nyá pəyalaa təna. Apəsələm ka həya-ɪ na ɪ taa ké timpi ɪ ka wakəla ilé ɪ neu təyɔ.

³³ Ilé wulav, taa huyuti lotu si nyá pəyalaa təna səpəna, Amənəɲ tike ké.

³⁴ Ḿpóyó Apəsələm sewa.

Wulav tanlv kusa ise ke kpakpaa, ilé ɪ na samaa na ɪ waali tətə keɛ puɣv cəlv mpaav taa.

³⁵ Tənaɣale Yonatapi təma si: Aɲha, wulav, nyá pəyalaa tapəna nté isu ma heeluyv-ɲ tə.

³⁶ Yonatapi nəyɔ ta tiita ate, ilé wulav pəyalaa tapaxale, na pá tɔli nəosi na pá wii təkpo na wulav na ɪ waali nyəma peɛ pa luki isələm.

³⁷⁻³⁸ Apəsələm ka sewa tə Amihuti pəyalv Taləmayi wei ɪ ka ké Kesuli wulav tə ɪ tɛye ɪ ka polaa na í caya pusi tooso. Na Tafiiti náá wiiki ɪ pəyalv Amənəɲ tətə ké tam.

³⁹ Wulav kəma na í həesi ɪ ti laɲle ke Amənəɲ səm tətə, iləna í yele Apəsələm kuɣv təm ke pəkəyɔ.

14

Apəsələm məlvv ke Yosəlem

¹ Ḿpóyó Tafiiti yoolaa nyuvv tv Sowapi cekənaa si wulav həya Apəsələm na páana.

² Iləna í tili timpi pa yaa si Tekuwa tə na pá kəna-ɪ alv laɣatv nəyɔlv na í heeli-ɪ si: Cəsi isu nyá laɲle wakəlaa na í suu ləyaxa wontu isu yɔlv cakuyv ləyaxa na pə taanv tə, ilé taa sayalı nim.

³ Na í kəesi-ɪ təm nti ɪ ka yəyətɪ wulav kin tə.

⁴ Ḿpóyó alv inɪ ɪ pola wulav tɛ na í hoti ɪ tɛɛ na í tə si: Hai, ta caa, ya-m.

⁵ Ntəna wulav si: Pepe lapa ye? Ntəna alv si: Hai, ta caa, ma paalv səpayə na pə yele-m leelu.

⁶ Pəyele maa wəna apaləpiya ke naale. Ḿpóyó si yoo taale, nəyɔlv fəi si ɪ loli-si. Iləna ləlv kv ɪ taapəlv.

⁷ Tənaɣale ma nyəma təna kulaa na pá səɲ ma tətə si má yele na pá kv kulv. Si paa kulv inɪ ɪ ka kpayana ɪ caa wənav, isu pa kv-ɪ. Isəle kuləmtəle nte tu kaasa-m təyale pa tɛsəyɪ nanjuyv. Pə kaa kaasi ma paalv ké pəyaxa ɲka paa yaakəna ɪ hətə təyɔ tətə taa.

⁸ Ntəna wulav si: Kpe nyá tɛ na má paasəna nyá təm.

⁹ Ḿpuyule alv cə-ɪ si: Paa mpi pə lapa pə wɛɛ ma na ma caa təyaxa ta təm pə taa wɛɛ nyá na nyá təyaxa mə nyəntv.

¹⁰ Ḿpuyule wulav təma si: Ye nəyɔlv lakɪ nyá təm ke təm nti tə taa, ilé n kəna-ɪ ma kin, ɪ kaa tasa-ɲ tokinau.

¹¹ Ntəna alv tasa si: Ta caa wulav, tuuna nyá Iso Tacaa si yəlv lɛetəlv inɪ ɪ kaa kv ma pəyaxa na pə yele ncaale. Ḿpóyó wulav ná tuuwa si: Na Iso, nəyɔlv kaa kpaxa nyá pəyalv tətə ké nyuləyɔ.

¹² Ḿpuyule alv si: Hai, Tacaa, yele na má tasa təmvuyv kuləmvuyv ke yəyətuyv. Iləna wulav si: Yəyətɪ.

¹³ Kələna alv tə si: Na pepe tətə ké n caa n wakəli Iso yəlaa ke mpv? Mpi tə, nyá kəna nyá ti təm ke timpi nn caaki si ɲ mələna nyá pəyaxa ɲka n təyənəa tə.

14 Ta tēna tu si teitei kē isū pa pəlvəy ləm kē atē na pá fēi kpaṽ tō. Ama Iso naa kəy, ilē i caaki kē si pá hólí suulu kē wei pa lōwa tō na pá mələna-i.

15 Tacaa, nəənəo ma kəm isəntō tō, ma ta kəo yem, nyá yəlaa nyaasəna-m. Pə tōo kē ma kōma si má yəgətəyənə-ŋ na ntanyi n ka tisi.

16 N ká mv ma tōm na n yā-m mpa pa lūki si pá kpiisi ma na ma pəyaya si tē taa na Iso kpancoou tō pa niŋ taa.

17 Ma tō ma taa si nyá tōm ka yeke na má hēesi. Mpi tō, Tacaa, n wēe kē isū Iso isətaa tillu. N fakú kupantv na isayətv. Nyá Iso Tacaa i wēe nyá waali.

18 Mṗóyó wulav tōma alv si: Taa ŋmēsī-m nti ma pəəsəyi-ŋ isəntō tō. Alv si: Yēe, yəyoti ma cē.

19 Ilēna wulav si: Isəntō Sowapí nəyō fēi tōm tənē tē taa? Ntēna alv si: Hai ta caa wulav, ma tuukina-ŋ si ntəŋkpēsəyā fēi. Tampāna yaa, nyá tēmle tō Sowapí tona-m tēmle tənē na i heeli-m tē tōna nti ma yəgətəyi isəntō tō.

20 Sowapí tuka ituule kē mṗóyó si n ká cəkəna na n mələna Apəsəlōm. Mpi tō, n kē ləmayasəle tō kē na n nyəmá pə tēna mpi pə lakú tō isū Iso isətaa tillu.

21 Pələ pə waali kē wulav tōma Sowapí si: Tōm nti tē tēma, polo na n kōna Apəsəlōm.

22 Tənayəle Sowapí hota wulav nəəhēe tēe kē kpakpaa na i kooli-i kupantv. Ilēna i tō si: Hai, Tacaa, saŋa ntē ma nawa si n hōla-m suulu kē timpí n tisuyu ma tōm tənē tō.

23 Mṗuyule Sowapí tēe Kesuu na i kōna Apəsəlōm kē Yosalem.

24 Kələna wulav si: Apəsəlōm i caya i təyaya taa, má na-i ta isē i taa suli.

Ilēna Apəsəlōm mēli i təyaya, i na wulav paa naaki tēma.

Tafiiti na Apəsəlōm pa ciikuyu

25 Nəyōlv ta haŋna Apəsəlōm kē teu kē Iseyeli tēna taa. I ŋmatv tēna ka tewaya, i tiili fēi paa kpətiya mayamaya.

26 I ka wēna nyəəsī kē səsəm kē, na pu wēe si pá hūm-i paa pənaya ŋka. Mpi tō, i nyəəsī i kōma si wē yun kē. Yē pa hūma-i si yun wēeki kiloona naaale na həyōlvəy isū wulav mayasələyā wēv tō.

27 Apəsəlōm lūla apaləpiya tooso na alvpəyaya kəlvmayā. Pa yaa-kē si Tamaa, ka isəntaa ka luwaya.

28 Mṗóyó Apəsəlōm caya pusí naaleye Yosalem. Ilē i na wulav paa keesiyi tēma.

29 Ilēna i yaa Sowapí si i tiliyi-i wulav kin na ilē i kisi, na i tasa-i yaav kē tōm naale nyəm na ilē i kisi tōtō.

30 Ntēna Apəsəlōm tō i tēmle nyəma si: Sowapí taale ntē ma nyənte kəŋkəŋ taa, i polo na i sō-tēye kəkō.

Ilēna pələ pa polo na pá sō-tēye kəkō.

31 Mṗuyule Sowapí pola Apəsəlōm təyaya taa na i pəəsī-i si: Pepe tōo kē nyá tēmle nyəma səpa ma taale kē kəkō?

32 Kələna Apəsəlōm si: Ma tila nyá waali kē tōm payəle si n kəo na má tili-ŋ wulav kin na n pəəsī-i si pepe tōo kē i tila ma waali kē Kesuu? Pu kəla teu si má saali tēna. Ma caa si ma na wulav tē ná na ye ma lapa-i isayətv nti i kə-m.

33 Mṗóyó Sowapí ná polaa na i heeli-təyi wulav. Ilēna wulav yaa Apəsəlōm na i kəo na i hənti wulav kē atē na ilē i wəyal-i.

¹ Pəle pə waali ké Apəsaləm hika yooü keēke na kpayanəy na tanlaa ke nule na naanowa (50).

² Tanəy tanəy ke Apəsaləm lakaya ləy na í puki icate nənəyɔ səsaya mpaau kpeɛnə, ye nəyɔl hika təm sɪ í puki wulav tɛyɛ huɔle, ile í yaa-ɪ na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Icate nteye n luna? Ye ilé í cɔ-ɪ sɪ: Ma ké Iseyeli kpekəle tənə tə tɔ

³ Ile í təmɪ-ɪ sɪ: Nyəni, n wəna tampana ké. Pəcɔ ye n pola wulav tɛ nəyɔl kaa paasəna-ɪy.

⁴ Kasa, ye maa kəna huɔl ntɔ, ma kin nté təm nyəma ka kəyaya na ma tayanəyɪ pa təmnaa.

⁵ Ye yulú í kpətəyənə-ɪ sɪ í həntəyɪ atɛ ile í kpipi-ɪ na í wəyali-ɪ.

⁶ Ḿpɔyú Apəsaləm lakaya Iseyeli nyəma tənə mpa pa pukayana təmnaa ke wulav tɛ tɔ. Na Iseyeli nyəma lanja heekayana-ɪ ké.

⁷ Pənaya liyiti nyənka taa ké Apəsaləm təma wulav sɪ: Tacaa, yele na má polo Hepələn na má lá kətaya njka maa sɪ Tacaa ke nəyɔ sɪ maa lapɪ-ɪ tɔ.

⁸ Mpi tɔ, waatu wei maa wə Kesuu tɔyɔ ma sɪ Tacaa ke nəyɔ sɪ ye í yelaa na má məli Yosalem, inəyɪ maa la təmle.

⁹ Ntəna wulav sɪ: Polo.

Ilena Apəsaləm kulɪ na í tɛɛ Hepələn.

¹⁰ Ḿpɔyúle Apəsaləm tila tillaa ke mukaya ke Iseyeli tetɔ tənə taa sɪ ye pa nu tutuyɪ ile pa yəyɔtɪ sɪ: Apəsaləm kele wulav na í wə Hepələn.

¹¹ Yosalem nyəma ka sɪ-ɪ yelaa njmɔnuyɔ (200) pele pa nuna-ɪ teu ké, pa ta cəkəna nti í həkaa tɔ.

¹² Waatu wei Apəsaləm lakaya kətasi, ilena í tili na pá yaa Kilo tɔ Ahitofeli wei í ka ké Tafiiti səpaarɪ tɔ. Ḿpɔyú samaa huka səsəm ke í kin na pá tənəna wulav acaya ke cayav.

Tafiiti sewa ke Yosalem

¹³ Ḿpɔyú nəyɔl kəma na í cɪ Tafiiti ke səkpəlvɔy sɪ: Iseyeli yelaa keesa ɪɛ na Apəsaləm tɔɔ.

¹⁴ Ilena Tafiiti yəyɔtɪ í waali nyəma tənə mpa paa wə í kin ke Yosalem tɔ sɪ: Í kulɪ na tɛ se, tɔfɔ Apəsaləm ɪ yeki-tɔ. Í la təcav, ye pə taya mpv í ká tuti-tɔ na í kv icate nyəma tənə.

¹⁵ Ntəna wulav waali nyəma tɔ sɪ: Ɛɛ, Tacaa tɪ la tɔ tənə nti n heeliyɪ-tɔ tɔ.

¹⁶ Ḿpɔyú wulav na í tɔyaya nyəma tənə pa luwa, na í kaasi alaa naanowa sɪ pele pá tan tɔyaya.

¹⁷ Wulav lu mpv ilena í yelaa tənə tɔ í waali na pá sən tɔyaya kantəkaya nyənka kin.

¹⁸ Ḿpɔyú í təmle nyəma tənə na í tanlaa tənə tɔ-ɪ hekv, na Katɪ yoolaa náá kɔɔ yelaa nasətoso (600) na pá tɛɛ-ɪ nəyɔ.

¹⁹ Ḿpɔyú wulav pɔɔsa Katɪ yoolaa nyuvɔ tɔ Itayi sɪ: Pepe tɔɔ ké mə kəma ta kin tɔtɔ? Í məli Apəsaləm cɔlɔ. Mpi tɔ, mə ké cɔɔsəlaa ké í ta ké tetɔ nyəma.

²⁰ Anɪ nɔɔnɔ kele í tapa, ilena máa kpəkəyɪ-mɛyɛ kpəkpa na má cəkəna. Pəcɔ ma mayamaya ma ta nyɪ ma təpote. Mpɔ tɔ, í məli. Tacaa í paasəna-me na í la-mɛyɛ kpəntɔ.

²¹ Tənayele Itayi cɔ wulav sɪ: Ma tuuna ɪsɔ na nyá sɪ: Timpi n ka polo tɔ tənaya tɪ polo, paa səm mayamaya tɪ sɪ.

²² Ntəna wulav tɔ Itayi sɪ: Ye mpv tɛɛ nəyɔ.

Ilena Itayi na í yelaa tənə na í piya tənə pá tɛɛ nəyɔ.

²³ M'p'óg'ó wulav na ı yəlaa pa tı mpaav na pá tɛɛkɪ. Ye ı tala ıcatɛ nte, təlɛ tə yəlaa pəli ısəlvəm na pá makɪ kapusi. Ʋena wulav náá tɛɛ Setəlvəŋ ləəv na ı yəlaa náá tərŋna wulaxa tɛtɔ təə təə.

²⁴ Kətvlv Satəki na Lefii nyəma mpa pa səxəlaya Ʋə atakaa tɔ paa wɛ tənɛ ıni tətɔ. M'p'óg'ó pa sɪ Ʋə atakaa na Apiyataa səŋaa na yəlaa tərŋa lıv kɛ ıcatɛ taa.

²⁵ Ʋena wulav tɔ Satəki sɪ: Məŋna Ʋə atakaa kɛ ıcatɛ taa. Ye Tacaa ká hvlı-m suulu, ı ká mələna-m na maa tasa-ı nav kɛ ı lonɛ taa.

²⁶ Ama ye ı ka tɔ sɪ: Aaı, maa caaki-ŋ, ıle ı la-m ısəna ı caaki tɔ.

²⁷ M'p'óg'ó wulav tasa Satəki kɛ heeluyı sɪ: Nyana nyá pəyalv Ahimaasɪ na Apiyataa pəyalv Yonatan ı mələna laŋhvləlvmlɛ kɛ ıcatɛ taa na ı fɛŋyɪ.

²⁸ Tı tan ıwulaxa tɛtɔ pəxə tətəsələnaa, na má nu ıcatɛ alaafəya təm.

²⁹ M'p'óg'ó Satəki na Apiyataa pa mələna Ʋə atakaa kɛ Yosalem na pá caya təna.

Tafiiti tila fɛŋlu

³⁰ M'p'óg'ó Tafiiti taka ı ısentəə kɛ saalaya na ı wiiki na ı kpaaki Olifinaa pulaya təə kɛ nəəhɛ kpɛtɛ. Na ı waalı nyəma náá takɪ pɛlɛ pa ısentəə na pá wiiki mpı tətɔ.

³¹ Ʋena pá kəə pá heeli wulav sɪ Ahitofɛli tərŋa Apəsəlvəm. Ntəna Tafiiti sɪ: Hai, Tacaa, wakəli Ahitofɛli layətv.

³² Waatv wei Tafiiti tala pulaya nyvıv taa timpi pa sɛɛkɪ Ʋə tɔ, ıle ı taapəlv na ı layətv tasəlv Akii tv Husayı kəmayəle na laŋwakəlle na ı capa cəlaa na ı nyvıv na tɛtɔ.

³³ Ntəna Tafiiti sɪ: Ye n tərŋəyı-m pə kaa waası-m.

³⁴ Məli ıcatɛ taa na ı heeli Apəsəlvəm sɪ n ka kɛ ma təmlɛ tv kɛ ləŋ kɛ, ıle nəəvəə n caa sɪ ı nyənəyı ıwəyı nyá caa. Waatv ıwəyı n ka wakəli layətv nti Ahitofɛli təsəyı-ı tɔ.

³⁵ Pəle pə paasi kətəlaa Satəki na Apiyataa pa wɛ tənaya. Ye n nu ntiyɪ Apəsəlvəm pa təə n polo ı heeli-wɛ.

³⁶ Pa pəyalaa Ahimaasɪ na Yonatan pa wɛ tənaya, n ka tili-wɛ na pá kəə pa heeli-m.

³⁷ M'p'óg'ó Tafiiti taapəlv Husayı məla ıcatɛ taa kɛ waatv wei Apəsəlvəm kəma tɔ.

16

Tafiiti taapalaa na ı kolontunaa

¹ Waatv wei Tafiiti tɛɛ Olifinaa pulaya nyvıv taa kɛ pəəə, ıle Mefipaalı təmlɛ tv wei pa yaa sɪ Sipa tɔ ı kata-ı kɛlɛ na ı kpaŋasɪ naalɛ. Na pá həkə sɪ təə kɛ potopotonaa ŋmıvıvıv (200) na lɛsɛŋ kəwəlv pəxa kɛ nıvıvıv (100) na tıv pɛɛ lvm nyəna kɛ tukıv nıvıvıv (100) na sɔlvəm hılvıvıv.

² M'p'óg'ó wulav pəəsa-ı sɪ: Pɛpɛyɛ n lakəna? Ntəna Sipa sɪ: Nyá təyaya nyəma ka cakɪ kpaŋasɪ. Ʋɛpıya təyənaya ntɛ potopotonaa na tıv pɛɛ anɛ. Mpa pá kawa wulaxa tɛtɔ taa, ıle pa kəna sɔlvəm pənɛyɛ ləkətv.

³ M'p'óg'ó Tafiiti pəəsa-ı sɪ: Lɛyɛ Mefipaalı wɛɛ? Mpıvıvıv sɪ: Mefipaalı pola Yosalem sɪ ısɛyɛli nyəma ı cɛlɛ-ı ı cəəə Sayuli kawulaya kɛ pənɛntɛ.

⁴ Ntəna wulav təmı-ı sɪ: Mefipaalı nyəm tənə pəsa nyá nyəm.

Mpıvıvıv Sipa hənta Tafiiti kɛ atɛ na ı tɔ sɪ: Hai, tá caa wulav, ma sama, hvlı-m suulu kɛ mpı.

Simeyi təŋsəyı Tafiiti kɛ mpusi

⁵ Tafiiti tala Pahulim ıle Sayuli ləlvıv tv wei pa yaa sɪ Kelaa tɔ ı pəyalv Simeyi lıwəyale na ı təŋsəyı-ı mpusi.

⁶ Ilena í ləyɔ í na ɪ waali nyóma tənaya pɛɛ. Pəyele ílé ɪ yəlaa na ɪ yoolaa ka tu-ɪ heku ké.

⁷ Simeyi nyaasaya Tafiiti ké si: Polo polo n̄ tɛɛ, yulokulo na ɪsayan nyá.

⁸ Tacaa í mənna Sayuli wei ɪ kawulaya n̄ lɛɛkaa tɔ ɪ na ɪ tɔyaya nyóma pa səm təm ke nyá nyuyɔ taa. Pə tɔɔ ké Iso lɛɛkaa nyá kawulaya na í cɛla-keɛɛ nyá pəyaya. N̄ pəsuyɔ yem ké ɪsəntɔ na n̄ cɔɔki tɔ nyá ɪsayatɔ fɛləyənə-ŋ. Mpi tɔ, n̄ ké yulokulo ké.

⁹ M̄pógy Seluya pəyalɔ Apisayi tɔma wulav si: Pepe tɔɔ ké haya kanɛ ka tɔuki tá caa wulav ke mpɔ? La suulu na n̄ ye le na má seti ɪ nyuyɔ.

¹⁰ Ntɛna wulav si: Sowapi na ɪ neu Apisayi mə təm suwe? Ye ɪ tɔuki-m̄ Iso heelina-ɪ si í tɔv-m. Ilɛ awe ká kpɛsənə-ɪ si pepe tɔɔ?

¹¹ M̄pógyule Tafiiti tɔma ɪ waali nyóma tənə na Apisayi si: Ma tapuyɔ tɛɛ pəyaya ná tá kisi ma weesuyɔ ke pɛɛkuyɔ, halɪ m̄pógy Pɛncamɛɛ tɔ na? I ye le-ɪ na í tɔv-m. Tacaa hana-ɪ pə mpaav.

¹² Ntanyɪ Tacaa ká ná ma wahala na í lɛɛti-m̄ kɔpantɔ ke mpusi inɛ ɪ lonte.

¹³ M̄pógy Tafiiti na ɪ yəlaa pa tɔyɔta pa mpaav na Simeyi náá wɛ puyɔ kəŋkəŋ tɔɔ na í tənna wulav mpusi tənɔuyɔ na í lɔki-ɪ pɛɛ na í kɔsəxi mɔsuyɔ na ɪ tɔɔ.

¹⁴ Wulav na ɪ yəlaa pa tala Yaatanɪ nɔyɔ ilɛna pá hɛɛsi tənə.

Husayi tənə Apəsəlm

¹⁵ M̄pógy Apəsəlm na Iseyeli samaa tənə pa suv̄ Yosalem taa na Ahitofeli ke ɪ waali.

¹⁶ Waatu wei Tafiiti taapalɔ Husayi tala Apəsəlm ilɛna í sɛɛ-ɪ si: Mə na tɛtɔ, mə na tɛtɔ.

¹⁷ Ntɛna Apəsəlm pɔɔsi-ɪ si: Anɪ nyá taapalɔ nté ma caa. Pepe tɔɔ ké n̄ ta tən̄ ílé?

¹⁸ Ntɛna Husayi cɔ si: Wei Tacaa na yəlaa panɛ na Iseyeli nyóma tənə ləsaa tɔyɔ ma caa tən̄uyɔ.

¹⁹ Pə tɔ wɛɛ si ɪ pəyalɔ nyaya maa la təmle ke teitei ɪsu maa lapɔ nyá caa ke təmle tɔ. M̄pógy maa la nyá.

Apəsəlm na Tafiiti alaa pa təm

²⁰ M̄pógy Apəsəlm tɔma Ahitofeli si: I mayasi na tɔ ná mpi pə wɛ lapɔ tɔ.

²¹ Kelɛna Ahitofeli si: Svuna nyá caa alaa mpa ɪ yəlaa si pá tan̄ tɔyaya tɔ. Waatu inəyi Iseyeli nyóma tənə ká ná si n̄ pəsə nyá tɔyi nyá caa kolontu. Ilɛna nyá waali nyóma náá nyɔɔ tən̄.

²² M̄pógy pa sika Apəsəlm ke cɔkəle ke kawulaya tɔyaya pata tɔɔ. Na í na ɪ caa alaa pá suv̄ Iseyeli nyóma tənə ɪsɛntaa.

²³ Layatɔ nti Ahitofeli tasaya Apəsəlm ke waatu inɪ tɔ tɔ wɛ teitei ké ɪsu Iso yɔyɔtəyənə. Paa Tafiiti mayamaya m̄pógy pu wɛɛ.

17

Husayi na Ahitofeli pa layatɔ tasuyɔ fayav

¹ M̄pógy Ahitofeli tɔma Apəsəlm si: Ye le na má ləsi yoolaa ke yəlaa iyisi naanɔwa na naale (12000) na má tɔ Tafiiti waali ke ahoo anɛ.

² Ntanyɪ maa kpəli-ɪ tiili ná í kawa na ɪ yəlaa ya, ilɛna má ku-ɪ ɪ tike.

³ Ilɛna má kuu yəlaa tənə na má kənə-ŋ. Nyá kolontu í sɛpa, pa tənə pa mələyi nyá kɪŋ ké na yəlaa hɛɛsi.

⁴ M̄pógy Apəsəlm na Iseyeli səsaa tənə pa lan̄a hɛɛna təm nti.

⁵ Ama Apəsəlm sɪsə tɔ taa, ilɛna í tɔ si: I yaa Husayi na tɔ nu ílé ɪ nyəntɔ.

⁶ Husayi koma, dena í heeli-í Ahitofeli kuyəyətutu na í pəəsı-ı sı: Tu la mpv yaa isəna? Nyáa yəyətı nyá nyəntu.

⁷ Ntəna Husayi sı: Ahitofeli kuyəyətutu tənə tə ta təy pənəntə.

⁸ Nyá mayamaya n nyéma sı nyá caa na ı yəlaa pa ké apalaa ké. Pácó pa we páána ké ısu yulu kpakuyuv təyolaya pəyaya na ká we isəna tó. Nyá caa ké yoolu ké. Í həntəyí yem ké ahoo.

⁹ Pə nəkaa isənto ı n̄mela ləəv yaa tiili taa ké, na ye pa ku tá taa lələa, yəlaa í nuwa paa tó sı Apəsaləm waalı nyéma kpisaa.

¹⁰ Halı səyəntu kpa tá taa apalaa mpa pa we apalətv ısu təyolasi tó. Mpi tó, Iseyeli nyéma təna nyéma sı nyá caa ké aka. Pəyele ı wəna yoolaa taa yoolaa.

¹¹ Mpv tó, ma tasəyí-ıy layətv sı n̄ koti Iseyeli nyéma tənaya tuutuuma. Pə kpaəv Taıy na pə polo Pəesepa tó. İlena nyana we í polo nyá caa ke yoonav.

¹² Tu mayana-ı tiili na té hoti ı tó ısu tēv. İle í na ı yəlaa pa taa nəyolv kaa fiti.

¹³ Ye pa sewa, na pá sūv ıcaté natəli tə taa, ıle Iseyeli nyéma təna pona n̄mıstı na pá tuu ıcaté nté na pá tiina ləəv. Halı pə kaa kaası kolonjıya.

¹⁴ M̄púy Apəsaləm na Iseyeli yəlaa təna təma sı: Husayi nyəntu lapa sana na Ahitofeli nyəntu.

Pəyele Tacaa ná tv ı taa ké sı ı wakələyí Ahitofeli layətv tasuyv mpəyí na pə kəna mpıstı ke Apəsaləm tó.

Tafiiti sewa na í tēsi Yaatanı pəyɔ

¹⁵ M̄púy Husayi polaa na í heeli kətəlaa Satəki na Apiyataa ke layətv nti Ahitofeli tasa Apəsaləm na Iseyeli səsaa tó, na layətv nti ıni ı tasa-we tó.

¹⁶ Sı pá tili ləy na pá heeli Tafiiti sı í taa sūv ahoo aneyə Yaatanı tətəkəle taa təna. Pə taa kəə na ı na ı waalı nyéma təna pá wē asola taa.

¹⁷ Yonataıy na Ahimaası pəle pa we hite nəyó ke ıcaté waalı sı nəyolv í taa na-we. M̄púy təmlə tv alv nyəy nəyolv ı polaa na í heeli-we sı: Í polo mə mayamaya na í heeli-təyí wulav Tafiiti.

¹⁸ Ama ifepu nəyolv ná na-we na í polo ı tayası Apəsaləm. Mpe pa cəkənaa sı pa na-we, ılena pá se ləy na pá polo Pahulim ıcaté ke apalv nəyolv ı tē na pá n̄meli ı ləkə taa.

¹⁹ M̄púy alv nəyolv kpaɣa puvuv na í takı ləkə tó na í le kətəyuv pēe, sı nəyolv í taa cəkəna sı pələpv we təna.

²⁰ Ntəna Apəsaləm təmlə nyéma sūv təyaya n̄ke ka taa na pá pəəsı alv ke Ahimaası na Yonataıy pa tó. Alv sı: Pa tēsa ləəv.

Təmlə nyéma pəkəa pa ta na pūlv, ılena pá məli Yosalem.

²¹ Pa tēewa, ılena Ahimaası na Yonataıy pá lu ləkə taa na pá polo pá heeli Tafiiti sı: Kulı na n̄ tēsi pəyó ke ləy, na pá kēəsı-ı nti Ahitofeli kēəsı Apəsaləm sı pá la Tafiiti-we tó.

²² Tənaya Tafiiti na ı yəlaa pa kula kpakpaa na pá tēsi Yaatanı. Pə kəma sı pə nyaaləyí tó pə ta kaası nəyolv. Pa tēsa pa təna.

²³ Ahitofeli nawa sı pa ta mv ı təm, ılena í kulı na í kpēeli ı kpaɣaya na í kpe ı tē. Í heela ı təyaya nyéma ke nti tə wē lapv tó, ılena í tó ı təyí n̄mənaɣa na í sı na pá pimi-ı ı caa pələav taa.

Tafiiti ke Mahanayim

²⁴ Tafiiti pa tala Mahanayim, ıle Apəsaləm na Iseyeli yəlaa mpa pa təyaya ı waalı tó pa tēsa Yaatanı kēle.

²⁵ Apalu wei pa yaa si Amasa tɔɔ Apəsaləm lɛeta yoolaa wulav Sowapɪ lonte. Amasa ɪnɪ ɪ caa kɛ lɛyɛli tɔ kɛ na pɔ yaa-ɪ si Yetɛɛ. I too kɛle Nahasɪ pɛɛlɔ Apikaali, ɪlɛ ɪ neu ntɛ Sowapɪ pa too Seluya.

²⁶ M'pɔyɔ Apəsaləm-we pa sika Kalaati tɛtu taa.

²⁷ Tafiiti pa tala Mahanayim, ɪlɛna Amoni tɛtu ɪcate Lapa tɔ Nahasɪ pɛyalɔ Sopi, na Lo-Tapaa tɔ Amiyɛli pɛyalɔ Makii, na Kalaati tɛtu ɪcate Lokelim tɔ Paasilayi

²⁸ pa pona Tafiiti-weyɛ kɔhɛntɔŋ na cɛmsɛnaa na hɛɛsi, na tɔɔnaya pee, na mɔlɔm, na pee kɔtɔŋee, na soona kɛ loosi naale.

²⁹ Na tɔŋ nim na naanim na heen, na waakasɛnaa. Mpi tɔ, pa tɔŋaya kɛ si ɪkaale na nyɔɔsi na lɔkɔtɔ pɛ pu-weyɛ wɔlaya tɛtu taa kɛ.

18

Apəsaləm na ɪ yoolaa pa kpisuyu

¹ M'pɔyɔ Tafiiti kota ɪ yoolaa na ɪ kpa pa taa kɛ yoolaa iyaya (1000) nyɔɔ nyɛma na nuɔɔwa (100) nyɔɔ nyɛma.

² ɪlɛna ɪ cɛla Sowapɪ kɛ tintiɔyile, na Sowapɪ neu kɛ tintiɔyile, na Katɪ tɔ Itayi kɛ tintiɔyile na ɪ tɔ si: Mɔ na-me tɔ pona yoo.

³ Tɛnaɔale samaa tɔma-ɪ si: Aai, pɛ fɛi si ɪ ɪ lu. Mpi tɔ, paa pɛ kɛla-tɔ na tɛ se nɔɔlɔ ɪ paasɔɔna-tɔ. Paa ta taa yɛlaa hɔɔlɔyɔ sɛpɛna awusa. Ama nyɔ we kɛ ɪsu ta taa yɛlaa iyisi naanɔwa (10000). Mpu tɔ, pɛ kɛla teu si ɪ saali ɪcate taa na pɛ kɛla-tɔ ɪlɛ n ɛna-tɔ.

⁴ Ntɛna wulav si: Tɔɔ, maa la nti tɛ maya-meyɛ teu tɔ.

ɪlɛna wulav sɛŋ nɔnɔɔ na yɛlaa lukɪ iyisi iyisi na nuɔɔwa nuɔɔwa.

⁵ M'pɔyɔ wulav tɔma Sowapɪ na Apisayi na Itayi si: I nyɛni ma ɪsentaa na ɪ la ma pu Apəsaləm tɛpamm.

ɪlɛna yɛlaa tɛna nu mpu.

⁶ M'pɔyɔ Tafiiti yɛlaa polaa si pa yookina Apəsaləm-weyɛ ɪfɛlayim hɔtɔyɔ taa.

⁷ Yɛlaa iyisi hiu (20000) tɛcu kɛ Tafiiti nyɛma kɔwa Apəsaləm nyɛma taa.

⁸ M'pɔyɔ yoo yawa tɛtu tɛna taa. Hɔtɔyɔ tɔɔ yɛlaa mpaɔa kuyaku ŋku tɔ pɛ kɛla mpa layate tɔɔa tɔ.

Sowapɪ kɔwa Apəsaləm

⁹ M'pɔyɔ Apəsaləm tuta ɪ tɔyɪ Tafiiti yɛlaa taa na ɪ caya kpaɔanɔ. ɪlɛna kpaɔanɔ seena-ɪ na ɪ susɪ-ɪ tɔyɔ sɔsɔɔ nakulɪ kɔ pilinɔsi taa, na ɪ nyɔɔsi hɔkɛna-sɪ na ɪ susɪ na kpaɔanɔ nɔɔ tɛɛ.

¹⁰ Nɔɔlɔ nɔ mpu, ɪlɛna ɪ heeli Sowapɪ si: Ta caa, ma nawa Apəsaləm na ɪ susina tɔyɔ.

¹¹ Ntɛna ɪ tɔmɪ-ɪ si: N na-ɪ ɪlɛ pepe tɔ kɛ n ta ku-ɪ tɛnaya kpakpaa. Halɪ maa ha-ŋ liyitee nyɔɔtɔ naanɔwa kɛle na tampala.

¹² M'pɔyɔ apalu ɪnɪ ɪ cɔwa si: Paa liyitee nyɔɔtɔ iyaya (1000) kɛ n tu ha-m ma niŋ kaa kpa wulav pɛyalɔ tɔɔ. Mpi tɔ, tɛ nuwa nti wulav heela nyɔ na Apisayi na Itayi si ɪ la laakali na ɪnɪ ɪ pɛyalɔ Apəsaləm tɔ.

¹³ Paa maa lapa kaanɔtɔ na mɔ ku-ɪ, wulav ka nu-tɔyɪ. Nyɔ mayamaya n taa waasi-m.

¹⁴ Ntɛna Sowapɪ si: Maa sɛŋɔyɪ nyɔ kin kɛ yem.

ɪlɛna ɪ kpaɔa ŋmantaasi tooso na ɪ polo ɪ yaya-sɔyɪ Apəsaləm fulaya tɔɔ. Mpi tɔ, ɪlɛ ɪ taa sɛta.

¹⁵ M'póyó yoolaa naanüwa wei i takaya Sowapí yóou wontu tó pa tama Apəsələm na pá téesi-i kuyó.

¹⁶ M'póyó Sowapí hola tutuyu na yəlaa koti na pá heesi pa kolontunaa təyonuyó.

¹⁷ İlena pá kpaya sətu na pá peti p'óyó nakulí kú taa ké hətuyó taa na pá kaa i tóo ké kanmaaya təkəlem, na Apəsələm yoolaa tənə se na paa wei i məli i tē.

¹⁸ Waatu wei Apəsələm ka wəna i isə təyó i yelaa na pá ŋma-i akele kə wulav tetekəle taa ké Yosələm kin, na í yaa-i sɪ Apəsələm akele, sɪ inɪ i fɛi apalupəyaya tó paa yaakəna i hətē. Na pá yaaki-i m'póyó haləna sanja.

Tafiiti nuwa Apəsələm səm

¹⁹ M'póyó Satəki pəyalu Ahimaasi təma sɪ: I yele na má ləyó ma tɪ na má pona wulav kə təm kɔpantu sɪ Tacaa ha-i tampana na í yapɪ-i i kolontunaa ninj taa.

²⁰ Ntəna Sowapí tó sɪ: Pə taya nyaa heelina wulav kə təm kɔpantu kə sanja. Mpi tó, i pəyaya səpəna.

²¹ İlena Sowapí tó İtiyopii tó sɪ: Polo na í heeli wulav kə mpi n nawa tó.

Ntəna İtiyopii tó həntɪ-i atə na í tú casəle.

²² M'póyó Ahimaasi tasa Sowapí kə təm sɪ: Paa pu la isəna yele na má se İtiyopii tó waadɪ. Sowapí sɪ: Ma pəyalu, pepe nyuyó tóo ké n caa pote? N kaa waa pə taa se.

²³ Ahimaasi sɪ: Paa pu la isəna pə wɛɛ sɪ má polo ké. İlena Sowapí sɪ: Tóu, polo.

M'póyó Ahimaasi kpaya tetekəle mpaav na í polo í laali İtiyopii tó.

²⁴ Waatu inɪ Tafiiti ka caya nənəəsɪ naale həku na í tanjaa. M'póyó tanjlo kpa nənəyó nyuyó taa, ɪlena i loosi nəyólɔ i seeki i tike na í kəŋ.

²⁵ İlena í má kapuka na í heeli wulav, na apalɔ inɪ i tənna sewa na í kəŋ. Ntəna wulav sɪ: Ye i tike i seekina təm kɔpantu kə i kəŋna.

²⁶ M'póyó tanjlo tasa ləlv kə nav na í seeki na í kəŋ. İlena í má kapuka na í heeli nənəyó tanjlo sɪ: Nəyólɔ ná kəŋna ntɛyɛ i tike təkəŋ tótó. Wulav sɪ: Təm kɔpantu tótóyó ɪlé i kəŋna.

²⁷ M'puyələ tanjlo sɪ: Kancalaya nyəŋ sewa nəyəsəna Ahimaasi sewa ké. Ntəna wulav sɪ: Yólɔ kɔpanj ké, na təm kɔpantu kə i kəŋna.

²⁸ Ahimaasi talaa, ɪlena í má kapuka sɪ: Alaafəya ké yoo, ta caa.

İlena Ahimaasi həntɪ wulav kə atə na í təmɪ-i sɪ: Nyá Iso Tacaa wei i yapa-ŋ nyá kolontunaa mpa pa kulayaa nyá tóo təyələ teeli tó.

²⁹ Ntəna wulav pəəsɪ-i sɪ: Apəsələm wəna alaafəya?

Ahimaasi sɪ: Ma nawa samaa tuutuuma kə waatu wei Sowapí tila-tó tó, ɪlə ma ta nyɪ mpi pa lakaya tó.

³⁰ Wulav sɪ: Nyáá səŋna kpeenja tóo cənɛ.

İlena Ahimaasi kɛɛ na í səŋ.

³¹ İtiyopii tó tala kpakpaa, ɪlena í tó sɪ: Ta caa, təm kɔpantu kə ma kəŋna-ŋ. Sanja Tacaa ha-ŋ tampana na í ya-ŋ mpa pa kulayaa nyá tóo tó pa ninj taa.

³² Ntəna wulav pəəsɪ-i sɪ: Na Apəsələm wəna alaafəya? İlena í tó sɪ: Ta caa, nyá kolontunaa tənə na mpa pa lukəna-ŋ asalav tó pá wɛɛ isɪ Apəsələm.

19

Tafiiti lanwakəlle

¹ M'póyó wulav laakalı pəsaa na í kpaaki atə na isətaa kutuluyu taa na í wiiki na í yəyətəyɪ sɪ: Hai, ma pu Apəsələm, ma pu Apəsələm. Ye maa səpəna nyá lonte pə taa kəli teu? Ma pu Apəsələm, hai, ma pu.

² Ḿpóyó pa polaa na pá heeli Sowapí sɪ wulav wiikina nté na í huɣutiɣi lotu ke Apəsələm tɔɔ.

³ Ɔlena kuyaku ŋku ku lanɣhulɔmle pəsɪ ləyaya ke yəlaa taa. Mpi tɔ, yəlaa nukaya pa yɔɣɔtəɣi sɪ wulav caya ɪ pəyaya ləyaya.

⁴ Féele lapa yəlaa na yooɔ ŋku pa yooɔa tɔɣɔ, ɪlena pá sɔv ɪcatɛ taa təhɛɛ.

⁵ Na wulav náá hɔka ɪ isɛntɔɔ ké saalaya na í kiisiɣina nɔɣɔ sɔsaya sɪ: Hai, ma pu Apəsələm, hai, ma pu, hai, ma pu.

⁶ Ḿpóyó Sowapí sɔv wulav kin ke nan taa na í tɔmɪ-ɪ sɪ: Saɲa n tɔɣi féele ke nyá tɔmle nyéma mpa pa yapa nyá na nyá pəyalaa na nyá pɛɛlaa na nyá alaa tɔɣɔ.

⁷ Mpa paa caaki-ŋ tɔɣɔ n sɔɔlaa na nyá taa kpaakəna mpa pa caaki-ŋ tɔ. N lakuyɔ isəntɔ tɔ pə huləɣi ké sɪ n nyənəɣi nyá yoolaa na pa nyɔvɔ nyéma ke yem. Pə lakɪ-m isɪ ye taa sɔpəna na Apəsələm wɛna ɪ weesuɣu pu kəla-ŋ teu.

⁸ Mpu tɔ, kulɪ na ŋ lu na ŋ yɔɣɔtəna yəlaa na pa lanɣa hɛɛ. Ma tuukina Tacaa sɪ ye n ta lu pə kaa kaasi paa yulɔ kulɔm ke nyá kin ke ahoɔ anɛ. Na mpi pə tɛma-ŋ mayanav ke hatoo nyá pəcaatu tɔ pu la saɲa na nɔɔnɔɔ nyəntɔ.

⁹ Ḿpóyó wulav kulaa na í caya nənɔɣɔ. Na pá heeli yəlaa sɪ ɪ luwa na í caya nənɔɣɔ. Ɔlena pa təna pá polo ɪ kin.

Tafiiti məlvɔv ke Yosalem

Waatu unɪ ɪ taa Apəsələm nyéma ka tɛma sewa na paa wei í mɔli ɪ tɛ.

¹⁰ Ḿpóyó Iseyeli tɛtɔ yəlaa kpeka təna lanɣa ta hɛɛ na pá tən sɪ: Wulav yapa-tuyɔ tá kolontunaa na Filiisi nyéma nin taa na nɔɔnɔɔ í seeki ɪcatɛ ke Apəsələm tɔɔ?

¹¹ Apəsələm wei tə ləsaa na tə kpa wulav tɔ, ɪlé ɪ sɔpa yooɔ taa, ɪle pepe tɔɔ ké tə kaa mələna Tafiiti?

¹² Ḿpóyó wulav Tafiiti nu tə təna nti Iseyeli nyéma yɔɣɔtəɣi tɔ. Ɔlena í tili kɔtəlaa Satokɪ na Apiyataa sɪ pá pɔɔsɪ Yuta nyɔvɔ nyéma sɪ: Pepe tɔɔ ké pa wɛɛ na pá niɣitiɣi ma mələnav tɔm taa?

¹³ Anɪ mɛyɛle ma yəlaa na má na-mɛ tɔ kaa caləm. Ɔle pepe tɔɔ ké lɛlaa ŋmaaki ta tɔɔ?

¹⁴ Ɔheeli Amaɔa tɔtɔ sɪ má na-ɪ tə kaana caləm, na unɪ ɪ ka lɛɛtəna Sowapɪ lonte taa na í pəsɪ yoolaa wulav. Ye pə ta la mpu ɪsɔ í ku-m.

¹⁵ Ḿpóyó Tafiiti pəsa Yuta nyéma təna na pá wɛɛ isɪ yulɔ kulɔm. Ɔlena pɛle pá tili na pá heeli-ɪ sɪ ɪ na ɪ nyéma pá mɔli.

¹⁶ Ḿpóyó wulav mələa na í tala Yaatanɪ pɔɣɔ.

Tafiiti kentiɣi Simeyi tɔɔ

Ɔlena Yuta nyéma polo Kilikaa na pá sɔŋi-ɪ na pá tɛsəna-ɪ Yaatanɪ pɔɣɔ.

¹⁷ Ḿpóyó Pencamɛɛ tɔ Simeyi wei ɪ ká tɔv wulav na í wɛ timpɪ pa yaa sɪ Pahulim tɔ, ɪ ləɣɔ ɪ tɪ na í na Yuta nyéma pá polo wulav Tafiiti sɔŋuyɔ.

¹⁸ Ɔwaalɪ ka wɛ Pencamɛɛ nyéma ke yəlaa iyaya (1000) na Sayuli tɔmle tɔ Sipɔ, na ɪ pəyalaa naanɔwɔ na kakpasɪ, na ɪ tɔmle nyéma ke hiu, na pá tɛsɪ Yaatanɪ ke wulav isɛntaa.

¹⁹ Kpuɔvɔv ŋku paa cɛla wulav sɪ ɪ tɛsəna tɔ kulɛ ku tənna ɪ təyaya nyéma ke tɛsənav.

Waatu wei Tafiiti caakaya tɛsɔvɔ, ɪle Simeyi kɔmayale na í hɛntɪ-ɪ atɛ.

²⁰ Na í tɔ sɪ: Hai, tá caa wulav, taa tɔkɪ isayətv nti maa lapa-ŋ kuyaku ŋku n lukaya Yosalem taa tɔ. Hai, ku-təɣi nyá taa.

²¹ Ma nyéma sɪ ma wakəla-ŋ. Pə tɔɔ ké ma caala luu ke Yosɛɛfɔv kpeka taa na má kɔɔ-ŋ sɔŋuyɔ.

²² Ntɛna Apisayi cɛ Tafiiti nɔɔɔ tɔɔ si: Pɛ wɛɛ si pɛ kɔ Simeyi kɛ. Mpi tɔ, i ka tɛnsa Tacaɔ kɔlɔsɔ kɛ mpusi.

²³ Mpɔɔyɔ Tafiiti pɔɔsa Apisayi na i taalɔ Sowapɔ si: Mɛ tɔm suwe? Pepe tɔɔ kɛ i caalɛɣi-m mpɔ? Ma tayana Iseyeli kawulaya taa kɛ mɛlɔyɔ kɛ. Uɛ pɛ fɛi si pɛ kɔ nɔɔɔlɔyɔ saɲa.

²⁴ Uɛna wulav heeli Simeyi na tuunav si: N kaa si.

Tafiiti na Mefipaali pa ciikuyu

²⁵ Mpɔɔyɔ Sayuli saali Mefipaali pola wulav sɛɲɔyɔ tɔtɔ. I lanɛ ka wakɛla Tafiiti sewa tɔɔ kɛ, uɛ i ta paasɛna i nɔɔhɛɛ yaa i tantɔyɔ. Pɛyele i ta cɔtɔ i wontu kɛ pɛ kpaɣav kuyaku ŋku wulav lu Yosalem ɛcate taa na pɛ suna kuyaku ŋku i mɛlaa tɔ.

²⁶ Wulav kɔma, uɛna i pɔɔsi-i si: Mefipaali, pepe tɔɔ kɛ n taa tɛɲi-m?

²⁷ Uɛna i tɔ si: Hai, ta caa, ma tɛmlɛ tɔ pɛntɛna-m. Ma si i kpɛɛli-m ma kpaɲaya si ma kɛ ɛcam, na mɛ caya-kɛ na mɛ tɛɲi-ɲ.

²⁸ Uɛna i la-m kɛlɛmɔtɔ kɛ nyɔ kin. Nyɔ tu wɛ isɔ Isɔ isɔtaa tillu kɛ, la mpi pɛ wɛ-ɲ teu tɔ.

²⁹ Pɔpɔtɔ fɛi lelen, ma caa tɛyaya tɛna mɔna sɛm kɛ. Paa na mpɔ n yɛlaa na mɛ nyɔ nyɔ na mpa i takɔ tɔ pa hɛkɔ. Ma fɛina mpaav si mɛ pɔɔsi natɛli se.

³⁰ Mpɔyɛle wulav si: N kɛlɛɣi yɔɔtɔyɔ. Ma tɛma suw si nyɔ na Sipa i kɛ tala tɛtu uɛ.

³¹ Ntɛna Mefipaali si: Sipa i tu kpaɣa pɛ tɛna. Ma caa wulav n mɛlɔyɔ nyɔ tɛyaya taa uɛ ma paa yɛ.

Tafiiti laki Paasilayi kɛ kɔpantu

³² Mpɔɔyɔ Kalaati tɔ Paasilayi kɔmna Lokelim na i su wulav na pɛ tɛsi Yaatanɔ.

³³ Paasilayi unɔ i pusɔ ka wɛ nunaasa kɛ. I ka sɛna wulav kɛ waatɔ wei i ka wɛ Mahanayim tɔɔ na tɔɔnaya. Mpi tɔ, i ka wɛna liyitee kɛ sɔsɔm kɛ.

³⁴ Mpɔyɛle wulav tɛma Paasilayi si: Ma na-ɲ tɔ polo Yosalem na mɛ tɔɔ-ɲ tɛna.

³⁵ Tɛnayaɛ Paasilayi pɔɔsa wulav si: Pɛ kaasa-m pusɔ isɛna na mɛ sɔ na mɛ tɔɔɣi-ɲ Yosalem?

³⁶ Saɲa taa, ma pusɔ wɛ nunaasa kɛ. Maa pɛsɛɣi na mɛ nyɔ tɔɔnaya yaa kɔnyɔnyɔm lelen. Pɛyele maa nyɛɲ yonyoolaa apɛlaa na alaa pa yontu faɣav. Uɛ pepe tɔɔ kɛ maa kɔɔ na pɛ tɔyɔ-ɲ sɛɣɛla kɛ yem.

³⁷ Pepe tɔɔ kɛ n laki-m kɔpantu nti tɔ taka? Maa tasa-ɲ suw na mɛ tɛsɛna Yaatanɔ.

³⁸ Mpi ma caa si n la-m tɔyɛle si mɛ mɛli na mɛ si ma ɛcate taa timpi pa pima ma caa na ma too tɔ. Ama kpaɣa ma pɛyalɔ Kimham na i pɛsi nyɔ nyɛɲ na n lapɔ-i kɔpantu nti n caaki tɔ.

³⁹ Ntɛna wulav si: Pɛ wɛ teu, Kimham i tɛɲi-m na n heeli-m pɛ tɛna mpi n caana-i tɔ na mɛ lapɔ-i.

⁴⁰ Tafiiti yɛlaa tɛna tɛsa Yaatanɔ pɔɔɔ, uɛna wulav naɔ tɛsi na i wayali Paasilayi na i kooli-i kɔpantu, na uɛ i mɛli i tɛ.

⁴¹ Mpɔɔyɔ Yuta nyɛma na Iseyeli hɔɔlɔyɔ su wulav na i na i yɛlaa na Kimham pɛ tɛɛ.

Yuta nyɛma na Iseyeli nyɛma pa yoo

⁴² Ntɛna Iseyeli nyɛma tɛna kotina wulav na pɛ pɔɔsi-i si: Pepe tɔɔ kɛ tɛ tɛtɔnaa Yuta nyɛma ŋmɛla nyɔ na nyɔ yɛlaa na pɛ mɛlɛna-mɛ?

⁴³ Mpɔyɛle Yuta nyɛma tɛna na cɔwa si: Mpi tɔ, ta yɔlɔ kɛ. Uɛ pepe mayamaya hanɔɔɔna-mɛyɛ pɛ taa? Wulav ta tɔɔ-tɔ. Pɛyele i ta ha-tɔyɔ pulɔ.

44 Tənaɣale Iseyeli nyǝma cɔwa si: Paa i kɛ mǝ nyǝŋ tɔ, tǝ kǝla-mɛɣe tǝm naanɔwa. Mpi tɔ, tǝ caaləna maɣasɔyɔ si tǝ wulav i mǝli. Iɛ pepe tɔɔ kɛ i nyǝna-tuyɔ yem kɛ mpɔ?

Ama Yuta nyǝma nǝ holaa na pǝ kǝli Iseyeli nyǝma.

20

Sepa kulɔyɔ kɛ Tafiiti tɔɔ

1 Waatu inɪ i taa kɛ Pɛncamɛɛ apalɔ tɛtɛlatɔ nǝɣɔɔ i ka wenna Kilikaa na pǝ yaa-i si Sepa, na i caa si Pikili. Mǝpɔyɔ kuyakɔ nakɔli i hɔla apalɔtutuyɔ na i tɔ si: Tǝ na Tafiiti tǝ ta kaa.

Pǝcɔ i kaa ha-tuyɔ pɔɔ.

Paa Iseyeli tɔ wei i mǝli i cokǝle taa.

2 Mpɔyɔle Iseyeli nyǝma tǝna sewa Tafiiti na pǝ tɔ Sepa waali. Ama Yuta nyǝma nǝ tǝ lu pa wulav waali. Pa na-i pa tǝmna mǝpɔyɔ hatoo Yaatanɪ, haləna Yosalem.

3 Mǝpɔyɔ wulav mǝla i tǝyaya taa kɛ Yosalem, na i kuu alaa mpa i kǝ yelaa si pǝ tan tǝyaya tɔ na i tǝki-wɛɣe kutuluyɔ nakɔli kɔ taa na pǝ tan-wɛ, na pǝ paasəna-wɛ. Ama u kpɛtǝɣəna-wɛ. Pa tǝka-wɛɣe mǝpɔyɔ na pǝ wɛɛ isɪ leelaa haləna pa sǝm.

Sowapɪ kuyɔ kɛ Amasa

4 Mǝpɔyɔ wulav tǝma Amasa si: Pɪ lakɪ kuyɛɛŋ tooso tɔ, yaa-m Yuta nyǝma na nyǝ na-wɛ i kɔɔ.

5 Iɛna Amasa tɛɛ. Ama kuyɛɛŋ wei wulav ka tɔ-i tɔ i tɛwa na pǝcɔ i mǝli.

6 Tənaɣale wulav tǝma Apisayi si: Sepa ka la-tuyɔ isayatu na pǝ kǝli Apǝsaləm. Pǝ tɔɔ tǝ kpaya ma yǝlaa na n̄ tǝŋ i waali. Pǝ taa kɔɔ na i tala acalɛ tǝŋ nyǝna na i fiti-tɔ.

7 Mǝpɔyɔ Apisayi kpaya Sowapɪ yoolaa na wulav tanɫaa na yoolaa taa yoolaa tǝna na pǝ tɔ Sepa waali.

8 Pa kǝma na pǝ kpɛɣetǝna Kapawəŋ pɪw iɛ Amasa sǝŋa-wɛɣɛɛ. Na Sowapɪ ləla i layatɛ kɛ i tokonaa tɔɔ na tǝ wɛ tǝ suɣutɛ taa. I tǝŋaya mpɔ iɛna layatɛ hoti*fa*.a kpɛɛ layatɛ.

9 Mǝpɔyɔ Sowapɪ sɛɛ-i si: N wɛ alaafəya apatɫnya?

Iɛna Sowapɪ kpa Amasa tantuyɔ na i niŋ ntǝɣəŋ si i wayaləɣɪ-i.

10 Amasa ta paasəna layatɛ nte tɪ wɛ i niŋ lɛlǝŋ taa tɔ. Iɛna Sowapɪ sɔ-tɛɣɛ i lotu taa kɛ tǝm kulɔm na i taa pɔntɔ luli atɛ na i si kpakpaa.

Sepa kulɔyɔ kɛ Tafiiti tɔɔ su tǝnaɣa

Mǝpɔyɔ Sowapɪ na i neu Apisayi pa tɔ Sepa waali.

11 Iɛna Sowapɪ yoolaa taa nǝɣɔɔ caya Amasa kɪŋ tǝna na i tǝŋ si: Mpa pa wɛ Sowapɪ na Tafiiti pa tɔɔ tǝ pɔntɔnaa i tǝŋ Sowapɪ.

12 Na Amasa nǝá tǝŋna i caləm taa kɛ pilimuyɔ kɛ hapǝlɛ tɔɔ. Yoolu inɪ i nawa si yǝlaa tǝna kǝŋ na pǝ sǝŋəɣɪ iɛna i tuli Amasa na i pona hapǝlɛ kpɛɛŋa na i takɪ-i pǝcɛkǝlɛ.

13 Iɛsa-i mpaav taa tǝna iɛna pa tǝna pǝ tǝŋ Sowapɪ na pǝ tǝɣəŋɪ Sepa.

14 Iɛna Sowapɪ faɣana Iseyeli kpɛka tǝna taa na i mǝlǝɣəna tɪmpi pa yaa si Apɛɛli-Pɛti-Maaka na i caa lɔɔyɔ nyǝma tǝna kotɪ na pǝ tǝ i waali.

^a 20:8 Layatɛ hoti: Hɛpəla Piipili taa pa tɛlasaa si layatɛ hotaa. Kǝlɛkɪ Piipili taa nǝ wɛɛ si: ...iɛna i

¹⁵ M̐pógý Sowapí-wé pa tama Sepa ké icate nté tã taa na pá ñmá pulo na pá kuli isú koluŋa. Ilena yɔlaa tãna casa icate koluŋa kite tɛɛ sɪ pa pɛtəyɪ-kɛ.

¹⁶ M̐puyɔlɛ alɔ kpelikpeka tɔ nɔɔlɔ mapa kapuka na koluŋa taa sɪ: Hai, hai, ma wiikina-mɛ sɪ í heeli Sowapí sɪ ma caa ma heeli-ɪ tã.

¹⁷ Sowapí kpɛtəna-ɪ ilɛna alɔ pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Nyaya pa yaa Sowapí? Sɪ yɛɛ maya. Alɔ sɪ: Hai, nu ma tã. Sowapí sɪ: Yɔyɔtɪ.

¹⁸ Ntɛna alɔ sɪ: Pɛ tɔ wɛ lɔŋtaɔ ilɛ yɛ nɔɔlɔ wɛna tã ɪ kɔŋ Apɛɛli icate taa cənɛyɛ na icate nyɔma tasa-ɪ layatɔ ilɛ pɛ tɛma.

¹⁹ M̐pi tɔ, tá icate wɛ teu ké na tã taa wɛ tɔpamm ké Iseyɛli tãna taa. Ilena nyaa caaki sɪ n wakɛli Iseyɛli taa acaɛɛ too? Pepe tɔɔ ké n caa sɪ n wakɛli kpancoou ŋku Tacaa ha-tɔ tɔ?

²⁰ Ntɛna Sowapí sɪ: Mpusi í polo poolɔŋ, maa pɛɛkəyɪ icate tənɛ tã wakɛlɔyɔ se.

²¹ Aaɪ, pɛ fɛi m̐pɔ. Ama Ifɔlayim p̐yɔ taa tɔ wei pa yaa sɪ Sepa tɔ unɪ ɪ kuləna wulav Tafiiti tɔɔ. Í cɛɛ-m ununɪ ɪ tike ilɛna má yele mɛ icate na má tɛɛ. Ntɛna alɔ unɪ sɪ: Paa lɔɔɔ-ŋ ɪ nyɔyɔ na koluŋa.

²² M̐puyɔlɛ alɔ pola icate nyɔma kin na layatɔ na pá setɪ Sepa nyɔyɔ na pá lɔɔɔ-kuyɔ Sowapí na koluŋa. Tənayale Sowapí hula tutuyɔ na í yasɪ yɔlaa na paa awe kpe ɪ tɛ na unɪ ɪ mɛli Yosalem ké wulav kin.

Tafiiti waali nyɔma həla

²³ Sowapí kɛɛ Iseyɛli yoolaa tãna nyɔyɔ tɔ. Yoyata pəyalɔ Penaya kɛɛ wulav taŋlaa nyɔyɔ tɔ.

²⁴ Atolam kɛɛ lampuu mɔlaa nyɔyɔ tɔ, na Ahiluti pəyalɔ Yosafatɪ kɛɛ Takɛlasɪ silɔ,

²⁵ na Sefa kɛɛ sɪ ŋmaalɔ. Satəki na Apiyataa kɛɛ kɔtɛlaa.

²⁶ Na Yayii tɔ ila kɛɛ Tafiiti Səpaari.

21

Kapawəŋ nyɔma na Sayuli təyaya nyɔma tɔm

¹ M̐pógý nyɔyɔsɪ luwa pusi tooso ké Tafiiti waatɔ taa. Ilena Tafiiti pɔɔsɪ Tacaa ilɛna Tacaa tɔ sɪ: Sayuli na ɪ təyaya nyɔma pa yulɔkɛ tɔɔ ké. M̐pi tɔ, pa kuwa Kapawəŋ nyɔma.

² M̐pógý wulav yaa Kapawəŋ nyɔma sɪ ɪ yɔɔtəyənə-wɛ. Pa taa ké Iseyɛli nyɔma, Amolii nyɔma kakaasaya ké. Ilɛ Iseyɛli nyɔma ka suwa pa nɔɔɔ ké sɪ pa kaa ku-wɛ. Paa na m̐pɔ Sayuli ka nyaŋaya ké sɪ pá taa kɔɔ na pá pɛsɪ Iseyɛli nyɔma na Yuta nyɔma pa kolontunaa. Ilena í lɔ sɪ ɪ kuɔyɪ-wɛ.

³ M̐pógý Tafiiti pɔɔsa Kapawəŋ nyɔma sɪ: Isənaya pɛ wɛɛ sɪ má tayanɪ na pɛ́cɔ í kooli Tacaa yɔlaa ké kɔpantɔ?

⁴ M̐puyɔlɛ Kapawəŋ nyɔma cɔwa sɪ: Liyitee yaa wɔla kaa tayanɪ tá na Sayuli na ɪ təyaya nyɔma ta tã. Pəyɛɛ taa caaki sɪ í kó Iseyɛli tɔ nɔɔlɔ. Ntɛna wulav sɪ: Ilɛ pepe mayamaya ké í tɔ caaki má la-mɛ təkɛm?

⁵ Ilena pá cɔ sɪ: Timpi Sayuli wakɛla-tuyɔ səsəm na í tó ɪ taa sɪ ɪ kpiisiyi-tɔ təkpataa ké Iseyɛli tetɔ taa tɔ,

⁶ m̐pɔ tɔ, pá cɛla-tuyɔ ɪ piya taa ké yɔlaa naatosompəɔɔlaya na tɔ pusi-wɛ na tɔŋ ké Tacaa isɛntaa ké Sayuli icate taa. Ntɛna wulav sɪ: Maa cɛɛ-mɛyɛ-wɛ.

⁷ M̐pógý wulav kisa Sayuli saali Mefipaali tɔɔ ké nɔɔsɪ nsi í na ilɛ ɪ caa Sonatan paa pɛɛla Tacaa isɛntaa tɔ sɪ tɔɔ.

⁸ Ilɛna wulaw kpa Aya pɛɛlɔ Lisipa ka lɔla piya nsiyi Sayuli tɔ. Pa yaa lɛlv sɪ Alɔmoni na lɛlv sɪ Mefiposeti, na pɔ sɔɔsɛna piya kakpasɪ wei Sayuli pɛɛlɔ Mikaali ka lɔla Apɛɛli-Mehola tu Paasilayi pɛyalɔ Atiliyeeli tɔ,

⁹ na ɪ cele-wɛyɛ Kapawɛn nyɛma na pɔ pusi-wɛyɛ tun tɔɔ kɛ Tacaa ɪsɛntaa kɛ pulaya tɔɔ, na pɔ sɪ pa naatosompɔɔlaya inɛyi saa wei pa caalɛyi kumtu tɔ.

¹⁰ Mpɔyɔ Sayuli leelu Lisipa kpaɣa fɔlɛtɔ taka na lanwakɛllɛ na ɪ pɔ kukpamɔyɔ tɔɔ kɛ sɛtaa cɔlɔ kɛ kumtu caalɔyɔ waatu halɛna tɛv nuu, na ɪ tɔɔnɛyi sumasɪ kɛ ilim sɪ sɪ taa tɔɔ-wɛ. Na ɪ tɔɔnɛyi mpɔyɔ taale wontu kɛ ahoo.

¹¹ Mpɔyɔ pa heela Tafiiti kɛ mpi Lisipa lapa tɔ.

¹² Ntɛna Tafiiti tili Yapɛɛsɪ nyɛma tɛyɛ Kalaati tɛtv taa na pɔ cele-ɪ Sayuli na ɪ pɛyalɔ Sonatan pa mɔwa. Mɛɛ inɪ paa ɲmulɛna-yɛyɛ Pɛti-Seyan nyɛma kataya taa timpɪ Filiisi nyɛma ka ku-wɛyɛ Kilipɔwa na pɔ pusi tɔ.

¹³ Pa kpaɣa Sayuli na Sonatan pa mɔwa kɛ tɛna ɪlɛna pɔ kuu yɛlaa naatosompɔɔlaya inɪ ɪ nyɛna tɔtɔ.

¹⁴ Ilɛna pɔ pi Sayuli na ɪ pɛyalɔ pa mɔwa kɛ Sela ɪcatɛ taa kɛ Pencamɛɛ tɛtv taa kɛ Sayuli caa Kisi pɛlaav taa.

Mpɔyɔ yɛlaa lapa pɔ tɛna mpi wulaw tu-wɛ sɪ pɔ la tɔ. Pɛlɛ pɔ waali kɛ Isɔ pɔɔnɔ hɛɛwa tɛtv nyɛma tɔɔ.

Filiisi nyɛma yoonav

(Kvɔɔsɔvɔ I 20:4-8)

¹⁵ Mpɔyɔ Filiisi nyɛma yoonɔ Iseyeli nyɛma tɔtɔ. Ilɛna Tafiiti na ɪ yoolaa pɔ polo na pɔ yoonɔ-wɛ na ɪkaalɛ kpa-ɪ.

¹⁶ Ntɛna tooko wei pa yaakaya Isipi-Pɛnɔpi tɔ ɪ mayasɪ ɪ taa sɪ ɪ kɔ Tafiiti. Paa lupa ɪ ɲmantaaya kɛ nyɛɔɔlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ kɛ na ka yun sɛka kiloonaa liyiti kɛ pɛɔɔ, na ɪ lɛla ɪ tɛnaya taa kɛ layatɛ kɔfatɛ.

¹⁷ Mpɔyɔ Seluya pɛyalɔ Apisayi pola Tafiiti waasɔyɔ na ɪ kɔ Filiisi tu. Tɛnayaɛ Tafiiti yɛlaa kisina-ɪ na tuunav sɪ: Pɔ fɛɪ sɪ ɲ tasa-tɔyɔ tɔyɔyɔ kɛ yooɔ. Pɔ taa kɔɔ na pɔ ku Iseyeli nyɛma nɔyɔ tɔɔ tu.

¹⁸ Pɔ waali kɛ pa na Filiisi nyɛma pa tasa yooɔ kɛ Kɔpi. Tɛnaya Hosa tu Sipekaa kuwa tooko Safi.

¹⁹ Mpɔyɔ pa na Filiisi nyɛma pa tasa yooɔ tɔtɔyɔ kɔpi na Pɛtɛlɛhɛm tu Yalii pɛyalɔ ɪlanɛn ku Katɪ tu Koliyati wei ɪ ɲmantaaya ka wɛ ɪsu sayata kpatɛlɛ tɔ.

²⁰ Pa tasa yooɔ kɛ Katɪ na tooko nɔyɔlɔ ɪ ka wɛ tɛna na ɪ mpee na ɪ nɔmpee wɛ naatoso naatoso, pɔ kpɛnta hɪu na liyiti.

²¹ Mpɔyɔ ɪ tuv Iseyeli nyɛma, ɪlɛna Tafiiti taalɔ Samma pɛyalɔ Sonatan ku-ɪ.

²² Apalaa mɛɛ paa kɛ Katɪ tookonaa kɛ. Tafiiti na ɪ yoolaa pa kɔna-wɛ.

22

Tafiiti kawɔyaya

(Yontu 18)

¹ Waatu wei Tacaa yapa Tafiiti kɛ Sayuli na ɪ kolontunaa lɛlaa ɲin taa tɔyɔ Tafiiti sama Isɔ na yontu sɪ:

² Tacaa kɛlɛ ma kukpamɔyɔ na ma tɛɔɔsɛlɛ tɔɲ nyɛntɛ, nyɔ waasɔyɛna-m.

³ Nyɔɔlɛ ma Isɔ na mɔ cɔɔsɔyɛna-ɲ.

Nyɔɔlɛ ma kpalɔyɔ na tɔɲ wei ɪ waasɔyɛ-m tɔ.

Na ma tɛɔɔsɛlɛ nte tɔ wɛ pyɔy taa tɔ,

na ma kpuluyɔ tətɔlɛ.

N ké ma waasulɔ, n yakɩ-m mʊsʊntʊnaa niɲ taa.

⁴ Ma sama Tacaa na kawilitaya.

Nyá yapəna-m kolontunaa niɲ taa.

⁵ Sə́m tama-m ké ɪsu lʊm səsɔɔm hola,

na pə nyaasəyi-m ɪsu pusi səsɔɔnsɩ.

⁶ Atetəle ka hoka-m tə ɲmusɩ ké.

Na sə́m náá tuti-m na pə puluyɔ.

⁷ Ma yaa Tacaa ké ma laɲwakəlle waatu

sɩ ɲ waasɩ-m.

Ma kiisaa na ɲ nu ma nəyɔ ké nyá təyaya taa.

⁸ Pááná kpa ɪsɔ na tɛtʊ sele,

na ɪsɔtɔnuyɔ kite ciyiti,

na pɔɔɲ náá sele ɪ kila tɛɛ.

⁹ Kəkɔ nyɔɔsɩ luna ɪsɔ nyá muna tɛɛ,

na ɲ tɔ kəkɔ mamala na nəyɔ.

¹⁰ N lumsa ɪsɔtɔnuyɔ na ɲ tii,

na nyá nəɔhɛ tɛɛ ké ɪsɔɲmʊntʊyɔ kpɩsəɲ nyəɲku.

¹¹ ɪsɔtaa taɲlɔ kpaxana-ɲ na ɲ kuləyi hʊntʊ,

na heelim tɛɛkəna-ɲ.

¹² N taka nyá təyi səkpɛtuyɔ,

na ɲ wɛ tɛv ɲmʊntʊyɔ tɛɛ.

¹³ Nyá nyalaməle tɛɛ-ɲ nəyɔ

na tə tɔkɩ mamacəyəlasi.

¹⁴ ɪsɔtaa ɪsɔ Sɔsɔ nəyɔ nu

ɪsɔtaa ké ɪsu tɛv hola.

¹⁵ N tɔ ma kolontunaa ké nyə́má na ɲ yasɩ-wɛ.

N tisa pa tɔ ké calanaa na pá se yem yem.

¹⁶ Tacaa ɲ mʊ pááná na ɲ woso nyá muna tɛɛ,

na taɲku tɛtʊ nyu na pə ná antulinya kite.

¹⁷ ɪlɛna ɲ tisi nyá niɲ na ɪsɔtaa

na ɲ ləsi-m lʊm səsɔɔm taa.

¹⁸ Na ɲ ya-m kolontunaa tɔɲ nyə́ma

mpa ɪni pa tɛɛ-m tɔ pa niɲ taa.

¹⁹ Ma wahala wule ké pa tuta-m.

ɪlɛna Tacaa waasɩ-m.

²⁰ N sɔɔla-m tɔyɔ n waasa-m sɩ má cayana ma ti.

²¹ Ma təɲa tampana tɔyɔ n lapɔ-m mpʊ,

ma kusiyisim lapɔ kasəyaya nté.

²² Ma təɲa Tacaa tɔm ké,

ma ta wakəlɛna-ɲ.

²³ Ma təɲa nyá kusəsutʊ tɔyɔ.

Ma ta yɔkɩ nyá kiiu nakʊli.

²⁴ Ma luyɔ fɛɪ taalɩ nəyɔlɔ,

tɔyɔ ma kpa ma təyi ɪsayaɔ tɔlate.

²⁵ ɪlɛna Tacaa fɛli-m ma tampana təɲuyɔ tɔɔ.

Ma kusiyisim lapɔ kasəyaya nté.

26 Kupaṇtu ke Tacaa n feləyi tə latu,
na ń təŋ tampana na ń lana a təŋlu.

27 Yulu í we tənəŋŋ ńpóyó n laki-i,
lɛna ń kisi ɪsaxau.

28 N waasəyi təpasəlaa,
lɛna ń tisiyi kalampaanɪ nyóma na ɪse cuɔɔyɔ.

29 Tacaa kele ma nyaaləm,
na ń keeləyi ma səkpɛtɔyɔ.

30 Nyá toŋ ke ma ŋmaakəna
kolontunaa koloosi na má suuki.

31 Tacaa nyá kulaputu we ké təcŋŋ,
na nyá kuɔɔɔtutu fei sika.
N kentiyi mpa pa cɔɔsəxəna-ŋ tɔ ɪsu kpálóyó.

32 Tacaa nyá tike təkŋŋ nté ɪsɔ.
Ta ɪsɔ tike təkŋŋ nté kəkpaɔyɔ
ŋku ku kentiyi-tu tɔ.

33 Nyayale ma kolunja ɪcate toŋ nyəŋka.
Na ń tiikiyi-m mpaau kuɪɪɪsuyɔ taa.

34 Na ń yeki na má pəsəyi sewa ke pulasɪ tɔɔ
ɪsu nam na naani.

35 N faləsa ma niŋ na yooɔ,
na má nyɪ tɔɔv toŋ nyəŋku tɔv.

36 N yapa ma nyuɔu na pá weɛ ɪsu kəkentuyɔ.
Na ma pəsɪ sɔsɔ ke nyá kupaṇtu tɔɔ.

37 Nyá hasəxəna ma nəɔheɛ tɛɛ.
Pulɔpɔ u tuuliyi-m.

38 Ma təxəŋəyi ma kolontunaa na má
wakələyi-we.

Ye ma ta kpiisi-we maa mələyi.

39 Ma wakələyi-weɣe na má kpiisi-we,
na pá weɛ ma nəɔheɛ tɛɛ, paa tasəyi kuɔyɔ.

40 Nyá haakəna-m yooɔ toŋ,
na ń yeki na ma kolontunaa həntəyi-m aɛ.

41 N yeki na pá seeki-m,
na má wakələyi-we tənəŋŋŋ.

42 Pa caaki pa taa na pa waali paa naa waasulu.
lɛna pa wiina Tacaa na ílé ɪ kisi cɔv.

43 Ma nuɔutiyi-we na pá pəsɪ mɔsuyɔ.
Na má felɪ-we na pá pəsɪ ɪsu mpaau afəla.

44 N yapa-m ma yəlaa nəɔhənte taa,
na ń su-m kateŋasɪ yəlaa nyuɔu tu.
Yəlaa mpa ma taa nyɪ tɔ pa lapa-m təmlɛ.

45 Kpai nyóma piya seekina-m,
na má nyəna-weɣe ɪsəle pa nukɪ ké.

46 Pa nantu tiliyi ké,
na pá lukəna pa təŋmelle na seluyɔ.

47 Tacaa wenna.

Nyayale ma kɔkpamɔyɔ ŋku kɔ kentiɣi-m tɔ
maa sa-ŋ.

Ma tala ma Iso ma waasɔlv.

⁴⁸ Nyá lɛɛtəyənə na ma nəyɔ.

Na ń tisiyi piitimnaa kɛ ma tɛɛ.

⁴⁹ Nyá fitiyina-m ma kolontunaa nin taa,

na ń lakɪ na má kələyi-wɛ,

na ń yakɪ-m mɔsɔŋtu nin taa.

⁵⁰ Pə tɔɔ kɛ maa sa-ŋ piitimnaa taa

na má pɔyɔli nyá hətɛ.

⁵¹ N tɔyi nyá wulav kɛ akaitɔ səsɔɔntɔ.

Na ń la kɔpantɔ kɛ nyá kɔləsɔ na Tafiiti,

na ilɛ ɪ piitim nyəma kɛ tam tɔɔ.

23

Tafiiti kantakaya kɔyɔyɔtɔ

¹ Yontu nti Tafiiti təkəna yoo tɔyɔlɔ:

I nu Seseɛ pəyalɔ Tafiiti nəyɔ.

Tacaa kɔsənə ma nyɔyɔ.

Yakəpɔ Iso ləsənə-m na ɪ kpa-m wulav.

Mayale Iseyɛli yəlaa yonyoolu kɔpaŋ.

² Tacaa Feesuɣu tɔwa kɔ tɔm kɛ ma taa

na ma yɔyɔtənə kɔ nəyɔ.

³ Iseyɛli Iso yɔyɔtaa.

Iseyɛli nyəma kentulu nyá nyá heelina si:

Wulav wei ɪ təŋəyi tampana

na ɪ tɔki yəlaa tɔɔ kɛ kawulaya

na Iso sɔyɔntɔ tɔ,

⁴ ɪ wɛ teitei kɛ isɪ isɔtɔnɔyɔ cɛkɔyɔ tanan

na ilim lu təyeyeyi tɔ.

Na pə lakɪ na kɔnyɔnyɔm nyɔkɪ

tɔv nuw waali.

⁵ M'pɔyɔ Iso n koola ma tɔyaya kɛ kɔpantɔ.

Ma na-ŋ tɔ pɛɛla tam tɔɔ nəyɔ kɛ,

na ń tayanɪ-kɛyɛ teu na ń nyəma ka tɔɔ.

N ka ya ma nyɔyɔ na ń la-m kɔpantɔ tənə.

⁶ Ama Iso nyá footilaa ná wɛ isɪ sɔwa

kɔləlɔna kɛ.

Paa tokiyina-yeyɛ nin kpɛtɛ.

⁷ Kpátóyɔ yaa ŋmantaaɣa kɛ pa kpakəyənə-yɛ

na pá wɔ-yeyɛ kəkɔ kɛ a lonte taa.

Tafiiti yoolaa səsaa həla

(Kɔtɔɔsɔtɔ I 11:10-47)

⁸ Tafiiti yoolaa səsaa mpa pa lakaya ɪ tɔmlɛ tɔ pa həla ntɔ. ɪ yoolaa səsaa tooso taa səsɔ ntɛ Həkəmoni tɔ Isəpaali. Inɪ ɪ kɔna yoo kɔlɔmɔyɔ taa kɛ yoolaa nasənəaasa (800).

⁹ Isəpaali waali kɛ Tooto pəyalɔ Ahowa saali Iiyasaa. Iseyɛli yəlaa tooso wei na Tafiiti paa tama Filiisi nyəma na pá yoonə-wɛ na Iseyɛli yoolaa náa seeki kɔlɔm kɔlɔm tɔ pa taa lɛlv.

¹⁰ Iliyasaa ku Filiisi nyéma ke kuyaku nakoləxi katatəlaya ké, haləna i nin nyəkələna layate. Kuyaku ŋkuyə Tacaa yapa lseyeli nyéma ke teu na apalv un i nəxo. Haləna lseyeli yoolaa təŋəxi i waali na pá təəsəxi sətaa yooou wontu.

¹¹ Iliyasaa waali ké Halaa tv Akee pəyalv Samma. M'póyú Filiisi nyéma kota timpi pa yaa si Lehii tə si pa yooona lseyeli nyéma, iləna pələ pa se.

¹² Ama Samma sɔv soona naali a taale taa ké təna na í yooona Filiisi nyéma na í ku-we na Tacaa ya lseyeli nyéma ke teu.

¹³ M'póyú yoolaa hiu na naanɔwa wei i təŋaya Tafiiti tə pa taa tooso pola i kin ke Atulam kɔkpamɔyɔv p'óyú taa ke kumtv waatv. Na Filiisi yoolaa náá sika Lefayi nyéma tetekele taa.

¹⁴ Na Tafiiti náá wə kolunja ɪcate taa na Filiisi yoolaa náá sika Petəlehəem.

¹⁵ Mpɔyule Tafiiti təma si: Ma nyula Petəlehəem ɪcate nənxo hite taa lɔm ké isɩ yem na kpɛtə.

¹⁶ Təŋayale yoolaa səsaa tooso un i pa faɣana Filiisi nyéma təsikile na pá lu Petəlehəem hite nté tə taa lɔm na pá pona Tafiiti. Ama i kisa pə nyəɔv na í mələna-nəv na í liisi Tacaa.

¹⁷ Iləna í tə si: Hai, Tacaa, pə fəi si má nyəɔ lɔm pənə. Mpi tə, pə wə isɩ yoolaa panə pa caləm ké. Pa weesin ke pa lapa awusa.

Iləna Tafiiti kisi lɔm mpi pə nyəɔv.

Təmlə səsəɔle nte yoolaa tooso un i lapa təyole.

¹⁸ Sowapɩ neu Apisayi keke yoolaa hiu na naanɔwa un i taa nyɔyɔ tv. In i kɔna kolontunaa ŋmɔnɔyɔv nɔnɔwa (300) na ŋmantaaya, iləna i nyɔyɔv kɔli.

¹⁹ In i ka tɛɛna pa hiu na naanɔwa taa hal i la pa nyɔyɔ tv. Paa na mpɔv i ta tala kancaalaya yoolaa tooso.

²⁰ M'póyú Kapəsəli tv Yoyata pəyalv Penaya, apalv un i nyɔyɔv ka kɔla i kookalənaa tə ké. In i ka kɔna Mowapɩ yoolaa səsaa naale. Kuyaku ləŋku i tii hite taa na í ku təyolaya ke watv waatv.

²¹ Kuyaku nakul i na Icipiti yoolu tooko nəxoɔv pa sulina na un i təkə kpátóyú na ilɛxə ŋmantaaya. M'póyú i lɛɛka tooko un i ŋmantaaya na í kɔna-i.

²² Mpi Penaya lapa na i nyɔyɔv kɔli yəlaa tooso un i taa təyole.

²³ In i tɛɛna pa hiu na naanɔwa un. Ama i ta tala tooso kancaalaya nyəŋ ké. M'póyú Tafiiti kpa-i i tanlaa nyɔyɔ tv.

²⁴ Yoolaa səsaa hiu na naanɔwa taa lələa nté Sowapɩ neu Asayeeɩ, na Petəlehəem tv Tooto pəyalv Ilanəŋ,

²⁵ na Halotɩ nyéma Samma na Ilika,

²⁶ na Peletɩ tv Helesɩ, na Tekɔwa tv Ikəsɩ pəyalv Ila,

²⁷ na Anatotɩ tv Apiyesee, na Husa tv Mepunayi,

²⁸ na Ahowa tv Salɔmən, na Netofa tv Malayi,

²⁹ na Netofa tv Paana pəyalv Helepɩ, na Pəncamee tv Lipayi pəyalv Itayi ke Kipeya,

³⁰ na Pilatən tv Penaya, na Hitayi ke Kaasɩ ləɔv nəxo

³¹ na Pəti-Alapa tv Apiyaləpən, na Pahulim tv Asəmafeti,

³² na Saaləpən tv Iliyapa, na Yasəe pəyalv ləlv Yonatan,

³³ na Halaa tv Samma na Halaa tv Salaa pəyalv Ahiyam,

³⁴ na Makatɩ tv Ahasəpayi pəyalv Ilifeletɩ, na Kilo tv Ahitofelɩ pəyalv Iliyam,

³⁵ na Kaməelɩ tv Hesəlayi, na Alapɔ tv Paalayi,

³⁶ na Sopa tv Natan pəyalv Ikaali, na Katɩ tv Pani,

³⁷ na Amoni tu Seleki, na Peloti tu Nalayi mpa pa tɔkaya Sowapi yoou wontu to,
³⁸ na Yetee nyɔma lla na Kalepu,
³⁹ na Hiti tu Yulii. Tafiiti yoolaa sɔsaa tɔna kpenta yɔlaa hiu na naanɔwa na naatosompɔɔlaya.

24

Kɔkalɔyɔ na yɔlvkɔsɔkɔ

(Kɔtɔɔsɔtu I 21:1-6)

¹ Mpɔyɔ Tacaa pɔ́áná tasa Iseyeli nyɔma ke huunav, na í tó Tafiiti taa sɔ í kala Iseyeli nyɔma na Yuta nyɔma.

² Ilena Tafiiti tɔ ɪ yoou wulav Sowapi sɔ: Cɔɔ Iseyeli kpeka tɔna ke pɔ kpayav Tan na pɔ́ polo Pɛsɛpa tɔ na ń kala yɔlaa na má nyɪ pa nyɔyɔ.

³ Mpɔyɔle Sowapi sɔ: Tacaa í la na Iseyeli yɔlaa huki tɔm nunɔwa (100) na ń ná. Iɛ pepe tɔɔ ké n tu kalɔyɪ yɔlaa?

⁴ Ntɛna wulav sɔ: Sowapi í kala ke í kala. Ilena Sowapi polo na í kala Iseyeli yɔlaa.

⁵ Mpɔyɔ ɪ tɛsa Yaatanɪ na í polo ɪ siki timpi pa yaa sɔ Alɔwɛɛ tɔyɔ ɪcatɛ nte tɔ wɛ Katɪ tɛtɛkɔlɛ taa tɔ tɔ ntɔyɔŋ tɔɔ kɛ Yasɛɛ cɔɔ.

⁶ Mpɔyɔ pa pola Kalaatɪ tɛtu taa na pɔ́ polo Hiti nyɔma tɛtu taa na Kateɛsɪ na Tan-Yaan kɛ Sitɔŋ cɔɔ,

⁷ na pɔ́ polo Tiɪi kolunɔ ɪcatɛ taa na Hifi nyɔma na Kanaaŋ nyɔma pa acalɛɛ taa na pɔ́ tɛsɛna Yuta ilim tɔtɔlɛ ntɔyɔŋ tɔɔ ké Pɛsɛpa.

⁸ Mpɔyɔ pa cɔɔ tɛtu tɔna na pɔ́ mɔli Yosalem. Iɛ pɔ yooa ɪsɔtɔnaa pɔɔɔlayafɛi naanɔwa, na kɔyɛɛŋ hiu.

⁹ Ilena Sowapi heeli wulav sɔ: Iseyeli yoolaa wɛ yɔlaa iyisi nasɛnaasa (800000) na Yuta nyɔma ke yoolaa iyisi nasɔlɛ na nunɔwa (500000).

Iɔ hɔma Tafiiti ŋkpaŋyɔyɔ

(Kɔtɔɔsɔtu I 21:7-17)

¹⁰ Tafiiti tɛma kɔkalɔyɔ ŋkɔ ilɛ ɪ lanlɛ wakɔlaa kɛlɛ na í tɔ sɔ: Tacaa, ma lapa mpɔ tɔ ma wakɔlaa ké, ilɛ wii-m ma ɪsɔyatu ntɪ. Ma lapa kɔmɛlɛntɔ ké.

¹¹ Mpɔyɔ Tacaa heela Tafiiti layatu tasɔlv Iɔ kɔyɔyɔtɔtu tɛlɔsɔlv Katɪ sɔ:

¹²⁻¹³ Polo ń heeli Tafiiti sɔ ma su wahalanaa tooso sɔ í lɛsɪ wei ɪ sɔɔlaa tɔ. Nyɔyɔsɪ í lu-ɪ pusɪ naatosompɔɔlaya, yaa í se ɪ kolontunaa ke ɪsɔtɔnaa tooso, yaa yɔlvkɔsɔkɔ í luna kɔyɛɛŋ tooso? Wulav í cɔ-m na má heeli Tacaa. Tafiiti fema tanaŋ tɛɛ ilɛna Iɔ kɔyɔyɔtɔtu tɛlɔsɔlv kɔɔ.

¹⁴ Ntɛna Tafiiti cɔ-ɪ sɔ: Ma lanlɛ pɛsaa ké. Iɛ Tacaa ke tɔ pɛta ta tɪ. Sana unɪ í hɔ ta ŋkpaŋ na mpi yɔlv ka hɔmɪ-ɪ tɔ. Mpi tɔ, Tacaa pɛtɔtɔlɛ tɔɔwaya.

¹⁵ Mpɔyɔ Tacaa yɛlaa na yɔlvkɔsɔkɔ suv Iseyeli taa ké hatoo tanaŋ tɛɛ na pɔ́ polo waatu wei ɪ suwa tɔyɔ pɔ́ kpayav Tan na pɔ́ polo Pɛsɛpa tɔ, na yɔlaa iyisi nutoso na naanɔwa (70000) sɔ.

¹⁶ Iɔtɔaa tillu tiikaya Yosalem ɪcatɛ tɔɔ sɔ ɪ wakɔɔyɪ-tɛ, ilɛna Tacaa yɛlɛ ɪ pɔ́áná na í heeli-ɪ sɔ: Yɛlɛ mpɔ, pɔ mayanaa.

Waatu unɪ tɔ na ɪsɔtaa tillu wɛ Yɛpusɪ tu Alafɛna tɔfallɛ.

¹⁷ Tafiiti nawa ɪsɔtaa tillu na í kɔyɪ yɔlaa ilɛna í tɔ Tacaa sɔ: Hai, má wakɔlɛna, yɔlaa mɛ pa ta la pulv. Kɔ má na ma caa tɔyaya nyɔma.

Tafiiti ŋmá Tacaa kɛ kɔtaya tɔlatɛ

(Kɔtɔɔsɔtu I 21:18-26)

¹⁸ M'póyó Iso kuyəgətutə teləsulo pola Tafiiti kin ke kuyaku ŋku na í tōmī-ı sı: Polo Alafəna təfalle na ŋ ħmá Tacaa ke kətaɣa təlate.

¹⁹ ʔlena Tafiiti polo ısu Tacaa heeluyū-ı tō.

²⁰ M'póyó Alafəna luwa na í loosi wulav na ı waali nyəma na pá puki ı tē, ʔlena í polo na í ħəntī-ı atē.

²¹ ʔlena í pəəsi wulav sı: Hai, tá caa, alaafəya kēle? Kələna wulav sı: Ma kəŋ kē sı ma yakı nyá təfalle na má ħmá Tacaa ke kətaɣa təlate na mpusi ıne í kēli yəlaa tō.

²² Ntəna Alafəna sı: Ta caa, kpaɣa-tē na ŋ la kətası nsi n nəkaa tō. Kpaɣa naaŋ ıne na ŋ ħetı akuyū kpatəŋ na ŋ la kətaɣa ŋka kəkə lusaa tō.

²³ Pə tənaya ı ha wulav na í tōmī-ı sı: Nyá Iso Tacaa í mu nyá sələmuyū.

²⁴ Tənayale wulav cə-ı sı: Aai, maa yana liyitee kē, ma kaa ha Tacaa ke mpi pə tō ma ta wu tō.

ʔlena Tafiiti feli təfalle na naaŋ pə tō kē liyitee nyəgətu nule na naanəwa.

²⁵ M'póyó ı ħmawa kətaɣa təlate na í la Tacaa ke kətaɣa ŋka kəkə lusaa tō na ciikuyū nyənsı. ʔlena Tacaa pááná ħēe na mpusi kēli lseyeli tətə taa.

AWULAA TOM TAKELAY A KANCAALAY A NYEJKA Kutubutu

Awulaa takelaya kancaalaya nyekka taa ké pa keesayi Iseyeli wulav Tafiiti payalv Salbməŋ kawulaya tɔyov tɔm. Kancaalaya taa, i tənə Iso luyu nyənto ké na i kawulaya la teu pə tu fɛi. Ama alaa heləsa-i tɔŋ laav tɔm taa ké waali waali. Uena Iso faya i kawulaya ké tɔm naale. Iseyeli nyéma ké hɔyɔlvɔv na Selopwam kéle pa wulav. Na Yuta nyéma ké hɔyɔlvɔv na Lɔpɔwam kéle pa wulav.

Isəna pa faya Awulaa I takelaya tɔ:

Tafiiti kawulaya tɔm, titite 1:1-2:12

Salbməŋ kawulaya tɔyov, titite 2:13-11:43

Salbməŋ kawulaya fayav, titite 12:1-14:20

Iseyeli awulaa naale yooou na pa ciikuɔu, titite 14:21-22:53

Atoniya nyulayi kawulaya

¹ M'pɔyɔ Iseyeli wulav Tafiiti kpatəlaa təkunɔkɔku, na pá takəyi-i pɔɔŋ pu hanəyi-i.

² Ntəna wulav waali nyéma tɔ si: Tá caa wulav, tu caa-ŋ pɛɛlv wei i ta nyənta apalv tɔ na i paasəna-ŋ, na í həntəyi nyá kəŋkəŋ taa. Pu hanɔ-ŋ.

³ Uena pá pɛɛki Iseyeli tɛtu tənə taa ké pɛɛlv telu, na pá hiki Sunem tu nɔyɔlv. Pa yaa-i si Apisaki. Uena pá pona-i wulav.

⁴ Pɛɛlv unɔ i isəntaa ka luwaya təkpara. M'pɔyɔ i paasəna wulav. Ama wulav ta nyəmi-i apalv na alv.

⁵⁻⁶ M'pɔyɔ Hakii payalv Atoniya, Apəsalm neu yɔtəte nyəŋ lapa kalampaanɔ, si unɔ i ká tɔyənə kawulaya. I isəntaa ka luwaya. Pécɔ too i kulɔv tɔ, i caa ta kaləna-i paa tɔm kulɔm si pulv. M'pɔyɔ kuyaku nakulɔ i caa yooou kɛkɛnəa, na kpayanəŋ cayalaa, na i tanɔlaa ké nule na naanəwa.

⁷ M'pɔyɔ i nawa Sowapi, na kɔtulv Apiyataa, na pɛɛ pa laŋa hɛɛna i tɔm nti.

⁸ Ama kɔtulv Satəki, na Yoyata payalv Penaya na Iso kuyɔyɔtɔtu teləsulv Natanɔ, na Simeyi, na Leyi, na Tafiiti tanɔlaa fɛi Atoniya tɔɔ.

Natanɔ na Pasepa pa yɔyɔtəyi Salbməŋ kawulaya tɔm

⁹ M'pɔyɔ kuyaku nakulɔ Atoniya yelaa na pá ku heenɔ, na naan kufan nim nyəŋ ké Solɛɛti pəɛ nte tɔ wɛ hite kəŋkəŋ taa tɔ tɔ tɔɔ. Na í lá acima. Uena i yaa i newaa na Yuta nyéma mpa pa lakɔ wulav ké tɔmlɛ tɔyɔ tɔyov.

¹⁰ Ama Atoniya ta yaa i neu yɔtəte nyəŋ Salbməŋ, na Iso kuyɔyɔtɔtu teləsulv Natanɔ na Penaya na wulav tanɔlaa.

¹¹ Mpɔyulɛ Natanɔ polaa na í pɔɔsi Salbməŋ too Pasepa si: N nuwa si Hakii payalv Atoniya pəsa wulav na? Pəyɛle tá caa Tafiiti ná tá nyi-ti.

¹² Mpɔ tɔ, yɛle ma tasa-ŋ layatu ké isəna n ká ya nyana nyá payalv Salbməŋ mə nyɔŋ tɔ.

¹³ Polo í ná wulav ké ləŋ, na í pɔɔsi-i si: Hai, tá caa wulav, isi n heela-m na tuunav si, nyá payalv Salbməŋ ká tɔyənə kawulaya, na í lɛɛti nyá kumte tɔɔ? Ule pepe tɔɔ ké Atoniya tɔki kawulaya?

¹⁴ Ule ma mayamaya maa kɔɔ waatu inəyi mə kinɔ, na má sɔɔsi nyá tɔm tɔɔ.

¹⁵ Mpɔyulɛ Pasepa svv wulav nan taa. Wulav ka kpatəla sɔsəm ké, na Sunem tɔ Apisaki paasəyənə-i.

¹⁶ Ilɛna Pasepa hɛnti wulav kɛ atɛ. Na wulav pɔɔsi-ɪ si: Alaafɔya kɛlɛ?

¹⁷ Ntɛna Pasepa cɔ si: Ɛɛ alaafɔya kɛ. Hai, tɔ caa, n ka heela-m na n tuuna nyɔ Iɔ Tacaa si, ma pɔyalɔ Salɔmɔn kɔ tɔɔna kawulaya, na i lɛɛti nyɔ kumte tɔɔ lɛ?

¹⁸ Tɔɔ, nɔɔnɔ Atoniya tɔkɔna ntɛ, pɛcɔ n ta nu.

¹⁹ I lapa kɔtaya kɛ naan, na heen, na naan kɔfan nim nyɔn kɛ sɔsɔm. Na i lɔ acima, na i yaa nyɔ pɔyalaa tɔna, na kɔtɔlɔ Apiyataa, na yoolaa wulav Sowapi. Ama i ta yaa nyɔ pɔyalɔ Salɔmɔn.

²⁰ Hai, tɔ caa, nyaya Iɛyɛli nyɔma tɔna nyɔnɔɔ si n hɔli-wɛyɛ wei i kɔ lɛɛti nyɔ kumte tɔɔ kɛ nyɔ sɔm waali tɔ.

²¹ Yɛ pɔ taya mpɔ, waatu wei n kɔn n si tɔ, yɔlaa kɔ lu ma na ma pɔyalɔ Salɔmɔn kɛ kolonja.

²²⁻²³ Waatu wei alɔ un i tɔnɔ nɔpɔyɔ yɔɔtɔyɔ tɔɔ pa heela wulav si Natan kɔma. Ilɛna Natan sɔn na i hɛnti wulav kɛ atɛ.

²⁴ Na Natan pɔɔsi wulav si: Tɔ caa, nyɔ heelina Atoniya si i tɔɔ kawulaya na i caya nyɔ kumte tɔɔ?

²⁵ Mpi tɔ, saɔa i kɔma na i lɔ kɔtaya kɛ naan, na heen, na naan kɔfan nim nyɔn kɛ sɔsɔm. I yaa nyɔ pɔyalaa tɔna, na yoolaa nyɔnyɔ nyɔma na kɔtɔlɔ Apiyataa, na pɔ na-ɪ pɔ tɔɔ na pɔ nyɔ na pɔ wilitiɪ si: Atoniya nyana tɛtɔ.

²⁶ Ama i ta yaa kɔtɔlɔ Satɔki, yaa Yoyata pɔyalɔ Penaya, yaa nyɔ pɔyalɔ Salɔmɔn.

²⁷ Ilɛ, tɔ caa nyɔ heelina-ɪ si i kɔ tɔɔ kawulaya kɛ nyɔ sɔm waali na n nɛsi-tɔ?

Tafiti kpa Salɔmɔn kɛ kawulaya

²⁸ Ntɛna wulav tɔ si: I yaa-m Pasepa.

Ilɛna Paseya mɔli.

²⁹ Mɔpɔyɔ wulav tɔma si: Ma tuukina Tacaa wei i waasa-m ma lanɔwakɛlle tɔna taa tɔ.

³⁰ Saɔa mayamaya maa la nti maa tema yɔɔtɔyɔ na mɔ si Iɛyɛli Iɔ Tacaa ɪsɛntaa si, nyɔ pɔyalɔ Salɔmɔn kɔ tɔɔna kawulaya, na i caya ma kumte tɔɔ kɛ ma sɔm waali tɔ.

³¹ Ilɛna Pasepa hɛnti wulav kɛ atɛ na i tɔ si: Hai, tɔ caa, nyana tɛtɔ.

³² Mɔnyɔlɛ wulav Tafiti tilaa na pɔ yaa-ɪ kɔtɔlɔ Satɔki, na Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ Natan, na Yoyata pɔyalɔ Penaya na pɔ kɔɔ.

³³ Na wulav tɔ-wɛ si: I kɔti yoolaa mpa pa lapa-m naani tɔ na i caya si Salɔmɔn kɛ ma kawulaya kpanɔya tɔɔ na i pɔna-ɪ Kihɔn hite.

³⁴ Tɔnaya kɔtɔlɔ Satɔki na Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ Natan paa pɔli-ɪ nim, na pɔ kpa-ɪ Iɛyɛli nyɔma wulav. Ilɛna pɔ hɔli tutuɔyɔ na pɔ wiliti si: Salɔmɔn, mɔ na tɛtɔ.

³⁵ Ilɛna mu tɔn i waali, na Salɔmɔn kɔɔ i caya ma kawulaya kumte tɔɔ, na i tɔɔ kawulaya kɛ ma lɔnte. Inɔyɔ ma kpawa Iɛyɛli na Yuta pɔ wulav.

³⁶ Tɔnayalɛ Penaya cɔwa si: Iɔ i kɔna mpɔ. Nyɔ Caa Iɔ yɔɔtɔna-ti na nyɔ nɔɔ.

³⁷ Ilɛ Iɔ i wɛɛ Salɔmɔn waali, ɪsu i ka wɛv nyɔ waali tɔ. Na i kɔsi Salɔmɔn nyɔnyɔ na pɔ kɔli-ɔ.

Pa kpa Salɔmɔn kɛ kawulaya (Kɔtɔɔsɔv I 29:21-25)

³⁸ Mɔpɔyɔ Satɔki na Natan na Penaya na wulav tanlaa pa caya si Salɔmɔn kɛ kawulaya kpanɔya tɔɔ, na pɔ pɔna-ɪ Kihɔn hite.

³⁹ Ilena Satəki kpaɣa nim na həlɣv ke Iso cokəle taa, na í pəli-wəɣi Saləmən, na í kpa-ı wulav. Mɔ́yú pa həla tutuɣu, ilena yəlaa tənə wiliti si: Saləmən nyana tetv.

⁴⁰ Ilena yəlaa tənə tɔ ı waalı na pá kpeena-ı na həsi, na pá kiisiyina lanhələmlə. Haləna tetv nyamsəyi.

Saləmən hələyi Atoniya ke suulu

⁴¹ Atoniya na ı nyəma pele pa tɛsaya təɣv, ıle pa nu Saləmən pa kəkəte nté. Na Sowapı nu tutuɣu, na í pəəsi si: Pepe təw kék ıcate cuka na kəkəte nyala mpv?

⁴² Pa tənna yəɣətaya ke mpv, ıle Apiyataa pəyalv Yonatan tapayale. Ilena Atoniya təmı-ı si: Sv, mpi tə, n ke yəlv wei ı wəna nyvɣv təɣv. Isəntə təm kupantu ke n kənəa.

⁴³ Keləna Yonatan si: Aaı yoo, tá caa wulav tənə Saləmən ke kawulaya.

⁴⁴ I təma Satəki, na Natan, na Penaya, na tanlaa si, pá cayaı Saləmən ke kawulaya kpanaya təw.

⁴⁵ Na Satəki na Natan pá pəli Saləmən ke nim ke Kihən hite, na pá kpa-ı wulav. Tənaya ıcate yəlaa lunaa, na pá kiisiyina lanhələmlə. Mpi pə cuka ıcate taa təɣəle.

⁴⁶ Halı Saləmən ná tema kawulaya kumte təw kék caya le kék.

⁴⁷ Ilena wulav Tafiiti waalı nyəma polo na pá sɛɛ-ı, na pá tə si: Tá caa, nyá Iso í kəsi Saləmən nyvɣv na pé kəli isı nyá. I kawulaya í kəli nyá nyəŋka. Ilena wulav həntı Iso kék ateyɛ ı kato təw.

⁴⁸ Na í tə si: Ma sɛɛ Iseyeli Iso Tacaa, wei ı yelaa sı má ná ma lonte taa lɛtəlv tə.

⁴⁹ Tənayale səɣəntv kpa Atoniya yəlaa tənə, na pá kəli na pá ya yemyem.

⁵⁰ Ilena Saləmən təm kpa Atoniya ke səɣəntv, na í polo na í tɔ kətaya təlate ke kpəlvv si, pá taa lɛtɛ-ı.

⁵¹ Mɔ́yú pa polaa na pá heeli Saləmən si: Nyá təm kpa Atoniya ke səɣəntv ke səsəm, na í polo í tɔ kətaya təlate ke kpəlvv. I təma si: Ye Saləmən ta tuuna sı ı kaa kv-m, ma kaa lu cənɛ.

⁵² Ntəna Saləmən si: Ye ı hən ı tı, pəlvv kaa tokina-ı paa pəcə. Ama ye ı lakı kalampaanı, isı ı səpa.

⁵³ Mɔ́yú wulav Saləmən tila yəlaa na pá ləsi-ı tənə. Ilena Atoniya polo í həntı Saləmən ke atɛ, ilena wulav təmı-ı si: Kpe nyá tɛ.

2

Tafiiti kantəkaya kvɣəɣətv na ı səm

¹ Pə kpɛɣətəna wulav Tafiiti səm, ilena í heeli ı pəyalv Saləmən si:

² Ma wule pəwa. Mp v tə, kaası nyá tı na n lá isı yəlv.

³ Təki Tacaa nyá Iso təm ke teu. Lakı ı luyv nyəntv ke tam, na n tənəyi ı kəsəsıtv, na ı kətvətv, isı pa nmaav Moisi kiinj takəlaya taa tə. Waatv inəyi n ká waa pə tənə mpi n lakı tə pə taa.

⁴ Ilena Tacaa lá isı ı ka sı-m tə si, ye ma piya tənna laakalı, na pá tənəyi ma kəsəsıtv na lotu kuləmtv, na pa ləsaya sv-ı teu, mpə paa təkəna ma kawulaya ke tam kék ma səm waalı kék Iseyeli taa.

⁵ Pəle pə paası, n nyəma nti Seluya pəyalv Sowapı lapa-m tə. Isəna ı kəwa Iseyeli yoo nyvɣv nyəma Nɛɛ pəyalv Apənɛɛ, na Yetɛɛ pəyalv Amasa tə. Yoov həəv waatv ke ı kəwa yəlaa mpə, na pé kú ı yoo nyvɣv.

⁶ Mp v tə, lana nyá layətv. Taa yelə-ı na í sí səm kpam.

⁷ Pə kaasa Kalaatı tv Paasilayi pəyalv tə, təkı pɛɣɛ teu, na n caləsəyi-wɛ. Mɔ́yú pele pa paasayana maya waatv wei nyá taalv Apəsəlm təɣənya-m tə.

⁸ Kelaa pəyalə Simeyi wei ɪ wɛ Pahulim kɛ Pɛncamɛ tɛtɔ taa tɔ, ɪlɛ ɪ tɔŋsa-m
mpusi kɛ tɛu kɛ kɔyakɔ ŋku ma pukaya Mahanayim tɔŋɔ. Pə waalɪ kɛ ɪ sɔŋa-m
Yaatanɪ nɔŋɔ kɛ ma mɔlaya tɔ, na mɔ tuuna Tacaa sɪ ma kaa ku-ɪ.

⁹ Pəneŋte taa huli-i suulu. N ké yulu layatu ké. N nyəmə ɪsəna n ká lá na paa ɪ kpatəlaa tɔ, í sí səm ɪsəyám tɔ.

Tafiiti sām na i pəyalv lætvɣv kɛ i lonte

(Kvtəəsvtv I 29:26-28)

¹⁰ Pə waali ké wulav Tafiiti səpa, na pá pimi-ı timpi pa yaa si, Tafiiti tɛ tɔ.

¹¹ Pusi nule tæcu ké Tafiiti tɔyɔ kawulaya ké lseyeli tæna tɔɔ. I tɔyɔ pusi naatosompɔyɔlaya ké Hepəlɔn, na Yosalem ké pusi hiu na naanɔwa na tooso.

¹² M'póyú Saloməŋ lɛɛta ɪ caa Tafiiti lonte na ɪ kawulaya la teu pə tu fɛi.

Atoniya sām

¹³ Μπόγυ Hakií tu pəyalə Atoniya pola Salbməŋ too Pasepa kin, na Pasepa pəsi-ı si: Alaafəya keɛ? Na í cə si: Εε.

¹⁴ Na í tása si: Faaci nǝǝlɔyɔ ma kǝmnaa. Ntɛna alɔ si: Yǝǝti.

¹⁵ ʔena Atoniya tɔ si: Ntɔŋ n nyɛmá sɪ má tɛnna kawulaya ŋkɛ, na maya lɛyɛli tɛna kpaakaya wulav. Ama ma lanɔa na pɔ mɛli na neu tɔɔ. Mpi tɔ, Tacaa cɛlɛna-i kɛ.

¹⁶ Pəntəta ma sələməxi-ŋ pulu. Ile taa pə-m-wi. Alu si yəyoti.

¹⁷ Mpyuyle si: Heeli wulav Saluməŋ si í ha-m Sunem tv Apisaki na má lá alv.
Ye nyaa yəŋətəna ɪ kaa kisi.

¹⁸ Ulena Pasepa tó si: Pə wε teu, maə heeli-i.

¹⁹ M'pógú Pasepa pola wulav kin si i heeliyi-i Atoniya tām. Wulav na-i, lēna í kuli na í sēgi-i, na í hēnti-i atē. Uēna í mēli i kumte tōo. Na pá si toto ké kawulaya kpelaya, na wulav ntəgəŋ tōo na toto caya.

²⁰ Ntēna toto si: Ma kōma-ŋ natələyi sələmvyu ke pəcəyo, taa kisina-m. Səlmən si: Hai, nyaa sələmi, ma kaa kisi.

²¹ Mpuvule si: Yele na nyá taalv Atoniya kpaɣa Sunem tv Apisaki.

²² Mpyəylə Saluman si: Peepee? Pepe tə ke nýa caa si í kpayə-i? Anjha, ðe sana n ka sələmaa si má çełe-i kawulaya. Í ké ma taalə ke te. Mpi Apiyataa na Sowapı pa kooliyi təyəle.

²³Tənayalə wulav Salvmən yəyətəa na i tuu si: Ye ma ta kv Atoniya ke təm tənə tə tə, Tacaa i kv-m.

²⁴Ma tuuna Tacaá wei i to má na ma tɔyaya nyɔma ke kawulaya, na í lɛti-m ma caa lonte to si, isi saɲa ma kuwa Atoniya.

²⁵ Iləna Salırmən tili Yoyata pəyalı Penayə na í kv Atoniya.

Salvamen təχənəχi Apiyataa ke Yosalem

²⁶ Ye Apīyātaā, wulav heela ɔɛɛ sɪ: Kpe nyā tɛ Anatōtɪ. N muna sɛm yaa, ɔɛ ma kaa kv-ŋ saŋa kɛ. Mpi tɔ, n paasɛna Isɔ atakaa kɛ ma caa Tafiiti waatu taa. Halɪ nyā na ma caa Tafiiti ɪ tɔɣɔna pɛ wahala.

²⁷ Мрѣгѣ Саломѣн лѣса Апиѣтаа кѣ кѣтѣгѣ тѣмлѣ тѣа. Улѣна пѣ ла исѣ Тѣаа ка
гѣгѣтѣгѣ Ули тѣгѣгѣа нѣгѣма тѣ кѣ Силѣ тѣ.

Salvameŋ yelaa na pá kú Sowapi

²⁸ Waatu wei Sowapi nuwa Atoniya sɛm na Apiyataa tɔyɔnɔyɔ, ilɛna ɪ se na ɪ suu Isɔ cokɔle taa, na ɪ tɔ kpulɔyɔ kɛ kɔtaɣa tɔlatɛ kiŋ. Mpi tɔ, ɪ ka wɛ Atoniya tɔɔ kɛ. Ama ɪ taa tɛŋ Apɛsalɔm kɛ.

29 Ilena pá tayası wulaw sı Sowarı sɔv Iɔɔ cokəle taa, na í tó kpɔlɔvɔv kɛ kɔtaya tɔlatɛ.

Ntɛna wulaw tili Yoyata pɔyalɔ Penaya sı: Polo na í kɔv-i.

30 Penaya polaa, ilɛna í tó Sowarı sı: Wulaw tɔma sı í lɔ. Ntɛna Sowarı sı: Hai, cənɛyɛ ma caa sı má sı.

Mpɔyɔ Penaya mɛlaa na í heeli wulaw kɛ nti Sowarı yɔɔtɔaa tɔ.

31 Kɛlɛna wulaw sı: Polo na í kɔv-i tɛna ɛsu í yɔɔtɔvɔv tɔ, na í pimi-i. Ilɛ n kɛɛla má na ma caa tɔyaya ta nyɔvɔv tɔɔ kɛ yɛlaa mpa í kɔwa mɔsɔn tɔ, pa mpusi kɛɛ.

32 I nyɔvɔv taa kɛ Tacaa ká mɛnna yɛlaa kɔpama naale wei í kɔwa tɔ pa sɛm tɔm. Paa Iɛyɛli yoolaa wulaw Apənɛɛ, na Yuta yoolaa wulaw Amaɛa.

33 Mɛɛ inɪ pa sɛm tɔm ká mɛli Sowarı na í piitim nyɛma pa nyɛn taa kɛ tam tɔɔ kɛ. Ama Tacaa ká yɛle na Tafiiti lɔlɔvɔv nyɛma, na í tɔyaya nyɛma mpa paa lɛɛtɔyɪ í kawulaya taa tɔ, pá hɛɛsɪ tam tɔɔ.

34 Mpɔyɔ Penaya kɔwa Sowarı na í kpeena-i í cacaku tɛɛ, na í pimi-i.

35 Ilena wulaw kpa Penaya kɛ yoolaa wulaw kɛ Sowarı lonte. Na í kpa Satɔki kɛ kɔtɔv kɛ Apiyataa lonte.

Salwməŋ yelaa na pá kó Simeyi

36 Mpɔyɔ kuyaku nakɔli wulaw yaa Simeyi na í tɔm-i sı: Nma tɔyaya kɛ Yosalem taa na í çaɣa. Pə fɛi sı í lɔ sı í puki tiili.

37 Ye kuyaku ŋku pə cəpa-ŋ na í lɔ, na í tɛsɪ Setəlɔŋ lɔɔv, na í hika mpi, n yapa.

38 Ntɛna Simeyi sı: Hai, tá caa wulaw, maa la ɛsu n yɔɔtɔvɔv tɔ.

Ilena Simeyi çaɣa Yosalem taa na pɔ leeli.

39 Pusi tooso sikaɣa, ilɛna Simeyi tɛmlɛ nyɛma naale se na pá polo Katɪ wulaw Maaka pɔyalɔ Akisi tɛ.

40 Waatv wei Simeyi nuwa sı í tɛmlɛ nyɛma wɛ Katɪ, ilɛna í kpeɛli í kpaŋaya na í polo í tɛmlɛ nyɛma waali na í kɔna-wɛ.

41 Mpɔyɔ pa tayasa Salwməŋ sı Simeyi pola Katɪ na í kɔɔ.

42 Ntɛna wulaw yaa-i na í pɔɔsɪ-i sı: Iɛsu má kisina-ŋ tɛɣasaya, na má yɛle na í tuuna Tacaa sı, yɛ kuyanku í lɔwa na í polo tiili n ká sı na? Halɛna í cɔ-m sı, pə wɛ teu n nuwa?

43 Pepe tɔɔ kɛ n ta tɔki nyá tuunav na í kpeena nti má kisina-ŋ tɔ?

44 N nyɛmá nyá taa kɛ ɛɣatv nti n lapa ma caa Tafiiti tɔ, Tacaa ká lɛɛtɛna-ŋ.

45 Ilena í kooli maya kɔpantv na í su Tafiiti tɔyaya kɛ tam tɔɔ.

46 Mpɔyɔ wulaw kɔsa Penaya na í kó Simeyi.

Ilena kawulaya náá sɔv tɔŋ sɔɔsɔv kɛ Salwməŋ niŋ taa.

3

Salwməŋ kpakəŋi Icipiti wulaw pɛɛɔ

1 Mpɔyɔ Salwməŋ kpaya Icipiti wulaw pɛɛɔ. Ilena akpayalɛ ntɛ tɔ kpɛntɪ awulaa mɛɛ pa naale. Ntɛna Salwməŋ pona alv inɪ na í su-i Tafiiti tɛyɛ Yosalem. Halɛna í tɛɛsɪ kawulaya tɔyaya, na Iɔɔ tɛɛɛɛɛ na ɪcɛtɛ koluŋa kɛ ŋmaɔ.

2-3 Salwməŋ ka sɔla Tacaa kɛ na í tɔŋyɔyɪ í caa Tafiiti ɪkpɛtɛ. Paa na mpv tɔ, lona payalɛ taa kɛ í na yɛlaa pa lakaya pa kɔtasɪ kɛ waatv inɪ. Mpi tɔ, pa ta ŋmata Tacaa kɛ í tɛɛɛɛɛ.

*Salwməŋ sələməŋi Iɔ kɛ ləmayasɛɛ
(Kvɔɔsɔtv II 1:2-13)*

⁴ Ἰμπρύγυ kuyaku nakuli Salomōn polā Kapawōn ke kōtaya lapu. Tetu tēna taa kōtaya tēlate sōsōole ntē tēna. Halī Salomōn lapa tēnaya kōtaya ŋka kōkō lusa ka tēna tō.

⁵ Kapawōn tēnaya Tacaa lu Salomōn tōō kē ahoo ke toosee taa, na ı tōmı-ı sı: Sələmı-m mpi n caa tō.

⁶ Ntēna Salomōn sı: Kōpantu sōsōantu ke n lapa ma caa Tafiiti, ke timpi ı tēna tampana na lotu kōlōmtu, na ı lakı kōpantu tō. Halī n ha-ı apalōpəyaya, na kēle ká lēeti ı lonte taa, ısu pə wəu saŋa ı səntō tō.

⁷ Hai ma ıso Tacaa, mayale n kpayaa na ı lēeti ma caa lonte taa. Anı ma kē pəyaya kē na həlēm na nōyo.

⁸ Pəyele nyá yēlaa kōlāsaa mpa pa tōō ma tōkı kawulaya tō, pá wē tuutuuma kē pa fēi kaluyu.

⁹ Mpu tō, ha-m layatu, na kōpantu na ısayatu pə cəkənu. ılena má pəsi na má paasəna nyá yēlaa samaa tuutuuma ıne.

¹⁰ Ἰμπρύγυ Tacaa lanle hēena Salomōn sələmuyū ŋku.

¹¹ Ntēna ı tō sı: Timpi n sələma layatu sı n tēŋəŋəna tampana, n ta sələmı weesuyu kōtayaluyū, yaa wēnu, yaa nyá kolontunaa ı sı tō.

¹² Maa tu-ŋ layatu na nyəm mpi too nōyōlu ta hikita tō. Pécó nōyōlu kaa tāsawəyi hikuyū tō.

¹³ Pəle pə paasi, maa ha-ŋ mpi n ta sələmı tō. Wēnu na teeli, wulan nōyōlu ı kaa nēŋəsəna-ŋ, haləna nyá səm.

¹⁴ Ye n tōŋ ma mpaan taa, na n tōka ma kōtūtutu na ma kōsəsutu, ısu nyá caa Tafiiti, ıle maa yele na nyá weesuyu tayalı.

¹⁵ Salomōn fema, ıle sēsē toosee ntē. ılena ı mālī Yosalem, na ı lá ı waalı nyəma tēnaya acıma.

Salomōn hōvkəna ləmayasēe

¹⁶ Ἰμπρύγυ kuyaku nakuli apalaa tēna alaa napəli pa polā wulan tēye naale.

¹⁷ ılena pa taa lēlu tō sı: Hai, má la-ŋ kaafala tá caa. Ma na alu ıne tō wēnna tēyaya kōlōmayā taa, na má lūli apalōpəyaya.

¹⁸ Kōyēŋ naale tēewa, ılena ıni ı lūli apalu tōtō. Na ta naale tō wē mpu. Kpai tu nōyōlu ta sōsı ta tōō.

¹⁹ Ἰμπρύγυ ı hēnta ı pəyaya tōō kē ahoo na ká sı.

²⁰ ılena ı kpayā ma pəyaya na ı husı ı kəŋkəŋ taa, na ı husı kōsəpaya ke ma kəŋkəŋ taa, na máá tōŋna tom.

²¹ Pə nyaalaa sı má cələyi pəyaya ke hətē, ılena má mayana sətū. Ma nyəna-kēye teu, ılena má cəkəna sı pə taya ma nyəŋka.

²² Tənayale alu lēlu sı: Aaı yoo, ma pəyaya ntē weesuyu nyəŋka, nyá nyəŋka ntē kōsəpaya.

Ntēna kancaalaya nyəŋ sı: Pəpōtu kē. Nyá pəyaya səpəna, ma nyəŋka ntē weesuyu nyəŋka.

ılena pá naalı ṛıpbrygy hōm ke wulan ısentaa tēna.

²³ Ntēna wulan tō sı: Lēlu ná tōŋ sı, ma pəyaya ntē weesuyu nyəŋka, nyá nyəŋka ntē kōsəpaya. ıne ıle sı, pəpōtu kē, nyá pəyaya ntē kōsəpaya, ma nyəŋka ntē weesuyu nyəŋka.

²⁴ Tōu, ye mpu ı kəna-m layatē.

Pa pona wulan ke layatē,

²⁵ ılena ı tō sı: ı faya weesuyu nyəŋka ke calı na ı tala-wēye hōyōluyū hōyōluyū.

²⁶ Tənağale pə lapa weesuɣu pəyaya too taa ké pəlvuɣ ɪ pəyaya təm, na ɪ tə si: Hai, wulav cəle-ɪ pəyaya ŋke, taa ku-ke.

Ntəna alv ləlv si: Yee, seti-ke, na ta naale tə laŋ.

²⁷ M̄pəyú wulav si: ɪ cəla kancaalaya nyəŋ ke pəyaya, ɪ taa ku-ke, ka too keke.

²⁸ M̄pəyú Iseyeli nyəma təna nu wulav huule nté, na pá ná si, Tacaa tu-ɪ laɣatu, na ɪ təŋəyi tampana na ɪ huəkəna. ɪlena pá nyarjina wulav.

4

Saləmən tayanəyi ɪ kawulaya

¹ Iseyeli təna təo ké wulav Saləmən təkaya kawulaya.

² ɪ waalı nyəma həla na pa təma ntə. Satəki pəyalv Asaliya keke kətəlv.

³ Sisa pəyalv ɪliholefi na Ahiya pelexele takəlasɪ ŋmaalaa. Ahiluti pəyalv Yosafatɪ keke takəlasɪ sɪlv.

⁴ Yoyata pəyalv Penaya keke yoolaa wulav. Satəki na Apiyataa keke kətəlaa.

⁵ Natəŋ pəyalv kancaalaya nyəŋ Asaliya keke kumatəŋnaa nyuɣu tv. Naale nyəŋ Sapu keke wulav kupəyalv.

⁶ Ahisaa keke kawulaya təyaya nyuɣu tv. Apita pəyalv Atonilam keke təlasɪ təma nyuɣu tv.

⁷ Saləmən ka wena kumatəŋnaa nyuɣu nyəma ke naanəwa na naalexe Iseyeli tetv təna taa ké. Pə wee si paa wei ɪ cəla wulav na ɪ kawulaya təyaya nyəma pa ɪsətv kuləm təxənaɣa ke pənaya taa.

⁸ Halɪ pa həla na pa tetənaa həla ntə. Huuu pəyalv ké ɪfəlayim pəŋ taa.

⁹ Teke pəyalv ké Makatɪ, na Saaləpim, na Peti-Semesi, na ɪlən-Peti-Hanaŋ tetv taa.

¹⁰ Heseti pəyalv ké Alupotɪ ɪcatə taa. ɪlé ɪ ka tənna Soko na Hefee tetv təna.

¹¹ Apinatəpɪ pəyalv ka tənna ntəxe Təə pəŋ həɣəlvu təna. ɪlé ɪ ka kpayana Saləmən pəelə Tafa.

¹² Ahiluti pəyalv Paana ka tənna Taanaki, na Mekito, na Peti-Seyan tetv təna. Həɣəlvu ŋku ku kpətəna Saatan ke Sisilee tapuɣu tee ké pə kpayav Peti-Seyan tə, na pá polo Apəeli-Mehola, haləna Yəkəneyam.

¹³ Laməti tv Kepee pəyalv ka tənna Kalaatɪ tetv təna, na Manasee pəyalv Yayii acalisi tənaya Kalaatɪ tetv taa, na Aləkəpɪ həɣəlvu ke Pasaŋ, na pə koloosi acaləe səsəəna nutoso, wena pa təka nyəɣətv kuɣeəmtv tə.

¹⁴ Itoə pəyalv Ahinatəpɪ tənna Mahanayim tetv.

¹⁵ Asimaatɪ tənna ntəxe Nefətali tetv, ɪlé ɪ kpayə tətəɣə Saləmən pəelə ləlv Pasəmatɪ.

¹⁶ Husayɪ pəyalv Paana tənna Asee na Peyaləti pə tetv.

¹⁷ Paluya pəyalv Yosafatɪ tənna ntəxe Isakaa tetv.

¹⁸ ɪla pəyalv Simeyi keke Pəncaməe nyəntv.

¹⁹ ɪlii pəyalv Kepee keke Kalaatɪ tetv na pá kpənna Amolii nyəma wulav Sihon, na Pasaŋ wulav Oki pa tetv. Pəcə pá kaasi kumatəŋnaa nyuɣu tv ləlv ke Yuta tetv taa.

²⁰ Yuta na Iseyeli pə yəlaa ka we pəyalə ké ɪsɪ kanyəŋa, na pá təkɪ na pá nyəəkɪ na pa laŋa həewa.

5

¹ Saləmən ka ŋmakələna tetv tənaɣa waatv un. Pə kpayav ɪfəlatɪ pəɣə, na pá yoošina Filiisi nyəma tetv, haləna Icipiti tetv toŋa tə. Na tetv ntɪ tə nyəma fələyi Saləmən ke lampuunaa, haləna ɪ səm.

² Paa ifemle nte tɔɔnaya ŋka Salwmɔn na ɪ tɔɔya nyɔma pɔ tɔki tɔɔlɔ. Mulum konyaalɔm tɔɔnɔnaa pɔɔlayafɛi naanɔwa, na mulum kukpɔsɔm kɛ tɔɔnɔnaa pɔlɛfɛi hiu.

³ Na naan wei pa tu tɔɔnaya kɔpan ka na ɪ lɔ nim tɔɔɔ naanɔwa, na naan wei pa lɔsa ntiyile taa tɔɔ hiu, na heen kɛ nunɔwa (100). Pɔcɔ pɔ kaasi namɔn waan waan kɛ tɔm tooso, na kampee kɔpana.

⁴ Salwmɔn ŋmakɔlayana pɔɔ lɔlati ilim tɔtɔle tɔtɔ tɔna. Pɔ kpayan Tifasa na pɔ polo Kasa tɔ, na pa awulaa tɔna. Ilena ɪ cayana ɪ tɔyi tɔtɔnaa mpa pa cɔɔna-ɪ tɔ pa taa.

⁵ Yuta na Iseyeli nyɔma tɔna ka cayana pa tɔyi, na paa wei ɪ halɔyi tun wei pa yaa si lesɛɛnaa na fikinaa tɔɔ isɛna ɪ caaki tɔ, halɔna Salwmɔn sɔm.

⁶ Salwmɔn ka wɛna yooɔ kɛkɛnaa kpayanɔn kɛ iyisi nule (40000) na kpayanɔn kɔcacayan kɛ iyisi naanɔwa na naale (12000).

⁷ Kɔmatanɔna nyɔɔ nyɔma naanɔwa na naale ka paasayanana wulan tɔɔya tɔɔnaya tɔm. Paa wei na ɪ isɔtu, pɔlɔ taa lanɔyi.

⁸ Pa kɔɔyana tɔɔnaya pee, na camtu kɛ kpayanɔn, na tɔla wɛna a laki tɔma tɔɔ timpɪ wulan ka wɛɛ tɔɔ teitei kɛ isu paa kɛsa-wɛ tɔ.

Salwmɔn tɛɛ yɔlaa tɔnaya lamayasɛɛ

⁹ Mɔpɔyɔ Iɔ ha Salwmɔn kɛ nyɔm na layatu sɔsɔntu na ɪ nyɪ yaasinaa kɛ waan waan, pɔ fɛi kalɔyɔ.

¹⁰ I kɔ kɔla ilim tɔlɔle tɔ laalɔpuna na Icipiti nyɔma tɔnaya nyɔm kɛ.

¹¹ I na yulɔ nɔyɔlɔ pa taa kɛsɔyi nyɔm. Halɔ ɪ tɛɛ Iɔlahi tu Iɔan na Mahɔɔli pɔyalaa Heman na Kalɔkɔli na Taata. I hɔtɛ yaawa piitimnaa mpa pa cɔɔna-ɪ tɔ pa taa kɛ.

¹² Atuwa iyisi toosoɔ (3000) Salwmɔn tukaa na ɪ lu yontunaa iyɔɔ (1000).

¹³ Salwmɔn yɔɔtɔ tun sɔsɔn kɔpampɔn tɔm, na ɪ kpɛnna nyulisi nsi si nyɔɔki kutulun kila tɔ si tɔm na ɪ yɔɔti. Na ɪ yɔɔti tɔla, na taale wontu, na sumasi na ate nyamanyamanaa na tiina pɔ tɔm.

¹⁴ Antulinya awulaa yɔlaa tɔna kɔɔya kɛ na pɔ nuki Salwmɔn nyɔm tɔm.

Iɔ tɔsɛɛɛ ŋmav tɔm tayanɔyɔ

(Kɔtɔsɔtu II 2:2-15)

¹⁵ Tiii wulan Hilam nuwa si Salwmɔn kɛ pa kpa kawulaya, na pɔ lɛɛti ɪ caa Tafiiti lɔntɛ, Ilena Hilam tili ɪ waali nyɔma si pɔ sɛɛ-ɪ. Mpi tɔ, ɪ ceu ntɛ Tafiiti.

¹⁶ Mɔpɔyɔle Salwmɔn tilaa na pa heeli Hilam si:

¹⁷ Ma caa Tafiiti ta pɔsi na ɪ ŋmá Iɔ Tacaa kɛ tɔsɛɛɛ. Mpi tɔ, ɪ kolontunaa ka tama-ɪ kɛ, na pɔ yookina-ɪ tam. Halɔna Iɔ yɛɛ na ɪ kɔli-wɛ.

¹⁸ Ama pɔnɛntɛ ma Iɔ Tacaa yɛlaa na ma hɛɛsi pɔ tɔna pɔ taa. Ma fɛi kolontu, pɔcɔ mpusi nɔyɔlɔ ɪ fɛi.

¹⁹ Halɔ mɔ mayasi ma taa si maa ŋmá Iɔ Tacaa kɛ tɔsɛɛɛ. Mɔpɔyɔ Iɔ ka heela ma caa si: Nyá pɔyaya ŋka kaa lɛɛti nyá lɔntɛ tɔ ŋkɛ kaa ŋmana-tɛ.

²⁰ Mpu tɔ, yɛɛ na ma tɔmlɛ nyɔma mayana nyá nyɔma, na pɔ sɛti-m tun sɔsɔn wei ɪ wɛ Lipan tɔ. Ilena n heeli-m isɛna maa fɛli nyá tɔmlɛ nyɔma tɔ. Mpi tɔ, nɔyɔlɔ ta nyɪ tun sɔtɔyɔ, isu Fenisii nyɔma mpe.

²¹ Hilam nu mpu, Ilena ɪ lanɔle hulɔmi sɔsɔm na ɪ sa Iɔ si: Tacaa kɛɛ teeli tɔ. In ɪ hana Tafiiti kɛ pɔyaya nyɔntɔ inɛ si, ɪ tɔɔ kawulaya.

²² Ilena ɪ tili na ɪ heeli Salwmɔn si:

Ma nuwa nti n tilaa si pɔ heeli-m tɔ. Maa la teitei isu n caa tɔɔ tun sɔsɔn un ɪ tɔm taa.

²³ Ma tæmle nyéma ká kpaɣa-ɪ na pá tiina tenku nɔɔɔ. Ue keesi-m timpi n caa-ɪ tɔ. Na má tu-ɪ lɔm taa, na í tala tæna, lɛna ń kpaɣa. Mpi ma caa si ń felɪ-m tɔyɔle ma kawulaya tɔyaya nyéma tɔɔnaya.

²⁴ Ḿpɔ́yó Hilam hawa Salwmɔŋ ke tɪŋ sɔsɔŋ kupan ɪnɔɔɔ ɪsəna Salwmɔŋ caaki tɔ.

²⁵ Lɛna Salwmɔŋ náa haaki-ɪ paa pənaya ŋkaya tɔɔnaya pee ke tɔnənna ke iyisi naatoso (6000) na olifinaa nim kupam ke liitilinaa iyisi pələfɛɪ naanɔwa (8000).

²⁶ Tacaa ka hawa Salwmɔŋ ke nyəm kɛ ɪsu ɪ ka heelɔyɔ-ɪ tɔ. Lɛna heesɔyɔ kɔɔ í na Hilam pa hɛkɔ na pá pɛɛɪ nɔɔɔ.

Salwmɔŋ tayana tɔlasɪ tɔma
(Kvɔɔsɔvɔ II 1:18; 2:1,16-17)

²⁷ Ḿpɔ́yó Salwmɔŋ lɛsa Iseyɛɪ nyéma tæna taa kɛ tæmle lataa ke yɔlaa iyisi hiu na naanɔwa (30000).

²⁸ Na pá puki Lipan ke yɔlaa iyisi naanɔwa naanɔwa (10000) kɛ ɪsɔvɔ ɪsɔvɔ, na pá lakɪ tæmle ke pa nyɔyɔ tɔ Atonilam kin. Lɛna pá kpen pa tɛɛ ɪsɔvɔnaa naale naale na pá heesɔyɔ.

²⁹ Pə kaasa sɔyɔllaa ke yɔlaa iyisi nɔtosɔ na naanɔwa (70000) na pee saakɔlaa ke yɔlaa iyisi nɔnaasa (80000) kɛ pɔyɔ taa.

³⁰ Pəcɔ́ pə kaasi kumataŋnaa sɔsaa waali nyéma ke iyisi tooso na ŋmɔnɔyɔ na nɔnɔwa (3300). Salwmɔŋ ka suna-we si pá fɛŋiyi tæmle nyéma tɔɔ.

³¹ Ḿpɔ́yó wulav tɔma si pá lɔsi pee sɔsɔna kupana nna pa saakaa tɔ, na pá suna ɪsɔ tɔsɛɛle kite.

³² Ḿpɔ́yó Salwmɔŋ tæmle nyéma, na Hilam tæmle nyéma, na Pipɔlɔsi ɪcatɛ nyéma pá saaka pee anɪ na kponkpolonaa mpa paa ŋmana ɪsɔ tɔsɛɛle tɔ.

6

ɪsɔ tɔsɛɛle ŋmav
(Kvɔɔsɔvɔ II 3:1-14)

¹ Ḿpɔ́yó Salwmɔŋ caala ɪsɔ tɔsɛɛle ŋmav tæmle ke Iseyɛɪ nyéma ɪcipiti taa luu pənaya nasɔle na nɔnaasa (480) nyɔŋka taa. Salwmɔŋ kawulaya pənaya liyiti nyɔŋka ntɛ na ɪsɔvɔnaa naale.

² Kutuluyɔ ŋku Salwmɔŋ ŋmá Tacaa tɔ ku tayalɔŋ we meɛtəlɔnaa hiu na naanɔwa, na ku wan ke meɛtəlɔnaa naanɔwa, na ku kɔŋkɔlɔmɔŋ ke meɛtəlɔnaa naanɔwa na kakpasɪ.

³ Nan sɔkpeluyɔ ŋku n takɪ na pəcɔ́ ń tɛɛ ɪsɔ tɔsɛɛle maɣamaɣa taa tɔ, kɔle ku tayalɔŋ we meɛtəlɔnaa naanɔwa kɛ teitei ɪsu ɪsɔ tɔsɛɛle wan wɛv tɔ. Na ku wan tɔɔ kɛ meɛtəlɔnaa kakpasɪ.

⁴ Na pá tɔ ku pɔtɔlee ke nyɔyɔtɔ.

⁵ Ḿpɔ́yó ɪ maləsəna ɪsɔ tɔsɛɛle, na ɪ nan lɔlɔ nyɔŋku koloosi na awali tɔɔ kɛ atɛ na ɪsɔ kutuluyɔ na pə cɔɔ. Ku kutulɔŋ we naale, atɛ nyɔŋku paasi.

⁶ Atɛ na ɪsɔ kutuluyɔ atɛ nyɔŋku wan we meɛtəlɔnaa naale na hɔyɔlɔyɔ. Kancaalaya nyɔŋku ke meɛtəlɔnaa tooso. Pə tɔɔ nyɔŋku ke meɛtəlɔnaa tooso na hɔyɔlɔyɔ. ɪsɔ tɔsɛɛle kolɔŋa yasɔlaya fɛɪ kɔlɔmaya. Ka yasɔla pə tɛɛ kɛ na ká ŋmukəna ɪsɔ. Pa ŋma-keɛɛ ḿpɔ́yó na pá sɛkəyɔ si pá hiki lona wena a taa paa tɔm atɛ na ɪsɔ kutulɔŋ patanaa kpatɔŋ tɔ.

⁷ Paa tɛma pee wena pa ŋmaakayana ɪsɔ tɔsɛɛle ke mpɔ tɔyɔ saakɔyɔ kɛ. Pə tɔɔ kɛ pa ta lana laale, yaa maalɔtɔɔ, yaa nyɔyɔlɔyɔ nakulɔyɔ ŋmav waatɔ.

⁸ Iso təseəle ilim mpətəŋ təw kə ate na iso kutuluŋu ate nyəŋku nənəəsi ka wənnaa. Na tənaya pa lapa ate na iso kutuluŋ un i təkpaie nte yəw kpaaki na i cəaki kilikite tə.

⁹ Pa tema-i ŋmau, ləna pə tū i patanaa ke tun kupaŋ kpenkpelasi.

¹⁰ Ate na iso kutuluŋu ŋku pa maləsəna Iso təseəle koloosi ke mpə, na pə cəw tə, ku kuŋkuluməŋ ka wə məetələnəa naale na həyoluyə həyoluyə. Mpəyū pa tənə patanaa kpatəŋ ke Iso təseəle koluŋa təw.

¹¹ Mpəyū Tacaa təma Saluməŋ sɪ:

¹² Isu n ŋmaakuyə-m Iso təseəle tənə isəntə tə, ye n tənə ma kiin, na n təkəyɪ ma kutotutə, na ma kusəsutə, maa la-ŋ nti maa sɪ nyá cəa Tafiiti tə.

¹³ Maa kəw na mǎ cəa ma yəlaa Isəyeli nyəma həku, ma kaa lə-wə.

Iso təseəle taa tayanuyə

¹⁴ Pa tema Iso təseəle ŋmau, isu Saluməŋ kǎ kəsuyə-wə tə. Ləna

¹⁵ pǎ matɪ kpenkpelasi tən nyənɪ ke kutuluŋu koloosi təw na pə taa təw kə pə kpaŋu ate na pə yoosina pata tə, na pǎ pə-sɪ tətəyə ate.

¹⁶ Ləna pǎ cəsi Iso təseəle ke məetələnəa naanwə na pǎ kəyɪ kpenkpelasi tən nyənɪ sɪ pa sɪki Iso atakaa. Ləna pǎ ha tənaya hətə sɪ təcayale kate taa kate nyəntə.

¹⁷ Ləna pǎ kaasi Iso təseəle məyamaya ke məetələnəa hiu.

¹⁸ Kpenkpelasi tən nyənɪ tike waasəna Iso təseəle taa təw. Pu naaki pəe wəna pǎ ŋmana-tə tə. Ləna pǎ ləsi kpenkpelasi təw kə yaayenaa na tun nuli i pəe fotoonaa.

¹⁹ Ləna pǎ tayanɪ kate taa kate təcayale nte sɪ pa sɪki Iso atakaa.

²⁰⁻²¹ Kutuluŋu ŋku ku tayaləŋ na ku wəŋ ka wə məetələnəa naanwə naanwə kə. Na pǎ pə wəla ke ku taa, na Iso təseəle taa tətə. Ləna pǎ kəyɪ wəla alukpala ke ku nəyə. Na pǎ sɪ tənə tətəyə kotaya təlata nte pa kama taasi na pǎ waasi-təyə wəla tə.

²² Iso təseəle tənə na kotaya təlata ke pa pəwə wəla.

²³⁻²⁶ Mpəyū pa saaka tuyə ŋku pa yaa sɪ Olifi təyə isətəa tanlaa mpa pa yaa sɪ Selupəŋnaa tə pa ləsəŋ naale na pə kuŋkuluməŋ ke məetələnəa kakpasɪ sɪ pa sɪki Iso atakaa cəw. Paa wei i kən naale tayaləŋ kpəntəyɪ məetələnəa kakpasɪ kakpasɪ.

²⁷ Mpəyū pa sɪ-wəyɛ kate taa kate kutuluŋu həku taa, na pǎ hətɪ pa kən na pa kənəəsi naale suli həku taa. Na un i nyənka yoosina kutuluŋu na cənə, na un na cənə.

²⁸ Ləna pǎ waasi-wəyɛ wəla.

²⁹ Mpəyū pa ləsə isətəa tanlaa, na paan fotoonaa na yaayenaa ke kutuluŋu koloosi tənə taa na sɪ waali.

³⁰ Na pǎ waasi wəla ke Iso təseəle na kate taa kate təcayale pə ate.

³¹ Ləna pǎ saaki Olifi tuyə ke Iso atakaa kutuluŋu nənəyə kampə ke kutəkəŋ naale. Paa saaka-i tuusola kakpasɪ kə, na i wə isəntaa na isətəa təw.

³² Mpəyū pa ləsə i təw kə isətəa tanlaa, na paan fotoonaa, na yaayenaa, na pǎ waasi isətəa tanlaa na paan ke wəla.

³³ Tuyə ŋku un tətəyə pa saaka Iso təseəle kampə. Ile tuusola liyiti tike ke pa tū ilé.

³⁴ Kutəkəŋ naaleyɛ pa saaka-i. Paa kutəkuyə ŋku ku kpiliyɪ təm naale.

³⁵ Ləna pǎ ləsi pə təw kə isətəa tanlaa, na paan fotoonaa na yaayenaa, na pǎ waasi pa təw kə wəla.

³⁶ Pə waali ké pa ημά Iso təseele taya koluηa na pəe kusaakee loosi tooso, na kpenkpelasi toη nyənsi ke looηa kulumaya na pə cəo na pə tá.

³⁷ Saluməη kawulaya pəηaya liyiti nyəηka ke pa isətu naale nyəη taa ké pa su Tacaa Iso təseele kite.

³⁸ Saluməη kawulaya pəηaya naanəwa na kulumaya nyəηka isətu pələfei naanəwa nyəη taa ké pá tēesa Iso təseele ηmav. Na tə we teitei isu paa kēesa-weyə tə tōm tō.

Iso təseele ηmav pusi kpenta naatosompəyolaya nté.

7

Saluməη kawulaya tayaηa ηmav

¹ M̐púy Saluməη ηmawa i mayamaya i tayaηa. Pusi sika naanəwa na tooso, ile i tema-keyele.

² Kutuluyu ηku pa yaakaya si, Lipan hətuyv təyə Saluməη caaləna ηmav. Ku tayaləη we mēetələnaa nule na naanəwa na ku war ke mēetələnaa hiu na kakpasí. Ku kəηkuluməη ke mēetələnaa naanəwa na kakpasí. Paa tema ku pata kpenkpelasi toη nyənsi na tesikasi kupaηsi ke loosi liyiti təyə pa yaakaya-kuyv m̐pu.

³ Kpenkpelasi toη nyənsi nule na kakpasí ke pa kayaa, ilena pá tənī pata kpatəη. Paa looηa ηkaya kpenkpelasi naanəwa na kakpasí, na si lu loosi tooso na si tēna tesikasi tōo.

⁴ Pə kaasi na pá tūli pətolee loosi tooso tooso ké kutuluyu ηku ku kəηkəməη naale tōo, na á nyənəyi tēma.

⁵ Ilena pá tūli ku kəηkəməη naale tōo ké nənənəsí kootanāa nyənsi ke tooso tooso na si nyənəyi tēma.

⁶ Ilena pá ηmá akelenaa kutuluyu na ku tayaləη ke mēetələnaa hiu na kakpasí, na ku war ke mēetələnaa naanəwa na kakpasí. Ku na ku akelenaa na ku sakaya. Ku we ké isu kutuluyu ηku pa yaa si Lipan hətuyv tō.

⁷ M̐púy pa ηmawa kawulaya kpaan tətə. Təηaya Saluməη hūvkaya tōm na i húləyi tampana. Ilena pá pə ku tēηaya kpenkpelasi toη nyənsi, ke pə krayav ate tō, na pə yoosina pata.

⁸ Pa ηmawa i kutuluyu kususuuv ke m̐púy teitei ké Lipan hətuyv kutuluyu waali na waav ləηku taa.

Ilena Saluməη ηmá kutuluyu ləηku ke m̐púy teitei ké i alv Icipiti wulav pēelə.

⁹ Pəe kusaakee kupaηpana ke pa ηmawa pə tēηaya m̐pu, na pə koloosi ke too kite tēe haləna ku umaale. Pa saaka-yeyə a taa na a waali ké teitei ké isu paa kēesa tō.

¹⁰ Kukpaηəη kupaη wei i tayaləη we mēetələnāa kakpasí kakpasí na liyiti liyiti təyə pa suna kite.

¹¹ Ilena pá ηmana pəe kusaakee na kpenkpelasi toη nyənsi.

¹² Ilena pá ηmá koluηa səsaya na pəe loosi tooso, na kpenkpelasi looηa ke teitei isu pa ηmav taya ηka n takí na ḡ teləsi Iso təseele taa tō, na pə taa tōo koluηa.

Koolu Hilam tēma

(Kutəsəvto II 2:12-13)

¹³⁻¹⁴ Koolu nəyəl v ka wenna na pá yaakí-i si Hilam, i caa ke Tiīi tv, na i too ke Nəfətali kpekəle taa tv, ile i too iní i ka ké leelu. Apalv iní i ka nyəmə nyəyət v kusēmto lupu ke teu ké. Pə tōo ké wulav Saluməη tīlāa si i kəo na i lupi-i wontunaa.

Nyǎǎlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ akelenaa
(Kɔtɔɔsɔtɔ II 3:15-17)

¹⁵ Hilam lupɔna nyǎǎlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ akelenaa kɛ naale. Pa kɔŋkɔlɔmɔŋ wɛ mɛɛtɛlɛnaa pɔɔɔlayafɛi naanɔwa. Pa yasɛlaya kɛ mɛɛtɛlɛnaa naatoso.

¹⁶ Ilɛna ɪ lu kahusi taka kɛ nyǎǎlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ ŋku na ɪ tɛni akelenaa mpɛ pa nyɔɔŋ taa. Paa ŋku kɔ wɛna mɛɛtɛlɛnaa naale na hɔɔlɔyɔ.

¹⁷ Na Hilam lu canɔm wontu kɛ tɔm naale. Lɛnti wɛ isɩ puluyɔ, lɛnti isɩ yɔm na atɔyɔsa, na ɪ tɔ paa akele wei ɪ kahuka tɔɔ kɛ naatosompɔɔlaya.

¹⁸ Ilɛna ɪ lu canɔm wontu, isɩ tɔyɔ nakɔli kɔ pee taka, na ɪ tɔ-yɛyɛ akelenaa kahusi puluyɔ inɩ ɪ tɔɔ kɛ loosi naale na pɔ takɩ.

¹⁹ Na pɔ tasa canɔm wontu naaleɛɛ lupu, tɔ nɔɔsɛna isɩ yaayɛnaa, na tɔ tayalɔŋ wɛ mɛɛtɛlɛnaa naale naale, na pɔ tɛni paa akele wei ɪ tɔɔ.

²⁰ Paa lapa canɔm pulɔpɔnaa kɛ kpɔɔama kpɔɔama kɛ akele kahuka tɔɔ kɛ puluyɔ na tɩŋ pee lɛsɛŋ ŋmɔnɔyɔ (200) loosi naale.

²¹ Mɔpɔyɔ pa sika akelenaa mpɛɛɛ Isɔ tɛsɛɛɛ nɔnɔyɔ. Lɛlu na ntɔɔŋ tɔɔ, na pɔ ha-ɪ hɛtɛ sɩ Yakɛŋ. (Pɔ nyɔyɔ ntɛ sɩ Isɔ nyɔɔsɔyɔ na pa tɛ taa). Na pɔ ha mpɛtɛŋ tɔɔ nyɔŋ kɛ hɛtɛ sɩ Poosi. (Pɔ nyɔyɔ ntɛ sɩ inɔɔɛɛ tɔŋ tɔ, na pa tɛ taa).

²² Ilɛ Hilam tɛma akelenaa mpɛ pa lupu ntɛ.

Nyǎǎlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ nyampaani
(Kɔtɔɔsɔtɔ II 4:2-5)

²³ Mɔpɔyɔ pa lupa nyǎǎlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ kɛ nyampaani anaam taka kɛ ɪkulutav, na pɔ pɛɔɔɔ lɔm, isɩ lɩɛ. Nyampaani inɩ ɪ wan wɛ mɛɛtɛlɛnaa kakpasɩ na ɪ kɔŋkɔlɔmɔŋ kɛ mɛɛtɛlɛnaa naale na titite. Na ɪ ɪkulutav tɔɔ wɛ mɛɛtɛlɛnaa naanɔwa na kakpasɩ.

²⁴ Na pɔ lɛsɩ nyɔtɔ natɛli tɔ pee fotoonaa kɛ nyampaani tɔɔ kɛ ɪ lupu waatu, na pɔ ɔɔ na pɔ tɔ. Paa mɛɛtɛli wei kɛ pee hiu.

²⁵ Ilɛna pɔ lu nyǎǎlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ kɛ naaŋ lɛsɛŋ naanɔwa na naale, na pɔ pulɩ-ɪ tooso tooso kɛ tɔm liyiti. Lɛlɛŋ nyɔnɔɔɔna ilim tɛlɩɛ, lɛlɛŋ na pɔ tɛtɩɛ, lɛlɛŋ na pɔ ntɔɔŋ na lɛlɛŋ na pɔ mpɛtɛŋ. Ilɛna pɔ tɛni nyampaani inɔyɔ naaŋ lɛsɛŋ inɩ ɪ tɔɔ.

²⁶ Nyampaani inɩ ɪ kpɔsɛŋ wɛ kɛ isɩ yɔlɔ ntantakɔ wan. Na ɪ ntompee isɩ poosiya, na ɔ nɔɔsɛna isɩ yaayɛnaa. Nyampaani inɩ ɪ tɔkɩ isɩ lɔm liitilinaa iyisi nunaasa (80000).

Nyǎǎlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ kɛkenaa

²⁷ Mɔpɔyɔ pa lupa nyǎǎlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ kɛ lɔm kɛkenaa kɛ naanɔwa. Pa tayalɔŋ na pa wan kɛ mɛɛtɛlɛnaa naale naale. Pa kɔŋkɔlɔmɔŋ kɛ mɛɛtɛli kɔlɔm na hɔɔlɔyɔ.

²⁸ Pa lupa nyɔɔtɔ kɛ, ilɛna pɔ tɛni tɔ tɔɔ kɛ lɛnti.

²⁹ Na pɔ lɛsɩ tɛɛ tɔ tɔɔ kɛ tɔyɔlɔsɩ na latɛɛnaa na isɔtaa tanɩlaa fotoonaa. Na pɔ la mɔpɔ tɔtɔyɔ lɛnti tɔɔ, na pɔ susɩ canɔm atɔyɔsa taka kɛ fotoonaa mpɛ pa pɛtɛɛ na pa isɔtaa.

³⁰ Paa kɛkɛ wei ɪ ka wɛna nyǎǎlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ kpɛtɛŋ naaleɛɛ, na tɔ tɔɔ kɛ pɔpɔɛɛ liyiti. Na pa tamsɛna kpɛtɛŋ inɔyɔ nyɔɔtɔ liyiti isɩ nɔɔhɛɛ taka kɛ ŋkulɔŋasɩ taa. Ilɛ nɔɔhɛɛ anɩ na kɛkɛ pɩ kɛ nyǎǎlɔyɔ kɔlɔmɔyɔ kɛ. Ama a tɛ tɛ atɔyɔsa kɛ tayalɔŋ.

³¹ Ilɛna pɔ lɔ pulɔpɔ isɩ pɔpɔtɛ taka na tɔ tapɔyɔ kɛ koota na tɔ kɔlaa na pɔ tɛni nyampaani. Tɔ wan sɛka pɛɔ sɩ pɔ la mɛɛtɛli kɔlɔm. Ilɛna pɔ lɛsɩ tɔ tɔɔ kɛ fotoonaa.

³² Kεεκε tεε kέ ι pάpάlee lixiiti wεε. A kuykuluməŋ ke mpiiŋ tooso, na a nyəətu kpatəŋ na kεεke pə tamsa kuləm.

³³ Paa lupa kεεke inɪ ι pάpάlee ke teitei kέ isɪ yosu kεεke nyəna. Pə kpayav a mayamaya na akpatəŋ, na a nyəəlukpatasi, na a tiipee tɔ, nyəəluɣy kuseemuyy ke pa lupa.

³⁴ Nyəətu nti tə wε isɪ kεεke nɔəhεε taka kέ ι ŋkulunasi taa tɔ, pə kpenta nyəəluɣy kulmuyy kε.

³⁵ Paa kεεke wei ι tɔɔ ka wε pάpάte taka, na tə wəŋ ke mpiiu kulmuyy. Na nyəəluɣy kuseemuyy kukutɔŋ na ku həɣolasi tɔka-tε. Nyəətu nti na kεεke mayamaya pə kpenta kuləm.

³⁶ Ilena pά ləsi isɔtaa tanlaa, na təɣolasi, na paan fotoonaa ke kukutɔŋ na nyəətu həɣolasi nsi sɪ tɔɔ. Na pά ləsi atuyusa fotoonaa na pə cɔɔ na pə tά.

³⁷ Pa lupa kεεkenaa mpe pa naanɔwa kέ teitei kέ. Paa wei kέ nyəəluɣy kulmuyy itamsav, na pa wəŋ na pa tayaləŋ na pa wεtɔ wε teitei.

³⁸ Mpyó pa lupa cemsenaa sosaa ke naanɔwa na pά tənɪ kεεkenaa mpe pa tɔɔ. Paa cemse wei ι kuykuluməŋ wε mεetələnaa naale, na paa wei ι tɔki lɔm tonoonaa pələfei naanɔwa.

³⁹ Ilena pά su lɔm kεεkenaa kakpasɪ ke Iɔ taseele na ilim mpətəŋ ŋkulunja həɣoluyy taa.

Iɔ taseele nyəətu wontu
(Kutəəsvu II 4:7-5:1)

⁴⁰ Mpyó Hilam tema cemsenaa na cemsisi nsi pa ŋmusəəŋa caləm tɔ, na tɔloma ləɣolasi, na pə tənɪ mpi Saluməŋ ká tɔ-ι sɪ, í la Iɔ taseele taa tɔ.

⁴¹⁻⁴² Pə kpayav akelenaa naale, na pa kahusi na sɪ canəm wontu, isɪ sɪ tɔɔ puluŋ tɔm naale, na puluŋ inɪ ι tɔɔ tuyy pee nasələ (400). Paa akele wei kέ loosi naale.

⁴³ Na lɔm kεεkenaa naanɔwa, na pa tɔɔ cemsenaa naanɔwa tɔtɔ.

⁴⁴ Na nyampaani anaam wei pa tənɪ latəcenaa naanɔwa na naale tɔɔ tɔ.

⁴⁵⁻⁴⁷ Na wontu nti pa kuukina tɔloma tɔ, na pə ləɣolasi na poosiyanaa mpa pa ŋmusəəŋa caləm tɔ.

Nəɣɔɔ ta nyɪ nyəəluɣy kuseemuyy tuutuuma wei Hilam lupa Iɔ taseele wontunaa mpe na í sotiti tɔ, tə nyuyy. I lapa-təɣɪ teitei kέ isɪ Saluməŋ keesa-ι tɔ. Yaatanɪ tetekele taa acaleε nna pa yaa sɪ Sukəti na Saatan tɔ a hεku taa kέ pa lupa-tɪ, na pά tɔ-təɣɪ Tacaa taseele taa.

⁴⁸ Mpyó Saluməŋ lapa na pά lu wɔla nyəmnaa na pά tɔ Tacaa taseele taa: Isɪ tulaalunaa təwəte,

na taapəli wei ι tɔɔ pa suki Iɔ potopotonaa tɔ.

⁴⁹⁻⁵⁰ Na fətəlanaa kpelee naanɔwa, na pά su-wεyε kate taa kate kutuluyy isentaa. Kakpasɪ na ntəɣɔŋ tɔɔ, kakpasɪ na mpətəŋ tɔɔ. Na pά lu fətəlanaa mayamaya na pa tɔɔ canəm na pa kpətələŋ tɔm naale. Na pά lu cemsenaa na poosiyanaa mpa pa ŋmusəəŋa caləm tɔ, na kəpənaa, na cofolonaa, na kampənaa mpa pa tɔka təcayale kate taa kate nənəyɔ tɔ, pa nyəətu na Iɔ taseele kampənaa nyəntu tɔtɔ.

⁵¹ Waatu wei Salwməŋ tema Tacaa təseəle ɲmav, ɫena í kpaɣa mpi ɪ caa Tafiiti ka suwa Tacaa tɔ na í tɔ pə tənaya Iso təseəle kpancoou kutuluɣu taa. Pə kpaɣav wula, na liyitee nyəɣətv, na wontu lentənaa kə mpv.

8

*Iso atakaa suv kə Iso təseəle taa
(Kvətəsutv II 5:2-6:2)*

¹ Waatu wei Salwməŋ tema Iso təseəle kə ɲmav, ɫena í koti Iseyeli kupayalaa, na pa kpeka, na pa lulɲ nyuvu nyəma kə Yosalem si, pá kpaɣa Iso atakaa kə Tafiiti tɛ, tɪmpi pa yaa si Siyən tɔ, na pá pona Iso təseəle taa.

² Mpóyó Iseyeli nyəma tənə kota wulav tɛɣe pa isətv naatosompɔɣɔlaya nyən kə coka acima tɔɣov.

³ ɫena Iseyeli kupayalaa su kətəlaa mpa pa səɣəla Iso atakaa tɔ.

⁴ Mpóyó kətəlaa na Lefii nyəma pa kpaɣa Iso atakaa, na pə cokəle, na pə wontu.

⁵ ɫena wulav Salwməŋ na Iseyeli nyəma mpa paa kotina Iso atakaa tɔ, pá lá kətaya kə heen na naaŋ tuutuuma pə fɛi kalɣov.

⁶⁻⁷ Pə waali kə kətəlaa svuna-ɪ kate taa kate təcayale kə ɪ lonte kə isətaa tanɫaa ken tɛɛ, na pə kenti ɪ na ɪ kpatəŋ wei pa kpakəɣəna-ɪ tɔ ɪ tɔɔ.

⁸ Kpatəŋ ɪnɪ ɪ ka tayalaa ké. Haləna ye n we Iso təseəle taa, n naaki-ɪ ké. Ama ye awali tɔɔ, ɫe nn naaki-ɪ. Mpóyó pə we haləna sarja.

⁹ Moisi kusəsutv pɛɛ kpaatanaa naale wei Iso ka cɛla-ɪ Holɛpɔ puvu tɔɔ tɔ, pa tike pa wenna pə taa. Waatu ɪnəɣɪ í na Iseyeli nyəma paa pɛɛla nɔɣo kə pa Icipiti luw waali.

¹⁰ Waatu wei kətəlaa luna Tacaa təseəle taa, ɫena isəŋmuntv haya kutuluɣu taa.

¹¹ Halɪ kətəlaa ta pəsi kətvu təmle. Mpi tɔ, Tacaa teu ka suna Iso təseəle.

¹² Mpóyó Salwməŋ mapa kapuka si:

Halɪ Tacaa nyaa təmna si,
səkpɛtvu taa ké n ká caya.

¹³ Ama ma ɲma-ɲ Iso təseəle
nte tɔ taa n ká caya tam tɔɔ tɔ.

*Iso təseəle tvlvu faaci
(Kvətəsutv II 6:3-11)*

¹⁴ Mpóyó Salwməŋ kɛɛsəna kotilaa tɔɔ na í sɛɛ-wɛ.

¹⁵ ɫena í tó si: Ma sɛɛ Iseyeli Iso Tacaa. Mpi tɔ, n lapa teitei kə ɪsu n ka suw ma caa Tafiiti kə nɔɣo tɔ si,

¹⁶ hatoo kɔyaku ɲku ɪnɪ n ləsvu nyá yəlaa Iseyeli nyəma kə Icipiti taa tɔ, n ta ləsəta pa acalɛ taa natəli si pá ɲma-ɲ nyá təseəle na ɲ caya. Ama Tafiiti kə n ləsaa si ɪ la pa wulav.

¹⁷ Halɪ ɪlé ɪ mayasaya si ɪ ɲmaaki-ɲ təseəle.

¹⁸ Ama Iso nyá n təma-ɪ si: N mayasuvu mpv tɔ, pə we teu yaa,

¹⁹ ɫe nyá pəyaya mayamaya ká ɲmana-m, pə taya nyá.

²⁰ Mpɔyule Tacaa tɔka isəna ɪ ka suwa tɔ, na má lɛɛti ma caa lonte taa kə Iseyeli nyəma kawulaya kumte tɔɔ, na má ɲmá Iso təseəle tənɛ.

²¹ Haləna má la nyá atakaa təcayale. ɪ taa kə nɔɣo ɲka nyá na ta caanaa í pɛɛla pa Icipiti taa ləsvu waatu tɔ, ka pɛɛ kpaatanaa wɛɛ.

*Salwməŋ sələmvu səsəvv
(Kvətəsutv II 6:12-40)*

22 Pə waali ké Saloməŋ səŋa kotaya təlate kite ke Iseyeli samaa isəntaa na í kpaasi i nin na í sələmi Iso si:

23 Hai, Tacaa, Iseyeli Iso. Iso nəyolɔ ɪ fɛi isɪ nyá. Paa isətonyɔ taa ké hatoo isətaa, paa tɛtu tɔo ké atɛ cənɛ. N səla mpa pa lakɪ nyá təmle na lotu kolomtu tɔyɔ, na n lakɪ-wɛyɛ isəna n ka siwa tɔ.

24 Mpu inəyi n lapa mpi n ka su ma caa Tafiiti tɔyɔ sanja.

25 Hai Tacaa Iseyeli Iso, la tɔtɔyɔ nəyɔ ŋka n ka su-i tɔ si, ye ɪ luluyɔ nyəma toma teu isɪ inɪ i tɔm tɔ, mpe paa təkəna kawulaya ke ɪ waali ké tam na pá kaasəyi təmaya Iseyeli yəlaa tɔo.

26 Hai, ma wiikina-ŋ si n la nəyɔ ŋka n ka su ma caa tɔ.

27 Ile tampana Iso pəsəyi na í caya atɛyɛle? Mpi tɔ, paa isətonyɔ na ku tɔoməŋ tɔ, ɪ ta maya ku taa. Pəyɛle Iso təsɛɛle nte ma ŋma-ŋ tɔ, tɔ ta haŋna mpu.

28 Hai, Tacaa, paa na mpu kɛɛsi nyá isɛ na ma tɔo, na n nu ma wiinav na ma yaav mpi ma yaaki-ŋ sanja isəntɔ tɔ.

29 Kuli nyá isɛ na n paasəna kutuluɔyɔ kɔnɛyɛ ilim na ahoo. Mpi tɔ, tənaya n toma si n ká caya. Ile nu ma kəsələmɔtɔ.

30 Nu yaav mpi ma na nyá yəlaa Iseyeli nyəma tə yaaki-ŋ cənɛ tɔ. Hai, nu ta kəsələmɔtɔ ke isətaa timpi n wɛɛ tɔ, na n husɪ tá isayətu.

31 Ye nəyolɔ pəntəna ɪ tɔyɔntəle, ilɛna pa yaa-i si í kɔo Iso təsɛɛle tənɛ tɔ taa na í tuuna kotaya təlate isəntaa si ɪ ta na.

32 Hai, Tacaa, nu pa tɔm ke hatoo isətaa, na n fayasi-wɛ, na n ku tasəkəle tɔ tɔm, na n hólɪ tampana tɔ.

33 Yaa ye pə koma na Iseyeli nyəma wakələna-ŋ, ilɛna pa kolontunaa kəli-wɛ, na pá kɔo Iso təsɛɛle taa cənɛ si, n tayanɪ-wɛ, na pá sɛɛ-ŋ na pá wiina-ŋ.

34 Ile hai, Tacaa, nu pa tɔm ke hatoo isətaa, na n tayanɪ pa isayətu, na n məŋna-wɛyɛ pa tɛtɔnaa mpa n ka ha pa caanaa tɔ. Mpi tɔ, pa ké nyá yəlaa ké.

35 Yaa ye pa wakələna-ŋ na n yɛle na tɛv wɔli-wɛ na pá cəkəna mpu. Ilɛna pá kɛəsəna Iso təsɛɛle tənɛ tɔ tɔo, na pá sələmi-ŋ, na pá sɛɛ-ŋ, na pá pasa pa ti, na pá tayanɪ timpi pa wakələna-ŋ tɔ.

36 Ile Tacaa, nu pa tɔm ke hatoo isətaa, na n husɪ pa isayətu. Mpi tɔ, pa ké nyá yəlaa ké, na nyá təmle nyəma. Pə waali, ile hɔli-wɛyɛ isəna paa tɔ teu tɔ. Ilɛna n yɛle na tɛv nu tɛtu nti n ha-wɛ si tɔ pəsi pa nyəntu tɔ tɔ tɔo.

37 Yaa ye yulokəsəku luna, yaa kutɔyɔv məənaa, yaa ku səpa, yaa kutolon yaa nyəxəsi luna, yaa kolontunaa sɔvna Iseyeli nyəma koloosi acalɛɛ taa na pá ŋmakələyi-wɛ. Paa wahala nəyolɔ, yaa kutɔŋ nakoli ku tu kəmma,

38 na pə haŋ nyá yəlaa Iseyeli nyəma, na pa taa nəyolɔ nu ɪ isayətu səŋ na í kɛəsəna nyá təsɛɛle tənɛ tɔ tɔo na í wiina-ŋ, na í tɛyɛ-ŋ nin.

39 Ile hai, Tacaa, nu ɪ tɔm ke nyá təcayalɛ ke hatoo isətaa, na n tayanɪ paa wei ɪ təwakəlle na n kɛəsəna ɪ tɔntɛ. Mpi tɔ, nyá nyəmma paa wei ɪ lotu.

40 Lakɪ-wɛyɛ mpu, ilɛna pɛlɛ pá seekɪ-ŋ tam ké tɛtu nti n ha pa caanaa tɔ tɔ taa.

41-42 Yaa ye kpai nyəma nu nyá hətɛ teu tɔm, na toma səsəəna wɛna n lakəna tɔ, na pá lu pa tɛ na pá səsɪ Iseyeli nyəma tɔo, na pá kɔo Iso təsɛɛle taa cənɛ na pá sələmi-ŋ.

43 Ile Tacaa, nu pa tɔm ke nyá təcayalɛ ke hatoo isətaa, na n la-wɛyɛ pa kəsələmɔm. Mpu pu yelina na atɛ yəlaa tənɛ nyɪ-ŋ, na pá seekɪ-ŋ isɪ nyá yəlaa Iseyeli nyəma seekuyɔ-ŋ tɔ. Paa nyɪ tɔtɔ si Iso təsɛɛle nte ma ŋma-ŋ tɔ, tɔ ké nyá nyəntɛ təkpataa.

⁴⁴ Yaa ye í tò nyá yɛlaa lɛyɛli nyɛma sɪ pá yoonaa pa kolontunaa, na pá kɛsɛna nyá ɪcatɛ kɔlɔsɛlɛ tɔnɛ na lɔ tɛsɛlɛ nte ma ŋma-ŋ isɛntɔ tɔ, pa tɔɔ na pá sɛlɛmɪ-ŋ. lɛ hai, Tacaa

⁴⁵ nu pa wiinav kɛ hatoo isɔtaa na í waasi-wɛ.

⁴⁶ Yaa ye pɛ kɔma na pá wakɛlɛna-ŋ. Mpi tɔ, yɔlv nɔyɔlv ɪ fɛi sɪ u wakɛlɔyɪ. Ntanyi n ká mu-wɛ na pááná, na í yele na pa kolontunaa kɛli-wɛ, na pá kpa-weyɛ yomle, na pá pona-weyɛ pa acalɛ taa kɛ pɛcɔlv pɛcɔlv yaa poolun taa.

⁴⁷ lɛna pá pɛsɛna laakali kɛ tɛna sɪ pa wakɛlɛna-ŋ, pa lapa isayatu, pa tɔm sɛpa.

⁴⁸ lɛna pá sɛlɛmɪ-ŋ na pa lotu tɛnaya timpi inɪ pa wɛ mpv tɔ. Na pá kɛsɪ pa lɛmayasɛ na nyá ɪcatɛ tɛnɛ na lɔ tɛsɛlɛ nte ma ŋma-ŋ isɛntɔ tɔ pa tɔɔ, kɛ tɛtu nti n ha pa caanaa tɔ tɛ taa cɛnɛ.

⁴⁹ lɛ hai, Tacaa, nu pa wiinav kɛ nyá tɛcayalɛ kɛ hatoo isɔtaa, na í waasi-wɛ.

⁵⁰ lɛna í tayanu timpi pa wakɛlɛna-ŋ tɔ, na í yele na pa kolontunaa na pa pɛtɔtɔlɛ.

⁵¹ Pɔpɔtu fɛi, pa kɛ nyá piya kɛ hatoo kuyanɔku n lɛsa-weyɛ Icipiti wahala sɔsɔ taa tɔyɔ.

⁵² Hai, Tacaa lɔ, nukɪ sɛlɛmɛŋ wei má na nyá yɛlaa tu sɛlɛmɛyɪ-ŋ paa waatu wei tɔ.

⁵³ Mpi tɔ, nyá lɛsɛna-tɔyɔ piitimnaa tɛna hɛkɔ sɪ tɛ pɛsɪ nyá nyɛma isɪ n yeluyɔ na nyá tɛmlɛ tu Moisi heeli-wɛyɛ saa wei n lɛsa ta caanaa kɛ Icipiti taa tɔ.

Salwmɛŋ kooliyi samaa kɛ lɔ koolee

⁵⁴ Kɔtaya tɔlatɛ kite kɛ Salwmɛŋ ka lunaa, na í kpaasɪ ɪ nin na isɔtaa, na í wiikina Tacaa. I tɛma, lɛna í kɔli

⁵⁵ na í kooli samaa wei ɪ ka kota tɛna tɔyɔ kupantu sɪ:

⁵⁶ Ma sɛ Tacaa nyá wei n yelaa na nyá yɛlaa lɛyɛli nyɛma hɛsɪ, isɪ n ka yɔyɔtɔyɔ tɔ. Pɔpɔtu fɛi lelenɛ, n lapa teitei kɛ isɪ n ká suw nyá nɔyɔ kupanɔka na nyá tɛmlɛ tu Moisi nɔyɔ tɔ.

⁵⁷ Ta lɔ Tacaa wɛɛ ta waali, isɪ n ka wɛw ta caanaa caanaa waali tɔ. Taa lɔ-tu. Páɔ taa yelɛ-tɔyɔ waasɔyɔ.

⁵⁸ Yelɛ na tɛ nukɛna-ŋ tam, na tɛ tɔŋ nyá mpaan taa isɪ n caaki tɔ, na tɛ tɔkɪ nyá kiinɛ, na nyá kusɛsutɔ, na nyá kɔtɔtɔtɔ nti n ka tu ta caanaa caanaa tɔ.

⁵⁹ Tacaa lɔ tɔsɔyɪ ma wiinav pɛnɛ pɛ tɔɔ kɛ ilim na ahoo, na n sɛŋna nyá yɛlaa taya paa kuyaku ŋku.

⁶⁰ Ḿpɔyɔ atɛ yɛlaa tɛna ká nyɛna sɪ, Tacaa tike ntɛ lɔ, nɔyɔlv fɛi tɔtɔ.

⁶¹ Na mɛ lɛsasɪ náá suu-ɪ teu tɛmamam na í tɔkɛyɪ ɪ kiinɛ, na ɪ kusɛsutɔ, isɪ í lakuyɔ sanɔ isɛntɔ tɔ.

Kɔtasɪ nsi pa lapa Tacaa tɔ (Kɔtɛsɔtv II 7:4-10)

⁶² Ḿpɔyɔ wulav Salwmɛŋ na lɛyɛli nyɛma tɛna mpa paa kota tɛna tɔ, pa lapa Tacaa kɛ

⁶³ ciikuyɔ kɔtasɪ kɛ naan iyisi hɪu na naalɛ (22000) na heenɛ na pán kɛ iyisi nunuwa na hɪu (120000) kɛ Tacaa tɛsɛlɛ tɔlvɔyɔ tɔɔ.

⁶⁴ Kɔtasɪ ta maya nyɛyɛlvɔyɔ kusɛmɔyɔ kɔtaya tɔlatɛ tɔɔ kɛ kuyaku ŋku. lɛna Salwmɛŋ yelɛ na pá lá kɔtasɪ nsi kɔkɔ lusa sɪ tɛna tɔ na tɔyɔnaya nyɛnsɪ na ciikuyɔ nyɛnsɪ nim cɔlv nim cɔlv kɛ lɔ tɛsɛlɛ taya tɔɔ.

⁶⁵ Waatu inɪ ɪ taa kɛ Salwmɛŋ na lɛyɛli samaa tuutuuma wei ɪ luna tɛtu tɛna taa tɔ. Pɛ kpayav Lepo-Hamatɪ halɛna pɛ suna Icipiti lɔɔv tɔ, pa tɔyɔ cɔka acima kɛ kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya.

⁶⁶ Kuyaku pələfəi naanowa nyəŋku wule ke wulav yasa Iseyeli nyəma. Ulena pá polo pá sɛɛ-ɪ, na paa wei í kpe í tɛ na laŋhɛɛɛ. Mpi tɔ, Tacaa lapa í tɔmlɛ tɔ Tafiti na í yɔlaa Iseyeli nyəma ke kɔpantu.

9

Tacaa lu Salwməŋ tɔw kɛ tɔm naale nyəm

(Kvɔɔsɔvɔ II 7:11-22)

¹ Waatu wei wulav Salwməŋ tɛma Iɔ tɛsɛɛɛ na í kawulaya tɔyaya na pə tɔna mpi í caakaya tɔyɔ ŋmau tɔ.

² Ulena, Tacaa lu í tɔw kɛ tɔm naale nyəm ke teitei isɪ í ka luu í tɔw kɛ Kapawəŋ tɔ.

³ Na í yɔyɔti sɪ: Ma nuwa nyá wiinau, ɪɛ Iɔ tɛsɛɛɛ nte n ŋmá isəntɔ tɔ tɔ pəsa ma nyəntɛ. Maa wɛɛ tɔ taa kɛ tam na má paasəna-tɛ, na má laki-mɛyɛ kɔpantu kɛ tam.

⁴ Ye nyaa tɔma teu na lotu kɔlɔmtɔ, isɪ nyá caa Tafiti, na í tɔyɔyɔ ma kiinj na í tɔkɔyɔ ma kɔtɔtɔtɔ nti ma tu-ŋ tɔ,

⁵ ɪɛ maa yele na nyá kawulaya nyɔw tɔŋ kɛ tam tɔw kɛ Iseyeli nyəma taa. Mpyúyú maa sɪ nɔyɔ kɛ nyá caa Tafiti sɪ, í lɔlɔyɔ taa nyəma ká tɔkəna Iseyeli nyəma tɔw kɛ kawulaya kɛ í sɔm waali.

⁶ Ama ye nyana nyá yɔlaa na nyá lɔlɔyɔ nyəma í lɔ-m, na í kisi ma kɔsəsutɔ na ma kiinj wei ma tu-mɛ tɔ, na í mələna tuŋ tɔw na í laaki-ɪ.

⁷ ɪɛ maa kpiisi-mɛyɛ tɛtu nti ma ha-mɛ isəntɔ tɔ tɔ tɔw, na má lɔ Iɔ tɛsɛɛɛ nte ma pəsa ma nyəntɛ isəntɔ tɔ, na yɔlaa tɔna wɔŋ-mɛ na pá paana-mɛ.

⁸ Waatu inəyɔ yɔlaa ka tɔyɔyɔna Iɔ tɛsɛɛɛ nte tu te teu kɛ mpɔ tɔ tɔ kiŋ, na sɔyɔntɔ kpa-wɛ na pɛ la-wɛyɛ piti, na pá pɔɔsəyɔ pa tɪ sɪ: ɪɛ pepe tɔw kɛ Tacaa lapa tɛtu tɔnɛ na Iɔ tɛsɛɛɛ tɔnɛyɛ mpɔ?

⁹ Ulena pá cɔ-wɛ sɪ: Iseyeli nyəma lɔwa pa Iɔ Tacaa. Inɪ í ləsəna pa caanaa kɛ Icipiti tɛtu taa. Ulena pá tɔyɔyɔ tuŋ. Pə tɔw kɛ Iɔ tɔyɔsa-wɛyɛ mpusinaa mpɛ pa tɔna.

Salwməŋ tɔma

(Kvɔɔsɔvɔ II 8:1-18)

¹⁰⁻¹¹ Tiiji wulav Hilam ka hana wulav Salwməŋ kɛ taasi kɔpəŋsɪ tɔna, na wɔlanaa tɔna mpa í nyulaya sɪ í ŋmaakəna tɔ. Puɔɪ sika hiu na Salwməŋ tɛ Iɔ tɛsɛɛɛ na í kawulaya tɔyaya kɛ ŋmau. Ulena í ha Hilam kɛ acalɛ hiu kɛ Kalilee tɛtu tɔa.

¹² Mpyúyú í lu Tiiji na í kɔw acalɛ anəyɔ nau. Ama í laŋlɛ ta hɛɛ.

¹³ Ntɛna í tɔ sɪ: Ma taapalu Salwməŋ, acalɛ nna n ha-m isəntɔ tɔ a ta nii isɔɛ. Pə tɔw kɛ haləna sanja pa suv hɔyɔlɔyɔ ŋkɔyɔ yaav sɪ: Tɛtu ta nii isɔɛ.

¹⁴ Pəyɛɛ wula tɔnənana tooso na hɔyɔlɔyɔ kɛ Hilam ka tilina Salwməŋ.

¹⁵ Tɔlasɪ tɔma kɛ wulav Salwməŋ ka tɔwa yɔlaa na pá ŋmá Iɔ tɛsɛɛɛ na í kawulaya tɔyaya, na Milo, na Yosalem koloosi. Ulena pá ŋmá Hasəw na Mekito na Kesɛɛ pə acalɛɛ.

¹⁶ Icipiti wulav ka yoonaa Kesɛɛ ɪcatɛ kɛ, na í kú Kanaaŋ nyəma mpa paa wɛ tɔ taa tɔ na í sɔ-tɛyɛ kɔkɔ. Pə waali kɛ Icipiti wulav pɛɛlɔ saa wulav Salwməŋ ɪɛna Icipiti wulav ha Salwməŋ kɛ ɪcatɛ nte.

¹⁷ Pə tɔw kɛ Salwməŋ tayana-tɛyɛ ŋmau, na í ŋmá tɔtɔyɔ Pɛti-Holɔŋ-Pɛtɛɛ nyəŋ,

¹⁸ na Paala na Tamaa kɛ wulaya tɛtu hɔyɔlɔyɔ taa.

¹⁹ Na acalɛɛ wɛna a taa í sukaya í tɔyɔnasɪ tɔ. Na wɛna a taa í sukaya yooɔ kɛɛkenaa, na kpaŋanəŋ tɔ. Na Salwməŋ ŋmá pə tɔna mpi í caa tɔyɔ Yosalem ɪcatɛ taa mayamaya, na Lipaŋ puyɔ taa na í tɛtu tɔna taa.

Isəna Saluməŋ ka taɣana təlası təma anı təɣələ.

²⁰ Waatu inı ı taa, yəlaa mpa pa taa ké Isɛyeli nyóma tə pa we tətə taa ké. Isu Amolii nyóma, na Hiti nyóma, na Peliisi nyóma, na Hifi nyóma, na Yepusi nyóma.

²¹ Isɛyeli nyóma taa pəsi na pá ku-we təɣə pa kaasaa. Mpeɣe Saluməŋ towa təlası təma, na pá lakı m̃púyú haləna sanja.

²² Ama pə kaasa Isɛyeli nyóma tə, wulav ta tɔ pɛɛɣe təma ke mpɔ. Pɛɛɣele ı waalı nyóma, na ı yoolaa səsaa, na səkpema, na yooú kɛkɛnaa na kpaɣanəŋ paasənlaa.

²³ M̃púyú təmlɛ paasənlaa kpa təma lataa kpeka nyuyɔ nyóma ke nasələ na nuɔɔwa na nule na naanɔwa (550) na pá fɛɛɣi Saluməŋ təmlɛ lataa.

²⁴ Waatu wei Saluməŋ alɔ Icipiti nyəŋ lu Tafiti te, na í sɔɔ təyaya ŋka ı paalı ŋma-ı tə ka taa, ɪləna wulav taɣanı lonte nté na í ŋmá taɣa ŋka pa yaana pa tɛ taa sı Milo tə.

²⁵ Paa pənaya ŋka təm toosoɣo Saluməŋ lakaya Tacaa ke kətasi nsi kəkə lusa sı tənə tə, na ciikuɣu nyənsı ke kətaya təlate nte ı ŋma-ı tə tə tə. M̃púyú ı lakaya təma wena a təw pá ŋmá Isə təsɛɛɛ nté tə.

²⁶ ɪləna Saluməŋ yele, na pá saakı kpuləŋ ke Isəyən-Kepeɛ, ke ɪla cəɔɣo tənku kuɛɛɛm nəɣə ke ɪtəm tətə taa.

²⁷ M̃púyú Hilam pona Saluməŋ ke kpuləŋ saalaa kɔpama, na pá səŋna ı nyóma.

²⁸ ɪləna pa tənə pá polo Ofii tətə taa na pá kpaɣa wula ke kiloona iyisi naanɔwa na naale (12000) na pá pona Saluməŋ.

10

Sapa wulav alɔ nyəŋ pola Saluməŋ wiiluyɔ (Kətəsətv II 9:1-12)

¹ M̃púyú Sapa tətə wulav alɔ nyəŋ nuwa Saluməŋ hətə yaav. ɪləna í polo sı ı pəəsəɣi-ı təmnaa kate nyəntɔ, na í ná ı nyəm tənaya.

² Alɔ inı ı tala Yosalem taa tə, na ı yomaa ke tuutuuma, na yooɣoonaa náá səɣəla tulaalɔnaa, na wolanaa, na liyitee pɛɛ ke tuutuuma. ɪləna í pəəsı Saluməŋ ke təmnaa mpa pa tənə ı ka taɣanaa tə.

³ Na Saluməŋ cə tə tənə, ı ta səw kulumuyɔ.

⁴ M̃púyú alɔ inı ı nuɔna ı ŋkpaɔuyɔ ke saluməŋ nyəm təm, na í sa ı kawulaya təyaya ŋka ı ŋmawa tə.

⁵ Na təyənaya ŋka pa saakaya tə. Na yaasi wei Saluməŋ ka taɣanna ı waalı nyóma na pá lakı təma tə. Na kətəɣu na konyənɔwəm tallaa wontu. Na kətasi nsi pa lakaya Tacaa ke Isə təsɛɛɛ taa tə, na pə la Sapa wulav inəɣi piti na pə məti ı nəɣə.

⁶⁻⁷ Ntəna wulav alɔ nyəŋ inı ı tə sı: Pa kɛsa-m nyá nyəm təm ke hatoo ma tɛ. Ama ma ıse taa nata, ɪlə ma ta mɔ-ti. Ama nəənəwə ma nawa sı tampana ke pa heela-m təcɔŋŋ. Nyá nyuyɔ kuluyɔ na nyá nyəm tɛwə ısu paa kɛsa-m tə təamɣam.

⁸ Nyá waalı nyóma na nyá təyaya taa yəlaa tənə lapa nyələɛŋ ké. Mpi tə, pa we nyá kɪŋ na pá nukı nyəm təm ke tam.

⁹ Ma sama nyá Isə Tacaa wei ı ləsa-ŋ sı ń təɣə kawulaya ke Isɛyeli taa tə. Isə səla ı yəlaa ke tam təw təɣə ı kpa-ŋ pa wulav, na í tɔ-ŋ sı ń tən tampana na ń lakı kusiyisim.

¹⁰ Pæle pæ waali ké Sapa wulav inu i hawa Saluməŋ ke wula təənənaa tooso na həəluvu na tulaalv ke səsəm, na liyitee pæe tətə. Too tə, nəyolv ta nata tulaalv isu mṛpóy lseyeli taa.

¹¹ Mṛpóy wulav Hilam kpuləŋ pola Ofii tetv taa na pá kəna wula, na kpenkpelasi kupaŋsi nasəli na liyitee pæe.

¹² Kpenkpelasi nsəyi Saluməŋ yelaa na pá kaɣa Iso təsəele taa na i kawulaya təyaya taa tətə. Ulena pə kaasi na pá saaki yonyoolaa ke sanjuna. Too tə, nəyolv ta nata lseyeli taa ké kpenkpelasi na si təəv tala mpv pə taka.

¹³ Mṛpóy Saluməŋ hawa alv unəyi pə təna mpi i nawa na í sələmi tə. Na í lapu-i kucəəŋ tətəy isəna i pəsaa tə. Ulena wulav alv nyəŋ inu na i waali nyéma pá məli pa tetv taa.

Saluməŋ toŋ təm

(Kvṭəəsvṭv II 1:14-17; 9:13-28)

¹⁴ Paa pənaya ŋka wula kiloonaa iyisi hiiu (20000) ke pa kəŋna wulav Saluməŋ.

¹⁵ Ulena pəcə pə kaasi mpi mpi taatəlaa felaya-i wontunaa təə tə, na lampuunaa mpa i kumatəŋnaa səsaa, na Laalupunaa awulaa felaya-i tə.

¹⁶ Mṛpóy wulav Saluməŋ yelaa na pá lu wula kpaləŋ ke ŋmunuɣv (200). Paa ŋku kv təy wula kiloonaa naatoso.

¹⁷ Kpaləŋ səkpen ke ŋmunuɣv nunuwa (300). Paa ŋku kv təy wula kiloo kolum na titite. Na pá su kutuluɣv ŋku pa yaa si Lipaŋ hətuɣv tə kv taa.

¹⁸ Na wulav yelee na pá saaki kawulaya kpelaya na tuu kela, na pá tó ka təə ké wula.

¹⁹ Mṛpóy pa lapa təkpaale ke kumlee naatoso ke təma təə, na pá su kpelaya ŋké. Paa saaka-keye na pá tṭ tēesile kukulukulle, na pá tṭ tṭəylasi lēesəŋ ke ŋkpalasi təsule.

²⁰ Na tṭəylasi lēesəŋ naanuwa na naaleye kumlee anu a təə. Naatoso ke ntəyən təə, na naatoso ke mṛətəŋ təə. Wulav nəyolv i ta saakəta kawulaya kpelaya ŋke ka taka.

²¹ Wula ke paa lupa Saluməŋ təyaya taa lum poosiyanaa təna, na Lipaŋ hətuɣv kutuluɣv taa wontunaa kvṭəsətv.

²² Wulav ka wena i mayamaya i kpuləŋ ké. Na i na Hilam nyəŋ pá puki pooluŋ. Paa puṣi tooso wei, pa kəŋna wula na liyitee nyəyətəv, na tuu kela, na təkpaaləŋ na kacəka sumasi səsəənsi nasəli.

²³ Saluməŋ ka tē antulinya təna awulaa tənaya toŋ ké na nyəm.

²⁴ Pəpətv fəi lelen, Iso ka ha-i nyəm ké na yelaa lukəna paa timpi na pá kəŋi-i tənnaa pəəsuɣv.

²⁵ Paa pənaya ŋka, yelaa mpə pa kəŋayana-i kvṭəəŋ ke liyitee wontu, na wula, na wontu kvṣusuutu, na yoou wontu, na tulaalvnaa, na kpaɣanəŋ, na kpaŋasi.

²⁶ Mṛpóy Saluməŋ kpəyela i yoou keekənaa, na pə kpaɣanəŋ, na pə lu keekənaa iyaya na nasəle (1400), na kpaɣanəŋ iyisi naanuwa na naale (12000). Ulena Saluməŋ cosi pə taa na í su i kīŋ ke Yosalem. Pə kaasa nti ulena pá su tṭəyε timpi timpi paa tayanaa si paa su-ti tə.

²⁷ Saluməŋ kawulaya waato, liyitee ka we Yosalem taa ké isu pæe. Na pá kaasi na kpenkpelasi kupaŋsi náa təli yem isu tuŋ kpai nyəŋ wei i nyəəki tətəkəle taa tə.

²⁸ Icipiti na Silisii pə acalēe taa ké paɣatəlaa pukaya na pá yaki wulav ke kpaɣanəŋ na pá kəŋna.

²⁹ Liḡitee nyəḡətu nasətoso (600) ke pa yakaya Icipiti yoou keekenaa. Ilena pá ya kpaḡanəḡ ke nyəḡətu nuuḡwa na nuḡe na naanḡwa (150). Paḡatəlaa kuḡbmaa mpe pá yakayana na pá pukina Hiti awulaa na Silii nyéma.

11

Salwməḡ ta təḡ Iṣo luḡu nyəntu (Kotəsəntu II 11:18-12:1)

¹ Icipiti wulav pəelo paasi, Salwməḡ tasa piitimnaa kpai nyəm paḡale alaa kəluḡu ké. Paa Mowapu nyéma, paa Amoni nyéma, paa Itəm nyéma, paa Sitəḡ nyéma, paa Hiti nyéma.

² Pəyele Tacaa ka tema Iṣeyeli nyéma ke kisinau ke piitim kpai nyəmnaa mpe pa təm ké si, pá na wə pá taa kpaḡa tema pəcə pa taa saa tema. Pə taa kəə na pəle pá sʉsi-wəḡe pa tuḡ laav taa. Ama Salwməḡ luḡu ná sʉs piitim kpai nyəm mpi pə alaa ké.

³ Haləna í kpaḡa awulumpiya alaa ke nasətoso na nuuḡwa (700), na alaa ləlaa ke ḡmənʉḡ na nuuḡwa (300). Mpe unı pa tolisina-i səsəm.

⁴ Tampana təə pə kəma na Salwməḡ kpatəli, ilena i alaa mpe pá sʉsi-i tuḡ laav taa. Haləna í yeḡe i Iṣo Tacaa ke səəluḡu na lotu kuḡmtu iṣu i caa Tafiiti.

⁵ Mḡóyó Salwməḡ laa Sitəḡ nyéma tuḡu alu nyəḡku Asətati na Amoni nyéma tuḡu iṣayau Milikom.

⁶ Təḡaya i lapəna mpi pə ta maya Tacaa tə. Mpi tə, u tasəḡi-i nuuḡu ke teu iṣu i caa Tafiiti.

⁷ Waatu unı i taa ké Salwməḡ ḡmá Mowapu nyéma tuḡu iṣayau Kəməsi ke kutuluḡu ke pulaya təə ké Yosalem iṣentaa, na í ḡmá Amoni nyéma tuḡu iṣayau Milikom kutuluḡu tətə.

⁸ Na í ḡmá mpv tətəḡo i alaa mpa pa ta nyi Iṣo tə pa tuḡ si pá wəki-i tulaabnaa, na pá laaki-i.

⁹⁻¹⁰ Təm naəḡe Tacaa Iṣeyeli Iṣo ká lu Salwməḡ təə, na í heeli-i təsiyisiyi si: Taa luḡ tuḡ. Ama Salwməḡ tá nuuḡ Tacaa, ilena Tacaa náa mu-i na pááná.

¹¹ Na í yəḡəti-i si: Timpi ḡ təma mpv pə taka na ḡ kisi ma kuṣəsutu na ḡ yəki ma na-ḡ ta nəḡo pəəluḡu təfaa tə, maa ləeki nyá kawulaya na má cəla-keḡe nyá waali nyéma taa nəḡəlu.

¹² Paa na mpv nyá caa Tafiiti təə ma kaa la-ḡ mpv, haləna nyá səm. Ama nyá pəḡaya ke maa ləeki kawulaya.

¹³ Tafiiti kuḡm unı na Yosalem ıcate nte má ləsaa tə, pa təə tətəḡo maa kaasi-i kpekəle kuḡmtəḡe.

Salwməḡ kolontunaa

¹⁴ Mḡóyó Tacaa lapa na Itəm awulumpu Hatati lu Salwməḡ ke kolonja.

¹⁵⁻¹⁶ Waatu nəḡəlu Tafiiti ká yooḡa Itəm nyéma na í kəli-wə. Ilena i yoolaa wulav Sowapı na i yoolaa pá polo Iṣeyeli nyéma mpa pá səpa təyooḡe təḡo pim. Mḡóyó pá caḡa tənaya iṣəḡnaa naatosompəḡəlaya, na pá ku Itəm apalaa na pá kpəḡna apaləpiya.

¹⁷ Waatu unı Hatati ka ké pəḡaya. Mḡóyó i na i caa təmlə nyéma Itəm nyéma napəli pá sewa na pá polo Icipiti.

¹⁸ Pa kuḡa Matiyəḡ, ilena pá fayana Paləḡ wulaya tətə taa. Pa kpəḡna apalaa napəli na pá pona Icipiti. Ntəna Icipiti wulav ha Hatati ke təḡaya na tətə, na í heeli-i si: Maa təə-ḡ.

¹⁹ Icipiti wulav lapa Hatati ke kuḡpantu ké. I ha-i i alu Tapəḡesı neu na í la alu.

²⁰ Μπόγυ alv un i lola apalvpayaya na Hatati ha-keye hāte si Kenupa. Ka cēpa hāte, ilena Tapānesi mu-ke na i tōo-keye wulan tēyaya taa.

²¹ Waatu wei Hatati nuwa si Tafiiti na i yoolaa wulav Sowapi pá sapa, iena í sèlèmi Icipiti wulav si: Yele na má mèli ma tetu taa.

²² Ntɛna Icipiti wulav pɔɔsi Hatati si: Pepeye n lanja ma kin na n nyulɔyɔ kpente? Mpɔyɔle si: Ma ta lan pulɔ yaa. Ƴɛ yele-m na mǎ mǎli te.

²³ M'pógú Isə yelaa na Salóməŋ wəena kolontu ləlv. Iləgələ Iliyata pəyalv Lesəŋ wei ɪ ka sewa ɪ caa Hatatəsəe wei ɪ kə Sopa wulav tə.

²⁴Waatv wei Tafiiti ka kuwa Hatatasee yoolaa tayo Lesan kota tetelataa ke i kin, na i pəsi pa nyuvu tu na pá polo Tamasi na pá caya tona, na i can i taki kawulaya

²⁵ ke Sili i tetu taa. I lapa Iseyeli nyama kolontu ke Salomon kawulaya pusu tənaya, na i footixi-we na i laki-weye isayatu isu Hatati.

Solopuwam kvlxyv ke wulan tɔɔ

(Kvtəəsvtv II 9:29-31)

26-27 Salbməŋ ka wəna təmlə tɔ nəxəlv na pə yaakɪ-sɪ Solopwam. ɪ tɛxələ Seleta kə ɪfəlayim tətɔ taa. Pa yaa ɪ caa sɪ Nepa, na ɪ too sɪ Seluya, ɪ too mɪ ɪ kə leelu. M̃pɔy kuyaku nakvli, Solopwam kula Salbməŋ tɔɔ.

Waato wei Salomɔŋ ŋmaakaya Milo*fa* na Tafiiti tɛ kolunja tɔ, ^a sɔɔsi tɔɔɔ pa
yaa mpɔ.

²⁸ Solopuwam ka ké ifepu kuparj ké. Wulav paasəna mpv si i lakɪ i təmle ké teu, ɪləna í kpa-i Ifəlayim na Manasee pa kpeka tələsi təmle nyóma fənlu.

²⁹ Mpóyó koyaku nakoli, Solopuwam luna Yosalem, na í na Iso koyagatutu telasulo wei i we Silo na pá yaaki-i si Ahiya to pá suli mpaav taa ké pa naaleye nyuto taa, na Ahiya suu kpai kufalo.

³⁰ Tənayələ Ahiya cəla ı kpai kə həyələsi naanwa na naale.

³¹ Pə waali ké í tōma Solopuwam si: Mv həyolasi naanowa. Mpi tə, İseyeli İso Tacaa yəyətəa si: Ma təhna Saluməh kawulaya ləkuyv si, ma cələy-i-ŋ na ń təyə kawulaya kə İseyeli kpeka naanowa təə.

³² Kpekäle kuluntäle ke maa kaasi-ı ma tämlä tv Tafiiti na Yosalem ıcatē pa tō. Mpi tō, tē tike ke ma ləsa İseyeli tətü tēna taa.

³³ Mpi pə tɔɔ ma lakɪ mpʊ tɔ, ɪseɣɛli nyɔ́ma lɔ-m na pá lunj Sitɔŋ nyɔ́ma tʊɣʊ alɔ nyɔ́ŋku Asɛtati, na Mowapʊ nyɔ́ma tʊɣʊ Kemɔsi, na Amoni nyɔ́ma tʊɣʊ Milikom. ɪseɣɛli nyɔ́ma kisa mpaav ŋku maa hula-we tɔɣʊ tɛŋɣʊ. Pa ta la nti tɛ kɛsɛna-m tɔ. Pɔyele pa ta tɔkɪ kusɛsutu na nti nti ma tʊ-we tɔ, ɪsu Tafiiti lakaya tɔ.

³⁴Paa na mpv ma kaa leeki Salomwɔn niŋ taa ké kawulaya. Maa nyənəyɪ-ɪ yəlaa wulav ke tam ké, haləna ɪ səm. Maa la mɔ́yú ma təmle tɔ Tafiiti wei ma ləsaa, na ɪ təkɪ ma kiin na ma kɔtɔtɔtɔ tɔ ɪ tɔɔ.

³⁵ Ama Salwmən pəyalv ké maa lɛkɪ awulumpiitu, na má cɛla nyá, na ń tɔɔ tɛyɛli kpeká naanɔwa tɔɔ ké kawulaya.

³⁶ Paa na mpv maa yelina i pəyalv ké kpekəle kulvmtəle. Ue pu la na Tafiiti təyaya tv wεε kawulaya taa ké Yosalem icate nte ma ləsaa si pá sεε-m tə tə taa.

³⁷ M'pógú Tacaá tasaa sí: Solopɔwam, maa cɛlɛ-ŋ kawulaya isu n sɔɔlaa tɔ, na ń tɔyɔ Iseyeli kpeka naanɔwa tɔɔ.

³⁸ Ye n̄ təkəyi ma kuyəyətutv, na n̄ tənəyi mpaav ŋku ma hūləyi-ŋ tə, na n̄ laku mpi pə kēsəna-m tə, na n̄ tənəyi ma kiin na ma kūtututv, ʒu ma təmle tv Tafiti.

^a **11:26-27 *Milo:*** Pulası hekv taa lumpyxv nku pa suulaa si Yosalem patəma í

Ule maa wee nya waalayi tam na nya loloyu nyoma ka taki kawulaya ke tam, isu Tafiti nyoma. Maa cele-ŋ Iseyeli kpeka naanowa na naale,

³⁹ na pa na na pa wu-we. Ama pa kaa wee ripyoy tam.

⁴⁰ Mpyoy Salomay peekaa si i kuy Solopwam. Ilena Solopwam se na i polo Icipiti wulav Sisaki te na i tu-i kpyoy. Halena Salomay sam.

⁴¹ Pa keesa Salomay tom lentanaa na i kulapam tana, na i nyam tanyaya takelaya ŋka pa yaa si, Salomay Tom takelaya to ka taa.

⁴² Pusi nule tacy ke Salomay tayo kawulaya ke Iseyeli nyoma tana too ke Yosalem.

⁴³ Salomay koma na i si, lena i palyal Lopwam leeti i lonte taa.

12

Iseyeli nyoma kotuyu ke Sikem

(Kotowsu II 10:1-15)

¹ Mpyoy kuyaku nakoli, Iseyeli ilim ntayon too kpeka kota Sikem, lena Lopwam polo, si pa kpaaki-i wulav.

² Waatu inu to, Nepa palyal Solopwam wei i ka sewa wulav Salomay na i cawu Icipiti to, i we tanyaya tam. I nuwa Sikem kotuyu ŋku ku tom, lena i to i taa si, i ka saali tana.

³ Ama pa tila i waali, na i kaw na i na ilim ntayon too kpeka pa yoyoti Lopwam si:

⁴ Nyaa caa ka tu-tuy talasi tema ke, na te felayi-i lampuunaa. Ie ye nyaa waasi-tu na ni suki-tuy ta sayela ani, ta saalu puwa si te nyani-ŋ ta wulav.

⁵ Mpyule Lopwam si: I ye le ma mayasi ma taa, na cele na ku fe i kaw na ma na-me te na.

Ilena ilim ntayon too kpeka nyoma tee.

⁶ Ntena Lopwam pawasi sasaa mpa paa we i caa calayo waatu wei ile i ka wena i weesuyu to si: Suweye ma co yelaa mpe?

⁷ Sasaa si: Ye n hula-we si nya saalu puwa si n ka paasana-we, na ni yoyotana-weye tom kupantu, nyaya paa nyani pa wulav ke tam too.

⁸ Ama Lopwam ta mu sasaa tom nti. Ilena Lopwam polo i pawasi i malanaa ifepiya mpa pa we inu i kin to si:

⁹ Yelaa mpe si ma pasa-weye sayela nna ma caa ka suka-we to. Ie ma co-we suwe?

¹⁰ Mpyule i ifepu tonyontelanaa mpe pa toma si: Co-we si, mpalum ta kisi-weye tonyu, kacanfana pyo na?

¹¹ Sayela wena maa suki-me to, a ka keli ma caa nyana. Paco tepila ke ma caa ka casa-me. Ama alukpala ke maa casa-me.

¹² Mpyoy Solopwam na yelaa pa mela Lopwam kin ke kuyey tooso wule, isu i ka heeluyu-we to.

¹³ Mpyule wulav kisa layatu nti sasaa ka tasa-i to. Ilena i holina

¹⁴ samaa, isu i ifepu tonyontelanaa ka seyesa-i to si: Ee, ma caa ka suka-me ye sayela yun nyana. Ama maa suki-me ye wena a tee mpu to. Paco tepila ke ma caa ka casa-me. Ama alukpala ke maa casa-me.

¹⁵ Ilena Lopwam kisi samaa ke nunav. Ie Taca ka lapana mpu si po la teitei isu i ka heeluyu Ito kuyoyotutu telasulu Ahiya ke Silo si i felasi Solopwam to.

Kawulaya fayav

(Kotowsu II 10:16-11:4)

16 Waatu wei Iseyeli nyóma cekənaa si wulav kisa pa təm ke møyv, ɬena pá təm-i si:

Tana Tafiiti tə fəna natəli.

Tana-i tə kaa we?

Iseyeli nyóma me,

míi kəə taa məli tá té.

Tafiiti ləlvəy tə nyá,

nyaa təyɔ nyá kawulaya.

ɬena pá yá.

17 Yuta tetu yəlaa tike nyənayana Ləpəwam ke pa wulav.

18 Paa na mpv, na í tili təlasí təma nyəy tə Atolam ke Iseyeli nyóma mpa pa we ilim ntəyən təə tə pa kin. ɬena pəle pá yaya Atolam ke pəe na pá kú. Mpóyó Ləpəwam kpa í kəeke taa ké kpakpaa na í se na í polo Yosalem.

19 ɬəna ilim ntəyən təə Iseyeli nyóma kisina Tafiiti ləlvəy nyóma kawulaya təyɔle. Na rhpóy pə we haləna sanja.

20 Waatu wei pa nuwa si Solopəwam məlaa, ɬena pá koti pa taa pa tike. Na pá yaa-i na pá kpa-i Iseyeli kpeka təna wulav. Yuta kpekəle tike ta luna Tafiiti təyaya nyóma waali.

21 Waatu wei Ləpəwam tala Yosalem, ɬena í koti Yuta na Pəncamee pə yoolaa taa yoolaa ke iyisi nuuwa na nuuasa (180000) si: ɬ polo na í yoonə Iseyeli nyóma na pá məhna-m ma kawulaya.

22 Ama ɬə heela í kuyəyətutv tələsulv Semaya si: Polo í heeli

23 Ləpəwam na Yuta na Pəncamee pə yəlaa si:

24 Tacaa yəyətəa si: ɬ taa polo Iseyeli nyóma yoonav. Mpi tə, pa ké mə tətətnaa ké. Má yelina si pə la isu pə lapv tə.

Paa wei í məli í tē. Pa nu ɬə təm ntí, ɬena pá hee.

25 Mpóyó Solopəwam ηmá koloosi na í cəna ɬəlayim pulasí taa ɪcate Sikem na í caya. Pəle pə waali ké í kula Sikem na í ηmá koloosi na í cəna Pənuweli ɪcate.

Solopəwam isayətv

26-27 Mpóyó Solopəwam mayasa í taa si: Ye Yosalem ke yəlaa təna ká puki na pá lakí kətasi ke Tacaa təsele taa, pə kəy na ma kawulaya yəlaa luuŋ suv pa caa kəpəy Yuta wulav Ləpəwam. ɬena pa kv-m na pá təŋi-i.

28 Mpóyó í yelaa na pá lupi-i wəla nawee ləesəy naale, na í huli í yəlaa si: Hatoo í poluyə Yosalem ke ɬə seev təə taŋŋaa təcam. ɬe u naaki mə ɬə wei í ləsa-meyə ɪcipiti tetv taa təyɔlo.

29 ɬena pá siki ləesuyv ləŋkv ke Peteeɬi, na ləŋkv ke Taŋ.

30 ɬəna Solopəwam tolisa yəlaa na pá la isayətv təyɔle. Na yəlaa tuutuuma náá pona ləesuyv naale nyəŋkv ke Taŋ.

31 ɬena Solopəwam yele na pá ηmá tuŋ kutuluŋ, na í kpa yəlaa kpai nyóma mpa pa ta ke Lefii nyóma təyɔ kətəlaa.

32 Na pá su acima ke pa ɪsətv pəlefeɪ naanəwa nyəy kuyeeŋ naanəwa na kakpasí wule, ɪsu acima wena pa təkaya Yuta tə. Na í mayamaya í lá kətasi ke wəla nawee ləesəy wei í yepa na pá lu tə í təə. Na í tú kətəlaa mpa í kpawa təyɔ təkətələnaa. Mpi í lapa Peteeɬi təyɔle.

Peteeɬi kətaya təlatə mpusi təŋsvy

³³ Ǻpúyó waatu nǽǽl Solopuwam læsa isǽtu pǽlefai naanǽwa nyǽǽ kǽyǽǽ naanǽwa na kakpasí nyǽǽku wule, na í lá lǽyǽl yǽlaa kǽ acima kǽ Petǽel. Na í lá kǽtasí kǽ í mayamaya kǽ acima aní a tǽ.

13

¹ Ǻpúyó Iso kǽsa í kǽyǽǽtutu telǽsul nǽǽl kǽ Yuta tetu taa, na í tala Petǽel kǽ waatu wei Solopuwam isǽle seena kǽtasí nsi kǽkǽ lusa sí tǽna tǽyǽ lapu tǽ.

² Ǻpúyó Iso kǽyǽǽtutu telǽsul tǽǽsa kǽtaya tǽlate kǽ mpusi wei Tacaa kǽ heela-í sí í tǽǽsí-te tǽ sí: Kǽtaya tǽlate nyá, kǽtaya tǽlate nyá, nu. Iso yǽǽtǽa sí, paa lǽl apalupǽyaya kǽ Tafiiti lǽlǽy taa, na pá ha-kǽyǽ hǽte sí Sosiyasi. Kaa wǽ kǽtaya tǽlate nyá nyá tǽ kǽ tun kǽtǽlaa mpa pa wǽkaya tulaalǽnaa kǽ nyá tǽ tǽ, na kǽ kpenna yǽlaa muwa na kǽ wǽ.

³ Ǻpúyó Iso kǽyǽǽtutu telǽsul tasaa sí: Kǽtaya tǽlate kǽ yǽkí na tǽ tǽ tǽlǽma yaasi. Waatu inǽyí í kǽ nyí sí Tacaa yǽǽtǽna tampana.

⁴ Waatu wei wulav Solopuwam nuwa nti Iso kǽyǽǽtutu telǽsul yǽǽtǽ Petǽel kǽtaya tǽlate tǽm tǽ, ilena í hǽlí Iso kǽyǽǽtutu telǽsul kǽ mpǽle, na í má kapuka sí: Í kpa apalú iní.

Tǽnaya Solopuwam nkpalaya tǽlǽa na kǽ saalí mpv. Í tǽ pǽsí na í kooti-kǽ.

⁵ Ǻpúyó kǽtaya tǽlate yǽka kpakpaa iní, na tǽlǽma yaasi teitei isí Iso kǽyǽǽtutu telǽsul kǽ kǽesǽy tǽ.

⁶ Ntǽna wulav tǽ Iso kǽyǽǽtutu telǽsul kǽ tǽne iní sí: Hai, la suulu na nǽ wiina Tacaa nyá Iso sí, í husí ma isayatu, na í waa-m ma nkpalaya.

Ilena Iso kǽyǽǽtutu telǽsul wiina Tacaa, na wulav nkpalaya mǽl isí kaa wǽw tǽ.

⁷ Mpǽyǽle wulav tǽma Iso kǽyǽǽtutu telǽsul sí: Kǽ na tǽ polo tǽyaya na nǽ nyǽ lǽm, na má la-ǽ ǽkǽntǽ.

⁸ Ilena Iso kǽyǽǽtutu telǽsul cǽ wulav sí: Ma sama. Ama ma nǽǽhǽle kaa fǽl nyá tǽ. Ǻpúyó pu la sí ma tǽǽa pulǽ. Paa nyá wǽnǽv hǽǽlǽy kǽ nǽ ha-m ma kisaa.

⁹ Pǽle pǽ paasi Tacaa kisina-m sí má taa tǽyǽ. Pǽcǽ má taa nyǽ pulǽy cǽne. Pǽyǽle ye má kǽla kpente, má taa tǽǽ nkǽ maa tǽǽa na má kǽ tǽ.

¹⁰ Ilena Iso kǽyǽǽtutu telǽsul kpaya mpaav kǽfalǽy na í mǽlí kpente.

Iso kǽyǽǽtutu telǽsul liyituyu na í sǽm

¹¹ Iso kǽyǽǽtutu telǽsul kǽkpatul nǽǽl í kǽ wǽnna Petǽel. Ǻpúyó í pǽyalaa polaa na pá kǽesí-pǽ tǽna mpi Yuta Iso kǽyǽǽtutu telǽsul kǽma na í lá pa tǽ tǽ. Na mpi í na wulav pǽ tǽesǽnaa tǽ.

¹² Mpǽyǽle cǽcǽ pǽasa-wǽ sí: Lé tǽ kǽ í kpemnaa?

Ntǽna Petǽel Iso kǽyǽǽtutu telǽsul pǽyalaa polo na pá cǽkǽna timpi tǽ í tǽesǽnaa tǽ.

¹³ Ilena pa caa sí: Í kpǽelí-m kpanaya.

Ilena pá kpǽelí-í na í kpa.

¹⁴ Ǻpúyó í kpaya mpaav kulǽmǽy nkǽ Yuta Iso kǽyǽǽtutu telǽsul kǽ tǽǽa tǽ, na í hiki-í. Mpi tǽ, ilé í kǽ hǽesaya tǽyǽ sǽsǽv nakulí kv tǽ kǽ. Ilena í pǽasí-í sí: Nyǽǽle Iso kǽyǽǽtutu telǽsul wei í luna Yuta tǽ? Ilé sí: Yǽ, maya.

¹⁵ Mpǽyǽle sí: Tǽ mǽl na nǽ nyǽ lǽm.

¹⁶ Kǽlena ilé í cǽ-í sí: Pǽ fǽl sí má mǽl na má tǽyǽ pulǽy tǽna.

¹⁷ Iso kisina-m kǽ tǽkpataa sí, ma taa tǽǽ pulǽy tǽna. Pǽcǽ pǽ fǽl sí má tǽǽ mpaav kulǽmǽy nkǽ na má kpǽ.

¹⁸ Ntɛna Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ kukpatulɔ caali-ɪ sɪ: Ma mayamaɣa ma kɛ Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ tɔtɔɔ isɪ nyá. Tacaɹ tilina ɪ tillu na í heeli-m sɪ má mɛlɛna-ŋ na má la-ŋ ikɛntɔ.

Sɛsɛ ilɛ kaloolaya ntɛ.

¹⁹ Mɔ́yó Yuta Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ inɪ í tɔŋa-ɪ na pá mɛli.

Yuta Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ sɛm tɔm

²⁰ Pa tɔŋna tɔɔɔ, ilɛna Tacaɹ heeli Petɛɛli Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ kukpatulɔ inɛɣi tɔm. Ilɛna

²¹ í má kapuka na ɪ tɔ ɪ mɔsulɔ sɪ: Tacaɹ yɔɔtaɹ sɪ, n kisa nti ma tu-ŋ tɔɔ tɔkuyɔ.

²² Mpi tɔ, n kɔma cɛnɛ na n tɔɔ na n nyɔɔ. Pácɔ maa kisina-ŋ kɛ sɪ pulɔpɔ í taa kpa nyá nɔɔ taa. Pɛ tɔɔ ilɛ, n ká sɪ haɣa sɛm.

²³ Pa tɛma tɔɔɔ na nyɔɔɔ, ilɛna kukpatulɔ inɪ í kpɛɛli ɪ taɹpalɔ kɛ kpaŋaya,

²⁴ na ilɛ ɪ tu mpaav. Mɔ́yó tɔɔlaya lu ɪ tɔɔ na ká ku-ɪ na ká pɛti mpaav taa, na ká na kpaŋaya pá tu-ɪ hɛku.

²⁵ Mpatɛntaa mayana mpɔ na pá tala Petɛɛli ɪcatɛ taa, ilɛna pá yɔɔti. Kukpatulɔ

²⁶ wei ɪ ká yaa Yuta Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ kɛ tɔɔɔ tɔ ɪ nu mpɔ, ilɛna í tɔ sɪ: Yuta Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ kɛ. Inɪ ɪ kisina Tacaɹ kusɛsuto kɛ tɔkuyɔ. Pɛ tɔɔ kɛ Iso yɛlaɹ na tɔɔlaya ku-ɪ teitei isɪ ɪ ká heela-ɪ tɔ.

²⁷ Ilɛna kukpatulɔ tɔ ɪ pɔyalaa sɪ: ɪ kpɛɛli ma kpaŋaya.

Ilɛna

²⁸ í kpaɣa-kɛ na í polo na í mayana sɛtu kɛ mpaav taa. Na kpaŋaya na tɔɔlaya kɛ pa lonɹ taa. Ama ka tá tɔɔ-ɪ, pɔyɛɛ ka ta kpa kpaŋaya.

²⁹⁻³⁰ Ilɛna kukpatulɔ inɪ í kpaɣa-ɪ na í tɛni ɪ kpaŋaya tɔɔ, na í mɛŋna Petɛɛli, na í pimi-ɪ pa tɔyaya pɛlaav taa, na pá lá lɔyaya. Ilɛna ɪ na ɪ piya pa wi-ɪ sɪ: Aa, kasa, sɛm ta nyi.

³¹ Lɔyaya tɛma, ilɛna kukpatulɔ heeli ɪ pɔyalaa sɪ: Yɛ ma sɛpa í pi-m tá tɔyaya pɛlaav ŋku ku taa tɛna.

³² Mpi tɔ, Tacaɹ tila-ɪ na nɔɔ isayaa ŋka sɪ ɪ tɛŋsɪ Petɛɛli kɔtaya tɛlatɛ, na Samalií acalɛɛ tɔkɔtɛɛ waanɪ waanɪ tɔ, ɪ nɔɔ ŋkɛ kaa tɔɔ kɛ.

³³ Paa na pa kpaala Solopɔwam tɔ, ɪ ta nu. Pácɔ ɪ ta yɛɛ kpaɔ kɛ kpaɪ kɔtɛlaɹ mpa pa sɔɔla kɔtuyɔ tɛmlɛ tɔ.

³⁴ Solopɔwam yaasi inɪ, ɪ sɔsa ɪ tɔyaya nyɛma tɛnaya isayatu taa kɛ. Pɛ tɔɔ kɛ pɛ kpiisa pa tɛna tɛɔɔɔɔɔɔ kɛ tɛtu tɛna taa.

14

Solopɔwam ɪ kawulaya tɛm

¹ Mɔ́yó Solopɔwam pɔyalɔ Apiya hɛnta wɔsasi kɛ waatu inɪ ɪ taa.

² Ilɛna wulau tɔ ɪ alɔ sɪ: Yɔsɪ nyá tɪ pa taa nyi-ŋ, na n polo Silo na n mayana Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ Ahiya wei ɪ ká kpa-m kawulaya kɛ lɛɣɛli yɛlaɹ tɔɔ tɔ.

³ Kpaɣa potopotonaɹ kɛ naanɔwa na kakalasi, na tuŋ nim hɛɛɔ na n kpɛntɛna-ɪ. ɪ ká heeli-ŋ nti tá pɔyaya ká tɛna tɔ.

⁴ Ilɛna alɔ la isɪ ɪ paalɔ heeluyɔ-ɪ tɔ, na í polo Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ Ahiya tɛɣɛ Silo. Ilɛ ɪ ka kpatɛla tɛu kɛ, halɛna ɪ yɔlɔmɪ.

⁵ Ama Tacaɹ yɛpa na Iso kuyɔɔtɔtu telɛsulɔ wɛɛna pɛ nyɛm, na í heeli-ɪ nti nti ɪ ká cɔ alɔ inɪ tɔ.

⁶ Ahiya nu ɪ taŋ, ilɛna í tɔ sɪ: Sɔɔ yoo, Solopɔwam alɔ. Pɛpɛ tɔɔ kɛ n nɔkaa na n laku isɪ pɛ taya nyá? Ma tu wɛna laŋwakɛllɛ tɔm natɛli sɪ ma heeliyi-ŋ.

⁷ Məli na n̄ heeli nyá paalu si, Iseyeli Iso Tacaa yəxətaa si: Waatu wei ma kpa-ŋ ma yəlaa Iseyeli nyəma wulav tɔ, n we teitei ké isɔ paa yulv wei.

⁸ Tafiti tɔyaya kawulaya ke ma mowa na má cele-ŋ. Ama n ta la ma luyv nyəntu. Péɔ́c n tá takɪ ma kɔtɔtɔtɔ na n̄ lakɪ ma tɔmlɛ na luyv kɔlɔmuyv isɔ Tafiti.

⁹ N lapa isayatu na pé kəli mpa pa laala-ŋ kawulaya tɔxɔv tɔ, na n̄ ha-m siyile na n̄ kusi ma pááná na tɔɔn wei n lupa tɔ.

¹⁰ Pə tɔɔ ké maa yeke na mpusi sɔv nyá tɔyaya taa. Maa kpiisi nyá lɔlɔyɔ nyəma apalaa tənə. Pə kpayav sɔsaa na piya tɔ, na pé saali yem. Isɔ pa hasɔyɔ nyiutv na sanj tɔ.

¹¹ Ye nyá tɔyaya tɔv wei í sɔpa tɔyaya, hasɪ ká tɔxɔna-ɪ. Na wei í sɔpa taale, kpelin náá tɔxɔ. Nti Tacaa yəxətaa tɔxɔle.

¹² Ilɛna Iso kɔyɔxɔtɔtɔ teləsɔlv tasa alv inəxi heeluyv si: Nyaa kɔli na n̄ məli tɔyaya. N ká kɔɔ isɔ n sɔvki ɪcate ɪle pɔyaya ká si.

¹³ Nke ka tike kaa nyəna pəlaav ke Solopwam lɔlɔyɔv taa. Ka tike ka ləyaya ke Iseyeli nyəma ká caya. Mpi tɔ, ka tike ke Tacaa nawa sooci tɔ.

¹⁴ Pəle pə paasi maa kpa Iseyeli wulav kɔfalv. ɪlé ɪ ká kpiisina Solopwam lɔlɔyɔv nyəma. Nti inɪ tɔ kɔmna nteye sanja isəntɔ.

¹⁵ Tacaa ká hɔ Iseyeli nyəma ŋkparɔyɔv, na paa sele, isɔ lɔm taa səsəncanɔ. I ká lɛeki-wɛye tɔtɔv kɔpantɔ nti í ha pa caanaa tɔ, na í yasi-wɛ na pá tɛsi Papiloni pɔxɔ ɪfɛlatɪ waali. Mpi tɔ, pa sika tɔɔn kɔlalaan ké na pé kpaasi Tacaa pááná.

¹⁶ Pə taya pɔlv, Solopwam lapa isayatu nti na í tɔsi yəlaa ke tɔ taa tɔ tɔ kɔfɛlɔyɔv nté.

¹⁷ M̄pɔ́yɔ wulav alv məla Tiisa. I sɔv tɔyaya nənəkeelasɪ ɪle ɪ pəyalv hɛɛwayalɛ.

¹⁸ Ilɛna pá pimi-ɪ na Iseyeli nyəma tənə caya ɪ ləyaya ke teitei isɔ Tacaa ká yəxətənə Iso kɔyɔxɔtɔtɔ teləsɔlv Ahiya nɔyɔ tɔ.

¹⁹ Pa kɛsa Solopwam tɔmnaa lɛntɪ ke Iseyeli awulaa takəlaya taa. Ka taa ké pa kɛsa isənə ɪ yooowa, na isənə ɪ tɔxɔ ɪ kawulaya tɔ.

²⁰ I tɔxɔ kawulaya ke pusi hiu na naale ɪlɛna í si. M̄pɔ́yɔ ɪ pəyalv Natapɪ lɛɛta ɪ lonte taa.

Yuta wulav Lɔpɔwam kawulaya

(Kɔtəɔsɔtv II 12:1-16)

²¹ Waatu wei Salɔmən pəyalv Lɔpɔwam tɔxɔ kawulaya tɔ, ɪ lɔlɔyɔv pusi wɛ nɪle na kɔlɔmaya. I too ka ké Amonɪ tɔ na pá yaa-ɪ si Naama. Pusi naanɔwa na naatosompɔxɔlaya ke ɪ tɔxɔ ɪ kawulaya ke Yosalem ke Yuta tɔtɔ taa. Tənaya Iso ka ləsaa si paa sɛɛki-ɪ.

²² M̄pɔ́yɔ Yuta kpekəle nyəma tasa lapv ke mpi pə ta maya Tacaa tɔ. Pa lapa isayatu na ɪ pááná kɔli, na pé kəli isɔ pa cəsənnaa ka lapv tɔ.

²³ Pəle pá ŋmá təkɔtɛle tɔtɔxɔ, na pá siki pɛɛ, na pa ká kanʔanasɪ ke pulasɪ nyɔɔŋ taa hɔtv tɛɛ.

²⁴ Halɪ alaa na apalaa ka lakaya wasanʔkalətv ke lona anɪ a taa ké, na acaalətv isɔ piitimnaa mpa Tacaa tɔxɔnaa na mpe pá caya tɔ.

²⁵ Lɔpɔwam kawulaya pənaya kakpasɪ nyəŋka taa ké Icipiti wulav Sisaki polaa na ɪ yoonə Yosalem.

²⁶ M̄pɔ́yɔ Sisaki koosa Iso tɛsɛɛle na kawulaya tɔyaya kpancoou tənə. Ilɛna pə tíí kəlɛna wɔla kpaləŋ wei Salɔmən ka lupa tɔ.

²⁷ M̄pɔ́yɔ wulav Lɔpɔwam lupa nyəxəlɔyɔv kɔsɛɛmuyv kpaləŋ, na í lɛɛti wɔla nyəŋ inɪ ɪ lonte, na í cele-ɪ kawulaya tɔyaya tanʔlaa nyuyv nyəma.

²⁰ Ḳpóyó Pɛnɪ-Hatati mu Asa tɔm ntɪ, na í kusi ɪ yoolaa na pá polo pá yoonaa Iseyeli nyóma, na pá leeki pa acalee, Yon, na Tan, na Apeeli-Peti-Maaka, na Kinelee hɔyɔlvu na Nefətali tetu kukaasətu təna.

²¹ Pasa nu mpu, ilena í yele Lama ɪcate kolunja nman na í mɛli na ɪ caya Tiisa.

²² Ḳpóyó Asa kota Yuta nyóma təna, pə ta sɔɔ ɪɔyɔv pəyaxa, na pá kuu pɛɛ na taasi nsi Pasa ka kaawa si ɪ nmaakəna Lama ɪcate kolunja tɔ si, pa tayənəyənə timpi pa yaa si, Pencamee-Kepa na Misipa pa acalee tɔ.

²³ Pa kɛsa Asa tɔm lentənaa, na ɪ apalvɔ tɔm, na pə təna mpi ɪ lapa tɔ. Na acalee wena ɪ tayanaa tɔ, pə tɔm kɛ Yuta awulaa takəlaya taa. Pə kpeyətəna ɪ sɛm, ilena kutəŋ kpa ɪ nɔntaaləŋ.

²⁴ ɪ səpa, ilena pá pimi-ɪ pa təyaxa pəlaav taa kɛ Tafiiti tɛ. Ḳpóyó ɪ pəyalv Sosafati lɛɛta ɪ lonte.

Iseyeli wulav Natapɪ tɔm

²⁵ Yuta wulav Asa kawulaxa pənaxa naale nyəŋka taa kɛ Solopwam pəyalv Natapɪ tɔyɔ kawulaxa kɛ Iseyeli taa kɛ pusɪ naale.

²⁶ Ḳpóyó ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ. ɪ tɔma tɔntɛ ɪsayalɛ kɛ teitei, ɪsu ɪ caa wei ɪ tusa Iseyeli nyóma kɛ ɪsayatv taa tɔ.

²⁷ Ilena Isakaa kpekəle tv Ahiya pəyalv Pasa caya Iseyeli wulav Natapɪ acaya na í kv-ɪ. Waatu ɪnəyɪ Natapɪ na ɪ yoolaa pá nyala Filiisi nyóma ɪcate Kipetəŋ.

²⁸ Ilena Pasa náa pəsɪ wulav, na Asa wɛ ɪ kawulaxa pənaxa tooso nyəŋka kɛ Yuta.

²⁹ ɪ tɔyɔ-kɛyɛ kpakpaa, ilena í yele na pá kú Solopwam təyaxa nyóma təna. ɪ ta yele paa kulum kɛ ɪ lɔlvɔv taa kɛ teitei ɪsu Tacaa ká yɔyɔtəna ɪsɔ kuyɔyɔtɔtv teləsɔlv Ahiya nɔyɔ kɛ Silo tɔ.

³⁰ Solopwam lapa ɪsayatv na í teləsɪ-təyɪ Iseyeli nyóma tɔyɔ pə kpaasa Tacaa pááná kɛ səsɔm.

³¹ Pa kɛsa Natapɪ tɔm lentənaa kɛ Iseyeli awulaa takəlaya taa.

³² Yuta wulav Asa yookayana Iseyeli nyəŋ Natapɪ kɛ tam kɛ.

Iseyeli wulav Pasa tɔm

³³ Yuta wulav Asa pənaxa tooso nyəŋka taa kɛ Ahiya pəyalv Pasa tɔyɔ Iseyeli təna tɔɔ kɛ kawulaxa. Tiisa ɪcate taa kɛ ɪ tɔyɔ-kɛyɛ pusɪ hiu na liyiti.

³⁴ Ḳpóyó ɪ mayamaya ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔyɔ teitei ɪsu Solopwam ka tusuyv Iseyeli nyóma kɛ tunj laav taa tɔ.

16

¹ Ḳpóyó Tacaa kusa Hanani pəyalv ɪsɔ kuyɔyɔtɔtv teləsɔlv Yehu si í polo í heeli Pasa si:

² Ma kpa-n ma yəlaa Iseyeli nyóma wulav tɔ, n kɛ yɔlv kɛ yem kɛ. Ama n tənja Solopwam ɪkpatɛ na n tusi Iseyeli nyóma kɛ tunj laav taa na pá kusi ma pááná.

³ Pə tɔɔ kɛ maa yele na nyá na nyá təyaxa nyóma í saalı yem. ɪsu maa lapv Nepatɪ pəyalv Solopwam na ɪ nyóma tɔ.

⁴ Ye nyá təyaxa tv wei ɪ səpa təyaxa, hasɪ ká tɔyɔna-ɪ, na wei ɪ səpa taale, kpelinj náá tɔyɔ.

⁵ Pa kɛsa Pasa tɔm lentənaa na ɪ apalvɔ tɔm na pə təna mpi ɪ lapa tɔ. Pə tɔm wɛ Iseyeli awulaa takəlaya taa.

⁶ ɪ səpa, ilena pá pimi-ɪ Tiisa, na ɪ pəyalv ɪla mɛli ɪ lonte taa.

⁷ Waatu wei Tacaa ka kusa ɪsɔ kuyɔyɔtɔtv teləsɔlv Yehu tɔ, tɔm naaleɣɛ í heela-ɪ si í polo í teləsɪ Pasa. Kancalaya ɪlɛ, Pasa lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ, na pá

kuɔi ɪ pʌ́áná kɛ teitei isɪ Solopɔwam na ɪ lɔ́lɔyɔ nyǎma. Naale nyǎntɔ nté isǎna Pasa ka kuyɔ Solopɔwam tǎyaya nyǎma tǎ.

Iseyeli wulav Ila tǎm

⁸ Yuta wulav Asa kawulaya pǎnaya hiu na naatoso nyǎnka taa ké Pasa pǎyalɔ Ila ná tǎyɔ ɪ nyǎnka kɛ Iseyeli taa ké pusɪ naale.

⁹ Mpóyó ɪ yoolaa sǎsaa taa lɛlɔ Simili, wei ɪ paasǎyǎna yooɔ kɛɛkɛnaa hǎyɔ́lɔyɔ lɛɲkɔ tǎ, ɪ kula wulav tǎɔ. Na wulav wɛ kawulaya tǎyaya nyɔyɔ tɔ Alǎsa tɛyɛ Tiisa na ɪ nyɔɔki na pǎ́ kuyɪ-ɪ.

¹⁰ Mpóyó Simili polaa na ɪ ku-ɪ na ɪ lɛɛki kumte. Asa kawulaya pǎnaya hiu na naatosompɔyɔlaya nyǎnka taa ké pǎ́ lapa mpɔ.

¹¹⁻¹² Waatu wei ɪ mu-kɛyɛ mpɔ, ɪ lɛna ɪ ku Pasa tǎyaya nyǎma tǎna. ɪ ta sǎɔ nǎyɔ́lɔ, paa sǎsɔ paa pǎyaya. Paa ɪ nyǎma yaa ɪ taapalaa taa nǎyɔ́lɔ. Pǎ́ lapa teitei ké isɪ Tacaa ká heeluyɔ́ Isɔ kuyɔyɔtɔtɔ tɛlǎsɔlɔ Yehu na ɪ yǎyɔ́tɔ tǎ.

¹³ Pasa na ɪ pǎyalɔ Ila pǎ́ tusa Iseyeli yǎlaa kɛ tunj laav taa na pǎ́ kpaasɪ Isɔ Tacaa pʌ́áná tǎyɔ pǎ́ lapa na Simili ku-wɛyɛ mpɔ.

¹⁴ Pa kɛɛsa Ila tǎm lɛntǎnaa kɛ Iseyeli awulaa takǎlaya taa.

Iseyeli wulav Simili tǎm

¹⁵ Yuta wulav Asa kawulaya pǎnaya hiu na naatosompɔyɔlaya taa, Simili tǎyɔ́ Iseyeli taa ké kawulaya kɛ Tiisa ɪ catɛ taa ké kuyɛɛɲ naatosompɔyɔlaya. Waatu inǎyɪ Iseyeli nyǎma polaa sɪ pa yookina Filiisi nyǎma ɪ catɛ Kipɛtǎɲ.

¹⁶ Ntɛna yoolaa nu sɪ Simili kula wulav tǎɔ, na halǎna ɪ ku-ɪ. Tǎnaya pa kpɛnta nǎyɔ́ kɛ tǎyoole tǎna na pǎ́ kpa yoolaa nyɔyɔ tɔ Omili kɛ Iseyeli wulav kɛ kpakpaa.

¹⁷ ɪ lɛna Omili na ɪ yoolaa pǎ́ kuli Kipɛtǎɲ na pǎ́ polo pǎ́ nyala Tiisa.

¹⁸ Simili nawa sɪ pa lɛɛka ɪ catɛ, ɪ lɛna ɪ sɔɔ kawulaya tǎyaya kutuluyɔ́ nakuli ku taa na ɪ tɔ-kuyɔ́ kǎkǎ na ká nyǎyɔ́-ɪ ku taa tǎna.

¹⁹ Simili lapa mpi pǎ́ ta mayɔ Tacaa tǎyɔ́. ɪ tǎyɔ́ Solopɔwam wei ɪ ká tusa Iseyeli nyǎma kɛ tunj laav taa tǎ ɪ ɪkpate taa, pǎ́ tǎɔ ké pǎ́ lapa mpɔ.

²⁰ Pa kɛɛsa Simili tǎm lɛntǎnaa, na isǎna ɪ kula wulav tǎɔ tǎyɔ́ Iseyeli awulaa takǎlaya taa.

²¹ ɪ sǎm waali ké Iseyeli nyǎma faya tǎm naale. Lɛlaa sɪ pǎ́ kpa Kinatɪ pǎyalɔ Tipini kɛ wulav. Lɛlaa sɪ Omili kɛ paa kpa.

²² Ama Omili yǎlaa kǎla tǎɔɔ kɛ Tipini nyǎma. Pǎ́ kǎma na Tipini sí, ɪ lɛna Omili náá tǎyɔ kawulaya kɛ Iseyeli nyǎma tǎna tǎɔ.

Iseyeli wulav Omili tǎm

²³ Yuta wulav Asa kawulaya pǎnaya hiu na naanɔwa na kulɔmayɔ nyǎnka taa ké Omili tǎyɔ́ Iseyeli taa ké kawulaya kɛ pusɪ naanɔwa na naale. Tiisa kɛ ɪ caalǎna cayav kɛ pusɪ naatoso.

²⁴ Pǎ́ waali ké ɪ pola Seme kin na ɪ ya Samalii pulaya kɛ liyitee nyǎyǎtɔ iyisi naatoso (6000) na ɪ ɲma ɪ catɛ na ɪ ha-tɛyɛ tǎ tɔ Seme hǎtɛ sɪ Samalii.

²⁵ Ama Omili lapa mpi pǎ́ ta mayɔ Tacaa tǎ, na pǎ́ tɛɛ awulaa mpa mpa pa laala-ɪ tǎ.

²⁶ ɪ tǎma Solopɔwam wei ɪ tusa Iseyeli nyǎma kɛ tunj laav taa tǎ, ɪ ɪkpate taa ké teitei ké na pǎ́ kuɔi Tacaa paana.

²⁷ Pa kɛɛsa Omili tǎm lɛntǎnaa, na ɪ kulapǎm na ɪ apalɔtɔ nti ɪ hulaa tǎ, pǎ́ tǎm kɛ Iseyeli awulaa takǎlaya taa.

²⁸ Waatu wei ɪ sǎpa, ɪ lɛna pǎ́ pimi-ɪ Samalii. ɪ lɛna ɪ pǎyalɔ Akapɪ lɛɛtɪ ɪ lonte.

Iseyeli wulav Akapɪ tǎm

²⁹ Yuta wulaw Asa kawulaya pənaya hiu na naanowa na kuləmayə nyəŋka taa ké Omili pəyalw Akapɪ tɔyɔ kawulaya ke Samalii, ke Iseyeli tənə tɔɔ ké pusi hiu na naale,

³⁰ Mɔ́póyó ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ, na pə kəli awulaa mpa pa laala-ɪ tɔ.

³¹ Pə taya Solopuwam isayatu tike ke Akapɪ keenaa. ɪ pola Sitəŋ nyəma tɛyɛ na ɪ kpaya tənə nyəma wulaw ɪpaali pɛɛlɔ Sesapɛɛli ke alɔ. Haləna ɪ lun pɛɛlɔ pa tɔyɔ Paali na ɪ laa-kɔ.

³² ɪlenə ɪ ɲmá Samalii ɪcate taa ké kɔ kutuluɣu na pə təkətəɛ.

³³ Na ɪ siki kɔ alɔnyəŋkɔ. ɪ kusa Tacaa Iseyeli Iso pááná ké na ɪ kulapɔtɔ, na pə kəli awulaa mpa pa tənə pa laala-ɪ tɔ.

³⁴ Waatu ɪnɪ ɪ taa ké apalɔ nɔyɔlɔ wei pa yaa sɪ, Hiyeli ke Petɛɛli tɔ ɪ ɲmawa Yeliko ɪcate. Ama nti Tacaa ka yɔyɔtənə Nun pəyalɔ Yosuwɛɛ nɔyɔ tɔ, tə lapa ɲpóyó teitei ké. Hiyeli pəyalɔ kancaalaya nyəŋ Apilam səpa waatu wei pa hula ɪcate nté tə kutulunɪ kila tɔ. ɪlenə ɪ pəyalɔ naale nyəŋ Seku náá sɪ waatu wei pa tɔ tə kampɔnaa tɔ.

17

Iso kuyɔyɔtɔtɔ teləsɔlɔ Ilii kpaaləyɪ wɔlaya təm

¹ Apalɔ nɔyɔlɔyɔ pa yaakaya Ilii. ɪ ké Iso kuyɔyɔtɔtɔ teləsɔlɔ, na ɪ wɛ Tisipe ɪcate taa ke Kalaatɪ tɛtɔ taa. Mɔ́póyó kuyaku nakɔli, ɪ heela wulaw Akapɪ sɪ: Ma tuuna Iseyeli Iso Tacaa wei ɪ tɔmlɛ ma lakɪ tɔ. Cɔlɔw kaa kpa pusi nsi sɪ kəŋ tɔ sɪ taa. Mɔ́póyó pu la sɪ tɛw ká nu. Haləna má tayanɪ səlɔmɣu na pəcɔ.

Ilii ke Keli lɔɔw nɔyɔ

² Pə waali ke Tacaa tɔma Ilii sɪ:

³ Se na ɲ polo ɪlim tɛlɪɛ tɔɔ ké Yaatanɪ pɔyɔ waali, ké Keli lɔɔw nɔyɔ na ɲ ɲmɛli tənə.

⁴ N ká hiki lɔm ke lɔɔw taa tənə na ɲ nyɔɔ. Maa heeli katəkətəŋ na ɪ kɔna-ɲ tɔyɔnaya.

⁵ Mɔ́póyó Ilii tɛɛ Keli lɔɔw nɔyɔ tənə, ɪsu Tacaa ka heela-ɪ tɔ, na ɪ caya.

⁶ ɪlenə katəkətəy kəŋna-ɪ tɔyɔnaya na nantu ke tananɪ na taanaya na ɪ tɔkɪ na ɪ nyɔɔkɪ lɔɔw lɔm.

Ilii na Salepəta leelu pa təm

⁷ Pə kɔma na pə kɛɛsɪ, ɪlenə lɔɔw lɔm nyɔɔ. Mpi tɔ, tɛw ta nu tɛtɔ tənə taa.

⁸ Ntɛna Tacaa tɔ Ilii sɪ:

⁹ Polo Salepəta ɪcate taa ké Sitəŋ cɔlɔ, na ɲ caya tənə. Ma heela tənə leelu sɪ ɪ la-ɲ tɔyɔnaya.

¹⁰ Mɔ́póyó Ilii tɔ Salepəta mpaav. ɪ kɔma ɪsu ɪ suvki ɪcate, ɪɛ ɪ mayana alɔ leelu nɔyɔlɔyɔɛ na ɪ caaki taasi. ɪlenə ɪ yaa-ɪ, na ɪ səlɔmɪ-ɪ sɪ: Ha-m lɔm kɔnyɔnyɔɔm.

¹¹ Alɔ tɛɛ lɔm waali, ɪlenə Ilii tayanɪ-ɪ yaav na ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ: La suulu kpɛntənə-m tɔyɔnaya ke pəcɔ.

¹² Ntɛna alɔ sɪ: Ma tuuna Tacaa nyá Iso sɪ ma fɛina tɔyɔnaya. Mɔlɔmayə kaasənə-m ɲkute taa ɪsəntɔyɔ nyənaya taa, na nim ke heeu taa. Ma kɔmayalɛ sɪ ma caaki tuputu na má tɛɛsɪ caləsɣu. ɪlenə má na ma pəyaya tɛ tɔyɔ na tɛ tanɪ sɔm.

¹³ Ntɛna Ilii sɪ: Taa nəyəsɪ, polo na ɲ la ɪsu n yɔyɔtɔyɔ tɔ. Ama caalənə-m tɔyɔnaya ke pəcɔ na ɲ kɔna-m. Pə waali, ɪlenə ɲ la nyá na nyá pəyaya mə nyəŋka.

¹⁴ Pəpɔtɔ fɛi lelenɪ, Tacaa Iseyeli Iso suwaya sɪ nyá mɔlɔmayə na nyá nimaya pə kaa tɛ. Haləna ɪ yele na tɛw nu tɛtɔ tɔɔ.

¹⁵ Ǿpóyú alu polaa na í la ɪsu Ilii ka heela-ɪ tɔ. Na pá tɔyɔ na pɔ kaasi-wɛyɛ tɔyɔnaya ke tampana na pɔ leeli.

¹⁶ Mɔlɔmaya ŋke ka tá té nyənaya taa, pɔcɔ nimaya ná tá té heeu taa tɔtɔ. Teitei ɪsu Tacaa ká heela-ɪ na Iso kuyɔyɔtutu teləsulu nɔyɔ tɔ.

Ilii feesuyu ke leelu pɔyaya

¹⁷ Pɔle pɔ waali ke pɔ wu alu leelu pɔyaya ŋkeɛɛ teu, haləna ká caŋ ká sí.

¹⁸ Mpɔyule ka too tɔma Ilii sɪ: Iso kuyɔyɔtutu teləsulu, pepe tɔɔ ké ŋ lapa-m mpɔ? N kɔma na ŋ kuli ma ɪsayatu tɔɔ na ŋ hólí Iso, na pɔ kú ma pɔyaya.

¹⁹ Na pɔyaya wɛ alu nin taa. Kelena Iso kuyɔyɔtutu teləsulu sɪ: Cɛle-m-ké.

Ilena Ilii kpaana-keɛɛ ɪsɔtaa kutuluɣu taa timpi ɪ həntəyɪ tɔ, na í husi-keɛɛ ɪ kato tɔɔ.

²⁰ Ilena í sələmi Tacaa sɪ: Hai, Tacaa, ma Iso, alu inɛ ɪ mu-m ɪ tɛyɛ nin naaleɛyɛ. Ile n caa sɪ n ku ɪ pɔyaya na ŋ leeti-ɪ laŋwakəlle na?

²¹ Ǿpóyú Ilii hənta ka tɔɔ ké tɔm tooso, na í tasa sɪ: Hai, Tacaa, ma Iso, ma wiikina-ŋ sɪ ŋ ha pɔyaya kanɛyɛ weesuyɪ.

²² Ǿpóyú Tacaa mu Ilii kəsələmutu, na í feesi pɔyaya ŋke.

²³ Ilena Ilii məŋna-keɛɛ alu ke pətɛɛ kutuluɣu taa na í tɔ sɪ: Nyá pɔyaya fema.

²⁴ Ntəna alu sɪ: Pənɛntɛyɛle ma cəkənaa sɪ n ké Iso kuyɔyɔtutu teləsulu. Na nti n yɔyɔtəyɪ tɔ, Tacaa heeliyina-ŋ-tɪ.

18

Ilii kpaalaa sɪ wulaya tɛŋ

¹ Wulaya leela səsəm, na ká tala ka pənaya tooso nyəŋka. Ilena Tacaa heeli Ilii sɪ: Polo wulav Akapɪ tɛ na ŋ heeli-ɪ sɪ, maa ye le na tɛv nu.

² Ǿpóyú Ilii pola wulav tɛyɛ Samalii, na nyɔyɔsɪ haŋa teu ke waatu unɪ.

³ Ilena wulav yaa kawulaya tɔyaya nyuɣu tu Opatiya. Apalu unɪ ɪ sɛɛkaya Iso ké teu ké.

⁴ Waatu wei wulav alu Sesapeeli kukaya Tacaa kuyɔyɔtutu teləsəlaa tɔ, Opatiya unɪ ɪ ka waasəna pa taa nuɔwa (100), na í ŋmesɪ-wɛyɛ kpeka nu le na naanɔwa ke kɔkpaməŋ pɔɔŋ taa. Na í cələyɪ-wɛyɛ tɔyɔnaya na lum.

⁵ Ǿpóyú Akapɪ yaa Opatiya na í tɔ sɪ: Tɔ cɔɔ tɛtu təna taa hila na lɔɔŋ tɔɔ. Ntanyɪ tu ná tiiliyɪ nyutu na tɔ tɔ tá kpaɣanəŋ na tá kpaŋasɪ. Ile tɔ kaa ku tá tɔla.

⁶ Ilena pá hólí timpi timpi paa wei ɪ ká cɔɔ tɔ. Na Akapɪ náá tɛɛ íle ɪ hɔyɔluyɪ. Na Opatiya náá tɛɛ ɪ nyəŋku.

⁷ Opatiya lu mpaav, Ilena í sulina Iso kuyɔyɔtutu teləsulu Ilii ke kpakpaa, na í nyəmi-ɪ. Ilena í həntɪ-ɪ atɛ, na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Tacaa, nyayale Ilii?

⁸ Ilii sɪ: Ɛɛ, maya. Polo ŋ heeli nyá caa Akapɪ sɪ n na-m.

⁹ Ntəna Opatiya sɪ: Ile ɪsayatu ntiyɪ ma lapa na ŋ tɔyɔ-m Akapɪ nin taa? Səm taa ké n tiiliyɪ-m mpɔ.

¹⁰ Ma tuuna nyá Iso Tacaa sɪ Akapɪ tila yəlaa ke antulinya piitimnaa təna taa, sɪ pá pɛɛki-ŋ. Ye pa tala mpa pa tɛ, na pɛle pá tɔ sɪ pa ta na-ŋ, ɪle ɪ tɔ sɪ pɛle pa wulav í tuuna Iso.

¹¹ Ilena nɔɔnɔ nyaa tasəyɪ sɪ má polo ma heeli-ɪ sɪ n kɔŋ yaa?

¹² Ama ye ma hatələna-ŋ, Tacaa Feesuyɪ ká kpaɣa-ŋ na kú tɛɛna timpi ma ta nyɪ tɔ. Ilena máá polo na má kɛɛsɪ-təyɪ Akapɪ. Pa kaa na-ŋ, ɪle paa kú má. Pəyɛle ma sɛɛki Iso ké teu ke hatoo ma pɔcaatu ké.

¹³ Tacaa, pa ta keesi-η isəna ma ηmesa Iso kuyəyətutu teləsəlaa nuuŋwa (100) ke kpeka nule na naanŋwa ke kukpaməŋ pəŋ taa tə? Haləna má cele-weye təyənaya na lum ke waatu wei Sesapeeli kəkaya-we tə.

¹⁴ Ilena nənənə í təŋ si má polo má heeli Akapí si ma na-η tə, í ká ku-m ké.

¹⁵ Ntəna Ilii si: Ma tuuna Tacaa Toma təna tu wei í təmle ma lakí tə, si saŋa mayamaya maa polo Akapí tē.

Ilii pote ke Akapí tē

¹⁶ Ḿpóyó Opatiya polaa na í keesi Akapí ke tə təna. Ilena Akapí polo Ilii səŋyuv.

¹⁷ Akapí na-í, Ilena í tə si: Nyá kəŋna Iseyeli yəlaa təə ké mpusi.

¹⁸ Ntəna Ilii si: Pə taya má, nyaya. Mpi tə, nyana nyá təyaya nyəma í kisa Tacaa kutututu ke təkuyv, na í laaki Paalənaa.

¹⁹ Ama tili nənənə na pá koti Iseyeli yəlaa ke ma kin ke Kameeli puɣu təə, na pá kpenna tɔyɔ Paali kuyəyətutu teləsəlaa nasəle na nule na naanŋwa (450) na ku alonyəŋku nyəma nasəle (400) mpa Sesapeeli təkí tə.

Ilii na Paali kuyəyətutu teləsəlaa ke Kameeli puɣu taa

²⁰ Ḿpóyó Akapí kota Iseyeli kpeka təna, na Iso kuyəyətutu teləsəlaa ke Kameeli puɣu təə. Pa kotaa, Ilena

²¹ Ilii lu samaa isəntaa na í tə si: Pəlee ké í ká heesi yeleyele ɛne? Ye Tacaa Iso mayamaya ke í seeki, í see-í. Yaa ye tɔyɔ Paali ke í caaki, ɛ ɛ í laa kule.

Ama samaa taa nəyɔlv ta cə.

²² Ntəna Ilii tasa si: Ma tike təkəŋ ma kəna Tacaa kuyəyətutu teləsəlv. Ama tɔyɔ Paali kuyəyətutu teləsəlaa ná we nasəle na nule na naanŋwa (450).

²³ Pá kəna ma na-weye latəce latəce, na mpe pá kú pa nyəŋ na pá təni kətaya təlate taasi təə. Ama pá taa musí kəkə.

²⁴ Ilena pá sələmi pa tɔyɔ, na máá sələmi ma Iso tətə. Wei í nyəŋ ká tisi kəkə na ká nyaya kətaya ŋke tɔyɔle səsə.

Ilena samaa təna tisi si, pə we teu.

²⁵ Ntəna Ilii tə Paali kuyəyətutu teləsəlaa si: Í ləsi latəcənaa mpe pa taa ləlv na í caali. Mpi tə, mə kələna payale. Pə waali, Ilena í sələmi mə tɔyɔ na kú tisi kəkə.

²⁶ Ḿpóyó pa mv latəce na pá kú, na pá hiisi, na pá tú kətaya təlate təə, na pá sələməyi pa tɔyɔ si: Hai, Paali, cə-tv. Na pá paaki na pá cəkəna pa kətaya təlate, haləna ilim sikuyv. Ama Paali ta cə-weye paa təmuyv kulmuyv.

²⁷ Ilim sikuyv waali ké Ilii wona-we si: Í kiisi səsəm, isəntə ku hūwee teena tiiliyi, yaa isəntə puləpu təm caaləna-kv. Yaa ntanyi kv pola mpaav, yaa kv tooki, ɛ ɛ fesi-kv.

²⁸ Ḿpóyó pa səsə koou, na pá səkí pa təyi pa layalee, na pa ηmantaasi, isu pa tu lakí tə. Haləna caləm kperj.

²⁹ Ilim sika, Ilena pá səsí koou isu kpəŋtənaa, na pá yaaki pa tɔyɔ, haləna ilim kpiluyv kətasi lapv waatu. Ama pə ta cə-weye paa təmuyv kulmuyv. Pécə pə ta hólí-weye yaasi nəyɔlv.

³⁰ Ḿpóyó Ilii kota yəlaa ke í kin. Ilena í tayani Tacaa kətaya təlate nte pa yəkəa tə.

³¹ Ḿpóyó í kula pɛe naanŋwa na naale, na pá keesəna Yakərv ləlvuyv nyəma. Yakərv ɛnəyi Tacaa ka heela si, paa yaa-í si Iseyeli.

³² Pɛe anəyi í ηmana Tacaa ke kətaya təlate. Na í hee lonte na í cəŋna-te. Lonte nté tə təkí isu lum liitilinaa hiu na naanŋwa ké mpv.

³³ Ḿpóyó í tayana taasi ke kətaya təlate təə, na í hiisi latəce na í təni.

34 Ilɛna í tó mpa paa wɛ tɛna tó sɪ: ɪ lu lɔm hɛɛsɪ liyiti na í pɛli nantɔ na pɛ taasi tɔɔ.

Pa lapa mpɔ, ɪɛna Ilii sɪ: ɪ lɛli tɔm naale nyɛm. Ilii sɪ: ɪ tasa tɔm tooso nyɛm. ɪɛna pá lu lɔm na pá pɛli mpɔ.

35 ɪɛna lɔm kpe. Halɛna pɛ su lonte nte í ka hɛɛwa na í cɔɔna kɔtaya tɛlate tɔ.

36 Pɛ kɔma na pɛ tala waatu wei pa lakɪ ilim kpiluyɔ kɔtasɪ tɔ, ɪɛna Iso kuyɔɔtɔtu tɛlɛsɔlv Ilii kpɛtɛna kɔtaya tɛlate na í tɔ sɪ: Hai, Tacaɔ Apɛlaham na Isaaka na Yakɔpɔ pa Iso. Hɔli saɲa sɪ nyayale Iseyɛli nyɔma Iso, na mayale nyá tɛmlɛ tɔ. Nyá tɔmna sɪ má la isɛntɔ.

37 Tacaɔ, mu ma sɛlɛmuyɔ. Hai, mu ma sɛlɛmuyɔ. Yɛlaa pane pá nyɪ sɪ, nyayale Iso Tacaɔ. Nyá caakɛna sɪ ń mɛɲna-wɛɛɛ tampana nna pa tɛɲaya hatoo lɔɲ tɔ a taa.

38 Ḿpɔ́yɔ Tacaɔ tisa kɔkɔ na ká nyaya kɔtaya nantɔ, na pɛ taasi, na pɛɛ, na tɛtɔ, na ká kpɛnna lonte taa lɔm.

39 Iseyɛli nyɔma ná mpɔ, ɪɛna pá hɛntɪ pa tɛnaya atɛ na pá má kapusi sɪ: Hei, Tacaɔ kɛɛ Iso mayamaya. Inɔyɛɛ Iso mayamaya.

40 Ḿpɔ́yɔ Ilii tɔma-wɛ sɪ: ɪ kpa Paali kuyɔɔtɔtu tɛlɛsɛlaa tɛna, nɔyɔlv ɪ taa fiti.

Pa kpa-wɛ, ɪɛna pá tiina-wɛɛɛ Kisɔɲ lɔɔv nɔyɔ na í lɛntɪ-wɛɛɛ tɛna.

Tɛv kɔnte

41 Pɛ waali kɛ Ilii tɔma Akapɪ sɪ: Polo ń tɔyɔ na ń nyɔɔ. Mpi tɔ, ma nukɪ tɛv taɲ.

42 Wulav tɛɛwa, ɪɛna Ilii kpa Kamɛɛli puyɔ nyuyɔ taa, na í hɛntɪ Tacaɔ kɛ atɛ. ɪɛna í tó ɪ nyuyɔ kɛ ɪ yoo taa.

43 Ḿpɔ́yɔ í tɔma ɪ waali tɛɲlv sɪ: Kpa na ń nyɛnna tɛɲku hɔyɔlvuyɔ tɔɔ.

ɪ waali tɛɲlv kpawa na í kɔɔ, ɪɛna í heeli-ɪ sɪ: Pɔlv fɛi.

Tɔm naatosompɔyɔlaya kɛ ɪ tila-ɪ mpɔ, na í nyɛnɔyi.

44 Naatosompɔyɔlaya nyɛm kɛ tɛmlɛ tɔ mɛlaa na í yɔyɔtɪ sɪ: Ma nawa isɛɲmɔntiya luna tɛɲku taa, na ká kpaaki, ka ta kɛli yɔlv ntantaku.

Ntɛna Ilii tɔmɪ-ɪ sɪ: Polo ń heeli Akapɪ sɪ í kpɛɛli ɪ kpayaɔɔɲ na í tii lɔɲ, tɛv ɪ taa tɔkɪ-ɪ.

45 ɪɛna tɛv kpa teu, na kó hukɪ sɔsɔm na wulav wɛ ɪ kɛɛkɛ taa na ɪ kpɛɲ Sisilee.

46 Ḿpɔ́yɔ Ilii lɛla ɪ tampala na Tacaɔ ha-ɪ tɔma. ɪɛna í kpaya asewa kɛ Akapɪ kɛɛkɛ nɔyɔ tɔɔ, halɛna pá suv ɪcatɛ.

19

Ilii apalɔtv lɔv

1 Ḿpɔ́yɔ Akapɪ kɛɛsa ɪ alɔ Sesapɛɛli kɛ pɛ tɛna mpi Ilii lapa tɔ. Na isɛna ɪ kɔwa Paali kuyɔɔtɔtu tɛlɛsɛlaa tɔ.

2 ɪɛna Sesapɛɛli tili na pá heeli Ilii sɪ: Ye cele isɛntɔ taka ma ta kɔ-ɲ teitei isɪ n kuyɔ Paali kuyɔɔtɔtu tɛlɛsɛlaa mpe tɔ, tunj í hɔ ma ɲkpaɲuyɔ na wahala sɔsɔ nɔyɔlv.

3 Ḿpɔ́yɔ sɔyɔntɔ kpa Ilii, na í kpaya ɪ tɛmlɛ tɔ na pá se na pá polo Pɛɛsɛpa kɛ Yuta tɛtɔ taa, na í yɛɛ ɪ tɛmlɛ tɔ kɛ tɛna.

4 ɪɛna í tɔ kuyaku kulɔmuyɔ kɛ wɔlaya tɛtɔ taa na í caya tiikasɪ nasɛli sɪ tɛɛ, na í sɛlɛmɪ sɛm sɪ: Hai, Tacaɔ, pɛ nu-m, kpaya-m mpɔ. Mpi tɔ, ma ta kɛli ta caanaa kɛ teu.

5 ɪɛna Ilii hɛntɪ tɛna na í too. Na isɛtaa tillu nɔyɔlv ɪ kɔɔ na í ma ɪ tɔɔ, na í feesi-ɪ sɪ: Kulɪ na ń tɔyɔ.

⁶ Ilii fema, ilena í mayana petepetaya piwa päle tōo, na lom fulaya. I tema tōyoo na nyōō, ilena í tayanu hantuyō.

⁷ Mpyōy Tacaa tillu kōma na í má í tōo na í tōmí-í sí: Kulí na í tōyō. Mpi tō, nyá mpaav tayalaa ké.

⁸ Ilii kulaa na í tōyō, ilena í hiki alaafaya na í tō ilim na ahoo ke kuyeyē nule tōcu. Halēna í tala Iso pyōy Holepu.

Ilii apalvō nyōō

⁹ Ilii tala Holepu pyōy taa, ilena í sū kukpamuyō puuyō taa ké ahoo, na Tacaa pōōsī-í sí: N laki weye cāne?

¹⁰ Mpyōy Ilii sí: Hai, Tacaa Iso, Toma tēna tū, ma sēesa isēle na nyá tēmle ké. Ama Iseyeli nyōma yōkēna nyana-we mā nōyō pēeluyō. Na kōtaya tēlatēnaa, na pá kō nyá kuyōyōtutu tēlēsēlaa. Ma tike ke pō sōōwa, na pa tū tōjina pēekuyō sí pá ku-m.

¹¹ Ntēna Tacaa sí: Lu na í kpa pyōy tōo na í sēj ma isēntaa, na má tō na má tēe.

Pē tasaa ile heelumuyō nakulí ku hōkaa kēle na ku fakí pōōj. Ama Tacaa fēi pē taa. Pēle pē waalí ké tētū selaa, Tacaa fēi pē taa tōtō.

¹² Tētū seluyō mpi päle pē waalí ké kōkō ná hōkaa. Tacaa fēi kēle ka taa tōtō. Pē waalí ké heelimaya nakēlī ka fētaa, na Ilii nu ka tāj.

¹³ Ilēna í takí í isēntōō ké í kpai na í lu na í sēj kukpamuyō pūōyō nōyō. Na í nu pē tāsā-í pōōsuyō sí: Ilii n laki weye cāne?

¹⁴ Ntēna í cō sí: Hai, Tacaa Iso, Toma tēna tū, ma sēesa isēle na nyá tēmle ké. Ama Iseyeli nyōma yōkēna nyana-we mā nōyō pēeluyō na kōtaya tēlatēnaa, na pá kō nyá kuyōyōtutu tēlēsēlaa. Ma tike ke pō sōōwa, na pa tū tōjina pēekuyō sí pá ku-m.

¹⁵ Mpyōy Tacaa tōma Ilii sí: Mēlī nyá nōōhēe tōo. Polo Tamasi na í kpa Hasayeli kē Silii nyōma wulav.

¹⁶ Ilēna í polo na í kpa Nimsi pēyalv Yehu kē Iseyeli nyōma wulav. Na í kpa Safa pēyalv Ilisee kē Apēeli-Mehola kē Iso kuyōyōtutu tēlēsōlv wei í ká lēeti nyá lōnte taa tō.

¹⁷ Hasayeli í kpisa mpa pa tōm, ile Yehu náá kō pēle. Yehu í kpisa mpa, ile Ilisee náá kō pēle.

¹⁸ Ama maa yele yēlaa iyisi naatosompōyōlaya (7000) mpa pa ta lun tūyō Paalí na pá mūsī-ku tō, na pa weesij.

Ilii lāsuyō kē í waalí tājlv Ilisee

¹⁹ Ilii kōla tēna, ilēna í polo í mayana Safa pēyalv Ilisee na pa halēyēna naan naanvwa na naale. Na Ilisee tōka naanvwa na naale nyēj. Ilēna Ilii kpātēna-í na í lōyō í tōō ké kpai.

²⁰ Mpyōy Ilisee lō akuyō tēya, na í kpayā Ilii waalí kē asewa na í tōmí-í sí: Hai, yele-m, na má polo na má lá ma caa na ma too ke pē lapa wulee. Ilēna má kōō na má tājī-ij. Ntēna Ilii sí: Polo. Ma ta tājī-ij se. N kōō.

²¹ Ilēna Ilisee mēlī í naan kōhalēj cōlō, na í kpa-í na í la kōtaya, na í kpayā akuyō kpātēj na í tayanēna kōkō na í tēsī nantv. Ilēna í ha í cōlō nyōma na pá tōyō. Ilēna í tēj Ilii, na í pēsī í pēyalv.

¹ Ṣpógú kúyaku nakúli, Silií wulav Pɛnɪ-Hatati kpɛyela ɪ yoolaa, na pa kpaɣanɛŋ, na pa yooú kɛkɛnaa. Na pa cɔlɔ awulaa hiu na naanɔwa na naale. Na pá polo Samalii nyáma kɛ yoonav.

² Ṣpógú Silií wulav tilaa na pá heeli Iseyeli wulav Akapɪ sɪ:

³ Cɛlɛ-m nyá liyitee, na nyá wɔla, na nyá alaa na nyá piya mpa pa kɔla alaafɔya tɔ.

⁴ Ntɛna Iseyeli wulav tili sɪ pa heeli-ɪ sɪ: Má sama. Ilɛ ma mayamaya kɛ maa ha-ɛŋ, na pɔ kpɛnna ma kɔwɛnam.

⁵ Ṣpógú Pɛnɪ-Hatati tasa tiluɣu kɛ tɔm naale nyɛm. Na pá polo pá heeli Akapɪ sɪ: Pɛnɪ-Hatati sɪ pɔ taya nyá liyitee na nyá wɔla na nyá alaa na nyá piya tike kɛ ɪ caaki.

⁶ Akapɪ nyɪ teu sɪ cɛlɛ isɛntɔ waatu maa tili ma yɔlaa na pá yasɪ nyá kawulaya tɔyaya, na nyá waali nyáma nyɛŋsɪ taa, na pá kpaɣa nyá wontunaa kɔpantɔ.

⁷ Ṣpógú Iseyeli wulav kota tɛtu nyɔɣu nyáma tɛna na ɪ tɔ-wɛ sɪ: Mə mayamaya ɪ nawa tɛkpataa sɪ isayatu kɛ ɪnɛ ɪnɪ ɪ pɛɛkɔɣɛna-tv. Pɔ tɔɔ kɛ ɪ tilaa sɪ má cɛlɛ-ɪ ma alaa, na ma piya, na ma liyitee, na ma wɔla. Pɔcɔ ma ta tu kisina-ɪ pɔlv.

⁸ Ntɛna nyɔɣu nyáma na ɪcatɛ tɛna yɔlaa tɔ sɪ: Taa tisi na ɪ nuna-ɪ.

⁹ Ṣpógú Akapɪ heela Pɛnɪ-Hatati tillaa sɪ: ɪ heeli-ɪ sɪ ma cɛlaya-ɪ mpi ɪ ka sɛlɛma kancaalaya tɔɣɔ. Ama mpi ɪ pɛɛkɔɣɪ nɔɔnɔ tɔ, ma kisaa yoo.

Ilɛna tillaa náa polo na pá heeli Pɛnɪ-Hatati kɛ mpv.

¹⁰ Mpɔɣɔlɛ Pɛnɪ-Hatati tasa tillaa tooso nyáma kɛ tiluɣu na pá heeli Akapɪ sɪ: Ye ma ta yɔki Samalii ɪcatɛ tɛmɔɣɔmɔɣu, na ma yoolaa cosi tɔ tɛtu kɛ pa ɲkuleɛ taa na pá kpɛena. Tuŋ ɪ tu-m wahala.

¹¹ Kɛlɛna Iseyeli wulav sɪ: Pa tuka ituule sɪ, pa kɔɣɪ tɔɣɔlaya kɛ na pɔcɔ pá paana ka kɔŋlɛ.

¹² Pa pona Pɛnɪ-Hatati kɛ tɔm ntɪ tɔ na pá mayana ɪ na awulaa lempa kɛ coka taa kɛ na pá nyɔki sɔlvɔm. Ṣpógú ɪ tɔma ɪ yoolaa sɪ: ɪ tayanɪ mə tɪ na ɪ niki yooú. Ilɛna pɛlɛ pá la mpv.

Akapɪ akautv

¹³ Ṣpógú Iɔ kɔɣɔɣɔtɔtu tɛlɛsɔlv nɔɣɔlv ɪ polaa na ɪ mayana Iseyeli wulav Akapɪ, na ɪ tɔ sɪ: Tacaa sɪ má heeli-ɛŋ sɪ yoolaa tuutuuma wei n naaki isɛntɔ tɔ, maa tɔ-wɛɣɛ nyá niŋ taa kɛ saŋa mayamaya. Ilɛna pɔcɔ ɪ nyɪ sɪ mayalɛ Tacaa.

¹⁴ Ntɛna Akapɪ pɔɔsɪ sɪ: Awe tɔŋ taa kɛ pu tɔna-wɛɣɛ ma niŋ taa? Tacaa sɪ: Yoolaa kɔfama mpa kɔmatanɛnaa sɔsaa kpaɣaa tɔ mpe pa tɔŋ taa kɛ.

Akapɪ sɪ: Na awe ká caalɛna yooú? Iɔ kɔɣɔɣɔtɔtu tɛlɛsɔlv sɪ: Nyaya.

¹⁵ Ṣpógú Akapɪ kala yoolaa mpe, pa wɛ yɔlaa ɲmɔnɔɣu na hiu na naanɔwa na naale (232). Ilɛna ɪ kala Iseyeli yoolaa tɛna. Pɛlɛ pa wɛ yɔlaa iyisi naatosompɔɣɔlaya (7000).

¹⁶⁻¹⁷ Ilɛna yoolaa mpe pá tii kolontunaa tɔɔ kɛ ilim sikuyv waatu. Pɛnɪ-Hatati na ɪ awulaa pa tɔŋna sɔlvɔm lipu kɛ coka taa. ɪ kusa fɛŋlaa sɪ pá ná mpi pɔ lakɪ tɔ. Ilɛna pɛlɛ pá heeli-ɪ sɪ: Samalii yoolaa tɛma luu kɛ.

¹⁸ Ntɛna ɪ yɔɣɔtɪ sɔlvɔm tɔm sɪ: Ye ciikuɣu kɛ pa kɔŋ, ilɛ ɪ kpa-wɛ na pa isɛ. Yaa ye yooú kɛ pa tu kɔŋ ɪ kpa-wɛ na pa isɛ tɔtɔ.

¹⁹ Ṣpógú yoolaa kɔfama mpe na Iseyeli yoolaa, pa lu ɪcatɛ taa,

²⁰ na paa wei ɪ kɔ kolontu. Ama Silií nyáma kuu-tɛ na Iseyeli nyáma tu pa waali. Ilɛna Pɛnɪ-Hatati na lelɛ pá caɣa kpaɣanɛŋ na pá sɛ.

²¹ Iɔɛna Iseyeli wulav yooona Silií nyáma na ɪ kpiisi pa kpaɣanɛŋ na ɪ wakɛli pa yooú kɛkɛnaa, na ɪ pɛli pa niŋ kɛ sɔsɔm tɔɣɔlɛ.

²² M'p'ógó Iṣò kuyəḡətutú tɛlɛsɔlɔ mɛlɛa na í heeli Iṣeyeli wulav sí: Kaasí nyá tɪ na ń mayasí teu kɛ mpi n ká la tɔ. Mpi tɔ, Silii wulav na ɪ yoolaa paa mɛlɔ pɛntɛ ɪsɛntɔ waatv sí pa yookina-ŋ.

Akapɪ akaitv tɔtɔ

²³ M'p'ógó kuyaku nakvli, Silii wulav waali nyóma tɔma-ɪ sí: Iṣeyeli nyóma Iṣò kɛ pɔɔŋ nyəŋ ké. Pɔ tɔ kɛ pa kɛla-tv. Mpu tɔ, tɔ polo tɔ yoonaa-wɛyɛ tɛtɛkɛlɛ taa. Iṣu tɔ kɛla-wɛ.

²⁴ Lɛsɪ awulaa mpe na ń lɛɛtɪ pa lona taa kɛ kɔfɛnɛɛnaa.

²⁵ Ilɛna ń kpaya yoolaa kɔfama ɪsu mpa pa sɛpa tɔ, na ń caa kpayanəŋ na yooou kɛkɛnaa, ɪsu lɔŋ nyóma. Ilɛna tɔ suli Iṣeyeli nyóma kɛ tɛtɛkɛlɛ taa. Iṣu tɔ kɛla-wɛ.

M'p'ógó Pɛnɪ-Hatatɪ mɔ mpe ɪnɪ pa tɔm ntɪ.

²⁶ Pɛnaya sika ɪsu mpu, ilɛna í kala ɪ yoolaa na í kpaya-wɛ na í pona Afɛkɪ kɛ Iṣeyeli nyóma yoonav.

²⁷ M'p'ógó Akapɪ ná kala ɪ yoolaa, na pá polo pa kolontunaa kɛ yoonav. Na pá siki kpekɛ naale, ɪsu pɔ́ŋ kalakisi. Na Silii nyóma náa waasa tɛtv tɛna.

²⁸ Mpuɔlɛ Iṣò kuyəḡətutú tɛlɛsɔlɔ mɛlɛa Iṣeyeli wulav kin na í tɔ sí: Tacaa yəḡɔtaa sí timpi Silii nyóma tɔma sí, maya pɔɔŋ taa Iṣò tɔ, maa tv-wɛyɛ nyá nin taa. Ilɛna pá nyɪ sí mayalɛ Tacaa.

²⁹ M'p'ógó pa sika tɔma kin kɛ kuyɛɛŋ naatoso tɛcu na pá nyənəyɪ tɔma. Ilɛna pá yoo naatosompɔɔlɔyɛ nyəŋkv wule. M'p'ógó Iṣeyeli kv Silii yoolaa kɛ iyisi nɔnɔwa (100000) kɛ kuyaku kɔlɔmɔyɔ.

³⁰ Pɛ kaasa yoolaa iyisi hiu na naatosompɔɔlɔyɛ (27000) wɛi ilɛna pɛlɛ pa kuu-tɛ. Ilɛna pá svv Afɛkɪ ɪcatɛ taa, na ɪcatɛ kolunɔ tɪ na pá nyəkɪ-wɛ.

Akapɪ yɛla Silii wulav kɛ kuyɔ

Ama Pɛnɪ-Hatatɪ ná pɛsaa na í sɛ na í ŋmɛlɪ ɪcatɛ taa kutuliya nakɛlɪ ka taa.

³¹ M'p'ógó ɪ waali nyóma polaa na pá heeli-ɪ sí: Tɔ nɔwa sí Iṣeyeli awulaa wɛna yɛlaa pɛtɔtɛɛ ké. Ilɛ tu takɪ fɔlɛtɔnaa na tɔ tɔ ta luun tɛɛ kɛ ŋmusɪ, na tɔ polo tɔ mayana Iṣeyeli wulav, ntanyɪ ɪ caa kv-ŋ.

³² Mpuɔlɛ pa taka pa laŋwakɛllɛ wontu ntɪ, na pá tv pa luun tɛɛ kɛ ŋmusɪ na pá polo Iṣeyeli wulav cɔlɔ na pá heeli-ɪ sí: Nyá yom Pɛnɪ-Hatatɪ wiikina-ŋ sí ń taa kv-ɪ. Ntɛna Akapɪ sí: Ha, ɪ ta sí taa? Hɔɔ, ma taapalɔ ké tɛ.

³³ Tɛnayaɛ Silii wulav tillaa mapa kapuka sí: Ha, nyá taapalɔ kɛ? Akapɪ sí: ɪ polo í kɔna-ɪ.

Ilɛna Pɛnɪ-Hatatɪ lu na í kɔɔ, na Akapɪ kpaaɪ-ɪ ɪ kɛkɛ taa.

³⁴ Ilɛna í tɔ Akapɪ sí: Maa mɛlɛna-ŋ acaɛɛ wɛna ma caa ká lɛɛka nyá caa tɔ. Yɛ n nɔkaa n pɛɛtɛna Tamasi nyóma kɛ nyá tɛtv kɔlɔlɔm ɪsu ma caa pɛɛtayana Samalii nyóma tɔ. Ilɛna Akapɪ sí: Ilɛ má na-ŋ tu pɛɛlɪ nɔyɔ, na má yɛlɛ-ŋ na ń kpe.

Pa tɛma nɔyɔ pɛɛlɔyɔ ilɛna Akapɪ yɛlɛ Pɛnɪ-Hatatɪ na í tɛɛ.

Iṣò laŋlɛ ta heena Akapɪ yaasi

³⁵ M'p'ógó Iṣò kuyəḡətutú tɛlɛsɛlaa taa nɔyɔlɔ tɔma ɪ tɔyɔntɛlɛ sí: Tacaa yəḡɔtaa sí ń ma-m. Ama ilɛ ɪ ta tisi.

³⁶ Ntɛna í tɔ sí: Timpi ń kpɛɛna Iṣò kuyəḡətutú tɔ, yɛ n kɔla kpɛntɛ, tɔyɔlɔyɛ ká katɪ-ŋ na ká kv-ŋ.

Kupampɛlɛ na í tɛɛ na í suli tɔyɔlɔyɛ na ká kv-ɪ.

³⁷ M'p'ógó kɔlɔm ɪnɪ ɪ pola lɛlɔ kin, na í tɔmɪ-ɪ sí: Ma-m.

Ilɛna ilɛ í mapɪ-ɪ na calɛm lu.

³⁸ Ulena í həkə saalaya ke ı nyuyv na í polo í ηmeli mpaav ηku akapı ká təη tə kv nəyɔ.

³⁹ Waatu wei wulav tækaya, ilena Iso kuvəyətətə teləsulə ma kapuka sɪ: Hai, Tacaa, ma isələ ka sɛɛna yooʊ ké. Iləna nəxəlv lu na ɪ kəna-m yom sɪ má təkɪ-ɪ. Na ɪ heeli-m sɪ ye ɪ fitaa paa kv-m. Yaa ma feli-ɪ liyitee nyəyətə iyisi tooso (3000).

⁴⁰Τὸν, pə kəma na ma isəle see teu, ləna yom nāá se. Ntəna lseyeli wulav si: Ha, n ku nyá ti tòm ké té.

⁴¹ Tənaʔa apalv in i kəola i sentəə saalaya, na wulav cekəna si i kə Isə kuyəʔətutv teləsəlaa taa nəʔəlv.

⁴² Mpyəylə Iso kuyəyətətə tələsul sı, Tacaa yəyətəa sı: Timpi ma təma sı pá kó yul, na Akarı́ h́ yelee-ı́ na í tee tə, nyaa səna ı́ lonte, na İseyeli yələa sı yul ı́nı ı́ nyəma lonte.

⁴³ Μπρύγυ wulan Akari lanje ta heena tom nti, na í mæli i te na pááná.

21

Akapı yelaa na pá kv Napoti

¹ Pəle pə waali, apəlv nəyəlv ɪ ka wəna Sisilee, na pə yaa-ɪ sɪ Napəti. ɪ wəna tən wei pa yaa sɪ lesən tɔ ɪ taale kə ɪsɛyɛli wuləv təyaya ɔlə.

² Mṗóyó kuyaku nakulí wulav tóma Napṓti si: Cɛle-m nyá lesɛŋ taale nte tɔ wɛ ma tɔyaya cɔlɔ tɔ, na má hala tuusi. Maa laɣasi-ŋ nte tɔ kɛla mpɔ tɔ. Yaa ye n tu sɔɔlaa, ma fɛli-ŋ pɛ liyitee.

³Ntēna Napōti si: Tacaá í pona mpusi ké poolun, na mpi maa cele-ŋ kpancoou ŋku ma caanaa yelina-m tō.

⁴ Μπούγυ Ακαρί lanje ta heena Napoti tom nti, na i haya paaana, na i polo i hantu i kato too, na i ha yelaa ke siyile na i kisi tayo.

⁵ Ntena i alu pōōsi-i si: Pepe lapa na n̄ kisi təχəv?

⁶ Mpuvule si: Ma yagota Napoti ke Sisilee ke si i cele-m i lesen taale, na ma feli-
liyitee, yaa ye i caaki ma layasi-i kofate na i kisi.

⁷ Kelená Sesapeeli si: Pwwe, ntəŋ n səkki si ń ké lseyeli wulav na? Kuli na ń təyɔ. Maa cɛle-n Napoti taale.

⁸⁻¹⁰ ʔlɛna alu ʔni ɪ ɲmaa Sisilee ɪcatɛ nyɔyɔ nyɛma kɛ lɛɛtɛlɛnaa na Akapɪ hɛtɛ
taa si: ʔ kɔti samaa kɛ nɔhɔkɔtɔ kotuyɔ, na ɪ tu Napɔti si ɪ paasɛna kotuyɔ ɲkv.
ʔlɛna ɪ pɔna tɛtɛlataa napɛlɔyɪ ɪ kin na pɔ suu-ɪ tɔm si, ɪ tɛpsa lɛs na wulav kɛ
mpusi. ʔlɛna pɔ luna-ɪ ɪcatɛ waali na pɔ kv-ɪ na pɛɛ. ʔ tɛma mpɔ, ʔlɛna ɪ tu wulav
kuyɔsum, na ɪ tilina Sisilee ɪcatɛ nyɔyɔ nyɛma, na pɛ sɛsɛa si pɔ paasɛna-ti.

¹¹ Uena pele pá lá teitei isu Sesapeeli tugu-wege i leetələnaa taa tō.

¹² Pa kota samaa ke nōhōkutv kotuyv na pá tŭ Napōti si í paasəna-kv.

¹³ M'p'ógú tètélataa naale k'ama kotuyu taa t'ena, na pá t'ó sí: Nap'oti t'əŋsa Iso, na wulav k'e mpusi.

Tete isu saṇa to, pa luna-i icate waali na pá yaya-i पे na pá kú.

¹⁴ Μπούγυ νγυγυ νγῶμα τίλαα να πά heeli Sesapeeli si pa kowa Napoti na पे.

¹⁵ Waatu wei alv in i nu mpv, dena í heeli i paalv si: Polo n kpayá taale nte Napoti ka kisa-ŋ pɛɛtənav to. I səpa.

¹⁶ Μπύγυ Akari pola kpakpa, na i kpara taale nte.

Akapı na ı alv pa səm təm

¹⁷ Μρύγυ Tacaa heela Iso kuyaxatutu teləsulu Ilii wei i ké Tisipe icate tu to si:

¹⁸ Polo Iseyeḷi wulav teye Samalii. I we Napoti taale nte i leekaa to tə taa.

¹⁹ Ye n talaa ile n tami-i si: Tacaa yəḡotaa si n kó yulu nté, na í kəw i wontu təḡu na? Timpi taa hasi niisa Napoti caləm tə, tənaya su niisi nyá nyəm tətə.

²⁰ Ilii tala Akapi kin ilena í pəəsi-i si: Ma kolontu n kəmayə? Iso kuyəḡotutu teləsulu si: Yee ma kəma. Timpi nyá lanle heena mpi pə ta maya Tacaa tə pə lapu tə.

²¹ I təma si: Maa kpiisi nyana nyá luluyə nyəma tənə. Pə kpaḡav səsaa na piya tə.

²² Maa la nyá təyaya nyəma ke teitei isu maa lapu Solopuwam na Pasa pa nyəḡsi tə. Mpi tə, n kəla i pááná ke kusuyə. Pécó n tusa Iseyeli nyəma ke laatu taa.

²³ Mpyóy Ilii tasaa si: Nyá alu Sesapeeli nyəntu wee tətə. Hasí ká təḡəna-i Sisilee kolonə kite.

²⁴ Pəle pə paasi, ye nyá təyaya tu wei í səpa təyaya, hasi ka təḡəna-i. Na wei í səpa taale, kpeliṅ təḡo ílé.

²⁵ Too tə, nəḡəlu ta lata mpi pə ta maya Tacaa tə, isu Akapi. I alu Sesapeeli tənəna-i.

²⁶ I na nəḡəlu pa ta maya acaalətu. Mpi tə, i laakaya tuṅ ke teitei ké isu Amolii nyəma, mpa Tacaa təḡənaa na pə fəe Iseyeli nyəma tə.

Akapi lanle wakəla na i yaasi

²⁷ Akapi nu mpv, ilena i lanle wakəli səsəm. Na í cəli i wontu na lanwakəlle, na í suu fələtənaa taka na í həntəḡəna. Na í həkə nəḡə, na í təṅ nəəhəle nəəhəle.

²⁸ Mpyule Tacaa heela Ilii si:

²⁹ Timpi akapi lanle wakəla katatəlaya ke isəntə tə. Maa tasəḡi mpusi kənav ke i təyaya təw ké i kawulaya waatu. Ama i pəyalv waatu taa ké maa la mpv.

22

Laməti icate leekuyv təm

(Kvətəsətv II 18:1-3)

¹ Mpyóy pusi naale tēwa, yooṅ ta kəw Iseyeli na Silii nyəma pa heku.

² Tənaya tooso nyəḡka taa ké Yuta wulav Sosafati pola Iseyeli wulav Akapi ke nav.

³ Pəyele Akapi ka tēma i waali nyəma ke heeluyə si: I nyəma teu si tá tənna Laməti icate ke Kalaati tətə taa. Ile pə fəi si í la sika na tə leekuyv ke Silii nyəma.

⁴ Mpyule Akapi pəəsa Sosafati si: N kaa kəw na í sənə-m na tá leeki-tə?

Sosafati si má na ma yoolaa na ma kpaḡanəṅ ta səəlu puwa si tu sənə-ṅ.

Iso kuyəḡotutu teləsəlaa pəpətvnaa kaloolaya

(Kvətəsətv II 18:4-11)

⁵ Paa na mpv, ilena Sosafati si: Pəəsi Tacaa na pécó.

⁶ Mpyule Iseyeli wulav kota i Iso kuyəḡotutu teləsəlaa. Pa we yulvnyəḡ nasəle (400) ke mpv, na i pəəsi-we si: Pə wee si má polo má leeki Laməti icate ke Kalaati tətə taa yaa má ye? Ntəna Iso kuyəḡotutu teləsəlaa si: Polo, Tacaa ká tu-weḡe nyá niṅ taa.

⁷ Paa na mpv Sosafati ta nyəlu-ti. Iləna í pəəsi si: Pə ta kaasi Iso kuyəḡotutu teləsulu nəḡəlu, wei i ká yəḡotəna-tuyv Tacaa tə?

⁸ Ntəna Akapi si: Teu, Imila pəyalv Misee wee. Ama maa caaki-i ké. Mpi tə, isayətu ke i heeliyi-m tam.

Ntəna Sosafati ma kapuka si: Paa yəḡotəḡi Iso kuyəḡotutu teləsulu ke mpv.

⁹ Mpyóy Akapi yaa kawulaya təyaya təmle tu nəḡəlu, na i tili-i si: Polo na í yaa Misee ke ləṅ.

¹⁰ Awulaa mpe pa naale pa suu pa kawulaya wontu ké, na pá caya pa kpelasi tɔɔ ké Samalii tɔm tɔhɔɔle cɔɔ. ɛɛna ɛsɔ kuyɔɔtɔtɔ telɛsɛlaa kpaalɛyi pa tɔmnaa.

¹¹ Kenaana pɛyalɔ wei pa yaakaya sɪ Setekiya tɔ, ɪ ka ké pa taa ɛɛɔ ké. ɪ ka lupa ɪ tɛyi nyɛɔɔɔɔ hɛɛ ké na ɪ tɔɛ si: Hɛɛ ɪnɛ ɪ hɔɔɔɔna tɔɛ wei n ká kɛɔna Silii yoolaa tɔ.

¹² Mpɔyɔ ɛsɔ kuyɔɔtɔtɔ telɛsɛlaa ɛɛlaa ná yɔɔɔ tɔm kɔɔɔmtɔ nti tɔtɔ si: Ta caa, polo n ɛɛkɪ Lamɔti ɪcatɛ kɛ Kalaati tɛtɔ taa. Tacaa ká tɔ-tɛyɛ nyá niɛ taa ké na n pɛsi-tɛ.

Misee kpaala Akapɪ kpisuyu
(Kvtɔɔsɔtɔ II 18:12-27)

¹³ Mpɔyɔ tillu wei ɪ pola Misee waali tɔ ɪ heela-ɪ si: ɛsɔ kuyɔɔtɔtɔ telɛsɛlaa tɔna kpɛnta nɔyɔ ké, na pá heeliyi wulav si ɪ ká la aka. Pɔ tɔɔ tɔ, nyana-wɛ ɪ kpɛnti nɔyɔ.

¹⁴ Ntɛna Misee si: Ma tuuna Tacaa si, nti ɛsɔ ká heeli-m tɔyɔ maa yɔɔɔti.

¹⁵ ɪ tala wulav kin, ɛɛna wulav pɔɔsi-ɪ si: Misee, tɔ polo na tɔ ɛɛkɪ Lamɔti ɪcatɛ yaa tɔ taa polo? Ntɛna Misee si: Ma ta tani-ɛ se. Polo, Tacaa ká tɔ-tɛyɛ nyá niɛ taa ké.

¹⁶ Mpɔyɔle wulav si: Aweyɛ n suwa si ɪ pɔɔɔɔɔ-ɛ na pɛcɔ n telɛsi-m tɔm nti Tacaa heela-ɛ tɔ?

¹⁷ Ntɛna Misee si:

Ma nawa ɛɛɔɔɔ yoolaa yawa yem ké pɔɔɛ taa,

ɛsu heen wei ɪ ɛina tiikilu tɔ.

ɛɛna Tacaa yɔɔɔti si, pa ɛina wulav.

Yooɔ tɛma, paa wei ɪ kpe.

¹⁸ Kɛɛna Akapɪ pɛsɛna Sosafati tɔɔ si: Ntɔɛ maa heela-ɛ si ɛayatu tike kɛ ɪ heeliyi-m tam?

¹⁹ Mpɔyɔ Misee tasaa si: Tɔɔ, nu Tacaa tɔm. Ma na-ɪ ná caya ɪ kawulaya kumte tɔɔ, na ɪ ɛsɔtaa tillaa sɛɛaa na pá tɔ-ɪ hɛkɔ.

²⁰ ɛɛna ɪ pɔɔsi-wɛ si: Awe ká polo na ɪ tɔsi Akapɪ si ɪ ɛɛkɪ Lamɔti ɪcatɛ na pá kɔ-ɪ? ɛnɛ si ɪ nyɛntɔ nti. ɛnɛ ɛɛ si ɛɛ ɪ nyɛntɔ nti.

²¹ Mpɔyɔle feesuyu nakɔli kɔ kulaa si nku ku polo. Tacaa si: ɛsɛnaya n ká la?

²² Mpɔyɔ si nku ku tɔ Akapɪ kuyɔɔtɔtɔ telɛsɛlaa taa ké pɔɔɔtɔ. Tacaa si: Tɔɔ, polo na n la mpɔ.

²³ ɛɛna Misee tasa si: Ntɔyɔɔɔ, Tacaa yelina si pɔ tɔ nyá kuyɔɔtɔtɔ telɛsɛlaa taa ké pɔɔɔtɔ. Tɔfɔ mpusi ké ɪ caa ɪ kɛna-ɛ.

²⁴ Tɔnayale Sitekiya kpɛtɛna Misee, na ɪ mapɪ-ɪ kataɛa na ɪ pɔɔsi-ɪ si: Tacaa Feesuyu luna ma taa, na kɔ kɔɔ na kɔ heeli-ɛ yaa?

²⁵ Mpɔyɔle Misee si: Kuyaku nku n ká se na n nɛmɛ nyá nan lɔkɛtɛlɔkaya taa ɛɛ, kuyanjkuɔɔɔɔ n ká tisi.

²⁶ ɛɛna Akapɪ tɔ ɪ tɛmɛ nyɛma taa nɔyɔɔ si: Kpa Misee na n cɛla ɪcatɛ nyɔyɔ tɔ Amɔɛ, na wulav pɛyalɔ Yowasi.

²⁷ Heeli-wɛ si ma tɔma si ɪ tɔ-ɪ salɛka, na ɪ haaki-ɪ potopoto hɔyɔliya na lɔm. Halɛna má kɛnna tɔyooɔle na alaafɔya.

²⁸ Mpɔyɔle Misee cɔ-ɪ si: Ye si n kɛmna alaafɔya, ɛɛ pɔ taya Tacaa heelina-m tɔm si má yɔɔɔti.

Wulav Akapɪ sɛm
(Kvtɔɔsɔtɔ II 18:28-34)

²⁹ Mpɔyɔ ɛɛɔɔɔ wulav na Yuta nyɛɛ pa pola Lamɔti kɛ yoonav.

³⁰ ɪɛna Akapɪ tɔ Sosafatɪ sɪ: Ma yʊsəyɪ ma tɪ na má polo yoou. Ama nyaa suu nyá kawulaya wontu.

ɪɛna Akapɪ la mpv.

³¹ Pəyele Siliɪ wulav ka heela ɪ yoou kɛkɛnaa nyʊyʊ nyéma hiu na naanʊwa na naale ké sɪ, pá taa paasəna yoolaa səkpema yaa səsaa. Ama pá pɛɛkɪ ɪsɛyɛli wulav.

³² Pə tɔɔ ké waatu wei Siliɪ yoolaa nyʊyʊ nyéma mpe pa na Sosafatɪ, ɪɛna pá tɔ ɪ waali. Ḿpóyó ɪ mapa kapuka.

³³ ɪɛna pɛɛ pá cɛkəna sɪ pə taya Akapɪ, na pá məli.

³⁴ Ḿpóyó Siliɪ yoolaa taa nəyɔlv ɪ tɔ nyəmɛ kɛ yem. ɪɛna tɔ polo na tɔ yaya Akapɪ kɛ timpi taa ɪ yoou toko fɛɛwa tɔ. ɪɛna í tɔ ɪ kɛkɛ saalv sɪ: Kɛɛ na tɔ məli, pə hika-m.

³⁵ Ama kuyaku ŋkʊ yoou lapa toŋ ké, na kolontunaa tɔŋa-ɪ yoonav. ɪɛna nəyɔlv naa tɔka Akapɪ, na caləm kperɪ ɪ kɛkɛ taa. Pə taanaa ɪɛna Akapɪ hɛɛ.

³⁶ ɪlim tukaya, ɪɛna pá yaya kakiisaya kɛ tesikile taa sɪ paa wei í kpe.

³⁷ Mpi tɔ wulav fɛi.

ɪɛna pá kpeena Akapɪ kɛ Samaliɪ na pá pimi-ɪ.

³⁸ Waatu wei pa nyaalaya wulav kɛkɛ ké lule taa, ɪɛna hasɪ niisi ɪ caləm, na apalaa tɔna alaa náá sɔɔkɪ tɔna, ɪsɪ Tacaa ka kpaalaa tɔ.

³⁹ Pa kɛɛsa Akapɪ tɔm lɛntənaa, na ɪ kulapəm kɛ ɪsɛyɛli awulaa takəlaya taa, paa ɪsəna í ŋmá kawulaya tɔyaya na í lá caŋəm kɛ pə taa na tuun kela tɔ. Na ɪsəna ɪ ŋmá ɪ tɔyɪ acalɛɛnaa tɔ.

⁴⁰ Akapɪ səpa, ɪɛna ɪ pəyalv Ahasiya lɛɛtɪ ɪ lonte taa.

Yuta wulav Sosafatɪ tɔm (Kɔtəəsvɔ II 20:31-21:1)

⁴¹ Akapɪ kawulaya pənaya liyiti nyəŋka taa ké Asa pəyalv Sosafatɪ tɔyɔ kawulaya kɛ Yuta.

⁴² Sosafatɪ lɔlvɔv pusi ka wɛ hiu na naanʊwa na kakpasɪ kɛ waatu ɪnɪ. Ḿpóyó ɪ tɔyɔ kawulaya kɛ pusi hiu na kakpasɪ kɛ Yosalem. ɪ too kɛɛ Sili pɛɛlɔ Asupa.

⁴³ Sosafatɪ tɔntɛ ka siyisaa ké, na í kɛkəna ɪ caa Asa, na í lakɪ mpi Tacaa caaki tɔ.

⁴⁴ Ama ɪ ta wakəli təkətɛnaa. Yəlaa pukaya ké na pá lakɪ tɔla kɛ kɔtaya na pə tulaalɔnaa.

⁴⁵ Sosafatɪ na ɪsɛyɛli wulav paa wɛ lɛlɛŋ ké.

⁴⁶⁻⁴⁷ Pa kɛɛsa Sosafatɪ tɔmnaa lɛntənaa kɛ Yuta awulaa takəlaya taa. Paa ɪsəna ɪ lapa apalvɔ tɔ, na ɪ yoon. Na ɪsəna ɪ tɔyɔna apalaa, na alaa mpa paa kaasa ɪ caa waatu taa, na pá lakɪ wasaŋkaləlv kɛ təkətɛnaa taa tɔ.

⁴⁸ Waatu ɪnɪ ɪ taa, wulav taa fɛi ɪtɔm tɛtv taa. Ama Yuta wulav kpaakayana-weyɛ kumatan səsɔ.

⁴⁹ Ḿpóyó Sosafatɪ saaka kpuləŋ səsɔŋ kɛ ɪsiyɔŋ-Kepeɛ sɪ pá puki Ofii kɛ wɔlanaa cɔlv. Ama lvm tɔyɔ kpuləŋ kɛ ɪsiyɔŋ-Kepeɛ kin ɪɛ pa ta pəsi pa tɔmɛ.

⁵⁰ Ḿpóyó Akapɪ pəyalv Ahasiya tɔma Sosafatɪ sɪ: Ma kpuləŋ saalaa ká təŋəyɪ nyá nyéma. Ama Sosafatɪ ta tisi.

⁵¹ Sosafatɪ səpa, ɪɛna pá pimi-ɪ pa tɔyaya pəlaav taa ké Tafiiɪ tɛ. Na ɪ pəyalv Solam lɛɛtɪ ɪ lonte.

ɪsɛyɛli wulav Ahasiya tɔm

⁵² Yuta wulav Sosafatɪ kawulaya pənaya, naanɔwa na naatosompxɔlaya nyɔŋka taa ké, Akapɪ pəyalɔ Ahasiya tɔyɔ kawulaya kɛ Iseyeli taa ké Samalii kɛ pusi naale.

⁵³ Mpóyó ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ. ɪ kɛna ɪ caa na ɪ too, na Solopɔwam wei ɪ tusa Iseyeli nyɔma kɛ tuŋ laav taa tɔ.

⁵⁴ ɪ luŋa tɔyɔ Paali ké na í laa-ku, na í kpaasɪ Iseyeli Iso Tacaa pááná ɪsu ɪ caa.

AWULAA TOM TAKELAYA NAALE NYEŋKA Kutubto

Yuta nyóma na lseyeli nyóma tòm ke pa keesəyi takəlaya kanə ka taa. Pa keesəyi ka taa ké isəna lso yəlaa lə lso na pa sɔv tun laatu taa tɔ. lɛna lso náa yele na Asilii nyóma yoonə-wɛ. Kolontunaa kuu pa yəlaa na pa wɛnəw tənə na pa acalee pəsi ncaa. Pə yela Yuta nyóma tike lɛna pɛle pa tayanɪ laatu taa ké heɓyɔ tɔtɔ. Mpyóy Papiloni wulav na koma na í kuu pɛle na í tɛɛna.

Isəna pa faya Awulaa II takəlaya tɔ:

Wulav Salbməŋ kawulaya fayaɔ, titite 1-17

Yuta kawulaya tòm, titite 18-24

Papiloni wulav yəkuyɔ ke Yosalem lso təsɛɛle, titite 25

Ahasiya səm təm heeluyɔ

¹ Waatu wei Akapɪ səpa, lɛna Mowapɔ nyóma kisi sɪ lseyeli nyóma í taa tasa kawulaya tɔyɔv ke pa tɔɔ.

² Mpyóy kuyakɔ nakulɪ, wulav Ahasiya lu ɪ kawulaya atɛ na isə kutuluyɔ nyɔyɔ taa, na í hoti na pə kɔ-ɪ səsəm. lɛna í tili sɪ: ɪ polo í yaa lkolon nyóma tɔyɔ Paali-Sepu. ɪ pɔɔsɪ-kɔ sɪ maa sɪ yaa maa kulɪ?

³ Ntɛna Tacaa isətaa tillu nəyɔlɔ ɪ kɔsɪ llii sɪ: Polo na ń pɔɔsɪ wulav tillaa mpe sɪ, isɪ lseyeli lso fɛi kɛle na í puki lkolon nyóma tɔyɔ ke pɔɔsuyɔ na?

⁴ Pə tɔɔ, isɪ wulav səpa, ɪ kaa kulɪ.

lɛna llii náa polo isɪ Tacaa kɔsuyɔ-ɪ tɔ.

⁵ Mpyóy tillaa mɛla kpakpaa. lɛna wulav pɔɔsɪ-wɛ sɪ: ɪ mɛlaa suwe?

⁶ Ntɛna pɛle sɪ: Apalɔ nəyɔlɔ ɪ katəna-tɔ sɪ, tɛ mɛlɪ na tɛ heeli-ŋ sɪ Tacaa pɔɔsəyi-ŋ sɪ: Isɪ lseyeli lso fɛi kɛle na ń puki lkolon nyóma tɔyɔ ke pɔɔsuyɔ na? Pə tɔɔ tɔ, isɪ n səpa n kaa kulɪ.

⁷ Kɛlɛna wulav sɪ: Apalɔ wei ɪ heela-mɛyɛ tòm ntɪ tɔ, isəna tɔɔ ké ɪ wɛɛ?

⁸ Mpyóy tillaa mpe sɪ: Yooyoonaa hɔntɔ toko ke ɪ suuwa, na í ləla tampala ke ɪ tənaya taa.

Ntɛna wulav ma kapuka sɪ: Hei, lso kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlɔ llii ké.

Ahasiya mayasəyi sɪ í kpa llii

⁹ Mpyɔle wulav kɔsa yoolaa nule na naanɔwa, na pa nyɔyɔ tɔ sɪ: ɪ kpa hatoo puyɔ nyɔyɔ taa, timpi llii ka wɛɛ tɔ, na í kpa-ɪ. Pɛle pa tala ɪ kɪŋ, lɛna pa nyɔyɔ tɔ sɪ: lso kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlɔ yooɔ, wulav sɪ ń tii lɔŋ.

¹⁰ Ntɛna llii sɪ: Timpi ma ké lso kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlɔ tɔ, ma sɛləməyɪ sɪ, kəkɔ í luna isətaa, na ká nyaya nyana nyá yoolaa.

lɛna kəkɔ tiina isə, na ká nyaya-wɛ.

¹¹ Mpyóy wulav tasa kɔsuyɔ ke yoolaa lɛlaa nule na naanɔwa, na pa nyɔyɔ tɔ sɪ: ɪ polo llii waalɪ. lɛna nyɔyɔ tɔ tɔmɪ-ɪ sɪ: lso kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlɔ yooɔ, wulav sɪ ń tii lɔŋ tɛcaɔ.

¹² Ntɛna llii sɪ: Timpi ma ké lso kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlɔ tɔ, ma sɛləməyɪ sɪ kəkɔ í luna isətaa, na ká nyaya nyana nyá yoolaa.

lɛna lso tisi kəkɔ ke kpakpaa, na ká nyaya-wɛ.

¹³ Ḳpóyó wulav tasa yoolaa nule na naanowa kusoyu ke tòm tooso nyəm, na pa nyoyu tɔ. Nyoyu tɔ tala Ilɪi kin, ɪlena ɪ lɪŋ akula na í wiina-ɪ sɪ: Hai, Iso kuyɔɔtɔtɔ teləsɔlɔ, kenti má na ma yəlaa ta tɔɔ.

¹⁴ Ma nyəma sɪ kəkɔ luna isətaa na ká nyaya yoolaa kancaalaya nyəma na pa nyoyu nyəma naale. Ue hai, taa kəna taya mpusi ɪni.

¹⁵ Ḳpóyó Iso isətaa tillu heela Ilɪi sɪ: Təŋ-we, taa nyá.

ɪlena Ilɪi təŋ-we na í tii.

¹⁶ Na í tɔ wulav sɪ: Tacaa yɔɔtaa sɪ, timpɪ n kusa tillaa sɪ, pá polo pá pɔɔsɪ ɪkolɔŋ nyəma tɔyɔ Paalɪ-Sepu ke tòm, ɪsu Iso fɛɪ Iseyɛɪ taa tɔ, n kaa kɔɪ, ɪsu n səpa.

¹⁷ Ḳpóyó Ahasiya səpa tampana ɪsu Tacaa ka heeluyɔ Ilɪi tɔ. Ama ɪ taa fɛina apalɔpəyaya. ɪlena ɪ neu Solam lɛtɪ ɪ lonte. Yuta wulav Sosafatɪ pəyalɔ Solam kawulaya pənyaya naale nyəŋka taa keɛɛ.

¹⁸ Pa kɛesa wulav Ahasiya tòm lɛntənaa tənaya Iseyɛɪ awulaa takəlaya taa.

2

Iso kpaya Ilɪi na Ilisee lɛtɪ ɪ lonte

¹ Waatu wei pə kəma na Tacaa kpaya Ilɪi na kacuculaya tɔ, ɪsəna pə lapa tɔyɔɔ. Kuyaku nakuləyɪ Ilɪi na Ilisee pa lɪ Kilikaa na pá təŋəyɪ təma.

² Pə kəma na pə kɛesi ɪlena Ilɪi tɔ Ilisee sɪ: Tacaa tiliyɪ-m Petɛɛɪ. Caya cənɛ, na má kɔɔ.

Ntəna Ilisee sɪ: Ma tuukina Tacaa sɪ ma kaa yele-ŋ.

ɪlena Ilɪi na Ilisee pá polo Petɛɛɪ.

³ Ḳpóyó təna Iso kuyɔɔtɔtɔ teləsəlaa pɔɔsa Ilisee sɪ: Saŋa Tacaa kpakəyɪ nyá caa tɔ, n nyəma mpɔ? Ilisee sɪ: Ǝɛ, ma mayamaya ma nyəma mpɔ. Mi taa heeli-m.

⁴ Ḳpóyó Ilɪi tasa tòm sɪ: Tacaa tiliyɪ-m Yeliko. Ue caya cənɛ, na má kɔɔ.

Ntəna Ilisee tuu sɪ: Ma tuuna Tacaa sɪ, ma kaa yele-ŋ.

ɪlena Ilɪi na Ilisee pa təna pá tɛɛ Yeliko.

⁵ Keləna təna Iso kuyɔɔtɔtɔ teləsəlaa pɔɔsɪ Ilisee sɪ: Saŋa Tacaa kpakəyɪ nyá caa tɔ, n nyəma mpɔ? Ilisee sɪ: Ǝɛ, ma nyəma mpɔ. Mi taa heeli-m.

⁶ Ḳpóyó Ilɪi tasa-ɪ heeluyɔ sɪ: Tacaa tiliyɪ-m Yaatanɪ nɔyɔ. Caya cənɛ, na má kɔɔ.

Ntəna Ilisee tuuna Tacaa sɪ: Ma kaa yele-ŋ.

ɪlena Ilɪi na Ilisee pá tɛɛ tənaya pa təna.

⁷ Ḳpóyó Iso kuyɔɔtɔtɔ teləsəlaa ɪsu nule na naanowa təŋa-we, na pá səŋ taaləm. Na Ilɪi na Ilisee pɛɛ pa we kɔtɛŋ tɔɔ.

⁸ ɪlena Ilɪi wɔyɔsɪ ɪ kpai na í ma lɔm tɔɔ, na pə hɛɛ mpaav. Na pá tɔ kanyəŋa tɔɔ na pá tɛsɪ.

⁹ Pa naale pa tesaa, ɪlena Ilɪi pɔɔsɪ Ilisee sɪ: Pepeye n caa sɪ má la-ŋ na pəcɔ Tacaa kpaya-m?

Ntəna Ilisee sɪ: Ma caa sɪ má hiki nyá feesuyɔ toma ke tòm naale.

¹⁰ Mpuyɔɛ Ilɪi sɪ: Mpi pə we katɛ tɔyɔ n sələməyɪ. Paa na mpɔ tɔ, ye Tacaa yelaa sɪ n ná ma təkpayale, ɪɛ n hika mpi n sələməyɪ tɔyɔɛ. Ama ye pə taya mpɔ, ɪɛ n laŋaa keɛɛ.

¹¹ Ilɪi na Ilisee pa tɔŋna mpɔ, ɪɛ kəkɔ kɛɛke na pə kpayanəŋ pə yasa-weyɛɛ. Na kacuculaya kpaya Ilɪi ke kpakpaa.

¹² Ilisee ná mpɔ, ɪlena í sɔv kapusi mapɔ sɪ: Hai, ma caa, hai, ma caa. Iseyɛɪ kɛɛke na ɪ saalɔ tɛɛwa.

Ilii teeŋa na pə saali ɫena Ilisee cəli ɪ wontu ke təm naale na laŋwakəlle.

¹³ Pə waali ké ɪ kpaɣa kpaɪ wei Ilii pɛta-ɪ tɔ, na ɪ məli na ɪ səŋ Yaatanɪ pɔɣɔ nɔɣɔ.

¹⁴ Ḿpóyó Ilisee mapá kpaɪ inəɣɪ lóm tɔɔ, na ɪ kiisi sɪ: Ilii Iso Tacaa wɛ le?

Ilɛna lóm faɣa, na Ilisee tɛsɪ.

¹⁵ Mpɔɣɔle Yeliko Iso kɔyɔɣɔtɔtɔ teləsəlaa mpa paa səŋa taaləm tɔ, pa loosa mpi Ilisee lapa mpɔ tɔ. Ilɛna pá tɔ sɪ: Toma wɛna a ka wɛ Ilii taa tɔ, nɔɔnɔɔ a məla Ilisee kiŋ. Ilɛna pá səŋɪ-ɪ, na pá luŋɪ-ɪ,

¹⁶ na pá tɔ sɪ: Tə wɛna yəlaa apalɔtɔ nyəma nule na naanɔwa. Tu tili-wɛ na pá pɛɛki nyá caa. Ntanyɪ Tacaa Feesuyɔ kpaɣa-ɪ mpɔ tɔ, kɔ pɛta-ɪ pɔɣɔ nakuli kɔ nyɔɣɔ taa, yaa tetəkəle taa ké tiiliyi.

Ilɛna Ilisee kisi sɪ pá taa tili.

¹⁷ Pa caala-ɪ teu, ɫena ɪ caŋ na ɪ tisi, na pá tili pa yəlaa nule na naanɔwa na pá pɛɛki Ilii ke kɔyɛɛŋ tooso, pa ta na-ɪ.

¹⁸ Pa məlaa na pá mayana Ilisee ke tɛna, ɫena ɪ tɔ sɪ: Maa heela-mɛ sɪ ɪ taa polo.

Ilisee tayanəyi Yeliko lóm

¹⁹ Ḿpóyó Yeliko nyəma tɔma Ilisee sɪ: Hai, ta caa, ta ɪcatɛ wɛ teu. Ama tə lóm wakəlayɪ alaa, na pə lakɪ na tɔla hələsəɣɪ *fa*. ^a

²⁰ Ntɛna Ilisee sɪ: I tɔ təm ke nyanaya kɔfalaya taa, na ɪ kɔna-m.

Ḿpóyó pa kɔna-ɪ.

²¹ Ilisee mɔwa təm mpi ɫena ɪ polo na ɪ tɔ-wəɣɪ hite taa na ɪ tɔ sɪ: Tacaa sɪ ma tayanə mə lóm. Pə kaa tasa mə yəlaa na mə tɔla ke wakəlayɔ.

²² Ilɛna lóm mpi pə la teu ke haləna saŋa ké teitei ɪsu Ilisee yɔɣɔtɔɣɔ tɔ.

Piya tɔɔwa Ilisee na sí sí

²³ Ḿpóyó Ilisee lu Yeliko na ɪ kpaaki Petɛɛli. Ilɛna piya lu ɪcatɛ taa na sí tɔkɪ-ɪ sɪ: Nyɔnlɛsɔɣɔ kpa, nyɔnlɛsɔɣɔ kpa.

²⁴ Ntɛna Ilisee pəsɪ na ɪ tɛŋsi-səɣɪ mpusi, na taale wontu ɪsəɣatɔ nti pa yaa sɪ Wusi tɔ, tɔ lu naale na tɔ cəli piya nule na naale.

²⁵ Pəle pə waali ké Ilisee kpawa Kamɛɛli pɔɣɔ taa. I lu tɛna, ɫena ɪ məŋna Samalii.

3

Iseyeli wulav Solam təm

¹ Yuta wulav Sosafati kawulaya pənaya, pəlefɛi hiu nyəŋka taa ké, Akapɪ pəyalɔ Solam tɔɣɔ ɪ kawulaya ke Iseyeli taa ké Samalii, ke pusi naanɔwa na naale.

²⁻³ Ḿpóyó ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ. I kɛɛna Solopɔwam wei ɪ tusa Iseyeli nyəma ke tɔŋ laav taa tɔ. Ama ɪ səɣatɔ ta tala ɪ caa na ɪ too pa nyəntɔ ké. Mpi tɔ, ɪ kpɛsa pəle kolalaale nte ɪ caa ka sika tɔɣɔ Paali tɔ.

Iseyeli na Mowapɔ pa yooɔ

⁴ Mowapɔ wulav Mesa ka tɔkaya heeŋ ke tuutuuma ké. Paa pənaya ŋka pə wɛɛ sɪ ɪ fɛli Iseyeli wulav ke lampuu ke ɪwɛɛsɪ iyisi nunɔwa (100000), na ɪwaan ke iyisi nunɔwa (100000) na ɪ hɔntɔ.

⁵ Ama waatɔ wei Iseyeli wulav Akapɪ səpa na Solam lɛɛtɪ ɪ lonte taa, ɫena Mesa kuli ɪ tɔɔ.

⁶ Ḿpóyó Solam cɔɔ Iseyeli tetɔ tɛna, na ɪ kala ɪ yoolaa.

^a 2:19 hələsəɣɪ: Piipilinaa lɛlaa na teləsaa sɪ: Lóm ké ɪsəɣam na tetɔ ke kaalɔlaya.

⁷ ʔlɛna í tili na í heeli Yuta wulav Sosafatí sí: Mowapu wulav kula ma tɔɔ. Kɔɔ ní sɛna-m na té yooná-í. Sosafatí sí: Má na ma yoolaa na ma kpayanəŋ tá sɔɔlv puwa sí tu sɛna-ŋ.

⁸ ʔlɛna Sosafatí tili na pá pɔɔsí-í sí: Le tɔɔ ké tu tɛŋna? Mpuɣɔle sí: Té tɛŋna Itəm wɔlaya tɛtu taa.

⁹ Mpuɣó Iseyeli na Yuta na Itəm pa awulaa tu mpaav, na pá tó kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya. ʔlɛna pá lan lɔm sí pá cɛla pa yoolaa na pa kpayanəŋ.

¹⁰ Ntɛna Solam ma kapuka sí: Hei, ta tɔm tɛmaya. Isɔ kanna ta toosoɣo cɛne sí í tɔɣu-tɔɣu Mowapu nyáma ninj taa.

¹¹ Mpuɣó Sosafatí pɔɔsaa sí: Isɔ kuyɔɣɔtɔtu tɛlɛsɔlv nɔɣɔlv í fɛi cɛne sí í pɔɔsí-tɔɣu Tacaa ké tɔm?

ʔlɛna iseyeli wulav yoolaa nyuɣu tu nɔɣɔlv í cɔ sí: Ilisee wei na Ilii paa tɛŋaya tɛma tɔ, í wɛ cɛne.

¹² Kɛlɛna Sosafatí sí: Pə wɛ teu, apalv uní í ka kɛɛsɛna-tɔɣu mpi Tacaa caana-tu tɔ.

Mpuɣó awulaa tooso uní í pola Ilisee kinj kɛ kpakpaa.

¹³ Ntɛna Isɔ kuyɔɣɔtɔtu tɛlɛsɔlv pɔɔsí Iseyeli wulav sí: Pepe tɔɔ ké n kɔma na ní caaləŋi-m mpv? Polo na ní pɔɔsí nyá caa kuyɔɣɔtɔtu tɛlɛsɔlaa yaa nyá too nyáma. Kɛlɛna wulav sí: Aai, Tacaa kanna ta toosoɣo cɛne sí í tɔɣu-tɔɣu Mowapu nyáma ninj taa.

¹⁴ Mpuɣɔle Ilisee tasaa sí: Ma tuuna Tacaa Toma tɛna tu wei í tɛmlɛ ma lakí tɔ sí, Yuta wulav Sosafatí tɔɔ ké ma cɔɔkí, tɔfɔ ma taa kɛna-ŋ.

¹⁵ Tɔv, í kɔna-m yonyoolu nɔɣɔlv kɛ nɔnɔɔ.

Yonyoolu suv í cɛmɣu mapv, ʔlɛna Isɔ tɔma tii Ilisee tɔɔ

¹⁶ na í tɔ sí: Tacaa ɣɔɣɔtaa sí í huli hila payale kɛ lɔɔv kɔnɛ kv taa.

¹⁷ Í kaa nu tɛv yaa kv heelim pə tanj. Páɔsɔ lɔm ká su lɔɔv kɔnɛ. Na mɛna mə yoolaa na mə kalakəŋ na mə tɔla wɛna a sɔɣələŋi wontu tɔ í nyɔɔ.

¹⁸ ʔlɛ pɔɔɣɔle tɛna. Halí Tacaa ká tó mə ninj taa ké Mowapu tɛtu.

¹⁹ Í ká yaki pa koloosi acalɛɛ kɔpana, na í sɛtí pa tunj kɔlvɔlv tɛna. Í ká suuli pa hila tɛna, na í lɔɣo pɛɛ kɛ pa tawa taa, na í wakəli pa kɔhaləm.

²⁰ Tɛv fɛma isv waatu wei pa lakí tananj kɔtasí tɔ. ʔlɛ pa nawa lɔm luna Itəm kɛlɛ, na pə wataa na pə kəŋ.

²¹ Waatu wei Mowapu nyáma ná nuwa sí, awulaa mpɛ pa tooso kəŋ-wɛɣɛ yoonav, ʔlɛna pá suv apalaa tɛna mpa pa muna yooɔ pote tɔ, na pá su-wɛɣɛ tɛtu toŋa tɔɔ.

²² Tɛv fɛma, ʔlɛ pa ná ilim ɔlɛmɣu kɛ lɔm mpi pə taa kɛlɛ na pə sɛɛwa isv caləm.

²³ ʔlɛna pá má kapuka sí: Heiyeyei, awulaa tooso uní pa yooná tɛmaya pa taa pa tike ké na pá kú tɛma na pa caləm kpe, í loosi yee. Té polo té kuu pa wontunaa.

²⁴ Waatu wei pa tala Iseyeli nyáma tɛsikile, ʔlɛna pɛlɛ pá lu pa tɔɔ, na pá kv-wɛ, na lɛlaa se. ʔlɛna pá təŋ pa waali na pá suv pa tɛtu taa na pá la-wɛɣɛ nanjananjan.

²⁵ Mpuɣó pa yaka pa acalɛɛ, na pá lɔɣo pa tawa taa ké pəle pəle, na pə wakəli pa kɔhaləm. Na pá suuli pa hila, na pá sɛtí pa tunj kɔlvɔlv tɛna.

Ama Kii-Helesi ɔcɛtɛ tike kɛ pa ta tokina. Paa na mpv, ʔlɛna pəntələŋ lɔɣɔlaa polo na pá ta-tɛɣɛ kotaya.

²⁶ Mowapu wulav cɛkənaa sí í kaa tulí-tí, ʔlɛna í kpɛyeli í layalɛɛ yoolaa nasətosɔ nuɔwa (700) sí, pá fayana Itəm tɔɔ na pá lu. Ama pa ta pəsi.

²⁷ Ἰσὸς Mowapu wulav yaa i pəyalu kancaalaya nyəŋ, wei pu wee si i leeti i lonte tɔ na i ku-i, na i la i tɔvu ke kɔtaya ke ɪcate koluŋa tɔɔ. Iseyeli nyəma ná mpɔ, ɪlena sɔɣəntɔ kpa-weye katatəlaya, na pá məli pa te.

4

Ilisee waasəyi alv leelu

¹ Iso kuyəɣɔtɔtu teləsulu nəɣəlu i ká səpəna na i ye leelu. Ἰσὸς kuyaku nakuli i pola ilisee kin na i tɔm-i si: Ta caa, ma paalu ka ké Iso təmlə tu ké. I səpa, ɪlena i kəmlə tu kɔɔ si i kpaɣəyi ta piya naale ke yomaa. ɪle hai, səna-m.

² Ntəna ilisee pɔɔsi-i si: Pepəye n caa si má la-ŋ? Heeli-m mpi n wəna tɔ. Alv si: Ma fəina pulv cəcəka. Nimaya kaasəna-m nyanaya taa.

³ Kələna ilisee si: Tɔv, polo nyá asəmaa cɔlɔ na n kənti pa kin ke nyanasi ke sɔsɔm.

⁴ ɪlena nyana nyá piya i suv mə naŋ taa, na i təkɪ mə tɔɔ, na n pələyi nimaya ŋkəye nyanasi taa na pə suyi na n suku.

⁵ Ἰσὸς alv tɛwə na i polo na i na i piya pá təkɪ pa tɔɔ. Na i piya cələyi-i nyanasi, na i suuliyi nim.

⁶ Pə kəsəaa, ɪlena i tɔ i pəyaya ləŋka si: Cələ-m nyanaya.

Ama nyanasi təna suwa. ɪlena pəyaya tɔ si: Pə ta kaasi nakəli. ɪlena nim náa ye lelu.

⁷ ɪlena alv polo na i heeli Iso kuyəɣɔtɔtu teləsulu ke mpi pə lapa tɔ. Na ɪlé i tɔ si: Polo na n pɛeti nim mpi na n feli nyá kəma. Ye pə kaasa-ŋ wəna, ɪle nyana nyá piya i tɔɣɔ.

Ilisee ke Sunem alv tɔŋ tv tɛ

⁸ Ἰσὸς waatu nəɣəlu ilisee təŋna Sunem ɪcate taa. Alv tɔŋ tv nəɣəlu i ka wə təna. ɪlena alv inu i caali-i si i polo i tɛ na i nyɔɔ lum. Pə tɔɔ ké ye ilisee i təŋna təna tɔɔ, i heləyi alv inu i tɛ na i təkɪ.

⁹ Kələna kuyaku nakuli alv inu i tɔ i paalu si: Ma nyəma teu si apalu wei inu i kəŋ tá tɛ tɔ, i ké Iso kuyəɣɔtɔtu teləsulu sɔsɔ ké.

¹⁰ Tə ŋma-i kutuluɣu ke ta nyəŋku pata tɔɔ. Tə su-i kəhəntɔvu, na taapəli, na kpəlaya, na fətəla. Ye kuyəŋku i tɛna cəne, i heli na i suv.

¹¹ Ἰσὸς kuyaku nakuli ilisee tɛkaya na i heli kutuliya ŋke ka taa na i suv.

¹² ɪlena i tili i təmlə tu Kehasi si: Polo n yaa alv təyaya tv inu. Alv kəma na i səŋ kutuluɣu nəɣɔ. ɪlena

¹³ ilisee tɔ Kehasi si teləsi-i si: N lapa-tɔvu kupantu ke sɔsɔm, ɪle pepəye taa la-ŋ? Tə yəɣɔti nyá tɔm ke wulav yaa yoolaa nyuvu tv kin na? Alv si: Ma sama. ɪle ma ta laŋ pulvu na nyəma taa.

¹⁴ Ntəna ilisee pɔɔsi Kehasi si: Pepəye tu lapɪ-i? Kehasi si: I fəina apalvpəyaya. Pəyele i paalu kpatəlaa.

¹⁵ Mpuyule ilisee si: Tɔv, yaa-i.

Alv məlaa

¹⁶ ɪlena ilisee tɔ si: Pənaɣa ká sikiyi isu isəntɔ taka teitei tɔ, n ká nukɪ apalvpəyaya.

Ntəna alv ma kapuka si: Hei, Iso kuyəɣɔtɔtu teləsulu, taa puyusu-m yoo.

¹⁷ Ἰσὸς alv inu i lapa teu, na i ləli apalvpəyaya, ke waatu wei teitei ilisee ká kəsəaa tɔ.

Sunem alv pəyaya fem

¹⁸ Ἰμπρύγυ πᾶγαγα ἦκε κά λαπα γυλυ. Ἰλενα κuyaku nakoli κά τῆη ka caa waali ké taale ké təkunte.

¹⁹ Πᾶ tasaa, ἰε ka mapa kapuka nté si: Waai, paapa, ma nyuyv, ma nyuyv.

Ntēna cēcē kusī i tēmle nyāma taa nōyōlv si: Pona-keye ka too kin.

²⁰ Tēmle tv tana pᾶγαγα ke ka too, na toto nukī-keye i nōhēe tō. Πᾶ kōma ilim sikuyu, ἰλενα κά hēe.

²¹ Ἰλενα i kpaana-keye kutuluyu ἦku kv taa Ἰlisee kōη na i hantayī tv. Na i husī-keye Ἰlisee kato tō, na i tēki nōnōyō. Ἰλενα i kpa taale

²² na i tv i paalv si: Cēle-m tēmle tv na kpaηaga alvnyōηka. Ma lōki ma tēyī Ἰsō kuyōyōtv tv telōsvlv tv, na mā kō.

²³ Ntēna i paalv pōōsi-i si: Alaafāya kele n puki Ἰsō kuyōyōtv tv telōsvlv tvē saηa na? Anī pᾶ taya ἰsōtv kvfalv acima, yaa kuyaku kvhēesvuy. Ntēna alv si: Alaafāya ké.

²⁴ Ἰλενα alv tv tēmle tv si: Polo tv polo. Ye ma ta tv si ἦ saη, taa saη yoo.

²⁵ Μpyvle pá tv Kameeli mpaav, na pá polo Ἰlisee té. Waatv wei Ἰlisee loosa- i poolvη, ἰλενα i heeli i tēmle tv Kehasi si: Alv wei i lōki-tvuy kvōtv ké Sunem tōyōle.

²⁶ Sōη-i na ἦ pōōsi i na i paalv, na i pᾶγαγα, pa alaafāya tō.

Kehasi saηa-i, ἰλενα alv cō-i si: Alaafāya ké.

²⁷ Alv tala Ἰlisee kin ke pyv taa, ἰλενα i hoti Ἰlisee tvē, na i kpa i nōhēe, na Kehasi mayasi ἰsv i tōyōnēyī-i. Ntēna Ἰlisee si: Yele-i, i lanηe wakēlaa ké. Ama Tacaā ta yele si ma nyī mpi pᾶ tō tv.

²⁸ Μpyvle alv mapa kapuka ke kpakpaa si: Ta caa, ntōη ma taa sēlōmī-η pᾶγαγα? Halī maa tv kisaa ké si ἦ taa pyvusu-m.

²⁹ Ntēna Ἰlisee tv Kehasi si: Kpaya ma kpátōyō na ἦ lōyō nyā tēyī Sunem tēav. Taa saη mpaav taa si n sēeki nōyōlv, yaa pōntv sēeki-η. Ye n talaa, ἰε n tēni kpátōyō ké pᾶγαγα ἰsēntō.

³⁰ Ἰμπρύγυ πᾶγαγα too tōma Ἰlisee si: Ma tuukina Tacaā si ye n ta kvli, maa mēlōyī ma tike.

Ἰλενα Ἰlisee kvli na i tēη-i.

³¹ Kehasi ná laala-we, ἰλενα i tēni Ἰlisee kpátōyō ké pᾶγαγα ἰsēntō. Ama pᾶγαγα ta tv kvvli kvvvlvuy mayamaya. Ἰμπρύγυ Kehasi mēlaa na i heeli Ἰlisee si: Pᾶγαγα ta fe.

³²⁻³³ Ἰlisee talaa na i svv kutuluyu taa, na i mayana pa husa-keye Ἰμπρύγυ i kato tō na ka sēpa. Ἰλενα i tēki i tō na i sēlōmī Ἰsō.

³⁴ Ἰλενα i papī pᾶγαγα tō, na pa nōōsi na pa ἰse na pa nīη ke tōma tō, na ka tōnvuy tayanī haηvuy.

³⁵ Ἰλενα Ἰlisee kvli na i tōη na i cōkēna kutuluyu, na i tayanī ka tō ké lvηuyv. Ἰμπρύγυ πᾶγαγα cimsa kpakpaa ke tv m naatosompōyōlaya, na cá kvli ἰse.

³⁶ Tēnaya Ἰlisee tila Kehasi si: Polo ἦ yaa pᾶγαγα too.

Toto kōma, ἰλενα Ἰlisee tōmī-i si: Kō ἦ mv nyā pᾶγαγα.

³⁷ Ἰμπρύγυ alv hēnta Ἰlisee ke atē. Ἰλενα i kpaya i pᾶγαγα na i tvē.

Tuusi nsi si fei tōyōtv tv

³⁸ Ἰμπρύγυ nyōyōsi waatv taa, kuyaku nakoli Ἰlisee kōma Kilikaa, na i koti Ἰsō kuyōyōtv tv telōsēlaa ké i kin. Ἰλενα i tv i tēmle tv si: Tēsi tiyaya sōsaya na ἦ hili-weye tuusi.

³⁹ Ḿpúyó pa taa ləlo yela tuusi ke haləm taa, na í mayana aloolaya nakəli, na í kooli ka pee, na í həkə ı toko taa, na í kəə na í pəli-yə na ı təsi. Ama nəyolə ta nyi-yə.

⁴⁰ Tuusi puwa na pá tv yəlaa na pá təŋ. ɪlena pá má kapusi sɪ: Hei, Iso kuyəyotutv teləsulə, tuusi nsɪ sətə ké.

Nəyolə ta pəsi na í təyɔ.

⁴¹ Ḿpúyó ɪlisee təma sɪ: ɪ kəna molum. Pa kənaa, ɪlena í tó tuusi nsɪ sɪ taa na sí lá təyɔ. ɪlena ɪlisee heeli ı təmle tv sɪ: Tv yəlaa.

Tiipile taa tuusi ta ke sətə tətə.

ɪsə kuyəyotutv teləsəlaa nunwa (100) caləsvyɔ

⁴² Ḿpúyó kuyaku nakoli, apalə nəyolə ı luna Paali-Salisa. Na í kpənna Iso kuyəyotutv teləsulə ke ı kohaləm kalaalasɪ. Isu təyənaya pee potopotona ke hiu, na pee kotonjee ke huluyə taa. Ḿpúyó ɪlisee təma ı təmle tv sɪ: Tala pa tənayə təyənaya ŋke.

⁴³ Ntəna təmle tv sɪ: Ma taləyɪ kanə ınəyɪ yəlaa nunwa (100) na pé tala pa le? ɪlisee sɪ: Nyaa tala-wə te. Tacaa yəyotaa ké sɪ, paa təyɔ na pá haya na pé kaasi.

⁴⁴ Ḿpúyó təmle tv tala təyənaya ŋkejɛ ı taapalaa. Na pá təyɔ na pá haya na pé kaasi, isu Tacaa ka yəyotuyə tɔ.

5

Asilima kutəŋ tv Naamanj waav

¹ Silii tetv wulav ka wenna ı yoolaa nyuyv tv, na pá yaaki-ı sɪ Naamanj. Apalə ınɪ ı ka ké yoolu ké. ɪ na ı yoolaa pa təŋ taa ké Tacaa ka yela, na Silii nyəma kəli. Haləna pa wulav saŋɪ-ı. Ama asilima kutəŋ ka wenna-ı.

² Pəcɔ waatu nəyolə, Silii nyəma ka lu ɪseyeli nyəma ké kuluv. ɪlena pá kpa ɪseyeli pəeliya nakəli na Naamanj alə tiliyi.

³ Mpuyole kuyaku nakoli pəeliya ŋke ka heela ka too sɪ: Hai, kasa. Ye isu ta caa ka polə Samalii Iso kuyəyotutv teləsulə cələ, ɪlé ı ká waa-ı asilima kutəŋ ŋkuyv ləŋ ké.

⁴ Ḿpúyó Naamanj heela wulav ke pəeliya ŋke ka təm ntɪ.

⁵ Wulav sɪ: Təv, pə wə teu. Maa cələ-ŋ ləetəli na ń kpənna ɪseyeli wulav.

Naamanj təkaya, ɪlena í kpənna liyitee nyəyoluyv ke kiloonaa ŋmuvuyv na nunwa (300).

⁶ Ḿpúyó ı pona ləetəli, na í cələ ɪseyeli wulav. Pa ŋmaa ı taa sɪ: Má kusəna ma yoolaa nyuyv tv Naamanj na takəlaya kanə sɪ, ń waa-ı ı asilima kutəŋ.

⁷ ɪseyeli wulav təma-kejɛ kaluyv, ɪlena í cəli ı wontu, na í má kapuka sɪ: Ha, ɪle ma ké Iso na má kuyi yəlaa na má feesiɣi-wə? ɪ nawa Silii wulav kəna-m kutəntv sɪ má waa-ı tɔ. Ma nəyɔ ke ı pəkəyɪ mpv yoo.

⁸ Waatu wei Iso kuyəyotutv teləsulə nuwa sɪ ɪseyeli wulav cələ ı wontu, ɪlena í tili sɪ pá pəəsɪ-ı sɪ: Pepe təə ké pə caala-ŋ mpv pə taka? Yele-ı na í kəə ma kin, na í nyi sɪ tampana Iso kuyəyotutv teləsulə wə ɪseyeli taa.

⁹ Ḿpúyó Naamanj kpaya ı kəkəkə, na ı kpayanəŋ, na í polo í səŋ ɪlisee təyaya nəyɔ.

¹⁰ Ntəna ɪlisee tili nəyolə sɪ pá heeli-ı sɪ: Polo ń ŋmilisi nyá təyɪ Yaatanɪ pəyɔ taa ké təm naatosompəyolaya. Pu tɛ-ŋ təkpatakpata.

¹¹ Tənayələ Naamanj tv mpaav na pááná, na í təŋ sɪ: Pəwə, maa nyəmə sɪ Iso kuyəyotutv teləsulə ká lu ı mayamaya ké, na í səŋ ma ısentaa, na í sələmɪ ı Iso Tacaa, na í tokina timpi taa kutəŋ wəə tɔ na í waa-m.

12 Ule Tamasi pusi Apana na Paapaa pa ta keli Iseyeli loon. Ye ma caaki maa yaaki tana na pa waa-m?

Ulena Naaman ha siyile na i teekana paana.

13 Mpuyule i tamle nyoma se i waali na pa paa-si si: Ta caa, ye Iso kuyagotutu telosulu ka tu-n tamle sosole nateli si n la, n ka kpisaa? Ule pepe too ke i tama si n ya lum na pa waa-n, na n kisiyi?

14 Ulena Naaman tisi na i tii Yaatanu pogo lum taa, na i nmilisi i tayi tam naatosompogolaya, isu Ilisee heela-i to. Ulena i kuton te, na i tonuyu mali tatosoto, isu payaya sekelaya.

15 Mpogyo Naaman na i nyoma pa mala kpakpaa ke Ilisee te, na i to si: Pnente ma nyoma si Iso nyalu fei tetu taa ke tiili, isu Iseyeli Iso. Ule ma seekana-n na wontu tene.

16 Ama Ilisee tuuwa si: Na Iso wei i tamle ma laki to, ma kaa mu pa taa polu.

Mpogyo Naaman caala-i, lena Ilisee kisi.

17 Ulena Naaman tasa si: N kisa ma kuhaham to, yele na ma cosi ma tetu ke paa, isu kpanasi naale sayela. Mpi to, Iseyeli Iso tike ke maa laki ciikuuyu kotaya na kotaya nka kaka lusa ka tana to.

18 Ama kuluntu ke ma selomayi si Tacaa i wii-m. Ye ma caa Silii wulan suku i tuy Limon kutuluyu taa si i laaki, maa su-i. Hai, Tacaa tayan-m nti un.

19 Mpuyule Ilisee si: Kpe, Iso i su-n.

Ulena Naaman to mpaav.

Kehasi kupantuyu

Naaman teewa i ta tu hatelota sosom. Ulena

20 Kehasi mayasi i taa si: Ma caa kisa Silii ton to un i wontu nte yem. Na Iso, isu ma se i waali na ma mu pulupu.

21 Ntena i se apalu un i waali. Naaman pasaa na i na-i mpv, lena i lu i keeke taa na i nmaa ate. Ulena i sanyi na i paa-si si: Alaafaya kele?

22 Mpogyo si: Alaafaya ke. Ma caa kusana-m si Iso kuyagotutu teloselaa kpekale nyoma naale luna Ifelayim pulasi taa, na pa koo i te. Si n ha-weye liyitee nyagatu kiloonaa hii na naanowa, na acima wontu ke naale.

23 Ntena Naaman si: Yele ma cele-n kiloonaa nutoso.

Ulena Naaman kaana Kehasi na Naaman to nyagatu ntayi hulun taa na i haka. Na i cele-i totogo acima wontu, na i suku i tamle nyoma naale na pa tagna Kehasi.

24 Pa tala pulaya nakeli, lena Kehasi mu hulun na wontu na i suna i te. Ulena Naaman tamle nyoma naa mali.

25 Waatu wei Kehasi mala i caa kin, lena Ilisee paa-si si: Leye n lunaa? Mpuyule si: Ta caa, ma ta polo tiili se.

26 Ntena Ilisee si: Saa wei apalu un i na-n na i lu i keeke taa na i nmaa ate to, pa hula-m ke te. Ule pa ta tata si n hiki wontu kupantu na liyitee, na n yana Olifinaa na lesenaa tawa, na tola na yomaa apalonyoma na alonyoma.

27 Pa too to, Naaman kuton ka mali nyana nyala luyv nyoma ma too ke tam too. Waatu wei Kehasi lu Ilisee kin lena asilima kuton waasi i tonuyv tana na i hulumi talalai isu kponkpomulum.

6

Laale kvepile hiiu

1 Mpogyo kuyaku nakuli Iso kuyagotutu teloselaa kpekale nyoma pola Ilisee kin na pa tami si: Ta caa, ta kutuluyu nku ku taa to kotiye to ku taki-tv.

² Ile yele na té tii Yaatanu pəyo nəyo, na paa wei í seti taav, na té siki kutuluɣu lenkv. Ilisee si: I polo.

³ Mpuyle pa taa lelv pəsənaa si: Ta caa, ta na-ŋ tu pona. Mpuýó si: Pə we teu, maa təŋ-me.

⁴ Ilena pa təna pá tii Yaatanu pəyo nəyo na pá seti tuŋ.

⁵ Pa taa lelv setayaa i taav, Ilena laale holi na té hoti lum taa. Ntəna apalv unu í má kapuka si: Hei ta caa, ma lepa. Laale kəkəntəle ké.

⁶ Mpuýó Ilisee pəsa-i si: Le taa ké tə hotaa?

Apalv unu i hula-i, Ilena í seti tuɣv piliŋa na í ləyo təna unu, na laale kpa lum təo ké kpakpa.

⁷ Ntəna Ilisee si: Kpaɣa-te.

Ilena apalv unu í siisi na í kpaɣa-te.

Ilisee kpa Silii yoolaa

⁸ Waatu wei Silii wulav yookayana Iseyeli nyəma tə. Mpuýó kuyaku nakoli, í na yoolaa nyuvu nyəma, pa cayaa na pá ləsi timpí paa siki tə.

⁹ Ama Ilisee tilaa na pá kəsəsi Iseyeli wulav ke lona nna nna a taa pə fəi si pá polo tə, si Silii yoolaa we təna.

¹⁰ Ilena Iseyeli wulav tili i yoolaa na pá feŋ lona anu.

Təm paɣale ke pə lapa mpv, na Ilisee náa kəsəyi Iseyeli wulav, na ilé í nyəŋ i tənte.

¹¹ Mpuýó pə hanja Silii wulav, na í koti i yoolaa nyuvu nyəma, na í tə-we si: Mənaafiki we ta taa, na í tayaŋyi Iseyeli wulav. I kuli i waali.

¹² Ntəna i yoolaa nyuvu nyəma taa lelv si: Mənaafiki fəi tá taa yoo. Ama Ilisee teləsəŋəna wulav, ke nti nti n yəŋətəyi nyá nan kühəntuɣv taa tə.

¹³ Keləna Silii wulav tə-we si: I polo na í nyi timpí Ilisee we tə, na í kpa-i.

Pele pa kəma Ilena pá heeli-i si i we Totan.

¹⁴ Mpuýó Silii wulav tila yoolaa tuutuuma, na kəkənəaa, na kpaɣanəŋ, na pá polo pá nyala ɪcate.

¹⁵ Təv fema tanaŋ təhulu, na Ilisee təmlə tu lu, Ilena í ná yoolaa, na kəkənəaa, na kpaɣanəŋ tama ɪcate. Ilena í má kapuka si: Hei, ta caa, tə lepa. Tu təŋ ŋku?

¹⁶ Mpuyle Ilisee si: Taa nyá. Mpa pa we ta waali tə pa kəla-weɣe paɣale.

¹⁷ Pə waali, Ilena í sələmi Išo si: Hai, Tacaa, kuli i ɪse na í ná.

Mpuýó Tacaa kula i ɪse, na í ná kəkə kəkənəaa, na pə kpaɣanəŋ waasa pulaya təo.

¹⁸ Mpuýó Silii yoolaa suv tənte, na pá tiikina Ilisee təo. Ilena Ilisee sələmi Išo si: Yulvsi pa ɪse.

Ntəna Silii yoolaa yulvsi ɪsu Ilisee sələmuyv tə.

¹⁹ Ilena Ilisee tə-we si: I toolaa ké, pə taya cəneɣe pa hula-me. I tənɪ-m na má pona-meyə wei í pəkəyi tə i kin.

Mpuýó Ilisee pona-weɣe Samalii.

²⁰ Pa suv ɪcate taa, Ilena í sələmi si: Tacaa kuli pa ɪse na pá ná ɪle.

Silii yoolaa ɪse kulaa, Ilena pá cəkəna si Samalii ɪcate taa ké pa we.

²¹ Waatu wei Iseyeli wulav nawa yoolaa mpe, Ilena í pəsi Ilisee si: Ma kv-weɣe, ma caa?

²² Ilisee si: Aai, yoo. Pu we tə, ye yoolaa kpawa yomaa, paa kuɣv-we. Ile cali-we na pá təyo na pá nyəo, Ilena n yele-we na pá məli pa wulav kin.

²³ M'póyó Iseyeli wulav lapa-weye muulle təkpetektpete, na pá tǎyǎ na pá nyǎǎ. Ilena í yele-we na pá mǎli pa caa tē. Pə kpayav hatoo waatu uní tǎyǎ yoolaa ŋmulaa yela Iseyeli tetu taa ké suu.

Samalii nyǎyǎsi

²⁴ M'póyó waatu nǎyǎlv, Silii wulav Peni-Hatati kpeyela í yoolaa, na pá polo pá nyala Samalii icate.

²⁵ Ilena nyǎyǎsi anaam lu tǎ taa. Na hali pá pɛɛtǎyǎ kpaŋaya nyuɔ ke liyitee nyǎyǎtu nunaasa na pa tē tǎyǎyaya pee naali a ŋkute ke liyitee nyǎyǎtu kakpasí.

²⁶ M'póyó kuyaku nakoli Iseyeli wulav tǎyǎyaya icate kolunja tǎǎ. Ilena alv nǎyǎlv í mǎ kapuka sí: Hai, ta caa waasi-m.

²⁷ Ntɛna wulav sí: Ye Tacaa ta waasi-ŋ, maa pǎsǎyǎ. Pə ta kaasi pulv, paa tǎyǎyaya pee paa sulǎm.

²⁸ Pepeye n caa?

Alv sí: N nawa alv inɛ? Tete waali ké í tǎma sí: Tǎ tǎyǎ ma pǎyaya, ye pə fema, ile tu tɛɛsí í nyǎŋka.

²⁹ M'póyó tǎ tǎsa ma pǎyaya ŋke na tǎ tǎyǎ. Tɛv fema na mǎ tǎmí-í sí, í kǎna í nyǎŋka na tǎ tǎyǎ, Ilena í ŋmɛsí-ke.

³⁰ Wulav nu alv tǎm nti, Ilena í cǎli í wontu na laŋwakǎlle ke kolunja tǎǎ tǎna. Ilena yǎlaa ná sí í ka suu fǎlɛtǎnaa taka ké pə tɛɛ.

³¹ Ilena wulav mǎ kapuka sí: Ye ma ta sɛti Ilisee nyuɔ ke saŋa Iso í tu-m wahala sǎsǎ.

Ilisee kpaala nyǎyǎsi tɛm

³² Ilisee na icate sǎsǎa pa we í tɛ na pá tǎŋna kotuyi. Ile wulav kusa nǎyǎlvɔle, na uní í tǎŋyǎ waali. Tillu ta tu tata, Ilena Ilisee heeli sǎsǎa mpe sí: Yǎlvkǎlv ilé í kusǎna nteye nǎyǎlv sí í kǎǎ í sɛti ma nyuɔ. I tǎki nǎnǎyǎ, í taa yele na í suv. Ii tu nukí í mayamaya í nǎǎhe tǎŋ ke tillu waali.

³³ Ilisee nǎyǎ ta tiita atɛ, ile wulav yǎyǎtaa keke sí: Tacaa kǎnna-tuyi mpusi inɛ. Ile pepeye tu tasa tɛlvɔv ke í kiŋ?

7

¹ M'póyó Ilisee cǎwa sí: Tacaa yǎyǎtaa sí cele isǎntǎ taka, liyitee nyǎyǎlvɔv kǎlvɔmuyi ke paa ya mulǎm kiloona naanɔwa na naale, yaa tǎyǎyaya pee kiloona hii na liyiti ke Samalii kuyaku taa.

² M'póyó Iseyeli wulav yoou wontu tǎkǎlv nǎyǎ tǎkpav sí: Paa Tacaa kǎ tǎli isǎntǎlvɔv ke pǎǎŋ na kutǎyǎv pee luli, pu la isɛ n yǎyǎlvɔv tǎyǎle? Ntɛna Ilisee sí: N kǎ ná ná nyǎ isǎpǎle. Ama n kaa waa pə taa ké.

Silii yoolaa sewa, na nyǎyǎsi tɛm

³ Asilima kutǎŋ nyǎma liyiti nǎyǎlv í kǎ wɛnna Samalii icate nǎnǎyǎ, na awali tǎǎ. Mpɔvɔle pa tǎma tǎma sí: Ye tǎ caya cǎnɛ, isɛ tǎ sǎpa yem.

⁴ Tǎv, aní ye tǎ tǎma sí tǎ suvǎ icate taa, tu sí nyǎyǎsi ké, tǎyǎyaya fɛi. Tǎ tu caya cǎnɛ, pə taa pə taa inǎyǎ. Pə tǎǎ ile, tǎ tii kolontunaa tǎsikile. Ye pa tu kv-tu awusa.

⁵ Pə taanaa, Ilena pá tii Silii nyǎma tǎsikile pa ta nu nǎyǎlv tǎŋ.

⁶ Silii yoolaa kǎ nuwa kǎkǎte natǎlǎyǎ, isɛ yoolaa tuutuuma, na pa kɛɛkenaa na pə kpaŋanɛŋ tǎŋ. Ntɛna pá heeli tǎma sí: Isǎntǎ Iseyeli wulav fɛla Icipiti na Hiti pə nyǎma ke liyitee ké, na pá kǎŋ-tuyi yooana.

⁷ Ilim tukaya, Ilena Silii yoolaa se na pá yele pa coka, na pa kpaŋanɛŋ na pa kpaŋasi.

⁸ Asilima kutəŋ nyəma liyiti unu i tala Silii nyəma təsikile na pá sɔv cokəle natəli tə taa, na pá təyɔ na pá nyɔɔ. Ƴlena pá kuu liyitee na wola na wontu kususuuu, na pá polo pá ŋmesɪ tiili. Ƴlena pá məli na pá sɔv lentɛ taa, na pá kpaɣa wontunaa kɔpantu kɛ waani waani, na pá polo pá ŋmesɪ tɔtɔ.

Asilii yoolaa sewa na nyɔɔsi tɛ

⁹ Mpɔyɔ pa tɔma si: Ƴsu tɛ hikuyu tɔm kɔpantu kɛ saɲa isəntɔ na tɛ suna ta ti tɛ pɛ fɛi teu. Ye tɛ yelaa si pɛ nyaali na pácɔ tɛ heeli-ti, Ƴsɔ ká hɔ ta ŋkpaŋyɔyɔ. Tɛ polo tɛ heeli-təyɪ wulav tɛ.

¹⁰ Mpɔyɔ asilima kutəŋ nyəma mpe pa sɔv ɪcatɛ taa, na pá yaa yoolaa mpa pa tanəyɪ ɪcatɛ nənəyɔ tɔ, na pá heeli-wɛ si: Tɛ pola Silii yoolaa təsikile ntɛ tɛ ta na nəyɔlv. Pácɔ tɛ ta tu nu yɔlv nəyɔlv tan. Kpaɣanəŋ na kpaɣasɪ tike kɛ pa tamsaa, na coka wɛ kpɛtɛ.

¹¹ Ƴlena ɪcatɛ nənəyɔ tanlaa mpe pá yaa nəyɔlv, na pá tilina-i tɔm ntəyɪ wulav tɛ.

¹² Mpɔyɔlɛ wulav kula ahoɔ heka, na í tɔ i waali nyəma si: Ma nyəma Silii nyəma mpe pa taa layatu. Pa nyəma si nyɔɔsi pu-tv. Pɛ tɔɔ kɛ pa lu pa təsikile na pá polo pá ŋməli tawa taa si, ye tɛ lu ɪcatɛ taa, ɪlɛ pa kpa-tv na tá ɪsɛ. Na pá sɔv ɪcatɛ taa tɔtɔ.

¹³ Mpɔyɔ wulav waali nyəma taa nəyɔlv ná tɔma si: Tɛ ləsi kpaɣanəŋ kakpasɪ na tɛ tilina yelaa napəli, na tɛ ná mpi pɛ lakɪ təna tɔ. Paa tɛ tu yela-wɛ, paa si teitei kɛ ɪsu ɪcatɛ taa yelaa təna.

¹⁴ Ƴlena wulav cɛla yooɔ kɛkɛnɛnaa naaleɣɛ yoolaa, na pá polo Silii nyəma kɛ pɛkɔyɔ si pa naa.

¹⁵ Mpɔyɔ pa təŋa pa nəɬɛɛ, haləna Yaatanɪ pəyɔ. Na pá hiiki wontunaa tuutuuma wei Silii nyəma lɔna mpaav si, pá kaasɪ-wɛ tɛfayafaya na pá se ləŋləŋ tɔ. Ƴlena pɛlɛ pá məli na pá heeli-təyɪ wulav.

¹⁶ Mpɔyɔ ɪcatɛ nyəma lu kpakpaa, na pá tii Silii nyəma təsikile, na pá kuu wontu. Haləna yelaa pɛɛti mɔlv kiloona naanɔwa na naale, yaa təyɔnaya pɛ kiloona hiu na liyiti kɛ liyitee nyəyɔlv yɔlv kɔlv yɔlv, ɪsu Tacaa ka heeluyɔ-wɛ tɔ.

¹⁷ Mpɔyɔ wulav kusa i yooɔ wontu tɔkɔlv wei i təyaya-i tam tɔ, si í polo na í fɛŋ na í ná mpi pɛ lakɪ kɔyaku taa kɛ ɪcatɛ nənəyɔ tɔ. Ama samaa wei i ka wɛ təna tɔ, i paa-i nəɬɛɛ na í sí. Mpɔyɔ Ƴsɔ kɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlv Ƴlisee ka yɔyɔta waatu wei Ƴsɛyɛli wulav kɔma na í mayana-i tɔ.

¹⁸ Waatu wei Ƴlisee ká heela wulav si: Cɛle isəntɔ waatu paa pɛɛti təyɔnaya pɛ kiloona hiu na liyiti, yaa mɔlv kiloona naanɔwa na naaleɣɛ liyitee nyəyɔlv yɔlv kɔlv yɔlv kɛ Samalii kɔyaku taa tɔ.

¹⁹ Yooɔ wontu tɔkɔlv unu i cɔna si: Paa Tacaa ká tulɪ isəntənyɔ kɛ pɔɔŋ na kutəyɔv pɛ luli, pu la ɪsu n yɔyɔtaa təyɔlɛ? Halɪ Ƴlisee tɔm-i si: N ká ná ná nyá isəpəle, ɪlɛ n kaa waa pɛ taa kɛ.

²⁰ Na tampana ŋpɔyɔ pɛ lapa. Ƴcatɛ nənəyɔ samaa fɛla-i kɛ na í sí.

8

Sunem alv tɔm tənaya

¹ Mpɔyɔ kɔyaku nakɔli, Ƴlisee tɔma Sunem alv wei i pəyaya i ka feesaa tɔ si: Nyana nyá təyaya nyəma, í lu cənɛ. I polo timpi í caaki tɔ na í caya. Mpi tɔ, Tacaa caa i kəna nyɔɔsi kɛ Ƴsɛyɛli tɛtu taa kɛ pusɪ naatosompɔyɔlaya.

² Ƴlena alv unu na i nyəma pá polo pá caya Filiisi nyəma tɛtu taa. Pusɪ naatosompɔyɔlaya kɛ pa caya ɪsu Ƴsɔ kɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlv ka heeluyɔ-i tɔ.

³ Pusi nsi si sika, lena pa mæli pa tetu taa. Ilena pa pɔɔsi wulav ke pa tɔyaya na pa tawa tɔm.

⁴ Waatu unɪ ɪ taa kɛ wulav yɔɔɔɔyana ilisee tɔmlɛ tɔ Kehasi. Na ɪ pɔɔsi-ɪ si: Kɛsi piti tɛma nna ilisee ka lapa tɔ.

⁵ Ilena ɪ kɛsɛɣɪ-ɪ pɔyaya ŋka ilisee ka feesaa tɔ ka tɔm. Iɛ alɪ na ɪ pɔyaya ŋkɛ pa tala wulav tɛyɛɛ, na pɔ pɔɔsɛɣɪ-ɪ pa tɔyaya na pa tawa tɔm. Ntɛna Kehasi si: Aŋha, ta caa, alɪ unɛ ɪ pɔyaya kanɛɣɛ ilisee ka feesaa.

⁶ Mɔpɔyɔ wulav pɔɔsa alɪ na alɪ kɛsi-ɪ pɔ tɛna. Ilena ɪ heeli ɪ yɔlaa taa wei ɪ wɛna naani kɛ teu tɔ si: Paasɛna alɪ unɪ ɪ tɔm ntɪ. Pɔ mɔɣna-ɪ ɪ nyɔm tɛna. Pɔ cɛɛ-ɪ ɪ tawa kɔlɔlɔm kasɔyaya kɛ pɔ kɔyav too ɪ fɛi tɔ.

Ilisee na Hasayeli pa tɔm

⁷ Mɔpɔyɔ waatu nɔɣɔlɔ, ilisee pola Tamasi. Ilena pɔ pana pɔ wukaya Silii wulav Pɛni-Hatati. Ilena ɪ nu si lɔɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ kɔma ɪcatɛ taa.

⁸ Ilena ɪ kɔsi ɪ waali tɔ Hasayeli si: Pona ilisee kɛ kɔcɔɔ. Pɔɔsɛna-ɪ si: Maa si yaa maa kɔli?

⁹ Mɔpɔyɔ Hasayeli sɔɣɔla Tamasi taa kɔpampam kɛ yooyoonaa nɔlɛ si ɪ haaki ilisee. I tala lɔɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ kɪŋ, lena ɪ tɔ si: Nyɔ pɔyalɔ Silii wulav Pɛni-Hatati kusɛna-m si, mɔ kɔɔ mɔ pɔɔsi-ŋ si ɪ kɔ si yaa ɪ kɔ kɔli?

¹⁰ Ntɛna ilisee si: Polo na ɪ heeli-ɪ si, ɪ kɔ kɔli. Ama Tacaa hɔla-m si, paa pu la ɪsɛna ɪ kɔ si.

¹¹ Mɔpɔyɔ ilisee ɪsɛntaa layasa kpakpaa, na ɪ nyɔni Hasayeli tɔpɪŋ na ɪ naali wula.

¹² Ntɛna Hasayeli si: Pepe lapa ta caa?

Mpɔyɔlɛ ilisee si: Ma tɛma nau kɛ ɪsɛna ɪ kɔ sɔ kɔkɔ kɛ lɛyɛli nyɔma koloosi acaɛɛ tɔ. N kɔ lɛntɪ pa ɪfɛpiya, na ɪ fɛli pa piya kɛ nɔɔhɛɛ, na ɪ yɔki ahusitonaa lotu.

¹³ Kɛlena Hasayeli si: Haya kɔhɔlɔmaya mɔ, lɛyɛ ma nawa pɔ tɔŋ? ilisee si: Tacaa heela-m si ɪ kɔ pɔsi Silii nyɔma wulav.

¹⁴ Mɔpɔyɔ Hasayeli kpɛma, lena wulav pɔɔsi-ɪ si: lɔɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ heela-ŋ suwɛ? Mpɔyɔlɛ si: I heela-m kɛ si ɪ kɔ kɔli.

¹⁵ Ama tɛv fema, lena Hasayeli lii kunti kɛ lɔm na ɪ takɪ wulav ɪsɛntɔɔ na ɪ sɪ. Ilena unɪ ɪ tɔyɔ kawulaya kɛ ɪ lɔntɛ.

Yuta wulav Solam tɔm

(Kɔtɔsɔtɔ II 21:2-20)

¹⁶⁻¹⁷ lɛyɛli wulav Akapi pɔyalɔ Solam kawulaya pɛnaya kakpasɪ nyɔŋka taa kɛ Yuta wulav Sosafati pɔyalɔ Solam, na tɔyɔ Yuta kawulaya kɛ Yosalem taa kɛ pusi pɔlɛfi naanɔwa. I lɔlɔyɔ pusi wɛ hiu na naanɔwa na naalɛ kɛ waatu unɪ.

¹⁸ Mɔpɔyɔ ɪ tɔma teitei ɪsu lɛyɛli awulaa Akapi wɛ. Halɪ unɪ ɪ tu kɔyana ilɛ ɪ pɛɛlɔ, na ɪ la mpi pɔ ta maya Tacaa tɔ.

¹⁹ Paa na mpɔ Tacaa ta tisi na ɪ wakɔli Yuta kawulaya. Mpi tɔ, ɪ ka tɛma ɪ tɔmlɛ tɔ Tafiiti kɛ heeluyɔ kɛ si, nyɔ lɔlɔyɔ nyɔma kɔ takɪ kawulaya kɛ Yosalem kɛ tam na pɔ kaasɛɣɪ tɛma.

²⁰ Yuta wulav Solam unɪ ɪ waatu taa kɛ Itɔm nyɔma kɔla ɪ tɔɔ, na pɔ kpa pa tɔyɪ pa wulav.

²¹ Mɔpɔyɔ Solam na ɪ yoolaa na pa yoo kɛkɛnaa, pa pola-wɛyɛ yoonav kɛ Sayii tetu taa. Ilena pɛɛ pɔ ta-wɛyɛ kotaya. Ama ahoo naali mpɛ pa tii Itɔm nyɔma mpɛ paa tama-wɛyɛ kotaya tɔ pa tɔɔ na pɔ yoonawɛ. Ilena Yuta yoolaa se na pɔ kpɛ.

²² Pə kpaɣaw waatu inɪ təɣo Itəm nyəma lu Yuta nyəma nin taa, na pá wɛɛ pa ti tɔɔ.

Ṣpóyó Lipina ɪcatɛ nyəma ná lapa mpɔ tɔtəɣo waatu inɪ ɪ taa.

²³ Pa kɛɛsa Solam tɔmnɔa lɛntɔnaa kɛ Yuta awulaa takɔlaya taa.

²⁴ Waatu wei ɪ səpa, lɛna pá pimi-ɪ pa tɔyaya pɔlaav taa kɛ Tafiiti tɛ.

Yuta wulav Ahasiya tɔm

(Kɔtɔsɔvɪ II 22:1-6)

²⁵⁻²⁶ Iɛɣɛli wulav Akapɪ pɔyalɔ Solam kawulaya pɛnaya naanɔwa na naale nyɛŋka taa kɛ Yuta wulav Solam pɔyalɔ Ahasiya ná pɛsa wulav kɛ Yosalem kɛ pɛnaya kɔlɔmaya tike. ɪ lɔlvɔv pɔsɪ ka wɛ hiu na naale kɛ waatu inɪ ɪ taa. ɪ too ka kɛ Iɛɣɛli wulav Omili lɔlvɔv taa tɔ, pa yaakɪ-ɪ sɪ Atalii.

²⁷ ɪlɛna í tɔ isayatu taa kɛ teitei isɪ ɪ alɔ lɔlvɔv nyəma Akapɪ wɛ. Na í lá mpi pɔ ta maya Tacaa tɔ.

²⁸ Ṣpóyó Solam na Ahasiya pa lapa nɔɣo kɔlɔmaya, na pá polo Silii wulav Hasayeli kɛ yoonav kɛ Lamɔti ɪcatɛ kɛ Kalaati tɛtɔ taa, na pá kó Solam.

²⁹ ɪlɛna í mɔli Sisilee sɪ pá lapɪ-ɪ kɔɔlɛ. Ṣpóyó Yuta wulav Ahasiya pola-ɪ sɛɛv.

9

Pa kpa Yehu kɛ kawulaya

¹ Ṣpóyó kuyaku nakɔli, ɪlisee yaa Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔlaa taa səkpɛlu nɔɣɔlv, na í tɔmɪ-ɪ sɪ: Mv nim katɛ nyəm pɛnɛ, na n lɔɣo nyá ti tɛcav kɛ Lamɔti kɛ Kalaati tɛtɔ taa.

² Na n mayana Sosafati pɔyalɔ Yehu, inɪ ɪ kɛna Nimsi saali. Ye n talaa ɪlɛ n yaa-ɪ ɪ tike kɛ nan nakɔli kɔ taa.

³ ɪlɛna n pɔli nim kɛ ɪ nyɔvɔv taa. ɪlɛna n heeli-ɪ sɪ: Ma kpa-ŋ Iɛɣɛli wulav. N tɛma mpɔ, n tɔli nɔnɔɣo na n se kpakpaa.

⁴ Ṣpóyó Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔlv səkpɛlu inɪ ɪ tɛɛwa Lamɔti kɛ Kalaati tɛtɔ taa.

⁵ ɪ tala tɛna, ɪlɛna í mayana Iɛɣɛli yoolaa nyɔvɔv nyəma kotaa. Ntɛna í tɔ sɪ: Ta caa, ma caa ma na-ŋ tɔm. ɪlɛna Yehu sɪ: Ta taa awe? Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔlv sɪ: Nyá mayamaya.

⁶ Ṣpóyó Yehu kɔlaa na í pona-ɪ tɔyaya, na Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔlv pɔli ɪ nyɔvɔv taa kɛ nim. Na í tɔmɪ-ɪ sɪ: Iɛɣɛli Iso Tacaa yɔɣɔtaa sɪ, má kpaa-ŋ sɪ n pɛsi ma yɔlaa Iɛɣɛli nyəma wulav.

⁷ Na n kó nyá caa kupɛŋ Akapɪ lɔlvɔv nyəma tɛna. ɪlɛ pɔ lɛɛta Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔlaa na ma tɔmlɛ nyəma mpa mpa Sesapɛɛli kɔwa tɔ pa sɛm ntɛ.

⁸ Maa kɔ Akapɪ tɔyaya apalaa tɛnaya. Paa piya paa sɔsaa.

⁹ Maa lana ɪ yɔlaa kɛ isɪ ma lapɛna Nepati pɔyalɔ Solopɔwam na Ahiya pɔyalɔ Pasa pa nyəma tɔ.

¹⁰ Pə kaasa Sesapɛɛli tɔ, nɔɣɔlv kaa pimi-ɪ. Hasɪ ká tɔɣɔna-ɪ Sisilee halɛm taa.

Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔlv tɛma Ṣpóyó yɔɣɔtaya, ɪlɛna í tɔli nɔnɔɣo na í se.

¹¹ Ṣpóyó Yehu luwa na í mɔli ɪ taapalaa kin, na pɛlɛ pá pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pɔlvɔv lapaya? Wentiyi kpaŋtɔ inɪ ɪ caakɛna-ŋ ye? Yehu sɪ: Ɔɔ, pɔ taya natɔli se. Anɪ í nyəmá Iso kuyɔɣɔtɔtɔ teləsɔlaa mpe pa tɔɔ.

¹² ɪ taapalaa sɪ: N cɛsɛɣi kɛ. Heeli-tɔvɔv nti ɪ heela-ŋ tɔ. Yehu sɪ: ɪ heela-m tɔmnɔa payalɛ kɛ. ɪlɛna í heeli-m ma mayamaya ma nyɛntɔ sɪ, Tacaa tɔma sɪ ɪ kpa-m Iɛɣɛli wulav.

¹³ Tɛnayalɛ pa tɛna pa wɔɣɔsa pa kpainaa, na pá pɔ-wɛɣɛ kumtɛ tɔɔ na Yehu caya, na pá hɔli akantɔlɛ na pa tɛna pá wiliti na pá tɔ sɪ: Yehu, mɔ na tɛtɔ.

Yehu kɔyɔ kɛ Solam na Ahasiya

¹⁴⁻¹⁵ Waatu nɔyɔlɔ Isɛyɛli yoolaa tɛna ka taɲa Lamɔti ɪcatɛ kɛ Silii wulav Hasayɛli tɔɔ. Halɪ pɛ kɔ Solam na ɪ polo Sisilee na pɛ fɛki-ɪ.

Yosafati pɛyalɔ kɛle Yehu, pɛyele Nɛmsi saali kɛle. Pa tɛna Yehu kɛ kawulaya kpav, ɪlɛna ɪ kɔli Solam tɔɔ. Na ɪ tɔ ɪ taapalaa si: Ye ɪ wɛ ma tɔɔ, ɪlɛ ɪ taa yeke na nɔyɔlɔ fiti na ɪ polo Sisilee, na ɪ heeli nti tɛ lapa cɛnɛ tɔ.

¹⁶ I tɛna mpɔ, ɪlɛna ɪ kpa ɪ kɛkɛ tɔɔ na ɪ tɛ Sisilee. Tɛnaya Solam hɛntaa, na Yuta wulav Ahasiya polo-ɪ wiiluyɔ.

¹⁷ Mpɔyɔ Sisilee kutuluyɔ sɔsɔɔ nyɔyɔ taa taɲɔ loosa Yehu na napɛlɛyɪ ɪ waali. ɪlɛna ɪ tili na pɛ heeli wulav si: Ma loosa napɛli na pɛ kɔɲ. Ntɛna wulav si: Tili kpɛyanɔ cɛyalɔ na ɪ sɛɲ-wɛ na ɪ pɔɔsi-wɛ si: Alaafɛya kɛle?

¹⁸ Ntɛna kpɛyanɔ cɛyalɔ nɔɔ tɛ na ɪ pɔɔsi-ɪ si: Wulav si mɔ pɔɔsi-mɛ si alaafɛya kɛle? Ntɛna Yehu pɔɔsi-ɪ si: Nyɔ tɔm suweye pɛ taa? Tɔ ta waali.

Mpɔyɔle kutuluyɔ sɔsɔɔ taɲɔ si: Tillu sula-wɛ na ɪ saali tɛna.

¹⁹ ɪlɛna Solam tili kpɛyanɔ naale nyɔɲ na ɪ suli-wɛ, na ɪ pɔɔsi-wɛ tɔtɔ si wulav si: Alaafɛya kɛle? Ntɛna Yehu pɔɔsi-ɪ si: Nyɔ tɔm suweye pɛ taa? Tɔ ta waali.

²⁰ ɪlɛna taɲɔ si: Tillu naale nyɔɲ sula-wɛ, na ɪ saali tɛna. Pɛyele pa nɔyɔ tɔɔ tɔ caya ɪ kɛkɛ kɛ ɪsu kpɛntɔ, pɛ kaa laɲ Yehu.

²¹ Tɛnayaɛ wulav yɛlaa na pɛ kpɛli ɪ kɛkɛ na ɪ kpa. Na Yuta wulav Ahasiya naa kpa ɪ nyɔɲ tɔɔ tɔtɔ. ɪlɛna pɛ suli Yehu kɛ Napɔti halɛm kiɲ kɛ Sisilee.

Yuta wulav Solam sɛm

²² Mpɔyɔle wulav pɔɔsa Yehu si: Alaafɛya wɛɛ? Ntɛna Yehu si: Anɪ n nyɛmɔ teu si nyɔ tɔɔ Sesapɛli wɛɛ na ɪ taɲa tuɲ laav na topotopo tɛma. ɪlɛna n pɔɔsɛyɪ-m si: Alaafɛya wɛɛ?

²³ Tɛnaya Solam pɛsaa na ɪ seeki na ɪ kiisiyɪ si: Ahasiya se yoo, ɪ lukɪ ma waali kɛ.

²⁴ Mpɔyɔ Yehu yɛla nyɛmlɛ kɛ kpakpaa, na ɪ yaya-tɛyɛ Solam asɛɲkpekiɲ hɛkɔ taa, na ɪ tɔli ɪ fulaya. ɪlɛna ɪ hotɪ ɪ kɛkɛ taa tɛkpilim.

²⁵ Ntɛna Yehu yɔyɔti ɪ sɛnɔ Pitikaa si: Kpaya-ɪ na ɪ n pɛti Napɔti halɛm taa. Tɔɔsi nti Tacaa ka heela ɪ caa Akapɪ kɛ kɔyanjku ta naale tɛ caya kpɛyanɔɲ na tɛ sukɪ-ɪ tɔ

²⁶ si: Tɛtɛ ma nawa ɪsɛna n kɔwa Napɔti na ɪ pɛyalaa tɔ. ɪlɛ ma tuuki si, ɪsu ma hɔma Solam nkpɛɲyɔyɔ kɛ taale ntɛ tɛ taa. ɪlɛna Yehu taa si: Pɛ tɔɔ tɔ, kpaya-ɪ na ɪ n pɛti taale ntɛ tɛ taa kɛ teitei ɪsu Tacaa ka heeluyɔ-ɪ tɔ.

Yuta wulav Ahasiya sɛm

(Kɔtɔsɔtu II 22:7-9)

²⁷ Waatu wei Yuta wulav Ahasiya nawa Solam sɛm, ɪlɛna ɪ seeki na ɪ mɛlɛyɛna Pɛti-Kaa hɔyɔlɔyɔ tɔɔ. Na Yehu nɔɔ tɔ ɪ waali, na ɪ tɔ ɪ taapalaa si: ɪ kɔ ɪlɛ tɔtɔ. Mpɔyɔ pa yaya-ɪ nyɛmɔ, na ɪ wɛ kɛkɛ taa, na ɪ kpaaki Kuuli kɛ ɪpɛleyam cɔɔ. Paa na mpɔ, na Ahasiya se na ɪ tala Mekito na ɪ si tɛna.

²⁸ ɪlɛna ɪ tɛmlɛ nyɛma tɔ-ɪ kɛkɛ taa, na pɛ pona-ɪ Yosalem. Na pɛ pimi-ɪ pa tɛyaya pɛlaav taa kɛ Tafiti tɛ.

²⁹ Akapɪ pɛyalɔ Solam kawulaya pɛnaya naanɔwa na kɔlɔm nyɔɲka taa kɛ Ahasiya ka pɛsa Yuta wulav.

Sesapɛli sɛm

³⁰⁻³¹ Mpɔyɔ Sesapɛli nuwa tɛ tɛna nti tɛ lapa tɔ. ɪlɛna ɪ lɔv ɪ nyɛsi, na ɪ tɔ kacɔka wontu, na cɛlaɔnaa. Yehu talaa na ɪ sukɪ ɪcatɛ taa na alɔ ɪnɪ ɪ na-ɪ, ɪlɛna ɪ mɔ kapuka si: Wulav kɔlɔ Simili nyɔ. Alaafɛya wɛɛ?

³² Yehu kusa ise, ilena i ma kapuka si: Awe wenna ma tɔɔ?

Ɖpɔyɔ kawulaya tɔyaya taa apalaa naani nyɔma napɔlɔyɔ naale, na tooso nyɔnna pɔtote.

³³ Ntɛna Yehu tɔ-we si: I lɔyɔ alɔ unɪ na pɔtote.

Ilɛna apalaa mpɛ pɔ tusi Sesapɛɛli, na i hoti na Yehu tɔɯ i tɔɔ na kɛkɛ. Na calɛm ya kolɔŋa na kpayanɔɯ tɔɔ.

³⁴ Ɖpɔyɔ Yehu sɔɔ kawulaya tɔyaya taa, na i tɔyɔ na i nyɔɔ, na i tɔ i taapalaa si: I pi alɔ mpusi tɔ unɪ. Mpi tɔ, i ka kɛ wulav pɛɛɔ.

³⁵ Pa luwa Sesapɛɛli pim, ilɛna pɔ mayana nyɔmpɔyɔlaya na ntantakɔɯ na nɔntaalɔɯ tike.

³⁶ Pa mɔlaa na pa heeli-tɔyɔ Yehu, ilɛna i tɔ si: Ɖpɔyɔ Tacaa ka heela Tisipe Iɔ kuyɔyɔtɔtu tɛɔsɔɔ Ilii na i yɔyɔti si: Hasɪ kɔ tayamɪ Sesapɛɛli kɛ Sisilee halɛm taa.

³⁷ Na pa lɔ i timpi wɛ kaasaa tɔyɔ halɛm taa, isɪ pa hutuyɔ hute tɔ. Nɔyɔɔ kaa nyɔmɪ-i.

10

Akapɪ tɔyaya nyɔma kuyɔ

¹ Akapɪ lɔlɔyɔ nyɔma ka wɛ nutoso na naanɔwa kɛ Samalii taa kɛ. Ɖpɔyɔ Yehu ŋmaa lɛɛtɔli kɛ icatɛ nyɔyɔ nyɔma na tɔ sɔsaa, na mpa pa tuwa si pa sɛyɛsɔyɔ Akapɪ lɔlɔyɔ nyɔma mpɛ tɔ si:

² Mɔ paasɔyɔna na wulav lɔlɔyɔ nyɔma piya. Na i wɛna kɛkɛnaa, na kpayanɔɯ, na yooɔ wontu na i wɛ kolɔŋa icatɛ taa. Mpɔ tɔ, ye i hika takɔlaya kanɛ,

³ ilɛ i nyɔnɪ wulav lɔlɔyɔ nyɔma mpɛ pa taa, na i kpa wulav kɛ wei i pɛsɔyɔ, na i mɔna kawulaya tɔ na i kentiɣi i na i lɔlɔyɔ nyɔma pa tɔɔ.

⁴ Mpɔyɔlɛ sɔyɔntɔ kpa pa tɔna na pa tɔɯ tɔma si: Tayalɛ mpa? Awulaa naale nɔ tɔ pɛsɪ-i kacɔŋfana tɔ na?

⁵ Ilɛna wulav tɔyaya nyɔyɔ tɔ, na icatɛ sɔsɔ na sɔsaa, na sɛyɛsɔlaa pa heeli Yehu si: Tɔ kɛ nyɔ tɔmlɛ nyɔma kɛ. Ilɛ nti n kɔ tɔ-tɔ tɔyɔ tu la. Tu tasɔyɔ nɔyɔlɔyɔ kpaɔ. La mpi pɔ mayanɔ tɔ.

⁶ Ɖpɔyɔ Yehu ŋmaa-wɛyɛ lɛɛtɔli naale nyɔɯ si: Ye i kɔ wɛɛ ma waali na i tɔkɔyɔ ma kɔtɔtɔtu, ilɛ i sɛti wulav lɔlɔyɔ nyɔma tɔna nyɔɔɯ, na i kɔna-m cele isɔntɔ teitei.

Pɔyɛlɛ Samalii wulav lɔlɔyɔ nyɔma nutoso na naanɔwa ka wɛ icatɛ yɔlaa sɔsaa kinɯ na pɔ tɔkɪ-wɛ.

⁷ Waatu wei sɔsaa mpɛ pa nawa Yehu lɛɛtɔli, ilɛna pɔ koti wulav lɔlɔyɔ nyɔma nutoso na naanɔwa unɪ. Na pɔ siki pa nyɔɔɯ kɛ tɔkɔɯ taa, na pɔ pona Yehu kɛ Sisilee.

⁸ Ɖpɔyɔ tillu heela Yehu si: Pa kɔna nyɔɔɯ unɪ. Ilɛna Yehu tɔ si: I kaa-i huwa naalɛyɛ icatɛ nɔnɔyɔ. Halɛna pɔ nyaaɪ.

⁹⁻¹⁰ Tɛɔ fema tananɯ, ilɛna i lu icatɛ nɔnɔyɔ, na i tɔ samaa si: Mɔ paa fɛi tɔm tɔnɛ tɔ taa, mayalɛ tɔm tɔ. Mpi tɔ, mɔ kulɔna Solam tɔɔ na mɔ ku-i. Ama panɛ pa tɔna isɔntɔ, awe nɔ kɔ pɛɛ? Mpɔ tɔ, ma caa si i nyɔ si nti Tacaa yɔyɔta Akapɪ na i lɔlɔyɔ nyɔma tɔɔ tɔ, tɔ ta saali yem. I yooosa-tɔyɔ isɪ i ka heeluyɔ Iɔ kuyɔyɔtɔtu tɛɔsɔɔ Ilii na i yɔyɔti tɔ.

¹¹ Ɖpɔyɔ Yehu kuwa Akapɪ lɔlɔyɔ nyɔma mpa pɔ kaasaa na pɔ wɛ Sisilee tɔ. Paa i waali nyɔma tɔna, na i lɔlɔtanɔa, na i kɔtɔlaa, i ta yeɛ paa kulɔm.

Yuta awulumpiya kuyv
(Kvtəəsvtə II 22:8)

¹² Mṛóyó Yehu tv Samalii mpaav, na í tala Tiikilaa təsikile.

¹³ Iləna í suli Yuta wulav Ahasiya ləlvuy nyáma na í pəəsı-wə sı: ı ké le nyáma ke ye? Pəle sı: Tə ké Ahasiya ləlvuy nyáma ké. Tə kəma Sesapəeli piya na pa ləlvuy nyáma mpa pə kaasaa təy səv ké.

¹⁴ Tənayale Yehu mapə kapuka sı: ı kpa-wə na pa ıse.

Iləna Yehu taapalaa kpa-wə, na pá ləntı-wəyε Tiikilaa təsikile ləkə kin, na pá pəti-wəyε ləkə ıni ı taa. Pa wə yəlaa nıle na naale, nəyolə ta fiti.

Yehu suluyu ke Yonatapi

¹⁵ Mṛóyó Yehu təma pəə, iləna í ná Lekapii pəyalə Yonatapi na í kəhna ı təə. Iləna í sεε-ı na í pəəsı-ı sı: N wə ma təə ısu ma wəv nyá təə tə? ıle sı: εε. Yehu sı: Ye mpv tə ha təmayə nıj.

Pa təma təmayə nıj hav, iləna Yehu kpaɣa-ı kεεke taa

¹⁶ na í tó sı: Təhı-m na ı́ ná ıəna ma luyv svv Tacaa təmlə lapv tə.

Iləna Yehu kpaɣa-ı ı kεεke taa.

¹⁷ Waatv wei pa tala Samalii iləna Yehu tεəsı kuyv ke Akapi ləlvuy nyáma, mpa paa kaasa təna tə. ı kv-wəyε teitei ké ısu Tacaa ka heeluyv ıəə kuyəyətutv teləsulə ılii tə.

Yehu kuyv ke Paalı laav

¹⁸ Mṛóyó Yehu kota Samalii nyáma na í tó sı: Wulav Akapi ka laawa tıy v Paalı ké. Ama maa laa-ı na pə kəli mpv.

¹⁹ Iləna Yehu tó sı: ı koti Paalı ıni ı kətəlaa, na ı kuyəyətutv teləsəlaa, na laalaa tənayə ma kin. Pə taa səə nəyolə. Ma lakı tıy v hkyv acıma ké. Mp v tə, ye wei ı fei ısu pa kv-ı.

Acılayatv ke Yehu lakaya mpv sı í hiki tıy v hkv kv laalaa təna.

²⁰ Pə təə ké ı kota yəlaa ke Paalı kotuyv səəəv.

²¹ Iləna pá tili ıseyəli təna taa na kv laalaa koti, pə ta səə paa kəlv m. Na pá su kutuluyv.

²² Mṛóyó Yehu təma tıy v hkv kv paasənlaa sı: ı cəla laalaa tənayə pa wontu kvsusuutu.

²³ Pə waalı ké Yehu na Lekapii pəyalə Yonatapi pa svv tıy v kutuluyv taa, na pá pəəsı kv laalaa təna sı: Ntəh ı wəna naani ké teu sı ıseyəli ıəə səelv nəyolə ı ta siti mə taa cəne?

²⁴ Mp v tə, na Yehu sı yoolaa nınaasa na awalı təə. Na í heela-wə sı: Maa tó tıy v laalaa tənayə mə nıj taa. Ye wei ı yəla kəlv m na í fiti pıntv ká sı ı lonte. Mṛóyó ı na Yonatapi pa polaa na pá la ciikuyv kətaya na kətaya hka kəkə lusa ka təna tə.

²⁵ Pa təma mpv, iləna Yehu heeli yoolaa na pa nyıy v nyáma sı: ı svv na í kó pa təna. Nəyolə ı taa fiti na í lu.

Mṛóyó pa kv-wə na pá lə-wə na awalı təə. Iləna pá svv kutuluyv hkv kv nan ləlv nəy hkv taa

²⁶ na pá ləsı tesıkası kvlalaası na awalı, na pá wə kəkə.

²⁷ Na pá yəkı pəle kvsikile na kutuluyv, na pá pəsı ıcate hute ke haləna saha.

ıseyəli wulav Yehu təm

²⁸ Mṛóyó Yehu kpiisa tıj laav ke ıseyəli kawulaya taa.

²⁹ Paa na mpɔ tɔ, ɪ lapa ɪsɔyɔtɔ kɛ teitei ɪsɪ Solopɔwam. Solopɔwam ka tusina Iseyeli nyɔma na pɔ laa wɔla nawee kɛ Peteeɪ na Tan.

³⁰ M'pɔyɔ Tacaa tɔma Yehu si: Ma sama, n lapa nti maa siwa si maa hɔna Akapɪ na ɪ tɔyaya nyɔma pa nkpanɔyɔ tɔ. Pɔ tɔɔ kɛ nyɔ piya piya kɔ lɛɛti nyɔ lonte taa, na pɔ tɔki kawulaya na pɔ kaasɔyɔ tɔma. Halɔna pa lɔlɔn loosi kɛ liyiti.

³¹ Ama Yehu ta tɔn Iɔ Tacaa kiin kɛ teu na lotu kolɔmtɔ. I ta lɔ tɔn laav mpi pɔ taa Solopɔwam ka tusa Iseyeli nyɔma tɔ.

³² Waatu ɪnɪ ɪ taa kɛ Tacaa yelaa na Silii wulav Hasayeli sɔv Iseyeli nyɔma tetɔ tɔyɔv.

³³ Na pɔ lɛɛki Yaatanɪ ilim tɔlule tɔɔ na Alɔweɛ tetɔ na ilim ntɔyɔn tɔɔ nyɛntɔ. Pɔ kpɔyav Kalaatɪ na Pasan pa tetɔ nti tɔ taa Lupɛn na Katɪ na Manasee pɔ nyɔma ka weɛ tɔ.

³⁴ Pa kɛɛsa Yehu tɔmnɔa lɛntɔnaa, na ɪ kolapɛm, na ɪ apalɔtɔ tɔm kɛ Yuta awulaa takɔlaya taa.

³⁵⁻³⁶ I tɔyɔ kawulaya kɛ pusɪ pɔlɛfɛi hiu kɛ Samalii kɛ Iseyeli taa. I sɔpa, lɛna pɔ pimi-ɪ Samalii. Lɛna ɪ pɔyalɔ Sowakasɪ lɛɛti ɪ lonte.

11

Yuta wulav alɔ nyɔn Atalii tɔm

(Kɔtɔɔsɔtv II 22:10-12)

¹ Waatu wei Yuta wulav Ahasiya tɔo Atalii nuwa si ɪ pɔyalɔ Ahasiya sɔpa, lɛna ɪ kɔ wulav tɔyaya nyɔma tɔna.

² Pa kɔkaya mpɔ, lɛna Solam pɛɛɔ Yosepa, Ahasiya neu, la kookalɪ na ɪ nmɔlɪ ɪ taalɔ pɔyaya Sowasi. Na ɪ seena na ɪ nmɛsi ɪ na ɪ nɔkɔlɔ kɛ Iɔ tɔseɛle nan kuhɛntɔyɔ nakɔlɔ kɔ taa. Atalii ta nyɪ ka tɔɔ, halɔna kɔ fiti kɔlaa mpe.

³ M'pɔyɔ pa saala Iɔ tɔseɛle taa tɔnaya pusɪ naatoso, na Atalii tɔki kawulaya.

Pa kpa Sowasi kɛ kawulaya

(Kɔtɔɔsɔtv II 23:1-21)

⁴ Pɔnaya naatosompɔyɔlaya nyɛnka taa kɛ kɔtɔlɔ Yoyata kota wulav tanlaa, na tanlaa lɛlaa nyɔyɔ nyɔma, na ɪ pɔna-weyɛ Iɔ tɔseɛle taa. Na ɪ na-we pɔ pɛɛli nɔyɔ na tuunav, na ɪ hɔlɔ-weyɛ wulav pɔyalɔ.

⁵ Lɛna ɪ tɔ-we si: I faya mɔ taa mpa pa laki tɔmlɛ kɛ kɔyakɔ kuhɛɛsɔyɔ wule tɔ, pa taa kɛ kpeka tooso. Kancaalaya nyɛntɛ ɪ tan wulav tɔyaya.

⁶ Naale nyɛntɛ kɛ Suuu nɔnɔyɔ, na tooso nyɛntɛ kɛ tanlaa waalɪ nɔnɔyɔ tɔtɔ. Kpeka anɪ a tooso, ɔ kɔ tanɔyɔna wulav tɔyaya, na ɔ kaasɔyɔ tɔma.

⁷ Pɔ kaasa mɔ kpeka sɔsɔna naale, wei ɪ laki tɔmlɛ kɛ kɔyakɔ kuhɛɛsɔyɔ wule tɔ. Pɛɛle paa tanɔna Iɔ tɔseɛle kɛ timpi wulav kɔfalɔ weɛ tɔ.

⁸ Yoolaa tɔna kɔ tɔki pa yooɔ wontu kɛ pa nin taa kɛ, na wulav ɪ we timpi, pa we ɪ waalɪ. Ye yɔlɔ kpai tɔ ɪ kpɔtɔna-we pɔ kɔ-ɪ.

⁹ M'pɔyɔ tanlaa nyɔyɔ nyɔma lapa teitei ɪsɪ kɔtɔlɔ Yoyata kɔ heeluyɔ-we tɔ. Pa kota yoolaa mpa pa laki tɔmlɛ kɛ kɔyakɔ kuhɛɛsɔyɔ wule tɔ, na mpa paa laki kɔyakɔ nkɔyɔ tɔmlɛ tɔ, na pɔ polo Yoyata kin.

¹⁰ M'pɔyɔ Yoyata cɛla-weyɛ wulav Tafiiti nmantaasi, na ɪ kpalɔn wei ɪ ka we Iɔ tɔseɛle taa tɔ.

¹¹ Lɛna yoolaa pɔlɪ Iɔ tɔseɛle ɪsɛntaa nkulɔnɔ kanɛ, na pɔ polo lɛnka, na pɔ tanɔ wulav.

¹² M'póyó Yoyata læsa Sowasí na pá temi-í kawulaya ntenuyu. Na pá cele-í kiinj takəlaya, na pá pəli í nyöyü taa ké nim, na pá kpa-í wulav. Ilena yəlaa təna suv pa niñ taa ké mapu na pá wilitiyi na pá seeki-í si: Mə na tetu wulav.

¹³ Waatu wei Atalii nu tanjaa na samaa kəkəte n̄tə, lena í polo pa kiñ ke Iso təsele taa.

¹⁴ M'póyó í loosa pəyaya ke awulaa təsəŋle. Na wulav waali nyəma, na akantee hullaa səŋa ka kiñ, na pá huləxi akantee na samaa náa ŋmaaləxi. Təyaya Atalii cəla í wontu, na í ma kapuka si: Waali luw ntə, waali luw ntə.

¹⁵ Yoyata ta səli si pá ku-í Iso təsele taa. Pə təo ké í təma nyöyü nyəma si: I læsi-í kpeenja, na wei í təŋa-mə, ile í kó puntu.

¹⁶ Ilena pá læsi Atalii na pá pona-í kawulaya təyaya kpaŋanəŋ nənəxo na pá ku-í.

¹⁷ M'póyó Yoyata lapa na Tacaa, na wulav, na samaa, pa pəeli nəxo si, pá la na pá pəsi í nyəma. Na í la tətə na wulav na samaa pá pəeli nəxo ləŋka.

¹⁸ M'póyó samaa polaa na pá yəki tuxu Paali kutuluxu, na kətasi tələnəa na pə læsəŋ. Na pá kó pə kətulu Matəŋ ke kətasi tələnəa kiñ. Pə waali ké Yoyata kpaŋa mpa paa tan Iso təsele tə.

¹⁹ M'póyó Yoyata kota yoolaa nyöyü nyəma, na wulav tanjaa, na tanjaa ləlaa, na samaa təna si pá kpaŋa wulav ke Iso təsele taa, na pá su-í na pá təŋna tanjaa nənəxo, na pá pona-í kawulaya təyaya taa. Waatu wei Sowasí caya kawulaya kumte təo,

²⁰ Ilena pa təna pa ŋmaaləna laŋhəlmle.

Ilena ɪcate caya təpamm ke Atalii səm waali.

12

Yuta wulav Sowasí təm

(Kv̄təəsv̄tə II 24:1-3)

¹⁻² Isexi wulav Yehu pənaya naatosompəxəlaya nyəŋka taa ké Sowasí ləlvüv pusi ná yoosa naatompəxəlaya tətə. Ilena í təyo kawulaya ke Yosalem ɪcate taa ké Yuta tetu taa ke pusi nule. I too ka ké Pəsəpa tu ké, na pá yaaki-í si Sipiya.

³ M'póyó Sowasí lapa mpi pə maya Tacaa təyo haləna í səm. Mpi tə, Yoyata ka seŋəsa-í teu ké.

⁴ Paa na mpv í ta wakəli təkətəlenaa, yəlaa pukaya tam ké na pá laaki na pá wəki tulaalənaa.

Sowasí tayana Iso təsele

(Kv̄təəsv̄tə II 24:4-14)

⁵⁻⁶ M'póyó kuyaku nakuli Sowasí təma kətəlaa mpe si: Pə wee ké si, liyitee paasənlaa í kpəyeli liyitee nna pa kəŋna Iso təsele taa si pá lana təmlə tə. Yaa Iso təsele lampuu, yaa wəna pa hana luyü kəlv̄m̄v̄v tə, na pá tayanna timpi timpi pə nəxəsaəna tə.

⁷ Haləna pá tala Sowasí kawulaya pənaya hiu na tooso nyəŋka, kətəlaa ta tayanəta Iso təsele tiili.

⁸ M'póyó wulav yaa kətulu Yoyata, na í taapalaa na í pəəsi-we si: Pepe təo ké í tá tayani Iso təsele? Pə təo tə, liyitee paasənlaa kaa tasa-məŋə-yəŋə cəlv̄v. Paa su-yəŋə na pá tayanna Iso təsele ntə.

⁹ M'póyó kətəlaa tisaa si pa kaa tasa liyitee mvyo ke paasənlaa kiñ. Pəcə pa kaa paasəna Iso təsele tayanv̄v.

¹⁰ Mpóyó kətulə Yoyata caa atakaa nəyolə, na í tuli-í púyó na í su kətaɣa təlate kin ke Iso təsele nənəyɔ ntəyən tə. Ilena í tó kətəlaa nənəyɔ tanlaa si ye wei í kəna Iso təsele liyitee, ile pa tu-yeɣe atakaa iní i taa.

¹¹ Pə suwa ile pa yaa wulav takəlasí nmaəlv, na kətəlaa nyuyv tu, na pá mayasi-ye.

¹² Pá nyómá wena a nyuyv, ile pa cəla-yeɣe təma lataa tə feŋlaa, na pele pá feli tayanlaa, na kaafəntanaa,

¹³ Na tetv nmalaa, na pee saakəlaa. Ilena pá yana taasi na pee kusaakee, na pá feli kəma lenna nna pa təyɔ pə təm taa tə.

¹⁴ Pa ta kpaɣa liyitee aní a taa, na pá luna Iso təsele cəmsenaa yaa seesi, yaa nyanasi nsi pa nmiəsəyənə caləm tə, yaa akantee, yaa pá lú wola pələpə, yaa liyitee nyəyəluyv pulv.

¹⁵ Təmlataa nyuyv nyóma ke pa cələyi, na pele pá lakəna mpi pə we lapv tə.

¹⁶ Yəlaa mpa pa fələyi təmlə nyóma tə, paa feŋyi-wə. Mpi tə, pa laki teu ké.

¹⁷ Liyitee nna yəlaa kəŋna pa kəpəntəŋ kətaɣa lonte tə, kətəlaa ke pa cələyi ale, paa tuyv-yeɣe atakaa iní i taa.

Sowasi kawulaya tənaya (Kətəəsətv II 24:23-27)

¹⁸ Waatv iní i taa ké Silii wulav Hasayeli polaa, na í yoonə Katí icate na í leeki-te. Ilena í mayasi i taa si i kpaaki Yosalem tə.

¹⁹ Tənayale Sowasi kpeyəla iní na i cəsənəa Yuta awulaa, isí Sosafati na Solam, na Ahasiya, paa lapa mpiyi Tacaa ke kəcəv tə, na wola wei pa suwa Iso təsele na kawulaya təyaya kpancooŋ taa tə, na í tilina na pá cəla Hasayeli. Ilena íle i yeke Yosalem ke yoonav.

²⁰ Pa keesa Sowasi təmnəa lentənəa tənaya Yuta awulaa takəlaya taa.

²¹⁻²² Mpóyó i waalı nyóma kəla i tə, na pa taa naale Simeyati pəyalv Yosapati, na Somee pəyalv Yehosapati pa ku-í Peti-Milo ke Sila mpaav taa. Ilena pá pimi-í pa təyaya pəlaav taa ké Tafiiti te. Ilena i pəyalv Amasiya leeti i lonte.

13

Iseyeli wulav Sowakasi təm

¹ Yuta wulav Ahasiya pəyalv Sowasi kawulaya pənaya hiu na tooso nyəŋka taa ké, Yehu pəyalv Sowakasi təyɔ Iseyeli kawulaya ke Samalii, ke pusi naanəwa na naatosompəyolaya.

² Mpóyó i lapa mpi pə ta maya Tacaa tə. I keena Solopəwam wei i tusa Iseyeli nyóma ke laatv taa tə i isayətə.

³ Ilena Tacaa mu-wə na pááná, na í tu-weye Silii wulav Hasayeli nin taa. Pə waalı, na í tasa-weye tuyv ke Hasayeli pəyalv Pəni-Hatati nin taa tətə, na pá taanɪ səsəm.

⁴ Ama Sowakasi sələma Tacaa si í kə í pááná. Ilena Iso nyənɪ isənə Silii wulav cəsa-wə tə,

⁵ na í kusi waasulv nəyolə na í həti-weye pa nin taa. Pə kpaɣav waatv iní təyɔ pa cayana heesuyv isí too paa wəv tə.

⁶ Paa na mpv, pa keena Solopəwam na i təyaya nyóma pa tun laav, na pá yeke tuyv alənyəŋku tesika kulalaaya ke Samalii icate taa.

⁷ Silii wulav ka nanə Sowakasi yoolaa tənaya, na pá kaasi-í pəcə tike. Kpaɣanəŋ cayalaa nule na naanəwa, na keekenaa ke naanəwa, na yoolaa ke iyisi naanəwa (10000).

⁸ Pa keesa Sowakasi tɔm lentɔnaa, na i kolapɔm na i apalɔtu tɔm ke Yuta awulaa takɔlaya taa.

⁹ Waatu wei i sɛpa, ɔlena pɔ pimi-i Samalii na i pɔyalɔ Sowasi leeti i lonte.

Iseyeli wulav Sowasi tɔm

¹⁰ Yuta wulav Sowasi kawulaya pɔnaya hɔu na naanɔwa na naatosompɔɔlaya nyɛŋka taa kɛ, Sowakasi pɔyalɔ Sowasi pɛsa Iseyeli wulav ke Samalii taa. Na i tɔɔ pusi naanɔwa na naatoso.

¹¹ Mpɔyɔ i lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ. I keena Solopɔwam wei i tusa Iseyeli nyɛma ke tuŋ laav taa tɔ.

¹² Pa keesa Sowasi tɔm lentɔnaa ke Iseyeli awulaa takɔlaya taa. Pɛ kpaya i kolapɔm na ɔsɛna i yoonɔ Yuta wulav Ahasiya na apalɔtu tɔ.

¹³ Waatu wei i sɛpa, ɔlena pɔ pimi-i Samalii ke Iseyeli awulaa pɔlaav taa. ɔlena i pɔyalɔ Solopɔwam leeti i lonte.

Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɔlv Ilisee sɔm

¹⁴ Mpɔyɔ kɔtɔŋ nakuli ku kpa Ilisee. I caakaya sɔm, ɔlena Iseyeli wulav Sowasi polo i wiiluyɔ, na i lurɔ i tɔɔ na i wiiki, na i mɔ kapuka si: Hai, ma caa, Iseyeli keeke na i saalu.

¹⁵ Ntɛna Ilisee si: Caa tɔɔu na nyɛmɔ.

ɔlena wulav caa na i kɔna.

¹⁶⁻¹⁷ Ntɛna Ilisee si: Tuli ilim tɔlule tɔɔ pɛtote.

ɔlena wulav tuli. Ilisee si: Kpaasi nyɔ tɔɔu.

Wulav kpaasa i tɔɔu ɔlena Ilisee tɔni i niŋ ke wulav nyɛŋ tɔɔ, na i tɔm-i si: Tɔ. Wulav tɔwa, ɔlena Ilisee ma kapuka si: Nyɛmlɛ tɔnɛ tɔ hulɔyɛna ɔsɛna n kɔ kɔli Silii yoolaa na n ku-wɛyɛ Afeki tɔ.

¹⁸ Mpɔyɔ Ilisee tasa wulav ke heeluyɔ si: Kpaya nyɛmɔ lenna.

Wulav kpaya nyɛma, ɔlena Ilisee si: Tɔ atɛ.

ɔlena wulav tɔ atɛyɛ tɔm tooso, na i ye le mpɔ.

¹⁹ Ntɛna pɔɔnɔ kpa Ilisee na i tɔ si: Aa, kasa, ye n kɔ tɔwa tɔm kakpasɔ, yaa naatoso n kɔ kɔli Silii nyɛma ntɛ tɔnanɔnɔ. Tɔɔ, tɔm tooso tike ntɛ n kɔ kɔli-wɛ.

²⁰ Mpɔyɔ Ilisee sɛpa na pɔ pimi-i.

Pɔnaya sikaa, ɔlena Mowapɔ yoolaa nmulaa suki Iseyeli tetu taa.

²¹ Kuyaku nakuli napɔli pa sɔyɛla pa sɔtu na pɔ pukina pim. ɔle pa sulina nmulaa mpɛ pa kpekɛle natɔlɔyɛle. ɔlena pɔ lɔyɔ pa sɔtu ke Ilisee pɔlaav taa na pɛ. Sɔtu hɔta Ilisee muwa tɔɔ, ɔlena sɔtu fe na i kuli na i sɔyɛ.

Silii nyɛma kɔlvɔ

²² Silii wulav Hasayeli ka nmakɔla Iseyeli nyɛma ke Sowakasi kawulaya waatu tɔnaya.

²³ Ama Tacaa nyɛna pa pɛtɔtɔle ke nɔyɔ nka i na Apɔlaham, na Isaaka, na Yakɔpɔ paa pɛlaa tɔ ka tɔɔ, na i ye le-wɛyɛ kpiisuyɔ. Waatu unɔ tɔ, i ta yelita si kolontunaa i kpa-wɛ na pɔ pona poolun tiili.

²⁴ Silii wulav Hasayeli sɛpa, ɔlena i pɔyalɔ Pɛni-Hatati leeti i lonte taa.

²⁵ Mpɔyɔ Iseyeli wulav Sowasi leeka Iseyeli acalɛɛ nna Hasayeli ka tɔyɔ Sowakasi tɔ. Tɔm toosoɔyɔ Sowasi yoonɔ Pɛni-Hatati, na i leeki i acalɛɛ tɔna.

14

Yuta wulav Amasiya tɔm

(Kɔtɔsɔtu II 25:1-4, 11-12, 17-28; 26:1-2)

¹ Iseyeli wulav Sowakasi pəyalv Sowasi kawulaya pənaya naale nyəŋka taa ké, Yuta wulav Sowasi pəyalv Amasiya, ná lɛta ɪ caa lonte taa.

² I luluyv pusi ka we hiu na kakpasɪ. Ḿpóyó ɪ tɔyɔ kawulaya ke pusi pəyɔlayafɛi hiu na naanɔwa, ke Yosalem ke Yuta taa. I too tɛyɛle Yosalem tɛna, na pá yaaki-ɪ sɪ Yowatanj.

³ Ḿpóyó ɪ lapa mpi pə maya Tacaa tɔ. Ilɛ ɪ ta tala ɪ cɔsɔ Tafiiti ké. I lapa teitei ké isɪ ɪ caa Sowasi.

⁴ I ta wakɛli təkətɛlnaa, yɛlaa tɔŋa pote ké na pá laaki na pá waki tulaalɔnaa.

⁵ Waatu wei Amasiya lapa na ɪ kawulaya caya teu, lɛna ɪ kó ɪ waali nyóma mpa paa kɔwa ɪ caa Sowasi tɔ.

⁶ Ama ɪ yela kulaa piya, isɪ Tacaa yepu na pá ŋmaa Moisi kiiu taa tɔ sɪ: Pa kaa ku pəyaya ke ka caa isayatu tɔɔ.

⁷ Amasiya kulɔm inɪ ɪ kɔna Itɔm yoolaa iyisi naanɔwa (10000) ké tɔm tɛtɛkɛle taa, ná ɪ lɛkɪ Sela ɪcatɛ. Na ɪ ha-tɛyɛ hɛtɛ sɪ Yəkɛtɛɛli. Na pá yaaki-tɛyɛ ŋpóyó halɛna sanja.

⁸ Ḿpóyó ɪ tilaa na ɪ heeli Iseyeli wulav Sowakasi, wei ɪ ké Yehu saali tɔ sɪ: Kɔɔ na tɛ suli yooɔ.

⁹ Ntɛna Sowasi cɔ-ɪ sɪ: Lipan puyv tɔɔ tiika sɔwa nyəŋka ka sɛlɛma tɔyɔ sɔsɔɔv sɪ kó ha ɪ pəyalv ké ku pɛɛlɔ. Ḿpóyó taale wontuyv nakuli ku tɔma sɔsɔv tɔɔ na kó puyɔtɪ-ɪ. Ilɛna Sowasi tasa sɪ:

¹⁰ N nyɔ́má sɪ n kɛla Itɔm nyóma tɔyɛle n tɛki nyá tantɛŋ yɛɛ? Tɔv, cayaɔa tɛle tɛ tike yaa. Tɔfɔ, ye má na-ŋ tɛ sulaa, pɪ kɛna nyana nyá yɛlaa mɛ tɔɔ ké pulaya.

¹¹ Ama Amasiya ta mu Sowapɪ tɔm nti. Ḿpóyó Sowasi kpaya ɪ yoolaa, na Amasiya náa kpaya ɪ nyóma na pá suli Peti-Semɛsɪ ke Yuta tɛtv taa.

¹² Ilɛna Iseyeli nyóma kɛli Yuta nyóma, na pá se na pá kpe.

¹³ Ḿpóyó Iseyeli wulav Sowasi kpa Yuta wulav Amasiya ke Peti-Semɛsɪ na ɪ tɛki-ɪ. Ilɛna ɪ polo Yosalem ná ɪ kó kolonja ke ṕpóyó ke mɛɛtɛlnaa ŋmɔnuyv (200) ké Iflayim nɔnɔyɔ kinj. Halɛna ŋkulunja taa nɔnɔyɔ.

¹⁴ Ḿpóyó ɪ kuu wula na liyitee nyəŋɛtv na wontunaa kupama mpa paa we Isɔ tɛsɛɛle na kawulaya tɔyaya pə kpancoon taa tɔ, ná ɪ kpa yɛlaa ná ɪ pona Samalii.

¹⁵ Pa kɛesa Sowasi tɔm lɛntɛnaa ke Iseyeli awulaa takɛlaya taa. Pə kpayaɔv ɪ kulapɛm na ɪ apalɔtv na isɛna ɪ yooɔna Yuta wulav Amasiya tɔ.

¹⁶ Sowapɪ sɛpa, lɛna pá pimi-ɪ Samalii ke Iseyeli awulaa pɛlaav taa, na ɪ pəyalv Solopwam lɛɛti ɪ lonte.

¹⁷ Pusi naanɔwa na kakpasɪ ke Yuta wulav Amasiya tasa tɔyɔv, ke Iseyeli wulav Sowasi sɛm waali.

¹⁸ Pa kɛesa Amasiya tɔm lɛntɛnaa ke Yuta awulaa takɛlaya taa.

¹⁹ Ḿpóyó waatu nɔxɔlv yɛlaa kula Amasiya tɔɔ ké Yosalem taa, ná ɪ se na ɪ polo Lakisi. Ama pɛle pa tɔŋa-ɪ tɛna na pá kɔ-ɪ.

²⁰ Ilɛna pá kɛna-ɪ na kɛɛke na kpayanəŋ payale, na pá pimi-ɪ pa tɔyaya pɛlaav taa ké Tafiiti tɛ.

²¹ Ntɛna Yuta nyóma kpa Amasiya pəyalv Asaliya ke wulav, ná ɪ lɛɛti ɪ caa lonte taa. Asaliya luluyv pusi ka we naanɔwa na naatosɔ ke waatu inɪ.

²² Asaliya inɪ ɪ lɛkɛna ɪla ɪcatɛ, ke ɪ caa sɛm waali, ná ɪ tayanɪ-tɛyɛ ŋmaɔv.

Iseyeli wulav Solopwam II, tɔm

²³ Yuta wulav Amasiya kawulaya pusi naanɔwa na kakpasɪ nyəŋka taa, Iseyeli wulav Sowasi pəyalv Solopwam pɛsa wulav ke Samalii. Na ɪ tɔyɔ kawulaya ke pusi nule na kulɔmɔya.

²⁴ Mpóyó Solopuwam lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ. I we laatu nti tɔ taa i akpele tusa Iseyeli nyóma tɔ.

²⁵ Ilena í lɛɛkɪ Iseyeli tɛtu tənaya pə kpayau Lepo-Hamati, haləna pá polo Lɔcayam tənku kɛ teitei, isɪ Iseyeli Iso Tacaa ka heeluyu Amitayi pəyalɔ Iso kuyəɣɔtutu teləsulɔ Yonaasi kɛ Katɪ-Hefee tɔ.

²⁶ Mpóyó Tacaa nawa isəna pə kəla Iseyeli nyóma tɔ. Pécó paa yulɔ kulum təkɔŋ, fɛi sɪ i ká waaɪ-wɛ.

²⁷ Ama i taa sɔɔli sɪ i kpiisi-wɛ. Pə tɔɔ kɛ i yelaa na Sowasi pəyalɔ Solopuwam waaɪ-wɛ.

²⁸ Pa kɛɛsa Solopuwam tɔm lɛntənaa kɛ Yuta awulaa takəlaya taa. Pə kpayau í kulapəm, na i apalɔtɔ kɛ yooɔ taa, na isəna i lɛɛka Tamasi na Hamati pə acalɛɛ tɔ.

²⁹ Waatu wei i sɛpa, ilena pá pimi-i Samalii kɛ Iseyeli awulaa pəlaau taa, na i pəyalɔ Sakali lɛɛti i lonte.

15

Yuta wulav Asaliya tɔm

(Kvtəsɔvɔ II 26:3-4,21-23)

¹ Iseyeli wulav Solopuwam kawulaya pənaya hiu na naatosompəɣolaya nyəŋka taa, Amasiya pəyalɔ Asaliya pəsa Yuta wulav

² kɛ Yosalem taa na í tɔɣɔ pusɪ nule na naanɔwa na naalɛ. Waatu inɪ, i lɔlɔyɔ pusɪ ka wɛ naanɔwa na naatoso. I too ka kɛ tənə tɔ, na pá yaaki-i sɪ Yekoliya.

³ Asaliya lapa Tacaa luyɔ tɛɛ nyəntɔ kɛ, isɪ i caa Amasiya.

⁴ Paa na mpɔ tɔ, i ta wakəli təkətəlɛnaa, yəlaa tənə pote kɛ, na pá laaki na pá wakɪ tulaalɔnaa.

⁵ Mpóyó Tacaa həma wulav ŋkpaŋyɔ na asilima kɔtəŋ. Ilena pá su-i kpeeŋa kɛ tiili, haləna i sɛm. I pəyalɔ Yotam wei i ka kɛ kawulaya tɔyaya nyɔyɔ tɔ tɔ, inɪ i ka paasayana na kawulaya.

⁶ Pa kɛɛsa Asaliya tɔm lɛntənaa tənə kɛ Yuta awulaa takəlaya taa.

⁷ Waatu wei i sɛpa, ilena pá pimi-i pa tɔyaya pəlaau taa kɛ Tafiti tɛ, na i pəyalɔ Yotam lɛɛti i lonte.

Iseyeli wulav Sakali tɔm

⁸ Yuta wulav Asaliya pənaya pələfɛi naanɔwa nyəŋka taa kɛ Solopuwam pəyalɔ Sakali pəsa Iseyeli wulav kɛ Samalii kɛ isətɔnaa naatoso.

⁹ I lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔyɔ teitei, isɪ i cəsənaa, na í we tam kɛ laatu nti tɔ taa Nepati pəyalɔ Solopuwam tusa Iseyeli nyóma tɔ.

¹⁰ Mpóyó apalɔ wei pa yaa sɪ Yapeɛsɪ tɔ, i pəyalɔ Salum ku-i Ipəleyam, na í lɛɛkɪ kawulaya.

¹¹ Pa kɛɛsa Sakali tɔm lɛntənaa kɛ Iseyeli awulaa takəlaya taa.

¹² Pə lapa teitei kɛlɛ isɪ Tacaa ka heeluyu Yehu tɔ sɪ, i lɔlɔyɔ nyóma ká tɔkɪ kawulaya kɛ i waali, na pá tala pa lɔlɔyɔ loosi liyiti.

Iseyeli wulav Salum tɔm

¹³ Yuta wulav Asaliya pənaya pəɣolayafɛi nule nyəŋka taa kɛ Yapeɛsɪ pəyalɔ Salum pəsa Iseyeli wulav kɛ isətɔ kulum kɛ Samalii taa.

¹⁴ Mpóyó apalɔ wei pa yaa sɪ Kati tɔ, i pəyalɔ Menahem luna Tiisa na í kɔɔ Samalii, na í ku-i na í lɛɛkɪ i kawulaya.

¹⁵ Pa kɛɛsa Salum tɔm lɛntənaa kɛ Iseyeli awulaa takəlaya taa. Paa isəna i kula Sakali tɔɔ tɔ.

¹⁶ Ḳpóyó Menahem yooná Tapuwa nyóma, ná í kpiisi pa ná Tiisa hǎyǎlyǎ nyóma. Ná í yǎkí ahusitonaa lotu sí, pa tá tǎl-í ɪcáté nǎnǎyǎ.

Iseyeli wulav Menahem tǎm

¹⁷ Yuta wulav Asaliya pǎnaya pǎyǎlayaféi núle nyǎnka taa ké Kati pǎyalu Menahem pǎsa Iseyeli wulav ké Samalii ké pusí naanúwa.

¹⁸ Ḳpóyó í lapa mpi pǎ tá maya Tacaa tǎ, halǎna í sǎm. Í wé tam ké laatu nti tǎ taa Nepatí pǎyalu Solopúwam ka tusa Iseyeli nyóma tǎyǎ.

¹⁹ Waatu nǎyǎlǎ Asilii wulav Puli súv Iseyeli tǎtu taa. Ílena Menahem há-í liyíte nyǎyǎtu ké tǎnǎnǎa hiiu ná naanúwa sí, ílé í sǎna-í ná í nyǎs-í kawulaya ké teu.

²⁰ Lampuu ké í túwa Iseyeli nyóma ké félyǎv, ná tǎntǎnaa tú liyíte nyǎyǎtu núle ná naanúwa naanúwa, ná pǎcǎ í hiki-yé. Pa téma Asilii wulav ké félyǎv, ké ɪsǎna ílé í caakí tǎ, ílena í kpe.

²¹ Pa kéesa Menahem tǎm lǎntǎnaa ké Iseyeli awulaa takǎlaya taa.

²² Waatu wei í sǎpa tǎ, í pǎyalu Pekahiya lǎtǎna í lǎnte taa.

Iseyeli wulav Pekahiya tǎm

²³ Yuta wulav Asaliya kawulaya pǎnaya núle ná naanúwa nyǎnka taa, ké Menahem pǎyalu Pekahiya pǎsa Iseyeli wulav ké Samalii ké pusí naale.

²⁴ Ḳpóyó í lapa mpi pǎ tá maya Tacaa tǎ. Í wé tam ké laatu nti tǎ taa Nepatí pǎyalu Solopúwam tusa Iseyeli nyóma tǎyǎ.

²⁵ Ílena apalú wei pa yaa sí Lemaliya tǎ, í pǎyalu Peka wei í paasayana Pekahiya yoolaa tǎ, í kpaaya Kalaatí yoolaa ké núle ná naanúwa, ná pá polo pa kú-í kawulaya tǎyaya kutuluyu nakúli kú taa. Ílena Peka lǎeki kawulaya.

²⁶ Pa kéesa Pekahiya tǎm lǎntǎnaa ké Iseyeli awulaa takǎlaya taa.

Iseyeli wulav Peka tǎm

²⁷ Yuta wulav Asaliya kawulaya pǎnaya núle ná naanúwa ná naale nyǎnka taa, Lemaliya pǎyalu Peka pǎsa Iseyeli wulav ké Samalii ké pusí hiiu.

²⁸ Ḳpóyó í lapa mpi pǎ tá maya Tacaa tǎ. Í wé laatu nti tǎ taa Nepatí pǎyalu Solopúwam ka tusa Iseyeli nyóma tǎ.

²⁹ Peka kawulaya waatu taa ké Asilii wulav Tekǎla-Falasaa lǎeka Yon ná Apǎeli-Pǎti-Maaka ná Yanúwa, ná Keteesí ná Hasǎ, ná í tǎyǎ Kalaatí ná Kalilee ná Nǎfǎtali pǎ tǎtǎnaa tǎna, ná í kpa pǎ yǎlaa ké yǎmle.

³⁰ Ḳpóyó apalú wei pa yaa sí Íla tǎ, í pǎyalu Osee kula Peka tǎo ná í kú-í, ná í lǎeki kawulaya ké Yuta wulav Asaliya pǎyalu Yotam kawulaya pǎnaya hiiu nyǎnka taa.

³¹ Pa kéesa Peka tǎm lǎntǎnaa tǎna ké Iseyeli awulaa takǎlaya taa.

Yuta wulav Yotam tǎm (*Kútǎsǎtu II 27:1-3,7-9*)

³² Iseyeli wulav Lemaliya pǎyalu Peka kawulaya pǎnaya naale nyǎnka taa ké, Yuta wulav Asaliya pǎyalu Yotam lǎta í caa lǎnte.

³³ Ílena í la pusí naanúwa ná naatoso ké Yosalem taa. Waatu ɪn-í lǎlyǎv pusí wé hiiu ná kakpasí. Í too kéle Satǎkí pǎel Yelusa.

³⁴ Ḳpóyó Yotam lapa mpi pǎ tá maya Tacaa tǎ, ɪsu í caa Asaliya.

³⁵ Pǎyele í tá wakǎli tǎkǎtǎlǎnaa. Yǎlaa pukaya tam ké ná pá laakí, ná pá wǎkí tulaalǎnaa.

Yotam ɲmana Ísǎ tǎsǎele nǎnǎyǎ sǎsaya.

³⁶ Pa kéesa Yotam tǎm lǎntǎnaa ké Yuta awulaa takǎlaya taa.

³⁷ I kawulaya waatu ke Tacaa yelaa, na Silii wulav Lesee na Iseyeli wulav Peka pa yoonu Yuta nyóma.

³⁸ Yotam sapa, ilena pa pimi-i pa taya pəlaav taa ké Tafiiti te. Na i pəyalu Ahasi ləeti i lonte taa.

16

Yuta wulav Ahasi təm

(Kutəəsətu II 28:1-27)

¹ Iseyeli wulav Lemaliya pəyalu Peka kawulaya pənaya naanowa na naatosompəyalaya nyəjka taa ké, Yotam pəyalu Ahasi pəsa Yuta wulav.

² Ilena i lá pusi naanowa na naatoso ke Yosalem. Waatu inu i wəna pusi hiiu. Ama i ta la mpi Tacaa səolaa to, isu i ləjce Tafiiti.

³ I mələa ké na i keena Iseyeli awulaa kulapəle isayale. Haləna i can na i laa i pəyalu ké tuyo ke teitei isu acaalətu nti tetu nyóma lakaya ləj na Tacaa təyən-wə na pə fəe Iseyeli nyóma to.

⁴ Na pa laaki tola na pa wəki pə tulaalənaa ke təkətələnaa, na pulasi nyəj taa hətu tē.

⁵ Məpəy waatu nəjəlv Silii wulav Lesee, na Iseyeli wulav Peka pa polaa na pá yoonu Yuta wulav Ahasi, na pá nyala Yosalem icate. Ama pa ta pəsi-i.

⁶ Waatu kuləm inu i taa ké Silii wulav inu i təyənə Yuta nyóma ke lla icate taa. Na i ha-təye ltəm nyóma, na pele pá caya tənaya haləna sanja.

⁷ Məpəy Ahasi tilaa na i heeli Asilii wulav Tekəla-Falasaa si: Hai, kəə na n ya-m Silii na Iseyeli pa awulaa nin taa. Mpi to, ma wə ké isu nyá təmlə tu yaa nyá pəyaya.

⁸ Məpəy i kuu lə təsele na kawulaya təyaya kpancooj taa ké wəla na liyitee nyəjətu, na i la Asilii wulav ke kəcəw.

⁹ Ntəna Asilii wulav la teitei, isu Ahasi sələma-i to. I polaa na i yoonu Tamasi icate, na i ləeki-te, na i kpa tə yəlaa na i pona Kiii. Pə yela wulav Lesee, ilena i kó ilé.

¹⁰ Məpəy Ahasi pola Tamasi ke Tekəla-Falasaa nav. Ntəna i ná kotaya təlate ke Tamasi tuyo kutuluɣu taa, na i ləsi tə fotoo na tə wəetu ke teitei, na i pona Yosalem kotəlv Wuliya.

¹¹ Iləna Wuliya nma kotaya təlate kofate ke teitei isu Ahasi tilina-i to, na i té na pəcə wulav məli Yosalem.

¹² Waatu wei wulav ləna Tamasi, ilena i polo i mayamaya na

¹³ i la ciikuɣu na təyənaya pə kotasi na kotasi nsi kəkə lusaa to. Na i liisi solum, na i nmuɣi pə caləm ke kotaya təlate to.

¹⁴ Pə waali ké wulav laɣasa Tacaa kotaya təlate nyəjəlvu kuɣeemuyv nyənte nte tu wə kofate na lə təsele pa həku taa ké nənəjə to. Iləna i su-təye kofate nté tə waali na ilim ntəyən to.

¹⁵ Iləna wulav to kotəlv Wuliya si: Sanja waali, kotaya təlate kofate to ké n ká lakı tanan na taanaya pə kotasi nsi kəkə lusaa to, na pə təyənaya na pə solum nyənsi, na n nmuɣi pə caləm. Paa wulav kotasi, paa samaa nyənsi. Ye pə kaasa nyəjəlvu kuɣeemuyv kotaya təlate kupənte təm ilə, tələye maa pəkəyənə lə luɣu nyəntv.

¹⁶ Məpəy kotəlv Wuliya lapa teitei isu Ahasi yəjətuɣu to.

¹⁷ Iləna wulav həti lə təsele lum kekenaa nyəjətu na pa lum cəmsənəa. Na i tisi lum nyampaani anaam wei i ka wə latəcənəa naanowa na naale ləesəj to to na i su atə.

¹⁸ M'p'ógó wulaw y'aka i t'acayale nte pa yaa si, kuyaku kuh'esuy'u kumte t'oxo Iso taseele taa, na i t'eki p'e n'oxo n'ka i suv'ena to si, p'e la Asilii ke teu.

¹⁹ Pa keesa Ahasi t'om lent'ena ke Yuta awulaa tak'elaya taa.

²⁰ Waatu wei i s'epa, ilena p'a pimi-i pa t'ayaya p'elaaw taa k'e Tafiiti te. Na i p'yalu Isekiyasi leeti i lonte taa.

17

Iseyeli wulaw Osee t'om na Samalii leekoyu

¹ Yuta wulaw Ahasi kawulaya p'enaya naan'owa na naale ny'eka taa k'e, Ila p'yalu Osee p'esa Iseyeli wulaw ke Samalii taa. Ilena i t'oxo pusi p'ox'elayafei naan'owa.

² M'p'ógó i lapa mpi p'e ta maya Tacaa to. Ama i ny'entu ta tala Iseyeli awulaa mpa pa laala-i to.

³ Waatu n'ox'olu Asilii wulaw Sal'emanasaa yoon'a-i na i kpili-i, na i fel'eyi-i lampuu ke paa p'enaya n'ka.

⁴ Ama p'e keesaa, ilena i kuli Asilii wulaw t'oo, na i kisi-i lampuu fel'eyu. Ilena i tili Icipiti wulaw kin' ke Sayii si il'e i s'ena-i. P'e k'oma na Sal'emanasaa cek'ena mpu, ilena i kpa Osee na i t'u sal'eka.

⁵ P'e waali k'e i na i yoolaa pa wata Samalii, na p'a tami-i kotaya ke pusi tooso.

⁶ Osee kawulaya p'enaya p'ox'elayafei naan'owa ny'eka taa k'e Asilii wulaw leeka Samalii. Na i pona Iseyeli ny'oma ke i te, na i su-weye Hala na Kosaŋ pa h'ox'ol'ey taa k'e Hap'oo p'ox'ox' n'ox', na Metii acalee taa.

Mpi p'e wak'ela Iseyeli kawulaya to

⁷ Iseyeli ny'oma p'ent'ona Iso Tacaa wei i waasa-weye Icipiti wulaw nin' taa, na i l'esi-weye i tetu taa t'oxo, na p'a laa tun'.

⁸ Pa mu piitimnaa mpa Tacaa t'ox'naa na p'e fee-we to pa kulap'ele, na yaasin'aa asaya'aa mpa Iseyeli awulaa kpaya'aa to.

⁹ Isu nti nti pa Iso kisa'aa to t'e y'ox'oy'u. Hal' pa n'm'a pa t'ek'et'el'ena ke paa timpiyi. P'e kpaya'aw acalisi taa, na pa koloosi acalee s'os'ona taa to.

¹⁰ Pa sika p'ee na tesikasi kulalaasi ke pulasi ny'ox'ey taa h'otu tee.

¹¹ Na p'a laaki tun' ke teitei is'u piitimnaa mpa Tacaa t'ox'naa na p'e fee mpe to. Isayatu nt'eyi p'a lapa, ilena p'a'ana kpa Iso.

¹² Paa na i ka kisina-weye tun' laaw to pa ta nu t'ele.

¹³ P'eyele Tacaa ka kpaala Iseyeli na Yuta ny'oma na Iso kuy'ox'otutu tel'esalaa waani waani noosi ke si: P'a yele pa isayatu mpaan' na p'a mu i kus'osutu na nti nti i tu-weye i T'om taa to. Nt'eyi i ka cela i kuy'ox'otutu tel'esalaa na p'a heeli pa l'ox'cena.

¹⁴ Paa na mpu Iseyeli ny'oma kisa nti Iso kuy'ox'otutu tel'esalaa heela-we t'oxo nuu, na p'a la l'ankpus'ey ke teitei, is'u pa l'ox'cena ka kisuyu pa Iso Tacaa ke naani tuyu to.

¹⁵ Pa lo Iso kiin' na n'ox' n'ka i na pa c'os'ona paa p'elaa to, na kpaaluy'u mpi i ka kpaala-we to. Iseyeli ny'oma mat'ona kpai ny'oma tun', na pa may'amaya p'a p'esi kpai ny'oma. Na p'a t'ey piitimnaa mpa Iso ka kisina-we to pa ikpate.

¹⁶ Pa lapa awusa ke pa Iso Tacaa kiin', na p'a lu nawee naale le'es'ey, na p'a siki tesika kulalaaya, na p'a lun'yi is'ot'ol'nyasi, na tuyu Paali.

¹⁷ Hal'ona p'a laa pa piya ke tun', na p'a laki topoto'oto t'oma, na p'a ha pa t'eyi mpi p'e ta maya Tacaa to p'e taa, na p'e kpaasi il'e i p'a'ana.

¹⁸ P'e t'oo k'e Tacaa taa huuna Iseyeli y'elaa. I ta s'oli si i tasa-weye nau ke i is'entaa. Ilena p'a yele Yuta kpek'ele tike.

¹⁹ Ama Yuta nyéma ná kisa pa Caa Iso kiinj na pá kpaxa Iseyeli nyéma yaasi.

²⁰ Pə tɔɔ ké Iso kpenta Iseyeli nyéma tɔna na í lo, na í tu-weye kolontunaa nin taa, na pele pá kuu-we na pá hatələna-ı.

²¹ Waatu wei Tacaa ka faya Yuta nyéma na Iseyeli nyéma tɔ Solopuwam ke pa kpawa Iseyeli nyéma wulav. Ilena Solopuwam kisi Tacaa, na í tusi-weye isayatu sɔsɔntu taa.

²² Pə kpaxav waatu unı tɔɔ pa suv Solopuwam isayatu ke keenav.

²³ Pə tɔɔ ké Tacaa ta sɔɔlı sı í tasa-weye nav. Ilena í yele na Asilii nyéma kuu-we na pá we tɔna. Ilena pá la teitei isı Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa ka yɔɔtuyɔ tɔ.

Samalii cayalaa tɔm

²⁴ Mpúyú Asilii wulav kɔna Papiloni, na Kuta, na Afa, na Hamatı, na Sefafayim pə yəlaa, na í su-weye Iseyeli nyéma lonte ke Samalii, na pele pá caya.

²⁵ Waatu wei yəlaa mpe pa suv tɔna tɔ, paa seeki Tacaa. Ilena Tacaa pona tɔɔlası na sı kú pa taa yəlaa payale.

²⁶ Mpúyú pa heela Asilii wulav sı: Yəlaa mpa n pona Samalii tɔ, pa ta nyı tetu nti tɔ Iso ke seev. Ilena Iso pona tɔɔlası na sı kú-we.

²⁷ Ntɛna wulav sı: ı mənna Iseyeli kətəlaa taa nəɔlɔyɔ Samalii, na í hólı yəlaa mpeye Iso seev.

²⁸ Kɛna Samalii kətulu nəɔlɔ ı məlı Peteełı, na í seyesı tɔna yəlaa ke Tacaa seev.

²⁹ Mpúyú Samalii taa cayalaa mpe, paa wei ı lupa ı te tuyɔ, na pá sı acalɛ wɛna a taa paa cayaa tɔ a təkətələnaa mpa Iseyeli nyéma ká ɲmawa tɔ pa taa.

³⁰ Papiloni nyéma ná Saaka pa tuyɔ Sukoti-Penoti leesuyɔ, na Kuta nyéma ke pele pa nyəŋkɔ Nɛkaalı, na Hamatı nyéma ke pa nyəŋkɔ Asima.

³¹ Afa nyéma ke pa nyəŋkɔ Nipası na Taataki. Haləna Sefafayim nyéma náa laa pa piya ke pa tıŋ Atələmeleki, na Anameleki.

³² Pəyele Tacaa seelaa nté. Ilena pá kpa pa taa lelɛa ke pa tıŋ kətəlaa na pá paasəyənə pa kətasi.

³³ Kulumaa mpeyele Iso seelaa. Pəyele paa wei ı tənna ı te tuyɔ ke laav.

³⁴ Haləna saŋa ı sɛntɔ, laatu ntəyı pele pa təkaa, paa seeki Tacaa. Pəyele paa tənəyı ı kiinj, yaa ı kəsəsutu nti nti ı ká tɔwa Yakəpu wei ı cuyusaa sı Iseyeli tɔ, ı lɔlɔyɔ nyéma tɔ.

³⁵ Paa na mpɔ tɔ, Tacaa na Yakəpu lɔlɔyɔ nyéma pa pɛla nəyɔ ké. Na í su-weye kiinj sı pá taa laa tıŋ. Pəyele pa taa lıŋ ı tɛɛ. Pá taa lapı-ı təmle natəlı.

³⁶ Tacaa ma wei ma ləsa-mɛye İcipiti taa, na ma tɔŋ sɔsɔŋ tɔ, ma tike ke í ká seɛ na í lakı kətasi.

³⁷⁻³⁸ Paa ifemle nteye í ká təkəyı ma kəsəsutu, na ma kɔtɔtɔtɔ, na ma kiinj wei ma ɲmaa-mɛ tɔ. ı taa sɔɔ nəyɔ ɲka má na mɛ tɔ pɛlaa tɔ. Na pə tı kələnə tıŋ laav tɔm.

³⁹ Mə Iso Tacaa má ma tike ke í ká seɛ. Mpi tɔ, ma tike ma pəsəyənə na má waasi-mɛye mə kolontunaa nin taa.

⁴⁰ Ama yəlaa mpe pá kisa nuv, na pá lakı isı too paa lakaya tɔ.

⁴¹ Mpúyú pa kpəkaya Iso na tıŋ laav, na pa piya tɔna náa wɛ pə taa ké haləna saŋa.

¹ Iseyeli wulav Ila pəyalv Osee kawulaya pənaya tooso nyəŋka taa ké, Ahasi pəyalv Isekiyasí pəsa Yuta wulav.

² Ilena í tɔyɔ pusi pəɣɔlayafɛi hiu na naanɔwa kɛ Yosalem taa. Waatu unɪ ɪ pusi ka wɛ hiu na kakpasɪ. I too kɛlɛ Sakalɪ pɛɛlɔ Api.

³ Mprɔyɔ Isekiyasí lapa mpi pə maɣa Tacaa tɔyɔ teitei, isɪ ɪ lɔŋcɛ Tafiiti.

⁴ Ilena í wakɛlɪ təkətɛlɛnaa, na í yɔkɪ pɛɛ kusikee, na í seti tesikasɪ kɔlalaasɪ. Na í yɔkɪ nyəɣɔlvɔv kɔsɛmɔvɔv tɔm wei Moisi ka lupa tɔ. Mpi tɔ, halɛna waatu unɪ, Iseyeli nyɔma laakaya tɔm inəyɪ, na pá yaakɪ-ɪ sɪ: Nehukɛtaa.

⁵ Mprɔyɔ Isekiyasí lapa Iseyeli Isɔ Tacaa kɛ naani, na pə kɛlɪ isɪ Yuta awulaa mpa paa laala-ɪ na mpa pa tɛŋa ɪ waalɪ tɔ.

⁶ I tamsəna Tacaa kɛ mprɔyɔ, ɪ ta hɛlɪ. Na í tɛŋəyɪ kiinj wei Isɔ ka tɔwa Moisi tɔ.

⁷ Isɔ ka wɛ ɪ waalɪ kɛ, na í waakɪ ɪ kɔlapəm tɛna taa. I kɔla Asilii nyɔma tɔ, na í fiti pa niŋ taa.

⁸ Pɛlɛ pə paasi, na í tɔyɔnɪ Filiisi nyɔma, na í tana-wɛyɛ Kasa tɛtv taa, na í lɛɛkɪ pa koloosi acalɛɛ na pa tɛfɛŋlɛnaa.

Samalii ɪcatɛ lɛɛkvɔv tɔm

⁹ Yuta wulav Isekiyasí kawulaya pənaya liyiti nyəŋka, na Iseyeli wulav Osee kawulaya pənaya naatosompəɣɔlaya nyəŋka taa ké, Asilii wulav Saləmanasaa kɔma, na í nyala Samalii ɪcatɛ.

¹⁰ Pusi tooso sika, Ilena í lɛɛkɪ ɪcatɛ ntɛ. Isekiyasí kawulaya pənaya naatoso nyəŋka taa kɛlɛ. Pəyɛlɛ Osee kawulaya pənaya pəɣɔlayafɛi naanɔwa taa kɛlɛ.

¹¹ Ilena Asilii wulav pona Iseyeli nyɔma kɛ ɪ tɛ, na í su-wɛyɛ Hala, na Kosan hɔyɔlɛŋ taa kɛ pəyɔ Hapɔɔ nɔyɔ, na Metii acalɛɛ taa.

¹² Iseyeli nyɔma mɛ í kisa nti mɔ Isɔ Tacaa má ma tv-mɛ tɔ, na í wakɛlɪ ma na-mɛ ta nɔyɔ pɛɛlvɔv, na í kisi kiinj wei maa cɛla Moisi kɛ tɔkɔvɔv tɔ. Pə tɔɔ kɛ ma yɛlaa na pə tɛna isəntɔ pə mayana-mɛ.

Asilii nyɔma watvɔv kɛ Yosalem

(Isayii 36:1; Kvtəəsvɔv II 32:1)

¹³ Isekiyasí kawulaya pənaya naanɔwa na liyiti nyəŋka taa ké Asilii wulav Senakelipi kɔma, na í yoonə Yuta koloosi acalɛɛ tɛna, na í lɛɛkɪ-yɛ.

¹⁴ Ntɛna Isekiyasí tiili na pá heeli Asilii wulav kɛ Lakisi sɪ: Ma tɔm sɛpəna-ŋ, taa yoonə-m, yɛ n caa maa fɛlɪ-ŋ.

Ilena Asilii wulav sɪ Isekiyasí í fɛlɪ-ɪ liyitee nyəɣətv kiloonaa iyisi pəɣɔlayafɛi naanɔwa (9000) na wɔla kiloonaa kɛ nasənaasa na nunɔwa (900).

¹⁵ Mprɔyɔ Isekiyasí kuu Isɔ tɛsɛɛlɛ na kawulaya tɔyaya kpancooŋ tɛna.

¹⁶ Halɛna í kɔɔlɪ wulanaa mpa paa lapəna Isɔ tɛsɛɛlɛ nənɔɔsɪ kɛ canəm tɔ, na í cɛla pə tənaya Asilii wulav.

Asilii yoolaa nyvɔv tv faaci

(Isayii 36:2-22; Kvtəəsvɔv II 32:9-16)

¹⁷ Mprɔyɔ Asilii wulav kɔsa Lakisi kɛ yoolaa nyvɔv nyɔma sɔsɔ, na yoonu wontu paasənɔv, na yoolaa paasənɔv, na yoolaa kpekɛlɛ sɔsɔlɛ na í tili-wɛyɛ Yuta wulav Isekiyasí kin kɛ Yosalem. Pa talaa, Ilena pá sɛŋ lɔlɛ lɔɔv isɔtaa nyəŋkvɔv kin kɛ cɔtɔlaa taalɛ hapɛlɛ tɔɔ,

¹⁸ na pá pɔɔsɪ sɪ: Tɛ caa tɛ ná wulav. Ilena kawulaya tɔyaya nyvɔv tv Hilikiya pəyalv ʔiyakim, lɪ pa sɛŋvɔv, na ɪ waalɪ kɛ takɛlasɪ ŋmaalɔv Sepəna, na wulav tɔm yɔyɔtvɔv Asafi pəyalv Yowa.

¹⁹ Mpóyú Asilii yoolaa nyuɔɔ tɔ tɔma sɪ: ɪ heeli Isekiyasɪ sɪ Asilii wulav sɔsɔ pɔɔsɔyɪ-ɪ sɪ: Pepeye n lakɪ na ń taaki?

²⁰ Aweye ń taaki na ń kulɔyɪ ma tɔɔ? N ta nyɪ sɪ kokoole u tulɔyɪ tɔnɔyɔ?

²¹ Icipiti wulav ke ń tɛɛlɔyɪ yaa? ɪlɛ ɪ wɛ kɛ ɪsɪ kpate yaakɔyɔ, na paa wei ɪ kpawa pɛ hɛɛ-ɪ tɔ.

²² Paa pu la ɪsɛna, n ká cɔ-m kɛ sɪ mɛ ɪsɔ Tacaa ke n lakɪ na ń taaki. Pɛyele Isekiyasɪ kulɔm nyá n wakɛlɛna tɛkɔtɛlɛnaa, na tɛlaalɛnaa, na ń heeli Yuta yɛlaa sɪ Yosalem kɔtaya tɛlatɛ tɔɔ tike ke pá sɛɛ-ɪ.

²³ Pɛ tɔɔ tɔ, nyá na ma caa Asilii wulav ɪ su nɔɔsɪ. Ye n ká hiki kpɔyanɛnɛn cayaalaa, ɪlɛ ma ha-ɛn kpɔyanɛnɛn iyisi naale (2000).

²⁴ Icipiti nyɛma ke n tɛɛlɔyɪ sɪ pɛle paa ha-ɛn kpɔyanɛnɛn na kɛɛkenaa. Pɛyele n kaa pɛsɪ ma caa yoolaa nyuɔɔ nyɛma taa sɛkpelu mayamaya.

²⁵ Pɛle pɛ paasi Asilii wulav ta kɔnta cɛnɛ, na ɪ yoonaa tɛtɔ tɛnɛ na ɪ wakɛlɛ-tɪ na pá tá kɛ Tacaa luyɔ nyɛntɔ. Halɪ ɪsɔ mayamaya tu hana-ɪ pɛ mpaav.

²⁶ Mpóyú Iliyakim, na Sepɛna, na Yowa pa cɛpa Asilii yoolaa paasɛnɔ nɔyɔ tɔɔ sɪ: Taa yɔyɔtɛna-tɔyɔ Hepɛla tɔm. Yɔyɔtɛna-tɔyɔ Alaamee tɔm, na ɪcatɛ kolɔnɔ tɔɔ yɛlaa ɪ taa nu.

²⁷ Ntɛna yoolaa paasɛnɔ pɔɔsɪ sɪ: N nyɛmá sɪ mɛ na mɛ wulav Isekiyasɪ mɛ tike mɛ tɔɔ kɛ ma caa yɔyɔtɛyɪ tɔm tɛnɛ? Ama na mpa pa wɛ kolɔnɔ tɔɔ, na mɛ na-wɛ ɪ ká tɛ na ɪ tɔyɔ mɛ pɔntɔ, na ɪ nyɔɔ mɛ hɛm tɔyɔ.

²⁸ ɪlɛna yoolaa paasɛnɔ náa kpɛtɛna yɛlaa na ɪ yɔyɔtɛna Hepɛla tɔm taa sɪ: ɪ ke ɛkpɔnɛn na ɪ nu yoo. Asilii wulav sɔsɔ yɔyɔtaa sɪ:

²⁹ ɪ taa yɛle na Isekiyasɪ tɔsɪ-mɛ yoo. ɪ kaa pɛsɪ na ɪ lɛsɪ-mɛyɛ ma nɪn taa.

³⁰ Tacaa ke ɪ tɛɛlɔyɪ sɪ ɪ ká la na má taa pɛsɪ mɛ ɪcatɛ, ɪlɛ mu taa nu.

³¹ ɪ taa nuɔna Isekiyasɪ yoo. Ama ɪ nu Asilii wulav nyɛntɔ, na ɪ pɛtɪ-ɪ mɛ tɪ. ɪlɛ paa wei ɪ ká tɔyɔ ɪ lɛsɛn na ɪ fikinaa tawa. Na ɪ nyɔɔ ɪ lɔkɔ lɔm.

³² Halɪ ɪ ká tɛ na ɪ kɔɔ na ɪ kpaya-mɛ, na ɪ pɔna-mɛyɛ mɛ tɛtɔ kɔpantɔ tɛnɛ tɔ nɔyɔsɛle taa. Tɛnaya tɔyɔnaya na sɔlɔm na nim na tun pɛ wɛ sɔsɔm. ɪlɛ ɪ kaa sɪ cɛnɛyɛ yem. Mpɔ tɔ, ɪ taa nuɔna Isekiyasɪ ke timpɪ ɪ tɔnɔyɔ sɪ Tacaa ká waasɪ-mɛ tɔ, ɪ tɔsɔyɪ-mɛyɛ.

³³ ɪcatɛ natɛl tɔ tɔyɔ ta pɛsɪ na kú waasɪ kɔ yɛlaa ke ɪ nɪn taa.

³⁴ Hamatɪ, na Aapa, na Sefafayim, na Hena, na Afa pa tun waasa-wɛyɛ wɛ? Awe pɛsaa na ɪ tan-tɔyɔ Samalɪi tɛɛkɛlɛ?

³⁵ Tun ɪnɪ ɪ tɛna ɪ taa nakɔlɪ kɔ ta kpa ɪ nɪn ke kɔ tɛtɔ tɔɔ. ɪlɛ ɪsɛnaya Tacaa ká pɛsɪ na ɪ tanɪ-ɪ sɪ ɪ taa lɛkɪ Yosalem?

³⁶ Pa tɛna mpa paa wɛ tɛna tɔ pa taa nɔyɔlɔ ta cɔ paa fɛn. ɪsɪ wulav Isekiyasɪ ka heeluyɔ-wɛ tɔ.

³⁷ Mpóyú Iliyakim, na Sepɛna, na Yowa pa cɛla pa wontu na lanɔwakɛlle. ɪlɛna pá polo wulav kin na pá kɛɛsɪ-ɪ pɛ tɛna mpi Asilii yoolaa paasɛnɔ yɔyɔtaa tɔ.

19

*Wulav tila ɪsɔ kɔyɔyɔtɔtɔ tɛlɛsɔlv kin
(Isayii 37:1-7)*

¹ Mpóyú waato wei Isekiyasɪ nu tɔm ntɪ, ɪlɛna ɪ cɛlɪ ɪ wontu tɔtɔ na lanɔwakɛlle. Na ɪ suu lɛyaya nyɛntɔ, ɪsɪ fɛlɛtɛnaa taka, na ɪ polo ɪsɔ tɛsɛɛle taa.

² Tɛnaya ɪ kɔsa Iliyakim, na Sepɛna, na kɔtɛlaa taa sɔsaa sɪ pá polo Amatɪ pɛyalɔ ɪsɔ kɔyɔyɔtɔtɔ tɛlɛsɔlv Isayii tɛ, na pa lɛyaya wontu ke mpɔ.

³ Na pá heeli-ı sı: Wulaw İsekiyası kusəna-tu sı tē kəə sı, saŋa pə həma unı ı ŋkpaŋyuy, na ta laŋa wakəli tətəyətəy. Tə wee ke ısu ləlyuy takuyuy alaa sı pa ləli, ıle toma fəi sı pa ləlyuna pa piya tə.

⁴ Asilii wulaw kusəna ntəye ı yoolaa paasənıv sı ı kəə na ı tuv İso weesuyı tu. Hai, ye Tacaa, nyá İso ká nu ı kətuyı ŋku, na ı hə ı ŋkpaŋyuy. Nyaa sələmı-ı ı yəlaa mpa pa kaasaa tə pə təə.

⁵ Waatu wei İsekiyası tillaa heela İsayii ke mpv,

⁶ ılena İsayii cə-wee sı: ı polo na ı heeli mə caa sı, Tacaa yəyətəa sı nyá laŋle ı taa ŋmaana kətuyı ŋku Asilii wulaw waalı nyəma tuv-m tə.

⁷ Maa yele na pá yaa-ı na təm natəli, na ı kpe. ılena nəyəlɔv ku-ı.

Senakelipi nyaasvyv lempı

(İsayii 37:8-13; Kvtəəsvtə II 32:17)

⁸ Mpúyú Asilii yoolaa paasənıv nuwa sı ı caa kula Lakisi na ı polo ı nyala Lipina. ılena ı polo ı kin ke təna.

⁹ Tənaŋa pa heela Asilii wulaw sı İtiyopii wulaw Tilaka pola-ı yoonav. Ntəna Asilii wulaw tilina İsekiyası ke ləetəli sı pá pəəsı-ı sı:

¹⁰ N taaki İso sı ı ká kayatı-m Yosalem tələkəle yaa? N ká tıvı nyá tı yoo.

¹¹ Anı n nuwa teu ke ıəna ma kpiisa tetənaa tə. ılena ı hıvki sı n ká tıli-tı?

¹² Awulaa mpa pa kaasa-m tə, waatu wei pəle pa kəkaya Kosan, na Halan, na Lesəfi, na İteni nyəma ıcatə səəəle Telasaa tə, mpe unı pa tuŋ ta pəsi na ı kenti pa acaləe.

¹³ Təəsi mpi pə mayana Hamatı, na Aapatı, na Layii, na Sefafayim, na Hena, na Afa awulaa tə.

İsekiyası İso sələmvıv

(İsayii 37:14-20)

¹⁴ Waatu wei İsekiyası təma Asilii wulaw ləetəli ınəyi kalıyıv, ılena ı pona-ı İso təsəle taa, na ı hıli-ı Tacaa.

¹⁵ ılena ı sələmı İso sı: Hai, İseyəli İso Tacaa, wei nyá n caya ıətəa taŋlaa ke kpaŋav tə, nyá tike nté İso ké antulinya təna taa. Nyá lapəna ıətəa na atə.

¹⁶ Hai, Tacaa, ke ŋkpaŋ na ı nı na ı paasəna kətuyı ŋku Senakelipi tillaa tuv weesuyı tu nyá tə.

¹⁷ Tampana Asilii awulaa kəwa piitim lempı, na pá kpiisi pa tetv təna,

¹⁸ na pá wə pa tuŋ ke kəkə. Mpi tə, taası yaa pəe ke yəlaa ka saaka kusaaku pə taya İso nyá.

¹⁹ ıle hai, Tacaa, ta İso waası-tıyıv Senakelipi niŋ taa. ılena antulinya awulaa təna nyı sı nyá tike nté İso.

İsayii tələəyi wulav ke Tacaa təm

(İsayii 37:21-35)

²⁰ Mpúyú İsayii polaa na ı tələsi İsekiyası sı: İseyəli İso Tacaa sı, ma nuwa sələmvıv ŋku n sələma-m Asilii wulaw Senakelipi təm taa tə.

²¹ ıle tu ŋkpaŋ na ı nı: Yosalem ıcatə kpəəna-ŋ ké, na tē paakəna-ŋ.

²² Halı İseyəli İso Nanŋtu mayalə n kpesinaa, na n tuv na n toosi ıse na?

²³ N tila tillaa na pá tuv Tacaa má.

Halı n tɔ sɪ nyá yooú kɛkɛnɔa
tuutuuma tɔɔ kɛ n kpawá Lipaŋ puɣu,
na n̄ sɛtɪ Lipaŋ tuŋ sɔsɔŋ kupaŋ.
Aaiyee sɪ, n ká kpa comcom nɔɣɔ taa
kɛ hɔtɔyɔ kupaŋkɔ taa.

²⁴ Nyá sɪ n hula lɔkɔ, pɛcɔ n nyɔɔ lɛlaa lum.

Nyá yoolaa ká fɛlɪ Icipiti tɛtɔ tɔɔ kɛ
nɔɔhɛɛ na pa pusi nyɔɔ.

²⁵ Senakelipi, n ta nyɪ taa sɪ
má lapɛna yaasinɔa paŋɛ na má sɪ too lɔŋ.
Ilɛna má tɔŋɔɣɪ na má lakɪ nɔɔnɔɔ.

Má tɔna-ŋ sɪ n̄ la na koloosi acalɛɛ pɛsɪ ncaa.

²⁶ Sɔɣɔntɔ pu a taa yɔlaa,
na pá pɛsɪ ɪsɪ ŋkpalɛtitilɛɛ nyɔma.
Pa nɔɣɔsɛna kɛ ɪsɪ tawa nyutɔ,
ɪsɪ tɛtɛka taa nyutɔ kɔlɛkɔlɛkɔtɔ.
Yaa kutulɔŋ tɔɔ nyutɔ nti tɔ wɔlɔɣɪ
na tɔ ta tɛnta nyɔɔ tɔ.

²⁷ Ilɛ ma nyɔma-ŋ kɛ tɔyelele.

Ye n cayaá, yaa n lukɪ, yaa n sɔvki, ma nyɔmá.
Ye n mu-m na pááná ma nyɔmaya.

²⁸ N tu mu-m na pááná ntɔ,
na n̄ lakɪ-m na kalampaani.
Pɛ tɔɔ kɛ maa ŋmakɛlɪ-ŋ ɪsɪ
pa tukɔyɔ wontuyɔ muna tɛɛ kɛ
kukuule, yaa kpaɣanɔkpasɪ tɔ.
Mpaav ŋku n tɔŋaa na n kɔɔ tɔɣɔ
maa kpeenana-ŋ.

²⁹ Isekiyasɪ, maa heeli nyaya mpi maa la tɔ. Tɔɣɔnaya pee alɛɛla kɛ í ká tɔɣɔ
pɛntɔ na pɛnte. Ama pɛnaya tooso nyɔŋka taa kɛ í ká pɛsɪ na í tuu tɔɣɔnaya na í
kú-ké. Na í hala mɔ lɛsɛŋnaa, na í kooli-wɛ.

³⁰ Pu kaasɪ mpa na pa ɪsɛ kɛ Yuta taa tɔ, pɛlɛ paa wɛɛ kɛ ɪsɪ tɔyɔ kanɔyɔ kɔ lila
kɛ tɛtɔ taa na kú lulɔɣɪ teu tɔ.

³¹ Pɔpɔtɔ fɛɪ lɛlɛŋ, pu kaasɪ Yosalem taa kɛ ɪsɛ nyɔma.

Mpɔ́yɔ Isayii tasaa sɪ: Isɛna Tacaá ká lana ɪ sɔɔlɔyɔ sɔsɔŋkɔ tɔɣɔlɛ.

³² Tacaá sɪ, Asilii wulav kaa pɛsɪ na í lo hapɔlɛ, na í sɛŋ tɔ tɔɔ na í kenti ɪ
kpalɔyɔ, na í tɔ nyɔmá kɛ ɪcatɛ taa, na í sɔv tɔ taa.

³³ Tacaá má, ma yɔɣɔtɔyɔna sɪ ye ɪ tɔŋa mpaav ŋku na ɪ kɔɔ cɛnɛ, ŋkɔyɔ ɪ ka tɔŋ
na í kpe, ɪ kaa sɔv cɛnɛ.

³⁴ Maa kenti Yosalem tɔɔ, na má waasɪ-ɪ ma tɛmlɛ tɔ Tafiiti tɔɔ, na pá kɔsɪ ma
nyɔyɔ.

Asilii yoolaa sewa, Senakelipi sɛm

(Isayii 37:36-38; Kɔtɔsɔtɔ II 32:21-22)

³⁵ Ahoo yuwa, ilɛna Isɔ ɪsɔtaa tillu tii Asilii yoolaa tɛsikile, na í kú yoolaa iyisi
nunɔwa na nunaasa na kakpasɪ (185000). Tɛv fema, ilɛna ɪsɛ nyɔma mayaana
sɔtaa sɛlɔtaa.

³⁶ Mpɔ́yɔ Senakelipi kpɛsa tɛsikile, na í polo ɪcatɛ sɔsɔlɛ Ninifi taa, na í caya
tɔna.

³⁷ Ɔlɛna kuyaku nakuli, i suu i tɔyɔ Nisələki kutuluɔyɔ taa ke laatu, na i pɔyalaa taa naale, Atələmeki na Saləsɛɛ pa ku-i. Ɔlɛna pɑ se na pa polo Alalaa tɛtu taa. Ɔlɛna i piya taa lɛnka Asahatɔn lɛɛti i lonte.

20

Isekiyasɩ wɔsasi na i waav

(Isayii 38:1-8; Kutəsɔtu II 32:24)

¹ Ɔpɔyɔ kutɔn səsɔɔ nakuli ku kpa Isekiyasɩ ke waatu nɔyɔlu. Ɔlɛna Iɔ kuyɔyɔtɔtu teləsulu Isayii polo i wiiluyɔ na i heeli-i sɩ: Tacaa yɔyɔtaa sɩ, n kaa kuli. Ɔlɛ tayanɩ nyɑ tɩ.

² Ntɛna Isekiyasɩ kɛɛsɩ ɩɛ na kolɔn tɔɔ na i sələmi Iɔ sɩ:

³ Hal, Tacaa, tɔɔsɩ sɩ ma tɔma nyɑ ɩɛntaa kɛ na lotu kɔlɔmtɔ. Na mɑ lakɩ tam kɛ mpi pɑ wɛ-ɲ teu tɔ.

Ɔlɛna Isekiyasɩ tɔli nɔyɔ na i wii tɔkpoo.

⁴ Isayii kɔla wulav kin ɩsu i kɑ lu taya tɔɔ, Ɔlɛna Tacaa tɔmi-i sɩ:

⁵ Məlɩ ma yɔlaa wulav Isekiyasɩ kin na ɲ heeli-i sɩ: Nyɑ cɔsɔ Tafiiti Iɔ Tacaa mɑ ma nuwa nyɑ kɔsələmtɔ, na mɑ nɑ nyɑ ɩsələm. Pɑ tɔɔ tɔ, cɛlɛnkufɛ maa waa-ɲ, na halɩ ɲ tasa Iɔ tɔsɛɛle taa kɛ pote.

⁶ Maa sɔɔsɩ-ɲ pusɩ naanɔwa na kakpasɩ, na mɑ fiti nyɑ na Yosalem nyɔma ke Asilii nyɔma nin taa. Na mɑ kenti ɩcatɛ tɔnɛyɛ ma tɔmlɛ tu Tafiiti tɔɔ, na pɑ kɔsɩ ma nyɔyɔ.

⁷ Ɔpɔyɔ Isayii nanɔ fiki pee, na i taa wulav timpi wuki-i tɔ na pɑ waa-i.

⁸ Ntɛna wulav pɔɔsɩ Iɔ kuyɔyɔtɔtu teləsulu sɩ: Pepeyɛ Tacaa kɑ huli-m, na mɑ nyɔna sɩ cɛlɛnkufɛ pii waa-m, na mɑ polo Iɔ tɔsɛɛle taa?

⁹ Isayii sɩ: Tacaa kɑ la pulɔ, na i hulɛna-ɲ sɩ, i kɑ la nti i suwa tɔ. Ɔlɛ n caa sɩ ɩsotom waaci i polo tɔkpale ɩɛntaa, yaa pɑ məlɩ waali?

¹⁰ Ɔpɔyɔ Isekiyasɩ sɩ: ɩsotom pote ke ɩɛntaa fɛi katɛ. Ma caa kɛ sɩ pɑ məlɩ waali.

¹¹ Ntɛna Isayii sələmi Tacaa na i mələna ɩsotom na waali waali ke tɔkpale kumlee naanɔwa.

Papiloni wulav tillaa kɔntɛ ke Isekiyasɩ tɛ

(Isayii 39)

¹² Ɔpɔyɔ Papiloni wulav Melotaki-Palatanɩ nuwa Isekiyasɩ wɔsasi. Ɔlɛna i tilina i waali nyɔma ke kɔcɔɔ na lɛɛtɔli sɩ pɑ pona-i.

¹³ Na Isekiyasɩ mu-wɛ na i cɔɔna-wɛyɛ kutuluɲ wei i taa pa suku wontunaa kupantu tɔ. ɩsu liyitee nyɔyɔtu, na wula, na tulaalɔnaa, na sɔɔsɩɲ nimnaa tɔ. Na i huli-wɛyɛ i yoou wontu tɔsule, na pɑ tɔna mpi pɑ wɛ tɔna tɔ. Ɔlɛ ta ɲmɛsɩ-wɛyɛ pulɔ. Paa i kawulaya tɔna, yaa i tɔyaya taa.

¹⁴ Pɑ waali kɛ Iɔ kuyɔyɔtɔtu teləsulu Isayii polaa na i pɔɔsɩ Isekiyasɩ sɩ: Leyɛ yɔlaa mpe pa lunaa? Na wɛyɛ pa caaki? Isekiyasɩ sɩ: Pa luna hatoo Papiloni kɛ.

¹⁵ Isayii sɩ: Pepeyɛ pa nawa nyɑ kawulaya tɔyaya taa? Isekiyasɩ sɩ: Ma hulɛ-wɛyɛ pɑ tɔnaya. Ma ta ɲmɛsɩ-wɛyɛ ma kpancoou.

¹⁶ Ntɛna Isayii sɩ: Tacaa yɔyɔtaa sɩ:

¹⁷ Pɑ tɔna mpi awulaa mpa pa laala-ɲ tɔ, pa kaasaa na ɲ mayana tɔ, kuyaku nakuli Papiloni nyɔma kɑ kɔɔ na pɑ kuu-wɩ. Pɑ kaa kaasi-ɲ pulɔ.

¹⁸ Halɩ paa kpa nyɑ lulɔyɔ nyɔma napɔli, na pɑ la-wɛyɛ yɔlaa kataasi, na pɑ tu-wɛyɛ Papiloni wulav kawulaya tɔyaya tɔmlɛ taa.

¹⁹ Ɔpɔyɔ Isekiyasɩ cɔwa sɩ: Ma sama.

Ilɛna Isekiyasɩ tasa sɩ: Isɔ ɨ tu nyɛntɩ na ɨ kenti tɔ tɔɔ, na tɔ cayaɩa hɛɛsɔyɔ, halɛna ma sɛm tɛ.

²⁰ Pa kɛɛsa Isekiyasɩ tɔm lɛntɩ kɛ Yuta awulaa takɛlaya taa. Paa ɨ apalɔtɔ tɔm, na ɨsɛna ɨ lapa lɛlɛ, na ɨ huli lɔɔɔ na ɨ kɔna Yosalem ɨcatɛ taa kɛ lɔm tɔ.

²¹ Waatu wei ɨ sɛpa, ɨlɛna ɨ pɛyalɔ Manasee lɛɛtɩ ɨ lonte taa.

21

Yuta wulav Manasee tɔm

(Kvtɔɔsɔtɔ II 33:1-10,18-20)

¹ Manasee lɔlɔyɔ pusɩ naanɔwɩ na naalɛ nyɛŋka taa kɛ ɨ pɛsa Yuta wulav. Ilɛna ɨ lɔ pusɩ nɛlɛ na naanɔwɩ na kakpasɩ kɛ Yosalem. Pa yaakaya ɨ too sɩ Hefisi-Pa.

² Mpɔyɔ Manasee lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ. ɨ kɛɛna piitimnaa mpa Tacaa tɔɔɩnaa na pɛ fɛɛ-wɛ tɔ, pa lakasɩ ɨsayasɩ.

³ Halɩ ɨ tayanɩ ŋman kɛ tɔkɔtɛlɛnaa mpa ɨ caa Isekiyasɩ nɔɔ yɔkaa tɔ. ɨ ŋmɔ tuyɔ Paalɩ tɛlaalɛnaa, na ɨ saaki tesika kolalaya, ɨsɩ Iseyɛlɩ wulav Akapɩ lapɔ tɔ, na ɨ lunjiɩ ɨsɔtɔlɔŋasɩ.

⁴ Na ɨ ŋmɔ tɛlaalɛnaa lɛmpa kɛ Yosalem Isɔ tɛsɛɛlɛ nte Tacaa ka tɔma sɩ unɩ ɨ kɔ caya tɔ tɔ taa.

⁵ Na ɨ siki ɨsɔtɔlɔŋasɩ tɛlaalɛnaa kɛ Isɔ tɛsɛɛlɛ taasɩ naalɛ tɔɔ.

⁶ Halɛna ɨ laa ɨ pɛyalɔ kɛ tuyɔ, na ɨ lɔ toptopo tɔma anɩ a tɛna, na ɨ susɩ kɔyɔnamɔŋ. Mpi pɛ ta maya Tacaa tɔyɔ ɨ lakaya tam. Ilɛna pɛ kpa ɨlɛyɛ pɔɔnɔ.

⁷ Na ɨ saaki tuyɔ alɔnyɛŋku Asela lɛɛsɔyɔ na ɨ su Isɔ tɛsɛɛlɛ taa. Pɛyɛlɛ Tacaa ka tɛma Tafiiti na ɨ pɛyalɔ Salɔmɔŋ kɛ heeluyɩ sɩ: Yosalem ɨcatɛ nte ma lɛsa Iseyɛlɩ kpekɩ naanɔwɩ na naalɛ taa tɔ tɔ Isɔ tɛsɛɛlɛ taa kɛ maa caya tam kɛ ma yɛlaa hekɩ.

⁸ Ye Iseyɛlɩ yɛlaa tɔkɔyɩ ma kusɛsɔtɔ, na ma kiɩŋ wei ma tɛmlɛ tɔ Moisi cɛla-wɛ tɔ, ma kaa yɛlɛ na pɔ tɔyɔnɩ-wɛyɛ tɛtɔ nti ma ha pa cɔsɔnaa tɔ tɔ taa.

⁹ Ama Yuta nyɛma kisa Tacaa kɛ nunav. Halɩ Manasee nɔ yɛlaa kɛ na pa ɨsayatɔ kɛlɩ, ɨsɩ piitimnaa mpa Tacaa kpiisaa na pɛ fɛɛ mpe tɔ.

¹⁰ Mpɔyɔ Tacaa heela ɨ kɔyɔyɔtɔtɔ tɛlɛsɛlaa sɩ pɔ heeli Manasee sɩ:

¹¹ N lapa acaalɔtɔ. N tɔma ɨsayatɔ taa na pɛ kɛlɩ lɔŋ Amolii nyɛma. Halɛna nɩ tɩsi Yuta nyɛma kɛ tɩŋ laav taa.

¹² Pɛ tɔɔ kɛ maya Tacaa Iseyɛlɩ Isɔ, maa kɔna alaamali nɔyɔlɔyɔ Yosalem na Yuta nyɛma. Paa wei ɨ nu-tɩ pu susɩ-tɩ watɩ.

¹³ Maa hɔ Yosalem nyɛma ŋkpaŋyɔ, ɨsɩ ma lapɔ Samalii na Akapɩ lɔlɔyɔ nyɛma tɔ. Maa kpiisi ɨcatɛ yɛlaa, ɨsɩ pa nyaalɔyɔ nyanaya tɛɛɛɛɛɛ na pɔ pɔ tɔ.

¹⁴ Maa lɔ yɛlaa mpa pɛ kaasaa tɔ. Maa tɩ-wɛyɛ kolontunaa niŋ taa, na pɛlɛ pɔ kuu pa na pa wontu.

¹⁵ Mpɔyɔ maa la. Mpi tɔ, hatoo kɔyanŋku mɔ cɔsɔnaa lu Icipiti tɔ, halɛna saŋa, pa ta yɛlɛ mpi pɛ fɛɛ tɩ tɔyɔ lapɔ, na ma pɔɔnɔ kpaasɔyɔ.

¹⁶ Mpɔyɔ Manasee lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ, na ɨ tɩsi Yuta nyɛma kɛ laatu taa, na ma yɛlaa kɔpama tuutuuma tɔtɔyɔ ɨcatɛ tɛna taa.

¹⁷ Pa kɛɛsa Manasee tɔm lɛntɩ kɛ Yuta awulaa takɛlasɩ taa. Paa ɨ kolapɛm na ɨ tɩŋ laav tɔm.

¹⁸ Waatu wei Manasee sɛpa, ɨlɛna pɔ pimi-tɩ kawulaya tɔyaya halɛm mpi pa yaa sɩ Wusa halɛm tɔ pɛ taa, na ɨ pɛyalɔ Amɔŋ lɛɛtɩ ɨ lonte.

Yuta wulav Amɔŋ tɔm

(Kvtɔɔsɔtɔ II 33:21-25)

¹⁹ Amon lobyu pusi hiu na naale nyɛŋka taa ké ɪ pɛsa Yuta wulav. Ilena í tɔɔɔ pusi naaleɣe Yosalem. I too keɛ Yopa tɔ Halu pɛɛlɔ Mesuleme.

²⁰ Ḿpóyó ɪ lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ, ɪsu ɪ caa Manasee.

²¹ I keɛna-ɪ teitei ké, na í laaki tɪŋ ɪsu ílé ɪ ka lapu tɔ.

²² Amon lɔwa ɪ cɔsɔnaa Iɔ Tacaa maya, ɪ ta tɔ ɪsu ma caaki tɔ.

²³ Ḿpóyó kuyaku nakuli Amon waali nyɛma kula ɪ tɔɔ, na pá ku-ɪ ɪ kawulaya tɔɔɔ taa.

²⁴ Ama Yuta nyɛma ná kú mpa pa ku-ɪ tɔ. Ilena pá kpa ɪ pɔyalu Sosiyasi ke wulav.

²⁵ Pa keesa Amon tɔm lentɪ ke Yuta awulaa takɔlaya taa.

²⁶ Ḿpóyó pa pima-ɪ ɪ pɔlaav taa ké Wusa halɛm taa. Na ɪ pɔyalu Sosiyasi lɛɛti ɪ lonte taa.

22

Yuta wulav Sosiyasi tɔm

(Kɔtɔsɔtv II 34:1-2)

¹ Sosiyasi lobyu pusi pɔlefɛi naanɔwa nyɛŋka taa ké ɪ pɛsa Yuta wulav ke Yosalem taa ké pusi hiu na naanɔwa na kulɔmaya. I too keɛ Posika tɔ Ataya pɛɛlɔ Yetita.

² Ḿpóyó Sosiyasi lapa mpi pɛ maya Tacaa tɔ. I tɔma teitei ké ɪsu ɪ lɔŋɛ Tafiiti, ɪ ta lu ɪ ikpate taa.

Kɔtɔlv sɔsɔ hii kiiu takɔlaya

(Kɔtɔsɔtv II 34:8-18)

³ Ḿpóyó kuyaku nakuli Sosiyasi kusa takɔlasɪ ŋmaalɔ Asaliya pɔyalu Safaŋ, Mesulam saali keɛ si: Polo Iɔ tɔsɛɛɛ,

⁴ na í heeli kɔtɔlv sɔsɔ Hilikiya si kala Iɔ tɔsɛɛɛ liyitee wena kɔtɔlaa nɔnɔɔ tanŋaa kpɛyɛlaa tɔ.

⁵⁻⁶ Na í cɛla-yɛɛɛ tɔma lataa tɔɔ fɛŋlaa, mpa pa tayanɔyi Iɔ tɔsɛɛɛ tɔ, na pá fɛli saakɔlaa, na tɛtu ŋmalaa, na tɔma lataa lɛlaa. Ilena pá yana taasi na pɛɛ kusaakɛɛ wena paa tayanɔna tɔ.

⁷ Taa pɔɔsi-we si pá keesi mpi pa lapɔnaa tɔ. Mpi tɔ, yɔlaa mpe pa lakɪ teu ké.

⁸ Kɔtɔlv sɔsɔ nu mpɔ, ɪlena í heeli Safaŋ si: Ma hika kiiu takɔlaya ke Iɔ tɔsɛɛɛ taa. Ilena kɔtɔlv cɛla Safaŋ ke takɔlaya ŋke, na ílé ɪ kala.

⁹ Ilena Safaŋ mɔli na í heeli wulav si: Kɔtɔlaa koosa Iɔ tɔsɛɛɛ atakaa taa liyitee na pá cɛla tɔmlataa fɛŋlaa.

¹⁰ Ilena Safaŋ tasa si: Kɔtɔlv sɔsɔ Hilikiya cɛlɔna-m takɔlaya kanɛ.

Ḿpóyó Safaŋ kala takɔlaya ŋkeɣe wulav.

Sosiyasi pɔɔsa Iɔ kuyɔɔtɔtv tɛlɔsɔlv alɔnyɛŋ Hulɔta

(Kɔtɔsɔtv II 34:19-28)

¹¹ Waatu wei wulav nu kiiu takɔlaya ŋke ka tɔm, ɪlena ɪ lanŋɛ wakɔli na í cɛli ɪ wontu.

¹² Ḿpóyó ɪ yaa kɔtɔlv sɔsɔ Hilikiya, na Safaŋ pɔyalu Ahikam, na Mikaya pɔyalu Akpɔɔ, na takɔlasɪ ŋmaalɔ Safaŋ, na ɪ waali nyɛma taa lɛlu wei pa yaa si Asaya tɔ, na í tɔ-we si:

¹³ I polo í pɔɔsi Tacaa ke má na Yuta yɔlaa ta tɔm, na takɔlaya ŋka pa hii isɛntɔ tɔ ka kuyɔɔtɔtv tɔɔ. Pɔpɔtu fɛi lɛɛn, ta cɔsɔnaa ta tɔki kusɛsuto nti pa ŋmaa ka taa tɔ. Pɔ tɔ ké Tacaa pááná ka huuna-tɔvu sɔsɔm.

¹⁴ M'p'óg'ó apalaa kakpasí uní í pola Iso kuy'óót'ót'ó tel'ésul'ó al'ony'əŋ Hul'əta t'ey'e Yosalem kpekəle k'ofate taa. Alv uní í paalv kel'e Tifa pəyalv Salum, Hala saali. U'le í paasayanana k'otələa wontu kususuutu. M'p'óg'ó apalaa m'pe pa keesa pa t'əm ke Hul'əta.

¹⁵ Nt'ena Hul'əta t'ə-w'e s'í, pá tel'əsi wulav s'í Tacaa t'oma s'í:

¹⁶ Maa yele na mpusi k'əw Yosalem na í y'ələa pa t'əw, is'í pa ŋmaav takələya kan'e ka taa t'ə.

¹⁷ M'pi t'ə, pa l'ə-m na pá laaki t'uj. I'lena pa lakas'í ns'í s'í k'pa-m p'ááná. P'ə t'əw k'ə ma p'ááná huuna ícate t'əney'e s'əwəm, a ta t'íita.

¹⁸ Ye p'ə kaasa wulav il'e, I'sey'eli Iso Tacaa heeliy'í-í s'í, is'í í nuw takələya ŋke ka taa t'əm ke teu,

¹⁹ na nt'í ma y'əw'əta Yosalem na í y'ələa pa t'əm t'ə, t'í t'ees'əna s'əw'ənt'v. Hal'í t'ə p'əsi mpusi t'əm. I'le ma nawa is'əna ny'á lan'le wakələa na ŋ' c'əli ny'á wontu na ŋ' p'əli is'əlum t'ə, maa mu ny'á kus'ələm'ənt'v.

²⁰ P'ə t'əw k'ə maa yele na ŋ' s'í s'əm k'əp'am, na pá pi-ŋ ny'á p'əlaav taa. N'kaa na mpusi wei maa k'əna Yosalem ny'əma t'əw t'ə.

Sosiyasi na Iso pa nəyo p'ee'lvv

(K'ut'əw's'ənt'v II 34:29-32)

M'p'óg'ó k'ətulv s'əw Hilikiya na í taapalaa, pa polaa na pá heeli t'əm nt'əy'í wulav Sosiyasi.

23

¹ M'p'óg'ó wulav kota Yuta na Yosalem p'ə ny'əw'v ny'əma t'əna'ya í kin' ke k'pak'paa.

² Na pá na pa samaa pá polo Iso t'əse'e. P'ə k'paxav k'otələa, na Iso kuy'óót'ót'ó tel'əs'ələa na y'ələa t'əna, paa mpa. I'lena wulav kala-w'ey'e k'iiu takələya ŋka pa h'iiwa t'ə.

³ P'əle p'ə waali k'ə wulav s'əŋa í kumte t'əw ke Iso t'əse'e taa. I'lena í na Tacaa pá p'ee'li nəyo, na samaa t'isi s'í m'pe paa t'əki Tacaa k'iiŋ, na í k'v'e'y'e's'ənt'v, na í k'ənt'ənt'v, na lu'yu k'ələm'əw'v, na lotu k'ələm'ənt'v. Na pá lak'í p'ə t'əna m'pi pa ŋmaa takələya ŋke ka taa t'ə.

Iso s'eev tayan'v'v ke Yuta taa

(K'ut'əw's'ənt'v II 34:3-5)

⁴ P'əle p'ə waali k'ə wulav t'oma k'ətulv s'əw Hilikiya, na í waali ny'əma, na k'otələa m'pa pa tan'əy'í Iso t'əse'e n'ənw'əw'v t'ə s'í: U'le t'uy'v Paali na Asela na is'ətol'ŋas'í wontu kulalaat'v t'əna. I'lena pá w'ə-t'əy'í k'əw ke Yosalem ícate waali ke Set'əl'ŋ tetek'əle taa, na pá cos'í p'ə t'ələma na pá p'ona P'et'ee'li.

⁵ M'p'óg'ó Sosiyasi t'əy'ona t'uj k'otələa m'pa Yuta awulaa k'á k'pawa t'ə. M'pe pa f'ee'n'əy'ona t'ək'ət'ələnaa m'pa pa w'e acal'e n'na a c'əw'na Yosalem t'ə a taa t'ə. M'pi t'ə, t'uy'v Paali, na ilim, na is'ənt'v, na is'ətol'ŋas'í waan'í waan'í t'əna'ya pa f'ee'na'ya.

⁶ I'lena pá l'əsi Iso t'əse'e taa k'ə Asela tesika kulala'ya, na pá w'ə-k'ey'e Yosalem waali ke Set'əl'ŋ tetek'əle taa, na p'ə ny'əya t'əkpataa. I'lena pá ŋmus'í p'ə t'ələma ke p'əlaan' taa.

⁷ M'p'óg'ó Sosiyasi y'əka Iso t'əse'e c'əw kutul'ŋ wei í taa pa lak'í wasan'kal'ənt'v t'ə. T'əna'ya alaa ná l'uv'ki t'uy'v Asela k'ət'əya wontu.

⁸ P'ə waali k'ə Sosiyasi k'əna Yuta acal'e k'otələa t'əna, na í wak'əli pa t'ək'ət'ələnaa m'pa pa taa pa f'ee'na'ya na pá w'əki t'ulaal'una a t'ə. P'ə k'paxav Kepa na p'ə polo P'ee'sepa t'ə. Na pá y'əki t'ələal'ena m'pa paa w'e Yosalem ícate n'ənw'əw'v t'ə. Na t'ələale nte t'í w'e ícate ny'əw'v t'v Yos'awa n'ənw'əw'v t'ə. Ye ŋ' s'uv'ki ícate ny'á n'ij m'p'ət'əŋ t'əw.

⁹ Ama kətəlaa mpa pa fəenayaa tuŋ təkətəlenaa tə, pa ta ha-weyə mpaav si pá la kətasi ke Tacaa kətaya təlatə təw kə Yosalem. Ama pá na kətəlaa ləlaa pa təkayana potopotonaa mpa pa taa kukusum fəi tə.

¹⁰ Mprúyó Sosiyasi wakəla təlaale Tofe timpi yəlaa wəkaya pa piya ke tuŋw Moleki ke Hinom tətəkəle taa tə.

¹¹ Na í wakəli tətəyɔ kpayanəŋ ləesəŋ wei Yuta awulaa ka hawa na pá su Isə təsəele nənəyɔ kutuluyu taa kə akewe Netan-Meleki təyaya colə tə. Na Sosiyasi wə í kəkənəaa kə kəkə tətə.

¹² Na í yəki təlaalenaa mpa Yuta awulaa ka ηmawa Ahasi kutuluyu pata tətə tə tərətəpətə. Na mpa wulaw Manasee ηmawa Isə təsəele taasi naale tətə tə. Na í lə pə həyolasi ke Setələŋ tətəkəle taa.

¹³ Na Sosiyasi wakəli təkətəlenaa mpa Saluməŋ ka ηmawa Olifinaa pulaya ilim mprətəŋ tətə həyoluyu ke Yosalem isəntaa tə. Paa Sitəŋ nyəma tuŋw alənyəŋku isayaw Asətati, na Mowapə nyəma tuŋw isayaw Keməsi, na Amoni nyəma tuŋw isayaw Milikom.

¹⁴ Na Sosiyasi yəki pəe kusikee, na í seti tesikasi, na í waasi təlaalenaa tətə kə yəlaa mowa.

Isə seew tayanuyv ke Iseyeli taa

(Kwtəəsətv II 34:6-7)

¹⁵ Mprúyó Sosiyasi wakəla Petəeli təkətəle, nte Nepa pəyalə Solopuwam ka ηmawa na í tusi Iseyeli nyəma ke laatu taa tə. Sosiyasi wəpa tesika ke kəkə, na í yəki təlaale tənəŋnəŋ.

¹⁶ Sosiyasi tənəna mprúyó lapw təyɔ í loosa pəlaaŋ ke pulaya tətə, na í tili yəlaa na pá kuu mowa na pá wə-yeyə kəkə ke təkətəle na tə pilisi, isə Tacaa kuyəyətətu tələsulə ka kpaaləyɔ tə.

¹⁷ Mpruyule Sosiyasi tasa pəəsuyv si: Pəlaav pəle nteye ma loosiyi isəntə?

Iləna icatə yəlaa cə si: Yuta Isə kuyəyətətu tələsulə wei í ka kpaala nti tə tənə na lapə təkətəle tənə tə í pəlaav kə.

¹⁸ Ntəna Sosiyasi si: Í yele Isə kuyəyətətu tələsulə iní í pəlaav ηku. Nəyolə í taa tokina-kv.

Mprə pə lapəna na pá yele Isə kuyəyətətu tələsulə iní na Samalii nyəŋ pa mowa.

¹⁹ Mprúyó wulaw Sosiyasi yəka təkətəlenaa, mpa Iseyeli awulaa ka ηmawa Samalii acaləe taa, na pá laaki na pə kəsi Tacaa pááná tə. Teitei isə í lapw Petəeli tə.

²⁰ Na í lentí pa kətəlaa mpa pa fəenaya təkətəlenaa mpe tə. Na í wə pə tətə kə yəlaa mowa.

Pə waali kə Sosiyasi mələ Yosalem.

Yuta nyəma təyɔv ke Təev acima

(Kwtəəsətv II 35:1,18-19)

²¹ Mprúyó Sosiyasi təma Yuta nyəma tənə si: Í təyɔ mə Isə Tacaa Təev acima. Isə paa kəsuyv nəyɔ pəeləyɔ takəlaya taa tə.

²² Pəpətv fəi lelen, pə kpayaw hatoo paasənlaa waatu, na pə polo Yuta na Iseyeli pa awulaa waatu tə, pa ta təyɔta Təev acima isə mprə pə taka.

²³ Sosiyasi kawulaya pənaya pələfəi hiu nyəŋka taa kə pa təyɔ-í mprúyó Yosalem taa.

Sosiyasi kawulaya kvəkətv

(Kwtəəsətv II 35:20-27; 36:1)

²⁴ Mpóyó Sosiyasí kpiisa Yosalem na Yuta tãna taa ké pee pɔɔsɔlaa, na kɔɔnɔnɔn sɔsɔlaa. Na í wakɛlɛ kɔlalaam, na lɛsɛɔɔ, na laatu wontu lɛntɛnaa, ɛsu pa kɛsɔyɔ kiin takɛlaya ŋka kɔtɔlv Hilikiya hiiwa Iso tɛsɛɛle taa tɔ, ka taa tɔ.

²⁵ Too tɔ, wulav nɔɔɔlv ɪ ta cayata ɛsu Sosiyasí, na í sɔɔla Tacaa na lotu kɔlɔmtu na ɪ lɛsaya sɔv-ɪ tɛmamam. ɛsu pa kɛsa Moisi kiiu taa tɔ. Pɛyele pa kaa na wulav nɔɔɔlvu mpv tɔtɔ.

²⁶ ɛsɛna Manasee ka kɔsa Tacaa pááná kɛ Yuta tɔ tɔ a ta tii.

²⁷ Pɛ tɔ ké Iso tɔma sɪ: ɛsu ma yeluyɔ na kolontunaa kuu ɪsɛyɛlɛ nyɛma tɔ. Mpɔ tɔtɔyɔ maa ye le na pá kuu Yuta, ma taa na-wɛyɛ ma ɪsɛntaa. Maa lɔ Yosalem ɪcɛtɛ nte maa lɛsaa tɔ, na Iso tɛsɛɛle nte maa tɔma sɪ paa sɛɛkɪ-m tɔ taa tɔ.

²⁸ Pa kɛsa Sosiyasí tɔm lɛntɛ kɛ Yuta awulaa takɛlaya taa.

²⁹ Sosiyasí waatu taa ké ɪcipiti wulav Neko na ɪ yoolaa pa pukaya Asilii nyɛma waasɔyɔ kɛ ɪfɛlatɛ kin. Mpóyó Sosiyasí kulaa sɪ ɪ kayatɛyɪ-wɛ. ɛlɛna pá kɔ Sosiyasí kɛ Mekito kɛ yooɔ kancaalaya nyɛŋkɔ taa.

³⁰ Mpóyó ɪ waalɛ nyɛma tɔ-ɪ kɛkɛ taa, na pá pona-ɪ Yosalem na pá pimi-ɪ ɪ pɛlaav taa. Pɛ waalɛ ké Yuta nyɛma kpawa Sosiyasí pɛyalɔ Sowakasí kɛ wulav, na í lɛɛtɛ ɪ caa lɔnte taa.

Yuta wulav Sowakasí tɔm

(Kɔtɔsɔtɔ II 36:2-4)

³¹ Sowakasí lɔlvɔ pɛnaya hiiu na kakpasí nyɛŋka taa ké ɪ pɛsa Yuta wulav. ɛlɛna í la ɪsɔtɔnaa tooso kɛ Yosalem taa. ɪ too kɛle Lipina tɔ ɪlɛmɛya pɛɛlɔ Hamɔtali.

³² Mpóyó Sowakasí lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ, ɛsu ɪ cɔsɔnaa.

³³ ɛlɛna ɪcipiti wulav Neko kpa-ɪ na í pona yomle kɛ Lipɛla kɛ Hamatɛ tɛtɔ taa, na ɪ kawulaya sɪ tɛnaya. Mpóyó Neko tɔ Yuta nyɛma sɪ pá fɛlɛ-ɪ lampuu kɛ liyitee nyɛyɛtɔ kilɔonaa iyisi tooso (3000), na wɔla kɛ kilɔona hiiu na naanɔwa.

³⁴ Pɛ waalɛ ké ɪcipiti wulav Neko kpa Sosiyasí pɛyalɔ ɪliyakim sɪ ɪ lɛɛtɛ ɪ caa lɔnte. Na í layasí-ɪ hɛtɛ sɪ Sowakim. Pɛ kaasa Sowakasí, ɛlɛna í pona-ɪ ɪcipiti na í sɪ tɛna.

³⁵ Mpóyó Sowakim tɔwa ɪ yɛlaa na pá fɛlɛyɪ lampuunaa na pá kɛsɛna pa kɔhikim. ɛlɛna Sowakim naa fɛlɛ ɪcipiti wulav kɛ mpi í pɔsɔaa tɔ. Ye tɛtɔ tɔ í fɛla ɪ nyɛm, ɛlɛ Sowakim náá pona ɪcipiti wulav kɛ liyitee na wɔla wei ɪcipiti wulav pɔsɔyɪ tɔ.

Yuta wulav Sowakim tɔm

(Kɔtɔsɔtɔ II 36:5-8)

³⁶ Sowakim lɔlvɔ pɛnaya hiiu nyɛŋka taa ké ɪ pɛsa Yuta wulav kɛ Yosalem. ɪ too kɛle Luma tɔ Petaya pɛɛlɔ Seputa.

³⁷ Sowakim lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ, ɛsu ɪ cɔsɔnaa.

24

¹ Sowakim kawulaya waatu kɛ Papiloni wulav Nepukanɛsaa, na ɪ yoolaa pa wata Yuta tɛtɔ na pá ŋmakɛlɛ Sowakim. Ama pusí tooso sikaa, ɛlɛna í kɔlɛ pa tɔ.

² Mpóyó Tacaa kɔna Sowakim kɛ Papiloni, na Silii, na Mowapɔ, na Amoni yoolaa, na pá wakɛlɛ na pá ŋmɔlv Yuta nyɛma. ɛsu Iso ka heeluyɔ ɪ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɛlaa na pá yɔyɔtɔ tɔ.

³⁻⁴ Pɛ taya pɔlv, Manasee ka wakɛla sɔsɔm ké. ɪ kú yɛlaa kɔpin kɛ mɔsɔn, na ɪsɛyɛtɔ sɔv Yosalem taa ké sɔsɔm. ɛlɛna Tacaa náá kisi-wɛyɛ suulu hɔlvɔ, na í ye le na mpusinaa mpɛ pa kɔŋ-wɛ. Mpi tɔ, ɪ taa caaki sɪ í tɛsa-wɛyɛ ɪsɛntaa ké nav.

⁵ Pa keesa Sowakim tɔm lɛntɛnaa kɛ Yuta awulaa takɛlaya taa.

⁶ Waatu wei Sowakim sɛpa, ɛlɛna ɪ pɛyalɔ Sowakɛŋ lɛɛtɪ ɪ lɔntɛ taa.

⁷ Ama ɪcipiti wulav ná tá náki luɔ. Mpi tɔ, Papiloni wulav ka lɛɛka-ɪ tɛtɔnaa mpa ɪ ká tɔyɔ lɔŋ tɔyɔ. Pɛ kpaxav ɪcipiti tɛtɔ tɔŋa na pɛ sɪna ɪfɛlatɪ pɔyɔ tɔ.

Yuta wulav Sowakɛŋ tɔm: Yɛlaa kuuu kancaalaya nyɛm

(Kvɛɔsɔtv II 36:9-10)

⁸ Sowakɛŋ lɔlvɔv pusi pɛle fɛi hiu nyɛŋka taa kɛ ɪ pɛsa Yuta wulav. ɛlɛna ɪ lá ɪsɔtɔnaa toosoɔyɔ Yosalem. ɪ too kɛlɛ Yosalem tɔ ɪlɛnatan pɛɛlɔ Nehuseta.

⁹ Mɔ́pɔ́yɔ Sowakɛŋ lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ, ɪsɪ ɪ caa.

¹⁰ Waatu ɪnɪ ɪ taa kɛ Papiloni wulav Nepukanɛsaa yoolaa polaa na pá nyala Yosalem ɪcatɛ.

¹¹ Mɔ́pɔ́yɔ ɪ mayamaya ɪ kɔma saa wei ɪ yoolaa nyala ɪcatɛ kɛ mpɔ tɔ.

¹² ɛlɛna wulav Sowakɛŋ, na ɪ too, na ɪ waali nyɛ́ma, na ɪ akewɛnaa, na ɪ yɛlaa mpa ɪ wɛna naani tɔ, pá lu na pá polo pá ha Nepukanɛsaa kɛ pa ti. ɛlɛna ɪlɛ ɪ la-wɛyɛ yomaa kɛ ɪ kawulaya pɛnaya pɛlɛfɛi naanɔwa nyɛŋka taa.

¹³ Mɔ́pɔ́yɔ Nepukanɛsaa kuu ɪsɔ tɛsɛɛlɛ na kawulaya tɔyaya pɛ kpancooŋ tɛna. Na ɪ yɔki wɔla wontu nti Salɔmɔŋ ka lupa na pá lakɛna ɪsɔ tɛsɛɛlɛ taa tɔ, ɪsɪ Tacaa ka yɔyɔtɔv tɔ.

¹⁴ Na pá kuu Yosalem nyɛ́ma tɛna, na akewɛnaa sɔsaa na nyɔvɔv nyɛ́ma. Na pá lu yɛlaa iyisi naanɔwa (10000). Pa ta kalɛna caŋɛm tɛma lataa na koolaa. Na pɛ yɛlɛ kɔnyɛntɔnaa tike.

¹⁵ Na ɪ kpaya tɔtɔyɔ Sowakɛŋ, na ɪ alaa, na ɪ yɛlaa mpa ɪ wɛna naani tɔ, na Yuta nyɔvɔv nyɛ́ma na ɪ pona Papiloni.

¹⁶ Yɛlaa kɔpama iyisi naatosompɔyɔlaya (7000) kɛ ɪ kpaxaa. Na caŋɛm tɛma lataa, na koolaa kɛ yɛlaa iyaya (1000). Mpa pa mɔna yooɔ tɔyɔ ɪ kpaya mpɔ na ɪ pona Papiloni.

¹⁷ Pɛ waali kɛ Nepukanɛsaa kpa Sowakɛŋ ɪkpele Mataniya kɛ wulav. Na ɪ layasi-ɪ hɛtɛ sɪ Setesiyasi.

Yuta wulav Setesiyasi tɔm

(Selemii 52:1-3; Kvɛɔsɔtv II 36:11-12)

¹⁸ Setesiyasi lɔlvɔv pusi hiu na kɔlɔmaya taa kɛ ɪ pɛsa Yuta wulav. ɛlɛna ɪ lá pusi naanɔwa na kɔlɔm kɛ Yosalem. ɪ too kɛlɛ Lipina tɔ ɪlɛmɛya pɛɛlɔ Hamutali.

¹⁹ Mɔ́pɔ́yɔ wulav ɪnɪ ɪ lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ, ɪsɪ ɪ caa Sowakim.

²⁰ ɛlɛna Tacaa mɔ pááná na ɪ kɔna mpusi kɛ Yuta na Yosalem pɛ nyɛ́ma tɔɔ, na ɪ la-wɛyɛ pooluŋ.

25

Nepukanɛsaa lɛkɔvɔv kɛ Yosalem

(Selemii 39:1-7; 52:3-11)

Mɔ́pɔ́yɔ Setesiyasi kula Papiloni wulav Nepukanɛsaa tɔɔ. ¹ ɛlɛna Papiloni wulav Nepukanɛsaa na ɪ yoolaa, pá polo Yosalem na pá ta-tɛyɛ kotaya. Pa loma hapɛlɛ taka kɛ na pá cɔɔ-tɛyɛ Setesiyasi kawulaya pɛnaya pɔyɔlayafɛi naanɔwa nyɛŋka, ɪsɔtɔ naanɔwa nyɛŋ kɔyaku naanɔwa nyɛŋku wulɛ.

² Na pɛ polo ɪ kawulaya pusi naanɔwa na kɔlɔm nyɛŋka.

³⁻⁴ Mɔ́pɔ́yɔ nyɔyɔsi anaam luwa Yosalem ɪcatɛ taa. Yɛlaa ɪ naaki tɔyɔnaya. ɛlɛna Papiloni nyɛ́ma tɔlɪ ɪcatɛ kolɔŋa kɛ pɔ́yɔyɔ, kɛ ɪsɔtɔ liyiti nyɛŋ kɔyaku pɔyɔlayafɛi naanɔwa nyɛŋku wulɛ. Paa na Papiloni nyɛ́ma ka tama Yosalem tɔ, Setesiyasi

na ɪ yoolaa pa pəsaa na pá tərna wulav haləm nənəɣo ke koloosi naale hekɔ. Na pá kpaxa Yaatanɪ tɛtɛkɛle mpaav, na pá se ahoo.

⁵ Ama Papiloni nyɔ́ma tu Setesiyasɪ waali na pá kpa-ɪ Yeliko tɛtɛkɛle taa. ɪlena ɪ yoolaa ye-le-ɪ ɪ tike.

⁶ Ḿpóyó pa kpa-ɪ yomle na pá pona-ɪ Papiloni wulav kin ke Lipɛla. Tɛnaya pa huɔna-ɪ tɔm.

⁷ Na pá kó ɪ piya ke ɪ ɪsɛntaa. Pɛle pɛ waali, ɪlena pá wəɣəsɪ ɪ ɪsɛ, na pá həkɔ-ɪ na pá pona-ɪ Papiloni.

Yosalem nyɔ́ma kuuu naale nyɔ́m

(Salemii 39:8-10; 52:12-30; Kɔtɔsɔvɔ II 36:17-21)

⁸ Ḿpóyó Papiloni wulav tanlaa nyɔ́vɔ tu, wei ɪ ké wulav waali nyɛn na pá yaaki-ɪ sɪ Nepusalatan tɔ, ɪ suv Yosalem taa ké Nepukanɛsaa kawulaya pɛnaya pɔɣɔlayafɛi naanɔwa nyɛnka, ɪsɔv kakpasɪ nyɛn, kuyaku naatosompɔɣɔlaya nyɛnku wule.

⁹ ɪlena ɪ nyagasi ɪsɔ tɛsɛle na kawulaya tɛyaya. Na pá tu kɛlɛna nyɔ́vɔ nyɔ́ma nyɛnsɪ.

¹⁰ Na ɪ yoolaa yóki Yosalem ɪcate.

¹¹ Pɛ waali ké Nepukanɛsaa tɛsɛ kuuu ke ɪcate taa yɛlaa, mpa paa hawa Papiloni nyɔ́ma ke pa ti tɔ, na canɛm tɛma lataa mpa pu kaasaa tɔ.

¹² ɪlena Nepukanɛsaa ye le kunyɔntɔnaa sɪ pɛle pá halɛɣi tɔɣɔnaya na lesɛɛnaa.

¹³ Ḿpóyó Papiloni nyɔ́ma yɔka akelenaa mpa paa we ɪsɔ tɛsɛle nənəɣo tɔ, na pá kɔsɪ nyɛɣɔlvɔvɔ kɔsɛmɔvɔ. Na pá kpaxa pɛ lɔm kɛkɛnaa, na pɛ nyampaani anaam wei pa su ɪsɔ tɛsɛle taya tɔ tɔ, na pá tɛna Papiloni.

¹⁴ Na pá kpɛɛna tɔtɔɣo nyɛɣɔlvɔvɔ kɔsɛmɔvɔ wontu nti pa lakɛna ɪsɔ tɛsɛle taa tɔ. ɪsu nti pa kuukina tɔloma tɔ, na pɛ lɔɣɔlasɪ na kpɛtɛlɛn na kɔpɔnaa.

¹⁵ Ḿpóyó wulav tanlaa nyɔ́vɔ tu kpaxa wɔla na liyitee nyɛɣɔlvɔvɔ wontu. Na cofolɔnaa na cɛmsɛnaa mpa pa ɛmusɛɣɛna calɛm tɔ.

¹⁶ Nyɛɣɔlvɔvɔ kɔsɛmɔvɔ ɛku Salɔmɔn ka lapɛna ɪsɔ tɛsɛle wontu, na tɔ maɣamaya tɛ nyɛntɔ tɔ. ɪsu lɔm nyampaani anaam, na lɔm kɛkɛnaa tɔ, ku tɔwa sɔsɔm ké.

¹⁷ Akelenaa mpe pa kunɣulɔmɔn ka we mɛɛtɛlɛnaa pɔɣɔlayafɛi naanɔwa naanɔwa ké. Paa wei ɪ nyɔ́vɔ taa ké nyɛɣɔlvɔvɔ kɔsɛmɔvɔ canɛm kahuka ke mɛɛtɛli kɔlɔm na titite. Na pɛ puluɣu na ku tɔ ké tɔvɔ nakɔli ku pee taka.

¹⁸ Ḿpóyó Papiloni tanlaa nyɔ́vɔ tu kpa kɔtɔlv Selaya, na ɪ waali tu Sefaniya, na kɔtɛlaa mpa pa tanɛɣi ɪsɔ tɛsɛle nənəɣo tɔ.

¹⁹ Na ɪ kpa tɔtɔɣo yoolaa nyɔ́vɔ tu, na wulav tɛyaya nyɔ́ma napɛlɛɣi kakpasɪ. Na takɛlasɪ ɛmaɔlv wei ɪ kpakɛɣi yoolaa kɔfama tɔ, na Yuta ɪcate nyɔ́ma ke nutoso. Pa tɛnaya mpɔ Yosalem taa ké paa wɛɛ.

²⁰ ɪlena Napusalatan pona-wɛɣɛ Papiloni wulav kin ke Lipɛla.

²¹ Na Papiloni wulav ku-wɛɣɛ kpakpaa ke Hamatɪ tɛtu taa tɛna.

ɪsɛna pa pona Yuta nyɔ́ma ke hatoo Papiloni tɔɣɛle.

Yuta tɛtu nyɔ́vɔ tu Ketaliya tɔm

(Salemii 40:7-41:18)

²² Ḿpóyó Papiloni wulav Nepukanɛsaa kaasa Yuta yɛlaa ke pɛcɔɣo tɛtu taa. ɪlena ɪ kpa Ahikam pɛyalv Ketaliya, Safan saali ke pa nyɔ́vɔ tu.

²³ Yuta yoolaa nyɔ́vɔ nyɔ́ma, na pa yɛlaa mpa pa ta ha pa tɛɣi Papiloni nyɔ́ma tɔ, pa nu nti Nepukanɛsaa tu ɪ taa ke mpɔ tɔ. ɪlena pá polo Ketaliya kin ke Misipa.

Nyɔɔ nyɔma mpeɣele Netaniya pɔyalɔ Isəmayeli, na Kaleya pɔyalɔ Yohanan na Netofa tɔ Tanehumeti pɔyalɔ Selaya na Maaka tɔ Yasaniya.

²⁴ Mpɔyɔ Ketaliya tɔma pa tɔna na tuunav si: I taa nyana Papiloni nyɔma. I caya tɛtɔ taa na i nukəna-we te, i ká waa.

²⁵ Isɔtɔnaa naatosompɔɣɔlaya sikaa, ilena awulumpu Nataniya pɔyalɔ Isəmayeli, Iisama saali kele. Mpɔyɔ Isəmayeli kpaya yɔlaa naanɔwa na i polo Misipa na i kó Ketaliya na Yuta nyɔma na Papiloni nyɔma mpa paa we i kin tɔ.

²⁶ Mpɔyɔle sɔɣɔntɔ kpa ɪcate nyɔma na Papiloni tɔm, na nyɔɔ nyɔma tɔ si pá taa kɔɔ na pá lɛeti-we. Ilena pá se na pá polo Icipiti.

Sowakeɲ saləka tɔlvɔv

(Selemii 52:31-34)

²⁷ Yuta wulav Sowakeɲ saləka pɔnaya hiu na naanɔwa na naatosompɔɣɔlaya nyɔɲka sikaa, ilena Ifili-Melota pəsi Papiloni wulav. Mpɔyɔ i tɔla Sowakeɲ ke pə ɪsɔtɔ naanɔwa na naale nyɔɲ kuyaku hiu na naatosompɔɣɔlaya nyɔɲku.

²⁸ Ilena i lapɪ-i kɔpantɔ. I kpa-i awulaa lempa mpa pa we Papiloni tɔ pa nyɔɔ tɔ.

²⁹ Na pá wɔɣɔsi i saləka wontu, na i na Papiloni wulav pá tɔki tɔntɔmlɛ.

³⁰ Na Papiloni wulav paasəɣəna-i paa kuyaku ŋku, haləna i sɔm.

KUTÖÖSUTU TAKĒLAYA KANCAALAYA NYĒŋKA

Kutulutu

Kutöösutu takēlaya kancaalaya nyēŋka kanē ka taa ké pa kéesəyi Iseyeli nyōma lulŋ loosi tōm na Tafiiti kawulaya təyōv tōm. Pa kéesəyi ka taa tōtəyō Isə təyaya ŋmav tayanəyōv tōm tōtō. Takēlaya ŋmaab luləyi-tu si Isə seeto nté pə tənə pə kite.

Isəna pə faya Kutöösutu I takēlaya tō:

Atam lulaa na pə lul Tafiiti, titite 1-9

Tafiiti kawulaya təyōv tōm, titite 10-29

LULUŋ LOOSI TAMSUYU

Pə kpəyav Atam na pə polo Isav luləyōv tō

¹ Atam pəyalv kele Seti, Seti pəyalv kele Inəəsi.

² Inəəsi pəyalv kele Kenan, Kenan pəyalv kele Malaleyeli, Malaleyeli pəyalv kele Yeleti.

³ Yeleti pəyalv kele Henəki, Henəki pəyalv kele Musalem, Musalem pəyalv kele Lemeki.

⁴ Lemeki pəyalv kele Nowee, Nowee pəyalaa nté Sem na Kam na Yefete.

⁵ Yefete pəyalaa nté Komē, na Makəki, na Matayi, na Yafan, na Tupaali, na Meseki, na Tilasi.

⁶ Komē pəyalaa nté Asəkənaasi, na Tifatı, na Tokaama.

⁷ Yafan pəyalaa nté Ilisa na Taasisi, na Kitim, na Lotanim.

⁸ Kam pəyalaa nté Kusi, na Misilayim, na Puti, na Kanaan.

⁹ Kusi pəyalaa nté Sepa, na Hafila, na Sapəta, na Lakəma, na Sapəteka. Lakəma pəyalaa nté Sapa, na Tetan.

¹⁰ Tetu taa wulav kancaalaya nyēŋ Nemloti caa kele Kusi tōtō.

¹¹⁻¹² Luti, na Anem, na Lehapi, na Nafutu, na Patəbəsı, na Kasulu, na Kafətəv nyōma mpa pa ké Filiisi nyōma tō pa cəsə kele Misilayim.

¹³⁻¹⁵ Kanaan pəyalv kancaalaya nyēŋ nté Sitəŋ. Sitəŋ waalı ké Heti. Pəyele Yepusi nyōma, na Amolii nyōma, na Kilikası nyōma, na Hifi nyōma, na Aləkiti nyōma, na Sini nyōma

¹⁶ na Afati nyōma, na Semalii nyōma, na Hamatı nyōma cəsə kele.

¹⁷ Sem pəyalaa nté Ilam, na Asuu, na Aləpasatı, na Luti, na Alam, na Usi, na Huuli, na Ketē, na Meseki.

¹⁸ Aləpasatı pəyalv kele Sela, Sela pəyalv kele Ipē.

¹⁹ Piya naaleye Ipē lulaa, pa yaa kancaalaya nyēŋka sı Peleki. Pə nyuyōv nté sı fayav. Mpi tō, ı waatu taa ké ate yəlaa fayaa. Pa yaa Peleki neu sı Yəkətan.

²⁰ Yəkətan pəyalaa nté Aləmotatı, na Selefi, na Hasamafeti, na Yela.

²¹ Na Hatolam, na Usalı, na Tikəla,

²² na Ipaalı, na Apimayeli, na Sapa.

²³ Na Ofi, na Hafila, na Yoparı. Yəkətan pəyalaa nté pa tənaya mpv.

²⁴ Sem pəyalv kele Aləpasatı, Aləpasatı pəyalv kele Sela.

²⁵ Sela pəyalv kele Ipē, Ipē pəyalv kele Peleki, Peleki pəyalv kele Lewu.

²⁶ Lewu pəyalv kele Selu, Selu pəyalv kele Nahoo, Nahoo pəyalv kele Tela.

²⁷ Tela pəyalv kele Apəlam wei pá kəma na pá cuyusi sı Apəlaham tō.

²⁸ Apəlaham pəyalaa nté Isaaka na Isəmayeli.

²⁹ Pa lulŋ nyōma həla ntə.

Isəmayeli pəyalu kancaalaya nyəŋ nté Nepayəti, Nepayəti waali ké Ketaa, na Atəpeleli, na Mipisam.

³⁰ Na Misema, na Tuma, na Masa, na Hatati, na Tema.

³¹ Na Yetuu, na Nafisi, na Ketəma. Isəmayeli nyəma nté.

³² Apəlaham alu naale nyəŋ Ketula ná lula-ı Similan na Yəkəsan na Metan, na Mاتیan, na Isepaki, na Suwa. Yəkəsan pəyalaa nté Sapa na Tetan.

³³ Mاتیan piya nté Ifa na Ifee, na Hanəki, na Apita na İləta. Ketula lülvüv nyəma nté pa tənaya mpv.

³⁴ Apəlaham lülvəna İsaaka. İsaaka ná lula İsav na İseyeli.

³⁵ İsav pəyalaa nté İlifasi na Leweli na Yewusi na Yayelam na Kola.

³⁶ İlifasi pəyalaa nté Teman na Omaa na Sefi na Katam na Kenasi na Timna na Amaleke.

³⁷ Leweli pəyalaa nté Nahati na Sela na Samma na Misa.

³⁸ Seyii pəyalaa nté Lotan na Sopali na Sipeyon na Ana na Tisən na İsee na Tisan.

³⁹ Lotan pəyalaa nté Holi na Homam na ı neu alvnyəŋ nté Timna.

⁴⁰ Sopali pəyalaa nté Aliyan, na Manahati, na İpaali, na Sefi, na Onam. Sipiyən pəyalaa nté Aya, na Ana.

⁴¹ Ana pəyalu keke Tisən, Tisən pəyalu keke Haməlan, na İsepan, na İtəlan, na Kelan.

⁴² İsee pəyalaa nté Pilehan, na Safan, na Yakan. Tisan pəyalaa nté Usi, na Alan.

İtəm nyəma awulaa na pa nyvnyv nyəma

(Kancaalaya 36:31-43)

⁴³⁻⁵⁰ Awulaa mpa pá təkaya kawulaya ke İtəm tetu taa na pá kaasəyi təma, na pácı İseyeli nyəma təkı pa kawulaya tə pa həla ntə. Tinapa tetu tu Peyə pəyalu Pela. Pela səpa, İlena Posola tetu tu Sela pəyalu Yoparı náa təy. Pəle pə waali ké Teman tetu tu Husam na Afi tetu tu Petati pəyalu Hatati. İni ı yoonna Mاتیan tetu nyəma ke Mowapu tetu taa na ı kəli-we. Na Masələka tetu tu Saməla na Lehopoti tetu tu Sawuli ke pəyə nəy. Na Akəpə pəyalu Paali Hanan, na Payi tetu tu Hatati wei ı kpaya Matələti pəelə Matapeeli tə, Me-Saharı saali keke.

⁵¹ Wuləv Hatati səm waali ké lülvə nyvnyv nyəma təkaya kawulaya ke İtəm təv. Halı pele pa həla nté Timna, na Aləfa, na Yeteti,

⁵² na Oholipama, na İla, na Pinon.

⁵³ Na Kenasi, na Teman, na Mipisaa,

⁵⁴ na Makətəyeli na İlam. İtəm lülvə nyvnyv nyəma nté.

2

Yakəpv pəyalu Yuta lülvüv nyəma

¹ Yakəpv wei pá cuyusaa sı İseyeli tə, ı pəyalaa həla ntə. Lupən, na Simiyən, na Lefii, na Yuta, na İsakaa, na Sapulən.

² Na Tan, na Yosəfv, na Pəncamə, na Nəfətali, na Katı, na Asəe.

³ Yuta ná hika apaləpiya tooso na Kanaan tetu tu Suwa pəelə. Pəlexele Eeli, na Onan, na Sela. Ama kancaalaya tə Eeli lapa mpi pə ta mayə Tacaa ke paa pəcə tə. İlena İcə kv-ı.

⁴ Pə waali ké Yuta hikina ı poolu Tamaa ke apaləpiya naale tətə. Pəlesi, na Sela. ı pəyalaa tənə kpənta kakpası.

⁵ Pəlesi pəyalaa nté Həsələn, na Hamuli.

⁶ Sela pəyalaa nté Simili, na İtan, na Heman, na Kaləkoti, na Tala. Pa kpənta kakpası.

⁷ Kaami pəyalu keɛ Akaa. Inɪ ɪ ká kpəyana mpi Tacaa ká kisaa sɪ pá taa su pa tɪ tɔ. ɪlena ɪso náá təŋsi-wɛyɛ mpusi.

⁸ Itan pəyalu keɛ Asaliya.

⁹ Hesəlon pəyalaa nté Yelameyeli, na Lam, na Kalepu.

¹⁰ Lam pəyalu keɛ Aminatapi, Aminatapi lələna Yuta kpekəle nyɔyɔ tu Nasəŋ.

¹¹ Nasəŋ pəyalu keɛ Saləma, Saləma pəyalu keɛ Poosi.

¹² Poosi pəyalu keɛ Opeti, Opeti pəyalu keɛ Seseɛ.

¹³ ɪlena Seseɛ náá ləli piya naatosompəyolaya. Halɪ pa həla ntɔ, ɪsu pa təŋja təma tɔ. ɪliyapi, na Apinatapi, na Samma,

¹⁴ na Netaneyeli, na Latayi,

¹⁵ na Osem, na Tafiiti.

¹⁶ Pa newaa alɔnyəma nté Seluya, na Apikaali. Seluya pəyalaa nté Apisayi, na Sowapi, na Asayeeɪ. Pa kpenta tooso.

¹⁷ Pəyaya kulomaya ke Apikaali ná lolaa, pa yaa-ke sɪ Amasa. Ka caa keɛ ɪsəmayeli tu Yetee.

¹⁸ Hesəlon pəyalu Kalepu ná hika piya liyiti na ɪ alɔ Asupa. Kancalaya nyəŋka ke alɔpəyaya, pa yaa-ke sɪ Yeliyotɔ. Keɛ ka waali ké apalɔpiya tooso. Yesee, na Səpapi, na Atəŋ.

¹⁹ Asupa səpaya, ɪlena Kalepu kpaya ɪfəlata ke alɔ, na ɪ ləli-ɪ apalɔpəyaya, na ɪ ha-ke sɪ Huuu.

²⁰ Mɔpóy Huuu ná ləla Ulɪi, na Ulɪi ləli Pəsaleli.

²¹ Hesəlon lɔlɔyɔ pusi sika nutoso, ɪlena ɪ kpaya Kalaati caa Makii pɛɛlɔ, na ɪ ləli apalɔpəyaya na ɪ ha-ke sɪ Sekupi.

²² Sekupi inɪ ɪ pəyalu keɛ Yayii. Yayii ka tənna acalɛɛ hiu na toosoɔyɔ Kalaati tetɔ taa.

²³ Ama Kesuu na Alam pə awulaa lɛɛka Yayii acalɛɛ na Kena ɪcatɛ səsəɛlɛ, na pə cɔlɔ acalɛɛ na á kpenti nutoso. Makii lɔlɔyɔ nyəma ka wenna tənɛ inɪ.

²⁴ Apiya paalɔ Hesəlon səpəna, ɪlena Kalepu tasa ɪfəlata ké kpətənan na ɪ ləli apalɔpəyaya na ɪ ha-ke sɪ Asuu. Asuu inɪ ɪ ŋmana Tekowa ɪcatɛ.

²⁵ Mɔpóy Hesəlon pəyalu kancalaya nyəŋ Yelameyeli ləla piya payalɛ. Səsə nyəŋ nté Lam. Lam waali ké Puna, na Olɛni, na Osem, na Ahiya.

²⁶ ɪlena Yelameyeli kpaya Atala tɔtɔ, na ɪ ləli Onam.

²⁷ Lam pəyalu kancalaya nyəŋ Yelameyeli piya nté Maasi, na Yameŋ, na ɪkɛɛ.

²⁸ Onam pəyalaa nté Sammayi, na Yata. Sammayi pəyalaa nté Natapi, na Apisuu.

²⁹ Mɔpóy Apisuu kpaya Apihayili na ɪlé ɪ ləli-ɪ Aparɪ na Moliti.

³⁰ Natapi pəyalaa nté Seletɪ, na Apayim. Ama Seletɪ ná səpa ɪ fɛina pəyaya.

³¹ Apayim pəyalu keɛ Iseyi, Iseyi pəyalu keɛ Sesəŋ, Sesəŋ pəyalu keɛ Alayi.

³² Sammayi taalɔ Yata pəyalaa nté Yetee, na Yonatan. Ama Yetee ná səpa ɪ fɛina pəyaya.

³³ Yonatan piya nté Peletɪ, na Sasa. Yelameyeli lɔlɔyɔ nyəma nté.

³⁴⁻³⁵ Alɔpiya tike ke Sesəŋ ká lolaa. ɪlena ɪ ha ɪ pɛɛlɔ lɛlɔ ke ɪ yom ɪcipiti tu Yaaha, na ɪlé ɪ ləli apalɔpəyaya na ɪ ha-ke sɪ Atayi.

³⁶ Atayi pəyalu keɛ Natan, Natan pəyalu keɛ Sapati,

³⁷ Sapati pəyalu keɛ ɪfəlali, ɪfəlali pəyalu keɛ Opeti.

³⁸ Opeti pəyalu keɛ Yehu, Yehu pəyalu keɛ Asaliya.

³⁹ Asaliya pəyalu keɛ Helesɪ, Helesɪ pəyalu keɛ ɪlasa.

⁴⁰ ɪlasa pəyalu keɛ Sisimayi, Sisimayi pəyalu keɛ Salum.

⁴¹ Salum pəyalu keɛ Yekamiya, na Yekamiya pəyalu keɛ ɪlisama.

⁴² Yelameyeli taalu Kalepu pəyalu kancaalaya nyəŋ nté Mesa, Mesa pəyalu kele Sifi. Naale nyəŋ nté Malesa, Malesa pəyalu kele Hepələn.

⁴³ Hepələn pəyalaa nté Kola, na Tapuwa, na Lekem, na Sema.

⁴⁴ Sema pəyalu kele Laham, Laham pəyalu kele Yəəkowam, Lekem pəyalu kele Sammayi.

⁴⁵ Sammayi pəyalu kele Mawən, Mawən pəyalu kele Peti-Suu.

⁴⁶ Mṗóyó Kalepu tasa Ifa ke kṗayaw na í luli Halan, na Mosa, na Kasesi. Ilena Halan náá luli apalupəyaya na í ha-keye hətə tətə sɪ Kasesi.

⁴⁷ Yatayi pəyalaa nté Lekem, na Yotam, na Kesan, na Peleti, na Ifa, na Saafu.

⁴⁸ Mṗóyó Kalepu tasa Maaka ke kṗayaw tətə, na í luli Sepɛɛ, na Tilana.

⁴⁹ Pəle pə waali ké í tasa Saafi ke luluyv. Ilena Saafu náá luli Matəmana, na Sefa. Sefa pəyalaa nté Makəpena, na Kipeya. Pəle pə paasi Kalepu lula alupəyaya na í ha-ke sɪ Akəsə.

⁵⁰ Kalepu luluyv nyəma ləlaa həla ntə, ɪ pəyalu kancaalaya nyəŋ Huuu alu Ifalata pəyalaa wə tooso ké. Sopali wei ɪ ɲmawa Kiliyati-Yeyalim ɪcatə tə,

⁵¹ na Saləma wei ɪ ɲmá Petələhem ɪcatə tə, na Halefi wei ɪ ɲmá Pete-Ketɛɛ nyəntə tə.

⁵² Sopali luluyv nyəma nté Halowe nyəma, na Menuhoti nyəma taa ləlaa.

⁵³ Kiliyati-Yeyalim luluyv nyəma nté Iti tetv nyəma, na Puti tetv nyəma, na Sumati tetv nyəma, na Miselayi tetv nyəma mpa pa caya mṗóyó Sola na Isətawəli həyələn taa tə.

⁵⁴ Saləma luluyv nyəma nté Petələhem nyəma, na Netofa nyəma, na Atələti-Peti-Yowapɪ tetv nyəma, na Manaha tetv nyəma ləlaa, na Sola tetv nyəma ləlaa.

⁵⁵ Na pə səsəna takalasɪ nyəntaa lulun nyəma mpa pa wə Yapeəsɪ ɪcatə taa tə. Isu Tilati tetv nyəma, na Simati tetv nyəma. Mpe unɪ pa ké Lekapii tetv nyəma cəsə Hamati luluyv nyəma Keni tetv nyəma ké.

3

Tafiiti luluyv nyəma

¹ Tafiiti pəyalaa mpa ɪ lula Hepələn tə pa həla ntə. ɪ alu Sisilee tu Ahinowam pəyalu Amənən ke kancaalaya tv. Amənən waali ké ɪ alu Kameeli tu Apihayili pəyalu Taniyɛli.

² Tooso nyəŋ nté ɪ alu Maaka, Kesuu tetv wulav Taləmayi pɛələ pəyaya Apasəlm. Liyiti nyəŋ nté ɪ alu Hakii tetv tv pəyalu Atoniya.

³ Kakpasɪ nyəŋ nté ɪ alu Apitali pəyalu Sefatiya. Naatoso nyəŋ nté ɪ alu Ikəla pəyalu Itəleyam.

⁴ Pusi naatosompəyolaya na həyəluyv ɲku ɪ təyɔ kawulaya ke Hepələn təyɔ ɪ lula-wɛ. Pəle pə waali ké ɪ təyɔ kawulaya ke Yosalem ke pusi hiu na naanowa na tooso.

⁵ ɪ lula tənaya piya tətə. ɪ alu Pasepa Amiyeli pɛələ ná lula-ɪ apalupiya liyiti. Peleyele Sima, na Sopapɪ, na Natan, na Saləmən.

⁶ Mṗóyó ɪ lula piya pəyolayafɛɪ naanowa tətə. Peleyele Ipaa, na Iliisawa, na Ilipeleti, na Noka, na Nefeki, na Yafiya, na Iliisama, na Iliyata, na Ilifeleti.

⁹ Pəle pə paasi ɪ alaa ləlaa ná lula-ɪ apalupiya tətə, na alupəyaya pa yaa kele sɪ Tamaa.

¹⁰ Saləmən kololaa siyisiyi keke Ləpəwam, na Apiya, na Asa, na Sosafati.

¹¹ Na Solam, na Ahasiya, na Sowasi,

¹² na Amasiya, na Asaliya, na Yotam.

¹³ Na Ahasi, na Isekiyasi, na Manasee,

¹⁴ na Aməŋ, na Sosiyasi.

¹⁵ Sosiyasi pəyalu kancaalaya nyəŋ nté Yohanan, naale nyəŋ nté Sowakim, tooso nyəŋ nté Setesiyasi, na liyiti nyəŋ nté Salum.

¹⁶ Sowakim pəyalaa nté Yekoniya na Setesiyasi.

¹⁷ Yekoniya wei Papiloni nyəma kuuwa to ɪ pəyalaa nté Seyatiyel,

¹⁸ na Maləkilam, na Petaya, na Senasaa, na Yekamiya, na Hosama, na Netapiya.

¹⁹ Petaya pəyalaa nté, Solopapeeli na Simeyi. Solopapeeli pəyalaa we naaleye. Mesulam, na Hananiya, na alupəyaya, pa yaa keke si Selomiti.

²⁰ Pəle pa waali ké piya kakpası tətə. Hasupa, na Oheli, na Pelekiya, na Hasatiya, na Yusapu-Heseti.

²¹ Hananiya pəyalaa nté Pelatiya, na Yesaya na pə səəsəna Lefaya, na Alənan, na Opatiya, na Sekaniya, pa pəyalaa.

²² Piya naatoso ke Sekaniya ná ləlaa, mpeyele Semaya, na Hatusi, na Ikaali, na Paliya, na Neyaliya, na Safati.

²³ Neyaliya ná ləla piya tooso, Iliyohenayi, na Hisikiya, na Asəlikam.

²⁴ Iliyohenayi ná ləla piya naatosompəyəlaya. Hotafiya, na Iliyasipi, na Pelaya, na Akupi, na Yohanan, na Telaya, na Anani.

4

Yuta ləluŋ nyəma ləlaa həla

¹ Yuta ləluŋ nyəma ləlaa həla nté Pelesı na Hesələn, na Kaami, na Huuu, na Sopali.

² Sopali pəyalu Leyaya pəyalu keke Yahati. Na Yahati ná ləli Ahumayi, na Lahati. Sola ləluŋ nyəma cəsənəa nté.

³⁻⁴ Ifafəla pəyalu kancaalaya nyəŋ Huuu wei ɪ ɲmá Petəlehəm ɪcate to ɪ pəyalaa nté Itam, na Sisileyel, na Isema, na Itəpası, na alupəyaya, pa yaa-ke si Hasəleponi. Pəle pə waali ké ɪ ləla Penuweli wei ɪ ɲmá Ketə ɪcate to na Isee wei ɪ ɲmá Husa nyəntə tə.

⁵ Asehuu wei ɪ ɲmá Tekəwa ɪcate to ɪ ka wəna alaa naale ké. Kancaalaya nyəŋ nté Hela, naale nyəŋ ke Naala.

⁶ Naala ləla-ɪ apalupiya liyiti ké. Ahusam, na Hefee, na Temini, na Ahasetali.

⁷ Hela ná ləla-ɪ apalupiya tooso ké. Seleti, na Sohaa, na Itənan.

⁸ Kəsı pəyalaa nté Anupi, na Sopepa. Kuləm inəyəle Halum pəyalu Ahaleheli ləluŋ nyəma cəsə.

⁹ Yapeesi nyuyə ká kulaa ké na pə kəli ɪ taalunaa. Pəyele ɪ too nawa wahala ke ɪ ləluŋ waatu ké. Ilena ɪ ha-ɪ si Yapeesi.

¹⁰ Mpyó ɪ sələma Iso si: Iseyeli Iso, koolu-m kəpantu na ɲ səəsı ma kəwənam na ɲ kenti ma tə ké nyá niŋ na ɲ hatələna-m mpusi na wahala. Mpyó Iso ha-ɪ mpi ɪ sələmaa tə.

¹¹ Supa taalə Kelupi pəyalu keke Mehii. Mehii nyəŋ nté Isetəŋ.

¹² Na Isetəŋ nyəma nté Peti-Lafa, na Paseya, na Tehina. Tehina ɲmana Nahası ɪcate. Ilena pəle pa ləluŋ nyəma caya Leka.

¹³ Kenası pəyalaa nté Otiniyee, na Selaya. Otiniyee nyəma nté Hatati na Meyonotayi.

¹⁴ Meyonotayi pəyalu keke Ofəla. Selaya pəyalu keke, canəm təma lataa cəsə Yopari wei ɪ ká we canəm nyəma tətəkəle taa tə.

¹⁵ Yefune pəyalu Kaləpu nyəma ná we tooso. Ilu, na Ila na Naam. Kenası caa keke Ila.

16 Yahaleleli pəyalaa nté Sifi, na Sifa, na Tiliya, na Asaleli.

17-18 Isəla pəyalaa nté Yetee, na Meleti, na Ifee, na Yaləŋ. Ḿpóyú Meleti kpaxa Icipiti wulaw pəelə Pitiya, na í ləli Miləyam, na Sammayi, na Isepa wei í ŋmawa Isetamowa icate tó. Meleti ka wena Yuta alw wei í lula-í Yeleli wei í ŋmá Ketəw icate tó, na Hepəe wei í ŋmawa Soko icate tó, na Yekotiyeli wei í ŋmawa Sanowa icate tó.

19 Ḿpóyú Hotiya kpaxa Naham neu nəxəlv. Pa ləlvəy nyóma nté Kaami nyóma mpa pa huka Keila, na Maakati nyóma mpa pa huka Isətemowa tó.

20 Siməŋ pəyalaa nté Aməŋəŋ na Linna na Peni-Hanaŋ, na Tiləŋ. Iseyi ləlvəy nyóma nté Sohəti na í pəyalw.

21 Yuta pəyalw Sela ləlvəy nyóma nté Eeli wei í ŋmá Leka icate tó, na Layeta wei í ŋmawa Malesa icate tó, na kponkpontu toŋ nyəntu pəəŋ ləwlaa mpa pa we Peti-Asepeya tó.

22 Sela kele Yokim na Kosepa nyóma na Yowasi na Salafi nyóma mpa pa kpaxa Mowapw alaa na pəcə pá məli Lehem tó pa cəwə. Təm tənə tə pənaa ké.

23 Pa ləlvəy nyóma nté tiisi ŋmalaa mpa paa we Netayim na Ketela na pá lakí wulaw ke təmlə tó.

Simiyəŋ ləlvəy nyóma

24 Simiyəŋ pəyalaa nté, Menuweli na Yamen, na Yalipi, na Sela, na Sawuli.

25 Sawuli ləlvəy nyóma siyisiyi kele Salum na Mipisam, na Misema.

26 Misema nyóma nté Hamuweli na Sakuu, na Simeyi.

27 Simeyi ná ləla apaləpiya naanowa na naatoso na aləpiya naatoso. Ama í taalənaa ná tá ləli səsəm. Pə təw ké Simiyəŋ kpekəle nyóma ta tala Yuta nyóma ke pəyalə.

28-32 Pa acaləe səsəŋna, na pəcəlv səkpəna wena a taa paa wəe na pəcə Tafiiti təkí í kawulaya tó a həla nté Pəesepa, na Molata, na Hasaa-Suwali, na Pila, na Isem, na Tola, na Petuyeli. Na Hooma, na Sikəlaki, na Peti-Maləkapəti, na Hasaa-Susim, na Peti-Pili, na Salayim. Pa acaləe lenna nté Itam, na Ayəŋ, na Liməŋ, na Token, na Asaŋ.

33 Na pəcəlv acaləe, haləna Paalatí. Pa acaləe nté na pa ləlvəy.

34-38 Simiyəŋ ləlvəy nyəŋ nyóma həla ntó. Mesopapi, na Yaməleki, na Amasiya pəyalw Yosəŋ, na Soweehi, na Selaya pəyalw Yosipiya pəyalw Yehu. Asiyeli saali kele, na Iliyohenayi, na Yakopa, na Yesohaya, na Asaya, na Atiyeli. Na Yesimiyeli, na Penaya, na Yetaya ləlvəy to Alləŋ saali Sifeyi pəyalw Sisa, na Simili, na Semaya. Pa huka səsəm ké.

39 Iləna pá yá na pá polo tetekəle ilim təlulə təw ké Ketəw cəlvəw pa heeŋ tiikuŋu.

40 Ḿpóyú pa mayana nyutu kəpantu na tetu walaa, na pá cayana pa tí. Kam ləlvəy nyóma ka cayana tetu ntí tə taa ké hatoo ləŋ.

41 Yuta wulaw Isekiyasí pəəle taa ké mpe iní pa kəma na pá yoonə Kam nyóma na pá kpiisi-wə tənəŋnaŋ, na mpe pá caya tənaya haləna saŋa. Mpi pə təw tó, nyutu ka we tənaya si pa tala í təyə.

42 Simiyəŋ ləlvəy nyóma ləlaa tsu yəlaa nasəle na nuuowa (500) ná kpawa Itəm pəyū taa. Mpeyele Iseyi pəyalaa liyiti Pelatiya, na Neyaliya, na Lefaya, na Usiyeli.

43 Ḿpóyú pa kuwa Amaleke nyóma mpa pu kaasaa na pá cəwəsi tənə tó, na mpe pá caya na pa ləlvəy nyóma we tənaya haləna saŋa.

¹⁻² Lupen ká kɛna Yakəpu pəyalu kancaalaya nyəŋ. Ama waatu wei i sɔuna i caa alaa taa lɛlv, lɛna i neu Yosɛfɔv pəsɪ kancaalaya tv. Paa na mpɔ Lupen neu Yuta lɔlvɔv nyəma nté səsaa. Halɪ pɛlɛ pa taa lɛlv tɔɔna lɛyɛli kawulaya.

³ Lupen pəyalaa nté, Hanəki, na Palu, na Həsəlɔŋ, na Kalimi.

⁴ Sowɛli pəyalaa nté Semaya, na Kəki, na Simeyi,

⁵ na Mika, na Leyaya, na Paali,

⁶ na Peela. Kantəkaya nyəŋ inəɣələ Lupen nyəma nyɔvɔv tv wei Asilii wulav Tekəla-Falasaa ka kpayaa na í pona i tɛ tɔ.

⁷ Peela tɛtɔnaa mpa pa kɛ pa lɔlvɔv nyɔvɔv nyəma na pá tv-wɛɣɛ takəlaya taa tɔ pa həla ntɔ. Kancaalaya nyəŋ nté Yeiyeli, naale nyəŋ kɛ Sakali,

⁸ tooso nyəŋ kɛ Sowɛli saali kɔlɛlvɔv Sema, na Sema saali Anasɪ pəyalv Pela.

Lupen nyəma ka wɛnna tɛtv nti tɔ wɛ Alɔwɛɛ na ilim mpɔtəŋ na Nepo pɔvɔv na Paali-Meyəŋ ɪcatɛ na ilim ntəvəŋ tɔv tɔ.

⁹ Pa tɔcayalɛ na ilim tɔlulɛ tɔv kɛlɛ pə kpayav Papiloni pəɣɔ Ifəlati nɔɣɔ kɛ timpɪ wulaya tɛtv caaləɣɪ tɔ. Mpi tɔ, pa tɔla ka tɔvwa səsəm kɛ Kalaati tɛtv taa kɛ.

¹⁰ Paa yonna Hakili nyəma kɛ Sayuli pɔalɛ taa kɛ na pá kəli-wɛ. lɛna pá polo pá caya Kalaati ilim tɔlulɛ həɣəlɔv təna taa.

Katɪ lɔlvɔv nyəma

¹¹ Katɪ lɔlvɔv nyəma ka cayaŋa Lupen nyəma kəŋkəŋ taa kɛ ilim ntəvəŋ tɔv kɛ Pasan tɛtv taa, haləna Salika tɛtv ilim tɔlulɛ tɔv.

¹² Sowɛli lɔlvɔv nyəma nté kancaalaya nyəma. Naale nyəma nté Safan lɔlvɔv nyəma, pɛlɛ pa waali kɛ Yanayi, na Safati.

¹³ Pələ pə paasi pə kaasa lɔlvɔv naatosompəɣələya nyəŋ nyəma. Pɛlɛɣɛlɛ Mikayɛli, na Mesulam, na Sepa, na Yolayi, na Yakan, na Siya, na lɛpɛ.

¹⁴ Paa kɛ Apihayili lɔlvɔv nyəma kɛ. Apihayili cəsənaa siyisiyɪ həla nté Huli, na Yalɔwa, na Kalaati, na Mikayɛli, na Yesisayi, na Yato, na Puusi.

¹⁵ Pa nyɔvɔv tv nté Kuni saali Apitiyeli pəyalv Ahi.

¹⁶ Katɪ lɔlvɔv nyəma ka cayaŋa Kalaati na Pasan pa tɛtvnaa na pə həɣəlɔv taa na pá suna Saləŋ tɛtiikilɛ tənaya.

¹⁷ Yuta wulav Yotam na lɛyɛli nyəŋ Solopuwam pa pɔalɛ taa kɛ pa tvwa Katɪ kpekələ nyəma pane pa həla kɛ takəlaya taa.

¹⁸ Lupen na Katɪ pa kpekə na Manasee kpekələ həɣəlɔv ka wɛna yoolaa taa yoolaa kɛ iyisi nule na liyiti na nasətos na nunɔwa na nutoso (44760) kpekələ. Pa nyəma kpáləŋ na laɣalɛ yaa tɔvŋ tɔm kɛ teu. Na pa sɔəlv puwa si pá yoo.

¹⁹ M'póɣɔv pa yonna Hakili nyəma na Yetuu na Nafisi na Notapɪ pa lɔlvɔv nyəma.

²⁰ lɛna pá wiina lɔv na naani si í waasi-wɛ. lɛna lɔv mu pa səlɛmvɔv na pá kəli Hakili nyəma, na pa cəlv nyəma.

²¹ Na pá kuu pa tɔla, yooyoona kɛ iyisi nule na naanɔwa (50000) na heen na pəŋ kɛ iyisi ŋmɔnvɔv na nule na naanɔwa (250000). Kpanjasi kɛ iyisi naale (2000) na pá kpa yəlaa iyisi nunɔwa (100000) kɛ saləka.

²² Na lɔv sənə-wɛ na pá kó kolontunaa payalɛ tɔtɔ. lɛna mpe pá caya Hakili nyəma tɛtv taa. Haləna waatu wei kolontunaa kpayə mpe pa mayamaya tɔ.

Manasee lɔlvɔv nyəma mpa pa wɛ Yaatanɪ waali tɔ

²³ Manasee kpekələ həɣəlɔv lɛŋkv nyəma ka cayaŋa tɛtv taa kɛ pə kpayav Pasan haləna Paali-Hɛmən. Na pá polo Senii na Hɛmən pɔvɔv tɔ, paa wɛ payalɛ kɛ.

²⁴ Pa lulɔŋ nyɔɔy nyɔma hɛla ntɛ Ifɛɛ na Iseyi, na Iliyeli, na Asɛliyeli, na Iɔmeya, na Hotafiya, na Yatiyeli. Pa tɛnaya mpɔ paa kɛ yoolaa kɔpama kɛ na pa nyɔɔy kɔlaa.

²⁵⁻²⁶ Mɔ́yú Manasee kpekale haɔɔlɔyɔ lɛŋku nyɔma mpe, na pɛ sɔɔsɛna Lupɛŋ na Katɪ kpeka nyɔma, pɛ lɔwa pa caanaa caanaa Iɔɔ na pɛ laaki piitimnaa mpa Iɔɔ tɔɔɔnaa na mpe pɛ kɔɔ na pɛ caya tɔ pɛle pa tuɔ. Pɛ tɔɔ kɛ Iɔɔ yelaa na Asilii nyɔma wulau wei pa yaa sɪ Puli na pɛ cɔyusi-ɪ sɪ Tekɛla-Falasaa tɔ, ɪ na ɪ yoolaa pɛ watɪ kpeka anɪ a tɛtu na pɛ kuu-we na pɛ pona Halasɪ kɛ Hapɔɔ pɔɔɔ nɔɔɔ kɛ Hala tɛtu kɛ Kosanɔ tɛtekale taa. Tɛnaya pa we halɛna sanɔ.

Lefii kɔtɛlaa sɔsaa lulɔŋ nyɔma

²⁷ Lefii pɔyalaa ntɛ Kɛɛsɔŋ na Kehatɪ, na Melali.

²⁸ Kehatɪ nyɔma ntɛ Amɛlam, na Isaa, na Hepɛlɔŋ, na Usiyeli.

²⁹ Apalɔpiya naale na alɔpɔyaya kɔlɔmaya kɛ Amɛlam lulaa. Mpɛyele Alɔŋ, na Moisi, na Malɔyam. Alɔŋ pɔyalaa ntɛ, Natapɪ, na Apihu, na Ilasaa, na Itamaa.

³⁰ Ilasaa pɔyalɔ kele Pɛnhasɪ, Pɛnhasɪ pɔyalɔ kele Apisuwa,

³¹ Apisuwa pɔyalɔ kele Puki, Puki pɔyalɔ kele Usi.

³² Usi pɔyalɔ kele Selaya, Selaya pɔyalɔ kele Melayɔti.

³³ Melayɔti pɔyalɔ kele Amaliya, Amaliya pɔyalɔ kele Ahitupi.

³⁴ Ahitupi pɔyalɔ kele Satɔki, Satɔki pɔyalɔ kele Ahimaasi.

³⁵ Ahimaasi pɔyalɔ kele Asaliya, Asaliya pɔyalɔ kele Yohananɔ.

³⁶ Yohananɔ pɔyalɔ kele Asaliya. Na Asaliya inɪ ɪ ka kɛna kɔtɔlɔ kɛ Yuta nyɔma Iɔɔ tɛsɛɛle ntɛ Salɔmɔŋ ŋmawa tɔ tɛ taa.

³⁷ Asaliya pɔyalɔ kele Amaliya, Amaliya pɔyalɔ kele Ahitupi.

³⁸ Ahitupi pɔyalɔ kele Satɔki, Satɔki pɔyalɔ kele Salum.

³⁹ Salum pɔyalɔ kele Hilikiya, Hilikiya pɔyalɔ kele Asaliya.

⁴⁰ Asaliya pɔyalɔ kele Selaya, Selaya pɔyalɔ kele Yosataki.

⁴¹ Inɪ na Yuta na Yosalem pɛ yɛlaa kɛ Iɔɔ yelaa na Nepukanɛsaa pɛ kuu na pɛ tɛɛna pa tɛ.

6

Lefii lulɔyɔ nyɔma lɛlaa

¹ Lefii pɔyalaa ntɛ Kɛɛsɔŋ, na Kehatɪ, na Melali.

² Kɛɛsɔŋ pɔyalaa ntɛ Lipini na Simeyi.

³ Kehatɪ pɔyalaa ntɛ Amɛlam, na Isaa, na Hepɛlɔŋ na Usiyeli.

⁴ Melali pɔyalaa ntɛ Malii, na Musi. Lefii kpeka wena a kpeyelaa na pɛ kɛsɛna pa caanaa tɔɔɔɔ.

⁵ Kɛɛsɔŋ lulɔyɔ nyɔma siyisiyi kele Lipini, na Yahatɪ, na Simma,

⁶ na Yowa, na Itoo, na Sela, na Yeyatɛlayi.

⁷ Kehatɪ pɔyalaa ntɛ Aminatapɪ, na Kolee, na Asii,

⁸ na Ilɛkana, na Apiyasafi, na Asii.

⁹ Na Tahatɪ, na Uliyeli, na Osiyasi, na Sawuli.

¹⁰ Ilɛkana pɔyalaa ntɛ Amasayi, na Ahimɔti.

¹¹ Ahimɔti lulɔyɔ nyɔma ntɛ Ilɛkana, na Sofayi, na Nahatɪ,

¹² na Iliyapɪ, na Yelowam, na Ilɛkana.

¹³ Samiyɛli pɔyalɔ kancaalaya nyɔŋ ntɛ Sowɛɛli, na naale nyɔŋ ntɛ Apiya.

¹⁴ Melali lulɔyɔ nyɔma siyisiyi kele Malii, na Lipini, na Simeyi, na Usa,

¹⁵ na Sima, na Hakiya, na Asaya.

¹⁶ Mpóyó Tafiiti kpawa Lefii lulüyu nyóma lelaa ke yonyoolaa ke pə kpayaw waatu wei pa su Iso atakaa ke cokəle taa ke Yosalem to.

¹⁷ Cokəle nté tə nənəyo tənaya mpe inu pa yookaya pa yontu, isu paa su-we to, na pécó Saloməŋ ħmaaki Yuta nyóma Iso təsele ke Yosalem.

¹⁸ Mpa paa ké təmlé lataa to pana pa pəyalaa nté. Kehatı lulüyu to nté yonyoolu Hemaŋ na Hemaŋ caa kele Soweełı na Soweełı caa kele Samiyeełı.

¹⁹ Samiyeełı caa kele İłakana, İłakana caa kele Yelowam, Yelowam caa kele İliyeli, İliyeli caa kele Towa.

²⁰ Towa caa kele Sufi, Sufi caa kele İłakana, İłakana caa kele Mahatı, Mahatı caa kele Amasayi.

²¹ Amasayi caa kele İłakana, İłakana caa kele Soweełı, Soweełı caa kele Asaliya, Asaliya caa kele Sefaniya.

²² Sefaniya caa kele Tahatı, Tahatı caa kele Asii, Asii caa kele Apiyasafi, Apiyasafi caa kele Kolee.

²³ Kolee caa kele Isaa, Isaa caa kele Kehatı, Kehatı caa kele Lefii, Lefii caa kele Yakəpu.

²⁴ Yonyoolaa kpekəle naale nyənte nyüyu to Asafi ka wenna Hemaŋ ntəyən təö. İ caa kele Pelekiya, Pelekiya caa kele Sima.

²⁵ Sima caa kele Mikayeełı, Mikayeełı caa kele Paseya, Paseya caa kele Maləkiya.

²⁶ Maləkiya caa kele İtəni, İtəni caa kele Sela, Sela caa kele Ataya.

²⁷ Ataya caa kele İtaŋ, İtaŋ caa kele Simma, Simma caa kele Simeyi.

²⁸ Simeyi caa kele Yahatı, Yahatı caa kele Keesəŋ, Keesəŋ caa kele Lefii.

²⁹ Yonyoolaa kpekəle tooso nyənte nyüyu to Melali lulüyu to İtaŋ ká wenna pa mpətəŋ təö. İtaŋ caa kele Kisi, Kisi caa kele Apiti, Apiti caa kele Malukı.

³⁰ Malukı caa kele Hasapiya, Hasapiya caa kele Amasiya, Amasiya caa kele Hilikiya.

³¹ Hilikiya caa kele Amsi, Amsi caa kele Pani, Pani caa kele Semee.

³² Semee caa kele Malii, Malii caa kele Musi, Musi caa kele Melali, Melali caa kele Lefii.

³³ Pa tətətnaa Lefii nyóma lelaa ká lakayana təma lenna tənaya Yuta nyóma Iso təsele taa.

³⁴ Aləŋ na ı lulüyu nyóma pa təmlé nté tala na tulaalvnaa pə kotası lapu. Mpe pa tike pa paasayana na Iso wontu ke Iso təsele taa, na pá lakı İseyeli nyóma isayatu tayanüyu kotası ke teitei isu Iso təmlé to Moisi ka suw to.

³⁵ Aləŋ pəyalu kele İlasaa, İlasaa pəyalu kele Penhası, Penhası pəyalu kele Apisuwa.

³⁶ Apisuwa pəyalu kele Puki. Puki pəyalu kele Usi, Usi pəyalu kele Selaya.

³⁷ Selaya pəyalu kele Melayəti, Melayəti pəyalu kele Amaliya, Amaliya pəyalu kele Ahitupi.

³⁸ Ahitupi pəyalu kele Satəki, Satəki pəyalu kele Ahimaası.

Lefii nyóma acalée

³⁹ Tətu həyoləŋ wei ı taa Aləŋ piitim nyóma mpa pa ké Kehatı lulüyu nyóma to paa wəe təyolo. Mpeye pa təwa tətə na pá caalı-wəye pa tətə celüyu.

⁴⁰ Pa cela-wəye Yuta tətə ıcatə Hepəłəŋ na tə nənəkila tətiiikile.

⁴¹ Ama Yefune pəyalu Kaləpu ke paa tema celüyu ke tawa taa acalée na pə haləmnnaa.

⁴²⁻⁴⁵ Aləŋ lulüyu nyóma yulukulaa təcəəsələnaa na pə nənəkila tətiiikilena mpa paa hikaa təyolə Hepəłəŋ, na Lipina, na Yatıi, na İsətemüwa, na Hilen, na Tepii,

na Akan, na Peti-Semesi. Pencamee kpekale hɔɔlɔɔyɔ taa nyɔma hɔla ntɛ Kepa, na Alemeti, na Anatoti. A kpenta acalee naanɔwa na tooso.

⁴⁶ Pa tɔwa tete na pɔ ha Kehati lɔlɔɔ yɔlaa lelɔa ke acalee naanɔwa wei tɔɔle. Ifalayim, na Tan, na Manasee kpekale hɔɔlɔɔyɔ lenku ŋku ku wenna ilim tɔtɔle tɔɔ tɔ.

⁴⁷ Na Keesɔɔ lɔlɔɔ yɔlaa nɔ́a hiki acalee naanɔwa na tooso tɔtɔɔ Isakaa nyɔma, na Asee nyɔma, na Nefɛtali nyɔma, na Manasee kpekale hɔɔlɔɔyɔ lenku nyɔma mpa pa we Pasan tɔ pa tetu taa.

⁴⁸ Tete kɛ pa tɔwa na pɔ ha Melali lɔlɔɔ yɔlaa ke acalee naanɔwa na naale. Luperi nyɔma na Kati nyɔma na Sapulɔɔ nyɔma pa tetunaa taa kɛ a wee.

⁴⁹ Lefii lɔlɔɔ nyɔma ke lseyeli nyɔma hawa acalee anɔ na a nɔnɔkila halɔmnaa.

⁵⁰ Tete kɛ pa tɔwa na pɔ talɔna Yuta na Simiyɔɔ na Pencamee pa tetunaa taa acalee nna a tɔm paa yɔɔtɔaa tɔ.

⁵¹⁻⁵⁵ Yulɔkɔlɔa tɔcɔsɔlenaa acalee nna Kehati lɔlɔɔ yɔlaa hikaa tɔ a hɔla ntɔ. Ifalayim tetu taa nyɔma ntɛ Sikem ke pulasi hɔɔlɔɔyɔ taa, na Keesɛ na Yɔkɔneyam na Petɛ-Holon na Ayalɔɔ, na Kati-Limɔɔ. Manasee kpekale hɔɔlɔɔyɔ lenku nyɔna ntɛ Anɛɛ na Pileyam. Acalee anɔ na a nɔnɔkila halɔmnaa ke pɔ cɛla-we.

⁵⁶⁻⁶¹ Acalee nna Keesɔɔ kpekale yɔlaa hikaa tɔɔle, Manasee kpekale hɔɔlɔɔyɔ lenku taa nyɔna ntɛ Kolan na Asɛtalɔti ke Pasan taa. Isakaa tetu taa nyɔna ntɛ Keteesi na Tapɔlati na Lamɔti, na Anem. Asee tetu nyɔna ntɛ, Masaali, na Apɔtɔɔ, na Hukɔki, na Lehopi. Nefɛtali tetu taa nyɔna ntɛ Keteesi ke Kalilee taa na Hammɔɔ na Kiliyatayim. Acalee anɔ na a nɔnɔkila halɔmnaa ke pa hawa.

⁶²⁻⁶⁶ Lefii tɔ Melali lɔlɔɔ nyɔma lelɔa nɔ́a hika acalee nna tɔɔle. Sapulɔɔ tetu taa nyɔna ntɛ Limmono na Tapɔɔ. Luperi tetu taa nyɔna nna a we Yaatanɔ pɔɔ waaɔ ke Yeliko isentaa tɔɔle. Pesɛɛ ke wɔlaya tetu hɔɔlɔɔyɔ taa, na Yahasi, na ketemɔti, na Mefaati. Kati tetu taa nyɔna ntɛ Lamɔti ke Kalaati taa, na Mahanayim na Hesɔpɔɔ na Yasɛɛ. Acalee anɔ na a nɔnɔkila halɔmnaa ke pa hawa.

7

Isakaa lɔlɔɔ nyɔma

¹ Apalɔpiya liyiti kɛ Isakaa lɔlɔa. Mpeyele, Tola, na Pufa, na Yasupi, na Similon.

² Tola lɔlɔɔ na pa nyɔɔɔ nyɔma ntɛ, Usi, na Lefaya, na Yeliyeli, na Yamayi, na Ipɔsam, na Semuweli. Paa kɛ kpelikpeka nyɔma ke pa yɔlaa taa kɛ. Na paa we iyisi hiu na naale na nasɔtoso (22600) ke Tafiiti waatu taa.

³ Usi pɔyalɔ keɛ Isɔlahiya. Isɔlahiya pɔyalɔa Mikayeli, na Opatiya, na Soweli, na Isiya paa kɛ lɔlɔɔ nyɔɔɔ nyɔma.

⁴ Yoolaa nyɔɔɔ nyɔma ka we apalaa iyisi hiu na naanɔwa na naatoso (36000) kɛ, na pa faya-we na pɔ keesɔna pa lɔlɔɔ na pa teesi. Pɔyele paa wena alaa na piya payale kɛ.

⁵ Isakaa kpeka yɔlaa kpelikpeka nyɔma lelɔa mpa pa hɔla we kɔkalɔyɔ takɔlaya taa tɔ pa we yulɔnyɔɔɔ iyisi nunaasa na naatosompɔɔlaya (87000) kɛ.

Pencamee na Nefɛtali pa lɔlɔɔ nyɔma

⁶ Apalɔpiya tooso ke Pencamee lɔlɔa. Mpeyele Pela, na Pekɛɛ, na Yetiyayeli.

⁷ Pela nɔ́a wena piya kakpasɔ kɛ. Mpeyele, Isɔpɔɔ, na Usi, na Usiyeli, na Yelimati, na Ili. Paa kɛ kpelikpeka nyɔma kɛ. Mpe pa pɔsɔna pa lɔlɔɔ nyɔɔɔ nyɔma. Na pa hɔla we kɔkalɔyɔ takɔlasɔ taa kɛ yulɔnyɔɔɔ iyisi hiu na naale na hiu na naanɔwa na liyiti (22034).

⁸ Pekεε piya nté, Semila, na Yowasi, na Iliyesee, na Iliyohenayi, na Omili, na Yelemoti, na Apiya, na Anatoti, na Alemeti. Pa tənaya mpw

⁹ paa ké kpelikpeka nyóma ké. Mpe pa pəsəna pa lulɔɔ nyɔɔ nyóma. Pa həla wε kɔkalɔyɔ takəlasɔ taa ké yɔlɔnyɔɔɔɔ iyisi hiu na ɲmɔnɔyɔ (20200).

¹⁰ Yetiyayeli pəyalɔ keɛ Pilehanj. Pilehanj piya nté Yewusi, na Pɛncamee, na Ihuti, na Kenaana, na Setan, na Taasisi, na Ahisaha.

¹¹ Yayeli piya mpe pa tənə, paa ké kpelikpeka nyóma ké. Mpe pa pəsəna pa lulɔɔ nyɔɔ nyóma na pa taa ka wε yoolaa iyisi naanɔwa na naatosompəɔlaya na ɲmɔnɔyɔ (17200). Na pa sɔɔlɔ puwa sɔ pɔ yoo.

¹² Iii*fa* pəyalaa nté Supim na Hupim. Ahεε pəyalɔ keɛ Husim. ^a

¹³ Nefətali pəyalaa nté Yasiiyeli, na Kuni, na Yesee, na Salum. Pila saalənaa nté.

Manasee lulɔyɔ nyóma

¹⁴ Manasee piya nté Asəliiyeli, na Makii. Mpeye ɪ alɔ naale nyəɲ Silii tɔ lulə-ɪ. Ilena Makii náá lulɔ Kalaati.

¹⁵ Mɔɔyó Makii cáá alaa ke Hupim na Supim. I ká wena neu ké na pá yaaki-ɪ sɔ Maaka. Makii ká wena pəyalɔ naale nyəɲ na pá yaaki-ɪ sɔ Selofati. Alɔpiya ke Selofati ná lulaa.

¹⁶ Mɔɔyó Makii alɔ Maaka tasa apalɔpəyaya ke lulɔyɔ na ɪ yaa-ke sɔ Pɛlesi. I tasa lenka, lena ɪ yaa keɛ sɔ Selesi. Ntəna Selesi náá lulɔ Ulam na Lekem.

¹⁷ Ulam pəyalɔ keɛ Petan.

Makii pəyalɔ Kalaati wei ɪ ké Manasee saali tɔ ɪ lulɔyɔ nyóma nté.

¹⁸ Kalaati neu alɔ nyəɲ Hammoleketi ná luləna ntεye Isoti na Apiyesee, na Mala.

¹⁹ Semita pəyalaa nté Ahiyan, na Sekem, na Liki, na Aniyan.

Ifəlayim Lulɔyɔ nyóma

²⁰ Ifəlayim kɔlɔlaa nté Sutela, na Peleti, na Tahati, na Ilati, na Tahati,

²¹ na Sapati, na Sutela. Ifəlayim pəyalaa leləa nté Isee na Ilati. Mpe paa maɣasəna sɔ pa lɛkəyi Kati həɔlɔyɔ taa nyóma kaləkəɲ na peɛ pá ku-wε.

²² Mɔɔyó Ifəlayim caya ləyaya na pɔ leeli na ɪ nyóma kɔɔ ɪ puɣusuyɔ.

²³ Pəɛ pə waali ɪ tasa ɪ alɔ ke nyəm na ɪ lulɔ apalɔpəyaya na ɪ ha-ke sɔ Peliya*fa*. Mpi tɔ, ɪ təyaya ka wε wahala taa ké. ^a

²⁴ I lulə alɔpəyaya tɔtɔ, pá yaa-ke sɔ Sela. Nke ká ɲmana Pɛti-Holonj isɔtaa na pətee na Usan-Sela.

²⁵ Peliya kɔlɔlaa nté Lefa, na Lesefi, na Tela, na Tahan,

²⁶ na Latan, na Amihuti, na Iisama,

²⁷ na Nun, na Yosuwee.

²⁸ Acalee nna Ifəlayim nyóma hikaa sɔ pá caya tɔɔɛ Pɛteeɪ na pə ɔlɔ acalee. Na Naalan na ilim tɔlule tɔɔ, na Kesee na pə ɔlɔ acalee na ilim tɔtɔɛ tɔɔ. Na Sikem, na Aya pə heku taa həɔlɔyɔ na pə ɔlɔ acalee.

²⁹ Manasee lulɔyɔ nyóma acalee nté Pɛti-Seyan, na Taanakɔ, na Mekito, na Tɔɔ, na pə ɔlɔ acalee.

Yakɔpɔ pəyalɔ Yosεfu lulɔyɔ nyóma acalee nté.

Asee lulɔyɔ nyóma

³⁰ Asee pəyalaa nté Iməna, na Isefa, na Isefi, na Peliya. Pa neu alɔ nyəɲ nté Sela.

³¹ Peliya pəyalaa nté Hepεε na Maləkəyeli. Maləkəyeli ɲmana Piisayiti ɪcate.

³² Hepεε pəyalaa nté Yafəleti, na Semεε, na Hotam, na pa neu alɔ nyəɲ Suwa.

^a 7:12 Iii: Pə caya ɪsu yulɔ kɔlɔm ɪnəyi pa yaa sɔ Ili ke Kotōsuto I 7:7 taa.

^a 7:23 Peliya: Peliya həte hɔwεε nte sɔ: I təyaya wε wahala taa.

- ³³ Yafəleti pəyalaa nté Pasaki, na Pimali, na Asefati.
³⁴ Semee pəyalaa nté Ahi, na Loka, na Hupa, na Alam.
³⁵ I neu Hotam pəyalaa nté Sofa, na Iməna, na Selesı, na Amalı.
³⁶ Sofa pəyalaa nté Suwa, na Haanefee, na Suwaalı, na Peeli, na Iməla.
³⁷ Pesee, na Hotı, na Samma, na Silesa, na Itəlan, na Peela.
³⁸ Itəlan pəyalaa nté Yefune, na Pisepa, na İla.
³⁹ Ulla pəyalaa nté Ala, na Hanəyeli, na Lisiya.
⁴⁰ Asee luluy nyəma nté pa tənaya mpv. Paa ké nyənyə nyəma kupampama ké, na pá wena kpelikpeka. Pa ηmaa pa həla ke yoolaa kəkəlyu takəlaya taa sı pa taa we yoolaa yulunyənyə iyisi hıu na naatoso (26000).

8

Pencamee luluy nyəma lelə həla

- ¹ Pencamee pəyalaa ka we kakpası ké. Kancəalaya nyənyə nté Pela, Pela waalı ké Asəpəeli, Asəpəeli waalı ké Ala,
² Ala waalı ké Noha, Noha waalı ké Lafa.
³ Pela pəyalaa nté Ataa, na Kelaa, na Apihuti.
⁴ Na Apisuwa, na Naaman, na Ahowa,
⁵ na Kelaa, na Sefufan, na Hulam.
⁶ İhuti pəyalaa nté Kəpa ıcatə nyəma tteesı nyənyə nyəma. Məpəyú pa pona-weye Manahati na ton. Pa həla nté,
⁷ Naaman, na Ahiya, na Kelaa. Usa na Ahihuti pa caa keke Kelaa. İnı ı tiikina-weye pa kuuu waatu.
⁸ Məpəyú Salayim təyənə ı alaa naale, Husim, na Paala. Pə waaləyı ı kpaɣa Mowapv
⁹ tətə taa ké alv ləlv, pa yaa-ı sı Hotesi. İlə ı lulvna Yoparı, na Sipiya, na Mesa, na Maləkam,
¹⁰ na Yewusi, na Sakiya, na Miima. I pəyalaa pəsəna lulvnyə nyənyə nyəma.
¹¹ Salayim alv Husim ka lulə-ı piya naaleye kancəalaya ké. Mpeyele, Apitupı, na İləpaalı.
¹² İləpaalı pəyalaa nté Hepere, na Misam, na Semeti. Semeti ηmana Ono, na Lotı pə acaləe na pə colə nyəna.
¹³ Məpəyú Ayalənyə lulvnyə nyənyə nyəma Peliya, na Sema pa təyənə Katı nyəma.
¹⁴⁻¹⁶ Peliya pəyalaa nté Ahiyo, na Sasaki, na Yeleməti, na Sepatiya, na Alati, na İtee, na Mikayəeli, na İsepa, na Yoha.
¹⁷⁻¹⁸ İləpaalı pəyalaa nté Sepatiya, na Mesulam, na Hisəki, na Hepere, na İsemelayı, na İsəliya, na Yoparı.
¹⁹⁻²¹ Simeyi pəyalaa nté Yakim, na Sikəli, na Sapəti, na İliyenayi, na Siletayi, na İliyeli, na Ataya, na Pelaya, na Similati.
²²⁻²⁵ Sasaki pəyalaa nté, İsepan, na İpee, na İliyeli, na Apətənyə, na Sikəli, na Hanan, na Hananiya, na İlam, na Anetotiya, na İfətəya, na Penuweli.
²⁶⁻²⁷ Yelowam pəyalaa nté Sameselayı, na Sehaliya, na Ataliya, na Yalesiya, na İliya, na Sikəli.
²⁸ Pa kpeka lulvnyə nyənyə nyəma nté na pə keesəna pa waatvnaa, na pá we Yosalem taa.
²⁹ Kapawənyə ıcatə ηmalv na ı alv Maaka paa caya Kapawənyə ıcatə nté tə taa ké.
³⁰ I pəyalv kancəalaya nyənyə hətə nté Apətənyə. I pəyalaa lelə həla nté Suuu, na Kisi, na Paalı, na Natapı,
³¹ na Ketəə, na Ahiyo, na Sekee,

³² na Mikələti. Sima caa keke. Pane inı pa caya pa nyəma kin ke Yosalem ké isu pa tətənaa.

Sayuli ləlvəy nyəma
(Kutəəsutə I 9:39-44)

³³ Nee pəyalə keke Kisi, na Kisi pəyalə keke Sayuli. Sayuli pəyalaa nté Sonatan, na Maləkisuwa, na Apinatapi, na Isepaali.

³⁴ Sonatan pəyalə keke Melipaali. Melipaali nyəy nté Mika.

³⁵ Mika pəyalaa nté Pitəy, na Meleki, na Taleya, na Ahasi.

³⁶ Ahasi pəyalə keke Yowata. Yowata pəyalaa nté Alemeti, na Asəmafeti, na Simili. Simili pəyalə keke Mosa.

³⁷ Mosa pəyalə keke Pineya, Pineya pəyalə keke Lafa, Lafa pəyalə keke Ilasaa, Ilasaa pəyalə keke Aseeli.

³⁸ Aseeli pəyalaa we naatosə, pa həla nté Asəlikam, na Pokulu, na Isəmayeli, na Seyaliya, na Opatiya, na Hanan.

³⁹ Aseeli neu nté Iseki. Iseki pəyalə kancaalaya nyəy nté Ulam, naale nyəy nté Yewusi, tooso nyəy nté Ififeleti.

⁴⁰ Ulam pəyalaa ke keplikpeka nyəma ké na tətəlaa. Pa wena piya na saalənaa ke səsəm. Pa təna pa we yəlvnyəy nūnəwa na nule na naanəwa (150).

Pencamee nyəma taa ké pa təna isəntə pa wee.

9

¹ Məpəy pa tu Iseyeli nyəma həla ke pa awulaa takəlası taa isu pa kpeka təya təma tə.

Yosalem nyəma təm

Yuta nyəma wakələna Iso, İlena Papiloni nyəma kuu-we.

² Iseyeli nyəma ke yem, na kotəlaa, na Lefii nyəma, na Iso təseele taa təmlataa caaləna məlvəy ke pa ıcatə taa, na pá mū pa tətənaa.

³ Yuta nyəma, na Pencamee nyəma, na Ifəlayim nyəma, na Manasee nyəma taa yəlaa mələna Yosalem taa na pá caya.

⁴ Yuta kpekəle tu Utayi ka wee, Utayi caa keke Amihuti, Amihuti caa keke Omili, Omili cəsə keke Imili, Imili cəsə cəsə keke Pəlesi kpekəle tu Pani.

⁵ Sela kpekəle tu Asaya wei ı ké pa ləlvəy kancaalaya pəyaya tə í na ı pəyalaa paa wee.

⁶ Na kpekəle nté tə tu Yeuweli ka wee tətə. Yuta nyəma mpa paa we Yosalem tə paa we yəlvnyəy nasətəso na nūnaasa na naanəwa (690).

⁷ Pencamee kpekəle taa tu Salu ka wee. Salu inı ı caa keke Mesulam. Mesulam caa keke Hotafiya, Hotafiya cəsə keke Hasenuwa.

⁸ Na Yelowam pəyalə İpəneya, na Usi pəyalə İla. Mikili saali keke. Na Sefatiya pəyalə Mesulam, Leweli saali keke. Pəcə İpəna saali kələlvəy tətəyole.

⁹ Pa təna paa ké pa ləlvəy nyəy nyəma ké. Pencamee nyəma mpa pa we Yosalem tə pa we yəlvnyəy nasənaasa na nūnəwa na nule na naanəwa na naatosə (956).

¹⁰ Kotəlaa loonja taa nyəma nté Yetaya, na Yoyalipi, na Yaken,

¹¹ na Yuta nyəma Iso təseele paasənə Alaliya. Alaliya cəsənə nté Hilikiya, na Mesulam, na Sətəki, na Məlayəti, na Ahitupi,

¹² na Ataya. Ataya cəsənə nté Yelowam, na Pasehuu, na Maləkiya, na pá kaası tətəyə Masayi. Masayi cəsənə nté Atiyeli, na Yasela, na Mesulam, na Mesilemiti, na İmēe.

¹³ Na pá sósəna kotəlaa ləlaa na pa ləluŋ nyəŋ nyəma. Pa we yəluŋnyəŋ iyaya na nasətosə na nuŋuwa na nutosə (1760). Pa tənaya mpu pa ké kpelikpeka nyəma ké, na pá paasəyənə Yuta nyəma lə təsəele təmlə.

¹⁴ Lefii nyəma loŋa taa tɔ nté Semaya, na ɪ cəsənaa nté Hasupɪ, na Asəlikam, na Melali kpekəle tɔ Hasapiya.

¹⁵ Na pá kaasi tətəyɔ Pakəpakaa, na Hələsi, na Kalalı, na Mataniya. Mataniya cəsənaa nté Mika, na Sikəli, na Asafɪ.

¹⁶ Ilena pá kaasi tətəyɔ Opatiya, na ilé ɪ cəsənaa Semaya, na Kalalı, na Yetutunɟ. Na Asa pəyalu Pelekiya, wei ɪ ké Iləkana saali, na í we həyɔluɟu ŋku kɔ tamsəna Netofa ɪcaté tɔ kɔ taa tɔ.

¹⁷ Nənəəsɪ tanlaa taa ka we nyuɟu tɔ Salum na ɪ newaa Akupɪ, na Taləmənɟ, na Ahimanɟ.

¹⁸ Pa ləluɟu nyəma lakəna təmlə ké haləna saŋa ké wulav nənəyɔ ŋka ka we ilim təhlule tɔ. Pa cəsənaa ka tanayana Lefii nyəma təsikile nənəəsɪ.

¹⁹ Kolee pəyalu Salum, Apiyasafɪ saali wei ɪ ké Kolee saali kələluɟu tɔ, na Kolee ɪnɪ ɪ təyaya nyəma ləlaa pá fənayana təsulle nənəyɔ ɪsu pa cəsənaa ká fənuyɔ Tacaa yəlaa təsikile tɔ.

²⁰ Ilaasaa pəyalu Pənhasɪ ka kəna pa nyuɟu tɔ ké lənɟ. Mpi tɔ, Tacaa ká we ɪ waali ké.

²¹ Meselemiya pəyalu Sakalı ka kəna təsulle nənəyɔ tanlaa taa ləlu tətɔ.

²² Nənəəsɪ tanlaa mpa paa ləsaa tɔ pa kpenta yəluŋnyəŋ ŋmunuɟu na naanəwa na naale (212). Paa ŋmaawa pa həla ké pa acalɛ taa ké. Na Tafiiti na lə kuyəyətutɔ tələsulɔ Samiyɛli pa lapənə-wɛyɛ naani na pá tɔ-wɛyɛ təma anɪ.

²³ Mɔpóyɔ pa təkə Tacaa təsəele nənəəsɪ tanɟu təmlə na pá tələsəyɪ təma.

²⁴ Ilena pá sɪ tanlaa nyuɟu nyəma ké lə təsəele kəŋkəmənɟ liyiti nənəəsɪ tɔ. Paa ilim təhlule həyɔluɟu na pə tətule nyənku, na pə ntəyənɟ nyənku na pə mpətənɟ nyənku.

²⁵ Tanlaa ləlaa náa we pa acalɛ taa ké na pá kəsəyɪ na pá kən waatu waatu na pá səsəyɪ pa tɔ na pá sənna-wɛyɛ tanɟu ké kuyɛɛŋ naatosompəyɔlaya mpəyɔlaya.

²⁶ Tanlaa nyuɟu nyəma liyiti ka we tam ké tətəŋlɛ. Mɛyɛle Lefii nyəma mpa pa paasayana Yuta nyəma lə təsəele kutulun lələn na pə kpancoonɟ tɔ.

²⁷ lə təsəele kɪŋ ké pa həntaya. Mpi tɔ, mpe pa fənɪyina-tɛ na pá tələyɪ tɔ nənəəsɪ ké paa tananɟ ŋku.

²⁸ Lefii tanlaa ləlaa təmlə nté lə sɛɛv wontu nti pa kənayana na nti pa kpakayaa tɔ tɔ kaluɟu.

²⁹ Ləlaa paasayana nyanasɪ kukaasasɪ na kətaya wontu na mɔlum na solum na nim na tulaalənaa pə tɔm.

³⁰ Ama kotəlaa tike sitayana tulaalənaa.

³¹ Kolee kpekəle tɔ Lefii tɔ Salum pəyalu kancaalaya nyən Matitiya kələ təyənaya kəhav kakalasɪ tulɔ.

³² Kehatɪ kpekəle taa Lefii nyəma ləlaa təkayana kətaya potopotonaa, mpa pa haaki lə ké paa kuyaku kəhəsəyɔ ŋku tɔ.

³³ Lefii ləluɟu nyəŋ nyəma mpa pa paasayana yontu tɔ pa tɛsɪ ka we Yuta nyəma lə təsəele kutulun lələn taa ké. Pa fəina təmlə lente. Mpi tɔ, ilim na ahoo ké pa lakaya təmlə.

³⁴ Lefii ləluŋ nyəŋ nyəma nté na pá kəsəna pa waatənaa, na Yosalem taa ké páa wɛɛ.

*Sayuli təyaya nyəma**(Kutəəsutə I 8:29-38)*³⁵ Kapawəŋ ɨcate ŋmalə Yeiyeli na ɨ alə Maaka paa caya Kapawəŋ ɨcate taa ké.³⁶ ɨ pəyalə kancaɭaya nyəŋ həte nté Apətəŋ. ɨ pəyalaa lələa nté Suuu, na Kisi, na Paali, na Nee, na Natapɨ,³⁷ na Ketəə, na Ahiyo, na Sakali, na Mikələti.³⁸ Simam caa keɭe Mikələti. Panɛ ɨnɨ pa caya pa nyəma kinj ké Yosalem ké, ɨsu pa kpeka yələa.³⁹ Nee pəyalə keɭe Kisi, Kisi pəyalə keɭe Sayuli, Sayuli pəyalaa nté Sonatəŋ, na Maləkisuwa, na Apinatapɨ, na ɨsepaali.⁴⁰ Sonatəŋ pəyalə keɭe Melipaali, Melipaali pəyalə keɭe Mika.⁴¹ Mika pəyalaa nté Pitəŋ, na Meleki, na Taleya.⁴² Ahasɨ pəyalə keɭe Yayela, Yayela pəyalaa nté Mosa⁴³ na Mosa pəyalə keɭe Pineya, Pineya pəyalə keɭe Lefaya, Lefaya pəyalə keɭe ɨlasaa, ɨlasaa pəyalə keɭe Aseeli.⁴⁴ Aseeli pəyalaa wɛ naatoso. Pa həla nte Asəlikam, na Pokulu, na ɨsəmayeli, na Seyaliya, na Opatiya, na Hanan.**ɨSEYELI WULAU TAFIITI TƏM****10***Sayuli səm**(Samiyeeli I 31:1-13)*¹ Mpóyó kuyaku nakulɨ Filiisi nyəma yooŋa ɨseyeli nyəma, na pá təyənɨ-wɛ. Na pá kú pa taa paɭale ke Kilipəwa puyɨ taa, na lələa náa se.² ɨlena pá tú Sayuli pa waali na pá kú ɨ pəyalaa Sonatəŋ na Apinatapɨ, na Maləkisuya.³ Mpóyó pə wiisina Sayuli na tətələa kpəlɨ-ɨ na pá yaɭa-ɨ nyəma.⁴ ɨlena í tó ɨ yooŋa wontu təkulə sɨ: Kpɛ nyá layate na ɨ tɛɛsɨ-m. Pə taa kəə na Filiisi nyəma mpa pa ta nyɨ ɨsə tə pá kəə pa tɛɛsɨ-m na pá paana-m.

Ama səyənɨ kpa ɨ yooŋa wontu təkulə na í kisi. Tənaɭale Sayuli sika ɨ layate na í yele ɨ tɨ na í hoti tə təə.

⁵ Yooŋa wontu təkulə nawa sɨ ɨ caa səpa, ɨlena í hoti ɨ nyənɨ təə tətə na í sí.⁶ ɨsəna Sayuli na ɨ pəyalaa tooso pa kpɛnta səm təyələ. Na kawulaya təyaya nyəma su tənaɭa.⁷ Mpóyó ɨseyeli nyəma mpa paa wɛ tətəkəle taa tə, pa nuwa sɨ Sayuli na ɨ pəyalaa pa səpa, na yoolaa ya. ɨlena pá se na pá yele pa acaɭɛ na Filiisi nyəma polo na pá caya.⁸ Tɛv fema na Filiisi nyəma polo sətəa wontu təəsuyɨ. ɨlena pá mayana Sayuli na ɨ piya tooso ke Kilipəwa puyɨ taa.⁹ Mpóyó pa kpaya Sayuli yooŋa wontu na pá setɨ ɨ nyuyɨ na pá kpeena. ɨlena pá yasɨ pə təm ke pa tətɨ taa, na pa tɨŋ tɛɛ, na yələa taa.¹⁰ Pə waali ké pa su ɨ yooŋa wontu ke pa tɨŋ taa nakulɨ kɨ kutuluyɨ taa. ɨlena pá pusi ɨ nyumpəɭalaya ke pa tɨyɨ Takəŋ kutuluyɨ taa.¹¹ Mpóyó Yapeɛsɨ nyəma ke Kalaatɨ tətɨ taa nuwa pə təna mpi Filiisi nyəma lapa Sayuli tə.¹² ɨlena ɨcate taa apalaa lu na pá polo pá kpaya í na ɨ piya na pá kəna Yapeɛsɨ na pá pi-wɛyɛ tɨyɨ səsəəw tɛɛ na pá həkə nəəsɨ ke kuyɛɛŋ naatosompəɭalaya.

13-14 Sayuli ta takı Tacaa kusəsıtu pəyele ı yela Iso ké yəğətənav na ı susı kəğənanə na ı yəğətəna atə tı təğə ı səpa. Tacaa ku-ı rınpıyú, ılena ı cəla kawulaya ké Seseə pəyalı Tafiiti.

11

Tafiiti kawulaya kpaı (Samiyeli II 5:1-3)

1 Mpıyú İseyeli yəlaa təna kota Tafiiti kin ké Hepələn na pá təmı-ı sı: Tə ké caləm koluməm na təğənyu kolumıyú ké.

2 Hatoo waatu wei Sayuli ka ké wulav tı, nyaa kəna İseyeli yoolaa nyıyú tı. Halı Tacaa nyá Iso tı sı, nyaa təğəna ı yəlaa İseyeli nyéma tıw ké kawulaya.

3 Mpıyú İseyeli səsaa təna pola Tafiiti kin ké Hepələn na pá na-ı pá pəeli nəğə ké Tacaa kin. ılena pá kpa Tafiiti ké İseyeli wulav ké teitei ısu Iso ka heelıyú Samiyeli na ı yəğəti tı.

Tafiiti leekıyú ké Yosalem (Samiyeli II 5:6-10)

4 Mpıyú Tafiiti na İseyeli nyéma təna pa polaa sı pa nyaləxi Yosalem. Pa yaakaya ıcate nté sı Yepusi, na Yepusi nyéma ka wenna tə taa.

5 Ntəna pá tı Tafiiti sı: N kaa suv tá ıcate taa.

Paa na mpı na Tafiiti náá leeki Siyən koluıa ıcate. ılena pá ha-təxi hətə sı Tafiiti tı.

6 Tafiiti ka yəğətəa ké sı: Ye wei ı laala Yepusi tı ké kuyı pıntı ká lana yoolaa nyıyú tı. Ntəna Seluya pəyalı Sowarı laalı yoonav, na ı pəsi yoolaa nyıyú tı.

7 ılena Tafiiti kaya koluıa ıcate taa. Pə tıw ké pa ha-tə sı Tafiiti tı.

8 Mpıyú ı ımwəna na ı cəw ıcate ké pə kpaıav Milo tı na pə cəw na pə ta. ılena Sowarı náá təğənanı ıcate kakaasaya.

9 ılena Tafiiti tıy səsəxi na pə puki. Mpi tı, İseyeli Iso ka wə ı waalı ké.

Tafiiti yoolaa (Samiyeli II 23:8-39)

10 İseyeli yəlaa təna ka kpəna Tafiiti ké wulav, ısu Tacaa ka yəğətıyú tı. ılena pəle pá nına-ı teu ké ı kawulaya waatu təna. Halı ı yoolaa səsaa həla ntı.

11 ı yoolaa nté: Yoolaa hiu na naanıwa kpekəle nyıyú tı Hakəmoni tı pəyalı İsepaalı. Kuyaku nakulı ıı ı ká sulına yəlaa ımwənyu na nııııwa (300) na ımwəntaaya ké yıııı kolumıyú taa, na ı kú pa təna.

12 İsepaalı waalı ké Ahıwa tı Toto pəyalı ılasaa. ılasaa ka kəna kpelikpeka nyéma tooso taa lelv.

13 ıı ı ka wenna Tafiiti kin ké Pa-Tamim ké waatu wei Filiisi nyéma lıwa İseyeli nyéma ké yoonav na pəle pá se kolontunaa tı. Təğənaya pəe taale natəlı tı wə təna.

14 Na ı na ı yoolaa pá səğ haləm həku taa, na pá yoonə Filiisi nyéma, na Tacaa yeke na İseyeli nyéma kəlı pa kolontunaa.

15 Mpıyú kuyaku nakulı yəlaa hiu na naanıwa kpekəle yəlaa tooso pola Atulam kıkpaınyu pıyú cəlı, na pá mayana Tafiiti. Mpi tı, Filiisi nyéma ka pıla Lefayi nyéma tətəkəle taa ké.

16 Na Tafiiti náá wə koluıa ıcate taa ké ı təğmelle na Filiisi nyéma nyıyú tı səsə wə Pətəlehəm.

17 Mpıyú ləkətı kpa Tafiiti na ı tı sı: Awe kəğəna-m Pətəlehəm ıcate nəıyəğə ləkə lım na má nyəw?

18 Ntəna yoolaa tooso fayana Filiisi nyéma yoolaa taa na pá polo pá cosi ləko in i taa ləm na pá pona Tafiiti. Ama i kisa pə nyəə, na i pəli-wəxi ateyə Tacaa.

19 Ilena i tə si: Ma Iso, ma feina mpaav si má nyəə ləm pəne.

Pə wə isu mpa pa lapa pa weesin ke awusa na pa polo pə luyə tə pa caləm ké. Kookali wei yoolaa tooso in i lapa təyole.

20 Yəlaa hiu na naanwa kpekəle nyuyə tu Sowapi neu Apisayi. Kuyaku nakuli in i yoonna kolontunaa nmunuyə na nunwa (300) na nmantayə na i ku-wə. Tənya i hikina nyuyə ke yəlaa hiu na naanwa kpekəle taa.

21 Təm naalexe i nyuyə kulaa. Haləna i pəsi pa nyuyə tu. Ama i ta hanəna yəlaa tooso kpekəle ké.

22 Na Kapəseli tu Yoyata pəyalu Penaya. Yoolaa taa yoolu wei i lapa kookalənaa payale tə i saali. In i ka kəna Mowapu yoolaa səsaa naale. Mpyó kuyaku ləjku i tii hite taa ké watu waatu ke saa wei tən təmpe kpaakpaacav hotayə tə na i ku təyolayə.

23 In i ka kəna Icipiti tooko nəyolə. Tooko in i tayaləw we meətələnəa naale na həyoluyə ke mpu. I nmantayə yasəlayə wə isu kpalantaav. Mpyó Penaya yoonə tooko in i kpátóyó, na i ləkə i nmantayə ke i nin taa na i kəna-i.

24 Kookalənaa mpa Penaya lapa təyole na i nyuyə kulə yoolaa hiu na naanwa taa.

25 Paa na Penaya nyuyə kulə yoolaa hiu na naanwa kpekəle taa tə, i ta hanəna yəlaa tooso kancaaləyə nyəw kpekəle. Ilena Tafiiti su Penaya ke kawulayə təyayə tanlaa nyuyə tu.

26 Ilena pə kaasi yoolaa lələa, isu Sowapi neu Asayəli na Petələhem tu Toto pəyalu llanəw

27 na Haloo tu Saməti na Paləw tu Helesi,

28 na Tekəwa tu ləkə pəyalu Ila. Na Anatəti tu Apiyesə,

29 na Husa tu Sipikayi, na Ahəwa tu Ilayi.

30 Na Netofa nyéma Malayi na Paana pəyalu Heleti,

31 na Pəncamə tetu Kipeya tu Lipayi pəyalu Itayi, na Pəlatəw tu Penaya.

32 Na Kaasi ləəw taa tu Hulayi na Pəti-Alapa tu Apiyeli,

33 na Pahulim tu Asəmafəti, na Saaləpəw tu Iliyapa.

34 Na Hasem pəyalu Kisəw, na Halaa nyéma Sakee pəyalu Yonatan,

35 na Halaa tu Sakaa pəyalu Ahiyam, na Uu pəyalu Ilifali.

36 Na Mekela tu Hefə, na Paləw tu Ahiya,

37 na Kaməli tu Həsəlo, na Isəpayi pəyalu Naalayi,

38 na Natanə neu Sowəli, na Hakili tu pəyalu Mipaa.

39 Na Amoni tu Seleki, na Peləti tu Nala wei i tókayə Seluya pəyalu Sowapi yəu wonu tə,

40 na Yetə təyayə nyéma Ila na Kaləw.

41 Na pə kaasi Hiti tu Ulii na Alayi pəyalu Sapati, na

42 Lupəw kpekəle nyuyə nyéma taa ləw Sisa pəyalu Atina, na pə səsəna yoolaa hiu na naanwa.

43 Na Maaka pəyalu Hanəw, na Meterəw tu Yosafati,

44 na Asətələti tu Usiya, na Alowə tu pəyalaa Sama, na Yeiyeli.

45 Na Simili pəyalaa Yetiyayeli, na i neu Tisi tu Yoha,

46 na Mahafa tu Iliyeli, na Ilənam pəyalaa Yelipayi, na Yosafiya, na Mowapu tu Itəma,

47 na Sopa nyéma Iliyeli, na Opəti, na Yasiyeli.

12

Tafiiti camnanaa kancaalaya nyóma ke Sikəlaki

¹ Waatu wei ı taa Tafiiti seekaya Kisi pəyalu Sayuli na í ηmələyi tə, yoolaa taa yoolaa napəli pa pola ı kin na pá səhna-ı.

² Pá na pa təh na pa pəntələh. Pa nyómá pə təv na ηwaan na mpələ.

Sayuli cəsə Pencaməe kpekəle taa nyóma mpa pa pola Tafiiti kin təyole

³ Kipeya tu Sema pəyalu nyuvu tu Ahiyesee. Na ı neu Yowasi, na Asəmafeti pəyalaa Yesiyeli, na Pele, na Anatəti ıcatə nyóma Pelaka, na Yehu.

⁴ Na yoolaa hiu na naanowa kpekəle nyuvu nyóma taa ləlu Kapawəh tu Isəmaya.

⁵ Na Ketela nyóma İləmeya, na Yasiyeli, na Yohanan, na Yosapati.

⁶ Na Halufu nyóma Ilusayi, na Yeliməti na Peyaliya, na Semaliya, na Sefatiya.

⁷ Na Kola ləlvu nyóma İləkana, na İsiya, na Asaleli, na Yowesee, na Yasopam.

⁸ Na pə səəsəna Ketə tu Yelowam pəyalaa Yowela, na Sepatiya.

⁹ Mpóyó ləlaa ná lí Katı kpekəle taa, na pá polo Tafiiti kin ke ı təhmelle ke wəlaya tətə taa. Paa ké yoolaa kúpama mpa pa nyómá yooú təy, na pá nyómá kpaləh na ηmantaasi pə təm. Pa wəna apalətu ısu təyolasi, na pá nyómá ləhləh lapu ısu naməh ke puvu taa.

¹⁰⁻¹⁴ Paa wə yəlaa naanowa na naələye. Halı pa həla nté İsee, na Opatiya, na İliyapı na Misemana, na İləmeya, na Atayi, na İliyəli, na Yohanan, na İləsapatı, na İləmeya, na Makəpanayi.

¹⁵ Katı kpekəle nyóma nté. Paa ké yoolaa nyuvu nyóma ké. Pa taa səkpəlu ka wə ké ısu yəlaa nıunowa (100) na səso yəlaa iyaya (1000).

¹⁶ Mpe paa tesəna Yaatanı pəyoh ke pənaya ıətəv kancaalaya nyəh taa. Waatu ınu ka su teu ké na ká lu. İlena pá polo na pá təyənı mpa paa caya ilim təhile na pə tətəle tə tətəka taa tə.

¹⁷ Mpóyó Pencaməe na Yuta kpeka nyóma pola Tafiiti təhmelle na pá mayana-ı.

¹⁸ Ntəna í səh-wə na í tə-wə sı: Ye ləmayasəle kúpante ke í kəhna ma kin sı í səhna-m, ıle má mu-mə na lotu kolumtu. Ama ye í kəh ma kələmətə lapu ké sı í tə-m ma kolontunaa nıh taa. Pəyele ma ta wakəli pəlv. İle ta cəsənəa ləo í wəe ta aseea tu na í hıv tə təm.

¹⁹ Mpuyule ləo Feesuyı tii yoolaa hiu na naanowa kpekəle nyuvu tu Amasayi təo na í má kapuka sı:

Sesee pəyalu, tá na-η ké.

Tə wə nyá waalı ké.

Nyana mpa pa səhna-η tə.

İ wə alaafəya taa ké.

Mpi tə, nyá ləo səhna-η.

Mpóyó Tafiiti mu-wə na í tu-wəye nyuvu nyóma təma ke ı kpekəle taa.

²⁰ Mpóyó Manasee kpekəle nyóma pola Tafiiti kin ke waatu wei ı məla Filiisi nyóma təo sı pa yookina Sayuli tə. İle tampana təo, Tafiiti na ı yoolaa pa ta səna Filiisi nyóma. Filiisi nyóma ka təyənə Tafiiti-wəye sı pə taa kəo na Tafiiti məli ı caa kúpəh təo na í tu mpeye ilé ı nıh taa.

²¹ Waatu wei Tafiiti pukaya Sikəlaki təyoh Manasee nyóma ná pola ı kin. Pa həla nté Atəna, na Yosapati, na Yetiyayeli, na Mikayeli, na Yosapati, na İlihu, na Manasee yoolaa iyaya nyuvu tu Siletayi.

²² Pa tənaya mpv paa ké yoolaa kúpama ké. İlena pá lá Tafiiti yoolaa nyuvu nyóma na pá səna-ı teu.

²³ Paa kuyaku ŋkuɣu yəlaa kəŋaɣa na pá səsəɣi Tafiiti yoolaa təə na pá səŋna-ı. Mpu pə lapəna na ı yoolaa təə səsəm isu Iso yoolaa.

Mpa mpa pa pola Tafiiti sənəv kə Hepələn tə

²⁴ Yoolaa kupaama mpa pa pola Tafiiti kin kə Hepələn sı pa cələɣi-ı Sayuli kawulaya, isu Tacaa ka yəɣətuyv tə pa nyəɣn ntə.

²⁵ Yuta kpekəle taa yoolaa wə iyisi naatoso na nasənaasa (6800) na pa kpalən na pa ŋmantaasi.

²⁶ Simiyən nyəma kə yoolaa kupaama iyisi naatosompəɣolaya na nunuwa (7100).

²⁷ Lefii nyəma kə iyisi liyiti na nasətosə (4600).

²⁸ Alən luluɣv tə nyuɣv tə Yoyata na ı waalı nyəma kə iyisi tooso na nasətosə na nunuwa (3700).

²⁹ İlena pá kaası ifepu Satəki wei ı ka kə yoolu kupaŋ tə, na ı mayamaɣa ı luluɣv nyəɣn nyəma hiu na naale.

³⁰ Na Pəncamə kpekəle nte tə kə Sayuli nyənte təɣo iyisi tooso (3000). Pa taa payale lakaya Sayuli luluɣv nyəma kə təmlə.

³¹ İfəlayim kpekəle taa kə yoolaa kupaama iyisi hiu na nasənaasa (20800). Pa tənə pa nyəɣn kula pa lulən taa kə.

³² Manasee kpekəle həɣoluyv ŋku ku wəna ilim tətule təə təɣo iyisi pələfəi hiu (18000). Paa ləsa yəlaa mpeɣe kuləsv kə sı pá polo pá kpa Tafiiti kə wulav.

³³ İsakaa nyəma taa kə yoolaa nyuɣv nyəma kə ŋmunuyv (200), na pa waalı nyəma. Pa tənə pa nyəma isəna İseyeli nyəma lakı tə.

³⁴ Sapulən nyəma taa kə yəlaa mpa pa nyəma yoo kə teu təɣo iyisi nule na naanuwa (50000). Pa wəna yoou wontu tənə, na pá lakı teu.

³⁵ Nəfətali nyəma kə nyuɣv nyəma iyaya (1000) na pá yoolaa kə iyisi hiu na naanuwa na naatosompəɣolaya (37000) na pá təkə kpalən na ŋmantaasi.

³⁶ Na Tan nyəma taa kə yoolaa mpa pa səəlv puwa sı pá pulı yoou təɣo iyisi pələfəi hiu na naanuwa na nasətosə (28600).

³⁷ Na Ase nyəma taa kə yoolaa mpa pa nyəma yoo kə teu na pa səəlv puwa təɣo iyisi nule (40000).

³⁸ Kpeka wəna a wə Yaatanı ilim tətule təə, isu Lupeŋ, na Katı, na Manasee həɣoluyv lənku nyəma təɣo yoolaa iyisi nunuwa na hiu (120000) na pá wəna yoou wontu tənə.

³⁹ Yoolaa mpe pa tənə pa polənə Hepələn na luɣv kolumuyv, na pá kpa Tafiiti kə İseyeli wulav. İseyeli nyəma lələ lanlə həəwa sı ı təɣo kawulaya ŋkə.

⁴⁰ Mpuɣu pa caya Tafiiti kin kə kuyəŋ tooso, na pá təɣo na pá nyəə mpi pa taapalaa lapa tə.

⁴¹ Pələ pə paasi, pəcolə pəcolə kpeka, isu İsakaa na Sapulən na Nəfətali pə nyəma na səɣəlayana mulum, na kakalasi, na tui wei pa yaa sı fiki na ləseŋ tə ı pee kəwulə, na sulum na nim na pá kəŋna. Halənə pá kənə tətəɣo naaŋ na heeŋ. Mpi tə, tetv tənə taa yəlaa tənə lanə ka huluma kə.

13

*İsə atakaa ponav kə Yosalem
(Samiyeli II 6:1-11)*

¹ Mpuɣu Tafiiti na yəlaa iyaya (1000) nyuɣv nyəma, na nunuwa (100) nyuɣv nyəma, na nyuɣv nyəma lələ pa lapa kotuyv.

² Na Tafiiti heeli pa tēna si: Ye pə maya-me, na Tacaa lanle heewa, ɬe tē tili ləŋ ke ta nyōma mpa pa kaasa Iseyeli tetu taa tō pa waali. ɬena pə tu kələna kətələa na Lefii nyōma mpa pa we həyələŋ wei ɪ cəŋna-tu tō ɪ taa tō. Tē yaa-we na pá kəw.

³ ɬena tē kəna Iso atakaa ké tá te. Mpi tō, tē taa paasəna ɪ tōm ke Sayuli waatu.

⁴ Mpróyó tōm ntɪ tē maya yələa tēna na pa tēna pa tisi si pá la mpv.

⁵ ɬena Tafiiti koti Iseyeli tetu tēna yələa ke pə kpayav Icipiti tetu toŋa na ilim mpətəŋ tō tō. Haləna Lepo-Hamati ke ilim ntəyən tō si, pá polo pá kpayə Iso atakaa ké Kiliyati-Yeyalim.

⁶ Mpróyó Tafiiti na Iseyeli nyōma pa pola Paala timpi pa cuyusaa si, Kiliyati-Yeyalim tōyó Yuta tetu taa si pa kpakəyɪ Iso atakaa. Atakaa inɪ ɪ tō ka we isətəa tanlaa ɬesəŋ. Atakaa inɪ ɪ isəntaa ké pa seəkaya Iso.

⁷ Apinatapi teye atakaa inɪ ɪ ka we. Mpróyó pa tu-ɪ kēkē kufalv taa na Usa na Ahiyo pá hənɪ-ɪ.

⁸ ɬena Tafiiti na Iseyeli nyōma tēna pa huli pa lanhuləmlə na luyɪ kələmuyv, na pá yooki yontu na cəməŋ, na saŋkənaa, na akilimanaa, na kpenkpenŋnaa, na akantee.

⁹ Waatu wei pa tala Kitəŋ təfalle, ɬena naaŋ cee Iso atakaa ke pətuyv. Tənyaɪ Usa siisaa na í te Iso atakaa.

¹⁰ Mpruyule Tacaa mv Usa na pááná ke timpi ɪ mapə lanle na í tokina Iso atakaa tō, na í kv-ɪ tənə inəyɪ kpakpaa.

¹¹ Mpróyó Tafiiti lanle ta heena isəna mpi Tacaa kuyv Usa ke mpv tō. ɬena í ha lonte nteye hətə si Pelesɪ-Usa. Usa təkule ke pa yaa mpv na pa te taa. Na pá yaaki-teye mpróyó haləna saŋa.

¹² Kuyaku ŋkuyv Iso tōm lapa Tafiiti ke səyəntv na í tō si: Pə fəɪ si má pona Iso atakaa ké ma te.

¹³ Tafiiti ta pona Iso atakaa ké ɪ teye kuyaku ŋkv, Katɪ tv Opetɪ-Itəm teye ɪ su-ɪ.

¹⁴ Na atakaa caya tənaya isətnaa tooso. ɬena Tacaa kooli apalv inɪ na ɪ təyaya na ɪ nyəm tənaya kupantv.

14

Tafiiti cayale ke Yosalem

(Kutoosuto I 3:5-9; Samiyeeɪ II 5:11-16)

¹ Mpróyó Tiiɪ wulav Hilam kusa yələa na pá polo Tafiiti ke seev, na í hana-ɪ kpenkpelasi kupanɪ na pəe saakələa, na kaafəntanaa, si pá ŋma-ɪ kawulaya təyaya.

² ɬena Tafiiti cekəna si Tacaa mayamaya kpana-ɪ Iseyeli wulav. Na ɪ kawulaya toŋ toŋna səsuyv ke Iso yələa tō.

³ Mpróyó Tafiiti kpayə alaa ɬelaa ke Yosalem na í luli apalvpiya na alvpiya.

⁴ Halɪ ɪ pəyalaa mpa ɪ lula tēna tō pa həla ntō: Saməwa, na Sopari, na Natəŋ, na Saləməŋ,

⁵ na Ipaa, na ɬlisuwa, na ɬləpeleti,

⁶ na Noka, na Nefekɪ, na Yafiya,

⁷ na ɬəsama, na Peeliyata, na ɬləfeleti.

Tafiiti kəlvv ke Filiisi nyōma

(Samiyeeɪ II 5:17-25)

⁸ Filiisi nyōma nuwa si Tafiiti tōyó kawulaya ke Iseyeli tēna tō, ɬena pá polo-ɪ yoonav. Tafiiti ná ní mpv, ɬena í səŋ-we.

⁹ Mpróyó Filiisi nyōma wata Lefayi nyōma tetekələ.

¹⁰ Ilëna Tafiiti pöösü Isö si: Má polo má yooná Filiisi nyóma na? N ká tu-weyé ma ninj taa? Ntëna Tacaa si: Polo na hí yooná-wé. Maa tu-weyé nyá ninj taa.

¹¹ Mpóyó Filiisi nyóma tuusaa na pá tala Paali-Pelasim. Tënya Tafiiti ku-wé na í to si: Tacaa hëe ma kolontunaa taa ké ikpaté na ma ninj. Isu löö fakyu hapøle to.

Pə tōō ké pa ha tənə inəyi hətə si: Paali-Pelasim. Pə nyuɣu nté si akpaa hëelɔ, na pa tɛ taa.

¹² Filiisi nyóma seekaya, ilëna pá yele pa leesəŋ kolalaan. Mpóyó Tafiiti tōma si pá sō leesəŋ kolalaan inəyi kəkō.

¹³ Mpóyó Filiisi nyóma tayana Lefayi tetekəle ke wátóyó.

¹⁴ Ntëna Tafiiti tasa Tacaa ke yəgətanav, na Isö cə-i si: Taa polo pa tō na pa waali tō. Ama cə-wé na hí kpətəna-weyé tun taale hətuvu nəyō.

¹⁵ Ye n nuwa yəlaa nəðhëe ke tun nyōŋ taa, ile n tii pa tōō ké kpakpaa. Mpi tō, waatu inəyøle ma kōma si ma yookina Filiisi nyóma ke nyá nəyō tō.

¹⁶ Mpuyule Tafiiti lapa teitei isu Tacaa heeluyə-i tō, na Iseyeli nyóma yooná Filiisi nyóma ke pə kpayav Kapawəŋ tō, haləna Kesëe.

¹⁷ Pə kpayav waatu inı tōyō Tafiiti hətə yaawa tətunaa təna taa, na Tacaa yele na piitimnaa təna nyanja-i.

15

Isö atakaa ponav ke Yosalem

¹ Mpóyó Tafiiti ŋmawa téesi ke timpi pa yaa si Tafiiti tɛ tō. Ilëna í tayanı lonte natəli na í siki Isö cokəle si paa su Isö atakaa.

² Ilëna í kpaali si: Lefii nyóma tike təkəŋ ká səyələnə Isö atakaa. Mpeye Isö ləsa si paa paasəyənə-i tam tō.

³ Mpóyó Tafiiti kota Iseyeli nyóma tənaya Yosalem si pá pona Isö atakaa ke timpi pa tayana i lonte tō.

⁴ Ilëna í koti Aləŋ ləluɣu nyóma kətəlaa na Lefii nyóma.

⁵ Kehatı ləluɣu nyóma ka wé yəlaa nınuwa na hiu (120) ké, pa nyuɣu tu nté Uliyəli.

⁶ Melali ləluɣu nyóma ke ŋmənuyu na hiu (220), pa nyuɣu tu ke Asaya.

⁷ Keesəŋ ləluɣu nyóma ke nınuwa na hiu na naanuwa (130), pa nyuɣu tu nté Sowəeli.

⁸ İlasafan ləluɣu nyóma ke ŋmənuyu (200), pa nyuɣu tu nté Semaya.

⁹ Həpələn ləluɣu nyóma ke nunaasa, pa nyuɣu tu nté İləyəli.

¹⁰ Usiyeli ləluɣu nyóma wé nınuwa na naanuwa na naale (112), pa nyuɣu tu nté Aminatapi.

¹¹ Mpóyó Tafiiti yaa kətəlaa Satəki, na Apiyataa, na Lefii nyuɣu nyóma, Uliyəli, na Asaya, na Sowəeli, na Semaya, na İləyəli, na Aminatapi.

¹² Na í to-wé si: Mpa mɛ, í ké Lefii nyuɣu nyóma tō, mə na mə waali nyóma í la nyōŋ tō asilima keeluyə kətaya na í polo na í kpaya Iseyeli Isö atakaa na í kəna-i lonte nte tə taa ma tayana-i tō.

¹³ Mpi tō, mə taa fɛi, waatu wei tə polə i kpayav ke kancaalaya tō. Pəyele tə ta tu pöösü Tacaa si pulɔ, isu pu munaa tō. Pə tōō ké Isö kó tá taa yulɔ.

¹⁴ Mpóyó kətəlaa na Lefii nyuɣu nyóma pa lapa nyōŋ tō asilima keeluyə kətaya, na pá polo si pa kpakəyi Isö atakaa.

¹⁵ Ilëna Lefii nyóma kpaya i kpatəŋ taa, na pá həyəlɔ pa asəŋkpekin tōō ké teitei isu Tacaa ka keesuyu Moisi tō.

¹⁶ Ilena Tafiiti heeli Lefii nyɔma si: I puli mɛ tɛtɔnaa waali. Pɛle paa yoonaa yontu na Sanjɔnaa na cɛmɛɲ na kpenkpenɲaa na lanjhulɔmlɛ sɔsɔɔle.

¹⁷ Ntɛna Lefii nyɔma puli Sowɛɛli pɛyalɔ Hemaɲ, na ilɛ ɪ taapalɔ Pelekiya pɛyalɔ Asafi, na pa tɛtɔ Melali lɔlɔyɔ tɔ Kusaya pɛyalɔ Itaɲ pa waali.

¹⁸ Pɛ kaasi pɛle pa waali nyɔma Lefii nyɔma lelɛ mpa pa kɛ nɔnɔɔsi paasɛnlɛa tɔ, ɪsu Sakali, na Peni, na Yasiyeli, na Semilamɔti, na Yehiyeli, na Uni, na Iliyari, na Penaya, na Maaseya, na Matitiya, na Ilifɛlehu, na Mikineya, na Opeti-Itɔm, na Yeiyeli.

¹⁹ Yonyoolaa Hemaɲ, na Asafi, na Itaɲ, pɛle pa makayana nteɣe nyɛɣɔlɔyɔ kɔsɛmɔyɔ kpenkpenɲaa mpa pa wiiki teu tɔ.

²⁰ Sakali, na Asiyeli, na Semilamɔti, na Yehiyeli, na Uni, na Iliyari, na Maaseya, na Penaya pɛle pa maki cɛmɛɲ wei ɪ wɛ nɔɔsi kɔyullasi tɔ.

²¹ Matitiya, na Ilifɛlehu, na Mikineya, na Opeti-Itɔm, na Yeiyeli, na Asasiya pɛle pa makayana nteɣe ɲmusi pɛɛfɛi naanɔwa sanjɔnaa na yonyoolaa yooki yontu.

²² Lefii nyɔma nyɔyɔ tɔ Kenaniya kɛɛ Iɔ atakaa kpɛɣaɔ sɔsɔ na ɪ paasɛɣɛna. Mpi tɔ, ɪ nyɛmá pɛ tɔm kɛ teu.

²³ Na Pelekiya na Ilɛkana pɛɛɣɛɛ nɔnɔɔsi taɲɛlaa, na pɛ wɛɛ si pá sɛɲ atakaa kite.

²⁴ Na nɔnɔɔsi taɲɛlaa lelɛa Opeti-Itɔm na Yehiya. Pɛ kaasa kɔtɛlaa Sepaniya na Yosafati na Netaneyeli na Amasayi na Sakali na Penaya na Iliyesɛ tɔ, pɛle pa holayana nteɣe akantɛɛ kɛ Iɔ atakaa nɔyɔ tɔɔ.

*Iɔ atakaa tate kɛ Yosalem
(Samiyɛli II 6:12-19)*

²⁵ Ḿpɔ́yɔ Tafiiti na Iɛyeli sɔsaa na yoolaa nyɔyɔ nyɔma pa kpɛɣa Iɔ atakaa kɛ Opeti-Itɔm tɛ na lanjhulɔmlɛ.

²⁶ Iɔ kentayaa Lefii nyɔma mpa pa sɛɣɛla Iɔ atakaa tɔyɔ. Ilena pá la kɔtɛɣa kɛ latɛɛɛnaa naatosompɔɣɔɣaya, na iwaan naatosompɔɣɔɣaya.

²⁷ Tafiiti na Lefii nyɔma mpa pa sɛɣɛla atakaa tɔ, na wontu mataa, na sɛɣɛllaa nyɔyɔ tɔ Kenaliya paa suu kponkpontu toɲ nyɛntɔ wontu kɛ. Pɛ kaasi na Tafiiti suu kɔtɛlaa capa kɛ pɛtɛɛ.

²⁸ Ḿpɔ́yɔ Iɛyeli nyɔma tɛna kpaana Iɔ atakaa, na pá maki niɲ taa, na kpenkpenɲaa, na sanjɔnaa, na cɛmɛɲ, na pá hulɔyɪ tutuun na akantɛɛ.

²⁹ Pa tɔɲna Iɔ atakaa kɛ sɔvnaɔ kɛ wulav ɪcatɛ taa, ɪɛ Tafiiti alɔ Mikaaɪ, Sayuli pɛɛɔ sɛɲna pɛtote ntɛ, na ɪ ná Tafiiti paakɛna lanjhulɔmlɛ. Ḿpɔ́yɔ ɪ nyɛna-ɪ yem kɛ ɪ taa.

16

¹ Ḿpɔ́yɔ pa pona Iɔ atakaa na pá su-ɪ cokɔɛ nte Tafiiti ka sikaa tɔ tɛ taa. Ilena pá lá Iɔ kɛ kɔtasi nsi kɔkɔ lusa si tɛna tɔ na nɔyɔ kɔlɔmɔɣa kpɛntɔyɔ nyɛnsi.

² Tafiiti tɛma kɔtasi nsi si lapɔ ilɛna ɪ kooli samaa kɛ kɔpantɔ na Tacaa hɛtɛ taa.

³ Ilena ɪ tala apalaa na alaa kɛ tɔɣɔnɔyɔ. Paa wei kɛ potopoto kɔkulutu na nantɔyɔ na tɔyɔ ɲku pa yaa si lɛsɛɲ tɔ kɔ pɛɛ kɔwɔɛɛ kakalɔyɔ.

*Lefii nyɔma Iɔ samtɔ yontu
(Yontu 96; 105:1-15; 106:1,47-48)*

⁴ Ḿpɔ́yɔ Tafiiti tɔwa Lefii tɛmlɛ nyɔma kɛ tɛmlɛ kɛ Iɔ atakaa kin si pá sɛɛ Iɛyeli Iɔ na pá tɔ-ɪ teeli na pá samɪ-ɪ.

⁵ Asafi kele pa paasənlu na Sakalı náá səŋna-i. Yasiyeli na Semilamoti na Yehiyeli na Matitiya na Iliyapi na Penaya na Opeti-Itom na Yeiyele pele pa makayana nteye cəməŋ na saŋkuna, na Asafi náá maki kpəŋkpəŋnaa.

⁶ Na kotəlaa Penaya na Yasiyeli pele pá hüləyi akantee ke tam ké Iso atakaa nəyo təo.

⁷ Kuyaku ŋku ku wule ke Tafiiti caala Asafi na i taapalaa ke tuyu si pá sa Tacaa. Ilena pá samu-i si:

⁸ I sa Tacaa, í yaa i həte.

I teləsi piitimnaa tənaya i kookalənaa.

⁹ I yoo-i yontu na cəməŋ.

I yəyoti i təma kupana təm.

¹⁰ Mə laŋa í heena Iso naŋŋtu unu i həte.

Mə mpa í pəkəyi-i tə, mə laŋa í hüləmi.

¹¹ I kéésóná Tacaa Toma tənə tu təo.

I pəkəyi tam si í sɛɛ-i.

¹²⁻¹³ Tacaa təmlə tu Iseyeli ləluvu nyəma mə.

Yakəpu piya mə mpa Iso ləsaa tə.

I təosi i təma səsəntə təo.

Na kəkələ nyəmnaa mpa i lapa tə,

na i hule pə təo.

¹⁴ Inəyəle Tacaa, inəyəle tá Iso.

Inəyəle tetu tənə huonlu.

¹⁵ I təosi i nəyo pələvu tam nyəŋka təo.

I nəyo suw we ŋpəyú,

halu ləluŋ loosi iyaya.

¹⁶ Nəyo ŋkeye i su Apəlaham.

Na í heeli-təyi Isaaka na tuunav.

¹⁷ I su-təyi Iseyeli nyəma ké isu kəsəsutu.

Na tə weɛ-we isu nəyo pələvu tam təo nyəm.

¹⁸ Isu i ka heeluɣu-we tə si,

i ká ha-weye Kanaaŋ tetu.

Pa na pa ləluvu nyəma pa kpancoou nté.

¹⁹ Waatu unu i taa tə,

pa taa fɛi pəyale,

pəyele paa ké cəyalaa ke tetu taa ké.

²⁰ Pa lukaya piitimnaa taa ké na pá puki lempu kin.

Na pá luki kawulasu taa na pá puki yəlaa ləlaa kin.

²¹ Ama Iso ta yeke si nəyəlu í tu-weye wahala.

Halı Iso kaləna awulaa ke pa nyuyə təo si:

²² Laakalı na yəlaa mpa ma ləsaa tə,

na mpa pa teləsəyi ma kuyəyotutu təo pa tokinav.

²³ Antulinya tənə yəlaa mə, í yoo Tacaa ke yontu.

I kpaaləyi paa ifemle nte si Tacaa kele waasulu.

²⁴ I heeli yəlaa tənaya i teeli təm,

na í yəyoti i təma kupana təm ke yəlaa kin.

²⁵ Tacaa kəla akəntəna tənaya səsəntu.

I fəina saala.

²⁶ Piitimnaa tuŋ tənə we kpəte ké.

Ama Tacaa lapəna isətanuyv.

²⁷ I teu na ɪ səsəəntv we səyəntv.

I we toŋ ke ɪ təcayale taa na í haaki laŋhuləmle.

²⁸ Tətv təna yəlaa, í kəə na í sa Tacaa.

I hólí ɪ teu na ɪ toma.

²⁹ I kəə na í sa ɪ teu na í kəna-ɪ mə kəhaaŋ.

I hənti Tacaa ke ateyə saa wei ɪ hóləyí ɪ tənəŋŋ weətv tə.

³⁰ Antulinya təna yəlaa me í seliyina-ɪ.

Tətv caya teu ké tu nyəyələyí.

³¹ Isətanuyv laŋle í hóləmi,

na tətv náá yəəli.

Na pá heeli yəlaa təna sɪ Tacaa kele wulav.

³² Tenku na ɪ taa nyəm təna í kala kəkəte.

Tawa na a nyəm təna, í yəəli.

³³ Hətv taa tuŋ, í kiisina laŋhuləmle ke Tacaa kiŋ.

Mpi tə, ɪ kəŋ kawulaya təyov ke tətv taa.

³⁴ Tacaa ké kupəŋ ké, í samɪ-ɪ.

Pəyele ɪ səəlvuv fei tənaya.

³⁵ I wiikina-ɪ sɪ:

Tacaa waasəlv Isə, hai, waasɪ-tv.

Ya-tuyv piitimnaa kpai nyəm niŋ taa.

Kpəyeli-tv na tə yaa nyá həte nəŋŋ nyəntə.

Na ta laŋa həəna nyá samtv.

³⁶ I sɛɛ Iseyeli Isə Tacaa ke tam.

Iləna samaa təna tisi sɪ Isə í kəna mpv. I sa Tacaa.

³⁷ Ḿpóyó Tafiiti təma Asafi na ɪ taapalaa təna sɪ: I caya Isə atakaa kiŋ, na í laki mə yontu təma ke tam ké paa kuyaku ŋku, isɪ pə suv tə, í taa ye.

³⁸ Iləna í ləsi Opeti-Itəm na ɪ ləlvuv taa ké yəlaa pələfei nutoso na naanəwə, na pə səsəəna Yetutun pəyalv Opeti-Itəm, na Hosa, na pá laki nənəəsɪ taŋyuv təmlə.

³⁹ Ḿpóyó Tafiiti tə kətvəlv Satəki na ɪ ləlvuv taa kətəlaa sɪ: I paasəna Isə cəkəle nte tə we Kapawəŋ təkətəle tə.

⁴⁰ Mə təmlə nté sɪ í laki kətaya ŋka kəkə lusa ka təna təyov tanəŋ na taanaya. Na í laki kətasi nsi pa kəesa kiiu ŋku Tacaa hawa Iseyeli nyəma tə kv taa tə.

⁴¹ Mə na Hemaŋ, na Yetutun, na lələa mpa pa ləsaas sɪ pá saŋ Tacaa ke ɪ səəlvuv tam nyəŋkv təə tə.

⁴² Hemaŋ na Yetutun pa təmlə nté akantəe hulyuv na kpəŋkpəŋnaa mapv. Na wontu ləntənaa nti pa yookayana Isə Təm yontu tə. Iləna Yetutun pəyalaa ke nənəəsɪ taŋlaa.

⁴³ Pə waali ké paa wei ɪ kpema ɪ tɛ. Na Tafiiti náá kpe na í sɛɛ ɪ nyəma.

17

Nataŋ na Tafiiti pa təm (Samiyəeli II 7:1-17)

¹ Tafiiti caya ɪ kawulaya taa, iləna kuyaku nakuli í tə Isə kuyəyətutu tələsəlv Nataŋ sɪ: Pə ta mənə sɪ má wəe kutuluyv ŋku pa lapəna kpəŋkpəlasɪ kupəŋsɪ tə kv taa, na Tacaa atakaa náá we cəkəle nte pa lapəna pəəŋ tə tə taa.

² Ntëna Natan cö wulav si: Polo na ñ lá pə təna mpi n mayasəyi nyá taa tō. Mpi tō, Tacaa wə nyá waali ké.

³ Ahoo yuwa, ñëna Tacaa tō Natan si:

⁴ Polo na ñ heeli ma pəyalu Tafiiti si, pə taya inɪ ɪ ka ŋmana-m təyaya ŋka ka taa maa caya tō.

⁵ Hatoo ma ləvuy Iseyeli nyóma ké Icipiti taa, na pə suna sarja tō, ma ta cayata kutuluyu nakuli kɔ taa. Cokəle taa ké ma wée na má layasəyi lona.

⁶ Pəle pə paasi too ma wəv Iseyeli nyóma waali tō, Paasənlaa payale ké ma tū ma yəlaa paasənav. Pəyele ma ta kaləna pa taa nəyɔlv si ɪ ta ŋma-m kutuluyu kɔpankɔ.

⁷ Mpɔv tō, heeli ma təmle tɔ Tafiiti si: Toma təna tɔ Tacaa má, ma yɔyɔtaa si, ntiyile taa ké ma kpa-ŋ heen waali si ñ la ma Iseyeli nyóma wulav.

⁸ Na má wə nyá waali ké nyá tənte təna taa, na má kpiisi nyá kolontunaa təna na má kɔsi nyá nyuyv isɪ atə səsaa lələa.

⁹ ñëna má ha ma Iseyeli nyóma ké təcayale si pá caya teu na pulv í taa pəyeli-wə, na yəlaa asayaa í taa tɔyɔ pa isə.

¹⁰ Isɪ saa wei maa kpa Paasənlaa ké ma yəlaa Iseyeli nyóma tō tō. Maa tisi mə kolontunaa təna təfə. Ma heeliyi-ŋ si Isə ma, maa yele na ñ wée na ləlvuy nyóma ké nyá waali.

¹¹ Ye pə tala nyá kuyaku na ñ səpa, ñë maa ləsi nyá piya mpa n lələna nyá tapuyv tɔ pa taa nəyɔlv, na má kpa-ɪ wulav.

¹² Inɪ ɪ ka ŋmana-m təyaya na má yele na ɪ kawulaya kumte wée tam tō.

¹³ ɪ ká nyənəyi-m ɪ caa, na máá nyəŋəyi-ɪ ma pəyalv. Ma kaa lə-ɪ, isɪ ma ləv wulav wei ɪ laala-ŋ tō.

¹⁴ Máá kpəna-ɪ ma yəlaa wulav ké tam tō ké ma təyaya taa na ma kawulaya taa, na ɪ təyaya kawulaya tɔŋ kaa ciyiti.

¹⁵ Nti nti Isə heela Tafiiti na Natan nəyɔ tɔyɔle.

Tafiiti sələmvuy

(Samiyeli II 7:18-29)

¹⁶ Mpuyule wulav Tafiiti pola Isə cokəle taa, na í yɔyɔtəna Isə si: Hai, Tacaa Isə má na ma təyaya tə ké we na ñ kəŋna-m timpi taa ma wə isəntə tō?

¹⁷ Pəle pə paasi na ñ yɔyɔtəyi isəna ma təyaya ka téesəna cele tɔ pə təm? N lakɪ-m ké isɪ ma ké yɔlv səsə nəyɔlv, ma Isə Tacaa.

¹⁸ Ma fəina kuyɔyɔtɔtɔ ké teeli wei n tɔ-m tō ɪ tō. Mpi tō, ma ké nyá təmle tɔ ké, na ñ nyəma-m.

¹⁹ Tacaa, n sələ-m tɔyɔ n lapa kɔpantunaa pane pa təna si nyá səsəntv tam tō nyəntv í ná.

²⁰ Tacaa nəyɔlv ta nəyəsəna-ŋ. Ye tə kéesəna nti inɪ tə nuna ta ŋkpaŋŋ tō, Isə nəyɔlv ɪ fə isɪ nyá.

²¹ Piitim napəli pə fə na pə nəyəsəna nyá yəlaa Iseyeli nyóma mpa tá n kəma na ñ ya Icipiti nyóma ŋmakəlvuy taa na ñ la-tuyv nyá yəlaa tō. Lakasi kɔpansi na sɔyɔntv nyənsi ké n tɔyɔnna piitimnaa ké nyá yəlaa tá ta nəyɔ tō na nyá hətə yaa, na pə waasi-tv.

²² Na tə pəsi nyá nyóma ké tam tō, na nyaa pəsi tá Isə.

²³ Pənente Tacaa la isɪ n yɔyɔtuyv tō. Yoosi nəyɔ ŋka n si má na ma təyaya nyóma tɔyɔ tam.

²⁴ Pə la teitei, isɪ n yɔyɔtuyv tō. ñëna nyá hətə la səsəle ké tam tō na yəlaa yɔyɔtəyi si: Tacaa Toma təna tɔ nté Iseyeli nyóma Isə. Yele na nyá təmle tɔ ma ma təyaya nyɔ tɔŋ.

²⁵ Mpi tɔ, ma Iso, nyá húləna-m sɪ n ká ha-m lɔlɔy nyéma na pá lɛɛti kawulaya taa. Pə tɔɔ ké ma pəsaa na má sələməxi nyá kin.

²⁶ Hai, Tacaa, nyayale Iso, nyá suna nyá tɛmlɛ tɔ maya nəyɔ kupaŋka ŋkɛ.

²⁷ Nyá koolina ma tɛyaya nyéma kɛ kupaŋtɔ sɪ ma lɔlɔy nyéma ká tɔki kawulaya kɛ tam kɛ nyá isɛntaa. Ilɛ nyá koolɛɛ anɪ a ka tɛŋ-wɛyɛ tam tɔɔ.

18

Tafiiti tɔyɔ piitimnaa lɛlaa tɛtɔ (*Samiyɛli II 8:1-14*)

¹ Pələ pə waali kɛ Tafiiti yoonaa Filiisi nyéma na í kəli-wɛ na í lɛɛki Katɪ ɪcatɛ na pə ɔlɔ nyéma.

² Na í yoonaa Mowapɔ nyéma tɔtɔ na í kəli-wɛ na pá fɛlɔyɪ-lampuu.

³ Mprɔyɔ ɪ yoonaa Silii wulav Hatatəsɛɛ wei ɪ wɛ Sopa na í tɔki ɪ kawulaya kɛ Hamatɪ hɔyɔlɔy tɔ tɔ. Waatɔ inɔxi Hatatəsɛɛ caakaya sɪ ɪ tɔki Ifɛlatɪ hɔyɔlɔy tɛtɔ.

⁴ Na Tafiiti lɛɛki yooɔ kɛɛkɛnaa iyaya (1000) na kpaɣanɛŋ ɔayalaa kɛ iyisi naatosompɔlaya (7000) na yoolaa nəɔhɛɛ nyéma kɛ iyisi hiu (20000) na í sɪ ɪ tɪ isɪ kpaɣanɛŋ nuɔɔwa (100). Pə kaasa wei ɪ lɛna í sɛti ɪ tɛna ɪ nəɔhɛɛ hola.

⁵ Mprɔyɔ Tamasi Silii nyéma pola wulav kɛ sənau. ɪ lɛna Tafiiti kɔ pɛlɛyɛ yoolaa iyisi hiu na naalɛ (22000).

⁶ ɪ lɛna Tafiiti sɪ yoolaa kpekɛ kɛ Tamasi kɛ Silii taa na í tɔki pa tɔɔ na pá fɛlɔyɪ-lampuu. Na Tacaa kentiɔyɪ Tafiiti tɔɔ kɛ timpi timpi ɪ pukaya tɔ.

⁷ ɪ lɛna í kpaɣa Silii wulav Hatatəsɛɛ taŋlaa wɔla kpaɔlɛŋ na í pona Yosalem.

⁸ Mprɔyɔ Tafiiti kuu nyəɣəlɔy kɔsɛɛmɔy nyəɣəɔtɔ kɛ sɔsɔm kɛ Hatatəsɛɛ aɔalɛɛ nna pa yaa sɪ Tipatɪ na Kunj tɔ a taa. Nyəɣəɔtɔ ntɔxi Salbməŋ kpaɣa waali waali na í lu lɔm nyampaani anaam, isɪ hɪlɛ na akɛlɛnaa na Iso təsɛɛlɛ taa wontu lɛntɛnaa.

⁹ Mpuɣɔlɛ Hamatɪ wulav Tou nuwa sɪ Tafiiti kɔwa Sopa wulav Hatatəsɛɛ yoolaa.

¹⁰ ɪ lɛna í tili ɪ pɛyalɔ Hatolam sɪ í sɛɛ wulav Tafiiti na í samɪ-l. Isəna ɪ yoonaa Hatatəsɛɛ na í kəli-l tɔ. Mprɔyɔ Hatolam kpeŋna Tafiiti kɛ wɔla wontu na liyitee nyəɣəɔtɔ na nyəɣəlɔy kɔsɛɛmɔy nyəntɔ.

¹¹ ɪ lɛna Tafiiti sɪ Tacaa kɛ wɔla na liyitee nyəɣəɔtɔ nti pa lɛɛka piitimnaa lɛmpaanaa kin tɔ. Isɪ Itəm na Mowapɔ na Amonɪ na Filiisi na Amaleke pə nyéma.

¹² Mprɔyɔ Seluya pɛyalɔ Apisayi yoonaa Itəm nyéma kɛ Təm tɛtɛkələ taa, na í kɔ pa taa yɔlɛɛ iyisi pələfɛi hiu (18000).

¹³ Na í sɪ yoolaa kpekɛ kɛ Itəm nyéma tɛ na Tafiiti tɔki pa tɔɔ na Tacaa kentiɔyɪ ɪ tɔɔ kɛ timpi timpi ɪ pukaya tɔ.

Tafiiti waali nyéma həla (*Samiyɛli II 8:15-18*)

¹⁴ Tafiiti tɔyɔ kawulaya kɛ lɛyɛli nyéma tɛna tɔɔ kɛ na í tɛŋəxi tampana na í huɔkəna yɔlɛɛ tɛna.

¹⁵ Seluya pɛyalɔ Sowapɪ kɛlɛ yoolaa nyɔyɔ tɔ. Ahiluti pɛyalɔ Yosafatɪ kɛlɛ takəlasi sulɔ.

¹⁶ Ahitupi pɛyalɔ Satɔki na Apiyataa pɛyalɔ Apimelekɪ kɛlɛ kɔtɔlɛɛ. Safesa kɛlɛ takəlasi ŋmaalu.

¹⁷ Yoyata pəyalə Penaya keke wulav tanjlaa nyovv tu. Tafiiti pəyalaa mayamaya nté i sənlaa səsaa.

19

Tafiiti tillaa feele tyyv (Samiyeeli II 10:1-5)

¹ M'p'ógó waatu nəgəlv Amoni nyóma wulav Nahasí səpa na i pəyalə leeti i lonte.

² M'p'uyule Tafiiti tóma si: Maa leeti Nahasí pəyalə Hanun ke kəpantv nti i caa ka lapa-m tó. Ilena Tafiiti tili tillaa si pá polo pá sée-i i caa ləyaya. Tafiiti tillaa tala Amoni nyóma tetv taa.

³ Ilena tetv nti tə awulaa səkpema tó Hanun si: N hūv si ləyaya sēv tó ké Tafiiti tili i yəlaa na? I tili-weyə si pá fəj tetv na pá nyi-ti na pá leeki-ti.

⁴ Ntəna Hanun kpa Tafiiti tillaa na i looli pa tantəj, na i seti pa wontu ke hatoo pa tapanəosi kin. Ilena i təyoni-wə,

⁵ na pá tēna feele. M'p'ógó Tafiiti nu i tillaa tōm nti. Ilena i kusi yəlaa si: I səj-wə na i heeli-wə si pá saali Yeliko na pa tantəj nyə, ilena pəcə pá tala təyaya.

Iseyeli nyóma yoonav ke Amoni nyóma na Silii nyóma (Samiyeeli II 10:6-19)

⁶ M'p'ógó Amoni nyóma na pa wulav Hanun pa cekəna feele nte pa tu Tafiiti tó. Ilena pá kpaɣa Mesopotami isətaa Silii nyóma, na Maaka na Sopa nyóma, pə yoolaa ke apaa, na pa yoo keekenaa na pa kpaɣanəj cəyalaa. Ilena pa feli-weyə liyitee nyəgətv ke tənənəa hiu na naanəwa.

⁷ Na pá caa yoo keekenaa ke iyisi hiu na naanəwa na naale (32000). Ilena pá kpaɣa Maaka wulav na i yoolaa ke apaa. M'p'ógó pele pa polaa na pá puli Metepa colə. Na Amoni nyóma náa lu pa acaləe taa, na pá puli yoo.

⁸ Tafiiti nu mpv, ilena i kusi i yoolaa wulav Sowapí na i yoolaa taa yoolaa tənə.

⁹ M'p'uyule Amoni nyóma luwa na pá puli icate səsəəle nəgə. Na awulaa mpa pa kəma-weyə sənəv tó pele pá puli həgəlvv ləjku ke tawa taa.

¹⁰ Ilena Sowapí cekəna si i ká yoo taa na waali. M'p'ógó i ləsa Iseyeli yoolaa taa yoolaa na pele pá yookina Silii nyóma.

¹¹ Pə kaasa yoolaa kpekəle lənte, ilena i cəle təleye i neu Apisayi na pele pá puli Amoni nyóma isəntaa.

¹² Na Sowapí heeli Apisayi si: Ye Silii nyóma i kpila-m, ilə n kəə na í sənə-m. Yaa ye Amoni nyóma kpilina nyá, ilə máá kəə na má sənə-j.

¹³ Təgə apalbv na tó kaasi ta təj ta yəlaa na ta Iso acaləe tó. Ilə Iso i la i luyv nyəntv.

¹⁴ M'p'ógó Sowapí na i yəlaa pa svv Silii nyóma tēe si pá yookina-wə na Silii nyəma tó casəle.

¹⁵ Amoni nyóma nawa Silii nyóma tv casəle. Ilena pele pá se Sowapí neu Apisayi na pá svv icate. Ilena Sowapí náa məli Yosalem.

¹⁶ Silii nyóma nawa si Iseyeli nyóma kəla-wə. Ilena pá kusi tillaa si pá polo pá ləsi pa tətənaa mpa pa wə ləlati pəgə waali tó. Pa nyovv tu nté Hatatəsee yoolaa nyovv tu səsə Sofaki.

¹⁷ Pa heela-təj Tafiiti, ilena i koti Iseyeli yoolaa tənə na pá tēsi Yaataní, na pá krətəna-wə na pá puli pa isəntaa. M'p'ógó Silii nyóma tii pa tó.

¹⁸ Ama Iseyeli nyóma ná tó pa waali na pá se. Ilena Tafiiti na i nyóma pá kú kpaɣanəj na i keekenaa ke iyisi naatosompəgəlaya (7000) na yoolaa nəhəe nyóma ke iyisi nule (40000) na pá kú yoolaa nyovv tu Sofaki tətə.

¹⁹ Waatu wei awulaa mpa Hatatasee ka ηmakelaa tō pa nawa si Iseyeli nyōma kēla-we, ilena pá polo na pá na Tafiiti pá ciiki na pá cele-i pa ti. Pə kpayau waatu inu tō Silii nyōma u caaki Amoni nyōma ke sēnav.

20

*Sowapi leekuvu ke Lapa icate
(Samiyeli II 11:1; 12:26-31)*

¹ Pənya sikaa na pá tala waatu wei awulaa teeke yooou tō. Mpyó Sowapi kuu yoolaa na pá polo pá ku Amoni nyōma. Na pá tá Lapa icate si pa yookina-te. Na Tafiiti náá caya Yosalem.

Mpyó Sowapi yoonaa Lapa nyōma na í wakeli icate.

² Ilena pá kuu tē taa wontunaa, ilena Tafiiti kpayau wula ntenuyu ηku ku we Amoni nyōma tūy Milikom tō tō. Ntenuyu ηku ku yun ka we isu kiloonaa hui na naanowa ké mpv. Paa tūwa ku tō ké liyitee pəle. Mpyó pa tema-kuy Tafiiti nyūy.

³ Pə kaasa icate yōlaa, ilena í tu-weye wahala tēma. Lēlaa ke tun fayalaa, na lēlaa ke pēe saakēlaa, yaa taakukulasi setēlaa. Mpyó Tafiiti lapəna Amoni icate tēna. Ilena í na í yōlaa pá mēli Yosalem.

*Filiisi nyōma yoonav
(Samiyeli II 21:18-22)*

⁴ Pəle pə waali ké Iseyeli nyōma pola Filiisi nyōma yoonav ke Kesee. Waatu inəy Husa tu Sipikayi kōwa Lefayi tooke Sipayi na pá tisi Filiisi nyōma.

⁵ Yooou leηku taa ké Yayii pəyalu lłanə kōwa Katı tu Koliyatı neu Lamii. I ηmantaaηa kpatóy yasalaya we isu sayata kpatəle.

⁶ Mpyó pa tasa yooou leηku suluu ke Katı. Tənya pá nawa kolontu tooke nəəlv í ké Halafa ləlvu tu. I mpee na í nəmpee we naatoso naatoso. A kpenta hui na liyiti.

⁷ Apalu inu í caa Iseyeli nyōma ke tōm, ilena Tafiiti taalv Samma pəyalv Sonatan ku-i.

⁸ Tafiiti na í yoolaa pa kōna Filiisi icate Katı tookonaa mpe.

21

*Kvkalvuv na yvlokvsəkv
(Samiyeli II 24:1-9)*

¹ Mpyó kuyaku nakuli Satanı mayasaa si í tūy Iseyeli nyōma ke wahala. Ilena í tisi Tafiiti si í kala Iseyeli nyōma.

² Ntəna Tafiiti tō Sowapi na yooou nyūy nyōma lēlaa si: I polo í kala Iseyeli tetu tēna yōlaa, na má nyi pa nyūy.

³ Ntəna Sowapi cə-i si: Hai, ta caa, Iso í la na Iseyeli nyōma huki tōm nūnōwa (100). Saηa isəntə pa tēna pa ké nyá ifalaa ké. Ile pepe tō ké n caa si n nyi pa nyūy, na n sūsi Iseyeli nyōma ke isayatu taa?

⁴ Ntəna wulav si í kala ke í kala. Iləna Sowapi náá cəo Iseyeli tetu tēna na í kala yōlaa na í mēli Yosalem.

⁵ Na í heeli wulav si Iseyeli yoolaa we iyisi iyaya ke tōm iyaya, na iyisi nūnōwa (1100000) na Yuta nyōma ke iyisi nasəle na nutoso na naanōwa (470000).

⁶ Sowapi lanle ka wakəlena wulav tōm ntəy. Ile í ta kala Lefii na Pəncamee nyōma.

*Isö häma Iseyeli nyöma hkpahyvu ke Tafiiti isayatu töo
(Samiyeeli II 24:10-17)*

⁷ Mörög Tafiiti yaasi unı ı ta maya Isö, na ilé í hō Iseyeli nyöma hkpahyvu.

⁸ Ntēna Tafiiti səlēmı Isö sı: Tacaa, ma lapa mpv tö, ma wakēlaa ké. İle wii-m ma isayatu nti. Ma lapa kōmēlentv ké.

⁹ Mörög Tacaa heela Tafiiti layatu tasəlv Isö kuyəyətətv teləsulv Katı sı:

¹⁰ Polo n heeli Tafiiti sı ma su wahalanaa tooso sı í læsi pa taa kulvm na má kōna-ı.

¹¹ Mörög Katı pola Tafiiti kin na í pōōsı-ı sı: Tacaa sı weye n læsəyi?

¹² Nyəyəsı í lu pusı tooso? Yaa n se nyá kolontunaa ke isətvnaa tooso? Yaa Isö í tili isətaa tillu na í pəli yulvkusəkv ke kuyeeη tooso ke Iseyeli tetv tēna taa? Mayası nyá taa na n cə na má heeli wei ı tila-m tö.

¹³ Ntēna Tafiiti cə-ı sı: Ma laηle pəsaa ké. Pə kēla-m teu sı má pēti ma təyi Tacaa niη taa. Sana unı í hō tá hkpahη na mpi yulv ká hōmı-ı tö. Mpi tö, ı pətəōtəle töōwaya.

¹⁴ İlena Isö kōna yulvkusəkv, na Iseyeli nyöma sı yēlaa iyisi nütoso na naanvwa (70000).

¹⁵ Mörög Tacaa tila isətaa tillu wei ı kuyı təyō Yosalem. Isətaa tillu talaa isı ı ká niki kuyv, İlena Isö layası hōwēe na í səηsı-ı sı: Yele mpv pə mayanaa.

Waatu unı İle, isətaa tillu wē Yepusi tv Olənaη təyənaya tēmate nté.

¹⁶ Tafiiti kōsa İle, İlena ı ná isətaa tillu ke ate ate na í kpələsəyi ı layate na Yosalem tö. Mörög í na səsaa mpa paa suu ləyaya fələtənaa taka tö pa hota pa isəntəō.

¹⁷ Ntēna Tafiiti sı: Hai, ma wakēləna. Mpi tö, má yəyətəna sı pá kala kōkaluyv. Yēlaa pane pa taa nəyōlv ta la taalı nəyōlv. Mpv tö, pu wēe sı má na ma təyaya nyöma tá tö ké Isö í tv niη.

*Tafiiti ηmawa Tacaa ke kōtaya təlate
(Samiyeeli II 24:18-25)*

¹⁸ Mörög Tacaa isətaa tillu heela Katı sı: Heeli Tafiiti sı polo timpi Olənaη makı ı təyənaya tö na n ηmá Tacaa ke kōtaya təlate.

¹⁹ İlena Tafiiti tēe, isı Tacaa heeluyv Katı sı í heeli-ı tö.

²⁰ Olənaη na ı pəyalaa liyiti paa wenna tēna, na pá makı pa təyənaya. Mörög pa ná isətaa tillu İlena pá se na pá ηmēli.

²¹ Tafiiti tala tēna na apəlv unı í na-ı, İlena í lu kataya taa na í polo na í həntı-ı ate.

²² İlena Tafiiti tōmı-ı sı: Pēetəna-m nyá kataya na má feli-η na má ηmá Tacaa ke kōtaya təlate, na yulvkusəkv kōne kú su tənaya.

²³ Ntēna Olənaη sı: Hai, tacaa, kpəya na n lana mpi n caakı tö. Ma kēke kele na pə naaη, faya kēke na n la kōtaya taası. Kpəya naaη na təyənaya na n la kōtaya. Ma ha-η pə tēna.

²⁴ İlena wulav tö sı: Aai yoo, ma caa ma feli-η pə liyitee ké, taa ha-m. Maa caa sı má la Tacaa ke kōtaya ke nyá nyəm, yaa pulv mpi pə tö ma ta wı tö.

²⁵ Mörög Tafiiti fela Olənaη ke wōla nyəyətəv nasətoso (600) ke kataya ηke ka tö.

²⁶ İlena Tafiiti ηmá Tacaa ke kōtaya təlate ke lonte nté tə taa. Na í la kōtası nsi kōkō lusa sı tēna tö na nəyō kulōmaya kpəntuyv nyənsı. Na í səlēmı Isö na Isö tisi kōkō na ká nyaya ı kōtası.

²⁷ Mörög Tacaa tōma isətaa tillu sı: Məηna nyá layate ke tə suyute taa.

²⁸ Μπόγυ Tafiiti cekənaa sɪ Taɕaa muwa ɪ sələmuɣu kɛ Yɛpusi tɪ Olənaŋ katayə taa tənə. ɪləna Tafiiti lakɪ tənaya kətasi.

²⁹Waatu unu tɔ Isɔ cokɛle nte Moisi ka lapa wɔlaya tetu taa tɔ na pɛ kɔtaya tɛlatɛ pu wɛ Kapawɔŋ tɛkɛtɛ kɛ.

³⁰ Ama Tacaá ısıtáa tillu layate tɔm ka kpawá Tafiiti ké sɔyɔntɔ. Uɛ ı ta pəsı na ı tala tɔna sı ı sɛɛki-ı.

22

¹ Pə təw ké Tafiiti tənaya si: Cənəye paa nma Tacaa təsəele na kotaya təlatə nte tə təw İseyeli nənma ka lakı kotasi tə.

Tafiiti lvpv si i ηmaaki Iso taseele

² Μπόγυ Τάφιτι τόμα σι: ι koti ισεγελι τaa cayalaa. Uena Τάφιτι tu-weye tæmle si pá saaki पे wena paa ηmana Ιso tæsele to,

³ na í taqanú nyəgətu tuutuuma wei paa luna kampunaa nyəmə kəkamee tə na nyəmə kəkolisee nna pa tələgəna nənəəsi tə na í kaa nyəgəlvu kuseemvu ke tuutuuma tətə.

⁴Na í kaa taasi kupan̄si nsi Sit̄əŋ na Tii nyéma kəŋaŋana-i toŋo tuutuuma.

⁵ Tafiiti mayasaya i taa ké si: Ma pəyalu Salvməŋ ké pəyaya, i ta nyənta pulu. Pəyele pə wɛɛ si pá ŋmá lə tɛsɛɛlɛ ntɛyɛ na tɛ taa wɛna saala ké tɛtɔ tɛna taa. Mpɔ tɔ, maa tayani mpi pə wɛɛ si paa lana tɔ. Pə tɔ ké i tayana wontunaa payale na pɛ́cɔ́ i sí.

Tafiti tv Salvmati si i hma Iso tasele

⁶Μπόχυ Tafiiti γαα ι pəyalu Salumən na í tu-ι si í ημά Iseyele Iso Tacaa κε ι taseele.

⁷ Na í heeli-i si: Ma pu, maa tūwa ma taa ké si maa ḡmá Iso Tacaa ke timpí paa
ṣṣṣ-i tō.

⁸ Ama Iso cə-m si ma sula yəlaa kuyv ke yooü taa. Pə təə kə pə fəi si mə ηmá-i timpi paə sɛɛki-i tə.

⁹ Ma pəyaya kulolaya kaa wɛɛ yoolu tsu má. Kaa la hɛsɔyɔ tɔ kɛ. Isə má ma kaa yele na ma pəyalɔ kolontunaa mpa pa cəɔna-i tɔ pá yoonə-i. Halɪ ɪ hətɛ ntɛ Salumən. Pə nyɔyɔ ntɛ si hɛsɔyɔ tɔ. Maa yele kɛ na tsɛyɛli nyəma hɛsɪ na pá cayana pa tɔyɪ ɪ kawulaya waaɬu tənə taa.

¹⁰ Ini i ka ḡmana-m timpi paa seeki-m tō. Maa nyənəyi-i ma pəyalu, na ilé i nyənəyi maya i caa. Maa vele na i kawulaya la toŋ ke lɛɣɛli ke tam tō.

¹¹ Ntɛna Tafiiti tasa si: Ma pu, nyá Iso Tacaá í sɛna-ŋ na n̄ pɛsi na n̄ ŋmá-ɪ timpɪ paa sɛɛ-ɪ tɔ. Isu ɪ ɣɔɣɔtɔɣu nyá tɔɔ tɔ.

¹² I tu-ŋ layatu na ń ɕekəna kɔpantu na ɪsayatu ke waatu wei ɪ ka tu ɪseɣeli nyɔma ke nyá nin taa tɔ. ɪlena ń pəsi na ń tɔki ɪ kiiu.

¹³ Ye n takəyɛ kəsəsutɔ na kutututɔ nti i hola Moisi na i cɛla lɛyɛl nyɛma tɔ na ɲ laki-ti, n ka waa pə tənə pə taa. Təyɔ apalutɔ na ɲ nyɔ tɔŋ, taa nyana pulɔ, pəcɔ taa sele.

¹⁴ Ma kaasa ma ti na má kaa wulanaa mpaɣa Tacaa tæsele ŋman tɔ tɔ, pa tæe tɔnɔnaa iyisi tooso (3000). Liyitee nyəɣətu ná tæe tɔnɔnaa iyisi hiu na naanɔwa (30000). Na pé kaasi nyəɣəlyu kuɛɛmɔyɔ na nyəɣəlyu mayamaɣa ke tuutuuma. Ma tæma kpenkpelaɔ na pæe ke taɣanɔyɔ na má su. N pəsəɣi na ń səsɔi pə tɔ tɔ.

¹⁵ N ka wɛɛna tɛma lataa payale, paa ŋmalaa na saakɛlaa na niŋ tɛma lataa lɛlaa.

¹⁶ N wena wulanaa na liyitee nyəḡətu na nyəḡəluḡu kuɛɛmuḡu na nyəḡəluḡu mayamaya ke tuutuuma. Ue suu nyá təmle taa. Tacaa í weɛ nyá waali.

¹⁷ Pəle pə waalı ké Tafiiti towa Iseyeli nyovu nyóma təna sɪ pá kəɔ pá səna ɪ pəyalu Saloməŋ.

¹⁸ Na í tɔ sɪ: Tacaa mə Iso wə mə waalı ké, na í yele na tetu təna ɔaɔa təpamm ke hatoo waatu wei ɪ tɔ tə yəlaa kancaalaya nyóma ke ma niŋ taa tɔ. Mpe pa pəsəna ntɛye Tacaa na ɪ yəlaa pa təmle nyóma.

¹⁹ Mpu tɔ, í sɛsɪ isələ na lotu kulumtu na í pɛkɪ Tacaa mə Iso na í ŋmá-ɪ timpi paa sɛɛ-ɪ tɔ, na í su ɪ atakaa na wontu katɛ nyəntu ke təna.

23

Lefii nyóma təma

¹ Tafiiti kpatəla teu, ɪlena í kpa ɪ pəyalu Saloməŋ ke Iseyeli wulav.

² Na í koti Iseyeli nyovu nyóma təna na kətəlaa na Lefii nyóma.

³ Mpuɔ́ pa kala Lefii nyóma apalaa mpa pa pusɪ wə hiu na naanwɔa na waalı tɔ. Pa wə yəlaa iyisi pələfɛɪ nule (38000).

⁴ ɪlena Tafiiti ləsi pa taa ké yəlaa iyisi hiu na liyiti (24000) sɪ pá fɛŋɪyi Iso təsɛɛle ŋmau na yəlaa iyisi naatoso (6000) ke nyovu nyóma na təm hvulaa.

⁵ Yəlaa iyisi liyiti (4000) ké nənəsɪ tanɔlaa. Yəlaa iyisi liyiti (4000) náá saŋ Iso na cəməŋ wei Tafiiti yelaa na pá lu tɔ.

⁶ ɪlena pá faya Lefii nyóma ke kpeka na pá kɛsəna pa lɔlɔŋ nyovu nyóma, isɪ Lefii pəyalaa Kɛsəŋ na Kehatɪ na Melali.

⁷ Kɛsəŋ piya nté Latəŋ na Simeyi.

⁸ Latəŋ ná lɔla piya tooso ké. Yehiyeli na Setam na Sowɛɛli.

⁹ Simeyi ke piya tooso, Selomiti na Hasiyeli na Haləŋ. Latəŋ pəyalaa lɔlɔŋ nyəŋ nyóma nté.

¹⁰ Simeyi ɪlé ɪ piya wə liyiti tətɔ, Yahatɪ, na Sisa na Yewusi na Peliya.

¹¹ Yahatɪ keke kancaalaya nyəŋ, na Sisa ke naale nyəŋ. Yewusi na Peliya pa ta hiki piya ke səsəm. ɪlena pá kpɛntɪ-wə isɪ lɔlɔŋ kulumovu.

¹² Kehatɪ lɔla piya liyiti ké. Aməlam na Isaa na Hepələŋ na Wusiyeli.

¹³ Aməlam piya nté Aləŋ na Moisi. Mpuɔ́ pa ləsa Aləŋ na ɪ lɔlɔŋ nyóma ke tam tɔ sɪ pa tike pá paasəna katɛ taa katɛ tɔcayale na pá lakɪ Tacaa ke tulaalɔnaa kɔtasɪ na ɪ təmle na pá kooliyi yəlaa ke nəəsɪ kupanɪsɪ na Tacaa hətɛ taa.

¹⁴ Moisi ké Iso yulu ké, paa na mpu ɪ piya wə Lefii lɔlɔŋ nyóma taa ké isɪ yəlaa ke yem.

¹⁵ ɪ pəyalaa nté Kɛsəm na ɪliyesɛɛ.

¹⁶ Kɛsəm pəyalu keke Sepuweli.

¹⁷ Pəyaya kulumaya ke ɪliyesɛɛ lɔlaa ɪ ta tasa nakəli. Pa yaa-ke sɪ Lehapiya. Ama Lehapiya pəyalaa wenna payale.

¹⁸ Isaa pəyaya nté Selomiti.

¹⁹ Hepələŋ pəyalu kancaalaya nyəŋ nté Yeliya. Naale nyəŋ nté Amaliya, tooso nyəŋ nté Yasiyeli, na liyiti nyəŋ ke Yekamam.

²⁰ Usiyeli pəyaya kancaalaya nyəŋka nté Mika, na naale nyəŋka ke Isiya.

²¹ Melali piya nté Malii na Musi. ɪlena Malii náá lɔli piya naale, ɪlasaa na Kisi.

²² Mpuɔ́ ɪlasaa ná səpa ɪ ta hiki apalupəyaya. Alupiya tike ke ɪ hikaa. ɪlena ɪ caa newaa pəyalaa náá kpayə-wə.

²³ Piya toosoŋ Musi na Lulaa. Mpeyele Malii na ɪtɛɛ na Yeleməti.

²⁴ Lefii lɔlɔŋ nyóma nté na mpeyele pa nyəŋ nyóma na pá kɛsəna isəna pa tɔ pa həla ke kɔkalovu takəlaya taa tɔ. Pa pusɪ takɪ hiu hiu tɔɔ pa caaləyi Tacaa təmle ke Iso təsɛɛle taa.

²⁵ Tafiiti ka yəgəta mpv si lseɣeli Iso Tacaa yelaa na yəlaa heesi na i mayamaya i we Yosalem taa ké tam.

²⁶ Ie Lefii nyéma kaa tasa Iso cokəle na iso seɛv wontu tənaya lona laɣasuyv.

²⁷ Ilena pá ŋmaaki pa həla ke waatu wei pa takɪ pusi hiu hiu tɔ. Isu Tafiiti ka siu tɔ.

²⁸ Na Aləŋ luluyv nyéma náá tuyv-wəɣe təmlɛ ke Iso təseɛle taa na pə patəma taa na pá tayanəɣi kətaɣa wontu na pá lakɪ pə iso seɛv təma lenna.

²⁹ Isu Iso potopotonaa tuyv, na kutəɣov ŋku pa lakɪ kətaɣa tɔ pə mʊlʊm mpi pa tuyv kukusum fɛi kakalasɪ na kakalasɪ nsi pa tuyv nim taa tɔ, na tinte pə mʊlʊm tayanuyv. Na pá fenɣi sanəyanaa na mayasəlasɪ pə tɔɔ.

³⁰ Pə wɛɛ si yonyoolaa i wɛɛ tam ké tanan na taanaya, na pá san Tacaa na pá kusi i nyuyv.

³¹ Na kətəlaa lakɪ-i kotasɪ nsi kəko lusa si tənə tɔɣo kuyaku kuheesuyv wule, na isətu kuyaku kancaalaya nyəŋku, na acima lenna wule. Ḿpúyú Lefii nyéma ká lakɪ pa təma ke tam ké Tacaa isentaa isu pa tu-wɛ tɔ.

³² Paa paasəna Iso cokəle na katɛ taa katɛ nan. Ilena pa tɛɛtunaa Aləŋ pəyalaa náá lakɪ Iso təɣaya taa təma.

24

Kətəlaa kpeka

¹ Ḿpúyú pa faya Aləŋ luluyv nyéma ke kpeka kpeka. Piya liyiti ké i ka lulaa. Mpeyele Natapɪ, na Apihu, na Ilasaa, na Itamaa.

² Ama səm kəɔla Natapɪ na Apihu na pá yele pa caa. Pəcɔ pa fɛina pəyalaa. Pə tɔɔ ké pə yela Ilasaa na Itamaa pá tike na pa lakɪ kətuɣv təmlɛ.

³ Pəle pə waali ké Tafiiti na Ilasaa luluyv tu Satəki, na Itamaa luluyv tu Ahimeleki, pa faya kətəlaa ke kpeka na pə keesəna pa təma.

⁴ Ilena pá ná si Ilasaa nyéma kəla payale ke Itamaa nyéma. Pə tɔɔ ké pa faya Ilasaa nyéma ke luləŋ kpeka naanəwa na naatoso, na Itamaa nyéma ke kpeka pəlefeɪ naanəwa na pa nyuyv nyéma.

⁵ Tɛtɛ ké pa təwa na pá kpəna kətəlaa na Iso təseɛle təmlɛ lataa ke Ilasaa na Itamaa pa luləŋ taa.

⁶ Ḿpúyú Lefii kpekəle tu Semaya pəyalu Netaneyeli wei i ké takəlasɪ ŋmaalu tɔ, i ŋmaa pa həla ke wulav na nyuyv nyéma, na kətulv Satəki na Apiyataa pəyalu Ahimeleki na kətəlaa na Lefii luluyv nyuyv nyéma pa isentaa. Təm naale naaleɣe pa tɔ tɛtɛ ké Ilasaa luluyv nyéma tɔɔ, na Itamaa luluyv nyéma tɔɔ ké təm kolum kolum.

⁷⁻¹⁸ Kpeka nyuyv nyéma mpa pa tɔ tɛtɛ na pá kpa tɔ pa həla ntɔ:

1. Yoyalipɪ
2. Yetaya
3. Halim
4. Sewolim
5. Maləkiya
6. Miyamɛŋ
7. Hakəɔsɪ
8. Apiya
9. Yesuwa
10. Sekaniya
11. Iliyasipɪ
12. Yakim
13. Hupa

14. Yeseparı
15. Piləka
16. Imee
17. Hesii
18. Hapisesı
19. Petahiya
20. İsekiyəli
21. Yakeŋ
22. Kamuli
23. Telaya
24. Maasiya

¹⁹ İsəna pa pıla kpeka yəlaa ke pa təmlə tə təyəle, sı pá təŋ pa caa Aləŋ kusəsuto na pá keəsəna isəna lseyeli İso Tacaa ka su-ı tə, na pá suv İso təseəle taa ké təmlə lapu.

Lefii nyóma ləlaa həla

- ²⁰ Lefii nyóma ləlaa nyuyv nyóma həla ntə cənə.
Aməlam ləlvəy nyóma nté na Supayeli. Supayeli nyóma nté na Yetiya.
- ²¹ Lehapiya nyóma taa kancaalaya tv nté İsiya.
- ²² İsa ləlvəy nyóma nté na Seloməti, Seloməti nyóma nté na Yahati.
- ²³ Həpələŋ pəyalv kancaalaya nyəŋ nté Yeliya, naale nyəŋ ke Amaliya, na tooso nyəŋ ke Yasiyeli, na liyiti nyəŋ ke Yekamam.
- ²⁴ Usiyeli pəyalv keke Mika. Mika ləlvəy taa tv nté Samii.
- ²⁵ Mika inı ı neu İsiya ləlvəy taa tv nté Sakalı.
- ²⁶ Melali pəyalaa nté Malii, na Musi, na Yasiya.
- ²⁷ Melali ləlvəy nyóma mpa ı pəyalv Yasiya ləlaa təyəle Soham, na Sakuu na İpili.
- ²⁸⁻²⁹ Malii pəyalaa ka we naaleye, İlasaa na Kisi. Ama İlasaa ná feina pəyalv. Kisi pəyalv keke Yelameyeli.
- ³⁰ Musi pəyalaa nté Malii na İtee na Yeliməti.
Lefii ləlvəy nyóma nté.
- ³¹ Aləŋ ləlvəy nyóma ka təna tete na pá kpa pele tətəyə wulav Tafiiti na Satəki na Ahimeleki na kətəlaa nyuyv nyóma pa kin. Na pá lá rhpəy təalənaa na newaa.

25

Yonyoolaa kpeka

- ¹ Mhpəy Tafiiti na İso seev kpeka nyuyv nyóma, pa kpa Asafi, na Heman, na Yetutun, pa ləlvəy nyóma na pa mpaa sı, pá yoo İso Təm yontu na saŋkənaa, na cəməŋ, na kpeŋkpeŋnaa. Təmlə nté tə lataa həla nté:
- ² Asafi wei ı yookaya İso Təm yontu isu wulav ka heeluyv-ı tə. Inı ı paasayana ı pəyalaa Sakuu, na Yosefo, na Netaniya, na Asalela.
- ³ Yetutun pəyalaa nté Ketaliya, na Seli, na Yesaya, na Simeyi, na Hasapiya, na Matitiya. Pa naatoso inı, pa caa wei ı yookaya İso Təm na saŋkə na ı saŋı-ı tə, inı ı paasayana-we.
- ⁴ Heman pəyalaa nté Pukiya, na Mataniya, na Usiyeli, na Sepuweli, na Yeliməti, na Hananiya, na Hanani, na Uiyata, Kitaliti, na Lomameti-İsee, na Yosepekasa, na Maloti, na Hotii, na Mahasiyoti.

⁵ Hemaŋ pəyalaa nté pa tənaya mpv, na uní ı ka kena wulav nalu na ı teləsəyɪ-ı Iso kuyəyotutu. Apalupiya naanowa na liyiti na alupiya liyiti ke Iso hawa apalu uní sɪ pá kusi ı nyuvu.

⁶ Iso təsele taa ké mpe uní pa caanaa Asafi, na Yetutun, na Hemaŋ pa paasayana-we, na pá yooki yontu na kpeŋkpeŋnaa, na cəməŋ, na saŋkənaa, isu wulav ka suu tɔ.

⁷ Yonyoolaa səsaa mpe na pa kpekəle taa nyəma, mpa paa hula Tacaa sam yontu ke mpv tɔ, paa we yəlaa pələfei ɲmɔnvu na nunaasa na naanowa (288) ké.

⁸ Tete ké pa tɔwa na pá kpa pa təna. Pa ta faya ifepiya, na akpatəlaa, yaa yonyoolaa nyəntaa na kpeləməlaa.

⁹⁻³¹ Kpeka nyəŋ nyəma mpa pa tɔ tete na pá kpa tɔ pa həla ntɔ:

1. Asafi pəyalu Yosεfu
2. Ketaliya
3. Sakuu
4. Isəli
5. Netaniya
6. Pukiya
7. Yesalela
8. Yesaya
9. Mataniya
10. Simeyi
11. Asaleli
12. Hasapiya
13. Supayeli
14. Matitiya
15. Yelemoti
16. Hananiya
17. Yosepekasa
18. Hanani
19. Maloti
20. Iiyata
21. Hotii
22. Kitaliti
23. Mahasiyoti
24. Lomameti-Isεε

Paa kpekəle nyuvu tɔ wei na ı kpekəle nyuvu nyəma pa we yəlaa naanowa na naale ké.

26

Nənəsi tarɲaa kpeka

¹ Nənəsi tarɲaa ka wəna pa kpeka ké. Kolee luluvu tɔ Kolee pəyalu Meselemiya, Asafi saali

² pəyalaa we naatosompəyɔlaya. Pa həla ntɔ isu pa kəla təma tɔ. Sakali, na Yetiyayeli, na Sepatiya, na Yatəniyeli.

³ Ilam, na Yohanaŋ, na Iliyohenayi.

⁴ Opeti-Itəm nyəma we pələfei naanowa. Pa həla ntɔ, isu pa kəla təma tɔ. Semaya, na Yosapati, na Yowa na Sakaa, na Netaneyeli.

⁵ Amiyeli, na Isakaa, na Pewulitayi. Iso ka koola Opeti-Itəm ke kupantu ké.

⁶ I pəyalu Semaya pəyalaa ka ké yoolaa taa yoolaa ké pa luluvu taa ké. Mpi tɔ, paa ké kpelikpeka nyəma.

⁷ ɪ pəyalaa mpeyele Otini, na Lefayeli, na Opeti, na ɪlasapati, na pə sɔsɔna pa newaa ɪlihu na Semakiya, paa ké yoolaa taa yoolaa ké.

⁸ Opeti-ɪtəm ɪnɪ ɪ lɔlɔyɔ nyéma na pa pəyalaa mayamaya na pa lɔlɔyɔ nyéma lelai ka ké yoolaa taa yoolaa ké. Pa təna paa wɛ yəlaa nufoso na naale.

⁹ Meselemiya pəyalaa na ɪ newaa kpekəle nyéma ka kɛ yoolaa taa yoolaa kɛ pəle fɛi hiu ké.

¹⁰⁻¹¹ Melali lɔlɔyɔ tɔ Hosa pəyalaa nté liyiti, ɪsɪ pa kəla təma tɔ, pa taa sɔsɔ nté Simili, na Hilikiya, na Tepaliya, na Sakali. Paa na Simili taa ké kancaalaya pəyaya tɔ, ɪ caa ka hana-ɪ lonte nté. Hosa pəyalaa na ɪ newaa pa kpekəle təna wɛ yəlaa naanɔwa na tooso.

¹² Kpeka anɪ a nənɔɔsi tanɪlaa nyɔɔɪ nyéma, na a yəlaa pa lakaya pa tɛmlɛ kɛ ɪsɔ tɔsɛɛle taa ké.

¹³ Mɔpɔyɔ sɔsaa na ɪfepiya pa tɔ tɛtɛ na pə tala nənɔɔsi kutanasi kɛ teitei na pə kɛsɔna pa lɔlɔɪ, pa ta fayasi nɔyɔlɔ.

¹⁴ Pa mayasa mpɔ ɪlɛna pə kpa Selemiya na ɪ caya ilim tɛlɛle tɔɔ nənɔyɔ. Na pə sɪ ɪ pəyalɔ Sakali wei ɪ ké layatɔ tasɔlɔ kɔpən tɔyɔ ilim ntɔyɔɪ tɔɔ nyɛɲka.

¹⁵ ɪlɛna pə sɪ Opeti-ɪtəm kɛ ilim mpɛtɔɪ tɔɔ nyɛɲka. Na ɪ pəyalaa náa fɛɪɲɪ wontu tɛsɛle kutulɔɪ.

¹⁶ Supim na Hosa pa tanɔyɔna ilim tɛtɛle nənɔyɔ ɲka pa yaa sɪ, Saleketi tɔ. Mpaav kɔkpakpav taa ké kɛle ka wɛɛ.

ɪsəna paa faya kpeka wɛna a tanɔyɔ nənɔɔsi tɔyɔlɔ:

¹⁷ Lefii nyéma naatoso ná tanɔyɔ ilim tɛlɛle nənɔyɔ kɛ paa kɔyaku ɲku. Na yəlaa liyiti náa tanɔyɔ pə ntɔyɔɪ tɔɔ nyɛɲka kɛ paa kɔyaku ɲku. Na yəlaa liyiti náa tanɔyɔ ilim mpɛtɔɪ tɔɔ nənɔyɔ kɛ paa kɔyaku ɲku. Na yəlaa liyiti tɔtɔyɔ wontu tɛsɛle kɛ naale naale.

¹⁸ Na yəlaa liyiti kɛ ilim tɛtɛle tɔɔ kɔɲkɔɲ taa kutuluyɔ kɔsɔsɔyɔ kɪɲ kɛ hapəle ɔlɔ. Na naale na kutuluyɔ mayamaya ɔlɔ.

¹⁹ Kɔlee na Melali pa lɔlɔɪ taa tanɪlaa kpeka nté.

Lefii nyéma təma lenna

²⁰ Lefii nyéma lelai paasayana ɪsɔ tɛsɛɛle kpancoɔɪ, na wontunaa mpa pa lakəna ɪsɔ tɛmlɛ tɔ.

²¹ Kɛsɔɲ lɔlɔyɔ tɔ Latan lɔlɔyɔ nyɔɔɪ nyéma həla nté Yehiyeli

²² na ɪ piya. ɪlɛna Setam na ɪ neu Sowɛɛli, pə paasəyɔna ɪsɔ tɛsɛɛle kpancoɔɪ.

²³ Pə kaasa Aməlam na ɪsaa na Hepəlɔɪ na Usiyeli, pa lɔlɔɪ kpeka taa tɔ,

²⁴ Moisi pəyalɔ Kɛsəm lɔlɔyɔ tɔ Sepuweli ka kɛna kpancoɔɪ tanɪlaa nyɔyɔ tɔ.

²⁵ Lɔlɔyɔ ɲku kɔ taa ké ɪliyesɛ wɛɛ. ɪliyesɛ ɪnɔyɔle Kɛsəm neu pəyalɔ. ɪliyesɛ pəyalɔ Lehapiya lɔləna Yesaya, Yesaya lɔləna Yolam, na Yolam náa lɔlɔ Sikəli, na Sikəli náa lɔlɔ Selomiti.

²⁶ Selomiti na ɪ newaa pa paasayana wontunaa mpa pa hawa ɪsɔ tɔ. Paa wulav Tafiti na ɪ lɔlɔɪ nyɔɔɪ nyéma na yoolaa iyaya (1000) nyɔyɔ nyéma na nuɔɔwa (100) nyɔyɔ nyéma na yoolaa nyɔyɔ nyéma lelai.

²⁷ Mpe ɪnɪ paa ha Tacaa kɛ wontunaa mpa pa hika yooɔ taa tɔyɔ sɪ pa tayanəna ɪsɔ tɛsɛɛle.

²⁸ Pə təna mpi ɪsɔ kɔyɔyɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ Samiyɛli na Kisi pəyalɔ Sayuli na Nɛɛ pəyalɔ Apənɛɛ na Seluya pəyalɔ Sowapi-wɛ paa hawa ɪsɔ tɔ, Selomiti na ɪ newaa pa nyənayana pə tɔɔ.

²⁹ ɪsaa pəyalɔ Keniya na ɪ pəyalaa pa paasayana ɪsɛyeli tɛtɔ tɔmnɔa na huɛle.

³⁰ Hasapiya na Hepələn ləlvəy taa yəlaa iyəyā na nasətosə na nūnəwā (1700) mpa pa təma wə teu na pa nyəy kulaa tə, mpe pa feyayana lseyeli tetu nti tu wə Yaatan ilim tətule tə tə, na pá paasəyənā tetu na lə səy pə təm.

³¹ Yeliya ka kəna Hepələn nyəma ləlvəy nyəy tu. Tafiiti kawulayā pənayā nule nyəhka taa ké pa tənə ləlvəy ŋku ku loosi, na pá hiki Kalaati tu Yasē ke i ləlvəy nyəma mpa pa təma wə teu na pa nyəy kulaa tə.

³² Mpyóy Tafiiti ləsa ləlvəy ŋku ku taa ké yoolaa taa yoolaa ke iyisi naale na nasətosə na nūnəwā (2700) na í səsə Yeliya tə. Pa tənayā mpu pa ké ləlvəy nyəy nyəma ké sɪ pa paasəyənā Lupen na Katu kpeka na Manasee kpekəle həyoləy ŋku ku wənə pəyə waali tə tə, pa tetu na pə lə səy təm.

27

Yoolaa tayanvyu

¹ lseyeli nyəma mpa pa lakayā wulav təmlə təyolə. Pa taa ka wə ləlvəy nyəy nyəma, na yoolaa iyəyā (1000) nyəy nyəma, na yoolaa nūnəwā (100) nyəy nyəma, na tetu təm paasənlaa. Pa təmlə nté yoolaa fayav na pá lakɪ isətu isətu ke pənayā taa na pá kaasəy təma. Paa kpekəle nteyē yəlaa iyisi hiu na liyiti (24000).

²⁻¹⁵ Nyəy nyəma mpa pa paasayana-wə tə pa həla ntə. Isətu kancaalaya nyəy nyəma nyəy tu nté Pelesɪ ləlvəy tu Sapitiyeli pəyalu Yasopam. Inɪ i ka kəna i kpekəle taa yoolaa səsaa nyəy tu. Isətu naale nyəy nyəy nyəma nté Ahowa tu Totayi na pá səsənā i waali tu Mikələn. Isətu tooso nyəy nyəma nyəy tu nté kətlə səsə Yoyata pəyalu Penaya. Penaya inɪ i ka ké yoolaa hiu na naanəwā kpekəle taa ləlvə ke waatu wei i pəsə nyəy tu təy. I pəyalu Amisapatu ka muna i kpekəle na í paasəyənā. Isətu liyiti nyəy nyəy nyəma nté Sowapɪ pəyalu Asayeli. Pələ pə waali ké i pəyalu Sepatiya. Isətu kakpasɪ nyəy nyəy tu nté ləla ləlvəy tu Samuti. Isətu naatosə nyəy nyəy tu nté Tekowa tu lkesɪ pəyalu lla. Isətu naatosompəyolayā nyəy nyəy tu nté ləlayim kpekəle tu Helesɪ ke Palən. Isətu pələfeli nyəy nyəy tu nté Sela ləlvəy tu Husa tu Sipikayi. Isətu pəyolayafeli nyəy nyəy tu nté Anatətu i Apiyesē ke Pəncamē kpekəle taa. Isətu naanəwā nyəy nyəy tu nté Netofa tu Malayi ke Sela ləlvəy taa. Isətu naanəwā na koləm nyəy nyəy tu nté ləlayim kpekəle tu Penaya ke Pelatən. Isətu naanəwā na naale nyəy nyəy tu nté Netofa tu Helitayi ke Otiniyē ləlvəy taa.

Kpeka nyəy nyəma

¹⁶ lseyeli kpeka nyəy nyəma ka wənə pa səsaa, halɪ pa həla ntə. Lupen kpekəle taa nyəy nté Sikəli pəyalu lliyesē, Simiyən kpekəle taa nyəy nté Maaka pəyalu Sefatiya.

¹⁷ Lefii kpekəle nyəy nté Kemuweli pəyalu Hasapiya. Alən ləlvəy nyəma nyəy nté Satəki.

¹⁸ Yuta kpekəle nyəy nté Tafiiti taalənaa taa ləlvə Ilihu. Isakaa nyəma nyəy nté Mikayeli pəyalu Omili.

¹⁹ Sapulən nyəma nyəy nté Opatiya pəyalu Isemaya. Nefətali nyəma nyəy nté Asəliyeli pəyalu Yeliməti.

²⁰ ləlayim nyəma nyəy nté Asasiya pəyalu Osee. Manasee kpekəle həyoləy ŋku ku wənə ilim tətule tə tə, kule ku nyəy nté Petaya pəyalu Soweli.

²¹ Na həyoləy ŋku ku wənə ilim tətule tə tə ké Kalaati tetu taa tə ku nyəy nté Sakali pəyalu lto. Pəncamē kpekəle tu nté Apənē pəyalu Yasiyeli.

²² Tan kpekəle tu nté Yeloyam pəyalu Asaleli.

Iseyeli kpeka səsaa nté.

²³ Tafiiti taa kala ifepiya mpa pa wena pusi hiu yaa pa seka mpv tɔ. Mpi tɔ, Tacaa ka tɔmaya si i ká yele na Iseyeli nyéma huki isɩ isɔtulɔŋasi.

²⁴ Seluya pəyalɔ Sowapɩ ka caala kəkəloyɔ ŋkɩ, ɩɛ i taa tɛ-kuyɩ. Mpi tɔ, Tacaa mu-we na pááná kɛ yaasi inɩ i tɔɔ. Mpɩ pə lapəna na pá tá tɔ Iseyeli nyéma nyuyɩ kɛ wulav Tafiiti tɔma takəlaya taa.

Tafiiti tɔmlɛ nyéma səsaa lɛlaa

²⁵ Atəyeli pəyalɔ Asəmafeti ka kɛna kawulaya kpancoou tɔɔ nyənɩ.

Na Osiyasɩ pəyalɔ Sonatan kɛlɛ acalɛ səsəna na səkpɛna na cacakəŋ tɛɛ tɔɔnasɩ tɔsɩlɛ na yoolaa tɔtanlɛnaa tɔɔnasɩ tɔsɩlɛ nyənɩ.

²⁶ Kelupɩ pəyalɔ Isəli kɛlɛ tɛtɩ taa hataa paasənlaa nyuyɩ tɩ.

²⁷ Lama tɩ Simeyi kɛlɛ tɩŋ wei pa yaa si lɛsɛŋ tɩ i paasənɩ.

Sefam tɩ Sapəti kɛlɛ lɛsɛŋ tɩŋ inɩ i sɩlɔm paasənɩ.

²⁸ Pɛti-Ketɛ tɩ Paali-Hanan kɛlɛ tɩŋ wei pa yaa si Olifinaa na Sikomɔ tɩ pə paasənɩ. Na Yowasɩ kɛlɛ nɩm tɔsɩlɛ paasənɩ.

²⁹ Salɔŋ tɩ Sitilayi ka paasayanana tɔna naaŋ.

Atəlayɩ pəyalɔ Safati kɛlɛ tɛtɛka taa naaŋ kɔtiikin paasənɩ.

³⁰ Isəmayeli tɩ Opili kɛlɛ yooyoonaa pasənɩ.

Melono tɩ Yetiya kɛlɛ kpanasɩ alɩnyənsɩ paasənɩ.

³¹ Hakili tɩ Yasisɩ kɛlɛ heeŋ na pəŋ pə paasənɩ.

Yəlaa mpa pa paasayana wulav nyəmnaa tɩ pa həla nté.

Tafiiti cəɔ nyéma

³² Tafiiti caa neu Yonatan ka kɛ yulɔ layatɩ kɛ na í wena nyəm. Inɩ i ka kɛna wulav layatɩ tasəɩ. Hakəmoni tɩ Yehiyeli kɛlɛ wulav piya sɛxəsəlɩ.

³³ Ahitofeli ka kɛ wulav layatɩ tasəɩ tɔtɔ. Na Aləkii tɩ Husayi kɛlɛ i taapalɩ na i taa tɔm nyəntɩ.

³⁴ Mpa pa lɛɛta Ahitofeli lonte taa tɔxələ Penaya pəyalɩ Yoyata na Apiyataa. Sowapɩ kɛlɛ wulav yoolaa tɔna nyuyɩ tɩ.

28

Tafiiti hɩləyi si Salwməŋ ká lɛɛti i lonte taa

¹ Mpóyɔ wulav Tafiiti kota Yosalem kɛ Iseyeli nyuyɩ nyéma tɔna. Paa kpeka nyɔŋ nyéma na yoolaa tintika iyaya (1000) iyaya (1000) nyɔŋ nyéma, na nunɔwa (100) nunɔwa (100) nyɔŋ nyéma na wulav na i pəyalaa pa tɔla na tawa tɔɔ nyənlaa nyɔŋ nyéma. Na kawulaya tɔyaya taa tɔmlataa nyɔŋ nyéma. Na yoolaa taa yoolaa, na mpa pa nyɔŋ kɔlaa tɔ.

² ɩlɛna wulav kɩlɩ na í sɛŋ na í tɩ si: Ma yəlaa na ma taapalaa mɛ, maa huɩwa si maa ŋmá Isə tɔsɛɛlɛ na má su Isə atakaa wei i kɛ i nɔɔhɛ tɔsɩlɛ tɩ. Halɩ ma tɩ tɛma pə tɔnaya tayanuyɩ.

³ Ama Isə heela-m si, pə taya maa ŋmana-i tɔyaya ŋka ka taa paa sɛɛkɩ-i tɩ. Mpi tɩ, ma kɛ yoolu kɛ na ma lɛsa yəlaa payələ feesiŋ.

⁴ Pə na pə mpv tɩ, maya Iseyeli Isə lɛsa ma caa lɩluyɩ nyéma taa si má na ma lɩluyɩ nyéma tɩ tɔkɩ kawulaya kɛ tam kɛ Iseyeli tɔna tɔɔ. Yuta kɛ i ka tɩwa awulumpiitu kɛ hatoo lɔŋtaa, na i lɛsi i kpekələ taa kɛ tá lɩluyɩ nyéma. ɩlɛna í lɛsi maya ma caa tɔyaya taa si má la Iseyeli kukpɛntuyɩ wulav.

⁵ Tɔɩ, nɔɔnɔɔ, ɩɛ Salwməŋ kɛ i lɛsa ma piya tuutuuma inɛ i taa si í lɛɛti ma lonte taa, na í tɔyɔ Tacaa Kawulaya kɛ Iseyeli nyéma tɔɔ.

⁶ Iso heela-m təfoo si: Nyá pəyalu Saluməŋ ke ma ləsaa si í ħma-m Iso təseele, na í həli ma taasi təna. I ká nyənəxi-m i caa, na maa nyənəxi-i ma pəyalu.

⁷ Ye i tōka ma kəsəsuto na ma Kutütoto na í laki-ti, isu ma lakuyu sanja taa isənto tō, maa yele na i kawulaya wəe tam tō.

⁸ Pənente ma taapalaa me, í tō mə təxi Tacaa kəsəsuto kpeləmuɣu təm taa, na Iso wei i nukı mə təm tō, í na i yəlaa Iseyeli nyəma təna pá naaki. Ḿpúyó tetu kupantu tənə tu pəsi mə na mə waali nyəma mə tetu ke tam tō.

⁹ Pə kaasa ma pəyalu Saluməŋ nyá tō, pəeki na í nyi Iso wei ma lapa təmlə tō, na í sɛɛ-i na lotu kolumtu, na luyi kolumɣu. Tacaa nyənəxi yəlaa lotu taa ké na í cəkəxəna pa həwəe təna. Ye n pəkəxi-i, i ká yele na í na-i. Ama ye n lə Iso, ilé i ləki-ŋ tam tō ké.

¹⁰ Nəonəo n cəkənaa si nyaxa Tacaa ləsaa si í ħma-i i təyaya ħka ka taa paa sɛeki-i tō. Mpu tō, kaasi nyá ti na í suv təmlə taa.

Tafiiti hvləxi Saluməŋ ke isəna i ka ħmá Iso təseele tō

¹¹ Ḿpúyó Tafiiti cəla Saluməŋ ke isəna paa ħma Iso təyaya tō pə fotoonaa, paa Iso təseele na pə calə kutuluŋ, na kpancoou kutuluyi, na isətaa nan na pə tɛe nyəŋku na Iso atakaa nyəŋku.

¹² Na Tafiiti cəla Saluməŋ tətəxə pə təna mpi i caakaya ħmav tō pə fotoonaa, isu Iso təseele taasi həlvu na pə kutuluŋ wei i cəəna-si tō. Na kutuluŋ wei i taa paa si kpancoou na Iso wontu tō.

¹³ Ḿpúyó Tafiiti cəla Saluməŋ tətəxə kətəlaa, na Lefii nyəma, pa kpekəle nyəma həla, na təma wena paa la Iso təseele taa tō, na tə taa wontu həla tətə.

¹⁴ Haləna Tafiiti keesi Saluməŋ ke wəlanaa na liyitee nyəxətu pə kiloonaa isəna isəna i ká caa na í luna pə wontunaa mpe isu pa lakəna-ti tō.

¹⁵ Na pə kpenna wəla kəkə kpatəŋ, na pə tō wəla fətəlanaa, na liyitee nyəxətu kəkə kpatəŋ na pə fətəlanaa nyəntu, isu pa lakəna-ti tō.

¹⁶ Na Tafiiti cəla Saluməŋ ke wəla na pə mayana isəna paa lu taapələnaa mpa pa tō pa siki Iso potopotonaa tō. Na í cɛɛ-i tətəxə liyitee nyəxətu si pá la taapələnaa.

¹⁷ Na í cɛɛ-i wəla wei paa lu kela ləyolası nsi pa lakəna nantu tō, na poosiyanaa mpa pa ħmusəxəna caləm tō, na wəla mayamaya fusi na wəla na liyitee nyəxəlvu pə cəmsənaa. Na Tafiiti keesi Saluməŋ ke paa wontuyi ħku ku yuŋ.

¹⁸ Na í cɛɛ-i wəla mayamaya na pə mayana isəna paa lu tulaalənaa təwəte tō. Na í keesi-i isəna paa la Iso kɛkɛ tō. Ilena pə tu kələna isətaa tanlaa lɛəsəŋ wəla nyəŋ na pá ləpa pa keŋ ke Iso atakaa tō.

¹⁹ Ḿpúyó Tafiiti təma si: Pə təna isənto pə we takəlaya ħka Tacaa cəla-m tō ka taa. Tənaɣa pá keesa teu tɛɛɛɛi ké isəna paa la təma anı tō.

²⁰ Ilena Tafiiti tasa si: Ma pəyalu, kaasi nyá ti na í nyəo təŋ na í suv təmlə taa. Taa nyá, pəcə taa sele. Ma Iso Tacaa ká wəe nyá waali ké, i kaa lə-ŋ. Haləna i təseele təmlə təna yoosi.

²¹ Kətəlaa na Lefii nyəma mpa pa faya kpeka kpeka si pa laki Iso təseele taa təmlə tō pa we nyá waali tətə. Pəle pə paasi yəlaa mpa pa nyəma təmlə lapu ke teu na luyi kolumɣu na pá we Iseyeli nyəma na pa nyuyi nyəma taa tō, paa təŋ nti n ka yəyoti tō.

¹ M'pógú wulav Tafiiti yáxata samaa taa si: Ma pəyalu Saluməŋ ke Iso ləsaə si í ləeti ma lonte. Íe í k'ə pəyaya, í ta nyənta pulv. Pəyele təmlə səsəəle ke pə tu-í. Mpi to, pə taya yulv ke í ŋmaakí kutuluɣu. Ama Iso Tacaa k'ə.

² Ma kaasa ma təyi teu k'ə, na má kpeyeli mpi mpi paa ŋmana Iso təseəle tō. Paa wula, na liyitee nyəxətu, na nyəxəluɣu mayamaya, na pə kuseemuyv, na kpenkpelasi, na liyitee pəe kukpəetee, na kacəka nyəna nna a teeki kəkə tō. Na nna a wəna ŋmalum ke waani waani tō. Na pəe kuhuluməe ke səsəm.

³ Ye pə kaasa ma mayamaya ma wənav isu wula na liyitee nyəxətu, íe ma haakí-ti si pá ŋmana ma Iso təseəle. Ma səsəyí-təyi pə təna mpi ma tema tayanuyv si pá ŋmana Iso təseəle nte ma səəla teu tō pə tō.

⁴ Maa ha Ofii tetu nyəma wula ke tənənəa nunəwa (100) na liyitee nyəxətu kupantu ke tənənəa ŋmunuyv na nule (240) na pá matí Iso təseəle koloosi tō na pə taa tō.

⁵ Tōv, nəənəə awe ká ha Tacaa ke wula yaa liyitee nyəxətu na luɣu kulumuyv. Ílena canəm tema lataa lu Iso təseəle taa wontu?

⁶ M'pógú Íseyeli kpeka na pə teesi nyuyv nyəma na yoolaa iyaya (1000) nyuyv nyəma na nunəwa (100) nyuyv nyəma na wulav təmlataa nyuyv nyəma tisaa si paa hana luɣu kulumuyv,

⁷ ke wula tənənəa nunəwa na nutoso na naanəwa (170), na wula nyəxətu ke iyisi naanəwa (10000), na liyitee nyəxətu ke tənənəa ŋmunuyv na nunəwa (300) na waali, na nyəxəluɣu kuseemuyv isu tənənəa nasətosə (600), nyəxəluɣu mayamaya ke tənənəa iyisi tooso (3000) na pá lana Iso təseəle təmlə.

⁸ M'pógú leləa ná cəla liyitee pəe ke Keesəŋ ləluɣu tō Yehiyeli si pá tó Iso təseəle kpancoou taa.

⁹ Lotu kulumtu ke mpe uní pa təna pa hana pa kuvəəŋ na pa lanja huluma. Wulav Tafiiti mayamaya lanje ka huluma k'ə pə tu fei.

Tafiiti Iso sələmuɣv

¹⁰ M'pógú Tafiiti sama Iso k'ə Íseyeli samaa təna kin si: Hai, Yakəpu Iso Tacaa, yəlaa í saŋi-ŋ tam tō.

¹¹ Nyayale səsə na toŋ tu na teeli tu na tam tō tu. Nyá tənna isətaa na ate nyəm tənə. Nyayale kawulaya tu na pə tənə pə tu.

¹² Nyá haakəna wənav na n' tui teeli na n' ŋmakəla pə tənə. Nyá nin taa k'ə toŋ na pəsuyv wəe si n' la na paa awe nyuyv kulí yaa í nyəə toŋ.

¹³ Pə tō k'ə ta Iso t'ə saŋi-ŋ na t'ə puyuləxi nyá həte səsəle.

¹⁴ Ma na ma yəlaa t'ə ta ke pulv. Pécó pə taya t'ə toŋ taa k'ə t'ə pəsaa na t'ə ha-ŋ kuvəəŋ íne. Nyá hana-tuyv pə tənə. Mpi n ha-tu t'əy t'ə haakí-ŋ.

¹⁵ Tá na tá caanaa t'ə wə-ŋ teitei k'ə isu muvulaa na cayalaa, na tá weesin wə ate cəneye isu isotom, naani nəxəlv í fei.

¹⁶ Ta Iso Tacaa t'ə kaa wontu ke huɣule si t'ə ŋmaakí timpi tu seeki-ŋ tō, na nyá həte Nanŋ nyəntə taa. Nyá tənna pə tənaya mpv.

¹⁷ Hai, ma Iso, ma nyəma si n mayasəyi yəlaa lotunaa taa huwəe kəŋmēle na n' saŋ tampana təŋlaa. Na lotu kulumtu ke ma hana-ŋ ma wənav. Ma nawa nyá yəlaa kotaa si pa haakí-ŋ mpv tətə na lanjhulmle.

¹⁸ Hai, ta caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Iso Tacaa, yele na nyá yəlaa ləmayasəe wəe nyá tō k'ə tam k'ə mpv.

¹⁹ Ha ma pəyalu Saluməŋ ke lotu kulumtu na í təkí nyá kusəsutv na nyá kuvəxəsətu na nyá kiin na í lakí-í. Í ŋmá kutuluɣu ŋku kv təmlə ma tayanə isəntə tō.

²⁰ Ἰσὺγὺ Tafiiti tasa kotilaa ke heeluyu tōtō si: I sēē mā Iso Tacaa ke í na tōmlē. Ilena pa tēna pá lunj akula na pá sēē pa caanaa Iso Tacaa na pá hēnti pa wulav ke atē.

Tafiiti sām na Salvamōj kawulaya

²¹ Ἰσὺγὺ tev fema tanan, Ilena pá la Tacaa ke kōtasí nsi kōkō lusa si tēna tō, na nōjō kōlōmāja kpentuvu nyēnsi ke latēcēnaa iyaya (1000), na iwaañ ke iyaya (1000), na iwēesi ke mpv tōtō na pē sulōm. Halēna Iseyeli nyōma tēna mpa paa kotaa tō pá tōjō kōtāja tōjōnāja na pē tala-wē.

²² Ilena pá tōjō kuyaku ŋkv na pá nyō Tacaa isēntaa na lanjholōmlē sōsōlē. Na pá tasa Tafiiti pēyalu Salvamōj ke kawulaya kpav ke tōm naale nyēm. Na pá pēli-í nim na Tacaa hēte taa. Na pá pēli nim ke Satōki tōtō, na ilé í pēsi kōtōlv sōsō.

²³ Ἰσὺγὺ Salvamōj kpawa Tacaa Kawulaya kumte tō na í lēeti í caa Tafiiti lonte, na í kawulaya tōj teu na Iseyeli nyōma tēna tōna-í.

²⁴ Ilena tetv tōkēlaa na yoolaa na Tafiiti pēyalaa lēlaa nūna-í.

²⁵ Ἰσὺγὺ Tacaa sōsa í nyuvu ke kusuvu ke Iseyeli nyōma tēna isēntaa. Na í yele na í kawulaya hēte yaa na pē kēli isu mpa pa laala-í Iseyeli kawulaya kumte tō kē cayale tō.

²⁶ Iseyeli nyōma kukpentuvu tō kē Seseē pēyalu Tafiiti ká tōja kawulaya.

²⁷ I tōja Hepēlōj ícate tō kē pusí naatosompōjōlaya. Yosalem ícate tō kē pusí hīu na naanōwa na tooso, na sí kpentí nule.

²⁸ I sēpēna kpatōlaya kupanjka kē, na tōj na teeli. Ilena í pēyalu Salvamōj lēeti í lonte.

²⁹ Pa ŋmaa wulav Tafiiti tōm kancaalaya na tē tēnāja ke nalu Samiyēli na Iso kuyōjōtōtv telēslu Natāñ na Katí pa takēlasí taa.

³⁰ Si taa kē pa kēesa í kawulaya na í teeli na í tōma pē tōm. Na pē tēna mpi pē lapa Iseyeli taa, na Kawulasí lēnsí taa tō.

KUTƏƏSUTU TAKƏLAYA NAALE NYƏŊKA Kutəətu

Pa keesəyi takəlaya kanə ka taa tətəyo Tafiiti pəyalə Saləmən kawulaya təxəw təm. Iso seew təm kenə pə tənə pə kite. Pə təw kə takəlaya ŋmaəlv keesəyi Saləmən ŋmaəlv kə Iso təsele na Lefii kotəlaa kpav təm, na Yuta awulaa ləlaa tayanuyə kə iso seew, na iso seelaa Teev acima tayanuyə na isəna pa hiiwa kiin takəlaya tə.

Isəna pa faya Kutəəsətu II takəlaya tə:

Saləmən kawulaya təxəw na Iso təsele ŋmaəlv, titite 1-9

Iso seew tayanuyə na Yosalem nyəma kuuu təm, titite 10-36

ISEYELI WULAU SALUMƏŊ TƏM

¹ Mpyəy Tafiiti pəyalə Saləmən nyəsa i kawulaya. I Iso Tacaa ka we i waalı kə na i kusəyi i nyuyə.

Saləmən sələma Iso kə ləmayasee

(Awulaa I 3:4-15)

² Mpyəy kuyaku nakul Saləmən kota Iseyeli nyəma tənə. Ilena pə tu kələna yoolaa iyaya (1000) nyəwə nyəma, na nuuwa (100) nyəwə nyəma, na təm huulaa na luləy nyəwə nyəma.

³ Ilena i na pa tənə mpa paa kota i kin tə pə polo təfeenle nte tə we Kapawən tə. Mpi tə, tənaya Iso təmle tū Moisi ka lapa cokəle nteye wulaya tətə taa tə tū wee.

⁴ Waatu in Tafiiti ka terna Iso atakaa kpəyav kə Kiliyati-Yeyalim na i pona-i Yosalem. Na i su lonte nte tə taa i ka tayanə-i təyo cokəle taa.

⁵ Ama i su nyəxəlvuyə kusəemuyə kotəya təlātē kə cokəle isentaa. Nteye Ulii pəyalə Pəsələi wēi i kə Uu saalı tə i ka lupa.

Tənaya Saləmən na i waalı nyəma tənə pa polaa na pə pəəsi Iso.

⁶ Nyəxəlvuyə kusəemuyə kotəya təlātē nte tū we təsulle cokəle kin tənə tə tə təw kə Saləmən lapa Tacaa kə kotas i nsi kəkə nyaya s i tənə təyo iyaya (1000).

⁷ Mpyəy Tacaa lu i təw kə ahoo an i təm i s i: Sələmi-m mpi n caa s i ma ha-ŋ tə.

⁸ Ntəna Saləmən cə-i s i: Kəpantə kə n lapa ma caa Tafiiti na n yele s i má ləeti i lonte taa.

⁹ Mpu tə, Tacaa Iso, la nəyo ŋka n ka su ma caa Tafiiti tə. Mpi tə, piitim mpi pə təw n kpa-m wulav tə pə yəlaa we pəyalē kə isu kanyəja.

¹⁰ Ile la suulu na n ha-m ləmayasee na nyəm na má cekəna kawulaya təxəw kə yəlaa panē pa təw. Ye pə taya mpu nəxəlv kaa pəsi nyá yəlaa samaa inē.

¹¹ Ntəna Iso cə Saləmən s i: Timpi n ta sələmi-m wənəv, yaa teeli, yaa nyá kolontunaa i s i, yaa weesuyə kotəyaluyə, ləna n sələmi-m ləmayasee na nyəm s i n pəsi na n təyona kawulaya kə ma yəlaa mpa pa təw ma kpa-ŋ wulav tə.

¹² Maa ha-ŋ ləmayasee na nyəm mpi, na wənəv, na teeli, na pə kəli awulaa tənə. Paa kəpəma, paa nyá waalı nyəma.

¹³ Mpyəy Saləmən kula cokəle cəwə tənaya Kapawən təfeenle na i məli Yosalem na i təyo Iseyeli nyəma təw kə kawulaya.

Saləmən tənə na i wənəv pə təm

(Awulaa I 10:26-29; Kutəəsətu II 9:25-28)

¹⁴ M'póyó Saluməŋ kpeɣela ɪ youu keɛkenaa na pə kpaɣanəŋ na pə lu keɛkenaa iyaya na nasəle (1400), na kpaɣanəŋ iyisi naanɔwa na naale (12000). Ilena í su pə taa lentí ke ɪ kin ke Yosalem. Pə kaasa nti ilena pá su tɛɛɛ timpi timpi paa tayanaa si pá su-ti tɔ.

¹⁵ Saluməŋ kawulaya waatu liyitee ka wɛ Yosalem taa ké ɪ su pɛɛ. Na pə kaasi na kpenkpelasi kupaŋsi náá tɔli yem ɪ su tun wei pa yaa si Sikoməɔ na í nyɔki tɛtɛkɛle taa tɔ.

¹⁶ Icipiti na Silisii pə acalee taa ké payatəlaa pukaya na pá yaki Saluməŋ kpaɣanəŋ na pá kəŋna.

¹⁷ Liyitee nyəɣətu nasətosə (600) ke payatəlaa yakaya Icipiti youu keɛkenaa. Ilena pá yaki kpaɣanəŋ ke nyəɣətu nuɔnɔwa na nuɛle na naanɔwa naanɔwa (150). Pa yakaya na pá pɛɛtəɣəna mpɔ tɔtəɣə Hiti na Silii pə awulaa.

*Saluməŋ tayanəyi Iso təsele ŋmaɔ tam
(Awulaa I 5:15-32; 7:13-14)*

¹⁸ M'póyó Saluməŋ tɔ ɪ taa si ɪ ká ŋmá Tacaa ke ɪ təsele na ɪ kawulaya tɔyaya.

2

¹ M'póyó Saluməŋ caa wontu səɣəllaa ke yəlaa iyisi nutosə na naanɔwa (70000), na pɛɛ saakəlaa ke iyisi nunaasa (80000) si pá la təmlɛ ke puɣu taa. Na yəlaa iyisi tooso na nasətosə (3600) fɛŋyi pa tɔɔ.

² Ntɛna Saluməŋ tili na pá heeli Tiili wulav Hilam si: Tilina-m kpenkpelasi kupaŋsi nsi n ka tilina ma caa Tafiiti na í ŋmana ɪ tɔyaya tɔ.

³ Ma tɔŋa Iso Tacaa ke kutuluɣu ŋmaɔ ké si paa wɔki-ɪ tulaalɔnaa na pá haaki-ɪ potopotonaa ke kutamsa. Na pá laki-ɪ kɔtasɪ nsi kɔkɔ lusa si tɛna tɔɣə tananəŋ na taanaɣa, na kuyɛɛŋ kɔhɛɛsəŋ, na ɪsətɔnaa kuyɛɛŋ kancaalaya nyəŋ, na Tacaa acima kuyɛɛŋ lɛləŋ. Təmlɛ ke pə tɔ ɪsɛɣɛli nyəma ke tam tɔɔ.

⁴ Mpi tɔ, kutuluɣu ŋku ma caa ŋmaɔ tɔ kɔ ké səsəɔw ké. Pə taya pulv, ta Iso kəla tun tɔyaya səsəntu ké.

⁵ Paa na mpɔ tɔ, nɔɣɔlu u pəsəɣi na í ŋma-ɪ təcayale. Pə taya pulv, ɪsətɔnyu na kɔ tɔɔw tɛna, kɔ ta tala-ɪ. Pə tɔɔ ké ma mayamaya maa hɔŋ ma ti si ma ŋmaaki-ɪ təcayale. Ama timpi paa sɛɛki-ɪ na pá laki-ɪ kɔtasɪ tɔɣə.

⁶ Mpɔ tɔ, Hilam tilina-m wei ɪ nyəma wɔla na liyitee nyəɣəluɣu na kuseemɔyɔ na nyəɣəluɣu mayamaya pə tayanɔyɔ tɔ. Na í nyəma tɔtɔɣə pɔɔŋ kuseeməŋ cəŋcəŋ, na kuseeməŋ mayamaya, na akpaayala nyəŋ tayanɔyɔ na fotoonaa ləsuɣu tɔ. Ilena pɔntu na yəlaa mpa ma caa Tafiiti ləsaa na pá wɛ Yosalem na Yuta tɛtu taa tɔ pá lá təmlɛ ntɛ.

⁷ Nyá təmlɛ nyəma í sɛti-m Lipanə puɣu taa tun kupaŋ. Mpi tɔ, pa nyəma pə təmlɛ ke teu ké. Ma nyəma ká polo na pá sənə-wɛ.

⁸ Ilena pá kpɛnti na pá sɛti-m kpenkpelasi ke səsəm. Mpi tɔ, Iso təsele nte ma ŋmaaki tɔ tu tɔɔ səsəm ké na tɔ tewa.

⁹ Maa cɛla tun sɛtəlaa mpeɣɛ mɔlɔm tɔɔnənaa iyisi naatosə (6000), na tɔɣənaya pɛɛ tɔɔnənaa iyisi naatosə (6000), na sɔlɔm ke liitilinaa iyisi nasənəasa (80000), na nɪm ke mpɔ tɔtɔ.

¹⁰⁻¹¹ M'póyó Tiili wulav Hilam cə Saluməŋ na takəlaya si: Ma sɛɛ ɪsɛɣɛli Iso Tacaa wei ɪ lapa ɪsɔtaa na atɛ, na í ha Tafiiti pəyaya nyaya ləmayasɛɛ na nyəm na layatu si n ŋma-ɪ Iso təsele na nyá kawulaya tɔyaya tɔ. Tacaa sɔla ɪ yəlaa tɔɣə ɪ kpa-ŋ pa wulav.

¹² Maa tilina-ŋ apalv wei pa yaa si Hulam-Api tɔ. Apalv un ɪ nyəma nin təma ké na í wɛna layatu.

¹³ I too ke Tan kpekale tu ké, na i caa ke Tiii tu. Mpi mpi pə təmlə i nyəmə təyole, wola na liyitee nyəyelyu, na kuſeemuyi na nyəyelyu mayamaya, na pəe na kpenkpelasi na pəəŋ wei pa seesa tə, na kuſeeməŋ cəŋcəŋ na wei pa lii akpaayala tə, na kponkponu toŋ nyəntu pəəŋ pə taŋanuyi. I nyəmə tətəyoleeŋ saakuyi təm. Paa təmlə nteye n tu-i i laki ké. I na nyá nyəma na mpa nyá caa wulav Tafiiti ləsa tə paa lana.

¹⁴ Pənente tacaa, tilina-tuyi təyənaya pee na solum na nim mpi pə təm n yəyotaa tə.

¹⁵ Tu polo Lipan puyi taa, na té seti tuŋ wei i tənə n caa tə, na té həkə-i na té tu tenku taa na pá tala Safa. Iləna h yele na pá kpaŋa na pá pona Yosalem.

¹⁶ Mpyó Saluməŋ kala cayalaa tənə mpa paa we Iseyeli taa tə, na pá keesəna kukaluyi ŋku i caa Tafiiti ka lapa tə. Paa we yəlaa iyisi nunuwa na nule na naanuwa na tooso na nasətoſo (153600).

¹⁷ Mpyó Saluməŋ ləsa wontu səyellaa ke iyisi nutoso na naanuwa (70000), na mpa pa saakəyi pəe ke puyi taa təyolee iyisi nunaasa (80000), na mpa pa tuyi ləlaa ke tənə na pá feŋji a tə təyolee yəlaa iyisi tooso na nasətoſo (3600).

3

Iso təsele ŋmav (Awulaa I 6:1-38)

¹ Mpyó Saluməŋ suv Tacaa təyaya ŋmav ke Moliya pulaya tə. Tənaya Iso ka lu i caa Tafiiti tə, na Tafiiti taŋan lonte ke Yepusi tu Olənəŋ kataya taa.

² Saluməŋ kawulaya pənaya liyiti nyəŋka, isətu naale nyəŋ kuyaku naale nyəŋku wule ke i caala-keye ŋmav.

³ Kutuluyi ŋku Saluməŋ ŋmaaki mpv tə, ku tayaləŋ we meətələnəa hiu na naanuwa, na ku waŋ ke meətələnəa naanuwa.

⁴ Iləna pá lá kpaŋ na isəntaa tə. Ku waŋ we meətələnəa naanuwa ké teitei, isu Iso təsele, na ku kəŋkəlməŋ ke meətələnəa nutoso. Na pá waasi ku taa ké wola mayamaya.

⁵ Iləna pá waasi Iso təsele mayamaya tə ké kpenkpelasi kpaŋsi. Na pá pə si tə ké wola, na pá la pə tə ké paŋ na alukpalisi pə fotoonaa.

⁶ Mpyó pa lapa kutuluyi ŋkuyi kacəka na liyitee pəe. Paafayim tetu taa ké pa hika wola wei pa lakayana tə.

⁷ Na pá waasi-i kutuluyi kpatəŋ na ku nənəkpəte na ku kampənəa na ku mayamaya ku tə. Na pá ləsi isətaa taŋlaa leesəŋ tə.

⁸ Mpyó pa ŋmá kate taa kate naŋ, ku tayaləŋ ka we meətələnəa naanuwa ke teitei, isu Iso təsele waŋ, na ku waŋ ke meətələnəa naanuwa tətə. Iləna pá matu ku taa tə ké wola mayamaya ke tənənəa hiu.

⁹ Wola nyəmə wəna pa lapənəa tə a ka we kiloo həyelyu. Na pá waasi wola tətəyolee isətaa kutuluyi taa.

¹⁰ Mpyó pa lupa isətaa taŋlaa leesəŋ naale na pá waasi-i wola na pá si kate taa kate kutuluyi taa.

¹¹⁻¹³ Paa səŋsa isətaa taŋlaa ke tənə tə ké na pa isə hana nənəyole na pá heta pa keŋ. Na pa kənəəsi naale suli həku taa, na ləŋsi yoosina kutuluyi. Keluyi kuləmmuyi we meətələnəa naale na həyelyu. Keŋ liyiti kpenta meətələnəa naanuwa.

¹⁴ Na pá lu kponkponu toŋ nyəntu nti pa lii akpaayala, na kuſeemtu, na kuſeemtu cəŋcəŋ təyolee puyi kukakayav. Na pá ləsi ku tə ké isətaa taŋlaa leesəŋ.

Nyæghelvu küseemvun akelenaa na kotaya täläte
(Awulaa I 7:15-22)

¹⁵ Mpyó pa nma akelenaa sósaa naaleye Iso tæsele isentaa. Pa tayaləh we meətələnnaa naanwaa na naatosompəghəlaya. Na pá la pa nyəəh taa ké kahusi taka, na si tayaləh ke meətələnnaa naale na həghelvu.

¹⁶ Mpyó pa lupa alukpalisi isu nsi si we Iso tæsele tə na pá tu-səgh akelenaa mpe pa nyəəh taa. Na pá lu tugh nakuli ku pee leesəh ke nuunwaa (100) na pá tə alukpalisi taa.

¹⁷ Ilena pá siki akelenaa naale inəgh cemace ke Iso tæsele nənəgh. Pa yaaki ntəghəh nyəgh si, Iso nyəəsəgh, na mpətəgh nyəgh si, inəghəle təh tu.

4

¹ Mpyó pa lupa nyəghelvu küseemvun kotaya täläte. Tə tayaləh na tə wəh ke meətələnnaa naanwaa naanwaa, na tə kuhkuluməh ke meətələnnaa kakpası.

Iso tæsele taa wontu
(Awulaa I 7:23-26)

² Ilena pá lu nyəghelvu küseemvun ke nyampaani anaam taka na í kulutaa. I wəh we meətələnnaa kakpası, na i kuhkuluməh ke meətələnnaa naale na titite. I kulutaa təh we meətələnnaa naanwaa na kakpası.

³ Ilena pá nmaa latəcenaa leesəh ke nyampaani inı i lugh tee ké i lupu waatu na pə tə na pə tá loosi naale. Paa meətəli wei ke leesəh hiu.

⁴ Ilena pá lu nyəghelvu küseemvun ke naah naanwaa na naale. Pá na nyampaani inəgh nyəghelvu kulumvun na pá pulı-i tooso tooso ke təm liyiti. Na lum nyampaani ke i tə. Naah leləh nyənəghəna ilim təlule, leləh na pə tətule. Na leləh na pə ntəghəh, na leləh na pə mpətəgh, na i tapəh nyənəgh təmaəh nyampaani tæ.

⁵ Nyampaani kpəsəh we ké isu yulu ntantaku wəh. Na i tompee isu poosiya, na á nəghəsəna yaayenaa. Nyampaani inı i təkı isu lum liitilinaa iyisi nuunwaa na hiu (120000).

⁶ Mpyó pa lupa lum kusəghəm cemsenaa ke naanwaa. Na pá su kakpası na Iso tæsele ntəghəh təh na kakpası na tə npətəh təh. Pa taa ké pa nyaalaya kpəna wena pa lakaya kotaya nka kəkə lusa ka tənə tə. Nyampaani anaam taa lum ke kətəlaa səkaya.

Iso tæsele wontu nyəghəv nyəntv
(Awulaa I 7:40-51)

⁷ Mpyó pa lupa fətəhəh kpatəh naanwaa ke wula, isu isəna pa keesa-we tə. Na pá su Iso tæsele ke cemace. Kakpası na ntəghəh na kakpası na mpətəh.

⁸ Na pá saaki taapələnnaa naanwaa na pá su-wəgh cemace tətə. Kakpası na ntəghəh na kakpası na mpətəh.

Na pá lu wula poosiyanaa mpa pa nmusəghəna caləm təghə nuunwaa (100).

⁹ Na pá lá kətəlaa kolaya, na taya səsaya. Na pá waası ka kutəkəh ke nyəghelvu küseemvun.

¹⁰ Iso tæsele ntəghəh nkuunəh cəghəh paa su lum nyampaani anaam na ilim mpətəh na pə təlule həghelvu təh.

¹¹ Waatu wei Hulam tæsa təluma nyənasi na a ləghəsi, na caləm poosiyanaa ıle, i tema Iso tæsele təma wena wulav Saluməh ka tu-i tə a lapu nté.

¹²⁻¹³ Pə kpayav akelenaa naale na pa kahusi, na si canəh wontu. Isu si tə pulu təm naale,

na si tɔɔ tɔyɔ pee fotoonaa nasɛle.

Paa akele wei ke loosi naale.

¹⁴ I ka lupa tɔtɔyɔ keɛkenaa taka,

na pɛ tɔɔ lɔm cɛmsɛnaa sɔsaa.

¹⁵ Na nyampaani anaam wei pa tɛna latɛcɛnaa

leɛsɛŋ naanɔwa na naale tɔɔ tɔ.

¹⁶ Na tɔlɔma nyɛnasɩ na pɛ lɔyɔlasɩ na nantɔ nyɛnasɩ.

Nyɛyɛlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ ke Hulam-Api lapɛna wontunaa mpa pa tɛna Salɔmɔŋ ka tɔ-ɩ si i lu Tacaa Iɔ tɛsɛɛle taa tɔ, na i sɔtiti-ti.

¹⁷ Yaatanɩ tɛtɛkɛle taa kɛ pa pɛla nyɛyɛtɔ ke cɔyɔ taa, na pɛ lu wontu ntɩ tɔ tɛnaya Sukɔti na Seletata pa hekɔ taa.

¹⁸ Wontu tuutuuma ke Salɔmɔŋ yelaa na pɛ lu. Nɔyɔlɔ kaa nɔki si i nyɛŋ nyɛyɛlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ kiloona iɛna pɛ tɔyaa tɔ.

¹⁹ Mpɔyɔ Salɔmɔŋ lapa na pɛ lu wɔla wontunaa na pɛ tɔ Tacaa tɛsɛɛle taa.

Iɔɩ tulaalunaa tɛwɔtɛ wɔla nyɛntɛ,
na taapɛlɛnaa mpa pa tɔɔ pa suki Iɔ potopotona tɔ.

²⁰ Na wɔla kɛkɛ kpatɛŋ

na pɛ fɛtɛlanaa mpa pa mɔyɩ katɛ
taa katɛ nanɩ iɛntaa tɔ, iɔɩ paa keɛsɔyɔ-wɛ tɔ.

²¹⁻²² Na pɛ lu wɔla tɔtɔyɔ pɛ tɔɔ canɛm

na pɛ kɛtɛlɛŋ tɔm naale.

Na cɛmsɛnaa na poosiyanaa mpa

pa ŋmusɛyɛna calɛm tɔ.

Na kɔpɔnaa, na cɔfolonaa,

na kampɔnaa mpa pa tɛka katɛ taa katɛ nanɩ

nɔnɔyɔ tɔ, na Iɔ tɛsɛɛle nyɛma tɔtɔ.

5

¹ Waatu wei Salɔmɔŋ tema Iɔ tɛsɛɛle ŋmau, ilɛna i kɔna mpi i caa Tafiiti ka ha Tacaa tɔ. Paa liyitee nyɛyɛtɔ, na wɔla, na wontunaa lentɛnaa. Na i su pɛ tɛnaya Iɔ tɛsɛɛle kpancoo taa.

Iɔ atakaa suu ke Iɔ tɛsɛɛle taa

(Awulaa I 8:1-13)

² Waatu wei Salɔmɔŋ tema Iɔ tɛsɛɛle ŋmau, ilɛna i koti Iɛyɛli kɔpayalaa na pa kpeka na pa lɔlɔŋ nyɔyɔ nyɛma ke Yosalem. Na i tɔ-wɛ si pɛ kpayɔ Iɔ atakaa kɛ Tafiiti tɛ timpi pa yaa tɔtɔ si Siyɔŋ tɔ, na pɛ pona Iɔ tɛsɛɛle taa.

³ Mpɔyɔ Iɛyɛli nyɛma tɛna kota wulav tɛyɛ pa iɛtɔ naatosompɔyɔlaya nyɛŋ ke acima tɔyɔ.

⁴ Iɛyɛli kɔpayalaa kotaa, ilɛna Lefii nyɛma kpayɔ Iɔ atakaa

⁵ na pɛ pona Iɔ tɛsɛɛle taa. Na kɛtɛlɛ sɛna-wɛ na pɛ pona cokɛle na tɔ taa wontunaa.

⁶ Ilɛna wulav Salɔmɔŋ na Iɛyɛli nyɛma mpa paa kotina Iɔ atakaa tɔ, pɛ lɛ kotaya ke heen na naanɩ tuutuuma pɛ fɛi kalɔyɔ.

⁷⁻⁸ Pɛ waali kɛ kɛtɛlɛ sɔuna Iɔ atakaa ke katɛ taa katɛ nanɩ taa kɛ i lɔntɛ ke iɛtɔaa tanɩlaa kenɩ tɛɛ. Na pɛ kenti i na i kpatɛŋ wei pa kɛakɛyɛna-ɩ tɔ i tɔɔ.

⁹ Kpatɛŋ unɩ i ka tayalaa kɛ. Halɛna ye n kɛtɛlɛ pɔyɔ kɛkakayav n naaki-ɩ kɛ. Ama ye n hatɛlɛna n kaa na-ɩ. Mpɔyɔ pɛ wɛ halɛna sanɩ.

¹⁰ Kɔsɛsuto pee kpaatanaa naale ke Iɔ ka cɛla Moisi ke Holɛpɔ pɔyɔ tɔɔ. Waatu unɛyɩ Iɔ na Iɛyɛli nyɛma paa pɛɛla nɔyɔ ke pa Icipiti luu waali. Pɛɛ anɩ a tike a ka wenna atakaa taa.

¹¹ M̄p̄yó kətəlaa luna Iso təsele taa. Kətəlaa tənə mpa paa wə tənə tə pa lapa nyəŋ tə asilima keeləy kətəyá k̄é. Ilə pa ta keesəna isəna kpeka tənə təma tə.

¹² Iləna Lefii nyəma mpa pa k̄é wontu mataa, isū Asafi, na Heman, na Yetutun. Na pa pəyalaa, na pa ləlyəy nyəma lələa mpa pa suu kponkponu ton nyəntu wontu tə, p̄á sənə kətəyá təlātē ilim təlulē tə na p̄á t̄ka kpeŋkpeŋnaa, na cəmən na san̄kunaa. Iləna kətəlaa mpa pa nyəma akantēe hūlyəy tə p̄á sənə pa kin̄ k̄é yələa nūnōwa na hiu (120).

¹³⁻¹⁴ M̄p̄yó wontu mataa na yonyoolaa pa kp̄entaa na p̄á san̄ Iso na yontu si: I sa Tacaa, mpi t̄o i k̄é k̄əp̄an. I səəlyəy wə tam tə. M̄p̄yulē Iso teu nawa Iso təsele taa. Na isən̄muntū nyala na kətəlaa kp̄isi pa t̄əml̄ lapu.

6

¹ M̄p̄yulē Sal̄mən sama Iso si:

Hai, Tacaa, səkp̄etuy taa k̄é n ka səəlaa na ĩ caya.

² Ama ma ĩma-ŋ t̄əyaya ŋka ka taa n ka caya t̄ə.

Lonte ĩt̄ē t̄ə taa k̄é n ka w̄ē tam t̄ə.

Iso təsele t̄əlyəy faaci

(Awulaa I 8:14-21)

³ Iseyeli nyəma tənə ka kotaa k̄é na p̄á sən̄aa. M̄p̄yó Sal̄mən keesəna pa t̄ə na ī kooli-w̄ē k̄əp̄antū.

⁴ Iləna ī t̄ə si: Ma sama Iseyeli Iso Tacaa. Mpi t̄ə, toma k̄é n lap̄əna teitei isū n ka suw ma caa Tafiiti k̄é n̄ȳo t̄ə si:

⁵ Hatoo k̄əȳan̄ku n l̄əsyū nyá yələa k̄é Icipiti taa t̄ə, n ta l̄əs̄əta pa acalē taa nat̄əli si p̄á ĩma-ŋ nyá təsele na ĩ caya. P̄əyē n ta k̄pa ȳəlȳ n̄ȳəlȳ na ī m̄p̄aa si p̄untū ī la nyá yələa wulav.

⁶ Ama Yosalem icatē k̄é n l̄əs̄aa si n k̄á caya. Na ĩ l̄əs̄i Tafiiti si ī la nyá yələa wulav.

⁷ M̄p̄yó Sal̄mən tasaa si: Halī ma caa Tafiiti maȳasaa si ī ĩmaaki kutuluyū na Tacaa Iseyeli nyəma Iso h̄ətē taa.

⁸ Ama Tacaa t̄əma-i si: N̄ maȳasyū nyá taa k̄é m̄p̄u t̄ə p̄ə w̄ē teu.

⁹ Ilə p̄ə t̄əyā nyá maȳam̄aya n k̄á ĩmana kutuluyū ŋk̄v. Ama nyá p̄əȳa k̄əlȳl̄aya k̄á ĩmana-k̄v na ma h̄ətē taa.

¹⁰ M̄p̄yó Sal̄mən tasaa si: Tacaa t̄ka isəna ī ka suwa t̄ə, na m̄á l̄ēti ma caa Tafiiti lonte taa k̄é Iseyeli nyəma kawulaya kumte t̄ə. Na m̄á ĩm̄á Iso təsele t̄ənə na Tacaa Iseyeli nyəma Iso h̄ətē taa.

¹¹ Hal̄əna m̄á su Iso atakaa un̄ ī taa k̄é n̄ȳo ŋka Iso na t̄á caanaa pa p̄ēl̄aa t̄ə ka p̄ē k̄paatanaa.

Sal̄mən sələm̄yū səəəv

(Awulaa I 8:22-53)

¹²⁻¹³ Sal̄mən ka lupa nyəəlyəy k̄v̄s̄ē̄m̄yū kumte taka k̄é, na ī su t̄əyā h̄ek̄u taa. T̄ə t̄əȳal̄ən̄ na t̄ə w̄an̄ ka w̄ē teitei k̄é. M̄ē̄t̄əl̄ən̄aa naalē na h̄əȳəlȳy h̄əȳəlȳy. T̄ə k̄əŋk̄əlȳm̄ən̄ k̄ē m̄ē̄t̄əl̄i k̄əlȳm̄ na titite. M̄p̄yó ī k̄p̄awa t̄ə t̄ə, na ī lun̄ kotilaa t̄ənə is̄ē̄ntaa k̄ē k̄əȳa t̄əlātē k̄əŋk̄əŋ taa t̄ənə. Na ī k̄p̄as̄i ī n̄in̄ na is̄ə na ī sələm̄i si:

¹⁴ Hai, Tacaa, Iseyeli nyəma Iso. Iso n̄ȳəlȳ ī f̄ēi isū nyá. Paa is̄ə̄t̄ə̄n̄ȳu taa, paa t̄ə̄t̄u t̄ə k̄é at̄ē c̄ə̄n̄ē. N̄ səəla m̄pa pa lak̄i nyá t̄əml̄ē na lotu k̄əlȳm̄t̄u t̄əȳə, na ĩ lak̄i-w̄ēȳ is̄əna n ka suwa t̄ə.

¹⁵ Mpóyó n tóka nǎyó ŋka n ká su ma caa Tafiiti tó, na sanja n yoosi nti n ka yoyotǎna nyá nǎyó tó na nyá tonj.

¹⁶ Hai, Tacaa Iseyeli Iso, la tótóyó nǎyó ŋka n ka su ma caa Tafiiti tó. Si ye i loloyu nyéma tǎma teu isu un i tǎm tó, mpe paa tókǎna kawulaya ke i waali ke tam tǎo. Na pá kaasaxi tǎmaya Iseyeli yǎlaa tǎo.

¹⁷ Hai, Tacaa Iseyeli Iso, la nǎyó ŋka n ka su ma caa Tafiiti tó.

¹⁸ Ile tampana Iso pásǎyi na i caya yǎlaa hekó ke ateyele? Mpi tó, paa isǎtǎnnyu na ku tǎomǎj tó, i ta maya ku taa. Pǎyele kutuluyu ŋku ma ŋma-i tó kǎle ku ta hanja mpv.

¹⁹ Hai, Tacaa, paa na mpv keesi nyá ise na ma tǎo. Nu nyá tǎmle tu má ma wiinav na ma yaav.

²⁰ Kuli nyá ise na n paasǎna kutuluyu kǎneye ilim na ahoo. Mpi tó, tǎnaya n tǎma si n ká caya. Nu nyá tǎmle tu má ma kusǎlǎmutv.

²¹ Nu yaav mpi nyá tǎmle tu ma na nyá yǎlaa Iseyeli nyéma yaaki-ŋ cǎne tó. Hai, nu ta kusǎlǎmutv ke isǎtaa timpi n wee tó, na n husi tá isayatu.

²² Ye nǎyǎlv wakǎlǎna i tǎyǎntǎle na pá caali-i, si i tuuna. Ilena pǎntv kǎo kutuluyu kǎne ku taa na i tuuna kǎtaya tǎlate.

²³ Nuna pǎntv ke isǎtaa na n hǎvna nyá tǎmle nyéma na n kó tasǎkǎle tu tǎm na pá mǎli i nyuyv taa. Ilena n keesǎna kǎpan kǎpantv na n ha-i tampana.

²⁴ Yaa ye pá kǎma na Iseyeli nyéma wakǎlǎna-ŋ. Ilena pa kolontunaa kǎli-we, na pá layasi na pá mǎli nyá kin na pá tu nyá hǎte ke teeli. Ilena pá sǎlǎmi-ŋ na pá wiina-ŋ kutuluyu kǎne ku taa cǎne.

²⁵ Ile hai, Tacaa, nu pa tǎm ke hatoo isǎtaa, na n tǎyan i nyá yǎlaa Iseyeli nyéma isayatu. Na n mǎŋna-weye pa tetvnaa mpa n ka ha pa na pa caanaa tó.

²⁶ Yaa ye pa wakǎlǎna-ŋ, na n ye le na teu wǎli-we na pá cekǎna mpv. Ilena pá keesǎna kutuluyu kǎne ku tǎo na pá sǎlǎmi-ŋ na pá see-ŋ, na pá pasa pa ti na pá tǎyan i timpi taa pa wakǎlǎna-ŋ tó.

²⁷ Ile Tacaa, nu pa tǎm ke hatoo isǎtaa, na n husi pa isayatu. Mpi tó, pa ké nyá yǎlaa ké na nyá tǎmle nyéma. Ile hǎli-weye isǎna paa tó teu tó. Ilena n ye le na teu nu tetv nti n ha-we si tǎ pás i pa nyǎntv tó.

²⁸ Yaa ye yǎlvkusoku luna, yaa kǎtǎyǎv mǎǎnaa yaa ku sǎpa. Paa kǎtolon yaa nyǎvsi luna, yaa kolontunaa svvna Iseyeli nyéma koloosi acalǎe taa na pá ŋmakǎli-we. Paa wahala nǎyǎlv yaa kǎtǎj nakǎli ku tu kǎmna,

²⁹ na pá ha-ŋ nyá yǎlaa Iseyeli nyéma na pa taa nǎyǎlv nu i isayatu sǎj, na i keesǎna nyá kutuluyu kǎne ku tǎo, na i wiina-ŋ, na i teye-ŋ ninj.

³⁰ Ile hai, Tacaa, nu i tǎm ke nyá tǎcayalǎ ke hatoo isǎtaa na n tǎyan i paa wei i tǎwakǎlle na n keesǎna i tǎnte. Mpi tó, nyá tike n nyǎmna paa yǎlv wei i lotu.

³¹ Lak i mpv, lena Iseyeli nyéma tó isu n sǎlǎa tó, na pá seeki-ŋ tam ké tetv nti n ha pa caanaa tó tǎ taa.

³² Ye isu kpai tu wei i ta ke Iseyeli tu tó i nu nyá hǎte sǎsǎle na nyá tonj wei n lakǎna tó i tǎm, na i luna tetv poolun na i kǎo kutuluyu kǎne ku taa si i sǎlǎmǎxi-ŋ.

³³ Ile Tacaa, nu i tǎm ke nyá tǎcayalǎ ke hatoo isǎtaa, na n lapi-i i kusǎlǎmǎm. Mpv pu yelina na ate yǎlaa tǎna nyi-ŋ na pá seeki-ŋ, isu nyá yǎlaa Iseyeli nyéma seekuy-ŋ tó. Paa nyi tǎtǎ si kutuluyu ŋku ma ŋma-ŋ tó ku ké nyá nyǎŋku tǎkpataa.

³⁴ Yaa ye n tó nyá yǎlaa Iseyeli nyéma si pá yona pa kolontunaa. Ilena pá keesǎna nyá icate kǎlǎsǎle tǎne tǎ kutuluyu ŋku ma ŋma-ŋ isǎntv tó ku tǎo na pá sǎlǎmi-ŋ. Ile,

³⁵ nu pa wiinav ke hatoo isǎtaa na n waasi-we.

³⁶ Yaa ye pə kəma na pá wakələna-ŋ. Mpi tə, yulɔ nɔɔɔlɔ fɛi sɪ u wakələɣɪ. Ntanyɪ n ka mu-we na pááná, na ń yele na pa kolontunaa kəli-we, na pá kpa-we, na pá pona-weye kolontunaa acalɛɛ taa kɛ pə cɔlɔ pə cɔlɔ, yaa poolunɔ taa.

³⁷ Ye pa pəsəna laakali kɛ ɪcate nte tə taa pa pona-we tɔ, na pá məli nyá tɛɛ na pá wiina-ŋ tɛtɔ nti tə taa pa wɛ mpɔ tɔ na pá tɔ sɪ pa pəntaa, pa lapa mpi pə fɛi teu tɔ, pa lapa ɪsɔyatu.

³⁸ ɪlɛna pa məli nyá tɛɛ na pa lotu tənə na pa ləsasi tənə kɛ tɛtɔ nti tə taa pa pona-we tɔ. Na pá kɛɛsɪ pa ləmayasɛɛ na nyá ɪcate tənə na kutuluɣu ŋku ma ŋmana nyá hətɛ ɪsəntɔ tɔ kɔ tɔ kɛ tɛtɔ nti n ha pa caanaa tɔ tə taa cənɛ.

³⁹ ɪlɛ hai, Tacaa, nu pa wiinau kɛ nyá tɛɔyale kɛ hatoo ɪsəttaa. Na ń waasi-we na ń tayanɪ timpɪ pa wakələna-ŋ tɔ.

⁴⁰ Ma ɪsɔ kuli nyá ɪsɛ na ń kɛ ŋkpaŋŋ na ń nu səlɛmuyɔ ŋku ma səlɛməɣɪ-ŋ nɔɔnɔ ɪsəntɔɔ cənɛ tɔ.

⁴¹ Hai, Tacaa ɪsɔ, kuli
na ń təŋ nyá atakaa wei ɪ huləɣɪ
nyá tɔŋ tɔ, na ń kɔɔ nyá təhɛɛsələ cənɛ.
Nyá kətələa ɪ suu nyɔyɔ yapu ɪsu toko.
Na nyá yələa kupama náa hólɪ
pa laŋhulɔmlɛ na pa lɛlɛŋ.

⁴² Tacaa, ɪsɔ, taa lɔ wulav wei n ləsaa tɔ.
Tɔɔsɪ kupantu nti n ka lapa nyá yulɔ Tafiiti tɔ tə tɔɔ.

7

ɪsɔ tɛsɛɛɛ tulvyɔ kətasi

(Awulaa I 8:62-66)

¹ Waatu wei Salumɔŋ tema səlɛmuyɔ ŋku, ɪlɛna kəkɔ tiina ɪsɔ na ká nyaxa kətaya ŋka kəkɔ lusiɣɪ ka tənə tɔ na nɔɔ kɔlɔmaya kpɛntuyɔ nyəŋsɪ. ɪlɛna Tacaa teeli su ɪsɔ tɛsɛɛɛɛ.

² Haləna kətələa kpisi tə taa suuɔ. Mpi tɔ, Tacaa teeli ka su tə taa kɛ.

³ Mpúyó ɪsɛɣɛli nyáma tənə nawa kəkɔ tiina ɪsɔ na ɪsɔ teu kɛ ɪsɔ tɛsɛɛɛɛ taa. ɪlɛna pá hoti pa ɪsɛntɔɔ kɛ taya tɔɔ. Na pá sɛɛ Tacaa na pá samɪ-ɪ ɪ kupantu na ɪ sɔɔluyɔ tam nyəŋku tɔɔ.

⁴ Mpúyó wulav na ɪsɛɣɛli nyáma tənə pa lapa kətasi kɛ Tacaa.

⁵ Naanɔ iyisi hiu na naale (22000), na heen kɛ iyisi nuunɔwa na hiu (120000). ɪsənə wulav na yələa tənə pa tula ɪsɔ tɛsɛɛɛɛ tɔyɔlɛ.

⁶ Kətələa ka sɔŋa pa təsəŋlɛnaa kɛ. Na Lefii nyáma náa makɪ wontu nti Tafiiti ka saaka ɪsɔ tɔ. Na pá sɔŋna Tacaa kɛ ɪ sɔɔluyɔ tam nyəŋku tɔɔ na yontu nti Tafiiti ka hula-we tɔ. Na kətələa náa pɪla pa ɪsɛntaa na pá huləɣɪ akantɛɛ na yələa tənə sənə ɪsɔ.

⁷ Kətasi ta maya nyəɣəluyɔ kɔsɛmuyɔ kətaya tɔlatɛ tɔɔ kɛ kuyaku ŋku. ɪlɛna Salumɔŋ yele na pá tayanɪ ɪsɔ tɛsɛɛɛɛ kətaya heku taa na pá lá kətasi nsi kəkɔ lusa sɪ tənə tɔ. Na tɔyɔnaya nyənsɪ, na ciikuyɔ nyənsɪ na nim cɔlɔ nim cɔlɔ kɛ tənə.

⁸ Waatu unɪ ɪ taa kɛ Salumɔŋ na ɪsɛɣɛli samaa tuutuuma, mpa pa luna tɛtɔ tənə taa kɛ pə kpayav Lepo-Hamatɪ haləna pə suna ɪcipiti lɔɔɔ na pətɛɛ tɔɔ tɔ, pa tɔyɔ coka acima.

⁹ ɪlɛna pá koti kotuyɔ səsɔɔɔ kɛ acima kuyaku pələfɛɪ naanɔwa nyəŋku. Na pá tɔyɔ kətaya tɔlatɛ tulvyɔ acima kɛ kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya, na coka nyənə kɛ kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya tɔtɔ.

¹⁰ Pə waalı ké wulav yasa İseyeli nyəma ke isətu naatosompəxəlaya nyəh kuyaku hiu na tooso nyəhku wule. İlena pá kpəna lañhuləmle. Mpi tə, Tacaa lapa kupantu ke Tafiiti na Salbməñ na ı yəlaa İseyeli nyəma.

*Tacaa tasa Salbməñ təə ké luv
(Awulaa I 9:1-9; Kutəəsəto II 1:7-12)*

¹¹ Waatu wei wulav Salbməñ təma İso təseəle na ı təyaya ke ηmav, na mpi ı ka tū ı taa sı ı lakı İso təseəle na ı mayamaya ı təyaya pə taa tə.

¹² İlena Tacaa lu ı təə ké ahoə na ı təmi-ı sı: Ma nu nyá sələmuyə na má tisi na má ləsi lonte tənə sı pá lakı-m kətasi.

¹³ Ye isı kuyaku nakulı ma təkə isətonuyə na təu yele nuu, na má kəna kutolon na kú wakəli tətə, yaa ma tisi yolokusuku ke ma yəlaa təə.

¹⁴ Ye ma yəlaa mpa pa yaakı ma həte tə, pa pasa pa ti na pá sələmi na pá pəkəyi-m. Ye pa yela pa mpaan isayan, maa nuna-wəyε hatoo isətaa, na má wi-wəyε pa isayatu na má tayanı pa tətə.

¹⁵ Pə kpayav pənente tə, maa kuli isε na má ke ηkpañuyə na má nukı sələməñ wei ı tənə pa sələməyi-m lonte tənə tə taa tə.

¹⁶ Má ləsəna-te na má pəsi-təyε ma nyənte sı maa wεε tə taa ké mə həku ke tam təə na má fəñiyi tə təə, na má lakı-məyε kupantu.

¹⁷ Pə kaasa nyá tə, ye n tən təu, isı nyá caa Tafiiti, na ń lakı pə tənə mpi ma tuy-η tə.

¹⁸ İle nyı sı maa yele na nyá awulumpiitu la tən isı nəxə ηka maa sıı nyá caa Tafiiti sı, ı luluyə nyəma ká təkəna ı kawulaya na pá kaasəyi təmayə İseyeli nyəma təə tə.

¹⁹ Ama ye ı kisa má na ma kiin na ma kusəsutu na ı laakı tıñ na ı lunyi-ı.

²⁰ İle maa ləkı tətə nti ma ha-mε tə, na má lı İso təseəle nte pa yaakəna ma həte tə. İlena piitimnaa tənə paana İseyeli nyəma na pá won-ε.

²¹ Waatu wei yəlaa ká tənəyənə İso təseəle nte tu tewa tēu ke mpə tə tə kiñ tə, səyontu ká kpa-wε na pá pəsəyi pa ti sı: İle pepe təə ké Tacaa wakəla tətə na İso təseəle tənəyε mpə?

²² İle paa cə-wε sı: İseyeli nyəma ləwa pa İso Tacaa wei ı ləsa pa caanaa ke İcipiti tətə taa tə. Na pá matənə tıñ na pá lunyi-ı na pá səkı-ı. Pə təə ké İso kəna mpusinaa pane pa tənaya pa təə.

8

*Salbməñ təma
(Awulaa I 9:10-28)*

¹ Pusi hiu yoosaa, ile Salbməñ təma Tacaa İso təseəle na ı mayamaya ı təyaya ηmav nté.

² M̐p̐y̐ ı tayana ηmav ke acalε nna Tiii wulav Hilam ka ha-ı tə, na ı su İseyeli nyəma.

³ Pə waalı ké ı yoona Hamatı-Sopa pə acalε na ı ləkı-yε.

⁴ İlena ı ηmá Tatəməə ıcatε ke wulaya tətə taa, na acalε nna a tənə ı ka ηmá Hamatı həyoluyə taa tə, na ı siki ı tənəyaya.

⁵ M̐p̐y̐ ı ηmawa Pəti-Holon ıcatε isətaa nyənte na pətεe nyənte. Acalε anı a ka ké koloosi nyənə ké na pá tı a nənəəsi ke kəkələsəñ,

⁶ Na Palatı ıcatε na acalε tənə a taa pa sukaya wontu na á ké Salbməñ nyənə tə. Na nna a tənə a taa pa sukaya yəu kəkənəa na kpəyanəñ tə. Na Salbməñ ηma pə tənə mpi ı səlaa təyə Yosalem ıcatε taa, na Lipan tətə taa na tətə tənə nti tə taa ı təkaya kawulaya tə.

⁷ Piitim lempu nyéma mpa pa ta ke Iseyeli nyéma to, isu Hiti nyéma, na Amolii nyéma, na Peliisi nyéma, na Hifi nyéma, na Yepusi nyéma, paa kaasa tetu taa ké.

⁸ Iseyeli nyéma taa kpiisi pa tēna. Mpeye Salwmōn ka tó tēlasi tēma, na pá tēna-yege lapu ke halēna saŋa tōto.

⁹ Ama pē kaasa Iseyeli nyéma to, wulav ta tu peleye tēma ke mpv. Peleyele i yoolaa, na pa sāsaa, na yoou keekenaa na kpayanēn pē paasēnlāa.

¹⁰ Mpyóy wulav Salwmōn kpa nyoyu nyéma ke nmōnyuy na nule na naanōwa (250) si pá feñyi samaa wei i lakaya tēmlē to.

¹¹ Uēna Salwmōn lēsi i alv Icipiti wulav pēelō ke Tafiiti icatē taa, na í caya tēyaya ŋka pa ŋma-i to ka taa. Mpi to, i tēyaya ké si: Pē fēi si ma alv mayamaya í caya Iseyeli wulav Tafiiti tēyaya taa. Pē taya pulv, kutuluy wei i taa pa su Išo atakaa to i ké Išo nyēn tōtōyō.

¹² Išo tēseelē ŋmav tēma tōyō Salwmōn suv Tacaa ke kōtasi nsi kōkō lusa si tēna tōyō lapv, ke kōtaya tēlate nte i ka ŋma-i to tē tōo ké Išo tēseelē isēntaa.

¹³ Teitei isu Moisi suv paa kuyaku ŋku kō kōtaya lapv tōo to. Pa lakaya kōtasi ke kuyaku kōheesuyv wule ké. Na isōtv kōfalv kuyaku kancaalaya nyēŋku, na pēnaya taa acima sāsōna kuyēen, isu kōkōsum fēi potopotonaa acima, na Pentakōnta acima na Coka nyēna.

¹⁴ Salwmōn tēnaa ké isu i caa Tafiiti ka yōyōtvv to. Uēna í kpa kōtēlaa kpeka na Lefii nyéma mpa pē wēe si pá saŋ Tacaa ke paa kuyaku ŋku na pá sōōsi kōtēlaa tōo ké pa tēma taa to, na nōnōōsi tanjlāa na pá kēesēna pa tēma ke paa nōnōyō ŋka. Isēna Išo yōlv Tafiiti ká suwa tōyōlē.

¹⁵ Salwmōn ta cōlv tē taa natēli. Paa kōtēlaa yaa Lefii nyéma yaa kpancoōn tēm taa.

¹⁶ Isēna Salwmōn tayanā i tēma tōyōlē. Pē kpayav kuyaku ŋku pa su Išo tēseelē kite to, halēna kuyaku ŋku pa tēma-te to. Kutuluyv ŋku kō tēmlē tēma teu ké.

¹⁷ Mpyóy Salwmōn pola sēsēncaasi tēŋku nōyō icatē ke Isiyōn-Kepee, na Ilati icatē ke Itām tetu taa.

¹⁸ Uēna wulav Hilam tilina-i kpuōn na i saalaa kupama, mpa pa ke Fenisii nyéma to na pá na Salwmōn nyéma pá polo Ofii tetu taa na pá kpayā wula tōōnēnaa isu naanōwa na tooso na waali na pá pona i tē.

9

Sapa wulav alv nyēn pote ke Salwmōn wiiluyv (Awulaa I 10:1-13)

¹ Mpyóy Sapa tetu wulav alv nyēn nuwa Salwmōn hāte yaav. Uēna í polo Yosalem si i pōōsēyi-i tēmnaa kate nyēntv, na í na i nyēm tēnaya. I waali samaa ka we tuutuuma ké. Yooyoonaa sēyēla tulaalunaa na wula ke sōōm, na liyitee pēe. Uēna wulav alv nyēn unv í pōōsi Salwmōn ke tēmnaa mpa i ka tayanāa to.

² Na ilē í cō tē tēna i ta sōo paa kōlvmyv.

³ Mpyóy alv unv i nuna i ŋkpayvuv ke Salwmōn lēmayasēe tēm, na í sá i kawulaya tēyaya ŋka i ŋmawa to.

⁴ Na tōyōnaya ŋka pa saakaya to, na i waali nyéma tēsuvlēnaa, na kōtōyōv na kōnyōnyōm tallaa wontu kususuutu. Na í ná tōtōyō isēna wulav na i yēlaa pa pulāyi na pá kpaaki Išo tēseelē to, na pá lapv-i piti na pē mōti i nōyō.

⁵⁻⁶ Ntēna wulav alv nyēn unv i to si: Pa kēesa-m nyā lēmayasēe tēm ke hatoo ma tetu taa. Ama ma isē taa nata, ilē ma ta mv-ti. Pēyele pu ké tampana ké. Halv pa ta tu heelim nyā lēmayasēe hōyōlvv. Pē tēewa isu paa kēesa-m to tēyayacaya.

⁷ Nyá waalı nyéma na nyá təyaya taa yəlaa təna nuwa lelen ké. Mpi tə, pa we nyá kin na pá nukı ləmayasəe təm ke tam.

⁸ Ma sama nyá Iso Tacaa wei i ləsa-ŋ si n təyə kawulaya na i həte ke İseyeli nyéma tə tə. Iso unı i səla i yəlaa ké, na i caa si pá wəe tam tə. Pə tə ké i kpa-ŋ pa wulav na i tu-ŋ si n təŋ tampana na n lakı kusişisim.

⁹ Pəle pə waalı ké Sapa wulav unı i hawa Saləmən ke wula ke tənənəa tooso na həyöləyü na tulaalı ke səsəm, na liyitee pəe tətə. Too tə nəyölü ta nata tulaalı isı rıpöyü İseyeli taa.

¹⁰ Mpöyü wulav Hilam təmle nyéma na Saləmən nyéma mpa paa pola Ofii tə, pa kəna wula na kpenkpelası kupanşı na liyitee pəe.

¹¹ Kpenkpelası kupanşı ke wulav Saləmən ka lapa Iso təsəele, na i kawulaya təyaya təkpaale. Na pá saakı-sı tətəyə san̄kənəa na cəmən ke yonyoolaa. Too tə, pa ta nata pulv isı rıpöyü Yuta tətə taa.

¹² Mpöyü Saləmən hawa alv inəyi pə tənə mpi i nawa na i sələmı-t tə. Haləna pə tēe isı alv ka ha unı tə. İlena wulav alv nyən unı na i waalı nyéma pá məli pa tətə taa.

Saləmən toŋ təm (Awulaa I 10:14-29)

¹³ Paa pənaya ŋka, wula tənənəa hiu ke pa kənna wulav Saləmən.

¹⁴ İlena pəcə pə kaası mpi mpi taatəlaa fəlaya-t wontunaa tə tə. Na wolanaa na liyitee nyəğətu nti i tətə həyölən nyən nyéma na laalupunaa awulaa ná fəlayı-t tə.

¹⁵ Mpöyü wulav Saləmən yelaa na pá lu wula kusitu ke kpalən ke ŋmunuyü (200). Paa ŋku kv təya kiloonaa naatosə.

¹⁶ Na kpalən səkpən ke ŋmunuyü nunəwa (300). Paa ŋkuyü nyəğətu kiloonaa tooso. İlena pá sı kutuluyü ŋku pa yaa sı Lipan hətuyü tə kv taa.

¹⁷ Na Saləmən ye na pá saakı kawulaya kpelaya na tuu kela, na pá tı ka təw ké wula mayamaya.

¹⁸ Na pá sı-keye kumte nte tə wəna kumlisi kəkpałpası naatosə tə tə tə. İlena pá tı-keye nəəhe təsule ke wula. Paa saaka-keye na pá tı tətəesile kukulukulle, na pá tı təyöləsi ləesən ke tə ŋkpalası təsule.

¹⁹ İlena pá lá təyöləsi ləesən naanəwa na naaleye kumlee anı a tə. Naatosə ke ntəyən tə, na naatosə na mpətən tə. Wulav nəyölü i ta saakəta kawulaya kumte nte tə taka.

²⁰ Wula ke paa lupa Saləmən təyaya taa ləm poosiyanəa tənə, na Lipan hətuyü kutuluyü taa wontunaa kutəsətu. Liyitee nyəğətu ná táa fəna teeli nəyöluyü Saləmən waatu taa.

²¹ Wulav ka wəna i kpulən ké, na Hilam nyən saalaa yeləyəna-t. Paa pısi tooso wei, pa kənna wula, na liyitee nyəğətu, na tuu kela, na təkpaalən, na kacəka suması səəənsı nasəli.

²² Saləmən ka tēe antulinya tənə awulaa tənaya toŋ ké na ləmayasəe.

²³ Pəpətu fəi lelen, Iso ka ha-t ləmayasəe ké. Na awulaa lukəna paa timpi na pá kənı-t təmnaa pəəsuyü.

²⁴ Paa pənaya ŋka, yəlaa mpe pa kənayana-t kucəŋ ké, na liyitee wontu, na wula, na wontu kəsusuutu, na yoou wontu, na tulaalənəa, na kpağanən, na kpaŋası.

²⁵ Saləmən ka wəna yoou keekənəa kpağanən ke iyisi liyiti (4000) ké. Kpağanən kucacayan ke iyisi naanəwa na naale (12000) wei Saləmən ka sıwa acaləe nna a taa i yoou keekənəa ka wəe tə, na lələn ke i cöləyü Yosalem ıcate taa.

²⁶ Salömönj ka ñmakëla awulaa tənaya. Mpa pa tetu pəwa pə kpayau pəyɔ səsaya Ifəlati tɔ. Haləna Filiisi nyəma tetu na pə yoosina Icipiti nyəma nyəntu toŋa.

²⁷ Salömönj kawulaya waatu tɔ, liyitee nyəyətɔ ka wɛ Yosalem taa ké isɔ pɛɛ. Na pə kaasi na kpenkpelasi kupanɔi náa tɔɔl yem, isɔ pa tɛ tun wei pa yaaki si Sikomɔɔ na i nyɔɔki tɛtɛkɛle taa tɔ.

²⁸ Icipiti na tɛtɔnaa lenti kɛ payatɛlaa pukaya na pá kɔŋna Salömönj kɛ i kpayanəŋ.

Salömönj sɛm

(Awulaa I 11:41-43)

²⁹ Pa kɛɛsa Salömönj tɔm lenti, pə kpayau tɔ kancaalaya na tɔ tənaya tɔyɔ takɛlasɔ nsi pa yaa si Isɔ kuyɔyɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ Natanj tɛma takɛlaya tɔ ka taa. Na nti pə hula Silo tɔ Ahiya tɔ pə takɛlaya taa, na Yetɔ kɔnanatu nyəŋka taa. Takɛlaya kantɛkaya nyəŋka ñkɛ ka taa ké pa kɛɛsəyɔ Nepatɔ pɛyalɔ Solopɔwam wei i ké Isɛyɛli wulav tɔ i tɔm.

³⁰ Pusi nɛle tɛcu ké Salömönj tɔya kawulaya kɛ Isɛyɛli kɔkɛntuyɔ tɛna yɛlaa tɔɔ ké Yosalem.

³¹ I kama na i sí, ilɛna pá pimi-i i caa kinj kɛ Tafiti tɛ. Ilɛna i pɛyalɔ Lɔpɔwam lɛɛti i lonte taa.

YUTA AWULAA TɔM

10

Isɛyɛli nyəma kotuyu kɛ Sikem

(Awulaa I 12:1-15)

¹ Mɔpɔyɔ Lɔpɔwam pola Sikem. Mpi tɔ, tənaya Isɛyɛli kpeka nna a wɛnna ilim ntɔyɔŋ tɔɔ tɔ, a kotaa si a kpaaki-i wulav.

² Waatu inɔ tɔ, Nepatɔ pɛyalɔ Selopɔwam wei i ka sewa wulav Salömönj na i cɔɔsi Icipiti tɔ i wɛ tənaya tam. I nuwa Sikem kotuyu ñkɔ kɔ tɔm, ilɛna i lu Icipiti na i kpe.

³ Mɔpɔyɔ pa tila i waali na i kɔɔ na i sɔɔsi Isɛyɛli tetu ilim ntɔyɔŋ kpeka tɔɔ, na pá yɔyɔti Lɔpɔwam si:

⁴ Nyá caa ka lakaya-tuyɔ isɔ yomaa, yɛ nɔɔnɔɔ nyaa pasa ta sɛyɛla wɛna a nu-tuyɔ isɛntɔ tɔ, tá sɔɔlɔ puwa si tɛ la-ŋ tɛmlɛ.

⁵ Mɔpɔyɛle Lɔpɔwam si: I tanj na kuyɛɛŋ tooso tɛɛ, ilɛna i kɔɔ na tɛ ná.

Mɔpɔyɔ yɛlaa tɛɛwa.

⁶ Ntɛna Lɔpɔwam pɔɔsi sɔsaa mpa paa wɛ i caa cɔlɔyɔ waatu wei ilɛ i ka wɛna i weesuyɔ tɔ si: Suwɛyɛ má cɔ yɛlaa mpe?

⁷ Nti pa cɔ-i tɔyɛle si: Ye n laki yɛlaa mpeyɛ kupantu na ñ muɔi-wɛyɛ teu na ñ yɔyɔtɔyɛna-wɛyɛ tɔm lelenj nyəntu. Paa wɛɛ nyá tɛmlɛ nyəma kɛ tam tɔɔ ké.

⁸ Ama Lɔpɔwam ta mu sɔsaa layatu tasuyɔ mpi. Ilɛna i polo i pɔɔsi i malanaa ifɛpiya mpa pa wɛ inɔ i kinj tɔ si:

⁹ Yɛlaa mpe si má pasa-wɛyɛ sɛyɛla nna ma caa ka sɔka-wɛ tɔ. Ilɛ má cɔ-wɛ suwɛ?

¹⁰ Mɔpɔyɛle Lɔpɔwam ifɛpu tɔyɔntɛlɛnaa mpe pa tɔma si: Cɔ-wɛ si, mpaɔm ta kisi-mɛyɛ tɔyɔɔ, kacanjana pəyɔ na?

¹¹ Mpu tɔ, sɛyɛla yunj nyəna kɛ ma caa ka sɔka-mɛ, maa sɔɔsi-mɛyɛ sɛyɛla lɛnna tɔtɔ. Hikasi kɛ ma caa hɔmna mɛ ñkpanj. Ama maa hɔ mɛ nyəŋ na hikasi nsi si tɔɔ wɛ nyəma tɔ.

¹² M̐p̐y̐g̐ Selop̐wam na yēlaa pa mēla L̐p̐wam kin ke k̐yēē tooso wule, is̐u i ka heeluy̐-wē tō.

¹³ Na wulav kisi layatu nti s̐saa ka tasa-i tō, na í holina yēlaa

¹⁴ is̐u ifepiya ka tasuy̐-i layatu tō s̐: S̐yēla yun nyēna ke ma caa ka s̐ka-mē. Maa s̐s̐s̐-mēyē s̐yēla tōtō. Hikasi ke ma caa h̐mna m̐ ēkpaññ. Ama maa h̐ m̐ nyēñ na hikasi nsi s̐ tō wē nyēmá tō.

¹⁵ M̐p̐y̐g̐ wulav L̐p̐wam kisa yēlaa kus̐l̐m̐t̐v. Ilē Tacaa Is̐o ka lap̐na mp̐v. Ilēna p̐ l̐ is̐u Is̐o ka suw Is̐o k̐y̐y̐t̐t̐v tēl̐s̐l̐v Ahiya ke n̐y̐g̐ s̐ í tēl̐s̐ Selop̐wam tō.

Kawulaya fayav

(Awulaa I 12:16-25)

¹⁶ Waatu wei ilim nt̐y̐ñ tō Is̐y̐l̐ ny̐ma c̐k̐n̐aa s̐ wulav kisa pa t̐m ke m̐y̐v, ilēna p̐ t̐m̐-i s̐:

Tá na Tafiiti tē f̐ina nat̐l̐.

Ta na Seseē p̐yalv tē kaa wē?

Paa wei í k̐p̐e i tē.

Tafiiti l̐lv̐y̐ t̐ ny̐á,

nyaa paas̐na ny̐á kawulaya.

Ilēna pa ya.

¹⁷ Yuta t̐t̐v tike yēlaa ny̐nayana L̐p̐wam ke pa wulav.

¹⁸ Paa na mp̐v na í tili tēlas̐ t̐ma ny̐y̐v t̐ Atolam ke Is̐y̐l̐ ny̐ma mp̐a pa wē ilim nt̐y̐ñ tō t̐ pa tē. Ilēna p̐l̐e p̐a yaya Atolam ke p̐ē na p̐a kv. M̐p̐y̐g̐ L̐p̐wam k̐a i k̐ēk̐e tō k̐ē k̐ak̐p̐aa na í se na í polo Yosalem.

¹⁹ Is̐ēna ilim nt̐y̐ñ tō ny̐ma kisi na Tafiiti l̐lv̐y̐ ny̐ma kawulaya t̐y̐l̐. Na m̐p̐y̐g̐ p̐ wē hal̐na san̐a.

11

¹ Waatu wei L̐p̐wam tala Yosalem, ilēna í koti Yuta na P̐ncam̐ē p̐ yoolaa taa yoolaa ke iyisi nun̐wa na nunaasa (180000) s̐ p̐a polo p̐a yoon̐a Is̐y̐l̐ ny̐ma na p̐a m̐y̐na-i i kawulaya.

² Ama Is̐o heela i k̐y̐y̐t̐t̐v tēl̐s̐l̐v Semaya s̐:

³ Heeli Salom̐ñ p̐yalv L̐p̐wam wei i k̐ē Yuta wulav tō, na Is̐y̐l̐ ny̐ma t̐na mp̐a pa wē P̐ncam̐ē na Yuta t̐t̐v taa t̐ s̐:

⁴ Tacaa y̐y̐t̐aa s̐ í taa yoon̐a m̐ mayamaya m̐ t̐t̐t̐naa. Má yelina s̐ p̐a l̐ is̐u p̐a lap̐ mp̐v tō. Paa wei í m̐l̐ i tē.

Pa nu Tacaa t̐m nti, ilēna p̐a k̐o pa p̐án̐a ke Selop̐wam tō.

L̐p̐wam ñmav ke koloosi acalē

⁵ Waatu wei L̐p̐wam caya Yosalem taa, ilēna í ñmá koloosi na í c̐ōna Yuta acalē l̐n̐a.

⁶ P̐a k̐p̐ay̐v P̐et̐l̐h̐m, na Itam, na Tek̐wa.

⁷ Na P̐eti-Suu, na Soko, na Atulam.

⁸ Na Kat̐, na Malesa, na Sifi.

⁹ Na Atolayim, na Lakisi, na Aseka.

¹⁰ Na Sola, na Ayal̐ñ, na Hep̐l̐ñ tō. Yuta na P̐ncam̐ē p̐a koloosi acalē nt̐ē.

¹¹ M̐p̐y̐g̐ L̐p̐wam ñmá koloosi k̐p̐añ̐i na í c̐ōna-yē. Na í su ny̐y̐v ny̐ma k̐ē a taa. Na í ny̐k̐i t̐y̐ñaya na nim na sul̐m.

¹² Acalē an̐i paa nte tē taa ka wē k̐pal̐ñ k̐ē na ñmantaasi. Na a ton̐ tō k̐ē i kawulaya taan̐a Yuta na P̐ncam̐ē p̐a t̐t̐v taa.

Lefii nyáma na kotálaa pa tēna Lɔpɔwam tɔɔ

¹³ M'pɔyɔ Iseyeli tetu tēna kotálaa na pə Lefii nyáma pa polaa na pá kɔɛntəna Lɔpɔwam.

¹⁴ Paa yela pa nyəmnaa ke pəcalo pəcalo acalɛɛ taa ké. Ilɛna pá polo Yosalem ke Yuta kawulaya taa. Mpi tɔ, Selopɔwam tanaya-wɛyɛ sɪ pá taa la Tacaa kɔtuyɔ tɔmlɛ.

¹⁵ Tampana tɔɔ, Selopɔwam ka kpawa ɪ mayamaɣa ke pəntulɔŋ, na nawee lɛɛsəŋ wei pa laakaya təkɔtələnaa taa tɔ pə kɔtaya nyáma ké.

¹⁶ Ilɛna Iseyeli kpeka yɔlaa tēna mpa pa luyɔ ka wɛ pa ɪsɔ sɛɛv ke teu tɔ, pá təŋ Lefii nyáma waali ké Yosalem sɪ pa lakɪ pa caanaa ɪsɔ Tacaa ke kɔtasɪ.

¹⁷ Na pá səna Yuta kawulaya na Lɔpɔwam nyɔɔ tɔŋ. Pa tɔma Tafiiti na Saluməŋ pa ɪkpate taa ké m'pɔyɔ pusɪ tooso ké.

Lɔpɔwam lɔlɔyɔ nyáma

¹⁸ M'pɔyɔ Lɔpɔwam kpaya Tafiiti pəyalɔ Yelimɔtɪ pɛɛlɔ Mahalatɪ. Mahalatɪ too kɛɛ Seseɛ pəyalɔ ɪliyapɪ na ɪ alɔ Apihayili pa pɛɛlɔ.

¹⁹ Ilɛna Mahalatɪ lɔlɔ-ɪ apalɔpiya tooso. Yewusi, na Semaliya, na Saham.

²⁰ Pələ pə waali ké Lɔpɔwam kpaya Apəsalam pɛɛlɔ Maaka. Na ɪ lɔlɔ-ɪ apalɔpiya liyiti. Apiya, na Atayɪ, na Sisa, na Selomiti.

²¹ Ama Lɔpɔwam ka sɔla Maaka na pá kəlɪ lɛlaa. Lɔpɔwam alaa sɔsaa ka wɛ pələfɛɪ hiu na səkɛpema ke nutoso. ɪ lɔlɔ apalɔpiya ke pələfɛɪ hiu na naanɔwa na alɔpiya ke nutoso (60).

²² M'pɔyɔ Lɔpɔwam kɔsa ɪ alɔ Maaka pəyalɔ Apiya nyɔyɔ, na Apiya pəsɪ lɛlaa nyɔyɔ tɔ. Mpi tɔ, Lɔpɔwam caakaya ké sɪ Apiya ɪ tɔyɔ kawulaya.

²³ Ilɛna Lɔpɔwam la layatɔ, na ɪ yasɪ ɪ pəyalaa lɛlaa ke Yuta, na Pencamɛɛ pə koloosi acalɛɛ taa. Na ɪ cɛɛ-wɛyɛ tɔyɔnaya ke sɔsɔm, na alaa ke tuutuuma.

12

*Icipiti wulav Sisakɪ yoonav ke Yuta
(Awulaa I 14:25-28)*

¹ Waatu wei Lɔpɔwam kawulaya caya teu na ɪ yoo tɔŋ ɪlɛna ɪ lɔ Tacaa kiin, na ɪ yɔlaa tēna náa la mpɔ tɔtɔ.

²⁻³ Lɔpɔwam kawulaya pənaya kakpasɪ nyənka taa ké Icipiti wulav Sisakɪ polaa na ɪ yoonaa Yosalem. Pa yoo kɛɛkenaa ka wɛ iyaya na ŋmɔnuyɔ (1200). Na kpayanəŋ cayaalaa ke iyisi nutoso (60000). Na Lipii na Suki na ɪtiyopii pə yoolaa ke tuutuuma. Lɔpɔwam na Yuta nyáma pa lɔv Tacaa tɔ pə kasəyaya ntɛ.

⁴ Icipiti wulav ɪnɪ ɪ lɛɛka Yuta koloosi acalɛɛ ké, haləna ɪ tala Yosalem.

⁵ Ilɛna ɪsɔ kuyɔyɔtutɔ tɛlɔsɔlɔ Semaya polo na ɪ mayana Lɔpɔwam na Yuta nyɔyɔ nyáma pa kota Yosalem. Waatu ɪnəyɪ Sisakɪ kpɛyɛtaa. Ilɛna ɪ heeli-wɛ sɪ: Tacaa tɔma sɪ, timpi ɪ lɔ-m tɔ, maa tɔ-mɛyɛ Icipiti wulav Sisakɪ niŋ taa.

⁶ M'pɔyɔ wulav Lɔpɔwam na nyɔyɔ nyáma pa ná pa tasəkələ na pá tɔ sɪ: Tacaa kɛɛ tampana tɔ.

⁷ Tacaa ná mpɔ, ɪlɛna ɪ tayanɪ Semaya ke heeluyɔ sɪ: Timpi pa ná pa tasəkələ tɔ, ma kɔ ma pááná ke pa tɔɔ. Ma kaa tasa-wɛyɛ kpiisuyɔ. Maa waasɪ-wɛyɛ nɔɔnɔɔ. Ma kaa tɔ Yosalem ke Sisakɪ niŋ taa na ɪ wakəlɪ-te.

⁸ Paa na mpɔ tɔ, maa yele na Icipiti wulav ŋmakəlɪ-wɛ. Waatu ɪnɪ paa cəkəna sɪ ye yulɔ pɛta-m ɪ ti, pə fayana ye ɪ pɛta ɪ təyɪ atɛ awulaa.

⁹ Mporóyú Icipiti wulaw Sisakí yooná Yosalem nyáma, na í koosi Iso taseele na kawulaya taya kpancoou tana. Ilena pá tu kələna wula kpaləŋ wei Saluməŋ ka lupa tə.

¹⁰ Mporóyú wulaw Lɔpɔwam lupa nyəŋəlyu kuseemuyɔ kpaləŋ, na í lɛɛti wula nyəŋ inɪ ɪ lonte. Na í ɛɛɛ-ɪ kawulaya taya tanlaa nyuyɔ nyáma.

¹¹ Na wulaw í puki Iso taseele, ɪɛ tanlaa polo na pá kpayə kpaləŋ inɪ na pá suna-ɪ. Ye pa tɛma, ɪɛ pa mənna-ɪ ɪ tɛɛayale.

¹² Pə tɔɔ ké Tacaa pááná hɛɛ Lɔpɔwam tɔɔ, na í yele-wɛyɛ kpiisuyɔ. Mpi tɔ, ɪ ka nawa ɪ tasəkəɛ na í tisi. Ilena kɔpantɔ wɛɛ Yuta taa.

Lɔpɔwam kawulaya tənaya

(Awulaa I 14:21-24,29-31)

¹³ Mporóyú wulaw Lɔpɔwam tɔɔ kawulaya ké Yosalem taa ké ɪ lɔlyu pusɪ nule na kulumaya nyəŋka taa. Pusɪ naanɔwa na naatosompɔɔlaya ké ɪ tɔɔ ɪ kawulaya ŋkɛ. Na í nyɔɔsɪ ɪ kawulaya ké teu. I too ka ké Amoni tɔ, na pá yaa-ɪ sɪ Naama. Yosalem ké Tacaa lɛsa Yuta tɛtɔ taa sɪ paa sɛɛkɪ-ɪ.

¹⁴ Mporóyú Lɔpɔwam lapa mpi pə fɛɪ Tacaa ké teu tɔ. I ta lana lotu kulɔmtɔ sɪ í nyɪ ɪ lugu nyəntɔ.

¹⁵ Pa kɛɛsa Lɔpɔwam tɔm kancaalaya na tə tənaya ké Iso kuyɔɔtɔtɔ tɛlɛsulɔ Semaya na nalɔ Itoo pa tɛma takɛlasɪ taa. Tənaya pa ŋmaa lɔlɔŋ loosi. Lɔpɔwam na Selopɔwam pa yookaya tam ké.

¹⁶ Waato wei Lɔpɔwam sɛpa, ɪlena pá pimi-ɪ Tafiiti tɛ. Ilena ɪ pəyalɔ Apiya lɛɛti ɪ lonte.

13

Apiya kawulaya

(Awulaa I 15:1-8)

¹ Iɛyɛli wulaw Selopɔwam kawulaya pənaya pələfɛɪ hiu nyəŋka taa ké Apiya pəsa Yuta nyáma wulaw.

² Ilena í tɔɔ pusɪ tooso ké Yosalem. I too kɛɛ Kipeya tɔ Uliyelɪ pɛɛlɔ Mikaya. Apiya na Selopɔwam pa yookayana tɛmaya.

³ Mporóyú Apiya kpayə ɪ yoolaa taa yoolaa ké iyisi nasələ (400000) sɪ ɪ yookina Selopɔwam. Na Selopɔwam tayanɪ ɪ nyáma ké iyisi nasənnaasa (800000) sɪ ɪ suliyi-ɪ.

⁴ Mporóyú Apiya kpawa Semalayim pulaya tɔɔ ké Ifəlayim pɔɔŋ taa. Ilena í holina Selopɔwam na Iɛyɛli nyáma sɪ: I nu ma tɔm yoo.

⁵ I ta nyɪ taa sɪ Tafiiti na ɪ lɔlyu nyáma ké Iɛyɛli Iso Tacaa tɔwa kawulaya ké tam tɔ, pu layasəyɪ.

⁶ Pəyɛɛ Nepatɪ pəyalɔ Selopɔwam ná kula ɪ caa Saluməŋ wei ɪ tɛmlɛ ɪ lakaya tɔ ɪ tɔɔ.

⁷ Mporóyú yulɔyemnaa na tɛɛɛlataa kotina Selopɔwam na pá la na í kəlɪ Saluməŋ pəyalɔ Lɔpɔwam. Mpi tɔ, Lɔpɔwam ká ké pəyaya ké, ɪ ta nyɪ pɔlɔ ɪɛ ɪ ta pəsɪ na í sɛŋ pa ɪɛntaa.

⁸ Ilena nɔɔnɔɔ muɪ caaki sɪ í yooná kawulaya ŋka Tacaa tɔwa Tafiiti lɔlyu nyáma tɔ. I lapa yoolaa kpekəɛ sɔsɔɛɛ. Pəyɛɛ í tɔka wula nawee nna Selopɔwam lupa tɔ, na í laaki.

⁹ I tɔɔna Tacaa kətəlaa Aləŋ lɔlyu nyáma, na Lefii nyáma, na í kpa mə tɔyɪ kətəlaa, ɪsu tɛtɔnaa lɛntɪ yəlaa lapɔ tɔ. Ye wei ɪlɛ í kɔna latəɛɛ, na ɪwaanɔ naatosompɔɔlaya, ɪ pəsa tɔŋ kətɔlɔ ntɛ mpɔ.

¹⁰ Ama tá ile, Iso Tacaa tike ke tá nyənəyi, tə ta kpeesəna-i. Na Aləŋ luluyv nyəma nté Tacaa kətəlaa na Lefii nyəma náa lakɪ pa təma.

¹¹ Tanəŋ na taanaya ké tə lakɪ kətasi nsi kəkō lusa sɪ tənə tō. Na té wəkɪ tulaalunaa ke kətaya tətəte tō. Na té sukɪ Iso potopotonaa ke ɪ taapəli tō. Na té musəyi fətəla səsə ke taanasɪ. Tá lakɪ teu ke Tacaa təmlə ké. Ama mə kisina-i.

¹² Tōv, pənente Tacaa kele tá nyuvv tv. Na ɪ kətəlaa ntō, sɪ pá huləyi yooou tutuyu, na mə na-i ɪ suliyi. Ile lseyeli nyəma mə, ɪ taa yoonə mə cəsənəa Iso Tacaa. Mpi tō, ɪ kaa kpaya ɪ tō ké nyuluyv.

¹³ Waatu inəyi Selopuwam faya ɪ yoolaa taa, na pá polo pa papɪ Yuta nyəma waali. Na ɪ yoolaa leləa na isentaa tō, na pé tv-weyə hekuv.

¹⁴ Yuta nyəma pəsaa ile, pa cekənəa kele sɪ paa yoo taa na waali. Ntəna pá wiina Tacaa sɪ ɪ waasi-we. Waatu wei kətəlaa yaya tutuun,

¹⁵ Ilena pa yoolaa kiisi. Tənaya Tacaa yelaa na Selopuwam na lseyeli nyəma pa tuli tapəŋ.

¹⁶ Na pá se na Iso tv-weyə Yuta nyəma niŋ taa.

¹⁷ M'póyó Apiya na ɪ yoolaa pa kəla-we təkpataa, na pá kv pa yoolaa taa yoolaa ke iyisi nasəle na nunuwa (500000).

¹⁸ lseyeli nyəma ná kpisa mpv tō na Yuta nyəma náa təyō akaitv. Mpi tō, pa cəsənəa Iso Tacaa ke pa tēlaya.

¹⁹ M'póyó Apiya təyənə Selopuwam, na ɪ lēeki Petēli, na Yesana, na Ifələŋ na pə cəlo acalēnəa.

²⁰ Haləna Apiya səm, Selopuwam ta tasa ɪ toŋ kúpəŋ taa ké məlvuyv. Ama Tacaa tēsənə-i kuyv ké.

²¹ Ilena Apiya toŋ náa səsəyi na ɪ kpaya alaa naanvwa na liyiti. M'póyó ɪ lula apaləpiya ke hiu na naale, na aləpiya ke naanvwa na naatoso.

²² Apiya təm lentɪ we takəlaya ŋka pa yaa sɪ Iso kuyəyototv teləsulv Itoō kotōsotv takəlaya tō ka taa. Ka taa ké pa keesa ɪ kulaputv na ɪ təma.

²³ Apiya səpa, ilena pá pimi-i Tafiiti tē, na ɪ pəyalv Asa lēeti ɪ lonte.

14

Asa kawulaya kancaalaya (Awulaa I 15:9-11)

M'póyó tētɔ caya təpamm ke Asa kawulaya waatu ke pusɪ naanvwa. ¹ M'póyó Asa lapa mpi pə we teu na pá maya Iso Tacaa tō.

² ɪ kpiisa tēfēnlənəa na timpi timpi cefelinəa laakɪ tō. Na ɪ yəkɪ pē kusiikee, na ɪ sēti tesikasi kulalaasi.

³ Na ɪ tō Yuta nyəma sɪ pá sē pa cəsənəa Iso Tacaa na pá təkɪ ɪ kiiu na ɪ kusəsutv.

⁴ Asa ka kpiisa cefelinəa tēlaalənəa tənə, na tulaalv təwətənəa tənaya Yuta acalē tənə taa ké. Ilena ɪ kawulaya caya təpamm.

⁵ Nəyolv ta yoonə Asa ke pusɪ nsi sɪ taa. Mpi tō, Tacaa mayamaya ka yelina na ɪ hēsɪ. Hēsuyv pusɪ nsi sɪ taa ké Asa tayana Yuta acalē lēnəa.

⁶ Asa tōma Yuta nyəma sɪ: Té ŋmá koloosi na té cənəa acalē anɪ na té tō kəkələsəŋ. Mpi tō, tə tōka ta Iso Tacaa təm ke teu, na ɪ yele na tá tētɔ we tá niŋ taa na té hēsɪ.

Ntəna pá svv təmlə taa na pá tō tə nyuvv.

⁷ Asa yoolaa Yuta kpekəle nyəma mpa pa təkaya kpaləŋ səsəŋ na ŋmantaasɪ tō, paa we iyisi ŋmunuyv na nunuwa (300000) ké. Na Pencamē nyəma ke iyisi

ημυνυυ na nunaasa (280000) na pá tka kpaləη səkpəη, na pá nyéma təəη təm. Pa tənaya mpv, paa ké yoolaa taa yoolaa ké.

⁸ Mpóyó Itiyopii tv Sela kpa Yuta nyéma təə, na ı yoolaa ke iyisi iyaya (1000000). I yooou keekenaa ke ημυνυυ na nunuwa (300). Haləna í tala Malesa ícate.

⁹ Na Asa na ı yoolaa pá pılı Sefata tetəkəle taa ke Malesa kin.

¹⁰ Ntəna Asa wiina Iso Tacaa sı: Hai, Tacaa pə fəi-η kate sı ní waası ıcamiya ısu təη tv. Mpv tə, kəə na ní waası-tv. Mpi tə, nyaya tə teeləyi. Nyá hətə taa ké tə kpaaki yoolaa tuutuuma ıne ı təə. Hai, Tacaa nyayale tá Iso, taa yele sı yulv í kəli-η.

¹¹ Mpóyó Tacaa yelaa na Itiyopii yoolaa tuli tapəη, na pá se Asa na ı yoolaa.

¹² İlena pele pá tú pa waalı na pá tana-wəxə Kelaa. Na pá kv-wəxə tuutuuma, na pá peli pa nıη. Mpi tə, Tacaa kəna-wə na ı yoolaa nəxə. Na Yuta nyéma náa kuu pa wantu ke səsəm.

¹³ Na pá ləkı Kelaa cəlo acaləe təna. Mpi tə, Tacaa səxəntv ká pu a taa yəlaa ké. Mpóyó pa kuu a wantu ke tuutuuma.

¹⁴ İlena pá kuli tiikilaa piitim təə, na pá kuu heen na yooyoona ke səsəm. Na pá məli Yosalem.

15

Asa tayanvyv ke IsoSeele (Awulaa I 15:12-15)

¹ Mpóyó Iso Feesuγu kuləna Oteti pəyalv Asaliya.

² İlena í lu na í polo í mayana Asa na í heeli-ı sı: Hai, tá caa wulav. Yuta nyéma, na Pencamee nyéma me í nu ma təm. Ye í wə Tacaa waalı, ilé ı ká wəe mə waalı ké mpóyó. Ye í pəkəyi-ı ı ká yele na í na-ı. Ama ye í lo Iso, ilé ı ká lo-mə tətə.

³ Iso yela İseyeli nyéma tə, pə leelaa ké. Kətulv nəxəlv ı fəi sı ı ká səxəsi-wə. Pəyele pa fəina kiiu.

⁴ Ama pa məla İseyeli Iso Tacaa kin na laηwakəlle, na pá pəkı-ı na í yele na pá na-ı.

⁵ Waatv ınu ı taa, yulv ı pəsəyi na í polo tiili na í mələna weesuγu. Pı ké wahala waatv ke tetv yəlaa tənaya.

⁶ Piitim lempı ná kvı lempı ké. Na ıcate lentə náa kó lentə. Mpi tə, Tacaa ciγıtaya yəlaa ké na wahalanaa təna.

⁷ Ama nu nyəə təη, í taa yele na mə apalətv yəli. I ká hiki mə təmlə kasəyaya.

⁸ Waatv wei wulav Asa nu Iso kvəxətv tələsv Asaliya təm ntı, iləna í kaası ı tı na í kpiisi Yuta na Pencamee pa tetv təna taa tıη. Na í la mpv tətəxə acaləe nna ı ka ləkə İfəlayim pəəη taa tə a taa. Pə waalı, iləna í tayanı Tacaa kətaya təlate nte tı wə Iso təsele tə.

⁹ Mpóyó wulav kota Yuta na Pencamee nyéma təna, na İfəlayim na Manasee na Simiyəη pə nyéma mpa paa kəma na pá caya pa te tə. Pa nawa sı Tacaa wə ı waalı, iləna pá polo ı kin.

¹⁰ İlena pá koti Yosalem ke Asa kawulaya pısi naaunwa na kakpası nyəηka ıstəv tooso nyəη taa.

¹¹ Kuyanķu pa talaa, iləna pá lá Tacaa ke kətaya ke təla nna pa kpa kolontunaa kin tə. Naan ka wə nasətoso na nunuwa (700) na heen ke iyisi naatosompəxəlaya (7000).

¹² Mpóyó pa su pa nəxə sı paa tayanı Iso ké sēev na lotu kuləmtv. Na pa ləsayə svv pa cəsənaa Iso Tacaa ke teu.

¹³ Ye wei i ta tayanu lseyeli Iso Tacaa ke seev, isu pa ku-i. Paa apalo, yaa alu, yaa saso, yaa payaya.

¹⁴ Ilena pa tuuna noosi sosoonsi na pa huli tutuun na akantee na pa wiliti.

¹⁵ Mpyóy Yuta nyéma tēna lanle hulmēna pa lotu kolomtu tuunav mpi. Na isēna pa tayanā pa Isosēle na luyū kolomuyū tō. Na Tacaa mu na i yele na tetu heesi.

¹⁶ Mpyóy Asa lēsa i too Maaka tōō kē i alu kawulaya tonj. Mpi tō, Maaka ka sika tuyu, isayau ŋku pa yaa si Asela tōyo. Ntēna wulav tō si: I kpesi tuyu ŋku na i yōki-ku na i wō-kuyū Setəlōŋ lōov nōyo.

¹⁷ Paa na wulav unu i sōla Tacaa na lotu kolomtu tō, i ta wakəli təkətēlenaa mpa paa wē lseyeli tetu taa tō.

¹⁸ Ama i yelaa na pa kōna Iso tēsēle taa kē wula, na liyitee nyəgətu, na wontunaa lēmpa mpa i na i caa paa hawa Tacaa tō.

¹⁹ Yooi ta tasa kuluyū, halēna Asa kawulaya pənaya hiu na naanowa na kakpasī nyəŋka.

16

Asa yoonav ke lseyeli wulav Pasa

(Awulaa I 15:16-22)

¹ Asa kawulaya pənaya hiu na naanowa na naatosō nyəŋka taa kē lseyeli wulav Pasa pola Yuta tetu yoonav. Ilena i suv kolunja ŋmav, na i cōkēna Lama icate si Yuta nyéma i taa pəsi na pa suv yaa pā luki.

² Mpyūle Asa cosa wula na liyitee ke Iso tēsēle na kawulaya kpancoou pə taa. Na i tilina Tamasi ke Silii wulav Peni-Hatati si:

³ Ma na-ŋ tē pēli nōyo, isu tā caanaa ka lapa tō. Ma ha-ŋ kucōov ŋkuyū si tē pēli nōyo. Ilena nyā na lseyeli wulav i yā, na ilē i ləsi i yoolaa ke ma tetu taa.

⁴ Mpyóy Peni-Hatati ná mu Asa tōm nti, na i kusī i yoolaa na pa polo pa yoonā lseyeli nyéma, na pa lēeki pa acalē. Isu Yonj, na Tanj, na Apēeli-Mayim. Na pə kpenna Nefətali acalē tēna nna a taa pa sukaya wontu tō.

⁵ Pasa nu mpv, Ilena i yele Lama icate kolunja ŋmav.

⁶ Mpyóy Asa kota Yuta nyéma tēna pə ta sō paa uloyū payaya. Na pa kuu pē na kpenkpelasi nsi i ka kaawa si i ŋmaakēna Lama icate kolunja tō si, pā tayanu timpī pa yaa si Kepa na Misipa tō.

Asa tēka salēka ke Iso kuyəgətotu teləsulv Hanani

⁷ Waatu unu i taa kē Iso kuyəgətotu teləsulv Hanani pola Yuta wulav Asa kinj, na i kalāna-i si: N kisa Tacaa ke pēekuyū, na ŋ sōli si Silii wulav i tū-ŋ ninj tō. N lēsa Silii yoolaa ke nyā ninj taa kē.

⁸ Itiyopii na Lipii nyéma ka kē yoolaa sōsaa kē. Pa kēkēnaa na pa kpayanəŋ fēi kaluyū. Paa na mpv, n lapa Tacaa ke naani. Ilena Tacaa tū-wēye nyā ninj taa.

⁹ Tacaa nyənəyi tetu tēna taa kē na i səŋna mpa pa yekina-i pa təyi teu tō. Ama pənente ŋ lapa kumelentu kē. N kaa tasa yooi ke lanuyū tōtō.

¹⁰ Mpyóy Iso kuyəgətotu teləsulv tōm nti tē wu Asa. Ilena i tū-i salēka. Na i suv tetu nyéma lēlaa ke konyəŋ tuyū ke waatu unu.

Asa kawulaya tənaya

(Awulaa I 15:23-24)

¹¹ Pa kēesa Asa tōm ke pə kpayav tē kancaalaya, na tē tənaya tōyo Yuta na lseyeli pə awulaa takəlasi taa.

¹² M̐p̐y̐ k̐t̐ŋ ɪs̐aɣ̐ n̐k̐l̐, k̐v̐ k̐p̐a ɪ n̐ə̌h̐ěe k̐e ɪ k̐awul̐aɣ̐ p̐ə̌n̐aɣ̐ p̐ə̌ɣ̌ɣ̌aɣ̌aɣ̌eɪ n̐ule n̐y̌ŋka t̐aa. ɪ̌ena ɪ̌ y̌ele Tac̐aa k̐e s̐ə̌l̐ə̌m̐y̌v̐ s̐ɪ ɪ̌ w̐aas̐ɪ-ɪ n̐a ɪ̌ polo lok̐otulon̐aa k̐iŋ.

¹³ M̐p̐y̐ As̐a s̐ə̌p̐a ɪ k̐awul̐aɣ̐ p̐ə̌n̐aɣ̐ n̐ule n̐a kul̐v̐m̐aɣ̐ n̐y̌ŋka t̐aa.

¹⁴ ɪ̌ena p̐á p̐imi-ɪ ɪ̌ p̐ə̌laaŋ w̐ei ɪ̌ k̐a h̐ula T̐afiiti ɪ̌cate t̐aa t̐o ɪ̌ t̐aa ɪ̌ŋk̐v̐ t̐aa. P̐aa t̐w̐a k̐v̐ t̐aa k̐é t̐ulaal̐un̐aa p̐ay̌ale k̐é, ɪ̌s̐u t̐ulaal̐v̐ l̐ataa lak̐y̌v̐ t̐o. N̐a p̐á w̐o t̐ulaal̐v̐n̐aa t̐ə̌t̐ə̌ɣ̌ s̐ə̌s̐ə̌m̐ k̐e ɪ̌ l̐ə̌y̌aɣ̐ t̐ə̌.

17

Sosaf̐ti k̐awul̐aɣ̐ na ɪ̌ t̐ə̌m̐le k̐ə̌p̐ante

¹ M̐p̐y̐ Y̌uta w̐ul̐av̐ As̐a p̐ə̌y̌al̐v̐ Sos̐af̐ti t̐ə̌ɣ̌o k̐awul̐aɣ̐ k̐e ɪ̌ caa l̐onte n̐a ɪ̌ n̐y̌ə̌s̐ɪ ɪ̌ k̐awul̐aɣ̐ k̐e ɪ̌s̐ěy̌eɪ n̐y̌ə̌m̐a t̐ə̌.

² ɪ̌ena ɪ̌ s̐u y̌ool̐aa k̐p̐eka k̐e Y̌uta k̐oloosi ǎcal̐ěe t̐ə̌n̐a t̐aa. N̐a ɪ̌ k̐awul̐aɣ̐ ǎcal̐ěe n̐na ɪ̌ caa As̐a k̐a ɪ̌ěka ɪ̌f̐ə̌lay̌im̐ n̐y̌ə̌m̐a t̐o ǎ t̐aa t̐ə̌t̐o.

³ Tac̐aa k̐a w̐e Sos̐af̐ti w̐aal̐ k̐é. M̐pi t̐o, Sos̐af̐ti t̐ə̌m̐a ɪ̌ c̐ə̌s̐ə̌ T̐afiiti ɪ̌k̐p̐ate t̐aa k̐é ɪ̌ k̐awul̐aɣ̐ k̐an̐caal̐aɣ̐ k̐é, ɪ̌ t̐a l̐aa t̐y̌v̐ P̐aal̐.

⁴ Ǎma ɪ̌ caala ɪ̌ t̐ə̌y̌ɪ s̐ɪ ɪ̌ n̐y̌ɪ ɪ̌ c̐ə̌s̐ə̌ T̐afiiti ɪ̌s̐ə̌ l̐uy̌u n̐y̌ə̌nt̐v̐, n̐a ɪ̌ t̐ə̌k̐ɪ ɪ̌ k̐iŋ. ɪ̌ t̐a k̐ěena ɪ̌s̐ěy̌eɪ ǎw̐ul̐aa.

⁵ ɪ̌ena Tac̐aa ɪ̌a n̐a Sos̐af̐ti k̐awul̐aɣ̐ ɪ̌a t̐ə̌ŋ n̐a Y̌uta n̐y̌ə̌m̐a h̐aak̐ɪ k̐v̐c̐ə̌ŋ, n̐a ɪ̌ s̐v̐v̐ t̐ə̌ŋ k̐e t̐eu n̐a t̐eeli.

⁶ N̐a Sos̐af̐ti ɪ̌aŋl̐e h̐ěena ɪ̌s̐ə̌ t̐ə̌m̐le l̐ap̐v̐ n̐a ɪ̌ k̐piisi Y̌uta k̐awul̐aɣ̐ t̐aa k̐é t̐ə̌k̐ə̌t̐ə̌n̐aa n̐a p̐ə̌ t̐uŋ.

⁷ M̐p̐y̐ ɪ̌ k̐v̐sa ɪ̌ ǎk̐ew̐en̐aa s̐ə̌s̐aa k̐e ɪ̌ k̐awul̐aɣ̐ p̐ə̌n̐aɣ̐ t̐oos̐o n̐y̌ŋka t̐aa, n̐a ɪ̌ t̐ili-w̐e s̐ɪ p̐á s̐ěy̌ěs̐i Y̌uta ǎcal̐ěe y̌ə̌l̐aa k̐e ɪ̌s̐ə̌ k̐iŋ. T̐ill̐aa m̐p̐e p̐a h̐ə̌la n̐t̐ě P̐ěn̐ɪ-H̐ay̌il̐, n̐a Ǒp̐atiya, n̐a S̐ak̐al̐, n̐a N̐etan̐ey̌eɪ, n̐a M̐ik̐aya.

⁸ N̐a L̐ef̐ii n̐y̌ə̌m̐a p̐ə̌ɣ̌ɣ̌aɣ̌aɣ̌eɪ n̐aan̐v̐wa s̐u-w̐e. P̐ěle p̐a h̐ə̌la n̐t̐ě S̐em̐aya, n̐a N̐etan̐iya, n̐a S̐ep̐atiya, n̐a Ǎs̐ay̌ěeɪ, n̐a S̐em̐il̐am̐ə̌t̐i, n̐a Y̌on̐at̐aŋ, n̐a Ǎton̐iya, n̐a T̐opiya, n̐a T̐op̐ɪ-Ǎton̐iya. N̐a k̐ə̌t̐ə̌l̐aa n̐aal̐e, ɪ̌lis̐ama n̐a Y̌ol̐am̐.

⁹ M̐p̐y̐ p̐a k̐p̐enna Tac̐aa k̐ǐu t̐ak̐ə̌l̐aɣ̐ n̐a p̐á c̐ə̌ Y̌uta ǎcal̐ěe n̐a p̐á s̐ěy̌ěs̐i ɪ̌cate y̌ə̌l̐a t̐ə̌n̐a.

Sos̐af̐ti t̐ə̌ŋ

¹⁰ M̐p̐y̐ Tac̐aa s̐ə̌ɣ̌ə̌nt̐v̐ k̐p̐a p̐iit̐im̐n̐aa m̐p̐a p̐a c̐ə̌ə̌n̐a Y̌uta t̐o p̐a k̐awul̐as̐i t̐ə̌n̐aɣ̐ s̐ə̌s̐ə̌m̐. ɪ̌le p̐a t̐a y̌oon̐a Sos̐af̐ti.

¹¹ H̐al̐ə̌na F̐iliisi n̐y̌ə̌m̐a h̐a-ɪ̌ k̐v̐c̐ə̌ŋ n̐a p̐á f̐ěl̐-ɪ̌ l̐amp̐uu k̐e ɪ̌iy̌itee. L̐aal̐up̐un̐aa n̐á k̐ə̌n̐a-ɪ̌ ɪ̌w̐aaŋ k̐e ɪ̌y̌isi n̐aatos̐omp̐ə̌ɣ̌ɣ̌aɣ̌aɣ̌eɪ n̐a n̐as̐ə̌t̐os̐o n̐a n̐un̐v̐wa (7700), n̐a p̐ə̌ŋt̐ul̐v̐ŋ k̐e m̐p̐v̐ t̐ə̌t̐o.

¹² M̐p̐y̐ Sos̐af̐ti t̐ə̌ŋ s̐ə̌s̐aa n̐a p̐á p̐uki. Sos̐af̐ti ŋ̐m̐á Y̌uta t̐aa k̐é ǎcal̐ěe n̐a t̐ə̌ɣ̌ə̌n̐as̐i t̐ə̌s̐il̐e.

¹³ N̐a ɪ̌ w̐ěena w̐ont̐u k̐e s̐ə̌s̐ə̌m̐ k̐e Y̌uta ǎcal̐ěe t̐aa. N̐a ɪ̌ y̌ool̐aa t̐aa y̌ool̐aa k̐e Y̌os̐al̐em̐ t̐aa.

¹⁴ P̐ěle p̐a k̐p̐eka n̐t̐ə̌ n̐a p̐á k̐ěes̐ə̌n̐a p̐a l̐v̐l̐v̐ŋ. Y̌uta k̐p̐ek̐ə̌le t̐aa s̐ə̌s̐aa n̐t̐ě y̌ool̐aa t̐aa y̌ool̐aa ɪ̌y̌isi ŋ̐m̐v̐n̐y̌v̐ n̐a n̐un̐v̐wa (300000) n̐y̌v̐v̐ t̐v̐ Ǎt̐ə̌n̐a.

¹⁵ Ǎt̐ə̌n̐a w̐aal̐ k̐é y̌ool̐aa ɪ̌y̌isi ŋ̐m̐v̐n̐y̌v̐ n̐a n̐unǎsa (280000) n̐y̌v̐v̐ t̐v̐ Y̌oh̐an̐aŋ.

¹⁶ N̐a y̌ool̐aa ɪ̌y̌isi ŋ̐m̐v̐n̐y̌v̐ (200000) n̐y̌v̐v̐ t̐v̐ S̐ik̐ə̌li p̐ə̌y̌al̐v̐ Ǎmas̐iya. Ǎmas̐iya s̐ə̌ə̌l̐ə̌n̐a n̐a ɪ̌ s̐v̐v̐ Tac̐aa t̐ə̌m̐le t̐aa.

¹⁷ P̐ěn̐cam̐ěe k̐p̐ek̐ə̌le t̐aa k̐é y̌ool̐aa t̐aa y̌ool̐aa t̐ə̌t̐ə̌l̐aa ɪ̌y̌isi ŋ̐m̐v̐n̐y̌v̐ (200000) n̐y̌v̐v̐ t̐v̐ ɪ̌liyǎta.

¹⁸ Iliyata waali nyəŋ nté yooŋ wontu təkəlaa iyisi nuuŋwa na nuŋaasa (180000) nyuŋu tu Yosapatı.

¹⁹ Mpa paa ké wulaw yoolaa ké Yosalem taa təyəle. Na pá səsəŋa mpa ı ka sı koloosi acalee taa ké ı kawulaya təna taa tə.

18

*Sosafatı na Akapı pa nəyo kulmaya lapu
(Awulaa I 22:1-4)*

¹ Wulaw Sosafatı ka suu toŋ ké na ı wəna teeli. Mpróyó ı caa ı pəyalu ké Iseyeli wulaw Akapı pəelə ké alu.

² Puŋi cəwa pəcə, ıləna Sosafatı polo Akapı tɛye Samalii. Mpróyó Akapı kuwa heeŋ na naaŋ ké tuutuuma sı ı saakəna ı na ı waali nyəma. Pə waali ké ı kaana Sosafatı sı ı səsı ı təə na pá polo pá yooŋa Laməti ıcaté ké Kalaati.

³ Iseyeli wulaw Akapı sələma Yuta wulaw Sosafatı sı: Tə polo na tə yooŋa Laməti ké Kalaati.

Iləna Sosafatı cə Akapı sı: Ma na-ŋ tə ké kuləm ké mɛɛ. Ye nyá yəlaa kulaa, ma nyəma səsəlu puwaya.

*Iso kuyəyətutu teləsəlaa pəpətnaa
(Awulaa I 22:5-12)*

⁴ Paa na mpv, ıləna Sosafatı sı: Pəsı Tacaa na pəc.

⁵ Mpuyle Iseyeli wulaw kota ı Iso kuyəyətutu teləsəlaa. Pa wə yulunyəŋ nasələ (400) ké mpv. Na ı pəsı-wɛ sı: Pə wɛ sı tə polo tə lɛkɛ Laməti ıcaté ké Kalaati yaa tə yele? Ntəna pɛle sı: ı polo, Tacaa ká tɔ-tɛye nyá nɪŋ taa.

⁶ Paa na mpv Sosafatı ta nyələ-tı. Iləna ı pəsı sı: Pə ta kaası Iso kuyəyətutu teləsəlu wei ı ka yəyətəna-tuŋ Tacaa tə?

⁷ Ntəna Akapı sı: ɛɛ, Iməla pəyalu Mısee wɛɛ yaa. Ama maa caaki-ı ké. Isayatu ké ı heeliyi-m tam.

Ntəna Sosafatı ma kapuka sı: Paa yəyətəyi Iso kuyəyətutu teləsəlu ké mpv.

⁸ Mpróyó Akapı yaa kawulaya təyaya təmlɛ tu nəyəlu, na ı tili-ı sı: Polo n yaa Mısee ké ləŋ.

⁹ Awulaa mpe pa naale pa suu pa kawulaya wontu ké na pá caya pa kpelası təə ké Samalii təm təhuule cələ, na Iso kuyəyətutu teləsəlaa kpaaləyi pa təmnaa.

¹⁰ Mpróyó Kenana pəyalu wei pa yaakaya sı Sitekiya tə ı ké pa taa ləlu ké. Inı ı ka lupina ı təyi nyəyəluŋ həŋ na ı təŋ sı: Həŋ inɛ ı huləyəna toŋ wei n ká kələna Silii yoolaa tə.

¹¹ Mpróyó Iso kuyəyətutu teləsəlaa ləlaa ná yəyətə təm kuləmtu ntı tətə sı: Tá caa, polo n lɛkɛ Laməti ıcaté ké Kalaati. Tacaa ká tɔ-tɛye nyá nɪŋ taa ké na n pəsı-tɛ.

*Mısee kpaalvyu ké Akapı kpisuyu
(Awulaa I 22:13-28)*

¹² Mpróyó tillu wei ı pola Mısee waali tə ı heela-ı sı: Iso kuyəyətutu teləsəlaa təna kpəntaa ké na pá heeli wulaw sı ı ká la aka. Pə təə tə, nyana-wɛ ı kpəntı nəyo.

¹³ Ntəna Mısee sı: Ma tuuna Tacaa sı ntı ma Iso caa təyo maa yəyətı.

¹⁴ Mısee tala wulaw kɪŋ, ıləna wulaw pəsı-ı sı: Mısee, tə polo na tə lɛkɛ Laməti ıcaté, yaa má taa polo? Ntəna Mısee sı: Ma ta taŋ-mɛ se. ı polo. Tacaa ká tɔ-tɛye m nɪŋ taa ké.

¹⁵ Mpuyle wulaw sı: Aweye n suwa sı ı pəsəyi-ŋ na pəc n teləsəyi-m təm ntı Tacaa heela-ŋ tə?

¹⁶ Ntəna Mısee sı:

Ma nawa Iseyeli yoolaa yawa yem
 ké pōŋ taa, ɪsu heen wei ɪ feina tiikilu tō.
 Ilena Tacaa yōŋɔti si, pa feina wulav.
 Paa wei ɪ kpe.

¹⁷ Kelenaa Akapɪ pāsəna Sosafatɪ tōɔ si: Ntəŋ maa heela-ŋ si ɪsayatu tike kɛ ɪ heeliɣɪ-m tam?

¹⁸ Mpóyú Misee tasaa si: Tōɔ, ɪ nu Tacaa tɔm. Ma ná-ɪ na ɪ caya ɪ kawulaya kumte tōɔ. Na ɪsətaa tillaa səŋaa na pá tɔ-ɪ heku.

¹⁹ Mpóyú ɪ pōɔsa-we si: Awe ká polo na ɪ tɔsi Iseyeli wulav Akapɪ si ɪ leeki Laməti ɪcate na pá ku-ɪ? Ine si ɪ nyəntu ntō. Ine ɪlé si ɪ nyəntu ntō.

²⁰ Mpuyule feesuyu nakuli ku kulaa si ŋku ku polo. Tacaa si: Isənaya n ká la?

²¹ Mpuyule si, ŋku ku tó Akapɪ Iso kuyəŋɔtutu teləsəlaa taa ké pōpɔtɔ. Tacaa si: Tōɔ, polo na ɪ lá mpv.

²² Ilena Misee tasa si: Ntəŋɛ, Tacaa yelina si pá tó nyá Iso kuyəŋɔtutu teləsəlaa taa ké pōpɔtɔ. Tōfō, mpusi ké ɪ caa ɪ kəna-ŋ.

²³ Tənaɣale Sitekiya kpətəna Misee na ɪ mapɪ-ɪ katanja na ɪ pōɔsi-ɪ si: Tacaa Feesuyu luna ma taa na kó heeli-ŋ yaa?

²⁴ Mpuyule Misee si: Kuyaku ŋku n ká se na ɪ ŋmɛli nyá naŋ ləkətələkaya taa ɪɛ, kuyaku ŋkuyule n ká tisi.

²⁵ Ilena Akapɪ tō ɪ tɔmlɛ nyóma si: ɪ kpa Misee na ɪ cɛla ɪcate nyuyv tɔ Aməŋ, na wulav pəyalv Yowasi.

²⁶ ɪ heeli-we si pá tɔ-ɪ saləka na pá haaki-ɪ potopoto həŋɔliya na lvm. Na haləna má kənnə təyoole na alaafəya.

²⁷ Mpuyule Misee cə-ɪ si: Ye n kəmnə alaafəya, ɪɛ pə taya Tacaa heelina-m tɔm si má yōŋɔti.

*Wulav Akapɪ səm kɛ yoou taa
 (Awulaa I 22:29-40)*

²⁸ Mpóyú Iseyeli wulav Akapɪ na Yuta nyəŋ Sosafatɪ pa pola Kalaati tetv ɪcate Laməti kɛ yoonav.

²⁹ Ilena Akapɪ tō Sosafatɪ si: Ma yūsəŋɪ ma tɪ na má polo yoou. Ama nyaa suu nyá kawulaya wontu.

Ilena Akapɪ la mpv.

³⁰ Pəyele Siliɪ wulav ka heela ɪ yoou kɛkənəa nyuyv nyóma si pá taa paasəna yoolaa səkpema yaa səsaa. Ama pá pɛeki Iseyeli wulav.

³¹ Pə tō ké waatu wei Siliɪ yoolaa nyuyv nyóma mpe pa ná Sosafatɪ, ɪlena pá huv pa taa si Iseyeli wulav. Na pá tamɪ-ɪ si pa yookina-ɪ. Ama Sosafatɪ yaa Iso si ɪ yapɪ-ɪ. Na Iso Tacaa waasi-ɪ na ɪ yeke na kolontunaa məli.

³² Kolontunaa cəkənəa si pə taya Akapɪ, ɪlena pá məli.

³³ Mpóyú Siliɪ tɔ nɔŋɔlv ɪ tó nyəmle kɛ yem, na tə yaya Akapɪ kɛ timpi taa ɪ yoou toko fɛɛ-ɪ tō. Ilena ɪ tó ɪ kɛkɛ saalv si: Kɛɛ na tə məli pə hika-m.

³⁴ Ama kuyaku ŋku yoou lapa tɔŋ ké. Mpóyú Iseyeli wulav səŋa iso ké ɪ kɛkɛ taa, haləna taanaya. Na Siliɪ yoolaa nyənəŋɪ mpv. Ilim təkaya, ɪlena wulav heɛ.

19

Sosafatɪ kpawa huvlaa kɛ Yuta taa

¹ Mpóyú Yuta wulav Sosafatɪ kpema ɪ tɛ Yosalem na alaafəya.

² Ilena Hanani päyalu Yehu wei i ké Iso kuyəətutu teləsulu tō, í polo i sənyu na í pəəsı-i sı: Pepe tōó ké n polaa sı n sənja yulu isayav? Paa sōələyi wei u caaki Tacaa tō se. N lapa mpv tō Iso taa kpana-ŋ ké.

³ Paa na mpv n lapa teu ke timpi n kpiisa tiŋ ke tetu taa tō. Pəyele n ha nyá təyi Iso luyu nyəntu tənyu taa.

⁴ Pə kpayav waatu unı tō, Yosalem taa ké Sosafatı saalaa. I ta məli lseyeli. Mpyó Sosafatı cō tetu taa ké pə kpayav Pəsəpa, na lřalayim pulası həyöluyv taa tō, sı i mələyəna Yuta nyəma ke pa caanaa Iso Tacaa kinj.

⁵ Ilena í kpa hūlaa ke Yuta kawulaya koloosi acaləe təna taa.

⁶ Ilena í heeli-we sı: Ila laakalı na mə təmlə. Mpi tō, pə taya yəlaa tōó ké í huuki mə huule. Ama Iso tōó ké. I mayamaya i ká wəe mə waalı ké pə taa.

⁷ Mpv tō, í nyana Tacaa ke səsəm na í feŋ mə təmlə tōó. Mpi tō, Tacaa Iso laŋle u heəkəna mpi pə ta siyisi tō, yaa yəlaa fayasuyv yaa kućəv muyv na tampaana tō takuyv.

⁸ Mpyó Sosafatı tasa kpav ke Lefii nyəma, na kətəlaa, na lseyeli ləluŋ nyəŋ nyəma ke Yosalem taa sı pá huuki yəlaa təmnəa na Tacaa həte taa. Na pá tayanəyi ıcatə yəlaa yoonj.

⁹ Ilena í tō-we sı: Pə wəe ké sı í nyanŋna Tacaa ke teu, na í lakı pə təna təcunŋ na luyu kəlmuyv.

¹⁰ Ye mə nyəma mpa pa wə acaləe taa tō pa kəna-meyə təm səsəntu. Isu yuləkule yaa yooü təm, na pá ké kiü, yaa kusəsutv, yaa kütütutv, yaa kulapütunaa wakəlyv təm. İle í kilisi-weyə-tı. İle mə na-we mə təm kaa səna Tacaa, na ilé i mu-me na pááná.

¹¹ Kətulu səsə Amaliya ká feŋiyina mə Iso sēv təma təna tōó. Na Isəmayeli päyalu Sepatiya wei i ké Yuta kawulaya nyuvv tū tō, ilé í feŋiyi mə tōó ké tetu təkuyv təm taa. Ye pə kaasa Lefii nyəma, ile pəlyele huule təma lataa. I kaası mə ti na təmlə. Tacaa wə kupantu lataa waalı ké.

20

Kolontu yoonav ke Yuta nyəma, Sosafatı sələmuyv

¹ Pəle pə waalı ké Mowapv nyəma, na Amoni nyəma, na Meuni nyəma ləlaa pa kulaa sı pa yookina Sosafatı.

² Mpyó pa heela wulav sı: Yoolaa tuutuuma luna İtəm tetu taa ké tenku kusəpv kəŋkəŋ taa, na pá kəŋ nyá waalı. Pa wə Hasasəŋ-Tamaa timpi pa yaa sı An-Ketii tō.

³ Səyəntu pu Sosafatı, ilena í tū Yuta kawulaya yəlaa tənaya nəhəkutv sı i yəətəyəna Tacaa.

⁴ Mpyó tetu təna taa acaləe kotaa sı pa wiina Tacaa sı í səna-we.

⁵ Ilena Sosafatı na Yosalem nyəma, na Yuta nyəma ləlaa pa kotı Iso təsəele taya kufalaya tō.

⁶ Ilena Sosafatı sələmı Iso sı: Hai, tá cəsənəa Iso Tacaa wei nyá n təkı kawulaya ke ısoťaa, na n ti piitimnaa təna tō. Nyayale ton tū na pəsəlv. Nəyölv u pəsəyi na í səŋ nyá ısentaa.

⁷ Ta Iso nyá, nyá təyənna tetu tənə tə yəlaa, na n ha-təyi nyá taapəlv Apələham ləlvv nyəma taya tam tō.

⁸ Na tá cəsənəa caya tə taa, na pá ŋmá-ŋ kutuluyv na pá tō sı:

⁹ Ye isu n hama tá ŋkpaŋuyv, na wahala nəyölv, isu yooü, yaa yuləkusəkv, yaa nyəəsı, tu kəó tē səŋ kutuluyv kənə kv kinj ke nyá ısentaa. Mpi tō, nyá həte wə kv taa ké. Tu yaa-ŋ ta laŋwakəlle taa sı n waası-tv. İlena nyaa nu na n waası-tv.

¹⁰ Tɔɔ, nɔɔnɔɔ nyɛni isɛna Amoni nyɛma, na Mowapo nyɛma, na Itɔm nyɛma, yookuyuna-tu tɔ. Pɛyele waatu wei tɔ cɔsɔnaa lu Icipiti tɔ n kisina-we si pɔ taa fayana piitimnaa mpe pa tetɔnaa taa. Ilena pɛle pɔ keɛ na pɔ ye-le-weye kuyɔ.

¹¹ Ama tɔ kucɔɔɔ pɛsa ikpatɛle. Pɛle pa tɔɔnɔɔ-tuyɔ tetɔ nti n ha-tu tɔ tɔ taa.

¹² Tacaa Iso, hɔ pa nkpanɔyɔ. Tɔ kɛ acamaa ke kolontunaa tuutuuma une i isɛntaa kɛ. Tɔ ta nyi isɛna tɔ la tɔ. Pɔ tɔ kɛ tɔ keɛsa ise na nyɔ tɔ.

¹³ Yuta nyɛma tɛna, na pa alaa na pa piya paa sɛɛna Iso tɛsɛle kin.

Yuta nyɛma akaitɔ

¹⁴ Mɔpɔyɔ Tacaa Feesuyu kolɔna Lefii tu Sakali pɛyalɔ Yasiyeli ke samaa taa tɛna. Sakali inɔ i caa kele Penaya. Penaya caa kele Yeiyeli. Yeiyeli caa kele Asafi lɔyɔ tu Mataniya.

¹⁵ Ntɛna Yasiyeli yɔɔtɛna nɔɔ sɔsaya si: Yuta na Yosalem yɛlaa mɛ, i tɔ nkpanɔ ke teu. Ilena pɔ tu kolɔna wulav Sosafati nyɔ. Tacaa si, i taa nyɔ. Pɛcɔ yoolaa tuutuuma une i tɔm i taa la-mɛye sɔɔntɔ. Pɔ taya mɔ tɔm ke yooɔ nkɔ. Ama Tacaa nyɛntɔ kɛ.

¹⁶ Cele i kɔ polo mɔ kolontunaa tɔɔ. Pa tɔɔna ntɛye kpav na yaayɛnaa mpaav. I kɔ sulɔ-weye tɛtɛkɛle nyɔyɔ ke Yeluweli wɔlaya tetɔ kin.

¹⁷ Yuta na Yosalem yɛlaa mɛ, i kaa nɔki mɔ kolontunaa mpe pa yoonav. Mu sɛɛ mɔ tɛsɛɛ. I kɔ nɔ isɛna maa waasi-mɛ tɔ. I taa nyɔ. Pɛcɔ sɔɔntɔ i taa la-mɛ. Cele i polo pa tɔɔ, maa weɛ mɔ waali.

¹⁸ Mɔpɔyɔ Sosafati hɛnta Tacaa ke atɛ. Na Yuta na Yosalem yɛlaa nɔɔ hɛntɔ mpu tɔtɔ, na pɔ sɛɛ Iso.

¹⁹ Pɔ waali kɛ Lefii lɔyɔ nyɛma Kehati na Kolee pa kulaa na pɔ sɔ Iseyeli Iso Tacaa na nɔɔsi sɔsɔntɔ.

²⁰ Tɔɔ fema tanaɔ tɛɛ, ilɛna pɔ tɔ pa tɛnaya Tekowa wɔlaya tetɔ mpaav. Pa tɛɛkaya, ilɛna Sosafati tɔ-we si: Yuta na Yosalem nyɛma mɛ, i ke nkpanɔ. I la mɔ Iso Tacaa na i kuyɔɔtɔ tɛlɛsɛlaa ke naani. I nyɔ tɔɔ, na i lɔ akanaa.

²¹ Mɔpɔyɔ Sosafati na samaa pa kpɛntaa na pɔ tɛlɛsi yonyoolaa ke yoolaa nɔɔ tɔɔ. Na pɔ san Tacaa Iso na yontu si: I sa Tacaa, i sɔɔlɔyɔ fɛi tɛnaya.

²² Pa kpaya yontu ntɛyi mpu, ilɛna Tacaa tisi acufu ke Amoni nyɛma, na Mowapo nyɛma, na Itɔm nyɛma, mpa inɔ paa pukaya Yuta nyɛma yoonav tɔ pa hekɔ taa. Na pɔ kɔ tɛmaya pa taa pa tike.

²³ Amoni nyɛma na Mowapo nyɛma nɔ kɔla Itɔm nyɛma tɔɔ kɛ na pɔ ku-we tɛɛɛɛɛɛ. Pɔ waali kɛ pa kɔ tɛmaya sɔsɔm.

²⁴ Waatu wei Yuta nyɛma kpa tontɔɔ tɔɔ timpi pa loosiyi wɔlaya tetɔ tɔ. Ilena pɔ nyɛna pa kolontunaa tɔɔ. Ama sɛta tike ke pa nawa na pɔ sɛlɛtaa. Paa kɔlɔm i ta fiti.

²⁵ Mɔpɔyɔ Sosafati na i yɛlaa pa nika kolontunaa tɔla ke kuuu ke tuutuuma, na wɛnav, na wontu kususuutu, na liyitee nyɛm. Pu kɛla tɔɔ, ilɛ kuyɛɛɛ toosoɔ pa kuuwa, pa ta tu tɛm.

²⁶ Ilena pɔ koti kuyaku liyiti nyɛnkɔ wule ke Pelaka kupantu tɛkoolle tɛtɛkɛle taa. Mpi tɔ, tɛnaya pa koola Tacaa ke kupantu. Ilena pɔ ha lonte ntɛye hɛtɛ si kupantu kooluyɔ tɛtɛkɛle, na pɔ yaaki-tɛye mɔpɔyɔ halɛna sanja.

²⁷ Mɔpɔyɔ Yosalem nyɛma na Yuta nyɛma lɛlaa, na pa nyɔyɔ tu Sosafati pa tɔ mpaav, na pɔ mɔlɔ Yosalem na lanɔhɔlɔmle. Pɔ taya pulɔ tɔɔ, Tacaa yapa-weye pa kolontunaa nin taa kɛ.

²⁸ Mɔpɔyɔ pa suv ɛatɛ na cɛmɛɛ na sanɔkɔnaa na akantɛɛ hanɔa. Na pɔ polo Tacaa tɛsɛle taa.

²⁹ Waatu wei piitim ləmpɪ nyəma ləlaa nuwa si Tacaa Iso yoonə Iseyeli nyəma kolontunaa. Ilena i təm kpa pa tənaya səyontu.

³⁰ Ilena Sosafati təyɔ i kawulaya təpamm. Mpi tɔ, Iso ka yelaa ké na tetu tənə heesi.

Sosafati kawulaya tənaya

(Awulaa I 22:41-51)

³¹ Mpyóy Yuta wulav Sosafati təyɔ kawulaya ké i luluyɔ pusɪ hiu na naanɔwa na kakpasɪ nyəŋka taa. Yosalem ɪcate taa ké i təyɔ kawulaya ké pusɪ hiu na kakpasɪ. I too kéle Sili pɛɛlɔ Asupa.

³² I tontɛ ka siyisaa ké, na i təŋəyɪ i caa Asa ɪkpatɛ na i lakɪ mpi Tacaa caaki tɔ.

³³ Ama i ta wakəlɪ təkətəlɛnaa. Pə tɔɔ ké i yələa ləsayə taa sɔv Iso isɪ pa caanaa.

³⁴ Pa kɛesa Sosafati təm kancaalaya, na tə tənaya ké Hanani pəyalɔ Yehu takəlaya taa. Nkɛyɛ pa sɔta Iseyeli awulaa takəlaya taa.

³⁵ Mpyóy Yuta wulav Sosafati na Iseyeli wulav isayav Ahasiya pa kpɛntaa.

³⁶ Ilena pá mayasɪ na pá saaki kpuləŋ ké Isiyon-Kɛpɛɛ teesan taa. Na pá pukina- i pooluŋ.

³⁷ Ama Malesa tɔ Totafa pəyalɔ Iso kuyəyɔtɔtɔ tɛləsɔlɔ Iliyesɛɛ heela Sosafati sɪ: Timpi n kpɛntəna Ahasiya tɔ, Tacaa ká wakəlɪ mpi n lapa tɔ.

Ilena lɔm təyɔ kpuləŋ inəyɪ tampana, i ta tala tiili.

21

¹ Waatu wei Sosafati səpa, ilena pá pimi- i pa təyaya pələav taa ké Tafiiti tɛ. Na i pəyalɔ Solam lɛɛti i lonte.

Solam kawulaya

(Awulaa II 8:16-24)

² Solam ka wɛna newaa mpa i na-wɛ pa kaa caa kolum təyɔ. Pa həla nté Asaliya, na Yehiyeli, na Sakali, na Asaliyahu, na Mikayeli, na Sefatiya.

³ Pa caa ka ha-wɛyɛ wɛnav ké səsəm ké. Paa liyitee, paa wula, na liyitee wontunaa. Ilena i tu-wɛyɛ Yuta acalɛɛ fɛnjuyɔ. Na i kpa pa taalɔ Solam sɪ i lɛɛti i lonte ké kawulaya təyɔ taa.

⁴ Pə kəma na kawulaya sɔv Solam niŋ taa ké teu na i ká lila, ilena i kó i newaa tənə, na i waalɪ nyəma ləlaa ké kawulaya taa.

⁵ Waatu wei i təyɔ kawulaya tɔ, i pusɪ wɛ hiu na naanɔwa na naalɛ. Na i caya ka taa ké pusɪ pələfɛɪ naanɔwa ké Yosalem taa.

⁶ Mpyóy i təma isayatu taa ké teitei isɪ Iseyeli awulaa, Akapɪ na i luluyɔ nyəma. Mpi tɔ, Akapɪ pɛɛlɔ ké i ka təkaa. Solam lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ.

⁷ Paa na mpɔ tɔ, Tacaa ta səlɪ sɪ i kpiisi Tafiiti luluyɔ nyəma. Pə taya pulɔ, Iso na Tafiiti paa pɛɛla nɔɔsɪ ké sɪ i luluyɔ nyəma ká təkəna kawulaya ké tam tɔɔ ké Yosalem.

⁸ Yuta wulav Solam inɪ i waatu taa ké Itəm nyəma kula i tɔɔ, na pá kpa pa təyɪ pa wulav.

⁹ Mpyóy Solam kpaya i yoolaa səsaa, na i yooɔ kɛkɛnaa tənə na pá tii Itəm nyəma mpa paa tama-wɛyɛ kotaya tɔ pa tɔɔ, na pá kəlɪ-wɛ.

¹⁰ Pə kpayaɔ kuyaku ŋkɔ təyɔ Itəm nyəma cɛpa Yuta nyəma, na pá cayana pa ti.

Mpyóy Lipina ɪcate ná kisa cei tətəyɔ waatu inɪ i taa. Na pá fiti Solam niŋ taa. Mpi tɔ, Solam ka kisa i cəsənəa Iso Tacaa ké nunav təyɔ pə lapa mpɔ.

¹¹ Solam ka ηmawa tunj təkətəlenaa ke Yuta pəəη taa ké. Mpu pə tusina Yuta na Yosalem pə yəlaa na pá lo Iso na pá laaki paa tųy ηku.

¹² Mpóyó kuyaku nakuli Iso kuyəəəəəəəə teləsəlu Ilii ηmaa Solam ke takəlaya si: Nyá cəəəə Tafiiti Iso Tacaa yəəəəəəə si, n ta təη nyá caa Sosafati na i caa Asa mpa pa ké Yuta awulaa tə pa ikpate.

¹³ Halı n məlaa ké na n kpayə Iseyeli awulaa yaasi. Na n kəsi Yuta na Yosalem pə yəlaa kunyuləy, na pá kəsəəəəəəə tunj təə, isu Akapı ləlyəy nyəma. Haləna n kó nyá newaa. Pəcə pəle pá kəla-η teu.

¹⁴ Pə təə ké Tacaa ká tu nyá yəlaa na nyá pəyalaa na nyá alaa na nyá nyəm tənaya wahala səsə.

¹⁵ Lotu kotəη isayəu nakuləy i ká tó nyá mayamaya. Na kó səsəəy paa kuyaku ηku. Haləna nyá taa lotu lu.

¹⁶ Mpóyó Tacaa tula Filiisi nyəma na Laalupunaa mpa pa cəəəə Itiyopii nyəma tə, na pá yoonə Solam.

¹⁷ Na pá suv Yuta, na pá kuu pə tənə mpi pu wə kawuləy təyaya taa tə. Na pá kpa wuləu piya na i alaa ke yomaa. I pəyaya səkpəlaya Ahasiya tike ke pə səəwə.

¹⁸ Pəle pə waali ké Tacaa tó Solam ke lotu kotəη ηku ku fəi waau tə.

¹⁹ Pusi sika isu naale ke mpv, ilena i kotəη ηku kó yası i lotu na tə lu, na i sənə wəsası səsəəənsı. Ama i yəlaa ta wə i ləyaya wule ke tulaalənaa, isu pa lapu i cəsənaa tə.

²⁰ Solam ləlyəy pusi hiu na naanəwə na naale nyəηka ke i təyənə kawuləy. Yosalem taa ké i təyā i kawuləy ke pusi pələfəi naanəwə. Waatu wei Solam səpa tə nəyəl ta wii-ı. Tafiiti tēy pa pima-ı. İle pə taya kawuləy pələau taa.

22

Ahasiya kawulaya

(Awulaa II 8:25-29; 9:27-29)

¹ Mpóyó Yosalem nyəma kpa Solam pəyalu səkpəlu Ahasiya ke kawulaya na pá ləeti i caa lonte taa. Pə taya pəlv, Laalupunaa kpekəle natəli tu súb Yuta yoolaa tēy, na pá kó Ahasiya taalənaa tənə. Pə təə ké Ahasiya hika kawuləy na i təyə.

² Ahasiya ləlyəy pənaya hiu nyəηka taa ké i təyə kawuləy ke Yosalem ke pənaya kuləmayə. I too ka ké Omili ləlyəy tu ké. Pa yaakı-ı sı Atalii.

³ Mpóyó Ahasiya təma təntə isayəle ke teitei isu Akapı ləlyəy nyəma. Mpi tə, i too tasayana-ı layatu isayatu nti.

⁴ İlena í la mpi pə ta mayə Tacaa təyə teitei, isu Akapı ləlyəy nyəma. Mpi tə, mpe paa kəna Ahasiya layatu tasəlaa ke i caa səm waali sı pə tıvı-ı.

⁵ Haləna pá tasa-ı layatu sı, í polo i səsı Akapı pəyalu Solam wei i ké Iseyeli wuləu tə i təə. Na pá yoonə Silii wuləu Asayəli ke Laməti icate taa ké Kalaati tətə taa. Yoou ηku ku taa ké Silii nyəma yaya Solam.

⁶ İlena í məli Sisilee sı pá lapı-ı kəəle. İlena Yuta wuləu Ahasiya polo i alaafəya nav. Mpi tə, i saləmayəa ké.

⁷ Mpóyó Tacaa lapa na Solam alaafəya nav mpi pá kəna Ahasiya ke səm. I tala kpa kpaəa, ilena í na Solam pá polo Nimsi pəyalu Yehu kin. Pəyele Tacaa ka təma ləyə kawuləy kpav ké na i tıv-ı sı i ku Akapı ləlyəy nyəma tənə.

⁸ Mpóyó Yehu sula Ahasiya taaləu piya mpa pa ké Yuta nyəy nyəma na pá ké wuləu təmlə lataa tə. Na í kó pa tənə isu Iso ka suv tə.

⁹ Pə waali ké Yehu tilaa na pá pɛɛkɪ Ahasiya na pá kpa-ɪ Samalii timpi ɪ ka ɲmɛlaa tɔ na Yehu ku-ɪ. ɪlɛna pá pimi-i. Mpi tɔ, ɪ ka ké wulav Sosafati wei ɪ nukayana Tacaa na lotu kolumtu tɔ ɪ lulɔyɔ tɔ ké.

Ama Ahasiya lulɔyɔ tɔ nɔɔɔɔ taa muna kawulaya tɔyɔv.

Atalii tɔyɔv kɛ kawulaya

(Awulaa II 11:1-3)

¹⁰ Waatu wei Ahasiya too Atalii nuwa si ɪ pɔyalɔ səpa. ɪlɛna í tɔ ɪ taa si ɪ ká ku Yuta wulav tɔyaya nyɔma tɛna.

¹¹ Pa kukaya wulav nyɔma kɛ mpɔ, ɪlɛna Solam pɛɛɔ Yosepa, kɔtulɔ Yoyata alɔ, ɪnɪ ɪ kɛna Ahasiya neu. Mpɔyɔ alɔ ɪnɪ ɪ lapa kookali, na í ɲmulɪ ɪ taalɔ pɔyaya Sowasi, na í seena na í ɲmɛsi ká na ka nukulɔ kɛ ɪsɔ tɛsɛɛɛ naɲ kuhɛntɔyɔ nakulɔ ku taa. Atalii ta nyɪ ka tɔɔ. Halɛna ká fiti kulaa mɛpɛ.

¹² Mpɔyɔ Sowasi na ɪ tɔɔ fɛɲlaa pa saala ɪsɔ tɛsɛɛɛ taa tɛnaya pusi naatoso. Na Atalii náa tɔɲa kawulaya tɔyɔv.

23

Sowasi kawulaya tɔyɔv

(Awulaa II 11:4-20)

¹ Pɛnaya naatosompɔyɔlaya nyɛɲka taa ké kɔtulɔ Yoyata kaasa ɪ tɪ, na í ná yoolaa sɔsaa, Yelowam pɔyalɔ Asaliya, na Yohanan pɔyalɔ ɪsəmayɛɪ, na Opɛɪ pɔyalɔ Asaliya, na Ataya pɔyalɔ Maaseya, na Sikɛli pɔyalɔ ɪlɛsafati.

² Mpɔyɔ panɛ ɪnɪ pa cɔɔ Yuta kawulaya taa ké acalɛɛ tɛna taa, na pá yaa Lefii nyɔma na ɪsɛɪɪ lulɔɲ nyɔɔɲ nyɔma, na pá na-wɛ pá polo Yosalem.

³ Yɛlaa mɛpɛ pa tɛna pa kɔta ɲpɔyɔ ɪsɔ tɛsɛɛɛ taa, ɪlɛna pá kpɛntɪ nɔyɔ kɛ wulav tɔm taa, na Yoyata heeli-wɛ si: Pu muna ké ɪsu wulav pɔyalɔ Sowasi ɪnɛ í tɔyɔna kawulaya. ɪsu Tacaa ka suw Tafiiti lulɔyɔ nyɔma tɔɔ tɔ.

⁴ Mpɔ tɔ, ɪsɛna í ká la tɔyɔɔ. Waatu wei kɔtɛlaa na Lefii nyɔma pa suvki ɪsɔ tɛsɛɛɛ taa ké tɛmlɛ lapɔ kɛ kɔyakɔ kuhɛsɔyɔ wulɛ tɔ, í ká faya yɛlaa kɛ kɛpɛka tooso ké, kɛpɛkɛ kancaalaya nyɛntɛ ká taɲ ɪsɔ tɛsɛɛɛ nɔnɔɔsi.

⁵ Na kɛpɛkɛ naalɛ nyɛntɛ kɛ kawulaya tɔyaya. Na tooso nyɛntɛ kɛ Kite nɔnɔyɔ. ɪlɛna yɛlaa tɛna náa sɔɲa ɪsɔ tɛsɛɛɛ taya tɔɔ.

⁶ Kɔtɛlaa na Lefii nyɔma pa tike pa wɛnna mpaav si pá suw ɪsɔ tɛsɛɛɛ taa. Mpi tɔ, mɛpɛɛ paa tuwa. Pə kaasa yɛlaa mpa tɔ pɛɛ pá saali awalɪ, ɪsu Tacaa suw tɔ.

⁷ Lefii nyɔma lɛlaa ka tɔka pa yooɔ wontu kɛ pa niɲ taa, na pá tɔ wulav kɛ heku na pá tɔɲɔyɪ-ɪ. Yɛ pə cɛpa wei na í mayasi si ɪ suvki ɪsɔ tɛsɛɛɛ taa, paa ku-ɪ.

⁸ Mpɔyɔ Lefii nyɔma na Yuta nyɔma tɛna lapa ɪsu kɔtulɔ Yoyata ka tɔyɔ-wɛ tɔ. Na paa nyɔyɔ tɔ wei í kɔti í yɛlaa. Paa mpa pa caalɔyɪ pa tɛmlɛ kɛ kɔyakɔ kuhɛsɔyɔ wulɛ tɔ, yaa mpa pa tɛsɛsɔyɪ-tɛ tɔ. Mpi tɔ, Yoyata ta ha nɔɔɔɔyɔ heɛsɔyɔ kɛ pə wulɛ ɲtɛ.

⁹ Mpɔyɔ Yoyata cɛla yoolaa sɔsaa kɛ ɲmantaasi, na Tafiiti kpɛlɔɲ wei ɪ ka wɛ ɪsɔ tɛsɛɛɛ taa ké waani waani tɔ.

¹⁰ ɪlɛna í pulɪ yɛlaa tɛnaya ɪsɔ tɛsɛɛɛ ntɔyɔɲ ɲkulɔɲ na pə yooɔina mpɛtɔɲ nyɛɲka kɛ kɔtaya tɛlatɛ, na kutuluyɔ pa kɔɲkɔɲ taa. Na pa sɔɔɔ puwa si pá ta wulav kɛ kɔtaya. Na paa wei na ɪ ɲmantaaya kɛ í niɲ taa.

¹¹ Mpɔyɔ pa luna Sowasi, na pá pamɪ-ɪ kawulaya kahuka, na pá cɛɛɪ-tɛ takɔlaya. ɪlɛna Yoyata na ɪ pɔyalaa pá pɛli ɪ nyɔyɔ taa ké nim na pá kpa-ɪ wulav. Tɛnaya yɛlaa tɛna naala kawilitaya na pá sɛɛkɪ-ɪ si: Məna tɛtɔ wulav.

¹² Waatu wei Atalii nuwa samaa kəkote, na pa sewa na pa kawilitasi ke mpv. Ilena í polo pa kin ke Iso taseele cōlo.

¹³ Mpóyú í loosa wulav kufalu sɛɛa Iso taseele akele cōlɔɔ nɔnɔɔ, na yoolaa sɔsaa na akantee hullaa we í kin. Na samaa náa ɛmaɔlɔyɛ, na yonyoolaa náa hulɔyɛ akantee. Na wilitilaa náa kɛsɔyɛna soo mataa. Tɛnaɔa Atalii cɛla í wontu, na í má kapuka si: Waali luw nté, waali luw nté.

¹⁴ Yoyata ta sɔali si pá kv Atalii ke Iso taseele cōlo tɛna. Pɛ tɔɔ ké í tɔma yoolaa nunɔwa (100) nyɔyɔ nyáma si pá lɛsi-í kpeɛna. Wei í tɛɛa-we, ile pa kv pɔntu.

¹⁵ Ilena pá lɛsi Atalii na pá pona-í kawulaya tɔyaya kpaɔanɔɔ nɔnɔɔ, na pá kv-í.

¹⁶ Mpóyú Yoyata na samaa na wulav pa pɛɛla nɔɔ si: Tacaa nyɛnɔyɛ-tuyɔ nyá yɛlaa.

¹⁷ Ilena yɛlaa tɛna polo pá yɔki tuyɔ Paali kutuluyɔ, na pɛ kɔtaya tɛlate, na pɛ tuɔ. Na pá kú pɛ kɔtɔlv Matɛɛ pɛ kɔtaya tɛlate isɛntaa.

¹⁸ Pɛ waali ké Yoyata tɔwa Lefii kɔtɔlaa si pá fɛɛɛi Iso taseele tɔɔ. Tafiiti naa faya-weyɛ kpeka ké, na pá laki kɔtasi nsi kɔkɔ lusa si tɛna tɔyɔ Iso taseele taa. Isu pa kɛsɔyɔ Moisi kiiu taa tɔ. I ka tu-weyɛ si pá laki-te na yɔɛkpaama.

¹⁹ Mpóyú Yoyata su tanɛlaa ke Iso taseele nɔnɔɔ si, asilima tu nɔɔlv í taa suv.

²⁰ Pɛle pɛ waali ke Yoyata kota yoolaa nyɔyɔ nyáma, na kupayalaa, na sɔsaa, na samaa tɛna, na pá kpaɔa wulav ke Iso taseele taa, na pá tɛɛna nɔnɔɔ sɔsaya na pá pona-í kawulaya tɔyaya taa. Pa su wulav ke í kumte tɔɔ, ilena

²¹ pa tɛna pa laɛa hulɔmɛ na pá ɛmaali.

Pa kɔwa Atalii ke mpv, ilena icatɛ caya tɔpamm.

24

Sowasi tayanvɔv ke Iso taseele (Awulaa II 12:1-17)

¹ Sowasi lulɔyɔ pusi naatosompɔɔlaya nyɛɛka ke í tɔya kawulaya ké Yosalem taa ké pusi nule. I tɔɔ ka ké Pɛsɛpa tu na pa yaa-í si Sipiya.

² Mpóyú Sowasi lapa Tacaa luyɔ tɛɛ nyɛntu ke kɔtɔlv Yoyata weesuyɔ pusi tɛna taa.

³ Ilena Yoyata yele na wulav kpaɔa alaa naale, na í lulɛ apalɔpiya na alɔpiya payale.

⁴ Pɛle pɛ waali ké waatu nɔɔlv Sowasi mayasa í taa si í ká tayanɛ Iso taseele.

⁵ Ilena í kotɛ kɔtɔlaa na Lefii nyáma na í heeli-we si: I cɔɔki Yuta acalɛ taa ké paa pɛnaɔa ɛka, na í muɛi liyitee ke Iseyɛli nyáma kin, na í tayanɛna mɛ Iso taseele.

Amá Lefii nyáma ná tá paasɛna lɔɔ.

⁶ Pɛ tɔɔ ké wulav yaa kɔtɔlv sɔsɔ Yoyata, na í pɔɔsi-í si: Pepe tɔɔ ké n ta caali Lefii nyáma na pá muɛi Yuta na Yosalem pɛ yɛlaa kin ke liyitee, isɛ Tacaa tɛmlɛ tu Moisi na Iseyɛli nyáma ka suw tɔ. Na pá tayanɛna Iso kutuluyɔ ɛku kv taa we nɔɔ pɛlvɔv takɔlasi tɔ?

⁷ Mpi tɔ, alɔ isayav Atalii na í waali nyáma pa yela Iso taseele ké na tɔ wakɛli. Halɛna pá kpaɔa Iso wontu ke Iso taseele taa, na pá laana tuyɔ Paali.

⁸ Mpóyú wulav Sowasi yɔɔtɔa na pá saaki atakaa, na pá su-í Iso taseele nɔnɔɔ na awali tɔɔ.

⁹ Ilena pá kpaali Yosalem na Yuta kawulaya tɛna taa si, paa Iseyɛli tu wei í kɔna lampuu wei Iso tɛmlɛ tu Moisi ka suwa waatu wei pa tɛsaya wulaya tɛtu tɔ.

¹⁰ M'póyó nyuyó nyáma, na samaa tēna tēpai pona pa lampuu na lan̄hul̄umle. Halēna atakaa su.

¹¹ Waatu wei pa pukina atakaa ké Lefii nyáma sɪ pá wiili ɪ taa na wulav n̄yɔ, ɪlena pá mayana liyitee ke s̄s̄s̄m. Na wulav takelasi ŋmaalv na k̄otulv s̄s̄s̄ tēma paas̄n̄lv pá hutɪ. Na pá m̄ɔna atakaa ke ɪ lonte. Pə kp̄ayav waatu ɪnɪ tɔ, yaasi ɪn̄ɔɪ pa lakaya paa ifemle nte, na pá hikiyi liyitee ke tuutuuma.

¹² M'póyó wulav na Yoyata pa cela liyitee an̄ɔɪ t̄mle nyuyó nyáma. ɪlena p̄ele pá kp̄ayə p̄ee saakelaa, na kaaf̄entanaa, na nȳɔɔlv̄yɔ na pə k̄useem̄yɔv pə lutaa sɪ, pá tayan̄əna Iso t̄esele na t̄é lá teu.

¹³ Ntēna t̄amlataa niki pa tēma na pa nȳəm tēna. Na pá tayan̄ɪ Iso t̄esele ke teu na t̄é m̄əlɪ ɪsu t̄ə wule taa.

¹⁴ Waatu wei tēma tēma, ɪlena a nyuyó nyáma k̄ona liyitee k̄ukaasee, na pá cela wulav na Yoyata. Na pá lu wontu nti pa lak̄ona Iso t̄esele taa t̄ə. ɪsu Iso s̄eev wontu, na k̄ot̄yɔv nȳəntu, na w̄ola na liyitee nȳɔɔt̄əv k̄əp̄onaa. Pa lakaya k̄otasi nsi k̄əko lusa sɪ tēna t̄əyɔ Iso t̄esele ké, halēna Yoyata s̄əm.

Sowasi wak̄ələna Iso

¹⁵ M'póyó Yoyata kpat̄əla teu t̄əkun̄kun̄ku. ɪ p̄usɪ yoosa n̄un̄wa na hiu na naan̄wa (130) ɪlena í sɪ.

¹⁶ ɪlena pá pimi-ɪ kawulaya p̄elaav taa ké Tafiiti t̄e. Mpi t̄ə, ɪ ka lapa kupantv ke ɪseyeli taa ké na í k̄usɪ Iso na ɪ t̄esele pə nyuyó.

¹⁷ Yoyata s̄əm waalɪ ké Yuta nyuyó nyáma polaa na pá mayana Sowasi na pá samɪ-ɪ. ɪlena ɪlé í nu pa t̄əm ntɪ.

¹⁸ M̄p̄v pə lap̄əna na ɪseyeli nyáma lo Tacaa t̄esele t̄əm. Na pá yele pa c̄əs̄onaa Iso ké s̄eev, na pá laaki tesikasɪ na tun̄ ɪl̄əŋ. M'póyó ɪsayatv ntɪ t̄ə yelaa na Tacaa m̄una Yosalem na Yuta nyáma na pááná.

¹⁹ Pə waalɪ ké Iso kpa ɪ k̄uȳɔt̄utv t̄el̄əs̄elaa sɪ pá h̄ólɪ-w̄eȳe pa ɪsayatv ntɪ. Ama pa taa n̄ȳɔlv ta nuna-w̄e.

²⁰ M'póyó Iso Feesuyv kul̄əna Yoyata p̄yalv k̄otulv Sakalɪ. Na í s̄əŋ samaa taa, na í ȳɔt̄ɪ sɪ: Iso ȳɔt̄aa sɪ pepe t̄ə ké u t̄ək̄yɪ ma kiin̄? T̄əv, timpɪ í l̄ə-m t̄ə, í kaa waa. Maa l̄ə-m̄e t̄ət̄ə.

²¹ T̄ənaya ȳelaa p̄elaa n̄ȳɔv ke k̄otulv Sakalɪ t̄əv. Na wulav yele na pá yaya-ɪ p̄ee ke Iso t̄esele kataya taa.

²² Wulav ka s̄əw̄a kupantv nti Yoyata ka lapa-ɪ t̄ə. Na í yele na pá k̄ó ɪ p̄yalv Sakalɪ. Waatu wei Sakalɪ caakaya h̄eev, ɪlena í má kapuka sɪ: Tacaa ná ntɪ pa lakɪ-m ɪs̄ənt̄ə t̄ə, na ŋ h̄ə pa ŋkpan̄ŋ.

Sowasi kawulaya t̄ənaya (Awulaa II 12:18-22)

²³ P̄ənaya sikaa, ɪlena Silii nyáma yoolaa polo Sowasi ke yoonav, na pá watɪ Yuta na Yosalem ɪcat̄e. ɪlena pá k̄ó nyuyó nyáma na pá tilina pa wontu t̄ənaya pa wulav ke Tamasi.

²⁴ Silii yoolaa taa w̄ee payale. Yuta nyáma ka l̄əwa pa caanaa Iso t̄əȳɔ ɪlé ɪ t̄u-w̄eȳe Silii yoolaa m̄p̄e pa nin̄ taa. Sal̄əka wei Tacaa t̄əwa Sowasi t̄əȳɔle.

²⁵ M'póyó Silii nyáma t̄eeva na pá yele-ɪ wahala s̄əso taa, na ɪ waalɪ nyáma kulɪ ɪ t̄ə na pá k̄v-ɪ ɪ kato t̄ə ké k̄otulv Yoyata p̄yalv s̄əm t̄əv. Na pá pimi-ɪ Tafiiti ɪcat̄e taa. ɪle pə t̄aȳa kawulaya p̄elaav taa.

²⁶ M̄pa pa k̄ola Sowasi t̄əv t̄əȳɔle Amoni alv Simeyatɪ p̄yalv Sapatɪ. Na Mowapv alv Sim̄elitɪ p̄yalv Yosapatɪ.

²⁷ Pa ηmaa Sowasi pəyalaa həla na təmnaa mpa Iso kuyəɣotutu teləsulu ka yəyota i tɔɔ tɔ. Na Iso təsele taɣanuyv tɔm kə takəlaya ηka pa yaa si, Awulaa kuxeyəseɣo takəlaya tɔ ka taa. Sowasi pəyalv Amasiya lɛetəna i lonte kə i səm waali.

25

Amasiya kawulaya

(Awulaa II 14:1-7)

¹ Mpóyó Amasiya tɔɣo kawulaya kə i luluyv pusɪ hiu na kakpasɪ nyəηka taa. Yosalem kə i tɔɣo kawulaya kə pusɪ pəɣolayafɛi hiu na naanɔwa. I too ka ké Yosalem tu ké, na pá yaaki-i si Yowataŋ.

² Amasiya lapa mpi pə maya Tacaa tɔ yaa, ama i ta lana i lotu tənaya.

³ Waatv wei Amasiya kawulaya caya teu, ilena i kó i waali nyéma mpa paa kɔwa i caa Sowasi tɔ.

⁴ Ama i yela pa piya. Isu Tacaa yepu na pá ηmaa Moisi kiiu taa tɔ si: Pa kaa kv cɛcɛ ké i pəyaya isayatu tɔɔ. Yaa pá kó pəyaya kə ka caa nyəntv tɔɔ. Ama wei i lapa isayatu tɔ, inɪ i ká səna.

⁵ Mpóyó Amasiya kota Yuta na Pɛncamɛɛ pa kpeka nna a tɔɔ i takaya kawulaya tɔ pə apalaa. Ilena i kpa yoolaa kpeka nyɔɔŋ nyéma na pé kɛɛsəna pa lulɔŋ. Ilena pá kala mpa pa pusɪ wɛ isu hiu tɔ. Na pá hiki yəlaa iyisi ηmɔnuyv na nuɔnɔwa (300000), mpa pa muna yooɔ pote na pá nyéma ηmantasɪ na kpaləŋ pə tɔm tɔ.

⁶ Mpóyó Amasiya kpaya Iseyeli nyéma yoolaa taa yoolaa kə apalaa iyisi nuɔnɔwa (100000), na i feli pa tɔɔ kə liyitee nyəɣətv isu tɔɔnənəa tooso.

⁷ Ama Iso kuyəɣotutu teləsulu nəɣəlv i kɔma na i heeli-i si: Ta Caa, pə fɛi si Iseyeli yoolaa i təŋi-ŋ. Mpi tɔ, Tacaa kaa səna mpe inɪ.

⁸ Ye nyana-wɛ i polaa, paa n ká yoo isəna, isu Tacaa yelaa na n se nyá kolontunaa. I tike i wenna toŋ si i la na n kəli yaa n kpisi.

⁹ Ntəna Amasiya pɔɔsi Iso kuyəɣotutu teləsulu si: Na isənaya maa la liyitee nna a tənə ma tɛma fəlvuyv tɔ a tɔm? Iso kuyəɣotutu teləsulu si: Tacaa pəsəɣi na i lɛɛti-ŋ-ye na pá kəli mpv.

¹⁰ Mpóyó Amasiya mələna Iseyeli yoolaa. Pa taa ka haŋna Yuta nyéma ké, na pá kpəna pááná sɔsɔna.

¹¹ Iləna Amasiya tɔɣo apalətv na i kpaya i yoolaa na pá tɛɛ tɔm tɛtəkəle taa. Na i kó Itəm yoolaa kə iyisi naanɔwa (10000).

¹² Na pá kpa yoolaa iyisi naanɔwa (10000) ləlv na pa isɛ, na pá kpaana-wɛyɛ pulaya tɔɔ. Iləna pə tusi-wɛyɛ ipilisav taa, na pá hoti pa tənə na pá si.

¹³ Waatv inəɣi Iseyeli yoolaa mpa Amasiya ka tɔyənəa si, pá taa təŋi-i yooɔ tɔ, pa wata Yuta acalɛɛ wəna a wɛ Samalii na Pɛti-Holəŋ pa hɛkə taa tɔ. Na pá kó yəlaa iyisi tooso (3000) na pá kuu pa wontu kə tuutuuma.

Sowasi yoonav kə Amasiya

(Awulaa II 14:8-14)

¹⁴ Waatv wei Amasiya lɔna Itəm nyéma təyoole na akaitv, iləna i kpənna Itəm nyéma tuŋ na i laaki na i wəki-i tulaalvnaa.

¹⁵ Mpóyó Tacaa mv Amasiya na pááná na i tili Iso kuyəɣotutu teləsulu nəɣəlvuyv i kin. Na ilé i pɔɔsi Amasiya si: Pepe tɔɔ kə n təŋəɣi tuŋ wei i ta pəsi na i ya i yəlaa kə nyá niŋ taa tɔ?

¹⁶ Tənaya wulav cɛpa Iso kuyəɣotutu teləsulu nəɣo tɔɔ na i pɔɔsi-i si: Ilə ma kpa-ŋ si n la kawulaya taa tɔm tasəlv na? Ye nn caaki má nyəŋsi nyá isɛ su.

Ṣpóyó Isə kuyəətətu teləsulu suma. Ulena í taɣanı kpaɣau sɪ: Ma nyéma sɪ Isə tu ɪ taa sɪ ɪ ká ku-ŋ. Mpi pə tɔɔ n lapa yaasi inɪ ɪ taka, na ń kisi ma tɔm tɔ.

¹⁷ Ṣpóyó Amasiya caa ɪ layatv tasələa. Ulena í tili na pá heeli Yehu pəyalv Sowakasi pəyalv Sowasi sɪ: Ma na-ŋ té suli na té yoo.

¹⁸ Ntəna Sowasi cɔ-ɪ sɪ: Lipaŋ puyv tɔɔ səsɔv ka sələməna tuyv səsɔv sɪ: Ha ma pəyalv ké nyá pələ. Ṣpóyó taale wontuyv nakuli ku tɔma səsɔv tɔɔ na kó puyvɪ-ɪ.

¹⁹ Na Sowasi tasa sɪ: Pepe tɔɔ ké n hɔŋ nyá tɪ sɪ n kəla Itəm nyéma? N lakɪ kalampaani ké yem ké. Pɪ kəla teu sɪ ń caya nyá tɔ. Pepe tɔɔ ké n caa sɪ má na-ŋ té yoo na nyá na Yuta nyéma í lá asalav ké yem?

²⁰ Ama Amasiya ta nu. Ule Isə caakaya ké sɪ í kó í na ɪ yoolaa ké timpi pa sɔ́v Itəm tuj ké laav tɔ.

²¹ Ṣpóyó Sowasi na Amasiya pa yoolaa sula yoo ke Peti-Semesi ke Yuta tetv taa.

²² Ulena Iseyeli nyéma kəli Yuta nyéma na pá se na pá kpe.

²³ Ṣpóyó wulav Sowasi kpa Yuta wulav Amasiya ke Peti-Semesi na í kəli-ɪ. Ulena í polo Yosalem na í kó kolunɔ ke pɔ́yó ke mɛɛtələna ŋmɔnvɔv (200) cɔ́v ké Ifəlayim nɔnvɔ na ŋkulunɔ nyəŋka pə heku taa.

²⁴ Ṣpóyó Sowasi kuu wɔla na liyitee nyəətunaa, na wontunaa kɔpantunaa mpa paa wɛ Isə təsɛɛ taa ké Opeti-Itəm kin tɔ. Na kawulaya təyaya kpancooŋ. Na í kuu yalaa tɔtɔ, na í pona Samalii.

Amasiya kawulaya tənaya

(Awulaa II 14:15-20)

²⁵ Pusi naanwɔa na kakpasɪ ke Amasiya tasa təyɔv ké Iseyeli wulav Sowasi səm waali.

²⁶ Pa kɛsa Amasiya tɔm lentɪ ke pə kpaɣau tə kancaalaya na tə tənaya təyɔ Yuta na Iseyeli pa awulaa takəlaya taa.

²⁷ Waatu wei Amasiya kisa Tacaa təyɔ yəlaa kula ɪ tɔɔ ké Yosalem. Ulena kuyaku nakuli Amasiya se na í polo Lakisi. Na pá tɛŋi-ɪ tənə na pá ku-ɪ.

²⁸ Pə waali ké pa tu-ɪ kɛkɛ taa na kpaɣanəŋ payale hɔ, na pá polo pá pimi-ɪ pa təyaya pələav taa.

26

Osiyasi kawulaya

(Awulaa II 14:21-22; 15:1-3)

¹ Waatu wei yəlaa kpa Amasiya pəyalv Osiyasi ke kawulaya ke ɪ caa lonte tɔ, ɪ pusi wɛ naanwɔa na naatoso.

² Inɪ ɪ lɛkəna Ulati ɪcatɛ ke ɪ caa səm waali, na í taɣanı-tɛyɛ ŋmav.

³ Osiyasi lɔlvɔv pusi naanwɔa na naatoso nyəŋka taa ké ɪ təyɔ kawulaya ke Yosalem taa ké pusi nule na naanwɔa na naale. I too ka ké Yosalem tv ké na pá yaaki-ɪ sɪ Yekoliya.

⁴ Ṣpóyó Osiyasi lapa mpi pə maya Tacaa tɔ ɪsu ɪ caa Amasiya.

Osiyasi tɔntɛ kɔpantɛ na ɪsəyale

⁵ Sakali na ɪ səm tɔ, ɪ sɛyɛsaya Osiyasi ke Isə nunav ké. Na Osiyasi kaasəyɪ ɪ tɪ sɪ í cəkəna Tacaa luyv nyəntv. Na Isə náa yele na í waaki.

⁶ Ṣpóyó Osiyasi pola Filiisi nyéma ke yoonav na í yaki Katɪ na Yarəne na Asətəti pə acalɛɛ koloosi. Ulena í taɣanı acalɛɛ ké Asətəti na Filiisi nyéma həyɔlvɔv taa.

7 Na İso səna-ı í na Filiisi nyéma na Kuu-Paalı Laalupunaa na Meuni nyéma pa yoonav taa.

8 Haləna Amoni nyéma náá fələyi-ı lampuunaa.

Osiyası nyuyv kulaa ké na pá tala İcipiti tetv tonja.

9 Mpyóy ı nımá ate na iso kutulunj səsənj ke Yosalem ıcatə kolunja nkulunja nənyəy, na tətəkəle taa nyəjka, na kolunja təkəjle, na í nyəəsı kutulunj inəyi teu.

10 Na í nımá tətənjlenaa ke wulaya tetv həyələnj taa. Na í huli ləkənaa payale. Mpi tə, ı ka wəna kaləkənj payale ke tətəkəle na tetv ihəntav taa ké. Pəcə ı wəna hataa na tıj wəi pa yaa sı lesejnaa tə ı paasənlaa. Mpi tə, ı ka səəla haləm ké.

11 Osiyası paasayana yoolaa mpa pa nyéma yooü təy. Na í fəya-wəyε kpeka na pá keəsəna kukaluyv nku wulav waalı nyéma taa ləlv Hananiya ka tv takələsi njmaalv Yeiyeı na təma tayanlv Maaseya tə.

12 Yoolaa taa yoolaa mpe pa ləlvj nyənj nyéma ka wε iyisi naale na nasətoso (2600) ké.

13 Mpe pa paasayanana yoolaa iyisi njmunuyv na nıunwa na naatosompəyolaya na nasəle na nıunwa (307500). Pa səəlv puwa sı pa yookina wulav kolontunaa.

14 Ye pa təkı yooü wulav cələyi-wəyε kpələnj ké, na njmantaası, na yooü kahusi, na pə tokonaa, na tənj, na pəntəlvpeε.

15 Mpyóy nyəntv nəyəlv ı lupa Osiyası ke yooü maləfənaa səsaa napəlı taka na pá su-wəyε ate na iso kutulunj na koloosi nkulunjası taa. Pa təkəna-wəyε nyémá na pa ləkəna pεε kuyasələε. İso səna-ı teu ké na ı tonj səəsəyi na pá puki poolunj.

16 Ama ı tonj ını ı səsə-ı təhəm taa. İlena pá wakəlı-ı na í yeıe ı İso Tacaa tənyuyv ke teu. Haləna kuyakv nakəlı í svv ı mayamaya ke İso təsəεle taa sı, ı wəki tulaalvnaa ke kətəya təlate.

17 Mpyóy kətəlv səso Asaliya, na ı waalı nyéma ke nıunaasa mpa pa wəna apəlvv ke teu tə, pa təja ı waalı.

18 İlena pá sənj wulav isəntaa na pá təmı-ı sı: Ta caa, n fəına mpaav sı ı wə İso ké tulaalvnaa. Ələnj ləlvuyv nyéma mpa pa kpəwa kətuyv təmlε tə, pεle pa təmlε ké. Mpv tə, lı, n təja wakəlvuyv ké. Pə kaa kusı nyá nyuyv ke Tacaa isəntaa.

19 Waatv ını tə, na Osiyası təkə tulaalv cofolo ke ı njnj taa sı ı wəki. Tənayəle ı mv kətəlaa na pááná. Mpyóy kətənj nku kv pilisiyi yəlv tə kv lı ı tokuyv taa ké kpakpaa ke İso təsəεle taa. Na kətəlaa səja kətəya təlate kite təna na pá nyənəyi.

20 Kətəlv səso Asaliya na ləlaa pa ná wulav ke mpv, ılena səyəntv pu-wε na pá ləsi-ı kpakpaa. ı mayamaya ı nawa sı Tacaa tv-ı njnj, ılena í se lənj ke İso təsəεle taa.

Osiyası kawulaya tənaya (Awulaa II 15:5-7)

21 Mpyóy wulav Osiyası pəsə asilima kətənj tv, haləna ı səm. İlena í cəyana ı tike ke ı kətənj nkv kv tə. ı fəına mpaav sı í məlı İso təsəεle taa. Ntəna ı pəyalv Yotam wəi ı nyənəya kawulaya təyaya tə tə, í paasəyəna tetv yəlaa.

22 Amətı pəyalv İso kuyəyətətv tələsvlv İsayii njmaa Osiyası təm kancaalaya na tə tənaya ke takələya taa.

23 Waatv wəi Osiyası səpa, ılena pá pimi-ı əwulumpiya pəlaav taa. Ama pa ta pimi-ı pa təyaya nyəjkv taa ké ı asilima kətənj tə. İlena ı pəyalv Yotam ləftı ı lonte.

27

*Yotam kawulaya**(Awulaa II 15:32-38)*

¹ Yotam ləlvəy pusi hiu na kakpası nyəŋka taa ké ı təyɔ kawulaya ke Yosalem ké pusi naanəwa na naatoso. ı too keke kotulə Satəki pəelə. Pa yaakaya-ı sı Yelusa.

² Məpəy Yotam lapa mpi pə maya Tacaa tə. ı lakaya teitei ké ısu ı caa Osiyasi. ıle ı ta suv ıso təsele taa ké. Paa na mpv tə, yəlaa ta layası pa tənte.

³ Yotam ɣmana ıso təsele ıstəaa nənəyɔ na í nyəəsi kolunə lona pəyalə ke Ofeli həyoləy taa.

⁴ Məpəy ı ɣmawa acaləe ke Yuta pulası taa. Na kutulun tən nyəŋ na tətəŋlənaa ke hətəŋ taa.

⁵ Məpəy Yotam yoonə Amoni nyəma na í kəli-wə. Na pəle pá fəli-ı liyitee nyəxət ke tənənəaa tooso, na təyənəy pəe ke tənənəaa iyisi naatoso (6000).

⁶ ılena Yotam tən səəsəy ı na pə puki. Mpi tə, ı təyaya ıso Tacaa ke teu ké.

⁷ Pa kəesa Yotam yoonə na ı təma pə təm ke ıseyei na Yuta pə awulaa takəlaya taa.

⁸ Yotam ləlvəy pənəy hiu na kakpası nyəŋka taa ké ı təyɔ kawulaya. Yosalem ke ı təyɔ kawulaya ke pusi naanəwa na naatoso.

⁹ Waato wei ı səpa, ılena pá pimi-ı Tafiiti tē. ılena ı pəyalə Ahası ləeti ı lonte.

28

*Ahası kawulaya təyən**(Awulaa II 16:1-6)*

¹ Ahası ləlvəy pənəy hiu nyəŋka taa ké ı təyɔ kawulaya ke Yosalem ke pusi naanəwa na naatoso. ı ta la mpi pə maya Tacaa tə, ısu ı cəsə Tafiiti.

² Ama ıseyei awulaa ke Ahası kəenaa. Haləna í lu təy Paalı ləesəŋ.

³ Na í wəp-ı tulaalənaa ke Hinom tetəkəle taa. Na í wə ı piya ke kəkə, ısu acalətu ntı piitimnaa lakaya na Tacaa təyən-wə na pə fəe ıseyei nyəma tə.

⁴ Na Ahası laa cefelinaa təkətəle ke pulası nyəŋ taa ke hətə tē. Na í wə pə tulaalənaa.

⁵ Məpəy ıso Tacaa tə Ahası ke Silii wulav niŋ taa na í yoonə-ı. Na pá kuu Ahası yoolaa tuutuuma ke yomle, na pá tēna Taması. Na ıso tə Ahası tətəy Lemaliya pəyalə ıseyei wulav Peka niŋ taa. Na ıle í wakəl-ı tənəŋŋ.

⁶ Yuta yoolaa taa yoolaa iyisi nuunəwa na hiu (120000) ke Peka kəwa kəyaku koləməy. Mpi tə, Ahası kisa ı cəsənəaa ıso Tacaa tə pə tə.

⁷ Məpəy ıfəlayim tə Sikəli ná kəwa wulav pəyalaa taa ləlv Maaseya na Asəlikam wei ı ké kawulaya təyaya nyəy tə tə. Na wulav waalı tə mayaməyə ıləkana.

⁸ ılena ıseyei nyəma kpa pa tətənaa Yuta nyəma alaa na piya ke yəlaa iyisi ɣmənyəy (200000). Na pá kuu pa wontu ke tuutuuma na pá tēna Samalii.

⁹ Tacaa kəyətətu tələsəlv nəyəlv ı ka wə Samalii na pá yaakı-ı sı Oteti. Məpəy Oteti lu ıseyei yoolaa səyən, na í heeli yoolaa sı: Mə caanaa ıso Tacaa mənə Yuta nyəma na páánə təy ı tu-wəy mə niŋ taa. ılena mıí kú yəlaa ke səsəm ısu taale wontu na ıso nu.

¹⁰ Pəle pə paası í caa sı í tú yomle ke Yuta na Yosalem nyəma, apalaa na alaa. Pə taya mə ti təm nté í caa kəy ke mə ıso Tacaa ısentə?

¹¹ Mpə tə, ı nu ma təm na í yeke Yuta nyəma mpə. Ye pə taya mpə, Tacaa páánə ká huuna-mə.

¹² Mpuɔle Iseɣeli nyɔɔ nyɔma lɛlaa nɔ kisa-we na tɔm nti. Pɔntunaa ntɛ Yohanan pɔyalɔ Asaliya, na Mesilemɔti pɔyalɔ Pelekiya, na Salum pɔyalɔ Yehisikiya, na Hatɛlayi pɔyalɔ Amasa.

¹³ Ilena pɔ tɔ-we si: I taa kɔna salɛkatunaa mpeɣe cɛnɛ. I caaki si Tacaa i nyɛntuɔ asayaa ke pa tɔm taa kɛ, na pɛ sɔɔsi-tuɔ tasɛkɛle. Pɛyele tɛ tɛma-tɛɣe weɛnav, na Tacaa mu-tu na pɔɔnɔ.

¹⁴ Tɛnaya yoolaa hɛta salɛkatunaa mpeɣe kpakpaa ke tɛnɛ unɪ. Na pɔ kisi pa wontu nti paa kuuwa tɔɔ nyɔɔ nyɔma na samaa tɛna isɛntaa.

¹⁵ Mpɔyɔ yɔlaa mpa pa lɛsaa si pɔ paasɛna tɛmlɛ ntɛ tɔ pa sɔɔsa salɛkatunaa ke apalɔtɔ. Halɛna pɔ lɛsi pa wontunaa mpa paa kuuwa tɔ pa taa kɛ tokonaa na ntɛkpala na pɔ cɛla mpa pa lanjaa tɔ. Na pɔ ha pa tɛnaya tɔɔnaya na lom, na pɔ lɛ mpa pɛ kuwa tɔɔ kɔɔle. Na pɔ cayasi mpa paa pɛsɛyi tɛntɛ tɔɔ kpanasi tɔɔ. Na pɔ pona pa tɛnaya paanɪ icatɛ Yeliko ke pa tɛɛtunaa cɔlɔ. Ilena mpe pɔ mɛli Samalii.

Ahasi sɛlɔmɔyɔ ke Asilii sɛnav (Awulaa II 16:7-20)

¹⁶ Mpɔyɔ Yuta wulav Ahasi tɛɛka Asilii wulav ke waatu unɪ i taa si: Kɔɔ na nɪ sɛna-m.

¹⁷ Mpi tɔ, Itɔm nyɔma ka yookayana-i tɔtɔɔ, na pɔ kpaaɪ i yɔlaa ke yomle.

¹⁸ Ilena Filiisi nyɔma nɔɔ watɪ Nekefi ke Yuta hɔɣɔlɔyɔ taa, na Pɛti-Sɛmɛsi, na Ayalɔn, na Ketelɔti, na Soko, na Timna na Kimso na pɛ cɔlɔ acalɛɛ, na pɔ caya a taa.

¹⁹ Isɛna Tacaa hɔmna Yuta nyɔma nkpɛnɔyɔ ke wulav Ahasi wei i ta tɔki Tacaa tɔm, na i tusi i yɔlaa na pɔ kisi Isɔ tɔɔɔle.

²⁰ Mpɔyɔ Asilii wulav Tekɛla-Falasaa kisa Ahasi ke sɛnav na i nyɛnɔsi i sɛ na pɛ tɔ-i piti taa.

²¹ Ilena Ahasi kuu Isɔ tɛsɛɛle na kawulaya tɔyaya na i waali nyɔma weɛnav tɛna na i ha Asilii wulav. Ama i ta waa pɔlɔ.

²² Paa na pɛ tɔ Ahasi ke piti taa tɔ, i tɔɔna Tacaa ke kisuyɔ kɛ.

²³ Na i laaki Tamasi nyɔma tuɔ wei i lapa na i kpisi tɔ. Na i tɔɔ si: Tuɔ waasɛɣɛna Silii nyɔma. Iɛ maa laa-i na i waasi mɔ tɔtɔ. Ama kulɔmɔnɪ unɪ i wakɛɣɛna i na i yɔlaa.

²⁴ Mpɔyɔ Ahasi kpɛyɛla Isɔ tɛsɛɛle taa kɔtaya wontu, na i yɔki-ti na i tɔki tɔ nɔnɔɔsi. Pɛ waali kɛ i sika tɛkɔtɛlenaa ke Yosalem mpɛtɛɛ tɛna taa.

²⁵ Na i nɔmɔ tɛlaalɛnaa tɔtɔɔ i kawulaya acalɛɛ tɛna taa. Na i wɔki i tuɔ ke tulaalɔnaa, na i kpasɛyi i cɔsɔnaa Isɔ Tacaa pɔɔnɔ.

²⁶ Pa kɛsa Ahasi tɔm na i tɛma. Na i lakasi kancaalaya na si tɛnaya ke Yuta na Iseɣeli pa awulaa takɛlasi taa.

²⁷ Waatu wei i sɛpa, Ilena pɔ pimi-i Yosalem. Iɛ pɛ taya awulaa pɛlaav taa. Mpɔyɔ i pɔyalɔ Isekiyasi lɛɛta i lɔntɛ taa.

29

Isekiyasi kawulaya na Isɔ tɛsɛɛle tayanɔyɔ (Awulaa II 18:1-4)

¹ Mpɔyɔ Isekiyasi pɛsa wulav ke i lɔlɔyɔ pusɪ hiu na kakpasɪ nyɛnka taa. Yosalem ke i tɔɔ kawulaya ke pusɪ pɔɣɔlaya fɛi hiu na naanɔwa. Isekiyasi tɔɔ kɛɛ Sakali pɛɛlɔ Api.

² Ilena Isekiyasi la mpi pɛ maya Tacaa tɔ. Isu i lɔnɔɔɛ Tafiiti.

³ Haləna Isekiyası tulu Iso təseəle nənəəsı ke ı kawulaya pənaya kancaalaya nyəŋka taa, na í tayanı-te.

⁴ Mıpúyú ı kota kətəlaa ke ilim təhule nənəəyō tē.

⁵ Na í tə-wē sı: Lefii lübyu nyéma me, í nu ma təm. ı la mə na Iso təseəle mə nyəəŋ təə asilima keəlyu kətaya. ı laası tə taa acaaləwə wontu nti tə wē tō, na í tayanı-te.

⁶ Tá cəəənaa ta təŋ Iso Tacaa ke teu. Pácó pa lapa mpi pə ta maya-ı tō. Pa kpeesa-ı na pá kisi Iso təseəle ke nyənuyū, na pá ha-ı siyile.

⁷ Haləna pá təkı tə nənəəsı, na tə kəkəsı te. Na pá yele tulaalənaa na kətasi nsi kəkə lusa sı təna təyō lapu ke Tacaa ke tə taa.

⁸ Tənaya Tacaa ná mu pááná na Yosalem na Yuta, na í yele-wəyē wahala taa, na yəlaa wonjiyi-wē. Na pa təm wē səyəntu na té səsəyi watu isu í naakuyū na mə isəpee tō.

⁹ Pə təə ké tá caanaa səpa yooü taa, na tá alaa na tá piya pəsi yomaa.

¹⁰ ıle ma caa sı má na Iso té pəeli nəyō. Na ı pááná katatəlaya nyəna wena ı muna-tu tō á hē.

¹¹ Ma yəlaa me, í taa wēē mpa paa paasəyənə tō. Mpi tō, meyē Tacaa ləsaa sı í səŋ ı kin na mə səəlu pu sı í lapı-ı təmle na í wəpi-ı tulaalə ké ı hətə taa.

¹² Lefii nyéma mpa pa polaa təyōle Kehatı lübyu nyéma. Amasayi pəyalu Mahatı, na Asaliya pəyalu Sowēli. Na Melali lübyu nyéma. Apiti pəyalu Kisi. Na Yehaleleli pəyalu Asaliya, na Keesəŋ lübyu nyéma. Simma pəyalu Yowa, na Yowa pəyalu İteni,

¹³ na ıləsafan lübyu nyéma. Simli na Yeiyeli, na Asafi lübyu nyéma. Sakalı na Mataniya,

¹⁴ na Həman lübyu nyéma. Yehiyeli na Simeyi, na Yetutun lübyu nyéma. Semaya na Usiyeli.

¹⁵ Mıpúyú pa kpeyela pa lübyu nyéma təna na pá la-wəyē nyəəŋ təə asilima keəlyu kətaya. Pə waalı ké pa lapa mpə tətəyō Iso təseəle, isu Tacaa ka suw na wulav heeli-wē tō.

¹⁶ Mıpúyú kətəlaa suv kutuluxyu taa, na pá tayanı. Na pá kuu kv taa asilima wontu na pá luna taya təə. ılena Lefii nyéma náá kpəya-tı na pá ıə Setəəŋ tətəkəle taa ké ıcate waalı.

¹⁷ ıəətu kuyaku kancaalaya nyəŋkv wule ke pa caala Iso təseəle ke tayanuyū. Pə tala kuyaku pələfei nyəŋkv ıle pa tala ı kpaan taa ke. Na pá tayanı ı tənaya kuyəəŋ pələfei tətə. ılena təmle te ıəətu kuyəəŋ naanuwə na naatosə wule.

¹⁸ Pə waalı ké Lefii nyéma pola wulav Isekiyası tē, na pá heeli-ı sı: Tacaa wulav, tə tayanə Iso təseəle na kətasi nsi kəkə lusa sı təna tō sı tətəle. Na pə wontu təna na Iso potopotonaa taapəli.

¹⁹ Ye pə kaasa Iso wontu nti wulav kaanutu Ahası ka pilisa ı kawulaya waatu tō, tə tayanə təle na té su-tı na tə mpa. Ntəyēle kətaya tətəle ıəntəa.

Isekiyası mələnan ke ıəə sēv na kətasi

²⁰ Təv fema tanaŋ təhulu, ılena wulav Isekiyası koti ıcate səsa. Na í na-wē pá polo Iso təseəle.

²¹ Na pá kpənna latəcənəa, na ıwaan, na ıwəəsi, na pəŋtuləŋ ke naatosompəyōlaya mpəyōlaya sı, pa lakı kətasi ke wulav təyaya nyéma na Iso təseəle na Yuta nyéma pa ısayatu tayanuyū təə. Mıpúyú Isekiyası təma Aləŋ lübyu nyéma kətəlaa sı: ı la kətasi nəsəyi Tacaa kətaya tətəle təə.

²² Ulena pá caalēna latēcēnaa ke lentuyu na pá tiyisi calēm na pá ηmusi-wəyɪ kotaya tēlate tō. Na pá lentɪ tōtəyɪ iwaaŋ, na iwēesi, na pá la mpv tōtə.

²³ Pə kaasa pəŋtɔlɔŋ, ulena pá pona-ɪ wulav na samaa pa kin na pá tənɪ ɪ tō ké pa niŋ.

²⁴ Ulena kotēlaa lentɪ na pá ηmusi calēm ke kotaya tēlate tō sɪ, pə husɪ lseyeli nyéma tēna isayatu. Mpi tɔ, lseyeli nyéma tēna tō ké wulav yelaa na pá lá kotaya ŋka kəkə lusa ka tēna tɔ, na isayatu husuyɪ nyəŋka.

²⁵ Mpóyó wulav síí Lefii nyéma ke lso tēsele taya tō na kperɪkperɪnaa na cəməŋ na saŋkɔnaa. lsu Tafiiti na lso kuyəyotutu teləsēlaa Katɪ na Natanɪ pa suw tɔ. Tacaa heelayana lso kuyəyotutu teləsēlaa mpe na pá teləsəyɪ.

²⁶ Na Lefii nyéma caya pa tēcayale. Na cəməŋ wei Tafiiti ka yelaa na pá lu tɔ, na kotēlaa náá huləyɪ pa akantee.

²⁷ Ulena lsekiyasɪ tɔ sɪ: ɪ la kotasɪ nsi kəkə lusa sɪ tēna tɔ. Saa wei pa caalaa, ulena pá tó Tacaa ke yontu na akantee na cəməŋ wei lseyeli wulav Tafiiti lupa tɔ.

²⁸ Mpóyó samaa tēna hənta atē. Na yonyoolaa náá tərɪna yontu na pa cəməŋ mapv, na akantee huluyɪ, haləna kotaya tēm.

²⁹ Waatu wei pə tēna pə tēma, ulena wulav na ɪ cəbɔ nyéma tēna luŋ akula na pá həntɪ atē.

³⁰ Ulena wulav na səsaa pá tɔ Lefii nyéma sɪ: ɪ sa Tacaa tōtə, na mə yontu nti Tafiiti na lso kuyəyotutu teləsəbɔ Asafɪ paa lupa tɔ. Mpóyó Lefii nyéma yoonaa lanɪhulmle. Pə waalɪ ké pa hənta atē na pá sɛɛ Tacaa.

³¹ Ntəna wulav lsekiyasɪ tɔ samaa sɪ: lsu ɪ hav mə təyɪ Tacaa ke pənente tɔ, ɪ kəna nəyɔ kulmɔyɔ kpentuyɪ na samtu pə kəhaan ke lso tēsele taa.

Ulena kotilaa kəna tɔla na pá lá kotasɪ nsi. Haləna luyɪ kulmuyɪ nyéma tēna la kotasɪ nsi kəkə lusa sɪ tēna tɔ.

³² Latēcēnaa nutoso na naanəwa na iwaaŋ nuuəwa (100) na iwēesi ηmuvuyɪ (200) ke pa lapəna kotasɪ nsi kəkə lusa sɪ tēna tɔ.

³³ Na naanɪ ke nasətoso (600) na heenɪ na pəŋ ke iyisi tooso (3000) na pá lá kotasɪ lənsɪ.

³⁴ Kotēlaa mpa paa wēɛ tɔ, pa fɛɪ payale. Ule pa ta pəsɪ na pá liti kotasɪ nsi kəkə lusa sɪ tēna tɔ sɪ tɔla tēna. Pə tō ké pa tɛtɔnaa Lefii nyéma lɛlaa sənə-wɛ na pá tɛɛsɪ pa təmle. Haləna kotēlaa lɛlaa la nyəŋ tō asilima kɛeluyɪ kotasɪ. Mpi tɔ, Lefii nyéma ka kəla sɔɔluyɪ ke pa tɪ tayanuyɪ na pə kəlɪ kotēlaa.

³⁵ Kotasɪ nsi kəkə lusa sɪ tēna tɔ sɪ tuutuuma na pə səsənə solum mpi pa hawa tɔ pə paasi, pu wēɛ sɪ pa pona kotaya tēlate tō ké nəyɔ kulmɔyɔ kpentuyɪ kotasɪ nanɔ nim cəbɔ nim cəbɔ.

Isəna pa su lso sɛɛv ke lso tēsele taa təyale.

³⁶ Mpóyó lsekiyasɪ na yəlaa tēna pa lanɪ huləmənə mpi lso hula-wɛ sɪ pá la tɔ. Mpi tɔ, pə lapa ləŋ ké.

30

Tɛɛv acima təyov

¹⁻⁵ Mpóyó wulav lsekiyasɪ na ɪ kupayalaa, na Yosalem nyéma tēna pa kotaa sɪ, pa naakɪ sɪ paa pəsɪ na pá təyɔ Tɛɛv acima ke pənaya isətɔ naale nyəŋ taa yaa isəna. Mpi tɔ, kotēlaa mpa paa lapa nyəŋ tō asilima kɛeluyɪ kotaya tɔ, pa fɛɪ payale. Pécɔ yəlaa taa kotɪ Yosalem. Ule pa taa pəsɪ na pá təyɔ-ɪ ɪ təyov nəyɔ taa. Mpuyule ləmayasəle nté tə mayə wulav na ɪ yəlaa. Na pá tisi na pá kotɪ lseyeli nyéma tēna sɪ, pə kpɛyeli Yosalem na pá təyɔ Tɛɛv acima. Mpi tɔ, yəlaa mpa paa təyɔ-ɪ lsu pa suwa tɔ, pa wɛ pəcəyɔ. Tənayale wulav kusa tillaa na pá cəbɔ lseyeli

na Yuta tetu tənə ke pə kpayav ilim ntəwən na pə mpətəw tə. Na pá yaa yəlaa na pá polo Iso təsele na pá təwə acima anı na İseyeli Iso Tacaa həte taa. Halı İsekiyası tu nımaa ləetələnəa na í yaa kpeka wena pə kaasəna ilim ntəwən təw tə.

⁶ Mıpúyú wulav na ı kpayalaa pa tu nin ke takələsı taa. Na tillaa yası tetu tənə taa sı: İseyeli nyéma mpa me í fita Asilii yoolaa nin taa tə, í məli Apələham na İsaaka na Yakəw pa Iso kin. Na Iso ká məli mə kin.

⁷ I taa keena mə caanaa na mə tətənəa mpa pa ta nuna pa cəsənəa Iso Tacaa tə. İlena Iso wakəli-wə isu í naakuyv tə.

⁸ I taa la kaanutənəa isu mə cəsənəa. I nuna-ı na í məli Iso təsele nte ı tayana tam təw tə tə taa. Na í pəsı ı təmle nyéma. İle Iso pááná səsənəa wena ı mənə-me tə a ká hee.

⁹ Ye í məla Tacaa kin, kolontunəa mpa paa kúú mə nyéma ke yomle tə, paa yele-wə na pá məli cənə. Ye mu keesənəa Tacaa təw, ilé ı kaa lə-me. Pə tayə pulv, ı kə kupəw kə na ı wə suulu.

¹⁰ Mıpúyú tillaa cəwəa İfələyim na Manasee pa tetu acaləe taa. Haləna Sapulən kpekəle taa. Ama yəlaa tıw-wəye na pá wəw-wə.

¹¹ Paa na mpv, Asee na Manasee na Sapulən pa kpeka yəlaa ləlaa nawa pa isayəw, na pá məli Yosalem.

¹² Mıpúyú Tacaa tı Yuta nyéma ke nəwə kuluməya na pá təw wulav na nyəwə nyéma pa kusəsutə isu ı ka yəwəwəw tə.

İsekiyası təkı Təev acima

¹³ Mıpúyú samaa tuutuuma nəwəw ı kota Yosalem ke pənəya isəwə naale nyəw, na pá təwə Kükəsum fei potopoto acima.

¹⁴ İlena pá sıw kpesıwv ke ıcatə taa təlaalenəa. Na pá kpənna tulaalənəa təwətenəa, na pá lə Setələn tətəkəle taa.

¹⁵ Mıpúyú pa kəwə Təev acima wontu ke isəwə kulum ını ı kuyeeŋ naanəwə na liyiti wule. Kətəlaa na Lefii nyéma paa wə asilima taa. İlena feele kpa-wə na pá lá nyəwəw təw asilima keeləwv kətəya. Na pá lá kətəsı nsi kəkə lusa sı tənə təwə Iso təsele.

¹⁶ Pa paasənəa pa təmə ke tam kə isu Iso yəwə Moisi kiiu wəw tə. Na Lefii nyéma náa cələwv kətəlaa ke kətəya tələ caləm. Na pəle pá pələwv kətəya təlate təw.

¹⁷ Samaa taa yəlaa pəyalə taa la nyəwəw təw asilima keeləwv kətəya sı pá la Tacaa təmle. Pə təw kə Lefii nyéma paasəyənəa tələ lentəwv ke mpa pa taa mənə sı pá la kətəya təmə ke Tacaa həte taa təw pə lona taa.

¹⁸ İfələyim, na Manasee, na İsaaka, na Sapulən pa kpeka yəlaa taa pəyalə ta lata nyəwəw təw asilima keeləwv kətəya. Pəyele pa təmə Təev acima təwəyənəa ke təwəw. Anı pə kisina-wəye Iso Təm taa. Mıpúyú İsekiyası sələməna-wə sı:

¹⁹ Hal, tá cəsənəa Iso Tacaa, wii mpa pa kaasəwv pa tı na lotu kulumtə sı pá nyı nyá luyv nyəwəw tə. Paa pa ta la tı tayəwəwv kətəya.

²⁰ İlena Tacaa mu İsekiyası sələməwv, na í yele pa nkepaŋwv həm.

²¹ Mıpúyú İseyeli nyéma cəyə Yosalem ke kuyeeŋ naatosompəwəlayə, na pá təkı kükəsum fei potopotənəa acima na ləwəhəwəw. Na Lefii nyéma na kətəlaa pa san Tacaa ke paa kuyaku nku na cəməwəw hənaa.

²² İlena İsekiyası kpaası Lefii nyéma mpa pa lakı Tacaa təmle na luyv kuluməwv təw pə apəwəw. Kuyeeŋ naatosompəwəlayə təw kə yəlaa təkəyə acima təwəyənəa, na pá lakı nəwəw kuluməyə kpəwəwv kətəsı na pá san pa caənəa Iso Tacaa na yəwəw.

²³ Mıpúyú samaa məyasaa sı pá səsı acima kuyeeŋ ke naatosompəwəlayə tətə. Na pá la mpv na ləwəhəwəw.

¹³ Μπόγυ Isekiyas, na Iso taseele nyugu tu, na kotulu saso Asaliya, na Konaniya na Simeyi pa kpa pa waali nyoma. Mpeyele Yehiyeli, na Asasiya, na Nahati, na Asayeele, na Yelimati, na Yosapati, na Uiyeli, na Isemakiya, na Mahati, na Penaya.

¹⁴ M'póyó pa tó Lefii tu Iməna pəyalu Kolee wei i tanaya Iso təsele ilim təlule nənəyo tó si í muɣi kucəŋ wei pa lakaya Iso tó, na í faya kate nyəm na kate taa kate nyəm.

¹⁵ Ile i waali nyəma təma nté si pá tala təyonasi ke pa tətənaa ke teu. Paa səsaa paa səkpema na pá keesəna pa təma kpeka ke acalée nna a taa kətəlaa wée tó.

¹⁶ Pə taya apalaa mpa pa təna pa həla pa nmaawa tó pa tike pa talayana. Ama na apalopiya mpa paa wəna pusí tooso tooso tóyo. Na mpa pa kəŋaya pa Iso təsele taa ké paa ifemle nte na pá lakí Iso seɛv təma na pá keesəna pa kpeka tóyo.

¹⁷ Paa keesəna kətəlaa lɔlɔŋ ké na pá tó pa həla. Na Lefii tu wei í wəna pusí hiu, ile pa tu í nyənte. Na pá keesəna i təmle na i kpekəle.

¹⁸ Pa na pa lɔlɔŋ nyəma təna həla ke pa nmaakaya. Paa alaa, na apalopiya, na alopiya. Na pa cəlo nyəma mpa pa pəsəyi na pá tóyo Iso kucəŋ uní tó.

¹⁹ Ama pə kaasa Aləŋ lɔlɔŋ nyəma kətəlaa mpa paa wə kətəlaa acalée cəlo cacakəŋ tée tó. Pəle paa ləsa yəlaa ke paa ɪcate nte tə taa ké. Na pá taləyi təyonaya na Lefii nyəma mpa pa həla pa nmaawa tó.

²⁰ Isekiyasí təŋa tampana ke i kawulaya təna taa ké, na í lakí kɔpantu, na i Iso Tacaa laŋle hɛɛna-i.

²¹ Waatu wei i caala Iso təsele na Iso seɛv tayanuɣu, na í húláyí yəlaa si pá təŋ Tacaa kiŋ, na í cááláyí i ti si í nyí Iso na lotu kɔlɔmtu iləna Iso yele na í waaki.

32

Senakelipi wata Yuta kawulaya (Awulaa II 18:13; Isayii 36:1)

¹ M'póyó wulav Isekiyasí nuna Iso na í la teu. Nəna Asilii wulav Senakelipi na i yoolaa pá watí Yuta koloosi acalée si pa ləkəyi-yə.

² Isekiyasí nawa si Senakelipi kəŋ, na í maɣasəyi si i ka yoonə Yosalem,

³ iləna í heeli i yoolaa nyuɣu nyəma na i tanlaa si pá təkí lɔm seelaa mpa pa wə ɪcate waali tó. Na pəle pá mu i təm nti.

⁴ M'póyó samaa kotaa na pá təkí seelaa təna. Na seelo wei i kpenaya tetu tée ləɔv taa tó. Pa lapa m'póyó si ye Asilii nyəma í kəma pá taa hiki lɔm ke səsəm.

⁵ M'póyó Isekiyasí nyəɔ toŋ, na í tayaní ɪcate kolonja ŋka kaa yəkaa tó. Na í ŋmá ka təɔ ké təfənlenaa. Na í ŋmá kolunja ləŋka na pə taa təɔ. Na í tayaní Milo. Na í lu ŋmantaasi na kpələŋ ke səsəm ke Tafiti tɛ.

⁶ Pə waali ké Isekiyasí kpa yoolaa nyuɣu nyəma si pá paasəna ɪcate.

Iləna Isekiyasí kotí yəlaa tənaya ɪcate patəma taa, na í tasa-wəye layatu si:

⁷ I taa nyá, í nyəɔ toŋ, na í kaasi mə ti. I taa selina Asilii wulav, na i yoolaa tuutuuma. Pəpətu fɛi lelen, tə wəna toŋ na pə kəli-i.

⁸ Mpi tó, i yoolaa tike ke i wəna. Ama ta Iso Tacaa ká yoonə tá nəyo na í ya-tv.

M'póyó wulav təm nti tə waasa ɪcate yəlaa təna.

Təm nti Senakelipi heela Yosalem nyəma tó (Awulaa II 18:17-37; Isayii 36:2-22)

⁹ Pə waali ké Asilii wulav Senakelipi na i yoolaa pa tama Lakisi ɪcate. Tənaya Isekiyasí kusa i yoolaa nyuɣu nyəma napəli si pá polo pá pəəsi Isekiyasí na Yuta na Yosalem pə nyəma si:

¹⁰ Aweye í taaki, na í çaɣa Yosalem ɪcate taa na táá tama-təye kotaya?

¹¹ Isekiyasí puɣusiɣi-mɛ si mə Iso Tacaa ká ləsi-məye ma nɪŋ taa tó i tɔsəyi-məye. Isu nyəɣəsi na ləkoto kə mə təna.

¹² Ntəŋ Isekiyası ını ı kəna təkətələnaa na Tacaa kətaya təlatənaa, na í heeli Yuta na Yosalem pə nyóma sı pá lakı pa kətasi ke kətaya təlate kolumtəle tə, na pá wəki tulaalənaa na?

¹³ Í taa nyı mpi ma na ma yoolaa na ma mayamaya tə lapa ate yəlaanaa tə taa? Piitimnaa mpe pa taa nəyolə tuyo ta kayati-tu sı tə taa tu niŋ ke pa tetu tə.

¹⁴ Ma yoolaa kpiisa tetuna mpa tə, pa taa nəyolə ikəntə ta pəsi na tə yá tə yəlaa. Íle ísənya ma Ísə ná lakı na í ləsi-məye ma niŋ taa?

¹⁵ Í taa yele na Isekiyası looliyi na í tusi-məye mpv. Í taa mv ı təm. Ma lələyi sı tuyo nakulı kv ta pəsi na kó ya kv piitim yaa kv kawulaya nyóma yaa kv tetu ke ma cəənaa niŋ taa, yaa ma nyəŋ taa. Mpv ını tətəyo mə Ísə kaa waasi-mə tətə.

¹⁶ Mpóyó Asilii wulav tillaa tuwəwa Ísə Tacaa na í təmle tu Isekiyası.

Asilii wulav kotvov ke Tacaa

(Awulaa II 19:14-19; Isayii 37:14-20)

¹⁷ Asilii wulav ka ŋmaa ləətəli ké na í footi İseyəli Ísə Tacaa sı: Ate piitimnaa tuŋ ta pəsi na í ləsi ı yəlaa ke ma niŋ taa. Mpv tətəyo Isekiyası Ísə kaa pəsi na í ləsi ı yəlaa tətə.

¹⁸ Mpóyó Asilii wulav tillaa yəyətəna nəyo səsaya ke Hepəla təm taa sı: Mpa pa caya Yosalem kolunja tə tə səyəntu í kpa-wə, na pa apalvto le. Na í ləeki ıcatə təhə.

¹⁹ Í yəyətəya Yosalem Ísə ké ısu ı yəyətəyov piitimnaa lələa tuŋ wei yəlaa lupa kulupu tə.

Asilii nyóma sewa, na pa wulav səm

(Awulaa II 19:15,35-37; Isayii 37:15,36-38)

²⁰ Mpóyó wulav Isekiyası na Aməti pəyalv İsayii wei ı ké Ísə kəyəyətətu tələsulv tə pa wiina Tacaa sı: Waasi-tu.

²¹ İlena Ísə kəna Silii nyóma tesikile taa ké ıətəta tillu na í kó yoolaa taa yoolaa təna na nyuvv nyóma. İlena Asilii wulav məli ı tetu taa na fəele. Mpóyó kuyaku nakulı Asilii wulav svv ı tuyo kutuluŋu taa, na ı piya koləlası kv-ı.

²² İsəna Tacaa yapa Isekiyası na Yosalem yəlaa ke Asilii wulav na kolontunaa lələa niŋ taa təyole. İlena í yele na pá həsı pə təna pə taa.

²³ Mpóyó yəlaa pəyalə kəna Tacaa ke kvhaaŋ, na Yuta wulav Isekiyası ke kvəəŋ. Na piitimnaa mpa pa cəəna-wə tə pá nyaŋna wulav.

Isekiyası Kawulaya tem

(Awulaa II 20:1-21; Isayii 38:1-8; 39)

²⁴ Waatu ını ı taa ké kvətəŋ ıəyav nakulı kv kpa Isekiyası. İlena í wiina Tacaa, na ílé ı huli-ı na yaasi nəyolə sı ı ká waa-ı.

²⁵ Ama Isekiyası ta sa Ísə ké kopantunaa mpe pa tə. Halı ı həma ı təyi na Tacaa náa mv ı na Yosalem na Yuta nyóma na pááná.

²⁶ İlena Isekiyası na ı yəlaa pá ná pa wakəluŋv. Íle Tacaa ta tasa-wəye pááná mənəv ke ı kawulaya waatu taa.

²⁷ Isekiyası ka wəna ké, pəcó ı həte yaawa. Mpóyó í ŋmá kutuluŋ na í sv pə taa ké liyitee nyəyətə, na wula, na liyitee pəe, na səsəŋ niimnaa, na kpaləŋ, na liyitee wontunaa lənti.

²⁸ Na í ŋmá tətəyo kotəyəŋ, na sulv, na nim, pə təsulə na kaləkəŋ tətəyole na tətəsəle.

²⁹ Haləna í ŋmá acaləe, na í sv naaŋ, na heeŋ, na pəŋ pə kaləkəŋ. Mpi tə, Ísə ka hə-ı wənəv ke tuutuuma ké.

³⁰ Isekiyası ını ı keəna Kihəŋ ləm seəlu wei ı we isətaa tə, na í la ləw na ləm kpeŋna ilim tətule təw ké Tafiiti tē.

Isekiyası waakaya ı kulapəm taa ké.

³¹ Pə təw ké waatu wei Papiloni tətə təkəlaa kusa pa yəlaa sı pá polo pá ná Isekiyası tətə taa təma səsəna tə, Iso yela-ı na í təŋ ı luyə nyəntu sı ı naaki ı waalı.

³² Pa keesa Isekiyası təm lentı ke Aməti pəyalu Iso kuyəxtutu tēləsulv Isayii kunanatu takəlaya taa, na Yuta na Iseyeli pa awulaa nyəŋka taa. Ka taa ké pa keesəxi isəna ı tənte lapa Iso ké teu tə.

³³ Waatu wei Isekiyası səpa, iləna pá pimi-ı Tafiiti ləlvəy nyəma pəlaav həyəlvəy isətaa nyəŋkə*fa* taa. Iləna Yosalem nyəma la ı ləyaya na pá yəələna-ı. Na ı pəyalu Manasee ləeti ı lonte taa. ^a

33

Manasee kawulaya

(Awulaa II 21:1-18)

¹ Manasee ləlvəy pusi naanəwa na naale nyəŋka taa ké ı pəsa Yuta wulav. Iləna í təw pusi nule na naanəwa na kakpası (55) ke Yosalem taa.

² Məpəyú ı lapa mpi pə ta maya Tacaa tə. ı keəna piitimnaa mpa Iso ka təyənna na pá fēe-we tə pa lakası isayası.

³ Haləna í tayanı ŋmav ke təkətələnaa mpa ı caa Isekiyası naa yəkəa tə. Na tuŋ wei pa yaa sı Paalənaa tə ı təlaalənaa, na í saaki tesika kulalaaya na í luyiŋi isətulvŋası.

⁴ Na í ŋmá təlaalənaa ləmpa ke Yosalem Iso təseəle nte Tacaa ka təma sı ını ı ka caya tə taa ké tam tə.

⁵ Na í siki isətulvŋası təlaalənaa ke Iso təseəle taası naale təw.

⁶ Haləna Manasee wó ı piya ke kəkə ke tūy Hinom tətəkəle taa. Na í lakı tutu na topotopo pə təma anı a təna, na í səsı kəyənəŋ. Mpi pə ta maya Tacaa təw ı lakaya tam. Iləna pə kpa Iso ke pááná.

⁷ Na í saaki tūy na í su Iso təseəle taa. Pəyele Tacaa ka təma Tafiiti na ı pəyalu Saləməŋ ke heeluyə sı: Yosalem ıcatē nte ma ləsa Iseyeli kpeka təna taa tə tə Iso təseəle taa ké maa caya tam ké ma yəlaa həkv.

⁸ Ye Iseyeli yəlaa təkəxi ma kusəsutə na ma kiin wei Moisi hula-we tə, ma kaa ye le na pá təyənı-weye tətə nti ma hawa pa cəsənna tə tə taa.

⁹ Ama Manasee ná yəlaa ké na Yuta na Yosalem yəlaa isayatu kəli isu piitimnaa mpa Tacaa kpiisaa na pá fēe mpe tə.

¹⁰ Məpəyú Tacaa yəxtəna wulav na ı yəlaa. Ama pa taa nəyələ ta ke ŋkpaŋyū.

¹¹ Kəna í ye le na Asilii wulav yoolaa nyūyū nyəma kəw, na pá kpa Manasee na pá tu ı nəyə taa ké ŋkpası, na pá həkə-ı alukpala ke teu, na pá tēna Papiloni.

¹² Məpəyule Manasee laŋle wakəlaa na í pasa ı təxi səsəm na í wiina ı caanaa Iso Tacaa sı:

¹³ Nyəni ma pətətəle. Iləna Iso mu ı kusələmutə na í məŋna-ı Yosalem ke ı kawulaya taa. Pə kpayav waatu ını təw Manasee cəkənna sı Tacaa tike nté Iso.

¹⁴ Pəle pə waalı ké Manasee ŋmawa kolunə kəkulaya ke Tafiiti tē na ıcatē waalı təw. Na ká təŋna Kihəŋ ləm seəlu ilim tətule təw, na ká malı Setələŋ tətəkəle na Ofeli, haləna tiina nənəyə. Məpəyú ı su yoolaa səsaa ke Yuta koloosi acalē taa.

^a 32:33 *Isətaa pəlaav*: Yuta nyəma huliŋi pəlaav ké iləna pə taa ké pəlaaŋ na ı pıla təma təw, isu atē na iso kutuluyə.

¹⁵ Na í læsi tuyv Kusaakuyv ηku í ka sika Iso taseele taa tō. Na í yōki cefelināa təkətəlenāa mpa í ka ηmawa Iso taseele pulaya tōō na Yosalem tō, na í lō pə həyoləŋ ke ɪcəte waali.

¹⁶ Ilēna í ηmá Tacaa ke kotaya təlate, na í lá nəyō kulomaya kpəntuyv na samto pə kotasi. Na í tō Yuta nyóma si: I sɛɛ Iseyeli Iso Tacaa.

¹⁷ Paa na mpv tō, yəlaa lakaya Iso Tacaa tike ke kotasi ke təkətəlenāa ləlaa taa ké tɛtu taa.

¹⁸ Pa keesa Manasee tōm lenti ke Iseyeli awulaa tōna takəlaya taa. Paa sələmvuyv ηku í sələma Iso na tōmnāa mpa Iseyeli Iso Tacaa heela Iso kuyəyotutu tələsulu na pá heeli-ɪ tō.

¹⁹ Paa isəna Iso mowa í kusələmvutv tō, na í isayatu tōm. Na isəna í ηmawa cefelināa təkətəlenāa na í siki pə lɛəsəŋ tō. Na isəna í nawa í mayamaya í isayatu tō, pa keesa pə tənaya Hosayi tōma takəlaya taa.

²⁰ Manasee səpa, ilēna pá pimi-ɪ í mayamaya í tɛ. Ilēna í pəyalv Aməŋ lɛɛti í lonte taa.

Aməŋ kawulaya

(Awulaa II 21:19-26)

²¹ Aməŋ luluyv pusɪ hiu na naale nyəŋka taa ké, í pəsa Yuta wulav ke pusɪ naaleye Yosalem.

²² Na í lá mpi pə ta maya Tacaa tō, isɪ ɪ caa Manasee. I laa í caa tɪŋ.

²³ Pəyele í ta na si í wakələna Tacaa isɪ ɪ caa ka nav ílé í isayatu tō. Halɪ unɪ í nyəntv tɛɛ ɪɛye.

²⁴ Ḿpóyó wulav Aməŋ waali nyóma kula í tōō na pá kv-ɪ í təyaya taa.

²⁵ Ama Yuta nyóma kuwa mpa pa kv-ɪ mpv tō. Ilēna pá lɛɛti í pəyalv Sosiyasi ke í lonte.

34

Sosiyasi kawulaya na Iso sɛɛv tayanvuyv

(Awulaa II 22:1-2; 23:4-20)

¹ Sosiyasi luluyv pusɪ pələfɛɪ naanowa nyəŋka taa ké, í pəsa Yuta wulav. Yosalem taa ké í caya pusɪ hiu na naanowa na kulomaya.

² Ḿpóyó í lapa mpi pə maya Tacaa tō. I tōma teitei ké isɪ ɪ ləŋɛ Tafiti, í ta lu í ɪkpəte taa.

³ I kawulaya pənaya pələfɛɪ naanowa nyəŋka taa tō, na í tənə ifepu ké. Waatu unɪ í taa ké í caala í ləŋɛ Tafiti Iso luyv nyəntv ke pɛɛkuyv. Pusɪ liyiti tɛɛwa, ilēna í svv cefelināa təkətəlenāa na pə tɪŋ na pə tesikasi ke kpiisuyv ke Yosalem na Yuta pə taa.

⁴ Pa yōka tuyv Paali təkətəlenāa ke í isəntaa na pə tulaalv təwote nte tə wɛ pə tōō tō. Na pá sɛti tesikasi na pá wakəli tɪŋ waanɪ waanɪ tənəŋnəŋ. Na pá pəsi molum na pá pəli í laalaa pəlaaŋ tōō.

⁵ Na pá wə tɪŋ kətəlaa mowa ke pa kotasi təlatənāa tōō. Isəna Sosiyasi tayana Yuta na Yosalem təyale.

⁶ Pəle pə waali ké Sosiyasi cəwa Manasee, na Ifəlayim, na Simiyəŋ, na Nəfətali pə kpeka taa, na pə cəlv həyoləŋ taa.

⁷ Na í yōki təlaalenāa na tulaalbnāa təwote ke Iseyeli kpeka tōna taa. Na í faya tesikasi na tɪŋ ke həyolasi. Ilēna í məli Yosalem.

Kotlv səsə kulusa kiiu takəlaya tōō

(Awulaa II 22:3-10)

⁸ M'póyó Sosiyası kawulaya pənaɣa pələfəi hiu nyəŋka, kuyaku nakuli, Sosiyası tənna Yuta tetu Iso seɛv na Iso təsele ke tayanuyv. Ilena í tó Asaliya pəyalv Safaŋ, na ɪcate paasənɪv Maaseya, na wulav təm yəɣətɪv Yowakası pəyalv Yowa sı: I polo í tayanı ma Iso Tacaa təsele ŋmaɪ.

⁹ M'póyó apalaa mpe pa pona kətɪv səsə Hilikiya ke Iso təsele liyitee nna Lefii nyəma tanɭaa ka mɔwa Manasee, na Ifəlayim, na Iseyeli kpeka lenna, na Yuta na Yosalem nyəma pa kin tɔ.

¹⁰⁻¹¹ Ilena pele pa cele-yeyɛ təma nyuyv nyəma mpa pa paasayana Iso təsele tayanuyv tɔ sı: I yana pee, na lɔtası. Na í feli ŋmalaa, na kantaa, na təma lataa. Na pá ŋmana kutulɪŋ lələŋ wei Yuta awulaa ka yelaa na í hoti tɔ.

¹² Lefii tɔ Melali lulɔyɪ nyəma Yahati, na Opatiya, na Kehati lulɔyɪ nyəma Sakali, na Mesulam, pa paasayanana təma nyəma, na pá lakı pa təma ke teu. Lefii nyəma lelaa mpa paa nyəma cəməŋ mapɪv tɔ,

¹³ pele pa makayana mpaav wontu na səyallaa tənna. Na pa taa lelaa náa paasəyənə pa təma waanı waanı lataa. Na takələsı ŋmaav na təma tayanuyv na nənəsı tanuyv.

¹⁴ Waatu wei pa kpakayaa liyitee nna paa suwa atakaa taa ké Iso təsele taa tɔ. Ilena kətɪv Hilikiya mayana Tacaa kiiu ŋku ı ka heela Moisi na í ŋmaa tɔ ku takələsı.

¹⁵ M'póyó ı heela takələsı ŋmaalv Safaŋ ke ka təm na í cele-ı ké.

¹⁶ Safaŋ ná pona-keɣe wulav, ilena í keəsəna í təma təm sı: Nyá təmle nyəma təma təma wena n ka hula-we tɔyɔ lapv.

¹⁷ Na kətələa ná koosa Iso təsele atakaa liyitee na pá cela təma nyuyv nyəma na təma lataa.

¹⁸ Ilena Safaŋ tasa sı: Halı kətɪv səsə Hilikiya cela-m takələya.

M'póyó Safaŋ naala-keɣe kaluyv ke wulav.

*Sosiyası yəɣətəna Iso kuyəɣətɪv teləsɪv alɔnyəŋ Huləta
(Awulaa II 22:11-20)*

¹⁹ Waatu wei wulav nu kiiu takələya ŋke ka təm, ilena ı lanɭle wakəli na í cəli ı wontu.

²⁰ M'póyó ı yaa Hilikiya, na Safaŋ pəyalv Ahikam, na Mika pəyalv Apətəŋ, na takələsı ŋmaalv Safaŋ, na ı waalı nyəma taa lelɔ Asaya na í tɔ-we sı:

²¹ I polo í pəsı Tacaa ke ma na Iseyeli kakaasaya na Yuta yəlaa tá təm, na takələya ŋka tə hika ɪsəntɔ tɔ kele ka təm tətɔ. Mpi tɔ, tá cəsənəa taa təkı kəsəsutv nti pa ŋmaa ka taa tɔ. Pə tɔ ké Tacaa pááná ka huuna-tuyv səsəm.

²² M'póyó Hilikiya na ı taapalaa pa pola Iso kuyəɣətɪv teləsɪv alɔnyəŋ Huləta tɛɣe Yosalem kpekəle kufate taa. Huləta paalv kele Tokehati pəyalv Salum, Hasəla saalı. Salum ını í paasayanana kətələa wontu kususuuu. M'póyó apalaa mpe pa keesa pa təm ke Iso kuyəɣətɪv teləsɪv.

²³ Ntəna Huləta tɔ-we sı: I teləsı wulav sı Iseyeli Iso Tacaa təma sı:

²⁴ Maa yele na mpusi kəə Yosalem na yəlaa pa tɔ ısu pa ŋmaav takələya kane ka taa tɔ.

²⁵ Mpi tɔ, Yosalem yəlaa lə-m na pá laakı tun. Ilena pa lakası nsı sı kpa-m pááná. Pə tɔ ké ma pááná huuna ɪcate tənɛɣe səsəm a ta tiita.

²⁶ Ye pə kaasa wulav ɪle, Iseyeli Iso Tacaa heeliyi-ı sı: Isu n nuw takələya ŋke ka taa təm ke teu, na

²⁷ nti ma yəɣota Yosalem na ı yəlaa pa tɔ tɔ. Na ń ná nyá təwakəlle, na ń layası na ń cəli nyá wontu na lanɭwakəlle na ń pəli ɪsəlɔm tɔ, maa mu nyá kəsələmɔv.

²⁸ Maa yele na í sí sëm kòpam, na pá pi-ŋ nyá pèlaav taa. N kaa na mpusi wei í ká koo Yosalem ícate na tɔ yɛlaa tɔɔ tɔ.

Sosiyasi na Iso pa nɔyɔ pɛɛlvɔv kofam
(Awulaa II 22:20-23:3)

²⁹ Mɔ́pɔ́y kɔtɔlv sɔsɔ Hilikiya na í taapalaa pa polaa na pá heeli rɔ́pɔ́y wulav.

³⁰ Mɔ́pɔ́y wulav kota Yuta na Yosalem pɛ nyuvɔv nyɔ́ma tɛnaɣa í kiŋ ke kpakpaa.

³¹ Na pá na pa samaa pá polo Iso tɛsɛɛle, na kɔtɔ́laa, na Lefii nyɔ́ma, na paa yɛlaa mpa. Uɛna wulav kala-wɛyɛ kiiu takɔ́laya ŋka pa hiiwa Iso tɛsɛɛle tɔ.

³² Pɛle pɛ waali ké í sɛna í kumte tɔɔ ké Iso tɛsɛɛle taa, na í na Tacaa pá pɛeli nɔyɔ. Na samaa tisi sí mpe paa tɔkí í kiŋ na í kɔsɛyɛsɛtu, na í kɔtɔ́tɔtɔ, na luyɔ kɔlvɔmɔyɔv, na lotu kɔlvɔmtɔ. Na pá lakí pɛ tɛna mpi pa ŋmaa takɔ́laya ŋke ka taa tɔ.

³³ Mɔ́pɔ́y wulav yelaa na pa tɛna mpa pa wɛ Yosalem tɔ pá tɔkí nɔyɔ ŋke, na Pɛncamɛɛ kpekɛle nyɔ́ma. Pɛ kpayav waatu uní tɔyɔ Yosalem yɛlaa tɛna nɔyɔ ŋka pá na pa cɔsɛnaa Iso pa pɛɛlaa tɔ.

³⁴ Uɛna Sosiyasi kɔ acaalɛtu nti yɛlaa lakaya Iseyeli tɛtu tɛna taa tɔ, na í cáálí-wɛ sí pá sɛɛ pa Iso Tacaa. Mpɔ pɛ tɔɔ ké pa taa nɔyɔlv ta yele Tacaa tɛɔyɔv, halɛna Sosiyasi sɛm.

35

Sosiyasi tɔkí Tɛɛv acima
(Awulaa II 23:21-23)

¹ Mɔ́pɔ́y Sosiyasi tɔyɔ Tɛɛv acima ke ísɔtu kancaalaya nyɛŋ kɔyɛɛŋ naanɔwa na liyiŋ nyɛŋku wule, na pá kú pɛ íwɛɛsí.

² Uɛna í tɔ kɔtɔ́laa ke pa tɛna na í sɔsɔ-wɛyɛ apalɔtu sí: Í paasɛna Iso tɛsɛɛle.

³ Na í heeli Lefii nyɔ́ma mpa pa sɛyɛsɛyɔ samaa ke kiŋ na pá lakí Tacaa tɛmlɛ tɔ sí: Í sú Iso atakaa ké Iso tɛsɛɛle nte Iseyeli wulav Tafiiti pɛyalɔ Salɔmɔŋ ŋmawa tɔ tɔ taa. Í taa tasa-í hɔyɔlvɔv. Pɛnɛntɛ í paasɛna mɛ Iso Tacaa tɛmlɛ, na í yɛlaa Iseyeli nyɔ́ma.

⁴ Í faya mɛ taa ísu mɛ lɔlvɔŋ na mɛ tɛmlɛ kpekɛ wɛv tɔ, ísu Tafiiti na í pɛyalɔ Salɔmɔŋ pa kɛsɔyɔv takɔ́laya taa tɔ.

⁵ Na í tayani mɛ yɛlaa kpekɛ na í polo Iso tɛsɛɛle taa, na í sɛna Iseyeli nyɔ́ma lɛlaa, na pɛ kɛsɛna ísɛna pa faya pa lɔlvɔŋ tɔ.

⁶ Pɛ wɛɛ ké sí í la Tɛɛv acima kɔtasi. Mpɔ tɔ, í la nyɔ́ɔŋ tɔɔ asilima kɛɛlvɔv kɔtaya, na í paasɛna mɛ tɛtɔnaa, na acima la teu ísu Tacaa kɛsɔyɔv Moisi tɔ.

⁷ Mɔ́pɔ́y Sosiyasi lɛsa í mayamaya í kalakɛŋ taa ké íwɛɛsí na pinasi iyisi hiu na naanɔwa (30000) na í ha Iseyeli nyɔ́ma mpa paa kotaa tɔ sí pá lana Tɛɛv acima kɔtasi, na naaŋ ke iyisi tooso (3000).

⁸ Uɛna í waali nyɔ́ma náa ha samaa na kɔtɔ́laa na Lefii nyɔ́ma ke tɔla tɔtɔ. Na Iso tɛsɛɛle paasɛnɛlaa, Hilikiya, na Sakali, na Yehiyeli pɛle pá ha kɔtɔ́laa ke íwɛɛsí na pinasi ke iyisi naale na nasɛtoso (2600), na naaŋ ke ŋmɔnɔyɔv na nunɔwa (300) sí pá lana Tɛɛv acima kɔtasi.

⁹ Uɛna Lefii nyuvɔv nyɔ́ma Konaniya na í newaa na Semaya na Netaneyeli na Hasapiya na Yehiyeli na Yosapati pɛle pá ha pa tɛtɔnaa ke íwɛɛsí na pinasi ke iyisi kɔkpasi (5000) na naaŋ ke nasɛle na nunɔwa (500).

¹⁰ Ísɛna pa tayana acima tɔyɔlv. Kɔtɔ́laa ná sɛna pa tɛsɛŋle ké, na Lefii nyɔ́ma ke pa kpekɛ taa ísu wulav ka suv tɔ.

11 Ilena pá lentí iwéesi na pinasi, na pá celəyi kətəlaa ke caləm na pá pələyi kətəya təlate tō. Ilena Lefii nyóma náa litiyi wontu tənəŋ.

12 Ḿpúyó pa su tala na a mpa, lena pə tu kələna latəcənaa mpa pə wée si pá la Tacaa ke kətəya ŋka kəkə lusa ka tənə tō. Na pá keesəna isəna lseyeli nyóma lələn fayaa tōyo teitei, isu pə wew takələya ŋka Moisi celaa tō ka taa tō.

13 Na pá wə Tēu acima iwéesi isu pa tu laki tō. Pə kaasa kətasi tōla lenna, lena pá tasi-yeye tiipee na sələpanaa yaa wontu lentí taa. Na pá pona lseyeli nyóma tənaya ləŋ.

14 Pə waali, lena Lefii nyóma paasəna kətəlaa na pa mayamaya pa nyəm. Aləŋ lələn nyóma kətəlaa wəkayana kətəya ŋka kəkə lusa ka tənə tō na nim cəlo nim cəlo kətasi lensənaa. Pə tō ké Lefii nyóma ná lakaya təŋəŋaya.

15 Asafi lələn nyóma yonyoolaa ná wə pa təma taa, isu Tafiiti na Asafi paa seyesuy tō. Na wulav layatu tasəlaa Hemaŋ na Yetutun na nənəəsi tanjlaa ke pa nyəna taa. Pa taa nəŋəlo ta kuli. Mpi tō, Lefii nyóma lelə lakaya pələye təŋəŋaya tōtəyo.

16 Isəna pa tayana Tacaa acima ke kuyaku ŋku təŋəle. A təŋəu na a kətasi lapu lapa teitei ké isu Sosiyasi suw tō.

17 Tēu acima aní ɪ waali ké lseyeli nyóma kotilaa tənə təŋə kukusum fəi potopotona acima ke kuyeeŋ naatosompəŋəŋaya.

18 Tōo pə kpayav Iso kuyəŋətutu teləsulə Samiyeele waatu tō, lseyeli wulav nəŋəlo ɪ ta tayanəta acima isu kətəlaa na Lefii nyóma na Yosalem na Yuta nyóma na lseyeli nyóma lelə sənəu Sosiyasi na pá lá tō.

19 Sosiyasi kawulaya pənaya pələfəi hiu nyəŋka taa ké pa təŋə Tēu acima aní.

Sosiyasi kawulaya tənaya (Awulaa II 23:28-30)

20 Ḿpúyó waatu nəŋəlo Sosiyasi təma Iso təsele tayanəŋ. Ilena Icipiti wulav Neko kpayə ɪ yoolaa na í tənəna Kaakemisi ke Ifəlati pəŋə tō na pá polo yoo. Ntəna Sosiyasi mayasi isu í kayati-wə.

21 Ilena Neko tili na í pəəsi Yuta wulav si: N tanəŋi-m suwe? Pə taya nyaya ma kəŋ yoonəu. Ama ma kolontu ləlu ké. Halí Iso heela-m si má la təcav. Mpu tō, Iso wə ma waali ké. Ye n kayata-m ɪ ká ku-ŋ.

22 Paa na mpv Sosiyasi ta nu. Pəcə Iso mayamaya heelina-ɪ təm nti. Ḿpúyó Sosiyasi yusa ɪ ti na ɪ polo Mekito tetəkəle taa si pá yoo.

23 Ilena nəŋəlo hiki-ɪ nyámle ke təyoole tənə. Na í tó ɪ təmlə nyóma si: ɪ luna-m ma nukí wəsasi ke teu ké.

24 Na təmlə nyóma ləsi-ɪ ɪ keeke taa na pá tu-ɪ ləlu taa na pá kpeena Yosalem na í sí tənə. Na pa pimi-ɪ cəsənəa pələau taa na Yuta na Yosalem nyóma wii-ɪ.

25 Ḿpúyó Iso kuyəŋətutu teləsulə Selemii wii-ɪ ləyaya wula. Na pə kpayə kuyəŋku na pé suna saŋa tō yonyoolaa apəlu nyóma na əlu nyóma yooki-təŋi. Halí tə wə ləyaya wula takələya taa.

26-27 Sosiyasi təm lentí, pə kpayav tə kancaalaya na tə tənaya tō, tə wə lseyeli na Yuta awulaa takələya taa. Ka taa ké pa keesəŋi isəna Sosiyasi tənə Tacaa kiŋ ke teu tō.

¹ M'póyó Yuta tetu nyéma kpawa Sosiyasi pəyalu Sowakasi ke wulav na pá ləeti ɪ caa lonte ke Yosalem taa.

² Sowakasi lɔlvɔvɔ pusɪ hiu na tooso nyɛnka taa kɛ ɪ tɔɔ kawulaya ke ɪsɔtɔnaa tooso ke Yosalem.

³ Icipiti wulav Neko kusa-ɪ kawulaya kpelaya tɔɔ kɛ Yosalem, na ɪ tɔ Yuta nyéma sɪ pá feli-ɪ lampuu kɛ liyitee nyɛɔtɔ kiloonaa iyisi tooso (3000) na wɔla kɛ kiloonaa hiu na naanɔwa.

⁴ Pə waali kɛ pa kpa Sowakasi neu Iliyakim kɛ Yosalem na Yuta pə wulav, na pá laɣasi-ɪ hɛtɛ sɪ Sowakim. ɪlɛna pá tɛɛna ɪ taalɔ Sowakasi kɛ Icipiti.

⁵ Sowakim lɔlvɔvɔ pusɪ hiu na kakpasɪ nyɛnka taa kɛ ɪ pəsa wulav kɛ Yosalem taa kɛ pusɪ naanɔwa na kɔlvɔm. ɪ lapa mpi pə ta maya ɪ ɪsɔ Tacaa tɔ.

⁶ M'póyó Papiloni wulav Nepukanɛsaa na ɪ yoolaa pa wata Yuta tetu. Na pá kpa Sowakim na pá hɔkɔ-ɪ alukpala kɛ teu na pá tɛɛna-ɪ Papiloni.

⁷ Na pá kuu tɔtɔɔ ɪsɔ tɛsɛɛ taa wontunaa payale na pá pona Nepukanɛsaa kawulaya tɔyaya taa kɛ Papiloni.

⁸ Sowakim tɔm lɛntɪ wɛ ɪsɛyɛli na Yuta pə awulaa takɛlaya taa. Ka taa kɛ pa kɛɛsa ɪ acaalɛtɔ lakasi nsi sɪ taa ɪ tu ɪ ti, na mpi pə mayana-ɪ tɔ. ɪ pəyalu Sowakɛn lɛɛtɛna ɪ lonte taa.

⁹ Sowakɛn lɔlvɔvɔ pusɪ pələfɛɪ naanɔwa*fa* nyɛnka taa kɛ ɪ pəsa wulav kɛ Yosalem kɛ ɪsɔtɔnaa tooso na kɔyɛɛn naanɔwa. ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ. ^a

¹⁰ Pənya sika, ɪlɛna Nepukanɛsaa kuu Sowakɛn na ɪsɔ tɛsɛɛ taa wontu sɔsɔntɔ, na ɪ pona Papiloni. ɪlɛna ɪ kpa Sowakɛn lɔlvɔvɔ tu kɛ Yosalem na Yuta pə wulav.

Setesiyasi kawulaya na Yosalem ɪcatɛ kuuu

(Awulaa II 24:18-25:21; Selemii 39:1-10; 52:1-27)

¹¹ Setesiyasi lɔlvɔvɔ pusɪ hiu na kɔlvɔmaya taa kɛ ɪ pəsa Yuta wulav kɛ pusɪ naanɔwa na kɔlvɔmaya kɛ Yosalem.

¹² M'póyó ɪ lapa mpi pə ta maya ɪ ɪsɔ Tacaa tɔ. Halɛna ɪsɔ yɔɔtɔna-ɪ na ɪsɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɔlv Selemii nɔɔɔ na ɪ kisi ɪ ɪsɔyɔtɔ kɛ nav.

¹³ Paa na Nepukanɛsaa ká lapa na Setesiyasi tuuna Tacaa kɛ ɪ na Nepukanɛsaa ɪnɪ pa nɔɔ pɛɛlvɔvɔ tɔm taa tɔ, Setesiyasi kɔla Nepukanɛsaa tɔɔ na ɪ lá lanɣpusɔɔn na ɪ kisi ɪsɛyɛli ɪsɔ Tacaa tɛ kɛ mɔlvɔvɔ.

¹⁴ Na pə kpɛnna kɔtɔlɛa nyɔvɔ nyéma na samaa, na pá lɔlɛsɔyɪ ɪsɔyɔtɔ, na pá lakɪ piitim lɛmpɪ nyéma acaalɛtɔ tɛna. Na pá pilisi Tacaa ɪsɔ tɛsɛɛ kɛ Yosalem.

¹⁵ Pa cɔsɔnaa ɪsɔ Tacaa kusa tillaa kɛ tɔm payale sɪ: ɪ polo ɪ yɔɔtɔna-wɛ na ma nɔɔ.

¹⁶ Ama ɪsɛyɛli nyéma foota-wɛ na pá wonɪ ɪsɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɛa, na pá kisi ɪsɔ Tɔm. ɪlɛna Tacaa náa mv-wɛ na pááná kɛ katatɛlaya, a fɛina kɔɔlɛ.

¹⁷ ɪsɔ yɛlaa kɛ na Papiloni wulav na ɪ yoolaa pa wati-wɛ, na ɪ tu-wɛyɛ pa nin taa na pá kv ɪsɛyɛli yoolaa. Halɪ pə kpɛnna ɪsɔ tɛsɛɛ taa, ɪ ta kenti ɪfɛpiya na pɛɛlaa na apalaa na kukpatɛlaa pa taa nɔɔlvɔ tɔɔ.

¹⁸ M'póyó pa kuu ɪsɔ tɛsɛɛ wontu sɔsɔntɔ na sɛkpetu tɛna, na kpancoou. Na pá kpaya wulav na ɪ waali nyéma pa nyɛm na pá pona pə tɛnaya Papiloni.

¹⁹ ɪlɛna pá nyagasi ɪsɔ tɛsɛɛ na kawulaya tɔyaya kɛ kɔkɔ. Na pá yɔkɪ Yosalem ɪcatɛ kolɔnɔ na wontu kopantɔ.

²⁰ Mpa yoou kpisaa tɔɔ Papiloni wulav kuuwa, na pá pəsi ɪ yomaa, na pə kpɛnna wulav lɔlvɔvɔ nyéma. Halɛna Pɛɛsɪ nyéma kɔntɛ.

^a 36:9 **pusɪ pələfɛɪ naanɔwa**: Awulaa II 24:8 taa pa yɔɔtɔ tɛna sɪ pusɪ pələfɛɪ hiu.

²¹ Ǿpəyó pə lapa ɪsu Tacaa ka heeluyə Iso kuyəyətəv tələsəv Selemii kə təm nti na ɪ kpaalɪ tə sɪ: Nəyəv kaa caya tətə taa kə pusi nutoso na naanəwa. Haləna tə heesəyə waatə tɛ. ɪləna pə lɛtɪ heesəyə waatənəa mpa pa taa paasənə tə.

Silusi mpaav hav sɪ pə ɲmá Iso təsɛɛ

²² Pɛɛsɪ wulav Silusi kawulayə pənəyə kancaalayə nyənka taa kə Tacaa tv ɪ taa sɪ ɪ ká yele na təm nti Iso kuyəyətəv tələsəv Selemii ka yəyətəa tə tə lá. Haləna í tó Silusi taa sɪ í kpaaləna nəyə səsəyə kə ɪ kawulayə tənə taa, na pá ɲmaə takələsɪ taa sɪ:

²³ Pɛɛsɪ wulav yəyətəa sɪ, ɪsətəa Iso Tacaa tó ma nɪɲ taa kə tətə tənə kawulasɪ. Haləna í tó-m sɪ má ɲma-ɪ Iso təsɛɛ kə Yosalem kə Yuta tətə taa. Mə tənə mpa mɛ í kə ɪ yələa tə í məlɪ Yosalem. Mə Iso Tacaa í su-mɛ.

ISƏTELASI TOM TAKƏLAYA Kutulu

Tə naaki takəlaya kanə ka taa sı, Pəesi wulav səsə Silusi hawa Yuta nyəma ke nəyo sı, pá məli pa te Yosalem. Ye pa məlaa ile pa tayanı nıman ke Iso təsele. Ama Yuta nyəma kolontunaa larja ta həna Iso təsele nte tə tayanıyo.

Takəlaya kanə ka taa seyesıyo səsəu lənkı nte sı, Iso yəlaa í layası layasıyo mayamaya. İlena pá kaası na pá tō tonte kəpante.

İsəna pa faya Isətəlası takəlaya tō:

Yuta nyəma məluvo kancaalaya nyəm, titite 1-2

Iso təsele tayanıyo na tə tuluvo, titite 3-6

Isətəlası na Yuta nyəma ləlaa pa məluvo, titite 7-10

Wulav Silusi ha nəyo sı pá tayanı nıman ke Iso təsele

¹ Məpəyo Tacaa tı ı taa sı ı yoosiyo tım nti ı ka yəyətəna Iso kuyəyətətu tələsəlu Selemii nəyo təyo Pəesi wulav səsə Silusi kawulaya pənaya kancaalaya nyəhka taa. İlena Iso tı Silusi taa sı ı kpaalı ı kawulaya taa na pá nıma takəlası taa sı,

² Pəesi wulav Silusi yəyətəa sı: Isətəa Iso Tacaa tına ma nıñ taa ké antulinya tənə kawulası, na í tı-m sı má tayanı nıman ke ı təsele ke Yuta tətı taa ké Yosalem.

³ Mə taa mpa pa kəna ı yəlaa taa ləlaa? Iso í wəe pəntunaa waalı na pá polo Yosalem ke Yuta na pá nıma Tacaa İseyeli Iso ké təyaya. Iso ını ı wənna Yosalem.

⁴ Timpi timpi İseyeli nyəma wəe tō, pá nyəma í ha-wəye liyitee na wula na wontu ləntı na təla, na luyı kələmuyı kucəy na pá pona Yosalem na pá tayanəna Iso təsele ke nıman.

⁵ Məpəyo Yuta na Pencaməe pə ləlnə nyəyə nyəma, na kətəlaa na Lefii nyəma, na pa tənə mpa pa taa Tacaa Iso ka tuwa sı pá polo Yosalem tō pa suu pa təyi tayanıyo sı pa təkı.

⁶ İlena pa cəlo nyəma ha-wəye nyəyəluyı kəpənku na wula pə wontu, na wontu kəpəntı ləntı na təla. Iso təsele nyəntı nti paa hana luyı kələmuyı tō tə paası.

⁷ Məpəyo wulav səsə Silusi kota Tacaa kətəya wontu na í mələna Yosalem. Nepukanəsaa ka kuuna-təyi Iso təsele na í su-təyi ı mayamaya ı tıyı kutuluıyo taa.

⁸ İlena wulav heeli kpancoou təo nyənı Mitəletatı sı: Cəla wontu ntəyi Yuta nyuyı tı Seesepasaa.

⁹ Wontunaa mpa ı cəla-ı təyole wula pələntənəa hıu na naanıwa na liyitee nyəyəluyı nyəma ke iyaya (1000), na seəsi ke pəyələyafəi hıu na naanıwa.

¹⁰ Na wula cəmsənəa ke hıu na naanıwa, na liyitee nyəyəluyı tıñ nyəhku cəmsənəa ke nasəle na naanıwa (410), na wontu ləntı ke iyaya (1000).

¹¹ Pə kəntə wula na liyitee nyəyəluyı pə wontu ke iyisi kəkpaı na nasəle (5400). Məpəyo Seesepasaa na ləlaa pa kəyaya wontu nti na pá məli Yosalem.

2

İseyeli nyəma mpa pa luna Papiloni tō pa həla

¹ Yuta tətı həyəluyı nyəma mpa wulav Nepukanəsaa ka kuuwa tō pa həla ntə. Pa taa payale mələna Yosalem na Yuta tətı taa, paa wei ké ıcatə taa.

² Mpa pa kpaya-we na pá mələna təxələ Solopapeeli, na Yesuwa, na Nehemiya, na Selaya, na Lelaya, na Motokayi, na Pilisan, na Misipaa, na Pikifayi, na Lehum, na Paana. İseyeli ləlvə nyəma na pa yələa həla ntə.

³ Paləsi ləlvə nyəma we iyisi naale na nūnwə na nutoso na naanwə na naale (2172).

⁴ Sefatiya nyəma ke ηmυnvυ na nūnwə na nutoso na naanwə na naale (372).

⁵ Ala nyəma ke nasətosə na nūnwə na nutoso na naanwə na kakpası (775).

⁶ Pahatı-Mowapı nyəma ke iyisi naale na nūnaasa na naanwə na naale (2812). Yesuwa na Yowapı pa ləlvə nyəma ntə.

⁷ İlam nyəma ke iyaya na ηmυnvυ na nule na naanwə na liyiti (1254).

⁸ Satu nyəma ke nasənaasa na nūnwə na nule na kakpası (945).

⁹ Sakayı nyəma ke nasətosə na nūnwə na nutoso (760).

¹⁰ Panı nyəma ke nasətosə na nule na naale (642).

¹¹ Pepayı nyəma ke nasətosə na hiu na tooso (623).

¹² Asəkati nyəma ke iyaya na ηmυnvυ na hiu na naale (1222).

¹³ Atonikam nyəma ke iyaya na nutoso na naatosə (666).

¹⁴ Pikifayi nyəma ke iyisi naale na nule na naanwə na naatosə (2056).

¹⁵ Ateη nyəma ke nasəle na nule na naanwə na liyiti (454).

¹⁶ Ateə nyəma ke pələfei nūnwə. Yehisikiya ləlvə nyəma ntə.

¹⁷ Pesayı nyəma ke ηmυnvυ na nūnwə na hiu na tooso (323).

¹⁸ Yola nyəma ke nūnwə na naanwə na naale (112).

¹⁹ Hasum nyəma ke ηmυnvυ na hiu na tooso (223).

²⁰ Kipaa nyəma ke nūnaasa na naanwə na kakpası.

²¹ Pətələhem ıcatə nyəma ke nūnwə na hiu na tooso (123).

²² Netofa ıcatə nyəma ke nule na naanwə na naatosə.

²³ Anatəti ıcatə nyəma ke pələfei nūnwə na hiu na naanwə (128).

²⁴ Asəmafəti ıcatə nyəma ke nule na naale.

²⁵ Kiliyati-Yeyalim na Kefila na Peeləti pa acaləe nyəma ke nasətosə na nūnwə na nule na tooso (743).

²⁶ Lama na Kepa pa acaləe nyəma ke nasətosə na hiu na kuləm (621).

²⁷ Mikiması nyəma ke nūnwə na hiu na naale (122).

²⁸ Petəeli na Ayi pə nyəma ke ηmυnvυ na hiu na tooso (223).

²⁹ Nepo nyəma ke nule na naanwə na naale.

³⁰ Makpisi nyəma ke nūnwə na nule na naanwə na naatosə (156).

³¹ İlam ləlvə nyəma ke iyaya na ηmυnvυ na nule na naanwə na liyiti (1254).

³² Halim nyəma ke ηmυnvυ nūnwə na hiu (320).

³³ Lotı na Hatiti na Ono pə nyəma ke nasətosə na nūnwə na hiu na kakpası (725).

³⁴ Yeliko ıcatə nyəma ke ηmυnvυ na nūnwə na nule na kakpası (345).

³⁵ Senaa ıcatə nyəma ke iyisi tooso na nasətosə na hiu na naanwə (3630).

³⁶ Kətələa kpeka ntə. Yesuwa ləlvə nyəma Yetaya tēsi nyəma we nasənaasa na nūnwə na nutoso na naanwə na tooso (973).

³⁷ İmē ləlvə nyəma ke iyaya na nule na naanwə na naale (1052).

³⁸ Pasehuu nyəma ke iyaya na nasəle na nule na naatosompəxəlaya (1247).

³⁹ Halim ləlvə nyəma ke iyaya na naanwə na naatosompəxəlaya (1017).

⁴⁰ Lefii nyəma kpeka ntə. Hatafəya ləlvə nyəma Yesuwa na Katəməyeli pələ pa nyəma we nutoso na naanwə na liyiti.

⁴¹ İso təsəle yonyoolaa ntə. Asafi ləlvə nyəma we pələfei nūnwə na hiu na naanwə (128).

⁴² Iso təseəle nənəəsi tanlaa ntə. Salum, na Atee, na Taləməñ, na Akupi, na Hatita, na Sopayi, pa ləlvəñ nyəma we pəxəlayafəi nənəwa na nule (139).

⁴³ Iso təseəle taa təma lataa səkpema ləlvəñ nyəma nté Siha, na Hasufa, na Tapawəti,

⁴⁴ na Keləsi, na Siyaha, na Patəñ,

⁴⁵ na Lepana, na Hakapa, na Akupi,

⁴⁶ na Hakapi, na Samlayi, na Hanəñ,

⁴⁷ na Kiteli, na Kahaa, na Leyaya,

⁴⁸ na Lesəñ, na Nekota, na Kasam,

⁴⁹ na Usa, na Paseyi, na Pesayi,

⁵⁰ na Asəna, na Meunim, na Nefusim,

⁵¹ na Pakəpuki, na Hakufa, na Haluu,

⁵² na Pasiluti, na Mehita, na Haasa,

⁵³ na Paakəsi, na Sisela, na Tema,

⁵⁴ na Nesiya, na Hatifa.

⁵⁵ Saluməñ təmlə lataa ləlvəñ nyəma nté Sotayi, na Sofeleti, na Peluta,

⁵⁶ na Yaala, na Taakəñ, na Kiteli,

⁵⁷ na Səfatiya, na Hatili, na Pəkəleti-Hasepayim, na Ami.

⁵⁸ Iso təseəle taa təmlə lataa səkpema na Saluməñ təmlə lataa ləlvəñ nyəma kənta ħmunəyū nənəwa na nunaasa na naanəwa na naale (392).

⁵⁹ Mpa pa luna Papiloni ke Teli-Mela, na Teli-Hası na Kelupi, na Atəñ, na Iməe tə pa ta pəsi na pá kəəsi teu ke pa ləlvəñ nyəma na pa cəənəa təm si pə huli si pa ke İseyeli nyəma.

⁶⁰ Pa tənə paa ké Telaya, na Topiya, na Nekota pa ləlvəñ nyəma ké. Paa we nasətoso na nule na naanəwa na naale (652).

⁶¹ Kətəlaa lələa ka we ké isı mpa pa ta pəsi na pá huli si pa ke İseyeli nyəma tə. Mpeəle Hopaya na Hakəsi na Paasilayi. Mpi pə tə pa yaakaya kantəkaya nyəñ ineyə mpə təxəle si l kpağa Kalaati tə Paasilayi pələa taa ləlv.

⁶² Paa pəeka mpe inı pa həla ke kətəlaa nyəna taa ké pa ta na. Pə tə ké pa nyəna-weyə asilima nyəma na pá kisina-we si pá taa la kətəlaa təmlə.

⁶³ Mprəy kəfənəe mayamağa kisina-we si pá taa təxə Iso kəhav, hələna kətəlv nəyəlv i mayası wala pee taka nna pa naakəna Iso luyə nyəntə tə na i na na pəcó.

⁶⁴ İseyeli nyəma mpa pa luna Papiloni tə pa kənta iyisi nule na naale na ħmunəyū nənəwa na nutoso (42360).

⁶⁵ Pa taa kaləna təmlə nyəma apalaa na alaa mpa paa we iyisi naatosompəxəlaya na ħmunəyū na nənəwa na hıu na naanəwa na naatosompəxəlaya (7337) tə. Pa taa ka we yonyoolaa apalə nyəma na alə nyəma ke ħmunəyū (200).

⁶⁶ Na kpağanəñ ke nasətoso na nənəwa na hıu na naanəwa na naatoso (736), na kpağanəñ kəpəsəñ*fa* ke ħmunəyū na nule na kakpası (245). ^a we həkə na həkə ké. I ta ké kpağanə, pəcə i ta ke kpağaya.

⁶⁷ Yooyoonaa ke nasələ na hıu na naanəwa na kakpası (435), na kpağası ke iyisi naatoso na nasətoso na nənəwa na hıu (6720).

⁶⁸ Waatə wei pa tala Yosalem timpi Iso təseəle weə tə, uləna ləlvəñ nyəma lələa ha kəcəñ na luyə kəlvəñyū si pá ħmana Iso təseəle ke tə ləntə kəpəntə taa.

⁶⁹ Mprəy pa hawa isəna pa pəsaa tə si pá ħmana Iso təseəle. Uləna pə lu wəla nyəətv iyisi nutoso na kəlvəñ (61000), na liyitee nyəətv kiloonaa iyisi naale na nasələ na nənəwa (2500). Na pá ha tətəyə kətəlaa capanaa nənəwa (100).

^a 2:66 kpağanəñ kəpəsəñ: Pa yoosa kpağanə na kpağaya na pə ləlvəñ mpi təxə pa yaa mpə. I

⁷⁰ İlena kətəlaa na Lefii nyéma na mpa pa səhna İso təma tə, na yonyoolaa na nənəosi tanlaa na İso təseəle taa təmlə lataa səkpema caya acaləe nna pa ha-wə tə a taa.

3

Yesuwa na Solopapeeli pa tayanəyi İso sɛɛv

¹ Mpyóu pə tala isətu naatosompəxəlaya nyəh, İlena İseyeli nyéma təna mpa paa mələ acaləe taa tə pá koti nəxo kələmayə kə Yosalem.

² İlena Yosataki pəyalu kətulu Yesuwa, na ı tɛɛtɔnaa na kətəlaa lɛlaa, na Selatəyeli pəyalu Solopapeeli, na ı lələyü nyéma pa niki İso kətaya təlatə kə ηmav sı pa lakı kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə, İsu pa kɛsɛvyu İso yulu Moisi kiñh taa tə.

³ Paa na pa cəlo piitimnaa caakaya-wɛyɛ nyaasvyu tə, pa ηmawa kətaya təlatə kə tə lonte taa na pá lakı Tacaa kə kətasi nsi kəkə lusa sı təna təxo tə tə kə tanan na taanaya.

⁴ Pə waalı kə pa təya coka acima İsu paa kɛsɛvyu tə na pá lakı kətaya ηka kəkə lusa ka təna təxo təm İsəna paa suwa paa kuyaku ηku tə.

⁵ Pə kpəyav waatu ını təyo paa suv paa kuyaku ηku kə kətasi lapu kə tam, na nsi pa lakı paa isətu wei ı kancaalaya kuyaku tə, na Tacaa acima kuyɛɛh nyənsi, na luyü kələmvyu nyənsi.

⁶ Mpu pə yelina na pá caalı kətasi nsi kəkə lusa sı təna təyo lapu kə Tacaa kə isətu naatosompəxəlaya nyəh kuyaku kancaalaya nyəhku wule, na pá ta tu suta İso təseəle kufatə kite.

⁷ Pəle pə waalı kə pa caa təmlə nyéma sı pá saakəyi taasi na pɛɛ na pá feli-wɛ. İlena pá cɛla Sitəh na Tihi nyéma kə təxənaɣa na konyənyəom na nim sı pɛle pá tilina-wɛyɛ kpənkpɛlası kupaŋsi na tənku taa sı pə tala Safan. Pɛɛsı wulav səsə Silusi hana-wɛyɛ pə mpaav.

⁸ Mpyóu pa mələ Yosalem taa, na pənaya naale nyəhka isətu naale nyəh siki. İlena Selatəyeli pəyalu Solopapeeli, na Yosataki pəyalu Yesuwa, na ı tɛɛtɔnaa kətəlaa lɛlaa, na Lefii nyéma mpa pa luna Papiloni tə, pa niki təmlə na pá ləsi Lefii nyéma mpa pa tala İsu pusi hiu na waalı tə sı pá paasəna İso təseəle ηmav.

⁹ Mpyóu Lefii tu Yesuwa na ı pəyalaa na ı tɛɛtɔnaa, na Hotafiya lələyü tu Katəməyeli na ı pəyalaa pa kpənta nəxo na pá mu İso təseəle təmlə lataa paasənav. Na Henatati lələyü nyéma Lefii nyéma sənə-wɛ.

¹⁰ Waatu wei İso təseəle ηmalaa su kite, İlena pá kəna kətəlaa na pá suu pa kətaya wontu na Lefii nyéma mpa pa kə Asafi lələyü nyéma tə na akantɛɛ na cəməh na pá san Tacaa İsu İseyeli wulav Tafiiti ka suv tə.

¹¹ İlena pá san Tacaa na pá puyələyi-ı na pá yooki yontu na pá kaasəyi təma sı: Tacaa wɛ teu, na ı sələyü kə İseyeli fɛi tənaya. Mpyóu samaa ná puyula-ı tətə na kawilitasi səsənsi. Mpi tə, pa su pa İso təseəle kite.

¹² Mpyóu kətəlaa na Lefii nyéma payalə na lələyü nyəh kəkpatəlaa mpa paa nyéma İso təseəle kpəntə tə pa wiıwa təkpuo kə saa wei pa tənna kufatə kite kə suv tə. Ama lɛlaa ná wilitaya kə na lanhuləmlə səsəle.

¹³ Halı yulu ı pəsəyi na ı faya lɛlaa lanhuləmlə na kawilitasi na lɛlaa wula. Mpi tə, pa makaya kapusi səsənsi kə na pə nuki poolun.

4

Yuta nyéma kolontunaa səhsa İso təseəle ηmav

¹ M̐p̐y̐y̐ Isəyeli nyéma kolontunaa nuwa si, Yuta na Pencamee pə nyéma kəmna Papiloni, na pá n̐maaki timpi paa sɛ Tacaa Iso tɔ.

² İlena pá polo na pá mayana Solopapeeli na lɔlɔn nyɔɔn nyéma na pá tɔ-we si: Tá luyɔ wɛɛ si tɔ sɛna-mɛyɛ Iso tɛsɛɛle n̐tɛ tɛ n̐mau. Ta mayamaya tɛ sɛɛkaya Iso kɔlɔm inɛyi na tɔ lakɪ-ɪ kɔtasɪ kɛ hatoo kɔyan̐ku Asilii wulav Asalatɔn kɔna-tuyɔ cənɛ tɔ.

³ Ama Solopapeeli na Yesuwa na Isəyeli lɔlɔn nyɔɔn nyéma lelɔa pa cɔwa si: Pə ta muna si ɪ sɛna-tu na tɔ n̐ma tá Iso kɛ tɛsɛɛle. Ta tike tu n̐mana-ɪ. Mpi tɔ, pə kɛ tá Iso Tacaa tɛsɛɛle kɛ. Pɛɛsi wulav sɔsɔ Silusi mayamaya ka si n̐p̐y̐y̐.

⁴ M̐p̐y̐y̐ kolontunaa mpe pa mayasaa si pa nyaasəyi Yuta nyéma na pə yɔɔli pa apalɔtu na pá yele Iso tɛsɛɛle n̐mau.

⁵ Haləna pá ha wulav waali nyéma kɛ liyitee si pá wakəli Yuta nyéma tɛmlɛ kɛ pə kpayav Pɛɛsi wulav Silusi pɔɔle haləna pə tala Taliyusi waatu.

Pa kula Yuta nyéma waali kɛ wulav Atakəsɛsɛɛ kin

⁶ M̐p̐y̐y̐ Yuta nyéma kolontunaa n̐maa Atakəsɛsɛɛ kɛ takəlaya kɛ ɪ kawulaya kancaalaya waatu na pá suu Yosalem na Yuta tɛtu nyéma kɛ tɔm.

⁷ İlena Piselam, na Mitəletati, na Tapeyeli, na pa taapalaa pá n̐maa wulav Atakəsɛsɛɛ tɔtɔ na Alaamee tɔm taa na tɔ n̐maatu pɛɛ.

⁸ M̐p̐y̐y̐ həyɔluyɔ n̐ku kɔ kɔfənɛɛ Lehum na ɪ takəlasɪ n̐maalɔ Simesayi pa n̐maawa wulav Atakəsɛsɛɛ tɔtɔyɔ Yosalem tɔm si:

⁹ Taya həyɔluyɔ kɔfənɛɛ Lehum na ɪ waali tɔ Simesayi, na tá taapalaa mpa ta tɔ wɛ Tin, na Afasataki, na Taapelɪ na Afalasɪ, na İlekɪ, na Papiloni, na Susi, na Teha, na İlam pə həyɔlɔn taa tɔ.

¹⁰ Na yəlaa lelɔa mpa Asilii wulav sɔsɔ lɛlɔ Asənappa ka kpayaa na ɪ si Samalii acaɛɛ taa na İfəlatɪ pɔyɔ tɛtu kɔkaasətu n̐ti tɛ wɛna ilim tɛtɔlɛ həyɔluyɔ tɔɔ tɔ na lɛntənɔa tɔ.

¹¹ Pa takəlaya n̐kɛ ka taa tɔm n̐tɛ si: Tacaa wulav Atakəsɛsɛɛ, taya nyá tɛmlɛ nyéma mpa pa wɛna İfəlatɪ pɔyɔ kɔtɛn na cənɛ tɔɔ tɔ.

¹² Ta heeliyina-n̐ si Yuta nyéma mpa pa lu nyá tɛ tɔ pa tala Yosalem cənɛ na pa taa wɛɛ si pa tayanəyi yəlaa asayaa na tɔɔ kullaa ɪcatɛ n̐tɛyɛ n̐mau. Halɪ pa tɛma kolun̐a kite kɛ tayanuyɔ na pá n̐maaki.

¹³ Tacaa, nyɪ teu si ye yəlaa panɛ pa n̐má pa ɪcatɛ na tɔ koloosi, ɪcatɛ nyéma kaa tasa lampuunaa fɛluyɔ na liyitee kaa wɛɛ kawulaya kpancoou taa.

¹⁴ Pə tɔɔ kɛ ta mpa tɔ lapa nyɔlɛlɛn na tɔ kɛ nyá tɛmlɛ nyéma tɔ, ye tɛ nyənəyi isəna paa tuyɔna-n̐ tɔ pə wulki-tu. İlɛ tɛ mayasəyi kɛ si

¹⁵ ɪ pɛɛkɪ nyá caanaa takəlasɪ kɔpən̐si taa, n̐ ká mayana si ɪcatɛ tənɛ tɔ yəlaa kɛ asayaa kɛ. Tuu tɔ tɔ yəlaa ta hɛɛsi wulav sɔsɔ na həyɔluyɔ kɔfənɛɛ kɛ wakəluyɔ, na tɔ yəlaa kuləyi tɛma tɔɔ kɛ tam kɛ. Pə mayamaya pə tɔɔ kɛ tɔ yəkaa.

¹⁶ Tacaa, tɔ kpaaləyi-n̐ si, ye ɪcatɛ tənɛ na tɔ koloosi pə n̐mawa, n̐ kaa pəsi İfəlatɪ pɔyɔ həyɔluyɔ kɔnɛ.

Wulav Atakəsɛsɛɛ kɔvcɔtɔv

¹⁷ Wulav sɔsɔ n̐maawa kɔfənɛɛ Lehum na ɪ takəlasɪ n̐maalɔ Simesayi na pa taapalaa mpa pa si Samalii na İfəlatɪ pɔyɔ kɔtɛn tɛtu taa tɔ si: Ma nyéma mɛ, ma sɛɛ-mɛ.

¹⁸ Takəlaya n̐ka ɪ n̐maa-m tɔ pa tɛləsa-kɛ na pa kala-m.

¹⁹ Ma yəlaa na pa pɛɛkɪ ɪcatɛ n̐tɛ tɔ tɔm na pá ná tampana si hatoo tɔ, Yosalem ɪcatɛ nyéma kuləyi awulaa tɔɔ kɛ tam kɛ.

²⁰ Pə kaasa ıcate ńté tə, awulaa napəli pa təkayana kawulaya na pá ńmakələyi həyöluy ńku ku nyəma, na pá muyi-weye lampuunaa na pá feləyi-we na pécə pá suuki pa tetu taa.

²¹ Mpu tə, í heeli Yuta nyəma sı pá səy na má hawa nəyo ıle pécə paa ńmá.

²² İpaasəna teu yoo, í taa too təm ntı tə təə. Pə taa kəə na pə tasa-tuyu wakəloyu tətə.

²³ Too ısu Lehum na ı takəlası ńmaalu Simesayi na pa taapalaa pa kaluy wulav takəlaya tə, pu lakı-weye ləy. Tənya pa pola kpakpaa na pá cáalı Yuta nyəma na təm ntı tə toy sı pá yeke ńmav.

Pa tayanəyi İso təsele ke ńmav

²⁴ Mpuýó Yosalem İso təsele ńmav sənya haləna pə tala Peesi wulav Taliyusi kawulaya pənya naale nyəńka.

5

¹ Mpuýó kuyaku nakuli İso kuyəyətutu teləsulu Asee na İtoo pəyalu İso kuyəyətutu teləsulu Sakalı pa polaa na pá yəyətəna Yuta na Yosalem nyəma na İseyeli İso nəyo.

² İlena Selatəyeli pəyalu Solopapəeli na Yosataki pəyalu Yesuwa pá niki İso təsele ńmav ke Yosalem, na İso kuyəyətutu teləsəlaa səna-we.

³ Tənyaıle İfəlatı pəyo həyöluy kufənee Tatənayi, na Seta-Posənayi, na pa taapalaa pa polaa na pá pəəsi Yuta nyəma sı: Awe ha-məye mpaav sı í ńmá İso təsele na koloosi?

⁴ Pə wee sı í heeli-tuy mpa mpa pa ńmaaki ısəntə tə pa həla.

⁵ Ama İso we Yuta nyuy nyəma waalı, ıle pa ta pəsi pá səysı pa təmlə, haləna pá heeli wulav Taliyusi ke pə təm na í cə-we.

Yuta nyəma kolontunaa kula pa waalı

⁶ Takəlaya ńka İfəlatı tetu kufənee Tatənayi na Seta-Posənayi na ı taapalaa həyöluy nyəy nyəma pa ńmaa wulav səsə Taliyusi təyole

⁷ sı:

Tacaa wulav səsə Taliyusi, tə see-ń, nyana tetu.

⁸ Tə pola Yuta ke İso təsele təymale na té mayana pa təyna-təye ńmav na pəe kusaakəe. Pa kama kpenkpelası ke koloosi taa. Pa təmlə tewaya, na tə təyna lapu ke ləy ləy.

⁹ Mpuýó tə nawa nyuy nyəma na té pəəsi-weye wei ı ha-weye nəyo sı pá ńma İso təsele na pə koloosi tə.

¹⁰ Halı tə pəəsi-weye mpa pa ké təmlə nyuy nyəma tə pa həla sı tə ńmaaki na té kəna-ń.

¹¹ İlena pá cə-tu sı: Tə ké ısətaa na ate pə İso təmlə nyəma ké. Tə kusəyi İso təsele nte İseyeli wulav səsə nəyulu ı ka ńmawa ləytaa təyo.

¹² Ama tá caanaa kusa ısətaa İso páána na ıle ı tu-tuy Papiloni wulav Nepukanəsaa ńıy taa na í wakəli İso təsele ńté, na í kuu yəlaa na í teena ı te.

¹³ Pə waalı ké wulav Silusi ná ha nəyo ke ıle í kawulaya pənya kancaalaya nyəńka taa sı té tayanı-təye ńmav.

¹⁴ Nepukanəsaa ná kuu İso təsele ńté tə taa wula na nyəyətə kəpəntu na pə wontu ké, na í pona Papiloni na í su ı tuyu kutuluıy taa. Ama wulav səsə Silusi ná kpaya-tı na í cəla Sesepasaa wei ı kpawa Yuta kufənee tə.

¹⁵ Na í heeli-ı sı: İ polo í ńma İso təsele nteye tə lonte kəpənte taa. İlena pá su wontu ntəyi pə taa.

¹⁶ Mpu pə lapəna na Sesepasaa polo Yosalem na í taalı İso təsele kite. Pə kpəyav waatu ııı tə pa təmlə təyna pote ké. Ama pə ta tenta.

¹⁷ Pənente ta caa, yele na pá pɛɛkɪ Papiloni kawulaya takəlası taa na té ná sı Silusi ha nəɣo ke tampana sı pá ɲma Yosalem Iso təseəle ɲté yaa isəna. Ye n tema mpv, ɲe n heeli-toɣv nti n mayasaa tə.

6

Wulav Taliyusi kvcəcətv

¹ Mpóɣv wulav səsə Taliyusi tv yəlaa sı pá pɛɛkɪ Papiloni ɲatə taa ké timpi pa sɪkɪ lɔŋ takəlası na wontu kɔpantv tə.

² Ama Metii həɣəlvɔv kolonja ɲatə ɪpatanɪ taa ké pa hii takəlaya nakəli na pá ɲmaa ka taa sı:

³ Wulav Silusi ka kpaala ɪ kawulaya pənaya kancaalaya nyəŋka taa sı, paa tayanı Iso təseəle ɲmav ke tə kite kɔpəntə təo ké Yosalem na pá lakɪ tə taa ké kətasi. Tə kɔŋkɔlvməŋ ká wɛɛ məetələnaa hiiu na naanɔwa na tə wəŋ ke mpv totə.

⁴ Paa ɲma pɛɛ kɔsaakɛɛ ke cɛɛsɪ tooso ké, na kpenkpelası ke cɛɛɣa. Kawulaya kpancoou liyitee ke paa lana.

⁵ Wula na nyəɣətv kɔpantv wontu nti wulav Nepukanəsaa ka kpaɣa Yosalem Iso təseəle taa na ɪ pona Papiloni tə, paa məŋna-tɪ na pá su-təɣɪ tə lona taa.

⁶ Mpɔɣvle Taliyusi ɲmaa takəlaya ke ɪfələti pəɣo tetv nyɔvɔv tv Tatənayi na Seta-Posənayi na pa taapalaa həɣəlvɔv nyɔvɔv nyəma sı: ɪ yele təm nti.

⁷ Pə wɛɛ sı pá yele Yuta nyəma ké təpamm na pá ɲma Iso təseəle. Tetv tv na Yuta nyɔvɔv nyəma ɪ səna na pá ɲma-tɛɣə tə lonte kɔpəntə taa.

⁸ Ma caa sı ɪ səna-wɛɣə tə ɲmav taa, na ɪ fɛŋ na ɪ ləsəɣɪ kawulaya kpancoou taa lampuuna mpə yəlaa fɛlaa tə na ɪ cɛləɣɪ-wɛ, na təmlɛ ɪ taa səŋ.

⁹ ɪ paasəna teu na ɪ cɛləɣɪ Yosalem kətəlaa ke mpi pa nyuləɣɪ tə, ɪsu latəcənəa na ɪwaan na ɪwɛəsɪ nsi pa lakəna kətasi ke ɪsətəa Iso tə, na təɣənaya na təm na nim.

¹⁰ Waatv ɪnəɣɪ paa pəsɪ na pá lakɪ Iso ké kətasi nsi sı wɛ-ɪ səsəsvŋ tə, na pá sələməna wulav səsə má na ma pəyalaa.

¹¹ Ye wei ɪ ta təŋ ma təm təŋɛ, maa yele na pá ləsɪ ɪ təyaya tesika na pá siki na pá həkə-ɪ ka nyɔvɔv taa na pá pəsɪ ɪ təyaya ke hute.

¹² Ye wulav nəɣəlv yaa piitim napəli pə caa pə yəkɪ Iso təseəle ɲté yaa pə kisi ma təm, Iso wei ɪnɪ ɪ wɛ Yosalem tə ɪnɪ ɪ ka həna pəntv ɲkpaŋvɔv. Taliyusi má, ma sɪna mpv. ɪ təŋ tə tənə tətətete.

¹³ Mpóɣv ɪfələti pəɣo tetv nyɔvɔv tv Tatənayi na Seta-Posənayi na pa taapalaa pa təŋa Taliyusi təm ntəɣɪ teitei.

Iso təseəle tulvɔv

¹⁴ Mpóɣv Iso kuyəɣətv tv tələsvl Asee, na ɪtoo pəyalv Iso kuyəɣətv tv tələsvl Sakalı pa tasa Yuta nyəma ke apalətv na pá tɛəsɪ Iso təseəle ɲmav na alaafəya, ɪsu ɪsɛɣɛli Iso ka suv na Pɛəsɪ awulaa səsaa Silusi na Taliyusi na Atakəsɛsɛɛ paa yəɣətv tv.

¹⁵ Mpóɣv pa tɛəsɪ Iso təseəle ɲmav ke pa tɛ ɪsətv Ataa kuyɛɛŋ tooso wule ke Taliyusi kawulaya pənaya naatosə nyəŋka taa.

¹⁶ ɪlɛna Yuta nyəma tənə, paa kətəlaa na Lefii nyəma lɛlaa mpə pa luna Papiloni tə, pa təɣo Iso təseəle tulvɔv acima na laŋhəlvmlɛ səsəle.

¹⁷ Na pá la Tacaa ke kətaya ke wule nteɣə latəcənəa nənɔwa (100), na ɪwaan ke ɲmɔnvɔv (200), na ɪwɛəsɪ ke nasəle (400), na pəŋtvlvŋ ke naanɔwa na naale. Paa ɪsɛɣɛli kpekəle nteɣə kɔlvməŋ, sı Iso ɪ husɪ pa tənə pa ɪsəɣətv.

¹⁸ Mpyóy pa faya kətəlaa na Lefii nyóma ke kpeka na pá keesəna pa təma ke Iso təmlə taa ké Yosalem ke teitei isu pa keesəy Moisi takəlaya taa tə.

Yuta nyóma təkí Təev acima

¹⁹ Mpyóy pa təna mpa pa luna Papiloni tə pa təyó Təev acima ke pa pənaya naale nyəhka isətu kancaalaya nyəh taa.

²⁰ Na kətəlaa na Lefii nyóma pa krenti na pá la nyəh tə asilima keeləy kətəy na pa təna pá wəe tənəh. İlena Lefii nyóma ku pa na kətəlaa na İseyeli nyóma pa təo ké Təev acima iwəesi isu pa tu lakı tə.

²¹ Mpyóy mpa pa luna Papiloni tə, na mpa pa kisa cefelitu na pá krentəna pa tətənaa ke İseyeli Iso səev taa tə pa təna pa təyó Təev acima.

²² Pə waalı ké pa təyó kəkəsəm fəi kakalası acima ke kuyəh naatosompəyolaya na lanhəlmə. Pa lanhəlmə nyuy nte sı Tacaa ka lapa na wulav lanle hənəwə. Mpu pə hana-wəyə apalətu na pá niki Iso təsəle hman.

7

Kətlə Isətəlası təm

¹⁻⁶ Pəsi wulav səsə Atakəsəse kawulaya waatu taa ké nəyəl wei pa yaa sı Isətəlası tə i luna Papiloni. İ ka ké Selaya pəyalı ké, i lələy nyóma nte kətlə səsə Aləh, na İlasaa, na Penhası, na Apisuwa, na Puki, na Usi, na Selaya, na Melayəti, na Asaliya, na Amaləy, na Ahitupi, na Satəki, na Salum, na Hilikiya, na Asaliya. Isətəlası ka nyemə takəlası kaləy ké na i nyemə İseyeli Iso kiin wei ilé i ka hula Moisi tə. Tacaa ka lapaya na Isətəlası nyuy kuli, na i sələma wulav ke mpi ilé i la-wi.

⁷ Waatu wei İseyeli yəlaa, na kətəlaa, na Lefii nyóma, na yonyoolaa, na Iso təsəle nənəsi tanlaa, na pə təmlə nyóma səkpema mələ Yosalem ke Atakəsəse kawulaya pənaya naatosompəyolaya nyəhka taa

⁸ təyó Isətəlası tala Yosalem ke pa kiin ke isətu kakpası nyəh taa.

⁹ İsətu kancaalaya nyəh kuyaku kancaalaya nyəhku ke i ka suwa sı i ká kuli Papiloni. İlena Iso kenti i təo na i tala Yosalem ke isətu kakpası nyəh kuyaku kancaalaya nyəhku.

¹⁰ Isətəlası ka səsə isəle na Tacaa təm kaləy ké, na tə taa welisuy, na i təkə-ti na i səyəsəy İseyeli nyóma ke Iso kiin na i kəsəsutə.

Təma nna Atakəsəse tv Isətəlası tə

¹¹ Takəlaya hka wulav Atakəsəse hmaa kətlə Isətəlası wei i ke Tacaa kiin na i kətlə tə pə tə təyole sı:

¹² Maya awulaa wulav Atakəsəse, mə hmaana takəlaya kanəy isəta Iso kiin nyəntə kətlə Isətəlası.

¹³ Ma caa sı pá yele ma tətə təna İseyeli nyóma mpa pa sələ Yosalem pote tə na nyana-wə i tē. Pə kpayav Iso təmlə sənlaa na kətəlaa na Lefii nyóma tə.

¹⁴ Ma mayamaya na ma layətu təsələ naatosompəyolaya tə tiliyina-η Yosalem ke Yuta tətə taa na nı ná isəna yəlaa paasəyəna nyá Iso wei i kiin n təkə nyá nin taa tə i təm tə.

¹⁵ Pəyēle tu cəle-η wəla na liyitee nna mə na ma layətu təsələ tu ha Iso wei i təsəle wə Yosalem taa tə.

¹⁶ Na nı krentəna tətəy liyitee na wəla wei Papiloni həyələy nyóma caawa na nna İseyeli nyóma na kətəlaa na Iso təmlə sənlaa hana luyə kələmuy sı pá tayanəna Iso təsəle tə.

¹⁷ Ye n tala tənə n ká yana latəcənəa, na ıwaan yaa ıweəsi, na pə tənə mpi n ka lana hatəmütü kətasi na sulum pə nyənəsi ke mə Iso kətaya tələfə təo ké Yosalem tə.

¹⁸ Pə waalı ıle nyana nyá taapalaa í ká lana liyitee na wula kukaasu ke isəna Iso ká huli-mə tə.

¹⁹ İlena í su Iso təseəle taa ké Iso nyənəsi nsi pa cela-ı tə.

²⁰ Ye pə weə sı í tasa pələpəyü yapu ke pə təm taa, ıle kawulaya kpancoou taa ké n ká ləsi na í yana.

²¹ Mpyúy wulau səsə Atakəsəseə tasaa sı: Ma tuxı İfəlatı pəyo ilim tətule təo tətü kpancoon nyəma tənə sı ye isətəa Iso kiin nyəntú kətulu Isətəlası í sələma mpi pə lapi-ı-wəyi teitei.

²² Pá cela-ı liyitee nyəxətu ke tənənəa tooso, na təyonaya ke tənənəa iyisi hiu na naanəwa (30000), na sulum ke liitilinaa iyisi liyiti (4000), na nim ke liitilinaa ke iyisi liyiti (4000) tətə, na təm ke isəna pa sələa tə.

²³ Paa la ısu Iso taa Iso kəsəyü ı təseəle təm təyo teitei ké, pəcó pə taa kəo na Iso muna ma mayamaya yaa ma lələyü nyəma yaa ma tətü nyəma na pááná.

²⁴ Pələ pə paasi tə kpaaləyi kpancoon nyəma tənə sı pə fəi sı pá mü lampuu ke kətəlaa yaa Lefii nyəma yaa yonyoolaa yaa Iso təseəle nənəəsi tanjlaa yaa Iso təseəle təmle nyəma səkpema taa nəyölv.

²⁵ Isətəlası nyaa la ısu Iso wei ı ləmayasəe n wənə tə, na í kpa mpa paa həkəna pəyo ilim tətule təo nyəma mpa pa tənə pa nyəma nyá Iso kiin tə, na mpa pələ pa ta nyəmı-ı tə, í huli-wəyē-ı.

²⁶ Ama ye wei í kisa Iso na wulau pa kiin ke təkəyü pa hə ı ıkpaınyü ısu pə muna tə. Paa kəyü, paa təyonəyü, paa ı wənəw ləkəyü, yaa saləka tuxü.

Isətəlası seəw ke Iso

²⁷ Mpyúy Isətəlası seəwa Iso sı: Ma seə ta səsə Iso Tacaa ke timpi n towa wulau səsə taa sı í kəsi Yosalem Iso təseəle nyuyü tə.

²⁸ Tacaa n lapa-m kəpantü ke wulau na ı layatü tasələa na ı waalı nyəma səsaa pa isəntaa. İlena nyá kentuyü mpi pə səsə maya apalutü, na má kpeyeli İseyeli nyuyü nyəma tənə, na má na-wē tə polo Yosalem.

8

Isətəlası taapalaa

¹ Mpyúy Isətəlası yəxtəa sı: Má na yələa mpa tə lu Papiloni na tə polo Yosalem ke wulau səsə Atakəsəseə kawulaya waatu taa təyöle:

² Penhası lələyü tū Kəsəm, na İtamaa lələyü tū Taniyēli, na Tafiiti lələyü tū Hatusi,

³ na Sekaniya pəyalaa taa ləlv na Paləki lələyü tū Sakalı na ilé ı lələyü taa yələa ke nənəwa na nule na naanəwa (150).

⁴ Na Pahatı-Mowapü lələyü tū Selaya pəyalü İliyohenayi na pə səsəna yələa ımunəyü (200).

⁵ Na Satu lələyü tū Yasiyeli pəyalü Sekaniya na yələa ke ımunəyü nənəwa (300),

⁶ na Atinü lələyü tū Yonatan pəyalü İpeti na yələa ke nule na naanəwa,

⁷ na İlam lələyü tū Ataliya pəyalü Yesaya na yələa nutoso na naanəwa,

⁸ na Sefatiya lələyü tū Mikayeli pəyalü Sepatiya na yələa nunaasa,

⁹ na Yowapı lələyü tū Yehiyeli pəyalü Opatiya, na yələa ımunəyü na pələfəi hiu (218),

¹⁰ na Pani lələyü tū Yosifiya pəyalü Selomitı na yələa nənəwa na nutoso (160),

¹¹ na Pepayi kpekəle tū Pepayi pəyalü Sakalı na yələa pələfəi hiu na naanəwa,

¹² na Asəkatı lölvyu tu Hakatan pəyalu Yohanan na yəlaa ke nuuwa na naanuwa (110),

¹³ na Atonikam lölvyu nyəma kantəkaɣa nyəma Ilifeleti na Yehiyeli na Semaya na yəlaa nutoso,

¹⁴ na Pikifayi lölvyu nyəma Uyai na Sakuu na yəlaa nutoso na naanuwa.

Yosalem pote mpaav tayanvyu

¹⁵ Mpyóy Isətalasi tasaa si: Ma kpɛyela yəlaa tənaya ləu ŋku ku tənəɣəna Ahafa tɔ ku nɔɣɔ na tə siki tənaya kuyeeŋ tooso. Tənaya ma paasənaa si sənlaa na kətəlaa paa wɛ pə taa. Ama Lefii tu nɔɣəlv ɪ fɛi.

¹⁶ Ntəna má tu təmlɛ ke nyɔvu nyəma Iliyesɛ na Aləyeli na Semaya na Ilənatan na Yalipi na Ilənatan na Natan na Sakali na Mesulam na kiiu sɛyɛsəlaa naale, Yoyalipi na Ilənatan

¹⁷ na má heeli-wɛ si: ɪ polo Kasifiya nyəma nyɔvu tu ltoɔ tɛ na má kɛɛsi-mɛyɛ nti ɪ ká heeli ɪ na ɪ taapalaa na lso təsɛɛlɛ sənlaa mpa pa wɛ tənə tɔ. Iləna ɪ kənə-tuyv tá lso təsɛɛlɛ təmlɛ lataa.

¹⁸ Mpyóy tá lso kenta tá tɔ na pá pəsi na pá kənə Malii na Lefii pa lölvyu tu Selepiya. Yakəpu pəyalu kɛlɛ, ɪ pəyalaa na ɪ newaa pa wɛ pələfɛi hiiu.

¹⁹ Iləna pə səsɪ Melali lölvyu tu Hasapiya na Yesaya na ɪ newaa na pa pəyalaa, pa wɛ hiiu.

²⁰ Na pá kənə tətəɣə yəlaa ŋmunuyv na hiiu (220) mpa pa ləsa lso təsɛɛlɛ sənlaa səkpema taa tɔ. Mpe inəyi Tafiiti na ɪ taapalaa paa cɛla Lefii nyəma.

²¹ Mpyóy ma təma si tə həkə nəsɪ ke tá tənaya Ahafa ləu nɔɣɔ tənə, na pə hólɪ si tə pəsə ta təyi ta lso isentaa, na ilɛ ɪ yelɛ na tá na tá nyəma na tá wontu na tá mpaav la teu.

²² Pu wɛ-m fɛɛlɛ si má yəɣɔti wulav na ɪ yelɛ na yoolaa na kpaɣanəŋ ɣaɣalaa su-tuyv tá kolontunaa tɔ. Ama tə heela-ɪ təfoo si tá lso kentiyi ɪ yəlaa tənə tɔ kɛ, na ɪ muɣu pááná na mpa pa ləkɪ-ɪ tɔ.

²³ Mpyóy tə həkə nəsɪ na tə sələmi lso si ɪ waasi-tu na ilɛ ɪ mu tá kəsələmutu.

²⁴ Pə waali kɛ ma kpaɣa kətəlaa səsaa taa kɛ naanuwa na naale, na pə səsəna Selepiya na Hasapiya na pa taapalaa ke naanuwa.

²⁵ Iləna má mayasi pa isentaa ke liyitee nyəətu na wula na wontu kəpantu nti wulav səsə na ɪ layatv tasəlaa na ɪ waali nyəma na tɛtu taa lseyeli nyəma ka hawa si pá ŋmana tá lso təsɛɛlɛ tɔ.

²⁶ Na má cɛlɛ-wɛyɛ liyitee nyəətu ke tənənəna hiiu na tə wontu ke tənənəna tooso, na wula ke tənənəna tooso tɔtɔ,

²⁷ na wula cɛmsənəna ke hiiu, pa liyitee wɛ isɪ wula nyəətu iyaya, na nyəəlvuyv kəsɛmuyv hɛɛsi nsi si tewa isɪ wula na si muɣi kəkə tɔɣɔ naale.

²⁸ Mpyóy ma heela-wɛ si: Teitei isɪ mə kɛv lso təmlɛ lataa tɔ, mpv tətəɣə wontu tənə tə kɛ lso nyəntv. Liyitee na wulanəna pə kɛ luɣu koləmuɣu kucəu ŋku yəlaa lapa mə cəsənəna lso Tacaa tɔɣɔ.

²⁹ ɪ paasəna kpancoou ŋkuyv teu, haləna Yosalem. ɪ tala tənə ɪlɛ ɪ mayasi-təyi kətəlaa səsaa na Lefii nyəma na lölvyu nyəəŋ nyəma pa isentaa kɛ lso təsɛɛlɛ kutulv lələŋ taa.

³⁰ Mpyóy kətəlaa na Lefii nyəma pa paasəna wula na liyitee nna pa mayasa mpv tɔ, na wontu kəpantu nti na pá pona-təyi Yosalem ke ta lso təsɛɛlɛ taa.

Isətalasi-wɛ pa tətɛ kɛ Yosalem

³¹ Mǝrúyǝ tǝ kula Ahafa lǝwǝ nǝyǝ kǝ isǝtǝ kancaalǝyǝ nyǝŋ kǝyǝŋ naanǝwǝ na naale nyǝŋku wule na tǝ tǝe Yosalem. Tá Isǝ ka wǝ tá waalı kǝ tá mpaaw tǝna taa kǝ na í tǝyǝnǝyǝ tá kolontunaa na ŋmulaa mpa pa cǝwsǝyǝ-tǝ tǝ.

³² Tǝ tala Yosalem ilena tǝ hǝesǝ kǝyǝŋ tooso.

³³ Ilena tǝ mayası liyitee nyǝǝtǝ na pǝ wontu kǝpantǝ kǝ kǝyakǝ liyiti nyǝŋku wule kǝ tá Isǝ tǝseǝle taa na tǝ cǝla Uliya pǝyalǝ kǝtulǝ Melemǝtǝ wei na Penhasǝ pǝyalǝ Ulasaa paa wǝe tǝ, na Lefii nyǝma Yesuwa pǝyalǝ Yosapatǝ na Pinuwi pǝyalǝ Noyatiya.

³⁴ Mǝrúyǝ pa kala pǝ tǝna na pá mayası na pá ŋmaa.

³⁵ Pa tǝna mpa pa luna Papiloni tǝ mpe pa lapǝna Isǝ kǝ kǝtasǝ na Iseyeli nyǝma tǝna hǝte taa kǝ latǝcǝnaa naanǝwǝ na naale na iwaanǝ kǝ nunaasa na naanǝwǝ na naatosǝ, na pá la kǝtasǝ nsi kǝkǝ lusa sǝ tǝna tǝyǝ iweesǝ nutosǝ na naanǝwǝ na naatosompǝyǝlǝyǝ, na isayǝtǝ husyǝyǝ nyǝnsǝ kǝ pǝŋtulǝŋ naanǝwǝ na naale. Tacaa kǝ pa wǝpa wontu nti tǝ tǝna.

³⁶ Pǝle pǝ waalı kǝ pa keesa nti wulaw tǝwa Ifǝlatǝ pǝyǝ na ilim tǝtulǝ tǝw tǝtu nyǝwǝ nyǝma tǝ. Ilena pǝle pá sǝna Iseyeli nyǝma kǝ Isǝ tǝseǝle ŋmau tǝm taa.

9

Yuta nyǝma payale kpǝyǝw kǝ kpai alaa

¹ Pǝle pǝ waalı kǝ nyǝyǝ nyǝma napǝli pa kǝma na pá heeli-m sǝ paa Iseyeli nyǝma yaa kǝtǝlaa yaa Lefii nyǝma, pa ta fayana tǝtu nyǝma ma ta nyǝ isǝnaa, pa keesa acaalǝtǝ nti Kanaanǝ nyǝma na Hiti nyǝma na Peliisi nyǝma na Yǝpusi nyǝma na Amoni nyǝma na Mǝwapu nyǝma na Icipiti nyǝma na Amolii nyǝma pa lakǝ tǝyǝ.

² Iseyeli nyǝma na pa piya pa kpǝyǝ piitimnaa mpe pa taa kǝ alaa kǝ, halǝna pana kpai nyǝma mpe pa piitim siti. Pǝ tǝyǝ nyǝyǝ nyǝma na sǝsaa mpe pa caalǝna kǝtakeesǝtǝ ntǝyǝ lapu.

³ Waatu wei ma nu tǝm nti, ilena ma lanǝle pǝsǝ na má cǝli ma kpai na ma wontu, na má kpeǝ ma nyǝwǝsǝ na ma tantǝyǝ na ma tǝli tamaya

⁴ Kǝ mpǝ, halǝna saa wei pa lakǝ taanaya kǝtǝyǝ tǝ. Mǝrúyǝ Iseyeli nyǝma mpa pa tǝna pa nyǝŋaya sǝ Isǝ kǝ hǝ mpa pa luna Papiloni tǝ pa ŋkpaŋyǝyǝ kǝ pa isayǝtǝ tǝw tǝ, pa kǝma na pá kotina-m.

Isətəlası sǝlǝmǝnav kǝ asayaa

⁵ Mǝrúyǝ ma kula taanaya kǝtǝyǝ waatu na ma lanǝpǝsǝle ŋtǝ, na ma tǝw na ma wontu kǝcǝlǝtǝ nti, na má lunǝ akula na má tǝyǝ ma Isǝ Tacaa kǝ ninǝ

⁶ Na ma sǝlǝmǝ-ı sǝ: Hai, ma Isǝ, ma lanǝle wakǝlaa kǝ, fǝǝle u tisiyǝ sǝ má kǝsǝ ma isǝ na má nyǝni-ŋ. Hai, tá isayǝtǝ kaa huǝule kǝ na tǝ kalǝsǝna isǝtǝnǝyǝ na tǝ liki-tǝ.

⁷ Too pǝ kpǝyǝw tá caanaa pǝǝle taa na pǝ suna sanǝ tǝ tǝ lapǝ isayǝtǝ sǝsǝwǝntǝ kǝ. Pǝ tǝw kǝ awulaa kpai nyǝma ŋmakǝla tá na tá awulaa na tá kǝtǝlaa na pá yǝona-tǝ na pá kuu tana tá wontu isǝ sanǝ pǝ wǝw isǝntǝ tǝ.

⁸ Ama nǝwǝnǝ Tacaa tá Isǝ nyǝ, nyǝ hǝla-tǝyǝ pǝǝǝle kǝ wǝe naale na ŋ yele sǝ tá taa kǝkaasaa í mǝli na pá cǝyǝ nyǝ tǝtu taa na ŋ cǝ-tǝyǝ tá yǝmle na tá isǝntaa hǝti na tǝ fǝesi tǝfǝw.

⁹ Tampana tǝw, tu kǝ yomaa kǝ, ilǝ tá Isǝ nyǝ, n tǝ lǝ-tǝ. Nyǝ yelina na Pǝesǝ awulaa sǝsaa na tá pǝtǝtǝle na pá yele sǝ tǝ mǝli tá wule taa, na tǝ kǝsǝ nyǝ tǝseǝle ncaale na tǝ wǝena tǝcǝwsǝle kǝpante kǝ Yosalem na Yuta taa.

¹⁰ Tǝw, tá Isǝ, wentiyǝ tu tasa yǝyǝtǝyǝ kǝ tǝne tǝ tǝw? Tǝ taa tǝki nyǝ kǝsǝsutǝ

¹¹ nti n teləsa-tv na nyá kuyəxətvu teləsəlaa nəxo tə. Halı n ka kpaala-tv sı tetu nti tə taa tə puki mpv tə tə ké asilima ké. Tə yəlaa ké acaaləh ké, ləna pá suuli-təyi acaalətv.

¹² Pəcó tə taa ha tá pəelaa ke tetu nti tə yəlaa piya yaa tə caa pa pəelaa ke tá pəyalaa. Pəyle tə taa pəkı pa alaafəya yaa isəna pu cəyana-wə tə. Waatu inəyi tu pəsi yəlaa tənuna, na tetu tənə tə nyəma pəsi tá na tá piya tá nyəm.

¹³ Hal, Tacaa, tá yaasi isəyav na tá kawaləya səsəya kənnə-tuyv wahala inə, paa na mpv n ta kəsəna tá isəyatu na n fəli-tv. Halı tayə n kaasaa na n mələna-tuyv cənə.

¹⁴ İle isənəya tu tayanı kisuyu ke nyá kəsəstv na tá na acaaləh piitim mpı tə kpaəkəyi təma? Ye tə lapa mpv, n kaa mu páná na n kpiisi-tv?

¹⁵ Sanə isəntə, kupəntu səsəntu ke n lapa-tv, na n yele sı tá taa kukaasaa í weəna weesin. Tə səhna ntəye nyá isəntaa na tá isəyatu, pəcó pə fəi sı n yele yul ke mpv na i weesuy.

10

Yuta nyəma təyənuyv ke kpaı alaa

¹ Waatu wei Isətəlası ná luŋa İso təseəle isəntaa na í sələməyi na í wiikina İso sı í waasi-wə, ləna İseyəli nyəma tuutuuma, apalaa na alaa na piya pá kotina-, na pá wii təkpo.

² Mpyó İlam lələv tv Yehiyəli pəyalv Sekaniya təma Isətəlası sı: Tə pəntəna İso ké səsəm ke timpi tə kpaı alaa kpaı nyəma təxo. Paa na mpv tə İseyəli nyəma wəe na pá tələyi.

³ İle pə wəe sı tə su nəəsi ke İso isəntaa na tə təyənı alaa mpe pa tənə na pa piya. Tu təh layatu nti nyana mpa í təhəyi İso kəsəstv ke teu tə í tasa-tv təxo. Pə wəe sı tə təkı İso kiiu ké.

⁴ Mpv tə, kulı na n təkı təm ntəyi nin naale. Ta səəlv puwa sı tu wəe nyá waalı, taa la sika.

⁵ Mpyó Isətəlası kulaa na í tə kətəlaa nyuyv nyəma na Lefi nyəma na İseyəli nyəma tənə sı: İ su nəəsi sı í ká təh nti Sekaniya yəxtəa tə. İlena pa tənə pá su mpv.

⁶ Mpyó Isətəlası kula İso təseəle katəya taa na í polo İliyasipı pəyalv Yohanəh te na í cəya. İ lanlə wakələna i taapalaa isəyatu səsəntu ke katatələya, haləna í kisi təyənəya na lum.

⁷ İlena pá heeli Yosalem na Yuta tetu tənə taa sı mpa pa luna Papiloni tə, pá koti Yosalem.

⁸ Ye kuyəh tooso tēwə na nəxəlv ta polo isı nyuyv nyəma na səsaa pa suv tə, isı pa ləeka puntv wənəv tənə na pá ləsi-i lələ taa.

⁹ Kuyəh tooso unı i taa ké Yuta na Pencaməe apalaa pola Yosalem ke isətv pəxələyəfəi nyəh kuyaku hiu nyəhku wule, na pá koti İso təseəle katəya taa na pa tənə pá seliyi təm nti tə tə. Pəcó pə kaası tən təhə nuv tətə.

¹⁰ Mpyəlv Isətəlası kulaa na í tə-wə sı: İseyəli nyəma mē, í kpaıv kpaı alaa mpe tə, í lapa isəyatu səsəntu ké. Isəyatu ke í səsəxi tá yəlaa nyəntv tə.

¹¹ Pənəntə pə wəe sı paa wei í ná kawaləya nka i lapa tá cəsənəa İso Tacaa tə, na í təkı i luyv nyəntv na mənə tetu tənə tə nyəma í taa kaa pulv, na í kisi mə alaa mpe.

¹² Ntəna kotilaa tənə kpəntı na pá yəxtəna nəxo səsəya sı: Tampanə ke n yəxtəa, tu la isı n yəxtəv tə.

¹³ Pəyele tə we payale, anı pə ké yoluma ntə, pə fəi sı tē səŋ rúpúyó awalı. Pə kaası ıle pə taŋa kuyaku kulumuyú yaa naale taa ké tá tòm ká taŋanı. Mpi tə, tá payale wenna tə taa.

¹⁴ Mpu tə, tá nyuyú nyéma í səŋna lseyeli nyéma təna nəŋə na pá su mpa pa kpaya kpai alaa mpe təŋə kuyaku ŋku paa polo pá na pa acalee səsaa na pə huula pa kin tə. llena tə paasəna tòm nti, haləna Tacaa heesi í pááná səsəəna ké tá təə.

¹⁵ Múpúyó pa təna pa mu tòm nti. Ama Asayeli pəyalú Yonatan na Tikifa pəyalú Yasiya pa kisina. llena Mesulam na Lefii tu Sapetayi pá sēəna pa təə.

¹⁶ Pa təna mpa pa luna Papiloni tə pa mu-təyi mpu, ılena kətulú Isətəlası ləsi paa lələyú ŋku kú taa ké nyəŋ nyéma, na mpe ını pá caya ıətú naanwəa nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule sı pa taŋanəyi tòm nti tə təna.

¹⁷ Múpúyó pa tema kpai alaa mpe pa tòm huúu ké pənaya naale nyəŋka ıətú kancaalaya nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule.

Yuta nyéma mpa pa kpaya kpai alaa tə pa həla

¹⁸ Kətəlaa mpa pa kpaya cefelinaa təŋəle Yesuwa lələyú nyéma na ı newaa, Yosataki pəyalaa, Maaseya, na lliyesee, na Yalipi, na Ketaliya.

¹⁹ Múpúyó pa tisaa na pá kisi pa alaa mpe na pá lá lə ıətəŋa ké ıwaau na lə husı pa ısayatú.

²⁰ Imee lələyú nyéma Hanani, na Sepatiya,

²¹ na Halim lələyú nyéma Maaseya, lliya, na Semaya, na Yehiyeli, na Usiya,

²² na Pasehuu lələyú nyéma lliyohenayi, na Maaseya, na ləməyeli, na Netaneyeli, na Yosapatı, na llasaa.

²³ Lefii nyéma taa ka we Yosapatı, na Simeyi, na Kelaya wei pa yaa tətə sı Kelita tə, na Petahiya, na Yehuta na lliyesee.

²⁴ Yonyoolaa taa ké lliyasipi. Nənəəsi taŋlaa taa ké Salum, na Teləm, na Ulii.

²⁵ lseyeli nyéma lələa taa ka we Paləsi lələyú nyéma, Lamiya, na lsiya, na Maləkiya, na Miyameŋ, na llasaa, na Maləkiya, na Penaya,

²⁶ na llam lələyú nyéma, Mataniya, na Sakalı, na Yehiyeli, na Apəti, na Yeleməti, na lliya,

²⁷ na Satu lələyú nyéma, lliyohenayi, na lliyasipi, na Mataniya, na Yeloməti, na Sapati, na Asisa,

²⁸ na Pepayi lələyú nyéma, Yohanan, na Hananiya, na Sapayi, na Atəlayi,

²⁹ na Pani lələyú nyéma, Mesulam, na Maluki, na Ataya, na Yasupi, na Seyalı, na Yeleməti,

³⁰ na Pahatı-Mowapu lələyú nyéma, Atəna, na Kelalı, na Penaya, na Maaseya, na Mataniya, na Pəsələli, na Pinuwi, na Manasee,

³¹ na Halim lələyú nyéma, lliyesee, na lsiya, na Maləkiya, na Semaya, na Simon,

³² na Pencamee, na Maluki, na Semaliya,

³³ na Hasum lələyú nyéma, Matenayi, na Matata, na Sapati, na llifeleti, na Yelemayi, na Manasee, na Simeyi,

³⁴ na Pani lələyú nyéma, Maatayi, na Aməlam, na Uweli,

³⁵ na Penaya, na Petiya, na Keluhu,

³⁶ na Faniya, na Meleməti, na lliyasipi,

³⁷ na Mataniya, na Matenayi, na Yasayi,

³⁸ na Pani, na Pinuwi, na Simeyi,

³⁹ na Selemiya, na Natan, na Ataya,

⁴⁰ na Makənatəpayi, na Sasayi, Salayi,

⁴¹ na Asələli, na Selemiya, na Semaliya,

⁴² na Salum, na Amaliya, na Yosεεfu,

⁴³ na Nepo lɔlɔyɔ nyɔma, Yeiyeli, na Matatiya, na Sapati na Sepina, na Yatayi,
na Sowεeli, na Penaya.

⁴⁴ Pane inɪ pa tɛna pa kpaɣana alaa kpai nyɔma, hali pa taa lelɔa na lɔla piya.

NEHEMII TOM TAKƏLAYA Kutubtu

Nehemii ka ké Peesi wulav Atakəsesee kawulaya taa akewe səsə ké. Ulena wulav ha-i mpaav si í polo Yosalem na í paasəna tetu təkuyv təm. I na kətulv Isətəlası pa lapəna nəyo kuləmayə ke tetu təkuyv təmle taa.

Pə waalı lena Nehemii layası Iso sēev ke timpi timpi pə taa təy tə.

Isəna pa faya Nehemii takəlaya tə:

Nehemii məlvuyv ke Yosalem, titite 1:1-2:20

Pa tayana Yosalem koloosi ηmav, titite 3:1-7:72

Pa kala Iso Tom takəlaya, titite 8:1-10:40

Nehemii təma ləna, titite 11:1-13:31

¹ Hakaliya pəyalv Nehemii təm ntə.

Nehemii nuwa Yosalem təm

Wulav Atakəsesee kawulaya pənaya hıu nyəjka ke pa isətv wei pa yaa si Kisileu tə i taa, Nehemii má, maa we Susi ıcate səsəle taa.

² Ma tətəv ləlv Hanani na ləlaa pa luna Yuta na má pəsı-wəyē Hepəla nyəma mpa pa luna Papiloni tə, na Yosalem pa təm.

³ Mpyóy pa cə-m si: Hepəla səsaa mpa pa luna Papiloni tə, pa caya Yuta. Ama wahala na konyəy taa ké pa wē. Yosalem ıcate təm ıle, tə koloosi yá pəyələe ké, na kəkə náa nyaya ıcate kampunaa.

Nehemii sələmvuyv ke Yuta nyəma tə

⁴ Waatv wei ma nu təm nti, lena ma lanjle wakəlv kuyēy payale, na má wiiki, na má həkəyi nəyo. Ulena má sələmı isətəa Iso si:

⁵ Hai, isətəa Iso səsə, wei nyá pa nyarha tə. N laki isəna n su nyá nəyo təyo nyá kusəsutv təkəlaa ké. Pəcó nn lukı nyá səllaa waalı.

⁶ Hai, keesi ıse na tá tə, na hı ké nyá ηkpaηη na hı nu nti nyá təmle tv má, ma sələməyi-η tə. Ma sələməyi-η ilim na əhoo ke nyá yəlaa lseyeli nyəma tá, tá tə si, hı tayanı tá ısayatv. Má na ma cəsənaa tə wakələna-η ké.

⁷ Tə kisa nyá kusəsutv na kiıy wei n cəla nyá təmle tv Moisi na í teləsi-tv tə.

⁸ Təsı nti n ka heela Moisi na í keesi-tv tə si: Ye í tá nuna-m, maa yası-məyē piitim kpai nyəm taa.

⁹ Ama ye í pəsəna laakalı ke təna, na í təkı ma kusəsutv, na í laki-tı. Paa pə pona-məyē tetu tənaya, máa kəna-məyē lonte nte ma ləsaa si máa caya tə taa tə.

¹⁰ Taca, tə ké nyá yəlaa na nyá təmle nyəma ké. Tayə n yarəna nyá təy na nyá kəlvuyv səsəv.

¹¹ Ma wiikina-η si, hı nu sələmvuyv ηku má na nyá nyəma ləlaa tə kusəyənə nyá nyuyv na lanjhuləmlə tə. La na wulav cə-m kəpantv na má waa ma təmle taa.

Waatv unı i taa, maa ké wulav konyənyəvəm paasənlv.

2

Wulav ha Nehemii ke mpaav si í məlv Yosalem

¹ Mpyóy wulav səsə Atakəsesee kawulaya pənaya hıu nyəjka ke pa isətv Nisanη kuyakv nakəlv wulav caya təyəv, na má tuyv-i səlvm. Ma lanjle ka wakəlaa ké. Pəcó i ta nata-m mpv.

² Ntɛna í pɔɔsɪ-m sɪ: Pepe wakɛla nyá lanlɛ? Anɪ pɪ wukɪ-ŋ. Pepe nəɣəsɛɛ kuyɔna-ŋ?

Tɛnaɣalɛ sɔɣɔntɔ anaam kpa-m.

³ ɛlɛna má cɔ-ɪ sɪ: Hai, ta caa wulav, mɛna tɛtɔ. Ta ɪcatɛ nte tɛ taa pa pɪma ma cɔsɔnaa tɔ, tɛ pɛsa ncaalɛ. Tɛ kampɔnaa nyaya kɔkɔ. ɛlɛ isɛnaɣa ma lanlɛ kaa wakɛli?

⁴ Mɔ́pɔ́yɔ́ wulav pɔɔsa-m sɪ: Pepɛyɛ n caa sɪ má la-ŋ?

Tɛnaɣa ma sɛlɛma isɔtaa ɪsɔ kɛ kpakpaa.

⁵ ɛlɛna má cɔ wulav sɪ: Hai, tá caa, la suulu na í ha nyá tɛmlɛ tɔ maya nəɣɔ, na má mɛli Yuta tɛtɔ ɪcatɛ taa tɪmpɪ pa pɪma ma cɔsɔnaa tɔ, na má tayanɪ-tɛɣɛ ŋmau.

⁶ Mɔ́pɔ́yɔ́ ɪ pɔɔsa-m sɪ: Kɔyɛɛŋ isɛnaɣa n ká tɔ nyá mpaav? Na saa wei kɛ n ká mɛli?

ɛlɛna má heeli-ɪ ma kuyako kɔmɛlɔɣɔ, na í ha-m mpaav sɪ má tɛɛ.

⁷ Na má tasa sɪ: Hai, ta caa, ŋmaa ɪfɛlatɪ pɔɣɔ ɪlim tɛtɔlɛ tɔɔ nyɔɣɔ nyɛma kɛ takɛlasɪ, na pá ha-m mpaav na má polo Yuta.

⁸ Na pá ŋmaa tɔtɔɣɔ kawulaya hɔtɔŋ nyɔɣɔ tɔ Asafɪ, na í caa-m kpɛŋkpɛlasɪ nsi maa láná koluŋa kutuluɣɔ ŋku kɔ wɛ ɪsɔ tɛsɛɛlɛ kɪŋ tɔ kɔ kampɔnaa, na ɪcatɛ koluŋa, na ma kutuluɣɔ kɔhɛntɔɣɔ.

Mɔ́pɔ́yɔ́ wulav lapa-m takɛlasɪ nsi. Mpi tɔ, Tacaɔ ka wɛ ma waali kɛ.

⁹ Na má polo na má cɛla ɪfɛlatɪ pɔɣɔ ɪlim tɛtɔlɛ tɔɔ nyɔɣɔ nyɛma kɛ takɛlasɪ nsi. Ma waali kɛ yoolaa nyɔɣɔ nyɛma, na kpayaŋɛŋ cayaalaa mpa ɪ ka cɛla-m tɔ.

¹⁰ Waatu wei Holon tɔ Sanɛpala na ɪ waali tɔ Amonɪ tɔ Topiya pa nɪ ma kɔntɛ, ɛlɛ pa lanja ta hɛɛ paa pɛcɔ. Mpi pɛ tɔɔ nəɣɔlɔ kɔŋ sɪ í paasɛna ɪsɛɣɛli nyɛma na pɛ cayaŋa-wɛ tɔ.

Nehemii cɔɔv kɛ ɪcatɛ koloosi

¹¹ Ma tala Yosalem, ɛlɛna má caya kɔyɛɛŋ tooso tɛpamm.

¹² Ma ta heeli nəɣɔlɔɣɔ mpi ɪsɔ tɔ-m sɪ má la ɪcatɛ taa tɔ. Pɛ waali kɛ ma tɔ mpaav kɛ ahoo, na ma waalɛɣɪ napɛlɛɣɪ pɛcɔ. Ma ta kpɛnna tɛtɛ natɛli. Yɛ pɛ taya kpaŋaya ŋka maa cayaɔ tɔ.

¹³ Ahoo hɛka kɛ ma líí ɪcatɛ taa, na Tɛtɛkɛlɛ nɔnɔɣɔ, na má polo Tɔm sɔsɔ hite, na Hute nɔnɔɣɔ pɛ kɪŋ. Na má wiili Yosalem koluŋa kɛ tɛu, na má ná sɪ ka yá pɔɣɔlɛɛ. Pɛcɔ kɔkɔ ná nyaya ka kampɔnaa.

¹⁴ ɛlɛna má mɛlɛna Hite nɔnɔɣɔ na wulav lulɛ pɛ kɪŋ. Ama ma kpaŋaya ŋka ka tɔɔ maa cayaɔ tɔ, ka ta hiki mpaav sɪ ká tɛɛ.

¹⁵ Ahoo anɛɣɪ ma tɛsa Setɛlɔŋ lɔɔv na má nyɛnɛɣɪ koloosi. ɛlɛna má mɛli na má suuna Tɛtɛkɛlɛ nɔnɔɣɔ.

¹⁶ Mpɔ tɔ, ɪcatɛ sɔsaa ta nyɪ tɪmpɪ ma polaa tɔ, yaa mpi ma lapa tɔ. Pɛ taya pulɔ, ma taa heeli Yuta nyɛma, yaa kɔtɛlaa, yaa ɪcatɛ sɔsaa, yaa huɔlaa, yaa tɛma nyɔɣɔ nyɛma napɛlɛɣɪ natɛli.

¹⁷ Ama ma tɛma-wɛyɛ sɪ: ɪ nawa wahala wei ɪ taa tɛ wɛɛ tɔ. Yosalem pɛsa ncaalɛ, na ɪ nɔnɔsɪ nyaya kɔkɔ. ɪ kɔɔ tɛ tayanɪ Yosalem koluŋa ŋmau na tá fɛɛlɛ yá.

¹⁸ Mɔ́pɔ́yɔ́ ma kɛsa-wɛyɛ isɛna ma ɪsɔ waasa-m na nti wulav sɔsɔ ná heela-m tɔ. Ntɛna pá má kapusi kɛ kpakpaa sɪ: Tɛ suv tɛmlɛ taa, tɛ ŋmá ɪcatɛ.

Kɛlɛna pá tayanɪ pa tɪ na apalɔtɔ sɪ pá laki tɛmlɛ kɔpantɛ íntɛ.

¹⁹ Ama waatu wei Sanɛpala na Topiya na Laalupu Kesem pa ní mpɔ, ɛlɛna pá suv-tɔɣɔ wonja na pá footiɣɪ-tɔ na pá pɔɔsɛɣɪ-tɔ sɪ: Pepɛyɛ í laki tɛna? ɪ caa í kɔlɛɣɪ wulav tɔɔ kɛlɛ yɛɛ?

²⁰ Ntɛna má cɔ-wɛ sɪ: Isɔtaa Isɔ mayamaɣa ká hana-tuyɔ pə tɔŋ. I tɛmlɛ nyɔ́ma tá taa niki ɪcatɛ ɲmav ké. Ama mə fɛina mpaav sɪ í wɛɛna pɔlvɔɣ ɪcatɛ taa, yaa í wɛɛna tɔŋ nɪlɔɣi tɔ tɔɔ. Mə taa nɔɣɔlv fɛina tɔ taa ké mpi paa yaakəna ɪ hɛtɛ tɔ.

3

Yuta nyɔ́ma tayanɔɣi ɲmav kɛ Yosalem koloosi

¹ Ḿpɔ́yɔ kɔtɔlv sɔsɔ Iiyasipɪ, na ɪ taapalaa kɔtɔlaa lɛlaa pa suv tɛmlɛ, na pá kpɛntɪ na pá ɲmá heen nɔnɔɣɔ. Pa tɛma-kɛɣɛ fɛɛnɔɣv, ɪɛna pá tó ka kampɔnaa. Na pá tayanɪ na pá cɔɔ na pá tala Meya atɛ na ɪsɔ kutuluɣu, haləna Hananeyɛɛli nyɔŋkv.

² Pa kɔŋkɔŋ taa ké Yeliko nyɔ́ma ná lakaya tɛmlɛ. Pa waali ké Imili pɔyalv Sakuu.

³ Ḿpɔ́yɔ Senaa nyɔ́ma ná ɲmawa Tiina nɔnɔɣɔ. Pa tv kampv kpatɔŋ ɪɛna pá tv kampv pee, na pə kɔkaləsəŋ.

⁴ Mpa pa lakaya tɛmlɛ kɛ pa kɔŋkɔŋ taa tɔɣɔlɛ Uliya pɔyalv Melemɔti. Hakɔɔsi saali kɛɛ. Pa waali ké Pelekiya pɔyalv Mesulam. Mesesapɛli saali kɛɛ. Pɛɛ pa waali ké Paana pɔyalv Satɔki.

⁵ Pɛɛ pa waali ké Tekowa nyɔ́ma mpa pa sɔsaa kisaa sɪ má taa kɔmtɪ-wɛ tɔ, pɛɛ pa kɔma.

⁶ Ḿpɔ́yɔ Paaseya pɔyalv Yoyata, na Pesotiya pɔyalv Mesulam pa ɲmawa Yesana nɔnɔɣɔ. Pa tv kampv kpatɔŋ ɪɛna pá tó kampv pee na pə kɔkaləsəŋ.

⁷ Mpa pa lakaya pa kɔŋkɔŋ taa ké tɛmlɛ tɔɣɔlɛ Kapawɔŋ tv Melatiya, na Melonoti tv Yatɔŋ, na Kapawɔŋ na Misipa pə nyɔ́ma lɛlaa. Ifɛlatɪ pɔɣɔ waali nyɔɣv tv yɔlaa ntɛ.

⁸ Halaya pɔyalv koolu Usiyɛli ka wɛnna pə lɔlɔ. Pa waali ké tulaalv latv Hananiya. Waatv wei pa tala timpɪ kolɔŋa kɛla wan tɔ, saa ɪnɔɣɔlɛ pa tɛma pa tɛmlɛ kɛ Yosalem taa.

⁹ Pa kɔŋkɔŋ taa ké Huuu pɔyalv Lefaya wei ɪ ké Yosalem hɔɣɔlvɔɣ lɛŋkv nyɔɣv tv tɔ ɪ lakaya tɛmlɛ.

¹⁰ Pɛɛ pa waali ké Halumafɪ pɔyalv Yetaya ná paasayana ɪ tɔɣaya ɪsɛntaa hɔɣɔlvɔɣ. ɪɛna Hasapənɛya pɔyalv Hatusi náa tɔŋ kpakpaa.

¹¹ Halim pɔyalv Maləkiya, na Pahatɪ-Mowapv pɔyalv Hasupɪ, pɛɛ pa lakayana ntɛɣɛ tɛmlɛ kɛ Məsasi atɛ na ɪsɔ kutuluɣu hɔɣɔlvɔɣ taa.

¹² Pa kɔŋkɔŋ taa ké Halohɛsi pɔyalv Salum wei ɪ ké Yosalem hɔɣɔlvɔɣ lɛŋkv nyɔɣv tv tɔ, ɪ na ɪ pɛɛlaa pa lakaya pa nyɔntɛ.

¹³ Ḿpɔ́yɔ Hanuŋ na Sanɔwa ɪcatɛ nyɔ́ma pá ɲmá tɛtɛkəlɛ nɔnɔɣɔ. Pa tɛma, ɪɛna pá tó kampɔnaa na kɔkaləsəŋ. Na pá tayanɪ kolɔŋa kɛ halɪ mɛɛtɔlənnaa nasɔlɛ na nunɔwa (500), na pá tala Hute nɔnɔɣɔ.

¹⁴ Lekapii pɔyalv Maləkiya wei ɪ ké Pɛti-Kelem hɔɣɔlvɔɣ nyɔɣv tv tɔ, ɪnɪ ɪ ɲmana Hute nɔnɔɣɔ. I tɛma, ɪɛna í tó kampɔnaa na pə kɔkaləsəŋ.

¹⁵ Kəli-Hosɛ pɔyalv Saluŋ wei ɪ ké Misipa hɔɣɔlvɔɣ nyɔɣv tv tɔ, ɪnɪ ɪ ɲmana Hite nɔnɔɣɔ. I tɛma na í lɔ, ɪɛna í tó kampɔnaa, na kɔkaləsəŋ, na í tayanɪ Yosalem kolɔŋa kɛ pə kɛsənau Silowee lulɛ kɪŋ tɔ, na wulav tuŋ taalɛ, na tɛkpalɛ nte tɔ tiikina Tafiiti tɛ tɔ pə hɛkv.

¹⁶ Pa waali ké Asəpuki pɔyalv Nehemii wei ɪ ké Pɛti-Suu hɔɣɔlvɔɣ lɛŋkv nyɔɣv tv tɔ, ɪ lakaya tɛmlɛ kɛ Tafiiti pɔlaaŋ ɪsɛntaa. Haləna lulɛ nte pa hula kuhulu tɔ, na pə polo kawulaya tanɔlaa tɔɣayalɛ.

17 Lefii nyéma lapəna ntɛyɛ tɛmlɛ kɛ pə lɔlɔ. Pɛlɛyɛ Pani pəyalu Lehum, na Hasapiya wei ɪ kɛ Keila həɣɔlvu na ɪ nyɛŋku pə nyuvu tɔ tɔ.

18 Pa waali kɛ Henatati pəyalu Pafayi wei ɪ kɛ Keila həɣɔlvu lɛŋku nyuvu tɔ tɔ,

19 na Yesuwa pəyalu Isɛɛ wei ɪ kɛ Misipa nyuvu tɔ tɔ. Inɪ ɪ tayanayana yooɔ wontu tɛsulɛ həɣɔlvu kɛ timpi koluŋa lapə ŋkuluŋa tɔ.

20 Ilɛ ɪ kɛŋkɛŋ taa kɛ Sapayi pəyalu Paaluuki. Inɪ ɪ lakayana tɛmlɛ na toŋ kɛ həɣɔlvu ŋku ku wɛ koluŋa ŋkuluŋa na kɔtɔlv sɔsɔ Iliyasipɪ tɛyaya pə həku tɔ.

21 Pa waali kɛ Uliya pəyalu Melemɔti wei ɪ kɛ Hakɔɔsi saali, na ɪ lakaya tɛmlɛ kɛ pə kpɛɛvɔ Iliyasipɪ tɛyaya nɔnɔɣɔ, haləna pɛ suna ka tənaya tɔ.

22 Kɔtɔlaa mpa pa luna Yosalem tɔ, mpe pa lakayana tɛmlɛ kɛ pa waali.

23 Pɛncamɛɛ na Hasupɪ pɛlɛ pa tayanaya həɣɔlvu ŋku ku wɛ pa tɛyaya isɛntaa tɔ. Na Maaseya pəyalu Asaliya wei ɪ kɛ Ananiya saali tɔ, ilɛ ɪ laki tɛmlɛ kɛ ɪ tɛyaya kɛŋkɛŋ taa.

24 Henatati pəyalu Pinuwi ná ŋmaakayana Asaliya tɛyaya na koluŋa ŋkuluŋa pə həku taa.

25 Wusayi pəyalu Palaali kɛlɛ koluŋa ŋkuluŋa, na atɛ na isɔ kutuluɣu sɔsɔɔv ŋku ku wɛ kawulaya tɛyaya isɛntaa tɔ, pa həku kɛ yoolaa tɛtanlɛ kataya cɔlɔ. Pa waali kɛ Palosi pəyalu Petaya

26 na Isɔ tɛsɛɛlɛ tɛmlɛ nyéma sɛkpema mpa pa wɛ pulaya taa tɔ, pa lakaya tɛmlɛ kɛ pə kpɛɛvɔ atɛ na isɔ kutuluɣu tɔ, haləna lɔm nɔnɔɣɔ kɛ ilim tɛlɛlɛ tɔɔ.

27 Tekuwa nyéma ná lakaya pa nyɛntɛ kɛ atɛ na isɔ kutuluɣu sɔsɔɔv, haləna pulaya koluŋa pə isɛntaa.

28 Kɔtɔlaa ná lakaya pa nyɛntɛ kɛ kpɛɛvɔ nɔnɔɣɔ kɛ, paa wei na ɪ lɔntɛ kɛ ɪ tɛyaya nɔnɔɣɔ.

29 Na Imɛɛ pəyalu Satɔki náá laki pə lɔlɔ tɔtɔɣɔ ɪ tɛyaya isɛntaa, na pɛ sɔsɔsɔna Sekaniya pəyalu Semaya wei ɪ tanɣɪ ilim tɛlɛlɛ nɔnɔɣɔ tɔ,

30 na Selemiya pəyalu Hananiya na Salafi pəyalu naatosɔ nyɛŋ Hanuŋ wei ɪ tayanaya həɣɔlvu lɛŋku tɔ. Ilɛ ɪ kɛŋkɛŋ taa kɛ Pelekiya pəyalu Mesulam. Ilɛ ɪ lakayana timpi ɪ ka wɛɛ tɔ pə isɛntaa.

31 Pa waali kɛ koolu Maləkiya, wei ɪ lakaya tɛmlɛ kɛ Isɔ tɛsɛɛlɛ tɛmlɛ lataa sɛkpema na taatɔlaa pa tɛyaya kɛ Mifikati nɔnɔɣɔ. Haləna ŋkuluŋa taa atɛ na isɔ kutuluɣu isɛntaa.

32 Koolaa lɛlaa na taatɔlaa pa lakayana pa tɛma kɛ pə kpɛɛvɔ tɛna tɔ, haləna heɛr nɔnɔɣɔ pə həku taa.

Kolontunaa nyulɔyɪ sɪ pá sɛŋsɪ tɛmlɛ

33 Waatu wei Sanəpala nuwa sɪ Yuta nyéma tá, tɔ nika tá koluŋa ŋmaɔ, ilɛna ɪ mu pááná kɛ katatɔlaya. Na ɪ wonɣɪ-tɔ.

34 Na ɪ yɔɣɔtɔyɪ ɪ taapalaa Samalii yoolaa kiŋ sɪ: Pepɛyɛ Yuta acamisi nsɪ sɪ caa lapɔ? Paa tɛ pa tɛmlɛ ntɛyɛ sanja na pá lá pa Isɔ kɛ kɔtasɪ na? Paa tɪ pəsɪ na pá kuli pɛɛ nna kɔkɔ pima tɔ na pá tayanɪ-yɛ?

35 Tɛnayalɛ Amoni tɔ Topiya ná cowa ɪ kɛŋkɛŋ taa sɪ: Nmatɔ ntiyilɛ tɛna ye? Taalɛ hɔya mayamaya ɪ ŋmaana pa pɛɛ koluŋa ŋkɛ ka tɔɔ ka yeɛ tim na?

36 Mpyó ma mapɔ kapuka sɪ, hai, Tacaa Isɔ nu isəna pa wonɣɪ-tɔ tɔ? Məŋna pa footuɣu kɛ pa nyɔɔŋ taa. Yelɛ na kolontunaa kpa-wɛyɛ yomlɛ na pá lɛɛki pa wontu.

37 Taa wii pa pɛtɔtɔlɛ na ɪ tayanɪ pa isayatu. Tɔ ŋmaaki koluŋa tɔɣɔ pa tɔvki-tɔ isəntɔ.

³⁸ Isəna tə lapa təmlə ke ta kolunja ηmav təm taa təyələ. Halı tə ηmá na té cəə na ká kpa isı kaa wəv tə pə həkv taa. Mpi tə, paa wei ı ka nika təmlə ké na lotu koləmtv.

4

¹ Ama waatv wei Sanəpala, na Topiya, na Laalupunaa, na Amoni nyéma, na Asətəti nyéma pa nuwa sı tə tənja Yosalem kolunja ηmav na pəyələ tənja təkvəv, ılena pááná kpa-wəxə katətəlaya.

² Na pá lá nəxə koləmayə ke pa tənə sı pa kən Yosalem taa, na pá lá na pə cəkı.

³ Mpyó tə sələma tá Iso na tə su tanjlaa ke ilim na ahoo sı, kolontunaa í taa tii tá təə na tiili.

⁴ Paa na mpv tə, na Yuta nyéma náá tən sı:

Təmlə nyéma kawə pənəntəxə tətəyətəyə,

pəcó ncaale kəla kaav.

Tə káá pəsi na té te koloosi səne sı ηmav.

⁵ Tá kolontunaa ná mayasəxi ké sı mpe paa tii ta təə ké kvayəv nakvli tə kaa nyı. Na pá kpiisi-tv na tá təmlə su tənəya.

Nehemii suu yoou wontu ke təma lataa

⁶ Mpyó tá tətəvnaa Yuta nyéma ləlaa mpa paa wə kolontunaa həyələη taa tə, pa kəma təm naanəwa, na pá kpaaləxi-tv sı: Asola wəe, í kəə tá tē.

⁷ Mpyó ma suwa ləlvə yoolaa kpeka na pa ηmantaası na pa tənη ke kolunja kafəη taa.

⁸ Ma cəkəna pa yaasinaa ke mpv, ılena má yəyətəna səsaa na hıvılaa, na pa tənə mpa paa wə tənə tə sı: ı taa nyana mə kolontunaa, í təsı sı Tacaa kələ səsə na tənə tv. ı yoonə mə tətəvnaa, na mə pəyalaa, na mə pələlaa, na mə alaa, na mə tēsı nyéma nəəsı.

⁹ Mpyó tá kolontunaa cəkənə sı, tə nuwa pa isayətv təm nti. Pəyele Iso lapa na pá kpiisi nti pa caakəya tə. ılena tá tənə táá məli kolunja tənəmə na té niki ta təmlə.

¹⁰ Pə kpaəv kvayəv ηkv təyə ma taapalaa taa həyəlvəv koləmvəv súb təma lapv. Na ləlaa náá təkə ηmantaası, na kpaləη, na tənη, na pá suu yoou wontu. ılena nyəvəv nyéma náá fənıxi yələa tənə təə.

¹¹ Na pələ pá paasənə kolunja ηmav. Na wontu səyəllaa náá təkə pa səyəla na nıη ıne, na yoou wontu na nıη lələη.

¹² Na ηmalaa náá ləla pa ləyələ ke pa tısi taa, na pá tənə kolunja ke tayanəvəv. Na nəxəlv náá tənəxi ma waalı, na ı səəlv puwa sı ye pə cıyıtəa, ı yəya apəlvətutuyv.

¹³ Mpyó ma təma səsaa na hıvılaa na pa tənə mpa paa wəe tə sı: Kolunja təmlə kaasa səsəm. Pəyele ka ıtəyaləv təə ké tə wəe na té hətələna təma.

¹⁴ Paa tımpıxi í wəe na í nu tutuyv, ıle í kotına-m na tá Iso yoonə tá nəxə.

¹⁵ Mpyó tə lakəya təmlə ke pə kpaəv tefemle tə. Halənə ahoo, na tá taa ləlaa təkə ηmantaası.

¹⁶ Waatv ınəxi ma heelayə nyəvəv nyéma sı paa wei í svv ı kpekəle kın ke Yosalem taa ké ahoo, na pá fənıxi tá təə na pá lakı təmlə ke ilim taa.

¹⁷ Pə kaasa má na ma taapalaa, na ma təmlə nyéma na tanjlaa mpa paa wə ma waalı tə. Ye pə təya tə caa lvm səv, tv wəyəsəxi tá wontu.

5

Nehemii səhsəv ke kamuylası

¹ Μρύγυ koyaku nakuli, apalaa na alaa pa lanja wakələna pa tɛɛtuna Yuta nɔ́ma lɛlaa.

²Na pa taa lelaa tən si: Tana tá pəyalaa na tá pəelaa tə we payale ké. Təχənaya u takı-tv. İle tə caa si tə hiki təχənaya na tə təχə na tə taa si.

³ Uena lelai náa táŋ si: Pə wée si tá su tá tuŋ wei pa yaa si ləseŋnaa tə ɪ tawə na tá téesi kə təluma kə saa wei tə nyuləyi təŋənaa kə nyəŋsi waatu tə.

⁴Na lelaa náá tɔŋ tɔtɔ sɪ: Pə caala-tu sɪ tɔ kəntɪ liyitee kɛ tá tawa tɔɔ kɛ na pɛ́sɔ́ tɔ pɛ́sɪ na tɔ fɛli wulav lampuu.

⁵ Pəyele təkə piitim koluməm kē. Tā piya ta fayana tā taapalaa nyəɣsi. Tə tɔyɪ yomle kē tā pəyalaa na tā pɛɛlaa. Halɪ pa taa pəyale pasaa. Anɪ tā tɔŋ tɛma. Pɔ́sɔ́ tá tawa pəsa lɛlaa nyəna.

⁶Ma níi tòmnaa mpe, ðena ma pááná huu səsəm.

⁷Na má tú ma taa si maa kaləna səsaa na huulaa ke timpi pa tugi pa tɛtɔnaa ke səyɔla səsɔna tɔ. Ilena má koti-wɛ.

⁸Na má tə-wé si: Tə yapa tá tɛtɔnaa Yuta nyəma mpa pa kpa yomle tɔ, ɪsu tá tɔŋ wɛɛ tɔ. ɪlɛna nɔɔnɔ mu taɣanəxi-wɛɛ pɛɛtɔv, pɛ́cɔ tá yəlaa ké.

Μπύγυ πα suma, πα τα na κυcαcαtu.

⁹ Na má tasa si mə təm səpaya, pu wee ké si í weena Iso səyǝntv. Ulena í fiti tá kolontunaa kutvyy.

¹⁰Yəlaa kənta ma mayamaya ma kinj ke liyitee na təyənaɣa. Isu tá cələ nyəma na tá taapalaa lapu tə. Ue tə kisi sɨ pá taa feli-tu.

11 Saŋa maɣamaɣa i maɣna mɛ kama nyɔma kɛ pa halɛm, na pa tunj wei pa yaa si Olifinaa to i tawa, na pa tɛɛsi. I kisi kaɛɣaya ŋka pu weɛ si pa ɛla-mɛ to. Paa liyitee, yaa tɔɔɔnaya, yaa sɔlvɔm, yaa nim.

¹² M'p'og' pa c'owa si: Tu la nti n hula-tu t'o, tu m'el'ena-w'ey'e pa ny'am, t'o kaa p'oosi-w'ey'e pulu.

Ulena má koti kətəlaa na má yele na pá tuu si paa la isəna pa suwa tɔ.

¹³ Pə waali ké ma fiyita ma capa na má tɔ si: Mpɔ́yú Iṣo ká fiyiti mpa pa kaa tən ɪsu pa yɔɔtɔyɔ tɔ. Na í lɛ́kí-wɛyɛ pa tɛɛsi na pa wɛnɔv na pá yele-wɛyɛ kpɛtɛ. ɪlɛna samaa cɔ si: Iṣo í kɔna mpɔ. Na pa tənə pá sa Tacaa na pá tákɪ ɪsu pa yɔɔtɔyɔ tɔ.

¹⁴ Hatoo kɔɣanjku wulaw Atakəsɛsɛ kpa-m Yuta nyɛma nyɔɣu tɔ kɛ pə kpaɣaw
ɪ kawulaya pənaya hiu nyɛŋka, haləna hiu na naanɔwɔ na naale nyɛŋka tɔ. Pə
yoosa pusi naanɔwɔ na naale kɛɛ. Paa má, yaa ma tɛtɔnaa, tá taa nɔɣɔlu ta tɔɣɔ
sɔsɔɔntu tɛtɔɣɔɛ.

¹⁵ Mpa pa laala maya səsəntu təyətə tə, pa caalayaə yəlaə ké, na pələ pá cələy-
wəyətə təyənəy, na solum na liyitee nyəyətə kə nule. Haləna pa təmlataə muɣuliyi
samaa. Ama Iso səyənə tətə ilə ma ta la mpu.

¹⁶ Ma mayamaya ma lapa tæmle ke kolunja ŋmav tæw kɛ. Ma ta lv si mǎ ya tɛtv kɛ faalaa ke ma sɔsɔntv tæw. Ma na ma taapalaa mpa tɛ lakaya kolunja ŋmav tæmle tɔ, pɛle pa ta la mpv tɔtɔ.

¹⁷ Paa na mpu to, ma na Yuta hvolaa nuunwa na nule na naanwa (150) to takayana. Na pe saasana piitimnaa mpa pa caana-tu to pa muvlaa mpa pa kanjaya-tu to.

18 Paa kuyaku ŋku ma liyitee ke ma yakəna nav na pá kv, na heen kupan ke naatos, na kampee. Na paa kuyeer naanowa wei í tee wa pa kəna-m sulom ke tuutuuma. Paa na mpw tɔ, ma ta pəɔsi si pá cele-m mpi pu wee si má mv tɔ. Mpi tɔ, koluna ŋmav ké samaa ke tɔmlɛ sɔsɔlɛ ké.

¹⁹ Hai, ma Iso, tōōsi kupantu nti ma lapa yēlaa pane tō, na ŋ la-m nyá pēelēē.

6

Kolontunaa luki tōtō sī pá wakāli

¹ Mǝpǝyú Sanǝpala na Topiya na Laalupu Kesem na tá kolontunaa lǝlaa nuwa sɪ, ma ɲmawa ɪcatɛ kolunja, pǝ ta kaasi kafɛɛv. Pǝyele waatu unɪ tǝ, ma ta tuta kampunaa.

² Ntɛna Sanǝpala na Kesem pá tili na pá yaa-m sɪ má na-we tǝ suli Kefilim ke Ono tetekǝle taa. Pa taa ka weɛ kǝ sɪ pa lakɪ-m isayatu.

³ Ama ma cǝ-we sɪ ma ɲɪj tǝkǝna tǝmlɛ, ma kaa pǝsɪ na má polo. Ye ma tɛɛwa tǝ saalǝyɪ kǝ.

⁴ Tǝm liyiti kǝ pa yaa-m na máa cǝ-weyɛ kolǝmtu nti.

⁵ Tǝm kakpasɪ nyǝm ke Sanǝpala tilina ɪ taapalaa taa nǝɔlvɔv takǝlaya ke nǝholo.

⁶ Na pá ɲmaa ka taa sɪ: Tǝ nuna nɪlaa mpa pa ta ke Yuta nyǝma tǝ, ɪsɪ Kesem-we sɪ, nyana nyá taapalaa ɪ luki kǝ sɪ ɪ kulɪ tá tǝ. Pǝ tǝ kǝ n ɲmaaki kolunja sɪ ɲ pǝsɪ pa wulav.

⁷ Halɪ pa yǝɔtaa tǝtǝ sɪ n kpawa Iso kuyǝɔtutu telǝsǝlaa, na pá heeli-ɲ sɪ nyayale Yuta wulav. Ilɛ wulav sǝsǝ kaa lan-tǝyɪ nuu ke nǝnǝ. Mpu tǝ, kǝ na má na-ɲ tǝ ná.

⁸ Ntɛna má cǝ-ɪ na má tilina sɪ: Nyá mayamaya n loolina pǝ tǝnaya mpu. Natǝli tǝ ta ke tampana.

⁹ Pǝpǝtu fɛɪ lɛlɛj, pa tǝna pa lupaya sɪ pa nyaasǝyɪ-tu na tá apalɔtu yǝɔli, ɪlɛna tǝ ye le tǝmlɛ.

Hai, Tacaa, ye le na má kaasi ma tǝyɪ ma tǝmlɛ taa.

¹⁰ Mǝpǝyú kuyaku nakulɪ ma pola Tɛlaya pǝyalu Semaya tɛ, Metapɛli saali kɛlɛ. Mpi tǝ, ɪ ta pǝsɪ na ɪ kǝ ma tɛ. Kɛlɛna ɪ tǝ-m sɪ: Tǝ suv Iso tǝsɛɛle taa na tǝ tǝkɪ ta tǝ kǝ teu. Ye pǝ taya mpu, ma kolontunaa kǝ kǝ ahoo na pá ku-m.

¹¹ ɪlɛna máa cǝ-ɪ sɪ: Ma tɛɛ má se. Pǝlɛ pǝ paasi ye ma suv Iso tǝsɛɛle taa, ma kaa la yulv. Aai, ma kaa suv tǝna.

¹² Ma nyǝma teu sɪ pǝ taya Iso heelina-ɪ nti ɪ heela-m mpu tǝ. Sanǝpala na Topiya pa fɛlǝna-ɪ liyitee sɪ ɪ yǝɔtu mpu.

¹³ Pǝ tǝ kǝ pǝ fɛɪ sɪ sǝɔntu ɪ kpa-m na má tǝj ɪ sɛyɛsɛɛ na má pǝntǝna Iso na pǝ kú ma nyuvu na pǝ tǝ-m fɛɛle.

¹⁴ Hai, ma Iso, tǝɔsɪ nti Topiya na Sanǝpala na Iso kuyǝɔtutu telǝsulv alv nyǝj Noyatiya na Iso kuyǝɔtutu telǝsǝlaa lǝlaa pa lapa tǝ. Na ɪsǝna pa caa pá tǝ-m sǝɔntu tǝ.

¹⁵ Mǝpǝyú kolunja tema pa ɪsǝtu wei pa yaa sɪ Iluuli tǝ ɪ kuyɛɛj hiu na kakpasɪ wule. Kolunja tǝmlɛ kuyɛɛj lí nule na naanɔwa na naale.

¹⁶ Waatu wei ta kolontunaa mpa pa cǝɔna-tu tǝ pa nu-tɪ, ɪlɛna sǝɔntu kpa-weyɛ sǝsǝm. Mǝpǝyú pa pǝpǝtu tema na pá cɛkǝna sɪ Iso toj taa kǝ tǝ lapǝna tǝmlɛ ɲtɛ.

¹⁷ Waatu unɪ ɪ taa kǝ Yuta nyuvu nyǝma na Topiya pa ɲmaakaya tǝmaya takǝlasɪ ke sǝsǝm.

¹⁸ Ilɛ tampana tǝ Yuta nyǝma payale lanja ka hɛna-ɪ kǝ. Mpi tǝ, Yuta tu Ala pǝyalu Sekaniya ka ha-ɪ ɪ pɛɛlɔ. Pǝyele ɪ mayamaya ɪ pǝyalu Yohanan ka kpaya Pelekiya pǝyalu Mesulam pɛɛlɔ.

¹⁹ Pa sanjaya-ɪ ma kin kǝ, na pá tayasǝyɪ-ɪ ma tǝm. Topiya mayamaya ná ɲmaakaya-m takǝlasɪ kǝ sɪ sǝɔntu ɪ kpa-m.

7

Pa sɪi tanjlaa ke ɪcatɛ taa

¹ Waatu wei koluŋa tema na pá tó kampɔnaa, ɔlena pá sɪ nɔnɔɔsi taŋlaa, na yonyoolaa, na Lefii nyóma ke pa tɔma taa.

² ɔlena má cɛla Yosalem ɪcate paasənaɔ ke ma neu Hanani na koluŋa ɪcate yoolaa nyɔɔɔ tɔ Hananiya. Maa wɛna-ɪ naani ké, pácɔ ɪ tɔŋɔɔɪ ɪsɔ na pá kɛli lɛlaa.

³ Mɔpɔyɔ ma heela-wɛ sɪ: Pə wɛɛ sɪ ilim ɪ lu ké na pá kpa na pácɔ ɪ tɔli ɪcate nɔnɔɔsi. Taanaya, ɔlena ɪ tɛkɪ-sɪ na pácɔ sɪ taŋlaa kuli pa tɔma taa. Yosalem ɪcate nyóma lɛlaa taŋɔɔɪ na lɛlaa paasəŋəna pa kutuluŋ kila.

Yuta nyóma mpa pa mɛla Paləsətini tɛtɔ taa tɔ pa həla

⁴ Paa na Yosalem ɪcate ká walaa tɔ, tɔ taa yɛlaa fɛi payale. Páɔɔ pa taa ɲmá kutuluŋ lɛlɛŋ.

⁵ Mɔpɔyɔ ma ɪsɔ heela-m na má koti ɪcate sɔsaa na huɔlaa na yɛlaa lɛlaa sɪ pá kala yɛlaa. ɔlena má wiili takɛlaya ɲka ka taa mpa pa luna Papiloni ke kancaalaya tɔ pa həla ka wɛɛ tɔ, halɪ pa kɛɛsa ka taa sɪ:

⁶ ɪsɛyɛli lɔluŋ nyóma mpa Papiloni wulav Nepukanɛsaa ka kpawa tɔ, pa taa payale mɛləna Yosalem na Yuta tɛtɔ taa. Paa wei ɪ mɛla ɪ mayamaya ɪ ɪcate taa.

⁷ Mpa pa kɔna-wɛ tɔɔɛ Solopapɛɛli, na Yesuwa, na Nehemiya, na Asaliya, na Laamiya, na Nahamani, na Motokayi, na Pilisan, na Misipeleti, na Pikifayi, na Nehum, na Paana. Pa lɔluŋ kpeka ntɔ na yɛlaa pee nyɔɔɔ.

⁸ Paləsi lɔluŋ taa ké yɛlaa iyisi naale na nunɔwa na nutoso na naanɔwa na naale (2172).

⁹ Sefatiya nyɛŋku taa ké ɲmɔnuɔɔ na nunɔwa na nutoso na naanɔwa na naale (372).

¹⁰ Ala nyɛŋku taa ké nasɛtoso na nule na naanɔwa na naale (652).

¹¹ Pahatɪ-Mowapɔ nyɛŋku taa ké iyisi naale na nasənaasa na pɛlɛfɛi hiu (2818). Yesuwa na Yowapɪ pa lɔluŋ nyóma nté.

¹² ɪlam nyɛŋku taa ké yɛlaa iyaya na ɲmɔnuɔɔ na nule na naanɔwa na liyiti (1254).

¹³ Satu nyɛŋku taa ké yɛlaa nasənaasa na nule na kakpasɪ (845).

¹⁴ Sakayi nyɛŋku taa ké yɛlaa nasɛtoso na nunɔwa na nutoso (760).

¹⁵ Pinuwi nyɛŋku taa ké yɛlaa nasɛtoso na pɛlɛfɛi nule na naanɔwa (648).

¹⁶ Pepayi nyɛŋku taa ké yɛlaa nasɛtoso na pɛlɛfɛi hiu na naanɔwa (628).

¹⁷ Asəkati nyɛŋku taa ké yɛlaa iyisi naale na ɲmɔnuɔɔ na nunɔwa na hiu na naale (2322).

¹⁸ Atonikam nyɛŋku taa ké yɛlaa nasɛtoso na nutoso na naatosompɔɔlaya (667).

¹⁹ Pikifayi nyɛŋku taa ké yɛlaa iyisi naale na nutoso na naatosompɔɔlaya (2067).

²⁰ Ateŋ nyɛŋku taa ké yɛlaa nasɛtoso na nule na naanɔwa na kakpasɪ (655).

²¹ Hisikiya lɔluŋ tɔ Ateɛ nyɛŋku taa ké yɛlaa pɛlɛfɛi nunɔwa.

²² Hasum nyɛŋku taa ké yɛlaa ɲmɔnuɔɔ na nunɔwa na pɛlɛfɛi hiu na naanɔwa (328).

²³ Pesayi nyɛŋku taa ké yɛlaa ɲmɔnuɔɔ na nunɔwa na hiu na liyiti (324).

²⁴ Halifi nyɛŋku taa ké yɛlaa nunɔwa na naanɔwa na naale (112).

²⁵ Kapawɔŋ ɪcate yɛlaa ke nunaasa na naanɔwa na kakpasɪ.

²⁶ Pɛtɛlɛhem na Netofa pə yɛlaa ke pɛlɛfɛi nunɔwa na nunaasa na naanɔwa (188).

²⁷ Anatɔti nyóma ke pɛlɛfɛi nunɔwa na hiu na naanɔwa (128).

²⁸ Pɛti-Asəmafeti nyóma ke nule na naale.

²⁹ Kiliyati-Yeyalim na Kefila na Peləti nyóma ke nasɛtoso na nunɔwa na nule na tooso (743).

- 30 Lama na Kepa nyóma ke nasətosə na hiu na kolum (621).
- 31 Mikiması nyóma ke nunəwa na hiu na naale (122).
- 32 Peteełi na Ayi pə nyóma ke nunəwa na hiu na tooso (123).
- 33 Nepo ıcate lente nyóma ke nule na naanəwa na naale.
- 34 Ilam lelu ləluɣy nyóma ke iyaya na ɣmunuyy na nule na naanəwa na liyiti (1254).
- 35 Halim ləluɣy nyóma ke ɣmunuyy na nunəwa na hiu (320).
- 36 Yeliko ıcate nyóma ke ɣmunuyy na nunəwa na nule na kakpası (345).
- 37 Loti na Hatiti na Ono pə acaləe nyóma ke nasətosə na nunəwa na hiu na kolum (721).
- 38 Senaa ıcate nyóma ke iyisi tooso na nasənaasa na nunəwa na hiu na naanəwa (3930).
- 39 Kətəlaa kpeka ntə. Yesuwa ləluɣy nyóma taa lelu Yetaya yəlaa wə nasənaasa na nunəwa na nutosə na naanəwa na tooso (973).
- 40 Imee ləluɣy nyóma wə iyaya na nule na naanəwa na naale (1052).
- 41 Pasehuu ləluɣy nyóma ke iyaya na ɣmunuyy na nule na naatosompəɣəlaya (1247).
- 42 Halim ləluɣy nyóma ke iyaya na naanəwa na naatosompəɣəlaya (1017).
- 43 Lefii nyóma kpeka ntə. Hatefa ləluɣy nyóma Yesuwa na Katəməyeli pa ləluɣy nyóma wə nutosə na naanəwa na liyiti.
- 44 Iso təsele yonyoolaa kpeka ntə. Asafi ləluɣy nyóma wə pəlefeɪ nunəwa na nule na naanəwa (148).
- 45 Nənəəsi tanlaa kpeka ntə. Salum, na Atee, na Taləmən, na Akupi, na Hatita, na Sopayi, pa ləluɣy nyóma wə pəlefeɪ nunəwa na nule (138).
- 46 Iso təsele təmle lataa səkpema ləluɣy nyóma nté Siha, na Hasufa, na Tapawəti.
- 47 Na Keləsi, na Siya, na Patən.
- 48 Na Lepana, na Hakapa, na Saləmayi.
- 49 Na Hanan, na Kiteli, na Kahaa.
- 50 Na Leyaya, na Lesen, na Nekota.
- 51 Na Kasam, na Usa, na Paseya.
- 52 Na Pesayi, na Meunim, na Nefusesim.
- 53 Na Pakəpuki, na Hakufa, na Haluu.
- 54 Na Paasiliti, na Mehita, na Haasa.
- 55 Na Paakəsi, na Sisela, na Tema.
- 56 Na Nesiya, na Hatifa.
- 57 Salumən təmle nyóma ləluɣy kpeka nté Sotayi, na Sofeleti, na Pelita.
- 58 Na Yaala, na Taakən, na Kiteli.
- 59 Na Sefatiya, na Hatili, na Pəkeleti-Hasepayim, na Amən.
- 60 Iso təsele taa təmle lataa na Salumən təmle nyóma pa kpenta ɣmunuyy na nunəwa na nunaasa na naanəwa na naale (392).
- 61 Mpa pa luna Papiloni acaləe Teełi-Mela, na Teełi-Haasa, na Kelupi-Atən, na Imee tə, pa ta pəsi na pá keesi pa cəsənaa ləluɣy loosi si pə hólí tampana si pa ké lseyeli nyóma.

⁶² Pa tæna pa kpenta nasetosos na nule na naale (642). Pa lölöŋ nyéma nté Telaya, na Topiya, na Nekota.

⁶³ Kotélaa lelæa ka wæ ké isü mpa pa ta pæsi na pá hólí sɪ pa ké Iseyeli nyéma tɔ. Mpeyele Hopaya, na Hakæsi, na Paasilayi. Mpi pæ tɔɔ pa yaakaya kantækaya nyeh iney mpv tɔyole sɪ ɪ kpaɣa Paasilayi pæelaa taa lelv.

⁶⁴ Paa pæeka mpe inɪ pa hæla ké kotélaa nyéna taa ké pa ta ná. Ilena pá nyéni-weye asilima nyéma. Pæ tɔɔ ké pa kisina-we sɪ pá taa la kotélaa tæmle.

⁶⁵ Mpóyó kufæne mayamaya kisina-we sɪ pá taa tɔyó Iso kuhav. Halæna kotolv nɔyolv ɪ mayasi wala pee taka nna pa naana Iso luyv nyəntv tɔ na pécɔ.

⁶⁶ Iseyeli nyéma tæna mpa pa luna Papiloni tɔ pa kpenta iyisi nule na naale na ηmɔnvɔv na nɔnvwa na nutoso (42360).

⁶⁷ Pa taa ka wæ tæmle nyéma apalaa na alaa ké iyisi naatosompɔɔlaya na ηmɔnvɔv na nɔnvwa na hiu na naanvwa na naatosompɔɔlaya (7337). Na yonyoolaa apalv nyéma na alv nyéma ké ηmɔnvɔv na nule na kakpasɪ (245).

⁶⁸ Na yooyoonaa nasæle na hiu na naanvwa na kakpasɪ (235), na kpaŋasɪ ké iyisi naatoso na nasetosos na nɔnvwa na hiu (6720).

⁶⁹ Lölöŋ nyæŋ nyéma taa lelæa hawa kuvæŋ sɪ pá tayanɪ ηmav ké Iso tæsele. Na tetv kufæne náa ha wola nyæŋtv iyaya (1000), na poosiisi nsi pa ηmusæŋena calæm tɔyó nule na naanvwa, na kotélaa capanaa ké nasæle na nɔnvwa na hiu na naanvwa (530), sɪ pá lana Iso tæsele tæmle.

⁷⁰ Lölöŋ nyæŋ nyéma lapa kuvæŋ wei tɔ ɪ kpenta wola nyæŋtv ké iyisi hiu (20000), na liyitee nyæŋtv ké kiloonaa iyaya na nɔnvwa (1100).

⁷¹ Ilena Iseyeli nyéma lelæa ha wola nyæŋtv iyisi hiu (20000). Liyitee nyæŋtv ké kiloonaa iyaya (1000). Kotélaa capanaa ké nutoso na naatosompɔɔlaya.

⁷² Mpóyó kotélaa, na Lefii nyéma, na nænæsi tanlæa, na yonyoolaa, na yælaa isü Iso tæsele taa tæmle lataa sækpema na Iseyeli nyéma lelæa tæna, pa caya paa wei ké ɪ cate taa.

Isætælasi kaləyi kiiu takəlaya ké samaa taa

Waatv wei pæ tala isətv naatosompɔɔlaya nyəŋ, lena paa Iseyeli tv wei ɪ luna ɪ cate taa na ɪ kɔɔ.

8

¹⁻² Mpóyó isətv inɪ ɪ kuvaku kancaalaya nyəŋkv wule, pa kota nɔyó kulvmaya ké Yosalem taa ké lvm nanɔyó isəntaa. Na pá tɔ Iso Təm nyəntv Isætælasi sɪ: Kəna takəlaya ŋka Tacaa cɛla Moisi sɪ ɪ tɛləsi Iseyeli nyéma tɔ. Ilena kotolv Isætælasi luna-kɛyɛ apalaa na alaa, na piya mpa pa tala pulv cəkənav tɔ pa samaa taa.

³ Na ɪ kala takəlaya ŋkɛ na nɔyó səsaya ké tənɛ inəyɪ tanəŋ tɛɛ. Halæna ilim sikuyv, na pa tæna pá ké ŋkpaŋŋ ké teu.

⁴ Paa kama kpatəŋ ké isü kumte taka, na Isætælasi səŋ pæ tɔɔ ké kotuyv ŋkv kv taa. ɪ ntəŋŋ tɔɔ ké Matitiya, na Sema, na Anaya, na Uliya, na Hilikiya, na Maaseya. ɪ mpətəŋ tɔɔ ké Petaya, na Mikayɛli, na Maləkiya, na Hasum, na Hasepatana, na Sakali, na Mesulam.

⁵ Isætælasi təsəŋlɛ kulaa ké na yælaa tæna naaki-ɪ. Waatv wei ɪ kula takəlaya, lena samaa tæna səŋ isə.

⁶ Mpóyó Isætælasi sɛɛ Tacaa Iso səsə, na pa tæna pá cɔ sɪ: Iso ɪ mv, Iso ɪ mv. Na pá tiyisa niŋ na isətaa. Pæ waali, lena pá hənɪ atɛ na pá sɛɛ Tacaa.

⁷ Pa kulaa, lena Lefii nyéma, na Yesuwa, na Pani, na Selepiya, na Yamen, na Akupi, na Sepetayɪ, na Hotiya, na Maaseya, na Kelita, na Asaliya, na Yosapati, na Hanan, na Pelaya pá sɔv-weye kiiu ŋkvv sɛyɛsɔyɔ.

⁸ Pa kalaya kiiu takalaya nkeye na pa nuki teu, na pa kilisiyi pa huwee si paa wei i cekana.

⁹ Yalaa tana nu tom nti, lena pa niki wula. Pa tao ke kofanne Nehemii, na Iso Tom nyantu kotulu Isatelasu, na Lefii nyoma mpa pa kilisaya-weye Iso Tom nti to, pa toma-we si: Kuyaku kune ku ke Iso nyanku ke, ile pa fei si i huutiyi lotu na i wiiki.

¹⁰ Ntana Isatelasu tasa si: I kpe ma teesi, na i toyo teu na i nyoo konyonyoom kupam, na i ha mpa pa lanja to. Mpi to, kuyaku kune ku ke Taca nyanku ke. Ma lanja i taa wakeli. Taca ka heesi ma lanje na i ha-meye toj.

¹¹ Na Lefii nyoma toto naa puyusiye-we si: I su, Iso kuyaku ke sanja ke. Ma lanja i taa wakeli.

¹² Mpyo pa tana pa kpema na pa toyo na pa nyoo, na pa ha mpa pa lanja to na pa nmaali. Mpi to, pa nuwa seyesuyo nku pa seyesa-we to.

Coka acima

¹³ Mpyo kuyaku lenku Iseyeli lolu nyoo nyoma tana, na kotalaa na Lefii nyoma pa kotina Iso Tom nyantu Isatelasu si: Kilisi-tuyo Iso Tom ke teu.

¹⁴ Kiiu nku inu Iso ka hula Moisi to, ku taa ke pa nawa timpi pa heela Iseyeli nyoma si pa caya coka taa ke coka acima anu a kuyeej taa ke isoto naatosompoyalaya nyeh taa to.

¹⁵ Paa kpaali acima anu a tom ke acalae tana taa ke, na pa kpena Yosalem. Ilena icate nyoma kpa puy taa na pa peli tuyo nku pa halayi na pa yaaki-ku si Olifinaa to ku pilinasi. Na ku nagesale wei i we taale to ku nyensi, na tun kulopoh pilinasi na tiikasi na pacuntu na pa lo coka.

¹⁶ Mpyo Iseyeli nyoma polaa na pa peli pilinasi na pa laki coka. Lelaa ke pa kutulu patanaa tao, lelaa ke nonoosi tee, lelaa ke Iso taseele kataya taa, lelaa ke lom nonojo na Ifelayim nyehka tee.

¹⁷ Ilena Iseyeli nyoma tana mpa pa luna Papiloni to pa lo coka na pa caya. Pa lanjulumle ka we sojontu. Mpi to, too pa krayau Nun payalo Yosuwee waatu to, Iseyeli nyoma ta tasa acima anayi toyo.

¹⁸ Pa kalaya Iso Tom ke paa kuyaku nkuyu, acima kuyeej inu i naatosompoyalaya taa ke. Ilena pa tekana kotuyu sosoo ke kuyaku polefei naanowa nyanku wule, isu paa suu pa kiiu to.

9

Samaa laki pa isayatu tisuyu kataya

¹ Mpyo isoto kulom inu i kuyeej hui na liyiti wule, Iseyeli nyoma kota nahokutu. Pa suuwa lanjakalle wontu, na pa pala pa nyooj taa ke tetu.

² Na Yuta nyoma fayana kpai nyoma na pa wee kpena na pa tisiyi pa na pa casonaa pa isayatu.

³ Mpyo pa sana kalafunaa tooso tecu, na pa nuki pa Iso Taca kiiu. Ilena pa tasa-i hentuyo ke ateye kalafunaa tooso toto na pa selamayi-i suulu.

⁴ Na Lefii nyoma, na Yesuwa, na Pani, na Katamayeli, na Sepaniya, na Puni, na Selepiya, na Pani, na Kenani pa kuli na pa selamena noosi sosoonsi si Taca Iso i waasi-we.

⁵ Pa waali ke Lefii nyoma na Yesuwa, na Katamayeli, na Pani, na Hasapanya, na Selepiya, na Hotiya, na Sepaniya, na Petahiya pele pa cona nojo sosaya si: I kuli na i see Taca ma Iso na i laki mpyo tam tao.

Paa wei í sa nyá hāte səsəəle,
tə səsəəntu kəla yulu huwəe təna.

⁶ Uena samaa sa Iso si:
Nyá tike təkəŋ nté Tacaa,
nyá lapəna isətanuyu səsəəu,
na isətuləŋasi, na tetu,
na tə taa nyəm təna, na tenkuna
na pa taa nyəm təna.
Nyá haakəna paa kuŋmanmam mpiyi weesuyu.
Na isətaa toŋ nyəma təna həntəyi-ŋ atə.

⁷ Tacaa Iso, nyá yaana Apəlam
na ŋ ləsi-ı Uu ıcate taa ké
Papiloni tetu taa na ŋ cuɣusi-ı hāte si Apəlaham.

⁸ ı tənte keesəna-ŋ teu,
lena nyana-ı í pəeli nəɣə na ŋ
yəɣəti na ŋ su si
n ká ha-ı Kanaan nyəma, na Hiti nyəma,
na Amolii nyəma, na Peliisi nyəma,
na Yəpusi nyəma, na Kilikası nyəma pa tetunaa,
na ı ləluɣu nyəma ɣaya.
N ké siɣisilu təɣə n təkə nyá kəsəsutu.

⁹ N nawa tá cəsənaa wahala ke Icipiti,
na isəna pa yaakaya-ŋ si ŋ waasi-wəɣe Səsəncaasi tenku nəɣə tə.

¹⁰ N lapa kəkələ nyəmnaa səsəəm ke
Icipiti wulav na ı waalı nyəma,
na ı tetu təna yəlaa.
Uena nyá hāte yaa səsəm ke haləna saŋa.
Mpi tə, n nyəma kalampaanı wei pa lakaya tá cəsənaa tə.

¹¹ N faɣa ləm ke calı ké
Isəɣeli nyəma isəntaa na pá təsi nəəhəe.
N tusa pa waalı təɣlaa ke lumaŋ səsəəŋ taa,
na pá tiı təsii isu pəle.

¹² Isəŋmuntuyu ke pa nyənaya,
na pá təŋəyi ilim taa.
Uena ku kəkə náa naaki-wəɣe ahoo na pá təŋna.
¹³ Isətaa ké n tiinaa na ŋ yəɣətəna-wəɣe Sinayi puɣu taa.
Na ŋ to-wəɣe kutotutu na kəsəsutu kusiɣisitu
na kiŋ na kuɣesətu tampana nyəntu.

¹⁴ Uena ŋ hólí nyá təmlə tu Moisi ke
kuyaku kuheesuyu təkuyu təm,
na ilé í keesi-wə.
Na ŋ huli-wəɣe kiiu təm lentənaa.

¹⁵ Na ŋ kó pa nyəɣəsi na isətaa təɣənaɣa.
Na ŋ tulu kəkəpamuyu taa ləm na ŋ kəna pa ləkətu.
Na ŋ yeke na pá ləkı tetu nti n ka su nəɣə
na tuunav si n ká ha-wə tə.

¹⁶ Ama tá cəsənaa lapa kalampaanı
na pá kulı nyá təə. Pa ləɣə nyá kəsəsutu
na pa lumaya waalı.

¹⁷ Pa kisa-təyi təkuyu,
pá səə piti təma nna n lapa-wə tə.

Pa lapa lanjkpusəŋ sɪ,
 pa mələɣɪ pa yomle taa ké Icipiti.
 Ama lso nyá wiiki pətətəle,
 na ń wɛna suulu, nn mɔɣɪ pááná kɛ ləŋ,
 na nyá kɔpantɔ wɛ sɔɣəntɔ, ɪlɛ n ta lə-wɛ.

¹⁸ Paa na waatɔ wei pa lupa nable na pá tɔŋ sɪ:
 Tá lso wei ɪ ləsa-tɔɣɔ Icipiti taa tɔɣələ.

Pa sayataya-ŋ səsəm ké.

¹⁹ Nyá suulu katatəlaya tɔɔ,
 n ta lə-wɛɣɛ wɔlaya tɛtɔ taa,
 na isəŋmuntɔɣɔ ta yele-wɛɣɛ
 mpaav hɔlvɔɣ kɛ ilim taa.

Pəyele kɔ kəkɔ ná tá yele-wɛɣɛ nav kɛ ahoo.

²⁰ N ha-wɛɣɛ nyá ləmayasɛɛ,
 na ń tasa-wɛɣɛ layatɔ.

N ha-wɛɣɛ manna na pá tɔɣɔ na lɔm na pá nyɔɔ.

²¹ Pɪsɪ nɪle tɛɕu ké n paasəna-wɛɣɛ
 wɔlaya tɛtɔ taa ké pa tɔntɛ taa, pa ta lan pulɔ.
 Pa kususuutu ta sí, pəyele pa nɔɔhɛɛ ta mɔli.

²² N tó pa nin taa ké piitimnaa na awulaa,
 na pá lɛɛkɪ tɛtɔnaa mpa pa cəɔna-wɛ tɔ,
 isɪ Həsəpəŋ tɛtɔ wulav Sihon,
 na Pasan tɛtɔ nyəŋ Oki.

²³ Na ń ha-wɛɣɛ piya kɛ payale,
 isɪ isətɔlvɔŋasɪ,

na ń pona-wɛɣɛ Kanaan tɛtɔ nti n ka heela
 pa cəɔnaa sɪ pá polo pá lɛɛkɪ tɔ tɛ taa.

²⁴ Pa sɔv tɛ taa ké tampana, na pá tɔɣɔ-tɪ.
 Na ń tɔɣɔnɪ Kanaan nyəma na mpe pá ŋmakəli-wɛ.
 Pa lapəna hɔɣɔlvɔɣ ŋkɔ kɔ yələa na kɔ awulaa
 kɛ isəna pa caa tɔ.

²⁵ Pa lɛɛka koloosi acalɛɛ na mɔsɔŋ tɛtɔ,
 na tɛɛsɪ na sɪ taa suna wɛnav, na ləkənaa mpa
 pa tɛma huluyɔ tɔ. Na tɪŋ wei pa yaa sɪ lɛsɛŋnaa
 na Olifinaa tɔ na lɛləŋ.

Nyá pɛɛɛɛ tɔɔ ké pa tɔyaa
 na pá haya na pə cayaana-wɛ.

²⁶ Paa na mpɔ pa lapa isətoosile nyəma.
 Pa kɔla nyá tɔɔ. Pa kisa nyá kiin,
 pa kú nyá kɔyɔɣɔtɔtɔ tɛləsələa.
 Pɛɛ pa caalayaana-wɛ sɪ pá mələna nyá tɔɔ sɪ,
 pa tɔntɛ ta kɛɛsɪ.

²⁷ Ḿpóyó n tɔ-wɛɣɛ kolontunaa nin taa,
 na pɛɛ pá təkɪ pa isɛ. Pa lanja wakələa,
 ɪlɛna pa kɛsəna nyá tɔɔ na ń nu pa tan.
 ɪlɛna nyá sɔɔlvɔɣ tɔɔ ń tilina-wɛɣɛ yələa,
 na pá lɛɛkɪ-wɛɣɛ pa kolontunaa ŋmakɔlvɔɣ taa.

²⁸ N tɛma-wɛɣɛ ləsvɔɣ kɛ
 ŋmakəllaa nin taa ké kpakpaa,

ɪlɛna pɑ tɑɣanɪ-ŋ pɛntɛnau.
 Na ɪ tɑɣanɪ-wɛɣɛ kolontunaa
 sɛkpaŋ taa kɛ pɛtɔvɔ.
 Na pɑ tɑɣanɪ-ŋ wiɪnau na ɪ nu,
 na ɪ tɑɣanɪ-wɛɣɛ waasɔvɔ kɛ
 tɔm payalɛ kɛ nyɑ sɔɔlvɔv tɔɔ.
 29 Nyɑ caala-wɛ sɪ pɑ tɛŋ nyɑ kiɪŋ.
 Ama ɪsɛcau pu mpɛ, ɪlɛna pɑ kisi
 nyɑ kusɛsɔtɔ na nyɑ kɔtɔtɔtɔ.
 Pɔcɔ tɔ haaki tɔ tɛŋlaa kɛ weesɪŋ kɛ.
 Mɔpɔɣɔ pa kisa nyɑ nunau
 na pɑ lɑ laŋkpɛsɛŋ na pɑ kulɪ nyɑ tɔɔ.

30 Pɔsɪ payalɛ kɛ n paasɛna-wɛ,
 nyɑ Feesɔvɔ Naŋŋtɔ kulɛna
 nyɑ kɔvɔɣɔtɔtɔ tɛlɛsɛlaa,
 na pɑ yaa-wɛ na nyɑ nɔɣɔ. Ama pa ta nu,
 ɪlɛna ɪ tɔ-wɛɣɛ piitɪm kpai nyɛm niŋ taa.
 31 Paa na mpɔ, nyɑ sɔɔlvɔv katatɛlaya tɔɔ,
 n ta kpiisi-wɛ. Pɔcɔ n ta lɔ-wɛ.
 Mpi tɔ, ɪsɔ nyɑ n sɔɔlɔvɔ kɛ na ɪ kɛ suulu tɔ.

32 Ta ɪsɔ nyɑ, n kɛ sɔsɔ kɛ
 na ɪ wɛ tɔŋ na sɔɣɔntɔ, na ɪ
 tɔka tɑ na-ŋ ta nɔɣɔ pɛɛlvɔv kɛ teu.
 Paasɛna wahalanaa mpa tɔ tɔki tɔ,
 paa tɑ cɔsɛnaa, na tɑ awulaa,
 na tɑ nyɔvɔv nyɛma, na tɑ kɔtɛlaa,
 na tɑ ɪsɔ kɔvɔɣɔtɔtɔ tɛlɛsɛlaa,
 na tɑ mayamaya kɛ pɛ kpayaŋ Asilii
 awulaa pɔɔlɛ taa na pɛ suha saŋa tɔ.

33 Pɛ tɛnaya mpɔ pɛ taa,
 n paasɛna-tɔvɔv teu kɛ.
 Ama tayalɛ tɛtɛlataa.

34 Tɑ cɔcɛnaa, na tɑ awulaa,
 na tɑ nyɔvɔv nyɛma na tɑ
 kɔtɛlaa ta tɔki nyɑ kiɪu,
 pa kisa nyɑ kusɛsɔtɔ na
 kpaaɔlvɔv mpi n kpaaɔ-wɛ tɔɣɔ.

35 Paa na n kata-wɛɣɛ nyɑ kɔpantɔ na ɪ su-wɛɣɛ tɛtɔ
 sɔsɛntɔv mɔsvɔŋ nyɛntɔv taa na pɑ tɔki kawulaya tɔ,
 pa ta kisi ɪsayatɔv lapɔ sɪ pɑ paasɛna nyɑ tɛmlɛ.

36 Saŋa taa tɔ pɛsa tɛtɔv ntɪ n ha
 tɑ cɔsɛnaa tɔ tɔ yomaa ntɛ.
 Pɛyɛlɛ n ka ha-wɛɣɛ tɔɣɪ sɪ
 pɑ yɔɔlɛna tɔ kulɔlɔm na tɔ kɔpantɔ.

37 Awulaa mpa pa niŋ taa n tɔ-tɔ tɔ,
 mpɛyɛ tɛtɔv ntɪ tɔ lɔlɔvɔv kɔpantɔnaa kɛ sɔsɛm.
 Mpi tɔ, tɔ pɛntɛna-ŋ tɔ pɛ tɔɔ.
 Pa lakɛna tɑ mayamaya tɑ tɔla kɛ ɪsɛna pa sɔɔlaa tɔɣɔ,

na té we laṇwakəlle səsəəle taa.

10

Yəlaa tv pa təxi kiinj tənyv

¹ Mṛóy Iseyeli nyóma tasaa si: Wahala wei i mayana-tv tó, i tóo ké tó tv tá taa si, tu təj nyá kiinj, haləna tə ḡmaa-ti. Tá nyvnyv nyóma, na tá Lefii nyóma, na tá kətəlaa pa tóna niṇ.

² Halí niṇ tulaa mpe pa həla ntó: Hakaliya pəyalv kufənəe Nehemii, na Sitekiya.

³ Na Selaya, na Asaliya, na Imeya.

⁴ Na Pasehuu, na Amaliya, na Maləkiya.

⁵ Na Hatusi, na Sepaniya, na Maluki.

⁶ Na Halim, na Meleməti, na Opatiya.

⁷ Na Taniyēli, na Kinetəj, na Paaluuki.

⁸ Na Mesulam, na Apiya, na Miyamēj.

⁹ Na Maasiya, na Pilikayi, na Semaya. Pa tənaya mpv kətəlaa.

¹⁰⁻¹⁴ Lefii nyóma taa ké Asaniya pəyalv Yesuwa, na Hatatí lulvnyv tv Pinuwi, na Katəməyli, na pa taapalaa. Na Sepaniya, na Hotiya, na Kelita, na Pelaya, na Hanarj. Na Mika, na Lehopi, na Hasapiya, na Sakuu, na Selepiya, na Sepaniya, na Hotiya, na Pani, na Pininu. Pa tənaya mpv Lefii nyóma.

¹⁵⁻²⁸ Nyvnyv nyóma nté Paləsi, na Pahatí-Mowarv, na Ilam, na Satu, na Pani. Na Puni, na Asəkati, na Pepayi, na Atoniya, na Pikifayi, na Atəj, na Atəe, na Hisikiya. Na Asuu, na Hotiya, na Hasum, na Pesayi, na Halifi, na Anatəti, na Nepayi, na Makəpəyasi. Na Mesulam, na Hesii, na Mesesapeli, na Satəki, na Yatuya, na Pelatiya, na Hanarj, na Ananiya, na Osee. Na Hananiya, na Hasupí, na Halohesi, na Pila, na Sopekí, na Lehum, na Hasapəna, na Maaseya. Na Ahiya, na Hanarj, na Anarj, na Maluki, na Halim, na Paana.

²⁹ Na pə səsəi pele pa tóo ké tetv nyóma ləlaa na kətəlaa, na Lefii nyóma, na nənənsi tanlaa, na yonyoolaa. Na Iso təseəle taa təmlə lataa na tá mpa tə fayana tetv taa cayalaa ké Papiloni ponav waatv təna na tá təkə Iso kiiu ké teu tó. Na tá alaa na tá apaləpiya na alvnyəma mpa pa isə nyaalaa tó.

³⁰ Tá na tá taapalaa kəpama tə su tá nəəsí ké na isəle kuseemle si tu tó kiiu ŋku Iso təmlə tv Moisi cəla-tv tó kv taa. Tu təkí Tacaa kusəsutv na i kətvətv.

³¹ Na té su tá nəəsí si tə kaa ha tá pəelaa ké yəlaa mpa paa we tetv taa ké Papiloni pote waatv tó. Pəcə tə kaa caa pa pəelaa ké tá pəyalaa.

³² Ye yəlaa mpe pa pəetəxi təyənaya, yaa pulvnyv kuyakv kuheesvnyv wule, yaa acima wule, tə kaa ya pə taa pulv. Paa pusí naatosompəyolaya wei, tu yeletv na té həesi na té kisi si pá taa caalı nəyəlsv si í feli i kəmlə.

³³ Tu tv tá ti si, paa wei í feli liyitee nyəyəlsvnyv ŋku kv yurj we cacaasi liyiti təyó, paa pənaya ŋkaya Iso təseəle təmlə tó.

³⁴ Liyitee anəxi paa yana Iso potopotonaa, na kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tv ka wantu, na təyənaya kuhav ŋku paa kəna paa ifemle nte tó. Na kətasi nsi pa lakí kuyakv kuheesvnyv wule tó, na isətv kufalv acima na acimanaa ləlaa nyənsv. Na kətasi nsi Iseyeli nyóma ká la pa isayətv təyanvnyv tó tó, na pá təyanəna liyitee aní tətəyó Iso təseəle.

³⁵ Kətəlaa tá, na Lefii nyóma na samaa, tətə ké tə təwa na té fayana tá lulvnyv na té sv waatvnaa mpa tu ha kpenkpelasi, na té kəna Iso təseəle ké paa pənaya ŋka isv pa kəesa kiiu taa tó. Na té pona taasi nsi paa wəna kətasi ké tá Iso Tacaa kətaya təlate tó tó.

³⁶ Tə suwa si paa pənaya ŋka tu pona Iso təseəle taa ké tá tawa na tá tuj kulblóm.

³⁷ Tu ha Iso ké tá kancaalaya apalupiya, na tá tala nyənsi, isi pa keesa Iso kiiu taa tɔ. Paa naan, yaa heen, yaa pən na tɔ cɛla kɔtɔlɛa mpa pa laki Iso tɛmlɛ kɛ Iso tɛsɛɛlɛ taa tɔ.

³⁸ Tu cosi tá kɔhaləm kalaalasɪ taa na tɔ cɛla-wɛ. Paa tun pee, paa sɔlɔm, paa nim, na tɔ su Iso tɛsɛɛlɛ sɔsɔɔlɛ kutulun lɛlɔn taa. Lefii nyɔ́ma ká tɔɔna nteyɛ tá tɛtu kɔlɔlɔm hɔɔlɔn naanɔwa taa kɔlɔmɔyɔ. Mpe paa cɔɔna timpiwɛ tɔ wɛɛ tɔ, na pá lɛsi hɔɔlɔn inɪ.

³⁹ Alɔn lɔlɔn kɔtɔlɛa taa nɔɔlɔ ká tɔn Lefii nyɔ́ma kɛ waatu wei pa mɔyi hɔɔlɔn naanɔwa taa kɔlɔmɔyɔ tɔ. Ilena Lefii nyɔ́ma náá lɛsi pɛ taa tɔtɔɔ hɔɔlɔn naanɔwa taa kɔlɔmɔyɔ na pá pona Iso tɛsɛɛlɛ kɛ kpancoou kutulun taa.

⁴⁰ Iseyɛli nyɔ́ma na Lefii nyɔ́ma paa pona tɔɔnaya na sɔlɔm kɔfam na nim pɛ kataya kɛ Iso tɛsɛɛlɛ kutulun taa. Kutulun inɪ taa kɛ pa suku wontu, na kɔtɔlɛa tɛmlataa na nɔnɔsi tanlaa na yonyoolaa náá caki.

Waatu inɪ tɔ kaa yele Iso tɛsɛɛlɛ kɛ yem.

11

Yuta nyɔ́ma mpa pa mɔla Yosalem taa tɔ pa həla

¹ Mpyú nyɔ́n nyɔ́ma caya Yosalem taa. Pɛ yela samaa wei, ilena pá kaləyi yɛlaa naanɔwa naanɔwa, na pá lɛsəyi kɔlɔm kɔlɔm wei pa tɔ tɛtɛ na pɛ kpa tɔ si, pɛlɛ pá polo Iso ɪcɛtɛ Yosalem taa na pá caya. Pɛ kaasa pɔɔlɔlayafɛ naanɔwa naanɔwa wei tɔ, ilena pá polo tɛtu taa acalɛɛ lenna taa na pá caya.

² Ilena pa lanja heena mpa pa ha pa tɔyi kpakpaa si, pa puki pá caya Yosalem taa tɔ.

³ Tɛtu hɔɔlɔn nyɔ́n nyɔ́ma ná caya Yosalem ké, ilena Iseyɛli nyɔ́ma lɛlaa, na kɔtɔlɛa, na Lefii nyɔ́ma, na Iso tɛsɛɛlɛ tɛmlataa sɛkpema, na Salɔmɔn tɛmlataa lɔlɔyɔ nyɔ́ma náá caya paa wei na ɪ tɛcayalɛ.

⁴ Paa na mpu tɔ, Yuta na Pencameɛ pɛ yɛlaa lɛlaa caya Yosalem.

Yuta yɛlaa taa nyɔ́ma həla nté, Pɛlesi piitim tɔ Ataya, na ilé ɪ lɔlɔyɔ tɔ Malaleyɛli, na Sefatiya, na Amaliya, na Sakali, na Usiya.

⁵ Na Sakali lɔlɔyɔ tɔ Siloni na ilé ɪ lɔlɔyɔ tɔ Maaseya, na Yoyalipi, na Ataya, na Hasaya, na Koli-Hose, na Paaluuki.

⁶ Pɛlesi lɔlɔyɔ nyɔ́ma kpɛnta nasələ na pələfɛi nutoso na naanɔwa (468) kɛlɛ Yosalem taa. Pa tɛnaya mpu pa ké kpɛlikpeka nyɔ́ma.

⁷ Pencameɛ nyɔ́ma taa ka wɛ Yesaya lɔlɔyɔ tɔ Salu na ilé ɪ lɔlɔyɔ tɔ Itayɛɛli, na Maaseya, na Kolaya, na Petaya, na Yowɛti, na Mesulam.

⁸ Na Kapayi, na Salayi. Pencameɛ nyɔ́ma kpɛnta nasənaasa na nunɔwa na pələfɛi hiu na naanɔwa (928).

⁹ Sikəli pəyalɔ Sowɛɛli ká kɛna pa nyɔyɔ tɔ, na Hasenuwa pəyalɔ Yehuta kɛlɛ ɪcɛtɛ wulaw waali tɔ.

¹⁰ Kɔtɔlɛa taa nyɔ́ma nté Yoyalipi pəyalɔ Yetaya na Yakɛn.

¹¹ Na kɔtɔlɔ sɔsɔ Ahitupi lɔlɔyɔ tɔ Selaya, na Selaya lɔlɔyɔ nyɔ́ma Melayɔti, na Satəki, na Mesulam, na Hilikiya.

¹² Na pɛ sɔsəna pa lɔlɔn nyɔ́ma nasənaasa na hiu na naalɛ (822). Mpa pa paasəyənə Iso tɛsɛɛlɛ taa tɛma tɔ na Maləkiya lɔlɔyɔ tɔ Ataya, na Ataya lɔlɔyɔ nyɔ́ma Pasehuu, na Sakali, na Amsi, na Pelaliya, na Yelowam.

¹³ Na pɛ sɔsəna lɔlɔn nyɔ́n nyɔ́ma nɔmɔnɔyɔ na nɔlɛ na naalɛ (242) mpa pa ké ɪ nyɔ́ma tɔ. Na Imɛ lɔlɔyɔ tɔ Amasesayi, na Amasesayi lɔlɔyɔ nyɔ́ma Misilemɔti, na Asayi, na Asalɛli.

¹⁴ Na pə səsəna yoolaa taa yoolaa nunəwa na pələfəi hiu na naənəwa (128), mpa pa ké ɪ nyéma tɔ. Pələ pa nyuyv tɔ nté Haketolim pəyalv Sapitiyeli.

¹⁵ Lefii nyéma taa ka wə Puni ləlvv tɔ Semaya, na Semaya ləlvv nyéma Hasapiya, na Asəlikam, na Hasupɪ.

¹⁶ Na pə səsəna Lefii nyuyv nyéma Sapətayi, na Yosapatɪ mpa pa paasəxəna Iso təsele waali təma tɔ.

¹⁷ Na Asafi ləlvv tɔ Mataniya na Mataniya ləlvv nyéma Sapəti, na Mika wei ɪ caaləxɪ samtv yontu kə Iso sɛɛv waatv tɔ, na Mataniya newaa taa ləlv Pasukiya wei ɪ wə Mika waali tɔ na Yetutun ləlvv tɔ Apəta, na Apəta ləlvv nyéma Kalali na Saməwa.

¹⁸ Lefii nyéma kpenta ɲmənuyv na nunaasa na liyiti (284) ké Iso ɪcate taa.

¹⁹ Pə kaasi nənəsɪ tanlaa Akupi, na Taləmən mpa na pa ləlvv nyéma pa paasəxəna nənəsɪ tɔ. Pa kpenta nunəwa na nutoso na naənəwa na naale (172).

²⁰ Pə kaasi Iseyeli nyéma leləa, na Lefii nyéma na kətələa, paa wei ɪ ka wə ɪ təcayalə kə Yuta acaləɛ taa.

²¹ Iso təsele taa təmlataa ka wə Yosalem ɪcate həyəluyv ɲku pa yaa sɪ Ofeli tɔ ku taa, na Siha, na Kisepa pə paasəxəna-wə.

²² Yosalem taa Lefii nyéma nyuyv tɔ nté Mika ləlvv tɔ Usi, na Usi ləlvv nyéma Mataniya na Hasapiya na Pani. Pani ka ké Asafi ləlvv tɔ ké. Mpe paa kəna Iso təsele taa yontu paasənlaa.

²³ Yonyoolaa tənaya Iso kawulaya taa kəsəsutv ké. Na ɪsəna paa su-wə sɪ pá la pa təma kə paa ifemle nte tɔ.

²⁴ Yuta pəyalv Sela ləlvv tɔ Mesesapeli pəyalv Petahiya ka kəna Iseyeli nyéma nyuyv tɔ kə Pəsɪ nyéma kawulaya taa.

Yuta nyéma mpa pa fəi Yosalem taa tɔ

²⁵ Yuta kpeka ləlvv nyéma leləa ka caya tawa taa ké Kiliyati-Aapa, na pə cəlv acalisi, na Tipən na pə cəlv nyənsɪ na Yekapəsəyeli, na pə cəlv nyənsɪ.

²⁶ Na Yesuwa, na Molata, na Peti-Peleti.

²⁷ Na Hasaa-Suwali, na Pəsəpa na pə cəlv acaləɛ.

²⁸ Na Sikəlaki na Mekona na pə cəlv acaləɛ.

²⁹ Na An-Limən, na Sola, na Yaamuti.

³⁰ Na Sanowa, na Atulam, na pə cəlv acaləɛ, na Lakisi na pə cəlv acaləɛ, na Aseka na pə cəlv acaləɛ. Mpv tɔ, pə kpaɣav Pəsəpa kə ilim mpətəɲ tɔ na pə polo Hinom tətəkələ kə ilim ntəxən tɔ təyɔ paa caya.

³¹ Pəncaməɛ kpeka ləlvv nyéma ka cayana Kepa na Mikimasɪ na Aya na Petəli na pə cəlv acaləɛ.

³² Na Anatəti, na Nopi, na Ananiya.

³³ Na Hasə, na Lama, na Kitayim.

³⁴ Na Hatiti, na Sepoyim, na Nepalati.

³⁵ Na Loti, na Ono na niɲ təma lataa tətəkələ.

³⁶ Lefii kpeka lənnə lɪi Yuta taa na á súb Pəncaməɛ nyəntə taa.

12

Kətələa na Lefii nyéma pa həla

¹ Kətələa na Lefii nyéma mpa na Selatəyeli pəyalv Solopapəli na Yesuwa pa lɪna timpi paa pona-wə tɔ pa həla ntɔ. Selaya, na Imeya, na ɪsəla.

² Na Amaliya, na Maluki, na Hatusi.

³ Na Sekaniya, na Lehum, na Meleməti.

⁴ Na Itoo, na Kinetəyi, na Apiya.

⁵ Na Miyamen, na Maatiya, na Pilika.

⁶ Na Semaya, na Yoyalipi, na Yetaya.

⁷ Na Salu, na Amoki, na Hilikiya, na Yetaya. Pəne inı pa təna paa ké Lefii nyəma na kətəlaa nyəən nyəma ke Yesuwa pəəle taa ké.

⁸ Lefii nyəma taa yəlaa nté Yesuwa, na Pinuwi, na Katəməyeli, na Selepiya, na Yehuta, na Mataniya. Mataniya na ı təyaya yəlaa pa yookayana samtu yontu.

⁹ Na Lefii nyəma mpa paa wə pa kin na pá lakı İso təmlə tə pələ pá cəəki.

¹⁰ Yesuwa lələna Yoyakim, na Yoyakim ləli İlyasipi, na İlyasipi ləli Yoyata.

¹¹ Na Yoyata ləli Yonatan, na Yonatan ləli Yatuwa.

¹² Kətəlu səsə Yoyakim pəəle taa kətəlaa lələn nyəən nyəma həla ntə. Selaya lələv tu nté Melaya, na İmeya lələv tu nté Hananiya.

¹³ İləla lələv tu nté Mesulam, na Amaliya lələv tu nté Yohanan.

¹⁴ Na Meliku lələv tu nté Yonatan, na Sepaniya lələv tu nté Yosəəfo.

¹⁵ Na Halim lələv tu nté Atəna, na Melayəti lələv tu nté Hələkəyi.

¹⁶ Na Itoo lələv tu nté Sakalı, na Kinetən lələv tu nté Mesulam.

¹⁷ Na Apiya lələv tu nté Sikəli, Pilitayi lələv tu nté Miniyani, na Motiya.

¹⁸ Na Pilika lələv tu nté Samuwa, na Semaya lələv tu nté Yonatan.

¹⁹ Na Yoyalipi lələv tu nté Matənəyi, na Yoyata lələv tu nté Usi.

²⁰ Na Salayi lələv tu nté Kalayi, na Amoki lələv tu nté İpəe.

²¹ Na Hilikiya lələv tu nté Hasapiya, na Yetaya lələv tu nté Netaneyeli.

²² Kətəlaa səsə İlyasipi, na Yoyata, na Yohanan, na Yatuwa pa waatənaa taa ké pa ηmaa Lefii lələn nyəən nyəma, na kətəlaa pa həla ke takələsi taa. Hələna Pəəsi wulav səsə Taliyusi kawulaya waatu.

²³ Paa ηmaawa Lefii lələv nyəən nyəma həla tətəyo Kətəəsətu takələya taa. İle İlyasipi saalı Yohanan pəəle taa tike ke pə sunaa.

²⁴ Lefii nyəən nyəma Hasapiya, na Selepiya, na Katəməyeli pəyalv Yesuwa, na Lefii nyəma lələa paa səhna na pá yooki İso sam yontu. Pə tala pa nyəntv, ləna pá lá teitei isu İso yulu Tafiiti ka səyəsəyo tə.

²⁵ Nənəəsi tanlaa Mataniya, na Pakəpukiya, na Opatiya, na Mesulam, na Taləməən, na Akupi pa təmlə nté sı pá fən wontu təsulənəa mpa pa wə İso təsəele nənəyo tə.

²⁶ Yesuwa pəyalv Yoyakim, Yosataki saalı, na tetv nyəyv tu Nehemii na kiiv nyəntv kətəlu İlələsi pa pəəle taa ké pa lakaya pa təma.

Yosalem kolunə tēm səsəsi

²⁷ Waatu wei pa təma ıcatə kolunə ke ηmav, ləna pá yaa Lefii nyəma tənaya timpiwe paa wə təyo Yosalem, na pá lá acima na lənhələmlə, na samtu yontu, na kpeəkpeənna, na cəməən, na saηkunaa.

²⁸⁻²⁹ Na yonyoolaa lūna acaləe nna paa ηmawa pə cəənəv Yosalem, na Netofa cələ, na Peti-Kilikaa ke Kepa na Asəmafəti həyələn taa tə.

³⁰ Məpəyo kətəlaa na Lefii nyəma pa lapa nyəən tə əsilima kələvəv kətaya. Na pá koti yələa tənə sı, pələ pá lá mpu tətə. İləna pá la mēpəyo kolunə na ka nənəəsi.

³¹ Tənaya Nehemii mə, ma kpaasa Yuta nyəyv nyəma ke kolunə təə, na mə faya yonyoolaa ke tēm naale. Na kancəalaya kpeəkəle nāa məhna ntəyən təə ké kolunə təə, na Hute nənəyo kin.

³² Pələ pa waalı ké Hosaya na Yuta nyəyv nyəma həyələv ləηku pa tənaya.

³³ Pə waalı ké Asaliya, na İləla, na Mesulam,

³⁴ Na Yehuta, na Pəncəməe, na Semaya, na İmeya.

³⁵ Pele pa waali ké kətəlaa akantee təkəlaa, na Sakuu, na Asafi pa ləlvəy tu Sakali, na Mikaya, na Mataniya, na Semaya, na Yonatan.

³⁶ Na ɪ tɛtɔnaa Semaya, na Asaleli, na Milalayi, na Kilalayi, na Maayi, na Netaneyeli, na Yehuta, na Hanani, pele pa təŋəyi na pá təkə cəmənɔ wei Iso yolo Tafiiti ka lupa tɔ. Kiiu nyəntu Isətəlası kəle kpekəle nté tə nyuɔy tu.

³⁷ Pa tala hite nənɔy kə Tafiiti tɛ tontonle isentaa, ilena pá kpa kolunɔ tɔɔ. Haləna lumnəa nənɔy kə ɪcate ilim təlule tɔɔ.

³⁸ Ḿpúyú yonyoolaa naale nyéma mələna mpəle tɔɔ, ilena má na samaa həyoləy ləŋkú tɔ təŋ pa waali na Məsasi akele cəlo, na tɔ lu timpı kolunɔ lapa ɪwalav tɔ.

³⁹ Na tɔ təŋna Ifəlayim nənɔy isətəa tɔɔ na tɔ tala Yesana nənɔy na tiina nyənka. Tə tɛ Hananeyeli akele na nunɔwa (100) nyən na tɔ tɛ heen nənɔy na kɔtanɔya.

⁴⁰ Ilena yonyoolaa kpeka naale səŋ Iso təsele kin, na má na huɔlaa mpa paa we ma waali tɔ táá səŋ tɔtɔ.

⁴¹ Na kətəlaa Iiyakim, na Maaseya, na Miniyanen, na Mikaya, na Iiyohenayi, na Sakali, na Hananiya pá huleyi akantee.

⁴² Maaseya, na Semaya, na Ilasaa, na Usi, na Yohanan, na Maləkiya, na Ilam, na Isee paa wee tɔtɔ. Na Isəlahiya paasəyənə yonyoolaa na pa yontu nuki.

⁴³ Ḿpúyú kuyanɔ Iso lapa na pa tənə pa lanɔ huleməna acima kə teu, na pá lá kətasi kə səsəm. Haləna pə kpenna Yosalem taa alaa na piya tɔtɔ, na pele pa lanɔ hulumi. Na pa anmaala kəkəte nuki poolunɔ.

Lefii nyéma na kətəlaa pa paa nyəm

⁴⁴ Ḿpúyú waatu kuləm ɪnɪ ɪ taa pa kpa yəlaa mpa paa fənɔxi tunɔ kancaalaya kuləbɔm, na kuhələm həyoləŋ naanɔwa taa kuləm təsule tɔ. Mpe ɪnɪ pa təmlɛ nté sɪ pá kpeyeli kətəlaa na Lefii nyéma pa tɔyənaya ŋka ká lukəna nənəkila haləm taa tɔ. Iləna Yuta samaa lanɔ heenə kətəlaa na Lefii nyéma pa təma.

⁴⁵ Mpi tɔ, pa paasayana pa Iso təmlɛ ké. Na pá lakɪ nyəŋ tɔɔ asilima kəeləy kətasi. Na yonyoolaa, na nənəsɪ tanɔlaa tɔtɔ náá təŋəyi wulav Tafiiti na ɪ pəyalɔ Salumənɔ pa kəsəsutɔ.

⁴⁶ Tampana tɔɔ pə kpaxav hatoo Tafiiti na Asafi pa waatu tɔ, yonyoolaa nyəŋ nyéma paasayana Iso sam na ɪ seɛv pə yontu ké.

⁴⁷ Solopapeeli na Nehemii pa waatɔnaa taa tɔ, Iseyeli nyéma celayaa yonyoolaa na nənəsɪ tanɔlaa kə pa paa nyəm, na pá celəyi Lefii nyéma kə pa Iso kucəŋ. Na pele pá celəyi Aləŋ ləlvəy nyéma kətəlaa kə pa paa nyəmnəa.

13

Nehemii feesiɔy Iso seɛv

¹ Waatu ɪnɪ ɪ taa ké pa kala samaa kə Moisi takəlaya. Iləna pá tala lonte nte tɔ taa pa ŋmaawa sɪ Amoni nyéma na Mowapɔ nyéma pa kaa suu mpa pa seeki Iso tɔ pa kpekəle taa tɔ.

² Tampana tɔɔ, pele pa taa mɔ Iseyeli nyéma na pá ha-weye tɔyənaya na kunyənɔɔm. Haləna Mowapɔ nyéma náá feli Palaam kə liyitee sɪ, ɪ tənɔsi Iseyeli nyéma kə mpusi. Ama tá Iso ná layasa mpusi inəyi koolee kopana.

³ Waatu wei Iseyeli nyéma níi mpɔ, iləna pá tɔ pa taa sɪ pa tɔyənəyi pa kpekəle taa ké kpai nyéma.

⁴ Na pácɔ pá takɪ mpɔ tɔ, kɔtulɔ Iiyasipɪ kə paa kpawa sɪ, ɪ paasəyənə Iso təsele kutulunɔ lələŋ. Pəyele Iiyasipɪ lələta kəle Topiya.

⁵ Pə tɔɔ ké Iliyasipɪ hula Topiya ke Iso təseɛle kutuluɣu sɔsɔw ɲku ku taa pa suwa kutəɣɔw ɲku pa hawa tɔ, na tulaalɔ, na Iso təseɛle wontu na kətəlaa paa tete na tɔɣonaya, na solum kɔfam, na nim pə həɣələɲ naanɔwa taa kolumɣu ɲku Lefii nyéma, na yonyoolaa, na nənɔsi taɲlaa pa ti tɔ.

⁶ Pə lakaya mpɔ tɔ ma fɛi Yosalem. Ma pola Papiloni wulav sɔsɔ Atakəsɛsɛ tɛɣɛ i kawulaya pənaya hiiu na naanɔwa na naale nyɛɲka taa. Pə lapa wɛɛ naale, lɛna wulav ha-m nɔɣɔ

⁷ na má mɛli Yosalem. Ḿpɔ́yɔ ma nawa isəna Iliyasipɪ hawa Iso təseɛle kutuluɣu lɛɲku ke Topiya tɔ, pə fɛi teu.

⁸ Tənaya pááná huu ma taa na má lɔɣɔ Topiya wontu na awalɪ tɔɔ.

⁹ Ilena má yeɛ na pá nyaali kutulun inəɣi teu, na pá mənɲa i taa ké Iso təseɛle wontu na kuhaaɲ na tulaalɔnaa.

¹⁰ Ma nuwa tɔtɔ si paa cɛləɣi Lefii nyéma ke pa paa nyəm. Pə tɔɔ ké peɛ pa yela pa tɔma na pá mɛli haləm taa, na yonyoolaa náá lá mpɔ tɔtɔ.

¹¹ Ilena má kaləna huɫaa ke isəna pa lɔwa Iso təseɛle tɔ. Kəna má koti yonyoolaa na Lefii nyéma na pá mɛli pa tɔma taa.

¹² Ḿpɔ́yɔ Yuta nyéma suv ponav ke tɔɣonaya pee, na solum kɔfam, na nim pə həɣələɲ naanɔwa taa kolumɣu ke pə kutulun taa.

¹³ Ilena má kpa kɔtulv Selemiya na takəlasɪ ɲmaalɔ Satəkɪ na Lefii tɔ Petaya na pá sɔsəna Sakuu pəyalɔ Hanan, Mataniya saali si pá fenjiɣi kutulun inɪ. Mpi tɔ, yəlaa ka lapa-wɛɣɛ naani ké, na pa tɛmlɛ nté kuhaaɲ talɣu ke pa taapalaa.

¹⁴ Hai, ma Iso, tɔɔsi pə tənə mpi ma lapa tɔ. Taa sɔ isəna ma lɔpa Iso təseɛle tɛmlɛ na Iso sɛɛv pə tɔ tɔ.

¹⁵ Waatu inɪ i taa ké ma nawa Yuta taa ké yəlaa, na pá nyaasəɣi pa lesɛɲnaa ke kuyaku kəhɛsɣu wule. Na lɛlaa náá səɣəla tɔɣonaya na pá sukɪ pa kpaɲasi ke solum, na lesɛɲnaa, na fikinaa, na wontunaa lenti ke mpɔ na pá pukina Yosalem. Ilena má kpaali-we si: I taa pɛɛti pɔlɣu kuyaku kəhɛsɣu wule.

¹⁶ Pəle pə paasi, Tiini nyéma mpa pa wɛ Yosalem tɔ, peɛ pa kəɲayana tiina, na wontu lenti, na pá pɛɛtəɣəna ɪcatɛ nyéma na Yuta nyéma ke kuyaku ɲku ku wule.

¹⁷ Ḿpɔ́yɔ ma kaləna Yuta sɔsaa si: I nawa isayatu nti i lakɪ tɔ yaa i tá ná? I kuyɪ kuyaku kəhɛsɣu nyuɣu ké.

¹⁸ Mə cəsənaa lapa ɲpɔ́yɔ. Pə tɔɔ ké Tacaa həma tá na tá ɪcatɛ tá ɲkpaɲuɣu. Ilena miɪ sɔsəɣi Iso pááná kpaasɣu ke Iseyɛli tɔɔ.

¹⁹ Pə kpaɣav kuyanku tɔɣɔ ma yela na pá təkəɣi Yosalem nənɔsi ke ilim tɣuɣ waatu, na pə́c kuyaku kəhɛsɣu caaləɣi, na pá tuləɣi-si na pə́c kɔ tɛɲ. Na má si ma taapalaa napəli si pá feɲ na nɔɣɔlɔ i taa suvna taatəle natələɣi kuyaku kəhɛsɣu wule.

²⁰ Ḿpɔ́yɔ pɛɛtɛ nyéma tənə luna pa taatɛ ke Yosalem kolunja kite, na pá suv ahoo ke tɔm kolum yaa naale.

²¹ Tənayale ma pɔɔsa-we si: Pepe tɔɔ ké i cakɪ ɪcatɛ kolunja kite? Na má kpaali-we si: Ye i tasa mpɔ, maa kpa-mɛ.

Pə kpaɣav waatu inɪ tɔ, pa ta tasa mɔlɣu ke kuyaku kəhɛsɣu wule.

²² Ḿpɔ́yɔ ma tɔma Lefii nyéma si: I la nyɔɔɲ tɔ asilima kɛɛlɣu kotaya. I polo i feɲ ɪcatɛ nənɔɣ, na yəlaa tɛɲ isəna Iso suwa kuyaku kəhɛsɣu tɔ tɔ.

Hai, ma Iso kupaɲ, tɔɔsi ma tɔɔ ké nti inɪ tə taa, na ɲ wii ma pətətəle.

²³ Waatu inɪ i taa tətəɣɔ ma nawa si, Yuta nyéma kpaɣa Asətəti na Amoni na Mowapu nyéma alaa.

²⁴ Na pa piya haɣəluyɔ yəɣətəɣi Asətəti nyéma təm. Mpa pá wɛ piitim mpi pə taa, pələ pə təm kɛ pələ pa piya yəɣətəɣi. Pa taa nəɣəlɔ taa nukɪ Yuta nyéma təm.

²⁵ Ḿpóyú ma kaləna-wɛ, na má tənɣi-wɛɣɛ mpusi. Haləna má má lələa, na má kpɛsi pa nyəsɪ. Na má yelee na pá tuuna si: Tə kaa ha tá pələa kɛ cefelinaa. Pəyele tá pəyalaa kaa kpaya-wɛ, yaa tá mayamaya tətə.

²⁶ Na má pəsɪ-wɛ si: Pə taya mpɔ pə tusina wulav Salumən kɛ isayatu taa? Pəyele i ka kələ piitimnaa awulaa tənaya, na lə sələ-i na i kpa-i lɛɣɛli wulav. Paa na mpɔ tə, alaa ta kpisi lɛɣɛ pɛtɔyɔ kɛ isayatu taa.

²⁷ Tu caa si tə tasa nuw si, i kpakəɣi cefelinaa na i pəntəɣəna Tacaa kɛ mpɔ.

²⁸ Yoyata pəyalaa taa lələ wei i kɛ kətɔlɔ səsə Iliyasipi saali tə i ka kɛ Holon tɔ Sanəpala yəti kɛ. Pə tə kɛ ma ləsa-i Yosalem taa.

²⁹ Hai, ma lə, taa sə isəna pa wakələɣi kətaya na nəɣə ŋka nyana kətəlaa na Lefii nyéma i pələa tə.

³⁰ Ḿpóyú ma lapa samaa kɛ nyəsən tə asilima tənə kɛɛluyɔ kətaya. Na má kpaasi kəsəsutɔ nti tə hɔlɔɣi kətəlaa na Lefii nyéma pa tənə tə tən.

³¹ Na má su tətə si: I haaki taasi kɛ pə kuyɛɛn taa, na i kənna tətə kancaalaya kɔlɔlɔm tətə.

Hai, ma lə, təsɪ ma tə na ŋ la-m kɔpantɔ.

ISƏTEE TOM TAKƏLAYA Kotuloto

Takəlaya kanə ka taa ké pa kəsəxi Yuta nyéma mpa pa pona Papiloni tə pa təm. Papiloni nyéma cəsa Yuta nyéma mpeye haləna pá luki si pá kpiisi-wə. Ama Isə tá tisi. I yapa Yuta nyéma na Isətee niŋ.

Isəna pa faya Isətee takəlaya tə:

Isətee pəsa wulav, titite 1:1-2:23

Haməŋ kuləxi Maatosee tə, titite 3:1-5:14

Haməŋ səm, titite 6:1-7:10

Yuta nyéma kəlvu ke pa kolontunaa, titite 8:1-10:3

Wulav Aselusi acima

¹ Wulav Aselusi*fa* takayana kawulaya ke waatu in i taa. Pə kpaɣav Enti na pə polo Itiyopii tə, pə həyoləŋ nuuwa na hiu na naatosompəyolaya (127) tə. ^a pa yaaki tətə si Seələseŋi.

² Susi icate səsəle taa ké Aselusi kawulaya kumte ka wə.

³ Mpyə i kawulaya pənaɣa tooso nyəŋka taa, i lapə acima ke i waali nyéma, na i akewenaa səsaa, na Pəsə na Metii nyéma, pə yoolaa nyuɣu nyéma, na kufənənnaa na kumatəŋnaa səsaa.

⁴ Isətnaa naatoso təcu ké i lapə acima an. Aselusi hulə i wənəv səsəv, na i səsəntu pə fə yəɣəv.

⁵ Pəle pə waali ké i tasa acima lapu tətəyə Susi icate heele taa yələ tənə. Pə kpaɣav səsaa na səkpəma, na pə polo piya tə. Kuyaku na ku isikile ke i lapə acima ke kawulaya nənəyə tē taya tə.

⁶ Pəa kəyə pəŋ kupaŋ kuhuləməŋ ké. Na wei pa lii akpaayala tə, na ŋmusi kusəmasi. Na pá tamsəna liyitee nyəɣətu kukuwee na pə kuhuləmə akelenaa. Pa suwa wəla na liyitee nyəɣətu pə katonaa taka ké pə kupaŋa nna a wənə ŋmaləm waan i waan tə a taya tə.

⁷ Wulav ka puu solum ke səsəm ké na luɣu kuləmuyv. Ilena pá ceki wəla poosiyanaa waan i waan taa, na pá cəlxə yələ.

⁸ Pəa wei i nəka isəna tə, mpyə i nyəki. Pəa tənəy i nəyol. Mpi tə, wulav ka ha nəy ké si wei i nyəki isəna pá cəla-i mpv.

⁹ Mpyə wulav alv Fasiti ná lapə i alətəyəntələnaa ke acima tətəyə kawulaya təyaya taa.

Wulav alv Fasiti teeli pasvəv

¹⁰ Mpyə kuyaku naatosompəyolaya nyəŋku wule, wulav Aselusi həyə solum. I laŋle huləmaa iləna i yaa i təmlə lataa yələ kataas i naatosompəyolaya. Mehumaŋ na Pisita na Haapona na Pikita na Apakəta na Setaa na Kaakas i.

¹¹ Na i heeli-wə si: Ma alv Fasiti i tayan i ti na i te i kawulaya ntenuɣu na i lu ma isəntaa. Na akewenaa səsaa na samaa pá ná i teu. Mpi tə, i isəntaa ka luwəyə pə fəna saala.

¹² Ama Fasiti ná kisa luw isu wulav suw tə. Tənəyə pə haŋə wulav ke səsəm, na i pəánə huu.

^a 1:1 **Aselusi:** Papiloni wulav ke pá yaa mpv na kuləm inəy i

¹³ M̄p̄óyú wulav yəḡətəna isətuləḡası nyəntaa. Pa nyəmə kawulaya təm huḡu na pə kiin ké. P̄ócó pa ké layatu tasəlaa.

¹⁴ M̄p̄eyele P̄eesi na Metii yəlaa, Kaasena na Setaa na Atəmata na Taasisi na Melesi na Maasena na Memukan̄. Paa ké wulav akewenaa naatosomp̄əḡolaya ké. Pa nyəmə ı lotu ké na pá lakı ı kawulaya taa ké təma səsəəna.

¹⁵ M̄p̄óyú ı p̄əssa-w̄e sı: Wulav má, ma tilaa na pá heeli Fasiti ke təm na ı kisi tə muḡu. İle ye pa k̄eesəna kiin pepeye pə w̄ee sı pá lapı-ı?

¹⁶ Təḡayale Memukan̄ cəwa wulav na ı akewenaa səsaa sı: Pə taya nyá tike ke Fasiti nyəna yem. Ama ı k̄peḡna nyá akewenaa səsaa, na nyá t̄etu taa yəlaa təḡaya.

¹⁷ Pəle pə paasi alaa tənə ká t̄eləsi-t̄əḡı təma. İlena pá nyəni pa paalaa ke yem sı: Wulav ka yaawa ı alu na ı kisi pote.

¹⁸ Saḡa maḡamaya Mete na P̄eesi pə akewenaa səsaa alaa ka nu-tı. İlena pa paalaa yəḡət̄əḡı na pá k̄ees̄əḡı-w̄e na pááná k̄pa-w̄e.

¹⁹ Təv, Tacaa, ye ma təm lapa-ḡ teu, ıle n yele na pá ḡmaa Mete na P̄eesi kiin wei ı layas̄əḡı t̄o, ı takəlaya taa sı, Fasiti ı taa tasa nyá kin k̄ont̄e. İlena wulav k̄paya alu k̄ofalu wei ı muḡa pá k̄vı ı nyuḡu t̄o.

²⁰ Ye nyá kawulaya səsaya kan̄e, ka taa yəlaa tənə nu təm tən̄e, ıle alaa ká nuna pa paalaa. Paa pa ké s̄əkpema yaa səsaa.

²¹ M̄p̄óyú təm ntı tə lapa wulav na ı akewenaa ke lelen̄, na wulav la ısu Memukan̄ yəḡət̄uḡu t̄o.

²² İlena ı ḡmaa l̄et̄ələn̄aa na paa həḡəl̄uḡu ḡku k̄u k̄uḡuḡ na k̄u ḡmaat̄u taa. M̄p̄óyú ı tilina ı kawulaya t̄etu tənə taa sı, paa apalu wei ı ke s̄əso ke ı t̄əyaya taa ké, na ı ns̄əml̄e ke paa yəḡəti.

2

Isətee p̄əsa wulav alu

¹ Waatu wei wulav pááná hə̄ewa, ılena ı maḡası ı alu Fasiti təm ke ı taa. Na ıəḡa ı suwa sı ı lakı-ı t̄o.

² M̄p̄óyú ı təml̄e nyəma ná mp̄u ılena pá t̄o sı: Tacaa, pá p̄eeki-ḡ p̄elaa mpa pa ta nyənta apalaa na pa l̄um luwa t̄o.

³ Mp̄u t̄o, k̄pa akewenaa ke kawulaya həḡəl̄əḡ tənə taa, na pá koti p̄elaa telaa mpa pa ta nyənta apalaa t̄o. Alaa kawulaya t̄əyaya taa ké paa koti p̄elaa m̄p̄eȳe Susi ıcat̄e taa. İlena yulu katan̄a Heke wei ı paas̄əḡəna-w̄e t̄o ı c̄el̄e-w̄eȳe mpi mpi paa lak̄əna kac̄əka t̄o.

⁴ Na ye nyá luḡu ı suḡ pa taa wei, ıle n k̄paya-ı na n̄ l̄et̄ı Fasiti lonte taa.

M̄p̄óyú təm ntı tə maḡa wulav na ı la mp̄u.

⁵ Yuta tu nəḡəlu ı ka wenna Susi ıcat̄e taa, na pá yaa-ı sı Maatosee. ı ka ké P̄encam̄e k̄pek̄əle tu, na ı c̄əson̄aa nt̄é Kisi na Simeyi na ı caa kele Yayii.

⁶ ına Yuta wulav Yekoniya na l̄elaa ke Papiloni wulav Nepukan̄esaa ka kuuwa na ı pona ı t̄e.

⁷ M̄p̄óyú Maatosee caa neu na ıle ı alu pa s̄əpa, na pá yele sulav ke p̄el̄ə. Pa yaa-ı sı Hatasa na pá cuḡusi-ı sı Isətee. ı is̄entaa ka luwaya p̄ə f̄eina. İlena Maatosee k̄paya-ı na ı t̄əə-ı.

⁸ Waatu wei pa k̄paala wulav təm nt̄əḡı mp̄u, ılena pá koti p̄elaa ke Susi ıcat̄e taa, na Isətee t̄ot̄o. Na pa paas̄ən̄lu yulu katan̄a Heke f̄eḡiyi pa t̄əə.

⁹ M̐p̐y̐y̐ Isətee t̐m lapa apalv in̐y̐i teu. İlena Isətee kpaɣa-ı na nyuv̐y̐. T̐naya ı ha-ı kpaɣpa ke kac̐ka wontu, na ı huli-ı waav k̐pan̐k̐v̐ ke alaa t̐yaya taa, na ı c̐le-ı kawulaya t̐yaya paas̐nlaa alv ny̐ma ke naatosomp̐ɣolaya.

¹⁰ Ama Isətee ta yele na p̐a ny̐i s̐ı ı k̐e Yuta tv̐, teitei is̐ı Maatosee ka kisina-ı t̐.

¹¹ Maatosee pukaya alaa t̐yaya n̐n̐y̐o tee k̐e na ı naak̐ı Isətee alaaf̐ya, na is̐na pa lak̐ı-ı t̐.

¹² P̐ı wee k̐e s̐ı paa p̐eel̐ wei ı la kac̐ka ke p̐naya t̐cu is̐ı paa suv̐ alaa t̐. Nim mpi pa yaa s̐ı m̐ili t̐y̐o pa caal̐y̐ı sayal̐v̐y̐ ke is̐t̐nnaa naatos̐o. P̐a waalı na p̐a sayalı l̐mp̐nnaa t̐t̐y̐o is̐t̐nnaa naatos̐o l̐lv̐. Pa t̐n̐ mp̐v̐ t̐y̐o p̐eelaa mp̐e pa puki wulav kin̐ na p̐a kaas̐y̐ı t̐ma.

¹³ Ye p̐eel̐ wei ı k̐ola t̐ev̐, ı n̐ka mpi pa c̐l̐y̐ı-ı k̐e na ı k̐p̐n̐a.

¹⁴ Taanaya taanaya k̐e pa pukaya na kv̐ fema tan̐n̐, ıle pa polo alaa t̐yaya naale ny̐n̐ka n̐ka ka taa yulv̐ katan̐a Saas̐akas̐ı fen̐y̐ı-we t̐. Na ye wulav ta nyul̐ı wei na ı yaa ı h̐te, ıle ı tas̐y̐ı t̐naya m̐lv̐y̐.

¹⁵ K̐oy̐n̐k̐u p̐a tala Apihayili p̐eel̐ Isətee pote t̐. Isətee ka k̐e Maatosee neu wei ı ka t̐kaa is̐ı ı kul̐lv̐ t̐y̐o. Isətee ta p̐eek̐ı s̐ı ı kpaɣ̐y̐ı pul̐v̐y̐ yem. Ama Heke keesa-ı mpi mpi t̐, p̐a tike ke ı kpaɣaa. Isətee t̐m ka we pa t̐na mpa pa naakaya-ı t̐y̐o teu k̐e.

¹⁶ Wulav Aselusi kawulaya p̐naya naatosomp̐ɣolaya ny̐n̐ka taa k̐e pa suv̐na Isətee ke kawulaya t̐yaya taa, ke pa is̐tv̐ naan̐wa ny̐n̐ wei pa yaa s̐ı Tepe t̐ ı taa.

¹⁷ M̐p̐y̐y̐ wulav luy̐ı suv̐ Isətee na p̐a k̐alı ı alaa t̐na. İlena wulav huli Isətee ke p̐eel̐e na suulu na p̐a k̐alı p̐eelaa l̐mp̐a t̐na. M̐p̐y̐y̐ Aselusi kpa Isətee ke wulav al̐ny̐n̐ ke Fasiti lonte taa, na ı tem̐ı-ı kawulaya ntenuy̐ı.

¹⁸ M̐p̐y̐y̐ wulav lapa acima ke Isətee t̐o. İlena wulav yaa ı waalı ny̐ma na akewenaa s̐as̐aa. ı c̐pa ı t̐tv̐ y̐laa ke lampuu, ı lapa-wey̐e kv̐c̐o̐n̐ na luy̐ı kul̐m̐v̐y̐ na kawulaya t̐n̐.

¹⁹ Waatv̐ wei paa kota p̐eelaa ke t̐m naale ny̐m̐ t̐, Maatosee ka we wulav t̐mle taa k̐e t̐na.

²⁰ Ama Isətee ka t̐ka nti Maatosee ka kis̐na-ı t̐y̐o. ı ta yele na p̐a ny̐m̐ı-ı s̐ı ı k̐e Yuta tv̐. Mpi t̐, ı seeki Maatosee ke is̐ı ı ka wev̐ ı t̐ t̐.

Maatosee waas̐v̐y̐ ke wulav

²¹ Waatv̐ wei Maatosee ka we wulav t̐mle taa k̐e mp̐v̐ t̐. K̐oy̐k̐u nak̐lı, kawulaya t̐yaya n̐n̐o̐s̐ı tan̐laa Pikitan̐ na T̐lek̐ı pa mv̐ wulav na p̐áán̐a, na p̐a caakaya-ı niñ t̐y̐v̐.

²² Maatosee n̐ı mp̐v̐, ılena ı t̐yas̐ı Isətee, na ıle ı heeli-t̐y̐ı wulav.

²³ Pa t̐n̐a t̐m nti t̐ n̐o̐he̐e, ılena p̐a mayana-t̐y̐ı mp̐v̐. M̐p̐y̐y̐ pa pusa apalaa asayaa mp̐e pa naale na t̐y̐v̐. İlena wulav yele na p̐a n̐maa t̐m nt̐y̐ı ı kawulaya kv̐t̐o̐stv̐ tak̐laya taa.

3

Haman̐ taa kpanav̐ ke Yuta ny̐ma

¹ M̐p̐y̐y̐ p̐ale p̐a waalı wulav Aselusi k̐sa Akak̐ı tv̐ Hametata p̐yalv̐ Haman̐ nyuv̐y̐ na ı kpa-ı ı waalı tv̐.

² İlena wulav su s̐ı ı kawulaya taa akewenaa t̐na ı h̐nt̐ı Haman̐ ke ate na p̐a s̐e̐-ı. Ama Maatosee ná kisa mp̐v̐ in̐ı p̐a lapv̐.

³ M̐p̐y̐y̐ akewenaa l̐laa p̐o̐sa-ı s̐ı: Pepe t̐o k̐e nn̐ lak̐ı is̐ı wulav suwa t̐o?

⁴ Paa kuyaku ŋkuɣu pa pɔɔsaɣa-i mpɔ. Ilena í cɔ-wɛ si: Ma ké Yuta tɔ. Ntɛna pá taɣasi-təɣi Haman si pa naaki si í ká la isəna.

⁵ Haman cekənaa si Maatosee u həntəɣi-i atɛ, Ilena í pááná huu.

⁶ Haman nuwa si Maatosee ké Yuta tɔ, pə tɔɔ ké í caakaɣa si í kpiisi í na í yəlaa Yuta nyəma lɛlaa mpa pa wɛ Aselusi kawulaya təna taa tɔ. Si í kɔ Maatosee tike tɔ, tɛlɛ tɔ ta maya-i.

⁷ Mpóɣó Aselusi kawulaya pənaya naanɔwa na naale nyəŋka isətu kancaalaya nyəŋ wei pa yaa si Nisan tɔ í taa Haman mayasa pəle nte pa yaa si pulim tɔ, si í nyəŋ kuyaku ŋku í ká kpiisi Yuta nyəma isɔ í mayasɔyɔ í taa tɔ. Ilena pá tɔyɔ pa isətu naanɔwa na naale nyəŋ wei pa yaa si Ataa tɔ.

Haman mayasɔyɔ si í kpiisi Yuta nyəma

⁸ Mpóɣó Haman tɔma wulav si: Yəlaa napəli pa wenna nyá tɛtu həɣəlɛŋ təna taa. Pa wena pa mpaa ké, pa yaasi ta nəɣəsəna yəlaa lɛlaa. Pəyele paa təŋəɣi nyá kiin. Iɛ pə ta mɔna si í yele-wɛ.

⁹ Ye pə maya-ŋ Iɛ n ha nəɣɔ na pá kpiisi-wɛ. Iɛ ma kaa laŋ pə liyitee nyəɣətu ké tɔɔnənaa ŋmɔnɔyɔ nuɔnɔwa (300) na má cɛla kawulaya liyitee paasənlaa na pá tɔ kpancoou taa.

¹⁰ Mpóɣó wulav ləsa í kukuule nte í yɔsəɣəna tɔ na í cɛla Yuta nyəma kolontu Haman.

¹¹ Ilena í tɔm-i si: Ma ha-ŋ yəlaa mpe na pa liyitee, lana-wɛɣɛ isəna n caa tɔ.

¹² Mpóɣó Haman kota wulav takəlasí ŋmaalaa ké isətu kancaalaya nyəŋ kuyɛɛŋ naanɔwa na tooso wule. Ilena pá ŋmaa takəlasí ké tɛtu fɛŋlaa na kumataŋnaa sɔsaa na nyɔyɔ nyəma. Mpóɣó pa tɛləsəna paa piitim mpi pə taa, na pá tɔ wulav hətɛ na í kuyɔsum.

¹³ Mpóɣó pa tilina lɛɛtələnaa mpeɣɛ tillaa ké pa tɛtu təna taa si pá kpiisi Yuta nyəma təna tɔpai. Pə kpaɣav kəkpatəlaa na piya tɔ. Ilena pá kuu pa wɛnaw tənaya kuyaku kulumɔyɔ taa ké pa isətu naanɔwa na naale nyəŋ Ataa kuyɛɛŋ naanɔwa na tooso wule.

¹⁴ Pɔ wɛɛ si pá tɛləsí lɛɛtələnaa mpe pa tɔm ké paa tɛtu həɣəlɔyɔ ŋku kɔ yəlaa ké, na paa wei í sɔɔlɔ pɔ kuyaku ŋku kɔ wule.

¹⁵ Mpóɣó tillaa tɛɛna asewa isɔ wulav ka heeluyɔ-wɛ tɔ na pá kpaali tɔm ntəɣi Susi ɪcətɛ taa. Wulav na Haman pa caya na pá nyɔɔki, Ilena tɔm ntɪ tɔ cɔki ɪcətɛ.

4

Maatosee səlɔmɔyɔ ké Isæte si í sənə-wɛ

¹ Maatosee nuwa pə təna mpi pə lakɪ tɔ. Ilena í cəli í wontu na laŋwakəlle na í suu ləyaya nyəntu. Na í pəli í nyɔyɔ taa ké tɔlɔma, na í cɔɔ ɪcətɛ na í makɪ kapusi.

² Mpóɣó í pola kawulaya nənəɣɔ na í səŋ təna. Mpi tɔ, pa kisina ləyaya wontu suulaa ké nənəɣɔ ŋkɛɣɛ.

³ Paa tɛtu həɣəlɔyɔ ŋku kɔ taa ké wulav tɔm ntɪ tɔ talaa, Yuta nyəma laŋa wakələɣi ké tɔtəɣɔtəɣɔ. Na pá həkəɣi nəɔsi na pá wiiki na pa payale suuki ləyaya wontu, na pá həntəɣi tɔlɔma taa.

⁴ Mpóɣó Isæte tɛmlɛ nyəma alɔnyəma na yəlaa kataasi pa polaa na pa heeli Isæte ké Maatosee laŋwakəlle tɔm. Ilena sɔyɔntu kpa Isæte ké sɔsəm na í tilina Maatosee ké wontu, si í wəɣɔsi í ləyaya nyəntu. Ilena Maatosee kisi.

⁵ Tənaya Isæte yaa katanja Hataki wei wulav ka cɛla-i si í lakɪ-i tɛmlɛ tɔ na í tili-i si: Polo ŋ pɔɔsi Maatosee si pepe lapəna.

⁶ Mpóyó Hatakí pola Maatosee kin ke kawulaya tɔyaya nɔnɔyɔ tɔnaya ɪcatɛ patɛma taa.

⁷ Ilɛna Matosee kɛɛsi-ɪ pɛ tɛna mpi pɛ mayana-ɪ tɔ. ɪ kɛɛsa-ɪ tɔtɔyɔ liyitee ɪsɛna Hamanj sɪ ɪ nɔyɔ sɪ, yɛ ɪ luna Yuta nyɛma tɔkɔlɛ ɪ ká tɔ wulav kpancoou taa tɔ.

⁸ Ilɛna Maatosee cɛlɛ-ɪ Yuta nyɛma kuyɔ tɔm nti pa kpaala Susi taa tɔ pɛ takɛlaya sɪ: Cɛla Isätée na n kɛɛsi-ɪ pɛ tɛna. Sɪ polo wulav kin na n wiina-ɪ na n sɛlɛmi-ɪ suulu ke Yuta nyɛma tɔm.

⁹ Mpóyó Hatakí polaa na ɪ heeli Isätée ke Maatosee tɔm nti.

¹⁰ Tɔnaya Isätée mɛɣna Hatakí sɪ ɪ heeli Maatosee sɪ:

¹¹ Pɛ kpaɣav wulav tɛmlɛ nyɛma tɛna, na ɪ tɛtɔ hɔyɔlɛɣ yɛlaa tɛna tɔ, pa nyɛmá sɪ paa apɔlv yaa alv suuna wulav taya tɔɔ na pá ta yaa-ɪ, sɛm kɛ. Ama wei wulav ká hɔlɪ ɪ wula kpátóyó sɪ ɪ yaa-ɪ tɔ ɪ paasi kɛ. Pɛyɛlɛ ma kuyɛɛɣ hiu na naanɔwa kɔlɔ wulav ta yaata-m ɪ cɔlɔ.

¹²⁻¹³ Tɔnaya Maatosee tilaa sɪ pá heeli Isätée sɪ: Taa hɔv sɪ nyá tike n ká fitina sɛm sɪ n wɛ wulav tɔyaya taa tɔ pɛ tɔɔ yoo.

¹⁴ Ama yɛ n kisa tɔm tɛnɛ tɛ paasɛnav, pii waasɪ Yuta nyɛma. Ilɛ nyá na nyá tɔyaya nyɛma mɛ tɔnaya nté. Halɪ ntanyɪ pɛ mayamaya pɛ tɔɔ kɛ n pɛsa wulav alɔ.

¹⁵ Mpóyó Isätée tilaa sɪ pa heeli Maatosee sɪ:

¹⁶ Polo n kɔti Yuta nyɛma mpa pa wɛ Susi tɔ pa tɛna na pá hɔkɔ nɔɔsɪ ke ma tɔɔ kɛ kuyɛɛɣ tooso. ɪ taa tɔyɔ ɪ taa nyɔɔ, paa ilim paa ahoo. Ma na ma tɛmlɛ nyɛma alɔnyɛma taa hɔkɔ nɔɔsɪ ke mpɔ tɔtɔ. Paa na kiiu wɛɛ tɔ, maa suv wulav tɔɔ, na yɛ maa sɪ ma sɪ.

¹⁷ Mpóyó Maatosee tɛɛwa na ɪ la pɛ tɛna mpi Isätée heela-ɪ tɔ.

5

Isätée yaa wulav na Hamanj ke tɔyɔv

¹ Mpóyó pa nɔhɔkɔtɔ kɔyakɔ tooso nyɛɣkɔ wulɛ, Isätée suu ɪ kawulaya wontu na ɪ polo na ɪ sɛɣ wulav taya tɔɔ. Na wulav náa caya ɪ kawulaya kumte tɔɔ kɛ nɔnɔkeelasɪ.

² Waatu wei wulav na Isätée na ɪ sɛɣa mpɔ, ilɛna Isätée nyɔyɔ tɛ na wulav hɔlɪ-ɪ ɪ wula kpátóyó na Isätée polo ɪ tokina kɔ nɔyɔ taa.

³ Mpóyó wulav pɔɔsa-ɪ sɪ: Alaafɔya kɛlɛ? Heeli-m mpi n caaki tɔ, paa ma kawulaya hɔyɔlvɔv maa ha-ɣ.

⁴ Ntɛna Isätée cɔ sɪ: Hai, ma cɛ, alaafɔya kɛ. Ma caa kɛ sɪ nyana Hamanj ɪ kɔɔ ma tɛyɛ saɣa na ɪ tɔyɔ.

⁵ Mpóyó wulav tila kpakpaa ke Hamanj waali sɪ pá polo Isätée tɛyɛ tɔyɔv ɪsɪ ilɛ ɪ nyɔlvɔv tɔ. Ilɛna pá tɛɛ.

⁶ Pa nyɔɔkaya sulɔm ke waatu wei ilɛna wulav pɔɔsɪ Isätée sɪ: Pepɛyɛ n nyɔlvɔyɪ yɛɛ? Paa ma kawulaya hɔyɔlvɔv, maa ha-ɣ.

⁷⁻⁸ Mpɔyɔlɛ Isätée sɪ: Hai, ma cɛ, nti ma nyɔlvɔyɪ tɛu tɔyɔlɛ sɪ cɛlɛ nyana Hamanj ɪ kɔɔ ma tɛyɛ tɔyɔv tɔtɔ. Ilɛ maa heeli-ɣ nti tɔ wɛɛ tɔ.

Hamanj caaki Maatosee kuyɔ

⁹ Mpóyó Hamanj luna Isätée tɛyɛ kɔyakɔ ɣkɔ na lanɣhɔlɔmlɛ sɔsɔɔlɛ. Ilɛna ɪ mayana Maatosee ke wulav tɔyaya nɔnɔyɔ, ama Maatosee ta kɔlɪ yaa ɪ nyɔyɔlɪ sɪ ɪ sɛɛkɪ Hamanj, ilɛna pááná huu Hamanj.

¹⁰ Ilɛna ɪ kpa ɪ ti na ɪ kpe na ɪ tili na pá yaa ɪ taapalaa na ɪ alɔ sɛlɛsɪ.

¹¹ Ḥpúyó Haman sama i ti na i wənaɪ səsəəm na i pəyalaa kəpiŋ. Na teeli wei wulav tu-i na i kpa-i i akewenaa na i waali nyéma pa nyuyv tu tɔ.

¹² Pəle pə paasi, na i tasa si: Ma tike təkəŋ ké Isətée ləsaa si ma su wulav na tə tɔyɔ i tɛ. Pəcɔ cele ma na wulav tə tasəyi Isətée tɛyɛ məlvuyv na tə tɔyɔ tɔtɔ.

¹³ Ama ma mayana Yuta tu Maatosee kɛ wulav təyaya nənɔyɔ. Ilena ma lanjle wakəli na má sɔɔ tənɛ ɪnɪ tə tənə tə tɔɔ.

¹⁴ Ḥpúyó Haman alv Selesɪ na i taapalaa tənə tɔma si: Pá saaki tesika na ká kulɪ ɪsu məetələnəa hɪu na kakpasɪ. Ilena cele tanan ɪ sələmɪ wulav na pá pusi Maatosee na-kɛ. Ile nyana wulav i ká polo tɔyɔv na lanjhulɔmlɛ.

Tənaya tɔm tənɛ tə maya Haman, na i lá na pá saaki tesika.

6

Wulav kvsuyv kɛ Maatosee nyuyv

¹ Ḥpúyó ahoɔ anɪ wulav ta pəsi na i too. Ilena i yele na pá kəna kutəəsutv takəlaya na pá kala-i-ké.

² Tənaya pa mayana ka taa si: Maatosee ka kula wulav təyaya tanjlaa Pikitan na Telɛki pa waali. Waatv ɪnəyi pɛle pa caakaya wulav kɛ niŋ tɔyɔ.

³ Kelena wulav pəsɪ si: Na pepeyɛ pa kusəna Maatosee nyuyv kɛ mpv ɪnɪ pə tɔɔ? Ntəna təmlɛ nyéma si pa ta lapɪ-i pulv.

⁴ Ḥpúyó wulav pəsaa si: Awe wɛ taya tɔɔ?

Ile pu pana Haman ka polaa si i sələməyi wulav si pá pusi Maatosee na tesika ɲka paa Saakaa tɔ.

⁵ Ntəna təmlɛ nyéma heeli wulav si: Haman səŋna taya tɔɔ. Ilena wulav si: I suv.

⁶ Haman suwva ɪlena wulav pəsɪ-i si: Ye wulav caa i kusɪ yulv nyuyv, pepeyɛ paa lapɪ-i?

Ḥpúyó Haman huwva i taa si: Ma nyuyv kɛ i caa kusuyv.

⁷ Ntəna i cɔ wulav si:

⁸ Tacaa, cɛlɛ-i nyá kawulaya wontu, na nyá kpayanv wei pa tema ntenuyɔ tɔ.

⁹ Ilena nyá akewenaa taa nəyɔlv suu-i wontu ntɪ na i cəyasɪ-i kpayanv tɔɔ. Ilena i cəna-i ɪcatɛ nənɔɔsɪ tɛɛ, na i kpaaləyi si: Iɪ naaki ɪsəna wulav laki yulv wei i nyuyv i kusəyi tɔ.

¹⁰ Ḥpúyó wulav tɔma Haman si: Kpayə wontu kɛ nənɔɔ na kpayanv, ɪsu n yəɔtaa tɔ. Polo ɪ lá ɪ Ḥpúyó Yuta tu Maatosee, wei i wɛ ma təmlɛ taa ké ma nənɔyɔ tɛɛ tɔ. Taa sɔɔ mpi n yəɔtaa tɔ pə taa pulv.

¹¹ Tənaya Haman kpayə wontu na kpayanv na i suu Maatosee. Ilena i cəna-i ɪcatɛ nənɔɔsɪ tɛɛ ké kpayanv tɔɔ. Na i kpaaləyi lɔlv si: Iɪ naaki ɪsəna wulav laki yulv wei i nyuyv i kusəyi tɔ.

¹² Pə waali ké Maatosee məla wulav nənɔyɔ kiŋ. Ilena Haman náá se na i suv i təyaya na i taka i ɪsəntɔ na lanjwakəlle səsɔɔlɛ.

¹³ Ḥpúyó i kɛsa i alv Selesɪ na i layatv tasəlaa tənaya mpi pə mayana-i tɔ. Ilena pɛle pá tɔmɪ-i si: Maatosee wei i ɪsəntaa pə suv-ɲ tisuyɔ kɛ ɪsəntɔ tɔ, i ké Yuta tu ké. N ka kpayə puluyv i tɔɔ, n kpisaa ké.

¹⁴ Pa tənna Ḥpúyó yəɔtuyɔ ɪlɛ wulav tillaa kəmayalɛ na pá yaa Haman kɛ kpakpaa si i na wulav pá polo Isətée tɛyɛ tɔyɔv.

7

Haman kovv

¹ M̐p̐y̐ wulav na Haman pa pola Isətee t̐ye t̐y̐v.

² Waatu wei pa caya solum ny̐v̐ ul̐na wulav p̐v̐si Isətee ke kol̐mt̐v nti i ka p̐v̐sa-i tete t̐ s̐: Pepeye n ny̐l̐y̐i yee? Paa ma kawulaya h̐y̐l̐v̐v̐ maa ha-ŋ.

³ M̐p̐y̐le Isətee s̐: Hai, ma c̐, ma ny̐l̐y̐i k̐ s̐ ŋ ya m̐a na ma y̐l̐aa t̐a wees̐ŋ.

⁴ P̐ t̐ya pul̐v, pa p̐eta-t̐v s̐ pa lent̐y̐i na p̐a k̐piisi-t̐v. Ye paa p̐eta-t̐v̐v̐ s̐ t̐ t̐y̐o yomle, maa sumaya ma taa n̐ki na m̐a kayat̐y̐i-ŋ.

⁵ M̐p̐y̐ wulav p̐v̐sa Isətee s̐: Pepee, awe mayas̐na m̐p̐y̐ i taa? Le-t̐v?

⁶ Nt̐na Isətee s̐: T̐a kolontu s̐s̐ in̐y̐l̐e isay̐v̐ Haman̐ in̐e.

T̐naya Haman̐ t̐n̐y̐v̐ l̐la pee ke wulav na Isətee pa is̐nt̐aa t̐na.

⁷ Ul̐na wulav kol̐na p̐ān̐a ke t̐t̐y̐l̐e na i l̐i n̐n̐y̐o t̐e k̐ t̐y̐ t̐e. Haman̐ c̐k̐n̐aa s̐ i t̐m̐ t̐ma, ul̐na i saal̐i Isətee kin̐ na i wiikina-i s̐: Waasi-m.

⁸ Wulav l̐na awal̐i na i s̐v̐, ul̐e i may̐ana Haman̐ l̐n̐a Isətee t̐c̐ay̐le nt̐e. M̐p̐y̐le wulav map̐a kapuka s̐: P̐ k̐p̐ŋna ma al̐v na ŋ k̐piki ul̐ye ma is̐nt̐aa c̐n̐e t̐t̐o?

Wulav n̐y̐o ta tu tiita at̐e. Ul̐na t̐m̐le ny̐ma h̐k̐o Haman̐ is̐nt̐o. M̐p̐y̐ pa h̐k̐aya mp̐a p̐ w̐e s̐ p̐a k̐v̐ t̐o.

⁹ M̐p̐y̐ t̐m̐le ny̐ma taa l̐lv̐ wei pa yaa s̐ Hapona t̐o i heela wulav s̐: Haman̐ ka saaka tesika na k̐a kol̐i m̐et̐l̐n̐aa hiu na kakpas̐i ke i n̐n̐y̐o t̐e s̐, i pusi̐y̐i Maatosee wei i ka waasa-ŋ t̐o. Ul̐na wulav s̐: Pa pusi-i t̐na.

¹⁰ Ul̐na p̐a pusi-i na tesika ŋka i ka saaka Maatosee t̐o t̐o. Ul̐na wulav p̐ān̐a t̐i t̐f̐e.

8

¹ M̐p̐y̐ wulav Aselusi hawa Isətee ke Yuta ny̐ma kolontu Haman̐ t̐y̐aya na i ny̐m̐ t̐na ke k̐y̐ak̐v̐ ŋkv̐. Ul̐na Isətee h̐li wulav ke Maatosee s̐ in̐i i l̐lv̐y̐v̐ t̐v̐ ke-i. Nt̐na wulav n̐āa yaa Maatosee

² na i c̐le-i kukuule nte i ka m̐v̐ Haman̐ kin̐ t̐o, na Isətee su-i Haman̐ t̐y̐aya paas̐nl̐v.

Wulav s̐nav̐ ke Yuta ny̐ma

³ M̐p̐y̐ Isətee tasa wulav ke y̐y̐t̐n̐av̐. I h̐ta i n̐ōh̐e t̐e k̐ na wula na i wiina-i s̐: S̐ŋsi isay̐at̐naa mp̐a Akaki t̐v̐ Haman̐ ka t̐y̐ana Yuta ny̐ma t̐o t̐o.

⁴ Ul̐na wulav h̐li Isətee ke i wula k̐p̐āt̐y̐ na i kol̐i na i s̐ŋ i is̐nt̐aa.

⁵ Na i t̐o s̐: Hai ma c̐, ma caa s̐ ŋ yele na p̐a ŋmaa na p̐a s̐ŋsi t̐m̐ nti Akaki t̐v̐ Hametata p̐y̐al̐v̐ Haman̐ ŋmaawa s̐, pa k̐o Yuta ny̐ma mp̐a pa w̐e ny̐a kawulaya t̐t̐v̐ t̐na taa t̐o.

⁶ Ma kaa p̐asi na m̐a ny̐n̐y̐i ma y̐l̐aa s̐m̐ ke mp̐v̐.

⁷ M̐p̐y̐ Aselusi c̐ Isətee na Yuta t̐v̐ Maatosee s̐: Ii naa ma ha Isətee ke Haman̐ t̐y̐aya. Ma y̐l̐aa na p̐a pusi-i na tesika ke timp̐i i t̐v̐ Yuta ny̐ma t̐o k̐ nin̐ t̐o.

⁸ Mp̐v̐ t̐o, ma kaa p̐asi na m̐a lay̐asi t̐m̐ nti pa suna ma h̐te na p̐a t̐v̐ ma k̐y̐v̐s̐m̐ t̐o. Il̐e i ŋmaa l̐et̐l̐e ke is̐n̐a i caaki s̐ p̐a waasi Yuta ny̐ma t̐o. I ŋmaa-i na ma h̐te taa na i t̐v̐ ma k̐y̐v̐s̐m̐.

⁹ M̐p̐y̐ Maatosee kota wulav tak̐las̐i ŋmaalaa ke k̐y̐ak̐v̐ ŋkv̐ kv̐ may̐amaya. Pu k̐e pa is̐t̐v̐ tooso ny̐ŋ Sifan̐ k̐y̐ak̐v̐ hiu na tooso ny̐ŋkv̐ wule k̐e. Ul̐na p̐a ŋmaa tak̐las̐i ke Yuta ny̐ma na t̐t̐v̐ f̐en̐l̐aa, na t̐t̐v̐ h̐y̐l̐l̐ŋ n̐un̐owa na hiu na naatosomp̐y̐l̐aya (127). P̐a k̐p̐ay̐v̐ hatoo Ent̐i hal̐na l̐tiy̐op̐ii t̐o, p̐a k̐umat̐ŋnaa s̐s̐aa na ny̐v̐v̐ ny̐ma ke pa ŋmaawa na p̐a t̐el̐s̐n̐a paa piitim̐ mpi p̐e taa. Na Yuta ny̐ma t̐m̐ taa t̐t̐o.

¹⁰ Wulav Aselusi h̐te ke pa ŋmaanaa na p̐a t̐v̐ i k̐y̐v̐s̐m̐. Ul̐na tillaa c̐ya i k̐p̐ayan̐ŋ sewa ny̐ŋ na p̐a p̐ona l̐et̐l̐n̐aa mp̐y̐e t̐t̐v̐ t̐na taa.

¹¹ Lɛɛtəlɛnaa mpe pa taa tənaya wulav ha nɔɔ ke tɛtu tənə taa Yuta nyéma si: ɪ kpɛyeli na í tan. Paa piitim mpi pə yəlaa í kəma-mɛɛ yoonav í kɔ-wɛ, na í kpɛɲna pa alaa na pa piya na í kuu pa wɛnav.

¹² Isətu naanɔwa na naale nyəɲ Ataa kuyaku naanɔwa na tooso nyəɲku wule mayamaya ke í ká la mpɔ inəɣi tɛtu tənə taa.

¹³ Pu wɛɛ si pá teləsi lɛɛtəlɛnaa mpe pa tɔm ke paa tɛtu hɔɔlɔɔɔv ŋku kɔ yəlaa ké, na pə́cɔ Yuta nyéma sɔɔlv pu na pá lɛɛti pa kolontunaa ke kuyaku ŋku kɔ wule.

¹⁴ Tillaa nu wulav tɔm ntəɣi mpɔ lɛna pá kpa kawulaya kpayanəɲ tɔɔ na pá həkɔ na pá tɛɛ. Ḿpóɣú pa heela tɔm ntɪ tətəɔ Susi ɪcatɛ taa.

¹⁵ Ḿpóɣú Maatosee li wulav tɛ, na í suu kawulaya wontu na pá lii-təɣi akpaayala na tə hɔlvmaa, na kponkponu toɲ nyəntu capə kuseem na í tema wɔla ntenuyɔ. lɛna Susi ɪcatɛ nyéma wiliti.

¹⁶ Ḿpóɣú pə hɛɛsa Yuta nyéma lanja ke səsəm na pá nu lelen na pə́ kusɪ pa nyɔɔv.

¹⁷ Ḿpóɣú wulav tɔm ntɪ tə tala paa tɛtu hɔɔlɔɔɔv ŋku, na paa ɪcatɛ nte tə taa. lɛna Yuta nyéma lanja hɔlvmi katatəlaya na pá lá acima. Ḿpóɣú sɔɔɔntu kpa piitim lempi nyéma na pa taa pəɣale mv Yutaitɔ.

9

Yuta nyéma lɛtɔɔv

¹ Waatv wei pə tala pa isətu naanɔwa na naale nyəɲ Ataa kuyaku naanɔwa na tooso nyəɲku wule, isɪ tɛtu nyéma ká ŋmakəli Yuta nyéma isɪ wulav ka suv tɔ. lɛna pə́ layasi na Yuta nyéma məli-wɛɛ ŋmakəlvɔ.

² Ḿpóɣú Yuta nyéma kota paa ɪcatɛ nte tə taa ké tɛtu tənə taa, na pá tan na pá yoonə mpa pa puki pa kuyv tɔ. Ama Yuta nyéma tɔm lapa yəlaa ke sɔɔɔntu ke teu. Pa taa nɔɔlv ta pəsi na í la-wɛɛ pulv.

³ Ḿpóɣú Maatosee tɔm lapa sɔɔɔntu ke akewenaa səsaa, na tɛtu fɛɲlaa, na kumatəɲnaa səsaa, na kawulaya taa nyɔɔv nyéma, na pá sɛɛna Yuta nyéma tɔɔ.

⁴ Mpi tɔ, Maatosee nyɔɔv ka kɔla ɪ tɛmlɛ taa ké na ɪ hətɛ yaa na pə́ tala tɛtu hɔɔlvəɲ tənə taa, na ɪ toɲ sɔɔsəɣi tam.

⁵ Ḿpóɣú Yuta nyéma kɔwa pa kolontunaa tənaya səsəm, na pá lana mpa paa caaki-wɛ tɔɔv isəna pa sɔɔlaa tɔ.

⁶ Pa kɔwa yəlaa nasəle na nunɔwa (500) ke Susi ɪcatɛ taa.

⁷⁻¹⁰ Ḿpóɣú pa kɔwa Yuta nyéma kolontu Hametata pəɣalv Haməɲ pəɣalaa naanɔwa. Pa həla nté Pasanetata, na Taləfəɲ, na Asəpata, na Polata, na Ataliya, na Alitata, na Paamaseta, na Alisayi, na Alitayi, na Fayesata. lɛ pa ta kuu pa wɛnav.

¹¹ Ḿpóɣú pa heela wulav ke kuyaku ŋku kɔ mayamaya ke yəlaa isəna pa kɔwa Susi ɪcatɛ taa tɔ.

¹² lɛna wulav heeli Isətɛɛ si: Yəlaa nasəle na nunɔwa (500) ké Yuta nyéma kɔwa Susi ɪcatɛ taa tike, na pə́ sɔɔsəna Haməɲ pəɣalaa naanɔwa. Isəntɔ pa kaa lan kuyv ke səsəm ke tɛtu hɔɔlvəɲ lɛlɛɲ taa. Ye n nyiləɣi pulɔɔv tɔtɔ, lɛ n səlɛm-m, maa ha-ŋ-wi.

¹³ lɛna Isətɛɛ si: Hai, ma cɛ, ma caa ké si í ha Yuta nyéma ke kuyaku ke cele isɪ sanja na pá pusi Haməɲ pəɣalaa naanɔwa wei pa kɔwa mpɔ tɔ na tuɲ.

¹⁴ Ḿpóɣú wulav ha nɔɔ na pá kpaali ḿpóɣú Susi ɪcatɛ taa na pá pusi-wɛ na tuɲ.

¹⁵ Pə fema pa isətu Ataa kuyeeη naanəwa na liyiti nyəηku wule, ləna Susi icate taa Yuta nyəma ku yəlaa ηmunəy nənəwa (300). Ama pa ta kuu pa wənəv.

¹⁶ Mpyóy tetu həyoləη lələη taa Yuta nyəma kotaa na pá taη pa kulaa. Haləna pá ku pa kolontunaa na mpa paa caa-wə tə pa taa ké yəlaa iyisi nutoso na naanəwa na kakpası (75000). Ule pa wənəv kə pa ta kuu.

¹⁷ Pa isətu naanəwa na naale nyəη kuyaku naanəwa na tooso wule kə pə lapa mpv. Pə fema naanəwa na liyiti nyəηku ləna pá lá kuleyē acima kuyaku səsəəv.

¹⁸ Ama kuyaku naanəwa na tooso na liyiti taa ké Susi icate taa Yuta nyəma ná kotaa na pá ku pa kolontunaa. Ulena pá lá naanəwa na kakpası nyəηku kə acima kuyaku səsəəηku.

¹⁹ Pə təə ké ye pə tala pa isətu naanəwa na naale nyəη Ataa, kuyaku naanəwa na liyiti nyəηku wule, acalē səkpəna taa Yuta nyəma lakı acima ké na pá haaki təmayə kəcəəη.

Acima kətəəsē

²⁰ Mpyóy Maatosee ηmaa kuyeeη inı ı təm na í tilina Yuta nyəma mpa paa wə tetu tənə taa tə. Paa pəcəlo pəcəlo nyəma, paa pooluη nyəma.

²¹ Na í su sı: Paa pənəya ηka í ká təyə mə isətu naanəwa na naale nyəη Ataa kuyaku naanəwa na liyiti na naanəwa na kakpası wule kə acima.

²² Mpi pə təə tə, kuyeeη inəyı Yuta nyəma fita pa kolontunaa. Isətu inı ı taa ké pa lanwakəllē pəsa lanhuləmle na pa wahala náá pəsi kupantv. Pə təə ké pə wēē sı pá təyə acima kə kuyeeη inı na pá ha pa təma na kunyontənə kə kəcəəη.

²³ Mpyóy Yuta nyəma mwa nti Maatosee ηmaawa tə na pá su sı: Tíi lakı mpyóy paa pənəya ηka.

²⁴ Ntəna Maatosee təəsı-wē sı Akakı tı Hametata pəyalı Haməη wei ı ké Yuta nyəma kolontu tə ı ka təma ı taa ké sı ı kpiisiyi-tv. Haləna í mayası pəle nte pa yaa sı Pulim tə, na í suna ta kuyə kuyaku.

²⁵ Ama Isətee ná wuləv, ləna ilē ı ηmaa, na isayətv nti Haməη ka tı ı taa ké Yuta nyəma təə tə, tə məli ı nyuyv taa. Pə təə ké pa pusa ı na ı pəyalaa na tıy.

²⁶ Pə təə ké pa ha kuyeeη inəyı pəle mayəsuyv hətə sı Pulim. Mpyóy pa kəəsəna ləetəli taa təm, na nti tı mayəna-wē tə. Ulena

²⁷ pá su sı pá na pa piya na Yuta tapəsələη paa təkı acima kə kuyeeη inəyı paa pənəya ηkaya teitei isı Maatosee sıv tə.

²⁸ Pə wēē sı tetu tənə taa Yuta nyəma tənə na pa waalı lələη nyəma paa təkı Pulim acima anəyē tam təə ké, pa kaa səə a təə.

²⁹ Mpyóy Isətee na Yuta tı Maatosee pa tasa ləetəli naale nyəη kə ηmaav sı pə səsı kancaaləya nyəη kə tıy kə Pulim təm taa.

³⁰ Aselusi tetu həyoləη nıənəwa na hiu na naatosompəyoləya taa (127), Yuta nyəma kə pa ηmaa ləetələnə mpe sı pə ha-wəyē alaafəya.

³¹ Ulena pa na pa waalı lələη nyəma pa təkı Pulim acima anəyı kuyeeη wei Isətee na Maatosee pa su-wē tə. Pa yəyətə nəhəkutv na wula nna paa wii na pə fēē acima kuyeeη inı tə pə təm.

³² Mpyóy Isətee lapa na Pulim acima pəsi pulv səsəəm. Ulena pá ηmaa-təyı takəlaya taa.

10

Maatosee waasuyv kə Yuta nyəma

¹ Mpyóy wuləv Aselusi tı lampuu kə tetənə mpa pa tənə ı təyaa tə pa yəlaa, haləna pə kpənna tetu nti lım cənəna tə.

² Pa keɛsa Aselusi təma lenna nna a hɔləyɪ ɪ toŋ na ɪ pəsuyɔ tɔ, na ɪsəna ɪ kɔsa Maatosee nyɔyɔ tɔ pə tɔm kɛ Metii na Pɛɛsɪ awulaa takɔlaya taa.

³ Yuta tɔ Maatosee ka kɛna wulav waali tɔ təkɛm. ɪ paasayana ɪ Yuta nyɔma kɛ teu kɛ. ɪlɛna pɛlɛ pɔ tɔyɔna-ɪ na pa luyɔ sɔv-ɪ teu.

SOOPU TŌM TAKĒLAYA Kutuluto

Takēlaya kanē ka taa ké pa kéesəyi apalw wei pa yaa sɪ Soopu tɔ ɪ tŏm. I ka tŏma teu ké ɪ fɛina isayatiya. Halēna iləyɔw náá tɔ sɪ Isə ha Soopu təyɔ ɪ tŏnte wɛ teu. Ḿpúy Isə yelaa na pə mayasɪ Soopu na pə kpiisi ɪ piya, na ɪ wɛnaw təna, na ɪ alaafəya tətə. Paa na mpw Soopu ta lə təŋ. Ama ɪ cəkənaa ké sɪ Isə kele pə təna pə tɔ na ɪ lakɪ isəna ɪ caakɪ tɔ. Pə waali ké Isə mənna Soopu ké ɪ wɛnaw mpi pu kpiisaa tɔ pə tənaya tŏm naale.

Isəna pa faya Soopu takēlaya tɔ:

Soopu tŏm tɔ kutuluto, titite 1-2

Soopu na ɪ taapalaa tooso, titite 3-31

Ilihu kuyəyətutɔ, titite 32-37

Isə kuyəyətutɔ, titite 38:1-42:1-6

Kutəkətu, titite 42:7-17

Satanɪ mayasuyw ke Soopu ke tŏm kancaalaya nyəm

¹ Apalw nəyɔlɔ ɪ ka wenna Wusi tɛtu taa, na pə yaakɪ-ɪ sɪ Soopu. Apalw inɪ ɪ fɛina kawaliya, ɪ tənəyi tampana, ɪ nyaŋna Isə, na ɪ cələyi isayatu.

² Soopu ka lɔla apalwpiya ké naatosompəyɔlaya ké, na pɛɛlaa tooso.

³ ɪ wɛna tɛmlɛ nyəma ké tuutuuma. Yooyoonaa ná wɛ iyisi tooso (3000), naaŋ kuhələn ké nasələ na nuuwa (500). Kpaŋasɪ ná wɛ nasələ na nuuwa (500), heen ké iyisi naatosompəyɔlaya (7000). Apalw inɪ ɪ nyuyw ka kələnə kuluyw ké ilim təlulɛ tɛtu taa.

⁴ Ye ɪ pəyalaa ɪ kéesaa, pa lakɪ acima ké na pə kaasəyi təma. Pa yaakɪ pa newaa alw nyəma tooso, na pə cəkɪ təma tɛ na pə təkɪ na pə nyəkɪ.

⁵ Ye pa cəw pa təna pa tɛ na pə cuyusi, ilɛ Soopu koti ɪ piya na ɪ la-wɛyɛ nyəŋ tɔw asilima kéeluyw kətaya. Ku fɛŋ tanan, ilɛna ɪ kulɪ ləŋ, na ɪ lá paa wei ɪ nyuyw taa ké kətaya ŋka kəkɔ lusa ka təna tɔ. Mpi tɔ, Soopu mayasaya ɪ taa ké sɪ, ntanyɪ ɪ piya tuwa Isə na sɪ wakələnə-ɪ sɪ lotu taa. Ḿpúy ɪ lakaya tam.

⁶ Ḿpúy kuyaku nakulɪ isətəa yəlaa*fa* pola Tacaa kin, na Satanɪ wɛ pa hɛku.
^a ɪ yəyətəa ké sɪ Isə pəyalaa. Ama tá tuwa sɪ isətəa yəlaa.

⁷ Ntəna Tacaa pəəsɪ-ɪ sɪ: N luna lɛ?

Satanɪ sɪ: Ma luwəya sɪ ma cəkɪ tɛtu.

⁸ Kɛlena Tacaa sɪ: Isəntɔ n ta laŋ ma tɛmlɛ tɔ Soopu ké nav. ɪ fɛina saala ké atɛ. ɪ fɛina kawaliya, ɪ tənəyi tampana, ɪ nyaŋna-m, na ɪ cələyi isayatu.

⁹ Ḿpuyɔlɛ Satanɪ nəyɔ təkpaɪ sɪ: Yem tɔw ké Soopu nyaŋna-ŋ?

¹⁰ N kenta ɪ na ɪ yəlaa na ɪ wɛnaw pa tɔw, na ɪ kooli ɪ kulapəm ké kupantu. Halēna ɪ tɔla huki katatəlaya ké tɛtu taa tɔ sɛ.

¹¹ Tɔw, tɔ nin ké Soopu wɛnaw tɔw na ɪ ná. Ye ilɛ ɪ ta tuw-ŋ ilɛ ma yelɛ nəyɔ.

¹² Ḿpuyɔlɛ Tacaa təma Satanɪ sɪ: Ma tuwa Soopu kɔwɛnam ké nyá nin taa. Ama taa tokina ɪ mayamaya ké. Ilɛna Satanɪ yelɛ Tacaa na ɪ tɛɛ.

¹³ Ḿpúy kuyaku nakulɪ Soopu pəyalaa, na ɪ pɛɛlaa, pa wɛ pa taalw tɛ, na pə təkɪ na pə nyəkɪ.

^a **1:6 isətəa yəlaa:** Cənɛ ilɛ tɔ təyɔ nasaala tŏm Piipilinaa taa nəyɔluyw. Ilɛ

¹⁴ Ӏe tæmle tu nəɣəlv pola Soopu kin nté na í heeli-ı sı: Tə halayana naan nté na kpaŋası náá təkı təna.

¹⁵ Tənayale Sapa nyéma tii tá təə, na pá kó tæmle nyéma leləa, na pá kuu təla. Ma tike ma fitina na má kəə sı ma heeliyi-ŋ.

¹⁶ Tæmle tu ını ı nəɣə ta tu tiita ate ıle tæmle tu lelv ná kəmayale, na í tə sı: Təv tii heeŋ kaləkəŋ na tæmle nyéma pa təə, na pé kó pa təna. Ma tike kə pə səəwa na má kəə sı ma heeliyi-ŋ.

¹⁷ Tæmle tu ını ı nəɣə ta tu tiita ate, ıle tæmle tu lelv kəmayale na í təŋ sı: Papiloni ŋmulaa kpeka tooso tii tá təə. Ӏena pá kó tæmle nyéma na layate, na pá kuu yooyoonaa. Má tike kə pə səəwa na má kəə sı ma heeliyi-ŋ.

¹⁸ Tæmle tu ını ı nəɣə ta tu tiita ate, ıle tæmle tu lelv kəmayale na í heeli Soopu sı: Nyá pəyalaa na nyá pələa ka kota pa taalv tə na pá təkı na pá nyəəkı.

¹⁹ Ӏena kacuculaya səsaya nakəli ká ma kutuluyu ŋkulunjası liyiti na toŋ, na kó kpeı na kó takı-wə na pá sı. Ma tike kə pə səəwa na má kəə sı ma heeliyi-ŋ.

²⁰ Tənayale Soopu kulaa na í cəli ı toko, na í looli ı nyovv. Ḿpúyó ı hənta Ӏə kə ate na í saalı ḿpúyó ı ısentəə.

²¹ Ӏena í tə sı:

Kpəte kə ma too ləla-m,
na kpəte tətəɣə maa məli tətə tē.

Tacaa hana, kulvm ını ı kpayana.

Mpu tə, maa sē-ı kē.

²² Pə təna mpi pə mayana Soopu kə mpv tə, ı ta pəntəna Ӏə kə pə taa. Pəcə ı ta yəɣəti-ı ısayatv.

2

Soopu mayasvuv təm naale nyəm

¹ Ḿpúyó kuyaku nakvli ısətaa yələa pola Tacaa kin tətə, na Satanı wə pa həkə.

² Ntəna Tacaa pəəsı-ı sı: N lına le?

Ӏena Satanı cə-ı sı: Ma luwaya sı ma cəəkı tətə.

³ Kələna Tacaa sı: Ӏəntə n ta laŋ ma tæmle tu Soopu kə nav. Ӏ fəina saala kə ate. Ӏ fəina kawaliya, ı təŋəɣı tampana, ı nyanŋna-m, na í cələɣı ısayatv. Ӏena Ӏə tasa sı: Satanı nyá yelina na má tó Soopu kə wahala kə yem. Ama Ӏé ı kisa kuwakələm kə təsayasaya.

⁴ Tənayale Satanı nəɣə təkpaı sı pa tuka ituule sı: Pa haa púyó kə na kulə kó ha. Yvlv wəna mpi təɣə ı kuyı na í yana ı weesuyu.

⁵ Təv, Ӏə tó niŋ kə Soopu tənuyv na ı mɔwa təə na í na. Ye ı ta tuv-ŋ, ıle ma yele nəɣə.

⁶ Ntəna Tacaa heeli Satanı sı: Təv, ma tu Soopu kə nyá niŋ taa. Ama taa tokina ı weesuyu kē.

⁷ Ḿpúyó Satanı yela Tacaa na í tē. Ӏena í tó Soopu kə hiŋ ısayan kə pə kpayav ı nyovv na pé tii ı nəntaaləŋ tə.

⁸ Ӏena Soopu caya təlvma taa, na í hiki tataya na í kaaləɣəna ı ti.

⁹ Ḿpúyó Soopu alv təma-ı sı: N sēsa ısəle sı n taa wakələna Ӏə suwe? Tuv-ı, na n sı na n hēesı.

¹⁰ Ntəna Soopu cə-ı sı: Alv nyá, n yəɣətəɣı mpv ısu kpaŋtv suwe? Ye Ӏə ka lakaya-tuyv kəpantv na tá laŋa hēewa. Ӏ kəma na í lakı-tuyv ısayatv tə kisi?

Paa na Soopu wahala ınəɣı mpv tə, ı ta pəntəna Ӏə kə natələɣı ı yəɣətaya taa.

Soopu taalpalaa tooso təm

¹¹ Soopu ka wɛna taapalaa tooso ké. Mpeyele Temaŋ tu Ilifasi, na Suha tu Pilitati, na Naama tu Sofaa. Pa nuwa Soopu wɛsasɪ tɔm, ɛlɛna pá polo sɪ pa wiiliyi-ɪ na pá caya ɪ kin na pá heesi ɪ lanje.

¹² Pa loosa Soopu ké pooluŋ na pá wu-ɪ nyəm. Pa kpɛtɛna-ɪ na pá cɛkɛna-ɪ, ɛlɛna pá tɔlɪ nɔɔsi, na pá cɛli pa tokonaa, na pá ŋmusi pa nyɔɔŋ taa ké tɛtu.

¹³ ɛlɛna pá caya atɛye ilim na ahoo ké kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya. Pa ta yɔɔtɛna-ɪ natɛli ké ɪ wɛsasɪ nsi sɪ katatɛlaya tɔɔ.

SOOPU NA ɪ TAAPALAA TOOSO

(Titite 3-31)

3

Soopu wula

¹⁻² Pɛ waaɪ ké Soopu tuɔwa ɪ kuyaku kɔlɔlɔyɔ na wula sɪ:

³ Pɛ hɔsi ma kuyaku kɔlɔlɔyɔ,
na ahoo nna pa yɔɔɔta ma lɔlɔyɔ tɔm tɔ.

⁴ Pá nyɛni-kuyɔ sɛkɛtuɔyɔ nyɛŋku.
Isɔtaa Isɔ í taa pɔɔsi ku tɔm.
Pɛyele nyaalɛm napɛli pá taa nyaali-ku.
⁵ Isotom na atɛtɛle sɛkɛtuɔyɔ í pɔɔsi ku tɔɔ.
Na isɛŋmɔntɔyɔ kɔkɛtuɔyɔ waasi-kó,
yaa ilim sɪ na pá yu isɔ ahoo.

⁶ Ahoo anɪ á kɛli lɛnna ké sɛkɛtuɔyɔ.
Pá taa tasa-yɛɛ kalɛnav ké isɔtɔnaa, yaa pɛnaya taa.

⁷ Ahoo anɪ, á saali kaalɔlaya ké tam tɔɔ.
A taa nu lanjhulɔmlɛ kawilitaya nakɛli tɔtɔ.

⁸ Tuwaa mpa pa nyɛmá kuyɛɛŋ ké mpusi tɛŋsɔyɔ,
na pá kpaasɛyi tum sɔsɔ*fa* pááná tɔ.
Pá tɛŋsi ahoo anɛyi mpusi. ^a (Tɛlaakɔŋ) kɛna táá tɛlɛsi sɪ tum sɔsɔ.

⁹ Sɛkɛtuɔyɔ í waasi tɔlɔmalɔyɔ tɔɔ,
na ahoo anɪ á tan ilim na á wu.
Páɔɔ á taa loosi pɛ nyaalɛm.

¹⁰ Mpi tɔ, a ta kayati ma lɔlɔyɔ,
na saŋja má naaki wahala sɔsɔ mɛ.

¹¹ Pepe tɔɔ ké ma taa sɪ na páɔɔ pá lɔli-m,
yaa ma taa hɛɛ ma luu waatu?

¹² Pepe tɔɔ ké pɛ ha-m too,
na í su-m ɪ tɔɔ na má mɔsi-ɪ?

¹³ Isɛntɔ tɔ, maa hɛntaa tɛpamm ké pɛlaav taa,
na má tooki, na má heesɛyi.

¹⁴ Ma na awulaa sɔsaa na tɛtu nyɔɔŋ nyɛma,
mpa pa ŋmaaki tɛɛsi sɔsɔɔnsɪ tɔ,

¹⁵ yaa awulumpiya mpa pa wɛna wɔla
na pá suuliyi liyitee ké tɛɛsi taa tɔ.

¹⁶ Maa wɛ isɔ pɛ hɔlɔsɔyɔ
pɛyaya na ká ta ná ilim tɔ.

^a 3:8 tum sɔsɔ: Piipili yaawa wontuɔyɔ kɔnɛ sɪ (Lefiyatan) na Nasaala taa, yaa

¹⁷ Isayau yeki ɪ ɪsayatv ke pəlaav taa.

Tənaɣa mpa pa kawa katatəlaya tɔ,
pa hɛɛsəɣi tam tɔɔ.

¹⁸ Saləkətonaa tənə wɛ hɛɛsuyv taa ke tənaya.

Paa tasəɣi ɲmakəllaa hɔla ke nuu.

¹⁹ Səkpəlu na sɔsɔ pa wɛ kulvm ke tənaya.

Pəyele pə ɕɛki yom na ɪ caa.

²⁰ Pepe tɔɔ ké Isə yeki na wahala nyəma naaki ilim?

Na í haaki laɲwakəlle nyəma ke weesuyv?

²¹ Pa tanja səm, na pələ pu kəɲ.

Na pá pɛɛkəɣi-wəɣi teu ɪsu liɣitee.

²² Yulv wei ɪ laɲle ká hɔlvməna

na í ɲmaali sɪ ɪ hika pəlaav?

²³ Wei ɪ mpaav ɲməlaa

na Isə tama-ɪ kotaya tɔ yáá?

²⁴ Ma təɣənaya nté feesɪɲ tisuyv,

na má mələɣi pə fɛi tənaya,

ɪsu lvm kpeɲuyv tɔ.

²⁵ Ye ma tú ma taa ke pulvpu sɔɣəntv pə kəɲ ké.

Mpi ma seeki təɣə ma naaki.

²⁶ Ma ta nyi təpamm yaa alaafəya

yaa hɛɛsuyv tɔm.

Amə ɕɔsɛɛ watəɣəna-m.

4

Ilifasi kuyəɣətv

¹ Μπόγύ Teməɲ tv Ilifasi təma Soopu sɪ:

² N ká pəsɪ na ɲ kantəli na má

yəɣətəna-ɲ?

Mpi tɔ, tɔm wɛ ma taa ké,

maa pəsəɣi na má su.

³ Nyá sɛɣəsəna yəlaa payale.

Pəyele n nyəma acamaa ke apalvtv sɔəsuyv.

⁴ Nyá tasayana layatv ke mpa pa caa hotuyv tɔ,

na ɲ kusəɣi mpa səɣəla nyəkəa tɔ.

⁵ Pə mayana nyá, ɪlena nyá apalvtv

yəɔləɣi na ɲ huɣutiɣi lotu na?

⁶ Isu n nyəɲayana Isə ké na pə waasəɣi-ɲ?

Na nyá təntɛ kɔpante náa tɔy-ɲ naani?

⁷ Huv nyá taa, too tɔ,

n nawa pə kpiisa kɔpama, yaa tampana təɲlaa na?

⁸ N nyəma teu təsiɣisiɣi sɪ,

ye yulv hala kɔtakɛsəm yaa ɪ tuu wahala,

mpv ɪnəɣi ɪ kəɲ kɔm.

⁹ Isə wosa pə yəlaa ke heelim na pááná,

na pə wakəli-wɛ na pə kpiisi-wɛ.

¹⁰ Pa holiɣi ké ɪsu təɣəlasɪ,

na Tacaa təkəɣi-wɛ na í pələɣi pa kela.

¹¹ Ye təχəlası í laŋa təχənaχa sɪ səki ké,
na sɪ piya náá yá yem.

¹² Pə wələta ma ŋkpaŋuχu taa
ké tɔm kə mukaya tɛɛ

¹³ ké ahoo taa ké saa wei toosee asayɛɛ
kəŋ na tɔm píi yəlaa tɔ.

¹⁴ Səχəntu watu pəla-m təyuləyulu,
na ma tənuyu təna seliyi.

¹⁵ Heelim feta ma ɪɛntaa na ma
tənuyu təna lɔli kacəncəmpəχəlasɪ.

¹⁶ Ma naakaya nəχəlu səŋaa, ma ta nyəmi-ɪ.
lɛna ma nu pɔntu miitiyi sɪ:

¹⁷ Yulu pəsəχɪ na í təŋ tampana ɪsu weye Iso kin?
Yaa ɪ pəsəχɪ na í wɛɛ tənəŋɪ ɪsu ɪ ŋmalu na?

¹⁸ Ye Iso tá lá naani ké ɪ təmlɛ nyəma,
na í naaki ɪsətaa tillaa kin kə kawalaya.

¹⁹ Kacəŋfana mpa ɪ ŋmana cuχu na pa tənəŋ ké tɛtu,
na ɪ yəkuy fɛɪ katɛ ɪsu sonsompee tɔ?

²⁰ Iso naŋəχɪ-wɛχɛ ɪsu mɔlɔm kə kuyaku kulumuyɔ.
Paa saali tam, nəχəlu u tu paasəχəna.

²¹ Pa weesuyɪ ŋmusɪ cɛpa.

lɛna pá sí pa fɛɪna ləmayasɛɛ.

5

¹ lɪfasɪ sɪ: Soopu ma kapuka na ŋ ná sɪ
nəχəlu ká cə-ŋ?
ɪsətaa tillaa naŋɪ nyəma taa awe tɔɔ ké n ká kɛsəna?

² Ləmayasɛɛ fɛɪ tu pááná kuχɪ-ɪ ké.
lɛna ɪsəɛɛmlɛ náá kó kumɛlɛŋ.

³ Ma nawa pə lakəna kumɛlɛŋ.

Ųpúyó ma koola ku təyaya kə mpusi ké kpakpaa sɪ:

⁴ Nəχəlu í taa waasi ku piya.

Sɪ tɔm í sɪ tənəŋnaŋ kə təhɔvlɛ.

⁵ Nyəχətuɔnaa í təχə kumɛlɛŋ kumtu.

Paa na səwa kalaa wɛɛ tɔ, pá lɛɛkɪ-tɪ.

Laŋlaa í kuu ku wɛnaɔ.

⁶ Kotakɛsəm u lukəna atɛ.

Pəyele pə taya tɛtu tɛɛ ké wahala nyəəkəna.

⁷ Ama pə tó yulu ké sɪ í təχə wahala,
ɪsu mamacəχəlasɪ kuluyɔ ɪsətaa tɔ.

⁸ Ye maya Soopu, Iso ké maa tuwa kpuluyɔ,
na má pɛtɪ-ɪ ma tɔm.

⁹ ɪ kulapəm təwaya,
yulu kaa pəsɪ pə cəkənaɔ,
yaa í nyɪ pə nyuyɔ.

¹⁰ Iso yekina na tev nuki
tetv too, na tawa nyooki.

¹¹ I kusayi mpa pa pasaa tayo,
na i heesayi layaya nyoma lanja.

¹² I wakelayi mpi acilayatu nyoma siki si pa laki to.
I sashayi pa kulapam ke pa nin taa.

¹³ I kpaaki nyentaa na pa acilayatu.
Pa kpelikpeka layatu tasuyv u waasayi polv.

¹⁴ Ilim na pa isale ke pa tutiyi isu
sakpetuyv wee,

na pa hakayi isu ahoo yuwa.

¹⁵ Ama Iso na lasayi icam ke sam taa,
na i waasayi-i ton tv nin taa.

¹⁶ I tuyi kunyontv taa ke teeluyv,
na i takayi isayalataa tana noosi.

¹⁷ Wei i nkpanuyv Iso hon to, i nu lelen ke.
Ile taa kisi Ton tana tv seyeyuv.

¹⁸ Iso lakana yolv too ke hin na i tu-i koolo.
Ini i kuvona na i waasana i nin.

¹⁹ Paa waatu wei ke i yak-i-
wahalanaa na asola taa,
na isayatu nateli to kaa mayana-*h*.

²⁰ I ka waasi-*h* nyogosi waatu.
Na i ya-*h* sam nayo taa ke yoo taa.

²¹ Paa pa caya nya acaya pu kenti nya too ke.
N kaa nyana poluyv wahala waatu.

²² Nyogosi na wahala pa tam ka la-*h* wona.
Paele n kaa nyana taale wontu.

²³ Pu kenti nya tawa ke wakellaa.
Paa pee kulolayona, yaa taale wontu.

²⁴ Alaafaya ka weena nya tayaya tana taa,
na kronte nateli to kaa lan nya kalakon taa.

²⁵ Nyá piya na nya luluyv nyoma ka huki,
isu tawa taa nyutu.

²⁶ N ka kpateli teu ke takunkunku
na pécó n suv púyó.
Teitei isu tayonaya pukuyv na pécó pa kó to.

²⁷ Tə peekaa na té ná mpi taylor.
Nyaya pa wee si n nu-ti na n cekana-ti.

6

Soopu kucacotv

¹ Mpoyole Soopu cowa si:

² Ye pu we pasuyv si pa mayasi
ma wusasi na ma wahala too,

³ pu kala lom nayo kanyona ke yun.
Pa too ke pa yoyotayi-m yem yem.

⁴ Toma tēna tu yaɣa-m nyəmə,
na a sɔtu suu-m.
Na Iso sɔɣəntu pu-m.

⁵ Kpaŋaya u wiiki ka tɔɣənaɣa kupaŋka kin.
Pəyele nav u mutəyi nyutu tətəyɔle.

⁶ Yulu u pəsəyi na í tɔɔ akpofu pulɔpɔ.
Pəyele yate lum kɔhɔluməm səpa yem ké tətətɔtɔ.

⁷ Mpi pu we maya acaalətu na ma taa kpətəyənə tɔ,
mpəyɔle ma tɔɣənaɣa*fa*. ^a

⁸ Hai, ye Iso ka mukaya ma kɔsulumutu
na í la-m mpi ma tɛɛləyi tɔ.

⁹ Ye í ka tisaya si í tələkí-m,
na í kusi í nin kəkentɪŋ ké ma tɔɔ.

¹⁰ Maa paana laɣhɔlumle,
na má nyɔɔ tɔŋ ké wahalanaa panɛ pa taa.
Ma ta cələsi Iso Nanɣtu kuyɔɣɔtutu ké tiili.

¹¹ Pepe tɔɔ ké maa tɛɛli na má fɛina tɔŋ?
Yaa má tasa tanɣu na ma tomle tama?

¹² Ma toma ta ké pələ
yaa nyəɣəlvɔv kuseemvɔv nyənə.

¹³ Ma fɛina tɔŋ nuli,
pəcɔ ma fɛina wei í ká ya ma nyuvu tɔ.

¹⁴ Pə weɛ si konyəntəyɔlv taapalv í lapí-í kupantu ké.
Pə taa kɔɔ na í ló Toma tēna tu.

¹⁵ Ama ma taapalaa yɔɔla ma apalvto
ké isu lɔɔv ŋku ku laa nyɔɔv tɔ.

¹⁶ Waatu wei tɛv tɔmpɛɛ
hooki ulɛna lɔɔŋ iní í su.

¹⁷ Haŋaya kɔŋ ulɛna í nyɔɔ.
Na ilim nyaya ulɛna lɔɔŋ wuli.

¹⁸ Ləkɔtu puki mpatəntaa ulɛna pá yele
pa mpaav na pá suv nyutu na pá le na pá saali.

¹⁹ Tema təntaa na Sapa nyéma pa yasəyi isɛ
na pá pɛəkəyi lum na isələ kuseemle.

²⁰ Pa tala lɔɔv, ulɛna pá yeyeti-we,
na fɛɛle kpa-weye pa isələ sɛɛsvu tɔm.

²¹ Ma taapalaa mɛ í wɛ-m
teitei ké isu lɔɔv ŋku.
Í naaki ma wahala na sɔɣəntu pu-mɛ.

²² Ma ta sələmi-mɛɣe pulv,
yaa si í ha-m kɔhav nakuli.

²³ Yaa í fiti-m kolontunaa nin taa,
yaa í waasi-m ŋmakəllaa nin taa.

²⁴ Í sɛɣɛsi-m, maa su na má nu.
Í huli-m timpi ma wakəlaa tɔ.

^a 6:7 Hepəla taa loonɣa kanɛ ka nuw we kate.

²⁵ Yulɔ nuki tampana kuyɔɔtɔtɔ kɛ na ɛ tisi.
 Ama ma taapalaa kalɛnɔv nɔ́á waasɔyi pulɔ.
²⁶ ɛ́ mayasɔyi si ɛ́ footi ma kuyɔɔtɔtɔ
 na ɛ́ nyɛni yem kɛ́ naani fɛi tɔ́ má na?
²⁷ Halɛ ɛ́ tɔɔki tɛtɛ kɛ́ sulav tɔɔ
 na ɛ́ kɛɛɲɔɲɔna mɛ ceu mayamaya na ɛ́ pɛɛtɔyi.

²⁸ ɛ́ nyɛni-m teu
 na ɛ́ ná, maa looliyi-mɛ.
²⁹ ɛ́ su, kɔtakeesɛm ɛ́ taa kɔɔ,
 ɛ́ su, mpi tɔ, ma wɛ ma tampana taa kɛ́.
³⁰ Maa yɔɔtɔɔyi isayatu,
 pɔyele kɔwakɛlɔtɔ u lukɛna ma nɔɔɔ.

7

Soopu kuyɔɔtɔtɔ tɔtɔ

¹ Yulɔ wɛɛv kɛ atɛ cɛnɛ wɛɛ kɛ́ isɛi yoolu.
 ɛ́lɛna ɛ́ kuyɛɛɲ nɔ́á wɛ isɛi
 wei ɛ́ laki tɛmlɛ na pá fɛlɔyi-ɛ́ tɔ.
² ɛ́ wɛ teitei kɛ́ isɛi yom pɛɛkɔyɔ isotom si ɛ́ hɛɛsi,
 yaa tɛmlɛ tɔ kɔnyɔntɔ tɔɲyɔv ɛ́ kɔfɛlɔyɔ tɔ.
³ Mɔv ɛ́ni tɔtɔɔ ma kpancoou ntɛ́ wɔsasɛi isɔtɔnaa.
 Ahoo wahala nyɛna kɛ́ pɛ́ cɛla-m ma paa tɛtɛ.
⁴ Yɛ ma hɛntaa, ma pɔɔsɔyi ma tɔɔyi si,
 pɔlee kɛ́ maa kɔli?
 Yɛ pɛ́ ta fɛ lɔɲ ɛ́
 hɔwɛɛ kɔpɛi nyɛna cɔɔsɔyi-m kɛ́, halɛna pɔ́ nyaali.
⁵ Hiɲ tɔlasɛi na sonsompee waasa ma tɛna.
 Ma tɔnɔyɔ yá pɔɔlɛɛ na lɔm kɛɲ.
⁶ Ma weesuyɔ u laa tɛm,
 isɛi sayata lɔlɔv kɔɲɲkɔlɔku.
 Yɛ kɔ kɔɲɲkɔntuyɔ ɛ́ tɛma kɔ tɛnaɲa ntɛ́.

⁷ Hal, ɛ́sɔ taa sɔɔ si ma weesuyɔ kɛ́ heelim.
 Ma ɛ́sɛ kaa na kɔpantɔ tɔtɔ.
⁸ ɛ́sɔ wei ɛ́ fɛɲiyi ma tɔɔ tɔ,
 pɛ́ kaasa pɛ́cɔ ɛ́ kaa tasa-m nav.
 Maa saali yem na ɛ́ pɛɛki-m na ɛ́ wɛi.
⁹ ɛ́sɛi ɛ́sɔɲmɔntɔyɔ yaakɔyɔ na kɔ saali yem tɔ.
 Mɔ́pɔ́yɔ yulɔ tiiki atɛtɛlɛ taa, u tasɔyi
 kɔpav.
¹⁰ Pɛ́cɔ́ u mɛlɔyi ɛ́ tɔyaya taa.
 ɛ́lɛ kɛ́lɛ kaa tasɔyi-ɛ́ nyɛm.

¹¹ Pɛ́ tɔɔ kɛ́ ma kaa su.
 Ma laakali pɛ́saa kɛ́.
 Pɛ́ wɛɛ si má yɔɔtɔ.
 Ma laɲlɛ kɛ́la wakɛlɔyɔ,
 maa hɔli-tɛyɛ.
¹² Maya tɛɲku,

yaa i taa tum səsə,
na Iso n̄ fenjiyi ma təw kē mpv?
¹³ Ye ma tōma si ma kato ká hēesi ma lanje,
na ma kuhəntuyv náá kú ma pááná.
¹⁴ Ile n nyaasi-m na toosee asayee.
N hula-m yaasinaa, na səyəntv səsəəntv kpa-m.
¹⁵ Hai, ye n ka ləla ma luyv tee, pu kəla-m teu.
Səm lapa-m sana, na taasi tem katatəlaya pəne.
¹⁶ Pə nu-m, ma kaa tu wee tam.
Ma weesuyv ta ke pulv, yele-m təhe.

¹⁷ Yulv kē we na n̄ tuxona-i mpv pə taka?
Na n̄ ken-na-i mpv suwe?
¹⁸ N cəokɪ i təw kē paa tanaŋ ŋku.
Na n̄ mayasəyi-i paa waatu wei?
¹⁹ Pəlee kē n ká kusi nyá isəle kē ma təw?
Na ma tu lipu ntayaməte mayamaya?
²⁰ Yəlaa təw cəəlv,
ye ma pəntaa weye ma wakələna-ŋ?
Pepe təw kē n siyisina ma təw kē nyá nyəmə?
Na má pəsi-ŋ isu səyəla?
²¹ Pepe təw kē n kaa yele ma isayatu təm?
Na n̄ tee ma kupəntuyv təw?
Pə taya pulv,
maa hənti nəənwə kē tətə taa.
N ká pēeki-m n kaa na-m.

8

Pilita kuyəytətv

¹ M̄púyó Suha tv Pilita tōma Soopu si:
² Pəlee kē n ká hēesi nyá yəyətəya ŋke?
Nyá kuyəytətv ká wee isu heelim səsəəm na?
³ Ha, n tēŋ nyá taa si
Iso Toma təna tv kēeki siyisuyv yaa tampana ke?
⁴ Ye nyá piya wakələna Iso,
i fələyi-səyi si isayatu kē.
⁵ Ama ye nyaa kēesəna Iso təw
na n̄ tekəyi Toma təna tv ke niŋ,
⁶ ye n seesa isəle na n̄ təŋəyi tampana,
Iso paasəyəna-ŋ kē na í ha-ŋ
təcayale nte tə muna-ŋ tə.
⁷ Halı nyá wənəv nəənwə nyəm ká
kəli kancaalaya nyəm ke təw.
⁸ Pəəsı ləŋ nyəma,
na n̄ təkı pele pa caanaa layatu tasuyv.
⁹ Mpi tə, tete tete ke pə lula tá,
tə ta nyi pulv.
Ta weesuyv u laa teev ke cəneye isu isotom.

hatoo tə kite tɛɛ, na tə akelenaa seliyi.

⁷ Ye ɪ yɔɔtəna ilim pu luki.

I taaləyi isətulɔŋasi tɔɔ ké.

⁸ I tike ɪ hɛtəyənə isətɔnɔyɔ

na ɪ tɔŋ tɛŋku hola tɔɔ.

⁹ Na ɪ la isətulɔŋasi nsi tə yaaki si,

isɔtɔ ɪ si na má tɔyɔ tɔyaya tɔ,

na haɣa na kpaca na yɔlɔ.

Na kantuyɔ na kɔ piya na lensi tɔtɔ*fa*. ^a nsi Ləkpa nyóma nyómá tɔ.

¹⁰ I kulapəm kɛ sɔsɔm ké pə fɛi cɛkənaɔ,

pɔcɔ ɪ piti tɛma fɛi kalɔyɔ.

¹¹ Paa ɪ tɛɛna ma cɔlɔ ma kaa na-ɪ,

pɔcɔ ma kaa nyɪ ɪ tɛɛɔ.

¹² Ye ɪnɪ ɪ kpaɣana aweɣele lɛɛkəlɔ?

Yaa awe ká tɔna si: Kai?

¹³ Ye Iso mɔ pááná a hɛsɔlɔ fɛi.

Pə kpeŋna tɛŋku taa tɔyɔlɔyɔ sɔsɔɔɔ

Lahapɪ*fa* na kɔ waali nyóma tənaya,

na pá həntəyi-ɪ atɛ. ^a

¹⁴ Na tɔm ntiyi maa

cɔ-ɪ yaasi ɪnɛ ɪ taa?

¹⁵ Paa maa tu wɛna tampana, maa cɔɔki.

Pɛɛlɛɛ kɛ pə wɛɛ si má səlɛmɪ ma hɔɔnɔ.

¹⁶ Paa ma yaa-ɪ ké na ɪ cɔ-m,

ma ta sa si ɪ nuwa ma nɔyɔ.

¹⁷ I heelim sɔsɔm pɛta-m atɛ,

na ɪ fetili-m hiŋ hiŋ kɛ yem.

¹⁸ I wakələyi ma laŋlɛ ké.

Iɪ yeki-m si má feesi.

¹⁹ Ye tɔŋ kɛ ma tɛɛləyi,

Iso kɛlɛ tɔŋ tɔ.

Yaa ma caa ma hólí ma tampana,

awe ká tu ha-m-yɛ?

²⁰ Paa maa wɛɛna tampana,

ma nɔyɔ ká kɔna ma tɔm.

Yaa ma tewə teu, ŋkɛ kaa kɔna-ti.

²¹ Ilɛ ma tu tewə teu na?

Ma mayamaya ma ta nyi.

Ma weesuyɔ lu-m sɔŋ ké.

²² Pə tənə pə wɛ-m teitei ké.

Pə taya pulɔ,

Iso kɔyi yɔlɔpəŋ na ɪsayaɔ ké.

²³ Wahala ɪ kɔma kpakpaa, na ɪ kó telaa,

Iso ná wonyiɣi pa laŋwakəlle tənaya.

²⁴ Iso tɔna tɛtɔ kɛ ɪsayaɔ niŋ taa.

^a 9:9 Isətulɔŋasi sənɛ si nyəm wɛ katɛ, pə tɔɔ ké tɔ tɔwa yɔɔtəyi cɔcɔ ɪnɛ ɪ tɔm.

^a 9:13 Lahapɪ: Ləŋtaa nyóma mula taa kɛ pa

Iləna í takí huɔlaa ísɛntɔɔ.
Ye pə taya uní awe ká lana mpɔ?

²⁵ Ma pusi tɛɛkí lɛvɛv kɛ ɪsu selu.

Sí mɔka yem kɛ, ma ta nɪ lɛlɛɲ.

²⁶ Sí tɛɛwaya tɛlu, ɪsu səsəncaasi kpulɔɔ,
yaa ɪsu hɛkɔlɛ tiluyuu í tɔɔnaya waali tɔ.

²⁷ Ye ma tó ma taa sí maa sɔɔ
ma taa pááná tɔɔ, na má yele
lanwakəllɛ na ma ɪsɛntaa hɛtɪ,

²⁸ ɪlɛ ma lanlɛ cɛkəna ma wahala tənaya.

Ma nyəmə teu sí, ɪsɔ kaa ha-m tampana.

²⁹ Ma tɔm ká sənə.

ɪlɛ pepe tɔɔ kɛ maa nɔkí na má caali ma tí?

³⁰ Paa maa sənə kpələkpam, na má kilisina teu lɔm.

³¹ Í tayanəɣi-m afəla taa kɛ pɛtɔɔ kɛ,
na ma wontu mayamaya pəsɪ-m kusəɣɔtɔ pulɔpɔ.

³² ɪsɔ tá kɛ yulɔ ɪsu má sí í ká cɔ-m,
yaa má yaa-í nənəɣɔ.

³³ Nəɣɔlɔ fɛɪ sí í ká suu má na-í
tá hɛkɔ taa, na í loli-tɔ.

³⁴ ɪsɔ sí kpátɔyú ŋku n makəna-m tɔ,
na nyá sɔɣɔntɔ hɛɛsɪ-m cɔɔsɔyɔ.

³⁵ ɪlɛ maa yəɣɔtəna-ŋ ma kaa nyá.

Ama pə taya mpɔyɔlɔ.

Maa pəsəɣi pulɔ.

10

Soopu kuyəɣɔtɔtɔ tɔtɔ

¹ Soopu sí: Weesuyɔ lu-m sɔŋ kɛ.

Maa wii ma tí tɔm.

Ma lanlɛ kəla wakəɔyɔ, ma kaa tasa sum.

² ɪsɔ, maa heeli-ŋ sí, taa kɔ ma tɔm.

Ama heeli-m mpi pə tɔɔ n yookina-m tɔ.

³ Pə wɛ-ŋ teu sí n ŋmakəli

má wei n ŋmawa tɔ,

na n yele na pə lana asayaa na?

⁴ Anɪ n naaki na pə kəli yəlaa,

na n mayasəɣi na pə kəɔyɔ-wɛ.

⁵ ɪsɔ nyá weesuyɔ topila ɪsu yulɔ nyəŋkɔ kɛ?

Yaa nyá pusi tɛɛkí ɪsu yulɔ pəyaya nyənsɪ?

⁶ Pepe tɔɔ kɛ n pɛɛkəɣi ma tasəkəɛ

na n fɛɲiyi sí n kuli ma ɪsayatɔ tɔɔ?

⁷ Anɪ n nyəmə sí ma ta wakəli,

pəcɔ nəɣɔlɔ kaa ya-m nyá nɪŋ taa.

⁸ Nyá nɪŋ ŋmana ma tənə,

na n caa sí n wakəɔyɔ-m.

⁹ Iso tɔɔsi si, nyá nmana-m, isu cɔyɔ.
 Ile n ká tayan-m yɔkɔyɔ na má pəsi mɔsuyɔ na?

¹⁰ Nyá nmanana-m ma too taa,
 isu naaləm kiikuyɔ fulaya taa tɔ.

¹¹ Nyá lapəna-m mɔwa na hola,
 na n waasi pə tɔɔ ké nantɔ, na n suu-m tɔnyɔyɔ.

¹² Ilena n la-m pɛɛɛɛ,
 na n ha-m weesuyɔ na n feɲiyi kɔ tɔɔ.

¹³ Ama ma nyəmə nyá ləmayasɛɛ wena
 n ka nmesa nyá lotu taa tɔ.

¹⁴ N feɲiyi ké si, ye n nawa ma wakələa
 ɔɛ n kisi-m suulu hólóyó.

¹⁵ Ye ma wakələna-n ma lepaɣa,
 paa ma tɔm tewa, nyɔyɔ kama nɲóyó.
 Na wahala nu-m na fɛɛɛ kuyɔ-m.

¹⁶ Ye ma kɔsa nyɔyɔ ɔɛ n tu ma waali,
 isu tɔɔlaya, na n kuləyi ma tɔɔ na piti təma.

¹⁷ Na n kɔnna-m aseeta nyəma
 mpa paa caaki-m tɔ, na nyá pááná sɔɔsəyi ma tɔɔ.
 Na n kpɛtəlyi-m na wahalanaa.

¹⁸ Pepe tɔɔ ké Iso ləsa-m ma too lotu taa?
 Isəntɔ maa səpa nɔɔlɔ ta na-m.

¹⁹ Paa tɛɛna pələau taa ké kpakpaa,
 na pə wɛɛ isu pa ta lɔli-m.

²⁰ Ma weesuyɔ kuyɛɛ kaasa-m pəcó tike ntɔ.
 Ile Iso, yele-m mpu na má
 yɔɔləna wɛɛ pəcó wei i kaasa-m tɔ.

²¹ Ilena pəcó má polo atətəle taa.
 Ma kaa tasa məlyɔ kɛ cənɛ.

Tɛtu ntɔ tɔ taa ké səkpetuyɔ anaam wɛɛ.

²² Səkpetuyɔ tɛtu wɛɛ ké isu ahoo.

Isotom sɔsɔm ké, pulɔ ta təɲ.
 Ilena nyaaləm náá wɛɛ isu pə yukuyɔ tɔ.

11

Sofaa nyəntɔ

¹ Mɲóyó Naama tu Sofaa cɔwa Soopu si:

² Nyá yɔɔtaya kɛkɛkɛ tɔɔ, pə wɛɛ si má cɔ.
 Pə taya yɔɔtaya nyəm kɛ yɔlɔ tɔm teekina.

³ Nyá nɔɔlɛɛɛ u təkəyi yələa nɔɔsi.

N kaa pəsi n won nɔɔlɔ na pá tá tu-n fɛɛɛ.

⁴ Halɔ n tu yɔɔtɔaa si nyá tɔm tewa,
 si n ta wakələna Iso.

⁵ Hai, ye isu Iso ka kulayaa
 nɔɔɔ na i tu yɔɔtɔ.

⁶ Halɔ i ka hula-n i nyəmtɔ tete.
 Tə tɛɛ yɔlɔ layatɔ tɔɔ.

Tənaɣa n ka nawa si Iso u
pɔɔsəɣi nyá ɪsəɣatv təna tɔɔ.

⁷ N pəsəɣi na ń mayası Iso lotu taa tɔm
na ń cəkəna Toma tənə tu ɪnɪ ɪ səsəɔntv na?

⁸ Tə kəla ɪsəɔntv ke kɔŋkɔlɔmɛŋ.

Yulv kaa keesi tə tənaya,

tə tɛɛ atətəle ke lumaŋ.

Yulv kaa cəkəna tə tɔm ke səsəm.

⁹ Iso səsəɔntv ntɪ tə kəla tɛtv
ke tɔɔv, na tə kəli tɛŋku ké waŋ.

¹⁰ Ye Iso kpa tasəkəle tv
yaa ɪ yaa-ɪ nənəɣɔ, awe kpesiyina?

¹¹ Pə taya pulv, Iso nyəmə yulv yemnaa ké.

Pəyele pə fɛɪ-ɪ katɛ si ɪ ná pa kawalaya.

¹² Mpi ləmayasɛɛ fɛɪ tv ká hiiki layatv tɔ,
taale kpaŋaya lɔla təyaya nyəŋka.

¹³ Ama pə kaasvɔv Soopu nyá tɔ,
kɛɛsəna Iso tɔɔ, na ń tɛɣɛ-ɪ nɪŋ.

¹⁴ Hatələna mpi pə ta siyisi tɔ.

Taa yele na ɪsəɣatv wɛɛ nyá təyaya taa.

¹⁵ Waatv ɪnəɣi n ká tɔŋ na ń kusa nyvɔv.

Pulvɔv kaa kɛɛ-ŋ, yaa pɔ la-ŋ sɔɣɔntv.

¹⁶ ɪlɛna ń sɔɔ nyá wahala tɔɔ, ɪsu lɔm kpemna.

¹⁷ Waatv ɪnəɣi nyá weesvɔv kuyɛɛŋ

ká wɛɛ tɔcɛɪcɛɪ, ɪsu ilim sikuvɔ.

Na nyá səkɛtvɔv cɛ ɪsu pə nyaalvɔv tɔ.

¹⁸ ɪlɛna ń cəyana nyá tɪ na ń tɛɛləɣi tɔtɔ.

N kaa wɛɛna fɛɛle natəli, na ń tooki teu.

¹⁹ Nəɣɔlv kaa wakəli nyá tom.

Hali yəlaa payale ká pɛɛki si ń sənə-wɛ.

²⁰ Ama asəɣaa ɪɛ ká nyəŋ ké.

Pa hɛɛsvɔv ká si tənaya, na pá tɔŋa sɛm tike.

12

Soopu nyəntv

¹ Mpɔɣvle Soopu cəwa si:

² Pəwɛ! Ama ɪ wɛna yulv ləmayasɛɛ yoo!

Mə sɛm waali, a kaa tasa wɛɛv.

³ Má mayamaɣa ma wɛna nyəntv ke

ŋpɔɣɔ ɪsu mɛ, ɪ tá tɛɛ-m.

Paa awe ná pəsəɣi na ɪ yɔɣɔɪ ɪsu mɛ.

⁴ Ma pəsa yulv wei ɪ taapalaa paakəna tɔɣɔ.

Pəyele ma yaakəna Iso si ɪ cə-m.

Ma siyisaa ké ma fɛɪ kawalaya.

⁵ Mɛ mpa pə cəyanaa tɔ, mə footiyi wahala tv ké.

ŋpɔɣɔ pá tusiyi wei ɪ cɛŋləɣi tɔ.

⁶ Nmɔlaa na Iso pááná kpaasɔlaa,
 cayaana pa tɔyi pa tɛɛsi taa ké.
 Mpe pa toŋ ntɛ pa Iso.

⁷⁻⁸ Pɔɔsi sumasi na tɔla na
 tiina a ká seɣesi-ŋ,
 na tetu huli-ŋ tɔtɔ.

⁹ Kuŋmaŋmam mpi pɛ ta nyɛna si,
 Tacaɔ nin lapɛna pɛ tɛna?

¹⁰ Inɪ ɪ tɔkɛna ɪ kulapɛm tɛna weesuyu,
 na yɔlaa tɛna feesin ké ɪ nin taa.

¹¹ Isɪ ŋkpaŋɔyɔ nukɔyɔ tɔm kuyɔɔtɔtɔ tɔ,
 nɔpɔyɔ nɔyɔ ná nukɪ tɔɔnaya lelen.

¹² Akpatɔlaa na mpa pa pusi tɔɔwa tɔ,
 pa wɛna lɛmayasɛɛ na nyɛm ké.

¹³ Ama Tacaɔ kele lɛmayasɛɛ na nyɛm mayamaya tɔ,
 na layatɔ tasɔlɔ na toŋ tɔ.

¹⁴ Ye ɪ yɔka mpi, nɔyɔlɔ kaa ŋmá,
 ye ɪ tɔka wei, nɔyɔlɔ kaa tuli-ɪ.

¹⁵ Ye ɪ kpa tɛv, ɪlɛ wɔlaya wɔli.
 ɪ tɔla-kɔ, ɪlɛ lɔm wakɛli tetɔ.

¹⁶ ɪ wɛna toma ké na ɪ nyɛmá a lapɛnav,
 na ɪ tɔka letaa na mpa pa tolisiyi lɛlaa tɔ.

¹⁷ ɪ yeki na pá kuuki tetɔ nyɔyɔ nyɛma, na pá tɛɛkɛna.
 ɪ wakɛlɔyi huɔlaa lɛmayasɛɛ.

¹⁸ Na ɪ cɛki kɔhɛkɔm mpi awulaa ka
 hɛka yɔlaa tɔ, na ɪ hɛkɛyi pa mayamaya.

¹⁹ ɪ yeki na pá kuuki kɔtɔlaa,
 na ɪ pɛsɛyi tɔŋtɔnaa mpa pɛ cayaana
 teu tɔyɔ kpɛntɔlasi.

²⁰ ɪ tɛkɛyi nɔɔlɛlen nyɛma nɔɔsi,
 na ɪ kuyɪ akpatɔlaa lɛmayasɛɛ.

²¹ ɪ yeki na pá footiɪ sɔsaa,
 na ɪ yɔkɛyi ŋmakɛllaa toŋ.

²² ɪ cɛki pa sɛkpetɔyɔ anaam ké,
 na ɪ kɔna nyaalɛm kɛ atɛtɛle sɛkpetɔyɔ taa.

²³ ɪ yeki ké na piitimnaa huki,
 ɪlɛna ɪ wakɛli-wɛ na ɪ yasi-wɛyɛ poolɔŋ,
 ɪlɛna ɪ kpiisi-wɛ.

²⁴ ɪ kuyɪ pa nyɔyɔ nyɛma layatɔ,
 na pá cɔɔki yem ké nyɛtɔ taa,
 pa fɛna tɔpote.

²⁵ Pa hakɛyi yem ké sɛkpetɔyɔ tɛɛ,
 nyaalɛm fɛɪ, na pá cɛŋlɔyi yem isɪ
 mpa sɔlɔm kɔwa tɔ.

¹ Μπουλε Soopu tasaa si: Ma tema nti
ma yəɣətəyi təɣo nuw
na ma ɲkpaɲɣu, na má na-ti na ma isəpəle,
na má cəkəna-ti.

² Ma mayamaya ma nyəmə nti
mə nyəmə mpv təɣo, mə tá tee-m.

³ Ama Toma təna tɔ Iso ké ma yəɣətəyənə
na má hɔləyi-i ma kɔnyɔɲ.

⁴ Mə ké acəsaaɓəsaa fətaa ké,
pəpətu tike ké í mayasəyi.

⁵ Ye í ka suma, í ka nəɣəsənə
ləmayasɛɛ nyəma nté.

⁶ I ke ɲkpaɲɲ na í nu
má kɔnyɔwiina na ma kuyəɣətutu.

⁷ Kaloolaya na təm kəkəkɛɛtu
ké í ká sɛɛna Iso tɔɔ?

⁸ Iso tɔɔ ké mə caaki si í sɛɛna?

⁹ Na ye i fɛɲa-mɛ i ká sa-mɛ?
Iso tá ké yulu si pa puɣusiɣi-i.

¹⁰ Ye mukaya tee ké í
sɛɛkəna i tɔɔ, isu i kaləna-mɛ.

¹¹ I səsəəntu u tilisiyi mə pəntu na
i təm kpa-mɛye səɣəntu səsəəntu?

¹² Mə kuyəɣətutu wɛ ké isu təlma.
Na mə kɔmayasətu náá wɛɛ isu cɔɣu.

¹³ I su, i yele na ma yəɣoti,
ye ma tu temna nti ntəɣələ.

¹⁴ Ma sɔɔlu puwaya si ye mpi mpi.
Paa ma weesuyi luwa.

¹⁵ Iso í nəkaa i kɔ-m, ma ta taɲ pulu.
Ama ma təntɛ teu nyuluɣu ké maa ləsi.

¹⁶ Ye pə tu lapa mpv pə waasa-m ké.
Mpi tɔ, isayav u kpətəyənə Iso.

¹⁷ Tɔu, í ke ɲkpaɲɲ ké teu
na í nu ma kuyəɣətutu.

¹⁸ Ma sɔɔlu puwa si ma ləsəyi ma ti nyuluɣu.
Ma nyəmə si ma təm tena.

¹⁹ Ye nəɣəlu caa si i huuna-m,
ile ma su na má sí.

²⁰ Hai, ma Iso,
yaasinaa naale tike ké ma caa í la-m,
na nyá kin səɲuɣu í taa la-m kate.

²¹ Kusi nyá niɲ ké ma tɔɔ,
nyá səɣəntu í taa la-m katatəlaya.

²² Ilena í pəəsi-m na má cə-ɲ,
yaa má yəɣoti na nyaa cə-m.

²³ Isayətənəa isənaya ma lapa?
Huli-m ma təpəntələ.

²⁴ Pepe tɔɔ ké nyá isɛntaa tá hɛtəna-m,
na ń nyənəyi-m isɛ nyá kolontu?
²⁵ Anɪ ma wɛ ké isɛ kaawɔlaya,
yaa nyuliya ŋka heelim kpakəyi tɔ,
na ń tɔɔnəyi-m?
²⁶ Pə taya pɔlv, n ŋmaaki ma tɔm isayatu
na ń fɛləyi-m ma pəcaatu kɔpəntəy suwe?
²⁷ N tɔ-m nkeyelee suwe,
na ń fɛnɪyi ma kolapəle?
Na ń ŋmaaki ma nɔntaaləy wei
ma fɛla kanyəy taa tɔy takəlaya taa.
²⁸ Na ma tɔnɔy nɔ́a tasəyi isɛ taav,
yaa isɛ ŋkpam mɔvɔy wonu kɔsusuutu tɔ.

14

Soopu nyəntɔ tɔtɔ

¹ Yɔlv pəyaya weesuy wɛ ké tətɔpi,
na kɔ na cɔɔsɛ kɛ kɔtamsa.
² I lukɪ ké isɛ tɔy hɛtɔy na í lontili,
na í mɔki kpakpaa isɛ isotom.
³ Iso nn kɔsəyi isəle kɛ ma tɔɔ.
Pəyɛle ń yaaki-m huɛ.

⁴ Wulee nɔyɔlv ləsa kɔpam kɛ isayam taa?
Pɔntɔ fɛi.
⁵ Anɪ iso tɛma yɔlv isɛtɔnaa kɛ kalɔy
na í su ɪ kɔyɛɛy.
Iso n tɛma yɔlv weesuy tənaya kɛ pɔv ɪ kaa ŋmaa ka tɔɔ.
⁶ Pə tɔɔ tɔ, kɔsɪ nyá isəle kɛ yɔlv tɔɔ na í hɛɛsɪ,
na ɪ lanlɛ tu hɔlvɪ, isɛ apaa tɔ kɛ taanaya.

⁷ Tɔy wɛna tɛɛlvɔv ké, yɛ pa sɛta-kɔ,
kɔ nɛyɛtɪ na kɔ hɛləyi pilinɔsɪ kɔfasɪ.
⁸ Paa kɔ lila kpatəla tɛtɔ taa, na kɔ kite sí.
⁹ Yɛ kɔ nuwa lɔmaya tan kɔ
tayanəyi nɛyɛtɔy ké na
kɔ hɛlɪ pilinɔsɪ kɔfasɪ isɛ tiika.

¹⁰ Ama yɔlv səkɪ ké, na ɪ toma su tənaya.
Yɛ ɪ tisa feesuy, ɪ wɛ le tɔtɔ?
¹¹ Tenku lɔm pəsəyi na pə pasa,
na pusi nyəm nɔ́a nyɔ na sí wɔlv.
¹² Mɔv tɔtɔy yɔlv ká hɛntɪ, ɪ kaa tasa kɔlvɔy.
I kaa tasa fem na pəcɔ isɛtɔnɔy mɔki.
I kaa kɔlənɔ ɪ tom tɔɔ.
¹³ Yɛ Iso ka tisaya,
ɪ ka ŋmɛsa-m atɛtəle taa,
na í takɪ ma tɔɔ, halənɔ í kɔ í pááná.
I lɛnɔ í su-m saa wei ɪ ká tayanɪ-m kɔpantɔ lapɔ tɔ.
¹⁴ Yɛ isɛ yɔlv ka səkaya na í tayanɪ

fem maa we taṇṣu taa ké ma tǝmlɛ kuyɛɛɲ tǝna.

Halǝna kuyaku ŋku ɪ ká taɣani-m kusuvu tǝ.

¹⁵ ɪlɛ waatu wei ɪsǝ kɔŋmaŋmam má,
ma tǝm ká nyɪli-ɪ na ɪ yaa-m tǝ ma kaa cǝ.

¹⁶ Ama saŋa ɪlɛ,
ɪsǝ ɪsǝlɛ kaa wɛɛ má ma tǝǝ,
na ɪ kalɛɣi ma nǝɔhɛɛ.

¹⁷ ɪ suuwa ma ɪsayatu kɛ huluyu nakɔli ku taa ké,
na ɪ taalɪ ma kawalaya tǝǝ tǝkpam.

¹⁸ Ama ɪsu pǝǝŋ yǝkuvu
na pǝ layasɛɣi kǝkpamɛŋ kɛ lona,

¹⁹ na lɔm náá niisiɣi pǝlɛ,
ŋa tɛv náá kuuki tɛv tǝ.
Mǝpǝyǝ n wakǝlɛɣi yulɔ tɛlvu.

²⁰ N tii yulɔ tǝǝ ké na ń wakǝli ɪ ɪsɛntaa,
na ń tǝɣɔni-ɪ na ɪ tɛɛ na pǝ saali.

²¹ Paa yulɔ piya nyuvu kulaa
yaa pǝ tu-sɛɣi fɛɛlɛ yulɔ ɪ naaki pulɔ.

²² Mpi pǝ tǝm yulɔ nukǝna tǝɣɔlɛ
ɪ mayamaya ɪ tǝnvu wusasi na ɪ laŋwakǝllɛ.

15

ɪlifasi nyǝntu tǝtǝ

¹ Mǝpǝyǝ Tɛmaŋ tu ɪlifasi cǝwa Soopu si:

² Yulɔ lǝmayasɛɛ tu ɪsu nyá taka,
kaa yǝɣɔtɛɣi tǝm kpai nyǝntu,
yaa ɪ haŋ ɪ tǝɣi yem ké mpɔ.

³ Nyá kalvu wɛ kpɛtɛ ké,
pǝ taa fɛi kawaaya.

⁴ ɪsǝ nyamnau mayamaya
na ɪ sɛɛv kite kɛ n wakǝlɛɣi yoo!

⁵ Nyá ɪsayatu tǝm kɛ nyá nǝɣǝ yǝɣɔtɛɣi.
Pǝylɛ aɕilayatu nyǝma kuyǝɣɔtɔtɔ kɛ n kpaxaa.

⁶ Nyá nǝɣǝ hulǝɣǝna nyá ɪsayatu.
Nyá ntompee kuyuna nyá tǝm pǝ taɣa má.

⁷ Nyaya pǝ taalǝna lulvu na?
Yaa n laala pulasi kɛ ɪlim nau?

⁸ N nuwa ɪsǝ layatu tasuvu,
na ń hii layatu kɛ nyá tike na?

⁹ N ta tɛɛ-tuvu nyǝm,
pǝcǝ n ta cɛkǝna pulɔ
na pǝ wɛ-tuvu sǝkɛtɔvu.

¹⁰ Ta taa cǝnɛ wɛ nyuŋhulɔmɛŋ nyǝma,
na akpatǝlɛa mpa pa tɛɛ nyá caa kɛ sǝsǝntu tǝ.

¹¹ N nyǝnɛɣi yem ké ɪsǝ laŋhɛɛsǝlɛ tǝm

nti i teləsəyi-ŋ təpamm na tá nəsəi təχə?

¹² Pepe təə ké nyá pááná huuki mpə,
na í culəyi-təχə isə?

¹³ Iso ké n muna pááná,
na í yəχətəyi təmnaa mpe?

¹⁴ Yulə u pəsəyi na í wəe
tənaŋŋ yaa í siyisa teu ke Iso.

¹⁵ Paa isətəa tillaa mayamaya Iso fəina-wəχe naani.
Pəyele isətənuχə fəi tənaŋŋ.

¹⁶ Kacanfana yulə isayau na acaaləχə
ŋku ku maləna isayatu isu lum nyəəu tə?

¹⁷ Təə, Soopu ke ŋkpaŋŋ na má seχes-ŋ
na má kees-ŋ nti ma nawa tə.

¹⁸ Nti ləmayasəe nyəma nuwa
pa caanaa kiŋ na pá hólí tə.

¹⁹ Pa tike ke Iso ka hawa tətə,
kpai tə nəχələ i ta siti pa hekə.

²⁰ Isayau wə isənyəŋle taa ké
i weesuyə pusi tənaŋa, haləna i səm.
Pəyele pa kala ŋmakəllu pusi tənaŋa.

²¹ Səχəntə təm ke pa nukə.
Pa ti cəχanəu waatu taa ké wakəllu ká tii pa təə.

²² I naakə layatə cəŋəyi-i,
ilə u teləyi si i ká fiti səkpetəχə.

²³ I pəkəχəi təχənaŋa,
na í nyəma si səkpetəχə kuyaku taŋa-i.

²⁴ Lanwakəlle na nəχəsəe
pə təyi-i səχəntə səχəntə ké.
Pə tiiki i təə ké isu wuləu səələ
pukəχə si i təkəi yəəu tə.

²⁵ Pə taya pulə, i kuša niŋ si i makə Iso.
I caakə si i kuləyi Toma təna tə təə.

²⁶ Halə i hika apalətu si í kulə Iso təə,
na í kenta i təyi i kpaləχə
kpəsəŋ nyəŋku.

²⁷ I kiiwaya na í wəna alaafəya.

²⁸ Acaləe kəyəkəe na tēsəi nsəi si taa yəlaa
luwa na sí caa yəkəχə tə, si taa ké i ká cəya.

²⁹ I kaa tasa wənəu hikuyə na pá leeli,
pəcə pə kaa tasa-i lapənəu ke tətə təə.

³⁰ I kaa fiti səkpetəχə.
I wə ké isu kəkə nyəkəχə təχə pilinasi tə,
Iso ká woso-i i heelim na pá kpiisi-i.

³¹ Ye kpete ke ɪ tu naani, ɪ tusa ɪ tɔɣi.

Mpi tɔ, kpete nteɣele ɪ kasəyaya.

³² Halɪ pu la mpɔ na pɛcɔ pɛ tala ɪ sɔm.

Teitei ɪsu piliŋa laŋɣu cɛlɔm na ká sí tɔ.

³³ ɪ ká wee kɛ ɪsu tɔɣu ŋku pa yaa si, lesɛŋ tɔ,

ku akaa tɔɔkɔɣu na á ta puta tɔ.

Yaa ɪsu ŋku pa yaa si, Olifi tɔ ku hɛtu luluyu tɔ.

³⁴ ɪsayu tɔyaya ká pɛsi kaablɔya,

ɪɛna kɔkɔ náa nyaya muyullu tɛcaɣale.

³⁵ ɪsayatɔ ke ɪ haki na í lɔli kɔlɔmtɔ nti.

ɪ lotu taa kɛ mpi pu tɔsi-ɪ tɔ pɛ puki.

16

Soopu nyəntɔ

¹ M'pɔɣɔ Soopu cɔwa si:

² Tam kɛ ma nuki tɔmnɔa panewɛ.

Mə tɛna í kɛ laŋa hɛsɛlaa

mpa pa kɔŋna wahala tɔɣɔ.

³ Pɛlee kɛ tɔm kpete

nyəntɔ nti tu su tɛnaya?

Pepe tɔ kɛ páná sita nyá kɔcɔcɔtu taa?

⁴ Ye maa wenna ɪsu mɛ,

ma pəsəɣi má yɔɣɔti mpɔ tɔtɔɣɔ, halɪ pɛ tɛɛ mpɔ.

Mə tɔm lapa-m pɛtɔtɔɛ, na má kpɛɛti nyɔɣu.

⁵ Halɪ maa kpaasa mə apalɔtu,

na ma kɔyɔɣɔtɔtu na pɛ hɛsi mə laŋa.

⁶ Paa maa yɔɣɔti yaa ma suma,

ma wahalanɔa kaa su tɛnaya, yaa pá tu pasɔ.

⁷ Hai ɪsɔ, tɔu,

nɔɔnɔɔ n yɔka ma toma na í kpiisi ma tɔyaya tɛna.

⁸ Ma cɔlɔ nyɛma caalɔɣi-m kɛ.

Na wei ɪ yasəɣi ma ɪsayatɔ tɔ,

í pəsi ma aseeta tu na í kulɔɣi ma tɔɔ,

na í kalɔɣɔna-m ma ɪɛntaa.

⁹ Ma kolontu cɔlɔɣi-m ɪsɛ, na í kpasəɣi mpee,

na í tiiki ma tɔɔ na páná, na í cɔlɔɣi-m.

¹⁰ Yɛlaa haawa nɔɔsi tɛcaaa, na ma tɔɔ,

na pá tɔuki-m na pá makɪ ma lɔkpaasi.

Pa pɛɛla nɔɣɔ kɛ ma tɔɔ.

¹¹ ɪsɔ tu-m kɔtakɛsɛŋ kɛ

na í pɛti-m asayaa niŋ taa.

¹² Maa wɛ hɛsɔɣu taa kɛ na í pəsi ma laŋɛ.

N kpa ma lumaya kɛ na í pɛli-m,

na í kɛsɔɣɔna-m na í tɔɔki nyá nyɛmá.

¹³ Nyá nyɛmá anɪ a tama-m kotaya kɛ

na á tulı ma lotu na pətəətəle feli,
halı ma kancəlaya kpe atə.

¹⁴ A tiiki ma təw kə isı
yoolu na á tuləyi-m pəəŋ.

¹⁵ Ma suu fələtə takanaa mpa pa kə ləyaya wontu təwə,
na má pilimiyi atə.

¹⁶ Wula seesa ma ise kə na á moli,
na atətəle səkpətuyv takı ma isəhutu təw.

¹⁷ Anı ma ta la mvsuŋ,
pəćw ma ta sələməna mənaafikitu.

¹⁸ Hai, tetv, taa pi-m.
Yele na ma kakisaya nukı tam.

¹⁹ Pə kpayav nəəŋəw tə,
isətəŋuyv taa kə ma aseeta tv wee.
Wei ı cəwki-m tə hatoo isətaa kə ı wee.

²⁰ Ma taapalaa ná paakəna-m kə.
Ama Iso kə ma tekiyina isəlv.

²¹ Ma caa sı nəyolv í seena ma təw,
na Iso naaki isı yolv lakuyv ı taapalv tə.

²² Mpi pə təw tə, pa kala ma weesuyv pısi.
Maa təŋ mpaav ŋku na ma tee tə, kəməlvuyv feli.

17

Soopu kwəcətv tətə

¹ Mpyú Soopu tasaa sı:
Ma feesiŋ liki. Ma kuyeeŋ teŋ na pəlaav taŋa-m.

² Wonlaa tama-m kə na pá tsvki-m,
na ma kpisiyi tom kə aho.

³ Hai, Iso səŋ nyá mayamaya ke
ma nəwə təw kə hvle taa.
Ye pə taya nyá, ma feina nəyolv.

⁴ N kenta pa ləmayasee təw kə,
n kaa yele sı pá kəli.

⁵ Pa wee kə isı pa tukuyv ituule sı:
Yolv yaa ı taapalaa na pá tala ı təwəŋaya,
na ı piya náa taŋ na sı niŋ woli.

⁶ Maya yəlaa yookina yontu,
na pá təwki ma isəntaa kə ntayama.

⁷ Wahala wakəla ma isəntaa,
na má pəsi isı ıleeŋuyv.

⁸ Kusiysisim təŋlaa naaki ma wvsasi,
pa nəwə taa feli kete.

Kupama kuləyi asayaa təw.

⁹ Tampəna təŋlv ná kama nyuvv kə ı mpaav taa kə.

Na wei i feina kawalaya to, i toŋ sɔɔsɔyɪ.

¹⁰ Ma taapalaa, i kɔɔ mɔ tɔna.

Maa naaki mɔ taa kɛ lɔmayasɛɛ tɔ.

¹¹ Ma kuyɛɛ tɛɛwa, na pɔ kpeɲna

tɔma nna a pɔle ma tɔwa tɔ.

Mpi ma nyulɔyɪ sɔsɔm kɛ hatoo ma taa tɔ pɔ wakɔlɔaa.

¹² Mpe pa yaaki ahoɔ kɛ ilim kɛ,

na sɔkpɛtuyɔ i nyalaa ulɛ,

pa tɔŋ si pɔ caa nyaalɔyɔ.

¹³ Atɛtɔle kɛ ma taɲaa si

má suu má hɛnti tɔ sɔkpɛtuyɔ taa.

¹⁴ Pɔlaau nyayale ma caa,

sonsompee mɛɛɛle ma too na ma kɔyɔ.

¹⁵ Ma feina tɔtɛlle tɔtɔ,

na pɔ tu nii isɔle.

¹⁶ Maa kpeɲna-tɛɛ na má tiina sɔtaa tɛ,

na má hɛntɔna muɔyɔ taa.

18

Pilita nyantu

¹ M'pɔyɔ Suha tɔ Pilita tɔma si:

² Waatu wei kɛ i ka su yɔyɔtaɲa,

na i kpaya lɔmayasɛɛ.

Uena tɔ yɔyɔti tɔm kupantu.

³ I suma si Soopu i nyɛni-tuyɔ heɛɲ suwe?

Pepe tɔɔ kɛ i nyɛnɔyɪ-tuyɔ kumɛɛmɔŋ?

⁴ Soopu isi n huɣutuyɔ lotu kɛ mpɔ na pááná tɔ,

n huɔ si nyá tɔɔ kɛ pɔ lɔ tɛtɔ

na kɔkpamɔŋ kpɛsi na i layasi lona na?

⁵⁻⁶ Isayau tɔyaya taa kɔkɔ

ka te kɛ na ka nyalɔmɔle muɔi.

⁷ Isɛna i ka tɔŋayana naani tɔ pu pasa.

Uena i mayamaya i taa layatu náá yele na i hoti.

⁸ Mpi tɔ, puluyɔ taa kɛ i nɔɔhɛɛ tiɪwa,

na i tɔŋ kɔ kpalahuuɲ tɔɔ.

⁹ Katɔka ká kpa i nɔntaaluyɔ

na ka ŋmusi náá hɔkɔ-i.

¹⁰ Puluyɔ pima atɛɛɛ,

na kɔnyɔpɛm kɛ i mpaau taa.

¹¹ Sɔyɔntɔ sɔsɔntɔ kpaa-i na paa timpiɲi,

na tɔ tɔŋyɪ-i nɔɔhɔle nɔɔhɔle.

¹² Paa i ka kɛ tɔŋ tɔ,

nyɔyɔsi ká lu-i kɛ na i suu kɔnyɔŋ taa.

¹³ Kútəŋ ɪsəɣav tɔɣo ɪ nantv ke
pə kpaɣav ɪ niŋ na ɪ nɔɔheɛ təna tɔ.

¹⁴ Pɪ ləsi-ɪ na toŋ ke ɪ té timpɪ
ɪ cayaŋa naani tɔ, na pə pona-ɪ sətəa wulav té.

¹⁵ ɪ tɔyaya ta ke ɪ nyəŋka tɔtɔ,
yulv pəsəɣɪ na ɪ suv ka taa.
Pa ŋmusa ka taa ké kəkə mamacəɣəlasɪ.

¹⁶ ɪ ləna ɪ pəsi ɪsu tɔyɔ səkuyv too
kɔ lila na pə yoosina kɔ pilɪŋasɪ tɔ.

¹⁷ ɪ hətɛ ká saali tɛtv təna taa.
Nɔɣɔlv kaa tɔsɪ ɪ tɔɔ.

¹⁸ Paa ləsi-ɪ nyaaləm taa na ɪ suv səkpetuyv taa,
na pá tu ləsi-ɪ tɛtv.

¹⁹ ɪ kaa yele pəyaya, yaa luluyv tv,
yaa pə kaasɪ nɔɣɔlv na ɪ ɪsɛ ke ɪ tɛcayalɛ.

²⁰ ɪ lim təlulɛ, na pətətulɛ nyəma ká nu
ɪ wakəlvuyv tɔm, na pə sɔsɪ-wɛɣɛ watv.

²¹ ɪ sənə kutakeɛsəŋ tɛɛsɪ ká tɛɛsənə tɔɣɔlɛ.
Mpa pa ta nyɪ ɪsɔ tɔ pa lonte nté.

19

Soopu nyəntv

¹ ɪ mpɔyɔ Soopu cɔwa sɪ:

² Pəlee ké ɪ ká heɛsɪ-m
kɔnyɔŋ tɔyɔ na mə kɔyɔɣɔtɔtv?

³ Tɔm naanvwa keɛ ɪ tema-m kɔtɔyɔ,
pə fɛɪ-mɛɣɛ fɛɛlɛ sɪ ɪ cɔɔsəɣɪ-m mpv?

⁴ Ye tampana ma tu lapa ɪsəɣatv,
ma nyuvv taa ké pə tɛŋ.

⁵ ɪ su ɪ hɔŋ mə tɪ na kalampaani na
ɪ mayasəɣɪ sɪ ma kawalaya kɔnyɔŋ ke ma tɔkɪ tɔ,

⁶ ama ɪ nyɪ sɪ ɪsɔ kpana-m
ɪ puluyv taa, na ɪ tɔyɔ-m kɔnyɔŋ.

⁷ Ye ma wiiki sɪ pa lakɪ-m mɔsvɔŋ,
nɔɣɔlv ɪ cɔɔkɪ.

Na má yaakɪ sɪ pá waasɪ-m,
nɔɣɔlv ɪ sɛɛkəna ma tɔɔ.

⁸ ɪsɔ kaya ma mpaav, maa pəsəɣɪ tɛɛv.
ɪ yela-m səkpetuyv taa, na ma hakəɣɪ.

⁹ ɪsɔ kɔwa ma hətɛ yaav,
na ɪ kɔɔlɪ ma teeli ntenuyɔ.

¹⁰ ɪsɔ wakəla-m pə təna pə taa ké,
na ɪ kpɛsɪ ma tɛɛlvuyv ɪsu tɔyɔ, na má sí.

¹¹ ɪsɔ pááná sɔsɔɔna huuna-m
na ɪ nyənəɣɪ-m ɪ kolontunaa taa lɛlv.

¹² I yulokulaa kpeka krenta nɔɔ na pá kɔɔ ma tɔɔ,
na pá siki na pá cɔɔna-m.

¹³ Iso hatələna-m ma tɛɛtɔnaa,
na ma asəmaa náa yaaki na pá yeki-m.

¹⁴ Ma cɔɔ nyəma na ma lələtanaa
ná sɔɔ ma tɔɔ.

¹⁵ Ma tɔyaya taa muɔlaa na ma təmlɛ nyəma
ná yuyɔ-m na pá nyənəyi-m kpaɪ tɔ.

¹⁶ Paa ma yaa ma təmlɛ tɔ
na má wiina-i, u cɔɔki-m.

¹⁷ Ma lu sɔɔ kɛ ma alɔ maɣamaya ké.

Ma pəyalaa ná nyəɔsa-m.

¹⁸ Pə kpeɲna piya na ye ma kuləyi ilɛ si wonɲi-m.

¹⁹ Ma taapalaa kupama mpa maa sɔɔlaa tɔ,
pa lu-m luyɔ na pá kuləyi ma tɔɔ.

²⁰ Ma luna pəcəmtɛyɛ.

Ma tɛma taasi təkɔɲkɔɲɔ.

²¹ Ma taapalaa mɛ, hai, í nyənɪ ma pətɔɔtɛɛ.
Iso tɔna ma tɔɔ ké niɲ.

²² Pepe tɔɔ ké í tɔyɔ-m kunyɔɲ isɪ Iso?

Isəna í tɔ-m wahala tɔ, pə ta nu-mɛyɛɛ?

²³ Hai, ye isɪ paa ɲmaawa
ma kuyɔɔtɔtɔ tənɛyɛ takəlaya taa.

²⁴ Isɪ paa ɲmaa-ti na nyəmlɛ kɛ kukpamuyɔ tɔɔ,
na pá piisi, na tɔ wɛɛ tam tɔɔ, tɔ taa husi.

²⁵ Ma nyəma teu si ma tɔɔ sɛɛnɔ wɛna
i weesuyɔ.

Ini i ká yɔɔtəna na pə su tənaya kɛ atɛ cənɛ.

²⁶⁻²⁷ Paa pə kɔɔla ma nantɔ na pə yelɛ muwa tike,
maa ná Iso na ma isələ ké,
i kaa wɛɛ-m muɔlɔ.

Mpi ma sɔɔlaa tɔyɔɛ,
halɪ pu lakɪ-m lɔɲ.

²⁸ I ká pɔɔsi mə ti si isənaya í ká kulɪ
ma tɔɔ, na í hiki təwaanɛ na í huɔna-m?

²⁹ I la laakali, na pə taa kɔɔ na layatɛ tala mə maɣamaya.

Mpi tɔ, mə kawalaya muɔna səm ké.

I nyɪ si huɔlɛ tanɲa-mɛ.

20

Sofaa nyəntɔ

¹ M'póyó Naama tɔ Sofaa tɔma Soopu si:

² Nyá tɔm wakəla ma lanɲɛ,
ɪɛna pu lakɪ-m lɔɲ si má cɔ.

³ Ma nuwa isəna n kaləna-m na ń tɔɔ-m tɔ.

Ue ma nyəmə kucəcətu ke ma ləmayasəe taa.

⁴ Ma nyəmə teu si pə kpaɣav
hatoo kɔyaŋku Iso su yɔlv ke ate tɔ,

⁵ asayaa akaitu u leeliyi.
Pəyele pa aŋmaala nā we tənyəsɪ ké.

⁶ Paa ɪsɔɣav nyuɣv ká kɔli ɪsəna,
na ku tokiyina ɪsəŋmuntv.

⁷ I tɛəsəyəna ké ɪsu ɪ mayamaya ɪ pɔntv.
Ilenə mpa pa naakaya-ɪ tɔ pá pəsəyɪ si: I temna-we?

⁸ Isɔɣav saaləyɪ yem ké ɪsu toosee.
Pa kaa tasa-ɪ nav.

⁹ Mpa pa naakaya-ɪ tɔ, pa kaa tasa-ɪ nav.
Pəyele ɪ kaa wɛɛ ɪ lonte taa.

¹⁰ Isɔɣav ká məŋna wɛnav ŋku ɪ ka hikina mɔsvɔŋ
təyɔ ku nyəma.

Na kɔnyɔntunaa náá watɪ ɪ piya.

¹¹ I ka wɛna ifepile ké na alaafəya.
Ama ɪ ká kpenna pə tənaya mpv na í svuna púyó.

¹² Isɔɣatv ka wɛ-ɪ lelen ké təkɔlvŋkɔlv.
Ilenə í ŋmɛsɪ-təyɪ ɪ nsəmle tɛɛ.

¹³ Na í kisi tə lɔv na í ŋmɛsɪ-təyɪ teu,
na tə wɛ ɪ tantahaav taa.

¹⁴ Ama ɪ tɔyənaya ŋke ka lelen
ká pəsɪ paasəle sɔtv ke ɪ lotu taa.

¹⁵ I ka lipa lelɔa wɛnav ŋku tɔ,
Iso ká caali-ɪ na í tɔ-ku na ɪ nɔyɔ.

¹⁶ Mpi ɪ mɔvkaya tɔ pə ké paasəle sɔtv ké,
na ntɪ tu kɔna-ɪ.

¹⁷ Isɔɣav kaa tasa nav ke naaləm na tuŋ
nim mpi pə kpeŋ ɪsu pusi na lɔŋ tɔ.

¹⁸ Wɛnav ŋku ɪ taataa na í konti haŋaya na í hiki tɔ,
ɪ kaa təyɔ-ku, ɪ ká məŋna-kuɣv.

¹⁹ Mpi tɔ, ɪ muɣula acamaa na í lɔ-wɛ.
I lɛɛka pa kutulɔŋ, ɪ ta ŋma-wɛyɛ paa kɔlvɔmɔyɔ.

²⁰ I wɛnav luluyv ka wɛ sɔyɔntv.
I kaa pəsɪ na í kpa pə taa pɔlv.

²¹ Isɔɣav liki pə tənaya pɔlvɔv u fitiyi.
Ama ɪ laŋhɔlvmlɛ kaa leelina.

²² Haŋanaya anaam taa ké laŋwakəlle ká tii ɪ tɔɔ,
pə tənə pu tv-ɪ wahala ké.

²³ Waatv wei mɪ ɪ ká liki mpv təyɔ
Tɔcaa ká tisi ɪ tɔɔ ké ɪ pááná kəkɔ,
ɪsu tev tɔmpɛɛ, na á yaya-ɪ ɪsu nyəmə.

²⁴ Ye i fita nyəḡəlyu maḡamaḡa yoou wontu,
nyəḡəlyu kuɛɛmuɣu tɔɔ ke paa tɔna-i na pá yaḡa-i.

²⁵ I kpɛsa kəkə nyəmle nte
tə tula i tɔnuɣu na i hɔɔle tɔ.
Ilena səm tii i tɔ kɛ kpaɾpa.

²⁶ Səkpɛtuɣu ke i tɛɲna, na kəkə ŋka nəḡɔɔ
ta lu tɔ ká nyaya i maḡamaḡa.
Ilena ká kpɛɲna mpi pə kaasa i tɛ tɔ.

²⁷ Isɔtɔnuɣu í kɛɛli yulu inɪ i isayatu tɔɔ,
na tetu náa kuli i tɔɔ.

²⁸ Isɔ pááná ká kuu i tɔyaḡa wɛnau tənaya,
a kuyaku wule kɛ isu lom.

²⁹ Isəna Isɔ suwa isayalataa si paa tɛsəna tɔḡɔle.

21

Soopu nyəntu

¹ Ípɔ́yú Soopu cɔwa si:

² I ke ŋkpaɲɲ ke teu na í nu ma tɔm.
Pəle pə hɛɛsəḡəna ma laɲle.

³ Ma kpa mə yule,
í yele na ma yɔḡɔɪ.
Ye ma tɛma ɪle mə pəsəɣi na í wonji-m.

⁴ Anɪ pə taya yulu ke ma wiikina.
Ile pepe tɔ kɛ ma suulu kaa tɛ?

⁵ I nyəni ma tɔm taa,
pu la-mɛɣe ha, na í kpa nɔɔsi.

⁶ Ye ma maḡamaḡa ma huɔ mpi pə makəna-m tɔ
pə tɔm, ma laɲle wakələɣi kɛ na má seliyi.

⁷ Pepe tɔ kɛ Isɔ yeki na asaya wɛna weesuyu na tonɲ,
haləna pá kpatələɣi?

⁸ Pa luluyu nyəma suukɪ tonɲ ke pa kinɲ
na pa saalənaa puki na pá naaki.

⁹ Pə cayaɲa-wɛɣe pa tɛɛsi taa kɛ.
Pa ta nyi sɔḡontu tɔm.

Pəyele Isɔ u maki-wɛɣe kpátúyú.

¹⁰ Pa naaɲ wɛna alaafəya kɛ,
na í kpaaki teu na í luləɣi u hɔləsəɣi.

¹¹ Pa yeki pa piya kɛ na si kpaɲɲ
asewa isu heenɲ, na si ŋmaaləḡəna laɲhulumle.

¹² Pa yooki yontu na akillimanaa,
na saɲkuna, na həsi, na pá nukɪ lelenɲ.

¹³ Pa yɔləɣi atɛ cənɛɣe mpɔ,
ɪlena pá tii atətəle taa na hɛɛsuyu.

¹⁴ Páćó pa tənaya Isɔ kɛ si í tɛɛ í kaasi-wɛ.

Mpe pa paa feina i luɣu nyəntu ke nyəm.

¹⁵ Haləna pá tɔŋ si:

Aweye Toma təna tu,

na táá laki-i təmlé?

Ye tə yaa-i, pə waasi-tuyu we?

¹⁶ Pə taya mpe pa tənna pa ti caɣanaɔ təm.

Asayaa ləmayasɛɛ u kpətəyənə ləɔ.

¹⁷ Anɪ səm u tutiyi-weye tam tam.

Pəyele wahala u wakələyi-we.

Póćó ləɔ u muɣi-we na pááná.

¹⁸ Yəlaa kooliyina-weye isayatu

sɪ heelim í kpaɣa-we ɪsu nyutu yaa musuyu kpɛtɛ.

¹⁹ ləɔ u feləyi isayau pəyaya ke ka caa isayatu.

Pə taya pəyaya ŋkpaŋyɔu ke

ləɔ ká hɔ na cɛcɛ nu pə taa.

²⁰ Pə weɛ ké sɪ Toma təna tu í mu asayaa mpe

na pááná na pá ná pa wakələyɔ.

²¹ Ye pa weesɪŋ tɛma cənɛ,

pa piya təm u tasəyi-weye nau tətɔ.

²² Pa kaa nəki təleyɛ ləɔ ke huluyɔ.

Mpi tɔ, mɪ i huɔkənna ɪsɔtaa tillaa mayamaya.

²³⁻²⁴ Nɔɣɔɔɔ ɪɛ, pə caɣana-i ké

na í tɔki teu, i feina nəɣəsɛɛ,

u kpətələyi ləŋ,

na i wɛna tɔnuyɔ, haləna i kantəkaya kuyaku.

²⁵ Ama nəɣɔɔɔ ná səkəna i nɔɣo na ka nyan,

i ta yɔɔləna kupantu natəli.

²⁶ Pa tənaya mpɔ musuyɔ taa ké paa hənɪ

na sonsompee waasi pa tɔɔ.

²⁷ Ama, ma nyəmá mə taa layatu,

na huwɛɛ nna í huɔki ma tɔɔ tɔ.

²⁸ ɪ pɔɔsəyi sɪ tɔŋtɔnaa

na asayaa mpe pa tɛɛsɪ wɛ le?

²⁹ ɪɛ í tá pɔɔsɪ mpatəntaa

na í cəkəna mpi pa nawa na pá yəɣɔti tɔ?

³⁰ Pə kentiyi isayau tɔɔ ké asaala

kuyaku ké, na pé cɔɔ-i na ləɔ pááná.

³¹ Awe ká pɔɔsəna-m təntɛ nte ma tɔŋ tɔ tɔ tɔ?

Na í lɛɛti-m ma isayatu?

³² Paa pona-i təpinte ké,

na pá fɛŋiyi i pəlaau tɔɔ.

³³ Yəlaa təna tɔyɔna caŋa na pá təŋəyi

i waali, na pá kooliyi-i sɪ: Tɛtu í la-ŋ kaafala.

³⁴ Mɛ ɪɛ, təm kpai nyəntu ke í hɛɛsəyənə ma laŋlɛ.

Mə kuvɔcɔtu təna ké kutusutu ké.

22

Ilifasi nyəntu

¹ Ḳṛóyó Temaŋ tu Ilifasi cəwa Soopu si:

² Iso u teeləyi yulu si í waasi-ɪ.

Ama ye yulu wena nyuɣu taa mayasəm, ɪ təyi ɪ weeki teu.

³ Na yulu í siɣisaa yaa ɪ tewa təkpataa,
weye pə waasəyi Toma təna tu?

⁴ Pə taɣa nyá isəsesele teu tɔɔ ké

ɪ hɔŋ nyá ŋkpaŋɣu na í huɔkəna-ŋ.

⁵ Nyá kawalaɣa katatələɣa na nyá isayatu
tam nyəntu tɔɔ ké Iso hɔŋ nyá ŋkpaŋŋ.

⁶ Mpi tɔ, n məkaya nyá teetɔnaa wontu
ke tɔluma ke mɔsɔŋ, na pə yeki-weye kpete.

⁷ N pəma lɔm na tɔɣənaɣa
ke wei ləkɔtu na nyɔɔsi ka puwa tɔ.

⁸ Yulu toŋ tu na kalampaanu tu
ka tənna tɛtu, na í caya tə taa.

⁹ N tɔɣəna leelu ke nin kakpasɪ, n pela sulav nin.

¹⁰ Pə tɔɔ ké katɔsi tama-ŋ
na sɔɣəntu anaam náá tuti-ŋ.

¹¹ Səkpɛtɔɣu nyala nyá tɔɔ,
nn naana tiili, lɔm səsəɔm lipa-ŋ.

¹² Iso we hatoo isɔtaa ké na í tee
isɔtulɔŋasi tɔɔ, na í nyənəɣəna si nyɔɔŋ taa.

¹³ Ilena nyaa mayasəyi si Iso tá nyi pulɔ.
I kaa pəsi na í tee isəŋmuntɔ tɔɔ
na í huɔna-tɔɣu ate.

¹⁴ Iso təŋ isɔtənyuɣu ntompee tɔɔ,
na ŋmuntɔ taka ɪ tɔɔ, u naana tiili.

¹⁵ N caa si n təŋ
asayaa mpaav kupənyuɣu ke?

¹⁶ Pə tɛma-weye kpiisuyɔ ké, na pə waatu ta tata,
isu lɔm kuukuyɔ kolɔŋa tɔ.

¹⁷ Haləna yələa mpe pá təŋ
Iso Toma təna tu si: Ye-le-tu tɔpamm.
Weye n pəsəyi na n la-tu?

¹⁸ Pəyele inɪ ɪ ka haɣasəna pa teesi nyəma ke toŋ.
Iso í pona asayaa ləmayasɛe anəyi pooluŋ.

¹⁹ Yələa kupama na mpa pa fɛi təm tɔ,
paa ná pa wakəluɣu na pá won-we.

²⁰ Pə wakəla pa kolontunaa
na kəkə nyaya pa wɛnav.

²¹ Təv, nyá na Iso í ciiki na pə həti-η.
Waatv ɪnəɣi n ká nu lelenj.

²² Mu ma kuseɣesətv na
ń təkɪ ma təm ke nyá lotu taa.

²³ Ləsi mpi pə ta siɣisi təɣo nyá tɛ,
na ń məli Toma təna tv tɛɛ na í tayanɪ-η.

²⁴ Lə nyá wula kupampəŋ ke
atɛɛ ləv pɛɛ həkv taa.

²⁵ ɪlena Toma təna tv pəsi nyá wula,
na nyá liyitee həwa.

²⁶ Waatv ɪnəɣi ɪ ká pəsi nyá lelenj kupəŋ
təlule na ń təkəɣi-ɪ nɪŋ.

²⁷ N ká sələməɣi-ɪ na í nukɪ,
na ń yoosiɣi nti n ka yəɣətəa na ń su tɔ.

²⁸ Paa ntiɣi n suwa, n waaki ké,
na nyá mpəav hulumɪ.

²⁹ Mpi tɔ, Iso tisiɣi kalampaani nyəma ké.
ɪlena í waasəɣi wei ɪ pasəɣi ɪ ti tɔ.

³⁰ Iso ká waasi wei ɪ ta ke ɪsəɣav
təɣo ɪ tənəŋŋ wɛɛtv tɔɔ.
Paa tasəkəle tv ɪ waasəɣi-ɪ ké.
Si í tɔ tənəŋŋ taa,
ɪlena pə ya ɪ nyuvu.

23

Soopu nyəntv

¹ Mpúyó Soopu cəwa si:

² Nəvəvə tɔ, ma wula pəsa páána ké.
ɪlena ma wahala náá təkəɣi ma feesiŋ.

³ Hai, ye maa nyəmə Iso tɛ,
maa pola ɪ təcəale ké.

⁴ Maa hula-ɪ ma tampana.
Mpi tɔ, təmnaa su ma nəɣo taa ké.

⁵ Halɪ maa nyəmə nti ɪ cəəkəɣa-m tɔ
na ma cəkəna nti ɪ heelaya-m tɔ.

⁶ ɪɛ ɪ ká kaasi ɪ taa toma si ɪ kələɣi ma tɔɔ?
Aai, ɪ ká ke ŋkpaŋvɣv ké na í nu ma kuyəɣətv.

⁷ ɪɛ ɪ ká ná si ɪ kolontu ɪni ɪ
təŋəɣi tampana, ɪlena í ná si ɪ təm huulv
ka cɛ-m tam tɔɔ.

⁸ Paa ma pola ilim təlule, ɪ fɛi,
yaa ma məŋna pə tətule maa keesiɣi-ɪ.
⁹ Paa ma pɛəkəna ilim ntəɣəŋ tɔɔ, maa naaki-ɪ.
Yaa ma kɛɛna pə mpətəŋ tɔɔ, ɪ fɛi loosuɣu.

¹⁰ Pəyele ɪ nyəmə mpaav ŋku ma kpaɣaa tɔ.
Paa ɪ mayasa-m ma lu ké tɔsoolii, ɪsu wɔla kupaŋ.

¹¹ ɪ nɔntaaləŋ taa ké ma tɔkaya ma nyəŋ.

Ma təŋa ɪ mpaav ké rɪpɔ́yú ma ta hɛli.

¹² Ma ta lɔ ɪ nɔyɔ taa kusəsutɔ.

Ma pɛta ma tɔyɪ ɪ luyɔ nyəntɔ taa ké.

¹³ Ama ye ɪ tɔ ntiyɪ ɪ taa,

ɪ yeki-tɪ. Nti ɪ sɔɔlaa tɔ ntəyɪ ɪ laki.

¹⁴ Nti ɪ ka suwa ma tɔɔ tɔyɔ ɪ laki-m,

ɪ ká su lentənaa ké mpɔ tɔtɔ.

¹⁵ Pə tɔɔ ké ma apalutɔ leki ɪsɔ kin.

Ye ma kpaɣa hɔwɛɛ ɪlɛ sɔyɔntɔ kpaaki-m.

¹⁶ ɪsɔ Toma təna tɔ yəkəna ma apalutɔ

na ɪ tɔ-m sɔyɔntɔ sɔsɔntɔ.

¹⁷ Mpi tɔ, pə taya səkpetɔyɔ ŋku kɔ waasa ma tɔɔ tɔ,

ŋku kɔ wakələna-m.

24

Soopu nyəntɔ tɔtɔ

¹ Ḿpɔ́yú Soopu tasaa sɪ:

Pepe tɔɔ ké ɪsɔ Toma təna tɔ ta su kuyaku
ŋku ɪ nyəntaa ká na-ɪ na ɪ huɔkəna tɔ?

² Pəyele yɛlaa tuusiɪ pa tɛtɔ toosi,
na lɛlaa náá tiikiyɪ kaləkəŋ kɔŋmuləŋ.

³ Pa lɛɛkəyɪ sulav ké ɪ kpaŋaya,
na pá kpaɣa leelu nav ké tɔluma.

⁴ ɪlɛna pá suliyɪ kɔnyɔntɔnaa ké mpaav taa,
na pá yəkəyɪ-wɛ na pá tusiɪ.

Na pá caaləyɪ-wɛ sɪ pá ŋmɛləyɪ.

⁵ Pa pəsa ɪsu taale kpaŋasɪ ké nyɪtɔ taa ké.

Tanəŋ ahula ké pa luki na pá puki

pa piya tɔyɔnaya pɛɛkɔyɔ ké wɔlaya tɛtɔ nti tɔ taa fɛi ɔayav tɔ.

⁶ Tɛtɛlatɔ taale taa ké pa kɔŋ.

ɪlɛna pá kunti ɪsayav tɔŋ wei pa yaa sɪ lɛsɛŋnaa tɔ.

⁷ Pa həntəyɪ ahoo ké kpɛtɛ ké, kɔtakəm fɛi.

Pa fɛina sayatanaa ké saa wei watɔ kpaaki tɔ.

⁸ Tɛv nuki-wɛyɛ pulasɪ taa ké.

Təsuvɛ fɛi.

ɪlɛna pá cɔɔsəyəna kɔkpaŋəŋ.

⁹ Pa kɔɔləyɪ sulav ké həla tɔɔ,

na pá lɛɛki-ɪ na tɔŋ.

ɪlɛna pá kpakəyɪ kɔnyɔntɔnaa tokonaa ké tɔluma.

¹⁰ Pə waali ɪlɛna pá tɔ-wɛyɛ tɔntɛ ké kpɛtɛ, wontu fɛi.

Na pá sukəyɪ-wɛyɛ tɔyɔnaya ké nyɔyɔsɪ.

¹¹ Pa mɔləyɪ tɔyɔ ŋku pa yaa sɪ Olifi tɔ kɔ pee nim,

na pá nyaasəyɪ tɔyɔ ŋku pa yaa sɪ lɛsɛŋ tɔ kɔ pee lɔm na lɔkɔtɔ.

12 Acalɛɛ taa yɛlaa mpa pɛ kuwa
 na mpa pa caaki sɛpɔ tɔ,
 pa mɔlɔyɛ na pɔ makɪ kapusi na pɔ pɛɛkɔyɛ sɪ pɔ waasi-we.
 Ama Tɔcaa naa paasɔyɔna acaalɔtu ntɪ.

13 Lɛmpa nɔ kɛ mpa paa caaki nyaalɛm tɔ.
 Anɪ pa ta nyɪ lɔɔ mpaan,
 pɔcɔ paa tu tɛŋɔyɛ-ɪ.

14 Tefemle kɛ yulɔkɔlɔ kɔlɔyɛ
 na ɪ kɔ wahala tu na kɔnyɔntɔ,
 na ahoo yu, ɪɛna ɪ tɛɛ ŋmulɛm.

15 Apalɔ wasanɔkalɪ fɛŋɪyɛ sɛkpetuyɔ taa kɛ,
 na ɪ takɔyɛ ɪ ɪsɛntɔ kɛ pɛɛkɔlɛ
 na ɪ tɔŋ sɪ: Nɔyɔlɔ kaa na-m.

16 Ahoo kɛ ŋmulɔ yɔkɔyɛ kutuluyɔ na ɪ ŋmulɪ.
 ɪlim taa, ɪɛna ɪ tɔkɪ ɪ tɔyɛ ɪ tɛ.
 ɪ ta nyɪ ɪsɔna nyaalɛm wɛɛ tɔ.

17 Paa tanan ŋku ku kɛ mpɛyɛ sɛm sɛkpetuyɔ kɛ.
 Mpi tɔ, pa nuɪkɪ pɛ sɔyɔntɔ sɔsɔɔntɔ.

18 ɪsɔyɔ wɛɛ kɛ ɪsu lɔm tɛɛkuyɔna kaawɔlayɔ tɔ.
 ɪ tɔcayalɛ kɛ mpusi nyɔntɛ kɛ tɛtɔ taa kɛ,
 ɪ kaa tasa tuŋ wei pa yaa
 sɪ lɛsɛŋnaa tɔ ɪ taalɛ mpaav kɛ tɛŋyɔ.

19 Teitei ɪsu wɔlayɔ
 na hanɔyɔ nyɔkuyɔ tɛv tɔmpɛɛ lɔm tɔ.
 Mpɔyɔ atɛtɔlɛ tɛɛkɔna ɪsɔyɔ.

20 ɪ tɔɔ kɔlɔlɔ kɔ sɔɔ ɪ tɔɔ.
 Pa kaa ŋmaa ɪ hɔtɛ kɛ tiili.
 ɪlɛ pɛ pɛla ɪsɔyɔ ntɛ ɪsu tɔyɔ.

21 Mpi tɔ, ɪ tɔyɛ wahala kɛ kaalɔlayɔ kɛ,
 na ɪ kisiyɛ kɔpantɔ lapɔ kɛ leelu.

22 Aaɪ, ɪsɔ tɔŋ tɔɔ,
 ɪ yeki kɛ na mɔsɔŋtɔnaa weesɪŋ tayalɔyɛ.
 Pa tayanɔyɛ pa nɔɔhɛɛ tɔɔ kɛ sɛŋyɔ,
 pɛyɛle pa taa tɛɛlɔyɛ weesuyɔ.

23 ɪsɔ yeki na pɔ cayana pa tɪ.
 Ama ɪ fɛŋɪyɛ pa tɔntɛ taa.

24 Laasayɔ tɔɔ kɛ yɛlaa
 mpɛ pa sɛŋyɛ, ɪɛna pɔ saali.
 Na pɔ kpili nyɔɔŋ, ɪsu tɔyɔ hɛtɔyɔ wɔlɔyɔ tɔ.
 Na pɔ lontili, ɪsu pa sɛtɔyɔ lɔɔlɔyɔ tɔ.

25 Awe ka kpɛɛsɔna-m sɪ pɛ tayɔ mpɔ?
 Awe kɔ pɛsɪ ma tɔm kɛ kpɛtɛ?

¹ Ḿpúyú Suha tɔ Pilita cɔwa Soopu sɪ:

² Iso keɛɛ toŋ sɔsɔɔŋ sɔyɔntɔ nyəŋ tɔ.

I haaki heesuyɔ na toma ké hatoo isɔtaa.

³ Awe pəsəyi na í kala ɪ samaa?

Yaa awe ɪ naakəna ɪ nyaaləm?

⁴ Yulɔ kaa pəsi na í siyisi

yaa í wɛɛ Iso tənəŋŋ.

⁵ Paa isɔtɔ mayamaya, yaa

isɔtulɔŋasi, sɪ fɛɪ Iso tənəŋŋ.

⁶ Kacəŋfana yulɔ pəyayɔ

ŋka ká wɛ isɪ atantaaliya tɔ?

26

Soopu nyəntɔ

¹ Ḿpuyulɛ Soopu cɔwa sɪ:

² Pɔwɛ! Ama n nyəmá ɪcam sənau,

n nyəmá wei ɪ fɛɪna toma tɔ ɪ tem.

³ Ama n nyəmá ləmayasɛɛ fɛɪ tɔ kɛ layatɔ

tasuyɔ, na í huləxi nyəm sɔsɔɔm.

⁴ Aweyɛ n yɔyɔtəyi təmnaa mpe?

Na awe tɪ tɔna-təyi nyá taa?

Iso toŋ kɛ pə tənə pə tɔɔ

⁵ Sətaa seliyi pə tɔcayalɛ taa ké hatoo lɔm tɛɛ.

⁶ Mpi tɔ, Iso naaki atətəlɛ taa ké təcɛɪcɛɪ.

Pəyɛɛ pə kɛɛla púyú sɔsɔɔɔ ŋku kɔ tɔɔ ké,

pulɔ tá kenti-ɪ.

⁷ Inɪ ɪ pəna isɔtənyɔ kɛ yem taa,

na í susi antulinya kɛ kpɛtɛ taa.

⁸ Inɪ ɪ haɣasəna tɛɪ lɔm kɛ isəŋmuntɔ taa

na tɔ lá yun, pəcɔ tɔ kaa ya.

⁹ Inɪ ɪ takəyənə ɪ kumte tɔɔ

kɛ isəŋmuntɔ isɪ saalaya.

¹⁰ I pu ŋmaalaya kɛ tɛŋku tɔɔ,

na í cɔɔ na í ta.

Haləna pə sɪna səkpɛtuyɔ na nyaaləm pə tənaya.

¹¹ Yɛ Iso holaa, sɔyɔntɔ kpaaki

isɔtənyɔ akelenaa ké na pá seliyi.

¹² I toŋ kɛ ɪ selisiyina tɛŋku.

Iləna í wakəlɪ isəcav na ɪ layatɔ.

¹³ I feesiŋ kɛɛla isɔtənyɔ tɔɔ.

Iləna ɪ niŋ náa tɔɪ tɔm sɔsɔ wei ɪ seekaya tɔ.

¹⁴ Pə tənaya mpɔ ɪ tɔma nyaləmlɛ nté,

na tɔ nukɪ a taŋ kɛ pəcɔ pəcɔ.

Ilɛ awe ká pəsi ɪ toŋ kəkɔtɛ sɔsɔɔɛ kɛ nuɔ?

27

Soopu nyəntv tətə

¹ Mpuɔlɛ Soopu kpaɣa ɪ konyɔwiina si:

² Ma tuukina weesuyu tɔ Iso Toma tənə tɔ.

Wei ɪ pɛŋɪ-m tampana, na ɪ wakələɣɪ ma laŋlɛ tɔ.

³ Ye ma weesuyu kaasaa,

na Iso feesiŋ we ma muɲa tɛɛ.

⁴ Ma ntompee kaa yɔɔɔtɪ isayatu.

Pəyele ma nsəmle kaa ləsi pəpətu tɔm natəlɪ.

⁵ Mpusi ɪ polo pooluŋ, na mpi maa ha-mɛɣɛ tampana tɔ.

Haləna ma səm, ma kaa kisi hɔlvɔv si ma fɛɲa taali.

⁶ Ma tɔka ma tampana ké, ma kaa ye.

Pəyele ma kuyɛɛŋ tɔm fɛɪ-m fɛɛɛ kɛ ma taa.

⁷ Pə pəsi ma kolontu kɛ isayav,

na pə pəsi ma tɔ kɔlv kɛ wei ɪ fɛɲa tampana tɔ.

⁸ Ye Iso tama isayav tomle

na ɪ ləsi ɪ weesuyu,

pepeɣɛ ɪ tasəɣɪ tɛɛlvɔv?

⁹ Ye laŋwakəlle mayana-ɪ Iso kaa nu ɪ wula.

¹⁰ Pu wɛɛ si Toma tənə tɔ kɛ

ɪ laŋlɛ ɪ hɛɛna na ɪ sələmɔɣɪ-ɪ tam.

¹¹ Maa sɛɣɛsi-mɛɣɛ Iso mpaan tɔm

ma kaa ɲmɛsi-mɛɣɛ mpi pə pələ Toma tənə tɔ tɔwa tɔ.

¹² Ama pa tənə pa nyəmá nti tɔ wɛɛ tɔ.

Ilɛ pepe tɔ kɛ pa yɔɔɔtɪ tɔm kpɛtɛ nyəntv?

Kawaaya ŋka kaa leeliyi tɔ

¹³ Mpi Iso Toma tənə tɔ suwa si yɔlv isayav tete,

na mɔsɔntɔ kpancoou tɔɣələ si:

¹⁴ Ye ɪ piya hukaa, yooú ká kɔna-wɛ.

Pəyele tɔɣonaya kaa tala pa piya piya.

¹⁵ Yɔlvkɔsəku ká kɔna mpa pu sɔ tɔ,

pa leelaa kaa wii-wɛ.

¹⁶ Ye ɪ kaawa liyitee isɪ kanyəŋa,

na wontu isɪ afəla.

¹⁷ Siyisilu ka suuna-tɪ,

na yɔlv kɔpan náá tɔɣɔ ɪ liyitee.

¹⁸ ɪ tɔyaya wɛ ké isɪ huu huukuyɔ tɔ,

yaa isɪ taŋlv sikuyɔ cokələ tɔ.

¹⁹ ɪ həntɔvɔ waatu, ɪ ké liyitee tɔ.

Ama ɪ ká fɛŋ tɔ, á mɔka yem.

²⁰ Laŋwakəlle tutiɣi-ɪ ké isɪ lɔm,

na kacuculaya náá kpaɣa-ɪ ahoo taa.

²¹ Ilim təlulɛ heelim ləsəɣəna-ɪ

ι τάχαλε na τον, na πό κελι na πό τέενα.

²² Pa tōkɪ-ɪ nyəmá ké na pətətəle fɛɪ,
na í kaasəyɪ ɪ tɪ sɪ í se.

²³ ɪlɛna ɪ nalaa kpasəyɪ aməkɔŋ kɛ ɪ tɔm,
na pá hɔləyɪ kacɔyɔlasɪ.

28

Ləmayasɛɛ ké ɪsɔ kɔcɔɔv

¹ Tə nyəmá liyitee nyəḡətv təhulle,
na timpi pa nyaaləyɪ wɔla tɔ.

² Tɛtv tɛɛ ké pá ləsəyɪ nyəḡəlvɔv.
ɪlɛna pá ləsɪ kɔsɛmvɔv kɛ pələ taa.

³ Nyəḡətv hullaa pukina fətəla ké
na pá pɛɛkɪ timpi timpi kəla
lumanɔ tɔḡo pɛɛ wɛna a ɲmɛla atɛtəle taa tɔ.

⁴ Pa huliyi púyú ké na pá hatəlɛna yəlaa tácayalɛ.
Nɔɔhɛ kɔpisiyi sənau,
ɪlɛna pó susi-wɛyɛ yem taa, na pó fiisiyi-wɛ.

⁵ Tɛtv nti tə tɔɔ pa haləyɪ tɔḡonayɔ tɔ
pə caya ké ɪsɪ kəkɔ pəsə-təyɪ kpɛntəlasɪ
kɛ tə kite tɛɛ.

⁶ Timpi tɛtv nti tə pɛɛ wɛɛ tɔḡo pa hikiyi
liyitee pələ nte tə wɛ pooku tələ tɔ, na wɔla mɔlvɔm.

⁷ Cólɔv ta nyɪ púyú ɲkɔ kɔ mpaav.
Pəyɛle yepɛleku tá loosi-kó.

⁸ Taalɛ wontuyɔ aka nɔḡɔlv,
yaa tɔḡolayɔ ta tɔŋta-kv.

⁹ Yɔlv paasi tɔna kɔkpamvɔv kɛ niŋ,
haləna í kɔpəsəyɪ pɔɔŋ na ɪ kila tɛɛ,
na í pəsəyɪ-ɪ kpɛntəlasɪ.

¹⁰ Na í huliyi kɔkpamvɔv taa ké pɔɔŋ,
na í naakɪ kv taa kɔpampam na ɪ sɛpələ.

¹¹ Na í tōkɪ lɔm təkɛntɛnaa ké akɔla,
na í pukina mpi pə ɲmɛlaa tɔḡo nyaaləm taa.

¹² ɪlɛ leyɛ ləmayasɛɛ ná wɛɛ?
Nyəm tácayalɛ kɛ lɛ?

¹³ Yɔlv ná tá nyɪ pə teu.
Pəyɛle pə tɪ fɛɪ yəlaa tɛtv taa.

¹⁴ Púyú anaam sɪ: Ləmayasɛɛ fɛɪ ma taa.
Tɛŋku sɪ: Ləmayasɛɛ fɛɪ ma cɔlɔ.

¹⁵ Paa yakɪ-yɛ na wɔla yaa liyitee.

¹⁶ Pəyɛle paa laɣasəḡəna-yɛ
na Ofii tɛtv wɔla, yaa liyitee pɛɛ
kɔkpɛtɛɛ na pooku nyəna.

17 Pa kaa keesəna-ye na kpaləpa yaa wula.
Pəyele pa kaa pəsi na pá laɣasɪ-ye
na wula kɔpampɔŋ həyaɣa.

18 Paa keesəyənə ləmaɣasɛ ke
pəɣolasɪ, yaa kpaləpa nyininyini.
A kəla teu ke luto pee nna a wɛ liyitee tɔ.

19 Itiyopii liyitee pələ nte tə wɛ
Kasasaŋa tɔ tə ta haŋna-ye.
Pəyele wula kɔpampɔŋ maɣamaɣa u keesəyənə-ye.

20 Ilɛ leye ləmaɣasɛ ná lukəna?
Yaa nyəm təcaɣalɛ kɛ lɛ?

21 Ləmaɣasɛ ɲmɛla weesuɣu nyəm tənaya,
sumasɪ u loosiyi-ye.

22 Səm na púyó səsəŋku pa tɔŋ sɪ:
Tə nu pa yəɣətəɣi a tɔm kɛ kɔnu ké.

23 Iso tike nyəmna a mpraav na a təcaɣalɛ.

24 Mpi tɔ, ɪ naaki ké na pə tala tɛtu tənaya.
Pəyele ɪ cəkəna pə tənə mpi pə wɛɛ tɔ.

25 Waatu wei ɪ tɔwa heelim kɛ
tɔŋ, na í pu tenku tənasi tɔ.

26 I su teu kɛ ku waatɔnaa na ku lona,
na í hɛɛ mpraav kɛ teu nyəəsɔyɔ na ku calanaa.

27 Waatu inəɣi ɪ nawa ləmaɣasɛ na í maɣasɪ-ye,
na í su a kite na í sa-ye.

28 Tənaya ɪ suwa yəlaa sɪ:
Ləmaɣasɛ nté Tacaɣa Iso nyamnav,
na isayatu yepu nté nyəm.

29

Soopu tɔm kantakaya nyəntv

1 Mprúyó Soopu kpaɣa ɪ kɔnyəwiina sɪ:

2 Pepe mələyənə-m isɪ too ilɛ,
saa wei Tacaɣa fɛŋaya ma tɔɔ,

3 na ɪ fətəla mɔyɪ ma nyɔyɔ taa tɔ.
Ma tənayaŋa ɪ nyaaləm kɛ ahoo ké.

4 Ye pu mələyənə-m ma wule taa,
isɪ waatu wei Iso yaakaya-m ɪ taapalɔ,
na í fɛŋiyi ma təyaya tɔɔ tɔ.

5 Toma tənə tɔ ka wɛ ma kin,
na ma piya tɔ-m hekɔ.

6 Naaləm ka tələnə-m ké təhɔ,
na nim kpeŋ pə tənayaasələ kɛ kɔkpamɔyɔ tɔɔ.

7 Waatu wei ma lukɪ nɔnɔyɔ tɛɛ sɪ,
ma cakɪ ɪcatɛ səsaa təcaɣalɛ tɔ.

8 Ye pa na-m, ifepiya ná hɛləyi ké,

na kɔkpatəlaa náá kɔləyi na pá səŋəyi.

⁹ Kɔpəɣalaa na suŋaya yəɣətaya,
na pá kpaaki nɔɔsi.

¹⁰ Awulaa maɣamaya ná suŋaya ké,
na pa nsəma matəna pa tantahaan.

¹¹ Mpa pa nukaya ma tɔm tɔ, pa yaakaya-m lelen nulu ké.
Mpa pa naakaya-m tɔ, pa ləsəyi ma aseeta.

¹² Mpi tɔ, ye kɔnyəntu wiiki ma waasəyi-ɪ ké.
Ma səŋna sulav wei ɪ fəina paasənlu tɔ.

¹³ Mpa pa caaki səpu tɔ,
pa kooliyi-m kɔpantu ké,
na má hɛəsəyi leelaa lanja.

¹⁴ Siyisuyu ke ma suuwa isu toko,
na tampaana təŋnyu, isu capa na kahuka.

¹⁵ Maa wɛɛ ké isu yulɔm isələ.
Maa wɛɛ isu kaakalaya nɔɔhələ.

¹⁶ Mayale kɔnyəntunaa caa.
Ma paasəyənə mpa ma ta nyi tɔ, pa tɔm ke teu.

¹⁷ Ma yəkəyi asayaa tamasi,
na má wəɣəsəyi təɣənaya ke pa kela taa.

¹⁸ Ma təŋaya si maa kpatəli ké təkunjunku.
Maa si ma tante taa isu sumaya.

¹⁹ Ma wɛɛ ké isu tɔyɔ ŋku kɔ lila kama lɔm taa,
na cələw niyitiyi kɔ piliŋasi ke ahoo tɔ.

²⁰ Ma teeli ká wɛɛ tam ké ɪ kaa si,
na ma toma isu tɔɔw ŋku kɔ nyɔɔ teu tɔ.

²¹ Yəlaa nukaya ma tɔm ké,
na pá tanja na pá muɣi ma layatu tasuyɔ na pá suma.

²² Pa nukaya ma tɔm ké pa təŋaya.
Ye ma tema yəɣətuyɔ nəɣəlɔ u cɔɔki natəli.

²³ Yəlaa tanja-m ké, na pá haawa
nɔɔsi isu pa tanjuyɔ tɔw tɔ.

²⁴ Ma muɣulayana-wɛɣe, ɪɛ paa tɔyɔna.
Pəyele paa pəsəyi na pá wakəli ma isəntaa hetuyɔ.

²⁵ Maa kəna pa nyuyɔ tɔ,
na má hɔləyi-wɛɣe mpaaw ŋku paa təŋ tɔ,
na má wɛ isu wulav ke ɪ kpekəle yəlaa taa.
Ma hɛəsaya lanjwakəlle nyəma lanja.

30

Soopu tɔm kantəkaya nyəntu tɔtɔ

¹ M'pɔyó Soopu tasaa si:

Ama nɔɔnɔ ɪɛ,

piya wonjiyina-m.

Paa nyaŋna ma kpatəlaya.

Pəyele pa caanaa taa tala si,
má tu-weye hasi nsi si fenjiyi ma kaləkəŋ tɔ si taa.

² Pepeye pa toŋ waasəyi?

Ani pa kaa tu pəsi na pá kpatəli.

³ Nyəŋɔsi, na laŋyɔɔ pu-we,
na pá tɛ taasi, na pá seeki lona nna pə kpiisa
too ləŋ na a wɔlaa tɔ, a taa.

⁴ Pa kpəsəyi tuusi hatu kɛ hotisi kila.

Pa tɔyənəya nté pa tɛ tiikasɪ nasəli si lila.

⁵ Pa tɔyənəyi-weye yəlaa taa,
na kokoole, isu ŋmulaa.

⁶ Pa tɛcayalɛ nté tɛtɛka sɔsɔna kɔtemiŋ tɛɛ,
na pɛɛ tɛɛ, na kukpaməŋ pɔɔŋ taa.

⁷ Sɔwa hotisi tɛɛ ké pa mawa tətɪm tətɪm,
na yəlaa nukɪ pa wɔla.

⁸ Pa ké tɛtɛlataa, na nyɔŋ fɛinaa,
na pá tɔyənəyi-weye tɛtu taa.

⁹ Nɔɔnɔ maya pa cakəna, na pá yookina-m yontu.

¹⁰ Pa taa kpaakəna-m na pá haaki-m siyile,
halɪ pá tɔɔki-m ntayama.

¹¹ Iso pasa-m na í məŋna-m atɛ.

Ilena pá kpisi pa ti kpaɔ, na pá nyənəyi-m yem.

¹² Ma ntɔyɔŋ tɔɔ ké pa kuləyi.

Pa tuyu-m katəsi si pá pɛti-m na pá pɛɛkəyi
mpaasɪ si pá hiki-m na pá wakəli-m.

¹³ Pa tɛka ma mpaasɪ na pá lukɪ
ma wakəlyuɔ. Nɔyɔlu u səŋna-we.

¹⁴ Pa tapaya isu púyú sɔsɔɔ kɛ pa suvnaa,
na pá kɛtələyi tɛmaya tampana tɔɔ.

¹⁵ Sɔyɔntu kpaaki-m ké na pá kpiisi

ma teeli isu heelim.

Ma nyuyɔ yapu ŋa salaa, isu isəŋmuntɔ.

¹⁶ Nɔɔnɔ ma weesuyɔ caaki luɔ ké,
ma wɛ wahala kuyɛɛŋ taa.

¹⁷ Pə sáləyi ma muwa taa ké,
paa ahoɔ máa hɛɛsəyi wɔsasi.

¹⁸ Iso kpa ma toko taa na toma,
na i ləla ma capa luyɔ tɛɛ.

¹⁹ I lɔyɔ-m afəla taa.

Ma pəsə tɔluma na musuyɔ.

²⁰ Iso ma yaaki-ŋ, nn saŋ cɔɔ.

Pəyele n səŋa ma kəŋkəŋ taa,
nn tu nyənəyi-m.

²¹ N tuyi-m kunyɔŋ na pətɔɔtələ fɛi,

n cəsəxi-m na nyá toŋ.

²² N yelaa na heelim səsəəm kpaɣa-m.
N yelaa na ma seliɣi kacuculaɣa səsaya taa.

²³ Ma nyə́má teu sɪ səm tɛɣɛ ɲ pukina-m.
Weesiŋ nyə́ma təpote nté.

²⁴ Ye yɔlɔ caaki lepu, ɪ tɛkəɣi niŋ?
Wei ɪ wɛ wahala taa tɔ,
ɪ wiiki na í yaa sɪ pá sənɔ-ɪ?

²⁵ Ma wiikaya wahala nyə́ma tɔ́ ké,
na má wɛna kɔnyəntɔnaa pətə́tə́lɛ.

²⁶ Təcaɣanav, na nyaaləm kɛ maa tanɔaa.
Ilena səkpɛtɔyɔ na wahala náá mayana-m.

²⁷ Wahala kuyɛɛŋ tutuyɔ-m ké,
na ma laakali pəsəɣi kɔtamsa.

²⁸ Ye ma təŋ səkpɛtɔyɔ, nəɣɔlɔ ɪ hɛɛsəɣi ma lanɔlɛ.
Ye ma sɛŋa samaa taa wula ké.

²⁹ Ma pəsə ɪsɪ taalɛ hasɪ taapalɔ ké,
yaa taataanaa camna.

³⁰ Ma tənuyɔ piliɣi ké,
na kó litiɣi. Pə sáləɣi ma mɔwa taa, na á wuləɣi.

³¹ Ma sanɣu pəsə səm nyəŋ ké,
na ma həlaya náá hɔləɣi səm yontu.

31

Soopu kantəkaya nyəntɔ tɔtɔ

¹ Ma sɪ ma təɣi nəɣɔ na tuunav sɪ,
má taa nyə́mɪ pɛɛlɔ nəɣɔlɔ na má nyɔlɪ-ɪ.

² Ye pə taɣa mpɔ, ma fɛina kpancoou,
yaa ma paa nyə́m napəli.
Maa tan sɪ Toma tənɔ tɔ í tilina-m na ɪsɔtaa?

³ Kɔtakɛɛsəŋ kɛ pə wakələɣi,
na wahala náá mayana wakəllaa.

⁴ ɪsɔ nyə́má ma mpaan na ma tɔntɛ tənɔ.

⁵ Ma ta tɔ mpaav kɔlɔoluyɔ taa.
Pəyele ma ta la acilayɔtɔ natəli.

⁶ ɪsɔ mɔɣasɪ-m na nyá mɔɣasələɣa kɔsiɣisaya.
N ká ná sɪ ma ta wakəli tiili.

⁷ Ye ma yela mpaav kɔsiɣisuyɔ,
yaa ma ɪsɛ yelaa na má nyɔlɪ ma lotu taa,
na má pilisi ma tɪ na ɪsɔyɔtɔ natəli.

⁸ ɪlɛ nəɣɔlɔ í tɔɣɔ ma kɔhaləm
na pá kpɛsɪ mpi ma sɔwa tɔ.

⁹ Ye ma nyɔla lɛlɔ alɔ,
yaa ma tu cɛŋa alɔ kɛ ma tɔɣəntə́lɛ nə́nɔɣɔ tɛɛ.

10 Ǫe ma nyəŋ í pəsí nəyǫlv tǫmlǝ tǫ,
na paa apalv wei í lana-ı isəna ı caaki tǫ.

11 Pə taya pulv,
mpv ını pə ké acaalətv səsəəntv ké.
Pə wɛɛ sɪ paa hʊvlv wei, í hǫ pə latv ŋkpaŋyʊv.
12 Ye ısu maa lapa mpv ma ısayatv ka pəsə kǫkǫ ké
na ká nyaya ma wɛnau təna.

13 Ye ısu ma nyəna ma tǫmlǝ tǫ apalv yaa
alonyəŋ kɛ yem ké hʊvlǝ taa, na má tá ha-ı tampana.

14 Ǫe waatv wei ıso ká kǫ fɛnyʊv na í pǫəsɪ-m tǫ,
wentiyi maa cǫ?

15 Mpi tǫ, ıso kʊlvum wei ını
ı lapa-m ma too lotv taa tǫ,
ını ı lapəna pɛlǝ tǫtǫ.

16 Ma ta pɛ acamaa kɛ mpi pa nyuləyi tǫ.
Pəyɛlǝ ma ta yɛlǝ na leelv ıɛ nyəŋ.

17 Ma ta tǫyǫta ma mʊtiya
kɛ ma tɪkɛ na má pé sulav.

18 Hatoo ma pəcaatv kɛ ma na sulav tə puwa,
ısu yʊlv na ı caa.
Ma paasəyənə leelv kɛ too ı hǫəv tɛɛ ké.

19 Ye ma nawa nəyǫlv na í cǫəki,
na í fɛina wontu,
yaa kʊnyəntv laŋja kʊtakʊyʊv,

20 ma haaki-ı ma heeŋ hʊntv kunti ké,
na í takı na pǫ haŋı-ı na í sɛɛ-m.

21 Ye ısu tǫm hʊvləa sənə-m
na má nyaası sulav nəyǫlv,

22 ıle pǫ kpɛɛsı ma ŋkpaləŋja
kɛ ma asəŋkpekʊ tǫ, na ká pɛli ma ŋkulʊŋja taa.

23 Mpi tǫ, ma nyarŋna ıso mpusi ké,
maa pəsəyi na ma səŋ.
Ma fɛina ma təyi ıso səsəəntv kinj.

24 Ma ta tv ma naani kɛ wʊla tǫ.
Pəyɛlǝ ma ta pɛti ma təyi liyitee nyəyǫlvʊv.

25 Pə taya ma wɛnau səsəəm
yaa mpi ma hikaa tǫyǫ ma tv naani.

26 Ye ma nawa ilim na pə nyaaləm teu,
na má nyəni ıəətv, na ıle ı tɛɛkəna ı caŋəm.

27 Pǫ puɣusi-m ma lotv taa
na má nyəni-wɛ, ısu ıso, yaa má sɛɛ-wɛ.

28 Ye ma lapa mpv, pə ké ısayatv səsəəntv ké,
pə mʊna hʊvləa í tv-m saləka.
Mpi tǫ, ma lu ıso waaləyi.

²⁹ Ma laŋle ta heena ma kolontu wahala.
Pəyele ma ta ŋmaaləna ɪ konyəntəyole nte tə mayana-ɪ tɔ.

³⁰ Ma ta tisi si ma nsəmlə í sələmi
ma kolontu unɪ ɪ səm na tɔ pənti.

³¹ Ma təyaya nyəma yəyətəyi si
nəyɔlv fɛi wei ɪ ta təyɔ ma tɛyɛ nantu na í nyəyəsɪ tɔ.

³² Mvɔlv u həntəyi awali ké ma tɛ.
Ma tvləyi ma nənyəy ké mpatəntu ké.

³³ Ma ta ŋmɛsɪ ma kawalaya, isu lɛlaa lakuyv tɔ.
Yaa má kisi ma tasəkəle tisuyv.

³⁴ Ma ta nyana samaa, yaa yəlaa kvtuyv
na má su na má yele nənyəy ké təŋnav.

³⁵ Hai, awe hikiyi-m wei ɪ ká nuna-m tɔ?
Ma kantəkaya kuyəyətutu ntɔ.

Toma tənə tv í cɔ-m na í hvlɪ-m nti
ma kolontu ŋmaawa ma tɔ tɔ.

³⁶ Maa te ma nyuvv ké ma kolontu kŋmaŋmaatu ntəyi,
isu ntenuyu, na má layali-təyi ma asəŋkpekin tɔ.

³⁷ Maa heeli Isɔ ké ma kvlapəle tənə tɔm
na má polo ɪ kin təkəa, isu awulumpu.

³⁸ Ye ma taale wiiki si pɔ lɛɛti-m
na tɔ taa awasa pələyi isəlvɔm.

³⁹ Ye ma təyɔ a kvlɔlvɔm ké faalaa,
na má muyuli a nyəma kvpəma.

⁴⁰ Ilɛ ma kvtutuum í yele nyəv,
na sɔwa na nyutu isayətv lɛɛti.

Soopu kuyəyətutu tənaya ntɔ.

ILIHU KUYƏYƏTUTU

(Titite 32-37)

32

¹ Μπόγύ Ilifası na Pilita na Sofa, pa yela Soopu ké cɔv ké timpi ɪ nyənəyi ɪ təyi
yvlv kvpəŋ tɔ.

² Ntəna pááná haŋ Ilihu, wei ɪ ké Pusi kpekəle tv Lam lɔlvv tv Palakeli pəyalv
tɔ. Mpi tɔ, Soopu təŋ si Isɔ nyənəyi unəyi siyisilu.

³ Pɔ kaası ɪ taa haŋna ɪ taapalaa tooso ké. Mpi pə tɔ pa ta pəsɪ na pá cɔ Soopu
ké natəli tɔ. Paa na mpv, pa kú ɪ tɔm.

⁴ Ilihu ka kəna ɪ taapalaa taa səkpəlu. Pə tɔ ké ɪ suma na pɔ təkəna-ɪ yəyətəya.

⁵ ɪ kəma na í ná si apalaa tooso unɪ ɪ laŋa kvɛɛɛtɔ, ɪlɛna pááná haŋi-ɪ səsəm.

Ilihu hvləyi ɪ kvɛɛɛtɔ kvtoluyu

⁶ Μπόγύ Ilihu təma si:

Mɛyɛ sɔsaa
na maya pəyaya təyɔ ma selaya si,
má taa hvlɪ-mɛyɛ ma nyəmtv səsəntv.

⁷ Kvəpatəlaa na mpa pa pusɪ təwa tɔ,
mpɛyɛ pə wɛɛ si pá sɛyəsɪ ləmayasɛ tɔm.

⁸ Təm tampana təə, feesuɣu ŋku ku ké
Toma təna tɔ nyəŋku tɔ, ŋku ku wɛna yulu taa
na kó haaki-ɪ nyəm.

⁹ Pə taɣa pusi paɣalɛ tɔɣuna yulu kɛ ləmaɣasɛɛ.
Pəyɛlɛ pə taɣa kəkpatəlaa tike nyəmna kusiɣisim.

¹⁰ Pə təə ké ma tən si, í kɛ ŋkpaŋŋ
na má tətə, má kilisi-mɛɣɛ ma nyəm təm.

¹¹ Má kema ŋkpaŋɔɣu kɛ mə ləmaɣasɛɛ taa,
ɪlɛ maa tanɔaa ké si,
mə kuyɔɣətɔtɔ í tɛ.
Haləna í tɛ mə təm maɣasɔɣu kɛ teu kɛ hatoo mə lotu taa.

¹² Ma nu mə təm kɛ teu ké.
Ama nəɣəlɔ ta kəli Soopu na təm.
Pəyɛlɛ nəɣəlɔ ta pəsi na í cə Soopu kuyɔɣətɔtɔ.

¹³ Í taa tɔ si:
Tə hika ləmaɣasɛɛ.
Isə tike ka kələnə-ɪ, pə taɣa yulu.

¹⁴ Pə taɣa maɣa Soopu yɔɣətəa,
ɪlɛ ma kaa cə-ɪ mə kuyɔɣətɔtɔ.

¹⁵ Səɣəntɔ kpa-mɛ, í laŋa kuyɔɣətɔtɔ,
u tasəɣi cəv.

¹⁶ Maa tanɔaa ké isɪ í ká yɔɣɔti.
Ama í suma yem na í kpisi cəv.

¹⁷ Ilɛ maa cə na má huli-mɛɣɛ
nti ma huuki tə.

¹⁸ Təm su ma lotu ké,
na feesuɣu caaləɣi-m si má yɔɣɔti.

¹⁹ Təm kpaaki ma taa, isɪ pa suukuɣu sulum kɛ
pə hulun kɔfən taa, na pə caa pə yaɪ-ɪ tə.

²⁰ Maa kuli ma nəɣə ké, na má yɔɣɔti,
na má cə, ɪlɛna pəcɔ pə hɛɛna-m.

²¹ Ma kaa sɛɛna nəɣəlɔ təə,
yaa má cɛsi mə taa nəɣəlɔ.

²² Pə taɣa pulɔ, ma ta nyi cɛsuyɔ.

Ye ma tu lapə mpɔ,
ma ŋmalɔ ká kəli-m lən ké.

33

Ilihu kuyɔɣətɔtɔ tətə

¹ M'p'ógó Ilihu tasaa si:
Pənɛntɛ Soopu kɛ ŋkpaŋŋ, na í nu ma kuyɔɣətɔtɔ.

² Nəənəə ma kuliɣi ma nəɣə,
na ma nsəmle yɔɣɔti.

³ Hatoo ma lotu taa siɣisuyɔ təm kɛ maa yɔɣɔti.
Tampəna siɣisiɣi tike kɛ ma nəɣə ká yɔɣɔti.

⁴ Isə Toma təna tɔ feesuɣu ŋmaŋa-m,

na kú haaki-m weesuɣu.

⁵ Ye n pəsəɣi n cə-m,

taɣani nyá ti na má na-ŋ tó suli.

⁶ Iso nyənəɣi ma na-ŋ ké kolum ké,

cɔɣu tətəɣo pa ŋmana má.

⁷ Mpu tɔ, taa nu ma sɔɣontu na pə liyiti-ŋ

na ma səsəontu kəli-ŋ.

⁸ Soopu yəɣota ma ŋkpaŋŋ taa,

na má nu i nəɣo si:

⁹ Ma we tənəŋŋ ké, ma ta la kawalaya,

yaa isayatu natəli ke paa pəcɔ.

¹⁰ Paa na mpɔ, Iso hikiyi timpi i ká kaləna-m

na í nyəni-m i kolontu tɔ.

¹¹ I kaɣatəɣi-m na í feniyi

ma tɔntɛ tənə taa.

¹² Soopu, í fəina tampana.

Mpi tɔ, Iso kəla yulu təcayacaya ké.

¹³ Pepe tɔɔ ké n caa n yonna Iso?

Mpi tɔ, yulu u pəsəɣi na í cɔ i kuyəɣotutu tənə.

¹⁴ Wulee Iso yəɣotəɣəna yaasi ləlu ké.

ŋlənə wulee í yəɣotəna ləlu.

Paa na mpɔ yəlaa u laki laakali.

¹⁵ Waatu wei yəlaa həntəɣi ahoo,

na pá too isu pa səpa təɣo

Iso yəɣotəɣəna-weɣe pa tooseenaa taa.

¹⁶ I luki pa tɔɔ na sɔɣontu kpa-we,

na í yəɣotəɣəna-weɣe pa ŋkpaŋŋ taa.

¹⁷ ŋlənə í kɛɛ yulu ke i kulaputu taa,

na í su tənaya ke yulu kalampaani.

¹⁸ Mpyóyó i waasəɣi yəlaa ke səm taa,

na í yaki-weɣe nyəmə nəɣo taa.

¹⁹ Iso kpaaləɣi yulu na wusasi nsi

si husa-i na í luki i tənuyɔ taa ké kutamsa təɣo.

²⁰ ŋlənə mutɔ lu-i luyɔ,

na pə kpeŋna təɣonaya ŋka i sɔla teu tɔ.

²¹ ŋlənə í té taasi ke katatəlaya,

na í yeke nyuyɔ tike.

²² Waatu inɔ i we pəlaav nəɣo tɔɔ ké təcɔmlaa,

na i weesuɣu ke səm niŋ taa.

²³ Ama ye isətaa tillaa iyaya taa kolum

wei i səŋna yəlaa, na í hɔləɣi yulu ke

i kulapəle tɔ, i we i kin,

²⁴ isətaa tillu inɔ í wii yulu inɔ i pətɔɔtəle,

na í sələmi Iso si:

Yapı-ı. Taa yele na í tii pəlaav taa.
Ma hika mpi maa layasəna ı weesuyu tə.

²⁵ İlena yulv ını ı tənuyv məli kv wule taa,
na í pəsı ısu ı ifepile waatu.

²⁶ İlena í sələmı İso, na İso nu na í ná ı teu
na laŋhulvmle, ılena İso náá ha-ı ı tampana.

²⁷ İlena í yooki yontu ke yəlaa kin sı:
Maa pəntaa ké na má wakəli tampana.
İle pa ta lana-m ısu pə muna tə.

²⁸ İso yapa ma ləsayə sı ká taa svv
pəlaav taa. Maa tasa nyaaləm ke nav tətə.

²⁹ Pə tənaxa mprúyó İso lakı yulv
ke təm naale, halı pə polo təm tooso.

³⁰ İlena í ləsı-ı pəlaav taa, na í yele na weesuyu nyəma nyaaləm na ı tətə.

³¹ Soopu, pə wee sı í nuna-m ké.
Ke ŋkraŋŋ na má yəyətı.

³² Ye n weŋa nəyo ŋka n ká cəna tə,
n yəyətı, maa ha-ŋ tampana.

³³ Ye n feina natəli ıle n su,
na í nu na má huli-ŋ ləmayasəe təm.

34

İlihu kalənav ke Soopu

¹ Mprúyó İlihu tasa yəyətuyv sı:

² Ləmayasəe nyəma mə,
í nu ma kvəyətutv,
nyəntaa mə í ke ŋkraŋŋ.

³ Pə taya pulv, ŋkraŋuyv nukəna təmnaa,
ısu nsəmlə nukuyv təyənaxa leleŋ tə.

⁴ Tə ləsı tá təyi mpi pə sıyısaa tə.
Tə cəkəna tá taa ké mpi pə we teu tə.

⁵ Soopu sı:
Ma sıyısaa ké. Ama İso pəŋı-m tampana.

⁶ Paa na ma tampana tənuyv tə,
pa nyənəyi-m pəpətv ké.
Anı ma ta pəntı.
Pəyele ma hıŋ feı waav.

⁷ Yulv nəyəlv ı feı ısu Soopu
na í nyəəki kvəuyv ke lvm təle.

⁸ Na í təŋ mpa paa tənəyi sıyısuyu tə
pa kpekəle taa, na í na asayaa pá kaaki mpaav.

⁹ Haləna í təŋ sı paa yulv caa sı
í wee İso ké teu,
weye ı waaki pə taa.

¹⁰ Ləmaɣasɛɛ nyəma mə í nu ma təm
 Iso u lakɪ kawalaya.
 Pəyele Toma tənə tɔ u lakɪ mpi pə ta siyisi tə.
¹¹ Mpi yulɔ lapa təɣɔ ɪ lɛɛtəɣɪ-ɪ.
 ɪ fɛlɛɣɪ paa wei ké isənə pə mənəa təɣɔ.

¹² Aaɪ yoo, tampana tɔɔ, Iso u lakɪ asayato.
 Toma tənə tɔ unɪ u wakələɣɪ siyisuyu.
¹³ Ye pu we mpu,
 awe cɛləna-ɪ tɛtɔ sɪ í paasənə-tɪ?
 Yaa awe tɔ-ɪ sɪ í paasənə antulinya tənə?
¹⁴ Ye Iso ka huɔkaya ɪ tɪ təm tike,
 ɪ ka mu ɪ feesɪŋ kɛ yələa kiŋ.
¹⁵ Tɔfɔ weesuyu nyəm tənə ka səpa
 təm kulum tɔɔ ké, na yulɔ pəsɪ tɛtɔ.

¹⁶ Soopu ye n wənə layato,
 ke ŋkpaŋ na n nu ma təm.
¹⁷ Wei ɪ ké siyisuyu kolontu tɔ,
 ɪ ká pəsɪ na í tɔkɪ tɛtɔ na?
 ɪ lɛ isənaya nyá maɣasəɣɪ sɪ
 n kɔ Siyisilu Ton tɔ təm?
¹⁸ ɪ tike ɪ wənna mpaav sɪ,
 í yaa awulaa səsaa sɪ asayaa na awulumpiya sɪ wakəllaa.
¹⁹ Iso u fayasəɣɪ awulumpiya.
 Pəyele u paasəɣənə lixitee nyəma,
 na pə kəlɪ konyəntənəa.
 Mpi tɔ, pa tənə pa ké ɪ niŋ kulapəm ké.
²⁰ Səsaa səkɪ ké na pə saaləɣɪ,
 ahoo taa ké pa səkɪ kpakpaa.
 Pəyele pa kpəsəɣɪ ŋmakəllu ké təhɛɛ.
²¹ Iso nyənəɣɪ yulɔ mpaan tənaya,
 na í naakɪ ɪ tɔntɛ.
²² Səkpɛtuyɔ yaa atɛtɛlɛ natəlɪ tə fɛɪ
 nte tə taa asayaa pəsəɣɪ na pá ŋmɛɪ tɔ.

²³ Iso paa fɛɪna sɪ í paasənə yulɔ
 na pə leeli na pəcɔ́ í yaa-ɪ huɔlɛ.
²⁴ Paa ɪ ta fɛŋ tonɔtənəa, ɪ wakələɣɪ-weɣɛ,
 na í lɛɛtɪ pa lona taa ké kɔfama.
²⁵ Mpi tɔ, ɪ nyəma pa kulapələ ké.
 Ahoo kɛ ɪ kusəɣɪ-wɛ na í təlɛkɪ-wɛ.
²⁶ Na í makɪ-wɛ isɪ asayaa,
 na yələa naakɪ.

²⁷ Pə taya pulɔ, pa kisa-ɪ ké,
 pa ta pəsɪ na pá cəkənə ɪ mpaan.
²⁸ Pa lapa na konyəntənəa
 na wahala nyəma wii na Iso náá nu.

²⁹ Ye Iso hawa nəɣɔɔɔyɔ hɛɛsuyɔ

awe ká kú púntu tòm?

Ye í taka í isentə, awe na-í?

Ín í fenjina piitimnaa na yəlaa pa təə.

³⁰ Í lakí m̀púyó sí isayav í taa təyó kawulaya
na í pəsí isú katəka kə yəlaa.

³¹ Ye púntu heela Iso sí:

Pu tusa-m ké,

ma kaa tasa isayatu kə lapu.

³² Ma pəntaa ké, íle Iso seyesí-m.

Ma lapa mpi pə ta siyisi təyó, íle ma kaa lelí.

³³ Isú Soopu, n kisuyu

nti Iso suwa tə.

Mpu tə, n mayasəxi sí pə wee sí

Iso í tu púntu kə saləka?

Timpi pə wee sí nyá mayasəyəna na

ń siki pə taya nəyolu tə,

hulí-tuyv nyá nyəm.

³⁴ Ama yəlaa mpa pa wəna hūwee tə,
na ləmayasəe nyəma tənə, mpa pa niki
ma təm tə paa heeli-m sí:

³⁵ Soopu yəyətəxi ké, í ta nyí pulu,
yaa í feina ləmayasəe.

³⁶ Soopu mayasuyv í taa sí tənaya.

Mpi tə, í təm kucəcətu wə ké isú

yəlaa mpa pa ta siyisi tə.

³⁷ Pə taya pulu,

í kuləxi Iso təə, na pə səsəxi í isayatu təə.

Halí í ká tēsəna sika tuyv ké tá taa.

35

Ilihu kuyəyətətu tətə

¹ M̀púyó Ilihu tasaa sí:

² Soopu, n pəsəxi na ń ha nyá təxi tampana
na ń yəyətí nyá siyisuyu təm kə Iso kin na sika fəi?

³ Mpi tə, n tasaa sí:

Ye ma pəntaa yaa ma ta pəntí pepəye ma waaki?

⁴ Maa kpəntí nyá na nyá taapalaa na má cə-mə.

⁵ Nyəni isətənyəy, na ń paasəna isənməntu,
tə kəla-ŋ kənkəlməŋ.

⁶ Ye n lapa isayatu, weye pə wakələxi Iso?

Yaa n kula í təə ké təm payale,

pu tokiyina ílé.

⁷ Ye n təŋəxi tampana,

íle pepəyele n hawa Iso?

Yaa weye Iso muyí nyá niŋ taa?

⁸ Yulu isú nyaya isayatu wakələxi,

na siyisuyu waasi nyá tɔ́ɔntɔ́lɛ.

⁹ Ye isɩ ɲmakɛllaa kɛla tɔ́ɔ, yɛlaa makɩ kapusi kɛ.
Ye mɔsɔntɔnaa kɛla payalɛ,
ɪlɛ yɛlaa yaa sɩ pá waasi-wɛ.

¹⁰ Ama pa taa nɔ́ɔlɔ u pɔ́ɔsɛɣɩ Isɔ wei ɩ lapa-ɩ,
na í tɔ́ɣɩ yɛlaa taa kɛ lanɲholɔmlɛ yontu
na pá yooki ahoo tɔ sɩ: N wɛ le?

¹¹ ɪnɩ ɩ sɛɣesɛɣɛna-tɔ, na pɔ́ kɛlɩ taalɛ wontu.
Pɛyɛle ɩ tasɛɣɩ-tɔ́ɣɩ lɛmaɣasɛɛ na pɔ́ kɛlɩ sumasi.

¹² Pa yaawa Isɔ, na í kisi cɔ́ɔ
kɛ asayaa kalampaani tɔ́ɔ.

¹³ Pɔ́pɔtɔ fɛɩ lɛlɛɲ,
pa koo yem kɛ Isɔ u nukɩ.
Toma tɛna tɔ u paasɛɣɛna.

¹⁴ Paa Soopu n tɔ́ɣ sɩ nn nukɩ Isɔ tanɲ tɔ
Isɔ nyɛma nyá tɔ́m tɛnaɣa, nyaa kɛɲna-ɩ.

¹⁵ ɩ tɔ́ɣɩ salɛka na pááná.
Pɛyɛle u paasɛɣɛna yɛlaa ɩsayatɔ.
ɪlɛ pɔ́ taya sɩ u naaki.

¹⁶ Soopu nyá nɔ́ɣɔ taa tɔ́m wɛ yem kɛ,
na ń lɔ́lɛsɛɣɩ tɔ́m nti tɔ́ taa fɛɩ layatɔ tɔ́.

36

Ilihu nyɛntɔ tɔ́tɔ

¹ Ḿpóyó Ilihu tasaa tɔ́tɔ sɩ:

² Soopu, sɛɲ pɛcɔ na má sɛɣesi-ɲ.
Mpi tɔ́, ma ta yɔ́ɣɔtɩ Isɔ nyɛntɔ tɛna.

³ Hatoo poolɔɲ kɛ maa hiki ma nyɛm
mpi maa hana ma ɲmalɔ kɛ tampana tɔ́.

⁴ Tampana ma kuyɔ́ɣɔtɔtɔ taa fɛɩ pɔ́pɔtɔ.
Ma wei ma yɔ́ɣɔtɛɣɛna-ɲ ɩsɛntɔ tɔ́,
ma wɛna naani kɛ ma nyɛmtɔ tɔ́ kɛ.

⁵ Isɔ kɛ pɛsɛlɔ kɛ, ɪlɛ u lɔ́kɩ tampana tɛɲlɔ.
ɩ layatɔ toma tɔ́ kɛ ɩ wɛna pɛsɔyɔ ɲku.

⁶ ɩ yeki ɩsayan na ɩ weesuyu.
Ama ɩ siyisiyi konyɔ́ntɔnaa tɔ́m.

⁷ ɩ yeki siyisilaa kɛ nyɛnɔ́yɔ.

Hali ɩ cɔ́ɣasɛɣɩ-wɛɣɛ awulaa kumlee tɔ́ kɛ,
na í kusɛɣɩ pa nyɔ́ɔɲ kɛ tam tɔ́.

⁸ Isɔ tɔ́ɣɩ asayaa kɛ alukpala kɛ na wahala tɔ́kɩ-wɛ.

⁹ ɩ hɔ́lɛɣɩ-wɛɣɛ pa tɛma, na pa kawalaya.
Kɛ waatɔ wei pa lakɩ kalampaani tɔ́.

¹⁰ Isɔ yeki na pá nukɩ kokpaalɛtɔ

ke pa ηkpaηη taa, na í tugi-we si
pá cɔlɔ mpi pə tá siyisi tɔ.

¹¹ Ye pa kema ηkpaηη na pá peti pa tɔyi
Isɔ, ɔlɛ pə caya-na-we na pá nu lelen ke
pa weesuɣu kuyɛɛη na pə pusi taa.

¹² Ye pa kisa nuu,
ɔlɛ ηmantaaya sɔ-we na pá sí pa nyəm lanɣuɣu tɔɔ.

¹³ Yɔlaa asayaa ha pa tɔyi pááná taa ké.

Paa wiikina Isɔ si í waasi-weye
saa wei í tugi-weye alukpala tɔ.

¹⁴ Pa səkəna pa ifepile

na pə sɔsɔyɛ-weye wasaηkalənaa*fa* tɔɔ. ^a apalaa na alaa mpa pa laaki tuη na
pa laki pə wasaηkalətu tɔyɔ.

¹⁵ Ama Isɔ yakɪ wahala tu, na í wahala ké,
ɔlɛ na í kpaali-ɪ na í wɔsasi.

¹⁶ Waatu nɔyɔlu Isɔ ka ləsa-η wahala taa ké,
na í su-η timpi pu caya-na-η na í weɛ nyá ti tɔɔ
na í tɔki tɔyɔnasɪ kupampansɪ tɔ.

¹⁷ Ama ye n huukɪ nyá huule isɪ asayaa nyante,
ɔlɛ huule na pə ηkpaηuɣu hɛm ká kpa-η ké.

¹⁸ Taa yele na pááná susɪ-η Isɔ wona taa,
na í puɣusi nyá ti si n ká ya Isɔ na kuhaɔ sɔsɔɔ.

¹⁹ Nyá kakiisaya, yaa paa nyá toη sɔsɔɔη
ta tala si pə ləsi-η lanwakəlle taa.

²⁰ Taa ηmakəli muɔlaa na í lɛɛti
pa lona taa ké nyá lulɔyɔ nyéma.

²¹ La laakali, taa keesəna isayatu tɔɔ.

Pə mayamaya pə tɔɔ ké n we wahala taa.

Isɔ sɔsɔɔntu

²² Isɔ huləyi í sɔsɔɔntu na í toη taa ké.

Nɔyɔlu ta nyi sɛyɛsuɣu isɪ mu.

²³ Awe huləna-ɪ mpaav ηku í ka təη tɔ,
na awe ká mana í lanɣe taa,
na í heeli-ɪ si: N lapa mpi pə tá siyisi tɔ?

²⁴ Tɔɔsi na í sa í tɛma nna yɔlaa san
pa yontunaa taa, na pá puɣuləyi-yɛ tɔ.

²⁵ Yɔlaa təna loosiyi-yɛyɛ pooluη ké
na pá nyənəyi-yɛyɛ teu.

²⁶ Isɔ tɔɔwa katatəlaya ké
na pə tɛɛ ta nyəmtu tɔɔ.

I pusi fɛi kalɔyɔ.

²⁷ Inɪ í cosiyina lum na í yele
na heelim nyɔɔ-wɪ,
na í pəsi-wəyi teu.

^a 36:14 wasaηkalənaa: Wasaηkalətu nti tə teləsa cəne tɔ. Hepəla taa ɔlɛ pə ké

28 Uena isəhmuntu náá yele na teu nu yəlaa təə.

29 Awe nyəhna isəhmuntu təntə,
na teu hola ke isətonuy taa?

30 Inu i keeləyəna i nyaalam təə
na pə ná na pə cəəna-i.
Uena í tayaní takuy ke tenkuna luman təə.

31 Yaasināa mpeye i huukəna yəlaa
na í celəyi-wəye təyəna ke tuutuuma.

32 I kpaəkəyi teu cala ke i niñ taa ké,
na í loyo-i timpi i caaki tə.

33 Teu hola ke i huləyəna si ku kəñ,
na kaləkəñ mayama nuki ku tan.

37

1 Ma lanle cəpəna teu ŋkuy katatəlaya ké,
haləna ma lanle lu tə lonte taa.

2 I ke ŋkpañ na í nu Iso nəyo tan.
I welisi teu na í nu i nəyo yun.

3 Isətonuy təna taa ké i nəyo nuki.
Uena í yele na teu ŋmeləsi,
na pə tala tetu tənasi.

4 Pəle pə waali, uena teu holi na Iso nəyo nu.
Ue i ta tasa teu ŋmeləsuy səhsuy ke waatu inu.

5 Isəna Iso yəyəyəyəna i nəyo tə,
pə teu wə səyontu.
Təma səsəəna wena tə ta nyi təyo i laki.

6 Inu i təñna si teu təmpəe kpaakpaacav*fa*
í nu tetu təə. Uena í tə teu si

kule kú nu na pə kpeñna teu səsəə. ^a təmpəe kpaakpaacav. Pə wə teitei ké isu
kpaakpaacav na pə huluma mpv. Ue təmpiisi hotiyina na pə kaaki atəye
huwa.

7 Inu i səhsəyəna yəlaa təna təma.
Uena pá cəkəna si inu i ŋmana-wə.

8 Taale wontu mayama ná suki tə təcəəsəle ké,
na tə suki tə tana taa na tə ŋmeləyi.

9 Kacuculaya ná lukəna ilim ntəyən ké,
na watu náá luna pə mpətəñ.

10 Ye Iso í feesa lom təə, pə kii ké isu təmpəle.

11 I haçasəyi nikaya ke ŋmuntu taa ké.
Uena teu ŋmeləsəyi ŋmuntu nti tə taa.

12 Inu i yekina na isəhmuntu cəəki na tə laki
pə təna mpi i tu-ti təyo tetu təə.

13 Teu ŋkuy Iso həñna i tetu ŋkpañuy.
Kulbmuy ŋkuy i lakəna-təyi kupantu.

^a 37:6 teu təmpəe kpaakpaacav: Mpi pa yaana nasaala taa si (neesi) təyo tə teləsaa si teu

¹⁴ Soopu, ke ηkpaηyυ ke tɔm tɔnɛ tɔ taa
na ń welisi na ń cɛkɛna Iso tɔma sɔsɔɔna.

¹⁵ N nyɛmá isɛna Iso laki ɪ tɔma anɪ,
na isɛna ɪ tisiyi calanaa na isɛηmuntɔ taa tɔ?

¹⁶ N cɛkɛna isɛna isɛηmuntɔ sɛηa teitei tɔ?
Pɛ kɛ Iso wei ɪ kɛ nyɛntɔ mayamaya tɔ ɪ tɔmlɛ kɛ.

¹⁷ Isɛnaya pɛ lapa na ye ilim
mpɛtɛη heelim kuhaηɛm makɪ tɛtɔ tɔɔ,
n nukɪ haηaya ke nyá wontu taa?

¹⁸ N pɛsɛyi na ń la isɛηmuntɔ ke isɛtaa
na tɔ wɛɛ tɔη isɪ nyɛyɛlɔyɔ tɪη?

¹⁹ Soopu hɔli-tuyɔ nti
tu heeli Iso tɔ.
lɛ tu tasɛyi
natɔlɛyi yɔyɔtɔyɔ ke tá kaanyɛmtɔ tɔɔ.

²⁰ Maa pɛsɛyi na ma kɛ́ɛsɛ́nɔ́ Iso tɔɔ
kɛ saa wei ma yɔyɔtɔyɛna-ɪ tɔ.
Pɛ fɛi sɪ má heeli-ɪ na pɔ́cɔ́ ɪ cɛkɛna.

²¹ Ye pɛ kɛɛsaa na ηmuntɔ takɪ nyaalɛm tɔɔ,
pu tasɛyi nav.
Pɛ waali, ɪlɛna heelim má, na pɔ́ kɛɛɪ pɛ tɔɔ.

²² Ilim ntɔyɔη tɔɔ kɛ nyaalɛm lukɛna
na pɔ́ wɛ isɪ wɔla. Iso teu mpi
pɛ cɔɔna-ɪ tɔ, pɛ wɛ sɔyɔntɔ.

²³ Tu pɛsɛyi na tɔ kpɛtɛna Toma tɛna tɔ sɔsɔ,
na tampana tɛηlɔ ɪnɪ, ɪ kɛ siyisuyɔ tɔ́ kɛ.
ɪ muɔuliyi nɔyɔlɔ.

²⁴ Pɛ tɔɔ kɛ pɛ wɛɛ sɪ, yɔlaa ɪ nyana-ɪ.
Ama ɪ paa fɛina mpa pa yaa pa tɛyi lɛmayasɛɛ nyɛma tɔ.

TACAA ISO KUYOYOTUTU

(Titite 38:1-42:6)

38

¹ Ḿpúyó Tacaa cɔwa Soopu ke kacuculaya taa sɪ:

² Aweyɛɛ pɔntɔ wei ɪnɪ ɪ kɔηna sɛkpetuyɔ
ke nti ma suwa na má laki tɔ tɔ taa,
na tɔmnaa mpa pa fɛina huwɛɛ tɔ?

³ Tɔɔ, tɔkɪ nyá tɪ isɪ apalɔ.
Maa pɔɔsɪ-η tɔm na ń cɔ-m.

Iso kɛ antulinya taa nyɛm mpi pu yɔyɔtɔyɛ tɔ pɛ tɔ

⁴ Lɛyɛ n ka wɛ waatɔ wei ma sukaya
antulinya kite tɔ.
Ye n nyɛmá tampana n cɔ-m.

⁵ Awe puwa antulinya ɪnɪ ɪ tɛnasɪ?
N nyɛmá pɔntɔ na?
Yaa awe mayasɛna-ɪ na ηmɛnaya?

⁶ Awe caaləna kite tɛɛ pələ kɛ suu?

Yaa pepe tɔɔ kɛ kite ɲ́tɛ tɔ sɛŋaa?

⁷ Waatu inəyi tanan ɪsɔtɔlɔŋasɪ yookaya yontu,
na ɪsɔtaa yɛlaa náá wilitiyina lanjhɔlɔmlɛ.

⁸ Awe tɛka tenku lɔm na kampɔnaa
kɛ saa wei pə lu tetu tɛɛ na pə ŋmaa tɔ?

⁹ Waatu wei ma suu-wəyi ɪsɔŋmɔntu kɛ toko,
na má takɪ-wəyi ihunte tɔ.

¹⁰ Na má pu-wəyi tənaya,
na má tu kutəkuyɔ na kukaləsuyɔ.

¹¹ Na má huli-wɪ sɪ pə sɛŋ tənə, pə taa tuusi,
tənaya pə hola kalampaani ká sɪna.

¹² Too n wɛv tɔ, n tɛma tanan kɛ ŋmakəlvɔ,
yaa ɲ́ huli tɛfemle kɛ tɔ lonte na?

¹³ Yaa tɛfemle ɲ́tɛ tɔ kpa tetu ntompee
na tɔ ciyiti asayaa kɛ teu na?

¹⁴ ɪlɛna tetu layasɪ wɛɛtu ɪsu
pa yusuyɔ cuyɔ tɔɔ tɔ,
na pə tənə pə wɛɛ kacɔka ɪsu puvɔ tɔɔ?

¹⁵ Tɛfemle nyaaləm kən,
ɪlɛna asayaa kulapɔtu fiyini na pə pɛli pa niŋ.

¹⁶ Too tɔ, n tɛma tenku taa kɛ tiu
haləna ɲ́ tala ɪ sɛɛlaa taa?

Yaa n cɔɔwa ɪ lumən sɔsɔŋ taa?

¹⁷ Pa tɛma-ŋ sɔm nɔnɔɔsɪ kɛ hɔlvɔ na?

Yaa n nawa atɛtɛlɛ nɔnɔɔsɪ?

¹⁸ Yaa n tɛma mayasuyɔ kɛ tetu wan tɔm na?

Ye n nyəmá pə tənaya mpɔ n kɛɛsɪ-m.

¹⁹ N nyəmá nyaaləm tɛcayalɛ mpaav na?

Na leyɛ sɛkpɛtuyɔ ná wɛɛ?

²⁰ N pəsəyi na ɲ́ pona-wəyi pə lonte taa.

Yaa ɲ́ tana-wəyi timpi pə wɛɛ tɔ?

²¹ N nyəmá. Mpi tɔ,
waatu inɪ ɪ taa pa tɛma-ŋ hɔlvɔ.

Páɔ́ nyá pusi tɔɔwa.

²² N tɛma pote na n ná tev tɔmpɛɛ

na a kpaakpaacav tɛcayalɛ na?

²³ Lanwakəllɛ waatu, na yooɔ kuyɛɛŋ tɔɔ
kɛ ma su-yɛɛ mpɔ.

²⁴ N nyəmá mpaav ŋku nyaaləm tənəyi tɔ?

N nyəmá timpi tɔɔ ilim tɔlɔlɛ

heelim makəna tetu tɔɔ tɔ?

²⁵ N nyəmá wei ɪ hɛɛwa tev kɛ ku mpaav tɔ?

Na wei ɪ hɛɛ tev ŋmɛləsuyɔ

na ku calanaa kɛ pa nyəŋku tɔ?

26 N nyəmə wei ɪ yeki na tɛv nukɪ
wɔlaya tɛtɔ nti tɔ taa nɔɔlɔ fɛi tɔ?
Yaa wei ɪ kɔŋna tɛv kɛ wɔlaya tɛtɔ nti tɔ taa yɔlaa fɛi tɔ?

27 Na wei ɪ yeki na lɔm haɣa wɔlaya tɛtɔ,
na nyutu na kɔnyɔnyɔm mpi pə wɛ
tələkələkɔ tɔ pə nyɔ tɔ tɔ tɔ?

28 Tɛv wɛna ɔaa kɛ?
Yaa awɛ lɔlɔɣəna aŋkpələɛ?

29 Lɔm tɔmpɛɛ*fa* yaa ɔlɔv nyəna wɛna too kɛ? ^a na pə niɣitaa tɔ tɛtɔnaa mpa
pa taa wɛ watu kɛ tɛu tɔ aŋkpələɛ maɣamaya kiiki mɔpɔɔ.

30 Mpi pə pəsəɣəna pɔɣɔ lɔm ɪsu pələ,
na pə kii tɛŋku tɔv nyəŋ təkpaŋasaŋ.

31 N pəsəɣɪ na ɲ həkɔ ɪsɔtɔlɔŋasɪ*fa*
nsi pa yaa sɪ kantuyɔ na kɔ piya tɔ. Yaa ɲ hɛtɪ nsi
pa yaa sɪ haɣa na kpaca na yɔlɔ tɔ. ^a

32 Nyá ləsəɣəna tɔlɔmalɔyɔ kɛ kɔ waatu?
Yaa n tiikiɣɪ ɪsɔtɔlɔŋasɪ nsi
pa yaa sɪ ɪsɔtɔ ɪ sɪ na má tɔɣɔ tɔyaya tɔ?

33 N nyəmə kiin wei ɪsɔtɔnyɔ tɔŋəɣɪ tɔ?
Na ɪsəna tɛtɔ wɛɛ na pə tɔŋ tɔ taa tɔ?

34 Yaa n yɔɣɔtəɣəna ɪsɔŋmɔntɔ
na tɛv nu katatəlaya na?

35 Nyá yaakəna tɛv ŋmɛləsuyɔ
na pə ɔɔki-ŋ sɪ mpəɣələ,
na ɲ tiliɣi-wɪ?

36 Awe tɔna ləmayasɛɛ kɛ hatoo yɔlɔ lotu taa?

Na awe tɔna layatɔ kɛ ləmayasɛɛ taa*fa*? ^a nuw wɛ katɛ kɛ, lɛlaa ná huukɪ sɪ tɔla
naale kɛ pa yɔɣɔtəɣɪ mpɔ. ɪsu kampaav na ɪcipiti tɛtɔ taa sumaya ŋka pa
yaa sɪ ipii tɔ.

37 Awe kaləɣɪ ɪsɔŋmɔntɔ na ɪ ləmayasɛɛ?
Yaa ɪ hutɪ ɪsɔtɔnyɔ taa lɔm hulɔŋ

38 kɛ waatu wei tɛtɔ kiiwa ɪsu nyəɣəlɔyɔ
na tampaɣa nyəkələna təma tɔ?

ɪsɔ keɛ tɔyaya wontu na taale nyəntɔ pə tɔ

39 Nyá kpaakəna tɔɣolaya alɔ nyəŋka kɛ ka tɔɣonaya,
yaa ɲ ɔalɔ tɔɣolasi piya, na sɪ haɣa?

40 Waatu wei sɪ sopa sɪ lona taa,
yaa sɪ papa nyutu tɛɛ tɔ?

41 Awe ɔaləɣəna katəkətəŋ kɛ waatu wei ɪ piin
laŋəɣɪ tɔɣonaya na ɪ wiikina-m na ɪ yɛləməɣɪ tɔ?

39

1-2 N nyəmə taale pəŋ na naməŋ
husi ɪsɔtɔnaa na?

^a 38:29 Lom tɔmpɛɛ: Lom tɔmpɛɛ yaa ɔlɔv nyəna. ɪsu lɔm kiikuyɔ ɪsu pələ ^a 38:31 ɪsɔtɔlɔŋasɪ:
ɪsɔtɔlɔŋasɪ wɛna paa ŋka na ka hətɛ kɛ. ^a 38:36 ləmayasɛɛ taa: Mpi tɔ tɛləsaa sɪ lotu taa na ləmayasɛɛ taa
tɔ, tɔməŋ ɪtɪ ɪ

Nyá feñiyina ɪ tɔɔ
 ké saa wei lɔlɔvɔ wɔsasi tapa-ɪ tɔ?
 Yaa n tu nyəmə ɪ lɔlɔvɔ waatu?
 3 ɪ sopiyi ké na ɪ lɔlɔyɪ ɪ piya.
 ɪlena ɪ heesəyɪ wɔsasi.
 4 Na ɪ piya wɛna alaafəya na sí pɪkɪ nyutu taa.
 Kuyaku nakuli, ɪlena sí tɛɛ.
 Su tasəyɪ məlvɔvɔ.

5 Awe hetəna taale kpaŋaya
 na ɪ yele-ké sɪ ká tɛɛ?
 6 Má lapəna ka təcaɣale ké wɔlaya tɛtɔ
 nti tə wɛ tɔnyanŋ tɔ tə tɔɔ.
 7 Sɪ woniyi ɪcatɛ taa kəkɔtɛ ké.
 Pəyele su nɪkɪ cɛcɛ hola.
 8 Pulaxa tɔɔ ké sɪ caaki sɪ sí hiki sɪ tɔɣonaya,
 na sí pɛɛkəyɪ nyutu kulɛkələkətv.

9 Taale nav ká kɔɔ sɪ ɲ lana-ɪ təmlɛ
 yaa ɪ hantɪ nyá tɔla tətɔɣɔlɛ kin ké ahoo na?
 10 N ká tɔ ɪ luyɔ tɛɛ ké ɲmənaɣa,
 yaa ɪ hɔ akuyɔ na waali tɔɔ, na ɪ hee kpɛɛsɪ na?
 11 N ká lapɪ-ɪ naani ké ɪ tominj sɔsɔŋ tɔɔ,
 na ɲ yelina-ɪ nyá təma sɪ ɪ paasəna?
 12 Yaa nyá kumtv ké ɲ ká yelina-ɪ sɪ ɪ kpeena təyaya,
 yaa ɪ kuu pee ké kataya taa?
 13 Taataanaa hetəyənə pa ken na lanjhulɔmlɛ ké,
 na ɪ nəɣəsəna ɪsu kulaaɔvɔ nyəŋ.
 14 Waatu wei taataa tɔyɪ ɪ yala na ɪ takɪ-yɛyɛ
 ɪlim kəkɔ kanyənə sɪ á tiisi tɔ,
 15 ɪ sɔɔkɪ ké sɪ taale wontuyɔ nakuli
 ku fɛɪ-yɛyɛ nɔɔhələ na á yɔkɪ.

16 ɪ təkəyɪ ɪ piin ké na tɔŋ, ɪsu pə taya ɪnɪ ɪ tənna.
 ɪ fɛɪ sɔɣəntɔ sɪ ɪ wahala ká la yem.
 17 Mpi tɔ, ma ta tɔ-ɪ ləmayasɛɛ
 yaa layatv ké saa wei ma ɲma-ɪ tɔ.
 18 Ama waatu wei ɪ kuləyɪ sewa tɔ,
 ɪ paə fɛɪna kpaɣanv na ɪ caɣalv.

19 Nyá tɔna kpaɣanv ké tominj na?
 Yaa nyá tɔna ɪ luyɔ tɛɛ kpɛɛm?
 20 Nyá yekina na ɪ ɲmaaki ɪsu lakələ
 na ɪ wiikina apalɔtv na sɔɣəntɔ kpaaki kolontu na?
 21 ɪ haləyɪ acɔwa ké tɛtɛkələ taa,
 na ɪ lanjɛ heɛna ɪ tɔŋ.
 ɪlena ɪ ɲmaa kolontu nəɣɔ tɔɔ ké yooɔ taa.
 22 ɪ fɛɪ sɔɣəntɔ,
 pəcɔ u nyaŋna pɔlv,
 u tuliyi tapəŋ ké kolontu layatɛ kin.

23 I tɔɔ cəyalɔ ɲmantaaɣa, na ɪ layate pə mʊyɪ kəkɔ,
na ɪ kɔɔka nɔ́á cɛyɛtəyɪ ɪ tɔɔ.

24 Tutuyɔ wiiki na pə nyayali-ɪ teu
na ɪ kpisi ɪ təyɪ kpau, ɪlɛna ɪ tu casɛlɛ.

25 Tutuyɔ wiiki, ɪlɛna ɪ yaya apalɔkakiisaya təwapapa.

Too poolɔɲ taa ké ɪ nukɪ yooɔ tɔɲ
na yoolaa sɔsaa hola na pa kakiisasi.

26 Nyá layatu kɛ ɲmakɛlɛ kuləyənɔ
na tɛ hɛtəyɪ tɛ kɛɲ na ilim mpətəɲ tɔɔ?

27 Nyá haana cɔlɔɔ sɔsɔ kɛ nɔyɔ sɪ
ɪ kuləyɪ, yaa ɪ tɔyɪ ɪ tante kɛ pulaya taa?

28 Kukpaməɲ taa ké ɪ cakɪ na ɪ suukɪ
kukpamuyɔ kukuluyɔ nyuyɔ taa,
timpɪ nɔyɔlɔ u takɪ tɔ.

29 Hatoo nyuyɔ taa tənaya ɪ wɛɛkɪ,
na ɪ loosiyɪ ɪ tɔyənaya na ɪ cɛɲəyɪ-kɛ.

30 I piɪɲ nyɔɔkɪ caləm ké
na timpɪ wontu kɔsəputɔ wɛɛ tɔyɔ ɪ cakɪ.

40

Soopu ka cɔna

1-2 Ḿpúyɔ Tacaa Toma tənɔ tu yɔyɔtənɔ Soopu na ɪ pɔɔsɪ-ɪ sɪ:
N suukaya-m tɔm tɔ, n ká tasa-m kutuyɔ na?

N yookayana-m tɔ, n wɛna kɔcɔcɔtɔ tɔtɔ?

3 Ḿpuyɔlɛ Soopu cɔwɔ Tacaa sɪ:

4 Ma kɛla pəciuu, wentiyɪ maa cɔ?
Maa takɪ ma nɔyɔ tɔɔ ké ma niɲ ké.

5 Ma tɛma yɔyɔtuyɔ kɛ tɔm kulɔm,
maa tasəyɪ natəlɪ.
Ma cɔwɔ tɔm naalɛ,
ɪlɛ maa tasəyɪ natəlɪ.

Soopu nyənəyɪ ɪ təyɪ lɔɔ

6 Ḿpúyɔ Tacaa cɔwɔ Soopu kɛ kacuculaya taa sɪ:

7 Tɔɔ, tɔkɪ nyá tɪ ɪsu apalɔ
na má pɔɔsɪ-ɲ na ɲ cɔ-m.

8 Kupam n caa sɪ ɲ kɔ ma tɔm
na ɲ wɛɛna tampana na ɲ hɔlɪ sɪ ma ta siyisi?

9 N tala-m toma na?
Yaa nyá yɔyɔtaya wɛ ɪsu teu hola,
yaa ɪsu ma nyəɲka?

10 Tɔɔ, suu nyá təyɪ nyuyɔ kuluyɔ na sɔsɔɔntɔ
na ɲ takɪ nyá təyɪ teu sɔsɔɔm na teeli.

11 Mu pááná na kalampaani nyéma.
Nyənɪ-wɛyɛ ɪsɛ na ɲ məɲna-wɛyɛ aɛɛ.

12 Nyənɪ-wɛyɛ tɔm kulɔm na pə lumsi-wɛ.
Naɲtɪ asayaa kɛ tɔm kulɔm.

13 Nmesɪ pa tənaya tətɔ tɛɛ.

Təki-wɛɣɛ atətəle taa.

14 Pələyɛle maa sa-ŋ.

Mpi tɔ, n hika akaɪtɔ kɛ nyá tonj tɔɔ.

Cutaya tɔm

15 Nyənna Cutaya,

má ŋmana-ké tɔtɔ, isu yɔlɔ.

ŋɛna ká tɔki nyutɔ isu nav.

16 Ka tənaya taa ké ka tonj wɛɛ.

Alaafəya haya ka lotɔna taa.

17 Ka suka na tonj ké isu tɔɣɔ sɔsɔɔɔ,

na ka tala hola lɛɣɛta tɔma taa.

18 Ka muwa caya ké isu nyəɣəlɔɣɔ kɔsɛɛmɔɣɔ foofoo.

Ka kɔŋkoolasi nəɣəsəna nyəɣəlɔɣɔ kpatəŋ.

19 Nkɛyɛle ma kulapəm taa kancaalaya nyəm*fa*.

Ma lapəna-kɛ na má tɔ-kɛɣɛ layatɛ. ^a pa caa yɔɣɔtɔɣɔ tɔ. Mpi pa yaa cənɛ sɪ layatɛ
tɔ, wontuɣɔ kɔnɛ kɔ kɛla tɔm kɛ pa yɔɣɔtəɣɪ.

20 Pɔɔŋ luləyənna ka tɔɣonaya.

Tənaya taale wontu ŋmaaləɣɪ.

21 Kacəka nyutɔ isotom tɛɛ ké ka həntəɣɪ.

Tənaya səsəncasɪ lɔpa lɔcayam nəɣɔ.

22 Nyutɔ ntɪ tɔ tɛɛ ké ka wɛɛ,

lɔɔɔ nəɣɔ nyutɔ tɔ-kɛɣɛ hɛkɔ.

23 Paa pɔɣɔ sɔsaya suwa kaa nəɣəsəɣɪ.

Yaa Yaatanɪ pɔɣɔ lum suuna ka nəɣɔ taa,

ka cayaana naani ké.

24 Nəɣɔlɔ kaa kpatənna-kɛ na ka ɪsɛ sɪ ɪ kpaa-kɛ.

Pəyɛle pa kaa kpaa-kɛɣɛ katəka sɪ pa tuləɣɪ ka muna.

Nyuu tɔm

25 N pəsəɣɪ na ń kpa nyuu*fa* na kulaya na?

Yaa kɔ nsəmle kɛ ń pəsəɣɪ na ń həkɔ ŋmənaya? ^a tum sɔsɔ wei pa yaa sɪ coco tɔ,
isu pa tənɔɣɔ sɪ tɔɣəlɔɣɔ tɔ.

26 N ká pəsɪ na ń susɪ səsəncanɔ kɛ kɔ muna tɛɛ?

Yaa n ká pəsɪ na ń tulɪ kɔ tamaya na kulaya?

27 N mayasəɣɪ sɪ kɔ wiina-ŋ na pə leeli

yaa kɔ yɔɣɔtənna-ŋ tɔpamm kɛ?

28 Nyana-kɔ í ká pɛɛlɪ nəɣɔ na?

Yaa n ká kpa-kɔɣɔ yomle kɛ tam tɔɔ?

29 N ká liyilina-kɔ isu sumaya na?

Yaa n ká tamɪsɪ-kɔɣɔ ŋmənaya,

na nyá pɛɛlaa liyiliyina?

30 Tiina kpala kaa pɛɛtɪ-kɔ.

Pəyɛle taatəlaa ná kaa tala-kɔ.

^a 40:19 Loonɔ kanɛ ka nyuu wɛ kate na hepəla taa, tɔ ta nyɪ mpi kpem
nyuu tɔ, pə pəsəɣɪ na pə wɛɛ sɪ

^a 40:25 nyuu: Wei ɪnɪ pa yaa sɪ

³¹ N ká pəsı na ń waası ku
tənuvu tənaya ɲmantaası na?
Yaa ku nyuvu ke n ká sɔ lɔm taa
wontu səsəntu kulaya?

³² Ye n kpa ku tɔɔ,
ɫɛna ń tɔɔsı yooɔ tɔm,
n kaa tasa nyiluvu.

41

¹ Ḿpúyú Taaɔa tasaa sı:
Ye yulu tanja-ku pə tusa-ı ké.
I kəŋ na í loosi-kuvu loosuvu mayamaya tɔ,
ı pəsəyı kpəntəlası ké.

² Yulu nəɣɔlu ı kpaŋuvu ta tala sı
í kulı nyuu ŋku ku tɔɔ.
Mpu tətəɣɔ nəɣɔlu kaa mayası sı
ı kuləyı maya ɪsɔ ma tɔɔ.

³ Awe kəntəna-m na pə wɛɛ sı má fɛlɪ pɔntu?
Ma tənna pə tənna mpi pə wɛ tɛtu tɔɔ tɔ.

⁴ Ma kaa su yəɣətuvu ke ku tənuvu tɔɔ nyəm tɔm.
ɪsu ku nəɣɛɛ na ku toŋ na ku teu pə tɔm.

⁵ Awe kula ku tɔɔ pəɣɔlɛɛ na kó naaki?
Yaa awe ká suv ku nəɣɔ taa?

⁶ Awe haana ku nəɔlɛ ńtɛ na toŋ?
Ku kela tɔm wɛ səɣəntu ké.

⁷ Ku siyile taa pəɣɔlɛɛ wɛ ké ɪsu
pa tamsa kpələŋ ke təntəmlɛ,
na pə nyɔɔ ɪsu pa taala kutaalɔ.

⁸ A matəna təmaya teu ké təkpaɔ.
Heelim mayamaya ı pəsəyı na pə suv a heku taa.

⁹ Pəɣɔlɛɛ anı a nyəkələna təmaya teu
ké na á kpəntı kulɔm, púúyú fɛɪ.

¹⁰ Ye ku cimsaa, kəkɔ lukı ké.
Ku ɪsɛ nəɣəsəna ɪsu tanəŋ ilim yaakuvu tɔ.

¹¹ Na kəkɔ mamatəsəŋ lukəna ku nəɣɔ,
na mamacəyɔlası náá kuləyı.

¹² Kəkɔ nyɔɔsı lukəna ku muna tɛɛ ké
ɪsu tiyaya wasuvu məsaya tɔɔ na huluyı kpaaki tɔ.

¹³ Ku feesıŋ wɛ ké ɪsu ɲmala kəkɔ
na mamatəsuvu lukəna ku nəɣɔ.

¹⁴ Ku luyı taa ké toŋ wɛɛ.
ɫɛna wei í ná-ku ı tɛɛ suvki.

¹⁵ Ku tənuvu tɔɔ pəɣɔlɛɛ tamsaa ké,
na á kpəntı kulɔm, na pə wɛɛ toma, pu ciyitiyi.

¹⁶ Ku nyamle wɛ toŋ ké ɪsu pələ.

Tə wε toma ké isɪ nem*fa*. ^a tɔɔw wε teitei ké na a tɛna tɛma tɔɔ, na pɔ́ ɔɔsɛɣi
isɔtaa nyɛntɛ na kpátúyó.

¹⁷ Ye kɔ kulaa, sɔɣɔntɔ kpaaki
alaafɔya taa alaafɔya nyɔ́ma ké,
na pa apalɔtɔ yɔɔli na pɔ́ seeki.

¹⁸ Paa pa sɔpa-kuyɔ layatɛ pi suuki.
Mpu tɔtɔɔ, na ɲmantaasi na nyɔ́má.

¹⁹ Nyɔ́ɣɔlɔyɔ wε-kuyɔ teitei ké isɪ keemaɣa.
Na nyɔ́ɣɔlɔyɔ kɔsɛɛmuyɔ náá wεε-kɔ isɪ
taav kuyɔkuyɔ.

²⁰ Paa tɔɣɔnɔyɔ-kɔ na nyɔ́má.
Pɔyele pɛntɔlɔpɛɛ ná wε-kuyɔ isɪ nyuto.

²¹ Akalɔyɔ wε-kuyɔ isɪ keemaɣa,
na kó nukɪ ɲmantaasi wula na kó wonɣiɣi.

²² Kɔ lotu tɔɔ wε ké isɪ tataasi kɔsɛɲtasɪ,
na kó teeki na kó yeki afɛla tɔɔ ké ikpate isɪ akuyɔ.

²³ Kɔ pɛsɛɣi tenku lɔm ké isɪ tiyaya wasoyɔ tɔ,
na kó ciyitiyi-wɪ, isɪ tulaalɔ na kpələpa.

²⁴ Kɔ yeki ikpate na waali ké, na tɔ teeki kɔkɔ.
Iɛna kuhulanɲ kuli tenku tɔɔ, isɪ akpatɔlɔ nyɔɔsi.

²⁵ Kɔ fɛina tó kɛ atɛ cɛnɛ.
Pɔyele pɔ ɲma-kuyɔ sɪ kó taa nu sɔɣɔntɔ.
²⁶ Taale wontu fɛi-kuyɔ sɔɣɔntɔ.
Nkuyɔlɛ wontu sɔsɔɔntɔ taa sɔsɔɔntɔ wulav.

42

Soopu tisaa sɪ i ké ɪcam

¹ Ḿpóyó Soopu ɔ́wa Taɔaa sɪ:

² Ma nyɔ́má sɪ n pɛsɛɣi pɔ tɛna.
Ye n tɔwa mpi pɔ pɔlɛ n lakɪ-wɔyɪ.

³ Má takayaana nti ma suwa na má lakɪ tɔ tɔ tɔɔ,
na kuyɔɣɔtɔtɔ nti tɔ taa fɛi lɔmayasɛɛ tɔ.
Tampɔna ma yɔɣɔtaa ké, ma taa cɛkɛna.
Tɛma sɔsɔɔna wɛna Iɔ lapa tɔ a tɛɛ-m ké.
Iɛ ma taa nyɪ-yɛ.

⁴ Iɔ ke ɲkpaɲɲ na má yɔɣɔti.
Maa pɔɔsi-ɲ na ɲ cɔ-m.

⁵ Paa yɔɣɔta Iɔ tɔm ké
na má nuɲa ma ɲkpaɲuyɔ.
Ama nɔɔnɔ ké ma na-ɪ na ma ɪsɔpɔlɛ.

⁶ Pɔ tɔɔ ké ma nyɔ́ɣɔsa ma ti.
Ma pasa ma ti na má caya tɛtɔ na tɔlɔma taa.

ISO MĒLENA SOOPU KÉ I WULE TAA

^a **41:16 nem:** Pɛlɛ pa tɛ nyɔ́ma nama fɛi isɪ tá nyɛna. Nem na namlɛ pa

⁷ Waato wei Tacaa tema Soopu ke yəḡotənav ke mpv, ɪɛna í tɔ Teməŋ tɔ ɪlifasi sɪ: Ma mɔ nyá na nyá taapalaa naale na pááná ké. Pə taɣa pulv, í ta təŋ tampana na í yəḡotɪ ma tɔm, ɪsu ma tɔmlɛ tɔ Soopu lapu tɔ.

⁸ Pə tɔ tɔ, í caa latəcənaa naatosompəḡolaya, na ɪwaan ke mpv tɔtɔ. ɪ mayana Soopu na í la mə nyɔəŋ tɔ kɛ kataya ŋka kəkɔ lusa ka tɔna tɔ, na í sələmənə-mɛ. ɪɛ Soopu tɔ, ma kaa hɔ mə ŋkəŋyɔv na pá kɛsənə mə kəŋyɔv lakasi. Mpi tɔ, í tá təŋ tampana na í yəḡotɪ ma tɔm ɪsu ma tɔmlɛ tɔ Soopu lapu tɔ.

⁹ Mpɔyɔɛ ɪlifasi, na Pilita, na Sofaa pa polaa na pá la ɪsu Tacaa heela-wɛ tɔ, na ɪɛ ɪ mɔ Soopu sələmɔyɔv.

¹⁰ Soopu tema mɔpɔyɔ ɪ taapalaa ke sələmənəv, ɪɛna Tacaa mələna Soopu ke ɪ wule taa. Mɔpɔyɔ ɪsɔ ha-ɪ ɪ wɛnəv ŋku ɪ ka wɛna tɔ kɔ tɔm naale.

¹¹ ɪɛna Soopu taalɔnaa, na ɪ newaa alɔnyəma, na apalɔnyəma, na mpa paa nyəma-ɪ hatoo ləŋ tɔ, pá kɔ ɪ tɔyaya taa na í na-wɛ pá tɔḡ. ɪɛna pá wii ɪ kɔnyɔŋ, na pá sɔɔsɪ-ɪ apalɔtɔ ke wahalanaa mpa Tacaa ka tɔ-ɪ tɔ pa tɔ. Pə waalɪ ké paa wei ɪ ha-ɪ pa tɛ liyitee nyəḡəlɔyɔv na wɔla kukuule.

¹² Mɔpɔyɔ Tacaa koola Soopu pusɪ kantəkaya nyənsɪ ke kɔpantɔ, na pá kəlɪ kancaalaya nyənsɪ. ɪ ka wɛna heeŋ ke iyisi naanɔwa na liyiti (14000), na yooyoonaa ke iyisi naatoso (6000), na naan kɔhaləŋ ke iyaya (1000), na kpaŋasɪ alɔnyənsɪ ke iyaya (1000).

¹³ Mɔpɔyɔ Soopu lula apalɔpiya ke naatosompəḡolaya, na alɔpiya ke tooso.

¹⁴ ɪɛna í yaa kancaalaya pɛɛɔ sɪ Yemima (Alukuku), na naale nyəŋ sɪ Kesiya (Yaaye), na tooso nyəŋ sɪ Kelaa-Hapuki (Cəlavfulaya).

¹⁵ Tɛtɔ tɔna taa, alaa napəlɪ pa taa fɛɪ na pá tewa ɪsu Soopu pɛɛlaa mpe. Mɔpɔyɔ pa caa ha-wɛyɛ pa kpancoo ke teitei ɪsu pa taalɔnaa.

¹⁶ Pələ pə waalɪ ké Soopu tasa pusɪ nunɔwa na nɪɛ (140) ke tɔḡɔv. Haləna í ná ɪ piya piya, na sələ sɪ piya piya.

¹⁷ Soopu pusɪ tɔɔwaya, na í kpatəlɪ teu təkunḡkunḡku, ɪɛna í sí.

YONTU NTI PA YOONA ISO HETE TO TE TAKELAYA Kutulutu

Takelaya kane ka ké Yontu na Iso sálámuyú ké. Na nmaalaa waanu waanu nmaana-təyi pusi payale taa. Ilena Iseyeli nyáma koti-ti na pá lakəna-təyi pa Iso taseele.

Iso Təm Yontu nti tə we mpaa mpaa ké. Lenti ké Iso samtu yontu ke Iso taseele. Lenti ké Iso sálámuyú si í səna na í kenti i yəlaa tso na í yá pa nyuyú. Lenti ke kúpəntəj tisuyú ké si Iso í tayani pa təwakəlle. Lenti si pá sɛɛna Iso ké í na təmlɛ ke i koola-weye kúpənto tə pə tso. Lenti ile, pa wiikina Iso si í hɔ pa kolontunaa nkpaŋuyú.

Yesu mayamaya tɔwa yontunaa lempa ke i seɣesuyú taa. Ilena Nɔyɔ Suu Kufalaya nmaalaa tɔ-təyi pa takelasɪ taa, haləna sanja yontunaa mpe pa ké Iso seela pulo kupam ké.

Yontu nunwa na nule na naanwa (150) inɪ isəna pa faya-ti tɔyɔlɔ.

Kancaalaya nyəntu, titite 1–41

Naale nyəntu, titite 42–72

Tooso nyəntu, titite 73–89

Liyiti nyəntu, titite 90–106

Kakpasɪ nyəntu, titite 107–150

TAKELAYA KANCAALAYA NYENKA

1

(Yontu 1–41)

Lelen nuw mayamaya

¹ Lelen nulu nté yulu wei u tənəyi asayaa layatu tasuyú, na u lakɪ mpa pa kisiyi Iso nyəntu tə pa kulapəle tɔ. Pəyele í na Iso wonɫaa paa cakɪ tɔ.

² Ama Tacaa kuseɣesətu húləsəɣəna i lanɫe, na í kaləyi-ti na í mayasəyi tə tɔm ke i taa ké ilim na ahoo.

³ I we ké isɪ tɔyú ŋku pa sɔwa kacəka taa na ku luləyi ku waatunaa tɔ. Ku hatu u lontiliyi.

⁴ Ama asayaa ná fɛi mpɔ.

Pa we ké isɪ lɔɔtu nti heelim kpakəyi tɔ.

⁵ Pə tso ké pa kaa tɔli-təyi Iso huule wule. Na wakəllaa ná kaa suu Iso yəlaa kpekəle taa.

⁶ Mpi tɔ, Tacaa paasəɣəna siyisilaa ké.

Ilena wakəllaa mpaav náá wakəlayi-we.

2

Wulav wei Iso lɔsaa tɔ

¹ Pepe tso ké piitimnaa cuka pə taa, na yəlaa náá huukɪ huwee kpai nyəna ke mpɔ?

² Na awulumpiya náá sɔsəyi atɛ awulaa tso si, pa kuləyi Tacaa na i kuləsɔ pa tso na pá yoona-we.

³ Na pá tən si pá cɛ pa həkutu na pá lu nmakəlyu taa.

⁴ Ama Tacaa ná wɛ ɪ kumte tɔɔ ké
ɪsɔtaa ké na ɪ wonɪyɪ-wɛ.

⁵ Na ɪ nyaasɛyɪ-wɛ na ɪ páná, na ɪ kalɛyɪ sɪ:

⁶ Ma ləsəna ma wulav na má kpa-ɪ Siyɔɲ pɔyɔ naɲɲ nyɛɲku
taa.

⁷ Maa yasɪ nti Tacaa suwa tɔ.
ɪ heela-m sɪ: Nyaxale ma pɛyalɔ,
saɲa ké ma lɔla-ɲ.

⁸ Sɪ ma səlɛmɪ-ɪ piitimnaa na ɪ ha-m, na antulinya tɛna
pəsɪ ma nyəm.

⁹ Maa ɲmakɛli-wɛ na nyɛɲɛlɔyɔ kpátɔyɔ, na má faya-wɛɛɛ
hɔyɔlasɪ ɪsɪ hɛɛv.

¹⁰ Awulaa ɪ kpaya lɛmayasɛɛ, na atɛ sɔsaa náa nu
kpaalɔyɔ.

¹¹⁻¹² Sɪ pá pɛtɪ pa tɛyɪ Tacaa
na pá nyaɲna-ɪ na pá nyɪ ɪ sɔsɔɔntɔ tɔɔ,
na pá wiliti na pá hɛntɪ-ɪ atɛ.
Pá taa kɔɔ na ɪ muna-wɛ na páná na pá le.
Mpi tɔ, ɪ páná u laa kpav.
Lɛlɛɲ nɪlɛ na ntɛ pa tɛna mpa pa cɔɔsɛyɪ ɪ tɛɛ tɔ.

3

Kolontunaa cɔɔna Tafiti ké kotaya

¹ Tafiti yontu.

Pa kɛɛsa tɛ taa ké ɪsəna ɪ seekaya ɪ pɛyalɔ Apəsalam tɔ.

² Haɪ Tacaa, ma kolontunaa tɔɔwaya.
Mpa pa kɔlɛyɪ ma tɔɔ tɔ, pa hukaa ké.

³ Pa yɔyɔtɛyɪ ma tɔm na pá tɔɲ sɪ:
ɪsɔ kaa sənɛ-ɲ.

⁴ Ama Tacaa, nyaxale ma kpantɛ,
nyá tɔyɔna-m teeli na ɲ kɔsɛyɪ ma nyɔyɔ.

⁵ Ye ma yaa-ɲ sɪ ɲ waasɪ-m,
n cɔɔki nyá pɔyɔ naɲɲ nyɛɲku tɔɔ ké.

⁶ Ma hɛntɛyɪ na má tooki na má fɛɲ tɔ,
Tacaa paasɛyɛnana-m.

⁷ Maa nyaɲna kolontunaa iyisi iyisi wei ɪ tama-m kotaya tɔ.

⁸ Haɪ Tacaa, kɔɔ.
Ma ɪsɔ, ya-m.

N makɪ ma kolontunaa nɔɔsɪ ké na ɲ holiyɪ pa kela.

⁹ Tacaa nyá tike n waasɛyɛna.

Kooli nyá yɛlaa ké kɔpantɔ.

4

Tacaa kisuyu ké tɔm tɔyɔ

¹ Tafiti yontu nti pa yɔona saɲku na tɛ wɛ Yonyoolaa
nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, Iso cə-m waatu wei ma wiikina-ŋ tɔ.
Nyayale ma tampana halɔ.
Nyá waasəna-m maa wɛw laɲwakalle taa tɔ.
Nyəni ma pətɔɔtəle na ń nu ma kɔsələmɔtu.

³ Mpa me mə pɛɛkəyi si í cayaana-m na í tɔv-m mɔsɔŋ tɔ,
pəlee ké mu heesi ma nyuyɔ kuyɔ na kaloolaya?

⁴ I nyi si Tacaa lapa-m pɛɛlee sɔsɔna ké.
Ye ma yaa-i si í waasi-m i nuki.

⁵ I sele, ɪle i taa pənti.
I pona ləmayasɛe ké mə təhəntələnaa ké ahoo na í caya tətɪyitiyi.

⁶ I peti mə təyi Tacaa na í lapi-i kɔtasɪ nsi sə tɛŋaa tɔ.

⁷ Payale wiikina si:
Awe ka yele na tə nu leleŋ?
Tacaa nyəni tá tɔɔ na ɪsɛ kɔpana.
⁸ Ama n tɔ ma taa ké laɲhɔlɔmlɛ na pə kəli
mpɛye waatu wei pa wɛna pa tɔɔŋaya
na pa sɔlɔm tuutuuma tɔ.
⁹ Ma hantəyi ké na má tooki teu.
Mpi tɔ, Tacaa tike kentiɪina ma tɔcayale.

5

Iso sənaw pɛɛkuyɔ

¹ Tafiiti Yontu nti pa yoonə həsi na tɛ wɛ
Yonyoolaa nyuyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Hai Tacaa, nu ma kuyɔɔtɔtɔ na ma mɔla.
³ Nyayale ma wulav sɔsɔ na ma Iso.
Nu ma yaav na ma wiinav ké
⁴ tanəŋ tɛɛ, hai Tacaa.
Pə nyaaləyi tɔɔɔ ma kɛsɛyənə nyá tɔɔ na ma tɛŋaa.

⁵ N ta ké Iso wei i laɲle heekəna ɪsayatɔ tɔ.
ɪsayav u hikiyi lonte ké nyá tɛ.
⁶ Nyá luyɔ fɛi kalampaani nyɔma.
Pəyele nn caaki mpa pa pɛɛkəyi lɛlaa na ɪsayatɔ tɔ.
⁷ N kpiisiyi kaloolutɔnaa ké,
na nyá taa kpaakəna yɔlɔkɔlaa na ŋmulaa.

⁸ Ama nyá kɔpantɔ sɔsɔɔntɔ tɔɔ
ma pəsəyi ma sɔv nyá tɛ na sɔyɔntɔ
na ma luɲ nyá tɛsɛle ɪsɛntaa.
⁹ Tacaa tiiki-m nyá tampana taa ké ma kolontunaa tɔɔ,
na ń kpali mpaav na má tɛŋ.
¹⁰ Pə fɛi si yɔlɔ í la naani na pa kuyɔɔtɔtɔ.
Wakəlyɔv tike hɔwɛɛ haɣana pa taa.
Pa nɔyɔ taa wɛ ɪsu pəlaav ŋku kɔ kulaa tɔ.
Na pá tɔsəyi yəlaa na pa nsəma.

¹¹ Hai Iso kv tasəkəle nyəma mpe pa təm
na ń yele na pa mayamaya pa katəsi kpa-wε.
Mpi tɔ, pa isayatu kəla tɔɔv.
Pəyele pa kuləyi nyá tɔɔ.

¹² Ile mpa pa pɛta-ŋ pa ti tɔ pa lanja ká hεε
na pá wεε ńpɔvɔ tam na ń kentiyi pa tɔɔ
na nyá sɔɔllaa yɔɔləyənə-ŋ.

¹³ Tacaa, ń kooliyi kɔpantv kε nyá nuntaa ké,
na nyá pεεlεε kentiyi-wεyε kpante.

6

Tacaa waasvɔv kε wahala waatv

¹ Tafiiti yontu nti pa yoonə ɲmusi pələfɛi saŋkv
na tɔ wε yonyoolaa nyvɔv tv yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, Tacaa, n mv-m na pááná tɔ
taa hɔ ma ɲkpaŋvɔv.

³ Hai, Tacaa, ma tɔŋ tema na ma ka tətɔyɔtɔyɔ.
Waa-m, mpi tɔ, ma mvwa taa saləyi ké.

⁴ Pəlee ké nyá taa ká hεεsɪ-m kpanav?
Ma lanje wakəlaa ké tətɔyɔtɔyɔ.

⁵ Hai, Tacaa məli na ń ya-m.
Waasɪ-m nyá kɔpantv tɔɔ.

⁶ Pə taya pɔlv, sɔtv u tɔɔsəyi nyá təm.
Pəcɔ nɔyɔlv u saŋi-ŋ atətəle taa.

⁷ Mɔla kuyona-m na má pələyi isəlv m kε
ma kvhəntvɔv tɔɔ ké paa ahoo nna.

⁸ Wula mɔlvsa ma isε ké na aa tasəyi nav.
Ma kolontunaa lapəna-m mpv.

⁹ Isayalataa mε, í tεε í wεsɪ-m.
Mpi tɔ, Tacaa nu ma wula.

¹⁰ Í nu ma wiinav na í mv ma sələmvɔv.

¹¹ Pə liyiti ma kolontunaa tənə na sɔyɔntv kpaa-wε,
na pá pəsəyənə pa waali kε kpakpaa na fεεlε na pá seeki.

7

Tacaa sɛɛnav kε ɪ nyəŋ tɔɔ

¹ Tafiiti kawəyaya ɲka ɪ wiikayana Tacaa kε ɪ kolontu
Pencamεε tv Kusi təm tɔyɔɔ.

² Tacaa, nyayale ma kentulu.
Ya-m, waasɪ-m ma kɔnyɔntvləa niŋ taa.

³ Pá taa cəli-m isɪ tɔyɔlasɪ.
Nɔyɔlv kaa lεεki-m pa niŋ taa na í ya-m.

⁴ Hai, ma Iso Tacaa,
ye ma niŋ taa wε isayatu,

⁵ ye ma lapa ma taapalu nɔɔɔɔɔɔ ɪsaxatu,
yaa ma leeta wei ɪ ɲmakələɣi-m mʊsɔɲ tɔ.

⁶ ɪle ma kolontu ɪ tɔɔɔɔ-m na ɪ kpa-m
na ɪ feli-m atɛ na ɪ ku-m na ma teeli si.

⁷ Hai Tacaa, mʊ ma kolontunaa na pááná.

Kuli pa tɔɔ na ɲ waasi-m.

Nyá haana tampana, feɲ ma tɔɔ.

⁸ Piitimnaa ɪ caya na pá cɔɔna-ɲ

na nyaa kpa nyá kumte tɔɔ na ɲ ɲmakəli-we.

⁹ Hai Tacaa, nyá wei n huukəna piitimnaa tɔ,

kɛɛsəna ma siyisuyu na ɲ ha-m tampana.

¹⁰ Sɔɲsi asaxaa kawalaxa na ɲ sɔɔsi siyisilaa kɛ tonɲ.

Nyá nyəmna yəlaa lotunaa taa hɔwɛɛ təna.

Nyayale ɪsɔ na ɲ təɲɔɲ tampana.

¹¹ Nyayale ma kentulu,

na ɲ waasəɲ tampana tɔɲlaa.

¹² N təɲɔɲ tampana kɛ nyá huule taa ké

na ɲ mʊɣi asaxaa na pááná kɛ tam.

¹³ Ye pa kisa layasuyɔ,

n saləɲ nyá layate ké na

ɲ pá nyá tɔɔ na ɲ tɔ-weɣe nyəmə.

¹⁴ Yoou wontu kukukutu kɛ n tayanəɲɪ

na ɲ tantəɲi kəkɔ nyəmə.

¹⁵ ɪkaale kɛ kolontu hayaa,

na acilaxatu wuki-ɪ.

ɪ ka luli kaloolaya.

¹⁶ Wei ɪ hula puuyɔ na ɪ waləsi-kuɣu teu kɛ lɛlaa tɔɔ,

ɪ mayamaya ɪ hotiɣina ku taa.

¹⁷ ɪ kawalaxa na ɪ mʊsɔɲ mələɲi ɪ nyuyɔ taa ké.

¹⁸ Maa sa Tacaa kɛ ɪ siyisuyu tɔɔ.

Na má yoo yontu na má tala ɪsɔtaa ɪsɔ Sɔsɔ.

8

ɪsɔ sɔsɔəntu na yulu nyuyɔ kuvuyɔ

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina Katɪ nyəma sanɲu
na tɔ we yonyoolaa nyuyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔɔɔ.

² Hai, ɪsɔ Tacaa,

nyá hæte ɪ yaa tɛtu təna taa.

Na má san nyá teu mpi pə kəla ɪsɔtaa nyəm tɔ.

³ Ahulɔmnnaa na pəcəncələm mayamaya ná sanɲi-ɲ.

Na pé we ɪsu kolɔɲa ɪcate kɛ n ɲmawa na ɲ cɔɔsi

nyá kolontunaa, na ɲ təkəɲi nyá tɔɔ kullaa nɔɔsi.

⁴ Saa wei ma nyənəɲi nyá ɪsɔtənyuyɔ ɲku n ɲmawa

na ɪsɔtu na ɪsɔtulɲasi nsi n su si lona taa tɔ.

⁵ Ʋe ma pɔɔsɛyi ma ti si:
 Yulu ké we na ń tɔɔsɛyi i tɔm?
 Yaa yulu pɛyaya tu ké we na ń paasɛyana-kɛ?
⁶ N lap-a-i ké na í sɛki-ŋ pɛɔ,
 na ń tu-i teeli na ń kusi i nyɔyɔ.
⁷ Nyá tɔna-i si í ŋmakɛli wontu nti n lapana nyá nin tɔ
 na ń tu pɛ tɛnaya i nɔɔhɛɛ tɛɛ.
⁸ Pɛ kpɛyau naan na heen na pɛŋ
 na pɛ kpɛŋna taale wontu.
⁹ Na sumasi na tiina
 na tenku taa nyam tana tɔ.
¹⁰ Hai, Iso Tacaa,
 nyá hɛtɛ yaawa tetu tana taa ké.

9

Ʋo paasɛnav kɛ kɔnyɔntɔnaa na wahala nyɔma

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina nɔyɔ sɛkpɛlaya
 na tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tu yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, Tacaa maa sa-ŋ na ma lotu tana,
 na má yɔyɔti nyá tɛna kɔpampɛna tana tɔm.
³ Nyaya maa yɔɔlɛna na lanɔhɔlɔmɛ na má wiliti,
 na má yoo isɔtaa Iso Sɔsɔ nyaya yontu.

⁴ Ma kolontunaa tula tapɛŋ
 na pá seliyi nyá isɛntaa na pá hotiyi.
⁵ N tayana ma tɔm na ń ha-m tampɛna.
 Siyisuyu kɛ n tɛŋyɛi na ń huukɛna nyá kumte tɔɔ.

⁶ N hɔŋ piitimnaa ma ta nyi isɛnaa mɛɛ pa ŋkpaŋŋ ké,
 na ń wakɛlayi asayaa mɛɛ,
 na ń husɛyi pa hɛla kɛ tam tɔɔ.
⁷ Pɛ kpiisa-wɛ na pá lá yem ké tam tɔɔ,
 na pa acaɛɛ pɛsi kpɛntɛlasɛ,
 nɔyɔɔ u tɔɔsɛyi a tɔɔ.

⁸ Ama Tacaa ka tɔyɔna kawulaya kɛ tam tɔɔ.
 I suwa i huukɛ kumte.
⁹ Inɛ i huukɛna antulinya yɛlaa na siyisuyu,
 na í tɛŋyɛi tampɛna u fayasɛyi piitimnaa.

¹⁰ Tacaa kentiɛina mpa lɛlaa muɔuliɛi tɔ
 na pá ɔɔsɛyi i kin kɛ pa lanwakɛllɛ waatɔnaa.

¹¹ Hai Tacaa, mpa pa nyɛmá nyá hɛtɛ tɔ,
 pa tɔyɔ-ŋ naani ké.
 Mpi tɔ, nn lɔɔki mpa pa pɛɛkɛyi-ŋ tɔ.

¹² I yoo Tacaa wei i kumte wɛ Siyɔŋ tɔyɔ yontu,
 í kpaali i kookalɛnaa tɔm kɛ piitimnaa taa.

¹³ Mpi tɔ, i ká lɛɛti yulɔkolaa,

na í tɔɔsɪ wahala nyáma tɔɔ,
u sɔɔkɪ pa wiinau tɔm.

¹⁴ Hai Tacaa, nyənɪ ma pətɔɔtələ,
na ń na wahala wei ma kolontunaa tɔyɔ-m tɔ.
Ləsɪ-m səm nɔyɔ taa.

¹⁵ Waatu unəyɪ maa yoo nyá samtu tənaya Siyən nyáma taa.
Na má yɔɔləna nyá waasuyɔ tɔm.

¹⁶ Piitimnaa hota puyɔyɔ ŋku pa hulaa tɔ ku taa ké.
Pa puluyɔ ŋku pa mayamaɣa pa nyəpa tɔ ŋku ku kpana-we.

¹⁷ Tacaa hula ɪ tɪ na í tənəyɪ tampana na í huukəna.
Yulɔ isayau kpa ɪ təyɪ ɪ mayamaɣa ɪ katəka taa.

¹⁸ Asayaa na piitimnaa mpa pa tənə pa sɔɔ Iso tɔɔ tɔ,
paa məli atətələ taa.

¹⁹ Ama Iso ná kaa sɔɔ wahala nyáma tɔɔ.
Kunyəntunaa tɛɛluyɔ ná kaa saali paa pəlee.

²⁰ Hai, Tacaa kuli,
yulɔ ɪ taa tɔyɔ nyá tɔɔ.
Kəna mpa pa ta nyɪ-ŋ tɔyɔ nyá isɛntaa na ń huuna-we.

²¹ Yele na sɔyɔntu kpa-we,
na ń huli-we sɪ pa ké yəlaa kɛ yem.

10

Sələmuyɔ sɪ Iso í huli tampana

¹ Hai, Tacaa, pepe tɔɔ ké n hatəlaa,
na ń ŋmɛsəyɪ nyá təyɪ laŋwakəllɛ kuyɛɛŋ?

² Isayau muɣuliɣi kunyəntu ké na kalampaani.
Yele na pa mayamaɣa pa katəsɪ kpa-we.

³ Isayau hən ɪ tɪ na ɪ kunyɪluyɔ huwɛɛ ké.
Na í təkɪ kasəyaya asilima nyənka.
Na í wonɣi Tacaa na í tɔvki-ɪ.

⁴ Isayau ləmayasɛɛ nté kalampaani.
ɪ yɔyɔtəyɪ sɪ: Iso u hən yulɔ ŋkpanuyɔ,
pəyele Iso tu fɛɪ.

⁵ ɪ kulapəm lakɪ teu kɛ paa waatu wei ké.
Iso nyá huule kəla-ɪ pooluŋ ɪ ta cəkəna.
Nɔyɔ taa heelim kɛ n hosiyɪ
nyá kolontunaa tənə sɪ ń kpiisi-we.

⁶ Isayau makɪ ɪ laŋlɛ taa sɪ: Pɔlɔpɔ kaa ciyiti-m.
Wahala kaa mayana-m paa pəlee.

⁷ Mpusi tənuyɔ na tɔm looluyɔ na tɔsuyɔ
na acilayatu tɔm na isayatu wenna ɪ nɔyɔ taa.

⁸ Acalisi kin kɛ ɪ ŋmɛləyɪ
na í cənəyɪ wahala nyáma na í kuyɪ mɔsɔyɪ.

⁹ ɪ wɛ ɪ tənɛmɛllɛ ké isɪ tɔyɔlaya kɛ ka lonte taa.

Na í cɛŋəyi sɪ í kpa konyɔntu na í tu-ɪ ɪ puluɣu taa.

¹⁰ ɪ papəyi ké na í ten wahala nyáma ké ɪ sɛkpaŋ taa.

¹¹ ɪ taa kéle sɪ ɪso sɔɔki

na í kéesəyi ɪ ɪse ɪ nyənəyi paa pɛ́cɔ.

¹² Hai, Tacaa ɪso kuli na í waasi

taa sɔɔ wahala nyáma tɔɔ.

¹³ Pepe tɔɔ ké ɪsayau wonjiyi-ŋ na í tɔŋ sɪ:

ɪso kaa hɔ ma ŋkpaŋɣu se.

¹⁴ N nyənəyi na í naaki konyɔntu wahala,

na ɪ nəxəsɛ sɪ n paasəxəna-ɪ.

Nyaga ɪ pɛtəyi ɪ ti,

pɛ́cɔ nyá waasəxəna sulau.

¹⁵ Peli ɪsayau nin na í pɔɔsɪ-ɪ ɪ kawalaya tɔɔ

nəɣɔlɪ í taa tɔɔsɪ ɪ tɔm.

¹⁶ Tacaa nyayale wulau ké tam tɔɔ.

N ká kpiisi piitimnaa kpai nyəm tənaya tetu taa ké.

¹⁷ N nukɪ konyɔntunaa səlɛmɣu ké,

na í ken ŋkpaŋŋ na pa tɔɔ na í haaki-wɛɣɛ apalɔtɔ.

¹⁸ N ha suluwaa na mpa pa muɣulaa tɔɔ tampana.

lɛna í pɛ yɛlaa mpa pa ŋmana tetu tɔɔ mpaau

sɪ pa ŋmakɛli lɛlaa.

11

Tacaa kiŋ tɛ́cɔ́sɔ́lɛ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa

nyɣu tu yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

Tacaa kiŋ ké ma tɛ́cɔ́sɔ́lɛ wɛɛ.

ɪlɛ ɪsənaya mə heeliyi-m sɪ má se

na má ŋmɛli pɔɔŋ taa ɪsɪ sumaya.

² Pə taya pulɔ, asayaa pama pa tɔɔ

na pá tu nyəmle ké hika tɔɔ

sɪ pa tɔɔki sɛkpetɔɣu taa ké yɛlaa kupaama tɔɔ.

³ Ye kiŋ saala yem,

ɪso kɔsəsutu tɛŋlɔ pəsəyi wɛ?

⁴ ɪsɔtaa ké Tacaa kumte wɛɛ,

na ɪ wɛ ɪ tɛ́sɛ́lɛ nanŋ nyəntɛ taa cənɛ.

ɪ naaki yɛlaa ké timpi pa wɛɛ tɔɣɔ,

na í nyəma pa kulapɛlɛ.

⁵ Tacaa nyəma siyisilaa ké.

Ama ɪ taa kpaana asayaa na mɔsɔntunaa.

⁶ ɪ yeki na kɔkɔ pɛɛ na pə heelim tii pa tɔɔ.

Pa paa tete nté.

⁷ Mpi tɔ, Tacaa ké siyisilu ké

na í sɔɔla kɔsiyisim.

Siyisuyu tɛŋlaa ká na-ɪ na pa ɪsəpee.

12

Tacaa təkuvv ke ɪ nɔɔSi suv

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina ɲmusi pələfɛi naanɔwɔa sanjku na tá wɛ yonyoolaa nyuvu tu yontunaa taa tɔɔɔlo:

² Hai, Tacaa waasi,
nyá yɛlaa tɔŋa saalɔvu ké.

Mpa pa mɔna pá la-wɛɛɛ naani tɔ pa tɔŋna pasuvu.

³ Yɛlaa cayanav tike ke paa wei ɪ laki,
pa lotu wɛ naale naaleɛ na pá looliyina pa ntompee.

⁴ Tacaa kpiisi tɔsɛlaa
na kalampaani nyɛma tɔna.

⁵ Na mpɔ pa tɔŋ si: Tá nsɛmlɛ nté tá tɔŋ,
tá tɛnna tá ntompee.

Awe ka ɲmakɛli-tu?

⁶ Mpuvu Tacaa tɔma si:
Kunyɔntu wei pa lɛɛkɛɣi tɔ
na wahala tu wei ɪ mɔlɛɣi tɔ
pa tɔɔ maa kuli na má ya
mpa pa caa tɔ pa nyɔɔŋ.

⁷ Tacaa kuyɔɔɔtutu wɛ ké tɛɛɛɛɛ ɪsu liyitee nyɛɣɛlɔvu
ɲku pa tu kɔkɔ taa na pá nyaali tɔm naatosompɔɔlaya tɔ.

⁸ Tacaa, nyáá tɔki nɔɔsi nsi n suwa si
n ká kenti-tuvu tam ké yɛlaa mpe tɔ.

⁹ Asayaa mpe pa cɔɔki paa timpiyi,
na ɪsayatu tɔka yɛlaa tɔna.

13

Niŋ tɛkuvv ke Tacaa

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyuvu tu yontunaa taa tɔɔɔlo.

² Hai, Tacaa, waatu wei ké n ka yele
ma tɔɔ sɔɔv ke tam ké mpv?
Na ɲ yele-m nyá ti ɲmɛsuvu?

³ Lɛmayasɛɛ na nɔɔsɛɛ kuvv-m tam ké.
Na ma kolontu náá tɔki ma tɔɔ.

⁴ Hai, Tacaa ma ɪsɔ,
nyɛni-m na ɲ cɔ-m,
na ɲ cɛ ma ɪsɛntɔɔ.
Na má taa too sɛm tom.

⁵ Na ma kolontunaa í taa tɔ si pa kɛlaa,
na ma patanaa náá paana ma cɛɲlɔvu.

⁶ Nyá kupantu ke ma tɛɛlɛɣi,
na ma yɔɔlɛɣɛna nyá waasuvu.
Tacaa maa yoo-ɲ yontu ke
kupantu nti n lapa-m tɔ tɔ tɔɔ.

14

*Yalaa kupama na pa Iso ké antulinya isayav taa
(Yontu 53)*

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔyɔ tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

Kumɛɛmɛmɛnɛ mayasɛyɛna ɪ taa sɪ Iso fɛɪ.
Yalaa mpɛ pa wakɛlaa kɛ na pɔ lakɪ acaalɛtɔ,
kupantɔ latɔ fɛɪ.

² Hatoo isɔtaa kɛ Tacaa nyɛnɛyɛna atɛ yalaa
sɪ ɪ naakɪ sɪ lɛmayasɛɛ tɔ nɔyɔlɔ ɪ pɛɛkɛyɪ ɪ sɛɛɔ na.

³ Pa tɛna pa yela ɪ mpaav kɛ na pɔ wakɛɪ.
Kupantɔ latɔ fɛɪ pa taa, paa kɔlɔm.

⁴ Tacaa sɪ: Kawalaya lataa tɛna fɛɪna lɛmayasɛɛ.
Pa pɛsa ma yalaa isɪ tɔyɔnaya na pɔ tɔkɪ paa sɛɛkɪ-m.

⁵ Tɛnaya paa selina sɔyɔntɔ kɛ sɔsɔm.
Mpi tɔ, Iso kɔ wɛɛ mpa pa nukɛna-ɪ tɔ pa waahɪ.

⁶ Kɔnyɔntunaa tɛɛlɔyɔ kɛ ɪ caakɪ wakɛlɔyɔ.
ɪɛ Tacaa kɛɛ pa kpulɔyɔ tɔtɔɛ.

⁷ Hai, ma kooliyɪ kɛ sɪ
ɪsɛyɛɪ nyɛma waasɔyɔ ɪ luna Iso kin kɛ Siyɔn pɔyɔ taa
kɛ waatɔ wei Tacaa kɔ mɛnɛna ɪ yalaa mpa paa kuuwa tɔ.
Yakɔpɔ lɔlɔyɔ nyɛma ɪsɛyɛɪ nyɛma
kɔ nɛmaalɛna lanɛhulɔmɛ sɔsɔɔɛ.

15

Isɔsɛɛtɔ nti Tacaa caakɛna ɪ yalaa tɔ

¹ Tafiiti yontu.

Hai, Tacaa awe munna nyɔ tɛsɛɛɛ taa sɔvɔ?
Na pɔntɔ caya nyɔ Siyɔn pulaya nanɛ nyɛnka tɔɔ?

² Yulɔ wei ɪ kin pa kaa na isayatu na ɪ tɛnɛyɪ kɔsiyisim
na ɪ yɔyɔtɔyɪ tampana wɛna ɪ nyɛmɔ ɪ lotu taa tɔyɔ.

³ Pɔ tɛ yulɔ ɪ cakɛna lɛlaa.
Pɔcɔ ɪ lakɪ isayatu kɛ ɪ tɔyɔntɔɛ yaa ɪ tɔ-ɪ fɛɛɛɛ.

⁴ Yulɔ ɪnɪ ɪ taa kpaakɛna mpa Iso ɪ caakɪ tɔyɔ.
Ama ɪ tɔyɔna mpa pa nyɛnɛna Tacaa tɔ.

Yɛ yulɔ ɪnɪ ɪ sɪ nɔyɔ ɪ layasɛyɪ-kɛ, paa pɪ caalɪ-ɪ isɛna.

⁵ Yɛ nɔyɔlɔ kɛnta ɪ kin kɛ liyitee ɪ pɛɛkɛyɪ kasɛyaya.
Pɔ tɛ yulɔ kaa mɔ kɔhav na ɪ lɛsɪ pɔpɔtɔ aseeta
na ɪ kɔ tampana tɔ tɔm.

Pɪ cɛnɛyɪ wei ɪ tɔka yaasinaa mpɛ tɔ.

16

Wei pɔ yapa sɛm nɔyɔ taa tɔ ɪ lanɛhulɔmɛ

¹ Tafiiti yontu.

Hai, Iso, kenti ma tɔɔ,
nyá kin ke ma caa ma cɔɔsi.

² Ma heela Tacaa si: Nyayale ma caa,
nyá kin tike ke ma nuki lelen.

³ Iso yalaa mpa pa we tetu taa tɔɔ ma caaki teu.

⁴ Yalaa luləsəyi tunj ké na pá tənəyi kpai nyəŋ.
Ma kaa laa tunj yaa má tu yaa i həla na ma nɔɔ.

⁵ Tacaa, nyayale ma paa tete,
n haaki-m mpi ma nyuləyi tɔ.
N tɔka mpi pu mayana-m cele tɔɔ nyá nin taa.

⁶ Ma paa tete kɔpampante nte ma hikaa tɔɔle,
ma lanle heena nyá kuhaham mpi.

⁷ Ma sɛɛ ma layatu tasulu Tacaa.
Paa ahoo taa pə sɛɛsəyi-m ma taa ké.

⁸ Ma naaki Tacaa ke tam ké.
Maa cɛŋləyi, mpi tɔ, n we ma kəŋkəŋ taa.

⁹ Pə tɔɔ ké ma heesaa maa nyəŋna pulupu,
na ma lanle huluma na má yooləyi.

¹⁰ Mpi tɔ, n kaa peti-m atetəle taa.

Yaa n yele si nyá kusəulu má,
má tu sɔŋ pəcɔ mayamaya.

¹¹ Nyá huləŋana-m weesuɣu mpaav
nyá kin ke lanhulomle səsəle weɛ.
Na n haaki lelen tam nyəŋ.

17

Wahala tu sələmvu ke Iso

¹ Tafiiti sələmvu ke Iso.

Hai, Tacaa, ke ŋkpaŋŋ na n nu ma sələmvu,
na ma wiinau, na n yele na pá tən tampana ke ma tɔm taa.
Kaloolaya fɛi ma nɔɔ taa.

² Nyaa teesina ma tɔm.
Mpi tɔ, n tənəyi tampana ke pə taa ké.

³ Ye n kɔma ma kin ke ahoo
na n wiili too ma lotu taa,
n kaa na ɪsəyatu.
Ma taa tɔm na ma kuyəɔtutu ké kolum ké.

⁴ Nyá kuyəɔtutu ke ma tɔka ma lakasi taa,
ma ta tən mvsɔŋtɔnaa mpaav.

⁵ Nyá nyəŋku ke ma nyɔɔnaa,
maa heləyi.

⁶ Hai, Iso, nyaya ma yaaki.
Mpi tɔ, n nuki.

Ke ŋkpaŋyɔ na ma tɔ na n nu ma kuyəɔtutu.

⁷ Wati-m nyá kɔpantu.

Nyá waasəyənə mpa pa tɔyɔ-ŋ kpɔɔyɔ
tɔyɔ pa kolontunaa nin̄ taa.

⁸ Kenti ma tɔɔ ɪsu ɪsələ taa pəyaya.

Na ń n̄mɛsɪ-m nyá keŋ tɛɛ.

⁹ Kɛ ma kolontunaa asayaa
ɲmakəllaa mpa pa tama-m tɔ pa tɔɔ.

¹⁰ Pa fɛɪna pətɔtələ,
pa yɔyɔtəyi kalampaani tɔm.

¹¹ Pa tama-m ké na pá wɛ ma waali təkpaɲ,
na pá fɛɲiyi sɪ pá pɛti-m atɛ.

¹² ɪsu tɔyɔlasɪ cɛɲyɔ sɪ
sɪ cələyi sɪ tɔyɔɲaya tɔ.

¹³ Tacaa kuli pa tɔɔ na ń pəsi-wɛyɛ kpɛntəlasɪ.
Ya-m ɪsayatɔ nin̄ taa na nyá layatɛ.

¹⁴ Tacaa kpiisi-wɛ na nyá nin̄.
Na pə ləsi mpi pə ké pa taa nyəm tɔyɔ weesuyɔ nyəm taa.
Na ń nyɔɔsɪ-wɛyɛ nyarɲ lɔm mpi n̄ su-wɛ tɔ.

Pa piya í nyɔɔ na pə kɔ pɛlɛ na pá kaasɪ pa saalənaa.

¹⁵ Ye ma ɪlɛ, maa ná nyá ɪsɛntaa ké ma tampana tɛɲyɔ tɔɔ.
Na má fema ma nyənɪ-ŋ ɪsəna ma caa tɔ.

18

*Wulav lapa aka na í sarɲ ɪsɔ ké pə tɔɔ
(Samiyɛɛli II 22:1-51)*

¹ Tacaa tɛmlɛ tɔ Tafiiti yontu nti ɪ samna ɪsɔ ké saa wei ɪsɔ
waasa-ɪ Sayuli na ɪ kolontunaa lɛlaa tənə nin̄ taa tɔ.
Nti tɔ wɛnna yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa cənɛ sɪ:

² Tacaa, ma luyɔ suv-ŋ ké,
nyayalɛ ma toŋ.

³ Nyayalɛ ma kɔkpamuyɔ na ma tɔcɔɔsələ toŋ nyəntɛ,
nyá waasəyənə-m, nyayalɛ ma ɪsɔ na ma cɔɔsəyənə-ŋ.
Nyayalɛ ma kpáluyɔ na toŋ wei ɪ waasəyi-m tɔ.

⁴ Ma sama Tacaa na kawilitaya.
Nyá yapənə-m kolontunaa nin̄ taa.

⁵ Səm ka tɔ-m alukpala ké,
na pə nyaasəyi-m ɪsu pɔyɔ ɪsayaa.

⁶ Atɛtələ ka hɔka-m tɔ n̄musɪ ké
na səm náa tuti-m na pə puluyɔ.

⁷ Ma yáá Tacaa kɛ ma larɲwakəllɛ waatɔ sɪ í waasi-m.
Ma kiisaa na í nu ma nɔyɔ kɛ ɪ təyaya taa.

⁸ Pááná kpa ɪsɔ na tɛtɔ sele,
na pɔɔŋ náa sele toɔ ɪ kila tɛɛ.

⁹ ɪsɔ tɔwa kəkɔ na ka cəyɔlasɪ na ɪ nɔyɔ
na ka nyɔɔsɪ luna ɪ muɲa tɛɛ.

¹⁰ ɪsɔ lumsa ɪsɔtɔnuyɔ na í tii.

Na ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ kɛ ɪsɔtɔnɔyɔ kpɪsɛŋ nyɛŋku.

¹¹ ɪsɔ cɔyɔ ɪsɔtaa tillu tɔɔ na ɪ kulɛyɪ hɔntɔ,
kɛ heelim tɔɔ.

¹² ɪsɔ taka ɪ tɛyɪ sɛkpɛtɔyɔ
na ɪ wɛ tɛv ɲmɔntɔyɔ kukpɛɛtɔyɔ tɛɛ.

¹³ ɪsɔ nyalɛmɛ tɛɛ-ɪ nɔyɔ na tɛ yasɛyɪ ɪsɛŋmɔntɔ
na tɛ lɔkɪ tɛv tɔmpɛɛ na kɔkɔ cɔyɔlasɪ.

¹⁴ ɪsɔtaa ɪsɔ sɔsɔ nɔyɔ nu
ɪsɔtaa kɛ ɪsu tɛv hɔla.

¹⁵ ɪsɔ tɔwa ma kolontunaa kɛ nyɛmá na ɪ yasɪ-wɛ.
Na ɪ tisi pa tɔɔ kɛ calanaa kɛ sɔsɔm na pá se yem yem.

¹⁶ Tacaa mv pááná na ɪ woso ɪ muna tɛɛ,
na tenku tetɔ nyu na pá ná antulinya kite.

¹⁷ ɪlɛna ɪ tisi ɪ nɪŋ na ɪsɔtaa
na ɪ lɛsɪ-m lɔm sɔsɔm taa.

¹⁸ Na ɪ ya-m ma kolontunaa tɔŋ nyɛma
mpa pa tɛɛ-m tɔ pa nɪŋ taa.

¹⁹ Ma wahala wule kɛ pa tuta-m,
ɪlɛna Tacaa waasɪ-m.

²⁰ ɪsɔ sɔɔla-m tɔyɔ ɪ waasa-m
sɪ má cɔyana ma tɪ.

²¹ Ma tɛŋa tampana tɔyɔ n lapa-m mpɔ,
ma kusiɣisim lapɔ kasɛyɔyɔ nté.

²² Ma tɛŋa Tacaa tɔm kɛ,
ma ta wakɛlɛna-ɪ.

²³ Ma tɛŋa nyá kusɛsɛtɔ tɛna tɔyɔ.
Ma ta yɔkɪ nyá kiiu nakɔlɪ.

²⁴ Ma luyɔ fɛɪ taalɪ nɔyɔlɔ,
tɔyɔ ma kpa ma tɛyɪ ɪsɔyɔtɔ tɔlatɛ.

²⁵ ɪlɛna Tacaa lɛɛtɪ-m ma tampana tɛŋyɔ tɔɔ.
Ma kusiɣisim lapɔ kasɛyɔyɔ nté na ɲ nyɛmá.

²⁶ Kupantɔ kɛ n fɛlɛyɪ tɔ latɔ.
Na ɲ tɛŋ tampana na ɲ lana a tɛŋlɔ.

²⁷ Yɔlɔ ɪ wɛ tɛnanɛŋ ɲɔpɔyɔ n lakɪ-ɪ.
ɪlɛna ɲ kisi ɪsɔyɔw kɛ ɪ ɪsɔyɔtɔ tɔɔ.

²⁸ N waasɛyɪ tɔpasɛlaa.
ɪlɛna ɲ tisiyɪ kalampaanɪ nyɛma.

²⁹ Ma ɪsɔ Tacaa yekina na ma nyaalɛm naaki.
Na pá kɛɛlɛyɪ ma sɛkpɛtɔyɔ.

³⁰ Nyá tɔŋ kɛ ma ɲmaakɛna kolɔŋa ɪcatɛ,
na má sɔv na má tuti ma kolontunaa.

³¹ Tacaa nyá kulapɔtɔ wɛ kɛ tɔcɔŋŋ.
Na nyá kuyɔyɔtɔtɔ fɛɪ sika.

N kentiɣi mpa pa cɔɔsɛyɛna-ɲ tɔ ɪsu kpálɔyɔ

³² Tacaa nyá tike tɔkɔŋ nté ɪsɔ.

Ta ɪsɔ nyá tike tɔkɔŋ nté
kukpamɔyɔ ɲku ku kentiɣi-tɔ tɔ.

³³ Nyá haakana-m toma.

Na n̄ tiikiyi-m mpaav kusiɣisuyu taa.

³⁴ Na n̄ yeki na má pəsəɣi sewa na naani
ke pulasi tɔɔ ɪsu nam.

³⁵ N faləsa ma nin na yooɔ,
na má nyi tɔɔv toŋ nyəŋku tɔv.

³⁶ N yapa ma nyɔvɔ na pá wɛɛ ɪsu kɔkentuyɔ.

Nyá toŋ teesiɣi-m na má wɛɛna toma.

³⁷ Nyá hasəɣəna ma nɔɔhɛɛ tɛɛ,
pɔlɔpɔ u tuuliɣi-m.

³⁸ Na má tɔɣəŋəɣi ma kolontunaa na má kpaaki-wɛ,
má ta wakəli-wɛ maa mələɣi.

³⁹ Na má huɣi-wɛɣɛ atɛ,
na pá wɛ ma nɔɔhɛɛ tɛɛ paa tasəɣi kɔlvɔv.

⁴⁰ Nyá haakana-m yooɔ toŋ
na n̄ yeki na ma kolontunaa həntəɣi-m atɛ.

⁴¹ N yeki na ma kolontunaa seeki-m
na má wakələɣi-wɛ tənəŋnəŋ.

⁴² Pa wiiwa nɔɣɔlv ta waasi-wɛ.
Na pá yaa ɪsɔ, ɪsɔ tá cɔ.

⁴³ Ma nuɣuta-wɛɣɛ na pá pəsi ɪsu
mɔsvɔv ŋku heelim kpakəɣi tɔ.
Na má feli-wɛ ɪsu hapələ tɔɔ afəla.

⁴⁴ N yapa-m ma yəlaa nɔhəntɛ taa
na n̄ su-m piitimnaa nyɔvɔ tv,
na yəlaa mpa ma taa nyi tɔ pá laki-m təmlɛ.

⁴⁵ Yɛ ma nyəna-wɛɣɛ ɪsələ,
pa nuna-m ké.

Kpai nyəma piya seekina-m.

⁴⁶ Sɪ naani leki-səɣi na sɪ seliɣi
sɪ koloosi acalɛɛ taa na sɪ luki.

⁴⁷ Tacaa nyá wɛnna.

Nyaxalɛ ma kɔkpamvɔv ŋku kɔ kentiɣi-m tɔ, maa sa-ŋ.
Maa tala ma ɪsɔ ma waasɔlv nyá.

⁴⁸ Nyá lɛɛtəɣəna na ma nɔɣɔ,
na n̄ tisiɣi piitimnaa ke ma tɛɛ.

⁴⁹ Nyá yakəna-m ma kolontunaa nin taa
na n̄ laki na má kələɣi-wɛ.

Na í yakɪ-m mɔsvɔv tv nin taa.

⁵⁰ Pə tɔɔ ké maa sa-ŋ piitimnaa taa,
na má pɔvɔli nyá hətɛ.

⁵¹ N tɔvɔ nyá wulav ke akaitv səsəontv,
na n̄ la kɔpantv ke nyá kɔləsv Tafiiti,
na ɪlɛ i piitim nyəma ke tam tɔɔ.

¹ Tafiiti yontu nti tã wẽ yonyoolaa
nyuyv tu yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Isɔtɔnyv hulɔxana Isɔ nyá teeli
na kv kpaalɔyɔ nyá kulapɔlɛ.

³ Wulɛ sɛxɛsɛyana lɛntɛ kɛ tã tɔm.
Na ahoo náá heeliyɔ lɛnna kɛ a tɔm.

⁴ Pu yɔyɔtɔyɔ sɪ yulv í nu pã nɔyɔ.

⁵ Paa na mpv, pã tɔm cɔɔkɪ antulinya tɛnasɪ tɛnaya.

Isɔ sika ilim kɛ cokɔlɛ kɛ isɔtaa kɛ.

⁶ Pã wẽ kɛ isɪ akpaxalɔ lukɔyuna ɪ nan taa tɔ,
na í tɔyɔ mpaav na lanjhulɔmɛ isɪ aka.

⁷ Pã lukana antulinya tɛnaya kanɛyɛ,
na pã tɔlɛna lɛɲka.

Pulɔv ɪ fitiyɔ pã hanaya.

⁸ Tacaa nyá kiɲ wẽ kɛ tɔvɲɲ,
na í haakɪ tɔɲ na weesuyv.

Tacaa nyá kusasutu ta siti tã wẽ kɛ tɔvɲɲ.
Tã kuliyɔ mpa pa ta nyɪ pulv tɔ pa isɛ.

⁹ Tacaa nyá kvɔtɔtɔv siyisaa kɛ na tã
hɛɛsɔyɔ mpa pa nukana-tɪ tɔ pa lanja.

Nyá kiɲ siyisaa kɛ tɔkpataa,
na í kuliyɔ isɛ.

¹⁰ Tacaa nyamnav tewaya,
yɔlaa ka nuna-ɲ ɲpuyv tam tɔɔ.

Nyá kusasutu wẽ tampana kɛ na tã siyisaa.

¹¹ Tã kɔla wɔlanaa kɔpampama kɛ teu.

Na tã kɔlɪ tunj sɛtaya nim nyɛɲka mayamaya kɛ lɛlɛɲ.

¹² Ntɪ tã sɛyɛsɛyana nyá tamɛ tu má.

Tã tɔkuyv taa ma waakɪ ma weesuyv taa kɛ.

¹³ Nɔyɔlv ɪ cɛkɔyana ɪ tasɔkɔlɛ.

Wii maya timpi ma ta cɛkɔna tɔ.

¹⁴ Kenti-m kalampaanɪ nyáma,
pa taa ɲmakɔlɪ-m.

Waatu inɔyɔ maa te teu na ɲ fiti-m kɔvɛntuyv isayav.

¹⁵ Mv ma kɔyɔyɔtɔv na nti ma mayasɔyɔ ma lotu taa tɔ.

Hai, Tacaa, nyayalɛ ma waasulv
na ma kɔkpamuyv ɲku kv kentiɲi-m tɔ.

20

Wulav tɔɔ sɔlɔmvv

¹ Tafiiti yontu nti tã wẽ yonyoolaa
nyuyv tu takɔlaya taa tɔyɔɔ.

² Hai, Tacaa í mv nyá kusɔlɔmvɔv kɛ nyá lanwakɔllɛ wulɛ.
Yakɔpv Isɔ inɪ ɪ kenti nyá tɔɔ.

³ Na í lu í tàyaya taa ké Yosalem ke
Siyon puyv taa na í koo nyá waasuyv.
⁴ Í tóosí nyá kotasí tana tóo,
na í mu nsi kəkə lusa sí tana tó.
⁵ Í ha-η mpi n sɔla teu tó,
na í la mpi n caaki tó.
⁶ Íle tá lanja ká heena nyá nyuyv yapv tóm.
Mpi tó, tá Iso hətə taa ké tə pəsəna akanaa.
Tacaa í la pə tana mpi n sələməyi tó.

⁷ Pənente ma nyəma sí Tacaa
waasəyi wulav wei n ləsaa tɔɔ,
na n cə-í nyá tàyaya taa ké hatoo isətaa.
Nyá ton səsəon waasəyana.
⁸ Payale ná teeləyi pa yoou krayanəη ké,
na leləa ke pə keekənəa.
Ama tá ile, tá Iso Tacaa ke tá nyənəyi.
⁹ Mpe iní pa nukiyi ké na pá hotiyi.
Ilena taa sənə isə taca.

¹⁰ Hai, Tacaa, waasí wulav.
Cə-tuyv waatu wei tə yaaki-η tó.

21

Wulav teeluyv ke Tacaa

¹ Tafiiti yontu nti tə wə yonyoolaa
nyuyv tó yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Tacaa wulav lanje heena nyá toma səsəona ké.
Na í ηmaaləyana nyá waasuyv pə fəina.
³ Mpi í luyv səlāa tɔɔ n ha-í,
n ta pəm-í í kəsələməm.
⁴ N koola-í kɔpantu ke tuutuuma.
N tema-í wula ntenuyu.
⁵ Í sələma-η weesuyv na n ha-í,
na kɔ tayalı teu.
⁶ N waasa-í na í teeli tɔo səsəm.
Na n suu-í teu na səsəontv.
⁷ N kooliyi-í kɔpantu ke tam tɔo ké,
na n wə í kin na í lanje hələməyi.
⁸ Wulav pəta í təyi Tacaa ké.
Na isətaa Iso Səso kɔpantu tɔo,
pə kaa cənli-í.

⁹ Hai, wulav, nyá nin í wəe nyá kolontunaa
na mpa paa caa-η tó pa tɔo.

¹⁰ Kuyanku n kəη tó,
n ká tɔ-wəyε kəkə səsaya taa ké.
Tacaa n ká kpiisi-wəyε na pánáná,
na kəkə nyaya-wə.

¹¹ Na n kpiisi pa lələη tənaya

tətv taa yəlaa taa.

¹² Paa həkə ɪsəyatv sɪ pa lakɪ-ŋ,
ɪlɛ pa kaa pəsɪ.

¹³ N ká tə-wɛɣɛ nyá nyəmə
na ń təɣonɪ-wɛ na pá se.

¹⁴ Tacaa həlɪ nyá toŋ səsəəŋ.
lɛna táá yoo-ŋ yontu na tə sa nyá toŋ təm.

22

Wei pa ləwa tɔ ɪ waasvɣv

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina tefemle nam luyv,
na tə wɛ yonyoolaa nyɔvɔv tɔ yontunaa taa təɣələ.

² Hai, ma ɪsə yooɔv,
pepe təə ké n lə-m?
N hatələna-m suwe,
na nn nuɪkɪ ma wula sɪ ń waasɪ-m?

³ Hai, ɪsə, ma wiikina-ŋ ilim ilim nn cəəkɪ,
na ahoo ahoo maa hikiyi tom.

⁴ Paa na mpv nyayale ɪsə Nanŋtv
wei ɪsɛɣɛɪ nyəma saŋ tə.

⁵ Nyaya tá cəsənaa tɔwa naani
ɪlɛna ń ya-wɛ.

⁶ Pa wiina-ŋ na ń ya-wɛ,
pa pɛta-ŋ pa tɪ tɔ fɛɛɛɛ ta təɣə-wɛ.

⁷ Ama ma pəsə ké ɪsɪ atantaalv pə taya yulv,
na yəlaa təna tɔvki-m na pa footiyi-m.

⁸ Pa təna mpa pa naaki-m tɔ pa tuluyv-m ntompee
na pá hooki-m ɪsɛ na pá footiyi-m sɪ:

⁹ Ntəŋ Tacaa ké n pɛta nyá tɪ yaa,
Tacaa ɪ ləsi-ŋ pə taa.

Ntəŋ Tacaa səələ-ŋ yaa,
Tacaa ɪ waasɪ-ŋ.

¹⁰ Tacaa, nyá ləsəna-m ma too taa,
na ń papəsɪ-m ɪ həla təə na naani.

¹¹ Hatoo ma həəv tɛɛ nyá təə ké ma wɛɛ,
na n ké ma ɪsə.

¹² Taa hatələna-m ma wahalanaa waatv,
nyayale ma sənɪv nəɣələ fɛɪ.

¹³ Ma kolontunaa tama-m ké ɪsɪ latəcənaa,
pa tɔ-m həkv ké ɪsɪ taale naaŋ keesasi.

¹⁴ Pa haaki nəəsɪ na ma təə ké ɪsɪ təɣələɣa
cəlvɔv ka təɣonaya na ká nyusəyi tɔ.

¹⁵ Ma toma təmayə ɪsɪ ləm kpɛŋuyv atɛ tə,
na ma tətəntənaa taa cé.

lɛna ma apalvɔv hoo ma taa ɪsɪ keetu.

¹⁶ Ma luyv tɛɛ wulaa ké təpuɣupuyv,

na ma nsəmlə matəna ma tantahaav.
N su-m mʊsʊyʊ taa ké ɪsu ma tɛma səpʊ.

¹⁷ Asayaa kpekəle tama-m ké.
Hasɪ nsi sɪ tʊ-m hɛkʊ.
Pa tʊla ma niŋ na ma nɔntaaləŋ ké pɔɔŋ.

¹⁸ Ma wɔlaa ké na má yele mʊwa tike
na ma kolontunaa nyənəyi-m təcɔɔɔ.

¹⁹ Pa tala ma wontu.
Ilena pá tɔ tɛtɛ ké ma kpai tɔɔ.

²⁰ Hai, Tacaa, taa hatələnə-m.
Nyayale ma tɔŋ.

Kɔɔ ma waasʊyʊ ké ləŋ.

²¹ Ya-m layatɛ nɔyɔ taa.
Ləsi-m hasɪ nsi sɪ kela taa.

²² Waasi-m tɔyɔlasɪ nsi sɪ nɔyɔ taa,
na taale naaŋ inɪ ɪ həŋ taa.

Hai, nɪ ma kʊsələmətʊ.

²³ Maa heeli nyá tɔm ké ma camnanaa,
na má sa-ŋ samaa taa.

²⁴ Tacaa yəlaa mə í samɪ-ɪ
Yakɔpʊ lʊlʊyʊ nyáma mə í tʊ-ɪ teeli.
Isɛyɛli nyáma mə í sɛɛ-ɪ.

²⁵ Mpi tɔ, Tacaa nn footiɣi wahala tʊ nɔyɔlɔ
yaa n nyənɪ-ɪ səkpɛlu
pəcɔ nn haaki-ɪ siyile.
Ama ye wahala tʊ wiina-ŋ, n nukɪ ké.

²⁶ Tacaa nyá kʊlapʊtʊ tike ké ma saŋ samaa taa.
Ilena ma la-ŋ kɔtasɪ nsi
maa sɪ nɔyɔ tɔyɔ nyá sɛɛlaa ɪsɛntaa.

²⁷ Kʊnyɔntʊnaa ka tɔyɔ na pá haya.
Tacaa nyá pɛɛkəlaa í sa-ŋ.
Na pá cayana-wɛyɛ tam.

²⁸ Tɛtʊ tənasi tənə yəlaa ka hʊv
Tacaa nyá tɔm na paa kɛəsəna nyá tɔɔ.
Na atɛ yəlaa tənə lʊŋ nyá tɛɛ.

²⁹ Mpi tɔ, Tacaa nyayale wulav sɔsɔ.
Na n təkɪ kawulayə ké piitimnaa tənə tɔɔ.

³⁰ Tɛtʊ taa tɔŋtunaa tənə ká tɔyɔ na pá hənɪ-ŋ atɛ.
Na yəlaa tənə mpa paa tɛ na pá sɪ tɔ paa lʊŋɪ-ŋ akula.

³¹ Pa lʊlʊŋ nyáma ká la-ŋ təmlɛ
na pá heeli nyá tɔm ké pa waali piya.

³² Na pɛɛ pa kɛɛsɪ pɛɛ pa piya ké
ɪsənə n waasa nyá yəlaa tɔ.

¹ Tafiiti yontu.

Isə nyá tiikiyina-m,
maa laŋəyi pulv.

² Pə tɔɔ ké n pukina-m nyuto
kələkələkəto taa na má hɛsɛsɛyi.
Na ń yeki na má hɛsɛsɛyi lɔm mpi
pə wɛ tɔpamm tɔ pə cɔlɔ.

³ N tayaŋəyi ma tɔŋ kpaasuvu
na ń pukina-m mpaav kusiɣisuyu taa si, nyá hətɛ í yaa.

⁴ Paa ma tɔŋ səkpetuvu anaam taa,
maa nyan si pulɔpɔ ká la-m.
Mpi tɔ, Tacao n wɛ ma waah tɔ se.
N tiikiyi-m na ń kentiyi ma tɔɔ na pə tɔvu-m naani.

⁵ Tacao, paa ma kolontunaa kin,
n mɔvu-m ké na ń pələyi ma nyuvu taa ké sɔɔsɔŋ nim,
na ń suki-m tɔyɔnaya təkpetekpete.
Na ń suuliyi ma iyaya kɔnyɔnyɔɔya tɔpam.

⁶ Tampangana tɔɔ, n laki-m kupantu ké
na ń sɔlɔyi-m haləna ma weesuyu kuyɛɛŋ tɛ.
Ma na-ŋ tu kpenti teu ké, haləna ma sɛm.

24

Tacao kɛlɛ antulinya wulav sɔsɔ

¹ Tafiiti yontu.

Tacao nyá tənna antulinya tənna na ɪ taa yəlaa
na pə tənna mpi pə wɛ ɪ taa tɔ.

² Nyá suna antulinya kite kɛ tɛŋku na
lɔmnaa tɔɔ na ń tɔka-ɪ.

³ Awe taka ká kpana Tacao nyá pulaya
ŋka ka tɔɔ pa sɛeki-ŋ tɔ?

Na pɔntu suv nyá tɔcayalɛ nanŋ nyəntɛ ntɛ tɔ taa?

⁴ Mpa pa kisa ɪsəyatu lapu na pa lotu wɛ kɔlɔmtu
na pá tá ha pa tɔyi tɔŋ laav na pɔpɔtu nɔɔsi suw tɔyɔ.

⁵ Tacao laŋlɛ ka hɛɛna-wɛ na í waasi-wɛ,
na í kooli-wɛyɛ kupantu.

⁶ Yəlaa mpe ɪni pa takanaa sɛɛkəna Tacao.
Yakɔpɔ lɔlɔvu nyəma siyisiyi mpa pa pəsəyi
na pá kɔɔ ɪ ɪsɛntaa tɔyɔlɛ.

⁷ Tam tɔɔ nənɔɔsi mɛ í tɔli tɔyelele,
na teeli wulav suv.

⁸ Aweyɛlɛ teeli wulav ɪni?

Tacao tɔŋ tɔ wei ɪ ké yooŋ taa aka tɔyɔ.

⁹ Tam tɔɔ nənɔɔsi mɛ í tɔli tɔyelele,
na teeli wulav suv.

¹⁰ Aweyɛlɛ teeli wulav ɪni ye?

Ate na ɪsɔtaa Tacao kɛlɛ teeli wulav.

25

Husi ma tawakalle na n hvlv-m nyá luyu nyəntv

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa nyá tɔɔ ké ma keesəyana.

² Ma Iso nyaya ma peta ma ti.

Taa yele-m na feele tɔyɔ-m.

Yaa ma kolontunaa paana-m.

³ Mpa pa tɔyɔ-ŋ naani tɔ

pa kaa wee maa nyáma taa.

Ama nyá waali lulaa ká nysəna pa mpee ke kela.

⁴ Hvlv-m nyá mpaav na má nyi-ku,

na n seyesi-m mpi n caa ma la tɔ.

⁵ Tiiki-m nyá tampaana taa,

na n seyesi-m-ye.

Mpi tɔ, Iso nyá, nyá yakəna-m.

Nyaya ma teeləyi tam.

⁶ Tacaa, tɔɔsi si hatoo tɔ n ké kupaŋ ké,

na n sɔɔləyi yəlaa.

⁷ Taa tɔɔsi ma ifepile kupaŋtəŋ na ma isayatu tɔm.

Ama nyəni ma pətətəle na n tɔɔsi ma tɔɔ

ké nyá kupaŋtɔ tɔɔ.

⁸ Tacaa n ké kupaŋ ké na n siyisaa.

Pə tɔɔ ké n hvləyi pəntəlaa ke mpaav.

⁹ N teesiyi mpa pa ise pa tɔki tɔ pa tɔm ké.

Na n hvləyi-weye nyá luyu nyəntv.

¹⁰ Mpa pa təkəyi Tacaa nyá tɔɔsi pɛɛlvɔ na nyá kəsəsutu tɔ

pa naaki nyá mpaan təna taa ké sɔɔlvɔ na kupaŋtɔ ké.

¹¹ Hai, Tacaa husi ma isayatu

sɔsɔəntv ke nyá hətə tɔɔ.

¹² Ye yulv nyaŋna Tacaa,

Tacaa hvləyi-ɪ mpaav ŋku ɪ ká təŋ tɔyɔ.

¹³ Pə yulv weeki lelen taa ké.

lɛna ɪ piya náá tɔyɔ tɛtɔ.

¹⁴ Tacaa heeliyi pɔntv ke ɪ lotu ké,

na ɪ hvləyi-ɪ nɔyɔ pɛɛlvɔ təma.

¹⁵ Tacaa ke ma tekiyi tam.

Mpi tɔ, ɪnɪ ɪ ka ləsəna-m

katəka ŋka ka kpa-m tɔ ka taa.

¹⁶ Hai, hvlv-m nyá pɛɛlee na n keesəna ma tɔɔ.

Mpi tɔ, ma ké katayəlaya ké, na kunyɔntɔyɔlv.

¹⁷ Nəyəsɛe sɔsəxi ma lotu taa ké.

Ləsi-m ma laŋwakəlle taa.

¹⁸ Nyəni ma kunyɔŋ na ma wahala

na n husi ma kupaŋtəŋ təna.

¹⁹ Nyəni ma kolontunaa payale,

na isəna pa taa haŋəyənə-m səsəm tɔ.

²⁰ Kenti ma weesuɣu tɔɔ na ɲ ya-m,
 na má taa la maa nyɔma,
 kɛ isɛna ma pɛta-ɲ ma ti tɔ pɛ tɔɔ.
²¹ Nyɔɔa ma tɛɛlɔɣi si ɲ yele na má tɔɲ siɣisuɣu
 na má taa wakəlɛna nɔɣɔɔ.
²² Hai, ɪɔ, ya ɪsɛɣɛli nyɔma
 kɛ pa laɲwakəllɛ tɛna taa.

26

Yɔɔpaɲ yaav kɛ Tacaa

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa, ha-m tampana.
 Mpi tɔ, ma yaasi tewaya,
 pɛyele ma pɛta-ɲ ma tɔɣi tɛkpataa.
 Ma ta hɛli.
² Maɣasi-m na ɲ wiili ma lotu taa,
 na ɲ yasi ma lɛmaɣasɛɛ taa na ɲ ná.

³ Ma naaki nyá kupaɲtu na ma ɪsɛ,
 na má tɔɲ nyá tampana taa.
⁴ Maa tɔɲɔɣi pɔpɔtunaɔ,
 pɛyele ma na mɛnaafikinaɔ tu tɔɲ.
⁵ Ma taa kpaakɛna ɪsayaɔtaɔ kpekale kɛ.
 Pɛyele maa kpɛtɔɣɛna nyɔɔɲ fɛɪnaɔ.

⁶ Tacaa, maa saɲ ma niɲ na pɛ hɔli si ma kɛ kupaɲ,
 na má cɔɔ kɔtaya tɛlate,
⁷ na má sɛɛki-ɲ na má saɲ nyá kookalɛnaɔ.
⁸ Tacaa ma sɔɔla nyá tɔɣaɔ kɛ.
 Nyá tɛɔayale tɛnaɣa nyá teeli naaki.

⁹ Taa kpɛnti má na asayaɔ kɛ tɛkɔlɛ,
 yaa má na yɔɔkɔlɛ tɔ weesiɲ lɛsuɣu.

¹⁰ Mpa pa laki kawalaya na
 pá paalɔɣi kɔhaɲ ɪsayaɲ tɔ.

¹¹ Ma yaasi tewaya.
 Nyɛni ma pɛtɔɔtɛle na ɲ ya-m.

¹² Ma sɛɲaa kɛ tɛɔa,
 maa sɛ Tacaa kɛ samaɔ taa.

27

Tacaa kiɲ cɔɔsuɣu

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa nyayale ma fɛtɛla na ma nyuɣu yátu.
 Ma kaa nyana nɔɣɔɔ.
 Nyá kentiɣina ma weesuɣu tɔɔ,
 puɔpu kaa suɔu-m watu.
² Ye asayaɔ kɔɲ ma cɔɔɣu ɪsu taale wontu,

mpɛ paa hotina aɛ na pə wakəli-wɛ.

³ Paa yoolaa tama-m kotaya sɔyɔntu fɛi-m.

Paa pa suv-m yoonav ma wɛna lɔ kɛ naani.

⁴ Kulomtu kɛ ma səlɛmɛyi Tacaa na má sɛki tɔ tɔ.

Pə wɛɛ sɪ má caya nyá tɔyaya taa kɛ haləna ma sɛm,
na má sa ka teu na má yɔlənə lɔ wɛɛv.

⁵ Na ń ɲmɛsi-m nyá tɔyaya taa,
na ń kenti ma tɔ kɛ wahala waatu.

Na ń su-m kukpamuyv tɔ sɪ pulv í taa hiki-m.

⁶ Waatu inɛyi maa kəli ma kolontunaa mpa pa cɔna-m tɔ,
na má sa-ɲ nyá tɔyaya taa na má la-ɲ kotasi,
na má yoo-ɲ yontu na má tala-ɲ.

⁷ Tacaa nyənɪ ma pətɔtəle,
na ń nu saa wei ma yaaki-ɲ tɔ.

⁸ Ma tɔɔsa nti n suwa sɪ má kɛsəna nyá tɔ tɔ.
Tacaa pə tɔ kɛ ma kɛsɔyənə nyá tɔ.

⁹ lɔ nyá waasɔyənə-m.

Taa ha nyá sɛɛlv maya siyile yaa ń lɔ-m na pááná.

¹⁰ Paa ma too na ma caa pa lɔ-m,
Tacaa, nyá muvɔna-m.

¹¹ Tacaa, hɔlv-m mpaav ɲku n caa má tɔɲ tɔ.
Mpi tɔ, ma kolontunaa yookina-m.

Tiiki-m kusiyisuyu taa.

¹² Taa yele na ma kolontunaa
lana-m isəna pa caaki tɔ.
Mpi tɔ, pɔpɔtv aseeta nyəma mpɛ,
pa nyaasɔyi-m kɛ.

¹³ Ye ma taa wɛɛna naani kɛ
Tacaa kupantu tɔ kɛ aɛ cənɛ,
isənaya maa lapa?

¹⁴ Taɲ Tacaa,
kaasi nyá ti
na ń tɔyɔ apalɔtv.
Taɲ Tacaa.

28

Səm nəyɔ taa tv səlɛmuyv

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa nyaya ma makɪ kapusi na má yaaki,
ma kentulu, taa təkɪ nyá ɲkpaɲɲ.
Ye n ta cɔ-m, ma wɛ kɛ isɪ wei pa tisiyi pəlaav taa tɔ.

² Waatu wei ma makɪ kapusi na má yaaki-ɲ
na má hɔlɔyi niɲ na nyá tɔcayale
naɲɲ nyəntɛ tɔ tɔ, nu ma wiinav.

³ Taa kaa má na kawalaya nyəma
na isayalataa kɛ kpátuyv kulɔmuyv.
Pa kuyɔyɔtɔtv wɛ lelen kɛ,

na pa taa na sɛɛsi.

⁴ Feli-wɛyɛ pa isayatu fɔɔto
na ɲ kɛsɛna pa acilayatu tɛma.

Lɛɛti-wɛyɛ pa kulapɛ.

⁵ Paa laki laakali na nyá kulaputu na nyá tɛma.

Wakɛli-wɛ tɛnanɲɲɲ, pá taa tasa kulɔyɔ.

⁶ Tacaa, ma sɛɛ-ɲ

isɛna n nu ma wula tɔ.

⁷ Nyayale ma toɲ na ma kɔkentuyɔ.

Nyaya ma tuyi naani na ɲ waasɛyi-m,

na ma wɛ lanɲhɔlmɛ taa na má sanɲ-i-ɲ na yontu.

⁸ Nyá kentiɲina nyá yɛlaa na toɲ,

na ɲ waasɛyi nyá kulɛsu na ɲ nyanɲa pulɔ.

⁹ Waasi nyá yɛlaa tá na ɲ kooli-tuyɔ kɔpantu.

Tiiki-tu na ɲ paasɛyɛna-tuyɔ tam tɔɔ.

Mpi tɔ, nyá tɛnna-tu.

29

Tacaa nɔyɔ

¹ Tafiiti yontu.

Isɔtaa nyáma mɛ í sa Tacaa.

Í puyuli Tacaa teeli na ɲ sɔsɔɔntu tɛm.

² Í sa Tacaa hɛtɛ sɔsɔɔle

na ɲ hɛnti-i atɛyɛ

saa wei ɲ hɔlɛyi ɲ tɛnanɲ wɛɛtu tɔ.

³ Isɔ teeli tu yekina na tɛv tiliyi.

Ini ɲ holiyiina lomnaa tɔɔ.

Isɔ ɲmakɛla lom sɔsɔɔm kɛ.

⁴ Tacaa nɔyɔ nukɛna toɲ kɛ na sɔsɔɔntu.

⁵ Nyá nɔyɔ pɛlɛyi tun sɔsɔɔɲ kɛ.

Nyá pɛlɛyɛna Lipan tun sɔsɔɔɲ.

⁶ N laki na Lipan puyɔ ɲmaaki isɔ latɛɛ kɔfalɔ.

Na Hɛɛmɔɲ nyɛɲku isɔ taale nav kɔfalɔ.

⁷ Tacaa nyá nɔyɔ lakɛna na tɛv ɲmɛlɛsɛyi.

⁸ Na ka ciyiitiyi Katɛɛsi wɔlaya tetu.

⁹ Nyá nɔyɔ lakɛna na namɔɲ lɔlɛyi,

na ká yeki na hɔtu tun kpaalɛyi tɛkpalakpala.

Na pa tɛna pa kpaalɛyi Tacaa tɛyaya taa kɛ isɔtaa sɪ

Isɔ kɛɛ teeli tu tɛkpapa.

¹⁰ Nyá kawulaya tɛtɔyɔɛ ntɛ lom sɔsɔɔm tɔɔ.

Tɛnaya n ká tɔkɪ-keɛ tam tɔɔ.

¹¹ Tacaa ha toɲ kɛ nyá yɛlaa

na ɲ kooli-wɛyɛ kɔpantu

na ń yele na pá hɛɛsi.

30

Tacaa haakɪ weesuyu kɔfalvɔv

¹ Tafiiti yontu nti pa yoo
Isɔ tɛsɛɛɛ tɔlvɔv waatv tɔɔɔɔ.

² Hai, Tacaa, ma sama-ŋ.
Mpi tɔ, nyá lɛsɛna-m lumaŋ taa.
N ɛa sɔɔɔ si ma kolontunaa í paana-m.

³ Ma Isɔ Tacaa,
ma wiina-ŋ, ɔlena ń waa-m.
⁴ Ma nɔɔhɛɛ ka wɛv pɛlaav taa tɔ,
nyá lɛsɛna-m sɛtaa tɛ na ń ha-m weesuyu.

⁵ Mpa mɛ í sɔɔla Tacaa tɔ í yoo-ɪ yontu.
ɪ sɛɛ-ɪ na í samɪ-ɪ ɪ tɛnaŋŋ wɛɛtv tɔɔ.
⁶ ɪ pááná wɛ laasaya tɔɔ tike kɛ.
ɪlena ɪ kɔpantv kɛ yɔlv weesuyu tana.
Taanaya kɛ yɔlv wiiki na kɔ fe tanaŋ
ɔlena í wonŋ na í kpɛɔsi.
⁷ Waatv wei maa cayana ma ti tɔ,
ma huɔkaya kɛ si pɔlvɔv kaa la-m.
⁸ Tacaa nyá kɔpantv tɔɔ kɛ n ka yelaa
na má sɛŋ teu tɛa ɪsɪ pɔvɔv.
N kɔma na ń ha-m siyile ɔlena pɛ liyiti-m.

⁹ Mpɔvɔv ma mapa kapusi na
má wiina-ŋ na má pɔɔsi-ŋ si
¹⁰ ye ma sɛpa na má tii pɛlaav taa wɛɛ n waakɪ?
Yɔlv í pɛsa tɛtv ɪ tasɛɔ-ŋ sam yaa í kpaali
nyá kɔpantv tɔtɔɔɔ?

¹¹ Tacaa, ke ŋkpaŋŋ na ń waasi-m,
Tacaa kɔɔ na ń ya-m.

¹² Mpɔvɔv n laɣasa ma laŋwakɛllɛ kɛ laŋhɔlvɔmɛ,
na ń wɔɔɔsi ma lɛɣaya wontu na ń suu-m acima nyɛntv.

¹³ Waatv inɛɔ maa yoo-ŋ yontu,
ma kaa su, Tacaa, ma Isɔ,
maa saŋi-ŋ tam kɛ.

31

Naani tɔvɔv kɛ Tacaa

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔvɔv tv yontunaa taa tɔɔɔɔ.

² Tacaa nyaya ma tɔvɔv kɔlvɔv,
taa yele-m na fɛɛɛ tɔɔ-m.
Waasi-m nyá tampana tɛŋvɔv tɔɔ.
³ Ke ŋkpaŋvɔv na ń waasi-m lɔŋ.

Pəsi ma kəkentuɣu toŋ nyəŋku na má ná nyɔɣu.

⁴ Mpi tɔ, nyá kentiɣina-m

na ń we isu ma kolunɔa ɛatɛ.

N ká tiiki-m na ń paasəna-m nyá hətɛ tɔɔ.

⁵ Fiti-m puluɣu ŋku pa nyəpa-m tɔ ku taa.

Mpi tɔ, nyayale ma kentilu.

⁶ Nyá niŋ taa ké ma pətəɣi ma ti təkpataa.

Nyayale Iso Tacaa tampana tɔ,

n ká waasi-m.

⁷ Ma taa kpaakəna mpa pa matəna tun kpai nyəŋ inɛ tɔɣɔ.

Ama nyaya ma pɛta ma ti.

⁸ Nyá kɔpantu tɔɔ ké ma we laŋholɔmlɛ na aŋmaala pə taa.

Mpi tɔ, n nawa ma wahala na ń nyi ma nəɣsɛɛ tɔɔ.

⁹ N kaa pɛti-m kolontu niŋ taa.

N ká cɛ-m ké na ń yele na má səŋ ma nəɔhɛɛ tɔɔ.

¹⁰ Wula nu ma ɪsɛ na má tala ma tənaya.

Hai, Tacaa, nyənɛ ma pətətəle,

ma we laŋwakəllɛ taa ké.

¹¹ Nəɣsɛɛ tɔka ma weesuɣu na ma pusɪ ké.

Ma ɪsəɣatɔ tɛŋna ma toma na pə caaməɣi-m.

¹² Ma kolontunaa na pá kpeŋna

ma asəmaa pəsa-m wonɔa pulɔpɔɣu.

Na ma tɔm we ma taapalaa ké sɔɣəntɔ.

Na pá na-m awalɪ pa seeki-m.

¹³ Ma pəsa ké ɪsu nyənaya kuyəkaya.

Na pá sɔɔ ma tɔɔ ɪsu sətɔ.

¹⁴ Ma nuwa nti yəlaa yɔɣətəɣi ma tɔɔ tɔ.

Sɔɣəntɔ tama-m kotaya ké.

Pa cakɪ ma tɔɔ si pá ləsi ma weesuɣu.

¹⁵ Ama Tacaa, nyaya ma pɛta ma ti.

Nyayale ma Iso.

¹⁶ Nyá niŋ taa ké mpi maa tɛsəna tɔ pə wɛɛ.

Fiti-m ma kolontunaa na ma konyəntulaa.

¹⁷ Nyá ɪsɛntaa í hətəna nyá tɛmlɛ tɔ maya teu

na ń ya-m nyá kɔpantu tɔɔ.

¹⁸ Tacaa taa tɔ-m fɛɛlɛ ké waatɔ wei ma yaaki-ŋ tɔ.

Ama ma kolontunaa ka tɔɣəna-tɛ.

Pə wɛɛ si pá tisi-wɛɣɛ atɛtəle taa

na pá nyala pa nəɔsi.

¹⁹ Yele na footilaa pɔpɔtɔnaa

mpe pá pəsi kamumusi.

Mpi tɔ, tampana tɛŋlaa ké

pa holiyina na kalampaani.

²⁰ Pɔpɔtɔ fɛi lɛlɛŋ,

kɔpantu səsəntɔ ké n su mpa pa nyanɔna-ŋ tɔ.

Yəlaa təna naaki si,

mpa pa tuyu-ŋ kpɔlɔɣu tɔɣɔ n haaki-ti.

²¹ Pa cɔɔsəɣi nyá kiŋ ké mpɔ

lɛna ń kenti pa tɔɔ si,
kolontunaa í taa tu-wɛɣɛ kunyɔŋ.

²² Tacaa ma sɛɛ-ŋ.
Pu tama-m ké isɩ ɪcatɛ.
lɛna ń huli-m nyá kɔpantu
na ń la-m piti tɔmlɛ.

²³ Ma laŋlɛ ka wakɛlaa ké,
halɩ ma mayasaya si pɛ lɛsa-m nyá kin.
lɛna ń nu ma wiinav.

²⁴ Tacaa yɛlaa mɛ í sɔɔli Tacaa.
Mpi tɔ, Tacaa fɛɲiyi mpa pa tɔkɛyi ɪ tɔm kɛ teu tɔɔɔ.
lɛna í lɛɛtɛyi kalampaani nyɔma na pááná.

²⁵ Mɛ tɛna mpa mɛ í tɔyi Tacaa kɛ naani tɔ,
í tɔɔɔ apalɩtu na í nyɔɔ tɔŋ.

32

Wei Iso husa ɪ isayatu tɔ ɪ laŋhɔlvmlɛ

¹ Tafiti yontu.

Lelenɲ nulu nté wei ɪ isayatu Iso husaa
na í wii-ɪ ɪ kɔpɛntɔŋ tɔ.

² Lelenɲ nulu nté wei Tacaa u yeki si
ɪ isayatu í mɛli ɪ nyɔɔ taa tɔ.
Pɛyɛlɛ ɛɛsɔɔy fɛi ɪ lɛmayasɛ taa.

³ Ye ma ŋmesa ma isayatu,
maya tɔ wakɛlayi.
Na má mɛlayi ilim na pɛ tɛm.

⁴ Mpi tɔ, ilim na ahoo kɛ
n hɔŋaya ma ŋkpaŋɔyɔ na pɛ nu-m.
Ma toma tɛma isɩ tɔyɔ kɛ wɔlaya tɛtu taa ké lɔŋlɛ.

⁵ Ma mayasaa si maa huli-ŋ ma isayatu,
ma ta ŋmesɩ-ŋ ma kɔpɛntɔŋ.
lɛna nyaa husi-m tɔ tɛna.

⁶ Pɛ tɔɔ ké nyá yɛlaa tɛna ka sɛlɛmɛyi-ŋ
na paa waatu wei wahalanaa
wata-wɛ isɩ lɔm, pu takɩ-wɛ.

⁷ Nyaya ma ɛɔɔsɔyɛna,
na ń hatɛlɔyɛna-m laŋwakɛllɛ.
Na má ŋmaalɔyɛna ma nyɔɔy yapu.

⁸ M'pɔyɔ Tacaa ɛɔ-m si: Maa sɛyɛsi-ŋ
na má huli-ŋ mpaav ŋku n ká tɔŋ tɔ.
Na má paasɔyɛna-ŋ na má tasɔyi-ŋ layatu.

⁹ Taa la kɔmɛlɛntɩ isɩ kpaɔavɔ,
yaa kpaŋaya ŋka pa kɛɛkɛna kpasɩ tɔ.
lɛ natɛli tɔ kaa mayana-ŋ.

¹⁰ Isayaw we wahalanaa payale taa ké.
 Ulena Tacaa náá pələyi kupantu ke wei
 i tuyi-ı naani tɔ.

¹¹ Siyisilaa me, í yɔɔləna Tacaa na í ŋmaali.
 Na tampana tɛŋlaa me mə tɛna
 mu wilitina laŋhulɔmlɛ.

33

Antulinya ŋmalɔ Iso samtu

¹ Siyisilaa me í yɔɔləna Tacaa.
 Iso samtu muna tampana tɛŋlaa.

² I samɪ-ı na cəmuyɔ,
 na í tala-ı na ŋmusi naanɔwa nyɛŋku.

³ I yoo-ı yontu kɔfatu,
 na mə cəmɛŋ na mə nɔɔsi kuli ɪɔtaa.

⁴ Mpi tɔ, Tacaa nyá kuyɔɔtɔtu ké tampana ké,
 na nyá kulapɔtu tɛna hulɔɔɛna mpɔ.

⁵ N sɔɔla siyisuyu na tampana tɛŋyɔ ké.
 Tacaa kupantu suwa tetu taa ké.

⁶ Təmuyɔ ke n yɔɔtɔaa,
 na pɛ la ɪɔtɔnuyɔ
 na ilim na ɪɔtɔ na ɪɔtɔlvɛŋasi náá weɛ.

⁷ N kpeyla tɛŋku lɔm ke tɛntɛmlɛ.
 Na n tɔ lɔmnɔa sɔsɔɔm ke kotikotun taa.

⁸ Tetu tɛna í nyana Tacaa,
 na tɔ taa yɔlaa tɛna sele nyá kinj.

⁹ Mpi tɔ, n yɔɔtɔaa pɛ lakɪ ké.
 N kula nɔɔɔ si mpi pɛ weɛ,
 pɛle pɛ weɛ.

¹⁰ Tacaa n wakələyi tɛma nna
 piitimnɔa suwa si pa lakɪ tɔɔɔ,
 na n hetəyi nti pa həkəyi tɔ.

¹¹ Ama tɛma nna Tacaa n suwa na
 n tɛŋəyi na n lakɪ tɔ a we tam ké.
 Na n hɔka nti tɔle tɔ we nɔpuyɔ pusi pusi.

¹² Lelen nulaa nté piitim mpi
 pɛ nyənəyi Tacaa ke pɛ Iso tɔ.
 Na yɔlaa mpa n lɔsɔa si nyá nyóma tɔ.

¹³ Tuu ɪɔtɔaa ké Tacaa n weɛ na
 n nyənəyi na n naaki yɔlaa tɛna.

¹⁴ Nyá tɛcayale taa ké n weɛ na
 n keŋna atɛ nyóma tɛna tɔɔ.

¹⁵ Nyá ŋmana pa tɛna na
 n tu-weye cɛkənav ləmayasɛɛ
 na pulv lapu yaa pɛ kisuyu ləmayasəle.
 Na pá feŋji pa tɛma.

16 Pə taɣa yoolaa tuutuuma ke
wulav takəna yoo.ɸ.
Pəɸ tomin naa waasəɣi yoolu.
17 Pə taɣa yoo kpaɣanv toma yaa
ɪ alaafəya yakəna ɪ ɸayalv.
18 Ama Tacaa nyá isəle ná we mpa
pa nyanɲa-ɲ na pá teeləɣi
nyá kupantv tɔ pa tɔɔ ké.
19 Na ń ləsəɣi-weɣe səm taa.
Na ń paasəɣəna-weɣe nyəɣɔsɪ
waatv na pá wəna weesuyv.
20 Tacaa nyaya tá teeləɣi.
Nyá waasəɣəna-tv na
ń kentiɣi tá tɔɔ.
21 Nyá tɔɔ ké tə we laɲhulvmlə taa.
Na tə wəna-ɲ naani.
22 Tacaa, la-tuyv nyá kupantv isv
tá teelvuyv-ɲ tɔ.

34

Tacaa waasa-m ma səɣəntv təna taa.

1 Tafiiti yontu ke waatv wei ɪ pola Filiisi nyəma
wulav Apimeleki tɛ na í pəsɪ isv kumeləɲ
na ilé ɪ tɔɣəni-ɪ tɔ.

2 Maa sa Tacaa ke paa waatv wei ké.
Ma nəɣɔ taa ké nyá samtv ka wee tam.

3 Maa sa-ɲ mpi n lapa-m tɔ pə tɔɔ.
Konyəntəɣələa í nu na í yəəlɪ.

4 Tə kpəntv na tə tala Iso na tə sɛɛ-ɪ.

5 Tacaa, ma yaa-ɲ ń ɸə-m,
na í waasɪ-m ma səɣəntv təna taa.

6 Ye yulv tekiɣi Tacaa pəntv isəntaa hətəɣi ké
na fɛɛle ya ɪ tokuyv taa.

7 Ye wahala tv í wiina Tacaa,
ɪ nukɪ ké na í yapi-ɪ ɪ nəɣəsɛ təna taa.

8 Isətaa tillu we yələa mpa pa nyanɲa
Tacaa tɔ pa waalɪ ké.
Na í ləsəɣi-weɣe asola taa.

9 ɪ mayasɪ na í ná isəna
Tacaa we lelen tɔ.
Lelen nvlv nté yulv wei
ɪ tuyv Tacaa ke kpulvuyv tɔ.

10 Tacaa nyəma me, í nyanɲa-ɪ.
Pulvpu u laɲəɣi mpv un pə lataa.

11 Halɪ təɣələsɪ piya mayamaya wiiki nyəɣɔsɪ ké.
Ama Tacaa pɛɛkələa náa laɲəɣi kupantv.

12 Ma pəyalaa í nu ma təm na

má huli-meyε mpi pa yaa Tacaa sɔyɔntɔ tɔ.

¹³ Mə taa nəyɔlv caa sɪ í waa ɪ weesuyɔ taa
na ɪ pusɪ tayalı na í nu lelen na?

¹⁴ Pə wεε sɪ í kpa mə nəəsɪ
na í ye le cayanav na kaloolaya.

¹⁵ ɪ se ɪsayatɔ na í la kupantɔ.
Na í pεεkɪ mə na lelɔa má lelen
na ɪsələ kuseemle.

¹⁶ Tacaa ɪsələ wε siyisilaa tɔɔ ké
na í kema ɲkpaɲuyɔ na pa tɔɔ.

¹⁷ ɪ haakɪ asayaa ké siyile ké.
Na í kpiisi pa həla mayamaya ké
tɛtɔ taa na pá sɔɔ pa tɔɔ.

¹⁸ Ye siyisilu í wiiwa Tacaa nukɪ ké.
Na í waasɪ-ɪ ɪ nəyəsεε tənɔ taa.

¹⁹ Ye ɪ lanle wakələa ɪ wε ɪ waaləyɪ.
Na ye pə nu-ɪ ɪ waasɪ-ɪ.

²⁰ Wahalanɔa payale makəna siyisilu,
ama Tacaa waasəyɪ-ɪ pa tənɔ pa taa.

²¹ Na í feniyi ɪ tənuyɔ tənɔ tɔɔ sɪ
ɪ muwa taa natəli tɔ taa pɛli.

²² ɪsayatɔ kuyɔna tɔ tɔ.
ɪlɛna mpa pa cakɪ siyisilu acaya tɔ
pɛle pá ná pə nav.

²³ Tacaa yakɪ ɪ təmlɛ nyóma ké.
ɪlɛna pa tənɔ mpa pa tuyɪ-ɪ kpuluyɔ tɔ
pa fitiyi ɲkpaɲuyɔ həm.

35

Siyisilu wei pa yaa hvvle tɔ ɪ wula

¹ Tafiiti yontu.

Hai, Tacaa hvvna ma nəyɔ ké ma kolontunaa
na ɲ yoonɔ mpa pa yookina-m tɔ.

² Co nyá kpáluyɔ na nyá yooɔ wontu,
na ɲ kɔɔ ma waasuyɔ.

³ Kpεε nyá ɲmantayɔ
na ma konyɔntulaa tɔɔ.
Heeli-m sɪ n ka ya ma nyuyɔ.

⁴ Tɔ fεɛɛ ké ma weesuyɔ ləsələa
na pá liyiti-wε.

Mpa pa həkəyɪ sɪ pá la-m ɪsayatɔ tɔ,
pá məli waalı na pá ká nyɔɔɲ.

⁵ Pá yasɪ-wε ɪsu heelim kpaɲa nyuluyɔ ké
waatɔ wei Tacaa ɪsɔtaa tillu tɔyɔnəyɪ-wε tɔ.

⁶ Na səkpɛtuyɔ na sɔtu wεε pa mpaav taa
ké waatɔ wei Tacaa ɪsɔtaa tillu wε pa waalı tɔ.

⁷ Mpi tɔ, mɔsɔɲ ké pa nyəpa-m katəka,
na pá huli ma mpaav taa ké puuyɔ sɪ má hoti.

8 Wakəlvəy í tuti-we na pa mayaməya pa katəka kpa-we,
na pá hoti pa puvəy taa na pá lá asaala.

9 Ama ma lanle ká hvləməna Tacaa
na má yəələna nyá waasəy.

10 Ulena má yəyətí ma taa sí,
Tacaa fəina saala.
N waasəy konyəntəyolv ke təy tə nin taa.
Na í waasí wahala tə na konyəntə ke wei í
təki pa íse tə í nin taa.

11 Pəpətv aseeta nyéma pəəsəy-m
ísayatv nti ma ta nyí tə.

12 Na pá ləəki-m.
Ma pəsa kvcəv fəlayí nyan ké.

13 Pəyele saa wei pə wukəya mpe tə
ma suukəya ləyaya wontu ké na má həkəy nəyə,
na má sələməyí ləv na nyəy kama sí pá waa-we.

14 Ma nyənəya-weye ma newaa yaa ma taapalaa ké,
na pa təm wakəlayí ma lanle.
Na má təy nəəhəle nəəhəle.
Na íse kama atə ísú
ma too kvləlv səpəna.

15 Ulena mpe pá wonjyi mayə saa wei ma cəylyəy tə.
Na pá pəəlayí ma təv ké nəyə.
Kpəí nyéma mpa ma ta nyí tə,
paa hēəsəyí ma təm ke kapusi mapv.

16 Pə copa-m na pá wonj na pá kpələsí.
Na pá nyúki-m kela na pááná.

17 Tacaa waatv wei ké n ká hēəsí-m nyənəy na íse?
Kenti-m təyolasí nsí na í ya-m sí səkpaŋ taa.

18 Ule maa sa-ŋ kotilaa taa.
Na má sē-ŋ yəlaa samaa taa.

19 Taa yelev na ma kolontunaa mpe
pá paana ma wahala.
Mpa ív pa taa kpaana-m mvsəy tə,
pa yelev təmāya íse cəpəlvəy ke ma təm.

20 Paa yəyətəyí təm kupantv
pəyelev pa cakəna yəlaa mpa
pa we təpamm təyə tam.

21 Pa haakí pa nəəsí na ma təv
na pá wonjyi na pá kpələsəyí sí:
Tə na-ŋ ké na tá ísəpile təkelekele.

22 Tacaa, n nawa mpi pə lapa tə,
Taa hatələna-m, pəyelev taa su.

23 Hai Tacaa, kvlí na í ha-m tampana,
ma caa ləv, sēna ma təv.

24 Kēəsəna ísəna nyá síyisuyv wēv tə

na ń ha-m tampana.

Na pá yele-m paanav.

²⁵ Taa yele na pá tɔ sɪ:

Tə hika-ɪ na tə tɛ ɪ tɔm.

²⁶ Fɛɛɛ ɪ kpa pa tənə mpa pa lanja hɛɛna
ma wahala na pá kɔləyɪ ma tɔɔ tɔ na pá liyiti-wɛ.

²⁷ Mpa pa lanja hɛɛna ma tampana hav tɔ

pá yɔɔləna lanjhulɔmlɛ,

na pá yɔyɔtəyɪ tam sɪ:

Tacaa wei ɪ caana ɪ tɔmlɛ tɔ na

hɛɛsuyɔ tɔyɔ tu taləyɪ tam.

²⁸ Maa sɛɛ-ŋ nyá siyisuyɔ tɔɔ,

na má sanjɪ-ŋ kuyɛɛŋ tənə.

36

Isɔ kin nte weesuyɔ tɔlulɛ

¹ Tacaa tɔmlɛ tɔ Tafiiti yontu nti
tə wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Ma cɛkənə Isɔ tɔɔ kɔllɔ kuyɔyɔtɔtɔ,

sɪ: Isɔ sɔyɔntɔ ta kɛ maya pɔlɔpɔ.

³ Pə puɣusiyɪ-ɪ kɛ sɪ ɪ kɛ kɔpanj

ɪɛ ɪ cɛkəyənə ɪ ɪsəyɔtɔ sɪ ɪ kisi-tɪ.

⁴ ɪ kuyɔyɔtɔtɔ tənə kɛ kaloolaya na kɔtusɔtɔ kɛ.

ɪ fɛɪ ləmayasɛɛ, pɛɔɔ ɪ ta nyɪ kɔpantɔ lapɔ.

⁵ ɪ tɔhəntɔɛ kɛ ɪ mayasəyɪ

mpi pə ta siyisi tɔ pə tɔm,

na ɪ tɔŋəyɪ mpaav ŋku kɔ fɛɪ teu tɔ,

ɪ lɔɔkɪ ɪsəyɔtɔ.

⁶ Tacaa nyá kɔpantɔ walaa kɛ ɪsɪ ɪsɔtɔnuyɔ

na nyá teu náá kaləsənə ɪsɔŋmuntɔ.

⁷ Nyá siyisuyɔ kaawaya ɪsɪ pulasɪ.

Na nyá kɔmayasɔtɔ náá lumaa ɪsɪ tenku.

Nyá waasəyənə yɔlɔa na tɔla.

⁸ Hai, Isɔ nyá kɔpantɔ tewaya.

Na yɔlɔa ŋmɛləyɪ nyá tɛɛ.

⁹ Nyá tɔyaya taa wɛnav kɛ n hayasəyɪ-wɛ,

na ń yeki na pá nyɔɔkɪ nyá kɔpantɔ ɪsɪ lum.

¹⁰ Nyá kin kɛ weesuyɔ sɛɛlɔ wɛɛ.

Na tə naakənə nyá nyaalam.

¹¹ Tacaa la kɔpantɔ kɛ mpa pa nyəma-ŋ tɔ

na mpa pa tɔŋəyɪ tampana tɔ.

¹² Kalampaani tɔ ɪ taa fɛɪ-m nɔɔhɔɛ.

Pəyele ɪsəyɔtɔ ɪ taa tɔyɔntɔ-m.

¹³ ɪ naakɪ yɔlɔa asayaa tɛma

hotuyɔ na pá pəsi kpɛntələsɪ

paə pəsəyɪ kʊlʊyʊ.

37

Nyá taa í taa kpana asayaa lɛsvyɪ

¹ Tafiiti yontu.

Yʊlʊ nyá, nyá taa í taa kpana ɪsayalataa yoo.

Taa tɪ nyʊlɪ pa kawaaya.

² Pa kɔŋ lontiluyɪ ké ɪsu nyutʊ,
na pá wʊlɪ ɪsu nyutʊ kʊlɛkɛlɛkɛtʊ wʊlʊyʊ tɔ.

³ Ha nyá tɔyɪ Tacaa na ń lakɪ kʊpantʊ,
ɪlɛ n ká caya mə tɛtʊ taa na alaafəya.

⁴ Yele na Tacaa pəsɪ nyá lɛlɛŋ tɛlɪlɛ,
ɪlɛ ɪ ká ha-ŋ mpi n nyʊlɔyɪ tɔ.

⁵ Pɛtɪ-ɪ nyá weesuyɪ na ń nyənəyɪ ɪ tike
ɪlɛ ɪ ká la mpi pə wɛ lapʊ tɔ.

⁶ ɪ ká yele na nyá siyisuyɪ ná ɪsu nyaalam
na nyá tampana ná ɪsu ɪlim kɛ pə sikuyɪ waatʊ.

⁷ Caya tɔpamm na ń tɛlɛyɪ Tacaa na suulu.
Taa mʊ pááná na mpa pa waakɪ pa ɪsayatʊ taa tɔ.

⁸ Lɔ-yɛ, na ń yele taa hanaya.
Taa kʊntɪ, ɪsayatʊ kɛ pə lʊlɔyɪ.

⁹ Pɪ kpiisi ɪsayalataa ké,
ɪlɛna Tacaa tɛllaa náá tɔyɔ tɛtʊ.

¹⁰ Pɛcɔyɔ pə kaasaa na ɪsayav saalɪ yem.
N kɔŋ n nyənɪ ɪ lonte taa,
n kaa na ɪ ɪkpate.

¹¹ Ama tɔpasɛlaa ká tɔyɔna tɛtʊ
na pá cayana pa tɪ tɔpɛlɛkɛtɛɛ.

¹² ɪsayav cakɪ siyisilu acaya ké,
na ɪ nyasəyɪ ɪ tɔyɪ kɛla.

¹³ Ama Tacaa ná wɔŋɪyɪ-ɪ ké.
Mpi tɔ, ɪ nyəmá sɪ hʊlɛ kʊyakʊ ká kɔɔ.

¹⁴ Asayaa ná kpɛɛkɪ pa layalɛɛ ké na pá paŋ pa tɔɔŋ
sɪ pa kʊyɪ kʊnyɔntʊnaa na wahala nyéma
mpa pa tɔŋyɪ mpaav kʊsiyisuyɪ tɔ.

¹⁵ Ama pa mayamaya kɛ pa layalɛɛ ká sɔ
na pa tɔɔŋ pɛlɪ.

¹⁶ Siyisilu wɛnaw pəciimaya kɛla teu
kɛ asayaa payalɛ nyəŋkʊ tuutuuma.

¹⁷ Mpi tɔ, Tacaa n pɛlɔyɪ pa nɪŋ ké
ɪlɛna ń paasəyɔna siyisilaa.

18 N nyəmə mpa pa təŋ ɪsɪ ɪsɔ sɔɔlaa tɔ pa tɔɔ ké
na mpi n ká ha-wɛ tɔ, pu pəsɪ pa nyəm ké tam tɔɔ.

19 Fɛɛlɛ kaa tɔɔ-wɛyɛ wahala waatu taa.
N ká ha-wɛyɛ haɣanaya ké nyɔɔsɪ waatu.

20 Asayaa kəŋ lepu ké.
Tacaa kolontunaa ká saali ké
ɪsɪ nyutu hɛtu yaa kəkɔ nyɔɔsɪ.

21 ɪsayav kəntəyi ké ɪ fɛləyi.
Ama siyisilu ná haakəna luyu kolumuyv.

22 Mpa Tacaa kooliyi kupantu tɔ
mpɛ pa tənna tetv.
ɪlɛna pə kpiisiyi mpa ɪ təŋsəyi mpuɪ tɔ.

23 Ye ɪ lanlɛ hɛɛna yulv tɔntɛ,
ɪ hasəyi ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ ké.

24 Paa ɪ tu hotaa ɪ saaləyi aɛ.
ɪ təkəyi ɪ niŋ taa ké na ɪ kɔsɪ-ɪ.

25 Too ma kuluyv tɔ,
haləna ma kpatəlaya,
ma ta nata pə ləwa siyisilu,
yaa pə sɔsa ɪ piya ké tɔɔnaya sələmuɔv taa.

26 ɪ haakəna luyu kolumuyv ké tam ké
na ɪsɔ kooliyi ɪ piya ké kupantu.

27 Kisi ɪsayatɔ na ń lakɪ kupantu
ɪlɛ nyá piitim ká wɛɛ tetv taa ké tam.

28 Mpi tɔ, siyisuyu ké Tacaa n sɔɔlaa.
Pəyɛlɛ nn lɔkɪ nyá yalaa.
N kentiyi pa tɔɔ ké tam ké.

Ama n ká kpiisi asayaa piitim.

29 Siyisilaa ká tɔɔna tetv
na pá caya tɔ taa ké tam.

30 Ləmayasɛɛ tɔm ké siyisilaa yɔɔtəyi
na pá kpaaləyi tampana təŋuyv.

31 Pa ɪsɔ kiin wɛ pa lotu taa ké,
pu cɛŋləyi-wɛ.

32 ɪsayav cɛŋəyi siyisilu ké
na ɪ pɛɛkəyi ɪ kuvv.

33 Ama Tacaa ɪ yeki sɪ ɪsayav ɪ kpa siyisilu ké ɪ səkpaŋ taa.
Yaa siyisilu tɔm ɪ sɪ təhuvlɛ taa.

34 Tɛɛlɪ Tacaa na ń təŋəyi ɪ mpaav.
ɪ ka kɔsɪ nyá nyuvv na ń tɔɔ tetv
na ɪ kpiisi asayaa na ń ná.

35 Maa nawa ɪsayav na ɪ ŋmakələyi.

Na í pii səsəm isü tɔyɔ kɛ Lipaŋ
tɛtɔ kɔpantɔ taa.

³⁶ Ama ma mɛla tɛna ɪlɛ maa tasəyi-ɪ nav,
na má pɛɛki na má wu paɣa.

³⁷ Nyænna mpa pa tɔŋ isü Isə sɔɔlaa
na pá tɔŋəyi tampana tɔ.

Wei ɪ caaki í na lɛlaa pa lɛlɛŋ tɔ,
ɪ wɛɛkəna lɔlɔyɔ nyəma kɛ.

³⁸ Pii wakəli ɪsayalataa tənaya,
na pə kpiisi pa lɔlɔŋ.

³⁹ Tacaa yakəna siyisilaa.

Na í kentiyi pa tɔɔ kɛ wahalanaa waatɔ.

⁴⁰ Inɪ ɪ waasəyənə-wɛ na í tɛŋ-wɛ.

Na í fitiyi-wɛyɛ asayaa niŋ taa na í yaki-wɛ.
Mpi tɔ, ɪnəyi pa tɔ kɔlɔyɔ.

38

Kɔtɔntɔ wei ɪ nyəma ɪ təwakəlle tɔ ɪ səlɔmɔyɔ

¹ Tafiiti yontu nti
pa tɔəsəyənə Isə tɔɔ tɔyɔɔ.

² Tacaa taa hɔ ma ŋkpaŋyɔyɔ
yaa ŋ tɔ-m saləka na pááná.

³ Mpi tɔ, nyá nyəma yaya-m kɛ,
na nyá niŋ yuŋ tii ma tɔɔ.

⁴ Nyá pááná tɔɔ,
ma tɔnɔyɔ fɛi tɔcɔŋŋ.

Ma kɔpəntɔyɔ tɔɔ,
alaafəya fɛi ma muwa taa.

⁵ Ma ɪsayatɔ kəla-m kɔŋkɔlɔmənɔ.
Na tɔ nu-m isü səyɔla səsɔɔna.

⁶ Ma hiŋ taa lapa kɔsəyɔtɔ kɛ na pə wuki.
Ma kɔmɛlɛntɔ kasəyaya nté.

⁷ Wɔsasi kəkəla-m kɛ na má kawa katatəlaya.
Ləŋwakəlle taa kɛ ma tɔŋ kɔyɛɛŋ tənə.

⁸ Wɔsasi səsɔɔnsɪ saləyənə ma tənaya taa.
Pɔlɔpɔ fɛi tɔcɔŋŋ kɛ ma tɔnɔyɔ taa.

⁹ Pə yɔka-m kɛ tənəŋnəŋ ma fɛi toma.
Na ma ləŋwakəlle yeki na má mɔləyi.

¹⁰ Tacaa n nyəma ma kɔnyuləm kɛ teu.
Pəyele n nyəma ma mɔla.

¹¹ Ma ləŋlɛ tɔɔki kɛ na ma toma tɛŋ.
Ma ɪsɛ náa tɔ tɛŋ nav.

¹² Ma taapalaa na ma asəmaa seeki ma wahala.

Na ma cɔlɔ nyáma hatələyənə-m.

¹³ Mpa pa pɛkəyɪ ma sɛm tɔ pa nyəkɪ-m katəsɪ
ɪlɛna mpa paa caa-m na kɔpantɔ tɔ
pá yɔyɔtəyɪ ɪsəyatu na tɔm kɔtɔsɔtɔ kɛ tam.

¹⁴ Ama ma pəsə ntam ké maa nukɪ,
yaa kamumuka maa yɔyɔtəyɪ natəlɪ.

¹⁵ Ma wɛ ké ɪsɪ ntam,
maa cɔɔkɪ natəlɪ.

¹⁶ Ma ɪsɔ Tacaa nyaya ma tekiyɪ,
na má taŋaa sɪ ń cɔna ma nɔyɔ.

¹⁷ Halɪ ma səlɛma-ŋ sɪ ń taa yele na pá paana-m.
Yaa pá kɛsəna ma cɛŋlɔyɔ na pá kɔlɪ ma tɔɔ.

¹⁸ Mpi tɔ, ma cɛɛ fiyinuyɔ ké,
na ma wɔsasi tɔɔsəyɪ-m pə tɔm.

¹⁹ Ma tisa ma kɔpəntuyɔ ké
na kɔ tɔm caaləyɪ-m.

²⁰ Ma kolontunaa wɛna alaafəya ké na toma.
Mpa pa footiyɪ-m mɔsɔŋ tɔ,
pa payalɛ wɛ sɔyɔntɔ.

²¹ ɪsəyatu kɛ pa lɛɛtəyɪ-m ma kɔpantɔ lonte.
Ma pɛkəyɪ kɔpantɔ tɔyɔ paa caaki-m.

²² Ma ɪsɔ Tacaa, taa lɔ-m.
Pəyele taa hatələnə-m poolɔŋ.

²³ Ma caa, ma nyɔyɔ yátɔ,
kɔɔ lɔŋ kɛ ma waasɔyɔ.

39

Konyəntəyɔlɔ kɔpəntəŋ tisuyɔ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa na Yetutɔŋ nyəntɔ taa tɔyɔlɔ.

² Maa tɔwa ma taa ké sɪ maa fɛŋ ma tɔntɛ tɔɔ,
na má taa pəntəna ma nɔyɔ.
Maa kpa ma nɔyɔ kɛ waatɔ wei ɪsəyatu ká wɛɛ ma kin tɔ.

³ Pə tɔɔ ké ma suma ɪsɪ kamumuka.
Ama ma lanlɛ wakəlaa na ma wɔsasi sɔɔsɪ.

⁴ Nəyəsɛɛ pɪ-m na á nyaya ma taa
ɪsɪ kɔkɔ na má mələyɪ.
Ntɛna pá caalɪ-m sɪ má səlɛmɪ sɪ:

⁵ Tacaa kɛsɪ-m saa wei ma weesuyɔ ká tɛ tɔ.
Kuyɛɛŋ ɪsənaya pə kaasa-m.
Yele na má nyɪ ɪsəna ma wɛ tətantaa tɔ.

⁶ Ma weesuyɔ tayaaləŋ wɛ ké ɪsɪ ntantaku wan.
Pəyele kɔ ta kɛ-ŋ pɔlɔ.

Yəlaa təna wɛ ké ɪsɪ heelim.

⁷ Yulɔ cɔɔkɪ ké ɪsɪ ɪsotom,

na í taŋtəyi ɪsu heelim,
na í kaaki wɛnəv huwa.
Ama ɪ ta nyi kɔ kuulu.

⁸ Taa, pənɛntɛ pepɛyɛ ma tasəyi tɛɛlvɔy?
Nyaya maa tɛɛli təkpaɬaa.

⁹ Waasi-m ma kawalaya tənə taa.
Taa yele na kɔmɛɛməŋ wonɪ-m.

¹⁰ Pənɛntɛ ma sumaya,
maa kuliyi nəyɔ.
Mpi tɔ, nyá yelina na má wɛɛ yaasi inɛ ɪ taa.

¹¹ Hai, yele-m mapɔ kɛ mpɔ.
Ma tɔm ká tɛ nyá nɪŋ taa.

¹² Yulɔ ɪsəyɔtɔ kɛ n hɔŋna ɪ ŋkpaŋyɔ,
na n̄ wakələyi ɪ weesuyɔ ŋku
ɪ sɔɔla teu tɔ ɪsu sonsompələ
wakələyɔ tɔyɔ pile tɔ.

¹³ Hai, Taa ke ŋkpaŋɪ na n̄ nu,
ma kɔsələmɔtɔ na ma kapusi.
Ma ɪsəlvɔm tɔm í taa kisi-ŋ pətɔtələ lapɔ.
Mpi tɔ, ma kɛ mvɔlv kɛ nyá tɛyɛ,
ɪsu ma cɔsɔnaa.

¹⁴ Kusi nyá ɪsɛ kɛ ma tɔɔ
na n̄ yele na má feesi
na pɔcɔ má tɛɛ na pɔ saali.

40

*Paa wei í nyi pə tənə mpi n lapa-m tɔ
(Kɔkalətv 14-18: Yontu 70:2-6)*

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Taa ke ma tɛɛlaa təkpaɬa.
Na í keesəna ma tɔɔ na í nu ma kapusi.

³ Pɔyɔv anaam wei ɪ kɛ
səm katantamaya tɔ ɪ taa kɛ ɪ kpɛɛ-m.
Na í sɔŋsi-m kɔkpamɔyɔ tɔɔ,
na má tɔŋna naani.

⁴ Ta ɪsɔ tɔna ma nəyɔ taa kɛ
yontu kɔfatɔ sɪ má sɔŋna-ɪ.
Payalɛ nuwa na pá ná mpɔ.
ɪlɛna pá nyafɔna Taa na pá tɔ-ɪ naani.

⁵ Lelɛŋ nuɔv ntɛ wei ɪ tɔwa
Taa ke naani təkpaɬaa tɔ.
ɪ paa fɛina kalampaani nyɛma na pɔpɔtɔnaa.

⁶ Ma ɪsɔ Taa n lapa tɔma sɔsɔna kɛ,
tá tɔɔ kɛ n fɛina saala.
Ma caakaya a tɔm yɔyɔtɔyɔ

ile a kəla payale.

⁷ Pə taya kotaya isu isayatu husuyu nyəŋka
yaa ŋka kəkə lusa ka təna tə yaa kuhav ke n soolaa.
Ama ŋkpaŋŋ ke n tu-m si mā nu nyá təm.

⁸⁻⁹ Pə təw ké ma təma si:

Mayalə, ma caa má la nyá luyu nyəntu.

Isu pə wəw kiiu takəlaya taa tə.

Na má təkəyi nyá kiiu ke hatoo ma lotu taa.

¹⁰ Siyisuyu təm ke ma kpaaləyi

samaa tuutuuma taa si:

Tacaa nyá waasəyənə.

Maa sun, nyá mayamaɣa n nyəmə mpu.

¹¹ Maa ŋməsəyi isəna n yapa-m tə,

na nyá kupantu nti n lakɪ tam təyɔ samaa taa.

Ama ma kpaaləyi ké si nyayale ma waasulə.

¹² Tacaa n ta kisi nyá pətətəle ke lapu.

Nyá kupantu na nyá taa teu kentiɣina-m tam.

¹³ Wahalanəa watəyənə-m na paa timpiyi.

Pa fəi kaluyə, ma kawalaya fəɔtə fələyənə-m.

Pa tike ke ma naaki.

Pa payale kəla isu nyuyə taa nyɔɔsi.

Pə təw ké ma apalutu lepa.

¹⁴ Hai, Tacaa,

la suulu na ń kəw ləŋ na ń ya-m.

¹⁵ Mpa pa caaki ma wahala na ma səm tə,

pá kpisi na fəele kpa-wə na pá tisi-wə təfə.

¹⁶ Mpa pa wonɣi-m na pá kpaləsəyi tə,

pa fəele í tu-weyə səyɔntu.

¹⁷ Nyá pəkəlaa təna í

yɔɔləna-ŋ na laŋhuləmlə.

Mpa pa caaki si ń ya-wə tə,

pa taləyi-ŋ tam si:

Tacaa kələ səɔ.

¹⁸ Ma ké konyɔntu ké na wahala tu.

Ama Tacaa tɔəsəyi ma təm.

Nyayale ma waasulə na ma sənlə.

Ma ləɔ, waasi-m taa taɔŋi.

41

Konyɔntəyɔlɔ ləɔ sələmuyə

¹ Tafiiti yontu nti tə wə yonyoolaa nyuyə tu
yontunaa taa təyɔlɔ.

² Leləŋ nulə nté wei ɪ paasəyənə acamaa tə.

Mpi tə, Tacaa ləsəyi-ɪ wahala taa ké

kuyaku isayav wule ké.

³ Ləɔ kentiɣi pɔntu weesuyu təw ké,

na í cayana laŋhuləmlə ke tətə təw.

Isɔ ɪ yeki na yɔlɔ ɪnɪ ɪ hoti ɪ kolontunaa sɛkpaŋ taa.

⁴ Tacaa paasəyənɔ-ɪ ɪ wɔsɔsɪ waatu ké,
na ɪ fɛkɪ-ɪ.

⁵ Ma kɔyɔɔtɔtɔ nté sɪ: Ma pəntəna Tacaa,
ɪlɛ nyənɪ ma pətɔɔtələ na ɪn waasi-m.

⁶ Ma kolontunaa pəsəyənɔ na mɔsɔŋ sɪ:
Pələe ké n ká sɪ na pá sɔɔ nyá tɔɔ?

⁷ Ye pa taa nəyɔlɔ kɔma ma wiiluyɔ
pəpɔtɔ tɔm ké ɪ yɔɔtəyɪ sɪ ɪ hiki
timpɪ ɪ ka cayana-m tɔ.

⁸ Mpa paa caa-m tɔ pa kotiyi ké na
pá wɛlətəyɪ ma ɪsayatɔ tɔm sɪ:

⁹ Kɔtəŋ ɪsayav hɔsənɔ-ɪ,
ɪ kaa kɔlɪ.

¹⁰ Halɪ ma taapalɔ kɔpaŋ wei
má na-ɪ tɔ nukaya tɔma tɔm
na tá tɔkɪ ma mɔtɔ tɔ
ɪ kɔla ma tɔɔ.

¹¹ Hai, Tacaa nyənɪ ma pətɔɔtələ,
na ɪn kɔsɪ-m na má lɛtɪ-wɛ.

¹² Mpi pu hɔlɪ sɪ n sɔɔla-m tɔyɔlɛ
waatu wei ma kolontunaa ká yele kooɔ
sɪ mpe pa kɔla-m tɔ.

¹³ N paasənɔ-m ma tampaŋa təŋyɔtɔ tɔɔ,
na ɪn sɪ-m nyá ɪsɛntaa ké tam tɔɔ.

¹⁴ Tacaa Isɔ wei nyá n ké ɪsɛyɛlɪ nyɔma
Isɔ tɔyɔlɛ teeli tɔ.
Isɔ ɪ kɔna mpɔ.

TAKELAYA NAALE NYEHKA

42

(Yontu 42-72)

Wei ɪ hatələnɔ Isɔ təsɛɛlɛ tɔ ɪ wula

¹ Kolee yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyuyɔ tɔ
yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Isɔ lɔkɔtɔ pukuyɔ nam na ɪ təŋəyɪ lɔm akpaa tɔ,
mɔpuyɔ ma pɛɛkəyɪ Tacaa.

³ Ma nyuləyɪ weesuyɔ tɔ Isɔ nyaya.
Pələe ké maa kɔɔ nyá té na má na-ŋ?

⁴ ɪsəlɔm ké ma tɔkɪ ilim na ahoo.
Mpi tɔ, pa pəsəyɪ-m tam ké sɪ:
Lɛyɛ nyá Isɔ ɪnɪ ɪ wɛɛ?

⁵ Halɪ pə lapa na má təsəyənɔ laŋwakəllɛ ké
ɪsənɔ samaa tukaya-m hɛkɔ na laŋhulɔmlɛ səsɔɔlɛ,
na tá pukina Isɔ tɔyaya tɔɔ,

na pá wilitiyi na pá saŋi-ı tɔ.

⁶ Pepe tɔɔ ké ma laŋle wakələyi ma tı tɔm tɔtɔ?

Pə kəla teu sı má tɛɛlı ma ɪsɔ

na má tasa-ı sam tɔtɔ.

ɪnəyɛle ma waasulɔ ɪsɔ.

⁷ Hai, Tacaa, ma laŋle wakələa ké tətɔyɔtɔyɔ.

Pə tɔɔ ké ma tɔɔsəyi nyana Yaatanı tetu mə tɔm,

na nyá seɛlaa na Heeməŋ puyɔ na Miseyaa pulasi tɔm.

⁸ N yelaa na wahalanaa təŋəyi

təməya ma tɔɔ ɪsu lɔm hola.

Pa waasa ma tɔɔ ké təwisiwisi.

⁹ Tacaa, la-m kɔpantu ké ɪlim.

ɪlena má yoo-ŋ yontu ké ahoo,

na má sələmi-ŋ.

Mpi tɔ, nyá haana-m weesuyu.

¹⁰ Ma kentulu ɪsɔ,

n sɔɔ ma tɔɔ suwe na pá nukı-m?

Na ń yele ma kolontunaa na pá ɲmakələyi-m?

¹¹ Pa kɔtuyɔ nu-m ké təkɔtɔ

na pá yɔyɔtəyi ɪlim na pə tɛm sı:

Leye nyá ɪsɔ ɪnı ı wɛɛ?

¹² Pepe tɔɔ ké ma laŋle wakələyi ma tı tɔm tɔtɔ?

Pə kəla teu sı má tɛɛlı ma waasulɔ ɪsɔ,

na má tasa-ı sam tɔtɔ.

43

¹ Hai, ɪsɔ, seɛna ma tɔɔ ké

mpa pa ta nyi-ŋ tɔ pa tɔm taa,

na ń ha-m tampana.

Ya-m pəpətɔnaa na asayaa niŋ taa.

² Nyayale ma kentulu,

n kisiyi-m suwe?

N yelaa na pá nukı-m

na ma kolontunaa ɲmakələyi-m suwe?

³ Huli-m nyá nyaaləm na nyá tampana

na á pona-m nyá təcayale

ké nyá puyɔ naŋŋ nyəŋkɔ tɔɔ.

⁴ ɪle maa kɔtəna nyá kɔtəya təlatə təna.

Mpi tɔ, nyayale ma laŋhulɔmlɛ na ma ayɔɔlɛɛ.

Hai, ma ɪsɔ maa seɛ-ŋ na ma saŋkɔ.

⁵ Pepe tɔɔ ké ma laŋle wakələyi ma tı tɔm tɔtɔ?

Pə kəla teu sı má tɛɛlı ma ɪsɔ

na má tasa-ı sam tɔtɔ.

ɪnəyɛle ma waasulɔ ɪsɔ.

44

Tacaa kentuyu sələmvyu

¹ Kōlee yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, Tacaɔ, tá caanaa kɛɛsa-tuyɔ
mpi n lapa-wɛyɛ too lɔŋtaɔ tɔ
na tá nuna tá ŋkpaŋŋ.

³ N tɔyɔna piitimnaa yɔlaa na ń sɪ-wɛ.
N kɔwa yɔlaanaa na pɔ walaɔna-wɛ.

⁴ Pə taya pa toŋ na pa yooɔ wontu yapəna-wɛ,
na pɔ lá na pɔ tɔyɔ tɛtɔ.
Ama nyá toŋ na nyá wɛwɛ kɛ pa waali lapəna mpɔ.
Mpi tɔ, n ka sɔɔla-wɛyɛ.

⁵ Hai, Isɔ, nyayale ma wulav,
nyá yekina na Yakɔpɔ kələyɪ.

⁶ Nyá toŋ kɛ tə pəsəyɔna tá kolontunaa kɛ kpɛntəlasɪ,
na tá fɛləyɪ-wɛyɛ nɔɔhɛɛ na nyá hətɛ.

⁷ Tə ta tɔ tá tɔɔv kɛ naani.
Pəyɛle tə ta taŋ tá layatɛ sɪ tá waasi-tuyɔ pɔlv.

⁸ Mpi tɔ, nyá yakəna-tuyɔ tá kolontunaa niŋ taa
na ń tuyɪ mpa paa caaki-tɔ tɔyɔ fɛɛɛ.

⁹ Tacaɔ tu tuyɔ-ŋ teeli kɛ paa kɔyaku ŋkuyɔ.
Tu sɛɛkɪ-ŋ tam kɛ.

¹⁰ Paa na mpɔ n lɔ-tɔ na ń tɔ-tuyɔ fɛɛɛ,
na ń kisi tá yoolaa waali kɛ wɛwɛ.

¹¹ N yɛlaa na tá sɛ tá kolontunaa,
na pɛɛ pɔ kuu tá wontu.

¹² N pɛta-tuyɔ pa niŋ taa kɛ ɪsɪ tɔla kɛ təkɔlɛ
na tá yá yem kɛ lɛlaɔ tɛ.

¹³ N lɔ nyá piya taya aləha kɛ yem kɛ
n ta waa tá tɔɔ kɛ pɔlv.

¹⁴ N yɛlaa na tá cɔlɔ nyáma tɔvki-tɔ,
na pɔ paana-tɔ na pɔ wonɪyɪ-tɔ.

¹⁵ Taya piitimnaa yookina yontu,
na yɔlaa náá tuliyɪ-tuyɔ ntompee.

¹⁶ Paa kɔyaku ŋkuyɔ fɛɛɛ kpaaki-m
na pɔ lakɪ-m tokuyɔ

¹⁷ kɛ waatɔ wei ma nukɪ
kolontu kɔtuyɔ na ɪ sayatuyɔ tɔ.

¹⁸ Wahalanaa panɛ pa təna pa makəna-tuyɔ.
Pəyɛle tə ta sɔɔ nyá tɔɔ.

Pəcɔ tə ta wakəlɪ tá na-ŋ tá nɔyɔ pɛɛlvɔyɔ.

¹⁹ Anɪ tə ta lɔ-ŋ yaa tá hatələna nyá mpaav.

²⁰ Paa na mpɔ n nanɪta-tuyɔ
lonte nte pa lɔwa tɔ tə taa kɛ
taale hasɪ tɔcayalɛ.

Na ń yɛle na sɛm sɛkpetuyɔ nyala tá tɔɔ.

²¹ Ye tɪ sɔɔwa tá Isɔ tɔɔ,

yaa tə sʊv tʊŋ kɛ laav,

²² n taa kpisi pə nyəm.

Mpi tɔ, n nyəma pə tənə mpi

pə wɛ yʊlv lotu taa tɔɣɔ.

²³ Nyá tɔɔ ké pa kʊŋi-tʊɣʊ paa kʊyakʊ ŋku,

na pá lakəna-tʊ ɪsu pa pukuyuna heu kɛ təkʊlɛ tɔ.

²⁴ Hai, Taa n tooki suwe?

Fɛ na ń kʊli, taa lɔ-tʊɣʊ tam tɔɔ.

²⁵ Pepe tɔɔ ké n sɔɔ tá wahala

na tá laŋwakəllɛ tɔɔ

na nn caaki tá nyənɣʊ?

²⁶ Mpi tɔ tə hota tá lotu tɔɔ ké mʊsʊɣʊ taa ké.

Hai, kʊli na ń waasi-tʊ.

²⁷ Heti-tʊɣʊ nyá kʊpantu tɔɔ.

45

Wulav akpayale yontu

¹ Kolee yontu nti tə ké sɔɔɣʊ nyəntʊ

na pá yookina cəmən na tə wɛ yonyoolaa

nyʊɣʊ tʊ yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

² Təm kʊpantu haya ma taa ké sɪ má yɔɣɔti.

Wulav kɛ ma yoo ma yontu.

Maa yoo-təyi na caŋəm ɪsu takəlaya ŋmaavl kʊpan.

³ N tée apalaa tənaya ɪsentaa liw,

na ń yɔɣɔtəyənə caŋəm.

Isɔ koola-ŋ kʊpantu kɛ tam tɔɔ ké.

⁴ Yoolaa taa yoolu,

lɛli nyá layatɛ.

Ntɛyɛlɛ nyá teu na nyá teeli.

⁵ Kpa nyá yoo kɛkɛ taa na nyá sɔsɔntʊ,

na ń hʊli tampana tənɣʊ na ń sɛɛna acamaa tɔɔ.

Nyá toŋ í náná nyá kookalənə sɔsaa taa.

⁶ Tɔ nyá nyámá kʊsɛŋtɛɛ

na ń yaxa nyá kolontunaa nyama

na ń mənna-wɛyɛ nyá tɛɛ.

⁷ Hai, Isɔ, nyá kumtɛ wɛ tam tɔɔ ké.

Tampana kɛ n tənɣi na ń təkəna nyá kawulaya.

⁸ N sɔɔla siɣisuyʊ ké na ń kisi ɪsayatʊ.

Pə tɔɔ ké nyá Isɔ ləsa-ŋ nyá taapalaa taa,

na pá pəli-ŋ kətaya nim.

⁹ Na tulaalʊnaa waani waani sɔɔsɔŋ kɛ nyá wontu tɔɔ.

Na laŋhʊlʊmlɛ yonkpaama kʊlɛyi,

nyá kutulʊŋ wei pa lapa caŋəm na tuuŋ kɛla tɔ ɪ taa.

¹⁰ Awulaa pɛɛlɛ wɛ kawulaya tɛyaya taa alaa taa.

Wulav alʊnyən sənə nyá ntɔɣɔŋ tɔɔ

na í tʊwa wulanə kʊpama.

11 Ma pɛɛlɔ ke ŋkpaŋŋ ke teu
na ń kɛɛsi ɪsɛ na ma tɔɔ.
Sɔɔ nyá yɛlaa na nyá caa tɔyaya pɔ tɔɔ.

12 Wulav lasaya í suu-ŋ nyá teu tɔɔ.
Inɔyɛle nyá sɔsɔ, luŋi-ɪ atɛ.

13 Tiiri ɪcatɛ nyɛma mpa pa wɛna liyitee
na pá kɛli lelalɔ tɔ,
paa pɛɛki si ń hɔli-wɛyɛ pɛɛlɛɛ,
ɪlɛna pá ha-ŋ kɔcɔɔŋ.

14 Wulav pɛɛlɔ tewaya tɛkpapa kɛ kawulaya tɔyaya taa.
Wontu nti pa lɔvna wɔla tɔyɔ ɪ suuwa.

15 Pa sɔpa-tɔyɪ ŋmalɛm payale kɛ.
Ntɔyɪ ɪ suuki na pɛɛlaa su-ɪ na pá pona wulav kin.

16 Na pá suukana-ɪ na kawilitasi kɛ wulav tɔyaya.

17 Hai, wulav, kuyaku nakɔli nyá piya
í kpayá nyá cɔsɔnaa kawulaya kumte,
na ń la-wɛyɛ antulinya tɛna awulumpiya.

18 Ama máá tɔɔsɔyɪ nyá hɛtɛ ke paa waatu wei kɛ.
ɪlɛna yɛlaa tɛna sanɪ-ŋ tam tɔɔ.

46

Pɔ tɛna pɔ tv ɪsɔ wɛ tá waali

1 Kolee yontu nti pa yookina nɔyɔ kuyɔllaya na té wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tv yontunaa taa tɔyɔlɔ.

2 ɪsɔ kɛlɛ tá tɛcɔsɔlɛ na tá nyɔyɔ tɔtɔlɛ.
Inɔyɛle waasɔyɔ ŋku kɪi laŋɔyɪ laŋwakɛllɛ waatu tɔ.

3-4 Pɔ tɔɔ kɛ paa tɛtv ká sele
na pɔɔŋ yɔɔlɔyɪ na í tiiki lɔm tɛɛ
yaa lɔm hola kalɔyɪ kɔkɔtɛ na á wasɔyɪ
na á kulɔyɪ na á ciyitiyɪ pɔɔŋ, tu nyan.

5 Pɔyɔ nakɛli ka wɛnna na ka lɔm hɛɛsɔyɪ
ɪsɔ ɪcatɛ nyɛma laŋlɛ.
ɪsɔtaa ɪsɔ sɔsɔ tɛcayalɛ nanŋ nyɛntɛ ntɛ.

6 ɪsɔ wɛ tɔ taa ɪlɛ pulɔpɔ u ciyitiyɪ-tɛ.
ɪ ka waasi-tɛyɛ na pɛcɔ ilim lu.

7 Yɛ ɪsɔ kula ɪ nɔyɔ tɔɔ piitimnaa tɛɛ suuki kɛ,
na kawulasɪ náá seliyɪ,
na sɔyɔntɔ náá píi tɛtv na té yɔɔlɔyɪ na té tiiki.

8 Atɛ na ɪsɔtaa pɔ tv Tacaa wɛ tá waali kɛ.
Yakɔpɔ ɪsɔ kɛlɛ tá kɔkɛntuyɔ.

9 ɪ kɔɔ na í ná sɔyɔntɔ tɛma wɛna
Tacaa lapa tɛtv tɔɔ tɔ.

10 ɪni ɪ kuyɔna yooŋ nyɔyɔ kɛ hatoo antulinya tɛnasɪ tɔɔ,
na í pelɔyɪ pɔ tɔɔŋ na pɔ ŋmantaasi,
na í wɔ kpalɔŋ kɛ kɔkɔ.

¹¹ Iso si: Yɔlaa í hɛɛsi yooɔ na pá cɛkəna si ma ké Iso.

Má ŋmakələnə tetu na tə piitimnaa.

¹² Ate na isɔtaa tɔ wɛ tá waali ké.

Yakəpu Iso kɛlɛ tá kəkentuyu.

47

I wiliti Tacaa wulav sɔsɔ

¹ Kolee yontu nti tə wɛ
yonyoolaa nyɔɔv tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Yɔlaa mɛ má tənə í wilitiyi,
na í makɪ niŋ taa ké tá Iso.

³ Mpi tɔ, pə tənə pə tɛɛ sɔvəkənə
Tacaa Isɔtaa Iso Sɔsɔ ké.
Inəɔlɛ tetu tənə wulav sɔsɔ.

⁴ Inɪ ɪ tɔɔɔnə tá niŋ taa ké yɔlaa,
na í tɔ tá nɔɔhɛɛ tɛɛ ké piitimnaa.

⁵ Yakəpu nyéma taya ɪ sɔɔlaa
na í ləsi tá tetu na tá laŋa hɛɛwə.

⁶ Kawilitasi na tutuyu wula kɛ
Iso Tacaa kpənə ɪ kumte tɔɔ.

⁷ I yoo Tacaa kɛ yontu.
Inəɔlɛ tá wulav, í samɪ-ɪ.

⁸ Iso kɛlɛ tetu tənə wulav.
ɪ samɪ-ɪ na yontu kɔpantɔ taa kɔpantɔ.

⁹ Iso caya ɪ kumte naŋŋ nyəntɛ tɔɔ ké
na í tɔkɪ piitimnaa tɔɔ ké kawulaya.

¹⁰ Piitimnaa awulumpiya sɔsɔ Apələham Iso yɔlaa tɔɔ.
Mpi tɔ, inɪ ɪ tənna atɛ awulaa na pəsɔlaa tənə
na í tɔkɪ pa tənə pa tɔɔ ké kawulaya.

48

Wulav sɔsɔ ɪcatɛ

¹ Kolee yontu ntɔ.

² Tacaa ké sɔsɔ ké,
ɪ mɔnə samtɔ tənə kɛ ɪ ɪcatɛ taa ké
ɪ pɔɔv naŋŋ nyəŋkɔ tɔɔ.

³ Siyɔŋ pɔɔv ŋkɔ kɔ tewaya
na kɔ hɛɛsəyi tetu tənə yɔlaa laŋa.
Kɔ wenna ilim ntɔɔŋ tɔɔ ké,
kɔ taa ké wulav sɔsɔ ɪcatɛ wɛɛ.

⁴ Tacaa wɛ tə taa ké na í kentiyi tə tɔɔ
na pá kəlɪ tə kolunja tɔŋ nyəŋka.

⁵ Awulaa kotaa na pá kɔlɪ Siyɔŋ tɔɔ.

⁶ Pa nawa ɪcatɛ ɪlɛnə sɔɔntɔ
anaam kpə-wɛ na pá tɔ casɔlɛ.

⁷ Mpɔɔv sɔɔntɔ tuta-wɛ na pá niki tənɛ inəyi
seluyu isɪ lɔlɔvɔ wɔsasi tutuyu alɔ tɔ.

⁸ Yaa ɛsu ilim tɛlɛle heelim
yɔkɔyɔ kpulɛŋ sɔsɔŋ tɔ.

⁹ Nti tu nuwa kɔnu tɔ,
tɛ na-ti na tɛ ɛsɔpɛle
kɛ Tacaa pɛ tɛna pɛ tu ɛsɔ ɛcatɛ taa.

¹⁰ Hai, Tacaa tɛ huɔ nyá kɔpantu tɔm
kɛ nyá tɛsɛɛ taa.

¹¹ ɛsɔ nyá samtu nuɛkɛ tɛtu tɛnasɛ taa kɛ.
Siyisuyu kɛ n tɛŋɛyɛ na ɛ huɛɔna nyá tɔŋ.

¹² Pa yɔɔɔyɛ Siyɔŋ pulaya taa kɛ,
na Yuta acaɛɛ náá wɛ aŋmaala taa kɛ
nyá tampana huɛle tɔɔ.

¹³ ɛ tɔ na ɛ cɔɔ Siyɔŋ ɛcatɛ taa
na ɛ kala ɛ tɛtaŋɛ kutuluŋ.

¹⁴ ɛ paasɛna tɛ koloosi na sɛ tɔŋ
na ɛ ká kɛɛsɛ mɛ piya sɛ.

¹⁵ ɛsɔ kɛɛ tɛ ɛsɔ kɛ tam tɔɔ.
ɛnu ɛ ká tiikiyina-tuyɔ halɛna tɛ sɛm.

49

Yɔlv sɛkɛ nɪŋ kakpasɛ kɛ

¹ Kolee yontu nti tɛ wɛ yonyoolaa nyuyɔ tu
yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Antulinya taa yɔlaa mɛ,
mɛ tɛna ɛ kɛ ɛkpɛŋɛ.

³ Sɔsaa, na sɛkpema,
na liyitee nyɛma,
na konyɔntɔnaa mɛ,

⁴ ɛmɛyɛsɛ tɔm kɛ ma yɔyɔtɔyɛ,
na ma taa kumɛyɛsɛtu wɛna huwɛɛ kɛ sɔsɛm kɛ.

⁵ Ma welisiyɛ teu kɛ ituule taa kɛ,
na má tɛɛsɛyɛ-tɛ na cɛmuyɔ.

⁶ Pepe tɔɔ kɛ maa tasa nyam kɛ wahala waatu
kɛ saa wei ma kolontunaa ká ta-m
na pá tuyɔ-m wahala tɔ.

⁷ Pa liyitee tuutuuma kɛ pa tu naani
na pá hɛŋ pa ti na pa wɛnav katatɛlaya.

⁸ Ama pa taa nɔyɔlv fɛina tɔŋ sɛ
ɛ ya ɛsɔ cɔɔyɔ ɛ tɔyɔntɛle weesuyu
yaa ɛ mɛyɛmɛyɛ ɛ nyɛŋkɔ.

⁹ Yɔlv ɛsɛyɛ kɛla liyitee,
paa pɛ lá ɛsɛna nɔyɔlv kaa pɛsɛ ka yapɔ.

¹⁰ Pa huɔkɛ sɛ paa fiti pɛlaav pa kaa sɛ?

¹¹ Tampana tɔɔ, paa n kɛ nyɛntu yaa kumɛɛŋ,
n ká sɛ kɛ, na ɛ yelina ɛɛlaa kɛ nyá wɛnav.

¹² Paa pa hawa pa tetu ke pa hɛla
pɛlaav tike ká tɛna na kv pásɪ
pa tɛcayalɛ tam tɔɔ nyɛntɛ.

¹³ Yulv sɔsɔɔntu kaa sɔɔsɪ ɪ weesuyɪ ke tɔyalɛŋ.

ɪ wɛ tɛnaya kɛ teitei kɛ ɪsu kpɛntɛ.

¹⁴ Yɛlaa mpɛ pa tɔyi pa tɔyi naani
na pá nyɛnɛxi pa kuyɔyɔtɔtɔ tike kɛ tampana nyɛntɔ.

¹⁵ ɪlɛ mpi pa kɔŋ tɛsɛnau tɔyɔlɔ.

Pu keeti-wɛyɛ ɪsu heen

na pásɪ sɔsɪ atɛtɛlɛ taa

na sɛm pásɪ pa tiikilu.

Na pɛ siyisina-wɛyɛ pɛlaav tɛpɛŋpɛŋ na pa teu si.

Atɛtɛlɛ taa kɛlɛ pa tɛcayalɛ.

¹⁶ Ama ɪsɔ ká ya-m atɛtɛlɛ taa tɛna,
na ɪ lɛsɪ-m.

¹⁷ Paa yulv wɛnau tɔŋna hukuyu na ɪ sɔvki tɔŋ
nyá lɛŋlɛ ɪ taa pɛli.

¹⁸ ɪ kaa kpɛnna pɛ taa pulɔyɔ ɪ sɛm wule
na ɪ pona atɛtɛlɛ taa.

¹⁹ Pɛyɛlɛ ɪ yaakaya ɪ tɔyi
lelɛŋ nɔlv kɛ na ɪ wɛna ɪ ɪsɛ.
Na ɪ san ɪ ti si pɛ tɔŋ teu.

²⁰ Paa na mpɔ, pɛ wɛɛ kɛ si,
ɪ polo timpí ɪ caanaa wɛɛ
na paa naaki nyaalɛm tɔ.

²¹ Yulv pásɛyi na ɪ wɛɛna sɔsɔɔntu,
ye ɪ fɛina lɛmayasɛɛ ɪ wɛɛki tɛnaya kɛ
teitei kɛ ɪsu kpɛntɛ.

50

ɪsɔ kɔŋ si ɪ hvɔki ɪ hvɔlɛ

¹ Asafi yontu.

ɪsɔ Toma tɛna tɔ Tacaa yaaki tetu tɛnaya
pɛ kpɔyav ilim tɛlɛlɛ na pɛ tɛtɛlɛ tɔ.

² Siyɔŋ ɪcatɛ nte tɔ tewa tɛkpataa tɔ
tɔ taa kɛ ɪsɔ teeki kɔkɔ.

³ Ta ɪsɔ kɔŋ kɛ,
ɪlɛ pɛ taya tɛpamm.

Kɔkɔ wɛ ɪ nɔyɔ tɔɔ kɛ na ká niisiyi pɛ tɛna.
Heelim ɪsayam cɔɔna-ɪ kɛ.

⁴ ɪsɔ hvɔkɛna ɪ yɛlaa na
ɪ yaa ɪsɔtɔnɔyɔ na tetu kɛ aseeta.

⁵ ɪsɔ si: ɪ koti ma nyɛma mpa
ma na-wɛ tɛ pɛɛla nɔyɔ si
paa nuna-m na pá lá pɛ kɔtaya tɔ.

⁶ ɪsɔtɔnɔyɔ ɪ yɔyɔti si Tacaa má ma siyisaa kɛ.

Mpi tɔ, mayale hɔnlo.

⁷ Iso si: Ma yɔlaa Isɛyɛli nyɛma ɛ ke ŋkpaŋŋ
na ma kalɛna-mɛ, ma kɛ mɔ Iso kɛ.

⁸ Maa kalɛna-mɛyɛ,
ɪlɛ pɔ taya ma kɔtasɪ tɔɔ,
ɪ tɔ tu hɛɛsɪ-m sɔlɛyɛ lapu,

⁹ ma kaa mu, maa caa mɔ latɛɛnɛnaa
yaa mɔ kpeen tɛɛ pɛŋtulɔŋ kpaɔ.

¹⁰ Mpi tɔ, mɔ tɛnna hɔtu tɛɛ wontu tɛna
na pulasɪ taa nyɛntu tɛnaya iyisi iyisi.

¹¹ Na pɔ sumasɪ tɛna,
atɛ wontunaa tɛna kɛ ma nyɛm kɛ.

¹² Paa nyɔɔsɪ wɛ-m, maa pɔɔsɛyɪ.
Mpi tɔ, antulinya na ɪ nyɛm tɛna mɔ tɛnna.

¹³ Wulee ma tɔyɔ latɛɛnɛnaa nantu
na mɔ nyɔɔ pɛŋtulɔŋ calɛm na?

¹⁴ Pɔ taya tɔyɔnaya kɔhav kɛ ma caaki.
Ama sɛɛtu kɛ ma pɔɔsɛyɪ.

ɪ tɛŋyɪ na ɪ lakɪ isɛna
ɪ ka suwa isɛtaa Iso Sɔsɔ maya nɔɔsɪ tɔ.

¹⁵ Na ye ɪ wɛ laɲwakɛlle taa ɪ yaa-m na mɔ waasɪ-mɛ
na ɪ tu-m teeli.

¹⁶ Maa pɔɔsɪ asayaa si:
ɪ kalɛyɪ ma kiɪŋ na mɔ na-mɛ tɔ nyɔyɔ pɛɛlɔyɔ tɔm
wɛ mɔ nɔɔsɪ taa si pɔ waasɪ-mɛyɛ wɛ?

¹⁷ ɪlɛna mɔ sɛyɛsɛyɪ-mɛ na u nuiki
na ɪ lɔɔki ma tɔm.

¹⁸ ɪ tɛŋyɪ ŋmulaa tɔɔ kɛ,
na ɪ sɔɔsɛyɪ wasaŋkalɛnaa tɔɔ.

¹⁹ Isayatu kɛ mɔ nɔɔsɪ yɔyɔtɔyɪ
na u nyɛŋna kaloolaya.

²⁰ Na ɪ cakɪ mɔ tɔyɔntɛɛnɛnaa acaya,
na ɪ kpɛŋyɛyɛna mɔ mayamaya mɔ newaa.

²¹ Mpi ɪ lapa tɔyɔlɛ,
na ɪ hɔvki si mɔ su na?
Yaa ɪ mayasɛyɪ mɔ taa si,
maa tɛŋ mɔ ikpatɛ.
Maa kuli mɔ tɔɔ kɛ
na mɔ kuli mɔ acaalɛtu tɛna tɔɔ na ɪ nɔ.

²² Mɔ tɛna mpa mɛ ɪ sɔɔki ma tɔɔ tɔ ɪ ke ŋkpaŋŋ.
Pɔ taa kɔɔ na mɔ calɪ-mɛ na nyɔyɔ kaa waasɪ-mɛ.

²³ Ma sɛɛtu ntɛ wei ɪ kusɛyɪ
ma nyɔyɔ kɛ teu tɔ.
Na wei ɪ nukɛna-m tɔ,
puntu kɛ ma waasɛyɪ.

51

Salamuɣu si pǎ husi isayatu

¹ Tafiiti yontu nti tǎ wɛ yonyoolaa nyuɣu tu yontunaa taa tǎyǎ.

² Tǎ taa kǎ Tafiiti kɛsɛɣi waatu wei i na Ulii alɔ Pasepa pa lapa Wasan̄kalǎtu, na Iso kuyɔɣɔtutu tɛlɛsɔlɔ Natan̄ polo na i kalǎna-i tǎ pǎ tǎm. Yontu ntǎyǎlɛ si:

³ Hai, Iso, nyǎni ma pǎtǎtǎlɛ kɛ nyǎ kɔpantu tǎɔ. Husi ma kawalaya kɛ nyǎ suulu sǎsɔ tǎɔ.

⁴ Nyaaɩ ma isayatu tǎkpatakpata, husi ma tǎpǎntǎlɛ na mǎ wɛɛ tǎnan̄ɣ.

⁵ Mpi tǎ, ma nyǎma ma kawalaya tǎɔ, ma naaki ma tǎpǎntǎlɛ kɛ tam.

⁶ Nyǎ tike kɛ ma pǎntǎnaa, mpi tǎ, ma lapa mpi pǎ fɛi-ɣ teu tǎ. N wɛna tampana kɛ timpi n huɔkǎna-m tǎyǎ, n ta wakǎli tiili.

⁷ Ma kǎ kawalaya tu kɛ hatoo kuyan̄ku ma too haya-m tǎyǎ. Isayatu taa kǎ i lulɩ-m.

⁸ Ama n caa kǎ si tampana i wɛɛ ma lotu taa. Tu lǎmayasɛɛ kɛ hatoo ma taa.

⁹ Husi ma isayatu na mǎ wɛɛ tǎnan̄ɣ. Nyaaɩ-m na mǎ kǎli kponkpo mɔlɔm kɛ hulɔmɔyɔ.

¹⁰ Kɛɛsi-m lǎɣhulɔmlɛ sǎsǎlɛ tǎm, ɩlɛna ma wei ma lǎɣlɛ ka wakǎlɛ tǎtǎyɔtǎyɔ tǎ tǎ hulǎmɩ tǎloiloi.

¹¹ Kɛɛsi nyǎ ɩsɛ, taa nyǎni ma isayatu, husi ma tǎwakǎllɛnaa.

¹² Hai, Iso tu ma taa kǎ lǎmayasǎlɛ nan̄ɣ nyǎntɛ. Layasi-m kufalɔ na mǎ nukǎna-ɣ na lotu kulɔmtɔ.

¹³ Taa lɔ-m na mǎ hatǎlǎna-ɣ, yaa ɩ lǎsi nyǎ Feesuyɩ Nan̄ɣtu kɛ ma taa.

¹⁴ Mǎlǎna-m ma nyuɣu yapu lǎɣhulɔmlɛ, tǎ ma taa kǎ nunav lǎmayasǎlɛ.

¹⁵ ɩlɛna mǎ hulɩ pǎntǎlɛ kɛ nyǎ mpaan̄ na pǎ tǎɣɣi na pǎ tayan̄i kɛsuyɩ na nyǎ tǎɔ.

¹⁶ Hai, ma nyuɣu yatɔ Iso, lǎsi-m sǎm*fa* taa, na mǎ kpaalǎna lǎɣhulɔmlɛ kɛ nyǎ waasuyɩ tǎm. ^a

¹⁷ Tacaa kuli ma nǎyɔ na mǎ sa-ɣ.

¹⁸ Ye nyǎ luyɩ ka wɛ kǎtasɩ maa lapa-ɣ. Paa nsi kǎkǎ lusa si tǎna tǎ si mayamaya,

^a 51:16 lǎsi-m sǎm: Lɛlɛa huɔki si ntanyɩ yontu tu caa si Iso i cɛpi-i yolokɔlɛ nte ɩnɩ i lapa tǎ tǎ taa.

n ta sɔɔli.

¹⁹ Hai, Iso kɔtaya ŋka ka wɛ-ŋ teu na ŋ caaki tɔɔlɛ sɪ
yɔlɔ lanɲɛ na ɪ laakali ɪ wakəlɛna ɪ ɪsayatɔ.

²⁰ La nyá kɔpantɔ kɛ Siyɔŋ nyɛma
kɛ nyá pɛɛɛɛ tɔɔ.

Na ŋ ŋma Yosalem koloosi.

²¹ Waatɔ inɛyɪ n ká sɔɔli kɔtasɪ nsi
n suwa sɪ pá la-ŋ tɔ, na nsi kɔkɔ lusa sɪ tɛna tɔ.
Iɛna pá la-ŋ kɔtasɪ kɛ latɛɛnɛna
kɛ nyá kɔtaya tɔlate tɔɔ.

52

Yɔlɔ wei ɪ tɔ naani kɛ ɪ wɛnɔv tɔ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Tɔ taa kɛ pa kɛɛsɔyɪ ɪsɛna
Itɔm tɔ Towekɪ tayasa
Sayuli sɪ Tafiiti pola Apimelekɪ tɛ.
Yontu ntɔɔlɛ sɪ:

³ Tɔŋ tɔ nyá, n yɔɔlɔɔna nyá ɪsayatɔ kɛ mpɔ suwe?
N ta nyɪ taa sɪ Iso kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ?

⁴ Nyá nsɛmlɛ na lɔŋ ɪsu hɔnɔyɔ,
na ŋ tɔsɔɔna lɛlaa.

⁵ N sɔɔla ɪsayatɔ na pá kɛli kɔpantɔ,
na ŋ caaki pɔpɔtɔ na pá kɛli tampana.

⁶ Na nyá lanɲɛ hɛɛna tɔm tɛna nti tɔ wakəlɔyɪ tɔɔ.
Tɔ tɛna tɔ kɛ kɔkɛkɛtɔ kɛ.

⁷ Pɔ tɔɔ kɛ Iso ká wakɛli-ŋ tam tɔɔ.
I ká lɛsi-ŋ nyá tɛ na ɪ tɛɛna,
na ɪ kpɛsi-ŋ weesuɔ nyɛma tɛ na ɪ tɔɔnɔ-ŋ.

⁸ Siyisilaa ká na-ɪ na sɔɔntɔ kpa-wɛ.
Paa wonɪ-ɪ na pá tɔŋ sɪ:

⁹ Ye yɔlɔ kisa Iso kɛ kpɔlɔyɔ tɔyɔ
na ɪ ha ɪ tɔyɪ liyitee nna ɪ wakɛla lɛlaa na ɪ hiki tɔ,
ɪsɛna ɪ tɛŋna tɔɔlɛ.

¹⁰ Ama ma wɛ Iso tɔyaya taa kɛ ɪsu
tɔyɔ hɛtɔ nyɛŋkɔ.
I kɔpantɔ taa kɛ má ha ma tɔyɪ tam tɔɔ.

¹¹ Ma sanɪ-ŋ tam tɔɔ kɛ pɔ tɛna mpi n lapa tɔ pɔ tɔɔ,
na má kpɛalɔyɪ nyá yɔlaa ɪsɛntaa sɪ,
n kɛ kɔpanɲ.

53

*Yɔlaa kɔpama na pa Iso kɛ antulinya ɪsayav taa
(Yontu 14)*

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ

yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Kumeleməŋ mayasəyənə ɪ taa sɪ lɔɔ fɛɪ.

Yɔlaa mpe acaalətu kɛ pa lakɪ,
kɔpantu latu fɛɪ.

³ Hatoo isɔtaa kɛ Tacaa nyənəyənə atɛ yɔlaa
sɪ ɪ naakɪ sɪ ləmayasɛɛ tu nɔyɔlɔ ɪ pɛɛkəyɪ-ɪ?

⁴ Pa tənə pa yela ɪ mpaav kɛ na pá wakəlɪ.
Kɔpantu latu fɛɪ pa taa paa kulum.

⁵ Isayalataa mpe pa kaa nu.

Pa pəsə ma yɔlaa isɪ tɔyɔnaya na pá təkɪ paa seeki-m.

⁶ Tənaya paa selina sɔyɔntu páɔ sɔyɔntu fɛɪ.

Isɔ ká kɔ mpa pa kuləyɪ ɪ tɔɔ tɔ na ɪ lɔ.

Paa tɔyɔ fɛɛɛ, mpi tɔ, Isɔ lɔ-wɛ.

⁷ Hai, ma kooliyɪ kɛ sɪ Isɛyɛɪ nyéma waasuyɔ

ɪ luna Isɔ puyɔ taa kɛ waatu wei

Tacaa ká mənə ɪ yɔlaa mpa paa kuuwa tɔ.

Yakɔpu lɔluyɔ nyéma Isɛyɛɪ nyéma ká

ŋmaaləna laŋhulumlɛ sɔsɔɔɛ.

54

Konyɔntɔyɔlɔ yaakɪ sɪ pá waasɪ-ɪ

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina san̄kɔ
na tɔ wɛ yonyoolaa nyuyɔ tu takɔlaya taa tɔyɔlɔ.

² Tɔ taa kɛ pa kɛɛsəyɪ isənə Sifi nyéma pola

Sayuli kin̄ na pá tayasɪ-ɪ sɪ

Tafiiti ŋmɛla pa tɛtu taa tɔ.

Yontu ntəyɔɛ sɪ:

³ Hai, Isɔ, ya-m nyá hɛɛ tɔɔ,
na ń hɔlɪ ma tampana na nyá ton̄.

⁴ Hai, Isɔ nu ma kuyɔyɔtɔtu.

Ke ŋkpan̄ na ń nu ma kɔsələmɔtu.

⁵ Mpi tɔ, kpai nyéma kula ma tɔɔ,
na pá sɔlɪ ma weesuyɔ ləsuyɔ na musɔŋ
pa paa fɛɪna-ŋ.

⁶ Ama nyaa waasənə-m,
nyayɔɛ Tacaa, na ń paasəyənə-m.

⁷ Isayatu ɪ məɪ ma kolontunaa nyɔɔŋ taa
na ń təkɪ pa nɔɔsɪ kɛ nyá tampana tɔɔ.

⁸ Maa la-ŋ kɔtaya na lotu kulumtu

na má sa nyá hɛɛ.

Mpi tɔ, Tacaa n kɛ kɔpan̄ kɛ.

⁹ N fita-m nəyəsɛɛ tənə taa kɛ,
na má nyənəyɪ ma kolontunaa kpisuyɔ.

55

Wei i waali pa luwa tɔ i sɔləmɔvɔ

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina saŋku na tá wɛ yonyoolaa nyɔvɔ tɔ yɔntunaa taa tɔɔlɔ.

² Hai, Iso ke ŋkpaŋ na ń nu ma kɔsɔləmɔvɔ.
Taa kisi ma wiinau ke nuu.

³ Nu ma tɔm na ń cɔ-m,
nɔɔsɛɛ pɔna-m na má cɔɔki yem na má huɔutiɔi lotu.

⁴ Mpi tɔ, ma kolontunaa nyaasɔɔi-m ké,
na asayaa náa ŋmakɔlɔɔi-m na pá mɔlɔɔɔna
ma nyɔvɔ taa ké wahala na pá wɛ ma waali na pááná.

⁵ Ma laŋɛ wakɔla sɔsɔm ké,
na sɔm sɔɔntɔ pɔ-m.

⁶ Sɔɔntɔ sɔsɔntɔ kpa-m ké,
na má seliɔi.

⁷ Ma nyɔlaya ɪsu ye maa wɛna keŋ ɪsu alukuku,
maa kɔla huɔntɔ na má hɛɛɪ.

⁸ Maa sewa na má polo pooluŋ
na má caya timpi nɔɔlɔ fɛi tɔ.

⁹ Maa sewa laŋ ke kacuculaya
na heelim sɔsɔm na má cɔɔɪ.

¹⁰ Tacaa, líyítí ma kolontunaa, pá taa nuna tɔma.

Mpi tɔ, muɔvɔ na ɪyoosile tike ke ma naaki ɪcatɛ taa.

¹¹ Yooɔ cɔkɔna tɔ koloosi ke ilim na ahoo.
Kɔpɔntɔ na acilayɔtɔ suna tɔ taa.

¹² Yɔlɔkɔlɛ wɛ tɔ taa ké.

Pɔyele ŋmulɔm na tuɔvɔ náa laŋɔɔi.

¹³ Ye pɔi ké kolontu tuɔkɔna-m pɔ taa la-m pɔlɔ.
Yaa ye ma pata ka kɔlayana ma tɔɔ maa ŋmɛla-ɪ.

¹⁴ Ama ma na wei tɔ kaawa na ma tuɔvɔna-ɪ tɔɔ,
ɪ ké ma taapalɔ na ma ceu ké.

¹⁵ Ma na-ɪ tɔ wɛ tɔma na leleŋ ké,
na tá na samaa tɔ puki Iso tɔsɛɛɛ taa.

¹⁶ Sɔm í tuti ma kolontunaa,
na pá tii atɛtɛ taa na pa ɪsɛ.
Mpi tɔ, ɪsayɔtɔ suna pa taa.

¹⁷ Iso ké maa wiina,
na ɪ ká waasɛna-m.

¹⁸ Tanan na ilim taa na taanaya ke ma wiiki
na í nukɪ ma nɔɔ.

¹⁹ ɪnɪ ká yana-m na í yele na má hɛɛɪ.
Mpi tɔ, mpa pa kɔlɔɔi ma tɔɔ tɔ pa wɛ payalɛ ké.

²⁰ Iso wei ɪnɪ ká wulau ke too tam tɔɔ tɔ,
í nu na í pasa-wɛ.

Yɔlaa mpɛ paa layasɔɔi,

páco paa nyaŋna Iso.

²¹ I tu i taapalaa mpa í na-we pa we lelen tayo ninj.

Na í wakəli nəyo ŋka i ka pəelaa tə.

²² I nəyo na lelenj ké isu tuij na i taa na kəkə,

na i faacinaa tewə, ɬəna i taa na sapəlasɨ.

²³ Pəti nyá nəḡəsɛɛ tənaya Tacaa ninj taa, na í paasəna-ŋ.

ɬi yeki sɨ siyisulu í cəŋli.

²⁴ Ama Iso n ká yele na yəlaa mpe

pa tii pəlaav tapuyv tɛɛ.

Yulvukolaa na ŋmulaa ná kaa haya

pa pusɨ hekɨ na páco pá sɨ.

Ama nyaya ma pəta ma ti.

56

Konyəntəyəlv pəta i təyi Iso

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa

nyuyv tu yontunaa taa təyolə.

Yontu ntəyi pa yookina alukuku wei i we

pooluŋ tuij səsəŋ tə tə i luyv.

Tə taa ké Tafiiti kɛəsəyi isəna Filiisi nyəma

səŋsa-i Katɨ tə pə təm.

Yontu ntəyəle sɨ:

² Hai, Iso nyəni ma pətəətəle, pa huluyv-m ké.

Kuyɛɛŋ tənə pa yookina-m ké, na pá caaləyi-m.

³ Kuyɛɛŋ tənaya ma kolontunaa we ma waali.

Pa we payale ké, na pá yookina-m.

⁴ Ye kuyaku ŋku səyəntv í kpa-m,

nyaya ma tuyi naani.

⁵ Ma saŋ Iso ké i təm kuyəyətutv tə,

na ma tv-i naani na səyəntv fɛɪ.

Pepeye yulv pəsəyi na í la-m?

⁶ Paa kuyaku ŋkuyv pa tuyv-m kunyən,

na pá huɨki ma tə ké isayətv.

⁷ Pa lapə nəyo kuləmayə sɨ pa cəŋəyi-m na pá naasəyi-m

na pá huliyi ma ikpəte kɛ paa timpi ma puki tə.

Mpi tə, pa caa ma weesuyv ləsvyv tə.

⁸ Pa kaa pəsi pa fitina isayətv nti pa lakɨ tə.

Hai, Iso, pəti yəlaa mpeye aɛ na pááná.

⁹ N təma ma təkpaalətv mpaav kɛ cəkənav

suu ma isələm kɛ nyá tənyv huluɣv taa.

Nmaa pə təm kɛ nyá takəlayə taa.

¹⁰ Ye ma mapə kapuka na nyá tə,

ma kolontunaa ná mələyəna pa waali ké,

ma nyəma sɨ Iso nyá, n we ma tə.

¹¹ Ma saŋ Iso ké i təm kuyəyətutv tə.

Ma sama Tacaa ke ı tım tō.

¹² Inəyi ma lakı naani, maa nyanəna pəlv.

Pepeye yəlaa pəsəyi na pá la-m?

¹³ Hai, Iso pə weε sı má la isı ma suw nəyo tō,

ıle nyana təmlə kətaɣa ke maa la-η.

¹⁴ Mpi tō, n waasa-m səm taa ké,

sı ma tō nyá isəntaa ke weesuyu nyəma nyaaləm taa.

57

Tafiiti sələməyi isətaa Iso Səso

(Kəkalətv 8-12: Yontu 108:2-6)

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyəyv tu yontunaa taa na pá yaakı-tı sı:

Taa kv təyələ.

Tə taa ké Tafiiti keəsəyi isəna ı sewa Sayuli na í

ηməli kəkpaṃyuv puyuv taa tō pə tım.

Yontu ntəyəle sı:

² Hai, Iso nyənı ma pətətəle yoo,

nyənı ma pətətəle.

Mpi tō, nyá kin ke ma pəkəyi ma təcəsəle.

Maa ηməli təna, na n kenti ma tō,

haləna wəhalanaa pəne pá tē.

³ Isətaa Iso Səso ke ma yaakı.

Inı ı lapəna-m pə təna.

⁴ ı ká waası-m na hatoo isətaa,

na í liyiti wei ı tv ma waalı tō,

na í la-m ı kəpantv.

⁵ Mpa pa həkv ma weε tō

pa təkı yəlaa ké isı təyolası.

Pa kela seŋtaa ké isı ηmantaası na nyəmə,

na pa nsəmle na ləŋ isı layate.

⁶ Hai Iso, nyá səsəəntv í kəli isətənyuv ke kəlvuv,

na nyá teu na tetv təna tō.

⁷ Paa hula puyuv ke ma mpaav taa ké,

na kv lumsu-m.

İlena pá nyı-m kətəka.

Ama kəlvumaa mpe pa hotina ka taa.

⁸ Hai Iso, ma nyəə toŋ,

maa sa-η na má puyuli-η.

⁹ Ma ləsaɣa, fe,

ma cəmyuv na ma saŋkv í fe,

maa fe na pəcə pé nyaalı.

¹⁰ Tacaa maa sa-η yəlaa taa,

na má puyuli-η piitimnaa taa.

¹¹ Mpi tō, nyá kəpantv səsəəntv tapa isətənyuv ké,

na nyá teu náá tɛɛ ɪsɔŋmuntɔ tɔɔ.

¹² Hai ɪsɔ, kpaasi nyá tɔɣɪ ɪsɔtɔnyɔ tɔɔ,
na nyá teeli na tɛtɔ tɛna taa.

58

ɪsɔ wɛ tɛtɔ tɔɔ na í hɔvkɛna

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa na pá yaaki-ti si:
Taa kɔ tɔɣɔɔ.

² Yɛlaa mɛ sum taa kɛ í ká hɔlɛna tampana na?
Mɔyɔ ɪ tɛŋɔɣɪ siyisuyɔ na í hɔvkɛna?

³ Tɛfaa kɛ í lakɛna ɪsayatɔ kɛ tɛtɔ tɔɔ,
na í laki mɔsɔŋ.

⁴ Hatoo asayaa hɔɔ tɛɛ kɛ pa wakɛlaa,
na pɔpɔtɔnaa náá leki na pɛɔɔ
pa luki pa toonaa lotu taa.

⁵ Pa wɛ sɔtɔ kɛ ɪsu tɔmaa,
yaa ɪsu paasɛle ntam wei ɪ tɛkɔɣɪ ŋkpanŋ tɔ.

⁶ ɪsu paasɛle nte tu nuki tɔv yontu tɔ,
paa tɔwaa taa aka.

⁷ Hai, ɪsɔ holi pa kela kɛ pa nɔɔsi taa,
Taaɔ yɔki tɔɣɔlasɪ tamasi.

⁸ Pá muki yem ɪsu lɔm kperɔyɔ tɔ.
Ye pa tɔ nɔɣɔɔyɔ nyɛmá, á pɛsi kpetɛ.

⁹ Pá si na pá yɔɔɪ yem ɪsu atantaalɔ.
Na pá wɛɛ ɪsu pɛ hɔlɛsɔyɔ pɛyaya,
na ká tá keesi ilim tɔ.

¹⁰ Pa sɔwá tɔŋ kaa la hɔtɔ,
na pɛɔɔ ɪsɔ kɛsi-ɪ ɪsu kacuculaya,
paa a wɔlaa yaa á na a lɔm, pɛ ta kɔ pɔlɔ.

¹¹ Yɔlɔpan ɔlɛ ká hɔlɔmɪ
waatɔ wei ɪsɔ ká lɛɛti asayaa tɔ
ɪnɪ ɪ ká tɔ pa calɛm taa.

¹² Waatɔ ɪnɔɣɪ yɛlaa tɛna ká tɔ si:
Yɛlaa kɔpama wɛna pa kasɛyaya,
ɪsɔ wɛ atɛ na í hɔvkɛna.

59

ɪsɔ waasi-m mpa paa caaki-m tɔ pa niŋ taa

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa na pá yaaki-ti si:
Taa kɔ tɔɣɔɔ.

Tɔ taa kɛ Tafiiti kɛsɛɣɪ ɪsɛna Sayuli tilaa si
pá fɛŋ ɪ tɛyaya na pá kɔ-ɪ tɔ.
Yontu ntɔɣɛle si:

² Ma Iso waasi-m ma kolontunaa nin taa,
kenti ma too ké mpa paa caa-m to pa too.

³ Waasi-m mpa pa peekəyənə-m isayatu to pa nin taa,
ya-m yulokulaa mpe pa nɔɔ taa.

⁴ Asayaa mpeyele na pá cɛɲəyi-m,
yulokulaa mpe pa caa pa tii ma too ké.
Tacaa anɪ ma ta la isayatu natəli,
pəyele ma ta sɛki ma kulapəle.

⁵ Paa na ma ta la pulu to,
pa kpakəyi sewa na pá tayanəyi pa ti.

Hai, Iso fe na ń koo ma kin na ń ná.

⁶ Tacaa ate na isətaa pə tu,
Isɛyeli Iso nyá,
kuli na ń waasi-m mpa pa ta nyi-ŋ to pa nin taa,
kisina waali lulaa mpeye nyá kupantu.

⁷ Paa taanaya ɲkaya pa kəɲ
isu hasi tintiyile.
Pa casəyi kapusi na pá cəəkəna ɪcate.

⁸ Isayatu suna pa nɔɔsi taa tɔpam,
na pa kuyəyotutu wɛ isu layalɛɛ.
Pa tɔɲ si awe ká nuna pa tɔm?

⁹ Ama Tacaa nyá woniyi-wɛyɛ,
na ń paəkəna mpa pa ta nyi-ŋ to pa tənə.

¹⁰ Paa pa tɔɲ ká wɛɛ isu cənɛ na lé,
Iso nyayale ma kentulu.

¹¹ Ma Iso kupan n ká koo ma cəɔ,
na ń huli-m ma kolontunaa na pá wakəla-wɛ.

¹² Taa ku-wɛyɛ ləɲ,
na pá koo na ma yəlaa sɔɔ nyá tɔɲ too.
Ama ciyiti-wɛ na tɔɲ ɪlɛna ń peti-wɛ.
Tacaa, nyayale tá kəkentuyu.

¹³ Pá kula pa nɔɔ to te, pa wakələnə-ŋ ké.
Pa mayamaya pa kalampaani katəka í kpa-wɛ.
Mpi to, kutuy na kaloolaya tike kɛ pa laki.

¹⁴ Kpiisi-wɛ na pááná na pá taa tasa-wɛyɛ nav.
ɪlɛ antulinya tənə ká nyi si
Iso Sɔsɔ wɛ Isɛyeli taa.

¹⁵ Paa taanaya ɲkaya pa kəɲ isu hasi tintiyile.
Pa casəyi kapusi na pá cəəkəna ɪcate.

¹⁶ Na pá peekəyi paa timpiyi tɔyənaya.
Pu takɪ-wɛyɛ teu ɪlɛna pá suv mola.

¹⁷ Maa sa nyá tɔɲ ké,
na ma kpaali nyá kupantu kɛ tanan tɛɛ.
Mpi to, n kɛ-m təcɔsəle tɔɲ nyəntɛ ké

na ma kentulu ke lanwakalle waatu.

¹⁸ Maa sa ma kentulu nyaya.
Haa, Iso nyayale ma tæcæssæle,
ma Iso nyá kupantu we sæyæntu.

60

*Iso nukɪ ɪ yɔlaa mpa pə kɔlaa tɔ pa wula
(Kvkalætɔ 7-14: Yontu 108:7-14)*

¹ Tafiiti yontu nti ɪ yoonaa
sanhku sɪ ɪ sæyæsayæna tɔyɔlɔ.
² Tæ taa ké Tafiiti kæsæyɪ isæna ɪ yoonaa
Sili nyáma mpa paa we Mesopotami
na Sopa pə tɛtu taa tɔ.
Pa mɔlaya kpente ɪlɛna Sowapɪ náá kv Itəm tɛtu
yoolaa ke iyisi naanɔwa na naaleɣe (12.000) tɔm tɛtɛkæle taa.
Yontu ntɔyale sɪ:

³ Haa, Iso, nyá lɔna-tu na té yá yem yem.
Hæesɪ nyá pááná na n̄ mænna-tu.
⁴ N ciyita tɛtu na té yá pɔyɔlæe,
nyala-yɛ, tɔfɔ tɔ tɔŋna seluyu ké.
⁵ N mayasa nyá yɔlaa tá na tɔŋ,
na n̄ caali-tu na té nyɔɔ sulɔm kvkukum.
⁶ N hulɔ nyá kupama ke yaasi wei pá nawa,
ɪlɛ pa se kolontu nyámá kvɔtɔtɔna tɔ.
⁷ Haa, cɔ-tu na n̄ kɔɔ tá waasuyɔ,
ɪlɛna n̄ yá nyá kvæɔllaa tá, na nyá tɔŋ.

⁸ Iso yɔyɔta ɪ tæsele nanɲ nyænte taa sɪ:
Maa tɔyɔna akaitɔ.
Maa tala Sikem ɪcatɛ,
na má faya Sukɔtɪ tɛtɛkæle ke hɔyɔlɔŋ.
⁹ Má tænna Kalaatɪ na Manasee.
Ifəlayim keke ma yooú kahuka.
Yuta keke ma kawulaya kpátuyɔ.
¹⁰ Mowapɔ keke tiyaya ŋka ka taa ma sæɔ lɔm tɔ.
Maa læsɪ Itəm tɔɔ ké aseeta
na pé hulɪ sɪ má tænna-ɪ.
Maa yaya yooú kakiisasɪ ke Filiisi nyáma tɔɔ.

¹¹ Awe ká pona-m Itəm na í cɛle-m
pa kolunɲa ɪcatɛ?
¹² Ye pə taya Iso nyá, awe?
Pəyele nyá lɔ-tu, n̄ fɛɪ tá yoolaa waali.
¹³ Kɔɔ n̄ sæna-tuyɔ tá kolontu tɔm taa.
Mpi tɔ, yɔlaa waasuyɔ ké heelim ke yem ké.
¹⁴ Ye Iso n̄ we tá waali tɔ lakɪ akanaa ké.
Nyaa nanɲtəna tá kolontunaa.

61

Ma sɔɔla nyá tɔyaya taa cayale ke tam tɔɔ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔɔvɔ tɔ yontunaa taa na pá yooki-ti na saɲkɔ tɔɔɔɔ.

² Hai, Iso nu ma wula,
na ń ké ɲkpaɲɲ na ma kɔsɛlɛmɔtɔ.

³ Ye pɛ kɔma na má kpisi,
paa ma wɛ tɛtɔ tɛnaya,
isu ma yaa-ɲ si ń waasi-m.
Pona-m tɛɔɔsɛle nte ma kaa pɛsi na má tala tɔ.

⁴ Mpi tɔ, nyayale ma kentulu,
na ma kolɔɲa ɪcate ke kolontu kiɲ.

⁵ Nyá tɛyɛ ma caa cayav ke tam tɔɔ,
na má cɔɔsi nyá tɛɛ.

⁶ Mpi tɔ, hai, Iso nyá nukəna ma koolee
na ń haaki-m mpa pa nyɛɲna-ɲ tɔ pa kpancoou.

⁷ Kpaasi wulav weesuɔu na iso,
na í pusi tayali na pá polo lɔlɔɲ loosi loosi.

⁸ ɪ wɛɛ kawulaya kumte tɔɔ ké tam tɔɔ,
na nyá kupantɔ waasɛyi-ɪ.

⁹ ɪɛ maa pɔyɔli nyá hɛtɛ ke tam.
Na má lá isu maa suw nɔɔɔ tɔɔɔ paa kɔyakɔ ɲku.

62

Maa wɛɛ Iso kɔɲkɔɲ taa tɔpamm

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔɔvɔ tɔ yontunaa taa isu Yetutɔɲ kɛɛsuɔvɔ tɔɔɔɔ.

² Iso ké ma pɛta ma ti.
ɪni ɪ kiɲ ke ma nyɔɔvɔ yapɔ lukəna.

³ ɪnɔyale ma kɔkpamɔvɔ na má tɔyɔ-ɪ kpɔlɔvɔ
ma nyɔvɔ yapɔ nté, na ma kolɔɲa ɪcate.
Pɔlɔpɔ u cɛɲɛyi-m ɪ kiɲ.

⁴ Pɛlee ké mɔ tɛna í ká yele kpɛntɔvɔ
na í huliɔi yɔlɔ si í kɔyɔ-ɪ?

Isu kolɔɲa wɛɛlɔvɔ tɔ,
yaa kalaa wei ɪ seliɔi tɔ?

⁵ ɪ kpɛnta nɔɔɔ si í tusi-ɪ ɪ tɛcayale sɔsɔɔle taa.
Pɔpɔtɔ wɛ-mɛyɛ teu ké,
mɔ nɔɔsi ke í kooliɔina kupantɔ
na mɔ lotu taa na mpusi.

⁶ Iso kiɲ tike ke maa pɛɛki hɛɛsuɔvɔ.
Mpi tɔ, ɪni ɪ yekina na má tɛɛɛyi.

⁷ ɪnɔyale ma kɔkpamɔvɔ na má tɔyɔ-ɪ kpɔlɔvɔ.
Ma nyɔvɔ yapɔ nté,

na ma kolunja ɪcatɛ.

Pɔlɔpɔ u cɛŋlɛɣi-m ɪ kin.

⁸ Iso yakəna ma nyɔɔ na ɪ tɔɔ-m teeli.

ɪnɪ ɪ kentiɣina ma tɔɔ na toŋ,

Iso keɛ ma kpɔlɔɔ tɔtɔɛ.

⁹ Hai, yɔlaa mɛ, ɪ pɛti-ɪ mɛ tɔɣi paa waatu wei,

na ɪ tɔli-ɪ mɛ lotu,

Iso keɛ tá kpɔlɔɔ tɔtɔɛ.

¹⁰ Tampɔna tɔɔ,

yɔlaa tɔm cɛkənaɔ wɛ katɛ kɛ,

pa wɛ kɛ ɪsu ɪlɛmɔŋ.

Pa tɔna pa fɛi yun kɛ sanɔya tɔɔ.

¹¹ ɪ taa ha mɛ tɔɣi mɔsɔŋ taa,

ɪ taa tɛɛli wɛnaɔ mpi pa lɛkəna toma tɔ.

Paa wɛnaɔ hukiɣi, ɪ taa cɛla-wɔɣi mɛ ti.

¹² Iso yɔɔtɔaa na ɪ lɛli na má nu si,

ɪnɔɔlɛ toma tɔ.

¹³ Tacaa nyá tike ntɛ kɔpan

na ɪ fɛlɔɣi paa wei ɪsu ɪ lapa tɔ.

63

Iso kɔpantɔ kɛla weesuyɔ kɛ teu

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa

nyɔɔ tɔ yontunaa taa tɔ.

Tɔ taa kɛ Tafiiti kɛsa ɪ cayalɛ tɔm kɛ Yuta wulɔɔ tɛtɔ taa.

² Hai, Iso, nyayalɛ ma Iso,

ma pɛɛkɔɣi-ŋ kɛ,

ma lɔsaɣa nyɔlɔɣi-ŋ kɛ,

na má tɛŋ taasɪ kɛ nyá tɔɔ kɛ wolaya

tɛtɔ nti tɔ taa lɔm fɛi tɔ.

³ Nyá tɔyaya taa kɛ ma nyɔna-ŋ teu

na má ná nyá toŋ na nyá teeli.

⁴ Mpi tɔ, nyá kɔpantɔ kɛla weesuyɔ kɛ teu.

Maa kpaali nyá samtɔ.

⁵ Nyaya maa sɛɛ ma weesuyɔ tɔna,

na má sɛlɔmɔɣɔna nyá hɛɛ.

⁶ Maa haya kɛ ɪsu ma tɔɔ nim tɔɔɔnaɔ kɔpanka.

ɪlɛna má yoo-ŋ yontu na lanɣɔlɔmɛ.

⁷ Ye ma hɛntaa, ma tɔɔsɔɣi nyá tɔm kɛ,

na ma mayasɔɣi-tɔɣi ma taa kɛ ahoo tɔna.

⁸ Nyayalɛ ma waasɔlɔ, ma lanɣɛ hɛɛna

nyá kɛŋ ɪsotom taa cayalɛ.

⁹ Ma tamsɔna-ŋ kɛ na luɣu kɔlɔmɔɔ,

nyá toŋ waasɔɣɔna-m.

¹⁰ Mpa pa lɔki ma weesuyɔ lɔsɔɔ tɔ,

pá wakəli-wɛɣɛ ləŋ na pá sʊsi-wɛɣɛ tɛtu luməŋ taa.

¹¹ Pá ku-wɛɣɛ ɪsayaɣuɣu na pá waasi taale hasi.

¹² ɪlena wulan náá yɔɔləɣəna ɪso.

Wei ɪ ka tuuna ɪso hətɛ tɔ pɔntu ká samɪ-ɪ ké.

Mpi tɔ, pu təkɪ pɔpɔtunaa nɔɔsi.

64

ɪso kəla nsəma asayɛɛ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔɣu tu yontunaa taa tɔɣɔɔ.

² Hai, ɪso nu ma nəɣɔ kɛ waatu wei ma mələyi tɔ.

Kenti-m kolontu wei ɪ nyaasəyi-m tɔ.

³ Fiti-m ɪsayaɣu nti asayaa tayana ma tɔɔ tɔ,
na ɲ hatəlana-m nti yɔlaa wakəllaa mayasəyi ma tɔɔ tɔ.

⁴ Pa nɔɔsi na ləŋ ké ɪsu layatɛ nte pa salaa tɔ,
na pa tɔm ɪsayaɣu wukɪ ɪsu nyəmə.

⁵ Yɔlaa kupama kɛ pa tɔkɪ pa nyəmə kɛ mukaya.

Paa heeliyi-wɛ na pɛcɔ pá tɔ-wɛ,
pɛcɔ sɔɣɔntu fɛɪ-wɛ.

⁶ Pa kaasəyi pa tɔyi pa ɪsayaɣu tɔmlɛ taa ké,
na pá mayasəyi ɪsəna paa nyɪ pa katɔsi tɔ,
na pá tɔŋ si nəɣɔlu kaa na-sɪ.

⁷ ɪsayaɣu kɛ pa mayasəyi.
Na pá tɔŋ si tá sɔɔlu puwa.
Tɔ tɔwa mpi tu la tɔ pə pələ.
Yulu lotu wɛ luməŋ ké.

⁸ ɪlena ɪso náá tɔ-wɛɣɛ nyəmə,
na ɪ yaya-wɛɣɛ kpakpaa.

⁹ Pa kuyɔɣɔtɔtu huna-wɛ,
pa tɔna mpa pa naaki-wɛ tɔ
pa kpɛɛtəyi nyɔɔŋ.

¹⁰ Sɔɣɔntu kpa yɔlaa tɔna
na pá kpaaɔɔyi mpi ɪso lakɪ tɔ,
na pá cɛkəɣəna ɪ kulapələ hɔwɛɛ.

¹¹ Siyisilu ɪ yɔɔləna Tacaa na ɪ tɔyi-ɪ kpɔlɔyɔ.
Pa tɔna mpa pa tɔŋəyi tampaɔna tɔ pá sa pa ti.

65

ɪso mɔnaa si pá samɪ-ɪ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔɣu tu yontunaa taa tɔɣɔɔ.

² Hai, ɪso, tu sa-ŋ Siyɔŋ taa ké na naani,
na tá lá ɪsu tɔ suw tá nɔɔsi tɔ.

³ Nyá nukəna səlɛməŋ.
Nyá cɔləɣɔ yɔlaa tɔna ká kɔɔ.

⁴ Tá kawalaya tee-tuyv tonj ké.

Ama nyaa husəna-ke.

⁵ Lelenj nuib nte wei n lasaa na n yaa
si i caya nyá təyaya taa ké nyá isentaa tə.

Tu təy nyá təyaya nanj nyəŋka taa kupantu na tá haya.

⁶ Tá nyuyv yátu Iso nyá kupantu təə ké

n nukı tá kusələmuv,

na n laki-tuyv kəkələ nyəmnaa.

Nyaya tetu na lum pə tənasi yalaa tēləyi.

⁷ Iso nyá suna pəəŋ na nyá tonj,

na n suu nyá təyi toma.

⁸ Na n heesəyi tenku na i hola pa kəkəte,

na yalaa nyənte tətə.

⁹ Antulinya tənasi təə nyəma ná

nyá kəkələ nyəm na pá nəyəsəyi,

na lanjhuləmlə náá kuyi ilim

tətəle na pə təlile nyəma.

¹⁰ N paasəna tetu na n yele na tev nu-təyi səsəm,

na n kaa-təyi kupantu na lum su Iso ləəŋ.

Na n yele na tetu we mvsəŋ

ke tev na təyənaya náá laki.

¹¹ N yəyələyi lum ke awasa na n yəkəyi tampaya,

n yeki na tev nu na pá hu,

na n kooli kupantu ke pə məhoo.

¹² N kusəyi pənaya nyuyv na nyá kupantu,

na kupantu kpeŋ nyá mpaav taa.

¹³ Tev nuwa wəlaya tetu,

na pulasi lanja náá hulumı.

¹⁴ Kaləkəŋ waasa tətəyələ,

na kutəyuv náá nyala teteka taa.

Lanjhuləmlə kakiisası na yontu nukı.

66

Waaşvlu Iso samtv

¹ Yontu nti tə we yonyoolaa nyuyv tu
yontunaa taa təyələ.

Ate yalaa mé,

mə tənə í wiliti Iso na lanjhuləmlə.

² I yoo i həte samtv yontu,

na í tu-ı teeli na mə samtv.

³ I heeli Iso sı:

Nyá təma ke səsəəna.

Kolontunaa naaki nyá tonj səsəəŋ,

lena pá yeki kalampaani.

⁴ Tetu yalaa tənə hənta nyá nəəhe tee ké,

na pá yooki lanjhuləmlə yontu na pá sanj nyá həte.

⁵ I kəə na í ná Iso təma,

ı lakası ke səsənsı kē.

Yəlaa taya ı lakı-sı.

⁶ Iso yelaa na tenku lum nyəə,
na pá yele tetu puɣulaya na yəlaa tə nəəhɛɛ.
Tənaya tá laɲa hɛɛna-ı.

⁷ Iso toma ke ı ɲmakələna tam təə.
Na í feɲɣi piitimnaa na ı ıse
sı təə kullaa í taa taa ı təə kē kuluyv.

⁸ Yəlaa mé í sa tá Iso,
í samı-ı na má nəəsı nu.

⁹ Iso haana-tuyv weesuyu,
na í kentiɣi tá təə sı pá taa co-tv.

¹⁰ Hai, Iso, nyá mayasəna-tv na ń tayanı-tv,
ısu pa wəkuyv liɣitee nyəɣəlvuyv sı kv té tə.

¹¹ Iso n yelaa na wahala mayana-tv,
na ń yele na laɲwakəlle kəli-tv.

¹² Iso yelaa na yəlaa təɣə tá təə,
tə toma kəkə na lum pə taa.
İlena Iso ń ləsı-tv na ń tana-tuyv təpante taa.

¹³ Maa sɔvna nyá təyaya ke kətasi
nsi kəkə lusa sı təna tə,
na má lá nəəsı nsi maa su-ɲ tə.

¹⁴ Nsi maa kula nəɣə ke ma wahala waatu na má su tə.

¹⁵ Maa la-ɲ kətaya ɲka kəkə lusa
ka təna təɣə heen ɲim nyəɲ,
na ıwaan,
na latəɛnaa na pəɲtulɔɲ.

¹⁶ Mə təna mpa me í nyaɲna Taɛaa tə,
í kəə na má kɛɛsı-mɛɣɛ mpi Iso lapa-m tə.

¹⁷ Ma mapa kapuka na Iso təə na ma nəɣə,
na má samı-ı na ma nsəmle.

¹⁸ Ye ma taa ka we ısayatv
Iso taa nuua-m.

¹⁹ Ama Iso nuwa ma nəɣə
na í kē ɲkpaɲɲ na í nu ma wiinau.

²⁰ Iso kɛle səsə,
ı ta lə ma sələmuyv,
pəyele ı ta pɛ-m kɔpantu.

67

Yəlaa tənə ı sa Iso

¹ Yontu nti tə we yonyoolaa nyuyv tv
yontunaa taa na pá yookina saɲkv təɣəlv.

² Hai, Iso nyənı tá pətətəle na ń kooli-tuyv kɔpantu,
nyá ısentaa teu í ná tá təə.

³ İlena pá nyı nyá mpaan ke tetv taa,

na pá huli nyá nyɔyɔ yapɔ tɔm kɛ piitimnaa tɛna.

⁴ Hai, Iso, yɛlaa í sa-ŋ,
pa tɛna pá tu-ŋ teeli.

⁵ Piitimnaa laɲa í hulɔmɪ na pá ŋmaali.

Mpi tɔ, siyisuyu kɛ n tɛŋɛɣɪ na ń huukɛna yɛlaa,
na ń tiikiyi piitimnaa kɛ tɛtu taa.

⁶ Hai, Iso, yɛlaa í sa-ŋ,
pa tɛna pá tu-ŋ teeli.

⁷ Tɛtu lɔla tɔ kulɔlɔm.

Ta Iso kooliyi-tuyɔ kupantu ké.

⁸ Iso kooliyi-tuyɔ kupantu,
na antulinya tɛnasɪ tɛna yɛlaa nyaŋna-ŋ.

68

Iso akaitɔ yontu

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Iso kuli na nyá kolontunaa ya yem.

Mpa paa caaki-ŋ tɔ, pá se nyá isɛntaa.

³ Yele na asayaa mpɛ pá saali yem kɛ

Iso isɛntaa, isɪ nyɔɔsɪ salɔyɔ tɔ,
yaa isɪ keetu hookuyɔ kɔkɔ taa tɔ.

⁴ Ulena siyisilaa laɲa náá hulɔmɪ na pá ŋmaali.

⁵ I yoo Iso ké yontu na í sa ɪ hɛtɛ,
í hɛɛ-ɪ mpaav, ɪnɪ ɪ fayana tetɛka taa na í kɔŋ.

I hɛtɛ nté Tacaa, í yɔɔli ɪ isɛntaa.

⁶ Inɛyɛle suluwaa caa, na leelaa paasanɔ.

Mpyɔyɔ Iso wɛ ɪ tɛɔyɛle naŋŋ nyɛntɛ taa tɛna.

⁷ I haaki katayɛlasɪ kɛ tɛɛsɪ,
na í yeki na salɛkatɔnnaa hɛɛsɛyɪ.

Asayaa tike kɛ ɪ yeki wolaya taa.

⁸ Hai, Iso, waatu wei n lu nyá yɛlaa nɔyɔ tɔɔ tɔ,
waatu wei n tɛɛ pa lɔlɔ kɛ wolaya tɛtu taa tɔ,

⁹ tɛtu selaa ké, na isɔtɔnɔyɔ pɛsɪ lɔm.

Sinayi pyɔyɔ sela Iɛyɛli Iso nyá, nyá isɛntaa.

¹⁰ Hai, Iso, n yelaa na tɛv kupanɔku nɪ,
na ń mɛŋna nyá kpancoou ŋku ku tɛma tɔ.

¹¹ Hai, Iso, nyá yɛlaa lapa pa tɛɔyɛle kɛ tɛtu taa.

Lonte ntɛyɛ n tayana wahala nyɛma kɛ nyá kupantu tɔɔ.

¹² Tɔmɔyɔ kɛ Tacaa yɔyɔtaa.

Tɔm kupantu kɔntaa ná ké kpekɛle sɔsɔɔlɛ.

¹³ Kolontunaa awulaa kpekɛle tɔ casɛlɛ.

Ulena alaa mpa pa wɛ tɔyɔyɔ tɔ pá tala wontu kukukuutu.

¹⁴ I ká hɛntɪ mɛ cacakɛŋ tɛɛ na í hɛɛsɛyɪ,
na liyitee waasa alukuku kɛŋ tɔɔ,

na wula kupan waasa i huntu tɔɔ*fa*? ^a

¹⁵ Waatu wei Toma tɔna tu yasa awulaa ke tetu taa tɔ, tetu hulumaa ke isu kponkpontu.

¹⁶ Hai, Pasan puɣu ké Iso nyəŋku ké, na ku hela tɔm payale.

¹⁷ Pepe tɔɔ ké puɣu kuheluɣu laki iseseemle, ke ŋku Iso ləsaa si i ka caya tam tɔɔ tɔ? Tənaya Tacaa ká caya haləna tənaya.

¹⁸ Iso wena yoou keekenaa ke iyisi iyisi ké, Tacaa we pa heku, na Sinayi náá we Iso taseele taa.

¹⁹ N kpeŋna yɔlaa mpa pa kpawa tɔ na n kpaana, yɔlaa ke pa lapa-ŋ kuɔɔɔ*fa*. Tɔɔ kullaa mayamaya ká caya nyá kin. ^a

²⁰ Tacaa kele sɔsɔ ke paa kuyaku ŋku, inɪ i paasəɣənaɪa tu na í waasəɣi-tuɣu saa wei pa ŋmakələɣi-tu tɔ.

²¹ Iso ké wei i waasəɣi-tu tɔɔ. Tacaa Iso inɪ i wenna toma si í fiti-tuɣu sɛm taa.

²² Ama Tacaa ká yɔki i kolontunaa nyɔɔŋ, i ká yɔki mpa pa we isayatu taa tɔ pa nyɔmpɔɣɔlasɪ.

²³ Tacaa yɔɣɔtaa si: Maa ləsi ma kolontunaa ke Pasan puɣu taa na má kɔna. Maa ləsi-weɣe tenku lɔm tɛe na má kɔna.

²⁴ Na n feli pa caləm taa ké nɔɔheɛ, na nyá hasi tɔɔ-wɛ.

²⁵ Hai, ma Iso, ma wulav, pa nawa nyá canja ke nyá tɔyaya taa.

²⁶ Yonyoolaa nté nɔɔ tɔɔ, pa waaləɣi wontu mataa, heku taa ké alɔpiya mpa pa makɪ akilimisi tɔ.

²⁷ I sa Iso ké takotilenaa taa. Iseyeli lɔlɔŋ nyɔma mɛ í sa Tacaa.

²⁸ Mə tənuyɣu Pɛncameɛ kpekəle nté mə nɔɔ tu, na pɔ kaasɪ Yuta na Sapulɔŋ na Nɛfətali pə awulumpiya.

²⁹ Mə Iso caa ké si í weɛ toŋ. Hai, Iso, sɔsɔ toŋ ke mpi n lapa-tu tɔ.

³⁰ Nyá taseele taa ké n weɛ, na n tɔki kawulaya ke Yosalem tɔɔ. Awulaa ká kɔna-ŋ kuɔɔɔŋ.

³¹ Nyaasɪ Icipiti wei i ké səsəncaasɪ tɛɛ wontuyɣu tɔ. I we ké isu latəcənnaa kaləku na í ŋmakələɣi yɔlaa. I pasa i ti na í haaki-ŋ liyitee nyəɣətu.

^a 68:14 Loonja kane ka nuu we kate. Ile lelaa huuki si Iseyeli nyɔma ile, alukuku kele Iseyeli na wula na liyitee nna a tee kɔkɔ ke mpo tɔ, a huləɣi pa akaitu. Wɛnau ŋku yoolaa kuuki tɔyoole taa tɔ. ^a 68:19
kuɔɔɔ: Lelaa ná huuki si pə huwɛɛ nté si pa ha Iso ké kuɔɔɔŋ. Loonja kane ka huwɛɛ we kate.

³² Sɔsaa ká luna Icipiti na pá kɔɔ.
Itiyopii nyáma ná kɔŋ na pá tɛkɛyi Iso ké ninj.

³³ Ate kawulasɪ mɛ í yoo Iso ké yontu.
I sa Tacaa.

³⁴ I yoo yontu kɛ wei i wɛ isɔŋmɔntu
tam tɔɔ nyɛntu tɔɔ na í kɔŋ tɔ.
I yɔɔtɔyɛna nté na toŋ.

³⁵ I nyi Tacaa toŋ.
I sɔsɔɔntu wɛ Iseyeli tɔɔ ké,
na i toŋ wɛ isɔtaa.

³⁶ Hai, Iso, pa nyaŋna-ŋ nyá tɔyaya taa ké.
Iseyeli nyáma Iso haaki i yɛlaa kɛ toŋ na pəsuyɔ.
Iso kɛɛ teeli tɔ.

69

Sɔɔlvɔv ŋku ma sɔɔlana Iso tɛsɛɛ tɔ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyɔvɔ tɔ
yontunaa taa na pa yookina cɛmuyɔ*fa* tɔyɔɔ. ^a

² Hai, Iso, waasi-m,
lum suna ma luyɔ tɛɛ ké.

³ Pɔ tisa-m katantamaya taa ké, pu sɛŋɛyi.
Ma hota lum lumɔŋ taa ké na pɔ hola tɛɛkɛna-m.

⁴ Ma kiisaa na ma luyɔ tɛɛ wɔli, na má ká.
Ma teka ma Iso na ma isɛ caŋ a pɔyɔlvɔ taa.

⁵ Mpa pa taa kpaana-m musɔŋ tɔ pa kɛla
ma nyɔvɔ taa nyɔɔsɪ kɛ paɣalɛ.
Mpa pa caa sɪ má la yem tɔ pa ké toŋtɔnaa ké,
ma kolontunaa mpɛ pa fɛina tampaŋa.
Mpi ma ta kpaɣa tɔ mpɛyi pɔ wɛɛ sɪ má mɛŋna.

⁶ Hai, Iso, n nyámá ma kɔmɛlɛntu,
na ma kolapɔlɛ isayalɛ fɛi-ŋ ŋmɛsaya.

⁷ Ma tɔm í taa kpa mpa pa tɔ-ŋ naani tɔyɔ fɛɛɛ.
Hai, Iseyeli nyáma Iso Tacaa,
ma tɔm í taa liyiti mpa pa pɛɛkɛyi-ŋ tɔ.

⁸ Mpi tɔ, nyá tɔɔ ké pa tɔvki-m,
na fɛɛɛ wɛ ma isɛntaa.

⁹ Ma pɔsa isɪ mɔvɔ kɛ ma newaa,
yaa kpaɪtɔ kɛ ma tɔyaya nyáma.

¹⁰ Mpi tɔ, ma isɛlɛ sɛɛna nyá tɔyaya
tɔmlɛ kɛ isɪ yem na kɛtɛ.
Na nyá kɔvɔv pɔsɪ ma nyɛŋkɔ.

¹¹ Ma isɛlum lukiyi yem ké na má hɔkɛyi nɔyɔ,
paa na mpɔ kɔvɔv kɛ pɔ kɔŋna-m.

¹² Paa ma suu lɔyaya wontu,
ma pɔsa wei pa tuliyi ntompee tɔyɔ.

^a 69:1 cɛmuyɔ: Lɛlaa hvoki sɪ pa yooŋa yontu luyɔ ŋku pa yaa sɪ hɛtɔvɔ tɔ.

13 Ma tɔm kɛ pa yɔɔtɔxi kuyɛɛŋ taa,
na sulɔnyɔɔlaa náá yooki-tɔxi yontu.

14 Hai, Tacaa, nyaya ma tekiyi ma sɛləmuyɔ taa,
hulɔ-m suulu na ń mu.

Cɔ-m nyá kɔpantɔ tɔɔ, na ń ya ma nyuyɔ.

Mpi tɔ, nyá nyuyɔ yapu wɛ naani kɛ.

15 Kpɛɛ-m afɛla taa, á taa tasa-m lipu.

Ya-m lum lumanɔ sɔsɔɔŋ na ma kolontunaa

mpa paa caa-m tɔ pa ńiŋ taa.

16 Lum hola í taa tɛɛna-m,

pɛcɔ lɔhəyaya í taa li-m.

Taa yele na pɛlaav suli ma tɔɔ.

17 Tacaa, cɔ-m, mpi tɔ, nyá kɔpantɔ tɔɔwa sɔsɔm kɛ.

Kɛɛsɪ nyá ɪsɛ na ma tɔɔ kɛ nyá suulu sɔsɔ tɔɔ.

18 Taa kisi nyənuyɔ na nyá tɛmlɛ tɔ má ma tɔɔ.

Hai, cɔ-m lɔŋ, ma wɛ lanwakəllɛ taa kɛ.

19 Kpɛtəna-m, waasi-m,

ya-m ma kolontunaa tɔɔ.

20 N nyəmə ma fɛɛlɛ na ɪsəna pə pasa-m tɔ.

N naaki ma kolontunaa tənaya.

21 Kutuyɔ wakəla ma lanlɛ kɛ na pá tɔ-m kutɔŋ.

Ma tanɔa sɪ pá nyənɪ ma pətɔɔtɛlɛ

yaa pá puɔusi-m ma ta na.

22 Pa sitiŋi sɔtɔ kɛ ma tɔɔnaya taa.

Na pá haaki-m lum kɔnyəŋəm sɪ má nyɔɔ na ma lukɔtɔ sí.

23 Pa acima na pa kɔtasɪ tɔɔnaya í pəsɪ-wɛyɛ

katəka ŋka kaa kpa-wɛ tɔ.

24 Pa ɪsɛntɔɔ í nyala təkɔpam na pá taa tasa nav,

pa saləməɔɔna wahala kɛ tam.

25 Mu-wɛ na nyá pááná sɔsɔɔna na a kəkɔ tala-wɛ.

26 Pə kpiisi pa tɛɔayalɛ.

Nɔɔɔɔlɔ í taa wɛɛ pa tɛɛsɪ taa.

27 Wei ɪ ŋkpaŋuyɔ n hɔma tɔɔɔ mɛ pa tɔ kɔnyəŋ,

na pá yɔɔtɔxi mpa ɪsɔ nyá n ka tɔwa kɔnyəŋ tɔ pa wahala tɔm.

28 Lɛɛtɪ-wɛyɛ pa ɪɔayɔtɔ,

taa hulɔ-wɛyɛ nyá suulu.

29 Pə husɪ pa həla kɛ weesuyɔ takəlaya taa,

pá taa ŋmaa pa həla kɛ siyisilaa nyəna taa.

30 Ma kɛ kɔnyəntɔ kɛ na má təkɪ wahala.

Hai, ɪsɔ nyá yapu ká kenti ma tɔɔ.

31 Hai, ɪsɔ, maa sa nyá hətɛ na yontu,

na má puɔyɔlɔ nyá sɔsɔɔntɔ kɛ ma samtɔ taa.

32 Tacaa pələ pə kəla-ŋ teu kɛ ma ha-ŋ nav,

yaa latəcɛ alaafəya nyəŋ.

33 Mpa pa pasəyi pa tɪ tɔ,

paa ná ma yapu na pa lanɔ hulɔmɪ.

ɪsɔ waasuyɔ pɛkəlaa mɛ,

mə weesuyu í tayałi.

³⁴ Mpi tɔ, Tacaa nuki kunyɔntɔnaa nɔɔsi ké.

Í laki awusa ké ı yəlaa kɔpama mpa pa wɛ saləka taa tɔ.

³⁵ Isɔtaa na atɛ í sami-ı,

na tenkuna na pə taa nyəmnaa puyuli-ı.

³⁶ Tacaa ka waasi Siyɔŋ ıcate,

na í tayanı Yuta acalɛɛ ké ŋmau,

ı yəlaa ká mu-yɛ na á pəsi pa nyəna.

³⁷ A ka pəsi ı tɛmlɛ nyáma piya kpancoou,

na mpa pa sɔɔla ı hətɛ tɔ pá caya a taa.

70

Tacaa kɔɔ lɔŋ

(Yontu 40:14-18)

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa

nyuyv tɔ yontunaa taa na pá tɔɔsəyənə Iso tɔɔ tɔyɔlə.

² Hai, Iso, kɔɔ na ń hɛti-m.

Tacaa kɔɔ lɔŋ na ń waasi-m.

³ Mpa pa caa ma sɛm tɔ fɛɛɛ í pu-wɛ na pá liyiti-wɛ.

Mpa unı pa lanɲɛ hɛɛna ma kunyɔŋ tɔ

pá ka nyɔɔŋ na pá mənna waali.

⁴ Mpa pa lakaya-m anyanɲa tɔ

fɛɛɛ í pu-wɛ na pá se.

⁵ Mpa peɛ pa pɛɛkəyi Iso nyá tɔ,

pə cayanə-wɛ na pa lanɲa hɔlɔmı.

Na mpa peɛ pa sɔɔla nyá nyuyv yapv tɔ,

pa yɔyɔtəyi tam sı Tacaa kɛɛ sɔsɔ.

⁶ Ma ké kunyɔntɔ ké na má wɛ atɛ.

Hai, ma Iso, kɔɔ ma waasuyv kɛ lɔŋ.

Nyayalɛ ma waasulv na ma hetulv.

Tacaa taa leeli.

71

Tacaa, taa lə-m, nɔɔnɔɔ ma kpatəlaa ké

¹ Tacaa, nyaya ma tuyi kpuluyv,

taa yeɛ na ma lanɲɛ wakəli.

² Waasi-m na ń ya-m nyá siyisuyv tɔɔ,

kɛ nyá ŋkpaŋuyv na ma tɔɔ na ń sənə-m.

³ Nyayalɛ ma kɔkpaɔuyv ŋku ma tɔɔsəyənə

na ma tuyi kpuluyv kɛ tam tɔ.

Nyayalɛ ma kɔkpaɔuyv, na ma kolunɲa ıcate.

⁴ Ma Iso fiti-m ısayav nɪŋ taa,

fiti-m wei ı tənəyi tampana

na í ké nyəmən tɔ tɔ ı nɪŋ taa.

⁵ Tacaa Iso, nyaya ma tɛɛəyi,

nyaya ma pɛta ma təyi hatoo ma pəcaatv.

⁶ Hatoo ma too lotu taa nyaya ma tekiyi,

nyá ləsənə-m ma too taa,

nyaya ma san tam.

⁷ Ma ké kəkələ nyəm ke yəlaa payale ké.

Nyayale ma kpuluyə tətule toŋ nyənte.

⁸ Nyá samtu yontu tike í wée ma nəɣə taa.

Pə wée sɪ ma yəɣətəɣi nyá teeli təm ke paa ifemle nte.

⁹ Taa lə-m, nəɳnəɳ ma kpatəlaa ké.

Waatu wei ma toma pasəɣi tə taa lə-m.

¹⁰ Ma kolontunaa yəɣətəɣi ma təm ké.

Mpa pa cəŋəɣi ma weesuyə tə pa lakɪ təmaya saawala sɪ:

¹¹ Iso lə-ŋ ké, tə təŋi-ŋ na tə kpa-ŋ.

Ma feina nəɣələ sɪ í lɛɛkɪ-m pa niŋ taa.

¹² Hai, Iso, taa hatələna-m.

Ma Iso kəɳ ləŋ na í waasi-m.

¹³ Pa tana mpa pa suuki-m təm tə,

pə liyiti-wɛ na pá saali yem,

na fɛɛle təɣə mpa pa caa ma lepu tə.

¹⁴ Ile maa tɛɛləɣi tam,

na má saŋi-ŋ na má lələɣi.

¹⁵ Na ma nəɣə yəɣətəɣi nyá siyisuyə

na nyá nyuyə yapu təm ke paa kuyaku ŋku.

Mpi tə, ma ta nyi pə tənasi.

¹⁶ Maa yəɣəti nyá təma səsəɳna təm Tacaa Iso,

na má təəsi nyá siyisuyə tike təm.

¹⁷ Hai, Iso, hatoo ma pəcaatu ke n sɛɣɛsa-m,

haləna saŋa nyá teu təm ke ma kpaaləɣi.

¹⁸ Paa ma kpatəlaa təkunjkunju,

ma Iso taa lə-m.

Ile maa kpaali kufalan yəlaa ke nyá təm

na má heeli cele piya ke nyá toŋ təm.

¹⁹ Hai, Iso, nyá siyisuyə fɛi tənaya.

Pəcə n lapa kəkələ nyəmnəa,

nəɣələ ta nəɣəsəna-ŋ.

²⁰ N yelaa na tá ná wahalanəa na

lanwakəlle ke katatəlaya,

n ká yele na má wɛɛna weesuyə,

na í ləsi-m puyə səsəɳ taa.

²¹ Tayanu ma nyuyə ke kusuyə,

heesi ma lanje.

²² Ile Iso maa sa-ŋ na cəmuyə

na má yoo nyá teu təm ke yontu.

Na má tala lɛɣɛli Naŋŋ tɔ nyá na saŋku.

²³ Maa tala-ŋ na yontu,

na má wiliti-ŋ na ma nəɣə

sɪ n yapa ma nyuyə.

²⁴ Ma nəɣə ka yəɣətəɣi paa kuyaku

ŋkuyə nyá siyisuyə təm.

Mpa pa pɛɛkəɣi ma lepu tə fɛɛle

pu-wɛɣɛ na pə liyiti-wɛ.

72

Wulav tɔɔ sələmɔvɔ

¹ Salomɔŋ kuŋmaŋmaatu.

Hai, Iso, ha wulav ke nyá huule,
na ní ha wulav pəyalu ke nyá tampana tɛŋɔvɔ ləmayasəle.

² Ilena í tɛŋɔvɔ tampana na kusiɣisim
na í huukəna nyá yəlaa konyɔntunaa.

³ Pɔɔŋ na pulasi í kəna yəlaa ke heesuyv
na tampana tɛŋɔvɔ.

⁴ Wulav í ha tampana ke yəlaa konyɔntunaa
na í waasi wahala nyəma,
na í wakəli pa ŋmakəllaa.

⁵ Ile paa nyanɔna-ŋ, haləna kuyanɔku
ilim ká yele nyayav na isətu náá yele nav tɔ.

⁶ Wulav inɔ í ká wee ké isɔ tɛv ŋku kɔ nukuyv
taale nte tɔ nyutu pa halaa tɔ.
Yaa isɔ tɛv səsəvɔ nukuyv haləm tɔ.

⁷ Pu cayana siɣisilaa ke kuyaku ŋku.
Na pá wee heesuyv səsəŋku taa,
haləna kuyanɔku isətu ka su tənaya tɔ.

⁸ I ká tɔɔ kawulaya ke pə kpayav
tɛŋku na pá suna ləlu tɔ,
na pá kpayə pɔɔv səsaya haləna antulinya tənaya tɔ.

⁹ I kolontunaa ká hanti-í atɛ
na í patanaa mpe pá niisi mɔsvɔvɔ.

¹⁰ Taasisi tɛtu na tɛtu nti lɔm cəɔnaa tɔ
pə awulaa ka feli lampuunaa.
Səpa na Səpa pə nyəma náá lapɔ-í kucəɔŋ.

¹¹ Awulaa tənə ká hanti-í atɛ,
na piitimnaa tənə náá laki-í təmlɛ.

¹² Ilena inɔ í waasi konyɔntu wei í wiikina-í tɔ
na wahala tɔɔlɔ wei í fɛina sənlu tɔ.

¹³ Wulav ká weena ɪcam na konyɔntɔɔlɔ
na mpa pa pasəɣɔ pa ti tɔ pa pətəɔtəle,
na í yá pa weesinɔ.

¹⁴ Wulav ká ya pa weesinɔ ke ŋmakəlvɔvɔ na mɔsvɔŋ nin taa.
Mpi tɔ, pa ké-í pulu səsəɔm ké.

¹⁵ Paa weena weesuyv na pá ha-í Səpa nyəma wula.
Paa sələmɔvɔ Iso ké í tɔɔ ké tam ké,
na pá kooliyi-í kupantu ke paa kuyaku ŋku.

¹⁶ Tɔɔŋnaya haləm ka waasi tɛtu taa
na pá kpɛnna pulasi nyəŋ taa.
Na ka pee ciɣitiyi isɔ Lipanɔ tɔŋ səsəŋ,
na yəlaa huki acalɛ taa isɔ nyutu ke tawa taa.

¹⁷ Wulav hətɛ ká wee tam tɔɔ ké,
haləna kuyanɔku ilim ka su tənaya tɔ.

Na pá kooliyi támara kupantu na pá yaakəna ɪ həte,
na piitimnaa yaaki-ɪ lelenɪ nulu.

¹⁸ Tacaa Iso, wei nyá n ké Isɛyɛli nyáma Iso tɔyɔle teeli tu,
nyá tike n lakəna kəkɔlɔ nyəmnaa.

¹⁹ Nyá həte səsɔle nté teeli nyəntɛ kɛ tam tɔɔ.

Nyá teu í waasɪ tɛtu tana taa.
Iso í kəna mpv, Iso í kəna mpv.

²⁰ Seseɛ pəyalv Tafiiti sələmvv tənaya ntɔ.

TAKɛLAYA TOOSO NYɛNɛKA

73

(Yontu 73-89)

Asayaa teu

¹ Asafi yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyvɔv tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

Iso tewa Isɛyɛli nyáma mpa pa lotu taa tewa tɔyɔ.

² Paa na mpv pəcɔyɔ pə kaasaa sɪ pá co-m yaa pá tuu-m.

³ Mpi tɔ, ma naaki asayaa həsəyɪ, ɪləna
má lakɪ-wɛyɛ isəsɛɛmlɛ.

⁴ Mpi tɔ, paa naaki wahala nəyɔlv haləna pa sɛm,
na pá nukɪ pa nantv taa alaafəya.

⁵ Paa naaki wahalanaa mpa lɛlaa naaki tɔ,
pəyɛle pu makəna-wɛ isɪ yɔlaa lɛlaa.

⁶ Kalampaanɪ wɛnna isɪ pa lɪlvɔv,
na mvsvɪ náá wɛɛ isɪ pa kacɔka wontuyv.

⁷ Pa cayana pa tɪ na pá toosiɪ yɔlaa kɛ isɛ,
na pa ləmayasɛɛ naaki kpakpaa.

⁸ Isayatu tɔm kɛ pa yɔyɔtəyɪ,
na pá wonɪyɪ lɛlaa,
na pá həɲ pa tɪ na pá kɛɛkɪ tampana.

⁹ Pa kooki ké na pə takɪ isətənvɔv,
na pá wakələyɪ tɛtu na pa nsəmlɛ.

¹⁰ Pə tɔɔ ké pa tana pa kɛəsəna pa tɔɔ,
na pá nyɔɔkɪ pa kuyɔyɔtɔtɔ kɛ lvm tɛlɛ.

¹¹ Na pá tɔɲ sɪ isənaya Iso ká cəkəna-tɪ.
Isənaya isətəa Iso ká cəkəna-tɪ?

¹² Mpɔyv asayaa wɛɛ,
pə cayana-wɛyɛ tam ké,
na pá kaaki pa wɛnav.

¹³ Mpɔ tɔ, yem tɔɔ kɛlɛ ma tayana ma lotu taa,
na má sanɲ ma nɪɲ kɛ isayatu lapv tɔm taa.

¹⁴ Paa kuyaku ŋkuyv pa makɪ-m,
na pá tvɔv-m wahala kɛ paa tananɲ ŋku.

¹⁵ Ye maa tɔma sɪ ma yɔyɔtɪ isɪ mpe,
halɪ maa luwa nyá piya piitim waali.

¹⁶ Ma mayasaa si má huɔ pə tɔɔ na má cəkəna.

Ama pə tənaya mpɔ pə kəla kate.

¹⁷ Halɪ kuyaku ŋku ma suɔ Iso tɔyaya taa
tɔyɔ ma cəkəna mpi pə tanja asayaa tɔ.

¹⁸ Mpaan wei i taa pu tuu-we tɔyɔ n suku-we
si pá hoti timpi pu wakəli-we tɔ.

¹⁹ Ilena pá wakəli-weye tɔm kulɔm tɔɔ,
na pá kpiisi-we na pa tɔm teesəna sɔyɔntɔ.

²⁰ Taca, ye n kula pa tɔɔ ile pa muki
isu yulu feɲuyɔ na i toosee saali yem tɔ.

²¹ Waatu wei ma taa ka we nyan
na ma lanje wakəli sɔsɔm tɔ.

²² Maa ké kumelenj ké, ma taa cəkəna pulɔpu.
Maa we teitei ké isu kpante ké nyá isentaa.

²³ Paa na mpɔ ma na-ŋ ké tam ké,
n kpa-m nyá nin ntɔyɔŋ taa.

²⁴ Nyá layatu tasuyɔ ké n ka tiikina-m.
Pə waali n ka mu-m nyá teeli taa.

²⁵ Aweye ma wena isɔtaa, ye pə taya nyá?
Nyá lakəna na má nuki lelenj ké ate.

²⁶ Paa ma nantu yaa ma nyamle kpisaa.
Iso kele ma nyəm na ma kpuluyɔ tɔtɔle ké tam tɔɔ.

²⁷ Pa təna mpa pa hatələna-ŋ tɔ pa leki ké,
na ŋ wakəlayi pa təna mpa paa nukəna-ŋ tɔ.

²⁸ Ye ma, Iso kpətanav wenna-m teu.
Taca Iso kinj ké ma tuyi kpuluyɔ.

Ilena má keesi i təma təna.

74

Iso yaav ke isɔtaseele ncaale taa

¹ Asafi yontu nti tɔ we yonyoolaa
nyuyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

Hai, Iso, pepe tɔɔ ké n lɔki-tuyɔ tam tɔɔ?
Na n muyi pááná na nyá yəlaa ta?

² Tɔɔsi nyá yəlaa mpa n hika too lɔŋtaa
na ŋ ya-we si pá pəsi nyá kpante tɔ pa tɔɔ.
Tɔɔsi Siyɔŋ puyɔ ŋku ku tɔɔ n lapa nyá te tɔ ku tɔm.

³ Kɔɔ na ŋ ná lona anɪ,
pə wakəlayi-ye ye tam ké.
Kolontu wakəla nyá tɔyaya taa.

⁴ Nyá kolontunaa kiisiyina nteye timpi n sulaya-tɔ tɔ,
haləna pá tɔ pa kuyusum.

⁵ Pá na pa lawa ké na pa lɔŋ
isu taasi setəlaa ké hɔtuyɔ taa.

⁶ Na pá faki leesəŋ na pá yəkəyi leləŋ.

7 Pa tu kəkə ke nyá taseele
na pá yəki na pá wakəli timpi nyá hətə wɛɛ tɔ.

8 Nti pa makɪ pa lanja taa tɔyɔle sɪ,
pá wakəli-tuyɔ tɔm kulɔm tɔɔ.

Paa wɔ kəkə ke lona nna a taa
Isɔ na yɔlaa pa suliyi tɔ.

9 Tu tasaxɪ nau ke mpi pə huləxi sɪ Isɔ wɛɛ tɔ.

Isɔ kuyɔyɔtɔtɔ teləsəlaa ná fɛi tɔtɔ.

Ta taa nəyɔlɔ ta nyɪ ɪsəna pu taanɪ tɔ.

10 Hai, Isɔ Tacaa,

pəlee ké kolontunaa ká hɛsɪ nyá hətə kutuyɔ?

Pəlee ké paa hɛsɪ-tɛyɛ footuyɔ?

11 Pepe tɔɔ ké n suma,

na nn san nyá nin ntɔyɔn kusuyɔ sɪ n ma?

12 Hai, Isɔ, nyayale ma wulav ke too lɔntaa,

nyá waasəyənə tɛtu taa.

13 Nyá toŋ ke n faɣana tenku

na ń yəki lɔm tɛɛ tɔmaɔ sɔsaa nyɔɔ.

14 N yəka tɔm sɔsɔ Lefiyatan nyuyɔ na ń peti-ɪ

wulaya tɛtu taa yɔlaa sɪ pá tɔyɔ.

15 Nyá hulina lɔm seɛlaa na ń hɛɛ lɔɔŋ

na ń yeɛ na pusi nsi su nyɔɔki tɔ sɪ lɔm nyɔɔ.

16 Nyayale ilim taa na ahoo pə tɔ.

Nyá lapəna ilim na ɪsɔtɔ.

17 Nyá suna tɛtu toosi tənə

na ń lá watɔ waatɔ na yoluma.

18 Tacaa tɔɔsɪ sɪ kolontu kuləxi nyá tɔɔ,

yɔlaa kumeləməŋ inɪ ɪ wonɔxi-ŋ.

19 Taa peti nyá yɔlaa kupama weesɪŋ ke taale wontu.

Taa sɔɔ nyá kunyɔntɔnəɔ tɔɔ ké tam tɔɔ.

20 Tɔɔsɪ nyá nəyɔ pɛɛluyɔ tɔɔ.

Mpi tɔ, mɔsɔŋ nyəmnaa suna ɪcatɛ səkpɛtəŋ taa.

21 Taa yeɛ na mpa pa ɪɛ pa tɔki tɔ pá tɛɛna lanjwakəlle.

Ama kunyɔntɔnəɔ na wahala nyéma í sanɪ-ŋ.

22 Hai, Isɔ, tɔɔsɪ na ń paasəna kutuyɔ ŋku

kumeləməŋ inɪ ɪ tɔvki-ŋ paa kuyaku ŋku tɔ.

23 Taa sɔɔ nyá kolontunaa wula tɔɔ,

na kakiisasɪ nsi pa kiisiyina-ŋ tam tɔ sɪ tɔɔ.

75

Tacaa kele hvvlv

1 Asafi yontu nti ɪ yooowa sɪ: Taa ku
na tə wɛ yonyoolaa nyuyɔ tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

2 Hai, Isɔ tə sama-ŋ.

Tacaa Isɔ tə sama-ŋ.

Tu yɔyɔtɪ nyá tɔm na

tə kpaali nyá teu sɔsɔɔm.

- ³ Tacaa si: Maa si waatu nɔɔɔɔ,
na má hɔɔna siyisuyu.
⁴ Tetu na tɔ taa nyɛm tɛna ká sele.
Ama má sukɛna-tɔyɛ tɔ kila tɔɔ.
⁵ Na má heeli mpa pa saɲ pa ti tɔ si: ɪ yele mpu,
na asayaa si: ɪ taa hɔ mɔ ti.
⁶ ɪ taa hɔ mɔ ti,
í taa yɔyɔti kalampaani tɔm.
⁷ Sɔsɔɔntu u kɔɲna ilim tɔlɔle yaa pɔ tɔtɔle,
yaa wɔlaya tetu taa.
⁸ Ama Iso nyɛmma,
í nɔkaa ɪ kpaasi lɛɔ na í tisi lɛɔ.

⁹ Tacaa tɔka kɔpu na í suna ɪ pááná sɔlɔm,
ɪ ká cɛ-wɛyɛ atɛ asayaa tɛna,
na paa nyɔ pɔ tɛna na pá kɛɲna tayatu.

¹⁰ Ma kaa yele Yakɔpu Iso Tɔm yɔyɔtuyɔ,
na pɔ yontu yooɔ.
¹¹ Maa yɔki asayaa tɔɲ tɛna.
Ama tampana tɔɲlaa tɔɲ ka pɔkɛna.

76

Iso wakɔlayɛ yooɔ kɛ Siyɔɲ taa

- ¹ Asafɛ yontu nti pa yookina cɔmɔyɔ
na tɔ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tu yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Iso hɔla ɪ tɔyɛ Yuta,
ɪ hɔtɛ yaa lɛyɛli taa.
³ ɪ cɔkɔle wɛ Salɛm kɛ,
na ɪ tɔcayalɛ kɛ Siyɔɲ taa.
⁴ Tɔnaya ɪ pɛla yooɔ wontu:
Isu nyɛmá na kpɔlɔɲ na layalɛ na wontu lenti.

⁵ Hai, Iso, sɔsɔɔntu ntɛ yaa?
N kɔla tam tɔɔ pɔɔɲ tɛna.
⁶ Yoolaa taa yoolaa mɛ pɔ caama-wɛyɛ,
pa toowa tɔm kantɔkaya nyɛm,
pa ta pɛsi na pá yoo na pá fiti.
⁷ Yakɔpu Iso, waatu wei n nyaasa-wɛ tɔ,
pɔ yeyɛta pa kɛyanɔɲ na ɪ cayalaa kɛ.
⁸ Hai, n kɛ sɔsɔ kɛ,
n mɔyɛ pááná na awe kpɔtɛna-ɲ?
⁹ Hatoo isɔtaa kɛ n yɔyɔta nyá hɔvle tɔm,
na sɔyɔntu kpa tetu na tɔ caya tɔpamm.
¹⁰ Waatu inɔyɛ n kɔlaa si n hɔvɔkɛna
na ń waasi atɛ kɔnyɔntɔyɔlaa.
¹¹ Yɛ nyá taa huɔwa,
yɔvɔ tɔyɔ-ɲ teeli kɛ,
paa ɪ wɛ pááná sɔsɔɔna taa.

¹² I su mā Iso Tacaa ke nɔɔsi na í lá-sí.

Mpa pa cɔɔna Iso Sɔsɔ iní tɔ,
pá kɔna-í kucɔɔɲ.

¹³ Iso ləsəyi awulumpiya kalampaani ké
ɔlɛna pá tisi-wɛ tafe.

Atɛ awulaa seliyina-í ké.

77

Ma sələmāyi Iso ləŋtaa kɔpantu kɛ ləŋwakəllɛ kuyɛɛŋ taa

¹ Yetutum sí Asafí yontu nti tɔ wɛ
yonyoolaa nyuyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Maa wiina Iso na má heeli-í ma tɔm,
maa wiina-í na í ké ŋkpaɲuyɔ na ma tɔɔ.

³ Ye ma ləŋlɛ wakəlaa,
ma pɛɛkəyi Tacaa ké,
na má tɛkəyi-í nɪŋ kɛ ahoo, hɛɛsuyɔ fɛi,
ma luyɔ fɛi sí pá puyusi-m.

⁴ Ye ma tɔɔsa Iso tɔɔ ma nəɣəsəyi ké,
ye ma kpaya ləmayasɛɛ ɔlɛ ma apalɔtɔ yɔɔli.

⁵ Tacaa, nɪ tisiyi sí má kpəti isəle,
na pá cɔɔsəyi-m, ma nəɣɔ taa fɛi kete.

⁶ Ye ma huɔ pusi kancaalaya nyənsi
na kuyɛɛŋ wei ɪ tɛɛwa tɔ ɪ tɔm,

⁷ ma tɔɔsəyi ma yontunaa tɔm kɛ ahoo ké,
na ma mayasəyi hatoo ma taa
na má pɛɛkəyi ma huwɛɛ taa.

⁸ Tacaa n ká lɔ-tuyɔ tam tɔɔ?

Nyá paa kaa wɛɛna-tɔ?

⁹ N yela-tuyɔ kɔpantu lapɔ kɛ tam tɔɔ?

N kaa tasa-tuyɔ natələyi heeluyɔ kɛ paa wulee?

¹⁰ Iso tá sɔɔ tá pətɔɔtələ tɔɔ,
pəyele ɪ ta mu pááná na í yelee ɪ suulu hɔluyɔ.

¹¹ Ma yɔɣɔta ma taa sí mpi pə tuyɔ-m wahala tɔyɔle sí,
Isotaa Iso Sɔsɔ ɪ tasəyi-tuyɔ paasənav.

¹² Ma tɔɔsa Tacaa təma tɔɔ.

Mpi tɔ, ma ta sɔɔ nyá ləŋtaa kɔpantu səsɔɔntɔ tɔɔ.

¹³ Maa yɔɣɔti nyá kulapɔtɔ təna tɔm,
na má kɛɛsí nyá təma səsɔɔna tɔm.

¹⁴ Hai, Iso nyá mpaav wɛɛ ké tənəŋŋ.
Tuyɔ kulalaav ŋku ku haŋna-ŋ səsɔɔntɔ?

¹⁵ Nyayale Iso wei ɪ laki piti təma tɔ,
n hɔla nyá tɔŋ kɛ yəlaa taa.

¹⁶ Nyá tɔŋ kɛ n yapəna nyá yəlaa
Yakəpu na Yosɛɛfu pa lɔluyɔ nyəma.

¹⁷ Hai, Iso, lum na-ŋ na sɔyɔntɔ kpa-wi,
na pá sele na pá kpɛŋna hatoo pə tapuyɔ tɛɛ.

¹⁸ Ntəna tɛv kpe isɪ lɔɔŋ lum na ku holiyi.
N tɔɔki nyá nyəamá kɛ paa timpi.

¹⁹ Tɛv nyəʒəsvu nyələməle naaki antulinya ke hola anɪ a taa,
na sɔʒontu pu tɛv na tɛ seliyi.

²⁰ Tenku lum hekɔ taa kɛ n hɛɛ nyá tɛyi mpaav,
nɔʒɔlv u nyəŋ ku lonte.

²¹ Moisi na Alɔŋ ke n kpawa isɩ tiikilaa
na pá paasəʒəna nyá yɔlaa.

78

Iseɣeli nyáma tɔm fɛi sɔɔv

¹ Asafi yontu nti pa yookaya na tɛ wɛ
yonyoolaa nyɔvɔv tɔ yontunaa taa tɔʒɔlv.

Ma yɔlaa í nu ma kɔsɛʒesətv,
í tɔ ŋkpaŋŋ na í nu ma kɔyɔʒɔtv.

² Iso kɛ maa sɛɛ-mɛ,
na má kɛsəna-mɛʒɛ lɔŋ taa tɔm.

³ Nti tá caanaa kɛsa-tɔ
na tɛ nu na tɛ nyi-ti tɔ.

⁴ Pə fɛi sɪ tɛ ŋmɛsɪ-tɛyi tá piya.
Tu kɛsɪ tá piya piya ke Tacaa samtu tɔm.
Na ɪ toma na piɪ tɔma wɛna ɪ lapa tɔ pə tɔm.

⁵ Iso tɔwa kɔtvɔtvɔ na í su kiiu
kɛ ɪ yɔlaa kɛ Iseɣeli taa.

Na kiinj inɪ í hɔlv tá cəsənaa sɪ
pɛle pá sɛʒesɪ-tɛyi pa piya.

⁶ Uɛna pɛle pa piya nyi-ti,
na sɔle sɪ tɔɔwa ɪle sɪ sɛʒesɪ-tɛyi sɪ piya.

⁷ Uɛna pá tɔ Iso kɛ naani pa taa sɔɔ ɪ tɔma tɔɔ,
na pá tɔkɪ ɪ kɔsəsɪtv.

⁸ Uɛ pa kaa tɔŋ pa caanaa ɪkpate.
Pɛle paa kɛ kaanɔtvɔnaa na tɔɔ kɔllaa piitim kɛ.
Pa fɛi naani, páɔ paa tɔŋɔyi Iso
kɛ teu kɛ pa lamayasɛɛ taa.

⁹ Ifəlayim lɔlvɔv nyáma mpa pa kɛ tɔtɔlaa tɔ,
pa sewa yooɔ kɛ ku wule.

¹⁰ Pa tá tɔkɪ pá na Iso pa nɔʒɔ pɛlvɔv.
Pa kisa ɪ kiinj taa tɔntɛ.

¹¹ Pa sɔɔwa Iso kookalənaa na ɪ tɔma səsəna wɛna
ɪ ka yɔlaa na pá ná tɔ.

¹² Iso ka lapa kəkɔlv nyəmnaa kɛ Icipiti
hɔʒɔlvɔv ŋku pa yaa sɪ Sowɔŋ tɔ
ku taa kɛ pa cəsənaa isɛntaa kɛ.

¹³ Iso faya lum na pá yele-wɛʒɛ mpaav na pá tɛɛ
na í kaa-wɔʒɪ huɣule isɩ koluŋa.

¹⁴ Isoŋmɔtvɔv hɔlayana-wɛʒɛ mpaav kɛ ilim taa,
ɪlena ku mɔvɪ kəkɔ kɛ paa ahoo nna.

¹⁵ Iso faya kɔkpamɔvɔv kɛ wɔlaya tɛtv taa
na í yele na pá nyɔɔ tɛtv tɛɛ lum.

16 Iso lapa na lum seelaa luna kukpamuyv taa
na pá kpe isu pusi.

17 Ama tá caanaa tɔŋa isɔtaa Iso sɔsɔ ke pɔntɔnav
na pá kuləyi Iso tɔɔ ké wɔlaya tetv taa tɔna.

18 Tá caanaa mayasa Iso ké pa taa sɪ pa naa ɪ waali,
ke timpi pa sɛləma-ɪ tɔɔŋaya isu pa sɔɔlaa tɔ.

19 Haləna pá tuv Iso sɪ: Nn pəsəyi na ń calɪ-tuyv
tɔɔŋaya ke wɔlaya tetv taa.

20 Tampana n mapa kukpamuyv na lum kpe,
na pá hee lɔɔŋ yaa.

Ue n pəsəyi na ń ha nyá yɛlaa ke tɔɔŋaya na nantv na?

21 Mpuv Tacaa n nuwa na pááná kpa-ŋ
na nyá taa haŋna lseyeli nyáma isu kɔkɔ,

22 ke timpi pa ta tɛ-ŋ na pa taa tɔ.
Pa ta la naani ké nyá waasuyv tɔm.

23 Mpuv n yɔɔtəna isɔŋmuntv
na ń tulɪ isɔtɔnuyv taa nɔnɔsɪ.

24 Na ń yele na Manna*fa* hoti pa tɔɔ isu tɛv sɪ pa tɔɔ.
Isɔtaa tɔɔŋaya ke n ha nyá yɛlaa ke mpv. ^a

25 Isɔtaa tillaa tɔɔŋaya ke n ha-wɛ,
na pá tɔɔ na pá haya.

26 Mpuv Iso n yelaa na ilim tɛlɛle heelim má,
na ń kɔna ilim mpɔtəŋ tɔɔ nyəm na nyá tɔŋ.

27 Na ń lá na nantv tii pa tɔɔ isu mɔsvuyv.
Sumasi tuutuuma ke n kɔna-wɛ
isu tɛŋkuna nɔsɪ kanyəŋa.

28 N lapaya na sɪ hoti tá caanaa tɛsikile
na sɪ cɔɔna pa tɛayale.

29 Tacaa ha-wɛye mpi pa nyɪlaya tɔ.
Uena pá tɔɔ na pá haya katatəlaya.

30 Tá caanaa tɔɔŋaya ka wɛ pa nɔsɪ taa ké,
pa luluy ta tu sɛta,

31 mpuv Iso táá huuna-wɛ na ɪ kv
lseyeli ifepiya taa ifepiya.

32 Paa na mpv tɔ, pa ta tuna nyá kɔkɔlɔ nyəmnaa
na pá tɔŋa isayətɔnaa ke lapv.

33 Mpuv n kpiisa-wɛ na heelim,
na ń tisi wahala ké pa tɔɔ ke kpakpaa,
na ń su pa weesɪŋ tɔnaya.

34 Waatv wei sɛm kɔŋ tá caanaa uena pá keesəna Iso nyá tɔɔ
na pá pɛəkəyi sɪ ń kenti pa tɔɔ.

35 Na pá tɔsɪ sɪ n ké pa kukpamuyv.
Isɔtaa Iso sɔsɔ ké pa waasvɔ.

36 Ama pa ntompee ke pa puyusayana-ŋ
na pá looliyi-ŋ na pa nsəma.

^a 78:24 **Manna:** Tɔɔŋaya ŋka Iso hawa lseyeli nyáma ke wɔlaya tetv taa tɔ. Saa unəyi pa luwa Icipiti yomle
taa na pa puki Kanaan nyəntv taa.

37 Pa taa tɛŋi-ŋ na pa taa ké teu,
pəyele pa ta tɔki nyá na-we mə nəɔɔ pɛɛlɔɔ.

38 Paa na mpɔ, nyá suulu tɔɔ,
n wiiki isayalataa pətɔtɔlɛ,
nn wakəlɔyi-we.

N kpaa nyá tɔyi tam ké,
nn haaki nyá tɔyi nyá pááná təna taa.

39 Na ń tɔɔsi sɪ ta caanaa ké yɔlaa kɛ yem ké.
Pa ké heelim mpi pə tɛɛki pə kaa məli tɔɔɔ.

40 Tá caanaa kola nyá tɔɔ ké wɔlaya tɛtu taa
na pá kpaasɔyi nyá pááná tɔ pə fɛi kalɔɔ.

41 Pa ta hɛɛsi Iɔ nyaya mayasɔɔ sɪ pa naaki nyá waali,
na pá kpaasɔyi Iɛyɛli Iɔ Nanŋ tu nyá nyá pááná.

42 Pa ta tɔɔsi Iɔ nyá nyá tɔŋ tɔɔ
na isəna n ka yapa-weyɛ kolontu nin taa tɔ.

43 Ta caanaa sɔɔ piti təma wena n ka lapa Icipiti tɛtu taa
na kəkɔlɔ nyəmnaa mpa n lapa Sowan hɔɔlɔɔ taa tɔ.

44 N pəsə Icipiti nyéma pusi lɔm kɛ caləm
na pá wu sɪ lɔm kɛ nyɔɔ.

45 Na ń kəna-weyɛ kacɔsi sɔtu nyənsɪ
na sɪ nyɔɔ pa caləm.

Na salɛɛ, na alɛ a wakəli-we.

46 Na ń tu pa tawa na pa hatəmɔtu kɛ kɔtolonŋ.

47 Na ń yele na tɛv isayav na tɔmpɛɛ
wakəli pa lɛsɛŋ tun na tun kɔlɔlɔŋ lɛlɔŋ.

48 Na tɛv tɔmpɛɛ kɔ pa tɔla
na kɔ nasɪ pa kaləkəŋ.

49 Mɔpɔɔ Iɔ nyá n mu Icipiti nyéma na pááná sɔsɔna
na nyá taa huuna-we na pa lanja wakəli,
na ń tilina-weyɛ isɔtaa tillaa wakəllaa kpekəle.

50 N haya-we na nyá pááná kɛ mɔpɔɔ,
pə taya sɛm tike kɛ n tu-we.
Ama n sɔsa-weyɛ wahala taa na pa isɛ.

51 Na ń kɔ Icipiti nyéma
apalɔpiya kancaalaya nyənsɪ təna.
Kam lɔlɔɔ nyéma iwule
kancaalaya nyəntɛ sɔpəna mpɔ.

52 Mɔpɔɔ n tiika nyá yɔlaa na ń tɛɛna-we isɪ
pa ləsɔɔ heen kɛ kaləkɔ taa tɔ,
na ń tiiki-weyɛ wɔlaya tɛtu taa isɪ tɔla.

53 N pona-weyɛ na naani, sɔɔntu fɛi-we,
na tenku li pa kolontunaa.

54 Pə waali ké n pona-weyɛ nyá tɛtu nanŋ nyəntu taa
ké pɔɔ ŋku n mɔwa tɔ kɔ tɔɔ.

55 Na n tɔɔni Kanaan piitimnaa na n tala
yɔlaa kɛ pa tɛtu na ń su Iɛyɛli
kpeka yɔlaa kɛ pa tɛɛsi taa.

56 Paa na mpɔ tɔ pá mayasa isɔtaa Iɔ Sɔsɔ nyá

na pá kulí nyá tɔɔ,
pa ta tɔkí nyá kʊsəsutʊ.

⁵⁷ Pa hatəlana Tacaa nyá na
pá pəsi tetelataa isu pa caanaa.
Pa yɔɔləyi apalutʊ ké isu
tɔɔv ŋku kʊ hika fitaa tɔ.

⁵⁸ Tá caanaa kʊsa Isɔ nyá nyá pááná na pa tɔfɛenlenaa
na pá kʊsɪ nyá isɛsɛmle na pa tuŋ.

⁵⁹ Isɔ n nu mpʊ lɛna pá kʊsɪ nyá pááná
na ń kpiisi lseyeli nyéma na ton.

⁶⁰ Na ń lɔ nyá tɔyaya ŋka ka taa
n ka wɛ nyá yɔlaa hɛkʊ kɛ Silo tɔ.

⁶¹ Na ń yele na kolontunaa lɛɛkɪ nyá atakaa
wei ɪ hʊləyi nyá ton na nyá teeli tɔ.

⁶² Lɛna ń mu pááná na nyá yɔlaa,
na ń yele na pá kʊ-wɛ.

⁶³ Yooʊ kʊwa ta caanaa ifepiya,
pa pɛɛlaa ta hiki mpa paa saa tɔ.

⁶⁴ Pa kʊwa pa kɔtɔlaa kɛ yooʊ taa,
pa leelaa ta wii-wɛ.

⁶⁵ Mpuʊv Tacaa n kʊlaa isu tomtoolu,
yaa sʊlʊm ɛɛkʊʊv yoolaa taa yoolu isɛntɔɔ tɔ.

⁶⁶ Na ń kʊ nyá kolontunaa na pá tɔŋa sewa,
na ń tʊ-wɛyɛ fɛɛɛ kɛ tam tɔɔ.

⁶⁷ Paa na mpʊ n lɔwa Yosɛfʊ tɔyaya,
n ta ləsi Ifalayim kpekale nyéma mpe.

⁶⁸ Ama Yuta kpekale na Siyɔŋ
puʊv kɛ n sɔɔlaa na ń ləsi.

⁶⁹ Na ń ŋma nyá tɛsɛɛɛ na tá kulí sɔsɔm
na tá wɛɛ ton isu tɛtʊ nti n su tam tɔɔ tɔ.

⁷⁰ Na n ləsi nyá tɛmlɛ tʊ Tafiiti.
Ntiyile taa ké n polaa na ń kpaya-ɪ.

⁷¹ Kaləku waali ké n kpaya-ɪ.
Sɪ í pəsi ɪ yɔlaa lseyeli nyéma
mpa n sɔɔla teu tɔ pa tiikulu.

⁷² Tafiiti ná tiika-wɛyɛ
na lotu kʊlʊmtʊ na ləmayasɛɛ.

79

Tacaa, tɔ hotaa ké, kɔɔ tá waasvʊv

¹ Asafi yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyʊʊv tʊ yontunaa taa tɔyɔɔ.

Hai, Isɔ, kpai nyéma wata nyá tɛ,
na pá wakələyi nyá tɛsɛɛɛ nanŋ nyəntɛ.
Pa pəsa Yosalem kɛ ncaale kanmaaya.

² Pa kʊ nyá tɛmlɛ nyéma na pá pɛɪ
kpeliŋ na taalɛ wontu.

³ Na nyá yɛlaa kɔpama calɛm kpé na pé cɔɔna Yosalem ɛcate,
nɔyɔlɔ ta kɔɔ si í pi-wɛ.

⁴ Tə pəsa mpusi puluyɔ tá cɔlɔ nyéma ké,
na mpa pa cɔɔna-tu tɔ pa wonjiyi-tu
na pá tuliyi-tuyɔ ntompee.

⁵ Hai, Tacaa, pɛlee ké nyá táá ká hɛɛsi-tuyɔ kpanaw
na nyá pááná yele-tuyɔ nyayaw ɛsu kɔkɔ?

⁶ Piitimnaa na kawulasí nsi si ta nyi-ɲ
na su sɛɛki-ɲ tɔ, nsaxi pu wɛɛ si ń mɔna pááná.

⁷ Mpi tɔ, pa kuu Iseyeli nyéma wontu,
na pá wakɛli pa tɔcayale.

⁸ Taa tɔɔsi tá ɛɛɛɛtɔ kɔpɛntu tɔɔ.
Ama nyɛni tá pɛtɔtɔle na ń kɔɔ tá kin ke lɔɲ.
Mpi tɔ, tɔ wɛ wahala taa ké.

⁹ Hai, waasi-tu, tá nyuyɔ Yáto Iso,
na pé tu nyá hɛte ke teeli.
Ya-tu na ń kpiisi tá ɛɛɛɛtɔ ke nyá hɛte tɔɔ.

¹⁰ Pepe tɔɔ ké piitimnaa ká pɔɔsaxi si:
Leye pa Iso inɪ ɪ mɛlɛnaa?
Pə wɛɛ ké si ń lɛɛti-wɛyɛ
nyá tɛmlɛ nyéma sɛm ke tá ɛɛntaa na pá ná.

¹¹ Ke ɲkpanɲ na ń nu salakatonaa wula,
na ń yá mpa pa kuyɔ pɛle pa tɔwa tɔ na nyá toɲ sɔsɔɔɲ.

¹² Tacaa, feli tá cɔlɔ nyéma ke kɔtuyɔ ɲku
pa tuu-ɲ tɔyɔ tɔm naatosompɔyɔlaya.

¹³ Ama tá ké nyá yɛlaa ké.
Tayale kalɛku na nyayale tiikilu.
Tu sɛɛki-ɲ tam tɔɔ ké na té saɲi-ɲ.

80

Iseyeli tiikilu nyá, nu

¹ Asafi yontu kɔtɔɔsɔtu nti pa yookina saɲku
na tá wɛ yonyoolaa nyuyɔ tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, Iseyeli nyéma tiikilu, ke ɲkpanɲ.
Nyá tiikiyina nyá yɛlaa ɛsu kalɛku.
Isɔtaa tɛɲlaa tɔɔ ké nyá tɔcayale wɛɛ, hulɪ nyá ti.

³ Hulɪ nyá toɲ na ń kɔɔ ń waasi-tuyɔ
Ifɛlayim na Pɛncamɛɛ na Manasee pa ɛɛntaa.

⁴ Hai, Iso kusi-tu na ń kɛɛsi nyá ɛɛ
na tá tɔɔ na pé ya-tu.

⁵ Hai, Iseyeli Iso Tacaa,
pɛlee ké nyá táá ká yele kpanaw ke nyá yɛlaa sɛlɛmɛɲ?
⁶ Nɔyɔsɛɛ ke n calaxi nyá yɛlaa
na ɛsɛlɔm kuyi-wɛyɛ sɛlɔm nyɛm
na pé tɛlɛsaxi mpɛle.

⁷ N yɛlaa na tá pəsi mpi pə yoosiyi

tá na tá cə́lɔ nyáma tɔ.
 Na tá kolontunaa náá wonjɛi-tv.
⁸ Isɔtaa na atɛ pə́ tv ɪsɔ́ kʊsɪ-tv.
 Kɛɛsɪ nyá ɪsɛ na tá tɔɔ na pə́ ya-tv.

⁹ N kpɛsa lɛsɛɲ tʊyʊ kɛ Icipiti
 na ɲ tɔyɔɲɪ yɛ́laa na ɲ sɔ́-kv.
¹⁰ Na ɲ tayani-kv na kv tɛɛ
 na kv sú tɛtv.
¹¹ Kv waasa pɔɔɲ kɛ kv ɪsotom,
 na kv piliɲasɪ wɛ ɪsu ɪsɔ́ tʊɲ sɔ́sɔɔɲ.
¹² ɪlɛna kv piliɲasɪ hɛlɪ na sí polo tɛɲku
 na kv akpaa kɛ pɔyɔ́ sɔ́saya.

¹³ Pepe tɔɔ kɛ́ n pɛla kalaanaa sɪ
 mpatɔ́ntaa í wakəlɪ-kv?
¹⁴ Hɔtʊyʊ taa teelee ka tɔyɔ́-kv,
 na taale wontu náá pəsɪ-kʊyʊ tɔ́ tɔyɔ́naya.
¹⁵ Atɛ na ɪsɔtaa pə́ tv ɪsɔ́ kɔɔ.
 Kʊsɪ nyá ɪsɛ kɛ ɪsɔtaa tɛna na ɲ nyənɪ.
 Paasə́na lɛsɛɲ tʊyʊ kʊnɛ.
¹⁶ Kenti mpi nyá niɲ sɔ́wa tɔ
 na apalʊpə́yaya ɲka n lə́sa nyá tɪ tɔ.
¹⁷ Mpa pa seta-kv na pa wɔ́-kv tɔ,
 nyaasɪ-wɛ na pá saali yem.
¹⁸ Tənɪ nyá ɲkpəlɛɲa kɛ yʊlʊ pə́yaya ɲka n lə́saa
 na ká wɛ nyá ntɔyɔɲ tɔɔ tɔ ka tɔɔ.
¹⁹ ɪlɛ tɔ́ kaa tasa-ɲ hatələnau.
 Yele na tɔ́ wɛɛna weesuyʊ na tɔ́ yaakɪ nyá hətɛ.
²⁰ Hai, Tacaa, atɛ na ɪsɔtaa pə́ tv,
 kɛɛsɪ nyá ɪsɛ na tá tɔɔ na pə́ ya-tv.

81

Ye ma yɛ́laa ka nuna-m

¹ Asafɪ yontu nti pa yookina sanʊv na tɔ́ wɛ
 yonyoolaa nyʊyʊ tv yontunaa taa tɔyɔ́lɔ.

² ɪ yoo tá kentilu ɪsɔ́ kɛ́ yontu na lanʊhʊlɔmɛ.
 ɪ wiliti Yakə́pʊ ɪsɔ́ kɛ́ lanʊhʊlɔmɛ kawilitaya.
³ ɪ yoo-ɪ yontu na akilimanaa
 na cəmɛɲ na sanʊvnaa.
⁴ ɪ hʊlɪ tutuun kɛ́ ɪsɔ́tʊ kʊfalʊ acima kʊyakʊ wule,
 na ɪ hʊlɛmɛɲ acima nyəɲkv wule.
⁵ Mpi tɔ́, pə́ kɛ́ ɪsɛyɛlɪ nyáma kɛ kiiu kɛ́.
 Mpi Yakə́pʊ ɪsɔ́ suwa tɔyɔ́lɛ.
⁶ Nti ɪ tv Yɔsɛɛfʊ lʊlʊyʊ nyáma kɛ
 waatv wei ɪ tii Icipiti nyáma tɔɔ tɔyɔ́lɛ.

Ma nuwa nəyɔ́ ɲka ma ta nyɪ tɔ́ sɪ:

⁷ Ma tisa sɔyɛ́la yun nyə́na kɛ nyá nyʊyʊ taa na má su,

na nyá nin yele tǎku yun nyǎŋku.

⁸ Lanwakalle mayana-ŋ na ń má kapuka na má ya-ŋ,

na má cǝ-ŋ tɛv hola taa.

Na ma mayasi-ŋ sɪ ma naa nyá waalɛyɪ Melipa lɔm cǝlɔ.

⁹ Ma yǎlaa í nu ma kǝkpaalɛv.

Ye lɛyɛli yǎlaa ka nukayana-m,

¹⁰ tɔyɔ kulalaav taa wɛɛ mǝ tɛ.

Pǝyele í taa lun tɔyɔ nakuli.

¹¹ Mayale Tacaa mǝ lɔɔ wei ɪ lɔsa-mɛyɛ

Icipiti tɛv taa tǝ.

ɪ haa mǝ nǝɔsɪ na má suuli-sɪ.

¹² Ama ma yǎlaa mɛ í ta nu ma nǝyɔ.

lɛyɛli nyǎma ta nuna-m.

¹³ lɛna máá yele-mɛyɛ mǝ lanɲpusɛŋ unɪ ɪ taa.

Na í tǝŋ mǝ mayamaya mǝ layav.

¹⁴ Hai, ye ma yǎlaa lɛyɛli nyǎma ka nukayana-m
na pá tǝŋ ma mpaav taa.

¹⁵ Maa tisa pa kolontunaa tǝfɛ kɛ nǝɔnɔɔ

na má kuli pa tǝɔ.

¹⁶ lɛ Tacaa má, ma kolontunaa ká yele pa tɪ hǝm
na lɛyɛli nyǎma mɛ muɪ cayaŋa mǝ tǝyɪ tam tǝɔ.

¹⁷ Waav unǝyɪ maa calɛyɪ-mɛyɛ tǝyɔnaya kɔpanɲa
na má cɛlɛ-mɛyɛ kǝkpaɲɔyɔ taa tuŋ na í haɲa.

82

lɔ haana yǎlaa tǝnaya tampana tǝŋyɔv

¹ Asafɪ yontu nti tǝ wɛ yonyoolaa
nyɔyɔv tɔ yontunaa taa tǝyɔlɔ.

lɔ sǝŋa ɪ kotuyɔ taa kɛ ɪsɔtaa nyǎma hɛkɔ
na í hɔlɛyɪ tampana tǝŋyɔv.

² Pǝlee kɛ í ká yele yǎlaa fayasɔyɔv kɛ huɔlɛ taa,
na tasǝkǝlɛ nyǎma kɛ tampana hav?

³ ɪ tǝŋ tampana kɛ ɪcam na sulav pa tǝm taa.
Na í ha kɔnyǝntǝyɔlɔ na kɔnyǝntɔv kɛ pa tampana.

⁴ ɪ waasɪ ɪcam na kɔnyǝntǝyɔlɔ,
í fiti-wɛyɛ asayaa sǝkpaŋ taa.

⁵ Ama í ta nyɪ pɔlɔ,
pǝyele ɪ cɛkǝyǝna pɔlɔ,
sǝkpaɲɔyɔv taa kɛ í tǝŋ.
lɛna tɛv kila tǝna seliyɪ.

⁶ Maa tǝmaya sɪ í kɛ lɔɔ sɔsɔ lɔlɔyɔ nyǎma.
Halɪ ɪ tu kɛ ɪsɔnaa.

⁷ Paa na mpɔv tǝ,
í ká sɪ kɛ ɪsu yǎlaa,
na í hotɪ ɪsu paa awulumpu wei.

⁸ Hai, lɔ kuli na ń huɔna antulinya.

Mpi tɔ, n ké piitimnaa tɛna tɔ ké.

83

Isɔ yɔlaa mpa piitimnaa lɛlaa tɔyɔ kɔnyɔŋ tɔ pa sɛlɛmɔyɔ

¹ Asafi yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Hai, Isɔ, taa sɔ́, taa hɛɛsɪ.
Pɛyɛlɛ taa caya yem.

³ Nyá kolontunaa ta caya tɛpamm,
mpa paa caaki-ŋ tɔ pa kusa nyɔŋ.

⁴ Pa caki nyá yɔlaa acaya na acilayato,
pa kotiyi na pá yɔɔtɔyɔ mpa pa tɔɔ n kentaa tɔ pa tɔm.

⁵ Na pá yaaki tɛma sɪ pá kpiisi
Isɛyɛlɛ nyáma kɛ piitimnaa hɛkɔ,
na nɔɔlɔ í taa tasa pa hɛtɛ kɛ tɔɔsɔyɔ.

⁶ Nya kolontunaa kpenta kɔlɔm na
pá pɛɛlɛ nyá tɔɔ ké nɔɔɔ.

⁷ Mɛpɛyɛlɛ Itɔm nyáma na Isɛmayɛlɛ nyáma
na Mowapɔ nyáma, na Akaa na Kɛpaalɪ pɛ nyáma.

⁸ Na Amoni nyáma na Amaleke nyáma
na Filiisi nyáma na pé sɔɔsɛna Tiili nyáma tɔtɔ.

⁹ Asilii nyáma mayamaya ná sɔɔsa pa tɔɔ
na pa kɔlɪ Lɔɔtɪ lɔlɔyɔ nyáma tɔɔ.

¹⁰ Hai, Isɔ lana-wɛ isɪ n ka lapɔ Matiyɔŋ nyáma
na Sisela na Yaperɪ kɛ Kisɔŋ lɔɔɔ nɔɔɔ tɔ.

¹¹ Pa kɔ-wɛyɛ Halotɪ na pɛ la tɛtɔ kɛ mɔsɔŋ.

¹² La pa awulumpiya isɪ Olɛpɪ na Sɛpɪ,
na hí lá pa awulaa tɛna isɪ Sɛpa na Salɛmuna.

¹³ Mpi tɔ, pɛlɛ paa yɔɔtɔɔɔana sɪ
pa lɛɛkɛyɔ Isɔ tɛcayalɛnaa.

¹⁴ Ma Isɔ, la-wɛ isɪ kacuculaya
yaa nyuto nti heelim kpakɛyɔ tɔ.

¹⁵ Yaa isɪ kɛkɛ mɔkɔyɔ hɔtɔyɔ tɔ
yaa ka mɔkɔyɔ pɔyɔ nyuto tɔ.

¹⁶ Yɛlɛ nyá tɛɔ heelim tɔɔɔnɪ-wɛ
na nyá kacuculaya anaam lá na pá sele.

¹⁷ Tacaa yɛlɛ na fɛɛlɛ kpa-wɛ,
na pá pɛɛkɪ nyá hɛtɛ.

¹⁸ Pá liyiti-wɛ na pá tɔ-wɛyɛ sɔyɔntɔ taa ké tam tɔɔ.
Pá tɔ-wɛyɛ fɛɛlɛ na pá lé.

¹⁹ Ilɛna pa cɛkɛna sɪ nyá tike kɛ pa yaa sɪ Tacaa.
Nyayalɛ isɔtaa Isɔ Sɔsɔ kɛ tɛtɔ tɛna taa.

84

Mpa pa puki Yosalem kɛ isɔsɛɛn tɔ pa yontu

¹ Kolee nyáma kpekɛlɛ yontu nti pa yookina Katɪ tɔ cɛmɔyɔ
na tɛ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Hai, Tacaa, pə təna pə tu,
nyá təcayale tewaya hali.

³ Pɪ laki-m lɔŋ si má suv Tacaa tɛyaya taya tɔɔ
na má sá Iso weesuyu tu na lan̄hulɔmlɛ kawilitasi.

⁴ Sumpɪwɪw wɛna ɪ təcayale,
na ken̄kehilaya kɛ tantɛ nte
tə taa ka tɪyɪ ka piɪŋ tɔyɔ
nyá kɔtasɪ tɛlatɛ kin̄.
Hai, ma wulav na ma Iso.
Tacaa, pə təna pə tu.

⁵ Lelɛŋ nɪlaa nté mpa pa wɛ nyá tɛyaya taa tɔ,
paa sɛŋɪ-ŋ tam tɔɔ ké.

⁶ Mpa pa tekiyi-ŋ tɔyɔlɛ lan̄hulɔmlɛ nyáma,
nyá hasəyɛna pa nɔɔhɛɛ tɛɛ.

⁷ Waatu wei paa tɛsəyɪ Paka*fa* tɛtɛkɛlɛ tɔ,
Iso ká pəsɪ-tɛyɛ hila nyɛntɛ,
na salan̄ tɛv kooli-tɛyɛ kɔpantv. ^a

⁸ Pa tɔŋ sɔɔsəyɪ pa tɔntɛ taa ké,
na pá kpətəyɛna timpi paa sɛŋ Iso
ɪsentaa ké Siyɔŋ tɔ.

⁹ Hai, Tacaa, atɛ na ɪsɔtaa pə tu nu ma kusələmɔtv.
Yakɔpɪ Iso kɛ ŋkpaŋyɪv.

¹⁰ Hai, Iso, nyayale tá kpantɛ,
nyɛnɪ wei n ləsaa tɔ ɪ ɪsentaa.

¹¹ Kɔyaku kɔlɔmɔyɪv cayaɪv kɛ nyá tɛyaya taa
lapa sana na kɔyɛŋ iyaya (1000) cayaɪv kɛ kpai taa.
Ma sɔɔlaa si má sɛŋ ma Iso tɛyaya nɔnɔyɔ
na mpi maa caya ɪsayaɪv nyɛŋka taa tɔ.

¹² Tacaa nyá həla nté ilim na kpantɛ.
Nyá haana pɛɛɛɛ na teeli.
Nn pɛŋ kɔpantv natələyɪ mpa
pa tɔŋ siyisuyu taa tɔ.

¹³ Atɛ na ɪsɔtaa pə tu Tacaa,
wei ɪ tekiyi-ŋ tɔyɔlɛ lan̄hulɔmlɛ tv.

85

Tacaa yəyɔtəyɪ həsɔyɪv tɔm

¹ Kolee nyáma kpekale yontu nti tə wɛ
yonyoolaa nyɔyɪv tv yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, Iso, n hɔla nyá tɛtv kɛ pɛɛɛɛ ké,
na n̄ məŋna Yakɔpɪ nyáma mpa kolontunaa ka kuuwa tɔ.

³ N kpiisa nyá yɔlaa ɪsayaɪv
na n̄ tayanɪ pa təwakəllɛnaa.

⁴ N kɔ nyá pááná sɔsɔna tɔna
na n̄ həsɪ-yɛyɛ tá tɔɔ.

^a **84:7 Paka:** Wula kɛ pa yaa mpɔ na pa tɛ taa.

⁵ Hai, tá waasulu Iso mənna-tu isu tu weu tə,
na n̄ ku nyá pááná ke tá tō.

⁶ Nyá taa ká kpana-tuyv tam tō
na n̄ t̄ki-tu na nyá taa na pé polo
lulv̄ loosi loosi na?

⁷ N kaa ha-tuyv weesuyu
na té yələna-ŋ?

⁸ Tacaa yele na té ná nyá kupantu
na n̄ yá tá nyuv.

⁹ Iso Tacaa kuyəyətutv ke ma nukı.
Mpi tə, heesuyv t̄m ke n̄ yəyətəyənə nyá yələ
na mpa pa nukənə-ŋ tə s̄i pa taa məli kumelentv taa.

¹⁰ Nyá nyuv yapv k̄pətənə mpa pa nyan̄na-ŋ t̄ȳ
ləna pə kənə nyá teeli ke tá t̄tv taa.

¹¹ Kupantu na tampana t̄nyuv pə sulaa,
na heesuyv na siyisuyv pə wayalı təma.

¹² Tampana t̄nyuv lukənə t̄tv t̄e k̄,
ləna siyisuyv náa luna isətaa.

¹³ Tacaa mayamaya ká kənə kupantu
na tá t̄tv náa lul̄ t̄ k̄l̄l̄m.

¹⁴ Tampana t̄nyuv w̄e nyá nəȳ t̄ō k̄
na á heeki-ŋ ikp̄t̄e ke mpaav taa.

86

Ma yaaki-ŋ ma lan̄wakəlle taa

¹ Sələmuyv ŋku ku w̄e Tafiiti yontu takəlaya taa tə.

Hai, Tacaa ke ŋkpaŋuyv na ma tō na n̄ c̄-m.
Mpi tə, ma k̄e konyəntv k̄e na wahala tv.

² Ma k̄e kupaŋ k̄e, kenti ma tō.
Ma Iso, ma k̄e nyá təml̄ tv k̄e,
ma p̄t̄a-ŋ ma ti, waasi-m.

³ Tacaa nyən̄i ma p̄t̄əst̄əle.
Nyaya ma wiikina paa ifemle nte.

⁴ Nyá tō k̄e ma k̄esən̄aa.
Ūe heesi nyá təml̄ tv ma, ma lan̄le.

⁵ Tacaa, n̄ k̄e kupaŋ k̄e,
na n̄ h̄l̄əyi suulu.
Nyá kupantu tōwa mpa pa yaaki-ŋ tə pa tō.

⁶ Tacaa ke ŋkpaŋuyv na ma kusələm̄tv
nu ma wiinau.

⁷ Ma yaaki-ŋ ma lan̄wakəlle kuȳeŋ taa k̄e.
Mpi tə, n̄ nukı ma nəȳ.

⁸ Hai, Tacaa, Ik̄ənt̄e nat̄li tə ta nəȳsən̄a-ŋ,
p̄əȳle nəȳl̄v ū p̄əs̄əyi na i la nyá təml̄ nat̄li.

⁹ Piitimnaa mpa pa t̄ən̄a n̄ ŋmawa tə,
paa k̄ō na pá h̄ənt̄i-ŋ at̄e,

na pá tɔ nyá hæte ke teeli.

¹⁰ N ké səsə ké, na n lakɪ kəkələ nyəm,
nyá tike nté tampana Iso.

¹¹ Hai, Tacaa huli-m nyá mpaan,
maa tɔ nyá tampana taa.

Tɔ ma taa na má wɛɛna nyá sɔɔntɔ.

¹² Tacaa, ma Iso maa sa-ŋ na lotu kulumtɔ,
na má tɔyɪ nyá hæte ke teeli ke tam tɔɔ.

¹³ Nyá kɔpantɔ tɔɔwa ma tɔɔ ké,
na ń yakɪ ma ləsaya ke atətəle luman taa.

¹⁴ Hai, Iso, kalampaani nyáma kula ma tɔɔ,
musuntunaa kpekale caakɪ ma weesuɣu ləsuyɔ.

¹⁵ Ama Tacaa, nyá ké suulu tɔ ké,
na ń wɛna pətətəle.

Nn mɔyɪ pááná ke lɔŋ,

nyá kɔpantɔ tɔɔwa,
na n lakɪ isəna n suwa tɔ.

¹⁶ Nyəni ma pətətəle na ń kɛəsəna ma tɔɔ,
ha nyá təmle tɔ maya toŋ.

Ma ké nyá nyəŋ ké waasi-m.

¹⁷ La-m mpi pə huləyɪ nyá kɔpantɔ tɔ,
ma kolontunaa í ná na pə tɔ-wɛɣe fɛɛle.
Mpi tɔ, nyá waasəɣəna-m na ń hɛəsəyɪ ma lanle.

87

Yəlaa təna ɪcate mayamaya kele Siyən

¹ Kolee nyáma kpekale yontu nti tə wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

Tacaa nyá suna Siyən ɪcate ke pɔɔŋ nanŋ nyəŋ tɔɔ.

² Ntɛɣe n kəla sɔɔlɔyɔ ke
Yakəpɔ nyáma acalɛɛ təna taa.

³ Teeli tɔm ke pa yɔɔtəyɪ
Iso ɪcate nyá, nyá tɔɔ.

⁴ Mpa pa nyəma-m tɔ pa isəntaa ké
ma yaakɪ Icipiti na Papiloni na
Fillisi na Tiili na Itiyopii pə nyáma.
Tɛtɔnaa mpɛ pa taa ké pə lula-wɛ.

⁵ Ama ye Siyən ɪcate ɪle tə taa ké
pə lula yəlaa təna.
Isətaa Iso səsə yɔɔtəna-tɪ.

⁶ Tacaa kaləyɪ yəlaa na ɪ ŋmaakɪ si:
Siyən kele paa wei ɪ ɪcate mayamaya.

⁷ Hai, Iso ɪcate nyá, yonyoolaa na paalaa
pa kpɛntəna na pa yɔɔtəyɪ nyá teu tɔm.

88

Wei sɛm kpɛɛtɛnaa tɔ ɪ sɛlɛmɔyɔ

¹ Kɔlee nyáma kpekɛle yontu nti tɛ wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa,
na tɛ kɛ lanwakɛlle nyɛntɔ nti
Isɛlahi tɔ Hɛman yooowa tɔyɔlɔ.

² Tɔcaa Isɔ, ma nyɔyɔ yátɔ,
ilim na ahoo kɛ ma wiikina-ɲ.

³ Mɔ ma kɛsɛlɛmɔtɔ kɛ nyá kɔpantɔ tɔɔ.
Kɛ ɲkpaɲyɔyɔ na ɲ nu ma wiinaɔ.

⁴ Mpi tɔ, wahala nu-m kɛ,
na má kpɛɛtɛna sɛm tɛtɛɛtɛɛɛ.

⁵ Ma wɛ mpa pa tiiki pɛlaav taa tɔ pa loonja taa kɛ.
Ma wɛ ɪsu yulɔ wei ɪ fɛina tonj tɔ.

⁶ Sɛtaa hɛkɔ kɛ ma hɛntaa
na má nɛyɔsɛna ɪsu mpa pa kɔwa na pá hɛsi
pɛlaav taa na pá faya nyana-wɛ,
na nn tɔɔsɛyɔ pa tɔm tɔ.

⁷ Pɔyɔyɔ lumanj nyɛɲkɔ taa kɛ n pɛta-m,
sɛkɛtɔyɔyɔ taa kɛ pɔyɔyɔ anaam taa.

⁸ Nyá pááná tii ma tɔɔ kɛ
na á ta-m ɪsu lɔm hola.

⁹ N hatɛlɛna-m ma cewaa
na ɲ pɛsi-m ɪsu acaalɛtɔ
pɔlɔ kɛ pa ɪsɛntaa.
Pɛ tɛka-m pɛ fɛi lɔɔ.

¹⁰ Wahala nyɛɲsa ma ɪsɛ kɛ.

Paa ɪfɛmle nteyɛ ma yaaki-ɲ Tɔcaa,
na má tɛkɛyɔ-ɲ ɲɲ.

¹¹ Sɛtaa kɛ n lakɔ piti tɛma na?
Paa kɔlɔ na pá sa-ɲ?

¹² Sɛtaa yɔyɔtɛyɔ nyá kɔpantɔ tɔm kɛ pa tɛyɛ?
Yaa nyá teu tɔm kɛ pa yɔyɔtɛyɔ atɛtɛlɛ taa?

¹³ Nɔyɔlɔ ta nyɔ nyá kɔkɔlɔ
nyɛmnaa tɔm kɛ sɛkɛtɔyɔyɔ taa.
Pɛyɛle pa ta nyɔ nyá siyisuyɔ tɔm kɛ
tɛtɔ nti tɛ taa yɛlɔa wɛna lɛsɔɔ tɔ.

¹⁴ Hai, Tɔcaa, nyaya ma yaaki sɔ ɲ waasi-m
na má sɛlɛmɔyɔ-ɲ paa tanan ɲku.

¹⁵ Tɔcaa, pepe tɔɔ kɛ n lɔ-m
na nn caaki sɔ ɲ na-m?

¹⁶ Ma kɛ kɔnyɔntɔ kɛ hatoo ma pɛcaatɔ kɛ
na má wɛ sɛm nɔyɔ taa,
na má tɔkɔ sɔyɔntɔ nti n tɔ-m tɔ tɛ wahala.
Pɛ pɛsa ma lanjɛ kɛ.

¹⁷ Nyá pááná huuna-m kɛ ɪsu kɔkɔ,

na nyá sɔɔntu sɔsɔntu wakələxi-m.

¹⁸ A liki-m paa ifemle nteye isu lɔm
na á watəyi-m na paa timpì.

¹⁹ N hatələna-m ma cewaa na ma taapalaa təna,
səkpɛtɔyɔ kɛ pə yelina-m.

89

Nɔɔsɪ nsi pa su Tafiiti tɔ sɪ wɛ le?

¹ Isələhi tɔ Itan yontu.

² Tacaa nyá kɔpantu tɔm kɛ maa yooki yontu kɛ tam,
na ma heeliyi nyá tampana tənɔyɔ tɔm kɛ paa pəlee.

³ Mpi tɔ, ma yɔɔtɔaa sɪ:

Nyá kɔpantu wɛ tam tɔɔ kɛ na tɔ sika isɔtɔnɔyɔ taa.

⁴ Ma na ma tɔmlɛ tɔ Tafiiti wei ma lɛsaa tɔ tɔ pɛɛla nɔyɔ
haləna má yɔɔtɔ na má tuu sɪ:

⁵ Maa yele na nyá kawulaya wɛɛ tam,
na má lɛɛtəyi ka taa kɛ nyá lɔlɔyɔ nyáma.

⁶ Hai, Tacaa, isɔtɔnɔyɔ hɔlɔxəna nyá teu
na nyá kɔpantu kɛ samaa taa.

⁷ Awe pəsəyi na í kɛəsəna Tacaa nyaya isɔtaa?

Nyá pəyalaa taa awe nəyəsəna-ŋ?

⁸ Iso n kɛ sɔsɔ kɛ isɔtaa samaa taa kɛ,
na pa təna mpa pa cɔɔna-ŋ tɔ pa nyaŋna-ŋ.

⁹ Hai, Tacaa, atɛ na isɔtaa pə tɔ,
awe wɛ isu nyá?

Toma na teu pə tɔ-ŋ heku.

¹⁰ Nyá ŋmakələna tənku na ɪ kalampaani,
n heəsəyi ɪ lɔm kɛ waatu wei pə kɔlɔxəna pááná tɔ.

¹¹ Nyá naŋtəna Icipiti isu sətɔ,
na n yasi nyá kolontunaa na nyá nin ton.

¹² Nyá tənna isɔtɔnɔyɔ na tɛtɔ.

Nyá suna antulinya na ɪ taa nyəm təna.

¹³ Nyá lapəna ilim ntɔɔŋ na pə mpətəŋ
na Tapɔɔ na Heeməŋ pɔvɔŋ saŋ nyá hətɛ.

¹⁴ Nyayalɛ ton sɔsɔŋ tɔ,
nyayalɛ pəsɔyɔ sɔsɔŋku tɔ.

¹⁵ Nyá kawulaya kite ntɛ tampana tənɔyɔ na siyisuyɔ
na kɔpantu na teu kɛ nyá nɔyɔ tɔɔ.

¹⁶ Yalaa mpa pa nyámá nyá
akantələ wula tɔyɔlɛ lelenɔ nɔlɔaa,
nyá isɛntaa kɛ pa wɛ tam.

¹⁷ Pa lanlɛ heɛna nyá hətɛ kɛ kutamsa,
na pá saŋ pa tɪ na nyá siyisuyɔ.

¹⁸ Pa ton teeli kɛlɛ nyá,
nyá kɔpantu kpaasəyəná tá ton.

¹⁹ Tacaa keke tá kɔkɛntuyɔ,
Isɛyɛli naŋŋ tɔ ntɛ tá wulav.

²⁰ Kuyaku nakuli n yəɣətəna
nyá kusəɣu ke toosee taka taa si
n ha nyá toŋ ke aka,
na ń tɔɔ ifepu ke yalaa taa.

²¹ N hika nyá təmlɛ tɔ Tafiiti,
na ń ləsi-ɪ na ń pəli-ɪ kətaya nim.

²² N ká sənə-ɪ na toŋ,
na ń pəsi-ɪ yulu toŋ tɔ.

²³ Kolontu kaa tuti-ɪ,
yulu isayau ná kaa pəsi-ɪ.

²⁴ Nka nanɲi ɪ kolontunaa ke ɪ nəɣɔ tɔɔ,
na ń má mpa paa caaki-ɪ tɔ.

²⁵ N ká lapɪ-ɪ nyá kɔpantu,
na ɪ toŋ kpaakəna nyá hətɛ.

²⁶ N ká tɔ ɪ niŋ taa ké tenku,
na ń yele na í pəsi pusi.

²⁷ Halɪ n ká yaa-ɪ na í tɔ si:
Nyayale ma caa lɔɔ na ma nyɔyɔ yapu kɔkpamuyɔ.

²⁸ Ilɛna nyaa pəsi-ɪ nyá pəyalu kancaalaya nyən
wei ɪ ké atɛ awulaa səsaa tənə taa sɔsɔ tɔ.

²⁹ N ká su-ɪ kɔpantu ke tam tɔɔ,
pəyele nəɣɔ ŋka nyá na-ɪ
í pɛɛlaa tɔ ka kaa layasi.

³⁰ N ká yele na ɪ luluyɔ nyáma wɛɛ tam tɔɔ,
na ɪ kawulaya náa leeli isɪ isətənyɔ.

³¹ Ye ɪ luluyɔ nyáma lɔwa nyá kiin
na pá kisi nyá kusəsutu ke tənuyɔ,

³² ye pa kisiyi nyá kɔtɔtɔtɔ
na paa təkəyi nyá kusəsutu,

³³ ɪɛ n ká caa kpátuyɔ na ń həna pa ŋkpaŋuyɔ
na ń má-wɛyɛ pa isayatu tɔɔ.

³⁴ Ama n kaa pɛ-wɛyɛ nyá kɔpantu,
pəyele n kaa pɛ-wɛyɛ nyá teu.

³⁵ N kaa yɔki nyá nəɣɔ pɛɛluyɔ.
Pəyele n kaa layasi nti n yɔɣɔtaa tɔ.

³⁶ N tɛma tuunau na nyá tənənŋ wɛɛtɔ,
n kaa pəsi ń looli Tafiiti.

³⁷ Tafiiti luluyɔ ka wɛɛ tam tɔɔ ké,
na ɪ kawulaya kumte wɛɛ nyá isɛntaa isɪ ilim.

³⁸ Na í leeli isɪ isətɔ,
ɪni ɪ kənə aseeta tɔ kɔpaŋ wei ɪ wɛ isətənyɔ taa tɔ.

³⁹ Paa na mpɔ pááná kpa-ŋ na ń lɔ wulau wei n ka ləsaa
na ń pəli nim tɔ na ń yele-ɪ na í hoti.

⁴⁰ N yɔka nəɣɔ ŋka nya na nyá təmlɛ tɔ ɪ pɛɛlaa tɔ
na ń wakəli ɪ ntenuyu na ń lɔ-kuyɔ atɛ.

⁴¹ N yɔka ɪ koloosi toŋ nyənsɪ tənə,
na ń pəsi ɪ koloosi acalɛɛ ke ncaa.

⁴² Mpatəntaa tənə kuuki ɪ wontu ké,

na ɪ cɔlɔ nyáma paakəna-ɪ.

⁴³ N kpaasa ɪ kolontunaa apalɔtɔ,
na ń la na mpa paa caaki-ɪ tɔ pa laɲa hɛɛ.

⁴⁴ N kɔwa ɪ yoou wontu lɔɲ.
Pəyele n ta sɛna-ɪ yoou taa.

⁴⁵ N lɛɛka ɪ kawulaya tɔɲ,
na ń pəsi ɪ kumte kɛ kpɛntəlasɪ kɛ atɛ.

⁴⁶ N pasa ɪ ifepile pusi,
na ń tɔ-ɪ fɛɛɛ.

⁴⁷ Hai, Tacaa, pəlee kɛ n ká hɛɛsɪ nyá tɔɲ ɲməsuyɔ?
Na nyá pááná kpaasuyɔ ɪsɪ kɔkɔ?

⁴⁸ Tɔɔsɪ ma tɔm, yul weesuyɔ kəla topi kɛ,
pə nəɣəsəna kɛ ɪsɪ n ɲma yul kɛ sɪ n pəsəɣɪ-ɪ yem.

⁴⁹ Yul nəɣɔlɔ ɪ fɛɪ sɪ ɪ kaa sɪ.

Awe pəsəɣəna na í yá ɪ tɔɲ atɛtəle taa?

⁵⁰ Tacaa, leye nyá lɔɲtaa kɔpantɔ
nti n ka sɪ Tafiiti kɛ nəɣɔ tɔ tɛ saalaa?

⁵¹ Tacaa tɔɔsɪ mpusi wei nyá tɛmlɛ nyáma tɔɲ-m tɔ,
tɔɔsɪ sɪ ma nukə yalaa samaa.

⁵² Hai, Tacaa tɔɔsɪ kɔtɔyɔ ɲku nyá kolontunaa
tɔukɪ nyá ləsəlɔ tɔntɛ tɔ tɔ.

⁵³ Tacaa hətɛ sɔsɔɔlɛ ntɛ teeli nyəntɛ kɛ tam tɔɔ.
Iso í kɔna mpɔ, Iso í kɔna mpɔ.

TAKɛLAYA LIYITI NYɛŋKA

90

(Yontu 90-106)

Yul wɛ tənaya, Iso ná wɛ tam tɔɔ

¹ Iso yul Moisi kɔsəlɔmɔtɔ.

Hai, Tacaa, nyá kɛna tá kpɔlɔyɔ
tɛtɔlɛ kɛ tɔɔ lɔɲtaa.

² Na pəcɔ pá lakɪ antulinya na pulasɪ tɔ,
nyá kɛna Iso na n ká wɛɛ ɲpuyɔ tam tɔɔ kɛ.

³ Nyá mələɣənana yalaa kɛ atɛ mɔsuyɔ taa,
na ń tɔɲ-wɛ sɪ: ɪ mɔlɪ tɪmpɪ í ka lunaa tɔ.

⁴ Mpi tɔ, pusi iyaxa (1000) wɛ-ɲ kɛ ɪsɪ kɔyakɔ ɲku
kɔ tɛɛwa na kɔ kaa tasa mɔlɔyɔ tɔ,
yaa ahoo nna a tɛɛwa tɔ a hɔɣɔlɔyɔ.

⁵ N kpiisiyi yalaa kɛ ɪsɪ toosee wena
pə fɛɲuyɔ tanɔɲ na á saalɪ yem ɪsɪ nyutɔ tɔ.

⁶ Nyutɔ tɔyɪ hɛtɔ kɛ tanɔɲ tɛɛ kɛ na tɔ pu.
ɪlɛna taanaya tɔ lɔntilɪ na tɔ wɔlɪ.

⁷ Nyá pááná kpiisiyi-tɔyɔ
na nyá taa kpav nyaasəɣɪ-tɔ.

⁸ N ləsəɣɪ tá ɪsayatɔ kɛ patəma taa kɛ,
na ń sukɪ nyaaləm taa kɛ tá kɔɲməsəɔtɔ.

⁹ Nyá pááná səsəəna lakı kə na tá kuyeyə saaləyi yem,
na tá pusi nyaa saləyi yem isu yulu nəyɔ.

¹⁰ Tá weesuyu pusi nté nutosonnaanəwə.

Ye mpa pa kəla alaafəya, ɪle pa nyənsi yoosi nunaasa.
Ama konyəŋ na wahala tike kə yulu waakı pə taa.

Weesuyu təkı lələ kə na taa kuləyi
huntu na tá kpətəxəna səm.

¹¹ Tacaa, awe nyəmna nyá toŋ na nyá pááná pə təm?
Nəyɔlv u nyəŋna-ŋ sɪ í nyi nyá pááná təm kə teu.

¹² Huli-tuyv tá kuyeyə kaluyv.

Waatu unəyi tu hii layatu.

¹³ Hai, Tacaa, həesi-tuyv pááná monav kə mpv.

Nyənı nyá təmlə nyəma tá,
tá pətətəle na ń kéesəná tá tə.

¹⁴ La-tuyv nyá kupantu səsəəntv kə tá tanaŋ tɛɛ.

ɪle tu cayana lanhuləmlə kə tá weesuyu təna.

¹⁵ Pusi payale taa kə n həma tá ŋkpaŋuyv.

ɪle həesi tá lanja kə pusi payale
isu nsi sɪ taa tə na wahalanaa tə.

¹⁶ La nyá yomaa taya nyá təmlə,
na tá ləlvuyv nyəma na nyá səsəəntv.

¹⁷ Hai, Tacaa, ta ɪsə la-tuyv nyá kupantu,
na ń yele na tá niŋ təma leeli.

Ʒɛ, yele na á leeli.

91

ɪsə kele tá kpuluyv tətvlə

¹ Yulu wei ɪ tuyv ɪsətaa ɪsə səsə kə kpuluyv tə,
Toma təna tv tɛɛ kə ɪ həesəyi.

² Pə weɛ sɪ pəntv í yəyətı Tacaa sɪ:

Nyayale ma kpante nte ma cəsəxəna tə.

Nyayale ma ɪsə na má tuyv-ŋ naani.

³ Tacaa nyá fitiyina yulu kə puluyv konyəpuyv taa,
na yuləkəsəku na kv wakəlvuyv taa.

⁴ Na n kenti ɪ təə na í tv-ŋ kpuluyv,

isu kampaɣa kə ka too keŋ tɛɛ.

Nyá kupantu wɛ kə isu kpəlvuyv kəkentuyv.

⁵ Yulu kaa nyana ahoo səxəntv,
yaa nyəma kvətətəna kə ilim taa.

⁶ Yaa yuləkəsəku ŋku kv cəəkı səkpɛtuyv tɛɛ tə,
yaa ɪsəna kv tɛɛkuyv yəlaa kə ilim həka tə.

⁷ Paa yəlaa iyaxa (1000) səpa nyá kəŋkəŋ taa,
yaa paa yəlaa iyisi naanəwə (10000) səpəna
nyá ntəyən təə, puləpv kaa la-ŋ.

⁸ Kuli nyá ɪsɛ na ń ná ɪsəna

ɪsə fɛləyi asayaa tə.

⁹ Hai, Tacaa kele nyá kpuluyv tətvlə,

isətaa Iso Səso ke n cəəsəyəna.

¹⁰ Wahala nəyəlv kaa mayana-η,
pəcə mpusi nəyəlv kaa kpətəna nyá təyaya.

¹¹ Mpi tə, Tacaa ká tu ı isətaa tillaa ké sı
pá feji-η nyá mpaan təna taa.

¹² Na páá te-η pa nin taa sı pəle
natəli tə taa cə-η.

¹³ Na paa n fəla təyəlaya yaa paasəle
yaa wontuyu isayav yaa təm,
pəlvəv kaa la-η.

¹⁴ Tacaa sı: Timpi n səla-m tə maa waasi-η,
na má kenti nyá təo ké n nyəma ma həte tə pə təo.

¹⁵ N ka yaa ma həte na má cə-η,
na má wəe nyá waali ké lanwakəlle waatu,
na má waasi-η na má tayanı nyá nyəvə ke kusəvə.

¹⁶ Maa yele na nyá weesuyu tayalı
na má yá nyá nyəvə.

92

Tacaa, pa saŋi-η tə pa lakı teu ké

¹ Kuyaku kəhəsəvə wule yontu.

² Pə wə teu ké sı tə sa Tacaa nyá,
na tə yoo yontu ke isətaa
Iso səsə nyá nyá həte taa.

³ Na tə kpaalı nyá kupantu ke tanan tēe,
na nyá teu təm ke ahoo.

⁴ Tə sa-η na ηmusı
naəvwa cəməŋ na saŋkənaa.

⁵ Hai, Tacaa, nyá kulapəm həsəyi ma lanjle ké,
na má yooki nyá nin təma təm ke yontu na lanhəlvəmlə.

⁶ Hai, Tacaa, nyá təma ké səsəna ké,
na nyá ləmayasəe ké yun nyəna.

⁷ Kumeləŋ ı cəkəyəna təle,
pəyele ləmayasəe fəi tə naa paasəyəna.

⁸ Asayaa hukıyi ké ısu nyutu,
na isayatu lataa náa pıki.
Ama wakəlvəv tam təo nyəŋkə tanəna-wə.

⁹ Hai, Tacaa, nyá ké isətaa
Iso səsə ke tam təo ké.

¹⁰ Ye pə kaasa nyá kolontunaa, pəle paa le ké.
Pa təna mpa pa lakı isayatu tə paa ya yem.

¹¹ Taale nav toma ke n ha-m,
na ń pəli ma təo ké nikaya nim.

¹² Ma naakı ma kolontunaa kpisuyu,
na má nukı asayaa mpa pa caakı-m
təm tə pa kiisuyu.

¹³ Tampana tənlaa pıki ké ısu paan,

na pá kuləyi isɪ Lipaŋ tuŋ səsəŋ.

¹⁴ Pa wɛ ké isɪ tɔyɔ ŋku pa tuu
Isɔ tāsɛɛ kətaya taa tɔ,
na pá pɪkɪ teu kɛ tá Isɔ Tacaa té.

¹⁵ Paa kpatalaya waatu,
pa tɔŋa lɔlɔyɔ ké,
na pá wɛ tɛləkɛkɛ kɛ teu na alaafəya.

¹⁶ Mpu pə hɔláyáná təkɛkɛkɛ sɪ Tacaa siyisaa.
I ta kɛɛ tiili, inəyɔlɛ ma kɔkpamuyɔ.

93

Tacaa kɛɛ wulav

¹ Tacaa n kɛ wulav kɛ na ń suu teu,
na ń lɔla toma kɛ nyá tənaya taa isɪ tampala.
Mpu tətəyɔ tɛtɔ sənəa taca tu seliyi.

² Hatoo lɔŋtaa kɛ n sɪ nyá kumte kɛ teu,
na ń wɛ tam tɔɔ.

³ Hai, Tacaa, pusi kusa nɔɔsɪ
sɪ kusa sɪ nɔɔsɪ na sɪ hola wula nu.

⁴ Na pá kəli lɔm səsəɔm tɔŋ nyəm nəyɔ,
na pá kəli tenku hola səsəɔna.
Tacaa kɛɛ tɔŋ tɔ kɛ hatoo isɔtaa.

⁵ Nyá kusəsutɔ nté tampana təsiyisiyi.
Nyá tāsɛɛ kɛ nanŋ nyəntɛ haləna antulinya tɛm.

94

Isɔ kɛ kawalaya nyəma lɛɛtɔlɔ

¹ Hai, Isɔ nyayalɛ lɛɛtɔlɔ.
Lɛɛtɔlɔ Isɔ, hɔli nyá ti.

² Antulinya hɔlɔ nyá, kɔli
na ń lɛɛtɔ kalampaani nyəma kɛ pa kɔlapɔtɔ.

³ Hai, Tacaa, asayaa mpe paa wɛɛ mpuyɔlɛ?
Mpe paa wɛɛkəna ntɛyɛ akanaa kɛ mpɔ?

⁴ Pa yɔyɔtəyi tɔm kɛ na kalampaani
na pá pɛɛkəyi lɛlaa wakəlyɔ.

⁵ Tacaa, pa ŋmakəlayi nyá yəlaa kɛ,
na pá muɣuliyi mpa pa kɛ nyá nyəma tɔ.

⁶ Pa lɛntəyi mɔsɔŋ kɛ leelaa na mɔulaa
na pá kuyi suluwaa.

⁷ Na pá tɔŋ sɪ Tacaa ɪ naaki,
Yakɔpɔ Isɔ ɪ paasəyənə.

⁸ Komeleməŋ mɛ í la laakali,
ləmayasɛɛ fɛɪnaa mɛ,
pələɛ kɛ í ká hii layatɔ?

⁹ Tacaa wei ɪ tɔ yəlaa kɛ ŋkpaŋŋ tɔ, ɪ nukɪ kɛ.
Isənaya ɪ ká tɔ isələ na ɪ naaki?

¹⁰ Isənaya ɪ naasəyi piitimnaa
na ɪ kaa hɔ asayaa ŋkpaŋŋ?
Inɪ ɪ seɣesəyana yɔlaa,
ɪɛ isənaya ɪ ká laŋ nyəm?

¹¹ Tacaa nyəma yulɔ hɔwɛɛ kɛ
teu sɪ a wɛ kpɛtɛ.

¹² Hai, Tacaa, nyɔlɛlɛŋ tɔ ntɛ wei n seɣesəyi
nyá kiiu na ń hɔŋ ɪ ŋkpaŋyɔ tɔ.

¹³ ɪ ká caya tɔpamm kɛ kuyɛɛŋ isayɔŋ taa,
haləna pá huli asayaa pɔɔŋ.

¹⁴ Pə taya pulɔ, Tacaa ɪ lɔɔki ɪ yɔlaa.
ɪ kaa yeɛ mpa pa kɛ ɪ nyəma tɔ.

¹⁵ Mpi tɔ, paa huuna kɛ na pá kɛsəna tampana tɔŋyɔ.
Pa tana mpa pa tɔŋyɔ tampana tɔ pa laŋa ka hɛɛna-tɪ.

¹⁶ Awe ká sɛɛna ma tɔɔ kɛ asayaa mpe pa tɔm taa?
Awe ká sənə-m mpa pa lakɪ isayatu tɔ pa tɔm taa?

¹⁷ Ye Tacaa taa waasi-m,
isəntɔ maa tɛma wɛɛn kɛ
timpi pə suma tətɪyitɪyɪ tɔ.

¹⁸ Paa waatu wei kɛ ma tɔma sɪ ma caa hotuyɔ,
Tacaa nyá kupantu tenji-m kɛ.

¹⁹ Saa wei nəyəsɛɛ pɪ ma lotu tɔ,
nyá hɛsəna ma laŋlɛ na ń hɔlɔsɪ-tɛ.

²⁰ Nyana huɔlaa asayaa mpa pa wakəlɔyɪ kiin
na pá kəŋna wahala tɔ ɪ kaawaya?

²¹ Siyisilaa kɛ pa wakəlɔyɪ
na pá kuyɪ mpa pa ta la pulɔ tɔ pa tɔm.

²² Ama Tacaa kɛɛ kɔkpamuyɔ
ŋku ma cɔɔsəyana tɔ.

²³ Pa mayamaɣa pa isayatu kɛ ɪ ká mənna pa nyɔɔŋ taa,
na ɪ wakəlɪ-wɛ na kulɔmtɔ ntɪ.

95

Isɔ cɔlɔ pote waatu

¹ ɪ kɔɔ na tá yoo Tacaa kɛ laŋhulɔmlɛ yontu,
tɔ sa tá waasulɔ wei tɔ tɔyɪ kpɔlɔyɔ tɔ.

² Tá polo ɪ isəntaa na tá sɛɛ-ɪ,
na tá wilitɪ-ɪ na laŋhulɔmlɛ yontu.

³ Mpi tɔ, Tacaa nyayalɛ Isɔ sɔsɔ.
Nyayalɛ wulav sɔsɔ wei ɪ ŋmakəlɔyɪ tun tana tɔ.

⁴ Nyá nin taa kɛ atɛ luman tana wɛɛ
na pɔɔŋ sɔsɔŋ tana kɛ nyá nyəm.

⁵ Nyá tanna tenku,
halɪ nyá tɪ lapəna-ɪ.
Kulɔm nyá n lapəna tɛtɔ na nyá nin.

⁶ ɪ kɔɔ na tá lunj tá ŋmalɔ Tacaa kɛ akula,
na tá hɛntɪ-ɪ atɛ.

⁷ Pə taya pulɔ, nyayalɛ tá Isɔ.

Taɣale nyá yəlaa, nyɔɣale tiikilu.
Tə we ké ɪsu nyá niŋ kaləku.

Ye í nu lso má ma kuyəɣotutu ke saŋa,
8 í taa la laŋkpusəŋ ɪsu mə caanaa ka lapu
Melipa na Masa ke wɔlaya tetu taa tɔ.
9 Tənaɣa mə caanaa maɣasa-m si pa naaki ma waali,
paa na pa nana pa ɪsəpəle ke mpi ma lapa tɔ.
10 Pusi nule tɔcu ké ma luyu lu piitim pəne,
haləna ma tu ma taa si yəlaa mpe pa lepaya,
paa nyəŋ ma mpaan.
11 Mpuɣu páná kpa-m na má tuu si:
Pa kaa suu ma heesuɣu taa.

96

Wulav wei ɪ kəŋ tɔ ɪ yontu kɔfatu
(*Kvətəsɔtɔ I 16:23-33*)

1 ɪ yoo Tacaa ke yontu kɔfatu,
atɛ yəlaa mə mə tənə í yoo Tacaa ke yontu.
2 ɪ yoo Tacaa ke yontu na í sa ɪ həte,
na ɪ kpaaləɣi paa kuyaku ŋkuyi ɪ nyuɣu yaɣu təm.
3 ɪ yəɣotɪ piitimnaa taa ké ɪ teeli təm
na ɪ yəɣotɪ yəlaa tənə taa ké ɪ teu təm.
4 Tacaa n ké səsɔ ké na n muna pá sa-ŋ.
Nyá təm we sɔɣəntu ké na pə tɛɛ tuŋ tənə.
5 Mpi tɔ, piitimnaa tuŋ tənə we kpete ké.
Ama Tacaa nyá lapəna ɪsətənyu.
6 Teu səsəəm naaki nyá tɔo ké,
na teeli səsə náa we nyá təyaya taa.
7 Piitimnaa yəlaa mə í tu Tacaa ke teeli,
í tu Tacaa ke teeli na í kusɪ ɪ nyuɣu.
8 ɪ sa Tacaa ke ɪ həte tɔo.
ɪ kəna mə kuhaham na í suuna ɪ taasi tɔo.
9 ɪ hantɪ Tacaa ke atɛɣe saa wei
ɪ hɔləɣi ɪ tənəŋŋ weɛtu tɔ.
Atɛ yəlaa mə mə tənə í sele ɪ ɪsentaa.
10 ɪ heeli piitimnaa tənə si
Tacaa keɛ wulav.
Mpu tətəɣo tetu sənəa təca, tu seliyi.
Tacaa tənəɣi tampana ké na í huukəna yəlaa.

11 ɪsətənyu laŋle í hɔləmɪ na tetu yəli,
tənku na ɪ taa nyəm tənə í sɛɛ.
12 Tawa tənə í wɛɛ acima taa,
na hətuyu taa tuŋ tənə kiisina laŋhɔləmle,
13 ke Tacaa ɪsentaa.
Mpi tɔ, ɪ kəŋ si ɪ huuna tetu tənə.
ɪ ká tən tampana na í huuna antulinya na ɪ yəlaa.

97

Tacaa keḗ wulav, laṇhulǝmlɛ í wɛɛ tɛtv tɛna taa

¹ Tacaa tɔkɪ kawulaya, tɛtv tɛna í yɔɔɪ.
Tɛtvnaa mpa lɔm tama kotaya tɔ pa payalɛ í yɔɔɪ.

² Isɔŋmuntuyɔ na sɔkpetuyɔ tama-ɪ kotaya,
na ɪ kumte náá caya siyisuyu na tampana tɛŋuyɔ tɔɔ.

³ Kɔkɔ wɛ ɪ nɔɔ tɔɔ ké
na ká nyakɪ ɪ kolontunaa na ká cɔɔkɛna-ɪ.

⁴ ɪ ŋmɛlɛsɛɣɪ nyaalɛm na pɛ naakɪ antulinya,
na atɛ yɛlaa naakɪ na pá seliyɪ.

⁵ Tɛtv tɛna tv í kɔtɛna pɔɔŋ,
ɪ hookɪ ké ɪsu keetu.

⁶ Isɔtɛnvuyɔ kpaalɛɣɪ ɪ tampana
na yɛlaa tɛna naakɪ ɪ teu.

⁷ Tuŋ lunlaa na mpa pa hɔlɛsɛɣɪ tuŋ
na laŋlɛ tɔ, pa tɔkɪ fɛɛlɛ ké.
Tuŋ tɛna hɛntɛɣɪ Isɔ ké atɛɣɛ.

⁸ Siyɔŋ ɪcatɛ nyɛma nu-tɪ na pa laŋa hɔlɔmɪ,
na Yuta acalɛɛ náá wɛ ayɔɔlɛɛ taa
kɛ nyá hɔvlɛ tɔɔ, haɪ, Tacaa.

⁹ Mpi tɔ, Tacaa nyayalɛ ɪsɔtaa Isɔ sɔsɔ kɛ tɛtv tɛna taa.
N kɛla tuŋ tɛnaya sɔsɔntv kɛ tɛcayacaya.

¹⁰ Mpa mɛ í sɔɔla Tacaa tɔ,
mɛ taa í kpana ɪsɔɣatv.
Isɔ kentiyɪ ɪ kɔpama tɔɔ ké,
na í yakɪ-wɛɣɛ asayaa niŋ taa.

¹¹ Tampana tɛŋlaa tɛnna nyaalɛm,
na mpa pa lotu taa tewa tɔɔɔ laṇhulǝmlɛ.

¹² Siyisilaa, mɛ laŋa í hɔlɛmɛna Tacaa,
na í sa ɪ tɛnaŋŋ wɛɛtv.

98

ɪ wiliti Tacaa wei ɪ kɔŋ tɔ

¹ ɪ yoo Tacaa kɛ yontu kɔfatv,
mpi tɔ, ɪ lapɔ kɔkɔlɔ nyɛmnnaa,
na ɪ nyɛm na ɪ Isɔtv tɔŋ.

² Tacaa n hula nyá yapv tɔm
na n kuli nyá tampana tɛŋuyɔ tɔɔ na piitimnaa ná.

³ N tɔɔsa ɪsɛɣɛɪ nyɛma tɔɔ na n la-wɛɣɛ teu na kɔpantv.
Tɛtv tɛnasɪ tɛna nawa tá Isɔ nyuyv yapv tɔm.

⁴ Atɛ yɛlaa mɛ mɛ tɛna í yoo Tacaa kɛ laṇhulǝmlɛ yontu.
ɪ samɪ-ɪ na yontu na í wilitina laṇhulǝmlɛ.

⁵ ɪ yoo Tacaa samtv
í yoo-ɪ-tɪ na cɛmɛŋ.

⁶ ɪ tv Tacaa wulav kɛ yonkpaama na laṇhulǝmlɛ,
na akantɛɛ na tutuuy.

⁷ Tenku na ɪ taa nyəm tənə í cə,
na tətʊ na tə taa nyəm ɲmaələnə laŋhulɔmlɛ.

⁸ Pusi í wiliti

na pəɔŋ tənə náá kpɛntɪ na í yoo yontu kɛ Tacaa.

⁹ Mpi tɔ, Tacaa kəŋ sɪ í huɔna tətʊ tənə.

ɪ ka təŋ tampana na í huɔna antulinya,
na í huɔna yəlaa kɛ teitei.

99

Tacaa kɛ wulav, na í wɛ tənənɲ

¹ Tacaa n təkɪ kawulaya kɛ, na yəlaa seliyi.

N caya ɪsɔtaa tənlaa hɛkʊ na tətʊ seliyi.

² Tacaa nyaxalɛ səsɔ kɛ Siyɔŋ taa,

Nyá tɛɛna yəlaa tənə.

³ Pa sɛɛ nyá hətɛ səsɔɔlɛ kate nyəntɛ,

tə kɛ nanɲ nyəntɛ kɛ.

⁴ Pa sɛɛ wulav nyá wei n sɔɔla siyisuyu tɔ nyá tonɲ,

nyá nyɔsəyənə tampana tənɲɔyɔ.

N lakɪ kʊsiyisim na mpi pə

wɛ teitei tɔyɔ ɪsɛyɛli taa.

⁵ ɪ puyɔli Tacaa ta ɪsɔ,

na í lunɲ ɪ nɔɔhɛɛ təsule,

ɪ kɛ nanɲ tʊ kɛ.

⁶ Moisi na Alɔŋ mpa paa wɛ ɪsɔ nyá nyá kətəlɛaa taa tɔ

na Samiyɛli wei ɪ ka wɛ mpa

pa səlɛmɔyɔ-ŋ tɔ pa hɛkʊ tɔ,

pa səlɛma Tacaa nyá na ń mu.

⁷ ɪsɔŋmuntʊyɔ taa kɛ n yɔyɔtayana-wɛ

na mpɛ pá təkəyɪ nyá kʊsəsutʊ na kiiu ŋku n su-wɛ tɔ.

⁸ Tacaa tá ɪsɔ, n mu pa kʊsəlɛmʊtʊ.

Nyaxalɛ pa ɪsɔ, na ń wiiki-wɛ.

Ama n tʊ-wɛyɛ saləka kɛ pa ɪsayatʊ tɔɔ.

⁹ ɪ sa Tacaa ta ɪsɔ na í lunɲ

ɪ pulaya nanɲ nyənka tɔɔ.

Mpi tɔ, tá ɪsɔ Tacaa wɛɛ kɛ tənənɲ.

100

Tə kɛ ɪ yəlaa

¹ Samto yontu.

Tətʊ tənə yəlaa mɛ

í sa Tacaa na laŋhulɔmlɛ.

² ɪ la Tacaa kɛ tɛmlɛ na laŋhulɔmlɛ.

ɪ kɔɔ ɪ ɪsɛntaa na yonkpama.

³ ɪ nyɪ sɪ Tacaa kɛlɛ ɪsɔ.

ɪnɪ ɪ ɲmana-tʊ, ɪnɪ ɪ tənna-tʊ.

Tə kɛ ɪ yəlaa kɛ, tayalɛ ɪ kaləkʊ.

⁴ I sɔɔna lɔ tɛsɛɛlɛ nɔnɔkeelasɪ na samtu.
 I sɔɔ ɪ taya tɔɔ na yontu.
 I sɛɛ-ɪ na ɪ sa ɪ hɛtɛ.

⁵ Tacaa kɛ kupaŋ kɛ,
 na ɪ kupaŋtu wɛ tam tɔɔ.
 I teu wɛ mɪpuɣu na pə puki lɔlɔŋ loosi loosi.

101

Wulav su ɪ nɔɣɔ kɛ lɔ ɪ sɛntaa sɪ ɪ ká tɔŋ siyisuyu

¹ Tafiiti yontu.

Kupaŋtu na tampaŋa tɔŋɣu pə yontu kɛ ma yoo.
 Tacaa nyaya ma yoo-tɪ.

² Maa kaasɪ ma tɪ na mpaav kusiɣisuyu.
 Pəlee kɛ n ká kɔɔ ma kin?
 Maa tɔna lotu kɔlɔmtu kɛ ma tɔyaya taa.

³ Ma kaa ha ɪsayam kɛ mpaav,
 ma taa ká kpaakəna mpa pa kisiyi pa lɔsɛɛlɛ tɔɣɔ.
 Pa lɔsɛɛlɛ nítɛ tɔ kaa matəna-m.

⁴ Nyamle ɪsayalɛ ká hatələna-m,
 maa caaki sɪ ma na ɪsayav tɔ kaa pɔlv.

⁵ Maa wakəlɪ wei ɪ cakəna ɪ tɔɣɔntalɛ kɛ mukaya tɔ.
 Pəyele maa caaki kalampaani tu.
 Na wei ɪ lotu taa suwa pəpətu tɔ.

⁶ Maa nyəni tɛtu taa kupaŋa tɔɔ kɛ,
 na pá caya ma kəŋkəŋ taa.
 Wei ɪ tɔŋ mpaav kusiɣisuyu taa tɔɣɔlɛ ma tɔmlɛ tu.

⁷ Wei ɪ ha ɪ tɔɣɪ ŋmuləm taa tɔ u cakɪ ma tɔyaya taa.
 Wei ɪ looliyi tɔ ɪ kaa səŋ ma ɪ sɛntaa.

⁸ Paa tanaŋ ŋku maa wakəlɪ tɛtu taa asayaa tənaya.
 Mɪpuɣu maa kpiisina Tacaa ɪcatɛ
 taa kɛ mpa pa lakɪ ɪsayatu tɔ.

102

Larɣwakəlle tɔ tɛlvɔv

¹ Kɔnyɔntɔɣɔlv səlɔmɔvɔ
 kɛ waatu wei pə kələna-ɪ
 na ɪ wiikina Tacaa tɔ.

² Tacaa nu ma wiinaɪ na
 n̄ mɔ ma kusəlɔmɔvɔ.

³ Taa yelee ma tɔɔ kɛ nyənnav kɛ ma larɣwakəlle waatu.
 Kɛ ŋkpaŋɣu na ma tɔɔ kɛ kuyaku ŋku
 ma yaaki-ŋ sɪ n̄ waasi-m tɔ. Cɔ-m lɔŋ.

⁴ Pə taya pɔlv, ma kuyɛɛŋ mukəyi kɛ ɪsu nyɔɔsɪ
 na ma saali yem ɪsu kəkɔ nyakuɣu tuputu tɔ.

⁵ Ma wɔlaa kɛ ɪsu nyutu nti pa sɛtaa tɔ.

Ma tu sɔɔki ma tɔɔnaya tɔɔɔ.

⁶ Mɔla nu-m teu ké,
na má té taasí təkəŋəkəŋɔ.

⁷ Ma nəɣəsəna ké ɪsu wɔlaya tetu taa sumaya.
Ma wɛɛ ké ɪsu ncaa taa sumaya.

⁸ Ma sɔɔki maa tooki.
Ma wɛ ké ɪsu sumaya ŋka
ka wɛ ka tike kɛ lɔpɔtu tɔɔ tɔ.

⁹ Paa ɪfemle nte ma kolontunaa tuuki-m ké,
na pa taa kpaana-m na pá yɔɔtəyɪ
na pá tuuki na pá yaaki ma hətɛ.

¹⁰ Tetu kɛ ma tɔki tɔɔnaya lonte
na ma ɪsɔlɔm paləyɪ ma kɔnyɔnyɔɔm taa.

¹¹ Nyá pááná kpaana-m.
Nyá taa huuna-m na ń kpɛsɪ-m na ń lɔɔ poolɔŋ.
¹² Ma kɔyɛɛŋ tɔŋa tuusuɣu ké ɪsu ɪsɔtom tɛkɔyɔ tɔ,
na má wɔləyɪ ɪsu nyutu.

¹³ Ama Tacaa, nyá təkəna kawulaya kɛ tam tɔɔ.
Waali lɔlɔŋ loosi təna ká tɔɔsɪ nyá tɔɔ.

¹⁴ N ká kɔlɪ nyá naasɪ taa na ń wii Siyɔŋ nyáma kɔnyɔŋ.
Pə taya pulɔ, waatu talaa ké.
Kɔyakɔ ŋku n ka la-wɛyɛ pɛɛlɛɛ tɔ kɔ kɔmayalɛ.

¹⁵ Nyá tɔmlɛ nyáma ta, tɔ sɔɔla nyá ɪcatɛ ké.
Tə wakəlaa, tə ncaa wɛ-tɔyɔ pətɔɔtələ.

¹⁶ Piitimnaa ká nyana Tacaa hətɛ
na tetu taa awulaa təna nyana ɪ teeli.

¹⁷ Tacaa tayanɪ Siyɔŋ ɪcatɛ kɛ ŋmaɔ,
na ń hɔlɪ nyá teeli kɛ tɔ taa.

¹⁸ Tacaa kɛŋ ŋkpaŋyɔyɔ na kɔnyɔntɔɔlɔ kɔsələmɔtu ké.
ɪ kisiyɪ ɪ sələmɔyɔ.

¹⁹ Pá ŋma-a-təyɪ waali lɔlɔŋ tɔɔ.
Yəlaa mpa pu ŋma tɔ, paa sa Tacaa.

²⁰ Tacaa wɛ ɪ tənəŋŋ tɔcayalɛ ké na ɪ nyənəyɪ.
Hatoo ɪsɔtaa ké ɪ wɛɛ na ɪ nyənəyɪ tetu tɔɔ.

²¹ Sɪ ɪ nukɪ saləkatonaa wula.
Sɪ ɪ waasəyɪ mpa paa kɔ tɔ.

²² ɪlɛna yəlaa kpaali Tacaa hətɛ kɛ Siyɔŋ taa
na pá samɪ-ɪ Yosalem taa.

²³ Yəlaa təna ká kotɪ tɔntəmlɛ.
Piitimnaa ká kotɪ na pá lɔŋ Tacaa.

²⁴ ɪ yoka ma tɔŋ kɛ mpaav taa ké
na ɪ pásə ma kɔyɛɛŋ.

²⁵ Ma tɔma sɪ: Ma ɪsɔ nyá wei n wɛ tam tɔɔ tɔ,
taa kɔɔlɪ-m ma kɔyɛɛŋ hɛkɔ taa.

²⁶ Hatoo lɔŋtaa ké n su tetu kite,
ɪsɔtɔnɔyɔ ké nyá nɪŋ kɔlapəm ké.

²⁷ Nyá wɛ tam tɔɔ ké.

Ama pæle pu saali yem.
 Pə kəŋ tɛm kɛ ɪsu wontu kʊsusuutu,
 na ɲ layasi-wɪ ɪsu toko, ɪlɛna pə layasi-wɪ.
²⁸ Tacaa nyá wɛ tam tɔɔ kɛ ɲpɔyɔ,
 nyá pusɪ fɛina tənaya.
²⁹ Nyá tɛmlɛ nyɛma tá,
 tá piya ká tɔɔna tɛtu,
 na pa lulɔŋ nyɛma tɔŋ sɔɔsɛyi nyá ɪsentaa.

103

Ma sɛɛki Tacaa kɛ ɪ na tɛmlɛ

¹ Tafiiti yontu.

Ma saŋ Tacaa kɛ.
 Ma saŋ nyá hɛtɛ naŋŋ nyɛntɛ kɛ na ma lotu tɛna.
² Ma saŋ Tacaa kɛ.
 Ma kaa sɔɔ nyá kɔpantɔ natɛli.

³ Nyá hɛsɛyɛna ma ɪsɛyɛtɔ tɛna,
 na ɲ waaki ma kutɔmɛŋ tɛna.
⁴ Nyá yakɛna-m pɛlaav taa,
 na ɲ hulɛyi-m suulu na ɲ laki-m kɔpantɔ.
⁵ N kpaasɛyi ma tɔŋ kɛ ma kpatɛlaya waatu,
 na ɲ mɛlɛyɛna-m ɪfɛpile taa ɪsu hɛkɛlɛ.
⁶ Tacaa nyayalɛ tampana halv.
 Nyá tayanɛyɛna mpa pa ɪsɛ pa tɔki tɔ pa tɔm.
⁷ Nyá hulɛna Moisi kɛ nyá mpaan,
 na ɲ hulɪ ɪsɛyɛli nyɛma kɛ nyá kookalɛnaa.
⁸ Tacaa kɛ suulu na pɛtɔtɛlɛ tɔ kɛ,
 nyá kɔpantɔ wɛ sɛyɛntɔ.
 Pɛyɛlɛ nn mɔyɪ pááná kɛ lɔŋ.
⁹ Nn kalɛyi kɔtamsa,
 pɛyɛlɛ nn tɔkɛyɛna yulɔ kɛ nyá taa kɛ tam tɔɔ.
¹⁰ Nn laki-tɔ na n kɛɛsɛyɛna tá ɪsɛyɛtɔ.
 Pɛyɛlɛ nn fɛlɛyi-tɔyɔ tá kawalaya.

¹¹ ɪsu ɪsɔtɔnɔyɔ kɔŋkɔlɔmɛŋ wɛv tɔ
 ɲpɔyɔ n laki mpa pa nukɛna-ŋ tɔyɔ kɔpantɔ.
¹² ɪsu ɪlim tɛlɛlɛ na pɛ tɛtɛlɛ hatɛlɛnɔv tɛma tɔ,
 ɲpɔyɔ n hatɛlɛyɛna-tɔyɔ tá kawalasi.
¹³ ɪsɛna cɛcɛ wɛna ɪ piya pɛtɔtɛlɛ tɔ,
 ɲpɔyɔ Tacaa n wɛna mpa pa nyanɛna-ŋ tɔ pa nyɛntɛ.
¹⁴ Mpi tɔ, n nyɛmá mpi pɛ ɲmana-tɔ.
 N ta sɔɔ sɪ tɔ kɛ mɔsɔyɔ.

¹⁵ Yulɔ kɔyɛɛŋ wɛ kɛ ɪsu nyɛlɔyɔ.
 ɪ tɔyɪ hɛtɔ kɛ ɪsu taalɛ taa nyɛlɔyɔ.
¹⁶ Waatu wei heelim maki-kɔ ɪlɛna kɔ saali yem,
 na pá wɪ kɔ lɔntɛ kɛ nyɛm.
¹⁷ Ama Tacaa nyá kɔpantɔ leeliyi tam tɔɔ kɛ

mpa pa nyaṇna-ṇ tɔ pa kin,
 na nyá tampaṇa tɔṇyɔv pəsəyi pa piya piya nyəm.
¹⁸ Ye pa tɔka nyá nəyɔ pɛɛlvɔv na pá tɔəsəyi
 nya kəsəsutɔ tɔɔ na pá laki-ti.

¹⁹ Isɔtɔnyɔv taa ké Tacaa n ṇmawa nyá kumte
 na ṇ tɔki kawulaya ke pə təna pə tɔɔ.

²⁰ Isɔtaa tillaa mpa me ɪ we tɔṇ səsɔɔṇ
 na ɪ laki Isɔ kɔtɔtɔtɔ tɔ, ɪ sa Isɔ,
 na ɪ nukəna ɪ nəyɔ taa tɔm.

²¹ Tacaa samaa me mpa mə təna ɪ ké ɪ təmlɛ nyáma
 na ɪ laki ɪ kəsɔɔləm tɔ, ɪ samɪ-ɪ.

²² Tacaa kɔṇmanmama me ɪ samɪ-ɪ ɪ kawulaya təna taa.
 Ma saṇ Tacaa.

104

Nmalv Isɔ nyana təmlɛ

¹ Ma saṇ Tacaa ké.

Ma Isɔ nyá səsɔɔntɔ fɛɪ tənaya.
 N suu teu səsɔɔm ké.

² N suu nyaaləm ké isɪ kpai,
 na ṇ lɔ isɔtɔnyɔv isɪ cɔkələ.

³ Hatoo isɔtaa nyɔv taa ké n ṇma nyá tɔcayalɛ.
 Isɔṇmɔntɔ nté nyá yoo kɛɛkɛ na heelim tɛɛkəna-ṇ.

⁴ Heelim nté nyá tillaa
 na nyá təmlɛ tɔ nté kəkɔ.

⁵ N sí tɛtɔ kɛ tɔ kite tɔɔ ké teu ké.
 Pɔlvɔv kaa ciyiti-təyi paa pɔcɔ.

⁶ N waasa tɛṇku ké tɔ tɔɔ isɪ kpai
 na lɔm náá kpa pulasɪ.

⁷ Ama n nyaasa-wɪ na pá se,
 pə ní nyá tɛv hola na pá tɔ casələ.

⁸ Ulena pulasɪ nyɪ na tɛtɛka náá lum
 lona wena n ka suwa tɔ a taa.

⁹ N pí lɔm kɛ tənaya sɪ pá taa ṇmaa ka tɔɔ
 na pá kɔɔ pə tasa tɛtɔ waasɔvɔv.

¹⁰ Nyá tɔṇsəna lɔm sɛɛlaa kɛ lɔɔṇ
 na pá kpɛṇ pulasɪ hekəṇ.

¹¹ Tənaya taalɛ wontu təna nyɔɔki
 na taalɛ kpaṇasɪ náá kɔyi sɪ lɔkɔtɔ.

¹² Ulena sumasɪ suɔki lɔɔṇ ɪnɪ ɪ kɔtemɪṇ tɪṇ tɔɔ
 na sɪ wiiki piliṇasɪ tɔɔ.

¹³ Hatoo nyá isɔtaa tənaya n yeki na tɛv nukɪ pɔɔṇ tɔɔ,
 na tɛtɔ náá hakɪ nyá təma kɔlvɔlvɔm.

¹⁴ N yeki na nyutɔ nyɔɔki sɪ pá waasɪ tɔla
 na tɪṇ náá nyɔɔki sɪ pə waasɪ yɔlvɔ.
 N lapa ṇpɔvɔv sɪ tɛtɔ ɪ lɔlɪ

mpi pə haaki yulv kə weesuɣu tɔ.

¹⁵ N lapa sulum sɪ pə hɛɛsɪ yulv lanlɛ.

Na n̄ la nim sɪ pə tayanəɣɪ ɪsɛntaa.

Ulena mutv náá ha yulv kə alaafəya.

¹⁶ Tacaa nyá tuuna Lipaŋ tuŋ sɔsɔɔŋ.

I hikiyi lom mpi ɪ caaki tɔ.

¹⁷ Tuŋ inɪ ɪ tɔɔ kɛ sumasɪ səkpesi tɔɣɪ sɪ tana

na sumasɪ sɔsɔɔnsɪ náá cakɪ ɪ tɔɔ.

¹⁸ Taale pəntulvŋ tɛaɣale nté pɔɔŋ sɔsɔɔŋ tɔɔ

na pɔɣv namisi náá cakɪ kəkpaŋəŋ tɛɛ.

¹⁹ N lapa ɪsɔtv kɛ sɪ í faya kɔyɛŋ,

ilim nyəmə pə tɔɣv waatv.

²⁰ N kəŋna səkpetɔɣv ulena pə yu,

na hətɔɣv taa wontu suv tɔ təma taa.

²¹ Təɣələsɪ kufasɪ nyusəɣɪ sɪ təɣənaya waalɪ

na sɪ sələməɣɪ ɪsɔ nyaya sɪ kətəɣv.

²² Waatv wei ilim lukɪ ulena

sɪ məlɪ na sɪ həntɪ sɪ pɔɔŋ taa.

²³ Ulena yulv náá lu na í tɛɛ ɪ təmlɛ

na í la-tɛyɛ mpv haləna taanaya.

²⁴ Hai, Tacaa, nyá kulapələ tɔɔwa payale kɛ,

na ləmayasɛ kɛ n lapəna pə təna.

Nyá kɔpampam suna tɛtv taa.

²⁵ Tenku kələ təlelele, ɪ fɛɪ tənaya,

na ɪ taa wontu sɔsɔɔntv na səkpetu cɔɔkɪ,

tə fɛɪ kalɔɣv.

²⁶ I taa tətəɣɔ kpuləŋ sɔsɔɔŋ ná kpaaki na í tiiki,

na tvm sɔsɔ Lefiyatəŋ wei n lapa sɪ n liyiliɣina tenku hola taa tɔ.

²⁷ Nyaya wontu ntɪ tə təna tə tɛɛləɣɪ

sɪ n̄ caləɣɪ-təɣɪ tə təɣv waatv.

²⁸ N̄ ha-tɪ ulɛ tə mv.

N̄ kula nyá niŋ ulɛ kɔpantv tɔələna-tɪ.

²⁹ N̄ ha-təɣɪ siɣile ulɛ tə suv seluɣu.

Ye n ləsa tə feesiŋ ulɛ tə hɛɛ na tɔ pəsɪ atɛ mɔsuɣv.

³⁰ N̄ mələna tə feesiŋ ulɛ tə tayanɪ kulɔɣv

na tə təna tɔ pəsɪ kufam kɛ tɛtv tɔɔ.

³¹ Tacaa nyá teu í wɛɛ tam tɔɔ,

na n̄ yɔələna nyá kulapəm.

³² N̄ nyəna tɛtv tə seliɣɪ kɛ,

na ye n tokina pɔɔŋ ulɛ nyɔɔsɪ nyala ɪ tɔɔ.

³³ Tacaa nyaya ma yoo yontu haləna ma səm

ma ɪsɔ kɛ ma saŋ haləna ma tənaya suv.

³⁴ Ma yontu í la-ŋ teu Tacaa,

nyaya ma yɔələɣəna.

³⁵ Pəntəlaa í saalı yem ke tetu tɔɔ,
asayaa í taa tasa wɛɛv.

Tacaa, ma saŋi-ŋ ké.
Í sa Tacaa.

105

Ísɔ kɔpantu tɔm

(Kɔkalətu 1-15: Kvtəsəvto I 16:8-22)

¹ Í sa Tacaa, í yaa í həte.

Í yɔɔɔtu í kookalənaa tɔm ke yəlaa taa.

² Í yoo-í yontu na í sɛɛ-í na cəməŋ.

Í yɔɔɔtu í təma səsəəna tɔm.

³ Í sa mə təyi í həte naŋŋ nyənte tɔɔ.

Tacaa pɛɛkəlaa mə mə laŋa í hɔləməna-í.

⁴ Í kɛəsəna Tacaa Toma təna tu tɔɔ,

í pɛɛkəyi tam sɪ í wɛɛ Ísɔ ɪsɛntaa.

⁵⁻⁶ Tacaa təmlɛ tu Apələham lɔlvɔv nyəma mə.

Yakəpu piya mpa mə Ísɔ ləsaa tɔ.

Í tɔɔsɪ í təma səsəəna tɔm,

na í piti təma na í huɔlɛ pə tɔm.

⁷ Tacaa nyayalɛ tá Ísɔ

na í huɔkəna tetu təna.

⁸ Nn sɔɔkɪ nyá nəɔɔ suw tɔɔ ké paa pəɔ.

Nyá tɔm wɛ rɪpɔvɔ haləna lɔlvɔ loosi iyaya (1000).

⁹ N ká tɔkɪ nəɔɔ ŋka n ka suwa Apələham tɔ

na n teləsɪ ka tɔm ke ɪsaaka na tuunav.

¹⁰ Nəɔɔ ŋkɛyɛ n su Yakəpu.

N cɛla-kɛyɛ ɪsɛyɛli ke tam tɔɔ.

¹¹ N heela-í sɪ:

Maa tala Kanaaŋ tetu ke nyana nyá lɔlvɔv nyəma

na tə pəsɪ mə paa nyəm.

¹² Saa mɪ tɔ, ɪsɛyɛli yəlaa mə í fɛɪ payalɛ ke paa pəɔ.

Pəyɛlɛ í caya tetu taa tɔ pə ta leeli.

¹³ Na í puki piitimnaa taa

na í cɔɔkɪ kawulasɪ taa.

¹⁴ Ama Ísɔ tá tisi sɪ piitim napəli pə təɔɔ mə ɪsɛ,

halɪ í naasɪ awulaa payalɛ ke mə nyɔvɔv tɔɔ.

¹⁵ Na í tɔ sɪ: Í taa tokina ma kɔləsaa.

Í taa la ɪsayaɔv ke

ma kɔvɔɔɔtɔv teləsəlaa.

¹⁶ Mɔvɔv Ísɔ yəlaa na nyəɔsɪ lɪ tetu taa,

na təɔɔnaɔa laŋ.

¹⁷ ɪlɛna Ísɔ teləsɪ yɔlv ke mə nəɔɔ tɔɔ.

Yɔlv mɔyɛlɛ Yɔsɛfɔ wei í taalɔnaa pɛɛtaa tɔ.

¹⁸ Pa tuwa í nəɔhɛɛ taa ké ŋkpasɪ

na nyəɔlvɔv ke í luyɪ tɛɛ.

¹⁹ Haləna pə tala waatv wei Tacaa ka suwa tɔ.

Ilɛna Tacaa tɔm hɔlɪ sɪ ɪ ka wɛna tampana.

²⁰ M̐pɔɔyɔ wulav hawa nɔɔɔ sɪ pa hɛtɪ-ɪ.

Wei ɪ tɔkɪ kawulaya kɛ yɔlaa tɛna tɔɔ tɔ sɪ, pɔ cɛpɪ-ɪ.

²¹ Na wɔlɔv kpa Yosɛɛfɔ kɛ ɪ tɔyaya tɔɔ nyɛnɔ

na Yosɛɛfɔ paasɔɔɛna wɔlɔv nyɛm tɛna,

²² Sɪ ɪ sɛyɛsɪ ɪ waali nyɔma ɪsɪ ɪ caaki tɔ

na ɪ hɔlɪ lɛmayasɛɛ kɛ ɪ layatɔ tasɔlaa kɔpɔma.

²³ M̐pɔɔyɔ Yakɔpɔ polaa Icipiti tɛtɔ taa.

M̐pɔɔyɔ Isɛyɛlɪ polaa na ɪ caya Kam*fa* tɛtɔ taa. ^a

²⁴ Ilɛna Tacaa n̄ yele na nyá yɔlaa huki katatɔlaya

na pɔ kɛlɪ pa kolontunaa kɛ tɔɲ.

²⁵ Na n layasɪ Icipiti nyɔma kɛ

hɔwɛɛ na pa taa kpana nyá yɔlaa.

Na pɔ la-wɛyɛ nyɔmɔɲ na pa muɣuli-wɛ.

²⁶ M̐pɔɔyɔ n̄ tila nyá tɛmlɛ tɔ Moisi

na Alɔɲ wei n̄ ka lɛsaa tɔ.

²⁷ Na pɔ la piti tɛma na kɔkɔlɔ nyɛm na tɔɲ

kɛ Kam nyɔma tɛtɔ taa.

²⁸ Ilɛna n̄ yele na sɛkpɛtɔyɔv nyala na ahoo yu.

Pa taa nɔɔɔlɔ tɔ kpɛɛsɛna Tacaa kɔyɔɔtɔtɔ.

²⁹ Na n̄ pɛsɪ lɔm kɛ calɛm,

na n̄ kɔ pɔ taa tiina.

³⁰ M̐pɔɔyɔ salɛɛ luwa Icipiti tɛtɔ taa kɛ katatɔlaya

na á sɔv pa awulaa nanɲ kuhantɔɲ taa.

³¹ Ilɛna Tacaa n̄ yɔɔɔtɪ na kacɔsɪ kɔnyasasɪ

na pɔtɔ lu pa tɛtɔ tɛna taa.

³² Na n̄ yele na tɔmpɛɛ nu-wɛyɛ tɛv lonte

na calanaa tii pa tɛtɔ taa na tɛ nyaya kɔkɔ.

³³ Na n̄ wakɛlɪ pa tɔɲ wei pa yaa sɪ fiki

na lɛsɛɲnaa tɔ.

Na n̄ pɛlɪ pa hɔɣɔlɔyɔv taa tɔɲ.

³⁴ M̐pɔɔyɔ Isɔ n̄ tasa yɔɔɔtɔyɔv na kɔtolɔɲ

lu kɔ fɛɪ kalɔyɔv.

³⁵ Na kɔ kpiisi pa tawa tɔɲ pee

na tɛtɔ tɛna nyutɔ.

³⁶ M̐pɔɔyɔ Isɔ kɔwa pa tɛtɔ taa kancaalaya piya tɛna.

Nsɪ sɪ kɛna pa kancaalaya piya nsi pa lɔla pa ifɛpile waatɔ tɔ.

³⁷ Ilɛna Isɔ n̄ lɛsɪ nyá yɔlaa na liyitee na wɔla.

Nɔɔɔlɔ taa seliyi mpaav taa kɛ ɪ kpekɔ taa.

³⁸ Pa tɛɛwa ilɛna Icipiti nyɔma feesi tɔfɔv.

Mpi tɔ, pa tɛɛ sɔvkaɣana-wɛyɛ.

³⁹ Isɔɲmɔntɔyɔv kɛ Tacaa n̄ kentayaa pa tɔɔ kɛ ilim taa,

ilɛna nyá kɔkɔ naaki-wɛyɛ ahoo.

⁴⁰ M̐pɔɔyɔ Tacaa n̄ mu pa kɔsɔlɛmɔtɔv na n̄ kɔna-wɛyɛ lɛɛsɪ,

na n̄ hayasɪ-wɛyɛ ɪsɔtaa tɔɣɔnaya.

^a 105:23 **Kam:** Kam tɛtɔ kɛ cɛnɛ, pɔ kɛ Icipiti kɛ. Pɔ taya tɛtɔ kɔfɔtɔ natɔlɔyɪ yem.

⁴¹ Ӓena ń tɔlɪ kɔkpaɱvɔv na lɔm kpe
wɔlaya tɛtɔ taa ɪsu pɔɔɔ.

⁴² N ta sɔɔ nyá tɔm naŋŋ nyɛntɔ nti
n ka heela nyá tɔmlɛ tɔ Apələham tɔ.

⁴³ Ɔpɔvɔv n lɔsa nyá yɔlaa mpa n yaawa tɔ na pa wɛnɔv
na laŋhɔlɔmlɛ sɔsɔɔlɛ na pá wilitiyi.

⁴⁴ Ӓena ń cɛlɛ-wɛyɛ piitimnaa tɛtɔnaa
na peɛ pá tɔɔ yɔlaanaa tɔma kɔlɔlɔm.

⁴⁵ N lapa ɱpɔvɔv sɪ pá tɔŋ nyá kiin
na pá tɔkɪ nyá kɔsɔsɔtɔ.

Ɔ sa Tɔcaa.

106

*Ɔsɔ tɔŋyɪ tampana, Ɔseyɛlɪ nyáma kisa-ye
(Kɔkalɛtɔ 1,47-48: Kɔtɔsɔtɔ I 16:34-36)*

¹ Ɔ sa Tɔcaa, ɪ sɛɛ-ɪ.

Mpi tɔ, ɪ kɛ kɔpaŋ.
Ɔ kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ kɛ.

² Aweyɛlɛ ɪ tɔma sɔsɔɔna tɔm yɔɔtɔlv?
Na ɪ samtɔ tɔna kpaallɔ?

³ Mpa pa tɔŋyɪ tampana na pá lakɪ kɔsiyisim
kɛ tam tɔɔlɛ lelenɪ nɔlɔa.

⁴ Tɔcaa tɔɔsɪ ma tɔɔ.
Mpi tɔ, n sɔɔla nyá yɔlaa.
Paasɔna-m nyá wɛɪ n waasɔyɪ tɔ.
⁵ Waasɪ-m na má ná nyá lɔsɔlaa tɔcayanɔv.
Ӓena má na nyá yɔlaa tá laŋa hɛɛ.
Na má na-wɛ tɔ yɔɔlɪ.

⁶ Tɔ pɔntaa kɛ ɪsu tá caanaa.
Tɔ lapa ɪsɔyɔtɔ, tɔ lapa mpi pɔ ta kɛɛsɪ tɔ.

⁷ Tá caanaa taa cɛkɔna nyá piti tɔma kɛ Ɔcipiti.
Pa ta tɔɔsɪ nyá kɔpantɔnaa tuutuuma tɔɔ.
Halɔna pá kɔlɪ nyá tɔɔ kɛ tɛŋku kɔsɛɛm nɔɔɔ.

⁸ Paa na mpɔ n yapa-wɛyɛ nyá hɔtɛ tɔɔ
sɪ nyá tɔŋ ɪ ná.

⁹ Ɔpɔvɔv n nyaasa tɛŋku kɔsɛɛm na ɪlɛ ɪ nyɔɔ.
N yɛlaa na nyá yɔlaa tɔ lumanɪ sɔsɔŋ taa
ɪsu wɔlaya tɛtɔ taa.

¹⁰ N yapa ta caanaa kɛ mpa paa caaki-wɛ tɔ pa ninɪ taa.
N hɛta-wɛyɛ pa kolontu sɛkpaŋ taa.

¹¹ Lɔm tɔɔ pa kolontuna tɔnaya,
pɔ ta sɔɔ paa kɔlɔm.

¹² Tɔnayaɛ pa tɔma pa taa na nyá tɔm,
na pá sa-ŋ na yontu.

13 Ama pa sɔɔ kpakpaa ke nyá tɔma,
pa ta taŋ si pá ná a tɛsɔyɔ.

14 Mpuɔu pa nyɔla teu si pá hiki
mpi pa fɛina tɔɔ wɔlaya tɛtu taa.
Ilena pá caa-ŋ tɔm ke tɛtu pooluŋ nyɛntu taa.

15 N ha-wɛɛ pa kɔsɛlɛmɛm
na pá tɔɔ na pá haya na pá lu-wɛɛ sɔŋ.

16 Mpuɔu pa lapa Moisi ke ɛsɛɛmɛ ke tɛsikile,
na Alɔŋ wei i ké yulu naŋŋ tu tɔ.

17 Tɔnaɔale tɛtu haa nɔɔ na tɛ li Tatan nyáma
na tɛ waasi Apilam nyáma tɔɔ.

18 Kɔkɔ nyaya pa kpekale,
ka niisa asayaa mpe.

19 Mpuɔu pa lupa nyɛɔlɔyɔ ke naule ke Holepu puɔu tɔɔ,
na pá luŋ na pá sɛɛ-tɛ.

20 Pa kpaya nau wei i tɔki nyutu tɔɔ,
na pá lɛɛti Iɔ teeli tu nyá nyá lonte taa.

21 Pa sɔɔwa pa waasulu Iɔ nyá nyá tɔɔ,
páɔɔ nyá lapɛna-wɛɛ tɔma sɔsɔɔna,

22 ke Kam nyáma tɛtu taa,
na piti tɔma ke tenku kɔsɛm taa.

23 Mpuɔu Tacaa nyá n yɔɔta pa kpiisuyu tɔm, Moisi paasi.
Ama nyá kulɛsɔ Moisi tike sɔŋna na í tɛɛ-ŋ niŋ
na Iɔ ku i pááná ke wakɛlɔyɔ tɔm taa.

24 Ilena pá lɔ tɛtu kupantu nti Iɔ nyá n ka ha-wɛ tɔ.
Pa ta tɔna Tacaa nyá nyá nɔɔ suu tɔtɔ.

25 Ntɛna pá kɔnti pa tɛɛsi taa,
na pá kisi Tacaa nyá nyá nɔɔ ke nunav.

26 Tɔnaɔale n kɔsa niŋ na ɛsɔ na í tuu
si n ká yele na pá sí wɔlaya tɛtu taa.

27 Na í yasi pa lɔlɔŋ ke paa timpi,
na í yele na pá sí ma ta nyi ɛsɔnaa tɛ.

28 Mpuɔu Iɛɛɛli nyáma luŋa Peyɔɔ nyáma tɔyɔ Paali.
Ilena pá tɔɔ nantu nti pa laawa sɛtaa tɔ.

29 Pa kpaasa Tacaa nyá pááná na pa kulaputu nti.
Ilena nyaa kɔna wahala ke pa tɔɔ.

30 Mpuɔu Penhasi kulaa na í tayan-ti.
Ilena mpusi unɛ í hɛɛ.

31 Mpuɔu Tacaa nyá nyɛna yaasi unɛ si
i wɛ teu ke tam tɔɔ.

32 Mpe pa kpaasɛna Tacaa nyá nyá pááná ke Melipa lum kin.
Ilena Moisi tɔɔ pɛ salɛka ke pa nyuɔu tɔɔ.

33 Pa nyɛŋsa i ɛsɛ na í kpisi kantɛlɔyɔ,
Ilena í yɔɔti tɔm i ta mayasi.

34 Iseɣeli nyəma ta ku Kanaaŋ nyəma ɛsu Tacaa
ka heeluyu-we tɔ.

35 Ama pa kpentəna piitimnaa lelɔa ké
na pá kpeləmi peɛ pa kulapəɛ.

36 Haləna pá luŋ pa tuŋ
na peɛ pá nyi-weɣe katəka na pá hoti ka taa.

37 Na pá laa pa pəyalaa na pa pɛɛlaa ke
peɛ pa tuŋ.

38 Pa kuwa pa piya ke mɔsɔŋ ke Kanaaŋ tuŋ tɛɛ
na pa yulɔkule nté tɔ pilisa tɛtu.

39 Pa təma lapa-weɣe asilima nyəma
na pa lakasi pəsi-we ɛsu wasaŋkalənaa.

40 Mpuɣu Tacaa nyá nyá taa kpəna nyá yəlaa mpa pa ké
nyá kpancoou tɔ na pá lu-ŋ sɔŋ.

41 Iləna ń tu-weɣe piitimnaa niŋ taa
na peɛ pa taa kpəna-we na pá ŋmakəli-we.

42 Na pa kolontunaa muɣuli-we
na pá tu-weɣe wahala.

43 Təm paɣale ke Tacaa n waasa-we.
Paa na mpɔ na pá kuləɣi nyá tɔo ké tam.
Iləna pá kama nyɔɔŋ ke pa ɛsayatu taa.

44 Mpuɣu Tacaa n nuwa pa wula
na ń ná pa laŋpəsəɛ.

45 Iləna ń huɔ nyá na-we mə nɔɣo pɛɛlɔɣu təm.
Na pa təm la-ŋ pətɔtəɛ ke nyá kupantu sɔsɔntu tɔo.

46 Na ń yele na mpa paa kpə-weɣe yomle tɔ
pa təm la-weɣe ɛsəkilim.

47 Tacaa tá lɔo waasi-tu,
na ń ləsi-tuɣu piitimnaa taa na ń kpɛyeli-tu.
Iləna tɔ sa nyá hətɛ naŋŋ nyəntɛ
na tɔ pɛɛki teeli ke nyá samtu taa.

48 Iseɣeli lɔo Tacaa tɔ sɛɛ-ŋ tam tɔo.
Yəlaa təna í tisi sɪ lɔo í kəna mpɔ.
Í sa Tacaa.

TAKɛLAYA KAKPASI NYɛŋKA

107

(Yontu 107-150)

lɔo waasɔlu nyana kookali

¹ Í sa Tacaa.

Mpi tɔ, n ké kupaŋ,
na nyá sɔɔlɔɣu we tam tɔo.

² Mpa Tacaa n waasaa tɔ pá yɔɣɔti.

Mpa n yapa kolontu niŋ taa tɔ pá tɔ sɪ: Tacaa ké kupaŋ.

³ N ləsa-weɣe tɛtɔnaa təna taa ké,
pə kpaɣav ilim təlule na pə tətule,
na pə ntɔɣɔŋ na pə mpətəŋ tɔ.

4 Pa taa lelaa tɔŋaya pa tike ké.
 Pa tooliyi wɔlaya tɛtu taa.
 Paa naaki ɪcatɛ nte tɔ taa paa caya tɔ.
 5 Nyɔɔsi na lɔkɔtu kɔkaya-wɛ na pa apalɔtu yɔɔləyi.
 6 Mpuɔu pa wiina Tacaa nyaya pa lanwakəllɛ taa,
 na ń waasi-wɛyɛ pa apalɔtu yɔɔlɔyɔ taa.
 7 Mpaav kupaŋku taa ké n tiika-wɛ.
 N tana-wɛyɛ ɪcatɛ nte tɔ taa paa caya tɔ.
 8 Pá sɛɛ Tacaa nyaya nyá kɔpantu tɔɔ,
 na piti tɔma wena n lakɪ yɔlaa tɔ a tɔɔ.
 9 Mpi tɔ, n kɔwa lɔkɔtu nyɛma lɔkɔtu
 na ń haɣasi nyɔɔtɔnaa.

10 Mpa paa wɛ sɛkpɛtɔyɔ na sɛm nɔɔɔ taa tɔ.
 Paa wɛ wahala taa ké na alukpala kɛ pa nɔɔhɛɛ taa.
 11 Mpi tɔ, paa kisa Tacaa nyá nyá tɔm ké.
 Pa foota ɪsɔtaa lɔ sɔsɔ layatu tasɔyɔ.
 12 Wahala kɛ n nyɛka-wɛ na pá hotiyi.
 Nɔɔlɔ fɛi si í waasi-wɛ.
 13 Mpuɔu pa wiina Tacaa nyaya pa lanwakəllɛ taa.
 ɪlɛna ń waasi-wɛyɛ pa apalɔtu yɔɔlɔyɔ taa.
 14 Na ń lɛsi-wɛyɛ sɛkpɛtɔyɔ na sɛm nɔɔɔ taa,
 na ń cé pa kuhəkəm.
 15 Pá sɛɛ Tacaa nyaya nyá kɔpantu tɔɔ,
 na piti tɔma wena n lakɪ yɔlaa tɔ a tɔɔ.
 16 N pɛla nyɔɔlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ kɔtɔkɔyɔ
 na ń wakəli pɛ kukaləsəŋ.

17 Kɔmɛlɛmɔŋ yaasi kɔtakeɛsɔyɔ tɔɔ,
 pa kawalaya sɔsa-wɛyɛ wahala taa.
 18 Tɔɔnasɪ tana lu-wɛyɛ sɔŋ
 halɛna pɛ pona-wɛyɛ sɛm nɔɔɔ taa.
 19 Mpuɔulɛ pa wiina Tacaa nyaya pa lanwakəllɛ taa
 na ń waasi-wɛyɛ pa apalɔtu yɔɔlɔyɔ taa.
 20 ɪlɛna ń yɔɔɔti na pɛ waa-wɛ
 na ń fiti-wɛyɛ sɛm taa.
 21 Pá sa Tacaa nyaɔa nya kɔpantu tɔɔ
 na piti tɔma wena n lakɪ yɔlaa tɔ a tɔɔ.
 22 Pá la Tacaa nyaya sɛɛtu kɔtasi
 na pá kpaali nyá tɔma na kawilitasi.

23 Mpa paa wɛ tɛŋku taa kɛ kpulɔŋ taa
 na pá lakɪ pa taatɛlɛ tɔ.
 24 Pɛlɛ pa nawa mpi Tacaa nyá n pəsəyi lapɔ tɔ,
 na piti tɔma nna n lapɔ tɛŋku taa tɔ.
 25 N yɔɔɔta kɔyɔɔtɔ ké na
 kacuculaya kɔsi tɛŋku hola.
 26 Na pá lɔyɔ pa kpulɔyɔ kɛ ɪsɔtaa
 na pá tisi-kɔyɔ luman taa,

na pá cɔɔsi-wɛɣe teu.

²⁷ Pa ise pilaa ilena pá suu seluyu isu sɔlɔnyɔɔlaa
na pa nyəm ke tenku tana saali yem.

²⁸ Mpuɣule pa wiina Tacaa nyaɣa pa laɲwakəlle taa
na ń waasi-wɛɣe pa sɔɣontu taa.

²⁹ Ilena ń sən̄si kacuculaya
na tenku hola hee tɔli.

³⁰ Pa laɲle heena tenku heeɛ mpi.
Ilena Tacaa tesəna-wɛ na í pona-wɛɣe
timp̄i pa pukaya tɔ.

³¹ Pá sɛɛ Tacaa nyaɣa nyá kɔpantu tɔɔ,
na piti tɛma wena n lakɪ yɔlaa tɔ a tɔɔ.

³² Pá sa-ɲ timp̄i yɔlaa kpeyelaa tɔ
na pá puɣuli-ɲ sɔsaa kotuyu taa.

³³ Nyá yekina na pusi nyɔkɪ,
na seɛlaa náá wuləyi.

³⁴ Na ń pəsəyi musɔɲ tɛtu ke tesəpayə
ke tɔ yɔlaa kawalaya tɔɔ.

³⁵ N lakɪ na wulaya tɛtu pəsɪ lule
na lɔm seɛlaa wɛɛ timp̄i lɔm nyɔɣɔsɪ wɛɛ tɔ.

³⁶ Na ń su laɲlaa ke tana
na peɛ pá ɲmá ɪcatɛ nte tɔ taa paa caya tɔ.

³⁷ Na pá tuu tawa na pá sɔ tuɲ wei
pa yaa si lesɛɲnaa tɔ na í lɔli pee ke sɔsɔm.

³⁸ Tacaa n kooliyi-wɛɣe kɔpantu ké na pá hukiyi sɔsɔm,
n ta pasa pa tɔla.

³⁹ Ilena laɲɔyɔ na wahala na kɔnyɔntɔɣɔɛ
nyəkɪ lelaa na pá pasa-wɛ.

⁴⁰ Tacaa n yeki na pá footiyi kasayampiya.
N yeki na pa cɔɔkɪ wulaya tɛtu taa, pa fɛi té.

⁴¹ Ama n waasəyi kɔnyɔntɔnaa ke wahala taa,
na pa tɛɛsɪ huki isu kaləkəɲ.

⁴² Yɔlaa kɔpama naakɪ Tacaa na pá ɲmaaləyi.
Ama ɪsəyatɔ təkəyi nɔɔsɪ.

⁴³ Yulɔ ləmayasɛɛ tu í la laakali na yaasinnaa mpe
na í pɛɛkɪ si í cəkəna Tacaa kɔpantɔnaa.

108

Tanaɲ yontu

(Kɔkalətu 2-6: Yontu 57:8-12, 7-14; Yontu 60:7-14)

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔyɔ tu yontunaa taa tɔɣɔɔ.

² Hai, ma ɪsɔ, ma tɛma ma taa si
má yoo-ɲ yontu na ma lotu tənaya.

³ Ma cəməɲ í fe, maa fe na pácɔ pə nyaali.

⁴ Taa, maa sɛɛ-ŋ yɛlaa taa,
 na má yoo-ŋ yontu kɛ piitimnaa taa.
⁵ Nyá pɛɛɛ kɛla ɛsɔtɔnyɔ kɛ kɔlɔyɔ,
 na nyá kɔpantɔ náa kalɛsɛna hatoo ɛsɔtaa.
⁶ Hai, Iso, huli nyá tɔmɔŋ kɛ ɛsɔtaa.
 Nyá teu í ná tɛtɔ tɛna tɔɔ.
⁷ La mpɔ ɛlɛna pɛ hɛtɔ nyá kɔsɔɔllaa.
 Waasi-m na nyá niŋ ntɔɔŋ.
 Mu tá sɛlɛmnyɔ.

⁸ Iso yɔɔɔta ɪ kutuluɔu naŋŋ nyɔŋkɔ taa si:
 Máá tɔɔna akaitɔ na má tala Sikɛm ɪcatɛ.
 Maa mayasi Sukɔti tɛtɛkɛlɛ na ŋmɛnaɔa.
⁹ Má tɛnna Kalaati na Manasee.
 Ifɛlayim kɛlɛ ma nyɔɔɔlɔyɔ kahuka.
 Yuta kɛlɛ ma kawulaya kɔátɔyɔ.
¹⁰ Mowapɔ tɛtɔ ntɛ ma lɔm kɔsɔsɔm tɛtɔlɛ.
 Itɔm nyɛntɔ kɛ ma ntɔŋkpala tɛsulɛ.
 ɪlɛna má kiisiyi yooɔ kakiisasi kɛ Filiisi nyɛma tɔɔ.

¹¹ Awe ká pona-m ɪtɔm?
 Awe ká tɔ-m ɪtɔm kɔlɔŋa ɪcatɛ taa?
¹² Pɛ taya Iso nyá?
 Pɛyɛlɛ nyá lɔna-tɔ,
 nn tasɔyi tá yoolaa kɛ tɔŋnyɔ.

¹³ Kɔɔ na ń ya-tɔyɔ kɔlontu tɔm taa,
 yɔlɔ waasɔyɔ wɛ kɔɛtɛ kɛ.
¹⁴ Iso tɔŋ taa tɔ la kookalɛnaa kɛ.
 ɪnɪ ɪ ká naŋtɛna tá kɔlontunaa.

109

Tafiiti tɔŋsɔyi mpusi kɛ ɪ kɔlontunaa

¹ Tafiiti yontu nti tɛ wɛ yonyoolaa nyɔnyɔ tɔ
 yontunaa taa tɔɔlɔ.

Iso nyaya ma saŋ, taa su.
² Pɛ taya pulɔ, yɛlaa asayaa na tɔsɛlaa
 háá nɔɔsi na ma tɔɔ kɛ,
 na pá yɔɔtɔɔɔna-m pɔpɔtɔ tɔm.
³ Pááná tɔm kɛ pa yɔɔtɔɔɔna-m paa le,
 na pá yookina-m mɔsɔŋ.
⁴ Paa na ma sɔɔla-wɛ tɔ,
 pa nyɛnɔyi-m pa kɔlontu kɛ.
 Ama ma sɛlɛmnyɔ Iso kɛ.
⁵ Ma laki-wɛyɛ kɔpantɔ na mpɛ pá laki-m ɪsayatɔ.
 Ma sɔɔla-wɛ na mpɛ pa taa kɔpaakana-m.

⁶ Lɛsi tɔm huɔlɔ ɪsayatɔ nɔɔɔlɔ
 na í kɔɔ í huɔna ma kɔlontu.
 ɪ kɔlontunaa taa nɔɔɔlɔ í kɔɔ í suu-ɪ tɔm.

7 Pá ku ı tǝm kɛ təhʊʊlɛ taa,
 Iso nyənı ı sələmʊyʊ kɛ ısayatʊ səsəʊntʊ.
 8 I sɪ lɔŋ
 na nəyɔlʊ mʊ ı təmlɛ,
 9 na ı piya pəsɪ suluwaa
 na ı alʊ kɛ leelu.
 10 Ulenə ı piya pəsɪ təkpaaləŋ na pá sələməyɪ na pá təkɪ.
 Pá tɔyənı-wɛyɛ pa ncaa taa.
 11 I kəmlɛ tʊ ı kuu ı nyəm tənə,
 na kpai nyéma náá wakəlɪ ı təmlɛ kʊlʊlʊm.
 12 Nəyɔlʊ luyʊ ı taa lapɪ-ı.
 Páɔ ı suluwaa tǝm ı taa la nəyɔlʊyʊ ısəkilim.
 13 Pá kpiisi ı lʊlʊyʊ nyéma na pa həla saalı yem
 ké mpa paa kʊlɪ tɔ pa nəəsɪ taa.
 14 Tacaa, taa sɔɔ ı caanaa ısayatʊ tɔɔ.
 Páɔ taa husɪ ı too kawalaya.
 15 Tacaa, taa sɔɔ ı caanaa ısayatʊ na ı too kawalaya tɔɔ.
 Tacaa kpiisi yəlaa mpe pa hətɛ kɛ tɛtʊ taa.
 16 Pə taya pʊlʊ, yʊlʊ ıni ı ta həlɪ nəyɔlʊyʊ suulu.
 Páɔ ı tʊ wahala tʊ na kʊnyəntʊ kɛ wahala.
 Haləna ı kʊ laŋwakəlɛ tʊ.
 17 Mpusi ké ı ka sɔlaa,
 mpusi ıni ı kɔɔ ı nyʊyʊ taa.
 I taa sɔəlɪ nəyɔ kupaŋka,
 kɛlɛ ká hatələnə-ı.
 18 Mpusi ı wɛɛ ı tɔɔ ısu toko.
 Mpusi ı sʊʊ ı taa ısu lʊm.
 Mpusi ı pəsɪ ısu nım kɛ ı mʊwa taa.
 19 Mpusi ı takɪ-ı ısu toko.
 Mpusi ı ɔɔ-ı na ı tá tam ısu tampa.

20 Mpuyʊ Tacaa ka la ma kolontunaa.
 Pa kʊfɛlʊyʊ nté.
 Na mpa pa yɔyɔtəyɪ ısayatʊ kɛ ma tɔɔ tɔ.
 21 Tacaa Iso la-m mpi pə wɛ teu tɔyɔ nyá hətɛ tɔɔ.
 Mpi tɔ, nyá kʊpantʊ tɔɔwaya, waasɪ-m.
 22 Ma ké kʊnyəntʊ ké na wahala tʊ,
 ma wakəla hatoo ma taa.
 23 Ma təŋna saalʊyʊ kɛ yem ké ısu ısotom
 na pá tɔyənəyɪ-m ısu filifili wei ı wakələyɪ tɔ.
 24 Nəhəkətu pu-m maa pəsəyɪ na má səŋ.
 Ma tɛma taasɪ təkəŋəkəŋɔ.
 25 Ma pəsə-wɛyɛ mpi pə fɛɪ teu tɔyɔ.
 Pa nyənəyɪ-m na pá kpɛɛtəyɪ nyɔɔŋ.

26 Waasɪ-m, Tacaa ma Iso.
 Ya-m nyá kʊpantʊ tɔɔ.
 27 Yəlaa mpe pá nyɪ sɪ nyá nɪŋ ké.
 Tacaa nyá, nyá lapəna mpʊ.
 28 Mpe pa təŋsəyɪ mpusi ké.

Ama nyá kooliyi kupantu.
 Ye pa kulaa feele ká kpa-we.
 Ama nyá tamle tu má ma lanje ká holomu.
²⁹ Pó liyiti ma kolontunaa mpa pa suu-m tam tó.
 Feele í waasí pa tóo isu toko.

³⁰ Maa puyuli Tacaa nyaya na kawilitaya.
 Maa sa-ŋ samaa heku.
³¹ Mpi tó, n we kunyantu kəŋkəŋ taa ké.
 Si n waasayi-ɪ mpa pa kuyi ɪ tam tó pa niŋ taa.

110

Wulav wei ɪ ké kətvu tó

¹ Tafiiti yontu nti tó we yonyoolaa
 nyovu tu yontunaa taa tɔvɔɔ.

Tacaa Iso heela ma soso si:
 Caya ma ntɔvɔŋ tóo, haləna má yele na nyá
 kolontunaa pəsi nyá nɔɔhe təsule.
² Tacaa ká waləsi nyá kpátovu toŋ ke Siyɔŋ taa.
 Nyaa ŋmakəli nyá kolontunaa.
³ Kuyaku ŋku n ká yona nyá kolontunaa tó.
 Nyá ifepiya apalvu ká kpa.
 Ilena pá koo pa ti.
 Paa wee isu tefemle cəɔɔ,
 na pá koo nyá puyv nanŋ nyəŋku tóo.

⁴ Tacaa tema tuuu ɪ kaa tasa layasovu.
 I yɔvɔtaa si:
 N ké kətvu soso ke tam tóo ké,
 isu Meləciseteeki.
⁵ Tacaa we nyá ntɔvɔŋ tóo ké.
 I ká wakəli awulaa ke ɪ pááná kuyaku wule.
⁶ Im ɪ huukəna na piitimnaa,
 na sətəa sɔvɔta paa timpi.
 I wakəlayi awulaa ke tɛtu təna taa ké.

⁷ I nyɔɔki lum ke ləɔv taa ké tontɛ waatu ké.
 Pə tóo ké ɪ kusayi nyovu.

111

Tacaa təma səsəna tam təsvuv

¹ I sa Tacaa.

Maa sɛɛ Tacaa na ma lotu təna
 ke tampaŋa təŋlaa kpekəle taa ké təkotile.
² Tacaa təma ná ké səsəna ké,
 na a səɔllaa pɛkəyi-yɛ.
³ Nyá kulapəm təna taa we teeli na teu səsəəm ké.
 Nyá siyisuyu we tam tóo.
⁴ Tacaa n yelaa si tó təəsəyi nyá kəkəɔ təma tóo.

N ké pɛlɛɛ tɔ ké na pətətəle tɔ.
⁵ N haakɪ təɣənaya ké mpa pa nyanɲa-ɲ tɔ.
 Nn sɔɔkɪ nyá nɔɔ pɛlɔyɔ tɔ ké paa pəɔ.
⁶ N hula nyá yɔlaa ké nyá tɔma tɔɲ
 ké timpɪ n cɛla-wɛyɛ piitɪmnaa lɛlaa tɛtɔ tɔ.
⁷ Nyá kulapəm siyisaa na pə tɔɲaa.
 Nyá kusəsutɔ wɛ naani.
⁸ Iso kusəsutɔ wɛ tam tɔɔ ké.
 Tə siyisaa ké na tɔ tɔɲaa.
⁹ N heta nyá yɔlaa
 na nyá na-wɛ í pɛli nɔɔ ké tam tɔɔ.
 Nyá hətɛ ké sɔsɔɔle ké, na katɛ nyəntɛ.
¹⁰ Iso nyamnau nté nyəm kite,
 mpa pa tɔka yaasi inɛ tɔ
 pa wɛna ləmayasɛɛ kupana ké.
 Tacaa teeli wɛ tam tɔɔ ké.

112

Tacaa kooliyi kɔpantɔ ké ɪ yɔlaa kɔpama

¹ I sa Tacaa.

Lelenɲ nulu nté wei ɪ nyanɲa Tacaa tɔ.
 I laɲlɛ hɛɛna Iso kusəsutɔ lapɔ ké.
² I kulɔlaa ká la sɔsaa ké tɛtɔ tɔɔ.
 Iso kooliyi kɔpantɔ ké tampana tɔɲlaa piitim.
³ Wɛnau na tɛɔɔyanau wɛnna pə tɛ yulu tɔyaya taa.
 Iso laɲlɛ hɛɛna-ɪ tam tɔɔ.
⁴ Kəkɔ naakɪ səkpetuyɔ taa ké tampana tɔɲlɔ.
 Kəkɔ naakɪ wei ɪ wɛna suulu na í wɛna lɛlaa pətətəle,
 na í tɔɲɔɲɪ kusiɣisim tɔ.
⁵ Pə wɛ teu sɪ yulu í hulɔɲɪ suulu na í kəntɔɲɪ.
 Pə wɛ teu sɪ yulu í tɔɲ siyisuyɔ na í lakəna ɪ tɔma.
⁶ Ye n lakɪ mpɔ nn cɛɲlɔɲɪ.
 Pa tɔɔsɔɲɪ siyisilu tɔɔ ké tam tɔɔ ké.
⁷ I laɲlɛ ɪ tɔkəna laɲwakəllɛ laapaali,
 ɪ tɔka ɪ tɔɲɪ, Tacaa ké ɪ lakɪ naani.
⁸ Siyisilu tɔka ɪ tɔɲɪ, sɔɣəntɔ fɛɪ-ɪ.
 I ka nyənɪ ɪ kolontunaa kpisuyɔ.
⁹ I haakɪ konyəntɔnnaa ké na í yeki niɲ.
 Iso laɲlɛ hɛɛna-ɪ tam tɔɔ ké.
 Siyisilu tɔɲ sɔɔsɔɲɪ na yɔlaa tɔyɔna-ɪ teu.
¹⁰ Isayau ná naakɪ-ɪ ulɛna pááná kpa-ɪ.
 I nyasɔɲɪ ɪ tɔɲɪ kɛla na í lɔɔkɪ ɪ apalɔtɔ.
 Asayaa konyuluyɔ saalɔɲɪ yem ké.

113

Tacaa paasəyənə mpa pa fɛɪna pɔlv tɔ

¹ I sa Tacaa.

Tacaa tɔmlɛ lataa mɛ, í samɪ-ɪ.

1 Sa Tacaa hæte.

2 Tacaa hæte í yaa pə kpayav nɔɔnɔɔ tɔ
na pə polo tam tɔɔ.

3 Pá sɛɛ Tacaa kɛ pə kpayav ilim təlule
na pə suna pə tətule tɔ.

4 Tacaa ɲmakəla piitimnaa tənaya.

1 teeli kɔŋkɔlɔmən tɛɛ ɪsɔtɔnɔvɔ.

5 Ta ɪsɔ Tacaa n fɛina akpele.

Nyá tɛɔɔɔɔ nté hatoo ɪsɔtaa.

6 N kan nyɔvɔ kɛ na ɲ nyənɪ
ɪsɔtɔnɔvɔ na atɛ.

7 N kɔsəyɪ kɔnyɔntɔ kɛ mɔsɔvɔ taa kɛ,
na wahala tɔ kɛ hute taa.

8 Sɪ ɲ ɔɔɔɔ pá na nyá yɛlaa kɔpayalaa.

9 N haaki alɔ kaalɔɔɔɔ kɛ tɔyaya.

Na ɲ lapɪ-ɪ toto laŋhɔlɔmɛ nyən

kɛ ɪ piya hɛkɔ.

1 Sa Tacaa.

114

Waatv wei Iseyeli nyóma luwa Icipiti tɛtv taa tɔ

1 Waatv wei Iseyeli nyóma luwa Icipiti tɛtv taa tɔ,
waatv wei Yakɔpɔ lɔlɔvɔ nyóma lu piitim lɛmpɪ tɔm
yɔɔtɔlaa mpe pa tɛ tɔ.

2 Mpɔvɔ Yuta pəsə Tacaa kɔtaya tɔlatɛ
na Iseyeli náá pəsɪ Tacaa tɛtv.

3 Tenku ná-wé na ílé ɪ se.

Yaatanɪ pɔɔɔ ná mɛla waalɪ waalɪ.

4 ɪlɛnɔ pɔɔɔ ɲmaa ɪsu ɪwaanɪ,
na pulasɪ náá ɲmaa ɪsu ɪwɛɛsɪ.

5 Tenku, n seeki suwe?

Yaatanɪ, ná mɛlɔyɪ waalɪ waalɪ suwe?

6 Pɔɔɔ, mɔ ɲmaaki ɪsu ɪwaanɪ suwe?

Pulasɪ, mɔ ɲmaaki ɪsu ɪwɛɛsɪ suwe?

7 Tɛtv nyáá sele Tacaa ɪsɛntaa.

Sele Yakɔpɔ ɪsɔ ɪsɛntaa.

8 ɪnɪ ɪ pəsəyənə kɔkpaɔmɔvɔ kɛ lɪlɛ,
na puɔ kɛ lɔm sɛɛlɔ.

115

ɪsɔ tike nté teeli tv

1 Tacaa, taa tv-tɔvɔ teeli.

Taa tv-tv yoo.

Ama tv teeli kɛ nyá hæte.

Mpi tɔ, n kɛ kɔpanɪ na tampana tv.

²Pepe tɔɔ ké piitimnaa pɔɔsɔyɪ sɪ:
Leyɛ mə lɔɔ ɪnɪ ɪ wɛɛ?

³Ta lɔɔ wɛ ɪsɔtaa ké.
ɪ lakɪ mpi ɪ sɔɔlaa tɔ.

⁴Ama mpe pa tɔɔj ké wɔlanaa na liyitee
nna yɔlaa niɲ lupa tɔyɔ.

⁵Pa tɔɔj ɪnɪ ɪ wɛna nɔɔsɪ, ɪlɛ ɪ yɔɔtɔyɪ natəlɪ.
Pɔɔɔ ɪ wɛna ɪsɛ, ɪ naaki pulv.

⁶ɪ wɛna ŋkpaɲɲ, ɪ nukɪ natəlɪ.
Pɔɔɔ ɪ wɛna muna, ɪ nukɪ sɔɲ.

⁷ɪ wɛna niɲ, ɪ pɔsɔyɪ na ɪ tokina pulv.

Pɔɔɔ ɪ wɛna nɔɔhɛɛ, ɪ tɔɲ.
Pɔyɛlɛ ɪ tɪ mɔtɔyɪ ɪ luyɪ tɛɛ ké mɔtɔyɪ mayamaɣa.

⁸Mpa pa luki tɔɔj ɪnɪ na pɔ tɔyɪ-ɪ naani tɔ,
pɔ wɛɛ ɪsɪ tɔɔj ɪnɪ.

⁹ɪsɛyɛlɪ nyɔma, ɪ pɛtɪ mə tɔyɪ Tacaa,
ɪnɪ ɪ tɛɲna-mɛ na ɪ kentiɣɪ mə tɔɔ.

¹⁰Alɔɲ tɔyɔɣa nyɔma mɛ ɪ pɛtɪ mə tɔyɪ Tacaa,
ɪnɪ ɪ tɛɲna-mɛ na ɪ kentiɣɪ mə tɔɔ.

¹¹Mpa mɛ ɪ nyarɲna Tacaa tɔ, ɪ pɛtɪ-ɪ mə tɪ.
ɪnɪ ɪ tɛɲna-mɛ, na ɪ kentiɣɪ-mɛ.

¹²Tacaa ɪ sɔɔkɪ tá tɔm ké paa pɔɔɔ.

ɪ ká kooli tá tɔnaya kɔpantɔ ké.

ɪ ká kooli ɪsɛyɛlɪ nyɔma ké kɔpantɔ.

ɪ ká kooli Alɔɲ nyɔma ké pa nyɛntɔ.

¹³ɪ ká kooli kɔpantɔ ké mpa pa nukəna-ɪ tɔ,
paa sɔsaa paa piya.

¹⁴Tacaa ɪ yɛlɛ na mə lɔlɔɲ huki.

ɪ la na mə na mə piya ɪ wɛɛ pɔyɔlɛ.

¹⁵Tacaa wei ɪ lapɔ ɪsɔtɔnɔyɪ
na atɛ tɔ ɪ kooli-mɛyɛ kɔpantɔ.

¹⁶Tacaa tike tɔnna ɪsɔtɔnɔyɪ

ɪlɛna ɪ ha yɔlaa ké tɛtɔ.

¹⁷Sɔtaa ɪ pɔsɔyɪ na pɔ sɛɛ Tacaa.

Mpa pa wɛ atɛtɔlɛ taa timpi suma tiyitiyɪ tɔ
Paa pɔsɔyɪ na pɔ sɛɛ lɔɔ.

¹⁸Ama táá sa Tacaa ké pɔ kpaɣav nɔɔnɔɔ tɔ,
haləna tam tɔɔ.

ɪ sa Tacaa.

116

Yɔlv wei pɔyapa sɔm taa tɔ ɪ sɔlɔmɔyɪ

¹Ma sɔɔla Tacaa ké.

Mpi tɔ, ɪ nukɪ ma nɔyɔ na ma wiinav.

²ɪ kema ŋkpaɲɔyɪ na ma tɔɔ.

Maa sɔlɔmɪ-ɲ ké, haləna ma sɔm.

³Sɔm ka tama-m kotaya ké.

Atetǎle sǎǎntu ná pu-m.

Ma we nəǎsɛɛ na laɲwakǎlle taa.

⁴ Mpuɣu ma yáá Tacaa nyá hǎte.

Hai, Iso ma wiikina-ɲ si, ń waasi-m.

⁵ Tacaa n wɛna suulu ké na ń siyisaa.

Ta Iso n ké pǎtǎtǎle tu ké.

⁶ Tacaa n paasǎǎna acamaa ké.

Maa ké wahala tu ké, na n waasi-m.

⁷ Ma yǎǎta ma taa si, maa hɛɛsi.

Mpi tǎ, Tacaa lapa-m kǎpantu.

⁸ Nyá yǎǎna-m sǎm nəǎɔ taa, na ń husi ma isǎlom.

N hasa ma nəǎhɛ tɛɛ.

⁹ Maa tǎ Tacaa nyá isɛntaa

kɛ weesuyu nyǎma tɛtu taa.

¹⁰ Paa waatu wei maa tǎma si ma ké wahala tu tǎ,

na má wɛna naani ké.

¹¹ Ma ta mayasi teu ɛɛna má tǎ si

paa pǎsǎɣi na pá la naani kɛ nəǎɔlo.

¹² Isǎnaya maa lɛɛti Tacaa nyaya

kǎpantu nti n lapa-m tǎ?

¹³ Maa kpaasi waasuyu kǎpu na iso

na má yaa Tacaa nyá hǎte.

¹⁴ Maa yoosi nəǎɔ ɲka ma su Tacaa nyá tǎɔ

nyá yǎlaa isɛntaa.

¹⁵ Tacaa mpa pa sǎɔla-ɲ tǎ

pa sǎm wiiki-ɲ sǎsǎm ké.

¹⁶ Hai, Tacaa, ma ké nyá tǎmlɛ tu ké,

nyá pɛɛlo pǎyalu kɛɛ má,

n cɛpa ma kǎhǎkum.

¹⁷ Maa lá-ɲ nyana tǎmlɛ kǎtaya.

Maa sá-ɲ na má yaa nyá hǎte.

¹⁸ Maa yoosi nəǎɔ ɲka ma su Tacaa nyá tǎɔ

nyá yǎlaa isɛntaa.

¹⁹ Maa la isǎna maa suwa tǎɔ

nyá tǎyaya taya tǎo ké Yosalem taa.

Ǫ sa Tacaa.

117

Piitimnaa tǎna saɲ Tacaa

¹ Piitimnaa mɛ, Ǫ sa Tacaa.

Yǎlaanaa tǎna Ǫ sam-i.

² Kǎpantu nti Ǫ laki-tu tǎ tǎ tǎwaya.

Ǫ tampana wɛ tam tǎo.

Ǫ sa Tacaa.

118

Keesi mpi Tacaa lapa to

- ¹ I see Tacaa, mpi to, i ké kupan.
- ² Iseyeli nyéma í to si:
I kupantu we tam too.
- ³ Alon taya nyéma í to si:
I kupantu we tam too.
- ⁴ Mpa pa nukana Tacaa to pá to si:
I kupantu we tam too.
- ⁵ Ma lanwakalle taa ké ma yáá Tacaa
na í co-m na í waasi-m.
- ⁶ Tacaa n we ma too ké, maa nyan pulu.
Yulu pasayi na í la-m we?
- ⁷ Nyá ten-na-m
na má naaki ma kolontunaa kpisuyu.
- ⁸ Pa kala teu si yulu í to Tacaa nyaya kpuluyu
na mpi i ká peti nyá tayi yalaa to.
- ⁹ Pa kala teu si yulu í to Tacaa nyaya kpuluyu
na mpi i ká peti i tayi sosaa to.
- ¹⁰ Piitimnaa tana ka tama-m ké.
Ile ma tagna-weye Tacaa nyá ton taa.
- ¹¹ Paa tama-m ké na pá watayi-m.
Ile ma tagna-weye Tacaa ton taa.
- ¹² Paa wata-m ké isu tun seseke.
Ama pa ton tema lon isu kiisi kaka.
Ile ma tagna-weye Tacaa ton taa.
- ¹³ Ma kolontu nyá, nyá tusa-m ké si má hoti.
Ama Tacaa ná koma na í waasi-m.
- ¹⁴ Tacaa kele ma ton na ma samtu nyuyu,
nyá yapana-m.
- ¹⁵ Siyisilaa wilitiyi.
Mpi to, Iso ha-weye akaitu.
Tampana tagna lanle heewa.
Mpi to, Iso yapa-we.
Tacaa n yapa-tu na nyá ton.
- ¹⁶ Tacaa n kusa nkpalonja na iso.
N lapana ton soson.
- ¹⁷ Ma kaa tasa sam toto,
maa weena weesuyu ké.
Maa keesi Tacaa tema tom.
- ¹⁸ Tacaa n hama ma nkpanuyu yáá.
Ama n ta yele na má si.
- ¹⁹ I toli-m tampana tagna nonosi,
na má suu na má sa Tacaa.
- ²⁰ Tacaa nonoyo nto,
nkeye siyisilaa suukana.

²¹ Maa sɛɛ-ŋ ké, mpi tɔ, n cɔ-m
na ń pəsı ma waasulɔ.

²² Pələ nte ɲmalaa kisaa na pá lɔ tɔ,
nté tɔ pəsəna nteyɛ pələ səsəle.

²³ Tacaa nyá kiŋ kɛ pə lunaa,
pə ké piti tɔmlɛ ké.

²⁴ Tacaa nyá lapəna kuyaku kɔnɛ.
Ku ké laŋhulɔmlɛ na ayɔla nyəŋku ké.

²⁵ Hai, Tacaa, yele na pə lana-tu.
Hai, Tacaa, ya tá nyɔɔŋ.

²⁶ Iso í kooli kupantu kɛ wei ı kəŋna Tacaa hətɛ taa tɔ.
Hatoo Tacaa tɔyaya kɛ tɔ kooliyina-mɛyɛ kupantu.

²⁷ Tacaa kele Iso, ını ı kəkɔ naakəna-tu.
I tamsı acima kpəntɛ na í pona-teyɛ
kɔtaya tɔlate hɔlɔyɔ kiŋ*fa*. ^a

²⁸ Tacaa, n ké ma Iso ké maa sa-ŋ.
Ma Iso, maa puyuli-ŋ.

²⁹ I sɛɛ Tacaa.
Mpi tɔ, n ké kupan,
na nyá kupantu wɛ tam tɔɔ.

119

Yontu nti pa saŋna Iso kvsəsutu tɔ

¹ Lelen ɲulaa nté mpa pa tɔntɛ tewa
na pá tɔŋ ısu Iso kiiu wɛɛ tɔ.

² Lelen ɲulaa nté Iso kvsəsutu təkəlaa,
na mpa pa pɛɛkəyɪ-ı na pa lotu tana tɔ.

³ Pə yəlaa tɔŋ Iso mpaan taa ké.
Paa lakı ısayatu natəli.

⁴ Tacaa n hula nyá kɔtɔtɔtɔ ké sı
yəlaa í paasəna-təyɪ teu.

⁵ Hai, Iso, yele na ma tɔntɛ la teu
ɫɛna má pəsı na má təkı nyá kiin.

⁶ Ye ma təkə nyá kvsəsutu tana,
ma kaa wɛɛna fɛɛɛ.

⁷ Pələyɛ maa sá-ŋ na lotu kulɔmtu
na má kpɛləməyɪ nyá kiin kupan.

⁸ Ma caa ma la nyá luyɔ nyəntu ké,
taa lɔ-m təkpataa.

Nya kvsəsutu hɛɛsəyɪ ma laŋle

⁹ Isənaya ifepu ká kpɛləməna tənənŋ tɔntɛ?
Nyá tɔm təkuyɔ taa ké ifepu ká kpɛləməna tənənŋ tɔntɛ.

¹⁰ Tacaa, ma pɛɛkəyɪ-ŋ ké na lotu kulɔmtu.

Taa yele na má hatəla na nyá kvsəsutu.

¹¹ Ma təkə nyá tɔm kɛ teu kɛ hatoo ma taa ké,

^a 118:27 Kɔkalɔtɔ tənɛ tɔ hɔwɛɛ wɛ tɔm naaleɛ. Lɛlaa ná tɛləsəyɪ tɔtɔ sı: I kpaya tɔyɔ pilinjası kɛ mə ɲin taa
na í caalı acima paale. Na í tɔ na ı cəna kɔtaya tɔlate.

sɪ pə taa kɔɔ na má pəntəna-ŋ.

¹² Tacaa, ma sɛɛ-ŋ.

Sɛɣɛsɪ-m nyá luɣu nyəntu.

¹³ Maa yɔɣɔti kulum kulum ké

kɔsəsutu nti n suwa tɔ.

¹⁴ Nyá tɔm tɔɲɔɣu hɔləsəɣi ma laŋlɛ ké
isu má tənna wɛnau təna.

¹⁵ Ma mayasəɣi nyá kɔtɔtɔtu tɔm ké.

Na má kpɛlɛməɣi nyá kɔsɛɣɛsətu kɛ teu.

¹⁶ Nyá kɔsəsutu kɛ ma laŋlɛ hɛɛkəna
ma kaa sɔɔ nyá tɔm.

Nya kiiŋ tasəɣi-m layatu

¹⁷ La nyá tɔmlɛ tu maya kɔpantu
lɛna má wɛɛna weesuyu na má tɔki nyá tɔm.

¹⁸ Kuli ma ɪsɛ na má ná nyá kiiu teu.

¹⁹ Ma ké ɪkɔm kɛ tɛtu taa ké.

Taa ŋmɛsɪ-m nyá kɔsəsutu.

²⁰ Ma sɔɔla nyá kiiŋ ké, na má saki ɪ tɔɔ.

Ma caa ma kpɛlɛmɪ-ɪ paa kuyaku ŋku.

²¹ N nyaasəɣi mpusitɔnaa ɪsɛau nyəma
mpa pa hatəlɛɣəna nyá kiiŋ tɔɣɔ.

²² Kɛɛli ma tɔɔ ké fɛɛlɛ na footuyu.

Mpi tɔ, ma tɔka nyá kiiŋ ké.

²³ Paa awulumpiya caya na pá yɔɣɔtəɣi ma tɔm,
nyá tɔm kɛ nyá tɔmlɛ tu má, ma mayasəɣi.

²⁴ Nyá kɔsəsutu hɛɛsəɣi ma laŋlɛ ké.

Nti tɔ tasəɣəna-m layatu.

Nya kɔsəsutu haaki-m weesuyu

²⁵ Ma hota atɛɣɛ.

Nyá tɔm ɪ ha-m weesuyu ɪsu n ka yɔɣɔtɔɣu tɔ.

²⁶ Ma kɛɛsəɣi-ŋ ma kulapələ tɔm.

Sɛɣɛsɪ-m nyá kɔsəsutu tɔm.

²⁷ Hɔlɔ-m nyá kɔsəsutu tɔɲɔɣu
na má mayasi nyá teu tɔm.

²⁸ Laŋwakallɛ nu-m na má pələɣi ɪsəlɔm.

Kɔsɪ-m ɪsu n ka yɔɣɔtɔɣu tɔ.

²⁹ Hatəlɛna-m pɔpɔtu.

Hɔli-m pɛɛlɛ na má tɔŋ nyá kiiu.

³⁰ Tampana mpaau kɛ ma ləsaa.

Maa tɔŋ nyá kɔsəsutu.

³¹ Nyá kɔsəsutu kɛ maa matəna.

Tacaa taa yelɛ na pá liyiti-m.

³² Nyá kɔsəsutu kɛ ma nukəna teu.

Mpi tɔ, n kula ma ɪsɛ.

Maa tɔŋ nya kiiu na ma lotu təna

³³ Tacaa hɔli-m nyá kɔtɔtɔtu mpaau

na má tǝkɪ-tɪ na má tala tǝnaya.

³⁴ Tacaa ha-m nyǝm na má tǝkɪ nyá kiiu
na má tǝnjǝyɪ-kɔ na ma lotu tǝna.

³⁵ Yele na má nuna nyá kǝsǝsutɔ.

Mpi tǝ, ma sǝǝla-tǝyɪ.

³⁶ Pona ma hǝwǝǝ kǝ nyá kǝsǝsutɔ kin.

Taa pona-yǝǝ liyitee luluyɔ cǝǝ.

³⁷ Lǝsɪ ma ɪsɛ kǝ kpai nyǝm tǝǝ.

Taa yele na má paasǝna kpai nyǝm.

Yele na má wǝǝ nyá luyɔ nyǝntɔ taa.

³⁸ La nyá tǝmlɛ tɔ maya nti
n ka suwa mpa pa nyǝnna-n tǝ.

³⁹ Ma wǝna fǝǝlɛ sǝǝntɔ kǝ.

Taa yele na tǝ mayana-m.

⁴⁰ Nti ma nyɪlǝyɪ sǝsǝm tǝǝlɛ nyá kǝtɔtɔtɔ lapɔ.

N kǝ siyisilu kǝ, ha-m weesuyɔ.

Maa tǝkɪ nya kiiu kǝ

⁴¹ Tacaa nyá kupantu ɪ kǝǝ ma tǝǝ
na ń ya ma nyɔyɔ ɪsu n suw tǝ.

⁴² Na má wǝǝna nti maa cǝ ma tɔvlaa tǝ.

Mpi tǝ, nyá kǝyǝǝtɔtɔ kǝ ma lapa naani.

⁴³ Taa lǝsɪ tampana tǝm kǝ ma nǝǝ taa tǝkpataa.

Nti n mayasǝyɪ nyá taa tǝǝ ma tǝnǝa.

⁴⁴ Maa tǝkɪ nyá kiiu kǝ

pa kǝyakɔ ɲkuyɔ tam tǝǝ kǝ.

⁴⁵ Ma caa má tǝna ma tǝyɪ.

Mpi tǝ, nyá kǝsǝsutɔ kǝ ma pǝǝkǝyɪ.

⁴⁶ Maa heeli nyá kǝsǝsutɔ tǝm kǝ awulaa,

fǝǝlɛ kaa wǝǝ-m.

⁴⁷ Nyá kǝsǝsutɔ kǝ ma lanlɛ hǝǝnaa.

Mpi tǝ, ma sǝǝla-tǝyɪ.

⁴⁸ Ma nukǝna nyá kǝsǝsutɔ kǝ.

Ma sǝǝla-tǝyɪ.

Ma caa ma mayasi-tǝyɪ ma taa kǝ.

Nyá kǝsǝsutɔ tɔyɔ-m naani

⁴⁹ Tǝǝsɪ tǝm nti n ka heela nyá tǝmlɛ tɔ má tǝ tǝ tǝǝ.

Nti tǝ tǝna-m naani.

⁵⁰ Nti tǝ hǝǝsǝǝna ma lanlɛ kǝ ma wahala taa.

Nyá tǝm kupantu haakǝna-m weesuyɔ.

⁵¹ Paa ɪsǝcavɔtnaa wɔɲiyɪ-m

ma ta lu nyá kiiu taa.

⁵² Tacaa ma tǝǝsǝyɪ nyá lanlɛ hɔvlɛ tǝm

na pǝ hǝǝsǝyɪ ma lanlɛ.

⁵³ Má naaki asayaa mpa pa lǝǝkɪ nyá kiin tǝ,

pááná kpaaki-m kǝ.

⁵⁴ Nyá kiin tǝm kǝ ma yooki yontu kǝ timpɪ

ma kǝ ɪkǝm tǝ.

⁵⁵ Ma tǝǝsǝyɪ nyá hǝtɛ kǝ ahoo

na má təkəyi nyá kəsəsuto.

⁵⁶ Mpi pə ké ma nyəm təyole,
sɪ má təkəyi nyá kəsəsuto.

Tacaa hvule we teu

⁵⁷ Ma lələyi sɪ ma nyəntu nté sɪ
má təŋ nyá kuyəyotutu.

⁵⁸ Ma wiikina-ŋ na ma lotu təna,
nyənɪ ma pətətəle ɪsu n ka suu nyá nəyɔ tɔ.

⁵⁹ Ma huɔ ma mpaav tɔm kɛ ma taa,
nyá kəsəsuto kɛ ma caa tənɔyɔ.

⁶⁰ Ma lakɪ nyá kəsəsuto kɛ ləŋ ké təcav.
Ma kaa yele na tó leeli.

⁶¹ Asayaa katəsɪ tama-m ké.
Ama maa sɔɔkɪ nyá kiiu tɔɔ.

⁶² Ma kuləyi ahoɔ heka na má sá-ŋ.
Mpi tɔ, nya hvule we teu.

⁶³ Ma ké mpa pa nyaŋna-ŋ na pá təkəyi
nyá kəsəsuto tɔ pa taapalu ké.

⁶⁴ Hai, Tacaa, nyá kupantu suna tetu.
Seyesi-m nyá kəsəsuto.

Tacaa mapa-m sɪ pə tayan-m

⁶⁵ Tacaa n lapa kupantu kɛ nyá tɛmlɛ tu maya,
ɪsu n ka yəyotuyɔ tɔ.

⁶⁶ Seyesi-m ləmayasɛɛ kupana na nyəm.
Mpi tɔ, ma tɛma ma taa na nyá kəsəsuto ké.

⁶⁷ Ləŋ ɪle ye n ta ho ma ŋkpaŋyɔ maa təkəyi nyá tɔm.
Ama nəɔnɔɔ ma tənəyi nyá kiin.

⁶⁸ N ké kupan ké na kupantu latu.
Hɔlɔ-m nyá luyɔ nyəntu.

⁶⁹ ɪsəcavtɔnaa pilisiyi-m ké na pa kaloolaya.
Ama ma tɔka nyá kəsəsuto kɛ na lotu kɔlɔmtu.

⁷⁰ Pa ləmayasɛɛ taa toowaya ɪsu nim.
ɪlɛna máa hɔləsəyi lanɛ na nyá kiiu.

⁷¹ Pə we teu sɪ pá pasa-m ké.
ɪlɛna má cəkəna nyá kəsəsuto.

⁷² Nyá nəyɔ taa kəsəsuto kəla-m teu kɛ
wɔla na liyitee wontu tuutuuma.

Tacaa, nyá hvule siyisaa

⁷³ Nyá nin ŋmana-m.
Ha-m layatu na má kpələmənə nyá kəsəsuto.

⁷⁴ Mpa pa nyaŋna-ŋ tɔ pa naa-m na pa lanɛ hɔləməyi.
Mpi tɔ, nyá nəɔsɪ suu kɛ ma tɛləyi.

⁷⁵ Tacaa, ma nyəmá sɪ nyá hvule siyisaa ké.
Nyá tampana tənɔyɔ tɔɔ ké n pasa-m.

⁷⁶ Nyá kupantu í heesi ma lanɛ
ɪsu n ka suu nyá tɛmlɛ tu maya nəyɔ tɔ.

⁷⁷ Hòlv-m sì n sòla-m na pá ha-m weesuyu.

Mpi tò, nyá kiiu ké ma lanle heekana.

⁷⁸ Pá liyiti isacau nyáma mpa pa muyuluyu-m musuŋ tò.

Mpi tò, nyá kusəsuto tòm ké ma mayasayi ma taa.

⁷⁹ Mpa pa nyanŋa-ŋ tò pá koo ma kin

na pá cekana nyá kusəsuto.

⁸⁰ Maa la nyá luyu nyənto na lotu kolomto.

ŋe feele kaa tɔɔ-m nyá kin.

Tacaa fitiyi-m kolontunaa katəsi

⁸¹ Ma taŋa nyá nyuyv yapu ké tətɛyɛtɛyɛ.

Nyá tòm ké ma teeləyi.

⁸² Ma ise teŋna nyá nɔɔ sɔv kin ké,

na má pɔɔsəyi sì pəlee ké n ka heesi ma lanle?

⁸³ Ma tɔnvu cuka kpasi ké isɔ kɔŋle ké nyɔɔsi taa.

Ma kaa sɔɔ nyá kusəsuto tɔɔ.

⁸⁴ Kuyeeŋ isənaya pə kaasa nyá təmle to ma?

Waatu wei ké n ká huuna mpa pa tɔvu-m wahala tò?

⁸⁵ Isacavtunaa huliŋina ma nɔɔ tɔɔ ké pɔɔŋ,

paa təŋəyi nyá kiiu ké paa pəɔɔ.

⁸⁶ Nyá kusəsuto tana ké kusiyisito ké.

Pa tɔvu-m wahala ké musuŋ ké, waasi-m.

⁸⁷ Pa kaya pa hu-m na pá kv-m

ŋe maa looki nyá kusəsuto.

⁸⁸ Ha-m weesuyu ké nyá kɔpantu tɔɔ,

ŋena ma təŋ nyá kusəsuto.

Tacaa, pə tana pə laki-ŋ təmle

⁸⁹ Hai, Tacaa, n we tam tɔɔ ké.

Nyá tòm caya teu ké isɔtaa ké.

⁹⁰ Kɔpantu nti n laki tò tu teŋ.

Nyá suna tetu na tə nyɔɔwa teu.

⁹¹ Nyá kusəsuto tɔɔ ké pə tana pə caya teu ké saŋa.

Mpi tò, pə tana pə laki-ŋ təmle.

⁹² Ye ma lanle taa heena nyá kiin,

maa lepa ma wahala taa ké.

⁹³ Ma kaa sɔɔ nyá kusəsuto.

Ntəyi n haakana-m weesuyu.

⁹⁴ Ma ké nyá nyəŋ ké, waasi-m.

Mpi tò, nyá kusəsuto ké ma pɛekəyi.

⁹⁵ Asayaa ceŋəyi-m ké sì pa kvu-m.

Paa na mpv nyá kusəsuto ké ma keŋna ŋkpaŋŋ.

⁹⁶ Ma nawa tana kɔpana tana tənasi.

Ama nyá kusəsuto fei tənaya.

Nyá kiin kəla tuij ké lelen

⁹⁷ Ma sɔla nyá kiiu ké sɔsəm ké.

Kv tòm ké ma mayasayi kuyeeŋ tana.

⁹⁸ Nyá kusəsuto haaki-m ləmayasɛɛ

na pá kǎli ma kolontunaa.

Mpi tǒ, tǎ wɛ ma kinj kɛ tam tǎǎ kɛ́.

⁹⁹ Ma tɛɛ ma sɛyɛsǎlaa tǎnaya nyǎm.

Mpi tǒ, nyǎ kusǎsutu kɛ ma mayasɛyi.

¹⁰⁰ Ma tɛɛ kukpatǎlaa kɛ lǎmayasɛɛ.

Mpi tǒ, ma tǎka nyǎ kǔtǔtǔtǔ.

¹⁰¹ Ma kisa mpaanɔ ɪsaxanɔ taa tǎntɛ

sɪ má pǎsɪ na má tǎkɪ nyǎ tǎm.

¹⁰² Maa hatǎlǎyǎna nyǎ kusǎsutu.

Mpi tǒ, nyǎ sɛyɛsǎyǎna-m.

¹⁰³ Nyǎ tǎm wɛ lelenj kɛ ma tantahaav taa kɛ́.

Tǎ kǎla tunj kɛ lelenj kɛ ma nǎɔ taa.

¹⁰⁴ Nyǎ kusǎsutu pǎsǎyǎna-m nyǎntǔ

na má kisiyi pǎpǎtǔ tǎna.

Tacaa tǎm kɛ fǎtǎla

¹⁰⁵ Nyǎ tǎm wɛnna ɪsu fǎtǎla kɛ ma nǎɔhɛɛ tɛɛ
na pá naakɪ ma mpaav taa.

¹⁰⁶ Ma tuuki sɪ maa tǎkɪ nyǎ kusǎsutu.

Maa la ɪsu ma tuuwa tǎ.

¹⁰⁷ Tacaa, pǎ pǎsa-m teu kɛ́.

Yele na má wɛɛna weesuyɔ ɪsu n yǎɔtɔyɔ tǎ.

¹⁰⁸ Hai, Tacaa, mu ma sǎlǎmuyɔ ɪsu kǔcǎɔɔ.

Sɛyɛsɪ-m nyǎ kusǎsutu.

¹⁰⁹ Ma weesuyɔ wɛ asola taa kɛ́ tam kɛ́.

Ama ma kaa sǎǎ nyǎ kiiu tǎm.

¹¹⁰ Asayaa nyǎkɪ-m katǎsɪ kɛ́.

Ama maa hatǎlǎyǎna nyǎ kusǎsutu.

¹¹¹ Nyǎ kǔtǔtǔtǔ kɛ-m kǔpantǔ sǎsǎɔntǔ kɛ tam tǎǎ kɛ́,

tǎ hɛɛsǎyi ma lanjɛ.

¹¹² Ma tǔ ma taa sɪ má tǎnj nyǎ kusǎsutu*fa*

halǎna ma sǎm. ^a

Tacaa kɛ ma tentu

¹¹³ Ma taa kpaana ataa na a waali yǎlaa kɛ́.

Ama ma sǎǎla nyǎ kiiu.

¹¹⁴ Nyǎɔalɛ ma kpǔlɔyɔ tǎtǔlɛ na ma kentulu.

Nyǎ kǔyǎɔtǔtǔ kɛ ma tɛɛlǎyi.

¹¹⁵ Asayaa mɛ ɪ hatǎlǎna-m.

Uɛna má tǎkɪ ma ɪsǎ kiiɔ.

¹¹⁶ Te-m ɪsu n ka suw nyǎ nǎɔ tǎ na má hiki weesuyɔ.

Nyǎɔa ma tɛɛlǎyi, taa tǔ-m fɛɛlɛ.

¹¹⁷ Wɛɛ ma tentu na pá ya ma nyɔyɔ.

Uɛna ma paasǎna nyǎ kusǎsutu kɛ tam tǎǎ má taa hɛɛsɪ.

¹¹⁸ N tǎɔɔnǎyi mpa paa tǎnjɔ nyǎ kusǎsutu tǎyɔ.

Mpi tǒ, pa tǔsɔyɔ u waasǎyi pǔlɔ.

¹¹⁹ N lǎɔkɪ atɛ asayaa tǎnaya ɪsu hute.

^a **119:112** Loonja kane ka tǎlǎsɔyɔ lapa kate. Lɛlaa na tǎlǎsǎyi sɪ ma kaasǎyi ma tɪ sɪ má tǎnj nyǎ kusǎsutu.

Mpi tǒ, tǎ kawaaɔa u tǎnj.

Pə təw kə ma səla nyá kəsəsutv.

¹²⁰ N tv nyá səwəntv kə ma taa na ma tənəyv seliyi,
na má nyəŋna nyá hvule.

Tacaa kələ ma tentu

¹²¹ Ma təkə nyá kiiu na nyá siyisuyu kə.

Taa peti-m ma ŋmakəllaa.

¹²² Si nyá təmlə tv maya nəwə sɪ n ká səna-m.

Taa yele na kalampaani nyəma muɣulu-m.

¹²³ Ma taŋa nyá nyəyv yapv.

Ma taŋa akaitv nti tə təm n suwa nəwə tə
na ma ɪse tɛŋ.

¹²⁴ La nyá təmlə tv maya kəpantv,
na ŋ səɣesɪ-m nyá kəsəsutv.

¹²⁵ Ma kə nyá təmlə tv kə, ha-m layatv
na má nyí nyá kəsəsutv.

¹²⁶ Tacaa pə talaa sɪ ŋ la pəlv.

Pa yəkəyi nyá kiiu kə.

¹²⁷ Pə təw kə ma səla nyá kəsəsutv
na pə kəli wəla kəpampaŋ.

¹²⁸ Pə təw kə ma nyənəyi nyá kətututv tənaya kusiɣisitu
na ma taa kpaakəna pəpətv.

Ma caa ma təŋ nya kiiu

¹²⁹ Nyá kəsəsutv kə kəpampantv kə
pə təw kə ma tənəyi-ti.

¹³⁰ Nyá təm cəkənav kəŋna nyaaləm kə
tə haaki layatv kə mpa pa laŋa-ti tə.

¹³¹ Ma liki nyá təm kə na hiluyv.

Mpi tə, ma wəna nyá kəsəsutv nyəwəsɪ kə.

¹³² Keesɪ nyá ɪse na ma təw na ŋ nyənɪ ma pətətəle,
ɪsu n lakəyv mpa pa səla nyá hətə tə.

¹³³ Nyá təm í tv-m naani.

Taa yele na ɪsayatv natəli tə pəsɪ-m.

¹³⁴ Waasɪ-m, yəlaa caaki pa ŋmakələyi-m.

Iləna ma təkɪ nyá kəsəsutv.

¹³⁵ Nyá ɪsentaa í hətəna nyá təmlə tv maya teu.

Səɣesɪ-m nyá kəsəsutv.

¹³⁶ Waatv wei ma naaki sɪ paa təkəyi nyá kiiu tv
ma lukiyi ɪsəlv kə.

Tacaa kiiu siyisaa

¹³⁷ Hai, Tacaa, n kə siyisilu kə,
na ŋ tənəyi tampana kə nyá hvule taa.

¹³⁸ Nyá kəsəsutv siyisaa kə na tə kə tampana.

¹³⁹ Waatv wei ma naaki ma kolontunaa səki nyá təm tə,
pááná səwəna kpaaki-m kə.

¹⁴⁰ Nyá təm lapa tə təmlə.

Na nyá təmlə tv má, ma səla-ti.

141 Maya səkpəlu ké,
na nəɣəlv u caaki-m.
Ama ma ta səɔ nyá kəsəsuto tɔɔ.
142 Nyá siɣisuyu ké tam nyəŋkɔ ké,
na nyá kiiu ké tampana.
143 Lanwakəlle na nəɣəsɛɛ pə hika-m.
Ama ma lanlɛ hɛkəna nyá kiinj.
144 Nyá kəsəsuto siɣisina tam tɔɔ.
Ha-m layatu na má weena weesuyu.

Ma mayasəyi nyá kəsəsuto tɔm kɛ ahoo tɔna

145 Ma yaaki-ŋ na ma lotu tənaya.
Taaɔa cɔ-m ɛlɛna má tɔki nyá kəsəsuto.
146 Ma yaaki-ŋ, waasi-m.
ɛlɛna ma tɔki nyá kəsəsuto.
147 Ma kvləɣi na pácɔ pé nyaali
na má səlɛmɪ sɪ ń waasi-m.
Ma tanɔna tɛɛlvɔv kɛ nti n ká yəɣɔti tɔ.
148 Maa kpəki ɪsələ, haləna pá nyaali
na má mayasi nyá tɔm.
149 Taaɔa n kɛ kupaŋ ké, ɛlɛ nu ma nəɣɔ,
na ń ha-m weesuyu ɪsu n suwa tɔ.
150 Mpa pa huliɣi ɪsəɣatɔ waali tɔ pa kpɛɣetaa,
na pá hatələɣəna kiiu.
151 Hai, Taaɔa, n kpətəna-m ké
na nyá kəsəsuto tɔna ké tampana.
152 Hatoo lɔŋ kɛ ma nyəmə sɪ
n su nyá kəsəsuto kɛ tam tɔɔ.

Taaɔa ya-m nyá kupantu tɔɔ

153 Nyəni ma wahala na ń waasi-m.
Mpi tɔ, maa səɔki nyá kiiu.
154 Yoona ma nəɣɔ na ń ya-m,
na ń ha-m weesuyu ɪsu n yəɣɔlvɔv tɔ.
155 Asayaa kaa na nyvɔv yaɔv.
Mpi tɔ, paa pɛɛkəɣi nyá kəsəsuto.
156 Hai, Taaɔa, nyá səɔlvɔv tɔɔwaya.
Ha-m weesuyu ɪsu n mayasaa tɔ.
157 Ma kolontunaa na ma konyəntulaa tɔɔwaya.
Maa hatələɣəna nyá kiinj.
158 Ma taa kpaakəna waali lulaa
mpa paa təkəɣi nyá tɔm tɔɣɔ.
159 Taaɔa nyəni ma səɔla nyá kəsəsuto ké.
ɛlɛ ha-m weesuyu kɛ nyá kupantu tɔɔ.
160 Nyá tɔm kite nté tampana,
na nyá siɣisuyu kiinj tɔna wɛ tam tɔɔ.

Taaɔa kiiu səɔllaa hɛsaa ké

161 Awulumpiya tɔv-m wahala kɛ mɔsvɔŋ.

Ama nyá kuyəɔtɔtɔ tike ke ma seliyina.

¹⁶² Ma lanje heekəna nyá nɔɔsi suw ké.

Isu wei i hika wɛnaw sɔsɔɔm tɔ.

¹⁶³ Ma taa kpaakəna pɔpɔtɔ ké,

na ma nyənəyi-təyi acaalətv.

Ama nyá kiiu ke ma sɔɔlaa.

¹⁶⁴ Paa kuyaku ŋku tɔm naatosompɔɔlaya ke ma seeki-ŋ.

Mpi tɔ nya kiinj siyisaa ké.

¹⁶⁵ Mpa pa caaki nyá kiiu tɔ pa heesaa ké.

Wahala nəɔlv u makəna-wɛ.

¹⁶⁶ Hai, Tacaa, ma tɛɛlvv nte si n ká ya-m,

na ma tɔka nyá kəsəsutv.

¹⁶⁷ Ma tənəyi nyá kɔtɔtɔtɔ ké,

na ma sɔɔla-təyi teu.

¹⁶⁸ Ma tɔka nyá kɔtɔtɔtɔ ké na nyá kəsəsutv.

Mpi tɔ, n naaki ma mpaan tənəya.

Tacaa nu ma wula

¹⁶⁹ Hai, Tacaa, nu ma wula

na n ha-m layatv isu n suw tɔ.

¹⁷⁰ Nu ma wiinaw na n waasi-m

isu n suw nəɔv tɔ.

¹⁷¹ Ma nəɔv i kpaali nyá samtv.

Mpi tɔ, n seɣsəyi-m nyá kəsəsutv.

¹⁷² Ma nsəmle i yoo nyá nəɔv suw tɔm.

Mpi tɔ, nyá kəsəsutv ke kəsiyisitu ké.

¹⁷³ Kusi nyá nin na n waasi-m.

Mpi tɔ, nyá kɔtɔtɔtɔ ke ma lasaa.

¹⁷⁴ Hai, Tacaa, nyá yapv tɔv ké ma səki

nyá kiiu heesəyənə ma lanje.

¹⁷⁵ Yele má wɛɛna weesuyv na má sá-ŋ,

na nyá hvule waasi-m.

¹⁷⁶ Ma ké cɔɔlv ké isu heu kulepu,

pɛeki nyá tɔmle tv má.

Mpi tɔ, maa sɔɔki nyá kəsəsutv.

120

Wei pa suu tɔm ke mvsɔŋ tɔ i səlɔmvyv

¹ Yosalem kpav yontu.

Tacaa nyaya ma wiina ma lanwakəlle waatu
na i nu ma nəɔv.

² Tacaa waasi-m yɔlaa pɔpɔtvnaa
na tɔsɔlaa nin taa.

³ Kawaaya yaa kasəyaya ŋkaya
nsəmle kɔtɔsəle ká ha-ŋ yaa tu kəna-ŋ?

⁴ Mpi tɔ haaki-ŋ tɔɔle yoolu
nyəma kɔsɛŋtɛɛ na mamala.

⁵ Ma ké wahala tv ké.

Mpi tɔ, ma na Meseki tetu nyáma kpai nyáma tɔ wenna.

Ketaa tetu nyáma coka tee ké ma wee.

⁶ Hatoo lɔŋ ke ma we mpa

pa taa kpaakana heesuyɔ tɔ pa té.

⁷ Heesuyɔ ke ma sɔɔlaa.

Ama ye ma yɔɔtɔɔyi heesuyɔ tɔm,

yooɔ ke mpe pa caaki.

121

Awe pɔsɔyi na í tem?

¹ Yosalem kpau yontu.

Ma kusa ise na má nyənəɣana pɔɔŋ tɔɔ.

Leye ma waasuyɔ ká luna?

² Taca nyá lapana isɔtaa na ate.

Nyá kin ke waasuyɔ ká luna.

³ N kaa tisi si pá tuuli nyá yulɔ nɔɔhale.

N fenjiyi nyá yulɔ tɔɔ ké nn heesɔyi.

⁴ Taca n fenjiyi lseyeli tɔɔ ké,

tom u kaaki-ŋ, pɔyele nn tooki.

⁵ Taca nyá fenjiyina nyá yulɔ tɔɔ.

Nyá wenna i waali na n kentiyi-i.

⁶ Ilim kaa cɔɔsi nyá yulɔ ke ilim taa.

Páɔɔ isɔtu ná kaa cɔɔsi-i ahoo.

⁷ Taca n ká paasana nyá yulɔ weesuyɔ.

Na n fenj i tɔɔ ké isayatu tana taa.

⁸ Taca n ká fenj nyá yulɔ kuluyɔ waatu na i tate waatu

ke pɔ kpayan nɔɔnɔ tɔ, na pá polo tam tɔɔ.

122

Yosalem tɔɔ kpantɔ kooluyɔ

¹ Tafiiti Yosalem kpau yontu nti tɔ we

yonyoolaa nyuyɔ tu yontunaa taa tɔɔɔɔ.

Ye pa tɔma si té polo Taca tɔyaya taa,

ma lanɣhulɔmle we sɔɔntu.

² Yosalem, nyá nɔnɔkeelasi ke tɔ sɔŋaa.

³ Yosalem ɔcate nyá, pɔ ŋma-ŋ teu ké,

na n tamsa teu takpeyekpeye.

⁴ Nyá taa ké Taca kpeka lseyeli nyáma kpaaki

na pá saŋ Taca hate isi pa kiiu wee tɔ.

⁵ Tɔnaya Tafiiti tɔyaya nyáma kawulaya kumlee wee

na pá cakɔ a tɔɔ na pá huɔki tɔm.

⁶ I sɔlɔmɔ Iɔ si:

Yosalem heesi.

Mpa pa sɔɔla-ŋ tɔ,

pa lanɣá i heena heesuyɔ ŋku.

⁷ Heesuyɔ í wee nyá koloosi taa

na tɔcayanaɔ ke nyá teesi kupansi taa.

⁸ Ma sɔɔlaa si heesuyɔ í wee nyá taa ké
ma tɛtɔnaa na ma taapalaa pa tɔɔ.

⁹ Tá Iso Tacaa tɔyaya tɔɔ ké
ma kooliyi si pé caya-na-ŋ.

123

Mpa pa pasa pa ti tɔ pa tanɔyɔ

¹ Yosalem kpau yontu.

Ma kɔsa ma ise na má nyənəyi Tacaa nyá wei
nyá tɛcayale we isɔtaa tɔ.

² Teitei isu tɛmlɛ nyéma
apalɔnyɛma nyənuyɔ pa caa nin
na alɔnyɛma náa nyənəyi pa too nyəŋ tɔ,
mɔpuyɔ tá ise keesəna tá Iso Tacaa nyá tɔɔ.
Haləna waatu wei i ká weena tá pɛtɔɔtɛle tɔ.

³ Tacaa nyənɔ tá pɛtɔɔtɛle.
Hai, nyənɔ tá pɛtɔɔtɛle.
Mpi tɔ, kɔtuyɔ kəla-tuyɔ piɔ.

⁴ Isɛaɔtɔnaa wɔŋa na
təhəntaa footuyɔ nu-tuyɔ.

124

Tacaa we ta waali

¹ Tafiiti Yosalem kpau yontu.

Isɛyɛli nyéma í tisi si:
Ye Tacaa n taa wee tá waali.

² Ye Tacaa n taa wee tá waali,
awe ka waasa-tuyɔ waatu wei
yɔlaa kota tá tɔɔ tɔ.

³ Paa lipa tá tənaya na tá ise ke waatu wei
pa pááná huu tá tɔɔ tɔ.

⁴ Ye Tacaa n taa wee tá waali.
Pusi lɔm ka lipa-tuyɔ na pə hola tɛena-tɔ.

⁵ Hola tɔŋ nyəna anɔ
a ka tɔyɔ-tuyɔ.

⁶ Tá sɛɛ-ŋ Tacaa n ta tu-tuyɔ
pa kela taa isu tɔyənaya tɔ.

⁷ Tə fitaa ké isu sumaya fituyɔ
ka kpalɔ apai taa tɔ.

Apai pelaa na táa fiti.

⁸ Tacaa nyá ŋmawa ate na isɔtaa.
Nyá waasəna-tɔ.

125

Mpa pa lapa Tacaa ke naani tɔ

¹ Yosalem kpau yontu.

Mpa pa tugi Tacaa ke naani to
pa we ké isu Siyɔŋ puyɔ,
ku nyəɣələyi.

Ku nyɔɔ toŋ ke tam tɔɔ ké.

² Pɔɔŋ towa Yosalem ɪcate ke heku ké.

Mpuyɔ Tacaa n towa nyá yɔlaa ke heku,
ke pə kpayau nɔɔnɔɔ tɔ, haləna tam tɔɔ.

³ Nkaa tisi si asayaa

í tɔɔ kawulaya ke kupama tɔɔ.

Pɔ taa kɔɔ na pɔ hɔ-weye isayatu lapu taa.

⁴ Tacaa yele na pə cayana-tu

isu tɛv lakuyɔ ilim mpɔtəŋ tɔɔ tɛtu tɔ.

⁵ Tacaa kpiisi asayaa

na mpə pa lakɪ mpi pə ta siyisi tɔ.

Hɛɛsuyɔ í weɛ Iseyeli nyɔma taa.

126

Wula pəsa laŋhulɔmlɛ

¹ Yosalem kpau yontu.

Waatu wei Tacaa mənna mpə paa kuuwa Siyɔŋ tɔ,
pə lapa-tuyɔ isu toosee.

² Mpuyɔ tá lánǵ hulumaa
na té won na té won na té won.

Na té wiliti akaitu kawilitaya.

Uena piitimnaa yɔɔtəyi si:

Tacaa lapa-weye kupantu sɔsɔɔntu.

³ Tacaa lapa-tuyɔ kupantu sɔsɔɔntu,
tə we laŋhulɔmlɛ taa ké.

⁴ Tacaa, mánǵná tá yɔlaa mpə paa kuuwa tɔ
isu ilim mpɔtəŋ tɔɔ lɔɔŋ.

⁵ Mpa pa tuuki pa tawa na isəlɔm tɔ,
paa kɔna akaitu kawilitasi ké.

⁶ Wei ɪ kpaakəna mətutuuna ke taale na wula tɔ,
ɪ ká səyali ɪ məhɔwa na í mələyi
təyaya na akaitu kawilitasi.

127

Ye Tacaa ɪ ta ŋma təyaya

¹ Salɔmən Yosalem kpau yontu.

Ye Tacaa í ta ŋma təyaya,

ka ŋmalaa təna lukəna lánǵ ké.

Ye Tacaa ta feŋ ɪcate tɔɔ,

tə fənlu ləkəna laŋlə ké.

² I kələyi tefemle na í tooki tapule,
na í lakí sɪ í hiki mə təyənaya tə,
í ləkəna laŋa ké.

Isə haaki mpv tətəyɔ ɪ səɔllaa ké paa pa təŋna tom.

³ Piya kəna wənau mpi Tacaa haaki sɪ caanaa tə,
pa kasəyaya nté.

⁴ Piya mpa yulu hika ɪ ifepile waatu tə,
pa wɛɛ ké ɪsu yoolu kəɔka taa nyəmə.

⁵ Lelen nulu nté yulu wei ɪ suula
pə té nyəmə ké ɪ kəɔka tə.
I kaa nyana ɪ kolontunaa ké waatu
wei ɪ yəyətəyənə-wɛyɛ ɪcətɛ nənəyɔ tɛɛ tə.

128

Tampana təŋlaa təcayanav

¹ Yosalem kpau yontu.

Lelen nulu nté nyá wei n nyanŋna Tacaa
na í təŋ ɪ mpaan taa tə.

² Nyá laŋlə hɛɛkəna nyá niŋ təmlɛ.

Nyá taa hɛɛwa na í waaki.

³ Nyá alu wɛ nyá təyaya taa ké ɪsu lɛsɛŋ tɔyɔ kɔlɔlɔyɔ.
Na nyá piya náá wɛ tətəyɔlɛ ɪsu Olifi tuŋ.

⁴ Mpuyv pə kooliyi kɔpantu ké
wei ɪ nyanŋna Tacaa tə.

⁵ Tacaa koolɛɛ ká luna Siyən taa na á tii nyá tɔɔ.
N ká ná Yosalem təcayanav.

Haləna nyá weesuyɔ tənaya.

⁶ N ká ná nyá piya piya.
Pəyele na lɛyɛli nyáma hɛɛsɪ.

129

Pa lapa-m ɪsayatv kɛ səsəm

¹ Yosalem kpau yontu.

lɛyɛli í tisi sɪ:

Kolontu lapa-m ɪsayatv kɛ səsəm kɛ hatoo ma pəcaatu.

² Kolontu lapa-m ɪsayatv kɛ səsəm kɛ hatoo ma pəcaatu yáá.
Ama ɪ ta pəsɪ-m ké.

³ I mapa ma siyile taa,
na cacaasɪ həntɪ.

⁴ Tacaa ké siyisulu ké.
I sɛta asayaa ŋmusɪ kɛ sɛtəyi sɛtəyi.

⁵ Pa tənə mpa paa caaki Siyən tə
fɛɛlɛ í kpa-wɛ na pá pəsəna pa waali.

⁶ Pá wɛɛ ɪsu kɔtulun təɔ nyutu nti tə wuləyi

na tá ta tu putá tó.

⁷ Tu suyi tə kpesəlv ɲkute.

Pəyele tu takí tə həkʊlv kɛ ɲkəlvʊv.

⁸ Mpa pa tɛɛkəna Siyən̄ taa tó í taa sɛɛ-wɛ si:

Tacaa í kooli-mɛyɛ kʊpantv.

Tə sɛɛkɪ-mɛ na Tacaa hətɛ taa.

130

Tacaa wiinav kɛ laɲwakəllɛ səsəɔlɛ taa

¹ Yosalem kpav yontu.

Hai, Tacaa, ma wɛ pʊvʊv səsəɔɲkʊ taa ké na má yaakɪ-ɲ.

² Tacaa nu ma nɔɔɔ.

Ke ɲkpaɲɲ na ń nu ma wiinav.

³ Ye n ka sukaya isayatu kɛ nyá taa,

Tacaa, awe ka wɛna weesuyv?

⁴ Ama nyá tanna isayatu huɔvʊv

sɪ pá nyaɲna-ɲ.

⁵ Tacaa nyaya ma tɛɛləyɪ na

má tan̄a nyá kʊyɔɔtʊtʊ.

⁶ Tacaa nyaya ma tɛɛləyɪ na pé kəli isv

tan̄laa tɛɛlvʊv tan̄aɲ tó.

Ǝɛ, pé kəla isv tan̄laa tɛɛlvʊv tan̄aɲ tó.

⁷ Iseyɛli nyóma í tɛɛli Tacaa.

Mpi tó, Tacaa kɛna kʊpaɲ.

Pəɔɔ ɪ sɔɔlv pɪwa tam sɪ í waasɪ.

⁸ Tacaa ká hetəna Iseyɛli nyóma

kɛ pa isayatu təna taa.

131

Ma taa fɛi kalampaani ləmayasəle

¹ Tafiti Yosalem kpav yontu nti tə wɛ

yonyoolaa nyʊvʊ tv yontunaa taa tɔɔlɔ.

Tacaa, ma taa fɛi kalampaani ləmayasəle yaa isəcav huwɛɛ.

Maa pɛɛkəyɪ səsəɔntv yaa mpi pé tɛɛ-m tó.

² Iso í pona poolɔɲ.

Ma wɛ tɔpamm ké isv pəyaya ɲka

ka cɛpa hətɛ tɔɔ ka too nɪɲ taa.

Ma wɛ tɔpamm ké isv pəyaya ɲka ka cɛpa hətɛ tó.

³ Iseyɛli nyóma í tv Tacaa kɛ naani

kɛ pé kpavav nɔɔnɔ tó, haləna tam tɔɔ.

132

Tafiti ɪcatɛ Siyən̄ taa timpi Tacaa wɛɛ tɔ

¹ Yosalem kpav yontu.

Tacaa, tɔɔsi Tafiiti na ɪ wahalanaa tɛna tɔɔ.

² Tafiiti ɪnɪ ɪ yɔɔɔtɛna na ɪ tuuna Tacaa,
na ɪ su Yakɔɔpɪ ɪsɔ tɔŋ tɔ ɪnɛɪ nɔɔɔ si:

³ Ma kaa suu ma tɛ na
má hɛntɪ ma kɔhɛntɔɔɔ tɔɔ.

⁴ Ma kaa yele na tom kaa-m,
yaa ma ɪsɛhutu yoošina tɛma.

⁵ Halɛna má hiki Tacaa kɛ lonte
na Yakɔɔpɪ ɪsɔ tɔŋ tɔ ɪnɛɪ tɛcayalɛ.

⁶ Tɛ nuwa pa yɔɔɔta ɪsɔ atakaa tɔm kɛ ɪfɛlata tɛtu taa.

Tɛ mayana-ɪ Yaaa tɛtu hɔɔɔɔɔɔ taa.

⁷ Tɛ polo Tacaa tɛcayalɛ.

Tɛ lun ɪ nɔɔhɛɛ tɛsɔlɛ.

⁸ Tacaa kɔlɪ na ɪ kɔɔ nyá tɛhɛsɛlɛ.

Nyana nyá teeli atakaa.

⁹ Nyá kɔtɛlɛ ɪ suu nyɔɔɔ yɔɔɔ ɪsu wontu
na nyá tampɛna tɛŋlaa wilitina laŋhɔlɔmlɛ.

¹⁰ Nyá tɛmlɛ tɔ Tafiiti tɔɔ,

taa ɪɔ wei n lɛsaa tɔ.

¹¹ Tacaa tɛma Tafiiti kɛ heeluyɔ na tuunav.

ɪ kaa mɛlɪ waalɪ.

ɪ tɔma si: Nyá tapɔɔɔ tɛɛ pɛyayɛ kɛ

mɛa su nyá kawulayɛ kumtɛ tɔɔ.

¹² Si ye nyá pɛyalɛ tɔka ma nɔɔɔ pɛɛɔɔɔ

na kɔsɛsɔtɔ nti ma sɛɛsɛɛɛ-wɛ tɔ,

pa pɛyalɛ ká lɛɛtɛɛna pa kawulayɛ

kumtɛ tɔɔ kɛ tam tɔɔ.

¹³ Tacaa sɔɔlɛna na ɪ lɛsi Siyɔŋ

si ɪ lakɪ ɪ tɛcayalɛ.

¹⁴ Na ɪ tɔ si: Ma tɛhɛsɛlɛ ntɛ tam tɔɔ.

Maa caya tɛ taa. Mpi tɔ, ma sɔɔla-tɛɛɛ.

¹⁵ Maa la kɔpantɔ kɛ Siyɔŋ na má cɛlɛ-ɪ

mpi pi ha-ɪ weesuyɔ tɔ.

Na má ha ɪ kɔnyɔntɔnaa kɛ tɔɔɔnaya ŋka paa nyulɪ tɔ.

¹⁶ Maa kooli kɔpantɔ kɛ ma kɔtɛlɛ.

Na ma tampɛna tɛŋlaa náá wilitina laŋhɔlɔmlɛ.

¹⁷ Maa la na Tafiiti lɔlɔɔ taa tɔ la wulav sɔsɔ.

Ma tɛma tayanɔɔ kɛ fɛtɛla kɛ wulav wei ma lɛsaa tɔ.

¹⁸ Maa suu wulav kolontunaa kɛ fɛɛɛ.

Ama wulav ntenuɔ ká mɔɔɔ kɔkɔ.

133

Taapalaa cakɔɔ tɛntɛmlɛ tɔ pɛ wɛ teu kɛ

¹ Tafiiti Yosalem kpav yontu.

Waatu wei taapalaa cakɔɔ tɛntɛmlɛ tɔ,

pɛ wɛ teu kɛ, na pɛ wɛ lɛɛŋ.

² Pɛ wɛ kɛ ɪsu pa pɛla sɔɔsɔŋ nim kɛ Alɔŋ nyɔɔɔ taa,

na pá kpe ı tantuyv tɔɔ na pá tii ı tokonaa luyv.

³ Pə wɛ kɛ ısu ɔɔlɔv lukuyvna Hɛɛmɔŋ puyv tɔɔ
na kv kpeŋ Siyɔŋ tɔ.

Mpi tɔ, tɛnaya Tacaa koola kvpantu
na ı haaki weesuyv kɛ tam tɔɔ.

134

Tacaa tɛmlɛ nyɔma mɛ mɔ tɛna ı samı-ı

¹ Yosalem kpav yontu.

Tacaa tɛmlɛ nyɔma mɛ mɔ tɛna ı sɛɛ-ı.

Mɔ tɛna mpa mɛ ı sɛŋa ı tɛyaya taa kɛ ahoo tɔ ı sɛɛ-ı.

² ıkpaaı mɔ niŋ na Tacaa tɛyaya tɔɔ
na ı sɛɛ-ı.

³ Tacaa wei ı lapa atɛ na ısoɔaa tɔ
ı koolu-ŋ kvpantu na Siyɔŋ.

135

Tacaa kɛlɛ sɔsɔ

¹ ı sa Tacaa.

ı sa Tacaa hɛtɛ.

Tacaa tɛmlɛ nyɔma mɛ ı samı-ı.

² Mpa mɛ ı wɛ Tacaa ıso tɛyaya taa
na ı taya tɔɔ tɔ,

³ ı sa Tacaa.

Mpi tɔ, ı kɛ kvpaŋ.

ı yoon ı hɛtɛ taa,

pə taya pulv, ı kɛ kvpaŋ.

⁴ Yakɔrv kɛ Tacaa lɛsaa.

ıseylı kɛ ı pɛsa ı nyɛm.

⁵ Ma nyɛmá sı tá ıso Tacaa n kɛ sɔsɔ,
n kɛla tuŋ tɛna.

⁶ Paa mpiyi n caaki, n laki-wɛyi.

Paa ısoɔaa na atɛ.

Paa tɛŋkuna taa, paa lumaŋ sɔsɔɔŋ tɛna taa.

⁷ Nyá kpaasɛyɛna ısoŋmuntv kɛ tɛtv tɔɔ,

na ıń tisiyi calanaa na tɛv,

na ıń lɛsɛyi heelim kɛ pə tɛsulɛ taa.

⁸ Nyá kɔna Icipiti kancaalaya apalvpiya.

Paa yɛlaa nyɛnsı, paa tɛla nyɛnsı.

⁹ Na ıń lá kɔkɔlv nyɛmnaa na piti tɛma kɛ Icipiti taa,
sı pá sɛyɛsı Icipiti wulav na ı nyɛma.

¹⁰ N yoon piitimnaa payalɛ,

na ıń kv awulaa toŋtvnaa.

¹¹ ısu Amolii nyɛma wulav Sihon,

na Pasaŋ nyɛma nyɛŋ Hoki,

na Kanaaŋ awulaa tɛna.

¹² Ȫena í há pa tetunaa ke Iseyeli nyáma
na tá pásı pa nyəntu.

¹³ Tacaa nyá hətə yaakı tam təə ké.
Luləŋ luləŋ ka təəşəyi nyá təə.

¹⁴ Mpi tə, Tacaa n ká huəna nyá yəlaa ké.
N ka wəəna nyá təmlə nyáma pətəətəle.

¹⁵ Piitimnaa tuŋ nté liyitee na wəla.
Yəlaa lupəna-ı na pa niŋ.

¹⁶ Tuŋ ını ı wəna nəəsı, u yəğətəyi.

Ȫ wəna ıse u naakı.

¹⁷ Ȫ wəna ŋkpaŋŋ, u nukı natəli.

Ȫ tu feina feesiŋ ke ı nəəsı taa.

¹⁸ Mpa pa luki tuŋ ını na
pa təna mpa pa tuŋı-ı naani tə,
pá wəe ısu tuŋ ını.

¹⁹ Iseyeli nyáma me í seə Tacaa.

Aləŋ luləyü nyáma me mıı seə-ı.

²⁰ Lefii nyáma me í seə Tacaa.

Mpa me mə nyaŋna-ı tə í seə-ı.

²¹ Ȫ sa Tacaa ke Siyəŋ taa.

Ȫ samı-ı Yosalem tımpi ı wəe tə.

Ȫ sa Tacaa.

136

Iseyeli nyáma waasəlv kookali

¹ Ȫ sa Tacaa, mpi tə, ı ké kupaŋ ké.
Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

² Ȫ seə ıə wəi ı kəla tuŋ təna tə.
Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

³ Ȫ seə Tacaa wəi ı kəla tá caanaa təna tə.
Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

⁴ Ȫ tike ı lakəna kəkələ nyəmnaa səsəəm.
Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

⁵ Ȫ ını ı lapəna ıətənuəyü na nyəm.
Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

⁶ Ȫ ını ı pəna tetu ke ləm təə.
Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

⁷ Ȫ ını ı lapəna ıətəluŋası səsəənsı.
Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

⁸ Ȫ lapa ilim sı pə təyə kawulaya ke ilim taa.
Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

⁹ Ȫ ını ı lapəna ıətəu na ıətəluŋası
sı sı təyə kawulaya ke ahoo.

Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

¹⁰ Ȫ ını ı kəna Icipiti apaluپیا kancaalaya kələlasi.

Mpi tə, ı kupantu wə tam təə ké.

¹¹ Ȫ ını ı ləsəna Iseyeli nyáma ke Icipiti nyáma hekə.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹² ɪ toma sɔsɔɔna kɛ ɪ hʊlaa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹³ ɪni ɪ faɣana tenku kʊsɛɛm kɛ cali.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁴ ɪ lapa na ɪsɛyɛli nyáma tɔ tenku ɪni ɪ hɛkʊ taa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁵ ɪni ɪ tɔŋsəna ɪcipiti wulav na ɪ yoolaa kɛ lɔm.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁶ ɪni ɪ tiikina ɪ yɔlaa kɛ wɔlaya tɛtʊ taa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁷ ɪni ɪ yoonna awulaa sɔsaa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁸ ɪni ɪ kʊna awulaa tɔŋ nyáma.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

¹⁹ Amolii nyáma wulav Sihon kɛ ɪ kʊwa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²⁰ Na í kʊ tɔtɔɣɔ Pasan wulav Oki.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²¹ ɪlena í cɛla ɪsɛyɛli nyáma kɛ awulaa mpe pa tɛtʊ.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²² Na té pəsi ɪ tɛmlɛ nyáma kpancoou.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²³ ɪ ta sɔɔ tá tɔɔ kɛ saa wei

pa fɛlayaa-tʊɣʊ nɔɔhɛ tɔ.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²⁴ ɪni ɪ yapəna-tʊɣʊ tá ŋmakəllaa niŋ taa.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²⁵ ɪni ɪ haana kʊŋmanɲmam tənaya tɔɣonaya.

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

²⁶ ɪ sa ɪsɔtaa ɪsɔ,

Mpi tɔ, ɪ kʊpantʊ wɛ tam tɔɔ kɛ.

137

ɪsɛyɛli nyáma kɛ Papiloni pɔɣɔ nɔɣɔ

¹ Tu wɛ Papiloni pusi nɔɣɔ na té caxaa.

Saa wei tɔ tɔɔsɔɣɪ Siyɔŋ tɔɔ, ɪlena té wiiki.

² Na té pusi tá cəmən na tənə tɪŋ.

³ Tənaya mpa pa kuu-tʊ tɔ pa tənaya-tʊ si:

ɪ yoo-tʊɣʊ yontu.

Tá caallaa caakaya lanɲhulɔmlɛ yontu na pá tən-tʊ si:

ɪ yoo-tʊɣʊ Siyɔŋ yontu.

⁴ ɪsənaya tu yoo Taca yontu kɛ

tɛtʊ kpaɪ nyəntʊ taa?

⁵ Hai, Yosalem, ye ma sɔɔ nyá tɔɔ,

ma niŋ ntɔɣɔŋ í sɔɔ ma tɔɔ.

⁶ Ye ma ta tɔɔsi Yosalem nyá, nyá tɔɔ,

yaa nyá tɔm u hʊlɛsɔɣɪ ma lanɲɛ,

ma nsəmlɛ í matəna ma tantahaav.

⁷ Tacaa, taa sɔɔ mpi Itəm nyáma lapa tɔ.
Mpi tɔ, kuyanku kolontunaa tii Yosalem tɔɔ tɔ.
Pa tɔŋaɣa ké sɪ kpiisi, kpiisi na ń kpɛɲna kite.

⁸ Papiloni nyá, pu kpiisi-ŋ nɔɔnɔɔ.
Lelenɲ nulu nté wei ɪ ká lɛɛti-ŋ
isayatu nti n lapa-tu tɔ.

⁹ Lelenɲ nulu nté wei ɪ ká kpa nyá piya
na í nanɲi-sɛɣi kɔkpamuyɔ tɔɔ tɔ.

138

Maa sa-ŋ na ma lotu tɔna

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa, ma sɛɛ-ŋ na ma lotu tɔna.
Nu ma kuyɔɣɔtɔtu, ma yoo-ŋ yontu ké
isɔtaa tɔŋtɔnaa isɛntaa.

² Ma lunɲi nyá tɛsɛɛɛ nanɲ nyɛntɛ taa
ké nyá kɔpantu na nyá tampaɲa tɔɔ.
Mpi tɔ, n lapa na nyá nɔɔsɪ suw té
na pɛ tɛɛ pɛ tɔna.

³ Waatu wei ma yaa-ŋ tɔ n cɔ-m,
na ń tu-m apalɔtu na tɔŋ.

⁴ Tacaa, atɛ awulaa tɔna ká sɛɛ-ŋ.
Waatu wei paa nu nyá nɔɣɔ taa tɔm tɔ.

⁵ Paa sa nyá tɔma na pá yooki sɪ:
Tacaa teeli tɔɔwa sɔsɔm.

⁶ Tacaa wɛ isɔtaa ké,
na í naaki mpa pa pasɛɣi pa tɪ tɔ.
Na í loosiɣi kalampaani nyáma ké
pooluɲ na í nyɛma-wɛ.

⁷ Ye ma wɛ lanɲwakɛllɛ taa,
nyá haakɛna-m weesuɣu.
Paa ma kolontunaa pááná ká kpa isɛna,
n ka waasi-m ké.

⁸ Tacaa n ká la-m mpɔ,
nyá kɔpantu fɛi tɔnaɣa.
Taa lɔ mpi n ɲmana nyá niɲ tɔ.

139

Tacaa, n nyɛma-m teu

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyuyɔ tu yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

Tacaa, n nyɛnɛɣi too ma taa ké na ń nyɛma-m.

² Ye ma cayaɣa, n nyɛmá,
yaa ma kulaa, n nyɛmá.
N naaki too pooluɲ ké
ma hɔwɛɛ ké na ń nyɛma-yɛ.

³ N nyɛmá waatu wei ma tɔŋ yaa ma hɛntaa tɔ,

n nyəmə ma mpaan təna tətetete.

⁴ Paa ma ta kulita nəɣo n tɛma nti
ma caa yəɣətəyɔ təɣo nyəm təcɛɛɛɛɛɛ.

⁵ N wɛ ma waali na ma lələ kɛ,
na ɲ tənəyi nyá niŋ kɛ ma tɔɔ.

⁶ N nyəma-m na pə tɛɛ caasa.
Ma laŋlɛ hɔlɔma katatəlaya.
Maa cəkəyənə pə tənaya.

⁷ Leye maa polo na má hatələnə nyá ləmayasɛɛ
yaa leye maa se na má tɛɛ na ɲ kaa na-m?

⁸ Ye ma kpa ɛsɔtaa n wɛ tənə,
ye ma hɛnta atətɛ taa,
nyá taa nyá tike.

⁹ Paa ma kula hɔntu na ma polo ilim təlule,
yaa ma tɛsa tɛŋku na ma caya tənə.

¹⁰ Nyá niŋ kɛ n ká tiikina-m tənə,
na ɲ kpa-m na nyá ntəyən.

¹¹ Paa ma tɔma sɪ: Səkpɛtəyɔ takɪ-m.
Ahoo ná pəsəyi nyaaləm kɛ, na pə cɔɔna-m.

¹² Səkpɛtəyɔ mayamaya ta kɛ-ŋ pulɔ.
Ahoo naakɪ-ŋ kɛ ɪsu ilim,
na səkpɛtəyɔ náá wɛɛ-ŋ ɪsu nyaaləm.

¹³ Nyá lapənə ma yulɔ pilimile
na ɲ luv-m ma too lotu taa.

¹⁴ Ma sɛɛ-ŋ, mpi tɔ, ma kɛ
kɔŋmaŋmam mpi pə tewə təɣo.
Nyá kulaputɔ wɛ teu,
ma nyəmə rɪpuyɔ teu.

¹⁵ Waatu wei n ɲmaakaya-m ɲmɛlav taa
na ɲ luvkɪ-m ma too lotu taa tɔ,
ma tənuyɔ ta kɛ-ŋ pulɔ kɔŋmɛsəm.

¹⁶ Waatu wei pə taa ɲmayata-m tɔ n naakaya-m,
halɪ n ɲmaa nyá takəlaya taa kɛ kuyɛɛŋ wei n ha-m tɔ
na í ta caaləta.

¹⁷ Hai, ɪsɔ, maa cəkəyənə nyá ləmayasɛɛ.
A tɔɔwaya pə tu fɛɪ.

¹⁸ Paa ma kaləyi-yɛ a kəla payalɛ kɛ kanyənə pee.
Paa ma kalaa na ma kəkələtɔ tɛ, ma kaa tɛ-ŋ cəkənəv.

¹⁹ Hai, ɪsɔ, ma kooliyi sɪ ɲ kv asayaa.
Hatələnə-m yulɔkulaa mpɛ.

²⁰ Təm ɪsəyatɔ kɛ nyá kolontunaa yəɣətəyi nyá tɔɔ,
na pá kpaɣəyi nyá hətɛ na pá looliyina.

²¹ Tacaa ma taa kpaana mpa pa taa kpaana-ŋ təɣo.
Maa caakɪ mpa pa kuləyi nyá tɔɔ tɔ.

²² Ma taa kpaana-wɛyɛ na pə tɛɛ mpələ.
Ma nyənəyi-wɛyɛ ma kolontunaa kɛ.

²³ Hai, Iso, nyəni ma taa na ń cəkəna ma lotu.

Maɣasɪ-m na ń cəkəna ma hɔwɛɛ.

²⁴ Nyəni, yaa ma wɛ mpaav ɪsayaɪ taa?

Tiiki-m nyá mpaav tam tɔɔ nyəŋku taa.

140

Yolv wei pa suuki tɔm tɔ ɪ səlɔmvyv

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyvɔv tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Tacaa waasɪ-m yɔlaa asayaa ninj taa,
na ń kenti-m mɔsvɛŋtɔnaa.

³ ɪsayatɔ kɛ pa maɣasɔɣɪ pa taa,
na pá pɛkɔɣɪ yooɔ kɛ paa kɔyakɔ ŋku.

⁴ Pa niisiɣɪ pa nɔɔsɪ ɪsɪ tɔmaaa.
Akala sɔtɔ wɛnna pa ntompee tɔɔ.

⁵ Paasəna-m na má taa hoti asayaa ninj taa.
Tacaa kenti ma tɔɔ kɛ mɔsvɛŋtɔnaa mpa pa
caa-m pɛtɔvɔ tɔ pa tɔɔ.

⁶ Kalampaani nyáma nyəpa-m katəka.
Pa nyəpa-m ŋmɔsɪ na pufɔŋ kɛ ma mpaav taa sɪ pa kpaaki-m.
lɛna pá sɪ kɔhuhum kɛ mpaav nɔɔɔ.

⁷ Tacaa, nyayale ma Iso,
kɛ ŋkpaŋŋ na ń nu ma wiinav.

⁸ Tacaa Iso, nyayale ma nyvɔv tɔyate tɔŋ nyəntɛ.
N kentiɣɪ ma nyvɔv tɔɔ kɛ yooɔ waatɔ.

⁹ Taa la asayaa luyɔ nyəntɔ,
pɛɔ taa yele na pa kɔmɔɣasəm lá
na pá kɔɔ na pá hɔ pa tɪ.

¹⁰ Mpa pa tama-m tɔ,
pa ɪsayatɔ í hoti pa nyɔɔŋ taa.

¹¹ Pɔ páli-wɛɣɛ kɔkɔ mamala.

Pɔ tɔsi-wɛɣɛ kɔkɔ taa.

Pɔ pɛti-wɛɣɛ pɔvɔv sɔsɔɔv taa.

Pá taa tasa kɔlvɔv.

¹² Nɔɔlelen nyáma í taa caya tetɔ taa.

Paa tɔɔŋɪ asayaa na mɔsvɛŋtɔnaa kɛ, hɛsɔvɔ fɛɪ.

¹³ Ma nyámá teu sɪ Tacaa hɔvəkəna wahala nyáma tɔm kɛ teu
na í haaki kɔnyəntɔnaa kɛ sɪɣɪsɔɣɪ.

¹⁴ Tacaa, tampana tɔŋlaa ká sana nyá hətɛ
na sɪɣɪsilaa caya nyá ɪsentaa.

141

Tacaa fɛŋ ma kɔvɔɣɔtɔv tɔɔ

¹ Tafiiti yontu.

Tacaa ma yaaki-ŋ, kɔɔ lɔŋ kɛ ma sənav.

Ke ηkpaηyυv na í nu ma nɔɔɔ ke waatu wei ma yaaki-η tɔ.

² Ma sɛləmυyυ í kpa nyá kiη isυ tulaalu nyɔɔsi,
na ma niη kpaasυyυ wɛɛ-η isυ taanaya kuhav.

³ Tacaa feη ma nɔɔɔ tɔɔ,
taη ma ntompee.

⁴ Taa yele na má hυvki sɪ má la isayatu.
Yaa ma na isayalataa tá lakɪ tasəkəle tɔma.
Pəyele ma taa tυ niη ke pa acima taa.

⁵ Ye siyisilu mapəna-m,
kupantu ke ɪ caana-m.
Paa ɪ hɔma ma ηkpaηyυv,
pə wɛ ké isυ nim ke ma nyυyυ taa,
ma kaa kisi.
Asayaa isayatu kaa sɛηsi ma sɛləmυyυ.

⁶ Pá pɛti pa hυvlaa ke kɔkpaməη taa.
Ilena pá nu ma kuyɔɔtɔtɔ.
Mpi tɔ, tə wɛ teu.

⁷ Teitei isυ pa halυyυ na pá fakɪ tɛtɔ tɔ,
mɪpυyυ ta mɔwa ka sɔyɔti atɛtəle nɔnɔɔɔ*fa*. ^a

⁸ Tacaa Iso, nyá tɔɔ ké ma kɛɛsəyi ma isɛ,
nyaya ma tuyɪ kpυlυyυ, taa yele na má sí.

⁹ Kenti-m katəsɪ nsi pa nyəkɪ-m tɔ,
na asayaa mpe pa kɔcɔpum.

¹⁰ Asayaa í hoti pa mayamaya pa puluη taa,
na máá fiti.

142

Tacaa kele wahala tυ kpυlυyυ tɛtυle

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyυyυ tυ takəlaya taa tɔyɔɔ.
Sɛləmυyυ ηku ɪ ka sɛləma kɔkpamυyυ pυyυ taa tɔ.

² Tacaa ma wiikina-η na nɔɔɔ sɔsaya,
na má tɛkəyi-η niη na ma nɔɔɔ.

³ Nyaya ma hυləyi ma kusɛləmɔtɔ,
na má hυləyi-η ma laηwakəlle.

⁴ Paa ma lɔwa apalɔtɔ,
nyá nyəmna má tɔpote.
Pa nyəpa-m katəka ke
mpaav ηku maa təη tɔ ku taa.

⁵ Nyəni ntɔyɔη tɔɔ na í ná nɔyɔlɔ ta nyə-m.
Ma kpυlυyυ tɛtυle lepa-m.
Nɔyɔlɔ u nɔyəsəyi ma tɔm.

⁶ Tacaa nyaya ma yaaki.
Ma yɔyɔtəyi sɪ nyayale ma kpυlυyυ tɛtυle,

^a 141:7 Kɔkalətɔ tane tə taa, tɛləsəlaa fɛi nɔyɔ kɔlɔmaya. Paa wei na ɪ kɔtɛləsɔtɔ ke.

nyayale ma paa tete ke weesin nyáma tetu taa.

⁷ Ke nkpanj na í nu ma wula.

Mpi to, ma kala icantu.

Ya-m ma wahala tulaa ninj taa.

Pə taya pulu, pa kala-m toj.

⁸ Ləsi-m ma salaka taa, na má sá nyá hətə.

Waatu wei n ká la-m kupantu to,

siyisilaa ká tu-m hekə.

143

Tacaa taa yaa-m nəhəy

¹ Tafiiti yontu nti tə wə yonyoolaa
nyuyə tu yontunaa taa təyələ.

Tacaa nu ma sələmuyə,

ke nkpanj na í nu ma wiinav.

Mu ma sələmuyə ke nyá kupantu na nyá siyisuyu təə.

² Taa yaa nyá təmlə tu maya nəhəy.

Mpi to, nəyələ ta siyisi nyá isəntaa.

³ Ma wənə kolontu na í tuyə-m wahala.

I fəlēy-m atəyē.

I caaləy-m sɪ má wə səkpətuɣu taa,

isɪ mpa pa təma səpu to.

⁴ Ma apalutu hoowa ma taa ké,

na ma laakali pəsɪ.

⁵ Ma təəsəyɪ ləntaa kuyəɛɛn təə ké,

na má mayasəyɪ nyá təma təna təm,

na má həkɪ nyá ninj təma təə.

⁶ Ma kpaasəyɪ ninj ke nyá isəntaa ké.

Ma wə nyá isəntaa ké isɪ tetu nti tə kawa to.

⁷ Hai, Tacaa, cə-m ləj.

Ma tala ma tənaya ké.

Taa ha-m siyile, təfo,

ma wəkɪ isɪ atətəle taa sɔvɫaa.

⁸ Heeli-m sɪ n wə teu ke hatoo tananj tɛɛ.

Mpi to, ma petə-ŋ ma təyɪ.

Yele na má nyɪ mpaav ŋku ku taa maa to to.

Pə taya pulu, nyá təə ké ma sələməj kpaakɪ.

⁹ Hai, Tacaa, waasi-m ma kolontunaa ninj taa.

Nyá cələyɔ ma pɛəkəyɪ kpuluyə tuyə.

¹⁰ Sɛyɛsɪ-m nyá luyə nyəntu lapu.

Mpi to, n ké ma tsə ké.

Nyá Feesuyə kupanjku í tiiki-m mpaav kəhələmuyə taa.

¹¹ Tacaa ha-m weesuyə ke nyá hətə təə.

Ləsi-m ləjwakəlle taa ké nyá siyisuyu təə.

¹² Wakəli ma kolontunaa ke nyá kupantu təə.

Yele na ma ŋmakəllaa təna le.

Pə taya pulu, ma ké nyá təmlə to ké.

144

Wulav sələmvuy

¹ Tafiiti yontu.

Ma sɛɛ Tacaa.

Nyayale ma kəkpaṃvuy.

Nyá fələsəyana ma niŋ na ma mpee ke yooṃ tɔɔ.

² Ma kɔpantɔ latɔ na ma tɛɔɔsələ toŋ nyəntɛ nté nyá.

N ké ma waasulɔ na ma hetulɔ.

Nyayale ma kpante na má tɔyɔ-ŋ kpulɔyɔ.

Na ń tɔyɔ yələa ke ma niŋ taa.

³ Tacaa, yulɔ nté we na ń caaki ɪ tɔm?

Yaa yulɔ pəyaya nté awe na ń paasəyana-ke?

⁴ Ka ké heelim ké na ka weesuyɔ náá wɛ ɪsɪ
ɪsotom tɛɛkɔyɔ tɔ.

⁵ Tacaa lumsi ɪsɔtɔnvuy na ń tii,
na ń tokina pulasi na sí mɔ kəkɔ.

⁶ La na tɛv ŋmɛlasi na ń yasɪ ma kolontunaa.
Tɔ-wɛyɛ nyá nyəma na pá yá yem yem.

⁷ Loosi nyá niŋ na ɪsɔtaa na ń hetɪ-m,
na ń ya-m kpai nyəma mpa pa wɛ ɪsɪ lɔm
sɔsɔm tɔ pa asola taa.

⁸ Kaloolaya ke pa nɔɔsɪ yɔyɔtəyɪ,
na pá kpaasəyɪ pa niŋ ntəyɔŋ na pa tuukina pəpɔtɔ.

⁹ Hai, ɪsɔ, maa yoo-ŋ yontu kɔfɔtɔ,
na má sa-ŋ ŋmɛsɪ naanɔwa cəmvuy tɔɔ.

¹⁰ Nyá waasəyana awulaa.
Nyá yapəna nyá tɛmlɛ tɔ Tafiiti ke layatɛ nɔyɔ taa.

¹¹ Hetɪ-m na ń ya-m kpai nyəma niŋ taa.
Kaloolaya ke pa nɔɔsɪ yɔyɔtəyɪ,
na pá kpaasəyɪ pa niŋ ntəyɔŋ na pá tuukina pəpɔtɔ.

¹² Ta pəyalaa í wɛɛ ɪsɪ tɔŋ wei ɪ wɛ tawa taa
na í pɔki ɪ pɛcaatɔ tɔ.
Ta pɛɛlɛ í wɛɛ ɪsɪ ɪsɔ tɛsɛɛɛ akelenaa
mpa pa lapa kacɔka ke teu tɔ.

¹³ Tá kpeɛŋ í suna tɔyɔnasɪ nsɪ sɪ tana,
na tá tɔla náá hukiyɪ sɔsɔm
na a wɛ tuutuuma ke tawa taa.

¹⁴ Tá naaŋ ifalɛ alɔnyəna í luləyɪ.
Wahala nɔyɔlɔ, yaa kolontunaa í taa kuu-tɔ.
Wula í taa wɛɛ tá hapɛɛ tɔɔ.

¹⁵ Lelenj nɔlɛ nté yələa mpa pa wɛna pə tənaya mpɔ tɔ.
Lelenj nɔlɛ nté mpa pa ɪsɔ kɛɛ Tacaa tɔ.

145

Tacaa kawulaya ké tam tɔɔ nyəŋka

1 Taifiiti samtu Yontu.

Hai, maa sa ma Iso,

nyayale ma wulav.

Ma yəḡəṭəyi nyá hətə təm ke tam təə.

² Paa kuyaku ŋkuyu maa saŋi-ŋ,

na má puyuləyi nyá hətə ke tam təə.

³ Tacaa Nyayale səsə na ŋ muna samtu,

nyá səsəəntu fəi tənaya.

⁴ Paa lɔlvɔv looŋa ŋka ká puyuləyi nyá təma

na ká kpaaləyi nyá kookalənaa.

⁵ Maa yəḡəṭi nyá səsəəntu na nyá teu səsəəm təm

na má yooki nyá səsəəntu yontu.

⁶ Paa yəḡəṭi nyá toŋ səsəəŋ təm,

na máá kéesi nyá səsəəntu təm.

⁷ Paa təəsi nyá kɔpantu səsəəntu təm,

na pá yəḡəṭəyi nyá siyisuyu təm na kawilitaya.

⁸ Tacaa n ké pɛɛɛɛ tɔ ké, na pətəətəɛ tɔ.

Nn mɔyi pááná ke ləŋ, pəcə nyá kɔpantu təəwa.

⁹ Tacaa n lakɪ kɔpantu ke yəlaa tənaya,

na ŋ wəna nyá kɔŋmaŋmam təna pətəətəɛ.

¹⁰ Hai, Tacaa, nyá təma təna ká sa-ŋ ké,

na nyá tampana tənlaa náá sɛɛ-ŋ.

¹¹ Paa yəḡəṭi nyá kawulaya teu təm,

na pá kpaalı nyá toŋ təm.

¹² Na pá hɔləna yulɔ piya ke nyá toŋ

na nyá kawulaya teeli səsə təm.

¹³ N təkɪ nyá kawulaya ke tam təə ké,

na nyá ŋmakəlvɔv náá wɛ paa pəlee.

Tacaa n təkəyi nyá nəəsi siw ke teu ké.

Nyá kulapɔtɔ taa ké nyá kɔpantu naakəna.

¹⁴ Tacaa n toŋ hotilaa ké,

na ŋ siyisiyi mpa pa pama tə.

¹⁵ Nyaya yəlaa təna tekiyi

na ŋ haaki-wɛyɛ təḡənaya ke pə waatu.

¹⁶ Nyá kuliyina nyá niŋ,

na ŋ cɛləyi weesiŋ nyəma ke pa kɔnyuləm.

¹⁷ Tacaa n siyisa nyá kulapəɛ təna taa ké,

na ŋ ké pɛɛɛɛ tɔ ke nyá təma təna taa.

¹⁸ Tacaa n wɛ mpa pa yaaki-ŋ

na ɪsələ kɔsɛɛmlɛ tɔ pa kiŋ ké.

¹⁹ Na ŋ lakɪ mpa pa nyaŋna-ŋ tɔ pa kɔsəələm.

N nukɪ pa wula ké, na ŋ yakɪ-wɛ.

²⁰ Tacaa n paasəyənə mpa pa səəla-ŋ təḡə,

na n wakələyi asayaa təna.

²¹ Ma nəḡə í yoo Tacaa nyá samtu təm

na paa yulɔ wei í saŋ nyá hətə naŋŋ nyəntə

ke paa kuyaku nkuyu tam tɔɔ.

146

Tacaa kele acamaa kentulu

¹ I sa Tacaa.

Maa sa Tacaa.

² Nyaya maa sa ma weesuyu tɛna.

Maa pɔyɔlɛyi-ŋ ma weesuyu tɛnaya.

³ I taa ha mɛ tɛyi yɛlaa sɔsaa,
pa kɛ yɛlaa kɛ. Paa pɛsɛyi yɔlɔ nyɔyɔ yapo.

⁴ Pa weesin tɛŋ kɛ na pɔ tayanɪ tɛtu kɛ pɛsɔyɔ,
na pa tɛma wɛna a pɛɛ paa tɔwa tɔ ɔ saali yem.

⁵ Lelenɪ nɔlɔ ntɛ wei ɪ nyɛnɛyi Yakɔpɔ Iso kɛ ɪ waasɔlɔ
na ɪ tɛɛlɛyi ɪ Iso Tacaa tɔ.

⁶ Iso nyɔ lapɛna ɪsɔtaa na atɛ,
na tɛŋku na ɪ taa nyɛm tɛna.
Yɔlɔ pɛsɛyi na ɪ tɔ-ŋ naani kɛ tam tɔɔ kɛ.

⁷ N tayanɛyi mpa pa muyuliyi tɔ pa tɔmnɛa.

N haaki nyɔɔtɔnɛa kɛ tɔɔnaya.

N hɛtɛyi mpa pa hɔkaa tɔ.

⁸ Tacaa nyɔ kuliyina yɔlɔmaa ɪɛ.

N siyisiyi mpa pa pama tɔ.

N sɔla siyisilaa.

⁹ Tacaa nyɔ kentiɛina cayalaa tɔɔ,
na n paasɛyɛna suluwaa na leelaa.

Ama n wakɛlɛyi mpi pɛ pɛlɛ asayaa tɔyi tɔ.

¹⁰ Tacaa tɔki kawulaya kɛ tam tɔɔ kɛ.

Hai, Siyɔŋ nyɔma mɛ mɛ Iso wɛ tam tɔɔ kɛ.

I sa Tacaa.

147

Iso pɛsɔyɔ tɔm

¹ I sa Tacaa.

Mpi tɔ, pɛ wɛ teu kɛ sɪ tɛ sa tɔ Iso.
Nyɔ samtu wɛ lelen kɛ na tɔ laki kɔpantu.

² Tacaa tayanɛyi Yosalem kɛ ŋmau.

N kpɛyeliyi Iɛyɛli nyɔma mpa paa kuuwa tɔ.

³ Nyɔ hɛɛsɛyɛna laŋwakɛlle nyɔma laŋa,
na n hɔkɛyi pa hiŋnaa.

⁴ Nyɔ kalɛyɛna ɪsɔtɔlɔŋasɪ nyɔyɔ,
na n ha paa ŋkaya ka hɛɛ.

⁵ Ta Iso n kɛ sɔsɔ kɛ, nyɔ toma fɛi tɛnaya,
pɛɔ nyɔ nyɛm fɛi kɛɛsɔyɔ.

⁶ Tacaa n kusɛyi mpa pa pasɛyi pa tɪ tɔyɔ.

Ama n tisiyi asayaa ke ate.

⁷ I see Tacaa ke nya na tamle na Yontu.

I sa ta Iso na camuyv.

⁸ N waasayi isonmuntu ke isotonuyv too.

N tayanayi tev si ku nu tetu too.

Na n laki na nyutu nyooki poon too.

⁹ N haaki huntv wontu ke ta tagonaya,

na n calayi katakatay piya ke saa wei si wiiki to.

¹⁰ Tacaa nn yoolayana kpayanay kpelekpeka nyay,

paco yoolu toma ta ke-ay pulv.

¹¹ Ama mpa Tacaa caaki toyole mpa pa nyayna-ay

na pa teelayi nya kupantu to.

¹² Yosalem nyama me i sa Tacaa.

Siyay nyama i sa ma Iso.

¹³ Mpi to, Iso nyasayana ma kampuna kukalasan

na i kooliyi-meye kupantu ke ma icate taa.

¹⁴ Iso haana ma tetu ke heesuyv,

na i haaki-meye tagonaya kupayka.

¹⁵ Iso yoyotayana nti i caaki toy to tetu too,

na i tam tay lonyon.

¹⁶ Iso yeki na tev tampere kpaakpaacav hotiyi, na a hulumaa isu heen huntv, na tev lum kiiki ate na pa hulumaa isu toluma.

¹⁷ Na Iso petayi tev tampusay ke ate na a watv kpa.

Noyolv u pasayi na i say a nikaya taa.

¹⁸ Iso yoyotayi lena tampusay ini i hoo.

I laki na heelim ma, lena lum kpe.

¹⁹ Iso heela i yalaa ke i tam.

I su i kiin na kosasutv ke Iseyeli nyama.

²⁰ Iso ta la mpyuv piitim napeli.

Paco piitim napeli pa ta nyi Iso kotototo.

I sa Tacaa.

148

Tacaa samtv ke isotaa na ate

¹ I sa Tacaa.

I sam-i hatoo isotonuyv taa,

i sam-i hatoo isotaa.

² Isotaa tillaa me ma tana i sa Iso,

Iso yoolaa me ma tana i sam-i.

³ Ilim na isoto i sam-i,

isotolvhasi me mpa i tee kaka to i sam-i.

⁴ Isotaa isotonay me i sa Iso,

na lumnaa mpa me i we isotonuyv too to mu sam-i.

⁵ Pa tanaya mpv pa sa Tacaa hate.

Mpi to, Iso yoyotana na pa nma-me.

⁶ Ini i suna-meye ma lona ke tam too,

ɪ su-mɛɣɛ kiɪŋ, pə fɛi sɪ ɪ yɔki-ɪ.

⁷ Tɛtu tɔɔ nyɔma mɛ ɪ sa Tacaa,
tenkuna na pa taa tɔmaa sɔsaa ɪ samɪ-ɪ.

⁸ Na kɔkɔ na tɛv tɔmpɛɛ na kɔ kpaakpaacav,
na ihunte na tɛv heelim sɔsɔm mɛ mpa
ɪ lakɪ ɪsu ɪ yɔɔtɔyɔ tɔ.
ɪ sa Tacaa.

⁹ Pɔɔŋ na pulasɪ mɛ mɔ tɔna,
na tuŋ kɔlɔlɔŋ na sɔsɔŋ tɔna ɪ samɪ-ɪ.

¹⁰ Taale wontu na tɔyaya nyɛntɔ,
na atɛ kututuutu na sumasɪ.
ɪ sa Tacaa.

¹¹ Atɛ awulaa na yɔlaa tɔna,
na awulumpiya na atɛ huɔlaa tɔna.
ɪ sa Tacaa.

¹² Akpatɔlaa na piya
ɪ fɛpiya na pɛɛlaa ɪ samɪ-ɪ.

¹³ ɪ sa Tacaa hɛtɛ.
Mpi tɔ, tɔ tike ntɛ sɔsɔɔɛ.
ɪsɔ sɔsɔɔntɔ waasa ɪsɔtɔnyɔ na tɛtu kɛ.

¹⁴ Tacaa ha ɪ yɔlaa kɛ tɔŋ kɛ.
Pə tɔɔ kɛ ɪ yɔlaa kɔpama saŋɪ-ɪ.
ɪsɛyɛɪ yɔlaa mpa mɛ ɪ kpɔtɔna-ɪ tɔ ɪ saŋɪ-ɪ.

ɪ sa Tacaa.

149

Yɔlaa kɔpama teeli

¹ ɪ sa Tacaa.

ɪ yoo Tacaa kɛ yontu kɔfatɔ,
ɪ yoo ɪ samtɔ kɛ yɔlaa kɔpama kpekɔɛ taa.

² ɪsɛyɛɪ nyɔma ɪ yɔɔlɔna wei ɪ ŋma-mɛ tɔ.
Siyɔŋ nyɔma ɪ wɛɛ aŋmaala taa kɛ mɔ wulav tɔɔ.

³ ɪ sa ɪsɔ hɛtɛ na paale,
ɪ sa-tɛ na akilima na cɛmɔyɔ.

⁴ Mpi tɔ, Tacaa laŋlɛ hɛɛna ɪ yɔlaa mɛɣɛ,
na ɪ yakɪ mpa pa pasɛyɪ pa tɪ tɔ, na pa nyɔŋ kɔlɔyɪ.

⁵ Yɔlaa kɔpama ɪ wɛɛ acima taa na pɔ tɔ ɪsɔ kɛ teeli.
ɪ wilitina laŋhɔlɔmlɛ kɛ mɔ kɔhɛntɔŋ tɔɔ kɛ ahoo.

⁶ ɪsɔ samtɔ ɪ wɛɛ mɔ nɔɔsɪ taa,
na layatɛ nte tɔ wɛ lɔŋ kɛ taa na waali tɔyɔ mɔ niŋ taa.

⁷ Na ɪ lɛɛtɪ piitimnaa lɛlaa,
na ɪ tɔ yɔlaa lɛlaa kɛ wahala.

⁸ Na ɪ hɔkɔ mɔ awulaa kɛ alukpala,
na pɛɛ pa waali nyɔma kɛ nyɔyɔtɔ.

⁹ Na ɪ huɔna-wɛɣɛ ɪsɔ huɔɛ ɪsu pa ŋmaav tɔ,
pə kɛ yɔlaa kɔpama tɔna teeli kɛ.

ɪ sa Tacaa.

150

I tv Tacaa ke teeli

¹ I sa Tacaa.

I sa Iso ké ɪ tɔsɛɛɛ taa.

I samɪ-ɪ ɪsɔtaa, tɪmpɪ ɪ toma naaki tɔ.

² I samɪ-ɪ, ɪ kookalɛnaa tɔɔ,

í samɪ-ɪ, ɪ toŋ ké sɔsɔɔŋ tɔ pə tɔɔ.

³ I sa Iso na tutuyu wula,

í samɪ-ɪ na cɛmɛŋ na saŋkɔnaa.

⁴ I sa Iso na akilima na paale,

í samɪ-ɪ na ŋmusɪ cɛmɔyɔ na hɛlaya.

⁵ I sa Iso na kpeŋkpeŋnaa mpa pa wiiki teu tɔ.

I samɪ-ɪ na mpa pa wiiki na pá sɛɛkɪ tɔ.

⁶ Weesuyu nyəm tɛna í sa Tacaa.

I sa Tacaa.

ATUWA TAKĀLAYA Kotoloto

Takalaya kane ka taa ké pa keesa atuwa na lamayasée tōmnaa. Na pa huləyi-tuyv cecə kupan na pəyalv kupan pa tōm. Na apalv na alv pa cayale ké təyaya taa. Pə seyesəyi-tv tətəyō səlōnyōale, na acacaale asilima, na kaloolaya, na felentu, na yooū pə tōm. Ilena pə kaasi lona asayee wena tu se tō. Pə wee si yolv lamayasée tv i se lona anı a tənaya.

Isəna pa faya Atuwa takalaya tō.

Layatu nti cecə tasəyi kufalan yalaa tō, titite 1-9

Atuwa wena a keesəyi yalaa weetv tōm tō, titite 10-29

Akuuli na Lemuweli pa Atuwa, titite 30-31

¹ Tafiiti pəyalv Salbməŋ wei i ké Iseyeli wulav tō i atuwa ntō.

Mpi mpi takalaya seyesəyi yalaa tō.

²⁻³ Atuwa anı a huləyana yolv ké tampana taa tōnte, na layatu na siyisuyu na kupantv na i cekəna tōm səsəontv.

⁴ A kuliyi ifepiya ise na pə weena nyuyv taa mayasəm. A tasəyi mpa pa ta nyı pulv təyō layatu.

⁵ Nyəntaa mayamaya ná wiiliyi a taa na pə waaki. Na á huləyi layatōnaa ké isəna paa la tō.

⁶ Paa cekəna asəsuna na layatu tōm seyesəlaa atuwa.

⁷ Isə nyamnav nté nyəm kite. Kumeləməŋ u nyaŋna-i na pə kisiyi nyəm kuseyesətv na pə layatu tasuyv.

Layatu tasuyv ké ifepiya.

⁸ Ma pəyalv taa lō nyá caa na nyá too pa seyesuyv.

⁹ Pu la na nyá weesuyu té ké isı ntenuyu ké nyuyv taa, yaa luluyv ké luyv tee.

¹⁰ Ye asayaa luki si pə tusiyi-ŋ isayatu taa, taa tisi.

¹¹ Yaa pa yaa-ŋ si i cəŋ yalaa na i kv-weye mvsuŋ,

¹² na i li pa təna na pa ise isı atetəle. Yaa isı mpa pa tiiki pəlaav taa tō.

¹³ Ilena i kuu pa wontu kupantv təna na i suuli mə teesi,

¹⁴ na paa wei i weena i paa tete. Si yantaŋa kulbmaya ké mə təna i ká kpenti.

¹⁵ Ma pəyalv nyana-we i taa kaa mpaav, hatələna timpi pa təŋ tō.

¹⁶ Isayatu mpaav ké pa təŋ na yölökule tōm caaləna-we.

¹⁷ Paa nyəki sumaya ké katoka na ká naaki.

¹⁸ Ama mpe pa nyəki pa təyi mpi pu co-we təyō, na pə nyəki pa weesin ké katəsi.

¹⁹ Yalaa mpa pa pəkəyi kasəyaya asilima nyəŋka tō pa mpaan nté, na pə kuyi weesin nyəma.

Ləmayasée yaav ké yalaa

²⁰ Ləmayasée kiisiyina nteye mpaan taa na kuyeyi taa.

²¹ A yəyətəyi yalaa təsullenaa na kpaaməŋ taa si:

²² Pəlee ké kaanyəması ləmayasée ká pu, na sayatəlaa náa lu pə taa, na kpaŋtūnaa taa náa yele kpaanv ké ləmayasée.

²³ Ikwə na i nu ma kalənav, maa tisi mə tōw ké ma feesuyu na má huli-meye ma tōm.

- ²⁴ Mpi tɔ, ma yaa-mɛ na ɪ kisi, na mǎ huli-mɛyɛ nin si ɪ la laakali ɪ tá la.
²⁵ Mǎ tǎna ɪ lɔɔki ma layatu tasuvu na ɪ kisiyi ma kalǎnav.
²⁶⁻²⁷ Pǎ tǎo ké ye sɔyǎntu na wahala lu mǎ tǎo isu kacuculaya, maa won-mɛ na mǎ paana-mɛ.
²⁸ Ilɛ ɪ kǎ yaa-m ma kaa cɔ, na ɪ pɛɛki-m na ɪ wu.
²⁹ Pu la mǐpúyú tɪmpi ɪ kisa nyǎm, na ɪ tá lǎsi si ɪ nyǎnna Tacaa tɔ pǎ tǎo.
³⁰ Mpi tɔ, ɪ lɔ ma layatu tasuvu na ɪ kisi ma kalǎnav.
³¹ Mǎ yaasi kɔlulɔm kɛ ɪ kǎ tɔyɔ, na ɪ hɔya mǎ mayamaya mǎ layatu tasuvu.
³² Pǎ taya pulu, kumelɛn lepu kuvuna-kv. Ilɛna kpanɲunaa kaanuto náá yele na pá lé.
³³ Paa na mpv wei ɪ nukǎna-m tɔ pǎ cakǎna-ɪ ké, ɪ nǎyǎsɔyi wahala.

2

Lɔmayasɛɛ WaaSuvu

- ¹ Ma pǎyalu ye n muɣi ma kuvɔyɔtɔtu,
na ɲ tǎkǎyi ma kusǎsutu kɛ nyá taa.
² Ye n ken ɲkpanuvu na lɔmayasɛɛ kuvɛyɛsǎtu,
na ɲ pǎsǎna laakali kɛ nyá taa.
³ Ye n yaa nyǎm si pá sǎna-ɲ.
na ɲ kusɪ nyá nǎyɔ na ɲ yaa nyuvu taa mayasǎm.
⁴ Ye n pɛɛkǎyi-wɪ isu liyitee,
na ɲ caaki-wɪ na isǎlɛ kuvɛɛmlɛ isu wɛnau.
⁵ Ilɛ mpv pǎ taa ké n kǎ cǎkǎna Tacaa nyamnav,
na isǎna n kǎ nyǎm-ɪ tǎo.
⁶ Mpi tɔ, Tacaa haakǎna lɔmayasɛɛ,
na ɲ nǎyɔ taa lukɪ nyǎm na nyuvu taa mayasǎm tǎm.
⁷ ɪ yeki na tampana tǎɲlaa tǎhikile ɪ lanɲyi,
na ɪ kentiyi mpa pa lakɪ siyisuyu tǎo.
⁸ ɪ waasɔyi mpa na lǎlaa pa wɛ lɛlɛn tǎo,
na ɪ hasɔyi ɪ yǎlaa nǎɔhɛɛ tɛɛ.
⁹ Waatu unǎyi n kǎ cǎkǎna siyisuyu na mpi pǎ tǎɲaa tǎo,
na mpaan wei ɪ pukina tǎpante taa tǎo.
¹⁰ Mpi tɔ, n kǎ wɛɛna lɔmayasɛɛ kɛ nyá lotu taa,
na nyǎm hɛɛsi nyá lanɲɛ.
¹¹ N kǎ wɛɛna nyǎm na nyuvu taa mayasǎm,
na pu kenti nyá tǎo.
¹² Na pá ya-ɲ kawalaya mpaav taa,
na isayatu yǎyɔtǎlaa nin taa.
¹³ Na mpa pa yela mpaav kusiyisuyu
na pá kpaya sǎkpetuvu nyǎnkv,
¹⁴ na pa lanɲɛ hɛɛkǎna isayatu lapu
na pá yǎɔlǎyǎna isayatu tǎo pa nin taa.
¹⁵ Mpe unɪ pa mpaan kɛwaya
na pa hapɛɛ náá konɲaa.
¹⁶ Ilɛna pá ya-ɲ alu kpai tu
wei ɪ tusɔyi yǎlaa na ɪ nǎɔlɛlɛn tǎo ɪ nin taa.
¹⁷ Wei ɪ kisa ɪ paalu wei ɪ cɛpa ɪ ciyita
na ɪ sǎɔ lǎo nǎyɔ pɛɛlvu tǎo tǎo.
¹⁸ Alu unɪ ɪ tǎyaya wɛnna sǎm hǎyɔlvu ké,

na ɪ mpaav svuki atetale taa.

¹⁹ Mpa pa puki ɪ tɛ tɔ pa taa nɔɔɔlv u tasəyi mɔlvɔv.

Payeleye paa tasəyi weesuyu mpaav ke nav.

²⁰ Mpu tɔ, tɛɲ yɔlaa kupama ikpate,

na ɲ tɔki tampana tɛɲlaa mpaav.

²¹ Mpi tɔ, mpe pa cakana tetu taa.

Mpa pa feina kawaliya tɔ mpe paa weena tana.

²² Ama pu kpiisi asayaa ke tetu taa.

Pu ləsi Iso lolaa ke tɛ taa.

3

Ləmayasɛɛ na Iso nunav tɔm

¹ Ma pɔyalv, taa sɔɔ ma sɛɛsvɔv. Tɔki ma kusəsutv ke nyá lotu taa.

² Nti tu yelina na ɲ cayana heesvɔv, na nyá weesuyu tayali.

³ Laki kupantu na ɲ tɛɲəyi tampana. Tamsi-təyi nyá luvu tɛɛ isv acima wontuyv kupanjkv. Tɔki-təyi teu ke nyá lotu taa.

⁴ Ile Iso na yɔlaa paa sɔɔli-ɲ na nyana-we í weɛ lelenj.

⁵ Pɛti nyá təyi Tacaa na lotu kulɔmtv. Taa tana nyá mayamaya nyá layatv.

⁶ Nyənəyi Iso tike ke nyá kulaputv tana taa. Uɛ ɪ ká huli-ɲ mpaav ŋku n ká tɛɲ tɔ.

⁷ Taa nyənɪ nyá təyi nyəntv. Nyáná Tacaa, na ɲ kisi isayatv.

⁸ Pu kəna alaafəya ke nyá tənuyv taa na pə heɛsɪ nyá wusəsənəna.

⁹ Sɛɛ Tacaa na nyá kuwenam, na nyá kuhalem kancaalaya kulɔlvɔm.

¹⁰ Ile nyá kpeɛɲ ka sú təyoloyolo, na sulɔm náá sú nyá ŋkpaan.

¹¹ Mpu tɔ, ma pɔyalv taa nyənɪ yem ké Tacaa ŋkpanuyv hɔm. Payeleye nti ɪ kpaaləyi-ɲ tɔ tɛ taa la-ɲ sɔyɔntv.

¹² Yulv wei Tacaa luvu weɛ tɔ, pɔntv ŋkpanuyv ke ɪ hɔɲ. Teitei isv cɛcɛ hɔɲuyv ɪ pəyaya kusɔɔlaya nyəɲkv tɔ.

Ləmayasɛɛ na təcayanav tɔm

¹³ Yulv wei ɪ hika ləmayasɛɛ, na í hii layatv təyole isv lelenj nɔlv.

¹⁴ Mpi tɔ, kawaaya ŋka ləmayasɛɛ haaki tɔ ka kəla liyitee nyəɲka, na pə kasəyaya kəla wula ke teu.

¹⁵ Ləmayasɛɛ kəla teu ke liyitee pɛɛ. Wontunaa mpa yulv nyuləyi teu tɔ, tɛ ta haɲna ləmayasɛɛ anɪ.

¹⁶ Ləmayasɛɛ laki ké na yulv weesuyv tayali, na á ha-ɪ wenav na á kusɪ ɪ nyuvv.

¹⁷ Ləmayasɛɛ mpaan ké kupanjké, na timpɪ a huləyi yɔlaa sɪ pá tɔ tɔ pə kəɲna heesvɔv.

¹⁸ Ləmayasɛɛ we ké isv weesuyv tuyv ke mpa pa wena-yɛ təyɔ. Mpa pa lakəna-yɛ tɔ pa nukɪ lelenj ké.

¹⁹ Ləmayasɛɛ ke Tacaa suna tetv. Ulena í la na isɔtənuyv weena toma na ɪ layatv.

²⁰ ɪ nyəm ke ɪ hulina pɔ́ɔɲ sɔsɔɲ, na isɔɲmɔntv náá kəɲna cɔlvɔ.

Tacaa kentuyv ke ləmayasɛɛ tv

²¹ Ma pɔyalv, tɔki nyəm na nyuvv taa mayasəm ke teu. Pə taa hatələnə-ɲ.

²² Mpu pu hana-ɲ weesuyv na ɲ nu lelenj.

²³ N ká tana naani ké teu ké, pulupv kaa co-ɲ.

²⁴ Na ɲ too ahoo ke teu na sɔyɔntv fɛɪ.

²⁵ N kaa nyana wahala kɔtutu nɔɔlv yaa asayaa.

²⁶ Mpi tɔ, Tacaa keɛ nyá naani, na ɪ ká cɔlv-ɲ na katəsɪ tana.

Təyəntəle səəlvəy

- 27 Paa waatu wei ké n wena pəsəy, taa kisi kəpantu lapu ke mpa pa laŋaa tə.
 28 Ye n wena si n ká səna nəyoləy kpaakpaa, taa təyən-i na i kpe si cele.
 29 Taa maŋasɪ si n laki isayatu ke wei i caya nyá kin na naani tə.
 30 Ye nəyolə ta la-ŋ puləpə taa yoonə pəntu ke mʊsɔŋ.
 31 Taa la mʊsɔŋtɔnaa ke isesemle. Pécó taa nyuli pa tɔntɛ.
 32 Mpi to, Tacaa taa kpaakəna asayaa ké. Ama i cewaa nté tampana tənlaa.
 33 Tacaa təŋsəyi mpusi ké asayaa tɛsɪ ké. Ilɛna í kooliyi siyisilaa nyəŋsi ke kəpantu.
 34 I wəŋiyi mpa pa wəŋiyi-i tə, na í hʊləyi pɛlɛɛ ke mpa pa pasəyi pa ti to.
 35 Teeli kɛlɛ ləmaɣasɛ nyáma paa tete. Ilɛna nyuyʊ fɛinaa ke fɛɛlɛ səsəɔlɛ.

4*Ləmaɣasɛ hikuyi na a təkuy*

- 1 Ma pəyalaa mɛ, í nu cɛcɛ sɛyɛsuy na í welisi teu na í nyí ləmaɣasɛ.
 2 Sɛyɛsuy kupaŋku ke ma hula-mɛ, í taa lo ma kuɛyɛsətu.
 3 Ma maɣamaya maa ké ma caa pəyalu kupaŋ ké. Pəyele ma too ka səɔla-m ké isɪ pəyaya ikpamle.
 4 Paapa sɛyɛsəyi-m ké, na í heeliyi-m si: Tókɪ ma tɔm ke teu ke nyá lotu taa, na í tənəyi ma kəsəsutu n ká hiki weesuy.
 5 N ká wɛɛna ləmaɣasɛ na laɣatu. Taa la ləsəɔv. Pécó taa lo ma nəyɔ taa tɔm natəli.
 6 Taa lo ləmaɣasɛ, səɔli-yɛ, a ká paasəna-ŋ.
 7 Lɔ na í nyí si ləmaɣasɛ nté pulv səsəɔm na í pɛeki-yɛ na nyá wɛnəv tənə.
 8 Sa-yɛ a ká kusi nyá nyuyʊ, wəɣali-yɛ, a ká tu-ŋ teeli.
 9 Pu wɛɛ-ŋ isɪ ntenuyi kupaŋpaŋku ke nyá nyuyʊ taa.

Asayaa tɔntɛ cəlvəy

- 10 Ma pəyalu nu ma kuyɔtɔtu na í mʊ-ti. Ilɛna nyá weesuy pusi tayali.
 11 Ləmaɣasɛ mpaav ke ma hula-ŋ, na má tiiki-ŋ tampana tənuy mpaɪsi taa.
 12 Ye n tən pə kaa pɛkəli-ŋ. Pəyele ye n kpaakəyi asewa pə kaa co-ŋ.
 13 Tókɪ sɛyɛsuy, taa yeke-kv, nyəɔna-kv, ŋkv kv tənna nyá weesuy.
 14 Taa suv asayaa mpaav taa. Pəyele taa tɔ kv taa.
 15 Taa tɔ kv taa, cəɔ-kv na í tən kʊfaləy.
 16 Ye asayaa ta la isayatu paa tooki. Ye pa ta la na pə cə nəyolə pa tom yaaki ké.
 17 Mpi to, isayatu təyənaya ke pa haɣasəyi pa ti, na pá nyəki mʊsɔŋ sulum.
 18 Siyisilaa mpaav ná wɛ isɪ ilim yaakuyʊ kite tɛɛ, na pə səsəyi, haləna pə sikuyʊ tə.
 19 Ama asayaa mpaav ná wɛ səkpetuyʊ ké, paa naaki kucopum.

Təntɛ kəpantɛ wɛnəv

- 20 Ma pəyalu, nu ma sɛyɛsuy na í ke ŋkpaŋuy na ma kuyɔtɔtu.
 21 Nyá isɛ í taa hatələnə-ti, təkɪ-təyi hatoo nyá lotu taa.
 22 Mpi to, tə haaki weesuy na alaafəya ke pa tənə mpa pa hika-ti təyɔ.
 23 Fɛŋ nyá nyamle tɔɔ na pə kəli pə tənə. Mpi to, tə taa ké weesuy sulasi tənə wɛɛ.
 24 Hatələnə nyá nəyɔ ke kaloolaya tɔm, na í kisina nyá ntompee ke tɔm kəkɛɛtu.
 25 Nyá isəpee í nyənəyi nyá nəyɔ tɔɔ na nyá isəhutu hɛti teu.
 26 Tayani mpaav ŋku n tənəyi tə, na nyá tətəntɛ tənə wɛɛ naani.

27 Taa heli ntəɣəŋ yaa mpətəŋ. Hatələna isayatu.

5

La laakali na alv tetelatv

1 Ma pəyalv welisi ma ləmaɣasɛɛ taa, ke ŋkraŋɣu na ń nu ma layatu təm.

2 Waatu inəɣi n ká wɛɛna nyuɣv taa mayasəm, na nyá ntompee yɔɣətəɣi layatu təm.

3 Alv tetelatv nəɣv taa wɛ lelenj ké isu tuŋ setaya yaa tuŋ nim.

4 Ama pə tənaya tɔw wɛ nyarj ké isu sɔtv. Pə heeki isu sapələya ŋka ka wɛ lɔŋj kɛ cemace tɔ.

5 Səm taa ké alv inɪ ɪ mpaav puki, na ɪ nəɔheɛ siyisina pələav təpəŋpəŋ.

6 Alv isu mpv ɪ tənəɣi weesuɣu mpaav, ɪ toolaa ké, ama ɪ ta cəkəna.

7 Ma pəyalaa mɛ ɪ nuna-m yoo. ɪ taa hatələna ma nəɣv taa təm.

8 Hatələna alv inɪ ɪ tɛ mpaav. Taa kpətəna ɪ nəɔkeelasi.

9 Pə taa kɔv na alv inɪ ɪ tɔ-ŋ nəɣɔlv niŋ taa, na puntv kó nyá nyuɣv na pə wakəli-ŋ.

10 Pə taa kɔv na kpai nyéma tɔɣv nyá wɛnav, na pá suvna nyá təmle kululɔm kɛ lɛlv tɔyaya taa.

11 Na pə kɔv na nyá tənuyv ká waatu wei n tala nyá tənaya tɔ na ń mələɣi.

12 Na ń tó si: Isənaya pə lapa na ma taa kpəna kuɛɛɛsətv, na pá kaləna-m na má kisi?

13 Isənaya pə lapa na má tá tən ma sɛɛsələa kuyɔɣətutv, na má tá kɛ ŋkraŋɣu na pa kuɛɛɛsətv?

14 Pə kaasa pəcɔ si má ná wahalanaa təna kɛ yələa na kpeka hekv taa.

Nyá ifepile alv sɔɔlvɣv

15 Nyá alv wɛ ké isu lɔm kupam ləkɔ. Mpɔ tɔ, nyɔkɪ ləkɔ inɪ ɪ taa lɔm.

16 Pə fɛi si lɔm mpɪ pá kpɛŋ yem ké awalɪ na hapeɛ tɔ.

17 Pə wɛɛ si pá wɛɛ nyá tike nyá nyəm ké, pá taa sokina kpai tɔ nəɣɔlv.

18 ɪsɔ ɪ kooli nyá ləkɔ lɔm kɛ kupantv na ń yɔləna nyá ifepile alv.

19 ɪ tewaya isu nasəm na ɪ ləsaya suv-ŋ. Nyá lanjɛ ɪ hɔləməna ɪ sɔɔlvɣv kɛ tam tɔ.

20 Ma pəyalv, pepe tɔw ké n nyuləɣi alv kpai nyən? Na ń caa si ń wayalı alv wei n ta nyí tɔ ɪ həla?

21 Nyɪ si Tacaa naaki yələa təna mpaarj ké. ɪ fenjiɣi paa yɔlv wei ɪ mpaisi.

22 ɪsayav kupəntuyv kpaakəna-ɪ isu katəka. ɪ mayamaya ɪ isayatu kpaakəna-ɪ yomle.

23 ɪ ká si sɛɛsuyv lanjuyv tɔw. ɪlena ɪ seliyi ɪ kumelentv katatələya tɔw.

6

Lɛlv kəma cəlvɣv

1 Ma pəyalv, ye n mɔwa nyá tɔɣəntələ kəmle, yaa n sənə nəɣɔlv waalı ké pə təm taa.

2 Ye nyá kuyɔɣətutv həka-ŋ pə təm taa, yaa nyá nəɣv taa təm kpə-ŋ isu katəka.

3 Pə tɔw tɔ, ma pəyalv ləsi nyá təɣi pə taa. Mpi tɔ, n hota nyá tɔɣəntələ niŋ taa ké. Polo na ń hənti-ɪ atɛ na ń wiina-ɪ.

4 Taa too pə tom, yaa ń tu kpəpv isələ.

5 Haləna ń fiti isu nam fituyuu tətəlv niŋ taa tɔ. Yaa isu sumaya lukuyv ka kpəlv niŋ taa tɔ.

Felentú cəlvɣv

⁶ Felentú nyá, polo na í nyəni tɔɔlv kɔlapələ na í wɛɛna ləmayasɛɛ.

⁷ Tɔɔlv fɛina fɛnlu yaa nyɔvɔv tu yaa caa.

⁸ Paa na mpɔ tɔ ɪ caləsəyi tɔɔnaya kɛ kumtv waatu na í nyəkəyi.

⁹ Felentú nyá, pələe kɛ n ká nyəxəsi həntɔvɔv na tom?

¹⁰ Nyá sɪ n ká tɔ́lɪ nyá tɪ, na í tu nyá nɪŋ kɛ nyá nyɔvɔv na í too pəcɔ na í hɛɛsɪ.

¹¹ Waatu inɪ kɔnyɔŋ ká ta-ŋ mɛlɛmɛlɛ, na wahala tutu-ŋ isɪ yoolu na ɪ wontu.

Mənaafiki cɔlvɔv

¹² Yɔlv tɛtɛlatu ɪ tɛŋəyi tampana. I tɛŋ kɛ na ɪ nɔɔɔ taa na kaloɔlaya.

¹³ Isɛ kɛ ɪ cəpələyi yələa, na í yɔɔtəyənə-wɛ na ɪ nɔɔhɛɛ, na í hatəyi-wɛ na ɪ mpee.

¹⁴ Isayatu wɛnna ɪ taa, na í mayasəyi kawalaya tɔm kɛ tam, na í tilisiyi yoon.

¹⁵ Pə tɔɔ kɛ wakəlvɔv ká tuti-ɪ, na pə wakəli-ɪ tɔm kɔlvɔm tɔɔ ɪ kaa wɛɛ hiiu.

Yələa mpa Iso luyufɛi tɔ

¹⁶⁻¹⁹ Yələa loosi naatoso kɛ Tacaa taa kpaakənə. Mpeyle:

Isətoosile nyəma, na puyusilaa,

na mpa pa kuyi yələa kɛ mɔsvɔŋ tɔ,

na mpa pa mayasəyi pa lotu taa kɛ nti tɛ fɛi teu tɔ,

na isayatu waali tɛŋlaa, na pəpətv aseeta nyəma.

Ama pə kaasa naatosompəɔlaya nyəma.

Pɛlɛylɛ cewaa yoozilaa.

Wasanjalətv cɔlvɔv

²⁰ Ma pəyalv tɔkɪ nyá caa kɔsəsutv. Taa lɔ nyá too kɔsɛysətɔ.

²¹ Su-təyi nyá lotu taa kɛ tam tɔɔ. Tu-təyi nyá luyv tɛɛ isɪ kacɔka wontuyv.

²² Tu tiiki-ŋ nyá tɔntɛ taa, na tɛ kenti-ŋ nyá tɛhəntələ taa, na tɛ yɔɔtənə-ŋ waatu wei n fɛŋ tɔ.

²³ Mpi tɔ, kɔsəsutv wɛ kɛ isɪ fətəla. Na sɛysɔvɔv nɔ́a wɛɛ isɪ nyaaləm, na kɔkpaalətv nɔ́a kɛ weesuyv mpaav.

²⁴ Tu kisina-ŋ alv isayav, wei ɪ kɛ nɔɔlɛlɛŋ tu tɔ.

²⁵ Taa nyulɪ alv inɪ ɪ teu kɛ nyá lotu taa. Pəylɛ taa yelɛ na ɪ isihutu teu hɔ-ŋ.

²⁶ Pə taya pulv, yɛ apalaa tənə alv, tɔɔnaya pəcɔ tike kɛ yɔlv lɔkɪ ilɛ ɪ tɔɔ. Ama alv wei ɪ wɛnə paalv tɔ, yɔlv kɔpan kɛ ɪ nyəkɪ katəka.

²⁷ Yɔlv ká tɔ mamatɛ kɛ ɪ tɔɔ na ɪ wontu yelɛ nyayav na?

²⁸ Yaa ɪ ká tɔ mamala tɔɔ na pə tá nyaya ɪ nɔntaaləŋ?

²⁹ Mpɔ tɔtɔɔ pə wɛɛ na wei ɪ puki ɪ tɔɔntələ alv kin tɔ. Wei í tokina alv inɪ, ɪ ká ná pə nav.

³⁰ Paa tuyi tanaav na nyɔɔtv wei ɪ ŋmulaa sɪ ɪ tɔkɪ tɔ.

³¹ Pəna pə mpɔv tɔ, yɛ pa kpa-ɪ ɪ ká fɛli pə tɔm naatosompəɔlaya. Halənə í cɛla ɪ wɛnav tənə.

³² Yɔlv wei ɪ fɛina nyɔvɔv tɔ, inɪ ɪ lakənə wasanjalətv, na alv wei ɪ pɛkəyi ɪ tɪ na asaala tɔ, inɪ ɪ lakənə mpɔ.

³³ Kataasɪ na kutvɔv kɛ ɪ tɛŋna, ɪ fɛɛlɛ kaa tɛ.

³⁴ Mpi tɔ, isɛɛɛmlɛ ká kɔsɪ ɪ paalv páná. I kaa wɛɛna pətɔtələ kɛ lɛɛtvɔv kuyakv wulɛ.

³⁵ I kaa tɛɛlɪ sɪ pá fɛli-ɪ pulv, na paa kɔcɔŋ kɛ paa kaa-ɪ ɪ kaa tisi.

¹ Ma pəyalu, tóki ma kəyəyətutu, na ń suna nyá təyi ma kəsəsutu.

² Tóki ma kəsəsutu na ń hiki weesuyu, na ń feŋ ma kəseyəsətu tɔɔ isu nyá isəpəle.

³ Taa yele na tɔ fiti nyá nin taa. Tóki-təyi hatoo nyá lotu taa.

⁴ Nyəni ləmayasɛɛ isu nyá newaya na layatu isu nyá ceu.

⁵ Pu hatələna-ŋ alu kpai tu wei i tusəyi yələa na i nɔɔlɛlɛŋ tɔ i nin taa.

⁶ Kuyaku nakuli ma sɛŋa ma kutuluyu taa, na má nyənəyənə pətote pɔ́ŋ na awalı tɔɔ.

⁷ Mɔ́yó má ná ifepiya mpa pa ta nyənta pulu tɔ, na pa taa ké ifepu wei i feina nyuyɔ tɔ.

⁸ Mɔ́yó i tɛŋa hapəle na í tala tɔ kpeɛŋa tɔɔ timpi alu wasan̄kali nɔyɔlu i ka sɛŋaa tɔ. ɛlɛna í tɛŋəyənə alu tɛ tɔ tɔpamm.

⁹ Pu ké taanaya ké, na pá tɛma yulutuyu na səkpetuyɔ tɛma weɛu.

¹⁰ ɛlɛ alu nɔyɔlu i sɛŋəyi-i kele, na í suuwa isu apalaa tɛna alu, na acilayatu suwa i lotu taa.

¹¹ Pə kula i nyuyɔ taa na í kpisi i tɛyɛ cayale.

¹² Paa hapəle tɔɔ, yaa nənɔyɔ tɛɛ, yaa paa lé tɛ, i tan̄aa ké.

¹³ Mɔ́yó i kpətəna ifepu na í kpipi-i na í wayalı-i. ɛlɛna í nyəni i isɛntaa tɔpiŋ na fɛɛle fɛi, na í heeli-i sɪ:

¹⁴ Sɛŋa ma lapa lɔ́ ké nɔyɔ kulomaya kpɛntuyɔ kɔtaya ŋka tɔɔ maa sɪwa sɪ maa la tɔ.

¹⁵ Pə tɔɔ ké ma luwa sɪ ma sɛŋəyi-ŋ na má pɛɛki-ŋ. Tɔɔ, ma na-ŋ kele.

¹⁶ Ma pɔwa ma kato tɔɔ ké ɪcipiti kponkpontu tɔŋ nyəntu pɔɔŋ kucɔɔcɔlɛŋ kopan̄.

¹⁷ Na má yɔyɔli tulaalunaa kopama mpa pa yaaki sɪ Miili na Aluwɛɛ na Kanɛɛli tɔ.

¹⁸ Kɔɔ na tɔ cɛpələna sɔɔluyɔ haləna pá nyaalı. Tɔ yɔɔli na tɔ nu pə lɛlɛŋ kɛ teu.

¹⁹ Ma paalu pola mpaav poolun̄ nyən̄ku, i fɛi tɔyaya.

²⁰ ɪkpaɔa liyitee na húlúyú ké. Ye isətu ta mən̄na kite u kɔŋ.

²¹ ɛlɛna alu in̄i í pəsɪ ifepu in̄əyi i yɔyɔtaya katatəlaya tɔɔ, na í hɔmɪ-i i nɔɔlɛlɛŋ tɔɔ.

²² Na ifepu suv-i tɛnyuyɔ kɛ kpakpaa isu nav wei pa pukina təkule tɔ. Yaa isu pa həkuyɔ kpan̄tu kɛ ŋmən̄aya sɪ pa hɔŋ i ŋkpan̄uyɔ tɔ.

²³ Haləna nyəmle sɔ i hɔɔle, isu sumaya huluyuuna tiuu kɛ apai taa na ká tá nyí sɪ ka weesuyɔ kɛ pu tɛna tɔ.

²⁴ Pənɛntɛ ma pəyalaa mɛ, i nuna-m, na í ké ŋkpan̄ŋ na ma nɔyɔ taa tɔm.

²⁵ Taa nyuli alu isu mpɔ na ń tɛŋi-i, na pá kɔɔ na ń lé i mpaan̄ taa.

²⁶ Mpi tɔ, alu in̄i i huwa yələa payale ké. Mpa i ka huwa mpɔ tɔ paa ké tɔŋtɔnaa ké.

²⁷ ɪ tɔyaya ntɛ atɛtəle mpaav na kú tiiki sɛm tɛ.

8

Ləmayasɛɛ kawəyaya.

¹ Ləmayasɛɛ mapə kapuka, na layatu náa kɔsɪ tɔ nɔyɔ na tɔ yaa.

² Ləmayasɛɛ sɛŋa tɔŋtɔŋa tɔɔ ké mpaav kin̄, na hapəle atama taa.

³ Ləmayasɛɛ sɛŋa ɪcatɛ nənəkeelasɪ na tɔ hapɛɛ tɔɔ na á kiisiyi sɪ:

⁴ Yəlaa piya meye ləmayasəe má, ma wəna.

⁵ Kumeleməŋ í kpələmí nyɔɔ taa mayasəm.

Layatu laŋlaa náa kpələmí nyəm.

⁶ I nu, təm səsəntu ke ma wəna sɪ ma heeliyi-me,
ma kuliyi ma nəɔ sɪ ma heeliyi-meye kusiyisitu.

⁷ Pə taya pulu, tampaana ke ma nəɔ yɔɔtəyi
na isayatu təm wə-m kusəɔtu ké.

⁸ Ma nəɔ kusəɔtutu təna siyisaa ké,
kaloolaya yaa təm kukekəetu fəi pə taa.

⁹ Layatunaa nyəma tə tənaya teu ke təcɛɛɛɛɛ,
na tə siyisa teu ke mpa pa wəna nyəm tə.

¹⁰ I pɛɛkɪ ma kuseyesətu na pá kəli liyitee,
na í pɛɛkɪ nyəm na pá tɛ wɔla kupəŋ.

¹¹ Mpi tə, ləmayasəe kəla teu ke liyitee pɛɛ.
Liyitee pulupu ta tala-yɛ.

Ləmayasəe hɔlvɔ ke a ti

¹² Ləmayasəe má, laakali lapu taa ké ma təcayale wɛɛ,
ma wəna nyəm na nyɔɔ taa mayasəm.

¹³ Tacaa nyamnav nté isayatu kisuyu.
Kalampaani na isəcav pə ké isayatu mpaav ké.
Na nəɔ isayaa ké mpi ma kisaa tɔɔ.

¹⁴ Má tənna layatu tasuyu na təcayanaɔ,
mayale layatu, na ma wəna toŋ.

¹⁵ Ma toŋ taa ké awulaa tókɪ kawulaya,
na awulumpiya náa tɔyi mpi mpi pə siyisaa tə sɪ yəlaa í la.

¹⁶ Ma toŋ taa ké awulaa tókɪ kawulaya,
na kupayalaa na tetu taa huɔlaa təna náa huɔkəna.

¹⁷ Ma sɔɔla mpa pa sɔɔləyi-m tɔɔ.
Na ma pɛɛkəlaa naaki-m.

¹⁸ Ma kiŋ ke apititu na teeli wɛɛ,
na wənav kuleelim na tampaana tənɔɔɔ.

¹⁹ Ma kɔɔlɔm kəla wɔla kupəŋ ke teu.
Na ma nyəm náa tɛ liyitee.

²⁰ Tampaana tənɔɔ mpaav taa ké ma toŋ
mpaisi kusiyisasi heku taa.

²¹ Ma su kɔpantu ke mpa pa sɔɔla-m tɔɔ.
Na má suuliyi pa kpancooŋ.

²² Maya Tacaa caaləna ŋmaɔ ke ɪ təmle taa
na pácɔ́ í lakɪ ɪ təma kɔpənɛɛ.

²³ Hatoo tə pa ŋma-m ké,
fau na pácɔ́ pá ŋmaaki tetu.

²⁴ Waatu unɪ tə tənku nəɔɔɔ ɪ taa wɛɛ,
páɔ́ lɔm sɛɛɔ nəɔɔɔ ɪ fəi.

²⁵ Pa lula-m ké na páɔ́ pá la pəŋ
na páɔ́ pulasi wɛɛkɪ.

²⁶ Pəyele Tacaa taa tu lata tetu yaa katenasi,
yaa antulinya ciyilisi nsi su naaki tə sɪ kancaalaya nyənka.

²⁷ Ma wɛɛ na páɔ́ Tacaa su isətənɔɔɔ,
na í pu ku tənaya ke kəna tənku sɔsɔ pa təsulle.

- ²⁸ Na í tu isəŋmuntv kɛ isətaa na tenku seɛlaa lɔm tɔl na pə luna toma.
²⁹ Waatu inəŋi Tacaa su tenku kɛ tənasi sɪ lɔm í taa ŋmaa na í pu tetv kite.
³⁰ Ma lakaya ɪ kin kɛ təmle ké, na má heesəŋi ɪ lanle kɛ paa kuyaku ŋku. Na má liyiliyi tam na í naaki.
³¹ Na má liyiliyi ɪ tetv tɔɔ na ma lanle heekəna yəlaa.

Nyulelen tv nté wei ɪ nukəna ləmayasee tɔ

- ³² Ma pəyalaa, pənente í nuna-m.
 Mpa pa tənəŋi ma mpaav tɔ pa nu lelen ké.
³³ I nu seŋesəŋi í taa lo-ku.
 Uena í pəsi ləmayasee nyəma.
³⁴ Yəlaa mpa pa nukəna-m tɔ pa nu lelen ké.
 Paa ifemle nteye pa feniyi ma təyaya nənəsɪ
 na pá tənəŋi ka akelenaa.
³⁵ Mpi tɔ, ye wei í hika-m ɪ hika weesuyi ké.
 Tacaa ká hɔlɪ pəntv kɛ suulu.
³⁶ Ye wei ɪ pəntəŋəna-m ɪ təŋi ɪ tɔŋi wahala.
 Pa tənə mpa paa caaki-m tɔ səm kɛ pa səlaa.

9

Ləmayasee yaatv

- ¹ Ləmayasee sɪna akelenaa naatosompəŋolaya, na á ŋma a təyaya.
² A kú wontu na á lá təŋənaya na á su na á puu sɔlɔm.
³ A tila a təmle nyəma alɔnyəma kɛ tontonɔ tɔɔ, na pɛle pá yaaki yəlaa sɪ:
⁴ Kɔmɛlɛmən me, í kənna cənɛ. Uena pá heeli ləmayasee fɛinaa sɪ:
⁵ I kɔɔ na í təŋ ləmayasee təŋənaya, na í nyɔ a sɔlɔm.
⁶ I lu kɔmɛlɛmən taa na í hiki mə ti. I tən mpaav ŋku kɔ takəna layatv cɔlɔ tɔ.

Ləmayasee tv na wonlu

- ⁷ Ye n kaləŋəna wonlu, ɪ footiyi-ŋ ké. Na ye n seŋesəŋi isayav ɪ tuv-ŋ.
⁸ Taa kaləna wonlu na pá kɔɔ na ɪ taa kpana-ŋ. Ama kaləna ləmayasee tv ilé ɪ ká səli-ŋ.
⁹ Ha ləmayasee tv, na ɪ ləmayasee ká səɔsɪ. Seŋesɪ siyisilu na ilé ɪ səɔsɪ nyəm.
¹⁰ Iso nyamnau nté ləmayasee tacaalle. Iso yəlaa nyəmtv nté layatv.
¹¹ Ləmayasee ká yele na nyá kuyen huki, na nyá weesuyi pusi səɔsɪ.
¹² Ye n ké ləmayasee tv, nyá waakəna. Ye n ké wonlu de nyá nyuyv taa ké pə tən.

Kɔmɛlɛntv yaatv

- ¹³ Kɔmɛlɛntv wɛ ké isɪ alɔ kəkətɛ tv, wei ɪ ké tulaya na í tá nyi pɔlv tɔ.
¹⁴ Kpɛtɛ tɔɔ ké alɔ unɪ ɪ caya ɪ nənəkeelasɪ, kɛ ɪcatɛ tontonle tɔɔ.
¹⁵ Uena í kpɛsəŋi tɛlaa mpa pa kama nyɔŋ na mpa a tɔ sɪ:
¹⁶ Ye wei ɪ ké kɔmɛlɛn, í kənna cənɛ. Na í tən nyɔŋ fɛinaa sɪ:
¹⁷ Lɔm kɔŋmɪlɛm wɛ lelen ké, na ŋmɛlav təŋənaya náá wɛ teu.
¹⁸ Mpa alɔ unɪ ɪ yaaki mpv tɔ, pa ta nyi sɪ pə canşəŋi-wɛŋɛ atətɛlɛ taa.

10

Yəlaa təntɛ atuwa kəkpeyelee

- ¹ Salɔmən atuwa. Pəyaya ləmayasee tv heesəŋi ka caa lanle ké. Uena kɔmɛlɛn náá wakəli kɔ too nyəntɛ.

² Wenaup mpi yulu ta tən tampana na í hiki tō pə taa fēi kawaaɣa. Ama siyisuyu yakəna səm taa.

³ Tacaa u yeki si nyəɣəsí í sasəli siyisilu. Ama í pən isayau ke mpi í nyuləyi təɣo.

⁴ Nkpalaśi kpekuyu səsəyi konyən kē. Ulena təmlə lapu ləŋləŋ náa səsí toŋ.

⁵ Yulu wei í nyəkəyi təɣənaya ke kumtu waatu tō, í kē pəɣaya ŋka ka mayasəyi ka nyuyu taa təɣo. Ama wei í tooki saa iní tō, í kē fēelə fēi tū kē.

⁶ Kupaŋtu koolee wē siyisilaa nyəŋ tō kē. Ama mʊsʊŋ təm tike ke asayaa nəsí yəɣətəyi.

⁷ Siyisilu tō təsəyʊ kəŋna kupantu koolee kē. Ama yulu isayau hətə mayamaya ná wakələyi kē.

⁸ Yulu wei í wena ləmayasē ke í taa tō, í mʊyi sɛyəsē kē. Wei í yəɣətəyi kumelentu təm tō í tēsəyənə lepu.

⁹ Wei í tən teu tō í tənna naani kē. Ama wei í tənəyi mpaan kʊkʊŋlʊŋ tō pu kuli í waali.

¹⁰ Wei í cəpələyi isə na layatu tō í tʊyi í leləa ke wahala kē. Ama wei í yəɣətəyi kumelentu təm tō í tēsəyənə lepu.

¹¹ Siyisilu kʊyəɣətʊtʊ kē weesuyu sēlʊ kē. Ama mʊsʊŋ təm tike ke asayaa nəsí yəɣətəyi.

¹² Pááná kəsəyi yooú kē. Ulena səsəyʊ náa hʊsəyi kʊpəntən tənə.

¹³ Yulu layatu yəɣətaya taa kē pa naana í ləmayasē. Ulena pá natəyi ləmayasē fēi tū siyile taa kē kpatən.

¹⁴ Nyəm ke ləmayasē nyəma ná kaakí wenaup tələ. Ama kumeləməŋ kʊyəɣətʊtʊ ná wakələyi kē.

¹⁵ Wēntu liyitee kentiɣina í tō, isʊ koluŋa ɪcatə toŋ nyəntə. Acamaa kʊwakələm nté pa konyən.

¹⁶ Yulu pən təmlə ke weesuyu pulu kē. Ulena isayau kasəyaya náa kē isayatu pulu.

¹⁷ Wei í təsəyi sɛyəsʊp tō tō í tənəyi weesuyu mpaau kē. Ulena wei ílə í səkí kalənaup tō tō ílə.

¹⁸ Ye wei í taka pááná tō í looliyina í nəɣo kē. Wei í yəɣətəyi leləa təm tō í kē kumelən kē.

¹⁹ Wei í yəɣətəyi səsəm tō u taana pəntuyʊ. Ama wei í kpaakí í nəɣo tō í kē yulu layatu.

²⁰ Siyisilu kʊyəɣətʊtʊ wē teu kē isʊ liyitee nyəɣəlyʊp. Isayau lotu taa hʊwē ta ke pulu.

²¹ Siyisilu kʊyəɣətʊtʊ tiikiyi yələa payalə kē. Kpaŋtʊnaa ná səkí nyuyu taa mayasəm lənyʊp tō.

²² Tacaa kupantu kooluyu haakəna toŋ. Nyá kulʊkʊ u takí tiili.

²³ Isayatu lapu wē ləmayasē fēi tū kē isʊ aliyila. Ama layatu tənna ləmayasē.

²⁴ Mpi asayaa nyanŋa tō mpi pə kəŋna pa nyəŋ tō. Ulena Isə haakí siyisilaa ke mpi pa sələməyi tō.

²⁵ Isʊ kacuculaya tēekuyʊ tō, mʊpʊyó asayaa saaləyi. Ama siyisilaa ná sənə teu ke tam tō.

²⁶ Isʊ nyəmən nyənʊyʊ kela, na nyəsí náa tʊyi isə tō, mʊpʊyó felentú cəsəyi í caa.

²⁷ Mpa pa nyanŋa Tacaa tō pa weesin təyaləyi kē. Ulena isayalataa náa səkəna pa toŋ.

²⁸ Siyisilaa tēelʊyʊ ke ləŋhʊlʊmlə kē. Ama asayaa tēelʊyʊ ká wakəli.

²⁹ Tacaa mpaau kentiɣi mpa pa fēina kawaliya təɣo. Ulena kó wakələyi mpa pa lakí isayatu tō.

³⁰ Polopu u selisiyi siyisilu. Ama asayaa ná kaa caya tetu taa.

³¹ Lamayassee tom ke siyisilu yoyotayi. Ama paa seti isayatu yoyotulu nsamle.

³² Siyisilu kuyoyotutu laki kupantu ké. Ama kuwakelatu ke isayau nayo ná nyéma.

11

¹ Tacaa luyu fei popotu mayaselaya. Ama mayaselasí nsi si taja teu tayo i caaki.

² Kalampaani tu taja kutuyu ké. Ilena wei i pasayi i ti to i teesana lamayasee.

³ Yulopan kupantu tiikiyina-i. Ilena isayau acilayatu náa wakeli-i.

⁴ Wenau feina toma naalayi Iso huule wule. Tampana tanyu tike lasayana sam taa.

⁵ Siyisilu kupantu yekina na i mpaav taja. Ilena isayau isayatu náa peti-i.

⁶ Siyisilu tampana tanyu lasayi-i asola tana nin taa ké. Ilena asayaa konyilam náa kpaaki-weye katoka nyem.

⁷ Yulu isayau i sapa i teeluyu saalaa ké. Ilena isana i teelayaa i wenau to pale pá saali toto.

⁸ Pa lasayi yulopan ke nayasee taa ké. Na pá leeti isayau ke i lonte.

⁹ Wei i kpeesayi Iso to i kuyi lelai ké na i nayo taa tom. Ama nyem waasayana tampana taja.

¹⁰ Icate yalaa toki acima ke waatu wei siyisilaa waaki tayo. Na pá wilitiyi waatu wei asayaa saki to.

¹¹ Siyisilaa ná kaja kupantu ke pa icate taa na icate teeki. Ama asayaa ná wakeli-te na pa noosi.

¹² Wei i tukki i tanyante to, i feina nyu yu taa mayasam ké. Ilena wei i nukki pa taa to i sunj.

¹³ Wei i yoyotayi lelai tom to, i kuliyi pa waali ké. Ama naani tu ná sukki pa tanaya i taa.

¹⁴ Yalaa i feina paasanlu pa leki yem ké. Ilena layatu tasalaa payale waasayi-weye sosom.

¹⁵ Wei i moyi lelu kama si i felayi to, i naa pa nau ké. Ilena wei i kisiyi pa lapu to i nu lelenj.

¹⁶ Alu telu ke pa sanj, na apalu kpelikpeka tu náa suu tonj.

¹⁷ Yulopan waasayi i tayi. Ilena yulu isayau náa tuyi i tayi wahala.

¹⁸ Kasayaya nka ka fei naani tayo isayau hikiyi. Ilena kusiyisim latu náa hikiyi kufeluyu tampana nyenju.

¹⁹ Tampana tanyu haaki weesuyu ké. Ilena isayatu tanyu náa tu sam.

²⁰ Tacaa nyenayi isayatu ke mpa pa lotu taa we isayatu tayo. Ama i laki kupantu ke mpa pa tonte we teu to.

²¹ Pu ha asayaa nkpanj ké. Ama pu ya siyisilaa luluyu nyéma.

²² Alu telu wei i feina lamayasee to, i we ké isu afa wei pa tu wola to.

²³ Siyisilaa konyilam nte kupantu lapu. Ilena asayaa koolee náa kusayi Iso páána.

²⁴ Lelai haana luyu kulumuyu ké na pa wenau sosayi. Na lelai náa laki leeu na pá tuyi pa tayi konyonj.

²⁵ Pu ha kupantu ke sosom ke wei i haana luyu kulumuyu tayo. Ilena lum halu lokatu náa sí.

²⁶ Mpa pa nyekayi tanyana na pá taja kasayaya sosaya to, yalaa tansayi-weye mpusi ké. Ilena pá kooliyi kupantu ke mpa pa psetayana-we to.

²⁷ Iso sanj wei i luki kupantu lapu tayo. Ilena wahala makana isayatu peekalaa.

²⁸ Wei ɪ tɔ naani ké ɪ liyitee tɔ ɪ lepaya. Ama siyisilaa ná puki ké ɪ su tɔyɔ ŋku ku sɛɲa lom nɔyɔ tɔ ku hátu.

²⁹ Wei ɪ ta tɔki ɪ tɔyaya ke teu tɔ ɪ kaa na kpancoou. Mpu tɔtɔyɔ kɔmelen pəsəyi lamayasɛɛ tɔ yom.

³⁰ Siyisilu kɔlapɔtɔ haaki weesuyu ké, na yɛlaa tɛɲɛyi lamayasɛɛ tɔ.

³¹ Pɛ ta kisi siyisilaa ke lɛɛtɔyɔ ke atɛ, kacanɲana ɪsayav na pɛntɔlv na?

12

¹ Yɔlv wei ɪ tisiyi sɪ pá kaləna-ɪ tɔ ɪ sɔɔla nyəm ké. Wei ɪ caaki kalənav tɔ ɪ ké kɔmelen.

² Tacaa lakɪ kɔpantu ke yɔlvpaɲ ké, na í kú acilayatu tɔ tɔm.

³ ɪsayatu ɪ yeki na yɔlv nyɔɔ tɔɲ. Pəyele pɔlvɔv naa ciyitiyi siyisilaa.

⁴ Alɔ kɔpaɲ kɔsəyi ɪ paalɔ nyɔyɔ ké. Ama fɛɛle fɛɪ tɔ ná wɛ ke ɪ su sɔlv ke ɪ muwa taa.

⁵ Tampana tɛɲɔyɔ tɔm ke siyisilaa ná mayasəyi tam. ɪlena asayaa náa mayasəyi mpaav ŋmuləm tɔm.

⁶ Asayaa kuyɔyɔtɔtɔ wɛ ké ɪ su sɛm katɔsɪ. Siyisilaa nyəntɔ ná fitiɪɪ lɛlaa ke sɛm taa.

⁷ Ye pə kpiisa ɪsayav pu kaasəyi pɔlv, ama siyisilaa lɔlvɔv nyəma ná sɛɲa teu.

⁸ Nyɔyɔ taa mayasəm tɔ ke pa saɲ yontu taa. ɪlena pá tɔvki wei ɪ lotu taa wɛ ɪsayatu tɔ.

⁹ Pə kəla teu sɪ yɔlv í pasa ɪ tɪ na í wɛɛna tɛmlɛ tɔ kɔlvɔm, na mpi ɪ ka hɔ ɪ tɪ na í laɲ tɔyɔnaya tɔ.

¹⁰ Siyisilu paasəyana ɪ tɔntɛ ké. Ama pətɔtɔlɛ fɛɪ ɪsayav lotu taa.

¹¹ Tɔyɔnaya tɔɔləna wei ɪ haləyi tɔyɔ. ɪlena wei ɪ fɛɪna nyɔyɔ taa mayasəm tɔ í tɛɲɛyi kpai nyəm.

¹² Kasəyaya asilima nyəɲka ke asayaa ná nyuləyi. Ama siyisilaa ná waaki.

¹³ Nɔyɔ kuyɔyɔtɔtɔ taa wɛ katɔka ɪsayaa ké. Ama siyisilu ná ləsəyi ɪ təyi nəyasɛɛ taa.

¹⁴ Yɔlv nɔyɔ kuyɔyɔtɔtɔ yekina na í wɛɛna kɔpantu ke sɔsɛm. Pə fɛləyi paa wei ké ɪ su ɪ lapəna ɪ niɲ tɔ.

¹⁵ Wei ɪ fɛɪna nyɔyɔ taa mayasəm tɔ ɪ nyənəyi ɪ mpaav ké na kú siyisa-ɪ. Ama lamayasɛɛ tɔ ná nukɪ layatu tasɔyɔ ké.

¹⁶ Kɔmelen hɔləyi ku pááná ke kpakpaa ké. Ama wei ɪ nukɪ ɪ kɔtɔyɔ na í ŋmɛsəyi tɔ ɪ ké nyɔyɔ taa mayasəm tɔ ké.

¹⁷ Wei ɪ yɔyɔtəyi tampana tɔ siyisuyu ke ɪ kpaaləyi, na aseeta pɔpɔtɔ tɔ ke kaloolaya.

¹⁸ Tɔm kpai nyəntɔ yɔyɔtɔyɔ sɔki ké ɪ su layatɛ. ɪlena lamayasɛɛ nyəma kuyɔyɔtɔtɔ náa waasəyi.

¹⁹ Tampana yɔyɔtɔyɔ ɪ tɛɲ. Ama kaloolaya naa laaki tɛm.

²⁰ Mpa pa tɔ pa taa ké ɪsayatu lapɔ tɔ pa lotu taa suwa pɔpɔtɔ ké. Ama mpa pa sɛyɛsəyi hɛɛsɔyɔ tɔm tɔ, pa laɲa hɔləməyi.

²¹ Mpusi nɔyɔlv ɪ makəna siyisilu. Ama wahalanaa ná nukɪ asayaa.

²² Tacaa luyɔ fɛɪ loollaa. Tampana lataa ke ɪ saɲ.

²³ Nyɔyɔ taa mayasəm tɔ ná ŋmɛsəyi ɪ nyəm tɔm ké. Ama kɔmelen ná yasəyi ku kɔmɛlentɔ.

²⁴ Tɛmlɛ latɔ tɔkəna kawulaya. ɪlena ŋkpalasɪ kpɛkɔlv náa teki lɛlaa.

²⁵ Nəyasɛɛ nukɪ yɔlv ké. ɪlena tɔm kɔpantu hɛɛsɪ ɪ laɲɛ.

²⁶ Siyisilu hɔləyi ɪ tɔyɔntɔlɛ ke mpaav kɔpaɲku ké. ɪlena asayaa mpaav náa tolisi-wɛ.

²⁷ Tɔtɔlɔ felentú u wɔsɛyɪ ɪ nantɔ. Ama yulɔ wɛnɔv kɔpam ntɛ tɛmlɛ lapɔ.

²⁸ Siyisuyu mpaav taa ké weesuyu wɛɛ, sɛm fɛi kɔ taa.

13

¹ Pɛyaya lɛmayasɛɛ tɔ nukɪ ka caa sɛyɛsɛɛ ké. Kalampaani nyɛŋka u nukɪ kalɛnɔv.

² Yulɔ kɔyɔɔtɔtɔ yekina na í tɔyɔ mpi pɛ wɛ teu tɔ. Ama mɔsɔŋ tike kɛ asayaa ná lakɛna.

³ Wei ɪ fɛŋiyi ɪ kɔyɔɔtɔtɔ tɔ tɔ ɪ tɛyi ɪ waasɛyi. Ama wei u nyɛŋ ɪ nɔyɔ kpav tɔ ɪ wɛ lepu taa ké.

⁴ Felentú wɛna kɔnyulɔyɔ ŋku ku waasɛyi-ɪ tɔyɔ. Ama pu tɔɔlɛna tɛmlɛ latɔ ké.

⁵ Siyisilu taa kpaana kaloolaya ké. Ilena ɪsayav náá footiyi lelɛa na í tuyi-wɛyɛ fɛɛɛ.

⁶ Siyisuyu kentiɣina yulɔ wei ɪ tɔntɛ wɛ teu tɔ. Ilena ɪsayatɔ náá kó ɪsayav.

⁷ Lɛlaa yaakɪ pa tɛyi tɔŋtɔnaa, pɛcɔ pa fɛi pulɔ. Ilena lelɛa náá yaakɪ pa tɛyi kɔnyɔntɔnaa na pá haɣaa.

⁸ Wɛnɔv kɛ yulɔ layasɛyɛna ɪ weesuyu. Ama kɔnyɔntɔ ná tá nyí tɛɛ.

⁹ Siyisilu wɛ ké ɪsu fɛtɛla wei ɪ naakɪ teu tɔ. Ilena ɪsayav náá wɛ ɪsu fɛtɛla wei ɪ fiɣinaa tɔ.

¹⁰ Kalampaani tike kɛ pa kɔsɛyɛna yooɔ. Ama mpa pa nukɪ layatɔ tasɔyɔ tɔyɔɛ lɛmayasɛɛ nyɛma.

¹¹ Tɔŋ wei yulɔ ta laa hikuyu tɔ ɪ pasɛyi ké. Ama tɔŋ wei yulɔ hikiyi pɛcɔ pɛcɔ tɔ, unɪ ɪ sɔɔsɛyɛna.

¹² Yulɔ tɛɛɔyɔ pulɔ na pá tá lá lɔŋ tɔ, ɪ lanɛ wakɛɛyɪ ké. Ama ye ɪ nyula pulɔ na í la-wɪ ɪɛ ɪ lanɛ hɔɔɔmɪ sɔsɔm.

¹³ Ye pa kpaala wei na í tá nu ɪ leki ké. Ama wei ɪ tɔkɛyi nti pa tɔv-ɪ tɔ ɪ waakɪ ké.

¹⁴ Lɛmayasɛɛ tɔ kɔsɛyɛsɛtɔ haakɪ weesuyu ké. Nti tɔ cɔɔɛyɛna yulɔ kɛ sɛm katɔsi.

¹⁵ Yulɔ layatɔ kɛ yɛlaa tuyɔna. Ama ɪsayav weesuyu ná wɛ katɛ.

¹⁶ Nyoyɔ taa mayasɛm nyɛma mayasɛyi pa taa ké na pɛcɔ pá la pulɔ. Ilena kɔmɛɛmɛŋ náá yasɛyi pa kɔmɛɛntɔ.

¹⁷ Tɔm kpaallɔ ɪsayav hotiyi wahala taa ké. Ilena kɔpaŋ náá waasi.

¹⁸ Wei ɪ kisiyi sɛyɛsɔyɔ tɔ, ɪ pɛsɛyi kɔnyɔntɔ ké na pá tɔv-ɪ. Ilena wei pa kalɛyɛna na í suma tɔ ɪ nyoyɔ kɔɔɪ.

¹⁹ Ye yulɔ í nyula pulɔ na í hiki-wɪ pɛ wɛ-ɪ lɛɛŋ ké. Ama kɔmɛɛmɛŋ ná nyɛnɛyi ɪsayatɔ lɔv kɛ acaalɛtɔ ké.

²⁰ Ye n tɛŋyɛɪ lɛmayasɛɛ nyɛma n lakɪ lɛmayasɛɛ ké. Ama kɔmɛɛmɛŋ tɛŋɔ ná pɛsɛyi ɪsayav ké.

²¹ ɪsayatɔ tɛŋyɛɪ tɛ lataa ké. Ilena pá lɛɛtɛyi tampana tɛŋɔlaa kɛ kɔpantɔ.

²² Yulɔpaŋ yekina ɪ lɔɔyɔ nyɛma kɛ ɪ kpancoou ké. Ilena siyisilaa náá tɔyɔ ɪsayav nyɛŋku.

²³ Kɔnyɔntɔnaa kɔŋ pa tawa taa ké sɔsɔm. Ilena muɣullaa sɛki.

²⁴ Wei u makɪ ɪ pɛyaya tɔ ɪ ta sɔɔɪ-kɛyɛ. Ama wei ɪ sɔɔɪ ɪ nyɛŋka tɔ ɪ makɪ-kɛyɛ.

²⁵ Siyisilu tɔkɪ ké na í hakɪ teu. Ilena ɪsayav lotu taa náá sɔɔɛyɛna nyɔyɔsi.

14

¹ Alb lɛmayasɛɛ tɔ sukɪ tɔyaya ké. Ilena alb kɔmɛɛŋ náá yɔkɪ-kɛ na ɪ niŋ.

² Tampana taa tɔntɔ nyɛŋna Tacaa ké. Ilena wei ɪ tɛŋyɛɪ mpaanɪ ɪsayanɪ tɔ í tɔv-ɪ.

³ Kómelen kalampaanu tòm kəŋna-kuyu tipite. Ilena ləmayasəe nyəma kuyəɣotutu kentiɣi-wɛ.

⁴ Timpi naan kəhaləŋ fɛi tɔ kɔú wɛ kpɛtɛ ké. Ama tɔla tɛmlɛ taa ké tɔɣonaya tɔləɣəna.

⁵ Aseeta tu kɔpan u looliɣi. Ama pɔpɔtu kɛ ɪsayau ɪnɪ ɪlé í pɛləɣi.

⁶ Kalampaanu tu kaasəɣi ɪ tɔɣi u hikiɣi ləmayasəe. Ilena yulu layatu náa hiiki nyəm pácɔ u wukəna.

⁷ Hatələna kómelen, pə taya ɪ nɔɣɔ taa tòm taa ké n ká hikina nyəm.

⁸ Nyuyɣu taa mayasəm tu ləmayasəe ntɛ sɪ í cəkəna ɪ mpaav. Ilena nyuyɣu fɛinaa kómelentu náa tɔsəɣi-wɛ.

⁹ Kómeləmən wonɣiɣi tasəkəle tayanuyɣu kɔtaya ké. Ilena tampana tənɣlaa náa lakɪ tamaya kɔpantu.

¹⁰ Ye yulu lanɣlɛ wakələa nɔɣulu u pəsəɣi na í cosi-tɛ. Mpɔ tɔtɔɣɔ na ɪ lanɣhulɔmlɛ.

¹¹ Pɪ yókɪ asayaa tɛsɪ ké. Ilena siyisilaa coka náa teeki.

¹² Mpaav ŋku n nyənəɣi kɔpankɔ tɔ, kɔ pəsəɣi na kú pona-ŋ səm taa.

¹³ Lanɣwakəlle pəsəɣi na tɛ tii wonɣa waatu. Ilena lanɣhulɔmlɛ tɛsəna lanɣwakəlle.

¹⁴ Yulu tetelatu tókɪ ɪ kɔlaputu kasəɣaya ké. Ilena yulɔpan náa tɔɣɔ ɪ kɔlaputu kasəɣaya.

¹⁵ Wei ɪ fɛi hɔwɛɛ tɔ ɪ muɣi pə təna mpi pa heeliɣi-ɪ tɔɣɔ. Ama laakali tu u kpəsəɣi nɔɔhələ na í ta mayasɪ ɪ taa.

¹⁶ Ləmayasəe tu seekɪ ɪsayatu ké na í kisiɣi-tɪ. Ama kómelen ná lakɪ ké u mayasəɣi. Mpi tɔ, u nyanɣna pulu.

¹⁷ Wei u laa pááná muɣu tɔ ɪ lakɪ kómelentu ké, na wei ɪ kpekikiɣi ɪ taa ké ɪsayatu tɔ, ɪ lakɪ na lɛlaa taa kpaana-ɪ.

¹⁸ Yəlaa mpa pa hɔwɛɛ ta tayali tɔ, pa kawaya ntɛ kómelentu. Nyuyɣu taa mayasələa teeli kɛle nyamtu.

¹⁹ Asayaa ká hɛntɪ kɔpama kɛ atɛɣɛ, na pá tan siyisilaa nənɔɔsɪ sɪ pɛle pá mu-wɛ.

²⁰ Konyəntu taapalu mayamaya ná kisiɣi-ɪ ké. Ama tən tu camnanaa ná wɛ payalɛ.

²¹ Yulu wei ɪ footiɣi ɪ tɔɣəntələ tɔ ɪ ké ɪsayau ké. Ama wei ɪ wɛna konyəntunaa pətɔtələ tɔɣələ lelenɣ nulu.

²² Yəlaa mpa pa mayasəɣi ɪsayatu kɛ pa taa tɔ, pa pəntəɣi mpaav ké. Ilena mpa pɛle pa mayasəɣi kɔpantu tɔ pá lakɪ-tɪ na tampana.

²³ Təma tən na a kawaya ké. Ama konyən kɛ yɔɣɔtaya katatəlaya ná kəŋna.

²⁴ Wɛnau ntɛ ləmayasəe nyəma kasəɣaya. Ama kómeləmən naa lukɪ pa kómelentu taa.

²⁵ Aseeta tu wei ɪ yɔɣəntəɣi tampana tɔ ɪ yakɪ weesin ké. Ama kaloolaya kɛ pɔpɔtu ná yɔɣəntəɣi.

²⁶ Wei ɪ nyanɣna Tacaa tɔ ɪ sənɣaa ké tɛca. Pə taya pulu, Tacaa ké ɪ piya kəkentuɣu ké.

²⁷ Tacaa nyamnav haakəna weesuyɣu, na pá cələɣəna səm katəsɪ.

²⁸ Ye yəlaa í wɛ samaa, wulav teeli kɛle. Ye yəlaa pasaa ɪlɛ pá wakəli wulav.

²⁹ Wei u muɣi pááná kɛ lən tɔ ɪ wɛna layatu səsəntu ké. Ama wei u laa pááná muɣu tɔ kómelentu kɛ ɪ huləɣi.

³⁰ Ləmayasələ taa hɛesuyɣu haakəna tənuyɣu kɛ weesuyɣu. Ilena ɪsəsɛɛmlɛ náa wɛ ɪsɪ mɔwa taa pulu.

³¹ Ye wei ɪ tókɪ konyəntunaa ɪsɛ, pa ŋmalɔ ɪsɔ ké ɪ tɔvki. Ye wei ɪ wɛna pa pətɔtələ ɪ kusəɣi ɪsɔ nyuyɣu ké.

³² Isayatu wakələxi isayau. Ama siyisilaa ná hikiyi təcəəsəle ké, paa səm taa.

³³ Ləmayasəe wə yulu layatu lotu taa ké. Ʋe n kaa na-yəyε kumelenj kinj.

³⁴ Kusiyisitu tənɣu kusəyana piitim nyuɣu. Ʋena isayatu lapu náa tu yalaa ke fεεle.

³⁵ Wulau sanj ɪ waali nyəma ləmayasəe ké. Ʋena í muɣi pááná na tetelataa.

15

¹ Təheε kucəcətu heəsəyi pááná ké, na konyasətu náa kusi-yε.

² Ye ləmayasəe tu yəɣətəyi, yalaa nyuləyi nyəm ké. Ama kumelentu təm ke kumeləməj ná yəɣətəyi.

³ Tacaa nyənəxi paa timpiyi, na í naaki kupaama na asayaa.

⁴ Təm lelenj nyəntu haaki weesuyu ké. Ʋena təm isayatu náa wakələxi lanje.

⁵ Kumelenj footiɣi ku caa kuseyəsətu ké. Ama wei ɪ lakəna nyuɣu taa mayasəm tɔ ɪ nukɪ kalənav ké.

⁶ Pə tɔləyana yulupaŋ ké. Ʋena kasəyaya asilima nyənka náa kəna mpusi.

⁷ Ləmayasəe nyəma yəɣətəyana nyəmtu ké. Ama kumeləməj ná fεi mpu.

⁸ Tacaa luyu fεi asayaa kətasi. Ama ninj naaleɣe ɪ muɣana tampana tənjlau kusələmtu.

⁹ Tacaa luyu fεi asayaa tənte. Ama ɪ səɔla mpa pa tənɣəyi tampana tɔ.

¹⁰ Wei ɪ cələxi mpaau tɔ paa hɔ ɪ ŋkpaɣuɣu na toŋ. Wei ɪ nukɪ kukpaalətu tɔ ɪ ká si.

¹¹ Tacaa ta kisi nyəm ke púúyú səsəu na atetəle. Kacanfanana yulupiya lotunaa na?

¹² Kalampaani tu ɪ caaki pá kaləna-ɪ. Ʋi tu pukina ləmayasəe nyəma həyoluyɔ.

¹³ Lanjhulumlε hetəyi isəntaa ké. Ye lanje wakəlaa ləmayasəle hoowaya.

¹⁴ Yulu layatu pɛəkəyi nyəm ké. Ʋena kumelenj lanje náa həena kumelentu təm.

¹⁵ Yulu lanje í wakəlaa, kuɣeɛj tana ké isayanj ké. Ʋena lanjhulumlε tu náa wε acima tam nyəna taa.

¹⁶ Pə kəla teu si ŋ wεna pəcɔ na ŋ nukəna Tacaa. Na mpi n ká wεna toŋ na pá cəəsəyi-ɪ tɔ.

¹⁷ Pə kəla teu si pá puyuli-ŋ hɔnəm na səoluyɔ. Na mpi paa toŋi-ŋ nau nantu nim nyəntu na táa hanɣa tɔ.

¹⁸ Pááná tu kusəyi yoou ké, na suulu tu náa heəsəyi yoou.

¹⁹ Sowa nyala felentú mpaau taa ké, na yulupaŋ nyənku náa huluma.

²⁰ Ləmayasəe pəyaya heəsəyi ka caa lanje ké. Ama yulu kumelenj ná footiɣi ɪ too.

²¹ Ləmayasəe fεi tu lanje heəkəna ɪ kumelentu ké. Ʋena ləmayasəe tu náa kama nyuɣu ke tənte kupante taa.

²² Ye n lakɪ nyá layatu ke nyá tike n kpisiyi ké. Ama layatu tasəlaa í tɔɔ-ɪ ɪle n waa.

²³ Ye yulu í cəwa təm ɪ lanje huləməyi ké. Ye ɪ yəɣota-təyi tə waatu pə lelenj wε səyəntu.

²⁴ Nyuɣu taa mayasəm tu tənɣəyi weesuyu mpaau ŋku ku pukina isətaa təyɔ. Ʋena í fiti atetəle ke atε.

²⁵ Tacaa yəkəyi kalampaani tu təyaya ké. Ama ɪ tənɣəyi alu leelu tətɔ toosi.

²⁶ Tacaa luyu fεi huwεe asayε. Ama təm kupantu tike wenna-ɪ teu.

²⁷ Liyitee luluyu tu kəŋna ɪ nyəma tɔ ké wakəluɣu ké. Ama wei ɪ kisiyi kucəɛŋ isayanj tɔ ɪ wεna weesuyu.

²⁸ Yulu siyisilu mayasəyi ké na pácɔ ɪ cɔ. Ama isayatu təm ke asayaa yəɣətəyi.

²⁹ Tacaa hatəlaa asayaa ké. Ama ɪ nukɪ siyisilaa sələməj.

³⁰ Isentaa hetənav heesəyi lanje ké. Ilena təm kupantu náa haaki alaafəya ke yulv nantu taa.

³¹ Wei ɪ kenj ŋkpaŋyuv na í nukɪ kalənav mpi pə waasəyi tɔ, ɪ təcayale nté ləmayasɛɛ nyəma kinj.

³² Ye ń kisiyi sɛɣesuvu nyá weesuyu ke n lakɪ awusa. Ama wei ɪ nukɪ kalənav tɔ ɪ weekəna nyəm ké.

³³ Tacaa nyamnav sɔəsəyi ləmayasɛɛ ké. Pə weɛ sɪ ń pasa nyá təyi na pəcó nyá nyovu kulɪ.

16

Tacaa weɛv ke yulv kolapəle təna taa

¹ Yulv cakəna na í tɔ ɪ kolapəm pəle. Ama Tacaa lakəna na pə lá yaa pə kpisi.

² Yulv kolapəle təna we-ɪ teu ké. Ama Tacaa nyəmna tampana.

³ Yelina Tacaa ke nyá təma, unɪ í ká lana na pə lá.

⁴ Tacaa nyəmá mpi pə tɔɔ ɪ lapa pə təna tɔɔ. ɪ nyəmá sɪ ɪ lapa isayav ke huule tɔɔ.

⁵ ɪ luyv fɛɪ kalampaani nyəma. Paa pə lá isəna ɪ ká hɔ pa ŋkpaŋyuv ké.

⁶ Kupantu na tampana tənyuv tɔɔ tasəkəle tayənəyi ké. Tacaa nyamnav lakəna na yulv cɔlɔ isayatu lapv.

⁷ Iso lanje í heəna yulv tənte, ɪ ciikiyi í na ɪ kolontunaa mayamaya ké.

⁸ Pə kəla teu sɪ yulv í weəna pəciiu na tampana, na mpi ɪ ká weəna səsəm na pə tá siyi tɔ.

⁹ Yulv mayasəyənə ɪ təma kolapɛɛ təm. Iɛ Tacaa yekina na á lá.

Awulaa təm

¹⁰ Wulav yɔɣətəyənə Iso toŋ ké. Pə fɛɪ sɪ í pəntɪ yɔɣətuyv ke ɪ huule taa.

¹¹ Tacaa tənna sanəya wei ɪ siyisa teu tɔ. Mayasəlasɪ təna ké ɪ niŋ təmlɛ ké.

¹² Isayatu lapv ké wulav ke acaalətv ké. Mpi tɔ, siyisuyv nyɔəsəyənə ɪ kawulaya ke toŋ.

¹³ Təm kusiyisitu ke wulav caaki, na í sɔɔla mpa pa yɔɣətəyi tampana tɔ.

¹⁴ Wulav pááná tv pəsəyi na í kú yulv. Ama ləmayasɛɛ tv heesəyi-yeyɛ.

¹⁵ Ye wulav isentaa hetaa, pə haaki ɪ yəlaa ke weesuyu ké, na ɪ kupantu we ɪsu toomaya tev.

Yulv weɛv ke leləa kinj na ɪ kolapəle

¹⁶ Pə kəla teu sɪ yulv í weəna ləmayasɛɛ, na mpi ɪ ká weəna wula tɔ. Yaa í weəna layatu na mpi ɪ ká weəna liyitee tɔ.

¹⁷ Siyisilaa mpaav nté isayatu cɔlvuv. Wei ɪ fenjiyi ɪ tənte tɔɔ tɔ, ɪ weesuyu ke ɪ kentiyi.

¹⁸ Kalampaani wakələyi yulv ké. Ilena isəcav náa hu-ɪ.

¹⁹ Pə kəla teu sɪ yulv í pasa ɪ ti, na í na konyəntunaa pá káá, na mpi í na isəcav nyəma paa taləyi kulɛəkəm tɔ.

²⁰ Wei í pɛəkəyi sɪ í cəkəna təm tɔ ɪ lanje huləməyi ké, na wei ílɛ ɪ lakɪ Tacaa ke naani tɔ í nukɪ lelenj.

²¹ Wei ɪ lotu taa we ləmayasɛɛ tɔ ɪ ké layatu ké, na isəna təm we lelenj tɔ ńpúyó tə pəsəyi yulv.

²² Ləmayasɛɛ haaki a weəntaa ke alaafəya ké. Ilena kumeləmənɟ náa təkɪ pa kumeləntu wahala.

²³ Ləmayasɛɛ tv mayasəyi ké na pəcó í yɔɣətəyi. Tənya ɪ təm pəsəyənə yəlaa.

24 Təm kupantu wε lelen ké isı tıŋ setaya. Tə wε ləsayə ke lelen, na tə haaki tənuy ke alaafaya.

25 Mpaav ŋku n nyənəyi kupan̄ku tɔ, ku pəsəyi na kó pona-ŋ səm taa.

26 Nyəɔsı tɔyona yulu ke tamlε. Mpi tɔ, ı hiluyı caaləyana-ı.

27 Tetelatɔ tɔyi isayatu pələ ké, na ı tɔm náo nyakı isı kəkə.

28 Isayav kusəyi yooú ké. Ƴlena katayasaɣa tɔ náá fakı cewaa.

29 Mɔsuntɔ tɔsəyi lɛlaa ké, na ı pukina-wεyε mpaav isayav taa.

30 Wei ı wiisiyi isε na ı kpa mən̄təna tɔ, isayatu ke ı caaki. Halı ı tu tema tə lapu.

31 Nyəɔsı kuhuluması ké teeli puluyv. Mpi tɔ, tampana tən̄lɛa kasəyaya nté weesuyı kutayaluyv.

32 Wei ı muyi pááná ke ləŋ tɔ, ı wε sana na aka. Na wei ı kpaaki ı tı tɔ ı kəla wei ı lεəkəyi acałε tɔ.

33 Pa mayasəyi pile ké sı pá nyı nti tu kəɔ tɔ. Ama Tacaa nyəmna kuvəcəɔtɔ.

17

1 Pə kəla teu sı yulu ı nyasa mɔtiya kpete na heesuyv, na mpi paa saaki-ŋ təkpetekpete ke təyaya ŋka ka taa yooú wεε tɔ.

2 Tamlε tɔ wei ı wɛna ləmayasələ tɔ, ı kpakəyi pəyaya tetelatɔ lonte ké na ı hiki ı paa nyəm ke kpancoou taa.

3 Kəkə ke pa wiiliyina wula, na liyitee nyəɣəluɔv sı, pa naa ku teu. Ama Tacaa mayasəyana yəlaa lotunaa.

4 Təm nti tə fεı teu təɣə isayav kɛŋna ŋkpan̄ŋ. Na pəpəɔtɔ náá nukı təm nti tə wakələyi yəlaa tɔ.

5 Wei ı won̄yi konyəntunaa tɔ pa ŋmalɔ Ƴsə ké ı tɔvki. Na wei ı paana lɛlv wahala tɔ, pu hɔ ı ŋkpan̄uyv.

6 Saalənaa kusəyana kukpatəlaa nyuyv, na cεcɛnaa náá kusəyi pa piya nyən̄.

7 Təm kupantu ı makı kumeləmən̄. Ƴlε isənaya kaloolaya ká maya yulu səsɔ?

8 Lɛlaa ná huukı sı pa kuvəɔɔv ká tɔ-wεyε nyələlen, na pá waa pa təma tana taa.

9 Wei ı ləɔkı isayatu nti ı təɣəntələ lap-a tɔ, ı pεəkəyi sɔɔluɔv ké. Ama wei ı tɔsəyi-təyi ı kuvəɣəɔtɔv taa tɔ ı fakı taapalaa.

10 Kalənaav waasəyi yulu layatu ké, na pá kalı tipila naanwəa ke kumelən̄ tɔɔ.

11 Isayatu lapu ke isayav pεəkəyi. Ama tillu isayav ke paa pona-ı.

12 Pə kəla teu sı ı sulina tɔylaya ŋka ka piya pə kpawa tɔ, na mpi n ká sulina kumelən̄ ke saa wei ı kumeləntɔ kulaa tɔ.

13 Wei ı lεetəyi isayatu ke kupantu lonte tɔ, wahala kaa tε ı təyaya taa.

14 Yooú caaluyv wεε ké isı akəla tɔluyv. Kpa nyá tı, taa yelev na ku kəɔ.

15 Yulu wei ı haaki tampana tɔ ke tasəkələ, na wei ı lε ı ha tasəkələ tɔ ke tampana tɔ. Tacaa taa kpaakəna pa naalɛyε.

16 Paa kumelən̄ tóka liyitee sı ku yakı ləmayasεε pu waasəyi-ku.

17 Ceu huləyi ı sɔɔluɔv ke tam ké. Luluyv tɔ tamlε nté sı ı sənə wahala waatu.

18 Wei ı fεina nyuyv taa mayasəm tɔ, ı nı ı saləyana nin̄ na ı mu ı təɣəntələ kamlε.

19 Wei ı sɔɔla yooú tɔ ı sɔɔla isayatu ké, na wei ı lε ı hən̄ ı tı tɔ ı polo wakəluɔv taa.

20 Yulu isayav kaa na lan̄hulbm̄lε. Ƴlena isayatu yəɣəɔtɔlv náá hoti wahala taa.

21 Yulu wei ı lula kumelən̄ tɔ lan̄wakəllε taa ké ı wεε. Kpan̄tɔ caa kaa pəsi na ı yəɔlv.

22 Lan̄hulbm̄lε ké kəɔlε kupante ké. Ama lan̄wakəllε ná lakı na mɔwəa taa wuli.

23 Isayav muyi toko tεε kuvəɔɔŋ wei ı ká hɛłəsi-ı tampana taa təyɔ.

²⁴ Ləmayasəe we yulə layatu nəyo təo ké. Ulena kumelen náa nyənəyi hatoo tətə tənaya.

²⁵ Pəyaya kumelen wakələyi ka caa lanje ké, na ká tɔ ka too kələlə ke nəyəse.

²⁶ Pə fəi sɪ n̄ pəli kəmlə ke wei ɪ təm ta sɪ tɔ. Yaa n̄ hɔ wei pa tɔyuna tɔ ɪ ŋkpanɔyɔ ke ɪ tampana tənɔy tɔ.

²⁷ Wei ɪ nyəmá ɪ tɪ kpau ke tɔyɔtəle tɔ, ɪ ké nyəntɔ ké, na wei ɪ ləmayasəle we tɔpamm tɔ, ɪ ké yulə layatu.

²⁸ Paa kumelen mayamaya sumna ku nəyəsəyənə ləmayasəe tɔ ké. Ye wei ɪ sula ɪ nəyo tɔɔ ɪ ké layatu ké.

18

¹ Wei ɪ fakəna ɪ mpaə tɔ ɪ konyuləm tike ke ɪ pɛkəyi. Ulena í muɣi pááná na ləmayasəle nyəm tənə.

² Kumelen lanje u hɛkəna layatu. Ama ɪ mayamaya ɪ hɔwɛe hulɔy ke ɪ sɔlɔa.

³ Ye isayatu í kəma, footuyɔ kəŋna, na tetelatətu náa kəna fɛɛle.

⁴ Yulə kɔyɔtɔtɔ lumaa ké isɪ lɔm səsəm. Ulena ləmayasəe náa wɛ isɪ lɔɔ sɛɛlɔ lɔm mpi pə ŋmaaki tɔ.

⁵ Pə fəi sɪ n̄ nya isayau isəle na n̄ pé tampana ke a tɔ.

⁶ Kumelen kɔyɔtɔtɔ taa sita yooú ké, na ɪ nəyo taa təm kəŋna ŋkuma.

⁷ Kumelen kɔyɔtɔtɔ wakələyi-kuyɔ, na tɔ kpaa-kuyɔ katəka nyəm.

⁸ Katayəsətɔnaa kɔyɔtɔtɔ wɛ ké isɪ konyulɔy tɔyənaya, ŋka ka tiiki hatoo yulə hiluyɔ taa tɔ.

⁹ Felentú na wakəllo pa ké yulə na ɪ neu ké.

¹⁰ Tacaa hətɛ nté kəkentim tɔŋ nyəm. Siyisilu tɔyi kpɔlɔy na í naaki nyɔyɔ.

¹¹ Tɔŋ tɔ ná nyənəyi ɪ wɛnau ke koluŋa ɪcatɛ tɔŋ nyəntɛ ké, na í mayasəyi sɪ pu kenti ɪ tɔ.

¹² Kalampaani pukina yulə ke təkpiisile ké. Pə wɛe sɪ n̄ pasa nyá təyi na pásɔ nyá nyɔyɔ kulɪ.

¹³ Wei ɪ cəɔ təm na í ta nuta-tɪ tɔ, ɪ huləyi kumeləntɔ ké, na ɪ yeki na pá wonjiyi-ɪ.

¹⁴ Yulə ləmayasəle waasəyi-ɪ kɔtəŋ taa ké. Ama ye ɪ apalɔtɔ hoowa awe kpasasi-ti?

¹⁵ Yulə wei ɪ wɛ layatu tɔ ɪ pɛkəyi nyəm ké, na ləmayasəe tɔ náa kɛŋ ŋkpanɔ ke nyəm təm taa.

¹⁶ Kucəɔu hau huləyi yulə ke mpaan payale ké, na pá yeki na í nyən səsaa.

¹⁷ Sumaya lɛŋka í fəi lɛŋka kələyi wula ké.

¹⁸ Pa mayasəyi pile ké na pá hɛɛsɪ yooú, na pá fayasɪ tɔŋtɔnaa.

¹⁹ Ye n̄ pəntəna nyá taapalɔ, ɪ kpəntəna kəla kəte ke koluŋa tɔŋ nyənka tusuyɔ. Na ye í yoowa, məkəntɔyɔ kəla kəte ke kutuluyɔ ŋku pa kaləsəna mənkuuli tɔŋ nyən tɔ ku taa suu.

²⁰ Yulə nəyo kələlɔm ke ɪ haki ɪ hiluyɔ taa.

²¹ Səm na weesuyɔ pə wɛ nsəmle nɪŋ taa ké. Ye wei í sɔla yɔyɔtaya ɪ ka tɔyɔ ka kələlɔm.

²² Wei í hika alɔ, pɔntɔ lanje hulɔmaa ké. Pɛɛɛ ke Tacaa lapa-ɪ.

²³ Konyontɔ na yɔyɔtəyənə nɪŋ tɛkuyɔ ké. Ulena tɔŋ tɔ náa yɔyɔtəna toma.

²⁴ Taapalaa wɛe na pá pukina tɛletɛ taa yaa. Ama taapalaa lɛlaa wɛe na pá kəla teu ke neu.

19

¹ Konyəntɔ wei ɪ tənəyi tampana tɔ, ɪ kəla teu ke yulə wei ɪ yɔyɔtəyi isayatu na í ké kumelen tɔ.

² Nyam lanɔɔvɔ fɛi nɔɔɔlɔ kɛ teu. Na wei i kpetiliyi pɔlɔpɔ taa tɔ i pɛntɛyi kɛ.

³ Kɔmɛlɛntɔ sɔsɛyi lɛlaa kɛ wahala taa. Iɛna pɔ mɔyi Tacaa na pɔɔnɔ.

⁴ Liyitee tɔ taapalaa sɔsɛyi kɛ. Iɛna kɔnyɔntɔ nyɛma nɔɔ lɔɔki-i.

⁵ Pɔpɔtɔ aseeta lɛsɔlɔ nɔkpanɔɔvɔ na kɔ hɔm kɛ. Mpɔ tɔtɔɔ loollu kaa fiti salaka wei i mɔna-i tɔ.

⁶ Yɛlaa samaa puyisiyi yɔlɔ wei i haana lotu kɔlɔmtɔ tɔɔ, pɔ tɛna pɔ camna kɛlɛ wei i haaki kɔcɔɔɔɔ tɔ.

⁷ Kɔnyɔntɔ newaa luyɔ nɔ luki-i kɛ. Mpɔ tɔtɔɔ i taapalaa nɔ lɔɔki-i. I caa-we u naa-we.

⁸ Wei i sɔɔla nyɔvɔ taa mayasɛm tɔ i sɔɔla i tɛyi, wei i tɔka layatɔ tɔ i lanɔlɛ hɔlɛmɛyi kɛ.

⁹ Pɔpɔtɔ aseeta lɛsɔlɔ nɔkpanɔɔvɔ na kɔ hɔm kɛ. Iɛna kaloolaya tɔ nɔɔ lɛ.

¹⁰ Pɔ ta mɔna sɔ pɔ cayana kɔmɛlɛɔ kɛ teu. Mpɔ tɔtɔɔ pɔ ta tɔ mɔna sɔ yom i nɔmakɔli awulaa.

¹¹ Yɔlɔ wei i pɛɛkɛyi sɔ i cɛkɛna tɔ u mɔyi pɔɔnɔ kɛ lɔɔ. Pɛyɛlɛ i sɔɔki isayatu nti lɛlaa luki-i tɔɔ na pɔ kɔsɛyi i nyɔvɔ.

¹² Wulav pɔɔnɔ wɛ kɛ isɔ tɔɔɔlaya nyɔsɔvɔ tɔ. Iɛna i kɔpantɔ wɛɛ isɔ aɔkɔpɛɛ kɔpaakɔvɔ nyɔtɔ tɔ.

¹³ Pɛyaya kɔmɛlɛɔ kɛ wahala kɛ ka caa kɛ. Iɛna alɔ tɔm tɔ nɔɔ wɛɛ isɔ tɛv lɔm tɔsɔyɔ kɔtamsa tɔ.

¹⁴ Nyɔ caa sɛkɛna na i yɛlina-nɔ wɛnɔv na tɛyaya. Ama isɔ haakɛna alɔ wei i wɛna lɛmayasɛlɛ tɔ.

1.

¹⁵ Felɛntɔ tɔyɔna yɔlɔ kɛ tapayɔɔ. Pɛyɛlɛ hatɛɔmɔlɔ u naaki tɔɔɔnaya.

¹⁶ Wei i tɔkɛyi kɔsɛsɔtɔ tɔ i weesɔyɔ kɛ i kɛntiɔi. Iɛna wei u fɛɔɔyi i tɔntɛ tɔɔ tɔ ilɛ i sɔ.

¹⁷ Wei i wɛna kɔnyɔntɔ pɔtɔtɔlɛ tɔ, pɔ wɛ isɔ isɔ kɛ i kɛntaa, i kɔ fɛli-i i kɔpantɔ ntɛyi.

¹⁸ Kɔpɔli nyɔ pɛyaya kɛ saa wei n tɛɛlɛyi sɔ kaa la teu tɔ. Ama taa tɛlɛsɔ mpɛlɛ na n kɔ-kɛ.

¹⁹ Wei i pɔɔnɔ tɛlɛsɔ mpɛlɛ tɔ, i mɔna pɔ pɛli-i kɛmlɛ kɛ. Yɛ n tɔ yɛla-i nɔpɔyɔ lapɔ, n sɔsɔ-i tɔɔ kɛ sɔ i lɛli.

²⁰ Nɔ layatɔ tasɔvɔ na n mɔ sɛyɛsɔvɔ. Iɛna n pɛsɔ lɛmayasɛɛ tɔ.

²¹ Yɔlɔ tɔyi tɛma payalɛ pɛɛ kɛ. Ama Tacaa luyɔ nyɔntɔ lakɛna.

²² Mpɔ pɔ caana yɔlɔ tɔɔlɛ i kɔpantɔ lapɔ. Kɔnyɔntɔ kɛla teu kɛ pɔpɔtɔ.

²³ Tacaa nyamnav haaki weesɔyɔ kɛ, na yɔlɔ hɛntɛyi ahoo na i haɔanaya wahala u kɔɔ.

²⁴ Felɛntɔ sɔsɛyi i nɔɔ kɛ nyɔnaya taa. Ama u pɛsɛyi sɔ i kɔpaasi-i i nɔɔ taa.

²⁵ Yɛ pɔ mapɔ wonɔlɔ, kɔmɛlɛɔ nɔ mayasɛyi kɔ nyɔvɔ taa kɛ. Yɛ pɔ kalɛna yɔlɔ layatɔ i pɛsɛyi nyɔntɔ kɛ.

²⁶ Pɛyaya nɔka ka wakɛlɛyi ka caa, na kɔ tɔɔɔnɔ ka tɔɔ tɔ, ka kɛ pɛyaya nɔka ka tɔyi fɛɛlɛ tɔɔ.

²⁷ Ma pɛyalɔ, yɛlɛ sɛyɛsɔvɔ nɔku kɔ hatɛlɛna-nɔ nyɔm tɔm tɔɔ nɔv.

²⁸ Aseeta tɔ wei i kɛ kɔpɛtɛ tɔ, i wonɔyi tampana tɛɔvɔ kɛ, na asayaa nɔɔ nyɔlɛyi isayatu lapɔ.

²⁹ Wonɔlɛ tɔɔ kɛ nɔkpanɔvɔ hɔm wɛɛ, na nɔkuma nɔɔ wɛɛ kɔmɛlɛɔ siyilɛ tɔɔ.

20

¹ Solum susəyi yulu ke kalampaani ké. Ilena solum ton nyəm náá susi-ı yooou taa. Ləmayasəe fəi tɔ haakəna ı təyi pə taa.

² Wulav pááná wə ké ısu təxəlaya nyusuyv, wei í kpaasa-yə ı ká sı.

³ Yooou selu wəna teeli ké, kumeləŋ tike kaŋna nyuyv ke pə taa.

⁴ Hátó wei ı lapa hatəŋmuləm ke toomaya taa tɔ, ı kɔŋ puluyv salarŋ waatu.

⁵ Yulu hwəe wə poolun ké ısu lum səelaa ke tetv tɛ. Ləmayasəe tɔ tike pəsəxəna a ləsvv.

⁶ Yəlaa tuutuuma sarŋna pa tı sı, lələa í la-wəyɛ naani. Ama pə wə kate sı ń hiki naani tɔ na tampana.

⁷ Tampana təŋlv wei ı təŋ teu tɔ, ı waalı piya nyɔəŋ lapa lelen ké.

⁸ Wulav í caya təm hvuv, ı naaki isayatu ke kpakpaa ké.

⁹ Nəxəlv ı pəsəyi na í yəxəti ı taa sı ı ta pənti. Yaa ı lu kɔpəntuyv paa taa.

¹⁰ Yun mayasəlaya yaa tayaləŋ nyəŋka ŋka ka ta siyisi tɔ, Tacaa nyənəyi-keɣe acaalətv ké.

¹¹ Apalv pəyaya yaasi taa ké pə naakəna sı, ka təntə ká siyisi na tɛ wəe teu.

¹² Nkpaŋuyv ŋku pa nukəna, na isələ nte pa naakəna tɔ, Tacaa lapəna pa naale.

¹³ Taa nyuli tom, pə taa kɔə na ń pəsi konyəntv. Ye n caa sı ń təyɔ na ń haya cayana nyá ıɛ.

¹⁴ Yampayati nəyɔ taa na pə tusa-m ké. ı luki kpeenə ilena í kpasəyi aməkəŋ.

¹⁵ Wula na pɛɛ nna a pɛɛkuyv wə kate tɔ pə tələa ké təhə. Ama yəlaa ləmayasəe nyəma hikuyv wenna kate.

¹⁶ Ye nəyolv sarŋaa sı mɔlv í təyɔ-ŋ kəmle, mɔ sarŋlv capa ke təlvma ke n ta nyi mɔlv tɔ pə tɔə.

¹⁷ Nmüləm təyənaya wə lelen ke teu ké. Pə kɛəsəyi ilena ká pəsi ısu pətuvwee ke nəyɔ taa.

¹⁸ Layatu tasuyv tɔə ké yulu pəsəyi na í la təma. Ye n caa n tɛ yooou, caya na ń mayası teu.

¹⁹ Katayəsətv kuliyi təm kɔŋməsətv tɔə ké. Cəlv yəlaa mpa pa yəxətəyi katatələya tɔ.

²⁰ Ye wei ı túb ı too yaa ı caa, ı weesuyv tɛŋ ké ısu səkpɛtuyv taa kəkə.

²¹ Wei ı paala wənav ke holoholo ke tanarŋ tɛ tɔ, pə kaa tɛəsəna-wəyi kɔpantu ke kooluyv.

²² Taa tɔ sı n lɛətəyi isayatu. Tó Tacaa ke naani ı ká waası-ŋ.

²³ Tacaa luyv fəi mayasəlaya isayaa. ı caa sanəya wei ı ta təŋ tɔ.

²⁴ Yulu ı pəsəyi na í nyi ı mpaav. Tacaa fəŋiyina ı weesuyv tɔə.

²⁵ ısu yulu sukuyv nəyɔ ke ıəv sı ı ká la pulv, na í ta mayasəta sı ı ká pəsi yaa ı kaa pəsi tɔ, pə ké asola ké.

²⁶ Wulav ləmayasəe tɔ cəkəyənə asayaa ké, na í ləsəyi-wə na í həŋ pa ŋkpaŋŋ na pətəətəle fəi.

²⁷ Yulu ləmayasəle nte kəkə ŋka Tacaa tɔwa yulu taa sı ká naaki hatoo ı lotu taa tɔ.

²⁸ Kɔpantu na tampana kentiɣina wulav. Kɔpantu ke ı təkəna ı kawulaya kumte.

²⁹ Tənvuyv taa alaafəya kəsəyənə ifɛpile nyuyv, na nyəəsi kɔhuluması náá kɔsi kɔkpatəlv nyəŋkv.

³⁰ Yulu wei ı luki kawalaya tɔ pə kəəle nté hiŋ, ilena mapv náá tɔ yulu ke ləmayasəe.

21

1 Wulav we Tacaa nin taa ké na Tacaa lakəna-ı isəna ı səəlaa tə. Isu ləm kpenyuy pəyo taa tə.

2 Yulə kulapəle tənə siyisa inəyi. Ama Tacaa mayasəyəna paa wei ı lotu.

3 Tampəna tənuy na kusiyisim lapu ke Tacaa caaki, na pə kəli kətasi.

4 Kalampaanı na təhəm nté asayaa kulapəle, na mpv inı pə kəna isayatu.

5 Pə təəyəna yulə latu wei ı wəna nyuy taa mayasəm təyo. Ama petepete tu ná tənə lanuy ké.

6 Wənav mpi yulə puyusaa na í hiki tə pə wə kpete ké. Pu leeliyi, pécó pə kəhna səm.

7 Asayaa mvsəh pukina-wəye təlete taa ké. Mpi tə, pa luy fəi tampəna tənuy.

8 Yulə isayav mpaav kəhlaa ké. İlena kupama nyəhku náa siyisaa.

9 Pə kəla teu sı yulə í hantı cokiya taa, na mpi í na alv təm tu paa kaa nan taa tə.

10 Isayatu lapu ke yulə isayav pəkəyi, paa ı taapalv mayamaya ı hüləyi ıleye suulu.

11 Kalampaanı tu həkəhuy həm taa ké kumelen ná hikiyina ləmayasəe, na ləmayasəe tu náa waa səyesuy hku ı nukı tə kv taa.

12 Tampəna tu İso feniyi pə tənə mpi pə lakı asayaa tēsı taa təyo, na í tusiye-wəye wakəlv taa.

13 Ye kunyəntu wiiki na nəyolv təkəyi ı həkəh, pəntu ká kəə na í wiiki nəyolv kaa cə-ı.

14 Mukayateə kvəəv ke pa hēsəyəna pááná, na hmesav kvəəv náa hēsı yovu səsəəv.

15 Yuləpəh lanle həkəna tampəna tənuy ké. İlena pə wakəli isayalataa.

16 Yulə wei ı yeki ləmayasəe mpaav tə, sətəa kpekəle taa ké ı ká hēsı.

17 Wei ı səəla ı mayamaya ı lelen nuu tə ı wə lanuy taa ké, na wei ı səəla sulum na nim təyov tə ı kaa wəna liyitee ke səsəm.

18 Mpa paa tən İso na pa taa tə, na kiin kisilaa pa təkı wahala wei tampəna tənlaa na kupama kaa ná təyo.

19 Pə kəla teu sı yulə í caya nyutu taa, na mpi í na alv təm tu na pááná kvəəv paa caya tə.

20 Layatu hmesəyi wontu kvəəntu ke ı tēye. Ama kumelen ná təkı pə tənə.

21 Wei ı pəkəyi siyisuyu na kvəəntu lapu tə, ı wəna weesuyu na ı tənəyi tampəna na ı nyuy kulaa.

22 Ləmayasəe tu svəki yoolaa taa yoolaa ıcatə taa ké, na í yəkı mpi pəle paa wəna naani tə.

23 Wei ı feniyi ı kvəyətutv tə, ı cələyi ı tı na wəhalanaa ké.

24 Kalampaanı tu na isətoosile tu woniyi pə tənaya, na isəcav naaki ı yaasi tənə taa.

25 Felentú lanəyi ı kunyiləm ılena í sı. Mpi tə, ı caaki təmlə lapu na ı nin.

26 Paa kvəyaku hku ləlaa ná paasəyəna pa təyəntələnaa nyəm nyuluy. Ama siyisilu ná haakəna luy kuləmvuy ké.

27 Asayaa kuhaan ké acaalətv ké. İlena pə tı kələna saa wei pa haakəna hūwəe asayəe tə.

28 Pəpətv aseeta tə ká sı ké. Ama yulə wei ı nukı tə, ılé ı ká yəyətəyi tam ké.

29 Yulə isayav ná nyəhsəyi ı isəntaa ké. İlena tampəna tənlu náa sēsə isəle.

30 Yulə nyəm na ı layatu na ı ləmayasəe ta ha-ı mpaav sı ı kisi Tacaa luy nyəntv.

31 Pa kpeələyi yoolaa kpayanəh ke yovu wule yaa. Ama Tacaa haakəna akəntv.

22

¹ Pə kəla teu sɪ nyá hətə í yaa, na mpi n ká wɛɛna wɛnau sɔsɔɔm tɔ, pɛɛɛ kəla wula na liyitee nyəɣətɔ kɛ teu.

² Liyitee tɔ na kɔnyəntɔ pa wɛ kɔlɔm kɛ. Tacaa ŋmana pa tənə.

³ Nyɔyɔ taa mayasəm tɔ loosiyi wahala kɛ poolɔŋ, ɪlɛna í ŋmɛli. Ama kɔmɛɛmən ná lakɪ awusa, ɪlɛna pá nɪkɪ-wɛ.

⁴ Ye yulɔ pasəɣɪ ɪ tɪ na í nyənɔna Tacaa, pə kasəyaya nté wɛnau na teeli na weesuyɔ.

⁵ Sɔwa na katəsɪ pə wɛ yulɔ ɪsəyau mpaav taa kɛ. Ye wei í sɔɔla ɪ tɪ pə wɛɛ sɪ í ɔɔɔ-kɔ.

⁶ Hólóyí pəyaya kɛ mpaav ŋku kaa tənɔ tɔ. Paa ka kɔma na ká kpatəli ka kaa yeɛ-kɔ.

⁷ Liyitee tɔ ŋmakələyɪ kɔnyəntɔnaa kɛ. ɪlɛna kəntələa náa pásɪ mpa pa kəntəyɪ-wɛ tɔ pa yomaa.

⁸ Wei í tuuwa mpi pə tɔ siyisi tɔ, wahala kɛ ɪ kɔŋ. Na í pááná kpatóyú ká saali yem.

⁹ Pɪ tənɔ kɔpantɔ latɔ kɛ nɔɔsɪ kɔpanɔsɪ kɛ. Mpi tɔ, ɪ haaki kɔnyəntɔ kɛ ɪ təɣənaya.

¹⁰ Təɣənɪ wɔŋlu, ɪlɛna yooɔ tɛ, na həm na kɔtɔyɔ su tənaya.

¹¹ Yulɔ í sɔɔla wei ɪ lotu taa wɛ tənənɔŋ, na í yəɣətəyɪ pɛɛɛ tɔm tɔ, wulau nté pɔntɔ taapalu.

¹² Tacaa kentiɣɪ nyəm tɔɔ kɛ, na í liyitiyɪ asayaa kɔyɔɣɔtɔ.

¹³ Felentú kɔyɔɣɔtɔtɔ nté sɪ: Təɣələyɔ wɛ awali. Ká taa kɔɔ na ká kɔ-m hapələ tɔɔ.

¹⁴ Alɔ tɛtɛlatɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ kɛ púyú lumanɔ nyənku kɛ. Tacaa lɔwa wei tɔ pɔntɔ hotiyina kɔ taa.

¹⁵ Kpanɔyɔ nyənə pəyaya taa. ɪɛ sɛyɛsuyɔ tipilayɔ ká waasənə-kɛ.

¹⁶ Ye n muɣuliɣɪ kɔnyəntɔ n waasəyɪ-ɪ kɛ, na wei ɪ haaki tɔŋ tɔ tɔ, ɪ təyɪ ɪ sɔsəyɪ kɔnyənɔ.

Laakali tɔmnaa waanɪ waanɪ

¹⁷ Kɛ ŋkpanɔŋ na nɪ ləmayaɛɛ nyéma tɔm, na ń tókɪ ma nyəm kɛ nyá taa.

¹⁸ Mpi tɔ, pə wɛ teu sɪ ń tókɪ-təyɪ nyá taa na tɛ wɛɛ nyá nɔyɔ taa.

¹⁹ Na pácó ń tó Tacaa kɛ naani, ɪɛ maa sɛyɛsɪ nyá mayamaɣa kɛ saŋa.

²⁰ Ma tasa-ŋ layatɔ na ləmayaɛɛ tɔm ɪsu hiu na naanɔwa,

²¹ sɪ pə sɛyɛsɪ-ŋ tɔm naani nyəntɔ na tampana nyəntɔ, na ń ɔ tampana kɛ wei ɪ tila-ŋ tɔ.

²² Taa lɛɛkɪ kɔnyəntɔ kɛ ɪ ɪcantɔ tɔɔ. Pácó taa muɣuli wahala tɔ kɛ təhɔvɛ.

²³ Pə taya pulɔ, Tacaa ká sɛɛna pa tɔɔ na í ləsɪ mpa pa lɛɛka-wɛ tɔ pa weesinɔ.

²⁴ Taa puki pááná tɔ tɛ, pácó nyá na musɔŋtɔ í taa tɔ.

²⁵ Pá taa kɔɔ na ń kɛɛna-wɛ na pá pásɪ-ŋ ɪsu katoka.

²⁶ Taa sɔv mpa pa sɪkɪ nɔɔsɪ kɛ yem, yaa pa muɣɪ lɛlaa kəma tɔ pa taa.

²⁷ Ye ń fɛina sɪ ń fɛli, paa kɔsɪ-ŋ na pá kpaɣa nyá kɔhəntɔyɔ mayamaɣa.

²⁸ Taa tuusi tɛtɔ tɔŋa kɔpənaya ŋka nyá caanaa suwa tɔ.

²⁹ Awulaa kinɔ kɛ wei ɪ nyəmá ɪ tɛmlɛ lapɔ kɛ teu tɔ ɪ cakɪ, ɪ cakɪ kpai nyéma kinɔ.

23

¹ Ye n caya yulɔ sɔsɔ mɔtɔ nyənaya tɛɛ, paasənə təɣənaya ŋkɛ na ń lá laakali.

² Ye n kəla hiluyɔ, ŋmusɪ-kɔ.

³ Taa nyani i tɔɔnaya kupan̄ka teu na ń keli ntagama lipu, ntanyi sɛm kɛ.

⁴ Taa kuyi nyá tɔyi yem na ń pɛkɛyi wɛnau, yele pɛ tɔm huɔu.

⁵ Liyitee mukayi kɛ, n ta tu hikita cayale si, ń na-yeyɛ nau mayamaya. Pɛ nɔɔsɛna kɛ isu a wɛna keɲ isu hɛkɛle na á kulayi na á tɛeki pooluɲ.

⁶ Nyá na lɛɛtu í taa kaa. Taa tu nyuli i tɔɔnaya kupan̄ka.

⁷ Mpi tɔ, i taa fɛi isu n naakuyi-i mpɔ tɔ. I yaa-ɲ kɛ si: Kɔɔ na ń tɔɔo yoo. Pácó ye n suwaa í taa, ile sɛɛsi.

⁸ Ye n kɔma ń cɛkɛna mpɔ n ká tɔ i tɔɔnaya ɲkɛyɛ. Ile nyá tɔm kupantu yɔɔtɔyɔ mɛla yem kɛle.

⁹ Taa heeli kumɛɛɲ kɛ tɔm, kɔ kaa nyi tɔ lɛmayasɛɛ.

¹⁰ Taa tuusi tɛtu toosi kupansi. Pɛyɛle taa suɔ suluwaa tɛtu taa.

¹¹ Pa wɛna tɔɔ sɛɛnɔ tɔɲtu kɛ. Inɪ i ká huɔnana-ɲ na pa nɔɔo.

¹² Mu nti pa sɛyɛsɔyi-ɲ tɔ na ń nu nyɛm tɔm.

¹³ Taa kisi nyá pɔyaya kɛ sɛyɛsuɔ, tipilaya u kuyi-kɛ.

¹⁴ Ye n casa-kɛyɛ tipilaya, ka weesuyu kɛ n yakɪ atɛtɛle taa.

Cɛɛ layatu tasuyɔ kɛ i pɔyalɔ

¹⁵ Ma pɔyalɔ, ye n wɛna lɛmayasɛɛ, ma lan̄le ká hulɔmɪ kɛ.

¹⁶ Ye n tɔɲayi tampana kɛ nyá kuyɔɔtɔtu taa ma taa hɛɛwaya.

¹⁷ Taa nyuli asayaa kɛ paa pɛɔ. Ama nyan̄na Tacaa kɛ tam.

¹⁸ Waatu inayi nyá lan̄le ká hulɛmɛna mpi pu mayana-ɲ tɔ. Ile nyá tɛɛlɔyɔ kaa saali yem.

¹⁹ Ma pɔyalɔ, nyáá kɛ ɲkan̄ɲ na ń wɛɛna lɛmayasɛɛ na ń tɔɲ mpaau kusiyisuyu.

²⁰ Nyá na sulɔnyɔɔlaa na lulutunaa í taa kaa.

²¹ Pɛ taya pulɔ, sulɔnyɔɔlɔ na lulutu pa tɛsɛɔɔna kɔnyɔɲ kɛ. Iɛna felentunaa náá tɛsɛna pɛɛka suuu.

²² Nuna nyá caa, inɪ i lulɛna-ɲ. Taa lɔ nyá too kɛ waatu wei i kpatɛlaa tɔ.

²³ Tɔɲayi tampana, na ń wɛɛna lɛmayasɛɛ, na ń tɔkayi sɛyɛsuɔ, na ń wɛɛna layatu. Taa wakɛli pɛ taa pulɔ.

²⁴ Tampana tɔɲɔ caa yɔɔɔɔyi kɛ. Wei i lula lɛmayasɛɛ tu tɔ i lan̄le ká hulɔmɪ kɛ.

²⁵ Nyá too na nyá caa pa lan̄a í hulɔmɪ. Alɔ wei i lula-ɲ tɔ í yɔɔli.

²⁶ Ma pɔyalɔ la-m naani na ń tɔɲ ma ikpate.

²⁷ Mpi tɔ, alɔ yɛɛyɛle tu na lɛlu alɔ pa wɛ asola kɛ isu luman̄a púyú. Yaa lɔkɔ sɔsɔ wei i nɔɔo ta wali tɔ.

²⁸ Pa papayi apalaa kɛ isu ɲmɪlaa. Na pá sɔsɔyi yɛlaa kɛ asayaa tɔɔ.

Sulɔnyɔɔlɔ tɔm

²⁹ Awe iɛ sɛɛna tɛkau, na í yooki tam na í kalayi tɛkɛkɛkɛ, na í wɛna hin̄naa na pɛ fɛna huwɛɛ, na pá laki-i waiyo?

³⁰ Wei i nyɔkɪ sulɔm kɛ kutamsa na í pɛkɛyi sulɔm tɔɲ nyɛm situɔyɔ tɔɔo.

³¹ Taa nyani sulɔm teu kɛ pɛ sɛɛv atɪɲkpa taa, na pá wasayi na pɛ tɛɛv fɛi kate kɛ luyɔ tɛɛ tɔ.

³² Ama pu tɛsɛna-ɲ nyasuyɔ kɛ isu tɔm, na pá yaya-ɲ isu paasɛle.

³³ N ká naaki tɔm kɛ yem yem kɛ isu toosee na nyá lɛmayasɛɛ na nyá kuyɔɔtɔtu hɔlɔ yem.

³⁴ Na pɛ wɛɛ-ɲ isu ten̄ku taa kɛ n wɛ kpuluyɔ nyuyɔ taa, na pɛ fiisiyi-ɲ.

³⁵ Halɪ n ká yɔɔti si: Pa mapam na pɛ ku-m pɛ ta wu-m. Pácó ma ta tu nau. Ile pá cɛ ma tɔɔ na má tasa atɪɲkpa.

24

Lamayasee tu na isayav pa tɔm

- 1 Taa nyuli asayaa. Pɔyele taa sɔɔli si ɲ wɛɛ pa kin.
 2 Wakɛlvɔ tɔm kɛ pa mayasayi, na pa nɔɔsi yɔɔtɔyɔ isayatu tɔm.
 3 Nyɛm kɛ pa sukana tɔyaya kite, na pɔ ɲma-kɛ na lamayasee.
 4 Layatu kɛ yulɔ suuliyina i kutuluɲ kɛ liyitee wontu na kupantu.
 5 Yulɔ lamayasee tu wɛna tɔɲ kɛ, na nyantu nɔ́a sɔɔsɔyɔ kpelikpeka.
 6 Mpi tɔ, nyɔyɔ taa mayasɛm kɛ n ka yoonaa yooou. Ilena layatu tasɛlaa payale
 waaɛyɔ-wɛyɛ sɔsɔm.
 7 Nyɛm tɔm tɛɛwa kumelen kɛ, kɔ kaa kuli nɔyɔ kɛ tɛhɔvɛ taa.
 8 Wei i tɔyɔ isayatu pɛle tɔ, i pɛsɔyɔ acilayatu tu kɛ.
 9 Kumelɛtɔm mayasɔyɔ kɛ isayatu kɛ, na yɛlaa u caa wei i paana lɛlaa tɔ.
 10 Ye n lɔ apalɔtu kɛ lanwakɛllɛ kuyaku wule, nyɔ́ tɔɲ kɛ lanwakɛllɛ kɛ.
 11 Waasi mpa lɛlaa hɔɲ na pɔ pukina tɛkɔle tɔ, lɔ na pɔ taa ku-wɛ.
 12 Ye n tɔma si n ta cɛkɛna, Iɔ nɔ́ nyɛmá pɛ tɛna. I fenjiyi kɛ na i fɛlɔyɔ paa wei
 ɪsu i lapɔ tɔ.
 13 Ma pɔyalɔ tɔyɔ tun, i wɛ teu kɛ. Sɛtaya ká wɛɛ lelen kɛ nyɔ́ nɔyɔ taa.
 14 Mpu tɔtɔyɔ lamayasee ká waasi-ɲ. Ye n tɔka-yɛ, nyɔ́ lanlɛ ká hulɔmɪ. Iɛ nyɔ́
 tɛlvɔyɔ kaa saali yem.
 15 Taa lɛɛkana acilayatu kɛ siyisilu tɔyaya. Pɔ́cɔ́ taa yele na i na-ɲ i tɛɛyale.
 16 Paa siyisilu ká hoti tɔm naatosompɔyɔlaya i kulɔyɔ kɛ. Ama asayaa ná
 canɛyɔ wahalanaa taa kɛ.
 17 Nyɔ́ kolontu i hotaa taa won. Pɔyele ye i cɛɲlɔyɔ taa yɔɔli.
 18 Tacaa taa ká kpɛna-ɲ na i yele nyɔ́ kolontunaa ɲkpɛɲyɔyɔ ham.
 19 Nyɔ́ taa i taa kpɛna asayaa. Pɔyele taa nyuli-wɛ.
 20 Pa kaa waa pulɔyɔ cele, pa kɔɲ saalɔyɔ kɛ ɪsu fɛtɛla tenyɔyɔ tɔ.
 21 Ma pɔyalɔ, nyana Tacaa, na wulav, taa kpɛntɛna mpa pa lɔki pɛ tɛnaya
 layasɔyɔ tɔ.
 22 Pa wakɛlvɔyɔ ká kɔɔ kɛ tɛlvɔ, nɔyɔlvɔ kaa nyɔ́ wahala wei Iɔ na wulav paa
 tu-wɛ tɔ.

Lamayasee nyɔ́ma layatu tasɔyɔ lempi

- 23 Nti lamayasee nyɔ́ma tɛsa yɔɔtɔyɔyɔ tɔyɔle si: Pɛ fɛi si ma nyɛma-i i wɛɛ huɔle
 taa.
 24 Ye huɔlvɔ hawa tasɛkɛle tu kɛ tampana, yɛlaa tɛna taa kpɛana-i kɛ na pɔ tɛɲsi-i
 mpusi.
 25 Mpa pa hɔɲ tasɛkɛle tu ɲkpɛɲyɔyɔ tɔ. Pɛ cakɛna-wɛyɛ teu kɛ na paa wei i
 sɛɛki-wɛ.
 26 Yulɔ tɛɲyɔyɔ tampana na i cɔ tɔm tɔ, mpu pɛ hulɔyɛna taapalle kupante.
 27 Taa hulina tɔyaya wɛnɔv na ɲ fɛina tawa, yaa mpi n ká tɔyɔna tɔ.
 28 Taa kalɛna nyɔ́ tɔyɔntɛle kɛ yem, n caa si ɲ loolina nyɔ́ nɔyɔ na?
 29 Taa tɔ si: Iɛna i lapɛ-m tɔyɔ maa lapɛ-i. Maa lɛɛti paa wei kɛ ɪsɛna i lapɛ tɔ.
Yulɔ wei i kɛ felentú tɔ i tɔm
 30 Ḿpɔyɔ kuyaku nakɔli, ma tɛɲna felentú wei i fɛina lamayasee tɔ, i tun taale
 kin.
 31 Sɔwa na nyutu isayatu pɛ nyalɛna. Halɔ i kolunɔ pɛɛ nyɛɲka ná tima.
 32 Ilena má nyɛni mpi ma ná mpu tɔ, na má mayasi pɛ tɔm kɛ ma taa na pɔ
 sɛyɛsi-m.
 33 Nyɔ́ si n ká tɔɔli nyɔ́ ti, na ɲ tu nyɔ́ nin kɛ nyɔ́ nyɔyɔ, na ɲ too pɛcɔ na ɲ hɛɛsi.

³⁴ Waatu iní konyəŋ ká ta-ŋ melemele, na wahala tutu-ŋ isu yoolu na i wontu.

25

¹ Saloməŋ atuwa lenna nna Yuta wulav Isekiyasí yalaa kpeyelaa təyolə.

Atuwa lenna

² Mpi pə tuxi Iso ké teeli təyole timpi i laki ŋmesav tə, na mpi pə tuxi awulaa ké teeli təyole timpi pa pəkəxi si, pá cəkəna kəŋmesəm tə.

³ Isu isətonyuv kəlaa na tetu lim tə, rhpóyó awulaa ləmayasəe wəe.

⁴ Ye pa tayana liyitee nyəyoləyuv, koolu luki-kuyv pulv kupam ké.

⁵ Mpu tətəyə ye pa təyona yalaa asayaa mpa pa wə wulav kinj tə, i təŋəxi siyisuyv ké na i kawulaya yoo təŋ.

⁶ Taa hə nyá təxi wulav kinj. Pəyele taa cəyā səsə nəyolə i təcayale.

⁷ Pə kəla teu si pá kpaasi-ŋ təmle səsəle taa, na mpi paa tisi-ŋ na səsə nəyolə i cəyā tə.

⁸ Taa hulina nyá təyontəle ké nənəyə yaav. Pə taa kəə na íle i kuli nyá təə, ile isənaya n ká la?

⁹ Ye nyá na nəyolə i wəna təm, i tayan-təxi mə taa mə tike. Taa kuli leləv kuheelitəv kəŋmesətu təə.

¹⁰ Ntany i ká nu-ti na í kaləna-ŋ, na pə tu-ŋ fəele tam nyənte taa, na pə kó nyá nyuyv.

¹¹ Təm nti pa yəyətə teu tə, tə wə ké isu wula wontuyv ŋku pa kəwa liyitee nyəyətə tə.

¹² Ye ləmayasəe tə kaləyana yulə na í nuk i, pə teu wə ké isu wula kukuule yaa wula luləyuv.

¹³ Isəna ləm kuniyitim həesəxi yulə lanjle ké hanjaya waatu tə, mpu tətəyə təm kəntə wei pa tə naani tə i həesəxi i səsə lanjle.

¹⁴ Wei i kpaaləxi kuhav təm na í tá ha-kv tə, i wə isu tēv piluyv na heelim yasikv təyə.

¹⁵ Suulu tə pəsəxi na í layasi wulav huwəe. Mpu tətəyə təm lelenj nyəntəv pəsəxi na tá yəki təŋ.

¹⁶ Ye n hika tunj, taa suli təyov, nyá taa ká kpa na í tə-i.

¹⁷ Taa puki kotamsa ké nyá taapalv té, pə taa kəə na í nyəyəs i-ŋ na i taa kpana-ŋ.

¹⁸ Wei i lasəxi aseeta pəpətu nyəŋ ké i təyontəle təə tə, i kuyv yulə tətəyə isu akaləyuv yaa layate yaa nyəmle.

¹⁹ Si n la tetelatəv ké naani ké lanwakəlle wule tə, pə wə asola ké isu n təkəna kete kupəlle, yaa n təŋ tate.

²⁰ Si n yoo lanwakəlle təv ké yontu tə, pə wə kumələntəv ké isu n ləkəyuv i toko ké watu waatu, yaa n liisuyv laamii ké i hinj taa tə.

²¹ Ye nyəyəs i kpa nyá kolontu ha-i na í təyə. Yaa lukətu wəna-i ha-i ləm na í nyəə.

²² Pə taya pulv, n lakəyuv mpu tə, pə wə ké isu mamala ké n pələxi i nyuyv taa. Pəcə Tacaa ká ləeti-ŋ nyá kupantəv.

²³ Isəna ilim ntəyəŋ heelim kəŋna tēv tə. Mhpóyó yəyətəyā katatəlaya kusəxi lələa pááná.

²⁴ Pə kəla teu si yulə i hant i cokiya taa, na mpi i na alv təmtəv paa kaa nanj tə.

²⁵ Isəna ləm kuniyitim kuyv lukətu tə, mpu tətəyə təm kupantəv nti tə luna tetu poolunj tə tə wəe.

²⁶ Isəna hite ləm cuyətəxi na pə wakəli sēelv tə, rhpóyó isayav wakəlayi siyisilu.

²⁷ Pə fəi teu si n təyə tunj ké səsəm, yaa n pək i teeli ké katatəlaya.

28 Icate nte tã faina koluŋa tã, tã we kã isũ yulu wei i ta nyi i ti kpaɔ tã.

26

Kumeleməŋ tɔm

1 Isũ wɔlaya ta muna yoluma, na tɛv na ku tɔmpɛɛ ta muna lɔŋle kumtu waatu tɔ, mpɔ tɔtɔyɔ kumelɛŋ ta muna pã tu-kuyɔ teeli.

2 Na isũ sumpɔwɔ na kenkehilaya pa cɔɔkuyɔ isɔtaa tɔ, mɔpɔyɔ mpusi wei i ta kɛ nɔyɔlu nyɛŋ tɔ u kpaaki-i.

3 Kpaɔanɔ kɛ pa tɔyi kpaɔi na pã casa kpaŋaya kɛ tipila. Ilena pã natayɔ kumelɛŋ siyile taa kɛ kpatɛŋ.

4 Taa kɛɛna kumelɛŋ kuɔɔɔtɔ, pã taa kɔɔ na nyã mayamaya n̄ nyɛsɛna-kv.

5 Ama cɔ-kv isũ kv wɛv tɔ, pã taa kɔɔ na kɔ nyɛni kv tɔyi lɛmayasɛ tɔ.

6 Wei i tiliyina kumelɛŋ kɛ tɔm tɔ, i mayamaya i nɔɔhɛ kɛ i sɛtɔyi na i tɔyi i tɔyi wahalanaa sɔsaa taa.

7 Isũ pã kuyutuyɔ kaakalaya kɛ isɛna tɔ, mɔpɔyɔ kumelɛŋ ituule wɛɛ.

8 Wei i saŋ kumelɛŋ tɔ, i wɛ kɛ isũ wei i tamsɔyi pɛntɔlɔyɔ na pɛlɛ tɔ.

9 Isũ sɔlɔnyɔlu u nyɛŋ saa wei sɔule sɔpa i nin taa tɔ, mɔpɔyɔ kumelɛŋ ituule cɛkanav wɛ katɛ.

10 Tɔmlɛ nyɔyɔ tu wei i kpakayɔ kumeleməŋ tɛɛlaa kɛ i tɔmlɛ taa tɔ, i wakɛlayɔ i tɔmlɛ nyɛma tɔnaya.

11 Isũ haya mɔlɔyɔ ka tɔtɔ tɔyɔv tɔ, mɔpɔyɔ kumelɛŋ lɛlayɔ kv kumelɛntɔ.

12 Kumelɛŋ lapa sana na wei i saŋ i ti na i layatɔ na i faina-ti tɔ.

Yulu wei i kɛ felentú tɔ i tɔm

13 Felentú kuyɔyɔtɔtɔ ntɛ si: Taalɛ wontuyɔ isayav wɛ mpaav taa. Tɔyɔlaya wɛ hapɛlɛ tɔɔ.

14 Isũ kampɔ cɔɔkuyɔ i nyɛyɛtɔ taa tɔ, mɔpɔyɔ felentú pɛsɔyi i kvhɛntɔyɔ tɔɔ.

15 Ye felentú i sɔsa nin kɛ nyɛnaya taa, pã wɛ-i ikaalɛ kɛ si i kpaasi-i i nɔyɔ taa.

16 Felentú hvɔ kɛ si, i kɛla lɛmayasɛ kɛ yɛlaa naatosompɔyɔlaya wei i yɔyɔtɔyɛna layatɔ tɔ.

Atuwa lenna

17 Wei i sɔsɔyi i nɔyɔ kɛ lɛlaa tɔm taa tɔ, i wɛ kɛ isũ wei i lɔki si i kpa haya mɔlɔv n̄kpaŋŋ taa tɔ.

18 Isũ kumelɛŋ liyiluyuna kɔkɔ yaa nyɛmã yaa kvkvkvkv tɔ,

19 mɔpɔyɔ yulu wei i tɔsɔyi i tɔyɔntɛlɛ, na i tɔŋ si tanaav kɛ in̄ i laki tɔ i wɛɛ.

20 Taasi tɛŋna na kɔkɔ fiyini, mɔpɔyɔ ye katayasaya tema yooɔ tɛŋ.

21 Amantiina tɛnna mamala, na taasi tɛnna kɔkɔ. Mɔpɔyɔ tɔm tɔ kɛŋna yooɔ.

22 Katayasɛtɔnaa kuyɔyɔtɔtɔ wɛɛ kɛ isũ konyulɔyɔ tɔyɔnaya n̄ka ka tiiki hatoo yulu hiluyɔ taa tɔ.

23 Isũ pa taakuyɔ nyɛyɛlɛm kɛ cɔyɔ wontuyɔ tɔɔ tɔ, mɔpɔyɔ nɔɔlɛlɛŋ takayɔ yulu taa isayatɔ tɔɔ.

24 Tɔm lɛlɛŋ nyɛntɔ kɛ yulu takɛyɛna i pãánã tɔɔ. Ama hatoo i taa kaloolaya kɛ.

25 Paa i yɔyɔtɔyɔ nɔyɔ kvpaŋka, taa tɔna. Mpi tɔ, i lɛmayasɛ taa wɛ acaalɛtɔ kɛ naatosompɔyɔlaya kɛ.

26 I acilayatu kɛ i takɛyɛna i taa haŋaya tɔɔ. Ama i isayatu tɛŋ kɛ na tɛ ná.

27 Pɔyɔyɔ hullu hotiyi kv taa kɛ. Ilena pɛlɛ kvtulɛ nãã mɛli tɛ tullu tɔɔ.

28 Ye n wakɛlayɔ yulu na nyã kuyɔyɔtɔtɔ, nn caa-i kɛ. Na tɔm kvloolutu kɛŋna wakɛlɔyɔ.

27

1 Taa hō nyá tɪ na cele tɔm. Mpi tɔ, n ta tu nyəm saŋa mayamaya nyəntu.

2 Taa sa nyá tɔyɪ nyá mayamaya. Pə kəla teu sɪ kpai tɔ í sana-ŋ.

3 Pələ na kanyəŋa pa wə yunj ké. Ama kumelɛŋ pááná tɛɛ m̀póyó yunj.

4 Pááná kuyi ké, na a wə isɪ pɔyɔ sukuɣu tɔ. Ama nɔyɔlɔ u pəsəyɪ na í kantəli isəsɛɛmlɛ tɔ cɔlɔ.

5 Ye n kaləna yulɔ kɛ ɪ kinj, pə kəla teu kɛ mənəafiki tɔ taapallɛ.

6 Nyá taapalɔ kalənau hɔlɔyɪ kɛ sɪ, n pəsəyɪ na ń lapɪ-ɪ naani. ɪlɛna kolontu wayalɔyɔ náá kɛ puɣusuyɔ.

7 Hayaŋaya tɔ kisiyɪ kɛ na í kpɛŋna tunj. ɪlɛna nyɔyɔtɔ náá sa na í kpɛŋna nyanj nyəm.

8 Wei ɪ puki təkpaalɔtɔ kɛ tɛtɔ poolunj taa tɔ, ɪ wɛɛ kɛ isɪ sumaya yekuɣu ka tante na ká tɛɛ tɔ.

9 Kacəka wontu na tulaalɔnaa hɛɛsəyana yulɔ lanjɛ. M̀póyó taapalɔ layatɔ tasuyɔ kəla lelenj kɛ nyá mayamaya nyá nyəntu.

10 Taa lɔ nyá taapalaa yaa nyá caa nyéma. Wahala í mayana-ŋ taa yele nyá cɔlɔ tɔ na ń pɛɛki nyá neu. Wulee wulee nyá cɔlɔ tɔ kəlɔyɪ-ŋ waasuyɔ kɛ nyá neu poolunj nyəŋ.

11 Ma pəyalɔ, wɛɛna ləmayasɛɛ. Pu hɔlɔsɪ ma lanjɛ, na ye nɔyɔlɔ tɔukɪ-m ma kaa wu kɔcɔcɔtɔ.

12 Nyuyɔ taa mayasəm tɔ loosiyɪ wahala kɛ poolunj, ɪlɛna í ɲmɛli. Ama kumelɛmən ńa lakɪ awusa, ɪlɛna pə nukɪ-wɛ.

13 Ye nɔyɔlɔ í sənɔaa sɪ mɔsɔlɔ í tɔyɔ-ŋ kəmlɛ, mɔ sənjlɔ capɔ kɛ tɔlɔma kɛ n ta nyɪ mɔsɔlɔ tɔ pə tɔɔ.

14 Wei ɪ kpéɛsa ɪ tɔyɔntələ na sɛɛtɔ kɛ tanan ɔhula tɛɛ, tɔ pəsəyɪ mpusi kɛ.

15 Alɔ tɔm tɔ wɛ kɛ isɪ tɛv lɔm cakuyɔ tiili na pə tosiyɪ kɔtamsa tɔ.

16 Sɪ ń sənɔsɪ alɔ isɪ mpɔ tɔ, pə wɛ kɛ isɪ yulɔ caakuyɔ sɪ í kpa heelim yaa nim kɔhohoom na ɲɲɲ tɔ.

17 Nyəyɔlɔyɔ kɛ pa saləyana kɔ lɛŋkɔ. M̀póyó yulɔ na ɪ tɔyɔntələ pa caɣalɛ layasəyɪ lɛlɔ yaasi.

18 Wei ɪ paasəyana tɔyɔ ɲku pa yaa sɪ fiki tɔ, unɪ ɪ təkəna kɔ pee. M̀póyó təmlɛ tɔ wei ɪ paasəyana ɪ caa tɔ ɪ nyuyɔ ká kɔli.

19 Isəna yulɔ naaki ɪ ɪlɛmɔyɔ kɛ lɔm taa tɔ, mpɔ tɔtɔyɔ yulɔ naaki lɛlɔ taa kɛ unɪ ɪ mayamaya ɪ yaasi.

20 Isəna atɛtələ na púyó səsɔɔŋkɔ ɪ nyəyəsəyɪ sətəa tɔ. Mpɔ tɔtɔyɔ yulɔ isɛ ɪ nyəyəsəyɪ kɔnyuləm.

21 Kəkɔ kɛ pa mayasəyana wula na liyitee nyəyɔlɔyɔ sɪ pa naa kɔ teu. Mpɔ tɔtɔyɔ pu huɔna yulɔ na pə kɛsəna isəna pa yɔyɔtəyɪ ɪ tɔm tɔ.

22 Paa n ka sɔ kumelɛŋ kɛ sɔulɛ taa na kó yəkɪ tənənɲan, n kaa wəyɔsɪ kɔ kumelɛntɔ kɛ kɔ tɔɔ.

23 Paasəna nyá kaləkɔ kɛ teu na ń cəkəna paa nyá tɔtɛ nte.

24 Pə taya pulɔ, liyitee ɪ cakɪ tam tɔɔ. Pəyɛlɛ kawulaya ɪ tənɲɔyɪ lulɔyɔ kɔlɔmuyɔ kɛ tam.

25 Kɔ tɔla nyuto kɛ tɛtɛkələ taa, na kɔfatɔ í nyɔkɪ ɪlɛ n kɔ pɔɔŋ taa nyəntu.

26 ɪlɛ n ká lɔv heen ɲontɔ kɛ wontu kɔsusuutu, na ń pɛɛti pɔntɔlɔŋ na ń yana taalɛ.

27 Waatɔ unəyɪ n ká wɛɛna pən ɲəlɛm kɛ səsəm, na ń tɔɔna nyá təyaya nyéma na nyá təmlɛ nyéma alɔ nyéma.

28

¹ Isayau seeki yem ké, paa pa ta tɔyɔnɪ-ɪ. Ama yulɔpaŋ wɛna naani ké ɪsu tɔɔɔlaya kufalaya.

² Ye tɛtu yɛlaa lakasi ta kɛɛsi, tɔ awulaa wɛ payale ké. Ama wulau í wɛna lamayasee na layatu, ɪle tɛtu hɛɛ tɔpamm.

³ Nyuyɔ tu nyɔmɔŋ tu wei í tɔki acamaa ɪse tɔ, í nɔyɔsɛna tɛv ŋku ku wakɛlɛyi kumtu tɔyɔ.

⁴ Iso kiinj lɔlaa saŋna isayau. Ama Iso kiinj tɔkɛlaa ná muɔi isayau na pááná.

⁵ Yɛlaa asayaa u cekɔyɔna kusiyisim tɔm. Ama mpa pa pɛɛkɔyi Tacaa tɔ pa cekɔyɔna pɔ tɛna.

⁶ Pɔ kɛla teu si yulɔ í wɛɛ konyɔntu na í tɔntɛ tewa, na mpi í ká wɛɛna liyitee na í tɔntɛ ta siyisi tɔ.

⁷ Pɔyaya layatu tɔŋɔyi Iso kiinj ké. Ama wei ɪlé í wɛna cewaa asayaa tɔ í tɔyi í caa kɛ fɛɛlɛ ké.

⁸ Wei í kɔntɔyi na í sɔɔla kasɔyaya sɔsɔŋka tɔ, acamaa pɔtɔɔtɛlɛ tu kɛ í calɛsɔyi.

⁹ Wei í kisa Iso kiiu tɔkuyɔ tɔ, í kɔsɔlɔmɔtu mayamaya pɔsɔyi Iso kɛ acaalɔtu ké.

¹⁰ Wei í hulɔyi yɛlaa kupama kɛ isayatu mpaŋ tɔ, í hotiyi pɔɔyɔ ŋku í hulaa tɔ ku taa ké. Ama lanjhulɔmlɛ kɛ yɛlaa kupama ná waaki.

¹¹ Tonj tu saŋ í tɔyi si í wɛna lamayasee. Ama layatu konyɔntu kuliyina í waali.

¹² Ye siyisilaa tɔkɛna tɛtu, yɛlaa tɛna wɛ teeli taa ké. Ama ye asayaa muna, paa awe see ké na í ŋmɛli.

¹³ Isayatu ŋmɛsɔlɔ pɔlɔpɔ u laki teu. Ama Iso wiiki wei í kuliyi í nyɔntu tɔɔ na í kisi-ti tɔyɔ.

¹⁴ Wei í wɛ sɔyɔntu kɛ tam na isayatu lapu tɔyɔlɛ nyɔlɛlɛŋ tu. Ama lanjkpusɔŋ tu ná naaki wahala ké.

¹⁵ Nyuyɔ tu nyɔmɔŋ tu wei í ŋmakɛlɔyi tɛtu yɛlaa konyɔntɔnaa tɔ, í wɛ ké ɪsu tɔɔɔlaya nyɪsuyɔ tɔ. Yaa ɪsu nyɔyɔsi pukuyɔ sɔnsɔmuyɔ na kó caaki kpɔntɛ tɔɔ ké ŋmaav tɔ.

¹⁶ Nyuyɔ tu kumɛlɛŋ lulɛsɔyi ŋmakɛluyɔ tɛma ké. Ama wei í kisiyi kasɔyaya kamuyulaya nyɔŋka tɔ í pɪsi sɔɔsɔyi ké.

¹⁷ Wei í nyuyɔ taa lɛlv sɔm tɔm wɛɛ tɔ, í seeki í tɔyi na í hoti pɛlaav taa, nɔyɔlv í taa kpa-ɪ.

¹⁸ Pɔ kentiyi wei í tɔntɛ tewa tɔ í tɔɔ ké. Ama paa lotu naale tu ka la ɪsɛna ɪsu í lepa.

¹⁹ Tɔyɔnaya tɔɔlɛna wei í halɔyi tɔyɔ. ɪlɛna wei í tɔŋɔyi kpaɪ nyɔm tɔ í wɛ konyɔŋ taa.

²⁰ Pɔ kooliyi kupantu kɛ wei í wɛna yulɔtu tɔyɔ. Ama wei í huliɔina wɛnav hikuɔu tɔ pa kaa yeɛ í ŋkpaŋyɔv hɔm.

²¹ Pɔ fɛi si ma nyɔma-ɪ í wɛɛ huɔlɛ taa. Paa na mpv lɛlaa laki yaasi inɔyi mɔtu ɪcaɔtɛ mayamaya nyuyɔ tɔɔ.

²² ɪsɛsɛmlɛ tu huliyi wɛnav tɔɔ ké, í ta nyi si konyɔŋ ká kpa-ɪ.

²³ Wei í kalɔyana í tɔyɔntɛlɛ kɛ í sɛntaa tɔ, pa sɛɛ-ɪ na pɔ kɛli wei í puyusiɔyi tɔ.

²⁴ Wei í ŋmulɔyi í caa yaa í tɔɔ na í tɔŋ si: Pɔ ta kɛ isayatu tɔ, í na ŋmulɔv yulɔkɔlv pa kɔlv m ké.

²⁵ Wei í hɔŋ í ti tɔ í kɔŋna yooɔ ké. Ama wei í pɛta í tɔyi Tacaa tɔyɔ pɔ lakɛna.

²⁶ Wei í laki í layatu kɛ í tike tɔ í kɛ kumɛlɛŋ ké. Ama wei í lakɛna lamayasee tɔ í waali ké pɔ takɔyi.

²⁷ Wei í haaki konyɔntɔnaa tɔ u lanɔyi pɔlv. Ama wei u nyɔnɔyi-wɛ tɔ, mpusi sɔsɔ ka wɛɛ í tɔɔ ké.

28 Ye asayaa i tɔɔ tɔtɔ, paa wei i ɲmɛlɛɣi kɛ. Ye pa saalɛɣi ɔlɛ siyisilaa nɔ́a huki.

29

1 Yɔlɔ wei i mɔna pɔ́ kalɛna-i, na u caaki nuu tɔ, pu wakɛli-i kpakpaa kɛ, i kaa weɛ hiiu.

2 Siyisilaa í we payale, samaa laɲa heɛwaya. Ama ye nyɛmɛɲtɔnaa tɔɔna kawulaya yɛlaa pilitiyina wahala kɛ.

3 Wei i nyulɛɣi si í tɔna lɛmayasɛɛ tɔ, i heɛsɛɣi i caa laɲle kɛ. Ama alaa yɛɛyɛɛ nyɛma tɛɲlɔ ná lɔɔki i wɛnaɔ kɛ.

4 Wulav wei i tɛɲɛɣi tampana tɔ i pɛɛkɛɣi i tɛtɔ lɔlɔ pote kɛ. Ama wei i mɔɣi mukaya tɛɛ kɔcɔɲ tɔ i wakɛɣi-tɛɣi.

5 Wei i puɣusiɣi i tɔɔntɔlɛ tɔ, i mayamaya i mpaav taa kɛ i tɔɣi katɔka.

6 Asayaa pɛsɛɣi pa isayatu yomaa kɛ. Ilena laɲhulɔmlɛ kɔɣi tampana nyɛma.

7 Siyisilaa nyɛmɔ́ kɔnyɔntɔnaa tɔm kɛ. Ama asayaa ná fɛina tɔlɛ tɔ nyɛm.

8 Sayatalaa cɔkɛɲa ɔcate. Ilena lɛmayasɛɛ nyɛma nɔ́a heɛsi pɔ́áná.

9 Ye layatu na kɔmɛɲ pa laki tɔm, paa layatu mu pɔ́áná yaa i wɔɲaa heɛsɔɣu kaa kɔɔ.

10 Yɔlɔkulaa u caaki kɔpama tɔm. Ama mɛɣɛ tampana tɛɲlaa ná pɛɛkɛɣi.

11 Kɔmɛɲ hɔ́lɔɣi kɔ pɔ́áná kɛ yem yem kɛ. Ama lɛmayasɛɛ tɔ ná nyɛmɔ́ i ti kpav.

12 Ye wulav í tɛɲɛɣi pɔpɔtɔ tɔm, i waali nyɛma pɛsɛɣi asayaa kɛ.

13 Kɔnyɔntɔ na ɲmakɛllɔ pa kɛ kɔlɔm kɛ. Ama Tacaa tɔna-weɣɛ ɔsɛ si pɔ́ naakɛna.

14 Wulav wei i tɛɲɛɣi siyisɔɣu na í huɔkɛna acamaa tɔ, i kawulaya tɔɲ sɔsɛɣi tam tɔɔ kɛ.

15 Kalɛnaɔ na tipilaya tɔɣi pɛyaya taa kɛ lɛmayasɛɛ kɛ. Ama pɛyaya ɲka ka laki ka luɣu nyɛntɔ tɔ, ka tɔo kɛ ka tɔɣi fɛɛɛ.

16 Ye asayaa hukiɣi isayatu sɔsɛɣi kɛ. Ama siyisilaa ká ná pa hotuɣu kɛ kɔyaku nakɔli.

17 Hɔ nyá pɛyaya ɲkpaɲɔɣu, kaa yɛɛ na ɲ heɛsi, na nyá laɲle heɛna-kɛ.

18 Ye Iɔɔ i yɔɔtɔɣi si, i yɛlaa í tɛlɛsɛɣi, yɛlaa pɛsɛɣi tɛtɛlataa kɛ. Wei i tɛɲɛɣi Iɔɔ kiiu tɔɔlɛ lɛɲɛɣi nɔlɔ.

19 Pɔ́ taya nɔɔɔ taa tɔm tike kɛ pa hɔɲna tɛmlɛ tɔ ɲkpaɲɔɣu, paa i nuwa u laki.

20 Ye n ná yɔlɔ yɔɔtɔɣi na u mayasɛɣi, nyi si kɔmɛɲ lapa-i na sana.

21 Tɛmlɛ tɔ wei pa ta kpɔli teu kɛ i pɛcaatu tɔ, i tɛɲ í ɲmakɛli i caa kɛ.

22 Pɔ́áná tɔ caalɛɲa yɔɔu, na pɔ́áná sɔsɔɔna tɔ ná kaaki isayatu.

23 Kalampaani pasɛɣi yɔlɔ kɛ, wei í pasɛɣi i ti tɔ i weɛkɛna teeli.

24 Nmɔlɔ sɛnɔlɔ kɔɣi i ti tɔm kɛ, i nyɛmɔ́ pɛ mpusi paa na mpɔ u caa tampana yɔɔtɔɣu.

25 Ye yɔlɔ kɛ n seliyina pɛ kɛ katɔka kɛ. Ama ye wei i pɛta i tɛɣi Tacaa i tɔla-ti.

26 Yɛlaa payale pɛɛkɛɲa sɔsaa samtɔ. Ama Tacaa hulɛɲa paa awe tampana.

27 Siyisilaa luɣu fɛi tɛtɛlataa. Mpɔ́yɔ asayaa naa caaki kɔpama.

30

Akuuli kɔyɔɣɔtɔtɔ

1 Apalɔ wei pa yaa si Yakee tɔ, i pɛyalɔ Akuuli heelina tɔm sɔsɔɔntɔ tɛɲɛɣɛ Itɛyɛli, na Itɛyɛli na Wukali si: ^a

^a 30:1 Itɛyɛli: Hepɛla taa ɔlɛ tɔ pɛsɛɣi na tɛlɛsi tɛne unɔ si ma kawaya, hai, Iɔɔ ma kawaya, na ma toma tɛ.

² Ma kəla kumeləntu kə paa awe, pácó ma fəina yulu layatu.

³ Ma fəina ləmayasəe, pácó ma ta nyi nan̄ nyáma nyəm.

⁴ Awe kpa isótəa na i tii? Awe təkə heelim kə i nin̄ taa? Awe həkə lum kə toko taa? Awe suna tetu? Pa yaa-i suwe? Na i pəyaxa hətə se? Ye n nyáma-tə heeli-m.

⁵ Nəəsɪ nsi sɪ tənə lso su-tu tɔ sɪ wɛ naani ké, ye n sələma-i i kentiɣi nyá tɔɔ.

⁶ Taa sɔɔsɪ natələɣi i təm tɔɔ, pə taa kɔɔ na i kpa-n̄ na i nyən̄-n̄ pəpətu.

⁷ Təm naaleɣe ma sələməɣi-n̄, la-m-ti na pácó má sí.

⁸ Hatələna-m pəpətu na təm kəpuyusutu. Pácó taa yeke na má pəsɪ konyəntu kutukutu, yaa má suv ton̄ səsɔɔn̄. Ha-m isənə pu mayana-m tɔ.

⁹ Ye ma sula wənəv, ntanyɪ maa ha-n̄ siyile na má tɔ sɪ: Aweɣe Tacaa. Yaa ye ma sula konyən̄, ntanyɪ ma tɛsənə n̄muləm na pə kó nyá nyuyv.

¹⁰ Taa caxana təmlə tɔ kə i caa kin̄, i ká tən̄sɪ-n̄ mpusi na n̄ ná pə nav.

¹¹ Yələa wɛɛ na pá tʉukɪ pa caanaa, na paa san̄ pa toonaa kə paa pəcɔ.

¹² Yələa wɛɛ na pá huukɪ sɪ pa wɛ tənən̄n̄, pácó pa ta nyaali pa asilima.

¹³ Yələa wɛɛ na pá kɛ isətoosile nyáma, na pá nyənəɣi lələa kə yem.

¹⁴ Yələa wɛɛ na pa kela na lən̄ isɪ layalɛɛ na sɛsɛɪ, pa sɔɔlv puwa sɪ pá tɔɣo wahala nyáma isɛ na pá kpiisi konyəntunaa kə tetu tɔɔ.

Atuwa kɔpuleɛ

¹⁵⁻¹⁶ Yələa wɛɛ na pá wɛ isɪ lum tɛɛ sʉnsʉlən̄, na pá lɛɛkəɣi lələa nyəm na pá tən̄ sɪ: Ha-tv ha-tv. Pʉlpʉnnaa tooso wenna paa nyəɣəsəɣi, pácó pa ta nyi pə mayanaa. Kancalaya nyən̄ nté atətəle.

Naale nyən̄ kə kaalɔlaya.

Tooso nyən̄ kə wulaya tetu.

Liɣiti nyən̄ ná wɛɛ tɔtɔ, ɪlɛɣɛ kəkɔ.

¹⁷ Ye nɔɣɔlv tʉukɪ i caa na u san̄ i too kə nɪnəv, ləɔv katəkətən̄ ká wɔɣəsɪ i isɛ na həkələnna tɔɣo i nantv.

¹⁸⁻¹⁹ Pʉlpʉnnaa tooso wenna na pá tɛɛ-m, maa cəkəɣəna-wɛ.

Kancalaya nyən̄ nté həkəle kʉlvɔv kə isótəa.

Naale nyən̄ kə tʉm ləɔlvɔv kə kʉkpamvɔv tɔɔ.

Tooso nyən̄ kə kʉlvɔv səsɔɔv hapəle kə tən̄ku taa.

Hali liɣiti nyən̄ wɛɛ.

ɪlɛɣɛ mpi pə pukina yolv kə alv kin̄ tɔ.

²⁰ Alv yeɣɛɣɛ tɔ tən̄ wasən̄kalətv, ɪlənə i san̄ i tɔɣi lum kə teitei isɪ yolv tən̄ɣvɔv tɔɣv na i huɪsɪ i nɔɣo tɔ. Na i tɔ sɪ: Ma ta la isayatu natəli.

²¹⁻²³ Pʉlpʉnnaa tooso pəsəɣəna antulinya kɛ kpentəlasɪ, pácó pə fɛi lapv.

Kancalaya nyən̄ nté yom pəsɔvɔv wulav tɔ.

Naale nyən̄ kə kʉmɛlən̄ sʉvkʉv ton̄ tɔ.

Tooso nyən̄ kə alv wei paa caa tɔ i saav kə apalv.

Hali liɣiti nyən̄ wɛɛ.

ɪlɛɣɛ təmlə tʉ alɔnyən̄ wei i

lɛɛkəɣi i too səsɔɔntv tɔ.

²⁴ Wontu səkpetu natəli tə wɛ tetu tɔɔ kɛ liɣiti, na ntɪ tə tɛɛna layatu.

²⁵ Kancalaya wontu nté tɔləa, pa fɛi ton̄ pəyele pa kpɛyeliɣi pa tɔɣənaya kə lɔn̄lɛ.

²⁶ Wontu naale nyəntv kə namisi, sɪ fɛi toma, na sɪ tʉɣi sɪ lona kə kʉkpamən̄ taa.

²⁷ Wontu tooso nyəntv kə kʉtolon̄, kʉ fəina wulav. Pácó kʉ tən̄əɣi təmaya tintika tintika.

²⁸ Na pá kaasi kanmaya, pa kpaaki-keye nin taa ké. Pá có ka sũuki awulaa téesi taa.

²⁹⁻³¹ Weesuyu nyéma tooso wenna na pá tɔŋ isu pa caaki tɔ.

Weesuyu tɔ kancaalaya nyɛŋ nté

taale wontu tana caa tɔɔlaya.

Kaa seeki nɔɔɔ.

Weesuyu tɔ naale nyɛŋ nté

kampaav felvɔvɔna ifepile tɔ,

tooso nyɛŋ ké pɛntulɔvɔ.

Hali liyiti nyɛŋ wɛɛ.

Uɛɛɛle yoolaa wulav wei i tɔ i yoolaa ké nɔɔ tɔ.

³² Ye nyá kumelɛntu ka tusana-ŋ na ní hɔ nyá ti, na ní kɔɔ na ní pásana laakali, ɛ nyi nyá ti kpav.

³³ Pɔ taya pulɔ, pa ciyitiyi naalɛm ké ɛlena naanim kpa. ɛlena pá má muna tɔ na calɛm kpe. Mpu tɔtɔɔ páná kusɛyi yoo.

31

Layatu tasɔvɔ ké wulav Lemuweli

¹ Layatu nti Masa wulav Lemuweli too tasa-i tɔɔɔɛ sɪ:

² Ma pɛyalɔ, nyá wei ma salɛmaa na má lɔli tɔ ké ŋkpanɛ.

³ Taa cɛla nyá tɔŋ ké alaa. Pɛyele taa hulɔ alaa mpa pa wakɛɛɛ awulaa tɔɔ nyá mpaɛŋ.

⁴ Pɔ taya awulaa tɛmlɛ nté sɪ pá nyɔɔ sɔlɔm. Pɛyele pɔ fɛi sɪ awulumpiya náá pɛɛki sɔlɔm tɔŋ nyɛm.

⁵ Pɔ taa kɔɔ na pá nyɔɔki na pá sɔɔ kiin tɔɔ. Yaa pá wakɛli kɔnyɔntɔnaa mpa pa tɔm tewa tɔ.

⁶ Mpa sɔlɔm mɔnaa tɔɔɛ mpa pa caa sɛm tɔ, na salɛmɛlaa. Yaa lanɛwakɛllɛ sɔsɔɔɛ nyéma,

⁷ na pá sɔɔ pa wahala na pa kɔnyɔntɔɔɛ tɔɔ.

⁸⁻⁹ Ama ye nyá ɛ tɔɔ nyá kawulaya na siyisuyu, na ní sɛɛna kɔnyɔntɔnaa, na wahala nyéma, na mpa pa lɔwa tɔ, na mpa paa pásɛyi yɔɔtaya tɔ, pa tɔɔ.

Alɔ kupanɛ yaasi

¹⁰ Wei i hika alɔ kupanɛ i kɛla kacɔka wontu.

¹¹ I paalɔ wɛna-i naani ké na í tayanɛyi i wɛnav.

¹² Kupantu ké i alɔ laki-i, u laki-i kɔwɛwɛtu halɛna i sɛm.

¹³ Alɔ inɔ i pɛɛkɛyi kponkpontu tɔŋ nyɛntu ké, na heenɛ huntu na í laki tɛmlɛ na lanɛhulɔmlɛ.

¹⁴ Poolunɛ ké alɔ inɔ i kɔŋna i tɔɔɔnaya, isu taatɛlaa kpɛlɛŋ.

¹⁵ Tefemle ké i kulɛyi na í calɛsi i nyéma na í tala-wɛɛɛ pa tɛma.

¹⁶ I mayasɛyi taale tɔm ɛlena í ya-tɛ. ɛlena í tuu lɛsɛŋnaa tuɛ na liyitee nna i hikaa tɔ.

¹⁷ Alɔ inɔ i nikiyi tɛmlɛ ké na tɔŋ u cakɔ yem.

¹⁸ Alɔ inɔ i nyɛmá sɪ i tɛmlɛ tɔŋ teu, na paa ahoo i musɛyi fɛtɛla na í lakana.

¹⁹ I cakɔ yem na folofolo na akpaa fɛi i nin taa.

²⁰ Alɔ inɔ i waasɛyi wahala nyéma na í haaki kɔnyɔntɔnaa.

²¹ Paa watu talaa u nɛɔsɛyi i tɛyaya nyéma tɔm. Mpi tɔ, i tɛyaya nyéma wɛna watu wontu kupantu ké.

²² Alɔ inɔ i lɔuki i tɛyi kutakɛŋ ké, na kponkpontu tɔŋ nyɛntu kusɛɛmtu wontu.

- ²³ I paalv ké ɪcatɛ sɔsaa taa tɔ wei ɪ nyɔvɔ kulaa tɔɔ. Mpe pa huukana ɪcatɛ tɔm.
- ²⁴ I luuki tampalanaa na wontu ké, na í pɛɛtɔɔna taatɔlaa.
- ²⁵ Toma na nyɔvɔ kulɔvɔ ké ɪ suuwa ɪ tɔɔ, u nɔɔsɔɔɔ cele nyɔntɔ.
- ²⁶ Alv ɪnɪ ɪ yɔɔtɔɔna lɔmɔasɛɛ ké, na í tasɔɔɔ layatɔ na sɔɔɔvɔ.
- ²⁷ Alv ɪnɪ ɪ fɛɛɔɔ mpi pɔ lakɪ ɪ tɔɔɔ taa tɔɔ, u tɔkɪ felentu tɔɔɔɔɔ.
- ²⁸ Alv ɪnɪ ɪ piya ná yaaki-ɪ lanholɔmle tɔ, na ɪ paalv náá pɔvɔlɔɔɔ-ɪ sɪ:
- ²⁹ Alaa wɛɛ na pá tɔɔ teu. Ama nyá tɛɛ pa tɔna.
- ³⁰ Tɔɔvɔvɔ sɔtɔvɔ pɔvɔsɔɔɔ ké, na ɪsentaa teu náá saalɔɔɔ. Ama alv wei ɪ nyanɔna Tɔaa tɔ ɪ tike ɪ mɔnnɔ samtɔ.
- ³¹ Pɔ wɛɛ sɪ pá lɛɛɔɔ-ɪ ɪ wahala sɔtɛ ké ɪ tɔmle tɔɔ ké.

LƏMAYASƏE TU TƏM TAKƏLAYA Kutəlutə

Takəlaya kanə ka taa ké tə naaki ləmayasəe tu təm. Ama ı ləmayasəe fayana yulə nyəna ké. ıhuləyi ı takəlaya kallaa sı yulə ı cəyana ı tı tə pə ké kpete ké. Mpi tə, pə taya təmlə tən nyəntə taa ké təcəyanav mayamaya wəe. Pə taya pulə, pə tənə mpi yulə lakı atə cənə tə pə wə tənaya ké. Tənaya ń nyənəa lə təm cəkənəw wə yulə kə kate. lə tike wenna tam na ı ı kəsəyənə yulə na ı kulapəm tənə nyuyə.

lənə pə faya ləmayasəe tu təm takəlaya tə:

Ləmayasəe tu sı atə nyəmnaa təm cəkənəw wə kate, titite 1:1-4:16

Takəlaya tu tasəyi layatə kə atə nyəm təə, titite 4:17-10:20

Kutəkətə, titite 11:1-12:14

Pə tənə pə wə piti ké na pə cəkənəw wə kate

¹ Tafiti pəyalə ləmayasəe tu wei ı ké Yosalem wuləw tə ı təm ntə.

² ı tənə sı pə tənə pə wə piti ké na pə cəkənəw wə kate ısu yulə lukuyə sı ı tiiki heelim tə.

³ Yulə lukuyə ı tı na tənə tənaya atə cənə tə, pepeye ı waaki pə taa?

⁴ Luluyə loonja kanə ka səki ké na loonja lənka náo kulı na ká sı tətə, na tətə náo wə mpə tu layasəyi.

⁵ ılim lu ké na pə tı na pə hulişina pə lonte taa ké məlyuyə sı pə tasəyi luw.

⁶ ılenə heelim náo makı na pə pukina ilim mpətən təə, na pə mələna pə ntəşən təə. Na pə má na pə cəə kilikite, na pə tayanı cuyusuyə.

⁷ Pusi tənə kpen tenku taa ké. Ama ıle ı suyi. Həşəlyuyə ŋku ku təə pusi kpen na tə, kuləməyū ŋku ku təə ké sı kpen, sı kaa layası.

⁸ Pə tənə pə tənə lapu ké pu yeki. Nəşəly ı pəsəyi na ı tə sı ılə nyəşəşəyi nyənuyə yaa ŋkəşəşəyi nyəşəşəyi nuw.

⁹ Mpi pu wəe tə, mpi pu wənə, na mpi pu lapa tə, mpi pu tasənə lapu. Kufam napəli pə fəi antulinya taa cənə.

¹⁰ Paa puləpu lapa na yələa tən sı kufam, pələ pu tənə lapu kə pusi nsi sı tēewa tə, sı taa ké na pəcə pə takı tá.

¹¹ Nəşəly ı təşəyi mpi pə tēewa hatoo lənəta tə pə təə. Mpə tətəşə tá waalı nyəma ná kaa yelə puləpu sı pələ pa waalı nyəma ı ná.

Nyəm mpi ləmayasəe tu hika ı kulapəle taa tə

¹² Mpuşy ləmayasəe tu tənə sı: Ma təşə kawulaya kə ləşəly nyəma təə ké Yosalem.

¹³ Ma ha ma tı sı má pēeki teu na ləmayasəe, na má cəkənə pə tənə mpi pə lakı antulinya taa tə. Pə ké wahala təmlə nte lə tuyi yələa təşə.

¹⁴ Ma nyəmá tənə tənə nna yələa lakı atə tə. A təm na kate ké ısu yulə lukuyə sı ı tiiki heelim tə.

¹⁵ Mpi tə, yulə kaa sışisi mpi pə kuntilaa tə. Pəşəle nəşəly kaa pəsı na ı kala mpi pə fəi tə.

¹⁶ Halı ma hūwa ma taa sı ma wənə nyəm na ləmayasəe kə səsəm na pə tēə Yosalem awulaa mpa pa laala-m tə. Pəpətu fəi ma nyəm təəwa səsəm kə na má cəkənə weesuyə təm.

¹⁷ M̄p̄óyú ma suv faɣav na luɣu kúlumvɣu ke ləmayasəe na kumeləntv. Ulena má cekəna sɪ pələ pə wə kate tətəɣə isɪ yulv lukvɣv sɪ í tiiki heelim tə.

¹⁸ Ye yulv leela pulɣv taa, na í cekəna-wɪ na í wəena nyəm. Mpu tətəɣə ɪ lanjle ká wakələna-wɪ na í təɣə pə konyɔŋ.

2

¹ Ləmayasəe tv sɪ: Ma huɔwa ma taa sɪ maa yooləna weesuyv na má nu lelenj. Ulena má mayana sɪ pələ pə ta waasɪ pulv.

² Wei ɪ nyənəɣɪ weesuyv təm ke yem tə pə ké kumelətm ké. Yaasi ɪnɪ u waasəɣɪ pulv.

³ Maa mayasa ma taa sɪ má ha ma təɣɪ sulum. Ulena má tənna ləmayasəe, na má pəsɪ ma təɣɪ kpaŋtv. Ulena má cekəna mpi pə ké kpaŋvɣv tə. Ulena má mayasɪ sɪ má ná mpi pə kəla teu sɪ yəlaa í la pa weesɪŋ waatv ke ate cənə tə.

⁴ Ma lapə təma səsəna ké. Ma ŋmawa ma təɣɪ kutulɣv na má tuu tuŋ wei pa yaa sɪ ləsəŋ tə ɪ tawa.

⁵ Ma tɔwa ma təɣɪ tawa na má sɔ tuŋ kukuləŋ waanɪ waanɪ.

⁶ Ma hɛɛ pusi na sɪ ləm niyitiyɪ tuŋ hətɣv ŋkv.

⁷ Ma yapa yomaa apalaa na alaa na pá ləlɪ piya ke ma təyaya taa. Ulena má wəena tɔla ke səsəm na pá kəlɪ isɪ mpa pa laala-m Yosalem taa tə.

⁸ M̄p̄óyú ma kuuwa tətəɣə həyoləŋ awulaa kpaŋcooŋ, paa pa wulanaa, paa pa liyitee. Ma kpaɣa yonyoolaa apalɣyəma na alɣnyəma. Ma kpaɣa alaa ke tuutuuma na pá kəlɪ isɪ yulv ká nyilɪ tə.

⁹ Haləna ma nyvɣv kulɪ na pá kəlɪ mpa pa laala-m Yosalem ke wəev tə. Paa na mpu, ma tɔka ma ləmayasəe ke m̄p̄óyú.

¹⁰ Ma ta kisina ma isɛ ke mpi mpi a nyiləɣɪ tə. Pəyele ma ta kisina ma təɣɪ lanhulbmle natəlɪ. Mpi tə, ma yoolayana ma təma tənaya. Mpi pə ké ma nyəm ke ma təma tənə taa təɣlə.

¹¹ M̄p̄óyú ma nyəna ma təma na wahalanaa mpa ma təɣə a lapv taa tə. Pə tənə pə wə kate ké isɪ yulv lukvɣv sɪ í tiiki heelim tə. Kawaaɣa fɛɪ pulɣv taa ké ate cənə.

¹² M̄p̄óyú ma caawa sɪ má cekəna sɪ, ye yulv ke ləmayasəe tv kawaaɣa ŋkaya ɪ wəna na pə kəlɪ kpaŋtv na kumeləŋ? Ulena má pəsɪ ma tɪ sɪ, wei ɪ ká təɣə kawulaya ke ma lonte tə ɪ ká la na í kəlɪ mpa pa laala-m tə?

¹³ Ma nyəmá sɪ ləmayasəe kəla kpaŋvɣv ke teu. Isɪ nyaaləm kəlvɣv səkpɛtvɣv tə.

¹⁴ Pə taya pulv, ləmayasəe tv nyəmá ɪ təpote ké. Ulena kpaŋtv náá yontiɣɪ yem. Ule ma nyəmá sɪ pə kəŋ pa tənaya kpátóyú kúlumvɣv kpɛntvɣv ké.

¹⁵ Ulena má tə ma taa sɪ, ye pu kpɛntɪ ma na kpaŋtv ke kpátóyú kúlumvɣv. Ule pepe tə ké ma tɛɛ-ɪ ləmayasəe. Tələ tə wə kate tətəɣə.

¹⁶ Paa ləmayasəe tv, paa kpaŋtv, pa naale pa səki teitei ké. Pécó paa təsəɣɪ nəɣolv tə ké tam tə na pə kəlɪ ləlv. Ye kuyɛɛŋ í sikaa pa səəki pa naale pa tə ké.

¹⁷ Ma nyəɣəsə weesuyv ké. Mpi tə, ma taa kpaana mpi yəlaa lakɪ ate təɣə. Pə tənə pə wə kate ké isɪ yulv lukvɣv sɪ í tiiki heelim tə.

¹⁸ Ma taa kpaana təma wəna ma təɣə wahala na má la təɣə. Mpi tə, wei ɪ ká lɛɛtɪ ma lonte taa təɣə ma kəŋ yelinav.

¹⁹ Pəyele nəɣolv ta nyɪ sɪ ɪ ká la ləmayasəe tv yaa kpaŋtv. Pəyele pɔntv ɪnɪ ɪ ká paasəna mpi ma təɣə wahala na má lana ləmayasəe ke ate tə. Tələ tə wə kate tətəɣə.

²⁰ Ulena ma apalvɔ yooləna təmlɛ nte ma lapə ate tə.

²¹ Mpi tə, ye yulə lapa pulə na ləmayasəe na í waa pə taa. Uəna í yelina yulə wei í ta wu pə tə tə. Pə wə kate tətəyo, pəcə pə wuki.

²² Ye mpv yəlaa kaasuyv pa ti na pá təkí wahala na pá kaakí yem tə, weye pa waakí ate cəne?

²³ Pa kuyeyə təna ke cəəsəe ké. Pa təmlə ke wahala nyənte. Paa ahoo paa həəsəyi. Tələ tə wə kate tətəyo.

²⁴ Mpi yulə pəsəyi təyələ təyo na nyəw, na í təmlə kululum yəələnəw. Pələ pə ké Iso kucəw tətəyo.

²⁵ Mpi tə, ye Iso tá ha yulə sɪ í təyo na í nu lelen í kaa ná.

²⁶ Yulə wei í wə Iso ké teu təyo í haakí nyəm na ləmayasəe na lanjhulumlə. Uəna í tu isayaw sɪ ilé í caləsəyi na í kaakí kupan. Tələ tə wə kate tətəyo isɪ yulə lukuyv sɪ í tiiki heelim tə.

3

Paa mpi na pə waatu ké

¹ Paa mpi na pə waatu ke ateyə.

² Luluyv wəna pə waatu ké, na səm na pə waatu. Tuvv səw na pə waatu, na ku kpesuyv na pə waatu.

³ Kuyv wəna pə waatu ké, na waaw na pə waatu. Nmau na pə waatu, na yəkuyv na pə waatu.

⁴ Wula na a waatu ké, na wona na a waatu. Lanwakəllə na tə waatu, na paale na tə waatu.

⁵ Pəe ləyo wəatu wəe ké, na a təəsuyv na pə waatu. Wayaluyv wəna pə waatu, na pə kaasɪ waatu wei n ká se-wɪ tə.

⁶ Pəkuyv waatu wəe ké, na lepu na pə waatu. Waatu wei yulə ká sɪ pulə tə, na waatu wei í ká lə-wɪ tə.

⁷ Cəluvy waatu wəe ké, na nyaluyv na pə waatu. Sum wəna pə waatu ké, na yəyətəya na ka waatu.

⁸ Səəluvy waatu wəe ké, na pə kaasɪ taa kpanəw waatu. Uəna yoou na ku waatu, na həəsuyv na ku waatu.

⁹ Pepeye təmlə latv waakí?

¹⁰ Ma nawa kulapələ nte Iso tɔyi yəlaa tə.

¹¹ Pə təna mpi í lapa tə pə tewa pə waatu ké. Haləna í tu yəlaa taa ké tam təw ləmayasəe. Paa na yulə u pəsəyi na í cəkəna təmlə nte Iso lapa hatoo kancaaləya na tə tənəya tə.

¹² Uəna má cəkəna sɪ yəlaa fəina lanjhulumlə natəli. Ye pə təya pá ha pa təyi pa ti lelen nuw taa ké pa weesɪn waatu.

¹³ Yulə təkuyv na í nyəəkí na í yəələyəna í təmlə kululum tə pə ké Iso kucəw ké.

¹⁴ Uəna má cəkəna sɪ pə təna mpi Iso lakɪ tə pə wə tam təw ké. Pulə ta səəsɪ pácə pə ta pasa. U lakɪ mɔpúy sɪ yəlaa í nyɪ í səəsəntv.

¹⁵ Mpi pə lakɪ nəəwə na mpi pu te na pə kəw tə, pu tema lapv ke hatoo ləŋ ké. Iso lakəna na pə lələyi.

Pə təna pə tēsəyəna səm ké

¹⁶ Mɔpúy ma tasa cəkənav tətə sɪ, isayətv təkəna kawuləya ke timpi pu wəe sɪ pə təŋ siyisuyv na pá ha tampana tə.

¹⁷ Uəna má tə sɪ: Iso ká huəna isayəw na siyisilu ké. Mpi tə, paa mpi pə lakɪ pə waatu ké.

¹⁸ Ye pə kaasa yəlaa lə Iso mayasəyi-wəye sɪ pá cəkəna sɪ pa ta kəli tələ ke pulə.

¹⁹ Pə kpenta yulə na tətə ke kpátóyó kulómoyó ké. Feesuyú kulómoyó ke pa wəna, pa naale paa tē na pá sɪ. Yulə ta kəlɪ tətə. Mpi tɔ, pə tənə pə cekənav wə katə tɔ se.

²⁰ Pə tənə paa tayani tetu nti paa nmanə-wə tɔyɔ pəsuyó ké.

²¹ Nɔyólɔ kaa pəsɪ na í hɔlɪ təfoo sɪ yələa ləsasɪ kpaakɪ ɪsɔ na tɔla nyənsɪ náá saalɪ atə.

²² Tənaya ma cekənaa sɪ yulə fəina pulə na pá tɛɛ sɪ í yɔləna ɪ təmle kululóm. Mpi pə ha-ɪ tɔyɔle. Pə taya pulə, ɪ kaa pəsɪ na í yɔləna cele nyəm na í ta tata tənə.

4

Mpi pə ta tən yələa weesin taa tɔ

¹ Ḿpóyó ləmayasee tu tasaa sɪ: Hei í nyənɪ ɪsənə pa nmakəla yələa na pá wiiki tɔ. Nɔyólɔ u puki pa puyusuyú. Pa nmakəllaa mpeyele tɔntɔnaa. Nɔyólɔ u pəsəyɪ sɪ í waasɪ-wɛyɛ pa nɪŋ taa.

² Ma hɔv sɪ mpa pa səpa tɔ pa kəla lelenɪ nuw ke weesin nyəma.

³ ɪlenə pə tu kələnə mpa pa ta tu lɔləta tɔ. Mpi tɔ, pa ta nyɪ ɪsayatɔ nti yələa lakɪ atə cənə tɔ.

⁴ Ma nawa tɔtɔ sɪ yələa təkɪ wahala ké na təma sɪ pá hiki na pá tɛɛ pa lələa. Pələ pə wə katə tɔtɔyɔ ɪsɪ yulə lókuyɔ sɪ í tiiki heelim tɔ.

⁵ Felentú susiyi nkpalasɪ ké na í tɔyɪ ɪ tɔyɪ wakəlyɔv.

⁶ Pə kəla teu sɪ yulə í wɛənə nkute kuləmtələ na í nukɪ lelenɪ, na mpi ɪ ká wɛənə nkulee naale na pá wə katə tɔ.

⁷ Ma nawa tɔtɔyɔ katə lentə ke tetu tɔɔ.

⁸ Yulə wenna ɪ tike təkənɪ, ɪ fəina alɔ yaa neu, yaa pəyaya, pəcɔ ɪ lakɪ təmle u nyəəsəyɪ. ɪ caa ké sɪ í sɔəsəyɪ wənəw ké tam. Paa na mpɔ tɔ, na í pəsəyɪ ɪ tɔyɪ tam sɪ: Awe tɔɔ ké ma wukɪ na má kisiyɪ lelenɪ nuw. Yaasi unɪ ɪ ké ɪsayaw ké na ɪ cekənav wə katə.

⁹ Pə kəla teu sɪ yələa naale í kaa, na mpi yulə ka wɛɛ ɪ tike tɔ. Mpi tɔ, pa waakɪ pa təmle taa ké.

¹⁰ Pəyele pa taa wei í tu hotaa ləlv kɔsɪ-ɪ. Ama wei ɪ wɛ ɪ tike tɔ ye ɪ hotaa u naakɪ kɔsulɔ.

¹¹ Ye yələa naale ɪ hantaa, pə hanɔyɪ-wɛyɛ. Ama pə kaa han wei ɪ wɛ ɪ tike tɔ.

¹² Ye yulə wɛ ɪ tike nmakəllɔ nmakələyɪ-ɪ ké. Ama ye pa wɛ naale ɪlɛ pa pəsɪ-ɪ. ɪfatələ ɪ cekɪ lɔŋ ɪsɪ nmanaya mayamaya.

¹³ Ifepu wei í ta ke kasayampu na í wənə ləmayasee tɔ ɪ lapa sana na wulav kəkpatɔlv kómelenɪ nkɔ kɔ kisiyɪ layatɔ tasuyɔ tɔ.

¹⁴ Paa saləka taa ké ifepu unɪ ɪ lunaa sɪ ɪ təkɪ kawulaya, yaa pa tu lɔla-ɪ konyəntɔ ke kawulaya taa,

¹⁵ ma naakɪ sɪ ifepu wei unɪ ɪ ka tɔyɔ kawulaya ke wulav unɪ ɪ lonte taa tɔ yələa tənə ká wɛɛ ɪ waalɪ ké.

¹⁶ Yələa tuutuuma ka wɛɛ ɪ waalɪ ké, paa na mpɔ pələ pa waalɪ nyəma lanja kaa huləmənə-ɪ. Mpi tɔ, pələ pə wə katə tɔtɔyɔ ɪsɪ yulə lókuyɔ sɪ í tiiki heelim tɔ.

Nɔyɔ suw kpa nyəm

¹⁷ La laakalɪ ke waatɔ wei n puki ɪsɔ təyaya taa tɔ. Polo sɪ nɪ nu na nɪ wɛənə ɪsɔ sɔyɔntɔ. Pə kəla teu ke tɔla kɔtaya nkə kómelenɪ lakɪ na í ta cekənə sɪ ɪsayatɔ ke ɪ lakɪ tɔ.

5

¹ Taa hulina yɔyɔtaya ke ɪsɔ ɪsɛntaa na nɪ tá hɔv nyá taa. Pə taya pulə, ɪsɔ wə ɪsɔtaa ké na nyaa wə atə. Mpɔ tɔ, nyá təm í taa kəlɪ payale.

² Pəpətu fəi lelen, nəyəsəe tuutuuma kəŋna toosee ké, na yəyətəya katatələya náa kəŋna kumələtəm.

³ Ye n su ləo ké nəyo, la-ke, taa yele na pá leeli. Mpi tə, ləo lanjle u heəkəna kumələməŋ. Pə təo ké pə wəe si n tək nti n suki tə.

⁴ Pə kəla teu si n taa su nəyo, na mpi n ká su na n kaa la tə.

⁵ Taa yele na nyá kuyəyətətu səsə-ŋ isayətu taa. Na pá kəo na, pá caalı-ŋ si n heeli kətəlu si pə yukəna-ŋ. Təfo ləo ká mənə-ŋ pááná na í wakəli nyá kulapəm.

⁶ Toosee katatələya ké təm kpai nyəntu ke yem ké. Pə təo ké pə wəe si n nyana ləo.

Mpəle teləsvyū ke səsəəntu taa

⁷ Ye timpi yələa muyluyi konyəntu na pá tuyi-ı tasəkəle, pə taa la-ŋ piti. Mpi tə, yulu səsə kentiyi səsə ləlu ké, na pele pa wəna pa səsə wei ı kəla-wə tə.

⁸ Pə kəla teu si tətə í wəəna wulaw wei ı səŋna tawa haləm təm taa tə. Mpi tə, tənya pa təna pa təyənaya lukəna. ^a

Isəna liyitee u waasəyi tə

⁹ Liyitee səllu u nyəyəsəyi-yə, na wənaw səllu ná fəina kawaaya. Təle tə wə piti tətəyo.

¹⁰ Ye wənaw í hukiyi, ku təyolaa hukiyi tətəyo. Wəəntaa kawaaya nté pa naakuyu pa wənaw na pa isə tə.

¹¹ Təmlə latu tooki ké na í nu lelen, paa ı təyo pəco yaa səsəm. Ama wəəntu wənaw katatələya u yeki si í too teu.

¹² Yaasi isayaw nəyəluyu ma nawa tətə təo, inəyəle isəna yulu sukuyu liyitee na á tayanı ı mayamaya ké wakəluyu tə.

¹³ Ye ı nyuyū səpa na ı liyitee anı á saalı, ye ı lulə apələpəyaya, niŋ kpəte ke keke ka kəŋ.

¹⁴ Isu ı too ka lələyu-ı kpəte tə, nḥpóyú ı ká si kpəte tətə, ı kaa tək ı təmlə puluyu ı niŋ taa.

¹⁵ Si yulu í si kpəte isu ı ká kəm tə pə ké lanwakəlle səsəle ké. ı təmlə təm lapa kate ké, kawaaya fəi tə taa.

¹⁶ Səkpətuyū, na lanwakəlle, na nəyəsəe tuutuuma, na kutəməŋ, na pááná taa ké ı wəe, haləna ı səm.

¹⁷ Mḥpóyú ləmayasəe tu təma si: Nti ma nawa təyəle si yulu lanjle í hüləmənə ı kutəyū, na ı konyonyəəm, na ı təma təna nna ı lakı atə tə, haləna ı səm. Mpi tə, ı paa tətə nté təna.

¹⁸ Mpa pa təna ləo haaki toŋ na wənaw si pə ké pa nyəm na ı yeki-wə si pá təyo na pá yəəlana pa təmlə tə. Mpu unı pə ké ləo kucəw ké.

¹⁹ Mpi pə təo tə, saa wei ləo tuyi yulu taa ké lanjhuləmlə tə, u paasəyəna teu si ı weesuyū topilaa.

6

¹ Mḥpóyú ləmayasəe tu təma si: Ma nawa wahala wei ı kəla yulu ke atə cənə tə.

² Ye isu ləo ha yulu nté toŋ na wənaw na í kusı ı nyuyū ı ta lanj pulu. Ama ı ta ha-ı mpaaw si í təyo-wı, uləna í yele na kpai tu nəyəlu ilé ı təyo. Təle tə cəkənaw wə kate ké na lanwakəlle səsəle.

³ Yaa isu yulu luləna ntəyē piya nənəwa (100) na í kpatahi teu, ulə ı ta yəəlana ı wənaw mpi na ı lanjle hüləmi, uləna í si na pá pimi-ı. Pəyaya ŋka pə hüləsaa tə ka lapa-ı na sana.

^a 5:8 Pə wəe si wei ı səŋna konyəntunaa ke pa tawa haləm taa tə.

⁴ Pə ləla pəyaxa nkeye yem ké na ká məli səkpətuɣu taa na ká həte saalı təna.

⁵ Ka ta tu nav ilim pəyele ka ta nyi si pə wəe. Ka kəla həesuyə ke yulb ını.

⁶ Si yulb í təyɔ pusi iyisi naale (2000), na kawaaxa fəi pə taa tə pepeyele ı waawa? Anı lonte kolumtale taa ké pa təna pa puki.

⁷ Yulb ıwıle təna, ı nəyɔ púyú təw ké ı luki, paa na mpɔ ı konyuluyɔ u səki.

⁸ Kawaaxa nkaxa ləmayasee to wəna na í tē kumelen? Na ye konyontu í nyamá ı tı kaasuyə ke weesuyu təm taa, ıle ı waa weyele?

⁹ Pə kəla teu si yulb í yəələna mpi ı nawa tə, na mpi ı ká yəələna ı konyuləm tə. Pəle pə wə katə tətəyɔ ısu yulb lukuyɔ si í tiiki heelim tə.

Yulb ləmayasee to wə tənaya

¹⁰ Pə təna mpi pə wəe tə, pa təma-wəyɔ nyəm ke hatoo ləŋ, tə nyámá teu ke mpi pa yaa si yulb tə, ı na mpi pə kəla-ı təŋ tə paa həŋ.

¹¹ Ye yəyətaya í kəla katatəlaya, mpɔ tətəyɔ təmnaa payale hələyɔ. ıle yulb kawaaxa nté wə?

¹² Awe nyámá mpi pə maya yulb ke ı weesuyu waatu taa tə? Ku kuyeeŋ wə kpəte ké ısu ıleemuyɔ. Yaa awe ká heelina-ı mpi pu la ı səm waalı ké tətə təw ke cele tə?

7

¹ Mpyúy ləmayasee to tasaa si: Yulb həte yaakuyɔ tə, pə kəla teu ke tulaalo kupəŋ. Pəyele ı səm kuyaku kəla teu ke ı lələyɔ nyəŋku.

² Pə kəla teu si yulb í suv ləyaxa təyaxa taa, na mpi í ka suv acima təyaxa taa tə. Mpi tə, ləyaxa təwəyənə-tu si səm nté paa yulb wei ı tomle. ıle pə wəe si yəlaa í mayası pə təm na pə wəna pa ıse.

³ Ləŋwakəlle kəla teu ke wonja. Mpi tə, tə pəsəyɔ na tə nyəŋsi ı ısentaa, ılena tə tayanı ı taa.

⁴ Ləyaxa təyaxa taa ké ləmayasee to puki, ılena ləmayasee fəi to náa polo təyaxa nkə ka taa pa nmaaleyɔ tə.

⁵ Pə kəla teu si ı nu ısəna ləmayasee to kpuləyɔ-ŋ tə na mpi n ká nu ləmayasee fəi to yontu tə.

⁶ Pə taya pulb, ləmayasee fəi to wonja wə ké ısu səwa yaakuyɔ kəkə taa ke tiipile tē tə. Təle tə wə katə tətəyɔ.

⁷ Nmakəloyɔ səsəyɔ ləmayasee to ke kpanuyɔ ké, na kuhav asilima nyəŋku náa pəsı-ı ısayav.

⁸ Təmle təm kəla teu ke tə caaluyɔ. Pəyele suulu kəla teu ke kalampaanı.

⁹ Taa hulina pááná muyɔ, pə taya pulb ləmayasee fəi nyéma taa ké pááná wəe.

¹⁰ Taa yəyətı si: Pepe təw ké ləŋtaa kəla teu ke nəwəwə? Pə taya ləmayasee to kuyəyətutə ke təna.

¹¹ Ləmayasee wə teu ké ısu kpancoou, yəlaa təna pəsəyɔ na pá waa a taa.

¹² Pə taya pulb, a kentiyi yulb na pə kəli liyitee. Na nyəm kawaaxa nté si ləmayasee haakı weesuyu ke mpa pa wəna-yə tə.

¹³ Nyənı ıso kulapəle, awe pəsəyənə na í siyisi mpi ı kuntilaa tə?

¹⁴ Yəələna ləŋhuləmle ke tə kuyaku wule. Ye pə tala ləŋwakəlle kuyaku ıle n pəsəna laakalı. Mpi tə, ıso lapəna pə təm naale si yulb í taa cəkəna mpi pu mayana-ı tə.

¹⁵ Ma nawa pə tənaya mpyúy ma weesuyu kotopuluyɔ kəne ku taa. Tampana təŋlɔ pəsəyɔ na í si ı tampana təŋuyɔ taa, na ısayav náa wəe na weesuyu ke ı ısayatə taa.

¹⁶ Taa nyənı nyá təyi siyisilu, pəyele taa huli nyá tı sı n ké ləmayasəe tu na ń teləsı mpəle ke pə taa. Pepe tōo ké n ka wakəli nyá tı?

¹⁷ Pəyele taa ha nyá təyi isayatu taa yaa ń pəsi ləmayasəe fəi tu. Pepe tōo ké n ká sı na nyá waatu tatata?

¹⁸ Pə we teu ké sı yulı í təŋ layatu tasuyv pəne pə təm naale. Mpi tō, wei ı nyənna lso tō, ı kaa suv mpəle teləsuyv taa.

¹⁹ Ləmayasəe haakı a tu ke tōŋ ké na pə kəli ıcate nte tə tōo kufəneenaa naanowa kentaa tō.

²⁰ Siyisilu fəi ate cəne na í lakı kupantu na ı kaa pəntı.

²¹ Taa ke ŋkpaŋŋ sı n nukı yəlaa kuyəyotutu təna. Ye nyá təmlə tu tuv-ŋ taa mu pááná.

²² Mpi tō, nyá mayamaya n nyəmá nyá taa sı wulee wulee n tuvki lələa.

²³ Ma mayasa pə tənaya mpv na ləmayasəe, haləna má tó sı: Maa səsı ləmayasəe. ıle ma ta pəsi.

²⁴ Puləpu cekənav təm tēe ma tōo ké. Pə təm kəla lumanj təcuyucuyu, nəyolb kaa pəsi na í tala pə tənaya.

²⁵ ılena má suv pəkuyv na isəle kuvseemle sı má cekəna, na má hiki ləmayasəe, na má mayası ma taa na má nyı sı isayatu ke ləmayasəe laŋyuv ké, na kpaŋyuv nəá ké kumeləntu.

²⁶ Ma cekənaa sı alv wei ı kpaakı isı kataka tō ı kəla səm ke nyən. ı səəlyuv we ké isı puluyı na ı ŋkpalaası nəá wee isı alukpala. Yulv wei ı lakı lso luyı nyəntu tō ıni ı fitiyina alv ıni. ılena í kpa isayav.

²⁷ Mpyó ləmayasəe tu tōma sı: Ma nyəna yaasinaa ke kulum kulum sı má cekəna-we.

²⁸ Ma tu tənə pa taa ké pəkuyv ma ta hikita. Apalaa iyaya (1000) taa ma hika apalv kulum wei ı ké apalv na tampana tō. Ama ma nyəna alaa tənə taa, ıle ma ta hiki paa kulum.

²⁹ ıle nti ma nawa təyale sı lso lapa yulv ké na í siyisaa, ılena yulv nəá lá na pə tənə pə lá katə.

8

¹ Mpyó ləmayasəe tu tasaa sı: Awe wənnə ləmayasəe isı má, na pəntu nyəmá tōmnəa kilisuyu? Yulv ləmayasəe lakı ké na ı isəntaa hetı na pə te.

Wulav tənəv təm

² Təna wulav kuyəyotutu ke nəyō ŋka n ka sıwa lso tō ka tōo.

³ Taa hulina-ı hatələnəv yaa ń ká nyuyv ke isayatu natəli tə taa. Pə taya pulv, mpi wulav səəlaa təyō ı lakı.

⁴ Wulav kuyəyotutu nté səəsəntu, awe ka pəsı-ı sı: Pepəye n lakı?

⁵ Wei ı təkəyi kəsəsutu tō ı kaa na wahala nəyolb. Ləmayasəe tu ká cekəna waatu kumaya na yaası kupan wei ı taa ı ká la-tı tō.

⁶ Pə taya pulv, paa mpi pə wəna pə waatu kumaya ké, na isəna yulv ká la-wı tō. Ama yulv wahalanəa təm we-ı yuŋ ké.

⁷ Pə taya pulv, ı ta nyı mpi pu la tō. Awe ka keesəna-ı isəna pu wee tō?

⁸ Yulv nəyolb ı ta tı ı weesuyı sı ı ká səŋsı-kv. Pəyele nəyolb ta ke səm kuyaku tu. Pə fəi sı pá cə nəyolb ke yooŋ ŋkv ku taa, pəyele isayatu kaa waası tə latu.

⁹ Ma nawa pə tənaya mpv, na má mayası pə tənə mpi pə lakı ate tə pə təm na ma hówee tənə. Waatu nəyolv ı wée wei ı taa yolv lelv ɲmakələyi ı təyɔntələ sɪ pə tɔ-ı wahala tə. ^a

¹⁰ Mpóyó ma nawa pa pona asayaa ké pa pəlaan taa na pá pi-we na pá mələyi ɔlənə pá sɔɔ mpi asayaa mpe paa lapa ıcate taa tə. Tələ tə cəkənav wə kate tətəyɔ.

¹¹ Pı fələyi asayaa ké kpakpaa təyɔ ısayatv lapv suwa yolvpiya lotunaa taa.

¹² ısayav pəsəyi na í la ısayatv ké təm nınɔwa (100) na í wənə weesuyv yaa, ɔlə ma nyəmá tətə sɪ mpa pa nyənna ıso tə pa naaki kɔpantv. Mpi pə tɔɔ tə, pa wənə ıso sɔyɔntv.

¹³ Ama ısayav ná kaa na kɔpantv, pəyele ı kən saalɔyɔ ké ısu ɔlɛmɔyɔ, ı kuyɛɛɲ kaa tayalı. Mpi tə, ı nyənna ıso.

¹⁴ Yaasi nəyolv ı cəkənav wənna kate ké antulinya taa. Wulee wulee kɔpama təkı wahala ké ısu asayaa, na asayaa náá nukı lelenj ısu kɔpama. Ma tən sɪ: Tələ tə cəkənav wə kate tətəyɔ.

¹⁵ Lanjhulɔmlə ké ma puyələyi. Pə taya pulv, yolv lanjhulɔmlə tənə nté sɪ í təyɔ na í nyɔɔ, na lelenj wei ı nukı tə. Mpi ı waaki ate cənɛye təmle nte ıso ha-ı ı weesuyv tənə waatu taa təyɔle.

¹⁶ Ma tema ma təyi hav sɪ má cəkəna ləmayasee na má welisi teu ké təmle nte tə lakı ate cənə tə tə taa. Pə taya pulv, paa ilim paa ahoo, yolv kaa na tom.

¹⁷ Ma nyənə teu ké ıso təmle tənə taa, paa yolv ká pɛɛkı ı təmle nte ı lakı ate tə tə taa na í ká, ı kaa cəkəna. Paa ləmayasee tɔ nəyolv təmna sɪ ı ká cəkəna, ı kaa pəsi.

9

¹ Mpóyó ləmayasee tɔ təma sɪ: Ma mayasa pə tənaya mpv pə təm ké ma taa. Nti ma nawa təyɔle sɪ tampana tənlaa na ləmayasee nyəma pa təma tənə wə ıso nɪn taa ké. Yolv ta nyı sɔɔlvɔ yaa taa kpanav təm. Pə tənə pə wə ı nəyɔ tɔɔ ké.

² Mpɔ tə, pə kpenta kpátúyó kɔlvɔmɔyɔ ké tampana tənla na ısayalatv ké, na kɔpan na ısayav, na wei ı fəina asilima tə na wei ı wənə-ye tə, na ısɔsɛɛv kɔtası latv na wei ı lakı-sı tə. Kɔpan wée ké ısu ısayalatv, na wei ı sukı nəyɔ tə na wei ı wənə ı nəyɔ suv sɔyɔntv tə.

³ ısu pə kpentɔyɔ pa tənaya kpátúyó kɔlvɔmɔyɔ tə pə ké ısayatv ké pə tənə mpi pə lakı antulinya taa təyɔ. ısayatv suna yəlaa lotu taa na kumelentv ké pa nyama taa ké pa weesɪn tənə taa. Pa tənaya nté atətələ taa.

⁴ Wei ı kpentənə weesuyv nyəma tə ı tike ı tɛɛləyənə. Haya ıse nyənka lapa sana na təyɔlaya kəsəpaya.

⁵ Weesuyv nyəma ná nyəmá sɪ paa sɪ. Ama sətəa ná tá nyı natəlɪ, pa fəina kufelvɔyɔ. Mpi tə, pa sɔɔwa pa tɔɔ.

⁶ Pa sɔɔlvɔyɔ na pa taa hanaya tema wakelvɔyɔ. Pa kaa hiki pulɔyɔ pə tənə mpi pə lakı ate tə pə taa.

⁷ Mpɔ tə, polo na í təyɔ nyá təyənaya na lanjhulɔmlə na í nyɔɔ nyá sɔlvɔm na ləmayasələ kɔpantə. Mpi tə, ıso lanjlə hɛɛna nyá təma ké.

⁸ Suuki acima wontu kɔlvɔlmɔtə ké paa waatu wei. Pəyele tulaalv í taa lan nyá tɔɔ.

⁹ Yɔɔləna nyá alv wei nyá luyv suɔwa təyɔ nyá weesuyv kuyɛɛɲ waatu tantaa nyən wei ıso ha-ɲ ate tə ı taa. Kawaaya ɲka n wənə wahalanaa mpa n təkı nyá təmle taa ké ate cənə tə pa taa təyɔle.

^a 8:9 Lelaa ná huukı sɪ yolv wei ı ɲmakələyi ı təyɔntələ tə ı təyi ı tɔyi wahala.

¹⁰ Paa kɔlapələ nteye n hikaa sɪ n lakəna nyá niŋ, la-te na nyá toŋ. Mpi tɔ, təmle yaa hɔwɛɛ hɔɔɔ yaa nyəm yaa ləmayasəe tɔm fɛi atətələ taa timpi n puki tɔ.

Ləmayasəe təwaasələ na a təkpiisile

¹¹ M'póyú ləmayasəe tɔ tasaa sɪ: Ma nawa antulinya taa sɪ pə taya mpa pa pəsa sewa tɔ pa tike pa təkəna asewa tətɛ. Anɪ yoolaa taa yoolaa tike u lakɪ akanaa. Pəyele pə taya mpa pa kələ ləmayasəe tɔ pa tike pa wɛəkəna tɔɔŋaɔa. Pəɔ pə taya layatənaa tike wɛəkəna liɣitee. Pəyele pə taya nyəntaa tike wənnə nyələlen. Mpi pə tɔ tɔ, nyəsəpələ yaa nyələlen makəna paa wei ké.

¹² Yulɔ ta nyɪ ɪ waatu na pə kəli tiina nna puluyɔ ɪsayaɔ puuwa tɔ, yaa sumasi nsi pa nyəpa na pə kpa tɔ. Səm həkə yələa ké na pə tutiɣi-wɛ ɪsɪ tiina na sumasi sənɛ.

¹³ Ma nawa antulinya taa ké nyəm nəɣəsələ na pə la-m piti.

¹⁴ Icaliya nakəli kaa wənnə ka taa yələa ta tɔ. M'póyú wulav səsɔ nəɣɔɔ ɪ yoonə-kɛ na ɪ ta-kɛyɛ kotaya. Ilɛna ɪ ŋma koluŋa səsaya taka sɪ ɪ hikina ka taa yələa.

¹⁵ Apalɔ ləmayasəe tɔ konyəntɔ nəɣɔɔ ɪ ka wɛ ka taa tənə, na ye ɪcatɛ nyəma ka pola ɪ kiŋ ɪ ka waasa-wɛ na ɪ ləmayasəe anɪ. Ama ɪ konyəŋ tɔ, ɪlɛ ɪcatɛ tɔ nəɣɔɔ ɪ ta toosi sɪ ɪ polo na ɪ na-ɪ. ^a ɪlɛ nəɣɔɔ ta tɔsɪ ɪ tɔ.

¹⁶ M'póyú ma tɔma sɪ ləmayasəe kələ teu kɛ toma. Paa na mpɔ pa nyənəɣɪ konyəntɔ ləmayasəe kɛ yem ké, nəɣɔɔ u nukɪ ɪ tɔm.

¹⁷ Ləmayasəe nyəma kuyɔɣɔtɔtɔ nti yələa nukɪ tɔpamm tɔ tɔ kələ teu kɛ hola nna nyɔɔ tɔ holiɣina nyɔɔŋ fɛinaa tɔ.

¹⁸ Ləmayasəe kələ teu kɛ yooɔ wontu ké. Ama ɪsayaɔ kolum wakələyənə kupantɔ payələ.

10

¹ M'póyú ləmayasəe tɔ tasaa sɪ teitei ɪsɪ kacɔsɪ tɔkoyɔ tulaalɔ taa na pə wakəli-ɪ tɔ, mpɔ tɔtɔɔ kumɛlentɔ picim wakələɣɪ ləmayasəe na teu.

² Ləmayasəe tɔ hɔwɛɛ siɣisina ɪ ntɔɔŋ tɔ ké, ɪlɛna nyɔɔɔ fɛi tɔ hɔwɛɛ náy kɛɛna ɪ mpətəŋ tɔ.

³ Ye nyɔɔɔfɛi tɔ tɔŋ mpaav taa, ɪ ləmayasəe laŋyɔɔ katatələya tɔ, pə lakɪ ké na lələa nyəmɪ-ɪ sɪ nyɔɔɔfɛi tɔ.

⁴ Ye nyá səsɔ mu-ŋ na pááná, taa kisi nyá təmle. Mpi tɔ, tɔpamm lakasi cələyənə yulɔ kɛ kupəntuyɔ səsɔɔv ké.

⁵ ɪsayaɔ natələɣɪ ma nawa atɛ na tɛ nəɣəsənə ɪsɪ pə liɣituyuu nyɔɔɔ tɔ na ɪ pəntɪ pulɔ tɔ.

⁶ Yulɔ kumɛlen hikiɣi təmle səsɔələ, ɪlɛna liɣitee tɔ náy wɛ səkpɛtɛ taa.

⁷ Ma nawa yomaa caya kpaɣanəŋ na awulumpiya náy tɔŋ nəɔhɛ ɪsɪ yomaa.

⁸ Ye wei ɪ hula púúyɔ ɪ hotiɣi ku taa ké, ɪlɛna tɔm nyasa wei ɪ caatəɣɪ koluŋa tɔ.

⁹ Ye wei ɪ lakɪ təmle kɛ pɛɛ tɔyəkələ a kuyɪ-ɪ ké, ɪlɛna taasi fayalɔ náy wɛ asola taa.

¹⁰ Ye laalɛ tima na pə ta sala-te, ketulu kɛ pə nukɪ tɔm naalɛ. Ama ləmayasəe yekina na yulɔ waa.

¹¹ Ye tɔm nyasa ɪ tɔ waatu ɪnɪ tɔm tɔ ɪnɪ ɪ tá waa tɔmaa tɔɔv taa kɛlɛ.

Yɔɣɔtaya kɛkɛkɛ cəlvɔ

¹² Yələa caaki ləmayasəe tɔ kuyɔɣɔtɔtɔ ké. Ilɛna nyɔɔɔfɛi tɔ kuyɔɣɔtɔtɔ náy wakələɣɪ-ɪ.

^a 9:15 Lələa tɛləsəɣɪ sɪ apalɔ konyəntɔ waasa ɪcatɛ

¹³ Kəmelətom ke ı caaləxəna, ılena í təkəna kpaŋəyuv nyəntu.

¹⁴ Nyuyufei tu luləsəyi kuyəxətu kə. Yulə ta nyi mpi pu kəə tə. Awe ká kəesi-ı mpi pu te na pá la ı səm waalı tə?

¹⁵ Nyuyufei tu kaakəna ı təmlə kə. ı tu nyəŋ na í polo ıcatə taa.

¹⁶ Ye tətə wəna wulaw ıwaasələ na ı waalı nyəma təmlə nté hiluyə tike, tətə nti təm wə wayo kə.

¹⁷ Tətə nti tə nu lelen təyəle nti tə wulaw kə kasayampu na ı waalı nyəma təkı pa təxəna kə ka waatu sı pá hiki toma, pə təya acima tə.

¹⁸ Felentú wei ı ta paasəna ı kutuluyə təyanuyə tə kə hotiyi kə, na kaakentu nyəŋkə náá luliyi.

¹⁹ Yulə lakı təxəna kə sı í təyə na í nu lelen, ılena solum náá həesi laŋlə, na liyitee kə pa lakəna pə təna.

²⁰ Taa təw wulaw kə nyá lotu taa, pəyele taa təw liyitee tə kə nyá naŋ kuhəntuyə taa. Pə təya pulə, kacəka heeliyina təm.

11

Məsəməsə lapu

¹ Pəti nyá təxəna kə ləm təə, kuyakə nakulı n ká te na ń təyanı-kəyə hikuyə.

² Ha nyá wənəw həyöluyə kə yələa naatosompəyələyə yaa pələfei naanəwa. Mpi tə, n ta nyi ısayətə nti tu mayana-ŋ antulinya taa tə.

³ Paa timpi təə kə təyü hotinaa, kə lonte taa tənaya kə saaləyi. Ye təv ı pilaa na ɲməntuyə susi kə nukı teu kə.

⁴ Wei ı feniyi heelim tə u tuuki pulə, na wei ıle ı paasəyəna ıɲməntu kə nyənuyə tə u kəŋ pulə.

⁵ N kaa pəsı na ń cəkəna heelim mpaav. Pəyele n kaa nyi ısəna pə ɲmaaki pəyaya kə ka too lotu taa na ka feesiyi tə. Mpu tətəyə nn pəsəyi na ń cəkəna ıso wei ı lakı pə təna tə ı təmlə.

⁶ Pə təə kə pə wəe sı nı tuu nyá kututuum kə tanəŋ tēe haləna taanaya, taa həesi. Pə təya pulə, n ta nyi sı tanəŋ yaa taanaya kututuum ká kələna lapu, yaa pə təna pu wəe teu.

⁷ İlim naakuyə tə pə wə teu kə, na ıse laŋlə həəkəna pə nyaaləm.

⁸ Ye yulə weesuyə təyala pusı payələ, í sa ıso kə sı təna sı təə. Ama í təəsı kə sı səkpətyu kəyēŋ ká wəe payələ. Pə təna mpi pə kəŋ tə pə cəkənəw wə kate kə.

Kəfalan yələa layətu təvyu

⁹ İfepu nyá, yələna nyá ifepile kə tə waatu na ń nu tə lelen, təŋ ısəna pə ha-ŋ nyá lotu taa tə, na ısəna nyá ıse naaki tə. Ama təəsı kə sı ıso ká te na í yaa-ŋ hıvle kə pə təna pə təə.

¹⁰ Hatələna nyá nyamle kə nəxəse, na ń cələna nyá tənuyə kə wəsası. Pə təya pulə, ifepile na tə alaafəya wə təm kə.

12

¹ Ama təəsı nyá ɲmalə təə kə nyá ifepile kəyēŋ taa, na pəcə wəe asayēe na pusı nsi sı taa n ká tə sı: Weesuyə fēe-m lelen tə sı kəə.

² Na pəcə ilim, na nyaaləm, na ıətə, na ıətəluŋnası yu nyá təə, na pə wəe ısu təv fēekuyə na ıɲməntu təyanı lapu tə.

³ Waatu ınəyi nyá ɲkpalası nsi sı kentiyi-ŋ tə sı svokı seluyə, na nyá nəəhēe təŋ nyəna nna ını a səyələyi-ŋ tə á nukı, na nyá kela nna a ka wə ısu naŋlaa tə á pasa holuyə, na á həesi naŋuyə, na nyá ıse nna a wə ısu pətlee nyənlaa tə á wı nav.

⁴ Saa məyi nyá ḡkpaḡḡ təkəyi, na nyá nəɣə pasa, na kampaav koou feesiyi-ḡ, na yontunaa təna lelen si.

⁵ Na ḡ wu təkpaɛnaa, na mpaav wə-ḡ səɣəntu, na nyá nyuvu hulumu isı tɣu ḡku ku hətu hulumaa tə. Na nyá nəɣə məli-ḡ yuḡ isı səɣəla, na tuusi pee konyuluvu sı nyá nəɣə taa. Kuyaku nakuli ɛna pá pona-ḡ nyá kantəkaya təyaya taa na wiɛlaa náa cəkı hapəle tə.

⁶ Təəsi nyá ḡmalu tə na pécó nyá weesuɣu ḡku ku wə isı liɣitee nyəɣəluɣu ḡmənaɣa tə ku cə, yaa ku yəki isı wəla həɛv yaa ləm həyaya kə hiṭe nəɣə, yaa ku cə isı pəpəte kululule cəkuvu na tə hoti ləkə taa tə.

⁷ Na pécó nyá tənɣu pəsi tətı nti paa ḡmana-ku tə, na nyá feesuɣu náa məli ɛsə wei ı ka tı-ku tə ı kiḡ.

⁸ Mpuyule ləmayasəe tı təma sı pə təna pə wə piti ké na pə cəkənav wə katə.

Kvəkətv

⁹ Pə taya ləmayasəe tike kə waasv tı ka wəna. ɪ səɣəsa yəlaa kə nyəm təm. Pəyele ı nuwa atuwa na ı yası a taa na ı tayanı a payale.

¹⁰ Ləmayasəe tı kaasa ı təyi na ı hiki təm lelen nyəntu na ı tələsi-təyi teitei. Tə ké təm tampana nyəntu ké.

¹¹ Ləmayasəe tı kuyəɣəttı wəe ké isı kpátóyú kəsəntuvu ḡku pa keetiɣina naaḡ tə, na nyəma wəna kaləkəḡ nyəma kama tə. Tiikilu kolum unı ı kamna-ye. ^a

¹² Pəle pə paasi ɛ ma pəyalu, paasəna sı takəlası payale ḡmaav fəi tənaya, na nyəm pəkuvu katatəlaya kaaki tənɣu ké.

¹³ Səɣəsuvu kune ku nyuvu nté sı ḡ nyana ɛsə, na ḡ təkəyi ı kəsəsutı. Təmlə nte pə tı paa yulu wei sı ı la təɣəle.

¹⁴ ɛsə ká huɣna yəlaa kə pa kolaputı təna təə ké, paa kuyəməsətu kupantı yaa ısaɣatı.

^a 12:11 **Tiikilu:** Tiikilu meɣe cəne, pə pəsəyi na pə wəe ɛsə yaa Saləmən, halı ləlaa ná tən sı Moisi.

YONTU TAA YONTU

Kutubutu

Yontu Taa Yontu taa cəneye pa keesəyi wulav Saloməŋ na ı tan pa səəlvu təm. Səəlvu ŋku ku wenna isu ŋku İso səələna ı yəlaa kpekəle tə na ŋku İso yəlaa kpekəle səələna İso tə.

İsəna pa faɣa Yontu Taa Yontu takəlaya tə:

Kancaalaya yontu, titite 1:1-2:7

Yontu naale nyəntu, titite 2:8-17

Yontu tooso nyəntu, titite 3:1-5:1

Yontu liyiti nyəntu, titite 5:2-6:3

Yontu kakpası nyəntu, titite 6:4-7:11

Yontu naafoso nyəntu, titite 7:12-8:4

Yontu naatosompəɣəlaya nyəntu, titite 8:5-14

¹ Saloməŋ yontu taa yontu ntə.

Səəlvu nyəma faaci

(Pələ kuyəɣutvu)

² Wayalı-m wayalı-m,
nyá səəlvu kəla-m solum.

³ Nyá tulaalv səəsəŋ ké kuɔpaŋ ké.
Na nyá həte náá wə isu nım səəsəŋ nukuyə tə.
Pə təo ké pələa səəlvu-ŋ.

⁴ Təki ma niŋ taa, kpayana-m asewa.
Wulav səsə-m ı kutuləŋ taa ké.
Tu wəena laŋhəlvmlə na tə ŋmaalı nyá təo.
Tu yəələna nyá səəlvu na pə kəli solum.
Pa səəlvu-ŋ tə pa wəna tampana ké.

⁵ Yosalem pələa mɛ,
paa ma pilaa tə,
ma tewayə isu Ketaa coka,
yaa isu Saloməŋ coka pəəŋ.

⁶ I taa nyana-m sı ma kəla piliŋ.
İlim piisina-m mpv.
Ma taalvnaa mv-m na pááná ké,
pa tv-m sı ma tan ləseŋ tuŋ tawə.
İle ma ta tan ma mayamaya ma nyəntə.

⁷ Nyá wei ma ləsaɣa suwə tə.
Heeli-m timpi n tiikiyi nyá kaləku tə.
Keesi-m timpi n ka həesi ilim sikuyə tə.
Ma taa cəo yem ké nyá taapalaa kaləkəŋ cəlo.

(Tiikilaa kuyəɣutvu)

⁸ Alaa telaa taa telu nyá.
Ye n ta nyi ɫe n təŋ heeŋ kaləku nəəhɛɛ.
Tiiki nyá pinası kə tiikilaa coka kiŋ.

(İfepu nyəntu)

⁹ Ma kusəlaya nyá, nyá teu nəɣəsəna ké isu
pa kpeəlvu İcipiti wulav kpayanv alvnyəŋ keekə na kacəka tə.

¹⁰ Nyá lukpuɣutu tewa nyá ŋkpaŋɣapɛlasɪ hɛkʊ kɛ.
Na nyá luyɪ náá sɛŋa teu kɛ lutɔ hɛkʊ taa.

(Tiikilaa nyəntu)

¹¹ Tu lu-ŋ wɔla kɛ kacɔka wontu
na pá matɪ tɔ tɔ kɛ liyitee nyəŋətu.

(Pɛɛlɔ nyəntu)

¹² Wulav na ɪ cɔlɔ nyɔma pa cayaɔ tɔ
na ma tɔɔ tulaalɔ sɔɔsɔŋ nyalaa kɛ.

¹³ Ma kusɔɔlɔ nyá, n wɛ-m kɛ ɪsu
tulaalɔ miili kɛ pa sɪ ma hɔla hɛkʊ.

¹⁴ N wɛ-m kɛ ɪsu laalinaɔ kɔpama tiŋ kɛ
Aŋ-Ketii lɛsɛŋ tawa taa.

(Ifɛpu nyəntu)

¹⁵ Ma kusɔɔlaya nyá, ama n tewa yoo!
Nyá ɪsəpee tewa ɪsu alukukunaa.

(Pɛɛlɔ nyəntu)

¹⁶ Ma kusɔɔlɔ nyá, teu nté yaa.
Tá kɔhəntɔɔ nté katenɔ nyutu kɔlɛkɔlɛkətu.

¹⁷ Tiŋ kɔpəŋ piliŋasɪ nté ta kutuluyɪ.

2

¹ Ma wɛ kɛ ɪsu Salɔŋ tɛtɛkɔlɛ yaaye.
Mayalɛ tɛtɔ ihəntav taa hɛtɔ.

(Ifɛpu nyəntu)

² ɪsu yaaye wɛv sɔwa hɛkʊ tɔ,
ŋpɔɣɔ ma kusɔɔlaya nyá n wɛ pɛɛlɔ lɛlɔ taa.

(Pɛɛlɔ nyəntu)

³ ɪsu tɔɣɔ kɔtɔtɔɣɔ wɛv hɔtɔɣɔ tiŋ taa tɔ,
ŋpɔɣɔ ma kusɔɔlɔ nyá n wɛ ifɛpiya lɛlɔ taa.

Nyá ɪsotom taa kɛ ma nyɪla cayaɔ.
Nyá pee wɛ lɛlɛŋ kɛ ma nəŋɔ taa kɛ.

⁴ Acima taa kɛ n pona-m nyá tɛ.
Nyá tuuta wei n kpaasa ma nyɔɣɔ taa tɔɣɔlɛ sɔɔlɔɣɔ.

⁵ N cɛla-m tɔɣɔ ŋku pa yaa sɪ lɛsɛŋ tɔ kɔ pee
kakalɔ na má tɔɣɔ na pɔ sɔna-m.

N ha-m tɔɣɔ pee na má muv na pɔ ha-m toma.
Mpi tɔ, sɔɔlɔɣɔ kɔtɔŋ kpa-m kɛ.

⁶ Te ma nyɔɣɔ na nyá niŋ mpɛtəŋ.
Kpɛkəna-m na nyá ntɔɣɔŋ.

(Ifɛpu nyəntu)

⁷ Hai, Yosalem pɛɛlɔ mɛ,
ma tuukina naməŋ na nasɛŋ sɪ:
ɪ taa paati tá sɔɔlɔɣɔ na pɔ waatu ta tata.

Ifɛpu kɔntɛ

(Pɛɛlɔ nyəntu)

⁸ ɪnu ma kusɔɔlɔ nəŋɔ.

Í ñmaakəna ntɛɣe pɔɔŋ na pulasɪ tɔɔ na í kɔŋ.

⁹ Ma kʊsɔɔlɔ nɔɣəsəna ké ɪsu nasɛm

yaa kapələŋa kʊfalaya.

Hali inɔɣələ tá koluŋa waali na í nyənɔɣəna pətote.

¹⁰ Í yaaki-m sɪ: Ma kʊsɔɔlaya nyá.

Kʊli na ń kɔɔ.

¹¹ Mpi tɔ, yoluma tɛma.

Tɛv tɛma, kʊ su tənaya.

¹² Tawa taa kʊtɔɣŋ tʊ hɛtʊ kɛ tɛtʊ taa.

Yonkpaama waatu tapayale.

Ihokaya wiiwa tá tɛtʊ taa.

¹³ Tun wei pa yaa sɪ fikinaa kancaalaya nyən tɔŋa lulɔɣv,

na tʊɣv ŋku pa yaa sɪ lesɛŋ tɔ kʊ hɛtʊ sɔɔsʊŋ náa nyalaa.

Kʊli na ń kɔɔ, ma kʊsɔɔlaya kʊpaŋka.

¹⁴ Ma kʊpaŋka nyáyá kukpaməŋ pɔɔŋ taa.

Nyá wei n we ɪpilisav taa timpi we kate tɔ.

Hulv-m nyá ɪsentaa,

yele na má nu nyá nɔɣɔ.

Nyá ɪsentaa tewaya na nyá yɔɣɔtaya we lelenj.

(Toto nyəntv)

¹⁵ Í kpa taale wontu səkpetu nti tɔ wakələɣi ta lesɛŋnaa tɔ.

Pə taya pulv, pa tʊ hɛtʊ.

(Pɛɛlɔ nyəntv)

¹⁶ Ma tənna ma luyɔ tɛɛ kʊsɔɔlɔ.

Na ɪlé ɪ tənna má.

Yaayenaa taa ké ɪ tiikiyi ɪ kaləkəŋ.

¹⁷ Ma luyɔ tɛɛ kʊsɔɔlɔ nyá, tɔ pulasɪ tɔɔ,

na ń kɔɔ ɪsu nasɛm yaa kapələŋa kʊfalaya,

na pɛ́cɔ ahoo yu na nikaya kpa.

3

Pɛɛlɔ toosiɣina ifepu

(Pɛɛlɔ nyəntv)

¹ Ḿpúyɔ ma toosa ahoo sɪ

ma kʊsɔɔlɔ nté ma pɛɛka kato tɔɔ.

Na má pɛɛki, na má pɛɛki, ma ta na-i.

² Ilena má kʊli na má cɔɔ ɪcate.

Na má pɛɛki-i nənɔɔsɪ tɛɛ,

na hapɛɛ tɔɔ, ma ta na-i.

³ Ilena má sulina tanɭaa mpa pa cɔɔki ɪcate tɔ

na má pɔɔsɪ-we sɪ:

Í nawa ma kʊsɔɔlɔ na?

⁴ Ma polaa sɪ ma tɛɛki pa tɔɔ ɪɛ,

ma ná ma kʊsɔɔlɔ nté.

Na má kpipi-i na má tɔki-i teu na má pona-i ma too tɛ.

Na má sʊvna-i wei ɪ lulɔ-m tɔ ɪ nanj taa.

⁵ Hai, Yosalem pɛɛlaa mɛ,

ma tuukina naməŋ na nasɛŋ.

Í taa paati tá sɔɔlɔɣv na kʊ waatu ta tata.

(Pɛɛlɔ nyɛntu)

⁶ Pepe luna wolaya tetu taa na pɔ kɔŋ
ɪsu wontu pee tulaalɔ nyɔɔsi?

⁷ Wulav Salumɔŋ amaka kɔŋna.
Na ɪseɣeli yoolaa taa yoolaa nutoso kɛ ɪ waali.

⁸ Pa tɔna pa kpɛlɔma yoo kɛ.
Pa paa layale kɛ pa kɔŋkɔmɔŋ taa.
Na pɔ tɔŋa asola nna a kɔŋ ahoo tɔ.

⁹ Lipaŋ taasi kupaŋsi kɛ pa saaka
wulav Salumɔŋ amaka ɪni.

¹⁰ Liɣitee nyɔɣɔtu kɛ pa lupa ɪ kpatɔŋ,
na tɔteesile kɛ wula.

Tɔcayale kɛ puɣu kɔsɛɛmuɣu kupaŋku.
ɪlɛna Yosalem pɛɛlɔ nɔɔ pɔ pɔ taa kɛ
pɔɔŋ wei pa sɔpɔna sɔɔluɣu tɔ.

¹¹ Siyɔŋ pɛɛlɔ mɛ,
ɪ lu na ɪ nɔ wulav Salumɔŋ ntenuɣu
ŋku ɪ too tema-ɪ ɪ akpɔyale wule tɔ.
Ku kɛ ɪ lanɣulumɛ sɔsɔɔɛ kuyaku kɛ.

4

(ɪfɛpu nyɛntu)

¹ Ma kɔsɔɔlaya nyɔɔ,
ama n tewa, n tewaya tɔkpapa.
Nyɔɔ ɪsɔpee wɛ nyɔɔ tɛkɛntɛ tɛɛ kɛ ɪsu alukuku.
Nyɔɔ nyɔɔsi hɛnta ɪsu pɔŋ kalɔku tiiki Kalaati puɣu.

² Nyɔɔ kɛla hulɔmaa kɛ ɪsu heeŋ kɔhulumɔŋ kalɔku
ŋku ku huntɔ pa kɔwa na kɔ luna lum tɔnyɔɔɛ tɔ.
Paa heu wei na ɪ tompiya, nɔɣɔɔ ta lanɣ.

³ Nyɔɔ ntompee wɛ ɪsu kpɔŋkpontuɣu kɔsɛɛmuɣu.
Nyɔɔ lukpuɣutu naaki nyɔɔ tɛkɛntɛ tɛɛ
ɪsu pa faya tuɣu nakɔli ku pɔɛ kɔsɛɛmɛ.
Na nyɔɔ yɔɣɔtaya na lelenɣ.

⁴ Nyɔɔ luɣu wɛ kɛ ɪsu Tafiiti kutuluɣu kɔkɔluɣu
ŋku pa ŋmawa si pa suki yoo wontu tɔ.
Ku taa kɛ pa pusa kpɔlɔŋ iyaya (1000).
Yoolaa taa yoolaa kpɔlɔŋ kɛ.

⁵ Nyɔɔ hɔla naale wɛ kɛ ɪsu nasem tompiya naale
tɔkɔyɔ yaayenaa heku tɔ.

⁶ Maa polo tulaalɔ miili puɣu tɔɔ,
na tulaalɔ kɔwɔpu pulaya tɔɔ.
Na pɔcɔ pɔ nyaali na sɔkpɛtuɣu yɔ.

⁷ Ma kɔsɔɔlaya nyɔɔ, n tewaya tɔkpapa.
Nya tiili tɔ pɔnti paa pɔcɔ.

⁸ Ma tanɣaya nyɔɔ, kɔɔ.
Kɔɔ na tɔ lu Lipaŋ puɣu taa.
Hatoo Amana, na Senii,
na Hɛɛmɔŋ pɔ pɔɔŋ nyɔɔŋ taa kɛ n kɔ nyɔni tɛtɛkɔɛ.
Tɔɣɔlasɔ lona wɛ tɔnaya.
Na kpooŋ tɔcayale.

⁹ Ma newaya, ma taniya nyá, n heesəyɪ ma lanle ké.
 Ye n nyəna-m tɔm kolum pə lakɪ-m teu ké.
 Ye ma nawa nyá luluyɔ pile kolumtəle pə lakɪ-m lelenj.

¹⁰ Ma newaya, ma taniya nyá,
 Nyá sɔɔluyɔ wɛ teu ké.
 Nyá sɔɔluyɔ kəla-m solum tɔcayacaya.
 Nyá tulaalɔ sɔɔsɔŋ tɛɛwa lɛmpa tɛna.

¹¹ Ma taniya nyá, tɔŋ nim kpenj nyá ntompee tɔɔ ké.
 Nyá nsəmle tɔɔ wɛ ɪsu naaləm na tɔŋ nim.
 Na nyá wontu sɔɔsɔŋ náá wɛ ɪsu Lipanj tɛtu hɔtuyɔ hɛtu.

¹² Ma newaya, ma taniya nyá.
 N wɛ ké ɪsu haləm mpi pa lɔpa kalaa tɔ.
 Yaa hite nte tɔ tɔɔ pa sulaa tɔ,
 yaa sɛɛlɔ wɛi ɪ tɔɔ pa taalaa tɔ.

¹³ Nyá lɔŋ lɔm niyitiyina tɔŋ taale
 nte tɔ pee wɛ lelenj ké teu tɔ.
 Tulaalɔnaa kɔpama tɔŋ nyɔɔkɪ

¹⁴ tənaya waanɪ waanɪ ké,
 na pə kpenna kɔsayaalaa kɔpama.

¹⁵ N wɛ ké ɪsu haləmnaa sɛɛlɔ
 yaa lɔm kɔpam lɔkɔ.
 Yaa lɔm mpi pə lukəna Lipanj tontonja tɔɔ tɔ.

(Pɛɛlɔ nyəntɔ)

¹⁶ Ilim ntɔɔŋ na pə mpətəŋ heelim í kuli
 na pə má ma haləm tɔɔ na pə tulaalɔnaa sɔɔsɔŋ nyala.
 Ma kɔsɔɔlɔ nyá sɔɔ nyá haləm taa,
 na n tɔɔ pə pee lelenj nyəna.

5

(Ifɛpu nyəntɔ)

¹ Ma newaya, ma taniya nyá.
 Ma sɔɔkɪ ma haləm taa na má caa
 ma tulaalɔ miili na tulaalɔnaa lɛlaa.
 Maa tɔɔ ma tɔŋ sɛtaɔa.
 Na má nyɔɔ ma solum na ma naaləm.

(Taapalaa nyəntɔ)

Ma taapalaa mɛ í tɔɔ na í nyɔɔ.
 Sɔɔluyɔ í ku-mɛ ɪsu solum.

Pɛɛlɔ tula nənɔɔɔ ɪɛ, ifɛpu sɪ n ka sɪ-m le

(Pɛɛlɔ nyəntɔ)

² Ma tookaya yaa, paa na mpɔ má na ma ɪsɛ.
 Mɔ́yú ma nuwa ma kɔsɔɔlɔ nɔɔɔ na í lakɪ
 kaafala na í tɔŋ sɪ:

(Ifɛpu nyəntɔ)

Tulɔ-m, ma newaya, ma kɔsɔɔlaya.
 N wɛ-m teu ké ɪsu alukuku,
 nyayale ma kɔpanka.
 Mpi tɔ, ahoo cɔlɔ kpa-m ké na ma nyɔɔsɪ tɔɔ na lɔm.

(Peele nyantu)

- ³ Ma tema ma wontu wəɣɔsɔyɔ.
 Isənayale maa taɣani-təɣi suuu?
 Pécó ma kəwa ma nəɔhɛ.
 Ue isənaya maa taɣani-yɛɛ pilisuyɔ tətə?
⁴ Ḿpúyú ma kəsəɔlɔ sɔsa ɪ nin na pəɣɔtɛ.
 Na ma laŋle taa la tənɔaɪ.
⁵ Uena má kɔlɪ sɪ ma tɔlɔɣɪ ma kəsəɔlɔ,
 na ma ntantaku na ma mpee tɔɔ tulaalɔ
 taana kampu tətəkɛ.
⁶ Ḿpúyú ma tula ma kəsəɔlɔ, ue ɪ tema tɛɛ.
 Ama ɪ kɔyɔɣɔtɔtɔ wakɛla ma laŋle.
 Uena ma pɛkɪ-ɪ ma ta na-ɪ.
 Na má yaa-ɪ ɪ ta cɔ.
⁷ Ḿpúyú ma sula taŋlaa mpa pa cəɔkɪ ɪcɛtɛ tɔ.
 Na pá ma-m na pá kɔ-m, na pá lɛkɪ ma tɛkɛtɛ.
⁸ Hai, Yosalem pɛɛlaa mɛ, ma wiina-mɛ.
 Yɛ ɪ sula ma kəsəɔlɔ,
 ɪ heeli-ɪ sɪ sɔɔlɔyɔ kɔtəŋ kpa-m.

(Peele nyantu)

- ⁹ Hai, alaa taa telu nyá,
 weye nyá kəsəɔlɔ ná tɛɛwa,
 na ń wiikina-tɔyɔ mpu?

(Peele nyantu)

- ¹⁰ Ma kəsəɔlɔ nyá n sɛɛwaya təkpaŋkpaŋ.
 Paa n wɛ yɛlaa iyisi naanɔwa (10000) taa,
 pa nyəŋɪ-ŋ kpakpa kɛ.
¹¹ Nyá isɛntaa tewaya ɪsu wɔla mayamaɣa.
 Na nyá nyɔsɪ náa yawa tɔpɔlɔpɔlɔ ɪsu pááɔ hɛtɔ,
 na sɪ pɪla kilikili ɪsu katəkɛtɔyɔ.
¹² Nyá ɪsəpɛɛ wɛɛ kɛ ɪsu alukukunaa kɛ lɔm kɔkpɛmim nɔɣɔ.
 Na pá yaakɪ naaləm taa na pá hɛɛsəɣɪ timpi pə tɔɔlɔna-wɛ tɔ.
¹³ Nyá lukpuɣutu tewaya ɪsu tulaalɔnaa tuŋ taale.
 Na nyá ntompɛɛ wɛ ɪsu yaayɛnaa
 mpa pa tɔɔ tulaalɔ miili kpɛŋ tɔ.
¹⁴ Nyá nin wɛ kɛ ɪsu wɔla kukuwɛɛ
 nna a tɔɔ pa tɔ liyitee pɛɛ tɔ.
 Na nyá tɔnɔyɔ tɔɔ náa wɛ ɪsu tuu kɛtɛ kɔsɔtɪlɛ
 nte tɔ tɔɔ pa tɔ liyitee pɛɛ tɔ.
¹⁵ Nyá nəɔhɛɛ wɛ kɛ ɪsu liyitee pɛɛ kɔhɔlɔmɛɛ
 akɛlɛnaa mpa pa tapəŋ tɛɛ pa tema wɔla tɔ.
 Na nyá nyənɔyɔ taa wɛ ɪsu Lipaŋ pɔ́ɔŋ.
 Nyá nyɔyɔ kɔlaa kɛ ɪsu tuŋ sɔsɔŋ, n fɛina saala.
¹⁶ Nyá kɔyɔɣɔtɔtɔ tɔna na lɛlɛŋ kɛ.
 Na nyá pə tɔna pə wɛ tɛu.
 Yosalem pɛɛlaa mɛ,
 ma kəsəɔlɔ nté, ma paalɔ kɛɛ.

6

(Pɛɛlaa nyəntv)

¹ Alaa taa aɛɛpa nyá,
leɣe nyá kʉsɔɔlv polaa?
Nkuɣu ɪ təŋaa?
Ta na-ŋ tə pɛɛkɪ-ɪ.

(Pɛɛlɔ nyəntv)

² Ma kʉsɔɔlv n pola nyá taale nte tə taa tulaalv
sɔɔsvŋ nyalaa tɔɣɔ sɪ n caaki yaayenaa
na ń tiiki nyá kaləkv.
³ Má tənna ma kʉsɔɔlv nyá na nyá tənna má tətə.
Yaayenaa taa ké n tiikiɣi nyá kaləkv.

Pɛɛlɔ wɛɛtv

(ɪfɛpu nyəntv)

⁴ Ma kʉsɔɔlaya nyá,
n tewaya ɪsu Tiisa ɪcatɛ.
N wɛ leɛŋ ɪsu Yosalem taa cayale.
Ama n wɛ sɔɣəntv ɪsu yoolaa na pa tuutanaa.
⁵ Kɛɛsɪ nyá ɪsɛ anɪ a cɔɔsəɣɪ-m ké.
Nyá nyɔɔsɪ hənta ɪsu pəŋ kaləkv tiiki Kalaati puyv.
⁶ Nyá kela hʉlumaɔa ké ɪsu heeŋ kʉhʉlʉmŋ kaləkv,
ŋku kv lɪna lʉm tənɣɔɔɛ,
na paa heu wei na ɪ tompiya tə.
Nɔɣɔlv ta həlɛmɪ.
⁷ Nyá lukpuɣutu naaki nyá tɛkɛntɛ tɛɛ
ké ɪsu pa faya tɔɣv nakʉlɪ kv pile.
⁸ Wulav pəsəɣɪ na ɪ wɛɛna taya alaa kɛ nɪtosɔ.
Na asaɔlaa kɛ nɪnaasa, na saɔlaa náá fɛɪ kalvɣv.
⁹ Ama nyá tike kɛ nyá too lʉla alʉpəɣaya na ɪ kəla-ŋ sɔɔlvɣv.
Nyayale ma kʉpaŋka, n wɛ-m teu ké ɪsu alukuku.
Pɛɛlaa naaki-ŋ na pá yaaki-ŋ laŋhʉlʉmlɛ tv.
Na taya alaa na asaɔlaa tətə ná saŋɪ-ŋ.
¹⁰ Alʉ wei ɪ lukəna mpv na ɪ teeki kəkə ɪsu ilim,
na ɪ tewa ɪsu ɪsɔtv?
Na ɪ wɛ sɔɣəntv ɪsu yoolaa na pa tuutanaa?
¹¹ Ma tiiwa tuŋ pee taale taa
sɪ ma naaki tɛtɛkəɛ taa məhoo kʉfana.
Na má ná sɪ tuŋ wei pa yaa sɪ lɛsɛŋ tə ɪ həɛɣɪ,
na tuŋ lɛləŋ tɔɣɪ hətv na.
¹² Ma ta cəkəna, ama ma kʉnyɪlvɣv pəsə-m ké
ɪsu ma yəlaa kasayampiya yooɔ kɛɛkɛnaa.

7

(Alaa na pɛɛlaa nyəntv)

¹ Sulamii pɛɛlɔ nyá, kɔɔ, kɔɔ,
Kɔɔ, na tɔ nyənɪ-ŋ.
Pepe tɔɔ ké ɪ nyənəɣɪ Sulamii tv?
ɪ wɛ ké ɪsu kpeka naale paale.

(Ifepu nyantu)

- ² Awulumpu pɛɛlɔ nyá,
ama nyá nɔɔhɛ tewa nyá ntanjkpala taa.
Na nyá tɛnaya náá wɛ isɩ luto nti nin tɛmlɛ tɔ lupa tɔ.
³ Nyá lotu kulutaa ké.
Tɔ taa ɩ lanɔɔɣɩ sɔlɔm sɔɔsɔn nyɛm.
Pɛyele tɔ caya ké isɩ tɔɔnaya pee huɣule kɛ yaayenaa hɛkɔ.
⁴ Nyá hɛla naale wɛ ké isɩ nasɛm tompiya.
⁵ Nyá luɣu nɔɔsɛna isɩ tuun kela akele.
Nyá isɛpee wɛ isɩ Hɛsɔpɔn ɪcatɛ nɔɔɔ luna.
Na nyá mɛntɛ náá sɛna isɩ Lipan akele,
wei ɩ tɔɔ pa fɛnjɪna Tamasi hɔɔlɔvɔ tɔ.
⁶ Nyá nyɔvɔ sɛnaa ké isɩ Kamɛɛli pɔvɔ
na nyá nyɔɔsi náá wɛ isɩ nyaalɔvɔ ŋku
pa lii akpaayala tɔ.
Pɔ tɔka wulav nɔɔɔlɔ kɛ nyá nyɔɔsi kpasi taa.
⁷ Ma sɔɔlɔvɔ tɔ nyá, ama n tewaya.
Nyá nyɛnɔvɔ taa wɛ teu.
⁸ N sɛnaa ké isɩ pááɔ.
Na nyá hɛla náá wɛ isɩ kpakpatukun.
⁹ Ma tɔ ma taa si maa kpa pááɔ ŋku.
Na má sɛti kɔ tukun.
Nyá hɛla anɩ a wɛ-m tɔtɔɔ isɩ lɛsɛn tukun.
Nyá fɛesɪn wɛ-m sɔɔsɔn isɩ tɔvɔ pee.
¹⁰ Nyá kɔvɔɔtɔtɔ wɛ lɛlɛn ké isɩ sɔlɔm kɔpam.

(Pɛɛlɔ nyantu)

- Pɔ ké ma kɔsɔɔlɔ sɔlɔm ké.
Isɩ pɔ kpenɔvɔ mpa pɔ kɔwa tɔ pa ntompee tɔ tɔ.
¹¹ Ma kɔsɔɔlɔ tɛnna-m na ɩ kɔnyulɔvɔ wɛ ma tɔɔ.

*Ye pa sɔɔla-ŋ pɔ lanɔvɔmlɛ**(Pɛɛlɔ nyantu)*

- ¹² Ma kɔsɔɔlɔ nyá, kɔɔ na tɔ lu.
Tu sɔvɔ acaleɛ taa ké ahoo.
¹³ Ilɛna tɔ kpa lɛsɛn tun taale kɛ tanan kɔpankɔ
na tɔ ná si pa tɔ hɛtɔ na tɔ yɛɛlɔyɩ?
Na tun lɛlɛn tɔwa yaa ɩ ta tɔ?
Tɛnaya maa hɔli-ŋ ma sɔɔlɔvɔ tɛna.
¹⁴ Tun wei ɩ kɔsɔɔlɔ apalaa kɔnyulɔvɔ tɔ ɩ sɔɔsɔn kpawa.
Tɔ wɛna tá nɔnɔɔsi tɛɛ ké tun pee kɔpana.
Paa kɔpɛnɛɛ paa kɔfana.
Ma kɔsɔɔlɔ nyá, nyaya ma su-yɛ.

8

- ¹ Ye ma na-ŋ tu kaawa too kɔlɔm,
maa wayalaya-ŋ awalɩ keɛ timpi timpi ma suliyi-ŋ tɔ.
Ilɛ nɔɔɔlɔ taa yi-m.
² Maa pona-ŋ na má sɔsi-ŋ ma too tɛ na ɩ sɛɛsi-m.
Na má yɛle na ɩ nyɔɔ ma sɔlɔm sɔɔsɔn nyɛm.
Mpi pɔ ké ma tɔvɔ pile nyɛm tɔ.

³ Te ma nyuɣu na nyá nin mpətəŋ,
Kpekəna-m na nyá ntəɣəŋ.

⁴ Hai, Yosalem pɛɛlaa mɛ, ma tuukina-mɛ.
I taa paati tá sɔɔɔɔɔɔ na pə waatu ta tata.

(Pɛɛlaa nyəntu)

⁵ Pɛɛlɔ wei i kəŋna nté na wɔɔɔɔɔɔ tetu tɔɔ,
na í nyəka i kɔsɔɔɔɔ tɔɔ?

Sɔɔɔɔɔɔ toŋ

(Pɛɛlɔ nyəntu)

Tuɣu tɛɛ ké ma feesa-ŋ.

Tənaya nyá too wei i lɔla-ŋ tɔ i kpaɣa nyá hɔɣɔ.

⁶ Si-m nyá lanɛ na nyá ŋkpaləŋa tɔɔ isɔ kuyusɔɣu.

Mpi tɔ, Sɔɔɔɔɔɔ wɛ toŋ ké isɔ sɛm.

Na isəɛɛmɛ náá wɛ toma isɔ atɛtəɛ.

Sɔɔɔɔɔɔ nyəma ké kəkə nyəna ké.

Ku ké Taa kəkə ké.

⁷ Lɔm sɔsɔɔm u pəsəɣi na pə teesi ku kəkə.

Pəyele pusi sɔsɔɔnsi kaa li-ku.

Ye yɔɔ cɛla i təyaya wɛnau təna

si i layasəɣəna sɔɔɔɔɔɔ, isɔ pa tuu-i.

(Pɛɛlɔ taalɔnaa)

⁸ Tə wɛna newaya alɔnyəŋka ŋka ka ta luta həla tɔ.

Isənaya tu la kuyaku ŋku

paa yəɣɔti ká asasaale tɔm tɔ?

⁹ Ye ka tɔka ka ti na ká kisi yɛɛyɛɛɛ,

tu yɔɔlənə-kɛ na kacəka wəntu.

Ama ye ka pəsə isɔ yəlaa tənə nənəɣɔ,

tu təkɛ-kɛ na kpenkpelasi toŋ nyənsi.

(Pɛɛlɔ nyəntu)

¹⁰ Ma tɔka ma təɣi, ma fɛi yɛɛyɛɛɛ taa.

Ma həla səŋaa ké isɔ akelenaa.

Mpu tɔ, ma kɔsɔɔɔ nyənəɣi-m wei i kəŋna həɛsɔɣu tɔɣɔ.

(Ifɛpu nyəntu)

¹¹ Mpúyú Salɔmən tɔma si:

Ma wɛna tun wei pa yaa si lɛsɛŋ tɔ i taale

kɛ timpi pa yaa si Paali-Hamən tɔɣɔ.

Ma yelina-tɛɣɛ tanɔlaa,

paa wei i kəŋna-m tɔ kɔlɔlɔm kɛ liɣitee nyəɣətu iyaya (1000).

¹² Ma tun taale wɛ ma kin ké.

Salɔmən nyaa kpaɣa liɣitee nyəɣətu iyaya (1000).

Ləsi tɔ taa ké nyəɣətu ŋmɔnɔɣu (200) na n cɛla tanɔlaa.

¹³ Nyá wei n wɛ haləm taa tɔ,

nyá taapalaa kema ŋkpaŋŋ si pa nɔki nyá nɔɣɔ.

Iɛ yeɛ na má nu-kɛ.

¹⁴ Ma kɔsɔɔɔ nyá kpaɣa asewa isɔ nasɛm yaa

kəpələŋa kɛ tulaalɔnaa puyɔ taa na n kɔɔ.

ISO KUYOYOTUTU TELEISULU

ISAYII TOM TAKALAYA

Kotoloto

Iseyeli nyóma kupəntəŋ na pa wahalanaa tɔm ke Isayii yəyotəyi i takəlaya kane ka taa. I yəyotəyi tətəyɔ isəna Iso ké səsɔ ke piitimnaa tɔ tɔ. Pəyele Iso heesəyi Iseyeli nyóma laŋa. Na i nɔɔsi nsi i siwa si i ka kəna waasulu na i waasi-wɛ tɔ. Waatu wei Iseyeli nyóma ká te yomle təyɔ ke Papiloni taa ɔlena pa kakaasaya məli Iseyeli taa na pá təyɔ pa tɛtu.

Isəna pa faɣa Isayii takəlaya tɔ:

Yuta nyóma na piitimnaa pa wɛɛtu, titite 1-39

Iseyeli nyóma laŋheesəle, titite 40-55

Iseyeli nyóma məlvɔ tɔm, titite 56-66

HYOULUYU KANCAALAYA NYEHKU

¹ Tɔm nti pə kulaa na pə hɔli Aməti pəyalɔ Isayii təyɔlɔ. Yuta tɛtu na Yosalem ɪcate pa tɔm ké. Yuta awulaa Osiyasi na Yotam na Ahasi na Isekiyasi pa pɔɔle taa ké i ná-ti.

Iseyeli yəlaa ŋkpaŋteeləŋ

² Isətənyɔ, nu. Tɛtu, ke ŋkpaŋŋ.

Tacaa yəyotəyi si:

Hali má tɔ piya na má pusi-si,

ɔlena sí kuləyi ma tɔɔ?

³ Nau nyəma i tu,

na kpaŋaya náa nyi wei i caləyi-ke tɔ.

Ama Iseyeli nyóma ná tá nyi pɔlv.

Ma yəlaa mpe paa nuki.

Pɔlvɔv fɛi təcɔŋŋ ke Yuta tɛtu taa

⁴ Yəlaa pəntəlaa, na asayaa mɛ,

mə tɔm wɛ waiyo ké.

Piitim nyaŋ nyəm na kawalaya piya mɛ,

mə tɔm wɛ waiyo ké.

Mpi tɔ, i ləwa Tacaa na i nyəni

Iseyeli Iso Naŋŋ tu ke yem, i ha-i siyile.

⁵ Mə leyɛ i caa si má tasa mapu?

Pepe tɔɔ ké i wɛɛ na i kama nyɔyɔ na ma tɔɔ kulvɔv?

Ani mə nyɔɔŋ ná fetilaa na i tɔki wahala ke mə taa.

⁶ Pəcɔ pə kpaɣav mə nyɔɔŋ na pə suna mə nəntaaləŋ tɔ,

tiili fɛi hiiu. Pə fetila-meyɛ na hiŋnaa,

na tɔmate lona naaki.

Nəyɔlv ta nyaali-mɛ yaa i tú-meyɛ nim,

yaa i hɔko mə hiŋ.

⁷ Pə kpiisa mə tɛtu na kɔko nyayaa mə acalɛɛ.

Kpai nyóma wakəlayi mə tɛtu na i nyənəyi.

Pə wakəlaa ké isi

waatu wei nyutu taa nyóma ka koma tɔ.

⁸ Yosalem ke pə kaasaa isi cokəle ke kaama taa. Yaa

canhyu ke tuu wei pa yaa si lesen to i taale taa,
na yoolaa tama-i kotaya.

⁹ Ye Tacaa Pə təna pə tu i taa kaasi-mege yəlaa ke pəcə,
i ka nəyəsəna ké isii Sətam nyəma.
I ka we isii Kəməə nyəma.

Isə seev mpi Isə taa kpaakəna tə

¹⁰ Sətam awulaa me, i nu Tacaa kuyəətutu.

Kəməə yəlaa mé i ke nkpaŋŋ na Tacaa kəsəsutu.

¹¹ Tacaa pəəsəyi si: Pepeye ma lakəna mə kətasi tuutuuma,
ma haya mə iwaan na mə nawee kətasi nsi kəkə
lusaa tə si nim. Ma nyəyəsa mə latəcenaa
na mə heen na mə pəŋtuluŋ caləm.

¹² Waatu wei i kəŋ ma kin to awe heela-me si
i feli ma taɣa tə?

¹³ I yeke kawalaya ke mə isətunaa kofama acima taa,
na kuyeen kuhəsəŋ na mə kotuŋ acima taa.
Maa caaki si má ná isəyatv,
na kuyeen səsəŋ pə situɣu.

¹⁴ Ma taa kpaakəna mə isətunaa kofama na mə acima ké.
A we-m təlasí ké, ma kawa a təm.

¹⁵ Waatu wei i tekəyi-m niŋ tə ma kəsəyi ma ise ké.
Paa i lubsəyi sələməŋ tə, maa nukí.

Mpi tə, caləm suwa mə niŋ taa ké.

¹⁶ I sɔ ləm na i lá nyəŋ tə əsilima keeluyv kotaya.
I yeke mpi pə feli teu tə, na isəyatv lapv.

¹⁷ I kpələmi kupaŋtu lapv,
na i pəkí tampana təhyu.

I paasəna mpa pa ise pa təkí tə.

I ha sulav ke i tampana.

I seena alv leelu tə.

Ye Isəyeli nyəma kuləyi Tacaa tə

¹⁸ Mpyó Tacaa təma si:

I kəə na má na-me tə ciiki.

Ye mə isəyatv seewa isii tələm,
tu hələmi isii kayalv.

Ye tə seewa isii kpəncəŋa,
tu hələmi isii kpəŋkpomuləm.

¹⁹ Ye i ka tisaya na i nuna-m,
i ka təya tetv kulələm kupam.

²⁰ Ama ye i kisaa na i kuləyi ma tə,
i ká si yoo taa.

Mpi tə, Tacaa yəyətəna.

Yosalem icate tayanvyv

²¹ Isənya pə lap na Yosalem icate

kupaŋte nté tɔ pəsi wasaŋkali?

Pəcə yəlaa kupama ka suna tə taa na pá təŋəyi siyisuyv.
Ama nənəə yuləkulaa wenna.

²² Yosalem icate ka we ké isii liyitee.

Ama nɔɔnɔɔ tɔ pɔsa ɛsu pɔɔlasi.

Pɔyele tu nɔɔsɔna kɛ ɛsu sulum kɔpam,

ɛle nɔɔnɔɔ pɔ pala lum.

²³ Tɔ awulaa kɛ tɔ kullaa kɛ, na ɲmulaa sɛnlaa.

Pa tɔna pa sɔɔla kuhaan kɛ na pɔ pɛkɔɔ kasɔyaya.

Paa paasɔɔna alɔ leelu tɔm,

pɔcɔ paa haaki sulav kɛ ɪ tampana.

²⁴ Pɔ tɔɔ kɛ Pɔ tɔna pɔ tu Tacaa wei ɪ kɛ ɪsɛyɛlɪ ɪsɔ tɔ ɪ tɔma sɪ:

Maa lɛɛɪ ma kolontunaa, na mɔ wɛɛna tampana.

²⁵ Yosalem ɪcatɛ nyɔ maa tu nyɔ tɔɔ kɛ ɲɪɲ.

Maa tu-ɲ kɔkɔ taa ɛsu pa taɣanɔɔɔ liyitee tɔ

na kɔkɔ nyaya nyɔ asilima.

²⁶ Maa mɔɲna nyɔ huɔlɔ kɔpama ɛsu paa wɛw lɔɲtaa tɔ,

na nyɔ layatɔ tasɔlɔ ɛsu paa wɛw kancaalaya tɔ.

Pɔle pɔ waalɪ kɛ paa yaa-ɲ ɪcatɛ kɔpante na kusiyisile.

²⁷ Ye Siyɔɲ nyɔma layasaa na pɔ tɔɲ mpi pɔ wɛ teu tɔ,

ɪsɔ kɔ ya-wɛ.

²⁸ Ama pu wakɔlɪ asayaa na pɔntɔlɔ,

na mpa pa lɔkɪ Tacaa tɔ paa le.

²⁹ Fɛɛɛ kɔ kpa-mɛ na tuɲ wei ɪ lunɪɪ tɔ.

Tawa wɛna ɪ fɛɛnɔɔɪ tɔ a kɔ yɛle na ɪ tɔɔɔ fɛɛɛ.

³⁰ Mpi tɔ, ɪ kɔ lontili kɛ ɛsu waatɔ wei

tuɲ ɪnɪ ɪ hatɔ tɔɔkɔɔ tɔ.

ɪ ka tɛ taasɪ ɛsu waatɔ wei

tuɲ ɪnɪ ɪ lanɔɔɪ lum tɔ.

³¹ Yulɔ tɔɲ tɔ kɔ pɔsɪ ɛsu nyuliya,

na ɪ tɔma wɛɛ ɛsu mamacɔɔlasi.

Kɔkɔ kɔ nyaya ɪ na ɪ tɔma kɛ,

nɔɔlɔ kaa teesi-kɛ.

2

¹ Tacaa heela tɔm ntiyi Amɔɪ pɔyalɔ Isayii tɔɔlɔ. Toosee taa kɛ ɪ heela-ɪ Yuta na Yosalem pa tɔm.

Yɔlɔ tɔna kɔ wɛɛ Yosalem taa

(Kɔkalɔɔ 2-4; Mɛsɛ 4:1-3)

² Tacaa tɔyaya wɛ pɔɔɔ tɔɔ kɛ.

Kɔyakɔ nakɔlɪ pɔɔɔ ɲkɔ kɪ kɔlɪ

na kɔ caya pɔɔɲ nyɔɔɲ taa na kɔ tɛɛ pulasi.

Piitimnaa tɔna kɔ polo kɔ tɔɔ.

³ Yɔlɔa pɔɔalɛ kɔ polo na pɔ tɔ sɪ: ɪ kɔɔ na tɔ kpa Tacaa

pɔɔɔ tɔɔ kɛ Yakɔpu ɪsɔ tɔyaya.

Na ɪ hɔlɪ-tɔɔɔ ɪ mpaan na

tɔ tɔɲ ɪ ɪkpatɛ.

Mpi tɔ, Siyɔɲ ɪcatɛ Yosalem taa kɛ Tacaa kiiu na ɪ

tɔm kɔ luna.

⁴ ɪ ka huɔna piitimnaa na ɪ lɔlɪ yɔlɔa pɔɔalɛ. ɪɛna pɔ

lu pa layalɛ kɛ akunɲ, na pa ɲmantasɪ kɛ lemsɛnaa.

Piitim napɔlɪ pɔ kaa kɔlɪ lempi tɔɔ.

Pɔcɔ nɔɔlɔ kaa tasa yɔɔu kɔɛlɔmɔɔ.

⁵ Yakɔpu lɔlɔɔ nyɔma mɛ ɪ kɔɔ

na tó tó Tacaa nyaaləm taa.

Tacaa kuyaku kəhvəhvənav

⁶ Tacaa ləwa i yəlaa Yakəpu ləlvəy nyəma.

Mpi tó, ilim təhule tó nyəma kulaputə suna pa həku.

Pa lakı topotopo isı Filiisi nyəma.

Pəyele pá na kpai nyəma pa krentəyi nəəsı.

⁷ Wula na liyitee su pa tetu taa, pa wənav fəi tənaya.

Kpayanəy su pa tetu taa, yooü kəkənəa fəi kalvyo.

⁸ Tun kulalaay su pa tetu taa ké,
pá lunyi mpi pa lapəna pa nin tó.

⁹ Pə tisa yulv ké na pá lumsi-ı. Tacaa taa wii-wé.

¹⁰ ı suv kəkəpaməy tē na í ηməli tetu tē.

ı hatələna Tacaa səyəntu səsəəntu na i teu səsəəm.

¹¹ Kalampaanı nyəma ká ka nyəay,
na pá tisi isəcəvtnaa.

Tacaa tike nté səsə ké kuyaku ηkv.

¹² Mpi tó, Pə tənə pə tu Tacaa su kuyaku nakuli.

Kv taa ké i ká hvəna kalampaanı nyəma,
na isəcəvtnaa, na mpa pa həy pa ti tó na í tisi-wé.

¹³ ı ka wakəli Lipay na Pasay pə tun kəkuləy tənə.

¹⁴ Na pəay kəkuləy na pulası kəkulası tənə.

¹⁵ Na atə na isə kutuluy səsəay tənə,
na koloosi səsəayı acaləe tənə.

¹⁶ Na kpuləy səsəay wei i puki Taasisi tó i tənə,
na wontu nti tó tənə pa nyuləy tó.

¹⁷ Pu tisi yəlaa kalampaanı ké na pa isəcəv,
Tacaa tike nté səsə ké kuyaku ηkv.

¹⁸ Tun kulalaay tənə ká saalı yem.

¹⁹ Yəlaa ká suv kəkəpaməy tē, na tetu tē sı,
pá hatələna Tacaa tən səsəay na i pááná,
ké waatu wei i ká kəw sı i nyaasəyi tetu tó.

²⁰ Kuyaku ηkv kv wule yəlaa ká tó pa tun wei pa lupəna wula na liyitee nyəyətə
təy səməy na yuuy sı i wakəli-ı.

²¹ Kəkəpaməy lona na i pəyələe taa ké paa suv na pá ηməli Tacaa səyəntu səsəəntu
na i teu səsəəm, ké waatu wei i ká kəw na í nyaası tetu tó.

²² ı taa ha mə təyi yulv.

Heelim tike ké pə tu i muna tē.

Mpu tó, i ta ké puləpə.

3

Yuta kawulaya wakəlvəy təm

¹ ı naakı mpi Tacaa Pə tənə pə tu ká ləsi

Yuta tetu na Yosələm ıcatə pə taa təyölə.

ı ká ləsi pə tənə mpi pə waasəyi yəlaa ké teu tó.

Pə kpəyav təyənaya tənə na lvm tənə tó.

² Akanəa na yoolaa na hvəlaa,
na isə kuyəyətutə tələsələa

na nalaa na kəkpatələa.

³ Na yoolaa nule na naanəwa nyəy nyəma na kupayalaa,

na layatu tasəlaa, na mpa pa lakı nın təma na canəm tə,
na topotopo nyəma səsaa.

⁴ Tacaa ká kpa-weyə awaasa ke awulaa,
na piya ηmakələyi-wə.

⁵ Yəlaa ka muyuliyi təma.
Ifepiya ká kuli kəkpatəlaa tə,
na tətəlaa náá kuli kəpəyala tə.

⁶ Halı luluɣu kulumuɣu tu ká kpa ı tɛɛtu na í təmı-ı sı:
Nyá wəna toko tə, la ta wulav
na ń paasəna samaa yeləyele ınə.

⁷ Ama ílé ı ká ma kapuka ke kuyaku ηku sı:
Ma ta ke kəəle latu.
Pəyele ma fəna təɣənaxa, yaa toko ke ma tə.
Mpu tə, í taa kpa-m wulav.

⁸ Yosalem cənłəyi, Yuta hotaa.
Mpi tə, pa kuləyi Tacaa teeli tə kə
pa yəɣətaya na pa kulapəle taa.

⁹ Isəna pa isəntaa wə tə,
mpu pə kuyəna pa təm.
Pa lakı pa kawalaya kə təkəlee ısu Sətəm
nyəma paa ηməsəyi. Pa təm wə waiyo kə.
Mpi tə, mpe pa tayanəna pa mayamaya pa wakələyɣu.

¹⁰ İ yəɣəti sı: Pu cayana siyisilu.
Mpi tə, ı ká təyɔ ı təmle kululum.

¹¹ Ama isayav təm ná wə waiyo kə, pə kaa cayana-ı.
Mpi tə, ı wə mpaav isayav taa kə.
Pu lɛɛti-ı ı kulapəle.

¹² Mpuɣú Tacaa təma sı:
Piya ηmakələyəna ma yəlaa.
Alaa təkəna kawulaya ke pa tə.
Pa nyuɣu nyəma tolisiyi-weyə
na pá wakələyi mpaav ηku pa tənəyi tə.

Nyuyv nyəma hvənav

¹³ Tacaa kulaa sı ı kaləyəna ı yəlaa.
İ səhaa sı ı huəkəna-wə.

¹⁴ Tacaa yaawa nənəɣə ke yəlaa nyuɣu nyəma na pa awulaa,
na í tə-wə sı:
Mə kuntuna ma tuɣ wei pa yaa sı ləsənnaa tə.
İ lɛɛka konyəntənəa nyəm na ı suuli mə tɛɛsı.

¹⁵ İlə pepe tə kə í fələyi
ma yəlaa ke nəəhə na í
lakəna mʊsʊɣ ke konyəntənəa?
Tacaa Pə təna pə tu yəɣətəna mpu.

Tacaa kaləyəna Yosalem alaa

¹⁶ Mpuɣú Tacaa təma sı:
Yosalem alaa mə í kə isəcav nyəma kə.
İ tən na í həɣ luuɣ.
Mə isəpee nyənuyv kusəyi konyuləɣ.
İ tən nəəhəle nəəhəle na mə nəəkpalası wiiki.

¹⁷ Tacaa ka looli lseyeli alaa me mə nyɔɔŋ na pə yele-meɣe
ŋkoŋkolasi na pə tu-meɣe fɛɛɛ.

¹⁸ Kuyaku ŋkuy Tacaa ká wəɣɔsi mə kacɔka wontu tɔna. Pə kpayau mə
nɔɔkpalasi na puluŋ wei í suuki nyɔɔŋ tɔ, na mə kacɔka wontu nti tə kootaa
isu isɔtu kufalu tɔ.

¹⁹ Na ŋkpanyapɔlasi, na kpasɪ, na tɛkɛntɛnaa,

²⁰ na saalasɪ kutemasi, na nɔɔhɛɛ taa yɔm, na tampalanaa, na tulaalu
kpalɔpanaa, na tɔlanaa.

²¹ Na mə mpee tɔɔ kukuwee, na muna tɔɔ nyɔna,

²² na acima wontu, na kpamaa, na tokonaa sɔsaa mpa pa kentiɣi watu tɔ, na
saalasɪ na hulunɣ,

²³ na tokonaa sɔsaa, na toko nyaanaa na nyuɣu saalasɪ, na luyɔ tɛɛ nyɔnsɪ.

²⁴ Tasɛtu sɔŋ ká lɛɛti tulaalu lonte,
na ŋmɔnaya kɛ tampala lonte.
Nkoŋkolaya kɛ nyɔɔsi kɔhɔkasɪ lonte,
na lɔ́yáɣa wontu kɛ acima nyɔntu lonte.
Í naŋ fɛɛɛ na í
taa tokuyu kɛ kacɔka lonte.

Yosalem alaa leelaa tɔm

²⁵ Layatɛ ká tɔɔɔ Yosalem taa apalaa.
Yosalem yoolaa taa yoolaa ká sɪ tɔyoolɛ.

²⁶ Waatu inəɣi Siyɔŋ ɪcatɛ nɔnɔɔsi
ká wii na sí caya lɔ́yáɣa.
Pɪ kpiisi nɔnɔɔsi, ɪlɛna sí caya atɛ.

4

¹ Kuyaku ŋkuyɔ alaa naatosompɔɣɔlaya ká kpi apalu kɔlɔm
na pá tɔmɪ-ɪ sɪ: Yele na tə pəsi nyá alaa na pá yaakəna-tuyɔ
nyá hətɛ na pə kɛɛli tá nyɔɔŋ tɔɔ mpusi.
Ye pə kaasa tá tɔɣɔnaya
na tá kɔtɔɣɔlɔtu tu paasəna tá tɪ.

Yosalem yɔlaa kakaasaya

² Kuyaku ŋku hoole nte Tacaa ká la na tə nyɔ tɛtu taa tɔ, n̄tɛ tu lana lseyeli
nyɔma kakaasaya na pa teeli. Tɛtu kɔlɔlɔm ká la lseyeli nyɔma kakaasaya
sɔsɔɔntu na pa pɔsuyɔ.

³ Yɔlaa mpa me í kaasaa na í wɛ Yosalem taa tɔ, na mpa me í wɛ Siyɔŋ taa tɔ,
paa yaa-me sɪ lɔɔ nyɔma. Mə tɔna mə həla kɛ Tacaa ŋmaa ɪ takɔlaya taa sɪ í ká
caya Yosalem.

⁴ Tacaa ká nyaali Yosalem pɛɛlaa asilima na ɪ heelim. Tacaa ká nyaali Yosalem
taa caləm na ɪ heelim mpi pə wɛ isu kɔkɔ tɔ.

⁵ Tacaa ká tu isɔŋmuntɔ na nyɔɔsi kɛ Siyɔŋ puyɔ tɔnaya ilim taa, na ku tɔɔ
kotilaa tɔna tɔɔ. Ahoo í yuwa, ɪɛ ɪ tu kɔkɔ ŋka ka muɣi tɔ. Tacaa teeli ká kentina.

⁶ Kukentim ká wɛɛ na pə kenti haɣaya kɛ ilim taa, na pə kenti tɔtɔɔ tɛu na ku
heelim kɛ ahoo taa.

5

Tacaa lɛsɛŋ tuyɔ

¹ Í yele na má má, ma taapalu kɛ kawəyaya. Ma taapalu na lɛsɛŋ tuyɔ pa
kawəyaya ké.

Ma taapalu ka wena leseɲ tʉyʉ ke tɛtu
kupantu pulaya nakəli ka tɔɔ.

² I luka pulaya ŋkeɣe na í ləsi ka pɛɛ təna.

Iləna í sɔ leseɲ tʉyʉ kupaŋku.

I ŋmá tɛtaŋle kutuluɣu na í huli tənyaasəle.

I tɛlaya sɪ kɪ lɔli pee kupaɲa ké.

Ama kule kɔ ta lɔli kupaɲa.

³ Ḿpóyú ma taapalu tɔma sɪ:

Tɔv, Yuta na Yosalem pə nyéma

í huɔ má na ma leseɲ tʉyʉ tá tɔm.

⁴ Ma tɛma-kuyʉ pə tənaya lapu, má tasa we tɔtɔ?

Ma tɛlayaa sɪ kɪ lɔli leseɲnaa kupama.

Ilɛ pepe tɔɔ ké kɔ ta lɔli pulu kupam.

⁵ Nɔɔnɔɔ, maa heeli-mɛɣe nti maa lana-kɔ tɔ.

Maa kpɛsɪ kɔ kalaa na heeɲ tɔyɔ-kɔ.

Maa yɔkɪ kɔ kolunja na mpatəntaa feli-kuyʉ nɔɔheɛ.

⁶ Maa ye le na nyutu isayatu lɛɛkɪ-kɔ.

Nɔyɔlu kaa hala-tɪ yaa í tayanɪ-kɔ.

Sɔwa tun na nyutu isayatu ká nyala.

Ma kaa ye le na tɛv tasa-kuyʉ nuu.

⁷ Pə təna pə tɔ Tacaa taale nteɣele Isɛyɛli yəlaa.

Yuta yəlaa mɛɣele leseɲ tʉyʉ ŋku í ləsaa tɔ.

Tampɲa təŋyʉ ke ɪ tɛlayaa.

Iləna mu lakɪ isayatu.

Pu wɛɛ sɪ í təŋ siyisuyʉ.

Iləna mu lakɪ kutakɛɛsəm ke paa timpɪ,

na yəlaa makɪ kapusi na laɲwakəlle.

Mpa pa kusəyi Tacaa pááná tɔ

(Kɔkalvɔv 8-24; 10:1-4)

⁸ Mpa pa puləyi tɛɛsɪ ke pa tike tɔ pa tɔm wɛ waiyo ké.

Mpa pa puləyi tawa ke pa tike tɔ pa tɔm wɛ waiyo ké.

Pa tɛɲ ɪcɛtɛ təna, na tɛtu pəsəyi pa nyəntɔ.

⁹ Pə təna pə tɔ Tacaa,

yɔyɔtaa na í tuu na má nu sɪ:

Tɛɛsɪ nsɪ sɪ təna su wakəli.

Tɛɛsɪ kupaŋsɪ sɔsɔɔnsɪ nsɪ su wɛɛ kpɛtɛ,

nɔyɔlu kaa caya sɪ taa.

¹⁰ Ye wei í hala leseɲ tun kanʉkanasɪ tooso,

sulɔm liitilinaa nule na naanɔwa tike ke ɪ ká hiki.

Wei í tuuwa tɔyɔnaya pee ke saaki,

kiloona naanɔwa tike ke ɪ ká kɔ.

¹¹ Mpa pa pɛɛkəyi sulɔm tɔŋ nyəm ke tanəŋ təhulu,

na mpa pa nyɔkɪ-wəyi tapule na pə kuyʉ-wɛ tɔ,

pa tɔm wɛ waiyo ké.

¹² Saŋkɔnaa na cəməŋ na akilimanaa na həsɪ

pə haɲna na sulɔm kuyʉ-wɛ.

Ama paa paasəyənə mpi Tacaa lakɪ tɔ,

pə́cɔ paa cəkəyənə ɪ niŋ təma.

¹³ Pə tɔɔ ke Tacaa yɔyɔtəyi sɪ:

Paa kuu ma yɔlaa.

Mpi tɔ, pa ta cɛkɛna pɔlv.

Pa nyɔyɔ nyɔma ká sɪ nyɔɔsɪ,

na samaa náa sɪ lukɔtu.

¹⁴ Isayii sɪ: Pə tɔɔ ké atɛtɛlɛ haa nɔyɔ sɪ tɔ liki

ɪcatɛ sɔsaa na sɛkpɛma.

Pa na pa acima aɲmaala, paa tii atɛtɛlɛ taa.

¹⁵ Pɪ tisi sɔsaa na sɛkpɛma tɛna tɛfɛ.

Kalampaani nyɔma ká ka nyɔɔɲ.

¹⁶ Pə tɛna pə tɔ Tacaa ká hɔlɪ ɪ sɔsɔɔntɔ

na í su ɪ luɣu nyɔntɔ.

Isɔ Naɲɲ tɔ ɪnɪ ɪ ká hɔlɪ

ɪ tɛnaɲɲ wɛɛtɔ na í kɔna siyisuyɔ.

¹⁷ ɪcatɛ ncaa taa ké heɛɲ ká tɔki, ɪsu nyutɔ taa.

Pinasɪ nsi pa calɛɣɪ teu tɔ

su pɛɛkɪ tɛnaɣa sɪ tɔyɔnaɣa.

¹⁸ ɪpɛsa pɔpɔtɔ kɛ ɲmusɪ

na í hɔɲna kɔpɛntɔɲ kɛ mɔ waali.

ɪ hɔɲ mɔ kawalaya ɪsu naaɲ na kɛɛkɛ tɔ,

mɔ tɔm wɛ waiyɔ ké.

¹⁹ ɪ tɔɲ sɪ:

Tacaa la mpi n caa lapɔ tɔyɔ lɔɲ na tɔ ná.

Mɛ sɪ: Tɔ caa tɔ ná mpi mpi lɛyɛɪ Isɔ Naɲɲ tɔ

suwa na í tɔɲɔɣɪ na í lakɪ tɔ.

²⁰ Mpa mɛ í yaa kɔpantɔ kɛ ɪsɔyɔtɔ,

na ɪsɔyɔtɔ kɛ kɔpantɔ tɔ.

ɪ yaakɪ nyaalɛm kɛ sɛkpɛtɔyɔ,

na sɛkpɛtɔyɔ kɛ nyaalɛm.

ɪ laɣasɔɣɪ lɛlɛɲ kɛ nyɔɲ,

na nyɔɲ kɛ lɛlɛɲ tɔ, mɔ tɔm wɛ waiyɔ ké.

²¹ Mpa mɛ í nyɔnɔɣɪ mɔ tɔyɪ lɛmaɣasɛɛ

nyɔma yaa laɣatɔnaa tɔ,

mɔ tɔm wɛ waiyɔ ké.

²² Mpa mɛ í ké taɲkaɔnaa kɛ sɔlvɔm tɔnyɔɔlɛ tɔ,

mɔ tɔm wɛ waiyɔ ké.

Mpa mɛ mɔ yaa mɔ tɔyɪ akanaa kɛ sɔlvɔm situɣu taa tɔ,

mɔ tɔm wɛ waiyɔ ké.

²³ ɪ haakɪ tasɛkɛlɛ tɔ kɛ tampana

kɛ kɔhau tɔɔ ké huɔlɛ taa,

na í kɔ tampana tɔ tɔm.

²⁴ Pə tɔɔ ké í ká nyaya kɔkɔ kɛ

lɔɲ ɪsu kiisi yaa nyutɔ kɔwɔlvɔtɔ.

ɪ ká tasa mɔ kila tɛɛ, na í saali yem.

Mpi tɔ, í nyɔna yem ké Pə tɛna pə tɔ Tacaa kɔsɛɣɛsɛtɔ.

ɪ foota lɛyɛɪ Isɔ Naɲɲ tɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ.

Tacaa pááná

²⁵ Pə tɔɔ ké Tacaa pááná kpana ɪ yɔlaa.

ɪ tɛyɛta ɲkumle na í má-wɛ.

ɪlɛna pɔɔɲ seɛ,

na sɛtaa sɔyɔtɪ haɣɛɛ tɔɔ, ɪsu nyutɔ.

Paa na mpv Tacaa pááná ta hee.
 Tacaa tɔŋna ŋkumle ke teyetuyu ké.
²⁶ Tacaa sika tuuta ke piitim poolon nyam.
 I hula kacuyolaya na í yaa-weye
 antulinya tənaya tɔɔ si pá kɔɔ.
 Mpeyele na pá tɔŋna kante ke lonlon.
²⁷ Yoolaa mpe pa taa nəɣolv ta ká yaa i pɔntəyɪ.
 Tom ta kaa nəɣolv, nəɣolv tampala ta hetɪ,
 pácó i ntanjkpala ŋmənaya ta fiti.
²⁸ Yoolaa sala pa nyəmə kɛ,
 na pa tɔɔŋ pama.
 Pa kpaɣanəŋ acɔwa we tɔŋ ke isɪ kɔkpaməŋ,
 na pa yooɔ keekənəɔ cɔɔki isɪ kacuculaya.
²⁹ Yoolaa mpe pa yooɔ kakiisasɪ nəɣəsəna kɛ
 isɪ tɔɣolaya alv nyəŋka wula.
 Pa nyɪsəyɪ kɛ isɪ tɔɣolasɪ kɔfasi.
 Pa kpaaki pa tɔɣonasɪ, nəɣolv fɛi sɪ i leekəyɪ.
³⁰ Kuyaku ŋkɔ,
 kɔkɔte sɔsɔɔle ká kuli mə tɔɔ isɪ tenku kɔkɔte.
 I ká nyənna tetv hɔɣolvuv tɔɔ,
 na í ná səkpɛtɔyɔ na lanwakəlle.
 Musuvy anaam ká wáási nyaaləm tɔɔ.

6

Isayii suvɔ ke Iso tɔmle taa

¹ Osɪyasɪ sɛm pənaya ke Isayii má, ma ná Tacaa ke toosee taka taa. Ma na-i kɛ
 na í caya i kumte sɔsɔɔle tɔɔ, na i kpai suwa i tɔyaya.

² Na isɔtaa tanlaa napəli, mpa pa wena keŋ naatoso naatoso tɔ, pa səŋaa na
 pá cɔɔna Iso. Keŋ naale ka takəna pa isɛntɔɔ, na naaleye pa nəɔheɛ tɔɔ. Ulena pá
 kuləyənə naale.

³ Mpóyó pa yɔɣɔtaya na pá cɔɔki tɔma na nəɔsɪ sɔsɔɔnsɪ sɪ:
 Pə tənə pə tv Tacaa kele Nanŋ tv Nanŋ tv Nanŋ tv.
 Nyá teu suwa tetv tənə taa kɛ.

⁴ Isɔtaa tanlaa nəɔsɪ selaya Iso tɔyaya kite tɛɛ, na nyɔɔsɪ nyala ka taa.

⁵ Mpóyó Isayii má, ma tɔma sɪ: Hai, ma tɔm tɔma. Mpi tɔ, ma kuyɔɣɔtɔtv fɛi
 teu. Ma yəlaa mpa pa hekv taa ma weɛ tɔ, pele pa kuyɔɣɔtɔtv fɛi teu tɔtɔ. Pəyele
 ma nana ma isəpəle ke Pə tənə pə tv Tacaa wulav.

⁶ Ama isɔtaa tanlaa mpe pa taa lɛlv kula hɔntv, na í kɔɔ ma kin. I tɔka i nin taa
 kɛ mamate nte i ləsa kɔtaya tɔlate tɔɔ tɔ, na kpətəlvɔv.

⁷ Ulena í nyɔtɔ ma nəyɔ na í tɔ sɪ:
 Mamate tokina nyá nəyɔ, nyá isayato na nyá kawalaya kpiisaa.

⁸ Ntəna Isayii má, ma nu Tacaa pɔɔsaa sɪ:
 Aweye maa tili? Awe ká la tá nəyɔ tɔɔ tv?
 Ulena má cɔ sɪ: Maɣalv tili-m.

⁹ Mpóyó i tɔma-m sɪ:
 Polo n heeli Isɛyeli yəlaa sɪ,
 paa í nu isənə, í kaa cəkəna.
 Pəyele paa í nyənə isənə í kaa ná.

¹⁰ Ma kv mə ləmayasɛ taa, sɪ í taa cəkəna.

Ma tēka mē ḡkpaṇḡ, sɪ í taa nu natəli.

Ma wiisa mē ɪse, sɪ í taa na pulv.

Pə taa kəə na í kəsəna ma təə na má waa-mē.

¹¹ Mṗóyó Isayii má, ma pəəsaa sɪ:

Tacaa, pəlee ké mpv inɪ pu su tənaya?

Iləna í cə-m sɪ:

Waatu wei pu kpiisi acaləe na pə kú yəlaa,

na tɛsɪ wɛɛ kpɛtɛ,

na cacakəḡ wɛɛ kpɛtɛ, nəḡəlv fɛɪ tə.

¹² Tacaa má maa ləsi tɛtu yəlaa,

na má pona-wɛɛ pooluḡ,

na pə kaasi-təḡi kpɛtɛ.

¹³ Yə pə kaasa yəlv kəlv m ke naanəwa taa,

paa kv ilé tətə.

Ama pu kaasi yəlaa mpɛ ɪsu pa sɛtəvɔ təvɔ

na pə yele kite na tɛ nəḡɛtəḡi tə.

Kite n̄tɛ tu la akpaale kufate nte tə ké ɪsə nyəntɛ tə.

7

Təm nti Tacaa yəḡta wulav Ahasi təə tə

¹ Wulav Ahasi waatu ke Asilii wulav Lesɛḡ, na ɪsɛḡɪ wulav Peka, Peka inɪ ɪ caa kele Lemaliya. Mṗóyó pa tii Yosalem ɪcatɛ təə sɪ pa yookina-tɛ, ɪlɛ pa ta pəsi. Wulav Ahasi inɪ ɪ ka kəna Yotam pəyalv, na ɪ cəəsi Osiyasi ka kəna Yuta wulav.

² Mṗóyó pa heela Tafiiti ləlvɔv tɔ wulav Ahasi na ɪ təyaya sɪ, Silii yoolaa kəma na pá siki ɪfəlayim taa. Tənaya təm n̄tɛ tə lapa na wulav na ɪ yəlaa pá sele ɪsu heelim ciyituyv hətəvɔ tə.

³ Mṗóyó Tacaa təma Isayii má sɪ: Nyá na nyá pəyalv Seyaa-Yasupi í polo na í ná wulav Ahasi. ɪ wɛ ɪsətaa lile ləəv nəḡə ke cətəlaa taale hapəle təə.

⁴ Heeli-ɪ sɪ caya təpamm. Səḡəntɔ í taa kpa-ḡ, yaa nyá apalətv yəələna Silii tɔ Lesɛḡ, na Lemaliya pəyalv pa pááná. Pə taya pulv, a wɛɛ ké ɪsu tuputusi naale kəkə.

⁵ Ma nyəma sɪ Silii nyəma, na Peka na ɪfəlayim yoolaa caaki pa kvli nyá təə. Halɪ pa təma sɪ:

⁶ Tə kpa Yuta nyəma təə, na tɛ nyaasi-wɛ. Tə caali-wɛ na pá təḡ-tv. Tə kpa Təpeeli pəyalv ké wulav na təḡ.

⁷ ɪlɛ ɪsə Tacaa yəḡta sɪ:

Təle tə kaa təḡə.

⁸⁻⁹ Mpi pə təə tə, Silii ɪcatɛ səsəəle n̄tɛ Tamasi,

na Lesɛḡ kele tənə wulav.

ɪfəlayim nyəma ɪcatɛ səsəəle n̄tɛ Samalii,

na Peka kele pɛle pa wulav.

Pə kaasa pusi nutoso na kakpasɪ,

na ɪfəlayim nyəma saali yem.

Yə mu ta matəna Tacaa, mə saaləḡi yem tətəḡə.

ɪsə wɛ tá kin

¹⁰ Mṗóyó Tacaa heela Isayii sɪ í tɛləsi Ahasi sɪ:

¹¹ Sələmi nyá ɪsə Tacaa maya yaasi wei n ká tənə nyá taa sɪ ma wɛ nyá waali tə. Paa atətəle taa ké n caa yaa ɪsətaa ké n caaki.

¹² Tənaɣələ Ahası cəwa sı: Aai yoo, ma kaa sələmı pulupı. Ma kaa mayası Tacaa sı ma naa ı waalı.

¹³ Mpuyle Isayii cə-ı sı: Tafiiti luluyı nyəma me, ı nu ma təm. Isu ı lapı yəlaa tə, pə ta maya-meyele na ı caa ı kpena ma Iso?

¹⁴ Təv, Tacaa ká huli-meyə yaasi nəɣoluyı ı mayamaya. Inəɣələ sı: ı nyəni, pəelə wei ı ta nyənta apalı tə, ı ká haya həɣə, na ı luli apalıpəyaya. Paa ha-keɣe həte sı lmaniyeli. Həte təne tə yəɣətəyi sı Iso we tá kin.

¹⁵ ı təɣonaya nté naanim na tunj. Haləna ı nyı ısayatı kisuyı, na ı mu kəpantı.

¹⁶ Ama na pəcə apalı pəyaya ıke ká nyəɣ ısayatı kisuyı, na kəpantı muɣı tə. Awulaa mpa unı pa naale pa səsəyi-meyə watı ke mpu tə, pa yəlaa ká lə pa tətı.

¹⁷ Ama Tacaa ká kəna nyana nyá yəlaa na nyá luluyı nyəma mə tə kə mpuı. Too tə pa ta nata mpuı inəyi waatı wei Yuta na İseyeli pa fayaa tə. Asilii wulav ká lə mpi təɣələ.

Kolontunaa watuyı

¹⁸ Kuyaku ıkuuyı Tacaa ká yaa kolontunaa na kacuyulaya.

Paa luna İcipiti pəɣə Nili na tenku pa atama taa tətı taa, na pá kəə, ısu kacəsı.

Paa luna Asilii tətı ısu tunj səsəkı.

¹⁹ Pa təna paa kəə na pá caya ləɣı wei

ı lumaa tə ı taa.

Na kəkəməɣı pəɣələe taa,

na səwa hətı taa, na hıla təna taa.

²⁰ Kuyaku ıkuuyı Tacaa ká kəntı

İfəlatı pəɣə waalı hınyuyı.

Asilii wulav təm ke pa kəsəyi mpu.

ı ká kəə na ı looli mə nyəɣı,

na mə tənəɣ tə hıntı, na mə tantəɣ.

²¹ Kuyaku ıkuuyı paa mə təyaya ıka

kaa tə nav alınyəɣı,

na pəɣı ke naale.

²² İlena pá nyaasəyi pə naaləm ke katatəlaya.

Mpa mpa pu kaası tətı taa tə,

naanim na tunj ke paa təkı.

²³ Kuyaku ıku tətı,

paa pa səwa ləseɣı tunj iyaya (1000) ke taale taa,

na pə liyitee lu nyəɣətı iyaya (1000),

paa yelee-te na nyutı ısayatı ləkı.

²⁴ Halı yəlaa ká suv tə taa kə na təɣı

na nyəmə na pá yeli.

Nyutı ısayatı təna ká suna tətı təna taa.

²⁵ Paa pulası nsi sı tə pa halayana akuyı tə,

nyutı ısayatı ká nyaləna,

pə kaa wee suvı.

Haləna pá yeki naaɣı na

heen ke pə taa na ı təkı.

¹ Ἰσραὴλ Tacaa tōma Isayii ma si: Kpaɣa kpaata, na í ŋmaa ɪ tōw kɛ ŋmaato kuyasələtu na pə naaki teu si: Pá ŋmili kolontu wontu waali, pá kuu wontu kɛ lɔŋ.

² Ɔlɛna má huli kpaata ɪnəxi aseeta nyóma naale mpa ma wɛna naani tɔ. Mɛɣɛlɛ Kɔtɔlv Wuliya na Yɛpɛlekiya pəyalv Sakali.

³ Mpóyú ma nyómá ma alb. Ɔ kɛ Ɔsɔ kuyɔɔtɔtu tɛlɔsɔlv kɛ. Ɔ lapa teu ɪlɛna í lɔlv apalvɔpəɣa, na Tacaa tɔ si, má yaa-kɛ si: Masɛɛ Sakali-Hasi-Paasi*fa*. ^a kolontu waali, pá kuu wontu kɛ lɔŋ.

⁴ Pə taya pulv tɔw, mpi si pəɣaɣa ká nyəŋ yɔɔɔtɔv si, paapa na nnaa tɔ, pa kuu Tamasi na Samalii pa wɛnav na pá pona Asilii wulav.

Asilii yoolaa watvɔv

⁵ Mpóyú Tacaa tasa Isayii maya heeluyv tɔtɔ si:

⁶ Mpi pə tɔw yɔlaa panɛ pa kisa Silowee

lɔlv lvm mpi pə kɛŋ tɔpamm,

na pá lɔ apalvɔ kɛ awulaa Lesɛŋ

na Peka pa tɔm taa tɔ.

⁷ Pə tɔw kɛ maa kpaasi Asilii wulav na ɪ yoolaa pa tɔŋ.

Ɔsɔ Ɔfalatɔ pəɣɔ sɔsaya lvm na ka hola sɔsɔvɔv,

na pə watɔ kutemɪŋ tɔ.

⁸ Asilii nyóma ká watɔ ɪsɔ lvm na í li Yuta nyóma,

na pə suna pa luyv tɛɛ.

Paa waləsi pa kutemɪŋ kɛ pa tɛtv ɪwalav tɔw.

Ɔsɔ wɛ tá kɪŋ.

Yɔlaa tɔma kpai nyəna

⁹ Piitimnaa mɛ, í kiisi yooɔ kakiisasi,

sɔɔntv sɔsɔntv taŋa-mɛɣɛ.

Mpa mɛ mə wɛ tɛtv poolvŋ tɔ mu kɛ ŋkpaŋŋ.

Ɔ taɣanɪ mə tɔxi yooɔ tɔw,

sɔɔntv taŋa-mɛɣɛ.

¹⁰ Ɔ həkɔ na í si, pu saali yem kɛ,

pəcɔ paa ntiɣi í ká yɔɔtɔ, tɔ kaa la.

Mpi tɔ, Ɔsɔ wɛ tá kɪŋ.

Pəle kvcopəle

¹¹ Mpóyú Tacaa kpa Isayii má, na í kpaali-m si má taa

kɛɛna yɔlaa mɛ pa yaasi. Nti ɪ yɔɔtɔaa tɔɣɔlɛ si:

¹² Ɔ taa nyəni waali luv kɛ mpi

mɛ pa nyənəxi waali luv tɔ.

Ɔ taa nyana mpi pa nyanɪna tɔ,

sɔɔntv í taa kpa-mɛ.

¹³ Pə tɔna pə tv Tacaa tike kɛ í ká nyəni katɛ pulv,

na í nyana-ɪ na í se-ɪ.

¹⁴ Ɔ kɛ Ɔsɔ tɛsɛɛlɛ kɛ.

Ama ɪ ká pəsi tɔtɔɔv kɔkpaɔmɔv

ŋku ku co Yuta nyóma na Ɔsɛɣɛlɛ nyóma tɔ.

Kɔlvɔm ɪnɪ tɔtɔɔlɛ puluyv

na katɔka kɛ Yosalem nyóma.

¹⁵ Pu co pa payalɛ na pá hoti na pə wakəli-wɛ.

^a **8:3 Sakali-Hasi-Paasi:** Loonja kanɛ Hɛpəla nyóma tɔm kɛ. Pə nyoyv ntɛ si, pa ŋmili

Katōka ká puu-we na pá kpa-we.

Kəḡənanə svsuvy kisinav

¹⁶ Ḿpúyó Isayii tama si: Ma tugi tòm tənəye pulupv taa ké. Maa kaləsi ma kuşeyəsətv nti ma caaki seşesuvy tō tə tōo. Ma tənḡlaa tike ke maa heeli-ti.

¹⁷ Tacaa ha Yakəpv ləlvuy nyóma ke siyile ke laasaya tōo ké. Ue Tacaa ke ma tēlēyi na ma tugi-ı naani.

¹⁸ Ma na piya mpa Tacaa ha-m təḡələ. Tə we ké isu Isə kəhələm mpi pə hóləyi Isəyeli taa si Pə tēna pə tv Tacaa we Siyən puyv taa tō.

¹⁹ Ye pa tōma-me si: I pəəsi mpa pa səsəyi na pá yaaki atetunaa, na pa heeliyi cele tōm tō. Pa wələtəyi pa luun tēe ké na pá mütəyi yem. Ue í cə-we si: Pə we teu si tē pəəsi sətəa ke weesin nyóma tōm na? Isə ké tu pəəsi yaa sətəa?

²⁰ Ue í ká cə-we si: Tacaa tōm na ı seşesuvy taa ké tu məli. Ye wei ı kisa mpv puntu kaa fe tēv.

Səkpətvv taa tənte

²¹ Paa cəo tetv taa ké,
na ıkaale kpa-we na nyəəsı pu-we,
haləna pá tvv pa wulav na pa Isə.
Uena pá kpaası pa ise na isətəa.

²² Uena pá tisi-ye na atē,
na pá ná laḡwakəlle na səkpətvv
na nəḡəsēe səsəəna.
Uena pá pona-weye səkpətvv anaam taa.

²³ Wei ı we səkpətvv kəne kv taa tō,
ı pəsəyi na í fiti.

Pa ləla-tvvy pəyaya

Hatoo ləḡ taa ıle,
Sapuləḡ na Nefətali pə həḡələḡ nyóma
ka we fēele taa ké.
Ama paa tē na pa kusi nyəəḡ.
Pə kpaḡav tənku wei ı we ilim təlıle tō,
haləna Yaatanı pəḡo waalı.
Paa na Kalilee tımpiwe msvlaa wee tō,
paa kusi nyəəḡ ke tēna.

9

¹ Yəlaa mpa pa tən səkpətvv taa tō,
pa naaki nyaləməle səsəəle.
Mpa pa we ahoo səkpətvv səsəəḡkv taa tō
nyaləməle tula pele pa tōo.

² Tacaa laki na pa laḡa hvləməyi katatəlaya,
na pa aḡmaala səsəyi.
Pa laḡa heeki nyá isəntaa ké isu kəmtv waatu.
Yaa isu pa taluvv mpi mpi pa kuu yooü taa tō.

³ N kəələyi səḡəla ke nyá yəlaa tōo.
N pələyi kpátəyó ḡku pa makayana pa siyile taa tō.
N pələyi ḡmakəllu təpıte,
isu n ka lapv Matiyən nyóma waatu tō.

Ḿpúyó n fitiyi pa ḡmakəllaa ke saḡa.

⁴ Kəkə ka nyaya yoolaa ntanjpala wena

a taŋ í nuŋkí kav kav tɔ,
na pa tokonaa mpa caləm taanaa tɔ.

⁵ Mpi tɔ, pa lula-tuyv pəyaya.

Pə ha-tuyv apalu pəyaya.

Isɔ cɛla-keɣe pəsuyv.

Ka həla nte: Laɣatv tasulv kupaŋ,

Isɔ Toŋ tv, Caa Tam tɔɔ nyəŋ, Hɛɛsuyv Awulumpu.

⁶ Ka kawulaya toŋ ká waləɣi ké.

Ka kawulaya ká wɛɛ hɛɛsuyv taa.

Káá lɛɛti Tafiiti lonte taa.

Tampana təŋuyv na siyisuyv tɔɔ ké ka toŋ ká səŋ.

Tacaa Pə tənə pə tv tɔwa í taa ké sɪ

í lakɪ pə tənə isəntɔ.

Mpi tɔ, í sɔɔla í yəlaa ké.

Pə kpayav nɔɔnɔɔ tɔ, haləna pə polo tam.

Tacaa pááná

(Kvkalvuyv 5:25)

⁷ Mpyú Tacaa yəɣɔta Yakəpv yəlaa

Isɛɣɛli nyəma kɛ tɔm na tɔ təŋ-wɛ.

⁸ Yəlaa tənə nuu mpv.

Pə kpayav Ifəlayim nyəma tənə na Samalii nyəma tɔ.

Uəna pá yəɣɔtəna kalampaanɪ sɪ:

⁹ Pilikinaa kolunja tima.

Ama tu ŋma-ke na pɛɛ kusaakeɛ.

Tuŋ kpai nyəŋ taan pɛlaa.

Tu lɛɛti í lona taa ké tuŋ toŋ nyəŋ taan.

¹⁰ Mpyú Tacaa kusa mə kolontunaa Lesɛŋ

nyəma pááná sɪ pá yoonə-mɛ.

¹¹ Silii nyəma ntɔ na ilim təhule tɔɔ,

na Filiisi nyəma na ilim tətule tɔɔ.

Pa haa nɔɔsɪ sɪ pa liki Isɛɣɛli nyəma mɛ.

Paa na mpv tɔ, Tacaa pááná ta hɛɛ,

í tənəna ŋkumle kɛ tɛɣetuɣu ké.

¹² Isəna Isɔ mapa í yəlaa təɣɔɛ.

Paa na mpv Isɛɣɛli nyəma mɛ

í ta məli mə Isɔ kin.

Í ta kɛsəna pə tənə pə tv Tacaa tɔɔ.

¹³ Kuyaku kulumuyv taa ké Tacaa

ká sɛti nyuyv na suka.

Tacaa ká wakəli sɔsaa na səkpema.

¹⁴ Laɣatv tasəlaa na nyuyv nyəma nté isɔtaa.

Isɔ kuyəɣɔtɔtv tələsəlaa pəpətnaa nté pə tɛɛ.

¹⁵ Mpa pa tiikiyi yəlaa mɛ tɔ pa tolisiyi-mɛɣe,

na mpa mɛ mə yeki na pá tiikiyi-mɛ tɔ, mə leki.

¹⁶ Pə tɔɔ ké Tacaa kaa kenti mə ifepiya tɔɔ.

Pəyele í kaa wɛɛna mə leelaa na mə suluwaa pətɔɔtəɛ.

Mpi tɔ, í ké asayaa kɛ mə tənaya.

Í lakɪ kawulaya, na í yəɣɔtəɣi acaalətv tɔm.

Paa na mpv tɔ, Tacaa pááná ta hɛɛ,

í tənəna í ŋkumle kɛ tɛɣetuɣu ké.

17 Yəlaa ɪsəyatv wɛ kɛ ɪsu kəkɔ ŋka ka nyakɪ tɔ.

Ka nyakɪ sɔwɔ, ka nyakɪ hɔtɔvɔ.

Ka nyɔɔsɪ nyaləvi na sɪ kpaakɪ ɪsɔtaa təliɣiliyi.

18 Tacaa pə tənə pə tɔ mɔ pááná,

a nyakɪ tɛtɔ na yəlaa ɪsu kəkɔ.

Nyɔɔvɔ u yeki ɪ tɔyɔntələ.

19 Pa nyasəna ntɔɔŋ tɔɔ, pa nyɔɔsɪ ta sɪ,

pá lina mpɛtɔŋ tɔɔ pa ta haɣa.

Paa wei ɪ tɔkɪ ɪ tɔyɔntələ wei ɪ ka sənə-ɪ tɔ.

20 Manasee na ɪfəlayim nyɔma pɛlɛ pa kɔləvi tɛma tɔɔ.

ɪlɛna pa naalɛ pá kɛntɪ na pá kɔlɪ Yuta nyɔma tɔɔ.

Paa na mpɔ Tacaa pááná ta hɛɛ.

ɪ tɔŋna ɪ ŋkumle tɛyɛtɔyɔ kɛ.

10

Tacaa pááná kpaasəlaa

(Kɔkalɔvɔ 1-4; 5:8-24)

1 Yəlaa mpa mɛ ɪ suki nti tɔ ta siyisi,

na ɪ tɔvi kiin na pə wakələvi lɛlaa tɔ,

mə tɔm wɛ waiyo kɛ.

2 ɪ pɛŋ ma yəlaa kɔnyɔntɔnaa na acamaa kɛ tampana.

ɪ lɛskəvi alaa lɛlaa na suluwaa kɛ pa nyəm.

3 ɪsənaya ɪ ká la kuyaku kɔnaasɔvɔ wule?

Waavɔ wei wakələvɔ ka kɔɔ-mɛ na poolɔŋ tɔ,

Lɛyɛ ɪ ká se na ɪ ŋmɛli?

Lɛyɛ ɪ ká su mə wɛnəv?

4 Pə ta kaasɪ kɔlapɔvɔ, pə wɛɛ sɪ təlasɪ tɛma

ɪ kɔləsɪ-mɛyɛ saləkətvnaa taa kɛ.

Yaa ɪ hotɪ na ɪ sɪ.

Paa na mpɔ tɔ, Tacaa pááná ta hɛɛ.

ɪ tɔŋna ɪ ŋkumle tɛyɛtɔyɔ kɛ.

Asilii nyɔma tələsa mpələ

5 Μρύγύ Tacaa yɔɔtɔaa sɪ: Kai, Asilii, nyá kɛna

ma pááná tɛpɪtɛ. Nyayalɛ ma pááná akalɔvɔ.

N kɛ ma pááná sɔsɔɔna wontɔyɔ kɛ.

6 Nyaya ma kɔsaa na ń hɔ ma yəlaa ŋkpaŋɔvɔ

kɛ tɪmpi pa kpaasa ma pááná tɔ.

Má yelina na ń kuu pa wontu na ń ŋmulɪ-tɪ,

na ń fɛlɪ-wɛyɛ nɔɔhɛɛ ɪsu afɛla.

7 Ama Asilii nyɔma naa hɔvki mpɔ.

Piitimnaa pɔyalɛ wakələvɔ, na pa kɔvɔ tɪkɛ

ləmayasɛ wɛnna pa taa.

8 Na pá tɔŋ sɪ: Tá yooŋ nyɔɔŋ nyɔma kɛ awulaa kɛ.

9 Mpɔ tɔtɔɔ pə lapa Kaləne na Kaakemisi na Hamatɪ na

Aləpatɪ na Samalii, na Tamasɪ pa acalɛɛ.

10 Ma tɔŋ kɛ ma tɔna nin kɛ kawulasɪ nsi sɪ tɔŋ

kəla Yosalem na Samalii pə nyəŋ kɛ pɔyalɛ tɔ.

11 ɪsəna ma kpiisa Samalii na ɪ tɔŋ tɔ,

mpɔ tɔtɔɔ ma pəsəvi má kpiisi Yosalem na ɪ tɔŋ.

Ma wena pə toŋ.

¹² Waatu wei Tacaa ká te Siyən puɣu na Yosalem pa ŋkraŋuɣu ke hɔm tɔ, ɪ ká paasəna Asilii wulan kalampaani tu ɪni. Na ɪsəna ɪ nyənəɣi lɛlaa ke yem tɔ.

¹³ Haləna í toŋ si:

Ma mayamaya ma toŋ na ma laɣatu
ke ma tuusina piitimnaa tetu toosi na má kuu pa wenaɗ.
Na má toɣoni awulaa ke pa kumlee tɔɔ ɪsu aka.

¹⁴ ɪsu sumaya seekuɣu na ká yele tante na yala na pá kuu tɔ,
ŋpóɣú ma kuu piitimnaa wenaɗ na pa tetu.

Nɔɣɔlv ta ciyiti keluɣu,
yaa í kuli nɔɣɔ na í wii puw mayamaya.

¹⁵ Laale ká pəsi na tɔ sa tɔ tɔɣi tɔ tɔkɔlv niŋ taa?
Yaa kaafənta səɣaya ka lana kalampaani ke kaafənta niŋ taa?
Pə we ɪsu kpátóɣú teɣetiɣina nteɣe kv tɔkɔlv,
na akaluvu náá fiyitiɣi kv lɔɣɔlv.

¹⁶ Pə tɔɔ ké ɪsɔ Pə təna pə tu ka yele,
na Asilii yoolaa kuyasəlaa te taasi.
ɪlena kəkɔ kuli pa teeli ɪni ɪ taa na ká mv.

¹⁷ Mpi tɔ, ɪseɣeli nyəma nyaaləɗ
ká wee ɪsu kəkɔ.
ɪseɣeli nyəma Nanŋ tu
ká wee ɪsu kəkɔ kumumuka.
Kaa nyaya səwa ke kuyaku kulumuvu.

¹⁸ Na pə wakəli hətu səsəntu
na tuŋ tawa təkpaata.
ɪlena Silii nyəma pəsi ɪsu mpa kətəŋ pɛɛnaa tɔ.

¹⁹ Tuɣu kulumuvu kulumuvu
ká kaasəna Asilii hətuɣu taa.
Paa pəɣaya səkpelaya ka pəsəɣi na ká kala-ɪ.

ɪseɣeli nyəma kakaasaya

²⁰ Kuyaku wee ŋku kv taa ɪseɣeli yəlaa kakaasaya, mpa me í ké Yakəpu lɔlvu
nyəma tɔ. ɪ kaa taa Asilii nyəma mpa pa ŋmakəlaya-me toɣo naani toɣu. Ama
mə ɪsɔ Tacaa wei ɪ ké ɪseɣeli Nanŋ tu toɣo í ká tu naani.

²¹ Mə yəlaa kakaasaya ká məli. Yakəpu nyəma me mə kakaasaya ká məli mə
ɪsɔ toŋ tu tɔɔ.

²² ɪseɣeli nyəma me, paa mə yəlaa samaa we ɪsu tenku nɔɣo kanyəŋa tɔ, mə taa
kakaasaya tike ká mələna Tacaa tɔɔ. Pa tema mə wakəlvu tɔm ke suw, na pə tu
muna-meɣe.

²³ Tacaa Pə təna pə tu ɪsɔ ka wakəli tetu tənaya ɪsu ɪ suw tɔ.

ɪ taa nyana Asilii nyəma

²⁴ Mpóɣú Pə təna pə tu Tacaa ɪsɔ tɔma ɪ yəlaa mpa pa we Siyən puɣu taa tɔ si: ɪ
taa nyana Asilii nyəma mpa pa makɪ-meɣe kpətəŋ tɔ. Pa teɣetiɣi akan ke mə tɔɔ
ɪsu ɪcipiti nyəma lakaya-meɣe hatoo ləŋ taa tɔ.

²⁵ Mpi tɔ, pəciiu tike ke pə kaasaa, na ma pááná hɛɛ təkpaata. ɪlena á huuna
Asilii nyəma na á wakəli-we.

²⁶ Pə təna pə tu Tacaa ká kpaasi ɪ hika na ɪsɔtaa, na ɪ casa-keɣe Asilii nyəma
ɪsu ɪ ka lapu Matiyar nyəma ke Olepi kəkpaɗuɣu tɔɔ tɔ. ɪ ká kpaasi ɪ kpátóɣú na
ɪsɔ ké tenku tɔɔ. ɪsu ɪ ka lapu ɪcipiti nyəma tɔ.

²⁷ Kuyaku ŋkuɣu

ἰ ka kəɔli mə nyuɣu taa ké səɣəla wena
Asilii nyóma ka sɔka-me na á nu-me tɔ.
Na í fiti ɲmakəɔɣu mpi pa ɲmakəɔɣa-me tɔ.

Kolontu kpətəna Yosalem

²⁸ Mpyóy Asilii nyóma lɛɛka
Ayatɪ ɪcatɛ na pá fayana
Mikəlɔɲ nyəntɛ taa na pá yele pa wontu kɛ Mikimasɪ.
²⁹ ɪlɛna pá fayana kɔkɾaməɲ naalɛ hɛkɔ na pá tɔ sɪ:
Tə siki Kipeya. Səɣontɔ pu Lama ɪcatɛ nyóma
na pá seliɣi na Sayuli ɪcatɛ Kipeya nyóma seeki.
³⁰ Kalim nyóma mɛ,
í ma kapusi na Layisa nyóma náá tɔ ɲkpaɲɲ.
ɪlɛna Anatɔtɪ nyóma náá cɔ,
pa tɔm wɛ kɔnyɔɲ.
³¹ Matəmena nyóma seeki.
Kɛpim nyóma pɛɛkəɣi təcɔɔsələ.
³² Kolontunaa ká tasa Nopi ɪcatɛ kɛ
səɲɣu kɛ kɔyaku ɲkɔ,
na pá tɛyɛti Yosalem pulaya Siyɔɲ kɛ ɲkumle.
³³ Tacaa pə tənə pə tɔ ka caati pilinasi na toma.
ɪ ka seti tuɲ wei ɪ kəla kɔɔɣu tɔ
na í pɛti atɛ,
na í tisi wei ɪ tɛɛ lɛlɔɲ tɔ.
³⁴ Paa seti hɔtɔ sɔsɔontɔ na laalɛ.
Lipəɲ hɔtɔyɔ taa tuɲ sɔsɔɔɲ ka hoti atɛ.

11

Wulav kɔfalv tɔm

¹ Pələ pə waali ɪlɛ pəliɲa ká hɛli Sese*fa* kite kɔpəntɛ tɔɔ. Akpaalɛ ká lu ɪ
lɔɔɣu lila tɔɔ. ^a tɔɣu kite.
² Tacaa Feesuyɔ ká wɛɛ ɪ tɔɔ ké.
Ku ha-ɪ ləmayasɛɛ na í tiikina ɪ yəlaa.
Na ɪsəna yɔɔ ka pɪli təma kɔlapɛɛ
na nyəm tɔ na a lapɔ.
Nkɔ kɔ yekina na yɔɔ ɲɪ lɔɔ na í wɛɛna ɪ sɔɣontɔ.
³ Tacaa nyamnav nté ɪ laɲhɔlɔmlɛ.
ɪ kaa lana tɔm nti ɪ nu kɔnu tɔɔ təmlɛ.
⁴ ɪ ká təɲ siɣisuyɔ na í hɔvna kɔnyəntɔnaa,
na í təɲ tampaɲa na í yɔɔtəna
tɛtɔ taa wahala nyóma.
ɪ kɔyɔɔtɔtɔ kɛ ɪ
ká mana tɛtɔ yəlaa ɪsu kpátóyó.
ɪ ká kɔ asayaa na ɪ nɔɔ taa kɔyɔɔtɔtɔ.
⁵ Tapaɲa təɲɣu na kɔpantɔ lapɔ ká pəsi
ɪsu tampaɲa na í tɔyɔli.
⁶ Taalɛ haɣa na ɪwəyaya paa caɣa təntəmlɛ.
Kprou na pinaya pɛɛɣɛ təhəntələ kɔlɔmtələ.
Pəyaya səkɛɛɣa ká tiikiyina-wɛ.

^a 11:1 Sese: Sese kɛ wulav Tafiti caa ké, ɪ lɔɔɣu kɛ pa yaaki ɪsu

⁷ Nav na taale wontuɣu ŋku pa yaa si wusi tɔ paa kaa nyutu tɔtɔɣɔlɛ, na pa piya nɔ́á hɛnti tɛntɛmlɛ.

Nyutu kɛ tɔɣɔlaya na nav paa tɔɣɔ.

⁸ Pɛyaya aɬulɔm ka liɣili tum púúyú tɔɔ.

Pɛyaya sɛkpɛlaya nɔ́á susu ka niŋ kɛ akala púúyú taa.

⁹ Tacaa puɣu nanɲ nyɛŋku tɔɔ tu

nɔɣɔlɔ kaa la i tɔɣɔntɔlɛ kɛ isayatu.

Pɛ taya pulu, yɔlaa ká nyi Isɔ ké na pɛ su

tɛtu isɔ lɔm waasuyɔ tenku lumaŋ tɔɔ tɔ.

¹⁰ Kuyaku ŋku Seseɛ lɔlɔɣu tu ka sɛɲna isɔ

antulinya yɔlaa tuuta.

Piitimnaa ka kɔɔ si í tasa-wɛɣɛ layatu,

na Isɔ teeli na timpɛ taa i wɛɛ tɔ.

Mpa kolontunaa ka kuuwa tɔ pa mɔlvɔ

¹¹ Kuyaku ŋku tɔtɔɣɔ Tacaa n ká huli nyá ton.

N ká lɛsi nyá yɔlaa, na n kɔna nyá nyɔ́ma kakaasaya.

Mpa paa wɛ Asilii tɛtu, na Icipiti ntɔɣɔŋ tɛtu,

na Icipiti mpɛtɔŋ tɛtu, na Itiyopii tɛtu, na Ilam tɛtu,

na Papiloni tɛtu, na Silii tɛtu ɛate Hamati,

na tɛtu nti lɔm cɔɔnaa tɔ.

¹² N ká kpaasi piitimnaa kɛ tuuta.

N ká kpɛyeli Yuta nyɔ́ma na Isɛɣɛli nyɔ́ma mpa

pɛ kuuwa na pɛ yasɔ tɛtu tɔna taa tɔ.

¹³ Waatu inɔ Ifɛlayim nyɔ́ma isɛsɛɛmlɛ ká saali.

Pu kpiisi Yuta nyɔ́ma kolontunaa.

Yuta nyɔ́ma kaa lu Ifɛlayim nyɔ́ma kɛ patule.

¹⁴ Paa kpɛnti na pá kpa Filiisi nyɔ́ma tɔɔ

ké ilim tɛtule

pɔɔŋ taa. Paa mɛɲna ilim tɔlule tɔɔ,

na pá kuu wolaya tɛtu taa nyɔ́ma wontu.

Paa tɔɣɔ Itɔm na Mowapu pɛ tɛtu na

pá ŋmakɛli Amoni nyɔ́ma nyɛntu.

¹⁵ Tacaa n ká yele na Icipiti

ilim tɔlule tɔɔ tenku ŋkpɛlaya lɔm nyɔɔ.

N ka tɛyɛti katanɲa kɛ Ifɛlati pɔɣɔ,

na n faya-kɛɣɛ lɔisi naatosompɔɣɔlaya,

na nyá nɔɣɔ heelim kɔkɔ nyɔ́m.

Halɔna yɔlaa tɔŋ na pá tesɛɣi nɔɔhɛɛ.

¹⁶ Ilɛna pɛ kaasi hapɔlɛ kɛ yɔlaa

kakaasaya ŋka ka wɛ Asilii tɔ.

Isɔ pu kaasuyɔ Isɛɣɛli

nyɔ́ma kɛ pa nyɛntɛ kɛ hatoo lɔŋ taa tɔ.

Waatu inɛɣi pa lukaya Icipiti.

12

Isɔ samtv yontu

¹ Kuyaku ŋkuyɔ í ká sa Tacaa na yontu si:

Hai, Tacaa tɔ sama-ŋ.

Nyá pááná munaa ké. Ama n ku-yɛɣɛ tá tɔɔ.

Hɛɛsi tá laŋa.

2 Isə nyaxale tá nyuyv yátó.
 Tu tu-η naani ké.
 Səxəntv kaa kpa-tv.
 Mpi tə, Tacaa nyaxale tá toη, na té saηi-η.
 Nyaxale tá waasulv.
 3 Tu lu lom na laηhuləmlə kə
 nyuyv yapv sɛɛlv taa.
 4 Kuyaku ηkv kv wule í ká yəxətɪ sɪ:
 ɪ sa Tacaa, ɪ yaa ɪ hətɛ.
 ɪ kpaalɪ yələa taa kɛ ɪ təma təm.
 ɪ təsɪ pa təna sɪ Isə hətɛ ntɛ səsəɔlɛ.
 5 ɪ sa Tacaa na mə yontu.
 Mpi tə, Tacaa lapa təma səsəɔna kɛ.
 Pə wɛɛ sɪ pá la na antulinya təna nyɪ mpv.
 6 Siyəη nyəma mɛ í wilitina laηhuləmlɛ.
 Mpi tə, Isɛyɛli Isə Nanη tv wɛi í wɛna tə,
 ɪ kɛ səsə kɛ.

13

Papiloni tomle

1 Papiloni təm nti Tacaa hula Amətɪ pəyalv Isayii kə toosee taka taa təyɔlɔ.
 2 Mpyú Tacaa yəxətɪ sɪ:
 ɪ kpaasɪ tuuta kə pyv ηkv
 kv tə fɛɪ pulv tə kv tə.
 ɪ tə yoolaa kə úúú.
 ɪ hatɪ-wɛyɛ niη sɪ pá svuna ηmakəllaa nənəxɔ.
 3 Ma mayamaya ma kəmtəxəna yələa mpa
 pə tv ma niη taa tə.
 Ma yaawa ma yoolaa taa yoolaa mpa pa yəɔləxəna
 ma səsəɔntv na pá huləyɪ ma pááná tə.
 4 Yələa kəkətɛ nukɪ pəxə taa,
 ɪsu samaa tuutuuma.
 Piitimnaa kawulasɪ kotaa na pa kəkətɛ nukɪ.
 Pə təna pə tv Tacaa má ma kaləyɪ
 ma yoolaa mpa maa yoonə tə.
 5 Tacaa na mpa ɪ huləxəna ɪ pááná tə
 antulinya tənasɪ kə pa luna hatoo pooluη taa,
 na pá kəɔ sɪ pa kpiisɪyɪ tetv təna.
 6 Mə laηa í wakəlɪ na í wii.
 Mpi tə, Tacaa kuyaku kpeɣɛtaa kɛ.
 Kv kəη kɛ ɪsu Isə Toma təna tv wakəlvv.
 7 Pə tə kɛ yələa apalutv
 hoowa na pá pəsɪ acamaa.
 8 Səxəntv səsəɔntv pu-wɛ,
 na pá mələntəyɪ pa ti, ɪsu
 lulvɔ wusasɪ takvɔ alv tə.
 Na pá nyənəyɪ təma na səxəntv.
 9 Tacaa huvle kuyaku kəηna ntɛ.
 Kv wule kə ɪ ká huli ɪ pááná səsəɔna,
 ɪ kaa wɛɛna pətəɔtɛ.
 Kuyaku ηkvɔ ɪ ka kpiisi asayaa,

na í pəsi tetu ke wɔlaya nyəntu.

¹⁰ Isətulɔɔsɔ na sɪ loosi tənə kaa tasa luv.

Ilɪm í lu kpakpaa pələ pə sɪ.

Pəyele isətu ná kaa hulumɪ.

¹¹ Maa hə antulɪnya ɲkpaɲɔvɔ ke ɪ kawalaya tɔɔ,
na má hə asayaa ɲkpaɲɲ ke pələ pa kɔpəntəɲ tɔɔ.

Maa tisi mpa pa hɔɲ pa tɪ tɔ,
na má yəki ɲmakəlla kalampaani.

¹² Maa yeke na yəlaa laɲ tetu taa

na pə kəli isɪ wɔla kɔpaɲ.

Paa laɲ tetu taa na pə kəli isɪ Ofii tetu wɔla.

¹³ Pə tɔɔ ké Pə tənə pə tu

Tacaa pááná səsəna kuyaku

wule ɪ ka ciyiti isətənvɔvɔ,

na tetu náa sele tə kite tɔɔ.

¹⁴ Isɪ səxəntu kpaakvɔvɔ nam

na í seeki tɔ,

ɲpúyú paa wei ɪ ká se na í mələxəna

ɪ tetu taa.

Isɪ heen laɲvɔvɔ tiikilu na ɪ ya tɔ,

ɲpúyú Papiloni nyəma í ká ya yem yem

na í mələxəna mə yəlaa kin.

¹⁵ Ye pa hika mə taa wei pa cətəti-ɪ nyəma,

na pá kpa mə taa wei pa kɔ ilé na layate.

¹⁶ Paa tətəli mə piya na pá kuu mə tɛɛsɪ taa wontu

na pá kpi mə alaa na í nyənəyi.

¹⁷ ɲpúyú Tacaa yəxətəa sɪ:

Maa yeke na Meti nyəma mu-me na pááná.

Paa í ha-wɛyɛ liyitee, yaa wɔla, pələ pa kaa nyənna tənə.

¹⁸ Paa yaɣa mə ifepiya ke nyəma, pa kaa cəɔ ahulumnaa.

Pəyele pa kaa wɛɛna piya pətətəle.

¹⁹ Papiloni ka wɛ ké isɪ Kalətɛe

nyəma kawulasɪ kacəka pələpə.

Isə ká wakəli-me, isɪ ɪ ka lapu Sətəm

na Kəmɔɔ pə nyəma tɔ.

²⁰ Pɪ kpiisi Papiloni tetu ke tam tɔɔ ké,

nəyɔɔ kaa wɛɛ tə taa.

Paa mpətəntaa mayamaya, pələ pa kaa həli,

pəyele tiikilaa na pa kaləkəɲ pa kaa səɲ tənə.

²¹ Ama taale wontu ká lɛətəna,

na kpiisiɲ naa svukɪ mə tɛɛsɪ taa,

na taataanaa náa pəsi tənaya pa tɛ.

Iləna pəɲtulɔɲ náa ɲmaələyi ncaa taa.

²² Sənsəməɲ ká svuna mə ɪcətɛ kutulɔɲ kɔpaɲ taa,

na taale hasɪ ke mə kutulɔɲ wei ɪ taa

í təkaya na í nyəki tɔ.

Pə tənə Papiloni ɪcətɛ kuyaku siw ké na kɔ kpɛyɛtaa.

14

Kolontunaa ka kuuwa mpa tɔ pa məlvɔvɔ

¹ Tacaa ka wii Yakəpu ləlvu nyóma me mə pətəətəle na í tasa Iseyeli nyóma meye ləsvu na í su-meye mə mayamaya mə tetu taa. Mvula ka səsı mə tə na mə na we í caya.

² Piitimnaa lelai ká kpayana Iseyeli nyóma me na pá mənna-meye mə te. Na Tacaa tetu tə tənaya mvula mpe pa apalaa na pa alaa, paa pəsi Iseyeli nyóma me mə yomaa. Í ka kuu mpa paa kuu me tə, na í kpa saləka ke mpa paa kpa-meye saləka tə, na í ηmakələyi-we.

Papiloni wulav tənaya

³ Iseyeli nyóma me, Tacaa ka yele na í heesi mə wahalanaa na mə nəğəsese nna yomle toη nyənte tənə tə tu-me tə. Ye pə tala waatu inı ilə,

⁴ Í tu Papiloni wulav ke yontu sı: A a, ηmakəllu məla isəna, nyá tənaya nté yaa?

⁵ Tacaa n yoka ηmakəllu toη na í peli í kpatúyú.

⁶ Inı í makayana yəlaa ke kutamsa na pááná səsəna.

Í ηmakələyi piitimnaa.

Pa tu ηmakəllu inı í waalı.

⁷ Tetu tənə caya təpamm na heesvu.

Yəlaa yooki laηhəlvmlə yontu.

⁸ Lipaη tuη səsəη laηle heewa na í təη sı:

Too ηmakəllu hotuyú tə, nəyolə ta kənta sı í setəyi-tu.

⁹ Atətəle taa nyóma nu ηmakəllu nyá

nyá kənte təm na pé nyəmtəyi-we.

Atətnaa səlv pıwa sı pá mv-η.

Nyá kənte yəlaa na mpa paa ke awulaa ke tetu taa tə

pá koləyi pa kumlee tə kə nyá tə.

¹⁰ Na pa tənə pá yəyətəyi sı:

Nyá mayamaya n pəsa ícam ke teitei kə ísu tá,

na í nəğəsəna-tu.

¹¹ Nyá cəməη ke pa makaya na pá puyələyəna-η.

Nəənə n məla atətəle taa.

Nyá kəhəntuyú nté tasətu.

Nyá kutakuyú ke sonsompee.

¹² Təlvmaləyú, nyá wei n tee kəkə ke tanəη tə, isənaya pə lapa na í hoti atə pəc nyá kələna piitimnaa.

¹³ Isu n mayasaya nyá taa sı:

Maa kpa isətaa, maa tē isətvlnhası tə.

Maa sı ma kpelaya ke puyú tə.

Puyú ηkv kv tə kə tuη ləki

í kotuyú ke ilim ntəyəη tə.

¹⁴ Halı n tənaya sı:

Maa kpa hatoo comcom nəy taa,

maa tē isəηmuntú tə,

maa wee ísu isətaa İə səsə.

¹⁵ Ama pa tusa-η atətəle taa.

N hota púyú səsəv taa.

¹⁶ Na pé təmsəyi mpa pa naaki-η tə,

na pá nyənəyi-η təpıη na pá pəsəyi pa tı sı:

Yəlv wei inı í ciyıtaya tetu na í cəsəyi

kawulası təyələ?

¹⁷ Inı í pəsayana antulinya ke wəlaya tetu,

na í kpiisiyi acalə,

na í kisiyi saləkəṭənaa ɕɛɸu na?

¹⁸ Paa piitim mpi pə wulav tooki.

Paa wei i hanta i tɛyaya taa kɛ na teeli.

¹⁹ Ama nyá ɔɛ, pa lə-ŋ kɛ na í hatələna nyá pəlaav.

Pa lə-ŋ awalí kɛ.

N wɛ kɛ isu wei pa kəwa yooɔ taa tɔ.

N wɛ isu sətəa mpa pa pɛta

púyó ŋku kɔ taa wɛ pɛɛ tɔ.

N wɛ isu sətɔ wei pa fɛlɛyi nɔɔhɛɛ tɔ.

²⁰ Ama nyá kaa polo awulaa lɛlaa kin kɛ pəlaav taa.

Mpi tɔ, n wakəla nyá tɛtɔ, na í kɔ nyá yəlaa.

Pa kaa tasa nyá piitim isayam hətɛ yaav kɛ paa wulee.

²¹ I tayaní mə ti,

í kó wulav in i piya kɛ pa caanaa isayatu tɔɔ.

Pá taa tasa kulɔyɔ na pá tɔyɔ tɛtɔ,

na pá waasi tɔ tɔ kɛ acalɛɛ.

²² Mpúyó pə tənə pə tɔ Tacaa yɔyɔtaa sɪ: Maa kuli Papiloni nyéma tɔɔ. Maa kpiisi pa tɛtɔ hətɛ, na pa lulɔy tənə na pa piitim.

²³ Maa la tɔ taa kɛ lɔcayam, na má pəsi-təyi kulaləy tɛtɔ. Na má hasa-ti təkɔləkpəli na saŋ. Pə tənə pə tɔ Tacaa má ma yɔyɔtənə mpɔ.

Nmakəlvɔy tənə su tənaya

²⁴ Mpúyó Pə tənə pə tɔ Tacaa yɔyɔtaa na í tuu sɪ:

Ye ma tɔma sɪ mpi pə la pələ pə lakənə.

Má su mpi, pələ pu tɔyɔnə.

²⁵ Maa yókí Asilii nyéma tɔy kɛ ma tɛtɔ taa,

na má fɛlɛ-wɛyɛ nɔɔhɛɛ kɛ ma póny taa.

Maa fiti ma yəlaa kɛ pa ŋmakəlvɔy taa.

Maa kóólí sɔyɔla wənə pa sɔka-wɛ tɔyɔ pa nyɔɔy taa.

²⁶ Mpi ma suwa sɪ maa la tɛtɔ tənə tɔyɔɛ.

Isənə ma suwa sɪ maa tɔ piitimnaa tənaya niy tɔyɔɛ.

²⁷ Ye Pə tənə pə tɔ Tacaa í su nti

awɛ ká yelɛ na tɔ lá yem?

Yaa ye i kɔsa ŋkumle awɛ ká kpana i niy?

Tacaa kpaalɔyi Filiisi nyéma

²⁸ Wulav Ahasi sɛm pənaya kɛ Isə kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlɔ kalənə Filiisi nyéma sɪ:

²⁹ Filiisi nyéma, mə laŋa í taa hulɔmənə kpátúyó ŋku kɔ

makaya-mɛ tɔ kɔ pɛlvɔy tɔm. Mpi tɔ, tɔm kɔsəpɔ

taa kɛ akala ká lu. ɔlənə tɔm sɔsɔ wei i kuləyi hɔntɔ

tɔ í lu akala taa.

³⁰ Ama Isɛyɛli konyɔntɔnaa sɔsaa ká

tɔyɔ na pə tala-wɛ,

na wahala nyéma náá hɛɛsɪ na paa nyarɛna pɔlv.

Ama maa kɔ pá na pa lulɔyɔ hoolaya nyéma.

ɔlənə nyɔyɔsɪ na kolontu náá

tɛɛsɪ kuyɔ kɛ mpa pu kaasi tɔ.

³¹ Koloosi acalɛɛ mɛ mə laŋa í wakəli na í má kapusi.

Filiisi nyéma kɔkpɛntɔyɔ tənə apalɔtɔ lɛpa.

Mpi tɔ, nyɔɔsɪ kulənə ilim ntɔyɔy tɔɔ.

Sɔyɔntɔ paa kulɔm fɛi yoolaa mpɛ pa taa.

32 Wentiŷi paa cɔ Filiisi nyéma tillaa?
 Paa cɔ-wɛɣɛ sɪ: Taaɗa maɣamaya suna Siyɔŋ.
 Tɔnaya ɪ yɛlaa kunyɔntɔnaa ka
 hiki tɛcɔɔsɛlɛ naani nyɛntɛ.

15

Mowapu nyéma tɔɔ wula

1 Mowapu nyéma tɔɔ kuyɔɔtɔtɔ nɔɔ:
 Pa yɔka Aaa-Mowapu ɪcatɛ
 na pá kpiisi-tɛɣɛ ahoo kulɔmɛɛ.
 Pa yɔka Kii-Mowapu ɪcatɛ
 na pá kpiisi-tɛ tɔtɔɣɔ ahoo kulɔmɛɛ.
 2 Tipɔŋ nyéma kpa tɛfɛɛnɛ sɪ pa wiiki.
 Mowapu nyéma tula nɔɔsɪ kɛ Nepo puyɔ taa,
 na Matepa ɪcatɛ taa. Pa loola pa nyɔɔŋ na pa tantɔŋ.
 3 Yɛlaa suu lɔyaya wontu,
 ɪsu fɔlɔtɔnaa taka kɛ hapɛɛ tɔɔ.
 Pa lukiŷi ɪsɛlɔm kɛ kutulɔŋ patanaa tɔɔ
 na nɔnɔɔsɪ tɛɛ.
 4 Hɛsɔpɔŋ nyéma na Ilale nyéma pa makɪ kapusi
 na Yahasi nyéma náá nukɪ.
 Pɛ kpɛnna Mowapu yoolaa
 na pa apalɔtɔ lɛ, na pa huyutiŷi lotu.
 5 Ma yaawa sɪ pá waasi Mowapu nyéma.
 Pa sewa halɛna pá tala Sɔwaa na Ikɛla-Selisiya.
 Pa kpaaki Luhiti tontɔŋlɛ na wula.
 Pa casɛɣɪ laŋwakɛllɛ kapusi kɛ Holonayim mpaav taa.
 6 Nimlim hite lɔm nyɔɔwa.
 Nyutu lɔm nyɛntɔ wula tɔ tɛna.
 Polɔpu u tasɛɣɪ nyɔɔ.
 7 Pɛ tɔɔ kɛ pa kuuki pa nyɛm mpi pɛ kaasa-wɛ tɔ,
 na pá pukina hatoo tɔŋ kacɛka waali.
 8 Mowapu nyéma kapusi nukɪ
 paa timpiŷi pa tɛtɔ taa kɛ.
 Halɛna pɛ tala Ikɛlayim ɪcatɛ
 na Iliim tɛtɔ taa lɔkɔ.
 9 Timɔŋ ɪcatɛ pusi lɔm wɛ kɛ ɪsu calɛm.
 Pɛcɔ ɪ ká tasa-wɛɣɛ wahala tɔyɔ tɔtɔ.
 ɪ ká yele na tɔɣɔlaya kulɪ
 Mowapu yɛlaa kakaasaya tɔɔ.

16

Mowapu nyéma sɛlɛmɔyɪ Yosalem nyéma sɪ pá sɛna-wɛ

1 ɪ ha tɛtɔ nyuyɔ tɔ kɛ ɪwaav na ɪ tilina-ɪ.
 Pɛ luna Sela ɪcatɛ na pɛ tɛŋna wulaya tɛtɔ taa,
 na pɛ polo Siyɔŋ puyɔ taa.
 2 Mowapu alaa kpaaki Alɛnɔŋ lɔɔv kuterɔ tɔɔ na pá tiiki,
 ɪsu pa tɔɣɔnuyɔ sumaya kɛ ka tante taa tɔ.
 3 Mpúɣɔ Mowapu nyéma sɛlɛma Yosalem nyéma sɪ:
 ɪ tasa-tuyɔ layatɔ na ɪ huli-tuyɔ tá kulapɛlɛ.

I kenti tá tǝo ké ilim haka taa,
 isu ahoo sǝkpetuɣu.
 I ηmesi ta yǝlaa mpa pa tu kpulɣu tǝ,
 í taa kuli tá selaa waali.
 4 I mu Mowapu yǝlaa ke mə tǝ.
 I ha-weɣe timpri paa cǝɔsi
 na wakǝllu í taa hiki-we tǝ.
 Nmǝkǝlɣu na wakǝlɣu
 na tetu yǝlaa nǝɔheɛ fɛlɣu
 ká su tǝnaya ke kuyaku nakuli.
 5 Waatu mǝɣi pa lɔlɣu tu
 Tafiiti ká weɛna kawulaxa kumte.
 Tu weɛ sǝsǝle tam tǝ nyǝnte ke
 lǝ pǝleɛ tǝo.
 I ká tǝɣɣi tampana na siɣisuyu na í huukǝna.

Yosalem nyǝma kaa pǝsi na pá waasi Mowapu nyǝma

6 Mǝrǝyú Yuta nyǝma tǝma si: Tǝ nuwa
 pa yǝɣotǝɣi Mowapu nyǝma kalampaanu tǝm.
 Pa yǝɣotǝɣi tǝtǝɣo pa ti hǝm
 sǝsǝm tǝm na pa isǝcǝu tǝm.
 Na isǝna paa suki pa tǝɣi pǝ cǝlǝ tǝ.
 Pǝcǝ pa yǝɣotǝɣi na pǝ fǝina huweɛ.
 7 Pǝ tǝo ké Mowapu nyǝma huɣutiɣi
 lotu ke pa ti tǝm na pá
 wiiki lesɛɲ kakalası nsi pa lakaya Kii-Helesı tǝ.
 Pǝ pu-weɣe katatǝlaya,
 lǝna pá mǝlɣi.
 8 Hesǝpǝɲ nyǝma tawa wakǝlaa.
 Sipǝma lesɛɲnaa wǝlɣi.
 Mǝ pa lǝlayana sulum kǝpam,
 na pǝ kuyi piitimnaa awulaa.
 Lesɛɲ tawa anı a tǝɔwaya halǝna Yasɛɛ tetu.
 Lesɛɲnaa piliɲası ka helaa ké
 na si tǝɛ tǝɲku kusǝpu waali.
 9 Pǝ tǝo ké ma na Yasɛɛ nyǝma
 tǝ wiiki Sipǝma lesɛɲnaa tǝo.
 Na ma lukiɣi isǝlum ke Hesǝpǝɲ
 na lǝle pa tǝo.
 Pa yaya yooou kakiisaya ke mə kumtǝnaa tǝo.
 10 Lanɣulǝmlɛ na ayǝla tǝma mə tawa taa.
 Pǝyele nǝɣǝlu u tasǝɣi yontu
 yaa aɲmaala ke lesɛɲ tui tawa taa.
 Lesɛɲ koollaa u tasǝɣi pǝ lǝm
 nyaasuyǝ ke tiin taa.
 Ma yelaa na lanɣulǝmlɛ kakiisası su tǝnaya.
 11 Pǝ tǝo ké ma lanɣe wakǝla hatoo ma taa ké Mowapu, na má seliɣi isu cǝmuyǝ
 wula.
 Na má huɣutiɣi lotu ke
 Kii-Helesı pa tǝo.
 12 Mowapu nyǝma ká kana pa tǝfǝenɛ ke pote,

paa wiikina pa tuŋ. Ama pa kaa waa pulo.

¹³ Nti Tacaa ka yəyɔta hatoo ləŋ ke Mowapu tɔɔ tɔyɔle.

¹⁴ Tacaa yəyɔtəyɔ tɔfoo kɛ pənɛntɛ sɪ: Pə kaasa pusɪ tooso kɛ teitei. ɪlɛna Mowapu nyɔma teeli sɪ. Paa na pa payale ntɛ tɔ, yɔlaa pɛciimaɣa tike ke pu kaasi-we, pa kaa nii isɔle.

17

Tamasɪ ɪcatɛ nyɔma na Isɛyɛli nyɔma pa kawulasɪ pasvɔvɔ

¹ Mɔpɔyɔ Tacaa yəyɔta Tamasɪ ɪcatɛ tɔm sɪ:

Pu kɔɔ tɔ, pa kaa tasa Tamasɪ ke yaav sɪ ɪcatɛ.

Tu pɛsɪ ncaale huɣule kɛ.

² Pa lɔwa Alowɛɛ acalɛɛ.

Kalɛkɛŋ hɛntəyɔ a taa tɔpamm,

nɔyɔlu u nyaasəyɔ-ɪ.

³ Pu kɔɔli ɪfɔlayim nyɔma kpantɛ.

Pu lɛɛkɪ Tamasɪ nyɔma kawulayɔ.

Na mpi pu kaasi Silii nyɔma tɔ

pə kaa tɛɛ Isɛyɛli nyɔma nyəm.

Nti Pə tɔna pə tu Tacaa yəyɔtaa tɔyɔle.

⁴ Kuyaku ŋku Isɛyɛli nyɔma kaa wɛɛ yuŋ.

Pəyele paa tɛ taasɪ.

⁵ Isɛyɛli ká wɛɛ kɛ isɪ taale wente pa kɔma tɔ.

Yaa Lefayim tɛtɛkɔle taa taale nte tɔ wɛ kpɛtɛ tɔ.

⁶ Pu kaasi Isɛyɛli yɔlaa ke acalɔsa kɛ.

Isɪ pa kooluɣu tɔyɔ ŋku

pa yaa sɪ Olifi tɔ ku pee na pukayɔ,

na pá kaasi pee naale na tooso kɛ

comcom nɔyɔ taa, na pee liyiti

na kakpasɪ kɛ pilinasi tɔɔ tɔ.

Isɛyɛli Isɔ Tacaa má ma yəyɔtɔna mpv.

⁷ Kuyaku ŋkuyɔ yɔlaa ka kɛɛsɪ isɛ na Isɛyɛli Isɔ Nanŋ tu wei ɪ kɛ mə ŋmalɔ tɔ ɪ tɔɔ.

⁸ ɪ kaa tasa tekuyɔ ke mə ninŋ kɔlapəm. Paa tɔlaalenaa, paa pa tɔyɔ Asɛtatɪ na ilim pə lɛɛsvɔvɔ.

⁹ Kuyaku ŋkuyɔ Isɛyɛli nyɔma mɛ ɪ ká lɔ mə koloosi acalɛɛ. Isɪ Hifi nyɔma na Amolii nyɔma ka lɔv pa nyɔna ke tɔɔ ləŋ taa kɛ saa wei Isɛyɛli nyɔma mɛ ɪ lɛɛka-yɛ tɔ. ɪlɛna pə kaasi wulayɔ tɛtu tike.

¹⁰ Mpi tɔ, Isɛyɛli nyɔma mɛ ɪ sɔɔ mə Isɔ

wei ɪ yapa-mɛ na ɪ kentiɣi mə tɔɔ tɔ.

Halɔna ɪ hala tuŋ kɔlalaanŋ taale

na ɪ sɔ lɛsɛŋ tuŋ kpai nyəŋ.

¹¹ Kuyaku ŋku ɪ sɔ tuŋ unɪ tɔ,

ɪ sika kalaa na ɪ cɔɔna-ɪ.

Tananŋ ŋku ku mayamaya ke tuŋ

unɪ ɪ tɛɛwa na ɪ tu hɛtu.

Ama pə tala tɔyɔv ɪlɛ pulɔpɔ fɛɪ.

Wahala unɪ ɪ taka fɛuna kɔɔle.

Piitimnaa cɔka pə taa

¹² Pepe tɔɔ kɛ piitimnaa miitiyi,

na pá mütəxi isü tenku.
 Piitimnaa cuka pə taa ké mpv suwe.
 Pa kaləxi kəkəte isü lvm tən nyəm.
¹³ Piitimnaa kaləxi kəkəte ké isü lvm səsəəm.
 Iso nyaasəxi-wəxe na pá hatələxi pooluŋ.
 Isu puyv heelim kpakuyv nyutu tə.
 Yaa isü kacuculaya kpakuyv mvsuyv tə.
¹⁴ Pu kəə taanaya ile, səyəntv anaam.
 İlena pá saalı yem na pá ta nyaaləta.
 Mpa pa ħmuləxi tá nyəm na pá kuuki-wı tə,
 mpi paa tēsəna təyəle.

18

Itiyopii nyəma wakəlvv təm

¹ Haı, İtiyopii tetv nyá.
 Nyá taa wə kpuləŋ keŋ nyəŋ
 na í pula pusi səsəənsı taa.
² Nyá tiliyina tillaa ke tenku təə,
 na pá cakı səsəncaası kpuləŋ taa,
 na pá tən lvm təə.
 Tillaa ləŋləŋ nyəma mə,
 í polo tookonaa piitim kiŋ.
 Mpe unı pa tənəŋ təə fəı ħəntv.
 Yəlaanaa pooluŋ nyəma nyaŋna-wəxe.
 Pa ké yoolaa piitim ké.
 Nəyəlv u nuki pa nsəmlə.
 Pusi faya pa tetv taa ké.
³ Antulinya yəlaa, mə təna mpa mə í wə tetv taa tə,
 í paasəna waatv wei pa sikiyi tuuta ke pəəŋ taa tə.
 İ nu waatv wei pa ħuləxi tutuyv tə.
⁴ Pə taya pulv, Tacaa yəyətəa sı:
 Ma təcayale ke ma wəe na má nyənəxi təpamm.
 Isu ilim nyakuyv səsəm tə pə ħaŋaya,
 yaa isü aŋkpələe ħaŋaya ke kumtv waatv.
⁵ Na pácé pá tala kumtv ke
 waatv wei ləseŋ puwa tə.
 Waatv inəxi ləseŋ ħetv pəsa pee.
 Pa setəxi pilinasi na asantı ké.
 Pa setəxi akpaa na ħatv nti tu waasəxi tə.
⁶ M'púyó paa lə İtiyopii nyəma
 na pá waası pəóŋ
 taa yepelekunaa na taale wontu.
 Yepelekunaa ká təyə-wəxe yoluma,
 na taale wontu ke ləŋlə.
⁷ Waatv inəxi piitimnaa tən nyəm mpi pə ké tookonaa, na pá tənəŋ təə fəı
 ħəntv tə pu kəna Tacaa pə təna pə tv maya kəhaaŋ ke ma təcayale ké Siyən puyv
 taa. Yəlaa təna nyaŋna piitimnaa mpeye, ħaləna pooluŋ nyəma. Pusi faya pa
 tetv ké.

19

Icipiti nyóma laɲwakəlle səsəde

¹ Tacaa yəɣota ntiyi Icipiti nyóma tɔɔ tɔ.

Tacaa caxana nteye isəɲmuntɔ nti tɔ tɔɲ ləɲlɔɲ tɔɣo kpaɣanɔ, na í polo Icipiti. Icipiti tɔɲ kɔlalaɲ seliyi na yəlaa apalɔtɔ naa le-wɛ.

² Mɔrɔ́yú Tacaa tɔma si:

Maa yele na Icipiti nyóma kɔli tɔma tɔɔ.

Yulɔ ká kɔli ɪ lɔlɔyɔ tɔ tɔɔ,

na lɛlɔ kɔli ɪ taapalɔ tɔɔ.

Acalɛɛ ká kɔli tɔma tɔɔ,

na kawulasɪ kɛ tɔma tɔɔ.

³ Maa yele na Icipiti nyóma mɛ mɛ ləmayasɛɛ le-mɛ,

na mɛ liyiti mɛ layatɔ. ɪlɛna í pəsəna mɛ tɔɲ tɔɔ na

í polo mɛ tɔwaa tɛ.

ɪ ká sɔsɪ kəɣɔnaɲɲ na í pɔɔsɪ pee.

⁴ Maa tɔ Icipiti nyóma kɛ ɲmakəllɔ ɲɪɲ taa.

Nmakəllɔ ká tɔɣo mɛ tɔɔ kɛ kawulaxa na tɔɲ.

Pə təna pə tɔ Tacaa má ma yəɣotəna mɔv.

⁵ Nili pəɣo lɔm ká nyɔɔ,

na ká wɔli təkpaɲsɲ.

⁶ Nili pəɣo səsaya pusi kəhɛlasɪ lɔm ká sɔɲ

na lɔɲ kəhɛhɛɲ lɔm náá nyɔɔ.

Mɔlɔyɔ na səsəncasɪ ká lɔntili,

⁷ na pəɣo atama lɔm nyɪtɔ təna.

Na pə kɔpɛnna pəɣo nəɣo hɛlɛm təna,

na heelim ma-wɪ

na pə wɔli na pə yele kɔɛtɛ.

⁸ Tiina kpɛlaa təna, paa kulasɪ nyətaa,

paa pulɔɲ tɔlaa, pa laɲa ká wakəli tətəɣotəɣo,

na pá te nyɔɔɲ na pá wii təkɔo.

⁹ Mpa pa maki kɔɔɲkɔntu tɔɲ nyəntɔ

na mpa pa lɔvki tɔ pɔɔɲ tɔ,

pa laɲa ká wakəli.

¹⁰ Pə ɲɪ pɔɔɲ lɔlɔlaa.

Pa təna mpa pa təkayana tɛmlɛ nté tɔ,

pa apalɔtɔ lepa.

¹¹ Sowɲ ɪcatɛ awulumpiya kɛ

ləmayasɛɛ fɛɪnaa ké.

Icipiti wulav layatɔ tasəlaa

tasəɣɪ kɔmɛləlayatɔ kɛ.

Isənaya mɛ taa yulɔ pəsəɣɪ

na í tɔ Icipiti wulav si:

Maya nyəntɔ. Pəyele maya ləɲtaa awulaa lɔlɔyɔ tɔ?

¹² Icipiti wulav, nyá nyəntaa mɛ pa wɛ le?

Pá kuli nti Pə təna pə tɔ Tacaa mayasaa na

í sɪ Icipiti tɔɔ tɔ na pá hɔli-ɲ ɪɛ.

¹³ Sowɲ awulumpiya mɛ kɛ kɔmɛlɛmɔɲ,

na Mamfi nyóma mɛ tɔsəɣɪ mɛ tɪ.

ɪ kɛ kɔpɛka nyɔɔɲ nyóma mpa

pa tolisiyi Icipiti təɣo.

¹⁴ Tacaa tisa acufu ke mə taa,
na í tolisiyi Icipiti ke ı kulaþətv təna taa.
I lakı teitei ké isı sulonyəlv
tutuyı ı tətv taa tə.

¹⁵ Icipiti tv nəyəlv ı kaa pəsi
na í la pəlv kəpam.
Paa tən tv, yaa konyəntv,
yaa səsə, yaa səkpəlv.

Icipiti nyəma ká tēsəna mpi tə

¹⁶ Kuyaku nakulı, Pə tənə pə tv Tacaa ká nyaası Icipiti nyəma me na niñ təyü.
Səyəntv ká kpa-me na í sele isı alaa.

¹⁷ Yuta tətü ká wē-me ye səyəntv puləyü. Paa waatv wei ké pa yəyətə tə təm, í
təşəyü nti Pə tənə pə tv Tacaa ka suwa sı ı ka la-me təyö. İlena í seli yi.

¹⁸ Kuyaku nakulı Icipiti acalē kakpası ká yəyətəyi Hepəla təm. Paa yəyətı na
pə sı sı: Tə ké Pə tənə pə tv Tacaa nyəma. Acalē anı a taa lentē hətē nté ilim
ıcatē.

¹⁹ Kuyaku nakulı í ká ģma Tacaa ke kəta ya təlatē ke Icipiti tətü taa. I ká siki-ı
pələ ke tətü tənə tə.

²⁰ Ntē tü təşəyənə Icipiti nyəma me sı: Pə tənə pə tv Tacaa wē mə tē. Na waatv
wei Icipiti nyəma ka yaa Tacaa sı: Ya-təyü ta ģmakəlv niñ taa tə. İso ká tilina-
me ye waasəlv na ilē í hətı-me.

²¹ Waatv inəyi Tacaa ká hūı ı təyi Icipiti nyəma me, na mu nyı İso wēetv na í
sē-ı. I ká lapı-ı kətası na í ha-ı kuvəñ, na í sı-ı nəəsı na í təkı-sı.

²² Tacaa ká hə Icipiti nyəma me mə ģkpañ. I ká waa-me na mu mələna ı tə.

²³ Kuyaku nakulı hapələ ká lu Icipiti, na tə puki Asilii. Icipiti nyəma na Asilii
nyəma í ká polo təmate, na í kpenti na í sēkı Tacaa.

²⁴ Kuyaku ģku İseyelı nyaa səsı Asilii na Icipiti pa tə na í la tooso. Tacaa ká
kooli tətü tənəyə kupantv ke İseyelı tə.

²⁵ Pə tənə pə tv Tacaa ká kooli tətənəa me mə tooso ké kupantv sı: Ma kooli yi
ma yələa Icipiti nyəma ke kupantv. Maa kooli Asilii nyəma mpa ma lapənə ma
niñ təyö kupantv. Maa kooli İseyelı nyəma mpa ma ləsaa təyö kupantv.

20

Isayii tən kpete, ntanjpala yaa wontu feı ı tə

¹ Pənəya ģkeye Asilii wuləv Saləkəñ kusa ı yoolaa wuləv səsə, na í tii Filiisi ıcatē
Asətəti tə na í lēkı-tē.

² Waatv inı Tacaa ka tēma Aməti pəyalv Isayii ke təm heeluyü. I heela-ı ké sı:
Wəyəsı ləyaya wontu, na nyá ntanjpala. İlena í la mpv na pə yele-ı kpetē.

Asətəti ıcatē lēkuyv waatv ke Tacaa yəyətəa sı:

³ Pə kpenta pı sı tooso kələ ma təmlē tv Isayii tən kpetē. Wontu yaa ntanjpala
feı ı tə. Mpv pə hūləyənə Icipiti na İtiyopii pə nyəma ke mpi pu tē na pə mayana-
wē tə.

⁴ Pə tənə pəlv, Asilii wuləv ká kuu Icipiti na İtiyopii pə ifepiya na pə kəkpatələa
ké. Wontu yaa ntanjpala kaa wē pa tə. Pu yele-wēye kpetē ké təyələyəl.

⁵ Waatv inəyi mpa pa tēləya İtiyopii nyəma, yaa pa hənəya pa təyi Icipiti
nyəma sənəv tə tə, pa apəlv ká yəlv.

⁶ Kuyaku ηκυυ ηαγελυυ ηku ku taa tə wε isəntə tə, ku nyéma ká yəγəti si: Ta taeluyə teəsəna mpi təγəle. Mpeγe tu hυukaya si tu tu kpułuyə na pá ya-tuyə Asilii nyéma nin taa. Leyele tu hikina nyuyə tutule ke nəonəw?

21

Papiloni hotuyə

¹ Tacaa yəγəta ntiyi wolaya tetu nti tə wε tenku nəγə tə tə təw tə. Kolontu luna wolaya tetu səγəntu nyəntu taa.

Isu kacuculaya fakuyəna Nekefi tetu taa tə.

² Pə kula təm səγəntu nyəntu təw na pə huli-m.

Nmakəllu, ηmakəli.

Wakəllu, náa wakəli.

Ilam nyéma, í tii pa təw.

Meti nyéma, mu ta icate.

Tacaa ká su tənaya ke kunyəməη wei

Papiloni twa piitimnaa tə.

³ Pə təw ké ma lanje wakələyi.

Pə wuki-m ké isu luluyə

wusasi takuyə alullu tə.

Wusasi toη nyənsi laki na má nyan,

pu saη si má nu.

Ma seliyi, pu saη si má ná.

⁴ Ma lanje pəsaa, na səγəntu səsəntu kpa-m.

Ahoo nna maa nyulaa tə a pəsa səγəntu nyəna.

⁵ Pa pəwa ate pəəη na pá su təγənaγa,

na pá təkí na pá nyəki.

Tənayale pa γaya kapuka ke kpakpaa si:

Yoolaa səsaa me, í tayaní mə kəkəntiη.

⁶ Ntəna Tacaa heeli-m si: Polo n̄ su tanlu,

ye i na mpi i yəγəti.

⁷ Ye i loosa yoou kəkənaa na kpayanəη həη,

yaa kpaηasi yaa yooγoonaa caηa.

Íle i paasəna na í yəγəti na pá nyi.

⁸ Tənayale tanlu γaya kapuka isu təγəlaya si:

Tacaa ma səηa ma tətəηle ke ilim na ahoo ké,

na má feηiyi.

⁹ Pa kəηna nté na təna təw,

na pá caγa yoou kəkənaa

na kpayanəη həη.

Ntəna nəγəlu ma kapuka si:

Papiloni ílé i hotaa, i hotaa.

I tuiη kulalaan leəsəη yəka

ateγe i təna təputuputu.

¹⁰ Ma yəlaa mpa me pa mapə isu məla ke kataya taa tə.

Nti Iseyeli Iso Tacaa,

Pə təna pə tu heela-m təγəle,

na máa teləsəyi-me.

Itəm nyéma wε təm

¹¹ Tacaa yəγəta ntiyi Tuma təw tə.

Nəγəlu yəγətəna-m na nəγə səsaya na Seyii tetu taa si:

Taṇḷ, waatɔnaa isənaya pə kaasa ahoo,
pəlee ké a tɛɲ?

¹² Ilena taṇḷ cɔ si:

Pu nyaali yáá.

Ama pə ta nyaaləta.

Ye mə luɣu wɛ kucɔcɔtu,

ɔlɛ í tasa məlvɔv kɛ wulee.

Tetaɲ na Ketaa nyáma selaa

¹³ Tacaa yɔɔɔta ntiyi Alapɔ tɔɔ tɔ.

Ketaa nyáma mɛ, mə na mə yooyoonaa caasi.

Í polo na í suv nyutu taa ké ahoo,

na í ɲmɛli tiikasi taa.

¹⁴ Tema nyáma mɛ,

í sɛɲna lɔm kɛ selaa mpa lukɔtu kuyi tɔ.

Í pona-wɛyɛ tɔɔnaya.

¹⁵ Pə taya pulv, yooɔ toɲ na layalɛ tɔlvɔv,

na tóɔɲ pam tɔɔnəna-wɛ.

¹⁶ Pə taya pulv, pə kaasa pənaya kɛ teitei, ɔlena Ketaa nyáma teeli su tənaya.

¹⁷ Yəlaa pəciuu tike kɛ pu kaasi ɪ yoolaa taa yoolaa tɔtɔlaa taa. Nti Tacaa Iseyɛli

Isɔ yɔɔta tɔɔlɛ.

22

Yosalem nyáma kpaalvɔv

¹ Tacaa yɔɔɔta ntiyi toosee tɛtɛkɛlɛ tɔɔ tɔ.

Yosalem, pepe lapa na nyá yəlaa kpaaki lɔputu tɔɔ?

² Icatɛ kucukɛlɛ, na kɔkɔtɛ nyəntɛ,

na laɲhɔlvɔmɛ nyəntɛ nyá,

nyá səttaa ta sənə layatɛ,

pa kaa si tɔyoolɛ.

³ Nyá yoolaa nyɔɲ nyáma tənə sewa,

tɔtɔlaa kpa-wɛyɛ saləka.

Pa kuu nyá yəlaa tənə na pá kpɛnna

mpa paa sewa na pá hatɛli tɔ.

⁴ Pə tɔɔ ké ma si í yelɛ-m na má wii wahala

wei ɪ mayana ma yəlaa tɔ ɪ tɔɔ.

Í taa mayasi si í puɣusiɣi-m.

⁵ Mpi tɔ, saɲa kɛ Isɔ pə tənə pə tɔ Tacaa

tisa ta taa ké acufu na tɔ kpisi na pɔ liyiti-tɔ.

Laɲwakəllɛ wula səsɔɔna nuki

toosee tɛtɛkɛlɛ taa.

Kakiisasi kpaaki tontonɔ tɔɔ.

⁶ Ilaɲ yoolaa tɔka tɔɔɲ na nyəmə.

Apalaa caya yooɔ kɛkɛnnaa taa, kpaɣanəɲ wɛɛ.

Kii nyáma yoolaa lɛɛki pa kpəlɔɲ.

⁷ Yosalem, nyá tɛtɛka kupampana taa

suwa yooɔ kɛkɛnnaa na pə kpaɣanəɲ.

Pa pulɔɣi nyá nənɔɔsi si pa yooki.

⁸ Yuta fɛi kəkentim tɔtɔ.

Kuyaku ɲkv í kɛɛsi mə ɪsɛ

na í nyənəyi yoou wontu.

Nti pa pɔla kutuluɣu ŋku

pa yaa sɪ Lipaŋ hətɔvɔ tɔ kv taa tɔ.

⁹ I nawa Tafiiti icate koluŋa pɔɣələe təna.

I hɔma lɔm kɛ pə tɛɛ lule taa.

¹⁰ I kala Yosalem tɛɛsɪ.

I yɔka sɪ taa lɛŋsənaa sɪ

pə sɔɔsɪ koluŋa kɛ toŋ.

¹¹ I hula lule kɛ koloosi naale hekɔ.

I hɔma lule kɔpəntɛ taa lɔm.

Ama í tá kɛɛsɪ mə ɪsɛ

na Iso wei ɪ tayana wahalanaa mɛɣɛ too lɔŋ,

na í kəna-mɛ tɔ ɪ tɔɔ.

¹² Kuyaku ŋkuyɔ Iso Tacaa,

Pə tənə pə tɔ yaa-mɛ sɪ

í wii na í huyuti lotu na í looli mə nyɔɔŋ,

na í suu ləyaya wontu.

¹³ Ama mɛ ɪlɛ, pə pəsa-mɛɣɛ

laŋhulɔmlɛ sɔsɔələ kɛ.

I kuyɪ naaŋ na heeŋ na í liki nantu

na sulɔm na í haki teu.

Haləna í tɔ sɪ: Tɔ tɔɣɔ na tɔ nyɔɔ ta kpakpaa.

Mpi tɔ, cele tɔ sɪ.

¹⁴ Mpóyú Pə tənə pə tɔ

Tacaa yɔɣɔtaa na má nu sɪ:

Ma yɔɣɔtəɣəna tuunav sɪ

pə kaa husɪ mə ɪsayatɔ tənɛ,

ɪsu í səpa.

Nti Pə tənə pə tɔ Iso yɔɣɔtaa tɔɣələ.

Sepəna tɔm

¹⁵ Mpóyú Pə tənə pə tɔ Tacaa Iso heela Isayii má sɪ má polo na má ná kawulaya tɔyaya nyɔvɔ tɔ Sepəna. Má heeli-ɪ sɪ:

¹⁶ N fɛina pulɔvɔ cənɛ,

n nyənəyi nyá tɔɣɪ we na halɪ

ń huli nyá tɔɣɪ pəlaav kɛ

ɪsɔtaa kɔkpamvɔvɔ taa?

¹⁷ N nyənəyi nyá tɔɣɪ pulɔ sɔsɔɔm kɛ.

Ama Tacaa ká kpaya-ŋ na í lɔɣɔ-ŋ pooluŋ.

¹⁸ I ká pilimi-ŋ ɪsu pulɔ kɔkulutum kɛ

tɛtɔ kɔwalətv natəli tɔ taa.

Tənaya n ká sɪ na nyá yoou kɛkɛnaa kɔpama saali.

Nyá kɛna nyá caa tɔyaya fɛɛlɛ.

¹⁹ Maa ləsə-ŋ nyá tɔmlɛ taa.

Maa tɔɣɔnɪ-ŋ nyá tɔcayalɛ.

²⁰ Kuyaku ŋkuyɔ maa yaa ma tɔmlɛ tɔ

Hilikiya pəyalɔ Iiyakim.

²¹ Maa suu-ɪ nyá capɔ, maa ləlɪ-ɪ nyá tampala,

na má tɔ nyá pəsɔvɔ kɛ ɪ nɪŋ taa,

na í pəsɪ Yuta na Yosalem nyəma pa caa.

²² Na má celɛ-ɪ wulav Tafiiti lɔlvɔvɔ nyəma

kawulaya təyaya nənoyo nyəmle.

İ tulaa, nəyo lu u təkəyi.

Pácó í təkaa nəyo lu u tuləyi.

²³ Iso ká yelina na í nyəo tən isu nyəmle ke lonte naani nyənte taa, na í pəsi i caa təyaya nyəma teeli təhikile.

²⁴ İ təyaya nyəma ká nyəkələna-i ké na pa yun tənə. Tiisi səsənsı na tiipee ka nyəkələna-i ké isı kewee na kəpənəa.

²⁵ Μρύγύ Pə tənə pə tı Tacaa tōma sı kuyaku ηκυυ kankanaya ηka paa kama lonte naani nyənte taa tō kaa kpesı. Paa ma-ke na ká kpee. Uena səyəla wena a tənə a ka we ka tō tō á wakəli. Mpi tō, Tacaa má ma yəyətənə.

23

Fenisii tetv wakəlvv təm

¹ Tacaa yəyətə ntiyi Tihi tetv tō tō.

Taasisi icate kpuləŋ səsəŋ me i wi.

Mpi tō, icate wakələa,

təyaya fei, təsvule fei.

Hatoo Kitim tetv taa ké təm nti tə lunaa.

² Sitəŋ payətələa mpa me i we tenku nəyo tō.

Səyəntv i kpa-me na pə la-me ye ha.

Mə tillaa təsəyəna tenku.

³ Mpi pa tuukaya na pá təŋəyi lum səsəəm tō,

Sitəŋ nyəma kəŋayana-wi.

Mpe pa təkayana piitimnaa kasəyaya.

⁴ Fəele i kpa Sitəŋ icate.

Mpi tō, tenku na i hola səsəəna sı:

Lulvuv wusası ta kpata-m.

Pácó ma ta tu luləta.

Pəyele ma ta tōta ifepiya,

ma ta pusəta pələa.

⁵ Waato wei İcipiti nyəma ká nu təm nti tō,

paa selina mpi pi mayana Tihi nyəma tō.

⁶ Tenku nəyo nyəma me i wi.

İ təsi tenku na i polo Taasisi.

⁷ Waiyo! Tihi kəb?

Icate nté tə leelaa ké.

Yəlaa ka suwa tə taa ké hatoo ləŋ ké.

Nté tə ηmakələyana tetv pooluŋ nyəntv.

⁸ Tihi talaya awulaa ntenin ké.

Tə taatələa ka we ké isı awulumpiya.

Pa nyənəyi-we ye yəlaa mpa pa nyəŋ

kəla kulvuv ke antulinya taa tō.

Awe wakəla icate ntə ye mpv?

⁹ Pə tənə pə tı Tacaa tōna nıpıyú i taa sı

i wakələyi isəcəvtnaa mpa pa səla teeli tō.

Na i tisi mpa yəlaa tıyona tō.

¹⁰ Tihi nyəma me i hala mə tetv.

Mpi tō, kpuləŋ səsəŋ wei i tən

tenku soso taa to i fei toto.

¹¹ Tacaa nyaasa tenku.

I selisa kawulası na i to sı:

Pá wakəli Kanaan koloosi acalɛɛ.

¹² I tɔma sı: Sıtəŋ weɛ ké isı pɛɛlo

wei pa kɛpi pa na pá wakəli to. Nyá acima tɛma.

Polo Sipili tetu nti lɔm cɔɔnaa to.

Ama n kaa heesi tɛnaya.

¹³ Nyɛnna Papiloni tetu nyóma, pa fei toto.

Asilii nyóma nma tɔ taa ké yoolaa kutulɔŋ sɔsɔɔŋ.

Pa yoonatı, na pá yaki tɔ kawulaya tɛesi

na tɔ pəsi ncaale.

Taale wontu tɔyɔ pa tetu.

¹⁴ Kɛpələŋ sɔsɔɔŋ i wii.

Mpi to, pa wakəla mə tɔcɔsɔle.

¹⁵ I lɛna pá sɔ Tiii tɔ ké pusi nutoso na naanɔwa, isı wulav kawulaya pusi.

Pəle pə waali ké paa lapı-ı isı pa kɛesuyɔ yontu taa ké wasanɔalı tɔm to sı:

¹⁶ Wasanɔalı, nyá wei pa sɔ nyá tɔ to.

Kpaɔa nyá cəmuyɔ.

Makı-ku na n cɔɔki ıcate.

Yooki yontu na n lɛləyi-tı.

Yəlaa i tɔsı nyá tɔm.

¹⁷ Pusi nutoso na naanɔwa tɛeki, lɛna Tacaa yele na Tiii nyóma la wasanɔalɛtu na antulinya awulaa tɛna, na pá hikiyi pə liyitee.

¹⁸ Ama pa kuhikim na pa kasəyaya tɛna, ká pəsi Tacaa nyəm ké. Pa kaa kaa-yeyɛ huɔule, yaa pá su-yɛ na a mpaa. Ama Iso tɔyaya nyóma ká tɔyɔna-yɛ na pá haya. Paa suuna-yeyɛ wontu kɔpampantu.

24

Tetu tɛna wakəlaa

¹ I nyəni, Tacaa ká wakəli tetu.

I ká pəsi-təyi wulaya nyəntu.

I ká pəsi-təyi kɛntəlası na i wakəli tɔ yəlaa.

² Wahala kulum ká mayanna kətulɔ na yəlaa.

Na caa na ı yom, na toto na ı yom.

Na pɛɛtəlv na wei ı yaki to.

Na kəntəlv na wei pa kəntəyi to.

Na kəmlɛ tu na wei pa fɛləyi to.

³ Pı kpiisi tetu ké təkpataa, na pə kuu tɔ wontu tɛna təkɛləkɛpəli.

Mpi Tacaa suwa tɔyɔle.

⁴ Tetu wɛ ləyaya taa, na tɔ pəsi ncaale.

Antulinya ná hotaa, na i pəsi ncaale.

Isətənyɔ na tetu pə wakəlaa.

⁵ Yəlaa mpa pa wɛ tetu taa to pa wakəla-tı.

Mpi to, pa yaka kiin, pa wakəla kəsəsutv.

Pa yaka tam tɔ nɔyɔ pɛɛluyɔ.

⁶ Pə tɔo ké Iso təŋsa tetu kɛ mpusi

na pə tɔyɔ-tı.

Tə yəlaa ısayatu mələyi pa nyɔɔŋ taa.

Pə kpiisa-wɛ na pə kaasi-weyɛ pəcɔ tike.

7 Solum kupam ká caya ləyaya.
 Leseŋ tɔyɔ ká lontili.
 Lan̄hulɔmle nyəma təna sɔv nəɣəsɛɛ taa.
 8 Akilimanaa wula kupana suma.
 Acima taa wonja na kpələsɔyɔ saalaa.
 Cəməŋ wula lan̄hulɔmle nyəna səpa.
 9 Paa tasəyi sɔlɔnyɔɔle na yontu.
 Pəyele solum toŋ nyəm ná kpa nyan̄ kɛ pə nyɔɔlaa.
 10 ɪcate kpete nyənte ɲité tə yɔkaa.
 Tɛɛsɪ təna təkaa nəyɔlv u sɔvki.
 11 Pa makɪ kapusi kɛ hapɛɛ tɔɔ.
 Mpi tɔ, solum fɛi.
 Lan̄hulɔmle fɛi təkpatakpata.
 An̄maala fɛi tɛtv təna taa.
 12 Wakəlvɔv tike wənna ɪcate taa.
 ɪcate nənyɔ kampɔ pela yem yem.
 Pə yela-kɛyɛ ncaalɛ.
 13 Pə kaa kaasi yəlaa kɛ səsəm kɛ tɛtv taa.
 ɪsu pa kooluɣu olifinaa pee
 na pukaya yaa pa setvɔvɔv
 lɛsɛŋnaa tukun̄ na pá kaasi acaləsə tɔ.

Lan̄hulɔmle kvatəpuv

14 Yəlaa kakaasaya ká kuli pa nəɔsɪ.
 Paa wiliti na pá sa Tacaa səsəntv.
 Paa yoo yontu na lan̄hulɔmle kɛ ilim tətɔle.
 15 Paa sa Tacaa teeli kɛ ilim təlɔle.
 Tacaa ɪsɛyɛli ɪsɔ hətɛ ká yaa haləna pə
 tala lɔm taa tɛtv na tɛŋku nəyɔ həyɔlɔŋ taa.
 16 Tə nukɪ pə yooki yontu kɛ hatoo antulinya tənaya tɔɔ sɪ:
 Tampana tərɣlv ɪsɔ kɛle teeli tv.
 ɪlɛna maa tɔŋ sɪ: Ma tala ma tənaya,
 ma tala ma tənaya. Ma lepaya.
 Waali lulaa lukɪ waali,
 waali lulaa lukɪ waali.
 17 Sɔyɔntv səsəntv na púyɔ
 na puluɣu pə taŋa atɛ yəlaa mɛ.
 18 Ye wei í nuwa sɔyɔntv
 səsəntv kakiisaya na í seeki
 ɪlɛ ɪ hoti púyɔ taa.
 Ye wei ɪ pəsaa na í lv na ɪ lu,
 ɪlɛ puluɣu náá puu-ɪ.
 Tɛv anaam tɔlaa. Antulinya sela ɪ kite tɛɛ.
 19 Tɛtv cəlɔyɪ, tə ya pəyɔlɛɛ.
 Tɛtv lɛŋliyi.
 20 Tɛtv taŋtəyɪ, ɪsu sɔlvnyɔɔlv.
 Tə seliyɪ ɪsu cəkəle.
 Tə ɪsəyɔtv pɛta-tɪ, tə kaa tasa kulvɔv.

Kawulasɪ səsənsɪ tomle, ɪsɔ kawulaya caalvɔv

²¹ Kuyaku ηκυυ Tacaa ká kulí isətaa toηtunaa təə. I ká kulí ate awulaa səsaa təə, na i naasi-wē.

²² Paa kpeyeli-wēye təntəmle ke púyú nakulí taa. Paa təkí pa təə ké saləka nəyolə taa. Kuyeeη payale sikiyi, ləna pá naasi-wē.

²³ Pu liyiti isətu.

Fēele ka pu ilim.

Mpi tə, Pə tənə pə tu Tacaa ká təyə kawulaya ke Siyən

puyu təə na Yosalem.

I teeli ká naaki i yəlaa nyuyə nyəma isəntaa.

25

Tacaa kele tampana tənlaa təcəsəle

¹ Hai Tacaa, nyayale ma ləə.

Maa sa-η na má puylí nyá hətē.

Pə taya pulə, nyá lapəna mpi mpi pə wē teu ke səsəm tə.

Mpi n suwa hatoo ləη tə,

pə caya teu ké na pə nyəəwa.

² Pə taya pulə, n pəsa icate ke pēe kaηmaaya.

Tu ké kolunə icate ké.

Kpai nyəma icate səsəle ta ke icate tətə.

Nəyolə kaa tasa-təye ηmau.

³ Pə təə ké yəlaa toηtunaa ká tu-η teeli.

Nmakəllaa piitim icate ká nyana-η.

⁴ Nyayale icam təcəsəle.

Nyayale kunyəntu kpuləy

tətule ke laηwakəlle waatu.

Nyá kəna təcəsəle naani nyənte

ke teu səsəu waatu.

Nyayale ta isotom ke haηaya waatu.

Nmakəllaa pááná səsəna wē

ké isu teu səsəu nukuyə kolunə tə.

⁵ Yaa isu haηaya ke wulaya tətə taa.

Ama nyá sumsiyi kpai nyəma kəkəte,

isu haηaya tēηyū saa wēi isəηmuntə tēeki tə.

Mpúyú n su tənaya ke ηmakəllaa yontu.

Piitimnaa tənə acima

⁶ Pə tənə pə tu Tacaa n ká la piitimnaa tənaya acima

ke puylí kənē ku taa.

N ká saa təyənaya kupampanka,

na nantə kupantə, na solum kupam

mpi pə wē təcələcəli tə.

⁷ Puyə ηku ku təə tənaya

n ká cəli laηwakəlle saalaya

ηka ka kenta yəlaa tənə tə.

Nke ka takəna piitimnaa tənə.

⁸ Tacaa n ká kpiisi səm ke tam təə.

Isə n ká husi yəlaa tənə isəlum.

N ká kēli tətə tənə taa ké

fēele nte nyá yəlaa ka təyaa tə.

Tacaa má ma yəyətənə.

Isegele nyáma lahhlwmlé, Mowapu nyáma wakəlvu

⁹ Kuyaku ŋkuyv yəlaa ká yəxəti si:
Nyayale ta Iso wei tə lapa naani tə.
Nyá waasəna-tv.
Tacaa ke tə tuwa naani.
Ta laŋa í hvlwmí na té yəəli.
N yapa-tvuv.

¹⁰ Tacaa n ká tənɪ nɪŋ ke puvv ŋku kv təə isu kəkentim.
Ama ɪ ká feli Mowapu ke nəəhe ke tənə unɪ.
Isu pa felvuv nyutu ke hute púúyó taa tə.

¹¹ Tənaŋa Mowapu ká hólí nɪŋ na iso isu lvm yalv.
Paa na mpv, Tacaa ká tisi kalampaani nyáma mpəye təfe.
Paa paa kaasi pa təyi isəna.

¹² Mowapu ye pə kaasa nyá koloosi səsəəŋsɪ na toŋ nyənsɪ.
Iso ká pəsi-səyi kpentəlasɪ.
I ká pətɪ-səyi atə mvsuvv taa.

26

Koluŋa ɪcate təm

¹ Kuyaku ŋkuyv paa yoo yontu ke Yuta tetv taa si:
Tə wəna koluŋa ɪcate.

Nyuvv yavv ke Iso lapa isu koluŋa na ka pile.

² I tɔli nəəəəsɪ, í yeke na piitimnaa mpa
pa təŋəyi tampana tə pá svv.
Piitimnaa mpa pa lapa naani tə pá svv.

³ Wei ɪ səŋa təca ke ɪ təxanuvv taa tə.
N haaki-ɪ heesuvv mayamaya ké.
Mpi tə, nyaya ɪ tv naani.

⁴ I tv Tacaa ke naani ke tam təə.
Inɪ ɪ kentiŋina isu kəkəpəmvv ke paa waatu wei.

⁵ I tisa mpa paa we kumlee təə ké hatoo isətaa tə.
I pəsə kpentəlasɪ ke ɪcate nte pa taa kətəyənə tə.
I tisa-təye hatoo atəye na tə təyɔ tetv.

⁶ Wahala nyáma fela-təye nəəhe.
Kunyəntənaa paa-təye nəəhe.

Kantəkaya kuyeeŋ taa sələmvv

⁷ Siyisilu mpaav ké tampana mpaav ké.
N ké tampana ké.

Nyá heəkəna mpaav ŋku siyisilu təŋəyi tə.

⁸ Tacaa, nyaxa tə tekiyi mpaav ŋku
n hula-tv sɪ tə təŋ tə kv taa.
Tə yaa-ŋ, tə sələməyi-ŋ.
Mpi tə nyuləyi təyole.

⁹ Ma nyuləyi-ŋ ahoo ké,
na má pəkəyi-ŋ hatoo ma lotu taa.
Waatu wei n hvəkəna tetv təə tə.
Antulinya yəlaa kpeleməyi siyisuvv təŋuvv.

¹⁰ Ye pá hvləyi ɪsayav ke suulu,
u cəkəyənə tampana təŋuvv təm.

I haaki i təyi isayatu taa ké
siyisuyu tetu taa ké.

I naaki Tacaa səsəəntu təm.

¹¹ Tacaa n teyeyi niñ ké, ɬe mpe paa naa mpv.

Ama paa ná isəna n paasəyəna nyá yəlaa təm tɔ.

ɬena fɛɛɛ pu-wɛ.

Kəkə ŋka n ka tayana nyá kolontunaa tɔ tɔ ká nyaya-wɛ.

¹² Tacaa nyá haakəna-tuyv heesuyv.

Mpi tɔ, nyá lakəna tá kɔlapəm təna na pɔ lakɪ.

¹³ Tacaa tá Iso,

səsaa lelaa ka təyɔ tá tɔ ké kawulaya isu nyá.

Ama nyá tike nyá pɛɛɛ tɔ ké tɔ yaaki nyá hətɛ.

¹⁴ Mpa pa səpa tɔ pa kaa fe.

Sətaa kaa kɔɬɪ.

Mpi tɔ, n tu niñ na í kɔ-wɛ.

N kpiisa-wɛ nəyɔɔ kaa tɔsɪ pa tɔ.

¹⁵ Tacaa n lapa na piitim huki.

Tacaa n waləsa piitim.

N hula nyá teeli.

N waləsa tetu tənasi kɛ toosi təna taa.

¹⁶ Tacaa tɔ pɛɛka-ŋ ta laŋwakəlle waatu.

N həma ta ŋkpaŋuyv, ɬena tɔ wiina-ŋ sɪ í waasi-tu.

¹⁷ Tacaa tɔ lapa nyá isəntaa ké,

isu lɔɔyɔ takuyv ahonto tɔ.

I caaki lɔɔyɔ na i wiikina wusasi.

¹⁸ Mpɔ tɔtəyɔ na tá,

pu wɛ sɪ tɔ lɔɪ pulɔpɔ.

Lɔɔyɔ wusasi kpa-tv.

Ama heelim kɛ tɔ lɔlaa.

Tɔ ta pəsɪ na tɔ kəna nyuyv yapu kɛ atɛ.

Pəyele tɔ ta lɔɪ yəlaa kɔfama kɛ antulinya taa.

Sətaa feesuyv na isayatu kɔfɔɔyɔ

¹⁹ Ma yəlaa mɛ mə sətaa ka fe.

Mə sətaa mpa paa ké ma nyəma tɔ paa wɛɛna weesuyv.

Mpa mɛ í hənta mɔsuyv taa tɔ í kɔɬɪ.

I yaya laŋhulɔmle kakiisasi.

Mpi tɔ, mə cəɔɔ kɛ tanan nyəŋku ké.

Tetu ká məŋna mpa pa səpa tɔ.

²⁰ Ma yəlaa í sɔv mə kutulun taa,

í təkɪ mə tɔ.

ɪ ŋmɛɪ tənaya laasaya tɔ.

Hələna Tacaa pááná heɛ.

²¹ Pə taya pulɔ, Tacaa lukɪ i tɔcayale sɪ,

i fɛɬəyɪ atɛ yəlaa kɛ pa isayatu.

Kuyaku ŋku tetu ká kɛɛɪ yəlaa

mpa tu kɔwa tɔ pa tɔ.

Tetu kaa tasa takuyv kɛ mpa tɔ kɔwa tɔ.

27

Tenjkunaa taa tum səsə kpisuyu

¹ Kuyaku ŋkuyu Tacaa Iso ká kpaxa i layate kpusəŋ nyəntɛ. Tə ké səsəɔle ké na tə wɛna toŋ, na í yoonə tum səsə wei i koota kootiyi kootiyi na í fɛi kpav to. I ká yoonə Lefiyatəŋ. Tum selu Lefiyatəŋ wei i koota kootiyi kootiyi tə. I ká ku tɔɔlɔyɔ ŋku ku caki tenjku taa tə.

Tacaa na i lesɛŋ tɔyɔ pa tɔm

² Kuyaku ŋkuyu paa tɔ si:

I yoo yontu kɛ lesɛŋ tɔyɔ wei i wɛna pee kɔpana tə.

³ Tacaa Iso mayale tɔyɔ inɪ i tanlɔ.

Ma pələyi-i lum kɛ paa waatu wei.

Ahoo na ilim kɛ ma tanjəyi-i.

Pə taa kəɔ na nəɔlɔ suu.

⁴ Ma pááná hɛɛwə.

Ama ye ma mayana pə taa ké səwə na kəlɔŋ,
maa yoonə-yɛɛ na má nyayasi a tənaya kəkə.

⁵ Ama ye pa nyəna-m kpɔlɔyɔ tətɔlɛ,
na pá yele na má na-wɛ tɛ ciiki na tɛ wɛɛ lelen pə paasi.

Iso ka wii Isɛyɛli nyəma na pa ɪcate kɔlɔlɔle

⁶ Kuyɛɛŋ wei i kəŋ tɔ i taa,

Isɛyɛli nyəma ká ka lila.

Yakəpɔ nyəma mɛ í ká nəɛɛti

na í tɔ hɛtɔ.

I ká suuli antulinya tənaya mə kɔlɔlɔm.

⁷ Tacaa n mapə Isɛyɛli nyəma isɪ

n mapɔ mpa pa makaya mpe tɔ?

N ku-wɛ isɪ n kəkaya mpa pa ku mpe tɔ?

⁸ Aai yoo, ama n kɛɛsa teu ké na n tayanɪ pa huunav,
na n yele na kolontunaa kuu-wɛ.

Nyá heelim tɛɛna-wɛ isɪ ilim təlɪlɛ heelim kuyaku.

⁹ Saləka inɪ i ká hɪsəna Yakəpɔ nyəma isayatu.

Mpi pa suulu hɔlɔyɔ ká lɔlɪ tɔɔlɛ.

Tacaa ká yəki təlaalenaa pɛɛ, na a pəsi mɪsɔyɔ.

Isɪ pá yəkoyɔ tɛtɔ kɔhɔlɔmtɔ pɛɛ tɔ.

Tɔyɔ Asela tesikasɪ na pɛɛ kɔsikee kaa tasa səŋyɔyɔ.

¹⁰ Kolɔŋa ɪcate wɛ kpɛɛ.

Pa ləwə lonte ntɛɛɛ.

Pa yela-tɛ isɪ wɔlɔɔa tɛtɔ.

Nawee ká təkɪ nyutu kɛ tənə na á hɛɛsəyi.

A ka kuɔlɪ tiikasɪ pilinjasɪ.

¹¹ Waatu wei pilinjasɪ wɔlɔɔi ɪlɛna pa pɛlɪ-sɪ,

na alaa náá kpaxa na pá tɔ kəkə.

Mpi tɔ, pa kɛ yəlaa mpa pa fɛina layatu tɔɔɔ.

Wei i lapə-wɛ tɔ i kaa hɔlɪ-wɛyɛ suulu.

Kolontunaa ka kuuwa mpa tɔ pa məlɔyɔ səsəəm

¹² Kuyaku ŋkuyu Tacaa ka nyamsɪ tɔyɔ,

kɛ pə kpaxav ɪfəlɔtɪ pəɔɔ,

na pá polo ɪcipiti ləɔɔ tɔ.

I ká nyamsi tuŋ ɔlɛna
pá tɔɔsi lseyɛli nyáma-meɣe
kulum kulum.

¹³ Kuyaku ŋkuyɔ paa huli akantɔle sɔsɔɔle.
Yɔlaa mpa paa lepa Asilii tetu taa tɔ paa kɔɔ.
Na mpa paa yawa Icipiti tetu taa tɔ paa kɔɔ.
Paa hɛnti Tacaa kɛ atɛ kɛ pulaya
naŋŋ nyɛŋka tɔɔ kɛ Yosalem.

28

Tɛv heelim mpi pɔ wakɔlɔɣi Samalii tɔ

¹ Samalii ɛcatɛ tɔm wɛ wayo kɛ.

Tɔ wɛ kɛ isɛ ntenuɣu,
ŋku ku wɛ tetɛkɔle musɔŋ nyɛntɛ isɔtaa tɔ.
Nkuyɔ lɛlayim sɔlɔnyɔɔlaa hɔŋna pa ti.

Tɔ kacɔka wontu wɛɛ kɛ isɛ hetuɣu kɔlontuluɣu kɛ
tetɛkɔle musɔŋ nyɛntɛ isɔtaa.

Mpa solum kɔwa tɔ pa ɛcatɛ ɛntɛ tɔ tɔm wɛ wayo kɛ.

² Tacaa kɔsɔna nteɣɛle yulu toŋ tu apalɔtu isɛ tɔmpɛɛ
tɛv sɔsɔɔv.

Isɛ kacuculaya ŋka ka wakɔlɔɣi tɔ.

Isɛ tɛv ŋku ku suuliɣi lɔɔŋ kɛ lum tɔ.

I ká lana i toŋ na i pɛti ɛcatɛ kɛ atɛ.

³ Paa fɛli nɔɔhɛɛ kɛ lɛlayim
sɔlɔnyɔɔlaa ntenuɣu isɛcɔv nyɛŋku.

⁴ Na hetuɣu kɔlontuluɣu ŋku i lapɛna kacɔka na ku wɛ
tetɛkɔle musɔŋ nyɛntɛ isɔtaa tɔ.

Samalii ka wɛɛ kɛ isɛ yulu
naakuyɔ Fiki tɔvɔ pile kalaalaya,
na i kooli na i li kpakpaa tɔsɔ tɔ.

⁵ Kuyaku ŋku tɔ, Pɔ tɛna pɔ tu Tacaa ká wɛɛna isɛ i yɔlaa kakaasaya ntenuɣu
kacɔka nyɛŋku.

⁶ Inɛ i ká tɔna siyisuyɔ lɛmayasɔle kɛ mpa pa caya huɛle tɔ. I ká tu toma kɛ mpa
pa tɔɣɔnɔɣi kolontu na pá tana-i ɛcatɛ nɔnɔɣɔ tɔ.

Sɔlɔnyɔɔlaa mpa pa wonɣiɣi Isɔ kuyɔɣɔtɔv telɔsɔlaa tɔ

⁷ Pɔ kpɛŋna kɔtɔlaa na Isɔ kuyɔɣɔtɔv telɔsɔlaa tɔtɔ,
solum lapa na pá cɛŋlɔɣi.

Solum toŋ nyɛm tolisiɣi-wɛ.

Pa cɛŋlɔɣɛna solum toŋ nyɛm.

Solum lipa-wɛ, solum toŋ nyɛm tolisa-wɛ.

Pa telɔsɔɣi Isɔ kuyɔɣɔtɔv na pá cɛŋlɔɣi.

Pa yɔɣɔtɔɣi tɔm na pá suku na pá lenɣiɣi.

⁸ Tɔtɔ waasɔna pa taapɔlɔnaa tɛna tɔɔ.

Kɔsɔɣɔtɔ kɛ paa timpi, tɔpantɛ fɛi.

⁹ Na pá yɔɣɔtɔɣi si:

Aweɣɛ Isayii sɛɣɛsɔɣi nyɛmtɔ?

Aweɣɛ inɛ i hulɔɣi tɔm si i nyi?

Piya mpa pa cɛpa hɔla kɛ nɔnɔɔ tɔ
yaa pɔkɔɔlasi?

¹⁰ Mpi tɔ, kɔsɔsɔtu ntɔɣɔle kɔsɔsɔtu*fa*.

Kʉtʉtʉtʉ ntəɣəle kʉtʉtʉtʉ.

Sanja sɪ tənɛ, cele sɪ tənɛ. ^a

¹¹ Təu, yəlaa mpa pa kʉyɔɣɔtʉtʉ u nukɪ tɔ,
na mpa pa yɔɣɔtəɣɪ nsəma kpaɪ nyənə tɔ,
pa təm ke Tacaa ká yɔɣɔtəna yəlaa panɛ.

¹² I ka tɔmaya sɪ:

Təhɛsɛlə ntɔ,

í yele mpa pa kawa tɔ na pá hɛsɪ.

Lonte nte tə wɛ təpamm tɔɣɔlɔ.

Ama pa kisa nuu.

¹³ Na pá tɔ sɪ:

Kʉsəsutʉ ntəɣəle kʉsəsutʉ.

Kʉtʉtʉtʉ ntəɣəle kʉtʉtʉtʉ.

Sanja sɪ tənɛ na cele sɪ tənɛ.

Pə wɛ ɪnpɔɣɔ sɪ ye pa tɔŋ ɪɛ,

pə co-wɛ na pá hoti alele na pə pɛli-wɛ,

na katɔka kpa-wɛ na pə tɛɛna-wɛ.

Kite tɛɛ pələ

¹⁴ Pə tɔɔ tɔ, wonɭaa mɛ,

í nu Tacaa kʉyɔɣɔtʉtʉ.

Yəlaa nyuyɔ nyəma mpa mɛ í təkɪ kawulaya ke Yosalem taa tɔ.

¹⁵ I nu, nti mə mayamaya í yɔɣɔtəɣɪ tɔɣɔle sɪ:

Tá na səm tə pɛɛla nɔɣɔ.

Tá na atɛtɛle tə yɔɣɔtaa na tɔ su.

Paa wahala sɔsɔ kɔmna ɪ kaa tala-tu.

Mpi tɔ, kaloolaya nté tá təcɔsɛlə.

Pɔpɔtu ke tá təŋmɛllɛ.

¹⁶ Pə tɔɔ ké Tacaa Isə yɔɣɔtəɣɪ sɪ:

ɪ naaki, ma sukɪ kite tɛɛ pələ ke Siyɔŋ taa.

Nkulunja taa pələ*fa* nte pa tayanaa tɔɣɔ.

Tə ké liyitee pələ nte tə caya teu tɔ.

Ye wei í tisa tə tɔɔ ké yun

ɪ wɛɛkəna toma ke isɪ nte. ^a sɪ ku la tɔŋ.

¹⁷ Tampana təŋuyɔ ke ma lakəna na pə siyisi təca.

Maa lana siyisuyu na pə wɛɛ teitei.

Ama tɔmpɛɛ tɛv ká kuu mə kaloolaya təcɔsɛlə.

Lum ká su na pə tɔɣɔ mə pɔpɔtu təŋmɛllɛ.

¹⁸ Mə na səm mə nɔɣɔ pɛɛluyɔ ká wakəli.

Mə na atɛtɛlə mə kʉyɔɣɔtʉtʉ

na mə kʉsəsutʉ kaa taanɪ.

Kuyaku ŋku wahala sɔsɔ ká kɔɔ tɔ,

ɪ ká paa-mɛyɛ nɔɔhɛɛ.

¹⁹ Paa waatu wei ké wahala ɪnɪ ɪ ka kɔɔ ɪ kpaaki-mɛyɛ. Mpi tɔ, tanan na ilim taa na taanaya ke wahala ká kɔŋ. Wahala kəkɔtɛ tike ká tu-mɛyɛ sɔɣɔntu sɔsɔɔntu.

²⁰ Wahala ká wɛɛ ké isɪ yulɔ

kʉhəntuyɔ wɛɛkuyɔ tətɔpi pu takɪ-ɪ,

yaa ɪ kʉtakuyɔ wɛɛkuyɔ tɔpɛɛ pu takəɣɪ tɔ.

^a **28:10** Iseyɛli nyəma mayasaya Isayii yɔɣɔtaya ke na pa wonɭixi-ɪ. ^a **28:16** *Nkulunja taa pələ*: Pɛɛ pa tɛ pa tɔyɪ pɛɛ naaləɣɪ kutuluyɔ ŋkulunjasɪ taa ké

²¹ Tacaa ká səŋ ɪ naasi taa ké ɪsu
 ɪ ka lapu Pelasim puɣu taa tə.
 ɪ nantu ká sele
 ké ɪsu Kapawəŋ tətəkəle taa.
 ɪ ká la təmlə nte pa ta nyi tə.
 ɪ ká yoosi ɪ kulapəle nte tə ké səsəde tə.

²² Pənəntaa í taa suv ləlaa wonja taa. Pó taa kəə na mə kuhəkum tayanı nyəəsuyv.
 Mpi tə, pa tema suv si paa wakəli tətə tənə. Pə tənə pə tɔ Tacaa ɪsə kɪŋ kə ma
 nuna-ti.

Isə ləmayasɛɛ na hátú nyəna

²³ ɪ ke ŋkpaŋŋ,
 ɪ nu ma nəyo.
 ɪ caya tətɪyitiyi,
 ɪ nu ma təm.

²⁴ Hátú wei ɪ lukiyina ɪ taale kə kutamsa si ɪ tuuki?
 ɪ kaa kpaya ɪ waatunaa
 na ɪ paasəna kpɛɛsi hɛɛv na awasa.
²⁵ ɪ tɛŋ haləm tayanuyv tə tuusi pee kə ɪ ŋmusəyi.
 ɪ ləna í tuu təɣənaya pee kə pɔəŋ təə.
 ɪ tuuki təɣənaya pee kə lona kupana na toosi təə.

²⁶ Hátú ɪsə sɛyɛsəna-ɪ
 kusəsutv ntɪ si í tɛŋ.
 ɪsə húləna-ɪ ti.

²⁷ Paa makɪ tuusi nsi pa yaa si
 Nikɛɛli tə si pee na naan.
 Póɔ pə fɛi si kɛkɛ pəpɔtɛ
 í tə tuusi nsi pa yaa si
 Kumɛŋ tə si pee təə.
 Ama kpátóyó kə pa makəna-yɛ.
 Kpətiya kə pa makəna tuusi pee.

²⁸ Pa nanəyi təɣənaya pee nyəŋka
 na pá la kutəɣəv yaa,
 ɪlɛ pə taya tam təə ké pa nanəyi.
 Pa tusiyi kɛkɛ pəpələɛ ké na pə kpəyanəŋ.
 ɪlɛ kpəyanəŋ u yəkəyi təɣənaya pee na ɪ acowa.
²⁹ Pə tənə pə tɔ Tacaa kɪŋ kə yaasi ɪnɛ ɪ lunaa tətə.
 ɪsə layatv tasuyv kə kupantv ké, na tɔ təəwa.

29

Yosalem caakaya lepu na ɪsə waasɪ-ɪ

¹ Hai, Aləyɛɛli, Aləyɛɛli.
 ɪcatɛ nyá nyá təm wɛ waiyo ké.
 Nyá taa ké Tafiiti sikaa.
 N təkə teu kə paa pənaya ŋka ka acima.

² Maa pasa Aləyɛɛli ɪcatɛ.
 Wula na mola ká wɛɛ nyá taa.
 ɪcatɛ ka pəsɪ ɪsu Aləyɛɛli*fa* ɪcatɛ. ^a wəkɪ kətaɣa nyəm tə. Póɔ pə ké Yosalem
 hətɛ lɛntɛ.

^a **29:2 Aləyɛɛli:** Aləyɛɛli hɔwɛɛ wɛɛ si ɪsə kətaɣa tɔlatɛ təə timpi pa

³ Maa siki na má cə́əna-ŋ na má ta.
Maa yele na yoolaa kpeka tu-ŋ heku.
Maa lo hapee taka na má cə́əna-ŋ.

⁴ Pu tisi-ŋ ké tə́fə,
na nyá nə́yɔ nukəna tətɔ tɛɛ.
Tɛtɔ tɛɛ ké nyá kuyɔyɔtɔtɔ ká lukəna təkemm.
Nyá nə́yɔ ka lukəna tətɔ tɛɛ ké ɪsu asənaali.
Uena nyá kuyɔyɔtɔtɔ
naa lukəna mʊsʊyɔ taa ké ɪwelətaɪ.

⁵ Nyá kolontunaa paɣaɪ ká wɛɛ ké ɪsu mʊsʊyɔ.
Pa kʊpiŋ ŋkʊ kʊ nə́yəsəna ké
ɪsu lə́ɔtɔ nti heelim kpakəyi tɔ.
Ue tɔm kʊlʊm tɔɔ ké pu la mpu,
pə kaa leeli.

⁶ Pə təna pə tɔ Tacaa ká kəɔ nyá waasʊyɔ
na tɛɪ hola, na tɛtɔ seluyɔ,
na pə kəkɔtɛ səsɔɔlɛ, na kacuculaya,
na heelim səsɔɔm, na kəkɔ kʊmʊmuka.

⁷ ɪsu yʊlʊ toosuyɔ na pə saali yem tɔ,
yaa ɪ naakuyɔ pʊluyɔ tɔm taa na pə saali tɔ.
Mpúyɔ pu la piitimnaa tuutuuma təna
mpa pa yookayana Aləyɛɛli ɪcatɛ tɔ.
Pa yookayana-tɛɣɛ na pá yəkəyi tə koloosi
tɔŋ nyənsi na pá sikiyi na pá cəkəna-tɛɣɛ,

⁸ teitei ɪsu nyɔyɔsi pʊkuyɔ yʊlʊ
na ɪ toosi si ɪ tɔŋa tɔyɔɔ tɔ.
ɪ feŋ uena ɪ mayana ɪ lotu taa koosaa.
Yaa ɪsu ləkɔtɔ puwa yʊlʊ
na ɪ toosi si ɪ tɔŋa nyɔɔɔ.
ɪ feŋ uena ɪ mayana ɪ luyɔ tɛɛ
wʊlaa na ɪ toma tɛma.
Mpúyɔ pu la piitimnaa təna tuutuuma wei ɪ ká
kəɔ Siyɔŋ ɪcatɛ kɛ yoonau tɔ.

Yʊlʊmtɔ na sʊlʊkʊlɛ

⁹ Mpúyɔ Tacaa tasaa si:
Pə la-mɛɣɛ piti na sɔyɔntɔ pu-mɛ.
ɪ wiisi mə ɪsɛ na ɪ pəsɪ yʊlʊmaa.
ɪ cɛŋlɛyi, ɪlɛ pə taya sʊlʊm kʊyɔna-mɛ.
ɪ tɔŋtəyi ɪlɛ pə taya sʊlʊm tɔŋ nyəm lakəna-mɛ.
¹⁰ Pə taya pʊlʊ, Tacaa tu-mɛɣɛ tɔm ləmayasələ kɛ.
ɪ yʊlʊsa mə ɪsɛ.
ɪsɔ kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsəlaa kɛ pa wɛna cənɛ.
ɪ taka mə ɪsɛntɔɔ.
Nalaa tɔm kɛ pa wɛna cənɛ.

¹¹ Tɔm kukulutu təna pəsə-mɛɣɛ ɪsu pa ŋmaakuyɔ takəlaya na pá kpili na pá
taali tɔ. Pa cɛlɛyi nyəntɔ si: Kala. Uena ɪ cɔ si: Maa pəsəyi, pa taala ka tɔɔ.

¹² Yaa pá cɛla wei ɪ ta nyi tɔ si: Kala, na ɪ cɔ si: Ma ta nyi kaluyɔ.

Kʊtutum ta tɛ

¹³ Mpúyɔ Tacaa yɔyɔtaa si:

Waatu wei yəlaa pane pa yəgətəyənə-m tō
pa nəəsı na pa ntompee ke pa saŋna-m.
Ama pa lotu we-m na pooluŋ.
Nyamnav mpi pa nyaŋna-m tō,
pə ké yəlaa kuşeyəsətu ké.

¹⁴ Pə tōo ké maa la-we tətəyō piti təma,
na kəkələ nyəmnaa na pə la-weye ha.
Ləmayasəe nyəma ləmayasəe ka wakəli.
Ləyatunaa ləyatv ká saali.

Kuŋmaŋmam u tɔvki pə ŋmalv

¹⁵ Yəlaa mpa pa ŋmeləyi Tacaa,
na pá ŋmesəyi pa kulapəle tō,
pa təm we waiyo ké.
Səkpətuvo tēe ké pa lakı pa təma na pá təŋ sı:
Awe naaki-tv?
Nəyolə ta nyi tá tōo.

¹⁶ Ama mə lixituyv tōowa yoo.
Cuvo na kv ŋmalv paa kəsəyi pulv.
Kuŋmaŋmam ka yəgəti ŋmalv sı:
Pə taya nyá ŋmana-m?
Heev ka yəgəti ŋmalv sı:
N ta nyi pulv?

Layaşvov səsəəm

¹⁷ I ta nyi taa?
Pə kaasa pəcə mayamaya ké.
Lipəŋ hətuvo ká pəsı tuŋ taale.
Tuŋ taale ká pəsı hətuvo.
¹⁸ Kuyaku ŋkuvv ntamaa mayamaya
ká nu takəlaya taa təm.
Yuləmaa isə ká kuli
na pá lu səkpətuvo səsəov taa.

¹⁹ Tacaa pəele tō təpasəlaa
laŋa ká hüləməyənə na pə səsəyi.
Ilena kunyəntunaa náá
yələyənə lseyeli nyəma Iso nanŋ tv.

²⁰ Nmakəllaa kaa tasa weev,
woŋlaa ká tē.
Ilena pá kpiisi mpa pa taŋaa sı pa lakı ısayatv tō.

²¹ Mpa pa kuyi ləlaa təm ke huvle taa tō.
Pa nyəki huvlaa ke katəsı ke təhuvle.
Pa təyənəyi siyisilaa na
kawaanaya təm nti tə fəina kite tō.
Pele tətə paa saali yem.

²² Pə tōo ké Tacaa wei ı yapa Apəlaham tō ı yəgətəyi
Yakəpv na ı luləyv nyəma sı:
Yakəpv kaa tasa fəele təyov.
Pəyele ı kaa ka nyuvv.

²³ Waatu wei paa ná pə tənə mpi ma lapa pa hekv tō.
Paa nyi sı ma ké Iso na pá sē-m.
Paa nyənı ma həte ké səsəole.

Paa nyana-m si ma ké Yakəpu Iso nani tu.
Mayale Iseyeli Iso.

²⁴ Mpa feesuyu toliśaa tə paa pəeki ləmayasəe.
Mpa pa lanja ta hēe tə pu sɛyɛsi-wɛ.

30

Ləmayasəe nna Tacaa lanje ta hēena tə

¹ Mpuɔ Tacaa yəɔta si:
Mpa mɛ i ké waiyo nyəma tɔɔle
yəlaa mpa pa kuləxi lɛlaa
tə tɔ.
I tuxi mə kulapəle pəle na pə tá luna ma kin.
I pɛləxi nəsi na pə ta ké ma luyi nyəntu,
na pə səsəxi isayatu kɛ isayatu tɔ.

² I tɔ mpaav si i puki Icipiti,
I ta pəsɛ-m natəli.
I puki si i tɔ Icipiti wulav kɛ kpuluyi.
I polaa si i pɛkəxi təcəsəle kɛ Icipiti.

³ Ama Icipiti wulav kpuluyi tuxi
ká tɔ-mɛyɛ fɛɛɛ.
I tɛtɔ taa cəsuyi ká liyiti-mɛyɛ səsəm.
⁴ Mə akewenaa səsaa tɛma tate kɛ Sowari ɪcatɛ.
Mə sɔpaapənaa tala Hanɛsi ɪcatɛ.
⁵ Mə tənə i ká tɔɔ fɛɛɛ kɛ na tənə nyəma mɛ.
Pɛɛ pa kaa waasi-mɛ, ya pə sənə-mɛ.
Ama fɛɛɛ kɛ i ka tɔɔ na pə kɔ mə nyuyi.

Icipiti waasuyi nyullaa

⁶ Tacaa kaləxəna Nekɛfi wontunaa mpa pa wɛ
lanwakəlle na nəxəsɛ tɛtɔ taa tɔ.
Tənaya tɔɔləxa alɔnyəŋka na apalɔnyəŋka lunaa.
Paasəle na tɔm wei i kuləxi huntɔ tə pa tɛtɔ ntɛ.
Kpanasi kɛ pa səxələnə pa wɛnaw.
Na yooyoonaa kɛ pa kpancooŋ,
na pə tənəxəna tɛtɔ nti tə taa
na pə pukina si pa haaki piitimnaa mpa pa kaa waasi-wɛ tɔ.
⁷ Icipiti waasuyi kɛ kpɛtɛ kɛ.
Pə tɔ kɛ ma yaaki-i si tɔ tiilu kaawaasaya.

Mpi pu kə tə pə təm kpaaluyi

⁸ Mpuɔ Tacaa tɔma Isayii si:
Pənɛntɛ ŋmaa tɔmnaa mɛyɛ kpaata tɔ,
ké Yosalem nyəma ɪɛntaa.
Nməa-təxi takəlaya taa na tə wɛɛ tam tɔ.
Halənə kuyaku kantəkaya nyəŋku.
⁹ Mpi tɔ, Yosalem nyəma kɛ tɔ kullaa kɛ,
pa kɛ tɔsəlaa.
Paa caaki Tacaa kiin kɛ nuw.
¹⁰ Ilɛna pə tənə Iso kuyəɔtɔtɔ tɛləsəlaa si:
I taa tɛləsi Iso kuyəɔtɔtɔ.
Na pə tənə mpa pa naaki Iso Təm tɔ si:

Ƨ yele tampana ke nav na í heeliyi-tv.

Ƨ looliyi na í heeliyi-tv,

í naaki tam kutusutu.

¹¹ Ƨ yele mpaav kupanƧv, í hatelana mpaaya.

Ƨ læsi Iseyeli nyoma Iso nanƧ tv ke tá hekv taa.

Wakelvyn ŋku kv fei hiiu to

¹² Pə tɔɔ ke Iseyeli Iso nanƧ tv yɔɔtəyi si:

Timpi í kisiyi tam tənə na í haaki mə təyi

mvsun na isayatu taa na í tisi mə yun to.

¹³ Pə tɔɔ ké isayatu tənə tu pəsi-me,

isui pa huluyu kolunƧ kəkulaya taa ké

lonte na ká peli na ká hoti tam kulum to.

¹⁴ Ka yəkəyi ké təmɔlv,

isui həyaya ŋka pa yəkaa tənənən to.

Pə kaa sɔɔ tataya si pá heena kəkɔ,

yaa pá cosina ləm ke hite taa.

Ƨ caya tɔpamm na í tv Iso ké naani

¹⁵ Mɔ́yó Iseyeli Iso NanƧ tv Tacaa yɔɔtaa si:

Ye í mela ma kin na í caya tɔpamm.

Pui ya mə nyɔɔŋ.

Ye í caya tɔpamm na í tv-m naani í ká hiki toma.

Ama mə tá sɔɔli mpv.

¹⁶ Ƨ tɔma si: Aai, tu caya kpaɣanən na tə se.

Tampana í ká caya kpaɣanən na í se yaa.

Ƨ ká kpaɣa asewa na í yɔɔti si:

Puwe, tá kpaɣanən seeki yoo.

Ama mə tɔɣnlɔa ká tɛɛ-meyɛ sewa.

¹⁷ Kolontu kulum ká nyaasi mə taa yɔlaa iyaya (1000) na pá sele.

Kolontunaa kakpasí ká nyaasi-me na í se.

Pui kaasi mə taa weesin nyoma ké

isui tesika ke puyv nyuvv taa.

Yaa kuyvsum ke pulaya taa.

Nyvyv yavu waatu

¹⁸ Pə tɔɔ ké Tacaa tanƧa si ɪ laki-meyɛ pɛɛɛɛ.

Ƨ kuli na í nyənɪ mə pətətəɛ.

Pə taya pulv, Tacaa Iso ké siyisilu ké.

Pa tənə mpa pa tɛɛləyi-ɪ tɔɣɔɛ nyɔɔlɛn nyoma.

¹⁹ Siyən nyoma mpa me í wɛ Yosalem taa to,

í kaa tasa wula.

Mpi to, ye ɪ mapa kapuka Tacaa ká la-meyɛ pɛɛɛɛ.

Ye ɪ tu nu mə nɔɣɔ ɪ ká waasi-meyɛ.

²⁰ Tacaa ká ha-meyɛ tɔɣnaya ke

mə nəɣəsɛɛ taa.

Ƨ ká ha-meyɛ ləm ke wahala waatu.

Mə sɛɣesɔlaa kaa tasa ŋmɛlvv.

Ƨ ká nana mə isəpəɛ ke mpa pa sɛɣesəyi-me to.

²¹ Ye í tənƧa ntɔɣən yaa mpətən,

pui yɔɔtənə-me na waali si:

Mpaav ntɔ, ɪ tən-kv.

I tən mpətəŋ.

²² I ká nyənɪ asilima kɛ liyitee
nyəyətɔ nti tɛ waaɓa mə tɪŋ kulalaŋ tɔɔ tɔ,
na wola wei ɪ waaɓa mə lɛɛsəŋ tɔɔ tɔ.

I ká lɔ-tɪ ɪsɪ acaalətu pɔlɔpɔ,
na ɪ tɔ sɪ: I lɪ cənɛ.

²³ Iso ká yele na tɛv nu kɔtutuum
mpi ɪ tɔwɔ tɛtɔ taa tɔ pə tɔɔ,
Tɔyɔnaya ŋka tɛtɔ ká lɔlɪ tɔ,
kaa wɛɛ teu na ká haaki alaafəya.

Ilɛna mə tɔla cɔɔki nyutu
kɔpantɔ taa kɛ waatu ɪnɪ.

²⁴ Naan na kpaŋasɪ nsi sɪ haləyɪ tɔ,
sɪ tɔyɔ nyutu nti tɛ taa pa sita tɔm
na pɔ fala-tɪ tɔ.

²⁵ Lɔɔŋ ká tɔlɪ pɔɔŋ kɔkɔlɔŋ tɔɔ.

Lɔm ká kpe pɔlasɪ kɔkɔlasɪ tɔɔ
kɛ asalaɔ kuyaku wule.

Tətaŋlɛ kutulɔŋ ká tɪ.

Sətaa tuutuuma ka lɪ pə taa.

²⁶ Waatu wei Tacaa ká hɔkɔ ɪ yɛlaa hɪŋ na ɪ waa-wɛ tɔ,
ɪsɔtɔ ká naaki kɛ ɪsɪ ilim.

Ilɛna ilim tɔŋ náá sɔɔsɪ tɔm naatosompɔyɔlaya,
ɪsɪ kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya nyaalɛm wɛɛ tɔ.

Tacaa kɛŋ Asilii nyɔma ŋkpaŋyɔv hɛm

²⁷ Hatoo poolɔŋ kɛ Tacaa nyá mayamaya n ká luna.

Nyá pááná kɛ sɔsɔna kɛ.

A wɛɛ kɛ ɪsɪ ɪsɔŋmuntɔyɔ yuŋ nyəŋkɔ.

Ye n yəyətəyɪ nyá ntompee tɔɔ wɛ pááná sɔsɔna kɛ.

Nyá nsəmle wɛ ɪsɪ kɔkɔ ŋka ka nyaki tɔ.

²⁸ Nyá feesɪŋ wɛ kɛ ɪsɪ lɔɔv sukuɔyɔ na kú kpa kɔtemɪŋ,
na kɔ lɔm kpa luyɔ tɛɛ tɔ.

N caa n ciyiti piitimnaa na kuciɔituɔyɔ kɔwakəluɔyɔ,

na n tɔ yɛlaa nɔɔsɪ taa kɛ kpaŋanɔkpasɪ nsi n ká tolisina-wɛ tɔ.

²⁹ Ama Yosalem nyɔma mɛ ɪ ká yoo yontu ɪsɪ pa tɔkuyɔ acima kɛ ahoɔ tɔ.

I ká wɛɛ laŋhulɔmle taa, ɪsɪ pa hulɔyɔ hɛsɪ na pɔ kpaaki Tacaa puyɔ kɛ lɛyɛlɪ
kɔkpaɔmuyɔ tɔɔ tɔ.

³⁰ Tacaa n ká yele na nyá nɔyɔ sɔsaya nu.

N ka hulɪ ɪsəna n kpaasa niŋ sɪ

n makəna tɔŋ na nyá pááná

sɔsɔna nna a wɛ ɪsɪ kɔkɔ sɔsaya,

na tɛv heelim, na kɔ tɔmpɛɛ tɔ.

³¹ Asilii nyɔma ká nu Tacaa nɔyɔ, ilɛna pá seliyɪ.

N ká ma-wɛ na nyá kpátɔyɔ sɔsɔɔv.

³² Tacaa paa waatu wei kɛ n mapa-wɛ pɪ sɛyɛsɪ-wɛyɛ. Ilɛna pá nu akilimanaa
na cəmɛŋ tɔŋ kɛ kpakpaa. Tacaa n ká yoonaa-wɛyɛ na ɪ yele niŋ.

³³ Hatoo lɔŋ kɛ pa tayana tənnaasələ.

Pa tayana-tɛyɛ wulav tɔɔ.

Təlimaa kɛ na tɔ walaa.

Tənnaasələ nteyɛlɛ kɔkɔ na taasɪ tuutuuma.

Tacaa feesin̄ ká nyaya-ı kέ isı kəkə lule.

31

Mpa pa pεekəyi waasvyn ke Icipiti tə

¹ M̄p̄yú Tacaa tasaa sı:

Mpa pa tiiki Icipiti sı pá səna-we tə,
pa təm we waiyō kέ.

Kpaɣanəŋ ke pa teeləyi,

pa lakı yooü keekənaa ke naani ke pele pa payale tə.

Pa teeləyi kpaɣanəŋ ɔaɣalaa ke pa toŋ tə.

Paa saŋ tekuyu ke lseyeli lso naŋŋ tı má.

Pəyele paa pεekəyi Tacaa má.

² Pəyele má tətə ma kέ ləmayasεε tı,

ma kəŋna mpusi.

Má yəɔta ntı maa laɣasəyi.

Ma kuləyi isayalataa tεεsı tə.

Ma wakələyi mpa paa təŋəyi sıɣısuɣu tə pa sənau.

³ Icipiti nyəma ke yəlaa kέ,

pa ta ke lso.

Pa kpaɣanəŋ kέ nantı kέ,

ı feina toma lenna tətə.

Ye Tacaa má ma kusa niŋ,

kentilu seliyi kέ.

Wei pa kentaa tə,

ılé ı hotiyi kέ,

na pa təna pá sı.

Tacaa tike waasəyəna Yosalem

⁴ M̄p̄yú Tacaa heela Isayii má sı:

Isı təɔlaya yaa ka

pəyaya kpaakvyn ka təɔnaya na ká nyusəyi tə.

Paa tiikilaa kotaa na pá kulı ka tə.

Pa nəəsı ı nyaasəyi-ke.

Pəyele pa payale ı təkı ka laŋle.

M̄p̄yú Ate na isətaa tı ma,

maa tii Siyən puytə tə,

maa tii Siyən pulaya tə na má yoo.

⁵ Isı suması hətvyt sı ken

na sı takəyi sı təpapəle tə.

M̄p̄yú Ate na isətaa tı má,

maa kenti Yosalem tə

na má waası-ı na má yaɣı-ı.

⁶ lseyeli piya me í kəə na tə məli, Tacaa wei tə kisaa tə ı tεε.

⁷ Kuyaku ŋkɔ paa wei ı ká lə ı tıŋ kulalaŋ wola nyəŋ na liyitee nyəɣətı nyəŋ
wei ı lupina ı niŋ tə.

⁸ Laɣate nte tə ta ke yolv nyənte tə

ńté tı təɔna Asilii nyəma.

Laɣate nte yolv niŋ ta la tə ńté tı wakələna-we.

Asilii nyəma ká se laɣate.

lseyeli nyəma ka tı Asilii yoolaa ke təlası təma.

⁹ Mpa paa kentayaa-we isu kukpaməŋ tɔ paa sena
lanwakəlle.
Səxəntu ka pu pa nyuy nyəma ke tuuta tɛɛ.
Taa ma má ma yəyətəna mpv.
Ma wɛna kəkə ke Siyən taa.
Ma wɛna mamalukile ke Yosalem taa.

32

Wulav wei i ká lakɪ kɔpantv tɔ

¹ Wulav nəxəlv ká təŋəɣi
siyisuyi ke i kawulaya təxov taa,
na awulumpiya náá təŋəɣi tampana ke pa tɛtu təkuyv taa.
² Paa wei i ka wɛɛ ké isu təcəəsəle ke heelim na
kɔvuyv tətule ke tɛv heelim səsəom waatu.
Yaa isu lom kɛŋuyv təxə wulaya tɛtu taa.
Yaa isu kukpamuyv səsəov isotom ke ilim tɛtu taa.
³ Iɛ nalaa kaa tasa yulomuyv.
Pəyele nulaa ká ke ŋkpaŋŋ.
⁴ Yəlaa nyəŋ fɛinaa, ká wɛɛna nyəŋ
na pá suv kɛləmuyv.
Iɛna matəlaa nsəma hɛti,
na pa nsəma lɛɛsi na pá wɛɛna nələlen.
⁵ Pa kaa tasa kpaŋtɔ ke yaav si kasayampu.
Yaa acilayatu tv si səsə.
⁶ Pə taya pulv, kpaŋuyv tɔm ke
kpaŋtɔ yəyətəɣi.
Kpaŋtɔ tɔyi i lotu taa ké isayatu lapv tɔm.
I lakɪ asilima na i yəyətəɣi kaloolaya tɔm ke Taa tɔ.
I yeki nyəyətɔ na i nyəyəsɪ.
I pɛŋ konyənyəom ke wei i səki ləkətu tɔ.
⁷ Acilayatu tv kuyəyətutɔ kuyi ké.
I mayasəɣi i taa ké tasəkəle tɔm,
na i tɔsəɣi wahala tv na kaloolaya.
Paa waatu wei konyəntv wɛna i tampana tɔ.
⁸ Ama kasayampu ná lakɪ mpi pə tewa təxə,
na i sɛɛsəɣi isələ ke pə taa.

Yosalem alaa kpaalvyv

⁹ Alaa mpa mɛ i kəla pamm tɔ,
i kɔlv na i nu ma nəxə.
Pɛɛlaa mpa mɛ mu nəyəsəɣi pulv tɔ,
i ke ŋkpaŋuyv na i nu ma tɔm.
¹⁰ Pə kaasa pənaya na kuyɛɛŋ ke pəcə.
Alaa mpa mɛ mə paa fɛi tɔ, i ka sele.
Mpi tɔ, lɛsɛŋ kooluyv kaa la, pəyele kumtv kaa wɛɛ.
¹¹ Mpa mɛ mə kəla pamm tɔ, səxəntv i kpa-mɛ.
Mpa mɛ mu nəyəsəɣi pulv tɔ i sele.
I wəyəsɪ mə wontu na pá yele-mɛyɛ kɛtɛ.
I suu ləyaya wontu.
¹² I kpa mə laŋa na i wii mə tawa,

nna a ka we teu tɔ a tɔɔ.

I wii mə ɛsɛŋnaa mpa pa lulaya tɔ pa tɔɔ.

¹³ Ama pənente sɔwa na kələŋ

pə nyɔɔki ma yɔlaa tɛtu taa ké.

Na pə kpɛŋna mə ɪcate nte tɔ sɔla aliyila tɔ
tə laŋhulɔmlɛ tɛɛsi taa.

¹⁴ I lɔwa kawulaya tɔyaya.

I yela laŋhulɔmlɛ ɪcate.

Pulaya na tɛtaŋlɛ kutuluɣu ká pəsi taale kpaŋasi

na kaləkəŋ tɛtɔyɔlɛ.

Layaɔyɔ sɔsɔm

¹⁵ Kuyaku nakuli Feesuyu ká luna ɪsɔtaa
na ku tii tá tɔɔ.

Wulaya tɛtu ká pəsi tuŋ taale,

na tuŋ taale náá pəsi hɔtɔyɔ.

¹⁶ Ilena tampana tɔɣuyɔ wɛɛ wulaya tɛtu taa,

na siyisuyu tɔɣuyɔ kɛ tuŋ taale taa.

¹⁷ Siyisuyu tɛmlɛ nté hɛɛɔyɔ.

Hɛɛɔyɔ kululɔm nté yulɔ u nyarŋna pulɔ,
na naani kɛ tam tɔɔ.

¹⁸ Ma yɔlaa ka caya hɛɛɔyɔ lonte taa.

I ká caya tɛcayalɛ naani nyɔnte taa ké tɛɛsi

nsi si wɛ tɔpamm tɔ si taa.

¹⁹ Ama tɛv tɔmpɛɛ ká pɛti hɔtɔyɔ.

Pu tisi ɪcate tɔfɛ.

²⁰ Nyulelɛŋ nyɔma nté mɛ.

I ká tuuki paa timpɪ na ɪ tɔŋɔɣi lɔm sɔsɔm.

I ká yele mə naaŋ na mə kpaŋasi

na si yelɔyɔna si ti.

33

Isana pu feli wakəllaa tɔ

¹ Mpɔyó Tacaa tasaa si:

Nyá wei n wakəlɔyi lɛlaa

na pa ta wakəli-ŋ tɔ,

nyá tɔm wɛ waiyo ké.

N lukɪ lɛlaa waali,

na pá ta lɔta nyá waali.

N tɛŋ lɛlaa kɛ wakəlɔyɔ ɪlena pɛ wakəli nyá.

N tɛŋ lɛlaa waali luw,

ɪlena pá lu nyá waali.

² Tacaa nyɔni tá pɛtɔɔtɔlɛ.

Nyaya tɔ tɛɛlɔyi.

Wɛɛ tá tɔŋ kɛ paa tanaŋ ŋku.

Wɛɛ tá nyɔyɔ yátú kɛ laŋwakəllɛ waatu.

³ Ye yɔlaa nuwa nyá taŋ pa seeki ké.

Ŋ kulaa ɪlɛ piitimnaa ya.

⁴ Pa kuuki mə wontu ké ɪsu kutolon na kutɔyɔv.

Pa huliyi-tɔyɪ ɪsu kutolon sɛɛkɔ.

⁵ Tacaa ké sɔsɔ ké.

Mpi tɔ, ɪsɔtaa kɛ ɪ tɔcayalɛ wɛɛ.
 ɪ suula Siyɔŋ kɛ kusiɪyisim na tampere tɔŋyɔy.
 6 ɪ yɔlaa ká cayana naani kɛ pa kuyɛɛŋ tɔnaya.
 Ləmayasɛ na layatɔ kɛna wɛnau mpi pə yaki nyɔy tɔ.
 Tacaa nyamnav ntɛ Siyɔŋ kpancoou.

Tacaa waasvɔy

7 Akanaa makəna ntɛyɛ kapusi kɛ awali.
 Hɛɛsɔyɔ tɔm kɔntaa ná wiiki ɪsu pa saki pa saki.
 8 Hapɛɛ wɛ kɛtɛ, nɔyɔlɔ u tɔŋyɔy.
 Nmakəllɔ yɔka nɔyɔ pɛɛlɔyɔ.
 ɪ lɔwa acalɛɛ.
 ɪ tɔyɔna nɔyɔlɔ.
 9 Tɛtɔ wɛ ləyaya taa,
 tɔ wakəlɔyɔ.
 Pə liyita Lipaŋ tɛtɔ,
 tɔ nyɔma nəyəsəyɔ.
 Salɔŋ tɛtɛkəɛ nəyəsəna wulaya tɛtɔ.
 Pasəŋ na Kamɛɛli pə pɔ́ŋ tɔŋ ná tɔaki.
 10 Ḿpóyó Tacaa tɔma si:
 Nɔɔnɔɔ maa kuli ma naasi taa.
 Nɔɔnɔɔ maa kuli.
 Nɔɔnɔɔ maa huli ma səsɔɔntɔ.
 11 Kiisi kɛ ɪ hayaa, ɪɛ ɪ ká luli nyutɔ.
 Mə feesiŋ ntɛ kəkɔ, ŋkɛ kaa nyayana-mɛ.
 12 Kəkɔ ká nyayana piitimnaa na pə yelɛ tɔluma.
 ɪsu ka nyakɔyɔ sɔwa nna pa setaa tɔ.
 13 Pooluŋ nyɔma mɛ, ɪ nu mpi ma lapa tɔ pə tɔm,
 na pəcɔlɔ nyɔma mɛ, mii nyi ma tɔŋ tɔm.
 14 Sɔyɔntɔ kpawa Siyɔŋ taa kawalaya nyɔma.
 Mpa paa tɔyɔna ɪsɔ tɔ pa seliyi.
 Pa makɪ kapusi si:
 Ta taa awe ká cayana kəkɔ kuniisaya kanɛ ka kin?
 Awe pəsəyɔ na ɪ caya mamala tam tɔɔ nyəna anɛ a kin?
 15 Wei ɪ tɔŋ kusiɪyisim taa,
 na ɪ yɔyɔtəyɔ tampere tɔŋyɔy tɔm tɔ.
 Wei ɪ kisiyi kasəyaya ŋka pa hikiyina mɔsɔŋ tɔ,
 na ɪ kisiyi asilima kucɔɔtɔ.
 Wei ɪ kisiyi ɪsayatɔ tɔm nuw tɔ,
 na ɪ wiisiyi ɪsɛ si ɪ taa na kawalaya tɔ.
 16 Yulɔ mɪ ɪ tɔcayalɛ ntɛ tontɔŋlɛ tɔɔ.
 ɪ tɔcɔɔsəɛ ntɛ kukpaməŋ səsɔɔŋ tɛɛ.
 ɪ ká wɛɛna tɔyɔnaya kɛ tam kɛ.
 Pəyelɛ ɪ kaa laŋ lɔm.

Yosalem waasvɔy

17 Yosalem nyá ɪsɛ ká ná wulav kɛ ɪ teeli tɔna taa.
 N ká na tɛtɔ na tɔ tɔməŋ tɔna.
 18 N ká tɔɔsi nyá sɔyɔntɔ tɔɔ.
 Haləna ń pɔɔsi nyá tɪ si:
 Takəlasɪ ŋmaalɔ na liyitee mulɔ

na tətəŋlɛ kutuluɣu fɛŋlu pa wɛ lɛ?

¹⁹ N kaa tasa kalampaaŋi yɛlaa mɛɣɛ naɐ.

Nɔɣɔlv u nukɪ pa tɔm, tɔ wɛ sɛkɛɛtɔv.

Pa kɛ kpai nyɔma kɛ nɔɣɔlv u nukɪ pa tɔm.

²⁰ Ama n ká nyɔni Siyɔŋ,

ta acima ɪcɛtɛ sɔsɔlɛ.

Nyá ɪsɛ ká ná Yosalem lonte nte tɔ wɛ tɔpamm tɔ.

Cɔkɛlɛ nte pɛ kaa tasa lonte layasɔv tɔ.

Pa kaa kpɛsɪ tɛ kanʒanasi kɛ paa pɔlɛɛ.

Pɔ́cɔ tɛ ŋmusɪ taa nakɛli kaa hɛti.

²¹ Tɛnaɣa Tacaa ka hɔli-tv sɪ ɪ kɛ kɔpaŋ.

Pu wɛɛ pusi sɔsɔɔnsɪ hɔɣɔlvɔv taa kɛ.

Timpi lɔɔŋ sɔsɔɔŋ wɛɛ tɔ.

Ama yooɔ kpɪlvɔv sɔsɔɔv nakɛli ku kaa tɔŋna tɛna.

Kpɪlvɔv kɔpaŋku kaa tɔŋna tɛna.

²² Tacaa nyayalɛ tá hvɔnlɔ,

nyá tɔɣɔna-tɔv kɪiŋ.

Nyayalɛ tá wulav nyá yakɛna-tv.

²³ Nyá ŋmusɪ cɛpa,

sɪ tɔkɛɣɪ kpɪlvɔv tesika sɪ ku pɔɔŋ í hɛti.

Waav inɛɣɪ paa kuu wontu na pɛ kpɛŋna mpa pa tɔŋ tala tɔ.

Paa tala wontu kɔkukuutu ntɪ na paa wei ɪ hiki ɪ paa tete.

²⁴ Yosalem ɪcɛtɛ tv nɔɣɔlv kaa tɔ sɪ:

Pɛ wukɪ-m.

Yɛlaa mpa pa wɛ Yosalem taa tɔ paa cɛ-wɛɣɛ pa ɪsayatv.

34

Tacaa ká hvɔna Itɔm nyɔma

¹ Piitimnaa mɛ, í kpɛtɛna na í nu.

Yɛlaa mɛ, í kɛ ŋkpaŋŋ.

Tɛtv na tɔ taa nyɔm í nu.

Antulinya na ɪ kɔlvɔlvɔm tɛna í la aseeta nyɔma.

² Mpi tɔ, Tacaa ká mv pááná sɔsɔna

na piitimnaa tɛna.

ɪ taa kpɔna pa yoolaa tɛna.

Tacaa tv ɪ taa sɪ ɪ ká kpiisi-wɛ.

ɪ caa ɪ wakɛli-wɛ.

³ Pa lɔwa pa taa mpa pɛ kɔwa tɔ.

Pa sɛtaa sɔŋaa.

Pa calɛm kpɛŋ pɔɔŋ tɔɔ.

⁴ ɪsɔtvɔŋasɪ tɛna kpɛsɛɣɪ.

ɪsɔtvɔv ká kpili ɪsu nyaalɔv.

ɪsɔtvɔŋasɪ tɛna hotɪɣɪ ɪsu lɛsɛŋ hatv kɔwɔlvɔ.

Yaa fiki hatv kɔwɔlvɔ.

⁵ Ma layatɛ mv pááná kɛ ɪsɔtaa.

Tu tii Itɔm nyɔma tɔɔ.

Itɔm nyɔma mɛɣɛ ma suwa sɪ maa kpiisi.

⁶ Calɛm waasa Tacaa layatɛ tɔɔ kɛ.

Nim matɛna-tɛ.

Pɛ caya ɪsu ɪwɛɛsɪ na pɛŋtvɔlv pɛ calɛm.

Na ɪwaan timpee na pɛ nim.

Mpi tɔ, pa lapa Tacaa ke kɔtaya ke Posəla ɪcatɛ taa.

Pa kɔwa tuutuuma ke Itəm tetu taa.

⁷ Pa na taale naaŋ pa hotina.

Təyaya nyəŋ na latəɛnnaa pa hotaa.

Itəm tetu nyɔɔwa caləm.

Nim haya mə kateŋa.

⁸ Tacaa lɛɛtuyv kuyaku ké.

Pənaya ŋka ɪ lɛɛtəyənə Siyən

nyəma nɔyɔ tɔyɔlɛ.

⁹ Itəm lɔɔŋ lɔm ká pəsi kaaloo.

Itəm tetu mɔsuyv ká pəsi kəkə mamacəyəlasi.

Mə tetu ká pəsi ɪsu kəkə mukuyv kaaloo tɔ.

¹⁰ Ka kaa te paa ahoo paa ilim.

Ká nyɔɔsi ká kuləyi mɔpɔyɔ tam tɔɔ ké.

Tetu ká wakəli mɔpɔyɔ pusi tənaya.

Nɔyɔlv kaa təŋna tənaya paa wulee.

¹¹ Kpiisuyu na uluyucante paa cayaŋa.

Kpiisiwulaya na katəkətuɔy paa caya tənə.

Tacaa ká yəki tə tənə na tə saali yem.

¹² Səso nɔyɔlv ɪ kaa wɛɛ si pá kpa-ɪ wulav.

Pu kpiisi tə awulumpiya tənə.

¹³ Səɔɔnnaa ka nyɔ pa kawulaya tɛɛsi taa.

Kəlvəŋ na sɔwa ke pa koloosi acalɛɛ taa.

Pa acalɛɛ ká pəsi taale hasi təsule,

na taataanaa lonte.

¹⁴ Wulaya tetu taa nyəma ká suliyi taale wontu.

Pəŋtɔlvŋ ká yaaki təma.

Ahoo nyaasəlaa ká pəsi pa lonte ke tənə.

Tənaya paa la pa lonte kuhɛɛsələ.

¹⁵ Tənaya tum ká hɛɛ lonte, na ɪ tu ɪ yala.

Tum ká papɪ-yɛyɛ tənə,

na ɪ kpɛyeli ɪ piya ke ɪ kəŋkəŋ taa.

Tənaya yepelekunaa tənə ka koti naale naale.

¹⁶ ɪ wiili Tacaa takəlaya taa na ɪ kala.

Wontu ntɪ tə taa nakvli kaa laŋ.

Paa tə taa ŋku kv kaa laŋ.

Mpi tɔ, Tacaa má ma yəyətənə na ma nɔyɔ.

Ma Feesuyu ká kpɛyelina wontu ntɪ.

¹⁷ Tɛtɛ ke ma tɔwa na má faya pa tetu na ma niŋ.

Na má tala-wɛyɛ-tɪ na ŋmənaŋa.

Tu pəsi pa nyəntu ke paa pəlee na pá caya tə taa ké tam tɔɔ.

35

Tacaa nyəma ká məli ɪ kiŋ

¹ Wulaya tetu laŋle ɪ hulɔmɪ.

Kpaŋkpante tetu ɪ yɔɔli.

Tetu ntɪ lɔm ta tala tə tə ŋmaali.

² Tə tɔ hɛtɔ.

Yaayenaa ɪ tɔɔli tetu taa.

Tə wiliti laŋhulɔmlɛ kawilitasi.
 Pɔ mələna Lipaŋ tɛtɔ kɛ tɛ teeli.
 Kamɛɛli pɔɔ na Saləŋ tɛtɛkələ
 ká tayanɔ səsəntɔ kɛ hikuyɔ.
 Paa na Tacaa Isə teeli na ɪ səsəntɔ.
³ ɪ la na mə niŋ kɛseliŋ kii.
 ɪ la na mə nəhɛɛ acamaa nyɔɔ tɔŋ.
⁴ Mpa sɔɔntɔ kpawa tɔ,
 ɪ heeli-wɛ sɪ:
 ɪ kaasi mə ti.
 ɪ taa nyá.
 Mə Isə kəŋ mə kolontunaa
 fɛlɔɔ na mə nəɔɔ.
 ɪ mayamaɔa ɪ ká kənnə na ɪ waasi-mɛ.
⁵ Waatu inəɔi yɔlɔmaa isɛ ká kuli.
 Ntamaa ŋkpaŋŋ ká tɔli.
⁶ Kaakalaya ká ŋmaa isɔ nam.
 Kamumuka nsəmle ká hɛtəna laŋhulɔmlɛ.
 Mpi tɔ, lɔm ká kpe wɔlaya tɛtɔ taa,
 Pɔ hɛɛ ləŋ kɛ tɛtɔ nti lɔm ta tala tɔ tɛ taa.
⁷ Timpi yələa loosaya
 na pə nəɔsəna isɔ lɔm tɔ pɔ pəsi luna.
 Lɔm sɛɛlaa ká tɔli lɔkɔtɔ tɛtɔ taa.
 Səsəncaasi na mɔlɔɔ ka
 nyala timpi taale hasi cakaya tɔ.
⁸ Tənaya paa hɛɛ mpaav.
 Mpaav ŋku pa yaaki naŋŋ nyəŋku tɔ.
 Kɔpama tike ká təŋna-ku, asilima tɔ nəɔɔlɔ kaa siti.
 Ləmayasɛɛ fɛi nyəma ká təŋ-ku pa kaa le.
⁹ Tɔɔɔlaya kaa wɛɛ mpaav ŋku ku taa.
 Taale wontuyɔ isayav nakɔli ku kaa təŋ-ku.
 Pa kaa sulina taale wontuyɔ isayav
 nakɔlɔɔ mpaav ŋku ku taa.
 Mpa pa nyəŋ Tacaa yapa yomle taa tɔ,
 mpe paa təŋna ku taa.
¹⁰ Mpa Tacaa hɛta tɔ mpe paa mələna.
 Paa tala Siyəŋ na akaitɔ yontu.
 Pa laŋa ká hɔlɔmɔ tam tɔɔ.
 Ayɔɔla na laŋhulɔmlɛ ká kɔɔ.
 Wɔsasi na wula ká polo pooluŋ.

36

Asilii nyəma nyaasəɔi Yosalem nyəma
(Awulaa II 18:13,17-37)

¹ Yuta wulav Isekiyasɔ kawulaya pənaya naanɔwa na liyiti nyəŋka taa, Asilii wulav Senakelipi kɔla Yuta koloosi acalɛɛ tɔɔ na ɪ lɛɛki-yɛ.

² Mɔɔyɔ Asilii wulav kɔsa Lakisi ɪcatɛ taa kɛ ɪ yoolaa nyɔɔ tɔ, na yoolaa taa yoolaa, na ɪ tili-wɛyɛ Yosalem kɛ Yuta wulav Isekiyasɔ kin. Pa talaa ulɛna pá ŋmɛli lɛlɛ isɔta nyəntɛ lɔɔ kin kɛ cɔtɔlaa mpaav taa.

³ Iləna Hilikiya pəyalu Iliyakim, wei ı paasəyəna kawulaya təyaya tə. Na takəlası ɲmaalu Sepəna, na Asafi pəyalu Yowa, wei ı paasəyəna takəlası tə, pá polo pa kin.

⁴ Mpuyule yoolaa nyuyv tu təma-we sı: ı polo í heeli Yuta wulav Isekiyası sı, Asilii wulav səsə pəəsəyi-ı sı pepeye n lakı na ń taaki?

⁵ N mayasəyi nyá taa sı nəyo taa təm taɲanəyəna yoou na kú tú yulv ke təyoole apalətv na? Mpu tə, aweye n lakı na ń taaki, na ń kuləyi ma təv?

⁶ Icipiti ke n teələyi, ílé ı we ké ısu səsəncanɲa kupəlaya ɲka ka kuyı tə. Wei í lapa-keye naani ka həe-ı. Mpuýó Icipiti wulav lakı pa təna mpa pa tisiyi ı təv ké yuy tə.

⁷ Ntanyı n təɲ kele sı mə Iso Tacaa ke n təwa naani. Pəyele Iso ını ı təfəenlənaa na ı kətaɲa təlatənaa ke Isekiyası kpiisaa. Iləna í hólí Yosalem ıcatə yəlaa na Yuta tətə nyəma sı pá sɛ Iso ké kətaɲa təlatə tənə tə təv cənə.

⁸ Təv, pənente nyana ma caa Asilii wulav í pəeli nəyo. Maa ha-ɲ kpaɲanəɲ iyisi naale (2000). Ye n ka pəsi na n təyənı Asilii wulav təmlə nyəma taa səkpəlu na? Icipiti nyəma ke n təwa naani. Mpi tə, pəle pa wəna yoou kəekənəna na pa kpaɲanəɲ cəyalaa tə pə təv.

⁹ N ka pəsi na n təyənı Asilii wulav təmlə nyəma taa səkpəlu na? Icipiti nyəma ke n təwa naani. Mpi tə, pəle pa wəna yoou kəekənəna na pa kpaɲanəɲ cəyalaa tə pə təv.

¹⁰ N hūv sı pə taɲa Iso luɲu nyəntv ke ma təɲaa na má kəv tətə tənə tə wakəlvuyv na? Tacaa heelina-m sı má kpa tətə tənə tə təv na má wakəli-tı.

¹¹ Mpuyule Iliyakim, na Sepəna, na Yowa, pa təma Asilii yoolaa nyuyv tu sı: Yəyətəna-tuyv Alaamee təm taa. Mpi tə, tə nuki. Taa yəyətəna-tuyv Yuta nsəmlə na yəlaa mpa pa we ıcatə kolunɲa təv tə pá nu.

¹² Ama yoolaa nyuyv tu cəwa sı: Pə taɲa mə na mə caa mə tike ke Asilii wulav tilaa sı, pá heeli təm tənə. Ama pə kpənna pa təna mpa pa cəya kolunɲa təv, na paa tə na pá təyo pa pəntv na pá nyəv pa həm təyo.

¹³ Mpuyule yoolaa nyuyv tu səɲaa na í yəyətəna nəyo səsəya ke Hepəla təm taa sı: ı nu Asilii wulav səsə təm.

¹⁴ Asilii wulav yəyətəa sı: ı taa yele na Isekiyası tıvı-mɛ. Mpi tə, ı kaa pəsi na í waası-mɛ.

¹⁵ Isekiyası tıvəyi-mɛye sı, í la Tacaa ke naani. Sı Iso ká waası-mɛ, sı Asilii wulav kaa ləeki mə ıcatə.

¹⁶ ı taa nuua Isekiyası. Mpi tə, Asilii wulav ná caa ké sı, mə na-ı í ciiki na í ha-ı mə ti. Waatv inəyi paa wei ı ka təyo tun wei pa yaa sı, ləseɲ na fiki tə pə pee. Paa wei ı ká nyəv ı ləkə taa həm.

¹⁷ Haləna má kəv na mə pona-mɛye tətə nti tə we ısu mə nyəntv tə tə taa. Tətə nti tə taa we təyənaya pee ké na solum. Tə taa we kutəyov ké na ləseɲ tun.

¹⁸ Mpu tə, Isekiyası ı taa tıvı-mɛye yem na í təɲ sı: Tacaa ka waası-mɛ. Piitimnaa tun ta pəsi na í waası ı yəlaa ke Asilii wulav niɲ taa.

¹⁹ Hamatı na Aləpatı na Səfəyayim, pə acaləe nyəma tun mələ ısəna? ı ta pəsi na í taɲ Asilii wulav sı í taa ləeki Samalii ıcatə.

²⁰ Tətvnaa mpe pa təna, pa taa nti tə tun yapa-təyi ma niɲ taa. Na Tacaa náa yakı Yosalem ke ma niɲ taa?

²¹ Ama yəlaa mpe pa suma pa ta cə-ı paa təmuyv kolumuyv. Mpi tə, wulav Isekiyası ka heelina-we sı pá taa cə-ı.

²² Iləna Hilikiya pəyalu Iliyakim, wei ı ké wulav təyaya nyuyv tu tə, na takəlası ɲmaalu Sepəna na sı sulv Asafi pəyalu Yowa pa polo wulav Isekiyası kin. Paa cəla pa wontu ké, na lanɲwakəlle. Mpuýó pa kəesa wulav ke yoolaa nyuyv tu kuyəyətətv.

37

Isekiyası yəyətəyəna İso kuyəyətətu tələsulə Isayii
(Awulaa II 19:1-7)

¹ Waatu wei wulav İsekiyası nuwa pa təm ntı ɫena í cəli ı wontu na laɲwakəlle, na í suu ləyaya wontu isu fələtənaa taka na í polo Tacaa təyaya taa.

² Tənaɣa ı tila kawulaya təyaya nyuyv tu İliyakin, na takəlası ɲmaalv Sepəna, na kətəlaa taa səsə. Paa suuwa ləyaya wontu ké isu fələtənaa taka. ɫena pá polo Aməti pəyalv Isayii, İso kuyəyətətu tələsulə kin,

³ na pá heeli-ı sı: Laɲwakəlle na ɲkpaɲuyv həm na fəele kuyakv ke saɲa ké. Tə wəe ké isu alaa mpa pa caaki ləlvuyv, ɫe toma fəi sı pá ləli tə.

⁴ İsəntə ntanyı nyá İso Tacaa ta laɲ nuw ke kətvuyv ɲku, Asilii wulav tilina ı pəyalv Lapəsakee na í tuv İso weesuyv tu tə. Ntanyı Tacaa nyá İso ká hə ı ɲkpaɲuyv ke ı kuyəyətətu tə. Mpu tə, sələməna yələa mpa pa kaasaa tə pa tə.

⁵ Mpuɣv wulav İsekiyası tillaa mpe pa pola Isayii kin.

⁶ Ntəna Isayii cə-wə sı:

ı polo í heeli mə caa wulav sı, Tacaa təma sı taa nyana kətvuyv ɲku Asilii wulav tila ı yoolaa nyuyv nyəma na pá kəə pá tuv-m tə.

⁷ Tacaa sı: Maa yele na Asilii wulav nu təm natəli. Pu tu ı taa na í məli ı tətə taa, ɫena pá ku-ı təna.

Asilii wulav nyaasuyv kəfam
(Awulaa II 19:8-13)

⁸ Mpuɣv Asilii yoolaa nyuyv tu Lapəsakee nuwa sı, wulav kula Lakisi na í tii Lipina tə. ɫena í polo təna na í mayana-ı.

⁹ Mpuɣv pa heela Asilii wulav ke təm sı: İtiyopii wulav Tilaka polaa sı ı yookina-ı. Asilii wulav nu mpu, ɫena í tili sı pá heeli Yuta wulav İsekiyası sı:

¹⁰ İsu n tuyv İso ké naanı sı, ma kaa ləkı Yosalem ıcatə tə, n tusa nyá təyi.

¹¹ Nyá mayamaɣa n nuwa isəna Asilii awulaa lapəna tətənaa təna na pá wakəli-ti təkpataa tə. ɫena nyaa tēləɣı sı nyá tike n ka fitina na?

¹² Ma cəsənaa wakəla Kosəɲ na Haləɲ na Lesəfi pə acaləe na İteni nyəma ıcatə nte tə wə Telasaa tətə taa tə. Piitimnaa mpe pa tuɲ ta pəsı na í kenti pa acaləe tə se.

¹³ Hamatı, na Aləpatı, na Layii, na Səfafayim, na Həna, na Afa pə acaləe awulaa wə le?

Isekiyası sələməyi İso
(Awulaa II 19:14-19)

¹⁴ Mpuɣv İsekiyası mu takəlaya ɲka Asilii tillaa kənaa tə na í kala. ɫena í kpa Tacaa təyaya taa, na í həli-təyi Tacaa.

¹⁵ Pə waalı ké ı sələmaa sı:

¹⁶ Hai Pə təna pə tə Tacaa, İseyəli İso, nyá wei n caya isətaa taɲlaa tə tə, nyá tike n kəna tətə kawulası təna İso. Nyá lapəna isətənyuyv na tətə.

¹⁷ Hai, Tacaa ke ɲkpaɲı na ıı nu. Tacaa kuli nyá isə na ıı na. Nu kətvuyv ɲku Senakelipi tillaa tuuki İso weesuyv tu nyá tə.

¹⁸ Tacaa, tampana yaa, Asilii awulaa kpiisa piitimnaa lələa, na pá wakəli pa tətə.

¹⁹ Haləna pá wə pələ pa tuɲ kulalaɲ ke kəkə, na pá wakəli-ı. Mpi tə, ı ké taası na pəe nna yələa niɲ saakaa təy.

²⁰ Hai, Tacaa İso, ya-tuyv Senakelipi niɲ taa. Tətə təna kawulası ı nyı sı nyá tike ntə Tacaa.

*Isayii teləsəyi Tacaa kəcəcətv kə Isekiyası
(Awulaa II 19:20-34)*

²¹ Mpyəle Aməti pəyalə Isayii tilaa, na pá heeli wulaw Isekiyası sı, İseyəli İso Tacaa yəğətəa sı: Ma nuwa sələmnyəv ŋku n sələma-m Asilii wulaw Senakelipi təm tə.

²² Halı Tacaa yəğətə Senakelipi sı:
Yosalem ıcatə kupantə nte tə footiyi-ŋ ké na tə woniyi-ŋ
na tə sələyi-ŋ kasəəlası.

²³ Halı İseyəli nanŋ tə kə n kulina nəğə
na nı tıv na nı sayatı?

Na nı nyənəyi-m na kalampaanı?

²⁴ Nyá təmlə nyəma nəğə kə n tıvna-m.

Haləna n tə sı yooü kəkənəa katatəlaya təə ké
n pəsaa na nı kpa pəəŋ nyəəŋ taa.

Na nı tala Lipaŋ ıcatə heele taa.

Na nı setı ı tıŋ kupampaŋ səəəŋ,
na nı kpa na nı tala comcom nəğə taa,
kə hətv səəəntv tē.

²⁵ Sı nyá hula ləkənəa na nı nyəə pa ləm.

Pəyele n ká fəli nəəhəle kə

Icipiti pusi tənə təə na sı nyəə.

²⁶ Senakelipi n ta nu taa sı má tayanəna
na má sı mpyəy hatoo ləŋta?

Nəəəə kəle ma yelaa sı pə yooü

İlena Senakelipi náa pəsəyi koloosi acaləe kə ncaa.

²⁷ A taa yəlaa kə acamaa kə,

səğəntv kpa-wə na pə liyiti-wə.

Pa wə kə ısu taale nyutv kəkəkəkətv.

Yaa nti pa tuuwa kutuluŋ təə na wəlaya kv-tı,
na tə ta putə tə.

²⁸ Ma nyəma-ŋ ké,

paa n caɣaa, yaa n svukı yaa n lukı.

Pəyele ma nyəma saa wei nyá taa kpaakəna-m tə.

²⁹ Nyá taa kpaakəna-m,

ma nuwa nyá kalampaanı təm.

Pə təə ké maa tv-ŋ muna kukuule.

Maa tv-ŋ ma kpaayanəkpası kə nyá nəğə taa.

İlena má mələna-ŋ na mpaav ŋku n kəmnəa tə.

³⁰ Ye pə kaasa Isekiyası nyá, tənə ıvı tə la-ŋ ısu kəhuləm. Pəntə na pəntə aləəla
kə ı ká təğə. İlena pənaya tooso nyəŋka ı hala na ı kv na ı sə tıŋ wei pa yaa sı
ləsəŋnaa tə na ı təğə pə kəhuləm.

³¹ Mpa pu kaası Yuta kpekəle taa tə, paa wəe kə ısu tıvı kanıvı lila kə teu na
kə lıvı pəe tə.

³² Mpi tə, yəlaa kakaasaya ká luna Yosalem. Mpa pə səəwa tə paa luna Siyəŋ
pıvı taa.

İləna Pə tənə pə tv Tacaa ká la ı sələvıv səəəŋkv taa təğəle.

³³ Pə təə ké Tacaa yəğətəyi Asilii wulaw sı: N kaa pəsi na nı svv ıcatə nte tə taa.
Nyá tətəlaa taa nəğəlv kaa tə nyəmlə kə tə taa. Yaa ı kenti ı təə ké kpəlyəy na ı
kpətəna-te. Pəyele ı kaa lo həpəle taka kə ıcatə nte tə kın.

³⁴ I mpaav kəkəmnyu ke i ká təŋ na í mələna i waali. I kaa tasa icate taa ké sɔvɔ. Tacaa má ma yəɣətəna mpv.

³⁵ Tacaa si: Maa kenti icate tənə tə tɔɔ ké. Maa waasi-tɛyɛ ma na ma təmle tu Tafiiti pa tɔɔ.

Asilii nyəma tɛɛv na Senakelipi sɛm
(Awulaa II 19:35-37)

³⁶ Mpóyó Tacaa isɔtaa tillu tiiwa Asilii yoolaa tɛsikile ke ahoo anɪ. Ulena í kv yoolaa iyisi nɔnɔwa na nɔnaasa na kakpasɪ (185000). Tɛv fema na mpa pə kaasaa tɔ pá kuli, ulena pá mayana si sɛtaa suwa tɛsikile.

³⁷ Tənayale Asilii wulav Senakelipi kpɛsa i tɛsikile na I mələ Ninifi icate taa na í caya tənə.

³⁸ Mpóyó kuyaku nakuli i sɔv i tɔyɔ Nisələki kutuluɣu taa na í tənɔ-kuyɔ luɣuɣu. Ulena i pəyalaa Atələmeleki na Salesɛ pa kv-i na layate na pá se na pá polo Alalaa tɛtv taa. Ntəna i pəyalv lɛlv Asahatəŋ náá lɛtɪ i lonte taa.

38

Isekiyasɪ kvətəŋ na i waav
(Awulaa II 20:1-11)

¹ Mpóyó wɔsasɪ kpa wulav Isekiyasɪ ke waatv unɪ i taa si i saki. Ulena Iso kuyəɣɔtɔtv teləsɔlv Isayii polo i kin na I heeli-i si: Tacaa tɔma si, ye nyá taa wɛ nti n heeli nyá tɔyaya nyəma. Mpi tɔ, n ká si ké n kaa kuli.

² Ntəna wulav kɛɛsi sɛ na kolunɔ tɔɔ na í sələmi Tacaa ke sələmvɔv kɔnɛ si:

³ Hai, Tacaa, ma kpa nyá yule. Tɔɔsi si ma tɔma teu na lotu kɔlvmtv na má lá mpi pə wɛ-ŋ teu tɔ. I tɛma mpv ulena í wii təkpoɔ na í pəli isəlvɔm.

⁴ Pə waali ké Tacaa heela Isayii

⁵ si i teləsi wulav Isekiyasɪ si: Maya nyá cɔsɔ Tafiiti Iso Tacaa. Ma nuwa nyá kɔsələmvɔtv na má ná nyá isəlvɔm. Ule maa sɔɔsi-ŋ weesuyv pusɪ ke naanɔwa na kakpasɪ.

⁶ Maa ya nyá na icate tənɛyɛ Asilii wulav niŋ taa. Maa kenti tə tɔɔ*fa*. ^a kɔkalvɔ 21-22 ke kɔkalvɔ 6 waali si, pə wɛɛ isv pa kɛsɔyɔ Awulaa II 20:1-11 taa tɔ.

⁷ Yaasi wei Tacaa ka hələna-ŋ si i ká la isv i sɔv tɔyɔle si,

⁸ i ká yele na isɔtom waaci məli waali waaləyɪ cacaasɪ naanɔwa. Ulena tampana, isɔtom məli waali waaləyɪ timpɪ tɔɔ pu luɔaa tɔyɔ cacaasɪ naanɔwa.

Isekiyasɪ kawəyaya ke i kvətəŋ waali

⁹ Waatv wei pə wɔwa wulav Isekiyasɪ na pə tɛmɪ-i na í má kawəyaya ŋka tɔyɔlv:

¹⁰ Ma hvəkaya si pu kɔɔli-m ké na tɔŋ.

Ma hvəkaya si maa si na hələm na nɔyɔ.

Pə wɛɛ si má tɛɛ.

Maa tənɔna sɛm nɔnɔsɪ.

Pə pɛma-m ma pusɪ kɔkaasasɪ.

¹¹ Ma hvəkaya si ma kaa tasa Tacaa ke nav ke weesuyv nyəma tɛtv taa.

Ma kaa tasa yɔlv nɔyɔlvɔv nav ke

antulinya yəlaa taa.

¹² Pə ləsa ma weesuyv na pə pona poolur isv tiikilu cokəle.

^a 38:6 Piipili wei pa yaakəna nasala taa si fəlanʒɛɛ kuulan tɔ í tɔwa

Pə tama ma weesuyu tomle.

Pə kpila ma weesuyu ké isu pəlvəlv setuyv

sayata kponkpontu na í kpili-ı tɔ.

Pu taanəxi tɔ, n tɛma ma tɔm.

¹³ Pu nyaaləxi tɔ sɛm kpiisa-m.

Tacaa n yoka ma mwə kɛ isu tɔɔlaya.

Pu taanəxi tɔ, Tacaa n tɛma ma tɔm.

¹⁴ Ma wiikaya kɛ isu kacayəlvfəyaya

lakuyv na ká cəki isətaa tɔ.

Ma mələxi isu alukuku,

na má tekiyi isətaa kɛ pətəətə.

Hai, Tacaa, pə nu-m kɛ, waasi-m.

¹⁵ Suweye ma tasəxi yəɔtuyv tɔtɔ?

Tacaa yəɔtəna-m.

Nyá mayamaya n lakəna.

Maa təna tɔpasuyv kɛ ma weesuyu təna

taa kɛ ma wahala tɔɔ.

¹⁶ Tacaa, nyá kupantənaa tɔɔ kɛ

yulv wɛna weesuyu.

Tə tɔɔ kɛ ma feesiyi tɔtɔ.

N ká mələna-m isu ma wule taa,

n ká yele na má wɛna weesuyu.

¹⁷ Ma laɲwakəllɛ pəsəna nteye heesuyv.

Nyá sɔələna na n ləsi-m sɛm púyú taa.

Uəna n lɔ ma isayətv təna na waalɔ.

¹⁸ Mpi tɔ, pə taya atətəle taa nyəma saɲna-ɲ.

Pəyele pə taya sɛm ká taləna-ɲ.

Mpa pa tiiwa pəlaav taa tɔ paa tɛləxi nyá kupantu.

¹⁹ Weesuyu nyəma tike pəsəyəna na pá sa-ɲ,

isu maya saɲa isəntɔ.

Cɛɛ huləyəna ı piya kɛ kupantu.

²⁰ Tacaa yapa-m kɛ.

Tu ma tá cəməɲ kɛ nyá təyaya taa na í wii teu.

Haləna tá weesɲ tənaya.

²¹ Mpúyú Isayii təma sɔ:

I naɲ tuyv ɲku pa yaa sɔ fiki tɔ kv pee

na í taa Isekiyasɔ hɲ taa na pə waa-ı.

²² Ntəna Isekiyasɔ sɔ:

Yaasi wei kɛ Tacaa n ká huləna-m sɔ,

maa kpa nyá təyaya taa?

39

Papiloni wulav kənte kɛ Isekiyasɔ tɛ

(Awulaa II 20:12-19)

¹ Waatv kulvm ɲı ı taa kɛ Papiloni wulav wei pa yaa sɔ, Melotakı-Palatan, na ı caa sɔ Palatan tɔ, ı tilina Isekiyasɔ kɛ kucəəv na takələya. Mpi tɔ, ı ka nuwa ı wusasi na ı alaafəya hikuyu tɔm kɛ.

² Mpúyú Isekiyasɔ laɲle huluma səsəm. Uəna í hólí Papiloni tillaa mpeye ı wɛnav tete. Paa liyitee, paa wula, na tulaalvnaa na nim səsəɲ nyəm. I hula-wɛ tətəyɔ ı

yooou wontu tēna. Na pə tēna mpi pu wē i wēnau tēsule tō. Isekiyası tá ημεσι-wēye pulopuy i kawulaya tēyaya taa.

³ Mpuyule Iso kuyəɣotutu tēləsulv Isayii pola wulav Isekiyası kin ke pə waalı. İlena í pəəsi-i sı: Suweye yēlaa mpə pa heela-η? Leyə pa tu lunaa? Ntēna Isekiyası sı: Hatoo Papiloni tetv ke pa lunaa.

⁴ İlena Isayii tasa-i pəəsuyv sı: Pepeye pa nawa nyá kawulaya tēyaya taa? Isekiyası sı: Ma kawulaya tēyaya taa nyəm tēnaya pa nawa. Ma ta ημεσι-wēye ma kpancoou nakulv.

⁵ Ntēna Isayii tō Isekiyası sı: Nu Pə tēna pə tu Tacaa kuyəɣotutu.

⁶ Nyəni kuyey kəη wēi i taa Papiloni nyəma ká kuu pə tēna mpi nyá caanaa kaawa na pə wē nyá kawulaya tēyaya taa isəntō tō na pá kpeena. Pə kaa kaası pulv. Tacaa yəɣətəna mpv.

⁷ Paa kpaɣa nyá pəyalaa kuləlaa. Paa pəsi-wēye kataası. Paa su-wēye Papiloni kawulaya taa.

⁸ Mpuyule Isekiyası cəwa Isayii sı: Tacaa təm ntı tə wē teu ké. Mpi tō, i mayasaya i taa ke sı: Ma na ma yēlaa tu cayana hēesuyv ke ma pəəle taa.

HƆYƆLUYU NAALƆ NYƆNKU ISEYƆLI NYƆMA LANHƆSƆLE

40

Isəyeli nyəma waasvyv təm kpaalvyv

¹ Mpyó Tacaa yəɣota i yēlaa sı:

İ puɣusi ma yēlaa í puɣusi ma yēlaa.

² İ yəɣətəna Yosalem.

İ makı kapusi sı nyá wahala tēma tēma.

Pəcə pa husa nyá isayatu.

Tacaa fela-η nyá isayatu fəotə ke təm naale.

³ Nəɣəlv kiisiɣina sı:

İ tayanı Tacaa ke mpaav.

İ teti tá Iso ké mpaav ke wəlaya tetv taa.

İ tú tá Iso ké hapəle.

⁴ İ yəki pəəη na pulası tēna.

İ suuli teteka tēna.

Tontonja na kutaalominj í pəsi tetv kuhəntətv.

Timpi pə kulaa tō pə pəsi teteka səsəəna.

⁵ İle pu keeli Tacaa teeli tō.

Yēlaa tēna ká na-i.

Mpi tō, Tacaa nəɣə yəɣətəna.

⁶ Mpyó nəɣə kalı ka yəɣotaa sı:

Kiisi.

Ntēna nəɣə ləηka cə sı:

Ma kiisi suwe?

Kiisi sı:

Yēlaa tēna wēe ké isu nyutu.

Na pa teu isu taale taa hətə.

⁷ Tacaa heelim í mapa, nyutu wələyi ké, na hətə tó.

Tampana tɔɔ, yɔlaa wɛɛ kɛ ɪsu nyutu.

⁸ Nyulɔyɔ wulɔyɔ, hɛtɔyɔ lɔntiliyi.

Ama ta ɪso kuyɔɔtɔtɔ nɔ wɛ tam tɔɔ kɛ.

Tɔm kɔpantu

⁹ Yosalem yɔlaa mpa mɛ

ɪ kpaalɔyɔ tɔm kɔpantu tɔ.

ɪ kpa pɔyɔ kɔkɔlɔyɔ tɔɔ.

Siyɔɲ nyɔma ɪ kiisina toma.

Tɔm kɔpantu kpaallaa mɛ,

ɪ kiisi ɪ taa nyɔ.

ɪ kpaalɔ Yuta acalee si:

ɪ nyɔni, mɔ ɪso kɔɲna ntɛ.

¹⁰ ɪ nyɔni Tacaa ɪso kɔɲna ntɛ na toma,

Tacaa tɔɲ tɔ-ɪ sɔsɔɔntɔ.

Tacaa na ɪ kaseesi kɛ.

Na ɪ tɔmlɛ kɔlɔlɔm wɛ ɪ nɔyɔ tɔɔ.

¹¹ Tacaa wɛɛ kɛ ɪsu tiikilu,

ɪ kɔ tiiki ɪ kalɔkɔɲ.

ɪ kɔ kpeyeli ɪ wɛɛsi kɛ ɪ niɲ taa,

na ɪ kpekɪ-sɔyɔ ɪ tɔɔ.

Tacaa kɔ tiiki heɲ totonaa

mpa pa wɛna piya tɔ tɔpamm.

Pɔ tɔna pɔ tɔ sɔsɔɔntɔ na ɪ lɔmayasɛɛ

¹² Awe mayasɔna tenku lɔm kɛ ɪ ntantaku taa?

Awe mayasa ɪsɔtɔnɔyɔ wɔɲ na ɪ ntantaku?

Awe mayasa atɛ tetu kɛ ɲmɛsɔv na ɪ ɲmaya?

Awe mayasa pɔɔɲ na pulasi kɛ sanɔya tɔɔ?

¹³ Awe mayasa Tacaa Feesuyu?

Awe tasɔna-ɪ layatɔ?

Yaa awe sɛyɛsɔna-ɪ?

¹⁴ Tacaa na awe pa cayana na pɔntɔ sɛyɛsi-ɪ?

Yaa awe hɔlɔna-ɪ tampana mpaav?

Awe tɔ ɪso kɛ lɔmayasɛɛ,

na ɪ hɔlɔ-ɪ nyɔm mpaav?

¹⁵ Nyɔni, piitimnaa wɛ Tacaa kɛ ɪsu lɔm lukɔyɔ

kpekɪti taa na pɔ tosi tɔ.

Yaa ɪsu kanyɔɲa pile kɛ sanɔya tɔɔ.

Tɛtɔnaa mpa lɔm cɔɔnaa tɔ,

pɛlɛ pa wɛ kɛ ɪsu mɔsɔyɔ kɔlɔyɔ tɔ.

¹⁶ Lipaɲ hɔtɔyɔ taa taasi u takɪ

kɔtaya tɔlate tɔɔ kɔkɔ tayanɔyɔ.

Kɔ taa taale wontu payale ta tala si

pa lɔna-tɔyɔ kɔtaya ɲka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ.

¹⁷ Piitimnaa tɔna kɛ kpetɛ kɛ Tacaa ɪsɛntaa kɛ.

Pɔ ta kɛ-ɪ pɔlɔpɔ nɔyɔlɔ.

ɪso fɛina saala

¹⁸ Aweyɛ ɪ caa ɪ kɛsɔna ɪso?

Yaa pepe lɛɛsɔyɔ kɛ ɪ kɔ lu ɪ lɔntɛ?

19 Koolu lukina tɔyɔ,
 ɔlɛna wɔlanaa latu nɔ́a waasi-kuyɔ wɔla.
 ɔlɛna ɪ tu-kuyɔ liyitee nyɔ́ɔtɔ alukpalisi sɪ pə la kacɔka.

20 Kɔnyɔntɔ wei ɪ kaa pəsi na í hiki mpɔ tɔ,
 taakukulaya ŋka pukasi ɪ pəsəyi tɔyɔ ɪ caaki.
 ɔlɛna í ná saakulɔ kupan na í saaki-ɪ
 lɛsuyɔ ŋku ku ciyitiyi tɔ.

21 Mɛ í taa nyi-tɪ taa, yaa í taa nu-tɪ?
 Pa taa hɔli-mɛyɛ-təyi hatoo kancaalaya?
 ɪ taa cɛkəna tɛtɔ kite tɔm?

22 ɪsɔ caya hatoo tɛtɔ nyuyɔ taa,
 na tɔ taa yɔlaa nɔ́a wɛ ɪsɔ cəlɔŋ.
 ɪ pɔwa ɪsɔtɔnyɔ kɛ ɪsɔ puyɔ fɛlɛfɛlɛ.
 ɪ hɛta-kuyɔ ɪsɔ ɪ cɔkələ sɪ ɪ lakɪ ɪ tɛcayalɛ.

23 ɪnɪ ɪ pəsəyɔna atɛ awulumpiya kɛ yem.
 ɪsɔ pəsəyi antulinya huɔlaa kɛ kpɛtɛ.

24 Mpi sɪ paa sɔɔki-wɛ na pá tuu-wɛ tɔ.
 Mpi sɪ paa nyɔɔki na pá kan lila kɛ tɛtɔ taa tɔ
 Tacaa tɛma pa tɔɔ kɛ heelim wosuyɔ na pá wɔli.
 Na pə kuu-wɛ ɪsɔ kacuculaya kpakuyɔ nyuliya tɔ.

25 Mɔ́yó ɪsɔ Nanɲtɔ yɔyɔtaa sɪ:

Aweyɛ í kɛsəyɔna-m,
 na má na-ɪ tɔ́ nɔ́yɔsɪ?

26 ɪ kpaaɪ ɪsɛ na í nyɛnɪ ɪsɔtɔlɔŋasi.
 Awe lapəna-sɪ?
 Wei ɪ lakɪ na sɪ kpekələ tɛna tɔŋ teitei tɔyɔ.
 ɪ yaaki paa ŋkaya ka hɛtɛ,
 na ɪ tɔŋ sɔsɔɔŋ na ɪ toma sɔsɔɔna,
 nakəlɪ kaa lanɲɪ.

Toma kɔfana hav kɛ acamaa

27 Ee, Yakɔpɔ, pepe tɔɔ kɛ n yɔyɔtəyi mpɔ?

ɪsɛyɛli pepe tɔɔ kɛ n tɔŋ sɪ:
 Tacaa ta nyɪ mpi pu mayana-m tɔ?
 Aaiyee sɪ:

Ma ɪsɔ ɪ lakɪ pɔlɔ sɪ í sɛɛna ma tɔɔ.

28 N ta cɛkəna taa?
 N ta nu-tɪ sɪ Tacaa ɪsɔ kɛlɛ tam tɔɔ tɔ?

ɪsɔ lapəna tɛtɔ tɛnasɪ tɛna.
 Pu caaməyi ɪsɔ, pɛ́cɔ ɪ kaaki.

Pəyɛle ɪsɔ nyəm fɛi cɛkənav.

29 ɪsɔ haaki tɔŋ kɛ mpa pa kawa tɔ.
 Tacaa sɔsɔyɪ apalɔtɔ kɛ mpa pə nuwa tɔ.

30 ɪfɛpiya kaaki na pa toma tɛŋ.

Mpa pa kiiwa teu tɔ pa hotiyi.

31 Ama mpa pa ha pa təyi Tacaa tɔ,
 pa toma sɔsɔyɪ kɛ.

Pa kuləyi kɛ ɪsɔ hɛkələnaa.

Pa kpakəyi asewa paa kaaki.

Pa tɔŋ kɛ pu nukɪ-wɛ.

41

Pə wée sɪ lseɣɛli nyǝma í tʊ Tacaa ké naani

¹ Ḿpóyó Tacaa yǝɣɔtaa sɪ:

Tɛtʊ nti lʊm cǝǝnaa tɔ,
na lʊm nəɣɔ hǝɣɔlǝŋ nyǝma.
Í su na í ke ŋkpaŋŋ na í nu ma tǝm.
Yǝlaa pooluŋ nyǝma mɛ, í tǝɣɔ apalʊtʊ.
Í kpǝtǝna na í yǝɣɔtɪ.

Tǝ kpǝntɪ na tǝ polo huule.

² Má lǝsǝna ilim tǝlulɛ tǝɔ ké wei
ɪ tǝkɪ akaitʊ ké paa timpɪ í puki tǝ.
Má tʊna ɪ niŋ taa ké piitimnaa,
má tisina awulaa tǝfɛ.

Ma layatɛ pǝsa yǝlaa ké musuɣʊ,
na ma nyǝmá náá yasɪ-wɛ isɪ
heelim kpakuɣʊ nyutʊ tǝ.

³ Ma tʊ pa waali,
ma faya pa hɛkʊ taa, pulʊ ta tokina-m.
Mpaav ŋku ma ta tǝŋta tǝɣɔ ma kpaɣaa.

⁴ Awe lapǝna mpʊ inɪ?
Awe yelina na pǝ kǝɔ?
Awe yaana lʊlʊŋ yǝlaa ké hatoo
kancaalaya sɪ pá hiki weesuɣʊ?
Tacaa má wei ma ké kancaalaya tʊ tǝɣɔ.
Pǝcǝ maa wɛ waali nyǝma waali tǝtǝ.

⁵ Tɛtʊ nti lʊm cǝǝnaa tǝ pǝ nyǝma na
lʊm nəɣɔ hǝɣɔlǝŋ nyǝma nawa mpi ma lapa
tǝ na sǝɣǝntʊ kpa-wɛ.

Antulinya tǝnasɪ nyǝma seliɣi.

Pa kpǝtǝɣǝna na pá kǝŋ.

⁶ Pa sǝŋna tǝma,
paa wei ɪ heeliɣi ɪ tǝɣǝntǝlɛ sɪ: Kaasɪ nyá tɪ.

⁷ Tuŋ lutu ná tasǝɣɪ apalʊtʊ ké wʊlanaa paasǝnʊ.

Sotulu ná sǝŋna sǝtɛ tǝɔ matʊ.
Í yǝɣɔtǝɣɪ nyǝɣǝtʊ tamsuɣʊ tǝm
sɪ pǝ ké tǝmlɛ kupantɛ kɛ,
na ɪ kan lɛɛsuɣʊ na nyǝmá sɪ kʊ taa ciɣiti.

Nǝǝnǝ taa la sǝɣǝntʊ

⁸ Ḿpóyó Tacaa yǝɣɔtaa sɪ:

Ye nyá ɪlɛ ma tǝmlɛ tʊ lseɣɛli.

Yakǝpu nyá wei ma lǝsa
ma taapalʊ Apǝlaham lʊlʊɣʊ taa tǝ.

⁹ Nyá wei ma pola tɛtʊ tǝnaya tǝɔ na má pɛɛkɪ tǝ.

Ma yaa-ŋ hatoo katenja tǝnasɪ tǝɔ.
Nyaya maa heelaa sɪ n ké ma tǝmlɛ tʊ.

Má lǝsǝna-ŋ, ma kaa lǝŋ.

¹⁰ Sǝɣǝntʊ í taa kpa-ŋ, ma wɛ nyá waalǝɣɪ.

Taa nəɣǝsɪ, maɣalɛ nyá lǝɔ.

Maa ha-ŋ apalʊtʊ.

Maa kǝɔ na ma waasɪ-ŋ.

Maa te-η na ma toη səsəəη.

¹¹ Mpa pa mu-η na pááná tə,

pu liyiti-we na féele təyə-we.

Pu pasa nyá kolontunaa na pá pəsi kpete.

¹² Mpa pa kulaxa nyá təə na pá pəekəyi-η na yooü tə.

Pu kpiisi pa təna na pá pəsi kpete.

N ka pəeki-we n kaa na-we.

¹³ Mpi tə, mayale nyá Isə Tacaa.

Ma haakəna-η toη. Ma heeliyi-η si:

Taa nyá. Maa kəə má waasi-η.

Ma kəη nyá waasvuv

¹⁴ Yakəpu atantaaliya nyá,

Iseyeliya nyá, taa nyá.

Maya Tacaa Isə ma yəyətəyənə.

Ma ké Iseyeli nyəma Nanη tu.

Mayale wei i waasəyi-η tə.

¹⁵ Maa pəsi-η kpenkpeluyü kufalvuv ηku pa

makəna təyonaya na ku təə na nyəmə tə.

N ká yəki pəəη, na í nanη-i.

N ká pəsi pulasi usü ləətu.

¹⁶ N ká fala-we na heelim kpaya,

kacuculaya ká yasi-we.

Iləna nyáa yəələnə Tacaa,

na nyáa hiki nyá teeli kə Iseyeli Nanη tu təə.

Wulaya tetv pəsəyi kacəka tetv

¹⁷ Mpyəy Tacaa tasaa si:

Wahala nyəma, na konyəntənəa,

í pəekəyi ləm u naaki,

iləna mə luuη tē wəli.

Ilə maya Tacaa maa cə-mē.

Maya Iseyeli Isə,

ma kaa lə-mē.

¹⁸ Maa yele na pusi səsəənsi kpe pulasi təə.

Maa tūli ləm seelaa kə tətēka taa.

Maa pəsi wulaya tetv kə lule,

na ləm kpen tetv kəwələtu taa.

¹⁹ Maa tuu wulaya tetv taa ké,

tūη toη nyəη wei pa yaa si:

Seətəli na akasiya na miili na olifi tə.

Maa yele na tūη toη nyəη wei pa yaa si:

Sipələsi na pēη na puwi tə í nyə timpi tēv fēi tə.

²⁰ Iləna yəlaa tənə ná na pá cəkəna.

Paa welisi na pá nu pə taa si,

Tacaa niη lapəna yaasinəa mpe.

Iseyeli Isə Nanη tu má má ηmana-we.

Isə kula tūη təə

²¹ Mpyəy Iseyeli nyəma wulav Tacaa yəyətəa si:

Piitimnəa tūη mē í yaa-m nənəyə.

Í yəyətəi mə təm.

²² I kəna-ti, í heeli-tuyv mپی pu te na pə kəə tə.
 Hatoo tə, pepe təm ke tuy me í təma yəyətuyv si pu kəə?
 I heeli-tu na té feñ pə taa na tə ná pə yoosuyv.

Yaa í heeli-tuyv mپی pu te na pə kəə tə.
²³ I yəyət mپی pu təkəna lapv tə pə təm.

Ilena tə nyi si í kə tuy.
 I la kupantv yaa isayətv natəli.
 Ilena té kuli ise na té kpentv na té na-ti.

²⁴ Mə we kpete ké, na mə kulapəle ke kpete.
 Ye yulv í ləsa-me pə ké acaalətv ké.

²⁵ Ma ləsa yulv na ilim ntəyən, i kəñna nte.

Pa yaa i həte na ilim təhule təə.
 I yaana nteye ma həte.
 I feləyi nyuyv nyəma ké isu afəla.

Yaa isu tiisi ħmalv feluyv cuyv tə.

²⁶ Awe yəyətəna-təyi hatoo kancaalaya na té nyi-ti,
 na té tisi si tampana?

Aai nəyəlv ta kpaalı-ti,
 nəyəlv ta yele na tə nu.

Nəyəlv ta nu təm nti tə luna mə kin tə.

²⁷ Má caaləna Siyən ke təm heeluyv.

Ii naa-ti, ii naa-ti.
 Ma tila Yosalem ke tillu.

Wei i kəna Laapaalı kupəñ tə.

²⁸ Ma nyəna tuy un.

Ma ta na i taa ħku ku kpaalı təm tə.

Yaa ħku ku cə ma kəpəəsətv tə.

²⁹ Pa təna pa we yem ké,

na pa təma ke kpete.

Pa tuy ké heelim na í we kpete.

42

Tacaa təmle tv

¹ Mpyəy Tacaa tasaa si:

Ma təmle tv ntə, ma paasəna-ñ ké.

Nyaya ma ləsa na ma ləsayə suwə.

Ma feesuyv we nyá təə ké.

Nyaa kpaaləna piitimnaa ke siyisuyv təm.

² Nyá nəyə kaa kulv, yaa í má kapuka.

N kaa yəyət natələyi patəma taa.

³ N kaa teesi pyətyəy ke səsəncəñə kupəlaya.

Pəyele n kaa teesi kəkə ħka ka fiyinaa tə.

N ká təñ tampana ké na í yəyət siyisuyv təm.

⁴ Ye n ta te siyisuyv suw

ke tətə təə n kaa yele.

N ká la ħpyəy haləna

tətə nti ləm cəñnaa tə,

na tənəkunaa nəəs i acalee nyuləyi nyá kiin.

Piitimnaa kəkə ħka pa naana tə

5 Мрѹгѹ Ісѹ Тасаа wei ı lapа ısѹтѹnyu na ı pѹ,
na ı la tѹtu na tѹ taa kѹlѹlѹm tѹna,
na ı ha tѹ taa nyѹm tѹnaya weesıŋ na pѹ feesıyi tѹ,
ı heela yѹlѹ wei ı lѹsaa tѹ sı:

6 Тасаа ма́ ма́ лѹсѹна-ŋ sı ı́ тѹŋ sıyısıyу.
Ma tѹkѹŋı nyá nıŋ taa na ma paasѹna-ŋ,
na ma na-ŋ na yѹlaa tѹ pѹeli nѹŋѹ.
Na ı́ pѹsı piitimnaa fѹtѹla.

7 N ká kuli piitimnaa ıse, na ı́ tѹlı salѹka nyѹma.
Na ı́ lѹsı sѹkpetyѹ tѹe nyѹma kѹ tѹŋmelle taa.

8 Ma kѹ Тасаа kѹ, halı ma hѹte ntѹ.
Ma kaa cѹla nѹŋѹlѹy ma teeli.
Ma kaa cѹla ma nyѹy kѹlѹy kѹ tıŋ kѹlalaŋ.
9 Kancaalaya nyѹntu tema yѹosıyу.
Ma kpaałŋı-meŋe kѹfatu tѹm na pѹcѹ tѹ kѹѹ.

Та́саа waaıyу

10 ı yoo Та́саа kѹ yontu kѹfatu.
ı yoo ı samtu yontu kѹ tѹtu tѹnası tѹѹ.
Teŋku tѹѹ cѹlaa, na ı taa nyѹm tѹna.
Tѹtѹnaa mpa lѹm cѹnaa tѹ tѹ yѹlaa
na lѹm nѹsı acalee nyѹma.

11 Wѹlaya tѹtu na tѹ acalee sѹsѹna yѹlaa,
Ketaa acalısı nyѹma ı́ kѹsı mѹ nѹsı.
Mpa me ı́ we pѹŋ nyѹŋ taa tѹ,
ı́ wilitına lanhѹlѹmle.

12 ı́ tѹ Та́саа kѹ teeli.
ı́ kpaałı ı samtu kѹ tѹtu nti lѹm cѹnaa tѹ tѹ taa.

13 Та́саа n luwaya ısu aka.
N tayanŋı nyá tı ısu yѹolu.
Та́саа yaya apalѹkakiısaya tѹwapapa.
N hѹlŹŋı nyá kolontunaa kѹ nyá tѹŋ.

Мрѹ́пѹ lapv pѹle Та́саа tѹwa tѹ

14 Мрѹ́гѹ Та́саа yѹŋtaa sı:
Hatoo tѹ, ma tѹka ma tѹŋı na má suma.
Ama pѹnente maa ma kapuka kѹ,
ısu ahonto wei ı lѹlŹŋı tѹ.
Ma mѹlŹŋı kѹ, na ma tısiyi feesıŋ.

15 Maa kpiisi pѹŋ na pulası.
Maa yele na pѹ tıŋ tѹna wѹlı.
Maa łayası pusi sѹsѹnsı.
Maa la na pusi sѹsѹnsı pѹsı tѹtu nti lѹm cѹnaa tѹ.
Maa la na luna nyѹѹ.

16 ı́lena má yele na yѹlѹmaa tѹ mpaav ŋku pa taa nyı tѹ.
Na má tѹŋna-weŋe mpaısi nsi pa taa cekѹna tѹ.
Maa pѹsı sѹkpetyѹ kѹ nyaalѹm,
na tımpi tѹnte we kate tѹ pѹ hѹntı.
Mpi maa la tѹŋle, ma kaa lѹ-we.

17 Ama mpa pa ha pa tѹŋı tıŋ
na pá heeliyi łeesŋ kusaakŋ na kѹlupŋ sı:

Meɣele tá isənaa tɔ.
Paa tuli tapəŋ na fɛɛɛ.

Yəlaa yulɔmaa na ntamaa

¹⁸ Ἰσὴὺ Tacaa tɔma si:
Ntamaa í nu.
Yulɔmaa me, í nyəni na í ná.

¹⁹ Aweɣele yulɔm?

Ye pə taya ma təmlɛ tɔ.

Aweɣele ntam?

Ye pə taya ma tillu wei ma tilaa tɔ.

Aweɣele yulɔm isɔ wei ɪ hika hɛsɔyɔ tɔ?

Aweɣele ntam isɔ ma təmlɛ tɔ?

²⁰ N nawa yaasinaa payale.

Ama n ta la laakali.

Pəyele n kema ŋkpaŋŋ kɛ teu.

Ama n ta nu.

²¹ Tacaa nyá siyisuyɔ tɔɔ ké n caawa si,
n lakɪ kusəsutɔ kɛ sɔsɔɔntɔ na kɔpampantɔ.

²² Paa na mpɔ, pə kpiisa yəlaa mpe,
pə kuu pa wontu.

Pə kpa-weye isɔ katəka kɛ kɔkpaməŋ pɔəŋ taa.

Pa kpa-weye saləka kɛ pa təŋmellɛnaa.

Pa kuuki pa wontu nəɣɔlɔ ta waasi-we.

Pa lɛɛka-weye pa nyəm.

Pəcɔ nəɣɔlɔ fɛɪ si ɪ tɔ si pá fɛli-we.

²³ Mə taa awe ká kɛna ŋkpaŋyɔ na tɔmnɔa mpe?

Awe ká səŋ təkpi si ɪ ká tasa-təɣɪ nuw?

²⁴ Awe tɔ Yakəpɔ kpiisilaa,
na lɛyɛli kɛ wontu kuulaa?

Pə taya Tacaa wei tə pəntənaa tɔ?

Pa ta sɔəli si pá təŋ ɪ mpaəŋ taa.

Pəyele pa ta nu ɪ kusəsutɔ.

²⁵ Pə tɔɔ ké ɪ taa huuna lɛyɛli kɛ katatəlaya.

lɛna yooɔ tii ɪ tɔ na tɔŋ kɛ paa pənəyɔ ŋka.

lɛyɛli ta pɛɛki si ɪ cəkəna pɔlɔ.

l ta yaa tɔm ntəɣɪ pɔlɔyɔ ɪ taa.

lɛna yooɔ ná kɔ-ɪ.

43

¹ Pənente Tacaa yəɣətəɣɪ si:

Yakəpɔ yəlaa me awe ŋmaya-me?

lɛyɛli nyəma me awe ŋma-me?

l taa nyana pɔlɔ.

Mpi tɔ, ma yapa-meɣɛ.

Mə həla kɛ ma yaana-me.

l ké ma nyəma ké.

² Ye ɪ tɛsəɣɪ lɔm ma we mə waaləɣɪ.

Pusi kaa təɣɔ-me.

Pəyele ye ɪ tɔŋ kəkɔ taa ka kaa nyaya-me.

Kəkɔ kaa kɔ-me.

³ Mpi tɔ, mayale Tacaa mə Iso.
 Má kɛna Isɛyɛli nyóma Nanɲ tɔ.
 Wei ɪ waasəyi-mɛ tɔ.
 Icipiti nyóma kɛ maa fɛli mə lonte.
 Maa layasəxəna-mɛyɛ Itiyopii na Sepa nyóma.
⁴ Mpi tɔ, í kɛ-m pulv səsəəm kɛ.
 Mə nyuvu kulaa, na má sɔɔla-mɛ.
 Ma cɛləyi apalaa kɛ mə lonte.
 Ma layasəxəna yɔlaa kɛ nyá weesuyɛ.
⁵ Ma wɛ mə waali kɛ, í taa nyá.
 Maa kɔna mə luluvu nyóma na tɛv kite.
 Maa kɔna-mɛ na ilim tətɔlɛ.
⁶ Maa heeli ilim ntɔxɔɲ sɪ: Kɔna-wɛ.
 Maa heeli ilim mpətɔɲ sɪ: Taa su-wɛ.
 Kɔna ma piya na pooluɲ.
 Ləsɪ ma pɛɛlaa na tɛtɔ tənasi na ń kɔna.
⁷ Pa tɔna mpa pa yaakɔna ma hətɛ,
 na ma ɲma-wɛyɛ ma teeli tɔɔ tɔ.
 Má lapəna-wɛ.

Meyle Tacaa aseeta nyóma

⁸ I ye le na ma yɔlaa lu.
 Pa kɛ yolumaa kɛ, pəyele pa wɛna ɪɛ.
 Pa kɛ ntamaa kɛ pəyele pa wɛna ɲkpaɲɲ.
⁹ Piitimnaa tɔna í kpɛyeli, yɔlaa í koti.
 Mə taa awe kpaala tɔmnaa mpe?
 Mpa pa heeliɲa-tuvu kancaalaya nyəntɔ nti?
 Puntɔnaa í hólí pa aseeta nyóma,
 pa hólí pa tampana,
 na tɔ nu na tɔ tisi sɪ ɲhpúyú.
¹⁰ Meyle ma aseeta nyóma.
 Tacaa má ma yɔxətəna mpv.
 Mə na ma tɔmlɛ tɔ wei ma ləsaa tɔ.
 ʌna pɔ́ lá na í nyɪ-tɪ na í tɛ-m na mə taa.
 Na í cɛkəna sɪ maya.
 Iso nɔxɔlv ɪ taa wɛɛ na pɔ́cɔ́ pɔ́ takɪ-m.
 Pəyele Iso nɔxɔlv ɪ kaa lu ma waali tɔtɔ.
¹¹ Mayale Tacaa, ma paasi,
 waasulv nɔxɔlv ɪ fɛɪ tɔtɔ.
¹² Má kpaaləna, má waasəna.
 Ma heela nti tɪ kɔɔ tɔ.
 Pə taya mə heko taa tuvɔ kpaɪ nyəɲko nakuli.
 Meyle ma aseeta nyóma. Má kɛna Iso.
 Tacaa má ma yɔxətəna mpv.
¹³ Mayale Iso kɛ hatoo tam tɔɔ.
 Nɔxɔlv ɪ fitiyi puluvu ma niɲ taa.
 Awe ka wakəli mpi ma laki tɔ?

Tacaa tiluyɛ kɛ nɔxɔlv

¹⁴ Tacaa Isɛyɛli Iso Nanɲ tɔ wei ɪ waasəyi tɔ.
 I yɔxətəyi sɪ:
 Mə tɔɔ kɛ ma tiliyi nɔxɔlv sɪ í yoonə Papiloni.

Maa yele na lum tɔyɔ Kalɔtee selaa kpɔlɔŋ,
wei i taa pa nukɔ lelen tɔ.

¹⁵ Mayale mə Nəŋ tɔ Tacaa.

Mə wulav wei i ɲmawa lseyeli tɔ.

Wɔlaya tɛtɔ taa mpaav kɔfalvɔ

¹⁶ Mayale Tacaa wei i hɛɛ hapɔle kɛ tɛŋku taa
na mpaav kɛ lum tɔŋ nyəm taa tɔ ma yɔyɔtaa sɪ:

¹⁷ I lɛsa yooɔ kɛkɛnaa na pə kpaɣanəŋ.

Pa hɛnta pa tɛna, pa temaya.

Pa nyayaa kɛ ɪsɪ fɛtɔla kponkpontuyɔ.

¹⁸ I taa tɔɔsɪ kancaalaya nyəntɔ tɔɔ.

Pəyele i taa paasəna kɔpəm tɔm.

¹⁹ Yaasi kɔfalɔ kɛ ma caaki lapɔ,

halɪ yaasi ɪnɪ i caaki lapɔ.

I ta nyəmi-i?

Maa hɛɛ mpaav kɛ wɔlaya tɛtɔ taa,

na má yele na pusi sɔsɔnsɪ kpe.

²⁰ Taale wontu ká sa-m.

Pə kpaɣav taale hasɪ na taataanaa tɔ.

Mpi tɔ, maa tɔ pusi sɔsɔnsɪ kɛ wɔlaya tɛtɔ taa

sɪ ma yɔlaa kɔlɔsaa i nyɔɔ.

²¹ Yɔlaa mpa ma ɲmawa ma tɪ tɔ,

paa sa-m kɛ.

Isɔ na lseyeli nyɔma pa hvɔle

²² Mɔ́yó Tacaa yɔyɔtaa sɪ:

Yakɔpɔ pə taya maya n yaawa.

lseyeli kawa ma tɔm.

²³ Pə taya maya n lapɔ kɔtaya ɲka kɔkɔ

lusa ka tɛna tɔyɔ nyá iwɛɛsɪ.

Pə taya ma hɛtɛ taa kɛ n lapɔ nyá kɔtasɪ.

Ma ta wiina-ɲ sɪ ɲ la-m kɔtasɪ.

Pəyele ma ta caali-ɲ tulaalɔnaa tɔɔ.

²⁴ N ta ya-m tulaalɔ na liyitee.

Pɔ́cɔ n ta haɣasɪ-m nyá kɔtasɪ nim.

Ama nyá ɪsɔyɔtɔ kɛ n caaləna-m.

N tɔ-m wahala na nyá kɔpəntəŋ.

²⁵ Ama ma ma tike ma huɪsəyənə mə ɪsɔyɔtɔ

kɛ ma sɔla-me tɔ pə tɔɔ.

Ma kaa tasa mə kawalaya tɔɔ kɛ tɔɔsuyɔ.

²⁶ Mpɔ tɔ, kɛɛsɪ nyá tɔm.

Tá sɔv hvɔle taa.

Kɛɛsɪ mpi pə hvɔlɔ sɪ n wɛna tampana tɔ.

²⁷ Nyá cɔsɔ pəntaa.

Nyá tɔm tɛlɔsɔlaa kɔla ma tɔɔ.

²⁸ Pə tɔɔ kɛ ma nyənə Isɔ tɛsɛɛɛ

nyɔyɔ nyɔma kɛ tɛtɛlataa.

Ma yela Yakɔpɔ na pə wakəli-i.

Ma yelaa na pá tɔv lseyeli.

44

¹ Ἰσραὴλ Tacaa yəgəttaa si:

Ma təmlə tu Yakəp, Iseyeli nyá wei ma ləsaa tə nu pənəntaa.

² Tacaa wei i ηmaya-η nyá həəw tē, na í la-η na í paasəyəna-η tə i təma si:

Ma təmlə tu Yakəp, taa nyá, Yesulun*fa* nyá má ləsəna-η. ^a Leluyə 32:15 taa n ká na mpv.

³ Pə taya pulə, maa pəli ləm kə wulaya tətə təə.

Maa la na pusi kpe tə taa.

Maa tisi ma Feesuyə kə nyá luluyə nyəma təə.

Maa təysi nyá piya piya kə nəəsə kupaŋsi.

⁴ Paa pu nyutu həkə taa isə tui wei i səŋa ləm nəgə tə.

⁵ Pa taa nəgə ka yəgətə si:

Ma kə Tacaa nyəŋ kə.

Ləl ká ha i təyi Yakəp həte.

Uəna ləl nəá ηmaa i niŋ təə si:

Ma kə Tacaa nyəŋ.

Paa yaaki-η Iseyeli həte.

Tui kəlaləŋ kəuyə

⁶ Ἰσραὴλ Tacaa Iseyeli wuləw wei i yaŋi-η

na í kə Pə təna pə tu tə i yəgəttaa si:

Mayale kancaalaya tu na kantəkaya tu.

Ma waal, Isə nəgəw i fəi tətə.

⁷ Awe wə isə ma?

Pontu í yəgətə na í kəesə-m

hatoo kupaŋkə ma suwa yəlaa kə tam təə tə.

Pontu í yəgətə na í kəesə nti tu kəə tə.

⁸ Taa nyá, pəcə taa sele.

Isə ma tēma-η-təyi heeluyə kə hatoo ləŋ na?

N kə ma aseeta tu kə.

Ma paasi Isə nəgəw i wəe?

Pəcə kəkpaŋuyə nakəli ku fəi.

Ma ta na pə tu.

Tui kəlaləŋ lutaa

⁹ Tui kəlaləŋ lutaa təna kə kpete kə.

Mə kəlpum kəpam u waasəyi pulə.

Tui u i mayamaya i ləsəyəna i təyi aseeta.

Mpi tə, u naaki.

Pəcə i ta nyi pulə.

Fəle ká təgə-i kə.

¹⁰ Yulə ká lu yaa í saaki təy, na ku kaa waasi-i pulə?

¹¹ Fəle ká kpa mə təna mpa mə í təŋəyi-i təgə. Tui lutaa mayamaya ná kə yəlaa kə.

Mə təna í koti na í kəə.

Səgəntə ka kpa mə təna na fəle pu-mə.

^a 44:2 **Yesulun**: Yesulun kə Iseyeli həte ləntə kə. Ye n kala Kəsəsutə

¹² Koolu setəyəna nyəyəlvu,
na í wə-kvu kəkə na í tayanı-kv.
Na í ma-kvu maalətoo na ı toma,
na í la-kvu isəna ı caa tə.
Ye nyəyəsı kpa-ı, ı feina toma.
Ye ı səwa lvm nyəw ı pəsəy ıcam ké.

¹³ Saakulu ná tvgi ɣməna ke təpəyaya təw.
Na í pu loonja na ɣmaalaya,
na í mayası-ke na mayasəlaya.
Ulena í saaki ləsvu ısu yvlv na saakəlaya,
na í su-kvu kutuluyu taa.

ISO KUYƆƆTUTU TELƆSULU

SELEMII TƆM TAKƆLAYA

Kotoloto

Selemii ké Iso kuyƆƆtutu telƆsulɔ ké na Yuta tetu taa ké ɪ lapa ɪ tɛmlɛ kɛ awulaa Sosisiyasi na Yoyakim na Setesiyasi pa pɔɔlɛ taa. ɪ tasa yɛlɛ kɛ apalɔtu sɪ pá mɛli Iso tɛɛ. Ama pɛlɛ pa kisa-ɪ nuɛɛɛ na pá tu-ɪ wahala na halɪ pá tɛki-ɪ salɛka. Pa cɛla tɔnɔyɔ ŋku ku tɔɔ pa ŋmaawa Iso Tɔm tɔ. Pɛ waali ké Papiloni nyɛma tama Yosalem ɪcatɛ ilɛna Yuta nyɛma lelɛ se na pá polo Icipiti na pá cɔɔsi tɛna.

Isɛna pa faya Selemii takɛlaya tɔ:

Isɔ yaav kɛ Selemii, titite 1

Tɔm nti Iso yɔƆtɔ Yuta na Yosalem pa tɔɔ tɔ, titite 2-25

Selemii tɛmlɛ na Yuta na Iseyɛli pa waasuyɔ, titite 26-45

Isɔ kuyƆƆtutu nti Selemii telɛsa piitimnaa tɔ, titite 46-51

Yosalem hotuƆyɔ, titite 52

¹ Takɛlaya kanɛ ka taa ké pa kɛɛsɛyi Pɛncamɛɛ kpekɛle tu kɔtulɔ Hilikiya pɛyalɔ Selemii tɔm. ɪ ka wɛ Anatɔti ɪcatɛ taa ké.

² Mɔpɔyɔ Tacaa yɔƆtɛna-ɪ Amonɔ pɛyalɔ Sosisiyasi wei ɪ ka kɛ Yuta wulav tɔ, ɪ kawulaya pɛnaya naanɔwa na tooso nyɛŋka taa.

³ Tacaa yɔƆtɛna-ɪ tɔtɔƆ Sosisiyasi pɛyalɔ Sowakim pɔɔlɛ taa. Sowakim ka kɛna Yuta wulav. Halɛna Sosisiyasi pɛyalɔ lɛlɔ Setesiyasi, wei ɪ ké Yuta wulav tɔtɔ tɔ ɪ kawulaya tɛnaya ké ka pɛnaya naanɔwa na kolɔm nyɛŋka kɛ ɪsɔtu kakpasɪ nyɛŋ taa. Waatu inɛyi kolontunaa kuuwaYosalem nyɛma.

Isɔ yaav kɛ Selemii

⁴ Mɔpɔyɔ Selemii tɔma sɪ Tacaa heela-m sɪ:

⁵ Ma nyɛma-ŋ na pɛcɔ pá ŋmaya-ŋ
nyá too lotu taa,
na má lɛsi-ŋ na má kpa-ŋ
ma kuyƆƆtutu telɛsulɔ kɛ piitimnaa taa,
na pɛcɔ pá lulayi-ŋ.

⁶ Ntɛna má cɔ sɪ: Hai, Tacaa Iso, ma ké pɛyaya ké, ma ta nyɪ yɔƆtaya.

⁷ Ilɛna Tacaa cɔ-m sɪ:

Taa yɔƆtɔ sɪ n ké pɛyaya.
Mpi tɔ, pɛ wɛɛ sɪ n polo mpa pa
kinɔ ma tiliyi-ŋ tɔƆ,
na n heeli-wɛyɛ nti ma tu-ŋ tɔ.

⁸ Taa nyana-wɛ.

Ma wɛ nyá waali ké sɪ maa waasi-ŋ.

Tacaa má ma yɔƆtɛna mɔv.

⁹ Mɔpɔyɔ Tacaa kusa ɪ ninɔ na í tokina ma nɔƆ na í heeli-m sɪ:

Ma tuwa ma tɔm kɛ nyá nɔƆ taa.

¹⁰ Na í tasa sɪ:

Ma tuyɔ-ŋ tɛmlɛ kɛ piitimnaa na kawulasɪ taa ké sanɔ.

Kpɛsi, na n pɛsi kpɛntɛlasɪ.

Yɔki na pɛ pɛsi ncaalɛ.

Tayanɪ ŋmav na n tuu.

Tvɔv piliŋa na tiu kɔwasɔvɔv tɔm

¹¹ Mpóyó Tacaa pɔɔsa-m sɪ: Pepeye n naaki? Ntɛna má cɔ sɪ: Ma naaki tvɔv piliŋa.

¹² Uɛna í tɔ-m sɪ: Ama n nawa teu. Ma fɛnɔyɪ ma kɔyɔɔtɔtɔ tɔɔ ké sɪ má yoosi-tɪ.

¹³ Mpóyó Tacaa tasa-m pɔɔsɔvɔv kɛ tɔm naale nyɛm sɪ: Pepeye n naaki? Ma sɪ: Ma naaki tiu na ilim ntɔɔɔŋ tɔɔ. Na kó wasɛɣɪ, na kó kpilisina Tacaa tɔɔ.

¹⁴ Ntɛna Tacaa heeli-m sɪ: Hɔɣɔlvɔv ŋkɔvɔv wahala ká luna na í watɪ Yuta tɛtɔ yɛlaa tɛna tɔɔ.

¹⁵ Maa yaa hɔɣɔlvɔv ŋkɔv kɔ kawulasa yɛlaa,

na paa wei í kɔɔ,

na í la ɪ tɛaɣalɛ kɛ Yosalem nɔnɔɔsɪ.

Na pá cɔɔna ɪcatɛ kolunɔ

na pá tii Yuta acalɛɛ tɛna tɔɔ.

¹⁶ Maa huɔna-mɛɣɛ mɔ kawalaya tɔɔ.

Mpi tɔ, í lɔ-m,

na í wɔkɪ tunɔ kulalaan kɛ tulaalɔnaa,

na í lunɔyɪ mɔ nin kolupum.

¹⁷ Selemii taɣanɪ nyá tɪ.

Kɔlɪ na ŋ tɛlɛsɪ-wɛɣɛ nti maa heeli-ŋ tɔ.

Pa tɔm í taa la-ŋ sɔɔɔntɔ.

Tɔfɔ maa yele na ŋ sele pa ɪsɛntaa.

¹⁸ Ma sukɪ-ŋ ɪsɪ kolunɔ ɪcatɛ.

Yaa nyɔɣɔlvɔv maɣamaya akele.

Yaa kɔsɛɛmɔvɔv nyɔŋ,

kɛ Yuta awulaa na pa waalɪ nyɔma

na kɔtɛlaa na ɪcatɛ yɛlaa pa tɔɔ.

¹⁹ Paa yoonɔ-ŋ.

Ama pa kaa pɔsɪ-ŋ ké.

Mpi tɔ, ma wɛ nyá waalɔyɪ sɪ ma waasɔyɪ-ŋ.

Tacaa má ma yɔɔtɛna mpɔ.

2

Lɔm sɛɛlv lɔv, na pɔɔlɛɛ hila huluyɔ

¹ Mpóyó Selemii tɔma sɪ Tacaa heela-m sɪ:

² Polo, kpaalɪ Yosalem nyɔma ŋkpaŋŋ taa sɪ:

Ma tɔɔsɔyɪ mɔ ɪfɛpile waatɔ taa,

ɪsɛna í ka sɔɔla-m,

na mɔ lɛsaya sɔv-m ɪsɪ tanɔ tɔ.

Waatɔ unɔyɪ ɪ tɔŋaɣa-m wɔlaya tɛtɔ*fa* taa,

timpɪ halɛm fɛɪ tɔ. ^a pa yaa mpɔ. Nɔɣɔlv ɪ halɔyɪ pulɔvɔv tɛna. Yɛlaa ɪ tu cakɪ.

³ ɪsɛyɛlɪ nyɔma mɛ ɪ

ka ké ma tike ma nyɔma ké,

na í wɛ ɪsɪ ma halɛm kancaalaya kɔlvɔlvɔm.

Mpa pa tokayana-mɛ tɔ,

pa sɔvɔkaya tɔm ké na asalav tiiki pa tɔɔ.

Tacaa má ma yɔɔtɛna mpɔ.

⁴ Yakɔvɔv lɔlvɔv nyɔma,

^a 2:2 wɔlaya tɛtɔ: Tɛtɔ nti tɔ taa tɛv ɪ nɔkɪ, pulɔvɔv ɪ nyɔɔkɪ tɔyɔ

Iseyeli kpeka nyáma me,
í nu Tacaa kuyəyətutu.

⁵ Isayatu ntiyi mó caanaa nawa ma kin
na pá hatələyəna-m,
na pá təhəyi kpete nyəm,
na mə mayamaya í pəsəyi kpete?

⁶ Í tá pəəsı sı: Tacaa we le?
Má ləsəna-meye Icipiti tetu taa,
na má tiiki-meye wolaya tetu taa
timpı tev fei tə.
Kutaalomın na səm pə wenna,
yəlaa fei tənə.

Pəyele nəyəl u təhəyi mpv.

⁷ Anı má kənnə-meye tetu nti
tə we ısu tun taale
tə tə taa sı í təy tə pee
na tə kulbləm kupam.
Ama í kəma ılená í pilisi
ma tetu na í pəsı ma nyəm ke acaalətu pələp.

⁸ Kətəlaa ná tá pəəsı sı: Tacaa we le?

Kiiu sulaa mpə pa ta nyı-m.

Awulaa ná lukı ma waalı.

Tuyv kulalaav Paalı təm ke

Isə kuyəyətutu teləsəlaa

ná heelaya na pá təhəyi.

Pəyele kulə ku waasəyi pəlv.

⁹ Pə təo ké maa huuna mə na mə piya tətə.

Tacaa má ma yəyətəna mpv.

¹⁰ Í polo ləm taa tetu nti pa yaa sı

Kitim tə, na í ná.

Í tili Ketaa tetu taa na í fey teu

na í ná sı ıəna pə we cənə tə,

na tənə, pə we kuləm yee?

¹¹ Í ká ná sı too tə,

piitim napəli pə ta layasəta pə tun kulalaan,

paa na ı ta ke ıənaa tə.

Ama ma yəlaa layasa má na tun kulalaan.

Pəcə tun inı u waasəyi pəlv.

¹² Isətənyv lanle í cənə təm nti

na kó selina səyəntu.

Tacaa má ma yəyətəna mpv.

¹³ Pə taya pəlv,

ma yəlaa me í wakəla təm naaleye.

Í ləwa ma wei ma ke-meye

weesuyv ləm səlv tə.

Ulená í huli mə təyi hila wena a yawa pəyələe

na ləm u cakı a taa tə.

Iseyeli nyáma ləv ke Iso

¹⁴ Mpóyó Tacaa təma sı:

Iseyeli nyáma me í ké yomaa yaa kasayampiya.

Na piitimnaa lɛlaa tɔkɪ mə tɔɔ?

¹⁵ Na pá kiisiyi na pá nyusəyi
mə tɔɔ ɪsɪ tɔɔlasi piya.

Na pá kpiisiyi mə tɛtɔ.

Pa nyayasa mə acalɛɛ kɛ kɔkɔ, nɔɔɔlv fɛɪ.

¹⁶ Na pá kpeɲna Mamfi na Tapanɛɛsɪ
pə acalɛɛ nyəma na pá yɔkəyi mə nyɔɔɲ.

¹⁷ ɪ lɔwa má wei ma tiikaya-mɛyɛ
mpaav kɔpaŋkɔ taa tɔ.

Pə tɔɔ kɛ mpɔ ɪnɪ pə mayana-mɛ.

¹⁸ ɪlɛ pənɛntɛ í puki Icipiti sɪ í lakɪ we?

Nili pɔɔɔ sɔsaya lɔm nyɔɔɔ na?

Yaa í puki Asilii sɪ í lakɪ we?

ɪfəlaati pɔɔɔ sɔsaya lɔm nyɔɔɔ na?

¹⁹ Mə mayamaya mə ɪsayatɔ

na mə waali luv ká hɔna mə ɲkpaɲɔyɔ.

ɪlɛna í ná na í cɛkəna sɪ

ɪsəna í lɔwa mə ɪsɔ Tacaa má

na í fɛina ma sɔɔɔntɔ tɔ pə kɛ ɪsayatɔ kɛ.

Atɛ na ɪsɔtaa pə tɔ Tacaa má ma yɔɔɔtəna mpɔ.

ɪsɛyɛɪ nyəma luv kɛ Tacaa waali

²⁰ M'pɔyɔ Tacaa tɔma sɪ:

Hatoo lɔɲ kɛ ɪsɛyɛɪ nyəma mɛ

í fayana-m sɪ í cakɪ mə tɪ tɔɔ.

ɪlɛna í kpaaki pulasi tɔɔ,

na tɔɲ kɔlɔpəɲ tɛɛ,

na í lunjiyi tɔɲ na í lakɪ pə wasaɲkalɛtɔ.

YOSALEM TƏƏ WULA TAKƏLAYA Kətləltə

Selemii wiiki, mpi tə, kolontunaa yəka Yosalem ıcatə kə Yuta nyəma ısayatə təə. I hula-wəxə mpi pə təə ıcatə wakəlaa tə. İlena í huli Yuta nyəma sɪ ye pá layasaa na pá məli İso tēē ilé ı ká waasɪ-wē. Pə taya pulə, ı kəpantə wē tam təə kə tu tēŋ.

İsəna pa fayə Wula takəlaya tə:

Yosalem nyəma laŋwakəllə, titite 1

Tacaa pəsa ısu Yosalem kolontu, titite 2

Wahalanaa na tēeluyə, titite 3

Yosalem wakəlbuyə wula, titite 4

Tacaa məŋna-tuyə nyá kiŋ, titite 5

Yosalem ıcatə pəsa ısu leelu wei pa ləwa tə

¹ Hau, Yosalem ıcatə nyá wei yəlaa wutaya təyolə.

Nyá hətə ka yaawa piitimnaa taa ké.

Nyá ŋmakəlayana tətə həyoləŋ.

Waiyo, nyənɪ n wē nyá tike.

N pəsa ısu leelu.

Pa tu-ŋ yomle təma.

² Wula nté nyá tom kə ahoo,

na ısəlbəm lukiyi yem.

Mpa paa səəla-ŋ tə,

pa taa nəyolə fəi sɪ ı puɣusiyi-ŋ.

Nyá taapalaa təna lə-ŋ

Pa pəsa nyá kolontunaa.

³ Yomle na wahala taa kə pa tēena Yuta.

Ma ta nyɪ ısonaa tēyɛ n wē.

N fəina nyuyə tətulə.

Nyá konyəntulaa təna tama-ŋ kə.

⁴ Siyən mpaan wē ləyaya taa kə.

Nəyolə ı tənəyi-ı sɪ ı puki acima.

Nənəəsɪ pəsa ncaa.

Kətəlaa apalətu ná lepa na pá lakɪ wahala.

ıcatə pəelaa ná wē laŋwakəllə taa.

İsənyəŋlɛ suna ıcatə nyá nyá taa.

⁵ Nyá kolontunaa ŋmakəla-ŋ kə.

Nyá patanaa laŋa həəwaya.

Mpi tə, Tacaa həma nyá ŋkpaŋuyə.

Nyá kəpəntən pəyalə təə,

kolontunaa kuuwa nyá piya na pá tuliyi na pá təkəna.

⁶ Siyən kpekəle nyəma mə teeli səpa.

Mə nyuyə nyəma ná wē ısu

naməŋ wei ı laŋa tətəyolə tə.

I kaasəyi ı tɪ na í seeki lakatika nyəma.

⁷ Yosalem, n hota kolontunaa niŋ taa.

N lanja waasəlaa.

Kolontunaa ná mpv ulena pá wonj.

Mpi tɔ, pə kpiisa Yosalem.

Mpúyú Yosalem n nawa sɪ n ké cəɔlv,

n wɛ fɛɛɛ taa.

Ulena n tɔɔsɪ kɔpam mpi pə tɔna

n ka wɛna lɔŋ taa tɔ pə tɔɔ.

⁸ Isayatu nti n ka luləsaa tɔ,

ntɪ tɔ tɔɔ ké n pəsə asilima.

Mpa paa sanɔɔa-ŋ tɔ, pa mɛla-ŋ footuyɔ.

Pɛɛ pa nawa sɪ n wɛ kpɛtɛ kɛ nɔɔnɔɔ.

Pə wɛ sɪ Yosalem n tisi feesɪŋ ké na n mɔŋna waali.

⁹ Yosalem nyá asilima taana nyá capanaa ké.

N ta tɛɛɪ ntɪ tɔ mɔɔana-ŋ isɛntɔ tɔ.

Kpisuyɔ tuta-ŋ ké,

nɔɔɔlv fɛɪ sɪ ɪ tasəyɪ-ŋ apalvɔ.

N wiiki sɪ: Hai, Tacaa, nyɛnɪ isəna

kolontunaa nmakəla-m na má tɔkɪ wahala tɔ.

¹⁰ Kolontunaa tɔ nɪŋ kɛ ma kpancooŋ tɔna tɔɔ.

Hali ma nawa piitimnaa sɔv Isɔ tɔsɛɛɛ taa na tɔŋ.

Pəyɛɛ Tacaa ka kisina-wɛyɛ sɪ:

Pə fɛɪ sɪ pá sɔv ma yɔlaa hɛkɔ.

¹¹ Yosalem pə nu-ŋ ulena n wiiki

na n pɛɛkəyɪ tɔɔŋnɔɔ.

Haləna n cɛla nyá kɔpampam sɪ n hiki tɔɔŋnɔɔ.

Kelena n wiina Isɔ sɪ:

Hai Tacaa, nyɛnɪ isəna pa nyənəyɪ-m yem tɔ.

¹² Mpúyú Siyɔŋ tɔma sɪ: Tɛɛlaa mɛ,

ɪ nyɛnɪ na ɪ ná wahala wɛɪ ma tɔkɪ tɔ.

Wahala nɔɔɔlv ta nɔɔəsəna ɪ taka.

Tacaa n tɔmɪ-ɪ nyá pááná sɔsɔɔna wule ké.

¹³ Hatoo isɔtaa ké n tisina kəkɔ

na ká sɔv-m na ká tala mɔwa.

N nyəpa-m puluyɔ kɛ ma nɔɔhɛɛ tɛɛ.

N lapa na má tuli tapəŋ.

N yela-m ma nyuyɔ tike.

Ma tɔkɪ wahala kɛ paa kuyaku ŋku.

¹⁴ N kpɛyɛla ma isayatu kɛ nyá nɪŋ taa.

N lapa-təyɪ kpalahuu na n paa

ma luyɔ tɛɛ na tɔ nu-m.

Ma isayatu yɔka ma tɔŋ na tɔ tu-m ma kolontunaa

mpa pa kəla-m tɔ pa nɪŋ taa.

¹⁵ Tacaa ləwa ma yoolaa taa yoolaa mpa maa wɛna tɔ.

N kəna kolontu kɛ ma tɔɔ sɪ ɪ wakəɪ ma ifepiya.

Tacaa nanja Yuta yɔlaa ké isɪ lesɛŋ kɛ tənɔyəsəɛ.

¹⁶ Mpusi inɛ ɪ tɔɔ ké ma wiiki.

Ma pələyɪ isəlvɔm na pə leeliyɪ.

Mpi tɔ, puyusulu hatələna-m ké.

Inɪ ɪ haakayana-m weesuyɔ.

Pə yela ma piya ke sɪ tike.
Mpi tɔ, kolontu kəla-tʊyʊ tɔŋ.

¹⁷ Μπόγυ Siyɔŋ teka niŋ.
Ama nəyɔlv feɪ sɪ í puyusi-ŋ.
Tacaa ha nəyɔ ke Yakɔpu nyá patanaa sɪ pá ta-ŋ kotaya.
Yosalem n pəsa ɪsu hute ke pa ɪsentaa.

¹⁸ Ama Tacaa n wəna tampana ké.
Mpi tɔ, ma kisa nyá kʊsəsutv.
Yəlaa mɛ mə təna í nu.
Í na ma kʊyɔntɔyɔle.
Pa kuuwa ma pɛɛlaa na ma ɪfepiya na pá tɛɛna.

¹⁹ Ma yaawa ma taŋnaa.
Ama pɛɛ pa lu ma waali.
Ma kɔtəlaa na ma nyʊyʊ nyəma səpa ɪcate taa.
Pa pɛɛkaya tɔyɔnaya sɪ pá wɛɛna weesuyʊ.

²⁰ Hai, Tacaa nyəni ma laŋwakəlle.
Ma taa pəsaa ké.

Ma laŋle wakəlaa ké.
Mpi tɔ, ma kəla nyá tɔɔ ké kʊlyʊ.
Ama layate pɛma-m piya ke awali.
Ma təyaya pəsa səm nyəŋka.

²¹ Pa nu ma wula, ama nəyɔlv feɪ sɪ í puyusi-m.
Ma kolontunaa təna nawa ma wahala wei n tʊ-m tɔ,
na pá paakəna-m.
Yele na kʊyakv ŋku n ka suwa tɔ kʊ kɔɔ
na pá lɛɛti-wɛyɛ ma lonte.

²² Nyəni pa ɪsaxatv, na í hɔ pa ŋkpaŋŋ
ɪsu n lapa-m ma kaanutu təna tɔɔ tɔ.
Məla tike ke ma laki, ma laŋle pəsaa ké.

2

Tacaa pəsa ɪsu Yosalem kolontu

¹ Hai, waiyo, Tacaa nyá pááná taa,
n waasa Siyɔŋ yəlaa tɔɔ ké səkpɛtʊyʊ səsəɔv.
Hatoo ɪsɔtaa ké n pɛtəna ɪsɛyɛli teeli ke atɛ.

Waatu wei Tacaa nyá pááná kpawa tɔ,
n ta tasa tɔɔsʊyʊ sɪ Siyɔŋ ké nyá nəɔhɛɛ təsɪle.

² Tacaa n lipa Yakɔpu tɛɛsɪ təna, pətɔtɔle feɪ.
N yəka Yuta koloosi acalɛɛ na pááná.
N pɛta-yɛyɛ atɛ.

N wakəla Yuta awulumpiya kawulaya.

³ Tacaa n mv pááná səsəɔna ɪlena í yəki ɪsɛyɛli tɔŋ.
N kisa-wɛyɛ waasʊyʊ ke kolontu niŋ taa.
N lupa kəkɔ ke nyá yəlaa tɛ na ká nyaya həyɔlɔŋ təna.

⁴ N pama nyá tɔɔv ké ɪsu kolontu.
N hʊləyɪ nyá tɔŋ na nyá yəlaa tɔɔ ɪsu pa pata.
N wakəla pə təna mpi tu nyənaya
na pá wɛ-tʊyʊ teu tɔ.
Tacaa nyá pááná nyaya ɪsɔ

təsele ke Yosalem isu kəkə.

⁵ Tacaa n pəsa lseyeli kolontu ké.

N lipa lseyeli na n kpenna i teesi kupanji.

N yoka i kolooosi acalee.

Tacaa luləsa lanwakəlle
na isənyəŋle ke Yuta yəlaa taa.

⁶ N yoka Yosalem kolunja isu taale kalaa.

N wakəla ta na-i tá təsulle.

Tacaa n lapa na yəlaa səə acima

na kuyeeŋ kuhēesəŋ təə.

N mv pááná na n tu wulav

na kətəlaa ke fēele.

⁷ Tacaa n kisa nyá kətaya təlate.

N ləwa nyá təsele.

N tu nyá təsele na Siyən

teesi kupanji ke kolontu nin taa.

Pele pa kiisiyina nteye akautu

kakiisaya ke Iso təsele taa

isu acima kuyaku.

⁸ Tacaa n tu nyá taa ké si n yəkəyi Siyən kolunja.

N yoka-keye təkpataa, n ta nyá.

Nn kusəyi nyá nin na n ta yəkəta-ké.

N tu kolunja səsaya na səkpelaya ke ləyaya taa.

Si naale si yoka təmvumvuv.

⁹ Icate nənəəsi suu tetu.

N pela kəkələsəŋ, n wakəla-i.

Wulav na i waali nyəma pa we piitimnaa nin taa.

Kiin fēi tətə.

Tacaa nn tasəyi Iso kuyəyətutv

tələsəlaa mayamaya ke nyá təm heeluɣu.

¹⁰ Siyən layatv tasəlaa í caya ate na í suma.

I pələyi tetv ke mə nyuvv taa.

Mə lanja wakəlaa na í suu ləyaya

wontu isu fələtənaa taka.

Yosalem pēlaa, mə kama nyəŋ na ate.

¹¹ Ma ise kana isəlum lukuyu.

Isəkilim pu-m ké.

Ma apalətv hoowa ma yəlaa wahala təə ké.

Ahulumnaa səki lukətv ke icate hapee təə.

¹² Piya wiina si toonaa si:

Leye təyənaya wēe?

Leye sulum wēe?

Si hotiyi mpaan taa, isu mpa pə kv yooou taa tə.

Si tisiyi feesin na si hēeki si toonaa nin taa.

¹³ Yosalem, suweye maa heeli-ŋ tətə?

Nyá na nəyəlv í ta maya.

Siyən pēlə, wentiyi maa hēesəna nyá lanle?

Nyá wahala təəwaya isu tenku.

Nəyəlv kaa pəsi na í waasi-ŋ.

14 Kaloolaɣa na kpai tɔm kɛ
 Iso kuyɔɔtɔtu teləsɛlaa mpa
 pa wɛ nyá taa tɔ pa kpaalɛɣi.
 Pa ta kuli nyá ɛɣatɔ tɔɔ,
 si pɛ taa kɔɔ na kolontunaa kuu-ŋ na pá tɛɛna.
 Iso kuyɔɔtɔtu teləsɛlaa
 kukpaalɛtɔ kɛ kutɔsɔtu kɛ.

15 Tɛɛlaa tɛna naaki-ŋ
 na pá kpasɛɣi amukɔŋ kɛ
 nyá wakɛlɔyɔ kɛ.
 Pa hulɛɣi kacɔyɔlasɔ na pá paakɛna-ŋ.
 Pa yɔɔtɛɣi si:
 Icatɛ tɛnɛɣɛ pa yaakaya lɔŋ kɛ kupantɛ
 na kutetele na lanɣhulɔmlɛ nyɛntɛ kɛ tɛtu tɛna taa?

16 Nyá kolontunaa tɛna haaki nɔɔsi na nyá tɔɔ.
 Pa ketɛɣi kakɛtasɔ, pa kpa ntompee.
 Pa tɔŋ si: Tɔ tɛna i tɔm.
 Kuyaku ŋku tu tanɔa tɔyɔlɛ.
 Tɔ hika-i kɛ, tɔ tɔŋna-i nav.

17 Tacaa n lapa ɛsɛna n ka suwa tɔ.
 N lapa ɛsu n ka yɔɔtɔyɔ hatoo lɔŋtaa tɔ.
 N yɔka nyá yɛlaa kɛ, pɛtɔɔtɛlɛ fɛi.
 Kolontunaa naaki Yosalem na pa lanɣ hulɔmɛɣi.
 Iso kpaasa nyá kolontunaa tɔŋ.

18 Yɛlaa wiikina Tacaa kɛ hatoo pa lotu taa.
 Siyɔŋ koloŋa nyá, luki ɛsɛlɔm kɛ ilim
 na ahoo ɛsu pɔɣɔ.
 Taa yele wula, pɛcɔ nyá ɛsɛlɔm í taa hɛɛsi kpente.

19 Kuli, nyá wula í kpa ahoo taa.
 Pɛ kpaɣav tananɣ tɔhulu tɔ.
 Huli Tacaa kɛ nyá lotu.
 Tɛɣɛ-i nin kɛ nyá piya tɔm.
 Pa tɔŋna sɛpu kɛ nyɔɔɔsi kɛ hapɛɛ kpeesɛi.

20 Hai, Tacaa, nyɛni na í ná, taɣa n laki mpɔ.
 Pɛ mɔnaa si alaa í tɔyɔ pa mayamaya pa lotu kɔlɔlɔm na?
 Pa piya nsɛɣi pa sɔɔla teu.
 Pɛ mɔnaa si pá tɔyɔ pa piya mpa pa lɔlaa,
 na pá paasɛna teu tɔ?
 Pɛ mɔnaa si pá kɔ kɔtɛlaa na Iso kuyɔɔtɔtu
 teləsɛlaa kɛ Tacaa tɛsɛɛlɛ taa?

21 Akpatɛlaa na ifepiya pa hɛnta atɛɣɛ
 tapɔŋ na tulunɔsi kɛ hapɛɛ nɔɔsi.
 Pa kuwa ma pɛɛlaa na ma ifepiya.
 Nyá pááná kuyaku wule kɛ n ku-wɛ.
 N lenta-wɛɣɛ pɛtɔɔtɛlɛ fɛi.

22 N yaawa yɛlaa sɔsaa na paa le ɛsu acima wule.
 Kuyanku nyá pááná kpawɔ tɔ, pɛ ta sɔɔ nɔyɔlɔ.
 Mpa maa tɔɔwa na má paasɛna teu tɔ ma kolontu ku-wɛ.

3

Wahalanaa na laŋheesale

¹ Ma ké yulu wei ɪ nawa wahala ke teu tɔɔɔ.

Tacaa n mapa-m nyá kpátóyó na pááná.

² Səkpɛtɔyɔ anaam taa ké n pona-m na ń sɔsɪ-m.

N ta sɔsɪ-m nyaaləm taa.

³ Ma tike ke n makɪ na ń lɛlɔyɪ,

paa kɔyakɔ ŋku.

⁴ Ma tɛma taasi ké təkəŋəkəŋɔ.

N yɔka ma mɔwa.

⁵ N tɔ-m laŋwakəllɛ na wahala pə taa ké

na pə cəna-m ɪsu kolɔŋa.

⁶ N yela-m səkpɛtɔyɔ taa ké ɪsu

wei ɪ səpa na pə leeli tɔ.

⁷ N tama-m kolɔŋa.

N tɔ-m alukpala yɔŋ nyəna.

⁸ Ma kiisa teu na má wiina-ŋ.

Nn nukɪ ma kɔsələmɔtu.

⁹ N təkə ma mpaan təna na pɛɛ kɔyasələɛ.

N yelaa na ma hapələ tɔntɛ wɛ katɛ.

¹⁰ N fɛŋiyi-m ké ɪsu wusi cɛŋɔyɔ

yaa tɔɔlaya papɔyɔ tɔ.

¹¹ N ləsa-m mpaan taa.

N cəla-m hɔɔlasɪ.

N pəsa-m ɪsu tɛtu nti pə wakəlaa tɔ.

¹² N pama nyá tɔɔɔ na ń siyisina-m.

¹³ N tula ma timpee ke pɔɔŋ na nyá kɔɔka taa nyəamá.

¹⁴ Yelaa təna wɔŋiyi-m ké.

Pa yookina-m yontu ke ilim na pə tɛm.

¹⁵ N hayasa-m nyutu nyan nyəntu.

N yelaa na má nyɔɔ kɔnyɔnyɔm nyan nyəm.

¹⁶ N lapa na má salɪ pətuwee na ma kela pɛli.

N waasa ma tɔɔ ké tɔlvma.

¹⁷ N hatələna-m hɛɛsɔyɔ na ń lɔ-m.

Ma ta nyɪ laŋhɔlvmlɛ lɛlɛŋ.

¹⁸ ɪlɛna má tɔ sɪ:

Mpi maa tɛsəna tɔ pə tɛma.

Maa tɛlɔyɪ Tacaa kɪŋ ke pɔlv.

¹⁹ Hai, tɔɔsɪ ma kɔnyɔntɔyɔlɛ na ma wahala tɔm.

Na sɔtu na nyan lum mpi ma nyɔɔwa tɔ.

²⁰ Tam ké ma tɔɔsɔyɪ pə tɔɔ.

ɪlɛna ma apalɔtu yɔɔlɔyɪ.

²¹ Hɔwɛɛ nna ma tɔɔsɔyɪ ma taa

na a tɔɔ má tɛlɔyɪ tɔyɔlɛ sɪ:

²² ɪsɔ nyá kɔpantɔ ta su tənaya.

Pəyele nyá sɔɔlvɔyɔ ta tɛ.

²³ Nyá kɔpantɔ wɛ paa tanan ŋkuyɔ.

Tacaa, nyá teu tɔɔwaya.

²⁴ Ma tɔŋ sɪ: Tacaa kɛlɛ ma kpancoou.

Pə tɔɔ ké ma tɛɛləyi-ŋ.

²⁵ Tacaa n wɛ teu kɛ mpa pa tɛɛləyi-ŋ tɔɔ.

Na mpa pa kɛsɔyɔna nyá tɔɔ tɔ.

²⁶ Pə wɛ teu sɪ yulɪ í su

na í tan Tacaa nyá waasuyɔ.

²⁷ Pə wɛ teu sɪ yulɪ í mu Iso tɔlasɪ kɛ ɪ pɔcaatu.

Paa pə wɛ katɛ.

²⁸ Ye Tacaa n kɔna wei ké wahala,

puntu í su tɔpamm na í cayana ɪ mpa.

²⁹ ɪ hɛntɪ atɛ na í suli ɪ nɔyɔ tɔɔ,

na í tɛɛləyi sɪ ntanyɪ Tacaa ká waasi-ɪ.

³⁰ ɪ kɛsɪ lɔkpayaɔaya kɛ wei ɪ caa-ɪ mapu tɔ.

ɪ muɪ kɔtuyɔ.

³¹ Tacaa nn lɔkɪ yulɪ kɛ tam tɔɔ.

³² Ama waatu wei n hɔŋ yulɪ ŋkpaŋuyɔ

tɔ n wɛna ɪ pɔtɔtɔlɛ ké.

Mpi tɔ, nyá kupantu tɔɔwaya.

³³ Pə taya ayɛɛɛɛ kɛ n hɔŋna yulɪ ŋkpaŋuyɔ

na n tuyɪ-ɪ wahala.

³⁴ Waatu wei í fɛləyi nɔɔhɛɛ kɛ

tɛtu piya salɔkatunaa tɔna tɔ.

³⁵ Waatu wei í pɛŋ tampana tɔ kɛ ɪ tampana tɔ,

ɪsɔtaa Iso sɔsɔ naaki ké.

³⁶ Waatu wei í tɔkɪ yulɪ ɪsɛ kɛ huɔlɛ taa tɔ,

Tacaa u naaki?

³⁷ Awe yɔyɔtɔyɔna na pɔ lá?

Awe ŋmakɔlɔyɔna, pə taya Tacaa?

³⁸ Isoɔaa Iso sɔsɔ nɔyɔ kɛ

kupantu yaa ɪsayatu lukɔna.

³⁹ ɪlɛ pepe tɔɔ ké yulɪ weesuyɔ tɔ kɔntɔyɪ?

Paa wei í kɔntɔna ɪ mayamaya ɪ kɔpɔntɔŋ.

⁴⁰ Tɔ nyɔni ta tɔntɛ kɛ teu na tɔ mayasi tɔ tɔm.

Tɔ mɔlɔna Tacaa tɔɔ.

⁴¹ Tɔ sɔlɔmɔna lotu kɔlɔmtɔ na tɔ tɛyɛ nin

kɛ Iso wei ɪ wɛ ɪsɔtaa tɔ.

⁴² Tu kisa Iso ké nunav ké na tɔ kuli ɪ tɔɔ.

Ama ɪlɛ ɪ ta wii-tɔ.

⁴³ N haya-tɔ na páná ké.

N tɔyɔna-tɔ na n kɔ-tɔ,

n ta la pɔtɔtɔlɛ.

⁴⁴ N kenta nyá tɔɔ ké ɪsɔŋmɔntuyɔ

sɪ n taa nu tá kɔsɔlɔmtɔ.

⁴⁵ N pɔsa-tuyɔ ɪsu nyuto nti pa hasaa tɔ.

Tə pɔsa ɪsu hute kɛ piitimnaa lɛlaa taa.

⁴⁶ Ta kolontunaa tɔna kuliɪ nɔɔsɪ,

na pá caaki-tuyɔ tɔm.

⁴⁷ Tá nyɔntɔ ntɛ sɔyɔntɔ, na ɪsɔpille,

na wakɔluyɔ, na mpusi.

⁴⁸ Ma pɔləyi ɪsɔlɔm kɛ sɔsɔm kɛ

wahala wei i mayana ma yəlaa tɔ i tɔɔ.

⁴⁹ Tam ké ma wiiki, heesuyv fei.

⁵⁰ Ma tɔɔaa ké si Tacaa
í nyəɲna isɔtaa na í ná.

⁵¹ Mpi pə mayana ma icate alaa tɔ,
pə tɔyɔ-m wahala ké.

⁵² Mpa pa taa kpaana-m mɔsɔɲ tɔ,
pa tɔ ma waali ké isɔ sumaya.

⁵³ Pa tɔsa-m lɔkɔ taa ké na ma isɛ
si pa ləsəɣi ma weesuyv.
Pa yaya-m pɛɛ.

⁵⁴ Lum waasa ma nyɔyɔ.
Halɔ ma huɔwa si ma lepaya.

⁵⁵ Mpyóyó ma yaa Tacaa
ké hatoo púyó ŋkɔ kɔ taa.

⁵⁶ N nuwa ma nəɣɔ,
taa tɔki nyá ŋkpaɲɲ ké ma feesɲɲ tisuyv,
na ma laɲwakəlle kapusi.

⁵⁷ Kuyaku ŋku ma yaa-ɲ tɔ, n kpətəna-m.
N heela-m si: Taa nyá.

⁵⁸ Tacaa, n seɛna ma tɔɔ, n yapa ma weesuyv.

⁵⁹ N nawa isəna pa kɔ ma tɔm tɔ.
Ule ha-m ma tampana.

⁶⁰ N nawa isəna pa lɛɛtəɣi-m tɔ.
Pa kuləɣi ma tɔɔ ké.

⁶¹ Tacaa n nuwa pa kutuyv ŋku pa tɔukɔ-m tɔ.
Na isəna pa caya ma acaya tɔ.

⁶² N nuwa mpa paa caaki-m tɔ pa kuyɔɣɔtɔtɔ.
Pa huɔki tam si paa la-m isayatu.

⁶³ Paa pa caya yaa pa səɲaa, n nyəmə.
Maya pa tɔyɔna yontu.

⁶⁴ Tacaa, n ká lɛɛti-wɛɣɛ
isəna pa lapa-m na pa niɲ tɔɣɔ.

⁶⁵ N ká la pa laɲa ké kpɔsəɲ ké.
Nyá mpusi í təɲ-wɛ.

⁶⁶ N ká tɔ pa waali ké na páána
na ń kpiisi-wɛɣɛ tɛtɔ tɔɔ.

4

Yosalem wakəlvɔv wula

¹ A a, Isɔ təsɛɛle wula teu səpa.

Wula kɔpaɲ unɪ i cɔɔlaa.

Isɔ təsɛɛle pɛɛ yawa yem yem ké hapɛɛ nɔɔsi.

² Waiyo Siyɔɲ piya mpa paa tewa isɔ wula kɔpaɲ tɔ,
pa pəsə isɔ cɔyɔ wontu nti cɔyɔ ŋmalaa lapa tɔ?

³ I nyəni, taale hasi,
na cɛləɣi si piya ké hələm.

Ama ma yəlaa ná ké asayaa ké,
pa feina pətɔtəle isɔ

taataa ke wɔlaya tɛtɔ taa.

⁴ Lɔkɔtɔ pɛ ahɔlɔmnɔa,
pa nsɔma matɛna pa tantahaan.
Piya nɔ wiiki tɔɔnaya tɔɔ.
Ilɛ nɔɔlɔ u haaki-si.

⁵ Mpa pa tɔkaya teu ke lɔɔ tɔ pa laɔaa.
Pa fiɔiniɔi na pɔ sɔki haɔɔɔ tɔɔ.
Mpa paa wɛ tɔɔtɔnaa tɛɛsi taa tɔ,
pa calɔsɔɔi tɔɔnaya ke hula taa.

⁶ Ma yɔlaa kpekɔle nyɔma pɛnta kɔpɛntɔɔ.
Kɔ kɔla tɔɔ ke Sɔtɔm nyɔma mpa
pɔ wakɔla tɔm kɔlɔm isɔ isɛ cɔpɔlɔɔ tɔ.
Yɔlɔ nin fɛi pɔ taa.

⁷ Ta awulumpiya ka teekaya kɔkɔ kɛ,
isɔ tɛv tɔmpɔɔ.
Halɔ pa hɔlɔmɔɔ ka tɛɛwa naalɔm.
Pa tɔnɔɔ ka wɛ isɛɛv kɛ
isɔ kɔɔkɔlɔmɔla pɔɔlɔɔ.
Na pa isɛntaa luwa isɔ
liɔitee pɔlɛ pooku nyɔntɛ.

⁸ Pa mɔla kukpɛɛtaa tɔkilikili
na pɔ kɔli nyɔɔm ke pɛnɛntɛ.
Nɔɔlɔ u tasɔɔi-wɛɔɔ
nyɔm ke haɔɔɔ tɔɔ.
Pa tɛma taasi kɛ tɔkɔɔkɔɔ.
Yɔlɔ pɔsɔɔi i kala pa mɔwa.
Pa tɔnɔɔ wɔlaa kɛ isɔ taasi.

⁹ Mpa layatɛ kɔwa tɔ pa kɔla nyɔlɛlɛɔ
ke mpa nyɔɔsɔ kɔwa tɔ.
Nyɔɔsɔ nuɔutuɔu-ɔ kɛ na si caamɔ-ɔ.
Mpi tɔ, tawa kɔlɔlɔm laɔaa.

¹⁰ Nyɔɔsɔ pɛ ma yɔlaa.
Halɔ totonaa tɔsi pa piya kɔlɔlasi,
nsi pa sɔɔla teu tɔ, na pɔ tɔɔ.

¹¹ Tacaa n mɔwa nyɔ pɔáná sɔsɔɔna
na n tala a tɔnaya.
N pɔla nyɔ pɔáná sɔsɔɔna.
N mɔsa kɔkɔ ke Siyɔɔ taa.
A nyaya Siyɔɔ ɔcatɛ na á kpɛnna tɔ kite.

¹² Antulinya awulaa, na atɛ yɔlaa taa tɔ pa taa si
kolontu aka inɛ i ká sɔvna Yosalem nɔnɔsɔ.

¹³ Isɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlaa
mɔ kɔpɛntɔɔ tɔ kɛ.
Isayatu nti kɔtɔlaa mɛ i lapa tɔ tɔ tɔ kɛ.
Mɔ kɔna tampana tɔɔlaa ke ɔcatɛ taa.

¹⁴ I tutaya ɔcatɛ taa kɛ isɔ yɔlɔmɔa.
Mɔ tɔna na calɔm.
Nɔɔlɔ u pɔsɔɔi
na i tokina mɔ wontu mayamaya.

¹⁵ Ye i kɔɔ, yɔlaa kiisiyi ke si:

Í heli, asilima nyóma.
 Í heli, í taa kpətəna.
 Pa seeki mpu na pá cəəki yem
 ləna piitimnaa yəḡəti si:
 Pə fəi si í caya ta tɛ.

¹⁶ Tacaa nyá mayamaya n yasəna-wɛ.
 Nn caa ń tasa-wɛɣɛ nav.
 Paa tɔyuna kətəlaa.
 Paa nyaŋna akpatəlaa.

¹⁷ Tá isɛ kana nyənuyɔ si yaa nəḡəlu
 ká kəɔ tá waasuyɔ ké, kpɛtɛ.
 Tə tɔŋaa isɔ tə tɔŋaa si
 piitimnaa napəli pá waasi-tɔ.
 Pa ta kəɔ.

¹⁸ Kolontunaa fenjiyi-tuyɔ,
 paa caa tə məli tá tɛ.
 Tu pəsəyi na tə tɔ ta hapɛɛ təɔ.
 Tá waatu tema, tá tənaya wusaa.
 Tá kuyɛɛŋ tema.
 Tá tənaya kəŋ.

¹⁹ Tá waali selaa pəsa lɔŋlɔŋ lapu ké
 isɔ hekələnaa.
 Pa təḡənəyi-tuyɔ póŋ taa.
 Pa nyəkɪ-tuyɔ katəsi kɛ wulaya tɛtɔ taa.

²⁰ Tá wulav wei Tacaa ləsaa
 na í pəli-i nim tə.
 Wei i haakaya-tuyɔ weesuyɔ tə,
 pa kpa-i pa katəsi taa.
 Pəyele tá yəḡətaya si:
 Inɪ i ká kentina ta təɔ ké piitimnaa taa.

²¹ Itəm nyóma mɛ,
 í nəkaa mə laŋa í hɔlɔmɪ na í paa.
 Usi nyóma mɛ, Tacaa ká mu-mɛ na pááná.
 Mə isɛ ká pili na í lu kpɛtɛ təyələyəli.

²² Siyən nyóma mɛ,
 mə ŋkpaŋuyɔ həm tənaya ntə.
 Pa kaa tasa-mɛɣɛ kuuu na pá tɛɛna.
 Ama Itəm nyóma mə ŋkpaŋuyɔ kɛ
 paa hə mə isayatu təɔ.
 Iso ká kuli mə kawalaya təɔ ké.

5

Tacaa mənna-tuyɔ nyá kiŋ

¹ Tacaa, taa səɔ mpi pə mayana-tɔ tə.
 Nyənɪ, na ń paasəna isəna pa tɔvki-tɔ tə.

² Kpai nyóma lɛka tá tɛtɔ.
 Mpa tə ta nyɪ tɔ pa caya tá tɛɛsi taa.

³ Tá caanaa fɛi, na pá yeke tá toonaa
 kɛ leelaa, na taya suluwaa.

⁴ Tə yakı tá mayamaya tá lum.

Tə fələyi tá taasi.

⁵ Ta konyəntulaa wə tá waaləyi tam ké.

Tə kawa tətəyətəy,

paa yeki-tu si tə həesi.

⁶ Tə tiyisiyi Icipiti

na Asilii pə nyóma ké niñ ké,

na pécó tə təy na tə haya.

⁷ Tá caanaa lapəna isayatu.

Ama pələ pa səpa.

Uena taa təkı tə nyan.

⁸ Yomaa pəsəna ntəy tə caanaa.

Pécó nəyol kaa ya-tuy pa niñ taa.

⁹ Tə lakı tá weesin ké awusa ké

wulaya tetu taa ηmulaa niñ taa ké,

na pécó tə hiki na tə təy.

¹⁰ Nyəyosı hanə tá tənəñ ké isı

tə wə məsası taa.

¹¹ Pa kpipa Siyən na Yuta acalee taa alaa,

na pələa, na pá wakələyi-wə.

¹² Pa pusa wulav waalı nyóma na tun.

Pa ta tona akpatəlaa ké paa pəco.

¹³ Namle nanuyu nu ifepiya.

Piya ná səyəla taasi na si seliyi.

¹⁴ Icate səsaa naa tasəyi huvle taa ké cayale.

Pəyele ifepiya ná həesa sanjuna.

¹⁵ Tá lañhuləmlə yawa.

Ləyaya ləeta tá paale lonte.

¹⁶ Tá teeli səpa.

Tə pəsa mpusi nyóma ké.

Mpi tə, tə lapa isayatu.

¹⁷ Tá lañə wakəla səsəm.

Isəlum yuləsəyi tá ise.

¹⁸ Mpi tə, Siyən puy pəsa wulaya tetu

na taale hası cəki.

¹⁹ Ama Tacaa nyayale wulav ké tam tə.

Nyá kawulaya fəi tənaya.

²⁰ Pepe tə ké n lə-tuy tam tə?

Pepe tə ké n sə tá tə ké tá weesuyu tənə?

²¹ Mələna-tuy nyá kin na tə pəsi

nyá nyóma təkpataa.

Ləyası tá weesin isı hatoo ile.

²² Nyá taa wə si n ká lə-tu təkpataa na?

N ká mu-tu na páaná na pə tē mpəle na?

ISO KUYOYOTUTU TELEISULU

ISEKIYEELI
TOM TAKELAYA

Kutulutu

Isekiyeeli takelaya taa i caaləyəna kalənav ke Iseyeli nyóma ke mpi pə tō pa pəntəna Iso tō. Pə waali ké i yəyota piitimnaa mpa pa tōwa Iseyeli nyóma ke konyon tə pa huɓnav təm. Iləna í yəyoti Yosalem hotuyu təm tətə. Na isəna Iso ka mələna Iseyeli nyóma ke pa wule taa tō. Iləna í keesi isəna Iso təsele kufate ka we tō.

Isəna pa faya Isekiyeeli takelaya tō:

Iso kalənav ke Iseyeli nyóma, titite 1-24

Iso huɓnav ke piitimnaa ləmpi, titite 25-32

Iseyeli nyóma laŋheesəle təm, titite 33-39

Cele Iso təsele nte pə hula Isekiyeeli tō, titite 40-48

Tacaa luv ke Isekiyeeli tō

¹⁻³ Pənaɣa hiiu na naanwa*fa* nyəŋka isətu liyiti nyəŋ kuyaku kakpasu nyəŋku. Pusi pəyalu Isekiyeeli má, maa we Yuta nyóma mpa pa kuuwa tō, pa taa ké Kepaa pəyɔ nəyɔ. Mpyúy pə lapa-m isu toosee taka, na má ná isətənyuɣ tula. Iseyeli wulav Sowaken kuuu pənaɣa kakpasu nyəŋka nté. Iso yəyotəna-m Papiloni nyóma tetu taa ké pəyɔ Kepaa nəyɔ na í toŋ, tii ma tō. ^a kətuɣ təmle tō.

⁴ Ma nyənaya mpu ile ma ná heelim səsəm napəli pə luna ilim ntəyɔŋ tō kele. Mpyúy pə kəna isəŋmuntuyɣ kpusəŋ nyəŋku nakuli. Na kəkə ŋmeləsəyi na pə cəkki-kv. Kv heku taa we ké isu nyəxəlyuɣ kuseemuyɣ ŋku pa sətəa na pá wə kəkə taa tō.

⁵ Iləna wontu natəlyi liyiti luna ŋmuntuyɣ ŋku kv taa tənə, tə nəxəsəna isu yəlaa.

⁶ Paa ŋku kv isəntaa we təm liyiti na keŋ ke liyiti.

⁷ Tə nəsəe ka siyisaa ké, na tə nəntaaləŋ nəxəsəna isu naule. Na á teeki kəkə isu nyəxəlyuɣ kuseemuyɣ kusotuɣu.

⁸ Tə keŋ liyiti un, paa ŋku kv tē na yulv niŋ. Ile tə niŋ un i nyənəyi həyoləŋ liyiti, isu tə isəntaa na tə keŋ.

⁹ Tə kenəsəi ka yoosina təmaya. Ye tə təŋ tə siyisaa ké təca, nakuli ku keesəyi.

¹⁰ Paa tə taa ŋku ku wəna isəntaa ke təm liyiti ké. Yulv isəntaa ka wee, na təyolaya isəntaa na ntəyɔŋ tō, na nav isəntaa na mputu tō, na pəcə pə kaasi hekele isəntaa.

¹¹ Isətəa tō ké tə isəntaanaa na tə keŋ ka fayaa. Iləna keŋ naale náá tokiyina təma, na naale náá taka-ti.

¹² Paa ŋku kv təŋ ké na kv siyisaa. Na kv puki timpi feesuyu tusiyi-kv tō, ku həlyi.

¹³ Wontu ntí tə weetu ka nəxəsəna ké isu kəkə mamala. Na tə wee isu kahulası, na kəkə ŋke ka cəkki tə heku taa. Tə nyaaləm tōwa səsəm ké na tēv ŋmeləsuyɣ luki pə taa.

¹⁴ Iləna wontu ntí tə kpəkəyi asewa na tə teeki na tə kəŋ, isu calanaa tiikuyɣ tō.

^a **1:1-3** Pənaɣa **hiu na naanwa:** Pə pəsəyi na pə wee pənaɣa ŋka Isekiyeeli caala i

¹⁵ Ma tənə nyənuyə ke wontu ntəxi mpv, ɪle ma nawa paa wontuyu ŋku ku cəɔɔlə pəpəte kulumtəle na a tokina atə.

¹⁶ Pəpələe anɪ a ŋmatv na a wɛɛtv teekaya kəkə kɛ, ɪsu liyitee pələ atəntəte nyəntə. A ka wɛna wɛɛtv kulumtv ke a liyiti kɛ. ɪlɛna a ŋmatv na a wɛɛtv caya ɪsu a suu tɛma taa.

¹⁷ Ye a kula təntɛ, a kəŋkəmənɪ liyiti kɛ a siyisinaa, aa kɛeki.

¹⁸ A kəŋkulumənɪ ka wɛ sɔɔntv, na tɔlvŋasɪ waasa a tənə na pə cəv na pə ta na sɪ teeki kəkə.

¹⁹ Ye wontu ntɪ tə tən, ɪle pəpələe nɔ́a tənɔxi tə kəŋkənɪ taa. Ye tə kuləxi atɛ, ɪle pəpələe nɔ́a kulɪ tətə.

²⁰ Timpi feesuyu tusayaa-tɪ tɔɔv tə pukaya, na pəpələe kuləxi na a tənɔxi. Mpi tə, wontu ləmayasələ ka wɛ a taa kɛ.

²¹ Ye wontu ɪ tən, ɪle pəpələe tən. Ye tə sənɔaa, ɪle a sən. Ye tə kuləxi atɛ, ɪle a kulɪ. Mpi tə, wontu ləmayasələ ka wɛ pəpələe taa kɛ.

²² Wontu ntɪ tə nyəŋ təv ka ləmayə ɪsu tɪŋ taka ke ɪsətaa, na pə tee kəkə.

²³ Na wontu ntɪ tə kən naale naale loosa tɛma təv kɛ ɪsəntənyu ŋku ku tɛ tənə. ɪlɛna tə kən naale naale lɛlv nɔ́a taka tə mayamaya tə təv.

²⁴ Ye wontu ntɪ tə kula təntɛ, ma nukɪ tə kən kəkəte kɛ, ɪsu lvm səsəəm. Yaa ɪsu Toma tənə tv nɔɔv. Pə kɛ kəkəte səsəle kɛ ɪsu yoolaa nyəntə. Waatu wei tə caaki sənuyv, ɪle tə kpili tə kən.

²⁵ ɪlɛna kəkəte lukəna tə nyəŋ təv ɪsəntənyu ŋku ku tɛ.

²⁶ ɪsəntənyu ŋku ku wɛ wontu ntɪ tə nyəŋ təv ke mpv tə, ku təv ka wɛ pulvpv ɪsu liyitee pələ nte tə wɛ pooku tələ tə tə kumte. ɪlɛna pulvpv lukəna kumte nte tə təv na pə nəɔəsəna ɪsu yulv ɪsəntaa.

²⁷ Mpyóv ma nawa sɪ yulv nəɔəsələ ntɛ tə teekaya kəkə ɪsu nyəɔəlvuyv kuseəmuyv ŋku pa sətəa tɪ. Pə caya kɛ ɪsu kəkə cəvna-ku. Pə kpayav ɪsu yulv nəɔəsələ ntɛ tə tənayə cəv, na pə kpa na pə tii tə. Ma nawa ɪsu kəkə nyaləmələ səsəle na pə cəvna-tɛ.

²⁸ Nyadəm səsəəm mpi pu wɛ teitei kɛ ɪsu tɛv nukuyv na kayəlv kaya tə. Pə kɛ Tacaa teu nəɔəsələ kɛ. Ma ná mpv ɪlɛna má hoti ma ɪsəntəv na má nu nəɔəlv yəɔtəyənə-m.

2

ɪsə tiliyi Isekiyeeli ke Iseyeli nyəma kin

¹ Mpyóv yulv nəɔəsələ ntɛ tə təma-m sɪ: Yulv nyá, sən nyá nɔ́hɛ təv na má yəɔtəvna-ŋ.

² Pə yəɔtəvna-m təmnəa mpe tɔɔv Feesuyu svv ma taa, na kó yele na má sən ma nɔ́hɛ təv. ɪlɛna má nu wei ɪ yəɔtəyənə-m tɪ ɪ təm.

³ Wenti ɪ yəɔtəyənə-m tɔɔlə sɪ: Yulv nyá ma tiliyi-ŋ Iseyeli asayaa mpa pa kuləxi ma təv tə pa kin. Pana pa caanaa pa wakələvna-m kɛ. Paa haləvna sənɔa ɪsəntə.

⁴ Yəlaa mpe pa kɛ kpankpantvnaa kɛ na pa nyama na kpəsən. Polo pa kin na nɪ heeli-wɛ sɪ, Tacaa ɪsə yəɔtəxi sɪ

⁵ pa kɛ asayaa kɛ. ɪle paa pa nukɪ yaa paa nukɪ, pa kɛ təv kɔllaa kɛ. Paa cəkəna sɪ asayaa wɛ pa hɛkv.

⁶ Taa nyana yəlaa mpe, yaa pa kvyəɔtətv. Paa pa wɛ-m ɪsu səwa yaa pəcɛsɪ, pə fɛi sɪ nɪ nyana asayaa mpe pa kvyəɔtətv yaa pa yaasi.

⁷ Pə wɛɛ kɛ sɪ nɪ heeli-wɛyɛ ma təm tɛ, ye pa nuwa yaa pa ta nu, pa kɛ asayaa kɛ.

⁸ Nu nti ma heeliyi-η τῶ. Taa la isayau isu asayaa mpe. Haa nyá nayo na ḥ tayo mpi maa cele-η τῶ.

⁹ Ma nyənaya mpv, ile ma nawa nin nté na í siyisina-m, na ı taa na takəlaya hoble.

¹⁰ Ntəna pə həti-keye ma isentaa tənə unı, na pə ḡmaa ka taa na ka waalı ké lanwakəlle təm. Na kunyowiina na məla təm ke pə taa tətə.

3

¹ Mpuyule yulu nəḡəsəle ḡté tə təma-m si: Yulu nyá tayo takəlaya ḡke, na ḥ polo ḥ yəḡətəna Iseyeli nyəma.

² Ilena má haa nayo, na yulu nəḡəsəle ḡté tə yele na má tayo takəlaya ḡke.

³ Ilena í tə-m si: Yulu nyá tayo takəlaya ḡka unı ma cela-η mpv tayo nyá hiluyu taa.

Ma tayo-ke, lena ká la ma nayo taa ké lelen, isu tun.

⁴ Mpóyú ı təma-m si: Polo Iseyeli nyəma kin, na ḥ heeli-weye ma təm.

⁵ Mpi tə, pə taya yəlaa mpa pa kuyəḡətutu we səkpetyu. Yaa pa yəḡətaya na kate tə, pa kin ke ma tila-η. Ama Iseyeli nyəma kin ké.

⁶ Pə taya yəlaa payale mpa pa kuyəḡətutu we səkpetyu, yaa pa yəḡətaya we kate na n̄ n̄ n̄ ki pa təm tə. Ye isu yəlaa isu mpv kin ke maa tila-η, paa nuna-m.

⁷ Ama Iseyeli nyəma luyi fəi ma nuna. Mpi tə, pa kisa-m nuna. Iseyeli nyəma tənə nyəḡ taa wulaa ké, na pa nyama na kpuseḡ.

⁸ Maa yele na nyá isentaa nyəḡ na ḥ weəna lan̄kpuseḡ isu mpe, na ḥ yona-we.

⁹ Maa yele na nyá nyəḡ taa wuli isu liyitee pəle tin̄ ton̄ nyəḡ nyəntə. Haləna tə kəli kəkpaḡmuyi ke ton̄. Paa pa ké tə kəllaa piitim tə, səḡəntu í taa kpa-η, pəcə taa nyana-we.

¹⁰ Mpóyú Iə tasa-m si: Isekiyeeli nu təmn̄aa mpa pa tənə maa heeli-η τῶ. Təki-təyi nyá lotu taa.

¹¹ Polo ma yəlaa piya mpa pa ké yomaa tə pa kin. Ye paa nuna-η, yaa pa kaa nuna-η. Heeli-we si Tacaa Iə yəḡətəna.

¹² Ilena Feesuyu kpaḡa-m, na má nu ma waaləyi kəkəte səsəle si: I sa Tacaa ke hatoo ı təcayale taa.

¹³ Ilena má nu isəna wontu ken̄ makəna təma tə. Pə na pəpələe pə kpenta kəkəte səsəle.

¹⁴ Mpóyú Feesuyu kpaḡa-m na kú tənə-m. Ma lan̄le ka wakəlaa ké na má kpəyaləyi. Ilena Tacaa ton̄ ti ma tə.

¹⁵ Waat̄ unəyi ma tala timpi pa yaa si, Tel̄i-Ap̄ip̄i tə. Iseyeli nyəma mpa pa kuuwa na pá we Kepaa pəḡo nayo tə pa teyele. Ilena má caya pa kin na səḡəntu ke kuyəḡ naatosompəḡolaya.

Isekiyeeli fənyu ke Iseyeli nyəma kin

¹⁶ Kuyaku naatosompəḡolaya nyəḡku ke Tacaa yəḡətəna Isekiyeeli ma si:

¹⁷ Yulu nyá maa su-η Iseyeli nyəma tan̄lv. N ka nu ma təm na ḥ polo ḥ kpaalı-we na ma nayo.

¹⁸ Ye isu ma hula isayau si ı ká si, na ḥ tá kpaalı pəntu unı si í layasi mpaau na pə ya ı nyəḡ, pəntu ká si. Ile nyaḡa maa pəəsi ı səm təm.

¹⁹ Ama ye ḥ kpaala isayau na í kisi layasuyi, na í si ı isayatu taa. Ile n yapa nya ti nyəḡ.

²⁰ Ye siyisilu yela siyisuyu, na í la isayatu. Maa nyəpi-ı katəka na í si. Pə taya pulu, n ta kpaalı-ı. Ile nəḡəlv kaa tasa ı siyisuyu təm yəḡəntu. Ama nyaḡa maa pəəsi ı səm təm.

²¹ Ye ma kpaala siyisilu si í taa panti, na í yele pantiyvu, ile í kaa si. Mpi tó, í nu kpaalvyu. Ilena pá yá ma nyuvu.

Tacaa tɔwa Isekiyeeli ke sum

²² Tənaɣa Tacaa tɔ nin ke Isekiyeeli má ma tɔ tɔtɔ, na í tɔ-m si: Kuli na í polo tetekəle taa, na má yəɣətəna-ŋ.

²³ Mɔpúyó ma kulaa na má polo tetekəle taa. Ilena Tacaa huli í teu isɩ maa nav Kepaa pɔyɔ nɔyɔ tɔ. Ilena má hoti ma isentɔɔ.

²⁴ Tənaɣa Tacaa Feesuyɔ suu ma taa, na kó la na má səŋ ma nɔɔheɛ tɔɔ. Ntəna Tacaa heeli-m si: Polo na í təkɩ nyá təyɩ nyá tɛ.

²⁵ Paa həkɔ-ŋ ŋmusɩ si í taa tasa pa hekɔ ke luu.

²⁶ Maa yele na nyá nsəmle matəna nyá tantahaav. N ká pəsi kamumuka, í kaa pəsi na í kaləna-wɛ. Mpi tɔ, pa ké tɔɔ kullaa ké.

²⁷ Ama waatu wei maa yəɣətəna-ŋ, ilena í kuli nyá nɔyɔ na í heeli-wɛ. Tacaa Iso yəɣətəyɩ si, ye wei í caa í nu. Wei u caa, í taa nu. Mpi tɔ, pa ké tɔɔ kullaa ké.

4

Yosalem wakəlvu tɔm

¹ Mɔpúyó Tacaa tasaa si: Yulu nyá kpaɣa tetu piliki*fa*. Su-ɩ nyá isentaa na í pu Yosalem ɪcatɛ. ^a fotoonaa. Pə tɔɔ ke Iso si Isekiyeeli í ləsi Yosalem ɪcatɛ fotoo ke piliki tɔɔ.

² Hólɩ si, pa tama-tɛ na pá ŋmá kolonɔ taka si, pa lɛɛkəyənə-tɛ. Pa loma hapəle ke ɪcatɛ kolonɔ kite. Pa sikaa na pá cəna-tɛ. Ilena yoolaa nyuvu nyəma ta-tɛyɛ kotaya.

³ Kpaɣa nyəxəlvu kutəsuyɔ ŋku ku wɛ tətəŋlɔŋ tɔ. Kaya-ku, isɩ ɪcatɛ kolonɔ ke nyá na-tɛ mə hekɔ. Keesɩ isɛ na tɔ tɔɔ na pá lɛɛkɩ-tɛ. Ile nyaa lɛɛkənə-tɛ. Mpi pə ké lɛyɛli nyəma ke kuhulum təyɔle.

⁴ Həntɩ nyá mɔvɔ tɔɔ, na í tənə lɛyɛli nyəma isayatu ke nyá tɔɔ. N ka səyəlɩ pa isayatu ke kuyɛɛŋ wei n ka həntɩ mɔv tɔ í taa.

⁵ Maa yele na í wɛɛ tənaya kuyɛɛŋ naanɔwa fɛi nasəle (390). Kuyɛɛŋ unɩ í wenna isɩ pusɩ nsi lɛyɛli nyəma lapa isayatu tɔ. Isənə í ká səyəlɩ lɛyɛli nyəma isayatu təyɔle.

⁶ Ye n tɛma mɔv, ile n keesɩ kəŋkəŋ ntəyɔŋ nyəŋku tɔɔ. N ka səyəlɩ Yuta nyəma isayatu ke kuyɛɛŋ nɩle. Kuyɛɛŋ unɩ í kena pusɩ nɩle wei Yuta nyəma lapa isayatu tɔ.

⁷ Pə waalɩ ilena í keesɩ isɛ na Yosalem wei pa lɛɛka mɔv tɔ í tɔɔ. Í ka huli-tɛyɛ nin kɔtɛ, na í heeli-tɛyɛ nti tu kɔɔ tɔ, na í kaləna-tɛ na Tacaa nɔyɔ.

⁸ Ilena má həkɔ-ŋ ŋmusɩ, í taa pəsi na í keesɩ kəŋkəŋ ke waatu wei í ka caya tənə tɔ.

⁹ Caa təyənaya pee nyəŋka piitim liyiti na soona piitim naale. Ilena í siti pə tənə na í lakɩ təyənaya. Nyá təyənaya ntɛ kuyɛɛŋ naanɔwa fɛi nasəle (390) wei í ka həntɩ kəŋkəŋ kulumuyɔ tɔɔ tɔ.

¹⁰ Cacaasi ŋmɔnuyɔ na hiu (220) ke n ka mayasəyɩ paa ifemle nte, na í təkɩ. Mpi í ká təkɩ waatu unɩ í taa təyɔle.

¹¹ Paa mayasi lum mpi n ká nyɔɔ paa ifemle nte təyɔ. Pu wɛɛ paa ifemle nte liitili kulɔm.

¹² N ká la nyá təyənaya ké isɩ tinte taka. Yəlaa pɔntu huwa ke n ka tayanənə kəkɔ na í təsi nyá təyənaya ke yəlaa tənə isentaa.

^a 4:1 tɛv **piliki**: Ləŋtaa nyəma ŋmaakaya pilikinaa tɔ ke ŋmaatu na pa ləsəyɩ

¹³ M'póyó Tacaa tasaa si, teitei ké m'póyó Iseyeli nyéma ká tɔyɔ tɔyɔnaya asilima nyɔŋka. Piitimnaa mpa pa taa maa yele na pá polo tɔ tɔnaya paa tɔyɔ-ké.

¹⁴ Ilena máá yɔyɔti si: Hai, Tacaa Isɔ, hatoo ma pɛcaatu halɛna sanja ma ta pilisi ma ti. Ma ta tɔyɔ pulɔpɔ kusɔpɛm yaa mpi pɛ kpawa na pɛ cɛli tɔ. Pɛyele asilima kpɛnte natɛli tɔ nantɔyɔ ta svuta ma nɔyɔ taa.

¹⁵ Ilena Isɔ cɔ-m si: Maa layasi-ŋ naapuntu na ń taɣanɛna-tɔyɔ kɔkɔ na ń la tɔ tɔɔ ké tɔyɔnaya, pɛ kaa wɛɛ yɔlaa puntu.

¹⁶ M'póyó i tasa-m heeluyɔ si: Yulɔ nyá maa yɔki tɔyɔnasɔ tɔsulɛ kɛ Yosalem taa. Paa mayasɔyɔ tɔyɔnaya na pá tɔkɛna nɔyɔsɛɛ, na pá mayasɔyɔ lɔm na pá nyɔɔkɛna lanwakɛlle.

¹⁷ Paa lan tɔyɔnaya na lɔm. Pu nu-wɛ na pa tasɛna pa isɛ kɛ pa isayatu tɔɔ.

5

Tacaa ka hɔ Iseyeli nyéma ŋkpaŋyɔ

¹ M'póyó Isɔ tɔma Isekiyeeli má si: Yulɔ nyá kpaya hunyɔyɔ na ń looli nyá nyɔyɔ na nyá tantɔyɔ. Ilena ń caa sanɔya na ń mayasi nyɔɔsi na ń tala-sɔyɔ hɔyɔlɔŋ payale.

² Waatu wei nyá hantɔyɔ kuyɛɛŋ í tema, ɛɛ ń kuu hɔyɔlɔyɔ kancaalaya nyɔŋku na ń wɔ kɔkɔ kɛ ɪcate heku taa. Ilena ń kuu hɔyɔlɔyɔ naale nyɔŋku na ń lo-sɔyɔ nyá layate na ń cɔɔna ɪcate. Ilena ń tasa hɔyɔlɔyɔ tooso nyɔŋku kɛ kuuu tɔtɔ, na ń ŋmusɔ na heelim kpaya. Ilena má kpɛɛ ma layate na má tu si waali.

³ Ilena ń cosi si taa ké pɛcɔ, na ń hɔkɔ nyá tokonaa ntompee.

⁴ Pɛyele ɛlena ń cosi si taa ké pɛcɔ, na ń wɔ kɔkɔ taa, na sí nyaya. Tɔnaya kɔkɔ ká luna na ká nyaya Iseyeli nyéma.

⁵ M'póyó Tacaa Isɔ má ma yɔyɔtaa si: Yosalem wei, maa suwa piitimnaa na pa tetu heku taa tɔ, mpi i ka tɛsɛna tɔyɔle.

⁶ Mpi tɔ, Yosalem nyéma wakɛla ma kiinj na ma kutɔtɔtɔ. Pa ku pa ti tɔm na pɛ kɛli isɔ mpa pa cɔɔna-wɛ tɔ. Mpi tɔ, pa kisa ma kiinj. Pa ta tɔŋ ma kutɔtɔtɔ.

⁷ Pɛ tɔɔ ké Tacaa Isɔ yɔyɔtaa si: Timpi pa lapa isayatu na pɛ kɛli piitimnaa mpa pa cɔɔna-wɛ tɔ, pɛcɔ pa kisa ma kutɔtɔtɔ na ma kiinj tɔkɔyɔ na pa tɔŋ piitim lɛmpi nyɛntɔ tɔ,

⁸ ma lanɔle ta heɛna-wɛ. Maa huuna-wɛyɛ piitimnaa mpe pa isɛntaa.

⁹ Yosalem nyéma lakasi kɛla acaalɛtu. Pɛ tɔɔ ké maa hɔ pa ŋkpaŋyɔ kɛ isɛna tɔ, too tɔ, ma ta hanta mpɔ. Pɛyele ma kaa tu tasɔ m'póyó hɔm.

¹⁰ Pɛ tɔɔ ké cɛɛnaa ka tɔyɔ pa piya, na piya náá tɔyɔ si caanaa kɛ Yosalem taa. Ye pɛ kaasa pa pulɔ, ma yele na heelim yasi-wɔyɔ paa timpi. Isɛna maa huuna-wɛ tɔyɔle.

¹¹ Tacaa si: Maya Tacaa Isɔ weesuyɔ tu ké. Timpi pa pilisa kɔtaya tɔlatɛ na pa tuŋ na pa acaalɛtu tɛna tɔ, ma kaa tasa-wɛyɛ nyulɔyɔ, yaa má weɛna pa pɛtɔɔtɔle, yaa ma huli-wɛyɛ suulu.

¹² Yosalem yɔlaa hɔyɔlɔŋ tooso taa kulɔmuyɔ ká sɛna yulɔkusɔku na nyɔyɔsi. Paa ku hɔyɔlɔyɔ lɛŋku kɛ yooɔ taa ké pɛ cɔɔnav ɪcate tɔ. Ilena pɛ kaasi hɔyɔlɔyɔ lɛŋku, ɛlena ma yele na heelim yasi-ku, na pɛ pona paa timpi. Ilena má tu pa waali na layate.

¹³ Maa mu-wɛ na pááná. Maa yele na a kpána a ti na má lɛɛti-wɛ. Waatu inɔyɔ paa cɛkɛna si maya Tacaa má yɔyɔtɛna-wɛ na pááná.

¹⁴ Maa yele na ɪcate pɛsi kpɛte. Tu pɛsi mpusi pulɔyɔ piitimnaa mpa pa cɔɔna-wɛ tɔ, na tɛlaa pa isɛntaa.

¹⁵ Waatu inəyi maa huuna-we na páná səsəna. Maa ho pa ŋkpaŋuŋu na toŋ. Pəyele paa pəsi mpusi na fəele pəlpə, mpi lelāa ka nyənəyənā tə. Pu səsə piitimnaa mpa pa cənā-we təyə watu. Maya Tacaa má yəyətəyənā mpv.

¹⁶ Maa tś-weye nyəmā sətə nyənā wena a ké nyəyəsə tə, na pá sí. Ilena má yele na pə kpiisi-we. Mpi tə, maa səsə nyəyəsə ke pa wahalanāa tə. Maa yəki pa təyənāyā təsule.

¹⁷ Maa yele na nyəyəsə na taale wontu isayatu lu-we. Paa laŋ piya. Yulukəsəku na yooū ka wakəli-we. Maya Tacaa, má yəyətəyənā.

6

Isə kula laalaa tə

¹ Mpúyó Tacaa heela-m si:

² Yulu nyá kəsə nyá isə na Iseyeli nyəma pójŋ tə na í yəyətə ma təm.

³ Iseyeli pójŋ na pulasə na teteka na kacəsə nyəma í nu Tacaa Isə təm. Maa yele na layate kəə mə tə, na má kpiisi mə təfəenlenāa.

⁴ Maa yəki mə təkətəlenāa, na mə ilim ləsəy wei í laaki tə. Mə taa lelāa ka si pa tuŋ kulalaŋ kila.

⁵ Maa si mə sətāa ke mə tuŋ kulalaŋ kila, na má ŋmusə mə mowa na má cənā-i.

⁶ Mə acalē tənā ká pəsi ncaā ké. Pu kpiisi mə təfəenlenāa. Pu yele mə təkətəlenāa na pə lə-we. Pu yəki mə tuŋ na í saali yem. Mə ilim ləsəy ká yəki na mə niŋ kulapəm wakəli.

⁷ Mə taa payalē ká si, lenā pəcó í cekəna si mayalē Tacaa.

⁸ Paa na mpv maa yele mə taa kakaasaya. Pəle paa fiti layate, paa wē piitimnaa taa. Waatu inəyi maa yasə-weye piitimnaa taa.

⁹ Mə taa kakaasaya ka təsə ma tə ké piitimnaa taa, timpi pa kpa-weye yomle tə. Mpi tə, maa wakəli pa nyama wena a ta layana ma tike tə. Na pa isə wena pa nyulənā tuŋ təm tə. Pa mayamaya paa nyəyəsənā pa təyi acaalətu nti pa lapa tə tə tə.

¹⁰ Waatu inəyi paa nyi si ma ké Tacaa. Ie pə taya yem tə ké ma yelāa, na wahalanāa panē pá mayana-we na pə ciyiti-weye mpv.

¹¹ Mpúyó Tacaa Isə yəyətāa si: I kpasi mpee na nəhē na laŋwakəlle. Mpi tə, Iseyeli nyəma lapa isayatu na acaalətu. Yooū na nyəyəsə na kətəŋ ká ku-we.

¹² Kətəŋ ka kənā pooluŋ tū, na yooū nāá ku pəcolə tū. Ilena wei lē i wē tə, kolontunāa ta lē, na nyəyəsə ku-i. Maa yele na ma páná kpa pa tə ké na pəcó a hē.

¹³ I ka tē na í nyi si mayalē Tacaa. Mpi tə, mə sətāa ká səyətənā mə tuŋ kulalaŋ na mə təkətəlenāa. Paa pulasə kukulasə tə, na pójŋ tə, na tuŋ kulapəŋ hətə tē. Tənaweyē í wəkaya mə tulaalənaa ke mə tuŋ na səsəŋ nyalāa.

¹⁴ Maa kəsə niŋ na má kpiisi tətə tənāyā. Paa leyē í wē, pə kpayaŋ wulaya tətə na ilim mpətəŋ tə tə. Na pə polo Lipəla ɪcate ke ilim ntəyən tə tə. Waatu inəyi yelāa ká cekəna si mayalē Tacaa.

7

Tacaa kpaaləyi mpusi kantəkaya nyən təm

¹ Mpúyó Tacaa heela Isekiyeeli má si:

² Yulu nyá, heeli Iseyeli tətə yelāa si, mə tətə tənā tənāyā kəŋ kēle.

³ Mə tomle talāa kēle nənə. Maa mv-mē na páná. Maa kəsənā mə mpaan na má huuna-mē. Maa sukə-meyē mə acaalətu tənā.

⁴ Ma kaa weena mə pətətəle. Yaa ma huli-meye suulu ke paa pácó. Ama mə tənte na mə acaalətu təma wena í lakaya təyo pu feli-me. Ilena í cekəna sɪ mayale Tacaa.

⁵ Tacaa Iso má ma yəyətəyi sɪ, wahala ikpamle kəŋ í ta nata ɪ taka.

⁶ Pə təmayale mpusi kantəkaya nyəŋ kəŋna nté. I ka tii mə tɔ. Halɪ ɪ tapəna nté.

⁷ Tətu yəlaa waatu tapa. Lanwakəlle kuyaku kpeyetaa. Lanhuləmle kakiisasi təma póŋ taa.

⁸ Nəonəo ké maa mu-me na pááná. Ma kaa yele na pə leeli. Maa huuna-meye mə tənte na mə acaalətu tɔ na ma lɛti-me.

⁹ Ma kaa weena mə pətətəle. Yaa má huli-meye suulu ke paa pácó. Maa huuna-meye mə tənte na mə acaalətu tɔ na má lɛti-me. Waatu inəyi í ká cekəna sɪ mayale Tacaa. Má makəna-me.

¹⁰ Huule kuyaku tayanəyənə nteye ku ti. Ku ké wakəlyu nyəŋku ké. Mvsuŋ təŋa tɔo, na kalampaani náa huləyi ɪ ti.

¹¹ Mvsuŋ we ke isɪ kpátúyó ŋku pa həŋna mə ŋkpaŋyɔ ke mə isayatu tɔ tɔ. Pulu ta kaasi-me. Kəkəte tema, í fɛi payale tɔtɔ. Nəyolu ɪ tasəyi-meye wiɪu.

¹² Waatu təŋna kənte. Wei ɪ yakɪ tɔ ɪ taa yəoli. Pəyele pɛetulu lanle náa taa wakəli. Mpi tɔ, Tacaa mu pááná na pa tənaya.

¹³ Paa pɛetulu wena ɪ weesuyu ɪ kaa na ɪ kɔpɛetəm. Mpi tɔ, nti pa nawa toosee taka taa na pá keesi yəlaa me mə wakəlyu tɔ tɔ, tə lakɪ ké ti saaləyi. Mə isayatu nti í lakɪ tɔ tɔ tɔ, mə taa nəyolu kaa weena weesuyu.

¹⁴ Paa huli akantəle na sɔolu pu. Ama nəyolu kaa polo yoo. Mpi tɔ, yəlaa tənaya ma muna pááná.

Nəyolu ɪ fitiyi ŋkpaŋyɔ həm

¹⁵ Yoo we awali ké, na nyəyəsɪ na kutəŋ ke təyaya taa. Ye wei í kpawa taale, pa ku-ɪ yoo taa. Wei í saala ɪcate taa, kutəŋ na nyəyəsɪ ku-ɪ.

¹⁶ Ilena mə taa mpa pə sɔowa tɔ í seeki na í kpaaki pɔŋ na sɔyɔntu isɪ tɛtɛka taa alukukunaa. I ka mələyi mə kawalaya tɔo ké.

¹⁷ Mə ŋkpalasi ka susi yem ké toma fɛi, na mə tɔna makɪ təma.

¹⁸ I ka suu ləyaya wontu ké isɪ fələtənaa taka, na sɔyɔntu aŋaam pu-me.

I ka looli mə nyɔŋ na fɛele tɛvuku.

¹⁹ I ka lɔ mə liyitee ke hapee tɔ. Mə wola ka pəsi-meye mpusi pulu.

Mə liyitee na mə wola kaa ya-meye Tacaa pááná kuyaku wule.

I kaa weena mpi í ka təyo na í haya, yaa í kɔna mə konyuləŋ tɔ.

Mpi tɔ, mpu pə pətəna-meye isayatu taa.

²⁰ Mə kacəka wontu ke mə lanja ká heenaa.

Mə wontu ntəyi í lupəna mə acaalətu tuŋ.

Pə tɔo ké maa yele na í lu-təyi luyu.

Tacaa má ma yəyətəna mpv.

²¹ Maa peti-təyi cayalaa nin taa.

Ate yəlaa asayaa ka kuu-ti na pá pilisi-ti.

²² Maa ha-meye siyile, na pá pilisi ma təyaya.

Nmulaa ka suv ka taa na pá kuu ma wɛnaw.

²³ I lu alukpala. Mpi tɔ, yulukole suwa tɛtu.

Mvsuŋ ná su ɪcate taa.

²⁴ Maa kəna yəlaa mpa pa kəla isayatu tɔ.

Paa leeki mə tēsi,
na má su tənaya ke kalampaani nyóma tonj.

Paa pilisi mə lona kate nyəna.

²⁵ Wakəlyu kəŋ na í pəkəyi nyuɔy yapu u naaki.

²⁶ Wahalanaa tənəyi təma tō ké.

Laapaalənaa asayaa təm ke í nuki paa kuyaku ŋku.

Na í pəəsəyi Iso kuyəɔtutu teləsəlaa si,

pele pá yəɔti nti pə hula-we tō.

Kətəlaa ná tá nyi kiiu.

Səsaa ná fəna layatu tasuɔ napəli.

²⁷ Wulav na we layaya taa ké, na səɔəntu náá pu awulumpiya.

Ulena tetu yəlaa náá seliyi.

Tacaa si: Maa la-meyə isu mə tənte we tō,

na má huuna-me isu í muhaa tō.

Ulena í nyi si mayale Tacaa.

8

Laatu ke Iso təsele taa

¹ Mṛóyó Iseyeli nyóma kuuu pənaya naatoso nyəŋka. Isotu naatoso nyəŋ kuyaku kakpaŋi nyəŋku. Ma na Yuta səsaa tə we ma té na tə cayaa. Ulena Tacaa Iso tonj tii ma tō.

² Ma nyənaa ile, ma ná puluɔle, na pə isəntaa isu yulu. Pə kpayan i tənaya na pə tii tō, pə ké kəkə ké. Pə məla kpav tō, pə tee kəkə ké isu pa sota nyəɔlyu kuɛemuy.

³ Ulena yulu in i kusi nin taka, na í kpa ma nyuɔ nyəəsi. Mṛuyule Feesuɔ kpayə-m toosee taka taa. Ku tēna-m Yosalem ke nənəɔ ŋka ka we ilim ntəɔŋ tō lakɪ. Tənaya paa suwa tuɔ ŋku ku kəsəyi Tacaa isesemle tō.

⁴ Ulena má ná Iseyeli Iso teeli. Isu maa tēma-i nav ke tetekəle taa tō.

⁵ Mṛóyó Iso təma-m si: Yulu nyá kusi ise na ilim ntəɔŋ tō.

Ma kusa ise na má nyəni təna tō, ile ma ná isesemle tuɔ kulalaav ŋkuyule, tənaya kətaya təlate nənəɔ.

⁶ Ulena í tō-m si: N nawa acaalətu nti Iseyeli nyóma lakɪ si ma hatəla ma təyaya tō? Ama n ka na acaalətu səsəəntu lenti tətō.

⁷ Mṛóyó i pona-m Iso təsele taya isətə nyəŋka nənəɔ kin. Ma nyənaa Ulena má ná pṛóyó ke koluŋa tō.

⁸ Kelena i tō-m si: Yulu nyá tulu koluŋa ke pṛóyó.

Ulena ma tulu-ku.

⁹ Ntəna í tō-m si: Suu na n na acaalətu nti pa lakɪ cəne tō.

¹⁰ Ma suwa Ulena má mayana pa ləsa koluŋa tō ké wontu nti tə tuuki tə lotu tō tō. Na wontu lenti nti tə ké acaalətu tō. Iseyeli nyóma tuŋ təna ka we pə taa.

¹¹ Ulena Iseyeli nyóma səsaa nutoso na naanwa səŋa fotoonaa mpe pa isəntaa. Na pa taa ké Safan pəyalu Yasaniya. Na paa wei i tōka tulaav cofolo ke i nin taa, na nyəəsi kuləyi isətə.

¹² Mṛóyó Tacaa təma-m si: Yulu nyá n nawa mpi mpi Iseyeli səsaa mpe paa wei i lakɪ i kutuluy taa na i nəɔəsəna fotoonaa pane tō? Pa kuyəɔtutu ntə si: Tacaa ləwa tetu, ile u naaki-tu.

¹³ Ntəna í tasa si: N ká ná acaalətnaa səsəəntu lenti nti pa lakɪ tō.

¹⁴ M'póyó i pona-m Tacaa tɔyaya nɔnɔyɔ, ke ilim ntɔyɔŋ hɔyɔlɔyɔ tɔɔ. Ƴena má mayana alaa caya na pá wiiki tɔyɔ ŋku pa yaakaya si, Tamusi*fa* tɔ ku sɛm. ^a pa pona pa tɛ. Yɔlaa tɔŋ si tɔyɔ ŋku ku kɛsɛyɔ na ku sɛki saa wei pá tɛŋ kɔmtɔ tɔ. Ƴena pa tayanɔ-kuɔyɔ lɔlɔyɔ ke toomaya waatɔ. Alaa tɔŋna-kuɔyɔ wiɔu ntɛ cɛnɛ si ku sɛpa.

¹⁵ Ƴena Ƴɔ tɔ-m si: N ká ná acaalɔtu sɔsɔɔntɔ lɛntɔ nti tɛ kɛla tɔnɛ tɔ.

¹⁶ M'póyó i suuna-m Tacaa tɔyaya taya pɛ taa nyɛŋka tɔɔ kɛ nɔnɔyɔ na kɔtaya tɔlatɛ pa hɛku taa. Tɔnaya ma mayana apalaa napɔlɔyɔ hiu na kakpasɔ. Apalaa mpe pa hawa Tacaa tɛsɛlɛ ke siyile, na pá nyɛnɔyɔna tɛn kite tɔɔ, na pá sɛeki ilim.

¹⁷ Ntɛna í tɔ-m si: Acaalɔtu nti Yuta nyɔma lakɔ cɛnɛ ɛsɔntɔ tɔ pɛcɔyɔlɛ? Pɛ wɛɛ si pá suuli mɔsɔŋ ke tɛtu na pá kpaasɛyɔ ma pááná na? Nyɛni ɛsɔna pa kpaasɔyɔ tɔyɔ pɔlinɔsi ke pa muna kin tɔ?

¹⁸ Ma mayamaya maa lana-wɛ na pááná kɛ. Ma kaa huli-wɛyɛ suulu. Waatɔ wei pa kiisina nɔɔsi sɔsɔnsɔ ke ma ŋkpaŋŋ taa tɔ, ma kaa nu.

9

Yosalem nyɔma ŋkpaŋyɔ hɔm

¹ M'pɔyɔlɛ ma nuwa Tacaa mapa kapuka sɔsaya si: Ƴatɛ ŋkpaŋyɔ hɔntaa tɔna í kɔɔ. Paa wei í tɔkɔ i yɔɔu wontu nti i ka wakɛlɔna-wɛ tɔ na í kɔɔ.

² Ƴena má ná apalaa naatosɔ luna ɛsɔtaa nɔnɔyɔ. Ilim ntɔyɔŋ hɔyɔlɔyɔ ke pa luna na pá tala. Na paa wei í tɔka i wontuyɔ ŋku i ká wakɛlɔna tɔ. Pa taa ka wɛ apalɔ nɔyɔlɔ, na í suuwa kponɔkponɔ tɔŋ nyɛntɔ wontu, na í lɛɛwa ŋmaalaya ke i tampala tɔɔ. Ƴena apalɔ unɔ í kɔɔ na í sɛŋ nyɔyɔlɔyɔ kuɛɛmɔyɔ kɔtaya tɔlatɛ cɔlɔ.

³ M'póyó Ƴɛyɛli Ƴɔ teeli kɔla ɛsɔtaa tanɔ nɔyɔlɔ wei i tɔɔ i ka wɛɛ tɔ. Ƴena í polo kutuluyɔ nɔnɔkpetɛ. M'póyó Tacaa yaa apalɔ wei i ka suu kponɔkponɔ tɔŋ nyɛntɔ wontu na í lɛɛ ŋmaalaya ke i tampala tɔɔ tɔ.

⁴ Ƴena í tɔmɔ-i si: Polo Yosalem ɛatɛ hɛku taa. Yɔsi yɔlaa mpa pa tɔkɔ wahala na pá mɔlɔyɔ acaalɔtu tɔna nti lɛlaa lakɔ tɔ tɔ tɔ tɔ, pa tokunɔ taa.

⁵ M'póyó i heela lɛlaa na má nukɔ si: Ƴ tɔŋ kancaalaya nyɛŋ waali, na í kú yɔlaa. Ƴ taa wɛɛna pa pɛtɔtɔlɛ. Pɛyɛlɛ í taa huli-wɛyɛ suulu.

⁶ Ƴ kú na í kpiisi kɔkpatɔlaa, na ɛfɛpiya, na pɛɛlaa, na piya, na alaa. Ama í taa kɔpɛtɔna mpa pa tokunɔ taa wɛ kuysum tɔ. Ƴlɛ í caalɔna ma tɔyaya taa.

M'póyó pa caalɔna apalaa sɔsaa mpa pa caya Ƴɔ tɔyaya nɔnɔyɔ tɔ.

⁷ Ƴ suuli ma tɔyaya ke sɔtaa na pá kɛnna taasi tɔɔ. Ma tɔyaya í pilisi, í lu. M'póyó pa luwa na pá suu ɛatɛ na pá kuɔi tɛ taa yɔlaa na pá puki.

⁸ Pa tɔŋa kuɔyɔ na ma sɛŋa mpɔ. Ƴena má hoti ma ɛsɛntɔɔ, na má má kapuka si: Hai, Tacaa Ƴɔ, n mɔyɔ pááná ke m'póyó katatɔlaya na Yosalem tɔ, n caa ŋ kpiisi Ƴɛyɛli nyɔma mpa pɛ kaasaa tɔ pa tɔna na?

⁹ Ntɛna í cɔ-m si: Ƴɛyɛli nyɔma na Yuta nyɔma pa ɛsayatɔ kɛla tɔɔɔ. Tɛ yayataa kɛ. Yɔlɔkɔlɛ suna tɛtu taa, kuɛiyisim lapɔ fɛi ɛatɛ taa. Mpi tɔ, pa kuɔyɔtɔtɔ ntɛ si Tacaa má, ma lɔ tɛtu, maa naaki pulɔ.

¹⁰ Pɛ tɔɔ kɛ ma kaa wɛɛna pa pɛtɔtɔlɛ. Yaa má hólɔ-wɛyɛ suulu. Maa mɛŋna pa nyɔŋ taa kɛ pa tɔma.

¹¹ M'pɔyɔlɛ apalɔ wei i suu kponɔkponɔ tɔŋ nyɛntɔ wontu na í lɛɛ ŋmaalaya ke i tampala tɔɔ tɔ. Ƴlɛ í cɔwa si ma lapa nti n ka tu-m tɔ.

^a **8:14 Tamusi:** Mesopotami nyɔma tɔyɔ kolalaav ke Ƴɛyɛli nyɔma ceelaa na

10

Iso hvlvuy ke i tɔyi Isekiyeeli
(Isekiyeeli 1:1-28)

¹ Ḿpóyó ma nyənaya mpv, lɛna má ná isótənyvuy kɛ isótəa tanjlaa*fa* nyvuy taa. Na pulvpu isv kumte, na tɔ nyənnyvuy taa wɛ isv liyitee pələ pooku nyəntɛ. ^a pələ pa wɛ lona payalɛ taa. lɛna pə kaasi Sɛlafɛŋnaa. Isayii 6:2-3 taa tike kɛ pa yɔɔtə pa tɔm.

² lɛna Tacaa heeli apalv wei i suu kponkpontu tɔŋ nyəntv wontu tɔ sɪ: Polo pəpələ nna a wɛ isótəa tanjlaa tɛ tɔ. Cɔsi kəkɔ mamala wɛna a wɛ tənə tɔ na a su nyá nin, na ń ħmusi-yɛyɛ ɪcatɛ taa.

Ntɛna apalv unɪ í tɛɛ ma isɛntaa tənɛ unɪ.

³ Waatu wei apalv unɪ i pola mpv tɔ isótəa tanjlaa wɛ Iso tɛsɛɛɛ ntɔɔŋ hɔɔlvuy tɔɔ. Ḿpóyó isɔŋmuntv su Iso tɛsɛɛɛ taya isótəa nyəŋka tɔɔ.

⁴ Ḿpóyó Tacaa teeli kula isótəa tanjlaa mpe pa tɔɔ na í polo Iso tɛsɛɛɛ nənɔɔɔ, na í su taya. Ḿpóyó isɔŋmuntv su Iso tɛsɛɛɛ taa.

⁵ Ntɛna isótəa tanjlaa keŋ kəkɔtɛ nu mpv, isv Iso toma tənə tv yɔɔtaya. Haləna taya awalɪ tɔɔ nyəŋka.

⁶ Ḿpóyó Tacaa tɔma apalv wei i suu kponkpontu tɔŋ nyəntv wontu tɔ sɪ: Polo ń hee kəkɔ kɛ isótəa tanjlaa kin kɛ pəpələ tɛɛ. lɛna apalv polo na í sɛŋ pəpələ kin.

⁷ Tənaya isótəa tanjlaa mpe pa taa lɛlv kusa nin, na í hee kəkɔ na í tv apalv unɪ i nin taa. I mɔwa lɛna i lu.

⁸ Pulvpuɔnaa ka wɛ kɛ isv yulv ŋkpalasɪ taka kɛ isótəa tanjlaa mpe pa keŋ tɛɛ.

⁹ Ma nyənaya mpv, lɛna má ná pəpələ liyiti kɛ isótəa tanjlaa kin. Paa wei i kin na i pəpɔtɛ, na a nyənnyvuy taa nəɔsəna isv liyitee pələ nte tɔ wɛ atəntɔtɛ tɔ.

¹⁰ A liyitiyi mpv a ka wɛna wɛɛtv kulvmtv kɛ. Paa pəpɔtɛ nte tɔ nəɔsəna kɛ isv tɔ wɛ lɛntɛ taa.

¹¹ A kuləyi tɔntɛ tɔ, á caaki sɪ á mɛŋna hɔɔlɔŋ liyiti unɪ i taa ŋku kv tɔɔ a tɔyɔtəyi kɛ aa kɛsɔyi. Na á mələɔəna hɔɔlvuy ŋku isótəa tanjlaa nyɔŋ siyisinaa na pá hɔŋ-yɛ tɔ, aa kɛɛki.

¹² Tɔlvŋasɪ waasa isótəa tanjlaa mpe pa tənaya təwisiwisi na sɪ mɔyi kəkɔ. Pə kpayav pa sika na pa ŋkpalasɪ na pa keŋ tɔ. Na pə waasi pəpələ anɪ a liyiti na pə tɔɔ na pə tɔ tɔ.

¹³ Ḿpóyó ma nuwa pa ha pəpələ anəyi hətɛ sɪ kacuculaya.

¹⁴ Paa wei i isɛntaa ka wɛna pə mpaa kɛ. Kancalaya nyəŋ isɛntaa ka wɛ kɛ isv isótəa tanjlv. Naalɛ nyəŋ nəɔsəna isv yulv. Tooso nyəŋ isɛntaa ná wɛ isv tɔɔlaya. lɛna liyiti nyəŋ isɛntaa ná nəɔsəna hekələ.

¹⁵ Ḿpóyó isótəa tanjlaa mpe pa kulaa na pá tɛɛ isótəa. Paa wɛ teitei kɛ na wontu ntɪ maa nawa Kepaa pɔɔɔ nəyɔ tɔ.

¹⁶ Waatu wei pa tɛɛki tɔ, pa pəpələ anɪ a tɛŋəyi-wɛyɛ. Paa pa hɛta pa keŋ sɪ pa kuləyi, pa pəpələ tɛŋəyi-wɛyɛ ḿpóyó.

¹⁷ Yɛ pa sɛŋəyi a sɛŋ, na pá kuləyi, ɪɛ pa kpənnə-yɛ. Mpi tɔ, wontu ləmayasɛɛ ka wɛ pəpələ anɪ a taa tɔtɔyɔ.

Tacaa teeli kulvuy ke Iso tɛsɛɛɛ taa

¹⁸ Ḿpóyó Tacaa teeli kula nənəkpɛtɛ, na pə məli isótəa tanjlaa tɔɔ.

^a 10:1 isótəa tanjlaa: Isótəa tanjlaa mpe pa wɛ loosi naalɛyɛ. Selupɛŋnaa wɛɛ, na

¹⁹ Isotaa tanjlaa heta pa kenj ké na pá kuli tetu too ké ma isentaa na pana pa pəpələe pa tee. Ilena pá polo pá səh Tacaa təyaya nənəyo na ilim təlule too. Ilena Iseyeli Iso teeli we pa too ké isotaa.

²⁰ Pa ké wontu nti maa nawa Iseyeli Iso tee ké Kepaa pəyo nəyo təyo. Ilena má cekəna si pa ké isotaa tanjlaa.

²¹ Paa wei i ka wəna isentaa ke təm liyiti ké, na kenj liyiti. Na paa wei ké yulu ŋkpalaŋi.

²² Pa isentaa ka nəḡəsəna ké isu mpa ma nawa Kepaa pəyo nəyo to, pa mayamaya. Paa wei i siyisa isəna to m̀p̀b̀ỳ i siyisaa.

11

Yosalem huɓɓav ke i kawalaya too

¹ M̀p̀b̀ỳ Tacaa Feesuyu pona Isekiyeeli maya ilim təlule nənəyo. Ilena má mayana apalaa hiu na kəkpasi ke təna. Ma nawa pa taa ké Asuu pəyalu Yasaniya na Penaya pəyalu Pelatiya.

² M̀p̀b̀ỳ Tacaa heela-m si: Yulu nyá, yəlaa mpe pa mayasəḡəna kawalaya təm na pa tasəḡi layatu isayato ke Yosalem ɪcate tənə tə taa.

³ Pa kuyəḡotutu nté si pa kaa tasa kutuluŋ ŋmau halı pá polo laasaya too. ɪcate pəsəna isu tiipile, na tayale nantu.

⁴ Pə too ké pə wee si yulu pəyaya má, ma yəḡoti nti ma nawa pa too to.

⁵ Mpuyle Tacaa Feesuyu tii ma too na ku to-m si yəḡoti si Tacaa yəḡotaa si: Iseyeli nyəma me, ma nyəma mə taa huwee.

⁶ I lələsa yulokule ke ɪcate tənə tə taa. I suula sətaa ke haɓee too.

⁷ Pə too ké Tacaa Iso yəḡotəḡi si mə sətaa mpa i suula tə taa təḡəle nantu, na tə mayamaya ke tiipile. Ilena pá ləsi-me na pá teeəna.

⁸ Maa yele na layate nte tə təm we-meɓe səḡəntu to tə kəo mə too. Tacaa Iso yəḡotəḡəna mpu.

⁹ Maa ləsi-meɓe ɪcate taa, na má tu-meɓe kpai nyəma niŋ taa. Maa huɓna-meɓe.

¹⁰ Iseyeli tetu toosi too ké maa huɓna-me, na má yele na pá ku-me na layate. Waatu inəḡi i ká nyi si mayale Tacaa.

¹¹ ɪcate tənə tə kaa pəsi me isu tiipile. Me mə kaa pəsi isu tə taa nantu. Ama Iseyeli tetu toŋa too ké maa huɓna-me.

¹² Waatu inəḡi i ka nyi si mayale Tacaa. I tá təḡ ma kəṭututu. Pəcə i tá təkı ma kiin. Ama piitimnaa mpa pa cəəna-me to, pa nyəntu ke i təḡəḡi.

¹³ Waatu wei ma tənə Iso kuyəḡotutu teləsuɓ ke mpu təyo Penaya pəyalu Pelatiya səpa. M̀p̀b̀ỳ ma hota ma isəntəo na má má kapuka si: Hai, Tacaa, Iso. N ka ku Iseyeli nyəma təna mpa pə kaasaa to?

Tacaa kpeyeluyu ke yəlaa mpa pə yasaa to

¹⁴ M̀p̀b̀ỳ Tacaa heela-m si:

¹⁵ Yulu nyá, nyá yəlaa mpa pa ké Iseyeli nyəma to na nyá tɛtɛnnaa Yosalem nyəma tasəḡi layatu ke mpa kolontunaa kuuwa to si pá saali təna. Mpi to, taya Tacaa hawa tetu tənə si tə pəsi tá nyəntu.

¹⁶ Pə too to, teləsi-we si, Tacaa Iso má, ma yəḡotaa si: Paa ma yasa-weɓe tetu payale taa, na pa wee pooluŋ ke piitimnaa heko to, ma we pa kiŋ ke tənaya, isu ma təyaya taa.

¹⁷ Pə too ké n ká heeli-we si: Tacaa Iso má, ma yəḡotaa si maa kpeyeli-meɓe piitimnaa taa. Maa məḡna-meɓe timpi pu yasa-me to, na má ha-meɓe Iseyeli tetu.

¹⁸ Tənaya i ká polo na i kú tuŋ kulalaŋ na acaalətu təna.

¹⁹ Maa tu-meɣe ləmayasəle kulumtəle na hūwee kufana. Maa ləsi mə nyama wena a we isɪ pɛe tɔ, na má tu-meɣe nyama kɔpana.

²⁰ Ilena í tɛɲ ma kɔtɔtɔtɔ, na í tɔki ma kiinj. Í ká pəsi ma yəlaa, na máá pəsi mə Iso.

²¹ Ama mpa pa sɔɔla tuɲ na pa acaalətu tɔ, maa məɲna pa təma ke pa nyɔɔɲ taa. Tacaa Iso má ma yɔɔtəna mpɔ.

Tacaa teeli kɔlvɔv ke Yosalem

²² Mpóyó isɔtaa tanlaa heta kenj, na pəpələe tu pa waali. Na Iseyeli Iso Tacaa teeli we pa tɔɔ ké isɔtaa.

²³ Iso teeli kɔla ɪcate taa na í polo pɔvɔ ɲku kɔ we ɪcate ilim təlɪle tɔ kɔ tɔɔ.

²⁴ Mpóyó Iso Feesuɣu kpaɣa-m ma ləmayasɛe taa. Ilena kɔ pona-m Iseyeli nyəma mpa pa kpawa tɔ pa cɔlɔɣɔ Papiloni. Ilena ma toosee taka sɪ tənaya.

²⁵ Mpóyó ma keesa mpa kolontunaa kuu mpɔ tɔɣɔ tɔ tənə nti Tacaa hula-m tɔ.

12

Iseyeli nyɔvɔv nyəma kuuu tɔm kpaalvɔv

¹ Mpóyó Tacaa heela-m sɪ:

² Yulu nyá, tɔɔ kɔllaa heku taa ké n wee. Pa wena ise paa naaki pɔlv. Pəyele pa wena ɲkpanɲ, paa nukɪ natəli. Mpi tɔ, pa ké ɲkpantɛɛlɛɲ nyəma ké.

³ Yulu nyá, tayanɪ nyá wontu. Tɔ mpaav ke ilim na pə isəle ke pa isentaa. Lu timpi n we mpɔ tɔ na ɲ layasɪ tɛfate. Ntanyɪ paa ná sɪ pa ké tɔɔ kɔllaa.

⁴ Ləsi nyá wontu ke ilim taa, isɪ mpaa tɔntɔ na pá naaki. Ilena ɲ tɛe tɔntɛ ke taanaya, isɪ pa kuukuyɔ yəlaa ke yooɔ taa tɔ.

⁵ Tɔli ɪcate koluɲa ke pa isentaa, na ɲ ləsi nyá wontu na tənə.

⁶ Ilena ɲ sɔɣəli-tɪ na ɲ lu ahoo. Taki nyá isentɔɔ, taa nyənɪ atɛ. Ma caa ké sɪ ɲ wee Iseyeli nyəma ke kɔhulɔm mpi pu kpaali-we tɔ.

⁷ Mpóyó ma lapa isɪ Tacaa heela-m tɔ. Ma lu ilim taa ké, na ma wontu isɪ mpaa tɔntɔ. Ilena taanaya má tɔli koluɲa ke púyó na niɲ. Na má ləsi-təyɪ ahoo taa na má hɔɣɔli na pá naaki-m.

⁸ Tɛv fema Ilena Tacaa tɔ-m sɪ:

⁹ Yulu nyá, tɔɔ kɔllaa Iseyeli nyəma mpe, isəntɔ pa kaa lanɪ-ɲ pɔɔsɔvɔ sɪ pepeɣe n laki mpɔ?

¹⁰ Iɛ cɔ-we sɪ: Tacaa kpaaləyənə Yosalem wulav na Iseyeli nyəma mpa pa we tənə tɔ.

¹¹ Heeli-we sɪ n ka pəsi kɔhulɔm mpi pə hɔlɔyɪ-we sɪ paa kuu-we tɔ. Nti n lapa tɔ, nti tu mayanna-we. Kolontunaa ka kuu-we na pá tɛɛna yomle.

¹² Paa tɔli ɪcate koluɲa ke púyó. Pa wulav ká lu ahoo, na í hɔɣɔla ɪ wontu na í taka ɪ isentɔɔ sɪ ɪ taa na tɛtu.

¹³ Tacaa sɪ maa nyəpɪ-ɪ puluyɔ na má kpa-ɪ kɔ taa. Maa pona-ɪ Papiloni nyəma tɛtu taa, ɪ kaa na. Pəyele tənaya ɪ ká sɪ.

¹⁴ Ilena má yasɪ pa tənə mpa pa cɔɔna-ɪ na pá sɛɲna-ɪ tɔ. Maa yasɪ pa tanlaa na pa yoolaa ke paa le.

¹⁵ Maa yasɪ-weɣe piitimnaa taa ké tɛtu payale taa. Waatu inəyɪ paa nyɪ sɪ mayale Tacaa.

¹⁶ Ama maa ye le na pa taa apalaa napəli pá fiti yooɔ, na nyɔɣɔsɪ na kɔtɔɲ. Pɛle paa tɛləsənə piitimnaa mpa pa taa paa polo tɔɣɔ pa acaalətu tɔm. Ilena pá cəkənə sɪ mayale Tacaa.

¹⁷ Mpóyó Tacaa tɔma-m sɪ:

¹⁸ Yulu nyá, tɔɔ nyá tɔɔnaya na seluyu, na í nyɔɔ nyá lum na sɔɔntu na seluyu.

¹⁹ Teləsi tetu yɔlaa si Tacaa Iso má ma yɔɔta Iseyeli taa Yosalem nyɔma tɔm si, paa tɔɔ pa tɔɔnaya na sɔɔntu na pá nyɔɔ pa lum na seluyu. Mpi tɔ, paa kpiisi pa tetu tɔna, na tɔ taa nyɔm tɔna ke tɔ taa yɔlaa musuɔ tɔɔ.

²⁰ Paa yɔki acalɛ sɔsɔna nna a taa yɔlaa suwa tɔ na pá kpiisi tetu. Waatu mɔɔlɛ paa nyi si mayale Tacaa.

Tacaa kuyɔɔtutu lapu

²¹ Mpóyú Tacaa pɔɔsa-m si:

²² Yulu nyá, pepe tɔɔ ké pɔ pɔsa yɔlaa ke ituule si: Kɔyɛɛ tɛeki yem na Iso kuyɔɔtutu teləsɔlaa nawa ntiyi toosee taka taa tɔ tu laki?

²³ Mpu tɔ, heeli-we si maya Tacaa Iso ma yɔɔtɔyi si maa su tɔnaya ke ituule nté tɔ tɔm ke Iseyeli taa. Kɔyɛɛ tɔɔa kɔnte, toosee taka tɔna ká la ké isu pa naakuyɔye tɔ.

²⁴ Mpi tɔ, pa kaa tasa pɔpɔtu toosee taka ke toosuyu. Yaa pá naaki tɔm kɔtusutu ke Iseyeli taa.

²⁵ Pɔ tɔɔ pulu, Tacaa má, ma kaa su. Ye ma yɔɔta nti tu la ké, tɔ kaa leeli. Tɔɔ kullaa mɛ, maa yɔɔti tɔm na tɔ la. Tacaa Iso má ma yɔɔtɔna mpu.

²⁶ Mpóyú Tacaa tɔma-m si:

²⁷ Yulu nyá, Iseyeli nyɔma si nyá toosee u laki isu n toosuyu tɔ. Pɔyele ma tɔmnaa mpa n kpaalɔyi tɔ, tɔ ta ke nɔɔnɔ nyɔntu.

²⁸ Pɔ tɔ tɔ, teləsi-we si, Tacaa Iso má, ma yɔɔtaa si, ma kuyɔɔtutu yoosuyu kaa wɛna waatu. Tu yoosi ké isu ma yɔɔtɔyu tɔ. Tacaa Iso má ma yɔɔtɔna mpu.

13

Iso kuyɔɔtutu teləsɔlaa pɔpɔtnaa tɔɔ kulvyɔ

¹ Mpóyú Tacaa heela-m si:

² Yulu nyá, heeli Iseyeli nyɔma mpa pa nyɔnɔyi pa tɔyi Iso kuyɔɔtutu teləsɔlaa tɔɔ ma tɔm. Pa mayamaya pa nyɔntu ke pa kpaalɔyi.

³ Iso kuyɔɔtutu teləsɔlaa kumelɛmɔɔ wei i tɔɔɔyi i lɔmayasɛ na u naaki pulu tɔ, i tɔm wɛ wɔyo ké.

⁴ Hai, Iseyeli nyɔma Iso kuyɔɔtutu teləsɔlaa wɛ teitei ké isu taale hasi ke ncaa taa.

⁵ Pa ta polo na pá tayan i cate koluɔa pɔɔlɛɛ. Pɔyele pa ta nɔma koluɔa na pá cɔna Iseyeli nyɔma i cate si, pu kenti-wɛye Tacaa pánáa yoo kuyaku wule.

⁶ Pa toosee wɛ kpɛtɛ ké, na pa nalaa kuyɔɔtutu ke kaloolaya. Pa yɔɔtɔyi si Tacaa yɔɔtɔna. Pɔyele ílɛ i ta tili-we. Ilɛna pá tɔyi pa taa si, ílɛ i ka la isu pa yɔɔtɔyu tɔ pɔcɔ kpɛtɛ.

⁷ Pa toosee wɛ kpɛtɛ ké, na pa nalaa kuyɔɔtutu ke kaloolaya. Pa yɔɔtɔyi si, Tacaa yɔɔtɔna. Pɔcɔ ma ta yɔɔti.

⁸ Pɔ tɔ ké Tacaa Iso má ma yɔɔtɔyi si: I yasa tɔm kpai nyɔntu, i kpaala kuloolutu. Maa mu-mɛ na pánáa.

⁹ Maa tɔ nin ke Iso kuyɔɔtutu teləsɔlaa mpa mɛ í wɛna toosee kpai nyɔna na í naaki kaloolaya tɔm tɔ. I kaa wɛɛ ma yɔlaa kpekɔle tɔɔ. Pa kaa nɔma mɔ hɔla ke Iseyeli nyɔma nyɔna tɔɔ. Pɔyele í kaa su Iseyeli tetu taa. Tɔnaya i ká nyɔna si mayale Tacaa Iso.

¹⁰ I tolisiyi ma yɔlaa ké. Ilɛna í heeliyi yɔlaa si pa hɛsaa si pɔ cayan-wɛ. Pɔyele pɔle pɔ fɛi. Ma yɔlaa nɔmaakɔna koluɔa na mu huləsɔyi-ke.

¹¹ Heeli kolunja hóləsəlaa mpe si, heelim tev anaam nɔyɔlv ɪ ká nu. Kolunja ka hoti na tev tɔmpɛɛ nyáki-mɛ.

¹² Waatu wei kolunja ká ti, ilena pá pɔɔsi-mɛ si, hólusuvu mpi í ka hóləsa-ke tɔ pə waasa we?

¹³ Pə tɔɔ ké Tacaa Iso má ma yɔyɔtəyi si: Maa kəna tev heelim na pááná. Tév anaam ka nu, na tɔmpɛɛ hoti na a wakəli pə təna.

¹⁴ Maa yəki kolunja njka í hóləsa mpv tɔ. Kaa ti atɛ, na pá yeke kite. Ilena mə tɔm tɛ ka ncaa taa.

¹⁵ Maa mv pááná na kolunja na ka hóləsəlaa ké. Haləna má tala ma tənaya. Hali maa heeli-mɛ si, kolunja na ka hóləsəlaa pa fɛi tɔtɔ.

¹⁶ Iseyeli Iso kuyɔyɔtutu teləsəlaa fɛi tɔtɔ. Mə kpaalayana nti í naaki Yosalem tɔɔ tɔ, na í tɔŋ si heesuvu weɛ. Pəyele kule ku fɛi. Tacaa Iso má ma yɔyɔtəna mpv.

Topotopo nyəma tɔɔ kolvɔv

¹⁷ Mpúyú Tacaa heela-m si: Keesəna Iseyeli alaa tɔɔ. Pa kpaaləyi pa luyv nyəntu ké. Kpaali-wɛ si mpusi kəŋ.

¹⁸ Yolv nyá, heeli-wɛ si Tacaa Iso yɔyɔtəyi si mpusi we alaa mpa mɛ í nyaləyi saalasɪ na í tɔyi yəlaa təna niŋ taa tɔ mə tɔɔ ké. Na í nyaləyi tekentənaa kɛ yəlaa təna tɔyɔ. ɪ hvv si í kpiliti ma yəlaa kɛ mə niŋ taa, na mɛ mu lu tɔcɔŋj.

¹⁹ ɪ kuyi ma nyuvv kɛ ma yəlaa cəlvɔy. Təyɔnaya pee njkute na mutv hɔyɔlaya nyuvv tɔɔ ké í lakɪ mpv. Tənaya í kuyəna yəlaa mpa pə ta muna pá si tɔ. Ilena í yeki mpa pə ta muna pá wɛɛna weesuvu tɔ. ɪ tɔsəyi ma yəlaa na pɛle pá nukɪ kaloolaya tɔm.

²⁰ Pə tɔɔ ké Tacaa Iso má ma yɔyɔtəyi si: Maa tv mə saalasɪ nsi ɪ həkəyəna lɛlaa tɔyɔ niŋ. Maa lɛkɪ-səyi mə kin na má cəli. Maa waasɪ mpa í kpawa tɔ.

²¹ Maa lɛkɪ mə tekentənaa na má waasɪ ma yəlaa kɛ mə niŋ taa. ɪ taa tasa wɛɛv ɪsu katəsɪ. Ilena í nyi si mayale Tacaa.

²² Mpi tɔ, í wakəliyi siyisilaa laŋa na mə kaloolasɪ, pácɔ pə taya ma. Pəyele í sɔɔsəyi asayaa kɛ tɔŋ. ɪ saŋ si pɛle pá layasɪ na pá wɛɛna weesuvu.

²³ ɪ kaa tasa mə toosee kpai nyəna kɛ toosuvu. Mpv tɔ, í kaa tasa natəlvɔy nav. Maa ya ma yəlaa kɛ mə niŋ taa. Waatu inəyi í ká cəkəna si mayale Tacaa.

14

Tacaa ɪ caaki tunj laav

¹ Mpúyú Isekiyeeli tasaa si: Kuyaku nakuli Iseyeli sɔsaa napəli pa kəma ma kin na pá cəyɔ.

² Ilena Tacaa tɔ-m si:

³ Yolv nyá, yəlaa panɛ pa tɔka pa tunj tɔm kɛ pa lotu taa ké. Pa su mpi pə sɔsa-wɛyɛ kawalaya taa tɔyɔ pa kin. Ma kaa yeke na pá pɔɔsi-m natəli.

⁴ Maa teləsɪ-wɛ si, ye Iseyeli tv wei ɪ tɔka ɪ tunj tɔm kɛ ɪ lotu taa. Ye ɪ su ɪ kin kɛ mpi pu sɔsi-ɪ kawalaya taa tɔ. Ilena pɔntu kɔɔ si ɪ yɔyɔtəyəna Iso kuyɔyɔtutu teləsəlv. Maya Tacaa, maa cəna pɔntu kɛ ɪ lotu taa tunj tuutuuma tɔm tɔɔ.

⁵ Ilena ma kvcəcətv nti tɔ pəsɪ Iseyeli nyəma laŋa. Mpi tɔ, pa sɔla asilima tunj ké na pá lə-m.

⁶ Pə tɔɔ ké pə wɛɛ si, ma heeli Iseyeli nyəma si, Tacaa Iso yɔyɔtaa si, pá lə tunj na pá məli. Pa há pá acaalətv tənaya siyile.

⁷ Pə taya pulv, Iseyeli nyəma təna na pə kpeŋna cayalaa. Ye wei í hatələna-m na í tɔka tunj tɔm kɛ ɪ lotu taa. Ye ɪ su mpi pu tusi-ɪ kawalaya taa tɔyɔ ɪ kin. Ilena pɔntu kɔɔ Iso kuyɔyɔtutu teləsəlv kin si ɪ pɔɔsəyi-m tɔm natəli. ɪlɛ maya Tacaa, ma mayamaya maa cəna-ɪ.

⁸ Maa kuli puntu tɔɔ. I tɔm ka pɛsi yɛlaa kɛ ituule, na ma kpiisi-i ma yɛlaa taa. Ilena pɔ nyi si mayale Tacaa.

⁹ Ye Iso kuyɔɔtɔtɔ telɛsulɔ nɔɔlɔ i tɔsa i ti, na i yɔɔti tɔm natɛli. Maya Tacaa mɔ tɔsɛna puntu. Maa tu-i nin na mɔ kpiisi-i ma yɛlaa Iseyeeli nyɛma taa.

¹⁰ Iso kuyɔɔtɔtɔ telɛsulɔ unɪ, na wei i kɔma-i pɔɔsuyɔ tɔ pa tɛna pa wakɛlɛna, na pa naale pa nyɔɔɔ taa kɛ pu tɛ.

¹¹ Ile Iseyeeli nyɛma kaa tasa tooluɔu na pɔ hatɛlɛna-m. Pɛcɔ pa kaa pilisi pa ti, na pa kawalaya tɛna. Paa pɛsi ma yɛlaa na maa pɛsi pa Iso. Tacaa Iso mɔ ma yɔɔtɛɔna mpɔ.

Pɔlɔpɔ kaa sɛɔsi Iso hvule

¹² Mpɔyɔ Isekiyeeli tasaa si Tacaa heela-m si:

¹³ Yulu nyɔ, ye isi tetɔ natɛli tɔ yɛlaa ta tɔki ma tɔm kɛ teu Ilena pɔ pɛntɛna-m. Maa tu pa tɔ kɛ nin na ma wakɛli pa tɔɔnaya tɛsulɛ. Maa kɔna-weye nyɔɔɔsi, na mɔ kpiisi tetɔ yɛlaa na tɔla.

¹⁴ Paa Nowee na Taniyeeli na Soopu pa tooso paa wenna yɛlaa mpe pa heku. Pa mayamaya pa weesin kɛ pa tampana tɛɔuyɔ kɔ waasi. Tacaa Iso mɔ ma yɔɔtɛna mpɔ.

¹⁵ Ye ma yɛlaa na taale wontu isayatu lu, tu kpiisi yɛlaa na pɔ yele tetɔ kɛ kpɛtɛ. Yɛlaa ka wu tɔ taa kɛ tɛɔnɔv kɛ taale wontu nti tɔ tɔɔ.

¹⁶ Ilena yɛlaa tooso unɪ i weɛ tetɔ taa. Maya weesuyɔ tu Tacaa, ma tuukina ma ti si pa kaa pɛsi na pɔ ya apalɔpɛyaya yaa alɔpɛyaya. Pa nyɔɔɔ tike kɛ paa ya. Tetɔ kɔ pɛsi wolaya tetɔ nti tɔ taa nɔɔlɔ fɛi tɔ.

¹⁷ Yaa ma yɛlaa na yooɔ tii tetɔ nti tɔ taa. Paa kpiisi yɛlaa na tɔla.

¹⁸ Ilena yɛlaa tooso unɪ i weɛ tɔ taa. Maya weesuyɔ tu Tacaa, ma tuukina ma ti si, pa kaa pɛsi na pɔ ya apalɔpɛyaya yaa alɔpɛyaya. Pa nyɔɔɔ tike kɛ paa ya.

¹⁹ Yaa maa kɔna kɔtɔɔ kɛ tetɔ nti tɔ taa ma pɔáná kɔ huu pa tɔɔ na mɔ tu-weye sɛm na mɔ kpiisi yɛlaa na tɔla.

²⁰ Ilena Nowee na Taniyeeli na Soopu pɔ weɛ pa heku taa. Maya weesuyɔ tu Tacaa mɔ tuukina ma ti si pa kaa pɛsi na pɔ ya apalɔpɛyaya yaa alɔpɛyaya. Ama pa mayamaya pa weesin kɛ paa ya pa tampana tɛɔuyɔ tɔɔ.

²¹ Mpɔyɔ Tacaa Iso yɔɔtɔaa si, paa ma kɔna Yosalem yɛlaa tɔɔ kɛ wahalanaa sɔsaa mpe pa liyiti isi: Yoou, na nyɔɔɔsi, na taale wontu isayatu, na kusɛku si, pɔ kpiisi yɛlaa na tɔla.

²² Paa na mpɔ, pu kaasi yɛlaa mpa paa fiti tɔ. Apalɔpiya na alɔpiya ka lu pa taa. Paa tala mɔ kin, i kɔ ná pa tɔntɛ na pa kulapɛlɛ. Ilena pɔ heɛsi mɔ laɔa kɛ wahalanaa mpa ma yɛlaa na pɔ mayana Yosalem tɔ pa tɔɔ. Na pɔ tɛna mpi i kɔ kɔna tɔ taa tɔ pɔ tɔɔ.

²³ Pu heɛsi mɔ laɔa kɛ waatu wei i kɔ ná pa tɔntɛ na pa kulapɛlɛ tɔ. Ile i kɔ nyi si pɔ taya yem tɔɔ kɛ ma lapa pɔ tɛna mpi ma lapa tɔ taa tɔ. Tacaa Iso mɔ ma yɔɔtɛna mpɔ.

15

Lesɛɔ tɔyɔ ŋku pa tu kɔkɔ tɔ

¹ Mpɔyɔ Tacaa pɔɔsa-m si:

² Yulu nyɔ, tɔyɔ ŋku pa yaa si lesɛɔ tɔ, pepɛye ku taasi tɛɛwa tun lɛlɛɔ nyɛɔsi?

³ Pa kaa kpaya pɔ tɛpɛyaya na pɔ saaki pulɔ. Yaa pɔ lɛsi ku tɛputiya na pɔ pusi ka tɔ kɛ wontu.

⁴ Ama kɔkɔ kɛ pa wɔki si tɛna. Pɔ kpayaɔ si kila na pɔ suna si nɔɔsi tɔ. Pepɛye si tasɔyi waasuyɔ?

⁵ Aní waatu wei si wé təcunη tɔ, pa ta lana-səyi pulu. Na saa wei kəkɔ ka nyaya-si ɔle, ɔsənayale. Təmle nteye paa lana-si tɔtɔ?

⁶ Pə tɔɔ ké Tacaa ɔsɔ má ma yəɣətəyi si, ɔsu pa wəkuyu lesen taasi ke kəkɔ na pá yeki hətuyu taa tɔn leləy nyənsi tɔ, mpv tɔtəɣɔ maa hɔ Yosalem nyəma me mə tike mə ηkpanη.

⁷ Maa kuli ɔsɔle na má nyəni-me. I huɔ si í fita kəkɔ ké. ɔle ηke kaa nyayana-me. Waatu inəyi í ká nyi si, mayale Tacaa ke saa wei maa kuli mə tɔɔ tɔ.

⁸ Maa yele na tɔtɔ pəsi wɔlaya nyəntu nti tɔ taa nɔɣɔlu fɛi tɔ. Mpi tɔ, í kisa ma tɔm tənyu. Tacaa ɔsɔ má ma yəɣətəna mpv.

16

Yosalem nyəma nɔɣəsəna pəyaya ηka pa lɔwa tɔ

¹ Ḿpúyó Isekiyeeli tasaa si, Tacaa heela-m si:

² Yulu nyá, húlí Yosalem ke ɔ acaalətu tɔm.

³ Teləsi Yosalem si, maya Tacaa ɔsɔ ma tɔma si nyá tɔlule nté Kanaaη tɔtɔ taa. Tənya pa lɔla-η. Nyá caa ke Amolii tɔ ké, na nyá too ke Hiti tɔ.

⁴ Pa ta seti nyá cuyute ke nyá luluy kuyaku wule. Aní pa ta sɔ-η lɔm si pá tiiki-η na tɔm na í lu. Pəyele pa ta tak-η pɔɔη.

⁵ Nyá tɔm ta la nɔɣɔluy pətɔtɔle. Nɔɣɔlu ta wii-η na í la-η yaasinaa pane pa taa kolum. Ama pa lɔ-η tawa taa ké nyá kuyaku kululuy wule ké. Mpi tɔ, pa taa kpaakayana-η ké.

⁶ Ma tɛekayana nyá kin ké na má keesi n lukí nyá caləm taa. ɔlena ma sɛɛsi ɔsɔle si í wɛɛna weesuyi ke í wɛɛna weesuyi. Paa caləm waasa nyá tɔɔ tɔ.

⁷ ɔlena má yele na í lulɔ na í huki sɔsɔm təyomyom. N puwaya na í yasəli na í te teu. Nyá həla payalaa ké na nyá nyɔsɔ si. ɔlena í wɛ kpete təyələyali.

⁸ Ma tasa nyá kin ke tɛɛnav, ɔlena má ná si, í tapa acacaale. ɔlena má hɔ ma capa ntompəle na má kenti nyá tapakpete tɔɔ. Ḿpúyó má suwa nɔɣɔ si maa layana nyá tike. ɔlena má na-η tɔ pɛeli nɔɣɔ na í pəsi ma nyəη. Tacaa ɔsɔ má ma yəɣətəna mpv.

⁹ Ḿpúyó ma sɔ-η lɔm, na má nyaali caləm mpi pu waasa nyá tɔɔ tɔ. ɔlena má sayali-η sɔsɔsɔη nim.

¹⁰ ɔlena má cɛle-η wontu nti pa sɔpa tɔ, na tɔnyu nɔɔhulun kɔpan, na kponkpontu tɔn nyəntu tampala, na puɣu kɔpanku toko sɔsɔ.

¹¹ Ḿpúyó ma tɔ nyá tɔɔ ké kacɔka wontu. ɔsu kpasí ke niη taa, na luluy ke nyá luy tɛɛ.

¹² Na nyá muna tɔɔ kacɔka kukuule, na ηkpanyapəlasí. Na ntenuy kɔpanku ke nyá nyuy taa.

¹³ Nyá kacɔka wontu nté wɔla, na liyitee nyəyəluy. Kususuutu nté kponkpontu tɔn nyəntu wontu, na pɔɔη kɔpan, na nti pa sɔpa tɔ. Nyá təɣənaya nté molum kɔpam na tɔn nim. Mpɔ pə yelina na í te sɔsɔm na í muna kawulaya.

¹⁴ ɔlena nyá həte yaa piitimnaa taa ké nyá teu mpi pə tɔɔ. Mpi tɔ, n ka tu tewaya təkpa ke kacɔka ηka má lapa-η tɔ ka tɔɔ. Maya Tacaa ɔsɔ má yəɣətəna mpv.

Yosalem wɛ ɔsu apalaa təna alv

¹⁵ Ḿpúyó Tacaa tasaa si: Ama Yosalem n həma nyá ti na nyá teu, na nyá həte yaav. N pəsə apalaa təna alv. N ha nyá təyi tɛɛlaa təna.

16 N læsa nyá wontu nti tã cõlõta teu tã. Ntãyi n lapõna kacõka kẽ nyá tãfẽnlenaa, na ñ la wasanjalõtu kẽ pã tã. Yaasi unu i taka ta lata. Pãyele i kaa tu tasu lapu.

17 N kpaya wõla na liyitee nyõyõlõyõ kacõka wontu nti ma ha-ŋ tã, na ñ lu tunj apalonyõŋ, na ñ lana wasanjalõtu.

18 N kpaya nyá wontu kũsõpõtu nti ma ha-ŋ tã, na ñ taku tunj unu. N fẽnna-i ma nim na ma tulaalu.

19 Tõyonaya na muloŋ kupam na nim na tunj nim kẽ ma tãõkayana-ŋ. Mpõyi n fẽnnaa isu tulaalu kupan. Tacaa Isõ mã ma yõyõtõna mpõ.

20 N kpaya nyá pãyalaa na nyá pẽelaa mpa n ka lulã-m tã. N ha-weyẽ tunj si ilẽ í tãyõ. Nyá wasanjalõtu nti tã tã tã kẽlẽ?

21 N laawa nyá pãyalaa, na ñ la-weyẽ kõtaya ŋka kãkã lusa ka tãna tã na tunj hãtẽ taa.

22 Nyá acaalõtu na nyá wasanjalõtu nti tã taa, n ta tãõsi nyá pãcaatu waatu. Saa wei n ka wẽ kpẽtẽ tãyõlõyõ na ñ luku nyá calẽm taa tã.

23 Mpõyõ Tacaa Isõ yõyõtãa si: Yosalem, nyá tãma asayẽ tãna waali, nyá tãm wẽ waiyõ kẽ tãkpataa.

24 N ŋmawa wasanjalõtu kutulun na tãfẽnlenaa kẽ patãmanaa tãna taa.

25 Paa mpaav ŋku ku nãyõ kẽ n ŋmawa nyá tãfẽnlenaa. N ha nyá tãyi tẽelaa tãna. N lulãa nyá wasanjalõtu, n wakõla nyá teu.

26 N lapa wasanjalõtu na Icipiti nyõma mpa pa kẽ nyá cõlõ nyõma alaafõya nyõma tã. N kpaasa ma pãáná na nyá nyõsẽm tãma paɣalẽ.

27 Pã tã kẽ ma kula nyá tãõ na toma. Ma pẽma-ŋ tãyonaya. Ma pẽta-ŋ kolontunaa Filiisi nyõma acalẽ nna nyá wasanjalõtu tãm wẽ fẽelẽ tã, pa nin taa.

28 N ta nyõyõsi, ilena nyá na Asilii nyõma í la wasanjalõtu tãtã. Paa na mpõ nyá kũnyilõyõ ta si.

29 N walõsa nyá wasanjalõtu kẽ Papiloni nyõma taatõlaa tẽtu taa. Paa na mpõ n ta nyõyõsi-ti.

30 Mpõyõ Tacaa Isõ mã ma yõyõtãa si: Ama Yosalem nyá n wẽna icantu. N tãmaya isu wasanjalõtu sãõõ.

31 N ŋmaakaya wasanjalõtu kutuluyõ kẽ paa mpaav ŋku ku nãyõ kẽ. N ŋmaakaya pã tãfẽnle kẽ lona tãna taa kẽ. Pa taa fẽlõyi-ŋ isu wasanjalõnaa lãlaa.

32 N wẽ kẽ isu alu wasanjalõtu wei i kisiyi i paalu na í tãŋyõ apalaa kpai nyõma tã.

33 Wasanjalõnaa tãna wẽna pa kũhav kẽ. Ama nyá mõlaa kẽ na ñ haaki nyá taŋnaa kẽ kũcõŋ. Ilena pã lukõna paa timpĩ na pã kũŋ nyá kũŋ.

34 Nyá na wasanjalõnaa lãlaa í tã kaa. Mpi tã, nãyõlu u pẽkẽyi-ŋ. Pãyele nãyõlu u fẽlõyi-ŋ pã liyitee. Nyá mõlõna na ñ fẽlõyi apalaa kẽ tulunja.

35 Pã tã tã, wasanjalõ, nu Tacaa kũyõyõtõtu.

36 Tacaa Isõ yõyõtõyi si: N wakõla nyá wẽnav na ñ hulõ nyá tapakpẽtẽ kẽ nyá taŋnaa. Halõna pã kpẽŋna nyá acaalõtu tunj tãna kẽ wasanjalõtu taa, na ñ ha-i nyá piya calẽm.

37 Pã tã tã, maa koti nyá taŋnaa mpa nyá na-wẽ i nukaya lelen tãyõ. Pã kpayaav pa tãna mpa n sãõlaa tã, na mpa nyá taa kpaana tã. Maa kpẽyeli-wẽ na paa timpĩ. Paa kũlõ nyá tãõ, na mã yelẽ na pã ná nyá tapakpẽtẽ tãna.

38 Maa huũna-ŋ isu pa huũkũyõna alaa wasanjalõnaa, na mpa pa kũyi yõlaa tã. Isẽsẽmle kã kpa-m na mã mũ pãáná na mã læsi nyá weesuyõ.

³⁹ Maa tu-ŋ pa nin taa, na pá yóki nyá wasaŋkalətu kutuluɣu. Paa wakəli nyá təfəenlənəa, na pá kuu nyá wontu na pá kpaɣa nyá kacəka nyəntu. Ilena pə yeleye-ŋ kpeɛ təyələyəli.

⁴⁰ Paa yeleye na samaa kulɪ nyá tɔɔ. Paa yaɣa-ŋ pɛɛ, na pá sɔ-ŋ ɲmantaasi.

⁴¹ Paa nyaɣasi nyá tɛɛsi kɛ kəkə, na pá huɓna-ŋ alaa tuutuuma isenta. Maa su nyá wasaŋkalətu kɛ tənaya. Iɛ n kaa tasa nəɣələɣu fɛlɣu.

⁴² Maa lana-ŋ na pááná kɛ, haləna á hɛɛ. Ilena má ləsi nyá iseseeɲle kɛ nyá tɔɔ. Na nyá pááná tɛ, a kaa tasa huuu.

⁴³ Mpi tɔ, ɲ ta tɔɔsi nyá pəcaatu waatu tɔm. N kpaasa ma pááná na yaasināa mpe pa tana. Maa məɲna nyá tɔntɛ isayale tənaya nyá nyuɣu taa. Iɛ n kaa tasa nyá kawalaya na nyá acaalətu ntəɣi lapu. Tacaa Iso má ma yəɣətəna mpu.

Yosalem wakələɣu kəla acalɛ lenna

⁴⁴ Mpóyó Tacaa tasaa si: Atuwa tukilaa ká tukina Yosalem kɛ ituule si, toto wɛ isəna tɔ, ɲpóyú pɛɛlo kpakəɣi.

⁴⁵ Yosalem n kɛ nyá too pɛɛlo kɛ təkpeɲ. Nyá too ɲɪ ɪ kisina ɪ paalu na ɪ piya. I wɛ teitei tətəɣo isɪ nyá kəɣənaa mpa pa kisa pa paalaa na pa piya tɔ. Pa too ka kɛ Hiti tu kɛ, pa caa kɛ Amolii tu.

⁴⁶ Nyá kəɣo wei ɪ wɛ ilim ntəɣəŋ tɔ təɣəle Samalii na ɪ pɛɛlaa. Nyá neu wei ɪ wɛ ilim mpətəŋ tɔ təɣəle Sətəm na ɪ pɛɛlaa.

⁴⁷ Pə taya pəcə tike kɛ n kɛna pɛɛ pa tɔntɛ na pa acaalətu təma. Halɪ ɲ wakəla nyá tɔntɛ taa na pə kəli-wɛ.

⁴⁸ Tacaa Iso má maya weesuyu tu kɛ. Yosalem nyá neu Sətəm na ɪ pɛɛlaa pa ta la mpi Yosalem nyana nyá nyəma ɪ lapa tɔ.

⁴⁹ Nyá neu Sətəm kawalaya ntɛ si, ɪ ka wɛ kalampaani kɛ, na ɪ wɛnau tɔɔwa. I na ɪ pɛɛlaa paa nəɣəsəɣi pulu. Ama ɪ taa waasəɣi wahala tu yaa konyəntu.

⁵⁰ Pa hɔma pa ti na pá lá acaalətu na má ná, ilena má kpiisi-wɛ.

⁵¹ Yosalem, Samalii ta la nyá isayatu həɣələɣu. Nyá acaalətu kəla pəɣale kɛ ɪ nyəntu. Acaalətu tənə nti n lapa tɔ, tɔ tɔ kɛ Sətəm na Samalii pa pəsa kupama.

⁵² Nyá wei nyá n kukaya nyá kəɣo na nyá neu pa tɔm tɔ, isayatu ntəɣi nyá pəsəna nyá təɣi acaalɣu na pə kəli pɛɛ. Isayatu nti tɔ fɛɛle kəɲna ntɛɣɛ nyá tɔɔ. Mpu pə yekina na pɛɛ pá kəli-ŋ siyisuyu. Pə wɛɛ kɛ si pə liyiti-ŋ na ɲ təɣo fɛɛle. Mpi tɔ, má huləna si pɛɛ pa tewa.

⁵³ Maa taɣani pa acalɛɛ. Paa Sətəm na ɪ cəlo acalisi. Paa Samalii na ɪ cəlo nyəɲsi. Halɪ maa taɣani-ŋ tɔtɔ isɪ pɛɛ.

⁵⁴ Pu tu-ŋ fɛɛle ilena pə kpaasi nyá kəɣo na ɪ neu pa apalɣu.

⁵⁵ Nyá kəɣo Sətəm na ɪ pɛɛlaa paa məli isɪ pa wule taa. Nyá neu Samalii na ilɛ ɪ pɛɛlaa paa məli isɪ pa wule taa. Nyaya Yosalem nyana nyá piya ɪ ká məli isɪ mə wule taa.

⁵⁶ Nyá neu Sətəm tɔm ka wenna nyá nəɣo taa kɛ tam kɛ nyá kalampaani waatu.

⁵⁷ Ilena pəcə pə kuliɣi nyá isayatu tɔɔ. Nyaya pə talaa si Itəm acalɛɛ na pə cəlo nyəna pá woni-ŋ. Filiisi nyəna náá tuu-ŋ na pá footiɣi-ŋ paa həɣələɣu ŋku.

⁵⁸ Nyá kawalaya na nyá acaalətu məla nyá nyuɣu taa kɛɛ. Tacaa má ma yəɣətəna mpu.

⁵⁹ Mpóyó Tacaa Iso yəɣətəa si: Maa lá-ŋ kɛ isɪ n nyənuɣu yem kɛ tuunau, na ɲ yóki nəɣo pɛɛlɣu tɔ.

⁶⁰ Ama maa tɔɔsi nəɣo ŋka má na-ŋ tɔ pɛɛla nyá pɛɛlɣu waatu tɔ. Ma na-ŋ tu pɛɛli tam tɔ nyəŋka.

⁶¹ N ká tɔɔsi nyá tɔnte tɔm na fɛele kpa-ŋ, saa wei nyá kɔɔnaa na nyá newaa paa kɔɔ nyá kin tɔ. Maa ha-ŋ-we na pá pəsi nyá pɛelaa. Iɛ pə taya nɔɔ pɛelɔvɔ tɔɔ.

⁶² Ma na-ŋ tu pɛeli nɔɔ. Waatu inɔɔi n ká nyi si mayale Tacaa.

⁶³ N ká tɔɔsi tete, na n ká nyɔvɔ na fɛele. Pu liyiti-ŋ ké, n kaa kuli nɔɔ ké saa wei maa husi nyá isayatu tɔna tɔ. Tacaa Iɔ má ma yɔɔtɔna mpɔ.

17

Hekale na lesɛŋ tɔvɔ pa tɔm

¹ Mpóyó Tacaa tasa Isekiyeeli maya heeluɔu si:

² Yulɔ nyá, sɛɛ Iseɛli nyóma ke isɔ.

³ Heeli-we si maya Tacaa Iɔ ma yɔɔtɔaa si, hekale sɔsɔ nɔɔɔɔɔ ɪ wenna nté. I ken tɔɔwa na ɪ huntɔ suwa na tɔ tayalaa, na tɔ cɔlɔtaa. Mpóyó ɪ kulaa na ɪ polo Lipan tetɔ taa. Iɛna ɪ kɔ tɔvɔ sɔsɔɔɔ nakɔli kɔ nyɔvɔ taa.

⁴ Akpaale nte tɔ kɔla kɔɔvɔ tɔɔ ɪ setaa. Mpóyó ɪ pona taatɔle tetɔ natɔli tɔ taa. Iɛna ɪ su yampayatɔlaa ɪ cɛtɛ taa.

⁵ Pə waali ké ɪ caa Iseɛli tetɔ taa tɔvɔ nakɔli kɔ piliŋa. Iɛna ɪ pona na ɪ sɔ taale nte pa lukaa tɔ tɔ taa ké lɔm nɔɔ. Isɔ tɔvɔ ŋku kɔ sɔɔla lɔm tɔ.

⁶ Mpóyó piliŋa ŋke ka tɛɛwa na ká pəsi tɔvɔ ŋku pa yaa si lesɛŋ tɔ. Iɛna kɔ mɛeli, ɪɛ kɔ ta kɔli. Na kɔ wɛna hɛtɔ. Ntɛna kɔ piliŋasi ha si isɛ na hekale tɔɔ, na kɔ lila ke ɪ tɛɛ. Na kɔ hɛlɔsɔyɔ piliŋasi kufasi ke tam.

⁷ Hekale sɔsɔ nɔɔɔɔɔ ɪɛ ɪ ka wɛɛ tɔtɔ, ɪ ken tayalaa ké na ɪ huntɔ suwa teu. Iɛna tɔvɔ ŋku kɔ lila na kɔ piliŋasi kɛsɔna hekale inɔ ɪ tɔɔ si ɪ pɔli-kɔvɔ lɔm.

⁸ Tetɔ kupantu taa ké pa tuu-kɔvɔ lɔm sɔsɔm kin. Pa tuu-kɔvɔ si kɔ piliŋasi ɪ su teu, na kɔ lɔli na kɔ pəsi tɔvɔ ŋku pa yaa si, lesɛŋ tɔ kɔ kɔpankɔ.

⁹ Mpóyó Tacaa Iɔ si: Pɔɔsi-we si, tɔvɔ ŋku kɔ la nté? Kancaalaya hekale kaa kpɛsi-kɔ na kɔ lila na ɪ kooli kɔ pee, na kɔna kɔ hatɔ tɔna pə wɔli. Pə kaa wɛɛ si pá lana toma ke sɔsɔm. Yaa yɔlaa tuutuuma ɪ wɛɛ na pɛcɔ pá kpɛsi-kɔ na kɔ lila.

¹⁰ Pa sɔ-kɔ yaa, ɪɛ kɔ la nté? Ye ilim tɔlɔle heelim*fa* mapa-kɔ, kɔ kaa wɔli timpi taa kɔ nyɔ mpɔ tɔ? ^a hanɔɔa tɔɔ. Pə lakɔ na tuŋ na nyutu wɔlɔyɔ.

Tɔm ntɔ tɔ hɔwɛɛ kilisuyɔ

¹¹ Mpóyó Tacaa tɔma-m si:

¹² Pɔɔsi tɔɔ kɔllaa tɔyaya nyóma mɛɛ si: I ta cɛkɔna tɔm ntɔ? Heeli-wɛɛɛ isɔna Papiloni wulav kɔma Yosalem, na ɪ kuu pa wulav na ɪ waali nyóma, na ɪ pona ɪ tɛ tɔ.

¹³ Iɛna ɪ kpa kawulaya tɔyaya tɔ nɔɔɔɔɔ na ɪ na-ɪ pá pɛeli nɔɔ, na ɪ yele na ɪɛ ɪ su nɔɔ na tuunav. Mpóyó ɪ tɛɛna tetɔ kupayalaa tɔna.

¹⁴ Mpɔ pə tisina Yuta kawulaya tɔfɛ, na ká wɔ kɔɔvɔ. Paa na mpɔ na pa tɔka pa na-ɪ pa nɔɔ pɛelɔvɔ ke teu.

¹⁵ Mpɔyɔle wulav kɔfalɔ inɔ, ɪ kɔla wei ɪ kuu tetɔ yɔlaa ke mpɔ tɔ ɪ tɔɔ. Iɛna ɪ tili Icipiti wulav cɔɔ si, ɪɛ ɪ ha-ɪ yooɔ kɔɔanɔŋ na pə yoolaa ke tuutuuma. Yulɔ wei ɪ lapa yaasi inɔ tɔ, ɪ ka waa na ɪ fiti kɛɛ? Timpi ɪ laalaa na ɪ wakɔli pa nɔɔ pɛelɔvɔ mpi tɔ, ɪ kaa tɔli-ti.

¹⁶ Ntɛna Tacaa Iɔ si: Maya Iɔ weesuyɔ tɔ ké. Isɔ pɔntɔ inɔ ɪ sɔpa wulav wei inɔ ɪ tɔ-ɪ kawulaya ke mpɔ tɔ ɪ tɛ Papiloni. Mpi tɔ, ɪ yɔka ɪ na wulav inɔ pa tuunav na pa nɔɔ pɛelɔvɔ.

^a 17:10 *ilim tɔlɔle heelim*: Ilim tɔlɔle heelim. Pə ké heelim tɔŋ nyɔm mpi pə taa na

¹⁷ Icipiti wulav kaa pona yoolaa tuutuuma na sɔɔɛnaa payale. I kaa waasi-
yoo taa ké waatu wei Papiloni nyéma ká lo hapee taka tɔ. Icate kite ke paa lo
na pa huli pɔɔɔ si pa kuyi yɔlaa tuutuuma.

¹⁸ Mpi tɔ, i ta nyɛni i tuunav ke pulɔ. I yɔka i nɔɔ pɛɛlɔv. Pɛyele un i ka
yɔɔtɔna na í su, na í la pɛ tɔna. I kaa tasa fituɔ.

¹⁹ Pɛ tɔɔ ké Tacaa Iso má ma suwa si, maya weesuyu tɔ ké. Tuunav na nɔɔ
pɛɛlɔv mpi i nyɛna yem isɛntɔ tɔ, ma hɛte ke i ka lapɛnaa. Maa mɛɔna pɛ tɔnaɔ
i nyɔv taa.

²⁰ Maa nyɛpi-puluɔ na má kpa-i ma katɔka taa. Maa pona-i Papiloni na má
hɔna-i tɔm ke timp i ta nuna-m tɔ.

²¹ Paa kv i yoolaa taa selaa tɔna na layate ké. Pɛ kaasɛyi mpa lɛna pá yasɛ pɛɛɔ
tɛtɔ tɔna taa. Waatu inɛyi paa nyi si maya Tacaa má yɔɔtɔna.

Nɔɔsi nsi Tacaa suwa tɔ

²² Mpɔyɔ Tacaa Iso yɔɔtɔa si: Maa caa tuyv sɔsɔv nyɔv taa piliɔa kofalaya.
Maa pɛli hatoo comcom nɔɔ taa nyɛka. Maa pona-keɔe puyv kɔkɔlɔv nakuli
kv tɔɔ na má sɔ-ke.

²³ Iseyeli puyv kɔkɔlɔv nakuli kv tɔɔ ké maa sɔ-ke. Kaa pu teu na ká heli piliɔasi
na tuyv la sɔsɔv kɔpɔɔkv na kv luli pee. Ilena sumasi piitimnaa tɔna kɔɔ, na sí
caki kv isotom taa na sí hɛɛsɛyi.

²⁴ Ilena taale tun tɔna nyi si maya Tacaa. Má pɛsɛɔna tuyv sɔsɔv ke tiika, na
má pɛsi tiika ke tuyv sɔsɔv. Má yekina na tuyv lum nyɛkv wuli. Maa yeɛ na
kɔwulɔv náa wɛɛna lum. Maya Tacaa, má yɔɔtɔna. Maa la ké isɛ ma yɔɔtɔa tɔ.

18

Iso hvkɛna paa wei isɛ i tɔnte wɛ tɔ

¹ Mpɔyɔ Tacaa pɔɔsa Isekiyeeli ma si:

² Pepe tɔɔ ké Iseyeli nyéma tukiɔi ituule si,
ɛɛɛnaa sala lɛɛɔ akaa.
Ilena pa piya kɛla nyɛɔ?

³ Tacaa Iso má ma yɔɔtɔna tuunav si, pɛ fɛi si pá tasa ituule nteɔe tukuyu ke
Iseyeli taa.

⁴ Ma tɛnna yɔlaa tɔna weesin. Paa ɛɛɛnaa nyɛɔ, paa piya nyɛɔ. Wei i lapa
isayatu tɔ, un i ká sɛna pɛ sɛm.

⁵ Ye isɛ yulv tɛɔɔyi tampana, na í lakɛ kɔpantu na í siyisaa.

⁶ Ii tɔki laatu tɔɔɔnaɔa ke pulasi tɔɔ. Ii lunjiyi Iseyeli nyéma tun. Ii wakɔlɔyi i
tɔɔntɔle alv. Ii kɔpɔtɔɔna alv ke i asilima kuyɛɔ taa.

⁷ Ii muyuliɔi, ii ɛmulɔyi. Ii fɛlɔyi i kɛma. Ii haaki nyɔɔtɔnaa ke tɔɔɔnaɔa, na
mpa pa wɛ kpɛla tɔɔ kɔtakɛm.

⁸ Ii kɛntɔyi i liyitee si i hiki kasɔɔɔa yaa kawaɔa. Ii lakɛ mpi pɛ ta siyisi tɔ.
Ama yɔlaa naale i lapa tɔm, i tɛɔɔyi tampana ke tɔ taa ké.

⁹ Ilena í tɛɔɔyi ma kiin, na í lakɛ ma kɔtɔtɔv na kɔpantu. Ii un i siyisina ntɛ.
Yulv isɛ mpɔ wɛkɛna weesuyu ké. Tacaa Iso má ma yɔɔtɔna mpɔ.

¹⁰ Ye isɛ pɛ tɛ yulv pɛɔɔa ké ɛmulv na ká kuyi yɔlaa. Yaa ka lapa yaasinnaa pane
pa taa nɔɔlv.

¹¹ Ka kisa ka caa ikpate ke tɛɔvɔv, na ka tɔki laatu tɔɔɔnaɔa ke pɔɔɔ taa. Ka
wakɛla ka tɔɔntɔle alv.

¹² Ka muyuliɔi wahala nyéma na kɔnyɔntɔnaa, na ká ɛmulɔyi. Pɔcɔ kaa fɛlɔyi
ka kɛma. Ka lunjiyi tun wei i ké acaalɔv ke mpɔ tɔ.

¹³ Ye yulu isu mpu kəntəyi i liyitee na í pɛɛkəyi kawaaya, yaa kasəyaya. I huuki si i ká weena weesuyu na? Aai, yoo. Ye i lapa acaalətu nti tə təna. Pə wee si i isayatu í məli i nyovu taa ké na í si.

¹⁴ Ye isu yulu wəna pəyalu kele, na í naaki isayətu naa mpa i caa laki tə pa təna. Ile i ta təj i ikpate.

¹⁵ I kisa laatu təɔnaya təɔu ke pəɔj təɔ. I lunjiyi Iseyeli nyəma acaalətu tunj. Pəyele u wakələyi i təɔntələ alu.

¹⁶ I muɣuliyi nəɣəlu, u ɲmuləyi. I muɣi kəmlə tu puluyə təloma. I haaki təɔnaya ke nyəɔtənaa, na í haaki wontu ke mpa pa wə kpete tə.

¹⁷ I laki isayatu. I pɛɛkəyi kawaaya yaa kasəyaya. I təkəyi ma kətututu na í təɲəyi ma kiinj. Puntu wəkəna weesuyu ké, u səki i caa isayatu səm.

¹⁸ I caa muɣulina na í ɲmulu, na í la isayatu ke i yələa heku. Inu i ka səna i isayatu səm.

¹⁹ I pəəsəyi si, pepe təɔ ké pəyalu u səki cɛcɛ isayatu səm? Mpi tə, ile i təɲa tampana ké. I lapa kusiyisim na í təkɪ ma kiinj təna na í laki. Pə wee si i weena weesuyu ké.

²⁰ Yulu wei i lapa isayatu tə inu i ka səna. Pəyalu kaa si cɛcɛ isayatu səm. Pəcɔ cɛcɛ ná kaa si pəyalu nyəntu səm. Siyisilu təkɪ i siyisuyu fəɔtə ké. Ulena isayau náa təɔ i isayatu nyəɲ.

Kupantu lapu təm seɣesuyv

²¹ Ye isayau ləwa i isayatu nti i lapa tə. Ulena í təkəyi ma kəsəsutu na í təɲəyi tampana na í laki kusiyisim. I ká weena weesuyu ké, i kaa si.

²² Paa sɔɔ i kawalaya təna təɔ ké. I ka weena weesuyu ke isəna i təɲa tampana tə pə təɔ.

²³ Mɔ́yú Tacaa Iso si, pə taya isayau səm ke ma sɔɔlaa. Ama si í layasi tənte ké na í weena weesuyu.

²⁴ Ye siyisilu ləwa i siyisuyu na í la kawalaya. Ulena í kəena isayau acaalətu, i kaa weena weesuyu təɔ. Iso ká sɔɔ i siyisuyu təɔ ké. Mpi tə, i ha i təyi kawalaya na kəpəntovu taa ké. Pə təɔ ké i ka si.

²⁵ Iseyeli nyəma yəɔtəyi si Tacaa mpaav ta siyisi. Ile ma pəəsəyi Iseyeli nyəma si, pə taya mpe pa mpaav ta siyisina ma nyəɲku ke?

²⁶ Ye siyisilu ləwa i siyisuyu na í la kawalaya na í si ka səm. Isayatu nti i lapa mpu tə tə səm ke i səpa.

²⁷ Ye isayau yela i isayatu nti i lapa tə, na í təɲ tampana na siyisuyu. I ka weena weesuyu.

²⁸ Ye i nawa si i wakələa, uləna í layasi, i ká weena weesuyu ké, i kaa si.

²⁹ Iseyeli nyəma təɲ si Tacaa mpaav ta siyisi. Ile pə taya mpe pa mpaav ta siyisina ma nyəɲku ke?

³⁰ Pə təɔ ké Tacaa Iso má ma yəɔtəa si maa huuna paa Iseyeli tu wei isu i tənte wee tə. Mpu tə, paa wei í yeke i kawalaya ɲka i laki tə, na í layasi. Pə taa kəɔ na mə isayatu yeke na í le.

³¹ I lə mə kawalaya tənaya pooluj. I layasi ləmayasələ kufate na huwee kufana. Pepe təɔ ké i ka sɔɔli səm?

³² Iso Tacaa si, ma ta sɔɔli asayaa səm. Pə təɔ tə, í lə mə isayatu na í layasi na í weena weesuyu.

¹ Ḿróyú Tacaa heela Isekiyeeli má sí má ma kawəyaya ke Iseyeli nyəma awulumpiya təw sí:

² Mə too ka ké təyolaya ŋka ka wena ka mpa ka təyolasí taa təyó.

Təyolasí kufasi heku ke ka həntaa na ká təkí ka piya.

³ Ulena ká faləsi ka piya taa leŋka na kele ká pəsi təyolaya ifate nte tə kpeləma tə təyənaya cəlvu, na té liki yəlaa tə.

⁴ Ḿróyú piitimnaa nu pa yəyətəyí ka təm, lena pá kpa-keye katəka taa, na pá tɔ ka muna taa ké kulaya taka, na pá pona-keye Icipiti tetu taa.

⁵ Təyolaya alənyəŋka ŋke ka cekənaa sí ka tēla kpete. Ulena ká ləsi ka piya taa leŋka na ká la-keye təyolaya ifate, kpelikpeka nyəŋka.

⁶ Ulena ká na leŋsí pá tən. Ka kpeləma ka təyənaya cəlvu, na ka liki yəlaa.

⁷ Ḿróyú ka yəka pa acalē, na pa kawulaya tēsi. Tetu taa yəlaa í nuwa ka nyusəyú ile pa suv seluyu.

⁸ Ulena piitimnaa mpa pa cəəna-wē tə, pá luna pa tetu həyoləŋ taa na pá pēli nəyó ke ka təw. Pa nyəpa-keye puluyu na pá kpa-keye pa katəka taa.

⁹ Ḿróyú pa tɔ kulaya taka ke ka muna taa. Ulena pá sɔsɔ-keye təyolvu səsəw nakuli ku taa. Pə waali ké pa pona-keye Papiloni wulav. Ulena pá təkí-keye saləka ke koluŋa ɪcatē taa. Sí pa taa tasa ka nəyó nuw ke Iseyeli pulası taa.

Tyvu ŋku pa yaa sí leseŋ tyvu tə kv təw wula

¹⁰ Nyá too ka wē ké ɪsɪ leseŋ tyv.

Pa sə-kuyv ləm nəyó na kú lə na kú ləli səsəm ke ləm katatəlaya təw.

¹¹ Kv pilinasi ka wena alaafəya ké na sí pəsi kawulaya kpatəŋ. Ulena sí pu na sí tē tuŋ təw.

Ḿróyú pa sama-kuyv ku pilinasi payale na ku kəŋkəlvəməŋ təw.

¹² Tənaya pə kpəsə-ku na pááná na pá pēti ať. Ilim təhile heelim mapa kv pee na á wuli.

lɛna ku pilinasi kpelikpeka nyɛɛsi
 nsi si pɛli na si wɔli
 na kɔkɔ nyaya-si.

¹³ Nɔnɔ wɔlaya tetu taa
 timpi lɔm fɛi na lɔkɔtu wɛɛ tɔɔ pa sɔ-ku.

¹⁴ M'pɔyɔ kɔkɔ luna ku taa
 na kɔ nyaya ku pilinasi na ku pee.
 Ku fɛina pilinasi alaafɔya nyɛnsi
 nsi si kɛ kawulaya kpɔtɔyɔ tɔ.
 Kawɔyaya kanɛ ka wɛ kɛ isi wula.

20

Tacaa paasana Iseyeli nyɔma

¹ Iseyeli nyɔma kuuu pɛnaya naatosompɔɔlaya nyɛɛka isɔtu kakpasɛ nyɛɛ
 kuyaku naanɔwa nyɛɛku wule, Iseyeli sɔsaa taa napɛli kɔma. Pa mayana-m si
 pa caaki pɔ nyi Iso luɔu nyɛntu.

² Ntɛna Tacaa Iso heeli-m si:

³ Isekiyeeli pɔɔsi Iseyeli sɔsaa si, maya i kɔma nav na? Ma tuuki si ma kɛ
 weesuyu tɔ kɛ. Ma kaa yele na i na-m. Tacaa Iso mɔ ma yɔɔtɛna mpɔ.

⁴ M'pɔyɔ Tacaa Iso tasa-m heeluɔu si: Ye n caa n huuna-wɛɛ, n huuna-wɛ, ɔ
 heeli-wɛɛ pa caanaa acaalɛtu tɛma.

⁵ Heeli-wɛ si, maya Tacaa Iso ma yɔɔtaa si, kuyanku ma lɛsa Iseyeli nyɔma mɛ
 tɔ ma kpaasa niɲ na mɔ si Yakɔpu tɔyaya lɔlɔyɔ nyɔma kɛ nɔɔ na ma tuu. Ma
 hula-mɛɛ ma tɔɔ Icipiti tetu taa. Ma heela-mɛ na isɛle kɔsɛmle si, mayale mɔ
 Caa Iso.

⁶ Kuyaku ɲkɔyɔ ma kpaasa niɲ na mɔ heeli-mɛ na tuunav si, maa lɛsi-mɛɛ
 Icipiti tetu taa. Maa pɔna-mɛɛ tetu nti maa cɔɔwa na tɔ kɛla teu tɔ tɔ taa. Tɔ taa
 kɛ tɔɔnaya na kupantɔ tɛna tɔɔla yem tɔɔ.

⁷ Halɛna ma heeli-mɛ si, i lɔ acaalɛtu nti i nyɛnɔyɔ na tɔ hɔɲ-mɛ tɔ. I taa pilisi
 mɔ ti na Icipiti tuɲ. Mayale mɔ caa Iso.

⁸ M'pɔyɔ i kisa-m nunav na i kɔli ma tɔɔ. Mɔ taa nɔɔlɔ ta lɔ acaalɛtu nti tɔ hɔɲ-
 mɛ tɔ. Pɔcɔ i ta lɔ Icipiti tuɲ. lɛna maa hiki huwɛɛ si, maa lana-mɛ na pɔanɔ kɛ
 Icipiti tetu taa tɛnaya, halɛna a hɛɛ.

⁹ Paa na mpɔ ma hɛtɛ tɔɔ kɛ ma lapa mpɔ si, pɔ taa kɔɔ na pɔ wakɛli-tɛɛ
 piitimnaa mpa pa hɛkɔ i wɛɛ tɔ. Pɔcɔ mpe inɔ pa hɛkɔ kɛ ma hula-mɛɛ ma ti.
 lɛna mɔ lɛsi-mɛɛ Icipiti tetu taa.

¹⁰ M'pɔyɔ ma lɛsa-mɛɛ Icipiti tetu taa. Ma tiika-mɛɛ wɔlaya tetu nti tɔ taa fɛi
 cayav tɔ.

¹¹ Ma sɛɛsa-mɛɛ ma kiɲ. Ma hula-mɛɛ ma kɔtɔtɔtu nti pɔ wɛɛ si, yɔlɔ i tɔki
 na i wɛɛna weesuyu tɔ.

¹² Ma ha-mɛɛ kɔyɛɛɲ kɔhɛsɛɲ si, pɔ hɔli si, maya Tacaa mɔ suna-mɛ na mɔ
 mpaɔ.

¹³ M'pɔyɔ Iseyeli nyɔma mɛ i kɔla ma tɔɔ kɛ wɔlaya tetu taa. I kisa ma kiɲ kɛ
 tɔɔyɔ. I lɔ ma kɔtɔtɔtu nti yɔlɔ ka tɔɲ na i wɛɛna weesuyu tɔ. I wakɛla ma
 kuyaku kɔhɛsɛyɔ tɔanɲanɲ. Pɔ tɔɔ kɛ ma huwa ma taa si, maa mu-mɛ na pɔanɔ
 tɔɔɔsɛyɔ kɛ wɔlaya tetu taa tɛna, na ma kpiisi-mɛ.

¹⁴ Paa na mpɔ ma hɛtɛ tɔɔ kɛ ma lapa mpɔ. Pɔ taa kɔɔ na pɔ wakɛli-tɛɛ
 piitimnaa mpa pa taa ma lɛsa-mɛɛ Icipiti tetu taa tɔ.

15 Wɔlaya tetu taa tənaya ma kpaasa nin na má tuu si, ma kaa pona-meye tetu kɔpantu nti maa ha-me tɔ tɔ taa. Tetu nti tɔ taa ke tɔɔnaya kɔpanka na kɔpantu tɔna tɔɔlaa tɔhɔ.

16 Mpi tɔ, í lɔwa ma kɔtɔtɔtu na í kisi ma kiinj ke tɔɔnyɔ. Í wakɔla ma kɔyeɛɛ kɔheɛsɛɛ. Pɔ taya pulɔ, í nyɔkɔlɔna mɔ tunj kɔlalaɛɛ kɛ.

17 Ama na lapa mɔ pɔtɔtɔle si, má taa kpiisi-me. Íle ma ta wakɔli-meye wɔlaya tetu taa.

Iseyeli nyɔma ta yelee Tacaa ke kisuyu

18 Mɔpɔyɔ ma heela Iseyeli nyɔma piya ke wɔlaya tetu taa si, í taa tɔɔ mɔ caanaa kiinj. Í taa tɔɔ pa kɔtɔtɔtu, na í pilisi mɔ ti na pa tunj.

19 Maɔale mɔ lɔ Tacaa, í tɔɔ ma kiinj. Í paasɛna ma kɔtɔtɔtu, na í lakɔ-ti.

20 Í nyɔni ma kɔyeɛɛ kɔheɛsɛɛ ke ma nyɔɔ. Kɔyeɛɛ inɔ í hɔlɔɔɔna má na-me ta hekɔ si, yɔlaa í nyi si, maɔale mɔ lɔ Tacaa.

21 Ílena mu kɔli ma tɔɔ, í ta tɔɔ ma kiinj. Pɔcɔ í ta paasɛna yaa í tɔɔ ma kɔtɔtɔtu nti yɔlu ka tɔɔ na í hiki weesuyu tɔ. Í wakɔla ma kɔyeɛɛ kɔheɛsɛɛ. Ntɛna má huɔ ma taa si, maa lana-me na pɔáná ke wɔlaya tetu taa kɛ, halɔna á hee.

22 Paa na mpɔ ma hɔte tɔɔ, ma kpa ma ti si, pɔ taa kɔɔ na pɔ wakɔli, ma hɔte. Pɔ taa wakɔli-tɛye piitimnaa mpa pa taa maa lɔsa-meye Icipiti tetu taa tɔ.

23 Mɔpɔyɔ ma tasa nin kpaasɔyɔ na má tuu wɔlaya tetu taa si, maa yasɔ-meye tetɔnaa kpa nyɔntɔ yɔlaanaa taa.

24 Mpi tɔ, í taa lakɔ ma kɔtɔtɔtu. Pɔyele í lɔkɔ ma kiinj. Í wakɔlɔɔi ma kɔyeɛɛ kɔheɛsɛɛ. Í keɛsa mɔ ise na mɔ caanaa tunj kɔlalaɛɛ tɔɔ.

25 Ma tɔna-meye kɔtɔtɔtu nti tɔ fei teu tɔ. Kiinj inɔ u haaki-meye weesinj.

26 Ílena ma yelee na í haaki mɔ kancaalaya piya ke mɔ tunj na pɔ pilisiyi-me. Maa tu-meye sɔɔntɔ sɔsɔntɔ kɛ si, í cekɔna si maɔale Tacaa.

Tacaa su tənaya ke Iseyeli nyɔma laatu

27 Mɔpɔyɔ Tacaa tɔma Isekiyeeli má si: Yɔlu nyá, heeli Iseyeli nyɔma si mɔ caanaa wakɔlɔna-m kɛ. Mpi tɔ, pa kisa ma nyɔntɔ ke takɔyɔ.

28 Ma tiika-we na má pona-weye tetu nti maa yɔɔtɔna tuunav si, maa ha-we tɔ tɔ taa. Pa tala tɔna, ílena pá ná pulasɔ kɔkɔlasɔ tɔna, na hɔtu tɔna. Ílena pá feenɔyi na pá lakɔ kɔtasɔ nsi si kɔsɔyi ma pɔáná tɔ. Pa wɔpa pa tulaalɔnaa, na pá liisiyi pa sɔlɔm.

29 Ntɛna má pɔɔsi-we si: Tɔfeenɔle nte tɔ taa kɛ í puki mpɔ? Pɔ kpaɔav waatu inɔ tɔɔ pa ha lɔna anɔ si, tɔfeenɔlenaa na pá yaaki-yeye mɔpɔyɔ halɔna sanja.

30 Tɔlɔsi Iseyeli nyɔma si, Tacaa lɔ má ma yɔɔtɔyi si: Pɔ fei si í pilisi mɔ ti, isɔ mɔ caanaa. Yaa í tɔɔɔyi mɔ acaalɔtu tunj na í layasɔyi.

31 Timpi í pilisiyiina mɔ tɔyi mɔ tunj na ke halɔna sanja tɔɔle, mɔ kɔcɔɔɔ hav taa, na isɔna í lakɔ mɔ piya ke kɔtasɔ nsi kɔkɔ lusa si tɔna tɔ. Ílena Iseyeli nyɔma huɔkɔ si, maa yelee na í yɔɔtɔna-m? Tacaa lɔ tuuki si: Ma kaa yelee na í yɔɔtɔna-m.

32 Í kaa na mpi í teelɔyi tɔ. Mpi tɔ í yɔɔtɔyi si, í caa si, í wee isɔ piitim, yaa tetu lentɔ yɔlaa kpeka. Í caa í lunj tɔyɔ na pɔle.

33 Tacaa lɔ má ma yɔɔtɔyi si, ma tuuki si maa tɔɔ mɔ tɔɔ kɛ kawulaya na tɔɔ sɔsɔɔɔ. Maa mu-me na pɔáná.

34 Maa lɔsi-meye piitimnaa taa. Maa lɔsi-meye tetɔnaa mpa pa taa í ká yawa tɔ. Maa kpeyeli-me na mɔ tɔɔ sɔsɔɔɔ, na má mu-me na pɔáná.

35 Ílena ma pona-meye wɔlaya tetu taa, na í hatɔlɔna piitimnaa, na má huɔna-me na tɔ nyɔnɔyi tɔma.

³⁶ Teitei isu ma huuna mə caanaa ke Icipiti wolaɣa tetu taa tɔ. Ḿpúyú maa huuna-me. Tacaa Iso má ma yɔɔtəna mpv.

³⁷ Maa caali-me na í wee ma kaləku. Í ká təkí ma na-me tá nɔɔ pɛɛlvuɣ.

³⁸ Maa ləsi mə taa ké mpa pa kula ma tɔɔ na pá tá nuna-m tɔ. Na má ləsi-meye tetuna mpa pa taa í cayaa tɔ. Ama í kaa məli Iseyeli tetu taa. Waatu inəɣi í ká cekəna sɪ mayale Tacaa.

³⁹ Ḿpúyú Tacaa Iso yɔɔtəna sɪ paa Iseyeli tu wei í polo na í lunj ɪ tunj. Ama pəle pə waali ké í ká nuna-m. Í kaa tasa ma həte wakulvu na mə kucəɔɔɔ na mə tunj.

⁴⁰ Ma puvu nanj nyəŋku sɔsɔɔŋku tɔɔ ké Iseyeli nyəma mpa me mə təna ɪ we tetu taa tɔ, í ká la-m təmlɛ. Tənaɣa maa mu-meye teu. Maa pɛki mə kuhaan na mə kuhaləm kancaalaya kulələm, na pə təna mpi í ká ha-m tɔ.

⁴¹ Maa mu-meye teu, isu kətaɣa ŋka ka sɔsɔvɛ we teu tɔ. Waatu inəɣi maa ləsi-meye tetuna mpa pa taa maa yasa-meye piitimnaa həku tɔ, na má kpɛyeli-me. Ilena piitimnaa ná sɪ maya Iso nanjtu.

⁴² Waatu wei unɪ maa kəna-meye Iseyeli tetu nti maa kpaasa ninj na má tuu sɪ, maa ha-təɣi mə caanaa tɔ, tə taa tɔɔ í ká nyɪ sɪ, maya Tacaa.

⁴³ Tənaɣa í ká tɔsɪ mə tənte na mə lakasɪ təna nsi í pilisina mə tɪ tɔ sɪ tɔm. Ilena í nyəɣəsɪ mə təɣi acaalətu təna nti í lapa tɔ tə tɔɔ.

⁴⁴ Ḿpúyú Tacaa yɔɔtəna sɪ: Ma həte tɔɔ ké maa la. Ma kaa kɛsəna mə tənte isayale na mə lakasɪ nsi sɪ fɛi teu tɔ. Waatu inəɣi Iseyeli nyəma ká nyɪ sɪ, mayale Tacaa.

21

Tacaa mv pááná na Iseyeli nyəma

¹ Ḿpúyú Iso təma Isekiyeeli má sɪ:

² Yulu nyá, kɛsɪ nyá isɛ na ilim mpətəɣ həɣəlvuɣ tɔɔ, na nɪ yɔɔtəna-ku. Teləsi ku tawa hətəɣ ke Iso kuyɔɔtutu.

³ Heeli ilim mpətəɣ hətəɣu ke Tacaa má ma kuyɔɔtutu. Ma yɔɔtəɣi sɪ maa tu-kuy kəko. Kaa nyaya tunj lum nyəɣ təna na kuwələɣ. Pulupu kaa teesi-ke. Kaa nyaya pə tənaya hatoo ilim mpətəɣ ké, haləna pə ntəɣɔɣ.

⁴ Yəlaa təna ká nyɪ sɪ maya Tacaa. Ma tɔna kəko ŋke, na pulupu kaa teesi-ke.

⁵ Ntəna Isekiyeeli má, ma yɔɔtɪ sɪ: Hai, Tacaa, pa təɣ maya sɪ atuwa ke ma tukiɣi.

⁶ Ḿpúyú Tacaa təma-m sɪ:

⁷ Yulu nyá, kɛsɪ nyá isɛ na Yosalem ɪcatɛ tɔɔ. Yɔɔtɪ tə kətaɣa təlatənnaa tɔɔ ké isayatu. Yɔɔtɪ mpi pu mayana Iseyeli tetu tɔ.

⁸ Heeli Iseyeli nyəma sɪ, maa kulɪ pa tɔɔ. Maa kpɛ ma layatɛ ke tə suɣutɛ taa na má kó pa təna. Paa asayaa paa kupama.

⁹ Kupama na asayaa pa kpiisuyɪ tɔɔ ké maa kpɛ ma layatɛ ke tə suɣutɛ taa. Maa kó yəlaa tənaya pə kpayav ilim mpətəɣ na pə ntəɣɔɣ tɔɔ tɔ.

¹⁰ Yəlaa təna ká nyɪ sɪ, maya Tacaa, ma kpɛ ma layatɛ ke tə suɣutɛ taa. Tə kaa tasa məlvuɣ.

¹¹ Yulu nyá, nyá lanjɛ í wakəli sɔsɔm. Wii pa təna pa isɛntaa.

¹² Ye pa pɔɔsa-ŋ sɪ: Pepe tɔɔ ké n mələɣi? Iɛ n cɔ sɪ, ma nuwa tɔm isayatu ké. Tu la na yəlaa lanja wakəli. Paa susi ŋkpalasɪ ke yem, na pa apalətu hoo. Pa tɔna ká makɪ təma. Nti tə taləna ntɔ. Tacaa Iso má ma yɔɔtəna mpv.

Layate ka tɔɔ Iseyeli nyəma

¹³ Ḿpúyú Iso təma Isekiyeeli má sɪ:

14 Yulu nyá, yəḡəti si, Iso má ma yəḡətaa si,
layate layate.

Pa sala-teye na pá sotiti-te.

15 Yəlaa kuyi tɔ́ ké pa sala-te.

Pa sotita-teye si tɔ́ teeki kɔ́kɔ́.

Tu pəsi na tɔ́ yɔ́lɔ́?

Ma pəyalu kawulaya kpátóyó footiyi tuŋ tənaya.

16 Pa sotita-teye si pá tɔ́ki-teye nin taa.

Pa sala-te na pá sotiti-te si

kulu i tɔ́ki i nin taa.

17 Yulu nyá, ma kapuka na í wii.

Mpi tɔ́, ma yəlaa tɔ́ ké pa kpee layate.

Iseyeli awulumpiya təna tɔ́ ké pa kpee-te.

Paa ku pa tənaya.

Pə tɔ́ tɔ́, kpa nyá lanle.

18 Pə ké mayasuyi tɔ́ nyəŋku ké.

Tacaa má ma yəḡətəna mpv.

19 Yulu nyá, teləsi Iso kuyəḡətotu

na í ma nin taa.

Layate í ma tɔ́m naale, na tɔ́m tooso.

Layate nte tɔ́ kuyi katatəlaya tɔ́

nté tɔ́ tənəḡəna-we.

20 Tə yəkəyi yəlaa apalotu ké.

Tə yeki na pá seliyi.

Tacaa má, ma su layate kɔ́kɔ́kule ké

paa nənəyɔ́ ŋkaya.

Tə ŋmeləsəyi na tɔ́ sɔ́lɔ́ puwa si tɔ́ kú.

21 Layate lɔ́ nyənte i lo nwaan na mpəle.

Tə keesi tɔ́ nəyɔ́ na hɔ́yɔ́lɔ́ təna taa.

22 Tacaa má, maa ma nin taa tɔ́tɔ́. Maa yele na ma pááná huu. Maya Tacaa, ma yəḡətəna mpv.

Kolontunaa tiuu ke Yosalem tɔ́

23 Mpóyú Iso tɔ́ma Isekiyeeli má si:

24 Yulu nyá, hee mpaan naale wei Papiloni wulav ká tɔ́ na í kənnə i layate tɔ́. Mpaan ni i naale i luna tɔ́tɔ́ kolumtu taa ké. Tɔ́ kuyɔ́sum na pə hólí-i timpi paa mpaan ŋku ku puki tɔ́.

25 Hee mpaan ŋku Papiloni yoolaa ká tɔ́ na pá tala Amoni nyéma icate Lapaa tɔ́. Na ŋku paa tɔ́ na pá tala Yuta kolunja icate Yosalem taa tɔ́.

26 Papiloni wulav takɔ́ mpatée taa, ilena í sɔ́ na í mayasi nyéma kutɔ́təna. I ká pəsɔ́ tuŋ kulalaan, na í wiili pulɔ́pɔ́ hɔ́le taa.

27 I mayasaa ilena nyəmle kpa Yosalem. Mpóyú tɔ́ hota i nin ntəḡəŋ taa. I ha nəyɔ́ si, pá suu icate taa na yoo kakisasi. Pa su yoo wontu ké nənəsɔ́, na pá lo hapee taka ké koloosi kila na pá hee lɔ́ŋ.

28 Yosalem nyéma me i huuki si, pile mayasuyi mpi pə kaa kpa-me. Mpi tɔ́, paa tɔ́ma-me yəḡəsi suu. Ue Papiloni wulav ná huləyi-me yəḡə mə təpəntəle. I huləyi-me si i ká kuu-me na í tɔ́ena.

29 Pə tɔ́ ké Tacaa Iso yəḡəḡəti si, í tɔ́səyi-m mə kawulaya tɔ́. Pəcɔ́ í kuliyi mə isayatu tɔ́, na í huləyi mə kəpəntəŋ ké mə lakasi təna taa tɔ́. I ta yele si í sɔ́ mə isayatu tɔ́ tɔ́, kolontunaa ká kuu-me.

³⁰ Ama pə kaasuyú Iseyeli wulaw nyá tɔ, nyá ké waali lulw sɔsɔ ké. Waatu kɔŋ wei ɪ taa nyá tɔnte ɪsayale ká sɪ tənaya tɔ.

³¹ Nti maya Tacaa Iso ma huləyi tɔɔlə sɪ, pu pɛ-ŋ mpi pə huləyi sɪ, n ké awulumpu tɔ. Paa kɔɔli nyá ntenuyu. Paa kusi mpa pa pasa pa ti tɔ pa nyɔɔŋ. Ilena pá tisi mpa pa hɔŋ pa ti tɔ.

³² Maa pəsi Yosalem ɪcate kɛ ncaale taa ncaale. Paa yoki ɪcate tənə təmuyumuy. Ama pə kaa la mpw na wei ɪ niŋ taa pa tu-tɛ tɔ, ɪ ta kɔnta ké.

Amoni nyəma yoonaw

³³ Mpúyú Tacaa tɔma Isekiyeeli má sɪ: Teləsi Amoni nyəma kɛ tɔm ɪsayatu nti Iso Tacaa, má, ma yɔɔta pa yaasi wei ɪ tɔvki Iseyeli nyəma tɔ ɪ tɔɔ tɔ. Heeli-we sɪ: Layate wɛɛ, na tɔ sɔɔlv puwa sɪ tɔ kɔ-mɛ. Pa sotita-tɛ sɪ, tɔ teeki kɔkɔ na tɔ kɔ katatəlaya.

³⁴ Waatu wei mə taŋa toosee kukpeyee, na kutələsətu pɔpɔtu nyəntu tɔ. Layate sɔɔlv puwa sɪ, tɔ seti waali lulaa na ɪsayalataa pa nyɔɔŋ. Pɔpɔtu fɛi lelen, mə tɔnte ɪsayale tənaya waatu tapəna ntɔ.

³⁵ ɪ mələna mə layalɛ kɛ a suyula taa. Maa huuna-meyɛ tetu nti tɔ taa pə ŋma-mɛ tɔ.

³⁶ Maa mu-mɛ na pááná sɔsɔɔna. Maa woso-yeyɛ mə tɔɔ ɪsu kɔkɔ. Maa tu-meyɛ asayaa mpa pa nyəma wakəlyu tɔm tɔ pa niŋ taa.

³⁷ Mə caləm ká kpe tetu taa. Kɔkɔ ka nyaya-mɛ na pá sɔɔ mə tɔɔ. Mpi tɔ, maya Tacaa Iso, má yɔɔtəna.

22

Yosalem nyəma acaalətu təma

¹ Mpúyú Tacaa tɔma-m sɪ:

² Yulw nyá, tayaní nyá ti na í huuna Yosalem ɪcate nte tɔ taa yulwulaa suwa tɔ. Taa nyá, la na pá nyí pa acaalətu lakasi.

³ Teləsi-we sɪ, mə kuyuna ɪcate yəlaa. Mə tayanəyənə yəlaa wakəlyu waatu. ɪ luki tuŋ kulalaan na í pilisiyi mə ti.

⁴ ɪ ku yəlaa na í pilisi mə ti na tuŋ. ɪlɛ mə tɔm ka sɪ. Mpw pə yelina na mə kuyɛŋ pasa na mə pusi tɛ. Pə tɔɔ ké ma yelaa na piitimnaa tɔvki-mɛ. Tetu tənə wɔŋyi-meyɛ.

⁵ Mə cɔlv nyəma na hatəlaya nyəma ka wɔŋ-meyɛ. Mpi pə tɔɔ í pilisa mə ti na mə tɛtɛlatətu sɔɔsəyi tɔ.

⁶ Iseyeli awulumpiya lakəna pa tɔŋ na pá kuyi yəlaa kɛ ɪcate taa.

⁷ Yəlaa footiyi pa caanaa na pa toonaa kɛ tetu taa. Pa muɣuliyi muɔlaa na pá tɔki suluwaa na leelaa ɪsɛ.

⁸ Pa nyənəyi yem ké ma kɔtaya tɔlatənaa. Pa wakəlyi mə kuyɛŋ kuhɛsəŋ.

⁹ ɪcate taa yəlaa mɛ í ha mə tɔyi cayanaw taa. ɪ kuyi təma na í tɔki kulalaam tɔɔnasɪ kɛ pulasi taa. ɪ ha mə tɔyi asilima təma taa.

¹⁰ Lɛlaa suvkəna pa caanaa alaa. Pa kpiki alaa lempa kɛ pa ɪsɔtu nav waatu.

¹¹ Lɛlaa ná lakɪ wasaŋkalətu na pa tɔyɔntələnaa alaa. Ilena lɛlaa náá kekitiyi pa saalənaa, yaa pa na mpa pa kaa caanaa tike yaa toonaa tike tɔ.

¹² Tetu taa yəlaa tisiyi na pa feləyi-we na pa kuyi lɛlaa. ɪ kəntəyi mə liyitee na í taŋa sɪ pá feli-mɛ na pá tənɪ kasəyaya sɔsɔŋka. ɪ lɛkəyi mə tɔyɔntələnaa na muɔŋ na í sɔɔki mə caa Iso tɔɔ.

¹³ Maa kusi kataŋa na Yosalem nyəma mɛ mə tɔɔ. Mpi tɔ, í pɛɛkəyi kasəyaya asilima nyəŋka na í lakɪ yulwulə.

¹⁴ Kuyaku ŋku maa kuli mə tɔ tɔ, í ka wɛɛna apalɔtu na toma na í sɛŋ? Maa la nti ma yɔɔtaɔ tɔ.

¹⁵ Maa yasi-mɛyɛ tɛtɔnaa mpa í ta nyi tɔ pa piitimnaa taa. Mə asilima tɛma ka su tɛnaɔa.

¹⁶ Í ka wakɛli mə tɪ na Mə isayatu kɛ piitimnaa lɛlaa isɛntaa. ɪlɛna í cɛkɛna sɪ maya Tacaa.

¹⁷ Ḿpɔ́yó Tacaa tɔma-m sɪ:

¹⁸ Yɔlu nyá, ɪsɛyɛli nyáma pɛsa kɛ isɪ nyɔɔɛtu nti pa ta taɣani tɔ. Isɪ liyitee nyɔɔɛtu, na kɔsɛɛmtu, na kuhulɔmtu, na nyɔɔɛlɔyɔ mayamaɣa, na sɛlɔpa nyɔɔŋku ŋku pa su kuluku taa sɪ, pa taɣanɔɣi tɔ.

¹⁹ Pə tɔ kɛ Tacaa má ma ɪsɔ yɔɔtɔɣi sɪ: Mə tɛna í wɛ kɛ isɪ nyɔɔɛlɔyɔ ŋku pa ta taɣani tɔ. Ma kpɛyɛliyi-mɛyɛ Yosalem taa.

²⁰ Teitei isɪ pa kpɛyɛlɔyɔ nyɔɔɛtu waani waani kɛ tɛntɛmlɛ kɛ kuluku taa, na pá huyuti kɔkɔ na tɛ hoo tɔ. Ḿpɔ́yó maa kpɛyɛli-mɛyɛ ma pááná sɔsɔɔna taa na í hoo.

²¹ Maa kpɛyɛli-mɛyɛ tɛntɛmlɛ kɛ. Maa woso mə tɔ kɛ ma pááná sɔsɔɔna kɔkɔ, na í hoo Yosalem taa.

²² Isɪ liyitee nyɔɔɛtu hookuyɔ kuluku kɔkɔ taa tɔ. Ḿpɔ́yó í ka hoo ɪcatɛ taa. Waatu unɔɣi í ka nyi sɪ, maya Tacaa má muna pááná.

²³ Ḿpɔ́yó ma tasaa sɪ Tacaa tɔma-m sɪ:

²⁴ Yɔlu nyá, heeli Yosalem nyáma sɪ, mə ɪcatɛ wɛ kɛ isɪ tɛtu nti tɛu ta nu tɔ. ɪlɛ maa mu-tɪ na pááná, na tɛ wɔli tɛkpaŋalan isɪ tɛtu nti tɛ lanja lɔm tɔ.

²⁵ Teitei isɪ tɔɣɔlasɪ nyusɔyɔ sɪ tɔɣɔnasɪ waali tɔ. Ḿpɔ́yó mə nyɔyɔ nyáma kuyi lɛlaa, na pá pɛsɔyɪ alaa payalɛ kɛ leelaa, na pá kuuki liyitee na wɛnau.

²⁶ Mə kɔtɛlaa ná yɔka ma kiin. Pa wakɛlɔyɪ ma kɔtaɣa tɛlatɛnaa. Paa fayasɔyɪ mpi pə wɛ tɛnanɛŋ na mpi pə kɛ kpai nyəm tɔ. Pəyɛle pa ta nyi asilima nyəm na mpi pə ta kɛ asilima pɔlu tɔ. Paa paasɔyɛna ma kuyɛɛŋ kuhɛɛsɛŋ. ɪlɛna pə kuyi ma nyɔyɔ kɛ mə hekɔ.

²⁷ Mə nyɔyɔ nyáma ná wɛɛ kɛ isɪ taalɛ hasɪ nsi sɪ cɛlɔyɪ sɪ tɔɣɔnaɣa tɔ. Pa ŋmusɔyɪ calɛm, pa tɛŋ yɛlaa, pa ŋmulɔyɪ pa wɛnau.

²⁸ Mə ɪsɔ kuyɔɔtɔtu tɛlɛsɛlaa ná wɛɛ kɛ isɪ lɔm mpi pa taaki kutuluyɔ tɔ tɔ. Kpai toosee kɛ pa naaki, na pá yɔɔtɔɣi kaloolaya tɔm. Pa tɛŋ sɪ: Tacaa ɪsɔ yɔɔtaɔ. Pəyɛle ma ta yɔɔtɔ natɛli.

²⁹ Mɔsɔŋ na ŋmulɛm kɛ yɛlaa lakɪ tɛtu tɛna taa. Pa cɔɔsɔyɪ kɔnyɔntɔnaa na pá muɣuliyi muɔlaa.

³⁰ Ma pɛɛkɔyɪ mə taa kɛ yɔlu wei ɪ sɔɔlu puwa sɪ í ŋma kolunɔ tɔ. Í ká sɛŋ nɔnɔyɔ na í paasɛna tɛtu tɛna. Í ká sɛlɛmɪ-m sɪ ma taa yɔkɪ ɪcatɛ. Ma ta na nɔyɔlu.

³¹ Maa mu-mɛ na pááná sɔsɔɔna na má yɛle na mə lakasɪ mɛli mə nyɔɔŋ taa. Ma pááná ká nyaya-mɛ isɪ kɔkɔ. Tacaa ɪsɔ má ma yɔɔtɛna mpu.

23

Samalii tɛtu yɛlaa wasanjalɛtu

¹ Ḿpɔ́yó Tacaa tɔma-m sɪ:

² Yɔlu nyá, alaa napɛli paa wɛnna naalɛ, pa too kɛ kɔlɔm.

³ ɪlɛna pá lá wasanjalɛtu kɛ ɪcipiti taa timpi paa wɛɛ tɔyɔ pa pɛɛlɔtu waatu. Tɛnaɣa pa caala pa pɛɛlɔtu hɛla kɛ wayalɔyɔ, na pá ŋmakɛli-yɛ.

⁴ Pa yaakaya kɔyɔ sɪ, Ohola, ɪɛyɛlɛ Samalii tɛtu. Neu sɪ Oholipa, ɪɛyɛlɛ Yosalem. Má tɛnna-wɛ, na pá lɔli-m apalɔpiya na alɔpiya.

⁵ Ama Ohola ná lapa wasan̄kalətu. Pəyele má tənna-i. Mpa n nyɔlaa tɔyɔle nyá ɔɔɔ nyéma Asilii nyéma. M̄pɔ́yó n̄ ləsa pa taa ké tan̄naa.

⁶ Paa ké nyɔyɔ nyéma ké, na tɔm hɔɔlaa sɔsaa. Pa suukaya wontu kɔpampantu ké. Paa ké ifepiya na pá tewa na pá cakɪ kpaɣanəŋ.

⁷ M̄pɔ́yó Ohola nyá luɣu lapa Asilii nyéma akewenaa sɔsaa mpe. N sɔɔla-wɛ, na n̄ pilisi nyá tɪ na pa tuŋ.

⁸ Wasan̄kalətu nti n̄ lakaya Icipiti tɔyɔ n̄ tɔyɔtaa. Tənaya pa caala nyá pɛɛltu həla wayalɔyɔ. Ilɛna pá həntəna-ŋ nyá pɛɛltu taa, na pá pəsi-ŋ wasan̄kali.

⁹ Pə tɔɔ ké ma tu-ŋ nyá tan̄naa Asilii nyéma mpa nyá luɣu sɔv mpɔ tɔ pa nin̄ taa.

¹⁰ Pɛɛ pa kuu nyá pəyalaa na nyá pɛɛlaa. Ilɛna pá wəɣɔsɪ nyá wontu na pá ku-ŋ na layatɛ. Isəna pə həma nyá ŋkpaŋyɔv sɪ alaa lɛlaa í ná tɔyɔɛ.

Yosalem ɪcatɛ yɔlaa wasan̄kalətu

¹¹ Ohola neu Oholipa ná pə tənaya mpɔ. Ama ɪ kɔnyɔlɛŋ tɛləsa mpəɛ. Oholipa nyá nyəntu tɛɛ nyá kɔyɔ nyəntu.

¹² Nyá ɔɔɔ Asilii nyéma tɔm hɔɔlaa, na akewenaa sɔsaa. Pa suuwa wontu kɔpantu ké na pá ké ifepiya. Pa tɛwaya na pá cakɪ kpaɣanəŋ, mpeɣɛ n̄ tənaya.

¹³ M̄pɔ́yó ma cɛkənaa sɪ, nyá pilisa nyá tɪ tɔtɔ. Mə naale mə tɔntɛ lapa kɔɔmtɔɛ.

¹⁴ Oholipa ná sɔɔsa lɛntɪ kɛ nyá wasan̄kalətu tɔɔ. Kɔyakɔ nakolɪ n̄ nawa pa ləsa Papiloni nyéma fotoo na lɔm kɔsɛmɛm kɛ kolun̄ja tɔɔ.

¹⁵ Pa ləla tɔmpalanaa kɛ pa tɔsɪ taa. Pa tema nyɔɔŋ saalasɪ kɔwalasɪ, pa nəɣəsəna isɪ awɔlaa. Isɪ Papiloni nyéma wɛv pa tɔ.

¹⁶ Waatu wei Oholipa n̄ ná-wɛɣɛ kpakpaa tɔyɔ n̄ nyɔla-wɛ. Ilɛna n̄ tili nyá tillaa kɛ pa tɛ.

¹⁷ M̄pɔ́yó Papiloni nyéma pola nyá kin̄ na nyá na-wɛ í kaa nyaalɔyɔ. Na pá pilisi-ŋ na pa wasan̄kalətu. N pilisa nyá tɔyɪ mpɔ, ilɛna nyá taa kpaa-wɛ.

¹⁸ N ka pəsə nyá tɔyɪ wasan̄kali ké təkɛɛɛ. N hɔla nyá tapakpɛtɛ kɛ yɔlaa. Haləna ma nyəɣəsɪ-ŋ isɪ ma nyəɣəsɔyɔ nyá kɔyɔ tɔ.

¹⁹ N lɔləsa nyá wasan̄kalətu ké, na n̄ tɔɔsɔyɪ sən̄a n̄ lakaya nyá tɔyɪ nyá pɛɛltu waatu kɛ Icipiti tɔ.

²⁰ M̄pɔ́yó nyá luɣu sɔvwa nyá tan̄naa mpa pa wɛna wasan̄kalətu luluɣu tɔ. Isɪ kpaŋasɪ na kpaɣanəŋ pə wɛv tɔ.

Yosalem nyéma ŋkpaŋyɔv həm

²¹ Oholipa, n̄ tɔɔsa ɪsɔyɔtu nti n̄ lapa nyá pɛɛltu tɔ. Waatu inəyɪ Icipiti nyéma wayalaya nyá həla na pá ŋmakəlɔyɪ-yɛ.

²² Pə tɔɔ ké Tacaa Isɔ yɔyɔtəyɪ sɪ: Maa yɛɛ na nyá tan̄naa tən̄a mpa nyá taa kpaa tɔ, pá luna paa lɛ na pá kɔɔ nyá tɔɔ.

²³ Pə kpaɣav Papiloni ɪcatɛ, na Kalətɛɛ nyéma tən̄a tɔ. Na Pekotɪ na Sowa na Kowa pə tɛtɔnaa nyéma. Asilii nyéma tən̄a ká sɔsɪ pa tɔɔ. Maa kpɛyɛli ifepiya tɛlaa, na kɔfənɛɛnaa, na tɔm hɔɔlaa sɔsaa, na yoolaa, na akewenaa sɔsaa. Pa tən̄a paa ké kpaɣanəŋ cayaalaa kɛ.

²⁴ Paa luna ilim ntɔyɔŋ tɔɔ ké, na yoolaa tuutuuma na pa yoo kɛkɛnaa na pə wontu. Paa kenti pa tɔɔ ké kpəlɛŋ, na yoo kahusi na pá ta-mɛɣɛ kotaya. Maa pɛtɪ Papiloni nyéma kɛ mə tɔm. Pɛɛ paa kɛsən̄a pa kiin̄ na pa hɔvna-mɛ.

²⁵ Maa mu-mɛ na pááná, na má yɛɛ na mə kolontunaa la-mɛ na muvɔŋ. Paa sɛtɪ mə muna, na mə ŋkpaŋŋ. Paa kɔ mə lɔɔyɔ nyéma na layatɛ. Ilɛna pa kuu mə pəyalaa na mə pɛɛlaa. Yɛ pə kaasa mpa, ɪɛ pa nyayasi-wɛɣɛ kəkɔ na pa ɪsɛ.

²⁶ Paa kuu mə wontu kəsusuutu, na mə kacəka nyəntu təna.

²⁷ Maa su tənaya ke mə tənte isayale. Na mə wasanjalətu nti i caala Icipiti taa tə. I kaa tasa Icipiti nyəma ke nyuləy, yaa i huɔ pa təm.

²⁸ Pə taya pulə, maya Tacaa, ma yəyətəyəna si maa tu-meyə mpa u caaki na mə taa kpaana tə pa nin taa.

²⁹ Taa hanaya ke paa lana-mə, na pá kuu mə wənaw mpi i kontina hanaya tə, na pá yele-meyə kpetə təyələyəli. Pu kuli mə tetelatətu na mə wasanjalətu isayatu na pə fəele tə təyelele.

³⁰ Ḿpóyó paa la-mə. Mpi tə, i lapa wasanjalətu na piitimnaa. I pilisa mə ti na pa tuɲ.

³¹ Mə kəyə ikpate ke i tənəa. Pə tə kə maa tu-meyə wahala səsə na pááná*fa*.

^a tɔwa pə huwɛɛ isu Matiye 20:22. Fəlansee taa wɛɛ si kəpu kə.

³² Tacaa Iso má ma yəyotaa si: I ká təyə wahala səsə kə. Wahala inɪ i walaa kə na i limaa. Wahala inɪ i ka yelina na pá tɔuki-mə na pá wonji-mə. Wahala inɪ i tɔwa səsəm kə.

³³ Nyá kəyə Samalii wahala inɪ, i ká wu-ɲ na i ku-ɲ. Na i wakəli-ɲ na i tu-ɲ sɔyɔntu.

³⁴ N ká təyɔ-i kə na ń tɛmɪ-i. N ká yəki-i həyɔlasɪ na sí hɛɛ nyá lanje taa. Mpi tə, maya Tacaa Iso má ma yəyotəna.

³⁵ Pə tə kə Tacaa Iso má ma yəyotaa si: N səsə ma tə. N lə-m na waali tə, nyá wasanjalətu na nyá isayatu ká məli nyá nyuy taa.

Iso kuyi Samalii na Yosalem pa təm

³⁶ Ḿpóyó Tacaa təma Isekiyeeli má si: Yulə nyá, tayanɪ nyá ti na ń huɔna Ohola na Oholipa. Pə wɛɛ si ń kuli pa acaalətu tə kə.

³⁷ Pa kə alaa yuləkula kə, na wasanjalənaa. Tuɲ asilima nyəɲ təlaale ke pa lapa wasanjalətu. Pa laa-i pa pəyalaa mpa paa lula-m tə.

³⁸ Mpi pa tasa-m lapu təyɔle pa pilisa ma kətaya təlate ke kuyaku kulumuyɔ ŋku. Pa wakəla ma kuyɛɛɛ kəhɛsəɲ.

³⁹ Waatu wei pa laakaya pa piya ke tuɲ təyɔ, pa pola kuyaku kulumuyɔ ŋkuyɔ ma kətaya təlate na pá pilisi-tɛ.

⁴⁰ Haləna pá tili tillaa ke apalaa pooluɲ nyəma waali. Pɛle pa tə kə pa səwa ləm, na pá tɔ cəlavnaa na kacəka wontu.

⁴¹ Iləna pá caya pa katonaa kəpampama tə, na pa taapələnaa ke pa nəyɔ tə. Na pá su ma tulaalu na nɪm ke pə tə.

⁴² Samaa wei u huɔki natəli tə, i kəma i kin na i lakɪ kəkəte. Sapaa wəlaya tetu taa kə pa linaa. Pa tɔwa Ohola na i neu pa nin taa kə kpasɪ, na pa tema-weyɛ ntenin kəpampaɲ.

⁴³ Ḿpuyɔle ma pəsə pa taa alu wei i kpatəla wasanjalətu taa tə si: Nənnə n ká lakɪ-təyɔle? Na paa kə nyá kin na?

⁴⁴ Iləna yəlaa kə pa kin isu pa kəɲuyɔ apalaa təna alaa kin tə. Ḿpóyó apalaa pukaya alaa sakala nyəma Ohola na Oholipa pa kin.

⁴⁵ Ama apalaa siyisilaa ká huɔna-wɛ, isu pa huɔkuyɔna wasanjalənaa, yaa mpa pa kuyɪ yəlaa tə. Mpi tə, pa kə wasanjalənaa kə, na yəlaa caləm wɛ pa nin tə.

⁴⁶ Tacaa Iso yəyətəy si: Maa yele na samaa kuli pa tə. Paa kuu pa wontu na sɔyɔntu pu-wɛ.

⁴⁷ Samaa inɪ i ká yaya-weyɛ pɛɛ, na pá ku pa na pa pəyalaa na pa pɛɛlaa na layaleɛ, na pa nyayasi pa tɛsɪ ke kəkə.

^a 23:31 pááná: Pááná, pə nuw lapa Ləka nyəma ke kate, pə tə kə tə

⁴⁸ Isəna maa su ɪsəyatu tənaya kɛ tɛtu taa tɔɣɔlɛ. Ilɛna pɛ huli alaa lɛlaa kɛ layatu na pɛ taa tɛɲ panɛ pa ɪkpɛtɛ.

⁴⁹ Pa ɪsəyatu ká mɛli pa nyɔɔɲ taa. Paa sɛɣɛli pa tɪɲ laav kɔpɔntɔyɔ. Waatu ɪnɛɣi paa nyi si mayalɛ Tacaa Iso.

24

Yosalem nəɣəsəna taanuse wei kəkɔtaya kpawa tɔ

¹ Mprɔyɔ Iseyeli nyɔma kuuu pənaya pɔɣɔlayafɛi naanɔwa nyɛɲka. Isɔtu naanɔwa nyɛɲ, kuyaku naanɔwa nyɛɲku wule. Tacaa tɔma-m si:

² Yulu nyá tɔ kuyaku ɲkuyɔ takɔlaya taa. Mpi tɔ, kɔ wule kɛ Papiloni wulav ká suu Yosalem taa na í lɛɛkɪ-tɛ.

³ Yɔɣɔti yɔlaa tɔɔ kullaa mpeɣɛ tɔm. Maya Tacaa Iso má yɔɣɔtəna-ti si:

Təsi tiyaya,

təsi-kɛ na ɲ pɛli ka taa kɛ lɔm.

⁴ Tɔ nantɔ cɛɣɔlɔɲ kupan tənɔ.

Paa yule paa hamuyɔ,

na ɲ suuli mɔwa kɔpana.

⁵ Kpaya kalɔku taa heu kupampɔɲ nantɔ.

Tɔ taasi kɛ sɔsɔm kɛ tiyaya tɛɛ,

na pɛ wasa teu.

Mpi tɔ, pɔ wɛɛ si mɔwa

mayamaya í pu tɔtɔɣɔ.

⁶ Pɔ tɔɔ kɛ Tacaa Iso,

má ma yɔɣɔtɔɣi si,

yulɔkɔlɛ ɪcatɛ tɔm wɛ waiyo kɛ.

Tə nəɣəsəna kɛ ɪsu taanuse wei

kəkɔtaya kpawa, na ɪ nyaaluyɔ na katɛ tɔ.

Ləsi tiipile nantɔ kɛ cɛɣɔluyɔ cɛɣɔluyɔ.

Pɔ taa sɔɔ paa kulɔmuyɔ.

⁷ Mpi pɔ tɔɔ tɔ, yɔlaa mpa Yosalem kɔwa tɔ,

pa caləm wɛ ɪcatɛ hɛkɔ taa kɔkpamuyɔ tɔɔ kɛ yem.

Nɔɣɔlɔ tɔ pɛli-wɔɣi atɛ si

pá takɪ-wɔɣi tɛtu.

⁸ Ma caawa si ma huli ma pááná sɔsɔna na má lɛɛti.

Ilɛna má ɲmusɪ ɪ caləm kɛ kɔkpamuyɔ tɔɔ,

na má yelɛ-wɔɣi mpɔ si nɔɣɔlɔ í taa takɪ-wɪ.

⁹ Pɔ tɔɔ kɛ Tacaa Iso má,

ma yɔɣɔtɔɣi tɛfoo si:

Yulɔkulaa ɪcatɛ ntɛ tɔ tɔm wɛ waiyo kɛ.

Mpi tɔ, maa tɔ tɔ taa kɛ kɔkɔ sɔsaya.

¹⁰ Tɔ taasi kɛ sɔsɔm na ɲ tɔ kɔkɔ,

təsi nantɔ kɛ teu na ɲ tɔ tuusi pee. Mɔwa í nyaya.

¹¹ Tənɪ tiipile kpɛtɛ kɛ mamala tɔɔ na tɛ han.

Tə nyɛɣɔluyɔ kɔsɛemuyɔ í sɛɛ,

na tɔ asilima hoo tɔ taa,

na tɔ kəkɔtaya nyaya.

¹² Tɔkaasuyɔ tənɔ wɛ kpɛtɛ kɛ. Kəkɔtaya kaa lu yem na pɔ ta kɛna kɔkɔ.

¹³ Yosalem nyɔma kawalaya wɛ pa asilima taa kɛ. Mpi tɔ, ma caakaya si má husɪ pa asilima. Ama pa fɛi tənɛɲɲ, a kaa tasa husuyɔ. Maa lana-wɛ na pááná kɛ haləna á hɛɛ.

14 Maya Tacaa má yəḡotəna mpv. Maa la pə tənaya, ma kaa nyá. Pəyele ma kaa weena pətətəle, yaa má tuli tapəḡ. Pɛ huɔna-meɣe na pə kɛsəna mə tɔntɛ na mə təma. Tacaa Iso má ma yəḡotəna mpv.

Isekiyeeli cayale ke ləyaya

15 Mpróyó Tacaa təma-m si:

16 Yulv nyá, maa yelee na səm keli wei i heesəyi nyá laŋle tɔ. Ue pə fɛi si ɲ caya ləyaya yaa ɲ wii, yaa nyá isəlvəm i tu lu.

17 Nmesɪ nyá laŋwakəlle, taa caya ləyaya. Ama te nyá nyuvu saalaya, na ɲ lɛe nyá ntəŋkpala. Taa takɪ nyá isəntɔ, pəyele taa tɔḡ ləyaya tɔḡnaya.

18 Isekiyeeli má, tananɲ tɛe ké ma yəḡotayana yəlaa. Uena taanaya ɲke ka mayamaya ma alv si. Pə fema uena má lá isəna Iso hula-m tɔ.

19 Ntəna yəlaa pɔɔsi-m si, má kɛsi-weɣe mpi ma lakɪ mpv tɔ pə kotoluyu.

20 Mpruyule ma cə-we si, Tacaa heela-m tɔm

21 si má teləsi Iseyeli nyəma. Iso si: Maa wakəli ma təsəele. Ntɛɣe pa hɔɲna pa ti na pá huləsəḡəna laŋa na pá sɔla-tɛ. Paa kú pa pɛelaa na pa pəyalaa mpa pə yela Yosalem tɔ.

22 Pa kaa takɪ pa isəntɔ yaa pá tɔḡ ləyaya tɔḡnaya.

23 Pa kaa hetɪ pa nyɔɔɲ saalasɪ, yaa pá wəḡɔsi pa ntəŋkpala. Pa laŋa kaa wakəli, yaa pá wii. Ama pa isayatu tɔ ké paa nəḡəsi na pá wiiki təma tɔ.

24 Isekiyeeli maya paa kɛsəna na pá lá teitei isu ma lapu tɔ. Waatu wei yaasinaa mpe paa la tɔ, paa nyɪ si Iso mayale Tacaa.

25 Mpróyó Tacaa təma-m si: Kuyaku nakuli maa ləsi Iso təsəele nte tɔ ké mə kpuɔvu tɔvle na í huləsəyi-tɛ na laŋa tɔ. Lonte ntɛɣe i ka tɛeləyi na í hɔɲna mə ti. Maa yelee na í laŋ mə pəyalaa na mə pɛelaa tɔtɔ.

26 Ue kuyaku ɲkuvu wei pə sɔɔwa tɔ, i ká se na í kɔɔ na í kɛsi-meɣe-tɪ.

27 Wule nté tɔ mayamaya kɛ mə nəḡo ká kuli na í yəḡotəna wei pə sɔɔwa tɔ. I kaa tasa sum isu kamumuka. Isekiyeeli nyaa weena isu kuhulvəm. Uena í cəkəna si maya Tacaa.

25

Tacaa kaləḡəna Amoni nyəma

1 Mpróyó Tacaa təma Isekiyeeli má si:

2 Yulv nyá, kɛsi isɛ na Amoni nyəma tɛtu tɔ. Yəḡoti isayatonaa mpa paa mayana-we tɔ, pa tɔm.

3 Teləsi-we si, maya Tacaa Iso ma yəḡotaa si í wonaa na í kpələsi kuyanɲu ma kɔtaya tɔlatɛ wakəlaa tɔ. I kpiisa Iseyeli tɛtu. Kolontunaa kuu Yuta nyəma na pá tɛna.

4 Maa yelee na ilim tɔlule nyəma tɔḡ mə tɛtu. Paa siki pa tɔsɔvlenaa na pá ká pa kaləkəɲ. Paa tɔḡ mə tɛtu kululvəm, na pá nyɔ mə naaləm.

5 Maa pəsi mə ɪcatɛ sɔsɔlə Lapaa ke yooyoonaa tətəḡlə. Mə tɛtu təna ka pəsi heɲ təheesəle. Uena í nyɪ si mayale Tacaa.

6 Tacaa Iso yəḡotaa si, mə laŋle heena Iseyeli tɛtu wahalanaa. I wonaa na í ɲmaali na í footi-weɣe katatəlaya.

7 Maa tv-meɣe niɲ na má yelee na piitimnaa lɛlaa lɛkɪ mə nyəm təna. Maa kpiisi-me təkpataa ké tɛtɔnaa lɛlaa taa. Uena í nyɪ si mayale Tacaa.

Tacaa kaləḡəna Mowapv nyəma

8 Mpruyule Tacaa Iso təma si: Mowapv na Seyii pə nyəma yəḡotaa si, Yuta yəlaa we teitei ké isu piitim lɛmpɪ nyəma. Pa ta payati.

⁹ Pə tɔɔ ké maa yele na kolontunaa tii acalee nna a we Mowapu tetu toŋa tɔɔ tɔ a tɔɔ. Anɪ a kentina pa tɔɔ. Paa yɔki-yeŋe kulum kulum. Paa a taa wena a kɛla teu tɔ, ɪsu Peti-Yesimɔti, na Paali-Meyɔŋ, na Kiliyatayim.

¹⁰ Maa yele na ilim tɛlule tɔɔ tɔntaa tɔɔ Mowapu*fa* nyɔma tetu. ɪsu pa tɔɔɔ Amɔŋ nyɔma nyɛntu tɔ. Halɪ nɔɔɔ kaa kɔɔ i tɔɔsi Mowapu nyɔma me mɔ tɔɔ. ^a

¹¹ Maa tɔŋ siyisuyu ké na má lana-me. ɪlena í cekɛna sɪ mayale Tacaa.

Tacaa kalɔɔɔna ɪtɔm nyɔma

¹² Mɔɔyɔ Tacaa ɪsɔ tɔma sɪ: ɪtɔm nyɔma me mɔ tasɛkɛle nté, ɪɛtɔyɔ mpi í ɪɛta Yuta nyɔma tɔ.

¹³ Maa tɔ-meŋe niŋ. Maa kú yɛlaa na wontu. Pu kpiisi-meŋe pə kpaŋaɔ Temɔŋ ɪcatɛ, halɛna Tetɔŋ nyɛntɛ tɔ.

¹⁴ Maa yele na ɪɛyɛli nyɔma ɪɛti ɪtɔm nyɔma me na ma pááná. ɪlena í cekɛna ma ɪɛtɔyɔ. Tacaa ɪsɔ má ma yɔɔtɛna mpɔ.

Tacaa kalɔɔɔna Filiisi nyɔma

¹⁵ Mɔɔyɔ Tacaa ɪsɔ tɔma sɪ: Mpi pə tɔɔ tɔ. Filiisi nyɔma me í taŋana mɔ ɪɛtɔyɔ. ɪ ɪɛta Yuta nyɔma, í nyɛna-weŋe yem. ɪ pɛkɛaa sɪ í kpiisi-we na taa haŋaya tam nyɛŋka.

¹⁶ Tacaa ɪsɔ sɪ, maa tɔ Filiisi nyɔma meŋe niŋ. Maa kpiisi mɔ tɛna mpa í luna Kafɛtɔ tetu na í caya tɛŋku nɔɔ tɔ.

¹⁷ Maa ɪɛti-meŋe sɔsɔm, na má hɔ mɔ ŋkpaŋɪ na pááná. Waatu wei maa la-meŋe mpɔ tɔɔ í ka nyɪ sɪ mayale Tacaa.

26

Tacaa kalɔɔɔna Tiii nyɔma

¹ Mɔɔyɔ ɪɛyɛli nyɔma kuuu waali, pɛnaŋa naanɔwa na kulumaya nyɛŋka. ɪsɔtu kuyaku kancaalaya nyɛŋku wule. Tacaa heela Isekiyeeli má sɪ:

² Yulɔ nyá, timpi Tiii nyɔma wona Yosalem ɪcatɛ na pá kpalɛsɪ sɪ, yeŋ, pə tu wakɛla ɪcatɛ nte tɔ taa yɛlaa tɔŋaŋa tɔ. Paa kpaŋa tɔ kulapɛle, paa tasa tɔŋ sɔɔɔ. Mpi tɔ, Yosalem pɛsa ncaale kɛ nɔɔnɔɔ.

³ Ma sɛŋa Tiii nyɔma me mɔ tɔɔ ké. Maa yele na piitimnaa tuutuuma kuli mɔ tɔɔ, ɪsu tɛŋku lum huukuɔyɔ tɔ.

⁴ Paa yɔki Tiii ɪcatɛ koloosi, na pá hu mɔ atɛ na ɪsɔ kutulunɔ. ɪlena má paali ɪcatɛ tetu na pə yele atɛ kɔkpaɔnyɔ.

⁵ Tu pɛsɪ lɔnte nte tɔ taa tiina kpalaa lɛŋ pa pulun kɛ tɛŋku taa tɔ. Piitimnaa ká tɔɔɔna-tɛ. Mpi tɔ, mayɔ Tacaa má yɔɔtɛna.

⁶ ɪlena pá kú tɔ cɔɔ acalee na layatɛ. Waatu inɛŋɪ í ka nyɪ sɪ mayale Tacaa.

⁷ Mpi tɔ, Tacaa ɪsɔ yɔɔtɛna ké sɪ: Maa yele na ilim ntɔɔŋ tɔɔ Papiloni wulɔw Nepukanɛsɛa, wei í kɛ awulaa wulɔw tɔ, í na í kpaŋanɛŋ na í cayaalaa, na í yooɔ kɛɛkenaa pá kpɛyeli na pá weŋ yɛlaa tuutuuma, na pá tii Tiii nyɔma tɔɔ.

⁸ Paa kú acalee nna a cɔɔna Tiii ɪcatɛ kɛ tɛŋku kɔtɛŋ tɔɔ tɔ na layatɛ. Kolontunaa ká hɛ lɔŋ na pá lo hapɛ taka, na pá weŋ ɪsu kolunɔ kɔkɛntaŋa.

⁹ Paa ma pa yooɔ ɪtuule kɛ mɔ ɪcatɛ kolunɔ. Paa tusi mɔ atɛ na ɪsɔ kutulunɔ na pa yooɔ wontu.

¹⁰ Pa kpaŋanɛŋ tuutuuma mɔsɔyɔ ká waasɪ mɔ tɔɔ. ɪ cayaalaa na pa yooɔ kɛɛkenaa kɔkɛtɛ ká ciyiti mɔ koloosi. Waatu inɛŋɪ paa sɔɔna mɔ ɪcatɛ nɔɔnɔɔsɪ, ɪsu pa sɔɔkɔyɔ ɪcatɛ nte pa ɪɛkɛaa tɔ tɔ taa tɔ.

^a 25:10 Mowapu: Mowapu lɔnte taa, telɛsɛlaa ɪɛlaa ná towa sɪ Amoni nyɔma.

¹¹ Paa feli mə həpəe tənə tō na pa kpaɣanəŋ aɔwə. Paa kú mə ɪcate yəlaa na layatə. Paa pɛti mə təlaale akelenaa mpa pa hɔləŋi sɪ í wɛna tɔŋ tɔɔ aɛ.

¹² ɪlena pá ŋmulɪ mə wɛnaw na pá kuu mə kataataya wontu. Paa yókɪ mə ɪcate koluŋ, na pá tusi mə tɛɛsɪ kacəka nyənsɪ. Paa pɛti tenku taa ké pɛɛ na pə taasɪ na pə tɛtu.

¹³ Maa su tənaya kɛ mə yontu kəkɔtɛ. Pa kaa tasa mə cəmənŋ tan kɛ nuu.

¹⁴ Maa pəsɪ mə ɪcate kɛ kɔkpamɔyɔ kɛtɛ nyənku ŋku kɔ tō pa lɛŋ tiina pulun tɔ. Nɔɔlɔ kaa tasa-mɛyɛ ŋmav. Maya Tacaa ɪsɔ, má yɔɔtəna.

¹⁵ Ḿpóyú Tacaa ɪsɔ tɔma sɪ: Tiɪi ɪcate nyá, paa wakəli-ŋ na pə kú nyá taa yəlaa na pá mələŋi acufu ɪnɪ ɪ taa. ɪlena tenku nɔɔ acalee nyəma suu seluyu.

¹⁶ Tenku nɔɔ awulaa tənə ká kɔlɪ pa kumlee tō. Paa wɔɔɔsɪ pa kawulaya tokonaa mpa pa sɔpa tɔ. ɪlena sɔɔntu sɔsɔntu kpa-wɛ na pá caya aɛ, na pá seliyi kotamsa. Mpi tɔ, pa lanja wakələna ɪcate nté.

¹⁷ Paa ma kawəyaya kɛ ɪcate nté tə tɔm sɪ:

Puwɛ, ɪcate sɔsɔlɛ tɔlɛ.

Pə wakəla-tɛ, na pə kpiisi-tɛyɛ tenkunaa taa.

Tə yəlaa ka ŋmakəla antulinya taa ké.

Mpa pa cəna-tɛ tɔ pa

niukaya tə sɔɔntu ké.

¹⁸ Nɔɔnɔ tenkunaa nɔɔsɪ yəlaa

seliyi tə wakəlyu tō ké.

ɪlena kɔtemin poolun nyənŋ

nyəma tɛ suukɪ tə saalɔyɔ tō.

¹⁹ Ḿpóyú Tacaa ɪsɔ yɔɔtəna sɪ: Maa pəsɪ-tɛyɛ ncaale, ɪsu acalee lenna, nɔɔlɔ kaa caya. Maa yele na tenku luman sɔsɔŋ lɔm lu na pə li-tɛ.

²⁰ Maa tisi-tɛyɛ hatoo atetəle taa na tə mayana pusɪ tənə sətəa. Tu caya tɛtu tɛɛ timpi nəyəsəna ɪsu lɔŋtaa ncaa tɔɔ, atetunaa mpa pa laala-tɛyɛ sɛm tɔ, pa kin. Tə kaa pəsɪ na tə tayani məlyu. Pəyɛle nɔɔlɔ kaa tasa tə taa ké cayaɛ, pəcɔ tə kaa tu wɛna lonte kɛ weesuyɔ nyəma taa.

²¹ Sɔɔntu ká pu yəlaa na mpi pu mayana-tɛ tɔ. Maa kpiisi-tɛ təkpatəa. Tə kaa tasa wɛw, paa pɛkɪ-tɛ pa kaa keesi-tɛ. Tacaa ɪsɔ má ma yɔɔtəna mpv.

27

Tiɪi ɪcate ncaale tō wula

¹ Ḿpóyú Tacaa tɔma Isekiyeeli má sɪ:

² Yɔlɔ nyá, wii Tiɪi ɪcate tō sɪ:

³ Hei, Tiɪi, nyá wei n wɛ tenku nɔɔ, na nyá na tenku taa tetunaa payale í laku taatəle tɔ. Tacaa ɪsɔ má ma yɔɔtəŋi sɪ:

N tənaya sɪ n tewa tɛmamam ɪɛ?

⁴ Nyá toosi nté hatoo tenku hekɔ taa.

Nyá saakələa saaka-ŋ teu ké.

⁵ Senii pɔyɔ tun kɔpaŋ kɛ í saakəna kɔpɔlyu.

ɪ caa Lipaŋ tun kɔpaŋ

na í lá tesika sɔsaya.

⁶ Pasaŋ tɛtu tun kɔpaŋ kɛ

í saaka kɔpɔlɔŋ lɔyolasɪ nsi

pa hatəyənə lɔm tɔ.

ɪ saaka kɔcacayaŋ na Kələkɪ tɛtu

tun na í tu pə təw kə tuu kela*fa*. ^a səsəəm kə.

⁷ Icipiti kponkpontu ton nyəntu kə

í lɔɔna mə kpuləŋ pəw na í sɔ.

Mə pəw inəŋi pa nyəŋna-meyə poolun.

Sipili tetu pəw wei pa səsaa

na pá lli akpaayala təw í taka mə kataataya wontu təw.

⁸ Sitəŋ na Aləfatɪ pə acaləe yəlaa

nté mə kpuləŋ saalaa.

Tiiti nyəntaa səsaa nté kpuləŋ paasənlaa.

⁹ Pipələsi ɪcate yəlaa mpa pa

nyəma nin təma lapu na pá wə canəm kə teu tɔ.

Mpe pa paasayana kpuləŋ pəwəw kə tayanəw.

Tenku kpuləŋ səsəw kəŋaya mə tɛyɛ.

Í taa yəlaa yaki mə kataataya wontu.

¹⁰ Pəsɪ na Lutɪ na Putɪ pə yoolaa

lakaya nyá yoolaa kə təmlɛ.

Mpe pa pusayana kpaləŋ na yoo kahusi kə təkilenaa taa.

Mpu pə kusayana nyá nyuw.

¹¹ Mə mayamaya mə yoolaa na Aləfatɪ ɪcate yəlaa pa fəŋayana mə koloosi. Na Kammatɪ yəlaa náa fənɪŋi atɛ na ɪsɔ kutulun. Í pusaya mə kpaləŋ kə kolunə ŋka kaa cəna-mɛ tɔ ka təw kə. Pɛlɛ pa lakayana na mə teu səsəyɪ.

Taatəlaa ɪcate səsəle Tiiti tɔm

¹² Tiiti, nyá na Taasisi tetu nyəma í lakayana taatəle. Mpi tɔ, n ka wɛna kɔpɛtam kə tuutuuma. Ilena pɛlɛ pá pɛtəyənə-ŋ liyitee nyəwə, na nyəwəw na kɔsɛmɔw na kɔhɔlɔmɔw sɛləpa nyəŋkɔ.

¹³ Halɪ Tiiti nyá na Kələsɪ na Tupaali na Mesɛkɪ pə tetu yəlaa mayamaya í lakaya taatəle. Pɛlɛ pa layasayana-meyə yomaa na nyəwəw kɔsɛmɔw wontu.

¹⁴ Tokaama nyəma ná kəŋayana kɛkɛnaa kpaŋanəŋ na asewa nyəŋ. Na kpaŋasɪ camnanaa*fa* na pá pɛtəyənə-mɛ. ^a pə lɔli mpi tɔ.

¹⁵ Mə na Tetan tetu nyəma í lakayana taatəle. Na tɛtɔnaa mpa lɔm cənaa tɔ pa payalɛ nyəma tɔtɔ. Pɛlɛ pa fɛləyɪ-meyə tuun kela na taasi kɔkɛtasi nasəli.

¹⁶ Itɔm nyəma yakaya mə wontu payalɛ kə, na pá fɛləyɪ-meyə liyitee pɛɛ tin atəntəɛtɛ na kɔsɛmlɛ, na pəw wei pa lli akpaayala tɔ. Na wei pa sɔpa tɔ, na kponkpontu ton nyəntu pəw, na pəwəsi.

¹⁷ Yuta na Iseyeli pə yəlaa pɛtəyənə-meyə təwəŋaya pɛɛ kə, na tun na nim, na kəle.

¹⁸ Tamasi ɪcate nyəma yakaya mə wontu payalɛ na mə kɔwɛnam payalɛ. Ilena pá fɛləyɪ-meyə Hɛləpəŋ nyəma sɔlɔm, na Sahaa nyəma heen hontu.

¹⁹ Hatoo Usali ɪcate taa kə tan na Yafan pa piitimnaa pa yakaya mə kin na pa pɛtəyənə-meyə nyəwəw ŋku pa lupa tɔ. Na tulaalɔ na nyitɔ səsəw nyəntu.

²⁰ Kpaŋanəŋ pəw kə Tetan nyəma pɛtəyənə-mɛ.

²¹ Mə na Laalupuna na Ketaa tetu nyuw nyəma í lakayana taatəle, pɛlɛ pa yakaya mə wontu na pá fɛləyɪ-meyə wɛsɪ, na heen na pəŋtulun.

²² Mə na Sapa taatəlaa, na Lakəma nyəma í taatayana. Ilena pá layasəyɪ-mɛ na tulaalɔnaa kɔpampama, na liyitee pɛɛ waani waani, na wɔla.

²³ Mə na Halan na Kanne na Iteni pa acaləe yəlaa í lakayana taatəle. Haləna Sapa na Asuu na Kilimatɪ pa acaləe nyəma tɔtɔ.

^a 27:6 *tuu kela*: Pa towa kocacayan tɔw kə tuu kela, pə hóləyɪ wɛnaw
Kpaŋasɪ camnanaa ɪsu kpaŋaya na kpaŋano pa kpaakɔw təma na

^a 27:14 *kpaŋasɪ camnanaa*:

²⁴ I pɛɛtaɣana-weye kacaka wontu. Na wontu nti pa lii akpaayala tɔ. Na nti pa sɔpa tɔ. Na pɔɔŋ wei pa pɔɔki ate tɔ i kɔcɔlɔcɔlɔŋ, na ŋmusi nsi pa lɔv teu tɔ.

Tiii ɪcate tɔɔ wula tɔɔ

²⁵ Tiii kataataya wontu ke

Taasisi kpulɔŋ sɔɣɔlaya.

Wontu ka su mə teye isu kpulɔyɔ ke tenku taa.

²⁶ Mə kpulɔŋ saalaa pona-meye tenku lumaŋ taa ké.

Ɔena ilim tɔlule heelim wakəli-meye tɔna.

²⁷ Mə kɔwenam, na mə kataataya,

na mə kɔpɛɛtəm, na mə kpulɔŋ saalaa,

na i tɔma lataa, na mpa pa paasɔɣəna-i

na pa tayanəyi-i tɔ.

Mə taatəlaa na mə yoolaa mpa pa we mə te

na mə samaa tɔna.

Paa hoti tenku lumaŋ taa ké

kuyaku ŋku i ka hoti tɔ.

²⁸ Kpɔlɔŋ saalaa ká wii

na tenku nɔɔɔ cayaalaa náá seliyi.

²⁹ I saalaa tɔna ká lu pa kpɔlɔŋ taa,

na i taa tɔma lataa tɔna tii atɛ.

³⁰ I ká wii Tiii ɪcate tɔm

na laŋwakəlle sɔsɔɔle.

I ká pəli mə nyɔɔŋ taa ké tɛtɔ,

na i pilimi tɔluma taa.

³¹ I ká looli mə nyɔɔŋ,

na i suu mə ləyaya wontu nti

tə we isu fɔlɔtɔnaa taka tɔ.

I ká wii mə ɪcate tɔɔ,

na laŋwakəlle sɔsɔɔle.

³² I ká wii ləyaya wula

na laŋpəsəle sɔsɔɔle.

I ka ma laŋwakəlle kawəyaya si:

Tiii ɪcate nyá n taa fɛina saala.

Ama nɔɔnɔɔ pə wakəla-ŋ tenku heku taa.

³³ Waatu wei nyá tɔyɔnasɪ lukayana tenku taa tɔ,

piitimnaa payale ke pə caləsaya.

Nyá kɔwenam na nyá

taatəle katatəlaya tɔɔ,

atɛ awulaa suv tɔŋ.

³⁴ Nɔɔnɔɔ tenku tɔyɔ Tiii ɪcate

na tɔ kataataya wontu.

Pə kpɛŋna pa tɔna mpa pa kotiyi tɔ taa tɔ.

³⁵ Tenku nɔɔɔ yəlaa tɔna we

sɔɣɔntɔ sɔsɔɔntɔ taa.

Pa awulaa seliyi na pa ɪsentaa wakəlaa.

³⁶ Piitimnaa taatəlaa ká kpɛɛtəyi nyɔɔŋ

na sɔɣɔntɔ ke Tiii tɔm.

Mpi tɔ, mpi pə mayana-tɛ tɔ pə tɔm we sɔɣɔntɔ.

Pə wakəla-teye tam tɔɔ ké.

28

Tacaa kaləyəna Tiiti wulav

¹ Mpóyó Tacaa tōma-m si:

² Yulb nyá, heeli Tiiti wulav si, maya Tacaa Iso, ma yəyətəyi si, Tiiti wulav, n hən nyá ti si, nyayale Iso. N cəya Iso təcayale ke tenkunaə həku. Pəyele nyaya yulb ké n ta ke Iso. Ilena n nyənəyi Iso luyə nyəntu ke nyá nyəntu.

³ Tiiti wulav, n huyə si, n kəla Taniyeeli ké.

⁴ Nyá ləmayasəe na nyá layətu tō, n kaawa wənəv. N nyəka wəla na liyitee ke nyá kpancoon taa.

⁵ Nyá ləmayasəe səsəona na nyá taatəle tō, n kaa wənəv. Ilena pə svs-ŋ kalampaani taa.

⁶ Pə tō ké Tacaa Iso yəyətəyi si, n nyənəyi nyá ti isə Iso ké.

⁷ Pə tō ké maa yele na yəlaa mpa pa kəla musəŋ tō. Pá kəo nyá tō na pá seti mpi n lapəna nyá ləmayasəe kupəna anı tō. Ilena pá wakəli nyá teu.

⁸ Musəŋ səm ke n ká si tenku həku taa. Paa tisi-ŋ pələav taa.

⁹ Ye nyá kulaa kin, n ka yəyətəyi si n ké Iso. Pəyele n ke yulb na? N ké yulb ké nyá kulaa nin taa ké, n ta ke Iso.

¹⁰ N ká si ma ta nyi isənaə səm ke kpaı nyəma nin taa. Pə taya pulb, Tacaa Iso má ma yəyətəna mpv.

¹¹ Mpóyó Tacaa tōma Isekiyeeli má si:

¹² Yulb nyá, ma kawəyaya ke Tiiti wulav tōm. Tv-ı yontu si, Iso ləmayasəe səsəona ka yelaa ké na n wəe wei yəlaa kəkəna i tōma teu səsəom taa na i kacəka taa tō.

¹³ Iso taale Iteni taa ké Tiiti wulav nyá n ka wəe. N ka suuwa liyitee pəe anı a təna ké. Isə kəsəemle cuntu nyənte na kasasəŋa tin tən nyəŋ nyənte na atəntəte nyənte na kukpəetəle na pooku nyənte na nte tə wə pooku təle tō na pooku kaaluula nyənte, na tin atəntəte nyənte. N təkaya kacəka wontu nti pa lapəna wəla tō. Kuyaku ŋku pə ŋma-ŋ tō ku tō ké pa taya-na-ti.

¹⁴ Iso si: Maa su-ŋ ké isə isətaə tanlv wei i tee kəkə na i ké kentulu tō. Ma puyv nanŋ nyəŋku tō ké n ka wəe. Na n tən pəe wena a muyi kəkə tō a tō.

¹⁵ Hatoo waatu wei pa lula-ŋ təy nyá tənte wə teu. Haləna kuyaku ŋku pə kula nyá isayətu tō tō.

¹⁶ Nyá taatəle tōməŋ tō ké musəŋ na isayətu haya-ŋ*fa*. Pə tō ké maa pəsi-ŋ yem tv, na má təyənı-ŋ Iso puyv tō. N ké isətaə tanlv kentulu ké. Maa təyənı-ŋ pəe wena a teeki kəkə tō a tō. ^a haya-ŋ na n pənti. Maa təyənı-ŋ ma puyv tō. Maa yele na isətaə tanlv kentulu nyá n saalı yem ké pəe wena á tee kəkə tō a taa.

¹⁷ N lapa kalampaani ke nyá teu tō. Nyá hikuyv teeli wakəla nyá ləmayasəe. Maa pəti-ŋ atə. Maa yele na awulaa lelə nyənı-ŋ.

¹⁸ Nyá kawalaya payale na nyá taatəle nte tə ta siyisi tō pə lapa na n pilisi nyá na Iso mə təsulle. Maa ləsi nyá taa ké kəkə ŋka ka nyakı tō. Kaa nyaya-ŋ, na pə ye le təluma ke atəye nyá nalaa təna isəpəle taa.

¹⁹ Səyəntu ka pu pa təna mpa pa nyəma-ŋ piitimnaə taa təy nyá nyuyv tō. Pə taya pulb, pu wakəli-ŋ tam tō ké, na n pəsi səyəntu pulb.

Tacaa kaləyəna Sitəŋ nyəma

²⁰ Mpóyó Tacaa tōma-m si:

²¹ Yulb nyá, kəsı isə na Sitəŋ ıcate tō. Heeli-təye Iso má ma kuyəyətətu.

^a 28:16 isayətu haya-ŋ: Lelə teləsəyi si: Nyá taatəle tōməŋ tō ké musəŋ

²² Tacaa Iso má ma yəɣɔtaa si: Maa kuli Sitəŋ nyóma tɔɔ. Maa hólí ma teeli ke mə hekv. Maa huɔna-me na má hólí ma tənəŋŋ wɛɛtu ke mə hekv. Waatu inəɣələ í ká cekəna si mayale Tacaa.

²³ Maa tɔ-meɣe kutəŋ na caləm kpe mə haɣɛɛ tɔɔ. Laɣalɛ ká luna ɪcate hɔɣələŋ tənə, na sətəa hoti tə taa. Iləna í cekəna si mayale Tacaa.

Iseyeli nyóma cayana heɛsvy

²⁴ Ḿpóyó Tacaa tɔma si: Piitimnaa mpa pa cɔɔna Iseyeli nyóma me tɔ, pa kaa tasa-meɣe footuyɔ. Ṕcɔ pa kaa tasa-meɣe sɔɔɔ na pá kaali-me isu sɔwa. Waatu inəɣi í ká cekəna si, mayala Tacaa.

²⁵ Ḿpóyó Tacaa Iso si: Maa ləsi Iseyeli nyóma meɣe timpi timpi í yawa tɔ. Maa kpeyeli-me, iləna má hólí ma tənəŋŋ wɛɛtu ke mə hekv na piitimnaa ná. Í ká cayə tetu nti ma hawa ma tɔmlə tɔ Yakəɔv tɔ tə taa.

²⁶ Í ká cayana heɛsvy ke tənə, na í ŋmá teɛsi na í tuu lesɛŋnaa. Waatu wei maa huɔna pa tənə mpa pa cɔɔna-me na pá footiɣi-me tɔ iləna í cayana heɛsvy. Pəleyɛ í ká cekəna si mayale mə Iso Tacaa.

29

Tacaa kaləyana Icipiti nyóma

¹ Ḿpóyó Tacaa yəɣɔtəna Isekiyeeli máyá Iseyeli nyóma kuuu pənaya naanowa nyəŋka ɪsətu naanowa nyəŋ, kuyaku naanowa na naale nyəŋku wule, na í tɔ-m si:

² Yulv nyá, keesi nyá ɪse na Icipiti wulav tɔɔ. Yəɣɔti nti tu mayana í na í tetu tənə tɔ.

³ Tacaa Iso má maa kuli Icipiti wulav nyá nyá tɔɔ. N wɛɛ ké isu nyuu sɔsɔɔv ŋku kɔ hənta kɔ pusi taa tɔ. N huuki nyá taa si, nyá mayamaya n lapəna Nili pəɣɔ.

⁴ Maa tɔ nyá tamasi taa ké kulaya, na má mati Nili pəɣɔ tiina na nyá setv. Iləna má hɔ nyá na tiina tənə ke pəɣɔ ŋke ka taa.

⁵ Maa ləɣɔ nyá na nyá pusi sɔsɔɔnsi tiina ke wulaya tetu taa. N kaa pəsi kulyv, ṕcɔ nəɣɔlv kaa kus-ŋ. Maa ha-ŋ ate wontu na sumasi na í pəsi si tɔɣonaya.

⁶ Iləna Icipiti nyóma me mə tənə í cekəna si mayala Tacaa.

Mpi tɔ, mə waasvɔv ke Iseyeli nyóma, wɛɛ ké təwau, isu səsəncəŋa.

⁷ Iseyeli nyóma tɔka-ŋ pa niŋ taa, iləna í peli na í cəli pa asəŋkpeku tənə, na í yəɔli pa apalɔv.

⁸ Pə tɔɔ ké Tacaa Iso má ma yəɣɔtəŋ si: Maa kəna mə tɔɔ ké laɣate na má kpiisi yəlaa na tɔla.

⁹ Pu kpiisi Icipiti tetu yəlaa, na pɔ yeletəyi kpete.

Mpi tɔ, í tɔma si mə tənna Nili pəɣɔ, si mə lapəna-ké.

¹⁰ Pə tɔɔ ké maa kuli mə na mə pusi mə tɔɔ. Maa kpiisi mə tetu, na tɔ pəsi ncaale, nəɣɔlv kaa wɛɛ. Pə kpaɣav Mikitəli ɪcate ke ilim ntəɣəŋ tɔɔ tɔ. Haləna Asuwəŋ nyənte ke ilim mpətəŋ tɔɔ, na pə polo Itiyopii tetu tɔŋa.

¹¹ Yulv yaa tɔtə natəli tə kaa feli nəɔhəle ke tetu nti tə taa. Tu wɛɛ ḿpóyó kpete ke pusi nule təcu. Pa kaa keesi yulv yaa tɔtə.

¹² Maa la na Icipiti tetu pəsi wulaya tetu. Pu tɛɛ wulaya tetvnaa tənə. Tə acalɛ ká pəsi ncaa na pɔ kəli acalɛ ləna ke pusi nule təcu. Pusi nsi si taa ké maa cááli Icipiti nyóma na pá yá piitimnaa kpaí nyóma taa.

¹³ Ḿpóyó Tacaa Iso yəɣɔtaa si: Pusi nule tɛŋ, iləna má ləsi Icipiti nyóma ke timpi timpi pa yawa tɔ, na má kpeyeli-wɛ.

¹⁴ Maa layasi pa weeto. Maa yele na pá mæli pa mayamaya pa tetu nti pa yaaki si Patəlosi tə tə taa. Ulena pa caali kawulaya səkpelaya.

¹⁵ Pa kawulaya ká la səkpelaya ke leŋsi taa. Pa kaa tasa piitimnaa ke ŋmakəlvu. Maa pasa-weye na pá taa tɔɔ piitimnaa.

¹⁶ Iseyeli nyéma kaa tasa-weye naani ke lapu, na pá tekiyi-we, na pá pəntəyi. Mɔ́póyú paa cekəna si maya Tacaa.

Wulav Nepukanəsaa tɔɔ Icipiti tetu

¹⁷ Mɔ́póyú pənaya hiu na naatosompɔɔlaya nyəŋka, isətu kancaalaya nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku. Tacaa təma-m si:

¹⁸ Yulu nyá, Papiloni wulav Nepukanəsaa tɔwa i yoolaa ke təmle səsəole ke Tihi nyéma təm taa ké. Haləna i yoolaa təna nyəŋ taa kpəsi na pa asəŋkpekinj liti. Ue paa wulav yaa i yəlaa, pa taa nəɔlv ta waa kookali wei pa lapa tə i taa.

¹⁹ Pə tə ké maya Tacaa Iso ma yəɔtəyi si maa ha Papiloni wulav Nepukanəsaa ke Icipiti tetu. Ué i ká kuu tə wontu na tə wənav na pá yele-təyi kpɛtə təkpataa. Icipiti tetu ká pəsəna Nepukanəsaa yoolaa kufəlvu.

²⁰ Tacaa Iso si, maya pa lapa təmle ke Tihi tetu taa. Pə tə ké ma haaki-weye Icipiti tetu.

²¹ Waatu wei mpu un pu tala tə, maa səsəsi Iseyeli nyéma ke apalətu. Ye pə kaasa Isekiyeeli nyá, Ue maa ha-ŋ toma na ŋ pəsi na ŋ yəɔtəna Iseyeli nyéma. Ulena pá wəna naani si, maya Tacaa.

30

Tacaa kaləɣəna Icipiti nyéma

¹ Mɔ́póyú Tacaa təma-m si:

² Yulu nyá, teləsi Iso kuyəɔtətu si: Mə laŋa í wakəli kuyeeŋ wei i kəŋ tə i təɔ.

³ Mpi tə, Tacaa páánə kuyaku kpɛɣetaa ké. Ku ké səkpɛtuɣu anaam kuyaku ké. Piitimnaa tomle waatu kele.

⁴ Yoou ká tii Icipiti nyéma təɔ. Yəlaa ká si na kolontunaa kuu pa wənav, na pa tetu pəsi ncaa. Halı pə səɣəntu ká pu Itiyopii nyéma na pɛle pá seliyi.

⁵ Pə kpayaŋ Itiyopii nyéma, na Puti*fa* nyéma, na Luti nyéma, na tetu həɔləŋ payale nyéma, na Lipii nyéma tə. Halı pu kpenna nəɔ pɛəlvu piya na pá kó. ^a

⁶ Mɔ́póyú Tacaa təma si: Pu kpenna Icipiti sənlaa Mikitəli nyéma. Na ilim ntəɣəŋ, na pə mpətəŋ tə ke Asuwan nyéma na pá kó yoou taa. Ulena Icipiti nyéma təma kalampaanı tii təfe. Tacaa Iso má ma yəɔtəna mpu.

⁷ Pu kpiisi mə tetu na pá kəli tətənaa təna. Mə acalɛ ká pəsi ncaa.

⁸ Waatu wei maa tó Icipiti tetu ke kəko, na pá wakəli mə sənlaa təna tɔɔle í ká nyi si mayale Tacaa.

⁹ Ma tillaa ká suv kpuləŋ ke kuyaku ŋkuyv. Paa polo na pá liyi Itiyopii nyéma ke pa təpamm taa təna. Ulena pɛle pá suv seluɣu, pə təŋna kəntə ké.

¹⁰ Mɔ́póyú Tacaa Iso yəɔtəna si: Maa yele na Papiloni wulav Nepukanəsaa kpiisi Icipiti nyéma tuutuuma.

¹¹ I na i yəlaa mpa pa kəla isayatu tə paa pona. Paa ku Icipiti nyéma na pá suuli sətəa ke tetu na pá wakəli-ti.

¹² Maa yele na Icipiti pəɣə pusi səkpəsi nyəɔ. Maa tó pa tetu ke asayaa niŋ taa. Maa yele na tə wakəli na pá kpenna tə taa nyəm təna. Maya Tacaa má yəɔtəna mpu.

^a 30:5 Puti: Puti pəsəyi na í wee si Lipii tetu yaa Somalii nyəntu.

¹³ ʾMpyó Tacaa Iso tasaa si: Maa kpiisi tuŋ na kulalaam tənaya Mamfi icate taa. Pa kaa tasa tetu təkulu nəɣoluyv nav ke tə taa. Ulena má tó tə yəlaa taa ké sɔyɔntu səsəntu.

¹⁴ Maa kpiisi Patəlosi icate. Maa sə kəkə ke Sowəŋ nyənte na má huuna No nyéma.

¹⁵ Maa mó páána səsəna na Siŋ icate nyéma. Kolunja icate nte tə taŋa Icipiti nyéma tɔɣle. Ulena má kpiisi No icate yəlaa tuutuuma.

¹⁶ Maa sə Icipiti nyéma ke kəkə. Ulena sɔyɔntu kpa Siŋ nyéma. Paa tulɪ No icate kolunja ke púyó na lvm watɪ-te.

¹⁷ Paa kú Oŋ na Pi-peseti pə acalɛɛ ifepiya na layate. Ulena pá kuu yəlaa tənə na pá tɛɛna.

¹⁸ Kuyaku ŋkuyv maa peli Icipiti nyéma kawulaya kpatəŋ. Maa su pa kalampaani ké tənaya. Səkpɛtuyv ká nyala Tapanɛɛsi icate taa. Paa kuu həyoluyv ŋku kú yəlaa tənə na pá tɛɛna.

¹⁹ ʾMpyó maa huuna Icipiti nyéma. Ulena pá cəkəna si mayale Tacaa.

Iso lakəna Papiloni wulav ke tamlɛ

²⁰ ʾMpyó Tacaa yɔyətəna-m Iseyeli nyéma kuuu waali pənaya naanowa na kulvm nyəŋka isətu kancaalaya nyəŋ kuyaku naatosompɔyɔlaya nyəŋku wule ke i yɔyətəna-m si:

²¹ Yulv nyá, ma pəla Icipiti wulav ŋkpaləŋa. Nəɣolv ta tu-i kəəle, yaa í həkə-i si, pə waa na ká məli isəna kaa wɛɛ tɔ. Na ká lá toŋ si í pəsi na í yoo.

²² Pə tɔə ké Tacaa Iso má, ma yɔyətəyi si, maa yoonə Icipiti wulav. Maa seti i ŋkpalasi naale, kupəŋka na kupəlaya ŋke. Layate ka lu i niŋ taa na tɔ hoti.

²³ Maa yasɪ Icipiti nyéma ke piitimnaa taa. Paa suv tetonaa pəyale taa.

²⁴ Maa yele na Papiloni wulav nyə toŋ na má cɛle-i ma layate. Ama maa peli Icipiti wulav ŋkpalasi na í mələyi na í səki i kolontu kiŋ.

²⁵ Maa ha Papiloni wulav ke toŋ na í pəsi Icipiti wulav ke ɪcam. Waatu wei ílɛ i ká kulɪ Icipiti tɔə tɔɣle paa nyɪ si mayale Tacaa.

²⁶ Maa yasɪ Icipiti nyéma ke piitimnaa taa, na pá suv tetonaa payale taa. Waatu unəyi paa nyɪ si mayale Tacaa.

31

Icipiti wulav nəɣəsəna tuyv səsəw

¹ Iseyeli nyéma kuuu pənaya naanowa na kulvm nyəŋka. Isətu tooso nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. Tacaa təma Isekiyeeli má si:

² Yulv nyá, pəəsɪ Icipiti wulav na i samaa mpa pa tɔə i təkɪ kawulaya tɔ si, aweyɛ má kɛəsəna-wɛyɛ pa toŋ səsəŋ təm taa?

³ Pa nəɣəsəna ké isɪ Silii nyéma.

Pɛle pa wɛ ké isɪ Lipəŋ tuyv səsəwv ŋku kú kəla səsəm tɔ.

Kv pilinasi tewaya na sí tokiyina isəŋmuntv na sí wɛna isotom kupam.

⁴ Lvmnaa ka pusəna tuyv ŋku. Púyó səsəwv sɛɛlaa lvm yekina na kv pu. Sɛɛlaa mpe pa pusi lvm kpenayana timpi tuyv ŋku kú wɛɛ tɔ.

⁵ Pə tɔə ké kv kəla tuŋ

leləŋ tənaya kuŋkuləməŋ.

Ku pilinasi hela teu na si ló təkimm,
ke lum səsəəm mpi pu
yela na kú pu tó pə tə.

⁶ Ku pilinasi təo ké sumasi tənə tukaya si tana.

Taale wontu tənə na luləyi ku tē.

Na piitimnaa tuutuuma náá wé ku isotom taa.

⁷ Ku kula tuyu ké na kú tewa,

na ku pilinasi hela teu.

Mpi tó, lum səsəəm taa ké ku lila kama.

⁸ Paa Iso taale mayamaya taa

tuyu nakoli ku ta tē-ku.

Nakoli ku pilinasi u keesəyəna

ku nyəŋsi ke paa teu təm taa, yaa pulupu taa.

⁹ Ma tu-kuyu pilinasi kupampansi ké.

Haləna ma taale Iteni taa tui

tənə lakaya-kuyu isesemle.

Paa wakəli Icipiti wulav isu tuyu səsəəm

¹⁰ Mpuyle Tacaa Iso si: Pə təo ké má yəŋətəyi pənəntaa si, tuyu ŋku ku puwa, haləna kú kaləsəna isəŋmuntv. Ilena ku kalampaani puki na í puki.

¹¹ Pə təo ké ma lə-ku. Ma tú-kuyu wulav wei í kəla tɔŋ ke tetv taa tó í nin taa. Ilé í lana-kuyu isəna ku isayatu wē tə.

¹² Mpuýó muvula muvəŋtuna səsaa seta-ku na pá lə. Ku pilinasi na ku akpaa pelaa na sí hoti tetv tənə teteka na pulasi taa. Ilena yəlaa tənə mpa pa caya ku isotom taa tó, pələ pá lu na pá sé.

¹³ Mpuýó sumasi waani waani piitimnaa caya ku taav təo. Taale wontu ná tawa tə lona ke ku pilinasi tē.

¹⁴ Pə lapa mpuýó si, tui wei tev nuki teu, na lum takí-í na í puki na í kaləsəyəna isəŋmuntv tó, í taa sa í təyi í kuŋkuləməŋ təo. Pə taya pulv, tui na yəlaa pə tú-wəyɛ səm kuləməm ké. Paa tē na pá saali yem na pá suv atətəle taa, na pá mayana mpa pa hanta tənə tə.

¹⁵ Mpuýó Tacaa Iso yəŋətəa si, kuŋku tuyu səsəəm suv atətəle taa tó, ma tú kuŋmaŋmam tənaya ləyaya taa ké. Na má səŋsi tetv tē seelaa tənaya ku təo, paa tasəyi kpem. Maa ye le na səketuyu nyala Lipaŋ pəŋ təo, na tui tənə lontili.

¹⁶ Waatu wei ma yela si tuyu kəne kú hoti na kú tii atətəle taa ké ləlaa kɪŋ tə. Piitimnaa nuwa ku hotuyu mpi, lena səŋəntv kpa-wə na pá seliɣi. Mpuýó Iteni taale tui kupampaŋ, na Lipaŋ nyəŋ wei lum takaya teu na í wē atətəle taa tənə tó, í laŋa hēwə.

¹⁷ Pa tənə pa wenna atətəle taa tənaya mpa pa səpəna layate tə pa kɪŋ. Mpe in pa waasayana-ku na pá wē ku isotom taa ké piitimnaa taa.

¹⁸ Iso taale Iteni taa tuyu nakoli ku keesəyəna tuyu ŋkuyu səsəəntv na teu. Paa na mpv, maa tui-ku na kú suv tetv tē. Na ku na ma ta nyi isənaa, na yoo kú mpa tó pá caya. Isəna Icipiti wulav na í waali samaa paa tēsəna təyale. Maya Tacaa Iso má yəŋətəna mpv.

¹ Ḿpóyó Iseyeli nyéma kuuu pənaya naanowa na naale nyəŋka isətu naanowa na naale nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. Tacaa təma Isekiyeeli má sí:

² Yulu nyá, ma kawəyaya ke Icipiti wulav.

Icipiti wulav, n ka wee ké

isú təɔlaya kufalaya ke piitimnaa taa.

Yaa isú nyiw ke tenkuna taa.

N ηmaaki pusi taa ké na n cəyotəyi

sí ləm na nyá nəəhəe,

na n pəyotəyi-wi.

³ Tacaa Iso má ma yəyotəyi sí: Waatu wei piitimnaa kotiyi, ləna má həti ma puluyu ke nyá təw na kó kpa-ŋ na pá hə-ŋ na pá pona-ŋ kuterŋ təw.

⁴ Na má ləɔ-ŋ atə. Ləna tetu təna taale wontu kəw na té təyɔ nyá nantu.

⁵ Maa ηmusi nyá nantu kukaasətu ke pəwŋ təw na teteke taa.

⁶ Na má ηmusi nyá caləm ke tetu təw. Pú su teteke na pə waasi pəwŋ təw.

⁷ Waatu wei pú su nyá tənaya ləna má teesi isətuləŋasi na isətu. Maa takí ilim təw ké isəŋmuntəw na isətonyɔ yu.

⁸ Maa teesi isətəa kəkəsi ke nyá təw. Səkpətyɔw ká nyala tetu taa. Maya Tacaa Iso má yəyotəna mpw.

⁹ Piitimnaa payale laŋa ká wakəli. Waatu wei paa nu nyá tənaya təm tə. Halí pə kpenna tetənaa mpa n taa nyi tə.

¹⁰ Paa haə nəəsi na mpi pú mayana-ŋ tə pə təm. Pa awulaa səsaa ká sele. Waatu wei paa ná ma kusa ma layatə ke pa nyəwŋ taa tə. Kəyərku n ká hoti tə, paa wei i ká seliyi tam ké, i mayamaya i weesuyu təw ké.

¹¹ Ḿpóyó Tacaa Iso yəyotəa sí: Papiloni wulav yoolaa tii nyá təw ké.

¹² Maa kəna yoolaa taa yoolaa. Mpa pa kəla yəlaa tənaya yoou təyɔ. Paa kó nyá yəlaa tuutuuma. Paa wakəli Icipiti nyéma kalampaaní.

¹³ Maa ku təla wena a təna í wena təyɔ mə pəyɔ səsaya təyɔ. Yəlaa nəəhəe yaa təla acəwa kaa tasa ləm ke cəyotəyɔ.

¹⁴ Maa yele na mə ləmnəa caya tətəyitiyi. Má pusi ká kpeŋ təpamm isú nim. Tacaa Iso má ma yəyotəna mpw.

¹⁵ Maa kpiisi Icipiti tetu yəlaa, na tə nyəm təna. Icipiti tetu ká pəsi wulaya tetu. Ile í ká nyi sí maya Tacaa.

¹⁶ Wula nna piitimnaa alaa ka wii Icipiti tetu na tə samaa təw təyɔle. Tacaa má ma yəyotəna mpw.

Piitimnaa mpa pa kəlaa tə pa təw wula

¹⁷ Iseyeli nyéma kuuu pənaya naanowa na naale nyəŋka isətu naanowa na naale nyəŋ kuyaku naanowa na kakpasí nyəŋku wule, Tacaa təma-m sí:

¹⁸ Yulu nyá, wii Icipiti nyéma təw. Pə tisi pá na piitimnaa səsaa ləlaa ke atətəle taa. Timpí sətəa tiiki tə.

¹⁹ Pəəsi-we sí: I hɔw sí, í tɛ ləlaa ke teu ké? I tii, na mə na cefelinaa mpa pa səpa yoou taa tə í hənti.

²⁰ Paa kó Icipiti nyéma ke yoou taa. Pa təma layaləe ke kpɛɛv. A ká kó Icipiti wulav yoolaa təna.

²¹ Yoolaa taa akanaa mpa pa səŋayana-mə tə. Paa yəyotə-mɛyɛ atətəle taa sí: Halí cefelinaa mpa pa səpa yoou taa tə, pa tiiki cəne sí pa hənti tá həku.

²² Tənaya pa pima Asilii wulav. I samaa pəlaaŋ cəwəna i nyəŋku. Yoou taa ké pa tənaya mpw pa səpa.

²³ Atetəle həyoluyə ŋku kəla luman tə ku taa ké pa pəlaaŋ wɛɛ. Mpe pa pəlaaŋ i tó pa wulav nyəŋku kə hekv. Mpe pa nyaasayana antulinya taa. Waatu inəyi pa wəna pa isɛ. Yoou taa ké pa səpa pa təna.

²⁴ Tənaɣa ilam həntaa, na i yoolaa cəna i pəlaav. Pa tənaɣa mpv layatɛ kəna-wɛ, na pá hoti na pá sí. Yəlaa ma ta nyi isənaa mpe, pa tiina ntɛyɛ atetəle luman taa. Pəyele mpe pa nyaasayana antulinya taa ké saa wei pa wəna pa weesin tɔ. Pa fɛɛle fɛi məla pa tɔɔ. Pá na mpa pa tiɪwa pəlaav taa tɔ.

²⁵ Pa suwa i təhəntəle kə mpa pa kəwa tɔ pa hekv. Pə cənaɪ i pəlaav tɔ, i yoolaa tuutuuma pəlaaŋ wəna. Layatɛ kəna ma ta nyi isənaa mpe inɪ pa təna. Pəyele mpe pa nyaasayana antulinya taa ké saa wei pa wəna pa weesin tɔ. Pa fɛɛlɛfɛi məla pa tɔɔ. Pá na mpa pa tiɪwa pəlaav taa tɔ. Pa tɛɔɔɔlɛ ntɛ sətəa mpa pa səpa yoou taa tɔ pa hekv.

²⁶ Tənaɣa Mesɛki na Tupaali pə tetənaa awulaa, na pa yoolaa ná wɛɛ tɔtɔ. Pa yoolaa pəlaaŋ tɔ-wɛyɛ hekv. Yoou taa ké ma ta nyi isənaa mpe pa təna pa səpa. Pəyele mpe pa nyaasayana antulinya taa. Waatu inəyi paa wəna pa isɛ.

²⁷ Ma ta nyi isənaa mpa inɪ pa səpa yoou taa ké mpv tɔ, pa ta pi-wɛyɛ yoolaa kəŋkəŋ taa. Mpe inɪ pa tiina atetəle taa, na pá suuwa pa yoou wontu. Iləna pá tó pa nyəŋ kə pa layalɛ. Pa kawalaya ká məli pa mɔwa tɔɔ kɛ. Mpi tɔ, mpe pa nyaasayana antulinya taa ké saa wei pa wəna pa weesin tɔ.

²⁸ Icipiti nyəma ká sɪ mɪpúyɔ. Paa pi-wɛyɛ ma ta nyi isənaa mpa pa səpa yoou taa tɔ pa kəŋkəŋ taa.

²⁹ Tənaɣa Itəm nyəma na pa awulaa na pa awulumpiya wɛɛ tɔtɔ. Paa na pa akaitv ntɪ tə təna tɔ, pa lapəna-wɛyɛ teitei kə isɪ mpa pa səpa yoou taa tɔ. Pa na ma ta nyi isənaa kə pa kpənta pim kə tɛtv tɛɛ.

³⁰ Ilim ntəyən tɔɔ piitimnaa nyəŋ nyəma wɛ təna tɔtɔɔ, na pə kpɛŋna Sitəŋ nyəma. Ma ta nyi isənaa mpe paa kə akanaa kɛ, na pá nyaasəyi antulinya. Ama nəŋnəŋ fɛɛle puwa pa na lɛlaa mpa pa səpa yoou taa tɔ.

³¹ Waatu wei Icipiti wulav ká ná mpe inɪ pa təna tɔ. I laŋlɛ ká pasa həɛv kə i na i yoolaa, na i samaa mpa pa səpa yoou taa tɔ pa tɔɔ. Tacaa Iso má ma yəɔtəna mpv.

³² Tacaa sɪ: Maa yelaa kɛ na Icipiti wulav nyaasɪ antulinya taa. Ama nəŋnəŋ paa pi i mayamaya na i yoolaa kə ma ta nyi isənaa mpa yoou kəwa tɔ pa hekv. Tacaa Iso má ma yəɔtəna mpv.

33

Iso kpa Isekiyeeli kə fɛŋlu (Isekiyeeli 3:16-21)

¹ Mpúyɔ Tacaa heela-m sɪ:

² Yulv nyá, pəɔsɪ Iseyeli nyəma sɪ: Waatu wei ma tisiyi yoou kə tɛtv natəli tə taa tɔ. Tə yəlaa kpaaki pa taa kə fɛŋlu kɛ.

³ Saa wei ilɛ i nuki yoou tan, iləna í huli tutuyu na í heeli yəlaa.

⁴ Yulv í nuwa tutuyu na í ta paasəna na kolontu tuti-i na í ku-i. I səm tɔm mələyi i mayamaya i nyuyv taa kɛ.

⁵ I liyituyu kəna-i. Mpi tɔ, i nuwa kpaaluyv. Ilɛ i ta kəna-wɪ. Ye i ka paasənaa, halɪ i ka yapa i weesuyu.

⁶ Ama ye fɛŋlu nawa yoou na í tá huli tutuyu na yəlaa nu, iləna yoou ku nəyɔlv. Ilɛ pə kɛ fɛŋlu isayato kɛ. I nyuyv taa kɛ sətə səm mələyi.

⁷ Mpúyɔ Tacaa tɔma-m sɪ: Nyaya ma kpa fɛŋlu sɪ n̄ tɛləsəyi Iseyeli nyəma kə asolanaa. Pə wɛɛ sɪ, n̄ nu ma tɔm ntɪ tə lukəna ma nəyɔ taa tɔ. Tɛləsɪ-wɛyɛ-tɪ.

⁸ Ye isii ma yəḡotaa si, isayaw ka si. Ulena nyaa kisi-ɪ teləsuɣu si, ɪ layasi tənte. Isayaw inɪ ɪ ká si yaa. Ile nyá nyuɣu taa ké ɪ səm mələyi.

⁹ Ama ye ma kpaala isayaw inɪ na ɪ kisi layasuɣu. Isii ɪ səpa, ɪ isayatu nti tə tɔɔ. Ama pə kaa wɛɛ nyá tɔm.

Isayaw wei ɪ layasaa tə ɪ yapu

¹⁰ Ḿpóyó Tacaa tɔma-m si: Yulu nyá, pɔɔsi Iseyeli nyéma si isii ɪ yooki yontu si, mə isayatu nu-mɛ na tə yeki na ɪ tɛɲ taasi na? Haləna ɪ pɔɔsəyi mə ti si isənaya ɪ ká hikina weesuɣu?

¹¹ Heeli-wɛ si, maya Tacaa Isə weesuɣu tə ké. Ma ta sɔɔli si isayaw ɪ səna ɪ isayatu. Ama ma caa ké si ɪ layasi tənte na ɪ hiki weesuɣu. Iseyeli nyéma mə ɪ ye le mə mpaav isayaw na ɪ məli. Pepe tɔɔ ké ɪ sɔɔla səm?

¹² Ḿpóyó Tacaa tɔma-m si: Yulu nyá, heeli ma yəlaa Iseyeli nyéma si, ye siyisilu suu isayatu lapu. ɪ kupantu kupantu kaa waasi-ɪ ɪ isayatu kuyaku wule. Pəyele isayaw isayatu ná kaa wakəli-ɪ kuyan̄ku ɪ yeki-ti tɔ. Na ye tampana təɲlu suwa isayatu lapu. Pə kaa kenti ɪ weesuɣu tɔɔ si, ɪ ka nuna Isə ké lɔɲ.

¹³ Ye ma heela siyisilu si, ɪ ká wɛɛna weesuɣu. Ulena ɪ suu isayatu lapu kɛ ɪ siyisuyu tɔɔ. Maa sɔɔ ɪ siyisuyu mpi pə tɔɔ. Ulena ɪ sí isayatu nti ɪ lapa mpɔ tə tɔ tɔɔ.

¹⁴ Ye ma heela isayaw si ɪ ká si. Ulena ilé ɪ lɔ ɪ isayatu na ɪ təɲəyi tampana. Ye ɪ laki kusiɣisim, ɪ kaa si.

¹⁵ Ye ɪ mələna mpi ɪ ka kpaɣa tɔloma tɔ, na mpi ɪ ɲmulaa tɔ. Ye ɪ kisa isayatu, ulena ɪ tɔki kiɲ wei ɪ haaki weesuɣu tɔ, ɪ kaa si. Ama ɪ ká wɛɛna weesuɣu ké.

¹⁶ Pa kaa tɔɔsi ɪ kupəntəɲ wei ɪ ka lapa tɔ ɪ taa kolumuɣu tɔɔ. Mpi tɔ, ɪ təɲəyi tampana na ɪ laki kusiɣisim ké. ɪ ká wɛɛna weesuɣu.

¹⁷ Ḿpóyó Tacaa tɔma-m si: Ma yəlaa yəḡotəyi si, ma mpaan ta siyisi. Ile pa nyəɲ ta siyisina.

¹⁸ Ye siyisilu yela ɪ siyisuyu na ɪ laki isayatu, ɪ ká si pə səm.

¹⁹ Ye isayaw ləwa ɪ isayatu na ɪ təɲəyi tampana. Ye ɪ laki kusiɣisim ɪ ká wɛɛna weesuɣu kɛ pə tɔɔ.

²⁰ Iseyeli nyéma mə ɪ tɔɲ si, Tacaa má ma mpaav ta siyisi. Ile maa huɔna paa mə taa wei ké isii puntu tɔma tɔ.

Iseyeli tetu kpiisuyu

²¹ Ḿpóyó Iseyeli nyéma kuuu pənaya, naanɔwa na naale nyəɲka, isɔtu naanɔwa nyəɲ kuyaku kakpasɪ nyəɲku wule. Yosalem tə nəḡulu ɪ fitaa, na ɪ kɔɔ Isekiyeeli má ma kiɲ. Ulena ɪ heeli-m si: Pa lɛɛka Yosalem ɪcatɛ.

²² Ama Tacaa ka tɛma-m hav kɛ toma kɛ taanaya. ɪ tu ma nəḡo taa ké ɪ tɔm, na pə́ɔ kufɛɲ tanan na selu inɪ ɪ kɔɲ. Saa wei ɪ kɔma tɔ ma ta kɛ kamumuka tɔtɔ. Ma pəsəyi na má yəḡoti.

²³ Ḿpóyó Tacaa heela-m si:

²⁴ Yəlaa mpa pa wɛ Yosalem ncaa taa tɔ pa yəḡotəyi si Apələham naa wɛ ɪ tike ké. Paa na mpɔ Tacaa ta kisi-ɪ tetu tənɛye hav. Kacan̄fana ta mpa ta kəla payale tɔ?

²⁵ Pə tɔ tɔ, heeli-wɛ si, Tacaa Isə má ma tɔma si: ɪ tɔki nantu nti pa ta lentɪ tɔ. ɪ laaki tuɲ na ɪ kuyi yəlaa. Ulena ɪ tɛɛləyi si mə tənna tetu na?

²⁶ Anɪ mə yooɔ wontu kɛ ɪ tɛɛləyi. ɪ laki acaalətu na wasan̄kalətu na mə təḡontələnaa alaa. Ulena ɪ huɔki si mə tənna tetu na?

²⁷ Heeli-we si: Maya Tacaa Iso ma toma si ma ke weesuɣu tu ké. Yooɔ ka ku mpa pa we ncaa taa to. Mpa peɛ pa we tawa taa to paa pəsi taale wontu tɔɔnaya. Mpa pa we hotu taa na kukpaməŋ pɔɔŋ taa to, peɛ paa səna kusəku.

²⁸ Maa kpiisi tetu, na té pəsi wɔlaya nyəntu. Tə toŋ wei tə yəlaa lakayana kalampaani to, i ka saali yem. Iseyeli pɔɔŋ ká weɛ isɩ pa lɔ-i. Nɔɔɔɔ kaa tasa i taa ké kpav.

²⁹ Maa kpiisi Iseyeli nyəma tetu, na té pəsi wɔlaya nyəntu. Pɩ hɔ mə ŋkpaŋɔyɔ ke acaalətu nti i lapa to tə to. Waatu inəyi i ka cekəna si maya Tacaa.

³⁰ Mɔpɔyɔ Tacaa toma-m si: Yulɔ nyá, yəlaa yɔɔtəyənə nteye ma tɔm. Pa tɔŋəyi koloosi, na kutuluŋ nɔnɔɔsi. Paa wei na i taapalu ké, na pá heeliyi təma si: Té polo té nu Tacaa tɔm.

³¹ Ilena pá kotiyi nyá kin si pa nukɩ ma Tɔm. Ama paa lakɩ nti n yɔɔtəyi to. Mpi pə we-weye teu na pá caaki tɔɔ pa lakɩ.

³² Iso we-weye isɩ yonyoolu kɔpaŋ wei i yontu we lelen, na pá makɩ wontu ke teu to. Pa nukɩ i tɔm yaa, paa lakɩ-ti.

³³ Waatu wei saləkanaa paŋe paa kɔɔ to. Pəyele pa tu kpɛyeta kɔnte ké. Waatu inəyi i ká cekəna si Iso kuyɔɔtətu teləsulu ka we mə heku.

34

Iseyeli tiikilaa kalənav

¹ Mɔpɔyɔ Tacaa heela-m si:

² Yulɔ nyá, Teləsi Iseyeli tiikilaa ke kpaalɔyɔ mpi ma kpaaləyi-we to pə tɔm. Iseyeli tiikilaa tɔm we waiyo ké. Pɩ weɛ ké si kaləkəŋ ke tiikilaa i paasəna. Ilena mu məli na i paasəyənə mə ti.

³ I nyɔɔwa naaləm na i lɔv hontu ke wontu. I lapa kotaya ke tɔla nim nyəna. Ama u tiikiyi kaləkəŋ.

⁴ I ta kpaasi heen acamaa apalutu. I ta la kɔɔle ke wei i fəma alaafəya to. I ta həkə wei i wəna hiŋ to. Pəyele i ta keeti wei i həlayaa to. Pəcɔ i ta pɛeki kulepiŋ. Ama i ŋmakəla-i ké na mɔsɔŋ na toŋ.

⁵ Tɔla anɩ alɛ a laŋa tiikilu ilena á ya, na a pəsi taale wontu isayatu tənə tɔɔnaya.

⁶ Ma kaləku ya yem ké tetu tənə taa. Ku cɔɔki pɔɔŋ na pulasi taa. Nɔɔɔɔ u nəɔsəyi ku tɔm, yaa i pɛeki-kv.

⁷ Pə tɔɔ ké Iseyeli tiikilaa mə, i ke ŋkpaŋ na i nu Tacaa kuyɔɔtətu.

⁸ Maya Tacaa Iso weesuɣu tu ké. Ma heen laŋa tiikilu, na i we lɛəkəlaa niŋ taa. I pəsə taale wontu tɔɔnaya. Mpi pə tɔɔ to, ma tiikilaa yela heen paasənav ké. Ilena pá paasəyənə pa ti.

⁹ Pə tɔɔ to, Iseyeli tiikilaa i nu ma tɔm.

¹⁰ Maya Tacaa Iso, ma heeliyi-mə si maa kuli mə tɔɔ. Maa lɛɛki ma heen ke mə niŋ taa. Ma kaa yelina-mɛye-i, ilɛ i kaa tasa mə təyi tiikuɣu. Maa həti ma heen ke mə niŋ taa, i kaa weɛ mə tɔɔnaya.

¹¹ Mɔpɔyɔ Tacaa Iso yɔɔtəta si: Maa tiiki ma kaləku ke ma mayamaya na má paasəna-kv.

¹² Maa kpɛyeli-kv, isɩ tiikilu lakuyɔ i kaləku ke waatu wei kv ya yem yem to. Maa polo na má pɛeki ma tɔla ke timpi a yawa to. Kuyaku ŋkv kv ké səkpetuyɔ kuyaku sɔsɔɔ ké.

¹³ Maa læsi-meye tetunaa kpai nyóma na yəlaanaa taa. Maa kpeyeli-meye mə tetu taa. Ilena má tiiki-meye Iseyeli pulası taa. Maa təh ləh na timpi timpi pə we cayau tə.

¹⁴ Maa pona-meye nyutu kəpantu taa. I ká təh Iseyeli pulası taa. Tənaɣa í ká caya na í təkɪ nyutu kələkələkətu.

¹⁵ Máá tiikina ma kaləku na má pona-kuy təheesəle. Maya Tacaa Iso, ma yəɣətəna.

¹⁶ Maa pɛeki wei i lepa tə. Maa keeti kuheləh na má həkə wei pə kəwa tə. Maa ha alaafəya ke wei pə wukɪ tə. Siyisuyu ke maa təh na má tiikina-i. Ama maa kpiisi i taa alaafəya nyəh na nim nyəh.

Iso kəh i yəlaa waasvuy

¹⁷ Ípóyó Tacaa tasaa si: Maya Tacaa Iso. Maa faya kaləku təla taa. Maa faya iwaah na pəhtəlvəh.

¹⁸ Mə laha ta hulumɪ si í tiiki nyutu kəpantu taa. Ilena í feləɣɪ nəðhe ke mə nyutu kukaasətu. Mə laha ta huluməna lum cəli cəli nyəm nyəu, Ilena í cuyətəɣɪ kukaasəm na mə nəðhe.

¹⁹ Ilena ma heen ləh təkɪ nyutu nti pa felaa tə. Na í nyəkɪ lum mpi pa cuytəaa tə.

²⁰ Pə tə kə maya Tacaa Iso ma təh si, maa hɔvna heen kuyasələh na wei i tɛma taasi tə.

²¹ Mpi tə, mə asəhkpəkiŋ na mə həh ke í tusina heen acamaa. I yəkə-i həh na í təɣəni-i kaləku taa.

²² Pə tə kə maa waasi ma heen na pá taa tasa-i kuuu. Ilena má hɔvna pá na ma heen.

²³ Maa læsi ma kaləku ke tiikilu kulum, na í tiiki-kv. Puntu inəɣəle ma təmlə tu Tafiiti. In i ka pəsəna kv tiikilu na í tiiki-kv.

²⁴ Maya Tacaa, mayale mə Iso, na ma təmlə tu Tafiiti ke awulumpu. Tacaa má ma yəɣətəna mpv.

²⁵ Tacaa si má na ma kaləku tu pɛeli heesvuy nəɣə. Maa kpiisi taale wontu ke tetu taa. Təla ká cayana a təɣɪ wulaya tetu taa. A ka tooki hətə tɛɛ.

²⁶ Maa yeke na í caya na í cəɔ ma pulaya nahə nyəhka. Maa yeke na tɛv nukɪ-meye kv waatu. Pɪ we kee koolee kupaɳa tɛv kə.

²⁷ Tun ká ləh pɛe, na tetu náa ləh. Pɪ cayana paa wei, na má cɛ-meye mə ŋmakəlla na nɪh taa. Waatu inəɣɪ í ká cəkəna si mayale Tacaa.

²⁸ Piitimnaa kaa tasa-meye kuuu. Pəyele atə taale wontu isayatu kaa tasa-meye təɣə. I ka cayana mə təɣɪ, nəɣəlv kaa cəɔsi-mɛ.

²⁹ Maa tu-meye tun taale nte tə hətə yaawa tɛv təh. Nyəɣəsi kaa tasa-meye kuy ke tetu taa. Pəcɪ í kaa təh fɛle ke piitimnaa taa.

³⁰ Waatu inəɣɪ í ká nyɪ si maya Tacaa Iso. Ma we ma yəlaa waali, na pa kə ma nyóma Iseyeli nyóma. Tacaa Iso má ma yəɣətəna mpv.

³¹ I kə ma yəlaa kaləku kə, na má tiikiyi-mɛ. Mayale mə Iso Tacaa, má yəɣətəna mpv.

35

Tacaa kaləyana Itəm nyóma

¹ Ípóyó Tacaa tɔma-m si:

² Yulu nyá, keesi isɛ na Seyii puy tə. Yəɣəti nti tu mayana-kv tə.

³ Heeli-kv si, Tacaa Iso má ma yəɣətə si, maa kv nyá tə. Maa tu-ŋ nɪh, na má pəsi-ŋ wulaya tetu nti tə taa nəɣəlv fɛi tə.

⁴ Maa pəsi nyá acalee ke ncaa. Nəyolv kaa wée. Ilena pécó n nyí sí ma ké Tacaa.

⁵ Mpi tó, Seyii nyóma ka hayana Iseyeli nyóma ke pááná ke tam tóo ké. Haləna pá ku-weyə yooú taa ké kuyaku ŋku pəle pa tonte isayale puwa teu tó.

⁶ Pə tóo ké maya Tacaa Iso weesuyu tu. Maa tu-weyə səm na pə leeti-we. Timpi pa ta kisi leləa kuyó tó, pə tóo ké mpe paa sí.

⁷ Maa kpiisi Seyii puyó nyá. N ká pəsi wolaya tetu nti tə taa nəyolv fəi tó. Maa ku potaa na kəntaa.

⁸ Maa səyoti yooú taa sətaa ke pəəŋ na pulası tóo. Paa wée tətəka na lompəŋ təna taa.

⁹ Maa kpiisi ma yəlaa təna. Pu yele mə acalee ke kpete ke tam tóo. Waatu inəyi í ká nyí sí maya Tacaa.

¹⁰ Mpi pə tóo maa la mpə təyole sí, í mapa lanje na í yəyoti sí, ma kaa leeki Yuta na Iseyeli pa tetu, na tə pəsi ma nyəntu. Pəyele Tacaa má ma wenna tetunaa mpe pa taa.

¹¹ Maya Tacaa Iso weesuyu tu ké. Pááná səsoona wena í lapəna-we tó, anəyi maa lana-me na má huuna-me. Ilena má hólí ma təyi pa heku taa.

¹² Waatu iní í ká nyí sí maya Tacaa, ma nuwa kutuyó ŋku í tuuwa Iseyeli póŋ tó. Sí pə kpiisa póŋ na í pəsi mə təyənaya.

¹³ Í kpaasa mə təyi ma tóo na mə kuyəyotutu. Í yəyota-m kalampaani təmnaa mpa tó, ma nuwa.

¹⁴ Mpúyú Tacaa Iso yəyotaa sí, maa kpiisi-me. Tetunaa mpa pa cəona-me tó, pa lanja ká hulumi.

¹⁵ Seyii na Itəm pulası mə, pu kpiisi mə tetu təna. Mpi tó, waatu wei pə kpiisa Iseyeli tetu na tə pəsi ncaale tó, mə lanja hulumaa. Waatu inəyi antulinya ka cekəna sí maya Tacaa.

36

Iseyeli nyóma ká mv pa tetu

¹ Mpúyú Tacaa tóma-m sí: Yolv nyá, yəyoti nti tu mayana Iseyeli póŋ tó. Heeli-í sí í nu Tacaa kuyəyotutu.

² Pə taya pulo, kolontunaa wonja-me na pá kpaləsi. Í tóma sí Iseyeli ləŋtaa póŋ pəsa mə nyəŋ.

³ Pə tóo ké ma caaki sí, ma heeli Iseyeli nyóma. Ma nawa sí paa timpiyi yəlaa nyuləna Iseyeli póŋ. Haləna piitimnaa kpai nyóma leeki-í. Pa tuukəna-me na pá woniyina-meyə pə təm.

⁴ Teləsi Iseyeli póŋ ke ma təm. Póŋ í nu Tacaa Iso má ma nəəsi suw təm. Ma suwa ma nəəsi nəyi pulası, na ləŋ, na tətəka. Paa ncaa na acalee, nna yəlaa luwa na pá lə tó. Pə waasa piitimnaa mpa pa cəona-me na pá won-me təyó.

⁵ Tacaa Iso má ma yəyotəyi sí, ma wəna ma yəlaa isesemle ké. Pə tóo ké ma yəyotəyəna piitimnaa na Itəm nyóma təna. Mə hana mə təyi ma tetu na í kuu tə kululəm na lanjəhuləmle. Í nyənəyi-m yem ké.

⁶ Pə tóo ké pə wée sí má yəyoti Iseyeli tetu təm. Má heeli pəəŋ na pulası na ləŋ na tətəka ke ma təm. Maya Tacaa, Iso, ma yəyotaa sí, isesemle na pááná səsoona ke ma yəyotəyəna. Mpi tó, piitimnaa kutuyó wə mə tóo.

⁷ Pə tóo ké maya Tacaa Iso, ma yəyotəyəna tuunav, sí piitimnaa mpa pa cəona Iseyeli nyóma tó, pəle paa təyó fəele ke mpə tóo.

⁸ Waatu inəyi Iseyeli nyóma mə mə póŋ taa tuŋ ká nəyoti na í luli-weyə pee. Mpi tó, yaasinaa mpe pa kpeyetaa ké.

⁹ Maa paasəna-me na má fəŋ mə tóo. Maa hala mə tetu na má tuu.

¹⁰ Maa yele na Iseyeli nyóma me mā tetu tēna taa yēlaa huki sōsōm, na í mēla acalee taa. Mpi tō, maa yele na í tayaní n̄mau ke mpi pū yōkaa tō.

¹¹ Yēlaa na tōla ká huki paa timpíyi. Paa wēe payale na pá wēena lōluyō nyóma. Paa huki tetu taa kē isū pū wēu tō. Maa sōsō-meyē tetunaa na pō kēli isū lōn̄taa. Waatu in̄ayi i ka nyí sī mayā Tacaa.

¹² Maa yele na mā yēlaa me í tō tetu taa kē paa timpí. Tetu ká pēsī mā nyēntu. Mā piya kaa tasa sēm ke tō taa.

¹³ M̄pōyō Tacaa Isō yōyōtaa sī: Piitimnaa lēlaa tōn̄ me sī í kē yolōtōyōlaa. I pēma mā mayamaya mā piitim ke piya.

¹⁴ Pō tō tō, í kaa tasa yēlaa ke tōyōv. Pōcō í kaa tasa mā mayamaya mā piitim ke piya pēm. Tacaa Isō má ma yōyōtēna mpv.

¹⁵ Ma kaa yele na í tasa nuu ke piitimnaa kōtuyō. Pōyele pa kaa tū-meyē fēele. Pōcō pa kaa tasa mā piitim ke kuyō. Tacaa Isō má ma yōyōtēna mpv.

Tacaa ká kpeyeli Iseyeli nyóma

¹⁶ M̄pōyō Tacaa tōma-m sī:

¹⁷ Yōlv nyá, Iseyeli nyóma me mā tōnte na mā lakasī pilisa mā tetu nti tō taa í ká wēe tōyō. Isū alv asilima ke í isōtv nau waatu.

¹⁸ Tēnaya mā m̄v-me na pááná. Mpi tō, í kōwa yēlaa ke tetu taa. Ilēna í pilisi-ti na tūj.

¹⁹ M̄pōyō mā hūvna-me isū mā tōnte na mā tōma wēe tō. Ilēna má yasī-meyē piitimnaa taa kē tetunaa taa.

²⁰ I tala piitimnaa m̄pe pa té, ilēna í wakēli mā hēte nan̄n̄ wēetu. Halēna yēlaa yōyōtēyi sī: Tacaa yēlaa kē. I tetu taa kē pa lunaa.

²¹ Ilēna má mayasī sī, má tayaní timpí Iseyeli nyóma tūv mā hēte ke piitimnaa lēlaa té tō.

²² Pō tō kē pō wēe sī, má heeli Iseyeli nyóma. Tacaa, Isō, yōyōtēyi sī: Pō taya mā tō kē mā lakī mpi mā caa lapv tō. Ama mā hēte tēnan̄n̄ wēetu, nti í wakēla waatu wei i ka wē piitimnaa lēlaa té tō, tō tō kē.

²³ I wakēla mā hēte sōsōle ke piitimnaa taa. Ilē māa tayaní-te. Waatu wei māa tayaní-te na mā nōyō na í naakī, ilēna í cekēna sī mayale Tacaa Isō má ma yōyōtēna mpv.

²⁴ Maa lēsī-meyē piitimnaa taa, na tetunaa taa na má mēn̄na-meyē mā tē.

²⁵ Maa yōyōli mā tō kē lūm nan̄n̄ nyēm, na í wēe tēnan̄n̄. Maa nyaali mā isayatu tēna na tō hūsī. Maa lēsī tūj kōlalaan̄ tēnaya mā hēku taa.

²⁶ Maa tū-meyē nyama kufana. Maa tō mā taa kē lēmayasēle kōfate. Maa lēsī mā nyama wēna a wē isū pēe tō, na má tō-meyē nyama kōpana.

²⁷ Maa tū mā lēmayasēle ke mā taa. Maa yele na í tōkī mā kōtōtōtū na mā kiinj.

²⁸ I ka cōya tetu nti mā hawa mā caanaa tō tō taa. I ka wēe mā yēlaa na māa wēe mā Isō.

²⁹ Ilēna má kpiisi mā asilima tēna. Maa yele na mā tōyōnaya lūli teu. Nyōyōsī kaa tasa-meyē lūv.

³⁰ Maa yele na tūj kōlvōlv huki. Tetu ká lūli tōyōnaya. Ilē í kaa tasa nyōyōsī fēele ke tōyōv ke piitimnaa taa.

³¹ Waatu in̄ayi i ka tōsī mā tōnte isayale tō. I ka tōsī mā lakasī nsi sī fēi teu tō sī tō. Ilēna mā mayamaya í nyōyōsī mā tī. Mpi tō, í lapa isayatu na acaalētū.

³² I nyí sī pō taya mā tō kē mā lakī mpv. Iseyeli nyóma mā tōnte fēele í kpa-me na í ká nyōōj.

³³ M'póyó Tacaa Iso yóyótaa si: Kóyaku ŋku maa kpiisi mə ɪsəyatu tɔ. Maa kusi mə ncaa na mə acalee huki.

³⁴ Tetunaa mpa pu wakəlaa na teela naaki tɔ. Paa tayan-weyɛ haləm.

³⁵ Halɪ yəlaa ká tɔ si, tetu nti pu wakəlaa tɔ, tɔ pəsa ɪsu Iso taale Iteni. Na acalee nna paa yókaa na á pəsi ncaa tɔ, pa tayana-ye na á pəsi koloosi acalee na yəlaa caya.

³⁶ Na piitimnaa mpa pa cəəna-me tɔ, paa ná si, maya Tacaa ma tayana ŋmau kɛ mpi pu yókaa tɔ. Ma tuu mpi pu wakəlaa tɔ. Maya Tacaa, má yóyótəna, maa la ɪsu ma yóyótaa tɔ.

³⁷ M'póyó Tacaa Iso yóyótaa si: Maa yele tɔtɔ na Iseyeli nyəma me í yaa-m si má waas-me. Maa cə-me na má yele na í huki ɪsu tɔla kɛ kaləkoo taa.

³⁸ Yəlaa ká su acalee ncaa taa kɛ teitei, ɪsu kaləkəŋ wei pa ha Iso tɔ. Ilena pá pukina-ɪ Yosalem kɛ acima səsəəna waatu. Ile í ka nyi si mayale Tacaa.

37

Mɔwa kɔwɔlee tɔm

¹ M'póyó Tacaa toŋ tii ma tɔɔ. Ilena ɪ Feesuyu teena-m ma ləmayasɛɛ taa tɔlɛŋŋ. M'póyó kɔ pona-m tetəkəle səsəəle nte mɔwa waasaa tɔ tɔ hɛku taa.

² Ilena pá cəəna-m-ye na pá tá. A payale ka we səyəntu kɛ na á wɔlaa.

³ M'póyó Tacaa pəsa-m si: Yulu nyá, mɔwa anɪ á pəsəyi na á kuli na á feesiyi? Ntəna má cɔ si: Tacaa Iso, nyá tike ŋ nyəmna.

⁴ Ilena í tɔ-m si: Yóyotɪ a tɔm. Si mɔwa kɔwɔlee me, í nu Tacaa Iso tɔm.

⁵ Heeli-ye si, maa tu mɔ taa kɛ feesuyu na í feesiyi.

⁶ Maa tu-meyɛ hola na nantu na tɔnyu. Maa tu-meyɛ weesuyu na í feesiyi. Waatu inɛyi í ká nyi si mayale Tacaa.

⁷ M'póyó ma yóyótəna mɔwa ɪsu Tacaa heela-m tɔ. Ile ma nu kəkɔte natəlɔyɔle. Ilena á seliyi na á suv təmayə kɔtənaɪ.

⁸ Ma nyənaya mpɔ, ɪlɛ pə tu-yeyɛ hola nté na nantu náá suv matnyu. Ilena tɔnyu takɪ tɔ tɔɔ. Ile pə taa feesiyi kɛ.

⁹ M'póyó Tacaa tɔma si: Yóyótəna feesuyu. Heeli-kɔ si, luɪa antulinya hɔyoləŋ təna. Kɔɔ na ŋ woso heelim kɛ yəlaa mpe pa tɔɔ na pá suv feesuyu.

¹⁰ Ma yóyotɪ teitei ɪsu Tacaa heela-m tɔ. Ilena pá fé na pá kuli na pá səŋ pa nəhɛɛ tɔɔ. Paa kɛ yoolaa samaa tuutuuma kɛ.

¹¹ M'póyó Tacaa heela-m si: Mɔwa anɛ a tɔm nəyəsəna Iseyeli nyəma nyəntu kɛ. Pa heela-m si mpe pa lepaya. Pa mɔwa wɔlaa, paa tasəyi puluyɔ teeluyɔ.

¹² Heeli-we si, Tacaa yóyótaa si: Maa kuli ma yəlaa pəlaaŋ na pá lu. Maa məŋna-meyɛ Iseyeli tetu taa.

¹³ Maa kuli ma yəlaa Iseyeli nyəma pəlaaŋ. Saa wei maa ləsi-me tɔyɔ í ka nyi si mayale Tacaa.

¹⁴ Maa tú mɔ taa kɛ ma feesuyu. I ká weena weesuyu, na má məŋna-meyɛ mə tetu taa. Waatu inɛyi í ká nyi si, maya Tacaa Iso, ma yóyótaa na má lá. Tacaa má ma yóyótəna mpɔ.

Tacaa ká kpenti Yuta na Iseyeli pə nyəma

¹⁵ M'póyó Tacaa tɔma Isekiyeeli má si:

¹⁶ Yulu nyá, kpaya təhəyolaya. Nmaa ka tɔɔ si: Yuta na Iseyeli nyəma mpa pa we kawulaya kanɛ ka taa tɔ. Kpaya təhəyolaya lɛŋka. Nmaa kɛle ka tɔɔ si: Ifələyim na Iseyeli nyəma mpa pa we kawulaya kanɛ ka taa tɔ.

¹⁷ Ilena ní kpenti-si, na si wée isi kulumaya. Pə wée si, si pəsi kulumaya ke ma nin taa.

¹⁸ Waatu wei nyá nyóma ká pɔɔsi-ŋ si, ní seyesi-weye pə huwée,

¹⁹ Ilena ní cə-we si, Tacaa Iso si: Ma kpakəyi təhəyolaya ŋka ka ké Yoseefu, na ka we Ifəlayim nin taa na Iseyeli nyóma mpa pa we kawulaya kané ka taa tɔ, pa nyəŋka tɔ. Ilena má kpenti-keye təhəyolaya ŋka ka ké Yuta nyəŋka tɔ ka tɔɔ. Ilena si pəsi kulumaya ke ma nin taa.

²⁰ Təki təhəyolasi nsi si tɔɔ n ŋmaawa mpɔ tɔyɔ nyá nin taa, na pa tənə pá naaki.

²¹ Ilena ní tɛləsi-we si, Tacaa, Iso má ma yɔyɔtaa si: Maa ləsi Iseyeli nyóma meye piitimnaa mpa pa taa í wée tɔ. Maa kpɛyeli-me na má mənna-meye mə tetu taa.

²² Maa kpenti-meye piitim kuluməm ke tetu taa. I ká wɛɛna mə tənaya wulav kuləm ke Iseyeli pɔɔŋ taa. I kaa tasa piitimnaa naale yaa kawulasi naaleye wɛɛu.

²³ I kaa tasa mə təyi pilisuyu na piitimnaa tuŋ, yaa pa acaalətu, yaa pa kawulasi tənə. Maa ləsi-meye lona tənə nna a taa í ka wée na í pəntənə-m tɔyɔ. Maa tayan-me na í pəsi ma yəlaa, na má wée mə Iso.

²⁴ Ma təmlə tu Tafiiti ká lana mə wulav. I ká wɛɛna mə tənaya tiikilu kuləm. I ka təŋ ma kɔtɔtɔtɔ, na í təkəyi ma kiŋ na í laki-i.

²⁵ I ká wée tetu nti ma hawa ma təmlə tu Yakəpu tɔ tə taa. Tənaya mə caanaa ka caya. I ka caya tə taa na mə piya náá caya tɔtɔ. Pɛle pa piya piya ká caya tɔtɔyɔ tam tɔɔ. Ma təmlə tu Tafiiti ká tɔyɔna mə tɔɔ ké kawulaya ke tam tɔɔ.

²⁶ Ma na-me tu pɛli heesuyɔ nɔyɔ na ká wée tam tɔɔ. Ilena má mənna-meye mə tetu taa, na má yele na í huki. Na má ŋmá ma tɔyaya ke mə heku taa, na ká wée tam tɔɔ.

²⁷ Ma təcayale ká wée mə heku taa ké. Maa wée mə Iso, na mu wée ma yəlaa.

²⁸ Waatu inəyi piitimnaa ká nyi si, mayale Tacaa. Má lapəna Iseyeli nyóma na pa mpaa. Waatu inəyi ma təcayale ká wée mə heku ke tam tɔɔ.

38

Tacaa kaləyəna wulav Kəki tɔtɔ

¹ Mpóyɔ Tacaa toma-m si:

² Yulu nyá, keesi nyá ise na wulav Kəki wei i təki Makəki tetu tɔɔ ké kawulaya tɔ i tɔɔ. Tɛləsi-i ma kaləna. In i kəna Mesəki na Tupaali pa acalee nyuyɔ tu.

³ Tacaa Iso yɔyɔtəyi si: Maa kulɪ Kəki tɔɔ. In i kəna Mesəki na Tupaali pa nyuyɔ tu.

⁴ Maa tu i nɔyɔ taa ké kulaya. Maa ho í na i kpaŋanəŋ cayaalaa, na má ləsəna toma ke tetu taa. Pa ké yoolaa tuutuuma ké. Pa suuwa wontu kopantu, na pá təkə kpaləŋ na layalee.

⁵ Pɛəsi na Itiyopii na Puti pa tetu yoolaa tənə. Paa təkə kpaləŋ na pá pá yooou kahusi na pá təŋ Kəki.

⁶ Komɛ tetu yoolaa, na Pɛti-Tokaama tetu nyóma ke ilim ntəyɔŋ tɔɔ. Paa təŋ nyá waali, na piitimnaa lɛlaa yəlaa payale tɔtɔ.

⁷ Tayan nyá ti na nyá sɔɔlu pu. Nyá na nyá samaa tuutuuma wei i we nyá waali tɔ, wée pa nyuyɔ tu.

⁸ Pə wée pu kɔɔ, Ilena kuyaku nakuli má tu-ŋ kɔtɔtɔtɔ. N ká polo na ní watɪ tetu nti tə yəlaa fita yooou, na pá lu piitimnaa payale taa, na pá koti Iseyeli pɔɔŋ wei pu kpiisa hatoo lɔŋ, na pá yele-i kpɛtɛ tɔ i tɔɔ. Yəlaa mpa in i paa ləsi mpóyɔ piitimnaa lɛlaa taa tɔ, paa cayana pa təyi təkpataa.

⁹ Nyana nyá yoolaa na nyá waali nyóma tuutuuma í ká tii pa tɔɔ ké isi tɛv heelim, na í takɪ pa tetu isi isəŋmɔntu.

¹⁰ Mpróyú Tacaa Iso yóyotaa si, kuyaku nkuyu huwée payale ká koo nyá ləmayasée taa. Ilena ń mayasi nyá taa ké isayatu.

¹¹ N ká mayasi nyá taa si n kpaaki yəlaa mpa pa cayaana heesuyu tɔ. Pa acalee fei koloosi. Pécɔ pa ta tɛki-ye na mankuulinaa.

¹² Nyá si n ká tii yəlaa mpa pa tayaana pa ncaa ke ɲman tɔ pa tɔɔ na ń kuu pa nyəm. Anɪ pa caya pa tɛsi taa ké na pá huki. Pa hika kaləkəɲ na wɛnau. Pa lu piitimnaa taa na pá caya antulinya heku taa.

¹³ Sapaa na Tetan pə tetu yəlaanaa, na Taasisi taatələa na pa awulumpiya tənə ká pɔɔsi-ɲ təm. Paa pɔɔsi-ɲ si wontu kuuu tɔɔ ké n tayaana nyá yoolaa na? N koma si ń kuuki wola na liyitee na kaləkəɲ na wɛnau si, nyá wontu kukukuutu i tɔɔ sɔsɔm na?

¹⁴ Mpróyú Tacaa tɔma-m si: Heeli Kəki si, maya Tacaa Iso, ma yóyotaa si, kuyaku ɲku ma yəlaa ká cayaana pa ti tɔ n ka nyi.

¹⁵ Maa lu ma tetu taa ké ilim ntəɲɔɲ tɔ tənə. Na ma waali ké piitimnaa tənə yoolaa. Pa caya pa tənaya kpayanəɲ, na pá lá yoolaa sɔsaa.

¹⁶ Kəki ká koo na i tii ma yəlaa Iseyeli nyéma tɔɔ na í takɪ pa tetu isu isəɲmɔntu. Mpu inɪ pu tɛ na pɔ lá tənaya waatu. Kəki ke maa tili na í wati ma tetu. Ilena piitimnaa nyi si maya Iso nanɲtu. Nti ma caa si má huli-wɛ na Kəki nɔyɔ tɔyale.

¹⁷ Mpróyú Tacaa Iso yóyotaa si: Kəki təm ke ma yóyotaya hatoo lonɲaa. Ma tɛmlɛ nyéma Iseyeli Iso kuyóyotutu teləsələa nɔɔsi ke ma yóyotənəa. Pa kpaala pusi payale taa si, maa tili nɔyɔlu na í yoonə pa yəlaa.

¹⁸ Ama kuyaku ɲku Kəki ká kpa Iseyeli tetu tɔɔ tɔ. Ma pááná sɔsɔnə ká huuna-i. Maya Tacaa Iso, má yóyotənə.

¹⁹ Ma pááná sɔsɔnə ke má tuukina. Tetu ká sele katatəlaya ke kuyaku ɲku ku taa.

²⁰ Tenɲu tiina na sumasi na taale wontu na atɛ kututuutu. Pə kpenna yəlaa tənə mpa pa wɛ tetu tɔɔ tɔ. Paa sele ma isɛntaa. Póɔɲ na kukpaməɲ kəkulɲ ká yəki na kolunɲ tənə hoti atɛ.

²¹ Maa nyaasi-mɛ na yaasinəa payale. Mə yoolaa ká ku tɔma. Maya Tacaa, má yóyotənə.

²² Maa tu-meyɛ kutəməɲ sɔsɔɲ na mə yəlaa si. Maa yele na tɛv sɔsɔv na tɔmpɛɛ na kəkɔ pɔ nu mə yoolaa, na lɛlaa tuutuuma tɔɔ.

²³ Maa yele na piitimnaa tuutuuma na ma sɔsɔntu na ma tənənɲ wɛɛtu. Ilena pá cəkənə si maya Tacaa.

39

¹ Mpróyú Tacaa tɔma-m si: Yulu nyá, teləsi Meseki na Tupaali pə yəlaa nyoyu tɔ sɔsɔ Kəki si, maa kuli nyá tɔɔ.

² Maa caali-ɲ na ń lu ma tetu taa ké ilim ntəɲɔɲ tɔ tənə. N ka polo na ń yoonə Iseyeli nyéma póɔɲ.

³ Maa yoonə-ɲ na nyá tɔɔv pɛli nyá niɲ mpətəɲ taa. Nyá nyəma ká lu nyá ntəɲɔɲ taa na á hoti.

⁴ Ilena pá kú nyá na nyá yoolaa na nyá taapalaa samaa ke Iseyeli póɔɲ taa. Maa yele na sumasi na taale wontu tɔyɔ-mɛ.

⁵ Taale ke í ká si, isu Tacaa Iso yóyotuyu tɔ.

⁶ Tacaa si, maa sɔ kəkɔ ke Makəki tetu taa. Tənaya yəlaa caya tɔpamm ke tenɲu nɔyɔ. Polupu u pekələyi-wɛ. Tənaya yəlaa tənə ká nyənə si, mayale Tacaa Iso.

⁷ Maa húlɪ ma hətɛ nanɲ wɛɛtu ke ma yəlaa Iseyeli nyéma. Ma kaa yele na pá tasa-meyɛ pilisuyu. Ilena piitimnaa nyi si mayale Tacaa Iso, Iseyeli nyéma nanɲtu.

⁸ Yaasinaa mpe paa koo ké. Halí pa tu tema caaluyó. Kuyaku njó kó tòm ke maa yógotaa. Tacaá Iso yógotəna mpv.

⁹ Iseyeli nyóma ká lu pa acalée taa. Paa lu kəkó na pá nyayasi pa kolontunaa yooú wontu. Paa kpələj səsənj na səkpən, na tənə na nyəma. Nmantaasi səsənsi na səkpəsi, ká kpaasəna kəkó njé ká tənə ke pusi naatosompɔyolaya.

¹⁰ I kaa tasa təpəyaya caav ke taale. Yaa í seti-keye hətvyu taa. Mpi tó, yooú wontu ke í ká tayanəyənə kəkó. I ká kuu kolontunaa wontu tənaya. Isu pele paa kuu mə nyəntv tó. Tacaá Iso má ma yógotəna mpv.

¹¹ Mpuyule Tacaá si: Kuyaku njóyú maa há Kəki ke tetu ke Iseyeli taa na pá pimi-ı. Tetu nti tu wée təntaa tətəkəle taa ke tənku kəsəp ilim təlule tó. Halí pəlaav njó ku təkí mpatəntaa mpaav. Tənaya paa pi Kəki na ı yoolaa samaa. Ulena pá ha lonte ntəye hətə sı, Kəki na ı samaa pa tətəkəle.

¹² Isətvnaa naatosompɔyolaya təcú ke Iseyeli nyóma ká pi Kəki-wé. Ulena pá nyaali tetu asilima.

¹³ Həyəlvyu njó ku yəlaa tənə ká lana pə təmle nté. Kuyaku njóyú maa hólí ma təyi mə heku na teeli, na mə nyuyú kuli. Tacaá Iso má ma yógotəna mpv.

¹⁴ Paa ləsi yəlaa na pá cəo tetu ke isətvnaa naatosompɔyolaya təcú, heesvyu feli. Paa pəkí sətəa tənə, na pá pi-wé na pá nyaali tetu asilima.

¹⁵ Paa cəo tetu tənaya təpaipai. Ye pa nawa yulu ke timpi, ıle pa kaa kanmaaya ke ı tó. Pintaa ká təyəyi na pá kuuki. Ulena pá pukina Kəki na ı samaa pa tətəkəle taa, na pá pin.

¹⁶ Halí paa yaa ıcate natəli sı Hamona. Samaa ke pa yaa mpv na pa té taa. Pəle pə waali ké pu nyaali tetu asilima.

¹⁷ Mpóyú Tacaá Iso təma-m sı: Yulu nyá, yaa suması na taale wontu na ń teləsi-ti. Té lu paa timpi, na té kəo acima wena ma lakı-tı tó. Pə ké kətaya səsənjka ke pósj taa ké. Tu təyó nantv na té nyəo caləm.

¹⁸ Tu təyó akanaa nantv. Tu nyəo atə nyuyú nyóma caləm. Nyuyú nyóma mpeye pa lapəna kətaya ke ıwaan, na ıweesi, na pənjtəlvn, na Pasan tetu naan kofan nim nyən lonte taa.

¹⁹ Wontu ka təyó nantv nim na té həya. Tu nyəo caləm na pá ku-təyi səlvm nyəm. Kətaya njka ma lakı-mé tó ka wule ke pu la mpv.

²⁰ Wontu nti tu təyó kpayanən na ı cəyalaa, na akanaa na yoolaa nantv na té həya. Tacaá Iso má ma yógotəna mpv.

²¹ Maa hólí ma tənə ke piitimnaa taa. Paa ná isəna ma huuki ma huule, na isəna ma hənj pa njkənj tó.

²² Pə kpayav nənəo tó, Iseyeli nyóma ká cəkəna sı, mayale mə Iso Tacaá, haləna tam tó.

Isekiyeeli waasv kpeyeluyú

²³ Piitimnaa ká cəkəna sı, Iseyeli nyóma mə mə isayatu tó ké pə kuu-mé. I ta təkí Iso Təm ke teu, Ulena í ha-meye siyile. I tu-meye mə kolontunaa nin taa, na pele pá ku-mé.

²⁴ Ma ha-meye siyile ké. Ma lapa-mé isu mə asilima na mə kawalaya wée tó.

²⁵ Mpóyú Tacaá Iso yógotaa sı: Ma wena ma hətə isesemle ké. Maa wəna Iseyeli nyóma tənə pətətəle. Maa kəna Yakəpə yəlaa mpa kolontunaa ka kuuwa tó.

²⁶ Waatu wei í ká cəya mə tetu taa, na ı nyanna pulv tó. Pəyele nəyólú kaa wakəli mə lanja. Ulena í səo mə féele tó. Na isəna í taa təkí ma təm ke teu tó pə tó.

²⁷ Maa ləsi-meye piitimnaa taa. Maa cəo mə kolontunaa acalée, na má kpeyeli-mé. Waatu inəyi í ká nyənı-m Iso nanjtu ke piitimnaa payale isəntaa.

²⁸ Ile í ká nyi si mayale mə Iso Tacaa. Má lapəna na pá kuu-me na pá teəna. Maa kpeyelina-me ye mə tetu taa. Ma kaa yele mə taa nəyoluy təna.

²⁹ Ma kaa tasa-me ye siyile hav. Ama maa tú Iseyeli nyəma taa ké ma feesuyu ké. Tacaa Iso má ma yəyətəna mpv.

ISEKIYEELI NAWA ISO TƏYAYƏ KE TOOSEE TAKA TAA

40

Iso təyaya kofalaya təm

¹ Mprýy Iseyeli nyəma kuuu pəna ya hiu na kakpası nyəjka, isətu kancaalaya nyəj kuyaku naanəwa nyəjku*fa*. Yosalem icate ləkəyuy pəna ya naanəwa na liyiti nyəjka. Tacaa Iso toj tii ma tə na í pona-m təna. ^a

² Iso lapa na pə la-m toosee taka, na í teəna-m Iseyeli tetu taa. Mprýy pə su-m puyv kəkuluyv nakuli kv tə. Na má ná kutuluy na ilim mpətəy tə, isu icate.

³ Iso pona-m təna, ilena má ná apalv nəyolv. I nəyəsəna ké isu nyəyoluyv kuseemuyv. Na í təkə i niy taa ké kponkponu toj nyəntv natəli tə nyəna ya. Na kpatúy kumayəsuyv, na í səja nənyəy.

⁴ Ntəna apalv inı i yaa-m si: Yulv nyá, nyəni teu na í ké nyənyuyv na í nu nti ma caa-ny heeluyv tə. Mpi tə, pə kəna-ny cənyəy si n ná. Pə waalı ilena í heeli Iseyeli nyəma ke mpi n nawa tə.

Taya na awalı tə nənyəsi

⁵ Mpi ma naakəya təyolv: Koluja cəna təyaya ké, na ká tá. Ilena apalv nəyolv náa təkə kpatúy kumayəsuyv ke i niy taa. Kv təyaləy ke meətələnəa tooso*fa*. Mprýy i mayasa koluja wəy na ka kəyəkəlməy. Ilena pə lu meətələnəa tooso tooso. ^a ke pa mayəsəyi. Ama Ləkpa taa paa mayəsəyi mpv.

⁶ Ilena í polo ilim təlule tə nənyəy. Mprýy i kpa kumlee, na í mayası nənyəkpete luman, na pə lu meətələnəa tooso.

⁷ Tanlaa kutuluy mala tətəele hekv taa nyəntə nənyəy ké. Kutuluy təyaləy na i wəy ka we meətələnəa tooso tooso ké. Koloosi nsi si faya kutuluy inı tə, si yasəlaya ná we meətələnəa tooso na həyoluyv həyoluyv. Nənyəy nakəli kəle ka təyaləy we meətələnəa tooso. Kəleye n təkki na pəcó í tala kutuluyv nyku kv səja Iso təyaya isəntaa tə.

⁸⁻⁹ Mprýy apalv inı i mayasa pə taa kutuluyv nyku. Kv luman ka we meətələnəa liyiti, na kv koloosi yasəlaya ke meətəli kəlm. Nənyəy na pə taa tə kutuluyv ntə nyku kv kəla Iso təyaya ke kpatənav tə.

¹⁰ Ilim təlule nənyəy tanlaa kutuluyv naatosə ka we teitei ké. Ilena í tú mpaav ke hekv, tooso na cəne tooso na cəne. Koloosi nsi si faya hekv taa tə, səle si yasəlaya náa we teitei ké.

¹¹ Mprýy apalv inı i mayasa patəma wei i tə nənyəy tuləyi tə. Ilena pə lu meətələnəa kakpası. Tətəele hekv taa nyəntə wəy təna kənta meətələnəa naatosə na həyoluyv.

¹² Tanlaa kutuluy wəy na i təyaləy ka we teitei ké. Meətələnəa tooso tooso. Na koluja kaya tətəele kəyəkəlməy naale tə na ka kəyəkəlməy we meətəli həyoluyv.

¹³ Ilena apalv inı í mayası pə kpayav tanlaa kutuluyv inı i taa lənykv koluja, na pə suna lənykv nyəjka, na tətəele na cəne tə. Ilena pə lu meətələnəa naanəwa na naale na həyoluyv.

^a 40:1 Pusi na kuyey wei pa towa cəne to i we mpaav mpaav ké. ^a 40:5 meətələnəa tooso: Piipilinaa ləlaa taa, ile nykuluja na pə suna mpee

¹⁴ M'p'ógó í mayasa tótógo kutuluyu nku ku we meetelēnaa naanowa tó ku wan. Iso taya taya ka tó kutuluyu nkoyu heko ké.

¹⁵ Pə kpayau kancaalaya nōnogo ke awali tō kolunja halēna kutuluyu awali tō kolunja, na pə polo tēnaya kanē tō. Ilena pə lu meetelēnaa hīu na kakpasī.

¹⁶ Paa kama pulun ke tanlaa kutulun iní í pətolee tō na awali tō ké. Na koloosi kukayasi na kutuluyu nyēnsi taa. Pa tula-yēye na á cōo nōnogo na á ta. Ilena pə ləsi paan fotoonaa ke pə taa tō kolunja tōo.

¹⁷ M'p'ógó apalu iní í pona-m Iso kutuluyu taya awali nyēnka tōo. Paa hēla-keye teu ké na nanj hīu na naanowa tu-keye heko.

¹⁸ Pa hēla hēlētū ntayi na tē cōo nōnōosi tēna. Ile awali tōo nyēntu kēla kuluyū.

¹⁹ M'p'ógó apalu iní í mayasa taya wan. Pə kpayau kancaalaya nōnogo tō halēna pə suna pə taa tō taya kolunja. Ilena pə lu meetelēnaa nule na naanowa. Ilim tēlule tōo kōnkōnj ke í caalēnaa. Ilena í tēkēna pə ntōyōnj tōo nyēnku.

²⁰ Ilena í mayasi ilim ntōyōnj tōo nōnogo. Kēle ka nyēnēyēna awali tōo taya tōo ké. Ka wan na ka tayalēnj ke í mayasaa.

²¹ Nōnogo nke kaa wēna tanlaa kutulun naatoso ké. Tooso na kōnkōnj kōnē, na tooso na kōnē. Koloosi yasēlaya na kutuluyu wan, pu we teitei ké, isu ilim tēlule tōo nōnogo nyēnsi. Nōnogo tayalēnj tēna kpenta meetelēnaa hīu na kakpasī. Ka wan ke meetelēnaa naanowa na naale na hōyoluyū.

²² Kutuluyu na pətolee na pə pānj fotoonaa we teitei ké, isu nōnogo lēnka nyēma. Yulū tōnj kumlee naatosompōyōlaya ke, ilena í kpa ilim ntōyōnj tōo nōnogo.

²³ Nke iní ka isentaa, lēnka wēe nka yulū suukī na í tala pə taa taya tōo tō. Isu pu wēu na ilim tēlule tōo tō. M'p'ógó apalu iní í mayasa nōnōosi nsi sī heko taa wan. Ilena pə lu meetelēnaa nule na naanowa.

²⁴ Ilena í pona-m ilim mpētēnj tōo hōyoluyū, na má ná nōnogo kōfalaya. M'p'ógó í mayasa tanlaa kutulun, na koloosi na nanj. Ilena pə lu teitei isu í ka mayasuyū kancaalaya nyēnsi tō.

²⁵ Tēna tōtō, pətolee ka wēe ké. A cōona kutuluyu nōnogo. A we teitei na ilim ntōyōnj na pə mpētēnj nyēna. Nōnogo tayalēnj tēna kpenta meetelēnaa hīu na kakpasī. Ka wan ke meetelēnaa naanowa na naale na hōyoluyū.

²⁶ Kumlee naatosompōyōlaya ke yulū tōnj na í kpa nōnogo nke. Ka wēna kutuluyu sōsōw isentaa ké. Paa lēsa pānj fotoonaa ke tēteele heko taa nyēnte kōnkōmōnj tōo ké.

²⁷ Nōnogo lēnka ka we kanē iní ka isentaa, nka yulū suukī na í tala pə taa taya tōo tō. Apalu iní í mayasa ilim mpētēnj tōo nōnōosi nsi sī heko taa. Ilena pə lu meetelēnaa nule na naanowa.

Pə taa tōo taya na pə nōnōosi

²⁸ M'p'ógó apalu iní í tēnna-m ilim mpētēnj nōnogo. Ilena í suuna-m pə taa taya tōo. I mayasa nōnogo nke, ilena ka tayalēnj na ka wan wēe teitei na awali tōo kolunja nōnogo.

²⁹ Tanlaa kutulun na heko taa kolunja, na nanj pə tayalēnj na pə wan ka we teitei ké, isu nōnōosi lēnsi. Ilena pətolee cōona nanj na á tá. Nōnogo tayalēnj tēna ka we meetelēnaa hīu na kakpasī. Ka wan ke meetelēnaa naanowa na naale na hōyoluyū.

³⁰⁻³¹ Nanj taa ké n tēnēyēna na í tala awali taya tōo. Paa lēsa pānj fotoonaa ke pə taa kolunja tōo ké. Kumlee pəlefeí ke yulū kpaaki na í tala kutuluyu taa.

32 Mpóyó apalu iní ɪ tǝŋna-m ilim tǝlule nǝnǝyǝ. Ulena tǝ suu pǝ taa taya tǝ. ɪ maɣasa nǝnǝyǝ, ulena í maɣana sɪ kana kancaalaya nyǝŋsɪ wan na sɪ tayaɭǝŋ pǝ wǝ teitei.

33 Tanɭaa kutulun na hekǝŋ taa koloosi, na nan tayaɭǝŋ na pǝ wan ka wǝ teitei kǝ, isu nǝnǝɔsɪ leŋsɪ. Na pǝtolee cǝna nan ŋku ku nǝnǝyǝ. Nǝnǝyǝ ŋke ka tayaɭǝŋ tǝna kpɛnta meɛtǝlǝnaa hiu na kakpasɪ. Ka wan ke meɛtǝlǝnaa naanɔwa na naale na hǝyǝɭyǝ.

34 Nan taa kǝ yul tǝŋǝyǝna na í tala awalɪ taya tǝ. Paa lǝsa pǎán fotoonaa ke pǝ taa koluŋa tǝ kǝ. Ulena pǝ tǝŋ heku taa tǝtǝle kǝŋkǝmǝŋ tǝ. Kumlee pǝlefeɪ ke yul kpaa na í suu.

35 Apalu iní ɪ pona-m ilim ntǝyǝŋ tǝ nǝnǝyǝ, ulena í maɣasɪ kele. Ka wan na ka tayaɭǝŋ ka wǝ teitei kǝ isu leŋsɪ.

36 Nǝnǝyǝ ŋke kele ka wena tanɭaa kutulun tǝtǝ. Heku taa koluŋa na nan na pǝtolee cǝ-kɔ na pǝ tǎ. Ka tayaɭǝŋ tǝna wǝ meɛtǝlǝnaa hiu na kakpasɪ. Ka wan ke meɛtǝlǝnaa naanɔwa na naale na hǝyǝɭyǝ.

37 Nan taa kǝ n tǝŋǝyǝna na n lu awalɪ taya tǝ. Ulena pǎ lǝsɪ pǎán fotoonaa ke pǝ taa koluŋa tǝ. Na tǝtǝle ke heku taa. Kumlee pǝlefeɪ ke yul kpaa na pǝcǝ í suu.

38 Kutuluyu nakoli ku wǝ ilim ntǝyǝŋ tǝ nǝnǝyǝ isɛntaa. Tǝnaya pa nyaalaya tǝla wena pa kukaya na pǎ lakɪ kǝtaya ŋka kǝkǝ lusa ka tǝna tǝ.

39 Taapǝlǝnaa naale ka wǝ nan ŋku kǝ kǝŋkǝmǝŋ naale tǝ kǝ koluŋa kite kǝ tǝkpam. Taapǝlǝnaa mpǝ pa tǝ kǝ pa kukaya kǝtaya tǝla. Isu kǝtaya ŋka kǝkǝ lusa ka tǝna tǝ, na isayatu husoyu nyǝŋsɪ.

40 Taapǝlǝnaa liyiti ka wǝ nan waalɪ tǝ tǝtǝ. Ye n pukina ilim ntǝyǝŋ nǝnǝyǝ tǝsɔle, n naaki-weyɛ. Naale na kǝŋkǝŋ kune, naale na kune.

41 Taapǝlǝnaa pǝlefeɪ tǝ kǝ pa kukaya kǝtaya tǝla. Liyiti na nǝnǝyǝ kǝŋkǝŋ kune, na liyiti na kune.

42 Pǝcǝ pǝ kaasɪ kǝtaya ŋka kǝkǝ lusa ka tǝna tǝ. Kele ka taapǝlǝnaa pǝe nyǝma ke liyiti tǝtǝ. Paa wei ɪ tayaɭǝŋ seka meɛtǝli kulom ke pǝcǝ. Na ɪ wan ke mpɔ tǝtǝ. Pa kǝŋkulomǝŋ ke meɛtǝli na hǝyǝɭyǝ hǝyǝɭyǝ. Taapǝlǝnaa mpǝ pa tǝ kǝ pa sukaya wontu nti pa lakǝna kǝtaya ŋka kǝkǝ lusa ka tǝna tǝ. Na kǝtasɪ leŋsɪ.

43 Pa lapa canǝm ke taapǝlǝnaa mpǝ pa ntompee tǝ kǝ, na pǎ cǝ na pǎ tǎ. Pa tǝ kǝ pa sukaya kǝtaya nantɔ.

44 Mpóyó apalu iní ɪ pona-m pǝ taa taya tǝ. Nan naale ka wǝ tǝnaya. Leŋku ka wǝ ilim ntǝyǝŋ nǝnǝyǝ kɪŋ. Ulena kǝ ha ilim mpǝtǝŋ ke siyile. Leŋku ke ilim mpǝtǝŋ nǝnǝyǝ kɪŋ. Ulena kǝ ha siyile ke ilim ntǝyǝŋ.

45 Ulena í heeli-m sɪ: Nan ŋku ku keesǝna ilim mpǝtǝŋ tǝ tǝ. Ku kǝ kǝtǝlaa mpa pa lakɪ Isǝ tǝyaya taa kǝ tǝmlɛ tǝ pa nyǝŋku kǝ.

46 Ama ŋku kulɛ ke keesǝna ilim ntǝyǝŋ tǝ tǝ. Kulɛyɛle kǝtǝlaa mpa pa paasǝyǝna kǝtaya tǝlatɛ tǝ pa nyǝŋku. Ulena í tasa sɪ, Lefii nyǝma taa ile, Satǝki tǝyaya nyǝma tike ka wenna mpaaw sɪ, pǎ suu Isǝ tǝyaya taa na pǎ la ɪ tǝmlɛ.

Isǝ tǝyaya mayamaya

47 Mpóyó apalu iní ɪ maɣasa pǝ taa taya. Ka wan na ka tayaɭǝŋ ka wǝ teitei kǝ. Paa kǝŋkǝŋ ŋkuyu meɛtǝlǝnaa nɪle na naanɔwa. Ulena kǝtaya tǝlatɛ ke Isǝ tǝyaya isɛntaa.

48 Mpóyó apalu iní ɪ suuna-m Isǝ tǝyaya nǝnǝyǝ sakaya tǝe. ɪ maɣasa sakaya akelenaa tǝ, paa wei ɪ yasǝlaya wǝ meɛtǝlǝnaa naale na hǝyǝɭyǝ kǝ. Nǝnǝyǝ wan ke meɛtǝli kulom na hǝyǝɭyǝ.

49 Nɔnɔɔ sakaya tayalɔŋ we meɛtəlɛnaa naanɔwa na wan ke meɛtəlɛnaa naatoso. Kumlee naanɔwa ke yulu kpaaki na í sɔv. Uɛna akelenaa naale tɔwa nɔnɔɔ ke heku.

41

1 Mɔ́yú apalɔ inɪ ɪ pona-m Iso tɔyaya kutuluɔyɔ sɔsɔɔv taa. Uɛna í mayasi-kó. Koloosi tɔwa tɛtɛle ke heku ké. Sɔle sɪ wan we meɛtəlɛnaa tooso.

2 Nɔnɔɔ wan ka we meɛtəlɛnaa kakpasɪ ké. Hɔɔlɔvɔv kɔnɛye meɛtəlɛnaa naale na kɔnɛye mɔv tɔtɔ. Iso tɔyaya mayamaya tayalɔŋ ka we meɛtəlɛnaa hiu ké. Ka wan ke meɛtəlɛnaa naanɔwa.

3 Pɛ waali, uɛna í sɔv lɔlɔ nan taa na í mayasi nɔnɔɔ. Ka nɔnɔkpɛte luman we meɛtəlɛ kulum na wan ke meɛtəlɛnaa tooso. Ka kɔŋkɔmɔŋ tɔɔ kpɔsɔŋ ke meɛtəlɛnaa tooso na hɔɔlɔvɔv.

4 Uɛna í mayasi kutuluɔyɔ mayamaya na kɔ wan na kɔ tayalɔŋ we teitei ké meɛtəlɛnaa naanɔwa naanɔwa. Mɔ́yú ɪ heela-m sɪ tɔnayale kate taa kate tɔɔayale.

Iso tɔyaya kutulunɪ lɛɔŋ

5 Mɔ́yú apalɔ inɪ ɪ mayasa Iso tɔyaya pɛ taa kolɔŋa. Ka kpɔsɔŋ we meɛtəlɛnaa tooso. Uɛna pá ŋmá kutulunɪ na pɛ cɔɔ na pɛ tá. ɪ wan we meɛtəlɛnaa naale.

6 Kutulunɪ kɔsɔɔŋ inɪ ɪ ka ké aɛ na iso kutulunɪ ke tɔma tɔɔ ké. Paa ŋku kɔ wɛna nanɪ hiu na naanɔwa. Paa nanɪ ŋku kɔ we awalɪ tɔɔ kolɔŋa taa ké. Uɛ pɛ taya Iso tɔyaya kolɔŋa taa.

7 Kolɔŋa walɔɔŋa isɔtaa ké. Uɛna pɛ sɔsɔsɔyɪ paa aɛ na iso kutuluɔyɔ ŋkuɔv wan na pɛ puki. Mɔ́yú pɛ weɛ na pɛ cɔɔ Iso tɔyaya na pɛ tá. Pɛ tɔɔ ké ye n kpaaki, nanɪ sɔsɔsɔyɪ wan na í kpaaki. Pɛ kpayav kancaalaya aɛ na iso kutuluɔyɔ tɔ. Yulu pɛsɔyɪ na í polo heku taa nyɔŋkɔ. Uɛna í tɛɛ ŋku kɔ we isɔtaa tɔ.

8 Mɔ́yú ma cɛkɛnaa sɪ, Iso tɔyaya kutulunɪ wei ɪ cɔɔna-keye mɔv tɔ, ɪ kɔla kɔlɔvɔ, isɪ meɛtəlɛnaa tooso.

9 Kɔŋkɔŋ taa kutulunɪ inɪ, ɪ waali tɔɔ kolɔŋa yasɔlaya we meɛtəlɛnaa naale na hɔɔlɔvɔv. Lonte nte pɛ yela kpɛte tɔ,

10 na kutulunɪ lɛɔŋ pɛ heku taa, meɛtəlɛnaa naanɔwa ka wɛnna na pɛ cɔɔ Iso tɔyaya.

11 Kutulunɪ inɪ ɪ nɔnɔsɪ naale tulayaana kolɔŋa taa tɔɔ ké. Nɔnɔɔ lɛŋka na ilim ntɔɔŋ tɔɔ. Lɛŋka na pɛ mɔpɔtɔŋ tɔɔ. Kolɔŋa ŋke ka yasɔlaya ka we meɛtəlɛnaa naale na hɔɔlɔvɔv ké na pɛ cɔɔ na pɛ tá.

12 Kutuluɔyɔ nakulɪ kɔ sɔŋa Iso tɔyaya ilim tɔlɔle tɔɔ ké kolɔŋa kite. Kɔ tayalɔŋ we meɛtəlɛnaa nɔle na kakpasɪ. Kɔ wan ke hiu na naanɔwa. Kɔ koloosi yasɔlaya ke meɛtəlɛnaa naale na hɔɔlɔvɔv.

13 Apalɔ inɪ ɪ mayasa Iso tɔyaya. Uɛna ka tayalɔŋ lu meɛtəlɛnaa nɔle na naanɔwa. Kolɔŋa na kutuluɔyɔ ŋku kɔ sɔŋa ilim tɔlɔle tɔɔ tɔ, kɔ koloosi tayalɔŋ ka we meɛtəlɛnaa nɔle na naanɔwa tɔtɔyɔ.

14 Iso tɔyaya hɔɔlɔvɔv ŋku kɔ kɛsɔna ilim tɔlɔle tɔɔ tɔ, na kɔŋkɔmɔŋ tɔɔ patɔmanaa wan ka we meɛtəlɛnaa nɔle na naanɔwa.

15 Apalɔ inɪ ɪ mayasa tɔtɔyɔ Iso tɔyaya waali kutuluɔyɔ tayalɔŋ. Pɛ na patɔmanaa mpa pa we kɔŋkɔmɔŋ inɪ ɪ naale ɪ tɔɔ tɔ. Pɛ kpɛnta meɛtəlɛnaa nɔle na naanɔwa.

Iso tɔyaya pɛtaa tɔɔ

16 Paa saaka kɔŋkɔpolonaa ké. Uɛna pá matɪ Iso tɔyaya kpaanɪ na pɛ nanɪ sɔsɔɔv na lɔlɔ nyɔŋkɔ taa. Na pɔtɔlee nna pa tɔ pulunɪ tɔ na sakasi. Na pɛ cɔɔ aɛ na iso

kutulunj inı ı tooso na pə tá. Pə tənə pu ké kponjkolonaa ké. Pə kpayav ate na pə suna pətolee tó. İlena pá tənı pətolee anı a mayamaya ke kponjkolonaa.

¹⁷ İso təyaya waalı, na ka taa tó nənəyo kususuyə, haləna lələ nan tó, paa ləsa koloosi tó ké,

¹⁸ isətaa tanjaa na paan pə fotoonaa. Fotoonaa ka sita təma taa ké. Paav fotoo, na isətaa tanjaa naale fotoo, na pə polo mpv. İsotaa tanjaa mpe pa isəntaa we təm naale naale.

¹⁹ Yulv isəntaa nyənəyi paav kune na cənəye. Na təyolaya isəntaa náa nyənəyi kune na cənə. Mpyó pə wee na pə cəo İso təyaya na pə tá.

²⁰ Paa ləsa isətaa tanjaa na paan fotoonaa ké. Pə kpayav kolunja kite tee təyo, haləna nənəosi nyuyv taa.

²¹ Nan səsəov akelenaa tayalənj na pə wan ka we teitei ké.

İlena kate taa kate náa nəyəsəna

²² kətaɣa təlate. Təleye pa saaka kponjkolonaa. Tə kənəkulumənj we meətəli kulum na həyoluyv. Tə wan ke mpv. Tə wəna njkulunjası na nənəhe. Tə kənəkəmənj tó ké kponjkolonaa. Mpyule apalv inı ı heela-m sı: Taapəli wənnə Tacaa isəntaa.

²³ İso təyaya nənəyo ka wəna kətəkuyv ké. İlena kate taa kate təcayale na tə nyəjku.

²⁴ Paa nənəyo njka kaa wəna kampvnəna naale ké. İlena pá tüləyi na pá təkəyi.

²⁵ İlena pá ləsi kutuluyv səsəov kampv tó ké fotoonaa. İsotaa tanjaa na pə paan kulumənj inı ı fotoonaa ke paa ləsa isı koloosi tó. İlena pá ká pə taa tó kpaan nənəyo nyuyv taa ké sakaya taka ké kponjkolonaa.

²⁶ Kpaan njku koloosi naale tó ka we pətolee. A tó na pulun, na pá ləsi páanj fotoonaa tətó.

42

İso təyaya tó kutulunj kusəsənj lələnj

¹ Mpyó apalv inı ı luna-m awalı tó taya tó. İlena í pona-m kutulunj wei ı we ilim ntəyən tó tó. Kolunja na İso təyaya waalı kutuluyv pə kin nté.

² İlim ntəyən tó kutulunj inı, ı tayalənj ka we meətələnəna nule na naanəwa ké. I wan ke meətələnəna hıu na kəkpası.

³ Kutuluyv njku kə həyoluyv ləjku nyənəya, ikpate nte tə wan we meətələnəna naanəwa təyo. Təle tə cəo İso təyaya ké. İlena kə həyoluyv ləjku náa nyənəyi awalı tó taya kumte. Ku ate na isə kutulunj inı ı tooso, ı wəna sakası ke təma tó ké.

⁴ Pə taa tó taya həyoluyv tó ke mpv isəntaa, ikpate natəli tə wee na tə wan ke meətələnəna kəkpası. Tə tayalənj ke meətələnəna nule na naanəwa. İlim ntəyən tó ké kutulunj inı ı nənəosi ka wənnə.

⁵ İsotaa kutulunj seka wan ke pətəe nyənə. Mpi tó, sakası njmusa-ı ké, na pá kəli həku taa nyənə, na pətəe nyənə.

⁶ Kutuluyv njku kə ate na isə kutulunj tooso, ka wəna sakası ke təma tó ké. İle pa ta tv-ı akelenaa isı kutulunj lələnj. Pə tó ké kutulunj njmuna mpyó ate tó na pə kpaaki.

⁷ Mpən inı ı koloosi nsi sı wənnə awalı tó taya tó həyoluyv tó, sı tayalənj ka we meətələnəna hıu na kəkpası ké.

⁸ Mpi tó, kutulunj inı ı mayamaya ı tayalənj ka we meətələnəna hıu na kəkpası ké. İlena kutulunj wei ı wənnə İso təyaya həyoluyv tó ı tayalənj ke meətələnəna nule na naanəwa.

⁹ Kutulun ɪnɪ ɪ pətɛɛ ka wɛ nɔnɔɔ na ilim tɛlɛ tɔɔ. Ye n luna awalɪ tɔɔ taya tɔɔ nyɛŋka, ŋkɛɛ n suukɔna.

¹⁰ Taya kolunja tɛcaallɛ kɛ nɔnɔɔ ŋkɛ ka wɛɛ.

Kutulun ka wɛ ilim mpɛtɛŋ tɔɔ, na ɪ nyɛnɛɣɪ kolunja. Na kutuluyu ŋku kɔ wɛ Iso tɛyaya waalɪ tɔ.

¹¹ Ikpatɛ natɛli tu wɛ kutulun ɪnɪ ɪ kin. Kutulun ɪnɪ ɪ sɛŋɔɔ na ɪ wan na ɪ tayalɛŋ na ɪ nɔnɔɔ, ka nɔɔsɛna ilim ntɔɔŋ tɔɔ nyɛŋ kɛ.

¹² Mpɔ tɔtɔɔ pɪ wɛɛ, na ilim mpɛtɛŋ tɔɔ kutuluyu nɔnɔɔ. Timpi ikpatɛ nte tɔ caalaa tɔɔ nɔnɔɔ ka wɛɛ. Na kɔ nyɛnɛɣɪ Iso na yɛlaa pa tɛsulle kolunja. Ilim tɛlɛ tɔɔ kɛ pa suukayana.

¹³ Mpɔyɔ apalɪ ɪnɪ ɪ heela-m sɪ, ilim ntɔɔŋ na pɛ mpɛtɛŋ tɔɔ kutulun wei ɪ nyɛnɛɣɪ taya tɔ ɪ kɛ Iso nyɛŋ kɛ. Kɔtɛlaa mpa pa suuki Iso kutulun taa tɔ, ɪ taa kɛ pɛ wɛɛ sɪ pɔ tɔɔ Iso tɔɔnaya. I taa tɔtɔɔ pɛ wɛɛ sɪ, pɔ sɪ Iso nyɛm. Isɪ kɔhav na kɔtɛlaa ŋka pa lapa isayatu tɔɔ tɔ. Na tayanɔɔ nyɛŋka. Mpi tɔ, pɛ kɛ Iso lonte kɛ.

¹⁴ Ye kɔtɛlaa mpa pa laalaa na pɔ su Iso lonte taa tɛna. Pɛ fɛɪ sɪ pɔ luna taya tɔɔ nɔnɔɔ. Pɛ wɛɛ sɪ, pɔ yɛlɛ tɛnaya wontu nti pa suuwa na pɔ lana Tacaa tɛmlɛ tɔɔ. Uɛna pɔ suu lɛntɪ na pɔ polo timpi samaa kotaa tɔ.

Awali tɔɔ kolunja mayasɔyɔ

¹⁵ Mpɔyɔ apalɪ ɪnɪ ɪ tema Iso tɛyaya taa tɔ kɛ mayasɔyɔ. Uɛna ɪ yaa-m na tɔ luna ilim tɛlɛ nɔnɔɔ. Uɛna ɪ naali mayasɔyɔ kɛ ikpatɛ nte tɔ cɔɔna Iso tɛyaya tɔ.

¹⁶ Camlɔyɔ kɛ ɪ mayasayana. Nkɔyɔ ɪ nyɛmna ilim tɛlɛ tɔɔ hɔɔlɔyɔ tayalɛŋ. Hɔɔlɔyɔ ŋku ku wɛ mɛɛtɛlɛnaa ŋmɔnɔyɔ na nɛlɛ na naanɔwa (250).

¹⁷⁻¹⁹ Mpɔyɔ ɪ mayasa ilim ntɔɔŋ tɔɔ hɔɔlɔyɔ. Na pɛ mpɛtɛŋ tɔɔ nyɛŋku, na pɛ tutɛlɛ nyɛŋku. Uɛna pɛ tayalɛŋ lu kolɔm. Paa hɔɔlɔyɔ ŋkuɔ mɛɛtɛlɛnaa ŋmɔnɔyɔ na nɛlɛ na naanɔwa (250).

²⁰ Isɛna ɪ mayasa kolunja ŋka ka cɔɔna Iso tɛyaya tɔ, ka kɔŋkɔmɛŋ liyiti tɔɔlɛ. Kolunja ŋkɛ ka tayalɛŋ na ka wan ka wɛ teitɛi kɛ. Paa kɔŋkɔŋ ŋkuɔ mɛɛtɛlɛnaa ŋmɔnɔyɔ na nɛlɛ na naanɔwa (250). Kolunja ŋkɛ kaa fayana yɛlaa tɛna tɛɔɔlɛ na Iso nyɛntɛ.

43

Iso mɔlɔyɔ kɛ ɪ tɛyaya taa

¹ Mpɔyɔ apalɪ ɪnɪ ɪ pɔna-m ilim tɛlɛ tɔɔ nɔnɔɔ.

² Uɛna mɔ nɔ Isɛyɛli Iso teeli luna ilim tɛlɛ tɔɔ na ɪ kɔŋ. Pɛ kɔkɔtɛ ka wɛ kɛ ɪsu tɛŋku nyɛntɛ, na pɛ naaki tɛtu tɔɔ.

³ Toosɛ takaa wei ma na isɛntɔ tɔ a wɛɛ kɛ ɪsu wɛna maa tema nav tɔ. Maa nawa aɛ a taa sɪ Iso kɔma sɪ ɪ wakɔlɛyɪ Yosalem. Yaa nna maa toosaa sɪ, ma wɛ Kepaa pɔɔ sɔsaya kɔtɛŋ tɔɔ tɔ. Mpɔyɔ ma hota ma nɔɔ tɔɔ.

⁴ Uɛna Tacaa teeli suuna nɔnɔɔ na ɪ caya Iso tɛyaya taa.

⁵ Ntɛna Iso Feesuyɔ kpaya-m ma lɛmayasɛ taa na kɔ suuna-m pɛ taa taya tɔɔ. Uɛna mɔ nɔ sɪ Tacaa teeli sɔsɔ tɔŋa suyu kɛ Iso tɛyaya.

⁶ Mpɔyɔ ma nuwa nɔɔlɔ yɔɔtɔɔŋa-m hatoo Iso tɛyaya taa. Yɔlɔ wei ɪ ka suuna-m pɛ taa tɔ, ɪ wɛ ma kɔŋkɔŋ taa kɛ tam kɛ.

⁷ Uɛna Tacaa tɔ-m sɪ: Yɔlɔ nyɔ, nyɛni, ma kumte lonte ntɔ. Timpi maa sɪ ma nantaɔlɔyɔ tɔɔlɛ. Maa caya Isɛyɛli nyɛma hɛku kɛ tam tɔɔ kɛ. Pana pa awulaa pa kaa tasa ma hɛtɛ sɔsɔlɛ pilisuyɔ na pa wasɔŋkalɛtu. Yaa pa pi pa awulaa mpa pa sɔki tɔɔ tɛna.

⁸ Ma nənəkpelee cəlxə awulaa mpe pa ηmaaki pa nyəna. Koluηa kuləmayə wenna má na-we tá heku taa. Ḿpúyú pa pilisina ma həte səsəale na pa acaalətu təma. Pə tōó ké ma kpiisa-we na pááná.

⁹ Pənəntaa Iseyeli nyəma ká hatələnə-m pa wasanjalətu. Na pa awulaa səsaa mpa pa səki tō. Ilena má wée pa heku ke tam tōo.

¹⁰ Mpuvule Tacaa tōma Isekiyeeli má si: Kéésí Išo təyaya təm ke Iseyeli nyəma. Pá mayasi isəna ka wée tō, na pa isayatu təm kpa-weye feele.

¹¹ Ye pa kulaputu lapa-weye feele, ile h́lí-wəye isəna pa pu Išo təyaya na pácǝ pá ηma-ke tō. Na isəna pa faya kutuluη tō. Na nənəəsi kusəsusi na kuləlusi. Na isəna Išo təyaya təna wée tō təsokoloko. Nmaa na í h́lí-wə na pá náná pa ise ke kiin na kusəsutu nti pə wée si pá tǝki tō. Ilena pá tǝη-ti na pá laki-ti.

¹² Išo təyaya kusəsutu səsəantu nté. Ikpaté nte tǝ cǝna Išo təyaya ηkeye puγu nyuγu taa tō, pə wée si pá nyəni-təye Išo nyənté ké.

Kotaya təlate na pə kotasi təm

¹³ Isəna pa mayasa kotaya təlate tǝxǝ. Mayasəlaya ηka ka we meətəli həyǝlvuγu tǝxǝ pa mayasənaa. Ləu ηku paa heewa na pá cǝ kotaya təlate na pə ta-te tǝ, ku lumaη ka we meətəli həyǝlvuγu, na ku waη ke mpu tǝtǝ. Ilena pá ηmá pulu isu kumte, na pá kuli isu mpiiu na pá cǝ ləu ηku na pá tá. Ye pə kaasa kotaya təlate kηkuləmǝη ile,

¹⁴ pə kpayau kotaya təlate ate tōo, na pá suna tǝ nyuγu taa tǝ tǝ kηkuləmǝη we meətəli kuləm, na tǝ waη ke meətəli həyǝlvuγu. Pə kpayau nəhe səkpəna na pə polo səsəna tǝ. Pə tǝyalǝη we meətəli kuləm na pə waη ke meətəli həyǝlvuγu.

¹⁵ Kotaya təlate tō məsaya na ate, pə kηkuləmǝη ka we meətələnəa naaleye. Na həlǝηasi ke pə ηkulunasi liyiti taa.

¹⁶ Məsaya waη na ka tǝyalǝη ka we teitei ké. Paa kǝηkǝη ηkuγu meətələnəa naatoso.

¹⁷ Nəhe waη na a tǝyalǝη ka we teitei ké. Meətələnəa naatosompǝxǝlaya mpǝxǝlaya. Kotaya təlate ntompee wena a cǝwa na á tá tǝ a waη we mpiiu kuləmuvu. Ləu náá cǝ na kú tá, kule ku waη tǝtǝη mpiiu. Kotaya təlate nté tǝ tǝkpale kəsəna ilim təhile tōó ké.

¹⁸ Ḿpúyú Tacaa Išo tōma Isekiyeeli má si: Yulu nyá, nu. Ma siki-η kusəsutu. Paa tǝη-tǝyi saa wei kotaya təlate ká te ηmau tǝ. Waatu inǝyi paa la tǝ tōó ké kotaya ηka kǝkǝ lusa ka tǝna tǝ. Na pá ηmusǝyi tǝ tōó ké tǝla caləm.

¹⁹ N ká cǝla latǝce ke Lefii kotəlaa mpa pa ké Satǝki lulvuγu nyəma tǝ. Pa tike ke ma ha mpaav si pá la Tacaa Išo maya təmlə. Paa la latǝce ke kotaya na má husi pa isayatu.

²⁰ Kpayə latǝce in ı caləm na í taa-wǝyi kotaya təlate həlǝηasi liyiti. Na tǝ ntompee ηkulunasi taa, na pə cǝ-yə na pá tá. Ile pə husa kotaya təlate asilima nté. Ilena tǝ pəsi iso nyənté.

²¹ Ilena í pona isayatu husuγu kotaya latǝce inǝyi Išo lonte nte pa ləsaa tǝ tǝ taa, na í wǝpı-ı kǝkǝ. Ile pə taya Išo təyaya taa.

²² Kuyaku naale nyǝηku wule ilena í la pǝηtuluγu ηku ku tiili tá caamu tǝyǝ isayatu husuγu kotaya. Na pá husi kotaya təlate asilima. Isu paa tǝm-təye husuγu na latǝce tǝ.

²³ N tǝη asilima husuγu, ilena í la kotaya ke latǝce kǝfalə, na ıwaav ηku ku tiili tá caamu tǝ.

²⁴ Ilena í h́lí tǝla anǝyi Tacaa. Kətəlaa ká tú a tōó ké təm. Paa la-yeyə kotaya ηka kǝkǝ lusa ka tǝna tǝ.

²⁵ Paa kuyaku nkuyu paa la isayatu huiyoy kotaya. Pə waali ké latəce na iwaavu nku ku tiili ta caami tɔ. Haləna kuyeeŋ naatosompəɔlaya.

²⁶ Kuyeeŋ naatosompəɔlaya təcu ké paa hui kotaya təlatə asilima, na pá pəsɪ-tɛyɛ Iso nyəntɛ. Ilena pácɔ pá tɔli-tɛ.

²⁷ Kuyeeŋ inɪ ɪ tɛɛki, na pá kpaya kuyaku pələfɛi nyəŋku na pá puki, Ilena kotəlaa la mə nyuy tɔɔ ké kotaya ŋka kəkɔ lusa ka təna tɔ. Na nəɔɔ kulumaya kpəntoy nyəŋka. Ilena Iso laŋlɛ hɛɛna-mɛ. Tacaa má ma yəɔtəna mpɔ.

44

Awulaa nəŋɔ ke ilim təlule tɔɔ

¹ Mɔɔyɔ apalɔ inɪ ɪ pona-m Iso təyaya awalɪ tɔɔ nəŋɔ. Nka ka wenna ilim təlule tɔɔ tɔ, ɪlɛ ka təkaa.

² Mɔɔyɔ Tacaa heela-m sɪ: Nəŋɔ ŋkɛ kaa təkɪ mɔɔyɔ. Nəɔlɔ kaa təŋna təna, yaa í tɪ tɔli-kɛ. Mpi tɔ, tənaya Iseyeli nyəma Iso Tacaa sɔvnaa. ɪlɛ kaa təkɪ mɔɔyɔ.

³ Ama ye pə kaasa awulumpu, ɪlɛ ɪ pəsəɣɪ na í caya Tacaa kɪŋ təna, na í tɔɔ tɔŋnaya. ɪlɛ kpaaŋ nəŋɔ mpaaɔ ke ɪ ka sɔvna, na ɪ luna təna tɔtɔ.

Mpa pa pəsəɣɪ na pá sɔv Iso təyaya taa tɔ

⁴ Mɔɔyɔ apalɔ inɪ ɪ sɔvna-m na ilim ntəɔŋ nəŋɔ, ke Iso təyaya kəŋkəŋ taa. Ma nyənaya mpɔ, ɪlɛ Tacaa teeli suwa ɪ təyaya ntɛ. Ntəna má hoti ma ɪsɛntɔɔ.

⁵ Ilena Tacaa tɔ-m sɪ: Yulɔ nyá, la laakali. Nyəŋna nyá ɪsɛ, na ń nuna nyá ŋkpaŋ ke pə təna mpi maa kɛsɪ-ŋ Tacaa təyaya kəsəsutɔ təna, na pə kotaya tɔɔ tɔ. Na ń la laakali na Iso təyaya nəŋɔsɪ kəsəsɔsɪ na kəlɛlɪsɪ tɔm.

⁶ Tɛlɛsɪ tɔɔ kɔllaa Iseyeli nyəma mpɛ sɪ, maya Tacaa Iso, má nyəɔsa mə acaalətu təma wena í lapa tɔ.

⁷ ɪ sɔsa kpai nyəma mpa pa ta nyɪ-m tɔɔ ma təyaya taa. Ilena í pilisiyi ma təyaya ke waatu wei í lakɪ-m kotaya ke tɔŋnaya, na nantɔ nim nyəntɔ, na caləm tɔ. Mɔɔyɔ í pilisina ma təyaya. Mə acaalətu kɔlaputɔ ke í yəkəna má na mɛ tá nəɔ pɛɛlɔyɔ.

⁸ ɪ tá paasəna ma təmlɛ ke ma təyaya taa ké mə mayamaya. Ama kpai nyəma ke í yelinaa, na pɛlɛ pá lakɪ-tɛyɛ mə lonte.

⁹ Tacaa Iso má sɪ, kpai tɔ kɔtapɛlɔyɔ nku ku ta nyɪ-m tɔ ku kaa sɔv ma təyaya taa. Paa pɔntɔ wɛ Iseyeli nyəma hɛkɔ taa.

Nti pə su Lefii nyəma tɔ

¹⁰ Tacaa sɪ: Pə kaasoy Lefii nyəma mpa mɛ mə kisa-m tɔ, saa wei Iseyeli nyəma mɛ í toolaa na í ha-m siyile tɔ, mə təŋa mə tɪŋ ké. Mə nyəŋ taa ké mə isayatu saləka ká mayana.

¹¹ Təmlɛ nte í ká pəsɪ na í lá-m təɔlɛ ma təyaya nəŋɔsɪ təŋyɔy, na ka taa təma lapɔ. Isu samaa kotaya ŋka kəkɔ lusa ka təna tɔ, na kɔtasɪ lɛŋsɪ tɔla lɛntoyɔ. Ilena í lakɪ samaa inəɣɪ təma.

¹² Mə tɛɛ Iseyeli samaa ke nəɔ ke tɪŋ tɔm taa. Halɪ í tɔsɪ-wɛyɛ isayatu taa. Maa yele-mɛ, na í səɣəlɪ mə isayatu saləka.

¹³ ɪ kaa kpətəna-m sɪ í lakɪ kotəlaa təmlɛ natəlɪ. Yaa í tokina ma wontu kate nyəntɔ, yaa kate taa kate nyəntɔ. Mu səɣələna mə fɛɛlɛ fɛɪ. Na acaalətu təma wena í lapa tɔ a saləka.

¹⁴ Təma lɛnna wena a wɛ lapɔ ke Iso təyaya tayanoyɔ tɔm taa tɔ, a tike ke í ká la.

Nti pə su kotəlaa tɔ

¹⁵ M'pógú Tacaa má ma yəyətəa si: Pə kaasa Sataki pəyalaa kətəlaa Lefii nyəma tə. Mə təkə təsulle kəsəsutə kē. Paa saa wei lseyəl nyəma toolaa na pa hatələna-m tə. Mə tike í ká kpətəna-m, na í la-m təmlē. Í ká cēlē-m nantə nim na pə caləm. Tacaa Iso má ma yəyətəna mpə.

¹⁶ M₁ sɔvna təsulle na i kpətəna ma taapəli. ɪ ká wɛɛ ma təmlɛ taa, na i paasəna ma təmlɛ.

¹⁷ Kporikpontonu toji nyentu wontu ke i ka suu. Ilena pacs i sũana pa taa taya nanyi. I taa suu heen huntu pulu ke waatu wei i laki pa taa taya tuma to. Paa Iso taya taa nyena.

¹⁸Í ká te mə nyəɔŋ kɛ kponkpontu toŋ nyəntu saalasɪ, na í tɔɣəlɪ pə takasɪ. Ama í kaa ləlɪ tɔmpalanaa, pə taa kəɔ na í tii hanaya.

¹⁹ Ye í luku sí í puki yelaa kin ke awali taa taya taa ile í wəyosí mə wontu nti í lapəna kətaya ke mpv tə. Na í su-təyí təsulle kutulunj taa, na í kpaya wontu lenti. Pə taa kəə na samaa pilisi kətaya wontu nti.

²⁰ Kətəlaa í kaa looli mə nyəəŋ, yaa í yele na nyəəsı su. Ama í ká kə-səxı tətətete.

²¹ Kotulv naxulv i kaa nyaa sulvm na pácó í suv pə taa taya taa.

²² Pəyele kətləv kaa kpaya əlv leulu kə yem, yaa əlv wei pa təğənaa tə. İseylə nyəma piitim taa pələ wei i ta nyənta apəlv təğə pə wəe si kətləv i kpaya. Yaa ye kətləv ləlv səpa na i yelev leulu, də un i kpaya.

²³ Pə wɛ sɪ kətəlaa mɛ í sɛɣɛsɪ ma yəlaa. ɪ faya ɪso nyəm na kpai nyəm. ɪ hólí-wɛ na pá nɪ nani nyəm, na asilima nyəm pə fayav.

²⁴ Mpi pə kə hʊlə təm ɫe, mu təɲna siyisuyu. ɪ ká hʊkəna na pə kɛsəna ma kʊsəɪtu. ɪ təkɪ ma kiɪɲ na ma kʊtʊtʊtʊ kɛ ma acimanaa taa. ɪ nyənɪ kʊyɛɲ kʊhɛsɛɲ kɛ ma nyən.

²⁵ Pə fɛi si kətʊlv i kpətəna sətʊ na i pilisi i ti. Ye pə taya i caa, yaa i too, yaa i pəyaxa. Yaa i taalv, yaa i neu, yaa i kəxə. Yaa i neu alv nyəŋ wei i ta saata tə.

²⁶Ye pə mayana kətulv kə mpv, í la nyvɣv təɔ asilima kɛɛlvɣv kətaya. ɪ tan na kɣvɛɛn naatosompəɣɔlaya tɛɛ na pə́cɔ́ í svv ɪ təmle taa.

²⁷ Kuyanjku i mələyi təsulle taya pə taa nyəjka tə tə, i ka la kətaya na pə husi i isayatu. Tacaa İsa mə ma vəxtəna mpv.

²⁸ Kətəlaa kpancoou nté má. ɪ kaa wɛɛna mə paa nyəm napələyɪ ɪsɛyɛɪ taa.
Mayalɛ mə paa nyəm.

²⁹ Mə təxənaya nté kùhaan, na tala nna pa laki kotaya si pé husi isayatu tó. Pə tənə mpi pa suwa si, ma nyəm kə lseyeli taa tó, mu təxəna.

³⁰ Kətəlaa tənna kumtu kancaalaya nyəntu həyələy, na mpi ləyɛli nyəma ləsa-
m pa wənaw taa tɔ. Yəlaa ká cəla kətəlaa kə pa mɔləm kɔpampam. Uəna má kooli
pa tɛsi kə kɔpantu.

³¹ Ama katɛlaa kaa tɔyɔ wontu kusɛputɔ yaa nti pulɔpɔ kɔwa tɔ. Paa sumaya paa wontuyu ŋku.

45

Tetvnaa mpa pa wena pa mpaa tō

¹ Múpúyú Tacaá yoyotaa si: Ye í taléyi Iseyeli kpeka ké tetu ile í ləsi hɔyɔlvɔv nakuli na í ha-m. Hɔyɔlvɔv nɔkú kú tayaləy ká wée kilomɛɛtələnnaa naanɔwa na naale na hɔyɔlvɔv. Kú wan ké kilomɛɛtələnnaa kakpasí. Ilɛna tetu ntí tó pásí Isə nyəntu təkpaataa.

² Ilena í cōsi iso taseele tetu ke tã taa. Tã tayalan na tã wan kã wee teitei. Paa kãnkã nkuyu meetelanaa nmunonyo na nule na naanowa (250). Na pã yele ikpatã na pã cã na pã tã tetu nti. Tãle tã wan kã wee meetelanaa hiu na kakpasì.

³ Tetu nti tē taa ké í ká mayası na í ləsi kilomēetələnaa naanŭwa na naale na hōyōlyu. Tē wan̄ ke kilomēetələnaa kakpası. Tēnaya í ká ģmá lso tēyaya. Lonte nté tē kēna lonte katē nyāntē.

⁴ Hōyōlyu ŋku kŭ ké lso lonte katē nyāntē ké. Pē su-kŭ na kŭ mpaa ke kōtēlaa mpa pa lakı Tacaa tēmle ke lso tēyaya taa tōyo. Lonte nté tē taa tēnaya í ká ləsi lona nna a taa í ká ģmá mā tēesi na lso tēyaya tō.

⁵ Tetu nti tē taylor̄ we kilomēetələnaa naanŭwa na naale na hōyōlyu, na tē wan̄ ke kilomēetələnaa kakpası tō tē ké Lefii kōtēlaa nyāntu ké. Mpe pa paasēyānana lso tēyaya taa tēmle kupantē. Paa wēena tē taa ké acalēē wēna a taa paa caya tōyo.

⁶ Ilēna pá mayası tetu nti tē taa tōtōyo itayalan tō ké kilomēetələnaa naanŭwa na naale na hōyōlyu na wan̄ tō ké kilomēetələnaa naale na hōyōlyu. Ilēna í ģmá icatē nte tē taa lseyeli nyōma ká wēena mpaaŭ sı pá caya tō.

⁷ Paa kaası awulumpu ke lonte ke Tacaa tetu na icatē nyāntu kōŋkōmōŋ naale tō. Tetu nti tu kpaya hatoo Metitelanee tenku ké. Pē kpayaŭ ilim tētule tō, halēna lseyeli tetu ilim tēlule tō tōŋa. Tē taylor̄ ká wēē teitei na paa kpekāle nte tē nyāntu.

⁸ Ilē awulumpiya ká wēena pa mayamaya pa tetu ke lseyeli taa. Pa kaa tasa Tacaa yēlaa ke muylulu. Paa yelina tetu kakaasaya ke lseyeli nyōma.

Nti pē su awulumpiya tō

⁹ M̄p̄yó Tacaa lso má ma yōyōtaa si: lseyeli awulumpiya mē í tēlōsa mpāle. Pē wēē sı í kisi m̄s̄uŋ na ģmakōlyu. I tēŋ tampana na k̄siyisim. Ilēna í yele ma yēlaa wēnaŭ ke lēkōyū. Tacaa má ma yōyōtēna mp̄u.

¹⁰ Pē wēē sı í wēēna sanēyānaa mpa pa siyisaa tō. I wēēna pēē nyām mayasēlaya k̄siyisaya ŋka pa yaa sı ifaa tō, na l̄m nyām nyōŋka k̄siyisaya ŋka pa yaa sı paati tō.

¹¹ Mayasēlası ifaa na paati pa tōtō ka wēē teitei ké. Paa ŋka kaa tōyo isı mayasēlaya ŋka pa yaa sı homēē tō ka hōyōlōŋ naanŭwa taa kōlōm̄yū. Mayasēlaya homēē ke paa kēēsēna isēna mayasēlası nsi sı tōkı tō.

¹² Pa liyitee nyōyōlyu ŋku pa yaa sı kēēlaa tō, kōle kŭ tōm hiu mayana ŋku pa yaa sı sikēli tō kŭ tōm kōlōm. Ilēna sikēlōnaa nutoso náá mayana ŋku pa yaa sı miini tō kŭ tōm kōlōm.

¹³ Isēna paa lēsēyi pa kŭhaan̄ tōyōlō. Hōyōlōŋ nutoso taa kōlōm̄yū ke paa wei í ká ha í tōyōnaya pēē nyōŋka.

¹⁴ Ye í mayasēyi mā nim, mayasēlaya ŋka pa yaa sı paati tōyo í ká mayasēna. Paati tōm naanŭwa lakēna homēē kōlōm. Mayasēlaya ŋka pa yaa koo tō, na ŋka pa yaa sı homēē tō sı teitei ké. Paati hōyōlōŋ naanŭwa taa kōlōm̄yū ke í ká ləsi.

¹⁵ lseyeli nyōma kalēkōŋ taa ilē, heen̄ yaa pēŋ ģm̄s̄uŋyū (200) taa ké pē wēē sı pá ləsi lso kŭhav ke kōlōm. Mpi pa lēsēyi mp̄u tōyo paa la tōyōnaya kŭhav kōtaya. Yaa ŋka kōkō lusa tō, yaa nōyo kōlōmaya kpent̄yū nyōŋka sı pō h̄sı pa isayatu. Tacaa má ma yōyōtēna mp̄u.

¹⁶ lseyeli tetu yēlaa tēna ká kōnna kŭhav ŋku. Ilēna pá cēla pa tetu awulumpiya.

¹⁷ Awulumpiya ká caana kōtası nsi kōkō lusa sı tēna tō sı wontu na sulōm k̄liisim ke acimānaa waatu. Isı isōtō kofalu na kōyaku kŭhēesōyū. Na lēna nna a kōtiyi lseyeli nyōma tō. Mpe paa caana kōpētōŋ taylor̄yū kōtası na kŭhaan̄. Na kōtası nsi kōkō lusa sı tēna tō. Na nōyo kōlōmaya kpent̄yū nyōŋsi. Ilēna lso nyōm lseyeli nyōma pētōtōle na í h̄sı pa isayatu.

¹⁸ M̄p̄yú Tacaa yəḡṭaa sɪ: Isətu kancaalaya nyəḡ kuyaku kancaalaya nyəḡku wule, paa la kəṭaya kə latəce wei ɪ tiili tá caamɪ tɔ. Ulena pə nyaali Isə təyaya asilima.

¹⁹ Kəṭulu ká kpaḡa kəṭaya kpənte ɲ́tə tə caləm. Na í taa-wəḡɪ Isə təyaya nənəḡɔ tɔ. Na kəṭaya təlate ŋkulunjasɪ taa. Na pə taa tɔ taya nənəḡɔ tɔ.

²⁰ Pə takɪ isətu kuyaku naatosompəḡolaya nyəḡku ulena pá lá mpv tətəḡɔ mpa pa pəntaa na pa ta nyɪ yaa pə yəkəna-wə tɔ. Ule pə keela Isə təyaya asilima nté.

²¹ Isətu kancaalaya nyəḡ kuyeeḡ naanəwa na liyiti wule kə paa təḡɔ Tēv acima. Kuyeeḡ naatosompəḡolaya kə paa təḡɔ acima anɪ na potopotona mpa pa taa kəkusum fəi tɔ.

²² Awulumpu ká la latəce kə kəṭaya kə acima kuyaku kancaalaya nyəḡku wule. ɪ na ɪcətə tənə yələa pa ɪsəṭu husuḡu tɔ kə ɪ ká la-ké.

²³ Pə kaasi ɪle, acima kuyeeḡ naatosompəḡolaya ɪnɪ ɪ taa tətəḡɔ ɪ ka la kəṭaya ŋka kəkə lusa ka tənə təḡɔ latəceɲaa naatosompəḡolaya, na ɪwaanḡ naatosompəḡolaya. Ulena í la paa kuyaku ŋkuḡu pəḡṭuləḡu kə ɪsəṭu husuḡu kəṭaya.

²⁴ Na í ha təḡənaya pee nyəḡka ɪsu kiloona hɪu na naanəwa. Ulena í sɔsɪ nim liitilinaa naatoso kə paa kəṭaya latəce na ɪwaav ŋku kɔ tɔ.

²⁵ Pə takɪ isətu naatosompəḡolaya nyəḡ kuyaku naanəwa na kakpasɪ acima wule, ulena awulumpu la kəṭaya na kəhav kə teitei. ɪsu ɪ ka lapu Tēv acima waatv tɔ. Acima kuyeeḡ naatosompəḡolaya ɪnɪ ɪ taa kə ɪ ká la paa kuyaku ŋkuḡu ɪsəṭu husuḡu kəṭasɪ kulumasɪ nsi. Na nsi kəkə lusa sɪ tənə tɔ. Na təḡənaya pee na nim pə kəhav tɔtɔ.

46

Nti pə su awulumpu tɔ

¹ M̄p̄yú Tacaa Isə yəḡṭaa sɪ: Pə taa tɔ taya nənəḡɔ ŋka ka wenna ilim təlule tɔ tɔ, kaa takɪ m̄p̄yú təmlə kuyeeḡ naatoso taa ké. Ama paa tulɪ-keḡe kuyaku kuhəsəḡu na isətu kufalv kuyaku wule.

² Awulumpu suvəkəna awalɪ tɔ taya tɔ ulena í fayana kutuləḡu ŋku kɔ kpətəna nənəḡɔ tɔ kɔ taa. Na í səḡ nənəkeelasɪ tənaya, saa wei kətəlaa lakɪ awulumpu ɪnɪ ɪ kəṭasɪ nsi kəkə lusa sɪ tənə tɔ. Na nəḡɔ kulumaya kpəntəḡu nyənɪ. Ulena í həntɪ atəḡe nənəkpəte na pəcɔ́ í tē. Pə fəi sɪ pá takɪ nənəḡɔ na pəcɔ́ pə taanɪ.

³ Ye pə tala kuyaku kuhəsəḡu na isətu kufalv acima. Tətu yələa ká kɔ nənəkpəte cənə, na pá sɛ-m. Maya Tacaa.

⁴ ɪwaav kuluməḡu na ɪwɛɛsɪ naatoso, wei ɪ tiili tá caamɪ təḡɔ, awulumpu ká la kəṭaya ŋka kəkə lusa ka tənə tɔ. Tacaa kə ɪ ka la kəṭaya ŋkeḡe kuyaku kuhəsəḡu wule.

⁵ Ulena í kəna təḡənaya pee kəhav. ɪsu kiloona hɪu na naanəwa kə ɪwaav tɔ. Ye pə kaasa ɪwɛɛsɪ tɔ ɪle ɪ kəna təḡənaya pee kəhav kə ɪsənə ɪ huɪ sɪ pə mɪnaa tɔ. Ulena í sɔsɪ nim liitilinaa naatoso kə təḡənaya pee kiloona hɪu na naanəwa tɔ.

⁶ Isətu kufalv acima wule ɪ ka la kəṭaya kə latəce. Na ɪwɛɛsɪ naatoso, na ɪwaav kuluməḡu. Pə tənaya mpv pu wɛ tɔla nna a tiili tá caamɪ tɔ.

⁷ Ulena í tənɪ təḡənaya pee kəhav ɪsu kiloona hɪu na naanəwa. Paa latəce wei na paa ɪwaav ŋku kɔ tɔ kə ɪ tənəḡɪ mpv. Ye pə kaasa ɪwɛɛsɪ, ɪle ɪ ha təḡənaya pee kə ɪsənə ɪ huɪ sɪ pə wɛ teu tɔ. Ulena í tənɪ nim liitilinaa naatoso kə təḡənaya pee kiloona hɪu na naanəwa tɔ.

⁸ Mpaav kuluməḡu kə awulumpu ká təḡ na í suv na í lu. Kutuləḡu ŋku kɔ kpətəna nənəḡɔ tɔ, kɔ taa kə ɪ ká fayana.

⁹ Waatu wei Iseyeeli yelaa ká suu Iso seew ke acima kuyeeŋ taa tó. Mpa paa suuna ilim ntóyɔŋ tóo nɔnɔyɔ na pá seew tó, ilim mpɔtɔŋ tóo nyɔŋka ke paa luna. Mpa pele pá suuna pɛ mpɔtɔŋ tóo nyɔŋka, ile pa luna pɛ ntóyɔŋ tóo nyɔŋka. Yulu kaa luna nɔnɔyɔ ŋka i suuna tó, kɔfalaya ke i ká tɔŋ.

¹⁰ Awulumpu na tetu yelaa paa kpɛntɛna suu na pá kpɛnti luu.

Nti pɛ su kuhaan waanu waanu tóo tɔ

¹¹ Ye pɛ tala acima yaa waatunaa sɔsaa, tɔyɔnaya kuhav ká wee isu kiloona hiiu na naanɔwa ké, paa kɔtaya latɛce na pɛ iwaaɔ ŋku ku tóo ké. Ye pɛ kaasa iwɛesi ile, paa wei i ká suna i kuhav tɔmɔŋ. Ilena pá tɛni nim liitilinaa naatoso, ke tɔyɔnaya pee kiloona hiiu na naanɔwa tóo.

¹² Ye isu awulumpu caaki luyu kulumɔyɔ kɔtaya lapu ke Tacaa, paa ŋka kɔko lusa ka tɛna tó. Yaa nɔyɔ kulumaya kpɛntuyɔ nyɔŋka. Pɛ wee si pá tɔli-i ilim tɔlule tóo nɔnɔyɔ ké. Ilena í ha i kuhaan inɔ, isu pa lakuyɔ kuyaku kuhɛesuyɔ wule tó. Ye i tɛma tɛw, ile pa takɔ nɔnɔyɔ.

¹³ Paa ifemle nte, paa la Tacaa ke pɛnaya kulumaya iwɔyaya ŋka ka tiili ta caami tɔyɔ kɔtaya ŋka kɔko lusa ka tɛna tó. Tanan tanan ke paa laki-si.

¹⁴ Paa ha Tacaa ke tɔyɔnaya kuhav tɔtɔyɔ mɔlɔm mayasɛlasɔ naale ke mpɔyɔ paa tanan ŋku. Ilena pá siti mɔlɔm mpi na nim liitilinaa naale. Paa ifemle nte tɔ tɔyɔnaya kuhav kɔnɛ, ku wee mpɔyɔ tam tóo ké, ku kaa si.

¹⁵ Paa tanan ŋkuɔy paa la iwɔyaya, na mɔlɔm, na nim ke kɔtaya ŋka kɔko lusa ka tɛna tó.

Awulumpu pɔyalaa kpancoou

¹⁶ Mpɔyɔ Tacaa yɔyɔtaa si: Ye awulumpu ha i nyɔm napɔlɔxi i pɔyalaa taa nɔyɔlu, pɛ pɛsa pɔyalɔ inɔ na i piya piya pa nyɔm ke tam tóo ké.

¹⁷ Ama ye awulumpu cosa i nyɔm, na í ha i tɛmlɛ nyɔma taa nɔyɔlu i tɔki-wɔxi mpɔ, halɛna i cɛw pɛnaya. Ilena pɛ tayanɔ mɔlɔyɔ ke awulumpu nyɔm. Mpi awulumpu hawa i mayamaya i piya tɔ pɛ tike pɛ kɛna pele pa nyɔm.

¹⁸ Pɛ fɛi si, awulumpu í lɛɛki yelaa taa nɔyɔluyɔ pɔntɔ nyɔm. I mayamaya i nyɔm ke i ká cɛla i pɔyalaa. Ile Iso yelaa taa nɔyɔlu kaa hatɔlɛna i nyɔm.

Iso tɔyaya tɔtɔsɛlenaa

¹⁹ Mpɔyɔ apalɔ inɔ i tɔŋna-m tɔsɔule nte tɔ wɛ nɔnɔyɔ kin tóo tó. Ilena tɔ suu kɔtɔlɛa kutulɔŋ taa. Ilena tɔ kɛna ilim ntóyɔŋ tóo ké kɔtɔlɛa lonte. Patɛma nɔyɔlu i ka wɛ lɔlɔ ké ilim tɔtɔle tóo.

²⁰ Ilena í huli-m si: Cɛnɛyɛ kɔtɔlɛa ká tɛsi tɔla nna pa lapa kɔtaya si pɛ tayanɔ pa isayatu tɔ a nantɔ. Tɛna tɔtɔyɔ paa tɛsi kuhaan. Pa taa lɛsi kɔtaya nyɔm mpɔxi awali taya tóo. Pɛ taa kɔ na samaa pilisi Iso nyɔm.

²¹ Mpɔyɔ i luna-m awali tóo taya tóo. Ilena í cɔɔna-m taya ŋkulunɔsi liyiti taa. Paa ŋkulunɔ ŋka kaa wɛna taya ké.

²² Nkulunɔsi taa taasi nsi si wɛ pɛcɔ pɛcɔyɔ. Si wan na si tayalɔŋ ke teitei. Tayalɔŋ wɛ mɛɛtɔlɛnaa hiiu. Wan ke mɛɛtɔlɛnaa naanɔwa na kakpasɔ.

²³ Pɛɛ kolunɔ cɔɔna paa taya ŋkaya. Ilena mɛsasɔ cɔɔna kolunɔ ŋke na pá tá.

²⁴ Mpɔyɔ apalɔ inɔ i heela-m si, mɛsasɔ nsi si tóo Iso tɔyaya tɛmlɛ nyɔma tɛsɔxi tɔla nna yelaa lapa kɔtasɔ tɔ, a nantɔ tɔyɔle.

¹ M'póyó apalu uní i mələna-m İso təyaya nənəyo, ɫena má ná ləm lukəna nənəyo tɛɛ, na ilim təlule tɔɔ. İso təyaya na ilim ntəɔɔn tɔɔ ké ləm kpenɔyana. ɫena pə mələyənə kɔtaya təlate, na ilim mpətəɔn tɔɔ.

² M'póyó i luna-m na ilim ntəɔɔn nənəyo. Tə kɛɛna awalı tɔɔ nənəyo ŋka ka siyisina ilim təlule tɔɔ tɔ, na ləm tɔɔnə kpente na kəɔkəɔn ntəɔɔn nyəɔku tɔɔ.

³ ɫena í məɔɔna ilim təlule tɔɔ, na í tɔka ŋməɔɔaya. ɫena í məyasəna-kɛye məɛtələnaa nasəle na nunuwa (500) kə həyɔlɔyɔ ŋku kɔ tɔɔ. Pə waalı ké i tɛsəna-m na ləm. Pəle pə sɔna ma nəɔɔɛ.

⁴ M'póyó i tasa məyasɔyɔ kə məɛtələnaa nasəle na nunuwa (500). ɫena í tɛsəna-m ləm, na pəle pə sɔna ma tɔna. I tasa məyasɔyɔ kə məɛtələnaa nasəle na nunuwa (500) tɔtɔ. I tasa-m ləm tɛsənaɔ, ɫena pə kpa ma tənaya.

⁵ M'póyó i tasa məyasɔyɔ kə məɛtələnaa nasəle na nunuwa (500). ɫe ləm mpi pəle pə kəla luman, ma ta pəsɔ tɛsɔyɔ. Pə ké lɔɔv ké, na ye pə taya yav nɔyɔlɔv kaa pəsɔ tɛsɔyɔ.

⁶ M'póyó i pɔɔsa-m sɔ: Yulɔ nyá, n nawa teu na? ɫena í pona-m kpeenja na í tayanɔ-m məɔɔnaɔv kə lɔɔv nɔyɔ.

⁷ ɫena má paasəna sɔ, tɔɔ nyala səsəm kə lɔɔv ŋku kɔ kɔtemɔɔn naale tɔɔ.

⁸ M'póyó apalu uní i heela-m sɔ: Lɔɔv kɔnɛ kɔ ləm kpen ilim təlule həyɔlɔyɔ tɔɔ ké. Yaatanɔ tɛtɛkəle kə pə təɔɔyɔ, na pə tiiki tɛɔku kɔsəpɔv taa, na pə tayanəyɔ-wɔ.

⁹ ɫena ləm taa weesɔyɔ nyəm tənə wɛɛna weesɔyɔ, kə paa timpɔ lɔɔv ŋku kɔ ləm ka tala tɔ. Waatɔ inəyɔ tiina ka huki. Pə taya pɔlɔv, tɛɔku ləm ka tayanɔ. Ye lɔɔv ŋku kɔ ləm í tala timpɔ, weesɔyɔ lakɔ ké.

¹⁰ Pə kpayaɔv hatoo Aɔ-Ketii, na pə polo Aɔ-Aɔkəlayim tɔ. Tiina kpalaá ká tɔyɔ pa puluɔn ké, na pá lɛɔ tɛɔku kɔtɛɔn tɔɔ. Paa kpa tiina waanɔ waanɔ ké ɔsɔ tɛɔku sɔsɔ taa.

¹¹ Ama lɔcayam na luna ná kaa tayanɔ. Pu pəsɔ tɔm lona ké.

¹² Tɔɔn kɔlɔlɔɔn waanɔ waanɔ ká nyɔ lɔɔv kɔtemɔɔn tɔɔ. I hatɔv kaa lontili paa pəlee, na í lɔləyɔ pɛɛ kə tam tɔɔ. Paa ɔsɔtɔv wei kə paa kooliyɔ i kɔlɔlɔm. Mpi tɔ, tɛsulle tɛɛ ké ləm lukəna na pə kpen i tɛɛ. Paa tɔkɔ i pɛɛ ké, na pá waasəyənə pa tɔyɔ i hatɔv.

Tacaa Suki İseyeli tetu toosi

¹³ M'póyó Tacaa İso yɔyɔtaa sɔ: Tetu nti paa tala İseyeli kpeka naanɔwa na naale tɔ tə toosi ntɔ. Təm naaleye paa cəla Yosɛɛfɔv kpekaɛle nyəma.

¹⁴ Teitei ké paa tala-tɔ. Mpi tɔ, má yɔyɔtaa ké na tuunav na má sɔ sɔ, ma haakɔ-təyɔ pa cəsənaa. ɫe tə pəsə pa kpancoou ké.

¹⁵ Tetu ilim ntəɔɔn tɔɔ tɔɔnə, kpakəyɔ Metitelanee tɛɔku. ɫena ká təɔn hapəle nte tə tənəyənə Hetələn na Lepo-Hamatɔ na Setatɔ pə acalɛɛ taa tɔ.

¹⁶ Pə waalı ɫena ká lu Pelota na Sipəlayim pə acalɛɛ. Anɔ a wenna Tamasɔ na Hamatɔ tetu pə həkɔv taa. Na Hasɛɛ-Tikon ɔcəfɛ nte tə kpətənə Havlan tɛtɔv tɔɔnə tɔ.

¹⁷ Tɔɔnə ŋkɛ kaa polo tɛɔku Metitelanee. Haləna Hasaa-Inan tɛtɔv kə ilim təlule tɔɔ. ɫena ká məlɔ Tamasɔ na Hanatɔ pa tɛtɔv. İsənə tɔɔnə ka wɛɛ ilim ntəɔɔn tɔɔ tɔyɔle.

¹⁸ İlim təlule tɔɔ tɔɔnə ká lu lonte nte tə wɛ Tamasɔ na Havlan pa həkɔv tɔ. ɫena ká təɔn Yaatanɔ tɛtɛkəle kə Kalaatɔ na İseyeli tɛtɔv pə həkɔv taa. Kaa polo timpɔ pa yaa sɔ Tamaa tɔyɔ tɛɔku kɔsəpɔv. İsənə tɔɔnə ká wɛɛ ilim təlule tɔɔ tɔyɔle.

¹⁹ İlim mpətəɔn tɔɔ tɔɔnə ɫe kaa lu timpɔ pa yaa sɔ Tamaa tɔyɔ Melipa ləm na Kateəsɔ pə tɛtɔv cɔlɔ. ɫena ká məlɔ İcipitɔ tɛtɔv lɔɔv. Haləna Metitelanee tɛɔku. İsənə tɔɔnə ká wɛɛ ilim mpətəɔn tɔɔ tɔyɔle.

²⁰ Ilim tətule tō nyəŋka ɭe, teŋku Metitelanee keɛ toŋa. Pə kpaɣav ilim mpətəŋ tō tō, haləna Lepo-Hamati ke ilim ntəɣəŋ tō. Isəna ilim tətule tō nyəŋka ka wɛɛ tɔɣɔɛ.

²¹ Iseyeli kpeka nyóma ke í ká tala tətɔ nti.

²² Tete ké í ká tó na í taləna-ti. ɭe í taa sō muɣlaa mpa pa wɛ mə heko taa na pa lula piya ke mə tətɔ taa tō. Pə wɛɛ ké sɪ í la-wɛyɛ teitei isɪ Iseyeli nyóma. ɭena peɛ pá hiki pa paa tete ke Iseyeli kpeka taa.

²³ Paa wei í ká hiki í paa tete ke Iseyeli kpekəle nte tə taa í ká caya tō. Tacaa Iso má ma suna mpɔ.

48

Ilim ntəɣəŋ tō kpeka tətɔ

¹ Iseyeli kpeka nyóma həla ntō, na pa tətɔnaa. Taŋ kpekəle nyóma tətɔ wɛ ilim ntəɣəŋ tō ké. Tə mala hapəle nte tə təŋəɣəna Hetələŋ na Lepo-Hamati na Hasaa-Inaŋ pə tətɔnaa taa tō. ɭena pə polo Tamasi, na Hamati pə tətɔnaa cəɔ. ɭena ká polo ká lu ilim təlule toŋa. Hali Metitelanee teŋku na ilim tətule tō.

² Taŋ tətɔ ná təŋa ilim ke itayalav tō ké, haləna Asee kpekəle nyəntɔ.

³ Asee tətɔ itayalav tō ké Nefətali nyəntɔ wɛɛ.

⁴ ɭena Manasee tətɔ náa wɛɛ Nefətali nyəntɔ itayalav tō.

⁵ Ifəlayim tətɔ wɛ Manasee nyəntɔ itayalav tō ké.

⁶ ɭena Luperəŋ tətɔ náa wɛɛ Ifəlayim nyəntɔ itayalav tō.

⁷ ɭena Yuta tətɔ ke Luperəŋ nyəntɔ itayalav tō.

Tacaa nyəntɔ

⁸ Pə kpaɣav Yuta tətɔ itayalav tō ké ilim təlule na pə tətule tō, í ká kaasi tətɔ na tə tayaləŋ wɛɛ teitei isɪ paa kpekəle nte tə nyəntɔ. Tə tayaləŋ ká wɛɛ kilomeɛtələnəa naanɔwa na naale na həɣəɣɔ. ɭena í ŋmá tə heko taa ké Iso na yəlaa pa təsulle.

⁹ Tacaa tətɔ tayaləŋ ká wɛɛ kilomeɛtələnəa naanɔwa na naale na həɣəɣɔ. Tə wan ke kilomeɛtələnəa naanɔwa.

¹⁰ Tətɔ həɣəɣɔ ŋku pa cəla kətəlaa tō, ku tayali kilomeɛtələnəa naanɔwa na naale na həɣəɣɔ ké. Pə kpaɣav ilim təlule na pə polo pə tətule tō. ɭena í maɣasi kilomeɛtələnəa kakpasɪ ke pə kpaɣav ilim ntəɣəŋ na pə mpətəŋ tō. Na í səŋsɪ Iso na yəlaa pa təsulle ke heko taa.

¹¹ Tətɔ həɣəɣɔ ŋku, ku pəsi Satəki lɔɣɔv nyóma kətəlaa mpa pa kpa kətɔvɔ tə pa nyəntɔ ké. Pa lapa Tacaa təmle ke teu ké. Pa ta la isɪ Lefii nyóma mpa pa ləwa Iso ké waatɔ wei Iseyeli nyóma toolaa tō.

¹² Pə tō ké paa ha-wɛyɛ kelika nanŋ nyəŋka. Nka pa cosa Iseyeli nyóma tətɔ tō ké Lefii nyóma toŋa kin tō.

¹³ Lefii nyóma nyəntɔ ká wɛɛ teitei ké isɪ kətəlaa nyəntɔ. Tə tənə tə tayaləŋ ká wɛɛ kilomeɛtələnəa naanɔwa na naale na həɣəɣɔ. Tə wan ke kilomeɛtələnəa kakpasɪ.

¹⁴ Pə fɛi sɪ yɔɔ í laɣasi tətɔ nti na pɔɔ. Yaa í pɛɛti-ti, yaa í keɛ-təɣi nəɣəɔ. Pə taya pɔɔ, tə kəla tətɔ tənaya səsəntɔ ke Iseyeli taa. Mpi tō, tə ké Tacaa nyəntɔ tō se.

Acalee na tətɔ həɣəɣəŋ pə paa tete

¹⁵ Tətɔ ká kaasi Iso nyəntɔ cəɔ tənə. Tə wan wɛ kilomeɛtələnəa naale na həɣəɣɔ. Təle tə ta ke Iso nyəntɔ. Icatɛ nyəntɔ ké sɪ yəlaa í caya. ɭena pá ŋmá icatɛ ke heko taa.

¹⁶ Tə taɣaləŋ na tə waŋ ká wée teitei ké. Meeɬələnaa iyisi naale na ŋmunuɣu na nule na naanowa (2250) ké paa kəŋkəŋ ŋku.

¹⁷ Paa yele ikpate na tɔ cəna ɪcate na tɔ tá. Tə waŋ ká wée meeɬələnaa nuɔowa na hii na kakpasɪ (125).

¹⁸ Pii kaasi Tacaa tetu tɔ kɛ hɔɣoluyɔ. Ku taɣaləŋ ke kilomɛɛɬələnaa kakpasɪ, na ɪcate ilim tɔlule tɔ. Na kilomɛɛɬələnaa kakpasɪ tɔtɔɔ ilim tɔtɔle tɔ. Tetu nti tɔ taa kɛ paa hiki tɔɣonaya na pa cɛla ɪcate yɔlaa.

¹⁹ Paa Iseyeli kpekale tɔ wei ɪ we ɪcate taa te. ɪ pəsəɣi na ɪ hala-ti.

²⁰ Tacaa tetu na ɪcate nyəntu, pə kɔkpɛntuɣu tɔna taɣaləŋ na pə waŋ we teitei ké. Paa kəŋkəŋ ŋkuɣu kilomɛɛɬələnaa naanowa na naale na hɔɣoluyɔ.

²¹ Pii kaasi ntiɣi Iso tetu na ɪcate nyəntu heku taa tɔ, awulumpu nyəntu nté. Tu pə mɔpɔɣu na tɔ tɔŋ lɛntənaa. Tə taɣaləŋ ká wée kilomɛɛɬələnaa naanowa na naale na hɔɣoluyɔ. Tu yoošina ilim tɔlule tɔ tɔŋa. ɪlɛna tɔ polo Metitelanee tenku ke ilim tɔtɔle tɔ. Tacaa tetu na tɔsulle ká wée tetu nti tɔ wɛna tɔ paa ke mpɔ tɔ, tɔ heku taa kɛ.

²² Lefii nyəma tetu na ɪcate pii faɣa awulumpu tetu ke hɔɣoləŋ naaleɣe. Tu tɔŋ Yuta tetu na ilim ntɔɣəŋ tɔ, na Pɛncamee nyəntu na pə mpətəŋ tɔ.

Ilm mpətəŋ tɔ kpeka tetu

²³ Kpeka lɛnna na a tɛtɔnaa ntɔ cəne. Pɛncamee tetu tɔnaɣa nté pə kpayaɔ ilim tɔlule tɔ tɔŋa tɔ. Na pə polo Metitelanee tenku na ilim tɔtɔle tɔ tɔ.

²⁴ Pɛncamee nyəntu tɔŋa ilim ke ɪtaɣalaɔ tɔ kɛ. Tə kəŋkəŋ taa kɛ Simiyəŋ tetu wée.

²⁵ Isakaa nyəntu ke Simiyəŋ nyəntu kəŋkəŋ taa.

²⁶ Na Sapuləŋ tetu ke Isakaa nyəntu kəŋkəŋ taa.

²⁷ Na Katɪ nyəntu ke Isakaa tetu kəŋkəŋ taa.

²⁸ Katɪ nyəma tɔŋa ŋka ka we ilm mpətəŋ tɔ tɔɣɔle tetu tɔŋa. Nke ka kpayaɔna Tamaa ke ilim tɔlule tɔ. ɪlɛna ká polo Melipa na Kateesi tetu lom cɔlɔ. Pə waali ɪlɛna ká tɔŋ Icipiti lɔɔ haləna Metitelanee tenku.

²⁹ Mɔpɔɣu paa tala Iseyeli kpeka ke tetu na tɛte tɔv. Paa kpekale nte tu wɛna tɔ lonte ke tetu taa. Tacaa Iso sɔna mpɔ.

Yosalem nənɔsi naanowa na naale

³⁰⁻³¹ Isəna Yosalem ɪcate nənɔsi naanowa na naale ká wée tɔɣɔlɔ. Iseyeli nyəma kpeka həla ke paa ha paa nənɔɔ ŋka. Koluŋa taɣaləŋ ká wɛna ilim ntɔɣəŋ tɔ kɛ meeɬələnaa iyisi naale na ŋmunuɣu na nule na naanowa (2250). Koluŋa ŋke ka tɔ ka wée nənɔsi tooso. Lurɛŋ nənɔɔ na Yuta nyəŋka na Lefii nyəŋka.

³² Ilm tɔlule tɔ hɔɣoluyɔ koluŋa taɣaləŋ ká wée meeɬələnaa iyisi naale na ŋmunuɣu na nule na naanowa (2250). Koluŋa ŋke ka tɔ ka wée nənɔsi tooso tɔtɔ. Yosefu nənɔɔ na Pɛncamee nyəŋka na Taŋ nyəŋka.

³³ Ilm mpətəŋ tɔ koluŋa taɣaləŋ ká wée teitei ké ɪsu lɛŋsi. Koluŋa ŋke ka nənɔsi ka wée tooso. Simiyəŋ nənɔɔ, na Isakaa nyəŋka na Sapuləŋ nyəŋka.

³⁴ Ilm tɔtɔle tɔ hɔɣoluyɔ taɣaləŋ ká wée teitei ké na lɛlɛŋ. Koluŋa ŋke ka nənɔsi ká wée tooso tɔtɔ. Katɪ nənɔɔ, na Asee nyəŋka, na Nɛfətali nyəŋka.

³⁵ ɪcate koluŋa tɔna taɣaləŋ kpenta meeɬələnaa iyisi pɔɣɔlayafɛi naanowa (9000).

Pə kpayaɔ waatu un tɔɔ paa ha ɪcate ke həte si: Tacaa we cəne.

ISO KUYOYOTUTU TELESULU

TANIYEELI TOM TAKELAYA

Kotuloto

Takelaya kanε ka taa ile, Yuta ifepiya liyiti sɛɣna tɛca ke Iso sɛɛv taa. Paa na paa we Papiloni tɛtɔ taa kε ma ta nyi isɛnaa tɛ tɔ, pa kisa pa Iso kε pɛntɛnav. Tɔ naaki tɔtɔɣɔ Iso tɔɣ ke wulav kalampaani tɔ tɔɔ na isɛna Iso kɛla piitimnaa tɔ.

Isɛna pa faya Taniyeeli takelaya tɔ:

Iseyeli ifepiya liyiti taa tɛm na Iso, titite 1-6

Yaasinaa liyiti wei pɛ kulaa na pɔ hɔkɪ Taniyeeli tɔ, titite 7-12

Taniyeeli na ɪ taapalaa ke Papiloni

¹ Yuta wulav Sowakim kawulaya pusi tooso nyɛɣka taa, Papiloni wulav Nepukanɛsaa na ɪ yoolaa pa pola Yosalem ɪcate ke yoonav. Ulena pɔ ta-tɛ.

² Mɔɔyɔ Tacaa tɔwa Yuta wulav Sowakim ke pa niɣ taa. Pa kpa salɛkatɔnaa, na pɔ kpaya Iso tɛsɛɛle taa wontu lɛntɛnaa, na pɔ kpeena na pɔ si pa tɔɣ kutuluyɔ kpancoou taa.

³ Mɔɔyɔ wulav Nepukanɛsaa tɔma ɪ kawulaya tɔyaya nyɛma nyɔɔv tɔ Asepenasi si: Lɛsi Iseyeli awulumpiya. Yaa mpa pa nyɔɔɣ kulaa tɔ, pa ifepiya napɛli.

⁴ Mpa pa sɛɣa teu na pa isɛntaa luwa, na pɔ lapa ceu tɔ. Pɔ tɛ yɛlaa kɔ wɛɛna nyɛm na layatɔ kɛ. Na pa pɛsɛɣi na pɔ lɔ wulav tɔyaya taa kɛ tɛmlɛ. Ulena pɔ hɔkɪ-weyɛ Papiloni tɔm na pɔ ɣmaatɔ

⁵ ke pusi tooso. Wulav tɔɣɔnaya ke paa tɔkɪ na pɔ nyɔɔkɪ ɪ sɔlɔm. Pɛɛ pɔ waali ulɛna pɔ suv ɪ tɛmlɛ taa.

⁶ Yuta kpekɛɛle nyɛma ka sita ifepiya mpe pa taa kɛ. Mpeyɛɛle Taniyeeli, na Hananiya, na Mikayeli, na Asaliya.

⁷ Mɔɔyɔ kawulaya tɔyaya nyɛma nyɔɔv tɔ layasa-weyɛ hɛla. Taniyeeli keɛɛ Pelɛtasaa, na Hananiya si Satɛlakɪ, na Mikayeli si Mesakɪ, na Asaliya si Apɛti-Neko.

⁸ Ama Taniyeeli nɔ kisaa tɛsayasaya si unɪ ɪ kaa pilisi ɪ tɪ na wulav kotɔɣɔv na sɔlɔm mpi. Ulena ɪ sɛlɛmɪ kawulaya tɔyaya nyɛma nyɔɔv tɔ si, ɪ taa caali-ɪ na wulav tɔɣɔnaya na ɪ sɔlɔm mpi.

⁹ Mɔɔyɔ Iso lapa na apalɔ unɪ ɪ hɔkɪ Taniyeeli ke pɛɛɛɛ, na ɪ nu ɪ tɔm.

¹⁰ Paa na mpɔ, ɪlɛ ɪ cɔ-ɪ si: Ta caa wulav mayamaya suna mɔ tɔɣɔnaya na mɔ kunyɛnyɛm. Ilɛ ma nyɔɣ kɛ si pɔ taa kɔɔ na mɔ saalanaa tɛɛ-mɛyɛ alaafɛya. Ilɛ pu la na wulav lɛsi ma weesuyɔ.

¹¹ Mɔɔyɔ Taniyeeli pola wei Asepenasi ka kpawa si ɪ fɛɣ ɪ na ɪ taapalaa pa tɔɔ tɔ ɪ kiɣ, na ɪ tɔmɪ-ɪ si:

¹² Mayasi-tɔɔv celɔɔv ke tuusi hatɔ na lɔm ke kɔyɛɣ naanɔwa.

¹³ Pɛɛ pɔ waali, ulɛna ɪ nyɛmɪ tɔ na tɔ saalanaa. Mpa pa tɔkɪ wulav tɔɣɔnaya tɔ, ta alaafɛyanaa. Ilɛ n kɔ nyi isɛna n kɔ la tɔ.

¹⁴ Mɔɔyɔ ɪ tisa nti pa sɛlɛma-ɪ tɔ. Ulena ɪ mayasi-weyɛ mɔɔyɔ kɔyɛɣ naanɔwa.

¹⁵ Kɔyɛɣ kɔma na ɪ tala naanɔwa, ɪlɛ fɛɣlu nawayalɛ si Taniyeeli pa kɛla pa taapalaa ke alaafɛya na yasɛlaya. Pɛyɛɛle pɛɛ pa tɔkayana wulav tɔɣɔnaya.

¹⁶ Pə tɔɔ ké fɛnɪu yɛla-wɛyɛ wulav tɔyɔnaya kɛ ɛɛɔvɔv na í tɔyɪ-wɛyɛ tuusi hatu tike.

¹⁷ Ḿpɔ́yó Isɔ ha ifɛpiya m̀pɛ pa liyiti ké tɔm kate nyɛntɔ ɛɛkənav, na layatɔ, na takɛlaya nyəm. Taniyɛɛɪ ná sɛyɛsaya toosee waanɪ waanɪ hɔwɛɛ.

¹⁸ Kuyaku ŋku wulav ka suwa tɔ kɔ tapa. Iɛna Asepenasi pona ifɛpiya m̀pɛ pa tɔnaya wulav si í mayasi-wɛ.

¹⁹ Ḿpɔ́yó ílɛ í yɔyɔtəna ifɛpiya m̀pɛ pa təna. Ama í ta na pa taa napəli, isɪ Taniyɛɛɪ na í taapalaa. Ḿpɔ́yó í tɔ-wɛyɛ í tɔmlɛ taa.

²⁰ Paa tɔm kate nyɛntɔ ntiyɪ í pona-wɛ pa nyəŋ-təyɪ. Iɛna í ná si Taniyɛɛɪ pa kɛla tɔwaa, na cele tɔm nalaa, mpa pa təna pa wɛ í kawulaya taa tɔyɔ tɔm naanɔwa.

²¹ Taniyɛɛɪ ka wɛ wulav tɔmlɛ taa ké ḿpɔ́yó. Haləna pənaya ŋka Pɛɛsi wulav Silusi lɛɛka Papiloni ɪcate tɔ.

2

Nepukanɛsaa toosee

¹ Ḿpɔ́yó Nepukanɛsaa toosa toosee kɛ í kawulaya pənaya naalɛ nyəŋka taa. Toosee anɪ a pɛkəla-ɪ ná í mayasi tom na í wɪ.

² Iɛna í yɛle na pá koti tɔwaa, na cele tɔm nalaa na pee pɔɔsəlaa na isɔtɔlɔŋasi tɔm nyəntaa si, pá heeli-ɪ í toosee.

³ Pa kotaa Iɛna í tɔ-wɛ si: Ma toosaa ké na pá pɛkəli-m sɔsɔm. Iɛ ma caa si í kɛɛsi-m ma toosee anɪ.

⁴ Ḿpɔ́yó pa cɔ-ɪ na Alaameɛ tɔm taa si: Hai, ta caa wulav, mə na tɛtɔ*fa*. Heeli-tɔyɔ nyá toosee anɪ, Iɛna taa kɛɛsi-ŋ a hɔwɛɛ. ^a wɛɛ si wulav í wɛɛ tam.

⁵ Ntɛna wulav si: Yɛ í tá heeli-m ma toosee, na a hɔwɛɛ paa tɔɔsi mə nantɔ na kpataɪ. Iɛna mə tɛɛsi pəsi ncaa.

⁶ Ama yɛ í heela-m-yɛ na a hɔwɛɛ, maa la-mɛyɛ kɔcɔɔŋ sɔsɔŋ. Maa kɔsi mə nyɔŋ. Mpu tɔ, í yɔyɔti.

⁷ Ḿpɔ́yó pa lɛla cɔv si: Hai, ta caa wulav. Heeli-tɔyɔ nyá toosee anɪ. Iɛna taa sɛyɛsi-ŋ a hɔwɛɛ.

⁸⁻⁹ Ntɛna wulav cɔ si: Ma nawa tɛkpataa si, í caa ké si í kɛɛ tɔm na í hiki waatɔ. Iɛna í tayanɪ mə ti na í heeli-m pɔpɔtɔ, na pá layasi ma kɔsəsutɔ. Mpu tɔ, pə wɛɛ ké si í heeli-m ma toosee anɪ. Iɛ tənaya maa nyəna si í pəsəyɪ na í sɛyɛsi-m a hɔwɛɛ tɔtɔ. Yɛ pə taya mpu, maa kpɛntɪ mə tənaya kpátɔyó kɔlɔmɔyɔ.

¹⁰ Ḿpɔ́yó pa cɔ wulav si: Nɔyɔlv fɛi atɛ cənɛ wei í pəsəyɪ na í heeli-ŋ nti n pɔɔsəyɪ tɔ. Pəyɛle too tɔ, wulav sɔsɔ yaa tɔŋ tɔ nɔyɔlv í ta pɔɔsəta tɔm tənɛ tɔ taka ké tɔv, yaa pee nalɔ, yaa nyəntɔ nɔyɔlv.

¹¹ Nti n pɔɔsəyɪ tɔ, tɔ wɛ kate. Yɛ pə taya tɔŋ wei í fɛi yɛlaa hɛkɔ tɔ, í paasi nɔyɔlv fɛi wei í pəsəyɪ na í cɔ-ŋ-ti tɔ.

¹² Tənaya pə harja wulav na í mu pááná kɛ sɔsɔm. Iɛna í tɔ si, pá kɔ Papiloni nyəntaa təna.

¹³ Ḿpɔ́yó pa kpaalaa si, pá kú nyəntaa təna. Na pá pɛɛkɪ Taniyɛɛɪ na í taapalaa tɔtɔ si pa kuyɔ-wɛ.

Isɔ hɔla Taniyɛɛɪ kɛ wulav toosee

¹⁴ Wulav tanɪlaa nyɔyɔ tɔ Aliyɔkɪ tɔ mpaav si, í puki Papiloni nyəma kuyɔ. Iɛna Taniyɛɛɪ yɔyɔtəna-ɪ tɔpamm na ləmayasɛɛ.

^a **2:4 mə na tɛtɔ:** Pɛle pa tɛ sɛtɔ fayana Ləkpə nyəma. Pa sɛtɔ taa koolee

¹⁵ I pɔɔsa-i ké si: Pepe tɔɔ ké wulav saləka wɛ tɔŋ ke mpɔ? M'pɔyɔ Aliyɔki kɛsa-i-ti.

¹⁶ Ilena Taniyeeli polo wulav kin na í sələmi-i si: Ha-m waatu na má heeli-ŋ nyá toosee, na a hɔwɛɛ.

¹⁷ M'pɔyɔ Taniyeeli pola tɔyaya ke kpakpaa, na í heeli tɔm ntəyi i taapalaa Hananiya na Mikayeli na Asaliya

¹⁸ na í tɔ-wɛ si: I wiina isɔtaa Iso, na í la na tɛ cəkəna toosee anɪ. Pə taa kɔɔ na pá ku ta na Papiloni nyəntaa.

¹⁹ M'pɔyɔ pə hula Taniyeeli ke kɔŋmɛsətu tənɛ inəyi toosee taa ké ahoo. Ilena í sa isɔtaa Iso si:

²⁰ Tɔ sa Iso ké tam tɔɔ.

Inəyɔlɛ ləmayasɛɛ tu na tɔŋ tɔ.

²¹ Inɪ i layasəyənə yəlaa waatɔnaa.

I cəyasəyi awulaa na í kəsəyi-wɛ.

Na í haaki ləmayasɛɛ nyəma ke

ləmayasɛɛ na pá cəkəyənə.

²² Inɪ i kuliyina kɔŋmɛsəm sɔsɔm tɔɔ.

I naaaki səkɛtɔyɔ taa, i wɛ nyaaləm taa.

²³ Ma caanaa Iso ma sama-ŋ.

Nyá hana-m ləmayasɛɛ na tɔŋ.

Mɔ ta kəsələmɔtu na tɛ nyɪ wulav toosee.

²⁴ Pələ pə waali ké Taniyeeli pola Aliyɔki kin. Inəyi wulav ka tɔwa si í ku Papiloni nyəntaa. I pola i kin na í tɔmi-i si: Yele nyəntaa mpɛ. Ama pona-m wulav kin na má heeli-i i toosee kɔsɛyɛsətu.

²⁵ M'pɔyɔ Aliyɔki pona Taniyeeli ke wulav tɛyɛ kpakpaa. Ilena Aliyɔki tɔ wulav si: Ta caa, ma hika Yuta nyəma taa ké nəyɔlv. Inɪ i ka heelina-ŋ nyá toosee hɔwɛɛ.

Lɛsɔyɔ ŋku wulav nawa i toosee taa tɔ ku tɔm

²⁶ M'pɔyɔ wulav pɔɔsa Taniyeeli wei pa cɔyusaa si Pəlɔtasaa tɔ si: Tampana n pəsəyi na í kɛsɪ-m ma toosee na a hɔwɛɛ na?

²⁷ Ntɛna Taniyeeli si: Ta caa, nyəntɔ, yaa pee nalɔ, yaa tɔv, yaa isɔtɔlvɛnasɪ tɔm nyəntaa kaa pəsɪ na pá nyɪ-ti na pá heeli-ŋ.

²⁸⁻²⁹ Ama Iso wɛ isɔtaa na í kuliyi kɔŋmɛləm tɔɔ. Inɪ i hɔlənə-ŋ mpi pɪ tɛ na pə lá tɔ. Ta caa, n həntaa, Ilena í kpaya hɔwɛɛ na í kaləyi nyá kawulaya loosi. Ilena Iso wei inɪ i kuliyi kɔŋmɛləm tɔ tɔ, í hɔlɪ-ŋ mpi pɪ la tɔ.

³⁰ Inɪ i kulina-m pə tɔɔ si má heeli-ŋ nyá toosee. Ilena í cəkəna mpi pə cɔsəyɪ-ŋ nyá hɔwɛɛ taa tɔ. Tɔfɔ pə taya isɪ ma tɛɛ lɛlaa ke nyəm se.

³¹ N toosaa ké si, n na yɔlv lɛsɔyɔ anaam nəyɔlv na ku nyənɔyɔ na sɔyɔntɔ. Pəcɔ ku tɛɛ kəkɔ ke sɔsɔm.

³² Ku nyɔyɔ ke wɔla mayamaya ké. Ku lanlɛ na ku ŋkpalasi ke liyitee nyəyɔlvɔyɔ. Ku lotu na ku tala ke nyəyɔlvɔyɔ kɔsɛmɔyɔ.

³³ Na ku nəɔhɛɛ ke nyəyɔlvɔyɔ mayamaya. Ku nəntaaləŋ sita tiili-wɛyɛ nyəyɔlvɔyɔ, tiili-wɛyɛ cɔyɔ.

³⁴ N nyənaya, Ilena pə ləsi pələ natəli na pulaya tɔɔ na tɛ polo tɛ yaya ku nəɔhɛɛ timpi sita nyəyɔlvɔyɔ na cɔyɔ tɔ, na tɛ putiti-yɛ.

³⁵ M'pɔyɔ lɛsɔyɔ ŋku wɔ hota kpakpaa. Na cɔyɔ na nyəyɔlvɔyɔ mayamaya na nyəyɔlvɔyɔ kɔsɛmɔyɔ, na liyitee nyəyɔlvɔyɔ na wɔla pə yɔki tənəŋŋəŋ. Ilena heelim kpaya pə tənə isɪ lɔɔtɔ. M'pɔyɔ pələ nte tɛ yaya lɛsɔyɔ ŋku tɔ tɛ lapa pɔyɔ sɔsɔv na tɛ su antulinya tənə.

³⁶ Ta caa, nn naaki toosee anəḡəlee? Ma a heeli-ŋ pə hūwēē.

³⁷⁻³⁸ Nyagale leesuyv nyuyv wola nyəŋku ŋku. Nyá kələna awulaa təna. Isətaa Isə hana-ŋ kawulaya na toŋ na teeli. I tū nyá niŋ taa ké aŋ nyəm, paa yəlaa, paa wontu.

³⁹ Nyá waali kawulaya kaa tala nyá nyəŋka. Pəle pə waali tooso nyəŋka wenna isū nyəḡəlvv kuseemuyv, kaa təḡə antulinya təna.

⁴⁰ Liyiti nyəŋka ká wēē toŋ isū nyəḡəlvv maḡamaḡa, ŋku ku yəkəḡi pə təna tə. Kaa yəki kawulası təna na ká faḡa-səḡi həḡəlası.

⁴¹⁻⁴² Nəntaaləŋ na nəmpee na sita tiiliyi nyəḡəlvv, na tiiliyi cuyv tə, mṛúḡyó kawulaya ŋke kaa wēē təm naale. Kaa wēēna toŋ isū nyəḡəlvv, na ıcəntv isū cuyv.

⁴³ Na isū n nav nyəḡəlvv sitina cuyv tə mṛúḡyó yəlaa ka maḡası sı pá kpenti piitim kələməm na akpayale taa. Ama pə kaa la, teitei isū nyəḡəlvv na cuyv pə ta tamsı tə.

⁴⁴ Kawulası nsı sı waatv taa ké Isə ká kusi tam tə nyəŋka nakəli. Kaa yəki sı təna na sí saali yem. Nakəli ka kaa kpa ka tə.

⁴⁵ Nkəḡele pəle nte n nawa pə ləsa pulaya tə tə. Nte tə yəkəna leesuyv ŋku ku nyəḡətv, na cuyv, na wola. Isə Səso lapəna na n nyi mpi pu la tə. Toosee anı a wē tampana. A kuseḡesətv kaa saali.

⁴⁶ Mṛúḡyó wulav Nepukanəsaa hənta Taniyeeli ke aŋ. Ilena í tə sı: I fēni Taniyeeli na í wəpı-ı tulaalənaa.

⁴⁷ Na í tasa sı: Tampana mə Isə kəle tuŋ na awulaa təna Isə. I kuliyi kəŋmələm tə, isū n pəsuyv na n heeli-m tə.

⁴⁸ Pəle pə waali ké wulav kusa Taniyeeli nyuyv. I lapə-ı kucəwŋ kupaŋ payale. I cəla-ı Papiloni tetv təna həḡəlvv taḡanuyv na í su-ı nyəntaa təna səsə.

⁴⁹ Mṛúḡyó Taniyeeli sələma wulav ke nəḡə na í cəla Satələki, na Mesaki, na Apeti-Neko ke Papiloni taḡanuyv. Ilena Taniyeeli náa saali wulav təyaya taa.

3

Wulav wola leesuyv təm

¹ Mṛúḡyó wulav Nepukanəsaa lupa wola ke yulv leesuyv. Ku taḡaləŋ wē məetələnaa hiu na naanwaa, na ku wan ke məetələnaa tooso. Ilena í səŋsi-kuyv Papiloni tetv həḡəlvv taa ké Tula tətəkəle taa.

² Ilena í yaa ı tetv təna həḡələŋ nyəwŋ nyəma. Pə kpayav awulumpiya, na kumataŋnaa səsaa, na kufənənnaa. Na laḡatv tasələa, na liyitee paasənlaa, na hūlaa, na kiŋ nyəntaa, na tetv həḡələŋ nyəwŋ nyəma təna tə. I yaa-wəḡe sı pá polo leesuyv ŋku ku sēv tuluyv.

³ Mṛúḡyó pa təna pa kota leesuyv ŋku ku kiŋ.

⁴ Ilena kpaallv kiisina nəḡə səsaya sı: Piitimnaa yəlaa na nsəma təna, í ke ŋkpaŋŋ na í nu yoo.

⁵ Ye waatv wei í nuwa tutuyv, na həlaya, na saŋku, na cəmuyv, na kitiko, na wontu ntı tə təna. Pə wēē sı í həntı aŋe, na í sē wulav wola leesuyv ŋku.

⁶ Ye wei í kisaa, paa pəti pəntv ke kpakpaa ke kəko səsəwŋka taa.

⁷ Pə tə ké waatv wei yəlaa nuwa tutuyv, na həlaya, na saŋku, na cəmuyv, na kitiko, na wontu ntı tə təna tə taŋ tə, mṛúḡyó pa təna pa luŋaa na pá sē wulav wola leesuyv ŋku.

Taniyeeli taapalaa kisuyv ke leesuyv sēv

⁸ Ḳpóyó Papiloni nyéma napeli pa pola wulav kin. Ilena pá kuli Yuta nyéma waali.

⁹ Pa suu wulav kin, ilena pá see-i si: Ta caa, wulav, mæna tetu.

¹⁰ Isu n suwa si, ye tæ nu tutuyu, na hælaga, na sanju, na cæmuyv, na kitiko, na wontu nti tæ tæna. Pæ wee si yelaa tæna í hænti ateye na pá see nya wola leesuyv na?

¹¹ Ye wei í kisaa paa peti pøntu ke kpakpaa ke kækó səsəŋka taa?

¹² Pæyele Yuta nyéma Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko mpa n tu Papiloni tetu hægəlvuyv tayanuyv tæ, pa ta tæki nyá kusəsutv. Pa kisa nyá tunj na nyá wola leesuyv tæmlæ.

¹³ Ḳpóyó pááná kpa wulav ke səsəm na í tæ si, pá kəna-we. Ilena pá pona-weye-l.

¹⁴ Na í pəəsi-we si: Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko. I kisa ma tunj na ma wola leesuyv pæ tæmlæ lapv yaa?

¹⁵ Pəenente í tayaní mæ ti. Ye waatu wei í nu tutuyu, na hælaga, na sanju, na cæmuyv, na kitiko, na wontu nti tæ tæna. Ile í hænti atæ na í see leesuyv ŋku ma səŋsaa tæ. Ye pæ taya mpv, paa peti-meye kpakpaa ke kækó səsəŋka taa. Ilena má ná si tuyv ŋku ku læsi-mæ?

¹⁶ Ḳpóyó Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko, pa cə wulav si: Hai, ta caa, tu nəkəyi na tæ tayaní ta ti tøm.

¹⁷ Paa na mpv, ta ləə wei í tæmlæ tæ lakí tæ, í pəsəyi na í læsi-tuyv kækó səsəŋka taa. I ká waasi-tuyv nyá ninj taa.

¹⁸ Pæyele, paa ílæ í ta tu la mpv, tæ kaa la nyá tunj tæmlæ. Tæ kaa see nyá wola leesuyv ŋku n səŋsaa tæ.

¹⁹ Tənaɣa pááná kpa wulav ke səsəm, na í kpæe-weye ise. Ilena í tæ si: I haŋsi kækó səsəŋka ke tøm naatosompəyolayə.

²⁰ Ḳpóyó í təma í yoolaa alaafəya nyéma napeli si: I həkə-we, na í peti ka taa.

²¹ Tənaɣa pa həkə-weye kpakpaa, na pa tələəsənəa na pa capənəa na pa kpənaa. Ilena pá peti-weye kækó taa.

²² Paa haŋsa-keye teu ké isu wulav ka suw tæ. Haləna ká kv mpa pa peti mpe uní pa toosoɣo ka taa tæ.

²³ Ḳpóyó Satəlaki na Mesaki na Apeti-Neko pa hota kækó səsəŋka taa na pa kuhəkəm.

Satəlaki-we pa tooso ke kækó səsəŋka taa

²⁴ Ḳpóyó səyəntv kpa wulav. Ilena í kuli təkpa ka na í pəəsi í waali nyéma si: Isu yelaa kuhəkəa toosoɣo tæ peti kækó taa? Ilena pá cə-i si: Ḳpóyó, ta caa.

²⁵ Ntəna í má kapuka si: Ma naaki yelaa liyiti ké ka taa. Pa ta həkə-we, pácə pa təŋ kaa nyaki-we. Na liyiti nyəŋ nəyəsəna isu isətəa tillu.

²⁶ Pəle pæ waali, ilena wulav kpətəna kækó ŋke ka nəyə. Ḳpóyó í yaawa si: Iso səsə tæmlæ nyéma, Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko yoo. I lu na í kəə.

Ilena pá lu kækó taa ké kpakpaa.

²⁷ Ḳpóyó wulav akewənəa təna kotaa na pá wiili-we. Ilena pá ná si kækó ta nyəɣa pa tiili. Paa pa nyəəsi yaa pa wontu. Pæyele pa təə mayamaya fəi kækó səŋ.

²⁸ Ḳpóyó wulav təma si: Ma sama Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko pa ləə. Iní í tilina í isətəa tillu na í ya í yelaa. Mpi tæ, pa tisa pa yunj ke í təə ké. Pa mv səm na pá kisi ma kuyəyətutv. Si pa kaa see tuyv na pá ye le pa ləə.

²⁹ Pə tɔɔ ké ma kpaaləxi ma kawulaya tənə taa piitimnaa. Ye wei í tɔɔwə pane in pa lɔɔ, paa tɔɔsi pɔntu nantu na kpatasi. Pécó í tɔyaya ká məli ncaale. Mpi tɔ, lɔɔ nɔyɔlv í fɛi, na í yakí yɔlaa isɔ inɛ.

³⁰ Ḿpóyú wulav sɔɔsa pa nyɔɔŋ kusyɔv kɛ Papiloni tɛtu taa.

Wulav toosee naale nyəna

³¹ Ḿpóyú Nepukanɛsaa ŋmaa takəlaya kɛ piitim na nsəma tənə yəlaa mpa pa wɛ antulinya tənə taa tɔ na í sɛɛ-wɛ si: Alaafəya wɛɛ?

³² Ma caa ma kɛɛsi-mɛyɛ piti təma sɔsɔɔna wɛna lɔɔ sɔsɔ lapa-m tɔ.

³³ I piti təma tɔwaya.

A wɛ tɔŋ.

I kawulaya wɛ tam tɔɔ.

4

¹ Nepukanɛsaa má, ma caya ma kawulaya tɔyaya taa. Ma təkaya ké na má nyɔɔki na má suma.

² Ḿpóyú ma hənta ahoo naali na má toosi. Sɔyɔntu kpa-m, na pə pəsi ma lanlɛ.

³ Ḿpóyú ma yaa Papiloni nyəntaa tənə si pá heeli-m ma toosee anɔ a hɔwɛɛ.

⁴ Kɛlɛna tɔwaa na isɔtulɔŋasi tɔm nyəntaa na pee nalaa na topotopo nyəma pa kɔɔ na má heeli-wɛyɛ toosee anɔ. Ama pa ta pəsi na pá sɛyɛsi-m a hɔwɛɛ.

⁵ Waali waali ké Taniyɛli wei í wɛna lɔɔ Nanŋtu ləmayasəle na pa cuyusa-ɪ ma tɔyɔ hətɛ si Pɛlɛtasaa tɔ í kɔma.

⁶ Ḿpóyú ma heela-ɪ ma toosee. Ma si: Tɔwaa wulav Pɛlɛtasaa, ma nyəma si, n wɛna lɔɔ Nanŋtu ləmayasəle. Tɔm kɔŋmɛlɔtu natəli tu cɔɔsəyi-ŋ. Iɛ sɛyɛsi-m ma toosee anɔ a hɔwɛɛ.

⁷ Ma həntaa ké, ɛlɛna má toosi si:

Tɔyɔ sɔsɔɔŋkɔ nakuli kɔ səŋa antulinya həku taa.

⁸ Ḿpóyú kɔ lapa tɔŋ na kɔ kpa isɔtaa təliyiliyi.

Pa naaki-kɔyɔ antulinya tənasi tənə taa ké.

⁹ Kɔ hatu ka suwaya na kɔ lula pee kɛ sɔsɔm.

Taale wontu cɔsɔya kɔ isɔtom taa ké.

Sumasi na tukaya si tana kɛ kɔ pilinasi tɔɔ.

Weesuyɔ nyəm tənə hikaya pə tɔyənaya na kɔ kin.

¹⁰ Pə tasaa ɛlɛ, ma ná isɔtaa tillu nɔyɔlv í tiina isɔtaa kɛlɛ.

¹¹ Ḿpóyú í kiisina nɔyɔ sɔsaya si:

I hu tɔyɔ ŋkɔ, na í sɛti kɔ pilinasi.

I kpiisi kɔ hatu, na í ŋmusi kɔ pee.

Wontu na sumasi í se kɔ tɛɛ.

¹² Ama í yele kɔ kite na tə lila kɛ tɛtu taa.

I həkɔ kɔ kite ntɛ na nyəyɔlvɔyɔ mayamaya,

na kusɛɛmɔyɔv pə alukpala,

kɛ taale nyutu həku taa na aŋkpələɛ sɔ-tɛ.

Kite ntɛ tə tɔyɔ nyutu isɔ həntu wontu.

¹³ Pá ləsi tə yulɔtu ləmayasəle

na pá tu-tɛyɛ wontuyɔ nyəntɛ.

Tə wɛɛ ḿpóyú pusɔ naatosompɔyɔlaya.

¹⁴ Isɔtaa tillaa kɔnna tɔm tənɛ inɔ. Antulinya yəlaa tənə í nyi si, isɔtaa lɔɔ tənna yəlaa kawulasɔ tənə. I nɔka paa yulɔ səkpɛlu í tu-ɪ.

¹⁵ Ma toosee anəyələ. Ma kawulaya taa nyəntaa təna ta pəsi na pá heeli-m a hówée. Ile ma nyəmə sɪ Pələtasaa, n wəna Iso Nanjtu ləmayasələ. N ká pəsi na ń heeli-m-yə.

Taniyeeli seyesəyi wulav ke ɪ toosee hówée

¹⁶ Ḿpóyó Taniyeeli wei pa cuɣusaa sɪ, Pələtasaa tɔ, ɪ laakali pəsaa. Pə pəkəla-ɪ ɪ hówée taa ké laasaya tɔɔ. Ntəna wulav ma má tɔmɪ-ɪ sɪ: Ma toosee anɪ a tɔm í taa pəkəli-ŋ. Ilena í cə-m sɪ: Hai, ta caa, toosee anɪ á pəsi nyá kolontunaa nyəntu.

¹⁷ Tɔɣu səsəŋku tɔŋ nyəŋku ŋku n na ku kpa mpv təliyiɪ tɔ, pa naakaya-kuyv antulinya tənasi təna taa ké.

¹⁸ Ku hatv ka suwaka na kó lula pee ké səsəm. Taale wontu cəsaya ku isotom taa ké. Sumasi ná tukaya sɪ tana ke ku piliŋasi tɔɔ. Weesuyv nyəm təna hikiyi pə tɔɣəŋaya na ku kiŋ.

¹⁹ Ta caa, nyəɣale tɔɣv ŋku. Nyá lapəna səsə na ń la tɔŋ na ń pu na ń kaləsəna isətaa. N ŋmakəla antulinya tənasi tənaya.

²⁰ Pəle pə waali n nawa isətaa tillu tiina isətaa na í tɔ sɪ, pá hu-ku na pá wakəli-ku. Ama pá yele kite na tə lila ke tətɔ taa. Ile pá həkə-te na nyəɣəluyv mayamaya, na koseemuyv alukpala ke taale nyutv həkə taa. Anjəpələe í sɔ-te, na tə na wontu pá kaa taale nyutv ke pusi naatosompɔɣəlaya.

²¹ Wulav, nyá toosee anɪ a hówée nté sɪ, isətaa Iso ká paasəna-ŋ.

²² Paa tɔɣəŋi-ŋ yəlaa həkə. Nyana taale wontu í ka kaa təɣayale na ń təkɪ nyutv isv naaŋ. Anjəpələe ká sɔ-ŋ na ń wée ḿpóyó pusi naatosompɔɣəlaya. Ilena pəcó ń nyɪ sɪ isətaa Iso tənna yəlaa kawulasɪ təna. Ye ɪ nəkə wei ɪ tɔ-ɪ.

²³ Təm nti pa yəɣətaa sɪ pá yele kite tɔ. Tələyele sɪ, ye n kəma na ń cəkəna sɪ Iso kele pə təna pə tɔ. Ile n məli nyá kawulaya taa.

²⁴ Ta caa wulav, pə tɔɔ tɔ, təkɪ layətv nti ma tasəyi-ŋ tɔ. Lə isayətv, na ń təŋ kusiɣisim. Wəna acamaa pətətəle na nyá laŋhuləmle ká leeli.

Wulav toosee lapa isv ɪ toosuyv tɔ

²⁵ Ḿpóyó pə lapa teitei isv Taniyeeli ka kəsəaa tɔ.

²⁶ Pənaya sikaa iləna kuyəkv nakulɪ wulav cəki ɪ kawulaya kutuluɣv nyuyv taa ké Papiloni.

²⁷ Ilena ɪ má, ɪ laŋle taa na í tɔ sɪ: Má ŋmana ma kawulaya ɪcatə səsəle Papiloni ɪne. Ma lapa ḿpóyó sɪ ma tɔŋ na ma səsəntv, na ma teeli í ná.

²⁸ I nəɣə ta tiita atə, ɪle ɪ nu pə yəɣətəna isətaa kele sɪ: Wulav Nepukanəsaa, nu teu yoo. Paa tɔ na pá ləkɪ-ŋ nyá kawulaya ŋkə.

²⁹ Paa tɔɣəŋi-ŋ yəlaa həkə. Nyana taale wontu í ká kaa təɣayale. N ká təkɪ nyutv isv naaŋ. Haləna pusi naatosompɔɣəlaya. Ilena pəcó ń nyɪ sɪ isətaa Iso tənna yəlaa kawulasɪ təna. Ye ɪ nəkə wei ɪ tɔ-ɪ.

³⁰ Ḿpóyó pə lapa ḿpóyó kpakpaa. Ilena pá tɔɣəŋi Nepukanəsaa ke yəlaa həkə, na í tɔɣə nyutv isv naaŋ. Anjəpələe sɔ-ɪ, haləna ɪ nyəɣsɪ pu isv həkələnaa huntv, na ɪ səkpəŋ isv sumasi.

Nepukanəsaa alaafəya hikuyv

³¹ Pusi naatosompɔɣəlaya tɛwə iləna Nepukanəsaa má ma kusɪ isə na isətaa. Ḿpóyó ma ləmayasəe məlaa, na má sɛe Iso sɪ: Hai, isətaa Iso, ma sama-ŋ. Ma sɛe Iso Tacaa nyá. Nyá kawulaya wə tam tɔɔ ké. Nyá səsəntv kaa su tənaya.

³² Antulinya yəlaa təna ta haŋna-ŋ. N lakəna pa na isətaa tillaa ke isəna n caa tɔɣə. Nəɣəlv ɪ pəsəyi-ŋ natələyi pə taa.

³³ Ḿpóyó ma ləmayasəe məla-m. ʔəna pá mələna-m ma kawulaya, na ka teeli, na ma teu na ma səsəəntu. Ntəna ma waali nyəma na ma akewenaa səsaa koti ma kin. ʔəna pá tayanı-m ma kawulaya taa ké suu na ká kəli ısu kaa wəu tə.

³⁴ Pə təo ké Nepukanəsaa má ma saŋ, na má puyuləyi na má tuiyi teeli ké ıstəaa Wulav. ʔni ı təŋəŋəna tampana ké pə təna pə taa na ı lakı kuşiyisim. ʔ tisiyi wei ı hən ı ti təŋə.

5

Wulav Pələsasaa acima

¹ Ḿpóyó kuyaku nakuli wulav Pələsasaa lapa acima səsəəna. ʔ akewenaa səsaa iyaya (1000) ké ı lapa-ye na ı na-we pá nyəə solum.

²⁻³ Pə keesaa ʔəna solum cəə wulav ısentaa. Tənaŋa ı tilaa na pá kəna wula na liyitee nyəŋəlyu poosiyanaa. Wontu ntəyi ı caa Nepukanəsaa ka ləeka Yosalem ıə təsele taa. Ḿpóyó ı na ı akewenaa səsaa na ı alaa, na ı saalaa, pa nyəəna wontu ntəyi solum.

⁴ ʔəna pá taləyi pa tiŋ kulalaŋ. Wula na nyəŋəlyu mayamaŋa, na pə kuşeeŋəlyu ké paa lupa tiŋ ʔni. Pa saaka lələŋ ké taaŋi na pəe.

⁵ Ḿpóyó ntantaku luwa kpakpaa. ʔəna ku ŋmaaki fətəla kin ké kawulaya kutuluŋu koluŋa kuhələmaya təə.

⁶ Wulav ná mpv, ʔəna səŋəntu kpa-ı na ı seliyi. Haləna ı təna makəna təmaya kpakpaa.

⁷ Ḿpóyó ı mapa kapuka sı pá kəna Papiloni ıstəluŋası nyəntaa, na nyəntaa na pee nalaa. Pəle pa kəma ʔəna ı tə-we sı: Ye wei ı kala ŋmaatv təne na ı heeli-m tə hūwəe. Paa suu pəntu ké tən toko, na pa tui wula luluyv. ʔəna pá su-ı kawulaya təcayale tooso nyente taa.

⁸ ʔəna pa təna pá mayası. Ama pa ta pəsi na pá kala ŋmaatv ntı na pá heeli wulav ké tə hūwəe.

⁹ Tənaŋa wulav laŋle səsə wakəlyu na ı akewenaa səsaa laŋa náa cə.

Taniyeeli Seyesəyi wulav ké ŋmaatv hūwəe

¹⁰ Ḿpóyó wulav too nuwa ı na ı akewenaa pa makı kapusi ké ŋmaatv ntı tə təm. ʔəna ı suu pa kin na ı se ı pəyalv sı: Mə na tetv. Səŋəntu ı taa kpa-ŋ na pə wakəli nyá laŋle.

¹¹ Apalu nəŋəlv ı we nyá kawulaya taa, ı wəna ʔəna Nəŋəntv ləmayasəle. Halı nyá caa Nepukanəsaa waatv taa ké pa ná yulv ʔni. ʔ ké cekəlv, na laŋatv, pəyele pə ha-ı nyəm. Ḿpóyó nyá caa kpa-ı tūwaa, na ıstəluŋası təm nyəntaa, na nyəntaa, na pee nalaa pa nyuyv tv.

¹² ʔ hətə nté Taniyeeli, ʔəna nyá caa cuŋusı-ı sı Pələsasaa. ʔ wəna ləmayasəle ké, na pə kəli ləlaa. ʔ nyəmaya na ı seyesəyi toosee hūwəe. ʔ kpekıyi asəsuna, na ı kuliyi kuŋmələm tə na ı heeliyi. Yaa-ı, ı ká kala-ŋ ŋmaatv ntı.

¹³ Ḿpóyó pa kəna Taniyeeli ké kpakpaa, na wulav pəsı-ı sı: Nyayale Taniyeeli wei ma caa kənnə Yuta tə?

¹⁴ Pa yəŋəta nyá təm na má nu sı, n wəna ʔəna ləmayasəle na nyəm na n cekəŋəna na pə kəli ləlaa.

¹⁵ Pa kəna-m nyəntaa na ıstəluŋası nyəntaa sı pá kala ŋmaatv təne na pá heeli-m tə hūwəe pa ta pəsi.

¹⁶ Ma nuwa sı n pəsəyi na ı cə təm təna. N kuliyi kuŋmələm təə, na ı heeliyi. Mpv tə, ye n kala ŋmaatv təne na ı seyesı-m tə hūwəe. Paa suu-ŋ tən toko, na pá tui wula luluyv. Paa su-ŋ kawulaya təcayale tooso nyente taa.

¹⁷ M̐p̐óyó Taniyeeli cō wulav si: Ma sama, ta caa. Ue su nyá kuvōōŋ, yaa h̐ ha wei n nōkaa tō. Paa na mpv̐ maa kala-ŋ ŋmaatv̐ nt̐ na má heeli-ŋ tō h̐w̐w̐e.

¹⁸ Isōtaa Isō sōsō ka kpana nyá caa Nepukanēsaa ke wulav sōsō na í t̐-í teeli.

¹⁹ Na p̐á la na piitimnaa na nsōma tēna yēlaa nyar̐na-í na pá seliŋi. Ye í nōkēna wei í kv̐ íl̐, na í sōla wei í yele íl̐. I kusaya mpa í caa tō pa nyōōŋ, na í tisiŋi mpa í luyv̐ f̐i t̐.

²⁰⁻²¹ Ama í hōma í t̐ na í la kalampaani. Ulena p̐ t̐-í wontuyv̐ lēmayas̐lē. Pa k̐sa-í í kumte tō na í teeli sí tēkpataa. Pa t̐yōna-í yēlaa h̐k̐v̐ na í na taale kpanasi pá kaa tēcayale. I t̐yō nyutv̐ is̐i naar̐, na aŋkp̐lēe sō-í. Halēna waatv̐ wei í nyēmá si, isōtaa Isō sōsō tēna yēlaa kawulas̐ tēna, í nōka wei í t̐-í.

²² Ama í p̐yalv̐ nyá, nyá nyēmá m̐p̐óyó teu. Paa na mpv̐ n ta pasa nyá t̐ na h̐ t̐ Isō kē teeli.

²³ N kpaasa nyá t̐y̐i isōtaa Isō tō kē. Mpi tō, n yēlaa na pá l̐si Isō t̐s̐ēlē nyēnas̐i. Halēna nyana nyá akewenaa sōsaa, na nyá alaa na nyá saalaa, í nyōōna solum. Ulena í tala m̐ t̐ŋ wei pa lup̐na liyitee ny̐y̐l̐v̐ na wula, na ny̐y̐l̐v̐ mayamaya, na p̐ k̐s̐ēm̐v̐v̐ tō. Paa m̐ t̐ŋ wei pa saaka taasi, na p̐ē, na u naaki, na u nuk̐i, p̐yēle í ta ny̐i p̐lv̐ tō. N p̐ema Isō wei í tōka nyá weesuŋv̐ ke í niŋ taa t̐yō teeli.

²⁴ P̐ tō tō kē í yēlaa na ntantakv̐ ŋmaa mpv̐

²⁵ Si: Mene mene tek̐l u paas̐n.

²⁶ T̐m p̐ē an̐ a h̐w̐w̐ē nt̐. Mene h̐w̐w̐ē w̐ē si, Isō kala nyá kawulaya k̐yēēŋ, na í su ka tēnaya.

²⁷ Tek̐l, h̐w̐w̐ē w̐ē si, í mayasa-ŋ san̐ya tō na í ná si, n f̐i yun̐.

²⁸ Paas̐n h̐w̐w̐ē w̐ē si, í tala nyá kawulaya na í c̐la Mete nyōma na P̐ēs̐i nyōma.

²⁹ Tēnayelee wulav si, pá suu Taniyeeli ke t̐ŋ toko na pá t̐-í wula l̐lv̐v̐. Ulena pá kpaali si paa su-í kawulaya tēcayale tooso nyēnte taa.

³⁰ M̐p̐óyó pa kv̐ Papiloni wulav P̐el̐tasaa ke ahoo an̐.

6

¹ Ulena Mete wulav Taliyusi m̐v̐ kawulaya ke í l̐lv̐v̐ p̐naya nutoso na naale nyēŋka taa.

Taniyeeli kolontunaa ny̐ki-í kat̐ka

² M̐p̐óyó Taliyusi f̐aya í tetv̐ ke h̐y̐l̐ŋ n̐n̐w̐a na hiu (120). Ulena í kpa p̐ nyōōŋ nyōma.

³ Ntēna í kpa sōsaa nap̐l̐x̐i naale na p̐ t̐l̐na Taniyeeli si pá f̐en̐ŋi sōsaa m̐p̐ē pa tō, na wulav p̐lv̐ í taa wak̐l̐.

⁴ Ama Taniyeeli ná t̐ē m̐p̐ē in̐ na nyōōŋ nyōma ke lēmayas̐lē tēcayacaya. Ulena wulav h̐v̐ si í k̐ kpa-í í kawulaya tēna paas̐nl̐v̐.

⁵ M̐p̐óyó pa na nyōōŋ nyōma m̐p̐ē pa p̐ēka isōna paa la na pá hiki Taniyeeli t̐. Paa kawulaya t̐m nat̐l̐ t̐ taa, Ulena pá w̐i. Mpi tō, Taniyeeli lakaya í t̐ml̐ ke teu kē í ta c̐l̐si nat̐l̐.

⁶ M̐p̐y̐lē yēlaa m̐p̐ē si, ye p̐ t̐ya Taniyeeli isō s̐ēv̐ kiin̐ taa t̐ kaa hiki t̐waanl̐.

⁷ Ulena pá polo wulav kin̐ na pá s̐ē-í si: Wulav, nyana tetv̐.

⁸ Nyá kawulaya tēna taa akewenaa sōsaa tēna caa si, h̐ kpaalēna t̐ŋ si, ye wei í lun̐a t̐y̐v̐, yaa y̐lv̐ n̐y̐lv̐ ke k̐yēēŋ hiu na naan̐w̐a taa, ye p̐ t̐ya wulav nyá, pá p̐t̐i p̐nt̐o ke t̐y̐las̐i p̐óyó taa.

⁹ Mpu tɔ, mu kɔsəsuto nti. Nmaa-ti na ɛ tɔ nin. Nɔyɔlo ɛ taa kpɛɛsi-ti. Mpi tɔ, Mete nyɔma na Pɛɛsi nyɔma pa kiiu u laɣasɔyi.

¹⁰ Mpɔyɔ wulav Taliyusi mu tɔm nti na ɛ tɔ nin.

Taniyeli petɔvu ke tɔyɔlasɛ pɔyɔyɔ taa

¹¹ Taniyeli kutuluɣu ka ke ate na isɔtaa nyɛŋku kɛ na ku pɛtote tɔlɔna Yosalem ɛate tɔɔ. Tɔnaya ɛ kpaakaya na ɛ lunɣiyi akula na ɛ san ɛ Iso. ɛ sɛlɛmaya-ɛ paa kuyaku ŋkuyu tɔm tooso kɛ. ɛ nuwa wulav tɔm nti, ɛna ɛ polo Iso sɛlɛmɔvu isu ɛ tu laki tɔ.

¹² Mpɔyɔ ɛ kolontunaa mpe pa pola kpakpaa, na pɔ mayana ɛ tɔɛna sɛlɛmɔvu na ɛ yaaki Iso.

¹³ ɛna pɔ polo wulav kin na pɔ tɔ si: Isu n ŋmaawa na ɛ su si, ye wei ɛ sɛlɛma Iso nɔyɔlo, yaa yulu nɔyɔlo, ke kuyɛɛɛ hiu na naanɔwa taa, na pɔ tɔ kɛ nyɔ, paa pɛti pɔntu ke tɔyɔlasɛ pɔyɔyɔ taa? Wulav si: Eɛna. Mete nyɔma na Pɛɛsi nyɔma kiiu u laɣasɔyi mɛɛ.

¹⁴ Ntɛna pɔ heeli-ɛ si: Mpa pa kɔmna Yuta tɔ pa taa wei pa yaa si Taniyeli tɔ u nyɛnɔyi nyana nyɔ kiiu ke pɔlu se. Halɔ tɔm toosoɔyɔ ɛlɛ ɛ sɛlɛmɔyi ɛ Iso kɛ paa kuyaku ŋku.

¹⁵ Wulav nuwa si Taniyeli, ɛna ɛ lanɣle wakɛli. Mpɔyɔ ɛ mayasaa si ɛ waasi-ɛ. Halɔna ilim tɔvu.

¹⁶ Mpɔyɔ yɔlaa mpe pɔ mɛla ɛ kin na pa pɔɔsi-ɛ na isɛle kɔsɛɛmlɛ si: Ntɔɛ n nyɔmɔ teu si Mete nyɔma na Pɛɛsi nyɔma pa kiiu u laɣasɔyi?

¹⁷ Mpɔyɔ wulav yɛlaa na pɔ kɔna Taniyeli na pɔ pɛti-ɛ tɔyɔlasɛ pɔyɔyɔ taa. ɛna ɛ tɔm-ɛ si: Nyɔ Iso wei ɛ tɔmlɛ n sɛsɛna isɛle tɔ, ɛ tike ɛ pɛsɔyɔna na ɛ ya-ɛ.

¹⁸ ɛna pa tɛki pɛle ke tɔyɔlasɛ pɔyɔyɔ ŋku ku nɔyɔ. Mpɔyɔ wulav na akewɛnaa sɔsaa pa yusa pɛle tɔɔ si nɔyɔlo ɛ taa tɔli.

¹⁹ Mpɔyɔ wulav mɛla ɛ tɔyaya na ɛ suu mpɔ. ɛ ta kpɛtɛna ɛ alaa taa nɔyɔlo. Pɔyɛle ɛ keela tom.

Taniyeli luv na alaafɔya ke tɔyɔlasɛ pɔyɔyɔ taa

²⁰ Pɔ kɔma isu pɔ nyaalɔyi, ɛna wulav kuɔli lɔɛ na ɛ polo tɔyɔlasɛ pɔyɔyɔ nɔyɔ.

²¹ ɛ kpɛtɛna-ku, ɛna ɛ yaa Taniyeli na lanɣwakɛlle na ɛ pɔɔsi si: O oo Taniyeli. Iso Weesuyu tɔ wei ɛ tɔmlɛ n lakɛna isɛle kɔsɛɛmlɛ tɔ. ɛ pɛsaa na ɛ waasi-ɛ tɔyɔlasɛ sɛkpaɛ taa?

²² ɛna Taniyeli cɔ, na ɛ sɛɛ wulav si: Ta caa, nyana tetu.

²³ Ma Iso tɛla isɔtaa tillu na ɛ tɛki tɔyɔlasɛ nɔɔsi, si ta la-m pɔlu. Mpi tɔ, ma ta wakɛlɛna-ɛ. Pɔcɔ ma ta pɛntɛna nyɔ tɔtɔ.

²⁴ Tɔnaya wulav lanɣle huluma katatɔlaya, na ɛ tɔ si, pɔ lɛsi Taniyeli. Mpɔyɔ pa lɛsa-ɛ. Paa hinɣaya, ka fɛi ɛ tɔɔ. Mpi tɔ, Taniyeli tɛma Iso na ɛ taa kɛ.

²⁵ ɛna wulav yɛle na pɔ kpa yɔlaa mpa pa kuu Taniyeli nɔɔhɛɛ tɛɛ tɔ. ɛna pɔ pɛti pɔ na pa alaa na pa piya ke tɔyɔlasɛ pɔyɔyɔ taa. Na tɔyɔlasɛ te-we na si salɔ pa muwa, na pa ta tu tiita ate.

²⁶ Pɛle pɔ waali kɛ wulav Taliyusi ŋmaa takɔlaya ke piitim na nsɛma tɛna yɔlaa, mpa pa we antulinya tɛna taa tɔ si: Ma sɛɛ-mɛ.

²⁷ Ma suku ma kawulaya tɛna taa kɛ kɔsəsuto. Paa wei ɛ nyana Taniyeli Iso na ɛ se-ɛ.

Mpi tɔ, inɔyɔle Iso Weesuyu tɔ na ɛ we tam tɔɔ.

ɛ kawulaya kaa tɛ na ɛ sɔsɔntu kɔ weɛ mpɔyɔ tam tɔɔ.

²⁸ Inɔ ɛ hɛtɔyɔna na ɛ waasɔyi.

ɛ laki piti tɛma ke isɔtaa na ate.

Ini ɪ waasəna Taniyeeli ke tɔɔlasɪ nɔɔɔ taa.

²⁹ Ḿpóyó Taniyeeli nyɔyɔ kɔla Taliyusi kawulaya waatu taa, na Pɛɛsɪ wulaw Silusi waatu tɔtɔ.

7

Taniyeeli toosee kancaalaya nyəna

¹ Ḿpóyó Papiloni wulaw Pɛlɛtasaa kawulaya pənaya, kancaalaya nyənka taa, Taniyeeli həntaa na ɪ toosi toosee.

² ɪlena ɪ ɲmaa-yɛ.

Taniyeeli toosaa ké sɪ: Heelim luna antulinya tənə taa, na pə laɲtəɣɪ tənku sɔsɔ.

³ Ḿpóyó taale wontu sɔsɔɔntu liyiti luna tənku taa. Tu faɣana təmayə.

⁴ Kancaalaya nyənku nəɣəsəna tɔɔlaya. ɪlena ku wɛna həkəle keɲ. Ḿpóyó pa kpɛsa ku keɲ inɪ. ɪlena pá kusi-ku, na pá sənɣsa-kuɣu ku nɔɔhɛɛ naale tɔɔ ɪsu yulɔ. Ḿpóyó pa tu-kuɣu yulɔ ləmayasɛɛ.

⁵ Naale nyənku ná nəɣəsəna taale wontuɣu ɪsaɣan nakuli. Na ku sənɣa ku nɔɔhɛɛ tooso tɔɔ ké kənɔkən. ɪlena ku tɔka sənɔasɪ tooso na ku kela. Na pá yɔɣɔtəɣɪ-ku sɪ, kó kuli na kó li nantu.

⁶ Pəle pə waali ké ma ná lɛɲku, na kó nəɣəsəna ɪsu kprou. Ku siyile waali ké keɲ liyiti ɪsu sumaya, na ku nyɔɔɲ ke liyiti. ɪlena pá tu-kuɣu tɔɲ.

⁷ Ḿpóyó ma na wontuɣu liyiti nyənku. Ku wɛ sɔɣɔntu ke sɔsɔm, na ku toma fɛna taka. Ku wɛna nyəɣəlɔyɔ kela sɔsɔɔna ké. Ku tɔki na kó fɛləɣɪ nɔɔhɛɛ ke mpi pə kaasaa tɔ. Ku ta nəɣəsəna wontu nti tə tɔm tɔ tɛma kɛɛsuyɔ tɔ. Ku hənɣ wɛ naanwɛa.

⁸ Ḿpóyó ma na həlɔyɔ səkpɛluɣu luwa hɛku taa, na kó kpɛsɪ ɪ taa tooso. Ku wɛna ɪsɛ ké ɪsu yulɔ, na ku nɔɔɔ yɔɣɔtəɣɪ kalampaanɪ təm.

ɪsɔ hɔv tɔm

⁹ Ḿpóyó ma na pa suwa kumlee. ɪlena Tam tɔɔ tu nɔɔɔlɔ ɪ caɣa. ɪ wontu hɔlɔmaa ké təlailaɪ. ɪ nyɔɔsɪ wɛ ɪsu kponɲkɔmɔlɔm mayamaya. ɪ kumte mɔkaya kɔkɔ ké, na tə pəpələɛ wɛ ɪsu mamala.

¹⁰ Kɔkɔ lukaya tə tɛɛ na ká kpɛɲ ɪsu pɔɔɔ ke ɪ ɪsɛntaa. Yɛlaa ke iyisi iyisi sənɣa ɪ kin na pa taa lɛlaa laki-ɪ tɛmlɛ. Ḿpóyó hɔvləa caɣaa na pá həti takəlasɪ.

¹¹ Ma nyənaya wontuɣu ɲku ku həlɔyɔ yɔɣɔtəɣa kalampaanɪ təm ke mpɔ tɔ, ɪlena má na pa ku-ku, na pá pɛti kɔkɔ taa sɪ kó nyaya.

¹² Ḿpóyó pa lɛɛka wontu lɛntɪ toma. Ama pa sɔɔsa-təɣɪ weesuyɔ ke pəcɔɔɔ waatu nɔɔɔlɔ ɪ tɔɔ.

¹³ Pə waali ké ma nawa nɔɔɔlɔ na ɪsɔɲmɔntu kənɲa-ɪ. ɪ nəɣəsəna yulɔ pəyaya. Ḿpóyó ɲmɔntu nti tə pona-ɪ na tɛ kpɛtənə-ɪ Tam tɔɔ tu inɪ.

¹⁴ Ḿpóyó pa ha-ɪ tɔɲ na teeli na kawulaya. Sɪ piitimnaa tənə, na nsəma yɛlaa, ɪ lapɪ-ɪ tɛmlɛ. ɪ tɔɲ ká wɛɛ tam ké, na ɪ kawulaya kaa tɛ.

Taniyeeli toosee kancaalaya nyəna hɔwɛɛ kilisuyɔ

¹⁵ Ḿpóyó Taniyeeli tɔma sɪ: Ma toosee kpa-m sɔɣɔntu, na pə pɛkəli-m ma taa.

¹⁶ ɪlena ma kpɛtənə mpa paa wɛ tənə tɔ, pa taa nɔɔɔlɔ. ɪlena má pɔɔsɪ-ɪ pə tənə pə tampana, na ɪlɛ ɪ kɛɛsɪ-m pə hɔwɛɛ.

¹⁷ Sɪ taale wontu sɔsɔɔntu liyiti inəɣələ, antulinya kawulasɪ nsi su kɔɔ tɔ.

¹⁸ Pəle pa waali ké ɪsɔtaa ɪsɔ sɔsɔ yɛlaa ká tɔɔɔ kawulaya ke tam tɔɔ.

¹⁹ Pə waali ké ma luyi lapa si, má nyi wontuyu liyiti nyəŋku tampana. Ku we soɔntu ke səsəm ké. Ku ta nəɣəsəna lenti. Ku kela ke nyəɣəluɣu ké. Ku səkraŋ ke nyəɣəluɣu kuɣeemuɣu. Ku tɔki ké na ku fəluɣi nəɣhe ke mpi pə kaasaa tɔ.

²⁰ Ma nyəna tɔtɔɣo ku həŋ naanowa. Na i taa ləŋku ŋku ku nyəwa na ku kpəsi tooso tɔ. Ku wəna iɣe ké na nəɣo. Ku yəɣotaya kalampaani tɔm na ku kəla lələŋ.

²¹ Tənaɣa ku yoonə Iso yəlaa, ku caakaya-weyə kəluɣu.

²² Mɔpɔyɔ Tam tɔ tɔ koma na i ha isətaa Iso səsə yəlaa ke tampana. Pa kawulaya tɔɣu waatu talaa keɛ.

²³ Ilena i kilisi-m wontuyu liyiti nyəŋku ŋku ku hɔwɛɛ si, ŋkuyule ate kawulaya liyiti nyəŋka ŋka ka ta nəɣəsəna ləŋsi tɔ. Kaa tɔɣo ate yəlaa tənə, na ká feli-wɛ na ká yoki-wɛ.

²⁴ Həŋ naanowa keɛ, ka taa awulaa mpa paa tɔki na pá kaasəyi təma tɔ. Naanowa na kulum nyəŋ wei i ta nəɣəsəna kancaalaya nyəma tɔ, i ká tɔɣo i nyəŋka ke peɛ pa waali, na i tɔyoni pa taa tooso.

²⁵ I ka tɔv isətaa Iso səsə na i ŋmakəli i yəlaa. I ká maɣasi i taa si i layasi Iso kiin na i acimanaa. I ká ŋmakəli Iso yəlaa ke pusi tooso na həyoluyi.

²⁶ Pəle pə waali paa huuna-i na pá ləɛki i toŋ. Paa wakəli-i tam tɔ.

²⁷ Paa ləɛki ate awulaa səsəntu na pa toŋ. Paa cəla isətaa Iso səsə yəlaa. Yəlaa mpe pa kawulaya ká wəna tam tɔ, na ŋmakəllaa tənə ká nuna-wɛ na pá lakɪ-weyə təmlɛ.

²⁸ Təm nti tə tənaya ntɔ. Mɔpɔyɔ pə pekəla-m ma hɔwɛɛ taa ké səsəm. Ilena má maɣasəyi-təyi ma taa.

8

Taniyeeli toosee naale nyəna

¹ Mɔpɔyɔ Taniyeeli má, ma tasa toosuyi ke wulav Pelətasaa kawulaya pənaya tooso nyəŋka taa.

² Ma toosaa ké si, ma wɛ Ilam tetu həyoluyi taa. Kolunja ɪcate səsəle Susi taa keɛ ma səŋa Wulayi pəɣo nəɣo.

³ Ilena má ná iwaav səŋa pəɣo ŋke ka nəɣo, na ku wəna həŋ kutayaləŋ. Ama i taa ləŋku ta nyə ləŋ pəyele ku kəla ləŋku.

⁴ Mɔpɔyɔ ku suv yəkuyi ke ilim tətule na pə ntəɣəŋ na pə mpətəŋ həyoləŋ. Wontuyu nakuli ku ta pəsi na kú taŋ-kv. Pəcɔ nəyolɔ ta pəsi na i ya mpa ku yəkəyi mpv tɔ. Ku lakaya isəna ku luyi wɛ tɔɣo, na ku toŋ səsəyi.

⁵ Ma tənna mpi ma nawa mpv tɔ pə tɔm maɣasuyi ke mpv. Iɛ ma tuta pəntuluyi luna ilim tətule tɔ keɛ. Ku tənaya heelim tɔ ké ləŋləŋ ké na kú cəɔki tetv. Ku wəna həluɣi toŋ nyəŋku nakuləyi ku iɣe həku taa.

⁶ Mɔpɔyɔ ku kpətəna həŋ naale iwaav ŋku ma na ku səŋa pəɣo nəɣo tɔ. Ilena ku pukina ku tɔ na sewa na ku toŋ tənə.

⁷ Ku tala-kv Ilena ku niki-kuyi yəkuyi haləna ku pəli ku həŋ naale. Iwaav ta pəsi-kv pəcɔ nəyolɔ ta waasi-kv. Ilena pəntuluyi hu-kuyi ate na kú feli-kuyi nəɣhe.

⁸ Mɔpɔyɔ ku lapa toŋ ke səsəm. Ku toma pu teu Ilena ku həluɣi səsəu ŋku ku pəli kpakpaa. Ilena həŋ toŋ nyəŋ liyiti nyə ku lonte taa. Na i nyənəɣəna antulinya həyoləŋ tənə taa.

⁹ Mɔpɔyɔ həluɣi səkpəluɣi nakuli ku nyə həŋ inɪ i taa ləŋku tɔ. Ilena kú pu səsəm na kú tala ilim tətule na pə ntəɣəŋ tɔ na tetv kupantu tɔ.

¹⁰ Mɔpɔyɔ ku kpa isətulnəsi kin na kú peti ləŋsi ke ate na ku feli-səyi nəɣhe.

¹¹ Ilena kó kpa isòtòlɔ́nɔ́sɔ́ caa tɔɔ. Ku kuwa ɪ tanan na taanaɔa kɔ́tasɔ́ na kó yókɪ ɪ Iso tɔ́sɛɛɛ.

¹² Ḿpóyó pa tu isòtaa yɔ́laa na kɔ́taɔa tam nyɛ́nka ke ku nin taa kɛ ku isayatu tɔɔ. Ilena kó feli tampana Iso sɛɛv ke nɔ́ɔhɛɛ, na kó waa ku tɔ́ma taa.

¹³ Ḿpóyó ma nu isòtaa tillu nɔ́ɔlɔ ɪ yɔ́ɔtaɔa. Ilena lelv pɔ́sɔ́-ɪ sɪ: Pɔ́lee kɛ paa tasa kɔ́taɔa ke lapɔ? Na pá tayanɪ Iso tɔ́sɛɛɛ na pá feli isòtòlɔ́nɔ́sɔ́ ke nɔ́ɔhɛɛ?

¹⁴ Ḿpóyó ɪ cɔ́-ɪ sɪ: Tanan na taanasɔ́ iyisɔ́ naale, na ɲmɔ́nɔ́yɔ́ nunɔ́wa (2300) waali. Pɔ́le pɔ́ waali kɛ paa tayanɪ Iso tɔ́sɛɛɛ.

Taniyeeli toosee naale nyɛ́na huwɛɛ kilisuyɔ

¹⁵ Waatu wei Taniyeeli má, ma toosa mpɔ, na má pɛɛkɔ́ɪ ma toosee anɪ a huwɛɛ ɪɛ, ma tuta nɔ́ɔlɔ́yɔ́lɛ ma isɛntaa na ɪ nɔ́ɔsɛ́na yɔlv.

¹⁶ Na má nu nɔ́ɔlɔ kɛɛsɔ́-ɪ na pɔ́yɔ wulayi waali sɪ: Kapɔ́yɛɛ, sɛ́ɛsɔ́-ɪ toosee anɪ a huwɛɛ.

¹⁷ Ḿpóyó isòtaa tillu ɪnɪ ɪ kpɔ́tɔ́na-m na sɔ́yɔntɔ kpa-m. Ilena má hoti ma nɔ́ɔ tɔɔ. Ntɛna ɪ tɔ́-m sɪ: Yɔlv pɔ́yɔa, nu teu yooo. Toosee anɛ a kɛ antulinya tɛm tɔm kɛ.

¹⁸ ɪ yɔ́ɔtaɔana-m mpɔ, ɪɛna ma ɪsɛ pili na má ká nyɔ́yɔ. Ilena ɪ kɔ́sɔ́-m na ɪ sɛ́ɛsɔ́-m.

¹⁹ Ḿpóyó ɪ tɔ́ma-m sɪ: Maa heeli-ɲ mpi pu kɔɔ Iso pááná waatu tɔ. Mpi tɔ, pa tɛma a waatu suw kɛ.

²⁰ Iwaav ɲku n nawa na ku wɛna hɛɲ naale tɔ, ku kɛ Mete nyɔ́ma na Pɛɛsɔ́ nyɔ́ma pa awulaa kɛ.

²¹ Pɔ́ɲtɔlvɔ́ ná kɛ Kɔ́ɛɛkɪ kawulaya. Ku ɪsɛ heku taa hɔlvɔ́ sɔ́sɔ́ɲku ɲkɔ́yɔlɛ kancaalaya wulav.

²² Ku hɔlvɔ́ sɔ́sɔ́ɲku ɲku ku pɛlaa, na hɛɲ liyiti wei ɪ nyɔ́ ku lonte taa tɔ́yɔlɛ, kawulasɔ́ nsi sɪ tɛ na sɪ kɔ́lɪ piitim mpɪ pɔ́ taa tɔ. Ama sɪ kaa hiki toma ke mpɔ.

²³ Ye pɔ́ tala pa kawulasɔ́ tɛm waatu na pa isayatu puwa teu wulav acilayatu tu na kalampaani tu nɔ́ɔlɔ ɪ ká kɔlɪ.

²⁴ ɪ toma ká sɔ́sɔ́, ɪɛ pɔ́ kaa luna ɪ mayamaya ɪ kin. ɪ ká wakɔ́lɪ sɔ́sɔ́m kɛ pɔ́ kaa wɛɛ nyɛ́nɔ́yɔ, na ɪ waaki ɪ kɔ́lapɔ́m tɔ́na taa. Halɛna ɪ kpɛ́nna tɔ́ɲtɔ́naa na Iso yɔ́laa na ɪ kó.

²⁵ ɪ acilayatu katatɔ́laya ke ɪ ka tɔ́sɛ́na yɔ́laa. ɪ kalampaani kɛ ɪ ká kɔ́na yɔ́laa pɔ́yɔlɛ mpɔ pa huɔ sɪ pa cayana pa tɪ tɔ. Halɛna ɪ kɔ́lɪ Awulaa Wulav tɔɔ. Waatu ɪnɔ́yɔ pu wakɔ́lɪ-ɪ, pɔ́ kaa luna yɔlv kin.

²⁶ Tanan na taanasɔ́ nsi sɪ tɔ́m wɛ tampana kɛ. ɪɛ su-tɔ́yɔ nyá taa. Mpi tɔ, tɔ́ waatu tatata.

²⁷ Ḿpóyó pɔ́ yɔ́la-m na pɔ́ pɔ́sɔ́-m kɔ́tɔ́ntɔ ke wɛɛ payɔlɛ. Pɔ́ cɛpa ma tɔɔ, ɪɛna má mɔ́lɪ wulav tɔ́mɛ taa. Toosee anɪ a wakɔ́la ma lanɲ ke ḿpóyó ma ta cɛkɛ́na-yɛ.

9

Taniyeeli sɔ́lɔ́mɔ́yɔ

¹ Mete tu Aselusi pɔ́yalɔ Taliyusi, wei ɪ tɔ́yɔ Papiloni tɛtɔ tɔ, ɪ kawulaya

² pɔ́naɔa kancaalaya nyɛ́nka taa kɛ Taniyeeli má, ma kala Iso Tɔ́m takɔ́lasɔ́ taa. Ma cɛkɛ́naa sɪ pusɔ́ nutoso na naanɔ́wa kɛ Yosalem ɪcate ká wɛɛ ncaale. Ḿpóyó Tacaa ka heela Iso kɔ́yɔɔtɔ́tɔ tɛlɔ́sɔlv Selemii.

³ M'p'óyó ma lanje wakelaa, na má suu ləyaxa wontu fəletənaa taka. Na má pəli ma nyəy taa ké təluma na má həkə nəyɔ. Ɓena má keesi ɛse na Tacaa Iso tɔɔ, na má sələməxi-ɪ na má wiikina-ɪ.

⁴ M'p'óyó ma hula ma Iso Tacaa ke ma yelaa isayatu. Na má sələmi-ɪ si, Tacaa Iso sɔsɔ wei nyá tə seeki na ń təkəxi nyá nəyɔ suu tɔ. N huləxi suulu ke mpa pa sɔɔləxi-ŋ na pá təkəxi nyá kiinj tɔyɔ.

⁵ Tə wakelaa ké na tɔ pəsi asayaa. Tə kula nyá tɔɔ na tɔ kisi nyá kiinj.

⁶ Tə ta nuna nyá kuyɔyɔtutu tɛləsəlaa mpa pa kpaaləna nyá hətɛ ke tá awulaa, na tá sɔsaa, na tá caanaa, na tá piitim tənə yelaa tɔ.

⁷ Tacaa, nyayale tampana tɔ, tayale tasəkəle nyéma. Pə kpayav Yuta yelaa, na Yosalem nyéma, na Iseyeli nyéma, na pəcəlo nyéma, na pooluŋ nyéma mpa pa we acalɛɛ wena a taa n ka tɔyɔna-wɛyɛ isayatu nti pa lapa-ŋ tɔ tɔ tɔ tɔ.

⁸ Tacaa, tana ta awulaa na tá sɔsaa, na tá caanaa ntɛ tasəkəle nyéma.

⁹ Tacaa Iso, n wena yulu pətətəle. N ka wii-tuyɔ timpɪ tɔ kula nyá tɔɔ tɔ.

¹⁰ Tə ta nu nyá kiinj wei nyá təmle nyéma, nyá kuyɔyɔtutu tɛləsəlaa tɛləsa-tu tɔ.

¹¹ Iseyeli nyéma tənə yəka nyá kiinj, pa kisa nyá nəyɔ nuu. Ɓena mpusinaa na wahalanaa mpa pa tɔm nyá təmle tɔ Moisi ŋmaawa ɪ kiinj takəlaya taa tɔ, pá watɪ-tuyɔ timpɪ tɔ pəntəna-ŋ tɔ.

¹² N kɔna Yosalem tɔɔ ké wakəlvuy sɔsɔŋku ŋku kv taka pa ta nata antulinya tənə taa tɔ. Isu n ka kpaaluy tɔ na tá awulaa na tá sɔsaa tɔ.

¹³ Wahala ɪni ɪ mayana-tuyɔ isu Moisi ŋmaawa ɪ kiinj takəlaya taa tɔ. Paa na mpɔ tɔ, tɔ ta nuta ta isayatu sɔŋ ke haləna sɔŋa si tɔ paasəna nyá tampana.

¹⁴ Pə tɔɔ ké n yelaa na wahala ɪni ɪ kɔɔ-tɔ. Mpi tɔ, n təŋəxi tampana ke nyá kulapəm tənə taa ké. Ama tá ta nuna nyá nəyɔ.

¹⁵ Tacaa Iso, nyá ləsəna-tuyɔ Icipiti tɛtu taa. Ɓena nyá toma sɔsɔɔna na nyá hətɛ yaaki haləna sɔŋa. Ama tá tá nuna-ŋ ɛlena tá tɔm si.

¹⁶ Tana tá caanaa tá isayatu tɔɔ ké Yosalem na nyá yelaa we fɛɛle taa ké mpa pa cəna-tu tɔ pa hekɔ taa. Ɓe hɛɛsi nyá pááná ke nyá pulaxa nanŋ nyəŋka ɪcatɛ Yosalem tɔɔ ké nyá suulu sɔsɔ tɔɔ.

¹⁷ Hai, ta Iso, nu ma sələmvuy na ma wiinau. Nyənna suulu ke nyá təsɛɛle nte tɔ yəkəa tɔyɔ nyá sɔəlvuy tɔɔ.

¹⁸ Ma Iso ke ŋkpaŋvuy na ń na ɛsəna tá na nyá ɪcatɛ tɔ wakelaa tɔ. Pə tayə ta teu tɔɔ ké tɔ wiikina-ŋ. Ama nyá sɔəlvuy sɔsɔŋku tɔɔ ké.

¹⁹ Hai, Tacaa, ke ŋkpaŋvuy na ń nu tá sələmvuy na ń wii-tɔ. Ma Iso paasəna nyá ɪcatɛ na nyá yelaa ke ləŋ ke nyá suulu tɔɔ.

Isotaa tillu kilisuyu ke pusi nutoso na naanowa tɔm

²⁰ Ma tənna sələmvuy na má tisiyi má na Iseyeli yelaa tá isayatu. Na má wiikina-ɪ Iso təsɛɛle tɔm ke mpɔ

²¹ tɔyɔ isotaa tillu Kapəyɛ wei maa nawa toosee taa tɔ ɪ kula hvntu ke ləŋ na ɪ kpətəna-m taanaya kətaya lapu waatu.

²² Ɓena ɪ seyɛsi-m Iso kuyɔyɔtutu tɛləsulɔ tɔm nti maa kalaa tɔ. Ɓena ɪ tɔ-m si: Ma kamaya si ma kilisiyi-ŋ tɔ huwɛɛ.

²³ N caala sələmvuy tɔ, Tacaa heela-m tɔm si má heeli-ŋ. Mpi tɔ, ɪ sɔəla-ŋ ké. Ke ŋkpaŋvuy ke teu na ń nu toosee anɪ a huwɛɛ.

²⁴ Nyá ɪcatɛ na nyá yelaa pa tɔɔ ké pa su pusi nutoso na naanowa ke tɔm naatosompɔyɔlaya. Pa lapa m'p'óyó si pá hɛɛsi kiiu yəkuyɔ na isayatu lapu. Pa wii-wɛ na pá təŋ siyisuyu tam nyəŋku, na toosee. Ɓena Iso kuyɔyɔtutu tɛləsulɔ tɔm yoosi, na pá tayanɪ iso təsɛɛle.

²⁵ Pə wɛɛ sɪ ɪ́ nɪ ɪ́ na ɪ́ ɕəkəna sɪ, pə kpaɣau waatu wei pa kpaalaa sɪ, paa tayanɪ Yosalem ke ɲmau tɔ, na pə polo nyɔɔv tɔ wei pa pəla nim na pá kpa tɔ ɪ kɔntɛ tɔ. Pə wɛ pusɪ naatosompɔɔɔlaya ke tɔm naatosompɔɔɔlaya ké. Pəle pə paasi, pusɪ naatosompɔɔɔlaya tɔm nutoso na naale taa ké paa tayanɪ ɪcatɛ ɲmau na tɔ kolɔŋa. Ama pə waatɔnaa ka wɛɛ kate ké.

²⁶ Waatɔnaa mpe pa waali ké paa ku apalu nɔɔɔɔɔvɔv mɔsɔŋ. Apalu ɪnɪ paa pəla-ɪ nim ké na pá kpa-ɪ nyɔɔv tɔ. Wulav nɔɔɔɔɔv na ɪ yoolaa paa watəna ɪcatɛ, ɪsu lum na pá wakəli-tɛ na ɪsɔ tɛsɛɛle. Mɔpɔyɔ ɪ na ɪ yoolaa pa wakəɔɔɔɔɔɔ ɪsu pə suwa tɔ.

²⁷ ɪ ká caali yəlaa payale ke pusɪ naatosompɔɔɔlaya taa. ɪ ká la na pá yele kɔtasɪ lapu ke ɪsɔ tɛsɛɛle taa ké pusɪ nsɪ sɪ hekɔ taa. ɪ ká la acaalətu təma ke lɔŋlɔŋ. Haləna pə tala ɪnɪ ɪ wakəɔɔɔɔɔv ɪsu ɪsɔ ka suw tɔ.

10

Taniyeeli toosee tooso nyəna

¹ Pɛɛsɪ nyəma wulav Silusi kawulaya pənaɣa tooso nyəŋka taa. Taniyeeli wei pa cuɣusaa sɪ Pələtasaa tɔ, ɪ toosa toosee naali. A ké tampana ké. Ama wahalanaa sɔsaa tɔm ke a kɛɛsəɣɪ. Mɔpɔyɔ ɪ mayasa a tɔm ke ɪ taa na ɪ ɕəkəna-yɛ na ɪ kɛɛsɪ.

² Mɔpɔyɔ laɲwakəlle sɔsɔɔle kpa Taniyeeli má. ɪlena má wii ma yəlaa tɔɔ ké cimaasənaa tooso.

³ Maa tɔkɪ tɔɔɔnaɣa kupanɲa nakəli yaa nantɔ. Páɕɔ sulum ɪ suukɪ ma nɔɔɔ taa. Pəyele maa sayaləɣɪ nim, haləna cimaasənaa tooso ɪnɪ ɪ tɛ.

⁴ Mɔpɔyɔ ma səŋa pɔɔɔ sɔsaya Tikili nɔɔɔ ke ɪsɔtu kancaalaya nyəŋ, kuyɛɛŋ hiu na liyiti wule.

⁵ Ma kɔsa ma ɪsɛ ɪlena má ná yɔlv nɔɔɔv na ɪ suu kponkponu ton nyəntɔ natəli tɔ wontu na ɪ ləla wula kupanɲa tampala.

⁶ Na ɪ tɔnɔvɔ mɔyɪ kəkɔ ɪsu pəle nte tɔ pɛɛkɔvɔ wɛ kate tɔ. ɪ ɪsɛntaa nyəɔsəɣɪ ké ɪsu tɛv, na ɪ ɪsəpɛ wɛ ɪsu kəkɔ mɔkɔvɔv tɔ. ɪ ɲkpalaɪ nyəɔsəna ɪsu pa sɔtuɣu nyəɔɔɔvɔv kɔsɛmɔvɔv tɔ. Na ɪ nɔɔɔ yun wɛ ɪsu kuyaku kəkɔtɛ.

⁷ Ma tike ma nana mpɔ. Ma na mpa tɔ, pɛle pa ta na pulɔ. Ama sɔɔɔntɔ kpana-wɛyɛ sɔsɔm, na pá se na pá ɲmɛli.

⁸ Pə yela-m na má tɔŋna yaasi sɔsɔ ɪnəɣɪ nyəntɔvɔ. ɪlena pə yɔkɪ ma mɔwɔ taa, na ma ɪsɛntaa hɔlvɔmɪ tɔfatata.

⁹ Mɔpɔyɔ yɔlv ɪnɪ ɪ kula ɪ nɔɔɔ tɔɔ sɪ ɪ yɔɔtəɣɪ. ɪlena ma ɪsɛ pili na má hoti ma nɔɔɔ tɔɔ.

¹⁰ Mɔpɔyɔ niŋ nuli ɪ kɔsa-m, na má lun ma tɔna na ma niŋ tɔɔ na má seliyi.

¹¹ ɪlena yɔlv ɪnɪ ɪ heeli-m sɪ: Taniyeeli, ɪsɔ luɣu wɛ-ɲ ké. Kulɪ na ɪ́ ke ɲkpanɲa na má heeli-ɲ. ɪsɔ tila-m nyá cəɔɔɔ. ɪlena má kulɪ na má tɔŋna seluɣu.

¹² Mɔpɔyɔ ɪ heela-m sɪ: Taniyeeli, taa nyá. Pə kpaɣau hatoo kɔyanɲu n pasa nyá tɪ tɔ, nyá luɣu lapa sɪ ɪ́ ɕəkəna kɔŋmɛɔtɔ tɔɔɔ ɪsɔ mɔ nyá səlɔmɔvɔv. ɪlena ɪ kɔsɪ-m sɪ má kɔɔ má heeli-ɲ.

¹³ Ama Pɛɛsɪ kawulaya ɪsɔtaa tillu kayata-m kuyɛɛŋ hiu na kɔlvɔmɔvɔv. Haləna ɪsɔtaa tillaa nyɔvɔv nyəma taa lɛlv, Mikayeli kɔɔ ma kiŋ ke Pɛɛsɪ timpɪ maa saalaa tɔ, na ɪ waasi-m.

¹⁴ Nɔɔɔɔɔ ma kɔmaya sɪ ma heeliyi-ɲ mpi pu mayana nyá yəlaa ke cele tɔ. Mpi tɔ, ntəɣɪ n nawa mpɔ.

¹⁵ Waatu wei ɪsɔtaa tillu ɪnɪ ɪ heelaya-m tɔm tənɛ tɔ. Ma sumaya tətɪyitiyi, na nyɔvɔv kamna atɛ.

¹⁶ M̄p̄óyó yul̄ wei maa nawa t̄o, ı tokina ma ntompee. Ilena má p̄əsı na má kuli n̄əȳo na má heeli-ı sı: Tacaa, nyá t̄om kpa-m s̄əȳənt̄u ke s̄əs̄əm na ma m̄uwa taa ȳokı.

¹⁷ Ma ta tala má ȳəȳət̄əna-ŋ. Mpi t̄o, ma f̄ei toma, p̄əc̄o ma feesiŋ lipa.

¹⁸ Mp̄uȳole ı tasa-m tokinau na í ha-m toma.

¹⁹ Ilena í heeli-m sı: Alaaf̄əya t̄om ké. Iso luȳu w̄e-ŋ ké. Taa nyana pul̄u. T̄okı nyá tı. I t̄əŋna-m m̄p̄óyó ȳəȳət̄əna, Ilena má yoo t̄on na má t̄o sı: Tacaa, ȳəȳəti. Mpi t̄o, n ha-m toma.

²⁰⁻²¹ Ilena í heeli-m sı: Ma k̄oma nyá kiŋ ké sı ma kees̄əyi-ŋ nti pa ŋmaa tampana tak̄əlaya taa t̄o. P̄əc̄o p̄ə w̄e sı má polo má yoon̄a P̄eesı kawulaya is̄ətaa tillu. Ye ma k̄əla íl̄é K̄ələeki nȳəŋ ká k̄ə. Ye p̄ə taya is̄ətaa tillu Mikayeeh wei ı t̄əŋȳı nyá ȳəlaa t̄o ı paasi, n̄əȳol̄u ı s̄əŋna-m.

11

¹ Ma mayamaya maa s̄əna il̄eȳe, Mete t̄u Taliyusi kawulaya p̄ənaya kancaalaya nȳəŋka taa ké.

² M̄p̄óyó is̄ətaa tillu t̄oma sı: Maa heeli-ŋ tampana t̄om.

Ilim mp̄ət̄əŋ na p̄ə nt̄əȳəŋ awulaa yoo

P̄eesı awulaa s̄əs̄aa tooso ká t̄okı kawulaya ké na pá kaas̄əyi t̄əma. Kant̄əkaya nȳəma ká k̄əli kancaalaya nȳəma ke w̄ənau. Ilena liyiti nȳəŋ kuu p̄ə t̄əna na í k̄əli K̄ələeki kawulaya t̄ə.

³ Ama yoolu n̄əȳol̄u ı ká t̄əȳəna K̄ələeki kawulaya s̄əs̄aya, na í lakı is̄əna ı s̄əlaa t̄o.

⁴ I kawulaya p̄ukı teu, Ilena ká f̄aya t̄om liyiti. Ilena ȳəlaa l̄əlaa tala-ke. Ile pa kaa w̄əna toma ısu kancaalaya nȳəŋ.

⁵ Ilim mp̄ət̄əŋ wulav ká la toma ke s̄əs̄əm yaa. Ama ı k̄up̄aȳalaa taa n̄əȳol̄u ká k̄əli-ı na í l̄eeki kawulaya.

⁶ P̄usı ká c̄ə p̄əc̄o, Ilena Icipiti wulav na Silii nȳəŋ pá p̄eeli n̄əȳo. Icipiti nȳəŋ ká ha Silii nȳəŋ ke ı p̄eeli. Ama p̄ə kaa t̄əŋȳı. Al̄u ıni na ı paal̄u, na ı p̄əȳaya, na ı caa paa sı.

⁷ Ilena al̄u ıni ı calaya t̄u n̄əȳol̄u, í kp̄aya ı caa lonte. Ilena í polo pa koloosi acal̄ee taa, na í yoon̄a-w̄e na í k̄əli-w̄e.

⁸ Halı ı ká kuu pa t̄uŋ na pa wontu nti pa lupa w̄ola na liyitee nȳəȳət̄u t̄o, na í pona Icipiti. Ilena yoo hee p̄usı payale.

⁹ Ilena Silii wulav yoon̄a Icipiti nȳəŋ, na í kp̄isi-ı na í m̄əli ı tet̄u taa.

¹⁰ Ama ı p̄əyalaa ká kotı yoolaa ke tintika tintika ke s̄əs̄əm. Pa taa l̄əlu na ı yoolaa paa watı kolontunaa ısu lum. Ilena í m̄əli, na pá t̄əȳanı pa t̄əo ké k̄ul̄uȳu. Hal̄əna pá t̄əna-w̄eȳe wulav kol̄uŋa ıcat̄e.

¹¹ Pááná ká kpa Icipiti wulav. Ilena í kp̄aya ı yoolaa na í kpa Silii nȳəma t̄ə. Paa k̄əli-w̄e, na pá kpa pa yoolaa tuutuuma.

¹² Paa na Icipiti wulav ka k̄owa pa taa ké yoolaa iyisi iyisi, na í h̄o ı t̄ı t̄o, ı kaa la aka.

¹³ P̄usı c̄ə p̄əc̄o Ilena Silii wulav kp̄aya yoolaa k̄ufama. P̄eɛ pa k̄əla k̄up̄əma ke payale, na pa yoo wontu t̄əna. Na pá polo Icipiti nȳəma waal̄ı.

¹⁴ Waat̄u ıni ı taa ké payale ká k̄əli Icipiti nȳəma t̄ə. Halı nyá ȳəlaa taa m̄əs̄ənt̄ənaa ká k̄əli ı t̄əo sı, pa yoo siyi is̄əna n nawa toosee taa t̄o. Ama paa kp̄isi.

¹⁵ Ilena Silii wulav tuusi na í t̄á kol̄uŋa ıcat̄e, na pá lo hap̄əle na pá l̄eeki-t̄e. Icipiti yoolaa ká kp̄isi, paa pa taa akanaa mayamaya, p̄eɛ pa taa f̄əna t̄əŋ.

¹⁶ Silii nyóma ká la isəna pa nəkaa təyɔ. Nəyɔlɔ kaa tan-we, halı paa kpenna lseyeli nyóma. Paa nmakəli-we na pá wakəlayi-we.

¹⁷ Paa mayası pa taa sı pá na Icipiti wulav pá pɛɛli nəyɔ na pá hikina-ı na təna. Halı paa ha-ı pa pɛɛlɔ. Ama pə kaa la.

¹⁸ Pəle pə paasi í ká kɛsəna Kələeki tetunaa mpa pa we tenku nəyɔ tɔ pa tɔɔ. Ama wulav nəyɔlɔ í ká sən̄si-ı. Ile í ká ləsi ı nyəm na í tɔ ı niŋ taa.

¹⁹ Ilɛna í mələna ı koloosi acalɛɛ tɔɔ na í kəli-ı na í sı na pá saalı.

²⁰ Wulav wei í ká lɛɛti ı lonte taa tɔ ilé í ká su lampuu mɔlv kɛ lseyeli taa. Ama pu la wɛɛ naale ilɛna pə kɔ-ı. Ama pə kaa wɛɛ yooü taa yaa pa muɣula-ı.

²¹ Yɔlv wei paa tɔyuna na ı ta nəyəsəna kawulaya tɔyɔlv tɔ. Inı í ká ɔayana ı lonte. Hɛsuyɔ waatu kɛ í ká kɔɔ na í lɛɛki kawulaya na acilayatu.

²² I ká kɔ yoolaa tənaya na pə kpɛŋna lɔ yɛlaa nyuyɔ tɔ. Nəyɔlɔ kaa kpa ı tɔɔ.

²³ Yɛlaa ká polo í kiŋ sı í na-we pá pɛɛli nəyɔ. Ama inı í ká muɣuli-we. Paa na ı yɛlaa fɛi payalɛ tɔ, ı ton ká sɔɔsəyi tam kɛ.

²⁴ Hɛsuyɔ waatu kɛ í ká kɔɔ tɛtu taa. I ká la mpi í caanaa taa la tɔ, isı wontu kuuu na tɔ taluyɔ. Halı í ká mayası isı ı tii koloosi acalɛɛ tɔɔ. Ama pə kaa taan̄jı kɛ.

²⁵ I ton na ı apalvɔ tɔɔ ı na ı yoolaa tuutuuma paa polo Icipiti wulav waalı. Ama ilé ı yoolaa kəla inı ı nyóma kɛ ton na payalɛ. Paa yooná-ı na pá kpisi-ı. Mpi tɔ, acilayatu kɛ paa lana-we.

²⁶ I na mpa pa kaa nyənaya tɔ, mpe paa luna ı waalı. Ilɛna ı yoolaa ya na pa taa payalɛ sı.

²⁷ Pəle pə waalı kɛ awulaa naale mpe paa ciiki acɛsaacɛsaa ciikuɣu. Ama pə kaa la. Mpi tɔ, pə ta tata tənaya waatu na pəcɔ.

²⁸ Silii wulav ka mələyi ı tɛtu taa na ton sɔsɔŋ. Ilɛna í tɔ ı taa sı í ká wakəli yɛlaa mpa na lɔ pa pɛɛla nəyɔ tɔ pa isɔ sɛɛv.

²⁹ Pə waalı kɛ í ká watı Icipiti tɔtɔ. Ama pə kaa lana-ı isı pu lapɔ tɔ.

³⁰ Lom nyéma ká kənna pa kpuləŋ na pá yooná-ı. I ká lɔ ı apalvɔ na í se na í məli. Ilɛna í mɔ pááná na í kpɛntəna mpa pa lɔ lɔ tɔ. Ilɛna í wakəli yɛlaa mpa na lɔ pa pɛɛla nəyɔ tɔ pa isɔ sɛɛv.

³¹ I ká tili ı yoolaa na pá polo pá pilisi lɔ tɛsɛɛlɛ. Paa sən̄si tanan̄j na taanaya kɔtası na pá siki pa acaalətu tɔyɔ.

³² I ká tolisi isɔ sɛɛv taa acamaa na ı acilayatu. Ile ı kaa pəsi isələ sɛɛsəlaa.

³³ Ama mpa pa kəla layatu kɛ pa taa tɔ, paa sɛyɛsı lɛlaa payalɛ. Pu la wɛɛ naale, ilɛna pá kú pa taa lɛlaa, na pá wɔ lɛlaa kɛ kəkɔ. Paa tɔ lɛlaa kɛ saləka, na pá lɛɛki lɛlaa wontu.

³⁴ Pəcɔ tike kɛ paa sən̄a-wɛyɛ pa wahalanaa taa. Mpi tɔ, mən̄aafikito kɛ payalɛ sɔɔsəyana pa tɔɔ.

³⁵ Layatunaa mpe pa taa lɛlaa ká sı. Pa səm mpi pu tayan̄na yɛlaa na pá wɛɛ teu tən̄an̄j. Haləna tənaya waatu. Mpi tɔ, waatu wei pa suwa tɔ í ká kɔɔ.

³⁶ Ama Silii wulav ka la isəna pə maya-ı təyɔ. I ká mayası ı taa sı ı kəla tun̄ tən̄a. Haləna í kpa lɔ mayamaya tɔɔ. Mpóyú ı ka la, haləna waatu wei lɔ ká hɔ ı ŋkpan̄yɔ tɔ. Isəna lɔ suki tɔ mpu pə lakəna.

³⁷ I ká nyənı yem kɛ í caanaa tun̄ na alaa tɔyɔ Talamusi. I ká hɔ ı təyi na í footi tun̄ tən̄a.

³⁸ Paa na mpu ı ká laa koloosi acalɛɛ tɔyɔ ŋku ı caanaa taa nyı tɔ. Haləna í ha-kuyɔ wula na nyəxəlvɔ kɔsɛmuyɔ na lixitee pɛɛ na wontu kɔpantɔ.

³⁹ Tɔyɔ ŋku kɔ ton kɛ í ká yooná koloosi acalɛɛ na í kɔsı kɔ tən̄laa nyɔŋ. I ká kpa pa taa payalɛ kɛ nyuyɔ nyóma, na í ha-wɛyɛ tetunaa.

⁴⁰ Icipiti wulaw ká kuli Silii nyəŋ tɔ́ kɛ tənaya waatu. Ama Silii nyəŋ ká səŋi-ɪ na ɪ yooú kɛkɛnaa, na kpayanəŋ na pə kpuləŋ kɛ payale. ɪ ká watɪ tɛtɔ́naa ɪsu pəyɔ́ lɔm.

⁴¹ ɪ ká tii Iseyeli tɛtɔ́ tɔ́ na ɪ kɔ yɔ́laa iyisi naanɔ́wa. Ama Itəm na Mowapɔ́ pə yɔ́laa na Amoni yoolaa sɔ́saa ká fiti.

⁴² ɪ ká tɔ́ niŋ kɛ acaleɛ payale tɔ́. Icipiti tɛtɔ́ kaa fiti paa pəcɔ́.

⁴³ ɪ ká kuu Icipiti wula na liyitee nyəŋəlvɔ́ na kacɔ́ka wontu. ɪ ká ɲmakəli Lipii na Itiyopii nyóma.

⁴⁴ ɪ ká nu sɪ ilim təhule na pə ntəŋəŋ nyóma kɔ́ma-ɪ yoonav. ɪlɛna ɪ məli pa waali na pááná na ɪ kɔ payale.

⁴⁵ ɪ ká siki ɪ kawulaya cɔ́kəle kɛ tɛŋku na pɔ́pɔ́ Siyən pa həkɔ́ taa. Timpi tɛtɔ́ kəla teu tɔ́. Pəle pə waali kɛ pu tala ɪ tənaya. Pəyele nəŋəlvɔ́ kaa waasi-ɪ.

12

Tənaya waatu

¹ Ǻpóyú ɪsɔ́taa tillu heela-m tɔ́tɔ́ sɪ: Waatu inəŋəle ɪsɔ́taa tillu sɔ́sɔ́ Mikayeli wei ɪ tənəŋi ma yɔ́laa tɔ́ ɪ ká kuli. Wahala wei too yɔ́laa kulaa pa ta nata tɔ́, ɪ ká kɔ́ waatu inɪ. ɪlɛna pə ya ma yɔ́laa mpa pa həla wɛ weesuyu takəlaya taa tɔ́ pa nyɔ́ŋ.

² Mpa pa tooki tɔ́, pa taa payale ká fe. Lɛlaa ká hiki weesuyu ɲku ku tɛŋ tɔ́. ɪlɛna lɛlaa kɛ fɛle sɔ́sɔ́le tam nyəntɛ.

³ Layatɔ́naa mpa paa səŋɛsa yɔ́laa samaa kɛ tampɔ́na tənɔ́vɔ́ tɔ́m tɔ́ paa te kɔ́kɔ́ ɪsu ɪsɔ́tɔ́lvɔ́sɪ kɛ tam tɔ́.

⁴ Tɔ́, Taniyeeli, su tɔ́m tənɛŋɛ nyá taa. Nmaa-təŋi takəlaya taa na ɲ taali ka tɔ́. Yusi-kɛ haləna tənaya waatu. Payale ka kala-kɛ na pá sɔ́sɪ nyəm.

Tənaya waatu kɛ kvɲmɛsəm kɛ

⁵ Ǻpóyú Taniyeeli má, ma nawwa ma toosee anɪ a taa kɛ apalaa lɛlaa kɛ naale. Lɛlv səŋa pəŋ kɔ́tɛŋ na cənɛ na lɛlv na cənɛ.

⁶ Ǻpóyú pa taa lɛlv pɔ́sɔ́ ɪsɔ́taa tillu wei ɪ suu kponkpontu tɔ́ŋ nyəntɔ́ wontu na ɪ səŋa pəŋ nəŋ tɔ́ sɪ: Pəlee kɛ piti təma anɛ a ka tɛ?

⁷ Ǻpóyú ɪsɔ́taa tillu kpaasa ɪ niŋ na ɪsɔ́ na ɪ tɔ́ sɪ: Ma tuuna Tam tɔ́ ɪsɔ́ hətɛ taa. A ká taanɪ pusi tooso na həŋəlvɔ́. Waatu wei paa həɛsɪ ɪsɔ́ yɔ́laa kɛ ɲmakəlvɔ́ tɔ́ŋ mpu inɪ pu tɛ.

⁸ Ma nu tɔ́m tənɛ, ɪlɛ ma ta cəkəna-ti. Pə tɔ́ kɛ ma pɔ́sɔ́ ma sɔ́sɔ́ sɪ ɪsənaya pu tɛna?

⁹ Ǻpóyú ɪ cɔ́-m sɪ: Taniyeeli, taa nəŋəsi. Mpi tɔ́, pə wɛɛ sɪ pá ɲmɛsɪ tɔ́m ntəŋi, na pá yusi haləna tənaya waatu.

¹⁰ Məŋasəŋ ká tayanɪ yɔ́laa payale na pá tɛ. Ama asayaa na kaa cəkəna. ɪlɛna pá ká nyɔ́vɔ́ kɛ tɔ́ taa. ɪlɛna layatɔ́naa náá cəkəna.

¹¹ Pə kpayav waatu wei pa səŋsa taanɪ na taanaya kɔ́tasɪ na pá siki tɔ́vɔ́ tɔ́. Pə kɔ́vɛɛŋ wɛ iyaya na ɲmɔ́nvɔ́ na nunaasa na naanɔ́wa (1290).

¹² Lɛlɛŋ nulu nté wei ɪ ka kaasi ɪ ti na ɪ tən ɪ tala kɔ́vɛɛŋ iyaya na ɲmɔ́nvɔ́ nunɔ́wa na hiu na naanɔ́wa na kakpasɪ (1335) tɔ́.

¹³ Ye nyá ɪlɛ, kaasi nyá ti na ɲ suu púóyú na ɲ həɛsɪ. Pəle pə waali n ká fe na ɪsɔ́ ká ha-ŋ nyá kasəyaya.

ISO KUYƆYƆTUTU TELƆSULU

OSEE TƆM TAKƆLAYA

Kɔtɔlɔtɔ

Iseyeli tetu ilim ntɔyɔŋ tɔɔ, timpɪ pa yaa sɪ Samalii tɔyɔ Osee teləsaya Iso kuyɔyɔtutu ke yɔlaa. Waatu inɪ ɪ taa tɔ, tetu ta caya teitei. Yɔlaa muɣuliɣi tɔma, na lelɔa nɔ́a kulɔyɪ tetu tɔkɔlaa tɔɔ. Iso sɛɛv maɣamaɣa ná hɛɛwa na Iseyeli nyɔ́ma mɛli laatu taa. Kɔpɛntɔŋ wei ɪ wahala Osee tɔkaya ɪ waatu taa tɔyɔle.

Isɔna pa faya Osee takɔlaya tɔ:

Osee akpaxale na ɪ tɔyaya pɛ tɔm, titite 1-3

Tacaa kalɔ́xɔna Iseyeli nyɔ́ma, titite 4-13

Iso sɔɔlɔyɔ na ɪ nɔɔsɪ suu, titite 14

¹ Takɔlaya kanɛ ka taa kɛ pa kɛɛsa tɔm. Tacaa ka heelina-tɔyɪ Peeli pɔyalɔ Osee. Sowasɪ pɔyalɔ Solopɔwam wei ɪ ka ke Iseyeli wulav tɔ ɪ pɔɔle taa kɛ Tacaa kɛɛsa Osee ke tɔm nti. Waatu kulɔm inɪ ɪ taa tɔtɔyɔ, Osiyasɪ na Yotam na Ahasɪ na Isekiyasɪ, pɛle pa tɔkaya kawulaya ke Yuta taa, na pɔ́a kaasɔyɪ tɔma.

Isɔ kuyɔyɔtutu teləsulu Osee alv na ɪ piya pa tɔm

² Tɔm kancaalaya nyɛntu nti Tacaa heela Osee tɔyɔle sɪ:

Polo na ɪ́ kpaya apalaa tɔna alv nɔyɔlɔ.

ɪ piya ɪ tɔŋ sɪ too ɪkpate.

Mpi tɔ, Iseyeli nyɔ́ma tɔna kisa Tacaa maya,

na pɔ́a ha pa tɔyɪ tuɪ laav taa.

³ Mɔ́pɔyɔ́ Osee polaa na ɪ kpaya Tipilayim pɛɛlɔ Komɛɛ. ɪlena alv inɪ ɪ lɔlɪ-ɪ apalɔpɔyaya.

⁴ Mɔ́pɔyɔ́ Tacaa tɔma Osee sɪ:

Ha-ke sɪ, Sisilee.

Mpi tɔ, pɛ kaasa pɛɔɔ maa lɛɛti Yehu lɔlɔyɔ nyɔ́ma

ke yulɔkɔle nte pa lapa Sisilee tɔ tɔ tɔɔ.

ɪlena má sɪ Iseyeli kawulaya tɔnaya.

⁵ Maa wakɛli pa yoolaa tɔŋ ke

Sisilee tɛtɛkɔle taa kɛ kɔyakɔ ŋkɔ.

⁶ Komɛɛ tasa hɔyɔ hayau, ɪlena ɪ́ lɔlɪ apalɔpɔyaya, na Tacaa heeli Osee sɪ:

Ha-ke sɪ, Pɛtɔtɔle fɛɪ.

Pɛ hɔwɛɛ nte sɪ Tacaa má ma kaa nyɛnɪ

pa pɛtɔtɔle na má hɔlɪ-wɛyɛ suulu.

⁷ Ama ma kaa la mɔ́pɔyɔ́ Yuta nyɔ́ma. Halɪ pa Iso Tacaa má, maa waasɪ-wɛyɛ.

Ma paa fɛɪna yooɔ yaa tɔɔv, yaa laxate, yaa yooɔ kpaxanɔŋ, yaa ɪ caxalaa.

⁸ Komɛɛ tisa Pɛtɔtɔle fɛɪ, ɪlena ɪ́ kpaya hɔyɔ na ɪ́ lɔlɪ apalɔpɔyaya.

⁹ ɪlena Tacaa heeli Osee sɪ:

Ha-ke sɪ, Pa ta ke ma nyɔ́ma.

Mpi tɔ, Iseyeli nyɔ́ma ta ke ma yɔlaa,

na má tá kɛ pa Iso.

2

Sisilee cele kɔyakɔ sɔsɔŋkɔ

¹ Ama kɔyakɔ nakɔli Iseyeli

nyǝma ká la paɣav ke sɔsɔm.

Paa weɛ isu lɔm nɔɔɔ kanyǝŋa.

Hali pa kaa pǝsi pa kalɔvɔ.

Waatu inɪ Isɔ weesuɣu tɔ

má ma kaa tasa yǔɔtɔvɔv sɪ,

pa ta ke ma yǝlaa.

Maa yaa-weɣe ma pǝyalaa ké.

² ʔlena Yuta na Iɣeyeli pá kɣenti na pá kpa wulav kolum,

na pá pǝsi tɛtu nyǝma.

Sisilee cele kuyaku sɔsɔŋku nté.

³ Tacaa sɪ í ha mə tɛtɔnaa apalɔnyǝma sɪ:

Pa ke ma nyǝma, na alɔnyǝma sɪ: Pǝtɔtǝle weɛ.

Iɣeyeli we ke isu alɔ tɛtɛlatɔ

⁴ ʔpɔɔyú Tacaa yǔɔtɔaa sɪ:

ʔ kaləna mə too Iɣeyeli,

í taa ye-le-ɪ.

Mpi tɔ, ɪ ta ke ma alɔ tɔtɔ,

pǝcɔ ma ta ke ɪ paalɔ.

ʔ huɪ tɛtɛlatɔtɔ cacaaɪ ke ɪ ɪsɛntaa,

na í ləɪ wasaŋkalətu ke ɪ taa.

⁵ Ye pǝ taɣa mpɔ,

maa ye-le-ɪ kɣɛtɛ tǝyǝlǝyǝli,

isu kuyanku pa lula-ɪ tɔ.

Maa ye-le na ɪ tɛtu pǝsi wɔlaya

nyǝntɔ na tǝ wɔli na í sǝna lɔkɔtɔ.

⁶ Ma fɛina ɪ piya pǝtɔtǝle.

Mpi tɔ, sɪ tǝŋa ɪ ɪkɣatɛ ké.

⁷ Pǝyele sɪ too kuyɪ ɪ tɪ nyɔvɔ ké na tɛtɛlatɔtɔ.

Hali ɪ kpaalǝɣɪ tam sɪ,

inɪ ɪ ka tǝŋ ɪ taŋnaa mpa pa haaki-ɪ

tǝɣɔnaɣa na lɔm tɔ.

Paa na ɪ kɔtakəm na ɪ kɔtǝɣɔləm na nim na sɔlɔm.

⁸ Ama Tacaa má,

maa tǝki-ɪ mpaav na sɔwa kalaa.

Maa ŋma koluma na má cɔna-ɪ na í taa tasa luu.

⁹ ʔ ká mayasi isu í pɛɛki ɪ taŋnaa

na ɪ tǝŋ pa waali, kɣɛtɛ.

Waatu inǝɣǝle ɪ ká tɔ sɪ:

Pǝ weɛ sɪ má məli ma paalɔ kancaalaya nyǝŋ.

Mpi tɔ, ma nukaya tǝnaya lelenɪ na pǝ kǝli nɔɔnɔɔ.

¹⁰ N taa cɛkəna sɪ,

Isɔ má, ma cɛlayana-ŋ kɔtǝɣɔv,

na sɔlɔm, na nim, na má sɔsi-ŋ tɔŋ,

na má ha-ŋ liyitee na wɔla.

ʔlena ń kɣaya na ń lakəna tɔvɔ Paali ke tǝmlɛ.

¹¹ Pǝ tɔɔ ké maa lɛɛki ma tǝɣɔnaɣa,

na ma sɔlɔm ke kɔmtɔ waatu.

ʔlena ma lɛɛki kɣonkɣontu tɔŋ nyǝntɔ na heenɪ huɪntɔ,

na ń laŋ nyá kɔtakəm na nyá kɔtǝɣɔləm na ń lu kɣɛtɛ.

¹² Nyá taŋnaa ɪsɛntaa ké maa wǝɣɔsi nyá wontu,

pa taa nəɣɔlɔ kaa kpesi.

¹³ Maa yele na nyá lanɣhulɔmlɛ,
na nyá isɔtu kɔfalu acimanaa,
na nyá kuyɛɛŋ kɔhɛɛsɛŋ,
na nyá kɔtasi lensənaa pɛ sɪ tənaya.

¹⁴ Ɔlena nyutu lɛɛki nyá tuŋ tawa
nna n tənaya sɪ nyá tənnaa kɔfɛlvɔ tɔ,
na taale wontu náá tɔɔ.

¹⁵ Maa hɔ nyá ŋkpaŋvɔvɔ kɛ timpɪ n sɔɔ ma tɔɔ tɔ pɛ tɔɔ.
Pəyele n laaki Paalənnaa,
na ń laki kacɔka na ń tənɣɪ nyá tənnaa.

¹⁶ Ḿpúyó Tacaa yɔɔɔtaa sɪ:

Maa taɣani ma alɔ kɛ muvɔ
na má pona-ɪ wɔlaya tɛtu taa,
na má na-ɪ tɔ la acaɔale faaci.

¹⁷ Ɔlena í tənɪ-m na luvɔ kɔlɔmvɔvɔ isɪ ɪ pɛɛlɛtu waatu.
Yaa isɪ ɪ Ɔcipiti luv saa.

Waatu inɣɪ maa cɛɛ-ɪ ɪ lɛsɛŋ tuŋ.

Ɔlena lanɣəsɛle tɛtɛkɛle pəsɪ isɪ tɛɛlvɔvɔ nɔnɔɔ.

Ciikuyu kuyaku

¹⁸ Ḿpúyó Tacaa yɔɔɔtaa sɪ:

Kuyankuyu Ɔsɛɣɛli n ka yaa-m nyá paalɔ,
n kaa tasa-m yaav kɛ nyá Sɔsɔ Paali.

¹⁹ Maa ləsi nyá nɔɔ taa kɛ Paali na tuŋ lɛlɛŋ hɛla,
n kaa tasa-yɛɛ yaav.

²⁰ Ɔlena má na taale wontu, na sumasi,
na atɛ nyamanyamanaa tɛ pɛɛli nɔɔ sɪ wontu ntɪ
tɔ taa la ma yɛlaa kɛ pɔlɔ.

Ɔlena ma kpɪisi tɛtu tɔɔ kɛ yooɔ wontu tɛna,
na pɛ yele na ma yɛlaa hɛsɪ tɔpamm.

²¹ Ɔsɛɣɛli ma na-ŋ ta akpaɣale ka wɛɛ tam kɛ ḿpúyó.
Maa sɔɔli-ŋ na má tənɣɪ tampana,
na má paasɛɣəna-ŋ teu.

²² Ma kaa layasi.

Ɔlena pɛcɔ ń nyɪ sɪ ma kɛ Tacaa.

²³ Kuyankuyu maa mu mə kɔsɛlɔmvɔ,
na isɔtɔnvɔvɔ kɔsɛlɔmvɔ.

Ɔlena isɔtɔnvɔvɔ náá mu tɛtu kɔsɛlɔmvɔ,

²⁴ na tɛtu náá mu tɔɔnaya na tuŋ pɛ kɔsɛlɔmvɔ.

Kɔhaləm mpɪ pɛɛ pu mu Sisilee kɔsɛlɔmvɔ.
Ɔsɔ tuuki kɛ pa yaa Sisilee na pa tɛ taa.

²⁵ Maa məŋna Pɛtɔtɔle fɛi nyaya tɛtu taa,

na má wɛɛna nyá pɛtɔtɔle.

Maa heeli Pa ta kɛ ma nyɛma nyá sɪ n kɛ ma nyɛŋ,
na ń yaa-m sɪ nyá Ɔsɔ.

¹ Ἰμπρύό Tacaa heela-m si: Tasa nyá alv ke kpaɣav. Paa i mæla apalaa tæna alvtv taa tɔ. Ma sɔɔla nḡpṛýó Iseyeli nyóma ké na pá tɛnɔyɛ tun na pá sɔɔla pə lɛsɛn kakalasi.

² Ma mɔwa ma alv na liyitee nyɔɔtɔv naanɔwa na kakpasɪ, na tɔɔnaya pee saakænaa naatosɔ.

³ Ma heela-ŋ si: Caya na pə taanɪ, tanɪ-m na í yele wasanɲkalətv. Ma mayamaya maa tanɪ-ŋ mpv tɔtɔ.

⁴ Mpɔv inəyɪ Iseyeli nyóma me í ká caya, í kaa wɛɛna wulav na paasənlv. Yaa kɔtasɪ na kɔtəlaa toko wei pa pɔɔsəyɛna Tacaa ke tɔm tɔ, yaa tɔlaalɛ.

⁵ Í ká tɛ na í mæli mæ tɛtv taa, na í mæləna mæ Iso na mæ wulav Tafiiti lɔlvɔv tɔ tɔ. Í ká nyana Tacaa má na máá kooli-mɛyɛ kɔpantv.

4

Iso hvɔnav ke ɪyɔlaa

¹ Iseyeli nyóma me,
í nu Tacaa tɔm,
i hvɔkəna-me si,
yulv kɔpan yaa kɔpantv latv nɔyɔlv i fɛi.
Nɔyɔlv u tasəyɪ inəyɪ nyənɔyɪ ke Iso.

² Yɔlaa tɛnɔyɪ təmayɔ mpusinaa ké,
na pá muyuliyi təma.
Pa kɔyɪ təma,
na pá ŋmuləyɪ,
na pá lakɪ wasanɲkalətv,
na yulvɔkɔlɛ ke kɔtamsa.

³ Pə tɔɔ ké wɔlayɔ ká la tɛtv taa na yɔlaa
təna na wahala na pə kpenna taale wontu na sumasɪ.
Halɪ tenɲu taa tiina mayamaya ká saalɪ yem.

Iso kalənav ke kɔtəlaa

⁴ Ἰμπρύό Tacaa tɔma si:

Pə taya yɔlaa tənaya yem ké
maa pɔɔsɪ yaa maa kaləna.
Ama kɔtəlaa ke ma hvɔkəna.

⁵ Ilim na pə isəle ke pu tuuli kɔtəlaa me.
Iləna pə tuuli mæ na mæ taapalaa Iso
kɔyɔɔtɔtv tɛləsəlaa ke ahoɔ,
na má kɔ mæ piitim təna.

Mpɪ pə wenna isɪ toto.

⁶ Ma yɔlaa ta nyɪ-m,
iləna pá səki.
Paa na mpv kɔtəlaa mæ tá sɔɔli sɪ í nyɪ-m.
Haləna í sɔɔ ma kɔsəsitv.
Pə tɔɔ ké í kaa tasa ma kɔtəlaa ke lapv,
maa sɔɔ mæ piya tɔɔ.

⁷ Isəna kɔtəlaa me í hukaa tɔ mpv inəyɪ í wakələna-m.
Ilɛ maa kɔɔli mæ teeli na má taa-mɛyɛ fɛɛɛ.

⁸ Ma yɔlaa isayətv kɔhaan ke í hvɔkəna cəncəməŋ.

Mpɪ í nyuləyɪ tɔyɔlɛ sɪ peɛ pá lakɪ isayətv.

⁹ Mpɪ pə mayana ma yɔlaa tɔ pu mayana-me tɔtɔ.

Maa hɔ mə ŋkpaŋɔɔ ke mə tɔnte ɪsayale tɔɔ.

Maa feli-meyɛ ɪsayatɔ nti í lapa tɔ.

¹⁰ Í ká li, ama í kaa haya.

Í ká ha mə tɔɣi wasaŋkalətu taa.

Ama í kaa na piya.

Mpi tɔ, í lɔ Taɕaa maya na

ma kiinj na í paasəna tuŋ.

¹¹ Wasaŋkalətu na solum kufam

pəsa ma yəlaa nyɔɔŋ ké.

¹² Tɔɔ kusaakɔɔ ke ma yəlaa me í sələməɣi.

Taakukulaya heeliɣina-meyɛ kuŋmesətu.

Laatu heelim mapa-me na pɔ yasi-me,

na í fayana mə Iso má.

¹³ Í laaki pulasi nyɔɔŋ taa,

na í wəki tulaalɔnaa ke hətu tɛɛ isotom kɔpam taa.

Pə tɔɔ ké mə pɛlaa ká la apalaa təna alaa,

na mə poolaa náa la wasaŋkalətu.

¹⁴ Ílɛ pə taya pɛle pa ŋkpaŋɔɔ ke maa hɔ.

Ama cɛcɛnaa me mə mayamaya mə nyəŋku ke maa hɔ.

Mpi tɔ, í pona wasaŋkalənaa ke kpeɛŋa

na í tɔɔ kɔtaya tɔɔnaya.

Pa tuka ituule si:

Yəlaa mpa paa cəkəɣəna tɔ pa lepaya.

¹⁵ Ye Iseyeli nyəma laaki tuŋ,

ɪlɛ Yuta nyəma náa taa kɛɛna-wɛ.

Í taa polo Kilikaa, yaa Petɛɛli.

Tənaya yəlaa pəsəna təlaalɛnaa,

na pá tuukina Taɕaa.

¹⁶ Iseyeli nyəma kəla nyalam nyalam, ɪsu nav alɔnyəŋ wei í kisa akɔɔ kɔpátɔɔ tɔ. Ílɛ pepe tɔɔ ké Taɕaa ká paasəna-me ɪsu ɪwɛɛsi nsi pa pukina tətiiikile kɔpantɛ taa tɔ?

¹⁷ Ífəlayim nyəma tɔŋəɣi tuŋ ké, yele-wɛ.

¹⁸ Pa ta tu yelita solum nyɔɔɔ, ɪlɛna pá suu wasaŋkalətu taa ké yav. Pa nyuɔɔ nyəma luyɔ suwa fɛɛle fɛi ké.

¹⁹ Kacuculaya ká paaləna-wɛ, na pa kɔtasi tɔm la-wɛɣɛ fɛɛle.

5

Iseyeli paasənlaa asayaa təm

¹ Mpóɔ Taɕaa təma si:

Kətəlaa na Iseyeli paasənlaa

na wulav təyaya nyəma me, í nu teu.

Pu wɛɛ ké si í fɛŋ na pɔ tɔ teu.

Paa na mpɔ, ɪlɛna mu pəsi ma yəlaa ɪsu katəka,

yaa puluyɔ ke Misipa,

ke Tapɔɔ puɔɔ tɔɔ,

² na ɪsu púɔɔ anaam ke Sitim.

Ama maa seɣɛsi mə təna na í ná na í tisi.

³ Ma nyəmə lseyeli təm ké,
tə fəi-m səkpətyu.
Mə tusina ifələyim nyəma ke laatu na pə wasanjkalətu taa.
lɛna pə tɛ mə tənə.

⁴ lseyeli nyəma mə kəlapələ ta ha-meyə mpaau si
í məli mə lso má ma kin.
Laatu ləmayasələ wenna mə taa na í yəyi-m.

⁵ Mpi lseyeli nyəma me í hüləsəna laŋle tɔ
mpi pə hüləxəna mə wɛɛtu.
Mə isayatu copina-me na pə kpenna Yuta nyəma.

⁶ I pona mə tɔla si í laki kɔtaya,
lɛna í kɔɔ-m yəxətənav.
Ama í ta mayana-m.

Mpi tɔ, ma yela-mɛ.

⁷ I yela-m na í lɔli kpai piya.
Mə ɪatɛ ka pəsɪ ncaale pə kaa tala isətu.

Yuta na lseyeli nyəma pa yoo

⁸ Mporó Taca tasaa si:
I huli apalɔtutuyɔ ke Kipeya,
na akantələ ke Lama.
I yaya apalɔkakiisasi ke Petɛli.
Pencamɛɛ, la laakali ke nyá waali.

⁹ lseyeli nyəma ká wakəli yem ke ŋkpaŋyɔ hɔm wule.
Nti ma kpaaləyi-meyə isəntɔ tɔ,
tə wɛ tampana ké.

¹⁰ Yuta nyɔyɔ nyəma ná layasəyi tetu toosi ké.
Ama ma pááná ká huu mə tɔɔ isɪ pəxɔ lɔm.

¹¹ I muyula lseyeli nyəma,
í ta ha-weyə pa tampana.
Mpi tɔ, í caakaya si í təŋ mə kəsəsutɔ.

¹² Maa kpa-meyə isɪ caləmɔla,
na Yuta nyəma isɪ sɔmɔla.

¹³ Mə naale í cəkənaa si í fɛna alaafəya.
Ntɛna lseyeli nyəma tili Asilii wulav
sɔsɔ kin na pá yəxətəna-i.

Ama ilé i kaa pəsɪ mə sənau.
Halɪ ŋporó i ká waa-mɛ.

¹⁴ Pə taya pɔlv, Taca ma,
ma kpana Yuta na lseyeli isɪ təxɔlaya.
Ye ma kpa ma təxənaya ma tɛna ké,
nɔyɔlv fɛna toma si í lɛɛki-m.

Yəlaa məlvɔv ke lso tɛ

¹⁵ Mpu tɔ, maa məli ma tɛ,
haləna yəlaa cəkəna pa isayatu
na pá kɛsəna ma tɔɔ.

Ye pa sɔv wahala taa, paa pɛɛki-m ké.
Taca má ma yəxətəna mpu.

6

¹ Waatu inəyəle İseyeli nyóma ká tó sí:
 Tə mələyi Tacaa nyá nyá tóo.
 Nyá kúna-tv.
 İlə n ká həkə ta hiŋ na ń waa-tv,
² na ń ha-tuyv weesuyv.
 Pə kaasa kuyeyi naale,
 ıləna ń kusi-tuyv tooso nyəŋkv taa.
³ Mpu tó, tə seesi isəle ke teu na tó nyi Tacaa.
 İsu ilim lukuyv tanaŋ na tev náa nu toomaya tó.
 Mpu tətəyɔ Tacaa sənav təm we naani.

⁴ Waatu inəyi Tacaa ká pəəsi i ti sí:
 İsənya maa təna Yuta na İseyeli pa təm?
 Anı pa luyv u laa-m luv ké isı tanaŋ ihunte,
 yaa cəlv saaluyv tó.
⁵ Pə tóo ké ma yookina-we na
 İso kuyɔɔtvtv teləsəlaa waasv.
 Ma kpaaləyi-we sı pa kú mə təna.
 Ma kvsələm naa teu ké təceici isı ilim.
⁶ Ma caa ké sı yəlaa i nyi-m na pá lakı kúpantv.
 Pəle pə kəla kotası nsi kəkə lusa sı təna tó.

İseyeli taa acaalətv

⁷ Teitei isı yəlaa təna lapv tó,
 rıpúyó mə ta təkı isəna
 í ká sı mə nəəsi tó.
⁸ Kalaatı ná ké asayaa ıcate ke,
 na pá kuyi yəlaa.
⁹ Kətəlaa kpekəle ná pəsa yvlukulaa ké.
 Pa cəŋəyi yəlaa ke Sikem mpaav taa.
 Mpi tó, pa ha pa təyi kawalaya taa ké.
¹⁰ Ma nawa acaalətv ke İseyeli piitim taa.
 Tıŋ ke pa laakı na pá pilisiyi təma.

¹¹ Pə kaasa Yuta nyóma tó,
 ma tv mə hvule pəle ké.

7

İseyeli taa kvwakələm

Mıpúyó Tacaa təma sı:
 Waatu wei maa tayanı məŋnav ke ma yəlaa
 mpa paa kuuwa na pa təena tó.
¹ Saa wei ma tuyi ma taa sı maa tayanı İseyeli nyóma tó,
 pə kuliyi mə isayav na mə mvsəŋ tóo ké.
 Mpi tó, í lakı puyusuyv təma ké,
 na i ŋmuləyi teesi taa, na mpatəntaa.
² İ hvukı sı ma nyəmə mə isayav tóo.
 Nəənə tə saləka keke í təkı na má naakı.
³ Kawalaya ke yəlaa cətəyəna wulav na i waalı nyóma,

na pá we lanhulume ta.

⁴ I ke wasaŋkalənaa ke mə tənaya.

T wɛɛ kɛ ɪsu potopotonaɗa tuyulɔyɔ,
 ŋku pa haɲsaa na pá yele kəkə tikuyɔ
 na pá nuɣutiɣi somtu tɔ,
 haɭɛna tɔ kpa.

⁵ Ye pa tɔ́kɪ wulav acima
ɪ waali nyɛ́ma nyɔ́ɔkɪ ké na pá haɣa.

Solum kuyi-we,
ilena pá suu yem yem yoxotaya.

⁶ Pa cakɪ wulav aɕaɣa ké na pá haɲa ɪsu kəkə.

Ahoo yuχi, ιλενα πά hεε.

Κυφεν ιλενα πά κυλι ι τω.

⁷Pa tēna pa haki pāānā ké.

Ulená pá kvytí pa awulaa ké kulum kulum.

Páćó pa taa nə̀xəlv ta yaa-m si má səna-i.

⁸ Ἰσχυεὶ νύημα ἰ ματῶνα πιιτιμνάα λεμπῶναα κέ.

ṭlapaya isu petepetaya ṇka pa ta pəsi na ká nyaya tɔ.

⁹ Kpai nyéma nyɔɔkɛna mɛ tɔŋ,
na ɪ kpatɛlɛɣi, na mɛ nyɔɔŋ hɔlɛmɛɣi, ɪ ta cɛkɛna.

¹⁰ Μπι Ισχυεὶ νύεμα με ἰ ἡυλᾶσᾶ λαῖα τῶ, μπι πῶ ἡυλᾶχᾶ μα ὡεετῶ.

Ma yəlaa mə kalampaani kuxuna mə təm.

Ραα na mpv u peekəyi si i məli ma kin.

11 Ifəlayim nyóma í pəsa ɪsu alukuku kumelen ké.
Halí í yaa Icipiti nyóma na Asilii nyóma sɪ pá waasi-mɛ.

12 Ye í puki mpv,
maa kpa-meɣe ma puluyu
taa ké teitei isu sumasi,
na má hɔ mə ŋkpaŋŋ,
isu maa kpaaluyu-me tɔ.

¹³ Isu í seekuxu-m mpv tɔ, í lepaya.

Μαα wakəli-meyē í kuluyv ma tōō ké mpv tō pə tōō ké.

Ma caakaya mə waasuyu ké.

Αμα μα ισοσειν κε kaloolaya ké.

¹⁴ I wiiki yem ké na í pilimiɣi na í heetəɣi mə tɪ.

Amā u tē mē tē,

na í sələməɣi-m təɣənaxa pə́cɔ́ í kuləɣi ma tɔɔ.

¹⁵ Anı ma svsəna-meçe toŋ.

Ulena ma kucəu pəsi ikpatəle.

16 ǃ kisa ma tɔɔ kɛ mɛlənau,

na í yɔɔləyɪ apalutv ɪsu tɔɔv kpaɪ nyəŋku.

Mə kolontunaa ká kʷ mə səsaa kɛ pa kalampaani təə.

Uena pə waasɪ Icipiti nyəma na pɛɛ pa paan̩a-mɛ.

8

Ye Yvlv tuu heelim, kacuculaya ke i kvn

¹ Μρύχὺ Ταῖα τῶμα σι:

Ƨ hɔli apalɔtutuyu.
 Kolontu tii ma tetɔ tɔɔ kɛ ɪsu yepeleku.
 Mpi tɔ, ɪseɣeli nyɔma ɪ yɔka ma kiiu,
 na ɪ wakɔli mɔ na-me tɔ nɔɔ pɛɛlɔɔ.

² Ƨɛna ɪ wiina-m si,
 mɛɣɛ ɪseɣeli nyɔma,
 ɪ nyɔma-m si maya mɔ ɪsɔ.

³ Ƨ lɔwa tampana tɔɔ
 kolontu ka tɔɔɔɔ-mɛ.

⁴ Ƨ kpaaki awulaa,
 na pa waali nyɔma,
 u pɔɔsɔɣi-m natɔli.
 Mɔ liyitee na mɔ wolanaa kɛ
 ɪ kpakɔɣi na ɪ lɔki yem si,
 ɪ luki tuɔ.

Pɔ tɔɔ kɛ paa wakɔli-mɛ.

⁵ Samalii nyɔma mɛ,
 ɪ lɔ mɔ wɔla navle.
 Ƨ kpaasɔɣi ma pɔ́áná kɛ.
 Waatu wei kɛ ɪ ká yele ɪsayatu
 na mɔ yele-mɛɣɛ kalɔnau?

⁶ ɪseɣeli koolu lapɔna mɔ navle ɲíté.
 Tɔ fɛna ɪsɔ pɔlɔpɔ.
 Pɔ tɔɔ kɛ tu yɔki.

⁷ Timpi ɪ tuukuɣu heelim tɔ,
 ɪsu ɪ kɔma kacuculaya.
 Teitei ɪsu pa tukuɣu ɪtuule tɔ si:
 Ye tɔɔɔɔɔɔ ta tu nyɔɔɔɔ mɔlɔm fɛi.
 Paa mɔlɔm tu weɛ, cayalaa ká tɔɔɔɔɔ-wi.

⁸ ɪseɣeli nyɔma mɛ,
 mɔ tɔm tɛma.
 Ƨ we piitimnaa taa kɛ ɪsu
 tiyaya ɲka paa lakɔna tɔ.

⁹ Pepe tɔɔ kɛ ɪ pola Asilii,
 ɪsu taale kpanɲaya ɲka ka yelɔɣi ka ti tɔɔ tɔ,
 si pɔ́ waasi-mɛ?
 Hɔlɔna ɪ ha kɔhaan si ɪ hiki cewaa?
 Ƨ tá kisi ɲmakɔlɔɔɔ,
 ɪsu taale kpanasi suwe?

¹⁰ Paa ɪ haaki lɛlaa kɛ kɔhaan tɔ,
 mɔ kpeɣeluyɔ waatu kɔmna ntɔ.
 Pɔ kaasa pɔɔɔ, ɪ ká tɔɔɔ wahala,
 na sɔɣɔla nna wulav sɔsɔ ká suki-mɛ tɔ.

¹¹ Ƨ ɲmawa kɔtaya tɔlatɛnaa kɛ sɔsɔm si ɪ pɛntɔɣi.
 Mɔ kɔtasi tɔlatɛnaa yelina na ɪ pɛntɔɣi.

¹² Paa maa ɲmaa-mɛɣɛ layatu
 tasuyɔnaa kɛ tɔm ɪsɔna,
 ɪ kaa paasɔna.

¹³ Luluɣu tɔɔ kɛ ɪ laki mɔ kɔtasi.
 Ama maa mɔɣi.

Mpi tɔ, maa sɔɔki mə ɪsaxatɔ tɔɔ.
Isu ma pona-mɛyɛ Icipiti na pə hɔ mə ɲkpaɲɔyɔ.

¹⁴ Iseyɛli nyɔma mɛ,
í sɔɔwa mə ɲmalɔ tɔɔ,
na í ɲma mə tɔyɪ kutulɔɲ kɔpaɲ.
Yuta nyɔma ná ɲma koloosi na pá cɔɔna acalɛɛ tuutuuma.
Ama ɪsu ma wɔpa mə acalɛɛ na mə kutulɔɲ kɔpaɲ kɛ kɔkɔ.

9

Iseyɛli nyɔma ká laɲ pə tɔna

¹ Iseyɛli nyɔma í taa yɔɔlɔyɔna
kumtu ɪsu piitimnaa lɛlaa.
Mpi tɔ, í lɔwa mə Iso na í tɔɲɔyɪ tuɲ.
Pəcɔ í sɔɔla kɔfɛlɔyɔ asilima
nyɔɲku kɛ tɔfallɛnaa taa.

² Ama mə tɔyɔnaya pee na mə nim,
na mə sɔlɔm kɔfam mpi í tanɲaa tɔ,
pə ta kɛ mə nyɔm.

³ I kaa pəsi na í caya Tacaa tɛtu taa.
Pə wɛɛ sɪ í mɔli Icipiti,
yaa Asilii na í tɔyɔ asilima tɔyɔnaya.

⁴ I kaa pəsi na í la Tacaa kɛ kɔtasi,
yaa í liisi-i sɔlɔm na ɪ laɲlɛ hɛɛ.
Mə tɔyɔnaya ká pəsi-mɛyɛ lɔyaya nyɔɲka ké.
Wei í tɔyaa ɪ pəsi asilima pɔlɔ.
Mə nyɔyɔsɪ tike kɛ mə tɔyɔnaya ká kɔ.
I kaa sɔvna-kɛyɛ Iso tɔsɛɛlɛ taa.

⁵ Isɔnaya í ká la Tacaa
acima kɔyakɔ sɔsɔɔw wule?

⁶ Ye pə wakəla mə ɪcate na í cɔɔsɪ Icipiti taa,
pɛlɛ paa pi-mɛyɛ Mamfi ɪcate taa.
ɲlɛna mə liyitee nyɔyɔtɔ wontu wakəli,
na nyutu na sɔwa pə nyala tɔ taa.

⁷ Tacaa huɔlɛ waatu tapəna ntɔ,
ɪ ká fɛli-mɛ.
Mɛ sɪ Iso kɔyɔyɔtɔtu tɛlɛsɔlɔ ná sɔv kpaɲɔyɔ,
na yɔlɔ wei Iso yɔyɔtɔnaa tɔ ɪ lakɪ yɛlɛyɛlɛ.
ɲlɛ mə ɪsaxatɔ na mə kɔwakəlɛm kəlɛna tɔɔv na pə wɛ mpu.

⁸ Iso kɔyɔyɔtɔtu tɛlɛsɔlɔ wei í yaaki kpaɲtu tɔ
í na Iso pa fɛɲiyina Iseyɛli tɔɔ.
Isu ɪ nyəkɔyɔ sumasi kɛ katɔɲmusɪ tɔ,
ɲpɔyɔ ɪ lakɪ Iso kɔyɔyɔtɔtu tɛlɛsɔlɔ maya paa timpi.
Paa Iso tɔsɛɛlɛ taa yɔlaa,
pa nyɔnɔyɪ-m pa kolontu ké.

⁹ Mə ɪsaxatɔ nti í ka lapa Kipeya tɔyɔ í tɔkaa.
ɲlɛ Tacaa kaa sɔɔ tɔ tɔɔ.
I ka yɛlɛ na í ná pə nav.

Tacaa laɲwakəllɛ kɛ Iseyɛli tɔɔ

¹⁰ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ:

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ
 ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ
 ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ
 ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἀμα ἰ τῆρα τὸν Ἰσραὴλ Παῦλ-Πεῦδ*fa*.

Ἰσραὴλ ἰ παῖ ἀγαλλῶν ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ. ^a Τὸν Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

¹¹ Μὲ γὰρ τὸν Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

¹² Παῖ ἰ παῖ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ,
 ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

¹³ Μα ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ,
 ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἀμα παῖ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

¹⁴ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ:

Ἰσραὴλ, περὶ τὸν Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

¹⁵ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ:

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

¹⁶ Παῖ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

¹⁷ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ:

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

10

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ

¹ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

² Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ,

Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

^a 9:10 Παῦλ-Πεῦδ: Παῦλ-Πεῦδ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ ὁ Ἰσραὴλ.

³ I ká yəḡəti ké sɪ:
 Ye tə fɛɪna wulav,
 tə ta sɛɛ Tacaa təḡə.
 Ye ílé ɪ fɛɪ pepeɣe pə ku-tu?
⁴ Mə yəḡətaya na mə tuunav katatəlaya taka.
 Pəyele kutamsa ké í pɛɛla pəpətu nəosi.
 Siyisuyu wakəlaa ké,
 ɪsu kpaŋkalayalaya nyəəkuyv kutəḡəv taa tə.

⁵ Samalii nyəma ná lunjiyi wɔla navle nte tə wɛ Petɛɛli tə.
 ɪlena kətəlaa na yəlaa pá seliyi na pá caya tə ləyaya.
 Mpi tə, tə yunɔ caa kulyv ke mə həkv ké.
⁶ Paa pona wɔla navle nte tə mayamaya ke Asilii ké,
 na pá ha wulav səsə.
 Pu pasa lseyeli nyəma mɛɣe səsəm ké,
 na í təḡə fɛɛle ke yaasi un ɪ təə.
⁷ Samalii nyá təm tɛma.
 Pə tala nyá wulav tənaya ké ɪsu ləm kpayə taav.
⁸ Pə kpiisa Petɛɛli təlaalenaa mpa
 pa tusa lseyeli nyəma tə pa tənə, na səwa nyə.
 Waatu mənɔ ɪ ká wiikina póŋɪ sɪ
 í takɪ-mɛ na pulasɪ sɪ sɪ nyəkɪ-mɛ.

lseyeli nyəma kəm ke pa kututuum

⁹ Hatoo lseyeli nyəma mɛ í lapv
 mə kaanuto ntiyi Kipeya tə, í ta layasɪ.
 ɪlɛ pə wɛɛ ké sɪ kolontu í nan-mɛɣe tənə.
¹⁰ Maa ye le na piitimnaa hə mə ŋkpaŋuyv,
 ke mə ɪsayatv kulələtv ntɪ tə təə.

¹¹ I ka wɛ ké ɪsu nav alənyəŋ kufalv
 wei pa faləsaa na í makɪ kutəḡəv tə.
 Tacaa nawa sɪ ɪ luyv kii teu.
 ɪlena í nyulɪ sɪ ɪ tɔyɪ-ɪ akuyv kpátóyó.
 Yuta ka lukiyi, na lseyeli náa tayanəyɪ.

¹² I tuu kusiɣisim na í kv sələyuv.
 I toosi taale kufatɛ.
 Pə talaa sɪ í kɛsənə Tacaa má ma təə
 na má kəə na má kooli-mɛɣe kupaŋtv.
¹³ Ama ɪsayatv ke mə halaa na í kvŋ-tɪ,
 na í təḡə kaloolaya pəle.

Yoou kɛkɛnaa na yoolaa
 tuutuuma ke í lakaya na í taakɪ.

¹⁴ Pə təə ké pu wiisina-mɛɣe yoou taa,
 na pá kpiisi mə koloosi acalɛɛ tənə.
 Teitei ɪsu Mowapv wulav Saləman ka yoona
 Pɛti-Apɛli nyəma na í nanɪ totonaa na pa piya tə,
¹⁵ m̄póyó maa lana-mɛɣe
 mə ɪsayatv katatəlaya təə.
 Mə wulav tomle nté tananɔ tɛɛ.

11

Iseyeli nyóma kaanutu na Iso sòòluyv

¹ Múpúyó Tacaa tóma sí:
 Waatv wei Iseyeli n ka ké ifepu tó,
 maa sòola-η ké.
 Haléna má yaa-η ma pəyaya,
 na má ləsi-η Icipiti taa.
² Ma təηna-η yaav,
 ɬéna nyaa seeki-m na í laaki Paali na tuη lələη.
 ɬéna n wəki-ɪ kətaɣa tulaalv.
³ Pəyele má təkəna nyá niη na má hə-η taataa.
 Ama n ta nyənnə təna.
⁴ Ma sòola-η ké,
 na má paasəna-η təpamm,
 na má wəɣaləɣi-η,
 ɪsu cɛcɛ lakuvv ɪ pəyaya tó.
 Ma sɔpa nyá tɛɛ,
 na má haaki-η tɔɣənaɣa.

⁵ Icipiti nyóma kaa tasa-meyə yomle kpav yaa.

Ama Asilii nyóma ká ηmakələna-meyə
 timpí í kisa ma kiη kə kənte tó.

⁶ Pə tó ké yooú ka wɛɛ mə acalɛɛ taa,
 na kv wakəli a kəkentim.
 Iseyeli nyóma kumayəsəm kasəyaya nté.

⁷ Ma yəlaa caaki-m kisuyv
 na pá yaaki-wɛ na Iso tó, paa nukí.

⁸ Isənaya maa pəsi na má lə Iseyeli na pə saali?

Na má wakəli-η ɪsu ma lapv Atəma,
 na Sepoyim pə acalɛɛ tó?
 Təfə pu wakəli ma laηlɛ na má nyasa ma təyi kela.

⁹ Ma kaa tasa Ifəlayim nyóma kə wakəlvv.

Mpi tó, ma ké Iso Naηη tv ké,
 ma ta kə yulv.

¹⁰ Iso ká yaa ɪ yəlaa mpa pa kuuwa
 na pá tɛɛna hatoo tənku waali tó na pá kəv.
 Teitei ɪsu təɣəlaɣa wiikuyv na ká kotiyi ka piya tó.

¹¹ ɪ ka lu Icipiti na Asilii kə ləη,
 ɪsu sumpwɔw, yaa alukuku kəlvv tó.

ɬéna má məηna-meyə mə tɛ.
 Tacaa má, ma yəɣətəna mpv.

12

Kpou u bləyi pite

¹ Múpúyó Tacaa tóma sí:
 Kaloolaya tike kə Iseyeli nyóma mə í
 laki-m na í puɣusuyv-m tam.
 Ama Yuta ná tamsəna Naηη tv má.

² Iseyeli nyóma haaki Icipiti nyóma kə nim sí pá hii camte.

Mə na Asilii nyóma í pɛɛlɔɣi nɔɔsi.
 Í lɔlɔsɔɣi mə kaloolaya,
 na mə mʊsʊŋ tɔma kɛ paa kʊyakʊ ŋku.
 Ama mə camtɛ kaa kɛli heelim kɛ leeluyɔ.

³ Tacaa má maa huuna Yuta nyóma mɛɣɛ.
 Maa paasəna Yakəpu lɔluyɔ nyóma mɛɣɛ mə tɔntɛ isayalɛ tɔɔ.
 Maa yele na í tɔɣɔ mə isayatu saləka.

⁴ Hatoo toto lotu taa kɛ Yakəpu nyá n caala nyá tɛɛtu tɔɔ kɛ kʊluyɔ.
 Pə kɔɔ na nyá na Iso í lʊ waatu wei nyá isɛ nyaalaa tɔ.

⁵ Nyá na isətaa tillu í lɔpa na ń kɛli ílé.
 Ílena ń wii na ń səlɛmɪ-ɪ sɪ í kooli-ŋ kʊpantu.
 N pola Petɛɛli, ílena Tacaa lu nyá tɔɔ na í heeli-ŋ sɪ:
⁶ Mayalɛ Toma təna tu Tacaa.

⁷ Maa yele na ń məli cənɛ.
 Ama pə wɛɛ sɪ ń təŋ tampana na ń lakɪ kʊpantu kɛ.
 Tu nyá Iso má, ma tike kɛ naani.

⁸ Isɛɣɛli nyóma í tɔka mə niŋ taa kɛ
 mə sanəya isayav kɛ,
 isɪ taatəlaa.
 Í sɔɔla kamuyulaya.

⁹ Í tɔŋ sɪ mə hikuyɔ kɛ mə tɔmlɛ sote kɛ,
 pə taya kawalaya tɔm.
 Ílɛ isayatu fɛi tɔŋ sʊʊ taa se.
 Pə taya kʊpantu kɛ təna.

¹⁰ Ntəna Tacaa sɪ:
 Hatoo í wɛʊ Ícipiti taa tɔɣɔ ma kɛ mə Iso.
 Ílɛ maa yele na í məli coka taa cayalɛ,
 isɪ mə acima waatɔnaa.

¹¹ Iso kʊyɔɣɔtʊtʊ tɛləsəlaa kɛ ma heeliɣi ma tɔm.
 Ma hʊlɔɣi-mɛɣɛ ma luyɔ nyəntʊ,
 na má sɛɛ-mɛɣɛ isɔnaa kɛ toosɛ taka taa sɪ,
 pá tɛləsɪ-mɛ.

¹² Kalaatɪ nyóma mə pəsə asayaa kpitikpitinaa kɛ.
 Səm kɛ pə kaasəna-mɛ.
 Naan kataasɪ kɛ í haakaya kʊhaan kɛ Kilikaa.
 Ama mə kɔtasɪ tɛlatɛ pəsə haləm taa kanmaasɪ huwa.

¹³ Yakəpu ka cəɔsa Mesopotami tɛtu taa,
 na í pəsɪ lɛlʊ ntiyilu kɛ alʊ tɔɔ.

¹⁴ Ama Iso kʊyɔɣɔtʊtʊ tɛləsʊlʊ kɛ Iso tilaa sɪ
 í ləsɪ Isɛɣɛli nyóma mɛɣɛ Ícipiti taa.
 Kʊlʊm inəɣi ɪ tʊwa sɪ í tiiki ɪ yəlaa.

¹⁵ Isɛɣɛli yəlaa mɛ í yɔɔla Tacaa apalʊtʊ,
 na í wakəli ɪ lanlɛ tənəŋnanɛ.
 Ama ílé ɪ ká lɛɛtɪ-mɛɣɛ mə fɛɛlɛ.
 Í ká mələna mə yʊlʊkʊlɛ kɛ mə nyɔɔŋ taa kɛ.

13

Isə təə kullaa səm

¹ Ifəlayim kpekəle nyáma me
 í ka ɲmakəlayana lseyeli taa,
 na í yəyətəyi na yəlaa tənə tɛɛ sʊəkəna-me.
 Ama í kʊ mə tɪ tɔm na tɪŋ laav, ɪlɛna í sɪ.
² Paa na mpʊ, í kama nyʊyʊ kɛ mə ɪsayatʊ taa ké.
 ɪ luki mə liyitee nyəyətʊ kɛ tʊyʊ lɛsʊyʊ.
 Pəyele koolu lupina nawee lɛəsəŋ ɪnɪ.
 ɪlɛna mɛ sɪ í wayaləyi-ɪ na í laaki-ɪ.
³ Pə təə ké ɪ ka saali yem, ɪsʊ tananɪ ihunte.
 Yaa aɲkpələɛ, yaa ləʊtʊ kʊlʊyʊ təyənaya təmate tɔ.
 Yaa ɪsʊ nyəʊsɪ lʊkʊyʊna kutuluyʊ ləpʊtʊ taa tɔ.

⁴ Mɔ́púyó Tacaɔ yəyətəɔ sɪ:
 Má kɛna mə Isə kɛ hatoo í lʊɪ Icipiti taa tɔ.
 ɪ ta nata nɔyɔlʊ na í nəyəsəna-m.
 Pəyele nɔyɔlʊ fɛɪ na í waasəyi ɪsʊ má.
⁵ Má fɛŋna mə təə ké wulaya tɛtʊ
 taa ké timpi nikaya fɛɪ mpʊ tɔ.
⁶ ɪ hikaa na í hayə.
 ɪlɛna í sʊɪ kalampaanɪ taa,
 na í sɔɔ ma təə.
⁷ Pə təə ké ma pəsə mə tənə,
 ɪsʊ tɔyɔlayə yaa kprou wei ɪ papa mpaav taa tɔ.
⁸ Ma kula mə təə ké,
 ɪsʊ pa kpakʊyʊ taale wontuyʊ ɪsayav pəyaya tɔ.
 Maa cəli-me na má li-me, ɪsʊ tɔyɔlayə.
 Taale wontu ká cəli-me təyətəyɔtɔ.

⁹ ɪ lɔ ma wei pʊ wɛɛ sɪ má waasi-me tɔ,
 pə təə ké pə wakəla-mɛyɛ mpʊ.
¹⁰ Mə sələmənə-m sɪ má kpa-mɛyɛ wulav na paasənlaa.
 Pɛlɛ pa tɛmna wɛ? Pá ya-mɛ ɪlɛ.
¹¹ Pááná kɛ ma kpəna-mɛyɛ wulav,
 na kʊlʊmɛɛ anəyi maa təyənənə-ɪ.

¹² Pa ɲmaa lseyeli nyáma me mə tasəkəle tənaya,
 na pá ɲmɛsɪ teu.

¹³ ɪ nəyəsəna ké ɪsʊ aɲlʊlʊm kʊmɛlɛŋ
 lʊlʊyʊ takʊyʊ na í kisi lʊɪ tɔ.

¹⁴ Ama ma kaa lɛɛki-mɛyɛ səm nɔyɔ taa,
 na má ya-mɛyɛ atɛtələ taa.
 Pə təə tɔ, səm nyá kʊ-wɛ.
 Atɛtələ, nyaa li-wɛ.

Ma fɛɪna mə pətəʊtələ.

¹⁵ Paa lseyeli nyáma í ká lɛɛsɪ mə tɛɛtʊnaa hekʊ.
 Maa yeɛ na kolontunaa lʊ mə təə ké.
 Hilimate nyəʊkʊyʊ hila na ləkənə kɛ ɪsənə tɔ,
 mɔ́púyó pɛlɛ pa kuu mə kpancoou tənə.

14

¹ Pə wεε sɪ Samalii nyóma mə
 í tɔχɔ mə ɪsayaɾu saləka ké.
 Mpi tɔ, í kula ma tɔɔ.
 Paa kv mə na mə piya ké yooɔ taa,
 na pá tɔli mə ahɔntɔnaa lotu.

Isɔ waasvɔv ké ɪ yəlaa

² Mpúyó Tacaa yɔχɔtaa sɪ:
 ɪsɛyeli nyóma í mɛli mə ɪsɔ Tacaa ma ma kin.
 Mpi tɔ, mə ɪsayaɾu pɛta-mɛχɛ.
³ ɪlɛ í layasɪ na í mɛli ma kin na í wiina-m sɪ:
 Tayani-tɔyɔ ta ɪsayaɾu,
 na n̄ mɔ ta sɛɛɬu ɪsu kɔhaaŋ.
⁴ Pə taya Asilii ká waasəna-tɔ.
 Pəcɔ tə kaa tasa yooɔ kpaɣanəŋ ké naani tɔyɔ.
 Tə kaa tasa tɔŋ ɪnəyɪ lɔŋyɔ ɪsu ta ɪsɔ nyá.
 Mpi tɔ, nyá tike n wenna katayəlaya pətɔɔtəle.

⁵ ɪlɛna Tacaa sɪ:
 Ye í mələna ma tɔɔ,
 maa tayani mə ɪsayaɾu.
 Maa kv ma pááná ké mə tɔɔ na má sɔɔli-mɛyɛ teu.
⁶ Maa wεε ɪsɛyeli nyóma ɪsu cəɔɔv kupaŋkv kpaakvɔyɔ tɔ.
 Nyɔtu ká tu hətu, na Lipaŋ tɔyɔ sɔsɔɔv ka lila.
⁷ ɪ ká həli pilinasi ké teu ɪsu tɔyɔ ŋku pa yaa sɪ olifi tɔ.
 Mə sɔɔsvəŋ ká nyala ɪsu Lipaŋ hətɔyɔ.
⁸ ɪ ká kɔɔ na má kenti mə tɔɔ
 na í hala tɔχɔnaya na pə lá teu.
 ɪ ka tɔ hətu ɪsu lɛsɛŋ taale,
 na mə həte yaa ɪsu Lipaŋ sɔlɔm.
⁹ Mə na tɔŋ kɔlalaan í kaa we?
 Má mɔyɔna mə səlɛməŋ na má fɛŋiyi mə tɔɔ.
 Ma wε-mɛyɛ ɪsu tɔyɔ ŋku kv hatɔ u tɔɔki tɔ.
 Má haakəna-mɛyɛ mə tawa kɔlɔlɔm.

¹⁰ Yɔlɔ wei ɪ ké layatu
 na nyəntɔ tɔ í cəkəna tɔm tənɛ.
 Tacaa mpaav hɔləχəna weesɔyɔ na alaafəya.
 Təmpaŋa tɛŋlaa pəsəyɪ na pá təŋ-kv.
 Ama tɔɔ kɔllaa ná hotiyi.

ISO KUYOYOTUTU TELEISULU

SOWEELI
TOM TAKELAYA

Kutoloto

Kuyaku nakuli ku wee, na pa yaaki-ku si Iso kuyaku sasəəu. Ku wule ke i ká huona lseyeli nyéma na i toma sasəəna. I ká keesəna pa yaasi isayau ké. I ká huona piitimnaa lempənaa, na í keesəna yaasi wei pele pa lakayana lseyeli nyéma tə. Mpi mpi pə hūlayaa si kuyaku sasəəu ŋku ku kəə təyolə. Kutolonj luw, na wūlaya, na kəkəsɪ nyayau, na kolontunaa yoolaa tutuyu.

Isəna pa faya Soweeh takəlaya tə:

Kutolonj luw na lseyeli nyéma nyulelenj si pá keesəna Iso təə, titite 1:1-2:17

Isə su i yəlaa ke nəyɔ si i ká mələna-weyə pa wule taa, titite 2:18-3:5

Isə ká huona piitimnaa kpai nyéma na í wakəli-wee, titite 4:1-21

¹ Təm nti Tacaa heela Petuyeli
pəyalu Soweeh təyolə.

Wūlaya na kutəyən təyolaa pə təm

² Yuta nyéma na pə sasəa mē,
í tu ŋkpaŋŋ na í nu.
Too tə, yaasi inē i tēma kəntē ke
mə caanaa waatu yaa mə waatu taa?

³ I keesəyi-təyi mə piya
na pele pa keesɪ-təyi pa nyəŋsi.
Ilena pele pá keesɪ pa waali nyéma.

⁴ Təyolaa təm liyiti ka təyona mə hatəmutu.
Sonsompee í kpisa mpi ile kutolonj náá təyɔ.
Kutolonj í kpisa mpi ile kahusi náá təyɔ.
Kahusi í kpisa mpi ile cələŋ náá təyɔ.

⁵ Sulunyolaa mē, í fe,
na mə lanja wakəli na í wii.
Mpi tə, pə ləsa-wəyi mə nəyɔ taa ile í lanja sulum.

⁶ Piitim tuutuuma lu ma tətə taa,
na pə tən we səyəntu.
Pə tamasi na pə kela we isu təyolaya.

⁷ Pə kpaala ta leseŋ na ta fikinaa tunj.
Pə kəəla tənə na pə yelee təyɔ na ku hūlumaa.

⁸ I wii isu asaalu kufalu
cakuyɔ i paalu ləyaya tə.

⁹⁻¹⁰ Pə təyɔ tawa tənə na pə wakəli tətə lanjə.
Pə təə ké paa tasəyi kotaya təyənaya pee
na sulum na nim ponaw ke Iso təsəele taa.
Kotəlaa ná cəyɔ ləyaya.

¹¹ Hataa na leseŋ tawa nyéma wiiki.
Mpi tə, təyənasi pee nyəŋsi saala yem.

¹² Leleŋ tunj wūlaa.
Fikinaa tunj na kəluləŋ leləŋ tənə lontilaa.
Yəlaa lanjəhuləmle tənə saala yem.

Nəhəkutv na Iso wiinaw

13 Kətaɣa təlatə kətəlaa,
 me mpa ɪ kɛ Iso təmlə lataa tə.
 ɪ suu mə ləɣaɣa wontu ɪsu fələtənəa taka na ɪ wii,
 ɪ həntəna laŋwakəllɛ.
 Mpi tə, paa tasəɣi pənaw kɛ Tacaa təsɛɛlɛ
 taa kɛ kətaɣa təɣənaya pee na solum.
 14 ɪ la kotuyu səsəəv.
 ɪ kpeɣeli səsaa na yəlaa tənə kɛ tá
 Iso Tacaa təsɛɛlɛ taa.
 ɪ həkə nəsɪ na ɪ wiina-ɪ.

Tacaa pááná kuyaku

15 Hai, waiyo!
 Tacaa huɓlɛ kuyaku kpeɣetaa.
 Wulɛ ntɛɣɛ Iso Toma tənə tɔ ká wakəli.
 16 Ta ɪsɛntaa tənaya ta təɣənaya
 ká saali yem tə kaa pəsi pɔlv.
 Laŋhəlvmlɛ na aŋmaala ká lu ta Iso təyaya taa.
 17 Mətutuuna məəna tɛtɔ tɛɛ.
 Təɣənaya pee nyəŋka fɛi tətə.
 Pə yela kpeɛŋ kɛ kpeɛ na ɪ yəki.
 18 Təla fɛina nyutu,
 na á wiiki, na á cəkɪ yem.
 Heɛŋ mayamaya ná tɛma taasɪ.

Iso kuyəɣətv tɛləsɔlv sələməɣi Iso

19 Tacaa, nyaya ma wiikina.
 Mpi tə, wulaya tɛtɔ taa nyutu
 na tuŋ tənə nyayaa kɛ ɪsu kəkə.
 20 Taalɛ wontu mayamaya ná
 kɛɛsa ɪsɛ na nyá tə kɛ.
 Mpi tə, pusi tənə nyəəwa na nyutu wuli.
 Kəkə nyaya wulaya tɛtɔ nyutu.

2

Tacaa kuyaku kpeɣɛtvɣv

1 ɪ holi tutuyɔ kɛ Iso puyɔ
 naŋŋ nyəŋku Siyən taa.
 Tɛtɔ nyəma me, ɪ sele.
 Mpi tə, Tacaa huɓlɛ kuyaku kpeɣetaa kɛ.
 2 Ku kɛ ɪsəŋmuntɔ kuyaku ŋku ku yuwa təɣə.
 Ku kɛ səkpɛtvɣv kuyaku kɛ.
 Piitim səsəəm tənə nyəm kpaaki kɛ
 ɪsu tefemle nyaaləm nyaalɔvɔ pəŋ tə tə.
 Too tə, pa ta nata pə taka kɛ
 waatənəa mpa pa tɛɛwa tə.
 Pəyele pa kaa na pə taka kɛ
 waatənəa mpa paa kə tə pa taa.
 3 Piitim mpi pə nəɣə tə wɛ kɛ ɪsu kəkə kumumuka.
 Na pə waali náá wɛ ɪsu kəkə ŋka ka nyaki tə.

Ye pə ta tata timpi,
pə we təkuleku ké isu Iteni taale.
Ye pə tɛɛwa ile pə yele kpɛtɛ,
piitim mpi pu sɔɔki pulu.

⁴ Pə we ké isu kpayanəŋ,
na pə seeki isu kpayanəŋ caɣalaa.
⁵ Pə kuləɣi puɣu tɔɔ ké na pə teləsi lɛŋku tɔɔ.
Pə wiiki ké isu yooɔ kɛkɛnaa,
yaa nyuu sɔsɔɔ mɔkuyɔ tɔ.
Pə we ké isu yoolaa sɔsaa tɛkuyɔ yooɔ tɔ.

⁶ Ye pə kpɛɣetaa sɔɣəntu pu
yɔlaa tənaya na pá seliyi.
⁷ Pə tɔŋ ké isu akanaa na
pə kpaaki koloosi isu yoolaa.
Puluɔ u kɛɛ-wi.

⁸ Paa wei na i mpaav ké,
nɔɣɔɔ u kaɣatəyi lɛɔ.
Paa nyəma ké pa tɔ-we pa tɛɛ ké.
Puluɔ u yasəyi pa caŋa.

⁹ Pə tiiki icatɛ tɔɔ ké na pə seeki koloosi tɔɔ.
Pə kpaaki kutulɔŋ tɔɔ na pə suukəna pətɔlee isu ŋmulaa.
¹⁰ Tɛtu na isɔtɔnyu pə seliyi pə nɔɣɔ tɔɔ ké.
Ilena ilim na isɔtu na isɔtulɔŋasɔ pə sɔ təkpitii.

¹¹ Tacaa nɔɣɔ nuiki ké isu
tɛv hɔla kɛ i yoolaa nɔɣɔ tɔɔ
na pá we tuutuuma na pa tɔŋ we sɔɣəntu.
Pa lakɔ nti i tɔvɔ-we tɔ.
Mpi tɔ, Tacaa huɔle kuyaku we sɔɣəntu ké.
Nɔɣɔɔ kaa fiti ku wule.

Tacaa yaav kɛ i yɔlaa sɔ pá layasɔ

¹² Mɔɔyɔ Tacaa yɔɣɔtaa sɔ:
Pə na pə mpɔ tɔ,
pənɛntɛ i pəsəyi tɔtɔ na i mɔli ma kin na lotu kulɔmtɔ.
I hɔkɔ nɔɔsɔ, i pɔli isɔlɔm na i wiina-m.

¹³ Pə taya mə wontu kɛ pə weɛ sɔ i cɔli.
Ama mə laŋa kɛ pu weɛ sɔ á wakɔli.
Pə weɛ ké sɔ i mɔli mə Iso Tacaa má ma kin.
Mpi tɔ, ma sɔɔləyi yɔlaa ké na má wɛna pa pətɔtɔlɛ.
Maa muɣi pááná kɛ lɔŋ,
ma kupantɔ fɛi tənaya.

Maa lɔɔki isəna ma tu ma taa sɔ maa nyəŋsɔ mə isɛ tɔ.

¹⁴ Ntanyɔ maa layasɔ huwɛɛ na má katɔ-mɛyɛ kupantɔ.
Ilena mu la-m kɔtasɔ kɛ mə tɔɣɔnaya pee na sulɔm.

Nɔhɔkɔtu na Iso wiinav

¹⁵⁻¹⁶ I hɔli tutuɣu kɛ Siyɔŋ taa.

I koti yɔlaa tənaya kotuɣu sɔsɔɔ.
Pə kpayav kukpatɔlaa na ifepiya, na ahɔlɔmnaa.
Hali akpayalaa mayamaya ká lu pa nanŋ taa.
Pa tɔna pá hɔkɔ nɔɔsɔ.

17 Tacaa tæmle lataa kætəlaa í wii Isə tæsele
 nənəyə na kətəya təlate pə heku taa.
 Í teki Isə ké nín, na í nyəni ta pətəətəle.
 Í taa tu-tuyv fəele.
 Pə taa kəə na kpai nyəma wonji-í-tv si:
 Pa Isə iní í wé le si í sənə-wé?

Tacaa nuwa í yəlaa wiinav

18 Ḿpógó Tacaa nyá luyv təyana lapv ké nyá tətə.
 N wəna tə yəlaa pətəətəle.

19 N nu ta wiinav na í tə si,
 n ká ha-tuyv təyənaya pee na solum,
 na nim, na pə tələnə-tv
 Si n kaa tasa yeluyv na kpai nyəma won-tv.

20 N ká təyəní ta kolontunaa
 mpa pa kəmma ilim ntəyən təə tə.
 N ká pona-wəyε poolv ké wulaya tətə taa.
 N ká tənisi pa nəyə təə nyəma ké təm tenku ləm.
 Ulena pa waali nyəma ké tenku Metitlaneə ləm.
 Pa sətəa sən ká nyala paa timpi.
 Mpi tə, n lapa təma səsəəna ké.

21 Tətə, taa nyá,
 nyá lanje í hulumí.
 Mpi tə, Tacaa lakəna təma səsəəna.

22 Taale wontu í taa nyá.
 Nyuto ká nyala wulaya tətə tətəka taa,
 na tuj náá lvi í pee.
 Tuj wei pa yaa si fikināa na lesənāa tə pu susi təyvv.

23 Siyən nyəma í ηmaali mə Isə Tacaa təə.
 Mpi tə, í ká yele na tēv nu-məyε kv waatv.
 Kancalaya tēv na kantəkaya nyəkv
 ká nu-məyε teitei, isu hatoo lən taa.

24 Təyənaya pee təmatənāa suwa.
 Solum na nim pəle pə su hēesi.

25 Ḿpógó Tacaa təma si:
 Maa lēti-məyε mə təyənasi.
 Paa nsi sonsompee na kotolon
 na kahusi na cələn ka təya pusí liyiti tə.

ISO KUYÇYÇTUTU TELƏSULU

AMƏSSİ TƏM TAKƏLAYA

Kutluto

Pu wəe sı İseyəli nyəma í çaya təma kin kə na heesuyv. Uəna tonɬənaa náa təkı acamaa ise na pá muyuliyi təma. Nəna İso sı isəna pə wəe sı paa wei í ká tənɬə tə, na Aməssı teləsı yələa. İso pəssəyi İseyəli nyəma kə mpi pa lakı na pə fəi teu tə pə təm.

İsəna pə fəya Aməssı takəlaya tə:

İso kaləxəna İseyəli kawulaya na pa cəlo nyəma, titite 1-2

Mpi pə yoosiyi İso na í yələa tə, titite 3-6

Təmnəa mpa pə kulaa na pə huli Aməssı tə, titite 7-9

¹ Tacaa İso kula təm təə na í heeli Yuta ıcatə Tekəwa tiikulu Aməssı. Təm nti tə kə İseyəli kawulaya təm kə. İso yəçotə-təyi na pusı naale siki na pəcə tetv seliyi. Yuta wulav Osiyası na İseyəli nyənɬ Solopuwam, wei í kə Sowası pəyalv tə pa pəəle taa kə İso yəçotə təm nti sı:

² Tacaa mv pááná,
na í nəçə nu Siyəɬ puyv taa kə Yosalem,
ısu təçəlaya wula.
Təla tətəçələnaa nyutv wulaa,
na Kameeli puyv nyutv lontili.

Tacaa kalənav kə İseyəli na í cəlo piitimnaa

(Sili nyəma nyəntv)

³ Mpyú Tacaa yəçotaa sı:
Pə taya ısayatv kuləmtv kə ma kaləxəna
Sili ıcatə səsəle nyəma mə.
Uəna pə tu kələna isəna í kuwa
Kalaatı nyəma kə mvsuɬ na naaɬ akunɬ tə.
Pə təə kə ma kaa layası nti ma təma sıw kə mə təə tə.

⁴ Maa nyayası kəkə kə mə awulaa,
Hasayəli na Peni-Hatatı pa téesı.

⁵ Maa pəli Sili ıcatə Taması kampənaa kəkələsəɬ.
Uəna kolontu sıw na í kv mə wulav na í yələa.
Mpi tə, ısayatv heele taa kə í yəələyi.
Ye pə kaasa mə tetv təna ıle paa kuu-mə na pá tənəa Kii.

(Filiisi nyəma nyəntv)

⁶ Mpyú Tacaa tasaa sı:
Pə taya ısayatv kuləmtv kə
ma kaləxəna Kasa Filiisi nyəma mə.
Uəna pə tu kələna isəna í kuu acaləe təcu yələa,
na í pəetəna-yəye Itəm nyəma tə.
Pə təə kə ma kaa layası nti ma təma sıw kə mə təə tə.

⁷ Maa nyayası kəkə kə Kasa ıcatə,
na tə kutulunɬ kupanɬ.

⁸ Maa kpiisi Asətəti nyéma na Asəkaləŋ nyéma wulav.
 Uena má niki Ikoləŋ nyéma tə.
 Pə kaa kaasi Filiisi nyéma taa ké nəyəlv.
 Tacaa Iso má, ma yəyətəna mpv.

(Fenisii nyéma nyəntv)

⁹ Mpyóy Tacaa tasaa tətə si:
 Pə taya isayətv kulumtv ke
 ma kaləyəna Tiii Fenisii nyéma me.
 Uena pə tu kələna isəna í ta təkí
 nəyə ŋka mə na Iseyeli nyéma í ká pəelaa tə.
 Haləna í kuu acalee təcu yəlaa na
 í pəetəna Itəm nyéma tə.
 Pə təw ké ma kaa layasi nti ma suwa mə təw tə.
¹⁰ Maa nyayasi mə icate Tiii
 na tə kawulaya tēsi kupaŋsi ke kəkə.

(Itəm nyéma nyəntv)

¹¹ Mpyóy Tacaa tasaa si:
 Pə taya isayətv kulumtv ke
 ma kaləyəna Itəm nyéma.
 Uena pə tu kələna isəna í təyənə
 mə tētunaa Iseyeli nyéma na layatə tə.
 Halí í kisi pa pətəotələ
 nyənyəy si í kú mə pááná.
 Uena í təkí-we na mə taa ké tam.
 Pə təw ké ma kaa layasi nti ma suwa mə təw tə.
¹² Maa nyayasi mə icate Teməŋ na pa kawulaya
 tēsi kupaŋsi nsi si we Posəla icate taa təyə kəkə.
 Mpi tə, tənaya mə awulaa səsaa ka wēē.

(Amoni nyéma nyəntv)

¹³ Mpyóy Tacaa tasaa si:
 Pə taya isayətv kulumtv ke
 ma kaləyəna Amoni nyéma.
 Uena pə tu kələna isú í yasuyv
 Kalaatí ahontonaa lotu tə.
 Ulapa mpyóy si í waləsəyí mə tətə.
 Pə təw ké ma kaa layasi nti ma suwa mə təw tə.
¹⁴ Maa nyayasi kəkə ke mə icate səsəələ Lapa,
 na pə nyaya mə kawulaya tēsi kupaŋsi.
 Yoou wula na kú kakiisasi na kú
 kacuculaya taa ke maa la mpv.
¹⁵ Paa kpa mə wulav ke yomle
 na pə kpenna í waalı nyéma.
 Tacaa Iso yəyətəna mpv.

¹ Ἄπρὺγὺ Tacaa tasaa si:
 Pə taya isayatu kolumtu ke
 ma kaləyəna Mowapu nyəma me,
 ləna pə tu kələna isəna í wəpa
 ltəm wulav mɔwa na í la kayalv tɔ.
 Pə tɔɔ ké ma kaa layasi nti ma suwa mə tɔɔ tɔ.
² Maa nyaɣasi Mowapu tetu ke kəkɔ,
 na mə kawulaya teesi kupan̄si nsi si
 wɛ Keliyo ɪcate taa tɔ.
 Paa yaɣa yooɔ kakiisasi na pə tutuun
 na Mowapu nyəma si.
³ Maa ku mə wulav na ɪ waali nyəma təna.
 Tacaa Iso má ma yəɣətəna mpv.

(Yuta nyəma nyəntv)

⁴ Ἄπρὺγὺ Tacaa tasaa si:
 Pə taya isayatu kolumtu ke
 ma kaləyəna Yuta nyəma me.
 ləna pə tu kələna isəna í kisa ma kuseyesətu,
 na í yele ma kusəsutu təkuyv tɔ.
 Í təɲa tuɲ na pə tolisi-me,
 ɪsu pu lapv mə cəsonaa tɔ.
 Pə tɔɔ ké ma kaa layasi nti maa
 suwa mə tɔɔ tɔ.
⁵ Maa nyaɣasi mə tetu na mə kawulaya teesi
 kupan̄si nsi si wɛ Yosalem ɪcate taa tɔ.

(Isɛyeli nyəma nyəntv)

⁶ Ἄπρὺγὺ Tacaa tasaa si:
 Pə taya isayatu kolumtu ke ma
 kaləyəna Isɛyeli yəlaa me.
 Pə tɔɔ ké ma kaa yele nti ma suwa mə tɔɔ tɔ.
 ləna pə tu kələna isəna í pɛetəɣi yəlaa kupama si,
 pa ta pəsi pa kəma felvɔv tɔ.
 Í pɛetəɣi kunyəntɔnaa ke ntan̄kpala
 mayamaya nyuvv tɔɔ.
⁷ Í feləɣi acamaa ke nəɔheɛ,
 na í pɛɲ kunyəntɔnaa ke pa tampana ke huule taa.
 Pəyele cɛcɛ na pəyaya pa kaaki alv kolum,
 na pə kuyi ma nyuvv.
⁸ Wontunaa mpa í lɛka kunyəntɔnaa kin̄ ke təluma tɔ,
 pa tɔɔ ké í həntəɣi mə tuɲ kutulun̄ taa na,
 í nyɔɔki solum mpi ɪ lɛka-wɛ tɔ.
⁹ Pəyele mə tɔɔ ké ma kuwa
 Amolii nyəma tənəɲnaɲ.
 Paa tayalaa ké ɪsu koomasɪ,
 na pá wɛ alaafəya ɪsu hɛlɛməɲ.
¹⁰ Pələ pə paasi,
 ma ləsəna-mɛyɛ Icipiti tetu taa.
 Pusɪ nule təcu ke maa wɛ mə

waali ke wɔlaɣa tetu taa.

Haləna í lɛɛki Amolii nyóma tetu.

¹¹ Pə waali ké ma kpa mə pəyalaa taa ké

Isə kuyəɣɔtutu teləsəlaa.

Ma ləsa pa taa lɛlaa na pá ha-m pa ti

na pá su nəəsɪ sɪ pa kaa nyə sulum.

Yaa ma cəsəɣi, lɛɣeli nyóma mə?

¹² Ama í haɣasa-weɣe-wi.

Iləna í kaɣati ma kuyəɣɔtutu

teləsəlaa sɪ pá taa yəɣɔti ma tɔm.

¹³ Maa tələki-mɛ isɪ kɛkɛ səɣəlvu

təɣənaya pee kɛ səsəm na í naŋti yulu tɔ.

¹⁴ Halɪ pu la ti faləsulu kupaŋ kɛ kate sɪ í tulu-ti.

Aka kaa wɛɛna tɔŋ.

Yoolaa taa yoolu kaa hiki weesugu.

¹⁵ Tətulu kupaŋ kaa səŋ,

na kpaɣanɔ cayaɔ na selu kupaŋ kaa lu-ti.

¹⁶ Yoolaa nəɣɔ tu mayamaɣa ká lɔ

ɪ wontu na í kuu-tɛɣe niŋ kpɛɛ.

Tacaa má, ma yəɣətəna mpɔ.

3

Isə ká pəəsɪ ɪ yəlaa kɛ pa kɔlapəle

¹ Mpóyó Tacaa tasaa sɪ: lɛɣeli nyóma mpa mə ma ləsa Icipiti tɔ, mɛɣe ma yəɣətəɣi tɔm tənɛ.

² Mə tike kɛ ma sɔɔla aɛ yəlaa tənə taa na má ləsi.

Pə tɔɔ ké maa pəəsɪ-mɛɣe isayatu tənə nti í lakɪ tɔ.

Pə wɛɛ sɪ Isə kuyəɣɔtutu teləsulu í teləsi Isə Təm

³ Yəlaa naale ká kaa mpaav

na pa ta mayasɪ kɔ tɔm?

⁴ Təɣəlaɣa ka nyusɪ yem ké hətɔvu

taa na ká tá hiki təɣənaya?

Ye təɣəlaɣa pəɣaya ta kpa pulɔ,

kaa kiisi yem ké ka tante taa?

⁵ Sumaya ka tii yem ké apai taa na ká tá na toolee?

Yaa puluɣu ká kpəti yem na kɔ ta puu pulɔ?

⁶ Paa həli apalututuɣu kɛ yem na yəlaa kaa nya?

Yaa wahala ká tii icate taa ké yem na Tacaa má ma ta kənə-ɪ?

⁷⁻⁸ Mpɔ tɔ, ye təɣəlaɣa í nyusaa aweɣe səɣontu kaa kpa?

Yaa ye Tacaa má ma yəɣətəna ɪlɛ pa kisi ma tɔm teləsuvu?

Pəpətu fɛi lelen, Isə Tacaa má ma kaa la pulɔ na má ŋmɛsɪ

Isə kuyəɣɔtutu teləsəlaa.

lɛɣeli icate səsəle Samalii nyóma hvənav

⁹ Tacaa sɪ: ɪ kpaali Asətəti na Icipiti

pə kawulasɪ kutuluŋ nyəɔŋ taa.

Yəlaa í kpɛyeli Samalii pulasɪ taa,

na í ná isayatu səsəontu na mɔsɔŋ

wei pa lakɪ tɔ.

¹⁰ Pa ta nyɪ mpi pa yaa yaasi kupaŋ tɔ.

Mpi pa leekəxi musuŋ na pá ɲmuləxi təyɔ
pa nyəka pa kawulasɪ tɛsɪ taa.

¹¹ Pə tɔɔ ké kolontu ka nyala mə tɛtɔ.
I ká yɔkɪ mə koloosi na í kuu mə wontu.

WaaSuyv laɲwakəlle nyəm

¹² Mpiyó Tacaa yəɣɔtaa sɪ:
Teitei isu təɣɔlaya kpaakuyv heu
na tiikulu hiki nəɲkpaasi yaa ɲkpaɲuyv
titite ké aseeta tɔ,
mpiyó pu la Samalii nyóma na pa kpelasi kupaɲsi.

Isə kpaaləxi ɪ yəlaa

¹³ Mpiyó Tacaa Isə Toma təna tɔ kpaalaa sɪ:
I teləsi Yakəpu lɔluyv nyóma sɪ

¹⁴ kuyaku nakulɪ maa kɔɔ lseyɛli nyóma
mɛyɛ lɛɛtuyv ké mə ɪsəyatu.

Maa wakəli Petɛɛli təlaalenaa,
na má kpɛsɪ kɔtaya təlate hələɲasi.

¹⁵ Maa yɔkɪ tɔɲtɔnaa lɔɲlɛ kutuluyv,
na yoluma nyəɲ.
Pa kutuluyv wei pa lapa kacəka na tuuy kela tɔ,
na pa atɛ na ɪsə kutuluyv na í pəsi ncaa.
Tacaa má, ma yəɣɔtəna mpv.

4

¹ Mpiyó Tacaa yəɣɔtaa sɪ:
Samalii alaa mpa mɛ ɪ yasəlaa tələpələpɪ
isu Pasaɲ nyóma naaɲ tɔ,
í ké ɲkpaɲɲ na í nu.
I leekəxi acamaa,
na í muyuliɣi kɔnyəntɔnaa.

Iləna í təɲ mə paalaa sɪ pá cɛ solum na í nyɔɔ.

² Tacaa Isə má,
ma tuuna ma həte naɲɲ nyənte sɪ,
kuyaku ɲku paa ləsi mə nəɣɔ na mə suka
isu kulaya na tinte tɔ, kɔ təɲa kɔntɛ.

³ Paa ləsi-mɛ na ɪcate koluɲa kafɛɛɲ.
Paa pona-mɛyɛ ilim ntəɣɔɲ tɔɔ.
Tacaa má, ma yəɣɔtəna mpv.

Acəsaacəsa ɪsə seələa

⁴ Mpiyó Tacaa tɔma sɪ:
lseyɛli nyóma mɛ,

í cəsɪ na í puki Petɛɛli yaa Kilikaa

sɪ í lakɪ Isə ké təmlɛ,

na í təɲna-m pəntənav ké mpv.

I ha mə kɔhaaɲ ké paa tanan ɲku,

iləna í kəna mə kɔhaham ké tooso nyəɲku wule,

pəyele í wakələna-m.

⁵ I ha mə seɛtɔ kɔhav na mə kɔkɔsum potopotonaa.
I kpaaləna nəɣɔ səsaya sɪ í haaki-m luyv kolumuyv
kɔcɔɔ na paa wei í nu.

Isayatu ntəxi ɪ sɔɔlaa.
 Iso Tacaa má, ma yəɣətəna mpv.

Iseyeli nyəma lahkpəsəŋ

⁶ M'póyú Tacaa yəɣətəa si:
 Ma yelaa na nyəɣəsi lu mə acalee taa,
 na í laŋ si í suu mə nəɣo puvyɔ.
 Paa na mpv í tá mələna ma tɔɔ.
 Tacaa má ma yəɣətəŋəna mpv.

⁷ Ma pəma-meyɛ tɛv kɛ waatu wei mə kʊhaləm nyula-kv tɔ.
 Ma ha ɪcate lente kɛ tɛv na má pɛ lente.
 Ma yelaa na taale lente lɔlɪ tɛu
 na lente náá wɔlɪ lɔm laŋvɔv tɔɔ.

⁸ Acalee naale yaa tooso pukayɔ
 kʊlɔmtələ kɪŋ si á hiki lɔm na á nyɔɔ.
 Paa na mpv pu takɪ-yɛ.
 Pəyele í tá mələna ma tɔɔ.
 Tacaa má ma yəɣətəna mpv.

⁹ Ma yelaa na kulayɔ na kpɛeləm
 pə kv mə kʊtəɣəŋ,
 na kʊtolɔŋ tɔɣɔ mə tuŋ tawa payale.
 Paa na mpv í tá mələna ma tɔɔ.
 Tacaa má ma yəɣətəna mpv.

¹⁰ Ma yelaa na kʊsəkv kv mə tɔla
 ɪsu maa lapv ɪcipiti kɛ Moisi waatu taa tɔ.
 Na má ye le na kolontu la sakasaka
 kɛ mə ɪfepiya kɛ yoo taa,
 na í kuu mə kpəɣanəŋ.
 Na sətəa səŋ nyala mə təsikile taa na pə nu-mɛ.
 Paa na mpv í tá mələna ma tɔɔ.
 Tacaa má ma yəɣətəna mpv.

¹¹ Ma wakəla pə tənaya mə tɛ ɪsu
 maa lapv Sətəm na Kəmɔ tɔ.
 ɪlɛna mə taa lɛlaa fiti ɪsu pa
 ləsvɔv təputuyv kɛ kəkɔ taa tɔ.
 Paa na mpv í tá mələna ma tɔɔ.
 Tacaa má ma yəɣətəna mpv.

¹² Pə tɔɔ kɛ Iseyeli nyəma mɛ
 ɪ ká na ɪsəna maa lana-mɛ tɔ.
 ɪlɛ í tayani mə ti na í sulu-m.

¹³ Ma lapəna pɔ́ɔŋ, na heelim,
 na má hɔlɪ yələa kɛ mpi mpi ma luyv we lapv tɔ.
 Ma pəsəxi ɪlim kɛ ahoo,
 na má tɔŋ tɛtv comcom nəɔsi taa.
 Məɣa Pə təna pə tv Tacaa Iso má,
 ma yəɣətəna mpv.

5

Iseveli tɔɔ wula

¹ Iseveli nyɔma í nu mə səm wula:

² Iseveli wɛ kɛ ɪsu pɛɛlɔ wei ɪ səpa tɔ.

ɪ tasəyi kɔɔɔyɔ.

Páɔɔ nɔɔɔlɔ kaa kɔsi-ɪ.

³ Mpi tɔ, Tacaa ɪsɔ yɔɔɔta Iseveli tɔm si:

Ye yɔlaa iyaya (1000) pola yoou,

nuɔɔwa (100) tike ka mɔlɔna.

Ye nuɔɔwa (100) polɔna,

naaɔɔwa kɛ pu sɔɔ.

ɪsɔ yaa-wɛ pɔ taa kɔɔ na pá si

⁴ Tacaa yɔɔɔtaa si:

ɪ kɔɔ ma kiŋ na má ha-mɛɛ weesuyɔ.

⁵ Ama í taa polo Petɛɛli, na Kilikaa,

na Pɛɛsɛpa aɔalɛɛ tɔkɔtɔlɛnaa.

Pɔ taya pulɔ,

paa kuu Kilikaa nyɔma,

na pá kpiisi Petɛɛli nyɔma.

⁶ Yosɛɛfu lɔɔɔyɔ nyɔma mɛ,

ye í caa weesuyɔ,

pɔ wɛɛ si Tacaa kɛ í pɛɛki.

Tɔfɔ tɔɔ, ɪlé ɪ ká pəsi kɛ ɪsu kɔkɔ

na í nyaya pɔ tɔnaya Petɛɛli.

Nɔɔɔlɔ kaa pəsi ka teesuyɔ.

⁷ Waiyo, í layasəyi tampana na ɪsayatɔ,

na í muɔuliyi tampana nyɔma.

⁸ Tacaa lapɔna ɪsɔtɔɔɔɔɔsi kɛ waani waani.

ɪni ɪ layasəyɔna səkpɛtuyɔ kɛ nyaaləm,

na nyaaləm kɛ səkpɛtuyɔ.

Na í hɔŋ tɛŋku lɔm na í pɔlɔyi tɛtɔ tɔɔ.

ɪ hɔtɛ ntɛ Tacaa.

⁹ ɪni ɪ kuyɔna tɔŋtɔnaa

na í lakɪ pa koloosi aɔalɛɛ kɛ ncaa.

¹⁰ Mə taa kpaakɔna tampana yɔɔɔtɔɔlɔ kɛ huɔle taa kɛ,

na wei ɪ huɔlɔyi-mɛɛ mə təwakəlle tɔ.

¹¹ ɪ muɔuliyi acamaa na í ŋmulɔyi pa kɔhaləm.

Pɔ tɔɔ kɛ í kaa nu mə kutulɔŋ kɔpaŋ lɛɔŋ.

Páɔɔ í kaa tɔŋ mə lɛsɛŋnaa kɔpama sɔlɔm.

¹² Maa sɔɔki mə ɪsayatɔ tuutuuma taa natəli.

ɪ muɔuliyi yɔɔɔpaŋ na í muɔyi kɔcɔɔŋ.

ɪlɛna í kuyɔ acamaa tɔm kɛ huɔle taa.

¹³ Tasəkəle tɔyɔ waatɔ kɔlɔ mɛ.

Pɔ tɔɔ kɛ layatɔnaa suma si pɔ taa kɔɔ pɔ na-wɛ.

¹⁴ ɪ yeɔ ɪsayatɔ na í la kɔpantɔ.

ɪlɛna Pɔ tɔna pɔ tɔ ɪsɔ wɛɛ mə waali kɛ tampana,

ɪsu ɪ yɔɔɔtɔyɔ tɔ.

¹⁵ ɪ kisi ɪsayatɔ na í sɔɔli kɔpantɔ,

na í tɔŋɔyi tampana kɛ huɔle taa.

Ntanyɪ Pə təna pə tɪ ɪsə ká wii Yosɛɛfɪ
lɪlɪvɪ kakaasaya pətətəle.

¹⁶ Ḿpúyú Pə təna pə tɪ ɪsə Tacaa yəɣɔtaa sɪ:

Paa nu ləyaya wula kɛ nənɔɔsɪ tɛɛ.

Yəlaa ká makɪ kapusi kɛ hapɛɛ təna tɔɔ sɪ:

Mpusi wei kɛle, mpusi wei kɛle?

Paa yaa hataa na wiilaa kɛ wiuu.

¹⁷ Waatu wei maa kɔɔ yəlaa kɛ fɛlvɪv tɔ,

ləyaya wula ká nu lɛsɛŋ tawa təna taa.

Tacaa waasvɪv kɪyakɪ

¹⁸ Tacaa kɪyakɪ sɔsɔɔv tɛŋlaa mɛ,

pə taya nyaaləm kɛ í ká ná kɪ wule yoo.

Ama səkpetvɪv kɛ.

¹⁹ Teitei ɪsɪ yɪlv seekuɣu tɔɣɔlaya,

na í sulina ka camna,

ɪlɛna í sɪv tɔyaya na í teesina kolɔŋa.

ɪlɛna tɔm nyasa-ɪ tɔ.

²⁰ Tacaa kɪyakɪ sɔsɔɔv ká wɛɛ ńpúyú.

Kɪ ta kɛ nyaaləm nyəŋkɪ.

Ama səkpetvɪv kɛ.

Isəɛɛle nte Isə u caaki tɔ

²¹ Ḿpúyú Tacaa tɔma sɪ:

Ma taa kpaaŋa mə kɔtasɪ na mə kotɔŋ kɛ.

²² Mə kɔtasɪ nsi kɔkɔ nyaya sɪ təna tɔ

na mə tɔɣɔnaya nyəŋsɪ lu-m sɔŋ.

Maa tɪ caa mə nawee nɪm nyəna.

²³ ɪ yele kokoole kɛ ma ŋkpaŋŋ taa sɪ

í yooki-m yontu.

Maa caa má nu mə cəməŋ tɛŋ.

²⁴ Pə kəla teu sɪ í yele na tampana wɛɛ mə hɛkɔ,

ɪsɪ pəɣɔ sɔsaya ŋka kaa nyɔkɪ tɔ.

²⁵ ɪsɛyɛli nyəma mɛ, pusi nɪle wei í tɔma wɔlaya tetɔ taa tɔ í lapa-m kɔtasɪ na?

²⁶ Ntəŋ mə tɛŋ Sakutɪ na Kewəŋ wei í saaka mə tɪ tɔɣɔ í ka təkaa na í laaki?

²⁷ Pə tɔɔ kɛ maa yele

na pá pona-mɛyɛ Tamasi

ɪcatɛ waalɪ kɛ Asilii tetɔ taa.

Pə təna pə tɪ ɪsə má,

ma yəɣɔtəna mpɪv.

6

Acəsaaɛsaa naani

¹ Felentunaa mpa mɛ ɪ tɔkɪ Siyɔŋ pɪvɪv

na Samalii pulaya tɔɔ kɛ kawulaya na naani tɔ,

mə tɔm wɛ waiyo kɛ.

Mɛyɛle piitim sɔsɔɔm taa acɛpa

na mɛyɛle ɪsɛyɛli nyəma

təna layatɔ tasəlaa.

² ɪ polo Kaləne na Hamatɪ ɪcatɛ sɔsɔɔle,

na Filiisi nyəma tɛyɛ Katɪ,

na í na Asilii nyóma tayo pa tetu.
 I ta tee mpe inayi pulu,
 paa na pa tetu ta han na ma nyantu to.
³ Mə luki kele si mpusi koyaku í polo poolun.
 Sese ile mə muson tona-kuyu yaav.
⁴ I caya mə kpelasi kupansi nsi pa tayanna
 tuun kela to si too,
 na í nyasayi heen na nawee nim nyona nantu.
⁵ I kiisiyina mə caməh si í yooki yontu.
 Pəyele í keekəna Tafiiti na í luki yontu.
⁶ I ten solom na nkpaan,
 na í tuyi tulaalunaa kupampama.
 Ama mə paa feina isəna lseyeli kawulaya wakəlaa to.
⁷ Pə too ké ma kpaalayi noonoo si í ká wee
 mpa pa kpa yomle to pa kancaalaya nyóma.
 Felentunaa acima si tənaya.

Samalii icate wakəlvu

⁸ Mpyóy Pə təna pə tu Iso Tacaa toma si:
 Ma tuuna ma ti si ma nyəyasa
 lseyeli nyóma kalampaan ké.
 Maa caaki mə kutulun kupampən.
 Maa to mə kolontunaa nin taa ké
 mpi pə we Samalii taa to.
⁹ Ye pə kaasa yəlaa naanowa ke təyaya taa, pele paa si.
¹⁰ Paa wei í pola í sətu kpayav si í pin, na í mayana pə kaasa nəyolu ke nan lenku
 taa. I ka pəosi-ı si: Nyana nəyəlvu? İlena pəntu si: Aa. İle sətu kpayavu ká təkı-ı
 si, su. Taa yaa Tacaa həte na í nyi si yulu we cəne.
¹¹ Pə taya pulu,
 ye Tacaa í yəyətəa,
 kutulun səsənə na səkpen ká yəki ı tənaya.

Akaiw we təm naale ama pə ké kpete

¹² Wulee kpayanəh kpayə asewa ke kəkpaaməy too?
 Yaa í na pa hala ku too na naan?
 İle pepe too ké mə layasayi tampana na isayatu,
 na a kololum pəsəyi nyan pulu?
¹³ Na mə lanja heewa si í ləeka icate kpaı nyənte, na ı həh mə ti si mə toma too
 ké í ləeka ton icate.
¹⁴ Mpyóy Pə təna pə tu Iso Tacaa toma si: Maa yeke na piitim napəh pə kulı na
 pə huli-meyə pə ton. Pə kpayav Lepo-Hamatı ke lseyeli tetu ilim ntəyon to, haləna
 Alapa ləav ke ilim mpətəh too.

7

Amoosı toosee kancaalaya nyəna

¹ Mpyóy Tacaa Iso lapa na má toosi si pa tema wulav kumtu kancaalaya nyəntu,
 na pə kaasi kufatu. İlena Iso tisi kutolon isı isənəməntu.
² Waatu wei kutolon tema tetu təna taa nyutu ke niisuyu, iləna má wiina-ı si:
 Hai, Tacaa Iso, wii nyá yəlaa. Pa kəla pəciıu, paa si.
³ İlena í layası həwee na í to si: Təle tə kaa la.

Toosee naale nyəna

⁴ M̐p̐y̐y̐ İso Tacaa lapa na má tasa toosuɣu sɪ, kəkə nté ɪ huɔkayana yəlaa, na ká nyaki tenku lɔm na tetu.

⁵ Ntəna má wiina-ɪ sɪ Hai, Tacaa, yele mpv. Təfə İseyeli nyəma kəla pəciuu, paa sɪ.

⁶ Kələna í layası na í tɔ sɪ: Tələ tə kaa la.

Toosee tooso nyəna

⁷ M̐p̐y̐y̐ Tacaa lapa na má tasa toosuɣu sɪ, ɪ səŋa kolunɔ təo kələ na í tɔka kumayasuvu kə ɪ nɪŋ taa.

⁸ İlena í pəssɪ-m sɪ: Aməssɪ, wexe n naaki ma nɪŋ taa? Ma sɪ: Kumayasuvu. Mpuyule sɪ: Ma caa ma mayası ma yəlaa ké na má ná sɪ pa siyisaa yaa pa ta siyisi. Mpi tɔ, ma kaa husɪ pa kawulaya.

⁹ Maa wakəli İseyeli nyəma təkətələnaa, na má ku wulav Solopwam lɔlvu nyəma na layate.

Aməssı təyənɣv kə Peteeɪ

¹⁰ M̐p̐y̐y̐ Peteeɪ kətulu Amasiya heela İseyeli wulav Solopwam sɪ: Aməssɪ na ɪ yəlaa pa pələ nɔɔ kə nyá təo kə İseyeli taa cənɣe, na ɪ kuyɔɔtɔtu mayamaya wakələɣɪ İseyeli tetu.

¹¹ Halı ɪ yɔɔtaɔ sɪ:

Paa kv-ŋ, ɪlena pá kuu İseyeli nyəma na pá pona-wexe poolun.

¹² M̐p̐y̐y̐ Amasiya təma Aməssɪ sɪ: Toosee tv nyá, lu cənə na n̄ kpe Yuta na n̄ teləsəɣɪ nyá İso kuyɔɔtɔtu kə tənə, na n̄ təkəna.

¹³ Ama yele-təɣɪ Peteeɪ cənə. Mpi tɔ, pə ké kawulaya İso təsəelə səssələ ké.

¹⁴ Mpuyule Aməssɪ cə-ɪ sɪ: Paa fələɣɪ-m ma İso kuyɔɔtɔtu teləsuvu təo. Ama tala kə ma təkı na má haləɣɪ tuŋ.

¹⁵ Ma kaləku waalı ké Tacaa yaa-m. Ntəna í tɔ-m sɪ má polo má kpaalı ɪ təm kə ɪ yəlaa İseyeli kawulaya nyəma kə ilim ntəɔŋ təo.

¹⁶ M̐p̐y̐y̐ nyá kisina-m sɪ ma taa kpaalı-tı. Pə təo ké Tacaa sɪ má teləsi-ŋ sɪ

¹⁷ nyá alv ká pəsi apalaa tənə alv kə ɪcate taa, na pá ku nyá piya kə yoo taa. İlena nyaa sɪ ma ta nyı isənaa tetu taa, na pá pona İseyeli nyəma kə tetu poolun nyəntv taa ké təlası.

8*Toosee liyiti nyəna*

¹ M̐p̐y̐y̐ Tacaa lapa na ma tasa toosuɣu. Tuŋ pee kəpəpuna na təkı nté ma nawa.

² İlena í pəssɪ-m sɪ: Pepeye n naaki, Aməssɪ? Ma sɪ Tuvv pee wena a puwa tɔ a təkı. Mpuyule sɪ: Ma yəlaa İseyeli nyəma puwaya, pa tala pa tənaya. Ma kaa tasa-wexe wiıu.

³ Ma heela-wə sɪ:

İso Tacaa ma, ma huɔle kuyaku wule, kawulaya təyaya taa yontu ká pəsi wula.

İlena sətaa səɣɔti, na pə suma tiyitiyi.

Taatəlaa ısayatv

⁴ M̐p̐y̐y̐ Tacaa təma sɪ:

Mpa mə mə fələɣɪ kunyontvnaa kə nəəhe,

na í kuyi tetu taa wahala nyáma,

⁵ Ulena í tɔŋ sɪ isətu kɔfalu acima
u tɛŋ lɔŋ sɪ tɔ taati.

Aaiyee sɪ, kuyaku kɔheesuyɔ

naa tɛŋ lɔŋ sɪ tɔ ləsi tɔɔnaya pee

na tɔ pasa mayasəlaya.

Ulena tɔ kpaasi ka liyitee.

Na tɔ lu sanəyanaa kɔmuyullaa,

⁶ na tɔ kpeŋəɣəna toolee na tɔ pɛetəyi.

Ye konyɔntu ta pəsi

na í feli-meyɛ ntanɔkpala liyitee,

ɪɛ í kpa-i yomle.

⁷ Mɔ́yó Tacaa tuuwa sɪ:

Na tetu nti í hɔŋna mə tɪ isəntɔ tɔ,

ma kaa sɔɔ mə lakasi sənɛ.

⁸ Pə tɔɔ ké tetu ká sele,

na tɔ taa yɔlaa tənə caya ləyaya.

Tu kpaaki na tɔ tiiki isu Nili pəɣɔ lɔm.

⁹ Mɔ́yó Tacaa Iso tasaa sɪ:

Kuyankuyu maa yele na ilim tɔ pə sikuyu waatu.

Ulena səkpɛtuyɔ nyala tetu tənə tɔɔ.

¹⁰ Maa pəsəna mə acima ké ləyaya,

na mə lanɔhɔlɔmlɛ yontu pəsi wula.

Na yɔlaa tənə looli pa nyɔɔŋ isu ləyaya

na pá suu ləyaya wontu isu fɔlɛtənəa taka,

isu pəyaya ikpamle səpənə.

Ulena pə tənaya mpɔ pə pəsi lanɔwakəlle kuyaku.

¹¹ Mɔ́yó Tacaa təma sɪ:

Maa kənə wahala ké kuyaku nakuli.

Wahala inəɣələ sɪ ma kuyəɣɔtutu nuu

konyuluyɔ ká kpa yɔlaa,

na pə kəli isu nyəɣəsɪ yaa lɔkɔtu kɔkuyɔ-wɛ tɔ.

¹² Paa cɔɔ yem ké tetu tənə,

na pá pɛəkəyi sɪ pá nu ma təm,

ama pa kaa na.

¹³ Kuyankuyu lɔkɔtu ká kɔ ifepiya akpala nyáma,

na pɛɛlaa kɔpama, na pá pi-wɛ.

¹⁴ Na mpə pa tuukina Samalii tuyɔ,

yaa Tan nyəŋku yaa Pɛesepa nyəŋku tɔ.

Pa tənə paa hoti, pa kaa tasa kɔluyɔ.

9

Toosee kakpasɪ nyənə

¹ Mɔ́yó ma na Tacaa na í sənə kɔtaya tɔlate tɔɔ na í tɔŋ sɪ: ɪ yɔkɪ Iso təsɛɛɛ akele
nyuyɔ na pə ciyiti kutuluyɔ tənə kite.

Maa yɔkɪ akelenaa,

na pá hoti yɔlaa tɔɔ na pə kɔ-wɛ.

Ulena yooou náá kɔ mpə pu kaasi tɔ,

nəɣɔlu kaa fiti.

² Paa pa tii atetəle taa,
maa ləsi-wəye təna.

Paa pa kpa isəttaa isi ma tisa-wē.

³ Paa Kamēeli puyū taa ké pa ηmela-m,
isi ma kula pa tō na má kpa-wē.
Paa pa sewa na pá suu lūm tēe mayamaɣa,
maa yele na lūm tēe tum nyasa-wəye təna.

⁴ Ye kolontunaa pona-wē,
maa yele na pá ku-wəye təna.

Ma kaa tasa-wəye waasuyū,
isi ma kpiisa-wē.

⁵ Ye Toma təna tu Iso Tacaa táka mpəle ké tetu tō,
tə kpa ké na tó tiiki, isi Nili pəɣo lūm.
Ilena tə yəlaa təna ɔɣa ləyaya.

⁶ Iso pama isətonuyū ké tetu tō ké.
I lapa i təɔayale ké isətonuyū nyuyū taa.
I həŋ tenku lūm na i pələyi-wəyi tetu tō.
I həte nté Tacaa.

Tasəkəle nyəma huvnav

⁷ Ḿpóyó Tacaa tōma si:
Iseyeli nyəma me,
í tá tēe Itiyopii nyəma se.
Isəna ma ləsa-meye Icipiti tō,
ḿpóyó ma ləsa Filiisi nyəma ké Kələeti,
na má ləsi Sillii nyəma ké Kiii.

⁸ Ma nawa mə kawulaya tasəkəle,
Ilena má tu ma taa si maa kpiisi-meye tetu tō.
Paa na mpv ma kaa kpiisi Yakəpu lələyū nyəma
təna təkpaata.

⁹⁻¹⁰ Maa yasí-meye piitimnaa ləmpənaa həku.
Pv kpiisi mə taa asayaa mpa paa tisiyi si
mpusinaa ká mayana-me təyɔ yooū taa.
Isu pa lintuyuu təɣənaɣa pee na pá yeki pee tō.

Nəsi suw na lanheele

¹¹ Ḿpóyó Tacaa tōma si:
Kuyaku nakuli maa kusi Tafiiti ɪcate
ncəale na má tō pəɣələe.

Maa ηma ɪcate ntē isi tu wew ləŋ tō.

¹² Ie Iseyeli nyəma ká taɣani mɔyɔ ké Itəm tetu
na tə ɔlə tetu nti tə ké Tacaa nyəntu tō.
Tacaa má, ma yəɣətəna.

Maa la ḿpóyó teitei.

¹³ Ḿpóyó Tacaa tasaa si:

Pv kə na hataa haləyi,
pə kaa leeli, Ilena pá ku.
Paa tuu, pə kaa leeli,
na ləseŋ kooluyū tala.

Ilena sulūm kufam kpe póŋ tō
na pə fəyeni pulasi təna.

14 Waatu mæɣi maɔ cɛ lɛɣɛli nyɔma mɛɣɛ mæ yomle taa.
I ka tayani mæ acalee nna pu kpiisaa tɔɔ ɲmau
na i caya.

Uena i hala na i tɔɔ,
na i sɔ tui wei pa yaa si lɛɛɲnaa tɔ
na i nyɔɔ pɔ solum.

15 Maɔ si ma yɔlaa mɛɣɛ tɛtu nti ma ha-me tɔ tɔ taa.

Nɔɣɔlu kaa tasa-mɛɣɛ tɔɔɲuyɔ tɔtɔ.
Taaɔ mæ lɔɔ mɔ, ma yɔɔtɔna mpu.

ISO KUYOYOTUTU TELESULU

APITIYAASI TOM TAKELAYA

Kutulutu

Takelaya kanɛ ka ŋmaalu keesa Isav luluyɔ nyɔma Itɔm nyɔma tɔm. Paa caaki Yakɔpu luluyɔ nyɔma Iseyeli nyɔma, pa luki-weye kolonja ké. Ama Iso ká huuna i yɔlaa Iseyeli nyɔma nɔɔ, na í heesi pa lanja.

Isəna pa faya Apitiyaasi takelaya tɔ:

Tacaa huukana Itɔm nyɔma, kɔkalutu 1-14

Tacaa kuyaku sɔsɔɔ, kɔkalutu 15-21

¹ Tɔm nti Tacaa Iso kulaa na í huli Apitiyaasi si, í yɔɔti Itɔm tetu nyɔma tɔ tɔɔɔ.

Tacaa kpaaluyɔ ke Itɔm ncaale tɔm

Pa tila tillu ke piitimnaa heku.

Tə nu i yɔɔti Tacaa tɔm si:

Í kuli, na té yoonɔ Itɔm nyɔma.

² Mɔ́yó Tacaa yɔɔti Itɔm si:

Maa la-ŋ waali tu ke piitimnaa lelɔa taa.

Paa nyəni-ŋ yem.

³ N caya hatoo kɔkɔaməŋ heku,

timpɪ nɔɔɔ u takɪ tɔ.

Kalamɔani kuy-ŋ si,

nɔɔɔ kaa ləsi-ŋ tənɔ.

⁴ Paa n ká kpa isɔtaa isi hekəle,

na ŋ tu nyá tante ke isɔtɔlɔŋasi taa,

isi ma tisa-ŋ tənɔ.

Tacaa má, ma yɔɔtənɔ mɔɔ.

⁵ Ye ŋmulaa suv nyá tɛɛ ahoɔ,

paa kuu pə tənɔ mpi pa pəsəyi tɔɔ,

na pə yeɛ-ŋ kpɛɛ.

Ye kɔntaa suv nyá taale taa,

kumkum tike ke pu kaasi-ŋ.

⁶ Isav nyɔma mɛ,

mə kolontunaa yasa mə wɛnɔv taa na pá kuu-wi.

⁷ Məna mpa i ka pɛɛla nɔɔsi tɔ,

pa tɔɔnəyi-mɛɛ mə tɛtɔnaa taa ké.

Mə cewaa luki mə waali.

Mə taapalaa na ŋmakəliyi-mɛ.

Məna mpa i ka kaawa nyənaya tɔ,

pa suv-mɛɛ katəsi nyəpu.

Pa tɔuki-mɛ si í fɛi ləməyasɛɛ.

⁸ Tacaa má, ma tu ma taa si,

maa kpiisi Itɔm layatɔnaa tənaya kuyaku ŋku.

Maa kpiisi mə layatu tənɔ.

⁹ Sɔɔntu ká kpa Teməŋ ɪcatɛ yoolaa.

Paa ku Itɔm yoolaa tənɔ.

Itom nyáma waawa Iseyeli nyáma wahala taa

¹⁰ Ḳpóyó Tacaa yóyotaa si:

Pu kpiisi Itom nyáma me.

Feele ka pu-meɣe teu.

Mpi to, í kú mā tɛtɛvnaa

Yakopu luluyv nyáma,

na í kuu pa wontu.

¹¹ Waatu wei kolontunaa kəla-me,

na pá suv mā ɪcate taa to, ɪ ka we təna.

Halí pa to tete ké Yosalem wɛnav to to,

mə na-weɣe.

¹²⁻¹³ Pə taa muna si,

í suv pa ɪcate taa,

na mə ɪsentaa hɛtəna pa wahala.

Í kpaɪa amukuyv na pa hotuyv,

na í tuv-weɣe pa konyəntəyɔle waatu.

Haləna í kuu pa wɛnav ɪsu pa kolontunaa.

¹⁴ Í səɲa mpahela na í kuyi selaa.

Yaa í tuyi-weɣe pa kolontunaa ninj taa

ké pa wahala wule.

¹⁵ Kuyaku ŋku Tacaa ká huuna yəlaa to ku kpeɣetaa ké.

Isayatu nti í lapa to, tu məli mə nyəɔŋ taa.

Paa lana-me ɪsu mə lapənav-we to.

Iseyeli nyáma lɛtəyi Itom nyáma

¹⁶ Ḳpóyó Tacaa tasaa si:

Iseyeli nyáma me,

í tɛma ma pááná kəpu nyəɔv ke

ma puɣv naŋŋ nyəŋku to.

Yəlaa lɛlaa ná kaa tɛ a nyəɔv.

Paa nyəɔ-ɣɛɣe ŋhpóyó,

ɪlena pə kpiisi-we na pá saali yem.

¹⁷ Ama mpa pu kaasi to paa cəɔsi Siyən puɣv taa.

Ku pəsi ɪsə puɣv.

Yakopu luluyv nyáma ká lɛkɪ tɛtu ke tə mɪlaa ninj taa.

¹⁸ ɪlena Yakopu na Yosɛɛfu pa luluyv

nyáma pəsi ɪsu kəkə,

na ká nyaya ɪsav luluyv

nyáma ɪsu nyutu.

Pu wakəli-we tənəŋnaŋ,

pə kaa səɔ paa kolum.

Tacaa má, ma yóyotəna mpv.

Paa lɛkɪ pəcəɔ tɛtvnaa

¹⁹ Yuta nyáma ká təyona Itom tɛtu na ilim mpətəŋ to. Paa təyɔ Filiisi nyáma tɛtu həyoluyv tɛtɛkəle, na ɪfəlayim nyáma tɛtu ke Samalii. ɪlena Pɛncameɛ nyáma náá təyɔ Kalaati.

²⁰ Iseyeli nyáma mpa pa kuuwa na pá tɛena to, pa taa yoolaa kəpama ká lɛkɪ Fenisii tɛtu. Haləna pə polo Salepəta ɪcate. Yosalem nyáma mpa pa kuuwa na pá we Sefalati to, pɛle paa təyɔ ilim mpətəŋ to acalɛ.

²¹ Pa ké akanaa ké. Paa nyəkəli Siyən puɣv na pá caya təna. Paa təyɔ Itom nyáma to.

Taaca ka tagna i yala ta ke kawulaga.

ISO KUYOYOTUTU TELEISULU

YONAASI TOM TAKELAYA

Kotoloto

Apalu wei pa yaaki Yonaasi to i ké Iseyeli tu ké na Iso tili-i piitim lempu nyéma teye Asilli tetu taa ké Ninifi icate taa si i polo na i kuli pa isayatu tōo. Ama mpe inu paa ké Iseyeli nyéma kolontunaa ké. Pə tōo ké Yonaasi kisaya pote. Paa na mpv Iso pona-i na toŋ na Yonaasi kpaali-we na pá mv i tōm na pá layasi tōnte na Iso wii-we.

Isəna pa faɣa Yonaasi takəlaya tō:

Iso towa Yonaasi ke təmle na i kisi, titite 1

Yonaasi layasaa na pə ya i nyuyv, titite 2

Yonaasi kpaaluyv ke Ninifi nyéma, titite 3

Tacaa waasa Ninifi nyéma, titite 4

Yonaasi mayasaya si i kisiyi Tacaa tiluyv

1 Mpyó kuyaku nakuli Tacaa heela Amitayi pəyalv Yonaasi si:

2 Kuli na n polo Ninifi icate səsəle na n kpaali-te. Ma nyəəsa tə isayatu.

3 Ilena Yonaasi kuli si i seeki Tacaa. Pə tōo ké i tiiwa kpuləŋ teesaŋ ke Yopee. I mayana kpuluyv səsəu ŋku kv puki Taasisi tō. Ilena i felv kv liyitee na i svv si i puki təna.

4 Mpyó Tacaa lapa na heelim səsəəm ma tenku tōo. Kacuculaya səsaya kuləna na ká caa kpuluyv yokuyv si lvm i təyə-we.

5 Ntəna səyōntv səsəntv kpa kpuluyv saalaa. Ilena pá yaaki pa tuŋ həla. Na pá ləsəxi wontu na pá pətəxi lvm taa si pə la kpuluyv təfŋafŋa. Ama Yonaasi ná tiiwa kpuluyv naŋ ləŋkv taa na i tooki səsəm.

6 Mpyó kpuluyv saalaa nyuyv tv pola Yonaasi kin na i pəəsi-i si: Nyá tooki yaa? Kuli na n yaa nyá tūy. Ntanyv kv waasi-tv, na té taa sí.

7 Mpyó kpuluyv saalaa yaa təma si: I kəə na té tō tete na té nyv wei i kəna-tuyv mpusi inə tō. Mpyó pa tō tete lena pə kpa Yonaasi.

8 Ntəna pá tōm-i si: Heeli-tuyv mpi pə kəna mpusi inə tō. Nyá teye le. Nyá piitim ke mpi. Nyá kulapəle ke nte?

9 Mpyó i cə-we si: Ma ké Hepəla tv ké. Isətaa Iso Tacaa wei i lapa tetv na tenku tōy ma seeki.

10 Ilena i kəəsi-we si inu i seeki Tacaa. Ntəna səyōntv səsəntv kpa mpe inu. Kəna pá pəəsi-i si: Pepe tōo ké n lapa mpv?

11 Na isənaɣa tu la-ŋ na pəcə tenku hē?

Mpi tō, lvm páná tōŋna səsuyv ké.

12 Ilena i cə-we si: I pəti-m tenku taa, lena lvm hē. Mpi tō, ma nyəma si má kəna kacuculaya səsaya kəneye mə tōo.

13 Mpuyule kpuluyv saalaa mayasa saav isu paa tala koten, pa ta pəsi. Mpi tō, tenku páná tōŋna səsuyv ké.

14 Ilena pá sələmi Tacaa si: Hai, taa kv-tuyv yulv inə i weesuyv tōo. Pəyele taa ye le na i caləm tōm məli tá nyəŋ taa. Mpi tō, Tacaa nyá, n lakv mpi n səlāa təyə.

15 Ntəna pá kpaya Yonaasi na pá pəti tenku taa na lvm hē kpa kpaa.

¹⁶ M'póyó Tacaa tòm kpa yɛlaa mpeɣe sɔɣontu ke sɔsɔm. Ɔlena pá lapɪ-ɪ kɔtasi na pá su pa nɔɔsi si pa sɛɛ-ɪ.

2

Yonaasi sɛləmɔvɔv ke tinte lotu taa

¹ M'póyó Tacaa lapa na tinte sɔsɔɛle natəli kɔɔ na tɔ li Yonaasi. M'póyó ɪ caya tɔ lotu taa kɛ kuyɛɛɲ tooso na ahoɔ tooso.

² Ɔlena í sɛləmɪ ɪ Iso Tacaa ke tinte lotu taa si:

³ Tacaa, ma yaa-ɲ ma wahala taa na ɲ nu.

Ma kiisa atetəle taa na ɲ nu ma nɔɣɔ.

⁴ N pɛta-m luhəyaya taa kɛ tɛɲku hɛkɔ taa.

Lum kulaa isɪ koloosi na pɛ ta-m,

lum koloosi tɛɛki ma tɔɔ kɛ kulum kulum.

⁵ Maa huɔwa si n tɔɣna-m kɛ,

ma kaa tasa nyá tɛsɛɛle ke nau.

⁶ Lum lipa-m na pɛ tɛɲɪ-m tɔɣɔ.

Pɛ lipa-m na sɛsɛncaasi hɛkɔ ma nyɔvɔ.

⁷ Ma tiiwa haləna má tala pɔɔɲ kila.

Atetəle nɔnɔɔsi təkaya ma tɔɔ kɛ tam tɔɔ.

Ama ma Iso Tacaa nyá, n ləsa-m na weesuyɪ.

⁸ Waatu wei ma ləsaɣa caakaya luu ke ma tɔnvɔv taa tɔ.

Ma tisaya feesuyɪ ɛlena má tɔɔsi nyá tɔɔ.

Ɔlena ɲ mu ma sɛləmɔvɔv ke nyá tɛsɛɛle taa.

⁹ Mpa pa laaki tɛɲ tɔ pa laɲəɣɪ nyɔvɔv yapɔ kɛ.

¹⁰ Ama maa sɛɛ-ɲ kɛ.

Maa la-ɲ nyana tɛmlɛ sɛɛtu kɔtasi,

Maa yooosi isɪ maa suu nɔɣɔ tɔ.

Mpi tɔ, Tacaa nyayale nyɔvɔv yatɔ.

¹¹ M'póyó Tacaa tɔma tinte si tɔ polo tɔ tɔ Yonaasi ke kotenɲ tɔɔ.

3

Yonaasi kpaalvɔv ke Ninifi wakəlvɔv tɔm

¹ M'póyó Tacaa tasa Yonaasi ke heeluyɪ ke tɔm naale nyəm si:

² Kulɪ na ɲ polo Ninifi ɪcatɛ sɔsɔɛle ɲtɛ. Kpaalɪ-tɛɣɛ tɔm nti maa heela-ɲ tɔ.

³ M'póyó ɪ kulaa na ɪ polo Ninifi, isɪ Tacaa yɔɣɔtaa tɔ. ɪcatɛ ɲtɛ tɪ wala katatəlaya kɛ. Pɪ wɛɛ si kuyɛɛɲ tooso ke yulɔ í tɔ na pɛcɔ í tɛsi-tɛ.

⁴ Ama Yonaasi ná tɔma tɔ taa kɛ kuyaku kulumvɔv. ɪ tɔɲaya tɔ na í kiisiɣi kɛ si: Pɛ kaasa kuyɛɛɲ ke nule, na pá wakəli Ninifi ɪcatɛ.

⁵ M'póyó ɪcatɛ nyáma tɛna, pɛ kpayav sɔsaa na pɛ sɛkpema tɔ. Pa laɲa wakəlaa, na pá mu Iso tɔm nti na pá hɛkɔ nɔɔsi. Ɔlena pá takɪ ləyaya wontu isɪ fɛlɛtənaa taka si pɛ hulɪ si pa laɣasaa.

⁶ M'póyó tɔm nti tɔ tala Ninifi wulav. Ɔlena í kulɪ ɪ kumte tɔɔ. M'póyó í wɔɣɔsa kawulaya kpaɪ na laɲwakəlle na í takɪ ləyaya wontu isɪ fɛlɛtə taka. Ɔlena í caya tɔlɔma taa.

⁷ M'póyó í na ɪ waali nyáma pa kpaalaa si, yɛlaa na tɔla pá taa tɔɲ lum yaa tɔɣnaya.

⁸ Pa laɲa í wakəli na pá takɪ ləyaya wontu isɪ fɛlɛtənaa taka na pá wiina Iso na ɪsɛle kuɛɛmlɛ. Pá lu pa mpaav ɪsayav taa, pá yele pa ɪsayatɔ kulapɔtv.

⁹ Ntanyɪ Iso ká heesi ɪ pááná səsəɔna, ɪle pa kaa sí.

¹⁰ Ḿpógyó Iso nawa pa kulaputu nti. Na isəna pa yela pa isayatu tɔ. Ulena í yele isəna ɪ ka huɔwa si ɪ ká la-we tɔ.

4

Yonaasi mu pááná si Iso hvla Ninifi nyóma ke suulu

¹ Ḿpógyó Yonaasi lanle ta heena isəna Tacaa hvla Ninifi nyóma ke suulu ke mpɔ tɔ. Ntena í mu pááná ke səsəm.

² Haləna í yɔɔti Tacaa si: Anhaa, pə taya ntəyi maa huɔwa ma taa ké maa weɔ ma te tɔ? Pə mayamaya pə tɔ ké ma seekaya si ma tee Taasisi. Mpi tɔ, ma nyəmə si n wəna yəlaa pətəɔtəle. N huləyi suulu, na n lakɪ kupantu ke səsəm. Nyá sɔɔlu puwa si n taa leeti.

³ Pə tɔ tɔ, Tacaa kpaya-m. Səm kəla-m weesuyu ke teu.

⁴ Ntena Tacaa pɔɔsi Yonaasi si nyá pááná muɔy mayaa?

⁵ Ḿpógyó Yonaasi lu ɪcate taa. Ulena í tuusina ilim təlule tɔ ké pəcɔ. Ntena í siki cokəle na í caya tə isotom taa. Ulena í tanɔa si ɪ naaki isəna ɪcate ká tɔna tɔ.

⁶ Ḿpógyó Tacaa lapa na aloolaya nakəli ká nyɔ. Ka pu tɔyɔ uləna ká lapɪ-ɪ isotom, na ká heesi ɪ pááná. Ulena ɪ lanle heena-keɔ səsəm.

⁷ Ama tɔv fema, uləna Tacaa kəna sonsompəle. Ḿpógyó tə tɔɔ aloolaya nkeɔ tefemle na ká wɔli.

⁸ Ulena Tacaa kəna tɔv kite heelim kɔhanəm ke ilim kpav. Pə nyaya Yonaasi nyɔyɔ uləna ɪ tɔnyɔ hoo na í cee fiɔnyu. Tənyale Yonaasi koolaa si: Səm kəla-m weesuyu ke teu.

⁹ Ḿpógyó Tacaa pɔɔsa Yonaasi si: Nyá pááná muɔy maya aloolaya nke ka tɔm taa?

Ulena Yonaasi cɔ si: Ma pááná muɔy mayaa ké haləna səm.

¹⁰ Ntena Tacaa si: Nyá tá tɔɔ aloolaya nke ka wahala nɔyɔlv. Ahoo ke ká nyɔwa, na ká sí ahoo lenna. Paa na mpɔ n wəna ka pətəɔtəle.

¹¹ Pə tɔ ké maa weena Ninifi ɪcate səsəle nté tə pətəɔtəle. Tə taa yulonyɔɔn kəla iyisi nunɔwa na hɪu (120000). Pa ta nyɪ pa ntɔɔɔn na pa mpətəɔn pə fayav. Pəyele tə taa tɔla we payale.

ISO KUYƆƆTUTU TELƏSULU

MISEE TOM TAKƏLAYA

Kutulutu

Iso kuyƆƆtutu teləsulu Misee na Iso yulu Isayii pa waatu kulum ké. Waatunaa mpe pa taa ké Yuta awulaa Akapı na Isekiyası pá tɔyo pa kawulası. İlena Asilii yoolaa náa cəsəyi Yuta nyəma. Mpóyó Misee kpaalaa sı kolontunaa ká tɔyo Yuta ıate səsəle Yosalem ké pa ıayatu tɔ. Ama waatu ka kɔw wei ı taa Iso ka ləsi waasulu wei í ká tɔyo kawulaya ké İseyeli tɔ tɔ (titite 5).

İsəna pa faya Misee takəlaya tɔ:

İso kpaaləyi sı ı ká hɔuna ı yəlaa na í hɔ pa ŋkpaŋŋ, titite 1-3 na 6:1-7:7

İso sı unı ı ká ya ı yəlaa, titite 4-5 na 7:8-20

İso sı unı ı ká kpa-weye wulan ké Tafiiti luluyv taa, titite 5:1-4

¹ Mpóyó Tacaa tu Molesı tu Misee taa ké ı tɔm. Yuta awulaa Yotam na Ahası na Isekiyası pa waatunaa taa ké Iso tɔwa ı tɔm ntəyi Misee taa. Mpóyó Misee yɔɔta Yosalem na Samalii pa acaləe tɔm.

Tacaa kalənav ké ı yəlaa

²⁻³ Tətu yəlaa mɛ mə təna í ke ŋkpaŋŋ.

Tacaa ká lu ı tɔcayale

na í tii pɔɔŋ comcom nəɔ taa.

İ ká kɔw na í keesı mə ıayatu təna.

⁴ Na pɔɔŋ hooki na í suuliyi tətəka,
ısu kəkɔ nyakuyv keetu na tɔ hooki tɔ,
yaa lum kpenuyv tontonɔ tɔ tɔ.

⁵ İseyeli nyəma wakəlaa na pá pəntəna
İso tɔyo pə laki mpu.

Samalii ıate səsəna İseyeli

nyənte sı tɔ kuli Iso tɔ.

Nɔ Yosalem náa səsı Yuta ké laatu taa.

⁶ Mpóyó Tacaa tɔma sı:

Pə tɔw ké maa ye le na

Samalii pəsı ncaale huyule.

Nyá pɛ ká pilimi na a tii tətəkəle taa,
na pə ye le kpete na tɔməŋ nyɔ.

⁷ Paa yəki nyá tuŋ kulalaan tənaya hɔyolasi.

Paa wɔ kəkɔ ké kucɔŋ wei paa lapa tuŋ
wasanjalənaa tɔ.

Pə yeki nyəɔtu ılena kolontunaa

kpaɔa na pá feli wasanjalənaa ləlaa.

Tacaa naasuyv ké Yosalem

⁸ Mpóyó Misee tɔma sı:

Ye ma tɔsa naasuyv mpu pə tɔm,

ma lanle wakəlayı ké.

İlena má casəyi kapusi ısu sɔnsɔmuyv,

na má saləməyi na ma luyv tɛ lɛli ısu taataanaa,

na má wəχəsɪ ma wontu na má tən nɔɔhɛɛ kpɛtɛ.

⁹ Samalii kaa fiti sɛm, hali pɪ tati
Yuta tɛtv ɪcatɛ Yosalem timpi ma
yɛlaa wɛɛ tɔ, pɛ nɔnɔɔsɪ.

¹⁰ ɪ tɔkɪ mə ɪsəlɔm kɛ Ako.
ɪ taa heeli sɛm tɔm ntɛyi
ta kolontunaa Katɪ ɪcatɛ nyɔma.
ɪ caya lɛyaya kɛ Pɛti-Lɛyafɛla:
Mɔsvyɔ tɛyaya kɛ pa yaa mpɔ.

¹¹ Safii ɪcatɛ nyɔma: ɪcatɛ kɔpantɛ kɛ pa yaa mpɔ,
mɪ wəχəsɪ mə wontu na ɪ tɛɛ yomle na fɛɛɛ.
Saanaa ɪcatɛ nyɔma: ɪcatɛ lɪv kɛ pa yaa mpɔ,
pɛɛ pa ta tala pɔ lɪ.
Pɛti-Sɛɛli: Kolɔŋa ɪcatɛ kɛ pa yaa mpɔ,
ɪcatɛ ɪ kentiyi tɛ yɛlaa tɔɔ,
na pɔ wiiki lɛyaya wula.

¹² Malo ɪcatɛ nyɔma: Lanwakɛllɛ ɪcatɛ kɛ pa yaa mpɔ,
pɛɛ pa nyar si pa nyɔyɔ yapɔ tɔm kɔ saali.
Wahala wei Tacaa kɔnaa tɔ ɪ tala Yosalem ɪcatɛ kin,
kɛ tɛ nɔnɔyɔ.

¹³ Lakisi ɪcatɛ nyɔma: Paa kɛlɛyi kɛ pa yaa mpɔ,
ɪ kpɛɛli mə kpayanɔŋ na ɪ se.
ɪ kɛɛna ɪsɛyɛli nyɔma kaanɪtv.
ɪ svɪsɪ Yosalem nyɔma kɛ ɪsɔ tɔɔ kɔlvɔv taa.

¹⁴ Pɛ tɔɔ kɛ Yuta nyɔma mɛ,
ɪ kaa tasa na ɪ ti Mɛɛsi-Katɪ ɪcatɛ:
Katɪ tɛnna kɛ pa yaa mpɔ.
Akasipɪ ɪcatɛ nyɔma: Puyusuyɔ kɛ pa yaa mpɔ,
pɛɛ pa kaa sɛna ɪsɛyɛli awulaa.

¹⁵ Malesa ɪcatɛ nyɔma:
Kɛllɔ ɪcatɛ kɛ pa yaa mpɔ.
Tacaa kɔ tasa-mɛyɛ kɛllɔ nin taa kɛ tɔyɔ.
Na ɪsɛyɛli wulav kɔ ɲmɛli Atulam kɔkpamɔyɔ pɔɔyɔ taa:
Wulav kɔkpamɔyɔ kɛ pa yaa mpɔ

¹⁶ Yosalem nyɔma ɪ looli mə nyɔɔŋ ɪsɪ yɛpelekunaa,
ɪ wii mə piya tɔɔ.
Mpi tɔ, paa kpaya-wɛ na pɔ tɛɛna yomle kɛ poolɔŋ.

2

Mpi kɔnyɛntɔnaa muyullaa ka tɛɛsɛna tɔ

¹ Yɛlaa hɛntɛyi na pɔ mayasɛyi ɪsɛyɛtɔ,
pɛ nyaalɛyi ɪɛna pɔ laki-tɛyi waatu wei
pa wɛna pɛ mpaav tɔ.
Pɛ yɛlaa tɔm wɛ waiyɔ kɛ.

² Yɛ tawa yaa tɛɛsi kɛ pa nyulaa pa lɛɛkɪ.
Pa lakɛna mɔsvɔŋ kɛ yɛlaa na pa wɛnav.

³ Pɛ tɔɔ kɛ Tacaa yɔχɔtaa si:
Ma tayanɔyi ɪsɛyɛtɔ kɛ mə nyɔyɔ tɔɔ.
ɪ kaa fiti-tɪ,

pácó í ká təŋ ké na í kama nyəŋ.

Mpi tə, wahala kuyeeŋ kəŋna.

⁴ Waatu məyi í ká wiiki na lelaa mayasəyi-me si:

Isə kpiisa-me tənəŋnaŋ,

na í cəla mə tətə ké mə kolontunaa.

Pə ta kaasi-meŋe pəlv.

⁵ Mə taa nəŋəlv kaa hiki i paa nyəm

kə tətə nti Tacaa yəlaa ká tayanı

taləyv tə tə taa.

Tacaa təm kisilaa

⁶ Lelaa ná səə pa nyəntə təə,

na pá təŋ má si má su,

si ma kələyi kakalaya.

Si fəele kaa təŋə mpe.

⁷ Haləna pá təŋ si Isə kaa mu páána

kə ləŋ na í la mpeŋe mpv.

Mpa pa təŋ kusiŋisim taa tə,

pa tike ké ma heeliyi təm kupantv.

⁸ Ama Tacaa yəŋəŋəyi mə təm si:

Hatoo ləŋ ké í pəsəyi ma yəlaa kolontunaa.

Í ləkəyi yəlvəpama mpa pa luna yooü na alaafəya tə,

pa sayatanaa ké mvsəŋ.

⁹ Í təŋəŋəyi pa alaa ké pa tē.

Í təŋ si í ləkəyi pa piya ké kupantv nti Isə ha-wə tə.

¹⁰ Í polo í tē yoo,

mə hēsəyv tēməya.

Wahalanaa taŋa-meŋe mə isayətv təə ké.

¹¹ Isə kuyəŋətv tēləsəlaa

tətelataa mpa pa cəəki yem,

na pá looliyi-me si í ká yá

səlvəmnaa taa təŋə í caaki.

Isə kpeyeliyi Isəyeli kakaasaya

¹² M'póyó Tacaa təma si:

Maa kpeyeli Isəyeli kakaasaya mə

isv heeŋ ké tətəkəle,

yaa tətəŋəle taa na í cayana mə ti.

¹³ Máá hēena-meŋe yomle nəŋəŋə,

na í pəsı na í fiti.

Mayəle mə wuləv,

máá tiikina-me.

3

Nyūyv nyəma kəkpəalətv

¹ M'póyó Misee pəəsa Isəyeli nyūyv nyəma si:

Pə taya mə nyəntə nté si í təŋ tampana?

²⁻³ Ama í kisa kupantv,

na í səəli isayətv.

Í təkəna mə təyi ma yəlaa na í litiyi pa tənəŋ.

Í kooləyɪ pɑ nantʊ na pə yeki mɔwɑ.

Í cətəyɪ-wɛ na í hiisiyɪ ɪsu nantʊ nti
paa tʊ tiipile taa tɔ.

⁴ Pə tɔɔ ké paa í wiina Tacaa sɪ

í waasɪ-mɛ, ílé ɪ kaa cɔ.

Í ká ha-mɛyɛ siyile kɛ mə ɪsəyatu tɔɔ ké.

Íso kaləyənɑ ɪ kuyəyətʊtʊ teləsəlaa tʊsəlaa

⁵ Tacaa yəyətəyɪ Íso kuyəyətʊtʊ teləsəlaa

mpɑ pɑ tʊsəyɪ ɪ yəlaa tɔ sɪ:

Yɛ í hikiyɪ na í mʊləyɪ,

ɪlɛ waatu ɪnəyələ í heeliyɪ alaafəyɑ təm.

Yɛ í laɲaa, ɪlɛ í kpaaləyɪ yooɲ kəntɛ təm.

⁶ Mpʊ tɔ, mə toosee tɛma.

Ahoo ká yu mə tɔɔ.

Cele təm naʋ su tənaya.

Səkpetʊyʊ ká nyaləna mə tɔɔ ɪsu ɪlim tɔwɑ,

í kaa na pʊlʊ.

⁷ Cele təm nalaa təna ká ka nyooɲ na fɛɛɛɛ.

Mpi tɔ, Íso ɪ cɔkɪ-mɛ.

⁸ Misee sɪ: Ama má ɪlɛ

Tacaa ha maya ɪ Feesuyʊ.

Ma wɛna tɔɲ na má təɲəyɪ siyisuyʊ

na má wɛna apalʊtʊ,

na má kuliyɪ ɪsɛyɛɪ nyóma kawalaya tɔɔ.

Yosalem wakəlvʊ təm kpaalvʊ

⁹ ɪsɛyɛɪ nyʊyʊ nyóma mɛyɛ ma wɛna.

Í kisiyɪ siyisuyʊ təɲʊyʊ,

na í pɛɲ tampana kɛ a nyóma.

¹⁰ Í ɲmaaki Yosalem na muɣuluyʊ na yʊlʊkʊɛ.

¹¹ Kʊhəʋ tɔɔ ké hʊlɔa ná paasəyənɑ təm.

Kətəlaa ná muɣʊ kʊfɛlvʊ na pácɔ pá sɛyɛsəyɪ.

Íso kuyəyətʊtʊ teləsəlaa ná kpaaləyɪ liyitee tɔɔ.

Ílɛna paa na mpʊ pá yaaki pa təyɪ Tacaa nyóma.

Hali pa təɲ sɪ: Íso wɛ ta waali ké,

mpʊsi nəyɔlv ɪ kaa mayana tʊ.

¹² Mɪ yelina na Siyɔɲ ɪcətɛ pəsi haləm.

Na Yosalem náá pəsi pɛɛ kaɲmaaya.

Tɪɲ ká waasɪ Íso təsɛɛɛ pulaya.

4

Hɛɛsvʊ ɪcətɛ Yosalem təm

¹ Kuyaku nakʊɪ Íso təsɛɛɛ pulaya

ká tɛɛ lɛnsɪ tənaya kʊɲkʊlʊməɲ.

Waatu ɪnəyɪ piitimnaa ká kpa ka tɔɔ ké tuutuuma.

² Paa heeli tɛma sɪ:

Tə kpa ɪsɛyɛɪ Íso Tacaa təyaya kɛ pulaya tɔɔ,

na í hʊlɪ-tʊyʊ ɪ mpaav na tə təɲ-kʊ.

Mpi tɔ, Siyɔɲ kɛ Tacaa təm lukəna.

³ Í ká hʊvna yəlaa payale

na í fayası piitimnaa toŋ nyəm,
 paa mpi pə wε pooluŋ tɔ.
 Na pá mənna pa layalεε na pa
 ŋmantaası na pá lu akuŋ na asantənaa.
 Piitim napəli pə kaa yoonə lɛmpɪ,
 pəcɔ yoonu faləsuyv kaa tu wεε tɔtɔ.
⁴ Paa wei ɪ ká haləna hεεsuyv kε ɪ tuŋ tawa,
 nɔyɔlv kaa nyaası-ɪ.
 Toma tənə tɔ Tacaa yɔyɔtəna mpv.

⁵ Tuŋ kε piitimnaa lɛlaa ná laaki.
 Ama Tacaa tá lso kε lseyeli nyəma tá,
 tá seeki na tɔ tənəyi tam tɔɔ.

Tacaa kawulaya tɔyɔv kε Yosalem tɔ tɔtɔ

6-7 Mpyúyó Tacaa yɔyɔtaa si:
 Kuyaku nakuli maa mu mpa pa ŋkpaŋuyv
 ma hama na má yele na pə kv-wε tɔ.
 Maa mələna mpa pa kuuwa tɔ,
 na má pəsi-wεyε piitim toŋ nyəm.
 Maa tɔyɔ pa tɔ kε kawulaya kε Siyɔŋ
 puyv taa kε waatu ɪni,
 haləna pə polo tam tɔɔ.
⁸ Yosalem, nyá wei nyá pəsə ɪsu
 tiikilaa kaləkəŋ tafenle tɔ,
 pu tv-ŋ nyá toŋ kawulaya nyəŋ.
 N ká məli ɪcate sɔsɔɔle,
 ɪsu n ka wεv tɔ.

Yosalem mayaŋv na ɪ waasvuv

⁹ Yosalem yəlaa mε í fεina wulav,
 mə tɔm tasəlaa səpa.
 Pə tɔ kεlε í makɪ kapusi na í
 saləməyi ɪsu wɔsasi tala ahonto?
¹⁰ Siyɔŋ nyəma mε í Saləmi na í wii ɪsu alɔlv.
 Mpi tɔ, pu ləsi-mεyε ɪcate taa kε,
 na í polo taale, haləna Pəpiloni.
 Tənaya Tacaa ká waası-mε,
 na í lεeki-mεyε mə kolontunaa niŋ taa.
¹¹ Piitimnaa payale tɛma kotuyu kε mə tɔɔ.
 ɪlɛna pá tɔŋ si,
 Yosalem í pilisi na pá paana ɪ ncaa.
¹² Yəlaa mpe pa ta nyi nti Tacaa ləsaa na í su tɔ.
 ɪ caa kε si í kpɛyeli-wε ɪsu məhəwa kε timpɪ í ká ma-wε tɔ.
¹³ Yosalem yəlaa mε í kuli na í hɔ pa ŋkpaŋŋ.
 Maa ha-mεyε toŋ,
 ɪsu nav wei ɪ wɛna nyəyɔlv hɛŋ tɔ.
 Yaa nyəyɔlv kvseemuyv acɔwa tɔ.
 ɪ ká kv piitimnaa payale.
 ɪlɛna í su Tɛtɔ tənə tɔ Tacaa maya
 wɛnav sɔsɔɔm mpi í ká kuu tɔ.
¹⁴ Pənɛntε Yosalem yəlaa mε í kpɛyeli

na í hɛɛti mə ti na laŋwakəllɛ.
 Pa tɔŋa-mɛyɛ kotaya tam ké.
 Pa makɪ lɛyɛli wulav ɪɛntaa kɛ kpátóyó.

5

Waasɔlv ɪcatɛ Pɛtələhem tɔm

¹ Mpóyó Tacaa tɔma sɪ:

Pɛtələhem ɪcatɛ nyaya lɛlata taa,
 n ké Yuta acalɛɛ taa səkpetɛ ké.
 Ama nyá taa ké maa ləsi wei ɪ ká
 tiiki lɛyɛli nyóma na ma hətɛ tɔ.
 Puntu inɪ ɪ lulɔyɔ hoolaya lu səsaa taa ké.

² Tacaa ká lɔ ɪ yəlaa,
 haləna pɔ tala waatu wei
 alɔ nɔyɔlv ɪ ká lɔli pəyaya tɔ.
 Mpa pu sɔɔ mpa pa kuuwa tɔ pa taa tɔ,
 pɛlɛ paa kɔɔ na pá sɔɔsɪ lɛyɛli nyóma lɛlaa tɔɔ.

³ Pəyaya ŋkɛ, ka lɔ Tacaa tɔŋ kɛ kaa
 tiikina lɛyɛli nyóma na pá caya na pa ti.
 Mpi tɔ, antulinya yəlaa təna ká
 yɔyɔtəyɪ ka pəsuyɔ tɔm ké.

⁴ Nkɛ kaa yelina na tɔ hɛɛsɪ.
 Paa Asilii nyóma kɔma na pá watɪ tá tɛtɔ
 na pá sɔv tá tɛɛsɪ taa.
 Tu kɔsɪ tá nyuyɔ nyóma tuutuuma,
 na pá polo pa tɔɔ.

⁵ Paa lɛɛkɪ Nimloti Asilii nyóma na tɔŋ.
 Paa waasi-tuyɔ pa niŋ taa ké waatu wei pɛlɛ
 paa tɛsɪ tá kaŋmaaya na pá watɪ-tɔ tɔ.

lɛyɛli nyóma mpa pə sɔɔwa lɛlaa taa tɔ

⁶ lɛyɛli nyóma kakaasaya ka wɛɛ
 piitimnaa lɛlaa taa ɪsu cəlɔv.
 Yaa tɛv ŋku Tacaa yeki na kɔ nukɪ
 na pá tá luna yɔlv tɔŋ taa tɔ.

⁷ Paa wɛɛ tɔŋ ké,
 ɪsu tɔyɔlaya kɛ taalɛ wontu həkɔ,
 yaa heɛŋ kaləku taa.
 Paa timpiyɪ pa tɔŋ pa kpiki pa tɔyɔnaya ké,
 na pá cəlɪ, nɔyɔlv u lɛɛkəyɪ-wɛ.

⁸ lɛyɛli kpa nyá kolontunaa
 təna na n cəlɪ-wɛ.

lɔ ká wakəli yooɔ wontu nti yəlaa wɛna naani tɔ

⁹ Mpóyó Tacaa yɔyɔtaa sɪ:
 Kuyaku nakɔli ku kɔɔ,
 ŋku kɔ taa maa kɔ mə kpaɣanəŋ
 na má wakəli mə yooɔ kɛɛkɛnaa tɔ.

¹⁰ Maa yəkɪ mə acalɛɛ

na mə koloosi nyəna.

¹¹ Maa wakəli nyá topotopo təma,
halí pa kaa na nyá tɛyɛ túb.

¹² Maa yəki mə tɪŋ na pɛɛ kɔlalaana.

Í kaa tasa lɪŋyɪ ɛ wɔntunaa
mpa í lupa mə mayamaɣa tə.

¹³ Maa kpɛsɪ mə tɔyɔ alɔnyəŋkɔ

Asətati tesika kɔlalaɣa,

na má yəki mə aɔalɛɛ.

¹⁴ Maa mu pááná səsəna,

na má lɛɛti piitimnaa mpa paa tɔyɔna-m tə.

6

Tacaa kalənav ɛ yəlaa

¹ Mpyóy Misee təma sɪ:

Í ɛ ɲkpaŋ na í nu Tacaa təm.

Í kɔli na í wiina pɔ́ŋ

na pulasɪ na sí nu mə nəyɔ.

² Pɔ́ŋ, na tɛtɔ kite nyá wei nn ciyitiyi tə.

Í nu sɪ Tacaa kaləyənə ɪ yəlaa

na í pɔ́səyɪ-wɛyɛ pa kɔlapɔtɔ sɪ:

³ Ma yəlaa mɛ,

ɪsəyɔtɔ ntiyi ma lapa mɛ?

Wenteyɛ ma tɔ-mɛ na tɔ tɛɛ-mɛ?

Í cɔ-m.

⁴ Anɪ ma cɛpa-mɛyɛ mə yomle taa ké Icipiti.

Ma ləsa-mɛ na má kpa Moisi na Aləŋ na Maləyam,

na pá paasəna-mɛ.

⁵ Í tɔ́sɪ ɪsəyɔtɔ nti Mowapɔ wulav

Palakɪ caakaya-mɛyɛ lapɔ tə,

na nti Peyɔ pəyalɔ Palaam cɔ-ɪ tə.

Í tɔ́sɪ ɪsəna ma tɛsəna-mɛyɛ Yaatanɪ pəyɔ tə.

Sitim na Kilikaa pa hɛkɔ ɛ ma lapa-mɛyɛ kɔpantɔ.

Mpi Tacaa caana yəlaa tə

⁶ Í pɔ́səyɪ mə tɪ sɪ

yɛ í kəŋ Tacaa Toma təna tɔ sɛɛv,

pənaya kɔlɔmayɔ kɔlɔmayɔ naaŋ ɛ

í ká lapɪ-ɪ kɔtaya ŋka kəkɔ nyaya ka təna tə,

⁷ yaa ɪwaanɪ tuutuuma, na nim ɛ səsəm,

yaa mə kancaalaya piya ɛ ma tɪŋaa sɪ

í la-m kɔtaya na pɔ́cɔ má tayanɪ mə ɪsəyɔtɔ na?

⁸ Pa sɛyɛsa-mɛyɛ ɪsəna ma caakɪ sɪ

í təŋ tampana tə.

Ilɛna í lakɪ təmayɔ kɔpantɔ na í pasa

mə tɪ na mana-mɛ tɔ tɔŋ.

Isə ká hvvna ŋmulaa na mɔsvɛŋtɔnaa

⁹ Yuta yəlaa mɛ mpa mə təna

í kɔta ɪɔatɛ taa tə í nu.

Mɛyɛ ma yəyɔtəyənə

na ma waasəyi mpa pa wena ma səyəntu tɔ.

¹⁰ Pə fɛi-m teu si

asayaa í kaa pa tɛɛsi taa ké

pa ɲmuləm wɛnav, na pá lakəna.

Maa caaki mə mpusi mayasəlaya kutusaya.

¹¹ Ma kaa huli suulu ké yəlaa mpa

pa lakəna sanəyanaa mpa pa ta təɲ tɔ.

¹² Musuɲ akpaá ké ɪcate tənɛ tɔ tɔntunaa təɲəyi.

Mə tənə í ké tusulaa.

¹³ Tɔv, ma naala-mɛyɛ lapu nté mpi

pu wakəli-mɛ tɔɔ mə ɪsayatu tɔɔ.

¹⁴ ɪ ká tɔɔ í kaa haɣa,

paá wiliyi nyɔɔsi ké mə tɛyɛ tam.

Paa mpiyi í ká ɲmɛsi ɪsu ma kəna

yooɔ na ku wakəli-wi.

¹⁵ ɪ ká tuu í kaa ku,

ɪ ká mɔli nim, í kaa lana-wi.

ɪ ká puu sɔlɔm í kaa nyɔɔ-wi.

¹⁶ Wulav Omili na ɪ pəyalu Akapi,

na ɪ piitim pa ɪkpatɛ ɪsayalɛ ké

í təkaa təkem na í təɲəyi.

Pə tɔɔ ké maa yelɛ na mə ɪcate

pəsi ncaalɛ na pá wonɲi-mɛ.

ɪ ká tɔɔ ma yəlaa tənə fɛɛɛ.

7

ɪsɔ kuyəyɔtutu tɛləsulv laɲwakəllɛ

¹ ɲpɔyɔ ɪsɔ kuyəyɔtutu tɛləsulv yəyɔtaa si:

Wayo, ma wɛ ké ɪsu pa tɛɲuɣu tɔyɔ kooluɣu

na yulv polo ku tɛɛ na í laɲ tɔ.

² Pə ta kaasi yulv kupaɲ ké tɛtu taa.

Yolokulɛ tɔm na təma cɛɲuɣu tike ké pa laki.

³ Pa ké cɛcɛnaa ké ɪsayatu lapu taa ké.

Akewenaa ná pɛɛkəyənə pa sipanaa.

Hulaa ná laki kuvɔɔɲ tɔɔ.

Tɔntunaa ná yəyɔtəyi nti tə maya-wɛ tɔ

na pá kpɛntəyi nɔɔsi.

⁴ Pa taa kupaɲ wɛɛ ké ɪsu sɔwa tuɣu.

ɪlɛna tampana tɛɲlv náá wɛɛ ɪsu sɔwa tiikiya.

Mə wahala kuyaku ɲku ɪsɔ kuyəyɔtutu tɛləsəlaa

kpaalaa tɔyɔɔ. ɪ ká təɲ ɲku?

⁵ ɪ taa tɛ mə taa na mə asəmaa na mə cewaa.

ɪ taa tu kuli nɔyɔ ké mə alaa kin.

⁶ Halɪ pəyalu tɔvki cɛcɛ ké,

na pɛɛɔ náá kuləyi toto tɔɔ,

na poolu ɪ caaki paɲ.

Paa wei ɪ kolontunaa nté

ɪ mayamaya ɪ lulɔyɔ nyəma.

⁷ Ama má ɪlɛ Tacaa tɔɔ ké ma kɛsəyənə

na má nyənəyi Iso wei i waasəyi-m tɔ,
i ká nu ma yaav ké.

Tacaa kəna nyvɔvɔ yavɔ

⁸ Hai, ta kolontunaa me i taa paana-tv.
Paa tə hotaa tɔ, tu te na tə kuli.
Paa tə we səkpɛtvɔvɔ taa tɔ,
Tacaa kele tá nyaaləm.

⁹ Pə weε ké sɪ
Tacaa i kaləna-tvɔvɔ mpv na tə suma.
Mpi tɔ, tə wakələna-i ké.
Ama waatv ká kɔɔ,
wei i taa i ká tayani tá tɔm tɔ.
Tu weεna tá lona,
na i məɲna-tvɔvɔ nyaaləm taa,
na i hayasi-tvɔvɔ kupantu.
¹⁰ Ye ta kolontunaa i na mpv fεele ka pu-we.
Mpi tɔ, mpe pa pɔɔsayana sɪ tá Iso Tacaa mɔla isəna?
Pu feli-weye nɔɔheε isv hapəle tɛtv,
na táá nyənəyi.

¹¹ Kuyaku ka kɔɔ, ŋku kv taa pu tayani
mə ɪcatε sɔsɔɔle koloosi ke ŋmav tɔ.
Paa tuusi mə tɛtv toosi ke pooluɲ.
¹² ɪε mə nyéma ká luna paa timpi.
Pə kpayav Asilii, na Icipiti, na Ifəlati pɔɔv tɔ.
Haləna həyoləɲ tɛɲkunaa nɔɔsɪ,
na pə suna pɔ́ɔɲ.

¹³ Ama pu kpiisi tɛtv yəlaa na pə yele-təyi
kpɛtε ke tə yəlaa isayav tɔɔ.

¹⁴ Tacaa, paasəna nyá yəlaa tá
isv tiikulu na i kaləkv.
Tə we tesəpaya taa ké kpeɲɲa tɔɔ ké.
Pona-tvɔvɔ tɛtv kupantu nti
tə cɔɔna-tv tɔ tə taa ké Pasaɲ,
na Kalaati, isv tu wɛv lɔɲtaa tɔ.

¹⁵ La-tvɔvɔ piti təma isv waatv wei
n ləsa-tvɔvɔ Icipiti tɛtv taa tɔ.

¹⁶ Piitimnaa ká ná ta tɔɲ sɔsɔɔɲ təna.
Waatu wei paa ná mpv tɔ,
pu liyiti-we na pá kpa nɔɔsɪ na pə taamu-we.

¹⁷ Paa tuu mɔsvɔvɔ taa ké isv tumaa,
na pá lu pa koloosi acalε taa,
na pá kɔɔ Tacaa tá Iso nyá nyá kiɲ,
na sɔyɔntv na watv.

¹⁸ Tvɔvɔ nakuli ta nəɣəsəna Tacaa nyá.
N tayanəyi nyá yəlaa kukaasaa isayav ké.
Nn təkəyi nyá pááná ke tam tɔɔ.
Na nyá luyv wε-tv na n laki-tvɔvɔ kupantu.

¹⁹ N ká nyəni tá pətɔɔtəle,
na n feli tá isayav ke nɔɔheε.

N ká lɔ-təɣi hatoo tenku tapɔɣu tɛɛ.
²⁰ N ká huli nyá sɔɔɔɣu kupaŋku kɛ
Apələham na Yakɔpu pa lulɔɣu.
Iɗu n ka suu hatoo lɔŋtaɔ kɛ tá cəsɔnaa tɔ.

ISO KUYƆƆTUTU TELƏSULU

NAHUM TOM TAKƏLAYA

Kutubtu

Pa keesa Nahum tɔm takəlaya taa kə Yuta nyəma kolontunaa Asilii nyəma tɔm. Pa keesa isəna Asilii nyəma kolontunaa Papiloni nyəma leeka pa icate səsəle Ninifi tɔ. Nahum sɪ mpɔ unɪ pə kə Iso huule kə. Pə taya pɔlv, icate nte tu kə kalampaani nyənte kə. Tə lakɪ ɪsayatu na wasanjalətv. Ninifi icate we ke ɪsu tɔŋ wei antulinya yəlaa lakəna na Iso ɪ caaki-ɪ tɔ. Nahum sɪ mpɔ unɪ pə təna pu saali.

Isəna pa faɣa Nahum takəlaya tɔ:

Iso tɔŋ tɛ kɔŋmaŋmam təna na ɪ huəkəna antulinya, titite 1:2-8

Ninifi icate yəkɔvɔ na Yuta nyəma waasvɔvɔ, titite 1:9-2:3

Ninifi ncaale na tɔ tɔŋ tɔm, titite 2:4-3:19

¹ ɪləkəsɪ icate tv Nahum wei ɪ kə Iso kuyƆƆtutu teləsulu tɔ, ɪ tɔm takəlaya ntɔ. Ka taa kə pa keesa Ninifi tɔm nti tɔ tɔv Iso kulaa na ɪ huli-ɪ tɔ.

Iso ke kupan pəcɔ paa liyiliyina-ɪ

² Iso Tacaa caa kə sɪ yəlaa ɪ nuna-ɪ təlasɪ.

ɪ hɔŋ mpa pa kpɛsəyənə-ɪ tɔ pa ŋkpanŋ.

ɪ lɛetəyɪ ɪ kolontunaa na pááná səsəna.

ɪ hɔləyɪ-wɛyɛ suulu.

³ Tacaa kə suulu tv kə,

ɪ wɛna toma.

ɪ yeki tasəkəle tv ŋkpanvɔvɔ ke hɔm.

Ye ɪ tɔŋ, kacuculaya anaam kɔləyənə,

ɪ nɔɔhɛɛ mɔsvɔvɔ nté ɪsəŋmɔntv.

⁴ ɪ holina tɛŋku, ɪlé ɪ lɔm nyɔɔ kə,

na ɪ lakɪ na pusi lɔm nyɔɔki.

Pasəŋ na Kameɛli pə nyuto caa wɔlvɔvɔ.

Lipəŋ yaayenaa lontilaa.

⁵ Póŋ seliyɪ ɪ ɪsentaa kə,

na pulasɪ náá yəkəyɪ.

Tɛtv na tɔ taa yəlaa seliyɪ.

⁶ Ye Iso mɔ pááná səsəna anɪ,

awe ká səŋna?

A mɔyɪ kə ɪsu kəkɔ.

Kɔkpaŋməŋ mayamaya yəkəyɪ ɪ ɪsentaa tətəyɔ.

⁷ Ama ɪ kə kupan kə.

ɪnɪ ɪ waasəyənə lanwakəlle waato.

ɪ paasəyənə mpa pa cəsəyɪ ɪ tɛ tɔ.

⁸ Ye wahala ɪ wataa,

ɪ yəkəyɪ icate kə.

ɪ wakəlayɪ ɪ kolontunaa təna,

na ɪ lɔyɔ-wɛyɛ səm səkpɛtvɔvɔ taa.

Təmnəa mpa pə yəyətəna Yuta na Ninifi nyəma tɔ

⁹ Pepe tɔv kə ɪ təkəna Tacaa ke mə taa ye?

Ի կá la na mæ kolontunaa saalı yem,
pa kaa tasa-meye ɲmakəlvu.

¹⁰ Pa we teitei ké isı səwa mælvu təma taa tə.

Yaa isı pa nyəwa na pə kv-we.
Pa muvi kəkə ké isı nyutu kvwlvu.

¹¹ Ninifi ıcatə nyá,
nyá taa ké yulv ısayav wei
ı kvəɣı Tacaa tə tə ı luwa.

¹² Mpyóy Tacaa heela Yuta nyəma sı:
Paa kolontunaa we payale na pá we toma,
paa saalı yem ké.
Ma yelaa na ı təɣə kvnyəməɲ payale.
Ama ma kaa tasa-meye mpv.

¹³ Maa cə mə aləkpala na ma həti-meye
kolontunaa ɲmakəlvu taa.

¹⁴ Mpyóy Tacaa yəɣəta Ninifi nyəma təm sı:
Ի kaa wəena lvluv nyəma mpa paa yaakəna mə həla tə.
Maa yəki mə tuɲ ləesəɲ ke ı kutuluɣu taa.
Ի təɲa mə pəlaaɲ huluyu ké.
Mpi tə, ı tá tala pvlvu ma ısentaa.

2

¹ Mpyóy Tacaa yəɣətaa sı:
Ի naakı təm kvpantv kpaallv
kəɲna nteye pəəɲ nyəəɲ taa.
Həsuvu təm ke ı kpaaləɣı.
Yuta nyəma me,
ı təɣə ıso acima.
Ի pona-ı mpi ı ka suwa sı ı haə-ı tə.
Kolontu wei ı təkayə-meye wahala tə,
pə pəla ı nıɲ, ı kaa tasa mpv.

² Hei Ninifi, kolontu kpaakı nyá təə.
Ի kpayə yoou wontu,
paa wei ı səɲ ı təsəɲle na ı feɲ hapəe.
Ի təɣə apəlvu.

³ Tacaa ká məɲna Yakəpv lvluv nyəma
ke teeli wei paa wəna ləɲ tə ı taa.
Mpi tə, ı pəsa ké ısu
ləsəɲ tɣv ɲku ɲmulaa koolaa,
ılena pá wakəli tə.

Ninifi ıcatə wakəlvu

⁴ Kolontunaa kəɲ ké na pá səesa
pa kpaləɲ na pa wontu kususuutu təcəɲcəɲ.
Pa yoou kəkənəa muvi kəkə na pá tɣetiɣı
pa ɲmantaası ke yoou wule.

⁵ Kəkənəa ɲmaakı hapəe təə ké,
pa təɲ nənəəsi tɛe,

isu pa ləyɔ kahulasɪ,
yaa tɛv nyəyəsuyv.

⁶ Ninifi wulav yaawa ɪ yoolaa nyuyv nyéma
na pá puki na pá coki-wɛ.
Kolontu sewa na í kɔtəna kolunɔ na í cɔəsəna-kɛ.

⁷ Ḿpúyó pa caɲsa pusi həyɔluyv tɔɔ ɪcatɛ
nɔnɔɔsɪ na pá lɛkɪ kawulayɔ təyayɔ.

⁸ Pa tɛma ɪcatɛ tɔm,
Pa kuu tə yəlaa,
Tə alaa kpa pa laɲa
na pá casəyɪ kapusi kɛ sɔsɔm.

⁹ Isu lom caatuyv akəla na pə kperɲ tɔ.
Ḿpúyó Ninifi nyéma lu ɪcatɛ taa na pá seeki
na pá kɔɛsəyɪ-wɛ sɪ pá səɲ.
Ama nəyɔlv ta pəsɪ.

¹⁰ Kolontu kuu wula na liyitee nyəyətɔ.
Pəna wontu kɔpampantɔ pə kaawa ɪcatɛ taa ké,
pə fɛɪ tɛm.

¹¹ Pa ɲmuləyɪ na pá kuuki pə təna
təkpatakɔata na pá wakələyɪ.
Ulena ɪcatɛ yəlaa təna lɔkɪ apalɔtv
na pa ɪsɛntaa layasəyɪ.
Pa nəɔhɛɛ nukiyɪ na pa tənəɲ seliyɪ.

Ninifi wɛ isu təyɔlayɔ ɲka pə kəlaa tɔ

¹²⁻¹³ Ninifi wɛ kɛ isu təyɔlayɔ ṕúyó ɲku
kv taa ka lukɪ na ká yelɪ na ká kpa wontu
na ká cəlɪ na ká kɔna ka alɔ na ka piya kɛ
nantɔ na ká sɔyɔtəna-kv tɔ.

ɪcatɛ ɲtɛ tə tɛmna wɛyɛ nəɔnɔɔ?

¹⁴ Ḿpúyó Toma təna tv Tacaa tɔma sɪ:
Maa paasəna Ninifi,
na má yelɛ na kəkɔ nyayɔ ɪ yooɔ kɛkɛnaa,
na pá kv ɪ yoolaa na má su ɪ lɛkuyv kɛ tənayɔ.
Nəyɔlv kaa tasa ɪ tillaa ɲmakəluyv tɔm nuu.

3

Ninifi ɪcatɛ mpusi təɲsuyv

¹ Ninifi ɪcatɛ tɔm tɛəsəna mpusi kɛlɛ.
Yulɔkɔlɛ na kaloolayɔ na musɔɲ su tə taa
ké na tə yəlaa kɛ lɛkəlaa.

² I nu tə taa akpatɛɛ wula,
na yooɔ kɛkɛnaa taɲ,
na kɔayənəɲ acɔwa.

³ Kɔayənəɲ cayalaa nikaa,
na layalɛɛ muyɪ kəkɔ,
na ɲmantaasɪ ɲmɛləsəyɪ.
Sətaa na mpa pə kɔwa tɔ,
pa sɔyɔta paa tɪmpɪ.
Pa kaa huwa huwa,

pa coki yəlaa, pa fɛi kalvʊv.

Fɛɛle puwa Ninifi nyəma

⁴ Ninifi kɛ apalaa tɛna alv kɛ,
i teu na i topotopo tɛma kɛ i hənayana piitimnaa,
na i ɲmakələyi yəlaa na i tutv.

⁵ Mpyó Toma tɛna tv Tacaa tɛma si:
Pə tɔɔ kɛ maa paasəna-mɛ na má cɛ
mə wontu na má suna mə luuŋ tɛɛ.
Piitimnaa i ná isəna pə pasa-mɛ tɔ.

⁶ Maa tuu-mɛyɛ afəla taa
na yəlaa paakəna-mɛ.

⁷ Pa tɛna mpa paa na-mɛ tɔ,
paa seeki na pá tɔŋ si:

Ninifi pəsa ncaale.
Awe ná wɛna tɔ pətɔtɔlɛ si i ká puyusi-tɛ?

Mpi pu mayana Tɛpɛi ɪcate tɔ pu mayana Ninifi nyəntɛ

⁸ Ninifi ɪcate nyá,
n huv si n tɛɛ Tɛpɛi ɪcate nte tɔ wɛ Nili pɔyɔ taa,
na lum tama-tɛyɛ kotayɔ na pə kenta-tɛ tɔ?

⁹ Yoou í tiíwa, Itiyopii, na Puti,
na Lipii pa kəŋna na pá səna-tɛ.

¹⁰ Paa na mpv,
pa kuu peɛ pa acalɛɛ yəlaa na pá tɛɛna.
Pa tv pa nyuvu nyəma kɛ alukpala.
Ilɛna pá tɔ tɛtɛ na pá taləna-wɛ.
Pa nanja pa piya kɛ hapɛɛ kəŋkəməŋ tɔɔ.

¹¹ Ninifi pə tala nyayale si,
wusasi i ku-ŋ sulum tɔlɛ na pá kəli-ŋ.
N ká pɛɛki təcɔsɔlɛ si,
ń fiti nyá kolontunaa, n kaa ná.

Ninifi u pəsəyi si i kisi

¹² Nyá koloosi acalɛɛ wɛ kɛ
isu fiki tuyv pee pukuvv,
na pá nyamsi-ku, na pee hotiyi tɔyɔlaa nəɔsi taa tɔ.

¹³ Acamisi tike kɛ pə kaa-ŋ.
ɪcate nənɔɔsi tɔŋ nyənsi,
tɔləyi si təyi yem.

Mpi tɔ, kəkə nyayɔ kukaləsəŋ.

¹⁴ Ninifi nyəma mɛ,
i lú lum.

ɪpuu tɛtv, na i loo pilikinaa,
na i tayani mə kolunja.

¹⁵ Ama mə ɪcate kəkə ká nyayana-mɛ,
yaa pá ku-mɛyɛ yoou taa.
Paa wakəli-mɛyɛ isu
kahusi təkuvv hatv tɔ.

ɪcate yəlaa saaləyi yem

Mə ɪcate yəlaa ká nyəpələyi kɛ isu kutolon sɛɛku.

¹⁶ Mə taatəlaa pəyalə ka tɛɛwa ɪsətəlɪŋasɪ.

Pa nəɣəsəna ɪsu kətolon kəlɣu tɔ.

Ama pə saala yem kɛ nəɳnɔ.

¹⁷ Mə tɔ fɛŋlaa, na mə akewenaa wɛ kɛ ɪsu
kətolon cakɣu kolɪŋa pəɣələɛ

taa kɛ watu waatu tɔ.

Ilim haŋɣɪ ɪlɛna kó ya,

n ta nyɪ timpɪ kɔ tɛɛnaa tɔ.

Asalav wei ɪfɛɪ taɣanɣu tɔ

¹⁸ Asilii wulav,

nyá waali nyəma toowa tam tɔ tom.

Nya yoolaa sɔsaa ná həntaa na pə suma.

Nyá yəlaa ya pɔ́ɔŋ taa,

nɔɣɔlɔ kaa tasa-wɛɣɛ kpeɣeluyɔ.

¹⁹ Pə ku-ŋ ɪsayakɣu kɛ.

Páćó nyá wakəlɣu kaa taɣani.

Pa təna mpa paa nu nyá tɔm tɔ,

paa kpasɪ amɔkəŋ kɛ.

Mpi tɔ, yəlaa təna tɔɣəna nyá yɔlɔkɔlɛ

tam nyəntɛ ntɛ tɔ kɔnyɔŋ.

ISO KUYOYOTUTU TELƏSULU

HAPAKUKU
TOM TAKƏLAYA

Kotoloto

Hapakuku naaki isəna yəlaa u tənəyi tampana na pá pəntəyi na Iso suma tə. Ilena í təkí wahala ke pə tə. Pə tə ké í pəəsəyi Iso si: Isənaya Iso ké siyisulu na yəlaa laki mpi pə ta siyisi tə na í suma? Ama Iso ná cəəki si, waatu wəe wei í taa uní í ká hūna asayaa na pəntəlaa tə. Pə tə tə, pə wəe si Iso kuyoyotutu teləsulu í cayana tənəu na í tənə waatu wei Iso hūnəu ká tala tə.

Isəna pa fəya Hapakuku takəlaya tə:

Misee wiinau ke Iso, na ilé í cəu, titite 1:1-2:6

Mpusinaa kakpasí, titite 2:7-20

Yəlu í tənə Iso waasəyən na naani, titite 3

¹ Təmnəa mpa Tacaa kulaa na í huli Iso kuyoyotutu teləsulu Hapakuku tə.

Hapakuku yaaki Iso si í waasi

² M'póyó Iso kuyoyotutu

teləsulu Hapakuku wiina Tacaa si:

Hatoo, ma yaa-ŋ si í waasi-tu
si pa laki-tuyə musəŋ tə, pəlee ké n ká cə-m?

³ Isənaya n ká tisi na má nyənəyi yəlaa isayətənaa?
Na nyaa nyənəyi mpi pə ta siyisi tə?

Mpi tə, ŋmakəlyəu na musəŋ,
na yooŋ na hūle tike ke yəlaa laki.

⁴ Nəyəl u tasəyi kiin ke tənəyū.
Pəcə paa hūləyi tampana ke a lonte taa.
Asayaa nté tampana nyéma,
na hūle wakələyi.

Papiloni nyéma wataa

⁵ M'póyó Tacaa cəwa si:

Í nyəní piitimnaa na səyəntu kpa-mə.

Mpi tə, təmlə natəli tu la na í nana mə isə.

Halı ye paa heela-məye pə təm,
mə taa nəyəl taa tisi.

⁶ Maa kəna Papiloni kpaŋtənaa mpe.

Pa fəi nəyəl pətəətəle.

Pa cəəki antulinya tənaya na pá ləkəyi ləlaa tətə.

⁷ Pa təm wə səyəntu ké.

Kalampaani ké pa təyənə mpi pa caaki lapu tə.

⁸ Pa kpaŋənəŋ ləŋləŋ lapu tē kpoəŋ.

Pa kəla tənə ke sunsuməyən ŋku nyəyəsí puwa tə.

Ye pa luna pooləŋ pa kpaŋənəŋ ŋmaaki ké.

Í kələyi hūntu ké isə həkəle tiliyi kampaŋa waalı.

⁹ Wontu kuuu ke pa kəŋ paa nyəyəsəyi.

Pa kuuki saləkətənaa ke tuutuuma isə kanyəŋa pee.

¹⁰ Pa footiyi awulaa na pá wonjiyi tətə təkəlaa.

Koloosi acalee u kayatəyi-wə.
Pa loŋ haɸee kɛ koloosi acalee kila ké,
na pá lɛɛkəyi-yɛ.

¹¹ Pa haka tam ké isɩ kacuculaya.
Akpaala kɛ pa tɛɛləyi.

Isɔ kuyəɣətutu tɛləsɔlv yaaki Isɔ kɛ tɔm naale nyəm

¹² Hatoo kancaalaya taa,
Tacaa nyá kɛna ma Naŋŋtu.
Ile tɔ kaa sɩ.
Hai, nyayale ma kentulu.
Nyá kɔnna tá kolontunaa panɛ sɩ,
n hɔŋna tá ŋkpaŋyɔv.

¹³ Ama nyá isɛ u nyənəyi isayatu yaa mɔsɔŋ.
Ile pepe tɔɔ ké n sumna asayaa mpa
pa wakələyi kupama tɔ?
Pəyele peɛ pa lapəna sana.

¹⁴ Pepe tɔɔ ké n nyənəyi yɛlaa isɩ tiina.
Yaa isɩ filifilinaa mpa pa fɛina paasənɩv tɔ?
¹⁵ Papiloni nyɔma kpa yɛlaa ké isɩ kulaya.

Yaa isɩ puluyɔ puukuyɔ tinte tɔ.
Pa laŋa hɩlɔma kɛ pə tu fɛi.
¹⁶ Pa laawa pa puluŋ na pá wɔ pə tulaalɔnaa.
Mpi tɔ, inəyi pa waakəna,
na pa tɔɣnaya kɛ kupəŋka.

¹⁷ Pa kaa heɛsɩ piitimnaa lɛmpa
kuyɔ na pa layalɛ kɛ mpu?

2

¹ Ḿpóyó Isɔ kuyəɣətutu tɛləsɔlv tasaa sɩ:
Maa caya ma tɔtanɛ na má fɛŋjiyi.
Ilena má nɩ nti Isɔ ká cɔ-m ma kɔsələmɔtu tɔɔ tɔ.

Siyisilu na ŋmakəllv pa tɔm

² Ntɛna Tacaa cɔ-m sɩ:
Nmaa nti ma kulaa na ma hɩli-ŋ tɔ.
Tu-təyi kpaatanaa tɔɔ ké teu,
na paa wei í pásɩ na í kala-tɩ.

³ Tɔm nti tɔ waatu ta tata ké sɩ tɔ la.
Ama pa sɩ tɔ waatu ké.
Ile taŋ-tɩ na naani.
Tu leeli ké tɔ kaa saali.

⁴ Nmaa sɩ isayav saaləyi yem ké.
Ama tampana təŋlv ná wɛna weesuyɔ kɛ ɩ taa tɛm tɔɔ.

⁵ Wɛnav ké asola ké.
Mpi tɔ, kalampaani yɛlaa u heɛsəyi.
Pa wɛ hiliŋ ké isɩ atɛtəɛ.
Pəyele paa haki, isɩ sɛm.
Pa lɛɛkəyi piitimnaa na pá puki,
na pá ŋmakələyi-wɛ.

⁶ Piitimnaa mpa paa kɛlaa tɔ
peɛ paa kɩlɩ pa ŋmakəllaa tɔɔ.

Mpusinaa kakpasí

Paa tuv-we sí mpusi we pa tɔɔ ké.
 Isu pa leekuvu lɛlaa nyəm na pá kaaki
 na pá pɔɔsəyi-weye kəmle tɔ,
 pɔlee ké paa yele mpv iní pə lapv?

⁷ Mə kəma nyəma ká məli
 mə tɔɔ na pá lɛti-mɛ.

⁸ Isəna í ká leeka lɛlaa tɔɔ,
 paɣale ka leeki-mɛ mpi pə tɔɔ tɔ,
 í lapɔ tɛtɔnaa na acalɛɛ kɛ mʊsɔŋ na í kv-we.

⁹ Mpusi we mə tɔɔ ké.
 Mpi tɔ í pɛɛkəyi kasəyaya asilima nyəŋka sí
 yəlaa í nyənəyi-mɛye sɔsaa.
 Paa na mpv na í hvuki sí
 mə tɔŋ ká ləsi-mɛye wakəlvu taa.

¹⁰ Mə mayamaya í
 ləsəna fɛɛɛ na í tv mə ti.
 Í kv yəlaa tuutuuma,
 na í wakəli mə ti.

¹¹ Paa koloosi taa pɛɛ,
 isu a mapa kapusi na á pɔɔsi-mɛ
 na lɔtasi náá tisi.

¹² Mpusi we mə tɔɔ ké.
 Mpi tɔ, yʊlʊkʊɛ na ŋmakəlvu kɛ í sukəna acalɛɛ.

¹³ Pə tɔɔ ké piitimnaa təmle nyaya kəkɔ.

Pa wahala saala yem.
 Pə tənaya mpv Ate na isɔtaa tv Tacaa təmle ké.

¹⁴ Yəlaa təna ká tɛ na pá nyi Tacaa teeli tv ké.
 Paa nyəm-i tɛtv təna taa ké isu tɛŋku lɔm waasɔvu
 kanyəŋa tɔɔ tɔ.

¹⁵ Mpusi we mə tɔɔ ké.
 Mpi tɔ, í tɔyi mə tɔyɔntələnaa kɛ sʊlʊm kɛ sɔsɔm.
 Pə kvyi-we na pa kvɔyɔləm cɛ,
 na pə yele-weye kpɛla,
 ɪɛna í nyənəyi.

¹⁶ Fɛɛɛ kɛ í nanəyi na í taaki mə tokuŋ.
 Pə taya teeli,
 mu nyɔ-wi na í səŋ kpɛla.
 Tacaa ká mv pááná,
 na í tv-mɛye wahala na tɔŋ.
 Í ká pəsi tɛtɛlataa.

¹⁷ Isu pa sɛtvu Lipaŋ hɔtvu kɛ mʊsɔŋ tɔ,
 pɪ məli mə nyɔɔŋ taa.
 Mpi tɔ, í kpiisa taalɛ wontu.
 Í kv yəlaa.
 Í lapəna tɔŋ kɛ tɛtv taa acalɛɛ yəlaa.
 Pɪ nyaasi mə pɔntv.

¹⁸ Pepe tɔɔ ké í luki tɔŋ kɛ nyəyɔtv?
 Í saakəyi-i taasi,
 na í puɣusiɣina mə ti.
 Í tɔyi mə niŋ kʊlapəm kɛ naani,

anɪ pələ pu yəɣətəɣɪ?

¹⁹ Mpusi wɛ mə tɔɔ ké.

Mpi tɔ ɪ yaaki taakukulaya sɪ ká fe,

na ɪ tən pələ sɪ tɔ kuli.

Pɔ́cɔ pə taa pulupɔ kaa pəsɪ na pɔ heeli-mɛyɛ natəli.

Paa na ɪ waasa tɪŋ ɪnɪ ɪ tɔɔ ké wɔla na liyitee nyəɣəɔ tɔ.

ɪ fɛina weesuɣu nakuli.

²⁰ Ama Tacaa ná wɛ ɪ tɔsɛɛɛ taa ké.

Antulinya yɔlaa mɛ ɪ su.

3

Hapakuku sələmvvɔ na Iso waasvɔv

¹ Wiinaɔ mpi Iso kuyəɣətɔtɔ tɛləsɔlɔ Hapakuku wiina Tacaa tɔyɔɛ sɪ:

² Hai Iso, Tacaa,

pa yəɣɔta nyá tɔma sɔsɔɔna tɔm na má nu.

ɪɛna má nyaŋna-ŋ.

La tá waatɔ taa ké tɔma anɪ a takanaa na yɔlaa ná.

Paa pu wɛɛ sɪ, ɪ́ mɔ pááná, huli-tɔyɔ suulu.

³ Iso luna Temaŋ,

Iso Naŋŋtɔ luna Palaŋ puɣɔ tɔɔ.

ɪ teu naaki ɪsɔtɔnɔyɔ tɔɔ ké,

na atɛ nyəm saŋɪ-ɪ.

⁴ ɪ kɔŋ na ɪ mɔyɪ kəkɔ na ɪ nɪŋ taa

timpi ɪ toma lukəna tɔ pə ɲmɛləsəyɪ.

⁵ Kɔtɔŋ wɛ ɪ nəyɔ tɔɔ ké na ɪ waali.

⁶ Ye ɪ səŋaa, tɛtɔ seliyi ké.

Ye ɪ nyənəyɪ,

kolontunaa huɣutiɣɪ pa lotu kɛ na sɔyɔntɔ.

Tam tɔɔ pɔ́ɔŋ ná seliyi.

Ləŋtaa pulasɪ nsi sɪ tɔɔ ɪ tɔŋaya tɔ sɪ yəkəyɪ.

⁷ Ma nawa Kusəŋ nyəma laŋwakəllɛ

na Matiyaŋ nyəma sɔyɔntɔ.

⁸ Tacaa, pusi tɔm kpaŋa-ŋ pááná na?

Yaa tenku yelina na nyá pááná huu?

N caya ɪsəŋmɔntɔ ké ɪsu yooɔ kɛkɛ,

na ɪ kpaɣanəŋ pukina-ŋ akaitɔ taa.

⁹ N kpaasa nyá tɔɔɔ.

Nyá nyəma wɛ ɪsu mpusi təŋsɔyɔ.

Tɛtɔ haa nəyɔ na pusi lu.

¹⁰ Ye pɔ́ɔŋ ɪ na-ŋ ɪ seliyi ké,

na tɛv huki tɛtɔ tɔɔ.

Tenku sɔsɔ suv wula,

na ɪ lɔm səŋəyɪ ɪsu koloosi.

¹¹ Nyá nyəma kɔtɔtɔna nyaaləm,

na nyá ɲmantaaya ɲmɛləsəyɔ,

səŋsəyɪ ɪlim na ɪsɔtɔ pa tɔntɛ ké.

¹² Ye pááná ɪ kpa-ŋ,

n cəɔki tɛtɔ ké na ɪ nənɪ piitimnaa.

¹³ N puki nyá yɔlaa na pa wulav

wei n kpawa tɔ pa waasvɔv.

Ulena n̄ ku asaxaa nyuɣu tu na i waali nyɔma.

¹⁴ Kolontunaa nyəmə́a kɛ n tɔlɛxəna pa nyɔɔŋ.

Pa nəxəsəna ké ısu kacuculaxa.

Pa huli⁸xi si pá ya₁-tu.

Pa kiisiyi lañhulɔmle kakiisasi.

Pa sɔɔlv puwa si pá kv-tv.

15 N cɔkɛna nyá kɔpɔnɔŋ kɛ
tɛŋku lum koloosi sɔsɔnsi taa ké.

16 Ma nu kəkote nté tə tənə na ma lanle pəsɪ.

Soyontu kpa-m na ma ntompee seliyi.

Ma tənuyü kawa,

ma tʊna hoowa na má wu səŋɔɔ.

Ulena má su na má taŋa ta tɔɔ kullaa

դկարիչս իմ կոյակս.

¹⁷Fikināa na lesenāa na Olifināa pə tɪŋ ná kisa lulɔyɔ.

Tawa kuhlām naa laki.

Heen na naan pə tɛma.

¹⁸ Ama Tacaa haana maya lahululumε.

Ma nu lelen ke Iso waasulu too.

¹⁹TaCaα Iso kεε ma ton.

Inl i ha-na-m tonte nyam isu nam,

na má təŋ pulasɪ taɑ̃.

Yontu tənəxe pa yoona sanku na tə wə yonyoolaa nyɔɔ tu yontunaa taa.

ISO KUYƆƆTUTU TELESULU

SOFONI TOM TAKƆLAYA

Kutulutu

Yuta tetu taa ké Sofoni teləsaya Iso kuyƆƆtutu ke wulav Sosiyası pəəle taa. Wulav ını ı kpiisina tunj na təlaalenaa tənə na í tayanı isosεεv, na í tɔlɪ Iso təsεεle nte paa təkaa tɔ na í tayanı. Sofoni heela piitimnaa leləa sɪ Iso hvule kəŋ. Ama waatu kəŋ wei ı taa Tacaa ká kəə na í waası Yosalem tɔ. Piitimnaa mpa paa pasa pa tɪ tɔ paa sεε Iso ké nəyɔ kulumaya.

Isəna pə faya Sofoni takəlaya tɔ:

Iso ka hvuna Yuta tetu na Yosalem ıcate nyóma, titite 1:1-2:3

I ka wakəli piitimnaa mpa pa cəəna Yuta tɔ, titite 2:4-15

Iso ká məŋna Yosalem nyóma ke pa wule taa, titite 3

¹ Yuta wulav Sosiyası wei ı ké Amonj pəyalv tɔ. I pəəle taa ké Tacaa yəƆətəna Sofoni. Isekiyası lɔləna Amaliya na Amaliya náa lɔli Ketaliya, na Ketaliya náa lɔli Kusi, na Kusi náa lɔli Sofoni. Təm nti Iso heela-ı tɔyɔle sɪ:

Tacaa hvule kuyaku təm

² Maa kv tetu tɔə weesuyv nyəm tənə.

³ Pə kpaxav yələa, na suması,

na tiina, na wontu tənə tɔ.

Maa wakəli asayaa na pə kpai təma.

Pə kaa kaası nəyɔlv.

Iso ka hɔ Yuta na Yosalem nyóma ɲkpaŋŋ

⁴ Maa hɔ Yuta na Yosalem pə yələa ɲkpaŋŋ.

Maa kpiisi tɔyɔ Paalı na kv kətələa tənə.

⁵ Maa kv mpa pa kpaaki kutulunj tɔə ké ahoo tɔ.

Pə tɛ yələa laaki isətulɔŋası ké pəcɔ pa sεεkɪ-m.

Anı pa tuukina ma hətɛ na tɔyɔ Milikom nyəntɛ.

⁶ Maa wakəli mpa pa haaki-m siyile tɔ.

Mpi tɔ, paa pεεkəyi-m pəcɔ paa caaki ma luyv nyəntv.

⁷ I su, ma hvule kuyaku kpεyetaa.

Ma tɛma kətasi tɔyɔnaya saav.

Ma tayanə mpa ma yaawa tɔ.

⁸ Wule ntɛyɛ maa hɔ nyɔyɔ nyóma na wulav piya pa ɲkpaŋŋ.

Paa mpa pa kεεkəna kpai nyóma tɔ pa ɲkpaŋŋ tɔtɔ.

⁹ Mpa pa ɲmaaki nənəkpɛtɛ isı ma ta nyɪ isənəa tɔ.

Pəyɛle pa suuliyi pa tɔyɔ kutulunj,

ke wɛnəv mpi pa ɲmuləna yolukule tɔ.

Maa hɔ pa ɲkpaŋŋ.

¹⁰ Kɔyanjukuyv paa nu yooɔ kakiisası

səsənsı ke Yosalem ıcate taa,

ke nənəyɔ ɲka pa yaa sɪ tiina nənəyɔ tɔ ka kinj.

Paa nu laɲwakəlle wula ke ıcate həyɔlvuyv kvfaluyv taa.

Paa nu tətəyɔ acufu səsɔ ke pulası tɔə.

¹¹ ıcate pətɛɛ nyóma mɛ í wii teu.

Mpi tɔ, maa kpiisi taatələa tənə.

¹² Waatu mægi maa kpaɣa fətəla
 na má pɛɛki Yosalem ɪcatɛ taa.
 Maa yoonaa yəlaa mpa pa ɕayana pa ti
 ɪsu sulum tɔyatu kɛ atɪŋkpa taa tɔ.
 Pə tɛ yəlaa tɔŋna si maa waasəgi pulu.
 Paa kɔpantu paa ɪsayatu.
¹³ Paa lɛɛki pa wɛnau na pá yɔki pa tɛɛsi.
 Paa ŋma kɔfasɪ yaa.
 Ama pa kaa suu si taa.
 Paa sɔ lɛsɛŋ tuŋ.
 Ama pa kaa tɔŋ pə sulumaya.

Tacaa kuyaku

¹⁴ Mɔ́póyó Sofoni tasaa si:
 Tacaa huule kuyaku səsəu kpeɣetaa kɛɛ.
 Ku tɔŋa kɔntɛ kɛ lɔŋlɔŋ kɛ.
 Ye ku talaa,
 yəlaa ká wii na pə kpɛnna yoolaa taa yoolaa.
¹⁵ Mpi tɔ, ku kɛ pááná səsəuna kuyaku kɛ.
 Yəlaa laŋa ká wakəli tətɔɔtɔɔ kɛ pə wule nté.
 Pu yɔki na pə yele ncaa.
 Ihunte ká kpa na səkɛtuɣu anaam nyala.
¹⁶ Yoolaa ká huli akantɛɛ.
 Paa yaɣa yooi kakiisasi.
 Paa yoonaa koloosi acalɛɛ na a tɔfɛŋle.
¹⁷ Mɔ́póyó Tacaa tɔma si:
 Maa pɛti yəlaa kɛ laŋwakəlle taa.
 ɪ ká tutiɣi kɛ ɪsu yolumaa.
 Mpi tɔ, ɪ wakələna-m tɔ pə tɔɔ.
 Mə caləm ká ya ɪsu musuɣu,
 na mə nantu tasa ɪsu hute.
¹⁸ Mə liyitee yaa mə wula kaa pəsi
 na ɪ waasi-mɛɣe kuyaku ŋku ku wule.
 Ma pááná kəkɔ ka nyaya tetu tɔna.
 Maa kpiisi tɔ taa yəlaa tɔna.

2

Təpasəlaa yaav

¹ Mɔ́póyó Sofoni tɔma si:
 Fɛɛɛfɛi nyəma mɛ.
 ɪ kpa mə ti na ɪ maɣasi mə taa.
² Pə taa yasi-mɛ ɪsu nyutu kɛ kuyaku kolumuɣu taa,
 na pəɕɔ pu takɪ kuyaku ŋku Tacaa ká mu-mɛ na pááná
 səsəuna tɔ.
³ Tetu taa təpasəlaa mɛ mpa ɪ təkəgi ɪsɔ kiɪŋ kɛ teu tɔ.
 ɪ kɛsəna Tacaa tɔɔ.
 ɪ təkɪ mə təpasuɣu na ɪ tɔŋəgi tampana.
 Ntanyɪ pu kenti mə tɔɔ kɛ ɪsɔ pááná kuyaku wule.

ɪlim tətɔle tɔɔ nyəma ŋkpaŋuɣu hɛm

⁴ Kasa ɪcatɛ ká pəsi wulaya tetu.

Asəkaləŋ nyəntə ká yəki.

Paa təyənı Ásətəti yəlaa kə ilim taa.

Paa læsi İkoləŋ nyəma.

⁵ Kələti nyəma me mpa í kəma tenku nəyɔ tɔ,
mpusi wə mə tɔɔ ké.

Tacaa si: Maa kpiisi Filiisi nyəma na pa tetu tənə.

⁶ Mə tetu kə tenku nəyɔ tənə ká pəsi tɔla tətəyɔle.

Tiikilaa ká tən tə taa, na pá la pa heen tətəkəle.

⁷ Yuta yəlaa kukaasaa ká təyənə həyɔlvu yku.

Tənaya í ká tiikiyi mə kaləkəŋ,

İlena í puki Asəkaləŋ na í suvki taanası.

Mə İso Tacaa ká yoonə mə nəyɔ.

İ ká məŋna mə yəlaa mpa kolontunaa ka kpawa yomle tɔ.

İlim təlule nyəma ŋkpaŋvu həm

⁸ Mpyó Tacaa təma si:

Ma nuwa isənə Mowapu nyəma

na Aməŋ nyəma pa wəŋa ma yəlaa me,

na pá footi-me tɔ.

Pa tuv-me,

pa cusa mə tetu na kalampaani

na pá sɔɔsi pa nyəntu tɔɔ.

⁹ Pə tənə pə tɔ İso Tacaa má,

ma tuuki si isı ma kpiisa Mowapu

na Aməŋ pə nyəma isı Sətəm na Kəmɔɔ.

Pa tetu ká pəsi təm təhulle na wɔlaya tetu

na sɔwa tike nyala.

Ma yəlaa kakaasaya ká kənna na pá kuu pa wənəv,

na pá təyɔ pa tetu.

¹⁰ İsənə maa hɔ pa ŋkpaŋvu təyɔle.

Mpi tɔ, pa kəla kalampaani ké

na pá tuv Pə tənə pə tɔ má,

ma yəlaa.

¹¹ Tacaa má, maa nyəŋsi pa isə kə teu kə tənaya.

Maa wakəli antulinya tənə taa tuŋ.

İle piitimnaa tənə ká sɛɛ-m pa tetu taa.

Halənə pə kpənna hatəlaya nyəma tənə.

İlim ntəyən na pə mpətəŋ nyəma ŋkpaŋvu həm

¹² Mpyó Tacaa təma si:

Maa ku İtiyopii nyəma me mə tənaya yoou taa.

¹³ Maa tɔ ilim ntəyən tɔɔ həyɔlvu Asilii nyəma kə nin.

Maa wakəli-ku na Ninifi ıcatə səsəɔle pəsi ncaale

na wɔlaya tetu.

¹⁴ Kaləkəŋ ká həntəyənə ıcatə lonte taa,

na taale wontu kə waanı waanı.

Kpiisin na aluyucana ká caya akelenaa ncaa taa.

Paa pəli kutulun taa kpenkpelası kupənsi,

na si səyɔti nənəyɔ.

Katəkətəŋ ká wiiki ncaa pətolee tɔɔ.

¹⁵ İsənə ıcatə ńté tu tənə təyɔle.

Paa na tə yəlaa nyənaya-təyɛ səsəɔle,

nte tə fəina saala tə.
 Tu pəsi ncaale na pə yelina taale wontu.
 lēna tēlaa tēna kṛeetəyi nyōōj na pā sōlōyī-tē.

3

Yosalem nyəma ta nu Iso yaav

¹ Mṛyó Sofoni tōma si:
 Yosalem icate yəlaa mpa me
 í lakí isayatu tə.
 Í ḡmakələyi lələa,
 pəyele í kələyi Tacaa təo tə.
 Mpusi wə mə təo ké.
² Mpi tə, í ta nu Tacaa tōm.
 Í kisa í kpaaluyō mpi í kpaala-me tə.
 Pəyele í tá tū-í naani,
 í tá pēeki si Iso í səna-me.
³ Mə nyoyō nyəma wə ké isi
 təyolasi nsi si mu pááná tə.
 Mə huɓlaa ná wə isi sunsuməj
 likuyu na u tōsəyi cele təo tə.
⁴ Mə Iso kuyəyotutu teləsəlaa u paasəyəna pa təmlə.
 Pa kooki yem na pā kisiyi pa tilitu.
 Mə kətəlaa ná nyənəyi Iso nyəm kə yem ké
 na pā yəkəyi í kiiu.
⁵ Tacaa wə icate taa ké,
 na í təkí kawulaya na siyisuyu.
 Í lakí isayatu.
 Í təḡəyi tampana ké,
 na í huɓkəna paa tanaḡ ḡku.
 Paa na mpu tə, asayaa fəi fēele.
⁶ Mṛyó Tacaa yəyotaa si:
 Ma tēma piitimnaa təcu ké mṛyó kpiisuyu.
 Ma yəka pa koloosi acalēē.
 Ma wakəla pa haṛēē.
 Təntaa mayamaya fəi tətə.
 Pu kpiisi pa acalēē,
 nəyōɓ kaa wēē.
⁷ Ma təḡaya si,
 Yosalem nyəma me í ká nyana-m,
 í ká nu ma kpaaluyō.
 Íle ma kaa yəkí mə təcayalē isi maa kaləna-me tə.
 Ama mə mələa ké na í teləsəyi mpəle.
⁸ Í təḡ kuyaku ḡku maa kəo mə waali isi təyolaya tə.
 Ma tū ma taa si,
 ma kotiyi piitimnaa na kawulasi.
 Maa yele na ma pááná nyaya pa na
 antulinya tēna isi kəkə.

Tacaa layasuyō kə yəlaa yaasi

⁹ Mṛyó Tacaa yəyotaa si:

Maa layası yəlaa,
 maa nyaalı mə ısaɣatv.
 İləna í sɛɛ-m na lotu kvlɔmtv.
¹⁰ Paa ma yəlaa mpa mə í yawa na
 í tɛɛ Itiyopii tɔɔ tɔcayacaya tɔ.
 Í ká kɔɔ na í la-m kɔtasi.

Iseyeli yəlaa kakaasaya

¹¹ Kuyarŋku tɔ ma yəlaa kaa wɛɛna
 ıɛəna paa pəntəna-m tɔ pə fɛɛɛ.
 Maa ləsi mpi pə lakı-mɛɣe kalampaanı nyəma tɔ.
 İləna í yele mə təɣı hɔm ke ma pɔɣv naŋŋ nyəŋku tɔɔ.
¹² Maa kenti mə taa mpa pa pasəɣı pa tı tɔ
 na kɔnyəntɔnaa mpa pa tɛɛləɣı-m tɔ pa tɔɔ.
¹³ Iseyeli nyəma mə mə kakaasaya
 kaa tasa mpi pə ta sıyisi təɣɔ lapv.
 Pəyele í kaa looli,
 yaa í tɔsı nɔɣɔlv.
 Í ka tɔkí ké na í hɛɛsı,
 nɔɣɔlv kaa nyaası-mɛ.

Yosalem lanheəsəle

¹⁴ Yosalem ıcatɛ yəlaa,
 na Iseyeli nyəma mə,
 mə təna mə lanja í hvlɔmı,
 Í yɔələna mə lotu təna.
¹⁵ Tacaa yela mə ŋkpaŋɔv ke hɔm.
 Í təɣəna mə kolontunaa.
 Iseyeli nyəma wulav Tacaa wɛ mə waalı ké.
 Pə fɛı sı í nyana wahala nɔɣɔlv.
¹⁶ Kuyaku ŋkɔv yəlaa ká tɔ sı:
 Yosalem nyəma mə,
 í taa nyá,
 mə apalɔtv í taa le.
¹⁷ Tacaa mə lɔɔ wɛ mə waalı,
 na ı tɔŋ.
 Í ká yele na í la akanaa.
 Mə tɔɔ ké ı lanje hvlɔmaa.
 Í sɔɔla-mɛɣe na í haakı-mɛɣe weesuyv kɔfalɔvɔ.
¹⁸ M̐póɣó Tacaa yəɣɔtaa sı:
 Yosalem yəlaa mpa mə í hatələna acima,
 na mə lanje wakələa tɔ.
 Maa kpeyeli-mɛ na má keɛlı mə fɛɛɛ.
¹⁹ Waatv unəɣı maa hɔ mə muɣullaa ŋkpaŋŋ.
 Maa la kɔɔle ke mpa pə kɔwa tɔ.
 Maa məŋna mə yəlaa mpa pa kpawa yomle tɔ.
 Maa yele na mə kɔtvɔv pəsi ısanɛ.
²⁰ İləna má kpeyeli-mɛ na má kəna.
 Maa tv-mɛɣe teeli na má kɔsı mə nyɔvɔ
 ke atɛ yəlaa təna taa.
 Tacaa má ma yəɣɔtəna mpv.

ISO KUYƆƆTUTU TELƆSULU

ASEE TƆM TAKƆLAYA

Kotulɔ

Isɔ kuyƆƆtutu telɔsulɔ Asee lɔpa sɪ, pɔ tayanɪ Yosalem Isɔ tɛsɛɛɛ nɔmav. Ile pu wɛɛ sɪ Yuta nyɛma mpa pa laala kɔntɛ na Papiloni tɔ mpe pɔ nɔmana Isɔ tɛsɛɛɛ nɛtɛ. Ama peɛ pa apalɔtɔ ta laa yɔɔlɔyɔ. Ntɛna Asee tasa nyɔyɔ nyɛma kɛ apalɔtɔ sɪ, pɔ suu tɛmlɛ taa.

Isɛna pa faya Asee takɛlaya tɔ:

Pa tayanɔyɪ Isɔ tɛsɛɛɛ nɔmav tɔtɔ, titite 1

Isɔ tɛsɛɛɛ kɔfatɛ teu, titite 2:1-9

Yɛlaa asilima, titite 2:10-19

Tacaa nɔɔsɪ kɔpaɲsɪ, titite 2:20-23

Pa tayanɔyɪ Isɔ tɛsɛɛɛ nɔmav tɔtɔ

¹ Mpuɔyɔ Pɛɛsɪ wulau sɔsɔ Taliyusi kawulaya pɛnaya naale nyɛnka isɔtɔ naatoso nyɛn kuyaku kancaalaya nyɛnku wule. Tacaa heela Isɔ kuyƆƆtutu telɔsulɔ Asee kɛ tɔm sɪ í telɔsɪ-tɛyɪ Yuta nyɔyɔ tɔ Salatiyɛɛɪ pɔyalɔ Solopapeɛɪ, na kɔtulɔ sɔsɔ Yosataki pɔyalɔ Yesuwa.

²⁻³ Ntɛna Asee yɔƆtɔ tɔm nti sɪ: Pɔ tɛna pɔ tɔ Tacaa mɔ ma yɔƆtɔaa sɪ, Isɛyɛɪ yɔƆtɔyɪ sɪ, pɔ ta tata Isɔ tɛsɛɛɛ nɔmav.

⁴ Ile pɔ wɛ teu sɪ mu hɛntɔyɪ kutulɔn wei pa lapa kacɔka kɛ teu tɔ í taa. Ilɛna Isɔ tɛsɛɛɛ nɔɔ kɛ ncaale na?

⁵ Pɔ tɛna pɔ tɔ Tacaa mɔ ma tɔma Isɛyɛɪ nyɛma sɪ í huɔ mɔ tɔntɛ tɔm kɛ mɔ taa.

⁶ I tuuwa sɔsɔm ama mɔ kɔmtɔ ta kpa. Mɔ tɔƆnaya ta tɔ sɪ, í tɔƆ na í haya. Pɛcɔ mɔ sulɔm ta tɔ sɪ, í nyɔ na pɔ ku mɔ lukɔtɔ. I fɛina wontu sɪ í suu na pɔ haɲ-mɛ. Pɛyɛɛ tɛmlataa kufɛɔyɔ kulɔyɪ huɲtɔ kɛ yem.

⁷ Pɔ tɛna pɔ tɔ Tacaa tɔma sɪ í huɔ mɔ tɔntɛ tɔm kɛ mɔ taa.

⁸ Ilɛna í kpa pulaya tɔ na í sɛtɪ taasi, na í nɔma-m Isɔ tɛsɛɛɛ. Waatu inɔyɪ pu kɔsɪ ma nyɔyɔ kɛ isɛna pɔ mɔnaa tɔ, na ma laɲɛ hɛɛ.

⁹ I ka tanɔaa sɪ í ku tɔƆnaya kɛ sɔsɔm. Ama í ta hiki mpɔ. Isɔ wosa heelim kɛ mpi í kpeena mɔ tɛɛsɪ taa tɔ ilɛna pɔ saali yem. Pɔ tɛna pɔ tɔ Tacaa mɔ ma pɔɔsɔyɪ-mɛ sɪ pepe tɔ kɛ mpɔ? I yɛla Isɔ tɛsɛɛɛ kɛ ncaale, na paa wei í paasɛna í mayamaya í tɔyaya.

¹⁰ Mpɔ pɔ tɔ kɛ paa tɛv kɔlɔmɔyɔ ta nu. Pɛcɔ pulɔpɔ ta nyɔ.

¹¹ Isɔ kɔna wɔlaya kɛ tɛtɔ taa na pulasɪ tɔ. Mɔ tɔƆnaya pee tawa, na mɔ lɛɛɲ na olifinaa pɔ tuɲ na mɔ halɛmnaa lempɪ wɔlaa. Yɛlaa na tɔla pa laki wahala. Mɔ wahala saala yem.

¹² Mpuɔyɔ Salatiyɛɛɪ pɔyalɔ Solopapeɛɪ, na Yosataki pɔyalɔ kɔtulɔ sɔsɔ Yesuwa, na Isɛyɛɪ nyɛma kakaasaya tɛna, pa mɔwa Tacaa tɔm nti Isɔ kuyƆƆtutu telɔsulɔ heela-wɛyɛ mpɔ tɔƆ nɲɲ naale. Ilɛna Asee nɔɔ pɔsɪ na í la í tɛmlɛ kɛ teu. Kuyaku nku yɛlaa ka wɛna Isɔ sɔƆntɔ kɛ.

¹³ Mpuɔyɔ í tasa-mɛyɛ Isɔ Tɔm lɛntɪ kɛ heeluyɔ sɪ Tacaa yɔƆtɔaa sɪ: Ma su nɔƆ sɪ, maa wɛɛ mɔ waali.

¹⁴ Mpuɔyɔ Tacaa hawa Yuta nyɔyɔ tɔ kɛ apalɔtɔ, na Yesuwa, na kɔtulɔ sɔsɔ, na pa tɛna mpa pa luna yomle tɔ. Ilɛna pɔ suu pa Isɔ Pɔ tɛna pɔ tɔ Tacaa tɛsɛɛɛ kɛ nɔmav.

¹⁵ Wulaw Taliyusi kawulaya pənaɣa naale nyəŋka, isətu naatoso nyəŋ kuyaku hui na liyiti nyəŋku ke pa caala təmlɛ.

2

Isə təsɛɛ kɔfate teu

¹ Mpuɣu wulaw Taliyusi pənaɣa naale nyəŋka, isətu naatosompəɣolaya nyəŋ, kuyaku hui na kulmɔɣu wule. Tacaa tasa Isə kuyəɣotutu teləsulu Asee ke tɔm heeluyu.

² I tɔma-ɪ kɛ si: Heeli Solopapɛɛli na kɔtulu sɔsɔ Yesuwa na pa tənə mpa pa luna yomle tɔ si

³ Mə taa nəɣɔlu tɔsəɣi isənə Isə təsɛɛle ntɛ tu tewa ləŋtaa tɔ? Ama nəɔnɔ tɔ teu mpi pə səpa.

⁴ Pə tɔɔ kɛ Tacaa má ma tɔma si, Solopapɛɛli na Yesuwa na tetu yɛlaa tənə í kaasi má tu na í suv pə təmlɛ taa. Mpi tɔ, ma wɛ mə waali kɛ.

⁵ Waatu wei í luna Icipiti tɔɣɔ maa siu mpv. Ilɛna ma feesuyu wɛ mə waali, ɪɛ í taa nyá.

⁶ Pə tənə pə tu Tacaa si, pə kaasa pəcɔ. Maa ciyiti isətonɣu na tetu na tenkunaa tənə.

⁷ Maa liyiti piitimnaa kɛ yem yem. Maa kənə mə wɛnau kɛ cənɛ. Maa yele na Isə təsɛɛle la teu kɛ sɔsɔm.

⁸ Pə taya pulu, ma tənna antulinya wula na pə liyitee tənə.

⁹ ɪɛ Isə təsɛɛle naale nyəntɛ ká tɛɛ kancaalaya nyəntɛ kɛ teu təkpataa. Lonte tənɛ tɔ taa kɛ maa yele na í hɛɛsi. Pə tənə pə tu Tacaa má ma yəɣətənə mpv.

Yɛlaa asilima

¹⁰ Mpuɣu Taliyusi kawulaya pənaɣa naale nyəŋka, isətu pəɣolayafɛi nyəŋ, kuyaku hui na liyiti nyəŋku wule. Pə tənə pə tu Tacaa tasa Asee ke tɔm heeluyu

¹¹ Si: Pɔɔsi kɔtɔlaa si

¹² ntanyi mə taa nəɣɔlu tu kɔtaya nantuyv ntɛ ɪ toko taa. Ilɛna toko unɪ í tokina potopoto yaa tuusi hatu, yaa sulɔm yaa nim yaa tɔɣonaya nakɛli. Pə mɔnaa si í tasa-kɛyɛ Isə kɛ hav na? Ntɛna kɔtɔlaa si: Aai.

¹³ Ilɛna Asee tasa si: Ye nəɣɔlu tokina sətu ɪɛna pɔntu tokina tɔɣonaya. Kaa pəsi asilima nyəŋka na? Ntɛna kɔtɔlaa si: Ɛɛ.

¹⁴ Mpuɣulɛ Asee tɔma si: Tacaa si, mpuyv ma nyənəɣi tetu tənɛ tɔ yɛlaa, na mə kulapəm tənə. Pə tənə mpi í lakɪ-m kɔtaya tɔ pə kɛ asilima kɛ.

ɪ paasəna teu kɛ pə kpaɣav saŋa tɔ

¹⁵ Mpɔ tɔ, í paasəna teu. ɪ ná mpi too pə kpaɣa lapu na pə suna saŋa, na pəcɔ í kpeyeli pɛɛ na ɪ ŋmaaki Isə təsɛɛle tɔ.

¹⁶ Waatu unɪ tɔ, ye nəɣɔlu pola kpóú lɔv kɛ təkəŋ hui. Naanɔwa tike kɛ ɪ ká mayana. Yaa wei í pola sulɔm liitilinaa nule na naanɔwa kɛ cosuyv hui tike kɛ ɪ ká mayana.

¹⁷ Ma yelina na mə tɔɣonaya pee nyəŋka wuli na tɔmpɛɛ wakɛli mə kɔtəɣɔv. Paa na mpv mə taa nəɣɔlu tɔ pəsənə ma tɔɔ.

¹⁸ Pə kpaɣav saŋa tɔ í paasəna teu kɛ mpi pu la tɔ. Mpi tɔ, isətu pəɣolayafɛi nyəŋ kuyaku hui na liyiti nyəŋku kunɛyɛ í su Isə təsɛɛle kite. ɪ paasəna-təɣi teu.

¹⁹ Ntəŋ pulu tɔ kaasi kpeen taa? Paa mə tun kɔtɔtəɣəŋ, ɪ ta lɔli. Ama pə kpaɣa saŋa waali tɔ, maa kooli-mɛyɛ kupantu.

Tacaa nəɔsi kupaŋsi

²⁰ M'puyv Tacaa tasa Asee ke heeluyv ke tɔm naale nyəm ke kuyakv kɔlɔmuyv
ɛkv si:

²¹ Heeli Yuta wulav Solopapeeli si, maa ciyiti isɔtɔnuyv na tetv.

²² Maa kusi ate awulaa, na ma yele na ate kawulasɩ su tɔnaya. Mə keekɛnaa na
pa cayalaa ká pəsi nyagaina, na kpayanəɲ náá si. Kpayanəɲ cayalaa ká kv tɔma.

²³ Ama kuyakv ɛkv ma tɔmle tv Solopapeeli nyaya maa kra wulav na ń weɛ isɩ
ma kuyusuyv. Mpi tɔ, nyaya ma kpawa si ń tɔyɔ kawulaya na ma hɛte. Pə tɔna pə
tv Tacaa ma, ma yɔyɔtəna mpv.

ISO KUYOYOTUTU TELƏSULU

SAKALI TOM TAKƏLAYA

Kutulu

Pa lula Iso kuyoyotutu teləsulu Sakalı ke Papiloni tetu taa timpi Yuta nyəma ka we isu yomaa tō. Pə waali ke pana Solopapeeli na kətolu səsə Yosuwə pa kəma Yuta tetu taa. Waatu kolum ke Sakalı na Asee pa lapa pa təma. Sakalı tasa yəlaa ke layatu sɪ pə məli Iso kin na pə ŋma Iso təseəle. Sakalı tōm takəlaya faya tōm naaleye. Iso təseəle ŋmau na Yosalem məlvu ke ɪ wule taa. Iso ká tayanɪ ɪ yəlaa.

Iso ka tilina wulav nəyolu, na ɪ pasəyɪ ɪ tɪ, pácó ɪ ké tiikilu. Yəlaa ka tɛ na pá kv-ɪ. Ləlaa ná naaki sɪ Yesu tōm ke pa kəsəyɪ mpv.

Isəna pa faya Sakalı takəlaya tō:

Mpi mpi Iso hula Sakalı ke toosee taka taa tō, titite 1-8

Iseyeli nyəma na piitimnaa ləlaa pa tōm, titite 9-14

TOMNAA MPA PƏ HULA SAKALI TƏ

Tacaa mələyəna Iseyeli nyəma

¹ Pəsə wulav səsə Taliyusi kawulaya pənya naale nyəŋka, isətu pələfəɪ nyəŋ, ke Tacaa yəyətəna Pelekiya pəyalu Sakalı. Itoo saali kəle.

²⁻³ Sɪ ɪ heeli Iseyeli nyəma sɪ: Pə təna pə tu Tacaa má, ma muna mə cəsənaa ke pááná ké təsəyəsəyɪ. ɪ məli ma kin, ɪlənə máá kəsəna mə tō. Ma sɪ rɪpuyv ma nəyó ké.

⁴ ɪ taa kəena mə caanaa. Maa təma ma kuyoyotutu teləsəlaa heeluɣu ke ləŋtaa sɪ pá teləsɪ-mə sɪ, ɪ lə mə təntə na mə lakasɪ isayası. Ama ɪ ta tisi na ɪ mv ma tōm na ɪ nuna-m.

⁵ ɪ nyəma teu sɪ mə cəsənaa na ma kuyoyotutu teləsəlaa mpə pa səpa.

⁶ Pəyele ma kukpaalətu na ma kəsəsutu nti tə tōm maa heela ma kuyoyotutu teləsəlaa sɪ, pá teləsɪ-mə tō, tə mayana-məyɛ teitei ké. ɪlənə ɪ cəkəna sɪ mə lakasɪ isayası tō ké Tacaa má, ma lapa-məyɛ mpv. ɪlənə ɪ layası.

Sakalı toosee taka kancaalaya nyəna

⁷ Mpuyv Tacaa yəyətəna Pelekiya pəyalu Iso kuyoyotutu teləsulu Sakalı. Wulav səsə Taliyusi kawulaya waatu taa ké ɪ yəyətəna-ɪ, pənya naale nyəŋka isətu naanəwa na kolum nyəŋ kuyaku hiu na liyiti wule.

⁸ ɪlənə pá lá Sakalı isu toosee taka na ɪ ná nəyolu caya kpayanvəsəməya. ɪlənə ɪ səŋa tiikasɪ nasalı sɪ heku ke tətəkəle natəli tə taa. ɪ waali ké kpayanvəsəmasɪ na kpayanvəhəlvmasɪ na huluhulv.

⁹ Ntəna má pəsə isətəa tillu wei ɪ ka yəyətəna-m tō sɪ: Tacaa, kpayanəŋ ɪnɪ, ɪ kətoluyv suwe? Mpuyvle sɪ: Maa kəsəɪ-ŋ.

¹⁰ Mpuyv apalv wei ɪ səŋa tiikasɪ heku taa tō ɪ tōma sɪ: Tacaa tilina-wə sɪ, pá cəw tetv.

¹¹ Ntəna kpayanəŋ cəyalaa mpə pa kəsəyɪ isətəa tillu sɪ: Tə cəwə tetv təna. Ama heəsuyv wenna paa timpi, yooɪ fəɪ tiili.

¹² Ntəna isətəa tillu nəyó təkpaɪv sɪ: Tacaa Pə təna pə tu, pusɪ hiu na naanəwa kəlv n mv Yosalem na Yuta acaləe ləna na pááná. Pəlee ké n ká hvl-yəyɛ suulu?

¹³ Mpuyvle Tacaa heela-ɪ tōm naani nyəntu nti tə kpaasəyɪ apalv tō.

Tacaa paasəyəna Yosalem tətə

¹⁴ Ǻpuyv isɔtaa tillu wei ı yɔɔɔayana-m tɔ ı tɔma-m sɪ: Kpaali Pə tana pə tɔ Tacaa má ma tɔm.

Ma sɔɔla Yosalem na Siyɔŋ pulaya

ké isu yem na kpete.

¹⁵ Ama ma taa kpaana piitimnaa mpa me í hɔŋ mə tɪ tɔɔɔ.

Mpi tɔ, pəciuu ké ma muna lseyeli na páána.

Uena mu pəsəyi-ı ncaale.

¹⁶ Pə tɔɔ ké ma kpaaləyi

sɪ maya Pə tana pə tɔ Tacaa,

maa məli Yosalem.

Maa la kɔpantɔ na í tayanı lɔ tɔsɛɛ ké ŋmaɔ,

na í kɔsɪ ıcatɛ tɔtɔ.

¹⁷ Ǻpuyv isɔtaa tillu tasa-m heeluyv sɪ:

Kpaali tɔtɔ sɪ,

maa tasa Yosalem ké ləsuyv.

Maa waasi Siyɔŋ na pə cayanə mə acalɛ tɔpəkɛɛ.

2

Sakali toosee taka naale nyəna

¹ Ǻpuyv pə tasa-m isu toosee taka tɔtɔ na ma ná hɔŋ liyiti.

² Uena má pɔɔsɪ isɔtaa tillu wei ı yɔɔɔəyənə-m tɔ sɪ: Hɔŋ ını ı kɔtoluyv suwe? Ǻpuyv sɪ: ını ı hɔləyənə piitimnaa tɔŋ nyəm. Mpi pə yasənə Yuta na lseyeli na Yosalem pə yɔlaa.

³ Uena Tacaa hɔlv-m koolaa liyiti.

⁴ Ǻpuyv ma pɔɔsa-ı sɪ: Pepeye pa kɔma lapv ké cənɛ? Uena í cɔ-m sɪ: Pa kɔmaya sɪ, pa nyaasəyi piitimnaa. Mpe pa yoonna Yuta nyəma na pá yasɪ pa yɔlaa. Uena pá yɔkɪ pa tɔŋ.

Sakali toosee taka tooso nyəna

⁵ Ǻpuyv pə lapa-m isu toosee taka na ma ná yɔlv na í tɔka ŋmənyaya kumayasaya.

⁶ Uena má pɔɔsɪ-ı sɪ: Leyɛ n puki? Ǻpuyv sɪ: Ma puki sɪ ma mayasəyi Yosalem ıcatɛ wɔŋ na tɔ tayaləŋ.

⁷ Ntɛna isɔtaa tillu wei ı yɔɔɔtənə-m tɔ í kpətənə isɔtaa tillu lɛlv wei ı sɔŋa-ı tɔ.

⁸ Ǻpuyv ı tɔma-ı sɪ: Polo n heelɪ ifepu wei ı tɔka ŋmənyaya tɔ sɪ, pa kaa ŋma koluŋa na pá cɔɔna Yosalem. Mpi tɔ, ı taa yɔlaa na tɔla pa kɛla payale.

⁹ Ama Tacaa yɔɔɔtaa sɪ: Máa wɛɛna isu ıcatɛ koluŋa kɔkɔ nyəŋka na ma teu naaki tɔ taa.

Tacaa yaaki yomle nyəma

¹⁰ Ǻpuyv Tacaa tɔma sɪ:

Mpa me ma yasa tɛtv tənə taa tɔ,

í lu ilim ntɔɔŋ tɔ tɛtv taa na í se.

¹¹ Yosalem nyəma mpa me

í wɛ yomle taa ké Papiloni tɔ,

í tayanı mə tɪ na í se.

¹² Ǻpuyv Sakali tɔma sɪ: Pə tana pə tɔ Tacaa tilinana-m tɔm sɔsɔɔntɔ tənɛ. ı yɔɔɔəyənə piitimnaa mpa pa yoonə ı yɔlaa me tɔ sɪ:

Ye wei í tokina-mɛ pə wɛ isu maya pɔntɔ tokinaa.

¹³ Maa kɔli piitimnaa

mpa pa ηmakela-me tɔ pa tɔɔ.
 Maa yele na mɔ yomaa ηmakeli-me.
 Pu kɔɔ na pɛ la mpɔ ɔlɛ pɔlɛyɛlɛ ɪ ká nyɪ sɪ Pɛ tɛna pɛ tɔ Tacaa tilina-m.

¹⁴ Tacaa sɪ:

Yosalem nyɛma ɪ ηmaalɛna lanhɔlɔmlɛ.
 Maa kɔɔ na má caya mɔ cɔlɔ.

¹⁵ Waatu inɛɣɪ piitimnaa payale ka kpɛntɛna-m.

ɪ ká pɛsɪ ma yɛlaa.

ɪlɛna má wɛɛ mɔ hekɔ.

Waatu wei mpɔ inɪ pu la tɔɔɔ ɪ ká nyɪ sɪ, mayale Pɛ tɛna pɛ tɔ Tacaa wei ɪ tila-m
 mɔ kinɪ tɔ.

¹⁶ Yuta ká tayani pɛsɔyɔ kɛ ma kpɛntɛ kɛ ma tɛtɔ taa.

ɪlɛna Yosalem náá pɛsɪ ma ɪcatɛ kɔlɛsɛlɛ.

¹⁷ Yɛlaa tɛna ɪ su.

Tacaa luna ɪ tɔyaya taa.

3

Sakali toosee taka liyiti nyɛna

¹ Mpɔyɔ Tacaa hula-m kɔtɔlɔ sɔsɔ Yesuwa. ɪ sɛɲa ɪsɔtaa tillu ɪsɛntaa. Satani ná
 wɛ ntɔɔɔɲ tɔɔ sɪ, ɪ caa-ɪ tɔm suuu.

² Ntɛna ɪsɔtaa tillu tɛkɪ Satani sɪ: Su, Tacaa lɛsɛna Yosalem. Yesuwa ná wɛ ɪsɪ
 tuputuyɔ ηku pa lɛsa kɔkɔ taa tɔ.

³ Yesuwa ka sɛɲa tɛna tɔ na ɪ suu asilima wontu kɛ.

⁴ Mpɔyɔ ɪsɔtaa tillu tɔma ɪ na mpa tɔ sɪ: ɪ wɔɔɔsɪ-tɪ. Ma hɛsa ɪ ɪsayatɔ. ɪ ká suu-ɪ
 acima wontu.

⁵ Na ɪ tasa sɪ: ɪ temi-ɪ saalaya kɔpaɲka. ɪlɛna pá la mpɔ. Pa suu-ɪ wontu
 kɔpaɲtɔ tɔtɔɔɔ na ɪsɔtaa tillu wɛ tɛna.

⁶ Tɛnaya ɪsɔtaa tillu tɔma sɪ:

⁷ Pɛ tɛna pɛ tɔ Tacaa má ma su ma nɔɔɔ sɪ:

Ye ɪsɛyɛli nyɛma tɔka ma kiinɪ
 na pá tɛɲɛɣɪ ma kɔtɔtɔtɔ
 maa kpa-mɛyɛ ɪsɔ tɛsɛɛɛ
 sɔsaa sɔsaa na ma taya paasɛnlɛ.
 Maa tɔ-mɛyɛ ɪsɔtaa tillɛ mpa
 pa wɛ ma tɛmlɛ taa ɪsɛntɔ tɔ pa taa.

ɪsɔ kɔnav kɛ ɪ tɛmlɛ tɔ

⁸ Mpɔyɔ Tacaa yɔɔɔtaa sɪ:

Kɔtɔlɔ sɔsɔ Yesuwa na ɪ taapalaa mɛ.
 Mɔ hulɛɣɛna nyɔyɔ yapɔ mpi pu kɔɔ tɔ pɛ tɔm.
 ɪ kɛ ηkpaɲɲ na ɪ nu.

Maa yele na ma tɛmlɛ tɔ Tafiti Hoole lu.

⁹ Ma sukɪ pɛlɛ nte tɔ wɛna ɪsɛ
 naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔ tɔɔɔ Yesuwa ɪsɛntaa.

ɪlɛna má ηmaa tɔ tɔɔ kɛ ma tɔm.

Maa kɔɔlɪ ɪsayatɔ nti tɔ pilisiyi
 ɪcatɛ tɛna tɔɔɔ kɔyaku kɔlɔmɔyɔ.

Pɛ tɛna pɛ tɔ Tacaa má,

ma yɔɔɔtɛna mpɔ.

¹⁰ Kɔyaku ηku kɔ kɔma,
 ɔlɛ ɪ ká yaa lɛlaa na mɔ na-wɛ ɪ yɔɔlɪ

mə tuŋ kulələŋ na mə fikinaa tɛɛ na hɛɛsuyv.

4

Sakali toosee taka kakpası nyəna

¹ Mpuvɔv isɔtaa tillu wei ɪ yəɣɔtəɣəna-m tɔ, ɪ kɔma na ɪ ciyiti-m isɪ pa feesuyv yulv wei ɪ tooki tɔ.

² Ilɛna ɪ pɔɔsɪ-m sɪ: Pepeye n naaki? Ma cɔ-ɪ sɪ: Ma naaki wula fətəla. Na nim tətulɛ kɛ ɪ nyuvv taa. Na fətəlanaa kɛ naatosompɔɣələya, na pa kponkpontu na tɔ kɔkɔ.

³ Pə kaasɪ na Olifi tuŋ naale sɛŋa tənaya ŋwaan na mpələ tɔɔ.

⁴ Ntɛna mə pɔɔsɪ isɔtaa tillu wei ɪnɪ ɪ yəɣɔtəna-m tɔ sɪ: Ma caa, pepeye pə tənə isəntɔ pə hɔləyi?

⁵ Ilɛna ɪ pɔɔsɪ-m sɪ: Ye mpv n ta nyɪ? Ma sɪ: Aaɪ, ma caa.

⁶ Mpuvɔlɛ sɪ, Tacaa heela-m tɔm sɪ mə tɛləsɪ Solopapɛɛli sɪ:

Pə taya toŋ yaa nantv taa alaafəya tɔm.

Ama ma feesuyv toŋ kɛ.

Pə tənə pə tɔ mə ma yəɣɔtəna mpv.

Nɔɔsɪ nsi pa su Solopapɛɛli tɔ

⁷ Paa wahalanaa kaawa isɪ puvv,

Tacaa ká yɔkɪ-wɛɣɛ.

Solopapɛɛli ká ləsi kantəkaya pələ nte

pa kɔna Iso tɛsɛɛlɛ nyuvv tɔ.

Ilɛna yələa wiliti teu.

⁸ Mpuvɔ Tacaa heela-m sɪ:

⁹ Solopapɛɛli ká ŋmana Iso tɛsɛɛlɛ tənɛ na ɪ niŋ na ɪ tɛ-tɛ.

Waatu inəyi ɪ ká nyɪ sɪ Pə tənə pə tɔ Tacaa tilina-m mə kiŋ.

¹⁰ Mpa pa nyənəyi yem kɛ tɛmisi sənɛ tɔ,

pa laŋa ká hɔlɔmɪ waatu wei paa ná kɔmɔɣasuvv kɛ Solopapɛɛli niŋ taa tɔ.

Fətəlanaa naatosompɔɣələya inəɣələ

Tacaq isɛ nna ɪ naakəna tɛtɔ tənə tɔ.

¹¹ Mpuvɔ mə pɔɔsa-ɪ sɪ: Olifinaa tuŋ wei ɪ sɛŋna rɪpuvɔ fətəla ŋwaan na ɪ mpələ tɔɔ?

¹² Ilɛna mə tasa pɔɔsuvv sɪ: Olifinaa tuŋ wei kɛlɛ wula fusi nsi sɪ taa nim lukɪ tɔ?

¹³ Ntɛna ilɛ ɪ pɔɔsɪ-m sɪ: N ta nyɪ? Ma sɪ: Aaɪ.

¹⁴ Mpuvɔ ɪ cɔ-m sɪ: Olifinaa tuŋ inəɣələ apalaa naale wei pa pələ nim na pá kpa-wɛɣɛ Pə tənə pə tɔ Tacaa tɛmlɛ nyəma tɔ.

5

Sakali toosee taka naatoso nyəna

¹ Mpuvɔ pə lapa-m isɪ toosee taka. Ilɛ ma nawa takələya na ká kuləyi huntu nte.

² Ilɛna isɔtaa tillu pɔɔsɪ-m sɪ: Pepeye n naaki? Ma sɪ: Takələya hətəna na ká kuləyi huntu. Ka tayaaləŋ wɛ mɛɛtələnəa naanvwa. Ka wan kɛ mɛɛtələnəa kakpasɪ.

³ Mpuvɔ ɪ tɔma-m sɪ: Mpusi ká mayana tɛtɔ taa ŋmulaa, na mpa pa tuukina yem yem tɔ, paa ləsi-wɛɣɛ tɛtɔ. Mpɛɣɛ pa ŋmaa ka taa na ka waali.

⁴ Pə tənə pə tɔ Tacaa sɪ: Ma mayamaya maa kənna mpusi ɪnɪ. Mpusi ɪnɪ ɪ ká sɔɔ paa ɲmɪlɔ wei, na mpa pa tuukina ma hətɛ kɛ yem yem tɔ, pa tɛɛsɪ taa. ɪ ká caya tənə na ɪ wakalı kutuluɣu na kɔ pɛɛ na kɔ kpatən.

Sakalı toosee taka naatosompɔɣɔlaya nyəna

⁵ Mpɔɣu ɪsɔtaa tillu wei ɪ yɔɣɔtənə-m tɔ ɪ kɔma na ɪ tɔ-m sɪ: Kɔsɪ ɪsɛ. Pepe na pepeye n naakɪ tənə?

⁶ ɪlənə má pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pepeɣɛlɛ? Mpɔɣulɛ sɪ: Tɔkɔ ɲku kɔ taa wɛ ɪsayaɔ tənə tɔɣɔlɛ.

⁷ Waatɔ ɪnəɣɪ tɔkɔ ɲku kɔ pələ nyəɣəlɔɣu nyəntɛ kulaa na má ná alɔ nɔɣɔlɔ na ɪ caya kɔ taa.

⁸ Ntənə ɪsɔtaa tillu sɪ: Alɔ ɪnɛ ɪ kənə ɪsayaɔ. ɪlənə ɪ tɔsɪ-ɪ na ɪ mənəna kɔ taa tənə na ɪ pá pələ.

⁹ Ma kɔsɪ ɪsɛ, ɪlɛ heelim kpaya alaa napələɣɔlɛ naalɛ na pá kənə. Pa kɛɲ nəɣəsənə kɛ ɪsɪ kɔlaalən. Mpɔɣu pa kpaya tɔkɔ ɲku na pá tɛɛna.

¹⁰ Mpɔɣu ma pɔɔsɪ ɪsɔtaa tillu sɪ: Lɛɣɛ pa pukina-kɔ?

¹¹ Ntənə ɪ cɔ-m sɪ: Papiloni kɛ pa puki sɪ pa ɲma kutuluɣu na pá sɪ-ɪ na pá laakɪ.

6

Sakalı toosee taka pələfɛɪ nyəna

¹ Mpɔɣu pə lapa-m ɪsɪ toosee taka, ɪlənə má ná yoo kɛkɛnəa liyiti. Na pá lukənə nyəɣəlɔɣu kɔsɛmɔɣu pɔɔɲ naalɛ hɛkɔ taa.

² Kpayaɲən kɔsɛmən ɲɔɲna kancaalaya kɛkɛ. Kpayaɲən kɔkpɛɛtən kɛ kɛkɛ naalɛ nyən.

³ Kpayaɲəhulɔmasɪ kɛ kɛkɛ tooso nyən. ɪlənə kpayaɲən wei ɪ wənə cɔntɔ tɔlɔɲasɪ tɔɣɔ kɛkɛ liyiti nyən. Kpayaɲən ɪnɪ ɪ tənə ɪ ka wənə tɔɲ kɛ.

⁴ Mpɔɣu ma pɔɔsɪ ɪsɔtaa tillu wei ɪ yɔɣɔtənə-m tɔ sɪ: Kpayaɲən na ɪ kɛkɛnəa mpe pa kutuluɣu suwɛ?

⁵ ɪlənə pələ pá cɔ-m sɪ: Tɛtɔ tənə tɔ Tacaa kɲ kɛ fɛɛsɲ liyiti ɪnɪ ɪ lunaa. ɪlənə ɪ puki antulɪnya ɲɔɣələn tənə taa.

⁶ Mpɔɣu kpayaɲəkpɛɛtən kɛkɛ ná mənəna ɪlim ntɔɣən tɔɔ, kɛ Papiloni tɛtɔ taa. ɪlənə kpayaɲəhulɔmasɪ náa mənəna ɪlim tɛtɔlɛ tɔɔ. Na cɔntɔ tɔlɔɲasɪ nyən kɛ ɪlim mpətən tɔɔ.

⁷ Mpɔɣu cɔntɔ tɔlɔɲasɪ nyən ɪnɪ ɪ səlɛmaa sɪ ɪ ká cɔɔ tɛtɔ. ɪlənə Tacaa sɪ pá cɔɔ-tɪ.

⁸ Mpɔɣu Tacaa yaa-m na ɪ heelim sɪ: Kpayaɲən wei ɪ pola Papiloni tɛtɔ taa tɔ. ɪnɪ ɪ ká yelina na ma Fɛɛsuɣɪ tii ɲɔɣɔlɔɣu ɲku kɔ taa.

Yesuwa kawulaya tɔɣɔɔ

⁹ Mpɔɣu Tacaa heelam sɪ:

¹⁰ Mɔ kɔcɔɔ kɛ mpa Papiloni nyəma kuuwa tɔ pa kɲ. Mpeɣɛlɛ Hɛlɔtayɪ, na Topiya, na Yetaya. Polo saɲa mayamaya kɛ Sɛfaniya pəyalɔ Yosiya tɔyaya taa. Tənaya yɛlaa mpe pa wɛɛ.

¹¹ Caa wɔla na liyitee nyəɣəɔ. ɪlənə ɲ lu ntenuɣu ɲku n ká tɛ Yosatakɪ pəyalɔ kɔtɔlɔ sɔsɔ Yesuwa nyuɣu tɔ.

¹² Heeli-ɪ sɪ, Pə tənə pə tɔ Tacaa yɔɣɔtaa sɪ:

Yulɔ nɔɣɔlɔ wɛ cənɛ na pá yaa-ɪ sɪ Hoole.

ɪ ká lu ɪ tɛtɔ taa.

ɪnɪ ɪ ká ɲmana ɪsɔ tɛsɛɛlɛ.

¹³ In ɪ ká tayanəna-teye ɲmau.
 ɪ ká weena kawulaya kuyusum,
 ɪ ká caya ka kumte tɔɔ na í tɔɔ-ke.
 Kɔtulɔ ká wee ɪ kɔŋkɔŋ taa,
 na pá nukəna təmaya teu.

¹⁴ Ntenuyu ká caya Iso təsele taa. Pu tɔɔsɔyi-weye Helətaiyi, na Topiya, na Yetaya, na Sefaniya pəyalɔ pa kɔpantu tɔɔ.

¹⁵ Yəlaa ká luna poolun na pá kɔɔ na pá səna Iso təsele ɲmau. Ile í ká nyi sɪ Pə təna pə tɔ Tacaa tilina-m mə kiŋ.

Ye í nukəna mə Iso Tacaa ke teu pu la mpɔ.

7

Nəhəkvɔ ke Yosalem ncaale tɔɔ

¹ Mpuɔ Tacaa heela-m tɔm. Taliyusi kawulaya pənaya liyiti nyənka isɔtu pɔɔlayafɛi nyən wei pa yaa sɪ kisile tɔ ɪ kuyaku liyiti nyənku wule ke ɪ heela-m ti.

² Petɛɛli nyəma ka tilina Salesee na Lekem-Meleki sɪ pá kɔɔ Tacaa wiinau ke iso təsele taa.

³ Mpuɔ pa pɔɔsa kɔtəlaa na Iso kuyɔɔtɔtu tələsəlaa sɪ: Pə wee sɪ, tə wiiki na tə həkəyi nɔɔsi, ke paa pənaya ŋka ka isɔtu kakpasɪ nyən, isu too tə lakaya pusi payale taa tɔ?

⁴ Mpuɔ Pə təna pə tɔ Tacaa tɔma-m sɪ,

⁵ tələsɪ kɔtəlaa na tɛtu taa yəlaa təna tɔm sɪ:

Too pusi nɔɔtoso na naanwa

kɔlɔ í həkəyi nɔɔsi,

na í wiiki paa isɔtu kakpasɪ nyən

na isɔtu naatosompɔɔlaya nyən wei.

Ile pə taya ma lanɣhulɔmle ke í caaki na í lakɪ mpɔ.

⁶ Halɪ waatu wei í tɔki na í nyɔki tɔ,

mə ti lelen ke í pɛəkəyi.

⁷ Iso kuyɔɔtɔtu tələsəlaa ká tɛma Tacaa kukpaalətɔnaa panɛ pa nəɣsələ nav ke hatoo lɔŋtaa. Waatu unɪ ɪ taa Yosalem na ɪ cɔlɔ acalɛ we heesuyɔ taa. Pəcɔ yəlaa ká we ilim ntɔɔŋ na pə mpətəŋ tɛtu taa.

⁸⁻⁹ Mpuɔ Pə təna pə tɔ Tacaa tɔɔsa-m nti ɪ ka yɔɔtɔyɔ tɔ sɪ:

ɪ tən tampana na í huukəna.

ɪ lakɪ kɔpantu, í huləyi təmaya suulu.

¹⁰ ɪ taa muyuli suluwaa, yaa leelaa,

yaa mɔvɔlɔ, yaa konyɔntɔnaa.

ɪ taa mayasɪ isayatu ke mə tɛma tɔɔ.

¹¹ Ama yəlaa mə í kisa-ti. ɪ təkə mə ŋkpanɲ sɪ í taa nu.

¹² ɪ lapa mə nyama ke kpɔsəŋ isu pɛɛ. ɪ kisa Pə təna pə tɔ Tacaa má ma kuseyəsɔ. Ntəyi ma Feesuyɔ heela Iso kuyɔɔtɔtu tələsəlaa, na pá tələsɪ-mɛye too lɔŋtaa ɪlena í kisi nuu. Mpuɔ ma pááná huuna-mɛ.

¹³ ɪlena ma tɔ sɪ:

Timpi ma yaa-mɛ na í kisi tɔ.

Pə tɔ kɛ mə yaa-m sɪ má waasi-mɛ na maa kisi cɔv.

¹⁴ Maa yasɪ-mɛye yəlaa mpa í ta nyi tɔ pa hekɔ.

ɪ ka ye le mə tɛtu ke kpɛtɛ.

Mə taa nəɣɔlɔ u puki,

pəcɔ nəɣɔlɔ u kɔŋ.

I ku mə tətʊ na mə nɪŋ na tɛ pəsi tɛsəpaya.

8

Tacaa su i yɛlaa kɛ nɔɔɔ kupaŋka

¹ Mpuɔv Pə təna pə tʊ Tacaa heela-m sɪ:

² Maya Tacaa ma luɣu suv Yosalem

nyəma kɛ teu na má səki pa sɛm.

Na ma taa kpaakəna pa kolontunaa.

³ Pə tɔɔ kɛ ma yɔɔtɔaa sɪ maa məli Yosalem.

Maa tasa Siyɔŋ ɪcatɛ taa kɛ caɣav tɔtɔ.

Halı maa yaa Siyɔŋ sɪ tampana ɪcatɛ.

Maa layasi Siyɔŋ ɪcatɛ pulaya sɪ nanɪŋ nyəŋka.

⁴ Kukpatɛlaa ká nyəki pa kpatəŋ tɔɔ

na pá kɔɔ pá caɣa Yosalem taa.

⁵ Yɛlaa ká tasa Yosalem taa kɛ məluɣu.

Piya ká tasa luw kɛ tuutuuma na pá liyiliyi

ɪcatɛ hapɛɛ tɔɔ.

⁶ Iseyɛli yɛlaa kakaasaya u huuki sɪ mpʊ inɪ pə wɛ lapu.

Ama Pə təna pə tʊ Tacaa ná pəsəyənə na í la piti tɛmlɛ ntɛ.

⁷ Maa waasi ma yɛlaa mpa mɛ pa kpawa yomle tɔ.

Ilim tɛlɛlɛ na pə tɛtɛlɛ acalɛɛ taa kɛ pa pona-mɛ.

⁸ Maa kəna-mɛyɛ Yosalem na í wɛɛ ma yɛlaa.

Maa wɛɛ mə lɔɔ,

na má tɔki mə tɔɔ kɛ kawulaya na siyisuyu.

⁹ Mpuɔv Pə təna pə tʊ Tacaa yɔɔtɔaa sɪ:

I kaasi mə ti.

Mpi tɔ, nɔɔnɔɔ í nukɪ ma nɔɔsɪ nsi maa suwa tɔ.

Nsəyi lɔɔ kuyɔɔtɔtʊ tɛlɛsɛlaa ka kpaala waatu wei

pa tayana lɔɔ tɛsɛɛɛ kite suw sɪ pa ŋmaaki-tɛ tɔ.

¹⁰ Na pácɔ pá takɪ waatu inɪ tɔ,

yɛlaa yaa tɔla taa hikiyi kɛfɛluɣu.

Pácɔ pa suuki paa luki.

Ma yela yɛlaa kɛ sɪ pá lakɪ tɛmaya isəna pa sɔɔlaa tɔ.

¹¹ Ama pənɛntɛ ma heeliyi-mɛ sɪ,

ma kaa tasa mɛ mpa pə kaasaa

tɔɔ lapu isɪ lɔŋtaa nyəma.

¹² Maa la-mɛyɛ kupantu nti tə təna.

Tɛv kupanɔv ká ni.

Lɛsɛŋnaa na kɔtutuum ká la teu na í hɛɛsɪ.

¹³ Yuta na Iseyɛli pa kawulasɪ mɛ.

I ka wɛ piitimnaa lempa hɛkʊ kɛ isɪ mpusinaa.

Ama pənɛntɛ maa waasi-mɛ.

I ká pəsi piitimnaa mpi pa tɛŋsa nɔɔsɪ kupanɔsɪ tɔ.

Ile í kaasi mə ti, í taa nyá.

¹⁴ Maa tʊ ma taa kɛ sɪ ma lɔɔki-mɛyɛ wahala taa.

Mpi tɔ, mə caanaa ka kpaasa ma pááná kɛ,

na má tɔka-yɛ.

¹⁵ Ama nɔɔnɔɔ ma tʊ ma taa sɪ maa katɪ

Yosalem na Yuta nyəma mɛyɛ kupantu.

Ile í taa nyá.

¹⁶ Isəna í ká la təyɔlɛ sɪ
paa wei í heeli ɪ təyɔntələ kɛ tampana.
Í tənɣɪ sɪyisuyu kɛ mə hʊlɛnaa taa,
na í pɛɛkəyɪ hɛɛsʊyɪ.
¹⁷ Í taa la təmɔyɔ ɪsɔyatu yaa í tuuna yem.
Mpi tɔ, Tacaa má, maa caaki yaasinnaa mpe pa taka.

Nəhəkutu kuyeeɲ pəsa acima nyəɲ

¹⁸ Mpyu Pə tənə pə tu Tacaa heela-m sɪ,
¹⁹ má teləsɪ-mɛ sɪ: Nəhəkutu nti í həkəyɪ ɪsɔtu liyiti nyəɲ na kakpasɪ nyəɲ na
naatosompɔyɔlaya nyəɲ na naanʊwa nyəɲ kɛ pənaya taa tɔ. Tɪ tɛ na té pəsɪ
acima sɔsɔnna kɛ Yuta nyəma. Ama í sɔɔli sɪyisuyu na hɛɛsʊyɪ kɛ.

²⁰ Pə tənə pə tu Tacaa yɔyɔtaa sɪ:
Piitimnaa kpai nyəma na acalɛɛ payalɛ
yɔlaa ká tayanɪ Yosalem kɛ kɔntɛ.
²¹ Haləna ɪcatɛ lɛntɛ yɔlaa heeli lɛntɛ nyəma sɪ:
Tə polo na té sɛɛ Pə tənə pə tu Tacaa na té wiina-ɪ.
Iləna pɛlɛ pá tisi.

²² Piitimnaa toɲ nyəm
na yɔlaa payalɛ ká kɔɔ
Yosalem na pá sɛɛ-m na pá wiina-m.

²³ Ma heeliyɪ-mɛ sɪ,
waatu ɪnəyɪ piitimnaa waanɪ waanɪ naanʊwa
yɔlaa ká kpa Yuta tu nɔyɔlɔ ɪ toko taa sɪ:
Tə caa té tən-meyɛ ɪsɔsɛɛɛ.
Mpi tɔ, tə nuwa sɪ ɪsɔ wɛ mə waali.

ISEYELI NYƏMA NA PIITIM LEMPI NYƏMA

9

Isə hʊnnav kɛ piitimnaa lɛlaa

¹ Tacaa yɔyɔta ɪ təm
na té tala Hatalakɪ tɛtu taa.
Tə nu Tamasi ɪcatɛ taa.
Ilɛ pə taya lseyɛli nyəma tike kɛ ɪ paasəyənə.
Ama yɔlaa tənaya.

² Tamasi ɪcatɛ cɔlɔ Hamatɪ ɪcatɛ,
na Tiiri na Sitɔɲ acalɛɛ nna a wɛna
kpelikpeka sɔsaya tɔyɔ Tacaa yɔyɔtəyənə.
³ Tiiri nyəma í ɲmawa mə ɪcatɛ kɛ koluɲa kɛ.
Í kaa liyitee ɪsɪ kanyənə na wɔla ɪsɪ afəla.

⁴ Ama Tacaa ká lɛɛkɪ-tɛ.
Í ká tusi tə koluɲa kɛ tɛnku taa
na í nyayasi-tɛyɛ kəkɔ.

⁵ Filiisi acalɛɛ Asəkalɔɲ, na Kasa,
na Ikolɔɲ nyəma ká ná mpɔ.
Sɔyɔntɪ ká kpa-wɛ na pá kpisi kantəlyu.
Wulav kaa kaasi Kasa.
Pəyɛlɛ Asəkalɔɲ ɪcatɛ ná kaa na tə yɔlaa.

⁶ Yɔlaa sitaa kɛ na pá kɔɔ pá caya Asətɔti.
Maa ləsɪ mpi pə tɔyɪ Filiisi nyəma kɛ kalampaanɪ tɔ.

⁷ Maa læsi mə nəəsi taa ké
nantu nti pa ta lenti tɔ,
yaa kɔlalaatu.
Mə taa mpa pə kaasaa tɔ,
na Yuta nyəma í ká yaana-m mə Iso.
Ikolon nyəma ká suu mə yəlaa taa isu
Yepusi nyəma lapa tɔ.

⁸ Maa tan İseyeli tetu ké.
Yoolaa napəli kaa pəsi-ti,
paa tɛelaa yaa kəntaa.
Pəcɔ ɲmakəllu kaa tasa mə tɔɔ ké təɲnav.
Mpi tɔ, ma paasəyənə-mɛyɛ.

Yosalem waasvɔv

⁹ Mpuvu Tacaa tasaa si:
Yosalem ɪcate nyá,
nyá lanje í hulumɪ səsəm.
Siyən nyəma mɛ,
mə wulav kəɲna nteyɛ mə cɔɔ.
I siyisaa na ɪ ké aka.

I pasa ɪ ti na í caya kpaɲaya tɔɔ.
¹⁰ Maa læsi İfəlayim taa ké yoou keekənaa
na Yosalem taa ké pə kpaɲanəɲ na pə tɔɔɲ.
Wulav unɪ ɪ ká tɔ piitimnaa ke heesvɔv.
I ká tɔɔ kəwulaya ke antulinya tənə təpai.

Saləkatvnaa hetvɔv

¹¹ Mpuvu Tacaa yəɔtəaa si:
Maa cɛ mə nyəma mpa pa təkə saləka
ke ləkə wei ɪ taa lum fɛi tɔ.
Má na mɛ tá nəɔɔ pɛɛlvɔv kətaɣa
caləm tɔɔ ké maa la mpv.

¹² Saləkatvnaa mɛ,
í məli kolunja ɪcate taa na tɛɛlvɔv.
Sanja ma tasəɣɪ yəɔtəvɔv si
maa læti-mɛyɛ kupantu ke təm naale.

¹³ Maa pəsi Yuta ke tɔɔv,
na İfəlayim ke nyəma.
Maa kusi Siyən nyəma
na pá yoonə Kəɛeki nyəma
na má lá na pá pəsi isu aka layate.

¹⁴ Tacaa má maa səəsi ma yəlaa tɔɔ.
Maa yaya apalɔtutuyɪ isu tɛv hola.
Maa tɔ nyəma isu tɛv ɲmɛləsvɔv.
Maa həkə mə waalı isu ilim mpətəɲ tɔɔ kacuculaya.

¹⁵ Pə tənə pə tɔ Tacaa má maa kenti ma yəlaa tɔɔ.
Maa tɔ mə kolontunaa ke pəntəlvɛɛ na má wakəli-wɛ.
İseyeli nyəma í ká kv mə kolontunaa.
Caləm ká kpe isu solum.
Yaa isu kətaɣa tɛlate caləm sukuɣu poosiisi,
na pá ɲmusi tə ɲkulunjası tɔɔ tɔ.

¹⁶ Waatu unɪ ɪ taa ké

Isɔ Tacaa ká waasɪ ɪ yɛlaa.
 Isɪ tiikilu waasɔyɔ ɪ kaləku tɔ.
 ɪ ká teeki kəkɔ isɪ liyitee pɛɛ.
 17 Mə tɛtɔ taa,
 laŋhulɔmlɛ na kaɔka ká wɛɛ.
 Tɔyɔu na nyɔɔu ká ha ifepiya kɛ kpelikpeka.

10

ɪ səlɛmɪ Tacaa kɛ tɛv

1 ɪ səlɛmɪ Tacaa sɪ ɪ ha-mɛyɛ tɛv kɛ toomaya.
 ɪ ká yele na ku nu-mɛyɛ sɔsɔm
 na tɔyɔnaya nyala tawa taa.
 2 ɪ kuɣɪ mə tɔyɪ yem kɛ na tuŋ,
 ɪ wɛ kpɛtɛ kɛ.
 Pɔɔ tɔwaa naa naaki mə pee.
 Pa puɣusiɣi-mɛ na pɔpɔtɔ toosee sɪ,
 pa heesɔyɪ mə laŋa.
 Mpuɣu mə caanaa lapa na pɔ yasɪ-wɛ
 isɪ heenɪ wei ɪ fɛina tiikilu tɔ.

Waasɔyɔ tɔm yɔyɔtɔyɔ

3 Pə tənə pə tɔ Tacaa má,
 ma mu pááná na kpai nyéma.
 Mpe pa tiikiyina lseyeli nyéma na musɔŋ.
 Maa sɛŋ pa tɔɔ.
 Maa paasəna ma Yuta yɛlaa
 na má tɔ-mɛyɛ tɔŋ isɪ ma yooɔ kpayanəŋ.
 4 Mə taa kɛ awulaa ká lu waanɪ waanɪ.
 Mə tɔŋ ká wɛɛ isɪ kutuluyɔ kite tɛɛ pɛɛ.
 ɪ sɛŋaa kɛ tɔca isɪ laŋaya tesika,
 na ɪ wɛna pɔsɔyɔ isɪ yooɔ tɔɔ.
 5 ɪ ká wɛɛ isɪ yooɔ akanaa,
 na ɪ fɛɛyɪ mə kolontunaa kɛ atɛ.
 Mpuɣu ɪ ká yoo.
 Mpi tɔ, Tacaa má,
 maa wɛɛ mə waalɪ kɛ.
 Fɛɛɛ ká kpa mə kolontunaa kpayanəŋ cayaalaa.
 6 Maa yele na Yuta nyéma nyɔɔ tɔŋ.
 Maa waasɪ Yosɛfɔ tɔyaya nyéma.
 Maa mənna-mɛyɛ mə tɛtɔ taa isɪ ma taa lɔ-mɛ.
 Mpi tɔ, mayalɛ mə Isɔ,
 ma wɛna mə pətɔtɔlɛ kɛ, maa cɔ-mɛ.
 7 lseyeli nyéma ká pəsi akanaa kɛ.
 Mə laŋa ká hulɔmɪ isɪ ɪ nyɔɔ sulɔm.
 Mə piya ká na mə akaitɔ nti.
 lɛna pɛɛ pa taa heɛna Tacaa.
 8 Maa yaa ma yɛlaa mɛ na má hetɪ-mɛ na má kpɛyeli-mɛ.
 ɪ ká huki isɪ pa hukaya lɔŋ tɔ.
 9 Mpi tɔ, maa ŋmusɪ-mɛyɛ piitimnaa taa.
 Ama ɪ ká tɔɔsɪ ma tɔɔ kɛ pooluŋ taa tənə.
 Məna mə pəyalaa ɪ ká caya tənə.

İlena í tayanı mäluyv.

¹⁰ Maa læsi-meye İcipiti na Asilii pa tetönaa taa.
Maa mənna-meye mə te na má səsı-meye Kalaati
na Lipaŋ tetv.

Paa na mpv tō, təcayale kaa tala-mē.

¹¹ Paa laŋwakälle mayana-mē isu tenku.

Maa cē mə hola na halı Nili pəyō pələ mayamaŋa wōlı.

Kalampaanı tū Asilii ká hoti isu taav.

İcipiti ilé í toŋ ká yōkí.

¹² Maa yeŋe na İseyeli nyáma nyōō toŋ.

İ ká nuna-m na í tōkí ma kiin.

Tacaa má, ma yōyōtəyəna mpv.

11

Piitimnaa toŋ nyəm yoonav

¹ Lipaŋ tetv tōlı nyá nənōōsı
na kōkō nyaya nyá tuŋ səsōōŋ.

² Tuŋ mē, í wii, pa heela mə tuŋ kupan lələŋ.

Paŋ tuŋ səsōōŋ mē, mu wii,
pa heela mə hətuyv anaam.

³ Tiikilaa nyuyv kōluyv waatu tēewa,
İlena pá wiiki.

Pa heela tōyolası hətū kupantu

İlena səle sı wiliyi na sı maləyi Yaatanı pəyō.

Tiikilaa naale təm

⁴ Mpuyv kuyaku nakulı ma İso Tacaa tōma-m sı: Pəsı heeŋ wei pa puki kuyv tō
ı tiikilu.

⁵ İ yataa ná lentəyi-ı ké paa naaki pa tasəkəle. Pə kaası na ı peetəlaa náá woniyi
na pá saŋ İso sı pa suv toŋ. Heeŋ mayamaŋa tiikilaa ná fei ı pətətəle.

⁶ Tacaa yōyōtəna sı: Ma kaa wēna atə yəlaa pətətəle. Maa tū paa wei ké ı wulav
yaa ı cəlo tū niŋ taa. Awulaa ká kpiisi tetv, ma kaa fiti nəyōluyv pa niŋ taa.

⁷ Mpuyv Sakalı tōma sı: Má pəsəna ntəye tiikilu wei ı heeŋ yampaŋatəlaa yaŋı
na pá kuyı tō. Maa caa kpatəŋ ke naale na má ha ləŋkū sı: Səōluyv. İlena ləŋkū sı:
Nəyō kulomaya. Maa paasəna ma heeŋ.

⁸ İso tō kolum taa ké ma yasa tiikilaa tooso. Ma suulu tēma ma heeŋ tōō, na ilé
ı nyəyəsı-m.

⁹ İlena ma tōmı-ı sı: Ma kaa tasa-meyə paasənav na pá taanı. İle mpa pələ pa
caaki səm tō pá sı. Pá kū mpa pə wēe sı pá kū tō. Ye pə kaasa mpa ilə pələ pa li
təma.

¹⁰ İlena má kpaya kpátuyv ŋku pa yaa sı Səōluyv tō na má pəli-kv. İlena má yōkí
nəyō ŋka má na piitimnaa tū peēlaa tō.

¹¹ Ma na-mē tá nəyō peēluyv yōkaa. İlena heeŋ paŋatəlaa mpa pa keŋna-m tō
pá cəkəna sı Tacaa nəyō wē pə taa.

¹² İlena má heeli-wē sı: Ye pə mayə-mē í feli-m liyitee, ye pə taŋa mpv awusa.
Ntəna pá mayası-yeyə nyəyətū hiu na naanōwa.

¹³ Mpuyv Tacaa tōma-m sı: Pəti liyitee səsəna nna pa mayasəna-m mpv tōyō
koolu. İlena má pəti-yeyə koolu ke İso tāsēle taa.

¹⁴ Pələ pə waalı, İlena má pəli ma kpátuyv ŋku pa yaa sı Nəyō kulomaya tō. İlena
pə yaşı İseyeli na Yuta.

¹⁵ M'puyv Tacaa tasa-m heeluyv si: Pəsi tiikilu kumelenj.

¹⁶ Pəle pə paasi maa pona-meɣe tiikilu kofalv. Ilé i kaa paasəna heen, hal i ká pɛɛki i kuyv ké. I kaa pɛɛki kulepinj, yaa i fe wei pə wuk i tɔ. Yaa i paasəna alaafəya nyən. Hal i ká tɔɔ i taa kuyasələnj. I ká seti lelən acowa si i taa tɔ.

¹⁷ Tiikilu kumelenj nyá wei nn paasəyənə heen tɔ,

nyá tɔm we wayo ké.

Yoou i pɛli nyá ninj

na ku yəki nyá isələ ntəyən nyəntɛ.

Pə la-ŋ isəkpuluyv,

nyá ŋkpaləŋa i kpɛki.

12

Yosalem waasvuy

¹ Isɛyɛli tɔm nti Tacaa yəɣətəa tɔɔlɛ si: Má suna atɛ na isətəa. Má tɔna yulv kɛ weesuyv.

² Maa pəsi Yosalem isv solum atinjpa. Pəcɔlɔ piitimnaa mɛ i ká nyɔɔ na pə cɔɔ mɛ isɛntəa. Kolontunaa ká ta Yosalem na Yuta tɛtv tənə.

³ Waatv in i taa ké maa pəsi Yosalem isv puv, na mpa paa kuli-kv tɔ pu kv-wɛ. Antulinya piitimnaa tənə ká pɛɛki si pə seki-kv. Paa kpɛyeli na pə kɔɔ icatɛ kɛ yoonav.

⁴ Pəɣɛɣɛ maa yelɛ na sɔɣəntv kpa pa kpaɣənənj. I ká seliyi isv solum kuyv-i, na i cayalaa náa svv kpaɣuyv. Maa fɛŋ Yuta nyəma mɛ mɛ tɔɔ. Pulv i taa tokina-mɛ. Ilɛna ma yulvsi piitimnaa tənə kpaɣənənj isɛ, na i tutiyi yem.

⁵ Hal Yuta nyuyv nyəma ká tɔ si: Pə tənə pə tv Tacaa kinj kɛ Yosalem yəlaa hikiyina tən.

⁶ Ilɛna maa yelɛ na i yoonə piitimnaa mpa pa cɔɔnə-mɛ tɔɔ cɛmace. Na i kəli-wɛ isv kəkɔ mukuyv hɔtuyv tɔ, yaa isv kəkɔ mukuyv camhuɣule tɔ. Ama pulv kaa tokina Yosalem yəlaa.

⁷ Tacaa ká kɔɔ na i waasv Yuta nyəma. Ilɛ Tafiiti lɔluyv nyəma na Yosalem nyəma i kaa hvv si i tɛɛ Yuta nyəma lɛlaa.

⁸ Waatv in i taa ké Tacaa i kenti Yosalem nyəma tɔɔ. Ilɛna mɛ taa acamaa pəsi tɔntunaa isv Tafiiti. Ilɛna Tafiiti lɔluyv nyəma náa pəsi-mɛ isv Iso. Yaa Tacaa isətəa tillu wei i tən mɛ nɔɔ tɔ tɔ.

Pa caya layaya kɛ tɛtv tənə taa

⁹ M'puyv Tacaa yəɣətəa si: Waatv in i taa ké maa ku piitimnaa tənə mpa pa kən Yosalem kɛ yoonav tɔ.

¹⁰ Maa tv Tafiiti lɔluyv nyəma na Yosalem nyəma mɛɣɛ luyv kolumuyv na səlɛmuyv lamayasələ. Ilɛna i kɛəsənə ma wei paa tula pɔŋ kɛ musv tɔ mɛ tɔɔ. I ká caya layaya isv pa cakuyv pəyaya ikpamlə layaya tɔ. I ká wii-m isv i səki i səki, isv kancaalaya pəyaya.

¹¹ Waatv in i taa, Yosalem taa layaya ká tɔɔ ké. Kaa wɛɛ isv Mekito tɛtɛkələ taa Hatatv-Limənj nyənka.

¹²⁻¹⁴ Paa lɔluyv ŋku kv tike ku cayana kv layaya. Paa Tafiiti lɔluyv, paa Natan nyənkv, paa Lefii nyənkv, paa Simeyi nyənkv, na pə polo lɔlvj lelən kɛ mpv. Paa lɔluyv ŋku kv apalaa na alaa paa caya mpa mpa kɛ.

13

¹ M'puyv Tacaa yəɣətəa si: Waatv in i taa ké seelv nɔɔlv i ká tvli. I ká nyaali Tafiiti lɔluyv nyəma na Yosalem nyəma mɛ mɛ isayətv.

Isò ká kpiisi tunj na Isò kuyəɣəɣəɣə tɛləsəlaa kʊcɛsaa

² Ɔlɛna Pə tənə pə tɔ tasa yəɣəɣəɣə sɪ: Waatu inɪ ɪ taa ké maa kpiisi tɛtɔ tənə taa tunj tənə, na ɪ kətəlaa. Nəɣəɣə kaa tasa ɪ hətə yaav. Maa ləsi laatu kɔnyulɔyɔ kɛ mə taa.

³ Haləna ye pə cəpa mə taa wei na ɪ yəɣəɣə pəpəɣə təm natəɪ, ɪ caa na ɪ too paa təmɪ-ɪ sɪ: Timpi n looliyina Isò Təm tə, isɪ n səpa. Pa mayamaya paa tu kɔna-ɲ pə talatɛ.

⁴ Waatu inɪ ɪ taa Isò kuyəɣəɣəɣə tɛləsəlaa ká wɛɛna pa təm kpaalɔyɔ, na pa toosee heeluyɔ fɛɛɛ. Halɪ pa kaa tu suu pa təmɛ tokonaa mpa pa puyusiyina yəlaa tə.

⁵ Paa wei ɪ ká tə sɪ: Ma ké hátu ké, ma ta kɛ Isò kuyəɣəɣəɣə tɛləsəɣə. Hatoo ma pəcaatu kɛ ma wɛna tawa na má haləyi.

⁶ Ye pa pəsa-ɪ sɪ: Pepe kɔna-ɲ nyá laɲɛ taa ké ɪsəntə? Ɔlɛ ɪ cə sɪ: Ma na ma camnaa ká, na pə kɔ-m mpɔ.

Tacaa sɛɛv

⁷ Mpɔyɔ Pə tənə pə tɔ Tacaa təma sɪ:

Layate nyá, kɔ ma sənɔ wei ɪ ké tiikilu tə, na heen ya yem yem.

Ɔlɛna má kɔɪ ɪ wɛɛsɪ tə.

⁸ Tɛtɔ heen həɣəɣəɣə naale ká sɪ na pə kaasi kɔɣumɔyɔ tike.

⁹ Maa tayanɪ kɔkaasaa mɛ isɪ pa wəkuyɔ wɔla na liyitee nyəɣəɣə kɛ kəkə na pə nyaali-tɪ tə. Ɔlɛna ɪ səlɛmɪ-m na má mɔ, na má yaa-mɛyɛ ma yəlaa. Ɔlɛna mu yəɣəɣəɣə sɪ: Tacaa kɛɛ Isò.

14

Tacaa kuyaku

¹ Tacaa pááná kuyaku kpɛyɛtəna ntə. Yosalem nyéma mɛ, paa tala mə kɔpam na ɪ nyənəyi.

² Tampana tə,

Tacaa ká kpɛyɛli piitimnaa.

Paa kɔɪ Yosalem tə na pá lɛkɪ-tɛ.

Paa kuu tɛɛsɪ taa wontu, na pá kpi alaa.

Paa kuu yəlaa həɣəɣəɣə na pá tɛɛna.

Ama pu yele kɔkaasaa kɛ ɪcatɛ taa.

³ Pə waali ké Tacaa ká yoonaa piitimnaa mɛ,

isɪ too ɪ tu lakuyɔ yooɔ waatu taa tə.

⁴ Waatu inəyi ɪ ká tənɪ ɪ nəhəɛ kɛ

Olifinaa pulaya tə ké Yosalem kin kɛ ilim təlɔɛ tə.

Pulaya ká faya na ká tən ilim.

Ɔlɛna həɣəɣəɣə lɛɲkɔ náá mənna

ilim mpətən na lɛɲkɔ na pə ntəɣən.

⁵ Pulaya tɛtɛkəɛ n̄tɛ tu wɛɛ n̄puyɔ haləna Asaali ɪcatɛ.

Ntɛyɛ ɪ ká tən na ɪ se,

isɪ mə lɔɲcɛnaa ka lapɔ pənaya n̄ka

tɛtɔ sela Yuta wulav Ɔsiyasɪ pəɛɛ taa tə.

Waatu inəyi Tacaa Isò na ɪsətaa tillaa paa tala. ^a pə nəyəsəna ké isɪ ɪcatɛ hətɛ. Ɔlɛ tá tu Ləkpa taa sɪ ɪcatɛ.

⁶⁻⁷ Pə kpəyav waatu inɪ tə,

pə fɛɪ sɪ ilim ntə ahoo ntə.

^a 14:5 Asaali ɪcatɛ: Lontɛ tənɛ inɪ tə ta nyɪ sɪ ɪcatɛ yaa pəyɔ yaa pepe hətɛ. Ama

Səkpətuyv ká mukí kɛ na nyaaləm wɛɛ tam tɔɔ.

Tacaa tike nyəmna kuyaku ŋkɔ.

⁸ Waatu inɪ ɪ taa sɛlv ká lu Yosalem
na ɪ lɔm lempɪ kpeŋ Tenku Kusəpɔ taa,
na lempɪ kɛ Metitelanee Tenku taa.

Pu kpe mɔpɔv tam kɛ,

paa lɔŋle paa yoluma.

⁹ Tacaa tike ká tɔɔna kawulaya kɛ tetɔ tana taa.

Nyá tike təkɔŋ kɛ yalaa tana ká nyɪ na pá sɛɛkɪ-ŋ.

¹⁰ Pə cɔɔnav Yosalem tɔ pu pəsɪ ɪsu tɛtɛkɛ.

Pə kpayaɔ Kɛpa ɪcatɛ kɛ ilim ntɔɔŋ tɔ tɔ,

na pá polo pə mpətəŋ tɔ kɛ Liməŋ ɪcatɛ tɔ.

Yosalem ká kəli ɪ cɔlɔ acalɛɛ kɛ kɔŋkulɔməŋ.

ɪcatɛ warɪ ká kpaya Pɛncamɛɛ nɔnɔɔ,

haləna nɔnɔɔ kɔpənaya kɛ ŋkulɔŋa taa.

Uena pá polo Hananeyɛli kutuluyu sɔsɔɔv.

Haləna wulav lɛsɛŋ tanyaaɛlɛ.

Uena tɛtɛkɛ náá kpaya Kipeya na tá polo Liməŋ.

¹¹ ɪ ká caya tɔ taa tɔpamm,

nɔɔlv kaa nyaasi-tɛ na yɔkɔvɔ.

¹² Ye pə kaasa piitimnaa mpa mɛ

ɪ pola Yosalem kɛ yoonav tɔ.

Mpi mpi Tacaa ká la-mɛ tɔɔlv.

Mə nantɔ ká tasəna mə ɪsɛ.

Mə ɪsəpɛ ká tasa a pɔɔlɔŋ taa.

Mə nsəma ká tasa mə nɔɔsɪ taa.

¹³ Waatu inɪ ɪ taa kɛ Tacaa

ká yelev na sɔɔntɔv anaam kpa-mɛ,

na ɪ kulɪ təma tɔɔ.

¹⁴ Yuta nyáma ká yoonə Yosalem nɔɔ,

paa lɛɛkɪ piitimnaa lempa wɛnav.

Pə kpayaɔ wula, na liyitee nyəɔtɔv tɔ,

na wontu kɛ tuutuuma.

¹⁵ Kutəŋ ŋku kv kpaa kolontunaa tɔ,

ku kpa pa tɔla kɛ teitei kɛ mɔpɔvɔ.

¹⁶ Waatu inɪ ɪ taa kɛ Yosalem

kolontunaa kakaasaya ká puki Yosalem taa kɛ

paa pənaya ŋkaya Pə tana pə tɔ Tacaa wulav kɛ sɛɛv.

ɪ ká tɔkɪ coka acima.

¹⁷ Ye tetɔ yalaa mpa pa ta polo

Yosalem kɛ Tacaa sɛɛv,

tɛv kaa nu pelev pa tɛ.

¹⁸ Ye Icipiti nyáma mɛ ɪ kisa Yosalem

kɛ pote sɪ ɪ tɔɔ coka acima,

wahalanaa ká mayana-mɛ ɪsu piitimnaa

lempa mpa paa puki acima anɪ tɔ.

¹⁹ Mpɔvɔ pu hɔna mə na piitimnaa mpa

paa kisi acima anɪ a tɔɔv tɔ mə ŋkpaŋŋ.

²⁰ Waatu inɪ ɪ taa, paa ŋmaa na pá kpɛŋna

kpayaŋəŋ luuŋ tɛɛ kanɔŋlee tɔɔ sɪ:

Tacaa tanna.

Halı Iso təsəele taa tiipee kpai nyəna ká pəsi usi
caləm poosiyanaa mpa pa si kotaya təlate tɔ.

²¹Yosalem na Yuta taa tiipee təna ká pəsi Tacaa nyəna.

A taa ké kotəlaa təna ká təsi pa nantv.

Payatəlaa kaa tasa wɛɛv ké Pə təna pə tɔ Tacaa

Iso təsəele taa ké waatu inɪ ɪ taa.

ISO KUYOYOTUTU TELISULU

MALASI TOM TAKELAYA

Kotuloto

Na pácó pə takı Malasi waatu tə Iseyeli nyóma ka tənə Asee na Sakalı pa seyesən ké. Haləna pá tayani Iso təsele ke n̄mau. Ama pə kəma na pá keesi, ɬena pá tayani Iso seev ke yepu. ɬena pá puyusiyi Iso ké pa kuhaan̄ təm taa. Kotəlaa ná yela pa təmle na kiin̄ wei Iso cəla-we sɪ pá huli yəlaa tə.

Isəna pa fayə Malasi takəlaya tə:

Iso ləsa Iseyeli nyóma sɪ pá pəsɪ ɪ yəlaa, titite 1

Iso kpaaləyi kotəlaa, titite 2:1-16

Tacaa tillu na Iso hūle, titite 2:17-3:23

¹ Tacaa heela Malasi ke təm sɪ í teləsɪ Iseyeli nyóma.

Iseyeli nyóma ke Tacaa ləsa

² Təm ntəyəle sɪ ɪni í səla-we. ɬena pele pa pəsɪ Iso sɪ: Pepe hūləyəna mpv? Ntəna Iso sɪ: Isav na Yakəpu paa we tətəle ké. Paa na mpv ma səla Yakəpu.

³ ɬena má kisi Isav. Ma kpiisa Isav lūlyv ɬəm nyóma tətə, na pá waasɪ taale hasɪ.

⁴ ɬəm nyóma me í təma sɪ: Pə kpiisa-tu yaa. Ama tu tayani ta ncaa kusyuv. ɬe maya Pə təna pə tu Tacaa maa heeli-me sɪ: Paa í n̄mawa, isɪ ma yəkaa. ɬena má ha-meyə hətə sɪ isayatu tə. Yaa yəlaa mpa Tacaa u heesəyi pááná m̄nau tə.

⁵ Iseyeli nyóma me, í ká ná mpv na mə səle. Haləna í yəyoti sɪ: Paa Iseyeli nyóma tətə toosi na waali tə, Tacaa hūləyi í tən̄ ké.

Kotəlaa səsaa kalənav

⁶ Mpuyv Pə təna pə tu Tacaa pəsə kotəlaa sɪ: Pəyaya seeki ka caa ké, na təmle tu náa seeki í səsə. Anɪ mayale mə Caa na mə səsə. ɬe pepe təo ké u seeki-m, na u nuna-m? ɪ nyənəyi-m yem, na í tayanəyi-m pəsəyuv sɪ: Pepe taa ké tə nyənəyi-n̄ yem?

⁷ ɪ kəhna ma kotaya təlate təo ké asilima təyənaya. ɬena í tayanəyi-m pəsəyuv sɪ: Tá pepe kəna asilima? Timpi í nyənəyi ma kotaya təmle ke yem təyə.

⁸ Tacaa Pə təna pə tu má, ma pəsəyi-me sɪ: Waatu wei í lakɪ-m kotaya ke isəkpəlyv k̄pənte, yaa kusekəlle, yaa kutəntə tə, pə we teu na? Ye k̄pənte isɪ m̄puyv n̄ ha nyá tətə nyuvu tɪ ká m̄na ləh̄huləmle na?

⁹ Təu, í mayasɪ-m wiinav sɪ, má nyənɪ mə pətətəle na í ná. Isɪ ma kisaa.

¹⁰ Pə kəla teu sɪ mə taa nəyolú í polo í təkɪ Iso təsele nənəsɪ. ɪ taa la-m k̄pai kotaya n̄ka maa caaki tə. Ma luyv fəi sɪ má na mə kətasi. Tacaa Pə təna pə tu má, ma yəyotəna mpv.

¹¹ Ma hətə yaawa ilim təlule na pə polo pə tətule ke piitimnaa taa ké. Paa timpiyi pa lakɪ-m tulaalo kotaya na ma hətə taa. Pa haaki-m kucəən̄ wei ɪ m̄na-m tə.

¹² Ama mə nyənəyi-m yem ké timpi í tən̄ sɪ ma kotaya təlate ta ke pulv tə. Halɪ í kəhna ma kotaya təlate təo ké mpi pə fəi teu tə.

¹³ ɪ kontəyi sɪ pə we-meyə təlasi. Ntompee ke í tuluyv-m. Na í lakɪ-m kotaya ke təla k̄h̄mule, na kutəntənaa. Pə təna pə tu Tacaa má, ma kaa m̄v mpv.

¹⁴ Ye yulu ká si i nɔɔ si i ká ha-m i kaləku tətə kupaŋte. Ulena í kəə na í cələ-m kpaɪ nyəntə. Mpusi wɛ i təə ké. Mpi tə, ma kɛ Wulav Səso ké, na piitimnaa nyaŋna ma tɔŋ.

2

Tacaa kpaalvyv kɛ kətəlaa

¹ Mpyv Pə təna pə tɔ Tacaa kpaala kətəlaa si:

² Ye í tá nuna-m na í təkɪ ma təm na í tɔyɪ ma hətɛ kɛ teeli. Maa yele na mə koolɛ kupaŋa pəsɪ mpusinaa. Mpyv maa la-mɛ. Mpi tə, u sɛəsəyɪ isələ.

³ Maa wakali mə lɔlvyv nyəma. Ye pə kaasa-mɛ, ɪlɛ ma ŋmusɪ mə isəntaa ké tɔla wɛna í lakɪ kətaya kɛ mə acima waatɔ tə a pɔntɔ. Ulena pá kpɛntɪ mə təna na pá lɔ.

⁴ Ntəna Tacaa si: Waatɔ inəyɪ í ká cəkəna si Isə Tacaa má, ma kpaala-mɛ si í təkɪ nɔɔ ŋka má na Lefii na i lɔlvyv nyəma tə pɛɛlaa tɔ.

⁵ Pəyele má na-ɪ tá nɔɔ pɛɛlvyv mpɪ pə haakayana-mɛyɛ weesuyɪ na alaafəya. Ma lakaya-mɛyɛ mpyv si í nuna-m na í nyaŋna-m, ɪlɛna í la mpɔ.

⁶ Təm tampana nyəntɔ tike kɛ Lefii nyəma mɛ í yəɔtəa, í ta looli. Má na-mɛ tə kpɛnta teu, na í lakɪ-m yəllɛ. ɪ hɔla yəlaa pəyalɛ si pɛɛ pa lɔ isayətu.

⁷ Kətɔlv təmɛ ntɛ si í sɛyɛsɪ yəlaa na pá nyɪ Isə. ɪlɛyɛ pa pəsəyɪ si í hɔlɪ-wɛyɛ kiɪŋ wei wei paa təkɪ tɔ. Mpi tə, inəyɛ Pə təna pə tɔ má ma təm tɛləsɔlv.

⁸ Ama kətəlaa mɛ, mə yela mpaav kusiɣisuyɪ. Mə sɛyɛsəŋ piliisa yəlaa pəyalɛ. ɪ wakəla nɔɔ ŋka ma na-mɛ tə pɛɛlaa tɔ.

⁹ Maa yele na yəlaa təna kɔlɪ mə təə, na pá tisi-mɛ. Mpi tə, í kisa ma luyɪ nyəntɔ. ɪ fayəsəyɪ yəlaa kɛ mə sɛyɛsuyɪ taa.

Iseyeli nyəma lapa mpi Isə kisina-wɛ tɔ

¹⁰ Anɪ Tacaa kɛ kɔlvəm ké. Ta nɔɔ na ta suka Isə kɔlvəm ŋmana-tv. ɪlɛ pepe təə kɛ tə lukɪ təma waali. Na tɛ wakələyɪ Isə na tá caanaa pa nɔɔ pɛɛlvyv?

¹¹ Yuta nyəma mɛ í wakəla mə nɔɔ suv. ɪ lapa acaalətv kɛ Yosalem na Iseyeli tɛtv təna taa. Mpi tə, í wakəla Tacaa Isə təsɛɛɛ. Ulena í kpaya alaa mpa pa laaki tɔŋ tɔ. Pəyele Isə ka sɔla i təsɛɛɛ ké.

¹² Tacaa Pə təna pə tɔ í kpiisi-mɛyɛ Yakəpɔ lɔlvyv taa. ɪ taa tasa-ɪ mə kətasi lapv.

¹³ Mə kɔlapɔtv naalɛ nyəntɔ ntɛ si í pələyɪ isəlvəm kɛ Tacaa má ma kətaya tɛlatɛ təə. Mpi tə, ma kisiyɪ mə kɔhaham. Pécɔ maa caaki mə kətasi kɛ pənɛntɛ.

¹⁴ Anɪ paa mə taa wei i ka sɔna i nɔɔ si i ká təkɪ i kancaalaya alv. Mə ləsəna-wɛ, na pa ké mə alaa, paa na mpɔ í kisa-wɛ.

¹⁵ Pəyele Tacaa kpɛnta-mɛyɛ tənvyv kɔlvəmvyv na ləmayasələ kɔlvmtələ ké. ɪlɛ pepe təə ké i kpɛnta-mɛyɛ mpɔ? Piya kɛ i caakaya si í ha-mɛ. Mpɔ tə, í la laakali na nɔɔlv i taa kisi i kancaalaya alv.

¹⁶ Iseyeli Isə Tacaa Pə təna pə tɔ yəɔtəa si: Ma taa kpaakəna apəlv na alv pa yav təm. Mpi tə, pə taa wɛ səm ké. Paa wei í la laakali na i ti. ɪ taa wakəli i nɔɔ suv.

Tacaa tillu tiluyɪ

¹⁷ ɪ tɔyɪ Isə maɣa wahala na mə təmnəa. Ulena í tayənəyɪ yəɔtəvyv si: Pepe taa kɛ tə tɔyɪ-ŋ wahala? Timpi í tɔŋ si Isə má ma caaki isayalataa. Ma lanɛ hɛkəna-wɛyɛ teu. Aayee si: Isə wei i hɔŋ ta ŋkpaŋ tɔ i wɛ le? Tənaɣa í tɔyənə-m wahala.

3

¹ Mpuvu Pə təna pə tu Tacaa cəwa si: Ma tiliyi ma tillu na í kpalí-m mpaav. Səso wei í pəkəyi tə, í ká suv Iso təsəele taa təlev. Pəyele nəɣə pəeləvu tillu wei í nyuləyi tə, í kəŋna nté.

² Awe ká wəena í ti na í pəsi na í səŋ í kuyaku kəkəmuvu wule? Mpi tə, í ká wəe ké isu kuluku kəkə, yaa kpaləkpam mpi pə wə ləŋ ke teu tə.

³ Í ká caya ké na í tayaní Lefii nyéma kotəlaa asilima təkpataa. Isu pa nyaaləvu wula na liyitee nyəɣəlvəvu tə. Waatu inəyi í ká la Tacaa ke kətaɣa isu í suu tə.

⁴ Ilena Tacaa mu Yuta na Yosalem nyéma me mə kucəəŋ təkpa, isu hatoo kancaalaya taa.

⁵ Pə təna pə tu Tacaa má ma yəɣətaa si: Maa kəə na má huuna mpa paa nyaŋna-m tə. Isu topotopo nyéma, na wasəŋkalənaa, na mpa pa siki pa nəsə ke yem tə. Na mpa paa saŋ təmlə nyéma ke fəlvəvu tə. Na mpa pa muɣuliyi leelaa, na suluwaa tə. Na mpa pa tɔyi təsəkəle ke muvləa tə.

Tacaa kiŋ məlvəv

⁶ Mpuvu Iso təma si: Maya Tacaa ké, maa layasəyi. Pəcó mə ké Yakəpu ləlvəvu nyéma ke tam ké.

⁷ Hatoo mə caanaa waatu ke í caala ma kiin ke kisuyu na í lə-í. Mpu tə, Pə təna pə tu má, ma caa si í məli ma kiŋ na maa məli mə kiŋ. Ilena mu təŋ si: Isənaya tu la na té məli nyá kiŋ?

⁸ Ha, yulə ŋmuləyi Iso yee? Pəyele mə ŋmula-m na í tayanəyi-m pəəsəvu si: Leyə tə ŋmula-ŋ? Mə wənəv həyələŋ naanəwa taa kəlvə tələsəle, na mə kucəəŋnaa hav taa ké í ŋmuləyi-m.

⁹ Yəlaa me, mə təna í wə mpusi taa ké mpv un pə taa ké.

¹⁰ Mpu tə, í kəna mə kəwənəv həyələŋ naanəwa taa kəlvəmtəle təna ke mə təsəele taa. Ile kotəlaa kaa ləŋ təyənaya. Í taa nəɣəsi si ye í ləsa mpv í ká ləŋ təyənaya. Í mayasi-m na í ná si ma kaa tuli isətənvəvu ke pəəŋ na má pəli-məyɛ kəpantu ke səsəm?

¹¹ Na má təŋ təyolaa ke mə kəhələm təə.

¹² Tacaa Pə təna pə tu má, ma heeliyi-me təfoo si piitimnaa təna ká yaa-məyɛ ləleŋ nulaa. Mpi tə, mə tətə ká wəena kəpantu ké.

Iso siyisuyu həlvəv

¹³ Í yəɣətəyi ma təə ké təm isayatu. Ilena í təŋ si: Le na leyə tə pəntəna-ŋ?

¹⁴ Pəcó í kəntəyi si í təkə ma təm. Si í lapa ləŋwakəlle kətasi. Si Pə təna pə tu ma, má ná ma pətəətəle. Ama mə ta waa pulə. Pə təə mə huuki si paa í lapa-m təmlə yem ké.

¹⁵ Haləna í təŋ si: Kalampaani nyéma na asayaa ke pə cayanaa. Paa pa wakələna Iso íle í suma tam ké.

¹⁶ Mpa pa nyaŋna Iso tə, pa yəɣətayana təma, ilena Tacaa ke ŋkpaŋəvu na í nu pa kuyəɣətvə. Pəcó pa ŋmaa pa təna mpa pa nyéma í təŋ təə, na pá nyaŋna-í tə, pa həla ke takəlaya taa.

¹⁷ Ntəna Pə təna pə tu Tacaa yəɣəti si: Kuyəŋku maa huli ma təŋ tə. Maa nyənə yəlaa məyɛ ma nyéma. Í ká pəsi ma nyéma təkpataa na má lakí-məyɛ kəpantu, isu cəce na í pəyaya ŋka ka paasəyənə-í tə.

¹⁸ Kuyəŋkuyə í ká na siyisilaa na asayaa. Na mpa pa lakí ma təmlə na mpa paa lakí-tə tə pa fayəv.

¹⁹ Tacaa Pə təna pə tu má, ma pááná kuyaku tənna kənte ké ɪsu kəkə səsəŋka. Kuyanɲu paa nyayasi kalampaani nyéma na asayaa ke kəkə ɪsu nyutu. Pə kaa kaasi-wɛɣe pulu cəcəka.

²⁰ Ama ma suku mpa pa seeki-m tɔɔ nɔɔsi si, ma ton ká waasi-wɛɣe ɪsu ilim lukuyu na pə waasəyi tetu tɔ.

²¹ Kuyanɲu í ká paa asayaa ke nɔɔhɛɛ ɪsu tetu. Pə təna pə tu Tacaa má, ma yəɔtəna mpu.

Ilii məlvu

²² ɪ tɔɔsi ma təmlɛ tu Moisi kuseɣesətu tɔɔ. Na kiin na kusəsutu nti ma cɛla-i Holepu puɣu tɔɔ si í teləsi ɪseɣeli nyéma təna tɔ.

²³ Maa tili ɪsə kuyəɔtutu teləsulu Ilii. Maa tili-i na pécó pé tala ma kuyaku səsəŋku səɔntu nyəŋku ŋku.

²⁴ ɪnɪ i ká ciikina cɛcɛnaa na piya. ɪlɛ ma kaa wakəli mə ɪcate.

LAAPAAI KUPAN WEI

MATIYEE NMAAWA TŌ

Kutubuto

Matiyee takəlaya nté Laapaalənaa taa kancaalaya takəlaya. Ka taa ké tə naaki sɪ Yesu ké Mesii pácɔ inəɣələ wulav səsə tətə. Iso ləsəna-ɪ hatuu kancaalaya taa. Yuta nyéma ka tanja ké sɪ Iso ká kpa pa taa ké wulav səsə nɔɣolɔ na í fiti-wɛɣe Lom nyéma nɔmakəlvɔv taa. Ama Matiyee hóléyí sɪ kawulaya nka ka tɔm Iso ka yəɣtəa tə ka ta ké antulinya inɛ ɪ nyəŋka. Matiyee kɛɛsəyɪ Yesu ləlvɔv tɔm na ɪ Iso lɔm sɔv na ɪ tɔmlɛ na ɪ konyɔntəyɔlɛ na ɪ sɔm na ɪ fem na ɪ kpav kɛ ɪsɔtaa.

Isəna pa faya Matiyee takəlaya tɔ:

Ləlvɔŋ loosi na Yesu ləlvɔv, titite 1:1-2:23

Lɔm sɔlv Yohaani tɔmlɛ na Yesu mayasvɔv, titite 3:1-4:11

Yesu tɔmlɛ kɛ Kalilee tɛtv taa, titite 4:12-18:35

Yesu pote kɛ Yosalem, titite 19-27

Yesu sɔm na ɪ fem, titite 28

Yesu caanaa caanaa

(Luku 3:23-38)

¹ Apələham ləlvɔv tv nté Tafiiti, Tafiiti ləlvɔv tv Yesu Kilisiti ləlvɔv loonja nté cənɛ.

² Apələham ləla Isaaka, na Isaaka náá ləli Yakəpv, na Yakəpv náá ləli Yuta na ɪ newaa.

³ Yuta ná ləla Falesɪ na Sela. Pɛlɛ pa too kɛlɛ Tamaa. Falesɪ ná ləla Həsəlɔŋ, na Həsəlɔŋ náá ləli Alam,

⁴ na Alam náá ləli Aminatapi, na Aminatapi náá ləli Naasɔŋ, na Naasɔŋ náá ləli Saləma.

⁵ Saləma ná ləla Poosi, Poosi too kɛlɛ Lahapi. Poosi ná ləla Opetɪ, Opetɪ too kɛlɛ Luuti. Opetɪ ná ləla Seseɛ,

⁶ na Seseɛ ná lələna wulav səsə Tafiiti.

Tafiiti ná ləla Salbməŋ, Salbməŋ too kɛlɛ Yulii alv.

⁷ Salbməŋ ná ləla Lvpəwam, na Lvpəwam náá ləli Apiya, na Apiya náá ləli Asafi,

⁸ na Asafi náá ləli Yosafatɪ, na Yosafatɪ náá ləli Yolam, na Yolam náá ləli Osiyasɪ.

⁹ Osiyasɪ ná ləla Yowatam, na Yowatam náá ləli Akasɪ, na Akasɪ náá ləli Isekiyasɪ,

¹⁰ na Isekiyasɪ náá ləli Manaseɛ, na Manaseɛ náá ləli Amonɔŋ, na Amonɔŋ náá ləli Yosiyasɪ.

¹¹ Yosiyasɪ ná lələna Cekoniyasɪ na ɪ newaa kɛ waatv wei pa kuu Iseɣɛli nyéma na pá pona Papiloni tɔ.

¹² Pa pona Iseɣɛli nyéma kɛ Papiloni tənə, ɪlənə Cekoniyasɪ náá ləli Selatəyɛli, na Selatəyɛli náá ləli Solopapɛli,

¹³ na Solopapɛli náá ləli Apiyutɪ, na Apiyutɪ náá ləli Iliyakim, na Iliyakim náá ləli Asəv.

¹⁴ Asəv ná ləla Satəkɪ, na Satəkɪ náá ləli Akim, na Akim náá ləli Iliyutɪ,

¹⁵ na Iliyutɪ náá ləli ɪlasaa, na ɪlasaa náá ləli Matanɔŋ, na Matanɔŋ náá ləli Yakəpv.

¹⁶ Yakəpu ná lola Yoseefu wei i ké Malí paalv tə, na Malí un i luləna Yesu wei pa yaa si Mesii tə.

¹⁷ Ye mpv, isu pa keesuyv si un i lulə un i lulə ilé i lulə un i lulə tə, pə kpayav hatoo Apəlaham haləna pə tala Tafiiti tə, luluyv loosi kpenta naanvwa na liyiti. Na pə kpayav Tafiiti haləna pə tala waatu wei pa kuu Iseyeli nyəma na pa pona Pabiloni tə, luluyv loosi we naanvwa na liyiti tətə. Na luluyv loosi naanvwa na liyiti tətə pə kpayav hatoo pa ponav Iseyeli nyəma ke Pabiloni tə, haləna pə suna Mesii luluyv.

Yesu Kilisiti luluyv təm

(Luku 2:1-7)

¹⁸ Isəna pa lola Yesu Kilisiti təyolo. I too Malí wei i ké Yoseefu amvsaɣa tə, i haya həyə na Feesuyv Nanjtv toma na pəcə í saa.

¹⁹ I paalv Yoseefu ka ké yulv kupaŋ ké, ilé i taa tisiyi si i kuli Malí waalí ké yəlaa samaa taa. Iləna í hvv si i ká kisi-i mukaya tē.

²⁰ I hvəkaya i taa ké mpv, iləna Tacaa isətaa tillu kəw i kinj ke toosee taa, na í heeli-i si: Tafiiti luluyv tv Yoseefu, taa nyana nyá amvsaɣa Malí kpayav. Pə taya pulv, həyə ŋka i haya tə, Feesuyv Nanjtv kinj ke ka luna.

²¹ I ká lulə apalv pəyaya, na í yaa-ke si Yesu. Pə taya pulv, pəyaya ŋke kaa waasəna ka yəlaa ke pa isayav taa.

²² Pə tənaya mpv pə lapa na pəcə təm nti Tacaa ka yəyətəna Iso kuyəyətutu teləsulv nəyə tə tə lá tampana si:

²³ I nyənt, pəelə wei i ta nyənta apalv tə
i ká haya həyə, na í lulə apalv pəyaya,
na paa yaa-ke si lmaniyeli.

(Həte tənə tə yəyətəyi si Iso wə tá kinj.)

²⁴ Yoseefu fema, iləna í lá nti Tacaa isətaa tillu ka heela-i tə. I kpaya i amvsaɣa Malí.

²⁵ Ama i ta nyənt-i haləna í tē pəyaya luluyv. Na Yoseefu yaa-ke si Yesu.

2

Ilim təlule nyəntaa kəma Yesu nav

¹ Pa lulə Yesu ké Yuta Petələhem taa ké wulav səsə Heləti pəelə taa. Mpyəy isətulŋasi təm nyəntaa napəli pa luna ilim təlule na pá tala Yosalem.

² Na pá pəəsi si: Leyə pəyaya ŋka pa lulə nəənəw na káa la Yuta nyəma wulav səsə tə ka wə? Tə na ka isətulŋa lu ilim təlule ké na tə kəsə si tə sē-ke.

³ Wulav Heləti nu mpv, iləna pə pəkəli-i səsəm. Pə pəkəla Yosalem nyəma tənaya mpv tətə.

⁴ Iləna í koti kətəlaa səsaa tənə, na Iso Təm seysesəlaa na í pəəsi-wəyē timpi pə wēē si paa lulə Mesii tə.

⁵ Mpyəy pa cə-i si, Yuta Petələhem ké. Mpi tə, Iso kuyəyətutu teləsəlaa ŋmaawa si:

⁶ Yuta taa Petələhem nyá,
tampana n ta ke Yuta acalē səsəwəna taa səkpəte paa pəcə.
Mpi tə, nyá taa ké wulav ká luna,
wei i ká təkí ma Iseyeli nyəma ke teu tə.

⁷ Tənaya Heləti yaa nyəntaa mpye kpeerja na í pəəsi-wəyē pə tənə si i nyəŋ waatu wei mayamaya isətulŋa luwa tə.

⁸ Mpyəy i hula-wəyē Petələhem mpaav na í heeli-wē si: I polo na í pēeki pəyaya ŋkēyē teu. Waatu wei i na-ke í heeli-m na ma mayamaya má polo na má sē-ke.

⁹ Nyəntaa tēma wulav tōm ntəyɪ nuw ilēna pā tē. Na isətuləŋa ŋka kaa luwa ilim təlule na pā na-keɣe mpv to ka təŋaya pa nəyɔ tō, haləna ká tala timpɪ pəyaya ŋke ka wē tō, ilēna ká səŋ.

¹⁰ Nyəntaa loosa isətuləŋa ŋke, ilēna pa laŋa hulumɪ pə tu fēi.

¹¹ Ḿpóyó pa suv təyaya taa na pā ná pəyaya na ka too Mali. Ilēna pā həntɪ atē na pā sē-ke. Na pā hətɪ pa wontu na pā ha-keɣe wola na tulaalv kofəyətɔ na tulaalv miili.

¹² Pə waali ké Isə heela nyəntaa mpeɣe toosee taa sɪ pā taa məli Heləti cəlo. Ilēna pā cəlo mpaav na pā kpe.

Yesu seenav

¹³ Nyəntaa tēwa ilēna Tacaa isətaa tillu nəyɔlv í kəw Yosēfɔv kɪŋ kē toosee taa na í heeli-ɪ sɪ: Kuli na í kpaya pəyaya na ka too, na í se na í polo Icipiti, na í caya təna. Haləna waatɔ wei maa heeli-ŋ sɪ í məli tō. Pə taya pulv, Heləti ká pēki pəyaya ŋke sɪ í kuyv-ke.

¹⁴ Təŋaya Yosēfɔv kulaa na í kpaya pəyaya na ka too, na pā tē Icipiti kē ahoo anɪ.

¹⁵ Ḿpóyó ɪ caya təna haləna Heləti sɪ. Ilēna pə la nti Tacaa ka yəyətəna Isə kuyəyətɔtv teləsulv nəyɔ tō sɪ: Ma ləsa ma pəyaya kē Icipiti.

Piya sakasaka lapv

¹⁶ Heləti nawa sɪ nyəntaa puɣusa-ɪ, ilēna pə salɪ-ɪ səsəm. Ḿpóyó ɪ tilaa sɪ pā kv Petəlehəmə ɪcatē na acalē nna a cəna-tē tō pə apalvpiya təna. Haləna nsi sɪ pusɪ tala naalē naalē tō, na í kēsəna saa wei nyəntaa heela-ɪ sɪ isətuləŋa luwa tō.

¹⁷ Ḿpóyó pə lapa isɪ Isə kuyəyətɔtv teləsulv Selemii ka kpaalaa tō sɪ:

¹⁸ Pa nuwa kapuka kē Lama.
Wula na laŋwakəllē səsəle məla.

Lasēli wiina ḿpóyó ɪ piya.

ɪ ta tisi sɪ pā puɣusi-ɪ kē sɪ fēi tō pə tō.

Yosēfɔv pa luv kē Icipiti

¹⁹ Heləti səm waali Tacaa isətaa tillu nəyɔlv kəma Yosēfɔv kɪŋ kē toosee taa kē Icipiti,

²⁰ na í heeli-ɪ sɪ: Kuli na í kpaya pəyaya ŋke na ka too na í məli Isəyeli tətɔ taa.
Mpa pa pēkaya sɪ pā kv pəyaya ŋke tō pa səpa.

²¹ Təŋaya Yosēfɔv kulaa na í kpaya pəyaya na ka too na pā məli Isəyeli tətɔ taa.

²² Ama Yosēfɔv nuwa sɪ Aaselayusi təyɔ kawulaya kē Yuta kē ɪ caa Heləti lonte. Ilēna səyəntɔ kpa-ɪ na tətɔ nti tē taa pote. Isə tasa-ɪ ḿpóyó hulvɔv kē ɪ toosee taa, ilēna í ləyɔ ɪ təyɪ Kalilee tətɔ taa,

²³ na í caya ɪcatē nte pa yaa sɪ Nasaletɪ tō tē taa. Ḿpóyó pə lapa isɪ Isə kuyəyətɔtv teləsəlaa ka yəyətə tō sɪ: Paa yaa-ɪ sɪ Nasaletɪ tv.

3

Isə Lvm Səlv Yohaani Waasv

(Maləki 1:1-8; Luku 3:1-18; Yohaani 1:19-28)

¹ Pə kəma na pə kēsɪ ile, Isə lvm səlv Yohaani kəma Yuta wulaya tətɔ taa kēle na í niki waasv lapv.

² Na í təŋ sɪ: ɪ laɣasɪ təntē, isətaa Kawulaya wusa kəntē kē.

³ Yohaani təm kē Isə kuyəyətɔtv teləsulv Isayii ka yəyətəyaa saa wei ɪ yəyətə sɪ: Nəyɔlv yəyətəyəna nəyɔ səsəyaa kē wulaya tətɔ taa sɪ:
ɪ tayani Tacaa mpaav.

Í hee-í-kv na kv siyisi.

⁴Yohaani taka yooyoonaa huntu kunti, na í lala tónyuv tampala ke í tənaya taa. Í tənaya nté cələŋ na taale tunj nim.

⁵Ípóyó Yosalem nyéma na Yuta tetu tənə nyéma na Yaataní nəyó tetu tənə nyéma suv pote ke í kinj.

⁶Na pá kuliyi pa isayatu təo ké yəlaa taa, na Yohaani səkí-weyə Iso lvm ke Yaataní pəyó taa.

⁷Yohaani nawa Falisanaa payale na Satusee nyéma payale na pá puki í cələ sɪ í sə-weyə Iso lvm. Ulena í tə-we sɪ: Akala piya me, awe kpaala-me na í seeki Iso pááná nna a kəŋ tə?

⁸Í la mpa pa yela isayatu tə pa kələpələ.

⁹Í taa teləsəyi lələ sɪ mə caa kele Apələham. Ma heeliyi-me sɪ ye pələ pə təo ɪle, Iso pəsəyi na í lá na pəe ane á pəsɪ Apələham piya.

¹⁰Pa tema laale tɔyɔ ke tunj sɪ pa huɣu-ɪ na í tɛe ké te. Tɔyɔ ŋku kv lələyi pee kɔpana tə, paa hu-kv na pá tv kəkə.

¹¹Ma ɪle, lvm ke ma sənəna-meyə Iso lvm sɪ pə hólí sɪ í layasa tənte. Ama ma waalı wei í kəŋ tə, puntu kəla-m tənə təcayacaya. Ma ta tala má husɪ í nəəhe taa ntanjpala musɔyɔ mayamaya. Ílé í ká sə-me na Feesuyɔ Nanjtu na kəkə.

¹²Í təkə í kufalɔyɔ ke í nin taa. Í ká fala pə tənə təcayacaya, na í suu pee ke í kprou taa. Ama í ká tv ləɔtv ke kəkə ŋka kaa tənə təkə taa.

Yesu Iso lvm səv

(Maləki 1:9-11; Luku 3:21-22)

¹³Ípóyó Yesu luna Kalilee na í kəo Yaataní ke Yohaani cələ sɪ Yohaani í sə-ɪ Iso lvm.

¹⁴Ama Yohaani ta tisi. Haləna í tə sɪ: Pə nəyəsənə ɪsu náá sənə ma, na n̄ məli na n̄ kəŋ ma kinj na?

¹⁵Tənaya Yesu cə Yohaani sɪ: Yele na pə lá mpv. Pə wee sɪ tə yoosi pə tənə mpi Iso yəyətəa sɪ tə la təyɔ.

Ípóyó Yohaani tisaa.

¹⁶Pa tema Yesu ké Iso lvm səv ulena í lu lvm taa. Tənaya ɪsətənyuv heta kpakpaa, na Yesu ná Iso Feesuyɔ ɪsu alukuku na kv tiiki í təo.

¹⁷Ulena pá nu pə yəyətəna ɪsətəa sɪ: Ínɛyɛle ma luɣu tɛe Pəyaya, ma lanjle heena-ɪ səsəm.

4

Sataní mayasvɔyɔ ke Yesu

(Maləki 1:12-13; Luku 4:1-13)

¹Pə waalı ké Feesuyɔ pona Yesu ké wɔlaya tetu taa sɪ Íləyɔv í mayasɪ-ɪ.

²Yesu tema nəyɔ həkɔyɔ ke ilim na ahoo ke kɔyɛɛŋ nule. Ulena nyəyəsɪ kpa-ɪ.

³Ípóyó Íləyɔv kpəntəna-ɪ na í təmɪ-ɪ sɪ: Ye n ké Iso Pəyaya yəyətɪ na pəe ane á pəsɪ tənaya.

⁴Yesu cə-ɪ sɪ: Pa ŋmaawa Iso Təm taa sɪ pə taya tənəyaya tike ke yɔlv ká hikina weesuyɔ. Ama təm tənə nti tə lukəna Iso nəyɔ taa tə tə kinj tətəyɔ.

⁵Pələ pə waalı, Íləyɔv pona Yesu ké ɪcatə nanj nyənte taa na í kpaasɪ-ɪ Iso təsɛɛle comcom nəyɔ taa,

⁶na í təmɪ-ɪ sɪ:

Ye n ké Iso Pəyaya,

lu cənə na n̄ ŋmaa atə.

Pə taya polo, pa ŋmaawa Iso Təm taa sɪ:

Isò ká heeli í isòtaa tillaa ké nyá tòm sí pá paasəna-ŋ teu.
Na paa teeli-ŋ pa niŋ taa sí pá taa kəw na pəle natəli tə co-ŋ.

⁷ Ama Yesu co-í sí: Pa ŋmaawa Isò Tòm taa tətə sí, n kaa mayası nyá Caa Isò sí n naa í waali.

⁸ Iləna lləyov tasa Yesu ké ponav ké puyv ŋku kv kula səsəm tə kv təw na í huli-í antulinya kawulasí təna na sí teeli,

⁹ na í tòm-í sí: Ye n ka hənti-m atə na í sɛɛ-m, maa ha-ŋ mpv uní pá təna.

¹⁰ Mpóyó Yesu co-í sí: Satani, tɛɛ. Pa ŋmaawa Isò Tòm taa sí, n ká sɛɛ nyá Caa Isò, na í tike í təmlɛ ké n ká la.

¹¹ Tənaɣa lləyov yela Yesu. Iləna isətaa tillaa kəw na pá paasəna-í.

Yesu caaləyi í təmlɛ ké Kalilee

(Maləki 1:14-15; Luku 4:14-15)

¹² Yesu nuwa sí pa tv Yohaani ké saləka, iləna í tɛɛna Kalilee.

¹³ Í yela Nasaletí, iləna í polo na í caya Kapənahum. Icatə nte tə wɛ Kalilee ləm nəɣo ké Sapuləŋ na Nəfətali pa tətə taa tə.

¹⁴ Mpóyó pá lapa isú Isò kuyəɣotv tɛləsulv Isayii ka yəɣotaa tə sí:

¹⁵ Sapuləŋ tətə na Nəfətali tətə,
na tənku təw təw, na Yaataní waali,
na mpa pa ta ké Yuta nyəma tə pa Kalilee.

¹⁶ Pə yəlaa mpa pa caya səkpətvv taa tə,
pu na-wɛ tənɣau isú kəkə.
Na mpa pa caya səm səkpətvv icatə taa tə,
pu ná pa təw tənɣau.

¹⁷ Pə kpayaav waatv uní tə Yesu svv waasv lapv na í təŋ sí: Í layası təntɛ, isətaa Kawulaya wusa kəntɛ.

Yesu yaav ké tiina kpala liyiti

(Maləki 1:16-20; Luku 5:1-11)

¹⁸ Yesu tənɣa Kalilee tənku nəɣo nəɣo, iləna í ná tiina kpala ké naalɛ. Siməŋ wei pa yaa sí Piyɛ tə na í neu Antəli, na pá tvɣi puluɣv ké tənku taa.

¹⁹ Tənaɣa Yesu təma-wɛ sí: Í kəw na má la-mɛ na í puuki yəlaa isú í puukuɣv tiina tə.

²⁰ Mpóyó pɛlɛ pa yela pa pulv na pá tənɣ-í kpakpaa.

²¹ Í tasa pote ké pəco, iləna í ná Sepetee pəyalv Saaki na í neu Yohaani na pa caa Sepetee pa wɛ kpilvɣv taa na pá tayanəɣi pa pulv. Tənaɣa Yesu yaa-wɛ,

²² na pá yele pa caa na kpilvɣv na pá tənɣ-í kpakpaa.

²³ Yesu cəwə Kalilee tətə təna na í sɛyɛsí Yuta nyəma təkotilənəa taa, na í kpaali Isò Kawulaya Laapaali Kupaŋ. Na í waasəɣi yəlaa taa kətəntvnaa na acamaa təna.

²⁴ Mpóyó yəlaa nu Yesu tən ké Silii tətə təna taa. Na pá kəna-í yəlaa təna mpa kətəməŋ na wusası payalɛ tənna kunyən tvɣv tə. Aləɣhilaa na timle nyəma na kətən kətulvɣv nyəma, na í waasí-wɛ.

²⁵ Samaa səsə tənɣa-í ké. Pa luna Kalilee na Acalɛ Naanəwa tətə, na Yosalem na Yuta na acalɛ nna a wɛ Yaataní waali tə.

5

Yesu waasv ké puyv təw (titite 5 na 6 na 7)

¹ Yesu nawa samaa, iləna í kpa puyv təw na í caya. Tənaɣa í ifalaa kpətəna-í.

² Mpóyó í svv-wɛyɛ sɛyɛsvv sí:

Lelen nulaa tòm
(Luku 6:20-23)

³ Mpa pa feina kalampaani tɔ pa nu lelen ké.
Mpi tɔ, mpe pa tənna isɔtaa Kawulaya.

⁴ Mpa pa we lanwakälle taa tɔ pa nu lelen ké.
Mpi tɔ, Iso ká heesi pa lanja.

⁵ Mpa pa wena yulutu tɔ pa nu lelen ké.
Mpi tɔ, mpe paa tɔɔna tetu tɔna,
isu Iso ka heeluyi-we tɔ.

⁶ Mpa pa nyulayi sɔsɔm si
pá tɔŋ isu Iso caa tɔ pa nu lelen ké.
Mpi tɔ, Iso ká sɔna-weye teu na pá tɔ mpv.

⁷ Mpa pa wena lelai pətətəle tɔ
pa nu lelen ké.
Mpi tɔ, Iso ká nyəni mpe pa pətətəle.

⁸ Mpa pa lotu taa hɔwee tewa tɔ pa nu lelen ké.
Mpi tɔ, paa na Iso.

⁹ Mpa pa tɔɔnəyi yoo ke lelai hekɔ tɔ
pa nu lelen ké.
Mpi tɔ, Iso ká yaa-weye i piya.

¹⁰ Mpa pa laki Iso kuvacaam na pá naasəyi-weye
pə tɔ tɔ pa nu lelen ké.
Mpi tɔ, mpe pa tənna isɔtaa Kawulaya.

¹¹ Paa yɔlaa ka tuuki-me, yaa pa naasəyi-me, yaa paa looli isayatu na pá suu-me,
si í ké ma ifalaa tɔ pə tɔ. I nu lelen ké.

¹² Waatu inɔ mə lanja í hee sɔsɔm, í nu lelen ké. Pə taya pulv tɔ, mə kasəyaya ká
tɔ sɔsɔm ke isɔtaa ké. Mpɔ inɔ pə mayamaya ke paa naasa Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa
kupəma.

Antulinya tòm na i kəkə kupan̄ka tòm
(Maləki 9:50; Luku 14:34-35)

¹³ Mɛɣele antulinya tòm. Ama ye tòm mpi pə lɔŋ kəma na í sí, pepeye paa la na
pəcɔ pə tasa lɔŋ lapɔ? Pə kaa waasi pulv tɔtɔ ye pə taya lɔn na yɔlaa feli nɔhɛɛ.

¹⁴ Mɛɣele antulinya kəkə. Icate nte pa ŋmawa puyv tɔ tɔ tə fɛi ŋmɛsuyv.

¹⁵ Paa musəyi fətəla na pá pamɔ-i tɔkɔ tɛɛ. Ama pa pusiɔ-i timpi taa í weɛ pu
naa yɔlaa tənaya təyaya taa tɔy.

¹⁶ Mpɔ inəyi mə kəkə ká naaki teu ke yɔlaa na pəcɔ pá ná mə təma kupana, na
pá sá mə Caa wei i we isɔtaa tɔ.

Iso kusəsutu fɛi kuyv

¹⁷ I taa huɔ si ma kəma si ma kuyi Moisi kusəsutu na Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa
takəlasɔ. Ma ta kə kuyv. Ama ma kəma pə tampana huluyv ké.

¹⁸ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, ye isɔtaa na atə pə weɛ, kusəsutu
taa pəle kuləmtəle titiliya yaa tə suka we m̄pɔyɔ pə kaa saali. Haləna pə tənə pə
kə na pə yoosi na pəcɔ.

¹⁹ Pə tɔ ké wei í ta tɔkɔ kusəsutu taa səkpɛtu na í sɛyɛsi lelai si pɛle pá taa tɔkɔ-tɔ
tɔ, paa yaa-i isɔtaa kawulaya taa səkpɛlu. Ama ye wei í tɔka tə tənə na í heeliyi
lelai si pá la mpv, pɔntu nté sɔsɔ ke isɔtaa Kawulaya taa.

²⁰ Ma heeliyi-me si ye i ta tɔŋ isəna Iso caa tɔ na pə kəli isu Iso Tòm sɛyɛsəlaa
na Falisanaa pa tɔŋyɔ tɔ, í kaa suv isɔtaa Kawulaya taa.

Páaná mvyv tòm

²¹ I nuwa nti pa heela mə ləntaa nyəma tɔ si: N kaa kɔ yɔlv. Ye wei í kɔwa, paa pona-ɪ huɓɓɛ.

²² Ama ma, ma heeliyi-me si, wei í tɔka ɪ tɔɔntɔle na ɪ taa, paa pona-ɪ huɓɓɛ. Na ye wei í tuɔwa ɪ tɔɔntɔle si: Kɔmɛlɛŋ, paa pona-ɪ Kɔtuɣu sɔsɔɔv taa. Na ye wei í tɔma ɪ tɔɔntɔle si: Pə lakɪ-ŋ ké. ɪ nəɔəsəna kəkə ŋka ka wɛ tənəasələ sɔsɔɔle taa tɔ ka taa suv.

²³ Ye n pona nyá kɔhaham kɛ kɔtaya tɔlate, na ń tɔɔsi si nyá tɔɔntɔle wɛna-ŋ natɔli,

²⁴ su nyá kɔhaham kɛ təkɔtɔle tənɛ, na ń polo na nyá na nyá tɔɔntɔle í tayani-ti. ɪlɛna ń məli na ń ha nyá kɔhaham mpi.

²⁵ Ye n wakəla nəɔlv na í yaa-ŋ nəɔɔ, la kookali na nyá na-ɪ í tayani mə tɔm kɛ mpaav taa na í ta tata huɓlv kɪŋ. Pə taa kɔɔ na huɓlv náa tu-ŋ tɔŋtɔnaa nin taa na pɛlɛ pá təkɪ-ŋ.

²⁶ Tampana kɛ ma heeliyi-me yoo maa cɛsəɣi, n ka tɛm pə tənə mpi pa pɛla-ŋ tɔɔ fɛlvɔv paasi n ka luɔ tənə.

Wasanjalətv tɔm

²⁷ I nuwa isəna pa yɔɔtɔaa si: N kaa la wasanjalətv tɔ.

²⁸ Ama má heeliyi-meyɛ tampana si, ye wei í nyəna lɛlv alv na í nyuli-ɪ, ɪ tɛma wasanjalətv lapu kɛ ɪ nyamle taa ké.

²⁹ Ye nyá ntɔɔŋ isələ ká hu-ŋ, ləsi-tɛ na ń lɔ-tɛyɛ pooluŋ. Sana ń laŋ nyá tɔnɔv tɔɔ kɛ pulv kɔlvməŋ na mpi paa pɛti nyá tɔnɔv tənaya tənəasələ sɔsɔɔle taa tɔ.

³⁰ Ye nyá nin ntɔɔŋ ká hu-ŋ, sɛti-ɪ na ń lɔ pooluŋ. Sana ń laŋ nyá tɔnɔv tɔɔ kɛ pulv kɔlvməŋ na mpi paa pɛti nyá tɔnɔv tənaya tənəasələ sɔsɔɔle taa tɔ.

Alv na apəlv pa yav tɔm

(Matiyee 19:9; Maləki 10:11-12; Luku 16:18)

³¹ Pa tu yɔɔtɔa mpv tɔtɔ si: Ye yɔlv tɔɔnəɣi ɪ alv, í ŋmaa-ɪ kisuyv takəlaya.

³² Ama má kpəaləyi-me si, ye yɔlv tɔɔnə ɪ alv na pə ta kɛ wasanjalətv tɔɔ, ɪ pona alv inəɣi wasanjalətv taa ké. Ye isɪ ɪlɛ ɪ tasa saav. Na ye pa kisa alv na nəɔlv náa tɛŋ na í kpaya-ɪ, pɔntv lapa wasanjalətv kɛ.

Tuunav tɔm

³³ I nu isəna pa yɔɔtɔa ta caanaa caanaa tɔ si: ń tuuwa si n ká la mpi, n kaa yelev-wi. Ama n ka la pə tənə mpi n yɔɔtɔnə tuunav kɛ Taca isəntaa tɔɔ.

³⁴ Ama má heeliyi-me si, ɪ taa tu tuuna pulvɔv paa pəcɔ. Paa isətaa. Pə taya pulv, ɪsɔ kumte nté.

³⁵ Paa atɛ. Pə taya pulv, ɪ nəɔhɛ təsɪlɛ nté. Paa Yosalem, pə taya pulv, Wulav sɔsɔ ɪcatɛ kɛ.

³⁶ Taa tu tuuna nyá nyuvv tɔtɔ. Mpi tɔ, n kaa pəsi na ń la na nyá nyuvv taa nyɔəlaya kɔlvməyɔ hɔlvmə yaa ká pili.

³⁷ Ye n ká tisi si nn, n tisi nn. Ye aai kɛ, n tisi si aai. Nti yɔlv sɔsɔɣi tɔ tɔ tɔ tɔ lukəna ɪlɔɔv kɪŋ kɛ.

Lɛstvɔv tɔm

(Luku 6:29-30)

³⁸ I nuwa isəna paa yɔɔtɔaa si: Ye wei í yəka lɛlv isələ, paa yəki ɪ nyəntɛ, na wei í hola lɛlv kɛtɛ, paa holi ɪ nyəntɛ tɔ.

³⁹ Ama má heeliyi-me si, ɪ taa fɛli isayətv kɛ isayətv. Ye nəɔlv mapə nyá ntɔɔŋ ləkpayasaya, kɛsɪ-ɪ lɛŋka.

⁴⁰ Ye nəɔlv pona-ŋ tɔm huɓv si ɪ lɛkəɣi nyá capa, tɛsɪ-ɪ nyá kpai kɛ cɛlvɔv.

⁴¹ Ye ton̄ tu soka-ŋ səxəla na təlası sı ń tō ısu kilomεεtəli kolum, ıle n tō kilomεεtəlonaa naale.

⁴² Ha wei ı sələməyi-ŋ tō. Taa pε wei ı caa ń kəntı-ı tō.

Kolontu səlvvy təm

(Luku 6:27-28,32-36)

⁴³ ı nuwa ısəna paa yəyətəa sı: N ká səəli nyá taapalu na nyá taa kpana nyá kolontu tō.

⁴⁴ Ama ma heeliyi-me sı í səəli mə kolontunaa na í sələmı ıso ké mpa pa tɔyi-meɣe konyəŋ tō pa tō.

⁴⁵ ıle í kpaɣa mə Caa wei ı we ısoɔta tō ı weεtu nté. Pə taɣa pulv, ıle í lakəna na ilim luki asayaa na kɔpama pa təna pa tō, na í kɔntəyi mpa pa keεsaa na mpa pa ta keεsı tō na í haaki tɔv.

⁴⁶ Ye í səəla mpa pa səəla-me tō pa tike, pepeyele mə tεewa ıle? Lampuu mɔlaa mayamaya ı lakı mpv?

⁴⁷ Ye í sεεki mə taapalaa tike, ıle í tεε lɔlaa kε we? Ma ta nyı ısoɔnaa mayamaya ı lakı mpv?

⁴⁸ ı té təkpataa ıle, ısu mə ısoɔta Caa teu təkpataa tō.

6

Nyá ti hvlvvy sı pa na-ŋ təm

¹ ıla laakalı, í taa lakı yəlaa ısentaa ké mə ısoεεle kɔlaputv sı pá na na pá sa-me. Ye í lakı mpv sı yəlaa í na, mə Caa wei ı we ısoɔta tō ı kaa tasa-meɣe hav.

² Pə tō ké waatu wei n haaki liyitee kε konyəntunaa tō n kaa kpaalı sı yəlaa í kəna-ŋ. Pə mayamaya kε cesəlaa lakı Yuta nyəma təkotilenaa taa na hapeε tō sı pá sa-we. Tampana kε ma heeliyi-me yoo maa cesəyi. Pa kasəyaya kε pa hikiyi mɔpɔy kpaɣaa.

³ Ama nyá, ye n haaki konyəntunaa kε liyitee, taa ye le na nyá taapalu wei ı we nyá kəŋkəŋ taa mayamaya tō í ná.

⁴ Saa ınu nyá kɔcəəv kaa weε mpi yəlaa təna nawa tō, na nyá Caa wei ı naaki mukaya tεε tō ı ká feli-ŋ.

ıso səlvvvy hvlvvy

(Luku 11:2-4)

⁵ Waatu wei í sələməyi ıso tō, í taa la ısu cesəlaa mpa pa səəla ıso səŋvvy kε Yuta nyəma təkotilenaa taa na hapeε nəəsı na pá sələməyi sı yəlaa təna í na-we tō. Ma heeliyi-meɣe tampana sı pa kasəyaya kε pa hikiyi mɔpɔy kpaɣaa.

⁶ Ama nyá, ye n caa ıso səlvvvy, svv nyá nan̄ taa na ń təkı nyá tō, na ń sələmı nyá Caa wei ı we tənaya ıŋmelav tō. Na nyá Caa wei ınu ı naaki mpi n lakı ıŋmelav tō ı ká ha-ŋ nyá kasəyaya.

⁷ Ye í sələməyi, í taa luləsəyi təm paɣale kε yem ısu ma ta nyı ısoɔnaa lakvvy tō. Pa hvv sı pa təm taɣaləŋ tō ké paa hiki.

⁸ ı taa keεna-we. Pə taɣa pulv tō, mə Caa tɔma nyəm kε mpi pə təm caala-me tō na pəć í sələməyi.

⁹ ısəna í ká sələmı tɔɣole sı:

Ta Caa wei nyá n we ısoɔta tō,
nyá həte í weε kate.

¹⁰ Təɣə nyá Kawulaya.

Ye le na nyá luyv nyəntv la
atε cəne ısu tə lapv ısoɔta tō.

¹¹ Haa-tuyv saŋa təyənaya.

¹² Hóli-tuyv suulu ke timpi tə pəntəna-ŋ tə.

Isu ta hóləyí mpa pa pəntəyənə-tu təyə suulu tə.

¹³ Taa yeŋe na tə suv mayasuyv isayav taa.

Ama ləsi-tuyv isayav niŋ taa.

[Mpi tə, nyayale kawulaya təyələ,

na pəsulə na teeli tu ke tam təə. Ami.]

¹⁴ M̄póyú pə wée, ye mə təyəntələnaa wakələna-mə na í hólí-wəyē suulu, mə Caa wei í wē isətaa tə í ká hólí-məyē suulu tətə.

¹⁵ Ama ye í hóləyí mə təyəntələnaa ke suulu ke timpi timpi pa wakələyənə-mə tə, mə Caa kaa hólí-məyē suulu tətə.

Nəhəktv kəpəntv təm

¹⁶ Ye í haka nəəsí, í taa wakəli mə isəntaa isú cəsəlaa lakuyv tə. Pa səŋəyí pa isəntaa sí yələa tənə í ná sí pa həka nəəsí. Tampana ke ma heeliyí-mə maa cəsəyí. Pa kasəyaya ke pa hikiyí m̄póyú kpakpaa.

¹⁷ Ama nyá, ye n həka nəyə, saŋ nyá isē təcēicēi, na ŋ səyēli nyá nyəəsí.

¹⁸ Yələa í taa nyí sí n həka nəyə. Ama nyá Caa wei í wē ŋməlav tə í tike í ka nyənə. Nyá Caa wei í naa mpi n lakí ŋməlav tə í ká ha-ŋ nyá kasəyaya.

Kpəŋtv ləmayasēē wē timpi tə tənaya í akaluyv wēē

(Luku 12:33-34)

¹⁹ Í taa kaakí mə wənəv ke atē cənē timpi pukasí na kəkətaya wakələyí na ŋmulaa ká wakəli nənəəsí na pá ŋmulí tə.

²⁰ Ama í kaakí mə wənəv ke isətaa timpi pukasí na kəkətaya fēi sí pə wakəli pulə, na ŋmulaa kaa təlí na pá ŋmulí tə.

²¹ Pə taya pulə təə, kpəŋtv ləmayasēē í wē timpi, tənaya í akaluyv wēē.

Tənyv kənananəv təm

(Luku 11:34-36)

²² Yulə tənyv pilimile fətəla keŋe isē. Ye nyá isē í naakí teu, pə waasəyí nyá tənyv tənaya.

²³ Ama ye nyá isē í yuləmaa, nyá tənyv pilimile tənə wē səkpətyv tēē ké. Ye isənə n naakí mpv tə pə pəsə səkpətyv ilē, puvē, nyá səkpətyv təm fēi yəyətuyv tətəyələ.

Isə na liyitee pə təm

(Luku 16:13)

²⁴ Yulə kuləm kaa pəsí na í kpí yələa naalē na í lakí pa təma. Ye í kpəpa mpv, í ləmayasēē kəŋ a wēē ləlv təə na í yeŋe ləlv. Yaa ntanyí, í paasənə ləlv na í kisi ləlv. Mē í kaa pəsí na í kpí Isə na liyitee na í təŋ mpv.

Naani tuyv kē Isə

(Luku 12:22-31)

²⁵ Í tá ná mpi pə təə ma heela-mə sí í taa nəyəsəyí mə təyənaya na mə konyənyəəm mpi pə wēē sí í ká təkí na í nyəəkí na í hiki weesíŋ na mə tənəŋ təə kəkəkəm tə. Pə taya pulə təə, í ta na taa sí weesuyv kəla təyənaya na yulətənyv kəla wontu kəsusuutu.

²⁶ Í nyənna sumasí na í na. Su haləyí, pəyele su kəŋ. Su nyəkəyí təyənaya ke kpəeŋ taa. Paa na mpv mə Caa wei í wē isətaa tə ını í caləyənə-sí. Na mə tá kəli sumasí ke təm napələ?

²⁷ Paa mə taa yulu ká ku ı təyi isəna puntu pəsəyi na í tuusi ı təyi wəle kuləmtəle mayamaya?

²⁸ Na pepe taa ké í nəyəsəyi mə taa kutakəm? İ nyənna tawa nyutu tukuyə hətu nti tə na í ná. Nyutu nti tu lakı təmlə təli. Pécó tu luvók pəəŋ.

²⁹ Paa na mpv ma heeliyi-me sı wulav Saləmənə na ı tən təna ı ta suu wontu na í tala paa tə taa kuləmvu kə kacəka.

³⁰ Ye İso lakı kacəka kə tawa taa nyutu nti tə wə sarja na cele isəntə pa tika-tı tə, ı kaa la-meyə kacəka na pə kəli mpv? İ polo í tēē, u tēŋ İso na mə taa təcayacaya tə se.

³¹ İle í taa pəkəli mə tı sı: Tu təyo-we? Yaa, tı nyəə-we? Yaa, tı takı-we?

³² Ma ta nyi isənna pəkəyəna tələye tam. Mə Caa wei ı wə isətaa tə ı nyəmə mpi í nyuləyi tə.

³³ İso nyuvu na İso Kawulaya na tənte nte İso caa tə tə pəkəvu, na İso ká ha-me tətəyo pə tənə mpi pə kaasaa tə.

³⁴ İle í taa nəyəsəyi cele nyəntv. Cele nyəntv tələye cele ké. Nti tə mayana-ŋ sarja tə, paasəna təle tə tike.

7

Təma footuyi təm

(Luku 6:37-38,41-42)

¹ İ taa footi ləlaa, pə taa kəə na İso hūvna-mē.

² Pə taya pulu təə, isəna í footiyi mə təyəntələnaa təyo İso ká hūvna-mē. Na isəna í mayasəyi mə təyəntələnaa təyo İso ká mayası-mē.

³ İsənaya pə lapa na í naaki nyuliim wei ı wə nyá təyəntəle isəpəle taa tə, na í kaa na kpátúyó ŋku ku wə nyá nyənte taa tə?

⁴ Na isənaya nyá pəsəyi na í tə nyá təyəntəle sı: Səŋ təkpi na má ləsi nyá isəle taa nyuliim, na pəyele kpátúyó kəya nyá nyənte taa?

⁵ Cəsulə nyá, ləsi kpátúyó ŋku ku wə nyá mayamaya nyá isəpəle taa tə, ı ləna pécó í ná teu təcıcei na í ləsi nyá təyəntəle isəle taa nyuliim ıni.

⁶ İ taa kəya mpi pə ké İso nyəm tə na í pəti hası, sı taa kəə na sı kəli mə təə na sı cəli-mē. İ taa pəti mpi pə tewa təyo afənəa kin, paa fəli.

Pəəsvu na pəkəvu na nənyə mapv təm

(Luku 11:9-13)

⁷ İ sələməyi, paa ha-meyə. İ pəkəyi, í hikiyi ké. İ makı, pa tuləyi-meyə.

⁸ Sələmulə kə pa haaki. Pəkəli hikiyina. Matu kə pa tuləyi.

⁹ Wulee mə taa awe pəyaya sələma-ı kakalaya na í kəya pəle na í cəle-kə?

¹⁰ Yaa wulee mə taa awe pəyaya sələma-ı tinte na puntu cəle-kəye cimte ye?

¹¹ Ye asayaa mə mu pəsa mə piya kə kupantu lapv, mə Caa wei ı wə isətaa tə ı kaa la kupantu kə mpa pa sələməyi-ı tə?

¹² İsəna mə caaki sı ləlaa í la-mē tə, mu la-weyə mpv tətə. Ye í lapa mpv, í tənə kəsəsutu tənə na İso kuyəyətutu tələsəlaa təm tənə nté.

Nənyə kvkəpūlaya təm

(Luku 13:24)

¹³ İ suvna nənyə ŋka ka wə təfəku tə. Asaala tete nənyə wala kə, na pə mpaav kə payəle tənəyi.

¹⁴ Ama nənyə ŋka ka wə təfəku tə ka wə wahala kə, pécó weesuyi nyəŋka nté. Yəlaa pəco tike tənəyəna pə mpaav.

Tuyv nyəm na kv pəle kinj

(Luku 6:43-44)

¹⁵ I la laakali na Iso kuyəyətətə teləsəlaa pəpətonaa. Pa kəŋ mə kinj na pá cəsəyɪ isɪ pa ké heen, səsə ɪlə sunsəmənɟ kpitikpitiɪnaa nté.

¹⁶ Pa kɔlapətənaa kinj kɛ í ká nyəna-wɛ. Yulɔ kaa kooli tuyv ŋku pa yaa sɪ lɛsɛŋ tɔ kv pee kɛ səsɔw tɔw se. Pácɔ paa kooliyi tuyv ŋku pa yaa sɪ fiki tɔ kv pee kɛ kəlɔŋ tɔw.

¹⁷ Tuyv kupaŋkv luləyɪ pee kupaɪa ké, na tuyv isayav náa lulɪ pee asayɛɛ.

¹⁸ Tuyv kupaŋkv ɪ luləyɪ kpai pəle se. Pácɔ kpai tuyv naa luləyɪ pəle kupante tɔw.

¹⁹ Tuyv ŋku ku luləyɪ pee kupaɪa tɔ, pa sɛtəyɪ-kuyv na pá tɔ kəkɔ.

²⁰ Pə tɔw ké í ká nyɪ Iso kuyəyətətə teləsəlaa kvəsəaa mpe na pa kɔlapətənaa kinj.

Yesu nyəm kɛ mpa pa nyəma-ɪ tɔ

(Luku 13:25-27)

²¹ Pə taya pa tənə mpa pa yaa-m Tacaa Tacaa tɔ pa tənə paa svəna isətəaa Kawulaya taa. Ama mpa pa lakɪ ma Caa wei ɪ wɛ isətəaa tɔ ɪ luyv nyəntɔ tɔ pa tike paa svəna.

²² Koyaku ŋkv kv wule payalɛ ká tɔ-m sɪ: Tacaa Tacaa, nyá toŋ taa ké tɔ kpaałəna Iso kvheelitu. Nyá toŋ taa ké tɔ tɔyənna alɔyaa. Na nyá toŋ kɛ tɔ lapəna piti təma payalɛ.

²³ Təɲaya maa cɔ-wɛ təfoo sɪ: Ma ta nyɪ-mɛyɛ paa pəcɔ. ɪ tɛɛ í fɛɛ-m, isayalataa mɛ.

Layatu na kvməɛɛŋ pa kutuluŋ ŋmaɪ

(Luku 6:47-49)

²⁴ Wei ɪ nukɪ təm nti ma yəyɔta isəntɔ na í təkəyɪ-tɪ tɔ, pɔntɔ nəyəsəna layatu wei ɪ ŋma ɪ kutuluɣu kɛ pətɔlaya taa tɔ.

²⁵ Mpóyó tɛv nuna heelim səsɔəm na pə casəyɪ kutuluɣu ŋkv, na pusi su na sɪ lu. Kutuluɣu ta hoti. Mpi tɔ, pa su kv kite kɛ pətɔlaya taa ké.

²⁶ Ama wei ɪ nukɪ təm nti ma yəyɔta isəntɔ na ɪ təkəyɪ-tɪ tɔ, pɔntɔ nəyəsəna isɪ kvməɛɛŋ ŋkv kv ŋma kutuluɣu kɛ kanyəŋa taa tɔyɔ.

²⁷ Mpóyó tɛv nuna heelim səsɔəm na pə casəyɪ kutuluɣu, na pusi su na sɪ lu. Təɲaya kutuluɣu hotaa na pə tənə pə pəsɪ ncaale təkpataa.

Yesu toŋ təm

²⁸ Yesu tɛma sɛyɛsvyɔ, ɪlɛna pə cɛ samaa laŋa kɛ teu.

²⁹ Mpi tɔ, ɪ sɛyɛsaya-wɛyɛ na toŋ ɪ ta nyá. ɪ fɛɪ isɪ pa Iso Təm sɛyɛsəlaa lɛlaa.

8

Yesu waasvyɔ kɛ asilima kvətəŋ tɔ

(Maləki 1:40-45; Luku 5:12-16)

¹ Yesu luna puyv tɔw na í tii, ɪlɛna samaa səsɔ tɔ ɪ waalı.

² Təɲaya tənvyɔ tɔw asilima kvətəŋ tɔ nəyɔlv ɪ kpətəna-ɪ na í sopɪ ɪ tɛɛ na í təmɪ-ɪ sɪ: Tacaa, ye n ka tisaya n taa waasɪ-m?

³ Mpóyó Yesu kusa niŋ na í tokina asilima kvətəŋ tɔ ɪnɪ na í cɔ-ɪ sɪ: Teu ma tisaa, alaafəya í la.

Təɛɛ ɪnəyɪ pə waa apalv ɪnəyɪ kpakpaa.

⁴ ɪlɛna Yesu kpaalı-ɪ teu sɪ: Taa heeli nəyɔlv. Ama tɛɛ kpakpaa na kvɔlv na-ŋ. ɪlɛna n yiyisi isɪ Moisi ka kɛsvyɔ tɔ na pá ná sɪ pə waa-ŋ.

Yesu waasvuy ke Lom yoolaa nyuvu tv yom
(Luku 7:1-10; Yohaani 4:43-54)

⁵ Yesu svukaya Kapannahum, ilena Lom yoolaa nyuvu tv nɔɔlv kpɛtəna-ɪ na í wiina-ɪ

⁶ si: Tacaa, ma yom nɔɔlv hɛnta tɔyaya. Kutɔŋ kutuvlvɔv tɔkəna-ɪ na í saləmɔyɪ teu.

⁷ Yesu cɔ-ɪ si: Maa polo na má waasi-ɪ.

⁸ Tɔnaya yoolaa nyuvu tv unɪ ɪ pəsənaa si: Tacaa, ma ta tala si ɪ n sɔv ma tɔyaya. Ama yɔɔɔtɪ kuyɔɔtɪ ke tɔm kvlum na ma yom hiki alaafəya.

⁹ Má isəntɔ ma see ma sɔsaa ké. Pécɔ ma wɛna ma sɛkpema na pɛlɛ pá lakɪ ma luyɪ nyəntɔ. Má heela pa taa wei si í polo cəne, ilé ɪ puki ké. Má heela wei si í kɔɔ, ilé ɪ kɔɔ tɔtɔ. Pécɔ ye ma heela ma yom si ɪ la pəne, ɪ lakɪ ké.

¹⁰ Yesu nu tɔm təne, ilena í pəsəna mpa pa tɔyaya-ɪ tɔ pa tɔɔ na í tɔ si: Təmpana ke ma heeliyi-mɛ yoo, maa cəsəyɪ. Ma ta nata yvlv ke lseyɛlɪ nyɔma taa na í tema ɪ taa na lɔ ké isəntɔ.

¹¹ Ma heeliyi-mɛ tɔtɔ si, payale ká luna ilim tɔlule na ilim tɔtule, na pá na Apələham na lsaaka na Yakɔv paa caya tɔvɔv ke isətaa Kawulaya taa.

¹² Ama mpa paa ké Kawulaya nyɔma tɔ paa lɔ-wɛyɛ awalɪ ké sɛkpetvɔv taa, timpɪ paa casəyɪ kapusi na pá nyasəyɪ pa tɔyɪ kela tɔ.

¹³ Mpóyó Yesu heela yoolaa nyuvu tv si: Kpe, isəna mpi n tema nyá taa na lɔ tɔ pu la mpóyó teitei.

Waatu unɪ ɪ mayamaya ke pə waa yoolaa nyuvu tv yom.

Yesu waasvuy ke kutəntvnaa payale
(Maləki 1:29-34; Luku 4:38-41)

¹⁴ Mpóyó Yesu pola Piyee tɔyaya, na í mayana watu wɛna Piyee yɔsɔ na í həntaa.

¹⁵ Mpóyó Yesu tokina kutəntɔ ninɪ na ɪ watu ya kpakpaa. Ilena í kulɪ na í caləsi-wɛ.

¹⁶ Taanaya taanaa ilena pá kəna Yesu ke alɔɔhilaa payale. Na í yɔɔɔtɪ kuyɔɔtɪ na alɔyaa se, na í waa kutəntvnaa təna tɔtɔ.

¹⁷ ɪ lapa mpv si pé la nti lɔ kuyɔɔtɔtɔ teləsɔlv lsayii ka yɔɔtɔta tɔ si: ɪ ləsa tá ɪ cantɔ na í lɔ, na í mv ta kutəmɔyɪ.

Yesu tɔvuvu nyullaa
(Luku 9:57-62)

¹⁸ Yesu ná samaa kotina-ɪ, ilena í tɔ-wɛ si pá tɛsi tɛŋku na waalɪ.

¹⁹ Mpóyó lɔ tɔm sɛyəsɔlv nɔɔlv ɪ kpɛtəna Yesu na í tɔ si: Tacaa, maa tɔŋəyɪ-ŋ nyá tɔpote təna taa.

²⁰ Yesu cɔ lɔ tɔm sɛyəsɔlv unɪ si: Sɔɔŋ wɛna ɪ lona na sumasi wɛna si tana. Ama Yvlv Pəyaya má, ma fɛina nyuvu tɔtule mayamaya.

²¹ Tɔnaya Yesu ifalaa taa nɔɔlv ná tɔma-ɪ si: Tacaa ye le na má polo na má pi ma caa na pécɔ.

²² Ilena Yesu cɔ-ɪ si: Təŋɪ-m na ɪ ye le na sətəa pi pa sətəa.

Yesu hɛsvuy ke kacuculaya
(Maləki 4:35-41; Luku 8:22-25)

²³ Mpóyó Yesu na ɪ ifalaa pa sɔv kpvlvɔv taa.

²⁴ Tɔnaya heelim səsɔm kula tɛŋku tɔɔ na lvm hola waasəyɪ kpvlvɔv. Ama pə pamna Yesu tooki.

²⁵ Mpóyó ɪ ifalaa polaa na pá feesi-ɪ na pá tɔmɪ-ɪ si: Tacaa, ya-tv, tɔ lepaya.

²⁶ Ilena Yesu cɔ ɪ ifalaa si: Pepe tɔɔ kɛ sɔɔntu kpaa-me? ɪ tɔ te Iso na mɔ taa na pɛ tɔɔ suwe? M'pɔyɔ ɪ kulaa na ɪ kalɛna heelim na lum, na pɛ tɔna pɛ hɛɛ tɔli.

²⁷ Ilena piti kpa pa tɔna na pɛ pɔɔsɔyɪ si: Aweye inɛ inɪ na pɛ kpɛɛna heelim na tenku lum na pɛ nukɛna-i?

Alɔɔɔhilaa naale na afanaa pa tɔm

(Malɛkɪ 5:1-20; Luku 8:26-39)

²⁸ Yesu tɛsa tenku kɔtɛɛɛ tenku tɔɔ kɛ Katalee nyɔma tɛtu taa. Ilena apalaa naale luna pɛlaaɛ taa na pɛ sɛɛɔyɪ-i. Apalaa mpe paa hii alɔɔaa kɛ, na pa nyarɛ we sɔɔntu. Yɛlaa cɔlaya pa mpaav nkuɔyɔ.

²⁹ Tɔnaya pa suv kiisuyɪ si: Iso Pɔyalɔ, ta na-ɛ suwe? N kɔma si n tɔyɪ-tɔyɔ wahala na pɛ waatu mayamaya ta tata?

³⁰ Pɛ pamna afanaa kalɛku sɔsɔɔv nakulɪ ku we pɛ cɔlɔ tɔna na ku tuliɔi.

³¹ M'pɔyɔ alɔɔaa wiina Yesu si: Ye n kɛ tɔɔntu-tu, yele na tɔ suv afanaa kalɛku kɔnɛ ku taa.

³² Yesu cɔ-we si: ɪ polo. Ilena pɛ se apalaa naale inɪ ɪ waali na pɛ tɛna afanaa taa. Ilena afanaa tu casɛle kɛ yem kɛ kpakpaa, na pɛ tii kalakala na pɛ tu lum na pɛ si.

³³ M'pɔyɔ afanaa tiikilaa nɛ loma kpakpaa na pɛ polo ɪcatɛ taa, na pɛ kɛɛsi pɛ tɔna mpi pɛ lapa tɔ, na ɪsɛna alɔɔaa mpe pa tɔm lapa tɔ.

³⁴ Tɔnaya ɪcatɛ nyɔma tɔna luwa si pa sɛɛɔyɪ Yesu. Pa na-i, ɪlena pɛ tɛɛkɪ-i si ɪ lu pa tɛtu taa.

9

Yesu waasvɔyɔ kɛ kɔtɛɛ kutuvɔlvɔyɔ tu

(Malɛkɪ 2:1-12; Luku 5:17-26)

¹ Yesu suv kpulvɔyɔ na ɪ tɛsi tenku na ɪ polo ɪ mayamaya ɪcatɛ taa.

² M'pɔyɔ pa kɔna-i kɔtɛɛ kutuvɔlvɔyɔ tu na ɪ hɛnta ɪ kpatɛle tɔɔ. Yesu nawa apalaa mpe pa naani, ɪlena ɪ heeli kɔtɛntu si: Ma pɔyalɔ, tɔki nyɔ ti, nyɔ ɪsayatu husaa.

³ Tɔnaya Iso Tɔm sɛyɛsɛlaa napɛli pa huv pa taa si: Apalɔ inɛ ɪ kpakɛyɪ ɪ ti na ɪ kɛsɛɔɔna Iso.

⁴ Yesu nyɔmɛ nti pa huvki tɔ, ɪlena ɪ pɔɔsi-we si: Pepe tɔɔ kɛ ɪ huvki huwɛɛ asayɛɛ kɛ mpɔ?

⁵ Na nti tɔ yɔɔtɔyɔyɔ kɛla tɛlɛv: Nyɔ ɪsayatu husaa, yaa Kulɪ na n tɔ?

⁶ Tɔɔ, maa hɔli-me si Yulɔ Pɔyaya mɛ, ma pɛsɛyɪ na mɛ husi ɪsayatu kɛ atɛ cɛnɛ. Tɔnaya Yesu tɔma kɔtɛntu si: Kulɪ na n kpayɛ nyɔ kpatɛle na n kpe.

⁷ M'pɔyɔ apalɔ inɪ ɪ kulaa na ɪ kpe.

⁸ Samaa nɛ mpɔ, ɪlena sɔɔntu kpa-we. Na pɛ sarɛ Iso kɛ mpi pɛ tɔɔ ɪ ha yɛlaa kɛ pɛsɔyɔ nku ku taka kɛ mpɔ tɔ.

Yesu yaav kɛ Matiyee

(Malɛkɪ 2:13-17; Luku 5:27-32)

⁹ Yesu lu tɔna na ɪ tɛɛkɪ, ɪlena ɪ na apalɔ wei pa yaa si Matiyee tɔ, na ɪ caya lampuu tɔmɔle. Ilena ɪ yaa-i si: Kulɪ na n tɛɛɛ-m.

Tɔnaya Matiyee kulaa na ɪ hu Yesu waali.

¹⁰ Yesu na ɪ ifalaa na lampuu mulaa na asayaa payalɛ pa kpɛnta Matiyee tɛ na pɛ tɔki.

¹¹ Falisanaa na mpɔ, ɪlena pɛ pɔɔsi ɪ ifalaa si: Pepe tɔɔ kɛ mɛ caa na lampuu mulaa na yɛlaa asayaa pa kpɛntɔyɪ na pɛ tɔki?

¹² Yesu nu pa kupəəsuto, ɔlena í cə si: Pə taya alaafəya nyéma nyuləyəna fətaa. Ama kotəntənaa ké.

¹³ Pa ŋmaawa si: Kupantu ke ma səlaa, pə taya kotasi. I polo na í pɛɛki ŋmaatu tɔm tənə tə hɔwɛɛ. Mpi tɔ, ma kəmaɣa si ma yaaki asayaa, pə taya kupama.

Yesu kɛsɔyɔv kɛ nəhəkɔtv tɔm

(Maləki 2:18-22; Luku 5:33-39)

¹⁴ Mɔpúyɔ Iɔ Lɔm Səlv Yohaani ifalaa kpətəna Yesu na pá pɔɔsi-i si: Pepe tɔɔ ké ta na Falisanaa tə həkəyi nəɔsi na nyá ifalaa u laki mpv?

¹⁵ ɔlena Yesu cə-wɛ si: I ká pəsi na í la na akpayalv taapalaa wɛɛ laɲwakəllɛ taa na í na-wɛ pá wɛɛ? Aai, pəle pə fɛi lapv ke paa pəcɔ. Pu kɔɔ na pá kɛɛsi kuyaku nakuli, ɔlena pá ləsi-i pa hɛkɔ. Pəleyɛ paa həkɔ nəɔsi.

¹⁶ Nəyɔlv fɛi wei í ka tɔ i wontuyv kupənuyv na saaliya kufalaya tɔ, pə taya pulv tɔɔ, saaliya ŋkɛ kaa hɔ-kv na púyó kəli ɪsu kii wɛɛ tɔ.

¹⁷ Pəcɔ nəyɔlv kaa suu sɔlvɔm kufam kɛ sɔlvɔm hulun kupəŋ taa, tɔfɔ hulun ká ya na sɔlvɔm ti na hulun náa wakəli yem. Ama hulun kufan taa ké pa suuki sɔlvɔm kufam, ɔlena pə tənə pə caya teu.

Yailu pɛɛlɔ na alv tɔyɔllv pa tɔm

(Maləki 5:21-43; Luku 8:40-56)

¹⁸ Yesu tənna-wɛyɛ tɔm tənɛyɛ heeluyv, ɔlɛ Yuta nyéma sɔsɔ nəyɔlv í kəmaɣalɛ, na í hoti Yesu nəɔhɛɛ tɛɛ na í tɔ si: Ma pɛɛlɔ hɛɛ nəɔnɔɔ, kɔɔ na í tənɪ nyá nɪŋ kɛ í tɔɔ, í ká hiki weesuyv.

¹⁹ Mɔpúyɔ Yesu na í ifalaa pa kulaa na pá tənɪ-i.

²⁰ Mɔpúyɔ alv nəyɔlv, wei hatoo pusi naanvwa na naalɛ taa í tənna tɔyɔlvɔv na pə wɛ-i tɔŋ tɔ, í kpətəna Yesu na í waali tɔɔ, na í tokina í capa ntompəle.

²¹ Mpi tɔ, alv inɪ í ka tɔ í taa ké si: Ye ma pəsaa na má tokina paa Yesu capa maɣamaya pu waa-m.

²² Tənaya Yesu pəsaa í waali na í na-i na í tɔm-i si: Taa nyá, n tɛma Iɔ na nyá taa tɔyɔ pə waasa-ŋ ma pu.

Tənaya pə waa-i kpakpaa kɛ tənə inɪ.

²³ Yesu tala Iɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔ inɪ í təyaya taa na í maɣana həsi hullaa na samaa kəkɔtɛ.

²⁴ Mɔpúyɔ í tɔma si: I lu cənɛ, pɛɛliya ta si. Ama ka too kɔtoo ké.

Mɔpúyɔ pa wonja-i.

²⁵ Pa tɛma samaa kɛ ləsuyv, ɔlena Yesu suv naŋ taa, na í tɔki pɛɛliya nɪŋ taa na ká kulɪ.

²⁶ Mɔpúyɔ pə tɔm yawa pa tɛtu tənə taa.

Yesu waasuyv kɛ yɔlvmaa naalɛ

²⁷ Yesu lu tənə na í tɛɛki na í tala tiili, ɔlena yɔlvmaa napələyi naalɛ tɔ í waali na pá kiisiyi si: Tafiiti Pəyaya nyənɪ tá pətɔtɔlɛ.

²⁸ Yesu tala təyaya taa, ɔlena yɔlvmaa mpe pá kpətəna-i. Tənaya í pɔɔsa-wɛ si: I tɛma-m na mə taa si ma pəsəyi na má la mpv?

ɔlena pá cə-i si: Ɛɛ, Tacaa.

²⁹ Mɔpúyɔ Yesu tokina pa ɪsɛ na í tɔ si: Pə la ɪsu í tɛma mə taa tɔ.

³⁰ ɔlena pa ɪsɛ kuli. Mɔpúyɔ Yesu kpaala-wɛ na tɔŋ si: Tɔv, í taa yelɛ na nəyɔlv nu yoo.

³¹ Ama pa luwa na pá yasɪ Yesu tɔm kɛ tɛtu tənə taa.

Yesu loou kɛ ɔləyɔv kamumuka

³² Pɛlɛ pa lu ɲpɔ́yú kpakpaa, ɔ́ɛna pá kɔ́na Yesu kɛ ɔ́ɔyɔ́hilu kamumuka.

³³ Tɔ́naya i tɔ́ɔ́ɔna ɔ́ɔyɔ́, na kamumuka sɔ́v yɔ́yɔ́tɔ́v kɛ kpakpaa. Piti kpa samaa na pá tɔ́ɔ́ si: Tɔ́ ta keesita isɛ́ntɔ́yɔ́ Iseyeli tɛ́tɔ́ taa.

³⁴ Ama Falisanaa ná tɔ́ma si: Alɔ́yaa wulav tɔ́ɔ́ kɛ i tɔ́ɔ́ɔnyɔ́na alɔ́yaa lɛ́laa.

Samaa pɛ́tɔ́tɔ́lɛ kpa Yesu

³⁵ Yesu cɔ́kaya acalɛɛ na acalisi tɔ́na na í seýesɛ́yɔ́ Yuta nyɔ́ma tɛ́kotilɛnaa taa. Na í laki waasv kɛ Isɔ́ Kawulaya Laapaali Kɔ́pɔ́ɔ́ tɔ́m. I waakaya kutɔ́mɔ́ɔ́ tɔ́na na acamaa tɔ́na.

³⁶ Yesu nyɔ́naya samaa na pɛ́tɔ́tɔ́lɛ kpa-a. Mpi tɔ́, yɔ́laa panɛ pa kawaya, pa fɛ́ina apalvɔ́. Pa nyɔ́sɛ́na heen wei i fɛ́ina tiikilu tɔ́.

³⁷ Tɔ́naya i heela i ifalaa si: Kumtv tɔ́wa sɔ́sɔ́m. Ama kɔ́ntaa fɛ́i payalɛ.

³⁸ Ilɛ í wiina kumtv tɔ́ si í sɔ́sɔ́ kɔ́ntaa kɛ i kumtv taa.

10

Yesu ifalaa hɛ́la

(Malɛ́kɔ́ 3:13-19; Luku 6:12-16)

¹ ɲpɔ́yú Yesu yaa i ifalaa naanvwa na naalɛ kɛ í kin, na í ha-wɛyɛ pɛ́sɔ́vɔ́v si pá tɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ alɔ́yaa na pá waa kutɔ́mɔ́ɔ́ tɔ́na na acamaa tɔ́na.

² Tillaa mpe pa naanvwa na naalɛ hɛ́la ntɔ́. Kancaalaya nyɔ́ɔ́ ntɛ́ Simɔ́ɔ́ wei pa yaa si Piyɛɛ tɔ́, na i neu Antɛ́lu, na Sepetee pɛ́yalv Saaki na i neu Yohaani,

³ na Filipv na Paatelemii, na Tomaa na lampuu muɔ́v Matiyee, na Alɛ́fɛ pɛ́yalv Saaki na Tatee,

⁴ na Selotɔ́ tv Simɔ́ɔ́, na Yutaasɔ́ Isɛ́kaleeu wei i tv Yesu kɛ i kolontunaa ninj taa tɔ́.

Yesu tillaa naanvwa na naalɛ tiluyɔ́

(Malɛ́kɔ́ 6:7-13; Luku 9:1-6)

⁵ Yesu tila yɔ́laa naanvwa na naalɛ ɔ́ni na í seýesɔ́-wɛ si: I taa polo tɛ́tv nti tɔ́ ta kɛ Yuta nyɔ́ma nyɛ́ntv tɔ́ tɔ́ taa, í taa sɔ́v Samalii acalɛɛ taa.

⁶ Ama í polo Iseyeli nyɔ́ma mpa pa lepa isv heen tɔ́ pa cɔ́ɔ́.

⁷ I ká laki waasv na í heeliyi mɛ́ mpaav taa si: Isɔ́taa Kawulaya wɔ́sa kɔ́ntɛ.

⁸ I waa kutɔ́ntunaa, na í feesi sɛ́taa, na í waasɔ́ asilima kutɔ́ɔ́ nyɔ́ma, na í tɔ́ɔ́ɔ́ɔ́ alɔ́yaa. Mɛ́ hika faalaa kɛ́, i ha tɔ́tɔ́yɔ́ faalaa.

⁹ I taa tv mɛ́ sipanaa taa kɛ́ liyitee, paa nna.

¹⁰ I yelee mɛ́ mpaav huluv. I taa tɔ́ni tokonaa, í taa lɛɛ ntanjkpala, í taa tɔ́ki kpátɔ́yɔ́. Mpi tɔ́, tɛ́mle latv na i calɛ́sɔ́v kɛ́.

¹¹ Ye í sɔ́v ɔ́atɛ yaa ɔ́aliya nakɛ́li ka taa, í pɛ́ekɔ́ wei i luyv wɛɛ si i ká mu-mɛ tɔ́, na í caya tɔ́na halɛ́na mɛ́ tɛ́v.

¹² Ye í sɔ́v tɔ́yaya nakɛ́li ka taa ɔ́lɛ í tɔ́ si: Isɔ́ í ha-mɛyɛ alaafɛya.

¹³ Ye tɔ́yaya ɲkɛ ka nyɔ́ma í mu-mɛ, pu la-wɛ isv í kooluyv tɔ́. Ama ye pa kisa-mɛ, mɛ́ koolee í mɛ́li mɛ́ tɔ́.

¹⁴ Ye pa kisa-mɛyɛ muɔ́v yaa mɛ́ tɔ́m nuv kɛ tɔ́yaya nakɛ́li yaa ɔ́atɛ natɛ́li tɔ́ taa, í lu na i kpiisi-wɛyɛ mɛ́ nɔ́ɔ́hɛɛ muɔ́vɔ́v na í tɛɛ.

¹⁵ Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛ́sɛ́yɔ́, Sɔ́tɔ́m na Kɔ́mɔ́ tɛ́tv kaa na wahala kɛ Hvule wule na pá kɛ́li ɔ́atɛ ɲ́tɛ́.

Wahalanaa mpa paa kɔ́ɔ́ tɔ́

(Malɛ́kɔ́ 13:9-13; Luku 21:12-17)

¹⁶ I nyɛ́ni, ma tiliyi-mɛ isv heen kɛ sɔ́nsɔ́mɔ́ɔ́ hɛ́kv. I la layatv isv tomaa, na tɛ́pamm isv alukukunaa.

¹⁷ I laalakali, yɔlaa ká yaa-meyɛ puloonaa taa. Paa ma-meyɛ akpatɛɛ kɛ Yuta nyɔma tɔkotilenaa taa.

¹⁸ Paa yaa-meyɛ nɔnɔɔsi kɛ tɛtu tɔkɔlaa na awulaa sɔsaa pa kinnaa kɛ ma tɔɔ. Iɛna pɛ́cɔ́ í hólí ma tɔm tampɔna kɛ pa na mpa pa ta kɛ Yuta nyɔma tɔ pa isɛntaa.

¹⁹ Waatu wei paa pɔna-meyɛ puloonaa taa kɛ mpɔ tɔ, í taa nɔyɔsi nti í ká yɔyɔti na isɛna í ká yɔyɔti-ti tɔ. Pɛ waatu í talaa, pu tu mɔ luun tɛɛ kɛ kpakpaa kɛ nti í ká yɔtɔti tɔ.

²⁰ Mpi tɔ, pɛ taya mɔ kin kɛ mɔ kuyɔyɔtɔtu ka luna. Ama mɔ Caa Feesuyu ká yɔyɔtɔna na mɔ nɔɔsi.

²¹ Yɔlaa ká kuli na pá hólí pa taalɔnaa yaa pa newaa si pá ku-we. Cɛɛnaa ká la pa piya kɛ mpɔ tɔtɔ. Piya sɔlɛ su kuli si nyɔma tɔɔ si pá ku-we.

²² Yɔlaa tɛna taa ká kpana-meyɛ ma tɔɔ. Ama wei í nyaya apalɔtu na í tala tɛnaya, pɔntu nyɔyɔ kɛ pu ya.

²³ Ye pɛ kɔma na pá tu-meyɛ kunyɔn kɛ ɪcatɛ natɛli tɛ taa, í se na í polo lɛntɛ taa. Tampɔna kɛ ma heeliyi-me yoo maa cɛsɔyi, í kaa tɛ Isɛyeli acalɛɛ kɛ cɔɔu na pɛ́cɔ́ Yulɔ Pɔyaya má ma kɔɔ.

²⁴ Tɛmlɛ kpɛlɛmɛlɔ ta kɛli ɪ hɔllɔ. Pɛ́cɔ́ ifalɔ nɔyɔlɔ ɪ fɛi wei ɪ kɔla ɪ caa tɔ.

²⁵ Ye pɛ lapa tɛmlɛ kpɛlɛmɛlɔ isɔ wei ɪ hólóyi tɔ, pɛ mayanaa kɛ. Na ye pɛ lapa ifalɔ isɔ ɪ caa pɛ mayanaa tɔtɔyɔ. Pa ta kisi tɔyaya Caa kɛ tuu si Pesepule, kacɔnfana tɔyaya nyɔma na?

Isɔ seu tɔm (Luku 12:2-7)

²⁶ Ye mpɔ ilɛ, í taa nyana yɔlaa. Pɛ tɛna mpi pɛ ɪmɛlaa tɔ, isɔ pɛ tɛma na pɛ kuli pɛ tɔɔ. Pɛ tɛna mpi pɛ lapa mukaya tɛɛ tɔ, isɔ pa tɛma na pá nyi-wi.

²⁷ Pɛ tɔɔ kɛ tɔm nti ma ɪmɛsɔyi na má heeliyi-meyɛ ahoɔ tɔ, í kpaali-tɔyi ilim taa. Na nti pa welɔta mɔ ɪkpaɪɪ taa tɔ, í kpaali-ti na nɔyɔ sɔsɔya.

²⁸ I taa nyana mpa pa pɛsɔyi na pá lɛsi yulɔ weesuyu tike, na pɛ waali paa pɛsɔyi pɔlu tɔ. Ama í se Isɔ, inɪ ɪ pɛsɔyɛna na í ku yulɔ. Pɔyɛle ɪ pɛsɔyi na í tu-ɪ tɛnaasɔlɛ sɔsɔlɛ taa.

²⁹ Pɛ taya sumpiwɔɔnaa naalɛyɛ pa pɛɛtɔyi santiɪ kolum taa? Pɔyɛle kolum nyɔyɔ ɪ leki na pɛ tá luna mɔ Caa kin.

³⁰ Mpɔ inɪ tɔtɔyɔ na mɔ nyɔyɔ taa nyɔɔɔsi, Isɔ nyɔmá si tɛna si nyɔyɔ kɛ.

³¹ Ye mpɔ í taa nɔyɔsi. I kɔla sumpiwɔɔnaa tɔcayacaya.

Yesu Kilisiti mnyɔ yaa ɪ kisuyu (Luku 12:8-9)

³² Ye yulɔ ta ɪmɛsi si ɪ kɛ ma nyɔn, ma mayamaya maa tisi ma Caa wei ɪ wɛ isɔtaa tɔ ɪ isɛntaa si pɔntu kɛ ma nyɔn tɔtɔ.

³³ Ama wei ɪ kpɛɛsa yɔlaa isɛntaa si ɪ ta nyi-m, ma mayamaya maa tɔ ma Caa wei ɪ wɛ isɔtaa tɔ ɪ isɛntaa si ma ta nyɔmɪ-ti tɔtɔ.

Yɔlaa fayɔv kɛ Yesu tɔɔ (Luku 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ I huɔ si hɛɛsɔyɔ kɛ ma kɔna antulinya taa? Aai, yooɔ kɛ ma kɔnaa.

³⁵ Ma kɔmɔya si ma yooɔiyi cɛɛ na ɪ pɔyaya, na pɛɛlɔ na ɪ too, na poolu na paɪ alɔ nyɔn.

³⁶ Yulɔ tɔyaya nyɔma mayamaya ká pɛsɛna ɪ kolontunaa.

³⁷ Ye wei ɪ sɔɔlɔyi ɪ caa yaa ɪ too na pɛ kɛli ma, ɪ ta tala í la ma ifalɔ. Na ye wei ɪ sɔɔlɔyi ɪ pɔyalɔ yaa ɪ pɛɛlɔ na pɛ kɛli ma, ɪ ta tala í la ma ifalɔ.

³⁸ Ye wei ɪ ta sɔyɔli ɪ sɔm tesika na í tɛɪɪ-m, pɔntu kaa pɛsi na í la ma ifalɔ.

³⁹ Wei í nyəna í weesuyu təcútutu, í tənna səpu. Ama wei í lapa í təyi awusa ke ma tə, pəntu ká hikina weesuyu.

*Cele kaseesi
(Maləki 9:41)*

⁴⁰ Ye wei í mu-me, maya í muwa. Na ye wei í mu-ma, pəntu mu wei í tila-m təy.

⁴¹ Ye wei í mu Iso kuyəyətutu teləsulu nəyolu sı í ké Iso nyəy tə pə tə, pəntu ká hiki kasəyaya nka Iso kuyəyətutu teləsulu ká mu tə. Na ye wei í mu yulu wei Iso nyənəyi kupan tə sı í ké kupan tə pə tə, pəntu ká hiki kasəyaya nka paa ha yulu kupan tə.

⁴² Tampana ke má, ma heeliyi-me, wei í ha ləm sasala ane a mayamaya ke piya səne sı taa nakəli ke ka ké ma ifalu tə pə tə, pəntu kaa lan pə kasəyaya.

11

*Iso Ləm Səlv Yohaani tiluyu ke Yesu kin
(Luku 7:18-35)*

¹ Yesu tema í ifalaa naanowa na naale ke pə tənaya keesuyə ke mpu, iləna í kuli tənə na í tee sı í seyesəyi na í lakı waasu ke acaləe taa.

² Ləm Səlv Yohaani wə saləka taa na í nu pa yəyətəyi nti nti Kilisiti lakı tə pə təm. Iləna í tili í mayamaya í ifalaa taa napəli,

³ sı pá pəəsi-sı: Nyayale wei í təm paa təma sı í ká kə tə, yaa nəyolu wəe í kəy tə tən ilə?

⁴ Mpyó Yesu cə-we sı: I polo na í keesi Yohaani ke nti í nukı na nti í naaki tə sı,

⁵ yolumaa naaki, kaakalası tən, na tənuy tə asilima kutən nyəma naaki nyuy, ntamaa nukı, sətaa ná fey. Pəcə kunyəntunaa ná tənna Laapaalı Kupan ke nuu.

⁶ Wei í naani kaa lu ma tə tə pəntu nu lelen ké.

⁷ Yohaani ifalaa mpe pa kəma na pá kpe, iləna Yesu suu samaa ke Yohaani təm pəesuy sı: Pepeye í ka pola wolaya fetu taa ké nav ye? Heelim makı na pá ciyitiyi səəncanə nka tə? Anı pə taya təle.

⁸ Ilə pepe nav ke í polaa? Yaa yulu wei í suu kacəka wontu tə? Təu mpa pa suuki kacəka wontu tə awulaa teesi taa ké pele pa wəe.

⁹ Ilə pepe mayamaya ke í ka tu pola nav? Yaa Iso kuyəyətutu teləsulu nəyolu? Tampam, Iso kuyəyətutu teləsulu ké. Halı ma heeliyi-me sı í tu kəla mpu.

¹⁰ I təm ke pa tu nmaawa Iso Təm taa sı: Nyəni, ma tillu ntə ma teləsəyi nyá nəy tə, sı í tayanı nyá mpaav na n kən.

¹¹ Ma heeliyi-me ye tampana sı, yulupiya tənə taa nəyolu fei wei í kəla Iso Ləm Səlv Yohaani tə. Ilə paa na mpu isətaa Kawulaya taa səkpəlu mayamaya tee-i.

¹² Hatoo pə kpəyav waatu wei Iso Ləm Səlv Yohaani lakaya waasu na pə tana sanə tə, isətaa Kawulaya hikuyu ké isəle kəsəemle təm ké. Na mpa pa seesa isə tə mpe pa hikiyina-ke.

¹³ Iso kuyəyətutu teləsəlaa tənə na Moisi kəsəsutu kpaala Kawulaya nke ka təm, haləna pə tala Yohaani kənte.

¹⁴ Iı caa ma təm muvy təy, təfə ma heeliyi-me sı Yohaani unəyəle Ilii wei paa təma sı í ká məli tə.

¹⁵ Ye í ké nılaa í nu.

¹⁶ Pepeye maa keesəna kufalan yəlaa panə? Pa nəyəsəna ké isı piya cakuy kataası taa na sı tən təma sı:

¹⁷ Aní tə mapa-meɣe soo sɪ í paa, na í kisi. Pécó tə wii səm wula, pə ta cə mə laŋa na í wii.

¹⁸ Təv, Yohaani ná kəma, u təkɪ, u nyɔkɪ sulum, na pá yəɣətəɣɪ ílé sɪ ɪ ké dɔɣɔhɪlu.

¹⁹ Yulɔ Pəɣaya má, ma kəma na má təkɪ na má nyɔkɪ, ɪlena pá taɣanəɣɪ maya təm tətɔ sɪ ma ké hilitu na sulumnyɔɔlɔ. Aaiyee sɪ lampuu mɔlaa na asayaa pa ceu ké. Ama ɪsɔ layatv hula pə teu.

*Yesu kalənav ke acalɛɛ
(Luku 10:13-15)*

²⁰ Mɔpúy Yesu suv acalɛɛ nna a taa ɪ wiisa piti təma payale lapv tɔ a nyéma ke kalənav na toŋ. Mpi tɔ, pa ta layasɪ təntɛ. ɪ təma-weɣe sɪ:

²¹ Hai, Colaseŋ nyéma me, mə təm we waiyo. Hai Petesaita nyéma me, mə təm we waiyo ké. Piti təma nna pa lapa-yeɣe mə heku taa tɔ, ye ɪsu ɪsəntɔ Tiɪi na Sitəŋ pa acalɛɛ taa ke paa lapa-ye, ɪsəntɔ paa təma suuu ke ləɣaya wontu ɪsu fəlɛtənaa taka na pá pəli pa tɔɔ ké təluma sɪ pə hólí sɪ pa caa pa layasɪ təntɛ.

²² Pə tɔɔ ké ma heeliyi-me sɪ paa hólí suulu ke Tiɪi na Sitəŋ acalɛɛ nyéma ke Hvule kuyaku wule na pə kəli-me.

²³ Pə kaasvuy Kapənahum nyá tɔ, n hvu sɪ n ká pu na í kaləsəna hatoo ɪsətnuyv na? Ama paa tisi-ŋ ké təfɛ ke tuu tənəasəle səsɔɔle taa. Pə taɣa pulv piti təma nna pa lapa nyá taa tɔ. Ye Sətam ke paa lapa-ye, ɪsəntɔ ɪ ka tapəna saŋa.

²⁴ Pə tɔɔ ké ma heeliyi-me sɪ paa hólí Sətam ke suulu ke Hvule wule na pə kəli-me.

*Yesu kiŋ heesvuyv təm
(Luku 10:21-22)*

²⁵ Waatv inəɣɪ Yesu yəɣətəa sɪ: Hai, ma Caa, ɪsətaa na atɛ pə tv, ma sɛɛ-ŋ. N ŋməsa təm tənɛɣe layatvnaa, ɪlena í kuli-təɣɪ piya.

²⁶ Ma Caa, pəpətv fɛɪ ma sɛɛ-ŋ. Nyá inɪ nyá luyv tu lapəna mpv.

²⁷ Ama ma Caa cəla-m pə tənaya. Ye pə taɣa ma Caa tike nəɣəlv ta nyɪ Pəyalv. Na pə taɣa Pəyalv tike, nəɣəlv ta nyɪ Cɛɛ tətɔ. Anha, ye Pəyalv nəkəna sɪ ɪ hóləɣɪ wei pə paasi.

²⁸ Mɛ mpə ɪ kawa na mə səɣəla nu-me tɔ, mə tənə í kəɔ ma cəlv na má yelev na í heesi.

²⁹ ɪ yelev na má təkɪ-meɣe teu na má səɣesi-meɣe ma layatv. Pə taɣa pulv tɔɔ, ma wəna suulu na má we təpamm, na mə maɣamaya í ká heesi.

³⁰ Mpi pə tɔɔ tɔ, ye ma təkə-me í nukɪ lelen ké, na səɣəla nna maa svkɪ-me tɔ a fɛɪ yunɣ.

12

*Yesu kele kuyaku kuvheesvuyv tv
(Maləki 2:23-28; Luku 6:1-5)*

¹ Pə waali ké Yesu tɛekayana təɣənaɣa pee taale natəli tə kiŋ ke kuyaku kuvheesvuyv nakulɪ kv wule. Mɔpúy nyəɣəsɪ kpa ɪ ifalaa, ɪlena pá suv təɣənaɣa pee pelvuv na pá təkɪ.

² Falisanaa ná mpv, ɪlena pá yəɣətɪ-ɪ sɪ: Nyəni, nyá ifalaa lakovv mpi pə fɛɪ lapv ke kuyaku kuvheesvuyv wule tɔ yee?

³ Tənaya Yesu cə-we sɪ: Ye mpv í tá kala mpi Tafiiti lapa waatv wei nyəɣəsɪ pu í na mpə paa we ɪ cəlv tɔ?

⁴ I suu Iso taya taa na í kpaɣa potopotonaa mpa paa su Iso to na í na í yɛlaa pá tɔɔ. Pɛyele potopotonaa isu mpɔ tá ké mpa yɛlaa tɛna ka tɔɔ to. Ama kɔtɛlaa tike ka wenna mpaa sɪ pá tɔɔ-wɛ.

⁵ Yaa í ta kala Moisi Kusəsutɔ taa sɪ kɔtɛlaa ta nyɪ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ kɛ waatu wei pa tɔɔna tɛmlɛ lapɔ kɛ Iso tɛsɛɛɛ taa tɔ. Pɛyele nɔɔlɔ u nyənəxi-wɛ isu pa wakələxi-kɔ.

⁶ Ma heeliyi-mɛ sɪ pulɔpɔ wɛ cənɛ na pá kɛla Iso tɛsɛɛɛ.

⁷ Pa yɔɔtɔ Iso Tɔm taa sɪ: Kupantu kɛ ma sɔɔlaa, pə taya kɔtasɪ. Ye í ka cɛkəna tɔm tənɛ tɔ huwɛɛ í taa tu yɛlaa panɛyɛ kupəntɔyɔ kɛ yem ké mpɔ.

⁸ Yulɔ Pəyaya mayalɛ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ Sɔsɔ.

Nkpaləkpekaya tɔ

(Maləki 3:1-6; Luku 6:6-11)

⁹ Yesu lu tɛna, ɛlɛna í suu Yuta nyəma təkotile natəlɪ tɔ taa.

¹⁰ Pə pamna nkpaləkpekaya tɔ nɔɔlɔ ɪ ka wɛ tɛna. Mpɔyɔ mpa paa wɛ tɛna tɔ pa caakaya pa hiki timpi paa waana Yesu tɔ. ɛlɛna pá pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Ta mpaav taa, paa waasi yulɔ kɛ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ wule yaa isəna?

¹¹ Tənaɣa Yesu pɔɔsa-wɛ sɪ: Mə taa awe wɛna heu kɔlɔm təkɔɔ na heu unɪ í hoti pɔɔyɔ sɔsɔɔ nakɔlɪ kɔ taa ké kuyaku kuhɛɛsɔyɔ wule, na í yelɛ-ɪ ləsɔyɔ sɪ pá ké kuyaku kuhɛɛsɔyɔ?

¹² Na yulɔ na heu kɛ wɛ? Tɔv, ye mpɔ pa pəsəxi na pá waasi yulɔ kɛ kuyaku kuhɛɛsɔyɔ wule mɛɛ.

¹³ ɛlɛna Yesu tɔ nkpaləkpekaya tɔ unɪ sɪ: Tɔv, loosi nyá niɔ.

Nkpaləkpekaya tɔ loosa ɪ niɔ, ɛlɛna ɪ niɔ mɛlɪ teu tɔmammmam isu lɛlɔɔ.

¹⁴ Tənaɣa Falisanaa polaa na pá caya na pá mayasi isəna paa la na pá kɔ Yesu tɔ.

Iso tɛmlɛ tɔ ləsɔyɔ tɔm

¹⁵ Yesu nu mpɔ, ɛlɛna í se tɛna na yɛlaa payalɛ tɔɔɪ-ɪ. Ntɛna í la na pa tɛna mpa pa ké kɔtəntɔnaa tɔ pá hiki alaafəya.

¹⁶ Ama ɪ kpaala-wɛyɛ teu sɪ: ɪ taa yelɛ na pá nyɪ ma tɔɔ.

¹⁷ Pə lapa mpɔ sɪ pá la nti Iso kuyəɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ Isayii ka yəɔtɔyɔ tɔ sɪ:

¹⁸ Iso yəɔtɔaa sɪ,
ma tɛmlɛ tɔ wei ma ləsaa tɔɔlɔ.
Wei ma sɔɔlaa na ma lanlɛ hɛɛna sɔsɔm tɔ.

Maa tɔ ma Feesɔyɔ kɛ ɪ taa.
ɪ ka heeli huɔnav tɔm kɛ piitimnaa.

¹⁹ ɪ na nɔɔlɔ pa kaa yoo.

Pɛyele pa kaa nu ɪ tan.
Pa kaa na-ɪ na í lakɪ faaci kɛ
samaa taa kɛ ɪ catɛ patəma taa.

²⁰ ɪ kaa tɛsɪ isəkɔpɔlɔyɔ tɔ isəlɛ kɛ nanɔyɔyɔ.

ɪ kaa tɛsɪ teesɔyɔ kɛ fətəla
wei ɪ kəkɔ tɔɔna fiɔɔnɔyɔ tɔ.
Haləna ɪ tɛ siyisɔyɔ tɔm nyɔyɔ kɛ kɔsɔyɔ.

²¹ Katerja tɛna yɛlaa ká tekiiyi-ɪ.

Yesu cɔv kɛ ɪ tɔm tɔlaa

(Maləki 3:22-30; Luku 11:14-23)

²² Mpɔyɔ pa kɔna Yesu kɛ ɪ lɔyɔhilu wei u naaki pɛyele u yəɔtɔtɔyɔ tɔ. ɛlɛna Yesu la na í suu yəɔtɔyɔ na nav.

²³ Μπόγυ piti kpa yɛlaa tɛna na pɔ tɔ si: Yaa Tafiiti Pɔyalɔ inɔxɔlɛ?

²⁴ Ama Falisanaa nɔ kɔma na pɔ nu mpɔ, lɛna pɔ tɔ si: Alɔyaa sɔsɔ wei pa yaa si Pesepule tɔŋ kɛ apalɔ inɛ i tɔxɔnɔxɔna alɔyaa lɛmpa.

²⁵ Yesu nɔ cɛkɛna pa taa huwɛɛ, lɛna i tɔ-wɛ si: Yɛ kawulayɔ i wɛɛ na ka taa yɛlaa fɛi nɔyɔ kulɔmayɔ, nɔɔnɔɔ ka yawayɔ. Na ɪcatɛ i wɛɛ na tɔ taa yɛlaa yaa yɛ tɔyayɔ wɛnna na ka taa nyɛma fɛi nɔyɔ kulɔmayɔ, nɔɔnɔɔ ka yawa.

²⁶ Yɛ Satani tɔxɔnɔyɔ i ti, lɛ pɔ wɛ isɪ i kawulayɔ nyɛma yooki pa taa pa tike ntɛ. Na saa inɪ i kawulayɔ nyɔyɔ ntɛ ka isɛna?

²⁷ Yɛ ilɔyɔ Pesepule tɔŋ kɛ ma lookina alɔyaa isɪ mɔ huɔkuyɔ tɔ, lɛ awɛ tɔŋ kɛ mɔ pɔyalaa nɔ lookina pa nyɛma? Tɛnaya mɔ pɔyalaa mpɛ pa mayamaya paa kɔna mɔ tɔm.

²⁸ Ama yɛ Isɔ tɔŋ taa kɛ ma lookina alɔyaa, lɛ Isɔ Kawulayɔ wɛ mɔ tɛɛ mɔ tɛɛ kɛ.

²⁹ Nɔxɔlɔ kaa pɛsi na i sɔv yulɔ tɔŋtu tɔyayɔ si i kuuki i wontu na i ta tɛmɪ-i ŋmɪsi kɛ hɔkuyɔ. Ama i kpaɔ-i kɛ na i hɔkɔ tɛkɛŋkɛŋ na pɛcɔ i sɔv wontu kuuu kɛ tɔyayɔ taa.

³⁰ Wei i fɛi ma tɔɔ tɔ, pɔntu kɛ ma kolontu kɛ. Na wei u sɛŋna-m tɔɔsuyɔ tɔ i yaasɛyi kɛ.

³¹ Pɔ tɔɔ kɛ ma heeliyi-mɛ tɛfoo si paa yɛlaa kɔwakɛlɛm ka tɔɔ isɛna, yaa paa yɔyɔti isayatu isɪ wɛ, Isɔ pɛsɛyi na i hɔlɪ-wɛyɛ suulu. Ama wei i ka yɔyɔti isayatu kɛ Feesuyu Nanjtu tɔɔ tɔ, pa kaa hɔlɪ pɔntu kɛ suulu.

³² Yɛ wei i yɔyɔta Yulɔ Pɔyayɔ mɔ, ma tɔɔ kɛ isayatu, paa hɔlɪ pɔntu kɛ suulu. Ama wei i yɔyɔta Feesuyu Nanjtu tɔɔ kɛ isayatu, pɔntu kaa na suulu, paa sɛŋja, paa cele.

Tuyɔ nyɛm na kɔ pɛle kin

(Luku 6:43-45)

³³ Tuyɔ i lɔlɛyi pɛɛ kɔpana kɛ pa tɔŋ si kɔ kɛ tuyɔ kɔpankɔ. Na tuyɔ i lɔlɛyi pɛɛ asayɛɛ kɛ pa tɔŋ si kɔ kɛ tuyɔ isayav. Pɔ taya pulɔ tɔɔ, tuyɔ lɔlɔyɔ kin kɛ pa nyɛŋna-kɔ.

³⁴ Akala piya mɛ, isɛnaya mɛ mpɔ i kɛ asayaa tɔ i kɔ pɛsi na i yɔyɔti tɔm kɔpantu? Pɔ taya pulɔ, isɛna yulɔ lotu taa tɔɔwa tɔ mɔpɔyɔ i yɔyɔtaya hɔlɔyɔ.

³⁵ Yulɔpan kɔpantu lukɛna tuu i lotu taa kɔpantu kin kɛ. lɛna isayav inɪ ilɛ i isayatu luna tuu i lotu taa isayatu kin.

³⁶ Ma heeliyi-mɛ si Huɔlɛ wule paa pɔɔsi yɛlaa na paa heelina pa mayamaya pa nɔɔsi kɛ paa tɔmayɔ kpaɪ nyɛŋka ŋka pa yɔyɔta yɛm tɔ.

³⁷ Pɔ taya pulɔ, nyɔ yɔyɔtaya taa kɛ paa nyɛna si nyɔ tɔm tɛwa yaa tɔ sɛpa.

Piti tɛmlɛ nyulɔyɔ

(Malɔki 8:11-12; Luku 11:29-32)

³⁸ Μπόγυ Isɔ Tɔm sɛyɛsɛlaa napɛli na Falisanaa napɛli pa tɔma Yesu si: Tacaa, tɔ caa si ŋ la-tuyɔ piti tɛmlɛ natɛli na tɛ nɔ.

³⁹ Tɛnaya Yesu tɔma-wɛ si: Kɔfalan yɛlaa asayaa mpɔ paa tɛŋ Isɔ na pa taa tɔ pa caa pɔ nɔ piti tɛmlɛ natɛli. lɛ pa kaa na natɛli, yɛ pɔ taya Isɔ kɔyɔyɔtɔtu tɛlɛsulɔ Yonaasi nyɛntɛ.

⁴⁰ Pɔ taya pulɔ, isɪ Yonaasi cayav tinte sɔsɔɔlɛ lotu taa kɛ kuyɛɛŋ tooso kɛ ilim na ahoo tɔ, mpɔ tɔtɔyɔ Yulɔ Pɔyayɔ mɔ maa cayɔ tɛtu tɛɛ kɛ kuyɛɛŋ tooso kɛ ilim na ahoo.

⁴¹ Yɛ pɔ tala Huɔlɛ wule Ninifi nyɛma kɔ kɔ kɔfalan yɛlaa panɛ pa tɔm. Pɔ taya pulɔ, kuyɛŋku pɛlɛ pa nu Yonaasi waasɔ tɔ pa yɛla pa isayatu kɛ kpakpaa kɛ. Pɔyɛlɛ pulɔpɔ wɛ cɛnɛ na pɔ tɛɛ Yonaasi inɪ.

⁴² Na ye pə tala Huvle wule tətə, ilim mpətəŋ tə wulav alv nyəŋ ká kə kufalan yəlaa pane pa təm ke mpi pə tə ūl ɪ ka luna tuu tetv pooluŋ taa na ɪ kə sɪ ɪ nukɪ ɪ sənə Saloməŋ yəŋətəŋana nyəm tə. Pəcɔ pɔlvɔv wɛ cənɛ na pə tɛɛ Saloməŋ tɛcayacaya.

Iləŋv wei pa loowa tɔ ɪ məlvv

(Luku 11:24-26)

⁴³ Waatu wei pə loowa iləŋv, wɔlaya taa kɛ ɪ cəŋkɪ sɪ ɪ hɛɛsɪ. ɪ ləŋəŋɪ

⁴⁴ ɪ lɛna ɪ tayanɪ ɪ taa sɪ: Maa məli təyaya ŋka ka taa ma lɔwa təŋv. ɪ takɪ kɛlɛ ka taa, ɪlɛ ɪ ká mayana pa hasa-ke na pə tayanɪ pə tənaya teu, na nəŋəlv fɛɪ ka taa.

⁴⁵ Pələ tɔ ɪ puki kɛ na ɪ caa aləŋaa lɛlaa mpa pa kəla inəŋɪ ɪ sayatv təŋv təm naatosompəŋəlaya, na pə kə na pə caya təyaya ŋkɛ ka taa. ɪ lɛna ləŋ nyəntv náa məli na tɔ lá sana na nəŋəlv nyəntv. Ḿpúy pə wɛɛ na kufalan yəlaa asayaa pane.

Yesu too na ɪ newaa pa təm

(Maləki 3:31-35; Luku 8:19-21)

⁴⁶ Yesu tənna samaa ke yəŋətənav ke mpv, ɪlɛ ɪ too na ɪ newaa apalaa nyəma pa talaa kɛlɛ, na pə sənə awalɪ na pə caa pa yəŋətəna-ɪ.

⁴⁷ Ḿpúy nəŋəlv tɛləsa Yesu sɪ: Nyá too na nyá newaa pa sənə nteŋɛ awalɪ na pə caa pa yəŋətəna-ŋ.

⁴⁸ Tənaya Yesu nəŋv təkpaɪ sɪ: Aweŋɛ ma too, na mpaŋa ma newaa ye?

⁴⁹ ɪ lɛna Yesu hólɪ ɪ ɪ falaa ke nɪŋ na ɪ tɔ sɪ: ɪ lɛ naa ma too na ma newaa ntə.

⁵⁰ Pə taya pɔlv tə, mpa pa lakɪ mpi ma Caa wei ɪ wɛ ɪ sɔtaa tɔ ɪ caaki tɔ, mpeŋɛlɛ ma newaa na ma toonaa.

13

Mətutuuna təm

(Maləki 4:1-9; Luku 8:4-8)

¹ Ḿpúy kuyaku ŋkə Yesu kɔla təyaya na ɪ polo lvm nəŋv na ɪ caya na ɪ sɛŋɛsəŋɪ.

² Tənaya yəlaa kɔta ɪ kɪŋ ke səsəm pə fɛɪ kɛɛsvv. Haləna ɪ kɔlɪ na ɪ kpa kpɔlvvɔv taa na ɪ caya. Na yəlaa náa sənə lvm nəŋv.

³ ɪ lɛna ɪ la-wɛŋɛ faaci ke teu na ɪ sɛɛkɪ-wɛŋɛ ɪ sənəna sɪ pə cəkəna. ɪ lɛna ɪ tɔ sɪ: Tuulu poləna tuutu.

⁴ ɪ tuukaya ɪ mətutuuna ɪ lɛna, lɛna hotɪ mpaav nəŋv nəŋv na sumasɪ tɪɪ na sɪ tɔsɪ-yɛ.

⁵ Ḿpúy lɛna hota kɔwəv tə timpɪ tetv ta lim tə. ɪ lɛna a tənna nyəv ke tetv wɛ tətayəsəm tə pə tə.

⁶ ɪ lɛna kəma na pə haŋ na pə nyaya məhoo, ɪ lɛna a wɔlɪ, ke a ta hiki tetv sɪ a ka hoosi kɔpaŋsɪ tə pə tə.

⁷ Pee lɛna náa hotɪ səwa taa na alɛ a nyə ɪ sɪ a ka kɔlɪ teu, ɪ lɛna səwa fɛtɛ-yɛ na a kpɪsɪ lɔlvv.

⁸ Ama pee lɛna ná hota tetv mɔsvv nyəntv taa na alɛ á lá teu, lɛna náa lɔlɪ səsəm səsəm, lɛna ke mayana, lɛna ke pəcɔ.

⁹ Yesu tɛma ḿpúy yəŋətəŋv ɪ lɛna ɪ cuŋsɪ sɪ: Ye ɪ kɛ təm nɔlaa ɪ nu.

Yesu sɛŋsvv na atuwa nyvɔv

(Maləki 4:10-12; Luku 8:9-10)

¹⁰ Tənaya Yesu ɪ falaa pola ɪ kɪŋ na pə pəcɔsɪ-ɪ sɪ: Pepe tə kɛ n tukiŋi-wɛŋɛ atuwa ke kɔtuku?

¹¹ Ḿpúy ɪ cə-wɛ sɪ: Mɛ pə ha-mɛŋɛ sɪ ɪ nyɪ ɪ sɔtaa Kawulaya təm kɔŋmɛsətv. Ama pə kaasa lɛlaa tə, pɛlɛ pa ta hiki tə nyəm.

¹² Pə taɣa pulu tɔɔ, wei ɪ wɛna tɔ paa sɔɔsi-ɪ na pɔ tɔləna-ɪ tɔhɔ. Ama wei ɪ fɛina tɔ paa lɛɛki pɛciimaya wei ɪ wɛna tɔ.

¹³ Pə tɔɔ kɛ ma tukiyi-wɛyɛ atuwa kɛ kɔtuku. Mpi tɔ, pa nyənəɣɪ paa naa, pa keŋ ŋkpaŋŋ pəyele paa nukɪ, paa cɛkəyənə.

¹⁴ Tə maɣamaya kɛ Isayii ka ná lɔŋ na í yɔɣɔti sɪ:

ɪ ka nu teu yaa, ama í kaa cɛkəna.

ɪ ká nyənɪ teu yaa, ama í kaa ná.

¹⁵ Pə taɣa pulu tɔɔ,

yɔləa panɛ pa ləmayasɛɛ sɔpa.

Pa tɔka pa ŋkpaŋŋ,

pa wiisa pa ɪsɛ sɪ pa ɪsɛ í taa na,

pa ŋkpaŋŋ í taa nu.

Sɪ pá taa cɛkəna pə yaasi.

Pɔ taa kɔɔ pá pəsəna ma tɔɔ.

Na má lá na pɔ waa-wɛ.

Isɔ yɔɣɔtəna mpɔ yoo.

¹⁶ Ye mɛ ɪlɛ, mə nu lɛlɛŋ kɛ. Pə taɣa pulu tɔɔ, mə ɪsɛ naaki na mə ŋkpaŋŋ nukɪ.

¹⁷ Ma heeliyi-mɛyɛ tampana tɔfoɔ sɪ Isɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ tɛləsɔləa payalɛ na Isɔ yɔləa taa payalɛ nyɪla teu sɪ pá ná mpi í naaki ɪsɛntɔ tɔ, pa ta na. Pa nyɪlaa sɪ pá nu ntɪ í nukɪ ɪsɛntɔ tɔ, pa ta nu.

Yesu kilisuyu kɛ mətutuuna hɔwɛɛ

(Maləki 4:13-20; Luku 8:11-15)

¹⁸ Tɔɔ, pənɛntɛ í yele na má kilisi-mɛyɛ ɪsɔ wei ma sɛɛ-mɛyɛ mpɔ tɔ ɪ hɔwɛɛ ɪlɛ.

¹⁹ Mpa pa nukɪ Isɔ Təm na pá ta cɛkəna-tɪ tɔ pa wɛɛ kɛ ɪsu mpaɔɔ kpeɛŋa tɛtɔ ntɪ tɔ tɔ mətutuuna hotaa tɔ. Isayatu tɔ tɔŋəɣɪ kpakpaa kɛ na í lɛsɪ təm ntɪ pa nu mpɔ tɔyɔ pa taa.

²⁰ Lɛlaa ná wɛ ɪsu kɔwaw tɔɔ timpi pee lɛnna hutaa tɔ. Pɛlɛyɛlɛ mpa pa nukɪ Isɔ Təm na pá mu-təɣɪ kpakpaa na laŋhɔlɔmlɛ.

²¹ Paa yeki sɪ tɔ sɔvna-wɛyɛ teu. Pa tɔkəɣɪ-təɣɪ tɔtantaa. Saa wei wahala nəyɔlɔ ɪ ká tala, yaa Isɔ Təm tɔ kɔnyɔŋ tɔyɔ ka kɔɔ, ɪlɛna pá lu Isɔ sɛɛv taa kɛ kpakpaa.

²² Lɛlaa ná nəyəsəna wɛna a hota sɔwa taa tɔ. Mpi tɔ, pa tɛŋ Isɔ Təm nuw ɪlɛna a tɛ cənɛ kɔlapɔtɔ nəyəsɛɛ na wɛnaw kɔnyɔlɔyɔ puyusi-wɛ na pɔ kɔ təm ntəɣɪ pa taa, na tɛ caŋ tɔ kpisi lɔlɔyɔ.

²³ Pə kaasa pee lɛnna ná hota tɛtɔ mɔsɔŋ nyəntɔ taa. Aŋhaa, alɛ a wɛnna ntɛ ɪsu yɔləa mpa pa nukɪ Isɔ Təm na pá cɛkəna-təɣɪ teu na pá lɔlɔyɪ pee tɔ. Lɛlaa kɛ sɔsɔm sɔsɔm, lɛlaa kɛ maɣana, na lɛlaa kɛ pəcɔ.

Nyutɔ ɪsayatɔ

²⁴ Mpɔyɔ Yesu tasa-wɛyɛ ɪsɔ sɛɛv tɔtɔ sɪ: Isɔtaa Kawulaya nəyəsəna ɪsəna tɔyɔlɔ. Apalɔ nəyɔlɔ ɪ tuuna ɪ haləm na í tɛɛ.

²⁵ Mpɔyɔ ɪ kolontu kɛɛsa ahoɔ heka kɛ waatɔ wei yɔləa tənə tookaya tɔ, ɪlɛna í tuu nyutɔ ɪsayatɔ kɛ kɔtəyɔv heku na í tɛɛ.

²⁶ Pə kɔma na kɔtəyɔv kɔlɪ na kɔ pu, ɪlɛna pá tuti nyutɔ ɪsayatɔ tɛlɛ tɔtɔ.

²⁷ Tənaya taale ntɛ tɔ tɔ pəyalaa pɔɔsa-ɪ sɪ: Tacaa pə taɣa kɔtəyɔv kɛ n ka tuu nyɪ taale taa? Pə lapə ɪsəna na nyutɔ ɪsayatɔ sɪtɪ pə heku taa?

²⁸ Tənaya pa caa cɔ-wɛ sɪ: Ma kolontu nəyɔlɔ ɪ lapəna mpɔ. Mpɔyɔ apalɔ ɪnɪ ɪ pəyalaa mpɛ pa pɔɔsa-ɪ sɪ: Tɔ polo na tɔ kpɛsɪ nyutɔ ɪsayatɔ ntɪ?

²⁹ ɪlɛna apalɔ ɪnɪ í cɔ-wɛ sɪ: Aaɪ, í taa kpɛsɪ. Ye í tɔma sɪ í kpɛsəɣɪ-tɪ, ntanyɪ pu kpɛŋna kɔtəyɔv na pɔ kpɛsɪ.

³⁰ I yele na pə təna pə kpenti puu ke mpv, haləna pə tala kum. Pə tala kum ile maa heeli kuntaa si pə caaləna nyutu isayatu ke setuyv na pə həkə-ti təcapi təcapi, na pə tɔ kəkə. Ulena pəcɔ paa kpaya kutəyov na pə tɔ ma kpou taa.

Səyga pile təm

(Maləki 4:30-32; Luku 13:18-19)

³¹ Mpvəy Yesu tasa-weye keesuyv si: Iso Kawulaya wee kə isu yulv tuukuyv səyga pile ke i haləm taa tɔ.

³² Wontu pee təna taa nté tə kələna weev təminimini. Ama tə tən nyov tɔ tə puki tuyv kə na tə kəli tuusi lensi. Haləna sumasi kən na si tuyi tana ke kv pilinjasi tɔ.

Potopoto taa kukusum təm

(Luku 13:20-21)

³³ Mpvəy Yesu tasa-weye heeluyv si: Isotaa Kawulaya nəyəsəna kə isu alv mayasuyv molum ke cəmse təpam, na i kpaya kukusum ke pəcɔ na i tɔ na i huyuti, na pə təna pə kpa təfuv təyɔ.

Yesu tukuyv ke atuwa

(Maləki 4:33-34)

³⁴ Təmnaa panə, Yesu yəyotaya-weye samaa taa tɔ na atuwa kə. I ta seyesə-weye natələyi yem na i ta keesəna pulv.

³⁵ I lakaya mpvəy si pə la nti Iso kuyəyotutu teləsəlv ka yəyotaa tɔ si:

Atuwa ke maa yəyotəna-we.

Maa heeli-weye təmnaa mpa paa we

ɨmjesav ke hatoo antulinya lapv waatu tɔ.

Yesu kilisuyv ke nyutu isayatu təm hvwee

³⁶ Mpvəy Yesu yela samaa na ɨni i polo təyaya. Ulena i ifalaa polo i kin na pə təm-i si: Kilisi-tuyv haləm taa nyutu isayatu nti tə təm na tə nu.

³⁷ Təyaya Yesu cə-we si: Kutəyov tuulu nté Yulv Pəyaya ma.

³⁸ Na antulinya ɨneyele taale nté. Na mpi pa tuuwa təyole mpa pa kə Iso Kawulaya nyéma tɔ. Nyutu isayatu nté mpa pa kə Isayatu tɔ nyéma tɔ.

³⁹ Kolontu wei i tuu nyutu nti təyole ləyov. Na kəmtu waatu kele antulinya təm. Isotaa tillaa nté kuntaa.

⁴⁰ Isu pa təəsuyv nyutu na pə tɔ kəkə tɔ, mpvəy pu la antulinya təm waatu.

⁴¹ Yulv Pəyaya má maa tili ma isotaa tillaa, na paa ləsi ma Kawulaya taa kə mpa pa tusiyi ləlaa kə isayatu lapv taa na mpe pa mayamaya pa lakv mpi pə fəi teu tɔ.

⁴² Na pə tɔ-weye kəkə səsənjka taa timpi paa casəyi kapusi na pə nyasəyi pa təyi kela tɔ.

⁴³ Na saa ɨni mpa pa nukəna Iso tɔ, pele paa tee kəkə ke pa Caa Kawulaya taa isu ilim. Ye i kə nɨlaa i nu.

Kvpam mpi pə ɨmelaa tɔ

⁴⁴ Isotaa Kawulaya wee kə isu pa ɨmjesuyv liyithutaya pulvyv tetv tɔ, na nəyolv kəɔ na i hii-wi, na i tayani-wəyi ɨmjesuyv ke teu. Ulena i tɔɔna lanjhəlvmlə na i polo i pɛeti pə təna mpi i wena tɔ na i kəɔ i yana tetv nti tɔ.

Lulvyv kvanjv təm

⁴⁵ Isotaa Kawulaya wee kə isu payatəlv wei i pɛəkəyi luto kvpantu tɔ.

⁴⁶ Waatu wei i suliyina nakulv Ulena i pɛeti pə təna mpi i wena tɔ na i yana-kv.

Kvpama na asayaa pa fayav

⁴⁷ Isotaa Kawulaya wée ké isu pa petuyu tiina puluyu ke lule taa na pá kpa tiina ke yem yem tɔ.

⁴⁸ Puluyu suyi ilena tiina kpala hɔ-kɔ na pá luna kpeenɔ, na pá caya na pá tɔɔsi mpi mpi pə wɛ teu tɔ na pá tɔ tɔku taa. Pə kaasəyi mpi pə fɛi teu tɔ, ilena pá mələna na pá peti lɔm taa.

⁴⁹ Mpu tɔtɔyɔ pu la antulinya tɛm wule. Isotaa tillaa ka kɔɔ na pá tɔɔsi kɔpama.

⁵⁰ Pə kaasəyi asayaa ilena pá tɔ kɔkɔ sɔsɔɔŋka taa. Tənya paa casəyi kapusi na pá nyasəyi pa təyi kela.

Kɔpantɔ kɔpəntɔ na kɔfatɔ

⁵¹ Mpóyú Yesu pɔɔsa-wɛ si: I cekəna tɔm ntɛ tɔ təna na? Ilena pɛlɛ pa cɔ si: Ɛɛ, tɔ cekənaa.

⁵² Tənya i tɔma-wɛ si: Ye Iso Tɔm seyesəlv nɔyɔlv i pəsa isotaa Kawulaya taa ifalv, i wée ké isu təyaya tɔ kɔpan wei i ləsəyi i wontu təsule ke kɔfatɔ na ntɛ tɔ taanɔa tɔyɔ waatu waatu tɔyɔ.

Nasaletɛ nyəma kisuyu ke Yesu

(Maləki 6:1-6; Luku 4:16-30)

⁵³ Yesu tɛma-wɛye isɔnaa panɛye seɛv, ilena i kuli təna

⁵⁴ na i polo ɪcate nte tɔ taa i ka puwa tɔ, na i sɔv təna Yuta nyəma təkotile taa na i seyesəyi. Tənya i nyəm lapa mpa paa wɛ təna tɔyɔ piti, na pá tɔŋ si: Leye inɛ i hika nyəm pənɛ inɛ pə taka? Leye i hikina piti təma lapv toma?

⁵⁵ Pə taya kaafənta pəyalv ilɛ taa? Pə taya Malɪ lɔləna-i? Pə taya i newaa ntɛ Saaki na Yosɛfɔ na Simɔŋ na Yuti?

⁵⁶ Pəyele ta na i newaa alaa nyəma tɔ wɛnna. Leye i hikina toma anɛ inɛ?

⁵⁷ Pə tənya mpv pə lapa pa lanɔ ke kpəsəy, na pá kpisi Yesu tɔm mɔyɔ. Tənya Yesu tɔma-wɛ si: Iso kɔyɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlv ta lanɔ sam ke tiili ye pə taya i mayamaya i ɪcate taa, na i təyaya nyəma hɛkv.

⁵⁸ Yesu tá pəsi na i lá piti təma ke mawaa nɔyɔlvɔv tənya pa ta tɔ Iso ké naani tɔ pə tɔɔ.

14

Lɔm Sɔlv Yohaani kɔyɔ

(Maləki 6:14-29; Luku 9:7-9)

¹ Waatu inɛ i taa ké Kalilee kɔfənɛɛ Helɔti nu Yesu tanɔ.

² Ilena i yɔyɔti i tɛmlɛ nyəma kin si: Lɔm Sɔlv Yohaani ilɛ i tayanna fem. Pə tɔɔ ké i pəsəyi na i lakɪ piti təma.

³ Kɔpam Helɔti inɛ i ka tɔmna si pá kpa Yohaani na pá hɔkɔ-i na pá tɔ-i saləka taa. Pə taya pulv tɔ ké Helɔti lapa mpv, i ka kpaya i taalv Filipv alv Helɔtiyati ké,

⁴ na Yohaani yɔyɔti-i si: Pə ta mɔna si n la Helɔtiyati ke alv.

⁵ Tənya Helɔti nyulaa si i kuyi Yohaani. Ama i nyanɔyana Yuta nyəma. Mpi tɔ, pɛlɛ pa mayamaya pa nyənaya-i Iso kɔyɔyɔtɔtɔ tɛləsɔlv ké.

⁶ Mpóyú Helɔti lɔlvɔv acima wule Helɔtiyati pɛlɔ polaa na i paaki mpa pa yaa tɔyɔv tɔ pa isɛntaa. Tənya pə lapa Helɔti ke lɛlɛŋ.

⁷ Haləna i yɔtɔti na i tuu si: Paa mpiyi n səlɛma-m maa ha-ŋ-wɪ.

⁸ Ilena i tɔɔ seyes-i si: Polo si i ha-ŋ Lɔm Sɔlv Yohaani nyɔyɔv ke nyənaya taa.

⁹ Mpóyú wulav lanɔ wakəlaa. Ama isu i ka tɛma tuunav ke i mɔvlaa isɛntaa ilɛ, pə fɛi si i ká kisi.

¹⁰ Tənya i kɔsa yɔlv na i polo i sɛti Lɔm Sɔlv Yohaani nyɔyɔv ke saləka taa.

¹¹ Na pá tɔ-kuyv nyənaya taa na pá cɛla pɛliya ŋkɛ, na ká polo ká cɛla ka tɔɔ.

¹² Ἰησοῦς Ἰωῃανὴν ἰφάλα κῶμα na pá kpayá-i na pá polo pa pi. Iléna pá polo pá kéesi Yesu ké isəna pə lapa tə.

Yəlaa iyisi kakpası caləsvyv

(Maləki 6:30-44; Luku 9:10-17; Yohaanı 6:1-14)

¹³ Yesu nu təm tənə, iləna í suv kpulvuy na í tēē i tike kə kpeenə. Samaa nu mpv, iləna pá luna acalēē taa na pá maləyi ləm na pá tənəyi Yesu waali.

¹⁴ Yesu luna kpulvuy taa na í ná yəlaa kə səsəm kə mpv, iləna pa təm lapı-i pətətəle na í waa pa kütəntənəa.

¹⁵ Pə kōma taanəya, iləna Yesu ifalaa polo na pá tōmı-i sı: Cənə ké nyutu taa ké na ilim tēma. Təxəni yəlaa panə na pá polo acalēē taa na pá ya kütəxəv na pá təxə.

¹⁶ Tənəya Yesu cōwa i ifalaa sı: Yəlaa í taa nəki tēv, mu hana-wəyē təxənəya kə mə mayaməya.

¹⁷ Tənəya Yesu ifalaa cōwa sı: Ntən potopotonaa kakpası na tiina naaleyə tə wənə yaa.

¹⁸ Ἰησοῦς Yesu tōma ifalaa sı: I kōna potopotonaa kakpası na tiina naale unı.

¹⁹ Iləna Yesu heeli yəlaa sı: I cəya atēyē nyutu tō. Tənəya i kpayə potopotonaa kakpası na tiina naale unı, na í teki isə na í sēē Iso ké í na tēmlə. Iləna í fayə-wē na í cəla i ifalaa sı pá tala samaa unı.

²⁰ Ἰησοῦς pa tənə pa təxəa na pá həya na pə kpisi həyolasi, haləna i ifalaa koti-sı na si su təkən naanəwa na naale.

²¹ Pəyēle mpa pa təxə mpv tə pa nyəən tala isı iyisi kakpası. Alaa na piya pa paasi.

Yesu təntə kə ləm tō

(Maləki 6:45-52; Yohaanı 6:15-21)

²² Ἰησοῦς Yesu tōma i ifalaa kə pə waali ké kpakpaa sı: I suv kpulvuy na í tēē-m nəxə na í tēsi kətən lənkv. Iləna unı í saali tənə na í paasəna samaa yasvuy.

²³ Yesu tēma samaa kə yasvuy, iləna í kpa puyv nakulı kv tō ké i tike sı i səlāməyi, haləna ahoo can na a yu-i tənəya i tike.

²⁴ Saa inəyi mpv tə na kpulvuy nāá tēma pote kə poolun kə ləm hēkv taa na ləm hola tan-kv. Mpi tə, heelim makı tulunə ké na pə mələxənə-wē na waali waali.

²⁵ Ἰησοῦς Yesu tōma ləm tō na í puki i ifalaa kin. Waatv unı tə pə wəsəna kampaan kooi kə mpv.

²⁶ Pa ná i tən ləm tō, iləna səxəntv kpa-wəyē səsəm sı asənəadu ké, na pá suv kapusi mapv.

²⁷ Ama i tōma-wəyē kpakpaa sı: I təkı tənən, mayə, í taa nyá.

²⁸ Tənəya Piyē tōma Yesu sı: Tacaa, ye nyəya tampana, tə sı má tə ləm tō na má kō nyá kin.

²⁹ Ἰησοῦς Yesu tōma-i sı: Eē, kō.

Tənəya Piyē lu kpulvuy taa na í suv ləm tō ké təntə na í puki Yesu kin.

³⁰ Ama Piyē kōma na i ləmayasēē polo heelim kin, iləna səxəntv kpa-i. Tənəya pə suv-i tisuyv kə ləm tēē na í kiisi sı: Hai, Tacaa, ya-m.

³¹ Iləna Yesu siisi kpakpaa na í kpa i nin taa na í pəəsı-i sı: Pepe tō ké n lapa sika. Ama n ta tē nyá taa na Iso na pə tō yoo.

³² Ἰησοῦς pa naale pa kpa kpulvuy taa, iləna heelim hēē təli.

³³ Tənəya Yesu ifalaa mpa paa wē kpulvuy taa tə pa lunə akula kə i tēē na pá tōmı-i sı: Tampana n ké Iso Pəyaya.

Yesu waasvuv ke kv̄t̄ontvnaa ke Kenesalet̄i

(Mal̄aki 6:53-56)

³⁴ Yesu na ɪ ɪfalaa pa t̄esa t̄esvuv ke l̄om, ɪlena p̄a tala Kenesalet̄i t̄etv taa.

³⁵ T̄ena nȳama nȳam̄a sɪ Yesu, ɪlena p̄a heeli na p̄a tel̄esɪ t̄amaya pa t̄etv t̄ena taa sɪ Yesu k̄oma. ɪlena p̄a k̄ana-ɪ kv̄t̄ontvnaa mp̄e pa t̄ena.

³⁶ Na pa wiikayana-ɪ sɪ ɪ yelee na p̄a tokina ɪ kp̄ai nt̄umpee mayamaya. Na pa t̄ena mp̄a pa tokina ɪ kp̄ai unɪ t̄o p̄a waa-we.

15

Falisanaa kv̄seyes̄etv ke k̄otasɪ t̄o

(Mal̄aki 7:1-13)

¹ M̄p̄ový Falisanaa na Iso T̄om seyes̄elaa l̄una Yosalem na p̄a k̄oo p̄a mayana Yesu, na p̄a p̄oosɪ-ɪ sɪ:

² Pepe t̄o k̄e nȳa ɪfalaa naa t̄əḡəḡi ɪs̄ena ta caanaa suwa sɪ p̄a lakɪ t̄o? P̄a taya yulv, paa san̄əḡi ɪsu Iso seetv taa p̄a wee sɪ yulv k̄a la na p̄ácó ɪ t̄əḡo t̄o.

³ M̄p̄ový Yesu ná p̄oosa-we t̄oto sɪ: Pepe t̄o k̄e me mā yeki Iso kv̄ȳəḡ̄otv̄t̄o ke t̄əḡ̄ov̄v na ɪ t̄əḡ̄əḡi mā mayamaya mā kv̄seyes̄etv?

⁴ Iso ka ȳəḡ̄otaa sɪ: Se nȳa caa na nȳa too, na t̄oto sɪ: Ye wei ɪ t̄ov̄ ɪ caa yaa ɪ too, ɪsu pa kv̄-ɪ.

⁵ Ama me mā seyes̄əḡi sɪ yulv p̄əsəḡi na ɪ heeli ɪ caa yaa ɪ too sɪ: Mpi ma l̄esa ma weḡav̄ taa na má tena-me t̄o p̄a p̄esa kv̄haham mpi p̄a k̄e Iso nȳam̄ t̄o.

⁶ Saa unɪ p̄a f̄ei sɪ ɪ t̄əḡ ɪ caa t̄oto. ɪ tá ná timpi ɪ wak̄əḡəḡi Iso T̄om na ɪ t̄əḡ̄əḡi mā mayamaya mā kv̄seyes̄etv t̄o.

⁷ Ces̄elaa me, Iso kv̄ȳəḡ̄otv̄t̄o tel̄es̄ov̄v ɪsayii ka nawa mā t̄om k̄e t̄əkelekele na p̄ácó ɪ ḡmaa-t̄əḡi ɪ tak̄əḡaya taa sɪ:

⁸ N̄əḡo taa k̄e ȳelaa pan̄e pa san̄i-m yem.

Paa caa-m paa p̄əc̄əḡo hatoo pa taa.

Iso ȳəḡ̄ot̄ena mp̄v.

⁹ Pa seeki-m yem k̄e.

Pa kp̄aya ȳelaa kv̄ȳəḡ̄otv̄t̄o na

p̄a seyes̄əḡi ɪsu Iso nȳəntv.

Mpi p̄a lakɪ yulv ke ɪsayav̄ t̄o

(Mal̄aki 7:14-23)

¹⁰ P̄əle p̄a waali Yesu yaa samaa na ɪ t̄o-we sɪ: ɪ nu t̄om t̄əne na ɪ nyɪ sɪ

¹¹ mpi p̄a sv̄okɪ yulv n̄əḡo taa t̄o pu lakɪ-ɪ ɪsayav̄. Ama mpi p̄a luk̄əna yulv n̄əḡo t̄o mpi p̄a lak̄əna-ɪ ɪsayav̄.

¹² M̄p̄ový Yesu ɪfalaa pola ɪ kin na p̄a t̄omɪ-ɪ sɪ: Nt̄əḡ n ȳəḡ̄ota mp̄v t̄o n nawa sɪ p̄a t̄a la teu ke Falisanaa?

¹³ M̄p̄ový Yesu c̄o-we sɪ: Ma Caa wei ɪ we ɪs̄otaa t̄o ye ɪ ta s̄o t̄ov̄v ḡku, paa kp̄esɪ-k̄ov̄v na p̄a peti.

¹⁴ ɪ yelee p̄əle, pa k̄e mp̄a pa h̄ól̄əḡi l̄elaa ke mp̄aav̄ na p̄ácó mp̄e pa mayamaya pa ɪse u naa t̄əḡo. Ye yul̄om h̄əḡ yul̄om l̄el̄o, pa t̄ena paa kp̄entɪ na p̄a hoti p̄óḡȳ taa k̄e.

¹⁵ T̄əḡaya Piȳee t̄oma Yesu sɪ: Kilisi-t̄ov̄v ituule t̄əne t̄ə h̄ow̄ee.

¹⁶ T̄əḡaya Yesu t̄oma sɪ: P̄ə kp̄eḡna-me mā t̄a c̄ek̄əna-t̄əḡ̄əle?

¹⁷ ɪ ta nyɪ sɪ p̄a t̄ena mpi p̄a sv̄okɪ yulv n̄əḡo taa t̄o, p̄a tiiki ɪ hiluyv̄ taa na p̄a t̄e t̄o p̄a luk̄əna ɪ tap̄ov̄v?

¹⁸ Ama mpi yulb nəγə ná yəγətəγi tə hatoo i lotu taa ké pə lukəna, na mpu pə lakəna yulb ké isaxav.

¹⁹ Pə taya pulu təə, yulu lotu taa ké isayatu huwɛɛ caaləyi na a pukina-ı yulukələ na wasanjələtu na asilima lapu taa, na ɲmuləm na kaloolaya na yəlaa cayanav taa.

²⁰ Mpi pə lakɪ yʊlv kɛ ɪsaxav təɣələ. Ama sɪ ɲ təɣo na ɲ tá san nyá nin ɪsu yʊlv ká la ɪso sɛɛv taa na pə́cɔ́ í təɣo tə, pələ pu lakɪ yʊlv kɛ ɪsaxav.

Kanaaŋ alv təm
(*Maləki 7:24-30*)

²¹ Yesu lu tēna, ɪɛna ɪ polo tɛtu nti tɛ wɛ Tiɪi na Sitɔŋ pə ɔɔɔ tɔ tɛ taa.

²² Pə pamna Kanaah alv nəyolb i ka we tətənti tə taa. Mpyóy alv in i kama Yesu
kin na í wiina-i na nəyó səsəya si: Tafiiti Pəyalv Tacaa, nyəni ma pətətəle. Ma
pəelb hiina aləyaa na pə təkə-i teu.

²³ Ama Yesu ta cə alb ını sı pulb. Tənaya Yesu ifalaa polaa na pá tə Yesu si: Təxəni-ı, ı kələxi ta ɲkpaɲɲ təkuyv na í tənəxi-tv.

²⁴Tənağa Yesu heela-ı sı: İseğeli yəlaa mpa pa lepa ısu heen tə pa waalı ké ma kəma.

²⁵ Ama alɔ ɛnɛ ɛ kɔlaa na ɛ kɔɔ ɛ sɔpɪ Yesu tɛɛ na ɛ tɔ sɪ: Hai, Tɔcaa, waasi-m.

²⁶ Ulena Yesu náa cə alv unı sı: Pə ta mənə sı pá kpaya piya təxənaya na pá tu hası.

²⁷ Μπόγυό αλν ινι ι τάμα σι: Χαί, μα σε, παα να μπου έχει τήγαι να σι τώσαι μπι
σι νυόμα τάκι να πέ πωτάται ατε το μέε.

²⁸ M'pógó Yesu tǎma-i si: Pwwe, alv nyá, nyá naani tǎwa yoo. Mpi n caa tǎ n ka na-wi. Tǎnaya i pǎyaya hika alaafǎya kǎ kpakpaa.

Yesu waasvuvu ke kv̄t̄ontvnaa payale

²⁹ M'p'ógú Yesu kula t'əna na í polo Kalilee tenku nəgə, na í kpa puyv nakolɪ k'v t'ə na í caya.

³⁰ Na yēlaa samaa samaa koo i kin na pá kpejina kutantunaa ke payale mpa pa tɔŋ tala tɔ na yulɔmaa na acamaa na kamumusi na kutamɔŋ lelɔŋ nyɔma tɔtɔ. Pa pona kutantunaa mpe na pá su-wɛye Yesu kin, lɛna Yesu la na pá hiki alaafɔya.

³¹ Mṛóyō pə lapa yəlaa kə piti kə isəna kamumusi suu yəyotuyə na acamaa hiki toma na tala təntaa náa təy teu na yəlvmaa náa suu nav tə. Təyaga pa suu iseyel. Isə kə sam.

*Yəlaa iyisi liyiti caləsvyv
(Maləki 8:1-10)*

³² Μπρὸς Yesu ya a ifalaa na í tɔ si: Yɛlaa paɛ pa tɔm wɛ-m pɛtɔtɔlɛ. I nyɛni, kuyɛɛn tooso kɔlɔ pa wɛ ma kin cɛnɛ na pa kutɔyɔu tɛma. Pɛyɛle ma luyɔ fɛi si má yɛle na pá kpɛna nyɔyɔsi, pá taa kɔɔ na pá kpisi tɔnɔn kɛ mpaav taa.

³³ Tənaɣa ɪ ɪfalaɐ pəwəsa-ɪ si: Nyutu taa cənɛ, lɛyɛ tɪ hiki təɣənaya na tɔ cɛla samaa ɪnɛ ɪ taka?

³⁴ Ulena Yesu pəosi-we si: Potopotonaa isənaya í wəna? Ulena pələ si: Potopotonaa naatosompəyɔlaya na tiinisi ke pəco.

³⁵ Μπούγυ Yesu heela samaa si: ἰ caya ate.

³⁶Tənaɣa Yesu kpaɣa potopotonaa naatosompɔɣɔlaya unɪ na tiina anɪ, na ɪ sɛɛ Iso kɛ ɪ na tɛmlɛ na ɪ cɛli, na ɪ cɛla ɪ ɪfalaa na pɛlɛ pɛlɛ tala samaa.

³⁷ Μπόγυ πα τένα πα τῶγα na pá haya. Uena i ifalaa koti hḡyelas i nsi si kpisaa
tə na pə su təkʷn naatosompḡyɔlaya.

³⁸ Pəyele mpa pa təxaa tə pa we yəlaa iyisi lixiti ké, alaa na piya pa paasi.

³⁹ Yesu tema samaa inəyi yasuyv iləna í kpa kpuluyv taa na í tee Makatanj tetu taa.

16

Waavnaa cekənav

(Maləki 8:11-13; Luku 12:54-56)

¹ Mpyó Falisanaa na Satusee nyəma pa kəma Yesu kin na pá təmə-ı sı: La piti təmlə natəli na pé hólí sı nyá tən luna Iso kin. Pa kuukaya Yesu nəyo ke kukuu ké.

² Tənya Yesu cə-we sı: Ilim í kəma tuyv na isətulənası sɛɛwa, í tən sı: Cele isətaa ká cə tənənj.

³ Na ye tanənj təhulu ké pə sɛɛwa na pé we təsutii, ı tən sı: Tɛv ká kəo saŋa. Mpi tə, isətənyuv sɛɛwa na pé we səkpətyuv. Pə lapa isəna na í nyənj mpi mpi pə laki isətənyuv taa tə, na ı nyənj mpi pə laki kuyɛɛnj inɛ ı taa tə.

⁴ Kufalanj yəlaa asayaa mpa paa tən Iso na pa taa tə pa pɛɛkəyi sı pá la-wɛɛ piti təmlə. Ama pa kaa na piti təmlə natəli se. Ye pə taya Yonaası nyənte.

ı yəyota mpv, iləna í yele-we na í tee.

Falisanaa na Satusee nyəma pa kəkəsum

(Maləki 8:14-21)

⁵ Yesu ifalaa kəma na pá tɛsı lum kətən ləŋkv təo, iləna pá səo potopotonaa kpayav.

⁶ Mpyó Yesu təma-we sı: ı la laakalı na Falisanaa na Satusee nyəma pa kəkəsum.

⁷ Iləna Yesu ifalaa suv təmaya təm sı: Tə ta kpayə potopotonaa təyo ı yəyətəyi mpv.

⁸ Yesu nu nti pa tənna yəyətuyv ke mpv tə, iləna í pəosı-we sı: Pepe təo ké í tən sı í fəna potopotonaa tə pə təo? Ama í ta tɛ Iso na mə taa na pə təo yoo.

⁹ Haləna saŋa í tá cekəna keke? ı tá təosı potopotonaa kakpası wei ma fayaa na apalonyənj iyisi kakpası təyo tə ı təo? Na təkən isəna pə kpisaa na í kpayə tə, í səo ilé ı nyuyv na?

¹⁰ Na í ta təosı tətəyo potopotonaa naatosompəyolaya wei ma fayaa na apalonyənj iyisi liyiti təyo tə ilé ı təo? Na təkən isəna pə kpisaa na í kpayə tə, í səo ilé ı nyuyv na?

¹¹ Isənya pə lapa na í ta cekəna sı pə taya potopotonaa təm ke ma yəyətəyi? ı taa yele na Falisanaa na Satusee nyəma kəkəsum suv-mɛ.

¹² Waatu inəyi Yesu ifalaa cekənaa sı pə taya kəkəsum mayamaya təm ke Yesu yəyətaya. Ama Falisanaa na Satusee nyəma pa kəsɛyəsətu ke ı tən.

Piyɛɛ hvluyv sı Yesu ké Mesii

(Maləki 8:27-30; Luku 9:18-21)

¹³ Mpyó Yesu pola Sesalee Filipu tetu taa ké tiili. Iləna í pəosı ı ifalaa sı: Yəlaa tən sı Yulv Pəyaya má ma ké awe?

¹⁴ Mpyó pɛɛ sı: Pa tən sı n ké Lum Səlv Yohaani. Lɛlaa sı Ilii ké, na lɛlaa sı n ké Selemii yaa Iso kuyəyətutv tɛləsəlaa taa nəyəlv.

¹⁵ Tənya Yesu pəosa-we sı: Na mɛ se, mə huukı sı ma ké awe?

¹⁶ Mpyó Simənj nəyo təkpaɪv sı: N ké Iso weesuyv tɛ Pəyalv Mesii.

¹⁷ Tənya Yesu təma-ı sı: Yohaani pəyaya Simənj, n nu lɛlən ké. Mpi tə, pə taya yulv cəpəna-nj tampana anɛ. Ama ma Caa wei ı wɛ isətaa təyo.

¹⁸ Na má, má heeliyi-η tǎfoo sǐ nyá hǎte yǎǎtǎyi sǐ, Pǎle, na pǎle nyá nyá tǎo ké maa su ma yǎlǎa kpekǎle. Na sǎm kaa pǎsǐ na pǎ la-weyǎ pulu cǎcǎka.

¹⁹ Maa cǎle-η isǎtaa Kawulǎya saafǎnaa. Na mpi n kaa ha mpaav ké atǎ cǎne tǎ, pǎ kaa na mpaav ké isǎtaa. Na mpi n kǎ ha mpaav ké atǎ cǎne tǎ, pu hiki mpaav ké isǎtaa.

²⁰ Ilenǎ Yesu kpaali ǐ ifalǎa sǐ: ǐ tǎa heeli nǎǎǎ sǐ ma ké Mesii.

Yesu sǎm na ǐ fem pǎ tǎm

(Malǎki 8:31-9:1; Luku 9:22-27)

²¹ Pǎ kpǎǎw waatu unǐ tǎǎ Yesu sǎu ǐ ifalǎa ké heeluyǎ tǎfoo sǐ: Pǎ wǎe sǐ má polo Yosalem na nyǎǎ nyǎma na kǎtǎlǎa sǎsǎa na Isǎ Tǎm seǎesǎlǎa pǎ tu-m konyǎη ké tǎnǎya sǎsǎm. Pǎa ku-m, na maa fe pǎ kuyǎeη tooso wule.

²² Mǎpǎyǎ Piyǎe yǎa Yesu na ǐ luna kpeenǎ na ǐ tǎki-ǐ-tǐ, sǐ: Aǎi Tǎcaa, Isǎ ǐ tǎa yele na tǎle tǎ kǎo.

²³ Tǎnǎya Yesu pǎsǎa tǎkpeu na ǐ tǎ Piyǎe sǐ: Satanǐ tee ma tǎo. Isǎyatǎ tǎa ké n caa n tǎsi-m. Nyá hǎwǎe tǎ ké Isǎ nyǎna, yǎlǎa nyǎna ké.

²⁴ Pǎle pǎ waali, ilǎna Yesu pǎsǎna ǐ ifalǎa tǎo sǐ: Ye wei ǐ caa sǐ ǐ tǎηi-m pǎntǎ ǐ la ǐ tǎyi awusa na ǐ sǎǎli ǐ sǎm tesika na ǐ tǎǎǎǎna-m.

²⁵ Pǎ tǎǎa pulu, ye wei ǐ pǎekǎyi ǐ weesuyǎ tǎcututu ǐ tǎǎna sǎpu. Ama wei ǐ lapa ǐ tǎyi awusa ké ma tǎo, pǎntǎ kǎ hikina weesuyǎ.

²⁶ Ye yǎlu pǎsǎa na ǐ hiki antulinya nyǎm tǎna ilǎna unǐ ǐ sǐ, ǐ kawǎaya ntǎ we? Pulǎpu wǎe mpi yǎlu kǎ kpǎǎa na ǐ layǎsǎna ǐ weesuyǎ tǎ?

²⁷ Mpi tǎ Yǎlu Pǎyǎya má, maa kpǎǎa ma Cǎa teeli na má na ma isǎtaa tillǎa tǎ kǎo na má feli pǎa wei ké isǎna ǐ kulǎpǎtu wǎe tǎ.

²⁸ Tampana ké ma heeliyi-me yoo maa cǎsǎyi, mpa pǎ wǎe cǎne tǎ pǎ tǎa lǎlǎa kǎ ná Yǎlu Pǎyǎya má na má kǎη isǎ wulǎw sǎsǎ na pǎcǎ pǎ sǐ.

17

Yesu isǎntǎa layǎsuyǎ

(Malǎki 9:2-13; Luku 9:28-36)

¹ Kuyǎeη naatosǎ teeǎwa, ilǎna Yesu kpǎǎa Piyǎe na Saaki na ilǎ ǐ neu Yohaani na pǎ polo pǎyǎ kukǎlǎyǎ nakǎli ku tǎo ké pǎ tike.

² Tǎnǎya ǐ layǎsa pǎ isǎntǎa ké kpǎkpǎa, na ǐ isǎntǎa tee kǎkǎ.

³ Mǎpǎyǎ ǐ ifalǎa tooso unǐ ǐ na Moisi na Ilii, na pǎ na Yesu pǎ yǎǎtǎyi.

⁴ Tǎnǎya Piyǎe tǎma Yesu sǐ: Tǎcaa, isǎ tǎ wǎu cǎne isǎntǎ tǎ pǎ wǎe teu napǎlǎyi te. Ile ye n caaki maa siki cǎka tooso. Nyǎya lente, Moisi ké lente, na Ilii ké lente.

⁵ Piyǎe tǎǎna mǎpǎyǎ yǎǎtǎyǎ ile isǎǎmǎntǎyǎ kuhǎlǎmǎyǎ lǎlǎi nǎǎǎ ǐ kǎmayǎle na ǐ tǎki-wǎe. Na pǎ nu pǎ yǎǎtǎyi ǎmǎntǎyǎ ǎku ku tee sǐ: Ma luyǎ tee Pǎyǎya ǎka ma lǎǎle hulǎmǎna sǎsǎm tǎǎǎ. ǐ nuna-kǎe.

⁶ Yesu ifalǎa nu tǎm tǎne, ilǎna sǎǎntǎ kpa-wǎe sǎsǎm na pǎ hoti pǎ nǎsǐ tǎo.

⁷ Mǎpǎyǎ Yesu polǎa na ǐ tokina-wǎe na ǐ tǎ sǐ: ǐ kulǐ, ǐ tǎa nyá.

⁸ Tǎnǎya pǎ kusa isǎ na pǎ nyǎni, ilǎna pǎ mayǎna Yesu tike tǎkǎη.

⁹ Yesu na ǐ ifalǎa pǎ tiikǎyǎna pǎyǎ tǎo ilǎna Yesu kpaali-wǎe sǐ: ǐ tǎa heeli nǎǎǎyǎ mpi ǐ nǎwa mpǎ tǎ. Halǎna kǎyǎηku Yǎlu Pǎyǎya má maa sǐ na má fe tǎ.

¹⁰ Mǎpǎyǎ Yesu ifalǎa pǎǎsa-ǐ sǐ: Pepe tǎo ké Isǎ Tǎm seǎesǎlǎa ná tǎη sǐ Ilii kǎ caalǎna kǎntǎ?

¹¹ Tǎnǎya ǐ cǎ-wǎe sǐ: Tampana pǎ wǎe sǐ Ilii kǎ kǎo na ǐ tǎyǎni pǎ tǎnǎya teitei na pǎcǎ.

¹² Ama ma heeliyi-me si Ilii tema konte. Ama yelaa ta nyami-i, ilena pa lana-i isu pa soolaa to. Na mpv totoyo paa la Yulu Pəyaya ma ma mayamaya ke nyan.

¹³ Tənya ɪ ifalaa nyəma kpakpaa si Iso Lum Solu Yohaani tom ke ɪ yəyotəyi.

Pu nəxəlv ɪ aləyaa loou

(Maləki 9:14-29; Luku 9:37-43)

¹⁴ Yesu na ɪ ifalaa pa tala timpi samaa ka kotaa to, ilena apalv nəxəlv ɪ polo ɪ luŋ Yesu tee,

¹⁵ na ɪ tami-i si: Hai, Taa, nyəni ma pəyaya pətətəle. Timle wenna-ke. Təm payale pə petəyi-keye kəkəsi taa na lum taa.

¹⁶ Ma kəna-keye nyə ifalaa ntə, na pá kpisi ka waasuyv.

¹⁷ Mpróyó Yesu təma ɪ ifalaa si: I tən Iso na mə taa, pəcə ɪ ké kutakeesəŋ ké. Wee isənya ma na-me tu caya na má təkɪ mə konyəŋ? I kəna-m pəyaya ŋkeye cəne.

¹⁸ Iləna Yesu kaləna iləyov wei ɪ ka we pəyaya ŋke ka waali to na toŋ na ɪ təyənɪ. ɪ. Iləna pəyaya hiki alaafəya ke kpakpaa ke tənə inɪ.

¹⁹ Mpróyó Yesu ifalaa pəsa-i pa tike si: Pepe təw ké tə ta pəsi na tə loo iləyov inɪ?

²⁰ Mpróyó Yesu cəwa ɪ ifalaa si: I ta té Iso na mə taa na pə təw təyov. Tampəna ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi. Ye mə taa təmnav ke Iso ka tu tala isu sooya pile ke yasəlaya, ɪ pəsəyi na ɪ to pulaya kane si ká kpəsi na ká layasi, kaa kpəsi ké. Pulv kaa wee mpi ɪ ká kpisi to. [

²¹ Iləyov isu mpv, ye pə taya Iso sələmuyv na Iso sələmuyv, na nəhəkutv na nəhəkutv, pulv ɪ təyənəyi-ɪ.]

Yesu səm na ɪ fem pə təm tətə

(Maləki 9:30-32; Luku 9:43-45)

²² Mpróyó kuyakv nakulɪ pə pamna Yesu ifalaa kota təntəmle ke Kalilee tətə taa. Tənya Yesu heela-we si: Paa to Yulu Pəyaya maya yelaa niŋ taa,

²³ na pəle pá kv-m. Ama wee tooso wule maa fe.

Mpróyó təm tənə tə wakəla ɪ ifalaa laŋa ke səsəm.

Iso təseele lampuu feləy

²⁴ Yesu na ɪ ifalaa pa tala Kapənahum, iləna Iso təseele səsəle lampuu mɔlaa polo pa pəsi Piyee si: Mə Caa naa feləyi Iso təseele səsəle lampuu yee?

²⁵ Iləna Piyee si: I feləyi.

Saa wei Piyee suvakaya təyaya iləna Yesu caali-i pəsoyov si: Siməŋ, n hɔv suwe? Le nyəma feləyənə antulinya inə ɪ awulaa ke lampuuna na patantənəa ye? Təto piya yaa mɔlaa?

²⁶ Mpróyó Piyee cəwa si: Mɔlaa feləyənə. Mpróyó Yesu təma si: Tampəna ke te, pə fəi si tətə piya ɪ fəli lampuu se.

²⁷ Paa na mpv tu caa si pə la yelaa panə pa taa ké pulv, ɪe polo pəyov taa na ɪ to kulaya. Kancalaya tinte nte n ká kpa to, wiili tə nəyov taa, n ká mayana liyitee nyəxəlvov. Ləsi-kv na ɪ kəw na ɪ fəli ma na-ŋ tá lampuu.

18

Səsəəntv təw həm

(Maləki 9:33-37; Luku 9:46-48)

¹ Waatv inəyi Yesu ifalaa pola ɪ kin na pá pəsi-i si: Aweyele səsə ke isətaa Kawulaya taa?

² Tənya Yesu yaa peiya na ɪ su-keye pa isəntaa,

³ na í tó-wé sɪ: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, ye í tá layası na í pəsi isu peisi, í kaa sɔv isətaa Kawulaya.

⁴ Wei ɪ pasəyi ɪ tɪ na í pəsi isu peiya kanə tɔ, inəyəle isətaa Kawulaya taa səsɔ.

⁵ Na wei ɪ ká mɔv peiya isu kanəye ma nyɔvɔ tɔ tɔ, maya punto mɔwa.

Lelaa tusuyu ke isayatu taa

(Malakɪ 9:42-48; Luku 17:1-2)

⁶ Ye wei í lapa na piya nsi sɪ mɔv ma tɔm ke isəntɔ tɔ sɪ taa nakəli pəntɪ, pə nəyəsəna pá tɔ punto luyɔ tɛ kɛ namlə səsəle na pá tɔsɪ-ɪ tenku taa.

⁷ Ama antulinya inɛ ɪ tɔm wɛ waiyo kɛ. Mpi tɔ, mpi pu la na yəlaa hoti isayatu taa tɔ pə wɛ kɛ. Mpi pu tusi yəlaa ke isayatu taa tɔ pə kaa lan. Ama wei í lapa na ɪ tɔyɔntəle la isayatu, punto ká ná.

⁸ Ye nyá nin yaa nyá nəhəle tusiɣina-ŋ isayatu lapɔ taa, sɛtɪ-tɛ na ń lɔ poolun. Sana kɛle sɪ ń sɔv weesuyɔ kɔpankɔ taa na nin kɔlɔməŋ yaa nəhəle kɔlɔmtəle, na mpi n ká wɛɛna nyá nin naale yaa nəhɛɛ naale na pá pɛtɪ-ŋ kəkɔ tam nyəŋka taa tɔ.

⁹ Ye nyá isəle tusiɣina-ŋ isayatu lapɔ taa, hɔyɔsɪ-tɛ na ń lɔ poolun. Sana ń hiki weesuyɔ kɔpankɔ na isəle kɔlɔmtəle, na mpi n ká wɛɛna isɛ naale na pá pɛtɪ-ŋ kəkɔ ŋka ka wɛ tənəasəle səsəle taa tɔ.

Heu kɔlepu tɔm

(Luku 15:3-7)

¹⁰ ɪ la laakali na piya sənɛ sɪ taa nakələyi nyənɔvɔ ke yem. Pə taya pulɔ tɔ, ma heeliyi-me sɪ tampana tɔ sɪ isətaa tillaa səŋa tam kɛ ma Caa wei ɪ wɛ isətaa tɔ ɪ isəntaa kɛ. [

¹¹ Mpi pə lepa tɔ pə mayamaya pə nyɔvɔ yarɔ tɔ kɛ Yɔlv Pəyaya má ma kɔma.]

¹² Awe wɛna heɛŋ nunɔwa (100) na ɪ taa kɔlɔm le, na í kaa ye le pəyɔlayafɛi nunɔwa inɛye pulaya tɔ na í tɛ na í sɔv kɔlepu inɛye pɛɛkɔvɔ?

¹³ Ye ɪ kɔma na í hii-ɪ, pɔpɔtɔ fɛɪ, ɪ lanlɛ hɔlvməyənə-ɪ kɛ na pə kəli pəyɔlayafɛi nunɔwa wei ɪ ta le tɔ.

¹⁴ Mpɔ tɔtɔyɔ mə Caa wei ɪ wɛ isətaa tɔ ɪ caa sɪ piya sənɛ sɪ taa nakəli í le.

Tɔyɔntəle pəntənəv tɔm

¹⁵ Ye nyá tɔyɔntəle pəntənə-ŋ, polo na ń yaa-ɪ mə naale na ń hɔlɪ-ɪ timpi ɪ pəntənə-ŋ tɔ. Ye ɪ nuna-ŋ, pə lapa n waasa-ɪ kɛle.

¹⁶ Ama ye ɪ kisaa, n yaa nəyɔlv yaa napələyi naale na í na-ɪ na pəcɔ pə lá isɪ pa ŋmaav Isə Tɔm taa tɔ sɪ: Paa tɔm nti tɪ wɛna seliya nyəma ke naale yaa tooso.

¹⁷ Ye saa inɪ ɪ tasa kisuyɔ, ɪ le n heeli Yesu sɛɛlaa kpekəle. Na í kisa Yesu sɛɛlaa kpekəle ke nunav tɔtɔ, ɪ le n nyənɪ-ɪ isɪ ma ta nyɪ Isə yaa isɪ lampuu mɔlv.

Yəlaa í wɛ timpiyi naale maa wɛ pa həkɔ

¹⁸ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, pə tənə mpi í kaa ha mpaa ke atɛ cənɛ tɔ, pə kaa na mpaa ke isətaa. Na pə tənə mpi í ká ha mpaav ke atɛ cənɛ tɔ, pu ná mpaav ke isətaa.

¹⁹ Ma tasəyi-mɛyɛ heeluyɔ sɪ: Ye mə taa naale lapa nəyɔ kɔlɔmaya na pá səlɛmɪ pulɔ, ma Caa wei ɪ wɛ isətaa tɔ ɪ ká ha-wɛyɛ-wɪ.

²⁰ Pə taya pulɔ tɔ, yəlaa naale yaa tooso í kota timpiyi ma pulɔ lapɔ tɔ, ma wɛ pa həkɔ kɛ.

Təmlɛ tɔ wei ɪ fɛɪ ɪ tɔyɔntəle pəntəntəle tɔ

²¹ Mpyóyó Piyɛɛ pola Yesu kin na í pəɔsɪ-ɪ sɪ: Tacaa, ye ma tɔyɔntəle pəntəyənə-m tam na má suma, tɔm isənaya pə talaa ma kaa su? Tɔm naatosompəyɔlaya na?

22 Tənaɣa Yesu cə-ı sı: Ma heeliyi-ı sı pə taɣa təm naatosompəɣəlaya se. Ama təm nutoso na naanəwa naanəwa ke təm naatosompəɣəlaya ké.

23 Pə təo ké isətaa Kawulaya nəɣəsəna isı wulav səso nəɣəlv wei ı caakaya sı ı mu ı kəma ke ı təmle nyəma kiŋ tə.

24 ı caya na ı tənna ı kəma ke mapv, ılena pá kəna-ı apalv nəɣəlv. Apalv ını ıle ı wəna-ı kəmle ke liɣitee nyəɣətv iyisi iyisi.

25 ı ta nyi isəna ı ká la na ı hiki liɣitee anı na ı feli tə. ılena wulav tə sı: ı kpa kəmle tv ını na ı alv na ı piya na ı wontu təna na ı pəeti, na má hiki ma liɣitee.

26 Tənaɣa apalv ını ı hota wulav tē na ı wiina-ı sı: Hai, taca, la-m suulu, ye ma hikaa maa feli-ı pə təna təcuciv.

27 Mıpəy wulav ını ı nyəna təmle tv pətəətəle na ı cəpi-ı, na ı yele-ı na ı tē.

28 Təmle tv ını ı tē mpv, ılena ı sulina ı təmle taa taapalv nəɣəlv, ıle ı ka wəna inəɣi kəmle ke liɣitee nyəɣətv ɣmuvv. Tənaɣa təmle tv ını ı ləla ı taapalv luyv tē təkem, sı ı feli-ı ı kəmle ke ı feli-ı.

29 Mıpəy ı taapalv ını ı hota ını ı tē na ı wiina-ı sı: Hai, la-m suulu, ye ma hikaa maa feli-ı.

30 Ama təmle tv ını ı kisaa na ı kpa ı taapalv ını na ı pona na ı təkı saləka taa, sı ı feli inəɣi ı kəmle.

31 Wulav səso ını ı təmle nyəma ləla ná mpv, ılena pa laɣa wakəli səsom, haləna pá polo pá heeli-təyi pa caa.

32 Tənaɣa pa caa ını ı yaa təmle tv ını na ı təmi-ı sı: Təmle tv isayav nyá, nyá wiina-m na má cə-ı təkpatakpata.

33 Pə nəɣəsəna isı nyá tətə nyaa nyəni nyá taapalv pətəətəle isı má nyənvv nyá nyənte tə.

34 Tənaɣa páána kpa pa caa inəɣi səsom na ı kpa təmle tv ını na ı tv-ı naasələa niŋ taa sı ı feli ı kəmle təna təcuciv na pəcó ı lu.

35 Tənaɣa Yesu təma-wē sı: Mıpəy ma Caa wei ı wē isətaa tə ı ká la-mē. Ye u huleyi mə təɣəntələna ke suulu na lotu kəlvmtv.

19

Apalv na alv pa yav təm

(Maləki 10:1-12)

1 Waatv wei Yesu tēma mıpəy səyesv, ılena ı kulı Kalilee tətə na ı tē Yuta tətə nti tə wē Yaatanı waalı tə tə taa.

2 Tənaɣa samaa ke səsom tənɣ-ı na ı waa pa kutəmənɣ.

3 Mıpəy Falisanaa napəli pa polaa sı pa kuuki Yesu nəɣə, ılena pá pəəsi-ı sı: Tá mpaav taa yəlv pəsəyi na ı təɣəni ı alv ke natəli tə təo?

4 Tənaɣa Yesu pəəsa-wē sı: ı ta kala nti pa ɣmaa ıso təm taa tə? Pa ɣmaawaya sı: Hatoo kancaalaya, antulinya inē ı latv lapa-wəɣe apalv na alv ké.

5 ılena ı tə sı: Mpə pə təo ké apalv ká yele ı caa na ı too na ı na ı alv pá caya na pa naale pá pəsi yəlv kəlvmt.

6 Saa ını apalv na alv pa ta ke yələa naale tətə. Ama pa pəsa yəlv kəlvmt ké təkən. Ye mpv ıle, yəlv ı taa yaı mپی ıso kpəntaa tə.

7 Mıpəy Falisanaa pəəsa-ı sı: Pepe təo ké Moisi naa ha mpaası apalv pəsəyi na ı la ı alv ke kisuyv takəlaya na ı təɣəni-ı?

8 Tənaɣa Yesu cə-wē sı: Mə lanɣpusən təo ké Moisi ka ha-məɣe mpaav sı ı təɣəni mə alaa. Ama hatoo kancaalaya pə taa wē mpv.

⁹ Ma heeliyi-me təfoo si, ye yulv təyona i alv na pə tá ké si alv inu i lapa wasanjalətv tə pə təo, ilena apalv tē na i kpayə alv ləlv, pəntv lapa wasanjalətv ké.

¹⁰ Tənaɣa Yesu ifalaa tōma si: Ye m̄p̄yó pə wē apalv na alv pa həkv, ilē pə kəla teu si yulv i caya itante ilē.

¹¹ M̄p̄yó Yesu cə-wē si: Yəlaa təna u pəsəyi na pá mv seɣesuyv kōnē. Ama mpa ləo ná ha pə tōma tə pələ pa pəsəyi.

¹² Mpi pə kayatəyi yəlaa kē alaa kpayav tə pə wē ŋkan̄ka ké. Ləlaa kin ilē, pa ləlvəyi-weyē mpv na pá fəina pa ti. Ləlaa ilē, yəlaa lapəna-weyē kataasi. Pə kaasi ləlaa ná kisa alaa kpayav kē kukisu kē isətaa Kawulaya təo. Ye wei i ká pəsi na i mv seɣesuyv kōnē, i mv-kv.

Piya səkpəsi kɔpantv kooluyv təm
(Maləki 10:13-16; Luku 18:15-17)

¹³ Yəlaa pukayana piya kē si Yesu i tənı si təo kē nin na i sələmənə-səyi ləo. Tənaɣa i ifalaa kaləna si kəntaa.

¹⁴ Ilena Yesu tə i ifalaa si: I yelev na piya kəo ma kin, i taa kayatı-sı. Pə taya pulv təo, mpa pa wē isı piya tə mpə pa tənna isətaa Kawulaya.

¹⁵ M̄p̄yó i təna nin kē si təo. Iləna i kvl̄ təna na i tē.

Yulv tən̄v təm
(Maləki 10:17-31; Luku 18:18-30)

¹⁶ M̄p̄yó apalv nəyəlv pola Yesu kin na i pəəsi-i si: Tacaa, kɔpantv ntiyi pə wēē si maa la na má hiki weesuyv ŋku kv tən̄ tə?

¹⁷ M̄p̄yó Yesu cə-i si: Pepe təo kē n pəsəyi-m kɔpantv təo? Yulv kulvm təkōŋ kəna kɔpan̄. Ye n caa si n hiki weesuyv, tən̄ mpi pa kēesa kəsəsutv taa tə.

¹⁸ Tənayalē apalv inu i pəəsə Yesu si: Kası ntiyi pa kēesaa ye?

Iləna Yesu cə apalv inu si: Taa kv yulv, taa la wasanjalətv, taa ŋmulı, taa suu ləlv kē təm.

¹⁹ Se nyá caa na nyá too. Səəli nyá təyəntələ isı nyá ti.

²⁰ Tənaɣa ifepu inu i tōma si: Ma tōka kəsəsutv ntı tə tənaɣa. Ilē pepəyē pə kaasa má la tətə?

²¹ Tənaɣa Yesu tōma-i si: Ye n caa n te təkpataa, polo na n pēeti pə təna mpi n wəna tə na n tala konyəntvnaa kē pə liyitee, na cele n svv tən̄ kē isətaa. N tēma mpv pə lapv ilē n kəo na n tən̄ı-m.

²² Ama ifepu inu i nu mpv, iləna i lan̄le wakəl̄i tətəyətəyə. Pə taya pulv təo, i ka wəna kē pə tu fəi.

²³ Tənaɣa Yesu tōma i ifalaa si: Tampana kē ma heeliyi-me yoo maa cəsıyı, liyitee tv isətaa Kawulaya svvv wē kate kē pə tu fəi.

²⁴ Ma tasəyi-meyē heeluyv si: Isəna mpi pə wē yooyoo kē kate si i svvna pənyalaya p̄b̄yó na i lı tə, mpv tətəyə pə wē liyitee tv kē kate si i svv ləo Kawulaya taa, halı pə tu tē mpv.

²⁵ I ifalaa nu təm ntı iləna pə la-weyē piti na pá tə si: Ilē awe ka tələna ntəyē-tı ilē?

²⁶ Tənaɣa Yesu nyənə-wē, iləna i tə si: Yəlaa kin kē pə fəi pəsuyv. Ama ləo ilē, pə təna tələv kē.

²⁷ M̄p̄yó Piye nəyə təkpaı si: Pepəyē taa hiki ilē?

²⁸ M̄p̄yó Yesu cə-wē si: Tampana kē ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, waatv wei Yulv Pəyaya ma maa caya ma teeli kumte təo kē aləsanna taa tə, mē mpa i tən̄a-m

mə naanəwə na naale tə, í ká caya mə kumlee tə tətə, na í huuna Iseyeli kpeka naanəwə na naaleye təm.

²⁹ Na pa tənə mpa paa yele pa tēsi, yaa pa taalnəa, na pa kəyonaa, na pa newaa, yaa pa caanaa, yaa pa toonaa, yaa pa piya, yaa pa tawa ke ma tə tə, paa hiki mpi mpi pa yela mpə tə pə təm nunəwə (100). Pəyele paa hiki pa paa nyəm ke weesuyu ŋku ku tēj tə kə taa.

³⁰ Mpa pa wə lələ ké kayana tə pa taa payale ká məli waali. Na waali nyəma taa payale náá məli lələ.

20

Apa nyəma təm

¹ Í naa isəna isətaa Kawulaya nəḡəsənəa təḡələ. Səso nəḡələ í kuləna tananḡ aḡula tē təpam sɪ caa apaa nyəma na í tɪ lēsən taale taa.

² Mpróyó í tisaa sɪ: Ilim í tema maa feli-meyə liyitee nyəḡəlyu kulómuyə kulómuyə. Ilena í heeli-wə sɪ: Í tē na í luj ma taale taa.

³ Ilim kəma na pə kpa pəcə ilena í tasa luu na í mayana napəli, pəle pa caya yem ké nəḡəy tē.

⁴ Tənaya í heela pəle sɪ: Í tē ma lēsən taa, maa feli-meyə isəna pə nəḡəsənəa tə.

⁵ Ilena pəle pá tē. Mpróyó səso unɪ í kəma na í tasa luu ke ilim sikuyu na í hiki napələyɪ mpə tətə. Pə kəma na pə tala ilim huuu ilena í tasa lələa ke hikuyu na í pona í taale taa tətə.

⁶ Pə kəma taanaya ilim ilena í lu na í mayana napəli, pəle pa caya nəḡəy tē. Ilena í pəəsɪ-wə sɪ: Pepe tə ké í caya yem ke mpə?

⁷ Mpróyó pəle pa cəɪ sɪ: Tə ta hiki wei í ká kpayə-tuyə təmle təḡə. Tənaya í təma sɪ: Ye mpə, í polo ma lēsən taale taa yaa.

⁸ Ilim kəma na pə tē ilena səso unɪ í yaa í təmle tə nyənllə na í təmɪ-ɪ sɪ: Təw, yaa apaa nyəma mpə na í feli-wəyə pa liyitee. Caaləna mpa pa təkəna kpayəw tə na í tēsənə mpa pa caala kpayəw tə.

⁹ Mpróyó mpa í ka hika taanaya ilim tə pəle pa kəma na pá hiki liyitee nyəḡəlyu nyəḡəlyu.

¹⁰ Mpróyó mpa pa caala təmle taa ké suu tə pa huwə sɪ mpə pa nyəna ká kəli panə pa nyəna. Ama liyitee nyəḡəlyu nyəḡəlyu ké pa cəla-wə.

¹¹ Səso unɪ í feluyə-wəyə mpə tə pə ta mayə-wə.

¹² Ilena pá tə sɪ: Mpa pa kəma nəḡəw tə kalifu kuləm ke pəle pa lapa təmle, ilena í məli na í kpeɪtɪ-tuyə kofeluyə kulómuyə na? Pəyele tá kana na ilim nyaya-tuyə hatoo tananḡ tē.

¹³ Tənaya səso unɪ í cə pa taa lələ sɪ: Ma taapalə, ma ta muyuli-ḡ se. Ma na-ḡ tu sɪ mpróyó sɪ í lapa ilim na pə təm maa feli-ḡ liyitee nyəḡəlyu, yaa pə taya mpə?

¹⁴ Mɪ nyá liyitee na í tē í fē-m. Má nəkəna sɪ má cəla wei pə təkənəa tətəḡə teitei isɪ ma cəla nyá tə.

¹⁵ Ma fəina mpaav sɪ má lana ma liyitee ke isəna ma sələa tə? Ma lapa kupantu təḡə pə wɪki-ḡ yaa?

¹⁶ Tənaya Yesu tasaa sɪ: Waali nyəma ká məli lələ, na lələ nyəma náá məli waali.

Yesu səm na í fem pə təm tətə

(Maləki 10:32-34; Luku 18:31-34)

¹⁷ Mpróyó Yesu pukaya Yosalem, ilena í yaa í ifalaa ke kpeenḡ ke waato wei pa wə mpaav taa tə na í tə-wə sɪ:

¹⁸ Τού, τὸ κρᾶα Ὑοσαλέμ ἰσάντο τὸ, παὰ κρᾶα Ὑὺλ Πῶγαγα μά na pá tu kōtēlaa sōsaa na ἰσο τὸm seγesēlaa pa nīn taa. Paa tō sī pá ku-m.

¹⁹ Paa tu-m ma ta nyī ἰσōnaa nīn taa, na pele pá paana-m na pá casa-m akpateē na pá ka-m sēm tesika tōō. Na kuyēēj tooso wule maa fe.

*Saaki na Yohaani pa sēlōma mpi tō
(Malāki 10:35-45)*

²⁰ Tēnaya Sepetee pēyalaa na pa too pa pola Yesu kin, ἵlena pa too lunj Yesu tēe na í wiina-i sī: La-m kopantu natēli.

²¹ Tēnaya Yesu pōōsa-i sī: Pepeye n caa má la-ŋ?

ἵlena alu cō-i sī: Ma caa sī ḡ tō sī ma pēyalaa pane pa naale paa caya nyá kin ke waatu wei n ká tōyō nyá Kawulaya tō. Lelū ke nyá ntōyōn tōō, lelū ke nyá mpātēj tōō.

²² Ḳpōyō Yesu cō-we sī: I tá nyī mpi í sēlōmāyī tō yēē? I pēsāyī na í tōyō wahala sōsō wei maa tōyō tō? Tēnaya pa tōma sī: Tu pēsī.

²³ ἵlena Yesu cō-we sī: Tampāna í ká tōyō wahala sōsō wei maa tōyō tō. Ama pē taya má lāsēyōna mpa paa caya ma ntōyōn tōō, na mpa paa caya ma mpātēj tōō tō. Mpa pa tōō ma Caa tayāna lona anī tō pele pa kēna a nyōma.

²⁴ Yesu ifalaa naanōwa wei pē kaasaa tō pele pa ná mpv, ἵlena pa taa wūna Sepetee pēyalaa mpē pa naale.

²⁵ Tēnaya Yesu yaa pa tēna na í tō-we sī: I nyōmá sī mpa pa kē yēlaa awulaa tō, pele pa takī kawulaya ke lelāa tōō. Na mpa pele pa kē kufēelaa tō, pele pa ḡmakēlōyī sēkpema.

²⁶ Ama pē fēi sī pū wēē ḡpōyō mā kin. Ntī tōyōle sī, ye mā taa wei í caa í la sōsō ke mā hēkū, pōntu í pēsī mā pēyalu.

²⁷ Na ye mā taa nōyōlū í caa í la mā nōyō tu, pōntu í pēsī mā yom.

²⁸ Mpū tōtōyō Ὑὺλ Πῶγαγα μά, ma ta kōō sī má tōyō cēcēele. Ama ma kōmayā sī má pēsī yēlaa tēna tēmle tu, na má ha ma weesuḡu na pē cē yēlaa payāle ke pa yōmle taa.

*Yesu kuluyu ke yulūmaa naale ise
(Malāki 10:46-52; Luku 18:35-43)*

²⁹ Waatu wei Yesu luna Yeliko icatē taa tō samaa tuutuuma tēḡa í waali.

³⁰ Pē pamna yulūmaa naale ka caya mpaav nōyō. Pa nuwa sī Yesu tēena ntē, ἵlena pá suv koou sī: Tafiiti Pēyalu, Tacaa, nyōmī tá pētōtōlē.

³¹ Tēnaya samaa kalōna-we na pá heeli-we sī pa su. Ama pele pa sōsaa koou ke sōsōm sī: Tafiiti Pēyalu, Tacaa, nyōmī tá pētōtōlē.

³² Ḳpōyō Yesu sēḡaa na í yaa-we na í pōōsi-we sī: I caa ma la-mēyē-we?

³³ ἵlena pele pa cō-i sī: Tacaa, tē caa kē sī ḡ kuli tá ise.

³⁴ Ḳpōyō pa tōm lapa Yesu kē pētōtōlē na í takī pa ise na pá suv nav ke tēne inōyī kpakpaa na pá tēj í waali.

21

*Yesu caya kpanjaya
(Malāki 11:1-11; Luku 19:28-40; Yohaani 12:12-19)*

¹ Ḳpōyō pa tala Petafasī ke Olifinaa puyv tōō. Waatu unī tō pa fēi poolunj na Ὑosaλέμ. Tēnaya Yesu tila í ifalaa naale sī:

² I polo icatē nte tē we mā nōyō tōō tō tē taa. Ye í tala tē taa kē kpakpaa í ká ná pa tu kpanjaya toto nōyōlū na í pile ke í kin, í hētī-sī na í kōna-m.

³ Ye nɔɔɔlɔ ɪ pɔɔsa-me sɪ pɔlɔ, ɪ cɔ pɔntɔ sɪ Tacaa caakəna. Ye ɪ cɔ mpɔ paa yele-me na ɪ tɛna.

⁴ Pə lapa mɪpɔɔɔ sɪ pə la nti Isə kɔyɔɔtɔtɔ teləsulɔ ka yɔɔɔtaa tɔ sɪ:

⁵ ɪ heeli Siyɔɔ ɪ cate nyəma sɪ,
ɪ nyəni, mə wulaw kəɔ mə kin,
na ɪ caya kpaɔaya toto tɔɔ, na ɪ wɛ tɔpamm.
Nn na ɪ caya kpaɔaya pəyaya tɔɔ.

⁶ Mɪpɔɔɔ Yesu ɪfalaɔ mpa ɪ tilaa tɔ pa tɛwa na pə lə ɪsu ɪ kɛsa-wɛ tɔ.

⁷ Mɪpɔɔɔ pa kəna kpaɔaya toto ɪni na ɪ pile, na pə kpaɔa pa wontu na pə pɔ sɪ tɔɔ, na Yesu kpa na ɪ caya pə tɔɔ.

⁸ Na yɛlaɔ payale kɛ sɔsɔm nɔ́ pə pa wontu kɛ mpaav taa. Lɛlaɔ nɔ́ cɛ akɔɔ na pə pə mpaav taa.

⁹ Samaa wei ɪ ka wɛ Yesu nɔɔɔ tɔɔ na wei ɪ ka wɛ Yesu waali tɔ pɛlɛ pa tɔɔna yɔɔtɔyɔ na nɔɔsɪ sɔsɔɔnsɪ sɪ: Paa wei ɪ tɔ Tafiiti Pəyalɔ kɛ teeli. Isə ɪ wɛ wei ɪ kəɔna Tacaa tɔɔ tɔ ɪ waali. Paa wei ɪ tɔ Isə kɛ teeli kɛ ɪsɔtaa.

¹⁰ Yesu kəna na ɪ sɔv Yosalem taa, ɪlena ɪ cate la yun təkemm, na yɛlaɔ pɔɔsəyɪ sɪ: Aweye ye?

¹¹ ɪlena samaa cɔ sɪ: Kalilee Nasalɛtɪ Isə kɔyɔɔtɔtɔ teləsulɔ Yesu kɛ.

Yesu kɛ Isə tɛsɛlɛ taa

(Maləki 11:15-19; Luku 19:45-48; Yohaani 2:13-22)

¹² Mɪpɔɔɔ Yesu sɔv Isə tɛsɛlɛ taa na ɪ tɔɔɔni pa təna mpa pa pɛtayaɔ na mpa pa yakaya tɔ. Na ɪ pəsɪ liyitee yəkəlaɔ taapələnna kɛ alele na alukukunaa pɛtəlaɔ kpɛlasɪ toto.

¹³ ɪlena ɪ tɔ-wɛ sɪ: Pa ɔmaawa Isə Təm taa kɛ sɪ: Paa yaa ma təyaya sɪ Isə tɛsələmɛlɛ. Ama mə pəsəna-keɔe ɔmulaa təyaya.

¹⁴ Mɪpɔɔɔ yɔlumaɔ na sekəllaɔ pa pola Yesu kin kɛ Isə tɛsɛlɛ taa na ɪ lə na pə hiki alaafaya.

¹⁵ ɪsu Yesu lapa piti təma kɛ mpɔ, na pə kaasi na piya nɔ́ yɔɔtəyənna nɔɔsɪ sɔsɔɔnsɪ kɛ Isə tɛsɛlɛ taa sɪ: Paa wei ɪ tɔ Tafiiti Pəyalɔ kɛ teeli tɔ, pə ta maya kɔtəlaɔ sɔsaa na Isə Təm sɛyəsəlaɔ ntɛ.

¹⁶ Tənaya pa pɔɔsa Yesu sɪ: N nukɪ nti pa yɔɔtəyɪ tɔ? ɪlena Yesu nɔ́ cɔ-wɛ sɪ: ɛɛ, ma nukɪ. Mɪpɔɔɔ ɪ pɔɔsa-wɛ sɪ: ɪ ta kaləta Isə Təm taa kɛ timpi pa ɔmaawa sɪ: Piya səkpesi na ahulbmnaɔ nɔɔsɪ taa kɛ n yelaɔ na nyá sam luna tɔ yɛɛ?

¹⁷ Pə waali kɛ ɪ yela-wɛ na ɪ lu na ɪ se pa ɪ cate, na ɪ polo ɪ sɔv kuyanɔyɔ Petanii.

Fiki tɔyɔ mpusi təɔsɔyɔ

(Maləki 11:12-14,20-24)

¹⁸ Kɔ fema ɪlena Yesu kɔlɔ na ɪ mələyɪ ɪ cate taa, ɪlena nyɔɔɔsɪ kpa-ɪ mpaav.

¹⁹ Mɪpɔɔɔ ɪ loosa fiki tɔyɔ kɛ mpaav nɔɔɔ. ɪlena ɪ polo na ɪ mayana hatɔ tike. Tənaya ɪ təma fiki tɔyɔ sɪ: N kaa tasa pile lɔlɔyɔ kɛ paa pəcɔ.

ɪlena tɔyɔ ɔkɔ kɔ wulɔ tənaya kpakpaa təwɔɔwɔɔɔ.

²⁰ Yesu ɪfalaɔ ná mpɔ, ɪlena pə la-wɛɛ sɔɔɔntɔ kɛ sɔsɔm. ɪlena pə pɔɔsɪ Yesu sɪ: ɪsənaya pə lapa na fiki tɔyɔ ɔkɔ kɔ wulɔ kpakpaa kɛ mpɔ?

²¹ Tənaya Yesu cɔwa sɪ: Tampana kɛ ma heeliyɪ-mɛ yoo maa cɛsəyɪ, ye ɪ tɔ Isə kɛ naani na ɪ tá lá sika, pə taya mpi ma lapa fiki tɔyɔ kɔnɛ tɔ pə tike kɛ ɪ ká la. ɪ pəsəyɪ na paa pulaya kanɛ ɪ tɔ-kɛ sɪ ká kpəsɪ na ká hoti tɛɔku taa, pə lakɪ kɛ.

²² Ye ɪ wɛna naani pə təna mpi ɪ sələməyɪ sɪ Isə ɪ la-mɛ tɔ, ɪ lakɪ-mɛyɛ-wəyɪ.

Yesu pəsəyɔ təm

(Maləki 11:27-33; Luku 20:1-8)

²³ Ḳpóyó Yesu sú Isò taseele taa na í niki seyesuyó. Ulena kətəlaa səsaa na Yuta nyéma taa səsaa polo na pá pəəsi-ı sı: Kanƙante nteye n makı nyá taa na ń laki isəntə? Yaa awe tu ha-ŋ pə mpaav?

²⁴ Tənaƣa Yesu cəwa Yuta səsaa mpe sı: Təu, ma mayamaƣa maa pəəsi-meƣe təm kolumtu təkəŋ. Ye í cə-m ɗe, maa heeli-meƣe kanƙante nte ma makı ma taa na má laki isəntə tə.

²⁵ Isò yaa yəlaa tilina Yohaani sı í səkki yəlaa ke Isò ləm? Ḳpóyó pa mayasa-təƣı pa taa pa tike.

Ulena Yuta səsaa mpe pá tə sı: Ye tə təma sı Isò tilina-ı, í ká pəəsi-tu sı na pepe təu kə tə ta mu í təm ɗe?

²⁶ Pəyele ye tə təma sı yulɗ tilina-ı kələ, tə wəna samaa səƣəntu. Pə taƣa pulɗ təu, pa təna pa nyémá sı Yohaani kə Isò kuyəƣətuɗu teləsulɗ kə.

²⁷ Ḳpóyó Yuta səsaa mpe pa pəsəna Yesu sı: Tə ta nyı. Tənaƣa Yesu ná cə-wə sı: Aŋhaa, má kaa heeli-meƣe kanƙante nte ma makı na má laki isəntə tə.

Apalɗ na ı pəyalaa naale pa təm

²⁸ Ḳpóyó Yesu tasa Yuta səsaa mpe sı: ı na-weƣe tənə tə taa? Apalɗ nəƣolɗ ka wənna pəyalaa ke naale. Ulena í heeli ləɗ sı: Akele polo na ń hala ma lesen taale taa kə saŋa.

²⁹ Tənaƣa pəyalɗ cə-ı sı: Ma kaa polo. Pələ pə waalı ɗena pəyalɗ kəu í layası hūwəe na í polo.

³⁰ Ḳpóyó pa caa unı ı polaa na í heeli ləɗ ke mpɗ tətə. ɗe sı: Təu yaa, paapa. Ama ı ta polo.

³¹ Pa naale pa taa awe lapəna nteƣe ı caa luyɗ tēe nyəntu? Ḳpóyó Yuta səsaa cə-ı sı: Kancaalaya nyəŋ. Tənaƣa Yesu təma-wə sı: Tampana ke ma heeliƣi-me yoo maa cesəƣi, lampuu mɗlaa na wasanƣalənaa ká tēe-meƣe nəƣo ke Isò Kawulaya taa.

³² Pə taƣa pulɗ təu, Yohaani ná kəma sı ı húləƣi-meƣe mpaav kupaŋku na í kisi ı təm muƣu. Ama lampuu mɗlaa na wasanƣalənaa ná mu ı təm. Paa na mə kəma na í ná ḡpóyó waalı waalı tə, í tá tə sı í layasəƣi mə taa hūwəe na í mu ı təm.

Təmle nyéma asayaa təm

(Maləki 12:1-12; Luku 20:9-19)

³³ Ḳpóyó Yesu tasa Yuta səsaa mpeƣe yəƣətuƣu sı: ı nuı, ma səkki-meƣe isə ləɗ. Səso nəƣolɗ ı ka səna lesen ke taale təcu na í ŋma kolunƣa na í cəna. Na í lá timpı ı ká nyaasəƣi pə ləm tə. Na í ŋma akele tanƣav wei ı təu pa səŋəƣi na pá fenƣi tə. ı təma mpɗ ɗena í caa yəlaa na í su tə taa, ɗena í tēe yela.

³⁴ Pə kəma na pə tala tuŋ unı ı kooluyɗ waatu, ɗena í kusı ı tillaa napəli sı: ı polo ma təmle nyéma kin na pá cəle-m ma tete.

³⁵ Tənaƣa təmle nyéma mpe pa kpa ı tillaa mpe na pá má ləɗ ke teu, na pá ku ləɗ, na pá yoo ləɗ ke pēe.

³⁶ Ḳpóyó səsə unı ı taƣana tillaa ləlaa ke kusuyɗ ke paƣale na pə kəli kancaalaya nyéma. Ulena təmle nyéma tasa pəleƣe lapɗ ke teitei isı paa lapɗ kancaalaya nyéma tə.

³⁷ Tənaƣa ı tēesa ı pəyalɗ ke tiluyɗ, na í huukı sı paa nyá ı pəyalɗ isələ.

³⁸ Ama təmle nyéma ná kəma na pá loosi ı pəyalɗ, ɗena pá heeli təma sı: ı loosiƣi kpancoou tu kəŋna nte? ı kəu na té ku-ı na ı taale pəsi tá nyənte.

³⁹ Tənaƣa pá kpa-ı, na pá ləsi-ı taale na waalı na pá ku-ı.

⁴⁰ Tənaƣa Yesu pəsa Yuta səsaa mpe sı: Taale tu í kəma na í kəu, isənaya ı ká la təmle nyéma panē?

⁴¹ Mpróyó Yuta sósaa cò Yesu sí: I kaa nyəni yəlaa asayaa panɛ pa pətəətəle. Ama ɪ kuyi-weyɛ, na í kpayá taale na í cela ləlaa mpa pə tala pə waatu paa cɛle-ɪ ɪ tete tɔ.

⁴² Tənaɣa Yesu pɔɔsa Yuta sósaa sí: I tá kaləta nti pa ŋmaa Iso Təm taa tɔ yɛɛ? Pa ŋmaawaya sí:

Pəle nte tətɔ ŋmalaa ŋmaakaya na pá lɔ tɔ,

ńtɛ tɔ tɔɔ kɔlɔ ŋmatu təna mələa na tɛ səŋ.

Mpi Tacaa lapa na tɛ nyənəɣi na pə wɛ-tuyɔ piti tɔyɔle.

⁴³ Mpróyó Yesu tasa-wɛ sí: Pə tɔɔ ké ma heeliyi-mɛ sí paa lɛeki-mɛyɛ Iso Kawulaya na pá cela-keɣe yəlaa mpa pa mɔna ka təmle tɔ. [

⁴⁴ Yɛ pə cəpa wei na í hoti pəle ntɛ tɔ tɔɔ, tɔ pətətəɣi-ɪ ké, ɪ kaa wɛɛ hiiu. Yaa pə cəpa yulɔ nɔyɔlɔ na pəle ńtɛ tɔ nyəki-ɪ, tɔ taaləɣi-ɪ na ateyɛ.]

⁴⁵ Kətəlaa sósaa na Falisanaa pa nu mpɔ, ɪlɛna pá nyi sí mɛyɛ Yesu sɛɛna iso inɪ.

⁴⁶ Tənaɣa pa suu mpaav pɛɛkuyɔ sí pá kpa-ɪ. Ama pa nyamna samaa. Pə taya pulɔ tɔɔ, pɛle pá nyənəɣa Yesu ké Iso kuyɔɣɔtutɔ teləsulɔ ké.

22

Mpa pa yaa tɔyɔn na pá kisi tɔ

(Luku 14:15-24)

¹ Mpróyó Yesu tasa isənaa sɛɛn kɛ mpa pa nukaya ɪ təm tɔ sí:

² ɪ naa isəna isətəa Kawulaya nəyəsənəa tɔyɔlɔ. Wulav nɔyɔlɔ ɪ lapəna tɔyɔnaya kɛ ɪ pəyalɔ alɔ kpayav tɔɔ.

³ Mpróyó ɪ tila ɪ təmle nyəma sí: I polo ɪ yaa mpa ma lapa tɔyɔnaya tɔ. Tənaɣa pɛle pa kisa kɔntɛ.

⁴ ɪlɛna í tayanɪ kufama kɛ tiluyɔ sí pá heeli mpa ɪ yaa tɔyɔn tɔ sí: Ma ku naaŋ kataasɪ na wontu nim nyəntɔ, na pə təna pə tɛma puu na pə caya. Pá kɔɔ na pá tɔyɔ ma akpayale tɔyɔnaya.

⁵ Ama mpa pa yaa mpɔ tɔ pa taa nɔyɔlɔ ta kɛ. Paa wei ɪ tɛɛ ɪ nyəŋku ké. Ineyɛ ɪlɛ ɪ taale, ineyɛ ɪlɛ ɪ kuyaku.

⁶ Pə kaasɪ ləlaa na pɛle pá kpa tillaa mɛɛ na pá hólí-weyɛ kanɣansi na pá ku-wɛ.

⁷ Tənaɣa pə lapa wulav kɛ pááná na í tili ɪ yoolaa sí pá ku yulɔkɔlaa mɛɛ, na í sɔ pa ɪcɛtɛ.

⁸ ɪ tɛma mpɔ ɪlɛna, í heeli ɪ təmle nyəma sí: Tɔɔ, akpayale tɔyɔnaya puwa. Pəyɛle mpa ma yaawa tɔ pa lanɣa.

⁹ Mpɔ tɔ í polo nənɔɔsɪ səsɔɔnsɪ tɛɛ na pa təna mpa ɪ ká ná tɔ í yaa-wɛ sí pá kɔɔ na pá tɔyɔ.

¹⁰ Mpróyó pɛle pa tɛwa nənɔɔsɪ tɛɛ na pá koti pa təna mpa pa nawa tɔ, asayaa na pə kɔpama kɛ mpɔ, na yəlaa su acima kutuluyɔ.

¹¹ Mpróyó wulav suuwa sí ɪ naa mpa pa pola tɔyɔn tɔ. ɪlɛna í mayana nɔyɔlɔ, ɪ ta suu akpayale wontu.

¹² ɪlɛna í pɔɔsɪ-ɪ sí: Ma taapalɔ, isənaya ń suu cənɛ na ń tá suu akpayale wontu? Apalɔ inɪ ɪ ta cɔ sí pulɔ.

¹³ Tənaɣa wulav heela ɪ təmle nyəma sí: ɪ həkɔ ɪ niŋ na ɪ nɔɔhɛɛ na í polo í peti-ɪ səkpetuyɔ taa. Tənaɣa ɪ ká casa kapusi na í nyasəɣi ɪ təɣi kela.

¹⁴ ɪlɛna Yesu tɔ sí: Pa yaa payale, ama pəcəyɔ pa ləsaa.

Lom wulav səsə lampuu təm

(Maləki 12:13-17; Luku 20:20-26)

¹⁵ Ḳpógú Falisanaa caɣaa na pá seɣesi isəna paa nyi Yesu ké katōka na tōm kupəəsutv na pá hiki-ɪ tō.

¹⁶ Ḳpógú pa tila pa ifalaa taa napəli na Heləti kpekəle nyóma napəli tōtō si pá polo na pá tō Yesu si: Tacaa, tə nawa si tampaana ke n yəɣətəɣi na ń seɣesəɣi teu, na isəna mpi pə maɣamaɣa Iso caa si yəlaa í la tō pə tampaana ke n heeliyi. Nn nyaɲna nti yəlaa huv tō, na nn paasəɣəna tō, pəcɔ nn faɣasəɣi yəlaa.

¹⁷ Pə wə mpv tō, ta mpaav taa pə muna pá feli lampuu ke Lom wulav səsə na? Heeli-tuyv nti n huvki tō.

¹⁸ Ama Yesu ná tēma nyəm ke pa huwēe asayee. Ilena í pəəsi-wē si: Cēsəlaa mē, pepe tō ké í nyəkí-m katōka.

¹⁹ I huvl-m liyitee wena í fələɣi lampuu tō na má ná.

Ḳpógú pa ləsa liyitee nyəɣəlvv na pá cələ-ɪ.

²⁰ Ilena í pəəsi-wē si: Awe nyvuv fotoo na ɪ hətē ke pa ɲmaa pə tō cənē?

²¹ Ḳpógú pa cə-ɪ si: Lom wulav səsə ké.

Ḳpógú Yesu ná cə-wē si: Ye mpv í cəla Lom wulav səsə ke mpi ɪ tɪ tō, na í cəla Iso ɪlɛɣe mpi ílɛ ɪ tɪ tō.

²² Pa nu tōm tənē Ilena pə la-wēɣe piti ke səsəm. Na pá yele-ɪ na pá tēe.

Tu si na tə fe na tə wēe isəna tō

(Maləki 12:18-27; Luku 20:27-40)

²³ Ḳpógú kuyaku ɲkv kv maɣamaɣa Satusee nyóma napəli pa kōma Yesu kin. Satusee nyóma mpe pa tənayaana si paa pə la isəna sətāa kaa tē na pá fe. Ḳpógú pa pəəsə Yesu

²⁴ si: Tacaa, Moisi ka tōma si ye yvlu í səpa na í fəina pəyaya, ɪ neu hən ɪ alv ke leelu na í hikina ɪ taalv səlv ke piya.

²⁵ Tōv, yəlaa naatosompəɣəlaya ka wē tá hekv, yvlu na ɪ newaa. Ḳpógú taalv kpaya alv Ilena í si, ɪ fəina pəyaya. Ilena ílɛ ɪ neu hō leelu.

²⁶ Ḳpógú naale nyən səpa, pəyaya fēi, na tooso nyən tōtəɣo mpv. Haləna pə polo pə siyili pa naatosompəɣəlaya ɲke ka tənaya mpv təpai, nəɣəlv ta hikina-ɪ pəyaya.

²⁷ Pə waalı ké alv un ɪlɛ ɪ tēesa səpv.

²⁸ Tōv, sətāa fem wule pa taa aweyēle alv tv? Mpi tō, pa naatosompəɣəlaya un pa tənə pa kpayana-ɪ alv.

²⁹ Ḳpógú Yesu cə Satusee nyóma mpe si: I ta nyi Iso Təm na ɪ tən təɣo pə liyitiyi-mē.

³⁰ Mpi tō, waatv wei sətāa ká fe tō, akpayale tōm kaa wēe. Ama apalaa na alaa paa wēe ké isɪ isətāa tillaa wəv tō.

³¹ Ye sətāa fem tōm ɪlɛ, í ta kala nti Iso heela-mē tō yēe? I tōmaya si:

³² Ma ké Apəlaham na Isaaka na Yakəpv pa Iso ké. Iso ké weesuyv nyóma nyən ké, ɪ ta ke sətāa Iso.

³³ Yəlaa samaa wei ɪ nu Yesu seɣesuyv ɲkv tō, pə lapa-wēɣe piti.

Iso kvsəsutv taa səsəəntv

(Maləki 12:28-34; Luku 10:25-28)

³⁴ Waatv wei Falisanaa nuwa si Yesu lapa na Satusee nyóma ta hiki kvcəcətv Ilena pá kotí.

³⁵ Ilena pa taa Iso Təm seɣesəlv nəɣəlv í kəə si í kuuki Yesu nəɣo. Ilena í pəəsi Yesu si:

³⁶ Tacaa, Iso kvsəsutv taa tōm ntiyile səsəəntv?

³⁷ Tənaɣa Yesu cə-ı sı: N ká sǝǝlı Tacaa nyá Iso na luɣu kolumbuɣu na nyá ləsaɣa suu-ı tǝmamman.

³⁸ Kǝsǝsutu taa sǝsǝǝntu nté, na nti tǝ kǝləna tǝ tǝna.

³⁹ Na kǝkǝlətu lǝnti tǝtǝɣǝle, sı n ká sǝǝlı nyá tǝɣǝntǝle kǝ ısu nyá tı.

⁴⁰ Tǝm naale ıne ı tǝǝ kǝ Moisi kǝsǝsutu tǝna na Iso kǝɣǝɣǝtutu tǝləsǝlaa tǝm tǝna sǝɣaa.

Tafiiti pəyaya nté Mesii

(Maləki 12:35-37; Luku 20:41-44)

⁴¹ Falisanaa kota mpu, ılena Yesu pǝǝsı-we sı:

⁴² ı huɣu suweɣe Mesii tǝǝ? Awe luluɣu tu kǝ-ı? Mǝpǝɣǝ pele pa cə-ı sı: Tafiiti luluɣu tu kǝ.

⁴³ Tənaɣa Yesu pǝǝsa-we sı: Ye pǝ we mpu, ıle ısənaɣa pǝ lapa na Feesuɣu Naɣntu nǝá lá na Tafiiti yaa-ı sı Tacaa? Pǝ taya pulu tǝǝ, Tafiiti yǝɣtǝa sı:

⁴⁴ Tacaa Iso heela ma Sǝsǝ sı,

caya ma kǝɣkǝɣ taa,

haləna má kǝna nyá kolontunaa kǝ nyá nǝǝheɣ tǝɣ.

⁴⁵ Ye Tafiiti ná yaa-ı ı Sǝsǝ, ıle ısənaɣa Mesii ná mǝlaa na ı kǝ Tafiiti luluɣu tu tǝtǝ?

⁴⁶ Pa taa nǝɣǝlu ta pǝsı na ı cǝ. Pǝ kpǝɣau kǝɣaku ŋku tǝ nǝɣǝlu u nyulǝɣı sı ı pǝǝsıɣı-ı tǝm.

23

Falisanaa na Iso Tǝm sɛɣesəlaa tooluɣu

(Maləki 12:38-39; Luku 11:43,46; 20:45-46)

¹ Mǝpǝɣǝ Yesu heela samaa na ı ıfala sı:

² Iso Tǝm sɛɣesəlaa na Falisanaa tǝmlǝ nté sı pá kǝéı yǝlaa kǝ Moisi kǝsǝsutu.

³ ı ká nuna-weɣe teu na ı la pǝ tǝna mpi pa heeliɣı-me sı ı la tǝ. Ama ı taa la ısu mpe pa mayamaɣa pa lakı tǝ. Pǝ taya pulu tǝǝ, nti pa sɛɣesəɣı tǝ, pǝ taya ntǝɣı pa lakı.

⁴ Pa kpǝkǝɣı sǝɣǝla yuɣ nyǝna na pá sǝkǝɣı lelǝa. Pǝyele mpe paa caa sı pá tu taa-weɣe taau mayamaɣa.

⁵ Pa lakı pǝ tǝnaɣa sı yǝlaa ı na-we. Pǝ tǝǝ kǝ pa ŋmaakı Iso Tǝm loosi na pá tuɣı, na pá kǝǝkı pa kpǝnaa tǝcǝɣcǝɣ.

⁶ Acima taa sǝsaa sǝsaa tǝcayǝle kǝ pa pǝekǝɣı na pá cakı. Na Yuta nyǝma tǝkotilena taa teeli teeli tǝcayǝle kǝ pa pǝekǝɣı.

⁷ Pa sǝǝla pá sǝekı-weɣe samaa taa kǝ na pá lunɣı na pá yaakı-we sı ta caa ta caa.

⁸ Ama mǝ, ı taa yele na pá yaa-me sı ta caa ta caa. Pǝ taya pulu tǝǝ, mǝ tǝna ı we teitei kǝ, na mǝ Sǝsǝ nté kulum.

⁹ ı taa yaa atǝ cǝneɣe nǝɣǝlu sı mǝ caa. Pǝ taya pulu tǝǝ, mǝ Caa we kulum kǝ tǝkǝɣ, na mǝɣǝle wei ı we ısǝtaa tǝ.

¹⁰ ı taa yele sı pá yaa-meɣe sǝsǝ sǝsǝ. Pǝ taya pulu tǝǝ, mǝ Sǝsǝ we kulum kǝ tǝkǝɣ, mǝɣǝle Mesii.

¹¹ Mǝ taa sǝsǝ ı pǝsı mǝ tǝmlǝ tu.

¹² Wei ı kpǝaas ı tı paa tisi-ı, na wei ı tisiɣı ı tı paa kǝsı ı nyuɣu.

Falisanaa waalı kuluyu

(Maləki 12:40; Luku 11:39-52; 20:45-47)

¹³ Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə tōm we waiyo. I təkəyi yəlaa ke isətaa Kawulaya. Mə mayamaya u sūkū, pəyele u yeki sī mpa pələ pa luyū weē tō pā sūv.

[
¹⁴ Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə tōm we waiyo. I ləkəyi leelaa ke pə təna mpi pa wəna tō, na í sələməyi Iso na pə tayaləyi sī pə hōlī sī meye kupama. Pə tō kē í ká te na í ná katatəlaya nav napələyi teu.]

¹⁵ Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə tōm we waiyo. I cəokī katenja təna, na pə kpejəna tenku tō sī í hiki Iso sēlv kolum mayamaya təkəj. Na í tu hika-ı kolo, í lapı-ı isayav. Haləna ilē í nəyəsəna tənəsəle səsəle taa sūv na pə kəli isū meye tōm naale.

¹⁶ Mpa me í hən ləlaa pəyele mə isē naa naa tō, mə tōm we waiyo. I tən sī ye yulv tuuna Iso təsēle səsəle pə we isū í ta tuu kələ. Ama ye í tuuna Iso təsēle səsəle taa wula ilē í tuuwayələ.

¹⁷ Ama mə kumeləntu na mə yulvmlē təwə yoo. Pepe kəlaa? Wula yaa Iso təsēle səsəle nte tə lapa wula inəyi kate pulv tō?

¹⁸ I yəyətəyi tōtō sī ye yulv í tuuna kətaya təlatē pə we isū í ta tuuna kələ. Ama ye í tuuna mpi pə mayamaya pa lapa kətaya na pə we kətaya təlatē ilē í tuunaa kələ.

¹⁹ Yulvmaa me, pepe kəlaa? Kətaya təlatē yaa kətaya nyəm mpi kətaya təlatē lakı na pə pəsi kate pulv tō?

²⁰ Ye yulv tuuna kətaya təlatē, í kpejəna pə təna mpi pə we kətaya təlatē taa təyō na í tuuna.

²¹ Yulv í tuuna Iso təsēle səsəle, í kpejəna Iso wei í cakı Iso təsēle nte tə taa təyō na í tuuna.

²² Yulv í tuuna isətənyv, í kpejəna Iso kumte na Iso wei í caya tə tō təyō na í tuuna.

²³ Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə tōm we waiyo. Ye í hika nyūtū nti pa yaa səmantı na fenuwili na kumən, í ləsəyi pə həyöləj naanwə taa kolum na í cələyi Iso. Pə kaası na í ləkəna mə luması waalı kē kəsəsutū taa səsəntv. Təleyele siyisuyū na kəpantv na tampana tənuyv. Pécó təleye pə muna í səsəna isələ. Ilē í taa sō həyöləj naanwə taa kolum inı í tō.

²⁴ Mpa me í hən ləlaa, pəyele mə isē naa naa tō, ye í na mə lum taa kē kacəka í ləsəyi kē. Ama ye yooyoo ilē, í kpəntəna na í li.

²⁵ Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə tōm we waiyo. Iyisi na nyənəsi waalı kē í nyaaləyi təlalil, na sī taa suna mə kəjnmuləm na mə isayətv hūwē.

²⁶ Falisanaa yulvmaa me, pə wē sī iyaya taa kē í ká nyaalı na í kpənna waalı, na pə təna pə la tənəj.

²⁷ Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə tōm we waiyo. I wē kē isū pələj wei pa hulasaa na í nyənuyv wē teu, na í taa suna mōwə na kəsəyotv nti tə təna tō.

²⁸ Mpv tətəyō í wē, yulv í nyəna-meye isəntō, í tən kē sī í kē kupama. Ama mə taa ilē, cəsuyv na isayətv pə mayaləna.

*Yesu kpaalvyv kə Falisanaa na Iso Töm seyesəlaa
(Luku 11:47-51)*

²⁹ Iso Töm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə tōm we waiyo. I tayənəyi Iso kəyətəyotv tələsəlaa pələj kē teu təmammam, na í lakı kacəka kē mpa pa tənə tampana tō pa pələj.

³⁰ Na í tɔŋ sɪ: Ye tu wɛ waatu wei ta caanaa kɔkaya Iso kuyɔɔtɔtu teləsəlaa mpe tɔ, tɔ taa tɔŋ-wɛ na tɔ ku-wɛ.

³¹ Na mɔpɔyú í hɔlɔyɔna sɪ í kɛ mpa paa kɔwa Iso kuyɔɔtɔtu teləsəlaa mpe tɔ pa piya.

³² Mpɔ tɔ, pa akpaa kɛ í tɔŋyɪ, na mpi pɛlɛ paa caalaa na pá sɪ tɔ mpɔyɪ í tɛsɛyɪ.

³³ Tɔmaa piya mɛ, akalanaa mɛ. I tɔŋ tɔ, í tá kɛ tɔnaasələ sɔsɔlə taa sɔulaa nte?

³⁴ Pɛ tɔɔ kɛ ma heeliyɪ-mɛ sɪ í nuu yoo. Maa tili Iso kuyɔɔtɔtu teləsəlaa na layatɔnaa na ɪsekullaa kɛ mɔ kin. I ká ku lɛlaa kɛ kɔkɔyɔ, na í ká lɛlaa kɛ sɔm tesikasi tɔɔ. I ká ma lɛlaa kɛ akpatɛ kɛ mɔ tɔkɔtilɛnaa taa na í tɔŋ na í pɛɛki-wɛyɛ acalɛ taa.

³⁵ Mpa paa kɔwa yem kɛ tulum tɔ, mɔ nyɔɔŋ taa kɛ pa kɔlaa ɪsayatɔ ká mɔli. Pɛ kpaxav yɔlvɔpɔŋ Apɛɛli kuyɔ na pɛ polo Palasii pɔyalɔ Sakalɪ wei í ku katɛ taa katɛ na kɔtaya tɔlatɛ pɛ heko tɔ ɪ nyɔm tɔ.

³⁶ Tampana kɛ ma heeliyɪ-mɛ yoo maa cɛsɔyɪ, kayana nyɔma nyɔɔŋ taa kɛ pu tɛna.

Yosalem yɔkuyɔ tɔm

(Luku 13:34-35)

³⁷ Hei Yosalem, Yosalem, nyá taa kɛ pa kuyɪ Iso kuyɔɔtɔtu teləsəlaa, na nyá taa tɔtɔyɔ pa yooki Iso tillaa kɛ pɛɛ na pá kuyɪ. Tɔm paxalɛ kɛ ma sɔɔlaa sɪ ma kpɛyeliyɪ nyá taa yɔlaa tɔna tɔkɔtokoto ɪsu kantuyɔ papuyɔ ku piya tɔɔ tɔ. Ama pa kisaa.

³⁸ Tɔɔ, mɔ tɔyaxa ká tɔkɪ kaav tɔkpataa, nɔyɔlv kaa paasəna-kɛ.

³⁹ Pɛ tɔɔ kɛ ma heeliyɪ-mɛ tɔfoo sɪ, pɛ kpaxav sanja tɔ í kaa tasa-m keesuyɔ. Haləna pɛ tala wɔlɛ nte í ká tɔ sɪ: Iso í səna Tacaa tillu tɔ.

24

Iso tɔsɛɛlɛ wakɔlvɔy tɔm

(Maləki 13:1-2; Luku 21:5-6)

¹ Yesu lɔna Iso tɔsɛɛlɛ taa na í tɔŋna tɛɛv, ɪlɛna ɪ ɪfalaa kpɔtəna-ɪ na pá hɔli-ɪ Iso tɔsɛɛlɛ ŋmatɔ.

² Tɔnaya Yesu tɔma-wɛ sɪ: Ntɔŋ í nawa pɛ tɔna ɪsəntɔ? Tampana kɛ ma heeliyɪ-mɛ yoo maa cɛsɔyɪ, pɛ kaa kaasi pɛlɛ lɛntɛ na tɔ tɔna lɛntɛ tɔɔ, paa tusi pɛ tɔna.

Mpi pɛ lapv ká hɔli antulinya tɛm tɔ

(Maləki 13:3-13; Luku 21:7-19)

³ Yesu kɔma na í caya Olifinaa puyɔ tɔɔ, ɪlɛna ɪ ɪfalaa fayasi na pá pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Heeli-tɔyɔ kuyɔŋku mpɔ unɪ pu la tɔ. Nmaatɔlɛ nteyɛ pu hɔli na tɔ nyəna nyá kɔntɛ na antulinya tɛm.

⁴ Mɔpɔyú Yesu cɔ ɪ ɪfalaa sɪ: I la laakali, í taa yelɛ na nɔyɔlv kɔɔ na í tolisi-mɛ.

⁵ Mpi tɔ, payalɛ ká kɔɔ na pá ha pa tɔyɪ ma hɔtɛ sɪ mpeyɛlɛ Mesii. Halɪ paa tolisi payalɛ.

⁶ I ká nu yooŋ tɔŋ kɛ mɔ cɔlv mɔ cɔlv. Paa heeliyɪ-mɛyɛ pooluŋ yooŋ tɔmnaa. Ama í taa yelɛ na mpɔ unɪ pɛ cɛ mɔ laŋa. Pɛ wɛɛ sɪ mpɔ unɪ pɛlɛ pu la kɛ. Ama waali waali kɛ antulinya náá kɔɔ na í tɔŋ.

⁷ Tɛtu katenja lɛŋka ká yooŋa lɛŋka nyəma, kawulaya lɛŋka ká kɔli lɛŋka tɔɔ. Nyɔyɔsɪ ká la tiiliwɛ tiiliwɛ, tɛtu ka seɛle tiiliwɛ tiiliwɛ tɔtɔ.

⁸ Pɔnɛ unɪ pɛ tɔna pɛ wɛna ɪsu alɔ lɔlvɔy na pɛ caali-ɪ wuu kɛ sɔŋŋsɔŋŋ tɔ.

⁹ Yɔlaa ká kɔli na pá hɔli sɪ pá tɔ-mɛyɛ kɔnyɔŋ, na paa ku-mɛ. Katenja tɔna yɔlaa taa ká kpɔna-mɛyɛ ma tɔɔ.

¹⁰ Yelaa payale ká ló Isò sɛɛv tòm kɛ waatu iní, na paa lu tɛma waali, na pa taa kpána tɛma.

¹¹ Isò kuyɔɔtɔtu teləsɛlaa pɔpɔtɔnaa ká lu payale na pá tolisi yelaa kɛ sɛsɔm.

¹² Isayatu ká tɔɔ sɛsɔm sɛsɔm, haləna yelaa payale sɔɔlɔyɔ ká pasa.

¹³ Ama ye wei í nyaya apalɔtu na í tala tənaya, pɔntu nyɔyɔ kɛ pɔ ya.

¹⁴ Pə wɛɛ sɪ paa kpaali Isò Kawulaya Laapaali Kɔpan kɛ antulinya tənə taa kɛ na paa piitim mpi pɔ nu. Ye pə tɛma mɔpɔyɔ lapɔ kɛ antulinya ka tɛ.

Acaalətv tɔm

(Maləki 13:14-23; Luku 21:20-24)

¹⁵ Mɔpɔyɔ Yesu tɛma sɪ í ká kɔɔ na í ná acaalətv taa acaalətv nti tɔ tɔm Isò kuyɔɔtɔtu teləsɔlv Taniyɛli ka yɔɔtɔaa tɔyɔ kate taa. Wei í kaləyɪ tɔ í cɛkəna-təyɪ tɛu.

¹⁶ Mpɔv iní tɔ, mpa paa wɛ Yuta tɔ pá se na pá kpa pɔɔŋ.

¹⁷ Ye pə mayana wei na í wɛ kutuluyɔ tɔɔ na í tiíwa, í taa tɔ sɪ í suvki təyaya na í kpaɔa í pulɔ.

¹⁸ Na wei pɔ mayana í wɛ taale tɔ í taa tɔ sɪ í kpen í tɛ na í keli í kpaɪ.

¹⁹ Ahusitɔnaa na asɔŋ tɔm ká la waiyɔ kɛ waatu iní.

²⁰ Í sələmi Isò na mə kuseu kɔnɛ kɔ taa pamsəna watu waatu yaa kuyaku kɔhɛɛsɔyɔ wule.

²¹ Pə taya pulɔ, waatu iní wahala ká la sɔyɔntu kɛ sɛsɔm pə tɔ fɛi. Pa ta nata wahala iní í taka kɛ hatoo antulinya kancalaya na pɔ kɔɔ saŋa, na pa kaa tasa í taka kɛ nau.

²² Na ye pə taya isɔ Isò huɔwa sɪ í ká pasa kuyɛɛŋ iní tɔɔ, nɔyɔlv kaa tɔli-tɪ. Ama í pasa pə kuyɛɛŋ inəyɪ yelaa mpa í ləsaa tɔ pa tɔɔ.

²³ Na ye yɔlv tɔma-mɛ sɪ: Í nyəni, Mesii wɛ cənɛ yaa cənɛ, í taa nu.

²⁴ Pə taya pulɔ tɔɔ, Mesiinaa na Isò kuyɔɔtɔtu teləsɛlaa pɔpɔtɔnaa ká lu na pá lá kəkɔlv nyəmnaa na piti tɛma. Halɪ ye paa pəsaya pa puyusiyi mpa pa mayamaya Isò ləsaa tɔyɔ.

²⁵ Tɔv, ma laalaa na má kpaali-mɛyɛlɛ.

²⁶ Mpɔv tɔ ye pa kɔma na pá heeli-mɛ sɪ: Í nyəni, í wenna ntɛyɛ wolaya tɛtu taa, í taa pɔlv. Yaa sɪ, iní í ŋmɛlɔna ntɛyɛ cənɛ, í taa nu.

²⁷ Yɔlv Pəyaya ma ma kɔntɛ ká la kɛ isɔ tɛv nyəyəsɔyɔ hatoo tɛv kite tɛɛ na pɔ kaləsəna kɔ nɔyɔ tɔ.

²⁸ Timpi pulɔ səpa na pɔ həntaa tɔ tənaya yepelekunaa kotiyi.

Yɔlv Pəyaya kɔntɛ

(Maləki 13:24-27; Luku 21:25-28)

²⁹ Wahala kuyɛɛŋ iní í tɛkɪ kpaɔpaa tɔ, ilim ká sɪ təkpitii, isətv kaa tasa hulɔmɔyɔ. Isətvlvŋaɔ ká luna isətaa na sɪ hoti. Pɔ ciyiti isətaa kəkɔlvnaa.

³⁰ Waatu inəyɪ paa nu Yɔlv Pəyaya má ma taŋ kɛ isətvntɔyɔ taa. Katenɔ tənə taa yelaa ká kpa pa laŋa na pá wii sɛsɔm. Paa na Yɔlv Pəyaya má ma sɔŋa isəŋmɔntɔyɔ tɔɔ na má tiiki na ma toma kɛ sɛsɔm na ma teeli.

³¹ Akantəlɛ sɔsɔlɛ ká wii, lɛna má tili ma isətaa tillaa kɛ antulinya hɔyɔlɔŋ tənə taa. Pə kpəyav ilim tɛlɛlɛ na pə tɛtɛlɛ tɔ, na pə polo pə ntɔyɔŋ na pə mpətəŋ tɔɔ, sɪ pá cɔɔ pá koti mpa ma ləsaa tɔyɔ antulinya tənə taa.

Fiki tɔyɔ tɔm

(Maləki 13:28-31; Luku 21:29-33)

³² Í nyənna fiki tɔyɔ na í cɛkəna. Saa wei kɔ nɛyɛtəyɪ na kɔ hatu yɛyɛləyɪ tɔ, í nyəmá kpaɔpaa sɪ hɛɛsɔyɔ talaa kɛlɛ.

³³ Mpɔ tɔtɔɔ waaɖu wei í ká ná pə tənaya mpɔ pə lakɪ tɔ, í nyɪ sɪ pə wɔsaa kɛlɛ, pə caa lapɔ ntɛ.

³⁴ Tampana kɛ ma heeliyi-me yoo maa cɛsəyi, yɔlaa mpa pa wɛ isəntɔ tɔ pa kaa sɪ pa tənə na pɛcɔ pə tənaya mpɔ pə la.

³⁵ Isɔtənuyɔ na atɛ ká mukɪ yem. Ama ma kuyɔɔtɔtɔ kaa saali paa pəcɔ.

Isɔ tike nyəmna antulinya tɛm

(Maləki 13:32-37; Luku 17:26-30,34-36)

³⁶ Nɔyɔlv fɛi wei í nyəmá pə waaɖu yaa pə wulɛ tɔ, paa isɔtaa tillaa na Pəyaya má ma mayamaya. Ama Tacaa tike təkɔŋ nyəmna.

³⁷ Isəna pu lapa Nowee pɔɔlɛ taa tɔ, mpɔ unɪ pə mayamaya pu lana kuyanɔku Yɔlv Pəyaya má maa kɔɔ tɔ.

³⁸ Kupam, kuyɛŋ wei í taa lum taa waasəta tɛtɔ tɔ tɔ, pə təkaya kɛ na pə nyɔkɪ, na pə haa təmaya alaa, na pə kpakəyi mpɔ yoo, haləna kuyanɔku Nowee suv kpulɔyɔ taa tɔ.

³⁹ Pa caya nɔpɔyɔ yem kɛ nɔpɔyɔ, pa ta huɔ pulɔ tɔɔ. Haləna lum səsəɔm kɔɔ na pə tɔyɔ pa tənə tɔpɔ. Nɔpɔyɔ pu la kuyanɔku Yɔlv Pəyaya má maa kɔɔ tɔ.

⁴⁰ Pu pana apalaa naalɛ ká wɛɛ taalɛ. Pu kpaya lɛlv na pə yelɛ lɛlv.

⁴¹ Pu pana alaa naalɛ wɛ nama tɔɔ na pá nanəyi. Pu kpaya lɛlv na pə yelɛ lɛlv.

⁴² Í fɛŋ, pə taya pulɔ tɔɔ, í ta nyɪ kuyanɔku mə Sɔsɔ ka kɔɔ tɔ.

⁴³ Í nyɪ teu sɪ ye nyəm ka nyəŋaya na təyaya caa nyɪ waaɖu wei nɔmulɔ ká kɔɔ ahoo tɔ, í ka cayaŋa í ɪsɛ kɛ. Í kaa yelɛ-ɪ na í suv í təyaya.

⁴⁴ Pə tɔɔ kɛ mɛ tɔtɔ mu tayanɪ mə təyi mpɔ. Yɔlv Pəyaya má ma kəŋ kɔntɛ kɛ waaɖu wei í kaa huɔ tɔyɔ.

Təmle tɔ ɪsayan na kɔpan pa tɔm

(Luku 12:41-48)

⁴⁵ Aweyɛ təmle tɔ kɔpan na layatɔ? Ye pə taya wei í caa yelina-ɪ təmle nyəma lɛlaa sɪ í nyənəyi-wɛ, na pə talaa í cɛlɛ-wɛyɛ pa kutɔyɔ tɔ?

⁴⁶ Cɛcɛ unɪ í kɔma na í mɛli na í mayana təmle tɔ unɪ í ɪsɛlɛ sɛɛna təmle nítɛ tɔ lapɔ, í nyuyɔ lapa lelen kɛ.

⁴⁷ Tampana kɛ ma heeliyi-me yoo maa cɛsəyi, təyaya caa ka tɔ təmle tɔ inəyi í kɔpan tənə tɔɔ fɛŋyuyɔ kɛ.

⁴⁸ Ama pə cəpa təmle tɔ unɪ na í tɔ í taa sɪ: Ma caa kaa kɔɔ ləŋ sɛ.

⁴⁹ Ilɛna í suv í taapalaa kɛ mapɔ, na í təkɪ, na í na sɔlvnyɔɔlaa lɛlaa pá suv sɔlvum nyɔɔv na pə kuyɪ-wɛ.

⁵⁰ Pu kɔɔ na kuyaku nɔku na ɪsəma waaɖu í taa tɔ í taa sɪ təyaya tɔ ka tala tɔ, ilɛ í ká suv təkpuvɔ.

⁵¹ Na í la təmle tɔ unɪ təkəŋkəŋ, na í mɛləna-ɪ na í pɛtɪ-ɪ cɛsɔlaa tɔɔ. Tənaya í ka casəyi kapusi na í nyasəyi í təyi kɛla.

25

Pɛlaa naanɔwa tɔm

¹ Nɔpɔyɔ Yesu tɔma sɪ: Nɔpɔyɔ pə wɛɛ, ɪsɔtaa Kawulaya ká nəyəsəna kɛ ɪsu pɛlaa naanɔwa wei í kpaya fətəlanaa na í tɛɛ akpayalɔ sɛŋyuyɔ tɔ.

² Pa taa kakpasɪ kɛ kumɛlɛməŋ na kakpasɪ kɛ layatɔnaa.

³ Kumɛlɛməŋ ná kpaya fətəlanaa, ilɛna pá yelɛ nim cosuyɔ sɪ pa təkəyi pa tɔɔ.

⁴ Ama layatɔnaa ná kpaya pa fətəlanaa, ilɛna pá cosɪ nim kɛ kpələpanaa taa na pá təkɪ pa tɔɔ tɔtɔ.

⁵ Akpayalɔ fɛi í kɔɔ ləŋ, ilɛna tom canɔ na pə kɛli-wɛ na pá too pa naanɔwa unɪ.

⁶ Ǫpǫyǫ pǫ kǣsa ahoo hǣka, ɭena pǫ nu pǫ kiisaa sɪ: Akpaxalɔ ntǣ, ɪ kɔli na ɪ sǣɪ-ɪ.

⁷ Tǣnaxa pǣlaa mpǣ pa fema na pǫ nyǣssǣɪ pa fǣtǣlanaa.

⁸ Ǫpǫyǫ kǫmɛlɛmǣɲ tǫma layatɔnaa sɪ: ɪ pasa-tuyɔ mǣ nim, ta fǣtǣlanaa caa tem.

⁹ ɭena layatɔnaa nǣǣ cǔ-wǣ sɪ: Ye tǣ pasa-mǣ pǫ kaa tala tǣ. ɪ polo pǣtǣlaa cǔlo na ɪ ya.

¹⁰ Waatu wei kǫmɛlɛmǣɲ tǣ ǫpǫyǫ nim yapu tǔ, ɭena akpaxalɔ tala. Na ɪ na mpa pa sǣlɔ ka puwa mpu tǔ pǫ suv akpaxalɛ kɔtǣyɔv tǣtǣyǣlɛ taa, na pǫ tǣkɪ nǫnǣyɔ na pǫ kalǣsɪ tǣkem.

¹¹ Pǫ lapa laasaya ɭɛ kǫmɛlɛmǣɲ ɪnɪ ɪ mǣlaa kǣlɛ, na ɪ tǣɲ sɪ: Tacaa Tacaa, tɔli-tɔ.

¹² Ǫpǫyǫ akpaxalɔ nǣ cǔ-wǣ sɪ: Tampana kǣ ma heeliyɪ-mǣ yoo maa cǣsǣɪ, ma ta nyɪ-mǣ.

¹³ Tǣnaxa Yesu tasa-weɣǣ kpaalɔyɔ sɪ ye mpu ɪ feniyɪ. Mpi tǔ, ɪ ta nyɪ kɔyanɲku na ɪsǣna waatu pu la tǔ.

*Timpi pǫ wǣ tǔ tǣnaxa pǫ sǣssǣɪ
(Luku 19:11-27)*

¹⁴ Pu nǣyǣsǣna kǣ ɪsu yɔlv kɔlvɔyɔ sɪ ɪ tǣɣɣɣɣ, na ɪ yaa ɪ tǣmlɛ nyǣma na ɪ tu pa niɲ taa kǣ ɪ wǣnav tǔ.

¹⁵ ɪ yaa kancaalaya nyǣɲ na ɪ cǣlɛ ɭɣǣ wɔla nyǣyǣtɔ nasǣlɛ na nuɔɔwa (500). Na ɪ yaa ɭɣlv ɭena ɪ cǣla ɭɣǣ wɔla nyǣyǣtɔ ɲmɔɔɔyɔ (200). Pǫ tala tooso nyǣɲ, ɭena ɪ cǣla ɭɣǣ wɔla nyǣyǣtɔ nuɔɔwa (100). ɪ kǣsǣna paa wei ɪ pǣsvɔyɔ kǣ na ɪ cǣlɛ-ɪ. ɭena ɪ kɔli na ɪ tǣɣ.

¹⁶ Tǣnaxa wei ɪ ka cǣla nyǣyǣtɔ nasǣlɛ na nuɔɔwa (500) tǔ ɪ tǣɣ kpakpaa na ɪ suv taatɔyɔ, na pǫ sǣɣ-ɪ nyǣyǣtɔ nasǣlɛ na nuɔɔwa (500) tǣtǔ.

¹⁷ Wei paa cǣla nyǣyǣtɔ ɲmɔɔɔyɔ (200) tǔ, ɭɛ ɪ taata mpu tǣtǔ, na pǫ sǣɣ-ɪ nyǣyǣtɔ ɲmɔɔɔyɔ (200) tǣtǔ.

¹⁸ Ama wei paa cǣla nyǣyǣtɔ nuɔɔwa tǔ, ɭɛ ɪ polaa kǣ na ɪ huli pǔyǫyǫ kǣ atɛ na ɪ ɲmǣsɪ pa caa liyitee anɪ.

¹⁹ Pǫ leelaa, ɭena pa caa ɪnɪ ɪ kǣɔ. ɪ tala mpu, ɭena ɪ yaa-wǣ sɪ pǫ huli-ɪ ɪsǣna pa lapa pa liyitee na pǫ lu mpi tǔ.

²⁰ Ǫpǫyǫ wei cǣcǣ ka cǣla nyǣyǣtɔ nasǣlɛ na nuɔɔwa (500) tǔ ɭɛ ɪ kǣma na ɪ huli-ɪ nyǣyǣtɔ nasǣlɛ na nuɔɔwa (500) wei pǫ sǣɣ-ɪ tǔ. Na ɪ tǔ sɪ: Tacaa, n ka cǣla-m nyǣyǣtɔ nasǣlɛ na nuɔɔwa (500), na pǫ sǣɣ-m nyǣyǣtɔ nasǣlɛ na nuɔɔwa tǣtǔ.

²¹ Ǫpǫyǫ ɪ tǣma-ɪ sɪ: Pǫ wǣ teu, n kǣ tǣmlɛ tu kɔpampaɲ. ɪsǣna mpi n lapǣna pǣcɔ nyǣm kǣ teu kǣ ɪsǣntɔ tǔ, maa cǣlɛ-ɲ sǣsǣm. Kǣɔ na mǣ na-ɲ tǣ yǣli.

²² Pǣlɛ pǫ waali kǣ tǣmlɛ tu wei pa cǣla nyǣyǣtɔ ɲmɔɔɔyɔ (200) tǔ, ɭɛ ɪ kǣma na ɪ tǔ sɪ: Tacaa, n ka cǣla-m nyǣyǣtɔ ɲmɔɔɔyɔ (200), na pǫ sǣɣ-m ɲmɔɔɔyɔ (200) tǣtǔ.

²³ Ǫpǫyǫ pa caa ɪnɪ ɪ tǣma ɭɛ tǣtǔ sɪ: Pǫ wǣ teu, n kǣ tǣmlɛ tu kɔpampaɲ. ɪsǣna mpi n lapǣna pǣcɔ nyǣm kǣ teu kǣ ɪsǣntɔ tǔ, maa cǣlɛ-ɲ sǣsǣm. Kǣɔ na mǣ na-ɲ tǣ yǣli.

²⁴ Pǫ tala wei paa cǣla nyǣyǣtɔ nuɔɔwa (100) tǔ, ɭena ɪ tǔ sɪ: Tacaa, ma nyǣmǣ nyǣ tǣɔ sɪ n kǣ yɔlv kǣtɛ tɔ. Pǫ taya pulɔ tǣɔ, timpi n ta tuu tǣyɔ n kɔɲ, na timpi n ta ɲmusɪ tǣyɔ n cǣkɪ.

²⁵ Sǣyǣntɔ lapa-m, ɭena mǣ polo na mǣ pi nyǣ liyitee kǣ atɛ kǣ teu tǣkulakula. Mu nyǣ cǣɣ.

²⁶ Tǣnaxa ɪ caa tǣma-ɪ sɪ: Ama n kǣ tǣmlɛ tu ɪsǣyav na felentu kǣ. N ka nyǣmǣ mpu sɪ timpi ma ta tuu tǣyɔ ma kɔɲ, na timpi ma ta ɲmusɪ tǣyɔ ma cǣkɪ ɭɛ,

²⁷ pepe tɔɔ ké n taa tɔ ma liɣitee anɔyi panci taa? Ma kɔma isɛntɔ tɔ maa mayana pɛ sɛɛ a tɔɔ na má kpɛnti na má mv.

²⁸ Tɔɔ, í lɛɛki nyɔɔtɔ nunɔwa (100) inɔyi i nin taa, na í sɔɔsi nyɔɔtɔ nasɔle na nunɔwa (500) tɔ.

²⁹ Pɛ taya pulɔ, timpɪ pɛ wɛɛ tɔɔ pɛ sɔɔsɔyi teu sɪ pɛ tɔɔlɔna pɛle. Ama wei i feina pulɔ tɔ, paa pɛciuu mayamaya kɛ i wɛna, paa lɛɛki kɛ.

³⁰ I kpaya tɛmlɛ tɔ yem inɪ na í pɛti-i awali kɛ sɛkpɛtɔyɔ taa. Tɛnaya i ká casɔyi kapusi na í nyasɔyi i tɔyi kela.

Tɛnaya hvɔle wule tɔm

³¹ M'pɔyú Yesu yɔɔtɔaa sɪ: Waatu wei Yulɔ Pɛyaya má, maa kɔɔ isɪ wulav sɔsɔ na isɔtaa tillaa tɛna tɔ, maa caya ma teeli kumte tɔɔ.

³² Na atɛ putimnaa tɛna ká kotɪ ma isɛntaa. Maa fayasɪ yɔlaa isɪ tiikilu fayasɔyɔ heɛn na pɔɛn tɔ.

³³ Maa su heɛn kɛ ma ntɔɔɛn tɔɔ na pɔɛn kɛ ma mpɛtɛn tɔɔ.

³⁴ Wulav sɔsɔ má, maa heeli mpa pa wɛ ma ntɔɔɛn tɔɔ tɔ sɪ: Mɛ mpa ma Caa yelaa na í nu lelen tɔ, í kɔɔ na í tɔɔ Kawulaya ŋka paa su-mɛyɛ hatoo antulinya lapɔ waatu tɔ.

³⁵ Pɛ taya pulɔ, nyɔɔsɪ ka kpa-m tɔ mə hana-m tɔɔnaya. Lɔkɔtɔ kpa-m tɔ mə hana-m lɔm na má nyɔɔ. Maa kɛ mvɔlv tɔ mə kpaxana-m na í pona mə tɛ.

³⁶ Maa wɛ kpɛtɛ tɔ mə hana-m wontu. Pɛ wukaya-m tɔ mə fɛpɛna-m. Paa tɔka-m salɔka taa tɔ mə kɔɛyana na í naa-m.

³⁷ Kɔpama ká cɔ-m sɪ: Tacaa, lɛyɛ tɛ na-ŋ na nyɔɔsɪ wu-ŋ na tɔ ha-ŋ tɔɔnaya, na lɔkɔtɔ wɛna-ŋ na tɔ ha-ŋ lɔm?

³⁸ Lɛyɛ tɛ na-ŋ na í kɛ mvɔlv na tɔ kpaya-ŋ na tɔ pona ta tɛ? Yaa n wɛ kpɛtɛ na tɔ suu-ŋ wontu?

³⁹ Lɛyɛ tɛ na-ŋ na pɛ wuki-ŋ, yaa pa tɔka-ŋ salɔka taa na tɔ polo nyá wiiluyɔ?

⁴⁰ Wulav na maa cɔ-wɛ sɪ: Tampɛna kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsɔyi, timpɪ í lapa ma taapalaa paɛ pa sɛkpɛma taa nɔɔlvɔyɔ kupantɔ tɔ, maya í lapa.

⁴¹ Pɛle pɛ waali kɛ Wulav má, maa heeli mpa pa wɛna ma mpɛtɛn tɔɔ tɔ sɪ: Mpusi nyɔma mɛ í tɛɛ na í fɛɛ-m. I polo kɔkɔ ŋka pa tayaɛna lɔɔvɔ na i isɔtaa tillaa pa tɔɔ na kaa tɛn tɔ ka taa.

⁴² Pɛ taya pulɔ tɔɔ, nyɔɔsɪ ka kpa-m tɔ í ta ha-m na má tɔɔ. Lɔkɔtɔ kpa-m tɔ í ta ha-m lɔm sɪ má nyɔɔ.

⁴³ Maa kɛ mvɔlv, í ta kpaya-m na í pona mə tɛ. Maa wɛ kpɛtɛ tɔ í ta ha-m wontu sɪ ma suu. Pɪ wukaya-m tɔ í ta fɛ-m. Waatu wei ma wɛ salɔka taa tɔ í ta wiili-m.

⁴⁴ Na pɛle paa cɔ-m sɪ: Tacaa, lɛyɛ tɛ na-ŋ na nyɔɔsɪ yaa lɔkɔtɔ pɛ wɛna-ŋ, yaa n kɛ mvɔlv, yaa n wɛ kpɛtɛ, yaa pɛ wuki-ŋ, yaa n wɛ salɔka taa, na tɔ ta paasɛna-ŋ?

⁴⁵ Ilɛ maa cɔ-wɛ sɪ: Tampɛna kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsɔyi, timpɪ í tá la sɛkpɛma paɛ pa taa nɔɔlvɔyɔ kupantɔ tɔ, maya í tá la.

⁴⁶ Paɛ inɪ paa polo salɔka tam nyɛn taa, na kɔpama náá polo weesuyɔ ŋku ku tɛn tɔ ku taa.

26

Sɔsaa sɔsaa cayav kɛ Yesu acaya

(Malaki 14:1-2; Luku 22:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Yesu tema tɔm tɛnɛ tɔ tɛnaya yɔɔtɔyɔ, ilɛna í heeli i ifalaa sɪ:

² Ntɔŋ í nyɔ́má teu sí pə kaasa kuyɛɛŋ naale na pá tɔ́ɔ Tɛɛv acima na? Tɛɛv acima anɪ a tɔ́ kɛ paa tɔ Yulɔ Pəyaya maya yɔ́laa nɪŋ taa na pá ka-m sɔm tesika tɔ́.

³ Ḿpɔ́yɔ́ kɔ́tɔ́laa sɔ́saa na Yuta nyɔ́yɔ nyóma nyɔ́yɔ nyóma pa kota kɔ́tɔ́laa wulav wei pa yaa sí Kayifi tɔ́ ɪ tɔ́yaya.

⁴ Na pá caya na pá mayasi na pá sí isəna paa kpa Yesu tɔ́hɛɛ na nɔ́yɔlɔ ta na tɔ́, na pá kɔ-ɪ.

⁵ Pa yɔ́ɔ́taya pa taa sí: Tə taa kpa-ɪ acima waatu, tɔ́fɔ pu la yoo kɛ yɔ́laa taa.

Alɔ tulaalɔ pɔ́lɔyɔ kɛ Yesu tɔ́

(Maləki 14:3-9; Yohaani 12:1-8)

⁶ Yesu ka wɛ Petani kɛ tɔ́nɔyɔ tɔ́ asilima kɔ́tɔŋ tɔ Simɔŋ tɔ́yaya taa.

⁷ Tənaɔa alɔ nɔ́yɔlɔ ɪ kɔ́ma ɪ kin na í tɔ́ka tulaalɔ kɔ́pampɔŋ na pá lapa ɪ akpələpiya kɛ liyitee pɔ́lɛ kɔ́hɔlɔmɔlɛ taa tɔ́. Yesu caya na í tɔ́ŋna tɔ́yɔ, ɪlɛna alɔ ɪnɪ í pɔ́li tulaalɔ ɪnɔ́yɔ Yesu nyɔ́yɔ taa.

⁸ Yesu ɪfala ná mpɔ́ tɔ́ pə ta maya-wɛ, na pá tɔ́ sí: Pa wakə́lɔyɔ tulaalɔ ɪnɛyɛ isəntɔ́ tɔ́ suwɛyɛlɛ?

⁹ Ye paa pɛɛta-ɪ pə taa la liyitee kɛ sɔ́sɔm na pá ha kɔ́nyɔntɔ́naa?

¹⁰ Yesu cəkənaa sí pa yɔ́ɔ́təyɔ́ mpɔ́, ɪlɛna í pɔ́ɔ́sɪ-wɛ sí: Pepe tɔ́ kɛ í pəsəyɔ́ alɔ ɪnɛ ɪ lanɔlɛ kɛ mpɔ́? Mpi ɪ lapa-m mpɔ́ tɔ́ pə tewaya halɔ.

¹¹ Mə na kɔ́nyɔntɔ́naa í wɛnna tam. Ama má na-mɛ tɔ́ kaa wɛɛ tɔ́ma kin kɛ tam.

¹² Ma pim tɔ́ kɛ í pəla tulaalɔ kɛ ma tɔ́nɔyɔ tɔ́ kɛ mpɔ́.

¹³ Tampana kɛ ma heeliyɔ́-mɛ yoo maa cəsəyɔ́, paa timpɔ́yɔ́ paa heeli Laapaalɔ Kɔ́pɔŋ ɪnɛyɛ antulɪnya tɔ́na taa, paa kɛɛsɪ alɔ ɪnɛ ɪ lapa mpi tɔ́ pə tɔ́m na pá tɔ́səyɔ́ ɪ tɔ́.

Yutaasi kɔ́lɔmɔ́tɔ́ tɔ́m

(Maləki 14:10-11; Luku 22:3-6)

¹⁴ Ḿpɔ́yɔ́ Yesu ɪfala naanɔ́wa na naale taa lɛlɔ wei pa yaa sí Yutaasi ɪsəkaleeu tɔ́, ɪ kulaa na í polo na í mayana kɔ́tɔ́laa sɔ́saa,

¹⁵ na í pɔ́ɔ́sɪ-wɛ sí: Ye ma tɔ́ Yesu kɛ mə nɪŋ taa pepeyɛ í ka ha-m?

Ḿpɔ́yɔ́ pɛlɛ pa kala liyitee nyə́ɔ́tɔ́ kɛ hiu na naanɔ́wa na pá cɛlɛ-ɪ.

¹⁶ Pə kpaya kɔ́yɔŋku tɔ́yɔ́ Yutaasi sɔ́v kuyaku kɔ́pɔŋku kɛ pɛɛkuyɔ́ sí í tɔ́ Yesu kɛ pa nɪŋ taa.

Tɛɛv acima kɔ́tɔ́yɔ́n tayanɔ́yɔ

(Maləki 14:12-21; Luku 22:7-14,21-23; Yohaani 13:21-30)

¹⁷ Pə tala potopotona mpa pa taa kɔ́kɔ́sɔm fɛɪ tɔ́ pə acima kuyaku kancaalaya nyə́ŋku wule. ɪlɛna Yesu ɪfala polo na pá pɔ́ɔ́sɪ-ɪ sí: Lɛyɛ n caa sí tɔ́ polo na tɔ́ la-ŋ Tɛɛv acima kɔ́tɔ́yɔ́n?

¹⁸ Tənaɔa Yesu tɔ́ma-wɛ sí: ɪ polo ɪcatɛ taa kɛ akele tɛ na í heeli-ɪ sí: Ma wule talaa, nyá tɛyɛ má na ma ɪfala tu tɔ́yɔ́ Tɛɛv acima.

¹⁹ Ḿpɔ́yɔ́ Yesu ɪfala lapa nti ɪ kɛɛsa-wɛ tɔ́. Pa polaa na pá lá Tɛɛv acima kɔ́tɔ́yɔ́n.

²⁰ Pə kɔ́ma ɪsɔ taanaya ɪlɛ, í na pa naanɔ́wa na naale pa caya tɔ́yɔ́n ntɛ́.

²¹ Pa tɔ́ŋna tɔ́yɔ́n kɛ mpɔ́, ɪlɛna Yesu yɔ́yɔ́tɔ́ sí: Tampana kɛ ma heeliyɔ́-mɛ yoo maa cəsəyɔ́, mə taa nɔ́yɔlɔ ká la-m kɔ́lɔmɔ́tɔ́.

²² Tənaɔa ɪ ɪfala ɪsɛntaa nyə́ŋa sɔ́sɔm na tɔ́m tɔ́nɛ. ɪlɛna pá sɔ́v-ɪ pɔ́ɔ́sɔyɔ́ kɛ kɔ́lɔm kɔ́lɔm. ɪnɛ sí: Matɔ́ŋ pə taya má, Tacaa? ɪnɛ sí: Matɔ́ŋ pə taya má, Tacaa?

²³ Ḿpɔ́yɔ́ Yesu cɔ́-wɛ sí: Ma na wei ta nɪŋ kpɛnta sɔ́sɔyɔ́ kɛ nyə́naɔa taa tɔ́ pɔ́ntɔ́ ká lana-m kɔ́lɔmɔ́tɔ́.

²⁴ Yulb Pəyayə má, ma səki teitei ké isü pa keesa ma təm ke Iso Təm taa tō. Ama wei í ká la Yulb Pəyayə mayə kəlməto ke mpv tō í təm ká la wəyo ké səsəm. Puntu in, ye pa taa luli-í, pəle pu lapa sana.

²⁵ Pə kpeɲna Yutaasi wei í laki-í kəlməto tō na í pəəsi Yesu si: Matəɲ pə tayə má, Tacaa?

İlena Yesu cə-í si: Ntəyəle mpv.

Tacaa səm təsvy

(Maləki 14:22-26; Luku 22:14-20; Kələnti I 11:23-25)

²⁶ Mpóyó waatu wei pa təkaya tō Yesu kpayə potopoto na í sɛɛ Iso ké í na təmlɛ, na í fayə-í na í cəla í ifalaa, na í heeli-we si: I mv na í təyɔ, ma tənuyv nté.

²⁷ Pəle pə waali ké Yesu kpayə kəpv na í sɛɛ Iso ké í na təmlɛ. İlena í cəle-we na í tō si: I nyɔ-wəyɪ mə təna.

²⁸ Ma caləm nté mpi pə hólóyí Iso nəyɔ pɛɛlvv tampana tō. Mpɪ pə kpemna yəlaa payale tō si pə husi isayətnaa.

²⁹ Tampana ke ma heeliyi-me yoo, sarɲa waali ma kaa tasa solum pənɛyɛ nyɔɔv. Haləna kuyanɲu má na-me tu nyɔ solum kofam ke ma Caa Kawulaya taa tō.

³⁰ Pa tema mpv İlena pá yoo acima yontu, İlena pá tɛɛ Olifinaa puyv tō.

Piyee kpeəsvyv təm kpaalvyv

(Maləki 14:27-31; Luku 22:31-34; Yohaani 13:36-38)

³¹ Mpóyó Yesu tōma í ifalaa si: Sarɲa ahoo anɛ a mayamaya í ká yele-m mə təna na í se. Pa ɲmaa mpóyó Iso Təm taa si: Maa kv tiikilu na heen ká ya yem yem.

³² Ama waatu wei maa fe İlena, má tɛɛ-mɛyɛ nəyɔ ke Kalilee.

³³ Təɲaya Piyee nəyɔ təkpaɪv si: Paa pa təna paa yele-ɲ na pá se, má, ma kaa la mpv.

³⁴ Ama Yesu tōma-í si: Tampana ke ma heeliyi-ɲ yoo maa cəsəyɪ, n ka kpeəsi təm tooso ké ahoo anɛ si n ta nyi-m ké n ta nyi-m na pəcɔ kampaav koo.

³⁵ Təɲaya Piyee tōma-í si: Paa ma na-ɲ tu si tu si ké, ma kaa kpeəsi si ma ta nyi-ɲ.

Mpóyó pa təna pa yəyɔta mpv.

Yesu sələmvv ke Ketəsemanee

(Maləki 14:32-42; Luku 22:39-46)

³⁶ Mpóyó Yesu na í ifalaa pa tala timpi pa yaa si Ketəsemanee tō. İlena í tō-we si: I caya cəne na má polo Iso sələmvv ke hatoo cəne.

³⁷ İlena í kpayə Piyee na Sepetee pəyalaa naale. Təɲaya isənyəɲle na laɲwakəlle səsəole svv-í kpaɪv.

³⁸ İlena í tō-we si: Ma laɲle wakəlaa ké tətəyɔtəyɔ pə fɛi kɛəsvv. I caya cəne na má na-me tō fenɲi.

³⁹ I tuusa í nəyɔ tō ké pəcɔ, İlena í luɲ na í sələm si: Ma Caa, ye pə we pəsvv kɛɛli wahala səsə inɛɛ ma nyuyv tō. Paa na mpv mpi n nəkaa tō pəle pə la, pá taa la ma luɲ nyəntv.

⁴⁰ I tema mpv, İlena í məli í ifalaa tooso in í kiɲ na í mayana pa təɲna tom. İlena í tō Piyee si: I kpisa cayav nté si má na-me tō fen paa pəcɔ mayamaya.

⁴¹ I fen na í sələm, təfɔ í ká hoti waatu wei mayasvɲv kəɲ-me tō. Pááná wɛɛ, ama tənuyv u pəsəyənə.

⁴² I tasa tuusuyv, İlena í tasa Iso ké sələmvv si: Ma Caa, ye pə fɛi pəsvv si wahala səsə inɛ í hatələna-m, nyá luɲ nyəntv í la.

⁴³ I tasa í ifalaa kiɲ ke məlvv, İlena í mayana pa təɲna tom tətə, pa kpisa pá cayana pa isɛ.

⁴⁴ Ǻpǹyǹ ı tasa-wɛɛ yeluyu na ı tuusi na ı tasa Iso sǽlǽmnyu ke tǽm tooso nyǽm ke tǽm kulǽmtu nti.

⁴⁵ Tǽnaya ı mǽla ı ifalaa kin na ı pǽsı-wɛ sı: ı tǽɲna tom na ı hɛsǽɣi yaa? ı naa, pǽ talaa kɛɛ. Paa tu Yulu Pǽyaya maya asayaa nin taa.

⁴⁶ ı kuli na tǽ tɛɛ. ı nyǽni kǽlǽmǽtǽ tu tala cǽnɛ.

Yesu Kpav

(Malǽki 14:43-50; Luku 22:47-53; Yohaani 18:3-12)

⁴⁷ Yesu tǽɲna yǽɣǽtaya ke mpv ıɛ, ı ifalaa naanɔwa na naale taa lɛɔ Yutaasi talaa kɛɛ. Na ı waali kɛ yǽlaa samaa tuutuuma, na pǽ tǽka layalɛ na kpatǽɲ. Kǽtǽlaa sǽsaa na Yuta nyɔɔ nyǽma nyɔɔ nyǽma pa tilina yǽlaa mpɛ.

⁴⁸ Yutaasi wei unı ı laki Yesu kɛ kǽlǽmǽtǽ ke mpv tǽ ı ka kɛsa samaa unɔɣi isǽna ı ka la tǽ. ı heela-wɛɛ sı: Ye ma polaa na mǽ wayala wei ıɛ, unɔɣɛ, ı kpa-ı.

⁴⁹ Tǽnaya Yutaasi kpatǽna Yesu ke kpakpaa na ı sɛɛ-ı sı: Fǽ Taccaa.

ıɛna ı wayalı-ı.

⁵⁰ Ǻpǹyǹ Yesu tǽma-ı sı: Ma taapalu, la nti n kǽma lapu tǽ.

Tǽnaya ı na mpa tǽ, pɛɛ pa tu nin ke Yesu tǽ na pǽ kpa-ı.

⁵¹ ıɛna Yesu na mpa paa wɛɛ tǽ pa taa nɔɣɔɔ kpɛɛ ı layatɛ na ı lo kǽtulu sǽsǽ tǽmlɛ tu ɲkpaɲnyu na ı kǽli tǽfɛɲ.

⁵² Ǻpǹyǹ Yesu tǽma-ı sı: Suu nyǽ layatɛ ke tǽ suyutɛ taa. Pǽ taya pulu tǽɔ, ye wei ı kpaya layatɛ, pɔntu kǽ sǽna layatɛ.

⁵³ N ta nyı sı, mǽ sǽlaa, maa yaa ma Caa na ı ha-m isǽtaa tillaa ke iyisi naatoso (6000) ke loosi naanɔwa na naalɛɛ cǽnɛɛ kpakpaa yɛɛ?

⁵⁴ Ama ye ma lapa mpv nti paa kɛsa Iso Tǽm taa sı tu la tǽ, isǽnaya pu la na tǽɛ tǽ lǽ ıɛ?

⁵⁵ Tǽnaya Yesu pǽsa samaa unı sı: ı kǽɲ-m kpav na ı nǽki na ı kpakǽɣi layalɛɛ na kpatǽɲ tǽ, maya ɲmulu isayav ke? Kuyɛɛɲ tǽna Iso tǽsɛɛ taa kɛ ma cǽɣaa na mǽ sɛɣsǽɣi, ı tǽ kpa-m.

⁵⁶ Ama pǽ tǽna isǽntǽ pǽ lapaya sı pǽ la nti Iso kuyǽɣǽtutu tǽlǽsǽlaa ka yǽɣǽtaa na tǽ wɛ Iso Tǽm taa tǽ.

Tǽnaya ı ifalaa tǽna yela-ı na pǽ se na pǽ tɛɛ.

Yesu ponav ke Kotuyu sǽsǽn taa

(Malǽki 14:53-65; Luku 22:54-55,63-71; Yohaani 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Mpa pa kpa Yesu tǽ pa pona-ı kǽtǽlaa wulav Kayıfı tɛ na pǽ mayana Iso Tǽm sɛɣsǽlaa na nyɔɔ nyǽma nyɔɔ nyǽma pa kotaa.

⁵⁸ Piyɛ tǽnaya Yesu kɛ tǽlǽlǽn tǽɔ, halǽna ı tala kǽtǽlaa wulav taya tǽɔ. ıɛna ı suu na ı caya tǽmlɛ nyǽma kin sı ı naa sı pu tǽna-we.

⁵⁹ Ǻpǹyǹ kǽtǽlaa sǽsaa na Kotuyu sǽsǽɲku nyǽma pa pɛɛkaa sı paa tǽm suuu pa suu Yesu na pǽ hiki mpav na pǽ ku-ı.

⁶⁰ Paa na yǽlaa payalɛ kulaa na pǽ suuki-ı pǽpǽtu tǽmnaa tǽ, pa ta hiki nti paa waana-ı tǽ. Waali waali kɛ yǽlaa napǽli pa kula naale

⁶¹ na pǽ tǽ sı: Apalu unɛ ı ka tǽma sı unı ı pǽsǽɣi na ı yǽki Iso tǽsɛɛ sǽsǽlɛ na ı tayanı-tɛɛ ɲmav ke kuyɛɛɲ tooso taa.

⁶² Ǻpǹyǹ kǽtǽlaa wulav kulaa na ı tǽ Yesu sı: N kaa yǽɣǽtı? Suwɛɛ yǽlaa pane pa yǽɣǽtǽɣǽna-ɲ ye?

⁶³ Ama Yesu suma. Tǽnaya kǽtǽlaa wulav tǽma-ı sı: Na Iso wei ı wɛna weesuyu tǽ, ye n kɛ Iso Pǽyalu Mesii heeli-tu tǽfoo.

⁶⁴ Ḳpóyú Yesu cò-í sí: Ntəxi n yəyɔ́taa. Ma heeliyi-me təfoo sí pə kpaɣav pənente tɔ́ í ká ná Yulɔ́ Pəyaya má na má caya Iso Toŋ təna tɔ́ kəŋkəŋ taa. Na í ká na-m ísətaa ŋmuntuyɔ́ tɔ́ na má tiiki.

⁶⁵ Tənaɣa kətəlaa wulav cəla ɪ wontu na í tɔ́ sí: ɪ kpa Iso tɔ́. Tə tasəxi aseeta nyəma kə pɛəkuyɔ́ sí tə lepe? Mə mayamaɣa í ná isəna ɪ kpa Iso tɔ́ tɔ́yɔ́le.

⁶⁶ Tɔ́, í na-we?

Ḳpóyú pa tɔ́ma sí ɪ tɔ́m səpa, paa ku-ɪ ké.

⁶⁷ Tənaɣa pa sɔv ntayama tɔ́v kə ɪ isəntaa, na pá makɪ-ɪ ŋkuma, na lelaa náá mapɪ-ɪ kataasi.

⁶⁸ Na pá təŋ sí: Mesii kpeye, heeli-tuyv wei ɪ mapa-ŋ tɔ́.

Piyee kpɛɛsuyv

(Maləki 14:66-72; Luku 22:56-62; Yohaani 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Piyee ka caya awali ké taya tɔ́. Tənaɣa kətəlaa wulav təmle tɔ́ alɔ́ nyəŋ nəyɔ́lɔ́ kpətəna-ɪ na í tɔ́mɪ-ɪ sí: Nyá tɔ́tɔ́ n ka wə Kalilee tɔ́ Yesu ɪnɪ ɪ kɪŋ.

⁷⁰ Ḳpóyú Piyee kpɛɛsa yəlaa təna isəntaa sí: Ma ta nyɪ nti n yəyɔ́təxi mpɔ́ tɔ́.

⁷¹ Pəle pə waali ké Piyee kulaa na í polo nənəkeelasɪ. ɪlena təmle tɔ́ alɔ́ nyəŋ lelɔ́ náá na-ɪ na í heeli mpa paa wə təna tɔ́ sí: ɪne ɪnɪ ɪ ka wə Nasaletɪ Yesu ɪnɪ ɪ kɪŋ ké.

⁷² Ḳpóyú Piyee tayana kpɛɛsuyv sí: Na Iso, ma ta nyɪ apalɔ́ ɪnɪ.

⁷³ Pə lapa laasaya ɪlena mpa paa wə təna tɔ́ pá kpətəna Piyee na pá tɔ́mɪ-ɪ sí: Nyá n ta lan yəlaa mpe pa taa nəyɔ́lɔ́. Nyá yəyɔ́taya hɔ́ləyənə timpɪ n lunaa tɔ́.

⁷⁴ Ḳpóyú Piyee kpɛɛsaa təlala na í tuu na í tɔ́ sí: Na Iso, ma ta nyɪ apalɔ́ ɪnɪ.

Tənaɣa kampaav koo kpakpaa.

⁷⁵ ɪlena Piyee tɔ́sɪ nti Yesu ka yəyɔ́tə-ɪ tɔ́ tə tɔ́ sí: Mpi pu takɪ kampaav koou tɔ́ n tɔ́ma tɔ́m toosoɣo kpɛɛsuyv sí n ta nyɪ-m ké n ta nyɪ-m. Ḳpóyú ɪ tukaa na í lu, ɪlena í wii isɪ ɪ səki ɪ səki.

27

Yesu ponav kə Pilati

(Maləki 15:1; Luku 23:1-2; Yohaani 18:28-32)

¹ Ḳpóyú tanan kupaŋkv tɛ kətəlaa səsaa təna na Yuta nyuyv nyəma nyuyv nyəma caya na pá mayasi na pá sɪ pá ku Yesu.

² Tənaɣa pa həka-ɪ na pá kpaɣa-ɪ na pá polo na pá cəla Kufənɛɛ Pilati.

Yutaasi ku ɪ ti

(Tillaa Təmle 1:18-19)

³ Yutaasi wei ɪ lapa-ɪ kəlmətɔ́ tɔ́, ɪ nawa sí pa suwa sí paa ku Yesu ké tampana ɪlena ɪ lanle pəsi səsəm. Tənaɣa ɪ kpaɣa liyitee nyəyətɔ́ hiu na naanɔ́wa ɪnɪ na í polo í cəla kətəlaa səsɔ́ na nyuyv nyəma.

⁴ Na í heeli-we sí: Ma lapa isayav, ma cəla-mɛyɛ yulɔ́ sí ɪ ku-ɪ tulum kə yem.

Ḳpóyú nyuyv nyəma cə Yutaasi sí: Tá paaye, pə ké nyá tɔ́m ké.

⁵ Tənaɣa Yutaasi məŋna liyitee anɪ na í pɛti Iso təsɛɛle səsɔ́le taa, na í tɛɛ na í polo na í tɔ́v ŋmənaɣa kə ɪ luɣu tɛɛ na í sí.

⁶ Ḳpóyú kətəlaa səsaa ná tɔ́sə-yɛ na pá tɔ́ sí: Ta mpaav taa pə fɛi pəsuyv sí tɛ kpaɣa liyitee anɛ na tɛ tasa tuyv kə Iso təsɛɛle səsɔ́le atakaa taa. Pə taya pulɔ́ tɔ́, yulɔ́kɔ́le liyitee ké.

⁷ Tənaɣa pa caya na pá mayasi, ɪlena pá kpaɣa liyitee anɪ na pá yana tɛtɔ́ natəli nti pa yaa sí cuyv təhulle tɔ́, sí pa piŋ muɔ́laa kə təna.

⁸ Ḳpóyú haləna saŋa pa məŋna tɛtɔ́ ntəxi hətɛ sí: Caləm tɛtɔ́.

⁹ Mpóyó pə lapa nti Iso kuyəyətutu teləsulu Selemii ka kpaalaa tɔ si: Pa kpaɣa liyitee nyəyətɔ hiu na naanɔwa. Liyitee anəyi Iseyeli yəlaa tisaa si pá feli i tɔɔ.

¹⁰ Pa kpaɣa-yɛ na pá yana tɛtɔ nti pa yaa si cuyɔ tɔhulle tɔ, na pə mayamaya kɛ Tacaa ka heela-m.

Pilatı pɔɔsəyi Yesu kɛ tɔm

(Maləki 15:2-5; Luku 23:3-5; Yohaani 18:33-38)

¹¹ Mpóyó pa pona Yesu kɛ Kufəneɛ isentaa, na ilé i pɔɔsi-i si: Nyayale Yuta nyéma wulau sɔsɔ inəyi? Ilɛna Yesu cɔ-i si: Ntəyələ n yəyɔta mpɔ.

¹² Pələ pə waali waatu wei kətəlaa sɔsaa na nyuyɔ nyéma tɔɲaya si i lapa pəne na pəne tɔ, i ta cɔ si pulɔ.

¹³ Təɲaya Pilatı tɔma-i si: Nn nukı isəna pa tɔɲuyɔ si n lapa pəne na pəne tɔ?

¹⁴ Ama tə tənaya mpɔ Yesu tá cɔ-i tə tɔɔ si pulɔ. Ilɛna pə lá Kufəneɛ kɛ piti kɛ sɔsɔm pə tu feli.

Si pá kv Yesu kɛ pá kv-i

(Maləki 15:6-15; Luku 23:13-25; Yohaani 18:39-19:16)

¹⁵ Paa Tɛɛv acima wena Kufəneɛ tɔləyi saləka tɔ nɔyɔlu wei samaa caa si pá tɔli tɔyɔ.

¹⁶ Pə pamna saləka tɔ kpitikipiti nɔyɔlu wei pa yaa si Palapaasi*fa* tɔ i wɛ saləka taa. ^a

¹⁷ Samaa kota mpóyó təna, ilɛna Pilatı pɔɔsi-wɛ si: Aweye í caa má tɔli-mɛ, Yesu wei pa yaa si Kilisiti tɔ?

¹⁸ Pə taya pulɔ tɔɔ kɛ i pɔɔsa-wɛyɛ mpɔ, i nyémá təkəlekele si isesɛɛmlɛ tɔɔ kɛ pa pona-i Yesu.

¹⁹ Waatu wei Pilatı caya təhɔvle tɔ i alɔ tilaa si pá heeli-i si: Taa sɔsi nyá nɔyɔ kɛ tampana tɔɲlu inɔ i tɔm taa. Pə hula-m i tɔm kɛ tɔm taa kɛ ahoo anɛ, na pə pəkəli-m sɔsɔm.

²⁰ Mpóyó kətəlaa sɔsaa na nyuyɔ nyéma pa puɣusa samaa si pá sələmi-i na í tɔli-wɛyɛ Palapaasi, na pə kaasi na í kv Yesu.

²¹ Təɲaya Kufəneɛ tayaɲa-wɛyɛ pɔɔsuyɔ si: Pa naale pa taa aweye í caa si má tɔli-mɛ yee? Mpóyó pa cɔ-i si: Palapaasi kɛ tə caa si n̄ tɔli.

²² Ilɛna Pilatı pɔɔsi-wɛ si: Na isənaya má la Yesu wei pa yaa si Kilisiti tɔ? Təɲayale pa təna si: Kamı-i sɛm tesika tɔɔ.

²³ Mpóyó Pilatı pɔɔsa-wɛ si: Ilɛ isayatu ntiyi i lapa?

Təɲaya pa tasa kapusi mapɔ na tɔɲ si: Kamı-i sɛm tesika tɔɔ.

²⁴ Pilatı kəma na í ná si i kaa pəsi-ti, pəyele yooɔ caa tiluyɔ. Ilɛna í caa lɔm na í saɲ i niɲ kɛ samaa isentaa na í tɔ si: Apalɔ inɛ, pə taa wɛɛ si má kuyɔna-i yoo. Pə kɛ mə tɔm kɛ.

²⁵ Mpóyó samaa təna cɔ-i si: Nnn, i sɛm tɔm í məli tá na tá piya tá nyɔɔɲ taa.

²⁶ Təɲaya Pilatı tula-wɛyɛ Palapaasi. Pə kaasa Yesu ilɛna, í yele na pá casa-i akpatɛɛ, na í kpaɣa-i na í cɛlɛ-wɛ si pá polo na pá kamı-i sɛm tesika tɔɔ.

Yoolaa paanav kɛ Yesu

(Maləki 15:16-20; Yohaani 19:2-3)

²⁷ Pilatı yoolaa pona Yesu kɛ Kufəneɛ tɔyaya taa, ilɛna pa samaa təna kotina-i.

²⁸ Mpóyó pa wəyɔsa i wontu, ilɛna pá suu-i capa kuvɛɛm təkpaɔ.

^a 27:16 **Palapaasi:** Piipilinaa lɛlaa na sɔɔsəyi si Yesu Palapaasi.

²⁹ Na pá luv sowa ke ntenuyu na pá te i nyuvu, na pá tu i nin ntəɔɔŋ taa ké kpátúyó, na pá paakəna-i na pá lunji i tee ké akula, na pá see-i si: Yuta nyéma wulau səsə fəɔ.

³⁰ Na pá təkɪ i təɔ ké ntayama, na pá muvi kpátúyó na pá tayanaxi i nyuvu taa ké mapu.

³¹ Pa tema-i paanau ke mpv, ləna pá wəɔsɪ capɪ unɪ na pá mɛŋna-i i wontu na pá tɛna-i kam ke sɛm tesika tɔɔ.

Yesu kam

(Maləki 15:21-32; Luku 23:26-43; Yohaani 19:17-27)

³² Pa lukaya ɪcate ləna, pá tə sulina Silɛni tu nəɔɔlv, pa yaa-i si Siməŋ. Tənyaɔ yoolaa kpipa ilɛ na toŋ si i səɣɛli Yesu tesika ŋke.

³³ Mpúyó pa tala timpɪ pa yaa si Kələkəta tɔ, nti tə yəɔtəyi si nyumpəɔɔlaya te tɔ.

³⁴ Tənyaɔ pa cɛla-i solum mpi pə taa pa sita tuyv nakuli kv cələm*fa* tɔ. Ama i təŋaa ləna i kisi-wəyi nyɔɔv. ^a

³⁵ Mpúyó pa kama-i sɛm tesika tɔɔ, na pá tɔ tɛtɛ ké i wontu tɔɔ na pá tala-ti.

³⁶ Pa tema mpúyó ləna pá caya təna na pá tanɪ-i.

³⁷ Pa ŋmaawa na pá pusi i nyuvu tɔɔ si: Yuta nyéma wulau səsə Yesu kolo. Pa ŋmaa mpúyó si pə hólɪ mpi pə tɔɔ pa kv-i tɔ.

³⁸ Pa kpeŋna i na ŋmulaa ke naale na pá ka-wɛɣe sɛm tesikasi tɔɔ, ləlv ke i ntəɔŋ tɔɔ, ləlv ke i mpətəŋ tɔɔ.

³⁹ Yəlaa mpa pa tɛkayana təna tɔ pɛle pa kpeɛtəyi nyɔɔŋ na pá tɔvki-i si:

⁴⁰ Matəŋ nyá tɔmna si n yəkəyi Iso təsɛle səsɔle na ŋ tayanɪ kufate ŋmau ke kvɛɛŋ tooso taa. Waasi nyá ti ilɛ. Ye n ké Iso Pəyaya lu tesika tɔɔ na ŋ tii.

⁴¹ Mpúyó na kətəlaa səsaa na Iso Təm sɛɣesəlaa na nyuvu nyéma tɔtɔ. Pɛle pa təŋna-i paanau na pá yəɔtəyi si:

⁴² I yapa ləlaa nyɔɔŋ isənya na i kaa pəsi na i ya i mayamaya i nyəŋkv. Isu si inəɣəle Isɛɣɛli wulau səsə na? Pənente i lu tesika tɔɔ na i tii. Ləna tə na na tɔ tisi.

⁴³ I tu Iso ké naani na i tɔ si inəɣəle Iso Pəyaya. Tɔv, tɔ ná si Iso ká sɔɔli si i waasi-i yaa isəna.

⁴⁴ Na pə kpeŋna ŋmulaa mpa paa kama mpúyó i cɔlo tɔ na pɛle pá tɔv-i mpv tɔtɔ.

Yesu heev

(Maləki 15:33-41; Luku 23:44-49; Yohaani 19:28-30)

⁴⁵ Pə kəma na pə tala ilim sikuyv, ləna səkpɛtuyv nyala ɪcate tɔɔ haləna ilim kpili.

⁴⁶ Ilim kpila mpv, ləna Yesu kiisina nəɔɔ səsəɣa si: Eli Eli, lema sapatani? Na təle tə yəɔtəyi si: Ma Iso ma Iso, pepe tɔɔ ké n lə-m?

⁴⁷ Mpa paa səŋa təna tɔ pa taa ləlaa nu mpv, ləna pá tɔ si: I yaana nteye Ilii.

⁴⁸ Ləna pa taa nəɔɔlv kpaya asewa na i polo na i lii kpələkpam saŋ ke lvm konyəŋəm napəli pə taa, na i tɔv kpátúyó nəɔɔ taa na i hólɪ Yesu si i nyɔɔ.

⁴⁹ Ama ləlaa ná təma si: I ye le na tɔ ná Ilii ká kɔɔ na i waasi-i yaa isəna.

⁵⁰ Tənyaɔ Yesu tasa kiisuyv ke səsəm, ləna i hee.

⁵¹ Mpúyó waatu inəɣɛ kpakpaa, puvv səsɔɔv ŋku ku kaya Iso təsɛle səsɔle taa tɔ, kv faya yem ké hatoo isətaa na pə kaləsəna kv atɛ. Na tetv sele na kvkpaməŋ ya pəɣɔlɛ,

^a 27:34 tuyv **nakuli kv cələm**: Pə ké koolɛ nte tɔ lakɪ na yolv too na pə kv i wəsasi tɔɔ. Ama Yesu na sɔlaa si i tɛna i se ke mpv haləna i sɛm.

⁵² na pəlaaŋ tɔli na lɔə yəlaa mpa pa səpa tɔ pa taa payələ fe.

⁵³ Mpóyó pa lu pəlaaŋ taa, na waatu wei Yesu kɔma na í fe tɔ pá súv lɔə ɪcate nanŋ nyəntɛ taa, na yəlaa payələ na-wɛ.

⁵⁴ Mpóyó Lom yoolaa səsɔ na yoolaa mpa ɪ na-wɛ paa taŋa Yesu tɔ, pa nawa tɛtu seluyu na pə tənə mpi pə lapa tɔ, ɪlɛna pá nyá səsɔm na pá tɔ sɪ: Təmpana, yɔlv ɪnɛ ɪ kɛ lɔə Pəyalɔ kɛ.

⁵⁵ Alaa payələ ka wɛ tənə na pá sɛŋa pooluŋ na pá nyənəŋɪ. Mpe ɪnɪ pa tənayana Yesu kɛ hatoo Kalilee na pá caləsəŋɪ-ɪ.

⁵⁶ Makətala Malɪ na Saaki na Yosɛɛfɔ pa too Malɪ na Sepetee pəyalaa too, paa wɛ alaa mpe pa taa.

Yesu pim

(*Maləki 15:42-47; Luku 23:50-56; Yohaani 19:38-42*)

⁵⁷ Waatu wei taanaŋa taanaa tɔ, Alimatee apalɔ tɔŋ tɔ nəŋɔlv wei pa yaa sɪ Yosɛɛfɔ tɔ ɪ kɔma. ɪ mayamaya ɪ ka tənayə Yesu kɛ.

⁵⁸ Mpóyó ɪ pola Pilatɪ kiŋ na í səlɛmɪ-ɪ sɪ ɪ kpakəŋɪ sətɔ Yesu. Tənaya Pilatɪ tɔma sɪ pá cɛlɛ-ɪ.

⁵⁹ ɪlɛna í kpaya sətɔ na í takɪ-ɪ kponkpontu tɔŋ nyəntɔ nti pa yaa sɪ lɛŋ tɔ tɔ pɔŋkahulɔŋa kɔfalaya.

⁶⁰ Na í polo na í pimi-ɪ ɪ mayamaya ɪ pəlaav ŋku pa hula kɔkpamuyɔ taa tɔ kv taa. Na í pilimi puw səsɔv nakɔli na í suli pəlaav nəŋɔ. ɪlɛna í tɛɛ í kpe.

⁶¹ Na Makətala Malɪ na Malɪ lɛlv pá caya tənaya pəlaav ɪsɛntaa.

Pəlaav taruyɔ

⁶² Kuyaku kɔhɛɛsuyɔ tɔv sɔlv lapɔ tɛma na tɛv fe, ɪlɛna kətəlaa səsaa na Falisanaa kpɛntɪ na pá polo Pilatɪ kiŋ,

⁶³ na pa heeli-ɪ sɪ: Tacaa, tɔ tɔsaa sɪ pɔpɔtɔ ɪnɪ ɪ ka yɔŋɔtaa sɪ ye pə lapa wɛɛ tooso ɪnɪ ɪ ká fe.

⁶⁴ Tɔv, mpɔ tɔ, yele na pá taŋ pəlaav haləna pə tala kuyɛɛŋ tooso wule. ɪ falaa í taa kɔv na pá ŋmulɪ-ɪ na pá looli samaa sɪ í fema sətəa taa. Ye pə lapa mpɔ, tɔlɛ tɔ pɔpɔtɔ ká kɔli kancaalaya nyəntɔ.

⁶⁵ Mpóyó Pilatɪ tɔma-wɛ sɪ: Yoolaa mpa paa taŋ tɔŋɔlv, í polo í taŋ-kuyɔv teu teu.

⁶⁶ Tənaya kətəlaa polaa na pá taŋanɪ pəlaav tɔv puw ŋkuyɔv teu, na pá tɔ pa kuyɔsum sɪ nəŋɔlv í taa tokina. ɪlɛna pá su yoolaa sɪ pá taŋ.

28

Yesu fem

(*Maləki 16:1-10; Luku 24:1-12; Yohaani 20:1-10*)

¹ Kuyaku kɔhɛɛsuyɔ tɛwə na pə fe cimaasi, ɪlɛna Makətala Malɪ na Malɪ lɛlv pá kɔli tanaŋ tɔpam sɪ pa puki pəlaav tɔv.

² Mpóyó tɛtu sela səsɔm kɛ kpakpaa. Mpi tɔ, Tacaa ɪsətəa tillu lɪnna ɪsɔ na í tii, na í polo í kuli puw ŋkuyɔv pəlaav nəŋɔ na í su kpeɛŋa, na í kpa tɔ tɔv na í caya.

³ ɪ teu nəŋəsəna ɪsu teu nyəŋəsuyɔ tɔ, na ɪ wontu hulɔmaa ɪsu kponkpomɔlvɔm.

⁴ Mpóyó pə lapa taŋlaa kɛ sɔŋantɔ kɛ səsɔm na pá seliyi, na pá səpa pa tuŋ tɔv kɛ yem təkɔtɔ.

⁵ Tənaya ɪsətəa tillu tɔma alaa sɪ: Mu taa nyá, ma nyəmá sɪ Yesu wei pa kama sɛm tesika tɔv tɔv í kɔma pɛɛkuyɔ.

⁶ ɪ fɛɪ cənɛ, ɪ fema ɪsu ɪ ka yɔŋɔtaa tɔ. ɪ kɔv na í ná timpɪ paa hɪsa-ɪ tɔ.

⁷ ɪ polo lɔŋ na í heeli ɪ ɪfalaa sɪ, ɪ fema na í tɛɛ-mɛŋɛ nəŋɔ kɛ Kalilee. Tənaya í ká na-ɪ. Nti ma wɛna sɪ ma heeliyi-mɛ tɔŋɔlɛ.

⁸ Tənaɣa alaa mpe pa kula pəlaav tɔ kɛ kpakpaa na pɔ tɛɛ, na sɔɣɔntu na laɲhɔlɔmlɛ pə kuyi-wɛ. ɛlɛna pɔ polo na pɔ kaasi Yesu ifalaa kɛ laapaali inɪ.

⁹ Pa tɔɲna tɛɛv kɛ mpv, ɛlɛna Yesu suli-wɛɣɛ kpakpaa na i tɔ-wɛ si: Ma sɛɛ-mɛ.

Ɔpɔɣɔ pa kpətəna-i na pɔ tɔki i nɔɔhɛɛ, na pɔ hɛnti-i atɛ na pɔ sɛɛ-i.

¹⁰ ɛlɛna Yesu heeli-wɛ si: I taa nyá. I polo i heeli ma taapalaa si pɔ polo Kalilee, tənaya paa na-m.

Nti taɲlaa kɛsaa tɔ

¹¹ Alaa mpe pa wɛ mpaav taa na pɔ kpeɲ mpv, ɛlɛ sɛsɛ yoolaa mpa paa taɲa pəlaav tɔ, pɔ taa lelɛ na tɛma mɛlvɔv kɛ ɪcatɛ taa kɛlɛ na pɔ kɛsɪ kɔtɔlɛ sɔsaa kɛ pɔ tɔna mpi pə lapɔ tɔ.

¹² Ɔpɔɣɔ kɔtɔlɛ sɔsaa na nyuvu nyɔma pa kotaa na pɔ lá nɔɣɔ kulɔmaya na pɔ ha yoolaa kɛ liyitee tuutuuma,

¹³ na pɔ heeli-wɛ si: I tɔ si tom kpaya-mɛɣɛ ahoo na i ifalaa kɔɔ na pɔ ɲmɪli-i.

¹⁴ Na ye kufənɛɛ i nu mpv, taa hɛsɪ i laɲlɛ, i kaa la-mɛɣɛ pulv.

¹⁵ Tənaya taɲlaa mv liyitee anɪ na pɔ lá isu pa heela-wɛ tɔ. Na tɔm tənɛ tɔ yɛki Yuta nyɔma hɛkɔ, haləna saɲa.

Yesu ifalaa tɔ luv

(Maləki 16:14-18; Luku 24:36-49; Yohaani 20:19-23; Tillaa Təmɛ 1:6-8)

¹⁶ Ɔpɔɣɔ Yesu ifalaa naanɔwa na kulɔm inɪ pɔ kulaa na pɔ polo Kalilee pulaya ɲka Yesu ka kɛsɛ-wɛ tɔ ka tɔɔ.

¹⁷ Pa na Yesu ɛlɛna, pɔ hɛnti-i atɛ na pɔ sɛɛ-i. Ama pa taa lelɛ ka wɛna sika.

¹⁸ Tənaya Yesu kpətəna-wɛ na i heeli-wɛ si: Ma niɲ taa kɛ pa tɔ isɔtaa na atɛ.

¹⁹ Mpɔ tɔ, i polo na i la na katenasi tɔna taa yɔlɛ pəsɪ ma ifalaa. I sɔɔki-wɛɣɛ ɪsɔ lɔm na i yaakəna Caa na Pəyaya na Feesuyu Naɲɲtu pa hətɛ.

²⁰ I sɛɣɛsɪ-wɛ si pɔ tɔki pɔ tɔna mpi ma sɛɣɛsɛ-mɛ tɔ. I nyɪ teu si má, maa wɛɛ mɔ waali kɛ paa kuyanjkuɣu, haləna antulinya polo na i kulɪ.

LAAPAALI KUPAN WEI

MALEKI NMAAWA TƏ

Kotoloto

Maləki wei ı ηmaa takəlaya kanə tə ı ta ke Yuta tv. I yəɣətə ı takəlaya taa sɪ Yesu kə təmlə tv kə (10:45). I seɣesəyi na ı waaki na ı looki aləyaa. Ama Maləki ta yəɣətə Yesu lələyɔ təm, ı hulaa kə sɪ Yesu kə İso Pəyaya na Yulu Pəyaya.

İsəna pa faya Maləki takəlaya tə:

Yesu təmlə tayanuyv, titite 1:1-13

Yesu təmlə ke Kalilee, titite 1:14-8:26

Yesu na ı ıfalaa, titite 8:27-9:50

Yesu təmlə ke Yuta na Yosalem, titite 10-13

Yesu səm na ı fem, titite 14-16

İso Lvm Səlv Yohaani waasv

(Matiyee 3:1-12; Luku 3:1-18; Yohaani 1:19-28)

¹ İso pəyalv Yesu Kilisiti Laapaalı Kupən təcaalle ntə.

² Pa ηmaawa İso kuyəɣətətv tələsəlv İsayii takəlaya taa sɪ:

Nyəni, ma tillu ntə,

ma tələsəyi nyá nəɣə təə sɪ

ı tayanı nyá mpaav na ı kəɲ.

³ Nəɣəlv yəɣətəyənə nəɣə səsəyā ke wulaya tətə taa sɪ:

ı tayanı Tacaā mpaav,

ı siyisi ı mpaasi.

⁴ Məpəy pə lapa na İso lvm səlv Yohaani kəə wulaya tətə taa na ı səəki yələa ke İso lvm. Na ı kpaaləyi sɪ: I layasɪ təntə na pə sə-məyē lvm na İso huɪ mə ısayatv.

⁵ İlena Yuta tətə yələa tənə, na Yosalem nyəma tənə puki ı kiɲ, na paa wei ı kuliyi ı ısayatv təə kə yələa taa, na Yohaani səəki-wəyē İso lvm ke Yaatanı pəɣə taa.

⁶ Yooyoo huntu kunti ke Yohaani takaa, na ı lələ tənuyv tampala ke ı tənaya taa. I təɣənaya ntə cələɲ na taale tuɲ nım.

⁷ Na ı kpaaləyi samaa taa sɪ: Ma waalı wei ı kəɲ tə pəntv kələ-m təɲ. Halı ma ta tu tala sɪ má sopi na má wəɣəsɪ ı nəəhē taa ntəɲkpa la mayamaya.

⁸ Ma ıle, lvm ke ma sə-mē. Ama Feesuyv Nəɲɲtə ke ıle ı ká sə-mē.

Yesu İso lvm səv na ı mayasuyv

(Matiyee 3:13-4:11; Luku 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Saa ııı ı taa Yesu luma Nasaletı ke Kalilee tətə taa, na ı polo na Yohaani sə-ı İso lvm ke Yaatanı pəɣə taa.

¹⁰ Yesu lukayana lvm taa, ılena ı ná ısətənyv tulaa na Feesuyv Nəɲɲtə tii ı təə ısu alukuku.

¹¹ İlena pə ná nu pə yəɣətəyənə ısətaa sɪ: Nyayale ma luyv tē Pəyaya, ma luyv suv-ɲ səsəɲ.

¹² Pə tēma məpəy kpaɲpaa, ılena İso Feesuyv pona Yesu kə wulaya tətə taa.

¹³ Na ı caya tənaya wē nule, na Satanı kəə na ı mayasəyi-ı. Na ı wē taale wontu hekə na ısətaa tillaa paasənə-ı.

Yesu yaav ke tiina kpalaa liyiti

(Matiyee 4:12-22; Luku 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Mpróyó pa tu Iso lum səlɔ Yohaani ke saləka, ɪlena Yesu náá polo Kalilee na í suu Iso Laapaali Kupaŋ ke kpaalɔyɔ.

¹⁵ Na í təŋ si: Pənente pə tala mpɔ, Iso Kawulaya kpeɣetaa. I layasɪ na í mu Laapaali Kupaŋ.

¹⁶ Yesu malaya Kalilee tenku kɔten, ɪlena í ná tiina kpalaa ke naale. Siməŋ na í neu Antəlu, na pá tɔyɪ puluɣu ke lum taa.

¹⁷ Mpróyó í təma-we si: I kəɔ na í təŋi-m na má la-me na í puuki yəlaa ɪsu í puukuyɔ tiina tɔ.

¹⁸ Tənaɣa pɛle pa yela pa puluŋ na pá təŋi-ɪ kpaakraa.

¹⁹ I tasa pote ke pəɔ, ɪlena í ná Sepetee pəyalɔ Saaki na ɪlé ɪ neu Yohaani, na pá caya kpulɔyɔ taa na pá təyanəŋi pa puluŋ.

²⁰ Tənaɣa ɪ yaa pɛleɣe kpaakraa, ɪlena pá yele pa caa Sepetee na ɪ paa nyəma ke kpulɔyɔ taa na pá təŋi-ɪ.

Iləɣhilu nəɣəlɔ ɪ təm

(Luku 4:31-37)

²¹ Mpróyó Yesu pa pola Kapənahum ɪcate taa na í suu Yuta nyəma təkotile taa ké kɔyakɔ kuheesuyɔ wule na í niki seɣesuyɔ.

²² Mpróyó ɪ seɣesuyɔ cɛpa yəlaa laŋa. Pə taya pulɔ, ɪ seɣesaya-weɣe na təŋ ɪ ta nyá. I fɛi ɪsu pa Iso Təm seɣesəlaa.

²³ Mpróyó pa tuta Yuta nyəma təkotile taa ké apalɔ nəɣəlɔ na í hii ɪlɔɣɔ nəɣəlɔ. Tənaɣa apalɔ ɪnɪ ɪ koowa si:

²⁴ Nasaleti Yesu, n caa-weɣe tá kin? N kəma-tuyɔ wakəlɔyɔ ke? Ma nyəma-ŋ teu, n ké Iso Yulɔ Nanɣtu wei ɪ tilaa tɔ.

²⁵ Tənaɣa Yesu holina-ɪ si: Hei, nyá, su na ń se apalɔ ɪne ɪ waali.

²⁶ Mpróyó ɪlɔɣɔ ɪnɪ ɪ selisa apalɔ ɪnəɣi teu. ɪlena í má kapuka na í se ɪ waali.

²⁷ Mpróyó pə cɛpa yəlaa təna laŋa ke səsəm, na pá təŋ təma si: Maamaaci wei kéle mpɔ? Təŋ seɣesuyɔ kufalɔyɔ nté yaa. Pwwe. Pə kpeŋna alɔɣaa, ɪ yəɣətəɣi pɛleɣe na apalɔtɔ na pá nukəna-ɪ.

²⁸ Mpróyó Yesu həte yaa kpaakraa ɪnəɣi Kalilee tɛtu təna taa.

Yesu waasuyɔ ke kɔtəntɔnaa payale

(Matiyee 8:14-17; Luku 4:38-41)

²⁹ Pa lu Yuta nyəma təkotile taa, ɪlena pa na Saaki na Yohaani pá polo Siməŋ na Antəlu pa təyaya ke kpaakraa.

³⁰ Na pá mayana watɔ wəna Siməŋ yəsə na í həntaa. Yesu talaa, ɪlena pá heeli-ɪ alɔ ɪnɪ ɪ wəsasɪ təm.

³¹ Tənaɣa Yesu pola ɪ kin na í təkɪ ɪ niŋ taa na í kɔsi, na ɪ watɔ ya na í kɔli na í caləsɪ-we.

³² Mpróyó pa kəna-ɪ kɔtəntɔnaa təna na alɔɣhilaa tənaɣa taanaɣa tɔɔ ké waatu wei ilim tɔwa tɔ.

³³ Na ɪcate təna kotɪ təcəɣəcəɣi ke təyaya ŋke ka nənəɣo tɛɛ.

³⁴ ɪlena Yesu la na mpa kɔtəməŋ cəɔsaya tɔ pá hiki alaafəya. Na í təɣəni alɔɣaa payale. I ta tisi si alɔɣaa í yəɣəti. Pə taya pulɔ, pɛle pa nyəma í ké mpi tɔ.

Yesu waasɔ ke Kalilee tɛtu taa

(Luku 4:42-44)

³⁵ Mpróyó waatu wei pə wɔsa fem na səkpɛtuyɔ wɛɛ tɔ, Yesu luwa na í polo timpi yəlaa fɛi tɔ na í sələmi Iso.

³⁶ ɪlena Siməŋ pá suu-ɪ pɛɛkuyɔ.

³⁷ Pə kəma na pá na-ı, ılena pá heeli-ı sı: Yəlaa təna caaki-ı.

³⁸ Tənaya Yesu cə-wə sı: Tə polo pəcəlb pəcəlb əcaləe lenna taa na má lá pələye waasv tətə. Pə mayamaya pə tətə kə ma kəma.

³⁹ Məpəyú ı ssv Kalilee tətə təna taa kə cəv, na í lakı waasvnaa kə Yuta nyəma təkotilənaa mpa pa wəna təna tətə tə pa taa, na í təyənəyi ələyaa.

Yesu waasvuy kə tənuyv tətə asilima kətəy tə nəyəlv

(Matiyee 8:1-4; Luku 5:12-16)

⁴⁰ Tənaya tənuyv tətə asilima kətəy tə nəyəlv ı kəma Yesu kın, na í sopı ı tēe na í tēy-ı nın na í tətə sı: Ye n ka tisaya n taa waası-m?

⁴¹ Məpəyú tənuyv tətə kətəy tə ını ı təm lapa Yesu kə pətətəle kə səsəm, na í kvsı ı nın na í tokina-ı na í cə-ı sı: Teu, ma tisaa, əlaəfəyá í la.

⁴² Məpəyú apəlv ını ı kətəy tēma tənə ınəyi kpaqpaa na í məli təmmamam.

⁴³ ılena Yesu təyənı-ı kpaqpaa, na í kpaalı-ı na tən sı:

⁴⁴ Taa heeli nəyəlv. Ama tēe kpaqpaa na kətəlv na-ı. ılena n yiyisi ısu Moisi ka kəsəy tətə, na pá ná sı pə waa-ı.

⁴⁵ Ama apəlv ını ı tēewa, ılena í ssv pə təm kpaəlvuy kə paa timpi. Haləna ı kpaəlvuy mpi pə tətə Yesu tá pəsı na í ssv ıcatə natəli tətə taa təkəa. Ama kpeənə tətə kə í cakəyə kpaı taa, na yəlaa lukəna paa timpi na pá makəna-ı.

2

Yesu waasvuy kə kətəy kətəlvuy tə

(Matiyee 9:1-8; Luku 5:17-26)

¹ Wē lapa naəle, ılena Yesu məli Kapənahum na yəlaa nu sı ı wē təyaya taa.

² Məpəyule pa kota səsəm pə tu fē. Pə nyəkəa kə təkəy na pə kpeynə nənəyə na pə təkı, na Yesu tənə-wəy səsəyuy.

³ Məpəyú yəlaa napəli pa kəma ı kın na pa taa liyiti səyələ kətəy kətəlvuy tə nəyəlv.

⁴ Ama yəlaa samaa tətə pa kpisa ıəna paa la na pá tana-ı Yesu kın tətə. ılena pá kpa na pá wəsı kutuluy ıku kə taa Yesu ka wē tətə kə ləpətv, na pá tisi kpatəle nte tətə taa kətəntv ını ı ka wē tətə na pəyú ıku.

⁵ Yesu nawa yəlaa mpe pa naanı, ılena í tətə kətəy kətəlvuy tə ını sı: Ma pəyalə, nyá ısayətv husaa.

⁶ Pə pamna ıso təm səyəsəlaa napəli paa cəyə tənə na pá həkı pa taa sı:

⁷ Pepe tətə kə apəlv ını ı makı kanənte na í kpaəyi ı tı na í kəsəyənə ıso? Awe pəsəyi na í husı ısayətv ye pə taya ıso paası?

⁸ Ama Yesu ná cəkəna nti pa həkəyə pa taa təy kpaqpaa. ılena í pəsı-wē sı: Pepe tətə kə í həkı məpəyú mə taa?

⁹ Nti tətə yəyətəy kələnə təlv. Má heeli kətəntv sı Nyá ısayətv husaa, yaa Kulı na n kəli nyá kpatəle na n tətə?

¹⁰ Təv, maa huli-mē sı Yəlv Pəyaya má, ma pəsəyi na má husı ısayətv kə atə cənə.

Tənaya Yesu təma kətəntv sı:

¹¹ Ma heeliyi-ı sı n kuli na n kpaəy nyá kpatəle na n kpe.

¹² Tənaya kətəntv kula kpaqpaa na í kpaəy ı kpatəle na yəlaa nyənəyi-ı mpy, na í tēe. Məpəyú pə lapa pa tənaya piti kə səsəm, na pá san ıso na pá tən sı: Tuu tətə, tətə nata ıəntə ını ı nəyəsəle.

Yesu yaav kə Lefii

(Matiyee 9:9-13; Luku 5:27-32)

¹³ Mporóyó Yesu tasa Kalilee tenku naxo ke pote na yelaa puki i kin ke sasəm na i seyesəyi-wə.

¹⁴ Yesu teəkaya, ləna í ná Aləfe pəyalu Lefii na í caya lampuu təmölə. ləna Yesu təmı-ı sı: Kulı na í tənı-m.

Mporóyó Lefii kulaa na í tənı-ı.

¹⁵ Pələ pə waalı Yesu cayaa na í təkı kətəyov ke Lefii tē. I na lampuu mɔlaa payalə, na asayaa payalə, na ı ifalaa pa təkayana. Yelaa asayaa ısu mpv ka tənaya-ı payalə tətəyov.

¹⁶ Mporóyó Iso Təm seyesələa mpa pa ké Falisanaa kpekəle nyéma tō, pa nawa Yesu na asayaa, na lampuu mɔlaa pa cayaa na pá təkı mpv. ləna pá pəəsı ı ifalaa sı: Pepe tō ké Yesu na lampuu mɔlaa na yelaa asayaa pa krentəyi na pá təkı?

¹⁷ Yesu nu mpv, ləna í tō-wə sı: Pə taya alaafəya nyéma nyıləyənə fetaa. Ama kətəntunaa ké. Ma kəmayə sı ma yaakı asayaa, pə taya kupama.

Yesu keesvyv ke nahəkvv təm

(Matiyee 9:14-17; Luku 5:33-39)

¹⁸ Kuyaku nakulı Ləm Səlv Yohaani ifalaa na Falisanaa pa həkə nəsı. Tənaya yelaa kəma na pá pəəsı Yesu sı: Pə lapa ısəna na Ləm Səlv Yohaani ifalaa na Falisanaa nyéma ná həkəyi nəsı na nyá ifalaa naa toosiyi pə təm.

¹⁹ Mporóyó Yesu cə-wə sı: I hıv sı akpayalv taapalaa ká həkə naxo na í na-wə pá wəe? Aai, pələ pə fəi lapv ke paa pəcə. Ye ı wə pa həkv, paa təkı tam ké.

²⁰ Ama pı kəv na pá kəsı kuyaku nakulı, ləna pá ləsi-ı pa həkv. lə pələyēle paa həkə nəsı.

²¹ Nəxəlv kaa kpaya saaliya kufalaya na í tō wontuyv kupənuyv. Təfə, saaliya nke kaa hə wontuyv nkv na púyó tēəsı wəlvv.

²² Nəxəlv kaa suu solum kufam ke solum hulun kupəñ taa. Təfə solum kufam yasəyi hulun kupəñ inəyi, na solum mpı na hulun pá wakəli yem. Ama hulun kufan taa ké pa suuki solum kufam.

Yesu kele kuyaku kuhəesvyv tv

(Matiyee 12:1-8; Luku 6:1-5)

²³ Mporóyó Yesu na ı ifalaa pa fayana tənəyaya pee taale natəli tə taa ké kuyaku kuhəesvyv kulı kv wule. ləna ı ifalaa svv tənəyaya pee pəlvv na mpaav.

²⁴ Tənaya Falisanaa təma Yesu sı: Nyəni nyá ifalaa lakuyv mpi pə fəi lapv ke kuyaku kuhəesvyv wule tə yee.

²⁵ ləna Yesu cə-wə sı: Ye mpv í ta kaləta paa pəcəyov mpi Tafiiti lapa waatv wei pə caala-ı na nyəyəsı pı í na mpa pa wə ı cəlv tō?

²⁶ ısəna ı svv Iso təyaya taa na í təyov potopotonaa mpa paa sı Iso tō. Apiyataa ka kəna kətulv səsə ke saa ıni. Pəyēle pə fəi sı nəxəlv í təyov potopotonaa mpeye yem na pá tá ké kətəlaa. Ama Tafiiti ná təyov-wə. Haləna í ha ı taapalaa.

²⁷ Mporóyó Yesu tasa-wə tətə sı: Yulv tōv ké pa sı kuyaku kuhəesvyv. Ama pa ta la yulv ke kuyaku kuhəesvyv tōv.

²⁸ Pə tōv ké Yulv Pəyaya má, ma ké kuyaku kuhəesvyv səsə təsiyisiyi.

3

Nkpaləkpəkaya tv təm

(Matiyee 12:9-14; Luku 6:6-11)

¹ Pələ pə waalı Yesu tayana Yuta nyéma təkotile taa ké məlvv. Pə pamna nkpaləkpəkaya tv nəxəlv ı ka wə təna.

² Na yəlaa mpa paa we tənə tə pá cəyaa na pá keŋna Yesu ké teu sɪ pa naa sɪ ɪ ká waasi apalɔ inəxi kuyaku kühəsuyɔ wule yaa isəna? Pa lakaya m̄pɔyɔ sɪ pá hiki nti paa waana-ɪ tɔ.

³ M̄pɔyɔ Yesu tɔma ŋkpaləkpekaya tɔ sɪ: Kɔli na ń səŋ heku taa.

⁴ Iləna Yesu pɔɔsɪ mpa pa cəyɔ m̄pɔ tɔ sɪ: Ta mpaav taa, kɔpantɔ kɛ pə m̄vna pá la kuyaku kühəsuyɔ wule yaa isayatu? Paa waasi yaa paa kɔ?

Ama pa ta cɔ sɪ pulɔ.

⁵ Tənaya ɪ nyəna pa tənə pa isentaa na pa tɔm lapɪ-ɪ pááná, na pa taa huwɛɛ asayɛɛ wakəli ɪ lanjɛ kɛ səsəm tɔtɔ. Iləna ɪ tɔ ŋkpaləkpekaya tɔ unɪ sɪ: Tɔv, loosi nyá nin.

M̄pɔyɔ ŋkpaləkpekaya tɔ loosa ɪ nin, iləna ɪ nin həti.

⁶ Tənaya Falisanaa luna Yuta nyéma təkotile taa ké kpakpaa, iləna pa na Heləti nyéma pá cəyɔ na pá mayasi isəna paa la na pá kɔ Yesu tɔ.

Samaa kɔntɛ kɛ Yesu kin

⁷ M̄pɔyɔ Yesu lu tənə tɔfav, na ɪ na ɪ ifalaa pá polo Kalilee tenku nəɔ, na samaa tuutuuma hu ɪ waali. Samaa inɪ ɪ ka luna Kalilee, na Yuta,

⁸ na Yosalem, na Itumee tɛtu taa, na Yaatanɪ pɔɔ waali, na Tiini na Sitɔŋ pə acalɛɛ cɔlɔ hɔɔlɔyɔ. Yəlaa panɛ pa nu mpi mpi Yesu tɔŋna lapɔ tɔyɔ pa kotaya ɪ kin kɛ səsəm kɛ m̄pɔ.

⁹ M̄pɔyɔ Yesu tɔma ɪ ifalaa sɪ pá tanɪ-ɪ na kpulɔyɔ, tɔfɔ samaa yun ka nyəki-ɪ.

¹⁰ Pə taya pulɔ tɔ, yəlaa nawa sɪ Yesu tɔŋna lapɔ na kɔtɔntɔnaa hikiyi alaafəya. Iləna pa tənə mpa pə wukaya tɔ, pá huliyi sɪ pá hiki-ɪ na pá tokina-ɪ.

¹¹ Ye aləyaa loosa Yesu, pa sɔvki kiisuyɔ ké na pá lunɪ-ɪ na pá tɔŋ sɪ ɪ ké Iso Pəyalɔ ké.

¹² Ama Yesu ná kaləna-we sɪ pá taa yɔɔtəyi m̄pɔ.

Tillaa naanɔwa na naale kpav (Matiyee 10:1-4; Luku 6:12-16)

¹³ M̄pɔyɔ Yesu kpa pɔyɔ tɔɔ na ɪ yaa mpa ɪ caa tɔyɔ ɪ kin, na pɛɛ pá polo.

¹⁴ Tənaya ɪ ləsa pa taa yəlaa naanɔwa na naale na ɪ ha-wɛyɛ hətɛ sɪ tillaa. ɪ ləsa pɛɛyɛ sɪ pá wɛɛ ɪ kin kɛ tam na ɪ tiliyi-wɛyɛ waasɔ lapɔ.

¹⁵ Na ɪ ha-wɛyɛ aləyaa tɔɔnɔyɔ pəsuyɔ.

¹⁶ Yəlaa naanɔwa na naale wei ɪ ləsa tɔ pa həla ntɔ. Simɔŋ wei Yesu ha hətɛ sɪ Piyɛ tɔ,

¹⁷ na Sepetee pəyalɔ Saaki na ɪ neu Yohaani. Pɛɛ pa naaleyɛ Yesu ka ha hətɛ sɪ Pɔwanɛsɪ, na tɛɛ tɔ huwɛɛ ntɛ sɪ tɛv holuyɔ piya.

¹⁸ Na pá kaasi Antəli, na Filipɔ, na Paatelemii, na Matiyee, na Tomaa, na Aləfə pəyalɔ Saaki, na Tatee, na Simɔŋ wei ɪ ka lukaya tɛtu tɔkuyɔ tɔm taa tɔ,

¹⁹ na Yutaasi Isəkaleeu wei ɪ hulaa sɪ Yesu kolontunaa ɪ kpa-ɪ tɔ.

Yesu nyéma kɔntɛ kɛ ɪ kpayav

²⁰ Pɛɛ pə waali Yesu mələ tɔyaya, na yəlaa tuutuuma tasa kotuyɔ pə tu fɛɪ. Haləna Yesu na ɪ ifalaa pa ta hiki tapacayalɛ sɪ pá tɔyɔ tɔyɔv mayamaya.

²¹ ɪ nyéma nu m̄pɔ, iləna pá kɔli sɪ pá puki na pá kpa-ɪ. Pə taya pulɔ tɔ, pa tɔŋaya ké sɪ pə laki-ɪ ké.

Yesu cɔv kɛ ɪ tɔm tɔlaa (Matiyee 12:22-32; Luku 11:14-23; 12:10)

²² Iso Təm seyesəlaa mpa pa luna Yosalem na pá kəɔ tə pələ pa təŋaya si: Yesu nyəna Pesepule^a ké.

Iləna lələa náá tən si: Aloyaa wulav tonj ke Yesu təŋənyəna aloyaa ləmpa.

²³ M'póyó Yesu yaa-we na í sɛ-wɛyɛ isənnaa si: Isənaya Sataní ká təŋonɪ ɪ tɪ?

²⁴ Ye kawulaya wɛɛ na ká fɛi nəŋo kulɔmɔyɔ, nəɔnɔɔ ka saaləyɪ yem ké.

²⁵ Na yələa í wɛ təyaya taa na pá fɛi nəŋo kulɔmɔyɔ, nəɔnɔɔ təyaya ŋkɛ ka saaləyɪ yem ké.

²⁶ Mpu tətəyɔ ye Sataní wakələyɪ ɪ tɪ na ɪ kawulaya nyəma yooki pa taa pa tike, ɪ kawulaya yaa ké na ɪ tonj saali yem təkpataa.

²⁷ Nəŋɔɔ kaa pəsi na í suv yulv tonj tɪ təyaya si ɪ kuuki ɪ wontu na í tá tɛ tonj tɪ inəŋɪ həkuyv ke ŋmusɪ. Ama ɪ kpaa-ɪ ké na í həkɔ-ɪ təkɛŋkɛŋ na pəcɔ́ í suv ɪ wontu kuuv ke təyaya taa.

²⁸ Tampana ke ma heeliyɪ-mɛ yoo maa cɛsəyɪ, paa yələa kɔwakələm ká tɔɔ isəna, yaa paa pa yəŋɔta isayatu isu we, Iso pəsəyɪ na í hólí-wɛyɛ suulu.

²⁹ Ama wɛi ɪ ká yəŋɔtɪ isayatu ke Feesuyɪ Nanjɪt tɔɔ tɔ pa kaa huɪ pɔntu isayatu ke paa pəcɔ. Pə taya pulv tɔɔ, pɔntu səŋələ isayatu tam nyəntu ké.

³⁰ Mpi pə tɔɔ Yesu yəŋɔta mpu tɔ, pa təŋaya-ɪ ké si ɪ nyəna iləŋov.

Yesu too na ɪ newaa

(Matiyee 12:46-50; Luku 8:19-21)

³¹ M'póyó Yesu too na ɪ newaa apalaa nyəma pa kɔma na pá sən awalı na pá tili si pá yaa-ɪ.

³² Pə pamna yələa samaa caya na pá cəna Yesu. Təŋaya pa heela Yesu si: Tə taa cɛ nyá nəŋo tɔɔ, nyá too na nyá newaa pa wenna ntɛyɛ awalı na pá caa-ŋ.

³³ M'póyó Yesu nəŋo təkpaɔ si: Aweyɛ ma too na mpaɔa ma newaa ye?

³⁴ Yesu nyəna mpa pa tənə pa caya na pá cəna-ɪ kotaya tɔ, iləna í tɔ si: ɪ naa ma toonaa na ma newaa ntɔ.

³⁵ Pə taya pulv tɔɔ, mpa pa lakɪ mpi Iso caaki tɔ pɔntɔnaa ntɛ ma newaa na ma toonaa.

4

Mətutuuna tɔm

(Matiyee 13:1-9; Luku 8:4-8)

¹ M'póyó Yesu tasa seyesuyv ke Kalilee tenju nəŋo. Təŋaya yələa kota ɪ kinj ke səsəm pə fɛi keesuyv. Haləna í kulɪ na í kpa kpuluyv taa na í caya. Na yələa náá caya atɛyɛ lum nəŋo na inɪ ɪ wɛ kpuluyv taa ké lum taa.

² M'póyó Yesu seyesa-wɛyɛ tɔmnaa payalɛ na isənnaa sɛɛv taa. Haləna í keesi-we si:

³ ɪ nu teu, tuulu poləna tuutu.

⁴ ɪ tuukaya ɪ mətutuuna, iləna ləna hoti mpaav nəŋo nəŋo na sumasi tii na si təŋo-yɛ.

⁵ M'póyó ləna hota kɔwaw tɔɔ timpi tɛtɔ ta lim tɔ, na alɛ á təŋna nyəv ke tɛtɔ wɛ tətayəsam tɔ pə tɔɔ.

⁶ Ilim kama na pá haŋ na pá nyaya məhoo, iləna a wulɪ. Mpi tɔ, a ta hiki tɛtɔ si á ka hoosi kɔpaŋsi.

⁷ Pee ləna náá hoti sɔwa taa na alɛ a nyɔ isu a ká kulɪ teu, iləna sɔwa fɛtɛ-yɛ na á kpisi luluyv.

^a **3:22 Pesepule:** Aloyaa wulav ke Yuta nyəma yaaki si Pesepule.

⁸ Ama pee lenna ná hota tetu musuŋ nyəntu taa. Ḿpóyó ale a nyəwa na á kuli na á pu tuŋ na á luli pee. Lenna ke pəcə, lenna ke mayana, lenna ke səsəm səsəm.

⁹ Ḿpóyó Yesu tóma si: Ye wei ı ké tɔm nuɔ pɔntu í nu.

Yesu seyeşuy na isənaa seev nyəy
(Matiyee 13:10-17; Luku 8:9-10)

¹⁰ Pa kɔma na pá luna kpeeŋa, ɔlena mpa paa we Yesu cəɔ tɔ na ı ifalaa naanəwa na naale pá pəəsi-ı si: Keesi-tuy isənaa mpa n seev-tuy mpu tɔ pa huwəe.

¹¹ Ḿpóyó Yesu cə-wə si: Mə, pə ha-məye si í nyi İə Kawulaya tɔm kuŋmesətu. Ama isənaa seev taa ké kpa nyəma ná nyəna pə tampana.

¹² Pəcə pə tisi na paa pa nyəna teu, pá taa ná.

Na paa pa nu teu, pá taa cekəna.

Təfə tə paa kə na pá pəsəna İə tə

na í huɔi-wəye pa ıyayətu.

Yesu kilisuy ke mətutuuna tɔm
(Matiyee 13:18-23; Luku 8:11-15)

¹³ Ḿpóyó Yesu pəəsə-wə si: ı tə cekəna ıə wei ma seev-məye mpu tɔ yaa? Na isənyale í ká cekəna isənaa ləlaa mpa paa seev-mə tɔ?

¹⁴ Pə wə ısu İə Tɔm ke tuulu unı ı tuuki.

¹⁵ Yəlaa wəe, na ye pa nu İə Tɔm Satanı təŋ na í haɔsı-təyi pa taa ké kpa kpa. Pəle pa wəna nté ısu pee nna a hota mpaav nəɔ nəɔ tɔ.

¹⁶ Pee wəna ale a hota kuwəv tə tɔ, aleyele mpa pa nu İə Tɔm na pá mu-təyi kpa kpa na lanhuɔmle tɔ.

¹⁷ Ama paa yeki si tə suuna-wəye teu. Pa təkəyi-təyi tətanta. Saa wei wahala nəɔɔ ı ká tala, yaa İə Tɔm tə kuɔnyəŋ tuy ká kə, ɔlena pá lu İə seev taa ké kpa kpa.

¹⁸ Ləlaa ná nəɔsəna wəna a hota səwa taa tɔ. Mpi tɔ pa təŋ İə Tɔm nuɔ,

¹⁹ ɔlena a tɔ cəne kuɔlapu nəɔsəe na wəna kətı puɔusi-wə. Na kuɔnyuləŋ lələŋ ku tɔm ntəyi pa taa, na halı tə caŋ na tə kpisi luluɔ.

²⁰ Pə kaasa pee lenna ná hota tetu musuŋ nyəntu taa. Aŋhaa, ale a wəna nté ısu yəlaa mpa pa nuki İə Tɔm na pá mu-təyi teu na pá lələyi pee tɔ. Ləlaa ke pəcə, ləlaa ke mayana, na ləlaa ke səsəm səsəm.

Fətəla musuy tɔm
(Luku 8:16-18)

²¹ Ḿpóyó Yesu pəəsə-wə tətə si: Yulu ká kpaya fətəla na í pamı-ı nyənaya tɔe yaa í səsı-ı kato tɔe? Pə taya ye ı wə tımpi taa, pu na yəlaa təna təɔ paa su-ı?

²² Kuŋmeləm napəli pə fə ı pə kaa kuli pə tə, pəcə mukaya tɔe pulu fə mpi pa kaa ləsi na paa wei í ná tɔ.

²³ Ye wei ı ké tɔm nuɔ pɔntu í nu.

²⁴ Ḿpóyó Yesu tasa-wəye heeluy si: ı la laakalı na nti nti í nuki tɔ. Maɔasələya ŋka mə maɔamaya í maɔasəyənə tɔ, ŋkəye İə ká maɔasəna ı kuɔcəŋ na í ha-mə.

²⁵ Wei ı wəna təɔ paa ha. Paa ləkı wei ı fəna təɔ pəciimaya wei ı wəna tɔ.

Kututuum nyəv tɔm

²⁶ Ḿpóyó Yesu tasaa tətə si: İə Kawulaya wəe ké ısu yulu tuukuyu pee ke ı taale taa tɔ.

²⁷ Paa ı tooki yaa ı wəna ı ıse, paa ilim paa ahoo, ı kaa nyi ısəna pee anı a nyəki na á laki məhoo tɔ.

²⁸ Tetu maɔamaya lakəna na pə puki. Pə caaləyənə məhoo ké, waalı ké pə tuyi nyəŋ. Pəle pə waalı ké pee ná puki təcəsəlaa.

29 Pə puki mpv, ləna pá cə na pá hısi na pá niki kım.

Səya pəle təm

(Matiyee 13:31-32,34; Luku 13:18-19)

30 Yesu tasa yəğətıvı tətə sı: Pepeye tı kəsəna İso Kawulaya ıle yee? Na iso wei kə tı sɛɛ na pə kəsı ka təm ıle yee?

31 Ka nəğəsəna kə ısu səya pile. Pee nna pa tuuki tə a tənə a taa nté tə kələna wɛɛn təminimini.

32 Ama ye pa tuu-tɛ, tə puki kə na tə kpa səsəm na tə kəli tuusi lɛɲsi. Na tə heli piliɲasi kə səsəm, haləna suması kəɲ na sı tıvı tana kə sı hətə taa.

33 Yaasinəa payale ısu mpv pə taka kə Yesu kpayaa na í sɛɣəsəna-wɛ. ı mayasa ısəna yələa mpa pa kotina-ı mpv tə paa pəsi na pá cəkəna tə.

34 ı ta sɛɣəsi-wɛɣɛ natələɣı yem na í ta kəsəna pəlv. ı na ı ıfalaa pa kəma na pá caya pa tike, ləna í kilisi-wɛɣɛ pə tənə.

Kacuculaya həsıvı təm

(Matiyee 8:23-27; Luku 8:22-25)

35 Kuyaku kune ını ku taanaya tə Yesu təma ı ıfalaa sı: Tə tɛsı na tə polo kɛtɛɲ lɛɲku tə.

36 Pa təma yələa kə yasıvı, ləna Yesu ıfalaa kəli-ı kpulıvı ɲku ku taa ı ka caya tə, na kpuləɲ lələɲ ka wɛ ı kɛɲ tənə.

37 Tənaya heelimıvı suv mapv na ləm huuki na pə watəɣı pa kpulıvı taa, haləna kule ku caa suvı.

38 Pə pamna Yesu ná tı ı nyıvı kə lefeli na í tənəna tom na waalı tə. Mıpóyó ı ıfalaa feesa-ı sı: Taca, ı suma yaa? Tə lepaya.

39 ı fema ləna í kaləna heelim. Na í heeli ləm sı: Su, həɛ tənə.

Tənaya heelim suma, na pə tənə pə həɛ təli.

40 ı ləna í pəsı-wɛ sı: Pepe tə kə í wəna səğəntı kə mpv? ı ta tɛ mə taa na İso kɛɛ?

41 Səğəntı pu-wɛɣɛ səsəm na pá tən təma sı: Aweyɛle ıne ını na pə kɛɲna heelim na tənku ləm na pə nukəna-ı?

5

İləğhilu na afanaa pa təm

(Matiyee 8:28-34; Luku 8:26-39)

1 Mıpóyó pa tala Kalilee tənku kɛtɛɲ lɛɲku kə Selasini nyəma tətə taa.

2 Yesu luna kpulıvı taa kə kpakpaa, ləna yəlv nəğəlv í luna pələaɲ taa na í səɲı-ı.

3 Apalı ını ı ka hii iləğəv kə, na í wɛ pələaɲ taa. Paa alukpala mayamaya kə paa həkə-ı pu cakı.

4 Təm payale kə pa kama-ı ɲkpası na í pəli, na pá həkə ı nıɲ kə alukpala na í pətəti pə tənə. Nəğəlv fɛi wei ı pəsəɣı na í ɲmakəli-ı tə.

5 Pulası taa na pələaɲ taa kə ı wɛ ılim na ahoo kə tam, na í makı kapusi na í həɛtəɣı ı təɣı pɛɛ.

6 Apalı ını ı loosa Yesu kə poolıvı, ləna í kpayə asewa na í polo í lıvı ı tɛɛ

7 na í kookı sı: İstəta İso Səso Pəyalı Yesu, ma na-ı suwe? Ma wiina-ı, hai, nyənı İso, taa tu-m wahala.

8 Pə taya pəlv tə kə apalı ını ı yəğəta mpv, Yesu ka təma ı iləğəv kə sı í se apalı ını ı waalı.

9 Mıpóyó Yesu pəsəa apalı ını sı: Pa yaa-ı suwe?

İlena ilé i cə-i si: Pa yaa-m si Kəpinj ke tə we payale tə pə təə.

¹⁰ İlena apalı inı i wiina Yesu ké teu si i taa təyənti-weyə tetv nti tə taa.

¹¹ Afanaa kaləku səsəu nakoli ku we tənaya puɣu colə na ku tuliɣi.

¹² Məpəyó aləyaa mpe pa wiina Yesu si i yeke na pá suv afanaa mpe pa taa.

¹³ Məpəyó Yesu tisaa. Tənaya aləyaa mpe pa yela apalı inı na pá suv afanaa mpe pa taa. İlena peke pá tu casəle ke yem na pá tii kalakala na pá tu lum na pá si. Afanaa mpe pa nyuɣu tala isı iyisi naaleɣe (2000) mpv.

¹⁴ Məpəyó afanaa mpe pá tiikilaa ná loma kpakpaa na pá polo na pá təyası təm nti, na tə yeke kpakpaa ke acaləe taa na cacakəɣ tɛɛ, na yələa lu si pa naaki mpi pə lapa tə.

¹⁵ Yələa kəma Yesu kin, İlena pá mayana apalı wei i kin aləyaa kəpinj ŋku ku we tə na i cəyaa na i suu wontu na pə cəpa i təə. İlena səyənti kpa-wɛ.

¹⁶ Mpa pa na təm nti na pa isəpəle tə pá kəesa-weyə isəna pə lapa na iləyohilu aləyaa se tə. Na mpi pə lapa afanaa tə.

¹⁷ İlena yələa suv Yesu ké tɛkəyɣ si i lu pa tetv taa.

¹⁸ Yesu kəma si i kpa kpuɣv taa, İlena iləyohilu inı si: Ma təŋəyi-ŋ.

¹⁹ Ama Yesu kisaa na i təmi-i si: Məli nyá təyaya taa ké nyá nyəma kin, na n kəesi-weyə isəna Tacaa nyəna nyá pətətəle na i la-ŋ tə.

²⁰ Məpəyó apalı inı i tɛwa na i niki mpi Yesu lapa-i təy heeluɣu ke timpi pa yaa si acaləe naanwa tə pə tetv taa, na pa təna mpa pa nuwa tə pa laŋa cəpa.

*Yailu pɛɛlə na alv təyəllv pa təm
(Matiyee 9:18-26; Luku 8:40-56)*

²¹ Yesu təyana tɛsɣv ke kotenj ŋku ku təə i ka wɛɛ tə na kpuɣv. İlena yələa koti səsəm, na inı i wɛ lum nəyɔ.

²² Məpəyó Yuta nyəma təkotile səsə nəyɔlv i kəma i kin, pa yaa-i si Yailu. I ná Yesu, İlena i hoti i nəəhɛ tɛɛ,

²³ na i wiina-i təkpeɛ si: Ma pɛɛliya caana ntɛyɛ səm. La suulu na n polo n tənı nyə ninj ke ka təə, na pə waa-ke na ká hiki weesuyv.

²⁴ Məpəyó Yesu təŋa-i na pá tɛɛ, na samaa səsə təyaya-i na pə nyəka teu.

²⁵ Pə pamna alv nəyɔlv i ka wɛ təna, hatoo pusı naanwa na naale taa ké i tərŋa təyɔlvv na pə wɛ-i tɔŋ.

²⁶ I ná wahalanaa ke fetaa tɛ, na halı i cəŋ na i təyɔ i liyitee təna, pə ta tu lapv sooci mayamaya. Pə məlaa ké na pə səsəyi kəsəsu.

²⁷ Alv inı i nu Yesu tərŋ, İlena i tɔ na i suv yələa samaa taa, na i polo na i tokina Yesu capa na ilé i waalı təə.

²⁸ Pə təya pulv təə, i huɣwa i taa ké teu ké si: Ye ma pəsaa na má tu hiki i təə wontu na má tokina te, pu waa-m.

²⁹ Tənaya pə tɛma-i kpakpaa inı, na i nu i tənuyv taa si i hika alaafəya.

³⁰ Məpəyó Yesu nu i taa si toma lənnə luwa. İlena i pəsəna i waalı ké samaa taa təna na i pəsı si: Awe tokina ma wontu?

³¹ İlena Yesu ifalaa cə-i si: A a, n naa yələa payale nyəkəyi-ŋ isəntə na n təyanəyi pəsəyɣv si awe tokina-ŋ?

³² Məpəyó Yesu nyəna i taa na i waalı si i naa wei i tokina-i mpv təə.

³³ Alv inı i nyəmə mpi pə lapa-i tɔ, İlena i suv seluɣu na i polo i hoti Yesu nəəhɛ tɛɛ na i heeli-i i tampana.

³⁴ Tənaya Yesu tɔma-i si: Ma pu n tɛma İso na nyá taa təyɔ pə waasa-ŋ. Tɛna laŋhuləmle, nyá kotəŋ i tərŋ təkpataa.

³⁵ Yesu tənna yəxəyotv ke mpv, ile tillaa luna Yuta nyéma təkotile səsə Yailu unı ı təyaya nté na pá heeli-ı sı: Nyá pəelə fəi. Taa tv Tacaa ke konyəŋ ke yem.

³⁶ Ama Yesu ta nyəni pa kuyəyotv sı tó ke pulv. İlena í tó Yailu sı: Taa nyá. Ama nyaa tē ləə na nyá taa tē.

³⁷ Mṛóyú Yesu təyənə pa tənə na pə kaasi Piyye na Saaki, na ílé ı neu Yohaani pa tike.

³⁸ Pa tala Yuta nyéma təkotile səsə unı ı tē, İlena Yesu ná yəlaa wiliyi na pá maki kapusi ke səsəm na pə hanja yem.

³⁹ Mṛóyú ı suv təyaya taa na í pəsı-wē sı: Pepe təə ké í wiiki na pá hanja mpv? Pəyaya kanē ka too kutoo ké, ka ta sı se.

⁴⁰ Tənaya təyaya nyéma wona-ı. Mṛóyú ı təyənə pa tənə na pá luna awalı. İlena í kpayə pəyaya caa na ka too na ı ifalaa tooso unı na pá suv timpi paa husa pəyaya ŋke tó.

⁴¹ Tənaya Yesu təkə ka ninj taa na í tó sı: Talita kum. Təm tənə tə hūwēe nté sı: Ma heeliyi-ŋ sı ŋ kuli pəliya nyá.

⁴² Tənaya pəliya kula kpakpaa na ká suv təntē. Ka pusı ka wē naanwə na naale. Pa ná mpv, İlena pə la-wəyē piti ke səsəm.

⁴³ Ama Yesu kpaala-wē sı pá taa yele na nəyolə nu-tı. İlena í tó sı: ı cəla-kəyē kutəyov na ká təyov.

6

Nasaletı nyéma kisuyu ke Yesu (Matiyee 13:53-58; Luku 4:16-30)

¹ Mṛóyú Yesu lu tənə na í polo ıcatē nte tə taa ı puwa tə, na ı ifalaa ke ı waalı.

² Kuyakv kuhəsuyv talaə, İlena í niki seyesuyv ke Yuta nyéma təkotile taa. Yəlaə payalə nu ı təm, İlena pá la-wəyē piti ké səsəm, na pá tən sı: Ləyē ı hika pənə unı pə tənə isəntə? Na nyəm mpiyile pə ha-ı mpv? Na isənaya ı lakı piti təma anə a təkə mpv?

³ Pə taya Malı pəyalə kaafəntə? Pə taya Saaki na Yosee na Yuti na Siməŋ pa taalv? Pə taya tá na ı newaa alaa nyéma ntə cənə?

Pə tənaya mpv pə lapa pa laŋ ke kpusəŋ na pá kpisi ı təm muyv.

⁴ Mṛóyú Yesu təma-wē sı: İlə kuyəyotv teləsulə ta laŋ sam ke tiili, ye pə taya ı mayamaya ı ıcatē taa, na ı luluyv nyéma na ı təyaya nyéma həkv.

⁵ ı ta pəsı na í la piti təmle natələyi tənə. Ye pə taya kutəntunaa pəcə wei ı təə ı tənə ninj na pá waa tə.

⁶ Mṛóyú ı laŋle cəpənə isənə pa fəina İlə ké naani tə.

Yesu ifalaa naale naale tiluyv (Matiyee 10:5-15; Luku 9:1-6)

Pələ pə waalı Yesu cəə acaləe nna a wē pəcolə tənə tə a təə na í seyesı.

⁷ İlena í yaa ı ifalaa naanwə na naale na í tili-wəyē naale naale. Na í tv-wəyē toŋ sı pá təyənı aləyaa.

⁸ Na í heeli-wē sı: Kpátóyú paasi, í taa təkı pulv tətə. ı taa kpayə təyənaya, í taa təkı huluğu, na í taa təkı liyitee ke mə sipanaa taa.

⁹ ı ləe ntəŋkpala. ı taa suu wontu na í tənı.

¹⁰ Mṛóyú ı tasa-wē tətə sı: Ye í tala ıcatē taa na í suv təyaya ŋka ka taa, í caya tənə halənə mə kuluyv.

11 Na ye pa ta mu-meye tiili yaa pa ta nuna-me, í lu təna na í kpiisi-weye mə nəəhe muşuyv, na pə huli-we sɪ í kpaala-we.

12 Ḿpóyó Yesu ifalaa tɛwə na pá lakɪ yəlaa kɛ waasv sɪ pá layasɪ təntɛ.

13 Na pá təyənɪ aləyaa payalɛ, na pá taa kətəntunaa payalɛ kɛ nim na pá waa-we.

Lum Solv Yohaani kuyv

(Matiyee 14:1-12; Luku 9:7-9)

14 Yesu hətɛ tənna yaav kɛ paa timpi. Ḿpóyó wulav Heləti nu Yesu tan. Na yəlaa lɛlaa náa tən sɪ: Iso Lum Solv Yohaani ílɛ í femna. Pə tɔə kɛ í wɛna piti tɛma lapv pəşuyv.

15 İlɛna lɛlaa sɪ İlii luna.

Pə kaasɪ lɛlaa ná tən sɪ ləntaa Iso kuyəyətutv teləsəlaa taka nəyəluyv.

16 Heləti nu mpv, ɛlɛna í tɔ sɪ: Lum Solv Yohaani wei í nyuvv ma yelaa na pá sɛtɪ tɔ unɪ í femna.

17 Nn kəpam, wulav Heləti unɪ í ka təmna sɪ pá kpa Yohaani na pá həkə-ı na pá tv-ı saləkə taa. Pə taya pulv tɔə kɛ Heləti lapa mpv. İ ka kpaɣa í taalv Filipv alv Helətiyatɪ kɛ.

18 İlɛna Yohaani yəyətɪ-ı sɪ: Pə ta muna sɪ n̄ lɛəkɪ nyá taalv alv na n̄ suna nyá tɪ.

19 Ḿpóyó Helətiyatɪ taa wuna Yohaani kɛ səsəm, na í pɛəkəyɪ sɪ í ku-ı. Ama Heləti tɔə í ta pəsɪ na í la pulv.

20 Pə taya pulv tɔə, wulav Heləti nyéma sɪ Yohaani kɛ yolv kəpan, í kɛ Iso yolv. Pəyɛlɛ í nyanɣana-ı kɛ, na í kentiɣı í tɔə. Ye í nu Yohaani təm pə pɛkələyɪ-ı í taa kɛ. Paa na mpv í nyulaya sɪ í nuɪ-ı.

21 Ḿpóyó wulav Heləti ləlvv kuyaku acima talaa. Na í la acima na í yaa í kawulaya taa səsaa səsaa na yoolaa səsaa, na Kalilee tɛtv taa nyuvv nyéma nyuvv nyéma. Sɛsɛ pə wɛɛ sɪ kuyaku ŋkuyv Helətiyatɪ ká hiki mpi í pɛəkaya tɔ.

22 Ḿpóyó Helətiyatɪ unɪ í pɛɛlv svv timpi yəlaa sɛɛ mpv tɔ na í paa. Ntɛna pá la Heləti na í muvlaa mpeyɛ lɛlɛn. Tənaya Heləti tɛma pɛɛlv unɪ sɪ: Sələmɪ-m mpi n caa tɔ, maa ha-ŋ.

23 Haləna Heləti tuu sɪ paa mpiyɪ í sələma-ı, unɪ í ká ha-ı. Paa unɪ í kawulaya mayamaya həyəluyv.

24 Pɛɛlv unɪ í luwa, ɛlɛna í polo í pəəsɪ í too sɪ: Pepeyɛ ma sələmɪ-ı?

İlɛna toto cə-ı sɪ: Tɔ sɪ í ha-ŋ Iso Lum Solv Yohaani nyuvv.

25 Tənaya í mələ wulav kɪŋ kɛ kpakpaa na í tɔ sɪ: Ma caa sɪ n̄ ha-m Iso Lum Solv Yohaani nyuvv kɛ nyənaya taa kɛ cənɛyɛ nəənə.

26 Ḿpóyó wulav Heləti lanɛ wakəla səsəm. Ama í tɛma tuuu kɛ í muvlaa mpe pa tənə pa isɛntaa, ɛlɛ pə fɛɪ sɪ í ká kisi.

27 Tənaya í tila tanɛlaa taa nəyəluyv kpakpaa sɪ í polo í kəna Iso Lum Solv Yohaani nyuvv. İlɛna tanɛl nəá tɛɛ saləkə nan taa na í sɛtɪ Yohaani nyuvv.

28 Na í tv-kuyv nyənaya taa na í kəə í cɛla pɛɛlv unɪ, na ílɛ í polo í cɛla í too.

29 Yohaani ifalaa nu mpv, ɛlɛna pá polo pá kpaɣa Yohaani na pá pi.

Yəlaa iyisi kəkpasɪ caləşuyv

(Matiyee 14:13-21; Luku 9:10-17; Yohaani 6:1-14)

30 Ḿpóyó Yesu tillaa mələa, ɛlɛna pá kɛɛsɪ-ı pə tənə mpi pa lapa na pa sɛyɛSaa tɔ.

31 Mpa pa pukaya Yesu kɪŋ, na mpa pa kulayaa sɪ pa kpeŋ tɔ pa payalɛ fɛɪ kɛşuyv. Haləna Yesu na í ifalaa pa ta na ı sɛ sɪ pá təyɔ təyɔv mayamaya. İlɛna Yesu tɔ í ifalaa sɪ: İ kəə na tɛ luna kpeenɣa kɛ timpi nəyəlɔv fɛɪ tɔ na í hɛsɪ pəcə mayamaya.

³² Mpróyó Yesu na í ifalaa pa sɔv kpɔlvɔv kɛ pa tike na pá tɛna kpeɛɛna tɔɔ.

³³ Ama yɛlaa paɣalɛ loosa-wɛ na pá nyi-wɛɣɛ kpakpaa. Ƴɛna yɛlaa lu aɗalɛɛ aɗalɛɛ na pá kpaɣa asewa na pá laali-wɛɣɛ tɛnaya tate.

³⁴ Yesu lɛna kpɔlvɔv taa na í na yɛlaa samaa, Ƴɛna pa tɔm lapɪ-ɪ pɛtɔtɔtɛ kɛ sɔsɔm. Pɛ taɣa pulv tɔɔ, pa nɔɣəsɛna kɛ ɪsu heɛɛn wei ɪ fɛina tiikilu tɔ. Mpróyó ɪ sɛɣɛsa-wɛɣɛ sɔsɔm.

³⁵ Pɛ kɔma taanaya Ƴɛna ɪ ifalaa polo na pá tɔmɪ-ɪ sɪ: Cɛnɛ kɛ nyɪtv taa kɛ, na ilim tɛma.

³⁶ Tɔɣɔnɪ-wɛ na pá yɛli kɔtvɔɣɔv ɣapv kɛ pɛɗɔlv pɛɗɔlv ɗɗakakɛɛ tɛɛ na pɛ aɗalɛɛ taa.

³⁷ Tɛnaya Yesu tɔma-wɛ sɪ: Mu hana-wɛɣɛ tɔɣɔnaya kɛ mɔ mayamaya.

Mpróyó Yesu ifalaa pɔɔsa-ɪ sɪ: Paa tu polo na tɔ ya kɔtvɔɣɔv kɛ Liɣitee nyɔɣɛtv nɣmɔnvɔv (200), pu tala yɛlaa paɛɛɣɛ wɛ?

³⁸ Tɛnaya Yesu tɔma-wɛ sɪ: Ƴ polo na í wiili na má ná, potopotonaa ɪsɛnaya í wɛna?

Yesu ifalaa wiilaa, Ƴɛna pá heeli-ɪ sɪ: Potopotonaa kakpasɪ na pɛ kaasɪ tiina kɛ naalɛ.

³⁹ Mpróyó Yesu tɔma ɪ ifalaa sɪ: Ƴ ɗaɣasɪ samaa tɛnaya tintika tintika kɛ nyɔlɔwee tɔɔ.

⁴⁰ Tɛnaya pa ɗaɣa loosi, Ƴɛlaa kɛ nɔnɔwa (100) nɔnɔwa (100), Ƴɛlaa kɛ nɔlɛ na naanɔwa naanɔwa.

⁴¹ Tɛnaya Yesu kpaɣa potopotonaa kakpasɪ na tiina naalɛ ɪnɪ, na í teki ɪsɛ na í sɛɛ Ƴɔ kɛ í na tɔmlɛ, na í faya-wɛ na í ɗɛla ɪ ifalaa sɪ pá tala yɛlaa. Na í tɛɛsɪ tiina naalɛ kɛ mpv tɔtɔ, na pá tala pa tɛna tɔpai.

⁴² Mpróyó pa tɛna pa tɔɣaa na pá haya.

⁴³ Na ɪ ifalaa kotɪ hɔɣɔlasɪ nsi sɪ kpisaa tɔ, na pɛ su tɔkɔɛ naanɔwa na naalɛ.

⁴⁴ Mpa pa tɔɣɔ mpv tɔ pa taa apalaa nyɔɔɛ tala ɪsu iyisi kakpasɪ (5000).

Yesu tɔntɛ kɛ lɔm tɔɔ

(Matiyee 14:22-33; Yohaann 6:15-21)

⁴⁵ Mpróyó Yesu tɔma ɪ ifalaa kɛ pɛ waali kɛ kpakpaa sɪ: Ƴ sɔv kpɔlvɔv na í tɛɛ-m nɔɣɔ na í tɛsɛna Petesaita ɪɗatɛ tɔɔ. Ƴɛna Yesu náa saali tɛna na í paasɛna samaa yasɔvɔ.

⁴⁶ Pa ya tɔma, Ƴɛna Yesu polo í kpa pɔɣv nakvli kv tɔɔ kɛ Ƴɔ sɔlɔmɔvɔ.

⁴⁷ Pɛ kɔma yuyv, Ƴɛ kpɔlvɔv tala tɛɛkv hɛkɔ taa kɛlɛ, na Yesu wɛ ɪ tike kɛ tɛtv tɔɔ.

⁴⁸ Mpróyó ɪ loosa-wɛ na pá saaki kpɔlvɔv pɛ fɛi pɛ polo. Heelim makɪ tulɔɛna kɛ na pɛ mɔlɔɣɛna-wɛ na waali waali. Mpróyó Yesu tɔma lɔm tɔɔ na í puki pa kɪɛ. Saa ɪnɪ pɛ wɔsɛna kampaɛɛn kɔvɔ kɛ mpv.

⁴⁹ Pa na-ɪ na í tɛɛn lɔm tɔɔ, Ƴɛna pá hɔv sɪ asɛnaali, na pá sɔv kapusi mapv.

⁵⁰ Pɛ taɣa pulv tɔɔ, pa tɛna pa naakaya-ɪ mpv tɔ pɛ lapa-wɛɣɛ sɔɣɔntv kɛ sɔsɔm kɛ. Ama ɪ tɔma-wɛ sɪ: Ƴ tɔkɪ tɔnɔɛ, maya, í taa nyá.

⁵¹ Ƴ yɔɣɔta mpv, Ƴɛna í kpa pa kɪɛ kɛ kpɔlvɔv taa na í ɗaɣa na heelim hɛɛ, na piti kpa ɪ ifalaa kɛ sɔsɔm.

⁵² Pɛ taɣa pulv tɔɔ, pa ta ɗɛkɛna potopotonaa mpe pa piti tɔmlɛ kɛ pa lanɛkpɔsɛɛn tɔɔ.

Kɔtɔntɔnaa waasɔvɔv kɛ Kenesaletɪ

(Matiyee 14:34-36)

⁵³ Yesu na ɪ ifalaa pa tɛɛsa tɛsɔvɔv kɛ lɔm na pá tala Kenesaletɪ tɛtv taa, Ƴɛna pá tv pa kpɔlvɔv na kɔtɛɛ.

⁵⁴ Yesu luna kpuluyv taa ké kpakpaa, ilena yelaa nyəmi-ı.

⁵⁵ Tənağa yelaa suv cəv ke tetv tənə taa, na pá keli kutəntənəa na pa kuhəntəŋ na pá pukina-wəyɛ timpi timpi pa nukı sı ı wɛɛ tɔ.

⁵⁶ Paa timpiyi Yesu polaa te, paa isı acalisi taa, paa acalɛ səsəna taa, paa cacakəŋ tɛɛ, yelaa kəŋayana pa kutəntənəa ké na pá husəyi-wəyɛ ıcatɛ patəma taa, na pá wiikina-ı sı í yele na pá tokina ı kpaı ntumpee mayamaya. Na pa tənə mpa pa tokina ı kpaı unı tɔ pə waa-wɛ.

7

Falisanaa kuvɛyɛsətv kɛ kotasi tɔ

(Matiyee 15:1-9)

¹ Mpúyú Falisanaa na Iso Təm sɛyɛsələa napəli pa luna Yosalem na pá kɔɔ na pá kotina Yesu.

² Pa nawa sı ı ifalaa leləa təkəna niŋ asilima, paa sanəyi isı Iso sɛɛtv taa yulv ká la na pəcɔ́ í tɔyɔ tɔ.

³ Tampəna mpúyú pə wɛɛ, Falisanaa na Yuta nyəma leləa tənə təkə pa caanaa kulaputv kɛ teu ké. Ye pa ta san pa niŋ təcɛɛɛ pa təkı.

⁴ Ye pa kəmnə kuyaku na pá ta sɔ lvm, paa təkı kutəyɔv. Na pá kaası pa tənəyi ləŋtaa kulaputv lentənəa isı kəpənəa nyaaluyv, na nyənəsı, na taanusiənəa, na kuhəntəŋ pə nyaaluyv, na yaasinaa payalɛ kɛ mpv.

⁵ Pə tɔɔ ké Falisanaa na Iso Təm sɛyɛsələa pa pəsə Yesu sı: Pepe tɔɔ ké nyá ifalaa ləwa ta caanaa kulaputv na pá təkəna niŋ asilima kɛ mpv?

⁶ Mpúyú Yesu cə-wɛ sı: Pə wɛ isı Isayii ka nawa cəsələa mɛyɛ təkɛɛɛɛɛ na pəcɔ́ í ŋmaə mə təm kɛ ı takələya taa sı:

Nəyɔ taa ké yələa panɛ pa sanı-m yem.

Paa caa-m paa pəcəyɔ hatoo pa taa.

Iso yəyətəna mpv.

⁷ Pa sɛɛkı-m yem ké.

Pa kpaɣa yələa kuyəyətutv

na pá sɛyɛsəyi isı Iso nyəntv.

⁸ Mpúyú Yesu təma-wɛ sı: I yeki Iso kəheelitu ké na í paasəyənə yələa kuvɛyɛsətv.

⁹ Mpúyú Yesu tasa-wəyɛ yəyətuyv sı: I kpaɣa Iso kəheelitu na í fiyitina waalı, na í paasənə mə mayamaya mə kuvɛyɛsətv.

¹⁰ Moisi ka yəyətəa sı: Se nyá caa na nyá too. Na tətɔ sı: Ye wei ı tvv ı caa yaa ı too, isı pa kv-ı.

¹¹ Ama mɛ mə sɛyɛsəyi sı yulv pəsəyi na í heeli ı caa yaa ı too sı: Mpi ma ləsa ma wənəv taa sı maa tənə-ŋ tɔ pə pəsə kəpəŋ. (Iso kəhaham kɛ pa yaa mpv).

¹² Mu tasəyi yeluyv sı yulv í sənə ı caa yaa ı too tətɔ.

¹³ Tənə unı mayamaya kɛ í wakələyənə Iso Təm na mə kuvɛyɛsətv nti í tɛləsəyi təma na í wɛɛ tɔ. Na í lakı lentənəa kɛ payalɛ kɛ mpv tətɔ.

Mpi pə lakı yulv kɛ isayav tɔ

(Matiyee 15:10-20)

¹⁴ Pələ pə waalı Yesu tasa samaa kɛ yaav kɛ ı kiŋ na í tɔ sı: Mə tənə təpai í nu ma təm na í nyı sı

¹⁵ pulv fɛı mpi pə sɔvki yulv nəyɔ taa na pə tii ı hiluyv taa na pə lapı-ı isayav tɔ. Ama mpi pə lukənə hatoo yulv lotu taa tɔ mpi pə lakənə-ı isayav. [

¹⁶ Ye wei ı kɛ təm nulv püntv í nu.]

17 Yesu kəma na í yele samaa na í suv təyaya, iləna í ifalaa pəəsı-ı ituule n̄tə tə yaasi.

18 Ṣp̄yú í pəəsə-wē sɪ: Pə kpeɲna-mē mə ta cəkəna-təyələ? Ƴ ta nyɪ sɪ pulv fɛɪ mpi pə suvki yulv n̄yɔ taa na pə tiɪ í hiluyɪ taa na pə lapɪ-ı isayav tɔ?

19 Pə taya pulv tɔɔ, mpi pə suvki yulv n̄yɔ tɔ í hiluyɪ taa kə pə tiiki. Iləna pə polo pə luna í tapuyv tɛɛ, pu cakɪ í ləmayasɛɛ kiɲ.

(Yesu yəɟata Ṣp̄yú sɪ pə h̄lɪ sɪ yulv pəsəɟɪ na í təɟə pə tənə).

20 Iləna Yesu tasa-wɛyɛ heeluyɪ sɪ: Mpi pə lukəna yulv taa tɔ mpi pə lakəna-ı isayav.

21 Pə taya pulv tɔɔ, hatoo yulv taa kə í lotu taa mayamaya kə í caaləɟəna isayatu kə huuv na pə́cɔ́ í la-ti. Paa asilima kulapɔv, paa ɲmuləm, paa yulvukɛ,

22 paa wasaɲkalətv, paa lɛlaa nyəm nyulvɔv, na nyəməɲ na puyusuyɪ na yem yem lapv, na isesɛɛmlɛ na yələa cayanav, na təhəm na kumeləntv.

23 Pə tənaya mpv yulv taa kə pə lukəna na pə laki-ı isayav.

Kanaaɲ alv təm

(Matiyee 15:21-28)

24 Yesu lu tənə, iləna í polo tɛtv n̄ti tə wɛ Tiiɪ cɔlv tɔ tə taa, na í caya təyaya nakəli ka taa. Ƴ ta sɔɔli sɪ yələa í nyɪ í tɔɔ. Paa na mpv tete isɪ saɲa tɔ pa tɛma í tɔɔ kə kulusuɟu.

25 Alv n̄ɟəlv í pɛliya ka hiina ɔlɟəv. Ṣp̄yú pa heela alv in̄əɟɪ Yesu təm, iləna í polo kpakpaa kə Yesu kiɲ na í hoti í tɛɛ.

26 Alv inɪ í kə piitim lɛmpi tv kə. Pa lula-ı Fenisii kə Silii tɛtv taa. Ṣp̄yú alv inɪ í tɔma Yesu sɪ í təɟəni í pɛliya ɲkə ka ɔlɟəv.

27 Iləna Yesu náa cə-ı sɪ: Yele na piya haɟa na pə́cɔ́. Pə ta muna sɪ pá kpayə piya təɟənaɟa na pá tv hasɪ.

28 Tənaya alv inɪ í cə-ı sɪ: Haɪ, ma cɛ, ye piya təkɪ na pə pɔtvta atɛ, hasɪ təɲəɟɪ na sɪ tɔɔsəɟɪ mɛɛ.

29 Mpɔvɔlɛ Yesu sɪ: Nyá kvɔcɔtv tənɛ tə tɔɔ kpe. Nyá pɛlv ɔlɟəv sewa.

30 Tənaya alv inɪ í ha lumaya na í kpe í tɛ. Ƴ talaa iləna í mayana í pəyaya h̄nta kato tɔɔ, na ɔlɟəv tɛma seu.

Ntam kaayəɟataya waav

31 Pələ pə waali Yesu lu Tiiɪ tɛtv na í təɲna Sitəɲ na í fayana timpɪ pa yaa sɪ Acalɛ Naanvwa tɔ, na í məli Kalilee tɛɲku kiɲ.

32 Ṣp̄yú pa kəna-ı n̄tam n̄ɟəlv, í matəɟɪ kumatv kə, ɪ pəsəɟɪ yəɟataya. Na pá wiina Yesu sɪ í tənɪ niɲ kə í tɔɔ.

33 Yesu ləsa-ı kpeɲɲa, iləna í sv̄sɪ í mpee kə í ɲkpaɲɲ taa na í la n̄tayama kə í mpələ tɔɔ na í taa í nsəmle.

34 Na í teki í sɛ na í tisi feesuyɪ na í tɔ sɪ: Ifəfata. (Təm n̄ti tə h̄wɛɛ ntɛ sɪ: Tv̄li na pa tɛ taa).

35 Tənaya n̄tam ɲkpaɲɲ tv̄la kpakpaa, na í nsəmle h̄ɛti na í suv yəɟataya kə teu.

36 Iləna Yesu kpaali pa tənə sɪ pá taa heeli-təɟɪ n̄ɟəlv. Ama waatv in̄əɟɪ pələ pa suv-təɟɪ kpaalvɔv.

37 Ṣp̄yú pə lapa yələa kə piti kə səsəm pə tv̄ fɛɪ, na pá təɲ sɪ: Waasvɔv ntɛ í waasəɟɪ yaa. Ƴ laki na ntamaa mayamaya náa nukɪ na kamumusi náa yəɟətv̄ɟɪ.

8

*Yəlaa iyisi liyiti (4000) caləsvy
(Matiyee 15:32-39)*

¹ Kuyeeṇ inı ı taa, samaa tasa kotuyu ke səsəm, pa feina kutəyov. Tənaɣa Yesu yaa ı ifalaa na ı tə-wə si:

² Yəlaa pəne pa təm wə-m pətətəle. ı nyəni kuyeeṇ tooso kələ pa wə ma kin cəne na pa kutəyov təma.

³ Ye ma yelaa si pə kpəna nyəyəsı, ləlaa ká kpisi tənəy ke mpaav taa. Pə taya pulo, pa payale lu pooləy kə.

⁴ Tənaɣale ı ifalaa si: Leye yulu ná hikiyi təyənaya ke nyutu taa cəne na ı cəla kupiṇ kəne ku təna?

⁵ İlena Yesu pəsı-wə si: Potopotonaa isənaya ı wəna? İlena pá cə-ı si: Naatosompəyolaya kə.

⁶ Mpyó Yesu heela samaa si: ı caya ate. Tənaɣa ı kpaya potopotonaa mpe pa naatosompəyolaya na ı sɛ İso kə ı na təmle, na ı faya-wə na ı cəla ı ifalaa si: ı cəo na ı tala-wə. Na pele pá la mpu.

⁷ Paa wəna tiina səkpəna ke pəcə tətə. Mpyó Yesu sɛ İso kə ı na təmle ke pə tətə, ılena ı tə ı ifalaa si pá tala-wəy-yə tətə.

⁸ Mpyó pa təna pa tɣaa na pá haɣa. İlena ı ifalaa koti həyolasi nsi si kpisaa tə na pə su təkəy naatosompəyolaya.

⁹ Pəyele yəlaa mpa pa tɣaa tə pa nyəy ka tala isı iyisi liyiti (4000). Pə təma mpu, ılena Yesu tə-wə si pá kpe.

¹⁰ İlena inı na ı ifalaa pá kpa kpuluy taa kə kpakpaa na pá polo timpi pa yaa si Taləmanuta tə.

*Falisanaa sələmvyu ke Yesu piti təma
(Matiyee 16:1-4)*

¹¹ Mpyó Falisanaa kəma na pá suv Yesu ke kpəsənav. Na pá kuuki ı nəy si ı la piti təmle natəli na pə hólí si ı tən luna İso kin.

¹² Tənaɣa Yesu məla ı taa kə teu na ı tə si: Kufalaṇ yəlaa mə, ı pəkəy piti təmle suwe? Təmpəna ke ma heeliyi-mə, ı kaa na piti təmle natəli se.

¹³ Mpyó ı yela-wə na ı tayanı kpuluy taa kə kpav na ı tənəna koten ləykv tətə.

*Falisanaa na Heləti pa kəkəsvm
(Matiyee 16:5-12)*

¹⁴ Yesu ifalaa ka səo kutəyov kpaya. Potopoto kəlvəm ka wənna pa kin ke kpuluy taa.

¹⁵ İlena Yesu kpaalı-wə si: ı la laakalı na Falisanaa na Heləti pa kəkəsvm.

¹⁶ İlena ı ifalaa suv təmaya təm si: Tə feina potopotonaa təy ı yəyətəy mpu.

¹⁷ Yesu nu nti pa tənna yəyətəy ke mpu tə, ılena ı pəsı-wə si: Pepe tətə kə ı tən si ı feina potopotonaa tə pə tətə? Haləna saṇa ı ta cəkəna kele? ı ta nyənta kele? Pə ku mə layatv kə?

¹⁸ ı wəna isə pəyele ı naaki? ı wəna ıkpəṇ pəyele ı nuki? ı səwəyay?

¹⁹ Saa wei ma faya potopotonaa kakpası na yəlaa iyisi kakpası (5000) təy tə, təkəy isənaya kəkpası suwa na ı kpaya? Mpyó pa cəwa si: Naanəwa na naale.

²⁰ Pəle pə paasi waatv wei ma faya potopotonaa naatosompəyolaya na yəlaa iyisi liyiti (4000) təy tə, təkəy isənaya ı tv həyolasi kəkpası? İlena pá tə si: Təkəy naatosompəyolaya.

²¹ İlena Yesu pəsı-wə si: Pə na pə mpu na ı ta cəkənta?

Yulm ɪse kuluyu ke Petesaita

²² Pa tala Petesaita, ɪlena pɑ kɔna-ɪ yulm nɔyɔlɔ, na pɑ wiina-ɪ sɪ ɪ tokina-ɪ.

²³ Mɔpɔyɔ Yesu hɔma ɪ ninj taa na ɪ luna ɪcate waali, na ɪ la ntayama na ɪ taa yulm inɪ ɪ ɪse, na ɪ tɔnɪ ɪ ninj ke ɪ tɔɔ. ɪlena ɪ pɔɔsɪ-ɪ sɪ: N naaki pulɔ?

²⁴ Mɔpɔyɔ yulm kusa ɪse na ɪ tɔ sɪ: Ma loosiyi yɔlaa tɔcantɔlaa na pɑ we ɪsu tunj na pɑ tɔnj.

²⁵ ɪlena Yesu tasa ɪ ninj tɔnɔyɔ ke yulm ɪse tɔɔ na pɔ waa-ɪ. ɪlena ɪ nyɔnɪ poolunj na ɪ na pɔ tɔna tɔceɪceɪ.

²⁶ ɪlena Yesu heeli-ɪ sɪ ɪ kpe. ɪ taa mɔli ɪcate taa.

Piyee hɔlvɔv sɪ Yesu kɛ Mesii

(Matiyee 16:13-20; Luku 9:18-21)

²⁷ Yesu na ɪ ifalaa pa kula tɔna ɪlena pɑ tɛe Sesalee Filipɔ acalɛe taa. Pa we mpaav taa ɪlena ɪ pɔɔsɪ ɪ ifalaa sɪ: Yɔlaa tɔnj sɪ ma kɛ awe?

²⁸ Mɔpɔyɔ pɛle sɪ: Pa tɔnj sɪ n kɛ Lum Sɔlv Yohaani. Lɛlaa sɪ Ilii, na lɛlaa sɪ n kɛ ɪsɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɔlaa taa nɔyɔlvɔ.

²⁹ Tɔnaɔa ɪ pɔɔsa-we sɪ: Na mɛ se, mɔ hɔvki sɪ ma kɛ awe?

Mɔpɔyɔ Piyee nɔyɔ tɔkpav sɪ: N kɛ Mesii.

³⁰ ɪlena ɪ kpaali-we sɪ pɑ taa heeli-tɔyɔ nɔyɔlvɔ.

Yesu sɔm na ɪ fem pɔ tɔm

(Matiyee 16:21-28; Luku 9:22-27)

³¹ Pɔle pɔ waali kɛ ɪ sɔv ɪ ifalaa ke heeluyɔ sɪ: Pɔ weɛ sɪ Yulɔ Pɔyaya mɑ maa tɔyɔ kɔnyɔn ke sɔsɔm. Na nyɔvɔ nyɔma na kɔtɔlaa sɔsa na ɪsɔ Tɔm sɛyɛsɔlaa kɑ lɔ-m, hali pɑ kv-m. ɪle maa fe pɔ kɔyɛɛnj tooso wule.

³² ɪ heela-weɣe-tɔyɔ tɔfoo kɛ yɔlaa taa. Mɔpɔyɔ Piyee yaa-ɪ kpeenja na ɪ tɔkɪ-ɪ-tɪ.

³³ Tɔnaɔa Yesu pɔsɔna ɪ ifalaa tɔɔ na ɪ kalɔna Piyee ke teu sɪ: Satani tɛe ma tɔɔ, nyɑ hɔweɛ ta ke ɪsɔ nyɔna, yɔlaa nyɔna kɛ.

³⁴ Pɔle pɔ waali ɪ yaa samaa na ɪ ifalaa, ɪlena ɪ tɔ-we sɪ: Ye wei ɪ caa sɪ ɪ tɔnj-m, pɔntu ɪ la ɪ tɔyɔ awusa, na ɪ sɔyɔlɔyɔ ɪ sɔm tesika na ɪ tɔnjɔyɔna-m.

³⁵ Pɔ tɔyɔ pulɔ, ye wei ɪ pɛɛkɔyɔ ɪ weesuyɔ tɔcututu ɪ tɛnjna sɔpɔ. Ama wei ɪ lapa ɪ tɔyɔ awusa ke ma tɔɔ, na ma Laapaali Kɔpan tɔɔ, pɔntu ka hikina weesuyɔ.

³⁶ Ye yulɔ pɔsaa na ɪ hiki antulinya nyɔm tɔna na inɪ ɪ mayamaya ɪ sɪ ɪ kawaaya ntɛ we?

³⁷ Pulɔpɔ weɛ mpi yulɔ kɑ kpaya na ɪ layasɔna ɪ weesuyɔ tɔ?

³⁸ Ye wei ɪ sɔpa ma fɛɛle yaa ma kvɛyɛsɔtɔ fɛɛle ke kɔfalanj yɔlaa panɛ mpa pa kisa ɪsɔ kɛ tɔnjɔvɔ na pɑ lakɪ ɪsayatɔ tɔ pa hekv, Yulɔ Pɔyaya mɑ maa sɪ pɔntu fɛɛle tɔtɔyɔ ma mɔlvɔv wule ke waatɔ wei maa kɔɔ na ma Caa teeli na ɪsɔtaa tillaa nanjɔ nyɔma tɔ.

9

¹ Yesu tasa-weɣe heeluyɔ sɪ: Tampana ke ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsɔyɔ, mpa pa we cɔne tɔ pa taa lɛlaa kɑ na ɪsɔ Kawulaya kɔmna toma na pɛcɔ pɑ sɪ.

Yesu ɪsentaa layasvɔy

(Matiyee 17:1-13; Luku 9:28-36)

² Kuyɛɛnj naatosɔ tɛewa, ɪlena Yesu kpaya Piyee na Saaki na Yohaani na pɑ polo pɔvɔ kukɔlvɔv nakɔli kv tɔɔ kɛ pa tike. Tɔnaɔa ɪ layasa pa ɪsentaa ke kpakpa.

³ Na ɪ wontu paasi na tɛ hɔlvɔmɪ tɔlaɪlaɪ ɪsu kponkpmɔlvɔm na tɔ teeki kɔkɔ. Nɔyɔlvɔ fɛɪ atɛ cɔne sɪ ɪ kɑ la na pulɔpɔ hɔlvɔmɪ mpɔ pɔ taka.

⁴ M̐rúyó í ifalaa tooso uní, pa nawa Ilii na Moisi na pá na Yesu pá yəḡotəyi.

⁵ Tənaḡa Piyee tōma Yesu sí: Tacaa, isú tə wew cəne isəntə uní tə pə wə teu napələyi tē. Ule pə muna isú tə siki coka toosoḡo. Nyaya lente, Moisi kə lente, na Ilii kə lente.

⁶ Soḡəntu kpa Piyee na í taapalaa ləlaa na í lan̄ kuyəḡotətu təḡo í yəḡota mpv.

⁷ Ulena isəḡmuntəyú nakvli kú kəə na kú takí-wə na pá nu pə yəḡota ḡmuntəyú ḡkú kú tēē sí: Ma luyú tēē Pəyaya ntə, í nuna-kə.

⁸ Tənaḡa Yesu ifalaa caa pa taa na pa waali pa ta na nəḡəlv. Ye pə taya Yesu tike kə pa ná pa kin̄.

⁹ Yesu na í ifalaa pa tiikayana puyv təə, Ulena Yesu kpaali-wə sí: I taa heeli nəḡəlv kə nti í nawa tə. Haləna kuyayku Yulv Pəyaya má maa sí na má fe tə.

¹⁰ M̐rúyó Yesu ifalaa təka təm ntəyi pa taa na pá pəəsəyi tēma sí: Pepeye səm na fem ilē?

¹¹ Pəle pə waali Yesu ifalaa pəəsə-í sí: Pepe təə ké Isə Təm seḡesəlaa ná tən̄ sí Ilii ká caaləna kəntē?

¹² Tənaḡa Yesu cə-wə sí: Tampana, pə wēē sí Ilii ká kəna kancaalaya na í tayanú pə tənaḡa teitei na pəcə. Ye mpv ntiyi pa ḡmaawa Yulv Pəyaya təə sí kaa na kunyən̄ kə səsəm na pá la-kəye nyan̄?

¹³ Ama ma heeliyi-me sí Ilii tēma kəntē na pá lana-í isú pa səəlaa təḡo teitei isú paa ḡmaav í təm tə.

Pu nəḡəlv í aləyaa loou

(Matiyee 17:14-21; Luku 9:37-43)

¹⁴ Yesu na Piyee wə pa tala ifalaa ləlaa kin̄, Ulena pá mayana samaa kotina-wə, na pá na Isə Təm seḡesəlaa pá hən̄ təm.

¹⁵ Tuu isú yəlaa nav Yesu tə pə yeyeta-weyē səsəm nte, na pá seeki na pá puki í sēv.

¹⁶ Ulena í pəəsí í ifalaa sí: Nti tə təə ké mə na-wə í hən̄?

¹⁷ M̐rúyó samaa taa nəḡəlv í cə Yesu sí: Tacaa, ma kəna ma pəyaya ké. Ka hii iləḡəlv ké na í la-kəye kamumuka.

¹⁸ Paa timpiyi pə kuləna iləḡəlv uní í petəyi-kəyē atəyē. Na ka nəḡo taa lu kuhulan̄, na ká saləyi ka kela na ka tənuyv kii təkəkilee. Ma wiina nyá ifalaa sí pá loo-í, pa ta pəsi.

¹⁹ Tənaḡa Yesu tēma sí: Yəlaa lan̄kpusən̄ nyəma mē, wēē isənəḡa má na-mē tii caya na má təkí mə kunyən̄? I kəna-m pəyaya ḡkəyē cəne.

²⁰ M̐rúyó pəyaya nyəma pona-kəyē Yesu. Tuu isú iləḡəlv tu keesuyv Yesu tə, í sūv pəyaya ḡkəyēle selisuyv kə teu. Haləna ká hoti atē na ká pilimi na kuhulan̄ lukəna ka nəḡo taa.

²¹ Ulena Yesu pəəsí ka caa sí: Waatu wei ké pə caala-kəyē lapv kə mpv?

M̐rúyó pəyaya caa cə-í sí: Hatoo ka pəcaatu petepete taa ké.

²² Təm payalē kə iləḡəlv petə-kəyē kəkə taa na lvm taa sí ká sí. Mpv tə, hai, ye n ka pəsi nyən̄i ta pətəətəle na ḡ waasí-tv.

²³ Tənaḡa Yesu tēma-í sí: Pepe təə ké n tən̄ sí ye ma pəsəyi? Ye yulv tēma í taa na Isə, pulv fēi mpi í kpisiyi tə.

²⁴ M̐rúyó pəyaya ḡkə ka caa mapa kapuka sí: Ma tēma Isə na ma taa. Ule sənə-m na pá səsí.

²⁵ Yesu nawa samaa kotiḡina-wē, Ulena í kaləna iləḡəlv uní, na í təmí-í sí: Iləḡəlv nyá wei n pəsəyi yəlaa kə kamumusi na ntamaa tə, ma heeliyi-ḡ kuləmayə sí ḡ se pəyaya kanē ka waali. Taa tasa-kəyē tənuyv.

²⁶ Tənaça ɔləyɔw ɪnɪ ɪ kiisaa na ɪ paasi na ɪ selisi-keɣe teu, ɪlena ɪ se ka waali. Mɔɔyɔ pəyaya fiɣinaa. Haləna yəlaa tɔ sɪ ka səpaya təkpeɪ.

²⁷ Mɔɔyɔ Yesu kpa ka niŋ taa na ɪ kuɔɔ-ke na ká səŋ ɪsɔ.

²⁸ Yesu kəma na ɪ suv təyaya na ɪ na ɪ ɪfalaa pá caya, nəyɔlɔ ta siti pa taa. ɪlena ɪ ɪfalaa pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pepe tɔɔ ké tɔ ta pəsɪ na tɔ loo ɔləyɔw ɪnɪ?

²⁹ Mɔɔyɔ Yesu cə-we sɪ: ɪləyɔw ɪsu mpɔ, ye pə taya ɪsɔ sələmuyɔ na sələmuyɔ, pulv ɪ tɔyɔnəyɪ-ɪ.

Yesu səm na ɪ fem pə tɔm tɔtɔ

(Matiyee 17:22-23; Luku 9:43-45)

³⁰ Yesu na ɪ ɪfalaa pa lu tənə, ɪlena pá tɛsɪ Kalilee tenku. Yesu luɣu fɛɪ sɪ pá nu ɪ taŋ.

³¹ Pə taya pulv, ɪ seɣesaya na ɪ heeliyɪ ɪ ɪfalaa sɪ: Paa tɔ Yulɔ Pəyaya maya yəlaa niŋ taa na pɛlɛ pá ku-m. Ama maa fe pə kɔyɛɛŋ tooso wule.

³² ɪlɛ ɪ ɪfalaa ta cəkəna tɔm tənɛ. Pəyele pa nyamna tɔ pɔɔsuyɔ.

Sɔsɔəntɔ tɔɔ həm

(Matiyee 18:1-5; Luku 9:46-48)

³³ Yesu na ɪ ɪfalaa pa tala Kapənahum, na Yesu suv təyaya taa, ɪlena ɪ pɔɔsɪ ɪ ɪfalaa sɪ: Ntiyɪ ɪ kpɛɛsayaŋa təmayə mpaav taa?

³⁴ Mɔɔyɔ ɪ ɪfalaa suma. Pə taya pulv tɔɔ, pa həŋaya sɔsɔəntɔ tɔɔ ké mpaav taa ké.

³⁵ Tənaça Yesu caya na ɪ yaa pa naanɔwə na naale ke ɪ kiŋ na ɪ heeli-we sɪ: Ye wei ɪ caa ɪ la mə nəyɔ tɔɔ tɔ, pɔntɔ ká pəsɪ ɪ tɔyɪ mə taa səkpɛlu ké, na mə tənə mə tɔmlɛ tɔ.

³⁶ Mɔɔyɔ ɪ kpaya peiya na ɪ su-keɣe pa ɪsɛntaa na ɪ wəyali-ke. ɪlena ɪ tɔ-we sɪ:

³⁷ Ye wei ɪ muwa peiya kanɛ ka taka ké ma nyɔyɔ tɔɔ, maya pɔntɔ muwa. Na wei ɪ tu mu-m pə taya ma tike ke ɪ muwa. Ama pɔntɔ kpɛŋna wei ɪ tila-m tɔyɔ na ɪ mu.

Wei ɪ fɛɪ ta tɔɔ ɪ ké ta kolontu

(Luku 9:49-50)

³⁸ Mɔɔyɔ Yohaani heela Yesu sɪ: Tacaa tɔ nawa nəyɔlɔ na ɪ looki alɔyaa na nyá hətɛ. Páɔɔ ɪ tɔŋəyɪ-tɔ. ɪlena taa kisina-ɪ.

³⁹ Ama Yesu cəwa Yohaani sɪ: ɪ taa taŋɪ-ɪ sɪ ɪ taa la. Pə taya pulv tɔɔ, nəyɔlɔ fɛɪ wei ɪ pəsəyɪ na ɪ la piti tɔmlɛ na ma hətɛ tɔŋ na ɪ tɛ na ɪ yɔyɔtɪ ɪsayatɔ ke ma tɔɔ ké kpakpaa tɔ.

⁴⁰ Ye yulɔ ta ke ta kolontu, ta nyəŋ ké tɛ.

⁴¹ Na ye wei ɪ ha-mɛyɛ lum sasala anɛ sɪ ɪ ké Kilisiti nyáma, pɔntɔ kaa laŋ pə kasəyaya.

Lɛlv tusuyɔ səyɔntɔ

(Matiyee 18:6-9; Luku 17:1-2)

⁴² Mɔɔyɔ Yesu tɔma sɪ: Ye wei ɪ lapa na piya nsi sɪ mu ma tɔm ke ɪsəntɔ tɔ sɪ taa nakəli pəntɪ, pə nəyəsəna pá paa pɔntɔ luɣu tɛɛ ké piw na pá tɔsɪ-ɪ tenku taa.

⁴³ Ye nyá niŋ tusiyina-ŋ ɪsayatɔ lapɔ taa, sɛtɪ-ɪ. Sana ɪ suv weesuyɔ kupəŋku taa na niŋ kulɔməŋ, na mpi n ka wɛɛna nyá niŋ tənə na pá pɛtɪ-ŋ tənəasəle sɔsɔləle taa ké kəkɔ ŋka kaa tenɔ tɔ ka taa tɔ. [

⁴⁴ Tənə sonsompee nna a tɔkɪ yəlaa nantɔ tɔ aa səkɪ. Pəyele kəkɔ ɪ tenɔ paa pəɔɔ.]

⁴⁵ Ye nyá nəhəle tusiɣina-ŋ ɪsaɣatv lapv taa, seti-tɛ. Sana ń sɔv weesuxu kɔpanɣv taa na nəhəle kɔlɔmtəle, na mpi n ká wɛɛna nəhɛɛ naale na pá pɛti-ŋ tənəsəle səsəle taa tɔ. [

⁴⁶ Təna somsompee nna a təkɪ yələa nantv tɔ aa səki. Pəyele kəkɔ u tɛŋ paa pəcɔ.]

⁴⁷ Ye nyá ɪsələ tusiɣina-ŋ ɪsaɣatv lapv taa, həɣɔsi-tɛ. Sana ń sɔv ɪsɔ Kawulaya taa na ɪsələ kɔlɔmtəle na mpi n ká wɛɛna ɪsɛ naale na pá pɛti-ŋ tənəsəle səsəle taa tɔ.

⁴⁸ Təna sonsompee nna a təkɪ yələa nantv tɔ aa səki. Pəyele kəkɔ u tɛŋ.

⁴⁹ Pə taya pulv tɔɔ, paa piti yələa tənə tɔɔ kəkɔ ɪsɔ pa tɔkɔɣv tɔm kɛ tɔɣonaya tɔɔ tɔ.

⁵⁰ Tɔm kɛ pulɔɔv mpi pə waasəɣɪ tɔɣɔ. Ama ye tɔm lɔŋ səpa, pepɛye paa la na pə lɔŋ ɪnɪ í tasa məlvɔv? Í wɛɛna tɔm kɛ mə taa na í wɛɛna təma na lɛlɛŋ.

10

Alv na apalv pa yav tɔm

(Matiyee 19:1-12; Luku 16:18)

¹ Yesu ɪn tənə, ɪlɛna í polo Yuta tɛtv taa na Yaatanɪ pəɣɔ waalı. ɪlɛna samaa tasa kotuɣv kɛ í kɪŋ kɛ səsəm, na í niki-wɛyɛ sɛɣɛsɔɣv ɪsɪ í tu lakɪ tɔ.

² Mpróɣɔ Falisanəa napəlɪ pa polaa sɪ pa kuuki í nɔɣɔ. ɪlɛna pá pɔɔsi-ɪ sɪ: Ta mpaav taa yɔlv pəsəɣɪ na í tɔɣonɪ í alv na?

³ Tənaya í pɔɔsa-wɛ sɪ: Ntiyi Moisi ka heela-mɛ sɪ í la?

⁴ ɪlɛna pɛle pá cɔ-ɪ sɪ: Moisi ná ha mpaav sɪ yɔlv pəsəɣɪ na í ŋmaa í alv kɛ kisuxu takələya ná í tɔɣonɪ-ɪ.

⁵ Mpróɣɔ Yesu cɔ-wɛ sɪ: Mə lanɣpusəŋ tɔɔ kɛ Moisi ŋmaa-mɛyɛ kɔsəsutv ntɪ.

⁶ Ama hatoo antulinya ŋmav kancaalaya taa ɪsɔ ŋma apalv na alv kɛ.

⁷ Pə tɔɔ kɛ apalv ká ye ɪ caa na í too, na í na í alv pá caya.

⁸ Na pa naale pá pəsi yɔlv kɔlv. Saa ɪnɪ pa ta kɛ yələa naale tɔtɔ. Ama pa pəsə yɔlv kɔlv kɛ təkɔŋ.

⁹ Ye mpv ɪlɛ, yɔlv í taa yasɪ mpi ɪsɔ kpɛntaa tɔ.

¹⁰ Pa kama na pá sɔv tɔyaya, ɪlɛna í ɪfalaa tayanɪ-ɪ tɔm pɔɔsɔɣv kɛ ntɪ ɪnɪ tə taa.

¹¹ ɪlɛna í cɔ-wɛ sɪ: Ye yɔlv tɔɣona í alv na í kpaya lɛlv, í wakələna kancaalaya nyəŋ, pácɔ í lapa wasanɣalətv.

¹² Na mpv tɔtɔɣv na alv, ye í kisa í paalv na í saa kɔfalv, í lapa wasanɣalətv.

Piya səkpəsi kɔpantv kooluɣv

(Matiyee 19:13-15; Luku 18:15-17)

¹³ Yələa pukayana piya kɛ Yesu sɪ í tənɪ sɪ tɔɔ kɛ nɪŋ. Ama í ɪfalaa kaləna sɪ kɔntaa.

¹⁴ Yesu ná mpv, ɪlɛ pə ta maya-ɪ. ɪlɛna í tɔ í ɪfalaa sɪ: Í ye ɛ na piya kɔɔ ma kɪŋ, í taa kayatɪ-sɪ. Pə taya pulv tɔɔ, mpa pa wɛ ɪsɔ piya tɔ, mpe pa tənna ɪsɔ Kawulaya.

¹⁵ Ma heeliyi-mɛyɛ tampana sɪ ye wei í ta pəsi ɪsɔ pəyaya na ɪsɔ tɔɣɔ í tɔɔ kɛ kawulaya, pɔntv kaa la ka tv kɛ paa pəcɔ.

¹⁶ ɪlɛna Yesu kpaya-səɣɪ í nɪŋ taa ná í tənɪ nɪŋ kɛ sɪ tɔɔ, na í kooli-səɣɪ kɔpantv.

Yɔlv tɔŋ tv tɔm

(Matiyee 19:16-30; Luku 18:18-30)

¹⁷ Yesu tɔkaya mpaav, ɪlɛna apalv nɔɣɔlv í kpaya asewa ná í kɔɔ í lɔŋ í tɛɛ ná í pɔɔsi-ɪ sɪ: Taca kɔpan, pepɛye pə wɛɛ sɪ maa la na má hiki weesuxu ŋku ku tɛŋ tɔ?

18 Tənaya Yesu pəssa-ı sı: Pə lapa isəna na n̄ yaa-m sı kupaŋ? Nəçəlv ta ke kupaŋ ye pə taya Iso tike.

19 Ntəŋ n nyəma nti pa suwa sı: Taa kv yolv, taa la wasaŋkalətv, taa n̄mulı, taa suu ləlv ke təm, taa puçusi lələa. Se nyá caa na nyá too tə?

20 Mpróyó apalıv inı ı cə-ı sı: Tacaa, ma təka kəsəsutv nti tə tənaya hatoo ma pəcaatv ké.

21 Mpróyó Yesu nyəna-ı təpiŋŋ, iləna ı luçu lapı-ı, na í təmi-ı sı: Kələmtv tike təkəŋ kaasəna-ŋ lapv. Polo na n̄ pəeti pə təna mpi n wəna tə, na n̄ tala konyəntvnaa ke pə liyitee, na cele n̄ sūv təŋ ke isətəa. Ye n təma mpróyó lapv, ilə n kəə na n̄ təŋı-m.

22 Ama apalıv inı ı nu mpv, iləna ı isəntaa nyəŋ na ı lanjle wakəli tətəçətəçə na ı tēē. Pə taya pəlv təə, ı ka wəna ké pə tu fəi.

23 Yesu caa ı ifalaa isəntaa, iləna í heeli-wē sı: Ama liyitee nyəma Iso Kawulaya sūv wē katē ké pə tu fəi.

24 Təm nti ı yəçota mpv tə tə lapa ı ifalaa ke piti. İləna Yesu tasa-wēyē heeluyv sı: Nnn, ma piya, sı yolv í sūv Iso Kawulaya taa tə pə wē katē ké fa.

25 Isəna mpi pə wē yooyoo ké katē sı í sūvna pənyalaya puvv na í lu tə, mpv tətəçə pə wē liyitee tv ke katē sı í sūv Iso Kawulaya taa. Halı pə tu tēē mpv.

26 Tənaya pə tasa-wēyē piti lapv ke səsəm, na pá təŋ təma sı: İlə awe ka tələna ntēyē-tı ilē?

27 Mpróyó Yesu nyəna-wē, iləna í tə-wē sı: Yələa kiŋ ke pə fəi pəsuvv. Ama Iso kiŋ pə fəi mpv. Pə taya pəlv təə, Iso ı kpisiyi pəlv.

28 Tənaya Piyeə təma-ı sı: Təv, ta yela pə təna təkpatəa ké na taa hu nyá waalı.

29 İləna Yesu cə-ı sı: Təmpəna ke ma heelixi-mē yoo maa cəsəçı, ye nəçəlv yela ı təyaya, yaa ı taalvnaa na ı kəçənaa, yaa ı newaa, yaa ı too, yaa ı caa, yaa ı piya, yaa ı haləmnəa ke ma təə, na Laapaalı Kupaŋ təə,

30 pu ha pəntv ke pə təm nıuvwa (100) ké atē cəne na pəcə. Paa tēesı, paa taalvnaa, paa kəçənaa, paa newaa, paa toonaa, paa piya, paa haləmnəa, na pə tənaya mpróyó wahalanəa taa. Pəyele ı səm waalı ı ká wēena weesuvv n̄ku ku tēŋ tə.

31 Mpa pa wē ləlv ké kəyana tə, pa taa payalē ká məli waalı. Na waalı nyəma payalē náa məli ləlv.

Yesu səm na ı fem təm tətə

(Matiyee 20:17-19; Luku 18:31-34)

32 Pa wē mpaav taa na pá puki Yosalem, iləna Yesu tēē ı ifalaa ke nəçə, na pələ pá təŋna piti. Na mpa pələ pa tənaya-wē tə pələ pa cəyana səçəntv. Mpróyó Yesu tayaŋa yaav ke pa naanvwa na naalēyē ı kiŋ, na í heeli-wēyē mpi pu mayana-ı nəçəntv tə.

33 Nti ı heela-wē təyolē sı: Təv, tə puki Yosalem isəntə tə, paa kpaya Yolv Pəyaya má na pá tv-m kətələa səsaa na Iso Təm sēyəsələa pa niŋ taa. Paa tə sı pá kv-m. Paa kpaya-m na pá tv-m mpa pa ta nyı Iso tə pa niŋ taa.

34 Pələ paa paana-m na pa tə-m ntayama, na pa casa-m akpatēē. Pələ pə waalı iləna pá kv-m. Ama maa fə pə kuyēŋ tooso wule.

Mpi Saaki na Yohaani pa sələmaa tə

(Matiyee 20:20-28)

35 Pələ pə waalı, Sepetee pəyalaa Saaki, na Yohaani, pa pola Yesu kiŋ na pá təmi-ı sı: Tacaa, tə caa sı n̄ la-tuvv mpi tu sələmi-ŋ tə.

36 Tənaya Yesu pəssa-wē sı: Pepeye í caa sı má la-mē?

³⁷ Ǻpǽyǽ pa cǽwa sɪ: Saa wei n ka wɛɛ nyá teeli kawulaya taa tǽ tǽ caa sɪ ń yele na tǽ caya nyá cǽlǽ. Lɛlv kɛ nyá ntǽyǽn tǽ, na lɛlv kɛ nyá mpǽtǽn tǽ.

³⁸ Tǽnaya Yesu pǽssa-wɛ sɪ: Ǻ ta nyɪ mpi í sǽlǽmǽyɪ tǽ yɛɛ? Ǻ pǽsǽyɪ na í tǽyǽ wahala sǽsǽ wei maa tǽyǽ tǽ? Paa sǽ-m ǽsǽ lǽm mpi tǽ, í pǽsǽyɪ na í sǽ-wɪ?

³⁹ Ǻpǽyǽ pa cǽwa sɪ: Tu pǽsɪ.

ǽlɛna Yesu cǽ-wɛ sɪ: Tampɛna, í ká tǽyǽ wahala sǽsǽ wei maa tǽyǽ tǽ, na í sǽ ǽsǽ lǽm mpi paa sǽ-m tǽ yaa.

⁴⁰ Ama pǽ taya ma ǽsǽyǽna mpa paa caya ma ntǽyǽn tǽ yaa mpa paa caya ma mpǽtǽn tǽ tǽ. Mpa pa tǽ ǽsǽ tayaɛna lona aɛ tǽ pɛlɛ pa kɛna a nyǽma.

⁴¹ Yesu ɪfalaa naanǽwa wei ɪ kaasaa tǽ ɪlɛ ɪ na mpɔ, ɪlɛna ɪ taa wɪna Saaki na Yohaani.

⁴² Tǽnaya Yesu yaa pa tǽna na í tǽ-wɛ sɪ: Ǻ nyǽmá sɪ mpa pa nyǽnǽyɪ ɪsɪ yǽlǽa awulaa tǽ pɛlɛ pa tǽkɪ kawulaya kɛ ǽlǽa tǽ. Na mpa pɛlɛ pa kɛ kɛfɛlǽa tǽ pɛlɛ pa ɲmakǽlǽyɪ sǽkpɛma.

⁴³ Pǽ fɛɪ Ǻpǽyǽ mǽ kin se. Nti tǽyǽlɛ sɪ, ye mǽ taa wei í caa ɪ la sǽsǽ kɛ mǽ hɛkɔ, pɔntɔ í pǽsɪ mǽ tǽmlɛ tɔ.

⁴⁴ Na ye mǽ taa nǽyǽlɛ í caa ɪ la mǽ nǽyǽ tɔ, pɔntɔ í pǽsɪ mǽ tǽna mǽ yom.

⁴⁵ Pǽ taya pɔlv tǽ, Yɔlv Pǽyaya ma tǽtǽ ma ta kǽ sɪ má tǽyǽ cɛɛɛɛɛ. Ama ma kǽmǽyɪ sɪ ma pǽsǽyɪ yǽlǽa tǽna tǽmlɛ tɔ, na má ha ma weesuyɔ na pǽ cɛ yǽlǽa payǽlɛ kɛ pa yomlɛ taa.

Yɔlvɔm Paatimee tǽm

(Matiyee 20:29-34; Luku 18:35-43)

⁴⁶ Ǻpǽyǽ pa tala Yeliko. Yesu na ɪ falaa, na yǽlǽa samaa pa kǽma sɪ pa lukɪ ɪcatɛ ńtɛ tǽ nǽyǽ ɪlɛna pá mayana yɔlvɔm nǽyǽlɛ, Timee pǽyǽlv Paatimee, na í caya mpaav nǽyǽ tǽ na í lakɪ pala.

⁴⁷ Ǻpǽyǽ pa heela-ɪ sɪ: Nasalɛtɪ Yesu tɛɛkǽna. Tǽnaya ɪ koo sǽsǽm sɪ: Tafiiti Pǽyaya Yesu, nyǽnɪ ma pǽtǽtǽlɛ.

⁴⁸ Tǽnaya payǽlɛ kalǽna-ɪ na pá heeli-ɪ sɪ í su. Ama ɪ sǽsǽa koo kɛ sǽsǽm sɪ: Tafiiti Pǽyǽlv, nyǽnɪ ma pǽtǽtǽlɛ.

⁴⁹ Ǻpǽyǽ Yesu sǽɲaa, na í tǽ sɪ pá yaa-ɪ.

Tǽnaya pa heela yɔlvɔm sɪ: Nyaya apalɔtɔ na ń kɔlv, ɪ yaa-ɲ.

⁵⁰ ǽlɛna í lǽ ɪ kpai na í kɔlv tǽwaka na í polo Yesu kin.

⁵¹ Ǻpǽyǽ Yesu pǽssa-ɪ sɪ: N caa ma la-ɲ wɛ?

ǽlɛna yɔlvɔm cǽ-ɪ sɪ: Taca, ma caa kɛ sɪ n la na má naaki.

⁵² Tǽnaya Yesu tǽma-ɪ sɪ: Polo, nyá taa tǽmnav kɛ ǽsǽ waasa-ɲ kɛ.

Ǻpǽyǽ ɪ sɔv nav kɛ tǽna ɪnǽyɪ kpakpaa na í tǽɲǽyɪ Yesu kɛ mpaav taa.

11

Yesu caya kɛ kpaɲaya

(Matiyee 21:1-11; Luku 19:28-40; Yohaani 12:12-19)

¹ Ǻpǽyǽ na ɪ falaa pa tala Olifinaa pɔyɔ. Waatɔ ɪnɪ tǽ pa kpɛyɛtǽna Yosalem. Pa fɛɪ poolɔn na Petafasi na Petanii. Tǽnaya Yesu tila ɪ falaa taa naale

² sɪ: Ǻ polo ɪcatɛ nte tǽ wɛ mǽ nǽyǽ tǽ tǽ tǽ. Ǻ takɪ kpakpaa tǽ í ká mayana pa tǽ kpaɲaya pile natǽlǽyɪ ɲmǽnaya. Nǽyǽlɛ ta cayata tǽ tǽ. Ǻ hɛtɪ-tɛ na í kǽna.

³ Ye nǽyǽlɛ pǽssa-mɛ sɪ: Pepe tǽ kɛ í lakɪ mpɔ? ǽlɛ í cǽ pɔntɔ sɪ: Ta Sǽsǽ caakǽna, ye ɪ tǽma ɪ ká mǽlǽna-kɛyɛ nǽnǽnǽ kɛ cǽnɛ.

⁴ I ifalaa tɛɛwa, ɪlɛna pɑ maɣana kpaŋaya pile ntɛye mpaav taa, na pɑ tu-kɛye ɲmənaya kɛ tɔyaya nakəli ka nɔɔ, ɪlɛna pɑ hɛti-tɛ.

⁵ Mprɔyɔ mpa paa wɛ tɛna tɔ pa taa napəli pa pɔɔsa-wɛ si: Pepeye i lakɪ tɛna? I hɛtɛyi kpaŋaya pile ntɛ suwe?

⁶ Mprɔyɔ Yesu ifalaa cɔwa ɪsu Yesu ka heela-wɛ tɔ, ɪlɛna pɑ yele-wɛ na pɑ tɛɛna.

⁷ Na pɑ pona-tɛye Yesu, na pɑ pɔ tɔ tɔ kɛ pa wontu, na Yesu caya pɔ tɔɔ.

⁸ Mprɔyɔ yɛlaa payale pɔ pa wontu kɛ mpaav taa, na lɛlaa nɑɑ cɛ hatu na pɑ pɔ.

⁹ ɪlɛna mpa paa wɛ Yesu nɔɔ tɔɔ na mpa paa wɛ ɪ waali tɔ pɑ kooki si: Paa wei i tu ɪsɔ kɛ teeli. ɪsɔ i wɛɛ wei ɪ kɔŋna Tacaa tɔŋ tɔ ɪ waali.

¹⁰ ɪsɔ i hɛti kawulaya ɲka ka tɔŋna kɔntɛ tɔ, ɲka ka kɛ Tacaa Tafiiti nyɔŋka tɔ. Paa wei i tu ɪsɔ kɛ teeli kɛ hatoo ɪsɔtaa.

¹¹ Yesu tala Yosalem, ɪlɛna i suv ɪsɔ tɛsɛɛ taa. I nyɔna ɪ taa na ɪ waali kɛ teu, ɪlɛna i na ɪ ifalaa naanɔwa na naale pɑ tɛɛ Petanii kɛ ilim tema tem tɔ pɔ tɔɔ.

Yesu tɔŋsa fiki tɔyɔ kɛ mpusi

(Matiyee 21:18-19)

¹² Ku fema na pɑ lukɪ Petanii, ɪɛ nyɔɔsɔ kpa Yesu kɛɛ.

¹³ Mprɔyɔ ɪ loosa fiki tɔyɔ kɛ pooluŋ na kɔ lɔpa tɛkpimm. ɪlɛna i polo si ntanyɪ ɪsɛntɔ ku lɔla pee. I kɔma na i tala ku tɛɛ, ɪlɛna i maɣana hatu tike. Mpi tɔ, pɔ ta kɛ fiki tuŋ lulɔyɔ waatu.

¹⁴ Tɔnaɣa Yesu tɔma fiki tɔyɔ ɲku si: Nɔyɔlv kaa tasa nyɑ pile kɛ tɔŋyɔv.

Na ɪ ifalaa nu mpv.

Pɛɛtɛlaa tɔyɔnyɔv kɛ ɪsɔ tɛsɛɛ taa

(Matiyee 21:12-17; Luku 19:45-48; Yohaani 2:13-22)

¹⁵ Mprɔyɔ Yesu na ɪ ifalaa pa tala Yosalem. ɪlɛna Yesu suv ɪsɔ tɛsɛɛ taa na i niki tɔyɔnyɔv kɛ mpa pa pɛɛtaɣaa na mpa pa yakaya tɔ. Na i pɛsi liyitee yɔkɔlaa taapɛlɛnaa kɛ alele, na alukukunaa pɛɛtɛlaa kpɛlasɪ tɔtɔ.

¹⁶ I ta tisi si nɔyɔlv i sɔyɔli pulɔ na i tɔŋna ɪsɔ tɛsɛɛ taa.

¹⁷ Pɛɛ tɔ pɔ waali ɪ sɛyɛsa-wɛ si: Pa ɲmaawa ɪsɔ Tɔm taa si, paa yaa ma tɔyaya si yɛlaa tɛna ɪsɔ tɛsɛlɛmlɛ. Ama mɔ pɛsa-kɛye ɲmulaa tɔyaya.

¹⁸ Kɔtɛlaa sɔsaa na ɪsɔ Tɔm sɛyɛsɛlaa nu mpv, ɪlɛna pɑ pɛɛkɔyi ɪsɛna paa la na pɑ ku Yesu tɔ. Ama paa wɛna ɪ sɔyɔntɔ. Pɔ taya pulɔ tɔɔ, ɪ kɔsɛyɛsɛtɔ suv yɛlaa samaa kɛ teu kɛ pɔ tu fɛi.

¹⁹ Ilim kɔma na pɔ tɛ ɪlɛna Yesu na ɪ ifalaa pɑ kulɪ ɪcatɛ taa na pɑ lu.

Fiki tɔyɔ ɲku ku wɔlaa tɔ ku tɔm

(Matiyee 21:20-22)

²⁰ Tɔv fema na pɑ kulɪ tanan kɛ lɔŋ na pɑ tɛɛki, ɪlɛna ɪ ifalaa na fiki tɔyɔ ɲku na ku wɔlaa tɔwɔŋwɔŋ na pɔ kpɛŋna ku kite.

²¹ Piyɛ tɔɔsa nti tu lapa tɔ ɪlɛna i tɔ si: Nyɔni Tacaa, fiki tɔyɔ ɲku n ka tɔŋsa mpusi tɔ ku wɔlaa tɔwɔŋwɔŋ.

²² Mprɔyɔ Yesu tɔma ɪ ifalaa si: Tampɔna kɛ ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsɛyi, ye i tu ɪsɔ kɛ naani,

²³ i pɛsɛyi na i tɔ pulaya kanɛ si kɑ kpɛsi na kɑ hoti tɛŋku taa. Ye i tɛma mɔ taa tɛkpataa si pu la na sika fɛi, pɔ lakɪ kɛ.

²⁴ Pɔ tɔɔ kɛ ma heeliyi-mɛ si pɔ tɛna mpi i sɛlɛmɔyi ɪsɔ tɔ i huɔ si i tɛma-wɔyi hikuyɔ, ɪɛ paa ha-mɛyɛ-wi.

²⁵ Saa wei í kuləxi sələmuyv tə, ye í nawa sɪ mə na nəyɔlv í wəna natəli, ɪlɛ í ku-təxi mə taa. Waatu inəxi mə Caa wei ɪ wɛ isətaa tə, ɪ ká husi-meyɛ mə isayatu tətə. [

²⁶ Ye mə təxəntələnaa wakələxəna-me na ɪ huləxi-weyɛ suulu na í tayani, mə Caa wei ɪ wɛ isətaa tə, ɪ kaa husi-meyɛ mə isayatu tətə.]

Yesu pəsvyv təm

(Matiyee 21:23-27; Luku 20:1-8)

²⁷ Məpəyó Yesu na ɪ ifalaa pa tasa Yosalem kɛ pote, na Yesu polo na í cəəki Isə təsɛɛle taa. Tənaɣa kətələa səsaa, na Isə Təm sɛyɛsələa, na səsaa pa kəma ɪ kinj,

²⁸ na pá pəəsi-ɪ sɪ: Kanjkante nteye n makɪ nyá taa na n̄ lakɪ isəntə? Yaa awe tu hana-ŋ pə mpaav?

²⁹ Tənaɣa Yesu cə-wɛ sɪ: Maa pəəsi-meyɛ təm kuləmtv. Ye í cə-m-tɪ, ɪlɛ maa heeli-meyɛ kanjkante nte ma makɪ ma taa na má lakɪ isəntə tə.

³⁰ Isə yaa yələa tilina Yohaani sɪ í səəki yələa kɛ Isə lum? ɪ cə-m.

³¹ Məpəyó pa mayasa-təxi pa taa pa tike. ɪlɛna pá tə sɪ: Ye tə təma sɪ Isə tilina-ɪ, ɪ ká pəəsi-tv sɪ: Na pepe tə kɛ í tá mv ɪ təm?

³² Pəyele ye tə təma sɪ yələa tilina-ɪ...

(Pa nyanɣana samaa. Pə taya pulv tə, yələa nyənaɣa Yohaani kɛ Isə kuyəyətətv tələsulv kupəŋ kɛ).

³³ Məpəyó kətələa səsaa pəsəna Yesu sɪ: Tə ta nyɪ. Tənaɣa Yesu ná cə-wɛ sɪ: Aŋhaa, ma kaa heeli-meyɛ kanjkante nte ma makɪ na má lakɪ isəntə tə.

12

Təmle nyəma asayaa təm

(Matiyee 21:33-46; Luku 20:9-19)

¹ Məpəyó Yesu suv kətələa səsaa kɛ isə sɛɛv sɪ: Yulv nəyɔlv ɪ ka səna lɛsɛŋ tuŋ kɛ taale təcu. Na í ŋma kolunɣa na í cəəna, na í la timpɪ ɪ ká nyaasəxi pə lum tə. Na í ŋma akele tanjəv nəyɔlv, wei ɪ tə pa səŋəxi na pá fənjiyi tə. ɪ tɛma mpv, ɪlɛna í caa yələa na í su tə taa, ɪlɛna í tɛɛ yɛla.

² Pə kəma na pá tala tuŋ inɪ ɪ kooluyv waatu, ɪlɛna í kusɪ ɪ tillu nəyɔlv sɪ í polo təmle nyəma kinj na pá cɛɛ-ɪ inɪ ɪ tete.

³ Tənaɣa təmle nyəma mpe pa kpa tillu inɪ na pá má. ɪlɛna pá təxəni-ɪ ɪ nin naanəwa təyələyəli.

⁴ Məpəyó taale tv inɪ ɪ tasa tillu lɛlv kɛ kusuyv na í tili. ɪlɛna pá kpa ɪlɛ na pá má ɪ nyuyv kɛ teu na pá tvv-ɪ.

⁵ Məpəyó taale tv tasa lɛlv kɛ tiluyv, ɪlɛna pá kpa ɪlɛ na pá kv. Pa lapa məpəyó təm pəyalɛ tətə. Pa mapə lɛlaa na pá kv lɛlaa.

⁶ Yulv wei pu kaasa taale tv inɪ ɪ kinj təyɔle ɪ mayamaya ɪ kuləlv wei ɪ luyv suv teu tə. ɪlɛye ɪ tɛsa tiluyv kɛ pa kinj, na í huukɪ sɪ paa nya ɪ pəyaya isəɛ.

⁷ Ama təmle nyəma mpe pa heela təma sɪ: ɪlɛ loosiyi kpancoov tv kəŋna nté. ɪ kəə na tə ku-ɪ na taale pəsi tá nyəntɛ.

⁸ Tənaɣa pa kpa taale tv pəyalv inɪ na pá kv-ɪ, na pá lə taale na waali.

⁹ Məpəyó Yesu pəəsə-wɛ sɪ: Isənaɣa taale tv inɪ ɪ ka la? ɪ ká kəə kɛ na í kv təmle nyəma mpe, ɪlɛna í caa yələa kəfama na í su taale taa.

¹⁰ Matəŋ ɪ tɛma kaləyv kɛ Isə təm taa sɪ:

Pəle nte tetv ŋmalaa ŋmaakaya na pá lə tə, nté tə təə kolə ŋmatv təna məlaa na tə səŋ.

¹¹ Mpi Tacaa lapa na tə nyənəyi
na pə wε-tuyv piti təyələ.

¹² Tənaya Yuta nyəma taa səsaa pəeka isəna paa la na pá kpa Yesu tə. Pə taya pulv tə, pa nyəma teu si mpəye i sənə isə inı. Ama pa nyamna samaa. İlena pá yeley na i tē.

Lom wulav səsə lampuu təm

(Matiyee 22:15-22; Luku 20:20-26)

¹³ Mpi Yuta nyəma taa səsaa tila Falisanaa napəli na Heləti kpekəle taa nyəma napəli tətə si pá polo na pá má Yesu nəyə tə na pá ná.

¹⁴ Pəle pa talaa, İlena pá tə Yesu si: Tacaa, tə nyəma si tampana ke n yəyətəyi. Nn səyəməyəna mpi yəlaa huuki pa taa tə. Pə taya pulv tə, nn paasəyəna tə, nn fayəsəyi yəlaa. Ama isəna mpi mayamaya İso caa si yəlaa i la tə pə tampana ke n heeliyi. Tə, pə wε mpv tə, tá mpaav taa pə wε si ye lampuu tē feli Lom wulav səsə na? Tə feli yaa tē taa feli? Tə caa si n heeli-tv.

¹⁵ Ama Yesu ná nyəma pa taa layatv, İlena i pəəsi-wε si: Pepe tə kə i nyəki-m katəka ke konyərv? İ kəna-m liyitee nyəyəlvv na má na.

¹⁶ Tənaya yəlaa kəna-i-kv, İlena i pəəsi Yuta nyəma taa səsaa si: Awe nyuyv fotoo na i həte ke pa nmaa liyitee nyəyəlvv tə cənə? Mpi pa cə-i si: Lom wulav səsə kə.

¹⁷ Tənaya Yesu təma-wε si: Anhaa, i cəla Lom wulav səsə ke mpi i ti tə, na i cəla İso İleye mpi i ti tə.

Mpi Yesu kəcətv nti tə məla-wəye təmsuyv ke səsəm.

İsəna tu wε ta fem waalı tə

(Matiyee 22:23-33; Luku 20:27-40)

¹⁸ Mpi Satusee nyəma napəli pa kəma Yesu kin. Satusee nyəma mpə pa tənayana si paa pə la isəna sətəa kaa tē na pá fe. Mpi pa pəəsi Yesu si:

¹⁹ Tacaa, Moisi su-tuyv kəsəstv ke takəlası taa si: Yulv i wəna neu, na yulv inı i si na i yeley əlv, na əlv inı i fəna-i na pəyaya, neu ká hə leelu inı na i hikina-i piya. İlena pa yaaki-si na i taalv səlv həte.

²⁰ Tə, yulv nəyəlv na i newaa paa kəna yulvnyəv naatosompəyəlaya. Mpi taalv kpaya əlv, İlena i si, i fəi pəyaya.

²¹ Tənaya i waalı nyəv həma leelu, na ilé i can i si tətə, i fəi pəyaya. Mpi ilé i waalı nyəv ná kpaya əlv inı na ilé i si mpv tətə.

²² Haləna pə polo pə siyili pa naatosompəyəlaya nke ka tənaya mpv təpai na pá səki mpv, nəyəlv ta hiki pəyaya. Pəle pə waalı kə əlv inı i tēsa sərv.

²³ Tə, pa tənə pa kpaya-i mpv tə, sətəa fem wule pa naatosompəyəlaya inı i taa awəyēlə əlv tə?

²⁴ Mpi Yesu cə-wε si: İ nyəma mpi pə tə pə liyitiyi-mə tə? İ ta nyi İso Təm na İso toma tə pə tə kə.

²⁵ Waatv wεi sətəa ká fe tə akpayələ təm kaa wε. Ama apalaa na alaa paa wε kə isı isətəa tillaa wεv tə.

²⁶ Ye sətəa fem təm ilé, i ta kaləta Moisi takəlaya taa kə timpi pa yəyəta səwa hotiya təm tə yē? Pa nmaa tənə si İso təma Moisi si: Ma kə Apəlaham na İsaaka na Yakərv pa İso kə.

²⁷ İso kə weesuyv nyəma nyəv kə, i ta ke sətəa İso. Pə liyita-məye yem kə.

İso kəsəstv taa səsəntv

(Matiyee 22:34-40; Luku 10:25-28)

²⁸ Iso Təm seyesəlv nəyolv ı ka we tənə na í naaki isəna pá na Yesu pa lakı tə. İ nawa sı Yesu cəwa Satusee nyəma ke teu. İlena í polo na í pəəsı-ı sı: Iso kəsəsıtu tənə taa ntiyile səsəntu təkpeɲ?

²⁹ Tənaya Yesu cə-ı sı: Kəsəsıtu taa səsəntu nté sı, İseyeli nyəma í nu, Tacaa Iso tike kənə Səso təkəɲ.

³⁰ N ka səəl Tacaa nyá Iso na luyı kolumuyı, na nyá ləsayə suv-ı təmmam ke paa mpi pə taa.

³¹ Təle tə waalı nti tə we təyolv. N ká səəl nyá təyontəle isı nyá tı. Kəsəsıtu natəli tə fei tətə na tə kəla tənə tə naale inə.

³² Mpyó Iso Təm seyesəlv təma Yesu sı: Tacaa n cə teu pə tı fei. Timpi n yəyətə sı Tacaa tike kənə Iso na ı paası Iso nəyolv ı fei tə tampana ke n yəyətə.

³³ Mpu tə yolv ká səəl Iso na luyı kolumuyı na ı ləsayə suv-ı paa mpi pə taa. Na pəle pə waalı í səəl ı təyontəle isı ı tı. Mpu inı pə kəla isı pa lakuyı Iso ké kətaya ɲka kəkə nyaya ka tənə tə, na kətasi nı sı tənə təpai tətə.

³⁴ Yesu nawa sı ı cənə ləmayasəe İlena í təmı-ı sı: Nyá na Iso Kawulaya suv í fei pooluɲ.

Pəle pə waalı nəyolv u nyuləyi sı í tasa-ı təm pəəsuyı.

Tafiiti pəyaya nté Kilisiti

(Matiyee 22:41-46; Luku 20:41-44)

³⁵ Yesu tənə seyesuyı ke Iso təsele taa, İlena í pəəsı sı: İsənaya Iso Təm seyesəlaa tən mpu sı Mesii ke Tafiiti pəyaya ye?

³⁶ Pəyele Feesuyı Nənɲtə ná tənə Tafiiti taa ké təm na İle ı mayamaya í yəyətı sı:

Tacaa heela ma Səso sı,

caya ma kəɲkəɲ taa,

haləna má kə na má sı nyá

kolontunaa ke nyá nəəhe tē.

³⁷ Tafiiti mayamaya ná yaa-ı sı Səso nté, İle isənaya Mesii ná məlaa na í ké Tafiiti inı ı pəyaya tətə İle?

Iso Təm seyesəlaa waalı kuluyı

(Matiyee 23:1-36; Luku 20:45-47)

Mpyó samaa tuutuuma nu Yesu təm na lanɲholəmle.

³⁸ İkpaalaya yəlaa mpa ı seyesaya tə sı: İlena Iso Təm seyesəlaa mpe na laakalı. Pa səla tokonaa səsaa suu ké na pá cəkı, na pá caaki pa seeki-weye samaa taa na pá luɲyi.

³⁹ Na Yuta nyəma təkotilenaa taa teeli teeli təcayalenaa ke pa pəkəyi, na acimanaa taa səsaa səsaa təcayale ke pa pəkəyi na pá cakı.

⁴⁰ Mpe pa ləkəyənə leela ke pə tənə mpi pəle pa wənə tə. İlena pá suv Iso sələmuyı na pə tayalı sı pə hólı sı mpeye kupama. Pə tə ké paa tə na pá ná katatəlaya nav napələyi teu.

Alv wei ı tv santiinaa naale tə

(Luku 21:1-4)

⁴¹ Mpyó Yesu caya Iso təsele səsəle taa ké kuhaan atakaanaa isəntaa, na yəlaa samaa kəɲ na pá tuyı liyitee na í nyənəyi. Mpyó tonɲnaa pəyalə kənə liyitee ke səsəm na pá tə.

⁴² Tənaya leelu konyəntu nəyolv ı kənə santiinaa ke naale na í pəti.

⁴³ Ḥpóyú Yesu yaa í ifalaa na í heeli-wé si: Tampána ké ma heeliyi-mé yoo maa cəsəyi, leelu konyəntu iné í tɔ mpiyi kuhaan atakaa taa tɔ pə kəla pa təna pa nyəm.

⁴⁴ Pə taya pulɔ, yəlaa ləlaa ná kpaɣa pa liyitee nna a kpisa yem təyɔ na pá tɔ. Ama alɔ iné ilé paa na í ké konyəntu tɔ pə təna mpi í ka wəna təyɔ í kpaɣaa na í tɔ. Pə ta kaasi-ɪ pulɔ si í yana təyənaya mayamaya.

13

Isə təsele wakəlyu təm

(Matiyee 24:1-2; Luku 21:5-6)

¹ Yesu kəma si í lukəna Isə təsele taa, iləna í ifalaa taa nəyɔlɔ tɔmɪ-ɪ si: Tacaa, nyəni ηmatu tənə tə tɔɔ, na tə pɛɛ kɔpana teu yee?

² Tənaya Yesu cə-ɪ si: Matəŋ n na ηmatu səsəntu tənə? Pə kaa kaasi pələ lənte na tə təna lənte tɔɔ, paa tusi pə təna.

Mpi mpi pu hɔlɪ si antulinya caa tɛm tɔ

(Matiyee 24:3-14; Luku 21:7-19)

³ Ḥpóyú Yesu caya Olifinaa puyɔ tɔɔ ké Isə təsele isəntaa. Pə pamna Piyee na Saaki na Yohaani na Antəlu pa liyiti pa wəna í kin. Tənaya pa pəsa Yesu si:

⁴ Pəlee ké mpɔ unɪ pu la? Na ηmaatəle nteye pu hólɪ na tɔ nyəna si pə wusaa?

⁵ Tənaya Yesu suw-wəye kpaalɔyɔ si: ɪ la laakali, í taa yele na nəyɔlɔ kɔɔ na í tolisi-mé.

⁶ Mpi tɔ payale ká kɔɔ na pá ha pa təyi ma hətə si mpeyele Mesii, na paa tolisi payale.

⁷ Ye í kəma na í nu yoon tən ké mə cɔlɔ mə cɔlɔ, na pá heeliyi-məye poolun nyəŋ təmnaa, səyəntu í taa la-mé. Pə wəɛ si mpɔ unɪ pələ pu la ké. Ama waali waali ké antulinya náa kəŋ na í tən.

⁸ Tətu kətena ləŋka ká yoon ləŋka nyəma. Kawulaya ləŋka ká kuli ləŋka tɔɔ, na tətɔ ká sele tiiliwə tiiliwə, na nyəyəsənaa ká la. Na mpɔ unɪ pələ pu wəɛ isɔ alɔ kulɔyɔ lɔlɔyɔ na pə caali-ɪ wuu ké səŋŋsəŋ təyɔle.

⁹ Mə mayamaya í la laakali. Pə taya pulɔ tɔɔ, paa yaa-məye puloonaa taa. Paa ma-məye kpatəŋ ké Yuta nyəma təkotilənaa taa. Paa yaa-məye nənəɔsi ké tətɔ təkəlaa na awulaa səsaa pa kinnaa ké ma tɔɔ, na í ká hólɪ ma təm tampána.

¹⁰ Ama pə wəɛ si paa heeli Laapaali Kəpan ké kətenasi təna taa yəlaa ké na pəcɔ.

¹¹ Saa wei paa kpa-mé na pá pona-məye puloonaa taa ké mpɔ tɔ, í taa nəyəsɪ nti í ká yəyɔtɪ tɔ na pə ta tata. Ama ye pə talaa, í yəyɔtɪ nti tu kɔɔ mə luun tɛɛ tɔ. Pə taya pulɔ tɔɔ, Isə Feesuyɔ Nanjtu ka tuna-təyi mə luun tɛɛ, pə taya mə cəlyə tu luma.

¹² Halɪ yəlaa ká kuli na pá hólɪ pa taalɔnaa yaa pa newaa mayamaya si pá ku-wé. Na cəcənaa ká la pa piya ké mpɔ tɔtɔ. Piya səle su kuli si nyəma tɔɔ na si la na pá ku-wé.

¹³ Yəlaa təna taa ká kpana-məye ma tɔɔ. Ama ye wei í nyaya apalɔtu na í tala tənaya, pɔntu nyɔyɔ ké pu ya.

Acaalətu təm

(Matiyee 24:15-28; Luku 21:20-24)

¹⁴ Ḥpóyú Yesu təma si: ɪ ká kɔɔ na í na acaalətu taa acaalətu ké timpi pə ta nəyəsəna tə wəɛ tɔ. Wei í kaləyi tɔ í cəkəna-təyi teu. Mpɔ unɪ tɔ, mpa paa wəɛ Yuta tɔ pá se na pá kpa pónŋ.

¹⁵ Ye pə mayana wei na í wε kutuluɣu tɔɔ na í tiíwa, í taa tɔ sɪ ɪ sʊvki tɔyaya na í kpaya pʊlv.

¹⁶ Na wei pu mayana ɪ wε taale tɔ, í taa tɔ sɪ ɪ kpeɲ ɪ tɛ na í kelɪ ɪ kpaɪ.

¹⁷ Ahusitonaa na asəɲ tɔm ká la waiyo ke waatu unɪ.

¹⁸ ɪ sələmɪ ɪsɔ na kuyɛɛɲ unɪ ɪ taa pamsəna watu waatu.

¹⁹ Pə taya pʊlv tɔɔ, wahala ká la kuyɛɛɲ unɪ ɪ taa ké səsəm ké pə tu fɛɪ. Wahala wei ɪ taka hatoo ɪsɔ lapu antulinya tɔ pa ta nata, pəyele pa kaa tasa ɪ taka ké nav tɔ.

²⁰ Na ye pə taya ɪsɪ Tacaa hʊvwa sɪ ɪ ká pasa kuyɛɛɲ unɪ ɪ tɔɔ nɔɣɔlv kaa tulɪ-tɪ. Ama ɪ pasa pə kuyɛɛɲ inəɣɪ yəlaa mpa ɪ ləsaa sɪ pá pəsɪ ɪ nyəma tɔ pa tɔɔ.

²¹ Na ye yʊlv tɔma-mɛ sɪ: ɪ nyənɪ, Mesii wε cənɛ yaa cənɛ, í taa nɪ.

²² Pə taya pʊlv tɔɔ, Mesiinaa na ɪsɔ kuyɔɣɔtʊv teləsəlaa pəpətnaa ká lu na pá la kəkəlv nyəm na piti tɔma. Halɪ paa pəsaya pa puɣusiɣi mpa pa mayamaya ɪsɔ ləsaa tɔɣɔ.

²³ Mpu tɔ í la laakali, ma tɛma-mɛɣe kpaalɣv.

Yʊlv Pəyaya kəntɛ

(Matiyee 24:29-31; Luku 21:25-28)

²⁴ Wahala unɪ ɪ waali ké kuyɛɛɲ unɪ ɪ taa, ilim ká sɪ təkpitii, ɪsɔv kaa tasa hʊlvɔvɔv.

²⁵ ɪsɔtʊlvɲasɪ ká luna ɪsɔtaa na sɪ hoti, pu ciyiti ɪsɔtaa kəkəlvnaa.

²⁶ Waatu inəɣɪ paa na Yʊlv Pəyaya má ma səɲa ɪsɔɲmʊntv tɔɔ na má tiiki na ma tɔma ke səsəm na ma teeli.

²⁷ Maa tili ma ɪsɔtaa tillaa sɪ pá koti ma ləsəlaa ke antulinya hɔɣɔlvɲ təna taa. Pə kpayaɪv ilim təluile na pə tətʊle na pə polo pə ntəɣɲ na pə mpətəɲ tɔɔ tɔ.

Fiki tɔyv tɔm

(Matiyee 24:32-35; Luku 21:29-33)

²⁸ ɪ nyənna fiki tɔyv na í cekəna, saa wei kv nɛɣɛtəɣɪ na hatu yɛɣɛləɣɪ tɔ í nyəma kpakpaa sɪ hɛɛsʊvɔv talaa keke.

²⁹ Mpu tɔtɔɣv waatu wei í ká ná tɔmnaa pane pa lakɪ tɔ í nyɪ sɪ pə wʊsaa keke, pə caa lapu nté.

³⁰ Tampana ke ma heeliyi-mɛ yoo maa cəsəɣɪ, yəlaa mpa pa wε ɪsəntɔ tɔ pa kaa sɪ pa təna na pəcɔ pə tənaya mpu pə la.

³¹ ɪsɔtənvɔv na atɛ ká mʊki yem. Ama ma kuyɔɣɔtʊv kaa saali paa pəcɔ.

ɪsɔ tike nyəmna kuyarɲku antulinya ká tɛ tɔ

(Matiyee 24:36-44)

³² Nɔɣɔlv fɛɪ wei ɪ nyəma pə waatu yaa pə wɔle tɔ, paa ɪsɔtaa tillaa, na Pəyaya má ma mayamaya. Ama Tacaa tike kɔɲ nyəmna.

³³ Mpu tɔ, í la laakali na í fen. Pə taya pʊlv tɔɔ, í ta nyɪ wɔle nte mpu unɪ pu tiɪ təkpiɪ tɔ.

³⁴ Pu wɛɛ ɪsɪ yʊlv səsɔ kʊlvɔv ɪ tɔyaya sɪ ɪ puki mpaa na í yaa ɪ pəyalaa mpa pa lakɪ ɪ kin ke tɔmlɛ tɔ, na í tv pə tənaya pa nɪɲ taa, na í hʊlɪ paa wei ké nte ɪ ká la tɔ, na í heeli tɔyaya tɔɔ nyənɪv sɪ í fen teu.

³⁵ Ye ɪ ta nyɪ waatu wei tɔyaya caa ká kɔɔ tɔ ɪlɛ í fen teu. Taanaya ke ɪ ká kɔɔ, ahoo hɛka ke, kampaarɲ kooɪ na, yaa tanaɲ ké, nɔɣɔlv ta nyɪ.

³⁶ Ye ɪ ká kɔɔ tɔm kʊlvɔv tɔɔ tənɔsɔ, ɪlɛ í taa yeɛ na í mayana í tɔɲna tɔm.

³⁷ Nti ma heeliyi-mɛ ɪsəntɔ tɔ ntəɣɪ ma heeliyi paa wei sɪ í fen yoo.

14

Səsaə səsaə cayav ke Yesu acaya

(Matiyee 26:1-5; Luku 22:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Pə kaasa kuyeeŋ naale sɪ pɑ təyɔ Tɛɛv acima na potopotonaa mpa pa taa fɛi kəkusum tɔ. M̄pɔyɔ kətələa səsaə na Isə Təm səyəsələa pa pɛɛka isəna paa la na pɑ kpa Yesu təhɛɛ na nəyɔlv ta na tɔ na pɑ kɔ-ɪ.

² Pa yəyətaya pa taa sɪ: Ye tə tɔma sɪ tə kpa-ɪ acima waatv taa, pu la yoou ke yələa taa.

Yesu tɔə tulaalv pəlvv

(Matiyee 26:6-13; Yohaani 12:1-8)

³ Kuyaku nakoli Yesu wɛ Petanii ke tənuyv tɔə asilima kutəŋ tɔ Siməŋ təyaya taa, na ɪ cayaa na ɪ tənna təyɔv. Tənaya alv nəyɔlv ɪ suɔwa na ɪ tɔka tulaalv kupaŋ wei pa yaa sɪ naati na pɑ lapa ɪ akpaləpiya ke liyitee pələ kəhəlɔmələ taa tɔ na tulaalv ɪnɪ ɪ wɛ liyitee ke səsəm tɔ. M̄pɔyɔ alv ɪnɪ ɪ pələ akpaləpiya ŋke na ɪ pəli tulaalv ɪnəyɪ Yesu nyuyv taa.

⁴ Tənaya mpv ɪnɪ pə ta maya mpa pa caya tənə tɔ pa taa lələa na pɑ tɔ sɪ: ɪ ləv tulaalv ɪnɪ isəntɔ tɔ pə teu ntɛ wɛ?

⁵ Ye paa pɛɛta-ɪ ɪ liyitee taa kəli liyitee nyəyətɔ ŋmunuyv na nunɔwa (300) na pɑ ha konyəntənəa? M̄pɔyɔ pa kala alv ɪnɪ ɪ təm ke səsəm.

⁶ Ama Yesu təma-wɛ sɪ: ɪ yelev alv ɪnɪ təkpi yoo. Pepe tɔə kɛ ɪ pəsəyɪ ɪ lanjɛ ke mpv? Mpi ɪ lapa-m mpv tɔ pə tewaya halɪ.

⁷ Mə na konyəntənəa ɪ wenna tam. Paa waatv wei kɛ ɪ nəkaa ɪ kɑ la-wɛyɛ kupaŋtɔ. Ama mɑ na-mɛ tə kaa wɛɛ təma kinj ke tam.

⁸ Mpi ɪ pəsaa təyɔ ɪ lapa. ɪ laalaa na ɪ sayali-m tulaalv ke kpakpaa sɪ pɑ pina-m.

⁹ Tampana ke ma heeliyi-mɛ yoo maa cəsəyɪ, paa timpɪyi paa heeli Laapaali Kupaŋ ke antulɪnya ɪnɪ ɪ tənə ɪ taa, paa kɛɛsɪ alv ɪnɛ ɪ lapa mpi tɔ pə təm na pɑ tɔəsəyɪ ɪ tɔə.

Yutaasi kələmɔtɔ

(Matiyee 26:14-16; Luku 22:3-6)

¹⁰ M̄pɔyɔ Yesu ifalaa naanɔwa na naale taa nəyɔlv wei pa yaa sɪ Yutaasi Isəkaleeu tɔ ɪ kulaa, na ɪ polo ɪ mayana kətələa səsaə, sɪ ɪnɪ ɪ ka tɔ Yesu kɛ pa niŋ taa.

¹¹ Pɛɛ pa nu mpv ɪlɛna pa lanja hɛɛ səsəm na pɑ tɔ sɪ paa ha-ɪ liyitee. ɪlɛna Yutaasi suv kuyaku kupaŋkɔ ke pɛɛkuyv sɪ ɪ tɔ Yesu kɛ pa niŋ taa.

Tɛɛv acima kutəyɔv təyɔv

(Matiyee 26:17-25; Luku 22:7-14,21-23; Yohaani 13:21-30)

¹² Pə tala potopotonaa mpa pa taa kəkusum fɛi tɔ pə acima kuyaku kancaalaya nyəŋkɔ wule, ɪlɛna Yesu ifalaa pɔəsɪ-ɪ sɪ: Leyɛ n caa sɪ tə polo na tə la-ŋ Tɛɛv acima kutəyɔv? Pə wule ntɛyɛ pa kuyɪ ɪwɛɛsɪ nsi pa lakəna Tɛɛv acima kutəyɔv tɔ.

¹³ M̄pɔyɔ Yesu tila ɪ ifalaa taa naale sɪ: ɪ polo ɪcatɛ taa, ɪ ka sulina apalv nəyɔlv na ɪ səyələ ləm na həyayɔ, ɪ tənɪ-ɪ.

¹⁴ Pɔntɔ ɪnɪ ɪ suv timpɪ, ɪɛ mu pɔəsɪ təyaya tɔ sɪ: Tacaa sɪ kutuluyv ŋku kɔ taa ɪ na ɪ ifalaa paa caya na pɑ təyɔ Tɛɛv acima kutəyɔv tɔ kɔ wɛ lɛ?

¹⁵ Apalv ɪnɪ ɪ kɑ hɔli-mɛyɛ aɛ na isətəa kutuluyv taa kɛ nanj səsəŋkɔ nakuləyɪ isətəa, na pɑ tɛma-kuyv tayənyv na kɔ taa wɛ wontu nti ɪ kɑ lana tɔ. Kɔ taa tənaya ɪ kɑ tɛsɪ-tuyv pə tənə.

¹⁶ Tənaɣa Yesu ifalaa kɔlaa na pɑ tɛɛ ɪcɑtɛ taa na pɑ mɑyana teitei ɪsu Yesu ka heela-wɛ tɔ. ɪlɛna pɑ tɔsɪ Tɛɛv acima kɔtɔɣɔv kɛ tɔna.

¹⁷ Pə kɔma ɪsu taanaya ɪlɛ Yesu na ɪ ifalaa naanɔwa na naale pa talaa kɛlɛ.

¹⁸ Pa caya na pa tɔɲna tɔɣɔv, ɪlɛna Yesu yɔɣɔtɪ sɪ: Tɔmpa na kɛ ma heeliɣi-mɛ yoo maa cɛsɔɣi, mɑ na mpa mɛ tɔ caya na tɔ tɔkɪ ɪsɛntɔ tɔ mɔ taa nɔɣɔlv kɑ la-m kɔlɔmɔtɔ.

¹⁹ Tənaɣa Yesu ifalaa ɪsɛntaa nyɔɲa sɔsɔm, na pɑ suv-ɪ pɔɔsɔɣv kɛ kɔlvɔm kɔlvɔm. ɪnɛ sɪ: Matɔɲ pə taya ma? ɪnɛ sɪ: Matɔɲ pə taya ma?

²⁰ Tənaɣa Yesu cɔ-wɛ sɪ: Mɔ naanɔwa na naale taa nɔɣɔlvɔv. Mɑ na wei tɑ nɪɲ kɑ kpɛntɪ sɔsɔɣv kɛ nyənaya taa tɔ.

²¹ Yɔlv Pəyaya mɑ, ma sɔkɪ teitei kɛ ɪsu paa kɛɛsa ma tɔm kɛ ɪsɔ Tɔm taa tɔ. Ama wei ɪ kɑ la Yɔlv Pəyaya maya kɔlɔmɔtɔ kɛ mpv tɔ ɪ tɔm kɑ la waiyo kɛ sɔsɔm. Pɔntv ɪnɪ ye pa taa lɔlv-ɪ pɔlɛ pu lapa sana.

Tacaa sɔm tɔɔsɔɣv

(Matiyee 26:26-30; Luku 22:14-20; Kolɛntɪ I 11:23-25)

²² Ȫpɔɣɔ waatu wei Yesu na ɪ ifalaa pa tɔkaya tɔ, Yesu kpaya potopoto na ɪ sɛɛ ɪsɔ kɛ ɪ na tɔmlɛ, na ɪ faya-ɪ na ɪ cɛla ɪ ifalaa, na ɪ heeli-wɛ sɪ: Ȫmv, ma tɔnvɔv ntɛ.

²³ Pɔlɛ pə waalɪ kɛ ɪ kpaya kɔpv na ɪ sɛɛ ɪsɔ kɛ ɪ na tɔmlɛ na ɪ cɛlɛ-wɛ, na pɛlɛ pɑ nyɔɔ pa tɔna.

²⁴ ɪlɛna ɪ heeli-wɛ sɪ: Ma calɛm ntɛ mpi pə hɔlvɔɣɪ ɪsɔ nɔɣɔ pɛɛlvɔv tɔmpa na tɔ. Mpɪ pə kpɛmna yɔlaa payalɛ tɔɔ.

²⁵ Tɔmpa na kɛ ma heeliɣi-mɛ yoo maa cɛsɔɣi, ma kaa tasa sɔlvɔm pɔnɛɣɛ nyɔɔv halɛna kɔyanɲu maa tasa pə nyɔɔv kɛ ɪsɔ Kawulaya taa tɔ.

²⁶ Yesu na ɪ ifalaa pa tɛma mpv, ɪlɛna pɑ yoo acima yontu, ɪlɛna pɑ tɛɛ Olifinaa pɔɣv tɔɔ.

Piyɛɛ kpɛsɔɣv tɔm yɔɣɔtaya

(Matiyee 26:31-35; Luku 22:31-34; Yohaani 13:36-38)

²⁷ Ȫpɔɣɔ Yesu tɔma ɪ ifalaa sɪ: Mɔ tɔna ɪ kɑ yelɛ-m na ɪ sɛ. Pa ɲmaa Ȫpɔɣɔ ɪsɔ Tɔm taa sɪ: Maa kv tiikilu na heen kɑ ya yem yem.

²⁸ Ama waatu wei maa fɛ, ɪlɛna mɑ tɛɛ-mɛɣɛ nɔɣɔ kɛ Kalilee.

²⁹ Tənaɣa Piyɛɛ tɔma-ɪ sɪ: Paa pa tɔna paa yelɛ-ɲ na pɑ sɛ, mɑ ma kaa la mpv.

³⁰ Ama Yesu tɔma Piyɛɛ sɪ: Tɔmpa na kɛ ma heeliɣi-ɲ yoo maa cɛsɔɣi, n kɑ kpɛɛsɪ tɔm tɔsɔ kɛ sɔɲa ahoɔ anɛ a mayamaya sɪ n ta nyi-m kɛ n ta nyi-m na pɔcɔ kampaav koo tɔm naale nyɛm.

³¹ Ama Piyɛɛ tasa kpɛsɔɣv na tɔɲ sɪ: Paa mɑ na-ɲ tu sɪ tu sɪ kɛ. Ma kaa kpɛɛsɪ sɪ ma ta nyi-ɲ.

Ȫpɔɣɔ pa tɔna pa yɔɣɔta mpv.

Yesu sɔlɛmvɔv kɛ Ketɛsɛmanɛɛ

(Matiyee 26:36-46; Luku 22:39-46)

³² Pɔlɛ pə waalɪ pa tala timpi pa yaa sɪ Ketɛsɛmanɛɛ tɔ, ɪlɛna Yesu tɔ ɪ ifalaa sɪ: Ȫ caya cɛnɛ na mɑ polo ɪsɔ sɔlɛmvɔv kɛ hatoo cɛnɛ.

³³ Ȫpɔɣɔ ɪ kpaya Piyɛɛ na Saaki na Yohaani. Tənaɣa sɔɣɔntv na laɲwakɛllɛ sɔsɔlɛ suv-ɪ kpav,

³⁴ ɪlɛna ɪ tɔ-wɛ sɪ: Ma laɲlɛ wakɛlaa kɛ tɔtɔɣɔtɔɣɔ pə fɛɪ kɛɛsɔɣv. Ȫ caya cɛnɛ na ɪ fɛɲɣi.

³⁵ Ȫ tuusa ɪ nɔɣɔ tɔɔ kɛ pɔcɔ, ɪlɛna ɪ lun na ɪ sɔlɛmɪ sɪ ye pə wɛ pɔsɔɣv wahala waatu ɪnɛ ɪ taa kɔɔ ɪnɪ ɪ tɔɔ.

36 I sələmaa ké si: Hai, ma Caa, n pəsəyi pə təna, kəəli wahala səsə ineyə ma nyuyv təə. Paa na mpv mpi n nəkaa tə pələ pə la, pə taa wəe ma luyv nyəntv.

37 Yesu tēma mpv, ilēna í mēli í ifalaa tooso iní kin na í mayana pa tējna tom. Təna ya í pəəsə Piyē si: Simən, n too ké? N kpisa fənyuyv ké pəcə mayamaya?

38 I fəj na í sələmi, təfə í ká hoti waatv wei mayasuyv kəj-mə tə. Pááná wəe, ama tənuyv í pəsəyənə.

39 Ḿpóyó Yesu tasa tuusuyv, ilēna í tasa kulvmtv ntəyi sələmvuyv.

40 I tasa í ifalaa cələyə mələvuyv, ilēna í mayana pa tējna tom tətə. Pa kpisa pá cayana pa isē. Ilē pa ta nyí nti pá cə-í tə.

41 Yesu mələ tooso nyəm ilēna í pəəsí-wē si: I tējna tom na í hēesəyi yaa? Təv, í yele mpv, pə talaa kēlē. I nyəni, paa tv Yulv Pəyaya maya asayaa ninj taa.

42 I kulí na tə tēē. I nyəni, ma kələmətə tv tala cənē.

Yesu kpav

(Matiyee 26:47-56; Luku 22:47-53; Yohaani 18:3-12)

43 Yesu tējna yəyətaya ké mpv, ilē í ifalaa naanəwa na naale taa lēlv wei pa yaa si Yutaasi tə í talaa kēlē. Na í waalı kē yələa tuutuuma na pá təkə layalē na kpətəj. Kətələa səsaa na Iso Təm səyesələa na nyuyv nyəma pa tilina yələa mpē.

44 Yutaasi wei iní lakí Yesu kē kələmətə ké mpv tə í ka kēəsə samaa inəyi isənə í ká la təyə. I heela-wəyē si: Ye ma polaa na má wəyala wei ilē inəyələ. I kpa-í na í təkí-í teu na í tēēna.

45 Yutaasi talaa ilēna í kpətənə Yesu na í tə si: Tacaa.

Ilēna í wəyalí-í.

46 Ḿpóyó samaa iní í tv ninj ké Yesu təə na pá kpa-í.

47 Təna ya mpa na Yesu paa wē tənə tə pa taa nəyolv í kpēē í layatē na í lo kətolv səsə təmlē tv njkənyuyv na í kəəli tēfəj.

48 Ilēna Yesu pəəsí samaa si: I kəj-í-m kpav na í nəkí na í kpakəyi layalē na kpətəj tə, maya njmulv isayav ké?

49 Ma na-məyē Iso təsēlē səsəlē taa kē kuyēēj tənaya na má səyesəyi. Pəyēlē í ta kpa-m. Ama pə lapa isəntəyə si pə la isənə paa njmaa Iso Təm taa tə.

50 Tənaya Yesu ifalaa tənə yelə-í na pá se na pá tēē.

51 Pə pamna ifepu nəyolv í ka taka kunti tike na í təj Yesu waalı. Pa siisaa si pa kpaa ifepu iní,

52 ilēna kunti fiti na í yele na í tēē tapakpetē təyələyəlí.

Yesu ponav ké Kotuyv səsənjkv taa

(Matiyee 26:57-68; Luku 22:54-55,63-71; Yohaani 18:13-14,19-24)

53 Ḿpóyó Yesu kpələa pona Yesu kē kətələa wulav tē, na pá mayana kətələa səsaa na nyuyv nyəma na Iso Təm səyesələa pa kota tənə.

54 Piyēē tənaya Yesu kē táálórí təə, halənə í tala kətələa wulav taya təə. Ilēna í caya tənə na í na təmlē nyəma pá holiyi kəkə.

55 Ḿpóyó kətələa səsaa na Kotuyv səsənjkv nyəma pēeka taalı wei paa tv Yesu na pá hiki mpaav na pá kv-í tə, na pá kpisi.

56 Ilēna yələa pəyalē náá kulí na pá tēj si: Taalı ineyē í lapa, ineyē í lapa. Lələa si ineyē, na pá tayanəyi pa taa pa tike ké kpēesuyv.

57 Na lələa náá lu yem na pá looli təm na pá suu-í si:

58 Tə nu Yesu yəyətəa si iní í ká yəkí Iso təsēlē səsəlē tənē, nte yələa ninj njmawa tə. Iní í ká lēti kofatē nte yulv ninj kaa njma təyə kuyēēj tooso wulē.

59 Paa na mpv pa təm ta kaa.

⁶⁰ Ǻpǽyǽ kǽtǽlaa wulav kǽla pa tǽna pa isǽntaa na í pǽǽsi Yesu si: N kaa yǽyǽtǽ?
Suweye yǽlaa panǽ pa yǽyǽtǽyǽna-ŋ ye?

⁶¹ Ama Yesu suma, í ta cǽ si pǽlv. Ǽlǽna kǽtǽlaa wulav tasa-í pǽǽsuyǽ si: Nyayǽle
Ǽǽ wei pa pǽyǽlvǽyǽ tǽ í pǽyǽlv Mesii?

⁶² Tǽnaya Yesu cǽ-í si: Nn, ma mayamaya kǽle. Na mǽ tǽna tǽpai í kǽ na Yǽlv
Pǽyaya mǽ na mǽ caya Ǽǽ tǽŋ tǽna tv kǽŋkǽŋ taa. Na í kǽ na-m isǽtaa ŋmuntǽ taa
na mǽ tiiki.

⁶³ Tǽnaya kǽtǽlaa wulav cǽla í wontu na í tǽ si: Seliya nyǽma mpaya tǽ tasǽyǽ
pǽǽkǽyǽ tǽtǽ.

⁶⁴ Mǽ mayamaya í ná isǽna í kpa Ǽǽ tǽǽ tǽyǽle. Tǽv, í na-we? Ǻpǽyǽ pa tǽna pa
tǽma si í tǽm sǽpaya, paa kv-í kǽ.

⁶⁵ Tǽnaya yǽlaa mpǽ pa Ǽlǽa suv-í ntayama tǽv, na pǽ takǽ í isǽntǽǽ na pǽ mapǽ-í
ŋkuma, na pǽ pǽǽsi-í si: Kpǽye wei í mapǽ-ŋ tǽ.

Pǽle pǽ waalı yoolaa kpaya Yesu na pǽ mapǽ-í kataasi.

Piyǽe kpǽesuyǽ

(Matiyee 26:69-75; Luku 22:56-62; Yohaani 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Piyǽe ka we taya tǽǽ kǽ atǽye mpǽ tǽyǽ kǽtǽlaa wulav tǽmlǽ tv alǽ nyǽŋ nǽyǽlv
í kǽma

⁶⁷ na í mayana-í na í holiyi kǽkǽ, na í nyǽni-í tǽpǽŋŋ na í tǽ si: Nyǽ tǽtǽ, n ka we
Nasǽlǽtǽ tv Yesu unǽ í kinj.

⁶⁸ Ǻpǽyǽ Piyǽe kpǽesaa na í tǽ si: Ma ta nyǽ nti n yǽyǽtǽyǽ mpǽ tǽ. Ma ta cǽkǽna-
ti.

Pǽle pǽ waalı kǽ Piyǽe lǽwa na í polo kpaaŋ taa. [Ǽlǽna kampaav koo.]

⁶⁹ Tǽnaya tǽmlǽ tv alǽ nyǽŋ unǽ í tayana-í nav, na í tasa í na mpa paa we tǽna tǽyǽ
heeluyǽ si: Pa taa mpǽyǽle na apǽlv unǽ tǽtǽ.

⁷⁰ Ǻpǽyǽ Piyǽe tayana kpǽesuyǽ. Pǽ lapa laasaya Ǽlǽna mpa paa we tǽna tǽ pǽ tǽ
Piyǽe si: Nyǽ, n ta laŋ yǽlaa mpǽ pa taa nǽyǽlv. Pǽ taya pǽlv tǽǽ, n kǽ Kalilee tv tǽ
se.

⁷¹ Ǻpǽyǽ Piyǽe kpǽesaa tǽlalala na í tuu na í tǽ si: Na Ǽǽ, ma ta nyǽ apǽlv wei í
tǽm í yǽyǽtǽyǽ tǽ.

⁷² Tǽnaya kampaav lǽla kǽǽ ke tǽm naale nyǽm, Ǽlǽna Piyǽe tǽǽsi nti Yesu ka
yǽyǽtǽ-í tǽ tǽ tǽ si: Mpi pu takǽ kampaav kǽǽ naale nyǽm tǽ n tǽma tǽm toosoŋǽ
kpǽesuyǽ si n ta nyǽ-m kǽ n ta nyǽ-m. Ǽlǽna Piyǽe wii Ǽǽlvǽm.

15

Yesu ponav ke Pilati

(Matiyee 27:1-2,11-14; Luku 23:1-5; Yohaani 18:28-38)

¹ Kǽtǽlaa sǽsaa, na nyǽyǽ nyǽma, na Ǽǽ Tǽm sǽyǽsǽlaa, na Kotuyǽ sǽsǽǽ
nyǽma pa kota tǽmaya tananǽ kǽpǽŋkv tǽe si pa paasǽyǽna Yesu tǽm. Ǻpǽyǽ pa
hǽka-í na pǽ kpaya-í na pǽ polo pǽ cǽla Pilati.

² Tǽnaya Pilati pǽǽsa-í si: Nyayǽle Yuta nyǽma wulav sǽsǽ unǽyǽ?

Ǽlǽna Yesu cǽ-í si: Ntǽyǽle n yǽyǽtǽ mpǽ.

³ Na kǽtǽlaa sǽsaa náa tǽŋ si í lapa taalǽnaa ke sǽsǽm kǽ.

⁴ Tǽnaya Pilati tasa-í pǽǽsuyǽ si: N sumaya? Nyǽni pa tǽŋyǽyǽ si n lapa pǽne na
pǽne tǽ.

⁵ Ama Yesu tá cǽ si pǽlv. Ǽlǽna pǽ la Pilati ke piti kǽ sǽsǽm.

Ǽǽle sǽesuyǽ ke Yesu kvǽyǽ tǽǽ

(Matiyee 27:15-26; Luku 23:13-25; Yohaani 18:39-19:16)

⁶ Paa Tεεv acima wena Pilatı tüləyi saləka tı nəyəl vwei samaa caa sı pá tıli təy.

⁷ Pə pamna apalı nəyəl vwei pa yaa sı Palapaası tə, í na ləlaa paa kúwa yul ke tetı təm yooı ŋku kú kulaa tə kú taa na pá təkə-weyε saləka.

⁸ Ḿpúyú samaa kulaa na pá kpa na pá mayana Pilatı sı í la-wε isı ı tu lakı-wε tə.

⁹ Tənaγa Pilatı pəəsə-wε sı: Í caa má tıli-meyε Yuta nyéma wulav səsə na?

¹⁰ Pə taγa pulv tə kə ı pəəsə-weyε mpv, ı ka nyəmayə təkəlekele sı isəseεmlε tə kə kətəlaa səsaa ka pona-ı Yesu.

¹¹ Ama kətəlaa səsaa mpε pa seγesəna yəlaa sı pá tə sı Palapaası ke pá tıli-wε.

¹² Ḿpúyú Pilatı taγana samaa ke pəəsuyv sı: Təv, isənaγa í caa má lana mə Yuta nyéma wulav səsə unı?

¹³ Tənaγa pa mapa kapusi sı: Kamı-ı səm tesika tə.

¹⁴ İlena Pilatı pəəsı-wε sı: İle isayətv ntiyi ı lapa?

Ḿpúyú pa tasa kapusi mapv na təŋ sı: Kamı-ı səm tesika tə, kamı-ı səm tesika tə.

¹⁵ Pilatı səlaa sı samaa unı ı laŋle í hεεna-ı, İlena í tıli Palapaası, na í yele na pá casa Yesu ke akpatεε. İlena í kpaya-ı na í cεle-wε sı pá polo pá kamı-ı səm tesika tə.

Yoolaa paanav ke Yesu

(Matiyee 27:27-31; Yohaanı 19:2-3)

¹⁶ Ḿpúyú yoolaa pona Yesu kə kufənεε təyaya taγa tə, İlena pa yaa pa loŋa tənə.

¹⁷ Ḿpúyú pa suu Yesu kə capa kuseem təkpaı, na pá lıv səwa ke ntenuyı na pá te ı nyəy.

¹⁸ İlena pá seε-ı sı: Yuta nyéma wulav səsə, fə.

¹⁹ Na pá makı ı nyəy taa kə kpátúyú, na pá tə ı tə kə ntayama, na pá luŋiyı ı tεε kə akula ke teu təkulakula.

²⁰ Pa tεma-ı paanav ke mpv, İlena pá wəχəsı capa kuseem unı, na pá mələna-ı ı wontu. İlena pá luna-ı sı pa kaŋı-ı səm tesika tə.

Yesu kam

(Matiyee 27:32-44; Luku 23:26-43; Yohaanı 19:17-27)

²¹ Pə pamna Silεenı tu nəyəl nā luna taale, pa yaa-ı sı Siməŋ. Í kə Aləkəsantəli na Lufusi pa caa. Tənaγa pa kpipa ıle na təŋ sı í səyəli Yesu tesika ŋkε.

²² Ḿpúyú pa pona Yesu kə timpi pa yaa sı Kələkəta tə. (Pə huwεε nté sı nyompəyolaya tε).

²³ Ḿpúyú pa nyəma sı pa cεləyi-ı suləm mpi pə taa pa sita kəle nte pa yaa sı miili tə sı í nyə. Ama Yesu kisa nyəv.

²⁴ Pə waalı kə pa kama-ı səm tesika tə, na pá tə tεtε kə ı wontu tə sı pa nyəŋ isəna paa wei ı ká hiki tə na pəcə pá tala-tı.

²⁵ Waatv wei pa kaŋaya-ı mpv tə pə wε tanaŋ ilim kaləfu pəyolayafεi naanwə tə.

²⁶ Ḿpúyú pa lapa lapa na pá ŋmaa ı tə sı: Yuta nyéma wulav səsə. Pa lapa řhpúyú sı pə huli mpi pə tə pa lapa-ı mpv tə.

²⁷ Pa kpεŋna í na ŋmulaa ke naale na pá ká səm tesikası tə, ləlv ke ı ntəyəŋ tə, na ləlv ke ı mpətəŋ tə, [

²⁸ sı pə la isı paa ŋmaawa İso Təm taa tə sı: Asayaa taa kə pa tv-ı.]

²⁹ Yəlaa mpa paa təkayana tənə tō pelə pa kpeetəyi nyōn na pá tũki-ı sı: Anyan̄ka, matōn̄ nyá tāmna sı n̄ yōkəyi İso təsəele səsəole na ĩ tayanı kofate ke ģmau ke kuyeyē tooso taa.

³⁰ Waası nyá tı ıle. Lu tesika tō na ĩ tii ıle.

³¹ M̄p̄yó na kətəlaa səsaa na İso Təm seyesəlaa tətō. Pele pa tər̄na-ı paanav na pá yōtəyi pa tēma sı, ı yapa ləlaa nyōn̄ isənaya na í kaa pəsı na í ya ı mayamaya ı nyəŋku.

³² Pəntəta İseyeli wulav səsə Mesii í lu tesika tō na í tii na tē ná na tē tisi.

Pə kpeŋna í na mpa paa kama tō na pele pá tũki-ı tətō.

Yesu h̄eɛv

(Matiyee 27:45-56; Luku 23:44-49; Yohaani 19:28-30)

³³ Pə kōma na pə tala ilim sikuyu, ılena səkpetuyv nyala ıcate tō haləna ilim kpili.

³⁴ İlim kpila mpv, ılena Yesu kiisina n̄yō səsəya sı: Eloi, Eloi, Lema sapatani. (Na tələ tē h̄w̄eɛ nté sı: Ma İso ma İso, pepe tō ke n̄ lə-m?)

³⁵ Mpa paa wē tənə tō pa taa ləlaa nu mpv, ılena pá tō sı: İ nu, ı yaana ntəyē İlii.

³⁶ ılena pa taa n̄yōlv kpaɣa asewa na í polo í lii kpaləkpam saŋ ke lōm konyəŋəm napəli pə taa na í tũv kpat̄yó n̄yō taa na í h̄uli Yesu sı í nyō. Na ı tō sı: İ yele na tē ná İlii ká kō na í tisi-ı yaa isəna?

³⁷ Tənaya Yesu kiisa səsəm ılena í h̄eɛ.

³⁸ M̄p̄yó puv̄v səsəov̄ ŋku kv̄ kaya İso təsəele taa tō kv̄ faya kv̄ h̄eku taa ké hun̄ naale ke yem ke hatoo isətəa na pə kaləsəna ate.

³⁹ Lom̄ yoolaa səsə wēi ı ka səŋa Yesu isəntaa tō ı na isəna Yesu tēma kiisuyv na í sı tō. ılena í tō sı: Təmp̄ana, yōlv̄ ıne ı ké İso Pəyaya.

⁴⁰ Alaa napəli paa səŋa pooluŋ na pá nyənəyi. Makətala Malı ka wē pa h̄eku. ılena pə kaası Saaki səkpele na Yosee pa too Malı na Salomee tətō.

⁴¹ Alaa mp̄e pa tər̄aya Yesu ké saa wēi ı ka wē Kalilee tō na pá caləsəyi-ı. Na pə kaasa alaa ləlaa payale mpa í na-wē paa kpawa Yosalem tō.

Yesu pim

(Matiyee 27:57-61; Luku 23:50-55; Yohaani 19:38-42)

⁴² Pə pamna kuyaku ŋkuyv pa lakı acima səlv̄. Mpi tō pə fəŋ kuyaku k̄h̄eɛsuyv ké. M̄p̄yó pə kōma na pə k̄eɛsı taanaya,

⁴³ ılena Alimatee Yosef̄v̄ kō. Mp̄e pa kotayana kotuyu səsəov̄ ŋku, na yəlaa t̄okayana-ı ké. İ mayamaya ı ka kəŋayana İso Kawulaya tō. Yosef̄v̄ ıni ı nyaya apalov̄ ke teu na í polo í mayana Pilatı na í səl̄mı-ı sı ı k̄pakəyi sət̄v̄.

⁴⁴ Ama pə lapa Pilatı ke piti ke isəna ı səpa l̄ŋ ke mpv̄ tō. ılena í yaa yoolu na í p̄əsı-ı sı: Yesu səpa tō pə leelaa.

⁴⁵ Yoolu heela-ı pə təmp̄ana, ılena í ha Yosef̄v̄ ke mpaav̄ sı í polo na í kpaɣa sət̄v̄.

⁴⁶ M̄p̄yó Yosef̄v̄ yapa kpon̄kpontu tōŋ nyəntv̄ n̄ti pa yaa sı l̄ŋ tō tər̄ŋkahul̄ŋa, na í tisi sət̄v̄ ke tesika tō na í takı-ı p̄ŋkahul̄ŋa ŋke. ılena í polo í pimi-ı pəlaav̄ ŋku pa hula k̄kpamuyv̄ taa tō kv̄ taa. ılena í pilimi puv̄ səsəov̄ nak̄lı na í sulı pəlaav̄ n̄yō.

⁴⁷ Makətala Malı na Yosee too Malı paa wē na pá naaki timpi pa pima-ı tō.

Yesu fem

(Matiyee 28:1-8; Luku 24:1-12; Yohaani 20:1-10)

¹ Ḳpóyó kuyaku kuhəsuyu tewa, iləna Makətala Malı na Saakı too Malı na Salomee pá ya nim səsəy nyəm sı pa puki na pá sayalı Yesu ké pəlaav taa.

² Ḳpóyó cimaası wule pa kula tanan təpam na pá polo pəlaav kin ke ilim luw waatu.

³ Pa pəsəya təma sı: Awe ká tuli-tuyv piw nkuyv pəlaav nəyɔ ile?

⁴ Pa kusa pa ise iləna pá na sı pa təma piw səsəw nkuyv pilimuɣu na pá su kpeerja. Ku tɔɔ teu ké.

⁵ Iləna pá suv pəlaav taa na pá mayana ifepu nəyɔlv na í suu capa kuhəlvəm na í caya ntəyən tɔɔ. Ḳpóyó səyɔntv lapa-wɛ.

⁶ Iləna ifepu unı í heeli-wɛ sı: Səyɔntv í taa la-mɛ. Nasaletı Yesu wei pa kama səm tesika tɔɔ təyɔ í pɛəkəy. İ fema, ı fɛi cənɛ. İ nyənı, ı naa timpı paa husa-ı tɔ.

⁷ Tɔv, í polo í heeli ı ifalaa ləlaa na Piyɛ sı ı tɛ-mɛyɛ nəyɔ ke Kalilee, tənaya í ká mayana-ı isı ı ka heela-mɛ tɔ.

⁸ Pa lu pəlaav taa na səyɔntv pu-wɛ təkənkan na pá seliyi. Ḳpóyó pa sewa na pa səyɔntv katatəlaya tɔɔ pa ta pəsi na pá heeli nəyɔlv sı pulv.

Makətala Malı na Yesu

(Matiyee 28:9-10; Yohaani 20:11-18)

⁹ Yesu fem Ḳpóyó cimaası tanan kupankv tɛ tɔ, Makətala Malı tɔɔ ké ı caala luw. Alı unı ı waalı ké Yesu ka təyənə aləyaa naatosompəyɔlaya.

¹⁰ Tənaya Malı unı ı kulaa na í pona laapaalı ke í na mpa paa wɛɛ na pá caya ləyaya na pá wiiki tɔ.

¹¹ Alı unı ı heela-wɛyɛ mpv sı Yesu wɛna ı weesuyv na unı ı mayamaya ı na-ı tɔ. Pa ta mv ı tɔm.

Yesu na tillaa naale pa tɔm

(Luku 24:13-35)

¹² Pəle pə waalı Yesu lu pa taa naale tɔɔ na wɛɛtv ləntı ke waatu wei pɛle pa wɛ mpaav taa na pá puki tawa taa tɔ.

¹³ Ḳpóyó pɛle pa məlaa na pá heeli ləlaa, na pɛle tɔtɔ pa ta mv-tı.

Yesu ifalaa tɔɔ luw

(Matiyee 28:16-20; Luku 24:36-49; Yohaani 20:19-23; Tillaa Təmlɛ 1:6-8)

¹⁴ Pə waalı ké Yesu lu ı ifalaa naanəwa na kəlvəm tɔɔ ké waatu wei pa caya təyɔv tɔ, na í kaləna-wɛ sı: Pepe tɔɔ ké í lapa katɛ na mə lanja la kpusən na pá heeli-mɛ sı ma fema na í ta tisi.

¹⁵ Pəle pə waalı ı təma-wɛ sı: İ ya antulinya tənə taa na í heeli paa wei ké ma Laapaalı Kupan.

¹⁶ Ye wei ı mɔwa na pá sə-ı ləv ləm, pu ya pɔntv nyuyv. Ama ye wei ı kisa tə mɔyɔ, paa kv pɔntv tɔm.

¹⁷ Ye mpa pa mɔwa, piti təma nna paa la təyɔlv. Paa təyənı aləyaa na ma tən, na pá yəyɔtı nsəma lənnə.

¹⁸ Paa kpa tɔma na pa nin, yaa pá nyɔv kɔv wɛna a kvɣı yəlaa tɔ, pə kaa la-wɛyɛ pulv. Paa tənı kutəntənəa tɔɔ ké nin na pə waa-wɛ.

Yesu kpav ke isə

(Luku 24:50-53; Tillaa Təmlɛ 1:9-11)

¹⁹ Tacaa Yesu təma ı ifalaa ke yəyɔtənəv ke mpv, iləna pə kpaası-ı isətəa na í caya ləv kənkan taa.

²⁰ Ǿpəgəy ı ıfala na ná tewa na pǾ heeliyi Laapaalı Kupaŋ ke pa tımpı. Taca ka we pa waalı kǿ pa kulaputə taa na ı kusəyi pa waasənaa nyəəŋ na piti təma wena a təŋna lapu tə.]

LAAPAALI KUPANJ WEI

LUKU ŊMAAWA TŌ

Kutuluṭu

Takəlaya kanɛ ka tɔ Luku ta kɛ Yuta tɔ, Kələɛki tɔ kɛ, ɪ tɛmlɛ ntɛ lokotulo tɛmlɛ. Luku caakaya si ɪ hóló si Yesu kɛ yəlaa tənə waasulɔ ɪ lɛna ɪ kɛɛsi Yesu lulɔŋ nyóma kɛ pə kpəyau Yosɛɛfɔ tɔ haləna Atam. Mpi tɔ, yəlaa tənə cɔsɔ kɛlɛ.

Yesu ta kɛ Yuta nyóma tike nyəŋ, ɪ sɔla yəlaa tənaya, kasayampiya na konyontɔnaa. ɪ kəmayə si ɪ pɛkəyɪ mpa pa lepa tɔ na ɪ waasi-wɛ (19:10).

Isəna pə faya Luku takəlaya tɔ:

Yesu lulɔyɔ na ɪ pəcaatu, titite 1-2

Yesu tɛmlɛ tayanɔyɔ, titite 3-4

Yesu tɛmlɛ kɛ Kalilee, titite 5-9

Yesu pote kɛ Yosalem, titite 10:1-19:27

Yesu tɛmlɛ kɛ Yosalem, titite 19:28-21:1-38

Yesu sɔm na ɪ fem, titite 22-24

Mpi pə tɔɔ Luku ŋmaa takəlaya kanɛ tɔ

¹ Ma yulɔ Teufili, yəlaa payalɛ mayasaa si pə kɛɛsi mpi pə lapa tá hɛkɔ taa tɔyɔ takəlaya taa.

² Isu mpa pa nana pa ɪ sɛ kɛ pə kancaalaya na pá pəsi Isə Təm tɛmlɛ nyóma tɔ.

³ Ma mayamaya ma tɛma yasuyɔ kɛ pə kpəyau tɔm ntɪ tɔ kancaalaya tɔ, na ma nawa pə tampana tənə. Pə tɔɔ kɛ pə lapa-m teu si má kɛɛsi-ŋ tɔm ntɪ tɔ tənə tɔcɔŋ ma yulɔ kupan.

⁴ Si ń cɛkəna pə tənə mpi pa sɛyɛsa-ŋ tɔ pə tampana kɛ teu.

Isətaa tillu si paa lɔlɪ Isə lɔm sɔlɔ Yohaani

⁵ Yuta wulav sɔsɔ Helɔti waatu taa, kɔtulɔ nɔyɔlɔ ɪ ka wɛ Apiya kɔtələa loonja taa, pá yaa-ɪ si Sakali. ɪ alɔ ka kɛ kɔtulɔ Aləŋ lulɔyɔ tɔ, pa yaa ɪ lɛ si ɪ lisapɛti.

⁶ Pa naalɛ ɪnɪ pa tɔntɛ ka kɛɛsa Isə kɛ. Pəcɔ pa tənaya Tacaa kusəsutɔ na ɪ kɔheelitɔ tənaya teitei.

⁷ ɪ lisapɛti ka kɛ kaalɔlaya, ɪ lɛ pa fɛina pəyaya. Pəyɛlɛ pa naalɛ ɪnɪ pa puwa.

⁸ Mpóyó kuyaku nakulɪ pə tala Sakali loonja tɛmlɛ waatu, ɪ lɛna ɪ polo na ɪ tənəna kɔtuyɔ tɛmlɛ lapɔ kɛ Isə tɛsɛɛlɛ taa.

⁹ Mpóyó pa tɔ tɛtɛ isɪ kɔtələa lakɪ tɔ, ɪ lɛna pə kpa Sakali si ɪ sɔv na ɪ wɔ tulaalɔnaa kɛ hatoo kɔtaya tɔlatɛ tɔɔ.

¹⁰ Na yəlaa samaa tənə wɛ awalɪ na pá tənəna Isə səlɛmuyɔ kɛ tulaalɔ wəpu waatu.

¹¹ Tənaya Tacaa isətaa tillu nɔyɔlɔ ɪ lu Sakali tɔɔ na ɪ səŋ tulaalɔ kɔtaya təwɔtɛ ntɔyɔŋ tɔɔ.

¹² Waatu wei Sakali nawa isətaa tillu ɪ lɛna sɔyɔntɔ kpa-ɪ na ɪ lanjɛ cɛ.

¹³ Ama isətaa tillu heela-ɪ si: Sakali taa nyá, Isə mu nyá səlɛmuyɔ. Nyá alɔ ɪ lisapɛti ká lɔlɪ-ŋ apalɔpəyaya, na ń ká ha-kɛyɛ hɛtɛ si Yohaani.

¹⁴ Nyá lanjɛ ká hɛɛna-kɛ pə tɔ fɛi, na payalɛ lanja ká hɔlɛmənə ka lulɔyɔ.

¹⁵ Pə taya pulɔ, kaa la sɔsɔ kɛ Tacaa isəntaa. Ka kaa tənə sɔlɔmayə yaa konyonyɔm kɔkɔkɔm napəlɪ. Feesuyɔ Nanjɛtɔ tɔŋ ká wɛɛ ka taa kɛ sɔsɔm kɛ hatoo ka tɔɔ lotu taa.

¹⁶ Kaa mənəna Isɛyɛli nyóma payalɛ kɛ pa Caa Isə kɪŋ.

¹⁷ Kaa yoosi ka tæmle ke Iso isentaa na Feesuyu Nanjtu tonj. Ka læmayasæle na ka tonj ká wæe isu Ilii. Kaa kpenti caanaa na pa piya. Kaa la na kaanutõnaa tøj tampana. Kaa la mþýý sɪ ká tayanɪ Tacaa ke yælaa kɔpampama mpa pa muna i tæmle lapu tɔ.

¹⁸ Tænaya Sakali cɔ isɔtaa tillu sɪ: Nyá tɔm tønɛ tɔ wɛ muɣu ntɛ? Pɛ taya pulu, ma wɛw isɛntɔ tɔ, ma puwaya. Pécɔ ma alu mayamaya ná puwa.

¹⁹ Mþýý isɔtaa tillu cɔ-i sɪ: Maya Kapiyɛɛ ké, Iso cɔlɔɔ ma wɛɛ. Inɪ i tilina-m sɪ má yɔɔtænɔna-ŋ na má heeli-ŋ tɔm kɔpantu tønɛ.

²⁰ Mpi pɛ tɔɔ n ta tɔna ma tɔm nti tu tɛ na té la tampana ke tɔ waatu tɔ pɛ tɔɔ n ká la kamumuka. Nyá nɔɔ kaa kuli, halɔna wule ntɛ ma tɔm tønɛ tu la isu ma yɔɔtɔyɔ tɔ.

²¹ Waatu inɪ tɔ na yælaa wɛ awali ké na pá tanja Sakali na piti ké mpi pɛ tɔɔ i taanja sɔsɔm ke hatoo pɛ taa tɔna tɔ.

²² Waatu wei i luwa tɔ i ta pɛsɪ na í yɔɔtænɔna-wɛ. Ilɛna pɛlɛ pá cɛkænɔ sɪ i ná puluɣu pɛ taa tɔna. Mþýý i yɔɔtænɔna-wɛ na nin, na i nɔɔ sula mpu.

²³ Sakali tæmle kuyɛɛŋ tɛma Iso tɛsɛɛlɛ sɔsɔlɛ taa, ilɛna í kpe.

²⁴ Pɛ lapa wɛɛ naalɛ, ilɛna i alu Ilisapɛti la teu. Mþýý i ŋmɛla isɔtɔnaa kakpasɪ na í tɔ sɪ:

²⁵ Tacaa læsɔyɔ ma fɛɛlɛ tønɛyɛ pənɛntɛyɛ yælaa taa tɔ, kɔpantu ke i lapa-m sɔsɔm.

Iso tillu sɪ paa lɔlɪ Yesu

²⁶ Pɛ kama na Ilisapɛti isɔtɔnaa la naatoso, ilɛna Iso tili isɔtaa tillu Kapiyɛɛ ke Kalileɛ ɪcatɛ ntɛ pa yaa sɪ Nasalɛti tɔ tɔ taa ké pɛɛlɔ nɔyɔlɔ i kinj.

²⁷ Pɛɛlɔ inɔɔɪ Tafiiti lɔlɔyɔ taa tu Yosɛɛfu ka mɔsaa, na pá yaa-i sɪ Malɪ.

²⁸ Isɔtaa tillu pola i kinj na í tɔmɪ-i sɪ: Ma sɛɛ-ŋ. Tacaa wɛ nyá waali ké, i hula-ŋ pɛɛlɛ pɛ tu fɛi.

²⁹ Mþýý Malɪ lanjɛ cɛpænɔ isɔtaa tillu tɔm ntɔyɪ sɔsɔm, na í mayasɪ sɛɛtu nti tɔ huwɛɛ ke i taa i ta cɛkænɔ.

³⁰ Mþýý isɔtaa tillu tɔma-i sɪ: Malɪ taa nyá, kɔpantu ke Iso caana-ŋ.

³¹ Nyænɪ, n ká la teu, n ká lɔlɪ apalɔpu na n yaa-i sɪ Yesu.

³² I ká la sɔsɔ na paa yaa-i sɪ isɔtaa Iso Sɔsɔ Pɔyalɔ. Tacaa Iso ká cɛɛ-i i lɔŋcɛ Tafiiti kawulaya.

³³ I ká la Yakɔpu piitim nyéma wulav sɔsɔ ke tam tɔɔ, i kawulaya kaa su tənaya.

³⁴ Mþýý Malɪ pɔɔsa isɔtaa tillu sɪ: Isənayalɛ pu la mpu na má ta nyɛnta apalɔ?

³⁵ Ilɛna isɔtaa tillu cɔ Malɪ sɪ: Feesuyu Nanjtu ká tiina nyá tɔɔ, na isɔtaa Iso Sɔsɔ ká lana i toma ke nyá kinj. Pɛ tɔɔ ké pɔyaya ŋka n ká lɔlɪ tɔ paa yaa-ke sɪ yɔlɔ nanjtu na Iso Pɔyalɔ.

³⁶ Nyænɪ, nyá lɔlɔyɔ tu Ilisapɛti wei pa yaakaya kaalɔlaya tɔ, i haya apalɔpɔyaya hoɔɔ na i kpatɔlaya, halɪ i isɔtɔnaa naatoso kɔlɔ.

³⁷ Pɛ taya pulu, Iso tá kpisi pulɔpu se.

³⁸ Mþýý Malɪ tɔma sɪ: Ma tu ké Tacaa tæmle tu ké. Iso í mu nyá nɔɔɔ. Ilɛna isɔtaa tillu yɛɛ-i na í tɛɛ.

Malɪ puki Ilisapɛti ke wiiluyɔ

³⁹ Wɛɛ anɪ a taa ké Malɪ kulaa na í lɔɔɔ i tɔyɪ Yuta ɪcatɛ natɔlɪ tɔ taa ké póón taa.

⁴⁰ I talaa ilɛna í suv Sakali tɔyaya na í sɛɛ Ilisapɛti.

⁴¹ Waatu wei Ilisapɛti nu Malɪ sɛɛtu ke kpakpaa tɔ, mþýý i taa pɔyaya yɔkaa na Feesuyu Nanjtu tonj tii i tɔɔ.

⁴² Na í yəḡətəna nəḡə səsaya si: Iso koola-ŋ kupaŋtu ke alaa taa, na í koola pəyaya ŋka n ka luli təḡə kupaŋtu tətə.

⁴³ Halí ma taka ma tətə kele wei í ka luli ma Caa tə í kəma cəw na?

⁴⁴ Ma nu nyá seetu na ma taa pəyaya yəkəna laŋhuləmle ke kpakpaa.

⁴⁵ Ama n nu lelen yoo. Pə taya pulu, n tēma nyá taa na təm nti Tacaa heela-ŋ si í ká la-ŋ tə.

Mali yoo yontu

⁴⁶ Mpóyú Mali təma si:

Ma sama Iso ké hatoo ma lotu taa ké í kəlvu tətə.

⁴⁷ Ma laŋle huluməna ma waasulu Iso pə tu feli.

⁴⁸ Pə taya pulu,

í nawa í təmle tu kunyontu má.

Saŋa waali yəlaa tēna ká yaa-m si lelen nulu.

⁴⁹ Pə taya pulu, Toma tēna tu lapa-m

kupaŋtu səsəntu ke səsəm.

Ama í hətə ké səsəle ké.

⁵⁰ Í wiiki mpa pa nyaŋna-í

na pá see-í tə pa pətətəle ke paa pepe wule.

⁵¹ Í hula í toma ke səsəm.

Í yasa mpa pa lotu taa we isəcaw hūwee tə.

⁵² Í kusa awulaa səsaa ke pa kumlee tətə,
na í təḡəni-we.

Í kusa kunyontunaa nyəŋ.

⁵³ Í haḡasa nyəḡətnaa ke təḡəŋa kupaŋka.

Í təḡəna toŋtnaa ke niŋ naanwa.

⁵⁴ Í seena í ifalaa Iseyeli nyəma tətə.

Í lapa nti í ka si ta ləŋcənaa si í ká la tə.

⁵⁵ Isu í ka heeluyu ta caanaa Apələham

na í piitim nyəma ke tam tətə tə.

⁵⁶ Mali caya Ilisapeti kiŋ isu isətnaa tooso, ilena í kpe.

Iso ləm səlv Yohaani ləlvu

⁵⁷ Pə kəma na pə tala Ilisapeti ləlvu, ilena í luli apaləpəyaya.

⁵⁸ Mpóyú í cəlo nyəma na í ləlvu nyəma nuwa si Tacaa lapa-í kupaŋtu ke səsəm.
Iləna pa na-í pá kpenti na pa laŋa hee səsəm.

⁵⁹ Pəyaya kuyeeŋ lapa pələfei naanwa iləna pá kə-keye pəlvu, na pá tən si pa ha-keye ka caa hətə si Sakali.

⁶⁰ Təŋaya ka too yəḡətəa si: Aai, Yohaani ke paa yaa-ke.

⁶¹ Mpóyú pəle pa təma si: Nyá ləlvu taa aweye paa yaawa hətə híé?

⁶² Təŋaya pa yəḡətəna ka caa na niŋ si pa naa nte í luyu wee si pá yaa-ke tə.

⁶³ Mpóyú í hulaa si pá kəna-í kpaata. Pa kənaa, iləna í ŋmaa si ka hətə nté Yohaani. Iləna pə la pa təŋaya piti.

⁶⁴ Təŋaya Sakali nsəmle hətə kpakpaa na í suv yəḡətəya, na í saŋ Iso na nəḡə səsəya.

⁶⁵ Mpóyú səḡəntu kpa pa cəlo nyəma tēna, na Yuta póŋ taa nyəma tēna lakaya tə faaci.

⁶⁶ Pa tēna mpa pa nuwa təm tēne tə pa maḡasa-təyi pa taa na pá tən si: Pepeye pəyaya kane kaa tē na ká la?

Pə taya pulu, Tacaa ka we ka waali ké teu ké.

Sakali ná cele nyäntu na í kéesäyi-täyi yontu taa

⁶⁷ M'póyó Feesuyu Nanjtu tonj koləna Sakali ke səsəm, na í ná təmnaa na í sūv tə yəyətuy sɪ:

⁶⁸ Tə sa Tacaɐ Iseyeli Isə.

I paasəna ɪ yəlaa ke nəənə.

I heta-tuyv tá yomle.

⁶⁹ I ləsa-tuyv waasulv wei ɪ wəna toma təyɔ
ɪ təmle tv Tafiiti ləlvuyv taa.

⁷⁰ Mpu inəyi ɪ ka lapa na ɪ kuyəyətutu
teləsəlaa kupama kpaali.

⁷¹ Halɪ ɪ su ɪ nəyɔ sɪ ɪ ká ya-tuyv
ta kolontunaa na mpa pa luyv fɛi-tv tɔ pa ninj taa.

⁷² Na í wii ta caanaa caanaa pətətəle,
na í təsɪ nəəsɪ pɛelvuyv kupam mpi
í na-we paa pɛelaa na tampana tɔ.

⁷³ I ka tu yəyətəna tuunav ke m'póyó
tá caanaa caanaa caa səsə Apəlaham kinj ké,

⁷⁴ sɪ ɪ ká ya-tuyv ta kolontunaa ninj taa,
na tɔ paasəna ɪ luyv nyəntu na səyəntu fɛi.

⁷⁵ Na tɔ wɛɛ tənənɲ ké ɪ isɛntaa.
Isayatu kaa wɛɛ haləna ta səm.

⁷⁶ Pəyaya nyá, paa yaa nyá sɪ isətaa
Isə Səsə kuyəyətutu teləsulv.

Pə taya pulv, n ká tɛɛ ta Səsə ke nəyɔ
na n tayanɪ ɪ mpaanɲ.

⁷⁷ N ká heeli ɪ yəlaa ke isəna paa la
na pa isayatu tayanɪ na pə ya pa nyəɔɲ tɔ.

⁷⁸ Ta Isə ké yulv pətətəle tv,
na ɪ húləyɪ suulu.

Ilim lukɪ tananɲ na pə tewa səsəm ke isəna tɔ,
m'póyó ɪ ka kəna tá nyuyv yavv.

⁷⁹ Pu luna isətaa na pə waasɪ mpa pa we
səkpɛtvuyv tɛɛ na pá nukɪ səm sənɲ tɔ.

Pu la na tə nyɪ alaafəya mpaav.

⁸⁰ Pəyaya tənna puw na ká nyəɲ layatu na ká caya nyutu taa. Haləna kuyanɲku
ka lu Iseyeli nyəma taa ké patəma tɔ.

2

Yesu Kilisiti ləlvuyv

(Matiyee 1:18-25)

¹ Waatu inɪ ɪ taa ké Wulav səsə Akusi kpaalaa sɪ paa kala ɪ tɛtv tənna taa yəlaa.

² Kəkaluyv kancaalaya nyəɲkv kʊnɛ kv lapa Silii kʊfənɛ Kiliniyusi pəəle taa.

³ M'póyó paa wei ɪ pola ɪ ɪcatɛ taa sɪ pá kala-ɪ.

⁴ Pə tɔɔ ké Yosɛfv luna Nasaletɪ ɪcatɛ ke Kalilee na í polo Yuta ke wulav Tafiiti
ɪcatɛ Petələhem taa,

⁵ sɪ pá kala í na ɪ amusaya ahonto Mali. Pə taya pulv, ɪ ké Tafiiti ləlvuyv taa tv.

⁶ M'póyó waatu wei pa we tənna tɔ, Mali ləlvuyv talaɐ.

⁷ Ulena ɪ ləli ɪ kancaalaya pəyaya ke apalvpəyaya. Na í husɪ-keɲɛ wontu kʊtəyɔv
tətvle taa na í takɪ-keɲɛ saalasɪ. Pə taya pulv, təcayale taa tala-weɲɛ muvlaa təsvule.

Isotaa tillu pola tiikilaa kinj

⁸ Tiikilaa napəli paa we icate nté tə tawa taa na pá fenjiyi pa kaləkəŋ ke ahoo ahoo.

⁹ Tənaŋa Tacaa isotaa tillu kəma pa kinj na Tacaa teeli na pa təo isu kəkə səsəŋka nyaləməle. Mṛóyó səyontu kpa-weye səsəm.

¹⁰ Ama isotaa tillu təma-we si: Səyontu í taa kpa-me. Pə taya pulu, ma kəmayə si ma heeliyi-me ye təm kəpantu nti yəlaa təna laŋa ká hēena teu tə.

¹¹ Təm ntəyəle si, pa lola-me ye waasulu ke saŋa ahoo ane ye Tafiiti icate taa wei í kə Tacaa Kilisiti tə.

¹² Í naa isəna í ká nyəna-í tə. Í ká mayana pa hūsa ahulum nəyolə ke wontu kutəyot tətule taa na pá taka-í saalasí.

¹³ Mṛóyó isotaa tillaa samaa tuutuuma səsə isotaa tillu uní í təo kə kpakpaa na pá saŋ Isə na yontu si:

¹⁴ Isə kele teeli tə təkpa pa ke hatoo isotaa te.

Ate yəlaa mpa í səsəlaa tə pa laŋa í hulumí.

Tiikilaa puki Petələhem

¹⁵ Waatu wei isotaa tillaa yela tiikilaa na pá məli isotaa tə tiikilaa mpe pa təma pa təma si: Tə kuli na tə polo Petələhem təna, na tə ná mpi pə lapa na Tacaa heeliyi-təy pə təm tə.

¹⁶ Mṛóyó tiikilaa ləy pa tí na pá mayana Malí na Yosəfu na pá hūsa ahulum inəyi wontu kutəyot tətule taa.

¹⁷ Tiikilaa tema-ke ye nav, iləna pá keesi nti isotaa tillu ka tema-we ye heeluyi ke ahulum uní í təm tə.

¹⁸ Mṛóyó piti kpa pa təna mpa pa nu tiikilaa təm nti tə.

¹⁹ Mṛóyó Malí təkə təm nti tə tənaya í taa na í mayasəyi tə hūwee.

²⁰ Tiikilaa mpe pa məlaya kpente iləna, pá puyuləyi Isə səsəntu na pá saŋ-í pə təna mpi pa nuwa na mpi pa nawa tə pə təo. Pə taya pulu, pə təna pə lapa teitei kə isu isotaa tillu ka keesuyi-we tə.

Yesu hətə hav

²¹ Pəyaya ŋke ka kuyəŋ kəma na pá tala pələfei naanowa si pa peləyi-ke tə, pa ha-ke ye hətə nte isotaa tillu ka heela-we na pá cə ka too kpaya ka həy tə si Yesu.

Pa kpaana Yesu kə Isə təsəle səsəle

²² Mṛóyó waatu wei pə tapa si Yosəfu na Malí pá kəti pa tí tayanəy təo isu paa keesuyi Moisi kəsəsutu taa tə, pa pona pəyaya ke Yosalem si pa hólí-ke ye Tacaa.

²³ Pə taya pulu, paa ŋmaa mṛóyó Tacaa kəsəsutu taa kə si: Paa apalupəyaya kancaalaya nyəŋka ŋka Tacaa tənna-ke.

²⁴ Na pa polaa si pa lakí kətaya na ihokasi naale yaa alukukunaa naale isu paa keesuyi Tacaa kəsəsutu taa tə.

²⁵ Apalu nəyolə í ka we Yosalem na pá yaa-í si Simiyəŋ. Apalu uní í tənaya tampana, na í isəle seena Isə təmle, na í tanja si í na wei í ká kəo na í waasi Isəyeli nyəma tə. Na Feesuyu Nanjtu we í waali.

²⁶ Feesuyu Nanjtu uní í ka huləna-í si í ká ná Tacaa tillu Mesii na pá cə si.

²⁷ Mṛóyó Feesuyu Nanjtu lapa na í polo Isə təsəle taa kə waatu wei ahulum caa na í too pa pona-í si pa lakí í təo kə mpi paa suwa tə.

²⁸ Mṛóyó í mu-í í ninj taa na í se Isə si:

²⁹ Pənente Tacaa, nti n ka yəyotaa tə n lapa-ti.

Íle ye le nyá təmle tə má na má tēna laŋhulumle.

³⁰ Ma nana ma isəpəle ke waasəlv
³¹ wei n tayana yəlaa təna isentaa tə.
³² Fətəla wei piitimnaa ká nana tə.
 Inəyəle Isəyeli nyəma teeli.

Simiyəŋ nawa cele nyəntu na i kpaali-ti

³³ Ḿpóyó piti kpa ka caa na ka too na nti un i yəyətə ka təw ḱe mpv tə.
³⁴ Ḿpóyó Simiyəŋ koola-weyə kəpantv na í tə ka too Malí sɪ: Pəyaya kané ka nyəntə nté sɪ ká hu payale na ká kusɪ payale ḱe Isəyeli taa. Yəlaa payale ká kpeəsəna mpi i ká hólí-wé tə.
³⁵ Pɪ kuli pa payale taa təmnəa təw təkéelee. Lanwakəlle səsəle ká tɔlɪ toto nyaya póbóyó isɪ layatə ḱe pa səpa-ŋ.

Isə kuyəyətutv teləsəlv alvnyəŋ Ana

³⁶ Isə kuyəyətutv teləsəlv alvnyəŋ nəyəlɔ i ka wé tənə tətə. Asɛɛ lɔlɔyɔ taa tv Fanwəli pɛɛlɔ Ana. I kpatəla teu təkunjunku. I saav i paalv tə, pusɪ naatosompəyolaya ḱe pa cayaa ɪlɛna ílɛ i sɪ.
³⁷ Na un i caya mpv haləna pusɪ nunaasa na liyiti. Ilɛ Isə təsɛɛle taa ḱe i ka wé tam na í lakɪ Isə təmle ḱe ilim na ahoo. Paa Isə sələmuyv i sələməyɪ, paa nəhəkutv i həkəyɪ.
³⁸ Simiyəŋ pa təŋna ḿpóyó lapv təyɔ un i kəma na í sɔv Isə ḱe sam, na í yəyətəyənə pa tənə mpa pa tənəa sɪ Isə í waasi Yosalem təyɔ Yesu təm.

Pa mələyi kpente ḱe Nasaletɪ

³⁹ Waatv wei pa tɛma pə tənə mpi pa ḱeəsə Tacaa kəsəsutv taa təyɔ lapv tə, Yosɛɛfv na Malí pa mələ pa tɛ Nasaletɪ ḱe Kalilee.
⁴⁰ Mpv tə na pəyaya təŋna puw na ka tənuyv təkəyɪ na ká təŋna layatv nyəm ḱe teu na Isə wé ka waali.

Yesu ḱe Isə təsɛɛle taa

⁴¹ Paa pənaya ŋka Yesu nyəma pukaya Yosalem ḱe Tɛɛv acima təyɔv ḱe.
⁴² Yesu lɔlɔyɔ pənaya naanəwa na naale nyəŋka taa pa polə acima tətə isɪ pa tu pukuyv tə.
⁴³ Acima wɛɛ kəma na a tɛ ɪlɛna i nyəma tv mpaav na pá kpen. Ama Yesu ná saala Yosalem, na i nyəma ta nyɪ mpv.
⁴⁴ Pɛle paa huwə sɪ ntanyɪ i wé təntaa lɛlaa taa, haləna pá tə ilim na pə tɛm ɪlɛna pá sɔv-i pɛkəyɔv ḱe pa lɔlɔyɔ nyəma na pa asəma kɪŋ.
⁴⁵ Pa ta na-i, ɪlɛna pá tayanɪ Yosalem ḱe məluyv sɪ pa pɛkəyɪ-i.
⁴⁶ Pə lapə kuyɛŋ tooso ɪlɛna pá na-i Isə təsɛɛle taa na í caya Yuta nyəma sɛyəsəlaa səsaa kɪŋ na í nukɪ pa sɛyəsuyv na í pəsəyɪ-weyə təmnəa.
⁴⁷ Na i nyəm na nti i cəkəyɔ-wé tə tə lapə pa tənə mpa pa nukaya təyɔ piti ḱe səsəm.

⁴⁸ Waatv wei i nyəma na-i tə səyəntv kpa-wé. Ilɛna i too təmɪ-i sɪ: Ma pəyaya, n lapə-təyɔ mpv suwɛ? Nyənɪ, má na nyá caa tə pɛka-ŋ na lanwakəlle səsəle ḱe.

⁴⁹ Ḿpóyó Yesu cəwa sɪ: Pepe təw ḱe mə pɛkəyɔ-m? I ta nyɪ taa sɪ pə wɛɛ ḱe sɪ mɔ wɛɛ ma Caa təyaya taa?

⁵⁰ Ama pɛle pa ta cəkəna nti i yəyətə mpv tə.

⁵¹ Təŋaya i təŋə-wé na pá məlɪ Nasaletɪ, na í nukəna-weyə pə tənə pə taa. Ama i too təkə təm tənɛ un tə tənaya i taa.

⁵² Yesu təŋna puw na i layatv nyəm təŋna səsəyɔv, na Isə na yəlaa pa lanja təŋna-i hɛɛnav ḱe tam.

3

Isə lwm səlv Yohaani waasv

(Matiyee 3:1-12; Maləki 1:1-8; Yohaani 1:19-28)

¹ Waatv wei wulav səsə Tipee kawulaya pusı lapa naanəwa na kakpası tə, Pənsı Pilatı ná ké Yuta kufəne, na Heləti náá ké Kalilee wulav, na ilé i neu Filipu náá təkı kawulaya ké Itulee na Tələkoniti pə tətə taa, na Lisaniya náá ké Apileni wulav.

² İlena Ana na Kayifi pele pa ké kətəlaa səsaa təyə Isə təm kəma Sakalı pəyalv Yohaani taa ké wulaya tətə taa.

³ Na i cəə Yaatanı tətəkəle təna na i heeliyi yəlaa sı pá layası tənte, na pá sə-wəyε Isə lwm na Isə husı pa isayətv.

⁴ İlena pə lá isv paa ηmaav Isə kuyəyətətv tələsulv Isayii takəlaya taa tə sı:

Nəyolv yəyətəyəna nəyə səsəya ké
wulaya tətə taa sı, i təyanı Tacaa mpaav,
i həε-ı mpaısi na sı siyisi.

⁵ Paa suuli kutaalomın təna.

Paa yəsı pəón na pulası təna.

Paa siyisi təkəelənəa. Paa kuli pεε təna.

⁶ Na yuləpiya təna ká ná isəna Isə waasəyi-tv tə.

⁷ Yohaani yəyətəya samaa wei i kənyaya i kın sı i sə-wəyε Isə lwm tə sı: Akala piya mə, awe kpaala-mε na i seeki Isə páána nna a kəy tə?

⁸ I la mpa pa yela isayətv tə pa kulapəle. İle i taa tələsəyi ləlv sı mə cəə kəle Apələham. Ma heeliyi-mε sı ye təle tə təv ilε, Isə pəsəyi na i la na pεε anε á pəsi Apələham piya.

⁹ Pa tēma laale tıyυv kε tıyυv sı pa huıyυ-ı na i tεε kε te. Tıyυv ηku ku lıvəyi pεε kupa na tə, paa hu-kv na pá tv kəkə.

¹⁰ Tənyaya samaa pəəsə Yohaani sı: Ye mpv nti na ntiyi tv la?

¹¹ Yohaani cə-wε sı: Ye wei i wəna tokonaa kε naale i pasa wei i fεına tə. Na ye wei i wəna kətəyov ilé i la mpv tətə.

¹² Mpəyú pə kpeηna lampuu mələa na pá kəv i kın sı i sə-wəyε Isə lwm, na pá pəəsı-ı sı: Tacaa, nti na ntiyi tv la?

¹³ Yohaani cə-wε sı: I taa mv na pə tεε isəna paa sııwa tə.

¹⁴ Yooolaa ná pəəsə-ı tətə sı: Na tá se, nti na ntiyi táá la? Mpəyú Yohaani cə pele sı: I taa muyuli nəyolv. Pəcə i taa tv nəyolvıy təm. Mə laηa i həena mə kufelvıy.

¹⁵ Yələa tēlayaa teu sı pulv ká la, haləna pá kəv pá svv mayasıyυv kε pa taa sı, yaa Yohaani kəle Mesii ını.

¹⁶ İlena Yohaani heeli pa təna sı: Ma ilε, lwm kε ma səv-mε. Ama nəyolv wεε i kəy, ilé i kəla-m. Halı ma ta tala má wəyəsı i nəvheε taa ntəηkpala mayamaya. Feesıyυv Naηηtv na kəkə kε ilé i ká sə-mε.

¹⁷ I təkə i kufelvıy kε i nın taa. I ká fala pə təna təcayacaya na i suu pεe kε kpóú taa. Ama i ká tv ləvıv kε kəkə ηka kaa tēy tə ka taa.

¹⁸ Seyəsəη waanı waanı kε mpəyú i kaakayana samaa na i heeliyina-wəyε Laapaalı Kupaη.

¹⁹ Yohaani ka kaləna wulav Heləti kε timpi i kpaγa i taalv əlv Helətiyatı tə, na isayətv təna nti i ka lapa tə tə təv.

²⁰ Mpəyú i ləla isayətv lentı tətə, i kpa Yohaani na i təkı-ı saləka.

Yesu Isə lwm səlv

(Matiyee 3:13-17; Maləki 1:9-11)

²¹ Yohaani tɔŋna yɛlaa tɛnaɣa Iso lɔm sɔɔ, ɪlena Yesu nɔ́a polo tɔtɔ na pɔ sɔ-ɪ.

²² Waatu wei Yesu tɔŋna sɛlɔmɔyɔ tɔ, ɪsɔtɔmɔyɔ tɔlaa na Feesuyɔ Nanɲtu tii ɪ tɔɔ, na pɔ naaki-ɪsu alukuku. Na pɔ nu nɔyɔlɔ nɔyɔ kɛ ɪsɔtaa si: Nyayale ma luyɔ tɛɛ Pɔyaya, ma lanɲɛ hɛɛna-ɲ sɔsɔm.

Yesu lɔlɔyɔ looŋa nyáma

(Matiyee 1:1-17)

²³ Yesu caalɔyɔ ɪ tɛmlɛ kɛ waatu wei kɛ mpɔ tɔ, ɪ pɔsi wɛ ɪsu hiu na naanɔwa, na yɛlaa nyɛnaya-ɪ ɪsu Yosɛɛfɔ pɔyaya. Yosɛɛfɔ ná kɛ Heli pɔyaya,

²⁴ na Heli kɛ Matatɔ pɔyaya, na Matatɔ kɛ Lefii pɔyaya, na Lefii kɛ Mɛlɛci pɔyaya, na Mɛlɛci kɛ Yannayi pɔyaya, na Yannayi kɛ Yosɛɛfɔ pɔyaya,

²⁵ na Yosɛɛfɔ kɛ Matatɔyasi pɔyaya, na Matatɔyasi kɛ Amɔɔsi pɔyaya, na Amɔɔsi kɛ Nahum pɔyaya, na Nahum kɛ Isali pɔyaya, na Isali kɛ Nakayi pɔyaya,

²⁶ na Nakayi kɛ Maatɔ pɔyaya, na Maatɔ kɛ Matatɔyasi pɔyaya, na Matatɔyasi kɛ Semeyɲ pɔyaya, na Semeyɲ kɛ Yosɛci pɔyaya, na Yosɛci kɛ Yota pɔyaya,

²⁷ na Yota kɛ Yowanɲ pɔyaya, na Yowanɲ kɛ Lesa pɔyaya, na Lesa kɛ Solopapɛli pɔyaya, na Solopapɛli kɛ Salatiyɛɛ pɔyaya, na Salatiyɛɛ kɛ Neli pɔyaya,

²⁸ na Neli kɛ Mɛlɛci pɔyaya, na Mɛlɛci kɛ Atii pɔyaya, na Atii kɛ Kosam pɔyaya, na Kosam kɛ Ilimatam pɔyaya, na Ilimatam kɛ ɛɛli pɔyaya,

²⁹ na ɛɛli kɛ Yosuwee pɔyaya, na Yosuwee kɛ Iliyesɛɛ pɔyaya, na Iliyesɛɛ kɛ Yolim pɔyaya, na Yolim kɛ Matatɔ pɔyaya, na Matatɔ kɛ Lefii pɔyaya,

³⁰ na Lefii kɛ Simiyɔŋ pɔyaya, na Simiyɔŋ kɛ Yuta pɔyaya, na Yuta kɛ Yosɛɛfɔ pɔyaya, na Yosɛɛfɔ kɛ Yonam pɔyaya, na Yonam kɛ Iliyakim pɔyaya,

³¹ na Iliyakim kɛ Meleya pɔyaya, na Meleya kɛ Menna pɔyaya, na Menna kɛ Matata pɔyaya, na Matata kɛ Natan pɔyaya, na Natan kɛ Tafiiti pɔyaya,

³² na Tafiiti kɛ Seseɛ pɔyaya, na Seseɛ kɛ Opɛti pɔyaya, na Opɛti kɛ Powaaɪ pɔyaya, na Powaaɪ kɛ Sala pɔyaya, na Sala kɛ Naasɔŋ pɔyaya,

³³ na Naasɔŋ kɛ Aminatari pɔyaya, na Aminatari kɛ Atamin pɔyaya, na Atamin kɛ Alini pɔyaya, na Alini kɛ ɪsɔlɔm pɔyaya, na ɪsɔlɔm kɛ Faleɪ pɔyaya, na Faleɪ kɛ Yuta pɔyaya,

³⁴ na Yuta kɛ Yakɔpɔ pɔyaya, na Yakɔpɔ kɛ Isaaka pɔyaya, na Isaaka kɛ Apɛlaham pɔyaya, na Apɛlaham kɛ Tala pɔyaya, na Tala kɛ Nasoo pɔyaya,

³⁵ na Nasoo kɛ Seluci pɔyaya, na Seluci kɛ Lakao pɔyaya, na Lakao kɛ Faleki pɔyaya, na Faleki kɛ Ipɛɛ pɔyaya, na Ipɛɛ kɛ Sala pɔyaya,

³⁶ na Sala kɛ Kayinam pɔyaya, na Kayinam kɛ Alafasati pɔyaya, na Alafasati kɛ Sem pɔyaya, na Sem kɛ Nowee pɔyaya, na Nowee kɛ Lamɛki pɔyaya,

³⁷ na Lamɛki kɛ Matusala pɔyaya, na Matusala kɛ Henɔki pɔyaya, na Henɔki kɛ Yaletɔ pɔyaya, na Yaletɔ kɛ Maleleyɛɛ pɔyaya, na Maleleyɛɛ kɛ Kayinan pɔyaya,

³⁸ na Kayinan kɛ Inɔsi pɔyaya, na Inɔsi kɛ Seti pɔyaya, na Seti kɛ Atam pɔyaya, na Atam kɛ Iso pɔyaya.

4

Satanɔ mayasayi Yesu

(Matiyee 4:1-11; Malaki 1:12-13)

¹ Yesu lɔna Yaatanɔ na Iso Feesuyɔ Nanɲtu tɔŋ tɔɔ ɪ kin kɛ sɔsɔm. Mpɔyɔ Feesuyɔ Nanɲtu tɛɛna-ɪ wolaya tɛtu taa.

² ɪlena ɪlɔyɔ mayasi-ɪ wɛɛ nɔlɛ. ɪ ta tɔyɔ pulɔyɔ kuyɛɛɲ ɪnɔ ɪ taa. Pɔ yoosa wɛɛ nɔlɛ ɪlena nyɔyɔsi kpa-ɪ.

³ Tənaɣa ɪlɔɣɔv təma-ɪ sɪ: Ye n kɛ ɪsɔ Pəɣaya, yəɣɔtɪ na pələ təne tə pəsɪ təɣənaya.

⁴ Ama Yesu cɔ-ɪ sɪ: Pa ɲmaawa ɪsɔ Təm taa sɪ, pə taya təɣənaya tike kɛ yɔlv ka hikina weesuyu.

⁵ Mpɔ́yɔ ɪlɔɣɔv pona-ɪ timpi pə kɔlaa tə, na ɪ kpenti antulinya kawulasɪ tənaɣa tɔm kɔlvɔm na ɪ hɔlv-ɪ.

⁶ ɪlena ɪ tɔm-ɪ sɪ: Maa ha-ɲ pə tɔɲ na pə teeli təna. Pə taya pɔlv, ma ɲɲ taa kɛ pa tɔ pə təna, na má nɔkaa ma ha wei ma sɔlaa tə.

⁷ ɪle ye n ka hənta-m atɛ, n ká kpaya pə təna.

⁸ Ama Yesu cɔ-ɪ sɪ: Pa ɲmaawa ɪsɔ Təm taa sɪ, ɲ ká sɛɛ nyá Caa ɪsɔ, na ɪ tike ɪ tɔmlɛ kɛ n ká la.

⁹ Mpɔ́yɔ ɪlɔɣɔv pona-ɪ Yosalem na ɪ kpaasi-ɪ ɪsɔ təsɛɛle comcom nɔɣɔ taa, na ɪ tɔm-ɪ sɪ: Ye n kɛ ɪsɔ Pəɣaya ɲmaa atɛ.

¹⁰ Pə taya pɔlv, pa ɲmaawa ɪsɔ Təm taa sɪ, ɪ ká heeli ɪ ɪsɔtaa tillaa kɛ nyá tɔm sɪ pá paasəna-ɲ teu.

¹¹ Páćɔ lɛntɪ wɛɛ tɔtɔ sɪ: Paa teeli-ɲ pa ɲɲ taa kɛ teu təkpa sɪ pə taa kɔɔ na pələ natəli tɛ cɔ-ɲ.

¹² Ama Yesu cɔ-ɪ sɪ: Pa ɲmaawa ɪsɔ Təm taa sɪ, n kaa mayasɪ nyá Caa ɪsɔ sɪ ɲ ná ɪ waalɪ.

¹³ Waatɔ wei ɪlɔɣɔv təma-ɪ mayasɔv kɛ pə tənaɣa mpv, ɪlena ɪ tɛɛ na ɪ taɲa wɔle kɔfatɛ.

Yesu caaləyi ɪ tɔmlɛ kɛ Kalilee

(Matiyee 4:12-17; Maləki 1:14-15)

¹⁴ Pələ pə waalɪ ɪle Yesu mələ Kalilee na Feesuyu Nanɲtɔ tɔɲ haya-ɪ, na ɪ tɔm yekəɲi həɣɔlvɔv ɲkɔ kɔ təna kɔ taa.

¹⁵ ɪ sɛɣsaya Yuta nyəma təkotilenaa taa na yəlaa təna pɔvɔlaya-ɪ.

Nasaletɪ nyəma kisa Yesu

(Matiyee 13:53-58; Maləki 6:1-6)

¹⁶ Mpɔ́yɔ Yesu pola Nasaletɪ timpi ɪ puwa tə, na ɪ sɔv Yuta nyəma təkotile taa kɛ kɔyakɔ kɔhɛsɔvɔv wɔle, ɪsɔ ɪ tu lakɪ tam tə. Mpɔ́yɔ ɪ kɔlaa sɪ ɪ kaləɲi ɪsɔ Təm.

¹⁷ ɪlena pá cele-ɪ ɪsɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ tɛləsɔlv ɪsayii takəlaya. Mpɔ́yɔ ɪ həta timpi pa ɲmaawa sɪ:

¹⁸ Tacaa Feesuyu wɛ ma kin, na ɪ ləsa-m sɪ má heeli

Laapaalɪ Kɔpaɲ kɛ kɔnyɔntɔnaa.

Na ɪ tila-m sɪ má heeli saləkətvnaa kɛ pa hətɔvɔv tɔm.

Na yɔlvmaa kɛ pa ɪsɛ kuluyɔ tɔm.

Sɪ má waasɪ mpa pa muɣuliɲi tɔ.

¹⁹ Sɪ má heeli-wɛɣɛ pənaya ɲka

Tacaa ká waasɪ ɪ yəlaa tɔ ka kɔntɛ tɔm.

²⁰ Yesu təma ɪlena ɪ kpili-kɛ na ɪ cɛla paasənlɔ na ɪ caya. Mpɔ́yɔ Yuta nyəma təkotile taa nyəma təna pama ɪsɛ kɛ ɪ tɔɔ.

²¹ Tənaɣa ɪ sɔv-wɛɣɛ yəɣɔtvɔv sɪ: Təm nti paa ɲmaawa na ɪ tu nu-təɣɪ nɔɔnɔ tə, saɲa ntɛ tə lapa.

²² Mpɔ́yɔ pa təna pa tisa teu na pá samɪ-ɪ. Na ɪ kɔyɔɣɔtɔtɔ təna lapa-wɛɣɛ lɛlɛɲ, halɪ pə la-wɛɣɛ piti na pá tɔ sɪ: ɪsu Yosɛfv pəyalɔ?

²³ Tənaɣa Yesu təma-wɛ sɪ: Tampana tɔɔ, ɪ ká tɛ na ɪ tuku-m ɪtuule sɪ: Fɛtɔ, fɛ nyá tu. Halɪ ɪ ká yəɣɔtɪ-m sɪ má la ma ɪcatɛ taa cənɛɣɛ mpi pə lapa Kapənəhum na ɪ nu tɔ.

²⁴ Ḳpóyó Yesu tasa-we si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, paa nyənəyi Iso kuyəyətəw teləsulə nəyəlbyə pulbyə i mayamaya i icate taa.

²⁵ Ntəŋ i nyəmə si alaa leelaa ka we payale ke Iseyeli taa ké waatu wei wulaya lapa pusi tooso na isətonaa naatoso ke Ilii waatu taa tō. Halı nyəyəsı səsəŋsi lu tetə tənə.

²⁶ Paa na mpv Iso tá tili Ilii ke pa taa nəyəl kin. Ama alv leelu nəyəl wei i ka we Sitəŋ tetu taa ké Salepəta tō, i kin ke i tila-i.

²⁷ Na Iso kuyəyətəw teləsulə Ilisee waatu taa tənuyv tō asilima kutəŋ nyəma ka we səsəm tətəy Iseyeli. Paa na mpv pa ta waasi pa taa nəyəlbyə i kutəŋ. Ama Silii tv Naaman tike ke pa waasaa.

²⁸ Waatu wei Yuta təkotile taa nyəma nu i təm nti tō, pə hanja-weye səsəm.

²⁹ Ḳpóyó pa kulaa na pá həmi-i na pá luna icate waali, na pa kpaana-i hatoo puyv ŋku kv tō pa icate wee tō kv nyuyv taa, timpi pə lapa tokuyv tō, si pa tusiyi-l.

³⁰ Iləna Yesu fayana pa həkv taa na í tee i nyəŋkv.

Iləyəhilu nəyəl i təm

(Maləki 1:21-28)

³¹ Ḳpóyó Yesu pola Kapənahum, Kalilee tetu taa icate natəli, na í seyesı-weye kuyaku kuhəsuyv wule.

³² Ḳpóyó i seyesuyv cəpa pa lanja ke teu. Pə taŋa pulv, i seyesa-weye na təŋ, i ta nyá.

³³ Pə pamna apalv nəyəl ka we Yuta nyəma təkotile taa na í hii iləyəv isayav nəyəl. Ḳpóyó apalv inı i koo səsəm si:

³⁴ Ee Nasaletı Yesu, n caa-weye tá kin? Ta wakəlyəv ke n kəma? Ma nyəma-ŋ teu, n ké Iso yulv nanjtv wei i tilaa tō.

³⁵ Tənaya Yesu kaləna-i si: Hei nyá, su na ŋ se apalv inı i waali.

Ḳpóyó iləyəv pəta-i samaa həkv taa na í yele-i na í se. Ama i ta lapı-i pulv.

³⁶ Ḳpóyó pə lapa yəlaa ke səyəntv na pá təŋ təma si: Hm, təm tənə. I yəyətəyənə aləyaa na apalvtv na toma, na í təyənəyi-we.

³⁷ Ḳpóyó i həte yaa tetu tənə taa.

Yesu waasa kutəntvnaa payale

(Matiyee 8:14-17; Maləki 1:29-34)

³⁸ Yesu luna Yuta nyəma təkotile taa iləna í polo Siməŋ təyaya. Watv svokaya Siməŋ yəsə ke səsəm, iləna pá wiina Yesu si í waasi-i.

³⁹ Ḳpóyó Yesu lunja i tō na í kaləna watv, na tə ya i tō. Tənaya alv kula kpakpaa na í caləsi-we.

⁴⁰ Ilim tv kpakpaa, iləna pa tənə mpa paa wəna kutəntvnaa ke waanı waanı tō pá kəna-we. Ḳpóyó i tənə i niŋ ke paa wei i tō na pá hiki alaafəya.

⁴¹ Aləyaa mayamaya ná se yəlaa payale waali na pá kooki si: N ké Iso Pəyalv ké. Ama i kaləna-we, i ta tisi si pá yəyətı: Pə taŋa pulv, pa nyəmə si i ké Mesii.

Yesu lakı waasv ke Yuta tetv taa

(Maləki 1:35-39)

⁴² Waatu wei tev fema tō, Yesu luwa na í polo timpi yəlaa fəi tō. Ḳpóyó yəlaa samaa pəkə-i, haləna pá tala i cəlv. Pa luŋv lapa si pá təkı-i, pá taa yele na í tee.

⁴³ Ama Yesu cə-we si: Aai, pə wee ké si má heeli acaləe lənnə ke Iso Kawulaya Laapaalı Kəpaŋ. Pə taŋa pulv, pə mayamaya pə tō ké Iso tila-m.

⁴⁴ Tənaya Yesu teeŋa na í lakı waasv ke Yuta tetv taa pa təkotilenaa taa.

5

Yesu kpa ɪ kancaalaya ifalaa
(Matiyee 4:18-22; Malaki 1:16-20)

¹ Kuyaku nakuli yɔlaa nyɔkayaa Yesu kɛ Iso Tɔm nuu tɔɔ, na ɪ sɛŋa Kenesaleti lɔm nɔyɔ.

² Mprɔyɔ ɪ nawa kpulɛŋ naale sɛŋa kutɛŋ tɔɔ, na tiina kpalaa lu ɪ taa na pɔ polo pa puluŋ cɔtɔyɔ.

³ Ilɛna ɪ kpa ɪ taa lɛŋku taa, na kpulɔyɔ ŋku ku kɛ Simɔŋ nyɛŋku. Mprɔyɔ ɪ sɛlɛma-ɪ sɪ ɪ hatɛlɛna-ɪ kuyɔ kutɛŋ kɛ pɛcɔ. Ilɛna ɪ caya ku taa na ɪ suu ɪ sɛyɛsɔyɔ taa.

⁴ Waatu wei ɪ tɛma-wɛyɛ sɛyɛsɔyɔ tɔ ɪ heela Simɔŋ sɪ: Tuusi na ɲ polo lumaŋ taa na ɪ tɔ mɔ puluŋ na ɪ puu tiina.

⁵ Simɔŋ cɔ-ɪ sɪ: Tɔcaa, tɔ tɛma wuu kɛ yem kɛ tɛv na ku fem, tɔ ta puu pulv. Paa na mpv n tɔma sɪ mɔ tɔ tɔ, maa tɔ.

⁶ Pa tɔ mpv ilɛna pɔ puu tiina kɛ sɔsɔm pɔ tɔ fɛi, halɪ pa puluŋ caakaya cɔlɔyɔ.

⁷ Mprɔyɔ pa hata pa taapalaa mpa paa wɛ kpulɔyɔ lɛŋku taa tɔyɔ niŋ sɪ pɔ kɔɔ pɔ sɛna-wɛ. Pɛlɛ pa kɔma ilɛna pɔ lɛsɪ tiina na pɔ suuli kpulɛŋ unɪ ɪ naale, halɛna pɔ ŋmilisiyi-wɛ.

⁸ Simɔŋ Piyɛ nawa mpv, ilɛna ɪ luŋ Yesu kɛ akula kɛ kpakpaa na ɪ tɔ sɪ: Tɔcaa, taa kpɛtɛna-m, ma kɛ ɪsayav mayamaɣa kɛ.

⁹ Pɔ taya pulv tɔɔ, tiina nna pa kpa mpv tɔ, a tɔɔv ka lapa ɪ na mpa paa wɛ tɔyɔ sɔyɔntu kɛ sɔsɔm.

¹⁰ Halɛna pɔ la mpv tɔtɔyɔ ɪ taapalaa Sepetee pɔyalaa Saaki na Yohaani. Tɛnaya Yesu heela Simɔŋ sɪ: Taa nyɔ pɛnɛntɛ yɔlaa kɛ n kɔ puu.

¹¹ Pa lɛsa kpulɛŋ kɛ lɔm taa, ilɛna pɔ yɛlɛ pɔ tɛna tɛpaɪ na pɔ hu ɪ waali.

Yesu waasa tɔnɔyɔ tɔɔ asilima kutɔŋ tɔ
(Matiyee 8:1-4; Malaki 1:40-45)

¹² Yesu ka wɛ ɪcatɛ natɛli tɔ taa, na yulv wei tɔnɔyɔ tɔɔ asilima kutɔŋ waasa ɪ tɛna tɔ ɪ ka wɛ tɛna. ɪ na Yesu ilɛna ɪ polo na ɪ hɛntɪ-ɪ atɛ na ɪ wiina-ɪ tɛkpɛɛ sɪ: Tɔcaa, yɛ n ka tisaya n taa waasɪ-m?

¹³ Mprɔyɔ Yesu kusa ɪ niŋ na ɪ tokɛna-ɪ na ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ: Teu ma tisaa, alaafɔya ɪ la. Mprɔyɔ ɪ kutɔŋ tɛma kpakpaa.

¹⁴ Ilɛna Yesu kpaali-ɪ sɪ: Taa heeli nɔyɔlv. Ama tɛɛ kpakpaa na kɔtɔlv na-ŋ, ilɛna ɲ yiɣisi ɪsu Moisi ka kɛɛsɔyɔ tɔ, na pɔ la yɔlaa kɛ aseeta.

¹⁵ Paa na mpv tɔ, ɪ hɛtɛ tɔŋna yaav na pɔ puki, na samaa kotiɣi ɪ kiŋ kɛ sɔsɔm sɔsɔm sɪ pa nukɪ ɪ sɛyɛsɔyɔ, na ɪ waasɔyɪ-wɛyɛ pa kutɔmɛŋ.

¹⁶ Ama unɪ ɪ pukaya waatu waatu kɛ timpi timpi yɔlaa fɛi tɔ, na ɪ sɛlɛmɔyɪ Iso.

Yesu waasa kutɔŋ kutɔlvɔyɔ tɔ
(Matiyee 9:1-8; Malaki 2:1-12)

¹⁷ Kuyaku nakuli Yesu sɛyɛsaya. Pɔ pamna Falisanaa na Iso Tɔm sɛyɛsɛlaa mpa pa luna Kalilee na Yuta pa acalɛɛ tɛna taa na Yosalem tɔ paa wɛ tɛna na pa caya. Na Tɔcaa toma ka wɛ Yesu kiŋ na ɪ lakɪ na kutɔntɔnaa hikiɣi alaafɔya.

¹⁸ Mprɔyɔ yɔlaa sɔyɔla kutɔŋ kutɔlvɔyɔ tɔ nɔyɔlv na kpɛtɛlɛ, na pɔ pɛɛkɔyɪ sɪ pɔ tana-ɪ Yesu kiŋ kɛ kutɔluyɔ taa na pɔ su-ɪ ɪ sɛntaa.

¹⁹ Ama yɔlaa samaa tɔ pa ta na timpi tɔɔ paa sɔsɛna-ɪ tɔ. Ilɛna pɔ kpaana-ɪ lɔpɔtɔ tɔɔ na pɔ wɛsɪ-tɪ, na pɔ tisi ɪ na ɪ kpɛtɛlɛ kɛ samaa hekɔ kɛ Yesu sɛntaa.

²⁰ Waatu wei Yesu nɔ pa naani tɔ ɪ tɔma sɪ: Ma taapalv, nyɔ ɪsayavɔ husaa.

²¹ Tənaɣa Iso Təm seɣesəlaa na Falisanaa pa suv miituyu si: Aweyele inɛ unɪ na í kpakəɣi ɪ tɪ na í keesəɣəna Iso? Awe pəsəɣi na í husi isayatu, ye pə taya Iso paasi?

²² Ama Yesu ná cekəna pa huwɛɛ, ɪlɛna í pɔɔsi-wɛ si: Pepe tɔɔ ké í huuki m̀pɔ́ɣɔ mə taa?

²³ Nti tə yɔɣɔtuyv kələna tələv? Nyá isayatu husaa, yaa kuɪ na ń tɔ?

²⁴ Tɔv, maa huli-mɛ si Yulv Pəyaya má, ma pəsəɣi na má husi isayatu ke atɛ cənɛ.

Tənaɣa ɪ tɔma kutəntu si: Kuɪ na ń kpaya nyá kpatəle na ń kpe.

²⁵ Tənaɣa ɪ kuɪa kpakpaa ke pa tənə pa isentaa, na í kpaya kpatəle nte tə tɔɔ paa husa-ɪ tɔ na í sanɪ Iso na í kpeɲ.

²⁶ M̀pɔ́ɣɔ pə lapa pa tənaya piti ké səsəm na pá sanɪ Iso. Halɪ pə la-wɛɣe sɔɣəntu na pá canɪ pá yɔɣɔti si: Ama puwɛ, sanɪ ke tá na kəkɔlɔ təm.

Yesu yaaki Lefii

(Matiyee 9:9-13; Maləki 2:13-17)

²⁷ M̀pɔ́ɣɔ Yesu luwa na í maɣana lampuu mɔlv nəɣɔlv wei pa yaa si Lefii tɔ, na í caya ɪ lampuu təmɔle. ɪlɛna í tɔmɪ-ɪ si: Kuɪ na ń təɲi-m.

²⁸ M̀pɔ́ɣɔ Lefii kuɪa na í yeke pə tənə na í hu ɪ waali.

²⁹ M̀pɔ́ɣɔ Lefii lapa-ɪ mɔvlle ke teu ke ɪ təyaya taa, na pá na lampuu mɔlaa paɣale na yəlaa lɛlaa pá caya tɔɣɔv.

³⁰ M̀pɔ́ɣɔ Falisanaa na pɛle pa Iso Təm seɣesəlaa pa kɔma na pá pɔɔsi ɪ ifalaa ke imiitav si: Pepe tɔɔ ké mə na lampuu mɔlaa na asayaa í kpɛnta tətəɣɔle na tənɔɔle?

³¹ Ama Yesu cə-wɛ si: Pə taya alaafəya nyéma nyuləɣəna fetaa, ama kutəntɔnaa ké.

³² Ma kɔmaya si ma heeliyi asayaa si pá layasi, pə taya kupama.

Yesu keesəɣi nəhəkɔtv təm

(Matiyee 9:14-17; Maləki 2:18-22)

³³ M̀pɔ́ɣɔ yəlaa napəli pa tɔma Yesu si: Yohaani ifalaa na Falisanaa nyéma pa həkəɣi nəɔsi ke tam na pa sələməɣi pə waatɔnaa, na nyá nyéma náa təkɪ na pá nyɔkɪ yem.

³⁴ ɪlɛna í cə-wɛ si: ɪ ká pəsi na í la na akpayəlv taapalaa həkə nəɣɔ na í na-wɛ pá wɛɛ? Aai.

³⁵ Ama pu kɔɔ pə keesi kuyaku nakulɪ, ɪlɛna pá ləsi-ɪ pa heku, ɪle waatu inəɣi paa həkə nəɣɔ.

³⁶ M̀pɔ́ɣɔ ɪ tasa-wɛɣe ituule ke tukuyu tɔtɔ si: Paa cələɣi puɣv kufalɣv tɔɔ na pá tɔ kupənuɣv. Pá lapa mpv, pa wakəla kufalɣv. Pəyele saaliya kaa mɔvna kupənuɣv.

³⁷ Nəɣɔlv kaa suu sɔlv m kɔfam ke sɔlv m hulun kupəɲ taa, tɔfɔ sɔlv m kɔfam yasəɣi hulun kupəɲ inəɣi na pə ti na hulun wakəli yem.

³⁸ Ama hulun kɔfan taa ké pa suuki sɔlv m kɔfam.

³⁹ Yulv wei ɪ tɛma sɔlv m kupəɲum ke nyɔɔv tɔ, ɪ luɣu ɪ lakɪ apila. Pə taya pulv, kupəɲum ke yəlaa sanɪ.

6

Yesu keke kuyaku kvheesvɣv tv

(Matiyee 12:1-8; Maləki 2:23-28)

¹ M̐p̐y̐ Yesu na i ifalaa pa fayana t̐ɔɔnaya pee taale nat̐li t̐ taa k̐ kuyaku kuh̐es̐y̐ kuli ku wule. T̐naya i ifalaa suu t̐ɔɔnaya pee ny̐nka ke p̐l̐y̐, na p̐a nuɔutiɔi pa niɔ taa na p̐a sal̐y̐.

² M̐p̐y̐ Falisanaa nap̐li pa p̐̐sa-w̐e si: Pepe t̐̐ k̐ i lak̐ mpi p̐ f̐i lapu ke kuyaku kuh̐es̐y̐ wule t̐?

³ T̐naya Yesu c̐-w̐e si: Ye m̐p̐ i ta kala mpi Tafiiti lapa waatu wei ny̐ɔɔsi pu i na m̐p̐a paa w̐e i c̐l̐ t̐?

⁴ Is̐ana i suu Is̐ t̐yaya taa na i kp̐aya potopotonaa m̐p̐a paa su Is̐ t̐ na i t̐y̐ na i ha i taapalaa t̐. P̐y̐le p̐ f̐i si n̐ɔɔl̐ i t̐y̐-w̐eɣ̐ yem na p̐ ta k̐ k̐t̐l̐aa.

⁵ M̐p̐y̐ Yesu tasa-w̐eɣ̐ heeluy̐ t̐t̐ si: Yulu P̐yaya may̐le kuyaku kuh̐es̐y̐ s̐s̐ t̐t̐.

Nkpal̐kpekaya tu

(Matiyee 12:9-14; Mal̐ki 3:1-6)

⁶ M̐p̐y̐ Yesu suu Yuta ny̐ma t̐kotile taa k̐ kuyaku kuh̐es̐y̐ kuli ku wule na i s̐ɣ̐s̐y̐. P̐ pamna apalu n̐ɔɔl̐ i w̐e t̐na na i nk̐palaya nt̐ɔɔɔ ny̐nka kpek̐aa.

⁷ Na Is̐ T̐m̐ s̐ɣ̐s̐l̐aa na Falisanaa c̐yaa na p̐a ken̐a-i teu, si pa naa si i k̐a waasi yulu ke kuyaku kuh̐es̐y̐ wule yaa is̐ana. Pa lak̐ m̐p̐y̐le si p̐a hiki nti paa waanna-i t̐.

⁸ Ama i c̐k̐ana pa h̐w̐e, il̐na i t̐ nk̐pal̐kpekaya tu in̐ si: Kuli na n̐ s̐ɣ̐ hek̐o taa c̐n̐e.

Il̐na nk̐pal̐kpekaya tu in̐ i kuli na i polo i s̐ɣ̐ t̐na.

⁹ Na Yesu t̐-w̐e si: Ma p̐̐s̐y̐-m̐e si t̐a m̐p̐aav taa, kupantu ke p̐a m̐na p̐a la kuyaku kuh̐es̐y̐ wule yaa is̐ayatu? Paa waasi yaa paa ku?

¹⁰ T̐naya Yesu ny̐na pa t̐na pa is̐entaa, na i t̐ apalu in̐ si: T̐̐, loosi ny̐a niɔ.

M̐p̐y̐ nk̐pal̐kpekaya tu in̐ i lapa m̐p̐, il̐na i niɔ h̐ti.

¹¹ M̐p̐y̐ p̐a̐n̐a k̐a-w̐eɣ̐ s̐s̐m̐, na p̐a may̐as̐y̐ is̐ana p̐a la Yesu t̐.

Tillaa s̐s̐aa naan̐wa na naale kp̐av

(Matiyee 10:1-4; Mal̐ki 3:13-19)

¹² Waatu in̐ i taa k̐ Yesu k̐a p̐y̐ taa k̐ Is̐ s̐l̐m̐y̐, na i s̐l̐m̐i m̐p̐y̐ teu na ku fem.

¹³ P̐a k̐ma p̐e fe il̐na, i yaa i ifalaa na i l̐si pa taa k̐ y̐l̐aa naan̐wa na naale, na i ha-w̐eɣ̐ h̐t̐e si tillaa.

¹⁴ M̐p̐e in̐ pa h̐la nt̐. Sim̐ɔɔ wei i cuɔusaa si Piy̐e t̐, na il̐ i neu Ant̐lu, na Saaki na Yohaani, na Filip̐, na Paatelemii,

¹⁵ na Matiyee, na Tomaa, na Al̐fe p̐yalu Saaki, na Sim̐ɔɔ wei pa cuɔusaa si Seloti t̐,

¹⁶ na Saaki p̐yalu Yutaasi, na Yutaasi Is̐kaleeu wei i lapa Yesu ke k̐l̐m̐t̐ t̐.

Yesu s̐ɣ̐s̐y̐ samaa na i waaki k̐t̐nt̐naa

(Matiyee 4:23-25)

¹⁷ Yesu na i ifalaa pa tiikayana p̐y̐ t̐̐, il̐na i s̐ɣ̐ tim̐pi taa p̐y̐ f̐i ip̐lis̐av na p̐e walaa t̐. T̐na in̐y̐ i ifalaa p̐y̐le na Yuta t̐na samaa na Y̐s̐alem ny̐ma na Ti̐i na Sit̐ɔɔ lum̐ n̐ɔɔ ny̐ma pa t̐na paa tims̐aa.

¹⁸ Paa k̐m̐yaa si pa nuki i s̐ɣ̐s̐y̐, na i waasi-w̐eɣ̐ pa k̐t̐m̐ɔɔ t̐t̐. Na i waasa m̐p̐a p̐e al̐yaa tukaya wahala t̐t̐.

¹⁹ Samaa in̐ i t̐na i lukaya k̐ si i tokiy̐ina-i. P̐a t̐ya pul̐, toma naali a ka w̐e i kin̐ na p̐a nuki a tan̐, na a waas̐y̐ pa t̐naya pa k̐t̐m̐ɔɔ.

*Kupantu na isayatu
(Matiyee 5:1-12)*

²⁰ M'p'ógó Yesu kusa ise na í nyəni ɪ ɪfalaa na í tɔ si:

Mpa me í k'ənyəntunaa tɔ,
í nu lelenj k'ə.

Mə tənna Iso Kawulaya.

²¹ Mə mpa nyəgasi wena kayana tɔ,
í nu lelenj k'ə.

Mu t'əna na í haya teu.

Mə mpa í wiiki kayana tɔ,
í nu lelenj k'ə.

Í ká t'ə na í wonj teu.

²² Paa yalaa taa huuna-mə, yaa pa t'əgona-mə, yaa pa tuv-mə, yaa pa ku mə
nyəgə ke Yulu Pəyaya má ma tɔɔ, í nu lelenj k'ə.

²³ Waatu inɪ mə lanja í h'ee səsəm na í paa teu. Pə taya pulu, mə kasəyaya ká
tɔɔ səsəm ke isəttaa k'ə. Mpu inɪ pə mayamaya ke pa caanaa ka lapa Iso kuyəgətutu
teləsəlaa.

²⁴ Tonɔtunaa mə mə tɔm wə waiyo k'ə,
í t'ema mə lelenj t'əgɔ tɔ se.

²⁵ Hayalaa mə mə tɔm ná wə waiyo k'ə mpu inəgi.

Í ká ná nyəgasi ke teu tɔ se.

Mpa me mə wonjiyi kayana tɔ,

mə tɔm wə waiyo k'ə m'p'ógó.

Í t'ej í caya ləyaya na isəlɔm pə taa k'ə.

²⁶ Yəlaa t'əna í koma na pá san-mə, mə tɔm ká la waiyo k'ə. Mpu inɪ pə mayamaya
ke mpe pa caanaa ka lapa Iso kuyəgətutu teləsəlaa pəpɔtunaa.

*Səli nyá kolontu
(Matiyee 5:38-48; 7:12)*

²⁷ M'p'ógó Yesu tɔma si: Ma heeliyi mpa me í nuɪ ma tɔm tɔ si: Í səli mə
kolontunaa, na í lá mpa paa caa-mə t'əgɔ kupantu.

²⁸ Í kooli kupantu ke mpa pa kooliyi-m'eyə mpu si tɔ. Í sələməna mə isayalataa
ke Iso.

²⁹ Wei í mapa nyá ləkpayasaya, k'eesi-ɪ l'ɛŋka. Nəgɔlu í l'ɛka nyá kpai, c'ɛle-ɪ nyá
capa tɔtɔ.

³⁰ Wei í sələma-ŋ, taa p'əm-ɪ, wei í l'ɛka nyá k'wənəm, taa p'əs-ɪ pə tɔm.

³¹ Mpi mə caa si yəlaa í la-mə tɔ, mu la p'ɛɛyɛ-wi tɔtɔ.

³² Ye mpa pa sələyi-mə tɔ pa tike k'ə mə sələyi, ɪl p'ɛp'ɛyɛ í t'ɛwə tɔtɔ? Asayaa
mayamaya ná sələyi mpa pa sələ-wə tɔ pa tike tɔt'əgɔ.

³³ Ye mpa pa lakɪ-m'eyə kupantu tɔ pa tike ke í ká t'əŋayi na í lakɪ, ɪl p'ɛp'ɛyɛɛɛ
t'ɛwə? M'p'ógó asayaa mayamaya ná lakɪ tɔtɔ m'ɛɛ.

³⁴ Ye mpa í t'ɛləyi si paa t'ə na pá f'ɛli-mə t'əgɔ ɪ t'əŋayi na í k'əntəyi, ɪl p'ɛp'ɛyɛɛɛ
mə t'ɛwə? Asayaa mayamaya ná t'ɛləyi si paa t'ə na pá f'ɛli p'ɛɛ t'əgɔ pa k'əntəyi
pa t'əma m'ɛɛ.

³⁵ Aai, í sələyi mə kolontunaa na í lakɪ-w'eyə kupantu. Í k'əntəyi, í taa teləsi
f'ɛɪyɔ tɔm ke lɔlɔ. Pu yele na mə kasəyaya tɔɔ səsəm, na í ká p'əsi isəttaa Iso Səsə
pəyalaa. Paa fəf'ɛinaa na asayaa, ɪl ɪ lakɪ kupantu k'ə.

³⁶ Í lakɪ təmayə kupantu ke teu isu mə Caa lakɪ-m'eyə kupantu tɔ.

Təma footuyufəi teu
(Matiyee 7:1-5)

³⁷ I taa footi leləa, pə taa kəə na İso footi-mə. I taa tı leləa kə tasəkəle, pə taa kəə na İso tı-məyε tasəkəle. I hólí təmayə suulu kə timpí í pəntəyəna təma tə, na İso ká hólí-məyε suulu.

³⁸ I haaki na İso ká haaki-mə. Pə taya pəlv, İso ká mayası ké na pə su na pə watı na í cıyiti na í nyəki na í pəli-mə. Mayasəlaya ŋka mə mayasəyəna leləa tə, ŋkəyε İso ná kəŋ na í mayasəna-mə tətə.

³⁹ Mpróyó Yesu tasa-wəyε ləntı sı: Ntəŋ í nyemá teu sı yuləm kaa pəsi na í hə ı ləlv, təfə pa naale paa hoti púyú taa ké.

⁴⁰ Təmlə kpeleməlv ta kəli ı hólly. Ama kpeleməlv í kəma na í nyı təkprəsəkpəsi, í na ı hólly pa pəsa kólvm ké.

⁴¹ İsanaya pə lapa na ŋ naaki nyuliim wei ı wε nyá təyəntəle isəpəle taa tə, na ŋ kaa na kpátúyú ŋku ku wε nyá mayamaya nyá nyənte taa tə?

⁴² İsanayəle nyá pəsəyi na ŋ tə sı: Apan nyá səŋ təkpi na má ləsi nyá isəle taa nyuliim, na kpátúyú wε nyá nyənte taa? Cəsəlv nyá, ləsi kpátúyú ŋku ku wε nyá mayamaya nyá isəpəle taa tə, iləna pəcó ŋ ná teu təcεııı na ŋ ləsi nyá təyəntəle isəle taa nyuliim ını.

Pa nyəŋ tıyın na kv pile ké
(Matiyee 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ Tıyın kupanŋ ku ı ləlvəyi kpai pile se, pəcó kpai tıyın naa ləlvəyi pile kupante tətə.

⁴⁴ Pa nyəŋna paa tıyın ŋku na kv pile cəlvəy. Yəlv kaa kooli tıyın ŋku pa yaa sı fiki tə kv pee kə səsəv təv se, pəcó paa kooliyi tıyın ŋku pa yaa sı ləsəŋ tə kv pee kə kəlvəŋ təv tətə.

⁴⁵ Yəlvəpan kupantu lukəna tuu ı lotu taa kupantu kın ké. İləna isayəv ını ı isayətv lına tuu ı lotu taa isayətv kın. Pə taya pəlv, isəna yəlv lotu taa təwə tə mpróyó ı yəyətəyə hóləyi.

Ləyətv na kvməleŋ pa kutuluy ŋmav
(Matiyee 7:24-27)

⁴⁶ Mpróyó Yesu təma sı: I yaa-m Tacaa Tacaa suwe na ı təŋəyi ma kvəyətətv?

⁴⁷ Maa hólí-məyε yəlv í kəma ma kın na í nu ma təm na í təŋ-tı pəntv wε isəna tə.

⁴⁸ I nəyəsəna ké isı yəlv caakvəy kutuluy ŋmav na í huli na í tala atə kvkprəmvəv na pəcó í su kite təy. Pəyə kəma na ká su iləna lvm watı, haləna pə hola ma-kv. Paa na mpu pə ta cıyiti-kvəv ku ŋmatv teu təv.

⁴⁹ Ama wei ı nukı ma təm na ı təŋəyi-tı tə, ilé ı wε ké isı wei ı ŋma kutuluy kə atəyε yem tə, kite kupante fεi. Lvm hola mapə-kv, iləna ku tı kpakpaa na kv la asaala səsə kə yem.

7

Yesu waasa Lom yoolu yom
(Matiyee 8:5-13)

¹ Yesu kəma na í tε yəlaa kə faaci lapv, iləna í məli Kapənahum.

² Lom yoolu səsə nəyəlv ka wəna yom na ı luyv səsəv. Yom ınəyi pə wukaya na í caaki səm.

³ Inı Yesu tan, iləna í tili Yuta nyəvəv nyéma napəli sı pá wiina-ı na í kəv í waası ı yom ını.

⁴ Pələ pa tala Yesu kın, iləna pá wiina-ı təkpeε sı: Apəlv ını ı nəyəsəna ŋ waası-ı.

⁵ Pə taya pulu, ı səla ta piitim ke səsəm, halı ı ɲma-tuyv təkotile.

⁶ Tənaɣa Yesu təɲa-wɛ. ı koma ı kpətəna təyaya, ıle yoolu ını ı tila ı taapalaa nté si: Tacaa, taa ku nyá təyi yem, ma ta tala si ı ń suu ma təyaya.

⁷ Halı mpv inəyi maa huɣwa si ma ta tala má kaa ma mayamaya ke nyá kin. Pə taa ıle, yəɣoti kuyəɣotu ke tɔm kulɔm na ma yom hiki alaafəya.

⁸ Pə taya pulu, ma isəntə ma see ma səsaa ké. Pécó ma wɛna ma səkpema na pele pa laki ma luyv nyəntv. Na má heela pa taa wei si ı polo cəne, ı puki ké. Na má heela wei si ı kaa, ılé ı kaa tətə. Pécó ye ma heela ma yom si ı la pəne, ı laki ké.

⁹ Yesu nu mpv, ılena ı sa yoolu səsə ını, na ı pəsəna samaa wei ı təɲaya-ı tə ı taa na ı tə si: Pəpətu fɛi lelen, paa ıseyɛli taa mayamaya ma ta nata yulu na ı tɛma ı taa na ıso ké isəntə.

¹⁰ Yoolu ını ı tillaa koma na pá məli təyaya, ıle pa mayana yom inəɣəle na ı alaafəya tɛmamman.

Yesu feesa alv leelu pəyalv

¹¹ Pəle pə waalı Yesu pola ıcate nte pa yaa si Nayin tə tə taa ké kpakpaa, na ı ifalaa na samaa payale ke ı waalı.

¹² Yesu koma ısu ı suuki ıcate, ıle alv leelu nɣəlv ı pəyaya səpayale na pá pukina-keɣe pim, na ıcate nyəma samaa təɲ leelu ını ı waalı. Nke ını ka tike ke leelu ını ı ka lulaa.

¹³ Tacaa na-ı, ılena ı tɔm lapı-ı pətətəle, na ı tɔmı-ı si: Taa wii.

¹⁴ Mpóyó Yesu polaa na ı tɔki sətu kpatəle, ılena səɣəllaa náa səɲ, na Yesu tə si: Ifepu nyá ma caa si ı ń kuli.

¹⁵ Tənaɣa sətu ını ı kulaa na ı suu yəɣətaya, na Yesu cɛle-ı ı too.

¹⁶ Mpóyó səɣəntə kpa pa təna na pá san ıso na pá təɲ si: ıso kuyəɣətu tɛləsɔlv səsə lu ta heku taa. Na pá tasa tətə si: Pwɛ, ıso koma si ı ten ı yəlaa.

¹⁷ Mpóyó mpi Yesu lapa mpv tə pə tɔm ya Yuta tətə təna, na pə cəlv tɛtɔnaa təna taa.

Lvm səlv Yohaani tila Yesu kin si ı naa (Matiyee 11:2-19)

¹⁸ Mpóyó Yohaani ifalaa heela-ı tɔm ntı tə təna. ılena ı yaa pa taa naale,

¹⁹ na ı tili-wɛye Yesu kin si pá pəəsi-ı si inəɣəle wei ı tɔm paa tɔma si ı ká kaa tə, yaa nɣəlv wɛɛ ı kəɲ, tə təɲ ıle?

²⁰ Pəle pa tala Yesu cəlv, ılena pá tə si: ıso Lvm səlv Yohaani kəsəna-tv si tə pəəsi-ı si: Nyayale wei ı tɔm paa tɔma si ı ká kaa tə, yaa nɣəlv wɛɛ ı kəɲ, tə təɲ ıle?

²¹ Pə pamna waatu ını ı taa Yesu waasaya yəlaa payale ke pa kutəmən, na ı laki na acamaa hikiyi alaafəya, na ı looki aləɣaa, na ı kuliyi yolumaa payale ıse.

²² ılena ı tə-wɛ si: ı polo na ı heeli Yohaani ke mpi ı nawa na ntı ı nuwa tə si: Yolumaa naaki, kaakalası təɲ, tənuyv taa asilima kotəɲ nyəma naaki nyuyv, na ntamaa ná nuki, na sətaa ná feɲ. Pécó kunyəntɔnaa ná təɲa Laapadı Kupən ke nuu.

²³ Wei ı naani kaa lu ma taa tə, pəntv nu lelenj ké.

²⁴ Yohaani tillaa mpe pəle pa koma na pá kpe, ılena Yesu suu samaa ke Yohaani ını ı tɔm ke pəəsuyv si: Pepeye ı ka pola wɔlaya tətə taa ké nav ye? Heelim maki na pá ciyitiyi səəncanə ıka tə?

²⁵ ıle pepe nav ke ı polaa? Yaa yulu wei ı suu kacəka wontu tə? Təv, mpa pəle pa suuki kacəka wontu na pá wɛ lelenj taa tə, awulaa tɛəsi taa ké pəle pa wɛɛ.

²⁶ Ue pepe mayamaya ke i ka tu pola nau? Yaa Iso kuyogotutu telosulu nōyolu? Tampam, Iso kuyogotutu telosulu kē, hali ma heeliyi-me si i tu kōla mpu.

²⁷ I tōm ke pa tu ŋmaawa Iso Tōm taa si:

Nyēni ma tillu ntō,
ma telēsəyi nyá nōyo tōo si
i tayanu nyá mpaav na ŋ kōŋ.

²⁸ Tampana ke ma heeliyi-me yoo, tuu tō pa ta lūlētā nōyolu na pōntu tēe Yohaani fa. Ue paa na mpu tō, ye mpa pa tisaa na Iso tōyo pa tōo kē kawulaya, pa taa səkpele mayamaya tēe-i.

²⁹ Pa tēna mpa pa nu tōm ntī tō pa ha Iso kē tampana, hali pə kpeŋna lampuu mūlaa mayamaya. Pə taya pulu, paa tēma tisuyi si Yohaani i sō-weyē Iso lum.

³⁰ Ama Falisanāa na Iso Tōm seyesēlaa nā kisa tēmle nte Iso ka huwā si i ká la-we tō, pa ta tisi si Yohaani i sō-weyē Iso lum.

³¹ Mṗóyú Yesu tasaa si: Pepeyele má kēsēna kufalan yēlaa panē? Isu pepe cau kele pa nōyēsēnaa tō?

³² Pa nōyēsēna kē isu piya cakuyv kataya taa na si tōŋ tēma si: Anu tē hula hēsi i ta paa. Pécó tē wii lōyaya wula, i tá wii.

³³ Pə taya pulu, lum sōlu Yohaani kōma tō, u tōki tōyōnaya, pécó u nyōōki solum. Uēna mu tōŋ si ulōyōhilu ke-i kē.

³⁴ Yulu Pəyaya má, ma mēlaa na má kōo na má tōki na má nyōōki, uēna i tayanəyi maya yōyōyuv tōtō si ma kē hilitu na solunyoōlu. Aayee si lampuu mūlaa na asayaa pa ceu kē.

³⁵ Ama Iso ləmayasēe tewaya, hali pə naaki ṛṛpóyú mpa pa tēŋəyi-ye tō pa kiŋ.

Yesu sūv Simōŋ tōyaya taa

³⁶ Kuyaku nakuli Falisa nōyolu i yaa Yesu kē tōyōv. Uēna Yesu sūv i tē na i caya na i tōŋna tōyōv.

³⁷ Apalaa tēna alu nōyolu i ka we icate ṛtē tē taa. Mṗóyú alu inu i nuwa si Yesu caya tōyōv ke Falisa tōyaya taa, uēna i kōna tulaalu kupan nōyolu na akpaləpiya.

³⁸ Na i luŋ Yesu nōōhēe tēe na i waali tōo na i wiiki. Mṗóyú i taana Yesu nōōhēe ke isolum, uēna i husi-ye na i nyōōsi, na i wayali-ye na i sayali-ye tulaalu.

³⁹ Falisa wei inu i yaa-i tōyōv ke mpu tō i na mpu. Uēna i mōli i taa si: Ye apalu inē i ka kē Iso kuyogotutu telosulu i ka nyōmā alu wei inu i tokiyina-i isəntō tō i cakēle na i yaasi wē isēna tō. I ka nyōma-i si i fēi teu.

⁴⁰ Mṗuyule Yesu tōma-i si: Simōŋ maa heeli-ŋ tōm natəli. Tənayale Simōŋ cōwa si: Tācaa yōyoti.

⁴¹ Uēna i tō si: Liyitee kəntulu nōyolu i ka wenna kōma nyōma ke naale, lēlu fēlōyi-i liyitee nyōyōtu nasāle nuuwa (500), na lēlu ke nyōyōtu nule na naanuwa.

⁴² Pa ta hiki si pā fēli-i, uēna i cē pa naale inu. Tōv, pa taa awe lanle ká kēlēna-i hēenav?

⁴³ Tənaya Simōŋ cōwa si: Ma huu si, wei i nyēnte kēla tōov tō. Yesu si: Ama n huu teu.

⁴⁴ Uēna i pēsēna alu tōo na i tō Simōŋ si: Simōŋ n nā alu inē? Ma sūv nyá tōyaya taa tō, n ta ha-m lum si mā kō ma nōōhēe. Ama ilē i taana-ye tē isolum, na i husi-ye na i nyōōsi.

⁴⁵ Ma tala nyá tē tō, n ta wayali-m. Ama tuu isu ma sūvu tō, ilē i ta hēesi ma nōōhēe wayaluyv.

⁴⁶ N ta pəli ma nyūyū taa kē nim. Ama tulaalu kupampāŋ ke ilē i pəla, hali ma nōōhēe tōo.

⁴⁷ Pə tɔɔ ké ma heeliyi-ŋ si, ɪ sɔɔlvu ɲpɔ́yó sɔsɔm tɔ pə húláxí ké si paa ɪ isayatu na tɔ tɔɔv ké mpv tɔ pa husa-ti. Pə tɔɔ inəxi wei ɪ wena isayatu ké pəcɔ na pá husa-ti tɔ, pɔntv sɔɔləxi mayana ké.

⁴⁸ Tənaya ɪ heela alv inɪ si: Nyá isayatu husaa.

⁴⁹ ɲpɔ́yó í na mpa pa caya tɔxɔv tɔ pɛle pa suv pa taa ké yɔxɔtɔv si: Aweyele inɪ inɪ na hali inɪ ɪ taka ɪ husəxi isayatu?

⁵⁰ Ama Yesu ná heela alv inɪ si: N tɛma nyá taa na Iso tɔxɔ ɪ yapa nyá nyuvv. Tɛna lanholɔmle.

8

Alaa mpa pa səŋayana Yesu tɔ

¹ Pə waali ké Yesu suv cɔɔv ké acalɛɛ sɔsɔna na səkpɛna na í lakɪ waasu, na í kpaałəxi Iso Kawulaya Laapaali Kɔpaŋ. Na ɪ ifalaa naanɔwa na naale,

² na alaa mpa pa alɔyaa ɪ loowa, na ɪ waasa mpa pɛleyɛ pa kɔtɔməŋ tɔ. Isu Mali wei pa yaakaya Makətala tɔ na paa loo-ɪ alɔyaa naatosompɔyolaya tɔ,

³ na Heləti pəyalv Cusa alv Saani, na Susaani, na lɛlaa ké payalɛ mpa pa səŋayana Yesu na ɪ ifalaa na pa wɛnav tɔ.

Mətuuna tɔm

(Matiyee 13:1-9; Maləki 4:1-9)

⁴ Yɛlaa samaa lukayana acalɛɛ acalɛɛ na pá kəŋ ɪ kin, ɪlɛna í sɛɛ-wɛyɛ iso si:

⁵ Tuulu poləna tuutu. ɪ tuukaya ɪ mətuuna, ɪlɛna lɛnna hoti mpaav nɔxɔ nɔxɔ. Na pá fɛlɔxi-yɛɛ nɔɔhɛɛ, na sumasi tii na si tɔsɪ-yɛ.

⁶ ɲpɔ́yó lɛnna hota kɔwɔv tɔɔ, ɪlɛna a nyɔ na a tayani wɔlvu ké nikaya fɛi tɔ pə tɔɔ.

⁷ Lɛnna náa hoti sɔwa taa na a na sɔwa pá kpɛnti nyɔv, ɪlɛna sɔwa náa kv-yɛ.

⁸ Lɛnna náa hoti tɛtv mɔsvɛŋ nyəntv taa, na a nyɔ na a lɔli teu pə ti fɛi. ɪ tɛma ɲpɔ́yó yɔxɔtɔv, ɪlɛna í cuɔusina nɔxɔ sɔsaya si: Ye wei ɪ ké tɔm nuɔv pɔntv í nu.

Mpi pə tɔɔ Yesu sɛyɛsəna atuwa tɔ

(Matiyee 13:10-17; Maləki 4:10-12)

⁹ ɲpɔ́yó ɪ ifalaa pɔɔsa-ɪ iso sɛɛv mpi pə hɔwɛɛ.

¹⁰ ɪlɛna Yesu cɔ si: Pə ha-mɛyɛ si í nyi Iso Kawulaya tɔm kɔŋmɛsətv. Ama pə kaasa lɛlaa tɔ, isɔnaa ké paa sɛɛ-wɛ si:

Paa pa nyənəxi isəntɔ, pá taa ná.

Paa pa nuki, pá taa cɛkəna pə hɔwɛɛ.

Yesu kilisiyi mətuuna tɔm hɔwɛɛ

(Matiyee 13:18-23; Maləki 4:13-20)

¹¹ Maa kilisi-mɛyɛ iso sɛɛv mpi pə hɔwɛɛ. Iso Tɔm nté mətuuna ani.

¹² Wena wena a hota mpaav nɔxɔ nɔxɔ tɔ, alɛ a wenna isɪ mpa pa nuki Iso Tɔm na ɪlɔxɔv tɛŋ na í ləsi-təxi kpakpaa ké pa lotu taa, si pá taa kɔɔ na pá mv-ti na Iso ya pa nyɔŋ.

¹³ ɲna alɛ a hota kɔwɔv tɔɔ tɔ, alɛ a wenna isɪ mpa pa nuki-ti na pá mv-ti na lanholɔmle, ɪlɛ tɔ ta caya pa taa. Pa mɔvi ké na pə la wɛɛ naale, mayasuvv kəŋ kv kɔɔ, ɪlɛna pá lu Iso sɛɛv ké kpakpaa.

¹⁴ Wena a hota sɔwa taa tɔ, alɛ a wenna isɪ mpa pa tɛŋ tɔ nuv, ɪlɛna atɛ cənɛ nɔxɔsɛɛ na pə wɛnav na pə kɔnyuləŋ pə tɔm kɔɔ na pə kv-təxi pa taa, na pá kpisi pee kupana lɔlvu tɔ.

¹⁵ Wena ale a hota tetu musuŋ nyəntu taa tɔ, ale a wenna isu mpa pa nu Iso Təm na pá mu-ti na lotu kolumtu na huwɛɛ nna a tewa tɔ, na pá tɔka-ti təkpaŋkpaŋkpa, na pá luləyi pee kɔpana kɛ teu tɔ.

Fətəla musuŋ

(Maləki 4:21-25)

¹⁶ Awe musəyi fətəla na í pami-i pulɔpu tɛɛ, yaa í susu-i kato tɛɛ ye? Tesika tɔɔ kɛ paa pusi-i si pɛ ná mpa pa suuki tɔyaya taa tɔ.

¹⁷ Kuŋmeləm napəli pə fɛi si pə kaa kuli pə tɔɔ. Pécó mukaya tɛɛ pulɔpu fɛi mpi pa kaa ləsi na paa awe na tɔ.

¹⁸ I la laakali na isəna í nukɪ tɔ. Pə taya pulɔ, wei i wena tɔyɔ paa ha, na pá lɛɛki wei i fɛina tɔyɔ pəciimaya wei i huɔ si i ti tɔ.

Yesu too na i newaa

(Matiyee 12:46-50; Maləki 3:31-35)

¹⁹ Ḿpúyó Yesu too na i newaa pa kəma i kin. Ama samaa tɔɔ pa ta pəsi pá tala i kin.

²⁰ Ḿpúyó nəyɔlɔ heela-i si: Nyá too na nyá newaa pa wɛ awali na pá caa pa na-ŋ.

²¹ Ḿpúyó Yesu cɔ-wɛ si: Ma too na ma newaa nté mpa pa nukɪ Iso Təm na pá tɔŋəyi-ti tɔ.

Yesu lapa na kacuculaya hɛɛ

(Matiyee 8:23-27; Maləki 4:35-41)

²² Ḿpúyó kuyaku nakuli Yesu na i ifalaa pa kpa kpuluyɔ taa, ɪlena í tɔ-wɛ si í na-wɛ pá tɛsi lɔm.

Ḿpúyó Yesu na i ifalaa pa tɛɛwa.

²³ Pa tɔŋna pote kɛ lɔm tɔɔ kɛ mpɔ, ɪlena Yesu too. Tənaɣa heelimuyɔ hɔka lɔm tɔɔ təna, na lɔm faləyi kpuluyɔ taa haləna ku caa suyu, na lɔm caa pə tɔyɔ-wɛ.

²⁴ Tənaɣa pa pola Yesu kin na pá feesi-i si: Tacaa, Tacaa, tɔ lepaya.

Yesu fema, ɪlena í kaləna heelim na lɔm hola na pə təna pə hɛɛ tɔli.

²⁵ Ḿpúyó i pɔɔsa-wɛ si: Mə taa tɛmnav kɛ Iso kɛle le ɪɛ?

Tənaɣa sɔyɔntu na piti kpa Yesu ifalaa, na pá tɔŋ təma si: Aweyɛle inɛ unɪ na hali í yɔyɔtəyɔna heelim na lɔm na pá nukəna-i?

Iləyɔhilu na afanaa pa təm

(Matiyee 8:28-34; Maləki 5:1-20)

²⁶ Ḿpúyó pa tapəna pa kpuluyɔ kɛ Selasini nyəma tetu nti tɔ wɛ kutesuyɔ tɔɔ na tɔ nyənəyi Kalilee tɔ.

²⁷ Yesu tii tetu tɔɔ, ɪlena ɪcate nté tɔ yulɔ nəyɔlɔ wei i hii alɔyaa tɔ í kɔɔ i kin. Hatoo tɔ yulɔ unɪ i ta nyi wontuyɔ kɛ i tɔɔ. Pécó i tɔcayalɛ nté pəlaaŋ taa, i ta nyi tɔyaya.

²⁸ I na Yesu, ɪlena í ma kapuka na í hoti i nəɔhɛɛ tɛɛ na í kooki si: Isɔtaa Iso Sɔsɔ Pəyalɔ Yesu, ma na-ŋ suwɛ? Hai, la suulu taa tɔ-m wahala.

²⁹ Pə taya pulɔ, Yesu ka heela ɪlɔyɔ si í se i waali tɔyɔ i yɔyɔta mpɔ. Pə kɛəsəyi na pá kuləyənə-tɔ, pa həkəyi-i alukpala na í ceki, na ɪlɔyɔ susuŋ-i nyutu.

³⁰ Ḿpúyó Yesu pɔɔsa ɪlɔyɔhilu si: Pa yaa-ŋ suwɛ? ɪlena í cɔ si: Pa yaa-m si Kuɔɔŋ.

Pə taya pulɔ, alɔyaa payalɛ ka wɛna i waali.

³¹ Na alɔyaa mpe pa wiikayana Yesu si í taa tɔ-wɛ si pá məli pa hɔɔ tɛɛ.

³² Afanaa kaläku säsäw nakuli ku we tənaya póŋ taa na ku tuliŋi. Mpróyó alóyaa mpe pa wiina Yesu si í yele na mpe pá suu afanaa mpe pa taa, lena Yesu tisi.

³³ Tənaya alóyaa mpe pa yela apalu iní na pá suu afanaa taa. lena afanaa tu casəle ke yem na pá tii kalakala na pá tu lum na pá si.

³⁴ Afanaa tiikilaa ná mpv, lena pele pá lo kpakpaa na pá polo pá heeli təm ntí, na təm yeki kpakpaa ke acalē taa na cacakəŋ tē.

³⁵ Mpróyó yəlaa kulaa si mpe pa puki na pá ná mpi pə lapa tō. Pa pola Yesu kin, lena pá mayana apalu wei iní ı alóyaa pa loowa tō, na pé cəpa ı tō, na í caya Yesu nəhē tē na í suu wontu. lena səyontu kpa-wē.

³⁶ Mpa pa ná təm ntí na pa isəpəle tō, pa keesa-weye isəna pə lapa na apalu iní í hiki alaafəya tō.

³⁷ Mpróyó pə lapa Selasini tetu nyəma ke səyontu ke səsəm, lena pá tō Yesu si í la suulu na í tē. lena Yesu kpa kpuluyv si ı tēki.

³⁸ Mpróyó apalu wei iní ı alóyaa pa loo mpv tō, ı sələma Yesu si í yele na iní í təŋi-ı. lena Yesu náa kisi na í təmi-ı si:

³⁹ Məli nyá təyaya taa na í heeli pə təna mpi Iso lapa-ŋ tō.

Mpróyó apalu iní ı tēwa na í heeli ıcatē təna taa ké pə təna mpi Yesu lapa-ı tō.

Yailu pəelə na alv təyollv

(Matiyee 9:18-26; Maləki 5:21-43)

⁴⁰ Yesu məla Kalilee taa, lena samaa lanja hēe teu. Pə taya pulv, pa təna paa tanja-ı teu ké.

⁴¹ Mpróyó apalu nəyolv wei pa yaa si Yailu na í ké pa təkotile nyuyv tu tō ı kəma na í hoti Yesu nəhē tē, na í wiina-ı si í polo iní ı tē.

⁴² Pə taya pulv, ı ka wəna pəelə na í caaki səpv. Péćó ı tike ke ı ka wəna, na ı pusı wē naanwə na naale.

Yesu kulaa si ı puki tō na samaa nyəkaa ké teu.

⁴³ Alv nəyolv náa wē təna wei hatoo pusı naanwə na naale taa ı təŋna təyolvv na pá wē-ı tōŋ tō. Alv iní ı liyitee təna tēmna fetaa. Péćó nəyolv ta pəsi na í waasi-ı.

⁴⁴ Mpróyó ı kpətəna Yesu na ı waalı tō, na í tokina ı capa ntumpile. lena pə tēmi-ı kpakpaa iní.

⁴⁵ Ntəna Yesu pəəsi si: Awe tokina-m ye? Mpuyule yəlaa təna kpəesaa. lena Piye nəyō təkpaŋ si: Tacaa, ke yəlaa timsina-ŋ na pá nyəkəyi-ŋ?

⁴⁶ Ama Yesu cowa si: Aai, nəyolv tokina-m ké. Ma nu ma toma lenna luwa.

⁴⁷ Alv kəma na í nyi si pə nyəma ı tō, lena í kulí na í polo í hoti Yesu nəhē tē na í seliyi. Na í yəyoti samaa təna isəntaa ké mpi pə tō ı tokina-ı, na isəna pə tu waasa-ı kpakpaa tō.

⁴⁸ Mpuyule Yesu təma-ı si: N tēma Iso na nyá taa təyō pə waasa-ŋ ma pu, tēna lanholvmlē.

⁴⁹ Yesu təŋa yəyotuyv ke mpv, lena Yuta nyəma təkotile nyuyv tu iní ı təyaya tu nəyolv kəw na í heeli-ı si: Taa tu Tacaa ke kunyōŋ ke yem, nyá pəelə fēi.

⁵⁰ Tənayale Yesu nəyō təkpaŋ si: Taa nyá, nyaa tē Iso na nyá taa tē, ı ká hiki alaafəya.

⁵¹ Yesu wē pa kəma pá tala təyaya tō Yesu ta tisi si samaa í təŋi-ı na pá suu. Ama Piye na Yohaani na Saaki na pəyaya caa na ka too pa tike pa suuna.

⁵² Pa təna paa kpa pa lanja ké na pá wiiki səsəm. Ama Yesu heela-we si: ı taa wii, ka too kutoo ké, ka ta si se.

⁵³ Yəlaa nyəma si yolv tēma tēv təkpaataa, lena pá wonji-ı.

⁵⁴ Ama Yesu tōka pəyaya nin taa na í yəyotəna nəyō səsaya si: Pəyaya nyá, kulí.

⁵⁵ Tənaɣa ka məlaa na ká kuli kpakpaa. Ụlẹna Yesu sị pá ha-keɣe tɔɣonaya.

⁵⁶ Ụlẹna piti kpa pɛlɛl ụnị ịnyɔma. Ḿrɔ́yó Yesu heela-wɛ sị pá taa yele na nɔyɔlɔ nu nti ụnị tɔ lapa mpv tɔ.

9

*Yesu ifalaa naanɔwa na naale tiluyu
(Matiyee 10:5-15; Maləki 6:7-13)*

¹ Ḿrɔ́yó Yesu kota pa naanɔwa na naale na í tɔ alɔɣaa ke pa niɲ taa, na í ha-wɛye toma sị pá looki-wɛ paa mpa, na pá waaki kutəmɛɲ.

² Na í tili-wɛ sị pá polo pá kpaalɪ Iso Kawulaya tɔm, na pá waasəɣi kutəntɔnaa ke pa kutəmɛɲ.

³ Ụlẹna ị tɔ-wɛ sị: Ye í tɛeki í taa kpaya pɔlv, paa kpátóyó, paa huluyɔ, paa tɔɣonaya, paa liyitee, pácó í taa kpaya capanaa ke naale naale.

⁴ Ye í tala timpi na í laali na í sɔv tɔyaya ŋka ka taa, í saali tɔna halɪ mə tɛɛv.

⁵ Na ye í tala timpi na yɔlaa í ta mv-mɛ, í lu na í kpiisi-wɛye mə nɔɔhɛ musuyv, na pá hólí sị í lapa-wɛye tɔv, í yele.

⁶ Ḿrɔ́yó pa tɛɛwa na pá cɔɔki icate icate na pá heeliyi Laapaalɪ Kupaɲ, na pá waasəɣi kutəntɔnaa ke pa kutəmɛɲ.

*Heləti piti ke Yesu tɔ
(Matiyee 14:1-12; Maləki 6:14-29)*

⁷ Wulav Heləti nu pə tɔna mpi pə tɔɲa lapv ke mpv tɔ, ụlẹna pə liyiti-ı səsəm, ı ta nyi isəna í la tɔ. Pə taya pɔlv, lɛlaa ná tɔɲaya ké sị Yohaani wei paa kɔwa tɔ ını ı femna.

⁸ Lɛlaa sị Ilii luna.

Haləna lɛlaa sị Iso kuyɔyɔtɔv teləsəlaa kupəma taa nɔyɔlv luna.

⁹ Ụlẹna Heləti sị: Ma yelaa na pá seti Yohaani nyuyv ɪlɛ, aweyele pɔnto wei ını ı tɔm ma nu pa yɔyɔtɔyɪ isənto tɔ?

Haləna í pɛekəyi sị í na-ı.

*Yɔlaa iyisi kakpası (5000) caləsvyɔ
(Matiyee 14:13-21; Maləki 6:30-44; Yohaani 6:1-14)*

¹⁰ Yesu Tillaa kɔma pá məli Yesu kin, ụlẹna pá kɛɛsı-ı pə tɔna mpi pa lapa tɔ. Ḿrɔ́yó ı kpaya-wɛ na í pona-wɛye kpeeɲa ke icate nte pa yaa sị Pɛtəsaita tɔ tɔ kin.

¹¹ Paa na mpv tɔ, samaa nuwa na pá hu ı waalɪ, na ı lanlɛ hɔlvməna pa kɔntɛ. Na í heela-wɛye Iso Kawulaya tɔm, na í waası pa tɔna mpa pa fɛina alaafəya tɔ.

¹² Pə kɔma na ilim caa tɛm, ɪlɛ ı ifalaa naanɔwa na naale kɔma ı kin ntɛ, na pá tɔmı-ı sị: Tɔyɔni samaa ınɛ ını na í polo acalɛɛ taa na pə cɔlv cacakəɲ tɛɛ na pá hiki tɔsvɔlɛnaa na tɔyɔnası. Pə taya pɔlv, cənɛ ké nyuto taa ké.

¹³ Ḿrɔ́yó Yesu cɔwa sị: Mu hana samaa ınəyi tɔɣonaya ke mə mayamaya.

Tənaɣale pa cɔ-ı sị: Ntɔɲ potopotonaa kakpası na tiina naalɛye tɔ wɛna yaa? Yaa n caa sị táá yana tɔɣonaya na tɔ cɛla samaa tuutuuma ınɛ ı tɔna?

¹⁴ Apalaa ka wɛ ısu yɔlvpee iyisi kakpası (5000) ke mpv. Ḿrɔ́yó Yesu heela ı ifalaa sị: ı caya-sı-wɛye tintika tintika ısu yɔlvpee nule na naanɔwa naanɔwa.

¹⁵ Ụlẹna Yesu ifalaa nu nti na pá caya-sı pa tɔna tɔmam.

¹⁶ Tənaɣa Yesu kpaya potopotonaa kakpası na tiina naale ını, na í teki ı ıɛ na í sɛɛ Iso ké ı na tɔmlɛ. Ụlẹna í fayə-wɛ na í cɛla ı ifalaa sị pá tala samaa ını.

¹⁷ Ḿrɔ́yó pa tɔna pa tɔyaa na pá haya. Haləna pá tɔɔsı hɔyɔlası kɔkpısası ke tɔkəɲ naanɔwa na naale.

Piyee huluvv si Yesu ké Mesii

(Matiyee 16:13-19; Maläki 8:27-29)

¹⁸ Kuyaku nakuli Yesu sələmayə Iso ké i tike ke kpeenja. Ilena i ifalaa polo i kinj. Ḿpóyó i pəssa-we si: Yəlaa tən si ma ké awe?

¹⁹ Ḿpóyó Yesu ifalaa cəwa si: Pa tən si Iso ləm sələ Yohaani, na leləa si Ilii, na leləa si Iso kuyəyətutu tələsəlaa kəpəma taa nəyolu luna.

²⁰ Tənaya Yesu pəssa i ifalaa si: Na me se, mə huuki si ma ké awe?

Ḿpóyó Piyee nəyə təkpaui si: N ké Iso Mesii.

Yesu səm na i fem pə təm

(Matiyee 16:20-28; Maläki 8:30-9:1)

²¹ Tənaya Yesu kpaala-weye teu si pá taa heeli-təyi nəyolu.

²² Ḿpóyó i heela-we tətə si: Yulu Pəyaya má maa təyə kunyən ke səsəm. Nyuvu nyəma na kətəlaa səsaa na Iso Təm seyesəlaa ká lə-m, halı pá ku-m. Ama maa fe kuyeeñ tooso wule.

²³ Ḿpóyó Yesu tasa pa tənaya heeluyu si: Wei i caa si i tənı-m pəntu i la i təyi awusa, na i səyələyi i səm tesika ke paa ifemle nte, na i tənəyənə-m.

²⁴ Pə taya pulu, ye wei i pəkəkəyi i weesuyu təcütutu, i tənna səpu. Ama wei i lapa i təyi awusa ke ma təə, pəntu ká hikina weesuyu.

²⁵ Ye yulu pəsaa na i hiki antulinya nyəm tənə, na i mayamaya i wakəlaa, yaa i lapa yem, leyele pəntu kasəyaya ilə?

²⁶ Ye wei i səpa ma fəele yaa ma kuseyesətu fəele, Yulu Pəyaya má maa si pəntu fəele tətəyə waatu wei maa kənna ma teeli na ma Caa nyən na ma isətaa tillaa naññ nyəma nyən tə.

²⁷ Tampana ke ma heeliyi-mə, mpa pa we cənə tə pa taa napəli ká ná Iso Kawulaya na pəcó pá si.

Yesu isəntaa layasvuv

(Matiyee 17:1-8; Maläki 9:2-8)

²⁸ I tema təm ntəyi yəyətuyv na kuyaku siki ké ilena i kpaaya Piyee na Yohaani na Saaki na pá kpa puvv təə ké Iso sələmvuv.

²⁹ I tənna sələmvuv, ilena i isəntaa layasi, na i wontu hulumi, haləna tə tee kəkə ke səsəm.

³⁰ Tənaya pa tuta apalaa napələyi i kinj ke naale na pá na-i pá yəyətəyi. Apalaa mpe sese Moisi na Ilii kəle.

³¹ Mpe pa kəmna na isətaa teu səsəm, na pá yəyətəyənə-i i kpente nte tə caa Yosalem ke lapv isu Iso ka suwa tə tə təm.

³² Mpu tə na Piyee na i taapalaa pa tənə tom ke pə fəina. Paa na mpv pa fema, na pá ná Yesu teu səsəm na apalaa mpa pa naale pa səña i kinj tə.

³³ Pə kəma isu apalaa mpe pa yeki Yesu, ilena Piyee tə si: Tacaa, isu tə wəv cənə unı isəntə tə, pə we teu napələyi te. İle pə mvna isu tə siki coka toosofo. Nyaya lente, Moisi ke lente, na Ilii ke lente. Nti unı i yəyətuyv mpv tə tə lu yem ké, i ta na-ti.

³⁴ I tənə ḿpóyó yəyətəya, ilena isə ħmuntuyv nakuli ku kəə na ku takı pa təə. Ku tənə pa təə ké tiıu, ilena səyəntv kpa Piyee-weye səsəm.

³⁵ Ḿpóyó pa nu pə yəyətə isə ħmuntuyv tē si: İnəyəle ma Pəyaya kuləsaya, i nuna-ke.

³⁶ Pə yəyətuyv mpv na pə tē tə, Yesu tike ntē pa naaki. Ḿpóyó i ifalaa təkə pə tənə mpi pa nu mpv təyə pa taa, pa ta yeke na nəyolu nu-ti.

Pu nəχəlv ɪ aləχaa loou

(Matiyee 17:14-18; Maləki 9:14-27)

³⁷ Pə kəma pə fe na pá tiikina puyv təə, ɪlena samaa anaam nəχəlv ɪ katɪ Yesu.

³⁸ Mṗóyú yulv nəχəlv ɪ yəχətəna nəχə səsaya kə samaa ɪnɪ ɪ taa sɪ: Tacaa, ma wiina-ŋ nyənɪ ma pəyalv yee. Anɪ ɪ tike kə ma lolaa.

³⁹ Ye ɪləyov kula ɪ təə ɪ makɪ kapusi ké, na pə pətɪ-ɪ atə na kuhulan ləkəna ɪ nəχə. Ye pə lapa-ɪ mpv, pə wɛɛ ké na pə tuyv-ɪ wahala, pu cekɪ ɪ təə ké ləŋ.

⁴⁰ Ma wiina nyá ɪfalaa sɪ pá loo-ɪ, pa ta pəsi.

⁴¹ Mṗóyú Yesu təma-wɛ sɪ: Lanjkpusəŋ nyəma na kutakeəsəŋ mɛ, wɛɛ ɪsənaya má na-mɛ tu caya na má təkɪ mə konyəŋ? Kəna nyá pəyalv ɪnəχɪ cənɛ.

⁴² Pəyaya kpeχətəna-ɪ, ɪlena ɪləyov selisi-kɛχɛ teu, na ɪ pətɪ-kɛχɛ atə. Ama Yesu ná kaləna ɪləyov na toŋ, na ɪ la na pəyaya hiki alaafəya, na ɪ cɛla-kɛχɛ ka caa.

⁴³ ɪlena ɪsə torma səsəəna anɛ a təm kpa pa tənaya səχəntv.

Yesu səm na ɪ fem pə təm tətə

(Matiyee 17:22-23; Maləki 9:30-32)

Pa təna pa təŋna ɪ kulaputv tənaya sam, ɪlena Yesu heeli ɪ ɪfalaa sɪ:

⁴⁴ Paa tv Yulv Pəyaya maya yəlaa niŋ taa, ɪ nu mṗóyú teu yoo.

⁴⁵ Ama Yesu ɪfalaa ná tá cekəna təm tənɛ ɪnɪ. Tə huwɛɛ ka wɛ-wɛχɛ ɪɲmesav ké, sɪ pá taa cekəna tə tapuyv. Paa na mpv pa nyámna tə pəsuyv.

Səsəəntv təə həm

(Matiyee 18:1-5; Maləki 9:33-37)

⁴⁶ Mṗóyú Yesu ɪfalaa həma səsəəntv təə sɪ pa naa sɪ pa taa aweχɛle səsə.

⁴⁷ Yesu ná cekəna pa lotu ta huwɛɛ, ɪlena ɪ kpaya peiya na ɪ səŋsɪ-kɛχɛ ɪ cəlv,

⁴⁸ na ɪ tə sɪ: Ye wei ɪ mv peiya kanɛχɛ ma nyuyv təə, maya puntv muwa. Na wei ɪ tu mv-m, ɪ mv wei ɪ tila-m təyə. Pə taya pulv, wei ɪ pəsə ɪsu mə taa səkpɛlv, puntv nté səsə.

Wei ɪ fɛɪ ta təə ɪ ké ta kolontu

(Maləki 9:38-40)

⁴⁹ Tənaxalɛ Yohaani nəχə təkpaɪv sɪ: Tacaa tə na nəχəlv na ɪ lookɪ aləχaa na nyá hətɛ, pəcə ɪ tənəχɪ-tv. ɪlena taa kisina-ɪ.

⁵⁰ Mṗóyú Yesu cəwa sɪ: ɪ taa tanɪ-ɪ sɪ ɪ taa la. Pə taya pulv, yulv ɪ ta kə mə kolont, mə nyəŋ ké te.

Samalii ɪcatɛ natəli tə kisa Yesu

⁵¹ Pə kəma pə kpeχətəna Yesu kuluyv kə antulinya taa, ɪlena ɪ su sɪ ɪ ká polo Yosalem.

⁵² Mṗóyú ɪ kusa yəlaa na ɪ teləsɪ nəχə sɪ pá polo Samalii ɪcaliya kalɪ ka taa, na pá caa-ɪ təsuvle.

⁵³ Ama pɛle pa kisa-ɪ muyv, sɪ ɪ pukina Yosalem təə tə pə təə.

⁵⁴ ɪ ɪfalaa Saakɪ na Yohaani pa ná mpv, ɪlena pá tə sɪ: Tacaa, yaa tə yelev na ɪsətaa kəkə tii na ká nyaya-wɛ?

⁵⁵ Ama Yesu pəsə pa təə na ɪ kaləna-wɛ.

⁵⁶ ɪlena pá tɛɛ ɪcatɛ lɛntɛ taa.

Yesu tənyyv nyullaa

(Matiyee 8:19-22)

⁵⁷ Yesu na ɪ ɪfalaa pa wɛ mpaav taa na pá tənə pote tə nəχəlv təma Yesu sɪ: Maa tənəχɪ-ŋ nyá təpote tənə taa.

⁵⁸ Mpuyule Yesu cō-i si: Taale hasi wena si lona na sumasi ná wena si tana. Ama Yulb Pəyaya má, ma feina nyuyv tətule mayamaya.

⁵⁹ Ilena Yesu tō lelv si: Nyaa kōo na í təŋi-m.

Ímpúyó apalb iní í tō si: Tacaa, yele má polo má pi ma caa na pécó.

⁶⁰ Tənayale Yesu tōma-i si: Yele na səttaa pi pa səttaa. Ama nyaa polo na í kpaali Iso Kawulaya tōm.

⁶¹ Ilena lelv náá tō si: Tacaa maa təŋi-ŋ, ile yele na má polo má la ma nyóma ke pə lapa wulee na pécó.

⁶² Ama Yesu cō ílé si: Ye yulb kpayə akuyu si i haləyi na í nyənəyənə kpai taa, pəntv ta mōna Iso Kawulaya.

10

Tillaa nutoso na naanwə na naale tiluyu

¹ Pəle pə waali Tacaa tasa apalaa nutoso na naanwə na naaleye ləsuuy, na í tili-weyə naale naaleye acalee na timpiwə i wēē si i puki tō.

² Na í heeli-wē si: Kumtv tōwaya, ama kuntaa feina. Í səlēmí hatuce na í sōosi kuntaa kōnav ke lōŋ ke i kumtv taa.

³ Tō, í polo, isu ma tiluyu-mē isəntō tō, í pəsaa ké isu heen ke taale hasi heku.

⁴ Í taa kpayə liyitee yaa huluyu, í taa kpi ntəŋkpala, pécó í taa paasəna yələa sēv ke mpaav taa.

⁵ Ye í suv təyaya ŋka ka taa í kooliyi si: Alaafəya í tō təyaya kanē ka tō, na pécó.

⁶ Ile ye pə ké si təyaya tv sōala alaafəya, mə koolee aní a ka təŋi-i. Tōfə ye pə taya mpv, kulōmaa mē mə tō ké mə koolee aní a tayanəyi məlvuy.

⁷ Í caya təyaya ŋka ka taa na pá cela-meyə mpi, í tōyō na í nyō. Pə taya pulv, tēmle tv muna pá fel-i ké. Í taa layasəyi tēēsi ke yem yem.

⁸ Paa icate nte tə taa ké i suwə na pá mv-mē na pá cela-meyə pulv, í tōyō.

⁹ Í waasi pa kvtəntnəa, na í heeli-wē si: Iso Kawulaya suv mə tēē ké.

¹⁰ Ye í suv icate nte tə taa na tə yələa í ta mv-mē, í lu na í tō si:

¹¹ Tə kpiisiyi mə tō ké mə mayamaya mə icate mvsuyv ŋku kv taana ta nōhēē tō. Ile paa na mpv, í nyi teu ké si Iso Kawulaya suv mə tēē mə tēē na ká lu.

¹² Ma heeliyi-mē si Sōtəm ká la sana na icate nteyē tənaya hvule wule ke suulu hulyō tōm taa.

Acalee lenna kisuyu ke Yesu

(Matiyee 11:20-24)

¹³ Hai, Colasəŋ nyóma mē, mə tōm wē wayo. Hai, Pētəsaita nyóma mē, mə tōm wē wayo ké. Piti tōma nna pa lapa-yeyə mə heku taa tō, ye isu isəntō Tihi na Sitəŋ ke paa lapa-yē, paa tema pa isayətv lōv ke lōŋ, halí pá suu fəlētənəa na pá caya hula taa.

¹⁴ Pə tō ké paa hvli suulu ke Tihi na Sitəŋ pə nyóma ke hvule kuyaku wule na pə kəli-mē.

¹⁵ Pə kaasuyv Kapənahum nyá tō, n hvv si n ká pu na í kaləsəna hatoo isəntənyv na? Ama paa tisi-ŋ ké təfē ke tuu tənəasəle sōsōale taa.

¹⁶ Ímpúyó i tasa i ifalaa ke heeluyu si: Yulb í nukəna-mē, maya pəntv nukəna. Wei í kisa-mē, ma iní tōtōyō pəntv kisa. Na wei í kisa-m, í kisa wei i tila-m tōyō.

Tillaa nutoso na naanwə na naale iní i məlvuy

¹⁷ Ímpúyó pa nutoso na naanwə na naale mēla i kin na ləŋhulvmle sōsōale, na pá təŋ si: Tacaa nyá tō əloyaa mayamaya nuha-tv.

18 Tənaɣa Yesu təma-wə sɪ: Ma nawa Satanı na ı hotiyina ıətəaa ısu təv nyəɣəsuyv tə.

19 İle ma ha-məɣe toma sɪ ı tə tumaa təə, na pəcesɪ təə, na kolontu toma təna təə, pʊlv kaa la-mə.

20 İle paa na mpv mə laɳa ı taa hʊləmɪ sɪ əbɣaa se-mə. Ama a hʊləmɪ ké sɪ pa ɳmaa mə həla ké ıətəaa tə pə təə.

Yesu laɳhʊləmle

(Matiyee 11:25-27; 13:16-17)

21 Tənaɣa Feesuyv Nanɳtu lapa na Yesu laɳle hʊləmɪ səsəm. İlena ı tə sɪ: Ma Caa, ıətəaa na atə pə tv, ma sɛɛ-ɳ. N ɳməsa təm tənəɣe ləmaɣasɛɛ nyəma na nyəntaa, ılena ɳ kuli-təɣɪ piya. Ma Caa, pəpətv fɛɪ, ma sɛɛ-ɳ, nyá unı nyá luyv tu lapəna mpv.

22 Ama ma Caa cəla-m pə tənaɣa. Ye pə taya ma Caa tike, nəɣəlv ta nyı sɪ əweɣele Pəyalv. Na ye pə taya Pəyalv tike, nəɣəlv ta nyı sɪ əweɣele Cɛɛɛ. Aɳha, ye Pəyalv nəkənaa sɪ ı hʊləɣɪ wei pə paasi.

23 Mıpóɣ ı pəsəna ı falaa tike təə na ı tə-wə sɪ: Mpi mpi mə ı səpee naakı ıəntə tə, leleɳ ké ı nuwa.

24 Ma heeliyi-mə sɪ, ıə kuyəɣətətv tələsəlaa payale na əwulaa səsaa payale nyulaa sɪ pá ná mpi mə naakı ıəntə tə, na pá laɳ. Pəyele pa nyulaa tətə sɪ pá nu nti mə nukı tə, na pá kpisi.

Samalii tv yəlle

25 Mıpóɣ ıə Təm səɣesəlv nəɣəlv ı kulaa sɪ ı maɣasəɣı Yesu. İlena ı tə sɪ: Tacaa, ntiɣı má la na má hiki weesuyv ɳku kɪ tɛɳ tə?

26 Yesu cə-ı sɪ: Susuweye pa ɳmaa ıə Təm taa? Na n kaləɣı tə, hʊwɛɛ nnaya n nukı pə taa?

27 İlena ı cə-ı sɪ: Ma nukı sɪ n ká səəli Tacaa nyá ıə na luyv kələmvuyv na nyá ləsaɣa sʊv-ı təmamam ké paa mpi pə taa, na n səəli nyá təɣəntəle ısu nyá tı.

28 Mıpóɣ Yesu təma-ı sɪ: Ama n cə teu. Aɳha, lakı mpv, n ka hiki weesuyv.

29 İni ı caakaya sɪ paa na mpv ı təm ı te, ɳpóɣəle ı tasa Yesu ké pəəsuyv sɪ: Na əweɣele ısu ma təɣəntəle inı ıle?

30 Mıpóɣ Yesu cə-ı sɪ: Təv, yʊlv nəɣəlv ı lunna Yosalem na ı pukina Yeliko, na ı lu ɳmulaa təə na pá kpa-ı na pá wəɣəsɪ ı wontu na pá mapı-ı ısu ıəna mpi pə wɛɛ tə. İlena pá tɛɛ pa yele-ı na ı kaasa weesuyv kələmvuyv.

31 Pə pamna kətəlv nəɣəlv ná təɳaya mpaav ɳkv. İlé ı na-ı, ılena ı cəlv na ı tɛɛ.

32 Mıpóɣ Lefii tv nəɣəlv ná talaa na ı maɣana-ı mpv. İlena ılé ı cəlv tətə na ı tɛɛ.

33 Ama Samalii tv təntv nəɣəlv ná tala təna na ı na apəlv inı, ılena ı təm lapı-ı pəətəle ké səsəm.

34 Mıpóɣ ı həla ı kiɳ, na ı taa nim na kəəle ké ı hiɳ taa. İlena ı kpɛɛli-ı saalası, na ı caya-sı ı kpaɳaya təə, na ı pona-ı mvulaa təsʊle na ı paasəna-ı teu.

35 Kv fema ılena ı ləsi liytee nyəɣətv naale na ı cəla mvulaa təsʊle tv, na ı heeli-ı sɪ: Paasəna-ı teu, na ɳ tu təɣa ı nyʊv təə na pə tɛɛ mpv, ma kəma, maa feli-ɳ yoo.

36 Təv, pa tooso inı pa taa, əweye n hʊv sɪ ɳmulaa mapa wei inı tə ı təɣəntəle ıle?

37 İlena ıə Təm səɣesəlv inı ı cə-ı sɪ: Wei inı ı lapa-ı kʊpəntv tə.

Mpʊyule Yesu sɪ: Təv, polo na nyá maɣamaya ɳ lakı mpv.

Yesu pote ké Maləta na Mali pa tɛ

³⁸ Yesu na ɪ ifalaa pa tɔŋna pote, ɪlena pɔ tala ɪcate natɔli na alɔ nɔɔɔlɔ ɪ lapɪ-ɪ muɔlle. Pa yaa alɔ unɪ sɪ Malɔta.

³⁹ ɪ wɛna neu, pa yaa-ɪ sɪ Mali. ɪlɛ ɪ ka caya Tacaa nɔɔhɛɛ tɛɛ kɛ na ɪ nukɪ ɪ sɛɛsɔyɔ.

⁴⁰ Taya tɔɔ tɔma kpɔpa Malɔta, ɪlena pɔ pɛkɛli-ɪ ɪ taa. Mɔrɔyɔ ɪ kɔma Tacaa kin na ɪ tɔ sɪ: ɪsu ma neu yeluyɔ-m ma tike na mɔ cɔɔkɔna taya kɛ ɪsɔntɔ unɪ tɔ pɔ wɛ-ɪ teu ntɛ ma cɛ? Pɔlɛ pɔ tɔɔ tɔ, heeli-ɪ sɪ ɪ sɛna-m.

⁴¹ Mɔrɔyɔlɛ Tacaa nɔ cɔ-ɪ sɪ: Hai, Malɔta, n kuyɪ nyɔ tɔyɪ yem kɛ na ɪ kpetiliyina tɔma payale.

⁴² Pɔyele mpi pɔ waasɔyɪ tɔ pɔ kɛ kulɔmɔm tike kɛ. Mali lɔsɔna tɔpante, ɪ na nɔɔɔlɔ pa kaa hɔ.

11

Sɔlɔmuyɔ hɔluyɔ

(Matiyee 6:9-13; 7:7-11)

¹ Mɔrɔyɔ kuyaku nakuli Yesu caya tiili na ɪ sɔlɔmɔyɪ ɪsɔ. ɪ kɔma na ɪ tɛ, ɪlena ɪ ifalɔ nɔɔɔlɔ ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ: Tacaa, hɔlɪ-tuyɔ ɪsɔ sɔlɔmuyɔ ɪsu Yohaani nɔ hɔlɔyɔ ɪ ifalaa tɔ.

² Mɔrɔyɔlɛ Yesu heela-wɛ sɪ: Ye ɪ caa sɔlɔmuyɔ ɪ sɔlɔmɪ sɪ:

Tacaa, nyɔ hɛtɛ ɪ wɛɛ kate.

Tɔyɔ nyɔ kawulaya.

³ Haaki-tuyɔ paa ifemle nteyɛ tɔyɔnaya.

⁴ Hɔlɔyɔ-tuyɔ suulu kɛ tɪmpi tɔ pɔntɔyɔna-ɪ tɔ, ɪsu tɔ tɔtɔ tɔ hɔluyɔ suulu kɛ mpa pa pɔntɔyɔna ta tɔ.

Taa yele na tɔ suu mayasuyɔ ɪsɔyɔn taa.

⁵ Mɔrɔyɔ Yesu tasa-wɛyɛ heeluyɔ tɔtɔ sɪ: Ye ɪsu mɔ taa nɔɔɔlɔ wɛna taapalɔ ntɛ, na pɔntɔ polo ahoo heka na ɪ mayana-ɪ sɪ: Hai, ma taapalɔ, kɛntɪ-m potopotonaa tooso.

⁶ Ma taapalɔ nɔɔɔlɔ ɪ lunna nteyɛ mpa na ɪ tala-m nɔɔnɔɔ, pɔcɔ ma fɛna mpi maa cɛlɛ-ɪ tɔ.

⁷ ɪlena ɪ tɔyɔntɔlɛ nɔɔ cɔ-ɪ hatoo pɔ taa sɪ: Taa caali-m mpɔ. Mɔ na ma piya tɔ tɛma suu na tɔ tɔkɪ na tɔ kalɔsɪ. Maa pɔsɔyɪ mɔ tasa kuluyɔ kɛ nyɔ tɔyɔnaya cɛluyɔ tɔɔ.

⁸ Ma heeliyɪ-mɛ sɪ, paa ɪ kɔma ɪ kulɪ na ɪ cɛlɛ-ɪ ɪ kulɔŋɔm tɔna, pɔ taya taapalle tɔɔ kɛ ɪ lapa mpɔ, ama caaluyɔ kɛ ɪ kisaa.

⁹ ɪlɛ ma heeliyɪ-mɛyɛ sɪ ɪ sɔlɔmɔyɪ, paa ha-mɛyɛ, ɪ pɛkɛyɪ, ɪ hikiyɪ kɛ, ɪ maki, pa tɔlɔyɪ-mɛyɛ.

¹⁰ Sɔlɔmɔlɔ kɛ pa haaki, na pɛkɛlɔ hikiyina, na matɔ kɛ pa tɔlɔyɪ.

¹¹ Wulee mɔ taa awe pɔyaya sɔlɔma-ɪ potopoto na pɔntɔ cɛlɛ-kɛyɛ pɔlɛ ye? Yaa ye ka sɔlɔma-ɪ tinte pɔntɔ cɛlɛ-kɛyɛ tɔm.

¹² Yaa mɔ taa awe pɔyaya sɔlɔmɔna-ɪ yate, na pɔntɔ cɛlɛ-kɛyɛ pɔcɛka?

¹³ Ye asayaa mɛ mu pɔsa mɔ piya kɛ kɔpantɔ lapɔ, Tacaa wɛɪ ɪ wɛ ɪsɔtaa tɔ ɪ kaa cɛla ɪ Feesuyɔ Nanɪtɔ kɛ mpa pa sɔlɔmɔyɪ-ɪ tɔ?

Yesu cɔɔki ɪ tɔm tɔlaa

(Matiyee 12:22-30; Malɔkɪ 3:22-27)

¹⁴ Yesu loo ɪlɔyɔhɪlu kaayɔyɔtaya, ɪlena ɪlɔyɔn se. ɪ se mɔrɔyɔ ɪlena kamumuka suu yɔyɔtuyɔ na pɔ la samaa kɛ piti kɛ sɔsɔm.

¹⁵ Mɔrɔyɔlɛ pa taa lɛlaa pɔsɔnaa sɪ: Pesepule tɔŋ kɛ unɪ ɪ tɔyɔnɔyɔna alɔyaa lɛmpa.

¹⁶ Ilēna Yesu tōm tūlaa taa lēlaa nāá tōm-i sī: La piti tāmle na pē hólí sī Isō tōŋ ke n lakēna. Pa yōgōta m̄pōyó sī pa naa i waali.

¹⁷ Yesu ná cēkēna pa taa hūwēē, ilēna í tō-wē sī: Ye kawulaya wēē na ká fēi nōyō kulūmayā, nōōnōō ka yawāyā. Tēyāyā í wē mpu, kele ka yōkēyī kē.

¹⁸ Ye Satanī kawulaya nyēma yooki pa taa pa tike, i kawulaya nyūyū ntē ka isēna? Mpi tō, mē tōŋ sī Pesepule tōŋ ke ma lookina alōyaa.

¹⁹ Ye Pesepule tōŋ ke ma lookina alōyaa isū mē hūkōyū tō, ilē awe tōŋ ke mē pēyalaa ná lookina pa nyēma? Tēnaya pa mayamaya paa kōna mē tōm.

²⁰ Ama ye Isō tōŋ taa kē ma lookina alōyaa, ilē Isō Kawulaya wē mē tēē mē tēē kēle.

²¹ Yūlv tōŋ tō í taja i tēyāyā ke teu na yōou wontu, pūlvpu u tokiyina i wēnau.

²² Ama wei i kēla-i tōŋ tō í kōma na í kulī i tōō na í pēsī-i, ilē i lēēkēyī i yōou wontu nti unī i taakaya tōyō, na í mēhna i wēnau mpi, na í tala lēlaa.

²³ Wei i fēi ma tōō, pōntu kē ma kolontu kē. Wei u sēhna-m tōōsuyō tō, i yaasēyī kē.

*Ilōyōw wei pa loowa tō i mōlvv
(Matiyee 12:43-45)*

²⁴ M̄pōyó Yesu tōma sī: Ye pa loowa ilōyōw, wōlayā taa kē i cōōkī sī í hēēsī. I laŋēyī, ilēna í tayanī i taa sī: Maa mēlī tēyāyā ŋka ka taa maa luwa tōyō.

²⁵ I takī kele ka taa, ilē i ká mayana pa hasa-ke na pá tayanī pē tēnaya teu.

²⁶ Pēle tō, i puki kē na í caa alōyaa lēlaa mpa pa kēla unēyī isayātu tōyō naatosompōyōlayā, na pá kōō na pá caya tēyāyā ŋke ka taa. Ilēna lōŋ nyēntu nāá mēlī na tē la sana na nōōnōō nyēntu.

Kōpantu mayamaya siyisiyi

²⁷ Yesu tōŋna m̄pōyó yōgōtuyō, ilēna alv nōyōlv i yōgōtēna nōyō sōsaya ke samaa taa sī: Pōwē nyā too wei i lōla-ŋ na ŋ mūsī-i tō, i nyūlelery wē sōgōntu.

²⁸ M̄pōyó Yesu cō alv unī sī: Mpa pa nu Isō Tōm na pá tōkī-tī, pōntōnaa ntē nyūlelery nyēma te.

*Piti tāmle nyulvvy
(Matiyee 12:38-42)*

²⁹ Samaa tōŋna-i nyākuyō ke sōsōm, ilēna í sūv i faaci taa sī: Kōfalan yēlaa pane asayāa kē. Piti tāmle nte tē hūlōyī sī Isō lakēna tōyō mpe pa caaki. Ilē pa kaa na natēlī, ye pē taya Yōnaasī nyēntē.

³⁰ Isēna mpi pē lapa Yōnaasī kin tō pē hūla Ninifi nyēma kē sī Isō lakēna. Na mpu unī tōtōyō Yūlv Pēyāyā mā ma nyēntu ká hólí kōfalan yēlaa tōtō sī Isō lakēna.

³¹ Ye pē tala hūlvle wule, ilim mpētēŋ tōō wulav alv nyēŋ ká kv kōfalan yēlaa pane pa tōm ke mpi pē tōō ilē i ka lu hatōō tētū poolun taa na í kōō, sī i nuki isēna Salumōŋ yōgōtēna lēmāyāsēē tō. Pēcō pūlvpu wē cāne na pē tēē Salumōŋ tēayacaya.

³² Ye pē tala hūlvle wule Ninifi nyēma ká kv kōfalan yēlaa pane pa tōm. Pē taya pūlv, kōyanŋku pēle pa nu Yōnaasī waasō tō, pa yēla pa isayātu ke kpakpaa kē. Pēcō pūlvpu wē cāne na pē tēē Yōnaasī unī.

*Mpi tōnvvy naana tō
(Matiyee 5:15; 6:22-23)*

³³ Nōyōlv u mūsēyī fētēla na í ŋmēsī-i, yaa í pamī-i nyanaya tēē. Ama i sū-i timpī taa í wēē pu naa yēlaa tēna tōyō. Ilēna mpa pa kōŋ tō, fētēla kōkō na-wē.

³⁴ Ἄπρόγυ̅ pə wɛɛ na nyá ɪsɛ. Anɪ a kɛna nyá tɔnɔvɔ pəlɪmɪlɛ fɛtəla. Yɛ nyá ɪsɛ í naakɪ teu, pə waasəxɪ nyá tɔnɔvɔ tənaya. Ama yɛ nyá ɪsɛ í yɔlɔmmaa, nyá tɔnɔvɔ tənə pəlɪmɪlɛ wɛ səkpetɔvɔ tɛ kɛ.

³⁵ Lə laakali, pə taa kɔɔ na ɪsənə n naakɪ tɔ pə məli səkpetɔvɔ.

³⁶ Pə wɛ mpɔ tɔ, yɛ n naa təcɛɪcɛɪ, na pə fɛɪ-ŋ tɔyɔyulee, n naa teu kɛ, ɪsu fɛtəla kɔkɔ naakɔvɔ yɔlɔ tɔ səkpetɔvɔ fɛɪ.

*Falisanaa na ɪsə Təm seɣesəlaa tooluyɔ
(Matiyee 23:1-36; Maləki 12:38-40)*

³⁷ Yesu tɛma yɔɣɔtɔvɔ kɛ mpɔ, ɪlɛna Falisa nɔɣɔlɔ í yaa-ɪ sɪ í sɔv ɪ tɛ na í nyɔɔ lɔm. Ḿpóγy̅ Yesu sɔvwa Falisa tɛ na í niki tɔɣɔv.

³⁸ Falisa nawa ɪ tɔkɪ na í nyɔɔkənə asilima, ɪlɛna pə lapɪ-ɪ ha.

³⁹ Tənaya Tacaa tɔma-ɪ sɪ: Anɪ Falisanaa mə nyəntɔ ntɛ mpɔ. Iyisi na nyənasi waalənəa kɛ í nyaaləxɪ təlailai. Ama pə kpaxav mə taanaa tɔ, ŋmuləm na ɪsəyatu pə hɔwɛɛ mayalənə.

⁴⁰ Ləmayasɛɛ fɛɪnaa mɛ, ɪsə wei ɪ ŋma yɔlɔ tɔɔ tɔ, ɪlɛ ɪ wɛna ɪ tɪ na wei ɪ ŋma yɔlɔ lotu taa tɔ yɛɛ?

⁴¹ Pə kəla teu sɪ í ha mpi ɪ wɛna mə iyisi na mə nyənasi taa tɔɣɔ kɔnyɔntɔnəa, ɪlɛ pə tənə pu wɛɛ-mɛyɛ teu.

⁴² Pɔpɔtɔ fɛɪ, Falisanaa mɛ, mə təm wɛ wayo kɛ. ɪ kpəsəxɪ nyutu nti pa yaakɪ sɪ mantɪ na luu tɔ na tuusi hatu tənə na í hiliyɪ na í ɪsəxɪ ɪsə kɛ pə hɔɣɔlɔŋ naanɔwa taa kɔlɔm. Pəyɛlɛ mə paa fɛɪna tampana tɔŋvɔvɔ na ɪsə sɔɔlvɔvɔ təm. Ama tampana tɔŋvɔvɔ na ɪsə sɔɔlvɔvɔ təm kɛ pu muna í sɛsənə ɪsələ, ɪlɛ í taa sɔɔ hɔɣɔlɔŋ naanɔwa taa kɔlɔm ɪnɪ ɪ tɔɔ.

⁴³ Falisanaa mɛ, mə təm wɛ wayo kɛ. Yuta nyóma təkotilenaa taa, teeli teeli tɔcayalənəa kɛ í pɛkəxɪ. Na í sɔɔla pa sɛkɪ-mɛyɛ samaa taa kɛ na pá lunyɪ.

⁴⁴ Falisanaa mɛ, mə təm wɛ wayo kɛ. ɪ wɛ kɛ ɪsu pəlaaŋ wei ɪ salətəa na pá tɔŋ ɪ tɔɔ kɛ yem, na pá ta nyɪ sɪ pəlaaŋ tɔ.

⁴⁵ Tənaya ɪsə Təm seɣesəlvɔ sɔsɔ nɔɣɔlɔ ɪ pəsənə-ɪ sɪ: Tacaa, n yɔɣɔtɔvɔ mpɔ tɔ n kpɛntənə tá tɔtɔxɔ na ŋ tɔv.

⁴⁶ Ἄπρόγy̅ Yesu cɔwa sɪ: ɪsə Təm seɣesəlaa sɔsaa mɛ, mə təm ná wɛ wayo tɔtɔxɔ. ɪ sɔkəxɪ yələa kɛ səxələ yuŋ nyənə. Pəyɛlɛ mu tɪ taa-wɛyɛ taav mayamaya.

⁴⁷ Wayo na mə təm kɛ, mə caanaa ná kɔna ɪsə kɔyɔɣɔtɔtɔ tɛləsələa, na mu hələxɪ pa pəlaaŋ na í taxanəxɪ tətɛtɛtɛ.

⁴⁸ ɪsu ɪ lakɔvɔ mpɔ tɔ, pə húləxɪ kɛ sɪ mə laŋa hɛɛna mə caanaa lapa mpi tɔ. Pɛlɛ pa kɔna ɪsə kɔyɔɣɔtɔtɔ tɛləsələa, na mə hələxəna pa pəlaaŋ.

⁴⁹ Pə mayamaya pə tɔɔ kɛ ɪsə ləmayasɛɛ ka hula mpɔ sɪ: ɪsə má, maa tili ɪsə kɔyɔɣɔtɔtɔ tɛləsələa na tillaa kɛ pa kɪŋ. Ama paa kɔ lɛlaa, na paa tɔ lɛlaa kɛ kɔnyɔŋ kɛ kɔtvɔyɔ.

⁵⁰ Tuu pə ŋmav antulɪnya na ɪsə kɔyɔɣɔtɔtɔ tɛləsələa mpa pá kɔ tɔ, kayana nyéma nyɔɔŋ taa kɛ pa səm təm ká tənə.

⁵¹ Kpaxa Apɛɛli kɔvɔ, halənə Sakali wei pa kɔ kɔtaya tɔlatɛ na ɪsə tɛsɛɛlɛ sɔsɔlɛ pə hɛkɔ taa tɔ pa səm, ma heeliyɪ-mɛ tɛfoo kɛ sɪ, ɪsu pə tɛma pa nyɔɔŋ taa.

⁵² ɪsə Təm seɣesəlaa sɔsaa mɛ, mə təm wɛ wayo kɛ. ɪ tɔka saafu wei pa tuləyənə ɪsə Təm nyəm tɔɔ tɔ, na mə luyɔ fɛɪ sɔvɔ. Pəyɛlɛ ɪ tisiyɪ sɪ mpa pɛlɛ pa caa tɔ pá sɔv.

⁵³ Yesu kɔla tənə, ɪlɛna ɪsə Təm seɣesəlaa na Falisanaa pá səŋ ɪ tɔɔ kɛ nɔɔhɛɛ naalɛ na pááná, na pá makɪ ɪ nɔyɔ tɔɔ na kɔpɔɔsɔtɔ kɛ yem yem.

⁵⁴ Na pá kuuki ɪ nɔyɔ sɪ í cɔtaa ɪlɛ pa kpa-ɪ na tənə.

12

Laakali na cɛsɔyɔ tɔm
(Matiyee 10:26-27)

¹ M'pɔyɔ samaa kota sɔsɔm ke waatu inɪ, halɛna pɔ tusiyi tɛma. Tɛnaɣa Yesu caalɛna ɪ falaa ke kpaalɔyɔ si: ɪ la laakali na Falisanaa kɔkɔsum, pa mɛnaafikito ke ma yaa mpɔ.

² Pɛ tɛna mpi pɛ ɲmɛlaa tɔ, ɪsu pɛ tɛma na pɛ kuli pɛ tɔɔ. Na pɛ tɛna mpi pɛ lapa mukaya tɛɛ tɔ, ɪsu pa tɛma na pɔ nyi-wi.

³ Pɛ tɔɔ kɛ paa ɪ ka ɲmɛsi tɔm na ɪ yɔyɔti-tɔyɪ ahoɔ, ɪsu tɔ yawa ilim taa. Na paa nanɲ taa kɛ ɪ wɛlɛta ɲkpaɲɔyɔ taa, ɪsu pa kpaala-ti na nɔyɔ sɔsɔyɔ.

Yulɔ kɔnyamnam
(Matiyee 10:28-31)

⁴ Mpa mɛ ɪ kɛ ma taapalaa tɔ, ma heeliyi-mɛ si ɪ taa nyana mpa pa pɛsɔyɪ na pɔ lɛsi yulɔ weesuyɔ tike, na pɛ waali paa pɛsɔyɪ pɔlɔ tɔ.

⁵ Maa hɔli-mɛyɛ wei pɛ mɔna si ɪ se tɔ. ɪ se ɪsɔ, inɪ ɪ pɛsɔyɛna na ɪ ku yulɔ. Pɛyɛle ɪ pɛsɔyɪ na ɪ tu-ɪ tɛnaasɛle taa. Tampana tɔɔ ɪsɛntɔ, inɔyɪ pɛ mɔna ɪ se.

⁶ Pɛ taya santiinaa naale ke pa pɛɛtɔyɪ sumpɔwɔɔnaa kakpasɪ taa? Paa na mpɔ pa wɛu mpɔ tɔ, ɪsɔ tɔ sɔɔ pa taa kɔlɔm tɔɔ.

⁷ Mpɔ inɪ tɔtɔyɔ na mɛ nyɔyɔ taa nyɔɔsi, ɪsɔ nyɛmá si tɛna si nyɔyɔ kɛ. Ye mpɔ ɪ taa nɔyɔsi, ɪ kɛla sumpɔwɔɔnaa tɛɔyɔɔyɔ.

Yesu Kilisiti mɔyɔ yaa ɪ kisuyɔ
(Matiyee 10:19-20; 10:32-33; 12:32)

⁸ Ma heeliyi-mɛ si, ye yulɔ ta ɲmɛsi si ɪ kɛ Yulɔ Pɛyɔyɔ má ma nyɛɲ, ma mayamaya maa tisi ɪsɔ ɪsɔtaa tillaa ɪsɛntaa si pɔntɔ kɛ ma nyɛɲ.

⁹ Ama wei ɪ kpɛɛsa yɛlaa ɪsɛntaa si ɪ ta nyi-m, ma mayamaya maa tɔ ɪsɔ ɪsɔtaa tillaa ɪsɛntaa si ma ta nyɛmɪ-tɔtɔ.

¹⁰ Ye wei ɪ yɔyɔta Yulɔ Pɛyɔyɔ má ma tɔɔ kɛ ɪsɔyɔtɔ, paa hɔli pɔntɔ ke suulu. Ama ye Feesuyɔ Nanɲtɔ ke ɪ yɔyɔta ɪsɔyɔtɔ, pa kaa hɔli-ɪ suulu.

¹¹ Ye pɛ kɔma na pɔ yaa-mɛyɛ nɔnɔɔsi ke Yuta nyɛma tɛkɔtilɛnaa taa, yaa awulaa kpaamɛɲ taa, yaa tɔɲtɔnaa kin, ɪ taa nɔyɔsi nti ɪ ká hɔv na ɪ lu na nti ɪ ká yɔyɔti tɔ tɔ tɔɔ.

¹² Feesuyɔ Nanɲtɔ ka sɛyɛsi-mɛyɛ kpakpaa ke nti ɪ ká yɔyɔti tɔ.

Tɔɲ tu kɔmɛɛɲ tɔm

¹³ M'pɔyɔ nɔyɔlɔ lu samaa taa na ɪ tɔ Yesu si: Tacaa, heeli ma taalɔ si má na-ɪ tɔ tala tɔ caa yelina-tɔyɔ mpi tɔ.

¹⁴ Tɛnaɣa Yesu pɛsɛna-ɪ si: Apan nyá, awe kpa-m mɛ tɔm tayanɔ na mɛ wontu tallɔ?

¹⁵ ɪlɛna Yesu heeli pa tɛna si: ɪ la laakali na wɛnaɔ luluyɔ. Pɛ taya pɔlɔ tɔɔ, wɛnaɔ hikuyɔ ɪ hulɔyɪ si yulɔ tula-ti se. Paa pɔntɔ ká wɛna ɪsu cɛnɛ na le.

¹⁶ M'pɔyɔ Yesu sɛɛ-wɛyɛ ɪsɔ si: Apalɔ tɔɲ tu nɔyɔlɔ ka wɛnna halɛmnaa, na ɪ ku kɔtɔyɔ ke pɛ taa pɛ tu fɛi.

¹⁷ ɪlɛna ɪ caya na ɪ mayasi ɪ taa si: ɪsɛnaɔyɛle maa la ɪlɛ? Kpɛɛɲ ɪ takɪ-m si má nyɛki ma tɔyɔnaɣa.

¹⁸ ɪ taa ɪ taa ɪlɛna ɪ tɔ si: Ma nyɛmá ɪsɛna maa la tɔyɔlɛ. Ma yɔkɔyɪ ma kpɛɛɲ inɛyɛ na má si sɔsɔɲ. ɪlɛna má suu kɔtɔyɔ na ma kupam ɛmpɛnaa tɛnaɣa ɪ taa.

¹⁹ ɪlɛ maa ma ma lanɲle taa na má tɔ si, yulɔ wɛna pɔsi payɛle taa kɔtɔyɔ ɪlɛ pɛ kaasa we, ye pɛ taya cayan na tɔyɔ na nyɔɔv na yɔɔlɔyɔ pɛ paasi?

²⁰ Tənaɣa Iso təma-ı sı: Kəmelen nyá, n ká sı ahoó ane a mayamaya. Ulena má ná wei ı ká kpaya pə təna mpi n tayaɣa nyá ti tɔ́ kɛ́ mpv tɔ́.

²¹ Ulena Yesu tasa sı: Mpóyó pə wée na mpa pa kaa wɛnav kɛ pa mayamaya pa tike tɔ́, na Iso isɛntaa pa kɛ kɔnyɔntɔnaa tɔ́.

Naani tɔyɔ kɛ Iso

(Matiyee 6:25-34)

²² Pə waalı kɛ Yesu təma ı ifalaa sı: I tá ná mpi pə tɔ́ ma heela-mɛ sı í taa nəxəsəyi mə təyənaya ŋka pə wée sı í ká tɔyɔ na í hiki weesɪŋ, na mə tənəy tɔ́ kɔtakəm pə tɔm tɔ́.

²³ Pə taya pulv tɔ́, weesuyu kəla təyənaya, na yulv tənuyv kəla wontu kɔsusuutu.

²⁴ I nyənna katəkətəy na í na. ı tuuki, ı kɔy. Pəyele í fɛi kɔtəyɔv təsule, ı fɛina kpou, Iso caləyənə-ı. Na mə tá kəli suması kɛ tɔm napəle?

²⁵ Paa mə taa yulv ká kɔ ı təyi isəna, pɔntv pəsəyi na í tuusi ı təyi wule kɔlɔmtələ mayamaya?

²⁶ Ye ı pəsəyi səkpetu səkpetu, pepe tɔ́ kɛ í kɔyi mə ti na səsəɔntv nti tə kaasaa tɔ́?

²⁷ I nyənna tawa nyutv tukuyv hətv nti tɔ na í na. Nyutv nti, tu lakı təmlə təli, tu lɔvki pəɔy. Paa na mpv ma heeliyi-mɛ sı wulav Salɔmən na í tɔy təna ı ta suu wontu na í tala paa tə taa kɔlɔmuyv kɛ kacəka.

²⁸ Ye Iso lakı kacəka kɛ tawa taa nyutv nti tə wɛ saŋa na cele isəntə pa tika-tı tɔ, ı kaa la-mɛyɛ kacəka na pə kəli mpv? I polo í tɛɛ, ı tɛy Iso na mə taa təcayacaya tɔ se.

²⁹ I taa pəkəli mə ti na í nəxəsəyi tam kɛ mə kɔtəyɔm na mə kɔnyɔnyɔm pə tɔm.

³⁰ Antulinya taa cənɛ ma ta nyı isənəa pɛɛkəyənə tələyɛ tam. Ama mɛ mə wɛna Caa, na mə Caa ını ı nyəmá mpi í nyuləyi tɔ́.

³¹ I sɔ nyuyv na Iso Kawulaya pɛɛkuyv, na Iso ká ha-mɛ tɔtəyɔ mpi pə kaasaa tɔ́.

Kpəntv ləmayasɛɛ í wɛ timpi tənaya ı akalvyv wɛɛ

(Matiyee 6:19-21)

³² Ma kalakiya nyá, taa nyá, mə Caa sɔələnə sı ı ha-mɛyɛ ı kawulaya.

³³ I pɛɛti mə kɔpamnaa na í məyɛna pə liyitee na í ha kɔnyɔntɔnaa. I pɛɛki fatakanəa mpa paa səkı tɔ́, na í kaakı mə wɛnav kɛ isətəa timpi pulv ı leki tɔ́. Nmılv kaa tala tənaya ŋmılvuyv, pəcó puka kaa təyɔ.

³⁴ Pə taya pulv tɔ́, kpəntv ləmayasɛɛ í wɛ timpi, tənaya ı akalvyv wɛɛ.

Təmlə lataa mpa pa fɛɛiyi tɔ́

³⁵ I tantı na í taŋaa, í ləli mə həɔ taa, í mɔsı mə fətəlanaa.

³⁶ I la isı təmlə nyəma mpa pa taŋaa sı pa caa í luna akpayale taa na í tɔ sı: Ma talaa, pa tulı-ı tɔ́.

³⁷ Cɛɛ ını í talaa na í mayana ı təmlə nyəma mpe na pa taŋaa, pa nyuyv lapa lɛlɛy kɛ. Ma heeliyi-mɛyɛ tampana sı ı kootiyi ı wontu kɛ na í həkənə ı ti, na í həli-wɛyɛ təcayale sı pá caya na í tu-wɛyɛ təyənaya.

³⁸ Paa tapıle yaa tɛfemle kɛ ı kəma na í kəɔ na í mayana-wɛyɛ mpv na pá taŋaa, pa lapa nyələlɛy kɛ.

³⁹ I nyı teu sı, ye nyəm ka nyənaya kəlo na təyaya caa nyı ŋmılv kəntɛ waatv, ı kaa yele-ı na í sɔv təyaya taa se.

⁴⁰ Mɛ tɔtɔ, pə tɔ́ kɛ mu tayanı mə təyi mpv. Yulv Pəyaya ma, ma kəy kəntɛ kɛ waatv wei í kaa huv təyɔ.

Təmle tɔ ɪsəyav na kɔpaŋ pa təm
(Matiyee 24:45-51)

41 Tənaɣa Piyee pɔɔsa Yesu si: Tacaa, ta tike ke n seəkəna ɪsɔ ɪni, yaa yəlaa tənaɣa n seəkəna-i?

42 Mɔ́póyóle Tacaa cɔwa si: Aweyele təmlɛ tɔ kɔpaŋ na layatu? Ye pə taɣa wei ɪ caa ká yelina təyaya feŋyuyɔ, si nyɔɔɔsi ɪ kpa təmlɛ nyɔ́ma lɛlaa, ɪlɛ ɪni ɪ cɛla-weye təyənaya tɔ.

43 Cɛcɛ ɪni ɪ kɔma na ɪ mɛli na ɪ mayana təmlɛ tɔ ɪni ɪ ɪsɔlɛ seɛna təmlɛ ntɛ tɔ lapɔ, ɪ nyɔyɔ lapa lelenj ké.

44 Ma heeliyi-meye tampana tɔɔ si, təyaya caa ká tɔ təmlɛ tɔ ɪnəyi ɪ kɔpam tɔna tɔɔ feŋyuyɔ ké.

45 Ama ye pə cɛpa təmlɛ tɔ ɪni, na ɪ tɔ ɪ taa si: Ma caa kaa kɔɔ lɔŋ se, ɪlɛna ɪ suɔ təmlɛ nyɔ́ma apalɔnyɔma na alɔnyɔma ke mapɔ. Na ɪ tɔki, na ɪ nyɔɔki na pɛ kɔyi-ɪ.

46 Pɪi kɔɔ na kɔyaku ŋku na ɪsɛna taa ɪ taa tɔ ɪ taa si təyaya tɔ ka tala tɔ, ɪlɛ ɪ ka suɔ tɛkpɔv. Na ɪ ká la təmlɛ tɔ ɪnəyi tɛkaŋkaŋ, na ɪ mɛŋna-ɪ na ɪ pɛti-ɪ ma ta nyi ɪsɛnaa tɔɔ.

47 Təmlɛ tɔ wei ɪ nyɔ́má ɪ caa luɣu tɛɛ nyɔm na ɪ tá taɣani ɪ ti, pəyele ɪ ta la mpi ɪ caa sɔlaa tɔ, paa həli-ɪ teu.

48 Ama təmlɛ tɔ wei ɪlɛ ɪ ta nyi ɪ caa luɣu tɛɛ nyɔm, na ɪ laki mpi pə mɔna pá mapɪ-ɪ pə tɔɔ tɔ, pɛciuu tike ke paa ma ɪlɛ. Wei pa ha sɔsɔm tɔ, sɔsɔm ke pa kɔŋi-ɪ pɔɔsuyɔ. Na wei pa paasaa na pá kaa sɔsɔm tɔ, sɔsɔm taa sɔsɔm ke pa kɔŋi-ɪ pɔɔsuyɔ.

Yəlaa fayav ke Yesu tɔɔ
(Matiyee 10:34-36)

49 Kɔkɔ ke ma kɔma tɛtɔ tɔɔ ké mɔsuyɔ, na pə caya-m ɪsu ɪsɛntɔ tɔ kaa tema mɔyɔ ɪlɛ mhmɔm teu ntɛ.

50 Pə wɛɛ si pá sɔ-m ɪsɔ lɔm napəli, ɪlɛ ye pa ta sɔ-m lɔm mpɪ ma nəyɔsɛɛ kaa tɛ.

51 Mə hɔv si heɛsuyɔ ke ma kɔna antulinya taa? Aai, ma heeliyi-mɛ si kolonja ke ma kɔnaa.

52 Pə kpaya pənɛntɛ tɔ, yəlaa ɪ wɛ kakpasɪ ke pa təyaya taa, paa faya. Tooso ká lu naale ɪneyɛ kolonja, na naale náá lu tooso ké kolonja.

53 Cɛcɛ ká kɔli ɪ pəyalɔ tɔɔ, na pəyalɔ kɔli cɛcɛ tɔɔ. Toto ká kɔli ɪ pɛɛlɔ tɔɔ na pɛɛlɔ náá kɔli toto tɔɔ. Paŋ alɔ nyɔŋ ká kɔli poolu tɔɔ, na poolu ké paŋ tɔɔ.

Waatvnaa cɛkənav
(Matiyee 16:2-3)

54 Mɔ́póyó Yesu tɔma samaa tɔtɔ si: Ye ɪ ná teu pɪi ŋmaalaya na ilim tɛtɔlɛ, ɪ tɔŋ kɔkpaɔ si saŋa ɪni teu wɛɛ. ɪlɛna tampana tɔɔ kɔlɛ kɔ nu.

55 Na ɪ kɔma na ɪ ná ilim nyaki sɔsɔm, ɪ tɔŋ si tahaŋlɛ wɔsaa. ɪlɛna tahaŋlɛ náá haŋ.

56 Mənaafikinaa mɛ, ɪ lapa ɪsɛna na ɪ nyɔŋ aɛ na ɪsɔ pə kɔkɔlɔnaa fayasuyɔ, na ɪ cɛkəyɔna ntɛ tɛlɛ tɔ laki ɪsɛntɔ tɔ tɔ hɔwɛɛ.

Kolontu na kolontu pa ciikuyɔ
(Matiyee 5:25-26)

57 ɪsənaya pə wɛɛ na mə mayamaya ɪ tu mayasəyi si ɪ nyi tampana na ɪ tɔŋ-ye ye?

⁵⁸ Ye n wakəla nəyɔlɔ na í yaa-ŋ nənəyɔ, la kookali na nyá na-í í taɣani mə təm ke mpaav taa na í ta tata hɔvɔlɔ kɪŋ. Pə taa kɔɔ na hɔvɔlɔ náá tɔ-ŋ tɔŋtɔnaa niŋ taa, na pɛle pá təkɪ-ŋ.

⁵⁹ Ma heeliyi-ŋ tampana sɪ ye n ta tɛ pə təna mpi pa pɛla-ŋ tɔyɔ fɛlvɔyɔ n kaa lu təna.

13

Ye í ta layasi tənte í ká sɪ

¹ Ḿpɔ́yɔ yəlaa napəli pa kəma tənɛ inəyi kpakpaa na pá heeli Yesu sɪ: Kalilee nyəma napəli pa lakaya kətaɣa ke ɪsɔ, ɪlɛna Pilatɪ yele na pá kɔ-wɛ.

² Tənaɣɛ Yesu cɔ-wɛ sɪ: ɪ hɔv sɪ Kalilee nyəma mpa pa kɔ mpɔ tɔ, pa tɛɛ Kalilee nyəma lɛlaa tənaya kawalasɪ tɔyɔ pa kɔ-wɛ?

³ Aaɪ, ma heeliyi-mɛ sɪ, pə taɣa mpɔ se. Ama mu ta layasi tənte, í ká sɪ mə tənaya ɪsu pɛle pa səpɔ tɔ.

⁴ Na yəlaa pələfɛi hiu wei Silowee kutuluyɔ kpəsaa na kɔ takɪ na kɔ nanɪ tɔ, í hɔv sɪ Yosalem nyəma təna taa pɛle pa kələna ɪsayatɔ na?

⁵ Aaɪ, ma heeliyi-mɛ sɪ, pə taɣa mpɔ se. Ama mu ta layasi, í ká sɪ mə tənaya ɪsu pɛle pa səpɔ tɔ.

Fiki tɔyɔ ŋku ku lɔlɔyɪ tɔ kɔ təm

⁶ Ḿpɔ́yɔ Yesu sɛɛ-wɛyɛ ɪsɔ sɪ: Apalɔ nəyɔlɔ ɪ ka sənə ɪ lɛsɛŋ tuŋ taale taa ké fiki. Ḿpɔ́yɔ ɪ pola pee kooluyɔ. Ama ɪ ta mayana kɔ tɔɔ ké paa pɔlvɔpɔ cəcəka.

⁷ Tənaya ɪ təma taale təkɔlvɔ sɪ: Nyənɪ, pusɪ tooso kɔlvɔ ma tɔ kənte sɪ ma kooliɣi pee. Ama maa makəna pɔlvɔ cəcəka ke kɔ tɔɔ. Setɪ-kɔ. Pepe tɔɔ ké ku sənɪ yem na ku lɔlɔyɪ?

⁸ ɪlɛna taale təkɔlvɔ cɔ-ɪ sɪ: Tacaa, tasa-kɔyɔ yeluyɔ ke pɔntɔ, na maa huli na má cəɔna kɔ kite na ma tɔ hute na má ná.

⁹ Ntanyɪ pá taləna pənte ku lɔlɔ pee. Kɔ ta lɔlɔ ɪlɛ n setɪ-kɔ.

Alv ɪcam waasvɔyɔ ke kɔhɛɛsvɔyɔ wule

¹⁰ Ḿpɔ́yɔ kɔyaku kɔhɛɛsvɔyɔ nakɔli kɔ wule Yesu sɛyɛsaya Yuta nyəma təkotile natəli tɔ taa.

¹¹ Pə pamna alv kɔtəntɔ nəyɔlɔ ɪ ka wɛ təna. ɪ hii ɪlɔyɔv na pə kəkəli-ɪ pusɪ pələfɛi hiu tɔcɔ, ɪ pəsəyɪ na í siyisi ɪ tɔyɪ paa pəcɔ mayamaya.

¹² Yesu na-ɪ, ɪlɛna í yaa-ɪ na í təmi-ɪ sɪ: Alv nyá, saŋa waali n hika alaafəya ké.

¹³ ɪlɛna Yesu tənɪ ɪ tɔɔ ké ɪ niŋ, na alv siyile siyisi tənɛ inəyi kpakpaa, na í niki ɪsɔ ké sam.

¹⁴ ɪsu Yesu lapɔ na yɔlv hiki alaafəya ke kɔyaku kɔhɛɛsvɔyɔ wule ke mpɔ tɔ pə ta maya Yuta nyəma təkotile nyɔyɔ tɔ nté. Tənaya ɪ pəsəna samaa sɪ: Kɔyɛŋ naatoso ke pa laki tɛmlɛ. Ye í caa í hiki alaafəya, í kɛəsəna kɔyɛŋ ɪnɪ ɪ taa na í kɔɔ. ɪ taa kɔŋ kɔhɛɛsvɔyɔ wule sɪ pá ha-mɛyɛ alaafəya.

¹⁵ Tənaya Tacaa ná cɔ Yuta nyəma təkotile nyɔyɔ tɔ ɪnɪ sɪ: Mənaafikinaa mɛ, ye pə tala kɔyaku kɔhɛɛsvɔyɔ wule mə taa awe yeki ɪ nav yaa ɪ kpanaya ke tɔlvɔyɔ sɪ ká nyɔɔ lɔm ye?

¹⁶ Yaa í nyəma sɪ Apələham lɔlvɔyɔ taa alv inɛyɛ pa kaa waasɪ kɔyaku kɔhɛɛsvɔyɔ wule? Pəcɔ Satanɪ təkə-ɪ na í cəəsəyɪ-ɪ tɔ pusɪ pələfɛi hiu ntɔ.

¹⁷ Yesu cɔ Yuta nyəma təkotile nyɔyɔ tɔ inəyi mpɔ, ɪlɛna fɛɛɛ kpa mpa paa caa-ɪ tɔ. Ama samaa wei pə kaasaa tɔ ɪlé ɪ tənə ɪ lanɪɛ ná hɛɛna təma kɔpampana nna Yesu lakaya tɔ.

*Səəya pəle təm**(Matiyee 13:31-32; Maləki 4:30-32)*

¹⁸ Mpróyó Yesu tasa yəyətuyú sí: Isu pepeyele Isə Kawulaya nəyəsənaa, na pepeye maa keəsəna-ke ile yee?

¹⁹ Ka nəyəsəna ké isú yulu tuukuyú səəya pile ké ı taale taa na tə nyə, na tə pu tuyú səsəw na suması kəŋ na sí tuyi tana ké kú pəlinjası təw təy.

*Potopoto kəkəsum təm**(Matiyee 13:33)*

²⁰ Mpróyó Yesu tasaa sí: Pepe cav ké maa keəsəna Isə Kawulaya ile yee?

²¹ Ka nəyəsəna ké isú alə mayəsuyú molum ké cəmsə təpam na í kpayə kəkəsum ké pəcə na í tū, na í huɣuti na pə təna pə kpa təfuv tə.

*Nənəyə kəkəpulaya**(Matiyee 7:13-14,21-23)*

²² Yesu kulaa sí ı puki Yosalem, ılena í seɣesəyənə mpaə ké acaləe səsəwəna na səkpəna nna a taa ı təŋayana tə na í puki.

²³ Mpróyó nəyələw pəcəsı-sı: Tacaa, ntəŋ yələa pəciimaya tike nyəwŋ ké pu ya na? ılena Yesu cə-wə sí:

²⁴ ı la kookalı na í suwəna nənəyə ŋka ka wə təfəku tə. Təm faawu təw, yələa payale ká ləna teu sí pá təŋna təna na pá suw. Ama pa kaa hiki mpaə.

²⁵ Mpróyó Yesu təma sí: Pu kəw na təyaya cəa təkı na í kaləsi, na mu wəna awalı təw, ıle í suw mapu nté nənəyə sí: Tacaa, tulu-tu. ıle ı ká cə-mə sí: Ma ta nyi timpi í lunaa tə.

²⁶ Pəleyele í ka suw yəyətuyú sí: Tá na-ŋ tə təkayana na tə nyəwki. Ta ıcatə hapəe təw ké n tu seɣesəy.

²⁷ ıle ı ká ləli-məye yəyətuyú sí: Ma ta nyi timpi í lunaa tə yoo. Mə təna í tēe í fēe-m, ısayalataa mə.

²⁸ ı ká kəw na í na Apələham na Isaaka na Saakı na Isə kuyəyətutu teləsəlaa tənaya Isə Kawulaya taa, na pá fiyita-mə na awalı təyələ isú í ká tu cası kapusi na í nyasəyi mə təyi kela te.

²⁹ Yələa ká luna ilim təhile təw, na pə tətule təw, na lələa luna pə ntəyən na pə mpətəŋ təw na pá suli Isə Kawulaya taa ké təyəw.

³⁰ Waatu ıni mpa pa wə lələ ké kayana tə pa taa lempa ká məli waalı, na waalı nyéma náa məli lələ.

*Yesu laŋwakəlle ké Yosalem təw**(Matiyee 23:37-39)*

³¹ Waatu ıni ı mayamaya ké Falisanaa napəli pa kəma Yesu kiŋ na pá heeli-ı sí: Wulaw səsə Helətu pəkəyi-ŋ kuyú. Pəle pə təw lu cənə na ı laɣası ıcatə.

³² Mpróyó Yesu cə-wə sí: ı polo í heeli mə taale haya ŋke sí, saŋa na cele pə taa ma təyənəyi aləyaa, na má waasəyi kətəntənaa, na pə kufemuyú ké maa tē ma təmlə.

³³ Ama pə wēe ké sí má tə ma mpaaw ké saŋa na cele na pə kufemuyú. Pə taya pulə, paa kuyi Isə kuyəyətutu teləsulu ké tiiliyi yem na pə ta kəna Yosalem taa.

³⁴ Hei Yosalem, Yosalem, nyá taa ké pa kuyi Isə kuyəyətutu teləsəlaa, na nyá taa tətəyəw pa yooki Isə tillaa ké pēe na pá kuyi. Təm payale ké ma sələa sí ma kpəyeliyi nyá taa yələa təna təkotokoto isú kantuyú papuyú kú piya təw tə. Ama pa kisa.

³⁵ Τού, mə təyaxa ka təkı kaav təkpataa, nəχολυ kaa paasəna-ke. Ma heeliyi-me təfoo sı, í kaa tasa-m keesuyu, haləna pá tala wule nte í ka yəyoti sı, Iso í səna Tacaa tillu to.

14

Kutəntu nəχολυ í waasuyu

¹ Μπόγυ kuyaku kuhəesuyu nakuli Yesu suu Falisanaa səsə nəχολυ í tɛɣe təyɔu. Mpa paa we təna to pa cayaa na pá keɲna-i teu.

² Yulu nəχολυ í ka səɲa í isəntaa, na tənuyu tɔɔ asilima kutəɲ wəna-i.

³ Μπόγυ Yesu pəsəa Iso Təm seɣesəlaa na Falisanaa sı: Ta mpaav taa, pə muna pá waasi kutəntu ke kuyaku kuhəesuyu wule yaa pá taa waasi-i?

⁴ Ama Falisanaa mpe pa ta tisi cɔv. Təɲaya Yesu həma kutəntu na í waasi-i, na í heeli-i sı í tɛɛ.

⁵ Μπόγυ Yesu pəsəa Falisanaa sı: Kuyaku kuhəesuyu wule, mə taa awe nawa í pəyaya yaa í nav hota ləkə taa, na í yeɛ ləsuyu ke kpakpaa sı kuyaku kuhəesuyu wule?

⁶ Ilena pá mayasi-təɣi cɔv na pá kpisi.

Təyɔv yaav na təcayale kupante təm

⁷ Yesu nawa sı mpa pa yaa təyɔv ke mpv to, pa huliɣina təmaya kpelee kupana tɔɔ cayav. Ilena í seɣes-i-we sı:

⁸ Ye nəχολυ kpaxa alv na í yaa-ɲ təyɔv, ɲ talaa, taa hulina təcayale kupante na pəcɔ. Ntanyı isəntə pa yaa nəχολυ ilé na í kəla-ɲ.

⁹ Pá taa kəɔ na wei í yaa-mɛɣe təyɔv to í heeli-ɲ sı: Kulı na ɲ kaasi ınɛɣe təcayale. Iɛ n kuləna fɛɛle nté tənɣəɔmı, na ɲ cayana waali tɔɔ.

¹⁰ Ama ye pa yaa-ɲ təyɔv, ɲ talaa, cayana waali tɔɔ. Iɛ wei í yaa-mɛɣe təyɔv to ye í kəma ilé í ká təna-ɲ sı: Apan nyá, tuusina cəne tɔɔ na ɲ caya təcayale kupante. Saa ını pa to-ɲ teeli ke nyá na pa təna mpa í caya ɲpóɣy təyɔv to pa isəntaa ké.

¹¹ Pə təya pulv tɔɔ, wei í hɔɲ í ti paa tisi-i, na wei í pasəɣi í ti, paa kusı í nyuyv.

¹² Μπόγυ Yesu heela wei í yaa-i təyɔv to sı: Ye n lapa təyɔɲaya yaa acima, taa yaa nyá cewaa, yaa nyá tɛɛtɔnaa, yaa nyá luluyv nyəma, yaa nyá tɔɲtɔnaa lɛlaa. Pə təya pulv tɔɔ, pɛɛ pa pəsəɣi tɔtə na pá yaa-ɲ təyɔv, na pá lɛɛti-ɲ nyá kucɔɔv ke kpakpaa.

¹³ Ama ye n lapa acima, koti konyəntɔnaa, na acamaa, na kaakalası, na yulɔmaa, na pá təyɔ.

¹⁴ Waatv ınəɣəɛ n hika kupantu. Pə təya pa taa nəχολυ ká pəsəna na í lɛɛti-ɲ-tı. Ama Iso ká fələna-ɲ kuyanku í ká feesi sətəa mpa paa lapa kupantu to.

Mpa pa yaa təyɔv na pá kisi to (Matiyee 22:1-10)

¹⁵ Pa nu təm təne ını Ilena Yesu na mpa pa caya təyɔv to pa taa lɛlv yəyoti-i sı: Wei í ká caya təyɔv ke Iso Kawulaya taa təyɔɛ isu lɛɛɲ nulu te.

¹⁶ Təɲaya Yesu cə puntv ını sı: Apalv nəχολυ í lapəna təyɔɲaya təkpetəkpete. Ilena í yaa yəlaa samaa sı pá kəɔ pá təyɔ.

¹⁷ Pə kəma na pə pu, Ilena í tili í pəyalv sı í polo na í heeli mpa í yaa təyɔv to sı pá kəɔ mpv, pə talaa.

¹⁸ Ama pa təna pa suv-i wiinav sı pa kaa pəsi. Kancalaya nyəɲ heela tillu sı: Ma yapa taale, ye ma ta polo ma na-te pə kaa la-m teu. Mpv to, ma sələməɣi-ɲ mpaa, ma kaa pəsi na má kəɔ.

¹⁹ Lelw náá tó sɪ: Ma yapa naaŋ kóhaləŋ kɛ naanówa, ma caa ma tamsi-ɪ naale naale na ma faləsi-ɪ. Mpɔ tó, ma sələməŋi-ŋ mpaa, ma kaa pəsi na má koo.

²⁰ Na lelɔ tó tótó sɪ: Nónnó kɛ ma kpaŋa alɔ, ma kaa pəsi na má koo.

²¹ Mpóyó tillu mɛla ɪ caa kɪŋ na í kɛəsi-ɪ isəna pə luwa tó. Tənaŋa təŋaŋa caa ɪnɪ pááná lapa-ɪ, na í təŋani tillu kɛ tiluŋu sɪ: Polo ləŋ kɛ kóŋeŋ taa na hapɛɛ nɔɔsi na í kuu konyɔntɔnaa, na acamaa, na yulɔmaa, na kaakalasi, na ń kɔna.

²² Pə tasa pəcɔ ɪlɛna tillu təŋani mɛlvɔ na í heeli-ɪ sɪ: Tacaa, ma lapa nti n kɛəsaa tó, paa na mpɔ təcaŋalɛ kpisa yem kɛ.

²³ Tənaŋa təŋaŋa caa tasa-ɪ tɔm sɪ: Cɛ mpaan taa na ń cɔɔ kutuluŋ kila kila, ye n hika mpa n kpa-wɛŋe yem yem na ń sɔɔna na ma təŋaŋa su.

²⁴ Ma heeliŋi-mɛ sɪ yɛlaa mpa pa hətɛ pa yaanaa tó, pa taa nəŋɔlv kaa təŋə ma təŋaŋa.

*Mpi yɔlv ka la na pácɔ ɪ pəsi Yesu ifalɔ tó
(Matiyee 10:37-38)*

²⁵ Mpóyó samaa tuutuuma hu Yesu waali. Tənaŋa Yesu pəsaa na í tó-wɛ sɪ:

²⁶ Ye yɔlv í caa ɪ təŋi-m na í ta lu luŋu kɛ ɪ caa na ɪ too, na ɪ alɔ na ɪ piya, na ɪ taalɔnaa na ɪ kəŋɔnaa na ɪ newaa, haləna í kpɛntəna ɪ mayamaya ɪ ti, paa ɪ təŋa-m, ɪ kaa pəsi na í la ma ifalɔ.

²⁷ Ye wei ɪ ta səŋəli ɪ sɛm tesika na í təŋi-m, pɔntu kaa pəsi na í la ma ifalɔ.

²⁸ Ye mə taa nəŋɔlv caa kutuluŋu səsəŋkɔ ŋmau, ɪ cakɪ kɛ na í mayasi pə təna pə liyitee nyuŋu, sɪ ɪ naa sɪ ɪ liyitee ká tala-ɪ yaa a kaa tala-ɪ.

²⁹ Tɛfɛ ɪ kəŋ í tɛ kite suu, ɪlɛna í kpisi kɔ kuyɔ, na tɛɛlaa koo na pá wonji-ɪ,

³⁰ sɪ halɪ yɔlv í su kutuluŋu na í kpisi kɔ kuyɔ na?

³¹ Mpɔ tətəŋə pə wɛɛ, ye wulav nəŋɔlv ɪ caa ɪ yoonə wulav lelɔ, ɪ cakɪ kɛ na í mayasi teu na í ná sɪ yoolaa iyisi naanówa (10000) wei ɪ wɛna tó, ɪ pəsəŋi na í yoonə ɪ kolontu wei ɪlɛ ɪ wɛna yoolaa iyisi hiu (20000) tó, yaa ɪ kaa pəsi.

³² Ye ɪ nawa sɪ ɪ kaa pəsi, ɪ kusəŋi yɛlaa kɛ kutatuyɔ kɛ na í tili sɪ pá heeli ɪ kolontu kɛ ləŋ sɪ í yelɛ tɔm nti, na pá suli tiili na pá təŋani.

³³ Tənaŋa Yesu tasa-wɛŋe yəŋɔtuyɔ sɪ: Mpɔ tətəŋə mə taa nəŋɔlv kaa pəsi na í la ma ifalɔ, ye pɔntu í ta ləsi ɪ konyuluyɔ kɛ ɪ nyəm təna tó.

*Təm mpi pu waasəŋi pɔlv tó
(Matiyee 5:13; Maləki 9:50)*

³⁴ Təm kɛ pɔlvɔ mpi pə waasəŋi təŋə. Ama ye təm mpi pə ləŋ kəma na í sɪ, pɛpɛye paa la na pə ləŋ ɪnɪ í mɛli?

³⁵ Pəɛ tó pu waasəŋi pɔlv. Paa n ŋmusa haləm taa, paa n pɛta hute taa, ɪsu pa lɔ-wɪ paasi. Mpa pa wɛna ləmayasɛ tó pá kɛ ŋkpaŋŋ na təm tənɛ.

15

*Heu kolepu təm
(Matiyee 18:12-14)*

¹ Lampuu mɔlaa na tetelataa lelɛ pa pola Yesu kɪŋ kɛ pa tənə sɪ pa nu ɪ təm.

² Tənaŋa pə ta maya Falisanaa na ɪsɔ Təm səŋesəlaa na pa tó sɪ, Yɔlv ɪnɛ ɪnɪ na tetelataa pa cakəna, na ɪ na-wɛ pa təkəna.

³ Tənaŋa Yesu pəsaa-wɛ sɪ:

⁴ Ye ɪsu mə taa nəŋɔlv wɛna heeŋ ntɛ nunówa (100), ɪlɛna ɪ taa kɔlvɔm tɔ le, ɪ kaa yelɛ pəŋɔlayafɛi nunówa ɪnɛŋe nyutu tətəŋəle na í tɛɛ na í sɔv kolepu ɪnɛŋi pɛkuyɔ haləna ɪ na-ɪ?

⁵ I naa-i mpu, ilena i lanje hulumi teu, na i kpaya-i na i hoyoli.

⁶ I taki tayaya, ilena i yaa i cewaa na i cɔlɔ i cɔlɔ nyɔma si: I kɔɔ na má na-me tɔ yɔɔli. Pɔ tayaya pulu, ma ná ma heu wei i ka lepa tɔ.

⁷ Ma heeliyi-me si nɔpɔyɔ pɔ weɛ, ye isayau kulum yelina i isayatu, lanjhulumle tɔkɔlɔ Iso tayaya taa ké i tɔɔ ké, na pɔ kɔli kupama pɔɔlayafei nuɔɔwa mpa pa feina taali nɔyɔlɔ tɔ.

Liyitee nyɔyɔtu naanɔwa taa leŋku lepu

⁸ Na i tasa lenti tɔtɔ si: Ye isɔ alɔ nɔyɔlɔ i ka wɛna liyitee nyɔyɔtu naanɔwa, ilena kulumuɔyɔ le, i musɔyi fɛtɛla ké, na i hasa i tayaya tɛna na i taasi tɛtɛtɛ, halɛna i kɔɔ na i na-ku.

⁹ I naa-koyu mpu, ilena i yaa i cewaa na i cɔlɔ i cɔlɔ nyɔma na i tɔ si: I kɔɔ na má na me tɔ yɔɔli. Pɔ tayaya pulu, ma ná ma liyitee nyɔyɔlɔyɔ nku ku lepa tɔ.

¹⁰ Ma heeliyi-me si nɔpɔyɔ pɔ weɛ, ye isayau kulum yelina i isayatu, Iso isɔtaa tilla laɔ lanja huloma teu ké.

Pɔyaya ŋka ka wakɛla ka caa wɛnav tɔ

¹¹ Nɔpɔyɔ Yesu tasa-weɛ isɔ sɛɛ si: Apalu nɔyɔlɔ i ka wɛnna pɔyalaa naale.

¹² Nɔpɔyɔ sɛkpɛlu nyɔŋ tɔma i caa si i cɛle-i pa wontu hɔyɔlɔyɔ nku inɔ i kɔyɔ i hiki pa caa inɔ i sɛm waali tɔyɔ kpakpaa. Nɔpɔyɔ pa caa tala-weɛ i wɛnav.

¹³ Pɔ lapa weɛ naale, ilena sɛkpɛlu nyɔŋ pɛɛti i nyɔm tɛna, na i kɔti liyitee na i suu nyutu tɔyutulu. I tala tɛna ilena i suu tɛkpaalɛtu lapu, na i tɔyɔ i liyitee tɛna tɔpaɔpa.

¹⁴ I tɛma a tɛnaya tɔyɔu kɛ mpu, ilena nyɔyɔsi anaam nɔyɔlɔ i lu ɔcɛte ntɛ tɔ taa. Nɔpɔyɔ i suu wahala taa.

¹⁵ Tɛnaya i pola ɔcɛte tu nɔyɔlɔ i kin na i sɛlɛmi tɛmlɛ. Ilena ilɛ i pɔna-i taale si i nyɔnɔyi afanaa.

¹⁶ I nyula teu isɔ paa afanaa tɔyɔnaya mayamaya i tɔyɔ, ama i ta hiki.

¹⁷ Tɛnaya i cayaa na i kpaya huwɛɛ na i mayasi i ti tɔm, na i tɔ si: Halɔ pɔ tɔ si ma caa tayaya taa kɛlɛ tɛmlɛ nyɔma tɔɔ sɔsɔm, na pɔ tɔkɔ na pɔ kpisiyi, na nyɔyɔsi náa kuyi maya cɛnɛ.

¹⁸ Ma kɔli ké na má mɛli ma caa tɛ. Ma talaa ma heeli-i si: Paapa, ma pɛntɛna Iso, na ma pɛntɛna nyá tɔtɔ.

¹⁹ Pɛntɛntɛ ma ta nɔyɔsɛna si nɔ yaa-m nyá pɔyalɔ. Ama nyɔnɔyi-m teitei isɔ n nyɔnɔyɔ nyá tɛmlɛ nyɔma tɔ.

²⁰ Tɛnaya i kulaa na i kpaya mpaav si i kpenɔ i caa tɛ.

I kɔma i wusɛna tayaya, ilɛ i caa loosa-i kɛlɛ, na i tɔm lapɔ-i pɛtɔtɔlɛ kɛ sɔsɔm. Tɛnaya ilɛ i se lɔŋ na i sɛŋi-i, na i kpipi-i na i wayali-i.

²¹ Nɔpɔyɔ i pɔyalɔ inɔ i tɔma-i si: Paapa, ma pɛntɛna Iso, na ma pɛntɛna nyá tɔtɔ. Ma ta nɔyɔsɛna nɔ yaa-m nyá pɔyaya tɔtɔ.

²² Tɛnaya i caa tɔma i pɔyalaa si: I kɔna toko kupampaŋ kɛ lɔŋ na i suu-i. I lɛɛ-i kukuule kɛ i mpɔlɛ tɔɔ, na ntanjkpa kɛ i nɔɔhɛ taa.

²³ I kɔna ta nau wei inɔ i wɛna nim kɛ teu tɔ na i kɔ, na tɔ la tɔyɔnaya kupanɔka.

²⁴ Ma pɔyalɔ inɛ pɔ we isɔ i sɛpaya na i fe. I ka lepaya na má hii-i. Tɛnaya pa nika acima tɔyɔu kɛ kpakpaa.

²⁵ Pɔ lakaya mpu tɔ, pɔ pamna pɔyalɔ sɔsɔ náa wɛna taale. Ilɛ i kɔma i luna taale na i wusɛna tayaya, ilena i nu sɔɔ na paale pɔ harja kau.

²⁶ Tɛnaya i yaa i tɛmlɛ nyɔma taa nɔyɔlɔ, na i pɔɔsi-i si: Pepe lapa na pɔ harja mpu?

²⁷ Ӏlena Ӏlɛ ɪ cɔ-ɪ sɪ: Nyá neu Ӏlɛ ɪ mæləna, na mə caa kɔ ta nav wei ɪnɪ ɪ we nim ke teu tɔ. Mpi tɔ ɪ tasa-ɪ nav na ɪ alaafəya tɔ pə tɔɔ.

²⁸ Mprɔ́yɔ ɪ pəyalɔ sɔsɔ ɪnɪ ɪ mu pááná na ɪ kisi təyaya sɔsɔ. Ӏlena ɪ caa lu na ɪ pɔɔli-ɪ sɪ ɪ sɔsɔ.

²⁹ Tənyaɪ ɪ tɔma ɪ caa sɪ: Nyəni, pusi paɣale ntɔ ma haləyɪ nyá taale, na n yɔyɔta nti maa kpɛsəyɪ. Na paa kuyaku kulumyɔyɔ n ta tɔnta sɪ, ooo ma pəyalɔ, kpaya pinaya kanɛ, na nyá na nyá taapalaa ɪ leyelina.

³⁰ Nyá pəyalɔ kɔma tɔ, n ka yeɛ ta nav wei ɪnɪ ɪ we nim ke teu tɔyɔ kuyɔ na? Pəyeɛ ɪnɪ ɪ kpayana nyá wɛnav tɛna tɔpai, na ɪ polo na ɪ wakəlɛna acacaale.

³¹ Tənyaɪ cɛcɛ cɔ-ɪ sɪ: Ma pu, nyá we ma kinj ké tam ké, na pə tɛna mpi ma tɪ tɔ nyá tanna tɔtɔ.

³² Pə muna tɔ la acima ké na tɔ yɔɔli. Nyá neu ɪnɛ, pə we ɪsɪ ɪ səpaya na ɪ fe. ɪ ká lepaya na ma hu-ɪ.

16

Təmlɛ tɔ layatɔ təm

¹ Mprɔ́yɔ Yesu sɛɛ ɪ fɪlaa ke ɪsɔ sɪ: Apalɔ toɲ tɔ nɔyɔɔ ka wɛnna təmlɛ tɔ nɔyɔɔ wei ɪ niɲ taa toɲ tɔ ɪnɪ ɪ mæləna ɪ wɛnav tɛna na ɪ tɔ tɔ. Tənyaɪ yɛlaa polaa na pá mayana toɲ tɔ ɪnɪ na pá heeli-ɪ sɪ: Nyá təmlɛ tɔ ɪnɪ ɪ wakəlɛyɪ nyá wɛnav ké.

² Tənyaɪ toɲ tɔ yaa ɪ təmlɛ tɔ na ɪ pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Nti nti ma nukɪ sɪ n laki tɔ, tɔ we tampana yaa pɔpɔtɔ? Ama maa ləsi-ɲ ma təmlɛ taa. Mpu tɔ, kɛɛsɪ-m ɪsəna nyá təmlɛ yaasi lapa tɔ na pɔ́cɔ́ ɲ tɛɛ nyá nyəɲkɔ.

³ Mprɔ́yɔ təmlɛ tɔ ɪnɪ ɪ cayaɪ na ɪ huɪ ɪ taa sɪ: Tacaa ləsəyɪ-m təmlɛ taa tɔ, nteyeɛ maa la ɪlɛ? Anɪ ma kaa pəsi haləm. Pəyeɛ pala lapɔ ná we fɛɛɛ.

⁴ ɛɛɛɛ, ma nyəma nti maa la, na pá kɔma na pá tɔyɔnɪ-m, má taa laɲ yɛlaa mpa paa tɔɔki-m tɔ.

⁵ Tənyaɪ ɪ yaa mpa mpa paa wɛna ɪ caa ke kəmlɛ tɔyɔ kulum kulum, na ɪ pɔɔsɪ kancaalaya nyəɲ sɪ: ɪsənya n wɛna ta caa ke kəmlɛ?

⁶ Ӏlɛ sɪ, Olifinaa nim tonoonaa nuɪɪwa (100) ke ma wɛna-ɪ kəmlɛ. Tənyaɪ təmlɛ tɔ ɪnɪ ɪ heela-ɪ sɪ: Nn naa pə takəlaya ntɔ, caya laɲ na ɲ ɲmaa sɪ nim tonoonaa nɪlɛ na naanɔwa.

⁷ ɪ yela Ӏlɛ na ɲ ɲmaa lɛɔ tɔɔ sɪ: Na nyá se, ɪsənya nyá nyəntɛ wɛɛ? Mprɔ́yɔ Ӏlɛ ɪ cɔ-ɪ sɪ: Tɔyɔnaya pee saakənaa nuɪɪwa (100). Ӏlena ɲ heeli Ӏlɛ sɪ: Nn naa pə takəlaya ntɔ, ɲmaa sɪ tɔyɔnaya pee saakənaa nuɪɪaasa.

⁸ Mprɔ́yɔ toɲ tɔ ɪnɪ ɪ sama ɪ təmlɛ tɔ ɪsayɔ ɪnɔyɪ ɪ layatɔ tɔɔ. Pə taya pɔɔɔ, antulɪnya ɪnɛ ɪ yɛlaa wɛna nyəm ke ɪsəna pa lakəna tɛma tɔyɔ, na pə kəli mpa pa ta ke antulɪnya ɪnɛ ɲ nyəma tɔ.

⁹ Mprɔ́yɔ Yesu tasa-wɛyɛ heeluyɔ sɪ: Má, ma heeliyɪ-mɛ sɪ ɲ kpaya wɛnav ɲku ɲ wɛna atɛ cənɛ tɔ na ɲ lana na ɲ hiki taapalaa, na pə kɔma na ɲ laɲ-wɪ pa mu-mɛyɛ ɪcɛtɛ nte tɔ we tam tɔɔ tɔ tɔ taa.

¹⁰ Wei ɲ te səkpetu taa, mpu ɪnɪ tɔtɔyɔ ɲ te sɔsɔɔntɔ taa. Na wei ɲ ta te səkpetu taa, mpu ɪnɪ tɔtɔyɔ ɲ kaa te sɔsɔɔntɔ taa.

¹¹ Ye ɲ lapa cakəli cakəli na atɛ cənɛ wɛnav, pa kaa nəkɪ-mɛyɛ ɪsɔtaa nyəm ke cɛɔyɔ.

¹² Ye ɲ ta pəsi lɛɔ nyəm təkuyɔ ke teu na tampana, leyɛ ɲ ká hiki mə mayamaya mə niɲ nyəm.

¹³ Təmle tu kaa pəsi na í kpɪ yəlaa naale na í lakɪ pa təma. Ye ɪ kpəpa mpv, ɪ ləmayasɛ kɔŋ a wɛ lɛlv tɔ kɛ, na í ye lelv. Yaa ntanyi, ɪ paasəna lɛlv na í kisi lɛlv. Mɛ ɪ kaa pəsi na í kpɪ lɔ na liyitee na í tɔŋ mpv.

Yesu kɔheelitu kɛ Falisanaa

(Matiyee 5:31-32; 11:12-13; Maləki 10:11-12)

¹⁴ Falisanaa nu tɔm ntɪ tɔ təna, ɪlena pá won Yesu. Pə taya pulv, mpe paa wɛna liyitee kɔtɔ kɛ.

¹⁵ Təna Yesu tɔma-wɛ sɪ: ɪ lakɪ sɪ yəlaa í nyənɪ-mɛyɛ tampana nyɔma. Ama lɔ nyɔmá mə lotu taa hɔwɛɛ. Pə taya pulv, mpi yəlaa ná nyənəyɪ sɔsɔm tɔ, lɔ sɛntaa pɛlɛ pə ta kɛ pulv.

¹⁶ Moisi kɔsəsutv na lɔ kɔyɔyɔtutv teləsəlaa kɔŋmaŋmaatv lapa tɔ waatv haləna lɔ lɔm sɔlv Yohaani náa kɔɔ. Pə kpayav waatv unɪ tɔyɔ pa sɔv lɔ Kawulaya Laapaalɪ Kupaŋ tɔm kpaalɔyɔ, na paa wei ɪ lɔkəna isələ kɔsɛmle sɪ í sɔv Kawulaya ŋkɛ ka taa.

¹⁷ lɔsɔtɔnɔyɔ na atɛ pə tɛɛv ta tala kate kɛ lɔ tɔm taa tɔmiya kɔlvmaɣa saalɔyɔ.

¹⁸ Ye yɔlv tɔyɔna ɪ alv na í kpayə kɔfalv, ɪ lapa wasaŋkalətv kɛ. Ye pa kisa alv na nɔyɔlv náa tɔŋ na í kpayə-ɪ, pɔntv lapa wasaŋkalətv kɛ.

Apalv tɔŋ tv na Lasaa pa tɔm

¹⁹ Apalv tɔŋ tv nɔyɔlv ɪ ka wɛnna, na í suuki liyitee wontu tənyanənyənɪ kɛ teu. Paa ifemle nte lelen taa kɛ ɪ wɛɛ, na í tɔkɪ tɔyɔnaya kupaŋka.

²⁰ Pə kaasi kɔyɔntv nɔyɔlv ɪ ka wɛɛ tɔtɔ, na pá yaa-ɪ sɪ Lasaa. ɪ təna isəntɔ tɔ hɪŋ kɛ, na ɪ hantaya tɔŋ tv unɪ tɔyaya nɔyɔ.

²¹ Na í tanja sɪ, ye tɔŋ tv unɪ kɔma na ɪ tɔkɪ ɪ tɔyɔnaya na cəyɛlasɪ hotɪ atɛ, ɪlɛ ɪ tɔɔsɪ na í tɔyɔ. Haləna hasɪ mayamaya kɔŋaya na sɪ niisiyɪ kɔnyəntv unɪ ɪ hɪŋ taa.

²² Təna kɔnyəntv unɪ ɪ kɔma na í sɪ, na isɔtaa tillaa kpayə-ɪ na pá pona-ɪ Apələham cɔlɔyɔ aləsanna taa. Mpúyɔ tɔŋ tv unɪ ɪ kɔma na í sɪ tɔtɔ, na pá pimi-ɪ.

²³ Na í sɔv wahala taa kɛ atɛtɛlɛ taa təna. Təna tɔŋ tv teka ɪ isɛ na í loosi Apələham, na Lasaa caya ɪ kɔŋkɔŋ taa.

²⁴ ɪlena í wuli na í yaa sɪ: Hai ta caa Apələham, nyənɪ ma pətɔtɔlɛ na í tili Lasaa na í lɪ ɪ mpɛle nɔyɔ taa kɛ lɔm, na í tosi ma nsəmle tɔɔ na pə tu niyiti-m niyituyv mayamaya. Pə taya pulv tɔɔ, pə hanja-m kɔkɔ kanɛ ka taa kɛ pə tu fɛɪ.

²⁵ Təna Apələham cɔ-ɪ sɪ: Ma pəyalv, tɔɔsɪ sɪ, n ka wɛv atɛ tɔ, n tɔyɔ nyá lelen kɛ teu, na Lasaa ɪlɛ ɪ tɔyɔ nyan kɛ pə tu fɛɪ. Nɔɔnɔ kɛlɛ pə tala ɪlɛ ɪ lelen sɪ ɪ lanlɛ í hɛɛ, na pə tala nyá wahala.

²⁶ Pɛlɛ pə paasi tá na-mɛ tá hɛkɔ wɛ púyɔ kɛ yem tɛlemm, ŋku kv luman na kv walasi fɛɪ tənaya tɔ. Mpɔ tɔ, yɔlv kaa pəsi na í lu cəne na í polo mə kin, na mə cɔlɔ tv kaa pəsi na í lu na í kɔɔ tá kin cəne.

²⁷ Mpúyɔ tɔŋ tv unɪ ɪ tasa-ɪ yɔyɔtɔyɔ sɪ: Tacaa la suulu na í tili Lasaa kɛ ma caa tɔyaya taa.

²⁸ Ma wɛna newaa kɛ kakpasɪ kɛ təna. ɪ polo na í kpaalɪ-wɛyɛ teu, na pɛlɛ pá taa kɔɔ pá tasa wahala unɛ ɪ taa kɛ sɔvv tɔtɔ.

²⁹ Mpúyɔ Apələham cɔ-ɪ sɪ: Ye kpaalɔyɔ kɛ pa caa, Moisi na lɔ kɔyɔyɔtutv teləsəlaa pa wɛɛ ɪlɛ, pá nuna pɛlɛ.

³⁰ Təna tɔŋ tv tɔma sɪ: Aai hai, ta caa Apələham. Ye isɪ atɛtɔnaa taa nɔyɔlv ka mələna na í mayana-wɛ, paa layasa tɔntɛ.

³¹ Apələham tasa-ɪ heeluyv sɪ: Ye pa kpɛsa Moisi na lɔ kɔyɔyɔtutv teləsəlaa pa tɔm, paa atɛtɔnaa taa nɔyɔlv ka pona, pa kaa tɔna.

17

Lelɔ tusuyu sɔyɔntu

(Matiyee 18:6-7,21-22; Malaki 9:42)

¹ Mpóyó Yesu tóma í ɛfalaá sɪ: Mpi pɪ tɪsɪ yɛlaa kɛ ɪsɔyɔtu taa tɔ pɛ kaa laŋ. Ama ye pɛ cɛpa wei na í la na í tɔyɔntɔlɛ la ɪsɔyɔtu, pɔntu ká na.

² Ye yulɔ unɪ ɪ ká la na piya sɛnɛ sɪ taa nakɛli pɛntɪ, pɛ nɔyɛsɛna pá tɔ pɔntu luyɪ tɛ kɛ namlɛ na pá tɔsɪ-ɪ tɛŋku taa.

³ ɪ la laakali.

Ye nyá tɔyɔntɔlɛ lapa-ŋ ɪsɔyɔtu, yaa-ɪ na ń hɔlɪ-ɪ sɪ ɪ lapa mpi tɔ pɛ fɛɪ teu. Ye ɪ tisaa na í layasɪ ɪ kulapɔtu, n ku-tɔyɪ nyá taa tɛkpataa.

⁴ Ye wɔlɛ kulɔmtɔlɛ taa ɪ pɛntɛna-ŋ tɔm naatosompɔyɔlaya, na í kɛŋ tam na í wiiki sɪ ma pɛntaa kɛ, n ká hɔlɪ-ɪ suulu kɛ.

Taa tɛmnɔv kɛ ɪsɔ

⁵ Mpóyó tillaa tóma Tacaa sɪ: La na ta taa tɛmnɔv kɛ ɪsɔ sɔɔsɪ.

⁶ Tɛnaya Tacaa cɔwa sɪ: ɪsɛna í tɛmnɔ ɪsɔ kɛ mɛ taa tɔ ye pɪ tu tala ɪsɪ sɔɔya pile kɛ yasɛlaya, paa tɔyɪ ŋku ku sɛŋa ɪsɛntɔ tɔyɔ í tóma sɪ: Kpɛsɪ tɛna na ń polo ń sɛŋ tɛŋku taa, pɛ lakɪ mpóyó.

Tɛmlɛ tɔ kulapɔlɛ

⁷ Mɛ taa awɛ wɛna yom na í halɛyɪ ɪ tawa na í tiikiyɪ ɪ kalakɛŋ, na í luna taalɛ kɛ kpakpaa, na pɔntu paatɛna-ɪ heeluyɪ sɪ: Kɔɔ laŋ na ń caya na ń niki tɔyɔv?

⁸ Aaɪ, ɪ tɛŋɪ-ɪ kɛ sɪ: Saa-m, ɪlɛna ń layasɪ nyá wontu na ń kɛŋna-m tɔyɔnaya, na má tɔyɔ na má nyɔɔ. Maa haɣaa ɪlɛ, nyaa caya na ń tɔyɔ na ń nyɔɔ.

⁹ ɪ ká nɔkɪ-ɪ sɛɛv sɪ ɪ lapa mpi ɪ tóma-ɪ sɪ ɪ la na í la tɔ?

¹⁰ Mpɔ unɪ tɔtɔyɔ na mɛ, ye í kɔma na í tɛ mpi ɪsɔ ka tɔ-mɛ tɔ pɛ lapɔ, í tɔ sɪ: Tɔ kɛ tɛmlɛ nyɔma kɛ yem kɛ, nti pɪ wɛɛ sɪ tɔ la tɔ, tɔ tike kɛ tɔ lapa.

Tɔnyɔv tɔɔ asilima kutɔŋ nyɔma waaɔyɔv

¹¹ Yesu kɔlaa na í puki Yosalem, ɪlɛna í tɛŋna Samalii na Kalilee pɛ hɛku taa.

¹² ɪ sɔvkaya ɪcatɛ natɛli tɔ taa, ɪlɛna tɔnyɔv tɔɔ asilima kutɔŋ nyɔma napɛli pá tɔ na pá sɔlɪ-ɪ. Pa wɛ yɛlaa naanɔwa. Mpóyó pa sɛŋa poolɔŋ,

¹³ na pá kpɛɛsɪ-ɪ sɪ: Tacaa Yesu, wii tá pɛtɔɔtɔlɛ.

¹⁴ Tɛnaya Yesu na-wɛ ɪlɛna í tɔ-wɛ sɪ: ɪ polo na kɔtɔlaa wiili-mɛ.

Asilima kutɔŋ nyɔma tɛŋna pote, ɪlɛna pɛ waa-wɛ.

¹⁵ Pa taa lelɔ nawa sɪ pɛ waa-ɪ mpɔ, ɪlɛna í mɛlɔna ɪ waalɪ kɛ kpakpaa, na í sɛŋ ɪsɔ na nɔyɔ sɔsɔya.

¹⁶ Mpóyó ɪ hota Yesu tɛɛ na í sɛɛ-ɪ sɪ í na tɛmlɛ. Apalɔ wei ɪ mɛla mpɔ na í sɛɛ Yesu tɔ, ɪ kɛ Samalii tɔ.

¹⁷ Tɛnaya Yesu tóma sɪ: Pɛ taya asilima kutɔŋ nyɔma mpɛ pa naanɔwa hikina alaafɛya? Na pɔyɔlayafɛɪ naanɔwa unɛ ɪ wɛ lɛ?

¹⁸ ɪsɔ pa taa nɔyɔlɔ ta tu toosi kɛlɛ sɪ ɪ mɛlɔyɪ na í sɛɛ ɪsɔ kɛ í na tɛmlɛ, ye pɛ taya kpai tɔ unɛ ɪ paasi?

¹⁹ ɪlɛna Yesu heeli asilima kutɔŋ tɔ sɪ: Kulɪ, n tɛma ɪsɔ na nyá taa tɔ ɪ yɛlaa na ń hiki alaafɛya.

ɪsɔ Kawulaya kɔntɛ tɔm

(Matiyee 24:23-28,37-41)

²⁰ Mpóyó Falisanaa pɔɔsa Yesu sɪ: Pɛlɛɛ kɛlɛ pɪ tala ɪsɔ Kawulaya tɔyɔv ɪlɛ? Tɛnaya Yesu cɔ-wɛ sɪ: Pɛ taya sɪ ɪsɔ tɔkɪ ɪ Kawulaya na yɛlaa naa tɔkɛlɛɛ sɛ.

²¹ Pə taya isu paa yəḡəti sɪ ka wɛ cənɛ yaa hatoo tənə. Pə taya pulo tɔɔ, í nyɪ teu sɪ Iso tənna ɪ Kawulaya təḡəw kɛ mə hɛkɔ taa.

²² Yesu tema m̃púyó yəḡətuɣu, ɪlɛna í heeli ɪ ifalaa sɪ: Pu kɔɔ na mɛ í nyuli sɪ Yulɔ Pəyaya má ma kuyaku í kɔɔ na í na-kv. Ama í kaa na.

²³ Paa heeli-mɛ sɪ í paasəna hatoo tənə, yaa í paasəna cənɛ. Ama mi taa polo sɪ í pɛɛkəyi.

²⁴ Yulɔ Pəyaya má ma kuyaku wule pu la kɛ isu teu nyəḡəsuyɔ təñmɛlɛv na pə ná na pə cɔɔ antulinya tənə təpəi təḡə.

²⁵ Ama maa təḡə kunyəñ kɛ səsəm, na tá kɔfalañ yəlaa panɛ paa lə-m təkpaataa.

²⁶ Isənə pu lapa Nowee pɔɔlɛ taa tɔ, mpv unɪ pə mayamaya pu lana Yulɔ Pəyaya má ma kuyɛɛñ taa.

²⁷ Pə kɛɛsa Nowee wɛɛ anɪ a taa tɔ, pə təkaya kɛ na pə nyɔɔki, na pə haaki təmaya alaa na pə kpakəyi mpv yooɔ, haləna kuyañku Nowee suv atakaa pəḡəlvuɣu səsəw taa na pə yele-wɛ, na lvm kɔɔ na pə təḡə pa tənə təpəipai tɔ.

²⁸ Pu la teitei kɛ isu pu lapv Lɔɔti pɔɔlɛ taa tɔ. Pə təkaya m̃púyó na pə nyɔɔki, na pə pɛɛtəyi na pə yaki, na pə haləyi tawa na pə ŋmaaki kutuluɣ.

²⁹ Ama kuyañku Lɔɔti lu Sotəm təkɛv tɔ, asimti na kəkɔ pə luna isətəa təyooɔ isu teu, na ká nyaya pa tənə təpəipai.

³⁰ Kuyañku Yulɔ pəyaya má maa kɔɔ tɔ, mpv pə mayamaya pu lana.

³¹ Pə wule nté ye pə mayana yulɔ wɛ kutuluyɔ pata tɔɔ na ɪ wontu wɛ təyaya taa, pəntu í taa tɔ sɪ ɪ tiiki na í suv təyaya na í kpaya ɪ wontu nti tə wɛɛ tɔ. Na ye pə pamma taale kɛ ɪ wɛɛ, í taa tɔ sɪ ɪ mələyi təyaya.

³² I tɔɔsɪ Lɔɔti alv təm.

³³ Wei ɪ pɛɛkəyi ɪ weesuyɔ təcútutu ɪ təñna səpɔ kɛ. Na wei í lapa ɪ təyi awusa, unɪ ɪ ká hikina weesuyɔ.

³⁴ Pə wule nté pə ahoo, pu pana yəlaa naale hənta nyáalvɣu kolumvɣu tɔɔ, na pə kpaya lɛlv, na pə yele lɛlv.

³⁵ Pu pana alaa naale wɛ nama tɔɔ, na pə kpaya lɛlv na pə yele lɛlv. [

³⁶ Pu pana apalaa naale wɛ taale taa, na pə kpaya lɛlv na pə yele lɛlv.]

³⁷ M̃púyó ɪ ifalaa pɔɔsa-ɪ sɪ: Tacaa, leyele mpv unɪ pu la ɪɛ?

Tənaya Yesu cə-wɛ sɪ: Timpi pulv səpa na pə həntaa tɔ, tənaya yepelekunaa kotiyi.

18

Alv leelu na wulav pa təm

¹ Yesu caa ɪ huli-wɛ sɪ pá sələməyi Iso kɛ tam, pá taa tɔ sɪ pə nu-wɛ, ɪlɛna í sɛɛ-wɛyɛ iso unɛ sɪ:

² Wulav nɔḡəlv ɪ ka wenna ɪcatɛ natəli tə taa, ɪ paa fɛina Iso. Pəyele u nyənəyi yulɔ sɪ ɪ kɛ pulv.

³ Pə pamma alv leelu nɔḡəlv naa wɛ ɪcatɛ nté tə taa, tam kɛ ɪ pukaya ɪ kiñ na í sələməyi-ɪ sɪ í waasi-ɪ. Sɪ nɔḡəlv təkəna ɪ ɪsɛ, na í caa sɪ í waasi-ɪ.

⁴ Paa alv unɪ ɪ puki tam kɛ mpv tɔ, wulav unɪ ɪ kisa-ɪ nɪnɔv. Pə waali kɛ ɪ mayasa ɪ taa sɪ: Anɪ ma paa fɛina Iso, pəyele maa nyənəyi yulɔ sɪ ɪ kɛ pulv.

⁵ Ama isu leelu unɛ ɪ kəḡəyɔ tam na í pɛkələyi-m tɔ pə tɔɔ, maa paasəna ɪ təm na má waasi-ɪ. Tɛfɛ ɪ ka kəḡ isənəḡə tam kɛ na í cɔɔsəyi-m.

⁶ M̃púyó Tacaa tasaa sɪ: I ta nu nti wulav isayav unɛ ɪ yəḡətaa tɔ taa?

⁷ ɪlɛ Iso ká yelina ntɛyɛ waasvɣu kɛ mpa ɪ ləsaa na pá wiikina-ɪ ilim na ahoo tɔ? I ká la kaninika na pa sənəv na?

⁸ Ma heeliyi-me si: Iso ká tayaní pa tòm ke lòn tǎlev. Ile waatu wei Yulv Pəyaya ma maa kǎo tǎ, maa mayana ate cǎneye yǎlaa mpa pa temna Iso ké pa taa tǎyǎle yee?

Falisa na lampuu mulv pa Iso sǎləmvyv

⁹ Yǎlaa lǎlaa ka tema pa taa tǎkpataa si mpe pa kǎna kupama ke Iso isentaa, halǎna pá nyǎnǎyi lǎlaa ke yem. Mǎpúyó Yesu sǎe-weye iso si:

¹⁰ Yǎlaa naale kpána Iso tǎsele taa ké Iso sǎləmvyv. Lǎlv ke Falisa na lǎlv ke lampuu mulv.

¹¹ Mǎpúyó Falisa sǎhna i mpa na í sǎləmí Iso si: Iso nyana tǎmlǎ. Pǎ taya pulv tǎo, ma fǎi isu yǎlaa lǎlaa wǎv tǎ. Pǎle pa ké ħmulaa na asayaa na wasaḡkalǎnaa ké. Pǎcǎ ma fǎi isu lampuu mulv ine i wǎv tǎ.

¹² Cimaasi na cimaasi, kǎyǎeḡ naale naaleye ma hǎkǎyi nǎyǎ. Na pǎ tǎna mpi ma hikiyi tǎ, ma lǎsǎyi pǎ hǎyǎlǎḡ naanǎwa taa kǎlv mvyv ké na má ha-ḡ.

¹³ Mǎpúyó lampuu mulv ná cǎsa kpeḡ na í kama nyǎv na kǎsvyv fǎi, na í tǎkǎyi nin si: Haí Iso, ma ké isayav ké, wii ma pǎtǎtǎle.

¹⁴ Ma heeliyi-me si Iso na apalv ine pa tayanaa, na í kǎl na í kpe. Ama í na Falisa pa ta tayaní. Pǎ taya pulv tǎo, wei i hǎḡ i ti, paa tisi-i. Na wei í pasǎyi i ti, paa kǎsi i nyǎv.

Piya sǎkpesi kupantv kooluyu

(Matiyee 19:13-15; Malǎki 10:13-16)

¹⁵ Yǎlaa pukayana piya sǎkpesi tǎtǎyǎ Yesu si í tǎni si tǎo ké nin. Ama Yesu ífalaa na yǎlaa mpe lǎna pá kalǎna-we.

¹⁶ Tǎnaya Yesu yǎlaa na pá kpǎtǎna piya ke i kin, na í tǎ-we si: I yele na piya kǎo ma kin, í taa kǎyati-si. Pǎ taya pulv tǎo, mpa pa we isu piya tǎ, mpe pa tǎnna Iso Kawulaya.

¹⁷ Ma heeliyi-me ye tampana si, ye wei i ta pǎsi isu pǎyaya na Iso tǎyǎ i tǎo ké kawulaya, pǎntǎ kaa la kawulaya ḡke ka tu ke paa pǎcǎ.

Yulv toḡ tv tǎm

(Matiyee 19:16-30; Malǎki 10:17-31)

¹⁸ Tǎnaya Yuta nyǎma nyǎv tv nǎyǎlv i pǎsa Yesu si: Tacaa kupan, pepeye pǎ wee si maa la lǎna má hiki weesuyv ḡku kii tǎḡ tǎ?

¹⁹ Mǎpúyó Yesu cǎ-i si: Pǎ lapa isǎna na ḡ yaa-m kupan? Nǎyǎlv ta ke kupan ye pǎ taya Iso tike tǎkonḡ.

²⁰ Ntǎḡ n nyǎmǎ nti pa suwa si: Taa la wasaḡkalǎtv, taa kv yulv, taa ħmulí, taa suu lǎlv ke tǎm. Se nyǎ cǎa na nyǎ too.

²¹ Tǎnaya apalv toḡ tv iní i cǎwa Yesu si: Ma tǎka kǎsǎsǎtv nti tǎ tǎnaya hatoo ma pǎcaatv ké.

²² Yesu nu mpv lǎna í tǎm-i si: Ama kǎlvmtv tike tǎkonḡ kaasǎna-ḡ lapv. Polo ḡ pǎeti pǎ tǎna mpi n wǎna tǎ na ḡ tǎla kǎnyǎntǎnaa ke pǎ liyitee, na cele ḡ svv toḡ ke isǎtaa. Ḥ tema mpv pǎ lapv ile n kǎo na ḡ tǎḡi-m.

²³ Apalv iní i nu tǎm tǎne, lǎna i lanḡ wakǎli tǎtǎyǎtǎyǎ. Pǎ taya pulv tǎo, i ka wǎna ké pǎ tu fǎi.

²⁴ Yesu nawa si apalv iní i lanḡ wakǎlaa, lǎna í tǎ si: Ama liyitee nyǎma Iso Kawulaya svv we kate pǎ tu fǎi.

²⁵ Isǎna mpi pǎ we yoooyo ké kate si í svvna pǎnyǎlaya pǎyǎyǎ na í lu tǎ, mpv tǎtǎyǎ pǎ we liyitee tv ke kate si í svv Iso Kawulaya taa, halí pǎ tu tǎe mpv.

²⁶ Tənaɣa mpa pa caya na pá nukɪ ɪ tɔm tɔ, pa tɔma si: ɪle awe ká tɔləna ntɛyɛ-ti?

²⁷ Ḿpóyó Yesu cɔwa si: Mpi yɔlaa tɔŋ si pə fɛi pəsuyɔ tɔ, ɪsɔ kin tɔlɛv kɛ.

²⁸ Ḿpóyó Piyɛ nɔɔ təkpaɪ si: Tɔv, ta yela pə tɔna təkpataa kɛ na taa hu nyá waali.

²⁹ Ḿpóyó Yesu cɔ-wɛ si: Ma heeliyi-mɛyɛ tampana tɔɔ si, ye nɔɔlɔv yela ɪ tɔyaya yaa ɪ alɔv, yaa ɪ taalɔnaa yaa ɪ kɔɔɔnaa yaa ɪ newaa, yaa ɪ nyɔma yaa ɪ piya kɛ ɪsɔ Kawulaya nyɔv tɔɔ,

³⁰ pu ha pɔntɔ na pə kɛli ḿpóyó pə kpayav nɔɔnɔ tɔ. Pəyɛle ɪ sɛm waali ɪ ká wɛɛna weesuyɔ ŋku ku tɛŋ tɔ.

Yesu sɛm na ɪ fem pə tɔm tɔtɔ

(Matiyee 20:17-19; Malakɪ 10:32-34)

³¹ Ḿpóyó Yesu yaa ɪ ifalaa naanɔwa na naalɛyɛ ɪ kin, na ɪ heeli-wɛ si: Tɔv, tə kpaɔ Yɔsələm kɛlɛ. Pə tɔna mpi ɪsɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛləsɔlaa ka ŋmaawa si pu maɣana Yɔlv Pəyaya má tɔ, tənaɣa pu ɪa.

³² Paa tɔ-m ma ta nyi ɪsɔnaa nin taa. Pɛlɛ paa paana-m, paa tɔv-m, paa tɔ-m ntayama.

³³ Paa casa-m hikasi, paa ku-m. Ama kɔyɛɛŋ tooso wule, maa fe.

³⁴ Ama Yesu ifalaa ta cɛkɔna tɔm nti. Tɔm nti tə hɔwɛɛ tɛɛ pa tɔɔ kɛ, ɪlɛ pa ta tu nyɛm mpi pə tɔm Yesu yɔɔtɔaa tɔ.

Yesu kuliyi yɔlvɔm nɔɔlɔv ɪ ɪsɛ

(Matiyee 20:29-34; Malakɪ 10:46-52)

³⁵ Yesu kɔma na ɪ kpɛyɛtɔna Yeliko ɪlɛ, sɛsɛ yɔlvɔm nɔɔlɔv ɪ ka caya mpaav nɔɔv ntɛ na ɪ laki pala.

³⁶ ɪ nu yɔlaa samaa tɔŋ na pá tɛɛki, ɪlɛna ɪ pɔɔsi si: Pepe lapa ye?

³⁷ Ḿpóyó pa heela-ɪ si: Nasalɛti Yesu tɛɛkɔna.

³⁸ Tənaɣa ɪ koo sɔsɔm si: Tafiti Pəyaya Yesu, nyɛni ma pətɔɔtɔlɛ.

³⁹ Mpa paa tɛɛ nɔɔv tɔ, pɛlɛ pa kalɔna yɔlvɔm na pá heeli-ɪ si: Su. Ama ɪlɛ ɪ sɔsɔa koo ɛ kɛ sɔsɔm si: Tafiti Pəyaya, nyɛni ma pətɔɔtɔlɛ.

⁴⁰ Ḿpóyó Yesu sɛŋaa, na ɪ tɔ si: ɪ kɔna-ɪ ma kin. Yɔlvɔm tala Yesu kin, ɪlɛna Yesu pɔɔsi-ɪ si:

⁴¹ N caa má la-ŋ wɛ? Yɔlvɔm cɔwa si: Tacaa, ma caa kɛ si nɪ la na má naaki ɪsu maa wɛv ma wule taa tɔ.

⁴² Tənaɣa Yesu tɔma-ɪ si: Tɔv, naa ɪlɛ, nyá taa tɛmnav kɛ ɪsɔ waasa-ŋ kɛ.

⁴³ ɪ suv nav ntɛ tɔnɛ ɪnɔɔti kpakpaa, na ɪ tɔŋyɛti Yesu na ɪ sarɪ ɪsɔ. Samaa tɔna ná mpv, ɪlɛna pá suv ɪsɔ kɛ sam tɔtɔ.

19

Yesu na Sakee pa tɔm

¹ Ḿpóyó Yesu suv Yeliko, ɪlɛna ɪ faɣana ɪcatɛ taa na ɪ tɛɛki.

² Apalɔv nɔɔlɔv ɪ ka wɛ tɔ taa tɔna, na pá yaa-ɪ si Sakee. Apalɔv ɪnɪ ɪ kɛna lampuu mɔlaa sɔsɔ, na ɪ ka pilaa kɛ.

³ ɪ caakaya si ɪ nyi wei pa yaa si Yesu Yesu tɔ. Ama ɪ topulɔŋ tɔɔ ɪ taa pəsi na ɪ na-ɪ. Mpi tɔ, samaa nyɔkaa kɛ.

⁴ Ḿpóyó Sakee tɛɛ nɔɔv na ɪ kpaya asewa, na ɪ polo na ɪ kpa tɔyɔv nakɔli ku tɔɔ, si Yesu ɪ tɛɛkɔna ku tɛɛ ɪlɛ ɪ na-ɪ.

⁵ Yesu kɔma na ɪ tala tɔna, ɪlɛna ɪ teki ɪ ɪsɛ na ɪ tɔmɪ-ɪ si: Sakee tii tɛcav, sarɪa nyá tɔyaya kɛ maa caya.

⁶ Ἰπρόγύ Sakee tii kpakpaa, na í mu Yesu na lan̄holumle.

⁷ Pa tēna mpa pa ná mpv̄ tō pē ta maɣa-we, ilēna pá tēn̄ sɪ: Hal̄ yulv̄ isayav̄ tēyēle í kulaa í polo.

⁸ Pa tala tēyaya taa, ilēna Sakee kul̄ na í heeli Tacaa sɪ: Tacaa, ma seee, maa faya ma kupam̄ kē cal̄ na má hā konyōntōnaa. Ye maa muɣula n̄yōlv̄ na má tōyō í liyitee, maa fel̄i pōntu kē pē tōm̄ liyiti.

⁹ Tēnaya Yesu tōma sɪ: San̄ja tēyaya kanē kēle ka nyōma ná nyv̄yō ntē. Pē taya pulv̄, Sakee maɣamaya ná kē Apōlaham̄ pēyaya tōtōyō mēē.

¹⁰ Yulv̄ Pēyaya má ma kōmayā sɪ ma pēekōȳi mpi pē lepa tō na má ya pē nyv̄yō.

*Timpi pē wēē tō tēnaya pē sōsōȳi
(Matiyee 25:14-30)*

¹¹ Ἰπρόγύ Yesu tasa mpa pa nu tōm̄ nti í yōyōtaa tōyō isō seēv̄. Pē taya pulv̄, pa kpeyētana Yosalem̄ tō, yōlaa h̄v̄okaya sɪ ntanȳi Isō ká sv̄v̄ Kawulaya tōyōv̄ kē tēne in̄ȳi kpakpaa na pá ná.

¹² Isō wēi í seē-we tōyōle sɪ: Kawulaya tēyaya taa awulumpu n̄yōlv̄ í kulōna na í polo tetv̄ pooluɲ̄ nyēntv̄ sɪ pá tv̄-í kawulaya, na pē tēma ilē í mēli.

¹³ Í caakaya tēēv̄, ilēna í yaa í tēmle nyōma naan̄vwa, na í tala-weyē liyitee nyōyōlv̄yō nyōyōlv̄yō kē pa nyōv̄yō tō. Na í heeli-we sɪ: Í taatēna liyitee anē, hal̄i má polo má kōō.

¹⁴ Ama í icatē nyōma luȳu ná fēi-í, ilēna pá k̄v̄sɪ tillaa sɪ pá polo pá heeli-we sɪ: Tv̄i caa sɪ apalv̄ in̄i í la ta wulav̄.

¹⁵ Pa tv̄ apalv̄ in̄ȳi kawulaya ŋkē, ilēna í kul̄ na í mēli í icatē taa. Ἰπρόγύ í kota í tēmle nyōma mpa í ka cela liyitee tō, sɪ í naa isēna isēna pē seē-wēn̄aa tō.

¹⁶ Ἰπρόγύ kancaalaya nyōȳ kulaa na í tō sɪ: Tacaa, pē seē-m̄ liyitee nyōyōtv̄ naan̄vwa kē nyōyōlv̄yō ŋku n̄ ka cela-m̄ tō kv̄ tōō.

¹⁷ Tēnaya wulav̄ tōma-í sɪ: Pē wē teu, n̄ kē tēmle tv̄ kupan̄j kē. Timpi isv̄ n̄ lapa teu kē pōcō nyōm̄ taa isēntō tō, n̄ ká tōyō acalēē naan̄vwa tōō kē kawulaya.

¹⁸ Ilēna naale nyōȳ náá kul̄ na í tō sɪ: Tacaa, pē seē-m̄ liyitee nyōyōtv̄ kakpasɪ kē nyōyōlv̄yō ŋku n̄ ka cela-m̄ tō kv̄ tōō.

¹⁹ Tēnaya wulav̄ tōma ilē sɪ: Nyaa tōyō acalēē kakpasɪ tōō kē kawulaya.

²⁰ Tēmle tv̄ lel̄v̄ ná kulaa, ilēna í tō sɪ: Tacaa, nyá nyōyōlv̄yō ŋku n̄ ka cela-m̄ tōyōlv̄. Ma hōka-kōȳv̄ saalaya taa kē na má sv̄.

²¹ N̄ wē-m̄ sōyōntv̄ kē. Pē taya pulv̄, n̄ kē yulv̄ katē tv̄ kē. N̄ ta sv̄ mpi tō mpōȳi n̄ kpakōȳi, na timpi n̄ ta tuu tō tēnaya n̄ kōȳ.

²² Tēnaya wulav̄ tōma-í sɪ: N̄ kē tēmle tv̄ isayav̄ kē, nyá maɣamaya nyá kōyōyōtv̄v̄ kē ma kōyōv̄na nyá tōm̄. N̄ ka nyōmá teu sɪ ma kē yulv̄ katē tv̄, na mpi ma ta sv̄ tōyō ma kpakōȳi, pōcō timpi ma ta tuu tōyō ma kōȳ.

²³ Ilē pepe tōō kē n̄ taa tv̄ ma liyitee kē panci taa? Ma kōma isēntō tō, maa maɣana pē seē a tō na má kpēnt̄i na má mv̄.

²⁴ Ἰπρόγύ í heela í cōlv̄ nyōma sɪ: Í lēēk̄i liyitee nyōyōlv̄yō ŋkōȳv̄ í nin̄j taa, na í sōōsɪ nyōyōtv̄ naan̄vwa tv̄.

²⁵ Tēnaya pēlē pa cō-í sɪ: Tacaa, kē ilē í wēna naan̄vwa?

²⁶ Ἰπρόγύ wulav̄ cō-we sɪ: Ma heeliȳi-mē sɪ timpi pē wēē tō tēnaya pē sōsōȳi. Ama wēi í fēina pulv̄ tō, paa pēciimaya kē í wēna, paa lēēk̄i kē.

²⁷ Tōō, í kōna ma kolontunaa mpa pa kisaa sɪ má taa tōyō pa tōō kē kawulaya tōyō cānē, na í kō-weyē ma isēntaa.

Yesu cayav ke kpanaya

(Matiyee 21:1-11; Malaki 11:1-11; Yohaani 12:12-19)

²⁸ Yesu tema mpóyó yóyotuvu, ilena í tee nayo na í pukina Yosalem.

²⁹ Pa koma pa kpeyetena Petafasi na Petanii na Olifinaa puvu, ilena í tili í ifalaa taa naale si:

³⁰ I polo icate nte tə we nayo tō cəne tō. I talaa, í ká mayana pa tu kpanaya pile natələyi nmanaya. Nəyolu ta cayata tō tō. I hetu-te na í kəna.

³¹ Nəyolu í pəsa-me si: I hetəyi-te suwe? I cə pəntu si: Tacaa caakəna.

³² Mpóyó mpa í tilaa tō pa tēwa, na pá mayana pə tənaya teitei isi Yesu ka tem-weye heeluyu tō.

³³ Pa koma pa hetəyi kpanaya pile nté ilena tə nyéma si: I hetəyi kpanaya pile nté suwe?

³⁴ Ntəna Yesu tillaa cə si: Tacaa caakəna.

³⁵ Iləna tillaa pona-teye Yesu. Mpóyó pa pə pa wontu ke kpanaya pile tō na pá kpaaya Yesu na pá cayasi.

³⁶ Yesu tənə tēv, ilena yəlaa pəaki-í pa wontu na í tən pə tō.

³⁷ I koma í tiikina Olifinaa puvu na í kpeyetena Yosalem, ilena í tənlaa samaa un í tənə í lanja hulomí teu, na pá san lə kə səsəm ke piti tema nna pa nawa tō a tō si:

³⁸ Iso í wee wulan səsə wei í kənna Tacaa tən tō í waali. Lanjhulomle í wee hatoo isotaa. Paa wei í tu Iso kə teeli.

³⁹ Falisanaa napəli paa we samaa un í hekə. Mpóyó pele pa tōma Yesu si: Tacaa, sumsi nyá ifalaa mpe.

⁴⁰ Kele na Yesu si: Ma heeliyi-me təfoo si, paa pele pa suma, ate pee mayamaya ká kuli na á yóyoti.

Yosalem tō wula

⁴¹ Yesu koma na í kpətəna icate ke teu, ilena í nyəni-te, na í wii-te si:

⁴² Aaa, kasa, Yosalem, nyá mayamaya, sanja kuyaku kune, ye n ka tu cekəna cekənav mayamaya ke mpi pə pəsəyi na pə ha-ŋ lanjhulomle tō. Ama pənente pə nmeSa-ŋ-wi, n kaa ná.

⁴³ Wee kən nna a taa nyá kolontunaa ká cəəna-ŋ na yoou wontu tən nyəntu, na paa ta-ŋ kotaya na pá nyala-ŋ təkələkpəli.

⁴⁴ Paa nanŋi nyá na nyá taa yəlaa tənə tənənan, halí pa kaa tu səsə pəle lənte ke lənte tō. Pə taya pulu, n taa cekəna waatu wei Iso koma si í waasəyi-ŋ tō.

Pestəlaa təyənnyv ke Iso təsele taa

(Matiyee 21:12-17; Malaki 11:15-19; Yohaani 2:13-22)

⁴⁵ Mpóyó Yesu suv Iso təsele taa na í niki pestəlaa ke təyənnyv.

⁴⁶ Na í tō-we si: Pa nmaawa Iso Təm taa kə si, ma təyaya ká la Iso təsələmle kə. Ama mə pəsəna-keye nmulaa təyaya.

⁴⁷ Yesu seyesaya Iso təsele taa kə paa ifemle nte. Mpóyó kətəlaa taa səsaa səsaa na Iso təm seyesəlaa na samaa taa nyuvu nyéma pa pəkaya si pa kuvu-í.

⁴⁸ Ama pa ta nyi nti pá pusina tō. Pə taya pulu tō, samaa tənə tu nkpannyv ke teu kə na pá nukí í təm.

Yesu pəsuvu təm

(Matiyee 21:23-27; Malaki 11:27-33)

¹ Ḳpóyó kuyaku nakoli Yesu seyesaya samaa ke Iso taseele taa na í heeliyi Laapaali Kupan. Ilena kotelaa taa sasaa sasaa, na Iso Töm seyeselaa, na sasaa pa polo

² pá pössi-si: Heeli-tuyv kanbantē nte n makí nyá taa na í lakí isəntə tə. Yaa awe tu hana-ŋ pə mpaav?

³ Tənya Yesu cowa si: Töv, ma mayamaya maa pössi-meye töm.

⁴ Iso yaa yelaa tilina Yohaani si í səəki yelaa ke Iso lum? I cə-m ma nu.

⁵ Ḳpóyó Iso Töm seyeselaa mayasa-təyi pa taa pa tike, lena pá tə si: Ye tə təma si Iso tilina-ı í ká pössi-tv si: Na pepe təó kə í ta mu ı təm?

⁶ Pəyele tə təma si: Yolv tilina-ı kələ, samaa təna ká kv-tv na pəe. Pə taya pulv təó, pəle pa təma pa taa təkpataa kə si Yohaani kə Iso kuyəətətv tēləsəlv.

⁷ Ḳpóyó Iso Töm seyeselaa pəsənaa si: Tə ta nyi wei ı tila-ı Iso lum səv tə se.

⁸ Tənya Yesu ná cə-we si: Anha, ma kaa heeli-meye kanbantē nte ma makí na má lakí isəntə tə.

Təmlə nyəma asayaa töm

(Matiyee 21:33-46; Maləki 12:1-12)

⁹ Pə waali kə Yesu seə samaa ke iso si: Yolv nəyəlv ka səna lesəŋ tuŋ ke taale təcu. Ḳpóyó ı caa yelaa na í su tə taa, lena í kəli na í tēe yela na pə taanŋ.

¹⁰ Pə kəma na pə tala tuŋ ı kooluyv waatv, lena í kəsi ı tillu nəyəlv, si í polo təmlə nyəma kŋ na pá cəle-ı ı tete. Tənya təmlə nyəma mpe pa kpa tillu ıni na pá má, lena pá təyənı-ı nŋ naanəwa təyələyəl.

¹¹ Ḳpóyó taale tv ıni ı tasa ı tillu nəyəlvəv kəsuyv na í tili. Ilena təmlə nyəma mpe pá má ílé, na pá tv-ı, na pá təyənı-ı nŋ naanəwa təyələyəl.

¹² I tasa tooso nyəŋ ke tiluyv, lena təmlə nyəma ma ílé, na pə kv ı təna, lena pá pəti-ı haləm na waali.

¹³ Tənya haləm tv təma si: Töv, isənayale maa la íle? Ma mayamaya ma kəlvəv wei ma luyv səv teu təyə maa tili. Ntanyı paa nya ı isəle.

¹⁴ Ama təmlə nyəma ná kəma na pá loosi ı pəyalv na í puki, lena pá heeli təma si: I loosiyi kpancoov tv kəŋna nté. I kəó tə kv-ı, na taale pəsi ta nyənte.

¹⁵ Ḳpóyó pa kpa-ı, na pá ləsi-ı taale na waali na pá kv-ı.

Tənya Yesu pösəaa si: Taale tv ıni, isənaya ı ká la təmlə nyəma mpe?

¹⁶ I kəma na í kəó, ı ká kv təmlə nyəma mpeye, lena í caa yelaa kəfama na í su taale taa.

Samaa nu təm tənə lena pá tə si: Iso í pona təleye pooluŋ.

¹⁷ Tənya Yesu caa pa isəntaa, lena í tə si: Iso Töm taa pa ŋmaawa si:

Pəle nte tətə ŋmalaa ŋmaakaya na pá lə tə,

ńté tə təó kələ ŋmatv təna mələa na tə səŋ.

Suweyele mpə?

¹⁸ Ye pə cəpa wei na í hoti pəle ńté tə təó, pə pətvətəyi-ı kə, ı kaa wəe hiiu. Ye pə cəpa yolv nəyəlv na pəle ńté tə hoti ı təó, tə taaləyi-ı na tətə kə.

Lom wulav səə lampuu töm

(Matiyee 22:15-22; Maləki 12:13-17)

¹⁹ Tənə inəyi kpaakpaə tə Iso Töm seyeselaa na kotelaa taa sasaa sasaa caakaya Yesu kə kpav nté. Pə taya pulv təó, pa nyəma təu si mpeye ı kpəpənaa na í seəna iso ıni. Ama pa nyámna samaa.

²⁰ Ḳpóyó pa səv Yesu ke cəŋəy, haləna pá caŋ pá tili feŋlaa si pá feŋiyi-ı. Ilena feŋlaa mpe pəle pá cəsi isu pa kə kəpama napəli pəyele yem. Pa makaya Yesu

nəχə təə na pa təm kupəəsətu sɪ pɑ ná. Pa caakaya ké sɪ pɑ hiki mpi pə təə paa kpa-i tə, na pɑ tʊ-i kufənɛɛ niŋ taa.

²¹ Tənaya pa təma-i sɪ: Tacaa, tə nyəma teu sɪ nyá kuyəɔtətu na nyá kuseyesətu pə tənə kupantʊ ké. Nn paasəyənə təə, nn fayəsəyi yələa. Ama isənə mpi mayamaya Iso caa sɪ yələa í la tə, pə tampana ké n heeliyi.

²² Pə wɛ mpʊ tə, ta mpaav taa pə mʊna tɔ feli lampuu ké Lom wulav səsə na?

²³ Yesu tɛma Iso Təm seyesələa acilayatu tənaya nyəm, lɛna í tə-wɛ sɪ:

²⁴ ɪ huli-m liyitee nyəyəlɔyɔ na má ná. Awe nyɔyɔ fotoo na ɪ hətɛ ké pa ŋmaa pə təə?

²⁵ Mpóyó Iso Təm seyesələa cəwa sɪ: Lom wulav səsə. Tənaya Yesu cə-wɛ sɪ: Anɪha, í cɛla Lom wulav səsə ké mpi ɪ tɪ tə, na í cɛla Iso ɪlɛyɛ mpi ɪ tɪ tə.

²⁶ Tə tənə nti Yesu yəɔtə samaa taa tə, fɛŋlaa ta na isayatu natəlɔyi tə taa. Ama Yesu kucəcətu mələna-wɛyɛ təmsuyɔ na pɑ su təkulum.

Səm waali tə fema isənə tu wɛɛ tə

(Matiyee 22:23-33; Maləki 12:18-27)

²⁷ Mpóyó Satusee nyəma napəli pa kəma Yesu kiŋ. Satusee nyəma mpe pa tənayana sɪ, sətəa kaa tɛ na pɑ fɛ. Mpóyó pa pəəsə Yesu sɪ:

²⁸ Tacaa, Moisi suna-tuyɔ kusəsutʊ ké takəlasɪ taa sɪ, yulɔ í wɛna neu, na yulɔ unɪ í sɪ na í yeɛ ɪ alɔ, na alɔ unɪ ɪ fɛma-i na pəyaya, neu ká hɔ leelu unɪ na í hikina ɪ taalɔ sɔlɔ ké piya.

²⁹ Təə, Yulɔ nəyəlɔ na ɪ newaa, paa kɛna yulɔ nyəŋ naatosompəyələya. Mpóyó taalɔ kpaya alɔ, lɛna í sɪ, ɪ fɛi pəyaya.

³⁰ Tənaya naale nyəŋ həma leelu, haləna tooso nyəŋ náá hɔ tətə.

³¹ Pa naatosompəyələya ŋkɛ ka tənə ka səpaya, alɔ unɪ ɪ ta hiki pa taa nəyəlɔ na pəyaya.

³² Pə waali ké alɔ unɪ ɪ tɛɛsa səpɔ.

³³ Təə, pa tənə pa kpayaɔ-i mpʊ tə, sətəa fem wule pa taa aweyɛɛ alɔ tʊ?

³⁴ Mpóyó Yesu cə-wɛ sɪ: Antulinya inɛ ɪ taa cənɛyɛ apalaa kpakəyi alaa, na alaa náá saaki apalaa.

³⁵ Ama apalaa na alaa mpa pa ké sɪ paa tɛ na pɑ fɛ na pɑ caya cele antulinya wei ɪ kəŋ tə ɪ taa tə, akpayalɛ kaa wɛɛ tənə.

³⁶ Mpe unɪ paa tasəyi səpɔ tətə, paa wɛɛ ké isɪ isətəa tillaa wɛw tə. Pa fem mpʊ tə pa pəsa Iso piya ké.

³⁷ Moisi hulaa təkɛɛɛɛ ké sɪ sətəa ká tɛ na pɑ fɛ. Pə təə ké ɪ yaa Tacaa sɪ: Apələham na Isaaka na Yakəpɔ pa Iso, ké timpi pə yəɔtə hotiya təm tə.

³⁸ Iso ké weesuyɔ nyəma nyəŋ ké, ɪ ta ké sətəa Iso. Iso unɪ ɪ təə ké pa tənə pa wɛna weesin sɪ pɑ lakɪ ɪ tɛmlɛ.

³⁹ Tənaya Iso Təm seyesələa taa napəli pa təma sɪ: Tacaa, n tu yəɔtə teu ké.

⁴⁰ Pə taya pulɔ, pa taa nyɪ nti pɑ pəəsɪ-i tə.

Isənə Mesii na Tafiti pa wɛɛ tə

(Matiyee 22:41-46; Maləki 12:35-37)

⁴¹ Mpóyó Yesu pəəsə Iso Təm seyesələa sɪ: Isənaya pa tənə mpʊ sɪ Mesii ké Tafiti pəyaya yɛ?

⁴² Pəyɛɛ Tafiti mayamaya ná ŋmaa ɪ yontu takələya taa ké sɪ:

Tacaa Iso heela ma Səsə sɪ,
caya ma kəŋkəŋ taa.

⁴³ Haləna má kəna nyá kolontunaa

na í loosi nyá nòhɛɛ kɛ pa tɔɔ.

⁴⁴ Tɔɔ, Tafiiti ná yaawa sɪ Tacaa kɛɛ, ɪsənaya Mesii náá mɛɪ na í kɛ Tafiiti pəyaya?

Isɔ Tɔm sɛyɛsɔlaa laakali lapənav
(*Matiyee 23:1-36; Maləki 12:38-40*)

⁴⁵ Samaa tənə tənə Yesu tɔm nuu, ɪlənə Yesu tɔ ɪ ɪfalaa sɪ:

⁴⁶ ɪ lənə Isɔ Tɔm sɛyɛsɔlaa mpe na laakali. Pa sɔɔla tokonaa sɔsaa suuu kɛ na pá cɔɔki. Pa caaki sɪ pá sɛɛki-wɛyɛ kuyɛɛn taa kɛ. Yuta nyəma təkotilenaa taa, teeli teeli tɛɛɔɔlɛ kɛ pa pɛɛkəyɪ. Acima taa, sɔsaa tɛɛɔɔlɛ kɛ pa pɛɛkəyɪ na pá caki.

⁴⁷ Mpe pa lɛɛkəyənə leelaa kɛ pə tənə mpi pɛɛ pa wənə tɔ. ɪlənə pá suu Isɔ sɛləmuyɔ na pə tɔyali, sɪ pə hólɪ sɪ mpeyɛ kupama. Pə tɔ kɛ paa tɛ na pá ná katatəlaya.

21

Alv wei ɪ tv santiinaa naale tɔ
(*Maləki 12:41-44*)

¹ Yesu kɔsa ɪsɛ, ɪlənə í na tɔntɔnaa tɔyɪ pa kɔhav kɛ Isɔ tɛsɛɛɛ sɔsɔɛɛ kɔhaan atakaanaa taa.

² Na í ná tɔtɔyɔ alv leelu kɔnyɔntɔ nɔyɔlv, na í pɛtəyɪ santiinaa naaleyɛ pə taa tənə.

³ Tənaya Yesu tɔma sɪ: Tɔm tampana tɔɔ kɛ ma heeliyɪ-mɛ. Mpi leelu kɔnyɔntɔ ɪnɛ ɪ tɔwa tɔ, pə kɛla panɛ pa tənə pa kɔtɔtɔm.

⁴ Pə taya pulv, yɛlaa lɛlaa tənə ná kpaya pa liyitee nna a kpisa yem tɔyɔ na pá haaki. Ama alv ɪnɛ, paa na ɪ kɛ kɔnyɔntɔya tɔ ɪ kpaya ɪ liyitee tənə na í tv. Pə ta kaasi-ɪ pulv sɪ í yana paa tɔyənaya mayamaya.

Isɔ tɛsɛɛɛ wakəlvɔv tɔm
(*Matiyee 24:1-2; Maləki 13:1-2*)

⁵ Mpúyɔ napəɪ pa cayaa na pá yɔyɔtəyɪ Isɔ tɛsɛɛɛ tɔm sɪ: Pɛɛ kupana wənə pa lapənə Isɔ tɛsɛɛɛ kɛ canəm tɔ na mpi mpi pa haaki Isɔ kɛ tɔ taa tɔ, pə lapa na tɔ tɛ teu kɛ. Tənaya Yesu heela pɔntɔnə sɪ:

⁶ Pə tənə mpi í naa ɪsəntɔ tɔ, kuyɛɛn ká kɔɔ wei ɪ taa pə kaa kaasi pɛɛ lɛntɛ na tɔ tənə lɛntɛ tɔɔ tɔ, paa tusi pə tənə.

Mpi mpi pə lapv ká hólɪ sɪ antulinya caa tɛm tɔ
(*Matiyee 24:3-14; Maləki 13:3-13*)

⁷ Mpúyɔ mpe ɪnɪ pa pɔɔsa Yesu sɪ: Pəlee kɛ mpv ɪnɪ pu la? Na nɔmaatɛɛ nteyɛ pu hólɪ na tɔ nyənə sɪ pə wɔsaa?

⁸ Tənaya Yesu sɪ: ɪ la laakali, í taa yɛɛ na nɔyɔlv kɔɔ na í tolisi-mɛ. Mpi tɔ, payalɛ ká kɔɔ na pá haa pa tɔyɪ ma hətɛ, sɪ mpeyɛɛ Mesii, na pá tɔn sɪ, pə wɔsaa kɛ. Ama í taa nuuna-wɛ.

⁹ ɪ kɔma na í nuu yooɔ na pə tənə pə pəsuyɔ yem kɛ kpɛntɛlasɪ tɔ pə tan, í taa nyá. Tɛɛ tɔ tənaya mpv, pə wɛɛ sɪ tɔ la na pəcɔyɔ. Ama waali kɛ antulinya náá kɔɔ na í tɛn.

¹⁰ Mpúyɔ Yesu tasa-wɛyɛ heeluyɔ sɪ: Tɛtv katenja lɛɛka ká yooɔna lɛɛka nyəma, na kawulaya lɛɛka ká kólɪ lɛɛka tɔɔ.

¹¹ Tɛtv ká seɛ pə kaa la nyənuyɔ, nyɔyɔsɪ na yulvɔsəv ká lu tiiliwɛ tiiliwɛ. Kəkɔlɔ tɔma sɔyɔntɔ nyənə na atɔma sɔsɔɔna ká luna ɪsɔta na pá tii.

¹² Ama na pécó tæne uní tæ tæna tæ lakí ðe, paa kpa-mæ, na pá tu-mæye wahala səsə. Paa cæle-mæye Yuta nyóma təkotilena a taa nyóma, na pele pá huuna-mæ. Paa tu-mæye saləkanaa, paa yaa-mæye nənəsí ke awulaa səsaa na tətə təkəlaa pa kin ke ma təə.

¹³ Ama tæna wæye pu topili-mæye mpaan sɪ í hólí ma təm tampana.

¹⁴ Í tayaní mæ tɪ sɪ, paa pu la isəna, í taa nəyəsɪ nti í ka huɪ na í lu tə na pə ta tata.

¹⁵ Pə taya pulɔ, ma mayamaya maa tasəna-mæye layatɔ ke təm nti í ká yəyətɪ na mə kolontunaa taa nəyɔlɔ kaa na kucəcəɔtɔ, pəyele pa kaa kɛɛ pa nyəntɔ tə.

¹⁶ Mə caanaa na mə toonaa na mə taalɔnaa na mə newaa na mə nyóma na mə cewaa ka tu tɔna-mæye mə kolontunaa nin taa, halí paa ku mə taa payale.

¹⁷ Yəlaa tæna taa ká kpana-mæye ma təə.

¹⁸ Paa na mpɔ mə taa nəyɔlɔ nyuyɔ kaa holi-ɪ holuyɔ mayamaya.

¹⁹ ðe mu nyaya apalɔtɔ, pu ya mə nyəɔɔ.

Yosalem yəkuyɔ təm

(Matiyee 24:15-21; Maləkɪ 13:14-19)

²⁰ Ye í kəma na í ná yoolaa kɔpin tama Yosalem ke kotaya, í nyɪ sɪ ɪ yəkuyɔ wusaa keke waatɔ uní.

²¹ Mpɔ uní tə, mpa pá wə Yuta, pa se na pá kpa póɔɔ. Na mpa pele pá wə Yosalem taa, pá lu na pá hatəli. Na mpa pele pá wə tawa taa, pá taa kpe.

²² Pə taya pulɔ, kuyɛɛɪ uní ɪ taa ké pu naasɪ Yosalem nyóma ðena pécó pə tæna pə lá isɪ paa ŋmaav Iso Təm taa tə.

²³ Ahusitonaa na asəɔ pa təm ká la waiyɔ ké waatɔ uní. Wahala ká tə ɪcate nte tə taa, yəlaa panɛ paa ná Iso pááná.

²⁴ Paa ku-wə na layate, paa kpa-wæye yomle ke piitimnaa tæna taa. Ma ta nyɪ isənaa ke pu yelina Yosalem na pá pááláyí ɪ taa, haləna pele pa waatɔ kəə na í sɪ tənaya.

Yulɔ Pəyaya kənte

(Matiyee 24:29-31; Maləkɪ 13:24-27)

²⁵ Pu hólí ŋmaateɛ ke ilim na isəɔ na isəɔtɔlɔŋasɪ pə təə. Lanwakəlle səsəle ká kpa katenja tæna, na nəyəsɛ ká ku-wæye tenku na ɪ hola səsəna pə kəkote səsəle təə.

²⁶ Yəlaa ká huɪ mpi pu kəə antulinya tæna taa tə pə təm, ðena səyəntɔ səsəntɔ kpa-wə na pá sɪ pa tɔɔ tə ké yem təkəpəɪ. Pə taya pulɔ təə, pu cɪyiti isəɔtɔnyɔ taa kəkələnaa.

²⁷ Waatɔ inəyɪ paa na Yulɔ Pəyaya má ma səɔa isəɔmuntɔyɔ təə, na má tiiki na ma toma ke səsəm na ma teeli.

²⁸ Í kəma na í na mpɔ uní pə sɔɔ lapɔ ðe, í kusɪ mə nyəɔɔ na isə na í feesi təfɔɔ. Pə taya pulɔ, mə waaɔyɔ caana kənte.

Fiki tɔyɔ təm

(Matiyee 24:32-35; Maləkɪ 13:28-31)

²⁹ Mpóyó Yesu təma-wə sɪ: Í nyənnə tɔyɔ ŋku pa yaa sɪ fiki tə na tɔɔ lɛlɔɔ na í na.

³⁰ Ye ɪ kəma na í sɔɔ nəyɛtɔyɔ í nyəmá kpaɔpaa sɪ hɛsɔyɔ talaa ké.

³¹ Mpɔ tətəyɔ pə wɛɛ, í kəma na í na mpɔ uní pə lakɪ, í nyɪ kpaɔpaa sɪ Iso Kawulaya wusaa.

³² Tampɔna ke ma heeliyɪ-mæ, yəlaa mpa pa wɛw isəntə tə pa kaa sɪ pa tæna na pécó pə tənaya mpɔ pə lá.

³³ Isəɔtɔnyɔ na atɛ ká muki yem. Ama ma kuyəyətɔtɔ kaa saalɪ paa pəcə.

I feŋ teu

³⁴ ɪ la laakali, ɪ taa yele na tətəɣɔle na sulɔnyɔle pə pəsi-me, na kayana antulinya ɪne ɪ nyəntu nəɣəsɛe ku-me. Ye ɪ paasəna mpɔ kuyaku ŋku ku tuti-meɣe.

³⁵ Pə kəŋ kuuu ke antulinya təna taa yəlaa təna təmaa ké ɪsu pa pətɔɣu puluyu to.

³⁶ Pə tɔɔ tɔ ɪ feŋ na ɪ sələməɣi ɪsɔ ké tam, na ɪ hiki toma na ɪ lu mpi pu kɔɔ tɔ pə taa, na ɪ kɔɔ ɪ səŋ Yulu Pəyaya má ma ɪsɛntaa.

³⁷ Yesu seɣesaya ɪsɔ təsɛɛle taa ké ilim ilim na ɪ mələɣi Olifinaa puɣu tɔɔ ké taanaya taanaya na ɪ suuki.

³⁸ Yəlaa təna pukaya ɪsɔ təsɛɛle taa ké tanan tanan təhuluhulu na pá nukɪ ɪ waasɔ.

22*Yutaasi kələmɔtɔ tɔm*

(*Matiyee 26:1-5; Maləki 14:1-2; Yohaani 11:45-53*)

¹ Potopotonaa mpa pa taa kəkusum fɛɪ tɔ pa acima wena pa yaa si Tɛɛv acima to a wɔsaa.

² Mpɔɣɔ kətəlaa sɔsaa na ɪsɔ Tɔm seɣesəlaa pa tənna mayasuyɔ ke ɪsəna paa la na pá ku Yesu tɔ. Ama pa sɔɣomayaana samaa ké.

Yutaasi sɔɔlv puwa si ɪ tɔɣi Yesu ké nyɔɣu nyəma niŋ taa

(*Matiyee 26:14-16; Maləki 14:10-11*)

³ Mpɔɣɔ Satanɪ suv Yutaasi ɪsəkaleeu pa naanɔwa na naale taa lelɔ taa.

⁴ ɪlena ɪ polo na ɪ na kətəlaa sɔsaa, na ɪsɔ təsɛɛle sɔsɔle tanlaa taa sɔsaa pá seɣesi ɪsəna ɪ ká la na ɪ tu Yesu ké pa niŋ taa tɔ na pá su.

⁵ Tənaya pele pa lanja heɛwa sɔsɔm. ɪlena pá tɔ si paa ha-ɪ liyitee.

⁶ ɪlena Yutaasi tisi, na ɪ suv pɛɛkuyɔ ke kuyaku kupanɔku ŋku ku taa ɪ ká tu Yesu ké pa niŋ taa na samaa ta nyi tɔ.

Tɛɛv acima kɔtəɣɔv tayanuyɔ

(*Matiyee 26:17-25; Maləki 14:12-21; Yohaani 13:21-30*)

⁷ Potopotonaa mpa pa taa kəkusum fɛɪ tɔ pa acima kuyaku ŋku ku wule pa kuyi Tɛɛv acima ɪwɛɛsi tɔ ku talaa.

⁸ Mpɔɣɔ Yesu kɔsa Piyee na Yohaani si: ɪ polo ɪ təsəɣi-tuyɔ Tɛɛv acima tɔɣonaya.

⁹ Tənaya Piyee pa pɔɔsa-ɪ si: Lɛɣe n caa si tə təsi-ke?

¹⁰ ɪlena Yesu cɔ-wɛ si: ɪ naa, ɪ ká kɔɔ ɪsu ɪ suv ɪcate tɔ, ɪ ká sulina apalɔ nəɣɔlɔ na ɪ sɔɣəla lɔm na həyaya. ɪ tənɪ-ɪ na ɪ suv təyaya ŋka ka taa ɪ ká suv tɔ.

¹¹ ɪlena ɪ pɔɔsi təyaya tu si: Tacaa si, kutuluyɔ ŋku ku taa ké ɪ na ɪ ifalaa paa caya na pá tɔɣɔ Tɛɛv acima kɔtəɣɔv?

¹² Apalɔ ɪnɪ ɪ ká hólɪ-meɣe atɛ na ɪsɔ kutuluyɔ taa ké nan sɔsɔɔv nakoləɣi ɪsɔtaa, ŋku ku taa wɛ wontu nti ɪ ká lana tɔ. Ku taa tənaya ɪ ká təsi pə tənə.

¹³ Mpɔɣɔ Piyee pa polaa na pá mayana teitei ɪsu Yesu ka heela-wɛ tɔ. Na pá təsi Tɛɛv acima kɔtəɣɔv ke tənə.

Tacaa sɔm tɔɔsvɔv

(*Matiyee 26:26-30; Maləki 14:22-26; Kələntɪ I 11:23-25*)

¹⁴ Tɛɛv acima waatɔ talaa, ɪlena Yesu na ɪ tillaa pá caya tɔɣɔv.

¹⁵ ɪlena ɪ heeli-wɛ si: ɪsəna ma nyula teu si má na-me tə tɔɣɔ Tɛɛv acima tɔɣonaya na pécɔ má suv ma konyəntəɣɔle taa tɔ pə wɛ sɔɣəntɔ.

¹⁶ Pə taya pulɔ tɔɔ, tampana ke ma heeliɣi-me si ma kaa tasa-yɛɣe tɔɣɔv haləna pə kɔɔ pə hólɪ ɪ tɔɣɔv tampana ke ɪsɔ Kawulaya taa na pécɔ.

17 Ḳpóyó Yesu kpaya solum na kòpò, na í sɛɛ Iso ké í na tàmle na í tò sɪ: ɪ mu-wɪ na í nyɔɔ mə tənə.

18 Pə taya pulɔ, ma heeliyi-me sɪ pə kpayaɔ pənente tɔ ma kaa tasa solum nyɔɔ haləna Iso kɔɔ na í tɔyɔ ɪ Kawulaya na pɛcɔ.

19 Pə waali ké Yesu kpaya potopoto na í sɛɛ Iso ké í na tàmle, ɪlənə í faya-ɪ na í cɛle-we na í tò sɪ: Potopoto ɪnɛ ɪ kənə ma tənuyɔ nku pə ha mə tɔɔ tɔ. Ḳpóyó í ká laki na í tɔɔsəyi ma tɔɔ.

20 Pa tɛma tɔyɔ ɪlənə Yesu kpaya kòpò kɛ mpɔ tɔtɔ na í tò sɪ: Kòpò ɪnɛ ɪ kənə Iso nɔyɔ pɛɛluyɔ kɔfam yoo, na ma caləm mpi pə kpɛma mə tɔɔ tɔ mpi pə hɔlənə pə tampana.

21 ɪnyɪ teu sɪ wei ɪ tɔyɔ-m kolontunaa nin taa tɔ ɪ we cənɛ, na ma na-ɪ tɔ təkənə.

22 Tampana tɔɔ Yulɔ Pəyaya má maa tɛɛ ké ɪsu Iso ká suw tɔ. Ama wei ɪ tɔyɔ-m kolontunaa nin taa tɔ ɪ tɔm we waiyɔ.

23 Tənaya Yesu ifalaa suw təmayə pɔɔsuyɔ sɪ: ɪlɛ tá taa awe ká lana ntɛyɛ mpɔ?

Səsəntv tɔɔ hɔm

24 Ḳpóyó Yesu ifalaa suw hɔm kɛ pa taa pa tike sɪ pa naa wei paa nyənəyi səsɔ tɔ.

25 Tənayalɛ Yesu sɪ: Piitimnaa awulaa səsaa ɲmakələyi pa yɔlaa ké. Na mpa pa ké tɔntunaa tɔ, pɛlɛ pa caa pá cuyusi-ɪ-wɛyɛ ta caa ta caa ké.

26 Ama mɛ ɪlɛ pə taa wɛɛ Ḳpóyó mə kin. Mə taa səsɔ í pəsɪ ɪ tɔyɪ mə səkɛlu, na wei ɪ ké wulav tɔ, í pəsɪ ɪ tɔyɪ tàmle latu.

27 Kɔtɔyɔ latu na wei pa laki-kv tɔ, awe kələnə? Pə taya wei pa laki-kv tɔ. Aɲha, mpɔ ɪnəyi na má, ma we mə hɛkv ké ɪsu kɔtɔyɔ latu.

28 Mɛ mə təkə mə tɔyɪ teu na í ta kisi-m ma wahalanaa taa.

29 Pə tɔɔ ké ma tɔyɪ-mɛyɛ kawulaya ɪsu ma Caa ná tɔyɔ ma tɔ.

30 Má na-mɛ tu təkənə na tɔ nyɔkɪ ma kawulaya taa, na í ká caya kumlee tɔɔ na í huukənə ɪsɛyɛli kpekə naanɔwa na naale.

Simɔɲ kpɛɛsuyɔ tɔm kpaalɔyɔ

(*Matiyee 26:31-35; Maləki 14:27-31; Yohaani 13:36-38*)

31 Ḳpóyó Yesu tɔma sɪ: Simɔɲ Simɔɲ Simɔɲ, kɛ ɲkpaɲɲ. Satanɪ səlɛma nɔyɔ na pə ha-ɪ sɪ ɪ paɲaləyi mə tənə ɪsu pa paɲaluyɔ tɔyɔnaya pɛɛ na pá ləsəyi lɔɔtɔ tɔ.

32 Ama ma səlɛma Iso ké nyá tɔɔ sɪ pə taa kɔɔ na ɲ yelɛ Iso ké nyá taa tɛmmaɔ. Nyaa kɔma na ɲ layasɪ ɪlɛ nyaa səsɪ nyá taapalaa kɛ apalɔtɔ.

33 Tənaya Piyɛɛ tɔma Yesu sɪ: Tacaa, ma tɛma ma tɔyɪ təkuyɔ ké, paa saləka pá təkɪ ma na-ɲ, na paa sɛm ma na-ɲ tu sənə.

34 Ḳpóyó Yesu cɔ Piyɛɛ sɪ: Piyɛɛ, ma heeliyi-ɲ təfoo sɪ mpi pu takɪ kampaav koou kɛ saɲa tɔ, n tɛma tɔm toosoyɔ kpɛɛsuyɔ sɪ n ta nyɪ-m ké n ta nyɪ-m.

Liyitee na layate pə təkuyɔ tɔm

35 Pəlɛ pə waali ké Yesu pɔɔsa ɪ ifalaa sɪ: Maa tiluyɔ-mɛ na í tɛɛ mpɔ tɔyɔlɔyəlɪ, liyitee fɛɪ, huluyɔ fɛɪ, ɲtankpate fɛɪ tɔ, í lanja pulɔpɔ cəcəkə na? Pa cɔ-ɪ sɪ: Aaɪ tɔ ta la-ɲ pulɔ.

36 Ḳpóyó Yesu tɔma ɪ ifalaa sɪ: Tɔɔ, pənente wei í wɛna liyitee, pɔntu í təkɪ ɪ tɔɔ, na wei í wɛna huluyɔ ɪ təkɪ-kv, na wei í fɛina layate, pɔntu í pɛɛtɪ ɪ toko na í yana.

37 Ma heeliyi-mɛ təfoo sɪ, nti pa ɲmaa Iso Tɔm taa sɪ: Asayaa taa ké pa tu-ɪ tɔ, pə wɛɛ ké sɪ pə la Ḳpóyó ma nyuyɔ taa. Na nti ɲmaatɔ taa yɔyɔta Ḳpóyó ma tɔɔ tɔ tu la teitei ké.

38 Tənağa Yesu ifalaa tōma si: Tacaa, laɣalee ntō cəneye naale. Ulena Yesu cə-we si: Aai, í yele təle.

Yesu sələmnyu kə Olifinaa pyvu tōo
(Matiyee 26:36-46; Maləki 14:32-42)

39 Mpróyó Yesu kula na í lu, na í polo Olifinaa pyvu tōo, isu í tu laknyu tō, lena í ifalaa təj í waali.

40 Pa talaa lena Yesu tō-we si: Í sələməyi Iso na pə taa kəo na í hoti mayasvyu taa.

41 Tənağa Yesu yela-we na í hatəli pácó isu yulu í ləyo pəle tu tala timpí tō, lena í lunj akula, na í sələmi Iso si:

42 Hai, ma Caa, ye n nəkaa, kəəli wahala səsə ineyə ma nyvyu taa. Ule paa na mpv la mpi n nəkaa tō, yele ma kənəkəm.

43 Tənağa isətaa tillu nəɣəlv í lu Yesu tōo, na í səsəsi-í apalətv.

44 Mpróyó lanwakəlle səsəəle kpa Yesu, lena í səsəsi isəle təkəŋkəŋ na Iso sələmnyu. Na hanɣa lukaya isu caləm na ká tōsiyi atə.]

45 Yesu tēma Iso sələmnyu, lena í kuli na í məli í ifalaa cəlv na í mayana isənyəŋle kpa pəle na halí pá caŋ pa too.

46 Mpróyó í pəəsə-we si: Suweyele í tookuyu mpv tō? Í kuli, í sələməyi Iso, pə taa kəo na í hoti mayasvyu taa.

Yesu kpa
(Matiyee 26:47-56; Maləki 14:43-50; Yohaani 18:3-11)

47 Yesu təŋna mpróyó yəɣətvu, ile yəlaa samaa tapayale, na ifalaa naanəwə na naale taa lelv Yutaasi tēna-weye nəɣə na í kəna-we. Mpróyó í kpatəna Yesu si í kpekəɣəna-í.

48 Tənağa Yesu pəəsə-í si: Yutaasi, kpekənav kə n huləɣəna kolontunaa si pá kpa Yulu Pəyaya má na?

49 Mpa pa we Yesu tōo tō, pa ná mpi pə caa lapu tō, lena pá pəəsəsi-í si: Tacaa tə yoonə ta laɣalee kə?

50 Tənağa Yesu tōo nyəma mpe pa taa lelv loma kətvlv səsə təmlə tv ntəɣəŋ ŋkpaŋvyu na í kəəli təfəŋ.

51 Ulena Yesu tō-we si: Í yele mpv pə mayanaa.

Mpróyó Yesu tokina yulu iní í ŋkpaŋvyu, lena kv məli isu kv wəv tō.

52 Pə waali kə Yesu pəəsə kətləaa səsaa na Iso təsəele tanlaa taa səsaa na Yuta nyəma taa nyvyu nyəma nyvyu nyəma mpa pa kəma-í kpa v tō si: Í kəŋ na í nəki na í kpaɣa laɣalee na kpatəŋ tō, maya ŋmulə isayav kə?

53 Má na-mə tu wenna Iso təsəele taa kə kuyeyə təna na í tá pəeki si í kpa-m. Ama mə na ahoo səkpətvu tē asayaa səsaa mə waatə tapəna saŋa.

Piyee kpeesvyu
(Matiyee 26:57-58,69-75; Maləki 14:53-54,66-72; Yohaani 18:12-18,25-27)

54 Mpróyó pa kpa Yesu na pá pona kətvlv səsə təyaya, na Piyee təyaya í waali kə tááləŋ tōo.

55 Paa tayana kəkə kə taya hekv taa. Tənağa Piyee polaa na í sətí mpa pa pamna kəkə ŋke tō pa hekv taa.

56 Təmlə tv alvnyəŋ nəɣəlv í na-í kəkə kpeenə na í caɣaa, lena í nyəni-í təpəŋŋ na í tō si: Í na apalə ineyə.

57 Tənağa Piyee kpeesaa si: Alv nyá, aai, ma ta nyəmi-í yoo.

⁵⁸ Pə lapalayasaya ke pəco, ɬena nəɣɔlɔ tɔtɔ náá na Piyee, na í tɔ sɪ: Pa taa wɛɣɛle na nyá tɔtɔ. Ama Piyee cɔ apalɔ unɪ sɪ: Pə taɣa ma.

⁵⁹ Pə tasa layasaya ke lapu, ɬena nəɣɔlɔ tɔtɔ náá seesi isəle sɪ: Tampana tɔɔ, apalɔ unɛ na Yesu ké. Pə taɣa pulɔ tɔɔ, ɪ ké Kalilee tɔ ké.

⁶⁰ Tənaɣa Piyee cɔwa sɪ: Nti apalɔ nyá n yɔɣɔtəɣɪ tɔ ma ta nyɪ-tɪ.

ɪ nəɣɔ ta tu tiita atɛ ɬɛ kampaav koo kpakpaa inəɣɔle.

⁶¹ Tənaɣa Tacaa pəsaa na í yaɣa Piyee ke isəle. ɬena Piyee tɔɔsɪ nti Tacaa ka yɔɣɔta-ɪ tɔ tɔɔ sɪ: Mpi pu takɪ kampaav koo ke sanja tɔ n tɛma tɔm toosoɣo kpɛesuyɔ sɪ n ta nyɪ-m ké n ta nyɪ-m.

⁶² Ḿpóyú ɪ tukaa na í ɬu, ɬena í wii ɪsu ɪ səki ɪ səki.

Yesu tɔvɔ na ɪ mapv

(Matiyee 26:67-68; Maləki 14:65)

⁶³ Yəlaa mpa pa taɲa Yesu tɔ, pa paakayana-ɪ, na pá makɪ-ɪ.

⁶⁴ Pa taka ɪ isentɔɔ ké na pá tɔɲɪ-ɪ sɪ: Kpeɣe, awe mapəna-ɲ?

⁶⁵ Pa yɔɣɔta-ɪ tɔmnaa tɔmnaa kɔwəwutɔ ke payale tɔtɔ.

Yesu ponav ke kotuyɔ sɔsɔɔv

(Matiyee 26:59-66; Maləki 14:55-64; Yohaani 18:19-24)

⁶⁶ Kɔ fema, ɬena Yuta nyuyɔ nyəma nyuyɔ nyəma na kɔtəlaa sɔsaa na Iso Tɔm seɣesəlaa pá koti pa tɛma. Ḿpóyú pa pona Yesu ké pa kotuyɔ sɔsɔɔv taa.

⁶⁷ Na pá pɔɔsɪ-ɪ sɪ: N ké Mesii? Cɔ-tɔ na tɔ nu.

Ḿpóyú Yesu cɔ Yuta nyuyɔ nyəma sɪ: Ma heeliɣi-mɛɣe na ɪ tisiɣina-m.

⁶⁸ Ye ma pɔɔsa-mɛɣe kɔpɔɔsɔtɔ nti, ɪ cɔɔ-m natəli.

⁶⁹ Ama pə kpayan pənɛntɛ tɔ, Yulɔ Pəɣaya má maa caya Iso tɔɲ təna tɔ kɔɲkɔɲ taa.

⁷⁰ Tənaɣa Yuta nyuyɔ nyəma təna pəsənaa sɪ: Ye mpɔ n ké Iso Pəɣaya ntɔ?

Ḿpóyú Yesu cɔ-we sɪ: Tə maɣamaya tə ɬunna mə nɔɔsɪ taa, ma ké Iso Pəɣaya ké.

⁷¹ Tənaɣa Yuta nyuyɔ nyəma tɛma sɪ: Tə ɬuna ɪ nəɣɔ na tá maɣamaya tə nu ɬɛ, tə tasəɣɪ aseeta nyəma ke pɛekuyɔ sɪ tə lepe?

23

Yesu ponav ke Pilati

(Matiyee 27:1-2,11-14; Maləki 15:1-5; Yohaani 18:28-38)

¹ Tənaɣa kotilaa təna kulaa na pá pona-ɪ Pilati isɛntaa.

² Ḿpóyú pa suv-ɪ tɔm tɔɣɔ ke təna sɪ: Tə maɣana apalɔ unɛ ɪ tusəɣɪ tá yəlaa sɪ pá taa fɛli Lom wulav sɔsɔ ke lampuunaa. Haləna í tɔɲ sɪ inəɣɔle wulav sɔsɔ Kilisiti.

³ Ḿpóyú Pilati pɔɔsa Yesu sɪ: Nyayale Yuta nyəma wulav sɔsɔ inəɣɪ?

ɬena Yesu cɔ Pilati sɪ: Ntəɣəle n yɔɣɔta mpɔ.

⁴ Ḿpóyú Pilati heela kɔtəlaa sɔsaa na samaa sɪ: Maa naa apalɔ unɛ ɪ kɔwakələtɔ se.

⁵ Ama kɔtəlaa sɔsaa na seesa isəle sɪ: ɪ seɣesəɣɪ yəlaa ké sɪ pá kisi tɛtɔ sɔsaa. Hatoo Kalilee ke ɪ caala-tɪ, na í cɔɔ Yuta tɛtɔ təna, halɪ nɔɔnɔɔ kɛle ɪ tala cənɛ.

Yesu ponav ke Helɔti

⁶ Pilati nu kɔtəlaa sɔsaa tɔm nti, ɬena í pɔɔsɪ sɪ: Apalɔ unɪ Kalilee tɔ ke?

⁷ Pilati kɔrna na í cəkəna sɪ Yesu ké Helɔti ifalɔ ɬena í tɔ sɪ: ɪ pona-ɪ Helɔti. Pə pamna ɬé ɪ ka wɛ Yosalem ke kuyɛɲ unɪ ɪ taa tɔtɔ.

⁸ Heloti ná Yesu ilena í lanje holumi sösöm. Pə taya pulu, í ka nu í tòm, ilena í nyuli hatoo ləj si í na-í. Na í teelayaa si í ká lapı-ı piti təmle natəli na í ná.

⁹ Na í pəssa-ı təmnaa payale. Ama Yesu ta cə-ı paa kolumyuv.

¹⁰ Kətəlaa səsaa na Iso Təm seysesəlaa naa we təna na pəle pá suuki-ı isayatu na isəle kuseemle.

¹¹ Heloti na í yoolaa pa wonaya Yesu ké na pá lakı-ı nyan ke sösöm. Mpyóy pa suu Yesu ke kacəka toko səsə nəyolu, ilena pá məjna-ı Pilati kinj.

¹² Kuyaku ŋku ku mayamaya ke Heloti na Pilati pa ciikaa. Pəyele paa wəna təma na kolonja ké.

Sı pá kv Yesu ké pá kv-ı

(Matiyee 27:15-26; Maləki 15:6-15; Yohaani 18:39-19:16)

¹³ Mpyóy Pilati kota kətəlaa səsaa na ıcate nyuvu nyóma na samaa,

¹⁴ na í tə-we si: Í kəna-m apalı ıne si í tolisiyi yəlaa. Təv, ıle ma pəssa-ı təmnaa ke mə isəntaa. Ama ma ta na kawalası nsi í tı-ı tə si taa nakələyi í kinj.

¹⁵ Heloti mayamaya ná tá na isayatu ke Yesu kinj tətə, pə təw ké í tayaana-tuyv-ı məñnav. Apalı ıne í ta wakəli pulu mpi pə nəyəsəna pá kv-ı pə təw tə.

¹⁶ ıle maa yele na pá mapı-ı akpatəe ilena í tēe.

[
¹⁷ Paa Teev acima wəna a təw pə wee si Pilati í tui-wəye saləka tu nəyóluyv.]

¹⁸ Mpyóy pa təna pa kpəntaa na pá koo si: Yele pá kv ıne ıni, na í tui-tuyv Palapaasi.

¹⁹ Yuləkule təm na yoou nakuli ku lapəna ıcate taa na pá təkı Palapaasi.

²⁰ Pilati səəla teu si í yeki Yesu, ilena í tasəna- wəye yəyotənav.

²¹ Ama pəle pa mapa kapusi si: Kamı-ı səm tesika təw, kamı-ı səm tesika təw.

²² Mpyóy Pilati tasa-wəye yəyotənav ke təm tooso nyəm si: ıle isayatu ntiyi í lapa? Ma ta na nti təw təw paa kv-ı tə. ıle maa yele na pá mapı-ı akpatəe ilena í tēe.

²³ Ama pa tasa kiisuyu na təj na isəle kuseemle si paa kamı-ı tesika təw. Haləna pa kakiisası nsi si nu Pilati.

²⁴ Tənyaya Pilati təma si: Í la isəna í caa tə.

²⁵ ılena í tui-wəye wei paa təkə yuləkule na yoou təw na pa tənyaya si pá yele-ı tə, na í cəle-wəye Yesu si pá lana-ı nti pa səəlaa tə.

Yesu kam

(Matiyee 27:32-44; Maləki 15:21-32; Yohaani 19:17-27)

²⁶ Pa teekayana Yesu ıle pə pamna Siləenı tu wei pa yaa si Siməj tə í luna taale nté na pá sulı-ı, na pá kpa-ı na pá sukı-ı Yesu tesika si í təjna í waalı.

²⁷ Yəlaa samaa tuutuuma tənyaya í waalı na alaa tətə, na pəle pá kpa pa lanja na pá wiiki í təw.

²⁸ Mpyóy Yesu pəsəna alaa mpe pa təw na í tə-we si: Hai Yosalem alaa mə, í taa wii-m. Ama í wii mə na mə piya.

²⁹ Pə taya pulu, kuyeej wee í ká kəw wei í taa paa tə si: Nyulelenj nyóma nté kaalulası, mpa pa ta tu moli məlvuv mayamaya yaa, mpa pa həla pə ta musı tə.

³⁰ Waatu inəyi paa wiikina pójəj si: Í nyəki-tv. Na paa tə pulası si: Í takı-tv.

³¹ Pa ta kpisi taləe, kacanjfana tawusi na?

³² Mpyóy pa kpənja yəlaa asayaa ke naale tətə si pa kuyı pá na Yesu.

³³ Pa kəma pa tala timpi pa yaa si Nyompəyoləya tə, ilena pá ká Yesu ké səm tesika təw ké təna, na pá ká asayaa mpe tətəyə tesikası təw, ləlv ke í ntəyən təw, ləlv ke í mpətəj təw.

³⁴ Ǻpóyó Yesu sí: Taa, taa nyəni pa ísáyatu, pa ta nyi nti pa laki tó.

Iləna pá tó tete ké í wontu tó na pá tala-ti.

³⁵ Yəlaa samaa səŋa təna na pá nyənəxi. Yuta nyuɣu nyéma wonɣa-i na pá tɔŋ sí: Ye tampana í ké Mesii wei lə səsa tó í ya í ti nyuɣu, isɿ í ka yapu ləlaa tó ilé.

³⁶ Yoolaa ná wonɣa-i tótó na pá pona-i lóm konyəŋəm napəli,

³⁷ na pá tɔŋ-i sí: Ye n ké Yuta nyéma Wulav səso, waasi nyá təxi nyá mayamaya.

³⁸ Paa ŋmaawa na pá pusi í nyuɣu tó sí: Yuta nyéma Wulav səso ntó.

³⁹ Asayaa mpa pa kama tesika tó tó pa taa ləlu ná tɔv-i sí: Isɿ sí Mesii kéle nyá yaa? Ya nyá ti nyuɣu na í kɛntəna tá na í ya tótó.

⁴⁰ Ama ləlu ná kaləna ilé sí: Saləka kolum inəxi pa tu nyá, ilé pepe tó ké nn see ləso?

⁴¹ Pa tɔyɣu taya saləka iné tó pə kəsəa ké. Ta kulapɔtu fələyənə-tu. Ama iné ilé, í ta la kawalaya nakəli.

⁴² Iləna í tó Yesu sí: Yesu n kɔŋ í kóo nyá kawulaya təyɔu tó tóosɿ ma tóo.

⁴³ Ǻpóyó Yesu cə-i sí: Təm tampana ké ma heeliyi-ŋ, səŋa wule tənə tə mayamaya má na-ŋ tu sɔv ələsanna.

Yesu hɛɛ

(Matiyee 27:45-56; Maləki 15:33-41; Yohaani 19:28-30)

⁴⁴ Təɣa pə məla yuɣu isɿ aho, pəyele pu we isɿ ilim sikuyu taka ké. Ǻpóyó səkpɛtɔyɣu nyala ɪcəte tó, haləna pə tala ilim huɣu waatu.

⁴⁵ Puɣu ŋku ku kaya lə səsele səsole taa tó kule ku kəsəna ku həkɿ taa na ku faya huŋ naale ké yem.

⁴⁶ Iləna Yesu kiisina nəyɔ səsoya sí: Ma Caa, kpaɣa-m. I tɛma Ǻpóyó yəyɔtɔyɣu iləna í hɛɛ.

⁴⁷ Lom yoolaa nyuɣu tu ná pə təna mpi pə lapa mpɔ tó, iləna í sa ləso na í tó sí: Tampana tóo, yɔlv iné í ka ké yɔlvpan ké.

⁴⁸ Samaa wei í təna í kəma nyənɔyɔ tó í ná pə təna mpi pə lapa mpɔ tó, iləna pá kpa pa laŋa na pá məli kɛntə.

⁴⁹ Yesu cewaa təna, na alaa mpa pa təɣa-i hatoo Kalilee tó pa səŋa tááləŋ tó na pá nyənəxi mpi pə laki tó.

Yesu pim

(Matiyee 27:57-61; Maləki 15:42-47; Yohaani 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Yuta ɪcəte Alimatee apəlv nəyɔlvɣu pa yaakaya Yosɛɛfu. Apəlv iné í ké yɔlvpan na í təŋəxi tampana na í kəɣana ləso Kawulaya tóo. Mpe pa kotayana kotuyɣu səsoɣu ŋku. Ama í taapalaa kotuyɣu nyéma ləlaa tu nti tə pəle na pá la tó tə ta mɣa-i.

⁵² Ǻpóyó í kulaa na í polo Pilatɿ kɪŋ na í sələm-i sí í kpəkəyi sətu.

⁵³ Iləna í polo na í tisi sətu ké tesika tó na í caa kponkponu tɔŋ nyəntu puŋkahuləŋa na í takɿ-i, na í pimi-i pəlaav ŋku paa hula kəkpaɣuɣu taa na pa ta pinta nəyɔlv tó ku taa.

⁵⁴ Aləsima wule nté pə təna pə hola mpɔ, na kuyaku kəhɛsɔyɣu caaki caalɔyɣu.

⁵⁵ Alaa mpa pa təɣa Yesu ké hatoo Kalilee tó pá na Yosɛɛfu pa poləna. Pa wiila pəlaav taa na pá ná isəna pa hɿsa sətu tó.

⁵⁶ Iləna pá kpe na pá tayanɿ nimnaa na tulaalɔnaa mpa paa sayali sətu tó.

Ama pa hɛsa kuyaku kəhɛsɔyɣu wule isɿ kəsəsɩtu taa wɛv tó.

24

*Yesu fem**(Matiyee 28:1-10; Maləki 16:1-8; Yohaani 20:1-10)*

¹ M̄p̄óyó alaa taa tɛv kɛ cimaasi tanan tɛɛ na pá kuli na pá polo pəlaav tɔɔ, na pá tɔka pa nim sɔɔsɔn nyəm mpi paa tayanaa tɔ.

² M̄p̄óyó pa mayana pə kula pəlaav pələ kɛ pəlaav nɔɔ na pə pilimi-tɛ na pə pona poolun.

³ Tənaɣa pa sɔv pəlaav taa, ama pa ta mayana Tacaa Yesu.

⁴ Pa wɛɛ na pa tɔɣna pə tɔm mayasɔv, ɪlɛ apalaa napələɣi naale lu pa tɔɔ kɛlɛ na pá suu wontu na tɔ tɛ kɔkɔ tənɣənənyənɪ.

⁵ Sɔɔɣəntu kpa alaa na pá ká pa nyɔɔn na atɛ. ɪlɛna yələa mpe pá tɔ-wɛ sɪ: Weesuyu tɔ kɛ mə pɛɛkəɣi sətəa hɛku na?

⁶ ɪ fɛi cənɛ, ɪ fema. ɪ tá tɔɔsɪ nti ɪ ka heela-mɛɣɛ ɪ ka wɛv Kalilee tɔ sɪ:

⁷ Pə wɛɛ kɛ sɪ pá tɔ Yulv Pəɣaya kɛ asayaa nin taa, na pá ka-kɛɣɛ tesika tɔɔ, ɪlɛ kaa fɛ pə wɛɛ tooso wule.

⁸ Tənaɣa pa tɔɔsa Yesu kuyɔɣɔtɔv nti.

⁹ Alaa luna pəlaav tɔɔ, ɪlɛna pá kpaɣa pə tənaɣa mpv na pá kɛɛsɪ Yesu ɪfalaa naanɔwa na kulɔm na lɛlaa tənə.

¹⁰ Alaa mpeɣɛlɛ Makətala Malɪ na Saanɪ na Saakɪ too Malɪ. Pa na lɛlaa kɛ, na tɔm kulɔmtu ntɔɣi pɛlɛ pa tasa tillaa kɛ heeluyɔ.

¹¹ Ama tillaa ná hɔvɔkaya sɪ tɔm nti alaa heela-wɛ tɔ tɔ luna-wɛɣɛ yem kɛ, pa ta mv-wɛ na-tɪ.

¹² Paa na mpv Piyɛɛ kulaa na ɪ kpaɣa asewa na ɪ polo pəlaav tɔɔ. ɪ talaa ɪlɛna ɪ luɣ na ɪ wiili na ɪ mayana kponkponu tɔɣ nyəntu pɔɣkahulɔɣa saalasɪ tike. Pə waali kɛ ɪ kulaa na ɪ mɔlɪ ɪ tɛ na piti kpa-ɪ sɔsɔm kɛ nti tɔ lapa mpv tɔ tɔ tɔɔ.

*Yesu na tillaa naale pa tɔm**(Maləki 16:12-13)*

¹³ Wɔlɛ ntɛ tɔ mayamaya kɛ Yesu na tillaa taa naale napəlɪ ná kulaa na pá puki ɪcatɛ nte pa yaa sɪ ɪmayusi tɔ. ɪcatɛ ntɛ na Yosalem pə poolun nəɣəsənə kilomɛɛtələnəa naanɔwa na kulɔm.

¹⁴ Mpi pə tənə pə hɔlaa tɔ pə faaci kɛ pa lakaya.

¹⁵ Pa tɔɣna yɔɣɔtɔv na pá mayasəɣi-tɪ ɪlɛ Yesu mayamaya hika-wɛɣɛlɛ, na ɪ na-wɛ pá tɔɣ.

¹⁶ Pa na-ɪ, ɪlɛ pə ta cɛ pa ɪsɛntɔ kɛ sɪ pá nyəmɪ-ɪ.

¹⁷ Tənaɣa Yesu pɔɔsa-wɛ sɪ: ɪ tɔɣ ɪlɛ tɔm ntiɣi ɪ mayasəɣi mpv?

M̄p̄óyó pa sɛɣaa na pa lanja wakəla tənəɣnan.

¹⁸ Tənaɣa pa taa lɛlv wei pa yaa sɪ Kələupaasi tɔ ɪ tɔma-ɪ sɪ: Pə pəv Yosalem ɪnɛ ɪ tənə tɔ, nyá tike nyá ta nuɔna nteɣ kəkələnəa mpa pa hɔla kuyɛɛn ɪnɛ ɪ taa tɔ?

¹⁹ M̄p̄óyó ɪ pɔɔsa-wɛ sɪ: Kəkələnəa mpa ye?

ɪlɛna təɣlaa naale cɔ Yesu sɪ: Mpi pə mayana Nasalɛti Yesu wei ɪ kɛ ɪsɔ kuyɔɣɔtɔv tɛlɔsulv sɔsɔ tɔ. Pécɔ ɪ ka pəsə təma sɔsɔɔna lapv na sɛɣɛsɔv kɛ pə tɪ fɛi, haləna ɪsɔ mayamaya nyənə-ɪ sɔsɔ na yələa tənə tɔtɔ.

²⁰ Ta kətəlaa sɔsaa, na tá nyɔv nyéma pa kpana-ɪ na pá ku-ɪ, na sɛm tesika tɔɔ kɛ pa kama-ɪ.

²¹ Tá tɛɛlayaa sɪ ɪnɪ ɪ ká yana nteɣ ɪsɛɣɛlɪ nyɔv. Tɔv sanja taa wɛɛ tooso kɔlɔ, pə tənaɣa mpv pə hɔlvɔ tɔ.

²² Pələ pə paasi tá taa alaa napəlɪ pa tɔ-tɔv piti taa. Pa taa tɛv na pá polo pəlaav tɔɔ.

²³ Ama pa ta mayana sətɔ. Pa məlaa ɔlena pá heeli-tu si: Isətaa tillu lu tá tɔɔ, na ɪ heela-tu si ɪ fema.

²⁴ Tá taa lɛlaa ná pola pəlaav tɔɔ na isəna mpi alaa kɛsaa tɔ, ɪ́pɔ́yó pa mayanaa tətɛɲɛɲ. Ama ɪ mayamaya kɛ pa ta ná.

²⁵ Tənaya Yesu tɔma-wɛ si: ɪ kɛ layatɔ fɛinaa kɛ. Pepe tɔɔ kɛ ɪ muɣi lɔɲ kɛ nti Isə kuyɔɣɔtɔtɔ tɛləsəlaa ka kpaalaa tɔ ye?

²⁶ Pɪ wɛɛ si Mesii ká tɔɔ kɔnyɔɲ kɛ ɪ́pɔ́yó na pə́sɔ́ pá tu-ɪ teeli mɛɛ.

²⁷ ɪ́pɔ́yó ɪ kpaɣa Isə Təm takəlaya taa tɔm na ɪ sɛɣɛsɪ-wɛɣɛ timpɪ pa yɔɣɔta ɪ tɔm tɔ. Moisi takəlasɪ kɛ ɪ caalənaa na ɪ kpɛntɪ na ɪ tɔyɔtəna Isə kuyɔɣɔtɔtɔ tɛləsəlaa tənə nyəɲsi taa.

²⁸ Pa kɔma na pá tala ɪcatɛ nte pa pukaya tɔ, ɔlena Yesu la isɪ ɪ tɛɛkɪ tənə tɔɔ.

²⁹ Ama pa kpa-ɪ si: Tá na-ɲ tɛ suv, nn naa taanaya taanaa, na pə caa yuyu.

ɪ́pɔ́yó Yesu cayaa na ɪ na-wɛ pá tan taanaya.

³⁰ ɪ na-wɛ pa cayaa na pá tɔkɪ, ɔlena ɪ kpaɣa potopoto na ɪ sɛɛ Isə kɛ ɪ na tɔmlɛ, ɔlena ɪ fayə-ɪ na ɪ cɛɛ-wɛ.

³¹ Tənaya pə cɛpa pa isɛntɔɔ na pá nyəmɪ-ɪ. ɪ́pɔ́yó ɪ mɔka yem kɛ pa hɛkɔ taa tənə.

³² Tənaya pa tɔma tɔma si: Anhaa, pətooli, tɔ yɔɣɔtaya na ɪ sɛɣɛsɔɣɪ-tuyɔ Isə Təm kɛ mpaav taa tɔ pə suv-tuyɔ teu təkəɲkan na?

³³ Tənaya tɛɲlaa naale ɪnɪ ɪ kɔla kpakpaa na pá mɔli Yosalem. ɔlena pá mayana pa naanɔwa na kɔlɔm ɪnɪ na pa taapalaa pa kotaa,

³⁴ na pá tɔɲ si: Tampana tɔɔ Tacaa fema. Simɔɲ na-ɪ.

³⁵ ɪ́pɔ́yó mpe pa mayamaya pa kɛesa-wɛɣɛ mpi pə lapə-wɛɣɛ mpaav taa tɔ, na isəna pa nyəmna Yesu kɛ potopoto tɔfayalɛ tɔ.

Yesu ifalaa tɔɔ luv

(Matiyee 28:16-20; Maləki 16:14-18; Yohaani 20:19-23; Tillaa Təmlɛ 1:6-8)

³⁶ Pa tɔɲna ɪ́pɔ́yó yɔɣɔtuyɔ, ɔlena Yesu mayamaya lu pa hɛkɔ taa na ɪ tɔ-wɛ si: Isə ɪ hɛsɪ lanɲa.

³⁷ Tənaya sɔɣɔntɔ kpa-wɛ na pá tɔnəɲ paaki. Pə taya pulɔ, paa nyəmaya si asənaalu kɛ.

³⁸ Tənaya Yesu tɔma-wɛ si: Pepe tɔɔ kɛ mə pɔntɔ kpɛɛtəɣɪ mpu? Na pepe tɔɔ kɛ ɪ lakɪ sika kɛ ɪ́pɔ́yó mə taa?

³⁹ ɪ nyəmɪ ma nɪɲ na ma nɔɔhɛɛ na ɪ ná, maya te. ɪ takɪ-m na ɪ ná. Ma wɛna tɔnuyɔ na mɔwa, ma fɛɪ isɪ mpi pə naa yem tɔ.

⁴⁰ Yesu yɔɣɔta mpu, ɔlena ɪ hólɪ-wɛɣɛ ɪ nɪɲ na ɪ nɔɔhɛɛ.

⁴¹ Lanɲulɔmlɛ na piti wei ɪ kpa-wɛ tɔ pə katatəlaya tɔɔ pa ta pəsɪ na pá mu-tɪ. Tənaya ɪ pɔɔsa-wɛ si: ɪ wɛna tɔɲnaya nakəlɔɣɪ cənɛ?

⁴² ɪ́pɔ́yó pa kɔna-ɪ tinte kɔwɔpələ tilimlɛ,

⁴³ na ɪ mu na ɪ tɔɔ pa isɛntaa.

⁴⁴ Pə waali kɛ ɪ tɔma si: Ntəɣɪ maa heela-mɛɣɛ waatɔ wei ma na-mɛ tu wɛɛ tɔ si, ma tɔm nti nti paa ɲmaa Moisi takəlasɪ taa na Isə kuyɔɣɔtɔtɔ tɛləsəlaa nyəɲsi taa na Yontu taa tɔ tu la.

⁴⁵ ɪ́pɔ́yó ɪ kula pa isɛ si pá cəkəna Isə Təm takəlasɪ.

⁴⁶ Na ɪ heela-wɛ si: Pa ɲmaawaya si pə wɛɛ si Mesii ká si kɛ na ɪ ká fe pə kuyɛɲ tooso nyəɲkɔ wule.

⁴⁷ Pə wɛɛ si pá tɔkɪ ɪ hətɛ na pá lakəna waasɔ kɛ piitimnaa tənə, na pə hɔ yəlaa na pá layasɪ tɔntɛ na pə husɪ pa isayətɔnaa. ɪɛ Yosalem kɛ paa caaləna na pə́sɔ́.

⁴⁸ Mɛɣɛɛ mpa pa nawa na paa hólɪ pə tampana tɔ pə seeta nyóma.

⁴⁹ Ma Caa tōma si i ká la-meyē kucōov ηku tō ma mayamaya maa yelina na ku kōō-me. Ama í ká caya Yosalem taa ké haləna Iso toma kōō na a tii mə tōō na pácó.

Yesu kpav kɛ ɪsɔtaa

(Maləki 16:19-20; Tillaa Təmlɛ 1:9-11)

⁵⁰ Pə waali ké Yesu kpayə-wɛ na pá lu ɪcatɛ waali na pá wɔsəna Petanii. Tənyaɣa i kɔsa i nin na ɪsɔ na í kooliɣi-wɛyɛ Iso kɔpantu.

⁵¹ I təɣna-wɛyɛ koolee kɛ kooluɣu, ɪləna í yele-wɛ na pá kpaasi-i ɪsɔtaa.

⁵² Pɛlɛ pa tɛma-i sɛɛv ɪləna pá məli Yosalem na laɣhulɔmlɛ kɔyi-wɛ.

⁵³ Pa saasaya Iso təsɛɛlɛ kɛ tam ké na pá saɣ Iso.

LAAPAAALI KUPAN WEI

YOHAAANI NMAAWA TŌ

Kotoloto

Laapaali ine i nmaali Yohaani sɔsa i takɔlaya taa kɛ tɔmnaa payale mpa Laapaalɔnaa lɛlaa ta yɔyɔti tɔ, isu akpayale kɛ Kana, na Nikotɛm pote kɛ Yesu kin, na Samalii alɔ na Yesu kɛ lɔkɔ nɔyɔ, na apalɔ wei i hɛnta wɔsasi kɛ pusi pɔlɛfɛi nɔlɛ tɔ, na apalɔ wei pa lɔlɔna yulɔmtɔ tɔ. Yohaani yaaki Yesu si: Iso Tɔm nti tɔ pɔsa yulɔ na tɔ kɔɔ na tɔ caya yɔlaa hɛku tɔ. Yesu kɛ Iso Pɔyaya kɛ, na i wɛ Iso kin kɛ hatuu kancaalaya taa. Yohaani si Yesu kɛlɛ weesuyɔ na ye wei i tɛma-i na i taa pɔntɔ ka hiki weesuyɔ tam tɔɔ nyɛŋku. Yohaani sɛewa isɔnaa payale kɛ i sɛyɛsuyɔ taa kɛ. I tɔma si Yesu wɛɛ isu lɔm, inɔyɔlɛ tɔyɔnaya, inɔyɔlɛ tiikulu kupan, inɔyɔlɛ nyaalɛm, i kɛ mpaav, inɔyɔlɛ nɔnɔyɔ.

Isɔna pa faya Yohaani takɔlaya tɔ:

Tɔm pɔsa yulɔ, titite 1:1-18

Iso lɔm sɔlɔ Yohaani aseeta, titite 1:19-51

Yesu tɛmlɛ kɛ patɔma, titite 2:1-12:50

Yesu kɔsɛsuyɔ kantɔkaya nyɛntɔ, titite 13-17

Yesu kɔnyɔntɔyɔlɛ na i sɔm na i fem, titite 18-21

Kɔkɔ ŋka ka naa yɔlaa tɔ na pa weesuyɔ halv

¹ Hatoo kancaalaya Tɔm ka wɛnna. Na Iso cɔlɔyɔ Tɔm ka wɛɛ, na Tɔm inɔ i ka tu kɛ Iso kɛ.

² Iso cɔlɔyɔ i ka wɛ hatoo kancaalaya.

³ I nin kɛ Iso lapɔna pɔ tɔna. Pulɔ cɛcɛka fɛi mpi pɔ lapa na i nin fɛi pɔ taa tɔ.

⁴ Inɔ i kin kɛ weesuyɔ ka wɛɛ, na weesuyɔ ŋku ku yelina na kɔkɔ kɔɔ yɔlaa kin na pɔ naa-wɛ.

⁵ Kɔkɔ naaki sɛkpetuyɔ na sɛkpetuyɔ, ta teesi-kɛyɛ paa pɛcɔ mayamaya.

⁶ Mpɔyɔ Iso tila i tillu nɔyɔlɔ, pa yaa-i si Yohaani.

⁷ Ilɛ i kɔma si i hɔlɔyɔi kɔkɔ ŋka ka naa mpɔ tɔ ka yaasi. Na i kɔntɛ nyɔyɔ ntɛ si i yɔyɔti na yɔlaa tɔna mu, na pɔ tɛŋ-ti.

⁸ Pɔ taya inɔ i mayamaya i kɛna kɔkɔ ŋkɛ. Ama i kɔmayɔ si i kɛɛsɔyɔi kɔkɔ ŋkɛ ka yaasi.

⁹ Kɔkɔ ŋkɛ ka tike ka kɛna tampana nyɛŋka, na ká kɔɔ antulinya taa na ká yele na yɔlaa tɔna naaki.

¹⁰ Tɔm inɔ i ka kɔma antulinya taa, paa na mpɔ antulinya tá nyɛm-i. Pɔyɛlɛ i nin kɛ Iso ka lapɔna antulinya.

¹¹ I mayamaya i tɛyɛ i kɔma. Ama i tɛ nyɔma ta mu-i.

¹² Paa na mpɔ lɛlaa mu-i na pɔ tisi i tɔm, ilɛna i ha-wɛyɛ tɔŋ si pɔ pɛsi Iso piya.

¹³ Pɔ taya isu pa lɔla-wɛyɛ kulɔlɔ kɛ Iso piya, yaa pɔ kɛ yulɔ sɔɔlɔyɔ tɔm, yaa yulɔ nɔkɔyɔ tɔm. Ama Iso lapɔna i mayamaya si pɔ pɛsi i piya.

¹⁴ Tɔm inɔ i pɔsa yulɔ tɛkpataa na i kɔɔ na i caya tá hɛku, na i pɛɛɛɛ na i tampana fɛina taka. Tɔ nawa i teeli kɛ teu, teeli inɔyɔi Tacaa ha Pɔyaya ikpamle.

¹⁵ Yohaani ka yɔyɔti i tɔm na i kpaali si: I tɔm kɛ maa yɔyɔta, si ma waali nɔyɔlɔ ká tɛ na i kɔɔ, ilɛ i kɔla-m. Pɔ taya pulɔ, pa lɔla-m tɔ, ma mayama-i kɛ.

¹⁶ I kupantu sɔsɔntɔ tɔɔ, tá tɔna tɔ nu i lɛlɛŋ pɔ tu fɛi. I lapa-tuyɔ kupantu kɛ tɔma tɔɔ, tɔnɛ tɔ tɛŋ na tɔnɛ tɔ lɛɛtɔyɔi.

¹⁷ Moisi kin ke tɔ hika kiin. Ilena Yesu Kilisiti náá kɔna pɛɛɛ na tampana pɔ tɔm.

¹⁸ Tɔɔ tɔ, nɔɔɔɔ ta nata Iso. Ama Iso Pɔyaya ikpamle ŋka ka kɛ Iso na ká we ka Caa Iso kin tɔ, ŋke ka lapɔna na yɔlaa nyi Iso.

Lɔm sɔɔ Yohaani waasɔ

(Matiyee 3:1-12; Malaki 1:1-8; Luku 3:1-18)

¹⁹ Waatu wei Yuta nyɔɔ nyɔma kɔsa kɔtɔlaa na Lefii nyɔma ke Yosalem na pá tili-we si pá polo pá pɔɔsi Yohaani si i kɛ awe tɔ, nti Yohaani un i yɔɔta tɔɔɔ:

²⁰ Yohaani ta kisi cɔɔ, i tisa tampana kɛ si: Ma ta ke Mesii.

²¹ Ilena tillaa mpe pá pɔɔsi Yohaani si: Ile n kɛ awe? Ilii? Na i cɔ si: Ma ta ke Ilii. Pa tasa-i si: Nyɔɔɔ Iso kuyɔɔtɔtɔ telɔsɔɔ wei tɔ? Na i cɔ si: Aa.

²² Tɔnaya pa tayana-i tɔm si: Ile n kɛ awe? Heeli-tɔ na tɔ polo tɔ heeli mpa pa tila-tɔ tɔ. Nyá mayamaya n yaa nyá ti suwe?

²³ Mɔɔɔ Yohaani tɔma si:

Má, ma kɛ nɔɔɔɔ wei i yɔɔtɔɔɔna nɔɔɔ

sɔsɔɔ ke wɔɔɔ tɔtɔ taa si pá tayani

Tacaa ke mpaav na kú siyisi teu.

Iso kuyɔɔtɔtɔ telɔsɔɔ Isayii ka yɔɔtɔna-ti.

²⁴ Tillaa mpe paa kɛ Falisanaa.

²⁵ Na pɛɛ pa pɔɔsɔna-i tɔcululu si: Ye n ta ke Mesii, n ta ke Ilii, pɔɔɔ n ta ke Iso kuyɔɔtɔtɔ telɔsɔɔ wei tɔ ile, pepe tɔɔ kɛ n sɔɔ yɔlaa ke Iso lɔm?

²⁶ Mɔɔɔ Yohaani cɔ-we si: Ma ile lɔm ke ma sɔɔ-mɛ. Ama nɔɔɔɔ we mɔ heko taa wei i ta nyi tɔ.

²⁷ Ma waali ilɛ i kɔɔ, ma ta tala má wɔɔɔ i nɔɔheɛ taa ntanɔpala mayamaya.

²⁸ Pɔ tɔnaya mpɔ pɔ lapa Petanii ke Yaatanɔ pɔɔɔ waali kɛ timpɔ Yohaani sɔkaya yɔlaa ke Iso lɔm tɔ.

Iso Iwɔyaya Yesu

²⁹ Tɔɔ fema na Yohaani na Yesu na i kɔɔ i kin, ilena i tɔ si: Ii naa Iso Iwɔyaya ŋka ka hɔsɔɔ antulinya isayatu tɔɔɔ?

³⁰ I tɔm ke maa heela-mɛ si: Ma waali nɔɔɔɔ ká te na i kɔɔ, ile i kɔla-m. Pɔ taya pɔɔ, pa lɔla má tɔ, ma mayana-i kɛ.

³¹ Ma taa nyi si aweɔɔɔ pɔntɔ un. Ama ma kɔmaya si ma sɔɔ yɔlaa ke Iso lɔm na lɔm si pɔ la na Iɔɔɔ nyɔma nyɔm-i.

³² Yohaani tasa yɔɔtɔɔ tɔtɔ si: Ma nana ma isɔpɔle ke Iso Feesuɔ, na kɔ we isɔ alukuku na kɔ tiina iso na kɔ caya Yesu tɔɔ.

³³ Ma taa nyɔnta Yesu. Ama Iso wei i tila-m si má sɔ yɔlaa ke Iso lɔm tɔ un i heelina-m si: N kɔma n ná Feesuɔ tiina na kú caya yɔɔ wei i tɔɔ, pɔntɔ un i ká sɔna yɔlaa ke Iso lɔm na Feesuɔ Nanɔtɔ.

³⁴ Tɔɔ, ma ná mpɔ tɔɔ ma yɔɔtɔɔ tɔɔɔ si un i kɛna Iso Pɔyɔɔ.

Yesu ifalaa kancaalaya nyɔma

³⁵ Tɔɔ fema ilena Yohaani we tɔna tɔtɔ, i na i ifalaa taa naale.

³⁶ I kɔma na i ná Yesu tɛɛ, ilena i tɔ si: Ii naa Iso Iwɔyaya ntɛ.

³⁷ Yohaani ifalaa naale un i nu mpɔ, ilena pá tɔɔ Yesu waali.

³⁸ Yesu pɔsɔna i waali tɔkɔɔ na i ná si pa tɔɔɔ-i, ilena i pɔɔsi-we si: Pepɔɔ i pɔɔɔ?

Ilena ifalaa naale un i pɔɔsi-i si: Lapi, (Tacaa ke pa yaa mpɔ na pa te taa.) Lɔɔ nyá tɔyaya?

³⁹ Yesu cɔ-we si: I kɔɔ na i ná.

Ἰσχυὸς Yohaani ifalaa polaa na pá nyi Yesu te, na í na-we pá la taanaya ke tæna. (Waatu iní tò ilim huwwaya.)

⁴⁰ Mpa pa naale pa nu Yohaani tòm na pá tøj Yesu tò pa taa lelv nté Simøj Piyee neu Antølu.

⁴¹ Na Antølu iní i sulina i taalv Simøj ke kancaalaya na í heeli Simøj si: Tø hika Mesii. (Kilisiti ke pa yaa mpv na pa te taa.)

⁴² Ilena Antølu kpaya Simøj na í pona Yesu kin. Ἰσχυὸς Yesu nyæna-i tøjijj na í tøm-i si: N ké Yohaani pøyalv Simøj ké, ile kaŷana paa cuŷusi-ij si Sefasi. (Piyee ke pa yaa mpv na pa te taa.)

Filipv na Natanayee pa yaav

⁴³ Tøv fema, ilena Yesu luŷu la si i løki i tøj Kalilee. Ἰσχυὸς i sula Filipv, na í tøm-i si: Koo ñ tøj-m.

⁴⁴ Filipv ka ké Antølu na Piyee pa icate Petesaita tò ké.

⁴⁵ Pø waali ké Filipv nawa Natanayee na í heeli-i si: Wei i tøm Moisi ka ηmaa kusøsutv takølaya taa na Iso kuyøŷutv teləsølaa náa yøŷoti tətø tò, tø hika-i pøne. Inøŷøle Nasaleti tv Yosøfuv pøyalv Yesu.

⁴⁶ Tønya Natanayee nøyv tøkpaui si: Kvpantv natøli tø wee si tu luna Nasaleti? Ilena Filipv cø-i si: Koo na ñ nana nyá isøle.

⁴⁷ Yesu nawa Natanayee na í køjna i tøv, ilena í yøŷoti si: Iseyeli tv mayamaya ntø cøne. Pøpøtiya tu fei i kin ke paa pæcø.

⁴⁸ Ἰσχυὸς Natanayee pøsa-i si: Leye n nyømna-m?

Ἰσχυὸς Yesu cø-i si: Ma na-ij fiki tøyv tee na pécø Filipv yaa-ij.

⁴⁹ Tønya Natanayee tøm si: Ama Tacaa, n ké Iso Pøyalv, Iseyeli nyøma wulav søso ké.

⁵⁰ Ἰσχυὸς Yesu cø-i si: Isu ma heeluyuu-ij si ma na-ij fiki tøyv tee tøyøle n mu-ti yaa? N ká te na ñ na mpi pø køla tønø iní tøkpataa tò.

⁵¹ Ἰσχυὸς Yesu tøm si: Tamapana ke ma heeliyi-me yoo, maa cēsøŷi. I ká te na í ná isøtonuyv tølaa na Iso isøtaa tillaa tøjøŷi Yølv Pøŷaya má na pá kpaa na pá tiiki.

2

Kana akpayale

¹ Kuyaku tooso nyøkv wule pa kpa pøelv ke Kalilee Kana taa, na Yesu too polo.

² Na pá yaa Yesu na i ifalaa tötøyv akpayale ñté tø taa.

³ Tønya sølvm tøm, ilena Yesu too heeli Yesu si: Pa sølvm tøm.

⁴ Ἰσχυὸς Yesu cø i too si: Alov nyá, nyaa heelina-m na pécø má lá na? Ma waatu ta tata.

⁵ Tønya Yesu too heela tømle nyøma si: Ye í heela-møŷe nti í la nti.

⁶ Pøe ηkpaan naatoso wei i taa Yuta nyøma albwala lvm ka wee tò i ka we tøn, na paa i taa ηkv kv tøki isu liitilinaa nuuwa (100) ké mpv.

⁷ Ἰσχυὸς Yesu tøm tømle nyøma si: I suuli ηkpaan inøŷi lvm. Tønya pa suulina i nøosi tøke tøke.

⁸ Ilena í tø-we si: Tøv, pønente í cosi lvm mpi na í pona kutøyv tallu ile.

Ἰσχυὸς tømle nyøma cosa na pá pona kutøyv tallu.

⁹ Ilena tallu tøj lvm mpi pø pøsa sølvm ke mpv tò. Ama i ta nyi timpi sølvm mpi pø lunaa tò. Ile tømle nyøma mpa paa cosa lvm tò pøle pa nyømá. Ἰσχυὸς tallu yaa akpayalv,

¹⁰ na í tǝmɪ-ɪ sɪ: Sʊlʊm kʊpam kɛ yǝlaa tǝna caalǝyǝna lǝsʊyʊ, na pǝ kǝma na pa tǝna pǝ haya ɪlɛ, pa tǝkǝna mpi pǝ ta tʊlɪ tʊ. Ama nyǎ, nyǎ sʊlʊm kʊpam nǎ wɛ halǝna nǝǝnǝ.

¹¹ Piti tǝmlɛ kancaalaya nyǝntɛ nte Yesu lapa Kalilee Kana taa tǝyǝlɛ. Na piti tǝmlɛ nteyɛ ɪ hʊlǝna ɪ teeli, na ɪ ifalaa tǝna-ɪ na pa taa.

¹² Pǝlɛ pǝ waali ɪlɛ, Yesu na ɪ too na ɪ newaa na ɪ ifalaa pa pola Kapǝnahum na pǝ caya tǝnaya wɛɛ naale, ɪlɛ pa ta taanɪ.

Payatǝlaa tǝyǝnyʊv kɛ Iso tǝsɛɛlɛ sǝsǝɛlɛ taa

(Matiyee 21:12-13; Malǝkɪ 11:15-17; Luku 19:45-46)

¹³ Yuta nyǝma Tɛɛv acima wʊsaa, ɪlɛna Yesu polo Yosalem.

¹⁴ Mǝpǝyǝ ɪ mayana naanɪ na heenɪ na alukukunaa pɛɛtǝlaa caya Iso tǝsɛɛlɛ taa, na liyitee yǝkǝlaa nǎa caya pǝlɛ pa taapǝlǝnaa tɛɛ.

¹⁵ Tǝnaya Yesu kpaya ɲmusɪ na ɪ kuntili-sɪ na ɪ tǝyǝnna pa tǝnaya Iso tǝsɛɛlɛ taa, pa na pa heenɪ na pa naanɪ tʊtʊ. Na ɪ ɲmusɪ liyitee yǝkǝlaa liyitee kɛ atɛ, na ɪ pǝsɪ pa taapǝlǝnaa kɛ alele.

¹⁶ ɪlɛna ɪ holina alukukunaa pɛɛtǝlaa sɪ: ɪ lǝsɪ-wɛyɛ cǝnɛ. ɪ taa pǝsɪ ma Caa tǝyaya kɛ kʊyakʊ kɛ mpʊ.

¹⁷ Mǝpǝyǝ ɪ ifalaa tǝǝsaa sɪ pa ɲmaawa Iso Tǝm taa sɪ: Hai Iso, ma luyʊ sʊv nyǎ tǝyaya tǝmlɛ kɛ ɪsʊ yem na kpɛtɛ.

¹⁸ Tǝnaya Yuta nyǝma tǝɲa-ɪ tǝkpʊ sɪ: Piti tǝmlɛ nteyɛ n ka la-tʊ na pǝcǝ tǝ nyɪ sɪ pǝ ha-ɲ mpaav sɪ ɲ la ɪsǝntʊ ɪnɪ?

¹⁹ Mǝpǝyǝ Yesu cʊ-wɛ sɪ: ɪ yǝkɪ Iso tǝsɛɛlɛ tǝnɛ, na maa tǝyanɪ-tɛyɛ ɲmaʊ kɛ kʊyɛɲ tooso taa.

²⁰ Mǝpǝyǝ Yuta nyǝma tǝma-ɪ sɪ: Pʊsɪ nʊlɛ na naatosʊ kɛ pa ɲma Iso tǝsɛɛlɛ tǝnɛ, na nyaa ɲmaa-tɛyɛ kʊyɛɲ tooso taa?

²¹ Ama Yesu mayamaɲa ɪ tǝɲɪ ɪ yaakaɲa mpʊ sɪ Iso tǝsɛɛlɛ.

²² Pǝ tǝǝ kɛ waatu wei Yesu kǝma na ɪ sɪ na ɪ fɛ tʊ, ɪ ifalaa tǝǝsaa sɪ ɪ ka yǝyʊta-tɪ. Halǝna pǝ tɛ pa taa na Iso Tǝm na Yesu kʊyǝyʊtʊtʊ tʊtʊ.

Yesu nyǝmǎ yǝlaa lotu taa hʊwɛɛ

²³ Yesu wɛv Yosalem kɛ Tɛɛv acima tǝǝ kɛ mpʊ tʊ, yǝlaa payalɛ nawa piti tǝma nna ɪ lakaya tʊ na pǝ mʊ-ɪ kpakpaa tǝkpaa sɪ ɪnǝyɪ.

²⁴ Ama Yesu nǎ tǎ tɛ-wɛ na ɪ taa. Pǝ taya pulʊ, ɪ nyǝmǎ pa tǝnaya teu kɛ.

²⁵ Pǝ fɛɪ sɪ nǝyʊlʊ ɪ sɛyɛsɪ-ɪ pa tǝm na pǝcǝ. ɪ mayamaɲa ɪ nyǝmǎ mpi pǝ wɛ yʊlʊ taa tʊ.

3

Yesu na Nikotɛm pa faaci

¹ Apalʊ nǝyʊlʊ ɪ ka wɛnna Falisanaa taa na pǝ yaa-ɪ sɪ Nikotɛm. ɪ kɛ Yuta nyʊyʊ nyǝma taa lɛlʊ.

² Mǝpǝyǝ ɪ pola Yesu kinɪ kɛ ahoo naali na ɪ yǝyʊtɪ-ɪ sɪ: Tacaa, tǝ nyǝmǎ sɪ Iso kǝnna-ɲ sɪ ɲ sɛyɛsɪ-tʊ. Pǝ taya pulʊ, nǝyʊlʊ fɛɪ wei ɪ pǝsǝyɪ na ɪ la piti tǝma ɪsʊ n lakʊyʊ tʊ na pǝ tǎ kǝna Iso tʊɲ.

³ Yesu cʊ-ɪ sɪ: Tampana kɛ ma heeliyɪ-ɲ yoo, maa cɛsǝyɪ, yɛ pǝ ta lɛlɪ yʊlʊ kɛ lʊlʊyʊ, ɪ kaa na Iso Kawulaya.

⁴ Tǝnaya Nikotɛm pǝǝsa-ɪ sɪ: ɪsǝnayalɛ pʊ tǝyanɪ yʊlʊ kɛ lʊlʊyʊ na ɪ tǝma sǝsʊ kɛ lapʊ? Ama ɪ kaa pǝsɪ na ɪ lɛlɪ ɪ too lotu taa kɛ sʊvʊ na pǝ tǝyanɪ-ɪ lʊlʊyʊ?

⁵ Yesu cɔ-ɪ sɪ: Tampana kɛ ma heeliyi-ŋ yoo, maa cɛsɛyi, yɛ pɛ ta lɔlɪ-ŋ na lɔm na Feesuyu, n kaa sɔv Iso Kawulaya.

⁶ Yulɔ kɛ yulɔ lulɛyi. Ama Iso Feesuyu lulɔyɔ wɛna pɛ mpaa, na pɛlɛ pɛ wɛ yulɔ taa tɔm kɛ.

⁷ Taa la piti na nti ma heela-ŋ sɪ pɛ wɛɛ sɪ mɔ tɔna pu lɛli-mɛyɛ lulɔyɔ tɔ tɔ tɔɔ.

⁸ Nyɛni, heelim makɪ timpi pɛ luyɔ wɛɛ tɔyɔ, na n nuki pɛ tanj. Pɛyɛle n ta nyɪ pɛ tɔlɔlɛ yaa pɛ tɔpote. Wei Iso Feesuyu lulaa tɔ ɪ wɛ mpɔ tɔtɔ.

⁹ Mpɔyɔ Nikotem tɔma sɪ: Isɛnɔyalɛ mpɔ?

¹⁰ Ilɛna Yesu cɔ-ɪ sɪ: Halɪ mɛyɛlɛ Isɛyɛli sɛyɛsɔlɛa sɔsaa na n ta cɛkɔna tɔm tɔnɛ?

¹¹ Tampana kɛ ma heeliyi-ŋ yoo, maa cɛsɛyi, tɔ nyɛmɔ nti tɔ yɔyɔtɔyi tɔ na nti tɔ nawa tɔ ntɛyi tɔ kɛɛsɛyi-mɛ. Pɛ na pɛ mpɔ tɔ muu caa tɔ tɔm muɔyɔ.

¹² Isɛna pɛ tɔnɔ lapɔ kɛ atɛ cɛnɛ tɔyɔlɛ ma heeliyi-mɛ na u sanj muɔyɔ. Ilɛ yɛ ma kɛɛsa-mɛyɛ isɛna pɛ wɛ isɔtaa tɔ, mɔ taa aweyɛlɛ mɔlɔ?

¹³ Nɔyɔlɔ ta kpata isɔtaa yɛ pɛ taya Yulɔ Pɛyaya mɔ wei ma luna isɔtaa na mɔ tii tɔ ma paasi.

¹⁴ Isɔ Moisi ka tɔyɔ nyɛyɔlɔyɔ kɔsɛemɔyɔ tɔm kɛ tesika nyɔyɔ taa na ɪ siki wulaya tɛtɔ taa tɔ, mpɔ unɪ tɔtɔyɔ pɛ wɛɛ sɪ paa kpaaɪ Yulɔ Pɛyaya mɔ.

¹⁵ Ilɛna yɛlɛa mpɔ pa tɔna paa mu ma tɔm tɔ pɔ hiki weesuyu nku ku tɛŋ tɔ.

¹⁶ Pɛ taya pulɔ, Iso sɔla yɛlɛa tɔnɔyɔ sɔsɔm, halɛna ɪ canj ɪ ha ɪ Pɛyaya ikpamle, sɪ pa tɔna mpɔ paa tɛŋ ka tɔm tɔ, pɔ taa sɪ, ama pɔ hiki weesuyu nku ku tɛŋ tɔ.

¹⁷ Pɛ taya isɔ yɛlɛa tɔm kuyɔ tɔ kɛ Iso tila ɪ Pɛyaya. Ama pa nyɔyɔ yapɔ tɔ kɛ.

¹⁸ Paa kuyɔ wei ɪ tɔnɔ ka tɔm tɔ pɔntɔ tɔm. Ama wei u tɔŋyɔ ka tɔm tɔ, pɔntɔ tɔm tɛma sɔpɔ, ɪ ta tɔŋ Iso Pɛyaya ikpamle tɔm tɔ pɛ tɔɔ.

¹⁹ Pa tɔm sɔpa timpi tɔyɔlɛ sɪ fɛtɛla wei ɪ naaki tɔ ɪ kɔma antulinya taa, na yɛlɛa sɔlɪ sɛkpɛtɔyɔ na pɔ kisi-ɪ pa lakasɪ isayasi tɔɔ.

²⁰ Yɛ wei ɪ lakɪ isayatu ɪ taa kpaa kɔna fɛtɛla unɛyi. ɪ kpɛtɔyɔnɔ-ɪ sɪ pɛ taa kɔɔ na ɪ la na pɔ nɔ ɪ isayatu tɔɔ.

²¹ Ama wei ɪ tɔŋyɔ tampana tɔ ɪ kpɛtɔyɔnɔ fɛtɛla unɛyi sɪ ɪ la na pɔ nɔ tɛɛɛɛɛɛ sɪ Iso nunav tɔ kɛ ɪ lakɪ mpɔ.

Yesu na Yohaani pa tɔm

²² Pɛlɛ pɛ waali kɛ Yesu na ɪ ifalaa pa kɔla tɔna na pɔ polo Yuta tɛtɔ taa, na ɪ na-wɛ pɔ caya tɔnɔyɔ wɛɛ naalɛ, na ɪ sɔɔki yɛlɛa kɛ Iso lɔm.

²³ Yohaani nɔ sɔɔkaya yɛlɛa kɛ Iso lɔm tɔtɔyɔ Ayinɔŋ kɛ Salim kinj. Lɔm ka wɛ tɔnɔyɔ sɔsɔm kɛ. Yɛlɛa kɔnɔyɔ Yohaani kinj na ɪ sɔɔki-wɛyɛ Iso lɔm.

²⁴ Waatu unɪ tɔ pa ta tɔkɔta Yohaani kɛ salɔka.

²⁵ Mpɔyɔ Yohaani ifalaa taa lɛlaa na Yuta tɔ nyɔlɔ pa sɔv hɔm kɛ Iso sɛɛv kɔtasɪ nsi yulɔ tayanɔyɔnɔ ɪ ti tɔ sɪ tɔɔ.

²⁶ Mpɔyɔ pa pola Yohaani kinj na pɔ pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Tacaa, n tɔɔsa yulɔ wei ɪ tɔm n ka heela-tɔ na nyɔ na-ɪ ɪ ka wɛ Yaatanɪ waali tɔ ɪ tɔɔ? Nyɛni pɛnɛntɛ unɪ ɪ sɔɔkɔna ntɛyɛ yɛlɛa kɛ Iso lɔm, na pa tɔna pɔ puki ɪ kinj.

²⁷ Ilɛna Yohaani cɔ-wɛ sɪ: Yulɔ u hikiyi pulɔyɔ yɛm na Iso tɔ ha-ɪ-wɪ.

²⁸ Mɔ mayamaya ɪ pɛsɔyi na ɪ lɛsɪ ma aseeta sɪ ma yɔyɔtaa sɪ ma ta kɛ Mesii. Ama ma tɛɛ ɪ nɔyɔ kɛ kutɛɛ.

²⁹ Akpɔyalɔ tɔnɔna asasaalɔ. Ama akpɔyalɔ taapalɔ sɔnɔ tɔna na ɪ kɛma nkpɔnɔŋ. Pɛ kɔma na ɪ nu akpɔyalɔ nɔyɔ, ɪlɛ ɪ lanjɛ hulɔmɪ sɔsɔm. Mpɔ unɪ tɔtɔyɔ ma lanjɛ hulɔmaa, na pɛnɛntɛ pɛ maya-m teu.

³⁰ Pɛ wɛɛ sɪ Yesu ɪ pukɔna na maa sɛki.

Wei ɪ kɔmna isɔtaa tɔ ɪ tɔm

³¹ Wei í luna isótaa tó uní í kələna pə təna. Na wei ílé í wé atə cənə tó, í kə atə nyəŋ kə, na atə nyəntu kə í yəŋətəŋi. Ama wei í luna isótaa tó uní í kələna pə təna.

³² Na í yəŋətəŋi mpi í nawa na í nu tó pə təm, ama nəŋəlv u mvyi í təm.

³³ Íle wei í tu mu í təm, pəntu tisina nté sɪ lə yəŋətəŋi tampana.

³⁴ Wei lə tilaa tó pəntu yəŋətəŋi lə təm kə. Pə taŋa pulv, lə cələŋi-í í Feesuyu tənaya.

³⁵ Tacaa səla í Pəyaya na í tu pə tənaya ka niŋ taa.

³⁶ Ye wei í nuna Pəyaya í tēma weesuyu ŋku ku tēŋ təŋə hikuŋu. Ama wei í kisa lə Pəyaya kə nunav tó í laŋaa kə, na lə muna-í na pááná kə tam kə mpyóŋ.

4

Yesu na Samalii alv pa faaci

¹ Falisanaa nuwa sɪ Yesu hikiŋi tənlaa na í səŋki-wəŋe lə lum na pə kələŋi Yohaani.

² Pəcɔ pə taŋa Yesu mayamaya səŋkayana-wəŋe lə lum, ama í ifalaa kə.

³ Yesu kəma na í nu sɪ Falisanaa nu mpv, ləna í kvl Yuta tətə taa na í mənna Kalilee tətə taa.

⁴ Na pə wəe sɪ Samalii nyəŋku kə í tənŋ.

⁵ Mpyóŋ Yesu wəsəna Samalii ɪcatə natəli nte pa yaa sɪ Sikaa tó, na tə kpətəna tətə nti Yakəpv ka ha í pəyaya Yosəfu tó.

⁶ Na Yakəpv ləkə ka wə tənə. Təntə nu Yesu ləna í caŋa ləkə nəŋə, na waatu uní ilim sikaa.

⁷ Mpyóŋ Samalii alv nəŋəlv kəma lum luŋu, na Yesu sələmɪ-í sɪ: Ha-m lum na má nyə.

⁸ Waatu uní Yesu ifalaa ka tēma tēv kə ɪcatə taa kə kətəŋv yapv.

⁹ Samalii alv cə-í sɪ: Pepe tə kə nyaya Yuta tó na í sələməŋi-m lum sɪ n nyə. Pəcɔ maya Samalii tó? (Pə taŋa pulv tə, Yuta nyéma na Samalii nyéma paa suliŋi.)

¹⁰ Mpyóŋ Yesu cə-í sɪ: Ye n ka cəkəna mpi lə haaki tó, na í ka nyəma wei má ma sələməŋi-ŋ lum kunyənnyəəm kə isəntə tó, nyá mayamaya n ka laələna-m sələmvyv na maa ha-ŋ weesuyu lum.

¹¹ Mpyóŋ alv cə Yesu sɪ: Ma cə, n fəina kəlvulunav ŋku n ká luna tó. Pəcɔ ləkə ná tu lumaa. Íle leyə n ká hiki weesuyu lum mpi?

¹² Tá ləŋcə Yakəpv hulina ləkə inə na táa mayana-í. Halí Yakəpv na í piya na í kaləkəŋ pa nyə ləkə uní í lum. Íle n huɪ sɪ n kəla íle?

¹³ Mpyóŋ Yesu cə alv sɪ: Wei í nyə ləkə inə í lum ləkətu tasəŋi-í kpav kə.

¹⁴ Ama wei í nyə lum mpi maa ha-í tó, ləkətu u lələŋi-í kpav paa pəlee. Pə taŋa pulv, lum mpi maa ha-í tó pu la í taa kə lum səelv wei í cətəŋi tó. Haləna í hiki weesuyu ŋku ku tēŋ tó na í kin.

¹⁵ Mpyóŋ alv cə Yesu sɪ: Ma cə ha-m lum mpi, íle ləkətu kaa tasa-m kpav, na má taa tasa cənəŋe məlvvyv kə lum luŋu.

¹⁶ Mpyóŋ Yesu təma alv sɪ: Polo í yaa nyá paalv na nyá na-í í kə cənə.

¹⁷ Mpyóŋ alv cəwa sɪ: Ma fəina apalv.

Ílənə Yesu cə alv sɪ: Tampana kə n yəŋətəa sɪ n fəina apalv.

¹⁸ Pə taŋa pulv, n tēma apalaa kakpasɪ kə saav, na wei í tē n tu wə kayana isəntə tó n wə yem, pə taŋa nyá paalv. Pə tə kə nyá təm wəna tampana.

¹⁹ Mpyóŋ alv cə Yesu sɪ: Tacaa, ma naa sɪ n kə lə kvyəŋəttv tələsvlv.

²⁰ Ta lɔŋɛnaa seekaya Iso ké pɔyɔ kɔnɛ kɔ tɔɔ. Ama Yuta nyɔma me mə tɔŋ si ye paa sɛ Iso Yosalem ké.

²¹ M̀pɔ́yó Yesu cɔ alɔ si: Alɔ nyá nu ma tɔm, pu kɔɔ tɔ, Tacaa Iso sɛɛv kaa wɛɛ tɔntɔmlɛ tɔm, si pɔyɔ kɔnɛ kɔ tɔɔ yaa Yosalem.

²² Samalii nyɔma me í ta nyi wei í seeki tɔ. Ama Yuta nyɔma ta tá nyɔmá wei tá seeki tɔ. Pə taya pɔlv, Yuta nyɔma kin ke Iso sɛɛv mpi pə waasəyi tɔ pə wɛɛ.

²³ Ama pə wɛɛ pu kɔɔ, halɔ pə tu tɛma kɔntɛ tɛ, na mpa pa seeki Iso na tampana tɔ paa sɛɛ-ɪ hatoo pa taa ké na cɛsɔyɔ fɛɪ. Iso seelaa isu mpv wɛyɛ Caa Iso sɔɔlaa.

²⁴ Iso u naa isentɔɔ, pə tɔɔ ké mpa pa sɛɛ-ɪ tɔ, pə taya isentɔɔ ke paa sɛɛ. Ama pa taanaa ké na cɛsɔyɔ fɛɪ.

²⁵ M̀pɔ́yó alɔ cɔ Yesu si: Ma nyɔmá si Mesii wei pa yaa si Kilisiti tɔ ɪ ká kɔɔ tɛ, ye ɪ́lɛ ɪ kɔma, ɪ ká kilisi-tɔyɔ pə tɔna.

²⁶ M̀pɔ́yó Yesu cɔ alɔ si: Ma wei ma yɔɔtɔyɔna-ɪ isɛntɔ tɔ, mayalɛ Mesii inɪ.

²⁷ Yesu na alɔ pa tɔŋna yɔɔtɔyɔ ke m̀pɔ́yó ɪlɛna ɪ ifalaa tala, na pə la-wɛyɛ piti ké mpi pə tɔɔ ɪ na alɔ taka pa yɔɔtɔyɔ tɔ. Paa na mpv pa taa nɔyɔlv tɔ pɔɔsi si: Pepeye n caa ɪ kin? Yaa ntiyi nyá yɔɔtɔyɔna-ɪ?

²⁸ Tɔnaya alɔ mɔŋna ɪ hɔyaya na í su. ɪlɛna í mɔlv ɪcatɛ taa na í yaa yɔlaa si:

²⁹ ɪ kɔɔ na í ná apalɔ nɔyɔlv wei ɪ kpaya pə tɔna mpi tuu ma lapa tɔ na í keesi. ɪ ta ke Mesii yee?

³⁰ M̀pɔ́yó yɔlaa lu ɪcatɛ taa na pá puki Yesu kin.

³¹ Alɔ inɪ ɪ tɛɛ mpv tɔ, na ɪ ifalaa náá tɔŋna-ɪ tɛɛkɔyɔ ké si: Tacaa n kaa tɔyɔ mpv?

³² Ama Yesu cɔ-wɛ si: Tɔyɔnaya ŋka ma tɔki tɔ ɪ ta nyi-ke.

³³ M̀pɔ́yó Yesu ifalaa pɔɔsa tɛma si: Nɔyɔlv kɔna-ɪ tɔyɔnaya ke yee?

³⁴ Tɔnaya Yesu cɔ-wɛ si: Ma tɔyɔnaya ntɛ wei ɪ tila-m tɔ ɪ luyɔ nyɔntɔv lapv, na ɪ tɔmlɛ nte ɪ hulɔ-m si má la tɔ tɔ yooosuyɔ.

³⁵ Me mə tɔŋ si: Pə kaasa isɔtɔnaa liyi na kɔmtɔ tala. Ama má, ma heeliyi-me si, í kɔvi mə ɪsɛ na í na ɪsɛna kɔtɔyɔv seena tawa na kɔ tɔŋa kɔntaa tɔ.

³⁶ Kɔntɔ wei ɪ kɔŋ tɔ, ɪ tɔŋa ɪ kɔfɛlvɔv hikuyɔ ké, na í nyɔkɔyi pee tɔtɔyɔ ɪ weesuyɔ ŋku kɪ tɛŋ tɔ kɔ tɔɔ. Mpɔv pə lakəna na tuulu na kɔntɔ pá kpɛntɔyi yɔɔlvɔv.

³⁷ Pə tɔɔ ké tɔm nti pa yɔɔtɔyɔ tɔ tɔ wɛna tampana si: Lɛlv tuuki ké na lɛlv náá kɔ.

³⁸ Mpɔv tɔtɔyɔ, ma tila-me si í kɔ halɔm mpi í taa hala tɔ. Lɛlaa ná halaa na kayana pə waasəyi-me.

³⁹ ɪcatɛ ntɛ tɔ taa Samalii nyɔma payalɛ mv Yesu tɔm ke tɔm nti alɔ ka yɔɔtɔaa tɔfoo si: ɪ kpaya pə tɔna mpi tuu ma lapa tɔ na í keesi tɔ tɔ tɔɔ.

⁴⁰ Waatv wei Samalii nyɔma tala Yesu kin na pá na-ɪ tɔ, pa wiina-ɪ si ɪ la wɛɛ naalɛyɛ pa kin. ɪlɛna í caya tɔnaya kuyɛɛŋ naalɛ.

⁴¹ Pə kɔma na pá nu ɪ mayamaya ɪ kuyɔyɔtɔtv, ɪlɛna yɔlaa samaa ke sɔsɔm tasa ɪ tɔm ke mvɔv.

⁴² Na pá tɔŋ alɔ si: Pɔnɛntɛ pə taya nti n heela-tv tɔ tɔ tɔ tike ke tɔ mv ɪ tɔm. Ama tá mayamaya tɔ nuna tá ŋkpaŋŋ na tɔ tɛma tá taa si, tampana ɪ ké antulinya Waasɔlv.

Yesu waav ke akewe sɔsɔ pɔyaya

⁴³ Yesu lapa kuyɛɛŋ naalɛyɛ tɔna, ɪlɛna í kɔlv na í tɛɛna Kalilee.

⁴⁴ Yesu mayamaya ka tɛma yɔɔtɔyɔv si: Nɔyɔlv u tɔyɔna Iso kuyɔyɔtɔtv tɛlɔsɔlv ke ɪ mayamaya ɪ ɪcatɛ taa.

⁴⁵ Waatu wei Yesu tala Kalilee tɔ, tɛna nyɔma mu-ɪ teu ke niŋ naale. Mpi tɔ pa mayamaya paa pola Tɛɛv acima tɔyɔv ke Yosalem, na pa nawa pɛ tɛna mpi ɪ lapa Tɛɛv acima anɪ a tɔ tɔ.

⁴⁶ Mpɔyɔ Yesu mɛla Kalilee Kana timpi ɪ ka pɔsa lɔm ke sɔlɔm tɔ. Akewe sɔsɔ nɔyɔlɔ ɪ ka wɛ tɛna, na ɪ pɛyaya wɛ Kapɛnahum na pɛ wuki-ke.

⁴⁷ Akewe nuwa si Yesu lɔna Yuta na ɪ kɔɔ Kalilee, ɪlɛna ɪ polo na ɪ sɛlɛmɪ-ɪ si: Ma pɛyaya wɛ Kapɛnahum na ká caa sɛpɔ, polo ɲ waasi-ke.

⁴⁸ Yesu cɔ-ɪ si: Anɪ tamm mu ta na piti tɛma na kɔkɔlɔ nyɔm, ɪ tisiyi.

⁴⁹ Mpɔyɔ akewe inɪ ɪ cɔ-ɪ si: Hai ma cɛ, tɛ tɛɛ pɛcɔ ma pɛyaya ɪ taa kɔɔ na ká si.

⁵⁰ Mpɔyɔ Yesu cɔ akewe si: Kpe, nyá pɛyaya kaa si.

Mpɔyɔ apalɔ inɪ ɪ mu Yesu kuyɔɔtɔtɔ na ɪ tu mpaav.

⁵¹ Akewe kpɛɲaya, ɪlɛna ɪ tɛmlɛ nyɔma sɛɲɪ-ɪ na pá heeli-ɪ si: Nyá pɛyaya hika alaafɔya.

⁵² Mpɔyɔ akewe pɔɔsa-wɛyɛ isɛna waatu pɛ cɛpa pɛyaya tɔɔ tɔ. ɪlɛna tɛmlɛ nyɔma cɔ-ɪ si: Tete ɪlim kpila pɛcɔ tɔyɔ watɔ cɛpa ka tɔɔ.

⁵³ Mpɔyɔ pɛyaya caa tɔɔsa kpakpaa si, tete mpɔ inɪ pɛ taka teitei kɛ Yesu ka heela-ɪ si: Nyá pɛyaya kaa si. ɪlɛna ɪ na ɪ tɔyaya tɛna pá tɛ Yesu na pa taa.

⁵⁴ Yesu piti tɛma kpɛnta naaleɣɛ ɪ luu Yuta na ɪ kɔɔ Kalilee tɔ.

5

Kutɛntɔ waav kɛ lulɛ nɔyɔ

¹ Pɛlɛ pɛ waali Yuta nyɔma Iso sɛɛv acima naali a talaa, na Yesu polo Yosalem.

² Lulɛ natɛli tɛ wɛ heenɲ nɔnɔyɔ cɔlɔyɔ Yosalem, na akelenaa sakasi taka kakpasɪ sɛɲa tɛna. Tɛnɛ inɔyɪ pa yaa si Pɛtasata kɛ Alaamee nyɔma tɔm taa.

³ Na kutɛntɔnaa sɛlɛta laɲasɪ nsɪ si tɛɛ kɛ sɔsɔm. Yulɔmmaa na kaakalasi, na mpa kutɛmɛɲ tɔula tɔ. [Pa tɛɲa lɔm laɲtɔyɔ.

⁴ Pɛ taya pulɔ, isɛtaa tillu tiikaya waatu waatu kɛ lulɛ taa, na ɪ lakɪ na lɔm laɲtɔyɪ. Na wei ɪ laala tiuu kɛ waatu wei lɔm laɲtɔyɪ kpakpaa tɔ pɛ waa-ɪ, paa ɪ kɔtɔɲ kɛ ɲku.]

⁵ Apalɔ nɔyɔlɔ ɪ ka wɛ tɛna na ɪ hɛnta kutɔɲ tɔ pusɪ pɛlefɛɪ nulɛ kɔlɔ.

⁶ Yesu na-ɪ na ɪ hɛnta mpɔv, na ɪ nyɔmá si ɪ taɲɲa tɛnaɲa sɔsɔm, ɪlɛna ɪ pɔɔsi-ɪ si: N caa pɛ waa-ɲ kɛ?

⁷ Mpɔyɔ kutɛntɔ cɔ Yesu si: Ma cɛ, ma fɛina nɔyɔlɔ si ɪ tisi-m lɔm taa kɛ waatu wei pɛ laɲtɔyɪ tɔ. Na má polaa si ma tiiki, nɔyɔlɔ náa laali-m.

⁸ Mpɔyɔ Yesu heela-ɪ si: Kulɪ na ɲ kpaya nyá kuhɛntɔyɔv na ɲ tɔ.

⁹ Tɛnaɲa pɛ waa kutɛntɔ kɛ kpakpaa, na ɪ kɛli ɪ kuhɛntɔyɔv na ɪ tɔɲ. Pɛ pamna kuyaku kuhɛsɔyɔv wule.

¹⁰ Mpɔyɔ Yuta nyɔma tɔma wei pɛ waa mpɔv tɔ si: Saɲa kuyaku kuhɛsɔyɔv kɛ, pɛ fɛɪ si ɲ sɔyɔli nyá kuhɛntɔyɔv kɛ mpɔv.

¹¹ Ama kutɛntɔ na cɔ-wɛ si: Wei ɪ waasa-m tɔ inɪ ɪ heelina-m si má kɛli ma kuhɛntɔyɔv na má tɔ.

¹² Mpɔyɔ Yuta nyɔma cɔ kutɛntɔ si: Aweyɛ pɔntɔv na ɪ heela-ɲ si ɲ kɛli nyá kuhɛntɔyɔv na ɲ tɔ?

¹³ Ama wei pɛ waawa tɔ ɪ ta nyɪ Yesu. Pɛ taya pulɔ, ɪlɛ ɪ ka saala samaa wei ɪ suwa tɛna tɔ ɪ taa.

¹⁴ Pɛlɛ pɛ waali Yesu ná apalɔ inɔyɪ Iso tɛsɛɛlɛ taa na ɪ heeli-ɪ si: Nyɛni, pɛnɛntɛ pɛ waa-ɲ isɛntɔ tɔ, taa tasa isayatu lapɔ tɔtɔ. Pɛcɔ pɛ taa kɔɔ na ɲku kulɛ ku kɛla mpɔv tɔ ku mayana-ɲ.

15 Tənaɣa apalw ɪnɪ ɪ polaa na ɪ heeli Yuta nyóma sɪ: Yesu waasəna-m.

16 Pə tɔɔ ké Yuta nyóma suv Yesu ké konyɔn tɔɣv ke ɪ lapv ɪnpúyó kuyaku kuhəsuyv wule tɔ pə tɔɔ.

17 Mpɔ pə yelina na Yesu yɔɣɔtɪ sɪ: Ma Caa ná tɔnɔ təmle lapv ke tam ké. Pə tɔɔ ké ma tɔtɔ ma tɔnɔ lapv.

18 Təm tənɛ tə mayamaya tə tɔɔ Yuta nyóma mv sɔɣɔna ke teu sɪ pa ləsəɣɪ Yesu weesuyv. Sɪ pə taya kuyaku kuhəsuyv tike ke ɪ wakəlaa, pə kpənna isəna ɪ kəsə ɪ tɪ na Isɔ na ɪ yaa-ɪ ɪ mayamaya ɪ Caa tɔ pə tɔɔ tɔtɔ.

Isɔ Pəyaya pəsuyv ke yəlaa tɔɔ

19 ɪnpúyó Yesu tɔma-wɛ sɪ: Tampana ke ma heeliyi-mɛ yoo, maa cəsəɣɪ. Pəyaya ma ma kaa lu natəli na má la. Ama nti ma Caa tɔnɔ lapv na má naaki tɔ ntəɣɪ ma tənəɣɪ. Ma Caa lakɪ pə tənə mpi tɔ, Pəyaya ma ma lakɪ-wɪ tɔtɔɣɔ.

20 Pə taya pulv, ma Caa sɔla-m ké, na ɪ hólɪ-m pə tənə mpi ɪ lakɪ tɔ. ɪ ká hólɪ-m təma sɔsɔna nna a kəla anɛ tɔ sɪ má la, na pu la-mɛɣɛ ha.

21 Isu ma Caa feesiɣɪ sətəa na ɪ mənna-wɛɣɛ weesuyv nyóma hekv tɔ, mpɔ ɪnɪ tɔtɔɣɔ Pəyaya má ma tɔɣɪ weesuyv ke mpa ma nəkəa tɔ.

22 Tələ tɔ paasi ma Caa ɪ huvkəna nəɣɔlv. Ama ɪ tv huɔle tənaya Pəyaya ma ma niɲ taa.

23 ɪlɛna pa tənə pa se-m isɪ pa seekuyv ma Caa tɔ. Yulv ɪ ta se Pəyaya ma, ɪ kaa pəsɪ na ɪ se ma Caa wei ɪ tila-m tɔ.

24 Tampana ke ma heeliyi-mɛ yoo, maa cəsəɣɪ, ye wei ɪ nu ma təm na ɪ tɛ ɪ taa na wei ɪ tila-m tɔ, ɪ tɛma weesuyv ŋku ku tɛɲ tɔɣɔ hikuyv, pa kaa huɔna-ɪ. Ama ɪ tɛma weesuyv tɔ ke pəsuyv ké.

25 Tampana ke ma heeliyi-mɛ yoo maa cəsəɣɪ, pə wɛɛ pu kɔɔ, halɪ pə tu tɛma kɔntɛ tɛ. Sətəa ká nu Isɔ Pəyaya má ma nəɣɔ, mpa paa nu-ke tɔ, paa fe na pá kuləna pa isɛ.

26 Isu Tacaa Isɔ wɛna weesuyv ke ɪ taa tɔ, mpɔ tɔtɔɣɔ ɪ yelaa sɪ Pəyaya ma má wɛna weesuyv ke ma taa.

27 Ma ké Yulv Pəyaya tɔɣɔ ɪ ha-m mpaav sɪ má huɔna yəlaa ke təm.

28 ɪlɛ pə taa la-mɛɣɛ ha. Mpi tɔ pu kɔɔ na pa tənə mpa pa wɛ pəlaaɲ taa tɔ pá nu ma nəɣɔ,

29 na pá lu ɪ taa. Mpa pa lapa kopantv tɔ paa fe sɪ pá wɛ tam tɔɔ. Mpa pɛle pa lapa isayatv tɔ, paa fe sɪ pá huɔna-wɛ na pá tv-wɛɣɛ saləka.

Mpi pə hóláyɪ Yesu tampana tɔ

30 Maa pəsəɣɪ na má lu tələɣɪ ma mayamaya. Ama isɪ Isɔ kəsəɣɪ-m tɔ, ɪnpúyó ma huvkəna, na ma huɔle tewa. Mpi tɔ, pə taya ma mayamaya ma luyv nyəntv ke ma pɛkəɣɪ lapv. Ama wei ɪ tila-m tɔ ɪ luyv nyəntv ké.

31 Ye ma yɔɣɔtəɣɪ ma tɪ təm, nəɣɔlv kaa sa tampana wɛna maa hólɪ tɔ.

32 Ama nəɣɔlv wɛna na ɪlɛ ɪ hóláyɪ sɪ ma ké tampana tv. Na ma nyəmá sɪ nti ɪ yɔɣɔtəɣɪ ma tɔ tɔ tɔ wɛ tampana.

33 Halɪ mə mayamaya ɪ tila mə tillaa ke Yohaani kin na ɪlɛ ɪ hula-mɛɣɛ tampana.

34 Ye ma, pə taya isɪ ma nyulaa sɪ yulv nəɣɔlv ɪ hólɪ ma tampana. Ama sɪ pə sənə-mɛ na pə ya mə nyuyv tɔ ké ma yɔɣɔtəɣɪ mpɔ.

35 Yohaani naa wɛ ké isɪ fətəla wei ɪ muɣɪ na pə naaki tɔ. ɪ tisaa na ɪ yɔɔləna fətəla ɪnɪ ɪ nav ke pəcɔ.

36 Ama ma wɛna mpi pə hóláyɪ ma tampana na pə kəlɪ tɔ tənə nti Yohaani yɔɣɔtə ma tɔ tɔ. Təma nna ɪnɪ ma Caa hula-m sɪ má la na ma tənɔna a lapv ke isəntv tɔ, anɪ a huləɣəna ma tampana sɪ ma Caa tilina-m.

³⁷ Ma Caa wei ɪ tila-m tɔ ɪ húláyí ma tampana tɔtɔ. Mɛ í ta nu ɪ nɔyɔ kɛ paa tɔm kolum. Pécó í ta loosi ɪ isentaa kɛ paa tɔm kolum tɔtɔ.

³⁸ Pəyele u saɲ ɪ tɔm muɣu sɪ tá caya mə taa kɛ paa pəcɔ. ɪle u tɛɲ mə taa na wei ɪsɔ tilaa tɔ, pə tɔɔ kɛ pə wɛ mpu.

³⁹ ɪ pɛkəɣɪ ɪsɔ Tɔm takəlasɪ taa təcútutú, na í tɛɛlɔɣɪ sɪ pə taa kɛ í ká hikina weesuyɪ ŋku ku tɛɲ tɔ. Anɪ tá takəlasɪ kulbmási nsɪ sɪ yɔyɔtəyənə ma tɔm.

⁴⁰ Pə na pə mpu tɔ, u saɲ sɪ í kɔɔ ma kin na í hiki weesuyɪ kɔpaɲkv.

⁴¹ Pə taya yəlaa isantɛ kɛ ma pɛkəɣɪ.

⁴² Ama ma nyəma-mɛ, ma nyəma sɪ u caa ɪsɔ.

⁴³ Ma Caa kɔntɛ kɛ ma kɔma na mu saɲ ma muɣu. Ama ye nɔyɔlɔ ná lu yem na í kɔɔ, í mu ɪlé təkpa.

⁴⁴ Mɛ mə sɔɔla mə təma isantɛ kɛ, u pɛkəɣɪ ɪsɔ wei ɪ tike nté ɪsɔ tɔ ɪ nyəntɛ. ɪle ɪsənaya í ká la na í mu ma tɔm.

⁴⁵ ɪ taa huɪ sɪ maa polo má kuli mə waalɪ kɛ ɪsɔ isentaa. Ama Moisi wei í tɛɛlɔɣɪ tɔ mu ɪ ká kulina mə waalɪ.

⁴⁶ Ye í ka muwa Moisi tɔm na tampam, isəntɔ tɔ í ka mu ma nyəntu tɔtɔ. Pə taya pulɔ, ma tɔm kɛ ɪlé í ŋmaawa.

⁴⁷ ɪ ta tisi na í mu nti Moisi ŋmaawa tɔ, ɪle ɪsənaya í ká tisi na í tɔna ma tɔm nti ma heeliyi-mɛ tɔ.

6

Samaa iyisi kakpasɪ (5000) caləsvyɪ

(Matiyee 14:13-21; Maləki 6:30-44; Luku 9:10-17)

¹ Pəle pə waalɪ kɛ Yesu tayaɪa Kalilee tɛɲku waalɪ kɛ tɛsvyɪ. (Lɛlaa yaa sɪ Tipeliyati tɛɲku).

² Na yəlaa samaa hu ɪ waalɪ. Pə taya pulɔ tɔɔ, pa ná piti təma nna ɪ waakayana kɔtɔntɔna tɔ.

³ Mɔpóy Yesu na ɪ ifalaa pa kpa puɣu tɔɔ na pá caya tənə.

⁴ Na Yuta nyəma acima wena pa yaa sɪ Tɛɛv acima tɔ a wɔsa.

⁵ Mɔpóy Yesu nyənə ɪ taa na ɪ waalɪ na í ná sɪ samaa sɔsɔ tɔɲna ɪ kin kɛ kɔntɛ. Tənaya ɪ pɔɔsa Filipu sɪ: Leyɛ tu ya kɔtəyɔv na té cɛla samaa ɪnɛ unɪ na ɪ tənə í tɔyɔ?

⁶ Yesu yɔyɔta mpu sɪ í nu nti Filipu ká cɔ tɔ. Tɔfɔ ɪ mayamaya ɪ təma ɪsənə ɪ ká la tɔyɔ nyəm.

⁷ Mɔpóy Filipu cɔwa Yesu sɪ: Paa liyitee nyəyətɔv ŋmunɔyɔv (200) mayamaya kɛ tə yapa kɔtəyɔv, ku haɲna yəlaa panɛ pa tiili?

⁸ ɪlɛna Yesu ifalaa taa nɔyɔlɔ wei pa yaa sɪ Antəlu na í kɛ Simɔɲ Piyɛɛ neu tɔ í cɔ-ɪ sɪ:

⁹ ɪwaasələ natəlɪ tə wɛ cənɛ na tə tɔka potopotona kɛ kakpasɪ na tiina kɛ naalɛ. Ama pəle pu la-weye samaa tuutuuma ɪnɛ?

¹⁰ Tənaya Yesu tɔma sɪ: ɪ heeli pa tənə sɪ pá caya atɛ. (Pə pamna nyutu ka pə atɛyɛ tənaya sɔsɔm, ɪlɛna pá caya.) Pa taa apalaa nyɔɔɲ tala ɪsɪ iyisi kakpasɪ (5000).

¹¹ Tənaya Yesu kpaya potopotona mpe na í sɛɛ ɪsɔ kɛ í na təmlɛ kɛ pa tɔɔ, ɪlɛna í tala mpa pa caya tɔ. Na í tala-weyɛ tiina kɛ mpu tɔtɔ, na paa wei í haya.

¹² Waatu wei pa haya tɔ, ɪ təma ɪ ifalaa sɪ: ɪ tɔɔsɪ potopotona hɔyɔlɔɲ wei ɪ kaasaa tɔ, na pulɔpu ɪ taa lɛ.

¹³ ɪlɛna ɪ ifalaa tɔɔsɪ hɔyɔlɔɲ unɪ, na pə su təkəɲ naanɔwa na naalɛ. Potopotona kakpasɪ unɪ ɪ kpisina mɔpóy waatu wei pa təma tɔyɔv tɔ.

14 Waatu wei yɔlaa ná Yesu piti tɔmlɛ ńtɛ tɔ, pa tɔma sɪ: Tampɔna Yɔlɔ mɛ inɛyɔlɛ Iɔ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ wei ɪ tɔm paa yɔɔtɔaa sɪ ɪ ká kɔɔ antulinya taa tɔ.

15 Yesu nyɔmá sɪ pa sɔɔlɔ pɪwaa sɪ paa kpa-ɪ wɔlɔw na tɔŋ kɛ tɔnɛ inɛyɔ kpa kpaɔa. Iɛna í ŋmɛlɛ tɔkɛw na í kpa pɔ́ɔŋ tɔɔ kɛ ɪ tike.

Yesu tɔntɛ kɛ lɔm tɔɔ

(Matiyee 14:22-33; Maláki 6:45-52)

16 Pɔ kɔma na pɔ taani, Iɛna ɪ ifalaa tii lɔm nɔyɔ,

17 na pá kpa kpɔlɔyɔ taa sɪ pa tɛsɔyɔ Kapɔnahum. Halɪ pɔ́ caŋ pɔ́ yu Yesu ta kɔnta pa kíŋ.

18 Ḿpɔ́yɔ heelim sɔsɔm mapɔ na pɔ laŋtɔyɔ tɛŋku lɔm kɛ sɔsɔm.

19 Yesu ifalaa tɔma lɔm taa isɪ kilomɛtɛlɔnaa kakpasɪ yaa naatoso, Iɛ pa na Yesu keɛ na í tɔŋ lɔm tɔɔ na í kɔŋna pa tɔɔ tɔɔ. Tɔnaɔa sɔyɔntɔ kpa-wɛ.

20 Ama Yesu heela-wɛ sɪ: Sɔyɔntɔ í taa la-mɛ, maya.

21 Yesu ifalaa luyɔ lapa na pá kpaɔa Yesu kɛ kpɔlɔyɔ taa. Tete isɪ saŋa tɔ, pa tɛma tate kɛ timpi pa pukaya tɔ.

Samaa pɛkɔyɔ Yesu

22 Ku fema Iɛna samaa wei pɔ yela tɛŋku waalɪ tɔ, í ná sɪ kpɔlɔyɔ kulɔmɔyɔ ka kaasɔna tɔna. Pɔ́cɔ pa nyɔmá sɪ Yesu na ɪ ifalaa pa ta kaa kpɔlɔyɔ. Ama pɛlɛ pa tike pa tɛɛna.

23 Paa na mɔv kpɔlɔŋ Iɛlɔŋ wei ɪ luna Tipeliyati tɔ ɪ kɔma, na ɪ ta hatɛlɔna timpi Tacaa ka sɛɛ Iɔ kɛ ɪ na tɔmlɛ na pɔ́cɔ pá tɔyɔ potopotona tɔ.

24 Samaa unɪ ɪ nawa sɪ Yesu na ɪ ifalaa pa taa nɔyɔlɔ fɛɪ tɔna, Iɛna pá kpa kpɔlɔŋ unɪ ɪ taa na pá tɛɛ Kapɔnahum kɛ Yesu pɛkɔyɔ.

Kɔtɔyɔv ŋku ku haaki weesuyɔ tɔ

25 Samaa kɔma na pá na-ɪ tɛŋku waalɪ Iɛna pá pɔ́ɔsɪ-ɪ sɪ: Tacaa, pɔ́lɛɛ kɛ n kɔma cɛnɛ?

26 Tɔnaɔa Yesu cɔwaa samaa sɪ: Tampɔna kɛ ma heeliyɔ-mɛ yoo, maa cɛsɔyɔ, pɔ́ taya isɪ í ná ma piti tɔma tɔyɔ í pɛkɔyɔ-m. Ama í tɔyɔ potopotona na í haɔa tɔyɔ.

27 ɪ taa nɔki na í kana kɔtɔyɔv ŋku ku tɛŋ tɔyɔ pɛkɔyɔ. Ama í lɔ ŋku ku wɛ tam na ku kɔŋna weesuyɔ ŋku ku tɛŋ tɔ ku tɔɔ. Yɔlɔ Pɔyaya má maa hana-mɛyɛ kɔtɔyɔv ŋku. Pɔ́ taya pulɔ, Tacaa Iɔ tɛma-m ɪ tɔŋ cacaalaya tɔyɔ.

28 Ḿpɔ́yɔ samaa pɔ́ɔsa Yesu sɪ: Pepɛyɛ tɪ la na pɔ́cɔ tɔ́ la tɔma nna Iɔ caaki tɔ?

29 Iɛna Yesu cɔ samaa sɪ: Tɔmlɛ nte Iɔ caa sɪ í lapi-ɪ tɔyɔlɛ sɪ í mu ɪ tillu tɔm.

30 Ḿpɔ́yɔ samaa pɔ́ɔsa Yesu tɔtɔ sɪ: Iɛ n kaa la piti tɔmlɛ natɛlɪ na tɔ ná na pɔ́cɔ tɔ mu nyá tɔm? Tɔv, tɔmlɛ nteyɛ n ka la?

31 Ta caanaa caanaa tɔyɔna manna kɛ wɔlaya tɛtɔ taa, isɪ pa ŋmaav Iɔ Tɔm taa tɔ sɪ: ɪ tisa isɔtaa kɔtɔyɔv na í cɛla-wɛ na pá tɔyɔ.

32 Ḿpɔ́yɔ Yesu cɔ samaa sɪ: Tampɔna kɛ ma heeliyɔ-mɛ yoo, maa cɛsɔyɔ, mɔ́pi Moisi cɛla-mɛ tɔ pɔ́ ta kɛ isɔtaa kɔtɔyɔv kɛ tɔna. Ama pɔ́nɛntɛ isɔtaa kɔtɔyɔv mayamaya kɛ ma Caa cɛlɔyɔ-mɛ.

33 Na kɔtɔyɔv ŋku Iɔ cɛlɔyɔ-mɛ tɔyɔlɛ ŋku ku luna isɔtaa na ku tii na ku haaki yɔlaa tɔnaɔa weesuyɔ tɔ.

34 Tɔnaɔa samaa cɔ Yesu sɪ: Tacaa, haaki-tuyɔv kɔtɔyɔv ŋkɔyɔ tam.

35 Iɛna Yesu cɔ samaa unɪ sɪ: Ma mayamaya kɛ kɔtɔyɔv ŋku ku haaki weesuyɔ tɔ. Ye wei í kɔma na kíŋ nyɔyɔsɪ kaa kpa pɔntɔ paa pɔ́cɔ. Pɔ́yɛlɛ wei ɪ mu ma tɔm tɔ, lɔkɔtɔ kaa kpa pɔntɔ tɔtɔ.

36 Ama ma tɛma-mɛyɛ-tɔyɔ heeluyɔ sɪ í na-m, pɔ́cɔ í tá mu ma tɔm.

37 Pa tēna mpa ma Caa haa-m tō, pa kōŋ ma kiŋ ké. Ma kaa tōyōni wei i kōŋ ma kiŋ tō.

38 Pə taya pulu, ma tiina iso ké si ma lakı wei i tila-m tō i luyu nyəntu, pə taya ma mayamaya ma nyəntu.

39 Wei i tila-m tō i luyu nyəntu nté si má taa yele na mpa i cela-m tō pa taa nōyolu le. Ama si má kusi pa tənaya sətāa taa ké kuyaku kantəkaya nyəŋku wule ké.

40 Ma Caa luyu nyəntu nté si mpa mpa pa ná Pəyaya má na pá mu ma tōm tō, pōntunaa i hiki weesuyu ŋku ku tēŋ tō, na maa feesi-weyε kantəkaya kuyaku wule.

41 Isu Yesu yōyotəyū mpu si inəyale kutəyōyū ŋku ku tiina isətāa tō, sese pə ta maya Yuta nyəma nté.

42 Tənaya pa tōma si: Isu Yosεfu pəyalu Yesu kεlε? Tə nyəma i caa na i too mεε. Ile ntiyi i yōyotəyi si unı i tiina isətāa?

43 Mporóy Yesu cō Yuta nyəma si: I taa miitina-m mpu.

44 Tacaa wei i tila-m tō i yaa wei, pōntu tike kōŋna ma kiŋ, na maa feesi-i kantəkaya kuyaku wule.

45 Iso kuyōyotutu tēləsəlaa ŋmaa tōm tənε si: Yəlaa tēna ká wεε Iso kusεyεsaa. Pə tō kε yəlaa tēna mpa pa nukəna Tacaa Iso na pá mu i kusεyεsətu tō, pa kōŋ ma kiŋ.

46 Ile pə taya isu nōyolu tēma Tacaa Iso ké nav se. Ye pə taya wei i luna Iso kiŋ tō unı i nana-i.

47 Tampāna kε ma heeliyi-mε yoo, maa cεsəyi, wei i mu ma tōm, pōntu tēma weesuyu ŋku ku tēŋ tōyō hikuyu ké.

48 Mayale kutəyōyū ŋku ku haaki weesuyu tō.

49 Mə caanaa caanaa tōyōna manna kε wəlaya tətū taa, pəyele pa səpa.

50 Ama kutəyōyū ŋku ku luna isətāa tō, ŋkuyō yolu i tōyaa i kaa si.

51 Mayale kutəyōyū ŋku ku tiina isətāa na ku haa weesuyu tō. Ye wei i tōyō kutəyōyū ŋku, pōntu ká wεε tam ké, u tasəyi səpu. Kutəyōyū ŋku maa ha tōyole ma mayamaya ma tōnyu nantu. Ma haaki-təyi si yəlaa tēna i hiki weesuyu.

52 Tənaya Yuta nyəma suu tō tō kε hōm na isəle kusεεmlε kε pa taa pa tike si: Isənaya unı i ká kpaya i mayamaya i tōnyu nantu na i ha-tu si tō tōyō?

53 Mporóy Yesu cōwa si: Tampāna kε ma heeliyi-mε yoo, maa cεsəyi, ye i ta tōyō Yulu Pəyaya má ma tōnyu nantu, na i ta nyōō ma caləm, i kaa hiki weesuyu kε ma mayamaya.

54 Ye wei i tōki ma tōnyu nantu na i nyōōki ma caləm, pōntu tēma weesuyu ŋku ku tēŋ tōyō hikuyu ké, na maa feesi-i sətāa taa ké kantəkaya kuyaku wule.

55 Pə taya pulu, ma tōnyu nantu kε kutəyōyū kuparŋku ké, na ma caləm kε konyōnyōm kupam tōtō.

56 Ye wei i tōyō ma tōnyu nantu, na i nyōō ma caləm, ma na pōntu tu wεε tēma taa ké.

57 Tacaa Iso wei i tila-m tō, i wēna i weesuyu, na i tōō kε ma wēna ma weesuyu tōtō. Pə tōō kε wei i tōyō-m, pōntu wēna weesuyu kε ma tōō tōtō.

58 Tōō, kutəyōyū ŋku ku luna iso tōyole. Ku ta kε ŋku mə caanaa caanaa ka tōyaa na kayana pa fεi tō. Ama ye wei i tōki kutəyōyū kōnε, pōntu ká wēna i weesuyu kε tam.

59 Kapənahum kε Yesu sεyεsa tōm tənεyε Yuta nyəma təkotile taa.

Tōm nti tə haaki weesuyu tō

⁶⁰ Waatu wei Yesu ifalaa nu tòm tәне тò, pa taa payale tòma si: Tòm tәне тò kəla kate. Awe ná pəsəyi tə nuu?

⁶¹ Yesu nawa si tòm tәне тò ta maya i ifalaa, ilena í tò-we si: Isu tòm tәне тò kəla-məyele yaa?

⁶² Na í ká kəo na í na Yulu Pəyaya má na má kpa a timpí maa wée tò, ilə isənayale í ká la?

⁶³ Isə Feesuyu haakəna weesuyu, yulu tənuyv kune kule ku waasəyi pulv. Tòm nti ma heela-me isəntə təyole Feesuyu nyəntv, na nti iní tə haakəna weesuyu.

⁶⁴ Paa na mpv, mə taa ləlaa u tuyvna-ti. (Pə taya pulv, hatoo kancalaya Yesu ka nyəma mpa pa kaa təkí i tòm tò. Halí i nyəma wei i ká lapí-i kəlməto tò.)

⁶⁵ Yesu səsə lənti si: Pə mayamaya pə təo ké maa heela-me si: Nəyolv kaa pəsi na í kəo ma cəlv, na pə tá kəna si Isə hana-i pə mpaav.

⁶⁶ Pə kpayav kuyanjv təyō Yesu ifalaa taa ləlaa yela-i, pa ta tasa-i tənuyv.

⁶⁷ Mporóy Yesu pəsə pa naanvwa na naale wei i kaasaa tō si: Na me se, mu tee mə nyəjv?

⁶⁸ Təyaya Siməy Piyee cəwa Yesu si: Tacaa, awe kin ke tu polo? Nyá tòm pee haakəna weesuyu ŋku ku tən tō ilə.

⁶⁹ Na pənente tə mūwa na tá te tá taa si n ké Yulu Nanjtv iní, na n luna Isə kin.

⁷⁰ Iləna Yesu naa tō i ifalaa si: Mə naanvwa na naale ine pə taya má ləsa-na-mə? Pécó mə taa ləlv ná ké iləyov.

⁷¹ Siməy Isəkaleeu pəyalv Yutaasi tòm ke Yesu yəyotaya mpv. Paa na i ké pa naanvwa na naale taa ləlv tō, kolv m iní i kəmma na í lapí-i kəlməto.

7

Yesu na i newaa pa tòm

¹ Pəle pə waali Yesu cəakaya Kalilee tetv taa. I luyv fəi Yuta tetv taa ké cəov. Pə taya pulv təo, Yuta nyəma pəkaya i kuyv.

² Yuta nyəma acima wəna pa yaa si coka acima tō a wəsaa.

³ Iləna i newaa tōm-i si: Kulí cəne na í polo Yuta na nyá ifalaa na təma nna n laki tō tətō.

⁴ Ye yolv caa si pá nyəmi-i u ŋmēsəyi i təma. Ye n laki təma anəyi mpv ilə, yele na yəlaa təna nyí-ŋ mēē.

⁵ Pə taya pulv, Yesu newaa mayamaya ná tá mv i tòm tətō.)

⁶ Mporóy Yesu cə-we si: Pə ta mayata-m na pécó. Ama ye mē, paa pəlee pə maya-məye.

⁷ Pə taya pulv, antulinya nyəma taa kaa kpana-mē. Ama pa taa kpaana má. Mpi tō, ma húləyi si pa koləpətv fəi teu.

⁸ Mu kpa tənaya acima. Ye ma, ma kaa polo. Pə taya pulv, pə ta mayata má.

⁹ Yesu təma-wəye heeluyv ke mpv iləna iní í saali Kalilee.

Yesu ke coka acima taa

¹⁰ Yesu newaa kəma na pá kpa acima təyov, iləna Yesu mayamaya polo. Ama i ta yele si nəyolv í nyí, i pola ŋməlav ké.

¹¹ Yuta nyəma pəkaya-i acima wē taa, na pá tənna təmaya pəsəyov si: Ilə ləye i wēē?

¹² Halí samaa wələtaya Yesu tòm ke pa taa pa tike ke səsəm. Ləlaa si: Yolv kupəŋ ké. Ləlaa si: Aai, i ké yolvəsvolv ké.

¹³ Paa na mpv Yuta nyəma səyontv təo nəyolv taa yəyotəyi təfoo.

14 Pə kəma na acima haya heku, ilena Yesu polo na í suv Iso təsele taa na í seyesəyi.

15 Mpróyó pə lapa Yuta nyéma ke piti, na pá təŋ si: Isənaya pə lapa na í nyi pə tənaya mpv pécó í ta la ceu?

16 Tənaya Yesu cə-we si: Nti ma seyesəyi isəntə tə, ma ta lu-təyi kəlupu. Ama wei í tila-m tə iní í hóləna-m-ti.

17 Ye wei í səəla Iso luyi nyəntə təŋyov, pəntu tike ka nyəna si ma kuseyesətu lina Iso kin yaa ma mayamaya ma kanjante ke ma lakəna.

18 Wei í lakəna í kanjante tə, í mayamaya í sam ke í pəekəyi. Ama wei í pəekəyi í tillu sam, pəntu nté tampana tə, pəpətu fəi í kin.

19 Ntəŋ Moisi hula-məye Iso seəv kəsəsutu təna na? Pécó paa mə taa kələm u təŋəyi-ti. Anha, na í caa í ku-m suwe?

20 Mpróyó samaa cəwa Yesu si: N nyəna aləyaa ke? Awe caa í ku-ŋ?

21 Tənaya Yesu cəwa si: Pə taya pulv, wule təli ma lapa təmlə səsəle natəli na piti kpa mə təna.

22 Moisi ná tə-məye pəlvov, (pəyele pə ta tu kev Moisi kin ke pə linaa. Ama hatoo mə caanaa caanaa kin ké,) na paa kuyaku kuhəesuyv wule í pələyi pəyaya ké.

23 Ye í pələyi pəyaya ke kuhəesuyv wule si pə taa kəə na í yəki Moisi kəsəsutu. Pəpe təə ké má waa yulv pilimile təcu ke kuhəesuyv wule na mu mu-m na pááná?

24 Í taa nyənəyi təə tike. Ama í təŋəyi tampana na pécó í yəŋətəyi.

Yəlaa lakí Yesu na piti

25 Yosalem nyéma napəli pa yəŋətaya si: Pə taya wei pa pəekaya si pa kuyi təŋəle?

26 Í nyəni ilé í mələa na í yəŋətəŋəna-we na u nyaŋna pulv, na pá suma. Isu tá səsaa mpe pa təŋ pa taa si í ké Mesii kele yaa?

27 Tə nyəmə si waatu wei Mesii ká kəə tə, nəŋəlv u nyəŋ í tē. Təfə ye pə kaasa iné ilé, tə nyəmə ilé í təlule mēe.

28 Yesu təŋna seyesuyv ke mpróyó Iso təsele taa, ilena í pəəsí-we na nəŋə səsaya si: Mə si í nyəma-m, na í nyəmə ma təlule yaa? Aai, ma ta kəə ma mayamaya ma kəntə se. Ama wei í tila-m tə í wēe na í ké tampana tə. Ilé mə ta nyəmi-í.

29 Ama ma, ma nyəma-í, pə taya pulv təə, í kin ke ma linaa, na iní í tilina-m.

30 Yəlaa luyi lapa si pá kpa-í, ilé nəŋəlv ta tu nin ke í təə, í wule ta tata tə pə təə.

31 Paa na mpv samaa iní í taa payalə mu Yesu təm na pá tē pa taa. Haləna pá təŋ si: Mesii í kəma í ká la piti təma na a kəli iné í nyəna na?

Pa tila filisinaa si pá kpa Yesu

32 Pə kəma na Falisanaa nu nti samaa miitiyi Yesu təə tə, ilena pá na kətəlaa səsaa pá tili filisinaa si pá polo pá kpa-í.

33 Tənaya Yesu təma si: Pə kaasa-m wēe naaleye mə heku ké, ilena má məli wei í ka tila-m tə í kin.

34 Í ká pəeki-m í kaa na-m. Pə taya pulv, í kaa pəsi na í kəə timpí maa wēe tə.

35 Tənaya Yuta nyéma pəəsə təma si: Leye Yesu ká polo na tē kaa na-í? Í ká polo Yuta nyéma mpa pa yawa na pá polo tuu Kələeki acaləe taa tə pa kin na í paasəna Kələeki nyéma yaa isəna?

36 Ye pə taya mpv, ntiyile í yəŋətəyi mpv si: Tu pəeki-í tə kaa na-í? Tə kaa pəsi na tē polo timpí í ka wēe tə?

Weesuyu ləm pusi təm

³⁷ Acima kuyaku kantəkaya nyəŋku ŋku ku ke kuyaku səsəu tə ku wule, Yesu səŋa iso na í kpaali si: Ye lukətu í wəna wei, pəntu í kəə ma kin na í nyəə.

³⁸ Wei í mu ma təm weesuŋu ləm pusi ká lukəna í taa na pá kpen, isi pa yəŋətuŋu Iso Təm taa tə.

³⁹ (Mpa pa mu Yesu paa kəə pá hiki Iso Feesuŋu ŋku tə, ku təm ke í yəŋətaŋa. Mpi tə, waatu iní Iso Feesuŋu taa kənta. Pə taŋa pulu, Yesu taa svuta í teeli taa tə pə təə).

Samaa fayav ke pa taa pa tike ke Yesu təə

⁴⁰ Samaa iní í taa yələa nu mpv, iləna pá tə si: Inəŋəle Iso kuyəŋətuŋu teləsulu wei tə.

⁴¹ Mpyóŋ ləlaa si: Mesii ké. Na ləlaa náá tən si: Kalilee ke Mesii ká luna?

⁴² Iso Təm takəlasí taa wəe si: Mesii ka wəe Tafiiti luləŋu taa tū ké. Petələhem timpi Tafiiti ka wəe təŋə í ká luna.

⁴³ Mpyóŋ samaa faŋa Yesu təə.

⁴⁴ Pa taa ləlaa luyə lapa si pá kpa Yesu. Ama nəŋəlu ta tū nin ke í təə.

Falisanaa səsaa laŋkpəsəŋ

⁴⁵ Mpyóŋ filisinaa mələ kətəlaa səsaa na Falisanaa pa kin na pələ pá pəəsí-wə si: Pepe təə ké í tá kəna-í?

⁴⁶ Tənaŋa filisinaa cəwa si: Tuu tə yulu nəŋəlu í ta yəŋətaŋa isi iní.

⁴⁷ Mpyóŋ Falisanaa pəəsə-wə si: I kpənnə-mə na í puyusi tətəŋə?

⁴⁸ Wulee í keesa tá səsaa yaa Falisanaa taa nəŋəlu na pəntu tənəŋi-í?

⁴⁹ Samaa wei í ta nyi Moisi kəsəsutu ke mpv tə, səntə nyəma ké.

⁵⁰ Falisanaa taa ləlu wei pa yaa si Nikotəm ná í ka pola Yesu kin ke ahoə tə, ilé í təma-wə si:

⁵¹ Aní í nyəmə si, ta kulapətu taa pə fəi si tə ku yulu təm ke mpv, na tə tá cəŋa na tə nu pə tənə na tə cəkəna mpi í wakələa tə.

⁵² Mpyóŋ Falisanaa cəwa Nikotəm si: Səse Kalilee nyəma mpeŋele na nyəŋa? Wiili Iso Təm taa na n ná, tuu tə Iso kuyəŋətuŋu teləsulu nəŋəlu ta tənə luu na Kalilee se.

[

⁵³ Pələ pə waali ké pa yawa na paa wei í məli í təŋaŋa.

8

Alv wasaŋkali təm

¹ Mpyóŋ Yesu ná kpa Olifinaa puyv.

² Təv fema iləna í kulí ləŋ ke tanəŋ tēe na í məli Iso təsēele taa na samaa tənə kəə í kin. Iləna í cəŋa na í sēyəsəŋi-wə.

³ Tənaŋa Iso Təm sēyəsələa na Falisanaa pa kəna-í alv nəŋəlu wei pa kpələa na í lakí wasaŋkalətu tə. Mpyóŋ pa səŋsa-í samaa həkə taa.

⁴ Iləna pá tə Yesu si: Tacaa, tə kpələ alv inə iní na í lakí wasaŋkalətu.

⁵ Moisi yəŋəta í kəsəsutu taa si, alv í lapa mpv pə taka, tə yaŋa-í pēe na tē ku-í. Nyá ná wə?

⁶ Pa nyəpa Yesu ke təm ke konyəpv ke mpyóŋ si pá hiki timpi paa tūna-í taali tə. Ama Yesu luŋaa na í ŋmaana mpəle ke aŋe.

⁷ Pa tənəna-í pəəsuyv iləna í kulí na í tə-wə si: Mə taa wei í nyəmə si tuu tə í ta lata isəŋətu, pəntu í caali-í pələ ləŋəv.

⁸ Iləna Yesu tasa luŋuyv na í ŋmaa aŋe.

⁹ Waatu wei pa nu tɔm tɛnɛ ɔlɛna, pɔ suu lɔɔlɔyɔ kɛ kɔlɔm kɔlɔm. Pɛ kpaɣaw sɔsaa na pɛ polo piya tɔ. Halɔ pɛ kɔɔ pɛ yele Yesu tike na alɔ unɔ, na ɔ sɛŋa tɛnaya tam.

¹⁰ Yesu kɔma na ɔ kɔlɔ ɔlɛna ɔ tɔmɔ-ɔ sɔ: Alɔ nyɔ, nyɔ yɔlaa mpe pa wele? Ntɔŋ nɔyɔlɔ ta la-ŋ pulɔ?

¹¹ ɔlɛna alɔ cɔ sɔ: Nn Tacaa. Yesu cɔ-ɔ sɔ: Tɛɛ, ma tɔtɔ ma kaa yɔyɔtɔ sɔ pɔ la-ŋ pulɔ. Ama taa tasa ɔsayatɔ kɛ.]

Yesu kɛ antulinya kɔkɔ

¹² Mprɔyɔ Yesu mɔla ɔ sɛyɛsɔyɔ taa sɔ: Ma wɛɛ kɛ ɔsu kɔkɔ ŋka ka naa yɔlaa tɔ. Ye wei ɔ tɔŋyɔ-ɔm, kɔkɔ ŋka ka kɔŋna weesuyɔ tɔ kaa naa-ɔ na ɔ tɔŋ. ɔ kaa fɛli sɛkpɛtɔyɔ taa kɛ nɔɔhɛle kɛ paa pɛcɔ tɔta.

¹³ Tɛnaya Falisanaa tɔma-ɔ sɔ: ɔsu n kɛɛsɔyɔ nyɔ tɔ tɔm kɛ mpɔ tɔ, pɛ fɛina nyɔyɔ se.

¹⁴ Mprɔyɔ Yesu cɔ-wɛ sɔ: Paa ma kɛɛsɔyɔ ma tɔ tɔm, tɔ wɛ tampɔna tɔyɔ. Pɛ taya pulɔ, ma nyɔmɔ timpi ma lunaa tɔ, pɛcɔ ma nyɔmɔ timpi ma puki tɔ. Ama mɔ ta nyɔ ma tɔlɔle, pɔyele ɔ ta nyɔ ma tɔpote.

¹⁵ Mɔ huɔki yulɔhɔɔle kɛ yem kɛ. Ama ma ɔlɛ maa huɔki nɔyɔlɔ tɔm kɛ ma taa.

¹⁶ ɔlɛ paa ma tɔ huɔwa, tampɔna tɔɔ kɛ. Pɛ taya pulɔ, ma fɛi ma tike tɔ se: Ama mɔ na ma Caa wei ɔ tila-m tɔyɔ.

¹⁷ Pa ŋmaawa mɔ kɔsɔsutɔ takɔlasɔ taa sɔ: Ye yɔlaa naale lɔsa aseeta kɔlɔm, pa aseeta unɔ ɔ wɛ tampɔna.

¹⁸ Ma, ma yɔyɔtɔyɔ ma tɔ tɔm na ma Caa wei ɔ tila-m tɔ, ɔlɛ ɔ yɔyɔtɔyɔ ma tɔm kɛ mpɔ tɔtɔ.

¹⁹ Mprɔyɔ Falisanaa pɔɔsa Yesu sɔ: Leyɛ nyɔ Caa unɔ ɔ wɛɛ?

Tɛnaya Yesu cɔ Falisanaa sɔ: ɔ ta nyɔ mɔ, pɔyele ɔ ta nyɔ ma Caa. Ye ɔ ka nyɔma-m, ɔ ka nyɔmɔ ma Caa tɔtɔ.

²⁰ Yesu yɔyɔtɔ tɔm tɛnɛyɛ ɔ sɛyɛsɔyɔ taa kɛ ɔsɔ tɛsɛle taa kɛ kɔcɔɔŋ tɔtɔle cɔlɔ. Na nɔyɔlɔ ta kpa-ɔ, ɔ wɔle ta tata tɔ pɛ tɔɔ.

Yesu tɔpote

²¹ Mprɔyɔ Yesu tasa-wɛyɛ heelɔyɔ sɔ: Ma tɛɛki na ɔ kɔ pɛɛki-m. Ama ɔ kɔ sɔ mɔ ɔsayatɔ taa. Mpɔ tɔ, ɔ kaa pɛsɔ na ɔ polo timpi ma puki tɔ.

²² Tɛnaya Yuta nyɔma tɔma sɔ: ɔ kɔ kɔ ɔ tɔ, yaa ɔsɔnayɔle ɔ tɔŋ sɔ tɔ kaa pɛsɔ na tɔ polo timpi ɔ puki tɔ?

²³ Mprɔyɔ Yesu tɔma Yuta nyɔma sɔ: Mɔ kɛ aɛ nyɔma kɛ. Ama mɔ, ma kɛ ɔsɔtaa tɔ. Mɔ kɛ antulinya unɛ ɔ nyɔma. Ama mɔ tɔ kɛ antulinya unɛ ɔ nyɔŋ.

²⁴ Pɛ tɔɔ inɔyɔ ma heeliyɔ-me sɔ, ɔ ka sɔ mɔ ɔsayatɔ taa. Ye ɔ ta tisi sɔ tampɔm ma wɛɛ, ɔ kɔ sɔ mɔ ɔsayatɔ taa.

²⁵ ɔlɛna pɔ pɔɔsɔ-ɔ sɔ: ɔlɛ n tɔ kɛ aweyɛ tɔkpɛm ye?

Tɛnaya Yesu cɔ Yuta nyɔma sɔ: Ma kɛ wei ɔ tɔm maa heela-mɛyɛ hatoo kancaalaya tɔ.

²⁶ Ma wɛna tɔm payɔle nti maa yɔyɔtɔ mɔ tɔɔ na nti maa huɔna-mɛ tɔ. ɔlɛ wei ɔ tila-m tɔ ɔ kɛ tampɔna tɔ, na nti ma nu ɔ kin tɔ, tɔ tike kɛ ma heeliyɔ antulinya taa.

²⁷ Pa ta cɛkɛna sɔ Tacaa ɔsɔ tɔm kɛ ɔ heeliyɔ-wɛ.

²⁸ Tɛnaya Yesu tɔma-wɛ sɔ: Waatu wei ɔ kɔ kpaasɔ Yulɔ Pɔyaya mɔ ɔlɛ, waatu inɔyɔ ɔ kɔ nyɔ sɔ, mayɔle wei unɔ tɔ. Na ɔ kɔ nyɔ tɔtɔ sɔ, maa lakɔ pulɔ na ma mayamaya ma kanɔkante. Ama nti Tacaa ɔsɔ sɛyɛsa-m tɔyɔ ma lakɔ.

²⁹ Wei ɪ tila-m tɔ ɪ we ma waali, ɪ ta yele-m ma tike. Mpi tɔ, ɪ luyɔ tɛɛ nyəntu kɛ ma laki.

³⁰ Yesu yɔɔta mpɔ ulɛna payalɛ mu-ɪ.

Yomaa na kasayampiya tɔm

³¹ M'pɔyɔ Yesu heela Yuta nyɔma mpa pa mu-ɪ tɔ sɪ: Ye ɪ tɔɲɔyɪ ma tɔm kɛ teu, ɪ ká pɛsɪ ma ifalaa na tampana.

³² Na ɪ ká nyɪ tampana, na tampana anɪ a ká cɛna-mɛyɛ mə yomle taa.

³³ M'pɔyɔ pɛle pa cɔ-ɪ sɪ: Tə kɛ Apələham lulɔyɔ kɛ, nɔɔlɔ taa kpa-tuyɔ yomle kɛ paa pɛcɔ. Ilɛ pepe cɛɔ kɛ n tɔɲ sɪ pu cɛ-tɔ?

³⁴ Tənaɔ Yesu cɔ-we sɪ: Tampana kɛ ma heeliyɪ-mɛ yoo, maa cɛsɔyɪ, wei ɪ laki isayatu tɔ, pɔntu pɛsa tɔ yom kɛ.

³⁵ Na yom ná we saɲa kɛ, ɪ fɛɪ cele. Ama təyaya pəyaya ná we tam.

³⁶ Ilɛ ye Pəyaya má ma hɛta-mɛ, mə yomle tɛma tampana tɛm kɛ.

³⁷ Ma nyɔmá sɪ ɪ kɛ Apələham lulɔyɔ nyɔma te. Paa na mpɔ, ɪ pɛɛkɔyɪ ma kuyɔ. Pə taya pulɔ, ɪ kisiyɪ ma kɔsɛyɛsɔtu.

³⁸ Nti ma Caa ná hula-m tɔɔ ma yɔɔtɔyɪ, na mu laki nti mə caa ná heela-mɛ tɔ.

³⁹ M'pɔyɔ Yuta nyɔma cɔ-ɪ sɪ: Aaɪ tá caa kɛlɛ Apələham. Tənaɔ Yesu cɔ-we sɪ: Ye tampana ɪ ka kɛ Apələham piya, isɛntɔ ɪ ka lakaya Apələham kulapɔtu mɛɛ.

⁴⁰ Anɪ tampana nna ma nu Isɔ kin tɔ, a tike kɛ ma heela-mɛ, pɛcɔ paa na mpɔ ɪ caa ɪ ku-m tɔkpem. Ilɛ Apələham ná taa la mpɔ.

⁴¹ Mə caa kulapɔtu kɛ ɪ laki.

Tənaɔ Falisanaa cɔ Yesu sɪ: Tə ta kɛ apalaa naalɛ piya se. Ama ta Caa kɛ kulɔm kɛ, inɔɔlɛ Isɔ.

⁴² Ilɛna Yesu tɔ Falisanaa sɪ: Ye tampana, Isɔ ka kɛ mə Caa, ɪ ka sɔla-m. Mpi tɔ, ɪ kin kɛ ma lunaa, na ɪ kɔntɛ kɛ ma kɔma. Ma ta kɔɔ ma mayamaya ma kɔntɛ. Ama inɪ ɪ tilina-m.

⁴³ Pə taya pulɔ tɔɔ kɛ ɪ cɛkɔɲana ma kuyɔɔtɔtu, ɪ caa tɔ nuw kɛ paa pɛcɔ tɔɔ.

⁴⁴ Mə Caa kɛlɛ Ilɔyɔ, na ɪ luyɔ nyəntu kɛ mə sɔla lapɔ. Hatoo kancaalaya ilɛ ɪ kɛ yulokulɔ kɛ, ɪ caa tampana tɔɲuyɔ kɛ paa pɛcɔ. Pə taya pulɔ, ɪ mayamaya ɪ ta kɛ tampana tɔ tɔ pə tɔɔ. Waatu wei ɪ yɔɔtɔyɪ pɔpɔtu tɔ, ɪ tənaɔlɛ tɔna. Mpi tɔ, ɪ mayamaya ɪ kɛ pɔpɔtu, na pɔpɔtu tɔna caa kɛ.

⁴⁵ Ye ma, tampana kɛ ma yɔɔtɔyɪ. Pə mayamaya pə tɔɔ kɛ ɪ muɔyɪ ma tɔm.

⁴⁶ Mə taa awe pɛsɔyɪ na ɪ hólɪ ma tɔpɛntɛlɛ? Tɔɔ, na ma tu yɔɔtɔyɪ tampana tɔ, pepe tɔɔ kɛ ɪ saɲ muɔyɪ?

⁴⁷ Wei ɪ kɛ Isɔ nyɔɲ tɔ, pɔntu nukɪ Isɔ Tɔm kɛ. Ama mə tá kɛ Isɔ yɔlaa napəlɪ, na pə tɔɔ inɔyɪ ɪ tu nukɪ.

Yesu Yɔɔta Apələham tɔm

⁴⁸ Tənaɔ Yuta nyɔma cɔ-ɪ sɪ: Pə taya isɛntɔ tɔɔ kɛ tu tɔma sɪ n kɛ Samalii tɔ, pɛcɔ n hii alɔyaa?

⁴⁹ M'pɔyɔ Yesu cɔ-we sɪ: Ma ta hii alɔyaa kɛ paa pɛcɔ. Ama ma Caa kɛ ma seeki. Na mɛ, mu nyənɔyɪ-m yem tɔkpataa.

⁵⁰ Pə taya isɪ má pɛɛkɔɲana ma mayamaya ma teeli kɛ ma ti. Nɔɔlɔ tɔyɔna-m teeli na ɪ haaki-m tampana.

⁵¹ Tampana kɛ ma heeliyɪ-mɛ yoo, maa cɛsɔyɪ, ye wei ɪ tɔkɔyɪ ma tɔm, pɔntu kaa sɪ.

⁵² Tənaɣa Yuta nyəma tōma Yesu si: Pəneyele tə nyəma təkpataa si n ké ɔɔyohilu. Apələham səpa, na Iso kuyəɔtutu teləsəlaa náa si tōtə, ɔlena náa tən si, wei í tōka nyá təm puntu kaa si?

⁵³ Ta caa Apələham ná səpa, ye mpɔ nyá hɔv si n kəla ɔɔyehle? Iso kuyəɔtutu teləsəlaa mayamaya ná səpa tōtə. ɔle n nyənəyi nyá təyi we?

⁵⁴ Mɔpɔy Yesu cōwa si: Ye maa tukayana ma təyi teeli, ɔle ma teeli unı ı taa ké pulv se. Ama ma teeli tulv nté ma Caa, wei mə tən si ı ké mə Iso tə.

⁵⁵ Pəyele inəyi í tá nyl. Ama má nyəma-ı. Haləna ye ma kpɛɛsaa si ma ta nyəmi-ı, ma pəsa pəpətu ke teitei isı mɛye. Ama ma nyəma-ı, na ma tənəyi ı kəheelitu na má laki.

⁵⁶ Mə caa Apələham lanle naa hɔlvma teu. Pə taya pulv təɔ, ı teelayaa si ı ká ná ma kənte. Na ı tu na-te, na pə heesi ı lanle ke teu.

⁵⁷ Tənaɣa Yuta nyəma cō-ı si: Nyá pusı ná ta tu tata nule na naanowa na ń tən si n təma Apələham ke nav na?

⁵⁸ Mɔpɔy Yesu cō Yuta nyəma si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cəsəyi tuu na pəcə pá ləl Apələham tə, ma wəe ké.

⁵⁹ Tənaɣa pa kpaya pɛɛ si pa yaki-ı. Ama Yesu ɔmelaa na í lu Iso təsəele taa.

9

Yulv wei pa lələna yulvmtv tə

¹ Yesu teekaya ɔlena í ná yulv wei pa lələna yulvmtv tə.

² Mɔpɔy Yesu ıfalaa pəɔsa Yesu si: Tacaa, apalv inɛ unı ı lapəna isayatu yaa ı caanaa na pá ləl-ı mpɔ?

³ Tənaɣa Yesu cō-we si: Pə ta ke isı unı ı lapəna isayatu yaa ı caanaa. Ama pə lapa mɔpɔy pəcə Iso toma nana nti ı ka lapı-ı tə tə kin.

⁴ Pə nəɣəsəna tə laki wei ı tila-m tə ı təma ke ilim taa. Pə taya pulv, ahoo caa yuyv, ɔle təmlɛ kaa wəe pəsuyv tətə.

⁵ Kuyɛɛɛ wei ı taa ma we antulinya taa cənɛ tə, mayale kəkə ɛka ka naa yəlaa tənə tə.

⁶ Yesu təma mɔpɔy yəɔtuyv, ɔlena í tə ntayama ke ate, na í lá teeliya, na í taa yulvm unı ı isɛ.

⁷ Na í təmı-ı si: Polo na ń san nyá isɛ ke Silowee lule taa. (Hətɛ tənɛ tə hɔwɛɛ wɛɛ si: Pa tilaa.)

Yulvm polaa na í san ı isɛ, ɔlena í məli na í naaki təcɛɛɛɛ.

⁸ Mɔpɔy yulvm cəlv nyəma mpa paa nyəma-ı lən si ı ké pala latv tə, pa təma si: Pə taya inɛ unı ı ka cakayana na í laki pala?

⁹ Lɛlaa si inəyi.

Lɛlaa si: Aaı pə taya unı, ı nəɣəsəle ké.

Ama apalv unı ı cōwa si: Ma mayamaya ké.

¹⁰ Tənaɣa pa pəɔsa-ı si: Isənaɣa n lapa na nyá isɛ anı a kuli?

¹¹ Mɔpɔy ı cō-we si: Apalv wei pa yaa si Yesu tə, unı ı lapəna teeliya na í taa ma isɛ, na í tə-m si má polo Silowee lule taa na má san ma isɛ. Ma polaa na ma san, ɔlena má svv nav.

¹² Tənaɣa pa pəɔsa-ı si: Leye apalv unı ı wɛɛ? ɔlena í cə si: Ma ta nyl.

Falisanaa pəɔsvyv ke yulvm waav təm

¹³ Mɔpɔy pa kpaya wei unı ı ka ké yulvm tə na pá pona-ı Falisanaa kin.

¹⁴ Pə taya pulv, kuyakv kəhɛsuyv wule ke Yesu lapa teeliya na í kulina apalv unı ı isɛ.

15 Pə tɔɔ inɪ ɪ mayamaya kɛ Falisanaa ná lɛla-ɪ pɔɔsɔvɔ kɛ isəna pə lapa na ɪ isɛ kuli tɔ. ɪlɛna yɔlɔm cɔ-wɛ sɪ: Teeliya kɛ ɪ taa ma isɛ, ɪlɛna má saŋ na pəne má naaki.

16 Tənya Falisanaa taa lɛlaa ná tɔma sɪ: Pə taya Iso kin kɛ apalɔ wei inɪ ɪ lakɪ mpɔ tɔ ɪ lunaa. Mpi tɔ, ɪ təŋəyɪ kuyakɔ kɔhɛsɔvɔ kiinɔ.

ɪlɛlaa sɪ: Ye ɪ ka kɛ isayav isənaya ɪ ka pəsaa na ɪ lá piti tɔma anɛ a takanaa kɛ mpɔ?

Hali pá caŋ pa faya pa taa pa tike.

17 Mɔpɔyɔ Falisanaa tasa yɔlɔ wei ɪ isɛ pə kula mpɔ tɔvɔ pɔɔsɔvɔ sɪ: Na nyá huɔki suweye apalɔ wei inɪ n tɔŋ sɪ ɪ kula nyá isɛ tɔ ɪ tɔvɔ? ɪlɛ ɪ cɔ-wɛ sɪ: ɪ kɛ Iso kuyɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ kɛ.

18 Ama Yuta nyɛma mɛ pa ta mu-tɪ sɪ apalɔ inɪ ɪ ka kɛ yɔlɔm kɛ na ɪ isɛ kuli, haləna pá kəna ɪ caa na ɪ too.

19 Na pá pɔɔsɪ-wɛ sɪ: Ntəŋ mə pəyaxa kɛ inɛ inəyɪ təkɛm na? Pɔcɔ ɪ tɔŋ sɪ ɪ lulə-ɪ na yɔlɔmtɔ yɛɛ? Tɔv, ɪlɛ isənaya pə lapa na ɪ naaki pəne?

20 Mɔpɔyɔ ɪ nyɛma ná cɔwa sɪ: Tə nyəma-ɪ sɪ tá pəyaxa kɛ-ɪ. Pɔcɔ tə lulə-ɪ na yɔlɔmtɔ.

21 Ama tə ta nyɪ isəna pə lapa na kayana ɪ naaki tɔ. Pəyele tə ta nyɪ wei ɪ kula ɪ isɛ tɔ. ɪ mayamaya ɪ ta kɛ pəyaxa, ɪ pɔɔsɪ-ɪ ɪ ká heeli-mɛyɛ isəna pə lapa tɔ.

22 Yɔlɔm nyɛma ná yɔyɔta mpɔ, mpi tɔ, pa see Yuta nyɛma. Pə taya pɔlɔ, Yuta nyɛma ka pɛɛla nəyɔ sɪ, ye wei ɪ tɛma ɪ taa na ɪ tisi sɪ Yesu kɛ Mesii, paa ləsi pɔntɔ kɛ pa təkotile taa.

23 Pə tɔɔ kɛ ɪ nyɛma ná tɔma sɪ: ɪ mayamaya ɪ ta kɛ pəyaxa, ɪ pɔɔsɪ-ɪ.

24 Mɔpɔyɔ Falisanaa tasa apalɔ wei ɪ ka kɛ yɔlɔm tɔvɔ yaa na pá tɔmɪ-ɪ sɪ: Ama na Iso tɔv yɔyɔtɪ tampana. Tə nyɛmá apalɔ inɛ ɪ tɔv sɪ ɪ kɛ isayav kɛ.

25 Tənya apalɔ inɪ ɪ cɔ Falisanaa sɪ: Ma ta nyɪ sɪ ɪ kɛ isayav yaa ɪ kɛ kɔpaŋ tɔ. Ama kɔlɔmtɔ tike kɛ ma nyɛmá sɪ, maa kɛ yɔlɔm na pəne pə taa ma naaki.

26 ɪlɛna pá pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pepeyɛ ɪ lapa-ŋ? Isənaya ɪ lapa na pɔcɔ nyá isɛ kuli?

27 Mɔpɔyɔ ɪ cɔ-wɛ sɪ: Ma tɛma-mɛyɛ heeluɔu na ɪ tá mu. ɪlɛ pepe tɔv kɛ ɪ caa ɪ tasa-təyɪ nuu? Yaa mə caa ɪ sɔɔsɪ ɪ ifalaa tɔv tɔtɔ?

28 Tənya Falisanaa tuu-ɪ na pá tɔ sɪ: Nyá kɛna yɔlɔ inɪ ɪ ifalɔ. Ama ta kɛ Moisi ifalaa kɛ.

29 Tə nyɛmá sɪ, Iso yɔyɔtəna Moisi. Ama pə kaasɔvɔ yɔlɔ inɪ tɔ, tə ta tu nyəm ɪ tɛlule.

30 Mɔpɔyɔ apalɔ inɪ ɪ cɔ-wɛ sɪ: Ama nti tə wɛ piti tɔyɔlɛ sɪ, mə tá nyɪ ɪ tɛlule, pəyele ɪ kula maya ma isɛ.

31 Tə nyɛmá sɪ Iso ɪ muɔɪ asayaa nɔɔsɪ. Ama wei ɪ tuyɪ-ɪ teeli na ɪ lakɪ ɪ luɔu nyəntɔ tɔ, pɔntɔ nəyɔ kɛ ɪ muɔɪ.

32 Tuu tɔ, tə ta nuɔta sɪ nəyɔlɔ kula yɔlɔ wei pa luləna yɔlɔmtɔ tɔ ɪ isɛ.

33 Pə tɔɔ kɛ ye apalɔ inɛ ɪ taa kɛ Iso nyəŋ ɪ taa pəsɪ na ɪ la pɔlɔ.

34 Mɔpɔyɔ Falisanaa cɔ yɔlɔm sɪ: Hatoo pa lulɔvɔ nyá tɔ, isayav tike kɛ nyá nyɛmá, na nyaa caa n sɛyɛsɪ ta na?

ɪlɛna Falisanaa tɔyɔnɪ-ɪ pa Iso tɛsɛɛle taa.

Isɛ nyɛma səkɛtɔvɔ

35 Mɔpɔyɔ Yesu nuwa sɪ pa tɔyɔna yɔlɔm inɪ, ɪlɛna ɪ kɔɔ ɪ suli-ɪ na ɪ pɔɔsɪ-ɪ sɪ: N mu Yɔlɔ Pəyaxa tɔm na?

36 Tənya yɔlɔm cɔ-ɪ sɪ: Taa, huli-m wei pa yaa mpɔ tɔ na má mu.

³⁷ Μπόγυ Yesu tōma si: N na-i μεε, ι μαγαμαγα κελε ma wei ma γαγυτəγəνα-η isəntə tō.

³⁸ Ilena yolum tō si: Taca, ma muwa. Na í lunji-i atē.

³⁹ Μπόγυ Yesu tōma si: Ma kōma antulinya taa cəneye si ma faki tampana nyōma na tasəkəle nyōma, na mpa paa naaki tō pá ná, na mpa pa naakaya tō pá yolumi.

⁴⁰ Falisanaa napəli paa we tēna na pá nukí tōm nti, ilena pá pəəsi Yesu si: Pə kpeɲna tá, tá ké yolumaa tətə?

⁴¹ Μπόγυ Yesu cə Falisanaa si: Ye tampana í ka ké yolumaa, í taa wena isayatu. Ama isi ι təɲyυ si í naaki tō, pə tō ké mə isayatu we tam.

10

Heen kaləkv tōm

¹ Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cəsəyi, wei í yela heen kaləkv nənəyɔ ke suunav na í ηmaana tiili tō na í suv tō, pəntv ké ηmulv na wakəllv ké.

² Ama wei ι təɲəyəna nənəyɔ na í suv tō, pəntv nté tiikulu.

³ Nənəyɔ təɲlv tələyi-i na í suv. Heen nyəmə ι nəyɔ. I kaləyi ι heen həla ke kolum kolum na í lukəna-i awali.

⁴ Waatv wei ι tɛɲ ι heen inι ι tənaya lunav tō, ilena í tɛɛ-i nəyɔ na heen naa tv ι waali. Pə taya pulv, ι nyəmə ι nəyɔ tō pə tō.

⁵ Ama ye kpai tv, ι kaa təɲ ílé, halι ι ká se-i səsəm ké. Mpi tō, ι ta nyι kpai nyəmə nəəsi tō se.

⁶ Yesu kəsə-wəye tənɛ inι. Ama pa ta cəkəna tə huwɛɛ.

Yesu kəna tiikulu kɔpaɲ

⁷ Μπόγυ Yesu tasa γαγυtaya si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cəsəyi. Maɣale heen kaləkv ηkv kv nənəyɔ.

⁸ Pa tēna mpa pa laala-m kəntɛ tō, paa ké ηmulaa na wakəllaa ké, heen ta tu nuna-wɛ.

⁹ Maɣale nənəyɔ, wei í təɲna ma tō na í suv, pu ya ι nyuyv. I ká suvki na í luki, na í hikiyi nyutv kɔpantv.

¹⁰ Nmυlvυ na ləntvυ na wakəlvυ tō tike ke ηmulv ná kəɲ. Ama ma kəmayə si ma heen í wɛɛ alaafəya taa ké tam təpəkɛɛɛ.

TILLAA TƏMLƏ

Kutubtu

Tillaa Təmle takəlaya wenna isu salaw wei i kaxa Laapaalənaa na Pəəli-wə pa kuŋmaŋmaasi həku taa tō. Ka taa ké pa kəesəyi-tuyv isəna Yesu Kilisiti Isə seelaa caala Yuta nyəma taa na piitimnaa taa tō.

Yuta nyuyv nyəma na Lom nyəma pa tv kancaalaya Isə seelaa ke wahala ke səsəm. Pəəli ka ké wahala toləa mpe pa taa ləlv wei Isə layasa tampana layasuyv tō si i kpaali Laapaali Kuŋaŋ ke piitimnaa lələa. Takəlaya nke ka kəesa-tv tətəyō Pəəli cəənav ke Laapaali Kuŋaŋ ke tətə taa.

Isəna pa faxa Tillaa Təmle takəlaya tō:

Feesuyu Nanjtu tanuyv, titite 1

Aseeta nyəma ke Yosalem taa, titite 2-7

Aseeta nyəma ke Yuta na Samalii taa, titite 8-12

Pəəli təmle, titite 13-28

Feesuyu Nanjtu ka tii tillaa səsaa tō

¹ Ma yolv Teufili, ma takəlaya kancaalaya nyəŋka taa ma kəesa mpi mpi Yesu caala lapv tō, na nti nti i seyesa pə kpayav kancaalaya,

² na pə suna kuŋaŋku i kpa isə tō. Na pəcō Yesu kpa isə tō, i ka heelina Feesuyu Nanjtu tōŋ ke mpi i caa si yələa mpa i ləsaa si i tillaa tō pā la tō.

³ Yesu səm waali i lukaya i tillaa tō, na i hóləyəna-weyə yaasinaa payale taa si i fema. Hali kuyeyŋ nule taa təcu ké Yesu lukaya i tillaa tō na i laki-weyə Isə Kawulaya waasv.

⁴ Mṗóyó kóyaku nakoli Yesu na i tillaa pa caxaa na pā təŋna təyōv. Təŋaya i heela-wə si: I taa hatələna Yosalem. Ama i keŋna mpi Tacaa ka tōma si i ká ha tō, kucəəv ŋku kv təm maa heela-mə tō.

⁵ Mpi pə tō tō, lom mayamaya ke Yohaani naa səna yələa ke Isə lom. Ama ye me ilə, pu la wəe naale tō Feesuyu Nanjtu mayamaya ke paa keli na pā sə-mə.

Yesu kpa isə

⁶ Mṗóyó Yesu na mpa paa kota mpv tō pa pəəsa-i si: Tacaa, ye mpv pəneyele n ká tayan i seyeŋ kawulaya nkeye kusuyv na?

⁷ Təŋaya Yesu cō i na mpa paa kota mpv tō si: Pə taya si mu nyəna kuyeyŋ yaa waatvnaa mpa Tacaa mayamaya sūna i tōŋ tō se.

⁸ Ama kuŋaŋku Isə Feesuyu Nanjtu ka tii mə tō tō, i ká hiki toma na i hólí pə təna mpi i nana mə isəpee tō pə tampana ke Yosalem, na Yuta, na Samalii pə tətəvnaa təna taa. Haləna pə polo pə tala antulinya tənasi təna təpai.

⁹ Yesu tema mṗóyó yəyətuyv, iləna pə kpaasi-i isə na pā nyənəyi-i mpv. Haləna puləpv isu ŋmuntuyv kəə pə tak i tō, pa ta tasa-i nav.

¹⁰ Yesu kpa isə na i tillaa wəe na pā təŋna nyənuyv təpiŋŋ ke mpv, ilə pa tuta apalaa naaleye pa cəlyəle na pā suu wontu kuhələmtv.

¹¹ Na apalaa mpe pā pəəsi tillaa si: Kalilee nyəma mə, pepe tō ké i səŋaa na i nyənəyi isə ké mpv? Yesu wei pə ləsa mə həku na pə kpaasi-i isə ké isəntō tō, i ká te na i məli mṗóyó teitei isu i na-i na i kpaaki isəntō tō.

¹² Μπόγύ tillaa kula tuŋ wei pa yaa sı Olifinaa tɔ ı puyɔ ŋku kɔ kin paa wɛɛ tɔ na pá məli Yosalem. Puyɔ ŋku na Yosalem pə fɛi pooluŋ. Pə ta kəli kilomɛɛtəli kolum.

¹³ Pa talaa, ɪlɛna pá kpa pa ɪsɔtaa kutuluɣu ŋku kɔ taa paa suukaya tɔ. Mpa pa suukaya tɛna tɔyɔlɛ Piyɛɛ, na Yohaani, na Saaki, na Antəli, na Filipu, na Tomaa, na Paatɛlemii, na Matiyee, na Aləfɛ pəyalɔ Saaki, na Siməŋ wei ı kɛ mpa pa lukaya sı pa mɔyɔ pa tɛtu tɔ pa taa lɛlv tɔ, na Saaki pəyalɔ Yuti.

¹⁴ Pa tɛna pa kotaya təntəmlɛ kɛ tam na pá səlɛməyɔ ɪsɔ. Pa taa ka wɛ alaa napəli, na Yesu too, na Yesu newaa.

¹⁵ Kuyɛɛŋ unı ı taa, kuyaku nakəli yəlaa kotaa, halı pa tala ɪsu yulɔnyɔɔŋ nuɔɔwa na hiu (120). ɪlɛna Piyɛɛ kəli na ı səŋ ı taapalaa mpe pa hɛkɔ na ı tɔ sı:

¹⁶ Ma taapalaa mɛ, tɔm nti ɪsɔ Feesuyɔ Nanŋtu ka tu Tafiiti nəyɔ taa na ı yɔtɔti, na tɔ wɛ ɪsɔ Tɔm takəlaya taa kɛ Yutaası wei ı tɛɛ Yesu kpalaɛ kɛ nəyɔ tɔ ı tɔm tɔ, pə wɛɛ kɛ sı tu la.

¹⁷ Yutaası unı ı ka kɛ ta taa lɛlv, na tá na-ı tu kpenta təmlɛ tənɛ tɔ taa.

¹⁸ Apal unı, waatu wei ı tɛma tɛtu yapu na ı tulum liyitee anı tɔ, ı polaa na ı hoti tɔ taa kɛ ı nəyɔ tɔɔ, na ı lotu tɔli, na ı taa lotu ya na tɔ ŋmaa.

¹⁹ Tɔm tənɛ tɔ yɛka Yosalem nyəma tɛna kin, haləna pá ha tɛtu ntəyɔ hətɛ na pa tɛ taa sı: Akeletama. Caləm tɛtu kɛ pa yaa mpv na pa tɛ taa.

²⁰ Pa ŋmaa Yontu takəlaya taa sı:

ɪ təyaya ı təkı kaav.

Nəyɔlv ı taa kvsı-kɛ.

Na lɛntı tɔtɔ sı:

Nəyɔlv ı lɛɛtı ı lɔntɛ.

²¹⁻²² Ye mpv pə wɛɛ sı mpa pa təŋaya-tuyɔ waatu wei tá na Tacaa Yesu tɔ cəkaya tɛtɔnaa tɔ, pa taa nəyɔlv ı sɔɔsı tá tɔɔ, na tá na-ı tɔ hólı Tacaa Yesu səpu na ı fɛ tɔ pə tampana. Puntu unı ı ká wɛɛ wei kuyɛɛŋ tɛna ı ka wɛ tá waalı kɛ pə kpayav Yohaani sɔv Yesu kɛ ɪsɔ lum tɔ, haləna kuyayku pə ləsa-ı tá hɛkɔ na pə kpaası-ı ɪsɔ tɔ.

²³ Μπόγύ pa ləsa yəlaa naale, Yosɛɛfu wei pa yaa sı Paasapası na pá cuɣusi-ı sı Yutusi tɔ, na Matiyası.

²⁴ ɪlɛna pá səlɛmı sı: Tacaa, nyá nyəmma yəlaa lotunaa, hólı-tuyɔ yəlaa panɛ pa naale pa taa wei n ləsaı sı ı la tillu,

²⁵ na ı paasəna təmlɛ nte Yutaası yelaa na ı tɛɛ ı nyəŋku tɔ.

²⁶ Təŋaya pa tɔ tɛtɛ na pə kpa Matiyası, na ı sɔɔsı tillaa naanɔwa na kolum unı ı tɔɔ.

2

Feesuyɔ Nanŋtu tiuu

¹ Μπόγύ pə tala Pentakonta acima wule, ɪlɛna ɪsɔ sɛɛlaa koti pa tənaya təntəmlɛ.

² Pə tasaa ɪɛ, kəkɛtɛ natəli, ɪsu heelim sɔsɔɔm makuyɔ tɔ, luna ɪsɔtaa kɛɛ, na tɔ nyaləna təyaya ŋka ka taa paa wɛ mpv tɔ.

³ Μπόγύ pulɔpɔnaa lu pa tɔɔ na pə nəyəsəna ɪsu kəkɔ nsəma. ɪlɛna pulɔpɔnaa mpe pá ya na pá caya paa wei ı tɔɔ kɛ kolum kolum.

⁴ Təŋaya Feesuyɔ Nanŋtu haya pa tɛna pa taa tɔmamam, na pá suv piitim lɛmpı tɔm yɔyɔtuyɔ, na nti Feesuyɔ tu pa taa tɔ ntəyɔ pa yɔyɔtaya.

⁵ Pə pamna mpa pa təŋəyɔ ɪsɔ mpaav kɛ teu tɔ pa luna antulinya tɛna taa na pá wɛ Yosalem kɛ waatu unı.

⁶ Yəlaa mpe pa nu kəkətə nté tə tan, iləna pá koti səsəm. M'póyú pə lapə-weyə ha, pə taya pulu, paa wei i nukaya Iso seelaa yəyətəyənə i tē taa.

⁷ Tənağa pa kpa nəəsı na pə la-weyə piti, na pá tə sı: Isu Kalilee nyəma tike yəyətəyənə isəntə.

⁸ İle pə lapə isəna na paa tá taa wei i nukı pa yəyətəyənə i tē taa?

⁹ Anı tá taa cənə mpa pa luna Paatı tetu tə pa wēē, Metii na İlam pə nyəma ná wēē, Mesopotami nyəma ná wēē, na Yuta na Kapatəəsı pə nyəma, na Pəh nyəma na Asii tetu nyəma,

¹⁰ Filicii na Pamfili pə nyəma, na İcipiti nyəma na Siləenı cəlb Lipii tetu həxəlyu lənku nyəma, na pə kaasa lələa mpa pa luna Lom tə.

¹¹ Yuta nyəma siyisiyi wēē, na pə kaası mpa pa suv Yuta nyəma İsəsele kə kusuv tə, na Kələeti nyəma na Alapv nyəma. Paa na mpv pa tu kəsəyi Iso təma səsəna təm na tá təmnəa waanı waanı taa, na tə nukı tá tənə.

¹² Pə təmsa pa tənə, pa ta nyı nti paa yəyətı tə. İləna pá pəsəyi təma sı, təm tənə ntiyile mpv?

¹³ Ama lələa ná wona-wē, na pá tə sı suləm puna-wē.

Piyee waasv

¹⁴ Tənağa Piyee na tillaa lələa naanəwa na kuləm inı pa kulaa na pá səh iso. İləna Piyee yəyətəna samaa na nəyə səsaya sı: Ma Yuta nyəma mē, na mpa mē mə kəma Yosalem kə kəkəm tə, i tu nkpaŋh na i cəkəna teu kə nti ma heeliyi-mē tə.

¹⁵ Pə taya suləm kuyəna yələa panə inı isu i huxkı tə. Pə taya pulu tə, pə kələ tanah.

¹⁶ Ama nti Iso kuyəyətutu teləsəlv Sowēli ka yəyətəa tə, nti tə mayamaya tə lakəna saŋa.

¹⁷ Iso yəyətəa sı:

Nti maa la kuyēh kantəkəya nyəh taa təyələ.

Maa tisi ma Feesuyu kə yələa tənə tə.

Mə pəyalaa na mə pələa ká na nti

tu la cele tə na pá yəyətı.

Pu hólı mə ifepiya kə təmnəa na pá nana pa isəpee.

Na mə kəkpatələa ká toosi toosee.

¹⁸ Tampana tə, maa tisi ma Feesuyu kə ma təmlə nyəma,

apalaa na alaa nyəma, pa tə kə kuyēh inı i taa.

Paa ná nti tu la cele tə na pá yəyətı-tı.

¹⁹ Maa la kəkəlv nyəmnəa kə hatoo isətnuyv taa,

na piti təma kə atə.

Caləm na kəkə na nyəsı səsənsı ká nyala.

²⁰ İlim ká sı təkpitii.

İsətv ká seē isu caləm.

Pə tənə pu la mpv na pécó pə tala

Tacaa kuyaku səsəŋkv teeli nyəŋkv nkı.

²¹ Pə na pə mpv tə yələa tənə mpa

paa yaa Tacaa hətə tə paa tıvı-tı.

²² İsəyeli nyəma mē, i nu nti ma heeliyi-mē tə. Nasaləti Yesu kə yəlv wei i səsəntu Iso hólı-mē təyə. Pə taya pulu, Yesu nin kə Iso lapəna piti təma na səyəntu təma na Iso kəkəlv nyəmnəa mpa i hólá mə həkv taa tə. Isu mə mayamaya i nyəm pə tənə tə.

²³ Na yəlv inəyi Iso kpəyaa na i cələ-mē isu i ka huv i taa na i tə pə pələ sı i ká la tə. Ama mə ku-i, mə yelina na yələa asayaa kamı-i səm tesika tə.

²⁴ Ama İso yəka səm toma na í feesi-ı. Pə taya pulu, pə fəi sı səm í lapı-ı pulu cəcəka.

²⁵ Tampəna, Tafiiti yəğəta Yesu ını ı təm ke mpv sı:
Ma naakaya Tacaa ke tam ké ma cələğə.

İ ka səğa ma waalı ké sı má taa selina pulu.

²⁶ Pə təə ké ma laakalı caya təntəmlə ke teu,
na lañheele kuyv-m ma yəğəta taa.

Paa ma ké yulu na maa sı tə,
ma cəyana tēlvu.

²⁷ Pə taya pulu təə,

İso nyá n kaa lə-m yem ké atətəle taa.

N kaa yele sı nyá yulu má má tu səğ

paa pəcə mayamaya.

²⁸ N hula-m weesuyu mpaan.

N ká wē ma kin na n̄ hüləsəği ma lañle ke teu.

²⁹ Apalaa mə, í yele má tüləsi-məğə tá ləñce Tafiiti təm təceicei sı, ı səpa na pá pimi-ı, na ı pələav wē tá hekə ke haləna səğa.

³⁰ Tafiiti ını ı ka ké İso kuyəğətətə tələsulə ké na í nyəmə teu sı, İso ka təma nti na tuunav sı ı ká lapı-ı tə pu la. Səsi Tafiiti luləv taa tu nəğəlv ká təğəna kawulaya n̄ka Tafiiti ını ı ka təyaa tə.

³¹ Hatoo ləñ Tafiiti nawa mpi pu te na pə la tə. Pə təə ké ı yəğəta Mesii səpu na í fe tə pə təm sı:

Pa ta lə-ı yem ké atətəle taa.

İ ta tu səğ paa pəcə mayamaya.

³² Yesu wei ını ı təm ma yəğətəği isəntə tə, İso feesa-ı, na tá tənə tə nana tá isəpee təkelekele.

³³ İso kusa ı nyuvu na í cəyası-ı ı kəñkəñ taa. Ulena í kpaya Feesuyu Nan̄ntu, wei ı ka təma sı ı ká ha tə, na í cələ-ı. Na Feesuyu Nan̄ntu inəği Yesu tisa tá tənə tá təə, na í tən̄na nav na nuu ke isəntə.

³⁴ Pə taya isı Tafiiti mayamaya ná kpa isə se. Ama paa na mpv ı yəğətaa sı:

Tacaa İso heela ma Səso sı:

Caya ma kəñkəñ taa.

³⁵ Haləna má kəna nyá kolontunaa,

na n̄ loosi nyá nəəhe ke pa təə.

³⁶ Pə wē sı İseyeli yəlaa tənə ká nyı teu təkpataa sı, Yesu wei í kama səm tesika təə tə, inəği İso lapə Səso na Mesii.

³⁷ İseyeli nyəma nu təm tən̄e Ulena pa lañə pəsi səsəm, na pá pəəsi Piyee na tillaa ləlaa sı: Ta taapalaa mə, isənaya pə wē sı tə la ilē?

³⁸ Tənaya Piyee cə-wē sı: Ulə mə isəğatv na í lağası həwē, na pá yaa Yesu Kilisiti həte na pá səna paa mə taa wei ké İso ləm, na pə husı mə isəğatv. Ulena í hiki İso kucəv səsəv n̄ku ku ké Feesuyu Nan̄ntu tə.

³⁹ Pə taya pulu təə, mə na mə piya na hatəlaya nyəma ke İso təma sı ı ká ha, í tu laalaa na í yaa wei te, ilē í hikaa ké.

⁴⁰ M̄pəğ Piyee tasa İseyeli nyəma ke təm payale ke heeluyu tətə, nti tu səna-wē na tə səsı-wēğə apalutv tə. Səsi, í ləsi mə təği yəlaa letaa pane pa taa na í tulı-tı.

⁴¹ M̄pəğ İseyeli nyəma taa yəlaa tuutuuma mv Piyee təm na pá sə-wēğə İso ləm. Kuyanku, mpa pa svv İso sēv tə, pa nyəñ tala isı iyisi tooso (3000).

⁴² Pa isələ ka sēna tillaa kuseğəsəv ke nuu, na pa təğaya təma na lañhuləmlə ke səsəm. Pa təkaya təntəmlə ke tam, na pá puki İso sələmvu pu sə nəğəlv.

İso seelaa cakəle

⁴³ Tillaa lakaya piti təma na İso kəkələ nyəmnaa, na pə kpaa paa wei ké səyontu.

⁴⁴ İso seelaa təna ka wəna nəyo kulmaya, na pa kpentaya mpi mpi pa wəna tə.

⁴⁵ Pa peetaya pa tetənaa na pa wontunaa na pá kotiyi pə liyitee ke təntəmlə, na pə caala pa taa wei pa waasəna-ı.

⁴⁶ Pa təna paa kotaya paa ifemle nteye İso təseelə ke İso sələmuyv pu soə yulv. Ye pa saa-weye pa teesi taa, təntəmlə ke pa kotiyi na pá təkı. Lanhlulmle ke pa təkayana pa təyənasi, na pa taa hətəna təma.

⁴⁷ Na pá saŋ İso, na yəlaa təna laŋa həənə-we. Paa kuyanŋku Tacaa səsəya pa kpekəle təo ké mpa mpa pa nyəŋ pə yapa tə.

3*Kaakalaya hika nəəhe*

¹ M'p'uyó kuyaku nakulı Piyee na Yohaani pa pukaya İso təseelə ke ilim kpiluyv sələmuyv.

² Apalv nəxəlvuyv pa lələna kaakalətv, na pá pukina-ı na pá sukı İso təseelə səsəle nənəyo ŋka pa yaa sı Canəm Nənəyo təyo paa kuyaku ŋku sı í sələməyi İso təseelə taa svulaa ke liyitee.

³ İ nawa Piyee na Yohaani pa svukı İso təseelə taa, iləna í sələmı-we sı pá ha-ı pulv.

⁴ M'p'uyó Piyee na Yohaani pa nyəna-ı təpiŋŋ. İlena Piyee təmi-ı sı: Paasəna cəne.

⁵ Tənağa kaakalaya paasəna-weye teu, na ka teelayaa sı paa ha-keye pulv.

⁶ M'p'uyó Piyee təma-ke sı: Ma feina liyitee sı maa ha-ŋ. Ama maa ha-ŋ mpi ma wəna tə. Na Nasaleti Yesu Kilisiti tən taa kulı na í tə.

⁷ İlena Piyee siisi na í təkı kaakalaya na niŋ ntəyən, na í kusı. Tənağa kaakalaya nəəhe na ka nəcəwasi kpa tən ke kpakpaa.

⁸ M'p'uyó ka kulaa təhapa na ká tii ka nəəhe təo, na ká səŋ təye na ká niki tənte, na ká na tillaa səsaa pá kpenti na pá svv İso təseelə taa. Na ká tən na ká ŋmaaləyi na ká saŋ İso.

⁹ Samaa təna ná ka tənte na ka İso sam.

¹⁰ Pa kəma na pá cəkəna sı ŋke ka cakayana İso təseelə Canəm Nənəyo kiŋ na ká sələməyi liyitee, iləna səyontu na piti la-we na isəna ka hika nəəhe tə.

Piyee waasv ke İso təseelə taa

¹¹ M'p'uyó kaakalaya ŋke ka nyəna Piyee na Yohaani ke tam. M'p'uyó piti kpa samaa ke səsəm, iləna pá watı Piyee-we pa təo ké sakaya səsəya ŋka pa yaakaya sı Salomən sakaya tə ka te.

¹² Piyee ná mpv, iləna í tə samaa sı: İseyeli yəlaa me, pepe təo ké apalv iné ı kuluyv tə pə cekı mə laŋa? Na pepe təo ké í nyənəyi-tv isı tá mayamaya tá tən yaa tá İsəseelə teu napəli pə yelina na apalv iné í tən?

¹³ Apəlaham na İsaaka na Yakəpv pa İso, wei ı ké ta caanaa caanaa İso tə, ı kusa ı təmlə tv Yesu nyuyv. Ama me mə tv-ı tənənaa niŋ taa. Pəle pə waalı Pilatı luyv lapa sı ı yeki-ı tə, mə tayanna kisuyv.

¹⁴ İ kisa yulv kəpaŋ tampaŋa təylv inı, na isayav kpitikpiti ké í səələa na í sələmı Pilatı sı í təl-məye ilé.

¹⁵ M'p'uyó pə lapa na í yele na pá kv weesuyv halv. Ama İso ná feesa-ı na tə nana tá isəpee.

¹⁶ Yesu inı ı mayamaya ı ton taa na taa temnav ke-ı yelina apalı inı ı kulaa. I nyoma-ı na inı ı səjna mə isentaa isəntə. Taa temnav ke Yesu yelina apalı inı ı wəna ı ti təmammam na mə tənə ı naaki mpv.

¹⁷ Təv, ma nyəma mə, ma nyəma teu sı mə na mə səsaa ı taa cəkəna təyo ı lapa Yesu inəyi mpv.

¹⁸ İle təm nti İso yelaa na İso kuyəyətutv teləsəlaa tənə kpaalı hatoo ləh taa, sı ı Mesii ká təyo kunyəh tə, nti inı tə mayamaya ke ı yelaa na tə lá.

¹⁹ Pə tət tə, ı lə mə isayato na ı layası hūwəe, na ı pəsəna İso tət. İlena ilé ı tayanı mə təwakəllənaa.

²⁰ İle Tacaa ká ha-meyə kuyəeñ wei ı taa pu waası-mə tə, na ı kəna Mesii wei ı ka ləsa hatoo ləh na ı sı-mə tə. Mesii inəyəle Yesu.

²¹ Ama pə wəe ké sı Yesu Kilisiti ı caya isətaa, haləna pə tala waatu wei paa tayanı pə tənaya kufam pəsuyv, isı İso ka təm yeluyv ke hatoo ləh na ı kuyəyətutv teləsəlaa kupama yəyətı tə.

²² Halı Moisi mayamaya ná yəyətı ı təm ke mpv sı: Tacaa mə İso ká kəna-meyə İso kuyəyətutv teləsəlv nəyəlv wei ı wə isı má, na ı ká wəe mə mayamaya mə piitim tv, na ı ká təh tə tənə nti ı ká heeli-mə tə.

²³ Ye wei ı ta nuna İso kuyəyətutv teləsəlv inı, paa ləsi pəntv ke İso yəlaa taa na pə kv-ı.

²⁴ İso kuyəyətutv teləsəlaa mpa pa tənə pa yəyətı pə kpayav Samiyəli na ı waalı nyəma pa loonja nke ka tənaya mpv tə, pa yəyətı kuyəeñ inı inı ı təm.

²⁵ Mpi İso ka təma sı ı ká ha na İso kuyəyətutv teləsəlaa nmaa pə təm tə, meye ı təma sı ı ká la. Halı mə təm ke İso ka yəyətı saa wei ı na mə caanaa caanaa paa sı təmaya nəəsı tə. Waatu inəyi İso təma Apələham sı: Nyá piya tət ké maa la ate yəlaa tənaya kupantu.

²⁶ Pə tət ké İso ləsa ı təmle tv tə, mə cəlyə ı laaləna-ı kənav. I kəna-meyə-ı mpyəy sı ı la-meyə kupantu, sı ı layası-mə na paa wei ı yele ı yaası isayav.

4

Pa yaa Piyee na Yohaani ke nənyə

¹ Piyee na Yohaani pa tənəna samaa ke yəyətənav ke mpv, iləna kətəlaa na İso təsəele tanlaa nyuyv tv na Satusee nyəma pa tala.

² Mpyəy pə sala-wə. Pə taya pulv tillaa səsaa naale ná seyesaya samaa sı Yesu fema. Mpv tə sətəa ka tə na pə fe.

³ Tənaya Yuta nyəma kpa-wə na pə təkı-wəye saləka, sı pə fema ilə paa cəkəna. Pə taya pulv, saa inı tə pu tēma taanuyv.

⁴ Paa na mpv mpa pa nuwa Piyee faaci tə, pa payale mūwa. Haləna mūlaa mpe pa taa apalaa tapa isı iyisi kakpası (5000) ke mpv.

⁵ Tev fema, iləna Yuta nyəma səsaa na nyuyv nyəma na İso Təm seyesəlaa səsaa, pa koti Yosalem.

⁶ Pə kpayav isı kətlv səsə Ana, na Kayifi, na Yohaani, na Alekəsantəli-wəye mpv na kətlv səsə lūlyv nyəma tənə.

⁷ İlena pə ləsi tillaa səsaa na pə kəna-wəye pa hekv taa, na pə pəsə-wə sı: Mpi inı ı lapa isəntə tə, awe heela-mə sı ı la mpv? Na awe ton taa ké ı tu lapəna mpv?

⁸ Tənaya Feesuyv Nanəntv ton kuləna Piyee na ı tə-wə sı: Təv, tətə səsaa na nyuyv nyəma mə,

⁹ saña pa pəsəyi-tuyv kupantu nti tə lapa kaakalaya tə tə təm, na isəna tə lapa na ká kulı tə.

¹⁰ Ille pə wɛɛ sɪ ɪ nyɪ tɔm ntəxɪ mə tənə. Isɛyɛli yɛlɔa tənə ɪ nyɪ-tɪ tɔtɔ sɪ, Nasalɛti Yesu Kilisiti wei ɪ kama sɛm tesika tɔɔ na lɔɔ feesi-ɪ tɔ, ɪ tɔŋ taa kɛ yɔlɔ ɪnɛ ɪ hika ɪ tɪ na ɪ naa-ɪ mə hɛkɔ taa kɛ ɪsɛntɔ.

¹¹ Na Yesu ɪnɪ ɪ tɔm kɛ pa ŋmaawa lɔɔ Tɔm taa sɪ:

Nmalaa mɛ, ɪ ka lɔwa pɔlɛ nte tɔ,
ɲɛ tɔ pəsənə nteyɛ kite tɛɛ pɔlɛ sɔsɔɔlɛ.

¹² ɪ tike təkɔŋ ɪ yakənə yɛlɔa nyɔŋ. Pə taɣa pɔlɔ, hətɛ tənɛ tɔ paasi, lɛntɛ fɛɪ antulinya tənə taa nte lɔɔ hɔla yɛlɔa sɪ tɔ yaa-tɛ na pɔ ya tɔ nyɔŋ tɔ.

¹³ Mɔpɔyɔ kotuyɔ sɔsaa mɛ pa nawə ɪsənə Piyɛɛ na Yohaani pa yɔɣɔtənə apalutɔ tɔ, ɪlɛnə piti kpa-wɛyɛ sɔsɔm. Pə taɣa pɔlɔ, pa mayamaya pa nyəmá sɪ Piyɛɛ na Yohaani pa kɛ yɛlɔa kɛ yem kɛ, pa ta la cɛu nɔɣɔlɔ. ɪlɛnə pɔ tɔɔsɪ sɪ paa kɛ Yesu tɔŋlaa.

¹⁴ Pɔcɔ yɔlɔ wei ɪ ka hika ɪ tɪ tɔ, ɪ sɔŋa pa ɪsɛntaa tənə. Ille pa ta nyɪ nti paa yɔɣɔtɔ tɔ.

¹⁵ ɪlɛnə kotuyɔ sɔsaa tɔ Piyɛɛ na Yohaani sɪ pɔ lu tɔhɔvɛ taa. Pə kaasa mɛ ɪlɛnə pa niki tɔ saawala.

¹⁶ Sɪ: ɪsənaya tii lana yɛlɔa panɛ ɪnɪ? Pə taɣa pɔlɔ, Yosalem yɛlɔa tənə tɛma nyəm sɪ mɛ pa lapənə piti tɔmlɛ sɔsɔlɛ tənɛ, pɔcɔ pə fɛɪ tu kpɛɛsɪ.

¹⁷ Ille tii kisina-wɛyɛ tɔpɔlɔpɔlɔ sɪ yɛ pa tasa nɔɣɔlɔyɔ Yesu hətɛ tənɛ tɔ tɔm heeluyɔ paa na. Pə taa kɔɔ na tɔ tɔm sɔɔsɪ yau kɛ yɛlɔa taa.

¹⁸ Mɔpɔyɔ kotuyɔ sɔsaa yaa Piyɛɛ-wɛ, na pɔ kisina-wɛ tɔpɔlɔpɔlɔ sɪ pɔ taa tasa Yesu hətɛ ɲɛ tɔ tɔm yɔɣɔtɔyɔ yaa sɛyɛsɔyɔ kɛ paa fɔŋ mayamaya.

¹⁹ Mɔpɔyɔ Piyɛɛ na Yohaani pa cɔ kotuyɔ sɔsaa mɛ sɪ: Mə mayamaya ɪ mayasi-təxɪ mə taa na ɪ na. Pepe kɔla teu kɛ lɔɔ ɪsɛntaa? Mɛyɛ tɔ se yaa lɔɔ?

²⁰ Ama nti nti tɔ nuwa na tɔ nana ta ɪsɛ tɔ, ta kaa pɔsɪ na tɔ su tɔ yɔɣɔtɔyɔ.

²¹ Mɔpɔyɔ Kotuyɔ sɔsaa mɛ pa ta nyɪ ɪsənə mpi paa la Piyɛɛ-wɛ tɔ. ɪlɛnə pɔ tasa-wɛyɛ kpaalɔyɔ kɛ teu na pɔ yɛlɛ-wɛ. Pa ta hiki mpi pə tɔɔ paa hɔ pa ŋkpaŋyɔ tɔ. Mpi pə tɔɔ tɔ, yɛlɔa tənə saŋaya lɔɔ kɛ pə tənə mpi pə lapa mpɔ tɔ pə tɔɔ kɛ.

²² Apalɔ wei ɪnɪ piti tɔmlɛ lapa na ɪ hiki alaafɔya kɛ mpɔ tɔ, ɪ lɔlɔyɔ pusɪ ka kɔla nɛlɛ.

lɔɔ sɛɛlaa sɔlɔmɔyɔ

²³ Kotuyɔ sɔsaa yɛla Piyɛɛ na Yohaani ɪlɛnə pɔ tɛɛ kpakpaa kɛ pa taapalaa kin, na pɔ kɛɛsɪ-wɛyɛ tɔ tənə nti kɔtɔlɔa sɔsaa na nyɔyɔ nyɔma pa yɔɣɔtaa tɔ.

²⁴ Pele pa nu-təxɪ mpɔ, ɪlɛnə pa tənə pɔ sɔlɔmɪ lɔɔ sɪ: Haɪ, Tacaa, nyá lapənə ɪsɔtaa na atɛ na tɛŋku na pə tənə mpi pə wɛ pə taa tɔ.

²⁵ Nyá yelina na Feesuyɔ Nanɲtɔ tu nyá tɔmlɛ tu ta lɔŋcɛ Tafiiti nɔɣɔ taa kɛ tɔm na ɪ yɔɣɔtɔ sɪ:

Pepe tɔɔ kɛ piitimnaa cɔka pə taa na kalampaani kɛ mpɔ?

Pepe tɔɔ kɛ yɛlɔa ná paasənə nɔɔhɛɛ tɛɛ
kuuu kɛ yem kɛ mpɔ?

²⁶ Atɛ awulaa sɔsaa kɛla tɔŋ.

Tɛtɔ tɔkɔlɔa ná pɛɛla nɔɣɔ

na pɔ kulɪ Tacaa na ɪ Mesii pa tɔɔ.

²⁷ Tampana tɔɔ, Helɔtɪ, na Pɔŋsɪ Pilati, na mɔvɔlaa, na Isɛyɛli piitim nyɔma pa pɛɛla nɔɣɔ kɛ nyá tɔmlɛ tu nanɲ tu, wei n lɛsaa sɪ ɪ la Mesii tɔ, ɪ tɔɔ kɛ ɪcatɛ tənɛ tɔ taa.

²⁸ Mpi tuu lɔŋ nyá toma taa n nɔkaa na ɲ mayasi na ɲ su tɔ, pə mayamaya kɛ pa lapa tɔkɛlɛ.

²⁹ Tacaa, pənente nyəni kpaaluyi mpi pa kpaala-tu na isəle kuseemle to, na n yele na nyá təmlə nyəma tá tə heeli nyá təm na tu nyanja puluyi paa pəco.

³⁰ To nyá nin na kətəntənəa hikiyi alaafəya, na n yele na yəlaa naaki nyá kəkəlo nyəm na nyá piti təma ke nyá təmlə tu nanjtu Yesu tonj taa.

³¹ Tillaa təma sələmyu, ləna lonte nte tə taa paa kotaa to tə sele. Mpyúyú Feesuyi Nanjtu tonj kuləna pa tənə. ləna pá suu Iso Təm heeluyi na paa nyanja pulu.

Isə seelaa taləyi pa tənaya pa wənəv

³² Iso seelaa kpekəle tənə ka kaa lotu na ləmayasəle kuləmtəle ké təkpaata. Pa taa nəyolə taa fayasəyi na í nyənəyi í kəwənəm isü í tike í nyəm. Ama pa nyənaya pə tənə mpi paa wənə təyo isü pa tənə pa nyəm.

³³ Tillaa kəsəyaa Tacaa Yesu fem təm na apalətu ké, na Iso ká wə pa tənə pa waali ké teu.

³⁴ Pa taa nəyolə taa lanj pulu. Pə taya pulu təo, mpa paa wənə tətənəa yaa tēsü to pa pəetayaa ké na pá kənəna pə liyitee,

³⁵ na pá cələyi tillaa. Ye pə caala wei pa waasənə-i.

³⁶⁻³⁷ Mpu inu pə yelina Lefii tu nəyolə, wei pa yaakaya sɪ Yosefu na pá lulə-i Sipili to, í pəeta í tətə natəli na í mənəna pə liyitee na í cəla tillaa. Inəyi tillaa ka cuyasaa sɪ Paanapasi. (Apalətu halə ke pa yaa mpə na pa tə taa.)

5

Ananiyasɪ na í alv Safila pa təm

¹ Mpyúyú apalə nəyolə ilé, pa yaa-i sɪ Ananiyasɪ, na í alv sɪ Safila. I pəeta pa tətə natəli na í alv wənə pə nyəm.

² I təma pəetəyü, ləna í faya liyitee taa na í sɪ. ləna í pona wənə a kaasaa to, na í cəla tillaa na í alv wənə pə tənaya mpə pə nyəm.

³ Tənaya Piyee pəəsə-i sɪ: Ananiyasɪ pepe təo ké Satanɪ hika-ŋ mpyúyú katataləya, na n kaasɪ nyá təyi tətə nti n pəetaa to tə liyitee, na n puyusɪ Feesuyi Nanjtu?

⁴ N taa pəetəta-ti to, nyá tətə ké mēē. Na n tu təma-təyi pəetəyü to, awe ti liyitee, pə taya nyá? lə isənaya pə lapa na n paasɪ na n mayasɪ nyá taa na n lə yaasɪ isayav inə í taka? Iso ke n puyasaa pə taya yəlaa se.

⁵ Ananiyasɪ nu təm tənə inu, ləna í hoti na í sɪ. Mpyúyú pə lapa pa tənə mpa pa nu təm tənə inu təyo keniŋa nakəli pə tu fəi.

⁶ ləna ifepiya kulɪ na pá takɪ-i puuyə na pá pona-i pim.

⁷ Pə lapa laasaya isü kaləfunaa tooso, lə Ananiyasɪ inu í alv suwəyale. Ama í ta nuta nti tə təma lapu to.

⁸ Mpyúyú Piyee pəəsə-i sɪ: I pəeta mə tətə nti to tə liyitee tənayalo? Heeli-m.

lənə Ananiyasɪ alv cə sɪ: Anəyəle mpə.

⁹ Tənaya Piyee yəyətə-i sɪ: Isənaya mə lapa na í kpenti na í paasɪ na í huɪ sɪ í mayasəyi Tacaa Feesuyi Nanjtu sɪ í naa í waali? Nyənɪ, mpa pa pima nyá paalu to pa təma kəntə, mpeyəle nənəyo tēē. Paa tēsü nyaya tēēnəv.

¹⁰ Tənaya Ananiyasɪ alv inu í hota Piyee nəəhēē tēē ké kpakpaa na í sɪ. Ifepiya suwə, ləna pá mayana í səpa. ləna pələ pá kpəya-i na pá polo pá pimi-i í paalu kəkəkəŋ taa.

¹¹ Mpyúyú təm nti tə lapa Yesu seelaa kpekəle tənə na mpa pa nu-ti to pa tənaya keniŋa nakəli pə fəina.

Piti təma payalə təjna lapv

¹² Tillaa lapa İso kəkəlo nyəm, na piti təma payalə ke yəlaa həkv taa. İso səelaa təna kotaya Saləmən sakaya səsaya tē.

¹³ Samaa puyulaya-wəyε pə tu fεi, paa na mpv yulv kpai tv ke yem nyanayana pa taa suvv.

¹⁴ Ama apalaa na alaa samaa mpa pa mukaya Tacaa təm na pə səsəyɪ İso səelaa kpekəle tō tō, pa nyōnɪ təjna hukuyu ke səsəm.

¹⁵ İlena yəlaa nāa svv kətəntvnaa ke lunav, na pə husi-wəyε katonaa na nyaaləy tō kə hapεε nōəsi, sɪ ye Piyεε tēekəna təna, ɪ lεεmuyv mayamaya tu tokina kutokinav ke pa taa lɛlaa.

¹⁶ Yəlaa samaa lukayana Yosalem cəlo acalεε taa na pə kəjna kətəntvnaa na mpa aləyaa cəsəyaa tō, na pa təna pa hikiyi alaafəyaa.

Tillaa təyə konyəy

¹⁷ Tənya isəseemlə kpa kətulv səsə ke səsəm ke tillaa tō, na ɪ kin çayalaa təna mpa pa kə Satussee kpekəle nyəma tō. Haləna pə hvv sɪ paa kulɪ pa tō.

¹⁸ Mpəyɪ pa kpa tillaa na pə təkɪ-wəyε timpɪ pa təkəyɪ samaa təna tō.

¹⁹ Ama Tacaa isətəa tillu nəyəlɪ kəma ahoo taa na ɪ tulɪ saləka nənəəsi, na ɪ ləsi tillaa. İlena ɪ heeli-wε sɪ:

²⁰ ɪ polo İso təsele taa təkəa na ɪ keesi samaa ke layasuyv mpaav kəne kv təm.

²¹ Mpəyɪ tillaa lapa nti isətəa tillu heela-wε tō. Pa kula tanəy ahula tē na pə polo İso təsele taa na pə niki waasv lapv.

Tənya kətulv səsə na ɪ kin çayalaa təna pa kota Yuta Kotuyu səsəsv nyəma. İlena pə tili sɪ pə ləsi tillaa ke saləka taa na pə kəna.

²² Waatv wei filisināa nā tala saləka taa tō, pa ta mayana-wε. İlena pele pa məli kpakpaa na pə heeli hvvle səsaa mpe sɪ:

²³ Tə talaa na tē mayana saləka nənəəsi kaləsa mpv təkənkeɲ, na tanlaa nāa sənə pa təsənleənaa ke nənəəsi təna. Ama tə tula nənəəsi, ɪlε nəyəlɪ fεi pə taa.

²⁴ İso təsele tanlaa nyuyv tu na kətəlaa səsaa pa nu mpv, ɪlena tillaa mukuyv mɪ pə tv-wəyε piti ke teu. Haləna pa ta nyɪ mpi təm tənε tii tənə tō.

²⁵ Tənya nəyəlɪ nā lu yem na ɪ heeli-wε sɪ: ɪ nawaa, mpa inɪ ɪ ka tv saləka tō, pa wenna nteyε İso təsele səsəle taa na pə lakɪ yəlaa ke waasv.

²⁶ Mpəyɪ tanlaa nyuyv tv inɪ na ɪ yəlaa pa polaa na pə kəna tillaa təheε. Pə tayə pulv tō, paa wəna yəlaa səyəntv sɪ pə taa kə pə yoo mpeyε pεε.

²⁷ Tanlaa nyuyv tv tana tillaa, ɪlena pə sənɪ-wəyε təhvle taa, na kətulv səsə svv-wəyε təm pəsuyv.

²⁸ Tənya ɪ təma-wε sɪ: İsu tə kisina-mε təsayasaya sɪ ɪ taa tasa apalv inɪ ɪ təm ke yəyətuyv ya? Na pepeyε ɪ lapa isəntə? ɪ yasa mə seyesuyv nté Yosalem ɪcatε təna təmam, na ɪ caa ɪ məjna ɪ səm təm nté ta nyōnɪ taa.

²⁹ Ntəna Piyεε na tillaa lɛlaa pa cə kətulv səsə sɪ: Pə wεε sɪ İso kə tə se, pə tayə yəlaa.

³⁰ Ta caanaa caanaa İso feesa Yesu wei inɪ mə kama tesika tō na ɪ sɪ tō.

³¹ İso kusa ɪ nyuyv na ɪ çayasi-ɪ ɪ kənkeɲ taa, na ɪ lapɪ-ɪ wulav na waasulv səsə, sɪ pə la na İseyli nyəma layasi təntε na İso husi pa isayətv.

³² Tə kə pə təna mpi pə lapa mpv tō pə aseeta nyəma. Pə tayə tá tike. Ama tá na Feesuyv Nanɪtv wei İso ha mpa mpa pa nukəna-ɪ təyɔ.

³³ Kotuyu səsəsv kotilaa mpe pa nu mpv, ɪlena pa páná huu səsəm, haləna pa caakaya pa kv tillaa səsaa.

³⁴ Ama pa taa ka wə Falisa nəyǝlv wei pa yaa sɪ Kamaliyɛ tǝ, ɪ kɛ pa Iso Tǝm sɛyɛsǝlv sǝsǝ, na yǝlaa seekaya-ɪ. Mǝpǝyǝ ɪ kulaa na ɪ sǝŋ hʉvle taa, na ɪ tǝ sɪ pǝ lǝsɪ tillaa na awalɪ tǝǝ na pǝcǝ.

³⁵ Ilɛna ɪ heeli kotilaa sɪ: Isɛyɛli nyǝma mɛ, ɪ la laakalɪ na mpi ɪ caa ɪ la yǝlaa panɛ tǝ.

³⁶ Matǝŋ wulɛnaa taa kɛ Teutasɪ kulaa na ɪ nyǝnɪ ɪ tɪ ɪsu yʉlv nəyǝlv, na yǝlaa ɪsu nasǝlɛ (400) tǝŋ ɪ waali. Mǝpǝyǝ pa kv-ɪ, na mpa pɛlɛ pa tǝŋaya ɪ waali tǝ pǝ ya ŋkǝŋka, na pǝ tǝna pǝ saali yem.

³⁷ Ilɛ ɪ waali kɛ Kalilɛ tǝ Yutaasɪ nǝ kulaa kʉkalvʉv waatu, na ɪ tǝŋsɪ yǝlaa kʉpɪŋ kɛ ɪ waali. Ama pa kv ilɛ tǝtǝ, na pǝ yasɪ pa tǝna mpa pa tǝŋaya-ɪ tǝ.

³⁸ Pǝ tǝǝ kɛ pǝnɛntɛ ma heeliyɪ-mɛ sɪ, ɪ taa paasǝna yǝlaa panɛ unɪ pa tǝm tǝtǝ. ɪ yɛlɛ-wɛ na pǝ tɛɛ. Pǝ taya pʉlv tǝǝ, yɛ yǝlaa kɪŋ kɛ pa kookalɪ na pa tǝma lunaa, pʉ saali kɛ.

³⁹ Ama yɛ tampana Iso kɪŋ kɛ pǝ lunaa, ɪ kaa pǝsɪ na ɪ la-wɛyɛ pʉlv. ɪ la laakalɪ, pǝ taa kǝǝ na ɪ yoonaa Iso.

Mǝpǝyǝ kotilaa mu Kamaliyɛ tǝm.

⁴⁰ Ilɛna pǝ yaa tillaa na pǝ hǝǝkɪ-wɛ, na pǝ heeli-wɛ sɪ: Yesu tǝm ɪ taa tasa mǝ nǝsɪ taa kɛ luv. Ilɛna pǝ yɛlɛ-wɛ sɪ pǝ tɛɛ.

⁴¹ Mǝpǝyǝ tillaa lu kotuyu taa na laŋhʉlvmlɛ kʉyʉ-wɛ ɪsu Iso tʉna-wɛ na ɪ yɛlɛ na pǝ nǝ kʉnyǝŋ kɛ Yesu tǝǝ tǝ.

⁴² Paa ifemlɛ nte, pa ta hɛɛsɪ Yesu wei ɪ kɛ Mesii tǝ ɪ Laapaali Kupaŋ heeluyʉ, na waasʉ lapʉ kɛ tɛɛsɪ taa na Iso tǝsɛɛlɛ taa.

6

Yǝlaa naatosompǝyǝlaya lǝsvyʉ

¹ Waatu unɪ ɪ taa Tacaa tǝŋlaa tǝŋna sǝsʉvyʉ. Mǝpǝyǝ pǝ lapa tǝmaya kɛ Yuta nyǝma mpa pa yǝyǝtaya Kǝlɛɛkɪ tǝm tǝ na tɛtʉ Yuta nyǝma pa hekʉ, sɪ tɛtʉ Yuta nyǝma ɪ paasǝyǝna mɛ pa leelaa kɛ tɛu kɛ paa ifemlɛ nte tǝ tǝyǝnaya talvʉv taa.

² Tǝnaya tillaa naanʉwa na naalɛ unɪ ɪ kota Tacaa tǝŋlaa kɛkǝlɛ tǝna na pǝ tǝ-wɛ sɪ: Pǝ ta mʉna sɪ tǝ yɛlɛ Iso Tǝm paasǝnav na tǝ lakɪ kʉtǝyǝŋ tǝm.

³ Pǝ tǝǝ tǝ, apalaa mɛ, ɪ nyǝnɪ na ɪ lǝsɪ mǝ taa kɛ yǝlaa naatosompǝyǝlaya, mpa yǝlaa sama na Feesuyʉ Nanɲtu tǝŋ tǝǝ pa kɪŋ na pǝ wɛna lǝmayasɛɛ kɛ sǝsǝm tǝ, na tǝ tʉ-wɛyɛ tǝmlɛ tǝnɛ.

⁴ Ilɛ saa unɪ tǝǝ hiki cǝyǝlɛ na tǝ paasǝyǝna Iso sǝlǝmvʉv na waasʉ lapʉ kɛ tam.

⁵ Mǝpǝyǝ pa kɛkǝlɛ tǝna laŋlɛ hɛɛna tǝm ntɪ, ɪlɛna pǝ lǝsɪ Itiyɛɛnɪ. Yʉlv unɪ ɪ tisa ɪ yʉŋ kɛ Iso tǝǝ kɛ tɛu, na Feesuyʉ Nanɲtu tǝŋ tǝǝ ɪ kɪŋ. Pa lǝsa tǝtǝyǝ Filipʉ, na Pʉlvkʉlv, na Nikanǝ, na Timǝŋ, na Palǝmɛnasɪ, na Antiyǝka Nikolaa, wei ɪ ka sʉv Yuta nyǝma mpaav taa kɛ kʉsʉv kɛ hatʉv lǝŋ tǝ.

⁶ Ilɛna pǝ pona-wɛyɛ tillaa kɪŋ, na pɛlɛ pǝ sǝlǝmǝna-wɛyɛ Iso na pǝ tǝnɪ pa tǝǝ kɛ nɪŋ.

⁷ Mǝpǝyǝ Iso Tǝm tǝŋna yekʉyʉv na tǝ pʉkɪ, na Tacaa tǝŋlaa nyǝǝŋ tǝŋna sǝsʉvyʉ kɛ sǝsǝm kɛ Yosalem taa. Halǝna kǝtǝlaa payav tisi na pǝ mu Yesu tǝm kɛ tɛu.

Itiyɛɛnɪ kpav

⁸ Iso wɛ Itiyɛɛnɪ waali na ɪ hikiyɪ toma kɛ sǝsǝm, na ɪ lakɪ piti tǝma na Iso kǝkǝlv nyǝm kɛ yǝlaa hekʉ taa.

⁹ Məpəy Yuta nyəma təkotile nte pa yaa sı Yomaa Kəhetaa təkotile tə, tə taa yəlaa napəli mpa pa ké Siləeni na Aləkəsantili nyəma tə, pá na Silisii na Asii tətə pə Yuta nyəma napəli pa kula Itiyəni təə, na pá na-ı pá suv təm həm taa.

¹⁰ Ama Itiyəni kəla-wə na təm. Pə taya pulv, Feesuyu Nəhətu hana-ı ləmayasəe na i yəyətəyana.

¹¹ Məpəy yəlaa mpe pa ha yəlaa ke liyitee sı pá yəyətə sı: Tə nuwa i sayata Moisi na Iso.

¹² Na pa səsə yəlaa na nyuvu nyəma na Iso təm səyesəlaa səsaa, na pele pá kuli Itiyəni təə, na pá kpa-ı na pá pona-ı təhəvle səsəle taa.

¹³ Məpəy pa caa yəlaa napəli sı pele pá suu Itiyəni ke təm sı: Apalv inə i sayətəyi tá Iso təsəle səsəle kəpante tənə na Iso Təm ke tam ké.

¹⁴ Halı tə nu i yəyətə sı: Nasaləti Yesu inı i ká yəki tá Iso təsəle səsəle tənə, na i layası kətəsi nsi Moisi naa həla-tu tə.

¹⁵ Məpəy təhəvle taa cəyalaa tənə pama Itiyəni təə ké isə, na pá ná sı i isəntaa mv isəntaa tillu wəetv.

7

Itiyəni waasv

¹ Təyaya kətəlv səsə pəsə Itiyəni sı: Tampana pə lapa mpv?

² Məpəy Itiyəni cəwa sı: Ma tətənaa na ma caanaa mē, i tv nkpəhə na i nu. Teeli Iso lu ta caanaa caanaa caa səsə Apələham təə ké i ka wəv Mesopotami na pəcə i kələyi na i puki Halan ke cəyav tə.

³ Na i təmi-ı sı: Kuli na n yele nyá tətə na nyá nyəma. Maa həli-ə tətə nti tə taa n ká polo n cəya tə.

⁴ Məpəy Apələham kula Kalətəe tətə taa na i polo i cəya Halan. Apələham caa səpa, ləna Iso ləsi-ı Halan tənə na i kəna-ı timpi mə wə kəyana isəntə tə.

⁵ Iso tá ha-ı tətə nti tə taa ké pulv mayamaya. Paa tēliya sı i sopi sopuyu mayamaya. Ama Iso təma-ı kətəm ké sı i ká ha-ı tətə nti. I mayamaya i piya ká tənə na pá ti-ti tətəy i səm waalı. Pəcə waatv inı Apələham fəna pəyaya.

⁶ İle nti Iso heela-ı təyölə sı: Nyá piya ká cəya cəyalətə ke lələa tətə taa, na pele paa la-wəyē yomaa. Paa tv-wəyē wahala ke pusi nasələ (400) təcü ké tənə.

⁷ Ama Iso təma sı i ká pəsə piitim mpi pu tv-wəyē yomle ke mpv tə. Pələ pə waalı ile paa lu tənə na pá kəə tətə tənə inı tə taa na pá paasəna Iso sēv.

⁸ Məpəy Iso lapa na peləv pəsə Apələham ke kətəy nka kaa təsəyi-ı nti i na Iso paa yəyətə na pá sı tə. Pə təə ké Apələham kəma i luli İsaaka tə, i pələ-ı i kəyēhə pələfə naanəwa wule. İləna İsaaka nāa pəli məpəy Yakəpu, na Yakəpu ná pələ məpəy i piya naanəwa na naale mpa pa ke ta kpeka caanaa caanaa səsaa tə.

⁹ Ta caanaa caanaa mpe pa lapa Yosefv ke isəsemle na pá pēti-ı, na pá pona-ı İcipiti ke yomle. Ama Iso ka wə Yosefv waalı,

¹⁰ na i yapa-ı i wahalanə tənə taa. Pə kəma na Yosefv tala İcipiti wulav səsə kin tə, Iso lapa na wulav lanlə heəna i yaasi na i layatv. Haləna İcipiti wulav nana-ı kəfənə kpav, sı i nyənəyi İcipiti tətə tənə na i mayamaya i təyaya pə təə.

¹¹ Məpəy nyəyəsə anaam lu İcipiti na Kanaan pə tətə tənə taa. Pu hanja teu ké təkəhə haləna ta caanaa caanaa mpe pá pēki mpi paa təy tə na pá kpisi.

¹² Pə kəma na Yakəpu nu sı təyənaya pē wə İcipiti, ləna i kəsi tá caanaa caanaa mpeyē təm kancələya nyəm na i tili.

¹³ Pa kəma na pá məli təm naale nyəm, ləna Yosefv lá na i taaləna nyəmi-ı. Na pə lapa tətə na İcipiti wulav səsə mayamaya nāa cəkəna i piitim.

¹⁴ Ṁpóyú Yoseefu tila ı caa Yakəpu na ı nyéma təna waalı na pá kəə. Pa we yulubnyəñ nutoso na naanəwa na kakpası.

¹⁵ Mpu pə lapəna Yakəpu nana Icipiti pote, na í cañ í sı təna. Ta caanaa caanaa ná səpa təna tətə.

¹⁶ Pa kpakayaa-weye na pá mələyəna Sikem, na pá piñ-weye pəlaav ŋku Apələham ka yapa Heməə nyéma kiñ na liyitee tə ku taa.

¹⁷ Pə kəma na pá tala nti Iso ka təma sı ı ká la Apələham tə tə lapu tə, tá piitim nyéma huka səsəm, pa payav ke Icipiti we səyəntu.

¹⁸ Ṁpóyú wulav səsə kufalə nəyolə ná cayaa, ilé ı taa nyi Yoseefu.

¹⁹ Wulav inı ı lapa tá piitim ke acilayatu. I tu ta caanaa caanaa ke wahala ke teu na kucaaluyv, sı pá lə pa ahuləmnəa na pá sı.

²⁰ Waatu inı ı taa ké pa lulə Moisi. I ka ké pəyaya kupan̄ka ŋka ka te Iso ké teu tə. Ṁpóyú Moisi nyéma təə-ı isətənaa tooso ké pa tə.

²¹ Pə kəma na pá lə-ı tə, Icipiti wulav səsə pəəl̄o hiina-ı na í təkı-ı ı sı ı mayamaya ı kələv.

²² Mpu pə lapəna Moisi nyəmə Icipiti nyéma nyəm təna. Haləna í lá yulə wei í yəyətə nti tu hotiyi ate tə, na í pəsa təma.

²³ Pə kəma na Moisi pusı tala nule, iləna í huv sı ı ká polo na í wiili ı Iseyeli nyéma leləa.

²⁴ Moisi polaa iləna í mayana Icipiti tu nəyolə í lakı pa taa nəyoluyv mvsəñ. Iləna í mv wei pa lakı ṁpóyú mvsəñ tə ı təm na í suna ı ti, na í ləeti Icipiti tu, na í cañ í ku-ı.

²⁵ Moisi ka nyəmaya sı ı Iseyeli nyéma ká nyi sı inəyi Iso ləsaa sı í waası-wə. Ama pələ pa ta nyi mpv.

²⁶ Ku fema iləna í mayana Iseyeli nyéma naale na pá maki, iləna í polo pa loluyu. Na í tə-wə sı: Apalaa mē, mə kələm ké, ilə pepe təə ké í lakı təmaya mvsəñ?

²⁷ Ama mvsəñtu wei ı lakaya ı təyəntələ ke mvsəñ tə ı nyasa-ı təm sı: Ma na-ñ, tá wulav na tá təm hvləv.

²⁸ Tete n təma Icipiti tu ke kuyv təyələ saña n nyəmə sı n ká tēesi ma na?

²⁹ Moisi nu mpv, iləna í se kpakpaa na í polo í caya Matiyən tətə taa. Matiyən tənaya ı lulə apalə piya naale.

³⁰ Pə kəma na pusı nule cəə, ilə kuyaku nakəl ı wə wulaya tətə taa ké puyv Sinayi kiñ. Ṁpóyú hotiya nakəl ka svv kəkə mvyv, iləna isətaa tillu lu ı təə ké hotiya ŋke ka kəkə taa.

³¹ Moisi nawa mpv, iləna pá lapı-ı piti. Tənaya ı tuusaa sı ı wiiliyi teu, iləna í nu Tacaa nəyə sı:

³² Mayələ nyá caanaa caanaa Iso, Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Iso. Tənaya səyəntu kpa Moisi ke səsəm na í seliyi, haləna í kpisi nyənuyv.

³³ Iləna Tacaa tə Moisi sı: Wəyəsı nyá ntan̄kpala, timpı taa n səña mpv tə pə ké tətə kate nyəntu ké.

³⁴ Ma nawa ma yələa mpa pa wə Icipiti tə pa wahala, ma nu pa wula. Iləna má tii sı ma yaki-wə. Təv, kul, ma tiliyi-ñ Icipiti.

³⁵ Moisi wei inı ı təm Iseyeli nyéma ka kisaa təkpatəkpata na pá təmı-ı sı: Tə na-ñ, tá wulav na tá təm hvləv tə, kələm inəyi Iso tayanə kusuyv na í tili pa kiñ, sı í la pa wulav na í waası-wə na isətaa tillu wei ı ka lu ı təə ké hotiya kiñ tə ı tən taa.

³⁶ Inı ı lapəna piti təma na Iso kəkələ nyəm na í ləsi-weye Icipiti tətə taa. I lapa mpv tətəyə səsəncaası tənku taa na wulaya tətə taa, halı pusı nule.

³⁷ Moisi unı ı heelina İseyeli nyóma sı: İso ká kəna-meýe İso kuyəyotutu teləsəlv nəyəlv wei ı we İsu má, na ı ká wee mə mayamaya mə piitim tv tə.

³⁸ Kuləm unı ı ka wenna İseyeli nyóma mpa paa kota wulaya tetv taa tə pa kin. ı na isətaa tillu wei ı ka yəyotəna-ı puýv Sinayı təv tə pa wenna tá caanaa caanaa kin ke tənə unı. Moisi unı ı mənə İso Təm nti tə lakı təmlə ke səsəm tə sı ı teləsəyi-tv.

³⁹ Ama tá caanaa caanaa ta nuna-ı. Pa kisa-ı na pá kpayə pa laakələna na pá mənə İcipiti.

⁴⁰ Haləna pá yəyoti Aləñ sı: Lu-tuyv tuyv na tə nyənəyi-kv. Pə taya pulv, tə ta nyı mpi tá İcipiti taa ləsəlv Moisi temnaa tə.

⁴¹ Mpyóy pa lupa naule na pá pəsi-teýe pa tuyv na pá laa-tə. Haləna pá yələna pa niñ kulupum mpyəyi teu.

⁴² Mpyóy İso lapa-weýe awusa na í yele-we sı pá nyənəyi isətvbñası ke pa tuñ, İsu paa ĩmaav İso kuyəyotutu teləsəlaa takələsı taa tə sı:

İseyeli nyóma mə,

maya í lapa kotası na í fəni

wulaya tetv taa ké pıısı nıle taa?

⁴³ Aat, tuyv Moləki cokəle na mə tuyv

Lefañ isətvbñə ləsvuyv ke

ı kpayaa na í paasəyənə.

ı tənaya mpv, pə taya wei í lupa sı

ı tənəyi təyələ?

Pə təv ké maa yele na pá pona-meýe Papiloni,

haləna í tē pə waalı.

⁴⁴ Wulaya tetv taa tənə unı tá caanaa caanaa ka wəna cokəle, na tə taa na seliya kpaatanaa. Paa sika-teýe teitei ké İsu İso ka heeluyv Moisi tə. Teitei İsu nte tə taka Moisi ka nawa tə.

⁴⁵ Tá caanaa caanaa cəla-teýe pəle pa waalı nyóma. İlenə pəle pá kpənna-teýe timpi Yosuwəe tēe-weýe nəyə na İso yası piitimnaa ke pa isəntaa na pá təyə tetv tə. Na tə wēe tənaya mpv, haləna Tafiiti waatv.

⁴⁶ İso lanlə həənə-ı teu, ılenə Tafiiti náá sələmı-ı nəyə, sı ı lakı unı wei ı ké Yakəpv İso təyə təcayələ.

⁴⁷ Pə na pə mpv tə, Saləməñ ĩmana-ı kutuluyv ĩkv.

⁴⁸ Ama pə taya isətaa İso Səsə unı ı cakı kutuluyv wei yələa niñ ĩmawa tə ı taa se. Halı İso kuyəyotutu teləsəlv mayamaya yəyotə mpv sı:

⁴⁹ Tacaa yəyotaa sı:

İsətvbñv ntē ma kumte.

Ateýele ma nəəhē təsüle.

İle kutuluyv ĩkv kv taka ké í pəsəyi na í ĩma-m?

Na ləyələ ma təhəsələ?

⁵⁰ Pə taya má lapəna pə tənaya mpv na ma niñ?

⁵¹ Təv, yələa mpa mə í tēma keeluyv tə, mə lanə lapa kpəsəñ na mə ĩkpaññ tēli na í kisi İso Təm. ı kpəsəyənə Feesuyv Nanñtv ke tam, mə caanaa katē ke í kpayaa.

⁵² Mə caanaa naasa İso kuyəyotutu teləsəlaa mpe pa tənə na pá səv kuləm ke? Pa kv mpa pa heelaya sı tampana təñlv unı ı ká kəv tə. Kuləm unəyələ mə lapa kələmətv ke nəənv na í kv.

⁵³ Halı meýe isətaa tillaa teləsə İso kusəsıtv. Pəyele ı cakı tə təkuyv.

⁵⁴ Yuta nyéma nu mpw, ilena pááná huu pa taa, na pá sala pa nin ke Itiyenü taw na pá tanaa.

⁵⁵ Mpóyú Feesuyu Nanjtu toma kuləna Itiyenü ke teu. Iləna í teki í isə na isə na í na isə teu səsəm na Yesu səja í ntəwən taw.

⁵⁶ Tənağa í təma si: Í naa, isətənyu tulaa, na má naa Yulu Pəyaya na ká səja isə ntəwən taw.

⁵⁷ Mpóyú Yuta nyéma mapa kapusi ke teu, na pá təkí pa njkənj na pá huli Itiyenü.

⁵⁸ Na pá tuli-í na pá luna ícate waali, na pá suu-í pəe yaəav sí pá ku-í. Mpa paa ké pə aseeta nyéma tə, pəle pa sına ifəpu wei pa yaa sí Səli taw pa wontu.

⁵⁹ Pa tənna Itiyenü ke pəe yaəav, iləna í sələmi si: Tacaa Yesu kəli-m.

⁶⁰ Iləna í lunj akula na í yəwətəna nəwə səsəwəka si: Tacaa, taa nyəni pa isayatu tənə. Itiyenü yəwəta mpw, iləna í hēē.

8

¹ Səli lanjle ka hēena Itiyenü kuyv.

Wahala yasa Yesu seelaa kpekəle

Kuyaku njku kv mayamaya ke pa suv Yosalem Yesu seelaa kpekəle ke kunyən tuyv ke teu. Iləna pa tənə pá ya Yuta na Samalii taa, na pə yeke tillaa tike.

² Mpóyú yəlaa mpa pa tənəyi isə mpaav ke teu tə pa pima Itiyenü, na pá wii-í səsəm.

³ Ama pə yela Səli ilé tə, Yesu seelaa ke í tənna lupv sí í lakí sakasaka. Təsí taa ké í suwakaya na í kpaaki apalaa na alaa na í təkəyi.

Filipv kpaaləyi Laapaali Kupaŋ ke Samalii

⁴ Mpa mpa pa ya mpw tə pa cəwakaya paa le na pá heeliyi isə Təm Laapaali Kupaŋ.

⁵ Samalii ícate ke Filipv ná polaa na í heeliyi tənə nyéma ke Mesii təm.

⁶ Piti təma nna Filipv lakaya tə samaa nu a təm na pá nana pa isə. Pə taw ké waatu wei í yəwətəyi, pa tənə təpai pa tuyv njkənjuyv ke teu.

⁷ Pə taya pulv, aləyaa kiisaya na pá seeki aləwəhilaa payale kin na acamaa na kaakalasi payale hika alaafəya.

⁸ Mpóyú yəlaa lanj hulumə katatəlaya, haləna pə la ícate ntəwə yun.

⁹ Apalu nəwəlv naa wə ícate nté tə taa ké hatoo ləj, pa yaaki-í sí Simən. Apalu un í lakaya totopoto təma ké, na pə lakí Samalii nyéma tənaya piti. Í nyənaya í təyi səsə ké pə tii fəi.

¹⁰ Pə kpaəav piya na pə polo səsaa tə pa tənə pa wutaya-í ké. Haləna yəlaa tənaya si: isə toma nna pa yaa toma səsəwəna tə a tu ntə.

¹¹ Iləna pá wutiyi Simən un í waali. Pə taya pulv, í totopoto təma ka tēmna-wəwə piti lapv ke hatoo ləj.

¹² Ama Filipv kəma na í heeliyi-wəwə isə Kawulaya na Yesu Kilisiti pə Laapaali Kupaŋ tə pa mu Laapaali Kupaŋ unəyi teu, haləna pá sə apalaa na alaa ke isə ləm.

¹³ Simən ilé í mayamaya í muwa na pá sə-í isə ləm. Iləna í suv Filipv ke tənuyv na í nyənaya isə kəkələnəa səsaa na piti təma nna a lakaya tə na pə wə-í piti.

¹⁴ Tillaa mpa paa wə Yosalem tə pa nuwa sí Samalii nyéma mu isə Təm, iləna pá kusi Piyəe na Yohaani na pá tili sí pá polo na pá ná.

¹⁵ Piyəe pa tala tənə, iləna pá sələməna Samalii nyéma mpeye isə sí pá hiki Feesuyu Nanjtu.

¹⁶ Pə taya pulv, Tacaa Yesu hətə tike ke paa yaawa na pá sənə-wəwə isə ləm. Ilə Feesuyu Nanjtu ta tiita pa taa nəwəlv í taw.

¹⁷ Tənaɣa Piyee na Yohaani pa təna niŋ ke pa tɔɔ. Ƴena pá hiki Ƴə Feesuɣu Nanɣtu.

¹⁸ Waatu wei Siməŋ nawa sɪ tillaa tənə-weyɛ niŋ na pá hiki Feesuɣu Nanɣtu tɔ, ɪ cɛla-weyɛ liɣitee,

¹⁹ na í tɔ sɪ: Ƴ cɛle maya mpɔ inɪ pə lapu tɔtɔ, na má tənə wei ké niŋ, pɔntu hiki Feesuɣu Nanɣtu ke mpɔ.

²⁰ Tənaɣa Piyee tɔma sɪ: Ƴəna mpi n huɔu sɪ pa pəsəɣɪ pá ya Ƴə hate na liɣitee tɔ, nyá na nyá liɣitee í la yem.

²¹ N kaa na pulu cəcəka. Pəyele nyá paa mayamaya tu fɛi tənɛ inɪ tə taa. Pə taɣa pulu, Ƴə ɪsɛntaa nyá lotu ta tɛ.

²² Ƴlɛ lɔ nyá huwɛɛ asayɛɛ anɪ, na n wiina Tacaa na í huli-ŋ suulu na í taɣani-ŋ nyá huwɛɛ asayɛɛ anɪ.

²³ Pə taɣa mpɔ, ma naakuyɔ-ŋ tɔ, nyá na nyan ké ɪsu kakaya. Ƴayatu lapu təkənə-ŋ təkem.

²⁴ Ḿpóyó Siməŋ cə-we sɪ: Mu wiina-m na Tacaa, na nti í yɔɣɔta mpɔ tɔ tə taa natəli í taa la-m.

²⁵ Tillaa mpɛ pa naale pa tɛma nti nti pa nawa tɔɔ kɛsɔyɔ na waasu lapu. Ƴena pá kuli na pá məli Yosalem. Pa məlaya mpɔ tɔ, pa heelaya Laapaali Kupaŋ ke Samalii acalɛɛ payalɛ taa ké na pá tənna pote.

Filipu na Itiyopii tɔ pa tɔm

²⁶ Tacaa ɪsɔtaa tillu nəɣɔlu heela Filipu sɪ: Kuli na n tənɣ ilim mpətəŋ tɔɔ, na n kati hapələ nte tɔ luki Yosalem na tɔ puki Kasa tɔ. Wulaya tɛtu taa ké hapələ n̄tɛ tɔ fayanaa.

²⁷ Ḿpóyó Filipu kulaa na í tɔ mpaav. Ƴ tənna pote, ɪlɛ ɪ nawa yulu nəɣɔluyɔle. Sɛsɛ Itiyopii yulu katanja ntɛ. Inɪ ɪ ka kɛna Itiyopii wulav sɔsɔ alu nyənɣ wei pa yaa sɪ Kantasi tɔ ɪ akewe sɔsɔ, wei ɪ nyənaya ɪ kpancoou tənə tɔɔ tɔ. Apalu inɪ ɪ ka luna Yosalem kɛle Ƴə sɛɛv.

²⁸ Ƴ caya ɪ kɛkɛ taa, na í kaləɣɪ Ƴə kuyɔɣɔtɔtu tɛləsulu Ƴayii takələya taa na í tənna kpente.

²⁹ Tənaɣa Feesuɣu Nanɣtu heela Filipu sɪ: Tɔ na n kpətənə kɛkɛ inɪ.

³⁰ Ḿpóyó Filipu kpaya asewa na í tala ɪ kin, na í nu ɪ tənna Ƴə kuyɔɣɔtɔtu tɛləsulu Ƴayii takələya taa ké kalɔyɔ. Ƴlena í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: N cəkənə nti n kaləɣɪ tɔɣələ?

³¹ Ḿpóyó yulu katanja cə Filipu sɪ: Ye nəɣɔlu ta sɛɣɛsɪ-m, ɪsənaya maa la na má cəkənə?

Ƴlena yulu katanja tɔ Filipu sɪ: Kpa na n caya ma kin.

³² Tɔm nti ɪ kalaya takələya ŋkɛ ka taa tɔɣələ sɪ:

Pa tɛɛna-ɪ ɪsu pa tɛɛkuyɔna

heu ke nampayatələ tɔ.

Ƴlapaya ɪsu ɪwəyaya ŋka

ka huntɔ pa kəɔki na ká suma tɔ.

Ƴsuma ḿpóyó ɪ ta cə natəli.

³³ Pa tu-ɪ taaləm na pá ku ɪ tɔm kɛ pətɔtələ kɛ yem.

Awe ká pəsɪ na í kɛsɪ ɪ piitim tɔm?

Pa tama ɪ weesuɣu tomle kɛ atɛ cənɛ.

³⁴ Tənaɣa akewe inɪ ɪ tɔma Filipu sɪ: La suulu na n heeli-m, awe tɔm kɛ Ƴə kuyɔɣɔtɔtu tɛləsulu kɛsəɣɪ mpɔ? Ƴ mayamaya ɪ tɔm yaa nəɣɔlu nyəntu?

³⁵ Ƴlena Filipu suv yɔɣɔtɔyɔ, na í kpaya tɔm nti inɪ apalu inɪ ɪ kalaya mpɔ tɔ, na ɪ sɛɣɛsənə-ɪ Yesu Laapaali Kupaŋ.

³⁶ Pa tənna təntə ke mpv, ləna pá tala tiili isəntə, ləm ka wə tənaya. M'p'óg'ó akewe iní i tóma sí: Nyəni ləm yee, n kaa sə-m lə səl ləm ke cənəyε kpakpaa? Yaa pə kaasa-m p'ulv?

[

³⁷ ləna Filipv cə yulv katanja sí: Ye n tēma nyá taa təkpataa tē, má sə-ŋ ké.

M'p'óg'ó yulv katanja cəwa sí: Ma tēma ma taa sí Yesu Kilisiti ké lə Pəyaya ké.]

³⁸ Tənaya yulv katanja sənja kēkē na Filipv na akewe iní pá tii pa naaleye ləm taa, na Filipv sə-i lə səl ləm.

³⁹ Pa lūna ləm taa, ləna Tacaa Feesuyv keli Filipv, akewe iní i ta tasa-i keesuyv. M'p'óg'ó i t'v i mpaav na lanhuləmle kuyi-i.

⁴⁰ Ama Filipv ná tuta i təyi Asoto, na í laki waasv ke acalē nna nna a taa i tənnaa tə, haləna i tala Sesalee.

9

Səli Layaşyuv

(Tillaa Təmlə 22:6-16; 26:12-18)

¹ Ama Səli ná tənna Tacaa tənlaa kuyv kpeesuyv na isəle kuseemle. M'p'óg'ó i kulaa na í polo kətulv səsə kinj,

² na í sələm-i sí: La-m takəlaya, na má pola Tamasi, na má mayana Yuta nyéma təkotilenaa taa ké mpa pa tənəyi Tacaa mpaav tə, paa apalaa paa alaa, ma kpa-we na má həkə na má pona Yosalem.

³ Waatv wei Səli wə mpaav taa na í k'pətəna Tamasi, lə pə lūna isə kēle na pə la i isəntə tənyalulu isv kəkə ke təm kuləm tə na pə ná na pə cənə-i.

⁴ M'p'óg'ó i hota atə na í nu pə pəsəyi-i sí: Səli Səli pepe tə kē n tūyv-m konyən ke mpv?

⁵ Tənaya Səli pəsaa sí: Tacaa nyaya aweye ye?

lənna pə cə Səli sí: Maya Yesu wei n tūyi konyən tə.

⁶ Kulv na h polo icatə taa, paa heeli-ŋ nti n ka la tə.

⁷ M'p'óg'ó pə tənmsa mpa pa tənaya Səli tə na pá sənja yem. Pa nukaya pə yəyətəyi, ama paa naaki nəyəl.

⁸ Tənaya səli kula atə na í nyənəyi yem u naaki. lənna pá tək i nin taa na pá həmi-i na pá pona Tamasi.

⁹ Na í caya kuyēŋ toosoŋo yuləmle tē, i ta təyə, i ta nyə.

¹⁰ Tacaa tənlv nəyəl i ka wə Tamasi na pá yaa-i sí Ananiyasi. M'p'óg'ó pə lapa-i isv toosee taka, na í ná Tacaa, na ilé i yaa-i sí: Ananiyasi.

Na í tisi sí: Tacaa mayalo.

¹¹ lənna Tacaa təmi-i sí: Kulv təkaka na h tən hapələ nte pa yaa sí Kusişile tə, na h sūv Yutaasi təyaya, na h pəsə Taasi icatə apalv wei pa yaa sí Səli tə i tə. I wə tənna na í tənna lə sələmuyv.

¹² Pə lapa-i isv toosee taka, na í ná nyá wei pa yaa sí Ananiyasi tə, na h sūv sí n tənəyi-i nin na i isə kuli.

¹³ M'p'óg'ó Ananiyasi təma sí: Tacaa, ma nu tənlaa payalə kinj ke apalv iné i təm, na i isayətv nti tə tənna i lapa nyá yəlaa ke Yosalem tə pə təm tətə.

¹⁴ Kətalaa səsaa ha-i nəyə sí i kə cənə tətə na í həkə mpa pa taka nyá təm tə.

¹⁵ Tənaya Tacaa cə Ananiyasi sí: Polo, ma ləsa apalv inəyi sí ma laki-i na í heeliyi ma təm ke piitimnaa na awulaa səsaa na lseyeli nyéma.

¹⁶ Ma mayamaya maa hələnə-i konyəmən wei i ká təyə ma nyuyv tə tə.

¹⁷ Ṁpúyó Ananiyasí tɛɛwa. Í kɔ́ma ɪ tala tɔ́yaya ŋkɛ ka taa, ɪlɛna í tɔ́mɪ ɪ nɪŋ kɛ Sɔ́lɪ tɔ́ɔ na í tɔ́mɪ-ɪ sɪ: Ma taapalɔ Sɔ́lɪ, Tacaa Yesu wei n kɔ́ŋaya na ń ná mpaav taa tɔ, ɪnɪ ɪ tilina-m sɪ nyá ɪsɛ í kuli na Feesuyɔ Nanɣtɔ toma haya nyá taa kɛ sɔ́sɔm.

¹⁸ Ṁpúyó pulupɔnaa ɪsu hutu taka kɔ́la Sɔ́lɪ ɪsɛntɔ́ kɛ kpakpaa na pɔ́ hoti atɛ na í sɔ́v nav. ɪlɛna í kɔ́lɪ na pɔ́ sɔ́-ɪ ɪsɔ́ lɔm.

¹⁹ Na í tɔ́yɔ kɔ́tɔ́yɔv na í hiki toma.

Sɔ́lɪ lakɪ waasv kɛ Tamasi

Sɔ́lɪ caya Tacaa tɔ́ŋlaa mpa pa wɛ Tamasi tɔ pa cɔ́lɔyɔ wɛɛ naale.

²⁰ Ṁpúyó Sɔ́lɪ sɔ́v waasv lapɔv taa kɛ kpakpaa kɛ Yuta nyɔ́ma tɔ́kotilenaa taa. Í heelaya tɔ́foo kɛ sɪ Yesu kɛlɛ ɪsɔ́ Pɔ́yalɔ.

²¹ Na pa tɔ́na mpa pa nu ɪ waasv ɪnɪ tɔ, piti kpa-wɛ na pɔ́ tɔ́ŋ sɪ: Pɔ́ taya ɪnɪ ɪ ka sɛsɛna ɪsɔ́lɛ na mpa pa tɔ́ka Yesu tɔ́m tɔ́nɛyɛ Yosalem tɔ́yɔ kɔ́nyɔŋ tɔ́yɔ? ɪsu ɪ ka kɔ́ma cɛnɛ sɪ ɪ kpa-wɛ na í hɔ́kɔ na í pɔ́na kɔ́tɔ́laa sɔ́saa ya?

²² Paa na mpɔ́ Sɔ́lɪ ná tɔ́ŋna waasv lapɔv na ɪ tɔ́ŋ sɔ́sɔyɔ tam na pɔ́ puki. Í hulayaa Tamasi Yuta nyɔ́ma sɪ Yesu kɛlɛ Mesii. ɪlɛna pɔ́ mɔ́lɪ pɛlɛyɛ lɪyɪtuɔyɔ, paa nyɔ́ŋ nti pɔ́ cɔ́-ɪ tɔ.

²³ Wɛɛ lapɔ naale, ɪlɛna Yuta nyɔ́ma caya na pɔ́ tayanɪ sɪ pɔ́ kɔ́-ɪ.

²⁴ Ama Sɔ́lɪ nu nti pa hɔ́kaa na pɔ́ sɪ tɔ. Na ɪcatɛ kolɔŋa nɔ́nɔ́sɪ tanja ilim na ahoo sɪ pɔ́ hiki-ɪ na pɔ́ kɔ́-ɪ.

²⁵ Ṁpúyó ahoo naalɪ Sɔ́lɪ ɪfalaa tɔ́-ɪ sɔ́tɔ́kɔ sɔ́sɔɔv taa na pɔ́ tisi-ɪ na ɪcatɛ kolɔŋa na í tɛɛ.

TAKƏLAYA NKA PƏƏLİ NMAAWA

LOM NYƏMA TƏ Kutubtu

Kələnti icatə taa ké Pəəli ka wə waatu wei i yelaa na pá ηmaa takəlaya kaneyə Kilisiti nyəma mpa pa wə Lom tə. I hóləyi ka taa si yelaa tənə lapəna isayatu, paa Yuta nyəma na mpa pa ta ke Yuta nyəma tə. I hula tətə si Laapaalı Kupaŋ ké toma səsəəna ké, i yaki mpa pa tənə pa mu-i na pá tēmi-i na pa taa tə. Pəəli hóləyi tətə si İseyeli nyəma ləlaa ləwa İso, ama İso ná tá lə i yelaa. Kantəkaya nyəntu ké layatu nti Pəəli tasa İso sēlaa ke isəna paa caya pa taa pa tike tə, na isəna pa na mpa pa ta ke İso sēlaa tə paa caya tə.

İsəna pa faya Lom takəlaya tə:

Yelaa tənə pəntəna, na pá nyuləyi nyuyə yapu, titite 1-8

İsəna İso caana İseyeli nyəma tə, titite 9-11

İso sēlaa təntə kupantə, titite 12:1-15:13

Sətu, titite 15:14-16:1-27

Sətu

¹ Maya Pəəli, Yesu Kilisiti yom. Maya İso kpa tillu na í ləsi-m na ma mpa ke Laapaalı Kupaŋ kpaaləy tə. Má ηmaana-meyə takəlaya kanə.

² Hatuu ləŋ ke İso ka toma si i ká kəna Laapaalı Kupaŋ inı. Halı İso yelaa na i İso kuyəyətutə teləsəlaa ηmaa mpyəy i takəlası taa.

³ Laapaalı Kupaŋ inəyəle i Pəyaya Tacaa Yesu Kilisiti təm. Ye Yesu yulwəetə təm ilə, wulav Tafiti ləlyəy taa tə ké.

⁴ Ama Feesuyə Nəŋŋtu kiŋ ilə, İso hüləna toma si Yesu ké i Pəyaya ke waatu wei Yesu səpa na í feesi-i tə.

⁵ Kilisiti inı i təo ké İso hula-m pəeləe na má la tillu səsə ke kolum inı i təo, si má la na katenası tənə yelaa mu i təm na pá nuna-i.

⁶ Mə tətə i wə pa taa, mə mpa İso ləsa Lom si i pəsi Yesu Kilisiti nyəma tə.

⁷ Mə tənə mpa mə í wə Lom na İso səlāa na í yaa si i pəsi i nyəma tə, mə takəlaya ntə. Tacaa İso, na Tacaa Yesu Kilisiti pá hól-i-meyə pəeləe na pá la na mə laŋa hulumı.

Pəəli nyuləyi si í polo í ná Lom İso sēlaa

⁸ Kancalaya ilə, Yesu Kilisiti təo ma sēe ma İso ké mə tənə mə təo. Mpi pə təo tə, pa puyuləyi antulinya tənə taa ké isəna í nukəna İso ké teu tə.

⁹ İso wei i Pəyaya Laapaalı Kupaŋ kpaaləy təmlə ma lakəna luyə kolumuyə tə, i nyəma si maa looliyi. İso nyəma mpə si tam ma təsəyi mə təm

¹⁰ ke paa waatu wei ma sələməyi tə. Ma wiikina-i si í la luyə na má hiki mpa ke pənəntə na má polo mə kiŋ.

¹¹ Ma nyuləyi teu si má ná-mə. İlənə í hiki kucəəu ke Feesuyə Nəŋŋtu kiŋ, na í la toma.

¹² Nti ma tu kələyi nyuləy təyələ si má wəe mə həku, na tə nyənəyənə təma naani təy ke İso təo, na pə səsəyi-təy apalətu.

¹³ Ma taapalaa mə, í nyi teu si tam ma huyəka si ma puki mə kiŋ, ilə pə tuu-m, haləna saŋa. Ma nyuləyi si ma təmlə í ləli pəlpəy mə tə, isı tə ləla piitim lempi nyəma kiŋ tə.

¹⁴ Pə taɣa pulv, pə caala-m ké sɪ má polo yəlaa təna kin. Paa acalɛɛ səsəɔna taa, paa cacakəŋ tɛɛ, paa isəkullaa cɔlv, paa isəkpeɛtɛɛ nyəma cɔlv.

¹⁵ Pə tɔɔ ké ma nyuləyi teu sɪ má pona mɛ mpa í wɛ Lom tɔɣo Laapaali Kupaŋ tɔtɔ.

Laapaali Kupaŋ toma

¹⁶ Laapaali Kupaŋ kpaaluyv tɔm fɛi-m fɛɛɛ. Pə taɣa pulv tɔɔ, Isɔ toma nté təna. I waasəyi pa təna mpa pa tɛŋ-i na pa taa tɔ. Yuta nyəma kɛ kancaalaya, pa waali ké mpa pa ta kɛ Yuta nyəma tɔ.

¹⁷ Kɔpam Laapaali Kupaŋ tɔɔ ké tɔ nyəŋ isəna Isɔ lakɪ na yəlaa pəsəyi kɔpama kɛ i isɛntaa tɔ. Pə kpayaɣv hatuu kancaalaya haləna pə tɛm tɔ, yulv tɛŋ i taa na Isɔ ké iləna Isɔ la, pə ta kaasi pulv tɔtɔ. Isɔ Tɔm taa mayamaya kilisa mpv təcɛɛɛɛ sɪ: Ye Isɔ nyana wei ké yulvpaŋ sɪ i tɛma i taa tɔ pə tɔɔ, pɔntv tike tuləyənə-ti.

Yəlaa tɔm səpa

¹⁸ Isɔ mɔyi pááná kɛ hatuu isɔtaa ké yəlaa kɔpəntəŋ na pa isayətvnaa təna tɔɔ na pə naa mpv. Pə taɣa pulv, yəlaa tetelakasi nyəkəyi tampəna na a mələyi yem.

¹⁹ Mpv pə yelina na Isɔ tɔyi-wɛyɛ navya. Mpi tɔ pa nyəma timpɪwɛ pə wɛɛ sɪ pá nyaŋna Isɔ tɔ, i tɛma-wɛyɛ-wəyi hólúyó kɛ teu tɔ pə tɔɔ.

²⁰ Kɔpam hatuu Isɔ lapə antulinya tɔ, i mukaya tɛɛ wɛɛtv, isɪ i toma tamm nyəna na isəna i mayamaya i wɛɛ tɔ, pə naaki i kulapəm mpi pə kin ké. Tənyaɣə pə wɛɛ sɪ yəlaa í nyəna i toma na i wɛɛtv, pə tɔɔ ké pa fɛina tampəna.

²¹ Pa nyəma Isɔ, ama paa see-i, pəyɛɛ paa sɛɛ-i í na tɛmlɛ isɪ pə nəyəsəna yəlaa í la Isɔ tɔ. Pa hɔwɛɛ liyita yem, paa layatiya ka fɛi.

²² Pa tɔŋ sɪ pa nyəm tɔɔwa, ama iwɛɛŋ ké.

²³ Isɪ paa tv Isɔ wei i səki tɔɣo teeli tɔ, yulv wei i səki tɔ i lɛəsəŋ na sumasi na nəɔhɛɛ liyiti wontu na nti tɔ tuuki atɛ tɔɣo pa seeki.

²⁴ Pə tɔɔ ké Isɔ yela-wɛyɛ pa tetelakasi isayasi nsi pa luuŋ sɔɔwa tɔ sɪ taa, na pá lakɪ təmaya mpi pə wɛ fɛɛɛ tɔ.

²⁵ Mpe pa mələa ké na pá kpaya Isɔ tɔɔ tampəna na pá pəsəna pəpətv. Pa seekɪ na pá tɛŋəyi mpi mpi Isɔ lapə tɔ, na pá yɛɛ Isɔ wei i lapə-wɪ tɔ i mayamaya. Pəyɛɛ pu mɔna isɪ inəyi pá saŋ tam.

²⁶ Pə tɔɔ ké Isɔ ná yela-wɛyɛ pa taaləntutv taa. Na pa alaa mayamaya náa yeki apalaa na pá svəkəna təma.

²⁷ Mpv tɔtɔɣo na pa apalaa, pɛɛ pa yeki alaa tɔm, na pa kɔnyuləŋ í kpa pa nyɔŋ taa pa ketitiyi təma. Apalaa lakəna təmaya fɛɛɛ fɛi nyəntv. Na pa taaləntutv nti tɔ naasuyv makəna pa nyɔŋ taa.

²⁸ Isɪ pa kisa Isɔ ké nyəm təkɛɛɛɛ tɔ, pə tɔɔ ké Isɔ ná yela-wɛyɛ pa kɔmlələyatu taa na pá lakɪ acaalətv.

²⁹ Pa kəla kawalasi, na isayətv, na kɔnyuləŋ, na nyaŋ, na isɛsɛɛmlɛ, na yuləkɛɛ, na yooɔ, na puyusuyv, na muɣuluyv tike kɛ pa nyəma. Pa ké yɔyətəlaa.

³⁰ Pa cakəna təma. Pa ké Isɔ kolontunaa, na kalampaani nyəma na isəcav nyəma na tɔhəntaa. Pa luləsəyi isayətv kufətv, paa see pa caanaa.

³¹ Pa fɛina laakali, paa təkəyi nti pa tɔŋ sɪ paa la tɔ. Pa lakɪ təkəti, pa fɛina lɛlaa pətɔtəɛ.

³² Pa nyəma Isɔ tɔɔ sɪ mpa pa lakɪ mpv tɔ pa ké sɔlvnaa. Paa na mpv pa tɔŋna lapv, haləna pá saŋ pə lataa tɔtɔ.

¹ Ӏе ны́а wei n footiyi ны́а лелв тә, пaa н кэ we te, n феina тампана. Пә тәҗа pulv, ны́а footiyi лелв пәеҗе рһпӱгӱ ны́а mayamaҗа ны́а lakı тә, n кыҗı ны́а тı тәм кэ.

² Тә ны́амá sı тампана кә Ісә тәҗәҗı na і һувкәна па тәна мpa па lakı mpv иu пә така тә те.

³ Ӏе араҗnya, ісу ны́а footuyuu мpa па lakı mpv, пәсә ны́а mayamaҗа ны́а lakı teitei ісу пеҗе тә, n һув sı Ісә каа пәсı-җ?

⁴ Ісә кӱсәув нтэ n мәла һ кpaләҗı na һ кisiҗı ı суулу sı і тaa wii ны́а пәтәтәҗе? N та nyı sı Ісә lakı-җ купантв кә рһпӱгӱ sı ісәwее n кá лаҗасı тәнтэ?

⁵ Ны́а лаҗкpusәҗ иҗе. Ама nn caa лаҗасуҗv се. N lakuyv mpv тә, salәka күкәлв кә n caaki na һ кәҗна ны́а nyuyv тaa кэ кыҗанку Ісә кá cаҗа na і һүлі ı пáaná na ісәна ı тәҗәҗı sıҗıсуҗv na і һувкәна тә.

⁶ Кыҗакv җкuyv Ісә кá фелı пaa wei кэ ı күлапүтв.

⁷ Мpa па сәәла купантв лаpв кә там, na пá пәекәҗı Ісә kin teeli, na sam na там wеетв тә, mpeҗe Ісә кá ha weesuyv җku ку теҗ тә.

⁸ Ама мpa па сәпа nyuyv na па nyәntv теләсуҗv кә ләлв, na пaa тәҗәҗı тампана, na пá lakı пә тәна mpi пә феı teu тә, Ісә кá һүлі пеҗеҗе ісәна ı тaa kpaana-we na па тәм та maya-ı тә.

⁹ Wahala na лаҗwakәллә сәсәәлә кá kpa па тәна мpa па lakı іsayatv тә. Yuta ны́ама кә канcaалаҗа, пә waalı кэ мpa па та кә Yuta ны́ама тә.

¹⁰ Ама мpa па lakı купантв тә, Ісә кá күсı пеҗе па nyuyv na і sa-we na і һүләсı па лаҗа. Yuta ны́ама кә канcaалаҗа, па waalı кэ мpa па та кә Yuta ны́ама тә.

¹¹ Mpi тә Ісә u faҗasәҗı yәlaa тә се.

¹² Мpa па та nyı Moisi күсәсутв na пá пәнтәҗı тә, пaa le na күсәсутв нтı тә тәм та na-we. Ама мpa пеҗе па ны́амá Moisi күсәсутв na пá тәҗна пәнтвҗv тә, күсәсутв нтәҗı пaa кәсәна na пá һуна-weҗe тәм.

¹³ Mpi тә пә тәҗа yәlaa мpa па нуки күсәсутв тәм кә кунu тә mpeҗe Ісә ны́әҗı күпамa се. Ама мpa па така-тı тәҗv.

¹⁴ Ye piitim lempı ны́ама нәкаa na пá тәҗәҗı mpi Yuta ны́ама күсәсутв кәсәҗı тә, пәеҗе нәҗәлв та һүлı-we, ілә па күсәсутв we па mayamaҗа па тaa кәлә, пaa na па таa феina-тı тә.

¹⁵ Па lakuyv mpv тә, па һүләҗı кәлә sı, пaa па таa феina күсәсутв, пә тv Moisi nyәntv нтэ па lotunaa тaa. Na пә naaki рһпӱгӱ па laakalәnaa тaa. Пә тәҗа pulv тә, wutee wutee па пәтәҗı па күлапүтв тaa кэ, na wutee wutee па wәna naani.

¹⁶ Мрӱгӱ пу lu teitei кэ кыҗанку Ісә кá yeҗe sı Yesu Kilisiti і һуна yәlaa кә па mukаҗа тәе күлапүтв тә тә. Na пә mayamaҗа кә Laapaalı Kupaҗ wei ma kpaalәҗı тә ı һүләҗı.

Yuta ны́ама na Ісә күсәсутв пә тәм

¹⁷ Ама ны́а, n yaa ны́а тәҗı Yuta тv Yuta тv, na Moisi күсәсутв нтәҗәлә Moisi күсәсутв, na һ муҗәләҗәна ны́а Ісә.

¹⁸ Пәс́ n ны́амá mpi Ісә caa sı һ ла тә, na күсәсутв нтı тә kula ны́а ісе кә teu sı һ чәкәна купантв.

¹⁹ N ны́әҗı ны́а тәҗı yulumaа һәнтv na сәкpetуҗv тәе ны́ама ісәнтәә сәтv,

²⁰ na ісәкpeетәе ны́ама ісәкullu, na piya сәҗәсәлв. Mpi пә тәә n ны́әҗı ны́а тәҗı mpv тә, n тееләҗı кэ sı ны́а nana пә тәнаҗа күсәсутв нтı тә тaa, пaa ны́әм, пaa тампана.

²¹ Аҗha, ны́а wei n сәҗәсәҗı ләлаа тә, nn сәҗәсәҗı ны́а тı суwe? Ны́а wei n lakı waasv sı пá тaa җmulı тә, pepe тәә кэ ны́а җmulәҗı?

²² Nyá wei n tən sɪ pá taa la wasan̄kalətu tɔ, pepe tɔɔ ké nyá lakɪ? Nyá wei nn caa tɪŋ tɔm ke paa pəcɔ tɔ, pepe tɔɔ ké n nayaləŋɪ ɪ tɛɛ kɔpampam?

²³ Pə taya nyá mɔyuləŋəna sɪ n wena Iso kəsəsutu? Ƴe pepe tɔɔ ké n pəntəŋɪ-tɪ na pə kɔŋɪ Iso nyɔyɔ?

²⁴ Iso Təm taa pa ŋmaawa təkəlekele sɪ: Yuta nyəma me mə yelina na piitim lɛmpɪ nyəma tɔvki Iso.

²⁵ Ye n təkəŋɪ Moisi kəsəsutu ke pəluɔy waasəŋɪ-ŋ. Ama ye nn təkəŋɪ-tɪ, pə we isu pa ta pəli-ŋ keɛ, paa n pəlaa.

²⁶ Ye yulɔ ɪ ta pəli, pəyele ɪ tənəŋɪ teu ke Moisi kəsəsutu kɛɛsa nti tɔ, Iso kaa nyənɪ pɔntu isu pəllɔ?

²⁷ Wei ɪ ta pəli pəyele ɪ təkə kəsəsutu nti tɔ, ɪ ká kɔ Yuta tɔ nyá nyá tɔm. Pə taya pulɔ tɔɔ, nyá wena kəsəsutu nti tɔ takəlasi, na n pəlaa pəyele nn tənəŋɪ-tɪ.

²⁸ Tɔv, isənaya Yuta tɔ siyisiyi ná wɛɛ? Pə taya isɛntɔ na ɪ pəluɔy kin ke pa nyəŋna-ɪ sɪ Yuta tɔ.

²⁹ Ama Yuta tɔ siyisiyi ɪɛ, pa nyəŋna-ɪ na ɪ taa ké, na hatuu ɪ lotu taa ké pa pəla-ɪ. Iso Feesuyɔ pələnə-ɪ, pə taya Iso kəsəsutu nti pa ŋmaa kɔŋma tɔ tɔ tɔm təkɔy tɔɔ. Yuta tɔ siyisiyi ke mpɔ, Iso san̄na-ɪ, pə taya yəlaa.

3

¹ Kawaaya we Yutaitu taa ke? Pəluɔy ná wena kasəyaya na?

² Kawaaya we pə tənaya mpɔ pə taa ké səsəm mɛɛ. Pə taya pulɔ, kancaalaya ɪɛ, Yuta nyəma mpeɛ Iso yelina ɪ tɔm nti ɪ kaya ɪ heeli yəlaa tɔ.

³ Ƴe ye pa taa ləlaa kisa tɔ mɔyɔ, pu la na Iso náá kɛɛ nti ɪ ka yəŋtəaa tɔ?

⁴ Aai, pə kaa la mpɔ se, paa pəcɔ. Paa yəlaa tənə ká la kaloolutənəa, isu Iso lapa tampana tɔ ke tam. Pa ŋmaawa ŋpúyú Iso Təm taa sɪ:

Isu yəlaa tənə nyəma sɪ
tampana ke n yəŋtəŋɪ.

Na ye pa tɪ yaa-ŋ huɛɛ,
nyá tɔm teena.

⁵ Ama ye isayatu nti tɔ lakɪ tɔ tɔ kusa Iso nyɔyɔ, haləna pá sa ɪ tampana tənuyɔ, ɪɛ tɪ tasa suwɛye yəŋtəyɔ tɔtɔ? Yaa tɪ tɔ sɪ tɪmpɪ ɪ tɔkuyɔ-tuyɔ cɛyɛcɛyɛ ké tá isayatu tɔɔ tɔ ɪ yowayalɛ? Aai. (Ama nti yəlaa yəŋtəŋɪ təŋɔ ma yəŋtəŋɪ cənɛ.)

⁶ Tɔfɔ ye pu we mpɔ, ɪɛ isənaya Iso ká tɛ na ɪ la na ɪ huɔna yəlaa tənə təpɪ ké tɔm?

⁷ Ye ma pəpətu lakəna na pə húlóŋɪ Iso tampana təkəlekele na ɪ hikiyi teeli, ɪɛ pepe tɔɔ ké pa nyənəŋɪ-m isayav tɔtɔ?

⁸ Yaa pepe tɔɔ ké tɔ kaa tɔ sɪ tɔ la isayatu na pə kəna kɔpantu ɪɛ? Haləna lɛmpa caakaya ma nyɔyɔ kuyɔ, ɪɛna pá waana sɪ ŋpúyú ma tənəna sɛyɛsuyɔ. Paa kɔ yəlaa mpa pa waana-m mpɔ tɔ pa tɔm, na pa tɔm kuyɔ mayaa.

Yulɔ kɔpan̄fɛɪ

⁹ Ƴe isənə tɔɔ ké pə wɛɛ? Yuta nyəma tá tɔ tɛɛ piitim lɛmpɪ nyəma yaa isənə? Aai, pə taya mpɔ. Ma tənə húlóŋɪ sɪ isayatu təkə yəlaa tənəyɔ təkem, paa Yuta nyəma, paa yəlaa mpa tɛ.

¹⁰ Iso Təm taa pa ŋmaawa mpɔ sɪ:

Yulɔ fɛɪ wei ɪ siyisaa tɔ,
paa kulum kɔŋ.

¹¹ Nəŋɔlɔ ta cəkəna pulɔpuyɔ paa pəcɔ.

Pəyele nəŋɔlɔ u pɛɛkəŋɪ Iso.

¹² Pa tənə pa toolaa na pá hatələnə Iso,

pa kpenta pa tæna na pá la yem.

Pa taa kulum mayamaya u laki kupantu.

¹³ Pa nɔɔ taa wɛ isɩ pɛlaav ŋku kɔ kulaa tɔ.

Pa puyusiɣi lelaa na pa nɔɔlelenɗ.

Pa ntompee i nyɔpɛtaa,

pɛ wɛ kɛ isɩ akala sɔtu.

¹⁴ Mpusi koolee na tɔm isayatu wenna pa nɔɔsi taa.

¹⁵ Pa niŋ wɛ lɔŋ kɛ yɛlaa tɔkulɛ.

¹⁶ Pá kula timpɩ,

wakɛlvɔv na isayatu kɛ n makæna.

¹⁷ Pa ta nyɩ isæna paa la na pá lu

pɛ taa na pá hɛɛsi tɔ.

¹⁸ Pa fɛna Iso sɔyɔntu kɛ pulv taa.

¹⁹ Tɔv, tɔ nyɛmá si Iso kusɛsuto yɔyɔtɔyɩ pɛ tæna mpi tɔ, pa tæna mpa pa tɔŋɔyɩ-tɩ tɔyɔ pɛ nawa. Iɛna pɛ tɔkɩ samaa tæna nɔɔsi, na pá taa hiki tɔwaaɛ kɛ tiili, yaa nɔyɔlv fiti Iso hvɔnav taa.

²⁰ Pɛ taya kusɛsuto lakæna na Iso nyɛnɔyɩ yulv kɛ yulvpaŋ, paa pɔntu kɛ awe. Ama kusɛsuto tɔmlɛ ntɛ si pɛ huli-ŋ nyá tɔpɛntɔlɛ, pɛ tæna ntɛ.

Isæna Iso yakɩ yɛlaa tɔ

²¹ Ama pɛnɛtɛ Iso hula-tɔyɩ isæna i laki na tɔ pɛsɔyɩ yulvpaama kɛ i isɛntaa na pɛ tá lu kusɛsuto tɔŋvɔv tɔm tɔ. Halɩ kusɛsuto takɛlasɩ na Iso kɔyɔyɔtɔv telɛsɛlaa nyɛnsɩ taa kɛ pa yɔyɔta pɛ tɔm kɛ mpv si:

²² Isɩ yulv tɔŋvɔv i taa na Yesu Kilisiti tɔ, mpv pɛ yekina na í pɛsi kupanɗ. Wei í tu laalaa na í tɛmɩ-i na i taa tɛ, i laki na ílɛ í pɛsi kupanɗ kɛ mɩpɔyɔ. Iso naa faɣasɔyɩ yɛlaa.

²³ Pɛ taya pulv, yɛlaa tæna lapæna isayatu, iɛna pɛ pɛ-wɛyɛ Iso teeli.

²⁴ Ama Iso kupantu tɔv i yɛlaa na Yesu Kilisiti wei i waasɔyɩ-wɛ tɔ í la na pá pɛsi yulvpaama kɛ Iso isɛntaa kɛ faalaa.

²⁵ Sɔm mpi i sɔpa tɔ, Iso lapæna-i kɔtaya si í pɛsi wei i kinɗ yɛlaa mpa pa nukæna-i tɔ paa hikina suulu kɛ pa isayatu tɔm taa na pɛ hɩsi-wɛyɛ-tɩ tɔ. Iso lapa mɩpɔyɔ si pɛ hólɩ si i siɣisaa. Hatuu lɔŋ Iso hula suulu na í yɛlɛ yɛlaa kɛ pa isayatu pɔɔsvɔv.

²⁶ Ama kaɣana ilɛ i paasæna isayatu nti unɩ, na í hóláyɩ isæna i laki na yɛlaa pɛsɔyɩ kupama kɛ i isɛntaa tɔ. Mpv unɩ pɛ taa kɛ i hóláyɩ si i mayamaya i kɛ kupanɗ, pɛyɛlɛ i lapa na mpa pɛlɛ pa nukæna Yesu tɔ pá pɛsi kupama tɔtɔ.

²⁷ Ye mpv pulv kaasaa mpi yulv ká hɔŋna i tɩ tɔ? Paa pɛɔɔ pulv fɛɩ. Ilɛ pepɛ tɔv? Pa tɔŋɔyɩ kusɛsuto tɔ pɛ tɔv yaa? Aai, taa tɛmnau tɔv kɛ.

²⁸ Pɛ taya pulv, tɔ nawa si taa tɛm tɔv kɛ Iso laki na yulv pɛsɔyɩ yulvpaŋ kɛ i isɛntaa, pɛ taya kusɛsuto tɔŋvɔv tɔv.

²⁹ Yaa Iso unɩ i kɛ Yuta nyɛma tike nyɔŋ, na piitim lɛmpɩ nyɛma nyɔŋ na ilɛ? Aai pɛ taya mpv. Kulum unɩ i kɛna pa tæna pa Iso.

³⁰ Pɛ taya pulv tɔv, Iso kulum unɩ i wenna na í laki, na Yuta nyɛma pɛsɔyɩ kupama kɛ i isɛntaa kɛ pa tɛmna-i na pa taa tɔ pɛ tɔv. Taa tɛmnau kulumɛm mpi pɛ tɔv kɛ i ká la na mpa pa ta kɛ Yuta nyɛma tɔ pɛlɛ pá pɛsi kupama kɛ mpv tɔtɔ.

³¹ Ye mpv pɛ mɛlaa kɛlɛ si tɔ Iso kusɛsuto na tɔ paasæna Iso taa tɛmnau tɔm yaa isæna? Paa pɛɔɔ. Halɩ tɔ tu kusɔyɩ kusɛsuto nti tɔ nyɔv kɛ kukusu kɛ.

4

Mpi Apələham tɔm hóláyɩ tɔ

¹ Tɔv, tɔ nyɛnna tá caanaa caa sɔsɔ Apələham kinɗ na tɔ ná. Pepeye i hikaa?

² Ye təma kəlapəe tōo kə Iso ka nyəna-ı yuləpaŋ ɫe ı taa laŋ mpi ı ká sana ı tı tō. Ama ı kaa tu pəsi na í sa ı təyi Iso ısentaa mēe.

³ Pə təya pulu, pa yəɣəta Iso Təm taa kə sı, Apələham təma Iso na ı taa, na ı taa tem mpəyi Iso ná nawa na í yaa-ı yuləpaŋ na í mu-ı.

⁴ Yulu í lakı təmlə, pa feləyi-ı kə mēe. ɫe pa kaa yaa ı kufeləyɔ ɲku sı kuhav, ı ıwile lonte ke pa fela-ı.

⁵ ɫe paa yulu ta la təmlə na í te Iso wei ı wiiki asayaa kunyən tō na ı taa kə kətem, Iso nyənəyi pəntu taa tem tətəɣə, na í mu-ı sı ı kə kəpaŋ.

⁶ Pə tōo mayamaya ke Tafiti yəɣətəyi wei Iso muwa sı ı kə yuləpaŋ na í tá kəsəna ı təma tō ı laŋhəlmle təm sı:

⁷ Lelen ɲilaa nté mpa pa pəntaa na
Iso hólı-weyə suulu tō.

Pəyele ı husa pa ısayətu.

⁸ Lelen ɲulu nté wei ı ısayətu Iso ləwa tō.

⁹ Pellaa tike nukəna lelen ıne? Kutəpeləŋ naa nukı-ı? Tə tema yəɣətyu ke nənnə sı Apələham tema Iso na ı taa, na ı taa tem mpəyi Iso ná nawa na í yaa-ı yuləpaŋ na í mu-ı.

¹⁰ ɫe waatu wei kə pə lapa mpə? Waatu wei ı pelaa tō, yaa na pəćó í peləyi? Aaı na pəćó í peləyi kə.

¹¹ Waalı waalı kə pa pela-ı, na ı peləyɔ mpi pə hulaa kə sı ı laalaa na í te Iso na ı taa təɣə ɫé ı mu-ı sı yuləpaŋ. Pəćó waatu ınu ı taa peləta. Ḿpúyó pə lapa na Apələham pəsi pa təna mpa pa tənna Iso kə pa taa kə mpə na í muyi-we sı kupama tō pa caa, paa pa ta pelı.

¹² ɫəsa pellaa caa tətō. ɫe pə təya mpa pa muyləyənə peləyɔ təm tike təɣə ma tən. Ama mpa pa tənna tá caa Apələham ikpate na pá te Iso na pa taa ısu ɫé ı ka temnav Iso na ı taa na pəćó pá peləyi-ı təɣə.

Ŋ tema nyá taa na Iso n hikiyi ı kupantu təna

¹³ Iso ka heela Apələham na ı piya sı katenə kanə ka təna kaa te na ká pəsi pa nyəm təkpataa. ɫe pə təya kəsəsuto təɣyɔ tōo kə pa heela Apələham ke mpə. Ama ı temna Iso kə ı taa na ɫé ı mu-ı sı yuləpaŋ təɣə.

¹⁴ Ye katenə ɲke kaa te na ká pəsi kəsəsuto tənlaa tike nyənka, ɫe taa temnav ke Iso ı waasəyi puləyule, na mpi Iso tən sı ı ká la tō pələ pə mələ yem.

¹⁵ Kəsəsuto yekina na Iso pááná kən, na kəsəsuto wenna na tə pəntuyɔ wee tətō.

¹⁶ Mpi Iso ka suwa sı ı ká la tō, taa temnav tōo kə, ɫena pə pəsi pulu mpi Iso haa faalaa tō, pə taa wee kəsəsuto tənlaa tike nyəm. Ama na pa təna mpa pa tən pa taa na Iso kə teitei ısu Apələham lapu tō pa nyəm tətəɣə. Apələham kə tá təna tá caa kə.

¹⁷ Halı pa ɲmaawa ḿpúyó Iso Təm taa sı: Ma lapa na ı pəsi piitimnaa payale caa. Iso wei Apələham temna ı taa kə mpə tō, ɫé ı ısentaa Apələham ınyəɣə tá caa. Iso ınu ı feesiyina sətəa na í lakı na mpi pə taa wee tō pə wee.

¹⁸ Na paa na pu tēe pə tō tō, Apələham tema-tı na ı taa na í tēləyi. Pə tōo kə ı pəsa piitim payale caa, ısu Iso ka yəɣətyu tō sı: Nyá piya nyəyɔ ká wee mpə.

¹⁹ Paa na ı pusı ka wəsəna ısu ɲunwa (100) na í kpatəla təkunjunku, na Saala ná taa fei ləlyu təm taa tō, ı ta nyənna təna. Ama ı tisa ı yun ke Iso tōo kə tam.

²⁰ ɫə taa tem mpi pə ta pasa. Pəyele ı ta la sika na mpi Iso təma sı ı ká la tō. Halı ı naani səsə kəsəsə kə, na í nyə tən, na í tənna Iso kə sam.

²¹ ɫə taa ı taa təkpataa sı Iso pəsəyi na í la pə təna mpi ı ka təma sı ı ká la tō.

²² Mpi pə tōo Iso mu-ı sı ı kə yulu kupəŋ ke ı taa tem tō təyole.

²³ Ile pə taya i nyɔyɔ tɔɔ tike ke pa ŋmaa mpɔ sɪ: Pa mv-i sɪ i kɛ yulɔ kupan.

²⁴ Ama na tá mpa tá taa temna wei i kusa Tacaa Yesu ke sɛtaa taa na paa mv-tu sɪ kupama ke mpɔ tɔtɔ tɔ, tá tɔɔ kɛ pa ŋmaawa tɔtɔ.

²⁵ Tá isayatu tɔɔ kɛ pa kv-i, na pa feesa-i sɛtaa taa kɛ sɪ í la na tɛ pɛsɪ kupama ke Iso isentaa.

5

Tá na Iso tá lelen

¹ Tɔv, isɪ kayana pa tem lapɔ na tɛ pɛsɪ yulɔpama ke Iso isentaa kɛ tá taa temnav tɔɔ tɔ, tá na-i tɛ wɛna tɛma na lelen ke Tacaa Yesu Kilisiti tɔɔ.

² Tɛ temna Iso kɛ tá taa tɔyɔ tɛ kpɛtɛna Iso kupantu tɛhikile ke Yesu Kilisiti tɔɔ kɛ timpɪ tɛ wɛ kayana ke isɛntɔ tɔ. Na tɛ yɔɔlɛyɪ kɛ. Mpi tɔ, tɛ nyɛmá sɪ tu pɛsɪ Iso teeli nyɛma.

³ Halɪ tá mɛlaa kɛ na tɛ yɔɔlɛyɪ, paa tɛ wɛv wahala taa tɔ. Pə taya pulv, wahala kɔŋna na suulu.

⁴ Na suulu yekina na yulɔ kantɔlɛyɪ wahala taa, na kantɔlvɔv yekina na tɛlvɔv kɔɔ.

⁵ Tɛ tɛlvɔv mpɔ tɔ pə ta puɔyusi-tv se. Pə taya pulv, Feesuyɔ Nanɲtv wei Iso ha-tv tɔ inɪ i lapɛna na tá tɛna tɛ nyɪ teu sɪ Iso sɔɔla-tv.

⁶ Tɛ taa pɛsɛyɪ pulv tɔ Kilisiti sɛpɛna asayaa tá, tá tɔɔ kɛ saa wei pə maya Iso tɔ.

⁷ Ama sɪ yulɔ í tisi na í sɪ siyisulu tɔɔ tɔ, tɛcatɛtɛyav kɛ. N ta tu nyɛm nɔyɔlv ná wɛɛ wei i pɛsɛyɪ na í sɪ yulɔ kupan tɔɔ tɔ.

⁸ Paa na mpɔ Iso ná hula-tvɔv isɛna tɛnaya i sɔɔla-tv tɔ. Kilisiti sɛpa tá tɔɔ paa na ná kɛ asayaa tɔ.

⁹ I sɛm tɔɔ kɛ tɛ pɛsa yulɔpama ke kayanaya Iso isentaa, ile isɛnaya pu kpisi-tvɔv yapɔ ke Iso pááná nin taa?

¹⁰ Tá na Iso tu wɛ kolonja kɛ. Ama i Pəyaya sɛm taa kɛ i lapa na tá na-i tɛ ciiki. Tɔv, kayana tá na Iso tɛ wɛ lelen. Pécó i Pəyaya ná wɛna weesuyɔ tɔtɔ, ile kaa waasi-tv na pɛ kɛh mpɔ.

¹¹ Na pə ta tu kɛv pə tɛnayaɛ, tɛ tɔŋna Iso ileyɛ yɔɔlɛnav ke Tacaa Yesu Kilisiti wei i lapa na kayana tá na Iso tɛ ciiki tɔ i tɔɔ.

Atam na Kilisiti pa tɔm

¹² Yulɔ kulum tɛnna isayatu suv yɛlaa tɛna. Iɛna isayatu náá kɔna sɛm. Na sɛm náá ya yɛlaa tɛna tɔɔ. Pə taya pulv, pa tɛna pa lapɛna isayatu tɔ pə tɔɔ.

¹³ Isayatu ka tɛma antulinya taa kɛ wɛɛv na pécó Iso tv Moisi ke kusɛsuto. Ama isɪ kusɛsuto taa fɛi ile, Iso taa nyɛni-tɪ isɪ pulv.

¹⁴ Paa na mpɔ sɛm naa tɔyɔ kawulaya ke pə kpayaɔv Atam na pɛ polo Moisi, halɛna pɛ can pɛ kpɛŋna mpa pa taa la isayatu nti Atam lapa tɔ. Iso kɔheelitu ke Atam ná kpɛsɛnaa na í pɛsɪ isayav.

Atam inɛ inɪ i nɔyɛsɛna wei i kaa i kɔɔ tɔyɔ.

¹⁵ Ama pa ta lu kulum. Pə taya pulv tɔɔ, mpi Iso hawa faalaa tɔ pə fayana isayatu nti Atam lapa tɔyɔ. Mpi tɔ, yulɔ kulum inɛ i isayatu tɔɔ yɛlaa payalɛ sɛpa. Ama Iso pɛɛɛɛ ná tɛma payalɛ na pɛ tɛɛ mɔpɔyɔ sɛsɛm, na pə kaasi kucɔɔv ŋku i lapa faalaa na yulɔ kulum Yesu Kilisiti kin tɔ kule kv tɔɔwa sɛsɛm tɔtɔ.

¹⁶ Ama yulɔ kaa kpaya mpi Iso kucɔɔv laki tɔ na í mayasɛna mpi yulɔ kulum isayatu laki tɔ. Pə taya pulv tɔɔ, isayatu kulumtv lapɛna na pɛ huɔna yɛlaa na pa tɔm sɪ. Ama Iso faalaa kucɔɔv ná tayana isayatu payalɛ na pɛ la teu.

¹⁷ Kulom isayatu taa ké sëm tɔɔ kawulaya mɛɛ, nn kulom un i tike i taa ké. Ama nti Yesu Kilisiti tike kɔna-tu tɔ tɛle tɔ kɛla nɔpɔyɔ tɔɔ tɔcayacaya. Pɔ wɛɛ sɪ pa tɔna mpa pa hika Iso pɛɛɛ ke sɔsɔm sɔsɔm na i la na pɔ pɔsi kɔpama ke faalaa tɔ, Kilisiti tɔɔ paa hiki weesuyu na pɔ tɔɔ kawulaya.

¹⁸ Isu yulu kulom isayatu sɔsa yɛlaa tɔnaya tasɛkɛle taa tɔ, mpɔ tɔtɔɔ yulu kulom tɛmlɛ kupantɛ ká fiti yɛlaa tɔnaya huɛle pɔɔle taa na pɔ tɔli-ti.

¹⁹ Isu yɛlaa tɔna lapu asayaa ke yulu kulom kpɛɛsuyɔ tɔ tɔ, mpɔ tɔtɔɔ yɛlaa payale ká la kɔpama ke Iso isentaa ké yulu kulom nunav tɔɔ.

²⁰ Kɔsɔsutu kɔmaya sɪ isayatu i huki. Ama timpɪ isayatu hukaa tɔ, Iso pɛɛɛ ná tɛɛ-tɔɔ tɔɔ ke sɔsɔm.

²¹ Na isu isayatu lɛɛ sëm ke yɛlaa tɔna tɔ, mpɔ tɔtɔɔ Iso pɛɛɛ ná lɛɛ-tuyɔ siyisuyu sɪ pɔ pɔna-tuyɔ weesuyu nku ku tɛɛ tɔ ku taa ké Tacaa Yesu Kilisiti tɔɔ.

6

Pa cɛpa-tu na isayatu sɪ tɔ wɛɛ Kilisiti tɔɔ

¹ Ile isɛnaya pɔ wɛɛ ile? Tu lakɪ isayatu ke nɔpɔyɔ tam sɪ Iso i sɔɔsi-tuyɔ i pɛɛɛ yaa isɛna?

² Aai, pɔ taya mpɔ se, paa pɛɔ. Tá mpa sëm cɛpa-tu na isayatu tɔ, isɛnaya tu wɛɛ na tɔ tɔɔna isayatu lapu tɔtɔ?

³ I tá nyɪ sɪ tá tɔna mpa pa sɔ Iso lom sɪ tá na Yesu Kilisiti tɔ kpɛntaa tɔ, i tɔsɛtɛ ke pa kpɛnta-tu na pɔ sɔ-tɔ?

⁴ Ye mpɔ ile Iso lom sɔv taa ké pa pima tá na-i sɪ tá na-i tɔ sɔpɛna. Na isu Kilisiti sɔpa na Tacaa toma sɔsɔna feesi-i tɔ, tá tɔtɔ tɔ layasa tɔntɛ tɔkpataa ké.

⁵ Ye tá na-i tɔ kpɛntaa na tɔ sɪ isu i sɔpɔ tɔ, paa kpɛntɪ tá na-i na pɔ feesi-tuyɔ sëm taa isu pa feesa un tɔ.

⁶ Tɔ nyɛmá teu sɪ kɔyanɔku Kilisiti sɔpa tesika tɔ tɔ, pɔ kpɛnna tá yaasi kɔpɛɛ na pɔ ku tɔtɔtɔ. Ilɛna timpɪ tu ke asayaa na tá tɛɛɛle mpɔ tɔ, pɔ la yem na i hɛti-tu, na tɔ taa tasa isayatu yomle taa ké wɛɛv.

⁷ Yulu wei i tɛma sɔpɔ tɔ pɔ lɛsa ilɛɛ isayatu yomle taa ké.

⁸ Ye tá na Kilisiti tɔ sɔpa, tɔ nyɛmá sɪ tá na-i tu wɛɛna weesin tɔtɔ.

⁹ Tɔ nyɛmá teu sɪ isu Kilisiti fem tɔ sëm u tasɛɪ-i nyaasuyɔ. Pɔɛɛɛ i kaa tu sɔpɔ tɔtɔ.

¹⁰ Tɔm kulom ke i sɔpa na pɔ cɛ i na isayatu. I wɛv kayana na i weesuyu tɔ Iso tɔɔ ké,

¹¹ Mpɔyɔ mɛ tɔtɔ i ká nyɛnɪ mɔ tɪ isu mpa pa sɔpa na pɔ cɛ pɔ na isayatu tɔ, na isu mpa pa fema sɛtaa taa na kayana pa wɛ Iso tɔɔ ké pɔ na Yesu Kilisiti pa kpɛntuyɔ tɔ tɔ.

¹² Ye mpɔ ile, isayatu i taa tasa mɔ tɔnɛɛ kɔsɔpɛɛ unɛɛ nɔmakɛluyɔ na i nuna mɔ tɔnɛɛ kɔnyulɛɛ.

¹³ I taa yɛle na isayatu tasa mpaav hikuyu ke mɔ tɔnɛɛ taa ké tiili na i la isayatu. Ama i ha mɔ tɔɔɪ Iso isu mpa pa fema sɛtaa taa tɔ, ilɛna i kpaya mɔ tɪ na i pɛti Iso tɛmlɛ taa na i lana-mɛɛ kupam.

¹⁴ Pɔ taya pulv tɔɔ, pɔ fɛi isu isayatu i nɔmakɛli-mɛ. Mpi tɔ, pɔ taya kɔsɔsutu tɔɔ ké i wɛɛ. Ama Iso pɛɛɛ tɔɔ ké.

Siyisuyu yomle

¹⁵ Mpɔ tɔ, tu tɔɔna isayatu lapu sɪ Iso pɛɛɛ tɔɔ ké tɔ wɛɛ pɔ taya kɔsɔsutu tɔɔ? Aai pɔ taya mpɔ se, paa pɛɔ.

¹⁶ I nyɛmá teu sɪ, ye i ha mɔ tɔɔɪ wei na i nukɛna-i, i pɛsa wei i nukɛna mpɔ tɔ i yom ké. Mpɔyɔ pɔ wɛɛ na isayatu, ye n nukɛna-tɔɔ tam n tɛɛna sëm ké. Na

mpu un tətəɣə pə wɛɛ na Iso, ye n nukəna ɔɛɛ tam, pə layasəyi-ŋ təntɛ nte tə kɛsəna-ɪ tɔɣə.

¹⁷ Aaa, Iso fəɔ, mɛ mpa tuu ɪsayatv ka kpa yomle tə pənɛntɛ ɪ nuna nti pa sɛɛsə-mɛ sɪ ɪ kɛsəna tə təkpaata.

¹⁸ Pə ləsa-mɛɛ ɪsayatv yomle taa, na nɔɔnɔɔ siyisuyu yomaa kɛ ɪ pəsaa.

¹⁹ Mə ɪcantv tɔɔ kɛ ma huyi tɔɛɛ kuhuɣu sɪ ɪ cəkəna. Pu wɛv tɔ, tɛtɛlakasɪ na ɪsayatv taa kɛ ɪ pɛta mə ti, na pələ pə kpa-mɛɛ yomle na pə lakɪ-mɛɛ yɛɛɛɛ nyəma. Mpu tətəɣə pənɛntɛ, ɪ pɛti mə təyi siyisuyu təma lapv taa na pələ pə kpa-mɛɛ yomle na mə təntɛ kɛsɪ teu.

²⁰ Waatv wei ɪsayatv ka kpa-mɛɛ yomle tə, kɔpantv lapv tɔm ta na-mɛ.

²¹ Na ɪ lakaya lakasɪ nsi sɪ wɛ-mɛɛ fɛɛɛ kɛ kayana tə, pɛpɛɛɛ ɪ waa sɪ taa? Sɪ tɛsəyana-mɛɛ kɔv kɛ.

²² Ama kayana pə ləsa-mɛɛ ɪsayatv yomle taa na ɪ lakɪ Iso təmɛ. Na mpi ɪ waakɪ tɔɣɛ pa tɔŋna-mɛɛ kɛsəvɣv sɪ mə təntɛ ɪ tɛ na cele ɪ ká hiki weesuyu ŋku ku tɛŋ tɔ.

²³ ɪsayatv fəɔtɔ kɛɛ sɔm. Ama weesuyu ŋku ku tɛŋ tɔɣə Iso ná haa faalaa kɛ mpa na Tacaa Yesu Kilisiti pa kpɛntaa tɔ.

7

Mpi alv na ɪ paalv pa tɔm hóláyí tɔ

¹ Ma taapalaa, ntɔŋ ɪ nyəma Moisi kɔsəsutv kɛ teu yaa. Tɔv, tə mayamaya tə tɔm kɛ maa kɛsɪ-mɛɛ pənɛ. Yɔlv weesuyu tv tike niŋ kɛ kɔsəsutv nti tə pɛɔɔɔ.

² ɪ nyənna alv, ɪ paalv ɪ wɛna ɪ weesuyu, kɔsəsutv nti tu haa-ɪ mpaa sɪ ɪ kulɪ. Ama ɪ paalv un ɪ sɛpa, tə ha-ɪ mpaa kɛ, ɪ saakɪ ɪ saa.

³ ɪ kula kɔkɔlv na ɪ saa, paa yaa-ɪ wasanjalɪ. Ama sɔm ɪ kɛla ɪ paalv, kɔsəsutv ta taa ɪ niŋ pɛɔv tɔtɔ, tə ha-ɪ mpaa kɛ. Pələ tɔ, ye ɪ saa kɔfalv ɪ ta kɛ wasanjalɪ.

⁴ Ma taapalaa mɛ, m̀pɔ́y n-a-mɛ tɔtɔ. Ye kɔsəsutv tɔm taa, ɪ pəsə sətəa kɛ. Pə taya pulv tɔɔ, mə na Kilisiti ɪ kpɛnta tɔnɔv, na pənɛntɛ ɪ pəsə kɔfalv wei ɪ fema sətəa taa tɔ ɪ nyəma, na pə wɛɛ sɪ tɔ la Iso kɛ təma nna a nɔɣəsənaa tɔ.

⁵ Pə taya pulv tɔɔ, waatv wei tu wɛ tɔ kɔpəntv taa tɔ, kɔsəsutv kpaasaya tá nantv təna taa kɔnyulɛɣ ɪsayan apalɔtv, na pə sɔsəyi-tɔv sɔm təma lapv taa.

⁶ Ama pənɛntɛ tə lu kɔsəsutv yomle taa na sɔm lapəna na tɔ lu mpi pu kpa-tɔv yomle kɛ mpu tə pə taa təkpaata. Pə tɔ kɛ tu təŋ ɪsəna kayana pə layasaa tɔ, na tɔ lá Iso təmɛ kɛ Iso Feesuyu tɔŋ taa. Pə taa wɛɛ ɪsu tə tənɣaya takɔlasɪ taa kɔsəsutv na tɔ lakɪ tɔ.

Iso kɔsəsutv na ɪsayatv pə tɔm

⁷ ɪɛ ɪsənaya pə wɛɛ ɪɛ? Kɔsəsutv kɛ ɪsayam yaa? Aaɪ pə taya mpu se, paa pəɔ. Kɔsəsutv yelina na má nyɪ ɪsayatv tɔm. Kɔpam ye kɔsəsutv ɪ taa tɔ sɪ n kaa nyulɪ, ma taa nyɪ kɔnyulɔv tɔm.

⁸ Koheelitu nti tə yelina na ɪsayatv hiki mpaav na tɔ kv kɔnyulɛɣ un ɪ tənaya ma taa. Pə taya pulv, ye pə taa kɛ kɔsəsutv tɔɔ, ɪsayatv taa hiki tə ti.

⁹ Ma kin ɪɛ, kɔsəsutv taa kənta tɔ, ma wɛna ma ti. Ama koheelitu nti tə kɔma, ɪɛna ɪsayatv nti tɔ nyəkɪ na tɔ kulɪ.

¹⁰ ɪɛna má mɔli sətɔ. Pu wɛɛ sɪ koheelitu nti tɔ waasɪ. Ama ma kin ɪɛ tə mɔla maya kɔv kɛ.

¹¹ Pə taya pulv tɔɔ, ɪsayatv hika mpaav na tɔ puyusɪ-m na koheelitu nti, na tɔ kv-m na koheelitu nti.

¹² Iso kɔsəsutv wɛ tənəŋ, na koheelitu ná wɛ tənəŋ tɔtɔ na tɔ siyisaa na tɔ tewa.

¹³ Teu nyəm mpi pə mələna nté na pé kəna maya səm na? Aai, pə taya mpv se, paa pəcə. Isayətv lapəna kəkələ un. Tənaya tə kulina tə ti waali si ntəyəle nti. Tə kpəya mpi pə wə teu təyɔ na tə kəna-m. Tənaya kəsəsutv yelaa na isayətv təm la səyɔntv na pə tɛɛ caasa.

Yəlaa pu isayətv taa

¹⁴ Tə nyəmá mpv si Isə kəsəsutv təkəyɔ wə lotu taa təm ké. Ama maya yulv kə yulv ké na ɪcantv tələ, na pə pɛeta-m na isayətv na má pəsi tə yom.

¹⁵ Ma ta cekəna mpi ma lakɪ tɔ. Pə taya pulv tɔɔ, maa lakɪ mpi ma sɔɔla lapv tɔ. Ama mpi ma kisaa tɔ mpəyɪ ma lakɪ.

¹⁶ Ma ta sɔɔlɪ mpi na má lakɪ-wɪ təyɔ ma nyəmnaa si Isə kəsəsutv wə teu.

¹⁷ Ye mpv pə taya má lakəna mpv. Ama isayətv nti tə wə ma taa tɔ tələ tə lakəna.

¹⁸ Ma nyəmá teu si kəpantv natəli tə fɛɪ ma kin, ma pilimile tənɛ tə təm kə ma tən. Kəpam paa ma luyɔ wə teu si má la kəpantv, maa pəsəyɪ tə lapv.

¹⁹ Maa lakɪ kəpantv nti ma sɔɔlaa tɔ. Ama isayətv nti ma kisaa tɔ ntəyɪ ma məlaa na má lakɪ.

²⁰ Ma lakɪ nti maa caa tɔ, pə taya má nəkəna. Ama isayətv nti tə kanta ma taa tɔ nti tə tənna mpv.

²¹ Ma cekəna yaasi inɛ si ye ma caakɪ kəpantv lapv isayətv tɛɛna nəyɔ.

²² Hatuu ma lotu taa ma sɔɔla Isə kəsəsutv mɛɛ.

²³ Ama ma mayaɲa yaasi nəyɔluyɔ ma tənuyɔ taa, na tam ɪ pəkələyɪ na ɪ yoonaa yaasi wei ɪ tɔɔ ma layətv nyəmá tɔ, na ɪ la-m isayətv tiipile nte tə kanta ma taa tɔ tə saləka tɔ.

²⁴ Ama ma təm wə kənyɔɲ yoo, tənuyɔ kune kv tənna-m kuyɔ ké. A yakɪ-m?

²⁵ Ama Tacaa Yesu Kilisiti tɔɔ Isə fɔɔ.

Mpv tɔ, hatuu ma hɔwɛɛ taa Isə kəsəsutv kə ma tənəyɪ. Pə kaasa ma yulətv pilimile tənɛ tɔ, isayətv yaasi kə tələ tə tənəyɪ.

8

Mpa pa tənəyɪ Isə Feesuyv Nənɲtv tɔ pa təntɛ

¹ Ye mpv mpa na Yesu Kilisiti pa kpəntaa tɔ pa kaa tasa pa təm kə kuyɔ.

² Pə taya pulv tɔɔ, Isə Feesuyv lakɪ isəna na ɪ haa weesuyv kə mpa na Yesu Kilisiti pa kpəntaa tɔ, nɲpɔyɔ pə lapa na pə ləsi-m isayətv na səm pə yaasi un ɪ taa.

³ Isə lapa mpi Moisi kəsəsutv taa pəsi na tə la yulwɛɛtv tɔɔ tɔ. ɪ hula yəlaa tasəkələ kə timpɪ pa lakɪ isayətv kə tam tɔ, mpi tɔ ɪ tila ɪ mayamaya ɪ pu. Na wɛɛtv nti tə nəyəsəna yəlaa asayaa nyəntv təyɔ ɪ kəmnaa si ɪ huiɪ isayətv.

⁴ Isə lapa nɲpɔyɔ si nti kəsəsutv caaləyaa-tv si tə lá tɔ, tə la pə tənaya teitei. Pə taya pulv, kayana tə yela tá wɛɛtv kəpəntv tənuyɔ na tə tənəyɪ Isə Feesuyv.

⁵ Mpa pa tənna təntɛ kə yulv wɛɛtv kəpəntv taa tɔ tə tike tɔ təm kə pa nyəmá. Na mpa pa tənəyɪ Isə Feesuyv tɔ kulɛ kv nyəntv tike kə pa lakɪ.

⁶ Ye n tənəyɪ yulwɛɛtv kəpəntv kə tam, n tɛəsəyɔna səm ké. Ama ye Isə Feesuyv nyəntv kə n lakɪ tam, n hikiyɪ weesuyv na lanɲɛɛɛ ké.

⁷ Mpa pa sɛɛsa isələ na yulwɛɛtv kəpəntv tənuyɔ tɔ, pa ké Isə kolontunaa ké. Paa tənəyɪ Isə kəsəsutv, paa tu pəsəyɪ-tɪ tɔ se.

⁸ Mpa pa tənna pa yulwɛɛtv kəpəntv tənuyɔ tɔ, paa pu la isəna, pa kaa tɛ Isə.

⁹ Ama mɛɛɛ mɛ fɛɪ yulwɛɛtv kəpəntv taa tɔtɔ. Isə Feesuyv nyəntv taa ké ɪ wɛɛ. Pə taya pulv tɔɔ, Isə Feesuyv caya mə taa tɔ se. Wei ɪ taa Kilisiti Feesuyv fɛɪ tɔ ɪ ta kə ɪ nyəɲ.

¹⁰ Ye Kilisiti we mə kin paa na mə ɪsaɣatv ka kv mə tənəŋ tɔ, ɪsɔ Feesuyv we mə taa na toma. Mpi tɔ pə pəsə-meyɛ kɔpama kɛ ɪsɔ ɪsentaa kɛ.

¹¹ Ye ɪsɔ Feesuyv ŋkv kv feesa Yesu kɛ sətəa taa tɔ kv caya mə taa, wei inɪ ɪ ka feesa Kilisiti kɛ sətəa hekɔ tɔ, kɔlɔm inɪ ɪ ká ha mə tənəŋ kɔsəpəŋ ineyɛ toma na ɪ Feesuyv ŋkv kv caya mə taa tɔ kv tɔŋ taa.

¹² Ma taapalaa, pə tɔɔ kɛ pə nyəka-tv, na pə taya sɪ tɛ təŋ tá yulwɛɛtv kɔpəntv na tɛ lakɪ nti tɛ nyuləyi tɔ.

¹³ Pə taya pulv, ye ɪ tənəŋɪ mə yulwɛɛtv kɔpəntv, ɪ ká sɪ. Ama ye ɪ kisa mə yulwɛɛtv kɔpəntv yaasi sɪ tɛ saali na ɪsɔ Feesuyv Nanŋtv tɔŋ, ɪlɛ ɪ tula-tɪ.

¹⁴ Pa tənə mpa ɪsɔ Feesuyv tiikiyi tɔ pa kɛ ɪsɔ piya kɛ.

¹⁵ Pə taya pulv tɔɔ, ɪsɔ Feesuyv ŋkv pa ha-mɛ tɔ kv ta kɛ Feesuyv ŋkv kv lakɪ-meyɛ yomaa na kɔ tasəyi-meyɛ sɔŋəntv tɔyɔ tɔ. Ama kv kɛ ɪsɔ Feesuyv ŋkv kv lakɪ-meyɛ ɪsɔ pəyalaa na kv lakɪ na ɪ yaaki ɪsɔ sɪ ma Caa, Paapa tɔ.

¹⁶ Tə kɛ ɪsɔ piya, na ɪsɔ Feesuyv mayamaya hóləŋɪ ŋpóŋó hatuu tá taa.

¹⁷ Tə kɛ ɪ piya, na kɔpəntv nti ɪsɔ toma sɪ ɪ ká ha ɪ yelaa ɪsɪ kpancoov tɔ, tu hiki-tɪ tɔtɔ. Tá na Kilisiti tu kɔpəntəna-təyi hikuyv. Ye tá na-ɪ tɛ kɔpənta wahala hikuyv tá na-ɪ tu kɔpəntɪ ɪ teeli taa tɔtɔyɔ.

Cele teeli

¹⁸ Ye ma kin pə fɛɪ ɪsɪ paa kpaya tá kayana kɔnyəntəyɔlɛ na pá kɛəsəna teeli wei cele ɪsɔ ká tv-tv tɔ.

¹⁹ Kɔŋmanɲmam tənə tanja tətɛyɛtɛyɛ sɪ ɪsɔ ɪ ləsi ɪ pəyalaa na pə ná.

²⁰ Pə taya pulv tɔɔ, taaləm nyəm taa kɛ pə sɔsa kɔŋmanɲmam mpi, na pə taya sɪ pə nɔkaa. ɪsɔ tənə-wəyi mpv. Paa na mpv tɔ na tɛlɔyɔ wɛɛ kɛ.

²¹ Pə taya pulv tɔɔ, kɔyakv nakulɪ pu tɛ na ɪsɔ kɔŋmanɲmam tənə hɛɛsɪ wakəlɔyɔ yomle na pə tɛ təkpataa kɛ teitei ɪsɪ ɪsɔ piya ka tɛ waatv wei paa tɛ kasayampiya pəsvyɔ tɔ.

²² Tə nyəmá sɪ halənə sarja kɔŋmanɲmam tənə tənəna mɔla na pá saləməyi ɪsɪ alɔlv saləmvyɔ tɔ.

²³ Pə taya kɔŋmanɲmam tike mələŋəna. Ama na tá mpa tə wɛna ɪsɔ Feesuyv ɪsɪ kancaalaya kɔcəɔv ŋkv ɪsɔ lapa-tv tɔ, tá mələyi tá taa tɔtɔ, na tɛ tanja kuyankv ɪsɔ ká pəsɪ-tɔyɔ ɪ piya na ɪ tɛɛsɪ tá tənəŋ ineyɛ yapv təkpataa tɔ.

²⁴ Tə nawa sɪ tə hika tá yapv yaa, ɪlɛ pə wɛ tɛlɔyɔ taa tɔm na pácɔ. Ye mpi yulv naa tɔ pə tɔɔ kɛ ɪ tɛlɔyɔ, ɪlɛ pə taya tɛlɔyɔ ntɛ tənə. Awe ká tasa tɛlɔyɔ kɛ mpi ɪ tənə naa tɔ?

²⁵ Ye mpi tɛ ta nata tɔ pə tɔɔ kɛ tɛ tɛlɔyɔ ɪlɛ tɛ cayana suulu kɛ na tɛ tanja-wɪ.

²⁶ Pə kaasa ɪsɔ Feesuyv ná kəŋ tɔtɔ na kɔ səŋna tá mpa tɛ kɛ acamaa tɔ. Pə taya pulv, tɛ ta nyɪ ɪsənə tu sələmɪ na pá tɛ tɔ. Ama Feesuyv ŋkv kv sələməŋənana-tɔyɔ ɪsɔ, na miituyv mpi yulv kaa pəsɪ na ɪ kɛɛsɪ nɔyɔ taa tɔ.

²⁷ ɪsɔ wei ɪ naa lotu taa tɔ ɪ nyəmá kpakpaa kɛ mpi Feesuyv Nanŋtv caa ɪ sələmɪ tɔ. Pə taya pulv, mpa pa kɛ ɪsɔ nyəma tɔ mpɛyɛ ɪsɔ Feesuyv Nanŋtv sələməŋənə teitei ɪsɪ ɪsɔ caaki tɔ.

²⁸ Tə nyəmá sɪ kɔpəntv kɛ ɪsɔ lakɪ pə tənə pə taa kɛ mpa pa sɔla-ɪ na pá kɛ mpa ɪ yaawa ɪsɪ ɪ nɔkuyɔ wɛɛ tɔ.

²⁹ Mpa ɪsɔ ka ləsa hatuu ləŋ tɔ, ɪ laalaa kɛ na ɪ fayasi-wɛ na pa mpaa sɪ pá nəŋəsənə ɪ Pəyaya, na kele ká hiki newaa payale.

³⁰ Mpa ɪsɔ ka laalaa na ɪ fayasi mpv tɔ ɪ ləsa-wɛyɛ, na mpa inɪ ɪ ləsa mpv tɔyɔ ɪ lapa na pá pəsɪ yulɔpama kɛ ɪ ɪsentaa. Mpa ɪ lapa na pá pəsɪ yulɔpama kɛ mpv inɪ tɔyɔ ɪ yelaa na pá hiki pa paa nyəm kɛ ɪ teeli taa tɔtɔ.

ɪsənə ɪsɔ luyv svv-tv pə tu fɛɪ tɔ

³¹ Ye mpv suweye tu tasa yəɣotəyɔ tətə? Ye pə weɛ sɪ lə wɛ tá təɔ, ɪlɛ awe ká lu-tuyv kolonja?

³² ɪ ta kisina ɪ mayamaya ɪ Pəyaya təɔ. Ama ɪ ha-ke təkpeɛm ké tá tənə tá təɔ. Təv, ɪ ta kisi ɪ Pəyaya hav, kacənɣana pə tənə mpi pə kaasaa tə?

³³ Ye mpv awe ká tu taali ké mpa lə ləsaa tə? Pə tu fɛɪ, pə taya pulv təɔ, lə mayamaya hɔlənə sɪ pa təm ta sɪ tiili.

³⁴ Na awe ká mayasɪ pa təm kuyv tətə? Pə tu fɛɪ, pə taya pulv təɔ, Yesu Kilisiti tu səpənə, na ɪ tu fem na ɪ wɛ lə kənɣən taa na ɪ sələməyənə-tu.

³⁵ ɪlɛ pepe ká ləsɪ Kilisiti səluyv kɛ tá təɔ? Wahala ká pəsɪ? Lanpəsəle səsəole na? Yaa kunyən ŋku paa tu-tu tə? Nyəɣəsɪ na? Yaa hɔlvəmən? Asola taa weɛv na? Yaa səm?

³⁶ lə Təm taa pa ŋmaawa mpv sɪ:
Nyá təɔ ké tɛ wɛ səm nəɣə taa ké ilim na pə tɛm.
Na pá lakɪ-tu ɪsu heen wei pa tɛnə alukisam tɛ.

³⁷ Ama pə tənə pə taa ké mpv ɪlɛ, tá wəpənə təcayacaya kɛ wei ɪ sələ-tu tɔ ɪ ton təɔ.

³⁸ Ma tɛma ma taa təkpataa sɪ pulv fɛɪ mpi pu ləsɪ lə səluyv kɛ tá təɔ tɛ, paa səm paa weesuyv, paa ɪsətəa tillaa, paa ɪsətəa aləyaa nyuyv nyéma yaa pa toma səsənə. Paa sanja nyəm, paa mpi pu kəɔ cele tɛ.

³⁹ Paa tɛtv təɔ cənɛ kəkələnəa, paa tɛtv tɛ nyéma. Paa kunɣanɣam mpi pə kaasaa tɛ pə taa pulv kai fɛɪ mpi pu kayatɪ səluyv ŋku lə sələnə-tuyv Yesu Kilisiti təɔ tɛ na kú sɛkɪ tá kin kɛ tətɛ kɛ paa waatv wei.

9

lə na ɪ yələa kvləsaa pa təm

¹ Tampana kɛ ma yəɣotəyɪ, maa looliyɪ, ma ké Kilisiti yulv tɛ pə təɔ. Ma lanɣɛ ɪ təɔ paa pəɔ mayamaya sɪ yaa ma looliyɪ. Mpi tɛ lə Feesuyv Nanɣtu hóláyi-m mpiyɪ ma taa təɣə ma tənəyɪ.

² Pə taya pulv təɔ, ma lanɣɛ wakəla səsəm na pə cəsəyɪ-m tam.

³ Halɪ pə caya-m ɪsu pu kisaya, lə ka kisa-m na pə yasɪ má na Kilisiti, na pə kpaya ma tɛtənəa na pə mənəna ma lonte. Ma piitim mayamaya nyéma təm kɛ ma tən.

⁴ Pa ké ləyɛlɪ nyéma, na lə lapa-weyɛ ɪ pəyalaa, na ɪ yələa na pá naaki ɪ teeli. ɪ na-we pa pɛɛla nəɣə, na ɪ cele-weyɛ kusəsutv. Na ɪ hólɪ-weyɛ lə sɛɛtv, na ɪ heeli-weyɛ mpi mpi ɪ ká la-we tɛ.

⁵ Pa ké tá kite caanaa kululaa. Ye yulvwɛɛtv təm taa ɪlɛ, Kilisiti ké pa piitim tv. ɪnɪ ɪ ŋmakələnə pə tənə, ɪnɪ ɪ kɛna lə wei paa san tam tɛ. lə ɪ yelɛ na pə la mpv.

⁶ Pə taya ɪsu ma yəɣotəyɪ sɪ mpi lə tənə sɪ ɪ ká la tɛ pə cotaa. Pə taya ləyɛlɪ nyéma tənə kɛna ləyɛlɪ nyéma.

⁷ Pəyɛlɛ Apələham kululaa ta kɛ Apələham piya mayamaya. Pə taya pulv təɔ, lə ka heela-ɪ ké sɪ: Mpa paa luna ləaaka tapuyv tɛ tɛ mpe pa tike təkən kɛna nyá piya tɛsɪyɪsɪyɪ.

⁸ Pə nyuyv ntɛ sɪ, pə taya mpa pa mələa na pá lɔlɪ təfolo kɛ yem tɛ mpe pa kɛna lə piya. Ama mpa lə ka tənə sɪ ɪ ka ha-ɪ na pá lɔlɪ-we tɛ mpeyɛ pa nyənəyɪ ɪ kululaa tɛsɪyɪsɪyɪ.

⁹ Waatv wei ɪ heelaya-ɪ mpi ɪ ka lapɪ-ɪ tɛ ɪ təmaya sɪ: Ye pə kəma na pə talaa, maa məlɪ na Saala ká hiki apalv pəyaya.

¹⁰ Pə taya pə tənayalɛ. Lɛpɛka piya nsɪ sɪ naalɛ sɪ kaa caa ké. ɪnəyɛlɛ tá piitim caa səsə ləaaka.

¹¹ Iso læsuyuu yɛlaa tɔ, pə taya sɪ ɪ nyənəyənə mpi pa lakɪ tɔ, ama ɪ mayamaya ɪ nəkuy kin kɛ pə wɛɛ.

¹² Iso heela Lɛpɛka na ɪ ta tu lɛlɛta ɪ piya sɪ: Waali nyɛnka ká tɔyənə səsəntu. Piya nsɪ sɪ ta nyənta kɔpantu na ɪsayaɔ. Iso lapa mpɔ sɪ ɪ hólɪ sɪ mpi ɪ suwa tɔ, mpəyɪ ɪ tɛnɛyɪ.

¹³ Halɪ pa ŋmaawa ŋpóyú Iso Təm taa sɪ:
Ma luyɪ lapa Yakɔpɔ na má kisi Isav.

¹⁴ Suweyele tu yɔyɔtɪ ulɛ, Iso u tɛnɛyɪ tampana yaa ɪsənə? Aai, pə taya mpɔ se, paa pəcɔ.

¹⁵ Iso ka heela Moisi sɪ: Má nɔka wei ɪ pətɔtɔlɛ wiiu ma wii, má nɔka wei kɛ suulu hólóyú ma hólí-ɪ.

¹⁶ Ye mpɔ ulɛ pə taya yulu nəkuyɔ yaa ɪ lupɔ tɔɔ. Ama Iso wei ɪ wiiki pətɔtɔlɛ tɔ ɪ kin tike kɛ təkɔŋ.

¹⁷ Pa tɔma Iso Təm taa sɪ Iso tɔma Icipiti wulav səsɔ tɛfoo sɪ: Mpi pə mayamaya pə nyuyɔ tɔɔ ma tu-ŋ kawulaya tɔyɔlɛ sɪ yɛlaa ɪ nana ma toma kɛ nyá kin, na ma hətɛ yaa antulinya tənə taa.

¹⁸ Mpɔ tɔ, wei Iso nɔkaa tɔ pɔntu pətɔtɔlɛ kɛ ɪ wiiki. Ye ɪ nɔka wei kɛ kanƙante tɔyɔ ɪ tu ɪlɛ.

Iso pááná na ɪ pətɔtɔlɛ pə təm

¹⁹ Ntanyɪ mə taa nɔyɔlu ná tɔŋ sɪ: Ye pə wɛ mpɔ ulɛ, pepe tɔɔ kɛ Iso tasəyɪ sɪ yɛlaa lapa taali? Awe pəsəyɪ na ɪ kayatɪ-ɪ sɪ ɪ taa la ɪ luyɔ nyəntu?

²⁰ Yulu nyá, awe kɛ-ŋ na ɪ kɛɛsənə Iso? Cuyɔ nyənaya pəsəyɪ na ká pɔɔsɪ ka ŋmalu sɪ pepe tɔɔ kɛ n ŋma-m na má wɛ ɪsəntɔ?

²¹ Tiisi ŋmalu ɪ sɔɔlənə cuyɔ kɛ ɪsənə ŋpóyú ɪ lakɪ-kɔ. ɪ pəsəyɪ na ɪ cosɪ cuyɔ ŋkɔ, na ɪ sɔɔlaa ɪ ŋmana puluku, na pə kaasɪ na ɪ ŋmana ntoole.

TAKƏLAYA KANCAALAYA NYƏŋKA ŊKA PƏDLI

NMAAWA KƏLƏNTI NYƏMA TƏ Kutubtu

Pədlu nuwa Kələnti İso təsele taa ısayatu təm ısu yooŋ, na fayav, na wasaŋkalətu, na akpayale, na nantu kulalaatu təxəv, na nsəma lenna yəxətu, na sətaa fem təm.

İsəna pa faya Kələnti I takəlaya tə:

Kələnti İso təsele wəetu, titite 1-6

Pədlu cəokı İso yələa kpekəle kəpəəsətu, titite 7-15

Kantəkaya kutututu na səetu, titite 16

Səetu

¹ Maya Pədlu, İso luyə lapəna na má la Yesu Kilisiti tillu. Má na tá taapalu Səsətəenı tə ŋmaakəna takəlaya kanə.

² İso səelaa kpekəle nyəma mpa me í we Kələnti taa təxə tə ŋmaa-ke. Me mpa İso yaawa sı í la í nyəma, na mə na Yesu Kilisiti mə kpentəyü təó í ti-me tə. Mə na pa təna mpa pa we paa timpi na pá yaaki Tacaa Yesu Kilisiti wei í ké tá na-we tá Səso tə í hətə tə.

³ Tacaa İso na tá Səso Yesu Kilisiti pá la-meyə pəeleə na pá ha-meyə alaafəya.

İso kəpantəna

⁴ Ma sē ma İso ké tam sı í na təmlə ke mə təó ké pəeleə nna í lapa-meyə Yesu Kilisiti kinj tə a təó.

⁵ Kəpam mə na Kilisiti mə kpentəyü təó pə saa-meyə təcam. İlena pə tu kələna yəxətəya na nyəm pə saav.

⁶ Tampana nna pa yəxətə Kilisiti təó tə a səŋa mə heku ke teu təca.

⁷ Na pə we mpu təxə İso yələa na pə təna pə saa-mə. Me mpa í taŋa wələ nte Tacaa Yesu Kilisiti ká hólí í ti tə.

⁸ Tacaa Yesu Kilisiti inı í ka təkəna-meyə teu haləna tənaya. İlena kuyəŋku í kuyaku ká tala tə pá taa na kawaləya nakələyi mə kinj.

⁹ İso wei í yaa-mə sı mə na í Pəyaya Tacaa Yesu Kilisiti í kpentı tə, mpi mpi í təma sı í ká la tə, í təkə-wəyi, u yeki.

Kələnti İso səelaa fəi nəyo kuləmaya

¹⁰ Təv, ma taapalaa ma wiikəna-mə sı í nyənna Tacaa Yesu Kilisiti na í lá nəyo kuləmaya, na fayəsəyü í taa wəe mə heku. İ kpentı teu, í mayasəyi ləmayasēe kuləmē, í huuki huwēe kuləmē.

¹¹ Ma taapalaa, pə taya pulu təó, Kolowee təyaya nyəma heela-m sı í yooki ké.

¹² Nti ma caa yəxətəyü təxələ sı mə taa paa wei na í nyəntu ké na tə mpa. Ləlu təŋ sı: Pədlu təó ké ma wē. Na inə ilé sı Apələəsı təó ké ma wē. Inə ilé sı Piyē təó ké ma wē. Na inə ilé sı Kilisiti təó ké ma wē.

¹³ İ huuki sı Kilisiti faya í taa təyəpələe ké? Pədlu səpəna səm tesika təó ké mə təó? Pədlu hətə ke pa yaanaa na pá sə-meyə İso ləm na?

¹⁴ Ma sama İso ké timpi ma ta sə mə taa nəyoləyü İso ləm tə, ye pə taya Kəlisipusi na Kayusi pa paasi.

¹⁵ Pə təó ké nəyolə kaa yəxətə təfoo sı Pədlu hətə ke pa yaanaa na pá səna-meyə İso ləm.

¹⁶ Εεھے ma sɔɔwa, ma sɔ Sɛtɛfanasi tɛyaya nyɔma tɔtɔɔ Iɔ lɔm. Ye pɛ kaasa lɛlaa ma ta tɔɔsi pa tɔɔ.

¹⁷ Pɛ taya Iɔ lɔm sɔu tɔɔ kɛ Kilisiti tila-m. Ama ɪ tila-m kɛ si mɔ kpaali Laapaali Kupaɲ. Na ye ma kpaalɛyi-ɪ, mɔ taa kpaalɛna yulɔ lɛmayasɛɛ nɔɔlɛlɛɲ. Pɛcɔ pɛ taa kɔɔ na Kilisiti tesika tɔɔ sɛm tɔm mɛli yem.

Yesu Kilisiti kɛna Iɔ toma na ɪ lɛmayasɛɛ

¹⁸ Letaa ɪsɛntaa, Yesu tesika tɔɔ sɛm tɔm kɛ kɔmɛlɛntu tɔm kɛ. Ama tɔ mpa pɛ tɔɲna tɔ nyɔɔɲ yapu tɔ Iɔ toma ntɛ taya tɛna.

¹⁹ Pa ɲmaawa Iɔ Tɔm taa si:

Maa wakɛli lɛmayasɛɛ nyɔma lɛmayasɛɛ,
maa lɔ nyɛntaa nyɛm.

²⁰ Lɛmayasɛɛ tɔ tasɛyi ntiyi yɔɔɔtɔyɔ tɔtɔ? Na ntiyi akewe kɔ tasa yɔɔɔtɔyɔ? Yaa ntiyi antulinya ɪnɛ ɪ taa lɛmayasɛɛ tɔ kɔ mayasi tɔtɔ? Iɔ hulaa si antulinya ɪnɛ ɪ taa, mpi pa yaa lɛmayasɛɛ tɔ, pɛ kɛ kɔmɛlɛntu kɛ.

²¹ Pɛ taya pulɔ, antulinya taa yɛlaa na pa lɛmayasɛɛ pa kpisa Iɔ kɛ nyɛm kɛ timpi Iɔ nɔ lapɛna ɪ lɛmayasɛɛ si pɔ nyɛna-ɪ tɔ. Pɛ tɔɔ kɛ Iɔ huɔ teu si, ɪ kɔ ya mpa pa tɛɲna-ɪ pa taa tɔ, na Laapaali Kupaɲ wei tɔ kpaalɛyi tɔ. Laapaali kupaɲ ɪnɛyi wei ɪ ta na tɔ ɪ yaa si kɔmɛlɛtɔm.

²² Yuta nyɔma nɔ caa pɔ nɔ piti tɛma na pɛcɔ. Ama lɛmayasɛɛ kɛ Kɛlɛeki nyɔma nɔ pɛkɛyi.

²³ Ama tɔ ɪlɛ, Kilisiti wei pa kama sɛm tesika tɔɔ tɔ ɪ tɔm kɛ tɔ kpaalɛyi. Tɔm tɛnɛ tɔ huɔi Yuta nyɔma, na mpa pɛlɛ pa ta kɛ Yuta nyɔma tɔ pa nyɛnɛyi-tɛyi kɔmɛlɛtɔm kɛ.

²⁴ Ama mpa Iɔ yaawa tɔ, paa Yuta nyɔma taa, paa mpa pa ta kɛ Yuta nyɔma tɔ pa taa tɔ, Kilisiti kɛna-wɛyɛ Iɔ toma na Iɔ lɛmayasɛɛ.

²⁵ Pɛ taya pulɔ tɔɔ, yulɔ pɛyaya lɛmayasɛɛ tɛna ta tala Iɔ kɔmɛlɛntu, na pa toma tɛna ta tala Iɔ ɪcantu tɛtɛ.

²⁶ Kupaɲ, ma taapalaa, ɪ nyɛm na ɪ nɔ si Iɔ yaaw-mɛ na ɪ la kpekɛlɛ tɔ, antulinya taa cɛnɛ mpa pa yaa lɛmayasɛɛ nyɔma tɔ pa fɛi payalɛ kɛ mɔ hɛkɔ, na tɔɲtɔnaa fɛi payalɛ, na awulumpiya fɛi payalɛ.

²⁷ Iɔ lɛsɛna mpi antulinya yɛlaa yaa si kɔmɛlɛnyɛm tɔ si pɛ tɔ lɛmayasɛɛ nyɔma kɛ fɛɛlɛ. Na ɪ lɛsa mpi antulinya yɛlaa yaa si ɪcantu tɔ si pɛ tɔ akpala nyɔma kɛ fɛɛlɛ.

²⁸ Na ɪ lɛsa mpi antulinya yɛlaa nyɛnɛyi taalɛm na pɔ footiyi na paa nyɛnɛyi-wɛyi pulɔ mayamaya tɔ, si pɛ wakɛli mpi pa tɔyɔna nyɔyɔ tɔ.

²⁹ ɪlɛ yulɔ pɛyaya nakɛli ka kaa sa ka tɛyi Iɔ ɪsɛntaa.

³⁰ Ama Iɔ kpɛnta mɛ na Yesu Kilisiti kɛ, na ɪ lapa na Kilisiti pɛsi tɔ lɛmayasɛɛ. Kilisiti tɔɔ kɛ Iɔ nyɛnɛyi-tɔyɔ yulɔpama. ɪnɪ ɪ lapɛna na tɛ pɛsi Iɔ nyɔma, na kɔlɔm ɪnɪ ɪ yapɛna tɔ nyɔɔɲ.

³¹ Pɛ tɔɔ kɛ pa ɲmaawa Iɔ Tɔm taa si: Ye wei ɪ caa ɪ sa, ɪ sa nti Tacaa lapa tɔ, ɪ taa sa ɪ ti.

2

Kilisiti sɛm tɔm heeluyi

¹ Ma taapalaa, waatu wei ma kɔma mɛ tɛ si ma heeliyi-mɛyɛ Iɔ tampana nna a ɲmɛlaa tɔ a tɔm tɔ, pɛ taya nɔɔlɛlɛɲ wawawa nuli, yaa nyɛmtɔ natɛlɛyi ma lapɛnaa.

² Ma caɣale tənaya mə kin ma ta caa sɪ má la natələyi mə heku ke yem na pə tá ké Yesu Kilisiti tòm. Isu pa kama-ı səm tesika tō tō pə tòm mayamaya ke ma siyisinaa.

³ Pə tō ké ma poluyu mə te tō ıcantu taa ké, na ma selayana səɣontu ké.

⁴ Pə taya yulb ləmayasəe yekuyu na pá yəɣotəyi təmnaa na canəm ke isəna mpi təɣo ma seyesəna ma seyesəɣ na má ləna ma waasv. Ama Isə Feesuyu toma ke ma lapənaa, na a naa mpv təkeelee.

⁵ İlena mə Isə sɛɛv səɣ Isə toma tō, pə taa səɣ yəlaa ləmayasəe tō.

Mpi Isə yaa ləmayasəe təsiyisiyi tō

⁶ Paa na mpv tō, mpa pa pı Isə nyəm taa tō ləmayasəe mpaav ke ma hələyi-wɛ. Ama pə taya ləmayasəe nna antulinya inɛ na mpa pa ké ı tontvnaa na paa te na pá kpiisi-wɛ tō pa yaa ləmayasəe tō.

⁷ Ama Isə ləmayasəe mukaya tɛɛ nyəna nna a ɣmela yəlaa tō a tòm ke ma kpaaləyi. Isə ka ləsəna-yɛ na í su tá teeli tō na pəcə pá la antulinya.

⁸ Antulinya taa cənɛ tontvnaa taa nəɣolv ta cəkəna Isə ləmayasəe anɛ. Pə taya pulv, ye paa cəkəna pa taa ká Tacaa teeli tv ke səm tesika tō.

⁹ Pə lapaya isu pa ɣmaav Isə Təm taa tō sɪ:

Mpi yulb ta tu nav na ı ta nu pə tòm tō.

Mpi pə tō yulb ta tu hvv tō,

Isə tayaana-wəyi mpa pa səla-ı tō pa tō.

¹⁰ Tá tō ké Isə kula kɣmɛlətv tənɛ na Feesuyu Nanɣtv kin. Mmm Feesuyu Nanɣtv wiiliyi pə tənə pə taa ké sɪ kv naa. Paa nti tə pələ Isə tɣı na té ɣmɛlaa təkulukulu tō mayamaya.

¹¹ Pə wɛv yəlaa taa tō awe nyəɣ lelv taa tòm? Ye pə taya yulb ləmayasələ nte tə wɛ ı taa tō ntɛ tu nyəna ı tòm. Mpv tətəɣo na Isə Feesuyu, ɣkv kv nyəmna Isə nyəntv tənə.

¹² Pə taya antulinya inɛ ı ləmayasələ ke pə tv-tv. Ama Feesuyu ɣkv kv luna Isə kin təɣo, sɪ tá cəkəna pə tənə mpi Isə ha-tv tō pə tòm.

¹³ Pə taya yulb ləmayasəe seyesəɣ nəɣɛlɛɣ wei təɣo tə yəɣotəɣəna pə tòm. Ama nti Isə Feesuyu seyesəɣ təɣo. Pə tō ké mpa pa wəna Isə Feesuyu tō tə kəsəɣı-wɛyɛ Isə nyəm tampana.

¹⁴ Wei ı fɛina Isə Feesuyu tō ı pəsəɣı na í mv Feesuyu kənɛ kv tampana. ı yaa-təyi kumɛlətəm ké, na ı tu pəsəɣı tə cəkənav mayamaya. Mpi pə tō tō, wei ı wəna Feesuyu tō inɛ ı paasi ı cəkəɣənaana-tı.

¹⁵ Yulb wei ı wəna Isə Feesuyu tō inɛ ı cəkəɣənaana tə tənə. Nəɣolv fɛı wei ı pəsəɣı na í cəkəna Feesuyu ɣkv kv tòm tō.

¹⁶ Pa ɣmaa Isə Təm taa sɪ:

Awe nyəmna Tacaa hɔwɛɛ?

Awe pəsəɣəna na í tasa-ı tòm?

Ama tá ıle, Kilisiti hɔwɛɛ ke tá wəna.

3

Isə təmle nyəma

¹ Ma taapalaa, tampana tō isəntə, ma ıle ma ta pəsı na má yəɣotəna-mɛ isu pa yəɣotvəna mpa pa wəna Isə Feesuyu tō. Ama ma yəɣotəna-mɛyɛ isu pa yəɣotvəna mpa pa təɣəyi antulinya inɛ ı hɔwɛɛ tō, isu piya kəsəkəsənaa ke Isə sɛɛv taa.

² Pə wɛ isu kafa ke ma suukaya-mɛ, pə taya mɔtv. ı taa nyənta təɣov tō pə tō, na haləna sanɣa í ta nyənta təɣov.

³ Mpi tɔ, í tɔŋna antulinya inɛ ɪ hɔwɛɛ kɛ tɔŋyɔ kɛ. Isɛsɛɛmlɛ na yooɔ pɛ wɛɔ mɪpɔ́yɔ mɛ hɛkɔ tɔ, mpɔ inɪ pu hóláɣí sɪ antulinya hɔwɛɛ kɛ í tɔŋyɔ? Pu hóláɣí tɔtɔ sɪ í lakɪ kɛ isɪ yɛlaa kɛ yem, pɛ taya Isɔ sɛɛlaa?

⁴ Pɛ taya pulɔ, lɛɔ tɔŋyɔ sɪ Pɔɔlɪ tɔɔ kɛ ma wɛɛ, na inɛ ílɛ sɪ Apɔlɔɔsɪ tɔɔ kɛ ma wɛɛ tɔ, pɛ taya ma ta nyɪ isɔnaa kɔlapɔtɔ kɛ í lakɪ mpɔ?

⁵ Aweyɛ pa yaa Apɔlɔɔsɪ? Na aweyɛ Pɔɔlɪ yɛ? Ta naale tɛ kɛ Isɔ tɛmlɛ nyɔ́ma mpa pa lapa-mɛ na í tɛ Isɔ na mɛ taa tɔyɔ. Paa tá taa wei ɪ lapa na í yooɪ nti Tacaa tɔ-ɪ sɪ í la tɔyɔ.

⁶ Mayalɛ tɔyɔ sɔɔɔ na Apɔlɔɔsɪ pɛlɛna lɔm kɛ kɔ tɔɔ. Ama Isɔ lapɛna na kɔ tɛɛ.

⁷ Pɛ tɔɔ kɛ tɔyɔ sɔɔɔ na lɔm pɛllɔ pa ta kɛ pulɔ. Ama Isɔ kɛɛ tɔm tɔ, inɪ ɪ lapɛna na tɔyɔ tɛɛ.

⁸ Tɔyɔ sɔɔɔ na kɔ tɔɔ lɔm pɛllɔ pa teitei kɛ. Isɔ ká kɛsɛna paa wei ɪ tɛmlɛ na í fɛlɪ-ɪ.

⁹ Pɛ taya pulɔ tɔɔ, tá tɛmlɛ taa tɛ kɛ tɛma taapalaa kɛ, na Isɔ kɛ tɛ lakɪ tɛmlɛ, na mɛ kɛna Isɔ tɛmlɛ.

ɪ wɛɛ tɔtɔyɔ isɪ kutuluyɔ ŋku Isɔ ŋmaakɪ tɔ.

¹⁰ Isɔ yelina na pɛ saa-m, na ma tɪ paasaa kɛ na má sɪ kite isɪ ŋmalɔ kɔpɔŋ sukɔyɔ tɔ. Ama pɛnɛntɛ lɛɔ tɔnɔyɔna pɛ tɔɔ. Paa wei í la laakalɪ na í kɛna isɛna ɪ tɔnɔyɔ tɔ yoo.

¹¹ Pɛ taya pulɔ tɔɔ, Yesu Kilisiti mayamaya kɛna kite, na pɛ fɛɪ isɪ yɔɔɔ nɔyɔɔ pɛsɔyɔ na í tasa kɔfate natɔlɔyɔ suw.

¹² Lɛlaa wɛɛ na wɔlanaa na nyɔ́yɔlɔyɔ kɔhɔlɔmɔyɔ na liyitee pɛɛ kɛ pa tɔnɔyɔ pɛ tɔɔ. Ama lɛlaa ɪɛ taasɪ na nyutɔ na kiisi kɛ pɛɛ pa tɔnɔyɔ.

¹³ Ama hɔɔɛ wulɛ pu kuli paa wei ɪ tɛmlɛ tɔɔ na pá ná tɛ cakɛɛ. Kuyako kɔhɔɔnɔv ŋku kɔ wulɛ tɔ kɔkɔ kɛ. Kɔkɔ ká mayasɛna paa wei ɪ tɛmlɛ sɪ ka naa mpi tɛ kɛnaa tɔ.

¹⁴ Yɛ wei ɪ tɛna kite tɔɔ kɛ tɛmlɛ nte kɔkɔ kaa nyaya tɔ, ɪ ká hiki ɪ kɔfɛɔyɔ.

¹⁵ Ama wei ɪ nyɔ́ntɛ í mɔwa, ílɛ ɪ kɔfɛɔyɔ lɛpa-ɪ kɛ. Ama paa ya ɪ mayamaya na pɛ mayana isɪ kɔkɔ mɛpɛ pɔɔŋ kɛ ɪ lunaa.

¹⁶ ɪ nyɪ tɛu sɪ í kɛ Isɔ tɛɔayalɛ, na Isɔ Feesuyɔ cakɛna mɛ taa.

¹⁷ Yɛ pɛ cɔpa wei na í wakɛɪ Isɔ tɛɔayalɛ, Isɔ ká wakɛɪ pɔntɔ. Pɛ taya pulɔ, Isɔ tɛɔayalɛ wɛ kɛ tɔnɔŋ na mɛ kin kɛ í cakɪ.

¹⁸ Mɛ taa nɔyɔɔ í taa puyusi ɪ tɪ. Yɛ mɛ taa nɔyɔɔ hɔɔ sɪ antulinya inɛ ɪ taa pɔntɔ ntɛ lɛmayasɛɛ tɔ í pɛsɪ kɔmɛɔŋ, ɪɛna í wɛɛna lɛmayasɛɛ kɛ tampana.

¹⁹ Pɛ taya pulɔ, Isɔ ná nyɔ́nɔyɔ antulinya inɛ ɪ taa lɛmayasɛɛ kɛ kɔmɛɔntɔ kɛ. Pa ŋmaawa Isɔ Tɔm taa kɛ mpɔ sɪ: Lɛmayasɛɛ nyɔ́ma lɛmayasɛɛ kɛ Isɔ nyɔ́kɛna-wɛyɛ katɔsɪ na í kpaa-wɛ.

²⁰ Pa tasa ŋmaav tɔtɔ sɪ: Tacaa nyɔ́ma sɪ lɛmayasɛɛ nyɔ́ma hɔwɛɛ ta kɛ pulɔ.

²¹ Pɛ tɔɔ kɛ yɔɔɔ kaa yɔɔlɛna yɛlaa lɛlaa. Pɛ taya pulɔ tɔɔ, mɛ tɔnna pɛ tɛna.

²² Paa Pɔɔlɪ, paa Apɔlɔɔsɪ, paa Piyɛɛ, paa antulinya, paa weesuyɔ, paa sɛm paa saɲa nyɔ́m, paa cɛɛ nyɔ́m, mɛ tɔnna pɛ tɛna.

²³ Ama Kilisiti tɔnna-mɛ, na Isɔ tɔnna Kilisiti ílɛ.

4

Kilisiti tillaa

¹ Pɛ tɔɔ ɪɛ, í nyɔ́nɔyɔ-tɔyɔ Kilisiti tɛmlɛ lataa mpa pa niŋ taa pɛ tɔ Isɔ tampana nna a ŋmɛlaa tɔ.

² Yɛ pa tɔ pulɔ lapɔ kɛ yɔɔɔ niŋ taa, tampana kɛ ɪ ká tɔŋ na í lakɛna-wɪ.

³ Ye ma kin òl, paa mē yaa yēlaa ka caḡana sɪ pa pēekəḡi ma tōm taa na pá na, pālē pə ta na má. Ma mayamaya maa pēekəḡi ma kin sɪ má ná sɪ ma tewa yaa ma ta te tō.

⁴ Tampana tōo isəntō, ma mayamaya ma kin ma ta na taali nǝyǝlv se. Paa na mpv tǝlɛ tu hólǝyɪ sɪ ma tewa tǝkpataa se. Ama Tacaa ká pēekəna na í ná sɪ ma tewa yaa ma ta te tō.

⁵ Pə tōo òl, í taa hulina nǝyǝlv tōm tampana pēekuyv na pə waatu ta tata. Í yele na hali Tacaa kǝo. Inɪ ɪ ka kulina mpi pə ḡmela sǝkpetuyv tɛ tə pə tōo tǝyēlele. Na ɪ ká kuli yēlaa lotu taa hǝwɛɛ. Pǝlɛyɛ Isǝ ká sa paa wei isv pə muna í samɪ-ɪ tō.

⁶ Ma taapalaa, ma kpaya má na Apǝlǝsɪ tá tōm na má kēesəna mpv sɪ í cǝkəna ɪtuule nte pa tukaa sɪ: Nti pa ḡmaawa tō, taa sǝsɪ tə tōo. Pə tōo kē mǝ taa nǝyǝlv í taa yǝlǝna lǝlv na í footi-ɪ lǝlv.

⁷ Awe yēlaa na ḡ hiki na ḡ kǝlɪ lǝlaa? Pə tǝna mpi n wena tə pə taya Isǝ hana-ḡ? Ye pa ha-ḡ kǝhau òl pepe tōo kē n hǝḡ nyá tɪ isv nyá lǝpv tōo kē n hikaa?

⁸ Pǝwɛ, ɪ tema hikuyu kə pə tǝna mpi í nyulǝḡi tō, í tema piluyu. Í tema awulaa kə pǝsuyv kē, na taa wɛ tá kǝnyǝntutv taa. Ye pu kē isv í kē awulaa tǝsiyisiyɪ kǝlv pu lapa-m lǝlɛḡ. Pə taya pulv tōo, saa inɪ tá na-mɛ tu kpenta kawulaya tǝḡov.

⁹ Pə caḡa isv tillaa taya Isǝ pǝsəna waali. Pə taya pulv, tə wɛ kē isv yēlaa mpa pa siwa sɪ paa kv patəma taa tō. Tə kē mpa pa tǝna pa nyǝnǝḡi tǝcǝo tō, paa isǝtaa tillaa paa yēlaa.

¹⁰ Ta pǝsa kǝmɛlɛmǝḡ, na mu kē lǝmayasɛɛ nyǝma kə Kilisiti kǝlv inɪ ɪ tōo. Tá kē acamaa, na mɛyɛ tǝḡtunaa. Pa tǝḡvna-mɛ, ama yem kē pa nyǝnǝḡi tá.

¹¹ Haləna saḡa wulɛ tǝnɛ, nyǝḡyɪ na lǝkǝtv kǝḡəna-tv, na tǝ fɛina pǝcǝkǝlɛ. Pa makɪ-tuyv na tǝ cǝkɪ yem, tǝ fɛina tapasopile.

¹² Tá mayamaya tá kookali kē tǝ lakɪ na tǝ tǝkəna. Pa tǝvki-tv, na taa sɛɛkɪ-wɛ. Pa tǝyɪ-tuyv kǝnyǝḡ, tá sumaya sɪ pá tv-tv.

¹³ Pá kuyɪ ta nyǝḡ, tu lǝɛtǝḡi-wɛyɛ pa isayatu. Haləna saḡa paa nyǝnǝḡi-tv sɪ tǝ kē pulǝpv antulinya inɛ ɪ taa. Pa nyǝnǝḡi-tuyv isv hute yaa pǝntv mayamaya.

¹⁴ Pə taya ma caa sɪ má tv-mɛyɛ fɛɛlɛ tǝḡv ma ḡmaawa na má kēesɪ-mɛyɛ mpv. Ama ma luyv wɛ kē sɪ má sɛyɛsɪ-mɛ isv ma piya nsi ma luyv wɛ tō.

¹⁵ Paa í ká hiki sɛyɛsǝlaa kə iyisi naanǝwa (10000) kē Kilisiti mpaav tōm taa mǝ caa kǝlɛ kǝlv. Mayalɛ mǝ caa kə Kilisiti tǝḡuyv tōm taa. Pə taya pulv, má kǝnna-mɛyɛ Laapaali Kupaḡ.

¹⁶ Pə tōo kē ma heeliyɪ-mɛ sɪ í tǝḡ ma yaasi.

¹⁷ Na pə mayamaya pə nyuvv tōo kē ma kusa Timotee sɪ í polo mǝ tɛ. Inɪ ɪ kəna ma pǝyalv wei ma sǝlǝa tō. Tacaa tōm taa ɪ kē yulv wei paa lana naani tǝḡv. Í ká kēesɪ-mɛyɛ yaasi wei ma tǝkaa na má tǝḡna Kilisiti tōm taa na má hólǝyɪ paa lɛyɛ Yesu sɛlǝa kpeka taa sɪ pá tǝḡ tō.

¹⁸ Mǝ taa lǝlaa hǝvwa sɪ ma kaa kǝo, òlɛna pá svv kalampaanu lapv.

¹⁹ Ye Tacaa tisaa maa kǝo mǝ tɛyɛ nǝḡnǝo. Waatu inǝḡi maa ná sɪ kalampaanu nyǝma mpe, nǝḡv taa tike kə pa lakɪ, yaa pa waasǝḡi kuli.

²⁰ Pə taya pulv tōo, Isǝ Kawulaya tōm ta kə nǝḡv taa tōm tike. Ama sɪ ḡ pǝsɪ na ḡ lakɪ kē.

²¹ Í lǝsɪ mpi í caa tō òl. Í caa sɪ má kǝnna kpátǝḡy, yaa ma kǝo tǝpamm na sǝlvuyv?

¹ Pa tɔŋna mə tɔm kɛ yɔɔtɔvɔv kɛ teu kɛ sɪ mə kɔlapɔvɔ wɛ asilima kɛ sɔsɔm. Paa ma ta nyɪ ɪsɔnaa mayamaya kin pa kaa na asilima anɪ a taka. Pa yɔɔtɔaa sɪ mə taa nɔɔlɔ nɔ kpaya ɪ caa alɔ.

² Paa na mpɔ mu tɔŋna mə tɔɣɪ sam pɛ tu fɛɪ. Pɪ nɔɔsɛna kɛ ɪsɪ kɔlapɔvɔ nti tɔ wakɛli mə laɲa kɛ sɔsɔm, na ɪ lɛsɪ mə hɛkɔ kɛ wei ɪnɪ ɪ lapa mpɔ tɔ.

³⁻⁴ Paa ma na-mɛ tɔ wɛ tɔma na poolɔŋ tɔ, ma lɛsaya wɛ mə kin kɛ tam kɛ. Ye ma, na Tacaa Yesu toma taa ma tɛma apalɔ ɪnɪ ɪ tɔm kɔvɔ kɛ ɪsɪ ye maa wɛ mə kin maa lapa tɔ. Waatu wei ɪ ká koti na ma lɛsaya ká wɛɛ mə hɛkɔ tɔ, Tacaa toma ká wɛɛ tá tɛna tá hɛkɔ taa tɛna.

⁵ ɪ kpaya apalɔ ɪnɪ na ɪ pɛti Satanɪ nin taa na pɛ naasi-ɪ na ɪ ɪsɛ, ɪlɛna pɛ waasi-ɪ kɔyɔŋku Tacaa Yesu Kilisiti ká kɔɔ tɔ.

⁶ Kukɔsum pɛciimaya kpaasɔyɛna somtu tɛna tɔfɔv.

⁷ ɪ lɛsɪ mə hɛkɔ taa kɛ mpi pɛ lapa-mɛyɛ asaya tɔ, ɪlɛna ɪ pɛsi kɔpama tɛkpataa. Waatu ɪnɪ ɪ ká nɔɔsɛna somtu kɔfatu nti tɔ taa kukɔsum fɛɪ tɔ. Mpɔ pɛ mayamaya kɛ ɪ tu wɛɛ. Pɛ taya pulɔ tɔɔ, tɛ nika tá Tɛɛv acima tɔɔv kɛ. Mpi tɔ pa tɛma tá Tɛɛv acima ɪwɛyaya kɔvɔ tɔ se, ɲkɛyɛle Kilisiti.

⁸ Ye mpɔ ɪlɛ tɔ tɔɔ ta acima. Ye tɔ tɔki-yɛ, tɔ taa tɔɔ-yɛ na potopoto wei ɪ taa kukɔsum kɔpɛm wɛɛ tɔ. ɪsayaɔ na asilima pɛ lite ntɛ. Ama tɔ tɔɔ tá acima na potopoto wei ɪ taa kukɔsum fɛɪ tɔ. ɪnɪ ɪ kɛna potopoto kɔpɔŋ na tampana nyɛŋ.

⁹ Takɛlaya ɲka maa ɲmaa-mɛ tɔ ka taa ma heela-mɛ sɪ mə na yɛlaa mpa pa laki asilima tɔ ɪ taa kpɛnti.

¹⁰ Pɛ taya yɛlaa tɛnaya yem kɛ ma yɔɔtɔɣɪ. Mpi tɔ, antulinya taa cɛnɛ mə na asilima nyɛma na nyɪllaa na ɲmulaa na tuɲ laalaa ɪ sitina. Ye ɪ tɔma sɪ ɪ cɔlɔyɛ-wɛ, pɛ wɛɛ sɪ ɪ ká lu antulinya ɪnɛ ɪ taa kɛle.

¹¹ Nti tɔɔlɛ sɪ ye yɔlv nyɛnɔyɪ ɪ tɔɣɪ ɪsɔ sɛɛlv pɛyɛle ɪ laki asilima, na ɪ ta yɛle nyɪlvɔv na tuɲ laav na yɛlaa tɔvɔ na sɔlvɔm nyɔɔv na ɲmulɛm, ɪ taa kpɛtɛna pɔntɔ. Mə na yɔlv ɪsɪ mpɔ ɪ taa tɔɔv tɔɔvɔ mayamaya.

¹²⁻¹³ Ye pɛ kaasa mpa pa ta kɛ ɪsɔ sɛɛlaa tɔ, pɛ taya maa lana pɛle pa tɔm. Ama ɪsɔ ká huɔnana pɛle. Mə na mpa ɪ kaa kpekɛle tɔ pɛ taya pa tɔm kɛ ɪ ka la? Pa ɲmaaawa ɪsɔ Tɔm taa sɪ: Yɔlv ɪ laki ɪsayaɔ ɪ lɛsɪ-ɪ mə hɛkɔ.

6

Tɔma tɔmnaa tayanvɔv

¹ Ye mə taa nɔɔlɔ na ɪ taapalɔ pa wɛna tɔm, pɛ muna pɛ yaa tɔmaya nɔnɔɔv kɛ ma ta nyɪ ɪsɔnaa kin na ɪsɔ yɛlaa wɛɛ?

² ɪ tá nyɪ sɪ ɪsɔ yɛlaa ká huɔnana yɛlaa tɛnaya tɔm kɛ cele? Ye mu huɔnana yɛlaa kɛ tɔm kɛ cele, ɪlɛ pɛpɛ tɔɔ kɛ ɪ kaa pɛsi na ɪ huɔ wenti tɔ wɛ pɛciɪu tɔ?

³ ɪ tá nyɪ sɪ taa huɔnana ɪsɔtaa tillaa kɛ tɔm? Tɔ kaa kpisi ɪsɔtaa tillaa kɛ tɔm huɔnɔv, kacɔŋfana antulinya taa cɛnɛ nyɛntɔ na?

⁴ Tɔmnaa ɪsɪ mpɔ pɛ taka mayana-mɛ, ɪlɛna ɪ mɛli na ɪ kpaya-tɪ na ɪ pukina mpa pa ta kɛ Yesu sɛɛlaa kpekɛle pulɔ tɔ?

⁵ Ma yɔɔtɔɣɪ ɲpɔyɔv sɪ fɛɛle ɪ kpa-mɛ. ɪsɪ ɪ wɛv mpɔ tɔ lɛmayasɛɛ tɔ nɔɔlɔ ɪ fɛɪ mə taa kɛle sɪ yɛlaa ɪ yooowa ɪ tayan-wɛ?

⁶ Pɛ nɔɔsɛna mə taa nɔɔlɔ ɪ wɛna ɪ tɔyɔntɛle na tɔm, pɛ yaa tɔmaya nɔnɔɔsɪ kɛ ma ta nyɪ ɪsɔnaa kin na?

⁷ ɪsɪ ɪ yaakɔvɔ tɔmnaa nɔnɔɔsɪ kɛ mpɔ tɔ pɛ hóláyɪ kpakpaa kɛ sɪ ɪ kpisaa tɛkpataa. Pɛpɛ tɔɔ kɛ yɔlv ɪ lapa-mɛyɛ nti u haaki mə tɔɣɪ suulu? Paa pɪ nɔɔsɛna ɪ yaa-ɪ nɔnɔɔv? Pɛpɛ tɔɔ kɛ u yeki sɪ ye pa ɲmulɔyɛ-mɛ pa ɲmulɔ?

⁸ Pɛyɛle mə tɔŋna ɪsayaɔ lapɔ na ɲmulɛm kɛ mə taa mə tike.

⁹ Aní mǎ mayamaya í nyǎma teu sí isayalataa kaa na Iso Kawulaya. I taa puɣusi mǎ tí, asilima lataa, na tɔ́ɔ laalaa, na wasaŋkalǎnaa, na apalaa mpa pa sɔvǎkǎna tǎma tǎ,

¹⁰ na ɲmulaa, na nyullaa, na sɔlvɔnyǎalaa, na tɔvɔlɔ, na ɲmulaa kpitikpɔtinɔaa, pa tǎnaya mpu pa taa nɔyɔlv kaa keesi Iso Kawulaya.

¹¹ Aní mǎ taa lɛlaa ka wɛ ɲpɔ́yó. Ama pa lǎsa-mɛyɛ isayatu taa na í pǎsí kupama. Na pǎ fayasa-mɛ na mǎ mpa sí í pǎsí Iso nyǎma. Taca Yesu Kilisiti tɔ́ɔ taa, tá Iso Feesuyu yɛlaa na í pǎsí kupama kɛ Iso isɛntaa.

Mpi í lakǎna mǎ tǎnɔ́ɔ tǎ í yɛle na pǎ hólí Iso teeli

¹² Mǎ taa lɛlaa tɔ́ɔ sí yɛ pa nǎka mpi pa la. Tampana mpaav wɛɛ yaa, ɛlɛ pǎ taya pǎ tǎna pǎ taa kǛ í kǎ waa. Ma pǎsǎyí má yǔyɔtí sí ma wɛna mpa sí má la pǎ tǎna yaa. Ama ma kaa yɛle kǛ sí pulɔv í pǎsí-m pǎ yom.

¹³ Mɛ í tɔ́ɔ sí hiluyu tǎo kǛ pǎ lǎsa kutǔyɔv na kutǔyɔv tǎo kǛ pǎ tɔv hiluyu. Mm, pǎ wɛ mpu mɛɛ. Paa na mpu Iso kǎ wakǎlɔ pǎ tǎm naale ɛnɔ. Pǎ ta la yɔlv tǎnuyɔ kɛ asilima lapu tǎo, ama Taca tǎo kǛ. Na tǎnuyɔ ɲkɔ kɔ tǎo kǛ Taca wɛɛ.

¹⁴ Na isɔ Iso feesuyu Taca tǎo, í kǎ tɛ na í feesi taya mpu tǎo na í toma taa.

¹⁵ Aní í nyǎmǎ sí mǎ tǎnɔ́ɔ kǛ Kilisiti tǎnuyɔ hǔyǔlǔh kǛ. Ma wɛv isǎntǔ tǔ pǎ nǔyǎsǎna má kpaya Kilisiti tǎnuyɔ tǎo pulɔ na má kpǎtǎna apalaa tǎna alɔ na? Pǎlɛ pǎ kaa la paa pǎcǔ.

¹⁶ Yaa í tá nyí sí yɔlv í sɔvǎna apalaa tǎna alɔ, í na-ɔ pa kpɛnta tǎnuyɔ kɔlvɔmuyɔ? Pa ɲmaawa Iso Tǎm taa sí: Pa naale pa pǎsa tǎnuyɔ kɔlvɔmuyɔ kǛ.

¹⁷ Ama wei na Taca pa kpɛntaa tǔ pa pǎsa kɔlvɔm kɛ pa lǔmayasɛɛ taa kǛ.

¹⁸ I taa kpǎtǎna asilima. Isayatɔnaa mpa pǎ kaasaa na yɔlv lakí tǔ tɔv tokiyina í tǎnuyɔ. Ama yɔlv wei í ha í tǔyí asilima lapu taa tǔ í mayamaya í tǎnuyɔ kɛ í lakí isayatu.

¹⁹ I ta nyí sí mǎ tǎnɔ́ɔ wɛ isɔ Feesuyu Nanɲtɔ tǎcayalɛ yɛɛ? Feesuyu Nanɲtɔ wei Iso ha-mɛ na í wɛ mǎ taa tǔyɔ ma tǎɔ. I tá tɔ mǎ tɛ sɛ.

²⁰ Iso yapa-mɛyɛ halǎna í fɛlɔ. Mpu tǔ, í lana mǎ tǎnɔ́ɔ kɛ mpi pǎ hóláyí Iso teeli tǔ.

7

Akpayalɛ tǎo kupǎsɔvɔ

¹ Pǎɛntɛ tǎ paasǎna tǎm ntí í ka pǎasa-m mǎ takǔlaya taa tǔ ɛlɛ. Pǎ kǎla teu sí yɔlv í taa kpaya alɔ yaa.

² Ama asilima wɛna a tǎo sǎsǎm kɛ katatǔlaya tǔ a tǎo, pǎ nǔyǎsǎna sí paa apalɔ wei í wɛɛna í alɔ, na paa alɔ wei í wɛɛna í paalɔ kǛ mpu tǎo.

³ Apalɔ í la í alɔ kɛ isǎna pǎ nǔyǎsǎna apalɔ kǎ la í alɔ tǔ, na alɔ náa la í paalɔ kǛ isǎna pǎ nǔyǎsǎna alɔ kǎ la í paalɔ tǔ.

⁴ Pǎ fɛi isɔ alɔ kǎ lana í tǔyí isǎna í sǔɔlaa tǔ. I paalɔ tǎnna-ɔ, í nɲɲ na í nǔɔhɛɛ. Na mpu tǔtǔyɔ na apalɔ, pǎ fɛi sí í kǎ lana í tǔyí isǎna í sǔɔlaa tǔ, í alɔ tǎnna-ɔ, í nɲɲ na í nǔɔhɛɛ.

⁵ I taa pǎ tǎma, yɛ pǎ taya isɔ mǎ tǎna í lapɔ nǔyɔ kɔlvɔmaya na í tisi tǎma sí: Tǔ yɛle ɲpɔ́yó wɛɛ naale na tǔ paasǎna Iso sǎlǔmuyɔ. Ama pǎlɛ pǎ waalɔ, í mǎlɔ na í kpɛntí nanɲ. Yɛ í ta kpɛntí nanɲ kɛ lɔɲ kɛ mpu í kǎ kǔɔ na í kpisi tǎnɔ́ɔ na í hoti Sataní mayasǔɲ taa.

⁶ Ntí ma yǔyɔta isǎntǔ tǔ pǎ taya kɔvǎalɔyɔ tǎm, ama ayɛɛnɛ kǛ.

⁷ Tampana tǎo, ma nyulaa isɔ paa yɔlv wei í wɛɛ isɔ ma wɛv isǎntǔ tǔ. Ama paa wei na í Iso hate kǛ. Pǎ haa inɛyɛ pǎnɛyɛ, na pǎ ha inɛyɛ pǎnɛ.

⁸ Təm nti tə wɛɛ sɪ má heeli atamɛɛ na alaa leelaa tɔɔlə sɪ, ye pa tɔka pa itantu isɪ ma tɔkɔvɔ ma nyəntɔ tɔ pu kəli-wɛɣɛ sɛɛv.

⁹ Ama ye í kaa pəsɪ tənəŋ tɔkɔvɔ, ɪlɛ apalaa náá kpaya alaa, na leelaa náá saa apalaa. Pə kəla teu sɪ apalɔ í kpaya alɔ, na alɔ náá saa, na mpi yulɔ ká caya na kətɔi kuyɪ-tɔ.

¹⁰ Nti ma heeliyi mpa pa tema təmaya kpayaɔv tɔɔlə sɪ: Alɔ í tema saav pə fɛɪ sɪ í kisi ɪ paalɔ. Tacaa tu yɔɔtəna-tɪ.

¹¹ Na í kisa-ɪ kələ, í caya mpv, í taa saa kofalɔ. Ye ɪ ká məli kɔpəŋ í məli-ɪ. Apalɔ ná fɛina mpaav sɪ í tɔɔtɔnɪ ɪ alɔ.

¹² Mpa pə kaasaa tɔ, ma heeliyi pɛlɛ sɪ, ye apalɔ í kɛ Iso sɛɛlɔ na ɪ alɔ kɛ ma ta nyɪ Iso, pəyele alɔ inɪ ɪ luyɔ wɛɛ sɪ í na-ɪ pá caya, apalɔ í taa tɔ sɪ ɪ kisiyi-ɪ.

¹³ Mpɔ tɔtɔɔ alɔ í kɛ Iso sɛɛlɔ na ɪ paalɔ náá kɛ ma ta nyɪ Iso, pəyele apalɔ inɪ ɪ luyɔ wɛɛ sɪ í na-ɪ pá caya, alɔ í taa tɔ sɪ ɪ kisiyi-ɪ. Ma mayamaya ma yɔɔtəna təlɛ, tɔ ta luna Tacaa kin.

¹⁴ Iso tá kisi apalɔ wei ɪ ta kɛ Iso sɛɛlɔ tɔɔɔ í na ɪ alɔ Iso sɛɛlɔ pa cayaɛ tɔɔ, pəcɔ ɪ ta kisi alɔ wei ɪ ta kɛ Iso sɛɛlɔ tɔɔɔ í na ɪ paalɔ Iso sɛɛlɔ pa cayaɛ tɔɔ. Ye pə taya mpv pə tɔɔ pa piya ká wɛɛ isɪ ma ta nyɪ isənaa, pəyele sɪ kɛ iso nyənsɪ kɛ.

¹⁵ Ama ye wei ɪ ta kɛ Iso sɛɛlɔ tɔ ɪlɛ ɪ caana fayav, waatɔ inɪ pa taa wei ɪ kɛ Iso sɛɛlɔ tɔ ɪ wɛna mpaav sɪ í yeɛ na pá faya. Pə taya pulɔ tɔɔ, Iso yaa-mɛɣɛ sɪ í caya təma kin na lelen.

¹⁶ Alɔ Iso sɛɛlɔ nyá n nana-we sɪ nyaa tɛna na n̄ ya nyá paalɔ nyɔvɔ? Na apalɔ Iso sɛɛlɔ nyá n nana-we sɪ nyaa tɛna na n̄ ya nyá alɔ nyɔvɔ?

Iso í yaa-ŋ na n̄ wɛ isəna caya mpv

¹⁷ Ama nti tɔɔlə sɪ Tacaa í ha-ŋ mpi náá təŋ pələ. Na ye Iso yaa-ŋ ɪ mpaav taa na n̄ wɛ isəna náá caya mpv. Sɛɣɛsɔvɔ ŋku ma sɛɣɛsəɣɪ Yesu sɛɛlaa kpekə təna sɪ á təŋ tɔɔlə.

¹⁸ Ye Iso yaa wei kɛ ɪ mpaav taa na í tema pɛlvɔv, pɔntɔ í caya mpv, í taa huɔ sɪ ɪ mələɣɪ isɪ ɪ taa pɛli. Na Iso í yaa wei kɛ ɪ mpaav taa na í tá pɛli, pɔntɔ í taa pɛɛki sɪ ɪ pələɣɪ.

¹⁹ Paa n pɛlaa, paa n ta pɛli, təlɛ tə wɛ yem kɛ. Ama Iso kəheelitu tɔkɔvɔ ntɛ sɔsɔɔntɔ.

²⁰ Paa wei í wɛɛ isəna ɪ ka wɛɛ na pəcɔ Iso yaaki-ɪ ɪ mpaav taa tɔ.

²¹ Ye n ka kɛ yom kɛ na Iso yaa-ŋ ɪ mpaav taa, taa nəɣəsɪ sɪ n pəsəɣɪ kasayampu. Ama ye pə kəma sɪ n̄ lu nyá yomle taa, ɪlɛ taa kisi.

²² Pə taya pulɔ tɔɔ, ye Tacaa yaa yom kɛ ɪ mpaav taa, pɔntɔ pəsə Tacaa kasayampu kɛ. Mpóyú pə wɛɛ tɔtɔ, ye Kilisiti í yaa kasayampu, pɔntɔ pəsə ɪ yom kɛ.

²³ Iso yapa-mɛɣɛ haləna í fɛli, ɪlɛ í taa pəsɪ mə təɣɪ yəlaa yomaa.

²⁴ Ma taapalaa, paa wei í caya Iso sɛɛv taa isɪ isəna ɪ ka wɛɛ na pəcɔ Iso yaa-ɪ ɪ mpaav taa tɔ.

Atamɛɛ na leelaa pa təm

²⁵ Ye apalaa mpa pa ta kpayaɔa alaa, na alaa mpa pa ta saata tɔ. Tacaa ta heeli-m pa təm sɪ pulɔ. Ama Tacaa pɛɛɛɛ tɔɔ ma nəɣəsəna yulɔ wei í yɔɔtə nti pá mv-tɪ tɔɔ. Pə tɔɔ kɛ ma heeliyi-mɛɣɛ nti ma mayamaya ma huɔki tɔ.

²⁶ Kayana wahalanaa pane pa tɔɔ ɪlɛ, ma huɔki sɪ pə kəla teu sɪ yulɔ í caya mpv.

²⁷ Ye n wɛna alɔ, taa lv sɪ n̄ kisiyi-ɪ, na n̄ tu fɛina taa pɛɛki sɪ n̄ kpaya.

²⁸ Paa na mpv, ye n tu kpaya alu, na ye pɛɛlɔ saana, ɪ ta la ɪsayatv tɔtɔ. Ama apalaa mpa pa kpakɛyi alaa na alaa mpa pa saaki tɔ, paa ifemle nte pa naaki wahala kɛ. Wahala inɛyi ma caa ma kɛɛli mɛ nyɔɔŋ tɔɔ.

²⁹ Ma taapalaa, nti ma yɔɔtɔɛyi tɔɔlɛ sɪ wulɛ puwaya. Pɛ tɔɔ tɔ, pɛ kpayaɔv saɲa waali tɔ, mpa pa wɛna alaa tɔ pɔ la ɪsu pa fɛina,

³⁰ na mpa pɛlɛ pa wiliyi tɔ pɔ la ɪsu pa fɛina laɲwakɛllɛ. Mpa pa yakɪ tɔ pɔ la-wɛ ɪsu pɛ taya mɛ pɛ tɛnna pa kuyapɛm mpi.

³¹ Mpa pa tɔkɛna antulinya inɛ tɔ pɔ la ɪsu mpa paa tɔkɛna-ɪ tɔ. Pɛ taya pulv tɔɔ, wɛɛtv nti tɔ taa antulinya inɛ ɪ wɛɛ tɔ ɪ kaa tasa taanɔɔv se.

³² Mpi ma nyulɛyi tɔɔlɛ sɪ ɪ lu nɛɔsɛɛ tɔm taa tɛkpataa. Apalv wei ɪ ta kpaya alv tɔ Tacaa tɛmlɛ kɛ ɪ sɔkɛna nyɔɔv, na ɪ lɔki sɪ Tacaa luyv ɪ lapɪ-ɪ.

³³ Ama wei ɪ kpaya alv tɔ atɛ cɛnɛ nyɛm kɛ ɪ sɔkɛna nyɔɔv, na ɪ lɔki sɪ ɪ alv luyv ɪ lapɪ-ɪ.

³⁴ Mpɔv inɪ pɛ tɔ-ɪ hɛkɔ kɛ. Mpɔv tɔtɔɔ na alv yaa pɛɛlɔ wei ɪ ta saa tɔ. Tacaa tɛmlɛ kɛ pa sɔpɛna nyɔɔv. Pɛ taya pulv, pa caa kɛ sɪ Tacaa ɪ tɪ pa tɔnɛŋ na pa lɛsasɪ. Ama alv wei ɪ laalaa na ɪ saa tɔ atɛ cɛnɛ nyɛm kɛ ɪ sɔkɛna nyɔɔv, na ɪ pɛɛkɛyi sɪ ɪ paalv luyv ɪ lapɪ-ɪ.

³⁵ Ma yɔɔtɔɛyi mɔpɔyɔ sɪ pɔ sɛna-mɛ, pɛ taya ɪsu katɔka kɛ ma tɔyi-mɛ. Ama ma caa kɛ sɪ mɔ tusi-mɛɛ mpi pɛ wɛ teu tɔ pɛ taa na ɪ kpɛntɛna Tacaa kɛ teu na ɪ tɔ ɪsu pɛ mɔnaa tɔ.

³⁶ Tɔv, pɛnɛntɛ tɔ paasɛna yulv wei ɪ luyv fɛi sɪ ɪ pɛɛlɔ ɪ saa tɔ pɛ tɔm ɪɛ. Ye ɪ kama na ɪ nɔ sɪ pɛ fɛi teu sɪ ɪ yɛlɛ ɪ pɛɛlɔ na ɪ tɛɛ pɛ taa, ɪ la ɪsu ɪ luyv wɛɛ tɔ. ɪ yɛlɛ-ɪ na ɪ saa, ɪ ta la ɪsayatv.

³⁷ Ama ye inɪ ɪ nɔkɛna na ɪ tɛma ɪ taa tɛkpataa sɪ ɪ pɛɛlɔ ɪ caya mpv, na pɛ tɔ kɛ nɔɔlɔv kisinana-ɪ kɔkisu, inɪ ɪ tɔkɛna tɔnɔɔv na ɪ kisinɔ ɪ luyv kɛ mpv, ɪ pɛɛlɔ inɪ ɪ ta saa pɛ wɛ teu.

³⁸ Mpɔv tɔ, wei ɪ yɛlaa na ɪ pɛɛlɔ saa ɪ ta la taali. Ama wei ɪ ta yɛlɛ na ɪ saa pɛlɛ pɛ kɛla teu.

³⁹ Alv paalv ɪ wɛna ɪ weesuyv, ɪ alv inɪ ɪ fɛina mpaav sɪ ɪ kɔlɪ-ɪ. Ama ye ɪ paalv sɛpa, pɛ ha-ɪ mpaav kɛ, ɪ luyv ɪ wɛ wei, ɪ saa. ɪɛ kɔlɔmtv kɛ, pu wɛɛ ɪsɔ sɛɛlv kɛ.

⁴⁰ Paa na mpv ma huv sɪ ye ɪ caya ɪsu ɪ wɛɛ tɔ ɪ kɔ kɛlɛ lɛɛŋ nuw. Ma nyɛmɔ sɪ ma huwɛɛ anɛ a luna Feesuyv Naɲŋtɔv kin.

8

Nantv kɔlalaatv tɔm

¹ Pɛnɛntɛ tɔ paasɛna nantv kɔlalaatv tɔm ɪɛ.

Tɛ nyɛmɔ sɪ tɔ tɛna tɛ wɛna pɛ nyɛm mɛɛ. Na tɛ nyɛmɔ tɛ nyɛmɔ inɪ ɪ yekina na yulv hɔŋ ɪ tɪ. Ama sɔɔlɔɔv nɔ lakɪ na tɛ nyɔɔ tɔŋ.

² Ye nɔɔlɔv huv sɪ ɪ nyɛmɔ pulɔɔv, ɪ ta cɛkɛnta-wɪ ɪsu pɛ wɛ tɛkpataa sɪ ɪ cɛkɛna-wɪ tɔ.

³ Wei ɪɛ ɪ sɔɔlɔyi ɪsɔ, ɪsɔ nɔ nyɛmɔ pɔntv tɔɔ kɛ.

⁴ Nti ɪ ka pɔɔsaa tɔɔlɛ sɪ, ye pa laawa, yulv kɔ tɔɔ yaa ɪ kaa tɔɔ? Tɛ nyɛmɔ teu sɪ tɪŋ nɔ naa ɪsɛntɔɔ kɛ yɛm kɛ. Ama ɪsɔ tike kɔŋ wɛnna.

⁵ ɪsɔtaa nyɛm payalɛ na atɛ nyɛm payalɛ kɛ yɛlaa yaa pa ɪsɔnaa. Paa yaa mpv sɪ ɪsɔnaa na mpa pa nyɛnɛyi sɪ pa ti-wɛ tɔ pa wɛ payalɛ.

⁶ Ama tɔ kin ɪɛ, ɪsɔ wɛ kɔlɔm tɛkɔŋ kɛ. Inɛɔlɛ Tacaa wei ɪ lapɔ pɛ tɛna tɔ, na ɪ tɔɔ kɛ tɛ wɛna weesin. Na Tacaa kɛlɛ kɔlɔm, inɛɔlɛ Yesu Kilisiti wei ɪ yɛlaa na pɛ tɛna pɛ wɛɛ, na wei ɪ tɔɔ tɛ wɛna weesin tɔ.

⁷ Ama yɛlaa tɛna ta nyi mpɔ. Lɛlaa wɛɛ na pɛ tɛɛna-wɛɛɛ tun tɔm taa, na ye halɛna sɛna pa tɔɛna nantɔ kɔlalaatɔ tɔɔɔ, pɛ wɛ isɔ tun kɛ pa tɔɛɔɔ. Pa nyɛm wɛ tɔtɔntɔlaa, ilɛna pɔ mɛlɛɔi naɔ si kɔtɔɔɔ nku kɔ wakɛlɛɔi-wɛɛɛ.

⁸ Pɛ tɔɔ kɔtɔɔɔ yekina na tɛ kpɛtɛna lɔɔ kin. Paa tɛ ta tɔɔ pɛ tɔɔ pɛ pasɛɔi-tɔɔɔ pɔlɔ, paa tɛ tɔɔ pɛ tɔɔ pɛ sɔsɛɔi-tɔɔɔ pɔlɔ.

⁹ Paa na mpɔ mɛ mpa mpaɔ wɛɛ faa si i lakɛ mpi i lɔ tɔ, i la laakali, pɛ taa kɔɔ na i hu lɔ sɛɛ taa aɔamaa.

¹⁰ Ye nɔɔɔɔ yem nawa nyɛ wei si n nyɛmɔ tɔ na n caya tɔɔ tɛɛ na n tɔɛna tɔɔɔ, ɛcam unɔ i laakali kaa pɔlɔ isɔ i tɔɔ nantɔ kɔlalaatɔ nti?

¹¹ Waatɔ unɔ nyɛ nyɛm mpi pɛ lapɔ na nyɛ tɔɔntɔlɛ ɛcam wei i tɔɔ Kilisiti sɛpa tɔ i la yem kɛlɛ.

¹² Ye i pɛntɔɔna mɛ tɔɔntɔlɛnaa na i kpɛsɛɔi pa laakalɛnaa mpa pa wɛ tɔtɔntɔlaa kɛ mpɔ tɔ, Kilisiti kɛ i pɛntɔɔna.

¹³ Pɛ tɔɔ kɛ ye ma tɔki mpi na pɔ hu ma tɔɔntɔlɛ, ma kaa tɔɔ. Paa pɛcɔ maɔamaya ma kaa tu tɔɔ nantɔ. Pɛ taa kɔɔ na mɔ hu ma tɔɔntɔlɛ.

9

Tillu tɛma tɔm

¹ Ma fɛina mpaɔ si ye ma lakɛ mpi ma la? Ma ta kɛ tillu? Ma ta na Tacaa Yesu? Pɛ tɔɔ mɛ kɛna ma lapɔ Tacaa tɛmlɛ na pɛ lu mpi tɔ?

² Ye lɛlaa u nyɛɔɔi-m tillu pɛ kpɛnna-mɛ? Mpi tɔ, isɔ mɛ na Tacaa i kpɛntɔɔ tɔ pɛ hɔlɔɔi tɛkelekele kɛ si ma kɛ tillu.

³ Mpɔɔɔ ma cɔɔki mpa pa kɔtiɔina-m paa tɔmpi na pɔ tɔɛ si ma ta kɛ pɔlɔ tɔ.

⁴ Ye pa fɛlɛɔi-m kɔtɔɔɔ na kɔnyɔnyɔɔm kɛ ma tɛmlɛ tɔɔ ma yɔwa?

⁵ Ye ma tɛnsa aɔ lɔ sɛɛlɔ nɔɔɔɔɔ ma waalɔ na tɛ cɔɔki isɔ tillaa lɛlaa na Tacaa newaa na Piyɛɛ pa lakɔɔ tɔ ma yɔwa?

⁶ Yaa ma na Paanapaɔi tɔ tike kɛ pɛ wɛɛ si tɛ lana tɔ ninɔ na tɛ tɔɔna tɔ nɔɔ?

⁷ Yɔlɔlɔ wei i puki yɔɔɔ na i tɔɔki i ti? Na awe sɔɔki lɛsɛɛ tɔɔ na i kaa tɔɔ kɔ pee? Na awe tiikiɔi kalɛkɔ na i kaa nyaɔi naalɛm?

⁸ Nti ma tɔɛ tɔ, yɛlaa yɔɔtɔɔɔna-tɔɔi kɔyɔɔtɔ, kɔsɛsɛsɛ taa pɛ fɛi mpɔ?

⁹ Moisi kɔsɛsɛsɛ taa pa nɔmaawa si: N kaa hɔkɔ naɔ wei n makɛna nyɛ mɛla tɔ i nɔɔ. Naɔɔ tɔ tike kɛ lɔ sɔɔɔmɔɔna?

¹⁰ Pɛ tɔɔ tɔ maɔamaya tɔ nyɔɔ tɔ kɛ i yɔɔtɔ mpɔ? Tɔ maɔamaya tɔ nyɔɔ tɔ tɔkpɛm kɛ pa nɔmaawa si: Wei i halɛɔi i halɛna tɛlɔɔɔ, na wei i kɔɛ i kɔna tɛlɔɔɔ, si i kɔ hiki i paa nyɛm.

¹¹ Ye tɔ tuuwa lɔ nyɛm kɛ mɛ hɛkɔ na kayana tɛ hiki mpi pɔ waɔi tɔ tɔnɔɛ tɔɔ mɛ kin tɔ yɔwa?

¹² Lɛlaa ta kisi mpaɔ kɛ hikuyɔ si pɔ hikiyi-wi, kacɔnfana tɔ na?

Paa na mpɔ tɔ tɔ nyɛnna tɛna. Ama tɔ tɔɔ pɛ tɛna pɛ kɔnyɔɛ si tɛ taa kɔɔ tɛ wakɛlɛ Kilisiti tɔɔ Laapaalɛ kɔpaɛ tɛmlɛ.

¹³ Anɔ i nyɛmɔ tɛu si mpa pa lakɛ tɛma kɛ lɔ tɛsɛlɛ taa tɔ lɔ tɛsɛlɛ calɛsɛɔɔna-wɛ. Na mpa pa lakɛ kɔtɔsi kɛ kɔtɔɔ tɔlɛ tɔ tɔ pa hikiyi pa paa nyɛm kɛ kɔtɔsi nsi si taa kɛ.

¹⁴ Mpɔɔ pɛ wɛɛ. Mpa pa kpaalɛɔi Laapaalɛ Kɔpaɛ tɔ Tacaa ha-wɛɛɛ nɔɔ si pɔ tɔɔna kɔtɔsi nɔɔɔ.

¹⁵ Ama mɔ, ma ta la tɛnɛ unɔ tɛ taa natɛlɛ, na ma nɔmaɔ isɛntɔ tɔ, pɛ tɔɔ si ma pɔsɛɔi si mɔ hiki se. Sana sɛm na mpɔ unɔ pɛ lapɔ. Nɔɔɔ kaa wakɛlɛ mpi ma yɔlɔɔɔna mpɔ tɔ.

¹⁶ Pə taya ma ti sam tɔɔ ké ma kpaaləyi Laapaali Kupaŋ se. Ama caaluyv na caaluyv ké. Na ye pə cəpa-m na má tá kpaali Laapaali Kupaŋ, mayale.

¹⁷ Ye ma mayamaya maa tɔna ma ti si má la tɔmlɛ tɔnɛ, má nəkaa ma haaki nəɔɔ ké na má taŋa kufeluyv. Isu pa tu-m-tɛyɛ kutuyv tɔ, pə wɛɛ si má la-tɛyɛ na má lu tɔsoo.

¹⁸ Ma kufeluyv ntɛ ŋku ɛlɛ? Nkɔyɔlɛ si má hɔlɛsi laŋlɛ na Laapaali Kupaŋ kpaaluyv. Má kpaaləyi faalaa, má taa haa nəɔɔ na má taŋaa isu Laapaali Kupaŋ kpaallv laki tɔ.

¹⁹ Ma ti ma tɔyi, ma ta kɛ yom. Paa na mpv ma lapa ma tɔyi yɔlaa tɔna yom si má hiki yɔlaa payalɛ kɛ sɔsɔm kɛ isɛna pə wɛɛ tɔ.

²⁰ Yuta nyɛma taa, ma laki ké isu Yuta tv, ɛlɛna má hiki-wɛ. Paa na maa tɔŋəyi Moisi kɔsəsutv tɔ, ye ma wɛ mpa pa tɔŋəyi Moisi kɔsəsutv tɔ pa hɛkɔ, ma laki ké isu ma tɔŋəyi-ti ɛlɛna má hiki-wɛ.

²¹ Na mpv tɔtɔyɔ ye ma wɛ mpa pa ta nyi Moisi kɔsəsutv tɔm tɔ pa hɛkɔ, ma wɛ ké isu pa wɛv tɔ, maa paasəyɛna kɔsəsutv, ɛlɛna má hiki-wɛ. Pə taya isu ma tɔŋ si ma lɔ Isɔ kɔsəsutv se, Kilisiti kɔsəsutv tɔna ma tɔŋəyi ké.

²² Mpa pa wɛ ɪcanto kɛ Isɔ sɛɛv taa tɔ, ma lapa pa hɛkɔ ké isu ɪcam na pɛcɔ má hiki acamaa mpe. Ḿpóyú ma laki paa mpa pa hɛkɔ, ɛlɛna paa pə kɛli wɛ má ya pa taa lɛlaa.

²³ Ma laki pə tɔnaya ḿpóyú Laapaali Kupaŋ tɔɔ ké, ɛlɛna ma mayamaya maa waa pə taa.

²⁴ Ntɔŋ í nyɛmá si pa tɔkuyv asewa tɛtɛ tɔ payalɛ seena, ama kulum tɔkɔŋ tɔkɛna. Mɛ tɔtɔ í kaasi mɛ tɔyi mpv na sewa, na í laali na í tɔyɔ nəɔɔ.

²⁵ Lutaa na selaa pa tɔna pa lakuyv mpv tɔ, pa wɛna pa kɔkɔkiimnaa ké na isɛlɛ kɔsɛmlɛ. Pa laki ḿpóyú si pá hiki sam ntenuyu ŋku ku taŋəyi tɔ. Ama tá ɛlɛ, tá laki ké si tɛ hiki sam ntenuyu ŋku ku wɛ tam tɔɔ tɔ.

²⁶ Pə tɔɔ ké má tɔŋna sewa na má yaya isɛlɛ kɛ timpɪ inɪ tɔ. Ma wɛ ké isu ŋkuma matv wei ɪ haɣaləyi yem tɔ.

²⁷ Ama ma wɔsəyi ma tɔnuyv ké na má tɔkəyi ma tɔyi teu si pɛ taa kɔɔ na ma wei ma lapa lɛlaa kɛ waasv tɔ má kpisi na pá lɔ-m.

10

Tuŋ tɔm laakali lapənav

¹ Ma taapalaa ma luyv wɛɛ si í tɔɔsi mpi pə mayana tá caanaa caanaa mpa na Moisi pa tɔma tɔ pa tɔm. Pa tɔna tɔpai isɔŋmuntuyv kentina pa tɔɔ, na pa tɔna tɔpai pa tɛsɛna səsɛncaasi tɛŋku.

² Na isɔŋmuntuyv ŋku ku tɛɛ ké tɛŋku taa ké pə sɔ pa tɔna tɔpai ké Isɔ lɔm kɛ pa mvyv Moisi na pá tɔŋəyi-ti tɔ pə tɔɔ.

³ Pa tɔna tɔpai pa tɔyɔna piti tɔyɔnaya kulumaya ŋkɛ.

⁴ Na pa tɔna tɔpai pa nyɔɔna piti kɔnyɔnyɔm kuluməm mpi pə luna piw taa tɔ. Na piw ŋku ku hólíyí ké si pá na Kilisiti pa tɔŋna.

⁵ Paa na mpv tɔ Isɔ laŋlɛ ta hɛɛna pa taa payalɛ, mpv pə yelina na pá si wulaya tɛtv taa.

⁶ Pɛnɛ inɪ pə lapaya si pɛ hólí-tuyv lɔŋ na pɛ taa kɔɔ na tɛ nyuli isayakonyulɔŋ isu mpe inɪ paa nyuluyv tɔ.

⁷ Na pɛ taa kɔɔ na í kɛɛsi na í sɔv tuŋ laav taa isu pa taa lɛlaa ka lapv tɔ. Isɔ tɔm taa pa ŋmaawa mpv si: Yɔlaa cayaa na pá tɔyɔ na pá nyɔɔ, ɛlɛna pá nyɛki na pá kuli si pa paaki.

⁸ Na té taa la wasan̄kalətu isu pa taa lelāa ka paasanav-ti na kuyaku kulumvuy tike yulunyōŋ iyisi hui na tooso (23000) lu na pá sɪ tɔ.

⁹ Tə taa mayasi Tacaa sɪ tə naa ɪ waali. M̄púyɔ pa taa lelāa ka lapa na pá sənā tumaa.

¹⁰ Tə taa miiti, mpi tɔ, pa taa lelāa ka miitaya m̄púyɔ na wakəllu ku-wɛ tɔ.

¹¹ Pə tənā mpi pə mayana-wɛ tɔ pə hóláyí lelāa kɛ lɔŋ kɛ. Pa ŋmaa-təyɪ sɪ pa kpaałəyɪ-tu yoo. Pə taya pulu, waatu wei ɪ taa tə wɛ isəntə tɔ tənaya waatu kɛ.

¹² Pə tɔɔ ɪlɛ ye wei ɪ huɪ sɪ ɪ sən̄aa pɔntu í la laakaali, í taa kɔɔ na í hoti.

¹³ Mayasuyv nakuli ku ta mayana-mɛ na pə kəli isu mayasuyv makuyvna yulu tɔ. Isə tɔma sɪ ɪ lakɪ mpi tɔ u yeki-wɪ. Pə tɔɔ kɛ ɪ kaa ye le na mayasuyv mayana-mɛ na pə kəli-mɛ. Ama mayasən̄ inɪ ɪ kɔma ɪ ká hólí-mɛyɛ isənā ɪ ká la na í tɔli na í pəsɪ-tɔ.

¹⁴ Pə tɔɔ ɪlɛ ma taapalaa kɔpama mɛ, í la laakali na tun̄ tɔm.

¹⁵ Ma yəyətəyənā-mɛ isu yələa layatvnaa, ɪlɛ nti ma yəyətəyɪ tɔ í huɪ mə mayamaya na í ná.

¹⁶ ɪ nyənna tə təkuyv kəpu na í suna Isə kɔpantu na tə sɛɛ-ɪ ɪ na tɔmlɛ kɛ pə tɔɔ tɔ na í ná. Tə nyəkuɪv tɔ, pu kpentəyɪ-tuyv m̄púyɔ Kilisiti caləm tɔɔ? Na potopoto wei tə fakɪ tɔ, tə təkuyv tɔ, pu kpentəyɪ-tuyv m̄púyɔ Kilisiti tənuyv tɔɔ?

¹⁷ Isu potopoto wɛv kulum na taa wɛ kɔpɪŋ na té taləyɪ-tɔ tə kpenta kulum kɛ. Mpi tɔ potopoto kulum kɛ tə təkɪ tɔ sɛ.

¹⁸ ɪ nyənna ɪsɛyɛli yələa na í na. Mpa pa təkɪ mpi pa lapa kətaya tɔ pá na Isə wei ɪ tike ɪ tə kətaya tɔlate tɔ pa kpentaa kɛ.

¹⁹ ɪlɛ isənaya pə wɛɛ ɪlɛ? Tuyv kɔlalaam kɛna pulv? Yaa tuyv mayamaya kɛna pulv? Pulv fɛi paa pəcɔ.

²⁰ Ama pa laakuyv tɔ alɔyaa tɔɔ kɛ pa laakɪ, pə taya Isə. Na ma kisaa sɪ mə na alɔyaa í taa wɛɛ tɔma tɔm taa ɪlɛ.

²¹ ɪ kaa pəsɪ na í nyɔ Tacaa kəpu na í tasa alɔyaa nyən̄ kɛ nyɔɔv. Na í kaa pəsɪ na í caya Tacaa nyənaya tɛɛ na í tasa alɔyaa nyən̄ka tɛɛ kɛ cayav tɔtɔ.

²² Yaa tə caa tə sɔsɪ Tacaa kɛ isəsɛɛmlɛ taa? Tá kələnā-tɔ toma yaa isənā?

Isə teeli tuyv kɛ paa mpi pə taa

²³ Mə taa lelāa tən̄ sɪ mpaav wɛɛ sɪ té nɔka mpi tə lá. Tampāna, mpaav wɛɛ yaa. Ama pə tənā pə fɛina kawaaɣa kɛ. Mpaav wɛɛ sɪ té nɔka mpi tə la. Ama pə taya pə tənā pə lapu sɔəsəyənā pulvuyv Isə sɛɛv taa.

²⁴ Nəyɔlu í taa pɛɛkɪ ɪ mayamaya ɪ nyuyv nyəntu tike. Ama paa wei í pɛɛkəyɪ ɪ tɔyɔntələnā nyəntu tɔtɔ.

²⁵ Nantu tənā nti pa pɛɛtəyɪ kuyaku taa tɔ í tɔyɔ, í taa kpeye mpi mə taa í wɛna sika tɔ.

²⁶ Pə taya pulv, pa ŋmaawa Isə Tɔm taa sɪ: Tacaa tənna tɛtv na pə tənā mpi pə wɛ tə taa tɔ.

²⁷ Ye ma ta nyɪ Isə yaa-ŋ tɔyɔv na nyá luyv wɛɛ sɪ n puki, ń polaa, tɔyɔ pə tənā mpi ɪ ká saa-ŋ tɔ, taa kpeye mpi nyá laakali taa n wɛna sika tɔ.

²⁸ Ama ye nəyɔlu heela-ŋ sɪ tənɛ inɪ pa laawaya, ɪlɛ taa tɔyɔ, kɛ wei ɪ cəpa-ŋ m̄púyɔ səkpaluyv tɔ ɪlɛ ɪ tɔɔ, na nyá laakali ta caya ɪ təcayalɛ tɔ pə tɔɔ.

²⁹ Pə taya nyá laakali kɛ ma yəyətəyɪ cənɛ. Ama wei inɪ ɪ heela-ŋ tɔ ɪ nyən̄ tɔɔ kɛ.

ɪlɛ pepe nyuyv tɔɔ kɛ lɛlv laakali tɔm ká pɛli ma nɪŋ kɛ mpv?

³⁰ Ye ma sɛɛkɪ Isə kɛ í na tɔmlɛ na pəcɔ má təkɪ, pepe tɔɔ kɛ paa tuv-m timpɪ ma təkənā sɛɛv tɔ?

³¹ Pə wɛɛ sɪ paa í tɔkɪ, paa í nyɔɔkɪ, paa í lakɪ mpi, í la na Iso hiki teeli kɛ pə tənə pə taa.

³² I taa hu nɔyɔɔb, paa Yuta nyéma, paa mpa pa ta kɛ Yuta nyéma tɔ, paa Yesu seɛlaa.

³³ I la isɪ ma lakuyɔ tɔ. Ma lɔkɪ kɛ sɪ pə tənə mpi ma lakɪ tɔ pə la yɛlaa tənaya lɛɛɲ. Pə taya ma mayamaya ma nyuyɔ nyəntu kɛ ma pɛɛkɛyɪ. Ama yɛlaa tənə nyəntu kɛ sɪ pə ya pa nyɔɔɲ.

11

¹ I kɛɛsəyənə-m isɪ má kɛɛsənə Kilisiti tɔ.

Alv ka te saalaya kɛ Iso tɛɛɛɛ

² I tɔɔsa ma tɔm kɛ pə tənə pə taa na í tɔka kulapɔtɔnnaa kɛ teitei isɪ ma kɛɛsuyɔ-m ɛ tɔ ma sama-mɛ.

³ Ama ma caa kɛ sɪ í nyɪ sɪ Kilisiti kɛɛ paa apalɔ wei ɪ sɔsɔ, na apalɔ nté alɔ sɔsɔ, na Iso kɛɛ Kilisiti ílɛ ɪ sɔsɔ.

⁴ Ye apalɔ í sɛləməyɪ yaa ɪ kpaaləyɪ Iso kɔheelitu kɛ Iso tɛɛɛɛ na í tá kuli ɪ nyuyɔ tɔɔ, Kilisiti kɛ ɪ kpɛɛnaa.

⁵ Na ye alɔ í sɛləməyɪ yaa ɪ kpaaləyɪ Iso kɔheelitu na í tá te saalaya, ɪ paalɔ kɛ ɪ kpɛɛnaa, na pə pəsa isɪ pa loola-ɪ kɛ.

⁶ Na ye alɔ kaa te saalaya ɪlɛ pá kó ɪ nyɔɔsɪ. Ama ye pə wɛ-ɪ fɛɛɛ sɪ pá kɔ-ɪ yaa pá looli-ɪ, ɪlɛ í te saalaya.

⁷ Apalɔ kaa pa ɪ nyuyɔ tɔɔ kɛ pulɔ, mpi tɔ, ɪ kɛ Iso lɛɛsuyɔ na ɪ kin kɛ Iso teu naaki. Ama alɔ kin kɛ apalɔ teu ná naaki.

⁸ Pə taya alɔ kɛ pa cosaa na pá ɲmana apalɔ. Ama apalɔ kɛ pa cosaa na pá ɲmana alɔ.

⁹ Na pə taya alɔ tɔɔ kɛ pa ɲma apalɔ. Ama apalɔ tɔɔ kɛ pa ɲma alɔ.

¹⁰ Pə tɔɔ kɛ isɔtaa tillaa tɔɔ, alɔ ká wɛɛna ɪ nyuyɔ tɔɔ kɛ mpi pə húláyɪ sɪ ɪ ta tɪ ɪ tɪ, ama apalɔ tənna-ɪ tɔ.

¹¹ Paa na mpɔ tɔ, Tacaa tɔm taa alɔ fɛɪ ɪ tɪ tɔɔ tike, na apalɔ kɛ ílɛ ɪ tɪ tɔɔ tike, pa tənə pa tɪ pa tɛmaya.

¹² Pə taya pulɔ tɔɔ, apalɔ kɛ pa cosaa na pá ɲmana alɔ, na mpɔ tɔtɔyɔ alɔ na lɔla apalɔ, na pə tənaya mpɔ Iso kin kɛ pə lunaa.

¹³ Mə mayamaya í mayasi-təyɪ mə taa na í ná, sɪ waatu wei alɔ puki Iso sɛɛv na í sɛləməyɪ tɔ, ɪ caya nyuyɔ kpete na?

¹⁴ Antulinya taa cənɛ mayamaya se, ye apalɔ yɛləyənə nyɔɔsɪ kutayalasi, fɛɛɛ sɔsɔɔɛ kɛ.

¹⁵ Ama ye alɔ nyɔɔsɪ tayaləna mpɔ, isante sɔsɔɔɛ nté. Tampana yaa pə ha paa alɔ wei kɛ nyɔɔsɪ kutayalasi kɛ sɪ sɪ takəyɪ-ɪ isɪ tɛkɛntɛ.

¹⁶ Ama ye nɔyɔɔb tasəyɪ tənɛ mɔyɪ kpɛɛsənau pɔntu í nyɪ sɪ, paa ta, paa Iso seɛlaa kpɛka, tə fɛɪna lakasi nasəli tɔtɔyɔ tá Iso sɛɛv wule na pə tá kɛna sənɛ.

Ta Caa sɛm tɔɔsuyɔ

(Matiyee 26:26-29; Maləki 14:22-25; Luku 22:15-20)

¹⁷ Tɔv, nti ma nawa na ma caa ma yəyɔti-tɪ tɔ, pə ta mɔna má sa-mɛyɛ paa pəɔ se. Pə taya pulɔ, mə kotuɲ wei í kotiyɪ tɔ, ye pə taya isayatu, ɪ sɔsɔyɪ-mɛyɛ kopantu natəli.

¹⁸ Kancalaya nyəntu ɪlɛ, pa heela-m kɛ sɪ í kotiyɪ tɔ, mə kotuyɔ faya kpɛka kpɛka kɛ, na ɪ caa tɛma. ɪlɛ ma tisa-təyɪ isɪ ma ta tisi.

¹⁹ Ye fayasyuyɔ í wɛ mə hɛkɔ taa kɔɔb, kó wɛɛ na páɔɔ pá nyɪ mə taa mpa pa kɛ kopama na tampana tɔ.

²⁰ I kotuyu tɔ, pə taya Tacaa tɔɔnaya ke í tɔkɪ.

²¹ Pə wɛ ɲpúyú kɔpam mɛɛ, í cakuyɔ nyanaya tɛɛ tɔkpɛm tɔ paa wei í huliɣina í mayamaya í tɔɔnaya ké. Nyɔɔsɪ ná tɔɲna lɛlaa ke kuyɔ na sulɔm náa kuyɪ lɛlaa.

²² I ká tɔkɪ na í nyɔɔkɪ mǎ tɛɛsɪ nsi sɪ taa tɔɔɔ í fɛina yaa we? Yaa Isɔ sɛɛlaa kpekale ke í nyənəyɪ yem? Na mpa pɛɛ pa fɛina pulɔ tɔɔɔɛ í caa fɛɛɛ tɔyɔ na? Yaa í caa má heeli-mɛ suwe? Pə nɔɔsəna ma sa-mɛ? Paa pəɔ ma kaa sa-mɛ se.

²³ Pə taya pulɔ tɔɔ, tɔmnaa mpa Tacaa taa-m na má caa ma heeli-mɛ tɔɔɔɛ sɪ, ahoo nna a taa pa yelaa na pá kpa Tacaa Yesu unɪ tɔɔɔ í kpaɣa potopoto.

²⁴ I sɛɛ Isɔ ké í na tɔmɛ na í tɛ ɪɛna í faya-ɪ na í tɔ sɪ: Inɛ í kɛna ma tɔnuyɔ ɲku pə ha mǎ tɔ tɔ, ɲpúyú í ká lakɪ na í tɔɔsɔyɪ ma tɔɔ.

²⁵ Pa tɛma tɔɔɔ ke mpɔ ɪɛna í kpaɣa kɔpɔ na í tɔ sɪ: Kɔpɔ unɛ í kɛna Isɔ nɔɔɔ pɛɛɔyɔ kɔfam yoo, na ma caləm hɔlɔna pə tɔmpana. Paa waatu wei ké í nyɔɔkɪ í nyɔɔkɪ mpɔ na í tɔɔsɔyɔna ma tɔɔ yoo.

²⁶ Kɔpam ye í wɛɛ na í tɔkɪ potopoto unɛ na í nyɔɔkɪ kɔpɔ unɛyɛ mpɔ, í heeliɣi Tacaa sɛm tɔm, halɔna ɪɛ í kɔɔ í mǎɪ.

²⁷ Pə tɔɔ ké ye nɔɔɔɔ wɛɛ na í tɔkɪ Tacaa potopoto na í nyɔɔkɪ í kɔpɔ pəyɛɛ í ta nɔɔsəna sɪ í tɔɔɔ na í nyɔɔ pɔntɔ í nyɪ sɪ Tacaa tɔnuyɔ na í caləm pə tɔm wɛ í nyuyɔ taa ké.

²⁸ Pə wɛɛ sɪ paa wei í pɔɔsɪ í tɔyɪ í mayamaya na í ná na pɛɔ́ í tɔɔɔ potopoto unɛ na í nyɔɔ kɔpɔ unɛ.

²⁹ Pə taya pulɔ tɔɔ, ye wei í tɔkɪ potopoto na í nyɔɔkɪ kɔpɔ ke yem tɔɔ na í tá cɛkəna sɪ pə ké Tacaa tɔnuyɔ, í kɔɲna í mayamaya í nyuyɔ taa ké tɔm ke í tɔɔɔ na í nyɔɔɔ mɔ pə taa ké.

³⁰ Isəntɔ unɪ í mayamaya í lapɔ tɔɔ ké mǎ taa payale ké kɔtɔntɔnaa na acamaa na yɔlaa kɔpɪɲ sɔpɔ.

³¹ Ye ta mayamaya tɔ pɔɔsɔyɔna tá tɔyɪ tɔmnaa na pɛɔ́ ɪɛ, tə kɛɛ tá tɔyɪ tɔm nti Isɔ ká huɔna-tɔ tɔ tə taa ké.

³² Ama Tacaa ɪɛ í huɔkəna-tɔyɔ na í hɔɲ tá ɲkpaɲɲ ke sɪ pə taa kɔɔ na pə kaa tá na antulɪnya ke kpatɛtɛ kɔlɔmtɛɛ.

³³ Pə tɔɔ ɪɛ ma taapalaa waatu wei í kotɪyɪ sɪ í tɔkɪ Tacaa tɔɔnaya tɔ í tan tɔma.

³⁴ Ye nyɔɔsɪ í pu wei pɔntɔ í tɔɔɔ í tɔyaya, na pə taa kɔɔ na mǎ kotɔɲ tɔɔ Isɔ kɔɔ í nana-mɛyɛ natɔɔɔyɪ lapɔ. Nti nti pə kaasaa tɔ má kɔma na má kɔɔ ɪɛ ma tɛɛsɪ tɔɔyɛ tayanuyɔ.

12

Mpi mpi pə lapɔ saakɪ yɔlaa tɔ

¹ Pənɛntɛ tá paasəna mpi mpi Isɔ Feesuyɔ Nanɲtɔ yeki na pə saa yɔlaa tɔ pə tɔm ɪɛ.

Ma taapalaa ma caa ké sɪ mpi mpi pə saakuyɔ yɔlaa tɔ í nyɪ tampana nna a tɔɔ pə saa mpɔ tɔ.

² I nyɔmá teu sɪ í ka kɛv ma ta nyɪ isənaa tɔ tɔɲ wei ɪ yɔɔtɔyɪ natɔɔ tɔ í tɔm taa ké pə hana mǎ ɪɛ na cɔyɔɔyɔ fɛɪ.

³ Pə tɔɔ mayamaya ke ma caa sɪ í nyɪ na í tɛ mǎ taa sɪ yɔɔɔ nɔɔɔɔ ɪ fɛɪ wei Isɔ Feesuyɔ tiikiyɪ na pɔntɔ luna pə waalɪ na í tɔ sɪ Yesu ké mpusi tɔ. Na ye Feesuyɔ Nanɲtɔ ɪ tiikiyɪ wei pɔntɔ kaa pəɔ na í tɔɔyɪ na í yeki sɪ Yesu kɛɛ Tacaa.

⁴ Mpi mpi pə saakɪ yɔlaa ke Isɔ mpaav taa tɔ pə wɛ ɲka ɲka ké. Ama Isɔ Feesuyɔ kɔlɔmuyɔ ɲku kɔ yekina na pə saakɪ yɔlaa.

⁵ Təma lapɔ wɛ fakasɪ fakasɪ. Ama Tacaa kɔlɔm unɪ í tɔma ke pa lakɪ.

⁶ Kulapəm wε nka nka, ɔlɛ Iso kulɔm unɪ ɪ tɔyɔna pə tənaya kulapəmnaa mpε pa tənə.

⁷ Iso Feesuyu hóláxí paa wei ɪ kin ké sɪ kɔ wεε na kɔ yeki na pulɔ lapɔ saa pɔntu ɔlɛna pa tənə pá hiki kupantu ké pə taa.

⁸ Iso Feesuyu haa nɔyɔlɔ ɔlɛyε ləmayasεε təm yɔyɔtaya. Na Feesuyu kulɔmɔyɔ nku kɔ ha nɔyɔlɔ ɔlɛ tɔtɔ sɪ ɪ yɔyɔtəyənə nyəm.

⁹ Iso Feesuyu kulɔmɔyɔ kɔnε kɔ yekina na nɔyɔlɔ náá tisiyi Iso tɔɔ ké yun ké teu. Na kú haa nɔyɔlɔ ɔlɛyε kutəntɔnaa waasɔyɔ pəsɔyɔ.

¹⁰ Iso Feesuyu yeki na nɔyɔlɔ náá lakɪ piti təma, na kɔ tɔyɔ nɔyɔlɔ ɔlɛ sɪ ɪ kpaaólaxɪ Iso kúheelitu, na kɔ yeki na nɔyɔlɔ náá nyəŋ na ɪ faɣasəyɪ ɔlɔyaa nyəntu na Iso Feesuyu nyəntu. Kɔ yeki na nɔyɔlɔ ɔlɛ ɪ yɔyɔtəyənə təmnaa mpa nɔyɔlɔ ɪ nuki tɔ, na kɔ yeki na nɔyɔlɔ náá cəkəyənə-tɪ na ɪ tɛləsəyɪ.

¹¹ Iso Feesuyu kulɔmɔyɔ kɔnε kɔ taa kɔ tike kɔ lakəna pə tənaya mpɔ. Kɔ yeki na paa mpi mpi pə lapɔ saa paa wei ké nka nka ɪsu kɔ nəkaa tɔyɔ.

Tənyɔ pilimile kɔlɔmtalɛ

¹² Tampəna tɔɔ Kilisiti wεε ké ɪsu yɔlɔ tənɔyɔ pilimile wεw na kú wɛna nɔɔhɛɛ na niŋ na nkpaŋŋ na ɪsɛ na pə tənaya mpɔ tɔ. Tənyɔw wεw tɔ paa kɔ tɔɔ kɔ wɛna rɪpɔyɔ waanɪ waanɪ tɔ pə tənə pə kpɛnta kulɔm ké sɪ tənɔyɔ.

¹³ Mpɔ tɔtɔyɔ na ta tənə, paa tɔ ké Yuta nyəma yaa tɔ ta ké Yuta nyəma, paa tɔ ké yomaa yaa kasayampiya, Iso Feesuyu kulɔmɔyɔ nkuyɔ pa sənə-tuyɔ Iso lum sɪ tɔ kpɛntɪ ɪsu yɔlɔ tənɔyɔ pilimile wεw tɔ, na Iso Feesuyu kulɔmɔyɔ nku kɔ lum ké tɔ nyɔkɪ teu ké tá tənə.

¹⁴ Yɔlɔ təntuyɔ pilimile wεw tɔ pə taya nɔɔhɛɛ tike yaa niŋ yaa nkpaŋŋ yaa ɪsɛ tike wɛnna. Ama pə tənaya mpɔ pə wɛnna kɔ tɔɔ.

¹⁵ Nɔɔhɛɛ ka pəsɪ na tɔ tɔ sɪ: Ma ta ké niŋ tɔ, ma ta ké tənɔyɔ? Paa tu yɔyɔta mpɔ pu ləsɪ-tɛyε tənɔyɔ tɔɔ?

¹⁶ Nkpaŋyɔ ká pəsɪ na kú tɔ sɪ: Ma ta ké ɪsɛlɛ tɔ ma ta ké tənɔyɔ? Paa kɔ tu yɔyɔta mpɔ pu ləsɪ-kuyɔ tənɔyɔ tɔɔ?

¹⁷ Na pə wεw mpɔ tɔ, yε ɪsɛlɛ tike təkɔŋ wɛnna yɔlɔ tənɔyɔ tənə tɔɔ, pɛpɛyε yɔlɔ ká nuna təm? Na yε nkpaŋyɔ tike wɛnna, pɛpɛyε yɔlɔ ká nuna sɔŋ?

¹⁸ Tampəna tɔɔ Iso nɔka ɪsənə tɔ rɪpɔyɔ ɪ lapə, ɪ tu yɔlɔ tənɔyɔ tɔɔ ké paa mpiyi waanɪ waanɪ.

¹⁹ Yε kulɔməm ka wɛnna yɔlɔ tənɔyɔ tənə ɔlɛ pə taa ké yɔlɔtənɔyɔ nté.

²⁰ Ama yɔlɔtənɔyɔ na wεw tɔ kɔ wɛna nɔɔhɛɛ na niŋ na nkpaŋŋ na ɪsɛ na pə tənaya rɪpɔyɔ.

²¹ Pə tɔɔ ké ɪsɛ ná kaa pəsɪ na á tɔ niŋ sɪ yε ɔlɛ ɪ fɛɪ pə lá ɪsənə? Na nyɔyɔ ná kaa pəsɪ na kɔ tɔ nɔɔhɛɛ sɪ yε ɔlɛ a fɛɪ pə lá ɪsənə?

²² Pə fɛɪ rɪpɔyɔ paa pəcɔ, mpi mpi pə ké taaləm nyəm ké yɔlɔ tənɔyɔ taa tɔ mpəyɔlɛ weesuyɔ.

²³ Mpi tɔ nyənəyɪ rɪpɔyɔ taaləm tɔ mpəyɪ tɔ mɛla na tɔ seena na pə kəlɪ lɛmpənəa. Na pə kaasa lɛmpi, pələ pə yaav wε fɛɛlɛ, pələyε pa kələyɪ ŋmɛsuyɔ təkulakula,

²⁴ na pə kəlɪ tá tənɔyɔ tɔɔ lɛmpənəa mpi pu mɔnaa sɪ tɔ la mpɔ tɔ. Iso lapə yɔlɔ tənɔyɔ ké rɪpɔyɔ sɪ lɛmpi ɪ takəyɪ lɛmpi waalɪ.

²⁵ Pə tɔɔ ké faɣasuyɔ fɛɪ yɔlɔ tənɔyɔ tɔɔ. Ama pə tənə mpi pə wε tənɔyɔ tɔɔ tɔ pu nəyəsəyɪ təma tɔɔ ké tam ké.

²⁶ Yε yɔlɔ tənɔyɔ tɔɔ lɛmpi saləməyɪ, pə tənə pə saləməyənə, na yε pa sama yɔlɔ tənɔyɔ tɔɔ lɛmpi, pə tənə pə samtu ké.

²⁷ Mə tənə í kɛ Kilisiti tənuyv kɛ, na paa mə taa wei í kɛ Kilisiti tənuyv kɔnɛ kɔ tɔɔ pɔlvɔv kɛ.

²⁸ Pə tɔɔ kɛ Iso kpa tillaa kɛ Yesu sɛɛlaa kpekəle taa kɛ kancaalaya, pə waali kɛ Iso kuyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɛlaa, pɛle pa waali kɛ sɛɛsɛlaa, pə waali kɛ í kpa piti tɛma lataa, na kɔtɔntɔnaa waasɛlaa, na lɛlaa tentaa, na nyɔv nyɛma, na mpa tɔmnaa mpa nɔɔlv u nukɪ tɔ pa yɔɔtɔv saawa tɔ.

²⁹ Pa tənə pa ta kɛ tillaa sɛ, pəyɛle pa tənə pa ta kɛ Iso kuyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɛlaa yaa sɛɛsɛlaa. Pa tənə paa pəsəyi piti tɛma lapv.

³⁰ Pə taya pa tənə pa waasəyənə kɔtɔntɔnaa, pəyɛle pə taya pa tənə pa yɔɔtəyənə na tɔmnaa mpa nɔɔlv u nukɪ tɔ, yaa tɔmnaa mpɛ pa tɛlɛsvɔv.

³¹ Ye í nyuləyi sɪ pɔlv lapv í saa-mɛ, í nyulɪ mpi pə kɛla nyɔv tɔ.

Maa hólɪ-mɛyɛ pənɛntɛyɛ mpaaɔv ŋku kɔ kɛla í tənə tɔ.

13

Təma sɔɔlvɔv tɔm

¹ Paa ma yɔɔtəyi yɛlaa nsəma na isɔtaa tillaa nsəma tɔtɔ, ye maa sɔɔləyi yɛlaa ma yɔɔtaya tənə wɛ yem kɛ isɪ suule wiikuyv tɔ yaa kankonte wiikuyv tɔ.

² Paa pə wɛɛ sɪ Iso kɔheelitu kpaalvɔv saana-m, yaa paa maa nyɪ pə tənə na má cəkəna kɔŋmɛsəm tənə, yaa paa maa tisa Iso tɔɔ kɛ ma yun kɛ teu na má yɔɔtəyənə pɔɔŋ sɪ í kpesɪ na í layasɪ, na í kpesəyi na í layasəyi, na maa sɔɔləyi yɛlaa, ma wɛ yem kɛ.

³ Paa ma apititv tənaya maa kpaya na má tala kɔnyɔntɔnaa, yaa paa ma tənuyv mayamaya kɛ ma lapa awusa sɪ ye pa wəki kəkɔ pa wə, ye maa sɔɔləyi yɛlaa pə tənaya mpv yem kɛ.

⁴ Sɔɔlvɔv í wɛɛ isayakonyulvɔv fɛɪ, tɪ hɔm fɛɪ, isɛaɔv fɛɪ.

⁵ Ye sɔɔlvɔv í wɛɛ fɛɛle fɛɪ nyəntv natəli tu kəŋ, ye sɔɔlvɔv í wɛɛ yɔlv u pɛəkəyi í nyɔv nyəntv tike. Sɔɔlvɔv í wɛɛ pááná mɔyv fɛɪ, sɔɔlvɔv í wɛɛ tɛ kɪ tisiyi sɪ maa ná maa ná pə wɛɛ.

⁶ Sɔɔlvɔv í wɛɛ kɪ caa kɪ nu kawalaya tanj. Ama tampana tanj kɛ kɪ caaki.

⁷ Ye sɔɔlvɔv wɛɛ cɔtvɔv fɛɪ paa mpi pə taa. Ye sɔɔlvɔv wɛ paa mpi pə taa naani na tɛlvɔv na suulu pə wɛɛ kɛ.

⁸ Sɔɔlvɔv tɔm ka wɛɛna tam tɔɔ, Iso kɔheelitu kpaalvɔv ká su tənaya. Wei pə saawa na í yɔɔtəyənə tɔmnaa mpa nɔɔlv u nukɪ tɔ pu tɛ na pə tɛ. Nyəm ká tɛ na pə saali yem.

⁹ Pə taya pɔlv tɔɔ, mpi mpi tə nyəmá tɔ titite kɛ, na Iso kɔheelitu nti tə kpaaləyi tɔ tɛle tə sɛkəyi kɛ.

¹⁰ Ama pə kɔma na mpi pə tewa təkpataa tɔ pə kɔɔ, mpi mpi pə sɛkaa tɔ pə saaləyi yem kɛ.

¹¹ Maa kɛ pəyaya tɔ ma yɔɔtaya na ma hɔwɛɛ na ma kɔmayasəm pəcenyəm kɛ. Ama ma isɛ kɔma na á nyaali tɔ ma lɔ pəcenyəm tənə.

¹² Kayana tə naa kɛ isɪ pa naakvɔv pɔlv ɪɛɛmɔyv tɛantəlaa kɛ tinj taa tɔ. Ama tɪ tɛ na tɔ ná tɛkelekele. Kayana mpi mpi ma nyəmá tɔ titite kɛ. Ama maa tɛ na má nyɪ pə tənə tɔpaɪpaɪ isɪ Iso nyəma-m tɔ.

¹³ Pənente pə yelina yaasinaa pane pa tooso ɪɛ, naani na tɛlvɔv na sɔɔlvɔv. Ama sɔɔlvɔv ntɛ pa tooso taa acɛpa.

14

Mpi mpi pə lapv saaki yɛlaa tɔ pə tɔm tɔtɔ

¹ Ye mpv ile í niina ise ke sölvyv tòm. I nyılı teu sı pulv lapv í saa-meyə Iso mpaav taa tətə, ile pə kələna Iso kəheelitu kpaalvyv.

² Wei i yəğətəyi tòmnaa mpa nəyolv u nukı tə pə taya yələa ke i yəğətəyəna, ama Iso ké. Pə taya pulv, í na i yəğətəyv na i təm nəyolv u nu i təm tə se. Təmpana nna a ka pama tə anəyi i kuliyina Iso Feesuyv tonj.

³ Aa wei i kpaaləyi Iso kəheelitu tə i lakı ké na yələa nyəkı tonj ke İsəsele mpaav taa. I kpaasəyi pa apalutə na i həəsəyi pa laña ké.

⁴ Ama wei ilé i yəğətəyi tòmnaa mpa nəyolv u nukı tə i təyi i səsəyi tonj, na wei ilé i kpaaləyi Iso kəheelitu tə Yesu seelaa kpekəle tənaya i səsəyi tonj.

⁵ Ma sölə teu sı mə tənə í yəğətəyi tòmnaa mpa nəyolv u nukı tə. Ama ma kələ nyulvyv ke teu sı Iso kəheelitu kpaalvyv i saa-mə. Pəpəv fəi, wei i kpaaləyi Iso kəheelitu tə i waasəyi na pə kəli wei i yəğətəyi tòmnaa mpa nəyolv u nukı tə. Ama ye nəyolv wəe na í ká pəsi na í teləsi na Yesu seelaa səsı tonj pə paası.

⁶ Ma taapalaa ma pəsəyi-mə sı ye ma kəma mə tə na má yəğətəyəna-meyə tòmnaa mpa nəyolv u nukı tə nti tə taa kələ ma waasa-mə ile? Ma ta waası-meyə natəli tə taa ké paa pəco pəco. Ama ye ma kəma na má heela-meyə təm kəməsəv natəli, yaa nyəm təm natəli, yaa Iso kəheelitu natəli, yaa seyəsvyv, ile teu nté.

⁷ Tə kəsəna paale wontu na tə ná. Ye pa hüləyi hələya yaa pa makı sanjv, na pə hülvyv na pə mapv ta təy, isənaya paa cəkəna sı tənəye hələya hüllv hüləyi na sanjv matv makı?

⁸ Tutuyv hüllv í ta yaya apalv tutuyv, isənaya yolv ká nyəna sı i tayanəyi i təyi yoo tə?

⁹ Mpv tətəy pə wəe, isənaya yolv ká pəsi na í cəkəna təm nti ləlv yəğətəyi tə, ye təm nti nəyolv u nukı təy i yəğətəyəna i təm nti? Ye mpv yəğətv ləv i təm ke yem ké.

¹⁰ Antulinya taa cənə nsəma təwəya, na a taa kuləmtəle fəi nte tə ta ke təm tə.

¹¹ Paa na mpv ye wei i yəğətəyəna-m na maa nukı i təm, tə nyənəyi təma na ise ké.

¹² Mpv tə isı i səpv nyuvv sı Iso Feesuyv i yele na pulv lapv saa-mə tə, í pəkəyi sı pə saa-meyə teu. Ama pə kələna mpi pu səsı Yesu seelaa ke tonj tə.

¹³ Pə tə ké wei i yəğətəyi tòmnaa mpa nəyolv u nukı tə, pəntv í sələmı Iso na í hiki təm nti tə teləsvyv nyəm tətə.

¹⁴ Pə taya pulv, ye ma sələməyəna tòmnaa mpa nəyolv u nukı tə, ma taa ké pə sələməyi yem na ma ləmayasəle náa cəy kpetə.

¹⁵ Ye mpv isənaya maa la? Maa sələmı hatuu ma taa ké, na má sələməna ma ləmayasəle tətə. Ye yontu ma yoo ma taa, na má yoonə ma ləmayasəle tətə.

¹⁶ Mpyəy pə wəe mēe, ye hatuu nyá taa tike ke n seə Iso ké í na təmlə, isənaya wei i wə samaa taa ké yem na í tə cəkəna tə i ká nyəna timpı ilé i ká tə sı: Ami, təy nyá seətv tənə tə taa? I kaa pəsi na í nyı nti n yəğətəyi tə.

¹⁷ Paa na nyá Iso seəv sı í na təmlə tewa teu tə, ləlv ná ta waa pulvyv pə taa.

¹⁸ Ma sama Iso, mpi tə ma yəğətəyi tòmnaa mpa nəyolv u nukı tə na pə kəli mə tənə təpai.

¹⁹ Ama isı Yesu seelaa seəkvyv təcəyəcəyi tə pə kələ-m teu sı má yəğətı təm pee kakpası tike nti paa nu teu na pə kuliyi ləlaa ise tə, na mpi maa hutiyi təməy təməy na tòmnaa mpa nəyolv u nukı tə pa taa tə.

²⁰ Ma taapalaa, ye í həkı hūwəe, í yele pəce nyəna. Ama ye isayətv təm taa ile, í lakı isı piya nsi sı ta nyı isayətv lapv tə. Ama í wəəna səsəhūwəe ke mə hūwəe taa.

21 Iso Təm taa pa ηmaaWa si:
Taa tōma si maa yəɣətəna piitim pənɛɣɛ.
Maa yele na yəlaa kpai nyəma
yəɣətəna-wɛ na pɛlɛ pa tɛ taa.
Kpai nyəma ká yəɣətəna-wɛ.
Paa na mpɔ tō ma yəlaa kaa nuna-m.

22 Pə tōw kɛ tāmnaa mpa nɔɣɔlɔ u nuki tō pa yəɣətɔɣɔ saakɔɣɔ yɔlɔ na í yəɣətəɣi
tō, í yəɣətəɣi kɛ si pə hólí mpa pa ta kɛ Iso seelaa tɔɔɔ pɔlɔɣɔ. Ama mpa pa kɛ Iso
seelaa tō pɔ hólí yí pɛlɛɣɛ mpɔ. Na Iso kɔheelitu kpaalɔɣɔ saav ná hólí yí Iso seelaa
kin kɛ pɔlɔɣɔ. Ama mpa pa ta kɛ Iso seelaa tō pɔ hólí yí pɛlɛɣɛ mpɔ.

23 Ye Yesu seelaa kpekəle təna í kotaa na pá təna pá sɔv tāmnaa mpa nɔɣɔlɔ u
nuki tɔɔɔ yəɣətɔɣɔ, na mpa pa ta cəkəna yaa mpa pa ta kɛ Iso seelaa tō pá mayana-
mɛ, pa kaa yaa-mɛɣɛ kpaɲtɔnaa?

24 Ama ye Iso kɔheelitu kɛ mə təna í kpaaləɣi, na wei í taa kɛ Iso seelɔ yaa yɔlɔ
wei í ta cəkəna pɔlɔ tō í sɔv, tə təna nti í nuki mpɔ tō tu yele na pə kuli í waalí na
í ná si isayato kɛ í laki.

25 Na pɔ kuli í taa hɔwɛɛ tōw təkɛlekele na í hənti Iso tɛɛ na í sɛɛ-í na í tɔɲ si
tampana Iso wɛ panɛ pa hɛkɔ.

Liyituyu kaa wɛɛ Yesu seelaa kpekəle taa

26 Pənɛntɛ ma taapalaa suwɛɣɛ tu yətətɔ na tɔ si yee? Í kotiɣi Iso sɛɛv tō, nɔɣɔlɔ
ná wɛna yontu, nɔɣɔlɔ ilɛɣɛ sɛɣɛsɔɣɔ, nɔɣɔlɔ ilɛɣɛ təm kɔɲmɛsəɲtɔ natəlɔ nɔɣɔlɔ
ilɛɣɛ tāmnaa mpa nɔɣɔlɔ u nuki tō tə yəɣətɔɣɔ, na nɔɣɔlɔ ilɛɣɛ tə teləsɔɣɔ nyəm.
Tɔv pə tənaya mpɔ pə wɛɛ kɛ si pə səna Yesu seelaa kpekəle na tɔ polo lolɔ.

27 Ye pa yəɣətəɣəna tāmnaa mpa nɔɣɔlɔ u nuki tɔɣɔlɔ, yəlaa naale yaa tooso í
yəɣətəɣi na pá kaasəɣi təma, pa taa tɛɛ mpɔ. Na nɔɣɔlɔ náá teləsəɣi-ti.

28 Ye nɔɣɔlɔ fɛi si í ká pəsɔ na í teləsɔ pə hɔwɛɛ ilɛ yəɣətəlaa mpe pa taa nɔɣɔlɔ í
taa yəɣətəna nɔɔ səsəɣa kɛ samaa taa. Ama í yəɣətəɣi í taa na pə wɛɛ í na Iso pa
naale pa təm.

29 Ye Iso kuyəɣətɔtɔ teləsəlaa ilɛ, yəlaa naale yaa tooso í yəɣətəɣi na pə kaasa
mpa, pɛlɛ pa mayasəɣi teu kɛ nti yəɣətəlaa yəɣətəɣi tō na pá ná.

30 Ama ye yɔlɔ nɔɣɔlɔ wɛ samaa taa təna na Iso hula-í təm kɔɲmɛsəɲtɔ natəlɔ,
wei í ka yəɣətaya tō ilɛ í su na pəcɔ.

31 Í pəsəɣi na í kpaalí Iso kɔheelitu kɛ mə tənaya kɔlɔm kɔlɔm, ilɛna pə kuliɣi
yəlaa isɛ na pə ha-wɛɣɛ apalɔtɔ.

32 Iso kuyəɣətɔtɔ teləsəlaa mpe, pá nyi pa ti kpav kɛ pə taa.

33 Mpi tō, hɛɛsɔɣɔ kɛ Iso kəɲna pə taya liyituyu.

Yesu seelaa kpeka təna taa mɔpúɣ pə wɛɛ.

34 Ye Yesu seelaa í kotaa, alaa nɔəsɔ taa í taa lu fɛɲ. Pa fɛina mpaa si pá yəɣətəɣi.
Kusəsutɔ yəɣəta mpɔ si alaa ká pasa pa təɣi.

35 Ama ye pa caa natələɣi pəsəɣɔ, pá kpema təyaya ilɛ paa pəsɔ pa paalaa.
Yesu seelaa í kotaa, pə ta muna alaa í yəɣəti.

36 Pə lapa mpɔ tō mə kin kɛ Iso Təm ka lunaa kɛ yee? Yaa mə tike í nuna-ti?

37 Ye nɔɣɔlɔ hɔv si í kɛ Iso kuyəɣətɔtɔ teləsɔlɔ, yaa inəɣi Iso mpaav taa pɔlɔ lapu
saawa, pɔntɔ í nyi teu si, nti ma ηmaa-mɛ tō Taaɔa kusəsutɔ kɛ.

38 Ama wei í ta nyi mpɔ, pá taa nyənɔ-í si pɔlɔ.

39 Pə tōw ilɛ ma taapalaa í ká nyiləɣi Iso kɔheelitu kpaalɔɣɔ kɛ, ilɛ í taa kisi
tāmnaa mpa nɔɣɔlɔ u nuki tō pa yəɣətɔɣɔ tətɔ.

40 Pə təna mpi í laki tō í la isɔ pə nəɣəsənaa tō, í taa la yem yem.

15

Kilisiti sàm na í fem pə təm

¹ Ma taapalaa, ma sàla teu sɪ pənəntə má tǝsɪ-mɛɣe Laapaali Kupaŋ wei maa kpaala-mɛ tǝ, wei í nuwa na í tɛmna-ɪ mə taa ké teu təkpaataa tǝ.

² Laapaali Kupaŋ inɪ ɪ tǝǝ ké pə yapa mə nyuɣu, ye í tǝka-ɪ teu isɪ maa seɣesuyu-mɛɣe-ɪ tǝ. Ye pə taya mpɪ ɪ tɛm mə taa tǝ yem tǝǝ ké.

³ Seɣesuyu sǝsǝɣu ŋku pa seɣesa má na maa seɣesi-mɛɣe-ku tǝɣǝle sɪ: Kilisiti sǝpa tá isayatu tǝǝ isɪ Isǝ Tǝm taa yǝɣataa tǝ.

⁴ Pa pima-ɪ ɪlɛna kuyɛɛŋ tooso wule í fe, na Isǝ Tǝm taa ka yǝɣata mǝpǝyǝ.

⁵ Mǝpǝyǝ ɪ lu Piyɛɛ tǝǝ, pə waali ké ɪ lu tillaa naanɔwa na naale tǝǝ.

⁶ Pə waali waali ké ɪ lu ɪ ɪfalaa mpa pa nyuɣu kǝla nasǝle na nuɔwa (500) tǝ pa tǝǝ ké nǝɣ kulumaya. Pa taa lɛlaa wɛna pa isɛ, ama lɛlaa ná sǝpa.

⁷ Pə waali ké ɪ lu Saaki tǝǝ, Saaki tǝǝ luw waali ké ɪ lu tillaa tǝna tǝǝ.

⁸ ɪ lu mǝpǝyǝ pa tǝna pa tǝǝ na pǝ tɛ, ɪlɛna í lu ma wei ma wɛ isɪ yulu wei pə hǝlsu kuhǝlsu tǝ ma tǝǝ tǝtǝ.

⁹ Tillaa taa sǝkpɛlu nté má, na ma ta tu nǝɣəsǝna pá yaa-m tillu. Mpi tǝ, má naasayana Isǝ seɛlaa kpeka.

¹⁰ Ama Isǝ pɛɛɛ tǝǝ ɪɛ, ma ké mpi ma ké isǝntǝ tǝ. Na pɛɛɛ nna Isǝ lapa-m mpɪ tǝ, a ta saali yem. Ama a tǝǝ ma lapa tǝmlɛ na pǝ kǝli tillaa lɛmpa tǝna. Tampɛna pə taya ma tɔŋ taa ké ma lapǝnaa. Ama Isǝ pɛɛɛ nna ɪ hula-m tǝ a tǝǝ ké.

¹¹ Pə tǝǝ ké paa ma cǝɣǝ pu lunaa yaa pɛɛ pa cǝɣ, tá waasu unǝɣǝle, na nti í muwa tǝɣǝle.

Tá sàm na tá fem pə təm

¹² Isǝnaya pə wɛɛ na mə taa lɛlaa tǝŋ sɪ sǝtaa kaa tɛ na pá fe? Pǝyɛle Kilisiti fem na sàm taa tǝ pə waasu kɛ tǝ wɛɛ na tǝ lakɪ.

¹³ Ye tampɛna sǝtaa kaa tɛ na pá fe ɪɛ pə wɛɛ sɪ Kilisiti ná tá fe nté.

¹⁴ Na ye tampɛna Kilisiti taa fe ntǝ, tá waasu táa fɛina nyuɣu tǝtǝle, na í taa nyɪ nti í ká lana naani tǝ.

¹⁵ Ye tampɛna sɪ sǝtaa kaa tɛ na pá fe, pu kula tá waali ké. Mpi tǝ, pə wɛ isɪ tǝ tɪ Isǝ ké tǝm nté. Pə taya pulu tǝǝ, tá yǝɣatǝna na tá nǝsɪ sɪ Isǝ feesa Kilisiti pǝyɛle yem.

¹⁶ Mpi tǝ, ye sǝtaa ɪ taa tǝŋ sɪ pa fe, Kilisiti ná taa fe mpɪ.

¹⁷ Na ye Kilisiti ɪ taa fe ntǝ, í tɛm mǝpǝyǝ mə taa tǝ pə puɣusa-mɛɣe, na í lepa mə isayatu taa tǝɣǝ.

¹⁸ Na pə wɛɛ tǝtǝ sɪ mpa pa tɛma pa taa na Kilisiti halǝna pa sàm tǝ pa lepa.

¹⁹ Ye tǝ wɛu na tá isɛ kɛ isǝntǝ tǝ pə tǝǝ tike kɛ tǝ tɛɛɛɣɪ Kilisiti kɪŋ ɪɛ yǝlaa tǝna taa tayale asalav nyǝma mayamaya.

²⁰ Ama tampɛna tǝǝ Kilisiti femaya sɪ pǝ hǝlí təkpaataa sɪ mpa pa sǝpa tǝ paa tɛ na pá fe mpɪ tǝtǝ.

²¹ Pə taya pulu tǝǝ, yulu lɛlu kǝnna sàm, na lɛlu náá kǝna tǝtǝɣǝ sǝtaa feesuyu tǝm.

²² Yǝlaa tǝna na Atam pa kpɛntaa ké, pə tǝǝ ké pa sǝkɪ. Ama pá na Kilisiti pa kpɛntaa tǝɣǝ pa tǝna paa tɛ na pá kuli.

²³ Ama paa wei na ɪ loonja ké. Kilisiti kɛ pa taalǝna feesuyu kɛ pa tǝna pa taa, na kuyanɣu ɪ ká kǝ tǝɣǝ pa tǝna mpa ɪ tɪ tǝ pɛɛ paa fe.

²⁴ Pə waali ɪɛ pə kǝŋ tɛm nté. Pə taya pulu, Kilisiti ká wakǝli kawulasɪ tǝna, ɪ ká lǝsɪ pǝsuyu tǝna na í yǝkɪ toma sǝsǝɣna tǝna na í mǝɣna kawulaya na í cɛla Taa Isǝ.

²⁵ Pə taya pulu, pə wɛɛ si Kilisiti ká tóki kawulaya ke m̐póyó haləna Iso tɛ kolontunaa tənaya kəlvu na í mənna-wɛɛ Kilisiti tɛɛ.

²⁶ Kantəkaya kolontu wei paa wakəli tɔyɔle səm.

²⁷ M̐póyó mɛɛ, Iso Təm taa yɔyɔtaa si: Iso mənna pə tənaya Kilisiti tɛɛ. Na pa yɔyɔtɔyɔ m̐vɔ si pə tənə tɔ, pə húláyí təkɛkɛle si pa ta kɛɛɛna Iso wei ɪ tɔ pə tənaya Kilisiti tɛɛ tɔ.

²⁸ Pə tənə pə kəɲ pə məli Kilisiti tɛɛ ɪlɛna Kilisiti mayamaya wei ɪ kɛ pəyalɔ tɔ í məli Iso wei ɪ mənna pə tənaya ɪ tɛɛ tɔ ɪlɛ ɪ tɛɛ. ɪlɛna Iso tɔyɔ kawulaya təkpataa kɛ pə tənə pə tɔɔ.

²⁹ ɪ mayasi mpa pa yeki si pá sɔɔ-wɛɛ Iso lɔm kɛ səttaa lona tɔ na í na. Pa tɛɛlɔyɪ si paa hiki wɛyɛlɛ ɪlɛ yɛɛ? Na ye tampana tɔɔ si səttaa kaa fe, pepe tɔɔ kɛ pa yeki na pá sɔɔ-wɛɛ Iso lɔm kɛ pa lona?

³⁰ Na tá, pepe mayamaya nyuvu tɔɔ kɛ tə wɪ tá tɪ na tə wɛ səm nɔyɔ taa kɛ paa kuyan̄ku?

³¹ Ma taapalaa, paa kuyan̄ku mɛv̄mɛv̄ taa kɛ ma wɛɛ. Pə taya pulu tɔɔ kɛ ma heeliyɪ-mɛyɛ m̐vɔ, ma m̐yɔlɔyənə mə Yesu Kilisiti tənɔyɔ kɛ teu kɛ.

³² Ye atɛ cənɛ kawaaɲa nakəli ka tɔɔ kɛ ma na taale wontu tə suu haɲ kɛ Ifeesu cənɛ ɪlɛ pepeyɛlɛ pə waasa-m? Ye səttaa kaa tɛ na pá fe tɔ la isɪ yəlaa yɔyɔtɔyɔ tɔ si: Tɔ tɔyɔ na tɔ nyɔɔ kpakpaa, cele tɪ si tɔ pə tɔɔ.

³³ ɪ taa puyusi mə tɪ, taapalaa asayaa kɪɲ kɛ yaasi isayav tɛɛkənə.

³⁴ ɪ cɔki mə taa kɛ teu kɛ isənə m̐pi pə wɛɛ tɔ na í yeɛ isayatu. Mə taa lɛlaa ta nyɪ Iso, ɪ tɛɛ ɪ fɛi fɛɛlɛ.

Mpa paa fe tɔ pa wɛɛtɔ

³⁵ Ntanyɪ nɔyɔlɔ ná wɛɛ na í mayasəyɪ si isənaya səttaa ká tɛ na pá fe ɪlɛ yɛɛ? Na pa tənəɲ ká wɛɛ isənayalɛ?

³⁶ Kɔmɛlɛɲ nyá, n tuukuɲu pulu pəle kɛ atɛ tɔ, pəle n̄tɛ tɔ saalɔyɪ tɛtɔ tɛɛ kɛ ɪlɛna hoole náa nyɔ.

³⁷ Pə taya pəle kɛ yem kɛ n tuuki? Pə pəsəyɪ pə wɛɛ si tɔyɔnaya pəle yaa pulu kɔtutuɔm paa m̐pi. N ka tuukaya tɔ, pə fɛi isɪ kayana pə nyɔɔ isəntɔ na pə wɛ hatu tɔ.

³⁸ M̐pi Iso nəkaa tɔ m̐pəyɪ ɪ lakɪ na pəle n̄tɛ tɔ nyɔ, na í yeki na paa pəle nte tɔ nyɔ isɪ tɔ wɛv tɔ.

³⁹ Weesɪɲ nyəm tənə tənəɲ fɛi kɔlɔməɲ, yəlaa tənəɲ wɛna ɪ mpa na wontu nyəɲ ná wɛna ɪlɛ ɪ mpa tɔtɔ. Sumasi tənəɲ wɛna ɪ mpa kɛ na tiina tənəɲ náa wɛna ɪlɛ ɪ mpa tɔtɔ.

⁴⁰ Isəntɔnyɔ taa nyəm wɛɛtɔ wɛɛ kɛ na atɛ nyəm wɛɛtɔ náa wɛɛ, na isəntɔnyɔ taa nyəm wɛɛtɔ teu fayana atɛ nyəm wɛɛtɔ teu.

⁴¹ ɪlim wɛna pə mayamaya pə teu kɛ, na isəntɔ náa wɛna ɪlɛ ɪ nyəm, na isəntɔlɔɲasi náa wɛna sɛlɛ si nyəm na si mpa, na isəntɔlɔɲasi mayamaya teu tɛɛ tɔm.

⁴² Səttaa ká tɛ na pá fe tɔ m̐póyó paa wɛɛ. Pa piɲuɲu yulɔ tɔ, ɪ səpaya. Ama pu kɔɔ na yulɔ fe səm taa tɔ ɪ tasəyɪ səpɔ.

⁴³ Pa piɲuɲu yulɔ tɔ ɪ fɛi teu se. Pəyɛlɛ ɪ kɛ ɪcam kɛ, ama pu kɔɔ na í fe səm taa tɔ ɪ teu na ɪ toma pə taka.

⁴⁴ Pa piɲuɲu yulɔ tɔ, tɔnɔyɔ kɔnɛyɛ pa piɲ. Ama pu kɔɔ na yulɔ fe səm taa tɔ tɔnɔyɔ ɲku ɪ ká luna tɔ kɔ kɛ ɲku Feesuyɪ tɪ tɔyɔ. Pə taya pulu, tɔnɔyɔ kɔnɛ kɔ wɛɛtɔ wɛɛ kɛ na tɔnɔyɔ ɲku Feesuyɪ tɪ tɔ kɔlɛ kɔ wɛɛtɔ náa wɛɛ.

⁴⁵ Kɔpam ké, Iso Tɔm taa yɔɔtɔyɛ si: Kancaalaya yulɔ nté Atam na pə ɲma-ɪ tɔ pə tɔ-ɪ weesuyɔ ké. Ama waali waali Atam ná ké Iso Feesuyɔ ɲku kɔ haa weesuyɔ tɔyɔ.

⁴⁶ Pə taya wei Feesuyɔ ti tɔ inɪ ɪ caaləna liw. Ama tɔnuyɔ kɔnɛyɛ, pə waali ké wei Feesuyɔ ti tɔ ɪ liwa.

⁴⁷ Ate tetu ke pa ɲmana kancaalaya Atam. Ama waali waali Atam ná luna isɔtaa ké.

⁴⁸ Mpa pa ké tetu tɔɔ nyɔma tɔ pa nɔyəsəna wei pa ɲmana tetu tɔyɔ, na mpa pa ké isɔtaa nyɔma tɔ pa nɔyəsəna wei ɪ luna isɔtaa tɔyɔ.

⁴⁹ Isu tɔ nɔyəsənaw yulɔ wei pa ɲmana tetu tɔ, ɲpɔyɔ tu te na té nɔyəsəna wei ɪ luna isɔtaa tɔ.

⁵⁰ Ma taapalaa nti ma yɔɔtɔyɛ tɔyɔle si, yulɔ tɔnuyɔ ɲku pə ɲmawa na kɔ taa na caləm tɔ ku pəsəyɪ na kɔ tɔyɔ Iso Kawulaya ke paa pəcɔ. Pəyele kɔsəpəm ná kaa pəsɪ na pə caya tam na pə kaa si.

⁵¹ Natəli tɔ wenna na té ɲmelaa, maa kuli-tɪ na í ná. Ntəyɔle si tá təna tɔ kaa si. Ama tá təna pu te na pə layasɪ-tuyɔ wɛetɔ ke

⁵² tɔm kɔlɔm tɔɔ ké kpakpaa isɪ isɛ cəpəlyɔyɔ ke waatu wei paa huli akantəle si pə təna pə su tənaya tɔ. Pə taya pulɔ, pə kɔma na pə huli-te, sɔtaa feɲ ké, pa kaa tasa sɔpɔ, na pu layasɪ taya wɛetɔ ke kɔlayasɔ.

⁵³ Tampəna tɔɔ ɲpɔyɔ mɛɛ, isɪ mpi pu cakɪ tam tɔ pə kpaya mpi pə cakɪ tam tɔ na pə tɔ pə tɔɔ, na mpi pə səkɪ tɔ isɪ pə kpaya mpi pu səkɪ tɔ na pə tɔ pə tɔɔ.

⁵⁴ Pə kɔma na mpi pu cakɪ tam tɔ pə kpaya mpi pə cakɪ tam tɔ na pə tɔ pə tɔɔ, na mpi pə səkɪ tɔ pə kpaya mpi pu səkɪ tɔ, ɪle nti pa ɲmaawa Iso Tɔm taa si pa nanɲta sɔm tənənɲan tɔ tɔ lapa tampəna nté.

⁵⁵ Səm leye nyá akaitɔ wɛɛ?

Səm leye nyá toma wɛɛ si ɲ kú?

⁵⁶ Isayatu haana sɔm ke toma si pə kɔ, na kɔsəsutu sɔsəyənə isayatu.

⁵⁷ Ama Iso fɔɔ. Inɪ ɪ yelina na Tacaa Yesu Kilisiti lakɪ na té kələyɪ.

⁵⁸ Pə tɔɔ ɪle ma taapalaa kɔpama, í təkɪ mə tɔyɪ teu na pulɔ í taa ciyiti-mɛ. Paa kɔyanɲku í sɛɛsɪ isɔle na Tacaa tɔmlɛ lapɔ. Pə taya pulɔ, í nyɔmá si mə na Tacaa í kpɛntaa na í lakɪ tɔmlɛ nte tɔ pə kaa saali yem.

16

Lɛlaa sənaw tɔm

¹ Ma tasəyɪ-mɛyɛ lɛntɪ, ntəyɔle Iso yɔlaa mpa pa wɛ Yosalem tɔ pa sənaw tɔm. ɪ la teitei isɪ maa keesuyɔ Kalatɪ Yesu sɛɛlaa kpekə tɔ.

² Paa mə taa wei í ləsəyɪ liyitee ke cimaasɪ cimaasɪ na pə keesəna isəna mpi ɪ hikaa tɔ na í sukəna a mpaa. Ye ma kɔma má tala, pə taa wɛɛ si í kəna mə kɔhau mə kɔhau.

³ Má kɔma ma kɔɔ maa tili yɔlaa mpa í ká ləsɪ tɔ na má la-wɛyɛ takəlaya na pə kpɛntəna mə kɔcɔɔ na pə pona Yosalem.

⁴ Na ye pə tu wɛɛ si máá pona, paa siu-m na má na-wɛ té polo.

Nti nti Pɔɔli ká la tɔ

⁵ Maa kɔɔ mə tɔ te, ama Masetoni tetu taa ké maa tɔɲna na pəcɔ má kɔɔ. Isu ma tɔɲna Masetoni na pəcɔ.

⁶ Ntanyɪ maa caya wɛɛ naaleye mə tɔ. Pə ta tu sɔɲ tɔca, hilimate waatu təna maa wɛɛ, na má tu kɔma si ma puki paa timpi, í ká sənə-m ké na má polo.

⁷ Pə taya pulɔ, maa caa si pə wɛɛ si tɛɛv taa ké ma tɔɲaa na má na-mɛyɛ kɔnaw. Ma taa wɛɛ si ye Tacaa luyɔ í lapa, má talaa maa caya mə tɛyɛ wɛɛ naale.

⁸ Paa na mpv ma huv si lfeesu taa cəneye Pentakonta ká mayana-m.

⁹ Pə taya pulv tə, paa na kolontunaa tə cəne tə, pə ha-m mpaav ke teu ké si má la təmle səsəle.

¹⁰ Timotee í kəma í tala, í mv-ı teu na í lanje hee. Pə taya pulv, í laki Tacaa təmle ke teu ké isı ma lakuyv tə.

¹¹ Nəyolı í taa kpeena-ı. I səna-ı na pə səna-ı í mpaav taa na lanjholumle na í məli ma cəlo, má na tá taapalaa tə tarja-ı ké.

¹² Ye tá taapalv Apələsı təm ile, tam ké ma kaana-ı si í na tá taapalaa ləlaa pa kəo mə te. Ama í luyv fəi paa pəco si í kəo nəonəo. Ama í hika pə kuyaku í tən í kəo.

Kantəkaya kvutvtn na seetv

¹³ I fən na í təkı Iso seev mpaav ke teu. I nyaya apalvtı, í nyəo tən.

¹⁴ Paa mpiyi í laki í la təma səlvuyv tə.

¹⁵ Ntən í nyəmə Sətefanası na í nyəma na? I nyəmə si Akayi tətı taa mpe pa caaləna Iso seev mvyv, na pa lapa Iso yəlaa payale ke kookalı. Ma taapalaa ma heeliyi-me si,

¹⁶ yəlaa isı mpe na pa təna mpa pá na-we pa isəle seena təmle lapv tə, í tənəyi nti pa heeliyi-me tə.

¹⁷ Ma lanje heena Sətefanası na Fəotunatusi na Akaikusi pa kənte ké. Ye mu wenna ma kinj timpi í kaa í səna-m tə mpe pa kəma ile pa səna-m yoo.

¹⁸ Pa kpaasa ma apalvtı isı pa kpaasuyv mə nyəntı tə. Yəlaa isı mpv pə taka ké pə mvna í sanj teu.

¹⁹ Asii tətı taa Yesu seelaa kpeka se-e-me. Akilaası na Pilisila na Iso seelaa mpa pa kotiyi pa təyaya tə pa ha-məye Iso seelaa seetv kupantı.

²⁰ Ta taapalaa təna mpa pa we cəne tə pa se-e-me.

I se-e təmaya teu na í ləli.

²¹ Pəolı má ma mayamaya ma ninj ke ma ηmaana təm tənə si ma se-e-me.

²² Ye wei u caa Tacaa, mpusi í tənı-ı.

Malanata, Tacaa kəo mpv.

²³ Tacaa Yesu í la-məye pəele.

²⁴ Yesu Kilisiti təm taa ma səola mə tənaya.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŊKA ŊKA PŌŌLI NMAAWA

KŌLENTI NYĒMA TŌ

Kutubutu

Takēlaya kanē ka taa tē caaləəna nav si Pōoli na Iso tēsele nyōma paa nukəna tēma. Pa tasa keesuyu tətəyō kuvəəŋ wei Iso seelaa mpa pa ta ke Yuta nyōma tō pa haaki si pē waasi Yosalem Iso yelaa kpekəle tō.

Pōoli tasəyi Iso seelaa ke apalutu si pā haaki. Mpi tō, Yesu nāá ké tonj tu ké na í pəsi í təyi kunyontu si tāá suv tonj. Ulena í təkəna í təyi hólóyó si í ke Tillu, na í yəyota isəna í təmle ka tēsəna tō.

Isəna pā faya Kölenti II takēlaya tō:

Pōoli na Kölenti Iso yelaa kpekəle pa fēi lelenj, titite 1-7

Luyū kulumuyū hanav, titite 8-9

Pōoli hólóyí si í ké Tillu, titite 10-13

Səetv

¹ Maŋa Pōoli, Iso luyū lapəna na má la Yesu Kilisiti tillu. Má na tá taapalu Timotee tē ŋmaakəna takēlaya kanē.

Iso seelaa kpekəle nte tē wē Kölenti tō tē nyōma mēyē tē ŋmaa-ke. Na Iso yelaa tēna mpa pa wē Akayi tētū tēna taa tō si tē seeki-mē.

² Tacaa Iso na tá Soso Yesu Kilisiti pá la-mēyē pēlele na pá ha-mēyē alaafəya.

Pōoli seeki Iso ké í na təmle

³ Tē sa Iso tá Soso Yesu Kilisiti Caa. Iní í kēna Caa wei í kupantu təowa pə tu fēi tō. Í ké Iso wei í səsəyi-tuyū apalutu ke pə tēna pə taa təyō.

⁴ Iní í səsəyəna-tuyū apalutu ke tá wahalanaa tēna taa si tá mayamaya tē səna mpa wahalanaa lelāa kayatəyi mpu tō, na tē pona-wēyē sənau ŋku tē hika Iso kinj tō.

⁵ Pə taya pulv, tē təkuyū Kilisiti kunyontəyole ke isəna mpiyi səsəm tō, mpu tətəyō Kilisiti səsəyi-tuyū apalutu ke səsəm tō.

⁶ Tē təkí kunyənj ké si pē səsəsi-mēyē apalutu na pē ya mē nyuyū tətō. Pə səsəyi-tuyū apalutu ké si taa səsəsi-mē na í nyōə tonj na í pəsi na í təyona suulu ke kunyontəyolēnaa mpa pa mayamaya tá təŋna təyōv tō.

⁷ Tē wēna naani ké teu ke mē tō ké. Pə taya pulv tō, tē nyəmə si isu tá na-mē tē kpenta kunyənj təyōv tō, pu kpenti-tuyū apalutu səsəyūv tō.

⁸ Ta taapalaa, tē caa si í nyi si isəna mpi tē təyō kunyənj ke Asii tētū taa tō pu nu-tuyū səsəm na pē kəli-tv pə tu fēi, haləna tē tēma tá taa si tá təm temaya.

⁹ Pu caya-tuyū isu nəyōlv tōmna si pá kv-tuyū kukuyū. Ama pə lapa mṗúyó si pē hólí-tv si Iso wei í feesiyi sətāa tō í paasi tē taa tv tá təyi naani.

¹⁰ Waatu wei tu wē səm nəyō tō tecomlaa ke mpu tō iní í yarəna-tv, na iní í ká yāna-tv tətō. Tampāna tē tēləyi mṗúyó teu si í ká tasa-tuyū yəpū tətō.

¹¹ Pə taya pulv tō, mē mayamaya í ká te-tv na mē sələməŋ. Na sələməŋ wei yelaa samaa mē í sələməyi ta tō tō, Iso ká mu-í na í la-tuyū kupantu tēne iní, na yelaa payale sē-í í na təmle ke tá tō.

Pōoli layasa mpi pə pələ í ka tvwa tō

¹² Mpi pə tō tē pəsəyi na tē sa tá tī təyole si tē nyəmə teu ke hatuu tá taanaa si Iso yaasi kupan na tampāna nyənj ke tē təkāa na tē lana yelaa taa, Ulena pē tu kələna mē kinj. Iso pēlele tiikayana-tv, pə taya yulblayatu natəli.

¹³ Nti í kalə́yí tá takə́lasí taa ná í nɔ́kí tɔ́ ntə́yə́lɛ, pə́ tayá natə́lɛ tá kaasaá tɔ́tɔ́ se. Ná má huókí teú sɪ́ í ká́ tɛ́ ná í cəkə́ná tɔ́m tənɛ́ sɪ́,

¹⁴ í ká́ yə́ə́lə́yənə́-tuyó́ Tacaá́ Yesú kuyakú wulé ké́ ná taá yə́ə́lə́yənə́-mɛ́. Kayáná í tá́ cəkə́ntá m̃púyú́ teú se.

¹⁵ Maá wənə́ná naaní kɛ́ tənɛ́nɛ́ tə́ tɔ́ tɔ́yɔ́ maá huúwá sɪ́ maá caalə́ná mə́ tɛ́yɛ́ poté ná í hikí kupantú kɛ́ tɔ́m naalé.

¹⁶ Pɪ́ wɛ́ɛ́ sɪ́ yɛ́ má pukí Masetoní kɛ́ maá hɛ́lə́ná mə́ tɛ́, ná yɛ́ má kə́má mə́luyó́ má tə́ŋná mə́ tɛ́ tɔ́tɔ́. Ná í ká́ sənə́-m ná yɛ́ má pukí Yutá pə́ taá la-m katé.

¹⁷ Waatú weí maá huúwá mpaav́ ŋkú kú tɔ́m tɔ́ faawú́ kɛ́ má lapá kɔ́lapú na? Saá weí má cakí ná má sɪ́ mpí má tə́ŋyá́, ná má́ lakí tɔ́ yə́lə́á húwɛ́ kɛ́ má tə́ŋyá́? Yɛ́ maá tə́ŋayá yə́lə́á húwɛ́ nn ná aaí pɪ́ wənná tə́ntəmlé.

¹⁸ Isó tampaná tɔ́ isə́ntə́, ntí má heelá-mɛ́ tɔ́ pə́ tayá nn ná aaí pə́ tisuyú kɛ́ tə́ntəmlé.

¹⁹ Isó Pə́yalú Yesú Kilisití weí ɪ́ tɔ́m má́ ná Silaasí́ ná Timoteé tə́ heelá-mɛ́ tɔ́ ɪ́ tá kɛ́ nn ná aaí tɔ́m. Amá ɪ́ kɛ́ Isó tisuyú nn weí tɔ́yɔ́.

²⁰ Nn uní ɪ́ kɛ́ Isó kɔ́tisitú ké́. Iní ɪ́ húlə́yənə́ sɪ́ Isó lakí́ kupantú tənə́ ntí ɪ́ ká tɔ́má sɪ́ ɪ́ ká́ lá tɔ́. Pə́ tɔ́ kɛ́ tə́ tisiyí́ sɪ́: Amí, kɛ́ Yesú Kilisití tɔ́ sɪ́ pə́ kɔ́sɪ́ Isó teelí.

²¹ Isó mayamayá yekiná ná tá́ na-mɛ́ tɔ́ nyɔ́kí tɔ́ŋ kɛ́ Kilisití mpaav́ taá, ná uní ɪ́ fayaná-tu ná tá́ mpaá́.

²² Iní ɪ́ yusə́ná-tu ná ɪ́ kuyusuḿ sɪ́ pə́ hólí́ sɪ́ tə́ kɛ́ ɪ́ nyə́má. Ná ɪ́ sɪ́ tá́ taanaá kɛ́ Feesuyú́ Nañŋtú kɛ́ tɔ́lumá sɪ́ pə́ hólí́-tu sɪ́ ɪ́ sɪ́-tuyó́ kupantunaá.

²³ Ná Isó, mə́ waalí takuyó́ tɔ́ kɛ́ má kisá Kɔ́lɛntí́ kɛ́ mə́luyó́. Ná yɛ́ má tú looliyí́ kɛ́, Isó í́ kú-m.

²⁴ Tú pɛ́ɛ́kə́yí́ sɪ́ tɔ́ caalí-mɛ́ sɪ́ ɪ́ tə́ŋ pənɛ́ ná ɪ́ yelɛ́ pənɛ́. Pə́ tayá pulú tɔ́, tə́ nawá sɪ́ ɪ́ tɔ́ká Isəsɛ́lɛ́ mpaav́ kɛ́ teú. Amá tá́ luyú́ wɛ́ɛ́ kɛ́ sɪ́ tɔ́ tu-mɛ́yɛ́ niń kɛ́ mə́ təmlé taá ná pə́ waasí-mɛ́.

2

¹ Pə́ tɔ́ kɛ́ má tɔ́wá má taá sɪ́ má kaá kɔ́ kɔ́ mə́ tɛ́, pə́cɔ́ má́ taá kɔ́ má́ tasá mə́ lañjá wakə́luyó́.

² Pə́ tayá pulú tɔ́, yɛ́ má wakə́lá mə́ lañjá, awé ká́ hɛ́sənə́ má nyə́ntɛ́ tɔ́tɔ́? Yɛ́ pə́ tayá mpá pá nyənə́ má wakə́ləyí́ tɔ́ pá tiké?

³ Pə́ tɔ́ kɛ́ maá ŋmaá-mɛ́yɛ́ mpv́. Má taá caá sɪ́ yɛ́ má kə́má ná má́ talá mə́ tɛ́, mpá pə́ muná pá́ ha-m lañhulɔ́mlé tɔ́ pá́ mə́li-m lañwakə́llé hav́. Má nyə́má́ teú sɪ́ yɛ́ má wənə́ná lañhulɔ́mlé, mə́ tənə́ tə́paí mə́ nyənə́ ná́ húlə́maá tɔ́tɔ́yɔ́.

⁴ Pə́pə́tú fɛ́i, pití səsɔ́ ná lañwakə́llé səsɔ́lɛ́ ná isəlɔ́m pə́ taá kɛ́ má ŋmaaná-mɛ́yɛ́ takə́layá ŋkɛ́, ná pə́ tayá sɪ́ má́ tayaní́ mə́ lañjá wakə́luyó́. Amá sɪ́ ɪ́ nyí́ kɛ́ sɪ́ má sɔ́la-mɛ́ pə́ tú fɛ́i.

Wei ɪ́ wakə́laá tɔ́ ɪ́ suulú hɔ́lvuyó́

⁵ Weí ɪ́ yelaá ná pití kɔ́ mə́ hɛ́kú tɔ́ pə́ tayá má lañlɛ́ kɛ́ ɪ́ wakə́laá, amá mə́ tənə́ mə́ lañjá kɛ́ ɪ́ wakə́laá. Ná paá pə́ tá tú kɛ́v mə́ tənə́, mə́ taá payə́lɛ́ lañjá kɛ́ ɪ́ wakə́laá.

⁶ Mə́ taá payə́lɛ́ tisaá sɪ́ pá́ hɔ́ yulɔ́ inɛ́ ɪ́ ŋkpaŋyuyó́ tɔ́, pə́ mayaá kɛ́.

⁷ Amá pənɛ́ntɛ́ ɪ́ cɛ́pɪ́-ɪ́ mpv́, ná ɪ́ səsɔ́sɪ́-ɪ́ apalɔ́tu, pə́cɔ́ pə́ taá kɔ́ ná ɪ́ lañlɛ́ wakə́lí səsəḿ ná ɪ́ lɔ́ tɔ́ŋŋ.

⁸ Pə́ tɔ́ kɛ́ má sɛ́yɛ́sə́yí́-mɛ́ sɪ́ ɪ́ laná yaasinā́ mpá paá hólí́-ɪ́ sɪ́ ɪ́ sɔ́la-ɪ́ tɔ́.

⁹ Má caakayá kɛ́ sɪ́ má́ mayasí-mɛ́ ná má́ ná mə́ waalí, sɪ́ mə́ luyú́ wɛ́ tam kɛ́ má kúseyəsə́tú tə́ŋyuyó́ yaá mə́ luyú́ fɛ́i. Pə́ mayamayá pə́ nyuyó́ tɔ́ kɛ́ maá ŋmaá-mɛ́.

¹⁰ Ye nəxəlv í pənta natəli na mu cəp-i ma mayamaya ma cəki-i tətəyo. Pə taya pulv, ye yulv pənta natəli na má cəp-i isu ma cəpυ isəntə tə, mə təw kə ma lakı řpúyú Kilisiti isəntaa,

¹¹ pəcə Satanı í taa kəw na í kəli-tv. Anı tə nyəmə isəna i kulaputv wəe tə.

Mpi pə pekəla Pəəli kə Təlvvası tə

¹² Waatv wei ma tala Təlvvası sı ma kpaaləyi Kilisiti təw Laapaalı Kupaŋ tə, Tacaa təw ma mayanaa sı mpaav wəe faa sı má la təmlə kə teu.

¹³ Paa na mpv tə, isu ma ta mayana tá taapalv Titv tə ma laakalı kula səsəm kə. Pə təw kə ma yela Təlvvası nyəma na má tē Masetoni.

Kəlvvə ŋku Yesu Kilisiti yeki na tə hikiyi tə

¹⁴ Iso fəw, pə taya pulv təw, tá na Kilisiti tá kpəntvuv təw i tv-tvuv i akautv looŋa taa kə na í tēna-tvuv tam. Kuləv inı i mayamaya i yekina sı tə la na pá nyı Kilisiti kə paa timpi isu tulaalv səsəsvŋ nukvuv paa le tə.

¹⁵ Mpa pa wə mpaav kəwaasvuv taa na mpa pələ pa təŋna lepu tə, tə wə pa təna pa kin kə isu tulaalv kupaŋ wei Kilisiti hawa Iso tə i səsəsvŋ.

¹⁶ Mpa pa təŋna lepu tə tə wə pələ pa kin kə isu səm svŋ wei i kəŋna səm tə. Ama mpa pa wə mpaav kəwaasvuv taa tə tə wə pələ pa kin kə isu weesvuv səsəsvŋ, wei i haakı weesvuv tə. Awe pəsəyi na í la təmlə tənə tə taka?

¹⁷ Tá fəi isu leləa pəyalə kpakvuv Iso Təm na pá kəkı sı pá lana-wə tə. Ama tampana kə tá yəvətəyi na Iso naa mpv. Pə taya pulv təw, inı i tilina-tv, na Kilisiti təmlə kə tə lakı.

3

Nəyo pəlvvə kufam təmlə lataa

¹ Təmnəa pəne pa húləyi sı tə caa tə svv tá ti sam taa? Yaa tu húlı-məxə takəlası nsi sı húləyi sı tá kulaputv tewa tə? Yaa tu sələmi-mə sı í ha-tvuv-səyi mə mayamaya isu leləa lakvuv tə?

² Mə mayamaya mə pilima kəna tá takəlaya, na tá lotu taa kə pa ŋmaa-kə, na yəlaa təna pəsəyi na pá ná na pá kala.

³ Nn, pə wə řpúyú təkpataa sı í kə Kilisiti takəlaya ŋka í ŋmaawa təyo, na taya í ŋmaana takəlaya kanə. Pa ta ŋmaa takəlaya kanə na ŋmaalaya. Ama weesvuv tv Iso Feesvuv kə pa ŋmaana-kə, na pə taya pəe kpaatanəa təw kə pa ŋmaawa, ama yəlaa lotu taa mayamaya kə pa ŋmaawa.

⁴ Naani wei tə wəna Iso kin kə Kilisiti təw tə i təw kə tə yəvətəyi mpv.

⁵ Pəpətv fəi, tə kaa pəsi na tə tə paa pəcə sı tá mayamaya tá toma kə tə lapəna təmlə tənə. Iso yelina na tə pəsəyi na tə lakı mpi tə lakı tə.

⁶ Pə taya pulv təw, Iso inı i yelina na tə pəsi nəyo pəlvvə kufam təmlə lataa. Na ka ta kə kəsəsvtv nti pa ŋmaawa tə tə nyəŋka, ama Iso Feesvuv nyəŋka kə. Kəsəsvtv nti tə wə takəlaya taa tə tə kvı kə. Ama Iso Feesvuv ná haa weesvuv kə.

⁷ Nmaatv pəe kə pa ŋmaana kəsəsvtv kə pəe kpaatanəa təw. Paa na mpv pə hula Iso teeli kə tə təcəllə, na Moisi isəntaa teekaya kəkə nakəli te, nn. Haləna iseyəli nyəma ta pəsi na pá nyəni i isəntaa kə təm naalə, pəyela i isəntaa teu mpi pu kə mpi pu te na pá saalı yem təyo. Ye kəsəsvtv nti tələ tə kvı tə tə ta kisi teeli kə hikvuv,

⁸ kacəŋfana təmlə nte Iso Feesvuv ná lakı tə?

⁹ Ye təmlə nte tə lapa na yəlaa pəsi tasəkələ nyəma tə tələ tə ta kisi teeli kə hikvuv, ilə kacəŋfana nte tələ tə lakı na yəlaa pəsəyi yuləpama kə Iso isəntaa tə?

¹⁰ Tə tu pəsəyi na té yəyətı sı tuu ləy teeli ná mələ yem ké kayana nyəy təəu təə. Kayana nyəy tē-ı ké təpələpələ.

¹¹ Mpi pə taəy pəə tə pələ pə ta kisi teeli ké hikuyı, kacənfana mpi pə cakı tam təə tə?

¹² Tə teələyi mpv təy tə naani təə səsəm.

¹³ Tá fəı ısu Moisi wei ı ka taka ı isəntəə ké saalaya sı ıseylı nyəma ı taa kəə na pá ná ı teu mpi pu te na pé sı tə pə saalyu.

¹⁴ Ama pele pa ta pəsi na pá cekəna, na haləna saŋa rıpóy pə tu wēē. Ye pa suu nəy pəəlyu kəpəm takələy ké kaluyv ké isəntə, pa layatu təə taka saalaaya ŋkeye. Yulu wei na Kilisiti pa kpenta kələm tə pəntu tike təə ké saalaya kanə ka ta kenti.

¹⁵ Na haləna saŋa isəntə, ye pa kula Moisi takələsı kaluyv, saalaya ŋke ka təkə pa layatu təə ké.

¹⁶ Pa ŋmaawa ıso Təm taa ké mpv sı: Yulu kəsəyənə Tacaa təə ké ılena saalaya ŋke ká kəəlı ı təə.

¹⁷ Tacaa wei ı təm pa yəyətəyi ıso Təm taa cənə ıni tə ıso Feesuyu ké. Ye Tacaa Feesuyu ı wē timpi, həesuyv wənna.

¹⁸ Tá tənə mpa tá saalaya kēəla tá isəntəə tə, Tacaa teu naakı tá təə ké tənəyənəni. Na pə layasa-tuyv rıpóy sı té nəyəsəna Tacaa. Tə lu teu taa ké na té suu teu kəkələm ləmpı taa tətə. Tacaa Feesuyu lapəna təmlə tənə tə taka.

4

Tá tə wē ké ısu cuyv wontu

¹ ıso kupantu təə ké ı tu-tuyv təmlə tənə tə lapv, na pə təə ké tu ləkı tá apaluv.

² Tá ləwa mukaya kulapəntv fēēle fəı nyəntv. Tu hóləyi təkpaalətv. Tu kēē ıso Təm, ama tampana ké tə hóləyi təcēıceı, na té lakı rıpóy ıso isəntaa ké sı yələa ı tə pa laakalı ké tá təə na pá ná.

³ Pə təə ké Laapaalı Kupaŋ wei tə kpaaləyi tə ı ta ké muku təm. Ama mpa pa lepə təy ı ké muku təm.

⁴ Antulinya ıne ı taa ıləy mələməna-wē na paa tēy pa taa na ıso. Antulinya taa ıləy ıni ı kentina-wē sı pá taa na Kilisiti teeli Laapaalı Kupaŋ yələa na pé ná tənəy ké isəna mpi tə. Kilisiti ıni ı kələna ıso tətəŋeləy.

⁵ Pə taya tá mayamaya tá təm ké tə lakı waasv. Ama Yesu Kilisiti təə nyəntv ké tə kpaaləyi sı Tacaa kēē. Na Yesu təə ké tə yaakı tá təyi mə təmlə nyəma.

⁶ ıso wei ı yəyətə sı pé ná na səkpətyv cə tə, kələm ıni ı lapəna na pə ná tá lotu taa sı tə nyı təcēıceı ké ıso teeli wei ı ná Kilisiti isəntaa tənəyənəni tə.

⁷ Ama tá mpa tə təkə ıso kəpəmpəm pənə tə tə wē ké ısu cuyv wontu. Pə lapə rıpóy sı pá ná teu sı ıso hana-tuyv toma səsəəna anəye kəhav, pə taya tá mayamaya tá nyəna.

⁸ Konyəntəyələnaa ké waanı waanı pına-tv, ama tə ta kpisi. Nəyəsēē ná kuyı-tv, paa na mpv tu yeki teəlyv.

⁹ Pa tui-tuyv kuyənəy, ama ıso ıle ı ta lə-tv. Pa huyı-tuyv atə, ama paa na mpv pa ta kv-tv.

¹⁰ Tam tə səkı Kilisiti səm ké tá tənəy taa ké sı pé hólı tá tənəy kələmənəy ıni ı taa ké ı weesuyu.

¹¹ Tá wēu na tá ıse ké isəntə tə, tam ké tə wē səm nəəsı taa ké Yesu təə, sı pé hólı sı ı weesuyu wənna tá tənəy kəsəpəy ıne ı taa.

¹² Mıpóy pə wēē, səm wənna tá taa na pé lakı na weesuyu náa wēē mə taa na kó lakı.

¹³ Pà ñmaawa Iso Tòm taa si: Ma tema ma taa na Iso tɔɔ ma yɔɔtaa. Tá tɔtɔ tá huwɛɛ wɛ taa temnav mpi pə tòm taa tɔɔ tə tema ta taa na Iso na pə tɔɔ ké tá nɔɔsi tɔɔ u suɲ.

¹⁴ Pə taya pulu, tə nyəmá si Yesu sɛpa na Iso feesi-ɪ tɔ ɪ ká tɛ na ɪ feesi-tu na Yesu, na ɪ lá na tá na-mɛ tɔ sɛɲ ɪ isentaa.

¹⁵ Mə tɔɔ ké pə tənaya mpɔ pə laki, Iso tɔɲna ɪ pɛɛɛ hólúyó kɛ yəlaa payale kɛ tam ké si ɪ la na yəlaa mpɛ pa samaa payale sɛɛ-ɪ si ɪ na tɔmlɛ, na pə kusi ɪ teeli.

Taa temnav ke Iso Waasəyəna

¹⁶ Pə tɔɔ ké tu lɔɔ tá apalutu kɛ paa pəɔ. Paa pə wɛɛ si tá tɔnuyɔ tɔɔ tɔɲna caamuyɔ kɛ pəɔ tɔ, tá taa ná tɔɲna tɔɲ sɔɔsuyɔ kɛ paa kuyanjuyɔ.

¹⁷ Konyəmisi nsi si makuyɔna-tuyɔ waatu waatu tɔ si tayanəɲɪ-tuyɔ teeli taa teeli wei ɪ kaa tɛ tɔɔ, na teeli unɪ ɪ kəla konyəmɔɲ unɪ tɔɔɔɔɔɔɔɔ.

¹⁸ Pə taya mpi pə nyənəɲɪ təkɛɛɛ tə pə tɔɔ ké tə tɔ tá laakali, ama mpi pu naaki tə pə tɔɔ ké. Mpi pə naa təkɛɛɛ tə pəle pu leeliyi. Ama mpi pu naa tə pəle pə wɛ tam tɔɔ.

5

¹ Tá tɔnuyɔ kɔnɛ, kɔ wɛ ké isɪ cokəɛ nte tə taa tə suukɪ tɔ. Na tə nyəmá si saɲa ye pa yoka cokəɛ nte, tə wɛna təsuvɛ kɛ isɔtaa nte Iso tɔɲna-tu tɔ. Na lonte nte Iso mayamaya tayanɲa-tɛ, na tu wɛɛ tam tɔɔ.

² Ama pənɛntɛ tə tɔɲna mɔla ké na tɔ tɔɲna tətɛɛtɛɛɛ si pə tu-tuyɔ tá isɔtaa wɛɛtu.

³ Pə taya pulu tɔɔ, ye pə tu-tuyɔ tá isɔtaa wɛɛtu tə fɛi yem se, pəle pə tənəɲ wɛɛ tɔtɔɔ.

⁴ Kupam ye tə wɛ tam ké tá atɛ coka anɛ a taa tə maləɲɪ ké isɪ səyɔla nu-tu. Pə taya isɪ tə caa si tɔ lu tá atɛ tənəɲ unɛ ɪ tòm taa təkpataa se. Ama tə kooliyi ké si pə tu-tuyɔ isɔtaa nyəɲ tɔtɔ, ɪlɛna weesuyɔ nyəm li mpi pə səkɪ tɔ.

⁵ Iso mayamaya tayanɲa-tu na ɪ yɛɛ si pə layasi-tuyɔ mpɔ na ɪ su-tuyɔ ɪ Feesuyɔ kɛ tɔlɔma si tɔ nyəna si ɪ su-tuyɔ kupam.

⁶ Pə tɔɔ ké tə nyakɪ apalutu kɛ tam. Na tɔ nyəmá si ye tə wɛna tənəɲ inɛɔ rɪpúyó tam, tə hatəlɔna tɪmpi Tacaa wɛɛ tɔɔ.

⁷ Tə tema Iso na tá taa tɔɔ tə tɔɲ, ama tə ta nata na tá isɛ se.

⁸ Tə nyakɪ apalutu kɛ teu ké na tɔ sɔɔla teu si tɔ lu tɔnuyɔ kɔnɛ kɔ taa na tɔ polo tɔ caya Tacaa ɔɔɔ.

⁹ Mpi tə nyuləɲɪ sɔsɔm tɔyɔɛ si paa tə wɛna tá isɛ paa tə fɛi, ɪ la-tuyɔ luyɔ.

¹⁰ Pə taya pulu tɔɔ, paa pə kpa na pə tii pə wɛɛ si tá tənə tɔpɪ tu sɛɲ Kilisiti isentaa ké na ɪ huɔna-tu, na pəɔ pə lɛɛti paa wei kɛ mpi ɪ ka wɛna ɪ isɛ na ɪ la tɔ, ye kupantu kɛ ɪ ka lapa, pə lɛɛti-ɪ kupantu, ye isayatu pə lɛɛti-ɪ tɔɛ.

Kilisiti ciika tá na Iso

¹¹ Tə nyəmá mpi pa yaa Tacaa sɔyɔntu tə mɛɛ, na tə caa tɔ hólí yəlaa ké na pə cəkəna na pá tisi. Iso nyəma-tuyɔ teu, na ma huɔ si mə nyəma-m mpɔ tɔtɔɔ hatuu mə taa.

¹² Pə taya tə tasəɲɪ-mɛɛ tɔ mayamaya kɛ hólúyó si ɪ ná tá teu. Ama tə pɛɛkəɲɪ ké si tɔ hólí-mɛɛ tampana nna a tɔɔ ɪ ká yɔɔlɛna-tu, na pəɔ ɪ pəsɪ na ɪ ɔ mpa pa yɔɔlɛyənə tənəɲ tɔɔ kɔlapəm na paa fɛina taa nyəm tɔ.

¹³ Ye tampana si tɔ ké kpanɲonaa ɪlɛ Iso tɔɔ ké tə ké kpanɲonaa. Ama ye tə wɛna tá isɛ, mə tɔɔ ké tə wɛna tá isɛ.

¹⁴ Pə taya pulu tɔɔ, Kilisiti sɔɔluyɔ caaləyənə tá mpa tə tema tá taa si yulu kɔlɔm sɛpa yəlaa tənə tɔ tɔ, na mpɔ unɪ pə hólúyó ké si ɪ na paa wei pa kpɛntəna sɔm.

¹⁵ Yəlaa tənə təw kə í səpa sɪ pá hólí sɪ mpa pa wəna pa íse tə pá nyɪ sɪ pə taya pa mayamaya pa təw kə pa wɛɛ. Ama wei ɪ səpa na í fe pa təw tə ɪ təw kə.

¹⁶ Pə təw kə tu tasəɣi yuləhəwɛɛ təɣuɣ ke yem na pácɔ́ tɔ́ nyɪ yulwɛɛtu, paa ísu tuu m̐púyɔ́ tu lakaya na tɔ́ huɔki huwɛɛ ke Kilisiti təw tə, kayana tu lakɪ m̐pɔ́ tɔ́tɔ́.

¹⁷ Ye yulə na Kilisiti pá kpɛntaa te, pə layasa-ɪ wɛɛtu kɔfatu kə. Wɛɛtu kɔpəntu moka yem, wɛɛtu kɔfatu layasəna.

¹⁸ Pə tənaya m̐pɔ́ Iso kin ke pə lunaa, na Kilisiti təw kə ɪ ciika tá na-ɪ na í tu-tuyə təmle sɪ tɔ́ la na ɪ na yəlaa ləlaa pá ciiki.

¹⁹ Pə taya pulə təw, Kilisiti kin ke Iso lapənəna na í na ɪ yəlaa tənə pá ciiki, ɪ ta huɔ pa ísayatu təm təw. Na taya ɪ tuwa sɪ tɔ́ kpaaləɣi ciikuɣu təm tənɛ.

²⁰ Tə kə Kilisiti təmle nyóma səsaa kə, na pə caya kə ísu Iso yaa-mɛ na tá nəəsɪ. Hai tə wiikəna-mɛ, Kilisiti təw í yele na mə na Iso í ciiki.

²¹ Ísayatu taa wɛɛ Kilisiti kin se, ama Iso pəsəna-ɪ ísayatu ke tá təw. M̐pɔ́ pə yelina tá na Kilisiti tá kpɛntuyə təw, Iso lapa na tɔ́ pəsi yuləpama.

6

¹ Pə təw kə tá mpa na Iso tə lakɪ təmle tə, tə wiina-mɛ sɪ í taa yele na Iso hula-mɛɣe pɛɛɛɛ nna tɔ́ á pəsi yem.

² Iso yəɣɔta ɪ təm taa sɪ:

Waatu wei ma lakaya ma kɔpantu tə ma nuna-ŋ.

Yapɔ kuyaku wule ma sənə-ŋ.

Təw, pənɛntɛɣe pə muna Iso kɔpantu hikuɣu. Saŋa ke pə pəsəɣi na pá ya yulə nyuyɔ.

³ Tu caa sɪ nəɣəlv í footi tá təmle, pə təw kə tu caa tɔ́ tusi nəɣəlvuyə paa m̐pi pə taa.

⁴ Ama tə hóləɣi pə tənə pə taa kə sɪ tə kə Iso təmle nyóma. Pə təw kə tə cayaana suulu ke səsəm na tɔ́ tɔ́ki konyəməɣ na tɔ́ wɛ ísənyəɣle na laɲwakəlle səsəle taa.

⁵ Pa mapa-tu, pa tu-tuyə saləka, pa lapa na yəlaa tənə yoonə-tuyə yem yem. Tə lapa kan̄kan̄si təma, tə keela tá tom, tə səpa nyəɣəsɪ.

⁶ Tə hóləɣi kə sɪ tə kə Iso təmle nyóma, na tá yaasi kɔpən taa na tá nyəm taa na tá suulu taa na tá kɔpantu lapu taa. Na tə lapa m̐pɔ́ tə na Iso Feesuyə Nan̄ŋtu tən̄ kə na tá tampana səlɔlvɔ.

⁷ Na tá waasɔ tampana taa kə na Iso toma taa. Tampana təɣuɣ kɛna-tuyə yooɔ wontu ntɪ tə yoonə na tɔ́ kentiɣina tá təw tə.

⁸ Pa tuyəna-tuyə pəyele pa tuyi-tuyə fɛɛle tɔ́tɔ́. Pa tuɔki-tuyə, pəyele pa saŋ-tu tɔ́tɔ́. Pa nyənəɣi-tuyə pəpəɔtunaa kə, pəyele tayale tampana yəɣətəlaa.

⁹ Pa nyənəɣi-tu ísu mpa pa ta nyɪ tə pəyele taya pa tənə pa nyəmá. Pa nyənəɣi-tuyə sətəa, pəyele tá na tá íse, na í pəsəɣi na í ná m̐pɔ́. Pa tuyi-tuyə saləka, paa na m̐pɔ́ paa kuyi-tu.

¹⁰ Pa nyəɣsəɣi tá íse, paa na m̐pɔ́ laɲhuləbmle taa kə tə wɛ tam. Tə wɛɛ kə ísu konyəntunaa, ama tə səsəɣi yəlaa payale ke apititu. Tə wɛ ísu mpa pa fəina pulə tə, pəyele tampana təw tá wənna pə tənə.

¹¹ Tá taapalaa kɔpama ke Kølenti, tampana ke tə heeliɣi-mɛ, ye pa faya tá taa mɛɣe pa makəna.

¹² Tə sələ-mɛɣe, ama mə tá sələnə tá.

¹³ Pə təw kə ma yəɣətənə-mɛ ísu piya. Nti tá huɔ mə təw tə m̐í huɔ m̐púyɔ́ tá təw, í səlɔ-tuyə m̐pɔ́ tɔ́tɔ́.

Ma ta nyɪ ísənaa cəlvɔ

¹⁴ I taa yele na mə na mpa paa tərj pa taa na İso to i kpenti. Pə taya mpa pə muna pə kpenti mə na-we tɔyɔle. Pə taya pulv tɔɔ, isənayale kɔpam na isayam pu siti? Na isənaya ilim na ahoɔ ká siti?

¹⁵ Isənaya Kilisiti na İləyɔv paa nuna təma? Wei i tərj i taa na İso na wei u tərj i taa na İso to pa kaa we?

¹⁶ Yaa isənaya İso təcəyalə na ma ta nyi isənaa tərj pu kaa? Pə taya pulv, tá kəna İso weesuyɔ tu təcəyalə. İso mayamaya yɔyɔtəna mpv si:

Maa caya pa kin na maa wɛɛ pa həku.

Maa pəsi pa İso na paa pəsi ma yəlaa.

¹⁷ Pə tɔɔ ké Tacaa yɔyɔtaa si:

Pə wɛɛ si i ká lu pa həku

na pə yası mə na-we.

I taa yele na asilima nyəm napəli tokina-me.

İle má, maa mv-me.

¹⁸ Maa pəsi mə Caa,

na mıı pəsi ma pəyalaa na ma pɛɛlaa.

Tacaa toma təna tu yɔyɔtəna mpv.

7

¹ Ma taapalaa, taya pa yɔyɔta pə təna mpi pa yɔyɔta isəntə tɔ. Pə tɔɔ ké tu ləsi tá təyi mpi pu pilisi tənuyɔ yaa ləsaya to pə taa. Tə cáalı tá ti na tə pəsi İso nyəma təkpataa, na tə wɛɛ i nyamnav taa ké tam.

Pəali laɲhulvmlɛ

² Mə ləsası i wɛɛ tá tɔɔ. Tə ta la nəyɔluyɔ kawalaya nakəli, tə ta hulvsi nəyɔlv, tə ta tɔyɔ nəyɔlv tɔɔ.

³ Pə taya isı ma caa má kú mə təm tɔyɔ ma yɔyɔtəyi mpv. Ama pə wɛɛ ké isı ma təm yɔyɔtuyɔ to si tə səla-mɛyɛ səsəm tɔyɔ pə kpenta-tuyɔ tam, paa weesuyɔ taa paa səm taa.

⁴ Ma wəna naani ké mə tɔɔ ké səsəm ké, ma yɔɔləyənə-mɛyɛ. Tá konyəntəyɔlə təna taa ma wəna apalutv ke səsəm, na ma laɲhulvmlɛ tɔɔv taka.

⁵ Tə taluyɔ rı́póyú Masetoni to tapasopile fɛi paa pəcɔ. Tə mayana kukayətəm ke pə təna pə taa ké, tá na lələa tə svv lvpv taa ké, na nyamnav wɛ tá taa.

⁶ Ama İso wei i haa apalutv ke mpa pa apalutv lepa to, i ha-tuyɔv apalutv na Titv kənte.

⁷ Na pə taya i kənte tike səsəna-tuyɔv apalutv. Ama na isəna i kɛɛsa-tv si mə səsəna u i mayamaya ke apalutv to pə tɔɔ tɔtɔ. I kɛɛsa-tuyɔv isəna i nyuləyi si i nam to, na isəna mə isɛ nyəɲaa to, na isəna i tanjaa tətɛyɛtɛyɛ si ye sɛɛnav i sɛɛna ma tɔɔ to. Pə tɔɔ tətɔyɔv pənente ma laɲle hulvma səsəm tɔtɔ.

⁸ Paa maa ɲmaav-mɛyɛ takələya na ká pəsi mə laɲa to, maa tərj nəɔnɔɔ si ye maa nyəma. Mpi to ma nawa si takələya ɲkɛ ka pəsə mə laɲa ke pəcɔ.

⁹ Ama pənente ma laɲle həɛwa, pə taya isı ma pəsə mə laɲa to pə tɔɔ. Ama mə laɲpəsəle yeluyɔ na i layası yaasi to pə tɔɔ ké. Pə ha İso ké mpaav ke laɲpəsəle ɲtɛ tə taa ké na i la i nyəntv, haləna mpi tu lapa-me to pə ta ke isayatu tɔtɔ.

¹⁰ Pə taya pulv tɔɔ, laɲpəsəle nte tə haa İso ké mpaav na i lakı i nyəntv to, tə kəɲna layasuyɔ ké. Na layasuyɔv kəɲna nyuyɔ yapv pə fɛi si yolv ká to si ye maa nyəma. Ama səm ke antulinya nyəma laɲpəsəle ná kəɲna.

¹¹ Laɲpəsəle nte tə mayana-me to ɲtɛ tə hana İso ké mpaav na i la i nyəntv, na pənente i tá na mpi pə tɛmnna to taa? I tá ná isəna mpi laɲpəsəle yelaa na i paasəna mpi pə taa i wɛɛ to pə təm ke teu, na i pəsi na i lá apalaa na i kɛɛli təm ke mə nyɔɔɲ tɔɔ. Pwɛ, paa yaa mpv si təm tənə tə ta maya-me. Paa yaa rı́póyú

nyamnav. Paa yaa mpv si í nyuləxi si í na-m. Paa yaa mpv si í seesa isəle. Paa yaa mpv si í sɔpa nyɔvɔ si í hɔŋ isayatu latu ŋkpaŋvɔ. Pə təna pə taa í hulaa ké si í táá ná tɔm tənə tə taa.

¹² Maa ŋmaa-meyə takəlaya tɔ, pə taya wei í lapa isayatu ntɪ yaa wei pa lapa-tɪ tɔ pa tɔɔ. Ama si pə hólí Iso isentaa təkəlekele ké lupv mpi í lupá tá tɔ tɔ.

¹³ Pə tɔɔ ké mpi í lapa tɔ pə sɔɔsa-taya apalɔtv tɔtɔ.

Pə taya apalɔtv tike ke pə sɔɔsa-tv, ama waatu wei tə nawa isəna mə tənə í sɔɔsa Titv ke apalɔtv na í lanlɛ hulvmɪ tɔ, tá lanlhulvmɪ tɔɔ sɔsɔm.

¹⁴ Ma sam-meyə isəna mpiyi í kin tɔ pə ta la-m fɛɛɛ. Isəna tə heeliyi-meyə tampana ke tam tɔ, mpv tɔtɔvɔ tə puyula-meyə Titv kin, na ílɛ í mayamaya í mayanaa si tampana ké.

¹⁵ Pə tɔɔ ké í sɔɔlvv ke-mɛ tɔɔ sɔsɔm ke waatu wei í tɔɔsəyi isəna mə tənə í see yəlaa, na isəna í mv-ɪ ná í seliyina sɔyɔntv tɔ.

¹⁶ Ma lanlɛ hulvma sɔsɔm, pə taya pulv, ma tɛɛləxi mə tɔɔ ké paa mpi pə taa ké.

8

Luyu kɔlvmvv hanav

¹ Tɔv, pənente tá taapalaa tə caaki ké si í nyɪ isəna Iso pɛɛɛɛ tɔm lapa Masetoni Yesu seɛlaa kpeka taa tɔ.

² Kɔnyɔntɔyɔlenaa mpa pa mayana Masetoni iso seɛlaa mpe tɔ pa mayasa-weyə teu ké. Paa na mpv pa lanlhulvmɪ tɔɔ sɔsɔm, haləna pa kupantu lapv fɛɪ taka, pəyɛle pa tu ké kɔnyɔntɔnaa kutukutunaa ké.

³ Maa looliyi, isəna mpi pa pəsaa tɔvɔ pa hawa. Haləna pa tu hawa na pə tɛɛ isɪ pa pəsɔvɔ wɛɛ tɔ mɛɛ. Pa mayamaya pa nəkəna

⁴ na pá kaana-tvɔv teu si tə lá suulu na tə yele na mpe pá səna tɔtɔvɔ Iso yəlaa mpa pa wɛ Yuta tɔ.

⁵ Na tə taa hvv si pu tala isəna mpi tɔ pə tɛɛ mpv. Kancalaya ɪɛ Tacaa ke pa ha pa ti. Pə waalí ké Iso luyv lapa na pá ha pa təyi tá tɔtɔ.

⁶ Pə tɔɔ ké tə wiina Titv si í polo mə tɛ, na í lakɪ tɛmlɛ nte í ka caalaa tɔ. ɪɛna í la na mu tɛɛsi tɛmlɛ kupante tənə.

⁷ Í tu wɛ toma ke pə tənə pə taa ké, paa taa tɛmnav ke Iso, paa yɔyɔtaya, paa nyəm taa. Mə isəle seɛsɔvɔ tɔm fɛɪ kɛsɔvɔ. Na í tu sɔɔla-tvɔv, pə tɔɔ ké tə sɔɔlaa si í hólí mə tɔŋ ke tɛmlɛ kupante tənə tə taa tɔtɔ.

⁸ Nti ma yɔyɔtəyi isəntɔ tɔ pə taya kɔcaalvɔv nyəntv, ama isəna mpi lɛlaa ná seesa isəle tɔvɔ ma heeliyi-mɛ, si ma naa mə sɔɔlvvɔ tampana.

⁹ Pə taya pulv tɔɔ, í nyəmá Tacaa Yesu Kilisiti pɛɛɛɛ tɔm mɛɛ. Í ka ké tɔŋ tv ké. Ama mə tɔɔ í pəsə í təyi kɔnyɔntv, si í svsi-meyə tɔŋ na í kɔnyɔŋ ŋkɔ.

¹⁰ Pə tɔɔ ɪɛ maa kɛɛsi-meyə ma hɔwɛɛ ke tɔm tənə tə taa na í ná. Pə wɛ teu si mpi í ka caala lapv ke tuu pənte tɔ í lakɪ mpv. Meyɛle kancalaya nyəma mpa pa lapa tɔ. Na mə tu sɔɔləna hatuu lɔŋ si í lakɪ.

¹¹ Pənente í lakɪ mpv haləna í tɛɛsi tɛmlɛ tənə. Í tɛɛsi-tɛ na luyv kɔlvmvvɔv, isɪ í ka tv pə pəle na luyv kɔlvmvvɔv tɔ. Í lana mpi í wɛna tɔ.

¹² Pə taya pulv tɔɔ, yɛ yulv í hana luyv kɔlvmvvɔv, Iso kɛsəyənə mpi pɔntv wɛna na í la tɔvɔ na í mv í kɔcɔɔv, Iso kaa kɛsəyənə mpi pɔntv fɛɪna tɔ.

¹³ Pə taya isɪ pə kpiisi-meyə ɪɛna pə kɔsi lɛlaa. Ama pə wɛɛ ké si paa mpa pá wɛna pəcɔ pəcɔ.

¹⁴ Pə tɔlənav-meyə waatu ɪnɛ tɔ, í pəsəyi na í səna mpa pɛɛ pa lanɔa tɔ. Na yɛ kɔyanɔku mu lanɔa na pə tɔləna pɛɛ ɪɛ, pa pəsɪ na pá səna-mɛ. Mpyúyú í ká lakɪ na mə tənə í wɛna teitei.

¹⁵ Pə ηmaa İso Təm taa ké rhpóyó sı:
Wei ı ka təssa səsəm tə pə ta kələna-ı.
Na wei ı ka təssa pəco tə pə ta lanjna-ı.

Titv na ı taapalaa

¹⁶ İso fə, ını ı yelina na Titv luki rhpóyó mə təo isı tá ləkuyv tə.

¹⁷ ı lapa nti tə sələma-ı tə na pə tu kəla mpv te. ı seesa isəle ke səsəm, haləna ı mayamaya ı tı mə te pote pələ.

¹⁸ Tə tənşa ı waalı ké tá taapalv wei Yesu seelaa kpeka təna puyvləyi ı təmlə ke Laappaalı Kupaŋ təm taa tə.

¹⁹ Pələ pə paasi Yesu seelaa ka ləsəna-ı sı ı siki-tuyv tá yela taa ké timpı timpı tə lakı təmlə kupante tənəye Tacaa teeli təo tə. Na pə húláyı tətəyə isəna mpi tá luuŋ ná wəe sı tə səŋna ləlaa tə.

²⁰ Tə pəkəyi na té cələyi sı tə paasuyvna liyitee səsəona ane a təm tə, nəyəlv ı taa kəo na ı cayaŋa-tv.

²¹ Paa Tacaa isentaa paa yəlaa kiŋ tə pəkəyi sı tá kupantv ı lu təcıeıeı.

²² Tə tiliyi pá na tá taapalv ləlv. Tə mayasa ıleye təm payale sı tə naa ı waalı, na tam tə nawa sı ı seesa isəle ké. Ama pənente ı tu-məye naani ke teu, ıe ı seesa isəle na pə kəli mpv.

²³ Ye Titv ıle ma waalı tv nté ıle, má na-ı tə lakəna təmlə ke mə təo. Tá taapalaa ləlaa mpa pa su-ı tə, Yesu seelaa kpeka tilina pələ, na pələ pa lakı ké sı pá ha Kilisiti ke teeli.

²⁴ ı la na pə húlı sı ı səola-wə na tampam, ılena Yesu seelaa kpeka tə a taa na á nyı sı tə sama-mə tə, pə taŋa yem təo se.

9

Yuta isə seelaa tem

¹ Pə taŋa isı maa noki na ma ηmaa-məye takəlaya na má heeli-məye İso yəlaa mpa pa wə Yuta tə pa sənav təm ntəyi kəheelu.

² Ma nyəma isəna ı lakəna luyv kolumuyv tə mēe, haləna ma sama-məye Masetoni nyəma kiŋ, sı tá taapalaa ke Akayi tətı taa nyəssa pa təyi sənav təm taa ké tuu pənte. ı seesuyv rhpóyó isəle tə pə nyəmtəyi pa taa payale ké.

³ Paa na mpv ma tiliyi tá taapalaa panəye mə te, pəcə puyvluyv mpi tə puyula-məye təm tənə tə taa tə, pá nana pa ıse. Ma caa ké sı tampana pá mayana ı nyəssa mə təyi teu na pə la teitei na nti maa heelaya-wə tə.

⁴ Ye pə taŋa mpv, ma na Masetoni nyəma té kəma na té mayana ı ta nyəssi mə ti, taŋa pə tv fəele. Mpi tə ı yelaa na té te-mə na tá taa ké teu. Na ye mə nyənte təm ıle paa yəyətəyi təle.

⁵ Ma mayasaa na ma ná sı pə kəla teu sı má wiina tá taapalaa pane na pá tēe nəyə na pá polo mə te, na pá taŋanəyi kucəov kupanŋv ηku ı təma sı ı ká la tə. Maa kəo na má kəŋ tə, pə təna pə nyəssaa təkənŋerj na pə húlı sı luyv kolumuyv ke ı lapənaa, pə taŋa kucaaluyv nakulı.

⁶ ı təssi teu sı ye wei ı tuu pəco, pəcəyö ı ká kv, na wei ı tuu səsəm, səsəm ke ı kəŋ kum.

⁷ Ye mpv paa wei ı ha isəna pə ha-ı tə, ı taa hana wula yaa kucaaluyv. Pə taŋa pulv təo, wei ı haana lanŋhuləmlə təyö İso səolaa.

⁸ Na İso wəna pəsuyv sı ı ha-məye kupantv ke səsəm, pəcə ı taa lanŋ mpi mpi ı nyıləyi tə. Ama ı hiki, na haləna pə kaasi na ı lana təma kupana.

⁹ Pə ηmaa İso Təm taa sı:

ı haa kunyəntənaa na luyv kolumuyv.

I kɔpantu u tɛŋ.

¹⁰ Iso wei i haa tuulu ke kɔtutuum na i haa-i tɔɔnaya si i tɔɔna i ti tɔ, Iso unɪ i ká ha-meɣe kɔtutuum tɔna mpi i nyulɔyɔ tɔ. Iso unɪ, i ká la na pə pu, na mə kɔpantu huki sɔsɔm.

¹¹ Iso ká tɔ mə niŋ taa ké isəna mpi pə wɛɛ tɔɔ tam na pácó mu pəsi na i lakɪ kɔpantu ke tam. Ile payale ká sɛɛ Iso ké i na tɔmlɛ ke kucɔɔŋ wei i lakɪ na tɔ pukina tɔ i tɔɔ.

¹² Pə taya pulɔ tɔɔ, kookali wei i lakɪ isəntɔ tɔ pə taya Iso yɔlaa sənau tɔɔ tike. Ama pə yeki tɔtɔɔ na yɔlaa sɛɛ Iso ké i na tɔmlɛ.

¹³ Kookali inɛ i lapɔ taa ké pu hólɪ mpi i kɛwa tɔ, na yɔlaa payale ká sana Iso ké isəna mpi i nuna na i lakɪ si pə hólɪ si i tɛma mə taa na Kilisiti Laapaali Kɔpaŋ tɔ. Na paa sa Iso tɔtɔɔ isəna mpi mə na-we na lelɔa i talɔyɔ mə kɔpam na luyɔ kulumɔyɔ tɔ.

¹⁴ Na paa səlɔməɣəna-me na Iso, na paa sɔɔli-meɣe sɔsɔm ke pɛɛɛ taa pɛɛɛ nna Iso lapa-me tɔ a tɔɔ.

¹⁵ Iso fɔɔ, nyá kucɔɔɔ fɛi kɛɛsuyɔ.

10

Pɔɔli tɔmlɛ tampana hulɔyɔ

¹ Pɔɔli má, ma mayamaya tɔkpem ma wiikənnə-me. Ma wei yɔlaa yɔɔtɔyɔ si ye ma we mə kiŋ ile ma we tɔhɛɛ. Ama ye ma fɛi mə kiŋ ile ma apalɔtɔ kpawayale. Ma tɛkɔyɔ-meɣe Kilisiti kɔpantu na i leleŋ tɔɔ si,

² i taa ye le na waatu wei ma kəŋ mə tɛ tɔ má hólɪ ma apalɔtɔ. Pə taya pulɔ tɔɔ, ma huɔ teu si maa hólɪ ma apalɔtɔ ke mpa pa huɔ si tɔ tɔŋyɔ yulɔhuwɛɛ ke yem tɔ.

³ Kɔpam tɔ wɛ tá yulɔtɔnuyɔ taa yaa, ile pə taya yulɔhuwɛɛ ke yem ké tɔ tɔŋyɔ na tá yookina.

⁴ Ama yooɔ wontu nti tá yooɔna tɔ tɔ ta ke nti antulinya inɛ i yɔlaa yooɔna tɔ. Iso yooɔ wontu nti tɔ pəsəyɔ na tɔ wakəlɪ tɔcɔɔsələ tɔŋ nyəntɛ tɔɔ tɔ yooɔna. Tɔ wakəlɔyɔ pɔpɔtɔ ləmayasɛɛ.

⁵ Tə kɔpɛsəɣəna pa tɔna mpa pa lakɪ kalampaani na pá kayatɔyɔ si pá taa nyɪ Iso tɔ pa huwɛɛ. Tə kɛɛ yɔlaa huwɛɛ tɔna na tɔŋ na tɔ tɔyɔ Kilisiti tɔɔ si pá nuna-i.

⁶ Ye mu kɔma na i la na pə ná si i nuna tɔkpataa, ile pə kaasa mpa pa tɔna na paa caaki nunaɔ tɔ tá sɔɔlɔ puwa si tɔ hɔ pa ŋkpaŋŋ.

⁷ Paa mpi, pə tɔnuyɔ tɔɔ ké mə nyənəyɔna. Ye yulɔ nɔyɔlɔ i tɛŋ i taa si Kilisiti tɔna-i, pɔntɔ i mayasi teu na i ná si Kilisiti ti tá tɔtɔɔ, isɪ i ti unɪ tɔ.

⁸ Pə taya pulɔ tɔɔ, paa ma sama ma ti na sɔsɔɔntɔ nti Tacaa ha-tɔ tɔ, fɛɛɛ u kpaa-m se. Pə ha-tuyɔ sɔsɔɔntɔ ntɔyɔ si pə la na i tɛ mə taa na Iso ké sɔsɔm. Ama pə taya si pə wakəlɪ-me.

⁹ Ma ŋmaakuyɔ ma takəlasi tɔ, maa pɛkɔyɔ si má kpɛɛti mə pɔntɔ se.

¹⁰ Nti yɔlaa yɔɔtɔyɔ tɔɔlɛ si: Pɔɔli takəlasi taa tɔm wɛ tɔŋ na apalɔtɔ ké. Ama waatu wei i mayamaya i wɛ tá hɛkɔ tɔ i wɛɛ ké tɔhɛɛ na i yɔɔtaya wɛ kɔnyɔŋ.

¹¹ Ye wei i yɔɔtɔyɔ mpɔ pɔntɔ i nyɪ teu si nti tɔ ŋmaa tá takəlasi taa ké waatu wei tɔ fɛi mə kiŋ na nti tu la waatu wei tu wɛɛ mə kiŋ tɔ, pə kaa wɛɛ ŋkanjka se.

¹² Tə kaa nɔkɪ na tɔ kɛɛna yaa tɔ mayasi tá ti na lelɔa mpa pa makɪ pa laŋa taa si pa ké pulɔ tɔ. Pa ké iwɛɛŋ ké, na pa mayamaya pa caana pa kumayasuyɔ ŋku paa mayasəna pa ti tɔ, na pa taa pa tike ke pa kpɛsəɣəna tɔma.

¹³ Ye tá, tá kaa pəsi na tɔ sa tá ti na pə tɛɛ caasa. Ama tɔ saŋ tá ti na pə kɛsəna tɔmlɛ nte Iso tɔ-tɔ tɔ tɔ tɔnaya. Iso haŋa-tuyɔ mpaav si tɔ tala mə tɛ.

¹⁴ Isəna pa suna-tu to tu nmaana pə tɔɔ, ye tə taa kɔɔ mə tɛ ɪlɛ mpɔyɔlɛ. Ama tə tala mə tɛyɛ teu na tɔ heeli-mɛyɛ Kilisiti tɔm Laapaali Kupaŋ.

¹⁵ Pə tɔɔ kɛ tu nmaana isəna pa suna-tu to pə tɔɔ. Tu san tɔ tɪ na lɛlaa lapa tɛma nna tɔ. Ama tə caa kɛ sɪ mə taa tɛmnav kɛ ɪsɔ ɪ sɔsɔ, ɪlɛna tɔ pəsɪ na tɔ la tɛmlɛ nte tɔ kɛla lɔŋ nyɛntɛ tɔcayacaya tɔyɔ mə hɛkɔ, na tə taa nmaana isəna ɪsɔ su-tu to pə tɔɔ.

¹⁶ Pə waali ɪlɛ tə pəsəyɪ tɔ yɛlɛna Laapaali Kupaŋ kɛ tɛtɔnaa mpa pa wɛ mə tɛ lɔlɔ to pa taa, na tɔ taa sa tɔ tɪ na nti lɛlaa tɛma lapɔ kɛ pa tɛma taa tɔ.

¹⁷ Pa nmaa ɪsɔ Tɔm taa sɪ: Ye wei ɪ caa ɪ sa ɪ tɪ, pɔntɔ ɪ sa ɪ tɪ na nti Tacaa lapa tɔ.

¹⁸ Kupaŋ, pə taya yulɔ wei ɪ nyənəyɪ ɪ tɪ ɪsɪ ɪ kɛ pulɔ to ɪnɪ ɪ sam yana. Ama wei ɪ tɔ Tacaa yɔyɔtəyɪ kupantu tɔyɔ.

11

Mpa pa yaa pa təyɪ tillaa kɛ yem tɔ

¹ Ma kooliyɪ kɛ sɪ ɪsɔwɛɛ ɪ tɪ nyənɪ-m pəcɔyɔ kpaŋtu. Pə wɛ mpɔ mɛɛ, ɪ nyənəyɪ-m mpɔ.

² Ma wɛna ɪsɛsɛmɛlɛ kɛ mə tɔm taa kɛ, ɪlɛ ɪsɔ tɔna-m ɪsɛsɛmɛlɛ n̄tɛ. Pə taya pulɔ tɔɔ, ɪ wɛɛ kɛ ɪsɪ pɛɛlɔ wei ɪ ta nyɛnta apalɔ kɛ paa pəcɔ na má tɔ sɪ apalɔ kulum kon kɛ maa ha-ɪ tɔ, apalɔ ɪnəyɔlɛ Kilisiti.

³ Ama ma nyan kɛ sɪ pə taa kɔɔ na mə layatɔ saali na ɪ lɔ mə na Kilisiti ɪ kpɛntuyɔ tam na pə wɛ teu kɛ ɪsəna mpi tɔ. Na pə kɔɔ pə lá ɪsɪ ɪfa ka yeluyɔ na tɔm mapɪ-ɪ pɔpɔtɔ tɔm kɛ ɪ nɔyɔ taa na ɪ tolisi-ɪ tɔ.

⁴ Pə taya pulɔ, ɪ tɛma mə taa sɪ nɔyɔlɔ ɪ kɔɔ ɪ kpaali-mɛyɛ nyɛntɛ Yesu nɔyɔlɔ ɪ tɔm na pə tá kɛna Yesu wei ɪ tɔm tá kpaala-mɛ tɔ. Na ɪ tanɔa tɔtɛyɛtɛyɛ sɪ ɪ mɔyɪ nyɛntɛ feesuyɔ nakɔlɪ kɔ tɔm na pə tá kɛna ɪsɔ Feesuyɔ ŋku kɔ tɔm tɔ heela-mɛ tɔ, na nyɛntɛ Laapaali nɔyɔlɔ na pə tá kɛna Laapaali Kupaŋ wei tɔ heela-mɛ tɔ.

⁵ Ma ta hɔv sɪ mə nyɛntɛ tillaa taa sɔsaa mpɛ pa tɛɛ-m pulɔ taa sɛ.

⁶ Ama pə pəsəyɪ pə wɛɛ yɔyɔtaya wawawa wei ma ta nyɪ tɔ. Tɔfɔ pa ta kɛlɪ-m nyəm. Tə hula-mɛyɛ n̄pɔyɔ tɛɛɛɛɛ kɛ paa mpi pə taa kɛ na paa timpi.

⁷ Waatɔ wei ma kpaalaya-mɛyɛ ɪsɔ Laapaali Kupaŋ tɔ, faalaa kɛ ma kpaalaya. Ma pasa ma təyɪ n̄pɔyɔ sɪ pə kɔsɪ-mɛ. Yaa ma lapa mpɔ tɔ kawalaya ntɛ?

⁸ Ma tisaa sɪ Yesu sɛɛlaa kpeka lɛnna ɪ fɛlɛyɪ-m, ɪlɛ pə wɛ ɪsɪ ma hɔlɔsa alɛyɛlɛ na má sənna-mɛ.

⁹ Waatɔ wei maa wɛ mə tɛ na kɔnyɔŋ wɛna-m tɔ ma ta sukɪ mə taa nɔyɔlɔyɔ sɔyɔla. Pə taya pulɔ, tá taapalaa mpa pa luna Masetoni tɔ pa kɔna-m pə tɛna mpi pə lanɔ-m tɔ. Ma tɔka ma təyɪ sɪ pə taa kɔɔ na má sukɪ mə taa nɔyɔlɔyɔ sɔyɔla. Na mpɔ ɪnəyɪ maa təkəyɪ ma təyɪ tam.

¹⁰ Na Kilisiti tampana nna ma tɔka ɪsɛntɔ tɔ ma kaa yɛlɛ mpi ma yɔlɔyɔnɛna ɪsɛntɔ tɔyɔ yɔlɔlɛnɛv kɛ Akayɪ tɛtɔ tɛna taa.

¹¹ Pepe yelina na ma yɔyɔtəyɪ mpɔ? Ma ta sɔlɪ-mɛ tɔ pə tɔɔ yaa? ɪsɔ nyəmá teu sɪ ma sɔlɛ-mɛ.

¹² ɪsɪ ma lakuyɔ pənɛntɛ tɔ n̄pɔyɔ maa lakɪ, ɪlɛna má lɛsɪ mpa pa hɔŋ pa tɪ na pá tɔŋ sɪ tá na-wɛ tɔ kaa tɛmlɛ tɔyɔ pə taa.

¹³ Yɔlaa mpɛ pá kɛ tillaa pɔpɔtɔnaa kɛ. Pa looliyɪ nti pa lakɪ tɔ tə taa na pá cɛsəyɔnɛna pa tɪ ɪsɪ Kilisiti tillaa.

¹⁴ Na tɛlɛ tɔ fɛɪ piti mɛɛ, n̄pɔyɔ Satanɪ mayamaya ná cɛsəyɔnɛna ɪ tɪ ɪsɪ ɪsɔtaa tillu kupaŋ nɔyɔlɔ.

¹⁵ Ye mpɔ pə fɛɪ piti sɪ ɪ tɛmlɛ nyɛma ɪ cɛsəna pa tɪ ɪsɪ siyisuyɔ lataa. Ama tɛ, pu tɛ na pə fɛɪ-wɛyɛ mpi pa lakɪ tɔ.

Pòdli konyòntòyòlè kè Isò tàmle tào

¹⁶ Ma tasəxi-təxi yəɔtəyɔ kɛ, nəɔɔlɔ í taa nyəni-m isɔ ma kɛ kpaŋtu. Yaa ye í tu nyənəxi-m kpaŋtu ntɔ, í yaa-m kpaŋtu, ɔlɛna pácɔ má pəsi na má sa ma təyi pəcɔ tɔtɔ.

¹⁷ Nti ma yəɔtəxi isəntɔ tɔ pə taya ntəxi Tacaa luyɔ wɛɛ sɪ má sa ma tɪ inɪ. Ma yəɔtəxi kɛ isɔ kpaŋtu.

¹⁸ Pə taya pulɔ tɔɔ, timpɪ yɔlaa lɛlaa saŋ pa tɪ na yulɔhɔwɛɛ kɛ yem tɔ, isɔ ma sama ma tɪ tɔtɔ mɛɛ.

¹⁹ Mɛ mpa mɛ mə na mə isɛ tɔ, paa pa ta tu səlɛmɪ-mɛ sɪ í mu kpaŋtɔnaa, í muɔi-wɛyɛ.

²⁰ Í yɛlaa kɛ sɪ pá pəsi-mɛyɛ yomaa, sɪ pá təkəna-mɛ, sɪ pá puɔusiɔi-mɛ, sɪ pá kpaaki ma tɔɔ na pá fɛləyi, sɪ pá makɪ mə nəɔsɪ.

²¹ Tá ɪcantɔ tɔɔ kɛ tá taa la mpɔ. Pə wɛ fɛɛlɛ sɪ má yəɔtəxi mpɔ.

Paa na mpɔ tɔ, ye nəɔɔlɔ makɪ kaŋkante sɪ ɪ wɛna mpi ɪ ká saŋna ɪ tɪ tɔ, ma pəsəxi na maa má kaŋkante tɔtɔ mɛɛ. Ma yəɔtəxi kɛ isɔ ma sɔv kpaŋnyɔ.

²² Ntəŋ pa kɛ Hepəla nyéma yaa? Na má tətəyɔ te. Ntəŋ pa kɛ Isɛyɛli nyéma yaa? Na má tətəyɔ te. Ntəŋ pa kɛ Apələham piya yaa? Na má tətəyɔ.

²³ Ntəŋ pa kɛ Kilisiti tàmle nyéma yaa? Má kɛ Kilisiti tàmle tu na pə kəli-wɛ. Ma lapa tàmle na pə kəli-wɛ. Pa təkə-m təm payalɛ na pə kəli-wɛ. Pa mapa-m na pə kəli-wɛ, sɛm nəyɔ taa kɛ ma wɛ tam.

²⁴ Təm kakpasɪ kɛ Yuta nyéma mapa-m akpateɛ pəɔɔlayafɛi nɔlɛ nɔlɛ.

²⁵ Lom nyéma ná mapa-m təm tooso, pa yaya-m pɛɛ kɛ təm kɔlɔm sɪ pa kɔyɔ-m. Təm tooso kɛ lum lipa kpuləŋ wei ɪ taa ma wɛɛ tɔ, ma caya ilim kɔlɔməm na ahoo kɔlɔmɛ kɛ tɛŋku taa.

²⁶ Ma cəɔv katatəlaya taa, pusi na ŋmulaa niŋ taa kɛ ma wɛɛ. Sɛm nəyɔ taa kɛ ma wɛ ma Yuta nyéma mayamaya hɛkɔ taa, na sɛm nəyɔ taa kɛ ma wɛ kpai nyéma tɛ. Na sɛm nəyɔ taa kɛ ma wɛ acalɛɛ taa, na sɛm nəyɔ taa kɛ ma wɛ wɔlaya tɛtɔ taa. Na sɛm nəyɔ taa kɛ ma wɛ tɛŋku taa. Na sɛm nəyɔ taa kɛ ma wɛ tá taapalaa kɔcɛsaa kiŋ.

²⁷ Pa yaa sɪ kaŋkaŋsi tɛma na wahalanaa səsaa tɔ, má nana. Təm payalɛ kɛ maa kpətəxi isɛlɛ. Nyəyɔsɪ na lukɔtɔ tɔ, paa pəsəxi. Ma kpisa kɔtəyɔv təyɔv kɛ wulɛɛ wulɛɛ. Ma təyɔ wahala na watɔ, paa wontuyɔ kɔtakuyɔ ma fɛina.

²⁸ Na pə tu kaasa mpi tɔ, maa yəɔtəxi pə təm. Yesu sɛɛlaa kpɛka təna təm nəyəsɛ ná kɔyɔv-m paa kɔyaŋkuyɔ.

²⁹ Ye yulɔ nəɔɔlɔ lapa ɪcam, má lakɪ ɪcam tətəyɔ. Ye pə tu nəɔɔlɔ kɛ isayatu lapɔ, pə wɔkɪ-m kɛ təsəŋŋ.

³⁰ Ye pə wɛɛ sɪ má sa ma təyɔlɔ, ma ɪcantɔ ma ɪcantɔ cəɔyɔ maa saŋna ma tɪ.

³¹ Tacaa Yesu Caa Isò nyémá sɪ maa looliyi. Inəyi paa saŋ tam.

³² Maa wɛ Tamasi tɔ, wulav səsɔ Aletasi sɪ kɔfənɛɛ wei kɛ təna tɔ ɪ su taŋlaa kɛ kolɔŋa ŋka ka cəɔna ɪcate tɔ ka nəyɔ sɪ pá kpa-m.

³³ Ama pa tu-m sətəkɔv səsəɔv taa na pá tisi-m na ɪcate kolɔŋa ŋkɛ ka pətote. Mpɔ pə yelina na má fiti ɪ niŋ taa.

12

Mpi mpi pə hɔla Pòdli na í ná tɔ

¹ Paa tɪ sam fɛi teu tɔ, isɔ ma sama ma tɪ. Pə lapa-m isɔ toosɛɛ taka na má ná mpi mpi na mpi Tacaa kulaa na í hólɪ-m tɔ, maa yəɔtɔ pə təm kɛ pənɛntɛ.

² Ma nyemá isò seelò nɔ̀yɔ̀lɔ̀, pusi lapa naanɔ̀wa na liyiti kɔ̀lɔ̀ pə kpaasuvu-
hatuu isɔ̀taa tɔ̀. Ma ta nyi si pə kpaasa-i tampana yaa pə lapa-i isuu toosee taka ké
kulapɔ̀ tɔ̀. Ama isò tike nyemna.

³ Ma nyemá si kupam pə kpaasa yulɔ̀ inəyi hatuu aləsanna taa. Ma tasəyi
yɔ̀yɔ̀tɔ̀yɔ̀v si ma ta nyi si tampana pə kpaasa-i yaa pə lapa-i toosee taka ké kulapɔ̀
tɔ̀. Ama isò tike nyemna.

⁴ Na í nu pa yɔ̀yɔ̀taya tənaya tɔ̀mnəa mpa yulɔ̀ kaa pəsi na í yɔ̀yɔ̀tɔ̀ tɔ̀, na pə ta
tu hav yulɔ̀ pəyaya si ká yɔ̀yɔ̀tɔ̀ tɔ̀.

⁵ Yulɔ̀ inə maa sam-i, ilɛ ma mayamaya ma kaa sa ma ti se. Ye pə wɛ sam, ma
icantɔ̀ kinj kɛ maa sana ma ti.

⁶ Ye ma ti sam kɛ maa pɛekaya ma taa la kpanɔ̀v se. Pə taya pulɔ̀ tɔ̀, tampana
kɛ maa heelaya tɔ̀ se. Ama ma kpa ma təyi na ma ti sam, maa caa si nɔ̀yɔ̀lɔ̀ í
nyəni-m si ma kɛ pulɔ̀ na pə kəli isəna mpi í naaki na í nuki si ma lakɔ̀ tɔ̀.

⁷ Pə tu-m ma tənuyɔ̀ taa kɛ kutɔ̀nj kɔ̀wəwuu si ma taa sanj ma ti si maya pə kula
sɔ̀sɔ̀ntɔ̀ na pə hólí. Ilɛ kutɔ̀nj nku ku wɛ kɛ isuu Satanɔ̀ tillu wei í tilaa tɔ̀ si í kayati-m
na má taa sa ma ti tɔ̀.

⁸ Tɔ̀m tooso kɛ ma səlɛma Tacaa kɛ kutɔ̀nj kɔ̀nɛ ku tɔ̀ si í waasi-m-ku.

⁹ Ama í cə-m si í pɛelɛ paasi, pulɔ̀ ta kaasi si í tasa-m lapɔ̀, si pə taya pulɔ̀ tɔ̀,
ma icantɔ̀ taa kɛ inɔ̀ í toma ná naa teu. Ye mpɔ̀ ma icantɔ̀ kɛ maa sana ma ti na
Kilisiti toma kenti ma tɔ̀.

¹⁰ Pə tɔ̀ kɛ icantɔ̀ na kutuvɔ̀j na isənyəjle na wahalanəa na lanwakəlle sɔ̀sɔ̀le,
pə tənə mpi ma naa isəntəyɔ̀ Kilisiti tɔ̀ tɔ̀ ma mɔ̀yɔ̀lɔ̀yənə-wəyi. Pə taya pulɔ̀ tɔ̀,
ma kɛ icam ilɛ ma tɔ̀j taa tɔ̀j nté tənə.

Kòlènti nyəma tɔ̀m caalɔ̀yɔ̀ kɛ Pəali

¹¹ Ma yɔ̀yɔ̀təyi kɛ isuu ma suv kpanɔ̀yɔ̀v, ilɛ mə yelina na má yɔ̀yɔ̀təyi mpɔ̀. Pu
muna isuu mu seenna ma tɔ̀. Mpi tɔ̀, paa ma ta kɛ pulɔ̀ tɔ̀ mə nyente tillaa sɔ̀saa
mpe pa ta tɛɛ-m pulɔ̀.

¹² Pə lapa tənə wena a hólɔ̀yi si ma kɛ tillu tɔ̀yɔ̀ mə hɛku taa na suulu sɔ̀sɔ̀ mɛɛ.
Sɔ̀yɔ̀ntɔ̀ tənə na isò kəkɔ̀lɔ̀ nyəm na piti tənə kɛ a lapənəa.

¹³ Nti tɔ̀ taa kɛ pa ta la-mɛ isuu pa lakuyɔ̀ Yesu seelaa kpeka lenna tɔ̀ ye pə taya
tɔ̀kuyɔ̀ mpi mə ta tɔ̀kɔ̀-m tɔ̀ pə paasi? Ma tɔ̀m sɛpənə-mɛyɛ tənɛ inɔ̀ tɔ̀ taa.

¹⁴ Ma nyɔ̀səyi ma ti si ma kɔ̀nj mə tɛyɛ tɔ̀m tooso nyəm, ilɛ maa caa si í tɔ̀kɔ̀-m
se. Mə mayamaya kɛ maa caa pə taya mə liyitee. Pə taya piya caləsəyənə liyitee
si si tɔ̀ si caanəa. Ama caanəa caləsəyənə liyitee si pa tənə pa piya.

¹⁵ Ye ma ma lanjholɔ̀mle nté si má tɔ̀yɔ̀ mə tɔ̀ kɛ pə tənə mpi ma wena tɔ̀, paa
ma ti má ku na pə sənə-mɛ. Ye máa sɔ̀la-mɛyɛ mɔ̀pɔ̀yɔ̀ teu ilɛ, mu mənəa maya
sɔ̀lɔ̀yɔ̀v kɛ pəcɔ̀?

¹⁶ Í nyemá teu si ma ta musənə-mɛ. Ama leləa ná tɛnə-ti si acilayatu kɛ ma
lapənəa na má nyi-mɛyɛ katɔ̀si na pɔ̀pɔ̀tənəa na má kpa-mɛ.

¹⁷ Mpa ma tila mə kinj tɔ̀ pa taa nɔ̀yɔ̀lɔ̀ lapa na má tɔ̀yɔ̀ mə tɔ̀?

¹⁸ Ma wiina Titu si í polo mə tɛ na ma tənəa í waali kɛ tá taapalɔ̀ ilɛ. Yaa í caa í
tɔ̀ si Titu tɔ̀yənə mə tɔ̀ kɛ? Pə taya ma yaasi na ma ikpate kɛ Titu tənəa?

¹⁹ Ntanyɔ̀ pə kpaɔ̀v waatu nɔ̀yɔ̀lɔ̀ tɔ̀ í huɔ̀ kɛle si tɛ pɛekəyi si tɛ kɛli tá nyóɔ̀j
tɔ̀. Aai pə taya mpɔ̀. Isənə Kilisiti caaki tɔ̀ mɔ̀pɔ̀yɔ̀ tɔ̀ yɔ̀yɔ̀təyi isò isəntaa. Tá
taapalaa kupama tɛ heeliyi-mɛyɛ pə tənəa mɔ̀pɔ̀yɔ̀ si í pulɔ̀ lɔ̀lɔ̀.

²⁰ Ma nyanj si ye ma koma na má tala mə tɛ má taa mayana-mɛyɛ nti maa caa
tɔ̀ tɔ̀ taa, na mu taa na nti mu caa tɔ̀yɔ̀ ma kinj. Ma nyanj kɛ si pə taa kɔ̀ na yooɔ̀,
na isəseemle, na pááná, na kəluɔ̀v pɛekuyɔ̀, na kutuvɔ̀j, na yɔ̀yɔ̀taya kpa nyənka,
na isəcav, na liyituyɔ̀ pə wɛɛ.

²¹ Ma nyɛn kɛ sɪ mǎ tala mǎ kin ma Iso í taa pasa-m mǎ isɛntaa na mǎ kɔɔ na mǎ wii yɛlaa payale mpa pa lapa isayɛtɔnaa kɛ tuu lɔn, na pá tá yele tetelakasi, na asilima, na yaasi isayav wei paa tɔkaa tɔ pa tɔɔ.

13

Kantakaya kukpaalɔv na Seetv

¹ Tɔm tooso nyɛm nté ma caa kɔntɛ kɛ mǎ tɛ tɔ. Aseeta nyɛma naale yaa tooso ká hɔlɛna tɔmnaa tɛna mpa pa wɛɛ tɔ pa tampana na pɛcɔ. Pa ŋmaa ɲpɔ́yó Iso Tɔm taa kɛ.

² Ma kpaalɔyɪ tuu mpa paa lapa isayatu tɔ na lelɛa sɪ ye ma kɔma na mǎ kɔɔ sɪ ma naa-mɛ, ma kaa wii nɔyɔlv pɛtɔɔtɛlɛ. Maa kɔma tɔm naale nyɛm tɔ ma tɛma-mɛyɛ kpaalɔyɪ kɛ mpv. Pɛnɛntɛ ma fɛi mǎ kin ɪlɛ ma tasɛyɪ-mɛyɛ kpaalɔyɪ.

³ Ntɔn í caa í ná sɪ Kilisiti tɔn kɛ ma yɔyɔtɔyɔna yaa pǎ taya Kilisiti tɔn yaa? Í ká ná mɛɛ. Kilisiti ɪ hɔlɔ́yɪ ɪcɔntv natɔlɔyɪ mǎ tɔm taa se. Ama toma kɛ ɪ hɔlɔ́yɪ mǎ hekɔ.

⁴ Paa na mpv ɪ ɪcɔntv tɔɔ kɛ pa kama-ɪ sɛm tesika tɔɔ. Ama ɪ wɛna ɪ weesuyɪ kɛ Iso toma taa. Tá na-ɪ tǎ kpɛntaa kɛ, na tǎ kɛ acamaa tɔtɔyɔ. Ama yaasi wei tǎ lakɛna mǎ kin tɔ pǎ hɔlɔ́yɪ kɛ sɪ tá na-ɪ tǎ wɛna weesuyɪ kɛ Iso toma tɔɔ.

⁵ Í mayasi mǎ mayamaɣa mǎ ti na í fɛn mǎ ti na í ná sɪ í tǎka Isɛsɛle mpaav yaa í tá tǎki. Ntɔn í nyɛmǎ teu sɪ Kilisiti wɛ mǎ kin na? Tɔv, í tɛmna Iso na mǎ taa tɔ, ye í pɛsaa na í hɔlɪ tampana kɛ mpv ɪlɛ, mpvɔlvɛ.

⁶ Ma huv sɪ í nyɛmǎ teu sɪ tá kin, tǎ pɛsɛyɪ na tǎ hɔlɪ mpv mɛɛ.

⁷ Iso kɛ tǎ sɔlɛmɔyɪ sɪ í yele na í taa la kawalaya nakɛli. Tu caa sɪ tǎ hɔlɪ tǎnɛ tǎ taa kɛ mpi tǎ pɛsɛyɪ tǎ, paa pu lu sɪ pɛsɔyɪ kɛ tu pɛsɛyɪ, kɔpantv kɛ tǎ caa mu laki.

⁸ Pǎ taya pulv tɔɔ, tǎ kaa pɛsɪ na tǎ lu Iso tampana waali. Iso tampana anɔyɪ tu lana.

⁹ Tá kev acamaa na mu kɛ tɔntɔnaa tɔ, tá lanja hɔlvmaa kɛ. Pǎ tɔɔ tɔtɔyɔ tǎ sɔlɛmɔyɪ sɪ í la kɔpantv kɛ teu.

¹⁰ Mpi pǎ tɔɔ ma wɛ-mɛ na poolɔn na ma ŋmaa-mɛyɛ takɔlaya tɔyɔlɛ sɪ waatu wei maa kɔɔ mǎ kin tɔ ma taa lana-mɛ na tɔn kɛ toma nna Tacaa ha-m tɔ. Pǎ ha-m toma anɔyɪ sɪ pǎ la na í polo lɔlɔ, pǎ ta ha-m-yɛ sɪ pǎ wakɛli-mɛ.

¹¹ Pɛnɛntɛ ma taapalaa pǎ lapa wulee. Í lv sɪ í tǎ teu. Í sɔɔsɛyɪ tǎmɔyɪ apalɔtv. Í wɛɛ nɔyɔ kɔlvmaɣa, na í wɛɛ tǎma na lelenj. Iso wei ɪ sɔɔlɔyɪ na í haa alaafɔyɪ tǎ í wɛɛ mǎ kin.

¹² Í sɛɛ tǎmɔyɪ teu na í lelɪ.

Iso yɛlaa tǎna sɛɛ-mɛ.

¹³ Tacaa Yesu Kilisiti pɛɛlɛɛ na Iso sɔɔlɔyɪ na kpɛntɔyɪ ŋku Feesuyɪ Nanɲtu kɔŋna tǎ pǎ wɛɛ mǎ tǎna mǎ kin.

TAKĒLAYA NKA PƆƆLI NMAAWA

KALATI NYĒMA TƆ Kutɔlɔtɔ

Pɔɔli nmaa takɔlaya kanɛye Kalati Iso seɛlaa mpa i mayamaya i pona Laapaali kupan na pa mu tɔ. I ka nuwaya si yɔlaa kɔma na pa seɛsɛyi-weye Yuta nyɔma kɔlapɔtɔ. Ilɛ i lanɛ ta heena pa kɔseɛsɛtɔ nti. Pɔ tɔɔ kɛ i tɔma si: Laapaali Kupan wei ma heela-me tɔ i ta kɛ wei yɔlɔ lupa kɔlupu tɔ (1:11). I yɔɔtaa tɔtɔ si Iso pɛɛlɛ yakɔna yɔlɔ, pɔ taya kɔlapɔtɔ tɔɔyɔ tɔ. Pɔ tɔɔ kɛ pɔ weɛ si tɔ tɔɔ Feesuyɔ Nanɛtɔ nyɔntɔ pɔ taya yɔlaa nyɔntɔ.

Isɔna pɔ faya Kalati takɔlaya tɔ:

Laapaali Kupan we kɔlɔm kɛ, titite 1-2

Iso pɛɛlɛ yakɔna yɔlɔ nyɔyɔ, titite 3

Iso seɛlɔ wei i fita yomle tɔ na i kɔlapɔlɛ, titite 4-5

Kɔtɔkɔtɔ, titite 6

Seɛtɔ

¹ Maɔa tillu Pɔɔli, ilɛ pɔ taya isi yɔlaa tɔna-m tiluyɔ. Pɔyele pɔ taya isi yɔlɔ nɔɔlɔ i telɔsɔna-m tiluyɔ mpi. Ama Yesu Kilisiti na Caa Iso wei i ka feesa-i waatɔ wei i sɔpa tɔ mpe pa mayamaya pa tɔna-m-wi.

² Mɔ na ma taapalaa mpa pa tɔna pa we cɔnɛ tɔ tɔ tamsɔna na tɔ nmaa takɔlaya kanɛye Kalati Yesu seɛlaa kpeka me si tɔ seɛki-me.

³ Tacaa Iso na tɔ Sɔsɔ Yesu Kilisiti pɔ hɔli-mɛye pɛɛlɛ na pɔ ha-mɛye alaafɔya.

⁴ Kilisiti inɔ i hana i ti si i ya-tuyɔ tɔ isayɔtɔ taa na i lɔsi-tuyɔ kuyɛɛn kutakɛsɛn inɛ i taa, na mpɔ inɔ pɔ kɛ Tacaa luyɔ nyɔntɔ kɛ.

⁵ Tɔ tɔ Iso kɛ teeli kɛ tam tɔɔ. Ami.

Laapaali kɔlɔm inɔyɔlɛ kɔlɔm takonɔ

⁶ Ma ta huɔ si i kɔ ha siyile kɛ nɔpɔyɔ lɔn kɛ wei i yaa-mɛye Kilisiti pɛɛlɛ tɔɔ tɔ na i tɔɔ Laapaali Kupan lɛlɔ, ma tutaa kɛ.

⁷ Ma yɔɔtuyɔ mpɔ tɔ pɔ taya isi Laapaalɔnaa Kupama we naale se. Ama ma nawaya si yɔlaa weɛ na pɔ laki-mɛye yeleyɛlɛ na pɔ caa pa kɛ Kilisiti Laapaali Kupan inɔ.

⁸ Ye nɔɔlɔ kɔma na i heeli-mɛye Laapaali kɔfalɔ nɔɔlɔ na pɔ tɔ kɛ wei tɔ tema-mɛye heeluyɔ tɔ, Iso kɔ nana pɔntɔ paa i kɛ awe. Paa tɔ taa yɔlɔ mayamaya, paa isɔtaa tillu nɔɔlɔ mayamaya.

⁹ Tu tema-mɛye heeluyɔ na ma tasɔyi-mɛye heeluyɔ kɛ mpɔ, si ye nɔɔlɔ kɔma na i heeli-mɛye Laapaali kɔfalɔ nɔɔlɔ na pɔ tɔ kɛ wei i tema muɔyɔ tɔ, Iso kɔ nɔnɔ pɔntɔ.

¹⁰ Ilɛ pɔ luwa si yɔlaa isante ntɛ ma caa yaa we? Aai, ama Iso isante kɛ ma pɛɛkɔyi. Ma caa si yɔlaa lanɔ i heena-m? Ye maa caakaya si yɔlaa lanɔ i heena-m ma taa la Kilisiti tamle tɔ.

Isɔna pɔ lapa na Pɔɔli pɔsi tillu tɔ

¹¹ Ma taapalaa ma heeliyi-me tɔfoo si Laapaali Kupan wei ma heela-me tɔ i ta kɛ wei yɔlɔ lupa kɔlupu tɔ.

¹² Ma ta nu-tɔyi yɔlɔ nɔɔlɔ i kin. Pɔ taya yɔlɔ nɔɔlɔ seɛsɔna-m, ama Yesu Kilisiti mayamaya kulina tɔ tɔɔ na mɔ nyi-ti.

¹³ I nu isəna ma yaasi ka we waatu wei maa seesa isəle na Yuta nyéma Iso seev to. Na í nyémá isəna maa naasaya Iso seelaa kpeka təkəŋkəŋ na má seesa isəle si ma wakələyi-we təkpataa to.

¹⁴ Mpa paa ké ma piitim nyéma na pá ké ma saalanaa to pa taa nəyɔlv ta haŋna-m pulɔv tá Yuta Iso seev taa. Isəna maa təŋaya tá caanaa kotasí to pə fɛi keesvɔv.

¹⁵ Ama Iso suulu tɔɔ í ləsa-m na ma mpaa ké waatu wei pa ta tu luləta-m to, na í yaa-m sí má la í tɛmlɛ.

¹⁶ Pə koma na pə maya Iso na í kuli í Pəyalv tɔɔ sí má nyəmi-í təcəicɛi, na má seyesí mpaa pa ta ké Yuta nyéma tɔɔ í tɔm Laapaali Kupaŋ to ma ta polo nəyɔlv cɔlɔɔ saawala lapv.

¹⁷ Pəyele ma ta polo Yosalem sí ma naa mpaa pa lapa tillaa na ma tɔɔ to. Ama ma tɛɛ Alapv ké kpakpaa, pəle pə waali ilena má məli Tamasi.

¹⁸ Pəle pə waali pə lapa pusí tooso tɔɔ ma pola Yosalem sí ma nyəŋ Piyee. Ilena má na ílé tɛ caya weɛ naanvwa na kakpasí.

¹⁹ Ma na tillaa taa nəyɔlv tɛ ta na ye pə taya Tacaa neu Saaki.

²⁰ Tampana tɔm ké ma keesəyi-mɛye takəlaya taa cəne, na Iso maa looliyi.

²¹ Pəle pə waali ma cɔɔ Silii na Silisii pa tɛtɔnaa taa.

²² Pə na pə mpv to Yuta tɛtv taa Yesu seelaa kpeka ta keesita-m.

²³ Ama pa yɔɔta ma tɔm ké na mpɛ pá nu kɔnu, sí wei iní í ka naasaya-tv to kayana í təŋna Iso seev mpi í ka seesa isəle sí í wakəli təkpataa to pə waasv lapv.

²⁴ Na pá saŋ Iso ké ma tɔɔ.

2

Pəli na tillaa lelaa

¹ Pə lapa pusí naanvwa na liyiti ilena má məli Yosalem, na Panapaasi su-m, na má kpenna Titv tɔto.

² Pə taya pulv tɔɔ ké ma pola Yosalem, Iso huləna-m sí pə weɛ sí tɛlasí má polo ké. Ma na təna nyuvv nyéma tɛ kota tá tike, ilena má kpaya Laapaali Kupaŋ wei ma lakí mpaa pa ta ké Yuta nyéma to í tɔm na má keesi-we təcəicɛi. Ma luɔv taa fɛi sí mpi ma tɛma lapv na mpi ma təŋna lapv to pə pəsi yem.

³ Na Titv wei í təŋa-m mpv na í ké Kələeki tv to pa ta caali-í sí í pəli.

⁴ Ama acesaacesaa nyéma mpaa pa sita tá hekv to pəle pa lɔpəna sí í pəli. Acesaacesaa nyéma mpɛ, pa ləlaa ké təkɛv na pá svv tá hekv, sí pa feniyi na pá ná tá na Yesu Kilisiti tɛ kpəntaa na tɛ we kasayampiitu nti tɛ taa to. Pa caakaya ké sí pá pəsi-tvɔv yomaa.

⁵ Ama tá tá ha-weye pə mpaaɛv ké paa pəcɔ mayamaya. Tá səlaa ké sí mə tɔɔ ílé tɛ tɔkí Laapaali Kupaŋ tampana təkpaŋkpaŋkpa.

⁶ Mpa ma təŋ sí nyuvv nyéma ké mpv to, tɔv, ma ta nyí sí tampana mpəyele nyuvv nyéma yaa we to. Íle paa pa tu ké mpa tɛ, pə kɔlv. Iso íle u nyənəyi tɔɔ to se. Mpɛ iní pa taa nəyɔlv ta tasa-m tɔm kɔfatv natələyi səəsɔv sí má la.

⁷ Ama pa nawayə təkəlekele sí Iso tv-m tɛmlɛ sí má heeli Laapaali Kupaŋ ké mpaa pa ta ké Yuta nyéma tɔɔ teitei isv í tv Piyee íle sí í heeli Laapaali Kupaŋ ké Yuta nyéma to.

⁸ Isv Iso kpav Piyee ké tillu sí í paasəna Yuta nyéma to mpv tɔtɔɔv í kpa maya tillu sí má paasəna mpaa pa ta ké Yuta nyéma to.

⁹ Saaki na Piyee na Yohaani, mpaa mpɛ pa nyənəyi mpv sí pa nyuvv nyéma to, pəle pa nawa sí Iso paasaa ké na í tv tɛmlɛ ntɛye ma niŋ taa na tɛ mpaa. Ilena pá kpa má na Panapaasi tá niŋ taa na pá ciyiti. Tə lapa nəyɔ kɔlv mayə ké mpv, ilena

tá tēna té yōgōti na té tisi tēma sī táá mēlēna mpa pa ta ke Yuta nyōma tō pa kin na mpe pá polo Yuta nyōma kin.

¹⁰ Ama nti pa wiina-tu tōgōle sī, té tōōsī pa konyōntōnaa mpe pa tōō, na ma lapa teu ke nti pa yōgōta mpv sī té la tō.

Pōoli kalānav ke Piyee ke Antiyōka

¹¹ Waatu wei Piyee kōma Antiyōka tō ma yōona-ī yōlaa taa ké ī toola mpaav tō pō tōō.

¹² Nti tē taa ī toolaa tōgōle sī, Saaki ka tila napēli, na waatu wei pēle pa ta tata tō, Piyee na tá taapalaa mpa pa ta ke Yuta nyōma tō pa tōkayana. Ama pēle pa kōma na pá tala, ilēna í se mpa pa ta ke Yuta nyōma tō pa cōlōyo tōgōv. Pē taya pulv, ī nyanayana mpa pa sōōla pēlvōv tōm tō.

¹³ Tá taapalaa Yuta nyōma mpa pē kaasaa tō pēle pa tēja Piyee ikpate tōtō, halēna pō kpejina Panapaasi na pá telēsi ilēye pa icantō nti.

¹⁴ Saa wei ma nawa sī pa tōntē ta maya na pa ta tēj Laapaali Kupañ tampana ke teitei tō, ma tōma Piyee ke yōlaa tēna isēntaa sī: N ké Yuta tō pōyele n lapa cōnēye isū wei ī ta ke Yuta tō tō, n ta la isū Yuta tō ka la tō. Ilē isēnaya n nyōmá sī nōōnō n ká la na n caali mpa pa ta ke Yuta nyōma tō sī pá la isū Yuta nyōma?

Táá tem na Iso yakēna paa wei ī nyvōv

¹⁵ Tá mayamaya tō ké Yuta nyōma ké tēsiyisiyi, tē ta ke asayaa isū piitim lēmpī nyōma.

¹⁶ Paa na mpv tē nyōmá sī pē taya isū yolv tējvōv kōsēsutv tōgō Iso nyēnēyi-ī yolvpañ. Ama ī tējvōv ī taa na Yesu Kilisiti tōgō. Tá mayamaya isēntō, tá temna Yesu Kilisiti inēyi tá taa kēna Iso nyēnēyi-tvōv yolvpama. Tē tema tá taa na Yesu Kilisiti tōgō yōō, pē taya kōsēsutv tējvōv tōō. Pē taya pulv, Iso kaa nyēni nōgōlvōv yolvpañ ke ī kōsēsutv tējvōv tōō.

¹⁷ Ye tē lōki sī Kilisiti tōō pa nyēnēyi-tvōv yolvpama tōgō pē naa sī tē ké asayaa isū mpa pa ta ke Yuta nyōma tō, ilē pē wēe sī Kilisiti kēle isayav caa yaa isēna? Aai, pē taya nōpōyō paa pēca.

¹⁸ Ye ma kōlaa na má tayanēyi nmau ke mpi ma tema yōkōyō tō, pōle pē hōlōyī ké sī ma ta ke kōsēsutv tējlv nōgōlv.

¹⁹ Ye kōsēsutv tōm taa, ma sēpaya tēnanjan, na kōsēsutv nti tē mayamaya tē kōna-m mpv. Na pē lapa-m nōpōyō sī má wēe Iso tike tōō. Pa kō má na Kilisiti ke sēm tesika tōō.

²⁰ Na ma wēv isēntōgō kayana tō pē taya ma mayamaya ma wēnna. Ama Kilisiti wēnna ma taa. Weesuyv nku ma wēna sañja taa isēntō tō ma tēj ma taa na Iso Pōyalv tōgō ma wēna-kv. Iso Pōyalv inī ī sōōlōna-m na í sī ma sēm.

²¹ Maa kpālōyi Iso kōcōv se. Ye kōsēsutv ka yekayana na yolv pēsēyi kupañ ke Iso isēntaa, ilē pē wē isū Kilisiti sēpa yem kēle.

3

Kōsēsutv na táá tem na Iso pē tōm

¹ Aaa, Kalati kōmēlēmēj mē, ilē nōgōlv nyala-mēye kōnyav yaa isēna? Anī mēye pa tema kēsēsvōv ke Kilisiti tesika tōō sēm tōm tōkelekele ke teu.

² Ilē tōm kōlvmtv tōkōj ké ma pōōsēyi-mē, sī ī tējvōv Iso kōsēsutv tōgō í hika Iso Feesuyv yaa í nuv Laapaali Kupañ na í mv-ī tōgō í hikaa? I cō-m na má nu.

³ Mē kōmēlētū tōō nōpōyō? Iso Feesuyv tōj ke ī hikina mē tēyi kancalaya, ilēna nōōnō í caa í tēsēna mē mayamaya mē tōj na?

⁴ Pə lapa pə lapa mə həku na í hii layatənaa mpa tə pele pa pəsa yem kele yaa? Aai, pə kaa pəsi yem ké mpv mēe.

⁵ Isu Isə celuyuu-meɣe í Feesuyu na í lakɪ piti təma ke mə həku ke mpv tə, mə kusəsutu təjuyv təə, yaa mə Laapaalı Kupaŋ nuu na í muɣv təə ké pə lakɪ mpv?

⁶ Mpɔv inɪ pə yelina na pá ŋmaa Apələham təm ke Isə Təm taa sɪ: Í tema Isə na í taa, na í taa tēm mpəɣɪ Isə ná nawa na ilé í yaa-í yulɔpaŋ na í mu-í.

⁷ Pə təə ké í ká nyɪ teu sɪ, mpa pa tema pa taa na Isə təɣəle Apələham piya təsiyisiyi.

⁸ Pə mayamaya pə tu wē Isə Təm taa ké mpv sɪ: Mpa pa ta ke Yuta nyəma tə paa kəə na pá tē pa taa na Isə, ilena pá pəsi yulɔpama. Na pə təə inəɣɪ hatuu ləŋ Isə heela Apələham ke təm kupantu tənə na tē wē ŋmaatv taa sɪ: Nyá təə ké Isə ká la atē yəlaa tənaya kupantu.

⁹ Apələham tema Isə na í taa na Isə lapɪ-í kupantu. Na mpv tətəɣə pa tənə mpa pa tēŋ pa taa na Isə tə, ilé í lakɪ-weyē kupantu ke mpv tətəɣə.

¹⁰ Mpa pa wēe na pá tēləɣɪ sɪ pa kusəsutu təjuyv təə ké pa hikiyi kupantu tə pá na mpusi kele. Tə mayamaya ke pa yəɣota Isə Təm taa sɪ: Mpusi tv nte wei u təjəɣɪ pə tənə mpi pa ŋmaawa kusəsutu takələɣa taa təɣə tam tə.

¹¹ Pə tu naakɪ mpv təkelekele sɪ nəɣəlv kaa pəsi yulɔpaŋ ke Isə isentaa ké kusəsutu təjuyv təə. Ama pa ŋmaa Isə Təm taa təkpataa sɪ: Wei í ké yulɔpaŋ ke Isə isentaa sɪ í tema í taa tə pə təə tə, pəntv tike tuləɣəna-ti.

¹² Pə taya pulv təə, kusəsutu təjuyv na táa tēmnav ke Isə tá kaa pulv. Ama pə wēe ké isɪ pa yəɣətvuyv Isə Təm taa tə sɪ: Wei í təkə kusəsutu təmnaa tənə tə, pəntv ká tuli-təɣɪ tə təə.

¹³ Isəna Kilisiti lapa na í səɣəli tá mpusi ke í mayamaya í nyuyv taa tə pə təə ké í pəsaa na í ləsi kusəsutu mpusi inəɣɪ tá təə. Tə mayamaya ke pa yəɣota Isə Təm taa sɪ: Ye pa laalaa na pá pusi wei na tvuyv, mpusi tv ké.

¹⁴ Pə lapa řpəɣó sɪ kupantu nti Isə ka təma sɪ í lakɪ Apələham tə, í la-təɣɪ mpa pa ta ke Yuta nyəma təɣə Yesu Kilisiti təə. Na tá táa tēmnav ke Isə yelina na tē hiki Feesuyu Naŋŋtu wei Isə ka təma sɪ í ká ha-tv tə.

Kusəsutu na Isə kupantənaa pə təm

¹⁵ Ma taapalaa ma keesəɣɪ-meɣe yəlaa tá ta kulapətv na í cekəna. Ye yulv cəɣaa na í tayanɪ pə tənə tēmamam ké isəna í caa pá lana í wənəv ke í səm waalı, na í tv takələɣa taa na í su, nəɣəlv u pəsəɣɪ na í kv-ti yaa í səəsɪ í nyəntv ke tə təə.

¹⁶ Aŋha, řpəɣó pə wēe na nti Isə ka təma sɪ í ká la Apələham na í pəɣaya tə. Pa ta ŋmaa Isə Təm taa sɪ í piya, sɪ pə taa kəə na pá lá isɪ yəlaa pəɣale. Ama pa təmaya sɪ: Nyá pəɣaya, sɪ pá hólɪ sɪ yulv kulvm ke pa paasənaa, na yulv inəɣəle Kilisiti.

¹⁷ Nti ma caa ma hólɪ təɣəle sɪ: Isə ka tayanə nti í caa í na í yəlaa pá la tə, haləna í tə sɪ í ká təkɪ í nəɣə suv. Pə kəma na pusi la nasəle na hiu na naanvwa (430) ké, ilena kusəsutu təm lu. Kusəsutu təm luu mpv tə, pə fəɪ sɪ tələ tē kv nti Isə tema tayanuyv tə, na mpi mpi í təma sɪ í ká la yəlaa tə tələ tə saalı yem.

¹⁸ Pə taya pulv, ye isɪ kusəsutu təkələa ke Isə təŋəɣɪ na í haá í kucəəŋ wei í ka suwa í yəlaa təə tə, ilē pə taya nəɣə suv nté. Ama cənə ilē Isə ka təma sɪ í ká la Apələham ke kupantu təɣə í lapa-í-təɣɪ faalaa.

¹⁹ Pepe nyuyv təə ké pa sɪ kiŋ ilē? Pa səəsə ilēɣe suv ké sɪ pá hólɪ yəlaa ke pa kulapətv nti Isə u caa tə. Pə wēe sɪ kusəsutu nti tē cəɣa mpv, haləna Apələham pəɣaya ŋka ka təə Isə ka təma sɪ í ká la kupantu nti tə ká kəə. Na isətəa tillaa ke Isə tilina kusəsutu nti, na yulv ke pele pa celaa sɪ í tēləsɪ í lelāa.

²⁰ Ama ye timpí pə kə sɪ yulɔ kulum tɔm kə pə paasənaa, ɪlɛ tɛlɛsɛlɔ nɔyɔlɔ ɪ kaa wɛɛ pə taa tɔtɔ. Na mpɔ ɪnɔyɪ pə tɪ wɛɛ, ɪsɔ wɛ kulum kɛ.

Kusəsutɔ nyɔyɔ

²¹ ɪlɛ pə luwa sɪ kusəsutɔ na mpi mpi ɪsɔ tɔma sɪ ɪ ká la tɔ pɪ kɛntɔyɪ kɛlɛ? Aaɪ, pə taya mpɔ se, paa pɛɔ. Ye paa tɔ kusəsutɔ natɛlɪ ntɪ tɔ pəsɔyɪ na tɛ lá na yɛlaa hiki weesuyɔ, anhaa, ɪlɛ kusəsutɔ tɔnyɔyɔ ka yekayana ntɛ na yulɔ pəsɔyɪ kupan kɛ ɪsɔ ɪsɛntaa.

²² Ama pə nɔmaawa ɪsɔ Tɔm taa sɪ ɪsɔyɔtɔ nɔmakɛla yɛlaa tɛna tɔpɪ. Na pə wɛ mpɔ, sɪ mpɔ pə tɛma pə taa na Yesu Kilisiti tɔ, pá hiki kɔcɔɔɔn wei ɪsɔ ka tɔma sɪ ɪ ká ha tɔyɔ pə taa tɛmnav tɔɔ.

²³ Táá tɛmnav kɛ ɪsɔ taa kɔnta ɪlɛ, kusəsutɔ ka tɔkɛna-tɔ ɪsɪ salɛkatɔnnaa, na pə tanɔa sɪ pə kɔɔ pə kuli-tɔyɔ ɪsɔ táá tɛmnav tɔm ntɪ tɔ tɔɔ.

²⁴ Mɔpɔyɔ pə lapa na kusəsutɔ wɛɛ ɪsɪ tá tɔ nyɛnlɔ halɛna Kilisiti kɔɔ, sɪ tɛ tɛ tá táá na ɪsɔ na pə lá na tɛ pəsɪ kupama kɛ ɪsɔ ɪsɛntaa.

²⁵ Pɛnɛntɛ ɪsɔ táá tɛmnav tɔm ntɪ tɔlɛ tɔ kɔma ɪlɛ kusəsutɔ ná fɛɪ ɪsɪ tá tɔ nyɛnlɔ tɔtɔ.

²⁶ Tɔɔ, mɛ mɛ tɛma mɛ taa na ɪsɔ tɔyɔ ɪ pəsɔ ɪ piya kɛ mɛ na Yesu Kilisiti mɛ kɛntɔyɔ tɔɔ.

²⁷ Pə taya pulɔ, mɛ tɛna tɔpɪ pə sɔ-mɛyɛ ɪsɔ lum sɪ mɛ na Kilisiti ɪ kɛntɔ na ɪ kpaya Kilisiti kin kɛ yaasi kɔfalɔ na ɪ tɔkɪ.

²⁸ Waatɔ ɪnɪ, pə fɛɪ sɪ Yuta tɔ ntɔ, ɪnɛ ɪlɛ ɪ ta kɛ Yuta tɔ. Yaa yom ntɔ, kasayampu ntɔ. Yaa apalɔ ntɔ, alɔ ntɔ. Ama mɛ na Yesu Kilisiti ɪ kɛntɔ mɛ tɛnaya kulum kɛ, fayaw fɛɪ.

²⁹ Ye Kilisiti tɛnna-mɛ ɪlɛ ɪ kɛ Apɛlaham piya kɛ, na ɪ ká hiki kupantɔnnaa mpɔ ɪsɔ tɔma sɪ ɪ ká ha-mɛ na pə pəsɪ mɛ nyɛm tɛkpataa tɔ.

4

¹ Ntɪ ma wɛna na má caa ma tasɛna-mɛyɛ kilisinav tɔyɔlɛ sɪ, pəyaya nka ka wɛɛ na káá tɛ na ká tɔyɔ ka caa wɛnav tɛna tɔ, ka pɛcaatɔ ka wɛɛ kɛ ɪsɪ yom wɛw tɔ. Pəyɛlɛ nke kaa tɛna na ká tɪ pə tɛna.

² Ka pɛcaatɔ tɛna taa ka wɛ paasɛnlɔa nin taa, na pɛlɛ pa lakɛna-kɛyɛ pə tɛna halɛna ká kɔɔ ká tala pɔsɪ ɪsɛna ka caa ka suwa tɔ.

³ Tá tɔtɔ waatɔ wei tɪ wɛ ɪsɪ piya tɔ, tɪ wɛ antulinya ɪnɛ ɪ pə tɛna pə kancaalaya nyɛm taa kɛ na pə kpa-tɔyɔ yomaa.

⁴ Ama pə kɔma pə tala saa wei ɪsɔ ka suwa tɔ, ɪlɛna ɪ tili ɪ pəyaya, na alɔ lulɛna-kɛ, na ká tɔnɔ Yuta nyɛma kɔlaputɔ.

⁵ Ka kɔma mpɔ sɪ ka cɛkɪ mpɔ kusəsutɔ ka tɔkaa tɔ na tɔ hiki mpɔaav na tɛ pəsɪ ɪsɔ piya.

⁶ ɪsɔ tɔ ɪ Pəyaya Feesuyɔ kɛ tá taa sɪ pə hólɪ teu sɪ tɔ kɛ ɪ piya mayamaya, na Feesuyɔ nku kɔ yelina na tɛ yaa ɪsɔ sɪ ma Caa Paapa.

⁷ Ye mpɔ ɪlɛ n ta kɛ yom tɔtɔ, ama n pəsɔ pəyalɔ kɛ. Na ɪsɪ n kɛv ɪ pəyalɔ kɛ mpɔ tɔ, ɪsɔ ká ha-nɔ kupantɔnnaa mpɔ ɪ su ɪ piya tɔɔ tɔ.

Kalati nyɛma tɔm caalɔyɪ Pɔɔli

⁸ Tuu lɔn ɪ taa nyɪ ɪsɔ, na ɪ tɔnɔyɔ mpi pə ta kɛ ɪsɔ mayamaya tɔ na ɪ pəsɪ pɛlɛ pə yomaa.

⁹ Ama pɛnɛntɛ ɪsɪ ɪ nyɛmá ɪsɔ, yaa ɪsɪ ɪsɔ ɪlɛ ɪ nyɛma-mɛ tɔ, pepɛ tɔɔ kɛ ɪ caa ɪ mɛlɪ pə tɛna pə kancaalaya nyɛm mpi pə taa fɛɪ waav na pə wɛ yem kɛ mpɔ tɔ pə taa? Na pə kɔma suwɛ tɔtɔ na ɪ caa ɪ tasa pə yomaa lapɔ?

¹⁰ Mə ɪsɛ sɛɛna mə kʊyɛɛŋ kʊpampaŋ faɣasʊyʊ na mə ɪsɔtʊnaa kʊpama na mə waatʊnaa kʊpama na mə pʊsɪ kʊpaŋsɪ faɣasʊyʊ kɛ teitei.

¹¹ Mə tɔm ɕɛpa ma laŋlɛ kɛ teu kɛ. ɪsu ma ɪwɪlɛ ntɛ tɔ tənaya mə tɔɔ kʊla hʊntʊ ntɛ yaa?

¹² Ma taapalaa, ma wiikina-mɛ sɪ ɪ tɔŋ ma ɪkpate ɪsu ma maɣamaya ma tɔŋa mə ɪkpate tɔ. ɪ ta la-m ɪsayatʊ natəlɛɣɪ tiili se.

¹³ Na ɪ nyɔmá teu sɪ ma kʊtɔŋ tɔɔ kɛ ma heela-mɛɣɛ Laapaali Kʊpaŋ kɛ tɔm kancaalaya nyɔm.

¹⁴ Na ɪ ná ɕɔsɛɛ kɛ sɔsɔm kɛ ma wʊsasi nsi sɪ taa, paa na mpʊ ɪ tá ɕʊtɪ sɪ ma tɔm ntɪ tɔ nu-mɛ. Pəyɛlɛ ɪ ta lɔ-m, ama ɪ tɔka-m teu kɛ ɪsu ɪsɔtaa tillu nəɣɔlv, yaa ɪsu Yesu Kilisiti maɣamaya.

¹⁵ Waatu inɪ mə laŋhʊlɔmɛ tɔ paa pɔɔsɛɣɪ. ɪlɛ kayana ɪ na-we tɔtɔ? Halɪ ma pɔsɛɣɪ má lɛsɪ mə nyɪlvʊyʊ sɪ waatu inɪ ɪ taa, pʊ lakaya mpʊ, paa mə ɪsɛ maɣamaya ɪ ka lɛsaa na ɪ tʊ-m.

¹⁶ ɪsu ma heeluyʊ-mɛɣɛ tampana tɔɣɔlɛ ma pɔsa mə kolontu yaa?

¹⁷ Yɔlaa pane pa laki kɛ na n nawa n tɔ sɪ pa sɔɔla-mɛɣɛ teu. Aaɪ, pə taya mpʊ se, paa pɛɕɔ. Pa ɕaaki kɛ sɪ má na-mɛ tɔ wakəli, na ɪ mələna mpe pa tɔɔ na ɪ nyənɛɣɪ pa tike.

¹⁸ Pə we teu sɪ yʊlv ɪ sɔɔlɛɣɪ ɪ lɛlv kɛ mpʊ yaa. Ama kʊpantʊ lapʊ taa kɛ ɪ ká sɔɔlɛɣɪ mɔpʊyɔ tam, pɔ taa wɛɛ waatu wei ma we mə kin tɔ tike.

¹⁹ Ma piya kʊpama, ma tayaŋa wʊsasi taa kɛ sʊsʊ kɛ mə tɔɔ. Na wʊsasi nsi sɪ nəɣəsəna ɪsu lʊlvʊyʊ wʊsasi takʊyʊ alv tɔ, sɪ pɔ la na ɪ kpaya Kilisiti yaasi na mə na-ɪ ɪ nəɣəsəna tɔmaya teu.

²⁰ Pepe pukina-m mə hekv kɛ nɔɔnɔɔ ɪsəntɔ na má heeli-mɛɣɛ kʊfatʊnaa. Pə taya pʊlv tɔɔ, mə tɔm ɕaala-m sɔsɔm kɛ ɕənɛɣɛ.

Akaa na Saala pa tɔm

²¹ Mɛ mpa ɪ ɕaa kʊsəsʊtʊ ɪ tɔki-mɛ tɔ, ma pɔɔsɛɣɪ-mɛ sɪ ɪ nuwa ntɪ pa ŋmaawa kʊsəsʊtʊ ntɪ tɔ takələsɪ taa tɔ, yaa ɪ tá nu?

²² Pa ŋmaawa sɪ Apələham ka wɛna piya naaleɣɛ, kasayampu ná lʊla-ɪ lɛŋka na yom náá lʊli-ɪ lɛŋka.

²³ ɪsɔ ka tɔmna sɪ kasayampu ká lʊli. Mɔpʊyɔ kasayampu kɔma na ɪ lʊli na pə mʊ ɪsɔ nəɣɔ taa tɔm təkɛlɛ. Ama yom ná lʊla ɪ nyənka kɛ yem kɛ pʊlv fɛɪ.

²⁴ Tɔm tənɛ tɔ hʊlɔyɔ-tʊyʊ yaasi nəɣɔlvʊyʊ. Alaa mpe pa we kɛ ɪsu ɪsɔ nɔɔsɪ nsi ɪ na ɪ yɔlaa pa kpɛntaa na pɔ pɛɛli tɔm naale tɔ. Kancaalaya nəɣɔ ntɛ Akaa, na ŋkɛ ka kɛna Sinayi pʊyʊ nyənka, na ká lʊlɛɣɪ yomaa.

²⁵ Akaa inɪ ɪ kɛna ɪsu Alapʊ Sinayi pʊyʊ, na ɪ nəɣəsəna Yosalem ɪcatɛ nte tɔ we saŋa ɪsəntɔ tɔ, na tɔ na tɔ yɔlaa tɔna mpa pa kɛ yomaa tɔ.

²⁶ Yosalem wei ɪlɛ ɪ we ɪsɔtaa na ɪ kɛ tá tɔna tá too tɔ ɪlɛ ɪ kɛ kasayampu kɛ.

²⁷ Tɔ maɣamaya kɛ pa ŋmaawa ɪsɔ Tɔm taa sɪ:

Alv kaalʊlaya nyá nyá laŋlɛ ɪ hʊlɔmɪ.

Nyá wei n ta tʊ mɔli paa tɔm kʊlɔm tɔ, wiliti teu.

Alv wei pa lɔ yem tɔ ɪ ká kəli piya kɛ

alv wei ɪ wɛna paalv tɔ.

²⁸ Ma taapalaa, ye mɛ ɪlɛ ɪsɔ ka tɔma sɪ paa lʊli-mɛ tɔɣɔ pa lʊla-mɛ. Na pə lapa teitei ɪsu ɪ ka tɔma sɪ paa lʊli ɪsaaka na tampana pá lʊli-ɪ tɔ.

²⁹ Pəyaya ŋka paa lʊla yem kɛ mpʊ tɔ ka tʊkaya ŋka pa lʊləna ɪsɔ Feesuyʊ tɔŋ tɔɣɔ kʊnyɔŋ. Na mpʊ inɛyɪ pə we saŋa wʊlɛ tənɛ tɔtɔ.

³⁰ Na ntiyi pa ηmaawa Iso Təm taa yee? Pa ηmaawaya si: Təyənı alv yom unı na ı pəyaya na pá tee. Pə taya pulv tə, yom pəyaya na kasayampu pəyaya pa kaa kpenti na pá tala pa caa wontu.

³¹ Pə təo ıle ma taapalaa, tə ta ke yom piya se, ama tə ké kasayampu piya ké.

5

I taa yele na í pásı yomaa tətə

¹ Kilisiti cəpa-tuyv tá yomle taa ké sı tə pásı kasayampiya təkpe. Pə təo ıle í səŋ təcə, na í taa yele na cəpə pəne pə təm liyiti-me na í tayanı yomaa ke pəsuyv tətə.

² I tı ŋkpaŋŋ ke teu, Pəəlı má ma tüləyi-meye təfoo sı, ye í tema mə taa na í pelı, pə we ısu Kilisiti kənte lapa mə kiŋ nté yem.

³ Ma tasəyi yələa tənaya kpaaluyv sı, wei í pelaa, təlası ısu ı təka kəsəsutv tənə tərı, ı kaa səki pulv.

⁴ Mə mpa í caa sı Iso í nyəmı-meye kupama ke mə kəsəsutv təŋuyv təo tə, mə na Kilisiti í yaa ké na í pəŋ mə təyi Iso pəelee.

⁵ Ye ta ıle tə nyəmá sı Iso ká pásı-tuyv yuləpama na tə tənə řpúyú na Iso Feesuyv toŋ wei ı lakı tá kiŋ ke tá tem Iso na tá táá tə pə təo tə.

⁶ Pə taya pulv tə, ye tá na Yesu Kilisiti tə laalaa na tət kpenti, paa tə pelaa paa tə ta pelı pə lu kuləm ké. Ama mpi pa caa təyole sı tət te Iso na tá táá na táá tem mpa pə taa ké səaluyv ná wee na kule kv tənə.

⁷ I ka lakaya teu ıle nəənəə awe lapa na í məli heev ke tampana təŋuyv taa?

⁸ Nti pa heela-me na í te mə taa na í tisi tə tə ta luna Iso wei ı yaa-me tə ı kiŋ.

⁹ Pa tuka ıtuule sı: Kəkəsəm ke pəciimaya kpaasəyənə somtu təfuu.

¹⁰ Paa na mpv Tacaa yələa na má weena naani ke mə təo təkpataa sı í kaa kpaya huwee nna a fayana ma nyənə tə. Ama wei ı lakı-meye yeleyele tə paa ı ké wei te Iso ká nana pəntu.

¹¹ Ma taapalaa ye peluyv təm waasv ke ma tənə lapv tətə, paa tukaya-m konyən suwe tətə? Ye pu we řpúyú tampana, Kilisiti wei pa kama tesika təo na maa kpaaləyi ı təm tə ı təm nti tə taa wı nəyələ.

¹² Ama ma kooliyi ké sı mpa pa lakı-meye yeleyele ké mpv tə pele pá lakı mpv na pá puki te, haləna pá pásı kataası ke pa mayamaya.

¹³ Ma taapalaa ye me ıle pa ləsa-meye sı í pásı kasayampiya. Ama kuləmtv ké sı í taa huv sı ye í pəsa kasayampiya ke mpv í hika mə təyole sı í tənəyi mə yuləweetv konyuləŋ. Aai pə fei mpv se. Ama nti təyole sı í səaləyi təma, na í tən təma, na mpv unı pə lapv suvna-meye teu.

¹⁴ Kəsəsutv tənə nyuyv nté sı: Səəlı nyá təyəntəle ısu n ká səəlı nyá tı tə.

¹⁵ Ama ye í lakı ısu taale wontu na í cələyi təmaya səkpaŋ na kela na í wakələyi təmaya mpv, í la laakalı, təfo í ká kəo na í kv təma təkpataa ké ate cəne.

I təŋ Iso Feesuyv nyəm

¹⁶ Nti ma wəna sı ma heeliyi-me təyole sı í tənəyi nti Feesuyv Nanŋtv húləyi-me təy təm, í taa nuna mə yuləweetv konyuləŋ.

¹⁷ Pə taya pulv, yuləweetv konyuləm na Feesuyv konyuləm pə ta kaa pulv, haləna pu tu caa pé nu təma səŋ. Pə təo ké ı pəsəyi na í lá ısu mə mayamaya ı caa tə.

¹⁸ Ye nti Feesuyv Nanŋtv húləyi-me təyó í tənəyi ıle í ta ké kəsəsutv yomaa tətə.

¹⁹ Paa wei ı nyəmá teu ke ısəna yələa mpa pa tənəyi pa yuləweetv tə pa kulapətv wee tə. Asilima na tetelakası ısayası na yaası ısayav.

²⁰ Pa paasəxəna tuŋ laav na topotopo təmana. Pa luki təmaɣa kolonja na pá yookina təmaɣa tam na isesemee hanja pa heku, pa kəla pááná na ikəlle peekuy, n ká ná pa fayaa na pá tala kpeka kpeka na pá suv təmaɣa yoonav.

²¹ Ye ɪ nawa ɪ tɔɣəntəle pulv ɪ taa han, pa ké sulonyɔɔlaa, pa fɛi pa ti kpaɔ ke lelenɲ nuli ɪ taa, na pá laki isayatu lentənaa ke mpv tɔtɔ. Ma tasəɣi-meyɛ heeluyɔ isu ma tɛm-meyɛ heeluyɔ tɔ, pa tənə mpa pa laki mpv tɔ pa kaa fɛli nɔɔhəle ke Iso Kawulaya taa.

²² Ama Iso Feesuyɔ ná laki na yəlaa sɔɔləɣi təma na pá hikiyi lanjhulɔmle, na pulv u pekələɣi-wɛ, na pá wɛna təma na suulu, na pa wɛna pɛɛɛɛ na pa laki təmaɣa kupantu na pá tənəɣi tampana.

²³ Na pa wɛ tɔpamm na pá təkəɣi pa təɣi teu. Kiiu fɛi ŋku ku kuyi tənə unɪ tɔ taa natəli tɔ.

²⁴ Mpa pa pəsa Yesu Kilisiti nyəma tɔ pɔntɔnaa kpeŋna pa yulwɛɛtu na tɔ konyuləɲ na tɔ kɔtɔnaa ké na pá kú tənəŋnaɲ.

²⁵ Feesuyɔ lapəna na tɔ hiki weesuyɔ pə tɔɔ ké tu ye le na tɔ tənə mpi ku húláɣi-tɔ tɔ.

²⁶ Tɔ taa hənɲ tá ti na tɔ kpaasəɣi, tɔ taa kusəɣi tá təma pááná na tɔ laki təmaɣa isesemee.

6

I tənə təma

¹ Ma taapalaa, ye nɔɣɔlv í pənta natəli, mɛ mpa í tənəɣi Iso Feesuyɔ ke teu tɔ í mənəna pɔntu ke mpaav kupanɲku taa na í lapɪ-ɪ tɔpamm. Ma tasəɣi-meyɛ seɣesuyɔ sɪ paa mə taa wei í fɛŋ ɪ ti na ilé í taa kɔɔ na í taa mayasuyv taa ké hotuyɔ tɔtɔ.

² I səŋna təmaɣa mə kupekələmnaa taa. Ye í lapa mpv ɪ yoosa Kilisiti kusəsutɔ tənə ntɛ.

³ Ye yulv hənɲ ɪ ti, pəyele ɪ ta tala pulv, pɔntu puɣusiɣi ɪ təɣi.

⁴ Ye wei ɪ caa í yɔɔləna ɪ yaasi teu nyənɲ pɔntu í taa tɔv lɛlaa na í sa ɪ təɣi yem. Ama í wiili ɪ mayamaya ɪ yaasi taa na ye pə nəɣəsəna yɔɔlvuyv ilɛ ɪ yɔɔli.

⁵ Pə taya pulv tɔɔ, paa wei ɪ kulaputv mələɣi ɪ nyuyv taa ké.

⁶ Ye nɔɣɔlv seɣesəɣi wei ké Iso Təm pɔntu í cosiyi ɪ wɛnav tənə taa na í haaki ɪ seɣesəlv unɪ.

⁷ Hei ɪ taa puɣusi mə ti yoo, paa nyənəɣi Iso ké yem fa. Yulv í tuu mpi mpəɣi ɪ kuɲ.

⁸ Ye yulwɛɛtu konyuləm ke ɪ tənəaa na í tuu, yulwɛɛtu ntɪ tu yelina na í kɔɔ í ku səm. Ama ye mpi Iso Feesuyɔ caaki tɔɣɔ ɪ tənəaa na í tuu, kule ku yelina na í kɔɔ í ku weesuyɔ ŋku ku tənɲ tɔ.

⁹ Tɔ taa la felentu na kupantu lapv. Pə taya pulv tɔɔ, ye tɔ ta lɔ tá apalvɔv haləna pə tala pə waatv mpi tu ku tɔ pu tɔɔ səsəm.

¹⁰ Pə tɔɔ ké ye tɔ hika mpa ke timpi tɔ la yəlaa tənəɣa kupantu. Ilɛ pə kələna tá na mpa tɔ kaa Iso seɛv tɔ.

Pɔɔli tasəɣi-weyɛ kpaalvyv na ɪ seɛv

¹¹ Tɔv, í ná isəna ma ŋmaaki-mɛ na ma mayamaya ma niŋ ke cənə na ŋmaatv pɛe kuyasələɛ tɔ.

¹² Mpa pa yɔɔləxəna tɔɔ nyəm na pá caa yəlaa í sa-wɛ tɔ mpɛ pa caana sɪ pá caali-mɛ na í pɛli. Ilɛ paa caa sɪ pá tɔ-weyɛ konyɔməŋ ke Kilisiti səm tesika təm tɔɔ tɔɣɔ.

¹³ Yɔlaa mpa ɛnɪ pa pɛlɔyɪ mpv tɔ paa tɔɔɔyɪ kɔsɔsɪtɔ se. Ama pa caa kɛ sɪ ye mu nuna-wɛ na ɪ pɛlɪ ɪlɛ pa sa pa tɪ sɪ mpe pa yelina ɪ kɔta mɔ tɔnɔyɔ tɔɔ kɛ kɔkɔtɔm pɔnɛ.

¹⁴ Ma ɪlɛ ye pɔ taɔa Yesu Kilisiti sɛm tesika ma kaa yɔɔlɔna pɔlv. Tesika nkɛ ka tɔɔ kɛ mɔ na antulɪnya tɔ fayana tɔma tɔkpatakpata na ɪlv ta nyɪ sɪ ɪlv wɛɛ.

¹⁵ Paa n pɛlaa paa n ta pɛlɪ pɔ lu kɔlv m kɛ. Ama nti tɔ wɛɛ tɔɔlɛ sɪ n layasɪ na n pɔsɪ yɔlv kɔfalɔ.

¹⁶ Mpa paa tɛlɔsɔyɪ pɛlvɔv tɔm kɛ lɔlɔ kɛ pa weesuyɪ taa tɔ ma kooliyɪ kɛ sɪ ɪsɔ ɪ ha pa tɔnaya alaafɔya na ɪ la-wɛyɛ kɔpantɔ na ɪ kpɛnna ɪ yɔlaa samaa tɔna tɔpai na ɪ la mpv.

¹⁷ Pɔ kaasɔyɔv tɔ, nɔɔlv ɪ taa tasa-m wahala tɔyɔ tɔtɔ. Pɔ taɔa pɔlv tɔɔ, tɔntɔɔlɔy wei ɪ wɛ ma tɔɔ ɪsɔntɔ tɔ ɪ hɔlɔyɪ kpakpaa kɛ sɪ ma kɛ Yesu yom.

¹⁸ Ma taapalaa mɛ Tacaa Yesu Kilisiti ɪ hɔlɪ mɔ tɔnaya pɛɛɛɛ. Ami.

TAKƏLAYA NKA PƏƏLI NMAAWA

IFEESU NYƏMA TƏ Kutulu

Lom ıate taa ké Pəəli ka we waatu wei i ηmaa takəlaya kanə tə. Payalə huuki si Ifeesu həyəlvuy taa Yesu səelaa kpeka payalə ké i ηmaa-kə. Pəəli húləy i səna Iso tayana yəlaa nyuyv yapv təm tə, na Yesu Kilisiti haakəna nyuyv yapv mpəy i saa wei yulv tən i na i taa tə. Pə ké Iso kucəv ké. I hulaa si Yesu səelaa wəe ké isu yulv tənuyv pilimile, na tə təv nın na nəəhəe, na paa wei na i kulapəle, ləna pa wəna nəyə kuləmayə. Pəəli caaki si yəlaa i nu teu ləna i kpəna i səyesuyv na kutuluyv si Iso səelaa wəe isu kutuluyv na Yesu kəle kite tē pəle. I kpəəna tətəyə apəlv na əlv ké təyayə taa si Yesu wəna isu paəlv na Iso səelaa nāa wəe isu əlv.

İsəna pa faya Ifeesu takəlaya tə:

Yesu Kilisiti nyuyv yapv, titite 1-3

Təntə kufatə, titite 4-6

Səetv

¹ Mayə Pəəli, Iso luyv lapəna na má lá Yesu Kilisiti tillu, má ηmaakəna takəlaya kanəyē Iso yəlaa mpa pa wə Ifeesu na pá na Yesu Kilisiti pa kpəntaa na pá nukəna- i tə.

² Tacaa Iso na tá səsə Yesu Kilisiti pá húlí-məyē pəelēe na pá ha-məyē alaafəya.

Iso lapa-tuyv kupantənaa mpaəa Kilisiti tə tə

³ Tə sa Iso Tacaa Yesu Kilisiti Caa ké teu. Tá na Kilisiti tá kpəntuyv təv Iso un i kpayana Iso səv kupantənaa na i la-tuyv səsəm ké hatuu isətaa.

⁴ Pə taya pulv, fau na pəcə Iso lak i antulinya təy i ka tēma ləsvuy na i su si tá na Kilisiti tə kpənt i na tə pəsi i nyəma na tá təntə kəes i teu ké i isəntaa na kəwakələm napəli pə fə i tá kın.

⁵ I ka tēma suv ké hatuu ləy ké i səəlvuy təv si i ká pəsi-tuyv i piya mayamaya ké Yesu Kilisiti təv, lə i mayamaya i luyv lapəna mpv pəcə pə lapv tu wə i ləlenj ké.

⁶ Ye mpv tu sa Iso ké teu ké i hūlvuy-tuyv i pəelēe taa pəelēe kupana na luyv kuləmvuy na i luyv tē Pəyayə kın tə.

⁷ Pə taya pulv təv, Kilisiti weesuyv lu tá təv təyə pə yapə-tv na pə hui i tá isayətvnaa. Tənayə Iso lapa na tə ná i pəelēe səsəəna

⁸ nna i hula-tv tə a təv katətəlaya, ké waatu wei i ha-tuyv ləmayasēe səsəəna na nyəm səsəəm tə.

⁹ Na i lapa na tə ny i mpi i suwa na i təyəy i na i lak i na pə wə ηməlav tə. Na hatuu ləy ké i mayamaya i ka hūv i taa na i su si i ká yoosi-w i na Kilisiti kın.

¹⁰ Pə kəy na pə tala kuyēy kətēəsəy taa na Iso koti isətaa nyəm na atē nyəm na i mələna-wəy i Kilisiti tike tē na ilē i təyə pa təv ké kawulayə, lə Iso tv mpi i suwa na i təyəy i na i lak i təv pə nyuyv ntē.

¹¹ Iso təyə isəna i suwa na i lak i təyə i ləsa-tuyv hatuu ləy si tá na Kilisiti tá kpəntuyv təv tə hiki tá paa tete ké nyuyv yapv təm taa. Iso u lak i pulv na pə coti nti i suwa na i mayamaya i luyv la si i la tə.

¹² Ye mpv tá mpa tə laala Kilisiti təv ké tēlvuy tə, tə sa Iso ké i səsəəntv təv.

¹³ Mə mayamaya waatu wei i nu tampana təm, Laapaali Kupaŋ wei i yapə mə nyəəy tə, i tēma Kilisiti na mə taa ké ləna Iso nāa yəsi-mə si pə húlí si i ké i nyəma na i kuyəsvm mpəyələ Feesuyv Nanŋtv wei i ka təma si i ká ha-mə tə.

¹⁴ Feesuyu Nan̄ntu un̄əyi Iso su-tuyv təluma si pə hólí si nyuvu yapv mpi pə təm
 ı ka heela ı yəlaa si ı ká kəna na pə wēe-wē isı pa pulv tə pə kəma na pə ya-tu
 təkpataa ıle ti tu tá pulv inı. Ye mpv tə sa Iso ké ı səsəntu tə.

Pəli Iso sələmvuyv ke Ifesu nyəma

¹⁵ Pə tənə isəntə pə tə na ma tu nuv pənente tətə si í tema Tacaa Yesu na mə
 taa na í səla Iso yəlaa tənə tə,

¹⁶ maa heesəyi Iso ké sətəv si í na təmle ke mə tə se. Na ma təsəyi mə tə ké
 ma Iso sələmvuyv taa ké na má sələmvuyv mə tə.

¹⁷ Nti ma sələmvuyv tá Səso Yesu Kilisiti Iso, Tacaa teeli tənə tu təyələ si í ha-meyə
 ı Feesuyu, kule ku yelina na í cəkəna, na ku hólí-meyə Iso na í nyəmı-ı teu.

¹⁸ Ma sələmvuyv Iso ké si pə tu-meyə layatv ke hatuu mə taa na í nyı mpi pə tə
 Iso yaa-mə na í tēləyi tə, na í nyı kupantv səsəntv teu teu nyəntv nti ı su mpa ı
 ti tə pa tə tə.

¹⁹ Na í nyı ı toma səsəna taa səsəna nna ı wəna na í lakəna Iso sēlaa tá tá kin
 tə. Toma səsəna anəyələ mpv na nna ı hüləna toj na toj

²⁰ ke waatv wei ı feesa Kilisiti na í kpaası-ı isətəa na í cəyəsı-ı ı kəjkəj taa tə.

²¹ Kilisiti wəv tənə tə ı kəla pə tənə təpai ké, paa tojtənaa, paa pəsuyv ıku, paa
 toma nna, paa kawulası nsi, na həla tənə nna pa yaa tə, na pə taya antulinya inə
 ı taa tike, ama pə kpəntəna wei ı ka kə tə ı kəla mpóyó ıle ı taa tətəy.

²² Iso mələna pə tənə təpai ké Kilisiti nəohē tē na un̄əyi ı hūlaa si Yesu sēlaa
 kpeka í nyənəyi a wulav səsə.

²³ Yesu sēlaa kpeka wəv mpv tə a ké Kilisiti tənuyv ké, na a kin ke ı wē
 təkpataa, inı wei ı mayala paa timpı tə.

2

I fita səm na í hiki weesuyu

¹ Tuu ləj mə kupəntəj na mə isayətu ka yelaa ké na í wē isı sətəa ke Iso nyəntv
 taa.

² Pə taya pulv, antulinya inə ı mpaav isayəv ke í ka təyaya na í nukayana aləyaa
 toj nyəma mpa pa wē isətəa tə pa səsə. Aləyaa səsə inı ı wəna na í lakı ı nyəntv
 ke yəlaa mpa pa kisa Iso ké nūnav tə pa taa.

³ Tá tənə isəntə mpóyó tu wē, tə təyaya tá yulwēetv kupəntv kunyuləj ke yem
 ké. Na mpi tá tənəj na tá hūwē caakaya tə mpv teitei ké tə lakaya. Pə lula-tv na
 tə wē isəna tə pə wē si Iso páána ká huu tá tə ké isı a ka huu lēlaa tə tə.

⁴ Ama Iso hula-tuyv suulu ke səsəm, na isəna ı səla-tv tə pə fēi nyənuyv.

⁵ Pə tə ké tu wēv isı sətəa ke Iso nyəntv taa ké tá kupəntəj tə tə, ı kpənta tá na
 Kilisiti ke weesuyu hav. Iso suulu tə ké pə yapa mə nyəj.

⁶ Tá na Yesu Kilisiti tá kpəntuyv tə ké Iso feesa tá na-ı si tə təy kawulaya ke
 hatuu isətəa.

⁷ ı lapa mpóyó si pə hóləyi tam tə ké isəna ı suulu tə katatəlaya na í hólí-tuyv
 suulu na Yesu Kilisiti kin tə.

⁸ Pə taya pulv Iso pēlē tə ké pə yapa mə nyəj na í tēmna-ı na mə taa təy pə
 lapa mpv. Na mpv inı pə lapa tə pə ta luna mə mayamaya mə kin, ama Iso hətə
 ké.

⁹ Pə taya mə ıwile tə, pə tə ıle nəyolv í taa kə na í sa ti.

¹⁰ Pə taya pulv tə Iso ımana-tv, na tá na Yesu Kilisiti təkəntaa təy ı ıma-tuyv
 mpv si tə lakı təma kupana nna ı ka tayanaa na í su təy səsəm.

Mə na Yesu Kilisiti mə kvlm pəsuyv

¹¹ Me mpa í ká kẹ́ Yuta nyóma tasiyisiyi na Yuta nyóma yaakaya-meyẹ kutapelẹy na mpe pa yaaki pa tẹyi ẹllaa tọ, pẹyele yulọ nin ẹlẹna-weyẹ kọpẹlọ sị pọ́ hólí sị kọtaya kẹ́. I tọsị isẹna í ka wẹe tọ na í ná.

¹² Pii wẹe tọ í ka hatẹlẹna Kilisiti kẹ́, í ká kẹ́ kpai nyóma kẹ́, í fẹi mpa Isọ lẹsaa sị í yelaa tọ pa taa. Na pẹ tẹna mpi Isọ ka tọma í yelaa sị í ká la-wẹ, halẹna í na-wẹ pá canj pá su tẹmaya nọsị kẹ pẹ tọm taa tọ, mọ taa fẹi pa taa se. I ka wẹ yem kẹ ate cẹneye, í fẹina mpi pẹ tọo í tẹlẹyi tọ pécó í taa nyí Isọ.

¹³ Ama pẹnente mọ na Yesu Kilisiti mọ kpentoyu tọo í weesuyu luu yelaa kẹ na í ka hatẹlẹnav pẹ tẹna tọ í tayaní-wẹyi kpẹtẹnav.

¹⁴ Pẹ taya pulọ, Kilisiti mayamaya kpayana Yuta nyóma na mpa pa ta kẹ Yuta nyóma tọ na í lá na tẹ pẹsị piitim kọlómẹm na heesuyu kọo. I tonyu kẹ í kpayaa na í yasẹna koloja njka kaa kaya pa heku taa isu koluja tọ.

¹⁵ Na í kowa Yuta nyóma kọsẹsuto na tẹ kọheelitu na tẹ kọkọkiim sị í kpakẹyi Yuta nyóma na mpa pa ta kẹ Yuta nyóma tọ, piitim mpi pẹ naale na í kpẹtẹna í ti na pá pẹsị piitim kọlómẹm kẹ kufam na heesuyu kọo.

¹⁶ Kilisiti sẹm kẹ tesika tọ lapẹna na taa kpanav kẹ tọma saali, na tesika tọ tẹneye í kpẹnta piitim mpi pẹ tọm naale na pẹ pẹsị piitim kọlómẹm na í ciiki pẹ na Isọ.

¹⁷ Kilisiti kọmna na í kpaali Laapaali Kọpanj wei í heesẹyi yelaa lanja tọ paa mpa me í tá kẹ́ Yuta nyóma na í ka hatẹlẹna Isọ tọ, paa Yuta nyóma mpa paa kpẹtẹna-í tọ.

¹⁸ Kilisiti uní í tọo kẹ́ tá tẹna tẹ pẹsẹyi na tẹ sẹy Isọ isẹntaa na Feesuyu Nanjntu kọlọm uní í toj taa.

¹⁹ Ye mpọ me mpa í tá kẹ́ Yuta nyóma tọ í tá kẹ́ kpai nyóma yaa cayalaa. Ama pẹnente mọ na Isọ yelaa í kaa icate, na í pẹsa Isọ tẹyaya nyóma mayamaya tẹkpem.

²⁰ I pẹsa isu pa njmaakoyu kutuluyu tọyọ. Yesu kẹlẹ kancaalaya cẹyẹ, na ílẹ í tọo kẹ́ tillaa na Isọ kọyọtọtọ telẹsẹlaa, na pẹ kaasi-meyẹ isọtaa.

²¹ I tọo kẹ́ kutuluyu njmatu tẹna sẹja teu, na tẹ tọjna puu sị timpi tá na Tacaa tẹ kpẹnta mpọ tọ tẹ pẹsị Isọ tẹcayale nanj nyẹnte.

²² I kpẹntoyuna-í tọ pa tẹna-me tọtọy kutuluyu tọo kẹ́ sị mọ na lẹlaa í kpẹnti na í pẹsị kutuluyu njku kọ taa Isọ Feesuyu ká caya na pẹ́ hólí sị Isọ wẹnna kọ taa tọ.

3

Támle nte pa to Pọ́lí tọ

¹ Pẹ tọo kẹ́ Pọ́lí má wei ma kẹ́ salẹka tọ kẹ Yesu Kilisiti tọo sị pẹ́ waasi mpa me í tá kẹ́ Yuta nyóma tọ, ma sẹlẹmẹyi Isọ.

² Ma huu teu sị isẹntọ í nuwa isẹna Isọ lapa-m suulu na í tu-m sị má la tẹmle kẹ mọ kinj tọ.

³ Isọ su isẹna mpi na í tẹyẹyi na í lakí na pẹ́ njmẹlaa tọyọ í kulaa na í hólí-m na má nyí. Halí ma tẹma-meyẹ pẹ́ tọm kẹesuyu kẹ cẹne inẹyi pẹcọ.

⁴ Na ye í kalaa í ká ná isẹna mpi ma nyẹmá Kilisiti tọm nti uní nọyọlọ taa cẹkẹna mpọ tọ.

⁵ Isọ táá hólí-tẹyi sọsaa taa yelaa isu kayana í lapa na í Feesuyu kuli-ti na kọ́ hólí tillaa na Isọ kọyọtọtọ telẹsẹlaa mpa pa kẹ́ í yelaa kọpama tọ.

⁶ Na tọm kọnjmẹlẹtu ntẹyẹlẹ sị: Laapaali Kọpanj lapa na mpa pa ta kẹ Yuta nyóma tọ na Yuta nyóma pa tẹna pá hiki pa paa tete kẹ kọpantọ nti Isọ su í yelaa tọ tẹ taa, na pá pẹsị kọlọm tẹkpataa, na Isọ tọma sị í lakí mpi na Yesu Kilisiti kinj tọ piitim lempí nyẹma ná wẹ pẹ́ taa tọtọy.

⁷ Suulu kẹ́ Isọ hulaa na í tọna-m na í paasi na í ha-m toma sị má la Laapaali Kọpanj inẹ í tẹmle.

⁸ Mayale Iso yelaa sɔkpema taa sɔkpelu, paa na mpv ma inəyi Iso tɔnaa na í hólí suulu ine sɪ má cɔɔ na má heeli mpa pa ta ke Yuta nyéma tɔyo Kilisiti teu sɔsɔm mpi pə fəina akpele tɔ pə Laapaali Kupaŋ.

⁹ Na má la na yelaa tɔna cekəna Iso sɪ isəna mpi na í tənəyi na í lakɪ na pə ɲmelaa tɔ, isəna pə wee sɪ pə la tɔ. Iso wei ɪ lapa pə tɔna na pə wee tɔ ɪ ɲmesa hatuu lɔŋtaa ké isəna mpi ɪ suwa na í tənəyi na í lakɪ mpv tɔyo.

¹⁰ Sɪ pə kɔma na pə tala waatu ine ɪle ɪ yele na isɔtaa kawulaya nyɔyɔ nyéma na ka tɔŋtɔnaa nana Yesu seelaa kpeka kɪŋ ke Iso nyəm yaasi tɔna.

¹¹ I ka huvkaya ntiyi tam tɔ Tacaa Yesu Kilisiti kɪŋ ke ɪ lapa-tɪ. Na pə nɔyo taa təkɔlɔŋkulo ké ɪ lapa.

¹² Na tá na-ɪ tɔ kpɛntaa na tá tɛmɪ-ɪ na tá taa tɔyo tɔ hika mpaav na tɔ sɔŋ Iso isɛntaa na naani ke teu.

¹³ Ye mpv ɪle ma wiikəna-me sɪ í taa lɔ tɔŋ ke konyɔŋ ɲku ma tɔkɪ mə tɔ tɔ kɔ. Pə taya pulv pu te na pə kusi mə nyɔyɔ.

Kilisiti sɔɔlyɔ ke yelaa

¹⁴ Pə tɔɔ ké ma lunja akula ke Tacaa

¹⁵ wei ɪ haaki ate na isɔtaa piitimnaa tənaya pə həla tɔ,

¹⁶ sɪ ɪ teeli sɔsɔ tɔɔ í yele na ɪ Feesuɔyɪ la na mu hiki pəsuyɔ na í nyɔ tɔŋ ke hatuu mə ləmayasɛɛ taa,

¹⁷ na í te Iso na mə taa ké teu, na Kilisiti wee mə waali ké tam. Na ma sələməyi Iso ké sɪ í sɔɔlyɔ tɔma na í sɔŋ pə taa ké teu təkɛŋkɛŋ.

¹⁸ Na mə na Iso yelaa tɔna í kpɛntɪ na í hiki pəsuyɔ na í cekəna isəna Kilisiti sɔɔlyɔ tɔɔwa tɔ haləna kɔ fɛi tənaya. Nwaan na mpəle, isɔtaa na ate.

¹⁹ Na paa Kilisiti sɔɔlyɔ fɛi sɪ nɔyɔlv pəsəyi na í cekəna kɔ tɔna tɔ, mu cekəna-kɔ, na í hiki Iso nyəm tɔna na pə mayali mə taanaa tɔpampam.

²⁰ Tɔv, toma nna a we tá taa na á waasəyi-tuyɔ tam tɔ anəyi Iso pəsəyi na í lana-tuyɔ kupantu na pə tɛɛ tá sələməyɔ tɔɔ tɔcayacaya, haləna pə tɪ tɛɛ mpi mpi tɔ pəsəyi na tɔ huv tá taa tɔ.

²¹ Iso unɪ ɪ seelaa tɔna tɔpai, na Yesu Kilisiti pə tuyɪ-ɪ teeli na pə polo ɲpóyú tam haləna tam. Ami.

4

Yesu seelaa we ké isɪ Kilisiti tɔnyɔ

¹ Ye mpv ma wei ma ké saləka tɔ ke Tacaa tɔmlɛ lapv tɔɔ tɔ, ma tɛkəyi-me na wiinaɔ sɪ í yele na mə tɔntɛ te teu, na pə keesəna tɔntɛ nte Iso caa na í yaa-me sɪ í tɔ tɔ.

² I pasəyi mə tɪ, í lakɪ tɔhɛɛ, í hóláyí tɔmaya suulu, í səŋna tɔma na sɔɔlyɔ.

³ Isəna Iso Feesuɔyɪ yelaa na í kpɛntɪ tɔ í seesi isəle na mə kpɛntuyɔ ɲkuyɔ tɔkuyɔ, na nɔyo kɔlvmaya ɲka í wɛna tɔ ká yele na í lá mpv.

⁴ Tɔnyɔ kɔlvmyɔ tike təkɔŋ wɛnna, na Feesuɔyɪ Nanɲtv kɔlv tike təkɔŋ wɛnna, na tɔtɛlle nte tɔ tɔɔ Iso ləsa-me tɔ tɔle tɔ we kɔlv tɔtɔyo.

⁵ Tacaa we kɔlv ké təkɔŋ, na ɪ mpaav we kɔlvmyɔ ké təkɔŋ, na Iso lvm sɔv we kɔlvməm ké təkɔŋ.

⁶ Kɔlv tike təkɔŋ kɛna yelaa tɔna Iso na pa Caa. Inəyɛle pa tɔna tɔpai pa wulav, na kɔlv unɪ ɪ lakəna pə tənaya isəna ɪ nɔkaa tɔ, na kɔlv unɪ ɪ wɛna pa tɔna pa waali.

⁷ Iso yelaa ké na pulv lapv saa paa tá taa wei ké ɲkanjka na pə keesəna isəna mpi Kilisiti yelaa sɪ pə lapv í saa yulv tɔ.

⁸ Haləna Iso Tɔm taa pa ɲmaa ɲpóyú sɪ:

Waatu wei i kpawa hatuu isɔtaa tɔ,
i kpenna i kukpakpama payale na i kpaana,
na i lapa yɔlaa ke kucɔɔɔɔ.

⁹ Tɔw, pa yɔɔɔɔɔɔ mpu si i kpawa tɔ wentiyile mpu? Ntɔɔɔɔ si i tiwa katatɔlaya,
halɔna i tala tɔtɔ tɛɛ mayamaya kɛ na pɔcɔ i kpaaki.

¹⁰ Wei inu i tii mpu tɔ kulum inu i kpana halɔna i tɛɛ isɔtaa tɔyamyam si i wɛɛ na i
mayali paa timpɛ.

¹¹ Na kulum inu i yelina na kulapɔlenaa saa yɔlaa ke ŋka ŋka. I tɔ lɛlaa si pɔ la tillaa
sɔsaa, lɛlaa ke Iɔ kɔyɔɔɔɔ tɔlɛsɔlaa, na lɛlaa si pɛɛ pɔ cɔɔna Laapaali Kopɔɔ,
na lɛlaa si pɛɛ pɔ la paasɔnlaa na Iɔ Tɔm sɛyɛsɔlaa.

¹² I lapa mpuɔ si pa hɔli Iɔ yɔlaa ke isɔna paa la i tɔmlɛ na kilisiti tɔnyuɔ tuusi
lɔlɔ ke Iɔ sɛɛ taa tɔ.

¹³ Ye pɔ taya mpu tɔ tɔna tɔpɔ tɔ taa tɔmnɔv ke Iɔ kɔ la kulumɔm, na tɔ nyɔm ke
Iɔ Pɔyaga kɔ la kulumɔm tɔtɔ. Na tu la sɔsaa ke i tɔm taa halɔna tɔ teu tala Kilisiti
teu sɔsɔm.

¹⁴ Tɔ kaa tasa pɔcaatu taa kɛ wɛɛ na paa puɔusulu wei i lanɔtɔyɔ-tu na i
kɔsɛyɛsɔtɔ, tɔ mɔɔna cɔnɛ tɔ mɔɔna cɔnɛ, isɔ heelim lakuyɔ tɔ. Puɔusulaa mpe
pa lukɔna-ti na pa acilayatu, na pɔ tɔsɔɔɔna lɛlaa.

¹⁵ Ama ye tɔ heeliyi tɔmaya tampana na sɔɔluyɔ ile tu sɔsɔɔɔ puɔ ke pɔ tɔna pɔ
taa na tɔ tala Kilisiti wei i kɛ tɔ tɔnyuɔ nyuɔ tɔ.

¹⁶ I tɔɔ kɛ nin na nɔɔhɛɛ na pɔ tɔna pɔ wɛɛ mpuɔ waanɔ waanɔ ke tɔnyuɔ tɔɔ tɔ pɔ
tɔkɔna tɔmaya teu, na tɔnyuɔ atama atama tamsɔna tɔmaya teu tɔyɔ pɔ kpɛnta
pilimile. Pɔ tɔɔ kɛ pɔ tɔna mpi pɔ wɛɛ tɔnyuɔ tɔɔ tɔ pɔ lakɔ pɔ tɔmlɛ ke teu, tɔnyuɔ
tɔna pukɔ kɛ, na ku sɔɔluyɔ tɔɔna sɔsɔyɔ.

Tɔntɛ kɔfate ke Kilisiti mpaav taa

¹⁷ Ye pɔ wɛɛ mpu, na Tacaa ma heeliyi-mɛ tɔfoo si i taa tasa tɔntɛ isɔ cefelinaa.
Pɛɛ pa tɔɔɔɔ pa kpai hɔwɛɛ ke yem kɛ.

¹⁸ Pa layatu ta tuli. Pa isɔkpɛtɛɛ na pa lanɔkpusɔɔ katatɔlaya tɔɔ pa paa fɛɛ
weesuyɔ ŋku Iɔ haa tɔ ku taa.

¹⁹ Pa kɛ fɛɛ fɛɛ nyɔma kɛ, yaasi isayav taa kɛ pa ha pa ti tɔkpataa, na pɔ huliyi
asilima tɔlatɛnaa.

²⁰ Ama Kilisiti tɔm nti mɛ i nyɔmɔ tɔ pɔ taya mpuɔ tɔ wɛɛ.

²¹ Ntɔɔ i tɛma i tɔm nuɔ na? Halɔna i kɛv Kilisiti nyɔma tɔ pa sɛyɛsa-mɛyɛ i
tɔm tɔna tampana mɛɛ.

²² Ye mpu pɔ wɛɛ kɛ si i wɔɔɔɔ mɔ yaasi kupɔɔ wei i tɔka hatuu lɔɔ tɔ. Yaasi
kupɔɔ inu i kɔnyulɔɔ kupuyusin pukina tɔlɛtɛ taa kɛ.

²³ Pɔ wɛɛ kɛ si i layasɔ mɔ lotunaa taa na mɔ lɔmayasɛɛ taa tɔkpataa.

²⁴ Na i kɛɔ yaasi kɔfalɔ wei Iɔ lɛsaa na i kɛ i mayamaya i nyɔɔ tɔ. Mɔ tɔntɛ i
kɛsaa na ile teu isɔ tampana hɔlɔyɔ tɔ ile pu hɔli si i kpaya yaasi inu.

²⁵ Pɔ tɔɔ ile i yɛɛ tɔmaya pɔpɔtɔ pɔluyɔ tɔkpataa, na paa mɔ taa wei i yɔɔɔɔ
tampana kɛ i lɛlaa kin. Pɔ taya pulɔ, tɔ tɔna tɔ wɛɛ kɛ isɔ nin na nɔɔhɛɛ wɛɛ tɔnyuɔ
tɔɔ tɔ.

²⁶ Na ye pɔáná kpa-mɛ i taa yɛɛ na á pɔna-mɛyɛ wakɔluyɔ taa. Na pɔáná i taa
leeli na á wɛɛ mɔ taa.

²⁷ I taa ha mɔ tɔyɔ ilɔɔv ke paa pɔcɔ mayamaya.

²⁸ Ye wei i ka ŋmulaya puntɔ i taa tasa ŋmuluyɔ. Ama i sɛɛsɔ isɛɛ na tɔmlɛ lapu
na i hiki i mayamaya i nin nyɔm mpi pɔ tɔɔ i wɛɛ teu tɔ, na i pɔsɔ na i sɔna mpa
pa fɛɛna pulɔ tɔ.

²⁹ Kawalaya tɔm natɛli tɛ taa lukɛna mɛ naɔsi. Ama ɛ yɔyɔtɔyɛ tɔmnaa kɔpama mpa pa waasɔyɛ yɛlaa na pɛ yeki na tɛ tuusiɣi lɔlɔ kɛ Iso sɛɛn taa tɔ, ɛlɛ tu waasi tɛ nɔlaa tɛna.

³⁰ I taa wakɛlɔyɛ Iso Feesuyɛ Nanɲɲɛ lanɲɛ. Pɛ taya pulɔ, inɔyɛle Iso kuyɔsum mpi ɪ yɔsɛna-mɛ tɔ. Na inɔyɛ Iso su-mɛyɛ tɔlɔma si pɛ hɔlɛ si kuyaku wɛɛ kɔ kɔɲ, ŋku kɔ wule Iso ká ya-mɛ tɔkpataa tɔ.

³¹ I yele hɔwɛɛ nyɔɲ nyɛna tɛna na tɛma tɔkɛnanv kɛ táa na pááná mɔyɔ. I yele hola na kɔtɔyɔ. I yele ɛsɔyɛtɔ tɛnaya lapɔ, paa tɛ kɛ nti.

³² I laki tɛmaya yɛlle na ɛ wii tɛma pɛtɔtɛɛ. Yɛ ɛ pɛntɛna tɛma ɛ hɔlɛ tɛmaya suulu ɛsu Iso ná hɔlɔyɛ-mɛyɛ suulu kɛ Kilisiti tɔɔ tɔ.

5

Mə lakası ı te teu

¹ Isu ɛ kɛv ɛsɛntɔyɛ Iso piya nsi ɪ sɔɛlaa tɔ ɛ sɛɛsi ɛsɛle na ɛ kpaya ɪ yaasi tɛna ɛlɛ.

² I hɔlɔyɛ tɛmaya sɔɔlɔyɔv kɛ mɛ lakası tɛna taa ɛsu Kilisiti ná sɔɔlɔyɔv-tɔ halɛna ɛ pɛsi ɪ tɔyɛ kɔhaham kɔpam, na ɛ kpaya ɪ tɪ na ɛ la kɔtaya kɛ tá tɔɔ si pɛ lá Iso kɛ teu na sɔɔsɔɲ kɔpɔɲ tɔ.

³ Asilima na tetelakası ɛsɔyası na kɔnyɔlɔyɔv, pɛ tɛnaya mpɔ pɛ tɔm mayamaya ɛ taa lu mɛ naɔsi taa, pɛ taya pulɔ, lakası nsi si taka tá mɔna Iso yɛlaa.

⁴ Na pɛ ta mɔna tɔtɔ si ɛ yɔyɔtɔyɛ fɛɛle fɛi tɔm, yaa tɔm kpai nyɛntɔ, yaa kɛsɛlɔyɛ tɔm natɛli. Ama ɛ paasɛna Iso kɛ sɛɛn si ɛ na tɛmlɛ.

⁵ I nyɛ teu si asilima latɔ, na tetelakası ɛsɔyası latɔ, yaa liyitee kɔtɔi tɔ, pa taa nɔyɔlɔ kaa fɛli nɔɔhɛle kɛ Kilisiti na Iso pa kawulɔyɛ taa. Halɛ liyitee kɔtɔi tɔ na tunɲ laalɔ pa ɛsɔyɛtɔ lu kɔlɔm kɛ.

⁶ I paasɛna teu na nɔyɔlɔ ɛ taa tolisi-mɛ na ɪ kɔmɛlɛtɔm, halɛ nti unɛ tɛ tɔɔ kɛ Iso ká lana mpa paa caa ɪ luyɛ nyɛntɔ lapɔ tɔ na pááná.

⁷ Mɛ na pɛ yɛlaa ɛ taa kaa pulɔyɔv paa hoolɔyɛ.

⁸ Lɔɲ ɛ ka wɛ kɛ ɛsu yɔlɔ tɔɲɔyɛ ahoɔ kɛ sɛkpɛtɔyɔv taa tɔ. Ama kayana mɛ na Tacaa ɛ kpɛntaa, ɛlɛ pɛ wɛ ɛsu ilim lu mɛ tɔɔ kɛ. Pɛ tɔɔ ɛlɛ mɛ lakası ɛ te ɛsu kɔpama mpa pa wɛ ilim taa tɔ pa nyɛɲsi.

⁹ Pɛ taya pulɔ timpɛ pɛ nyaalaa tɔ kɔpantɔnaa lapɔ na siyisiɲ tɔɲɔyɛ na tɔm tampana yɔyɔtɔyɛ kɛ pɛ kɔɲna.

¹⁰ I sɛɛsi ɛsɛle na ɛ cɛkɛna mpi pɛ wɛ Tacaa kɛ teu tɔ.

¹¹ Mɛ na mpa pa laki sɛkpɛtɔyɔv tɛɛ tɛma kpai nyɛna tɔ ɛ taa kaa pulɔ paa hoolɔyɛ. Ama ɛ la na pɛ kuli a tɔɔ na paa wei ɛ ná.

¹² Yɛlaa mpɛ, mpi pa ŋmɛlɔyɛ na pá laki tɔ si pɛ tɔm ɛ tu lu yɔlɔ nɔyɔ taa tɔ pɛ wɛ fɛɛle kɛ.

¹³ Yɛ pa lakası nsi si tɔɔ ɛ kulaa na pɛ ná, ɛlɛ paa wei ɪ ká ná pa wɛɛtɔ cakɛle tɛkɛɛɛɛɛ.

¹⁴ Mpóyó pɛ tu wɛɛ, yɛ pɛ kula pulɔ tɔɔ na pɛ naaki tɛɛɛɛɛɛ, pɛɛ pɛ pɛsɔyɛ fɛtɛla kɛ. Pɛ tɔɔ kɛ pa yɔyɔtɔyɛ si:

Nyá wei n tooki tɔ fe mpɔ.

Kulɛ na n lu sɛtaa taa,

Kilisiti ká cɛ nyá sɛkpɛtɔyɔv.

¹⁵ Yɛ mpɔ ɛlɛ ɛ la laakali na mɛ tɔntɛ kɛ teu, ɛ taa tɔ ɛsu kɔmɛlɛmɔɲ, ama ɛ tɔ ɛsu lɛmayasɛɛ nyɛma.

¹⁶ I taa yele na alɛsɛkɛ kuyɛɛɲ fiti-mɛyɛ yem. Pɛ taya pulɔ ɛsɔyɛtɔv hukina tá kayana kuyɛɛɲ inɛ ɪ taa.

¹⁷ I taa la isu komeleməŋ lakuyə tɔ. Ama í seesi isəle na í nyi mpi Tacaa luyə wee si me í la tɔ.

¹⁸ I taa yeke na solom ku-mə. Solom kuyə ká tɔ-meyə yem yem lakasi. Ama í yeke na Feesuyu Nəŋntu haya mə taa təmamam.

¹⁹ Ye í caya təma kin mə nəsı taa í wee Iso Təm yontu na apalɔtɔ nyəntu na Iso samtu nyəntu. I sa Tacaa na samtu yontu na Iso Təm nyəntu na luyə kulomuyə.

²⁰ I seeki Tacaa Iso ké í na təmlə ke paa waatɔ wei ké paa mpi pə tɔ ké Tacaa Yesu Kilisiti tɔ.

Apalaa na pa alaa pa təm

²¹ I nukəna təmaya teu ke Kilisiti sɔyɔntu tɔ.

²² Alaa-mə í seeki mə paalaa isu í seekuyu Tacaa tɔ.

²³ Pə taya pulɔ, isəna mpi Kilisiti ná kəla Yesu seelaa kpekəle tɔ mpɔ tɔtɔyɔ apalɔ ná kəla alɔ. Yesu seelaa kpekəle kəna Kilisiti tɔnuyɔ pilimile, na Kilisiti mayamaya kəna pa nyuyə yatɔ.

²⁴ Na isu Yesu seelaa kpeka seekuyu Kilisiti tɔ, mpɔ tɔtɔyɔ alaa ká seeki pa paalaa ke pə təna pə taa.

²⁵ Apalaa mu səlɔ mə alaa isu Kilisiti səlɔyɔ Yesu seelaa kpeka na í sɔ a səm tɔ.

²⁶ I lapa rɔpɔyɔ sɔ í nyaali-we na lɔm na í tayan-we na ɪ təm na pá te teu na pá muna Iso yəla.

²⁷ Pə taya pulɔ ɪ caakaya ké sɔ í kpaya Yesu seelaa kpeka na a teu təkpataa na í suna ɪ tɪ, na á wee tənəŋ, a tiili tá wakəli, na paa asilima a feina, na á tá caamu. Pəyele kɔwakələm napəli fei a kin.

²⁸ Ye mpɔ pə wee si apalaa í səlɔyɔ pa alaa ke teitei ké isu pa səlɔyɔ pa tɪ tɔ. Ye yulɔ səlɔyɔ ɪ alɔ pə wee isu ɪ mayamaya ke í səlɔyɔ.

²⁹ Ama tampana tɔ nɔyɔlɔ fei wei ɪ taa kpəna ɪ mayamaya tɔ, halɔ paa wei ɪ paasəyənə ɪ tɔnuyɔ tɔ ké teu ké na í tayanəyɔ ɪ tɪ tətetete isu Kilisiti paasuyɔnə Yesu seelaa kpeka tɔ.

³⁰ Pə taya pulɔ, tá kəna ɪ tɔnuyɔ pilimile tɔ nɪŋ na nəsəe na pə tənaya mpɔ.

³¹ Halɔ pa ŋmaa rɔpɔyɔ Iso Təm taa sɪ: Pə tɔ ké yulɔ ká cɛ ɪ caa na ɪ too sɪ í na ɪ alɔ pá caya. Na pa naale pá kpenti na pá pəsɪ yulɔ kulɔm.

³² Ama tampana səsənə ke pə kula loonə kanə ka tɔ cənə. Kilisiti na Yesu seelaa pa təm lapa isəna tɔyɔ ma naa ka taa.

³³ Paa na mpɔ meye pə heeliyɔ sɪ paa wei í səlɔyɔ ɪ alɔ isu ɪ səlɔyɔ ɪ tɪ tɔ. Na paa alɔ wei ílé í seeki ɪ paalɔ tɔtɔ.

6

Piya na sɪ caanaa pa təm

¹ Piya mə, Tacaa isəntaa mə nyəntu nté sɪ í nuuna mə nyəma. Mpi tɔ, ntɪ unɪ tə wənna teu.

² Kusəsutu nti pə suwa tɔyɔle sɪ: Seeki nyá caa na nyá too. Tə tɔ ké pə caala kɔpantɔ tənə kasəyaya ke seɛv sɪ:

³ N ká nu lelen na nyá weesuyu ká tayali atə cənə.

⁴ Cɛcənə mə, mu taa la na pááná kpa mə piya. Ama í təkɪ-sɪ na í seyesəyɪ-səyɪ kɔpantɔ, na í húləyɪ-səyɪ lɔŋ isu Tacaa luyə wee tɔ.

Yomaa na pa caanaa pa təm

⁵ Yomaa mu nukəna mə caanaa mpa pa təkə-meyə antulinya taa cənə tɔ na luyə kulomuyə. I weena pa sɔyɔntu na í nyana-weye teitei isu ye pu ke Kilisiti ɪ ka lapa tɔ.

⁶ I taa seeki-weye waatu wei pa weeki to tike si pé la-weye lelen. Ama í la lso luyu nyantu na luyu kulumbuɣu isu Kilisiti yomaa.

⁷ Yomle tamle nte pa tugi-me to í la-te na luyu kulumbuɣu na pé wee isu Tacaa tamle ké í laki, pə taya yalaa tike nyante.

⁸ I nyi teu si paa yom paa kasayampu Tacaa ká te na í felí paa wei ké kupantu nti í lapa to.

⁹ Na mpa me í ke yomaa caanaa to mu la-weye mpv tɔto, í kpa mə ti na pa nyaasuyv. Na í tɔsɔ si mə na we í kaa caa kulvm ke isɔtaa na ilé u fayasəyi nɔɔlv se.

¹⁰ Nti tə kaasaa tɔɔle si mu pɛkəyi si í nyɔɔ toŋ ke mə na Tacaa mə kpɛntuyv taa na í toŋ sɔsɔŋ taa.

¹¹ I tv mə tɔo ké yoou wontu tənə nti lso haaki-me to, na í səŋ təca na í tan lloɔv na í acilayətv tənə.

¹² Pə taya yalaa ke tə yoonə, ama mpa tə yoonə tɔɔle alɔyaa toŋtɔnaa asayaa mpa pa we isɔtaa to, na səkpɛtuyv taa cənə awulaa na toŋtɔnaa na sɔsaa.

¹³ Pə tɔo to í co lso yoou wontu nti tə tənaya kpakpaa, na pə kəma na pé tala kuyɛŋ isayəŋ taa na mə kolontu kuləyi mə tɔo, í pəsɔ na í tan-i teu. Na ye í tɔka mə təyi teu na í yoo haləna í tv yoou ŋkv kv nyuyv, ilé í ká nyɔɔ toŋ ke rhpɔyú tam.

¹⁴ Ye mpv í tanti na í tanaa, na í təŋ tampana ke teu na pé wee isu pa ləlvuyv tampala ke tənaya taa to. Na í təŋ siyisuyv ke pə tənə pə taa na pé wee isu nyəyətv toko ké í suuwa.

¹⁵ I seesi isələ na Laapaali Kupaŋ wei í kəŋna hɛɛsuyv tɔyɔ kpaalvuyv na pé wee isu ntəŋkpala kupaŋa ke í lɛwa.

¹⁶ I te mə taa na lso ké tam na pé wee isu kpálóyú ŋkv í ká kentiɣina isayətv tv nyómá sɔtv nyənə to.

¹⁷ I nyənɔ yapv mpi lso yakí-me to isu yoou kahuka, na í tɔki lso tɔm isu layəte nte í Feesuyv cɛla-me to.

¹⁸ I laki pə tənaya mpv na lso sələmvuyv, na í wiikina-ı si í sənə-me. I sələməyi paa mpi pə taa, na Feesuyv Nəŋntv í hólí-meyɛ isənə í ká sələmi to. I la kpelikpeka nyómə na í seesi isələ ke rhpɔyú tam. I sələməyənə lso yalaa tənə.

¹⁹ Na í sələməna ma tɔto, na waatu wei má caaki ma nɔyɔ tɔo ké kuluyv, lso í tv ma taa ké tɔm nti tə tənə teu to, na má hólí Laapaali Kupaŋ tɔm nti tv ŋməlaa to na apəlvv.

²⁰ Paa na pa təkə-m saləka taa to má kənə Laapaali Kupaŋ inɛ í tamle tv sɔsɔ. Pə tɔo to í sələməna-m na má yəyoti í tɔm na apəlvv ke isənə mpi pə nəyəsənəna to.

²¹ Ta taapəlv Tisiki wei í laki Tacaa tamle na luyu kulumbuɣu to í ká keesi-meyɛ ma tɔm na í nyi isənə taa ma wee to.

²² Pə tɔo mayamaya ke ma tiliyi-ı mə kɪŋ, si me í nyi isənə taa tə we cənə to, na pə sɔsɔ-meyɛ apəlvv.

²³ Tacaa lso na tá Sɔsɔ Yesu Kilisiti pá ha tá taapalaa tənaya alaafəya na pa təma sɔəlvuyv na táá tɛmnav ke lso.

²⁴ lso í hólí pɛlɛɛ ke pa tənə mpa pa sɔəla Tacaa Yesu Kilisiti ke tam to.

TAKELAYA NKA PƆƆLI NMAAWA

FILIPU

NYEMA TƆ

Kutubutu

Pə nəyəsəna isɪ saa wei Pɔɔli nmaakaya takəlaya kanɛ tɔ saləka taa ké ɪ wɛɛ. Mpa ɪ nmaak-ke tɔ pa taa payale ta ke Yuta nyéma. Pɔɔli lapəna Iso təseɛle yəlaa mpeye waasu na pá mu Iso Təm. Halɪ pa tilina Pɔɔli ke kɔcɔɔŋ ke təm payale. Pə tɔɔ ké Pɔɔli nmaak-wɛ na í sɛɛ-wɛ na í tasa-wɛye layatu sɪ pá wɛɛ nəyɔ kulɔmaya na pá pasa pa ti isɪ Tacaa Yesu. ɪ seɣesəyi-wɛ sɪ pá la laakali na seɣesəlaa pɔpɔtɔnaa. Pɔɔli seɣesuyɔ loonja sɔsaya nté sɪ yulɔ í wɛɛna lanɣhulɔmlɛ paa wahala taa.

Isəna pa faya Filipu takəlaya tɔ:

Pɔɔli təmlɛ, titite 1

Iso seɛlaa nəyɔ kulɔmaya na pa ti pasuyɔ, titite 2:1-18

Timotee na ɪpafəlotiti, titite 2:19-30

Laakali na seɣesəlaa pɔpɔtɔnaa, titite 3:1-4:9

Seɛtu, titite 4:10-23

Seɛtu

¹ Taya Yesu Kilisiti təmlɛ nyéma Pɔɔli na Timotee.

Tá nmaakəna takəlaya kanɛye Iso yəlaa mpa pa wɛ Filipu na pá tɛma Yesu Kilisiti na pa taa tɔ, na Iso təseɛle sɔsaa na tɔ taa tɛma lataa.

² Tá Caa Iso na tá Sɔsɔ Yesu Kilisiti pá húlɪ-mɛye pɛɛɛɛ na pá lá na mə lanja hulumu.

Filipu nyéma tɔɔ sələmuyɔ

³ Paa waatu wei ké ma tɔɔsa mə tɔɔ ké isəntɔ, ma seɛki ma Iso ké í na təmlɛ ke mə tɛna tɔpai mə tɔɔ ké.

⁴ Na paa waatu wei ké ma sələməyənə-mɛye Iso, lanɣhulɔmlɛ ke ma sələməyənə.

⁵ Mpi tɔ, í sənə-m kuyaku kancaalaya nyəŋku wule na haləna sanja na má yasəyi Laapaali Kupaŋ tɔ.

⁶ Ma nyəmə teu təkpataa sɪ Iso wei ɪ caala təmlɛ kupante tənɛye mə kin tɔ, ɪ ká la-tɛye mɪpɔyɔ haləna tɔ kɔɔ na tɔ yoosi Yesu Kilisiti kuyaku wule.

⁷ Pə muna teu ké sɪ má huɔ mɪpɔyɔ mə tɛna tɔpai mə tɔɔ. Ma luɣu suɔ-mɛye sɔsəm sɔsəm ké. Pə taya pulɔ tɔɔ, mə tɛna tɔpai í hika mə paa nyəm ke pɛɛɛɛ nna Iso lapa ma tɔ a taa ké. ɪɛ paa pənente ma wɛɛ saləka taa isəntɔ yaa tuu ma tu wɛɛ na ma ti, sɪ má taa yele na Laapaali Kupaŋ pəsi tɛtɛpulo, ama sɪ má su-ɪ teu ké tɔka.

⁸ Ma yɔɔtuyɔ sɪ ma sɔɔla mə tɛna tɔpai ké isɪ isəna mpi Yesu Kilisiti sɔɔluyɔ-tuyɔ sɔsəm tɔ, Iso mayamaya nyəmə sɪ tampana mɪpɔyɔ.

⁹ Nti ma sələməyi Iso ké mə tɔɔ tɔyɔɛ sɪ mə sɔɔluyɔ í sɔɔsəyi tam, na nyəm kupampam sɔsəm na pə tɛna pə ɛkənau í wɛɛ mə sɔɔluyɔ taa.

¹⁰ ɪɛna í pəsi na í ləsi mpi pə wɛɛ teu tɔ. Ye pə lapa mpɔ í ká la kupama na pa kaa na mə kin ke taali nəyɔluyɔ Kilisiti kuyaku wule.

¹¹ Na í ká la tɛma kupana nna Yesu Kilisiti kəŋna tɔyɔ sɔsəm, na pə tɔ Iso ké teeli na samtu.

Isəna Kilisiti ké tá weesuyɔ tɔ

¹² Ma taapalaa ma caa sɪ í nyɪ sɪ tampana tɔɔ isəntɔ, mpi pə mayana-m tɔ pə waasaa ké, pə yela kɛ na Laapaali Kupaŋ sɔɔsəyi yav.

¹³ Pə yelaa na wulav təyaxa tanjlaa təna na yelaa lelaa təna nyi si Kilisiti təmle lapv təo ké pa tu-m saləka.

¹⁴ Tá taapalaa taa payale nawa ma we saləka taa, ɫena pá təkɪ tənəŋ na Tacaa təm, haləna pá nyaxa apalətv na pá heeliyi Iso Təm na səɣəntv fəi-wɛ.

¹⁵ Paa na ma isəsɛɛmlɛ təo ké lelaa lakɪ Kilisiti waasv na səsəəntv həm hɔwɛɛ tɔ, lelaa ná lakɪ-ɪ na hɔwɛɛ kɔpana ké.

¹⁶ Pəne ɪni pɛle pa lakɔv na səlɔvɔv wɛ pə taa tɔ, pa nyəmá si Iso tu-m si má taa yele na Laapaali Kɔpan pəsɪ tɛtɛpɔlv təɣɔ.

¹⁷ Ama lelaa ɫɛ kəlɔv pɛɛkɔv təo ké, paa paasəɣɪ na pá heeli Kilisiti təm kɛ isəna mpi pə mɔnaa tɔ se, pa hɔv ké si ma wɛv saləka taa tɔ paa səsɪ-m konyəŋ na má ná.

¹⁸ Kpəi ké. Ye kɔpəntv yaa isayətv kɔlvkɔ kɛ pa lɔkɪ, ma lanjɛ tu hɛɛwa. Mpi tɔ pa tu heela Kilisiti təm. Na ma lanjɛ ká hɛɛ mɔpɔyɔ na pá puki.

¹⁹ Pə təɣa pɔlv təo, ma nyəmá si mə səlɛməŋ na Yesu Kilisiti Feesuyv sənəv təo pə tənəɣa mpv pu məli ma nyɔvɔv yəpɔ.

²⁰ Ma tanjaa na má tɛɛləɣɪ mɔpɔyɔ teu ké si ma kaa təɣɔ fɛɛɛ natəli. Ama pənɛntɛ naani ké maa la teu isv ma lakɔv təm tɔ, ɫena má hólɪ Kilisiti səsəəntv kɛ ma tənɔvɔv təna taa, paa ma na ma isɛ, paa ma səkɪ.

²¹ Pə təɣa pɔlv, paa maa wɛɛ, Kilisiti kɛɛ ma pə təna. Na má tu səpa, ɫɛ pə kəlaa kɛɛ.

²² Ntanyɪ ye ma wɛna ma isɛ, maa tasa waasəɣa nakələɣɪ lapv. Təv, maa nyəŋ nti má ləsi tɔ se.

²³ Pə kpəpa-m ké, ma nyuləɣɪ ké si má kpe na má wɛɛ Kilisiti kinj. Nti tə kəla-m teu təɣɔɛ.

²⁴ Ama mə təo ɫɛ, pə wɛɛ ké si má wɛɛna ma isɛ.

²⁵ Ma tɛma ma taa ké teu na tɛɛ, pə təo ké ma nyəmá si ma kaa kpe. Na ma nyəmá si má na mə təna təpəi tu wɛɛ, na maa sənə-mɛ na í polo ləlɔ ké mə Iso sɛɛv mpaav taa, na í hiki lanjhulɔmlɛ kɛ pə taa.

²⁶ Pə təo ké ye ma kəma na má məli mə tɛ í ká hiki ma kinj kɛ mpi í ká yəələna mə Yesu Kilisiti mpaav taa tɔ.

²⁷ Kulɔmtv ké si í təkɪ yaasi wei í kɛsəna Kilisiti Laapaali Kɔpan tɔ. ɫɛ paa maa kəo mə nav yaa ma ta tu kəm, má nu si í nyəo tɔŋ tɛ, na í kpɛnta hɔwɛɛ, na í yoo taa təm mpi Laapaali Kɔpan tɔv-mɛ tɔ pə yoo na lotu kulɔmtv kɛ mə təna.

²⁸ I taa yele na mə kolontunaa nyaasəɣɪ-mɛɣɛ pɔlv taa. Mpi pə hóləɣɪ pɛɛ si pa təm ká tɛ tənəŋnan təɣɔɛ. Na pə hóləɣɪ-mɛ si pu tɛ na pá ya mə nyəŋ, na Iso lakəna mpv.

²⁹ Pə təɣa pɔlv, Iso hana-mɛɣɛ mpaav si í la Kilisiti təmle. ɫɛ pə təɣa ɪ təo yun tisuyv tike təm, ama na ɪ təo konyəntəɣɔɛ tətəɣɔ.

³⁰ Mə sɛɛwa ma təo ké pənɛntɛɣɛ na tɛ yoo yoo. Yoo ɲku í ná ma yoo hatuu ləŋ na í tu nyəmá tətɔ si ma tu tənəŋ-kɔv yoo tɔ, ɲkɔvɔlɛ mpv na ɲku í yookuyv tɔ.

2

Kilisiti ti pasvɔv na ɪ Iso nunav

¹ Mə na Kilisiti í kpɛntɔv mpv tɔ pə səsəɣɪ-mɛɣɛ tɔŋ nɛ? I səlɔvɔv səsəɣɪ-mɛɣɛ apalətv nɛ? Mə na Feesuyv Nanjɛtɔ í kpɛnta kulɔm na? I lakɪ təmayə yəllɛ na kɔpəntv na?

² Təv, ye pə wɛ mpv ɫɛ, ma wiina-mɛ si í kpɛntɔ teu, na í sələɣɪ mə təma, na í wɛna lotu kulɔmtv na hɔwɛɛ kulɔmɛɛ, na pá hulɔsɪ ma lanjɛ kɛ səsəm.

³ I taa la puluyv tēma kəlvuyv tō, yaa teeli yem tō. Ama í pasa mē tī, na paa wei í nyəni í ləlv isū wei í kəla-í tō.

⁴ Nəyəlv í taa pēeki í mayamaya í nyuyv nyəntv tike, ama í tōsəyí í tōyəntələnaa tō.

⁵ I weena hūwēē nna Yesu Kilisiti ka hūvkaya tōyō mē taa.

⁶ Hatuu tō í ka tui wēna ləw wētū kē.
Pə na pə mpv tō, pə ta tū-í sī í pēekəyí
na í lana toŋ na í kpa ləw tō sī í saala.

⁷ Ama í mayamaya í yelina pə tēna mpi í ka wēna tō
na í kpaɣa yom wētū.

I kpaɣa yəlaa wētū kē tətəŋeləŋ,
na í kəmayə isū yulv wēv tō.

⁸ I tisaa na í pasa í tī na í nuna ləw kē rhpúyó,
haləna í səm, səm mpi í səpa tesika tō tō.

⁹ Pə tō kē ləw kusa í nyuyv kē teu kē səsəm,
na í ha-í hətē nte tē kəla həla tēna təpaɪpaɪ tō.

¹⁰ Pə tēna mpi pə wēna weesuyv
na pə wē isətaa na tētū tō
na tētū tē tō pə hənti-í atē.

¹¹ Na pə tēna pə tisi sī Yesu kele səsə,
na pə ha Tacaa ləw kē teeli.

Isəna tu tee isū kəkəsí kē antulinya taa tō

¹² Ye mpv ilē ma taapalaa, waatv wei maa wē mē colō tō í nuna-m pə tēna pə
taa kē. Na paa pənəntē ma fēi mē colō, pə kəla teu sī í nuna-m mpv tōtō. I pēekəyí
mē nyōŋ yavv tōm na səyōntv na seluyv.

¹³ Pə taya pulv, ləw wēē kē na í lakí mē taa kē tam, sī mē mui pəsi na í səlī na í
lá mpi í ka suwa na í təyəyí na í lakí tō.

¹⁴ Kuntuyv na ntəŋkpeesaya í taa wēē pə tēna mpi í lakí tō pə taa.

¹⁵ Ilē í ká pəsi yəlaa mpa pa fēina taalı na pá wē tənəŋ tō, na í pəsi ləw piya nsi
sī fēina kawaləyā nakələyí antulinya yəlaa kətakēsəy na asayaa pa həkv taa tō.
Pəcə pə wēē kē sī mui muyvna kəkə kē pa həkv taa kē nyənənyəni isū isətuləŋasi
kē isətaa

¹⁶ na í heeliyina-wēyē weesuyv tōm. Ye í lakí mpv, maa pəsi na má yəələnə-
mēyē Kilisiti kəyaku wule kē teu. Tampāna tō isəntə, mpv pu hūləna sī ma tēma
tēna na ma lupv tēna ta məlī yem.

¹⁷ Ntanyí ma caləm ká lu, ma səm tōm kē ma wēna mpv. Na ye pu tu lapa mpv,
pə wē isū kətaya ŋka mē ləw sēetv tasa ləw kē lapv təyələ. Ye pu lá mpv, ma ləŋlə
hēəwaya. Na má na mē tēna tá ləŋa hēəna.

¹⁸ Na mpv tətəyō na mē, pə wēē kē sī mē ləŋa í hēē, pə wēē sī má na mē tá ləŋa
í hēəna.

Timotee na lpaŋəlotiti

¹⁹ Ma hūv sī, na ləw toŋ taa ye pə wē isəna, maa tili Timotee kē mē tēyē nəŋnəŋ
na má nu mē cakələ tōm, na pə səsí ma mayamaya kē apalətv.

²⁰ I tike í wēnna, na í sənə-m mpi ma səpəna nyuyv tō pə taa, na í paasəyənə
mē tōm kē na tampāna.

²¹ Lələa ilē, pēle pa mayamaya pa nīŋ nyəm tike tō kē pa nəyəsəyí, pə taya
Yesu Kilisiti nyəm tō.

²² Mē mayamaya í nyəmá isəna Timotee iní í hūlaa sī í kē yulvpaŋ tō, na isəna
má na-í tē lapa təmle isū yulv na í pəyaya kē Laapaalı Kupəŋ tōm taa tō.

²³ Ma huɔ sɪ ye ma kɔma na mǎ cekəna teu ke nti tɔ taa ma wɛɛ tɔ, ɛ maa tili-i mǎ cɔɔ.

²⁴ Na ma wɛna naani kɛ teu ke Tacaa toŋ tɔɔ sɪ ma mayamaya maa polo mǎ tɛye nɔɔnɔ na mǎ ná-mɛ.

²⁵ Ma mayasaa na mǎ ná sɪ pǎ kǎla teu sɪ tá taapalɔ Ipafəlotiti, wei mɛ í ka ha-m mpi maa laŋaa na í tilina-m sɪ í kɔna-m, na mǎ na-i tǎ lakəna tǎmlɛ na tǎ yooki yooɔ tɔ, inɛyɪ maa yeɛ na í mǎli mǎ kin.

²⁶ I nyuləyɪ kɛ sɪ í ná mǎ tǎna, haləna pǎ pǎkǎla-i. Mpi tɔ, mɛ í ka nuɔ ɪ wɔsasi tɔ pǎ tɔɔ.

²⁷ Tampana tɔɔ isəntɔ, pǎ wu-i teu kɛ, haləna ɪ caakaya sɛm. Ama Iso wii ɪ pǎtɔtɔlɛ. Na pǎ taya ɪ tike ɪ nyəntɛ, na ma nyəntɛ tɔtɔyɔ, sɪ pǎ taa kɔɔ pǎ sɔɔsɪ-m laŋwakəllɛ kɛ lɛntɛ tɔɔ.

²⁸ Pǎ tɔɔ kɛ ma huɔ sɪ maa kusɪ-i lɔŋ tǎcɔɔ na í mǎli mǎ tɛ, na mu na-i na mǎ laŋa tasa hɔlɔmɔyɔ, na ma mayamaya ma laŋwakəllɛ tɛ mpɔ.

²⁹ Pǎ tɔɔ ɛ í mu-i niŋ naalɛ na laŋhɔlɔmlɛ sɔsɔlɛ, isɪ pa mɔkuyɔ taapalɔ kɛ Tacaa tǎm taa tɔ. Yəlaa isɪ panɛ inɪ wɛyɛ pǎ wɛɛ sɪ í seeki.

³⁰ Pǎ taya pulɔ tɔɔ, Kilisiti tǎmlɛ nyuyɔ tɔɔ kɛ sɛm cɛɛ-i. I lapa ɪ weesuyɔ kɛ awusa kɛ na í kɔna-m kusənam mpi mǎ mayamaya í taa pǎsəyɪ sɪ í kɔna-m tɔ.

3

N pɛlaa yaa n ta pɛli pǎ kɔlɔm

¹ Ma taapalaa, pǎnɛntaa í yɔɔləyɪ Tacaa tǎm taa ɛ. Kɔlɔmtɔ tǎnɛ tǎ ŋmaav kɛ tam ɪ kuyɔ ma, na nti inɪ tǎ tu kǎlɔyǎna-mɛyɛ tampana hɔluyɔ.

² I la laakali na isayalataa, hasɪ nsi, yəlaa mpa pa kama nyuyɔ sɪ pɛluyɔ kɛ pɛluyɔ tɔ.

³ Mpɛ pa pɛluyɔ kɛ mpi? Tayalɛ pɛllaa na tampana. Pǎ taya pulɔ tɔɔ, Iso Feesuyɔ wɛnna tá kin na táa lakɪ Iso tǎmlɛ. Na Yesu Kilisiti kɛ ta lakɪ na taa taaki, na pǎ taya yulɔ kɔlapɛlɛ haana taya naani.

⁴ Ye maa nǎkaa kɔlɔ, ma pǎsəyɪ na mǎ tɔ kɔlapɛlnaa panɛyɛ naani. Na ye nɔyɔlɔ wɛɛ na í huɔki sɪ yulɔ kɔlapɛlɛ kǎ yelina na í tɔli-ti ɛ, ma tɛɛ pɔntu kɛ kɔlapɛlnaa kɛ tǎpapai.

⁵ Nyəni, ma lɔluyɔ kuyɛɛŋ pǎlɛfɛi wulɛ kɛ pa pɛla-m, na ma kɛ Isɛyɛli tɔ kɛ tǎsiyisiyɪ. Na ma kpekɛlɛ ntɛ Pɛnsamɛɛ nyəntɛ, na ma kɛ Hepəla tɔ kɛ tǎsiyisiyɪ. Na tayalɛ Falisanaa kɛ Yuta nyɛma Isoɛɛlɛ tǎnyuyɔ taa.

⁶ Na maa sɛɛsa isɛlɛ kɛ pǎ taa kɛ pǎ fɛina, haləna mǎ tukayana Yesu sɛɛlaa kpekɛ kɛ kunyɔŋ. Na ye pa tǎma sɪ kusəsutɔ taa tǎm tǎnyuyɔ sɪ yulɔ í tǎŋ na pǎ lapɪ-i kɔpan tɔ tá tǎnyayana, taali nɔyɔlɔ ɪ taa wɛɛ ma kin.

⁷ Pǎnɛntɛ Kilisiti tɔɔ ɛ, ma nyənəyɪ kɔpantɔnaa mpa ma muyɔlayana tɔyɔ mpi pu waasəyɪ pulɔ tɔyɔ.

⁸ Na pǎ taya kɔpantɔnaa panɛ pa tike kɛ ma nyənəyɪ mpɔ, na kawaaɪ nsi sɪ tǎnyaya ma nyənəyɪ mpi pu waasəyɪ pulɔ tɔyɔ ma nyəm ma Sɔsɔ Yesu Kilisiti tɔ pǎ tɔɔ. Tǎpantɛ taa tǎpantɛ ntɛ tǎnɛ inɪ. I tɔɔ kɛ ma kɛɛla pǎ tǎna mpi pǎ kusəyɪ ma nyuyɔ tɔ na mǎ sɪna kpeɛŋa, na ma nyənəyɪ pǎ tǎna isɪ hute sɪ pǎ yeɛ na mǎ hiki Yesu Kilisiti,

⁹ na mǎ na-i tǎ kpɛntɪ teu kɛ kɔlɔm. Maa yɔɔləyɪ sɪ ma kusəsutɔ tǎkuyɔ tɔɔ kɛ pǎ yaa-m kɔpan. Ama ma tǎma ma taa na Kilisiti tɔyɔ ma lapa kɔpan. Tǎnyaya Iso hana pǎsuyɔ sɪ yəlaa í la kɔpama, na ye wei í mɔwa tá Sɔsɔ tǎm, pɔntu kɛ Iso haa pǎ pǎsuyɔ.

¹⁰ Mpi ma nyuləyɪ teu tɔyɔlɛ sɪ mǎ nyɪ Kilisiti na ɪ sɛm taa fem toma, sɪ maa hiki ɪ wahalanaa taa kɛ ma nyɛma na mǎá tɔyɔ, na mǎ sɪ isɪ ɪ sɛpɔ tɔ.

¹¹ Na má tēlāyī sī paa feesi maya mpv tōtō.

Tə kaasvuy

¹² Maa yōlāyī sī ma tema hikuyu ke mpi ma pēekaya tō se, yaa ma tema teu tēkpataa. Ama ma tēhna luvv kē na má kaasāyī ma tī sī má hiki ma asewa fōtō. Mpi pə tō tō, Yesu Kilisiti tema-m hikuyu na í kpa-m í kpa-m kē.

¹³ Ma taapalaa, maa hūvki sī ma tema pə fōtō hikuyu se. Ama kolumtu nti ma nyemá tēyōle sī, ma yela ma waali nyēntu kē, na má kaasāyī ma tī sī má hiki mpi pə wē ma nōyō tō tō.

¹⁴ Pə tō kē ma see na má pukina mpi pə suwa tō pə tō, sī má hiki pə fōtō wei Iso yaa-tu sī tē hiki isōtaa kē Yesu Kilisiti kinj tō.

¹⁵ Tá tēna mpa tá tē kē yulokpasaa kē Iso nyēntu taa tō, tē hūv hūwēe kolumēe ane. Na ye mē taa lelāa u hūv mpyōyō hūwēe ane a tō, ile Iso ká kilisi-mēyē-ti.

¹⁶ Mpaav ŋku tē tēhāyī halēna saŋa tō, paa pə la isēna tē tēhāyī-kuyv mpv.

¹⁷ Ma taapalaa, í keesēna-m mē tēna. Tē tema hūlōyō kē isēna í ká la tō, ile í nyēnāyēna mpa pa lakī isū tē hūlvuy sī pá lakī tō.

¹⁸ Tam kē ma heeliyī-mēyē-ti, na pēnentaa isēlum kē ma tasēyēna-mēyē-tēyī heeluyv kē isēntō. Payale wēnna na pá wakōlāyī mpi Kilisiti lapa í sēm tesika tō tō na pa yaasināa asayāa.

¹⁹ Pa tōm ka tē tēnāŋŋaŋ, pə taya pulv tō, pa hiliŋ kē pa tēhāyī, pə taya Iso. Na mpi pə nāyēsēna pə la-wēyē fēele tōyō pa yōlōyēna. Na atē cāne nyēm tike tō kē pa laakalēnaa wēe.

²⁰ Pə kaasa tá tō tá tēyēle isōtaa, na tē taja teu tētēyētēyē sī tá Yatv tá Sōsō Yesu Kilisiti í luna isōtaa na í tii.

²¹ Í toma nna í hūlaa na í mēhna pə tēnaya í tē tō, anāyī í ká hólí na í layasí tá atē tōnēh pētōtōle nyēh inē, na tē nāyēsēna tōnvuyv teeli nyēhkv.

4

Pōlī caaki sī pá lakī nti tō

¹ Pə tō ile ma taapalaa mpa mē ma nyūlāyī teu sī má tasa nav tō, mē heesēyēna ma lanjle kē sōsōm, na mēyē ma yōlōyēna. Ma yēlaa mē, isēna pə wēe sī í tō teu kē Iso mpaav taa tōyōle.

² Hai, ma wiikina Ifoti na Sentisi, ma hēnta-wēyē atēyē cāne, sī pá ciiki isū Tacaa tōm taa tēetvnaa lakuyv tō.

³ Na ma tēmlē taa akpele kupāŋ nyá, ma wiikina-ŋ sī í sēna alaa mpe tōtō. Ma na-wē tē yōona yōou na tē yasí Laapaalí Kupāŋ kē paa timpi, na tá na Kēlemanj na tá tēmlē taa taapalaa lelāa tēna mpa pa hēla pa ŋmaa weesuyv takōlaya taa tō.

⁴ Í yōlōyī Tacaa mpaav taa kē tam. Ma tasēyī-tēyī yōyōtvuyv sī í yōlōyī.

⁵ Í wēe tēpamm kē yēlaa tēna kinj. Tacaa kōŋ nōōnō kē.

⁶ Í taa nāyēsēyī natēli, paa nti tē mayana-mē í heeli Iso kē sēlēmuyv taa kē mpi í nyūlāyī tō, na í sēe-nyana tēmlē.

⁷ Ye pə lapa mpv ile lanjhulmle nte Iso haa na yulv u pēsāyī na í cēkēna tē tēnaya tō tū wēe mē lotunaa taa na mē lēmayasēe taa kē Yesu Kilisiti tōm taa, na pulv kaa pēkēli-mē.

⁸ Tōv, ma taapalaa, mpi pə kē kupam na pə nāyēsēna samtv tō pə tō kē í ká pona laakali. Mpāyēle mpi pə kē tampana nyēm, na mpi pə nāyēsēna pa tūnawī, na mpi pə keesaa tō, na mpi pə fēi asilima, na mpi pə wē teu, na mpi pə kusēyī nyuyv tō.

⁹ Ma hūla-mēyē na má keesī-mē, í lakī nti í nu ma yōyōtaa na í nawa ma lapa tō. Iso wei í haa-tuyv alaafōya tō í ká wēe mē waali.

Pɔɔli sɛstv kɛ Filipo nyɔma

¹⁰ Ma lanɛ hɔlɔma Taɔaa tɔm taa kɛ isɛna mpi i hika pɛsɔyɔ na i tasa-m hɔlɔyɔ sɪ i tɔɔsɔyɪ ma tɔm tɔ. Iɛ pɛ taya isɪ ma yɔyɔtɔyɪ sɪ i ka yela ma tɔm kɛ hɔvɔ. Ama pɛ mpaav kɛ i taa hikita sɪ i hɔlɪ-m sɪ i hɔvɪ ma tɔm.

¹¹ Na pɛ taya pɛ caala-m tɔyɔ ma yɔyɔta isɛntɔ. Ye ma wɛ isɛna, ma tɛma pɛlɛ pɛ taa cayalɛ layatɔ hiiu kɛ.

¹² Ye ma wɛ kɔnyɔɔɔ taa, ma nyɔmɔ ma kɔnyɔntɔlɛ tɔntɛ. Na ye ma wɛ haɔanaya taa, ma nyɔmɔ pɛlɛ pɛ taa tɔntɛ. Paa lɛ na pɛ tɛna pɛ taa, ma tɛma isɛna maa caya na pɛ kɛsɛna-m tɔ pɛ layatɔ hiiu kɛ. Ye ma wɛna tɔyɔnaya kɛ sɔsɔm, ma nyɔmɔ tɛlɛ. Na ye ma wɛ nyɔyɔsɪ taa, ma nyɔmɔ tɛlɛ. Ye pɛ tɔɔlɛna-m ma nyɔmɔ. Ye pɛcɔyɔ ma wɛna, ma nyɔmɔ.

¹³ Ma pɛsɔyɪ pɛ tɛnaya nɔpɔyɔ Kilisiti wɛi i haɔ-m toma tɔ i tɔɔ kɛ.

¹⁴ Paa na mpu, i tɔyɔ ma kɔnyɔɔ tɔ i lapa teu kɛ.

¹⁵ Filipo nyɔma mɛ, mɔ maɔamaya i nyɔmɔ sɪ ma lunav Masetoni kɛ waatɔ wɛi na Laapaalɪ Kɔpan heeluyɔ tɔm caalaya kɔntɛ tɔ, mɔ Yesu sɛɛlaa kpekɔlɛ tike sɛnna-m. Mɔ tike i tɔna-m nin kɛ ma kawaaya na ma asalaɔnaa pɛ taa.

¹⁶ I ka tɛma-m mɔ kɔsɛnamnaa tilinaɔ kɛ maa wɛw Tɛsalonikɪ tɔ na pɛ tɛma-m teu.

¹⁷ Pɛ taya isɪ kɔcɔɔɔ isɔlɛ taa maɔamaya kɛ ma nyɔnɔyɪ sɛ, ama ma caa kɛ sɪ pɛ mɔɔɔna-mɛyɛ mɔ tɔlɛsɛlɛnaa.

¹⁸ Ma nawa pɛ tɛna mpi i tilinaa tɔ, na pɛ tɔɔv fɛina taka. Ipaɔlɔtiti kɔna-m mɔ kɔcɔɔɔ tɔ, pɔnɛntaa pɛ tɛna pɛ tɔlɛna-m yem kɛ. Mɔ kɔcɔɔɔ wɛ kɛ isɪ kɔtaya wɛw sɔɔsɔɔ kɛ teu, na Iɔ mɔyɪ-kɛ na kɔ wɛ-i teu pɛ tu fɛi tɔ.

¹⁹ Ma Iɔ kɔ kpaɔa i apititu kɔpantɔ nti tɔ wɛ Yesu Kilisiti kin tɔ tɔ taa na i ha-mɛyɛ mpi mpi i lanɔaa tɔ.

²⁰ Tá Caa Iɔ inɔyɔlɛ teeli tɔ kɛ tam tɔɔ. Ami.

Kantɔkaya sɛstv

²¹ I sɛɛ Iɔ yɔlaa tɛna mpa pa wɛ Yesu Kilisiti mpaav taa tɔ. Tá taapalaa mpa pa wɛ ma kin cɛnɛ tɔ pa sɛɛ-mɛ.

²² Iɔ yɔlaa tɛna mpa pa wɛ cɛnɛ tɔ pa sɛɛ-mɛ, ilɛna pɛ tu kɔlɛna Iɔ yɔlaa mpa pa wɛ Lom wulav tɔyaya taa tɔ.

²³ Tá Sɔsɔ Yesu Kilisiti i hɔlɪ mɔ tɛnaya i pɛɛɛɛ.

TAKƏLAYA NKA PƏƏLI NMAAWA

KOLOSI

NYƏMA TƏ

Kutublu

Kolosi ıate we Asii tetu taa ké isı acale lenna. Pə caya isı Pəəli taapalu wei pa yaa sı İpafəlası tə inı ı ponna İso Təm ke Kolosi nyəma. İpafəlası mayamağa ta laŋ Kolosi tı (1:7 na 4:12). Pə caya isı İpafəlası keesa Pəəli sı İso sevu krai nyəm napəli pə nyəma luwa. Na pə nyəma seyesəyi sı, ye yulu caa sı í nyı İso na pə ya ı nyuyı. Pə we sı í təŋ kətası na í luŋ isətaa nyəm mpi pu naaki tı. Pécó pə we sı í pəli na í kii təŋənası na konyənyəəm na pə polo. Pə tıo ké Pəəli nmaa-we na í heeli-we sı nyuyı yapı mpi Yesu hawa tı pə mayanaa.

İsəna pa faya Kolosi takəlaya tı:

İso samtı na Kolosi nyəma seetu, titite 1:1-14

Yesu mayanaa, titite 1:15-2:19

Kilisiti haaki weesuyı kofaluyı, titite 2:20-4:18

Seetu

¹ Maya Pəəli, İso luyı lapəna na má lá Yesu Kilisiti tillu. Má na tá taapalu Timotee tə nmaakəna takəlaya kaneyə.

² İso yəlaa mpa me í we kolosi na í ké tá taapalaa kúpama ke Kilisiti tənyuyı taa tı. Tacaa İso í hólí-meyə pəleə na í ha-meyə alaafəya.

Pəəli se İso ké í na təmlə

³ Ye tə kula mə tıo ké solumuyı, seetu ke tə seeki tam ké tá Səso Yesu Kilisiti Caa İso.

⁴ Pa heela-tuyı isəna í təma mə taa na Yesu Kilisiti, na isəna í səəla İso yəlaa təna tı.

⁵ Waatu wei tampana tım Laapaalı Kupaŋ caala mə teye tate tı pa hula-meyə teəlyuyı ŋku kú we tampana tım ntı tə taa tı. Pə tıo ké mə taa təmnau ke İso na mə səəlyuyı teesina mpi pa su-meyə hatuu isətaa na í teəlyı-wı tı.

⁶ Laapaalı Kupaŋ yekəyi ké, na paa ı tala timpıyi antulınya təna taa ı lakı kúpantu ké. Mpyóy ı lapa mə heku ke kuyankı í taala İso pəleə tım ke nuu tı, í hii laŋ na í nyı pəleə anı a tampana.

⁷ Ta təmlə taa taapalu kupaŋ İpafəlası seyesəna-meyə mpı. Tá nəyo ke ı lakəna təmlə isı Kilisiti təmlə tı kupaŋ.

⁸ İ heela-tuyı təma səəlyuyı ŋku İso Feesuyı tı-mə tı kú tım.

⁹ Pə tıo ké tı heesəyi İso sələmuyı ke mə tıo ké tuu kuyankı pa heela-tuyı mə tım tı. Tə sələməyi İso ké sı í ha-meyə ı Feesuyı haaki nyəm na layatı ntı tı tə təna na pə yele na í nyı ı luyı nyəntı ke teu.

¹⁰ Mpı pu yelina na mə tənte maya Tacaa na mə kolaputı lapı-ı teu ke tam. Na pu yele na í lakı təma kúpana anı a təna, a nəyo na a suka, na í ká səəsəyi İso ké nyəm.

¹¹ Tə sələməyi İso ké sı í la-mə na í nyəo tıŋ ke teu na ı pəsuyı teeli nyəŋku tıŋ taa, na í pəsi na í kantəli pə təna mpi pu mayana-mə tı pə taa na suulu.

¹² İ se Tacaa ke í na təmlə na laŋholumle, inı ı yelina na me í muna sı í hiki mə paa nyəm ke kúpantunaa mpa İso sı ı yəlaa ke tənəŋŋ taa tı pa taa.

¹³ İnı ı ləkəna-tuyı əhoə səkpətyuyı tē asayaa səsaa nıŋ taa na í svı-tuyı ı luyı tē Pəyaya kawulaya taa.

¹⁴ Na ı pəyaya ɲke ka tɔɔ ké pə yapa-tu na pə husı tá isayatu.

Kilisiti wɛɛtu na ı tɔmlɛ

¹⁵ Kilisiti kɛləna Iso wei paa naaki tɔ tɔtɛɲɛɲɛɲ. Inəyɔlə Iso kancaalaya kɔlɔlɔ wei ı kɛla pə tənə mpi Iso lapa tɔ.

¹⁶ Inəyi Iso lapəna pə tənə, paa isɔtaa na atɛ pə nyəm mpi pa naa na mpi paa naa tɔ. Pə kpaxav pəsɛlaa na sɔsaa na awulaa na tɔɲtɔnaa pə loosi tənə tɔ ı nɪɲ kɛ Iso lapəna pə tənə, na ı tɔɔ ké Iso lapa-wı.

¹⁷ Pə tənə pə luwaya na pə mayana-ı, na pə tənə mpi pə lapa tɔ pə tamsəna-ı tɔyɔ pə wɛ pə lona taa.

¹⁸ Yesu sɛɛlaa kpekə kɛna tɔnɔyɔ na inəyɔlə nyɔyɔ. Inı ı yelina na a tənə a wɛɛ. Inı ı kɛna Iso kancaalaya kɔlɔlɔ wei ı sɛpa na pə taaləna-ı feesuyɔ sı ı la pə tənə tɛpaɪpaɪ pə nɔyɔ tɔ.

¹⁹ Pə taya pɔlv tɔɔ, Iso luyɔ lapəna sı ı wɛɛtu tənə ı mayalı ı Pəyaya taa.

²⁰ Na ı luyɔ lapa tɔtɔ sı ı Pəyaya ká yelina na ı na kɔɲmanɲmam tənə pá ciiki. Na Iso Pəyaya caləm líí sɛm tesika tɔɔ tɔyɔ Iso yɛlaa na pá lá hɛɛsuyɔ tɔm. Mpɔ pə yelina na Iso na pə tənə tɛpaɪpaɪ pa ciiki, paa isɔtaa nyəm paa atɛ nyəm.

²¹ Mɛ tɔtɔ tuu lɔɲ mu hatələnə Iso ké, na mə huwɛɛ asayɛɛ na mə isayakɔlapɔtu ka lapəna-mɛyɛ ı kolontunaa.

²² Ama ı Pəyaya sɛpɔ ka tɔnɔyɔ kɔnɛ kɔ sɛm tɔ pənɛntɛ Iso ciika mə na-ı ké, sı pə yɛlɛ na ı lɛsı-mɛyɛ ı isɛntaa na ı wɛ tənəɲɲ na ı ké kɔpama na paa kawaliya ka fɛı mə kɪɲ.

²³ Ama kɔlɔmtɔ ké sı mu tɔkɪ Iso sɛɛv kɛ ɲpɔyɔ tam, na ı sɔɲ tɛca kɛ tɛu kɛ ɲpɔyɔ tam, pɔlɔpɔ ı taa ciyiti-mɛ, na ı taa yɛlɛ na pə kó mə tɛɛlvɔyɔ ɲku ı tɛɛlɔyɔ tuu kuyɔɲku ı nu Laapaalı Kupaɲ tɔ. Laapaalı Kupaɲ inəyi pa heela antulinya taa yɛlaa tənə, na Pɔɔlı má ma pəsəna ı heellu.

Tɔmlɛ nte pə tɔ Pɔɔlı sı ı la Yesu sɛɛlaa kpekə taa tɔ

²⁴ Kayana kɔnyɔntɔyɔlənəa mpa ma tɔkɪ mə tɔɔ tɔ pa hɔlɛsɔyɔ ma lanlɛ ké. Pə taya pɔlv tɔɔ, Yesu sɛɛlaa kpekəɛ kɛna Kilisiti tɔnɔyɔ, na ı tɔyɔ kɔnyɔɲ kɛ pa tɔɔ na mpi pə kaasi tɔ pə tɔɔ ké ma saləmɛyənə kɔnyɔɲ kɛ ma tɔnɔyɔ taa, sı má sənə na pə yoosi-wı.

²⁵ Iso tɔ-m tɔmlɛ nte sı má yoosi-tɛyɛ mə ɛɔlɔ tɔ, mpɔ tɔtɔyɔ pə tɔ-m sı má la Iso yɛlaa kpekəɛ tɔmlɛ tɔ, na ı tɔ-m ké sı má heeli ı tɔm tɛfoo, má taa ɲmɛsı.

²⁶ ı ɲmɛsa ı tɔm kɔɲmɛsɔtu tənɛyɛ yɛlaa tənaya tɔkɔlakula kɛ hatuu lɔɲ, na pənɛntɛyɛ ı kula tɔ tɔɔ na ı hɔlı mpi ı tı tɔ.

²⁷ Mpi pə tɔɔ tɔ, Iso sɔɔlaa ké sı ı la na pá nyı isəna ı suwa na ı tɔɲyɔɲ na ı lakı na pə wɛ ɲɲmɛlav tɔ pə tɔɔv na pə tɛu sɔsɔɔm. ı su mpi inəyi sı ı ká la yɛlaa tənə. Kɔɲmɛsɔtu ntəyɔlə sı Kilisiti wɛ mə waalı na unı ı yekina na mu taakı sı ı ká hiki Iso teeli taa ké mə paa tete.

²⁸ Pə tɔɔ ké tɔ heeliyi yɛlaa tənaya Kilisiti tɔm. Na tɔ lakənə tá layatu tənə, na tɔ kpaaɔɔyɔ paa wei ké pə tɔm taa, na tɔ sɛyɛsɔyɔ sı pə táná paa wei ké Iso isɛntaa na ı tɛma puɔv kɛ ı na Kilisiti pa kpɛntɔyɔ tɔm taa.

²⁹ Tɔmlɛ tənɛ tɔ yoosuyɔ tɔɔ ké ma lakı na má lɔkənə toma taa toma nna Kilisiti haakı tɔ, toma anɛ a wɛnna ma taa.

2

¹ Ma caa ı nyı sı, mə na Layotisee nyóma na pa tənə mpa pa nu ma hɛtɛ kɛ kɔnu na pá tá nyı ma mayamaya tɔ, mə kɔlvɔv kɛ ma wɛɛ na má lɔkı pə tu fɛı.

² Ma loki ké sɪ pɛ kpaasi pa apalɔtɔ sɪ pɛ la nɔɔ kɔlɔmɔɔa ké sɔɔlɔyɔ tɔm taa, na pɛ hiki naani wei yɔlɔ í nyɔmá teu í hikiyi tɔyɔ teu tɔmammam. Ye pɛ lapa mpɔ paa nyɪ lɔ kɔɲmɛsɛm. Mpɛɣɛle Kilisiti mayamaya.

³ Kilisiti unɪ í kin ké lɔ haa nyɛm na layatɔ nti tɔ pɛ kin kinte wee na pɛ ɲmɛlaa.

⁴ Ma yɔɔɔtaa tɔ í nuwɔɔɔɔɔɔ, í taa ye le na nɔɔlɔ tolisi-mɛ na layatɔ tɔmnaa.

⁵ Paa ma na-mɛ tɔ weɔ tɔma na poolɔn tɔ, ma lɔsaya wɛ mɔ kin ké, na ma lanɲɛ hɔlɔmɔa isɪ ma nav mɔ tɔna í tɛma mɔ taa na Kilisiti, na í kpɛntaa na í sɔɲa tɔca ké pɛ taa tɔ.

Kilisiti tɔ tɔ hika tá tɪ

⁶ Tɔɔ, í tisuyɔ sɪ Yesu Kilisiti í la mɔ sɔsɔ tɔ, í ye le na mɔ na-í í kpɛntɪ mɔ tɔntɛ taa.

⁷ Í nyɔɔna-ɪ teu isɪ tɔyɔ nyɔɔkɔyɔna tetɔ tɔ. Kilisiti í wee mɔ kɔlapɔtɔ tɔna kite. Paa kɔyanɲku í nyɔɔki tɔɲ ké lɔ sɛɛu taa. Mpɔyɔ pa sɛɣɛsa-mɛ sɪ í lakɪ. Í sɛɛkɪ lɔ ké í na tɔmle ké teu.

⁸ Í fɛɲ teu, í taa ye le na nɔɔlɔ kɔɔ na í hii-mɛ na í yɔlɔlayatɔ nyɛm tɔm kɔpuyusutu kpai nyɔntɔ nti yɔlaa sɛɣɛsaa na pɛ tɛlɔsɪ tɔma tɔ. Tɔmnaa mpɛ pa ké pɛ tɔna pɛ kancaalaya nyɛm ké antulinya taa, pa ta ké Kilisiti nyɔntɔ.

⁹ Pɛ taya pulɔ, lɔ weɛtɔ tɔnaya Kilisiti kpaya í tɔnyɔ taa na pɛ mayalɪ í taa.

¹⁰ Na mɔ na-í í kpɛntɔyɔ kɔlɔm tɔ í hika pɛ tɔnaya, unɪ í kɛlɔna kawulasɪ tɔna na tɔɲtɔnaa tɔna.

¹¹ Mɔ na-í í kpɛnta kɔlɔm ké mpɔ tɔ pɛ pɛla-mɛɣɛ, na pɛlɔyɔ mpɪ pɛ fɛɪ isɪ yɔlɔ pɛlɔyɔ tɔ. Ama pɛ ké Kilisiti pɛlɔyɔ ké. Mpɛɣɛle pɛ lɔsɔyɔyɔ yɔlɔtɔnɔyɔ isayatu toma ké yɔlɔ taa tɔ.

¹² Pa sɔ-mɛɣɛ lɔ lɔm tɔ pɛ hɔlaa ké sɪ pa pima mɔ na Kilisiti na mɔ na-í í tayanɪ fem. Na í tisaa sɪ lɔ wei í feesa Yesu ké sɛtaa taa tɔ í wɛna toma tɔ pɛ tɔɔ ké pɛ lapa mpɔ.

¹³ Tuu lɔɲ isɪ í taa nyɪ lɔ tɔ mɔ isayatu ka yɛlaa ké na í wee isɪ sɛtaa ké lɔ nyɔntɔ taa. Ama pɛnɛntɛ lɔ kpɛnta mɔ na Kilisiti ké weesuyɔ hav. Na lɔ hɔsa mɔ isayatu tɔna.

¹⁴ Tá kɛma nna a fɛɪ nyɔyɔ na pɛ pɛlɔyɔ tá nɲ tɔ lɔ yɛla a nyɔyɔ mapɔ na pɛ saalɪ yem. Kɛma anɛ a nyɔyɔ mapɔ ka wɛɔ tɛlɔsɪ tɔ pɛ caala-tɔyɔ. Kɛma anɛɣɛ í kama sɛm tesika tɔɔ na í lɔ a tɔm.

¹⁵ Kilisiti tesika ké lɔ kpɛna awulaa na tɔɲtɔnaa pa nyɛm. lɔ tɔ-weɣɛ Pɔyaya akaitɔ loonɔa taa ké isɪ salɔkatɔnaa na í tɛɛkɔna na pɛ nyɔnɔyɔ-we tɔcɔɔ.

¹⁶ Pɛ tɔɔ lɛ í taa ye le na nɔɔlɔ footi-mɛɣɛ mɔ tɔɲɔnaya na mɔ kɔnyɔnyɔɔm na acima kɔyɛɲ na isɔtɔ kɔfalɔ na kɔyɛɲ kɔhɛɛsɛɲ pɛ tɔɔ.

¹⁷ Kupantɔ nti tu kɔɔ tɔ tɔ nyalɔmɛle ntɛ pɛ tɔnaya isɛntɔ, na Kilisiti kɛna pɛ kin kinte.

¹⁸ Í taa tisi na nɔɔlɔyɔ yem wei í sɔɔlaa í pasa í tɔyɔ yɔlaa isɛntaa na í sɛɛkɪ isɔtaa tillaa tɔ pɔntɔ kɔ mɔ tɔm. Yɔlɔ í lakɪ mpɔ, í toosɛ nna í toosaa tɔyɔ í tɔɲɔyɔ na í lakɪ. Na wei í wɛ mpɔ tɔ yɔlɔhɔwɛɛ kalampaani kɔyɔna-ɪ na í fɛina tampana.

¹⁹ Í caa í matɔna Kilisiti wei í ké nyɔyɔ tɔ, pɔyɛle Kilisiti unɪ í yelina na tɔnyɔ hikiyi kɔ tɔɲɔnaya na kɔ atama na kɔ nantɔ pɛ kpɛntaa na pɛ tɔka teu na kɔ puki isɪ lɔ caa tɔ.

Tɔ na Kilisiti tɔ sɔpa tá na-ɪ tu weɛna weesuyɔ

²⁰ Mɔ na Kilisiti í sɔpɔ tɔ pɛ lɔsa-mɛɣɛ antulinya unɛ í pɛ tɔna pɛ kancaalaya nyɛm taa ké. lɛ pepe tɔɔ ké í tasɔyɔ tɔntɛ isɪ antulinya tɔmna-mɛ? lɛ pepe tɔɔ ké í tisiyi na pɛ tɔyɔ-mɛɣɛ kiɲ

²¹ sɪ: Taa kpaya pɛnɛ, taa tɔɲ pɛnɛ, taa tokina pɛnɛ?

²² Mpi pə ləsaə sɪ yulɔ ɪ lana-wɪ na pə tɛ tɔ pə tɔɔ kɛ pa sɪ kiɪŋ ɪnɛ. Yəlaa təkelekele suna kʊsɛysətu na kiɪŋ ɪnɛ.

²³ Kiɪŋ ɪnɛ ɪ nəɣəsəna ləmayasɛ kʊpəna kɛ, mpi tɔ, ɪ yelaa na yulɔ ɛsəyənə ɪsɔ sɛɛv, na ɪ yelaa na yulɔ pasəyɪ ɪ tɪ, na ɪ caala yulɔ sɪ ɪ tʊ ɪ tənuyɔ kɛ wahala. Ama pəsuyɔ kɛ kiɪŋ ɪnɛ ɪ fɛna sɪ ɪ kpa yulɔ tənuyɔ kɛ kʊ kɔnyuləŋ tɔlatɛ.

3

¹ Mə na kilisiti kɛ pa feesaa. Pə tɔɔ ɪlɛ timpɪ Kilisiti caya ɪsɔtaa kɛ ɪsɔ kəŋkəŋ taa tɔ tənə nyəm ɪkpatɛ kɛ ɪ ká huli.

² ɪ sɛɛsɪ ɪsələ na ɪsɔtaa nyəm tɔm, ɪ taa sɛɛsɪ ɪsələ na atɛ nyəm pɛɛkuyɔ.

³ Pə taya pulɔ tɔɔ, ɪ səpɔ tɔ pə ɲməsa mə weesɪŋ kɛ Kilisiti kiɪŋ kɛ ɪsɔ cɔləyɔ.

⁴ Mə weesɪŋ mayamaya ntɛ Kilisiti, ɪ kəŋ ɪ lukɪ tɔ mə na-ɪ ɪ lukəna, na ɪ ka hiki ɪ teeli taa kɛ mə paa nyəm.

Təntɛ kʊpəntɛ na kʊfatɛ pə tɔm

⁵ Ye mpɔ atɛ cənɛ nyəntʊ tənə nti ɪ ka təkəa tɔ ɪ kʊ-təyɪ mə kiɪŋ. Ntəyələ asilima, tɛtɛlakasɪ, wasəŋkalətu, na kɔnyuləŋ ɪsayəŋ, na liyitee kətɔɪ, halɪ liyitee kətɔɪ tʊ na tɪŋ laalɔ pa ɪsayatʊ lu kʊlɔm kɛ.

⁶ ɪsayatʊ tənɛwɛ tɔ tɔɔ kɛ ɪsɔ ká mu pááná na ɪ má mpa paa nukəna-ɪ tɔ.

⁷ ɪsayatʊ tənɛ tɪ ɲmakələyɔ-mɛyɛ ləŋ tɔ, ɲpúyú ɪ tənaya teitei.

⁸ Ama pənɛntɛ ɪ lɔ pə tənə mpi pə wɛ mpɔ tɔ, pááná muɣɔ na kakalaya kɛkɛkɛ na nyəŋ. Kʊtuyɔ yaa kɛsələyɔ tɔm natəlɪ tɛ taa luna mə nəəsɪ taa.

⁹ ɪ taa pələyɪ təmayɔ pəpətu, pə taya pulɔ, ɪ hɔyɔsa mə yulɔwɛɛtʊ kʊpəntʊ na tɔ yaasinaa tənaya na ɪ lɔ.

¹⁰ Na yulɔwɛɛtʊ kʊfatʊ kɛ ɪ kpaya na ɪ suu. Yulɔ kʊfalɔ ɪnɪ ɪ tənə ɪ ɲmalɔ ɪsɔ kɛ kɛluyɔ tətɛŋɛlɛŋ kɛ sɪ pə yelɛ na ɪ nyɪ ɪsɔ kɛ tɛu təkprəsəkprəsɪ.

¹¹ Pə lapɔ mpɔ tɔ, pə fɛɪ sɪ pə tasəyɪ tɔtɔ sɪ panɛ pa ta kɛ Yuta nyóma, Yuta nyóma ntɔ, na pɛllaa ntɔ kʊtapeləŋ ntɔ, ɪsəkprɛtɛɛ nyóma ntɔ sɔsaa taa nyóma ntɔ, yomaa yaa kasayampiya ntɔ. Aaɪ, Kilisiti kɛna pə tənə, na ɪ wɛ pa tənə pa waali.

¹² ɪ kɛ ɪsɔ yəlaa kɛ. ɪsɔ sɔələnə-mɛ na ɪ ləsɪ-mɛ sɪ ɪ la ɪ nyóma. Pə tɔɔ ɪlɛ ɪ tɔkɪ kʊpantʊ taa kʊpantʊ na ɪ lakɪ. ɪ hóláyɪ yulɔtʊ, na ɪ pasəyɪ mə tɪ, na ɪ wɛ tɔpamm, na ɪ tɔkɪ suulu.

¹³ ɪ tɔkɪ təma, mə taa lɛlɔ ɪ pənta lɛlɔ na nti ɪ hólɪ təmayɔ suulu. ɪ hóláyɪ təmayɔ suulu, Tacaa ná hula-mɛyɛ ɲpúyú.

¹⁴ Pə tənaya mpɔ tɔpəɪ ɪlɛ təma sɔələyɔ kɛ ɪ ká tɔkɪ tɛu. Təma sɔələyɔ mpɪ pu yelina na ɪ kpɛntɪ yulɔ kʊlɔm.

¹⁵ ɪ yelɛ na Kilisiti sɔələyɔ hóláyɪ mə lotʊ taa kɛ mpi ɪ ká lakɪ tɔ. Hɛɛsuyɔ kʊnɛ kʊ mayamaya kʊ tɔɔ kɛ ɪsɔ kpɛnta-mɛ na ɪ yaa, na ɪ wɛ kɛ ɪsɪ yulɔ tənuyɔ tɔɔ ɲɪŋ na nəhɛɛ na pə tənaya mpɔ pə wɛw na pə kpɛntaa tɔ. ɪ sɛɛkɪ ɪsɔ sɪ ɪ na təmlɛ.

¹⁶ Kilisiti tɔm na tɔ tɔɔ tənə ɪ wɛɛ mə kiɪŋ kɛ tɛu. ɪ sɛyɛsəyɪ təma, ɪ kpəaləyɪ təma na ləyɔtʊ sɔsəntʊ. ɪ yoonə luyɔ kʊlɔmuyɔ kɛ ɪsɔ kɛ yontu na ɪsɔ Təm yontu na ɪsɔ sam nyəntʊ na yontu nti tɔ sɔsəyɪ apalɔtʊ tɔ, na ɪ sɛɛna-ɪ ɪ na təmlɛ.

¹⁷ Paa mpiyɪ ɪ lakɪ, yaa paa ntɪyɪ ɪ yɔyɔtəyɪ, ɪ yaana tá Sɔsɔ Yesu hətɛ, na ɪ sɛɛkɪ Tacaa ɪsɔ kɛ ɪ na təmlɛ kɛ ɪ tɔɔ.

ɪsəna təntɛ kʊfatɛ cakələ wɛɛ tɔ

¹⁸ Alaa mé ɪ sɛɛkɪ mə paalaa, Tacaa ɪsɛntaa, nti pə muɔna ɪ la tɔyɔlɛ.

¹⁹ Apalaa mu sɔəlɪ mə alaa na ɪ taa la-wɛyɛ nyəŋ kɛ paa pəcɔ.

²⁰ Piya me Tacaa isentaa ma nyentu nte si i nuna ma nyoma ke pa tana pa taa. Ye i nukana ma nyoma pa laki Iso ke teu ke pa tu fei.

²¹ Ceenaa me i taa la na paana kpa ma piya na si koo si lo apalutu.

²² Yomaa, mu nukana ma caanaa mpa pa taka-meye antulinya taa cane tayo pa tana pa taa. I taa seeki-weye waatu wei pa weeki to tike si pa la-weye lelenj. Ama i nuna-we na luyu kulomoyu ke seu mpi i seeki Tacaa to pa too.

²³ Paa tamle nteye pa tu-me te, i la-te na luyu kulomoyu, na pa wee isu Tacaa tamle ke i laki, pa taya yalaa nyante.

²⁴ I nyi teu si i lakoyu to Tacaa ka tana na i feli-meye ma kofeloyu. I ka hiki kupantu nti i su i nyoma too to. Pa taya pulu, Kilisiti kena ma Caa mayamaya wei i tamle i laki to.

²⁵ Pa too ke ye wei i laki isayatu, pu te na pa feli-i isayatu nti i lapa to. Iso u fayasayi noyalob se.

4

¹ Yomaa caanaa me, i toki ma yomaa ke isana mpi pa keesaa na pa siyisa teu to. I nyi teu si me tato ma wena Caa ke isotaa.

Nti Paali si pa laki to

² I selamyi Iso, i taa yele. I fenjiyi na i seeki-i i na tamle ke ma Iso selamoyu taa.

³ I krentana ta na i selamoyana Iso na i ha-tuy ikpate na ta la i waasu na ta kpaali Kilisiti tom kumesatu. Tom kumesatu tane ta too ke ma we saloka taa ke isanto.

⁴ I selami Iso na ma, lena ma yas i tom taceice i na pa nyami-i teu, mpi pa tu ma si ma la taylor.

⁵ I nyi ma tante ke mpa pa ta ke Iso seelaa to pa kin, na i taa yele na alaseke kuyeeji fiti-meye yem.

⁶ Paa kuyanji i yoyotayi kupantu, na kawaaya nyentu i lukana ma noosi taa. I nyi isana pa mona i co tom to na i cooki paa wei.

Kantakaya Seet

⁷ Ta taalulu kupan Tisiki ka heelina-meye ma tom tana teparai. Ma na-i ta lakana Tacaa tamle na i ke tamle latu kupan ke.

⁸ Pa mayamaya pa nyuy too ke ma kusa-i si i polo i na-me na i heeli-meye ta alafaya tom na pa layasaa to pa taa, na ma na-we ta lakana Iso kawulaya tamle, na pa paasaa ke na pa soosi-m apalutu.

⁹ Ta taalulu kupampaji Honesim wei i ke ma taa lelu to ile i suna-i. I ka keesi-meye ta tana nti ta laki cane to.

¹⁰ Ma saloka taa akpele Alisitaaki na Paanapas i koyo payaya Malaki si pa see-me yoo. Pa tema-meye Malaki inu i tom heeluyu, le ye i tala ma te i toki-i teu.

¹¹ Yesu wei pa yaa si Yutusi to i see-me tato. Yalaa tooso me i tike i luna Yuta nyoma mpa pa layasaa to pa taa, na ma na-we ta lakana Iso kawulaya tamle, na pa paasaa ke na pa soosi-m apalutu.

¹² Ipafulasi wei i ke ma taa lelu to i see-me. I ke Yesu Kilisiti tamle to ke na i seesa sae na Iso selamoyu ke ma too ke teu si i saji taca na pulo i taa ciyiti-me, na i pu Iso nyentu taa, na i tana tetegeteye si i la pa tana mpi Iso caa to.

¹³ Ma laeyi i nyuluy, ye n na isana i kuyi i tayi ma na Layotisee na Hiyelapilisi nyoma ma too to pa fei keesuy.

¹⁴ Ta lokotulo kupan Luku na Temasi si pa see-me.

¹⁵ I see ta taalalaa mpa pa we Layotisee to, na i see Nemfa na Yesu seelaa kpekale nte ta kotiyi i taya ke Iso seev to.

¹⁶ Ye muu tɛma takɛlaya kanɛye kaluyɔ uɛ í teləsi Layotisee Yesu sɛɛlaa na pɛɛ
pá kala-kɛ tɔtɔ. Mɛ tɔtɔ muu mu Layotisee nyóma nyɛŋka na í kala.

¹⁷ I heeli Aasipi si í paasəna Tacaa tɛmlɛ nte pa tɔv-ɪ si í la tɔyɔ teu.

¹⁸ Ma mayamaya ma nin ŋmaatɔ nté cənɛ. Pɔɔli má ma sɛɛ-mɛ. I taa sɔɔ si ma
wɛ saləka taa yoo.

Isɔ í hólí-mɛye pɛɛɛɛ.

TAKĒLAYA KANCAALAYA NYĒŋKA ŊKA PŌŌLI NMAAWA TĒSALONIKI NYĒMA TŌ Kutubutu

PŌŌli waasu yelənav waatu ke Iso seelaa luwa Tesalonikí icate taa. Ama i mayamaya i ta caya təna na pə taanji ké. Yuta Iso seelaa kpekəle natəli tə yelaa na í kuli na í tēna Kələnti icate taa. Tənya i taapalu Timotee polaa na í kēesi-i Tesalonikí nyəma təm. I nuwa mpɔ dēna i apalutu kpa. Haləna í sa Iso ké pə tɔɔ. PŌŌli mayamaya nyula teu isu í ná Tesalonikí nyəma. I tasa-weyə apalutu si pá kantəli na pa puki Iso seev taa. PŌŌli cawa təm nti Tesalonikí nyəma ka pəsa-i sətəa fem tɔɔ na Kilisiti məlvu təm tɔɔ tɔtɔ tɔ. I təma si paa nəvəlu ta nyi Yesu məlvu kuyaku na pə waatu tɔ, pə wee ké si ta sɔvlu í pu na tɔ tanja.

Isəna pa faya Tesalonikí I takəlaya tɔ:

Iso samtu na seetu, titite 1:1-3:13

I tasəyi-weyə layatu si pá puki Iso seev taa, titite 4:1-12

Kilisiti məlvu tɔɔ layatu tasuvu, titite 4:13-5:11

Kantəkaya kutubutu na seetu, titite 5:12-28

Seetu

¹ Taya PŌŌli na Silaasi na Timotee.

Tá ŋmaakəna takəlaya kaneyə Tesalonikí Yesu seelaa kpekəle nyəma mə mpa í ké Tacaa Iso na tá Səso Yesu Kilisiti pa nyəma tɔ. Iso na Yesu Kilisiti pá hólí-meyə pəlee na pá ha-meyə alaafəya.

Tesalonikí nyəma Isosele teu

² Tam tə seeki Iso si í na təmlə ke mə təna mə tɔɔ, na tɔ sələməyənə-meyə tam tɔtɔ.

³ Na tam ye tə səŋa Tacaa Iso isəntaa tə tɔsəyi isəna í lapa təma ke mə Iso mpaav taa tɔ, na isəna mə təma sɔlvu susa-meyə luvu səsəom taa tɔ, na isəna mə teelvə ke Tacaa Yesu Kilisiti kin ta pasa paa pəcɔ tɔ.

⁴ Tá taapalaa mə, tə nyəmə si Iso sɔla-mə na í ləsi-mə si í pəsi i nyəma.

⁵ Pə taya pulv tɔɔ, tə ta heeli-meyə Laapaali Kupaŋ na nəvə taa təm tike. Ama na toma na Feesuyu Nanjtu tonj taa ké tə heelina-meyə-i. Na tə təma tá taa ké teu si təm tənə tə ké tampana nyəntu. Mə mayamaya í nyəmə isəna tə təma mə heku si pə səna-mə tɔ.

⁶ I təŋa tá na Tacaa tá ikpate, na í ná konyəntəyole səsəole, paa na mpɔ í mu Iso Təm na lanjholumlə səsəole nte Feesuyu Nanjtu kəŋna tɔ.

⁷ Haləna mə yaasi hula Masetoni na Akayi Iso seelaa tənaya isəna paa la na pá tɔ.

⁸ Na pə taya Masetoni na Akayi pa tətunaa taa tike ke Tacaa təm nu mə tɔɔ. Ama paa timpí pə nuwa isəna í mu Iso Təm tɔ na pá yəvətəyi pə təm. Halí pə fəi si tu nəki na tɔ tasa nəvəlvu mə təm heeluyi.

⁹ Paa wei i kēesəyi isəna tu pola mə tɔ na í mu-tu tɔ, na isəna í lə tunj təm na í mələna Iso tɔ si í lakí tampana Iso weesuyu tu təmlə,

¹⁰ na í tanj si i Pəyaya Yesu wei i ka feesa sətəa taa tɔ í luna isətəa na í kɔɔ. I Pəyaya ŋke kaa yana-tuvu cele ke Iso pááná taa.

2

Təmle nte Pəəli lapa Tesalonikí tə

¹ Tá taapalaa mə, mə mayamaya í nyəmə sɪ waatu wei tə kəma mə kinj tə tə ta lu yem.

² Isɪ í tēma nyəm tə pa tēma-tuyv nyan lapu na kotuyv kə Filipu ké na pəcə tə takɪ mə tē Tesalonikí. Ama Isə ha-tuyv apalutv sɪ tə heeli-meyə ɪ Laapaalı Kupaŋ, paa kayatuyv təə isəna.

³ Pə tēna mpi tə səyesəyi yəlaa sɪ pá la tə pəntuyv fəi pə taa yaa hūwɛɛ asayɛɛ naalı, na tu pəkəyi sɪ tə puyusi nəyɔlv.

⁴ Ama tə yəyətəyi pə tənaya teitei ké isɪ Isə caaki tə, pə taya pulv təə, Isə inɪ ɪ sama-tv na í cəla-tuyv ɪ Laapaalı Kupaŋ sɪ tə heeli. ɪlɛ pə taya yəlaa laŋheele kə tə pəkəyi na tə lakɪ mpv. Ama Isə wei ɪ wiiliyi tá lotunaa taa na í naa tá taa hūwɛɛ tə ɪ laŋheele kə tə pəkəyi.

⁵ Mə mayamaya í nyəmə teu sɪ tə ta ma-meyə nəyɔ taa ké tiiliyi paa pəco mayamaya, na tə ta la liyitee kətəi kə tiili na tə puyusi-mɛ. Na Isə mayamaya ná ná pə tənaya mpv.

⁶ Tə ta pəkəi yəlaa isante, paa mə mayamaya mə kinj yaa nəyɔlv ɪ kinj.

⁷ Pəco tə kev Kilisiti tillaa isəntə tə, ye tu nəkaa tu ɲmakəla-mɛ na í lá isəna tə caa tə. Ama tə caya mə hekv na suulu na tə lakɪ-mɛ təpamm isɪ asənyv lakuyv kv pəyaya tə.

⁸ Tə səəla-meyə katatəlaya ké, haləna tə tēm-meyə Laapaalı Kupaŋ kə heeluyv tə, ye paa tēma sɪ tə ləsi tá weesin mayamaya na tə tv-mɛ, tu ləsaa. Pəpətv fəi, tá luuŋ suv-meyə teu ké.

⁹ Tá taapalaa, ntəŋ í təəsa isəna tə lapa tēma na tə konti haŋaya tə? Isəna tə lapa təmlɛ na isələ kuseemlɛ kə teu sɪ tə taa sɪkɪ mə taa nəyɔlvuyv səyəla kə saa wei tu wɛ mə hekv na tə heeliyi-meyə Isə Laapaalı Kupaŋ tə.

¹⁰ ɪ pəsəyi na í ləsi tá nyuluyv kə isəna tá təntɛ tewa Isə sɛɛlaa mɛ mə kinj, na tə keesaa na tə tá liyiti tiili tə, Isə mayamaya ná ná mpv tətə.

¹¹ Pəcə ɪ nyəmə tətəyɔ isəna tə lapa paa mə taa wei isɪ cɛcɛ lakuyv ɪ pəyaya tə.

¹² Tə lapa na í təkɪ tənəŋ kə teu na tə səsə-meyə apalutv, na tə sɛɛsɪ-mɛ na isələ sɪ í tə na pə keesəna teitei isɪ Isə caaki tə. Isə inɪ ɪ yaana-mɛ sɪ í hiki mə paa tete kə ɪ kawulaya na ɪ teeli taa.

¹³ Tə sɛɛkɪ Isə sɪ í na təmlɛ kə tam tətə. Pə taya pulv təə, waatu wei tə heela-meyə Isə Təm tə í tá mv-tɪ isɪ yəlaa nyəntv. Ama í nuwa tə ɪ muwaxa sɪ tə ké Isə Təm, na tampana tə mayamaya ké. Nti inɪ tə lakəna təmlɛ kə Isə sɛɛlaa mɛ mə taanaa.

¹⁴ Tá taapalaa-mɛ, mpi pə lapa Kilisiti nyəma hekv kə Isə sɛɛlaa kpekə wena a wɛ Yuta tə a taa tə, pə akpele lapəna ntɛyɛ mə kinj tətə. Naasuyv mpi Yuta nyəma naasa peleyɛ tēna tə pə taka ké mə ɪcatɛ nyəma ná naasa-mɛ tətə.

¹⁵ Yuta nyəma mpe pa kəna Tacaa Yesu, na mpe inɪ pa kəna Isə kuyəyətutv tɛləsələa. Kulumaa mpe inɪ pa naasəna-tv tətə. Pa fəi Isə ké teu, na pa ké yəlaa tēna kolontunaa.

¹⁶ Paa yeki sɪ tə səyesɪ mpa pa ta kə Yuta nyəma tə na pə ya pɛlɛ pa nyəŋ. Isayətonaa mpa tuu ləŋ paa lapa tə mpe pa təə ké pa təŋna lentənaa kə kaav na pə kpaa huyule. Ama pənənteyɛ Isə tēma pa təm.

Pəəli nyuləyi sɪ í ná Tesalonikí nyəma

¹⁷ Tá taapalaa-mɛ, tuu isɪ tə yeluyv tēmayə wɛɛ naalɛyɛ mpv tə, tə nyula səsəm sɪ tə na-mɛ, haləna pu tu lakɪ-tuyv ləŋ. Ama paa tu naa tēmayə mpv tə tá laakələnaa wɛ tēma kinj ké.

¹⁸ Tə nyula teu sı tə məli mə kin, haləna Pəəli má, təm payalə kə ma tu mə tə pote pələ na Satanı tá tisi sı tə hiki mpaav.

¹⁹ Mə tike təkən kə tə tēləyi na tē hüləsəyənə laŋa, na meye tu muyləna Tacaa Yesu kəntə wule kə ı sentaa sı tə yooowa yooü na tē lá akanaa.

²⁰ Nn, meye tu yələna, na meye tu hüləsəna laŋa mē.

3

¹ Tə tu mə tə pote pələ kə mpyóy tam na pé kəə pé nu-tu ılena tē hiki hūwē sı taa caya Ateenı kə tá tike,

² na pé kaası na tē tili tá taapalı Timotee wei tá na-ı tē lakı İso təmle kə Kilisiti Laapaalı kupan heeluğu taa tō. Tə kusa-ı na tē tili-ı mpyóy sı ı səsı-meye toma na apalıtu kə mə İso mpaav taa,

³ na pé taa kəə na konyəntəyölə nte tə taa tə wē ıəntə tō tē kəə tē kəli mə taa nəyölə na ı lə tən. Mə mayamaya ı nyəma mpu, sı konyəntəyölənə mpe pa kə mpi mpi İso ka təma sı pu mayana-tu tō pé taa ləmpənəa kə.

⁴ Haləna pə mayamaya kə tə heela-meye waatu wei tá na-me tə wē tō, sı paa tu-tuyv konyən. Mpu ıni pə mayamaya kə ı naa pə kəma ıəntə.

⁵ Pə tō kə tə tuyv mə tə pote pələ kə mpyóy tam na pé nu-tu tō, ma kusa Timotee sı ı polo na ı na ıəna mə İso mpaav tənuyv yaası wē tō. Ma nyan sı pé taa kəə sı ləyüv mayasa-me na tá təmle saalı yem kə mə kin.

⁶ Ama Timotee kəmna mə tē ıəntə tō ı kəesa-tuyv ıəna ı səŋa İso mpaav taa kə teu na ı tōka təma sələyüv təm tō. Na ı heela-tu sı ı təsəyi tá təm kə tam na laŋhulümle. Haləna ı nyuləyi sı ı na-tuyv teitei ısu tá nyuləyi sı tē na-me tō.

⁷ Tá taapalaa mē, waatu wei tə nu mə təm tō pə heesa tá laŋa kə teu kə səsəm kə tá wahalanaa na ta konyəntəyölənəa panə pə tənə pa taa kə. İso mpaav ŋku ı tōka teu tō ŋku kv heəsəna tá laŋa kə mpu.

⁸ Na ı səŋuyv təca kə Tacaa təm taa tō tə feesaa kə təfuv.

⁹ Səəntv ntiyi tu sē İso na pé tala ısu laŋhulümle nte tə hika mə kin kə ı sentaa tō?

¹⁰ Ta ıələ sēəna İso sələmuyv kə tam sı ı yele na tá na-me tē ná təma na tá ıəpē na tē tēəsı-meye İso mpaav təm kə hólúyó.

¹¹ Tacaa İso mayamaya na tá Səso Yesu pá la na tē hiki mpaav na tē polo na tē na-me.

¹² Tá Səso ı la na mə sələyüv səsəyi tam kə təma kin na yəlaa tənə kin, haləna kv tala ısu tá mayamaya tə sələyüv-me tō.

¹³ Ye tá Səso ıni ı lapa mpu, mē ı ká hiki toma kə hatuu mə hūwē taa na ı pəsi İso nyəma, na ı tə təkpataa kə Tacaa İso sentaa kə kuyanju tá Səso Yesu na ı nyəma paa kəə tō.

4

Təntə nte tə maya İso tō

¹ Pə tənaya mpu ıle tá taapalaa mē ı ná tá kin kə ıəna pə wē sı ı ká tō na pé maya İso tō, halı ı tənə mpyóy lapv mē. Ama nti nəənəə ma wiikina-me təyölə sı, hal, Tacaa Yesu tō ı səsı lupv kə pə taa.

² Anı ı nyəma Tacaa Yesu kəsəyəsətv nti tə sēyəsə-me sı ı tən tō.

³ Mpi İso caaki təyölə sı ı pəsi ı nyəma na ı yele asilima kulapətv təkpataa.

⁴ Paa mə taa wei ı nyı ıəna ı ká kpaya alv na pé wē tənənŋ na pé wəna nyuyv tō.

⁵ Pé taa wē kətənaa tike təm ısu yəlaa mpa pa ta nyı İso tō pələ pa lakuyv tō.

⁶ Nɔɔɔɔɔ ɪ taa pɔntɔna ɪ tɔɔɔntɔlɛ kɛ tɔm tɔnɛ tɔ taa na ɪ taa wakɛɪ-ɪ pɔɔɔ. Tɔ tɛma-mɛyɛ tɔm tɔnɛyɛ heeluyɔ na tɔ kpaaɔa-mɛyɛ teu sɪ Tacaa ká tɔ salɛka kɛ mpa pa lakɪ isayatu ntɔnaa tɔ.

⁷ Isɔ tá yaa-tɔyɔ ɪ mpaav taa sɪ tɔ lakɪ asilima kɔlapɔtɔ, ama sɪ tɔ la tá tɪ tɔnanɔɔ kɛ.

⁸ Pɔ tɔɔ kɛ ye wei ɪ kpaya tɔm tɔnɛ na ɪ lɔɔɔna lumaya waɔɔɔ, pɔ taya yɔɔ kɔheelitu kɛ pɔntɔ lɔwa. Ama Isɔ wei ɪ ha-tɔyɔ ɪ Feesuyɔ Nanɔɔtɔ tɔ ɪ nyɔntɔ kɛ ɪ lɔwa.

⁹ Ye mɔ taa mɔ tike tɛma sɔɔɔɔɔ tɔm ɔɔɔ, paa nɔmaa-mɛ na pá sɔɔsɪ-mɛyɛ nti tɔtɔ? Isɔ mayamaya tɔɔɔna-mɛyɛ pɔ tɔnaya nɔpɔyɔ sɛyɛsɔyɔ ɔɔɔ.

¹⁰ Halɪ nti unɪ tɔ mayamaya kɛ ɪ tɔɔɔna mɔ taapalaa mpa pa tɔna pa wɛ Masetoni tɔna taa tɔɔɔ lapɔ. Ama tá taapalaa mɛ, tɔ tasɔyɪ-mɛyɛ wiɔnaɔ sɪ ɪ sɔɔsɪ lɔpɔ kɛ pɔ taa.

¹¹ Paa mɔ taa wei ɪ lɔ sɪ ɪ na ɪ tɔɔɔntɔlɛ pá wɛɛna tɛma na leɔɔɔ, na paa wei ɪ paasɔna ɪ nyɔntɛ na ɪ hiki ɪ mayamaya kɛ mpi ɪ ká suu ɪ nɔyɔ tɔ. Nti unɔyɪ tu tɛma-mɛyɛ heeluyɔ.

¹² Mpɔ unɪ pu yelina na ma ta nyɪ isɔnaa tɔna-mɛ, na ɪ kaa caya na ɪ tɛɛɔ nɔɔɔɔɔ pɔɔ taa.

Tacaa kɔntɛ

¹³ Ta taapalaa tɔ caa sɪ ɪ cɛkɔna mpa pa sɔpa tɔ pa tɔm na ɪ taa wɛɛ piti taa isɔ mpa pa fɛɔna tɛɔɔɔ kɛ Isɔ kɔɔ tɔ.

¹⁴ Isɔ tɔ tɛma tá taa sɪ Yesu sɔpa na ɪ tayanɪ fem tɔ, mpɔ tɔtɔyɔ tɔ tɛma tá taa tɔtɔ sɪ Isɔ ká kpɛna Yesu na mpa pa sɔpa Yesu mpaav taa tɔ na ɪ mɔɔɔna.

¹⁵ Tacaa kɔheelitu mayamaya kɛ tɔ caa-mɛyɛ sɔɔsɔyɔ kɛ cɔnɛ, sɪ tá mpa tu wɛɛna tá isɛ kɛ Tacaa kɔyaku kɔkɔmɔyɔ wɔɔ tɔ tɔ kaa tɛɛ nɔyɔ kɛ mpa pa tɛma sɔpɔ tɔ.

¹⁶ Pɔ kɔɔ pɔ kɛɛsɪ na pɔ holi na pá nɪ isɔtaa tillu sɔsɔ tɔɔ na Isɔ akantɔlɛ, ɔɔna Tacaa mayamaya luna isɔtaa na ɪ tiiki. Mpa pa sɔpa Kilisiti mpaav taa tɔ pɛɛ paa fɛ kancaalaya.

¹⁷ Pɔ waɔɔ kɛ pu kɛɪ isɛ nyɔma tá, na tá na-wɛ tɔ kpɛntɪ na tɔ sɔv nɔmɔntɔ tɛɛ na tɔ suli Tacaa kɛ isɔtaa. Na tá na-ɪ tu caya tam.

¹⁸ ɪ hɛɛsɔyɪ tɛma laɔɔ na tɔm tɔnɛ.

5

¹ Tá taapalaa, pɔ fɛɪ isɔ paa nɔkɪ-mɛyɛ takɔɔɔ nɔmaa na pa kɛɛsɪ-mɛyɛ waatu yaa wɛɛ nna a taa mpɔ unɪ pu la tɔ pɔ tɔm.

² Isɔ mɔ mayamaya ɪ tɛma nyɔm kɛ teu tɔ, Tacaa kɔyaku ká la kɛ isɔ nɔmɔɔ kɛɛsɔyɔ na ɪ kɔɔ ahoo tɔ.

³ Waatu wei yɔɔɔ ká kɔɔ na pá tɔɔ sɪ: Nhnɔ, pɔnɛntɛyɛɔ antulinya caya ɪ tɛtɛ, na pɔnɛntɛyɛɔ tɔ hɛɛsaa tɔ. Waatu unɔyɪ pu tii pa tɔɔ tɔkpili kɛ tɔm kɔɔm tɔɔ, na pɔ la-wɛyɛ sakasaka pa kaa fiti. Pu la kɛ isɔ lɔɔɔ wɔsasi takɔyɔ ahonto tɔ.

⁴ Ama tá taapalaa, kayana ɪ tá kɛ sɔkpɛtɔyɔ tɛɛ nyɔma, na pɔ fɛɪ sɪ kɔyaku kɔnɛ kɔ tuti-mɛyɛ kɔtutu isɔ nɔmɔɔ tutuyɔu tɔ.

⁵ Nɔɔɔɔ taa isɔntɔ pɔ nyaala mɔ tɔɔ kɛ na ɪ pɛsa ilim taa nyɔma kɛ. Tɔ ta kɛ mpa pa wɛ ahoo taa na sɔkpɛtɔyɔ tɛɛ tɔ.

⁶ Mpɔ tɔ tɔ taa paasɔna tɔm isɔ lɛɔɔ lakɔyɔ tɔ. Ama tɔ cayana tá isɛ na tɔ fɛɪ na tɔ lakɪ pɔ tɔna na laakali.

⁷ Ahoo kɛ toolaa tooki, na ahoo kɛ sɔɔm kɔyɪ pɔ nyɔɔɔɔ.

⁸ Ama tá mpa pə nyaala tá tō na tē pəsi ilim taa nyóma tō tui lakī pə tēna na laakalī ké. Tē yele na tá Iso taa tēmnau na tá tēma sōsōlyu pəsi-tu isu nyəğəlyu tōko. Tē cayana naani si pu ya-tu, na pələ pu wēē isu tē paŋyū yōou kahuka tō.

⁹ Tē ta ké mpa Iso suwa si cele pu feli nyar tō se. Ama si pə ya tá nyōñ ké Tacaa Yesu Kilisiti tō ké.

¹⁰ Kilisiti inī ı səpa tá tō ké si ye pə tala ı kōntē wule na í mayana tá na tá isē, yaa paa tē tēma səpu, tá na-ı tē kpenti na tē kaa tēcayalē ké tam tō.

¹¹ Pə tō ıle í sōsōyī tēmayā apalutv, na í tuliyi tēmayā teitei isu í tēñna lapv tō.

Pəli caa pa lakī mpi tō

¹² Tá taapalaa, tē heeliyi-mē si í tōna mpa pa lakī tēmlē ké mə hēkv tō, mpa Tacaa kpawa si pá tiikiyi-mē na pá səyēsī-mē tō.

¹³ Mə luuñ í la-wē, na í sōli-wēyē teu ké tēmlē nte pa tēñna lapv tō tē tō. I wēēna tēma na lēñ.

¹⁴ Tá taapalaa, hai, í kalēna mpa paa caa pūlv lapv tō. I la na mpa pa kēla fēlē tō pa fēlē ya, í tēñ acamaa, í hóləyī yēlaa tēnaya suulu.

¹⁵ I la laakalī na mə taa nəyōlv í taa lēti lēlv ké isayatu. Ama í lv si í lakī tēmayā kōpantv ké tam, paa mə mayamaya mə tēma, paa kpai nyóma.

¹⁶ Mə lanja í hōlōmī tam.

¹⁷ I səlēməyī Iso ké tam, í taa yele.

¹⁸ I sēē Iso si í na tēmlē ké paa mpi pə taa. Isəna Iso caa si ye í tēñəyī Yesu Kilisiti í lakī tōyōlē.

¹⁹ I taa kayatī Feesuyu Nanñtv, í yele-ı na í la ı tēmlē.

²⁰ I taa nyəmī Iso kōheelitu kpaalvyv ké yem.

²¹ I wēsī paa mpi pə taa ké teu na í ná nti nti tē wē teu tō na í tōkī tēlē.

²² Na í lō nti tē fēi teu tō paa tē ké nti.

²³ Iso wei ı lakī na tē nukī lēñ tō í yele na í pəsi ı nyóma tēkpataa. Iso inī í paasəna mə ləmayasē na mə tēñəñ, na mə wēētū nti tē tēna tē wēē tēñəñ ké Tacaa Yesu Kilisiti kōntē wule.

²⁴ Wei ı yaa-mē tō ı ké kōpañ. Pə tō ké ı kaa yele-mēyē tayanvyv ké mpv.

²⁵ Tá taapalaa í səlēməna-tvyv Iso tōtō.

²⁶ I sēē tá taapalaa tēnaya teu na í lēl.

²⁷ Hai, ma wiikina-mēyē, Tacaa tō si í kala takələyā kanē na yēlaa tēna nu.

²⁸ Tacaa Yesu Kilisiti í la-mēyē pēlēē.

TAKĒLAYA NAALE NYEŋKA ŊKA PŌŌLI NMAAWA TESALONIKI NYĒMA TŌ Kutubutu

PŌŌli tasəyi Tesaloniki nyŋma ke sam ke takəlaya kanə ka taa ké pa taa tēm na pa tēəlvu tō. I caa si i tayanu Yesu məlvu tōm nti yəlaa pənta nuu tō. Ləlaa huuki si wahalanaa mpa Iso seela tōki tō pa tō Yesu ka kəə ləŋ, haləna pá yele təma lapu. Ama PŌŌli heela-wē si pə wē si isayatu tō i kəə ké na pəcə Yesu ka kəŋ. Pə tōo ké i tasa-wēye apalotu si pá hatələna felentunaa na pá sələməyi, na pá laki təmlə.

Isəna pa fayə Tesaloniki II takəlaya tō:

Səetv na apalotu səsəvu, titite 1

Kilisiti məlvu tōm, titite 2

I tasəyi layatu si pa sələmi na pá la təmlə, titite 3

Səetv

¹ Taya PŌŌli na Silaasi na Timotee.

Tá ŋmaakəna takəlaya kanəye Tesaloniki Yesu seela kpekəle nyŋma mē mpa i ké Tacaa Iso na tá Səə Yesu Kilisiti pa nyŋma tō.

² Tacaa Iso na tá Səə Yesu Kilisiti pá hólí-məye pəlele na pá ha-məye alaafəya.

Kilisiti kəntə wule huvi

³ Tá taapalaa, pə wē si tam tə seeki Iso ké i na təmlə ke mə tōo, na pə tu muna mpv. Pə taya pulv tōo, i təŋna tōŋ nyəəw ke mə Iso mpaav təŋvu taa ké tam ké, na mə təma sələvu ná təŋna səsəvu ke teu tōo.

⁴ Pə tōo ké tə yəəlvəna-məye Iso seela ləlaa taa ké isəna mpi i pəsaa na í kantəli na í tōki Iso mpaav ke konyəntəyole na wahalanaa mpa pa tuyi-mē tō pa taa tō.

⁵ Na pə tənaya mpv pə hóləyi isəna Iso təŋəyi siyisuyu ke i huvi taa təyō. Pə taya pulv tōo, mpv unu pu yele na í muna Iso kawuləya ŋka ka tōo í naa wahalanaa mpe tō ka hikuyu.

⁶ Iso ká təŋ tampana na í ləeti mpa pa tuyi-məye wahala təyō wahala.

⁷ Na í ha tá na mpa mē í tōki konyəŋ təyō hēesəvu. I ká la ŋpóyó wule nte Tacaa Yesu ká luna isətaa na isətaa tillaa tōŋ nyŋma

⁸ na kəko ŋka ka muŋi kemkem tō, si i tuyi saləka ke mpa pa ta nyi Iso na mpa pa kisa Tacaa Yesu Laapaali Kupaŋ ke muŋv tō.

⁹ Saləka wei i ká tū-wē təyole wakəlvu mpi i ka wakəli-wē tənəŋnaŋ ke tam tōo, na paa hatələna Tacaa na i toma nna a tewa səsəm tō.

¹⁰ Pu la ŋpóyó wule nte unu i ka kəə si i nyŋma í tū-i teeli na mpa pēle paa mu i tōm tō pá samu-i tō. Na mə mayamaya í ká wē pə taa. Mpi tō, í mu tōm nti tə heela-mē tō se.

¹¹ Pə tōo ké tə sələməyənə-məye tam si tá Iso í la na í muna weesuyu ŋku kə tōo i yaa-mē tō kə hikuyu. Tə kooliyi ké si i hólí i toma na í la na kəpantu nti u huuki mə taanaa tō í pəsi na í la-ti, na mə Iso sēv təma te teu.

¹² Waatv inəyi í ká la na Tacaa Yesu hətə hiki teeli, iləna í la na mu hiki teeli tətəyō tá Iso na Tacaa Yesu Kilisiti pa pəlele tōo.

¹ Tá taapalaa, ye Tacaa Yesu Kilisiti kónte na tá kotuyu ke i kin tòm ðe,

² í taa yele na pá liyiti-meýe mpv tæhe na pá ce mæ lanja sɪ Tacaa kuyaku tema tate. Ntanyɪ cele nyæntu nalu nɔɔlv ɪ yɔɔtæna mpv, yaa nɔɔlv lapæna waasu ke kulapv ke mpv, yaa ntanyɪ nɔɔlv ná loolina sɪ tá takələya nakəli ka taa ké pa ŋmaa mpv.

³ Na paa pa tu heela-me sɪ nti te, í taa nu. Pə taya pulv, yəlaa ká kulɪ na pá tɛɛsɪ Iso ké kisuyu təsayasaya. Na Isayatu Yulv wei unɪ paa wakəli tənəŋnəŋ tɔ ɪ ká lu na pécɔ wɔle nté tɔ kɔɔ.

⁴ Pə tənə mpi yəlaa sɛɛkɪ na pá nyənəyi sɪ Iso nyəm tɔ ɪ ká kisi-wɪ təkpatəkpatə. ɪ ká kulɪ pə tənaya mpv pə tɔɔ, halɪ ɪ ká suv na í caya Iso təsɛɛle səsɔɔle taa mayamaya na í tɔ sɪ unəyɔle Iso.

⁵ ɪ tá tɔɔsɪ sɪ maa tema-meýe pə tòm ke heeluyu ke waatu wei maa wɛ mæ kin tɔ?

⁶ ɪ nyəmá mpi pə tɔɔ mpɪ unɪ pu hikiyi mpaa sɪ pá la nɔɔnɔɔ tɔ. Pə wɛɛ ké sɪ pu tala pə waatu ké na pécɔ Isayatu Yulv unɪ í lu.

⁷ Isayatu nti tə toma tənəna kookalɪ ké lapv ke mukaya tɛɛ. Ama wei unɪ ɪ sɛŋsəyi-tɪ tɔ, í kɔma na í tɛɛ ke tu la.

⁸ Saa unəyi Isayatu Yulv unɪ ðlé ɪ ka lu. Tacaa Yesu ká woso-i heelim ke kɔwosu ké na í sɪ, na Yesu unɪ ɪ kónte teeli ká lana na í saali yem təkpataa.

⁹ Satanɪ tonj ke isayatu Yulv unɪ ɪ ká kɔna na í lá piti təma na kəkɔlv nyəmnaa na sɔɔntu təmana, kɔpuyusumnaa mpi pə tənə.

¹⁰ ɪ ká la isayatu ke mpaa mpaa na í puɔusina mpa pa ké kulepaa tɔ. Mpe unɪ paa le. Mpi tɔ pa kisaa pa ta sɔɔli tampana nna a ká waasi-wɛ tɔyɔ tɔnyuv tɔ pə tɔɔ.

¹¹ Pə tɔɔ ké Iso lakɪ sɪ tolusuyu təma səsɔɔna naali á tɛɛna-wɛyɛ kpakpaa na pá tɔŋəyi pɔpɔtv.

¹² Mpóyɔ pu la na pá tu pa tənə mpa isayatu lapa lelenj na pá kisi tampana tɔnyuv tɔyɔ səlɛka.

Pə ləsa-meýe sɪ pá ya mæ nyɔɔŋ

¹³ Pə wɛɛ ké sɪ tɔ sɛɛkɪ Iso ké í na tɔmlɛ ke tá taapalaa mɛ mæ tɔɔ ké tam, mɛ mpa Tacaa sɔɔlaa tɔ. Pə taya pulv tɔɔ, Iso ləsa-meýe sɪ Feesuyu Nəŋntu wei ɪ yeki na í pəsəyi Iso yəlaa tɔ ɪ tɔɔ na mæ tampana muɔv tɔɔ pá caaləna-me mæ nyɔɔŋ ke yapv.

¹⁴ Laapaali Kupaŋ wei tə heela-me tɔ ɪ nuw taa ké Iso yaa-me sɪ í hiki mæ paa tete ke Tacaa Yesu Kilisiti teeli taa.

¹⁵ Ye mpv ðle tá taapalaa, í sɛŋ tɔca na í tɔkɪ sɛyɛsəŋ wei tə sɛyɛsa-me tɔ, paa wei tə yɔɔtæna tá nɔɔsɪ tɔ, paa takələsɪ taa nyəŋ.

¹⁶ Tɔɔ, tá Sɔsɔ Yesu Kilisiti mayamaya, na Tacaa Iso wei ɪ sɔɔla-tv na í hɔləyi-tuɔv pɛɛɛ na í heɛsɪ tá lanja ke tam tɔɔ na í tv-tuɔv tɛɛlvu kupaŋkɔ tɔ,

¹⁷ pa naaleýe mpv pá sɔɔsɪ-meýe tonj na pá sənə-me na í pəsɪ na í lakɪ na í yɔɔtəyi kɔpantv tike.

3

ɪ sələmənə-tuɔv Iso

¹ Tá taapalaa, nti tə kaasaa tɔyɔle sɪ, í sələmənə-tuɔv Iso na Tacaa Təm ya ləŋ na tɔ hiki teeli isɪ pə lapv mæ kin tɔ.

² ɪ sələmənə-tv tɔtɔ na pá ləsi-tuɔv yəlaa asayaa mpa pa ta kɛɛsɪ tɔ pa niŋ taa. Pə taya pulv, yəlaa wɛɛ mpa paa caa pá mu Iso mpaav tòm tɔ.

³ Paa na mpv tɔ Tacaa ké yvlpav. I ká yele na í nyɔɔ tɔv na í kenti mə tɔɔ na Isayav kaa hiki-mɛ.

⁴ Tacaa lapa na tɛ wɛna naani ké mə tɔɔ tɛkpataa sɪ í ká tɛvɛvɛ tam ɪ kaa yele tɔmnaa mpa tɛ sɛyɛsa-mɛ tɔ.

⁵ Tacaa í kpayə mə lɛsasɪ na í tɔ Isə tɔɔ na í sɔɔlɪ-ɪ, na í yele na Kilisiti tɔ-mɛyɛ suulu kɛ teu tɔtɔ.

Pə wɛɪ sɪ paa wɛɪ í la tɔmlɛ kɛ

⁶ Tá taapalaa, Tacaa Yesu Kilisiti tɔɔ tɛ heeliyɪ-mɛ sɪ í hatɛlɛna mə taa mpa paa caa pulv lapv na paa tɛvɛvɛ sɛyɛsvv vku tá telɛsa-mɛ tɔ.

⁷ Mə mayamaya í nyɔmá isɛna í ká la na í tɛv tá ɪkpate tɔ, pə taya pulv, waatu wei tu wɛ mə hekv tɔ tɛ ta kɛ yɛlaa mpa paa caa pulv lapv tɔ.

⁸ Tə ta caya sɪ nɔyɔlv í calɪ-tɔvɔ faalaa. Ama tɛ lapa tɛma ké na tɛ konti havaya. Tə lapa tɛma na isɛlɛ kɔsɛɛmlɛ kɛ teu sɪ tɛ taa svki mə taa nɔyɔlvɔv sɛyɛla.

⁹ Tu wɛna mpaav sɪ tɛ tɔyɔ mə kvɔyɔv kɛ faalaa. Ama tɛ kisa mɔvɔyɔ sɪ í nana-tv na í tɛv tá ɪkpate.

¹⁰ Halɛna waatu wei tu wɛ mə hekv tɔ tɛ heela-mɛ tɛkelekele sɪ: Ye wei ɪ caa pulv lapv pɔntv í taa tɔyɔ.

¹¹ Pə taya pulv tɔɔ, tɛ nuwa sɪ lelɛ wɛ mə hekv taa mpa paa caa pulv lapv tɔ, ye pə taya tɔm fav tike.

¹² Tacaa Yesu Kilisiti tɔɔ tɛ heeliyɪ yɛlaa isɪ mpv sɪ paa wɛɪ ɪ isɛlɛ í sɛɛna tɔmlɛ lapv, na í hiki ɪ mayamaya kɛ mpi ɪ ká suu ɪ nɔyɔ tɔ.

¹³ Tá taapalaa, ye mɛ ɪlɛ kvɔpantv lapv í taa la-mɛyɛ felentu.

¹⁴ Ye nɔyɔlv wɛɛ na ɪ sarɪ nti tɛ vma takɛlaya kanɛ ka taa cɛnɛ tɔyɔ tɛvɔv, í nyɪ pɔntv tɔɔ na í fayana-ɪ tɛkpataa, na fɛɛlɛ kpa-ɪ.

¹⁵ ɪlɛ í taa nyɛni-ɪ isɪ kolontu. Ama í lana-ɪ isɪ yvɔlv í caa ɪ tayanɪ ɪ taapalv ɪ lakɪ tɔ.

Koolee kvɔpana na sɛɛtv

¹⁶ Tacaa wɛɪ ɪ kɛ alaafɛya halv tɔ í ha-mɛyɛ alaafɛya kɛ tam ké pə tɛna pə taa. Tacaa í wɛɛ mə tɛna mə waalɪ.

¹⁷ Pɔɔlɪ má, ma sɛɛ-mɛ na ma mayamaya ma nɪv vmaatu kɛ cɛnɛ. Isɛna ma tɔvɪ ma hɛtɛ kɛ ma takɛlasɪ tɛna taa tɔyɛlɛ. Mɔvɔyɔ ma vmaakɪ.

¹⁸ Tacaa Yesu Kilisiti í hólɪ mə tɛnaya pɛɛlɛɛ.

TAKƏLAYA KANCAALAYA NYƏŋKA ŊKA PƏƏLI

NMAAWA TIMOTEE TƏ Kutulu

Timotee caa ke Kələeki to ké na ı too ké Yuta to. Timotee pəsa Pəəli waali to na í təŋəyi-ı Laapaali Kupaŋ cəənaa taa. Pəəli ŋmaawa Timotee ke takəlaya sı í caya lfeesu na í seyesəyi lso seelaa na í tasəyi-wəye apalutu. Takəlaya kanə ka taa wə layatu tasuyv na Yesu seelaa kpeka paasənaa təm. Pəəli tūwa Timotee sı í nyəəna lso Təm na í paasəna lso Təm seyesuyv.

Isəna pa faya Timotee I takəlaya tə:

Isəna paa paasəna lso yəlaa kpekəle tə, titite 1-3

Isəna Timotee ka la ı təma tə, titite 4-6

Seetv

¹ Maya Pəəli, Yesu Kilisiti tillu. Tá Yatv lso na Yesu Kilisiti wei tə tēləyi tə mpe pa kpana-m sı má la tillu.

² Má ŋmaakəna takəlaya kanəye Timotee. Nyá kəna ma pəyaya təsiyisiyi ké lso seev taa. Tacaa lso na tá Səəə Yesu Kilisiti pá huli-ŋ pēlēe na suulu na pá ha-ŋ alaafəya.

Pəpətv seyesəŋ

³ Ma tēkəya Masetoni na má heeli-ŋ sı n saali lfeesu tə, saali mṗóyó təna, na n heeli pa taa mpa unı tə sı pá taa seyesı pa pəpətv seyesəŋ.

⁴ Heeli-wə sı pá yelee ləŋ taa təmnaa mpa pa təkəa tə, na hatuu ləŋ taa ləlvuyv loosi nsi pa taməyi tə. Təle tə kəŋna ntəŋkpeesaya ke yem ké, tu kəsəyi yapv təm nti lso suwa na í lakı tə. Yulv tēŋ ı taa na lso ké na pəćó í nyı pəle pə təm.

⁵ Ma tu-wəye mṗóyó sı pá wəəna lotu kuləmtv, na pá təŋəyi siyisuyv, na pá té lso na pa taa ké teu, na pá lá na pá wəəna səəlvuyv.

⁶ Lələa yela yaasi kupaŋ uneyə təkuyv, na pá tooli na pá suv kəmələntəŋkpeesaya taa ké yem.

⁷ Pa ləkı yem sı mpeyele lso kəsəsutv seyesələa, pəyele paa cəkəyəna pa mayamaya pa kuyəyətutv. Pa ta cəkəna mpi mpi pə təm pa tu yəyətəyi mpv na apalutv tə.

⁸ Tə nyəmə sı ye n təŋa lso kəsəsutv ke teitei isv tə wəv tə, tə wə teu ké.

⁹ Na pı təəsi-ŋ sı kəsəsutv fəi nti pə paasaa na pé sı kupaŋtə lataa təə tə. Ama ısayalataa, na kaanutunaa, na nyan nyəma, na kawalaya nyəma, na mpa paa seeki lso na paa seeki ı nyəm tə, na mpa pa kuyi pa caanaa yaa pa toona tə, na yulvələa,

¹⁰ na apalaa mpa pa suvəkəna apalaa lələa tə, na yulvpeetələa, na pəpətvnaa, na mpa pa sukı pa nəəsi ke yem tə, yaa mpa pa takəyi ntiwə tə ta təŋ seyesuyv kupaŋkv ŋku kv waasəyi yələa tə, pa təənaa ke pa su kəsəsutv.

¹¹ Laapaali Kupaŋ wei pə yelina-m tə unı ı seyesəyəna seyesuyv kəne. Teeli lso na kupaŋtə tu təə Laapaali Kupaŋ nté.

lso kupaŋtə

¹² Tacaa Yesu Kilisiti wei ı ha-m toma ke səsəm na má lakəna ma təmlə təyə ma seə í na təmlə. ı tənəv má sı ma nəyəəna pá tē-m na taa, na í kpa-m sı má la təmlə tə, ma seə-ı í na təmlə.

¹³ Tuu lɔŋ má yəɣɔtaɣana ɪsaɣatv ke ɪ tɔɔ, na má tɔna-ɪ kɔnyɔŋ, na má tɔv-ɪ. Ama ɪsɔ wii ma pətətəle. Pə taɣa pulv, ma taa té ma taa na ɪsɔ tɔɣɔ ma ta nyi ma kulapɔv nti.

¹⁴ Tacaa hula-m ɪ pɛɛɛ ke sɔsɔm, na ɪ lapa na má tɛŋ ma taa na ɪsɔ na má sɔɔlɔɣi yɛlaa ɪsɔ tɛ kɛntənau Yesu Kilisiti na tɛ wɛna tɔ.

¹⁵ Tɔm nti tɛ kɛ tampana nyɛntv tɛkelekele na tɛ mɔna pɔ mu-ti tɛkpem na pɔ tɛ-ti na taa tɔɣɛle sɪ: Yesu Kilisiti kɔma antulinya taa sɪ ɪ yakɪ ɪsaɣalataa nyɔɔŋ, na mayale pa taa aɛpa.

¹⁶ Pə tɔɔ kɛ ɪsɔ wii ma pətətəle, ɪni ɪ sɔɔlɔna sɪ Yesu Kilisiti ɪ hólɪ ɪsaɣalataa taa aɛpa maya ɪ suulu tɛna, na pu hólɪ waalɪ nyɔma mpa paa tɛ na pɔ mu ɪ tɔm na pɔ hiki weesuyv ke tam tɔɔ tɔ sɪ pɔ nyɔɣɛna-m na pɔ ná.

¹⁷ Aaa, Kawulaya tv, ɪni ɪ wɛnna tam tɔɔ, ɪ sɛki, paa naa-ɪ, ɪ tike tɛkɔŋ ntɛ ɪsɔ. Yɛlaa tɛna ɪ samɪ-ɪ na pɔ tɔvɔ-ɪ teeli ke tam tɔɔ. Ami.

¹⁸ Tɔv, ma pu Timotee, ɪsɔ ka lapa hatuu lɔŋ na pɔ ná nyɔ tɔm nti na pɔ yɔɣɔti tɔɣɔ ma tɔkaa na má kpaalɔɣi-ŋ ɪsɛntɔ, sɪ ɪ tɔki tɔmnaa mpeɣe teu, na ɪ paasi na ɪ yoo yoo ke teu.

¹⁹ N tɛma ɪsɔ na nyɔ taa tɔ tɔki mpu na ɪ wɛɛna lotu kɔlɔmtv. Lɛlaa tá tɔki lotu kɔlɔmtv ɪlɛna pa ɪsɔ sɛɛv pɛsɪ yem.

²⁰ Pa taa mpeɣele na Himenee na Alɛkəsantɛli. Satanɪ ke ma yilina-wɛ sɪ ɪ la-wɛ na pɛcɔ pɔ nyi sɪ pa yɔɣɔtɔvɔ ɪsaɣatv ke ɪsɔ tɔɔ tɔ pɛ fɛi teu.

2

ɪsɔ sɔlɔmɔvɔ

¹ Tɔv, kancaalaya ɪlɛ, nti ma tɔvɪ-mɛ sɪ ɪ la tɔɣɛle sɪ ɪ tɛkɔɣɪ ɪsɔ kɛ nin ke yɛlaa tɛna tɔɔ, na ɪ sɔlɔmɔɣi-ɪ pa tɔɔ, na ɪ wiikina-ɪ pa tɔɔ, na ɪ sɛɛki-ɪ ɪ na tɛmlɛ ke pa tɔɔ.

² ɪ sɔlɔmɪ ɪsɔ kɛ awulaa sɔsaa na tɔŋtɔnaa tɛna tɔɔ, ɪlɛna tɛ pɛsɪ na tɛ ɔaɣa tɛpamm na alaafɔya na tɛ paasɛna ɪsɔ nyɛntv ke teu, na tɛ tɔka tá yaasi kɔpanɔ.

³ Nti tɛ mayamaya tɛ kɛ tá Yatv ɪsɔ luyv tɛɛ nyɛntv na tɛ wɛ-ɪ teu tɔɣɛle.

⁴ ɪni ɪ caana sɪ pɛ ya yɛlaa tɛna nyɔɔŋ, na pɛ lá na pɔ nyi tampana.

⁵ Pə taɣa pulv, ɪsɔ kɔlɔm tike tɛkɔŋ wɛnna, na ɪsɔ na yɛlaa pa hɛkɔ taa sɛnɔv ke kɔlɔm kɛ, ɪnɔɣɛle yɔlv wei pa yaa sɪ Yesu Kilisiti tɔ.

⁶ ɪlɛ ɪ hana ɪ ti na ɪ fɛli na pɛ ɔɛ yɛlaa ke pa yomle. Waatv wei paa tɔwa tɔɣɔ ɪ kɔma, na ɪ hólɪ sɪ tampana ɪsɔ caa kɛ sɪ pɛ ya yɛlaa tɛna nyɔɔŋ.

⁷ Pə mayamaya pə tɔɔ kɛ pə kpa-m pə tɔm heellu na tillu, na pɛ tv-m sɪ má sɛɣesɔɣɪ mpa pa ta ke Yuta nyɔma tɔɣɔ ɪsɔ sɛɛv mpaav na tampana pə tɔm. Tampana ke ma yɔɣɔɣɪ, maa looliɣi.

⁸ Pə tɔɔ kɛ ma caa sɪ paa timpiɣi apalaa sɔlɔmɔɣi ɪsɔ, pɔ tiɣisi ɪsɔ kɛ nin, na pɔ sɔlɔmana lotu kɔlɔmtv, na pɔána yaa yoo ɪ taa wɛɛ.

⁹ Ma caa tɔtɔ sɪ alaa ɪ tɔɣɛlɔɣɪ pa wontu ke ɪsɛna pə mɔna pɔ tɔɣɛlɔɣɪ tɔ, pɔ taa la ɪsɛcav na pɔ suli mpɔle tɛlɔsuyv. Pɔ taa tiɣiliɣina nyɔɔsɪ taɣanuyv katatɔlaya, yaa wolanaa na lutv pə tɔvɔ, yaa liɣitee pɔɔŋ tɔɣɛlɔvɔ sɪ pɔ tɛ.

¹⁰ Ama lakasi kɔpanɔsɪ ke paa tiɣilina ɪsɔ lakasi nsiwɛ sɪ mɔŋna alaa mpa pa tɔŋ sɪ pa seeki ɪsɔ tɔ.

¹¹ Ye pa sɛɣesɔɣɪ, pə wɛɛ kɛ sɪ alv ɪ su na ɪ pasa ɪ tɔɣɪ teu na ɪ nukɪ sɛɣesuyv.

¹² Ma ta ha alv ke nɔɣɔ sɪ ɪ sɛɣesɪ yaa ɪ kpiliki apalv ke pulɔpɔ taa. Ama pə wɛɛ kɛ sɪ ɪ su.

¹³ Pə taɣa pulv, Atam ke pə caalɔna ŋmaɔ, pə waalɪ kɛ pə ŋma ɪfa.

¹⁴ Pə taya Atam ke pə puɣusaa. Ama alv ke pə puɣusaa na í kisi Iso nəɣə taa nyəntv ke nunav.

¹⁵ Ye pa teŋ pa taa na Iso na pá səələɣi yəlaa na pa yaasi máɣá Iso, na paa laki isəcau na pá təkə mɪpúɣó tam, ɪle pu ya pa nyəəŋ na pa piya lɔlvuɣ taa.

3

Iso yəlaa kpekəle səsaa kpav

¹ Təm nti tə ké tampana nyəntv təkəlekele tɔɣəle sɪ, ye yulv caa í la Iso yəlaa kpekəle səsə pə ké təmlə kupante ké.

² Wei ɪ kiŋ pa kaa na kawaliya nakəli tə ɪnɪ ɪ ká tɔɣəna Iso təsəele səsəəntv. Na alv kolum ke pɔntv ɪnɪ ɪ ká wɛɛna. ɪ ká kpaaki ɪ tɔɣi paa mpi pə taa, na í wɛɛ ləməɣasɛ tɔ na wei ɪ nyəmə pə təna pə tayanvɣv ke teu tə. ɪ ká wɛɛ wei ɪ nyəmə mɔvlle lapv tə, na ɪ pəsəɣi sɛɣesvɣv.

³ ɪ kaa wɛɛ sɔlvnyəəlv yaa mɔsvɔŋ tɔ. Ama ɪ ká wɛɛ tɔpamm ké, na í wɛna yəlle. ɪ kaa wɛɛ pəɣolaya nyənlv.

⁴ ɪ ká wɛɛ wei ɪ paasaa na í pəsə ɪ tɔɣaya ke teu teu, na í mɛŋna ɪ piya ke ɪ nəəhɛ tɛɛ na sɪ nukəna-ɪ na sɪ nyanɲa-ɪ teu tə.

⁵ Mpi tə, ye yulv tə pəsɪ ɪ məɣamaya ɪ tɔɣaya, isənaya ɪ ká pəsɪ na í paasəna Iso sɛɛlaa kpekəle?

⁶ Ye pɔntv ké Iso sɛɛlv kɔfalv pə kaa la. Pə taya pulv, ɪ ká kəə ké na í saŋ ɪ tɪ na ɪ təm nana səpv isv lɔɣəv nyəntv ka lapv tə.

⁷ ɪ ká wɛɛ wei ɪ kupantv ma ta nyɪ isənaa məɣamaya sama tə, pəcɔ pə taa kəə na pá footiɣi-ɪ, na í kəə í nana lɔɣəv nyəpətv taa ké tiu.

Yesu sɛɛlaa kpekəle taa təma lataa

⁸ Mpa mpa pa laki təma ke Yesu sɛɛlaa kpeka taa tə paa wɛɛna yaasi kupəŋ ke mpv tətəɣv. Pa kaa wɛɛ ataa na a waali nyəma, pa kaa wɛɛ sɔlvnyəəlaa, yaa mpa pa muɣuliɣi sɪ pá hiki liɣitee tə.

⁹ Paa wɛɛ mpa pa təŋəɣəna laakali kupəŋ ke Iso sɛɛle mpaav tampana nna a təə Iso kulaa tə.

¹⁰ Pá məɣasɪ-wɛ na pəcɔ, ye pa ta na isayatiya nakələɣi pa kiŋ ɪle pa svv Yesu sɛɛlaa kpekəle təmlə lapv taa.

¹¹ Pa alaa tətə ká wɛɛna yaasi kupəŋ, pa kaa cakəna yəlaa. Paa kpaaki pa tɪ na pá wɛɛ kupama ke pə təna pə taa.

¹² Wei ɪ laki Yesu sɛɛlaa kpekəle təmlə tə ɪ ká wɛɛna alv kolum ké, na ɪ ká wɛɛ wei ɪ paasaa na í pəsə ɪ piya na ɪ tɔɣaya ke teu teu tə.

¹³ Yesu sɛɛlaa kpekəle təmlə lataa mpa pa lapa pa təma ke teu tə, pa nyəəŋ kɔləɣi ké. Na pa pəsəɣi na pá yəɣəti tá na Yesu Kilisiti tá kpəntvɣv lapa na té wɛ Iso sɛɛv mpi pə taa tə pə təm na paa nyanɲa pulv.

Səsəəntv nti pə ŋmɛsaa tə

¹⁴ Ma ŋmaaki-ŋ takəlaya kane na má tɛɛləɣi ké sɪ maa kəə nəəŋəə na má na-ŋ.

¹⁵ Ama ye pə kəma na n ta nu ma taŋ, ɪle takəlaya kane kaa kɛəsəna-ŋ yaasinaa mpa n ka təkɪ Iso sɛɛlaa kpeka taa tə. Weesvɣv Iso sɛɛlaa mpa pa ké kite nte tə təə tampana sərɣaa na pə təkə-yɛɣe teu təkpa tɔɣə ma təŋ.

¹⁶ Ama tampana təə isəntə tá Iso sɛɛle mpaav təm kɔŋmɛsətv wɛ piti ké teu ké, yulv ɪ pəsəɣi na í kpɛsɪ tɔlə. ɪ kəma tə yulwɛɛtə ke ɪ wɛna. Feesvɣv ná hɔləna sɪ ɪ ké tampana təŋlv. Iso taa tillaa məɣamaya ná na-ɪ.

I waasu ke pa lapa katenasi tana taa.
 Pa mu i tom ke antulinya tana taa.
 Pa kpaasa-i na i suu i teeli taa.

4

Seyesalaa papotvnaa

¹ Iso Feesuyu yoxotaxi mpoxo taceice i si, pu koo na pa tala kantakaya koyeeη taa to, yalaa lelaa ka lu Iso seeu na pa paasana loyohilu tema kupuyusee, na aloyaa kusseyesetu ke paa mu.

² Na paa yele na yalaa cesalaa na papotvnaa mpa pa lomayasee taa sapa isu pa tula-yege koko na paa tasaxi kupantu natolaxi cekana to pele pa tolisi-we.

³ Yalaa panewe, pa seyesaxona si alu kpayav fei teu, na toyonasi lensanaa toyon fei teu. Ani Iso na lapa kotaxon inaxi si Iso seelaa nyoma tampana to pa see Iso na pa toyo.

⁴ Pa tana mpi Iso lapa to pa tewaxa, pa taa pulv fei lu. Ama pa wee si pa toyo pa tana ke na pa see Iso ke i na tamle ke pa too.

⁵ Pa taya pulv too, Iso Tom na i selomuyv tayanaxi pa tana na pa wee-i teu.

Kilisiti tamle to kupan

⁶ Ye n wee na n seyesaxi ta taapalaa ke tomnaa pane, n ten na n la Yesu Kilisiti tamle to kupan ke. Na pu holi si Isoseele mpaav tomnaa na tampana seyesaxi wei n tanna toyo n pusaxona nya lasaxa.

⁷ Kisi sosaa taa kpai kpai tomnaa mpe, tu laki na yulu te i taa na Iso se. Falasaxi nya ti si n soosi Iso ke nyonnav ke teu.

⁸ Yulu falasuyv i tonvto to pa waasaxi te, ile pa waasuyv ta too ke. Ama ye yulu falasa i ti si i nyonna Iso ke teu, ile pale pa kalona waasuyv ke paa mpi pa taa. Pa taya pulv too, inu i tomna si i ka ha-toyo weesin ke sanja na cele toto.

⁹ Tom nti to ke tampana nyantu ke takelekele, na to muna pa mu-ti takpem na pa te-ti na taa.

¹⁰ Mpi pa too ta wee na to tanna tamle lapu na to luki toyle. Pa taya pulv too, weesuyv to Iso wei i yaki yalaa tana nyonη ilena pa tu kalona mpa pa ten-i na pa taa toyo ta teelaxi.

¹¹ Holi-we si pa laki pa tana isanto na n seyesaxi-we.

¹² Taa yele na noxolu kpeena-η si n ke payaya. Ama wee wei Iso seelaa lelaa ka keesaxona na pa laki toyo nya yoxotaya taa, na nya tante na nya sooluyv ke lelaa taa, na isana n temna Iso ke nya taa na nya tannaη weetu pa taa.

¹³ Kalaxi Iso Tom takelasi ke yalaa taa na n laki waasu na n seyesaxi pa huwee na ma kon.

¹⁴ Taa lixilina mpi Iso Feesuyu yelaa na pa lapu saa-η to, mpi paa nawa na pa yoxoti na Iso taseele sosaa tani nya too ke nin to.

¹⁵ Paasana teu na n la tamle tane na n yoosi-te. Ha nya taxo to taa takpataa na pa tana pa na isana n tanna toη nyonv to.

¹⁶ Fenjiyi nya ti na nya kusseyesetu too toto. Toki pa tanaη mpoxo teu. Tom tampana too, ye n laki mpv, n ka ya nya ti nyoyv na nya nuntaa nyonη toto.

5

Isana Timotee ka laki Iso seelaa to

¹ Taa kalaxona kukpatelaa, ama yoxotana-we isu n ka yoxotana nya caa to. Ye ifepiya ile teeki pele isu nya teetvnaa.

² La alaa səsaa isu nyá toonaa. Na hí la alaa səkpema isu nyá tɛɛtɔnaa tɔtɔ, na hí lá laakali na tɛɛlakasi.

³ Paasəna leelaa səsaa kɛ teu.

⁴ Ama leelu wei i wɛna piya yaa saalənaa tɔ, pə wɛɛ si sɛlɛ su kpɛlɛmənə si nyəma kɛ təkuyɔ na pə hólí si m̀p̀yúyú pə wɛ pa lɛsɛɛlɛ m̀paav taa. Na pu hólí tɔtɔ si pa caanaa na pa cəsənaa ka wɛwɛ m̀pɛ pa tɔɔ lɛ kɔpantɔ ntəyɔ m̀pɛ pa lɛɛtəyɔ pa nyəma. Pə taya pulɔ, m̀pu inɔ pə lapu wɛ lɛsɛ kɛ teu kɛ.

⁵ Ama leelu wei i kpatəlaa na í fɛina paasənɔ tɔ lɛsɛ kɛ lɛ i tɛɛlɔyɔ. Na í səlɛməyɔ i tam, na í wiikina i na isəlɛ kɔsɛɛmlɛ si í temi i.

⁶ Ama leelu wei i wɛna təkpaalətu tɔ, paa i wɛna i isɛ tɔ i səpaya na í cayaa.

⁷ Nti tɔ wɛɛ si n ká tɔɔsi-wɛ tɔyɔlɛ yoo, lɛ pa kaa na isayatu natəlɔyɔ pa kin.

⁸ Yulɔ wei i paasəyənə i lulɔyɔ nyəma na pə tu kələnə i mayamaya i təyaya tɔ pɔntɔ kisa lɛsɛ kɛ, na ma ta nyɔ lɛsɛ lapu i na sana.

⁹ Leelu wei i lulɔyɔ pusi tɛɛ nɛtɔsɔ tɔ i tike i hətɛ kɛ n ká tɔ leelaa həla taa. Ama i ká wɛɛ wei i layana apalɔ kɔlɔm kɛ hatuu i kɔlɔyɔ tɔyɔ.

¹⁰ Na pə nyəma i na təma kɔpana isu i piya təkuyɔ na mɔvɛlaa təkuyɔ na lɛsɛ yəlaa nɔɔhɛ kɔv na kɔnyəntəyɔlaa sənəv na təma kɔpana tənə lapu.

¹¹ Pə kpəyav leelaa səkpema tɔ, taa ŋmaa pa həla kɛ takəlaya taa. Pə taya pulɔ tɔɔ, pa kɔnyuləŋ kəŋ í kpa pa nyɔŋ taa tɔ pə tɔyɔ-wɛyɛ saav kɛ. Na m̀pu tɔ, pa haa Kilisiti kɛlɛ siyile,

¹² lɛna pə pəsəyɔ-wɛyɛ tasəkəlɛ nyəma. Mpi tɔ, pa ta təkɔ nɔyɔ ŋka paa siwa kancaalaya tɔ.

¹³ Na təlɛ tɔ paasi paa cɔɔki tɛɛsi taa kɛ na fɛlentu caŋ na tɔ tɛɛlənə-wɛ təkpaɛtu. Na kɔkələtu ntɛ si pa laki yɔyɔtəlaa kɛ na katayəsətuɔnaa, na pə faaki tɔmnaa kɛ yem.

¹⁴ Pə tɔɔ kɛ ma caa si leelaa səkpema í saa, na pə lulɔ piya na pə paasəna pa tɛɛsi. Pəlɛ lɛ tá kolontunaa kaa hikina timpɔ paa footiyɔ-tɔ tɔ.

¹⁵ Pə taya pulɔ tɔɔ, leelaa lɛlaa tɛma m̀paav kɔpankɔ kɛ siyile hav, na pə sɔv Satani kɛ təŋyɔv.

¹⁶ Ama ye isɔ sɛɛlɔ wei i lulɔyɔ taa wɛ leelaa, pɔntɔ ká m̀v Yesu sɛɛlaa kpekəlɛ kɛ səyɔla kɛ na í səŋna i leelaa, lɛna pə hɛti Yesu sɛɛlaa kpekəlɛ na pəlɛ pə səŋna m̀pa pa kɛ leelaa təkpaɛm tɔ.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŋKA ŊKA PŌŌLI NMAAWA TIMOTEE TŌ Kŭtŭlŭtŭ

PŌŌli wē salēka taa ké Lom na ɪ taapalaa payale lŏ-ɪ. ɪ nawa sɪ ɪ sēm kpeɣetaa ɪlɛna í tɔɣɪ ɪ pəyalɔ Timotee kē mpi mpi pə wē lapu tŏ. ɪ hula-ɪ sɪ í yoo isəsēele yooɔ kupaŋkɔ ɪsu Kilisiti sŏcē kupaŋ. Sɪ í təŋ ɪnɪ ɪ kpatē na í kisi tŏm kpaɪ nyəntu tŏ kē hŏm. Na í kisi yooŋ wei í hatələyənə yulɔ kē taa tēm tŏ. Sɪ í tŏkɪ Iso Tŏm naŋŋ nyəntu nti í mŭwa hatuu ɪ pəcaatu tŏ. PŌŌli tala takələya təkŭlɛ tŏ, í tasa Timotee kē apalŭtɔ sɪ í kantəlɪ wahala taa na ɪ yoo isəsēele taa yooɔ. Pə tŏ kē í tasəɣɪ takələya kallaa tənəɣa apalŭtɔ sɪ pə nyŏ tŏŋ na pə yoo isəsēele yooɔ ŋkɔ.

Isəna pa fayə Timotee II takələya tŏ:

Isə samtɔ na apalŭtɔ tasɔɣɔ, titite 1:1-2:13

Layatu tasɔɣɔ na kŭtŭtŭtŭ, titite 2:14-4:5

PŌŌli yooɔ kupaŋkɔ, titite 4:6-22

Sɛɛtɔ

¹ Maɣa PŌŌli, Iso luyɔ lapənə na má la Yesu Kilisiti tillu sɪ ma kpaaləɣɪ weesuyɔ ŋkɔ Iso ka tŏma sɪ ɪ ká ha mpa na Yesu Kilisiti pa kpentaa tŏ kŭ tŏm.

² Má ŋmaakənə takələya kanɛɣe ma pu kupaŋ Timotee. Tacaa Iso na tá Sŏsŏ Yesu Kilisiti pə hŭlɪ-ŋ pēelɛ na suulu na pə ha-ŋ alaafəɣa.

Apalŭtɔ sŏsɔɣɔ

³ Iso wei ɪ tŏmlɛ ma lakənə lotu kŭlŏmtɔ ɪsu ma caanaa lakaya tŏɣŏ ma sɛɛkɪ. Maa hŏsəɣɪ nyá tŏ kē tŏsɔɣɔ kē ma sələməŋ tənə taa kē ilim na ahoo, na má sɛɛkɪ Iso kē í na tŏmlɛ.

⁴ Ma tŏsŏa nyá wula, na má nyuləɣɪ sŏsŏm sɪ má na-ŋ tŏ ná na ma lanlɛ hŭlŭmɪ teu.

⁵ Ma tŏsəɣɪ isəna n tēma nyá taa na Iso na tampana tŏ. Nyá neese Loisi na nyá too Iniisi pēlɛ paa tēma pa taa na Iso kē m̀pŏyŏ na pécŏ pŏ takɪ nyá. Ma nyəmá teu təkpataa sɪ nyá mayamaya n tēma nyá taa na Iso kē m̀pŏyŏ.

⁶ Pə tŏ kē ma tŏsəɣɪ-ŋ sɪ maa tənə ma nɪŋ kē nyá tŏ na Iso yelɛ na mpi pə lapu saa-ŋ tŏ taa yelɛ na pŏ sɪ paa pəcŏ.

⁷ Pə taya pulɔ, Iso tá ha-tuyɔ ɪ Feesuyɔ sɪ kŭ la-tuyɔ səɣəntŭnaa. Ama sɪ kŭ la-tuyɔ kpelikpeka nyəmá na tŏma sŏllaa na ləmayasɛ nyəmá kē.

⁸ Pə tŏ ɪlɛ taa sɪ fɛɛlɛ na Tacaa tŏm heeluyɔ. Taa sɪ fɛɛlɛ na má wei ma kē salēka tŏ kē Yesu Kilisiti tŏ tŏ ma tŏm. Ama nyaa tŏɣŏ Laapaalɪ Kupaŋ kŭnyŋŋ kē isəna Iso ha-ŋ pə toma tŏ.

⁹ ɪnɪ ɪ yapənə tá nyŏŋŋ na í yaa-tɔ sɪ tŏ la ɪ yŏlaa. Pə taya tá lakasɪ kupaŋsɪ nasəlɪ sɪ tŏ. Ama isəna mpi ɪ suwa na í təŋəɣɪ na í lakɪ tŏ, na ɪ pēelɛ pə tŏ kē ɪ lapu mpɔ. Hatuu yem taa kē ɪ tayana ɪ pēelɛ anɪ sɪ ɪ hŭlŏɣɪ-tuyɔ-yɛ na Yesu Kilisiti kɪŋ.

¹⁰ Ama kayana Tacaa Yesu Kilisiti kŏma tŏɣŏ ɪ hula-tuyɔ-yɛ na tŏ ná. Pə taya pulɔ, Yesu Kilisiti kŏna sēm apalŭtɔ, na í kŭlɪ weesuyɔ ŋkɔ kɪ tɛŋ tŏ kŭ tŏ na Laapaalɪ Kupaŋ.

¹¹ Iso lapa na má pəsɪ Laapaalɪ Kupaŋ ɪnɛ ɪ kpaallɔ na ɪ tillu na ɪ sɛɣəsəlɔ.

¹² Pə tŏ kē ma tŏkɪ kŭnyŋŋ kē isəntŏ. Paa na mpɔ ma ta lŏ tŏŋ. Pə taya pulɔ, ma nyəmá wei ma lakɪ na má tēlɛɣɪ tŏ, na ma nyəmá teu təkpataa sɪ ɪ pəsəɣɪ na í tŏkɪ mpi ma yelina-ɪ tŏ halənə kŭyakɔ ŋkɔ ɪnɪ kŭ wulɛ.

¹³ Keesəyənə seyesəŋ kupəŋ wei ma keesa-ŋ na í waasəyi yəlaa tə, na í təkí teu ke Iso seew na təma səəlvuŋ mpi tə hika tá na Yesu Kilisiti tá kpentvuŋ taa tə.

¹⁴ Feesuyu Nanjtu wei í cakí tá taa tə í sənə-ŋ na í təkí teu ke seyesuŋ kupəŋku ŋku pa seyesa-ŋ tə.

¹⁵ Asii tetu nyóma tənə lə-m tə n nyəmə mpv. Mpa pa ha-m siyile ke mpv tə pa taa mpeyele Fiiseeli na Heeməsəeniwē.

¹⁶ Honesifəw temna-m təm payale. Iso í feli í na í nyóma ke kupantu. Ma saləka təkuvu ta lapɪ-ɪ feele,

¹⁷ ɪ tala Lom tə, ɪ peeka-m ké na isəle kuseemle na haləna í na-m.

¹⁸ Tacaa í yele na í hiki kupantu ke kuyaku ŋku inɪ kv wule. Nyá mayamaya n nana nyá isəle ke kookalənəa mpa ɪ lapa-m Ifeesu tə.

2

Kilisiti yoolu kupəŋ yaasi

¹ Ma pu, ye nyá ɪle təkí peele nna pə hula-tuvu tá na Yesu Kilisiti tá kpentvuŋ təw tə na í nyəw tən.

² Tuu n wə ma kin na má seyesəyi nti nti tə n nu-ti, na yəlaa payale ná mpv. ɪle keli tə tənə na í hólí apalaa mpa n wəna naani na paa pəsɪ na pá teləsɪ-təyi pa leləa tə.

³ Nyaa təyɔ nyá kunyən isɪ Yesu Kilisiti yoolu kupəŋ.

⁴ Yulə wei ɪ wə yoo taa tə, kv təm ke ɪ paasəyənə sɪ ɪ səsə wei ɪ kpayə-ɪ tə ɪ lanle í heena-ɪ, ɪ kaa caya na í paasəyənə kpai nyəntu ke yem.

⁵ Na yulə lutu í suuwa na í lukɪ na í ta tən isənə mpi pə wē sɪ pá lə tə, paa ɪ huwa, nəyɔlv ná kaa samɪ-ɪ.

⁶ Na wei ɪ konta hanjasi ke təhate na í lə tə, inɪ ɪ laaləyənə ɪ hatəmtu təŋvu.

⁷ Mayasəyi təm nti ma yəyətəyi təyɔ nyá taa, Tacaa ká ha-ŋ tə nyəm na í cekənə.

⁸ Təsəyi Tafiiti ləlvuŋ taa tu Yesu Kilisiti wei ɪ fema sətəa taa tə ɪ təm. Ntəyi Laapaali Kupəŋ wei ma kpaaləyi tə ɪ hóləyi.

⁹ Na Laapaali Kupəŋ inɪ ɪ kpaalvuŋ təw ké ma təkí kunyən, haləna pá caŋ na pá həkə-m isɪ isayalatv səsə nəyɔlv. Paa na mpv tə pə taya Iso Təm ke pa həkəa.

¹⁰ Pə təw ké pa tūvu-m kunyəmən na má suma, sɪ pə waasɪ mpa Iso ləsaa tə na pə ya pa nyuvu, na pá hiki teeli wei ɪ tən təyɔ Yesu Kilisiti kin.

¹¹ Təm nti tə ké tampana təyɔle sɪ:

Ye tá na-ɪ tə kaa səm,
tá na-ɪ tu kaa weesuyu tətə.

¹² Ye tə nyaya apalutv,
tá na-ɪ tu təyɔ kawulaya.

Ye tə kisa-ɪ,
inɪ ɪ ká kisi-tu tətə.

¹³ Ye tə lu ɪ waali,
ɪlé ɪ ta ke pə tv.

Pə taya pulv,
ɪ kaa pəsɪ na í kpəsəyənə ɪ ti.

Təmle latv kupəŋ

¹⁴ N ta na nti n ká təsəyi-wē təyɔle. Heeli-wē na isəle kuseemle ke Iso isəntaa sɪ pá yele təmnaa təw yoo ke pa həkɪ. Mpi tə yoon inɪ ɪ waasəyi nəyɔlv. Ama wakəlvuŋ tike ke ɪ kənna mpa pa caya na pá nukɪ tə.

¹⁵ Kaasi nyá ti si n la na Iso tike sa-ŋ. La isu tæmle latu wei i fei feele na i tæmle, na i heeliyi Iso tampana tøm ke teitei ké tæ lona taa tæ.

¹⁶ Kisiyi kpai faacinaa mpa paa laki na yulu te i taa na Iso tæ. Pæ taɣa pulu, mpa pa sɔpa nyɔyɔ na faacinaa mpe tɔ pa na Iso pa tɔŋna hatelɔyɔ ké na pá puki.

¹⁷ Nti nti pa seyesæyi tɔ tæ wakælæyi yɔlaa ke teitei ké isu suulu suukuyɔ sɔmote taa tæ. Faacinaa mpe pa lataa taa weyele na Himenee na Filæti.

¹⁸ Yɔlaa pane pa lɔyɔ tampana tøm na lumaya waali ké, halæna pá seyesæyi si tá sɔtaa fem tøm tema tæev. Na pa seyesæyi ine i tusa lelæa na pá yele Iso sɛev.

¹⁹ Paa na mpɔ Iso si kite nte tɔ tæ sɔŋa mɔpúyɔ tam ké teu ké tæca. Na pæ ŋmaa tæ tæ si: Tacaa nyɔmá mpa pa ké i yɔlaa tæ. Na tæ tæ si: Pa tæna mpa pa yaa pa tæyi Tacaa yɔlaa tæ pæ wee si paa kisi isayatu lapu ké.

²⁰ Tontu tæyaya wev mpɔ tæ, pæ taɣa wontu nti pa lupæna wula yaa liɣitee nyæɣɔ tɔ tæ tike ke pa lakæna ka taa. Ama tɔyɔ nyæntu na cuɣu nyæntu wee tæ tɔyɔ na pá lakæna pæ tæna. Pa suku lenti ké na pá lakæna feele kuyaku kuyaku, ilæna pæ kaasi na pá lakæna lenti ke paa ifemle nte.

²¹ Mɔpúyɔ pæ wee na yulu, ye n kisa isayatu nti tæ tøm ma yɔɣɔtaa tɔyɔ lapu, n we teitei isu wontu nti pa suwa na pá læsæyi feele kuyaku tɔyɔ. Mpi tæ nyá caa tænnæ-ŋ, na n waasæyi-i ké. Na n muna pa lana-ŋ paa tæmle kupante nte.

²² Se ifeputu konyulæŋ isayan. Luki tam si n tæŋ siyisuyɔ, na n te Iso na nyá taa, na n sɔælæyi nyá yɔlaa lelæa, na nyá na mpa pa tæŋæyi Tacaa na luyɔ kulomuyɔ tɔ i maya teu, pulu i taa yasi-mæ.

²³ Yele høm ke kumelætæmnaa na kpai nyæntu pæ tæ. Nyá mayamaya n nyæmá si yoou ke tøm isu mpɔ tæ sɔyæna.

²⁴ Pæyele Tacaa tæmle tɔ ná wee tɔ pæ fei si i ká wee yoolu. Ama i ká wee wei i tøm yɔlaa tæna caaki tɔyɔ, na i ká wee wei i pæsa lelæa ke seyesuɣu na suulu húlóyɔ tæ.

²⁵ Na i ká seyesæyi mpa paa nukæna-i tɔ tæpamm tæpamm. Ntanyɔ Iso ká yele na pá layasi na pá tisi tampana.

²⁶ Pæleɣe paa mæli yaasi kupan taa, na pá kpæe pa tæyi llɔyɔv nyæpa nyæpætu nti na i kpa-we na i ŋmakælæyi-we na pá laki i luyɔ nyæntu tɔ tæ taa.

3

Kantækaya kuyeeŋ

¹ Tæsi teu si pæ tæna pu la kate ke sɔsɔm ke kuyeeŋ kantækaya nyæŋ taa.

² Pæ taɣa pulu, yɔlaa ka wee mpa paa ka nyæŋ na pa mayamaya pa lelen pækuyɔ tæ, liɣitee isɔle taa ké paa nyæŋæyi. Paa hɔ pa ti, na paa la isɔcav. Paa yɔyɔti Iso tæ ké isayatu, pa kaa seeki pa caanaa. Paa la fɔɔfæinaa, pa kaa seeki Iso.

³ Paa la tækatu, pa kaa weena lelæa pætætæle. Paa la nɔɔheɛ tæ kuulaa na mpæle telæsɔlaa na nyan nyéma. Pa kaa sɔali kupantu.

⁴ Paa la kælomæto nyéma na páaná nyéma. Paa san pa ti, na paa yele Iso na pá paasæna mpi pæ heesæyi pa lanja tæ tike.

⁵ Paa cæsi mɔpúyɔ iso iso ké si pa tæŋæyi Isɔsæle mpaav pæyele pa ku pæ toma ke pa taa. Yele yɔlaa isu mpɔ pæ takanaa.

⁶ Pa taa lelæa cæŋæŋæna tæesi taa na pá puɣusiɣi alaa mpa pu kantælæyi na pá teela isayatu na konyulæŋ inu i tæna i kuyi-we tæ.

⁷ Pæ alaa pæekæyi tam ké si pá seyesæyi-we, pácɔ paa pa seyesa-we, paa pæsæyi na pá cækæna tampana naali.

⁸ Isu Yaneesi na Yampæle paa kpæesæna Moisi tæ, mpɔ tæ tɔyɔ yɔlaa pane pa kpæesæyæna tampana. Pa læmayasæ sɔpaya pa Isɔsæle tæ tæŋ.

⁹ Pa nyɔɔ kaa tasa kɔlɔɔ, mpi tɔ pu kuli pa waali ké na yɔlɔa tɔna cɛkɛna si pa ké kɔmɛlɛmɛŋ. Yaneesi na Yampɔlee pa nyɛntu ka lapa mɔpɔyɔ teitei ké.

Nti Timotee ká laki tɔ

¹⁰ Ye nyá ilɛ n tɛŋa ma seɣesɔyɔ tɔna, na ma yaasinaa, na mpi pɔ lapu maa tɔ ma lotu taa tɔ, na isɛna ma tema ma taa na Iso tɔ, na ma suulu, na isɛna ma sɔɔlɔyi lɛlaa tɔ, na ma isɔlɛ seɣesɔyɔ

¹¹ ké ma kɔnyɔntɔɔlɛnaa na ma wahalanaa taa. Pɔpɔtɔ fɛi lɛlɛŋ, ma paasaa ké na má tɔyɔ kɔnyɔmɛŋ ké Antiyɔka na Ikɔniyɔm na Lisitɛla, na nyá mayamaya n nyɛmá mpɔ. Ama Tɔcaa yapa-m pɔ tɔna pɔ taa.

¹² Aaí mɔpɔyɔ pɔ tu wɛɛ, mpa pa sɔɔlɔa si pá na Yesu Kilisiti pá kpɛnti na pá nuna Iso ké pa tɔntɛ tɔna taa tɔ mɔpɔyɔ paa tɔyɔ-wɛɣɛ kɔnyɔŋ.

¹³ Ama pɔ kaasa asayaa na puɣusilaa tɔ pɛlɛ pa isayatu kaa wɛɛ tɔnaya. Paa puɣusiyi lɛlaa ké mɔpɔyɔ na pá kpɛŋna pa mayamaya tɔtɔ na pá puɣusiyi.

¹⁴ Ama nyá ilɛ, nyaa tɔki teu ké seɣesɔyɔ ŋku pa seɣesa-ŋ na í mu-ku na n tema-ku na nyá taa tɔ. Tɔɔsi mpa paa seɣesa-ŋ seɣesɔŋ un tɔ pa tɔɔ.

¹⁵ Na í tɔɔsi tɔtɔ si hatuu nyá pɛcaatu ké n nyɛmá Iso Tɔm nanŋ nyɛntu, na nti tɔ pɔsɔyɔna na tɔ ha-ŋ layatu nti n ká lana na í tɛ nyá taa na Yesu Kilisiti na pɔ ya nyá nyɔyɔ tɔ.

¹⁶ Iso yelina na pá ŋmaa i tɔm ké takɛlasí taa. Na tɔ waasɔyi yɔlɔa, pɔ taya pulɔ, tɔ seɣesɔyi-wɛ na tɔ kisiyina-wɛɣɛ pɔpɔtɔ, na tɔ tayanɔyi-wɛɣɛ timpi timpi pa pɛntɔyi tɔ, na tɔ hólɔyi-wɛɣɛ isɛna paa tɔŋ tampana mammam ké pa kɔlapɔtɔ taa tɔ.

¹⁷ Tɔ laki mɔpɔyɔ si tɔ tayanɔyi Iso yɔlɔa na pá te teu, na pá taa lanŋ mpi paa lana pa tɔma kupana tɔ.

4

¹ Ma heeliyi-ŋ na isɔlɛ kɔsɛɛmlɛ ké Iso na Yesu Kilisiti wei i ká huɔna weesuyɔ nyɛma na sɛtaa ké tɔm tɔ pa isɛntaa, na Yesu Kilisiti un i kɔntɛ na i kawulaya pɔ tɔɔ si,

² í laki Iso waasu, nyaa seɣesi isɔlɛ tɛ, paa pɔ maya-ŋ paa pɔ ta maya-ŋ. Kaana-wɛ na í la na pá mu-ti. Kalɔyɔna-wɛɣɛ timpi timpi pa pɛntɔyi tɔ. Seɣesɔyi-wɛ na suulu sɔɔsɔ na pɔ sɔɔsi-wɛɣɛ apalɔtɔ.

³ Pɔ taya pulɔ tɔɔ, pu kɔɔ na pɔ kɛɛsi waatu nɔyɔlɔ tɔ, yɔlɔa kaa caa si pá tasa seɣesɔŋ kɔpan wei i waasɔyi yɔlɔa tɔyɔ muɔyɔ tɔtɔ. Ama pa mayamaya pa kɔnyulɔŋ ké paa tɔŋɔyi, na pá kotɔ seɣesɔlɔa payalɛ na pɛlɛ pá seɣesi-wɛɣɛ ntiwɛ ntiwɛ pa caa pá nukɔ tɔ.

⁴ Paa kisi tɔm tampana nyɛntu, na pá paasɛna sɔsaa taa kpai tɔmnaa.

⁵ Ama nyá ilɛ, kpa nyá tɔyi pɔ tɔna pɔ taa. Kantɔlɔyi kɔnyɔntɔɔlɛnaa taa. La Laappaali Kupan kpaallɔ tɔmlɛ. Paasɛna nyá tɔmlɛ tɔnaya teu tɔtɛtɛtɛ isɔ tɔmlɛ tɔ laki tɔ.

⁶ Tɔɔ, ye ma ilɛ wule nte paa lana-m kɔtaya tɔ tɔ talaa ké, ma kuyaku kɔkpɛmuɔyɔ talaa.

⁷ Ma yooowa tɛcam. Ma sewa na má tala ma tɔnaya. Iso ké ma tɛmna ma taa ké tam.

⁸ Na pɛnɛntɛ tampana tɛŋlɔa teeli ntenuyɔ tɛŋna-m, ŋkɔyɔ Tɔcaa wei i tɔŋɔyi tampana na i huɔkɛna tɔ i ká ha-m kuyaku ŋku kɔ wule. Na pɔ taya ma tike ké i ká ha, ama na pa tɔna mpa pa cayaa na pá nyilɔyi i kɔntɛ wule tɔ.

Pɔɔli lɔlɔa na i takɛlɔa

⁹ La kookali na í kɔɔ ma kin ké lɔŋ.

¹⁰ Mpi tɔ Temasɪ sɔɔla kaɣana antulinya ɯnɛ ɪ nyɛntɔ kɛ na ɪ lɔ-m na ɪ tɛna Tesaloniki. Kɛɛsaŋ nɔ tɛna Kalatɪ na Titɔ ɔlɛɣɛ Talamatii.

¹¹ Luku tike kɛ pɛ yelina-m. Ye n kɔŋ kɛɣna Malɔkɪ na nyá na-ɪ ɪ kɔɔ, ɪ ka sɛɣna-m ma tɔmlɛ.

¹² Ma tila Tisikɪ ɔlɛɣɛ Ifeesu.

¹³ Ma yela ma kpai kɛ Kalɔpusɪ tɛɣɛ Tolɔwasɪ, ye n kɔŋ ɔlɛ n kɛɣna na ɲ kɔna. Kɛɣna tɔtɔɣɔ ma takɔlasɪ, na nsi ma tu kɔla nyɪlɔɣɔ tɔɣɔlɛ tɔnɔŋ nyɛnsɪ.

TAKƏLAYA NKA PƏƏLI NMAAWA

TITU

Tə Kutulu

Tito ta ke Yuta tə, i ké piitim lempı tə ké. Ama í pəsa Yesu tənly. Haləna Pəəli nmaa-ı na í tə-ı sı, í paasəna tetu nti lom cəənaa na pá yaakı-tı sı Kəletı tə, tə Iso seelaa.

Pəəli kpeyəla i kəşeyəsətu ke takəlaya kutulu tə. Pə waalı ké í hula yaasinaa mpa Iso təseəle nyəəñ nyəma ká weəna tə. Pəəli hula Tito tətəy ələa mpa Iso yulu ká paasəna Iso təseəle taa tə. Kukpatəlaa, alaa səsaa, na ifepiya na pəelaa na yomaa. I hula təma nna nna pə wəe sı Iso seəlv í la tə, na isəna pə wəe sı yulu í cayana həesuy tə, na í hatələna fayav. Pə waalı iləna í tə Tito ke nti nti i ká la tə, na seətv.

Isəna pə faya Tito takəlaya tə:

Isəna Iso təseəle nyəəñ nyəma ka tə tə, titite 1

Isəna leelaa na suluwaa na yomaa paa wəe tə, titite 2

Isəna Iso seelaa ka tə tə, titite 3

Seətv

¹Maya Iso təmle tə Pəəli, Yesu Kilisiti tillu.

Pa tə-m ké sı má la na mpa Iso ləsaa tə pá mu Iso, na má hólí-wəyē tampana nna tá Isoseəle mpaav seyesəyi tə,

²na pá te pa taa sı paa hiki weesuyu nku ku tən tə. Iso ka təmna hatuu lən ke yem taa sı i ká ha-tuyv weesuyu nku, Iso tá ké kaloolaya tə.

³Pə təo ké pə kəma na pá tala waatv wei i ka suwa tə iləna í yele na í təm kuli weesuyu nku ku təo na pə hólí. Tá Yatv Tacaa Iso inı i tə-m sı má kpaalı i təm na má tənna-təyi kpaaluyv tə, nti tə kuliyina mpv na tə hóləyi.

⁴Tito, má nmaakəna-ñ takəlaya kanə. Nyá kəna ma pəyalv na tampana ke Isoseəle mpaav nku tá təna tə tənəyi tə ku taa. Tacaa Iso na tá Yatv Yesu Kilisiti pá huli-ñ pəeləe na pá ha-ñ alaafəya.

Təmle nte pa tə Tito sı í la Kəletı tə

⁵Maa yela-ñ Kəletı ké sı n tayanı mpi pə kaasa tayanuyv tə tətetete, na n kpa paa ıcatē nte tə Iso təseəle səsaa. Təəsı nti ma kəesa-ñ tə sı:

⁶Wei i kin pa kaa na kawaliya nakəli tə inı i ká tənəna Iso təseəle səsəəntv. Alu kulum ke püntv inı i ká weəna. Na i piya ká la Iso seelaa, sı taa wəe piya nsi yələa tən sı sı ke yem yem lataa sı nukəna yələa tə.

⁷Iso təseəle səsə wəekuyv Iso təseəle taa tə Iso təma ke pə tə-ı sı í paasəyənə. Pə təo ké pə fə sı pá ná kawaliya nakəly i kin. I kaa wəe kalampaanı tə yaa wei u laa pááná moyv tə, yaa səlunyəlv yaa musən tə, yaa wei i muyuliyi sı í hiki liyitee tə.

⁸I ká wəe wei yələa í kəma i te i nyəma muulle lapv, na í səla mpi pə wə teu, na í wəna ləmayasəe tə. I ká wəe wei i tənəyi tampana, na í ké Iso yulu, na í nyəma i ti təkuyv tə.

⁹I ká wəe wei i nyəəna Iso Təm mayamaya təkpañkpañka ke teitei isı paa seyesa-ı tə, iləna í pəsı na í seyesı lelaa ke seyesəñ kupañ wei i waasəyi yələa tə na í tasa-wəyē təm. Pə kaasa kpeesəlaa pəpətnaa mpa pələ tə, í hólí-wəyē isəna mpi pa toolaa tə.

¹⁰ Pə taya pulu tɔɔ, yɔlaa we paɣale na pə tu kələna Yuta nyɔma mpa pa mu Yesu na pə kə kaanutonaa tɔ. Kpai tɔmnaa kə pa seɣesəyi na pə puɣusiyina lɛlaa.

¹¹ Təki-we si pə su mpv. Pə taya pulu, pa kə teesi yəkəlaa kə, na nti tɔ fɛi seɣesuyv tɔ ntəyi pa seɣesəyi na pə muvi liɣitee kə tulum.

¹² Kələeti nyɔma Iso kuyɔɔtutu tɛləsəlaa taa nɔɔlv wei i maɣamaya i kə Kələeti tu tɔ i ka yɔɔta m̄pɔyɔ si: Kələeti nyɔma nyəntu ntɛ cəsuyv. Pa kə nyəmənɣunaa kə isu taale wontu. Hilikpaakunaa kə, pəcɔ paa caa lapv.

¹³ Nti i yɔɔta mpv tɔ i na-təyi. Pə tɔɔ ile kpili-weye teu na pə la na pə tɛ Iso na pa taa kə teu.

¹⁴ Na pə yele Yuta nyɔma sɔsaa taa tɔmnaa kpai nyəntu na kəsəsutu nti yəlaa mpa pa kisa tampana təɣuyv na pə lu tɔ tɔ təɣuyv.

¹⁵ Mpa pa taa tewa tɔ pə tənə pə tɛ pɛɛɛ. Ama mpa pa taa tɔ tɛ pəyele paa tɛɣ Iso na pa taa tɔ pə tənə pə kə isayam kə pɛɛ pa kin kə. Pə taya pulu, isayatu tɔɔ kə pa layatu na pa laakalənaa layalaa.

¹⁶ Pə caya ile si pa nyəmá Iso. Ama n̄ nyənna pa lakasi pu hóláyi si pa nyəmá Iso se. Pa lu yəlaa kə sɔɣ kə, na pa kə kaanutonaa, paa pəsəyi təmle kupante natələyi lapv na n̄ ná.

2

Seɣesuyv kupanɣu

¹ Ye nyá ile seɣesi-weye seɣesəɣ kupanɣ wei i waasəyi yəlaa tɔ.

² Heeli apalaa kəkpatəlaa si pə kpa pa ti, na pə weɛna yaasi kupanɣ, na pə kpa kəyi ləmayasɛɛ. Pə təkɪ Isəsɛɛɛ mpaav na lɛlaa sɔɔlvuyv na suulu hólóy kə teu.

³ Heeli alaa kəkpatəlaa si pɛɛ pə təkɪ yaasi kupanɣ isu Iso yəlaa weɛkuyv tɔ. Pə taa cakəna yəlaa, na pə taa yele na sɔlv̄m həkə-we. Ama pə weɛ mpa pa tasəyi alaa səkpeɛma kə tɔm

⁴ kə isəna pɛɛ paa sɔɔli pa paalaa na pa piya tɔ,

⁵ na isəna paa kpaya ləmayasɛɛ na pə hatələnə wasan̄kalətv tɔ, na isəna paa laki pa taasi təma kə teu tɔ, na isəna mpi paa laki kupantu na pə seeki pa paalaa tɔ. Ile nɔɔlv̄ kaa kv Iso Təm nyuyv kə pa tɔɔ.

⁶ Seɣesi ifepiya kə teu tɔtɔ si pə kpaya ləmayasɛɛ kə teu.

⁷ Nyá maɣamaya laki təma kupana na pə nyənəyənə-ɣ na pə laki. Paasi na n̄ seɣesəna tampana na isələ kəsɛmle.

⁸ Tayanəyi nyá tɔm, taa yele na n̄ kɔɔ na n̄ pəntəyi nyá yɔɔtaya taa na pə footuyv-ɣ na-kə. Ye n̄ tayanə-kɛye teu ile pu tv tɔ kolontunaa kə fɛɛɛ. Mpi tɔ pa kaa na isayatu nti paa yɔɔti tɔ tɔ tɔ.

⁹ Yomaa ká nuna pa caanaa na pə lá na pɛɛ pa lan̄a heɛna-weye pa kulapəɛ tənə taa, na pə taa kɛəsəyi-weye natəli.

¹⁰ Pə taa n̄muli paa pulu cəcəka. Ama pə laki tam na pa caanaa naaki si pa yomaa kə kupama na pə nukəna-we, na pu la na tɔ Yatu Iso tɔɔ tɔm nti tɔ seɣesəyi tɔ tɔ nyuyv kuli pə tənə pə taa.

¹¹ Pə taya pulu, Iso kulina i pɛɛɛ tɔɔ na í hólí si pə ya paa wei i nyuyv.

¹² Pɛɛɛ an̄i a seɣesəna-tv si tɔ yele isayatu taa kə tɔntɛ na atɛ cənɛ kunyuləɣ kə mpv, na tɔ kpaya ləmayasɛɛ na tɔ tɔɣ siyisuyv, na tɔ nukəna Iso kə tam kə tɔ tɔntɛ taa kə antulinya taa cənɛ.

¹³ Pɛɛɛ seɣesəyi-tuyv si tɔ caya mpv na tɔ tan̄a lelen̄ nuu kuyaku n̄ku tɔ weɛ na tɔ tɛɛləyi tɔ. Kv wule kə tɔ Yatu Yesu Kilisiti Iso Sɔsɔ teeli ká kɔɔ.

¹⁴ Yesu Kilisiti iní i hana i tæyi tá tæ na í ya-tuyv isayatu tæna taa, na í tayani-tuyv teu na té pæsi yelaa mpa i tike i ti tæ, na tá isæle sæena tæma kupaana lapv.

¹⁵ Tæne inæyi n ka heeliyi-wæ. Lakæna sæsæntv nti pa tu-ŋ tæ tæ tæma tæna, na n sæsæyi nyá yelaa ke apalutv, yaa ye kalænau kalæna-wæ. Taa ye le na nøyolv kpeena-ŋ.

3

Isə seelv yaasi

¹ Tæsi pa tæna si pæ wæe si pá seeki tetv tækælaa. Pæ wæe si pá nukæna-wæye. Na pa sælv í pu tæma kupaana lapv tæ.

² Pá taa tuvki nøyolv, ama pá wæe tæpamm, na pá wæna yælle, na pa na yelaa tæna pa wæna tæma na lelen.

³ Tá mayamaya isæntv tu ké tuutu lataa tætyo hatuu lŋ ké, na kaanutænaa, na tu toolaa ké. Na kunyilæŋ na mpi pæ heesæyi tá lanja tæ pæ tæna pa mpv pæ nøyv na pæ suka ka kpana-tuyv yomle, na isayatu na kunyilæŋ pæ taa ké tu wæe. Tæ taa caaki tá tæmaya paa pæcə mayamaya.

⁴ Ama pæ kæma na Isə tá Yatv hólí yelaa ke i kupantu na i pæleæ,

⁵ Uæna í ya-tu. Ilæ pæ tæya tá tæma kusiyisee tæ. Ama tá pæcətæle ke i wiiwa na í la mpv. Isə lvm mpi pa sə-tv na Feesuyv Nanŋtv náá wæ pæ taa na í layasæyi-tv na té pææyi kufama na té tæŋ tæntæ kufatæ tæ mpæyi i yapæna-tv.

⁶ Pæ tæya pulv, Isə yelina tá Yatv Yesu Kilisiti ké na í tisi Feesuyv Nanŋtv ke tá tæ pæ tu fæi,

⁷ Si i hóláyí-tuyv i pæleæ na té pæsi kupama ke Isə isentaa, na té hiki weesuyv ŋku ku tæŋ na té wæe na tá tæleayi-kv tæ.

⁸ Tæm tæne tampana tæm tike tækelekele ké.

Ma caa ké si n sæsæ isæle na tæm tæne tæ seyesuyv, na mpa pa tæma Isə na pa taa tæ pá ha pa tæyi tæma kupaana lapv taa ké tam. Mpi pæ tewa na pæ waasæyi tæyæle.

⁹ Ama cælæyi kumelætæmnæa tæ hœm na lülæŋ loosi tæŋuyv. Cælæyi yooŋ na ntæŋkpeesasi ke Moisi kusæsutv tæ. Nti iní tæ kuyi tæma ke teu ké, pæcə tu waasæyi pulv.

¹⁰ Mpa pa yeki na fayav kœŋ yelaa taa tæ, ye n kpaala-wæye tæm naale na pá tá nu n tæyœni-wæ.

¹¹ Pæ tæya pulv, n nyæmá teu si yulv í wæ mpv pæ hóláyí ké si i yela mpaav kusiyisuyv tæŋuyv ké. Na isayatænaa mpa i lakí tæ pæ hóláyí ké si i toolaa.

Kantækaya kukpaalətv

¹² Ye ma kæma na má tili Aatema yaa Tisiki ke nyá kin, ilæ n nyæki lœŋ na n kœ na n mayana-m Nikopoli. Mpi tæ ma tæwa si tænaa maa cæya hilimate waatu.

¹³ Paasæna tæm hœlv Senasi na Apælœsi ke teu na pá taa lan pulvyv waatu wei paa tuyi pa mpaav tæ.

¹⁴ Pæ wæe si tá yelaa tæto ká nyi isæna paa paasæna tæma kupaana lapv ke tam tæ, na ye pæ caala wei ké teu, pa waasæna-i, na pá taa cæya yem tækpasæ.

¹⁵ Pa tæna mpa pa wæ ma kin cæne tæ pa seeki-ŋ. Sæe tá Isəsele taa taapalaa kupama.

Isə í hólí mæ tænaa i pæleæ.

TAKƏLAYA NKA PƏƏLI NMAAWA FILEMƏN TƏ Kutubxana

Pə nəyəşəna ké isü Filemən ké Kolosi İso təşəle tū. Pəcə í pəsa Kilisiti təşlv. İ ké Pəəli ceu ké. Filemən inı i ka wəna i yom na pá yaaki-i sı Onesim. Tə ta nyi mpi Onesim wəkələna Filemən na í se na í polo Pəəli kin na í cəəsı tənə tə. Ama səşəntu nté sı yom nawa i tasəkəle na í pəsi İso şəlv. İləna Pəəli mələyəna-i i caa Filemən. Pəəli caaki nti təyəle sı Filemən i mu Onesim isü İso şəlv. Mpi tə, pa naale pa nyəmə İso.

İsəna pa faya Filemən takəlaya tə:

Pəəli şee Filemən na i cəlv nyəma, 1-3

Pəəli şee İso ké Filemən taa təm tə, 4-7

Pəəli yəyətəna Filemən ké Onesim təm, 8-22

Şeəto kantəkəya nyəntu, 23-25

Şeətv

¹ Mağa Pəəli wei má ma ké saləka tū ké Yesu Kilisiti tə tə, má na tá taapalu Timotee.

Tá nmaana takəlaya kanəye tá taapalu kupaş Filemən, nyá wei tá na-ş tə kaa təmlə tə,

² na tá kəyş Apiya na ta na Aasipi wei tə yooki yoou tə, na mpa pa kotiyi Yesu şeəv ké nyá təyaya taa tə, pa tənaya mpyəy tə nma-ke.

³ Tacaa İso na tá Səşə Yesu Kilisiti pá hólí-məye pəşee na pá ha-məye alaafəya.

Filemən şəlvyn na i taa təmnav ké İso

⁴ Tam ma şəlməş taa ma təşəyi nyá tə na má şeeki ma İso ké í na təmlə.

⁵ Pə taya pulv tə, ma nu isəna n şəla İso yəlaa tənə, na isəna n təkə Tacaa Yesu mpaav təm tə.

⁶ Na ma şəlməş İso sı isəna tá na-ş tə kpenta isəntəyş İso mpaav tə tə pə yele na n cəkəna teu təkpatəa ké kəpantənaa mpa pa tənə tə hikiyi tá na Kilisiti tá kpəntəyş tə tə.

⁷ Ma taapalu, pəpətu fəi, isəna n şəlvyn yulv tə pə lapa-m ləleş, na pə tasa-m apəlv tə ke teu. Pə taya pulv tə, nyá yaasi inı i hēsa İso yəlaa payale laş.

Pəəli wiinav ké Filemən ké Onesim tə

⁸ Təv, təm natəlēyi ma caa-ş nav, na paa ma wəna mpaə ké Kilisiti tə sı má caalı-ş pə taa,

⁹ ma luyş lapa sı má na-ş-tı na té wii konyəş ké kəwii. Nyənı, saşə isəntə Pəəli má ma kpətəlaa kele, pəcə ma ké saləka tū ké Yesu Kilisiti tə.

¹⁰ Ma pəyaya Onesim təm ké ma caa ma na-ş, ma pəsa i İso Təm taa caa ké saləka taa cənə.

¹¹ İ ka ké kaawaasaya ké waatu wei i wə nyá kin tə. Ama kayana i waasəyi má na-ş,

¹² Təv, nəəncə ma mələyənaş-i na ma ləşaya ké.

¹³ Ma nyula teu sı i saalı ma kin cənə na í şəna-m na nyá nəyş ké saləka wei ma təkə Laapaalı Kupaş tə tə i taa.

¹⁴ Ama ma ta şəli sı má lá puləpə na nyá waalı ké mpə. Pə taya pulv tə, ma luyş fəi sı n la-m kəpəntə natəli na təlası. Ama ma caa ké sı n la isəna n nəkaa tə.

¹⁵ Ntanyi pə yasa nyá na-ı ké wée naaleye sı pá tayanı-meye kpentuyó ké tam tɔɔ.

¹⁶ Pənentaa pə kaa wée isı yulɔ na ı yom ké yem, ı tee mpɔ. ı pəsə tá taapalɔ kɔpampan ké Kilisiti mpaav taa. ı tema ma nyəŋ ké pəsuyó təkpaataa, ıe nyaya pə kaasənaa sı í pəsi nyá nyəŋ na pá kəli mpɔ, paa isı nyá yom, paa isı nyá taapalɔ ké Tacaa təŋuyó taa.

¹⁷ Mpɔ tɔ ye n nyənəyi-m isı nyá taapalɔ, mu-ı isı ye má n ka mu-m tɔ.

¹⁸ Ye ı ka wakəla-ŋ pulɔ, yaa ı wena-ŋ kəmle natəli, pɔɔsı má.

¹⁹ Maa feli-ŋ pə təna. Pɔɔli má ma mayamaya ma ŋmaana na ma niŋ ké mpɔ. ıe maa nəkəyi na má heeli-ŋ sı nyá mayamaya n wena-m kəmle, haləna nyá niŋ na nyá nəɔheɛ, ma tənna.

²⁰ Hai heesi ma laŋle ké tɔ ké Kilisiti nyəma tɔ pə tɔɔ.

²¹ Ma təŋna takəlaya kaneye ŋmaav ké isəntɔ tɔ na má tu-ŋ naani ké sı n ká la pə təna, haləna pá teləsi mpɔ.

²² Na pə kaasa-m lenti sı n caa-m kutuluɣu, pə taya pulɔ tɔɔ, ma tu teeɔyó sı mə Iso sələmyó ká yeɛ na pá tɔli-m na má kɔɔ mə te.

Kantəkaya seetv

²³ Ma taapalɔ Ipafəlası wei pa təkə ma na-ı ké saləka taa cəneye Yesu Kilisiti tɔɔ tɔ ı seeki-ŋ.

²⁴ Maləki na Alisitaaki na Teması na Luku mpa ma na-we tɔ lakı təmlə ké cənə tɔ peɛ pa seɛ-ŋ tɔtɔ.

²⁵ Tacaa Yesu Kilisiti í hólí-meye pɛɛɛɛ.

TAKƏLAYA NKA PA NMAAWA

HEPƏLA NYƏMA TƏ Kutublu

Takəlaya kanə ka nmaalu ta tu i həte si tə nyəmi-i. İle nmaalu inı i ta lan Yuta tu wei i pəsa Yesu tənlu wei i nyəma nəyo siw kupənaya taa təm tə. Yuta nyəma mpa pa pəsa Yesu tənlaa mpa pa tənna məluvo ke pa lan isəsele taa tə mpeye i nmaa-ke. Ama takəlaya nmaalu tasəyi-wəye apalutu si pá təkı tənəy si Yesu kəla isətaa tillaa na Apələham na Moisi na Aləy mpa pa ke pa lan caanaa tə. Yesu kəla kətasi na nəosi pəluvo tətə. Mpi tə, Yesu kpəyela pə tənə na i la təm kuləm ke tam tətə.

İsəna pa faya Hepəla takəlaya tə:

İsə Pəyalu Yesu, titite 1-4

Yesu kətaya ke səsəəhka, titite 5:1-10:18

Taa tem na kantəluvo, titite 10:19-13:25

İsəna İsə hula i hwəe tə

¹ Ləy İsə ka wə İsə kuyəyətutu teləsəlaa kin kə na i yəyətəna tá caanaa caanaa ke təm payale taa na yaasinaa payale taa.

² Ama pə tala kayana kuyəy kin kətəsəy inə i taa tə i mayamaya i Pəyaya kin ke i wəe na i yəyətəna-tu. Na i Pəyaya nke ka nin ke i lapəna isətaa na atə, na nkeye i ləsa si ká ti pə tənə təpai.

³ Nke ka kin ke İsə teeli naaki na pə tee isı kəkə. Na ka kin tətəyo pə húləyi teitel kə isəna İsə wəetu mayamaya wəe tə. İ nəyo taa təm toma ke i təkəna isətaa na atə na pə səhəa. İ tema yəlaa isəyatv kpiisuyu təkpatəkpata iləna i kpa na i caya İsə kawulaya tu kənəkən taa.

İsə Pəyaya kəla isətaa tillaa təcayacaya

⁴ İsu İsə Pəyaya nke ka kəla isətaa tillaa təcayacaya tə, nıpúyú İsə ha-keye həte nte tə kəla isətaa tillaa nyəna tə.

⁵ Pə taya pulu tətə, İsə ta yəyətəta isətaa tillu nəyəl si:

Nyaale ma Pəyaya,

səhə ke ma pəsa nyá Caa.

İ ta yəyətəta isətaa tillu nəyəl si təm tətə si:

Maa la nyá Caa na nya pəsi ma Pəyaya.

⁶ Ama waatu wei İsə kəyayana i Pəyaya kancaalaya nyəhka ke antulinya taa tə i təma si:

İsə isətaa tillaa tənə ká sē-i kē.

⁷ Mpi İsə yəyətə isətaa tillaa tət təyələ si:

İsə kpaya isətaa tillaa na i lana-wə na pá pəsi heelim.

İ lapa na i təmle nyəma náá pəsi kəkəsı nsi si muvi kemkem tə.

⁸ Ama pə tala i Pəyaya iləna i yəyətə təfoo si:

İsə, aa, nyá kumte wə tam kē.

Tampana taa kə n təkı nyá kawulaya.

⁹ N səla kupantu na n kisi isəyatv təcayacaya.

İsə, pə tət kē nyá İsə ləsa-η na nyá mpa.

İ su-η teeli təcəyale taa si

nyá lanle i hulumı səsəm.

Təcaɣalə nte tə taa ɪ su-ŋ mpɔ tɔ,
tə kəla nte tə taa ɪ su nyá taapalaa ləlaa tɔ təcaɣacaya.

¹⁰ ɪ yɔɣɔtaa tɔtɔ sɪ:

Tacaa, nyá lapəna tɛtɔ tənaya kancaalaya.

Nyá mayamaya nya nin lapəna isɔtaa.

¹¹ Pə tənaya mpɔ pu saali yem.

Ama nyaa caya tam.

Pə tənaya mpɔ pu cɛɣɛtɪ ɪsu
wontu kususuutu cɛɣɛtɔɣɔ tɔ.

¹² N ká kpili-wɪ ɪsu pa kpiluyɔ kpai tɔ.

Paa layasɪ-wɪ ɪsu yulɔ layasɔyɔ

ɪ tɔɔ wontu kususuutu tɔ.

Ama nyá, nyaa wɛɛ tam ké ɲpɔ́yɔ́,
n kaa kpatəli.

¹³ Tuu tɔ ɪsɔ ta yɔɣɔtəta ɪ isɔtaa tillaa taa nɔɣɔlɔ sɪ:

Caya ma kəŋkəŋ taa haləna má kəna nyá kolontunaa

na ɲ loosi nyá nɔɔhɛɛ kɛ pa tɔɔ.

¹⁴ Mpɔ tɔ, isɔtaa tillaa ná ké wɛɣɛlɔ? Pa tənə pa ké ɪsɔ təmlɛ nyəma ké, na paa
naa ɪsɛntɔɔ. Mpeɣɛ ɪsɔ tiliyi sɪ pá tɛŋ mpa pə ké sɪ pu ya pa nyɔɔŋ tɔ.

2

Nyuyɔ yapu sɔsɔɔm

¹ Pə tɔɔ ké tu tɔki teu kɛ tampana tɔmnaa mpa pa heela-tu tɔ na pɛ́cɔ́ pə taa
kɔɔ na pə pona-tuyɔ tɛletɛ taa ké yem.

² Isɔtaa tillaa kpaala tɔm nti tɔ tɛlɛ tə hika nyuyɔ ké, haləna ye wei ɪ pənta-tɪ
yaa ɪ kisa-tɪ pa tuyɪ pɔntu kɛ saləka wei pə nɔɣəɣənaa sɪ pá tu-ɪ tɔɣɔ.

³ Tɔɔ, pa ta kisi saləka tuyɔ kɛ mpa pa kisa isɔtaa tillaa nyəntu tɔ, kacəŋfana ta
mpa tu la awusa kɛ nyuyɔ yapu sɔsɔɔm pəne pə taka tɔ? Tacaa ka caaləna nyuyɔ
yapu pəne pə tɔm heeluyɔ kɛ ɪ mayamaya. ɪlɛna mpa pɛlɛ pa nu-tɪ tɔ pɛlɛ pá tɛlɛsɪ
taya pə tampana.

⁴ Na ɪsɔ kusa pa tɔm nyuyɔ na ɪ kəkɔlɔ nyəɲ na sɔɣɔntu təma na piti təma tənə
lapu taa. ɪ yɛlaa na ɪ Feesuyɔ Nəŋŋtɔ lá na pulɔ lapu saa yəlaa ɪsu ɪ nəkaa tɔ.

Wei ɪ tɔɔ pə yakɪ yəlaa nyɔɔŋ tɔ

⁵ ɲpɔ́yɔ́ pə wɛɛ, mpi tɔ pə taya isɔtaa tillaa nɔɔhɛɛ tɛɛ ké ɪsɔ məŋna antulinya
wei ɪ kəŋ na tɔ yɔɣɔtəyi ɪ tɔm tɔ.

⁶ Ama nɔɣɔlɔ yɔɣɔta ɪsɔ Tɔm taa ké tiili sɪ:

Hai ɪsɔ, yulɔ ké we na ɲ tɔɔsəyi ɪ tɔm?

Yulɔ wɛɔ mpɔ təkɛm tɔ ɪ ké we na ɲ paasəyənə-ɪ?

⁷ N yɛlaa sɪ ɪ sɛkɪ isɔtaa tillaa kɛ pɛɔɔ.

N tu-ɪ teeli na ɲ kusɪ ɪ nyuyɔ ɪsu wulav.

⁸ N məŋna pə tənə tɛpəi ké ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ.

Pa yɔɣɔtɔyɔ mpɔ sɪ ɪsɔ məŋna pə tənaya ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ tɔ, pə nyuyɔ nté sɪ ɪ kpaya
pə tənə tɛpəi ké na ɪ tó yulɔ nin taa, pə ta kaasɪ pulɔ cəcəka. Paa na mpɔ tɔ naa
kayana sɪ pə tənə pə tɔ məli yulɔ nɔɔhɛɛ tɛɛ.

⁹ Ama mpi tɔ naa tɔylɛ sɪ pə lapə Yesu na ɪ sɛkɪ isɔtaa tillaa kɛ pɛɔɔ sɪ ɪ sɪ yəlaa
tənə sɛm kɛ ɪsɔ pɛɛlɛɛ tɔɔ. Wahala wei ɪ tɔɣaa na ɪ cəŋ ɪ sɪ tɔ ɪ tɔɔ, nɔɔnɔɔ tɔ naa
pa tu-ɪ teeli na pá kusɪ ɪ nyuyɔ ɪsu wulav.

¹⁰ Kupaṃ pu mōna mpv si lso wei i lapa pə təna na i tso ké paa mpi pə wee tō i la na Yesu te təkpataa ké i konyəntəyələnaa taa, na pəcō i poṇa pəyalaa payale ké i teeli taa. Pə taya pulv tso, Yesu yekina na pə yak i pa nyəəŋ.

¹¹ Yesu kpiisiyina yəlaa ɿsayatv. Pa təna mpa pa ɿsayatv kpiisa mpv tō, i na-we pa kpenta Caa kulvm ké. Pə tso ké pə fəi Yesu ké fəele si i yaa-we si i newaa

¹² ké waatv wei i təŋ si:

Hai lso, maa heeli ma newaa ké nyá təm.

Maa yoo yontu na má tala-ŋ samaa təna taa.

¹³ I tōma tōtō si:

Maa tv lso ké naani.

I tasa yəyotaya tōtō si:

Má na piya mpa lso ha-m təyolb.

¹⁴ I su mpa i yaa mpv si piya tō pa ké tənuyv na caləm kulvməm tō, Yesu mayamaya pəsa teitei isu mpe, na i na-we pá kpenti kulvm. I lapa řpuyō si i yōki iləyov wei i kin səm tōŋ wee tō i ilé i tōma i yōki təkpataa tso ké un i lapa mpv na i si iləna

¹⁵ i waasi mpa səm səyəntv tso pa pəsa ɿsu yomaa ké pa weesiŋ təna taa tō.

¹⁶ Mpi tō pə taya ɿsotaa tillaa ké i waasəyi. Ama Apələham piya ké i waasəyi ɿsu pa řjmaav lso Təm taa tō.

¹⁷ Pə tso ké pə wee si i nəyəsəna i newaa təkpataa, na i pəsi pa kətvlv səsə kupan wei i huləyi yəlaa ké suulu ké səsəm ké i təmle taa ké lso ɿsentaa tō, pəcō pə husi samaa ɿsayatv.

¹⁸ Na ɿsu pə mayasuyv un na i ná konyəŋ tō, pənente i pəsəyi na i waasi mpa pa we mayasuyv taa tō.

3

Yesu kəlyv ké Moisi

¹ Ma taapalaa lso seelaa me mpa lso yaawa tō, i paasəna Yesu wei lso tilaa na i ké ta lso seəv mpi pə təm tə hūlēyi ɿsəntō tō pə kətvlv səsə na i ná.

² lso ka ləsəna-i si i la təmle tənə, na i nuna lso ké teu ɿsu Moisi ka nuna lso na i la i təmle ké lso təyaya təna taa tō.

³ Kutuluŋu řmalv wenna sam na pə kəli kutuluŋu mayamaya. Mpv tətəyō Yesu mōna sam na pə kəli Moisi təcəyacaŋa.

⁴ N kaa na kutuluŋu ké yem na kv fəina kv řmalv, na lso ilé i kena wei i lapa pə təna tō.

⁵ Ye Moisi ilé, ilé i nuna lso ké teu ké lso təyaya təna taa. Inəyi pa tv təmle si ye lso i yəyotā nti ilé un i heeli.

⁶ Ama Kilisiti wei ilé i ké Pəyalv mayamaya na pa si-i lso təyaya səsə tō ilé i nuna lso ké teu tōtō. Ye tō tōka tá teelvuv na naani na pə tá ciyiti-tv ilé tō ké i təyaya nyəma nté.

Həesuyv řku pa ha lso yəlaa tō kv təm

⁷ Pə tso ké Feesuyv Nanřtv mayamaya ka yəyotā mpv si:

Ye i nu lso nəyō ké saŋa,

⁸ i taa tasa řkpanteeləŋ lapv,

ɿsu i ka lapv waatv wei i kpeesəna

lso ké kuyarŋku i mayasa-i si i naa

i waali ké wulaya tetv taa tō.

lso yəyotaa si:

⁹ Mə caanaa caanaa mayasa-m təna,

na pá lá si pa naa ma waali.

Pəyele pa ná pə tənə mpi mpi ma lapa pusi nule taa tə.

¹⁰ Pə təo ké yəlaa panə pa təm kpa-m pááná na má tə si:

Tam rúpóyú pa liyitiyi pa hówéé taa.

Pa ta tu cəkəna ma yaasi ké paa pəco.

¹¹ Pááná kpa-m mpv iləna má tuu si:

Pa kaa suv ma həesuyv tete ké paa pəco.

¹² Ma taapalaa í la laakalı na mə taa nəyolv í taa kəo na í lá isayatu ké ı lotu taa na í la lanjkpusəŋ na í ha weesuyu Iso ké siyile.

¹³ Ama í tasəyi təmaya apalotv ké paa ifemle nte, haləna mpi pa yaa si saŋa ké Iso Təm taa tə pə su tənaya. Nəyolv í taa yele na isayatu puyusi-ı na í lá lanjkpusəŋ.

¹⁴ Pə wə mpv si ye tə toka ta kancaalaaya naani wei tu wəna təyö teu haləna pə tənaya, tá na Kilisiti tu pəsi taapalle.

¹⁵ Nti pa ŋmaa Iso Təm taa təyole si:

Ye í nu Iso nəyö ké saŋa,

í taa tasa ŋkpantəeləŋ lapv,

ısu í ka lapv waatv wei í kpəsəna Iso tə.

¹⁶ Mpa pa taa nuna Iso nəyö na pá kúlí na pá kpəsəna-ı? Mpa pa tənə Moisi ləsa İcipiti taa təyö mē.

¹⁷ Na mpa pa təm kpana Iso ké pááná ké pusi nule taa? Mpa pa lapa isayatu na pá sí wulaya tetv taa təyö.

¹⁸ Mpayə Iso ka tuunaa si pa kaa suv ı həesuyv tete ké paa pəco? Mpa paa kpəsəna-ı təyö.

¹⁹ Tə nawa mpv si pa ta te Iso na pa taa təyö pa ta suv.

4

¹ Iso tema-tuyv heeluyv təkpataa si tə pəsəyi na tə suv timpí tá na-ı tu caya na tə həesi tə. Mpv tə tə la laakalı na pə taa kəo na mə taa nəyolv í wuna həesuyv ŋkv ku taa ké suv.

² Pə taya pulv təo, tə nu Laapaalı Kupaŋ inəyi teitei ké ısu wulaya tetv taa nyéma mpe. Pa nu təm nti tə tə ta waasi-wəye pulv. Mpi tə, pa nuw-ti tə pa ta mv-ti na pá té Iso na pa taa.

³ Ta mpa tə temna Iso ké tá taa tə tu suv həesuyv ŋkv ku taa. Həesuyv ŋkv ku təm ké Iso yəyotaa si:

Pááná kpa-m na má tuu si,

pa kaa suv ma həesuyv tete ké paa pəco.

İ yəyotə mpv, pəyele ı təmlə tema tēm ké hatuu waatv wei ı lapa antulinya tə.

⁴ Pa yəyotə kuyaku naatosompəyolaya nyəŋkv təm ké Iso Təm taa ké tiili si: Iso yela ı təmlə tənə na í həesi kuyaku naatosompəyolaya nyəŋkv wule.

⁵ Na pá tasa tiiliyi yəyotuyv si: Pa kaa suv ma həesuyv tete ké paa pəco.

⁶ Mpa pa caala Laapaalı Kupaŋ inəyi nuw tə pa ta suv həesuyv ŋkv ku taa, mpi tə pa ta te Iso na pa taa. Pə na pə mpv tə pə wə pəsuyv si ləlaa í suv.

⁷ Pə təo ké Iso tasa kuyaku kofaluyv ké suv na í yaa-ku si Saŋa. Tə mayamaya tə təm ké pusi kəma na sí siki səsəm iləna Iso yele na Tafiiti yəyotı təm nti tə tema nuw tə si:

Ye í nu Iso nəyö ké saŋa,

í taa tasa ŋkpantəeləŋ lapv.

⁸ Ye Yosuwee ka susa yəlaa mpeye həesuyv ŋkv ku taa, Iso taa tasa kuyaku ləŋkv təm ké yəyotuyv.

⁹ Ama heesuyv nakulı ku wee na pa hula-kuyv Iso yəlaa, na ku nəyəsəna Iso kuyakv naatosompəxolaya wule nyəŋkv.

¹⁰ Pə wee kə sı ye wei ı suv Iso heesuyv tete nté tə taa pəntu ká yeley ı təma na í heesi isı Iso mayamaya yepu ílé ı nyəna na í heesi tə.

¹¹ Pə təw kə tu la kookalı na tə suv heesuyv ŋkv ku taa. Tə taa yeley na tá taa nəyolw kəw na í la kpeesulw isı ləlaa lapw wulaya tetv taa tə na í laŋ heesuyv ŋkv ku taa suvv.

¹² Iso Təm wəna toma na tə lakı təmlə. Tə kəla layatə nte tə setəyi taa na waalı təyə ləŋ. Iso Təm ntı tə suvki na halı tə takı tımpı ləsaya na ləmayasələ pə nyəm sulıyi tə. Tə fakı atama na mvyələ taa pəeləm, na tə fayasəyi nti yolv nyıwəyi na nti ı həkı ı lotu taa tə.

¹³ Kəŋmarjman napəl pə fəi mpi Iso ı naakı tə. Iso ílé ı naa pə tənaya təyau, pulw ta ŋməli-ı. ı kın kə tá tənə tu polo na tə keesi ta kulapətv tənə.

Yesu kə kətalaa səsaa səsə

¹⁴ Ye mpv tə takı tá Iso seev ŋkv ku təm tə huləyi isəntə təyə teu. Mpi tə, tə wəna kətalaa səsaa taa səsə wei ı təma na í tala Iso cəwə mayamaya tə, inəyələ Iso Pəyalw Yesu.

¹⁵ Ta kətolw səsə ını ı kə wei ı pəsəyi na í cəkəna ta ıcantv tete tə. Pə mayasa ı mayamaya kə pə tənə pə taa isı ta, ı ta la isayətv kə paa pəcə.

¹⁶ Ye mpv tə kpətəna Iso pəeləe kumte na naani, tu hiki suulu na pəeləe na pə waasi-tuyv waatv wei pə nəyəsənəna tə.

5

¹ Pə ləsuvy yəlaa həkv kə kətolw səsə na pə sı tə, pə sı-ı mpyəy sı í la Iso təmlə na pə waasi samaa. ı pukina kəhaham na í lakı kəta ya kə yəlaa isayətv təw.

² Kətolw səsə nə takaa na í nə isəna ıcantv wee tə, ıle ı pəsəyi na í hólı suulu kə pəcəy isə kukpəetee nyəma na mpa pa pəntəyi kəpəntv tə.

³ Na isı kətolw səsə mayamaya wəna ıcantv tə ı lakı kətası kə ı mayamaya ı təw na samaa təw tətə.

⁴ Pə fəi sı nəyolv ká tv ı təyi teeli na í sısı ı təyi kətolw səsəəntv taa. Iso kpaana kətolw səsə, na mpv ını pə mayamaya kə pə lapa Aləŋ kın.

⁵ Mp v inəyi na Kilisiti, ı ta tv ı təyi teeli na í kpa ı təyi kətolw səsə. Ama Iso mayamaya təmna-ı təkəlekele sı:

Nyayələ ma Pəyaya, sarja kə ma pəsə nyá Caa.

⁶ ı təma tiili tətəyə Iso Təm taa sı:

N ka pəsi kətolw kə tam təw isı Meləciseteeki.

⁷ Saa wei Yesu ka we atə cəne tə ı sələmaya Iso wei ı pəsəyi na í ləsi-ı səm taa təyə, na í wiikina-ı na kapusi səsəənsı na isəlvəm. ılena Iso mv ı sələmuyv kə ı seekaya Iso tə pə təw.

⁸ Paa na ı ka kə Iso Pəyaya tə, konyəntəyolənəna taa kə ı nyəma nınav təm.

⁹ Pa kəma na pá təmı-ı lapu na ı te təkpataa, ılena í pəsi wei ı kın mpa pa tənə pa nukəna-ı tə pə yakəna pa nyəwə kə tam təw tə.

¹⁰ ılena Iso tə sı ını ı kəna kətolw səsə isı Meləciseteeki.

Iso seelaa mpa pa tayanəyi kpisuyv tə pa təm

¹¹ Tə wəna kuyəyətətv kə səsəm kə təm tənə tə təw, na pə we katə sı tə kilisi-məy pə tənə təcici kə ı cəkəyənə ləŋ tə pə təw.

¹² Hatuu tə pə nəyəsəna isı isəntə mə səyəsəyənə ləlaa, ılena mu məli na í pəsi isı mpa paa hólı Iso Təm isı kpələməlaa tə. Pə tala mə mvtv təyəv, ılena í məli na í nyəwəki kafa kə tam.

¹³ Wei ı paasəyəna kafa nyəw tə ı kə ahulum kə. ı ta nyı sı pəne pə tewa, aai pəne pə ta te.

¹⁴ Ama səsaa mpa tam lapu təw pə nyəmá tampam na isayam pə fayaw tə mutə kə pele pa təkı.

6

¹ Pə təw tə tə lu Kilisiti təm nti pa caaləyəna seyesuyv tə tə taa na tə suv mpa pa pu pə taa tə pa nyəntu taa. Tə taa tayanı kite tē nyəntu taa kə məlvuy, isı kpaı təma yeluy na taa təmnav kə lə,

² na lum səvnaa na niŋ tənuyv pə təmnaa, na sətəa feesuyv na tam huvle pə təmnaa.

³ Tə pukina pə isəntaa kə tam. Mpu pə mayamaya kə tu la ye ləw ı tisaa.

⁴ Na mpa pele pa tayanəyi isayatu taa kə hotuyv tə pele pa təm ká tēna weyele ıle? Təw, ləw tēma pa ıse kuluyv na pá təŋ ıstəa kəwəw leleŋ na pá hiki pa paa nyəm kə ləw Feesuyv Naŋŋtu kiŋ.

⁵ Pəle pə waalı pa nawa sı ləw Təm wē teu na pa cəkəna ısəna antulinya wei ı kəŋ tə ı tōma wē tə.

⁶ Pə tənaya mpu pə waalı kə pa luwa na pá tayanı isayatu taa kə hotuyv. Yəlaa ısu mpu pə taka pə fəi pəsuyv sı pá hólí-wē sı pá tayanı tənte kəfate kə layasuyv. Pə taya pulv təw, ləw Pəyaya kə pa lələyi kam kə səm tesika təw na pá tuyi-kəyē fēle kə samaa taa.

⁷ Ye pa hala haləm na tēv nukı pə taa kə tam na pə ta laŋ nikaya, na kətəyov la pə taa kə teu na pá waası hallaa, ıle haləm mpu ləw koola-wəyi kupantu kə.

⁸ Ama ye səwa kə yem na kpaı nyutu tike lakəna pə taa, haləm mpu pə pəsa yem kəle, na ləw naa kpaı-wı na pá tēsəna-wəyi kəkə səpu.

⁹ Ma taapalaa mē, paa tə yəyətəyi mpu tə tə tēma tá taa təkpataa sı ı tá tooli, ı wē waasuyv mpaav taa kə.

¹⁰ ləw tá kə wei ı tənəyi tampana tə, na ı kaa səw mə tēma təw. Pəyele ı kaa səw ısəna ı paasaa na ı səwli-ı na ı waası mə ləw seelaa ləlaa, na ı tu tənəna-wəyē waasuyv tə.

¹¹ Ta luuŋ wē sı paa mə taa wei ı taa ısələ seesuyv kə mpu haləna pə tənaya, pəwə pə lá teitei ısu ı tēlvuyv tə.

¹² Tá luuŋ fəi sı ı loosi nəwē. Ama tə caa kə sı ı tənə mpa pa tən ləw na pa taa na pá wəna suulu na paa hiki mpu ləw ka tōma sı ı ká ha tə pa akpaa.

ləw tōma sı ı lakı mpu tə ı lakı-wəyi

¹³ Waatu wei ləw heelaya Apələham sı ı ká lapı-ı pəne na pəne tə, na tuunav kə. Na ısu nəyəlv fəi wei ı kəla-ı na ı ká tuuna ıle tə ılena ı tuuna ı tu,

¹⁴ na ı tə sı: Ma heeliyi-ŋ təkpataa sı maa la-ŋ kupantu, na maa la na ı hiki piya kə səwə.

¹⁵ Mpəy Apələham cayana suulu, haləna ı kəw na ı hiki mpu ləw ka tōma sı ı ká lapı-ı mpu tə.

¹⁶ Ye yəlaa ı caa tuunav, wei ı kəla-wē tə ı həte kə pa yaakı na pá tuuna. Tuunav kə pulv mpu pə loliyi yəlaa kə waatu wei pa lakı ntəŋkpeesaya təy.

¹⁷ ləw ıle ı caakaya kə sı mpa ı tōma sı ı ká la kupantunaa mpe tə, pá nyı təkəlekele sı ı yəyətə nti, ı yəyətə kə tə kaa layası. Pə təw kə ı yəyətə na ı tuu.

¹⁸ Təm naale ıne ı fəi layasuyv, na pə fəi pəsuyv sı ləw ı looli-tı. Pə təw mayamaya kə pə səwa ta mpa tə hika tənəmle kə ı kiŋ təyə apalvə, sı tə təkı tēlvuyv ŋku ku təm pa kəsə-tə təyə teu təkənŋə.

¹⁹ Təəlvuŋ ŋku ku wəe kə isu ta ləsaŋ kanŋanvuŋ kətəlvuŋ ŋku tə wəna naani na ku kiiwa tə. Tə nyəmə sɪ ta maŋamaya tə pəsəŋi na tə suu na tə polo na tə lu isətaa Iso təsele taa puvuŋ kukakayaŋ waali haləna tə tala pə taa nan̄ taa.

²⁰ Tənaŋa Yesu təə-tuŋ nəŋə, na i pəsɪ kətulu səsə isu Meləciseteeki ke tam təə.

7

Kətulv na wulav Meləciseteeki

¹ Meləciseteeki inu i ka kə Salem wulav, na i kə isətaa Iso Səsə kətulu. Meləciseteeki inu i səŋna Apələham ke waatu wei ilé i təma awulaa ke kəlvuŋ ke yoo taa na i mələŋi kpente tə, na i kooli-i kəpantu.

² Tənaŋa Apələham tala pə tənə mpi i ka wəna təŋə təm naanəwa na i kpaya həŋəlvuŋ kuləmvuŋ na i ha-i. Meləciseteeki həte nyəvuŋ nté sɪ tampana tɔ. Pəle pə waali i kə Salem wulav, na pəle pə nyəvuŋ nté sɪ həesəvuŋ tɔ.

³ Nəŋəlv ta nyi Meləciseteeki caa, pa ta nyi i too. Nəŋəlv ta nyi sɪ akele luləna na pə lul na pə tala-i. Pa ta yəŋəti i luləvuŋ təm ke tiili, yaa i səm təm. I nəŋəsəna Iso Pəyaya, na i kə kətulu ke tam təə kə.

⁴ I paasi na i ná apəlv inu i səsəntu yee. Halı ta caanaa caanaa caa səsə Apələham ná faya pə tənə mpi i hika yoo taa təŋə təm naanəwa na i kpaya həŋəlvuŋ kuləmvuŋ na i ha-i.

⁵ Lefii nyəma mpa pa kə kətəlaa tə kəsəsutu ha-wəŋe mpaa kə sɪ pá pəsəŋi ləŋəli nyəma sɪ pá cəŋəŋi-wəŋe pa kuhikim tənə həŋəlvəŋ naanəwa taa kuləmvuŋ. Pəyle paa kə yəlaa kuləmaa kə, na pa tənə pa kə Apələham piya.

⁶ Meləciseteeki na taa kə Lefii tɔ, paa na mpv i mv mpi Apələham wəna tə pə həŋəlvəŋ naanəwa taa kuləmvuŋ. Pəle pə paasi i koola koolee kəpana ke wei i hika kəpantu nti Iso təma sɪ i ká la tə.

⁷ Na isəna pə wəe tə, səsə kooliyina səkpəlu ke kəpantu.

⁸ Ama kətəlaa kiŋ ilé, mpa pa mvuŋ mpi yəlaa wəna tə pə həŋəlvəŋ naanəwa taa kuləmvuŋ tɔ, pa kə yəlaa mpa saŋa pa wəe cele pa fəi təŋə. Ama ye Meləciseteeki kiŋ ilé wei i wə tam isu pa ŋmaəŋ Iso Təm taa tə ilé i mənə həŋəlvəŋ naanəwa taa kuləmvuŋ ŋku.

⁹ Ye pə lapa mpv tə pəsəŋi na tə tə sɪ waatu wei Apələham faya i wənəv taa kə təm naanəwa na i ha mpv tə, Lefii maŋamaya nyá fəlaa kə. Pəyle Lefii nyəma mpəŋe pa təŋəŋəŋi fayaŋ naanəwa inu i wontu cəlvuŋ.

¹⁰ Pə taya pulv təə, waatu inu paa pa ta luləta Lefii tə i ka wə i cəsə Apələham taa kə saa wei Meləciseteeki səŋaya-i təŋə.

¹¹ Lefii nyəma kətəlvuŋ luna kəsəsutu nti pa tɔ ləŋəli nyəma sɪ pá təŋ tə tə kiŋ. Pə na pə mpv tə Lefii nyəma kətəlaa mpə pa ta la təmlé nte tə tewa təkpataa tə. Təfə pə taa yele Aləŋ looŋa taa na pə taa kətulv kəfalv suu isu Meləciseteeki.

¹² Mpi tə, pə wəe kə sɪ ye kətəlaa i layasaa, kəsəsutu náa layasɪ tətə.

¹³ Təu, Tacaa wei i təm pa yəŋəŋəŋi isəntə tə i kə kpekəle lənte tə kə. Na pa kpekəle taa tə nəŋəlv taa lata kətulv səsə təmlé ke kətaya təlate taa.

¹⁴ Tə nyəmə təu təkpataa sɪ i kə Yuta kpekəle tɔ. Moisi yəŋəŋəŋə kətəlaa təm tə i ta yaa kpekəle nté tə həte.

Kətulv wei i nəŋəsəna Meləciseteeki tə

¹⁵ Mpi pə təesəŋi-tuŋ pə tampana kilisuyu təŋəle sɪ: Kətulv nəŋəlv ná luwa na i nəŋəsəna Meləciseteeki.

¹⁶ Pə taya yəlaa kəkəsətu ke pə təŋəna na pə kpa-i kətulv. Ama weesuyu ŋku ku fəi wakəlvuŋ tə ku tən̄ taa kə pə kpana-i kətulv.

¹⁷ Pa ηmaa ἡρώγυ Ισο Τəm taa si:

N ka pəsi kətulv ke tam tō isu Meləciseteeki.

¹⁸ Nti pa su ləη na pá təηəyi-ti tō təle tē taa feina toma, na tu waasəyi pulv, ilena pá kó təle.

¹⁹ Moisi kəsəsutv ná taa la nəyolv na í té təkpataa, tē ná mpv. Ama pə kəna-tuyv teelvuv kufalvuv kúpampəηku ηku kv yeki na tē krətəna Iso tō.

²⁰ Mpi pə tō nəənə nəyē inē í kəlaa tō, pa kpa-ı kətulv na Iso tuunav ké. Ama pa kpa ləlaa ke kətəlaa ke yem ké.

²¹ Pa kpa Yesu ké kətulv na tuunav, halı Iso yəyətı təfoo si:

Tacaa yəyətā na í tuu si,

n ká pəsi kətulv səsō ke tam tō.

I kaa tuli tapəη ke nti í yəyətā mpv tō tē taa.

²² Pə tō mayamaya ke Yesu ná kəna-tuyv nəyō pəelvuv kúpampam mpi paa pı kpa na pə tii pə kaa saalı tō.

²³ Pə kaasa lentı tōtō si kətəlaa kpaı nyóma mpe paa wē payale, pə taya pulv tō, ləlaa səkaya ké na ləlaa ləetəyi pa lona taa.

²⁴ Ama Yesu ilē í wēna í weesuyv ke tam na í tōkí í kətulvtv ke tam, na nəyolv kaa ləetı í lonte.

²⁵ Pə tō ké paa pəlee í pəsəyi na í waası pa tēna mpa pa krətəyēna Iso ké inı í tō tō. Pə taya pulv tō, í wēna weesuyv ke tam ké, na í sələməyēna-wēyē Iso.

²⁶ Yesu ké pə tu muna mpv si pá kpa-tuyv kətulv səsō. Pə taya pulv tō, í wē tənəηη, í feina taalı nəyolv. Pəcō isayətv fēi í kiη tō se. Pa faya í na asayaa na halı pá kpaası-ı na í tēe isətənyuv tō.

²⁷ Pə fēi si í ká lakı kətasi ke tam ké inı í mayamaya í isayətv tō, na pə kaası na í lá samaa isayətv tō, isu kətəlaa səsaa ləlaa lakuyv tō. Ama waatv wei í ha í ti na í si tō pə wē isu í lapa kətaya ke təm kəlvv ke kpakpaa ke tam tō ké.

²⁸ Mpa Moisi kəsəsutv kpaakı kətəlaa tō pa teu ta tūli. Ama Iso ná kəma na í nyōsi kəsəsutv nəyō taa, na í yəyətəna tuunav na í Pəyaya pəsi kətulv səsō, na í teu tula kpakpaa ke tam tō.

8

Yesu kele ta kətulv səsō

¹ Təm nti tē təηna yəyətaya ke mpv tō tē kite ntē si, tē wēna kətulv səsō ke mpv wei í kpawa na í caya Iso kawulaya tv kumte kəηkəη taa ké isətāa tō.

² I lakı kətulv səsō kəlapəle ke kətaya təlatē cəkəle nte yolv ta siki, ama Tacaa mayamaya sikina-tē tō tē taa.

³ Pa kpaa kətulv səsō tō si í pona Iso ké kəhaham na í la kətasi ké. Pə tō ké pə wēe si tá kətulv səsō í wēena mpi í ká polo na í lapı-ı kətaya tō.

⁴ Ye atē cəneye Yesu ka wēe í taa tu lapv kətulv. Mpi tō kətəlaa ka wēe na pá təηna Iso ké kəhaham ponav isu pa kēesa kəsəsutv taa tō.

⁵ Mpi mpi kətəlaa mpe pa lakı mpv tō, pa kēesəna mpi pə wē isətāa təyō na pá lakı. Ilē pə nəyəsəle ké pə taya pə mayamaya. Pə lapa kəlvv na nti tu tēm Moisi kiη ke lapv tō. Saa wei í lapa səlvv si í sikiyi cəkəle tō Iso heela-ı si í siki-tēyē teitei isu paa kēesa-ı puyv tō tō, í taa coti.

⁶ Ama tēmlē nte pa tv Yesu tō tē kəla mpe pa nyəna təcayacaya. Pə taya pulv tō, inı í tēləsəna-tuyv nəyō pəelvuv kúpampam mpi pə luna kúpantv kəkəlvv nti Iso ka tōma si í ká la tō tē kiη tō.

⁷ Ye kancaalaya nəyō pəelvuv ka tewa təkpatāa pa taa tasa nəyō kufalaya ke pəelvuv tətəyō kúpəηaya lonte.

⁸ Ama Iso yəlaa lapa taalı na Iso kaləxəna-we si:
Pə kəma na pə kəə maa yele na má na lseylə
nyəma tə tasa nəəsı kufası pəeləy,
na pə kəenna Yuta kpekəle nyəma tətə.
Taa ma má ma yəxətəna mpv.

⁹ Nəxə ŋka ma na-we tu pəelə tə ka kaa wəe
isu má na pa caanaa caanaa tu pəeləy ŋkaya
waatu wei ma həma-we na má ləsi Icipiti taa tə.
Pa ta təkı nəxə ŋka má na-we tu pəela mpv tə.
Mpv pə lapəna na máa lə pa təm kə luyū.
Taa ma má ma yəxətəna mpv.

¹⁰ Nn, Taa ma má ma yəxətəna mpv si:
Nəxə ŋka kuyeyə ŋi ı waalı maa yele na má na
lseylə nyəma tə pəelə təxələ si:
Maa kpayə ma kəsəsutu na má tu hatuu pa ləmayasəe taa.
Maa ŋmaa-təyi pa lotu taa.

Maa pəsi pa Iso na mpe paa pəsi ma yəlaa.
¹¹ Saa ŋi nəxə kaa nəki ı təxəntələ kə seyesuyū.
Nəxə kaa tə ı taapalu si:

Nyi Taa.
Pə taya pulu təə,
pa tənə paa nyi-m.
Pə kpayə pəyaya na pə polo səsə tə.

¹² Maa husi pa kəpəntəy.
Ma kaa təsı pa isayatu tə kə paa pəcə.

¹³ Ile timpi Iso yəxətəyi nəxə kufalaya pəeləy təm tə pə wəe si kancaalaya nyəŋka
pənəa kə. Na pulu í pənəa na pə cəxətəyi, pə caa təm kə.

9

Ate cəne Iso seev na isətaa Iso seev

¹ Kancaalaya nəxə ŋka paa pəela tə kele kaa wəna nti pa suwa na pa təŋəyi na
pá seeki Iso təy, na tə Iso təsele ka wə ate cəne.

² Paa sika cəkəle kə, na nté tə kəna pə təə pə təə nyəntə, na pa yaa-te si kate taa.
Na tənaya pa sukaya fətəla na taapəli na potopotona mpa pa ha Iso tə.

³ Puvu kukakayə naale nyəŋku waalı kəna cəkəle nte pa yaa si kate taa kate
tə.

⁴ Na tənaya wula cofolo ka wəe na pá wəki tulaalbna kə ı taa, na Iso nəxə
pəeləy atakaa na pá waasa ı tənaya wula təpai. Atakaa ŋi ı taa ka wə wula
nyənaya na ka taa na mana, na Aləŋ kpátóy ŋku kii tūwa hətu tə na pəe
kpaatana mpa pa təə pa ŋmaa nəxə pəeləy təm tə.

⁵ Atakaa ŋi ı təə ka wə teeli nyəma napəli mpa pa húləyi si Iso wə tənə tə, na pa
keŋ ləpa timpi pa lakaya kətaya kə yəlaa isayatu huiyū təə tə. Pə taya si cəneye
tu yası-meyə pə kantələsi tənə təcəci.

⁶ Məxəy pə tənə pu wəe, paa mpiyi pə lonte taa, na kətəlaa ná suvakaya tam kə
pə təə pə təə cəkəle taa na pá laki pa təmlə.

⁷ Ama hatuu pə tənə nyəntə taa ilə kətulu səsə tike suvakayana tənə, na pənaya
taa təm kulum təkəŋ kə ı suvakaya. Caləm kə ı pukayana tənaya fəenuyə kə Iso kə ı
mayamaya ı kəpəntəy na kəpəntəy wei ilə samaa ná pəntə kəpəntə tə ı təə tətə.

⁸ Feesuyu Nanjtu hóláyí təna sɪ pə tɔɔ pə tɔɔ cokəle waatu təna taa, mpaav fɛi sɪ yulɔ í tala timpi pa yaa sɪ kate taa kate taa tɔ.

⁹ Mpu unɪ pə hóláyí isəna tə wɛ kayana isəntə tɔ. Pə nyuyɔ ntɛ sɪ isɪ pa kpakuyɔv kɔhaham na pa kpakuyɔv wontu na pá lakɪ Iso ké kɔtasi tɔ, mpu unɪ pu pəsəyi na pə tayani teu təkpataa ké wei ɪ lakɪ mpu tɔ ɪ lotu taa.

¹⁰ Kótəyɔv na konyɔnyɔm na nyuyɔ tɔɔ asilima kɛɛluyɔ tɔm tike kɛ pə paasənaa. Pə ké yulɔ tɔnuyɔ nyəm mpi pa suwa sɪ pa tənəyi, haləna kuyanɲku Iso ká tayani pə tənaya kufam tɔ.

¹¹ Ama Kilisiti ná lapa kɔpantɔnaa mpa pa tɛma kɔntɛ tɔ pa kɔtulɔ sɔsɔ. Na cokəle nte tə taa ɪ lakɪ tɛmlɛ tɔ tə kəlaa, na tə tewa təkpataa. Pə taya yəlaa sikina-kɛ, na tə ta tu kɛv antulinya wei pa lapa kɔlapɔ kɛ isəntə tɔ ɪ nyəntɛ.

¹² Kilisiti suuv tɔm kolum kɛ ɪ kpakpaa suuv kɛ kate taa kate taa tɔ pə taya acənaa na nawee caləm kɛ ɪ lapəna kətaya. Ama ɪ mayamaya ɪ caləm ké, iləna pə kəna-tuyɔ tá nyɔɔɲ yapu kɛ tam tɔɔ.

¹³ Ye acənaa na latɛcənaa pə caləm na naanɲ alɔ nyəɲ wei pa nyayasa ɪ təna na pá ŋmusəyi ɪ tɔluma kɛ yəlaa asilima nyəma tɔɔ tɔ ta kpisi pa asilima kɛ kpiisuyɔ,

¹⁴ kacanɲana Kilisiti caləm na? Feesuyu tam nyəɲkɔv tɔɲ taa ké ɪ lapəna ɪ təyi Iso ké kətaya ŋka ka tewa təkpataa tɔ. ɪ caləm ká ləsi ta lotu taa ké kpai təmanaa ləmayasɛ na tə pəsi na tə la Iso weesuyu tɔ tɛmlɛ.

¹⁵ Pə tɔɔ ké Kilisiti kɛ wei ɪ tɛləsəyi nɔyɔ pɛɛluyɔ kufam kɛ lɛlaa tɔ sɪ mpa Iso yaawa tɔ pá hiki kɔpantu tam nyəntɔv nti Iso ka təma sɪ ɪ ká ha na pə wɛɛ isɪ pa kpancoov tɔ. Pa pəsəyi na pá hiki-ti. Pə taya pulɔ tɔɔ, sɛm lapa pə taa, na sɛm mpi pə yekina na mpa paa wɛ nɔyɔ pɛɛluyɔ kɔpəm taa na pá pəntəyi tɔ, pá lu kɔpəntəɲ unɪ ɪ taa.

¹⁶ Ye yulɔ cayaa na í tayani isəna ɪ caa pá lana ɪ wɛnav kɛ ɪ sɛm waalɪ tɔ na pá tɔ takəlaya taa na pá su, isɪ ɪ sɛpa na pəcɔ.

¹⁷ Ye ɪ wɛna ɪ isɛ, takəlaya isɪ mpu kaa la tɛmlɛ. Ama ye ɪ kɔma na í sɪ kɛ paa lana-kɛyɛ tɛmlɛ.

¹⁸ Pə tɔɔ ké pa tɔla kancaalaya nɔyɔ pɛɛluyɔ tɔɔ na caləm.

¹⁹ Kancaalaya ilɛ Moisi kpaya Iso kɔsəsutɔ taa heeliyi mpi pə təna tɔyɔ na í kɛɛsɪ samaa təna. Iləna í kpaya hisɔpɔv kɔpátuyɔv na heenɲ huntɔv kɔsɛɛmtɔv na í lii nawee caləm na lɔm pə taa, na í kpəntəna Iso Tɔm takəlaya na yəlaa pa tɔɔ na í ŋmusɪ.

²⁰ Na í tɔ sɪ: Pənɛ unɪ pə kəna caləm mpi pə lakɪ na nɔyɔ ŋka Iso pɛɛlaa na í tɔ sɪ í tɔkɪ təkənɲɛɲ tɔ ká la tampana.

²¹ Iləna Moisi tasa caləm kɛ kpayav na í ŋmusɪ cokəle tɔɔ na Iso sɛɛv wontu təna tɔɔ.

²² Na isɪ pa kɛɛsa kɔsəsutɔv taa tɔ, caləm mpi, pə wɛ isɪ pə tənaya pə tayanaa, na ye caləm ɪ ta ti, pa kaa husɪ nɔyɔlɔv ɪ isayatu kɛ paa pəcɔ.

Kilisiti kətaya husuyɔv kɛ isayatu

²³ Na isɪ pa tayana mpi pə wɛ isətaa tɔ pə nɔyəsəlɛ kɛ mpu tɔ, pə wɛɛ sɪ pá la isətaa nyəm mayamaya kɛ kɔtasi kɔpanɲɪ nsi sɪ kəla mɔpúyɔv teu tɔ.

²⁴ Pə taya pulɔ tɔɔ, kate tete nte tə taa Kilisiti suuwa tɔ tə ta kɛ nte yəlaa lapa na tə nɔyəsəna isətaa nyəntɛ kɛ kɔnəyəsɔv tɔ. Ama isətaa mayamaya kɛ ɪ kpawa sɪ ɪ puki í sɛɲ Iso isəntaa na í wiiki ta konyɔɲ.

²⁵ Paa pənaya ŋka Yuta nyəma kɔtulɔv sɔsɔ pukina wontu caləm kɛ kate tete ké. Ama Kilisiti ilɛ ɪ ta suv sɪ ɪ lakɪ ɪ təyi kətaya na í lɛləyi.

²⁶ Ye pu wɛ mpu ɪ ka tɔyɔv konyɔɲ kɛ tɔm payalɛ kɛ hatuu antulinya lapɔv waatu. Ama ɪ kɔma kayanaya tɔm kolum kɛ ɪ kpakpaa kɔntɛ kɛ tənaya kuyɛɛɲ unɛ ɪ taa sɪ í la ɪ təyi kətaya na í kó isayatu tənənɲanɲ.

²⁷ Pə tēma sɪw sɪ paa yʊlʊ wei ɪ ká sɪ tɔm kʊlʊm ké, na pələ pə waalɪ ɪlɛna Iso huuna-ɪ tɔm.

²⁸ Mpu inɪ tətəyɔ pa lapa Kilisiti kɛ kətaya kɛ tɔm kʊlʊm sɪ pə ləsi yələa samaa isayatu. ɪ ká tasa məluɣʊ, ɪlɛ pə taya isayatu tɔm tɔɔ ké ɪ ká kɔɔ pələ. Ama mpa pa tanja-ɪ tɔ pa nyɔɔŋ yapu ké.

10

¹ Kusəsutu nti paa tɔwa Yuta nyəma tɔ tɔ ta hʊlɪ kʊpantʊnaa mpa paa kɔɔ cele tɔ pa mayamaya kɛ teitei. Ama pə nəyəsələ kɛ pə hʊlaa. Pə tɔɔ ké kusəsutu nti tɔ ta pəsi na tɔ lá na mpa pa kpətəyənə Iso tɔ pá te təkpataa, na kətasi kʊlʊmasɪ nsi pa laki paa pənaya ŋkaya tam tɔ.

² Ye pu kpiisa mpa pa sɛɛkaya Iso ké mpu pə taka tɔ pa isayatu təkpataa kɛ tɔm kʊlʊm tɔɔ, pələ pa taa tasəxi pa isayatu tɔm tɔɔsuyʊ, pəɔɔ pa taa nəki kətasi nasələxi lapu tɔtɔ.

³ Mpi tɔyələ sɪ pa lakuyʊ kətasi nsəxi paa pənaya ŋka tɔ pə tɔɔsəxi yələa kɛ pa isayatu tɔɔ ké.

⁴ Pə taya pulʊ tɔɔ, latəɛɛnaa na aɔɔɛnaa pa caləm kaa pəsi na pə ləsi isayatu kɛ paa pəɔɔ.

⁵ Pə tɔɔ ké waatu wei Kilisiti kəŋaya antulinya taa tɔ ɪ tɔma Iso sɪ:

Nn caa kətasi pəyele nn caa kʊhaham.

Ama n ŋma-m tənuyʊ.

⁶ Kətasi nsi kəkɔ lusa sɪ tənə tɔ sɪ ta kɛ-ŋ pulʊ.

Na isayatu hʊsuyʊ kətasi wɛ-ŋ yem tɔtɔ.

⁷ Tənaya ma tɔma sɪ:

Hai Iso, mayalo.

Ma kəŋ sɪ má la nyá luɣu nyəntʊ isɪ pa kɛɛsa

ma tɔm kɛ Iso kusəsutu takələya taa tɔ.

⁸ ɪ caala yəyɔtuyʊ kɛ sɪ: Nn caa kətasi na kʊhaham na kətasi nsi kəkɔ nyaya sɪ tənə tɔ na isayatu hʊsuyʊ kətasi. Pə tənaya mpu pə ta kɛ-ŋ pulʊ. Pəyele pə wɛ kusəsutu taa sɪ pá la kətasi nsəxi mpu.

⁹ ɪ tēma mpóyó yəyɔtuyʊ tɔyɔ ɪ tɔma sɪ: Hai Iso, mayalo. Ma kəŋ sɪ má la nyá luɣu nyəntʊ. Mpóyó pə lapa na Iso kó kətasi nsi pa lakaya tɔ, ɪlɛna Kilisiti kətasi lapu náá mu kʊpəm lonte.

¹⁰ Yesu Kilisiti lapa Iso luɣu nyəntʊ na ɪ lá ɪ təxi kətaya na pə kpiisi ta isayatu kɛ tam tɔɔ.

¹¹ Paa kətʊlʊ wei ɪ səŋuyʊ iso na ɪ laki kətasi kɛ paa ifemle nte tɔ, kʊlʊmasɪ nsəxi ɪ laki tam. Pəyele sɪ kaa pəsi na sɪ hʊsi isayatu kɛ paa pəɔɔ.

¹² Ama Kilisiti ɪlɛ ɪ lapa isayatu hʊsuyʊ kətaya kɛ tɔm kʊlʊm təkəŋ, na kətaya ŋkɛ ka laki tɔmlɛ kɛ tam. Kilisiti tēma mpu ɪlɛna ɪ kpa na ɪ caya Iso kəŋkəŋ taa.

¹³ Kayana tənaya ɪ wɛɛ na ɪ caya na ɪ tanja sɪ Iso ɪ kɔna ɪ kolontunaa na ɪ loosi nəɔhɛ kɛ pa tɔɔ.

¹⁴ Tɔm kʊlʊm təkəŋ ké ɪ ha ɪ tɪ sɪ pa tənə mpa pa isayatu kpiisaa tɔ pá té təkpataa.

¹⁵ Na Feesuyʊ Nanŋtu hʊləxi-tuyʊ pə tampana. Pə tɔɔ ké ɪ caala yəyɔtuyʊ sɪ:

¹⁶ Nn, Tacaa yəyɔta mpu sɪ,

nəyɔ ŋka kʊyɛɛŋ inɪ ɪ waalɪ maa ye le na

má na-wɛ tɔ pɛɛlɪ tɔyələ sɪ,

maa kpaya ma kusəsutu na má tʊ pa lotunaa taa.

Maa ŋmaa-təxi pa ləmayasɛ taa.

¹⁷ ɪlɛna ɪ tasa sɪ: Ma kaa tasa tɔɔsuyʊ kɛ pa isayatu na pa kʊpəntəŋ tɔɔ ké paa pəɔɔ.

¹⁸ Ye pa tēma yulv isayatu ke husvuyv u nəkəyi na í tasa kətaɣa ke lapv sɪ pə husɪ ɪ isayatu tətə.

Isə kpətanav

¹⁹ Təv, ma taapalaa, isu Yesu weesuyu luv tə pə təv tə pəsəyi na tə svv kate taa kate taa təkaa.

²⁰ Pənente ɪ tula-tuyv weesuyu mpaav kofaluyv, kv luna puvuyv kəkakayav na waalı. Puvuyv ŋku kv kəna isu ɪ tənuyv mayamaya.

²¹ Tə wəna kətulv səsə wei pa suwa sɪ í nyənəyi Isə təyaya tətə tə.

²² Ye mpv ɪl tə kpətəna Isə na lotu kolumtv na naani kəpampəŋ na tənəŋ wei pa səwa lum kəpam tə. Tə taa nu isayatiya taŋ ke ta lotu taa.

²³ Tə təkɪ tá tēlvuyv ŋku kv tam tə hóləyi isəntə təyə teu. Pə taɣa pulv tətə, tə pəsəyi na tə cayana naani sɪ mpi mpi Isə ka təma sɪ ɪ ká la-tv tə ɪ ká la-wɪ.

²⁴ Tə nyənəyi ta təma tətə na tə lá na tə səsɪ təmayə səlvuyv na tə kusi ta konyuləŋ ke kəpantv lapv tətə.

²⁵ Tə taa yelev timpi pə kə sɪ tá tənə tə koti təyə pote isu lələa ná kisuyv pote tə. Ama tə teŋ təmayə tam na pə tu kələna waatv ɪnə wei ɪ taa tə loosiyi Tacaa kuyaku na kó kəŋ tə.

²⁶ Pə taɣa pulv, ye tə tənəna isayatu lapv təfaa pəyele tə təma tampana nyəm, pə ta kaasi isayatu husvuyv kətaɣa nakəlɪ tətə.

²⁷ Ama tə cayana tapahoi sɪ Isə hvule ná taŋa-tuyv cele.

²⁸ Pa suwa sɪ ye nəyolv pənta Moisi kəsəsutv na yələa naale yaa tooso na-ɪ na pa isəpee na pá tisi sɪ yee mpúy, pá kv-ɪ, pá taa nyənɪ ɪ pətəətəle.

²⁹ Təv ye pə wə mpv ɪl isənaya paa lana wei ɪ fela Isə pəyaya ke ɪ nəvhe tē na í nyənɪ nəyə pēlvuyv caləm mpi pə taɣana-ɪ təyə yem na í kv Feesuyu Nanŋtu nyuyv tə? ɪ nyɪ teu sɪ ɪ saləka kaa wēe kēsvuyv.

³⁰ Tə nyəmá wei ɪ yəyətəa sɪ: Maa lēetəna paa wei kə ɪ isayatu na maa feləna paa wei kə mpi ɪ lapa tə. Na kolum ɪnɪ ɪ tasəna yəyətuyv sɪ: Tacaa ká hvuna ɪ yələa ke tam.

³¹ Sɪ ń tuti nyá təyi Isə weesuyu tv nin taa tə pə wə səyontv ke səsəm yoo.

³² ɪ təsɪ isəna pə təma-meyə lapv ke waatv wei Isə lapa na mə isəntəv cə tə. Pɪ sɪsvuyv-meyə konyontəyole səsəvle taa kə kpakpaa na í səŋ təca ke wahala ɪnɪ ɪ taa tə.

³³ Kulvmaa meye pa tənəna tvvv na pá lakɪ mpi pə fəɪ teu təyə samaa taa. Pəyele kulvmaa mə mə səlv ná puna sɪ í te mpa pa tənəna wahala tuyv isu mə tə.

³⁴ ɪ tá cəvli mə tɪ na saləkətvnaa konyəŋ təyəv. Waatv wei pa ləkəyaya mə wənəv tə í tá kēe nyuyv mayamaya. Pə taɣa pulv tətə, í ka nyəmá teu sɪ í wəna wənəv mpi pə kəla mpúy teu na pə taanəyi tam tə.

³⁵ Ye mpv ɪl mə naani í taa sɪ. Mpi tə ɪ tətə kə pa su-meyə kasəyaya səsəya.

³⁶ Ye ɪ fəina suulu í kaa pəsɪ na í la Isə luyv nyəntv na ɪl ɪ ha-meyə mpi ɪ ka təma sɪ ɪ ká ha-mə tə.

³⁷ Pə mayamaya ke pa ŋmaa Isə Təm taa sɪ:

Pə kaasa pəcə mayamaya kə sɪ

wei ɪ kaɣa ɪ kəv tə í kəv.

ɪ kaa taanɪ se.

³⁸ Na wei ma yaa ma yulvpaŋ tə ɪ ká tē-m na ɪ taa kə ɪlənə í toli-tɪ.

Ama ye ɪ tula tapəŋ ma kaa lapɪ-ɪ luyv tətə.

³⁹ Tá ta kə mpa pa tuliyi tapəŋ na pá leki yem tə. Ama tə kə mpa pa təma Isə na pa taa na pɪ ya pa nyəŋ təyə.

11

Taa temnav ke Iso laki mpi to

¹ Timpi pa tɔŋ si yulu tema i taa na Iso tɔɣɔle waatu wei i tana pulu na sika fei to, na i tɔyi pulupu naani pəyele pəle pu naa to.

² Iso taa temnav mpi pə to kə Iso sama laŋtaa nyəma.

³ Iso taa temnav mpi pə yelina na tɔ cəkəna si Iso yɔɣɔta kuyɔɣɔto na isətaa na ate pə lá, haləna mpi pu naa to pə luna mpi pə naa to pə taa.

⁴ Iso taa temnav mpi pə to kə Apɛli lapa Iso kə kɔtaya ŋka ka kəla Kayini nyəŋka ke teu to. I temna Iso na i taa tɔɣɔ Iso ná yaa-i yuluɔan, pə taya pulu to Iso sama i kuhav. Apɛli temna Iso na i taa tɔɣɔ paa na i səpu to i tɔŋna yɔɣɔtaya.

⁵ Iso taa temnav mpi pə to kə pə ta yele si Henəki i si kusəpu. Ama pə kpaɣa-i na i isə na pə kpaasi-i Iso cɔlə, na nəɣɔlu ta tasa-i keesuyu, Iso kpaasa-i i cɔlə to pə to. Pa ŋmaa Iso Təm taa si: Henəki te Iso tɔɣɔ Iso kpaasa-i.

⁶ Na ŋpúyú pə wɛɛ, ye pə taya Iso taa temnav to yulu kaa te Iso. Mpi to, ye yulu caa i kɔtəna Iso, pɔntu ká te i taa kə təkpataa si Iso wɛɛ na i fɛləyi mpa pa pɛəkəyi-i to.

⁷ Iso taa temnav mpi pə to kə Nowee nu Iso kpaalɔyɔ ke waatu wei i heelaya-i si pulu ká kə to. Paa na i ta nata-wi na i isəpəle to i nu Iso nəɣɔ taa təm, ɪɛna i saaki atakaa pəɣɔlɔyɔ səsəw na pə yá i na i tɔyaya nyəma pa nyɔɔŋ. Mpúyú pə lapa na i ku antulinya təm na Iso náa yaa-i yuluɔan kə i təm i taa na Iso to pə to.

⁸ Iso taa temnav mpi pə to kə Apələham lapa mpi Iso yaa-i na i heeli-i si i la to. I kulaa na i tɛɛ tetu nti Iso caa si tɔ lá i na i piya pa nyəntu təkpataa to. I yela i tetu na i tɛɛ, i ta tu nyəm timpi mayamaya i puki to.

⁹ Iso kə i temna i taa na pə lá i caya tetu nti Iso ka tɔma si i ká cɛle-i to tə taa, na n nawa n to si i ka kə mɔvulu. Mpúyú i suw coka tɛɛ, na Isaaka na Yakəpuwɛ. Iso ka heela pɛle pa mayamaya si i ká la-wɛɣɛ mpv.

¹⁰ Pə taya pulu to, Apələham caakaya icate nte tə kutulun kila kii teu tɔɣɔ, nte Iso mayamaya puwa na i ŋma to.

¹¹ Iso taa temnav to kə pə yelaa na Apələham pəsi na i hiki pəyaya na i tema kpatəɔyɔ, na Saala ná táa fei lɔlɔyɔ təm taa tɔto. I to naani kə teu təkpataa si nti Iso yɔɣɔtaa si i ká lapɔ-i to tə kaa saali.

¹² Mpúyú pə lapa na yulu kulum wei i tema ŋpúyú səpu to i lɔli na pə lɔli tɔyomyom isɔ isətɔlɔŋasi ke isətənyu taa, na isɔ tenku nəɣɔ kanyəŋa pɛɛ.

¹³ Paŋɛ inɔ pa təna pa tema Iso na pa taa, haləna pa polo pá si, pa ta hiki mpi Iso ka tɔma si i ká ha-we te. Ama pa loosa-wəyi kuloosu ke hatuu poolun kə, na pá mɔyuli na pá to si mpe na kə mɔvulaa na pa cəsa kucəsa ke ate cəŋɛɣɛ.

¹⁴ Mpa pa yɔɣɔtəyi mpv to pa húləyi təkpataa kə si pa pɛəkəyi pa mayamaya pa tetu.

¹⁵ Ye pa ləsasi ka wɛ timpi pa luwa to, pa taa laŋ mpaav na pá məli.

¹⁶ Ama tampana to pa pɛəkaya tetu nti tə kəla teu tɔɣɔ. Ntəyɔle isətaa nyəntu. Pə to kə pə fei Iso kə fɛɛle si pá yaa-i pa Iso, i tema-wɛɣɛ icate kupante tayanɔyɔ to se.

¹⁷ Iso taa temnav yelina Apələham kpa i pəyaya Isaaka si i kuyi-ke na i lá Iso kə kɔtaya ke waatu wei Iso ná tɛɛ i waali kə kutɛɛ si i naa to. Iso ka tema Apələham ke nɔəsi suw, paa na mpv i kpaɣa i pəyaya ŋka ka tike i ka lula mpv to si i kuyi.

¹⁸ Iso ka heela-i si Isaaka kin kə i ká hikina piya.

¹⁹ Apələham ka mayasa i taa si Iso pəsəyi na i tayanɔ Isaaka ke feesuyu. Na pə wɛ isɔ mpuyule pə tu lapa. I səpaya na pə feesi-i na pə tayanɔ-i Apələham ke cɛɔyɔ.

²⁰ Iso taa temnav mpi pə tɔɔ ké Isaaka koolaa si Iso í la kúpantu ké Yakəpu na Isau ké cele.

²¹ Saa wei Yakəpu wusa səm tɔ Iso taa temnav mpi pə yelina na í kooli Yosəəfu piya təna tɔɔ ké kúpantu na í sɛɛ Iso na í nyəka í kpátɔ́yɔ́ tɔɔ.

²² Iso taa temnav mpi pə tɔɔ ké waatu wei Yosəəfu caakaya səm tɔ í yɔɔta Iseyeli nyəma Icipiti taa luv tɔm, na í kɛɛsi-wɛyɛ isəna paa lana í mowa tɔ.

²³ Iso taa temnav mpi pə tɔɔ ké Moisi caa na í too pa nɛməsa-í isətɔnaa tooso ké í lɔlɔyɔ waali. Pa nawa si í tewa ile pa ta nyana nti wulav ka tɔma si pá taa la tɔ tɔ lapu.

²⁴ Waatu wei Moisi lapa sɔsɔ tɔ í tɛma Iso na í taa tɔɔ í kisaa si pá taa yaa-í Icipiti wulav sɔsɔ pɛɛlɔ pəyaya.

²⁵ Pə kəla-í lelen si pá tɔ́ í na Iso yəlaa ké kunyɔŋ na mpi í ká yəɔləna isayatu ké wɛɛ naale tike tɔ.

²⁶ I nawa si ye yəlaa í kisa-í isɔ pa kisuyu Mesii tɔ pə kəla-í teu ké Icipiti apititu təna. Pə taya pulv tɔɔ, cele kufelɔyɔ ké í pɛɛkəyɔ.

²⁷ Moisi tɛma Iso na í taa tɔɔ waatu wei í lu Icipiti na wulav pááná huu í tɔ tɔ pə ta tɔ í lanle. I səŋa teu tɛca, mpi tɔ í naakaya Iso wei í fɛi pá na-í tɔ.

²⁸ Iso taa temnav tɔɔ ké í si Tɛɛv acima tɔyɔv, na í tɔ si pá taa caləm ké nanŋ nənɔɔsi na səm isɔtaa tillu í taa kv Iseyeli nyəma kancaalaya kɔlɔlaa.

²⁹ Iso taa temnav mpi pə tɔɔ ké Iseyeli nyəma tɛsa səsəncaasi tenku ké puɔulaya isɔ kacarŋa tɔɔ. Icipiti nyəma ná kɛɛna-wɛ ilɛna lɔm tɔɔ pɛɛ.

³⁰ Iso taa temnav mpi pə yelina Yeliko kolonŋa tima tɛmuyɔmuyɔ ké waatu wei Iseyeli nyəma tɔma na pá cəɔna-keɛyɛ kuyɛɛŋ naatosompəɔlaya tɔ.

³¹ Iso taa temnav mpi pə tɔɔ ké pa ta kpentəna mpa pa kisa Iso nyəntu tɔ na apalaa təna alv Lahapɔ na pá kv. Mpi tɔ alv unɔ í tɔka icatɛ fenlɔa ké teu ké waatu wei pa tala í tɛ tɔ.

³² Ntiyi maa tasa yɔɔtaya ile yee? Tapacayalɛ fɛi-m si má yɔɔtɔ Ketiyɔŋ, na Palaki, na Samsɔŋ, na Yɛfɛtɛ, na Tafiiti, na Samiyɛli, na Iso kuyɔɔtɔtɔ tɛləsəlaa pa tɔm.

³³ Pa tɛma Iso na pa taa tɔɔ pa tɔya lɛlaa tɛtu, na pə tɔɔ ké pa təŋa tampana, ilɛna Iso ha-wɛyɛ mpi í ka tɔma si í ká ha-wɛ tɔ. Pa tɛma Iso na pa taa tɔɔ ké pa tɔka tɔyɔlasɔ nɔɔsi,

³⁴ na pá teesi kəkɔsi nsi si muɔi kemkem tɔ. Pa tɛma Iso na pa taa tɔɔ pa lu layatɛ nɔɔy taa. Mpu pə yelina na paa kɛv acamaa tɔ pá pəsi tampana nyəma. Pa tɛma Iso na pa taa tɔɔ pa lapa akanaa ké yoon taa na pá kəli pa kolontunaa yoolaa loosi.

³⁵ Iso taa temnav tɔɔ ké pa feesa alaa ké pa sətɔa na pá cɛla-wɛ.

Lɛlaa ná nawa kanŋanŋi na haləna pá carŋ na pá si, pa ta kisi wahala unɔ í tɔyɔv. Pə taya pulv tɔɔ, pa caakaya ké si pá feesi-wɛ na pá hiki weesuyu kɔpamparŋkv.

³⁶ Pa foota lɛlaa na pá ma-wɛyɛ akpatɛɛ, pa hɔka lɛlaa ké alukpala na pá tu-wɛyɛ saləka.

³⁷ Pa yaya lɛlaa ké pɛɛ na pá si, na pá naasi lɛlaa, na pá tala lɛlaa ké tilima naale naale na pa isɛ. Palaa lɛlaa ké kɔlaa na sɛɛsi. Heɛŋ na pəŋ pə alɛma ké pa tɔyɔlaya na pá yɛlɔyɔ. Anɔ pa hɔlɔmaa təkɔŋkɔŋ pəyɛɛ pa təŋna-wɛyɛ wahala tɔyɔ na pá lakɔ-wɛyɛ nyan.

³⁸ Yəlaa pane pa tɛɛ antulinya taa cənɛ cayav. Pa cəɔkaya yem ké wɔlaya tɛtu taa na pəɔŋ taa. Pa tɛsɔlɛnaa ntɛ kɔkpaməŋ tɛɛ na tulukusi taa.

³⁹ Pane unɔ pa təna pa tɛma pa taa na Iso tɔɔ Iso sama-wɛ. Paa na mpu pa ta hiki mpi Iso ka tɔma si í ká ha-wɛ tɔ.

⁴⁰ Pə tayə pulv tɔɔ, Iso ka huɔwa si i ká la tayə mpi pə kəla teu tɔ ɔle i ta tisi si pá te təkpataa na taa fɛi.

12

Iso kele Tacaa

¹ Tɔɔ, isu yəlaa samaa tuutuuma ine i tama-tuyv kotaya na i tema mɔpɔyɔ lapv na tɔ nyəma təkɛlekele tɔ, ta tɔtɔ tɔ hɔyɔsi na tɔ pɛti pə tɔna mpi pu kayati-tv si tɔ taa polo lɔŋlɔŋ tɔ, na tɔ lɔ isayatu nti tɔ matəna-tuyv tam tɔ. ɔlena tɔ kpaya casəle kɛ teu kɛ mpi pə wɛ tɔ nɔyɔ tɔ tɔ pə waali.

² Tɔ kpaya tɔ isɛ na tɔ pá Yesu tɔɔ, un i kɛna ta Iso sɛɛv nyuvv na pə tapuvv. I ta nyəni tesika tɔ sɛm fɛɛlɛ, i tisa sɔ pá kam-i tesika tɔ na i si. Pə tayə pulv tɔɔ kɛ i tisa mpv, lɔŋhulɔmlɛ nte tɔ tanja-i cele tɔyɔ i nyənaya. Na kayana i caya Iso kumte kɔŋkɔŋ taa.

³ Mɛ mu caya na i mayasi mə taa na i na isəna asayaa yoon-a i na i tá kpɛɛsi tɔ. I nyənna tɔna, pɛɔ i taa kɔɔ na i kpisi na i lɔ tɔɔŋ.

⁴ Pə tayə pulv tɔɔ, tuu mə na asayaa i lɔki tɔ i ta lɔta na hal i can i si mə tɔlɔtɛ taa.

⁵ I sɔɔwa apalɔtɔ sɔɔsuyv tɔm nti Iso heeliyi-mɛ isu yulv sɛyɛsuyv i piya tɔ yɛɛ? I tɔma si:

Ma pəyalv, paasəna teu kɛ waatu wei

Tacaa hɔŋ nyá ŋkpaŋuyv tɔ.

Na ye i kaləyən-a-ŋ taa lɔ nyá apalɔtɔ.

⁶ Pə tayə pulv tɔɔ,

wei Tacaa sɔɔlaa tɔ pɔntv ŋkpaŋuyv kɛ i hɔŋ.

Na wei i nyənəyi i pəyaya tɔ pɔntv kɛ i kɔtəyi.

⁷ I tɔyɔ mə kɔnyɔməŋ na suulu na i nyən-i isu cɛɛ hɔŋuyv i pəyaya ŋkpaŋuyv tɔ. Kɔnyɔməŋ wei i tɔkuyv mpv tɔ un i huləyən-a si Iso nyənəyi-mɛyɛ i piya. Pəyaya ŋka ka ŋkpaŋuyv kɛ ka caa u hɔŋ?

⁸ Ye u hɔŋ mə ŋkpaŋuyv is i laki i piya tɔna tɔ pə húləyi kɛ si i tá kɛ i piya mayamaya. Ama i kɛ apalaa naale piya kɛ.

⁹ Tɔ nyənna ta caanaa mayamaya kɛ atɛ cənɛ. Pa hɔŋ tá ŋkpaŋuyv na tɔ seeki-wɛ. Ye tá caanaa hɔŋ tá ŋkpaŋuyv na tɔ seeki-wɛ, pə wɛɛ si tu nuɔna tá isɔtaa Caa na pɔ kəli mpv na tɔ hiki weesin.

¹⁰ Ta caanaa mayamaya ná hɔŋ tá ŋkpaŋuyv kɛ wɛɛ naale kɛ isəna pə maya-wɛ tɔ. Ama si pɔ waasi-tv tɔ kɛ Iso ná hɔŋ tá ŋkpaŋuyv si tɔ kpaya i tənəŋ wɛɛtɔ.

¹¹ Waatu wei pa hɔŋ tá ŋkpaŋuyv tɔ pə caya-tuyv isu pa tuyi-tuyv wahala, pə fɛi lɔŋhulɔmlɛ se. Ama pə kɔŋ na pə leeli ɔlena mpa pa ŋkpaŋuyv pa hɔma mpv na pə sɛyɛs-wɛ tɔ, pá na kupantu kɛ pə taa. Pɔntvnaa tɔntɛ teeki na pɔ kɔna-wɛyɛ hɛɛsuyv.

Kusɛyɛsətv na kvkpaalətv

¹² I la na mə nin kusəpəŋ na mə nɔɔhɛɛ acamaa pə nyɔɔ tɔŋ.

¹³ Na i təŋəyi mɔpɔyɔ tam kɛ mpaŋ kusiyisin, pɔ taa kɔɔ na sɛkəllv nɔyɔlv i cəlasɔ mpaav, ama i hiki tɔma.

¹⁴ I la kookali na mə na yəlaa tɔna i wɛɛna tɔma na lɛlɛŋ na mə tɔntɛ kɛɛsi teu. Pə tayə pulv, ye yulv tɔntɛ ta kɛɛsi teu pɔntv kaa kɛsi Tacaa.

¹⁵ I la laakali na nɔyɔlv i taa kɔɔ na i tayanɔ Iso pɛɛlɛ kɛ laruyv. I la laakali tɔtɔ na pɔ taa kɔɔ na mə taa nɔyɔlv pəsi isu tuyv isayav nyɔɔkuyv na kv nyəŋ wakələyi yəlaa tɔ.

¹⁶ I la laakalı tətə na mə taa nəyölü í taa la asilima yaa Iso nyəm pəsi í isəntaa ké yem, isü pə lapu Isav na í kpaya í səsəəntu lonte na í pəeti təyoniya tətə.

¹⁷ Mə mayamaya í nawa isəna pə kəma waalı waalı na í nyuli sɪ í caa í kooli-ı kəpəntu, ɪləna pá lə-ı tə. Pə taya pulu tətə, pə fəi pəsuyu sɪ í məli waalı na í tayanı mpi í ka tēma wakəlvu tə, ɪləna í wii yem.

¹⁸ Mə í tá kṛətəna puyv ŋku yulu pəsəyi na í tokina tə isü İseyeli nyəma, ŋku ku tətə kəkə tən nyəŋka mukaya tə, na isəŋmuntə na səkpətvu na heelimuyu pə nyalaa tə,

¹⁹ na pá nu akantəle wula na pə yəyətəyi tə. Saa wei İseyeli nyəma nu pə yəyətəya mpv tə, pa təma sɪ pə ye le mpv, pə taa tasa-wəye yəyətənav ke paa pəco mayamaya.

²⁰ Pə taya pulu tətə, təm nti paa heela-wə sɪ ye yulu yaa kṛəntə mayamaya tokina puyv ŋku, paa yəya-təye pəe na pá ku tə, tə kəla-wəye tən.

²¹ Pə nyənuyv lapa səyəntu haləna Moisi mayamaya tə sɪ səyəntu kəla ını na í seliyi.

²² Ama mə mə kṛətəna Siyən puyv, na Iso weesuyu tu ıcatə isətaa Yosalem na tə isətaa tillaa tuutuuma.

²³ I kṛətəna Iso kancaalaya kululaa mpa pa həla pa ŋmaa isətaa na pá kotina laŋhulmle tə. I kṛətəna Iso wei í ká huuna yəlaa tənaya təm tə, na í kṛətəna í yəlaa kəpama mpa pa lapa na pá te təkpataa tə pa ləsasi.

²⁴ I kṛətəna Yesu wei í kə nəyə pəelvu kufam teləsulu tə. I kṛətəna í caləm kəŋmusəm mpi pə yəyətəya kəla Apəeli nyəm nyəŋka təcayacaya tə.

²⁵ I la laakalı, í taa kisi wei í yəyətəyənə-mə tə í təm ke nuu. Mpa pa kisa wei í kpaalaya Iso Təm ke atə cənə tə í təm nuu tə pa ta kpisi pəle pa ŋkpaŋuyv ke həm, kəcanfana ta mpa tu ha lumaya ke wei í wə hatuu isətaa na í yəyətənə-tu tə?

²⁶ I yəyətəna na í yəyətəya ciyiti tətə tənə. Ama í tasa-tuyv heeluyu sɪ í ká tasa atəye ciyituyu, haləna í kṛəntəna isətaa.

²⁷ Timpi pa tən mpv sɪ paa tasa tə pə wəe kəle sɪ mpi mpi pə lapa na pu ciyiti-wi tə pu saalı yem ɪləna mpi pu caya tam tə pəle pə ləeti.

²⁸ Tu hiki kawulaya ŋka kaa caya tam tə ɪlə tə la Iso ké təmle ke isəna mpi pu maya-ı tə, na tə see-ı na tə nyaŋna-ı na tə huli sɪ í nyana təmle sɛɛv nté.

²⁹ Tá Iso ké kəkə ŋka ka nyakı pə tənə təyə.

13

İsəna tu la na Iso səəli-tv tə

¹ I səələyi təmaya tam isü yulu na í neu.

² Anı pə wəe sɪ í təkəyi muvula mpa pa kəŋ mə te təyə teu tə í nuwa. Ləlaa lapa isətaa tillaa ke muvulle ke pə lapu taa, pa tənna sɪ yəlaa ke yem.

³ I təəsı saləkətvnaa tətə isü ye mə na-wə í ka wənna saləka ını í taa í ka lapa tə. Na í təəsı mpa pa lakı nyan tə pa təm isü mə mayamaya ke pa lakı mpv.

⁴ Paa wei í nyənı alv kpəyav təm isü pulu səsəəm. Na apalı na alv pa taa nəyölü náá taa la yem yem tətə. Iso ká huuna təm ke mpa pa lakı asilima na mpa pa lakı wasəŋkalətv tə.

⁵ I taa nyənəyi pəyolaya ke mə kulapətv taa. Ama mə laŋa í həəna mpi í wəna tə. Pə taya pulu tətə, Iso yəyətə sɪ: Ma kaa lə-ŋ paa pəco, maa wəe nyá waalı ké tam.

⁶ Pə tətə ké tə pəsəyi na tə yəyətənə naanı sɪ:

Tacaa kəle ma tentu,
ma kaa nyana pulu.

Yulə pəsəyi na í la-m we?

⁷ Í tóosí mə kancaalaya səsaa mpa pa caala-məye İso Təm heeluyə tə pa təə. Í nyənna isəna pa yaasi ka wəe tə, na isəna pələ pa səpa tə, na í keəsəna isəna pələ pa tema İso na pa taa tə na í lá mpu.

⁸ İsəna Yesu Kilisiti ka wəe tə rúpúyú í wə saŋa, na rúpúyú í ká wəe tam.

⁹ Í taa yele na səyesəŋ kufan iní í təna, í nəyə na í suka, í tolisi-mə. Pə taya pulv təə, mpi pə kəla teu təyələ sı İso pələe í la na tə hikiyi tonj ke ta hūwəe taa. Pə taa wəe kutəyov cəlvuy kinj. Mpa pa paasəyəna kutəyov cəlvuy tə paa waaki pə taa kə pulv.

¹⁰ Kətəlaa mpa pa lakı təmle ke Yuta kətasi cəkəle taa tə pa fəina mpaa sı pá təyə mpi pa kə tá kətaya təlate taa tə.

¹¹ Yuta kətvə səsə kpəkəyi wontu ntí tə cələm kə, na í pona cəkəle taa na í fəenı sı pə husı yəlaa isayətv. İləna pá kpəya wontu ntí pa kəwa mpv tə tə mayamaya na pá pona təkikile waalı na pá tv kəkə.

¹² Pə təə kə Yesu səpa ıcatə na waalı sı í mayamaya í cələm í tayanı yəlaa samaa.

¹³ Mpv tə tə polo í kinj ke təkikile waalı na pá kisi-tv isı pa kisuyı unı tə.

¹⁴ Mpi tə tə fəina ıcatə tam nyənte ke atə cənə. Ama cele nyənte ke tə pəkəyi.

¹⁵ Tə saŋ İso kə tam na pə lá teitei isı tə lapə-ı kətaya na Yesu tonj taa. Pə nyuyv nté sı í həte í yaakı tá nəəsı taa kə tam.

¹⁶ Í taa səsə kəpənto lapv na təmaya tem ke tam, pə taya pulv təə, kətaya isı rúpúyú İso səolaa.

¹⁷ Í nukəna mə səsaa na í seeki-wə. Pə taya pulv təə, pa fəniyi mə ləsası təə kə. Mpi tə pa nyəmá sı cele İso ká pəsı-wəye sı təm. Ye í nukəna-wə, pa təmle lapv kaa la-wəye felentu. Ama ye u nukəna-wə, pa təmle ká pəsı-wəye tələsı təm, na saa unı pə kaa waasi-məye pulv.

¹⁸ Í sələməna-tuyv İso kə rúpúyú tam. Tə nyəmá teu ke tá taa təkpataa sı tə wəna lotu kələmtv. Pə taya pulv təə, tə caa kə sı paa mpi pə taa tá tənte í maya.

¹⁹ Nti ma wiikina-mə təsiyisiyi təyələ sı í sələmı İso na í lá luyv na má məlı mə kinj ke ləŋ.

İso sələmvuyv

²⁰ İso feesa Tacaa Yesu ke səm taa, inəyələ heen tiikilu səsə ke í səpv tə pə təə. Na í səm mpi pə yelina na nəyə pələlvuyv tam nyəm la tampaana.

²¹ Həsəyov İso í la na mu pəsı na í lá kəpəntəna na í lá í luyv nyəntv təmammam. İso unı í yele na Yesu Kilisiti la tá kinj ke mpi pə wə-ı teu tə. Yesu í hiki teeli ke tam. Amı.

Kantəkaya təm na seetv

²² Ma taapalaa ma wiikina-mə sı í nu apəlvəv səsəyov təm tənə na suulu. Pə taya pulv təə, təm ntı ma nmaa-məye cənə tə tə tə təə.

²³ Ma heeliyi-mə sı pa tula ta taapəlv Timotee. Ye í tala ləŋ ke cənə ma na-ı tu kəna mə tə.

²⁴ İ seə mə səsaa təna na İso yəlaa təna təpai. Ta taapalaa İtalii nyəma seə-mə.

²⁵ İso í la mə tənaya pələe.

TAKƏLAYA NKA SAAKI NMAAWA TƏ Kutulu

İso yəlaa mpa pa yawa antulinya tənə taa təyə Saaki nmaawa ı takəlaya. İ kuseyəsətu ta ke nəyə taa təm ke yem. Yaasinəa mpa yulə ka lakənə tə, pa təm ke Saaki seyesəa. Saaki hula İso seeləa ke yaasi wei pa lakı na í fəi teu tə.

İsəna pa faya Saaki takəlaya tə:

Nyəm na taa təm pə təm, titite 1:1-8

İso seev mayamaya naaki lakası taa ke, titite 1:9-27

Yəlaa fayəsuyə təm, titite 2:1-13

Taa təmnav na İso na təma pə təm, titite 2:14-26

İso seeləa na pa nsəma kpav təm, titite 3:1-12

Ləmayasəe nna a luna İso kin tə, titite 3:13-18

İso seelv na antulinya pə təm, titite 4:1-5:6

Suulu na İso sələmuyə na sənav təm, titite 5:7-20

Seetv

¹ Maya Saaki İso na Tacaa Yesu Kilisiti pa yom.

Mə nmaakənə takəlaya kanə. Ma seə İso yəlaa tənə mpa pa ya antulinya tənə taa tə.

İso hate

² Ma taapalaa, ye mayasəh í kəma na í mayasəyi-məye nka nka, í cayana lahuləmlə ke səsəm.

³ Pə taya pulə tə, í nyəmá sı ye í səhə teu təca ke naani wei í tūwa İso tə ı taa, ilə í pəsa kantəllaa nté.

⁴ Ama í yele na paa wei í ná sı í kantələna tampana. Saa unı í ká la yəlaa mpa pa tewa təkpatəa na pá wə təmmam na pá tá lah pulə tə.

⁵ Paa na mpv ye mə taa nəyələ laha nyəm, í sələmı İso na ı ká ha-ı-wı. Pə taya pulə tə, İso ilə ı fəi felentu ke paa pəcə. Pəyele ı kootiyi nəyələ.

⁶ Ama ye pəntv í sələməyi İso, í sələmı na í te ı taa, í taa la sika. Ye yulə í sələməyəna sika, pəntv wə ké isı tenku ləm hola heelim lakı na á lahəyi yem tə.

⁷ Yulə isı mpv pə taka í taa tēli sı Tacaa ká ha-ı pulə cəcəka.

⁸ Mpi tə, ı ké yeleye tū na tutulu ke ı yaasi tənə taa ké.

Kənyəntv kvsuy

⁹ Ye kənyəntv í wə tá taa, ilə í mvyulı sı İso ká kusı ı nyuyv tə pə tə.

¹⁰ Na ye apite í wə ta taa, təle tə mvyulı sı İso ká tisi-te tə pə tə. Apite kəh na tə saalı yem ké isı nyuluyv hetv ke taale taa.

¹¹ İlim lukı na pə kə pə han səsəm, iləna pə nyaya nyuluyv nku na kv wulı, iləna hetvyv nku kv hotı, na kv kacəka saalı yem. Mpv inəyi pı kə na apite na tə kuləpətv tənə saalı yem.

Mayasəh na cəsəe

¹² Mayasəh í mayana wei na pə tá ciyiti-ı, pəntv nu lelen ké. Pə taya pulə tə, waatv wei pə tenı-ı mayasuyv na pə tá ciyiti-ı tə, İso haaki-ı weesuyv teeli ntenuyv nku kv ké mpi İso təma sı ı haa mpa pa sələyi-ı təyə.

¹³ Ye mayasvuyi í mayana wei, puntu í taa tó si: Iso mayasəyənə-m. Mpi tó, pu mayasəyi Iso si í la isayatu, pəyele Iso mayamaya naa mayasəyi nəyolu.

¹⁴ Pa tən si pə mayasəyi yulu tó, í mayamaya í konyuluy isayav həŋna-ı na pə kpa-ı isı katoka.

¹⁵ Konyuluy ŋku kule ku weeki mpv ləna kó koo kó luli isayatu. Na isayatu ná kən tó pu tamammam ləna təle tó luli səm.

¹⁶ Ma taapalaa kupama, í taa puɣusi mə tı yoo.

¹⁷ Isotaa ké kupantənaa mpa tə hikiyi faalaa tó na kuvəŋ kupampar inı í tənə í lukəna. Iso wei í ŋma isətənyu taa kəkəsı tó í nın taa ké pə luna. Iso naa layasəyi ye í səŋa nti tə taa, tə taa ké í səŋaa. Səkpətiya nakəli ka fəi í kin.

¹⁸ Inı í nəkəna na í ha-tuy weesuyu na í tampəna təm kin. I lapə mṗúyó si tó mv kəŋmaŋmam mṗi pə tənaya nəyó.

I taa nukı kənu ke yem

¹⁹ Ma taapalaa kupama, í təəsı təm tənə inı si paa wei í wee ləŋ ke nuu taa. Ama í taa wee wei í pəsəyi yəyətaya tó. Pəyele í taa wee wei u layasəyi pááná mvyu tó.

²⁰ Ye yulu í mv pááná u pəsəyi na í la mpi Iso caa tó.

²¹ Pə tó ké í ká kisi mpi pə lakı yulu ke isayav tó, na í lo kulaputu nti tə ta kəsı tó. I pásə mə tı na í mv təm nti Iso sətəyi mə taa tó, təm nti tu yana mə nyəŋ.

²² I taa nukı Iso Təm ke kənu ke yem. Ye í lakı mpv í puɣusiyi mə təyi. Ama í tən teitei isı í nukı tó.

²³ Wei í nukı-təyi kənu tó í we ké isı yulu nyənuyv í təyi tin taa na í ná isəna í wee tó,

²⁴ na í te í təyi nyənuyv na í tee, ləna í soo isəna í ka wee təyó kpakpaa.

²⁵ Ama wei í kələyi Iso Təm nti tə tewa mpv na tə hətəyi-tuy tá yomle taa na í wiili tə taa ké teu, na í nyəna-tı təkpaŋkpaŋkpa tó. Puntu u nukı-təyi kənu ke yem na í teewa pə təma. Ama í tənəyi-təyi teu ké, puntu ká ná si Iso we í waali ké í kulaputu taa.

²⁶ Ye yulu huuki si í ké Iso seelə na í tá nyı í nəyó tóo suluɣu, puntu puɣusiyi í təyi, na í Iso seetu we yem.

²⁷ Iso seeu mpi pə te Tacaa Iso na pə maya-ı təyole suluwaa na alaa mpa pə səpa na pə yeke yem tó pa təkuyv ke pa wahalanaa taa. Pə kaasaa tətó si yulu í taa yeke na antulinya kulaputu asilima taana-ı paa pəco.

2

Yəlaa fayasvuyi

¹ Ma taapalaa me, í taa tənəyi Tacaa teeli tó Yesu Kilisiti mpaa na í tasəyi yəlaa ke fayasvuyi.

² Ye isı í kotaa na í caya ke, na nəyolu suv na í lee wula kukuule na í suu wontu kupantu, na konyəntu nəyolu náa suv tətó, na ilé í wontu cəla cələyi cələyi.

³ Ləna í fayası wei í suu wontu kupantu ke mpv tó na í se ilé, na í təmi-ı si: Koo na n caya təcayale kupante tənə tə taa. Ləna í tó konyəntu si: Nyaa səŋ mpv, yaa koo na n sopi ma nəəhe tee cəneɣe atə.

⁴ I lakı mpv tó pə taya í fayasəyi mə təmayale? Na isəna í mayasəyi mpv tó pə fəi teu.

⁵ Ma taapalaa kupama me, í nu ma təm tənə si, Iso nyəna antulinya inə í taa ké na í ləsi konyəntənaa si pá pəsi apila ke í mpaav taa, na pá hiki kawulaya ŋka í təma si í ká cəla mpa pa soola-ı tó.

⁶ Ləna me mu məli na í nyənəyi konyəntənaa mpeɣe yem suwe? Pə taya apila anı aa caakəna mə təm na á həŋ-me na á pukina təm təhuule taa?

7 Pə taya kulɔmaa mpɛ pa footiɣina hətɛ kɔpantɛ nte Iso ha-mɛ tɔ?

8 Ye í təŋəɣi Iso Kawulaya kəsəsutɔ nti pa ŋmaawa Iso Təm taa si: Səɔli nyá təɣəntələ isɔ n ka sɔɔli nyá ti tɔ, pə wɛ teu.

9 Ama ye í faɣasəɣi yələa, í lakɪ ɪsəyatu ké. Na ye pa kəsəna nti pa siwa tɔ mə təm səpaya, mpi tɔ u təŋəɣi kəsəsutɔ.

10 Na isəna pə wɛɛ tɔɣələ si ye nɔɣɔɔ təŋa kəsəsutɔ kɔheelitu təna na í kɔɔ í kpisi tɔ taa kulɔmtɔ kɛ təŋuɣ, pə tənaya í kpisaa.

11 Pə taya pulɔ tɔɔ, wei inɪ í təma si: Taa la wasanjalətu tɔ, inɪ í təmna tɔtɔ si: Taa kɔ yulɔ. Mpɔ tɔ, ye n ta la wasanjalətu na n kɔ yulɔ, n kpisa kəsəsutɔ təŋuɣu ké.

12 I yɔɣətəɣi na í lakɪ isɔ yələa mpa paa kəsəna Iso Təm nti tɔ hətəɣi-tuɣu ta yomle taa na pá huɔna tɔ.

13 Iso kaa nyənɪ wei í ta nyənɪ í təɣəntələ pətɔtɔlə tɔ í pətɔtɔlə kɛ huɔle wule. Paa na mpɔ tɔ, ye wei í nyəna lələa pətɔtɔlə, pɔntu təm ká səŋna huɔle taa.

IsoSɛlə na tə təma təm

14 Ma taapalaa mɛ, ye yulɔ yɔɣətəa si í təma Iso na í taa pəyɛle pɪ huɔləɣi mɪpɔɣɔ í təma taa, pə taya yem kɛlɛ? I Iso taa tɛmnau mpɪ pɪ yapi-ɪ?

15 Ye isɔ nyá təɣəntələ apalɔ yaa alɔ laŋna ntɛɣɛ kɔtakɔɣu, na təɣənaya maɣamaya ta tala-ɪ.

16 Ilɛna n təmɪ-ɪ si: Tɔɔ, pə lapa tasa, Iso í ha-ŋ alaafəya, kɔ nyá watɔ, təɣɔ kɔtəɣu kɛ teu. Pəyɛle n ta cɛlə-ɪ mpi í laŋaa tɔ, ɪlɛ pɛpɛyɛ pɪ waasi-ɪ?

17 Mpɔɣɔ pə wɛɛ, ye yulɔ tɛma í taa na Iso na u lakɪ pə təma, í taa tɛm mələ yem kɛ.

18 Ntanyɪ nɔɣɔɔ ká tɔ si: Taa tɛm na Iso tike kɛ lɛɔ lakɪ, na lɛɔ náa lakɪ təma tike. ɪlɛ ma cɔɔ pɔntu si: Huɔl-m isəna yulɔ ka tɛ í taa na Iso na u lakɪ pə təma tɔ, na maa huɔl-ɪ lɛɔ taa tɛm na í təma taa.

19 N təma nyá taa si Iso kulɔm tike wɛnna, tampana ké. Aləɣaa maɣamaya ná təma pa taa kɛ mpɔ, haləna pá seliɣina sɔɣəntɔ.

20 Yulɔ kumɛlɛŋ nyá, n caa n cəkəna si taa tɛmnau na Iso kɛ yem na təma fɛɪ, u waasəɣi pulɔ?

21 Tɔɔ, isənaya pə lapa na Iso nyənɪ ta caanaa caa sɔsɔ Apələham kɛ yulɔpan yɛ? I kulaputɔ kin kɛ waatu wei í laakaya í pəyalɔ Isaaka kɛ kɔtaya tɔlatɛ tɔɔ təɣɔ.

22 N ta na mpɔ taa? I təma Iso na í taa pəyɛle təma na wɛ pə taa tɔtɔ. Na pə təna pə kpɛnta mpɔ təɣɔ í taa tɛmnau kɛ Iso tewa təkpataa.

23 Ilɛna pə lá teitei isɔ pa ŋmaa Iso Təm tɔ si: Apələham təma Iso na í taa, na í taa tɛm mpəɣi Iso ná nawa na í yaa-ɪ yulɔpan na í mu-ɪ. Na Iso yaa-ɪ í cɛu.

24 Pənɛntɛ mə maɣamaya í nawayələ si yulɔ təma kɛ Iso nyənəɣəna-ɪ yulɔpan, pə taya í taa tɛm na pə pə tɔ tike.

25 Mpɔ tɔtəɣɔ pə lapa apalaa təna alɔ Lahapɪ kin, Iso nyəna-ɪ yulɔpan kɛ í tɔmlɛ tɔɔ kɛ waatu wei í mu tillaa kɛ í tɛ na í cɔɔləna-wɛɣɛ mpaav tɔ.

26 Ye isɔ pulɔpɔ hɛntaa na pɪ fɛesiɣi pə səpaya. Mpɔ tɔtəɣɔ Iso taa tɛmnau kɛ yem ná kɛ kəsəpəm.

3

Yulɔ nsəmle təm

1 Ma taapalaa mɛ, í taa nyɔli si í la sɛyɛsələa kɛ pəyələ. Pə taya pulɔ tɔɔ, anɪ í nyəmá si ta mpa tɔ kɛ sɛyɛsələa tɔ tá huɔnav ká lana tɔŋ na pə kəli kpai nyəma.

² Yaasināa payale taa ké tá tēna tē pəntəyi. Ye yulə wēe na u pəntəyi ı yəyotaya taa, pəntu ké yulə wei ı tewa təkpatāa təyō, na ı pəsəyi na í kpa ı təyi pə tēna pə taa ké.

³ Tə tūyi kpayanəkpası ke kpayanəy nəsı taa ké sı tē pəsi na tē ɲmakəli-ı na í nuna-tu, paa na ı təu mpi pə tēna.

⁴ ı nyənna kpuləy səsəy wei heelim səsəəm tuliyi tō na í ná tətō. Krátóyú səkpəlu yu nakuləyi saalu kəsəyənə-ı na í pukina-ı timpi tō ı səlāa tō.

⁵ Mpu tətəyō pə wēe na yulə nsəmle. Yulə nsəmle ké pulə səkpem ke ı tənuy tēna taa ké. Ama tē pəsəyi na tē la kalampaanı ké səsəəntunaa taa.

ı nyənı na í ná isəna kəkəiya pəsəyi na ká nan ɲəyuy añaam nəyolə tō.

⁶ Nsəmle wēe ké isı kəkō. Tə taa ké isayatu mayalaa, na tē wē tá tənuy taa na tē wakələyi tá tənuy tēna təpai. Tēnaasəle səsəle kəkō ke tē heeki na tē saki mpu haləna ta səm.

⁷ Yulə pəsəyi na í ɲmakəli taale wontu ntı tē tēna, na suması tēna, na wontu ntı tē tuuki tē lotu tō tē loonə tēna, na ləm taa nyəm. Halı yulə tu tēma pə tənaya ɲpúy ɲmakəlu yu mēe.

⁸ Ama tuu tē nəyolə ta tēnta nsəmle ke ɲmakəlu yu. Pə ké isayatu ntı yulə u pəsəyi na í kpa təyō. Tə taa sətə tən ɲina taka.

⁹ Ntəyē tē səkəna Tacaa Səsō ke í na təmle, na ntəyē tē tənəyənə mpusi ké yəlaa mpa Iso ɲmawa na pá nəyəsənə-ı tō.

¹⁰ Nəyō kulumaya ɲke ka taa ké fə wēe. Pəyēle ka taa ké anyan̄ka wēe. Ma taapalaa, pə taa wēe mpu.

¹¹ Hite kulumtəle taa ləm kaa wēe lelen nyəm ke saalu yu na təsalav nyəm ke saalu yu.

¹² Ma taapalaa mē, tūy ɲku pa yaa sı fiki tō ku kaa pəsi na ku luli tūy ɲku pa yaa sı olifi tō ku pee. Na tūy ɲku pa yaa sı lesən tō ku kaa luli fiki tūy pee. Na ləm mpi pə wē tənayan̄ tō pə kaa pəsi na pá lá lelen nyəm.

Ləmayasəle nte tə luna Iso kin̄ tō

¹³ Nəyolə wē mē heku na í ké ləmayasəle tu na nyəntu tətō? Pəntu í yele na í tēma huli mpu, na í laki ı tēma na tı pasuy na ləmayasəe.

¹⁴ Ama ye mē lotunaa taa wē han̄aya səsəy na ikəlle pəkuy hōwēe, ulē í taa naki mē təyi hēm na í pəsi pəpətnaa na í kpəsı tampana.

¹⁵ Ləmayasəe isı mpu pə taka tá luna Iso kin̄ se, pə ké antulinya inē ı nyəm ké, na yuləwēetə huule, na pə luna uləy kin̄.

¹⁶ Pə taya pulə tō, timpi taa han̄aya na ikəlle pəkuy pə wēe tō tənaya liyituy na isayatu ntı tē tēna tē wē tam.

¹⁷ Ama ye wei ı hika Iso nyəm pəntu wēe ké təcəcɛɛ. Pəle pə paasi ı ta ke yoolu, ı ké suulu tu, na pəlee tu, na kopantu tike ke ı laki, na ı tēma tewa. ı fayasəyi yəlaa sı ma nyəmá akele ma ta nyi akele, na cəyuy ɲe ı kin̄.

¹⁸ Mpa pa laki na pa cələ nyéma wəkəna lelen tō pə wē isı lelen taa ké pa tuuki pa kotutum, na weesuy ɲku ku tewa təyō pə kən̄ hikuy.

4

Isəna Iso na antulinya pa ɲe kpəv tō

¹ Leye yoon na ntən̄kpəsaya luna mē heku ke mpu? Mə kətənaa mpa pa caaləyi-meyə tam ké mē tənəy taa tō mpe pa kən̄na na yoon na ntən̄kpəsası nsi.

² Ntanyı í nyuləyi pulə pəyēle í kaa hiki-wı, ulena í suv yəlaa kuy taa. Yaa mē luun̄ suv pulə pəyēle í kaa hiki-wı, ulena ntən̄kpəsası na yoo suv mē heku. Pə taya pulə tō ké u hikiyi. Mpi í caaki tō u sələməyi sı Iso í ha-meyə-wı təyō.

³ Yaa í tu sələməyi ı hikiyi-wəyi mə ləmayasəe fəi teu tə pə təə. I caa ké si í hika-wi ıle í lana mpi mə mayamaya ı nəkaa tə.

⁴ Ama í ké ma ta nyi isənaa ké yoo. I tá nyi si ye n sələyi antulinya nyəm n ké Isə kolontu taa? Wei ı caa í səlɪ antulinya nyəm tə pəntu na Isə pa lapa kolonja ké.

⁵ I taa huɪ si yem təə ké pa ŋmaa Isə Təm taa si: Isə pəsəyəna isəsəemle ke weesuyi ŋku ı tɪ taa tə.

⁶ Pə na pə mpv tə ı lakı-tuyi kupantunaa mpa pa kəla mpv tə. Na pə təm ke pa ŋmaa Isə Təm taa si: Isə yoonaa kalampaani nyəma, na í lakı kupantu ke mpa pa pasəyi pa ti tə.

⁷ Mpv tə, í pasa mə ti na í nuna Isə ké teu, na í səŋ ləyov təə, ı ká se mə kiŋ na í polo pooluŋ.

⁸ I kpətəna Isə, na Isə ká kpətəna-mə tətə. Asaya mə í saŋ mə niŋ, yeleyele nyəma mə í tayanı mə lotunaa.

⁹ Mə laŋa í wakəli, í tui nəəsi na í wii səsəm. I yeke na mə wonja pəsi wula, na mə laŋhuləmle náa pəsi laŋwakəlle.

¹⁰ I pasa mə təyi Tacaa isəntaa na ı ká kusi-mə.

Təyəntəle footuyi təm

¹¹ Ma taapalaa, í taa cakəna təma. Ye wei ı cakəna ı təyəntəle yaa ı footiyi-ı, Isə kəsəitu ke pəntu cakəna yaa ı footiyi. Pəyele ye n footiyi Isə kəsəitu n ta ke tə təkəlu tətə, n pəsa tə huɪnɪ kə.

¹² Isə tike sukəna kəsəitu, na inı ı tike ı kəna təm huɪɪ. Na inı ı tike ı pəsəyəna na í tayanı yaa í wakəli. Nyá n ké we na í footiyi nyá təyəntəle?

Cele təma lapv təə faalvyv

¹³ Mə mpa mə təŋ si saŋa yaa cele tu polo ıcatə tənə na tənə na té caya tənaya pənaya na té taati na té hiki liyitee tə, pənente mu nu ıle.

¹⁴ Aaı, í tá nyi cele nyəntu. I wee ké isı ihunte nte tə kpaa pəcə na pu lakı laasaya ılena té cə tə.

¹⁵ Pu wee ké si í yəyoti si: Ye Tacaa í tana-tv, tu la pənə na pənə.

¹⁶ Ama mə məlaa na í lakı kalampaani na í həŋ mə ti. Kalampaani isı mpv pə taka fəi teu.

¹⁷ Pə təə ké ye wei í nyəma kupantu lapv na í kisi tə lapv, pəntu lapa isayatu ké.

5

Apila laakali lapv

¹ Təv pənente apila mə, mu nu. I wii na í mələyi kpakpaa. Pə taya pulv təə, asalav ká mayana-mə.

² Mə wənau puyta yem, pə muv mə təə wontu.

³ Kakətəya səsə mə wulanaa na mə liyitee. Kakətəya ŋke kaa kulina mə waalı na ká nyaya mə tənəŋ isı kəkə. I kaa wənau ke yem ké kuyeyə kantəkaya nyəŋ inə ı taa.

⁴ I kisa mə təmlə nyəma mpa pa hala mə tawa təyə fəlvuy, í nu pələ pa təŋna wula tə. Mpa pa tayanəyi mə tawa kəlvəlv tə pa kakiisasi tala Pə tənə pə tv Tacaa Isə ŋkpaŋŋ taa.

⁵ I təya lelen na í lá isəna í səlɪaa təyə atə cənə. I payalaa isı pá kv-mə na pá təyə.

⁶ I tv tasəkəle ke wei ı fəina taalı tə, na í yeke na pá kv-ı na ıle ı tu suma mpv.

Suulu təkvyv na sələmvv

⁷ Ma taapalaa í cayana suulu na haləna Tacaa kəntə tala. I nyənnə isəna hatu kantələyi na í cayana suulu na haləna ı haləm kutəyɔv kupan̄ku pu tɔ. I tan̄yənə suulu kə toomaya tɛv na salan̄ nyən̄ku.

⁸ Mɛ tɔtɔ mu cayana suulu kə mpv. I nyaxa apalutv kə səsəm, Tacaa kəntə wɔsaa.

⁹ Ma taapalaa, nəyɔlv í taa pooli ı tɔyɔntələ, pə taa kɔv na Isə huɔna-mɛ. Təm huɔlv wɔsaa inı ı caana ntɛyɛ sɔvɔ.

¹⁰ Ma taapalaa mɛ í nyənnə Isə kuyɔyɔtutv tɛləsələa mpa pa yɔyɔta Tacaa təm tɔ na í tan̄ pa akpaa na í kantəli waatv wei wahala makəna-mɛ tɔ.

¹¹ Pa kantəlvɔv tɔv kə tɔ tan̄na-wɛyɛ yaav sɪ lɛlɛn̄ nɪlaa. I nɪwa Soopu təm kə isəna ı kantələna suulu tɔ. Na í nyəmə pə kəma na pə tɛ na Tacaa ha-ı mpi tɔ. Tacaa wɛna yɔlv pətɔtələ kə səsəm kə, na ı kupantv fɛi kɛsɔyɔ.

¹² Ma taapalaa mɛ í taa tuuna pɔlvpɔyɔv paa pəɔ. I taa tuuna isətənvɔv, pəyɛlɛ í taa tuuna atɛ tɔtɔ, í taa tu tuuna pɔlvpɔv tɛ. Yɛ pə kə n ká tisi, ɪlɛ n tisi sɪ: Nn. Na yɛ pə fɛi n ká tisi, ɪlɛ n tɔ sɪ: Aaı. Tɔfɔ í kən̄ na í can̄ í sɔv Isə huɔnav taa.

¹³ Yɛ wahala mayana mə taa wei, pɔntv í sələmı Isə. Na yɛ wei ı nukı lɛlɛn̄, pɔntv náá yoo sam yontu.

¹⁴ Yɛ pə wukı mə taa wei, pɔntv í yaa Yesu sɛɛlaa kpekələ nyɔyɔ nyəma na pɛlɛ pá sələməna-ı Isə, na pá yaa Tacaa hətɛ na pá pəli nım kə ı tɔv.

¹⁵ Sələmvɔv ŋku pa sələma mpv na pá tɛma Tacaa na pa taa tɔ ku waası kutəntv. Tacaa ká ha-ı alaafəya na pá huɪsı isayətɔnaa mpa ı ka lapə tɔ.

¹⁶ Yɛ í wakələna tɛma, í hən̄tı tɛmaya atɛ. I sələməyənə mə tɛmaya Isə na í ká hiki alaafəya. Yɛ yɔlvpan̄ í sələma Isə na isələ kɔsɛɛmlɛ pə lakı tɛmlɛ kə səsəm kə.

¹⁷ Ilii ka kə yɔlv isı tá tɔtɔyɔ. I sələma Isə na isələ kɔsɛɛmlɛ sɪ tɛv í taa nu, na tɛv ta tosi atɛyɛ halı pusı tooso na hɔyɔlvɔv.

¹⁸ M̄pɔyɔ ı kəma na í tasa Isə kə sələmvɔv, ɪlɛna tɛv luna isətaa na ku nu na kutəyɔv lá.

¹⁹ Ma taapalaa, yɛ mə taa nəyɔlv ha tampana kɛ siyile na ı tɔyɔntələ kpa-ı na í mən̄na,

²⁰ mu nyı sɪ wei inı ı kpa-ı m̄pɔyɔ ı tɛtoolle na í mən̄na tɔ, pɔntv yapa ı ləsaya kə səm nəyɔ taa kə, na ı lapv mpv tɔ pə huɪsa isayətɔv tuutuuma kə.

TAKĒLAYA KANCAALAYA NYĒŊKA ŊKA

PIYEE NMAAWA TŌ Kutubutu

Kilisiti nyōma mpa pá yawa na pa we Asii tetu hōyoloyu taa tō, mpeye Piyee ŋmaawa takōlaya kanē. Piyee yōgotaya taa pō naa kē si mpa paa seeki Iso tō pa footiyi Iso seelaa mpe. Pəyele pá suuki-weye tōm. Pa tukaya-weye kunyōŋ kē m̄pōyō musōŋ kē. Pō tō kē Piyee tasəyi-weye apalotu si pa tekiyi Yesu tike.

Isəna pa faya Piyee I takōlaya tō:

Seetu, titite 1:1-2

Teelvyu kupaŋku, titite 1:3-12

Tənaŋj tontē na Yesu matənav pō tōm, titite 1:13-2:10

Iso seelaa yaasi kupaŋ, titite 2:11-4:19

Iso seelaa təpasuyu na pa tāmle tōm, titite 5

Seetu

¹ Maya Piyee, Yesu Kilisiti tillu.

Ma ŋmaakəna takōlaya kaneye mē mpa Iso ləsa si í nyōma, na pō yasa-mē na í caya cayalətu kē Pōŋ na Kalatí na Kapatōosi na Asii na Pitinii pa tetūnaa taa tō.

² Tacaa Iso ləsyu-mē tō, pō keesəna teitei kē isəna mpi i ka suwa hatuu ləŋ na í təŋəyi na í lakí tōyō. Na i Feesuyu yelina í pəsa i nyōma si í nuna Yesu Kilisiti na ílē i caləm tayani-mē.

Iso í huli-meye pēlee, na í ha-meye alaafəya kē səsəm səsəm.

Teelvyu kupaŋku

³ Tə sa Iso tá Səso Yesu Kilisiti Caa. I feesa Yesu Kilisiti kē sətāa taa na pō hatuyu weesuyu kofalvyu kē i suulu səsō tō. Na pə yelaa na tá teelvyu haŋa teu təkai,

⁴ Si tu hiki kupantūnaa mpa Iso su i nyōma tō. Kupantūnaa pane paa wakələyi, paa pilisiyi, pəyele pa teu u səki. Isətāa kē Iso su-meye-wē.

⁵ Mē, í tēma Iso na mē taa ilēna Iso toma náa tōki-mē, na pō taja nyuyv yapu mpi pə tayanaa si pu kəna na pō kuli kuyeeŋ kutəsəŋ taa tō pō kəntē.

⁶ Paa pə wē si kayana mayasəŋ ŋi i nōyō na i suka í wakəlī mē laŋa kē wē naale tō, mē laŋa í hulōmī tōm təne tō tō.

⁷ Pə lakí m̄pōyō si pō ná mē Iso taa tēmnau waali. Wula kē pə lapa si i tēŋ na í saali yem, na kəko kē pa tayanəyənə-i na í la teu. Na mē taa tēmnau na Iso ná kēla wula kē nyuyv təcayacaya. Pə tō kē pə mayasəyi mē taa tēmnau mpi si pə naa pə toma tənaya, na kuyaniku Yesu Kilisiti ká kō tō í hiki sam na teeli na nyuyv.

⁸ Paa í taa keesi-i tō í səlā-i kē, na kayana paa u tu keesiyi-i tō, í tōŋna-i mē taa kē tēmnau kē. Pə tō kē mē laŋhulōmlē wēna teeli na tō tō səsəm pə tu fēi yōgotaya.

⁹ Pə taya pulo, í hika mpi pə tō í tēma Iso na mē taa tō, mpəyəle mē ləsasi nyōŋ yapu.

¹⁰ Nyuyv yapu pəne pə tōm kē Iso kuyōgotutu teləsəlaa pēkaa na pá taasi na pá wiili pə taa tēcululu, na pá ná na pá keesi kucəw ŋku Iso ká tē na í la-mē tō ku tōm.

¹¹ Mpi mpi Kilisiti Feesuyu keesaa tō mpəyi mpe pa kaasa pa ti na pá pēeki si pá nyi pə waatūnaa na mpi pə lapu pu pana tō. Pə taya pulo, Feesuyu ŋku ku wē

pa taa ké na ku heeli-we na pó taa kanta si, Kilisiti ká tɔyɔ konyɔn, pə waali ké ɪ teeli kɔn.

¹² Na Iso heela ɪ kuyɔɔtɔtu tɛləsəlaa si tɔm wenti pa tu-we si pá heeli tɔ tɔ na na-we, meye pə nawa. Na ntɔyɔle nti ɪ mu kaxana tɔ. Laapaali Kupaŋ tɔm waasu lataa kpaaləna-meye-ti, na Feesuyu Nanɔtu wei pə tisina isɔtaa tɔ ɪ toma ke pele pa yɔɔtənaa. Na isɔtaa tillaa mayamaya ná sɔlaa si pá nyi-ti.

Tənanɔ tɔntɛ tɔm

¹³ Pə tɔɔ ké ɪ caya na mə huwee tanja tɛtɛyɛtɛyɛ ké tɔmlɛ lapu. ɪ lakɪ pə tɔna na laakali ke tam, na ɪ tu mə tɛlɔyɔ ke kucɔɔv ŋku ɪ ká hiki kuyanku Yesu Kilisiti ká kɔɔ tɔ.

¹⁴ ɪ nuna Iso na ɪ taa tasa weev isɪ ɪ ka wev isɔkpeɛtɛle taa ké tuu lɔn na ɪ tɔnɔyɪ mə konyulɔɔ tɔ.

¹⁵ Ama ɪ wee tənənɔ nyɔma ke mə yaasinaa tɔna taa, isɪ Iso wei ɪ yaa-me tɔ ɪ wev tənənɔ tɔ.

¹⁶ Pa ŋmaa Iso Tɔm taa ké ɪnpɔyɔ si: ɪ wee tənənɔ isɪ ma wev tənənɔ tɔ.

¹⁷ Iso wei ɪ huukəna yɔlaa tənaya teitei na ɪ faɣasəyɪ nɔyɔlv, na ye wei ɪ kulapɔtu we isəna ɪ huuna ɪleyɛ mpɔ tɔ, inəyɪ ɪ yaa mə Caa mə Caa ke mə səlɔmuyɔ taa. Tɔv, ye mpɔ ɪ huləna mə yaasinaa taa si ɪ seeki-ɪ wee nna pə kaasa-meye antulinya taa cəne tɔ a taa ɪle.

¹⁸ ɪ nyəmə liyitihutaya ŋka pa yapəna-meye yaasi kraɪ nyɔn wei mə caanaa caanaa tɛləsa-me tɔ ɪ nin taa tɔ. Na pə taya pulv yem nyəm mpi pə kuyaku səki tam isɪ liyitee wev tɔ.

¹⁹ Aai, pə taya mpɔ, Kilisiti wei ɪ we isɪ iwəyaya ŋka ka tiili tá caamɪ na ka fɛna tayanmala tɔ ɪ caləm kupampam ke pa yapəna-me.

²⁰ Kilisiti ke Iso ka ləsa na ɪ si na pəcɔ pá lakɪ antulinya. ɪ ləsa-ɪ kuyeeŋ kantəkaya nyɔn inɛ ɪ taa na ɪ hólɪ ké si pə waasi-me.

²¹ ɪ tɔɔ ké ɪ tɛmna Iso wei ɪ feesa-ɪ na ɪ tu-ɪ teeli tɔ na mə taa, na pə lapa mpɔ tɔyɔ ɪ tó Iso ké naani na mə tɛlɔyɔ mɔlɪ ɪ tɔɔ.

²² Na isɪ ɪ nuna tampana na ɪ paasi na ɪ sɔlɪ mə Isosɛle taa lelɔa tɔ, ɪ taya na mə tɔyɪ. ɪ sɔlɔyɪ mə tɔmaya ɪnpɔyɔ teu na lotu kulɔmtɔ.

²³ Pə taya na-meye lulɔyɔ ké, ɪle pə taya mə caanaa mpa pa səki tɔ mpe pa tasəna-meye lulɔyɔ. Ama pə tuu mpiyɪ mə taa na pu səki tɔ mpi pə yelina na pó lá mpɔ. Iso Tɔm nti tɔ wɛna weesuyu na tɔ we tam tɔɔ tɔ nti tɔ tɔnna pə lapa mpɔ.

²⁴ Pa ŋmaawa Iso Tɔm taa si:

Yɔlaa tɔna wee ké isɪ nyutu,
na pa teeli tɔna wee ké isɪ nyutu hetu.
Nyutu wuləyɪ ɪlɛna hetu náá tɔ.

²⁵ Ama Tacaa tɔm ná cakɪ tam tɔɔ ké.
Na tɔm ntɔyɔle Laapaali Kupaŋ kəna-me.

2

Weesuyu pəle kulɔlɔle tɔm

¹ Ye mpɔ ɪle ɪ yele paa isayatu ntiyɪ lapu, na pɔpɔtu, na cɛsuyɔ, na isɛsɛemɛɛ, na cayanav.

² ɪ wee isɪ piya ahulɔmnɔa na ɪ nyuləyɪ tam ké həlɔm mpi pə ké Iso nyəm na pó ké kupam tɔ, na ɪ musɪ na ɪ pu na pó ya mə nyɔn.

³ Pa ŋmaa ɪnpɔyɔ Iso Tɔm taa ké si: ɪ tɔnɔ Tacaa kupantu.

⁴ ɪ kpətəna Tacaa, inəyɔle pəle nte yɔlaa ləwa na tɔ wɛna weesuyu tɔ. Pəyele tɔ ké Iso ɪleyɛ kupampante tɔyɔ ɪ ləsa-te.

⁵ Mu kpətəna-ı na í wée isu pée nna a wena weesin tɔ, na pá kpaɣa-me na pá ŋmana Iso ké kutuluyu. Na í ká la ku taa tənaya kətəlaa nanŋ nyəma mpa pə tɔwa sɪ pá lakɪ Iso ké ɪ kotasɪ ké Yesu Kilisiti tɔɔ na pá lapɪ-ı teu tɔ pa kpekəle.

⁶ Pə taɣa pulɔ, pa ŋmaa Iso Təm taa sɪ:

Pələ kɔpante taa kɔpante ke ma ləsaa.

Pənente ma su-tɛye Siyɔŋ,

sɪ tɔ wée kite tɛɛ pələ.

Na ye wei ɪ tɛma-tɛ na ɪ taa,

puntɔ kaa kɔɔ na í yɔɔɔtɪ sɪ ye maa nyəma.

⁷ Mɛ mpa í tɛma-tɛ na mə taa tɔ, tɔ ke-mɛye kɔpam taa kɔpam ké. Pə yela mpa pele na pá tá tɛ pa taa tɔ tɔ ké peleye

pələ nte ŋmalaa lɔwa na tɔ pəsɪ nte tɔ tɔɔ

pə tənə pə səŋaa tɔɔ.

⁸ Pa tasa tiiliyi ŋmaav tɔtɔ sɪ:

Pələ nte tɔ coki yəlaa tɔyɔlɔ.

Kɔkpamɔyɔ ŋku ku huyɪ tɔ.

Pa kisa Iso Təm mɔyɔ tɔɔ pə coki-wɛ,

na ŋpɔyɔ tuu pu suwa sɪ pu la-wɛ.

⁹ Ama mɛ ɪlə mə ké piitim mpi pa ləsaa tɔɔ, na Wulav Sɔsɔ kətəlaa, na ɪ piitim nanŋ nyəm, na Iso yəlaa ké. Na pə ləsə-mɛye sɪ í kpaalɔyi Iso wei ɪ yaa-me sɪ í lu səkpɛtɔyɔ taa na í suɔ ɪ tənənŋ tete tɔ ɪ tɛma sɔsɔɔna tɔm.

¹⁰ Lɔŋ í taa ké Iso yəlaa, ama pənente í ké Iso yəlaa. Lɔŋ í taa nyɪ sɪ Iso wena pətɔtɔlə yaa ɪ fɛina tɔ. Ama pənente í nyəma sɪ ɪ wena.

Iso tɛmlɛ lataa yaasi

¹¹ Ma taapalaa, isu í kɛv mɔvɔlaa na cɔsɔləaa ke atɛ cənɛ tɔ, ma wiikina-me sɪ í la laakali na tɔnɔyɔ kɔnyuləŋ wei ɪ wakələyi mə Isɔsɛɛle tɔ.

¹² ɪ tɔkɪ yaasi kɔpən ke ma ta nyɪ isənnaa hɛkɔ, ɪlə paa ná mə tɛma kɔpana ke timpi pa tɔyɔna-me sɪ í ké asayaa tɔ, na paa sa Iso ké kɔyənku ɪ ká kɔɔ tɔ.

¹³ ɪ tɔyɔna sɔsaa mpa yəlaa suwa tɔɔ Tacaa tɔɔ, paa Lom wulav sɔsɔ wei ɪ tɪ pə tənə tɔ.

¹⁴ Paa kɔfənɛɛnaa mpa ɪ suwa tɛtɔ taa sɪ pá hən asayaa ŋkpənŋ na pá sən kɔpantu lataa tɔ.

¹⁵ Tampana tɔɔ isəntɔ, Iso caa ké sɪ mu tɔkɪ kɔpantu na í lakɪ-tɪ, na pá mɔti isəkpɛtɛɛ nyəma na kɔmɛɛmənŋ pa nɔɔsɪ na pá taa na kɔyɔɔtɔtɔ.

¹⁶ ɪ tən isu kasayampiya. Ama í taa nyənɪ mə kasayampiitu ke mpi ye í lapa isayatu pu takɪ mə waali tɔ. Ama í la isu Iso tɛmlɛ nyəma lakɔyɔ tɔ.

¹⁷ ɪ seeki yəlaa tənə, na í sɔələyi mə Isɔsɛɛle taa lɛlaa, na í nyanŋna Iso, na í seeki Lom wulav sɔsɔ.

Kilisiti ikpate tənɔyɔ tɔm

¹⁸ Tɛma lataa, mu nuna mə caanaa na í se-wɛye teu. Pə taɣa mpa pa ké kɔpama na pá wena suulu tɔ pa tike ke í ká nukəna na í ká seeki, ama na mpa pa wena nyanŋ tɔtɔ tɔɔ.

¹⁹ Pa tɔkɔyɔ yɔlɔ ke kɔnyən ke yem na í suma sɪ Iso tɔɔ tɔ pə wɛ teu ké.

²⁰ Ama ye yɔlɔ lapa isayatu ké na pá makɪ-ı tɔ tɔɔ, ɪlə ɪ isante ntɛ isənna tɔtɔ? Yɔlɔ lakɪ kɔpantu ké na pá tɔ-ı kɔnyən ke kɔpantu nti ɪ lapa mpɔ tɔ tɔɔ na í suma, ɪlɛna pá lá Iso ɪlɛye lɛɛŋ.

²¹ Pə tɔɔ mayamaya ke Iso yaa-me. Pə taɣa pulɔ tɔɔ, Kilisiti mayamaya ná tɔɔ kɔnyən ke ŋpɔyɔ mə tɔɔ ké, na í hɔlɪ-me sɪ í tənŋ ɪ ikpate.

²² ɪ ta la isayatu natəli, ɪ nɔyɔ taa tá lu pɔpɔtɔ tɔm natəli ke paa fənŋ.

²³ Pa tɔv-ɪ tɔ, ɪ ta lɛɛti. Pa tɔv-ɪ kɔnyɔŋ tɔ, ɪ ta nyaasi-wɛ. Ama ɪ yelina pə tənaya Iso wei ɪ tɔŋəɣi tampana na ɪ huɔkəna tɔɣɔ.

²⁴ Na Kilisiti mayamaya sɔɣələnə tɔ ɪsɔyatu kɛ ɪ nyɔɣu taa kɛ sɛm tesika tɔɔ, sɪ tɛ sɪ na pə ɛ tɔ na ɪsɔyatu, na tɛ fe na tɛ tɔŋ siyisuyɔ. Pə kɔ ɪlɛɣɛ kɔyɔ kɔyɔ tɔɣɔ pə waa-mɛ.

²⁵ Pə taya pulɔ, ɪ ka wɛɛ kɛ ɪsu heɛŋ kɔtooluŋ. Ama pənente pa keeta-mɛ na pə mɛŋna wei ɪ kɛ tiikulu na lɛsasi tɔɔ fɛŋlu tɔ ɪ kiŋ.

3

Apalaa na pa alaa pa tɔm

¹ Alaa mɛ tɔtɔ, ɪ seeki mɛ paalaa kɛ mpɔ. Pɪ la na pa taa mpa pa ta mu Iso Tɔm tɔ, pɔ nɔ mɛ yaasinaa na pə hɔ-wɛ na pɔ suv Iso sɛɛv taa. Pə taya ɪsu ɪ kɔ yɔɣɔti natɛli na mɛ nɔɔsi na pɛɔ.

² Aa, paa nɔ ɪsɛna mɛ yaasi mayaa na ɪ seeki mɛ paalaa tɔɣɔ pɪ hɔ-wɛ.

³ ɪ taa pɛɛkəɣi sɪ ɪ tɔɣi mɛ tɔɔnaa kɛ kacɔka nyɛm, ɪsu nyɔɔsi tayanɔyɔ na wɔla nyɛmnaa tɔyɔ, yaa wontu kɔpantu suuu sɪ pə la-mɛ na ɪ te.

⁴ Ama ɪ pɛɛkəɣi sɪ hatuu mɛ lotu taa ɪ tena. Na teu mpi, pə wɛɛ ləmayasɛlɛ nte tɛ wɛ teu na tɛ wɛ tɔpamm tɔ tɛ teu, mpi pɪ saaləɣi yem tɔ. Tɛ kɛ liyiti hutaya pulɔ kɛ Iso ɪsɛntaa kɛ.

⁵ Mpɔyɔ lɔŋtaa alaa mpa pa tɔŋaya Iso mpaav kɛ teu na pa tɛɛlayaa ɪ kiŋ tɔ pa tayanayana pa ti. Pa seekaya pa paalaa kɛ.

⁶ Mpɔyɔ Saala lapa, ɪ nuɔna Apələham kɛ, haləna ɪ yaaki-ɪ sɪ: Ma ɛɛ. Ye mu laki kɔpantu na ɪ tɔ yele na pulɔ sɔyɔntɔ kpaa-mɛ, ɪ wɛɛ kɛ ɪsu ɪ pɛɛlaa.

⁷ Apalaa mɛ tɔtɔ, ɪ tɔki mɛ alaa na ɪ nyɪ pa tɔɔ sɪ pə ŋma-wɛ tɔ pa toma ta tala mɛ nyɛna. ɪ seeki pa ɪsɛ, pə taya pulɔ tɔɔ, mɛ na-wɛɣɛ Iso kɔ ha weesuyɔ kɛ faalaa. ɪ laki mpɔ, na pulɔ ɪ taa kɔɔ na pə kayati-mɛɣɛ mɛ sɛlɛmɛŋ taa.

Wahala tɔyɔn kɛ tulum

⁸ Pə tənaya mpɔ ɪlɛ ɪ huɔki huwɛɛ kɔlɔmɛɛ na kɔsɔlɛm kɔlɔmɛm. ɪ sɔɔli tɛma ɪsu yɔlv na ɪ neu. ɪ tɔki tɛmaya teu. ɪ taa la tɛma na kalampaani.

⁹ Ye yɔlv ɪ lapa-mɛɣɛ ɪsɔyatu ɪ taa fɛli-ɪ, paa kɔtɔyɔ, ɪ taa lɛɛti-ɪ. Ama ɪ kooli pɔntu tɔɔ kɛ kɔpantu, pə taya pulɔ, Iso yaav-mɛ tɔ, ɪ mayamaya ɪ kɔpantu kɛ ɪ tɔma sɪ ɪ kɔ ha-mɛ.

¹⁰ Pa ŋmaa Iso Tɔm taa kɛ mpɔ sɪ:

Ye wei ɪ caa sɪ ɪ nu lelen
na ɪ nɔ kɔyɛɛŋ kɔpɔŋ kɛ atɛ cɛnɛ,
pɔntu ɪ yele ɪsɔyatu yɔɣɔtaya,
na ɪ taa tasa pɔpɔtu pɛlɔyɔ.

¹¹ ɪ ha ɪsɔyatu kɛ siyile na ɪ suv kɔpantu lapu taa.
ɪ pɛɛki lelɛ na lelen na ɪ huli pə ɪkpatɛ.

¹² Pə taya pulɔ,
Taaɔ kama ɪsɛ kɛ yɔlvpama tɔɔ kɛ,
na ɪ nuɔki pa sɛlɛmɛŋ.
Ama ɪ haa siyile kɛ mpa pa laki ɪsɔyatu tɔɣɔ.

¹³ Ye ɪ sɛɛsa ɪsɛlɛ na kɔpantu lapu, awe kɔ la-mɛɣɛ ɪsɔyatu?

¹⁴ Paa pə wɛɛ sɪ ɪ lapa kɔpantu nti tɔ tɛ tɔɔ kɛ pa mɛla-mɛɣɛ kɔnyɔŋ tɔyɔ, ɪ nu lelen kɛ. ɪ taa nyana yɛlaa kɛ paa pɛɔ, na ɪ taa yele na pə liyiti-mɛ.

¹⁵ Kilisiti kɛna mɛ Caa, ɪlɛ ɪ sam-ɪ hatuu mɛ lotunaa taa kɛ mpɔ. ɪ tan tɛtɛɣɛtɛɣɛ kɛ tam, na ye mpa pa pɔɔsa-mɛɣɛ mpi ɪ tɛɛlɔɣi tɔ pə tɔm, ɪlɛ ɪ kɛɛsi-wɛ tɛtɛtɛtɛ.

16 I keesi-we tɔpamm na í se-we. I weena lotu kolumtu, ile mpa pa tɔŋ si í ké taali nyéma na pá tɔuki-meɣe mə yaasi kɔpaŋ wei Kilisiti ha-me tɔ í tɔɔ tɔ, fɛɛle ká mǎli-weɣe kpaɔ ke pa nɔɔsi taa tɔm pee tɔɔ.

17 Pə taya pulɔ, ye yulɔ tɔki konyɔŋ ke kɔpantɔ nti í lapa tɔ tɔ tɔɔ, na pə ké Iso luyɔ nyəntɔ si í tɔɔɔ mpɔ, pələ pə kəla teu na mpi í ká tɔɔɔ-kuyɔ isayatu nti í lapa tɔ tɔ tɔ.

18 Haləna mə tɔɔ ké Kilisiti mayamaya ná səpa, na yəlaa isayatu tɔɔ ke í səpa tɔm kolum ke í kpakpaa səpɔ. Inəɣələ yulɔpaŋ wei í səpa asayaa tɔɔ tɔ, si í kpaya-me na í pona Iso kin. I tɔnuyɔ konye pa kɔwa, ama Feesuyu Nahɔtɔ ná feesa-i.

19 Feesuyu konye í tɔkaa na í polo na í lana waasu ke ləsasi nsi si we saləka taa tɔ.

20 Ləsasi nsi si taa nuna Iso ké tuu lɔŋ ke kuyeeŋ wei í taa Nowee tɔŋna í atakaa pɔɔluyɔ sɔsɔɔ saakuyɔ na Iso tɔŋna suulu tɔɔ ma tɔŋ. Na yəlaa mpa pa suv kpuluyɔ ŋku kɔ taa na lum ta tɔɔ-we tɔ pa we pəɔ ké, yəlaa pələfɛi naanwa tike.

21 Lum pəne pə nəɣəsəna Iso lum sɔv mpi pə yaki mə nyɔŋ ke kayana tɔɔ. Na Iso lum sɔv pəne pə ta ke tɔnuyɔ tɔɔ asilima ləuyɔ. Ama pə ké mpi pə hóláyí si yulɔ wiikina Iso si í ha-i lotu kolumtu tɔɔ. Yesu Kilisiti fema tɔɔ Iso lum sɔv yaki mə nyɔŋ.

22 In í kpana isɔtaa na í caya Iso kɔŋkɔŋ taa, na í tɔki kawulaya ke isɔtaa tillaa na isɔtaa kawulasí na pə tɔŋtɔnaa tɔɔ.

4

Tɔnte kɔfate tɔm

1 Iso Kilisiti tɔɔ konyɔŋ na pə wu í nantɔ tɔ, me tɔtɔ í caali mə ti na í tɔki pə ləmayasələ ke mpɔ. Pə taya pulɔ, wei í tɔki konyɔŋ haləna pə wuki í nantɔ tɔ, pɔntɔ lu isayatu paa taa ké.

2 Pə kpayaɔ kayana tɔ, í tɔ kuyeeŋ wei pə kaasa-meɣe atə cəne tɔ isu Iso caa tɔ, í taa tɔ isu yulɔkonyuləŋ caaki tɔ.

3 I yeɛ isəna tuu lɔŋ í paasaa na í lá isu ma ta nyi isənaa tɔ, í taa tasa mpɔ. Yaasi isayau, na konyuləŋ isayaŋ, na sulɔnyɔlə, na hiluyɔ, na sulokole, na tunj laav mpi pə fɛi lapɔ tɔ pə tənaya mpɔ pə taa ké í ka weɛ.

4 Ama pənente mə tɔm lakí ma ta nyi isənaa ke ha ké timpi mə na-we í yela kpɛntuyɔ ke yaasinaa asayaa sɔsaa taa tɔ, ɛlɛna pá mǎləyi-meɣe kɔtuyɔ.

5 Ama paa tɛ na pá keesi pa kulapələ tənaya Iso wei í sɔɔlɔ puwa si í huəkəna weesiŋ nyéma na sɔtaa ke tɔm tɔ.

6 Pə mayamaya pə nyuyɔ tɔ tɔtɔɔ pa kpaala sɔtaa ke Laapaali Kupaŋ si pá huɔna-we isu yəlaa mpa pa wəna pa weesiŋ tɔɔ teitei isu pa lakí yəlaa tənə tɔ, na pa kpaala-weɣe Laapaali Kupaŋ ké si Iso Feesuyu tɔŋ tɔɔ pá weɛ isu Iso wəu tɔ.

Iso seɛlaa cakələ

7 Pə tənə pə wule puwaya, pə tɔɔ ile í kpaya ləmayasɛ ke teu, í taa caya yem tɔpoto na í sɔɔ Iso sələmyɔ tɔɔ.

8 Kancaalaya nyəntɔ nti tɔ weɛ tɔɔlə si í sɔɔlɔ təmaya sɔsəm. Pə taya pulɔ, ye sɔɔluyɔ í weɛ isayatu payale puki pooluŋ ké.

9 I lakí təmaya mullə ke mə teesi taa na í taa kɔntəyi.

10 Paa mə taa wei í paasəna teu ke mpi Iso yeki na pə lapɔ saaki-i tɔ. Ye Iso í yəlaa na pulɔ lapɔ saa nəyɔlɔ tike, pɔntɔ í paasəna teu na ləlaa waa pə taa.

¹¹ Ye waasu latu laki i waasu, pə wee si Iso kuyəyətutu ke i teləsəxi yəlaa. Ye wei i laki təmle, puntu i lana toma nna Iso ha-i tɔ, na pə tɔ Iso ké teeli ke Yesu Kilisiti tɔɔ. Yesu inəyǝle teeli tɔ na pəsulu ke tam tɔɔ. Ami.

Isəseele tɔɔ konyəntəyɔle

¹² Ma taapalaa mə laŋa i taa tɔna isəna pə mayasuyv-meyɛ ton na ton si pə naa mə waali tɔ isu mpusi nəyɔlv.

¹³ Ama mə laŋa i hulumu si mə hika mə paa nyəm ke Kilisiti wahalanaa taa na mu tɔyɔ. Mpu tɔtɔyɔ mə laŋa ká hulumu kuyan̄ku pu kuli i teeli tɔɔ tɔ.

¹⁴ Ye pa tʉukɪ-mɛ isu i kɛv Kilisiti ifalaa tɔ pə tɔɔ, i nu lelen̄ ké. Pə taya pulv tɔɔ, teeli Feesuyu ŋku kv ké Iso Feesuyu tɔ kv weeki mə waali ké.

¹⁵ Pá taa tɔ mə taa nəyɔlvɔv konyən̄ ke yulukule yaa ŋmuləm yaa isayatu lapv yaa tɔm fav pə tɔɔ.

¹⁶ Ama ye wei i tɔkɪ konyən̄ ke Kilisiti tɔŋyuv tɔɔ, fɛɛle i taa kpa-i. I sa Iso ké isəna mpi pa tʉna-i na Kilisiti tɔ.

¹⁷ Hʉule waatu talaa ké, na Iso yəlaa ke pa caaləyən̄a tɔm huɔnav. Tɔv, ye taya Iso taaləyən̄a huɔnav, ɛle isənayale huɔle nté tii tɛsəna waatu wei pu tala mpa pa kisa Laapaali Kɔpan̄ ke mʉyɔ tɔ?

¹⁸ Pa ŋmaawa Iso Tɔm taa si:
Ye mɛumɛv ké na pə ya kupama nyɔn̄,
ɛle awe náá tu pɔɔsi nyantʉnaa na asayaa pa tɔm ɛle?

¹⁹ Pə tɔɔ ké ye Iso luyv lapa si mpa pá tɔyɔ konyən̄, puntʉnaa i laki kupantu ke mʉpɔyɔ tam. Pá yelina pa tɔyɪ Nmalv wei i kaa ye le lapv ke nti nti i tɔma si i ká la tɔ.

5

Isə kvlapʉtv tɔɔ fɛŋyuyv

¹ Mə taa mpa mpa pa ké Iso təseele səsaa tɔyɔ ma wɛna pəne. Ma mayamaya isəntɔ ma ké Iso təseele səsɔ ké. Na ma nana ma isəpəle ke Kilisiti tɔyɔ konyəmən̄ wei tɔ. Kuyan̄ku paa kuli i teeli tɔɔ tɔ maa hiki ma paa nyəm ke pə taa. Nti ma wiikina-mɛ tɔyɔle si:

² I paasəna kaləkv ŋku Iso yelina-mɛ tɔyɔ teu, isu tiikilaa lakuyv tɔ. I fɛŋ kv tɔɔ na luyv kulvmuyv isu Iso caaki tɔ, pə taa weɛ tɔlasɪ tɔm. I laki mə təma tətətete, pə taa weɛ pɔyɔlaya nyən̄yuv tɔɔ. Ama i ha mə ti təkpataa ké pə lapv taa.

³ I taa pɛɛkɪ si i ŋmakəłəyɪ mpa pə cɛla-mɛ si i fɛŋyɪ pa tɔɔ tɔ. Ama i weɛ mpa kaləkv ka nyən̄yən̄a na kv laki tɔ.

⁴ Na tiikilaa Wulav i kɔma na i kɔɔ, ɛle i ká hiki mə teeli ntenuyuv ŋku kv ŋmaləm ká tee kəkɔ ke tam tɔ.

⁵ Səkpema mɛ mə nyantu nté si mu seeki səsaa. Na mə təna tɔpai i pasa mə ti na i səŋna təma, pə taya pulv, pa ŋmaa Iso Tɔm taa si Iso yoon̄a kalampaan̄i nyéma, na i laki kupantu ke mpa pa pasəxi pa ti tɔ.

⁶ Ye mpv ɛle i pasa mə tɔyɪ Iso nɪŋ toma nyən̄ taa, na pə kɔma na pə tala waatu wei i ka suwa tɔ, i ká kʉsi mə nyuyv.

⁷ I peti mə nəyəsɛ tənaya Iso, pə taya pulv, i paasəyən̄a-mɛ tɔ se.

⁸ I nyɔɔsi mə ti, i taa caya yem tɔpoto. Pə taya pulv tɔɔ, mə kolontu ɛlɔyɔv weɛ ké, na i cɔɔkɪ isu tɔyɔlaya wiikuyv na ka cɔɔkɪ na ká pɛɛkəyɪ si ká hika wei ka tayam tɔ.

⁹ I paasi na i səŋ Iso sɛɛv mpaav taa ké teu na i tan̄i-i teu. Pə taya pulv tɔɔ, i nyɪ si mə taapalaa mpa pa yana antulinya tɔ, konyəntəyɔlɛnaa panɛ pa makəna pɛlɛyɛ mpv tɔtɔyɔ.

¹⁰ I tōki konyōŋ ke laasaya tōo tō, pēlee tēna tū Iso wei i yaa-me si í hiki mē paa tete ke i teeli wei u tēŋ tō i taa ké mē na Kilisiti mē kpentuyū tōo tō, i mayamaya i ká tayanəna-mēye teu tāmammam. Na i ká la na í nyōo tōŋ, na í ha-mēye apalutū, na í səŋsi-mēye kite nte tē tōo pə kaa ciyiti-me tō.

¹¹ I pəsuγū kōne kú wēe tam. Ami.

Kantakaya seetv

¹² Silaasi wei ma nyənəyi isū ta taapalū kupaŋ tō inu i sənna-m na má ŋmaa-mēye takəlaya kane. Ma caa ma səsī-mēye apalutū na má la na í tē mē taa si Iso tampana pēlee tām wənna takəlaya kane ka taa. I tōki-yeyē niŋ naale.

¹³ Papiloni Iso seelaa mpa Iso yaawa isū i yaav-me tō pa sēe-mē, ma pəyalū Maləki sēe-me tōtō.

¹⁴ I sēe təmayā teu na sōoluyū kupaŋkū na í ləli.

Iso í ha mē tēna mpa Kilisiti ti tōγə alaafəya.

TAKƏLAYA NAALE NYƏŋKA NKA PIYEE NMAAWA TƏ Kutubtu

İso seelaa tənaya Piyee ηmaawa ı takəlaya naale nyəŋka kanε. Seyesəlaa kpaı nyéma mpa pa ləəlaa na pa sɔv İso seelaa taa tə, mpeye ı yookina ı takəlaya taa. Piyee kpaaləyi İso seelaa ke Yesu məlvɔv təm na ı seyesəyi-wε sɪ: Ye haləna sanja Yesu ta kənta ı caa ke sɪ pə ya yəlaa tənə nyəŋ.

İsəna pa faya Piyee II takəlaya tə:

Sεstv, titite 1:1-2

Yɔlv wei İso yaawa tə ı yaasinaa kupama, titite 1:3-21

Piyee kuliyi pəpətv seyesəlaa waalı, titite 2

Kilisiti kantəkaya kəntε təm, titite 3

Sεstv

1 Məya Siməŋ Piyee, Yesu Kilisiti təmlε tv na ı tillu.

Tá İso na tá Yatv Yesu Kilisiti pa tənə siyisuyv na pá yele na mpa pa tən pa taa na İso ké teu ke teitei isv ta təyɔ ma ηmaa takəlaya kanε.

2 İso ı hólí-mεye pεelεε na ı ha-mεye alaafəya ke səsəm ke nyəm mpi ı nyémá ı na Tacaa Yesu tə pə təə.

İso yaav na ı ləsvyv

3 İso inı ı isoıtv tən hana-tuyv pə tənə mpi pə yeki na té matəyənə-ı tə. İnı ı yekina na tə nyəŋ wei ı yaa-tv sɪ té hiki ı mayamaya ı teeli na ı kupantv taa ké ta paa nyəm tə.

4 Na pə təə ké mpi mpi ı suwa sɪ ı ká la-tv tə pə ké kupampam na pə təəwa səsəm pə tv fε. Na ye ı hika mpi İso suwa sɪ ı ká la tə, ıle ı ká pəsı na ı fiti konyuləŋ isayəŋ wei ı ηmakəla antulinya taa cənε tə ı nın taa na ı kpaya İso wεstv.

5 ı tēma mə taa na İso tə, tənε inı tə nyuyv təə mayamaya ke ı ká huli teu na ı təkı yaasi kupan. Yaasi kupan waalı ılenə ı pεekı nyəm.

6 Na nyəm waalı ılenə ı pεekı tı təkuyv. Tı təkuyv waalı ılenə ı pεekı suulu. Na suulu waalı ılenə ı pεekı sɪ ı matəyənə İso.

7 Na İso matənav waalı ılenə ı pεekı sɪ ı wεε tēma na lelen. Tēma lelen waalı ılenə ı pεekı sɪ ı səələyi tēma.

8 Yaasinaa kupama mpa pə muna ı təkı təyɔle. Ye ı wənə-wε na pá təə səsəm, paa la-mεye kpelikpeka nyéma ke Tacaa Yesu Kilisiti nyəm təm taa, na ı kaa wεε kaaawaasasi.

9 Ama wei ı feuna yaasinaa panε tə, ı tεε ı tεε ké ı naaki, na ı wεε ké isv yɔlvɔm. Na pə sənəna-ı tələnŋ sɪ pa kpısa ı ləŋ isayətv.

10 Ma taapalaa, pə təə ké ı ká caalı mə tı na ı təkı yaav mpi İso yaa-mε na ləsvyv mpi ı ləsa-mε təyɔ teu. Pə taya pɔlv, ye ı təkə mpv, natəlı tə kaa hu-mεye paa pəcə.

11 Mpɔv pu yelina na pá tɔlı-mεye Tacaa na tá Yatv Yesu Kilisiti Kawulaya tam nyəŋka nəyɔ təyelele.

12 Mpi pə təə ma wεε na má tənna-mεye təm tənεye təəsvyv təyɔle. ı tēma-təyi nyəm, haləna tampana təm nti ı mowa tə ı pu tə təm taa.

13 Ye ma wənə ma ıse, ma hɔv sɪ pə wε teu sɪ ma kutəəsɔtv tənεye maa təəsəyi-mεye tam na ı taa hεε.

¹⁴ Pə taya pulu tō, ma nyemá teu si nōnō maa lu tōnyu kusəpyu kune ku taa na má tee, isu Tacaa Yesu Kilisiti hula-m tō.

¹⁵ Maa paasəna na má yelina-meye mpi pu tōsəyi-meye tōm təneye paa ma koma na ma fei tō.

Kilisiti teeli nalaa

¹⁶ Tampana tō isəntō, pə taya mola nna yuləlayatu lələsaa tō anəyi tō təkaa na tá hələna-meye Tacaa Yesu Kilisiti kōnte tōj na tōj nyənte tōm. Ama tē ná i səsəntu na ta isəpee mayamaya ké.

¹⁷ Tu wə timpi Tacaa Iso kusa i nyuyu na i ha-i teeli ke waatu wei Teeli səsō tu in i lapa na pə yəyoti na i nu si: Ma luyu tee Pəyaya nté in i, inəyi ma lanje hulumənaa pə tu fei.

¹⁸ Tá mayamaya tē nuna tá nkpanj ke waatu wei pə yəyota rhpúy hatuu isətaa ké tá na-i tu wə pyu kate nyəjku tō tō.

¹⁹ Mpu in i pə yelina na té te tá taa təkpataa na tōm nti Iso kuyəyotutu teləsəlaa ka kpaalaa tō. Na tē muna mu kena-təyi teu. Pə taya pulu tō, tē wə ké isu fətəla wew səkpetuyu taa na i naaki na hal i pə kō pə fe tō. Tulumaluyu ká la na pə ná mē taa.

²⁰ Pə tənaya mpu ile i tōsi si yulu kaa pəsi na i lu i mayamaya i tōm na i seyesu nti pa nmaa Iso Tōm taa si cele tu la tō tē tō.

²¹ Pə taya pulu, yulu nəkuyu tike u lələsəyi cele tōm natəli. Ama Feesuyu Nanjtu tukayana-təyi yəlaa taa na pá yəyotəyəna Iso nōyo.

2

Pəpətu seyesəlaa tōm

(Yuti 4-13)

¹ Hatuu lōj Iso kuyəyotutu teləsəlaa pəpətnaa ka luwa yəlaa heku. Mpu tətəyo seyesəlaa pəpətnaa ká lu mē heku taa tōtō. Pəpətu seyesəj na wei i kəjna wakəlyu təyo paa suv seyesuy. Na paa kisi Tacaa wei i yapa-we tō. Mpu in i pu yelina na pá kəna wakəlyu ke kpakpaa ke pa mayamaya pa nyōj taa.

² Payale ká tənna-weye pa tetelakasi mpaav nku ku taa, na paa tuv tampana mpaav ke pa yaasi wei pá təkaa na pá lakəna tō i tō.

³ Seyesəlaa pəpətnaa mpe paa lu tōmnaa na pá heeliyi-meye pəyolaya nyənuy tō si pá təyo mē tō. Ama pa Həvnlv səsō tema puw ke hatuu lōj si i ká la, na pa Wakəllv ná tanja tətəyete.

⁴ Pə taya pulu tō Iso tá yele isətaa tillaa mpa pa wakəlaa təyo yem. Ama i petaweye saləka səsō taa ké, na pá həkaweye alukpala ke səkpetuyu taa si pá tan Həvle wule.

⁵ Iso tá yele antulinya kəpəj ke yem. Ama i lapa na lum səsəom waasi antulinya in i na i yəlaa asayaa pa tō təwasawasa. Nowee wei i lakaya tampana tənuy waasu tō na ləlaa naatosompəyolaya tike nyōj ke i yapa.

⁶ Iso kú Sətom na Kōmō pa acalē tōm, na i wakəli-ye na kəkō. Na rhpúy i hələna asayaa si isəna mpi pə wē si i ká la-we təyole.

⁷ Ama i yapa Lōti. Yulpanj in i, yəlaa asayaa yaasi asilima nyəj ka təkai ké na pə cəsəyi.

⁸ Pə taya pulu tō, yulpanj in i ka wew pa heku tō, paa kuyanju i naakaya ké na i nuki yaasinna asayaa pane, na lakasi isayasi nsi si pəkəlayaa-i ké.

⁹ Mhpúy pə wē mē, Tacaa nyəmna isəna mpi i ká ləsi mpa pa matəna-i təyo mayasəj taa, na isəna mpi i ká su asayaa si Kuyaku Kuhəvnav wule ile i ká tu-weye saləka tō.

10 Pə tu kələna mpa pa təŋəxi pa tənəŋ kunyuləŋ isayəŋ na pá footixi Iso səsəəntu tə.

Seyəsəlaa pəpəṭunaa pane pa ké apalaa taa apalaa ké. Timpi pa ta tala təŋə pa kpaasəxi pa ti. Paa tu see isətaa teeli nyəma na í ná, pa tuxki-weyə.

11 Isətaa tillaa mayamaya kələna seyəsəlaa paneyə toma na pəsuyə, paa cakəna teeli nyəma mpeye Tacaa isəntaa.

12 Yəlaa pane pa laki ké isü ləmayasəe fəinaa, pa we yem ké isü pə ləlvəy taale wontu si pá kpa-ti na pá ku tə. Mpi mpi pa ta cekəna təŋə pa tuxki. Pa kəŋ saaləyə ke yem ké isü taale wontu.

13 Kunyontəŋələnaa mpa mpe pa kəŋna təŋə pu te na pə ləeti-we. Ilim na pə isəle ke pa kunyuləŋ isayəŋ kuləŋəna-we na pá laki-i na pa laŋa hēe pamm. Pa muyluyina pa puyusuyə ké na mə na-we í təkí mə təŋənasí. Ye pa we timpi, fēele na tusuyə wəna.

14 Alaa yem yem nyəma ke pa pəkəxi tam. Paa nyəŋəsəxi isayətu lapu, na pá tuxəxi acamaa acamaa. Pa pəŋəlaya nyənuyə fəi yəŋətyu. Iso təŋsa-weyə mpusi ké.

15 Pa yela mpaav kupəŋku ké na pá tooliyi. Posəə pəyalə Palaam ikpatə ke pa tənəa. Ilé í ka sələnə liyitee na í nyi si kawalaya lapu taa ké í ká hikina-ye.

16 Ama pa kaləna-i í kaanutu tənə tə tə. Kupam, kpaŋaya alənyəŋka ŋka kaa yəŋətyu tə ka yəŋətaa isü yulə, na pə kpa Iso kuyəŋətyu teləsulə ke í kumeləkulaputu nti tə təlātə, na í yele lapu.

17 Yəlaa pane pa wēe ké isü hila nna a nyəowa tə, na isü tēv piluyuu na heelimuyə kusí-ku tə. Iso tēma-weyə pa təcayəle caav ke səkpetiile anaam taa.

18 Kalampaaní təm na kumelənyəntu ke pa kpaaləxi. Yuləwēetv kunyuləŋ asilima nyəŋ ke pa tuxəŋəna mpa pa lu nəəŋə ké yəlaa toollaa həkú tə.

19 Na pá heeliyi pələ si paa waasi-we na pá pəsi kasəŋampiya. Pəyele yaasi kəwakələ kpa mpe pa mayamaya ke yomle ké. Pə taya pulə, ye mpi pə maləna yulə, í pəsa pə yom ké.

20 Tampəna tə, ye yəlaa nyəma Tacaa na tá Yatv Yesu Kilisiti na pə ləsa-weyə antulinya isayəŋmakəlvəy taa, na pə kəə ləna antulinya tasa-weyə isayəŋmakəlvəy mpi na pə kpa-weyə yomle, kancaalaya nyəm lapa sooci na waali nyəntu.

21 Ye pa taa nyi tampəna mpaav, sana keke na mpi pa tēma-kuyə nyəm na pá ha kuheelitu kupəmpəntu nti pa teləsə-we təŋə siyile tə.

22 Nti tə mayəna-we tə tə lapa teitei ké isü pa tukuyə ituule təŋələ si: Haya mələa na ká təŋə ka tətə. Pa sə afa təpaipai na í məli afəla taa na í tasa həntuyə.

3

Tacaa kəntə təm

1 Ma taapalaa, ma takəlaya naale nyəŋka ntə ma tū-meyə ŋmaav tə. Nti ma təsa-meyə ma takələsi nsí si naale si taa tə ma caa ké si pə tū-meyə huwēe kupana ke mə ləmayasəe taa na í taa hēe.

2 Ma caa ké si í təsi təm nti Iso kuyəŋətyu teləsəlaa naŋŋ nyəma ka yəŋəta hatuu ləŋ tə, na Tacaa na tá Yatv kuheelitu nti mə tillaa seyəsə-mə tə.

3 Kancalaya lə í nyi teu si yəlaa ká kulí kuyēēŋ kantəkaya nyəŋ taa mpa paa təŋ pa mayamaya pa kunyuləŋ tə, na paa wəŋ-mə.

4 Haləna paa pəəsi-mə si: I taa tə si í ká məli ya? Na haləna saŋa í wē le? Ta caanaa ná kulaa keke na pele pá si, na tuu pa ŋmaav antulinya tə í tē í tēyēle mpv, pulə ta layasi.

⁵ Iso yəgətəna hatuu ləŋ taa na pə lá isətənuv na tetu. Ama təm tənəye mpe pa soowa təfaa. Tetu fayana lum, na lum ke pa lapəna-ti.

⁶ Na pə kaasi lum mpi pə waasəna tuu ləŋ antulinya təwasawasa na pə wakəli-
l.

⁷ Kayana Iso kuyəgətətu kolumtu nti tə suna isətənuv na tetu, si pu te na pə wə-təyi kəko ke kuyan̄ku paa huuna asayaa na pá wakəli-we tə.

⁸ Ma taapalaa, natəli tə wenna pə ta muna isu í ká sɔɔ tə tɔɔ. Ntəyale si kuyaku kolumvuv we Tacaa ké isu pusi iyaya, na pusi iyaya náá we-e-í isu kuyaku kolumvuv.

⁹ Tacaa tɔma si í ká la nti tɔ, pə taya isu í we kaninika na tə lapv isu leləa huukuvv tɔ. Ama suulu ke í hóləyi-me. Mpi tɔ, u caa si yolv nəyolv í le, paa pɔntu ké awe. Ama í caa ké si yələa tənə í layasi təntə kɔpante.

¹⁰ Paa na mpv tɔ, Tacaa kuyaku kəŋ kəntə ké isu ŋmulv kəŋvuv tɔ. Iso tənuvv ka mukɪ yem ké kuyan̄ku, na pə kəkəlvuv ká la sɔyəntv. Kəko ká nyaya isətənuv tɔɔ nyəm tənə, na pu nyaya afe na í nyəm tənə.

¹¹ Pə kəŋ pə tənaya wakəlvuv ke mpvuvle, ile mu nyəna ntəye mə cakəle. Mə yaasi ká te na í hólí si í matəna Iso,

¹² na í taŋna Iso kuyaku, na í lv teu si kuyaku ŋkv kó tala ləŋ. Kuyan̄kuyv kəko ká nyaya isətənuv, na kv tɔɔ nyəm tənə ká hoona ká haŋaya.

¹³ Ama Iso tɔma si í ká te na í ləsi isətənuv kofalvuv na tetu kofatv, na tampana tike ká wenna pə taa. Nti tá taŋaa tɔyale.

¹⁴ Ma taapalaa, pə tɔɔ ké í ká lv teu na í lá kɔpama ke Iso isəntaa na í taa na isayatu natələyi mə kin, na mə na-í í ciiki na í taŋ kuyaku ŋkv.

¹⁵ Í nyəna Tacaa suulu na í ná, í suulu iní í yelina na pə ya mə nyəŋ. Ta taapalv kɔpan̄ Pɔɔli ŋmaa-me na í keesi-me ye pə təm na ləmayasəe nna Iso ha-í tɔ.

¹⁶ Mpóyú í ŋmaaki í takəlasí tənə taa ké timpi timpi í yəgətəyi təm tənə tɔ. Í takəlasí taa huwəe cekənav we kate ke tiili tiili, iləna isəkpəetee nyəma na mpa pa fei tɔŋ tɔ pəle pa keeki pə huwəe. Na řpóyú pa keeki Iso Təm taa tɔmnəa lentí tɔtɔ. Pa mayamaya pa lepu ke pa təŋna caav ke mpv.

¹⁷ Ma taapalaa, pənente mə ise kulaa. Pə tɔɔ ile í taa yele na yələa asayaa kɔpuyusutu tolisi-me, na pə kɔɔ na timpi í səŋaa təca tɔ pə layasi-me ye lonte.

¹⁸ Ama í wee na í puki ləlv ké Tacaa na tá Yatv Yesu Kilisiti pəeleē na í nyəm təm taa. Pə kpayav saŋa haləna tam tɔ, teeli tv nté iní. Ami.

TAKƏLAYA KANCAALAYA NYƏŇKA ŇKA

YOHAAŇI NMAAWA TƏ

Kutulub

SeyesəŇ kpaɪ nyəŇ payələ ka wɛ saa wei Yohaani ŋmaakaya ɪ takəlaya təyɔ. SeyesəŇ kpaɪ nyəŇ ɪni ɪ taa lɛŋkɔ ntɛ sɪ mpi pə naaki isentəɔ tɔ pə kɛ isayam kɛ. Mpi pu naaki təyələ kɔpam. Pə tɔɔ kɛ pa seyəsaya sɪ pə ta muna Yesu ɪ wɛɛna yulɔ wɛɛtɔ, mpi tɔ ɪ kɛ Iso kɛ. Ama Yohaani na hulaa təfoo sɪ Yesu kɛ Iso, pəɔ ɪ kɛ yulɔ, pəyɛlɛ ɪ kɛ Feesuyu.

Isəna pa faya Yohaani I takəlaya tɔ:

Kutulub, titite 1:1-4

Tə wɛɛ nyaaləm taa isɪ Iso, titite 1:5-2:17

Kilisiti kolontu təm, titite 2:18-29

Mpi pa nyəŋna sɪ yulɔ kɛ Iso pəyaya tɔ, titite 3

Tampana na pəpətu pə fayaw, titite 4:1-6

Iso kɛ sɔɔlɔyɔ, titite 4:7-21

Taa tɛm mpi pə kəlaa tɔ, titite 5

Weesuyu təm

¹ Weesuyu Təm kɛ tə ŋmaa-mɛyɛ takəlaya taa cənɛ. Təm ntɪ tu wɛ kancaalaya kɛ, na tɔ nu-tɪ, na tɔ na-tɪ na ta isəpɛɛ, na tɔ nyənɪ-təyɪ teu, na tá niŋ tokinaa.

² Waatu wei weesuyu kɔnɛ kɔ kɔma tɔ tə na-kɔ. Pə tɔɔ kɛ tə heeliyɪ-mɛ na tɔ kpaaliyɪ-mɛyɛ weesuyu ŋku kɪ tɛŋ tɔ kɔ təm. Tacaa cəɔɔyɔ kɪ wɛɛ na pə kuli-kɔ na pə hɔlɪ-tɔ.

³ Nti tə nawa na tə nuwa təyɔ tá heeliyɪ-mɛ tɔtɔ, sɪ ɪ kpɛntəna-tuyɔ tá na Tacaa na ɪ Pəyaya Yesu Kilisiti ta kpɛntuyɔ taa.

⁴ Tə ŋmaa takəlaya sɪ tɔ heeliyɪ-mɛyɛ təm tənɛyɛ na tá laŋa hulɔmɪ teu.

Iso wɛɛ kɛ isɪ kəkɔ sɔsəŋka

⁵ Nti tə nu Yesu Kilisiti kiŋ na tɔ heeliyɪ-mɛ təyələ sɪ, Iso wɛɛ kɛ isɪ kəkɔ sɔsəyɔ ŋka ka naa tɔ, na paa səkpetiya kai fɛɪ ɪ kiŋ.

⁶ Ye tə yəyətəyɪ sɪ tá na Iso tə kpɛntaa na pəyɛlɛ na tɔ tɔŋna səkpetuyɔ taa kɛ tɔntɛ, tə kɛ pəpətonaa kɛ tá yəyətəyɔ na tá kulapələ pə naalɛ pə taa kɛ.

⁷ Ama ye tə tɔŋ tənəŋŋ taa isɪ Iso mayamaya wɛw tənəŋŋ taa tɔ pə kpɛntəyɪ-tuyɔ, na ɪ Pəyaya Yesu caləm kpiisiyɪ-tuyɔ ta isayatu tənə.

⁸ Ye tə yəyətəyɪ sɪ tə wɛw isəntɔ tə tə fɛɪna isayatu, ta mayamaya kɛ tə puɔyusiɔyɪ, na tampana fɛɪ tá kiŋ kɛ paa pəɔ.

⁹ Ama ye tə heela Iso kɛ tá isayatu, tə pəsəyɪ na tɔ tu-ɪ naani. Pə taya pulɔ tɔɔ, ɪ tənəyɪ siyisuyu kɛ, ɪlɛ ɪ ká husɪ tá isayatu na ɪ kpiisi ta kawalasɪ tənə təpaɪpaɪ.

¹⁰ Ye tə yəyətəyɪ sɪ tə ta la isayatu, Iso kɛ tə yaaki pəpətu, na tu muɔyɪ ɪ təm.

2

Kilisiti kɛlɛ ta sənɔ

¹ Ma piya, ma ŋmaa-mɛyɛ tənɛ ɪnəyɪ sɪ pə la na ɪ taa la isayatu. Ama ye pə tu yɛlaa na nəyɔlɔ la isayatu, ɪlɛ tə wɛna ta təm tayanɔlɔ kɛ Tacaa kiŋ. ɪnəyələ Yesu Kilisiti wei ɪ kɛ tampana təyɔlɔ tɔ.

² Pə taya pulɔ, Yesu Kilisiti ɪnəyɪ pa lapa kotaya sɪ pə tayanɪ tá isayatu, na pə taya tá tike tá isayatu, ama na yəlaa tənə təpaɪ isayatu tɔtəyɔ.

³ Ye tə təḡəyi Iso kəheelitu ɫe tu cəkəna si tampana tə nyəmá Iso.

⁴ Ye nəḡəɫ təma si ɫ nyəmá Iso, na pəyele pəntu ɫ təḡəyi ɫ kəheelitu, pəntu ké pəpətu ké, na tampana fəi ɫ kin.

⁵ Ama wei ɫ təḡəyi Iso kəyḡəḡətu tə pəntu səələna Iso na tampana təkpataa. Mpi pə yeki na tə nyəḡ si tá na Iso tə kpəntaa yaa tə ta kpənti təḡəle.

⁶ Ye wei ɫ yḡəḡəta si ɫ na Iso pa kpəntaa, pəntu í tə təntə nte Yesu ka təma tə.

Kəsəsutu kufatv

⁷ Ma taapalaa, pə taya kəsəsutu kufatu natələyi ma ḡmaa takələya si ma heeliyi-mə. Ama kəsəsutu kəpəntu nti pə heela-məye hatuu kancaalaya təḡə. Na kəsəsutu kəpəntu ntəḡəle təm nti í təma nuu tə.

⁸ Paa na mpv pə we isu kəsəsutu kufatu təo ké ma ḡmaa-məye takələya, pə hula tə tampana kə Kilisiti kin na mə kin tətə. Səkpətyu keelaa na tampana kəkə təma nau tənyau.

⁹ Ye wei ɫ yḡəḡəyi si ɫ we tənəḡ taa na pəyele ɫ taa kpaana ɫ yəɫtəyəntəle, səkpətyu ta cəta pəntu təo se.

¹⁰ Ama ye wei ɫ səələyi ɫ yəɫtəyəntəle, pəntu wənnə tənəḡ taa, na pulv mpi pu pəsi na pə tusi ləɫ na íle í lá isayatu tə pə fəi ɫ kin.

¹¹ Ama səkpətyu nyaləna wei ɫ ɫ taa kpaana ɫ yəɫtəyəntəle tə ɫ təo. Ku taa ké ɫ tən, ɫ ta cəkəna ɫ təpote. Mpi tə, səkpətyu yulsa ɫ isə tə se.

¹² Ma piya, pə husa mə isayatu kə Kilisiti təo təḡə ma ḡmaa takələya na má heeliyi-mə.

¹³ Caanaa mə mə nyəmna wei ɫ ka we hatuu kancaalaya tə, pə təo ké ma ḡmaa takələya si má heeliyi-mə. Ifepiya mə, mə kəla Isayau təḡə ma ḡmaa takələya si má heeliyi-mə.

¹⁴ Piya, mə nyəmá Tacaa təḡə ma ḡmaa takələya na má heeliyi-mə. Caanaa mə, mə nyəmá wei ɫ ka we hatuu pə kancaalaya tə, pə təo ké ma ḡmaa takələya na má heeliyi-mə. Ifepiya, mə wənnə toma, na Iso Təm cakı mə taa, na í kəla Isayau, pə təo ké ma ḡmaa-məye takələya.

¹⁵ Í taa səəli antulinya, paa mpi pə tu ké antulinya nyəm mayamaya tə, í taa səəli. Ye nəḡəɫ səəli antulinya, pəntu ta səəli Tacaa tətə.

¹⁶ Pə tənə mpi pə ké antulinya nyəm təḡəɫ, yəɫtənyu kənyuləḡ isayən, na yulv naakəy pulv na pə isəsəəmle kpai tə, pə taya Tacaa kin kə pə lūnaa.

¹⁷ Antulinya na pə tənə mpi yəlaa naaki ɫ taa na pá nyuləyi tə pə tənə təm ké. Ama wei ɫ lakı Iso luyv nyəntə tə pəntu cakəna tam.

Kilisiti kolontu

¹⁸ Ma piya, antulinya təm wəsaa ké. Í təma nuu si Kilisiti kolontu ka lu. Təv, kayana ɫ kolontunaa mpe pa lu payalə ké tənəyə. Pə təo ké tə nyəmnaa si pə wəsaa təm ké.

¹⁹ Yəlaa panə pa taa ké ta nyəma na tampana se, pə təo ké pa lu tá taa. Mpúyó məe, ye paa ké tá nyəma, pa taa lu tá taa se. Ama pa lu ta taa ké si pə hūli teu si pa taa nəḡəɫ taa ké tá nyəḡ na tampana.

²⁰ Ye mə ɫe Feesuyv Nəḡətu wei Kilisiti tisa paa mə taa wei ɫ təo tə inəyi í hikaa, na mpv pə yelina mə tənə í nyəmá tampana.

²¹ Ye mpv pə taya isu í tá nyi tampana təḡə ma ḡmaa-mə si má heeliyi-mə. Ama isu í nyəma-ye, na í nyəmá tətə si pəpətu natəli tə fəi tampana taa tə pə təo ké.

²² Aweyēle pəpətu ɫe? Wei ɫ yḡəḡəyi təfoo si Yesu tá ké Kilisiti tə pəntu ntə pəpətu. Na inəḡəle Kilisiti kolontu. Pəntu kpəḡna Tacaa na ɫ Pəyaya ké na í kisi.

²³ Ἄπόγύ μεε, ye wei í kisa Pəyaya, pəntu kisa Tacaa tətəyo. Na ye wei í nyəmə Pəyaya, pəntu nyəmə Tacaa tətəyo.

²⁴ Pə tətə ké í ká la kookali na í təkí təm nti í nu hatuu kancaalaya təyo mə taa ké teu. Ye í təkə wenti í nu kancaalaya təyo mə taa ɫe mə na Pəyaya na Tacaa í ká kpenti na í caya mpv.

²⁵ Kilisiti təma sɪ í ká ha-tuyv mpi təyɔle weesuyu ŋku kv kaa té tɔ.

²⁶ Mpa pa pəkəyi sɪ pá puyusi-me tɔ, pa tətə ké ma ŋmaa-meyɛ tənɛ unɪ sɪ má heeliyi-me.

²⁷ Ye me ɫe Kilisiti tisa í Feesuyu ke mə tətə ké. Na í Feesuyu wev mə kinj tɔ nəyɔlv u nəkəyi-meyɛ natələyi húlɔyú tətɔ. Feesuyu húləyənə-meyɛ pə tənə na tampana ke kv seyesəyi, kv seyesəyi pəpətv. Pə tətə ɫe í təj Feesuyu kuseyesətv na mə na Kilisiti í kpenti mpv.

²⁸ Nn ma piya, mə na Kilisiti í kpenti na í caya mpv, na tu tv-ɪ naani ké waatu wei í ka lu tɔ, tətə kaa kuu fɛɛle ke í sɛntaa ké kuyanjku í ká kɔɔ tɔ.

²⁹ Í nyəmə teu sɪ siyisuyu ke Kilisiti ná təŋəyi, mpv tətəyo í ká nyɪ sɪ yəlaa tənə mpa pa təŋəyi siyisuyu tɔ pa ké Iso piya ké.

3

Iso piya

¹ Í nyənɪ isəna mpi Tacaa sɔɔla-tv tɔ í paasaa ké na í sɔɔli-tv na halɪ pá yaa-tv sɪ í piya, na tətə tu ké í piya nsəyi. Í tá ná mpi pə tətə antulinya nyəma ta nyɪ-tv təyɔle. Pa taa nyɪ Iso təyo pa ta nyɪ tá.

² Ma taapalaa, kayana tətə ké Iso piya ké, ɫe pə ta kulita isəna tu tɛ na tətə weɛ tɔ pə tətə təkɛɛle na pəcɔ. Paa na mpv tə nyəmə sɪ Kilisiti kəŋ na í lu tɔ tu nəyəsənə-ɪ ké, mpi tɔ tu ná í weɛtv.

³ Yəlaa tənə mpa pa tɛɛləyi Kilisiti ke mpv tɔ pá tayanəyi pa təyi na pá lá kupama isɪ Yesu Kilisiti kɛv kupaŋ tɔ.

⁴ Yəlaa tənə mpa pa láki isayatu tɔ Iso kəsəstv ke pa kpɛəsəyənə. Pə taya pulv, isayatu lapv kəna kəsəstv kpɛəsənəv.

⁵ Na í nyəmə teu sɪ Yesu Kilisiti kəmayə sɪ í ləsəyi yəlaa isayatu na í lɔ. Í mayamaya í fɛina isayatu ke paa pəcɔ.

⁶ Pə tətə ké ye í na wei pa kpəntaa, pə cəpa pəntv na isayatu lapv ké. Ama ye wei í weɛ na í təŋna isayatu lapv, í ta na Yesu na í ta tu nyəmɪ-ɪ.

⁷ Ma piya í taa yele na nəyɔlv puyusi-me. Ye wei í təŋəyi tampana, pəntv mayamaya ké tampana tv ké isɪ Yesu Kilisiti.

⁸ Ye wei í weɛ na í təŋna isayatu lapv, ɫəyɔv tənna pəntv. Pə taya pulv ɫəyɔv lapənə isayatu ke hatuu kancaalaya. Pə mayamaya pə tətə təkpeɛ ké Iso Pəyaya kəma sɪ ka wəkələyi ɫəyɔv təma tənəŋnaŋ.

⁹ Wei í ké Iso pəyaya tɔ pə cəpa-ɪ na isayatu lapv ké. Pə taya pulv, í ta ke sətv tətə, í təma weesuyu tv ke pəsuyv ké. Na Iso kɛle í Caa, ɫe í kaa pəsɪ na í təŋna isayatu lapv.

¹⁰ Í naa mpi pə yeki na pá nyəŋ Iso piya na ɫəyɔv nyənɪ təyɔlv. Wei í təŋəyi tampana yaa u sɔɔləyi í yolvəyɔntəle tɔ í ta ke Iso pəyaya.

Təma sɔɔlvv təm

¹¹ Nti í nuwa hatuu kancaalaya təyɔle sɪ tətə sɔɔləyi tá təma.

¹² Pə fɛɪ sɪ tətə la isɪ Kayini ka lapv tɔ, í ka ké Isayav nyəŋ ké na í kú í neu. Na pepe tətə ké í tu kv-ɪ tɔ? Í neu lakaya kusiɣisim na unɪ í lakaya isayam tɔ pə tətə ké.

¹³ Apalaa me, ye antulinya yəlaa taa kpaana-me, təle tə taa la-meyɛ piti.

¹⁴ Tə nyəma sɪ tə lu təsətə ké na tə sɔv weesuyɔ təhikile. Tə sɔla ta yɔltɔɔntələnaa tɔɔ tə nyəma mpv. Wei u sɔləɣi ɪ lɛlv tɔ ɪ wɛ sɛm taa ké, ɪ ta lɪta.

¹⁵ Yɔlv wei ɪ taa kpaana ɪ yɔltɔɔntələ tɔ ɪ ké yɔlvkɔlv ké, na mə nyəma sɪ yɔlvkɔlv fɛna weesuyɔ ŋku ku tɛŋ tɔ.

¹⁶ Tá tɔo ké Yesu Kilisiti lɔ ɪ weesuyɔ. Mpi tá nyəma sɪ yɔlv sɔla ɪ lɛlv tɔɔlə. Ye mpv pə wɛɛ ké sɪ taa lɔ tá weesɪŋ ké ta tɔɔntələnaa tɔo.

¹⁷ Ye yɔlv wɛna keke, lɛna ɪ ná pə caala ɪ yɔltɔɔntələ na ɪ ta toosi ɪ tɔm sɪ pɔlv, wɛɛntɔ inɪ ɪ pəsəɣi na ɪ tɔ sɪ ɪ sɔla Isɔ keke?

¹⁸ Ma piya tə taa makɪ nɔɔsɪ taa ké yem ké tá tɛma sɔləɣv tɔm. Ama tá lakasɪ ɪ hɔlɔɣi tɔtɔ sɪ tə sɔla tɛma na tampana.

Isɔ naani tɔɣv

¹⁹ Mpi pu yeke na tə nyɪ sɪ tampana ké tə tɛɣɣi tɔɔlə. Pu yeke na tə wɛɛna naani ké Isɔ sɛntaa.

²⁰ Ye pə heeliyɪ-tɔɣv hatuu tá lotu taa sɪ tə fɛi teu, tə nyəma sɪ Isɔ kɔla tá lotu taa nyɛntɔ tɛnaɣa tɔo na ɪ nyəma pə tɛna tɛpai.

²¹ Ma taapalaa pə tɔo ké ye pə ta heeli-tɔɣv natələɣi hatuu tá lotu taa, tə kaa nya Isɔ sɛntaa keke paa pɛɔ.

²² Tə tɛɣɣi ɪ kɔheelitu na tə lakɪ mpi ɪ caa tɔ pə tɔo ké ɪ ha-tɔɣv pə tɛna mpi tə sɔləmɔɣi-ɪ tɔ.

²³ Nti ɪ tɔ-tɔ tɔɔlə ɪ Pəɣaya Yesu Kilisiti tɔm mɔɣv na sɪ tə sɔləɣi ta tɛma isɪ Kilisiti tɔ-tɔ sɪ tə lakɪ tɔ.

²⁴ Ye wei ɪ tɛɣɣi Isɔ kɔsɛsutɔ pɔntɔ kpɛntɔna Isɔ ké na Isɔ wɛ pɔntɔ waalɪ. Isɔ ha-tɔɣv ɪ Feesuyɔ tɔɔ tə nyəma sɪ Isɔ wɛ tá waalɪ.

4

Isɔ na Satanɪ pa feesɪŋ fayav

¹ Ma taapalaa, nyɛntɛ yɔlaa mpa sɪ Isɔ Feesuyɔ tii mpe pa tɔo tɔ ɪ taa mɔɣi pa tɛna pa tɔm ké yem. ɪ tɛɛ pa waalɪ na ɪ ná sɪ feesuyɔ ŋku ku ké Isɔ nyɛŋku yaa ŋku. Pə taya pɔlv, Isɔ kɔɣɔɣɔtɔv teləsɔlaa pɔpɔtɔnaa kɔpiŋ yana na antulinya.

² Isɛna ɪ ká nyɛna sɪ Isɔ Feesuyɔ nyɛma tɔɔlə, ye wei ɪ tɛŋ sɪ Yesu Kilisiti pəsə yɔlv na tampana ɪlɛ Isɔ Feesuyɔ tɔ nté.

³ Ama wei ɪ tisiyi sɪ Yesu pəsə yɔlv na tampana tɔ Isɔ Feesuyɔ fɛi ɪ kiŋ. Kilisiti kolontɔ nyɛŋku tɔ nté pɔntɔ. ɪ ká nuwa sɪ ɪ ká kɔo tɔ, ɪ tɛma kɔntɛ ké antulinya taa.

⁴ Ama ma piya mɛ mə ké Isɔ nyɛma ké na ɪ kɔla Isɔ kɔɣɔɣɔtɔv teləsɔlaa pɔpɔtɔnaa. Pə taya pɔlv, Feesuyɔ ŋku ku wɛ mə kiŋ tɔ ku kɔla feesuyɔ ŋku ku wɛ antulinya nyɛma kiŋ tɔ.

⁵ Antulinya yɔɣɔtaya ké pa yɔɣɔtəyi, na antulinya nyɛma nukɪ pa tɔm ké pa ké antulinya nyɛma tɔ pə tɔo.

⁶ Ama tá ɪlɛ, Isɔ tɛnaa tá. Na wei ɪ nyəma Isɔ tɔ inɪ ɪ nukɔna tá tɔm, wei ɪ ta ké Isɔ nyɛŋ tɔ u nukɪ tá tɔm. Mpi pu yeke na tə nyɛŋ tampana Feesuyɔ na feesuyɔ ŋku ku tolisiyi yɔlaa tɔɔlə.

Isɔ ké sɔləɣv

⁷ Ma taapalaa, ɪ yeke na tə sɔləɣi tɛma, pə taya pɔlv Isɔ kiŋ ké sɔləɣv lunaa. Na wei ɪ sɔləɣi ɪ yɔltɔɔntələ tɔɔlə Isɔ pəɣaya na pɔntɔ nyəma Isɔ ké.

⁸ Ama wei ɪ sɔləɣi ɪ yɔltɔɔntələ tɔ, pɔntɔ ta nyɪ Isɔ. Pə taya pɔlv Isɔ ná ké sɔləɣv tɔ se.

⁹ Iso tilina i Pəyaxa ikpamle ke antulinya taa si té ná weesuyu ke ka tɔɔ. Tɔɔ, mpi Iso hɔlənnaa si i sɔla-tu tɔɔle.

¹⁰ Na isəna pə hula si sɔluyɔ tɔm təkpeɲ tɔɔle timpi tá tá sɔli Iso na inɪ i sɔli-tu na i tili i Pəyaxa si pə husi tá isayato ke ka tɔɔ tɔ.

¹¹ Ma taapalaa, Iso ná tá kisi-tuyɔ mɔuyɔle sɔluyɔ, ɪle pə wɛe ké si tá tɔtɔ taa sɔləyi nɪpɔyɔ tá tɔma.

¹² Nɔɔlɔ ta keesita Iso se. Ama ye tə sɔləyi tá tɔma, Iso wɛ tá waali ké na i sɔluyɔ naa tá kinj təkɛlekele.

¹³ Iso ha-tuyɔ i Feesuyu tɔɔ tə nyəma si tə kpɛntəna-i na i wɛ tá waali.

¹⁴ Tə nana ta isəle ké na tə heeliyi təfoo si Taɔaa tila i Pəyaxa si ká la antulinya Yatu.

¹⁵ Ye wei i yɔɔtəyi si Yesu ké Iso Pəyalɔ, Iso wɛ i waali ké na pɔntu kpɛntəna-i.

¹⁶ Sɔluyɔ mpi Iso sɔla-tu tɔ tə nyəma-wi, na tə tɛma-wi na tá taa.

Iso ké sɔluyɔ tu ké, ɪle ye wei i sɔləyi i lɛlɔ, pɔntu nyəma Iso na Iso wɛ i waali.

¹⁷ Mpi pə húláyí si ta tɔma sɔluyɔ tu fɛi pá yɔɔtɔ tɔɔle si tə kaa nyana puluyɔ paa pəɔɔɔ Iso hɔlɛ nɪtə wule. Pə taya pulɔ, isəna Yesu Kilisiti tɔma antulinya taa tɔ nɪpɔyɔ tá tɔma.

¹⁸ Sɔɔntu sɔluyɔ ta ke sɔluyɔ. Ama sɔluyɔ mpi pə ké tampana nyəm tɔ pə yasəyi sɔɔntu ké. Pə tɔɔ ké sɔɔntu sɔluyɔ ta ke sɔluyɔ kɔpɔŋkɔ nakuli. Pə taya pulɔ, saləka kəŋna na sɔɔntu.

¹⁹ Ye tá, Iso laaləna-tuyɔ sɔluyɔ ɪlɛna taa sɔli-i.

²⁰ Ye nɔɔlɔ nɔɔ taa luwa si: Ma sɔla Iso. Ama ye i yɔlɔtɔɔntəle, ɪ sɔləyi ɪlé, pɔntu ké pəpɔtɔ ké. Ye i ta sɔli i yɔlɔtɔɔntəle wei i naaki tɔ isənaya i ká sɔli Iso wei ɪ naaki tɔ?

²¹ Kusəsutu nti Kilisiti tu-tu tɔɔle si: Pə wɛe si ye wei i sɔla Iso, pɔntu i sɔli i yɔlɔtɔɔntəle tɔtɔɔ.

5

Ta kəlvɔ ke antulinya

¹ Yulɔ wei i tɛma i taa si Yesu kele Kilisiti tɔ, pɔntu kɛna Iso pəyaxa, na ye wei i sɔla piya caa, pɔntu sɔla piya tɔtɔɔ.

² Tə sɔluyɔ Iso na tə lakɪ i kusəsutu tɔɔ tə nyəma si tə sɔla i piya.

³ Tə təŋəyi Iso kusəsutu tɔɔ pə húláyí si tə sɔla Iso. Na Iso kusəsutu ta kəli-tuyɔ kate.

⁴ Pə taya pulɔ tɔɔ paa Iso pəyaxa ŋka ká pəsəyi na ká kəli antulinya ké. Tə tɛma Iso na ta taa tɔɔ tə kəla antulinya.

⁵ Awe pəsəyənə na i kəli antulinya, ye pə taya wei i tɛŋ i taa si: Yesu kele Iso Pəyalɔ tɔ i paasi?

Kilisiti tɔɔ tampana hɔlvɔ

⁶ Yesu Kilisiti kele wei i kəɲna lɔm na caləm tɔ. Pə taya lɔm tike ke i kəɲnaa, ama na caləm tɔtɔɔ. Na Feesuyu ləsəyənə seliya si nɪpɔyɔ pə wɛe. Pə taya pulɔ Feesuyu kɛna tampana tu.

⁷ Seliya nyəm wɛ tɔm tooso ké.

⁸ Feesuyu na lɔm na caləm, na pə tənə pə tooso isəntɔ ɪ kpɛsəyənə tɔma.

⁹ Ye yəlaa ləsəyi seliya tə mɔyi. Tɔɔ, Iso nyəŋ ná kəla yəlaa nyəma tɔcayacaya. Iso seliya kele wei i ləsa i Pəyaxa tɔɔ tɔ.

¹⁰ Pə tɔɔ ké wei ı tɛŋ İso Pəyaya na ı taa tɔ pɔntu cəkənnə seliya ınɛyɛ hatuu ı taa. Ama ye wei ı tɛŋ ı taa na İso, pɔntu yaa İso ké pɔpɔtɔ ké. Pə taya pulu tɔɔ, ı ta mu seliya wei İso ləsa ı Pəyaya tɔɔ tɔ.

¹¹ Na seliya wei İso ləsəyi tɔyɔle sɪ: I ha-tuyɔ weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ, na ı Pəyaya cələnə-tuyɔ-kv.

¹² Ye wei ı kpɛntəna Pəyaya, ı hika weesuɣu kɔnɛ ınəyi. Na wei ı ta kpɛntəna İso Pəyaya tɔ pɔntu kaa na-kv.

Weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ kv tɔm

¹³ Ma ŋmaa takəlaya na má heeli-mɛyɛ ńpúyó sɪ mɛ mpa í tɛma mə taa na İso Pəyaya tɔ í hika weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔyɔ.

¹⁴ Tə nyəmá sɪ ye tə sələməyi İso ké mpi pə ké ı luyɔ nyəm tɔ, ı nukɪ tɔɔ ké tá naani tɔɔ sɔsɔm kɛ ı tɔɔ.

¹⁵ İsəna mpi tə nyəm sɪ ye tə sələməyi-ı pulu ı nukɪ tɔ, mpv tɔtɔyɔ tə nyəmá sɪ ı ha-tuyɔ mpi tə sələməyi-ı tɔ.

¹⁶ Ye nɔyɔlu nawa ı taapalu na í lakɪ ısayatv nti tu kəŋna səm tɔ, pə wɛɛ sɪ pɔntu í sələmənə ı taapalu na İso ké, na İso ha-ı weesuɣu. ısayatv nti tu kəŋna səm tɔyɔ ma tɔŋ. ısayatv nti tə kəŋna səm tɔ pə taya təle tə tɔɔ ké ma tɔŋ sɪ í sələmənə.

¹⁷ Pə tənə mpi pə ta siyisi tɔ pə ké ısayatv ké. Ama ısayatv lɛntənəa wɛɛ na tu kəŋna səm.

¹⁸ Tə nyəmá sɪ İso pəyaya nakəli ka kaa wɛɛ na ká tɔŋna ısayatv lapv. Pə taya pulu, İso pəyaya kɛntina ı tɔɔ, na ısayav kaa kpaya puluyɔ ı tɔɔ.

¹⁹ Tə nyəmá sɪ İso tənna-tv, na ısayav nɪŋ taa ké antulinya tənə ná wɛɛ.

²⁰ Tə nyəmá sɪ İso Pəyaya kɔma na ká lá na tə hii layatv sɪ tə nyɪ tampana İso. Na ta na-ı na ı Pəyaya Yesu Kilisiti tə kpɛntəa na tə wɛɛ mpv. ınəyɔle tampana İso, ınəyɔle weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ.

²¹ Ma piya, í la laakali na tɔŋ.

TAKƎLAYA NAALE NYƎŋKA NƎKA YOHAAŊI NMAAWA TƆ Kutubutu

TakƎlaya kanƎ ka taa ɔle ŋmaalu ha ɔ tɔyɔ hɔte kɛ sɔ sɔsɔ. ɔ tasɔyɔ ɔ takƎlaya kallaa kɛ apalutu sɔ pa tɔŋ tampana na sɔɔlɔyɔ. ɔ kpaalɔyɔ ɔsɔ sɛɛlaa sɔ pa la laakali na pɔpɔtu sɛyɛsɛlaa. ɔ lɛna ɔ tɔkɔ ɔ takƎlaya na sɛɛtu.

ɔsɔna pa faya Yohaani II takƎlaya tɔ:

Tampɔna tɔŋyɔyɔ na sɔɔlɔyɔ, 1-6

Laakali lapɔ na sɛyɛsɛlaa pɔpɔtɔnaa, 7-11

Sɛɛtu, 12-13

Sɛɛtu

¹ Sɔsɔ ma, mɔ ŋmaakɛna takƎlaya kanɛyɛ alɔ wei nyɔ ɔsɔ lɛsaa tɔ, na nyɔ piya mpa ma sɔɔlaa na tampana tɔ. Pɔ taya ma tike ma sɔɔlɛna-mɛ, ama pa tɛna mpa pa nyɛmɔ tampana tɔ pa sɔɔla-mɛyɛ.

² Pɔ taya pulɔ tɔɔ, tampana kɛ tɔ tɔkaa na anɔyɔ tu tɔkɔ tam.

³ Tacaa ɔsɔ na Tacaa unɔ ɔ Pɔyalɔ Yesu Kilisiti pɔ hɔlɔ-tɔyɔ pɛɛɛɛ na suulu na pɔ ha-tɔyɔ alaafɔya na pɔcɔ tɔ hiki kɔcɔŋ inɛyɛ tampana na sɔɔlɔyɔ pɔ taa.

Tampɔna na sɔɔlɔyɔ pɔ tɔm

⁴ Ma lanɔ hɔlɔma sɔsɔm kɛ timpi ma nawa nyɔ piya taa lensɔ tɔka tampana unɔ Tacaa tu-tu sɔ tɔ tɔkɔ tɔ.

⁵ Ma wiikina-ŋ alɔ nyɔ, sɔ tɔ sɔɔlɔ tɔ tɔmaya. ɔlɛ pɔ taya kɔsɛsuto kɔfatu natɔlɔ tɔ tɔ kɛ ma ŋmaaki. Ama nti pɔ su-tɔyɔ tuu kancaalaya tɔyɔɛ.

⁶ ɔsɔ kɔsɛsuto tɔkɔyɔ nɛ sɔɔlɔyɔ tɔŋyɔyɔ, na kɔsɛsuto nti pɔ su-mɛyɛ hatuu kancaalaya tɔyɔɛ sɔ ɔ wɛɛna sɔɔlɔyɔ.

⁷ Pɔpɔtɔnaa payale yana antulinya kɛ, paa caa pɔ nu sɔ Yesu Kilisiti pɛsa yɔlɔ tɔtɛŋɛɛŋ kɛ tampana. Yɔlɔ wei ɔ caa ɔ nu mpɔ tɔ pɔntɔ kɛ pɔpɔtɔ kɛ, na inɔyɔɛ Kilisiti kolontu.

⁸ Mpɔ tɔ ɔ la laakali na mɔ tɔ, ɔ taa yele na mɔ tɔmlɛ kawaaɔya lɛ. Pu tɛ na pɔ fɛli-mɛyɛ kɔpantɔ kɛ sɔsɔm.

⁹ Ye wei ɔ ŋmaana Kilisiti sɛyɛsɔyɔ tɔ sɔ kɔ ta maya-i, pɔntɔ na ɔsɔ pa fayaa kɛ. Ama ye wei ɔ tɔŋa Kilisiti sɛyɛsɔyɔ, pɔntɔ kɔpɛtɔna Tacaa na ɔ Pɔyalɔ kɛ.

¹⁰ Ye nɔyɔlɔ kɔma na pɔ tɔ kɛ sɛyɛsɔyɔ kɔnɛyɛ ɔ sɛyɛsɔyɔ, ɔ taa tɛɛ pɔntɔ waali sɔ ɔ suu mɔ tɔyaya, na paa sɛɛtu mayamaya ɔ taa sɛɛ-i.

¹¹ Pɔ taya pulɔ, ye wei ɔ sɛɛ-i pɔ wɛ ɔsu ɔ na pɔntɔ pa pɛɛla nɔyɔ kɛ ɔɔyatu tɔma nna ɔ lakɔ tɔ a taa kɛ.

Tɔnaya nyɛntɔ na sɛɛtu

¹² Tɔm nti ma wɛna sɔ ma heeliyɔ-mɛ tɔ tɔ tɔwa, ɔlɛ ma nyulɔyɔ sɔ maa kɔɔ mɔ tɛyɛ na mɔ heeli-mɛyɛ-tɔ na nɔyɔ na pɔ ha-tɔyɔ lanɔhɔlɔmlɛ sɔsɔɛ. Ma kaa ŋmaa-tɔyɔ kɔŋmaa kɛ takƎlaya taa na ŋmaalaya.

¹³ Nyɔ kɔyɔ wei ɔsɔ lɛsaa tɔtɔ tɔ, ɔ piya sɛɛkɔ-ŋ.

TAKĒLAYA TOOSO NYĒŋKA ŊKA YOHAAŊI NMAAWA TŌ Kutvltv

Apalaa mpa pa yaa si Kayusi na Temetiyusi tōyō Yohaani ŋmaa i takēlaya kanē. Ama tē ta nyi pa tōm kē teu. Nti Yohaani yōyōta pa tō tōyōlē si pa tōŋ tampana taa. Ilēna i kēesōyi-tuyv apalv wei pa yaa si Tiyyotēlēfi tō i tōm si i kē isayav.

Isēna pa faya Yohaani III takēlaya tō:

Yohaani lēsōyi Kayusi aseeta, 1-8

Tiyyotēlēfi tōntē isayalē, 9-10

Temetiyusi tōntē kupantē, 11-12

Sēstv, 13-15

Sēstv

¹ Sōsō mā, ma ŋmaakēna takēlaya kanēyē ma yulv kupan Kayusi. Ma sōola-ŋ sōsōm kē.

² Ma taapalv kupan, ma koolee ntē si ŋ cayana nyā ti, na pō ha-ŋ tōnvuyv taa alaafōya isv nyā lēsaya wēv alaafōya tō.

³ Ta taapalaa tala cēne ilēna pā heeli-m si ŋ tōka tampana kē pō tu fēi, isv tuu lōŋ n ka tu tōkvuyv-yē tō, ilēna ma lōŋlē hūlōm sōsōm.

⁴ Isv ma nukvuyv si ma piya tōŋyōi tampana tō pō wē-m lēlōŋ kē pō tu fēi.

Kayusi kupantv

⁵ Ma taapalv kupan, paasēnav mpi ŋ paasēna tā taapalaa halēna pō kpeŋna mvulaa mayamaya tō ŋ kē yulv kupan kē.

⁶ Yēlaa panē pa puyula nyā sōlvuyv tōm kē Yesu sēelaa tēna isentaa. Hai, ma wiikina-ŋ si ŋ nyōni Isō na ŋ sēna-wēyē pa mpaav tōm taa.

⁷ Kilisiti tēmle lapv tō kē pa tv mpaav, pa ta tisi si mpa pa ta nyi Isō tō pā sēna-wē.

⁸ Pō mvna Kilisiti tēŋlāa ta taa tōkēna yēlaa isv panē unv pa takanaa, na tē tv-wēyē niŋ kē tampana tēmle nte pa lakv tō tē taa.

Tiyyotēlēfi na Temetiyusi pa tōm

⁹ Ma ŋmaa Yesu sēelaa kpekālē kē takiliya tēnyāv, na Tiyyotēlēfi wei i pēekēyi si pa nyōnōyi-i pa sōsō tō i kisi si unv i kaa mv ma tōm.

¹⁰ Pō tō kē ye ma kōma na mā kōv maa kuli isayātōm na pōpōtv tōm nti i suu-tv tō tē tō na i nu. I ta yelē i nyōŋ unv se. Ta taapalaa mpa pa kōŋ tēna tō u mvuyv-wē. Halēna ye mpa pa caaki si pa mv-wē, i kalēyōna-wēyē na i nyaasi-wē na Yesu sēelaa kpekālē taa tōyōnvuyv.

¹¹ Ma taapalv kupan, taa kēena isayalatv. Ama kēena kupantv latv na ŋ lakv. Isō tēna kupantv latv. Ye wei u lakv kupantv, pōntv ta nyi Isō kē paa pōcōyō.

¹² Yēlaa tēna puyulōyi Temetiyusi kupantv kē, na i tampana mayamaya nā lēsōyi i nyulvuyv tōtō. Inōyi tā tōtō tē kuliyi kahuka kē i kupantv tō, na n nyōmā teu si taa yōyōta nti, ŋpōyō pō wēē.

Tēnaya sēstv

¹³ Tōm nti ma wēna si ma heeliyi-ŋ tō tē tōwāya, ulē ma kaa nōki na mā ŋmaa-tōyō kōŋmaa kē takēlaya taa na ŋmaalaya.

¹⁴ Ama ma nyulōyi si maa kōv na mā na-ŋ nōnōv na tē caya na tē yōyōti.

¹⁵ Iso í ha-η alaafəya, nyá taapalaa seeki-η.
Sεε paa ta taapalə wei.

TAKƏLAYA NKA YUTI NMAAWA TƏ Kutublu

Yuti takəlaya ta siyisina yolu yaa kpekəle natəli. Iso seelaa tənaya pə kpəntaa. İle mpa pa seyesəyi pəpətu seyesəy təyo Yuti yookina i takəlaya taa. I huləyi si mpe inı paa teesəna ké isu ləy nyəma, na isətaa tillaa mpa pa kula Iso təo na ilé i təyonı-wé tə.

İsəna pə faya Yuti takəlaya tə:

Kutublu na seetu, 1-2

Pəpətu seyesəlaa na pa hūnau təm, 3-16

Tampana tərlaa i təkı pa taa təm ke teu, 17-23

Iso kulum na ta waasulu Yesu pa samtu, 24-25

Seetu

¹ Maya Saakı neu Yuti, Yesu Kilisiti təmlə tu.

Má ħmaana takəlaya kaneyə mpa Tacaa Iso yaawa na i səəli-wé, na Yesu Kilisiti ná təkə-wé tə.

² Iso i hulı-meyə suulu, na i ha-meyə alaafəya, na i tu-meyə təma səəluvu na pə təo səəəm.

*Seyesəlaa pəpətnaa
(Piye II 2:1-17)*

³ Ma taapalaa, ma lupə teu si nyovu yapu təm nti tə ké tá təna tá təm tə pə təm ke má ħmaa-mə. Kəna pə caalı-m si má ħmaa-meyə takəlaya kanə na má səəsı-meyə apəlutə na i yoo İsəsele nte Iso ha təm kulum təo ké kpəkpaə ke mpa i ti tə pə yoo.

⁴ Pə taya pulu təo, yəlaa asayaa napəli mpa pa suwa təkəu ké ta taa tə, mpe pa kəena tá Iso pəele təm na pá kəsəyəna pa asilima taa tənte təm nyovu, na pá kisiyi Yesu Kilisiti wei i tike təkəy i ke Tacaa na ta Səso tə. Pa təma kpaalvu ke Iso Təm takəlaya taa ké hatuu ləy ke pa təm kuyv.

⁵ Paa na i ka təma-təyi nyəm təkpaata tə, pə wəe si má tasa-meyə lentı təəsuvu ke isəna Tacaa yapa İseyəli yəlaa ke İcipiti taa na pə waalı i ku mpa pa ta təmi-i na pa taa tə.

⁶ I təəsı si isətaa tillaa mpa pa laŋa ta heena pəsuvu ŋku pə ha-wé si pa lakəna, na pá kuli na pá yele pa mayamaya pa lona tə, Iso həkə-weyə alukpala ke tam təo, na i su-weyə atə səkpətuvu taa, na i tənna kuyaku səəsəv. Ku wule ke i ká tu-weyə saləka.

⁷ I təəsı si Sətəm na Kəməə na acaləe nna a cəəna-yə tə a yəlaa lakaya ké isu isətaa tillaa pane. Pa lakaya asilima kuləpətu ké. Pa tənaya pa tənəy konyuləy isayan wei i fei lapu tə. İle kəko tam nyəŋka nté pa saləka, na mpi pə lapa-weyə mpv tə pə kpaala paa wei ké təkəlekele.

⁸ Yəlaa mpa pa suwa təkəu ké mpyəy mə heku tə mpv pə mayamaya ke pəle pa lakı. Pa toosee nna pa toosiyi na pá tənəyi mpv na pá lakı tə anı a tusəyəna-wə na pá wakələyi pa ti, na pá footiyi Iso səəsəntu, na pá tuvki isətaa teeli nyəma.

⁹ İsətaa tillu səso Misəeli ta la mpv. Moisi səpa na Misəeli na uləyvu pá hənı-i na pá yooki tə, Misəeli ta kuli nəyo na i ku uləyvu təm na kutuvu. Ama i təma-i ké si: Tacaa ká nana-ŋ.

¹⁰ Yəlaa panə, mpi pa ta nyi tō mpəyi pa tuuki. Na mpi pa nyəmə yem ké pa ti isu taale wontu mayamaya nyənyu tō, mpi pə kuyuna-we təkpataa.

¹¹ Pa tōm we waiyo ké. Kayini ikpaté ké pa tənyəyi, na pəyolaya tō ké pa tolisa pa ti isu Palaam lapu tō. Isəna mpi Kolee ná kpəəsəna Moisi tō mpyóyó pa lapa, ɛlən pá wakəli tənənnə.

¹² Ye pa we mə təyənasi tətəyole, tusuyu wenna, na tənaya pa pəsəyənə pa acima na fəele tu fəi-wə, hiliŋ haana. Pa wəe ké isu tən piluyuu na heelim kusi-ku tō, na isu tuij wei paa pə tala i lələy u lələyi tō, na isu tuij wei pa kpəsəna i lila na i woli yem təwəkəkō tō.

¹³ Pa kulaputu lələsəyi fəele fəi təma ké pa kin ké isu tənku hola pááná nyəna təkuyi kuhulan tō. Pa wəe ké isu isətulənasi kəkpəsasi. Iso təma-wəyē pa təcayale caan ké səkpetiile anaam taa ké.

¹⁴ Atam saali kuləyū naatosompəyolaya nyəy nté Henəki, na in i ka nana yəlaa panə pa tōm ké hatuu ləy na i yəyoti si: I tu ŋkpaŋŋ na i nu. Tacaa ká kəw na i ká kpəŋna i isətəa tillaa nanŋ nyəma isu iyisi naanwə,

¹⁵ Si i huukəna yəlaa tənaya tōm. I ká ku asayaa tənə mpa pa kpəəsəna Iso na pá lá təma asayē anə a tənə tō, na isayətəm nti kawalasí nyəma mpa paa see nəyolə tō pa to-i tō pa tōm.

¹⁶ Yəlaa panə, tam ké pa kəntəyi na pá kaləyi. Pa mayamaya pa konyuləy ké pa tənyəyi. Kalampaani tōm ké pa yəyotəyi, na mpa pa kin kawaaaya wəe təyō pa taləyi.

Kantəkaya kuyey taa təma

¹⁷ Ama ma taapalaa mə, mu təəsi nti Tacaa Yesu Kilisiti tillaa heela-məyē tuu ləy tō.

¹⁸ Pa heela-məyē si: Tampana tō, kuyey kütəesəy taa, yəlaa ká lu mpa pa tənyəyi pa konyuləy isayan tō, na paa won-mə.

¹⁹ Mpe pa yelina na fayav kəy, pa yulwəetv ŋmakələna-wə, pə taya Iso Feesuyu.

²⁰ Ama ma taapalaa mə, mu səəsi ton ké mə Iso sēv kupam nanŋ nyəm taa ké tam. I sələmənə Iso Feesuyu Nanŋtu pəsuyv,

²¹ Na i səy Iso səluyv tōm taa ké tam na i tanaa si Tacaa Yesu Kilisiti i ha-məyē weesuyu ŋku ku tən təyō i kupantu tō.

²² Sika nyəma tōm i la-məyē pətəotə.

²³ I hə-wə na i ləsi kəkō taa na i ya pa nyəy. Ləlaa tōm i la-məyē pətəotəle tōtə na səyontv. Ama pə kpayav pa wontu nti pa yulwəetv asilima taanaa tō i taa tokina.

Iso sam

²⁴ Iso pəsəyi na i te-məyē təhotile tənə taa, na i la na i səy i isəntaa na i fəina kawalaya, na lanhuləmlə kuyi-mə.

²⁵ Ta Yatv Iso wei in i tike i ké Iso tō i teeli na i səsəontv na i pəsuyv na i ton ka wə mpyóyó, ɛlə pá wəe mpyóyó sanja taa na tam tō ké Tacaa Yesu Kilisiti tō. Ami.

KUKULUTU Kutulutu

Kukulutu takəlaya ɲmaalo ka we tetu nti lum cəɲnaa na pá yaaki-ti si Patəməsi to tə taa ké. Iso seɛv tɔɔ kunyɔntɔyɔle ka tɔyɔnəna-ɪ na í polo í cəɛsi təna. Yesu seɛlaa kpeka naatosompɔyɔlaya wei ɪ ka we Asii tetu taa tɔyɔ í ɲmaawa ɪ takəlaya. I tasa-weye apalutu si pá tɔki pa taa tem na pá teɛlayi. I takəlaya taa tɔm payale cekənav we kate ké. Mpi tɔ, mpi pə hɔləyi yaasinaa tɔyɔ ɪ ɲmaawa ɪ takəlaya taa isi Yesu ke pə təna pə kancaalaya, ɪ ké awulaa wulav, na sɔsaa sɔsɔ, inəyɔle Yuta tɔyɔlaya, inəyɔle kətəlaa kətulu. Pəcɔ inəyɔle kətaya ɪwəyaya. Yesu na ɪ nyəma paa kələna hɔule sɔsɔle waatu.

Isəna pa faya kukulutu takəlaya tɔ:

Yohaani ké Kilisiti tillu, titite 1:1-8

Yesu seɛlaa kpeka naatosompɔyɔlaya takəlasɪ, titite 1:9-3:22

Iso na Yesu Kilisiti pa seɛtu, titite 4-5

Takəlaya na ka kɔtaalətu naatosompɔyɔlaya, titite 6:1-8:1

Akantɛɛ naatosompɔyɔlaya, titite 8:2-11

Tum sɔsɔ na wontu naale, titite 8:12-13:18

Yəlaa iyisi nunɔwa na nɔle na liyiti (144000), titite 14

Iso pááná kəpɔnaa naatosompɔyɔlaya, titite 15-16

Papiloni hotuyu na ɪlɔyɔv kpisuyu, titite 17-20

Isətənyɔv kɔfalɔyɔv na tetu kɔfatɔ Yosalem kɔfalo, titite 21:1-22:5

Ma kəɲ nɔɔnɔ, titite 22:6-21

Takəlaya kanɛ ka hɔwɛɛ

¹ Takəlaya kanɛ ka taa kɛesəyənə Yesu Kilisiti kula mpi pə tɔɔ na í hólí tɔ. Iso yelina si í hólí ɪ pəyalaa ké mpi pə wɛɛ si pə kəɲ nɔɔnɔ tɔ. Kilisiti tilina ɪ isətaa tillu na í hólí-təyi ɪ pəyalɔ Yohaani má.

² Na pə təna mpi Yohaani má, ma nawa tɔyɔ ma kɛesaa. Na Iso kɔheelutu na tampana nna a tɔɔ Yesu Kilisiti kulaa tɔyɔlɔ.

³ Wei ɪ kaləyi tɔm tənɛ, na mpa pa tu ɲkpaɲɲ ké mpi pu la cele na pə yɔyɔta pə tɔm tɔ, na pá tɔka nti pa ɲmaa cənɛ tɔ, pɔntunaa nté lɛlɛɲ nɔlɛaa. Pə taya pɔlv, mpi pə wɛɛ si pu la mpɔv tɔ pə waatu wusaa ké.

Yesu seɛlaa kpeka naatosompɔyɔlaya seɛtu

⁴ Maya Yohaani, má ɲmaakəna takəlaya ké Yesu seɛlaa kpeka naatosompɔyɔlaya mpa mɛ í wɛ Asii tetu taa tɔ.

Iso wei ɪ wɛɛ, na ɪ ka wɛɛ, na ɪ ká kɔɔ tɔ, í hólí-mɛyɛ pɛɛlɛɛ na í ha-mɛyɛ alaafəya. Na feesiɲ naatosompɔyɔlaya wei ɪ wɛ Iso kawulaya kumte isəntaa tɔ, ɪlɛ í hólí-mɛyɛ pɛɛlɛɛ na í ha-mɛyɛ alaafəya tɔtɔ.

⁵ Yesu Kilisiti wei ɪ ké seliya tu kɔpaɲ, na pə taaləna-ɪ sətɔaa taa ké feesuyu tɔcəci na ɪ ké tetu tɔɔ awulaa wulav tɔ, ɪlɛ í hólí-mɛyɛ pɛɛlɛɛ na í ha-mɛyɛ alaafəya tɔtɔ.

Ini ɪ sɔələnə-tu na í sí si pə ləsi-tuyɔv tá isayatu,

⁶ na ɪ lapa-tuyɔv awulumpiɲa si tɔ la ɪ Iso wei ɪ ké ɪ Caa tɔyɔ tɔmlɛ isɔ kətəlaa. Yesu teeli na ɪ pəsuyɔv í wɛɛ tam. Ami.

⁷ I nyəni, ɪ kəɲna na isəɲmɔntɔ. Yəlaa təna tɔpɔi haləna pə kpəntəna mpa paa tula-ɪ póɔɲ tɔ paa na-ɪ. Ate piitimnaa təna ká wii isɔ pa səkɪ. Nn, pə la mpɔv. Ami.

⁸ Maɣa Aləfa na Omeka. Tacaa Iso kawulaya tu wei i wee, na i ka wee, na i ka koo to un i yəɣətəna təfoo ké mpv.

Isəna pə lapa na Yohaani na Kilisiti to

⁹ Mə taapalv Yohaani má, má na-me tə təkuyv kunyən na tə təkuyv kawulaya na tə taɲna suulu to, tá na Yesu tə kpəntaa tɔyɔ. Ma lapa Iso Təm na tampana nna a tɔy Yesu kulaa tə pə waaɖv tɔyɔ pa su-m Patəmasi. Lvm cəɲna tətə nti tə tə taa cəne.

¹⁰ Mpóyó Tacaa kuyaku wule, Feesuɣu tɛɛna-m. Tənaɣa ma nu pə yəɣota ma waali na nəɣv səsəɣa isu akantəle wula taka.

¹¹ Pa yəɣotaya ké si: Nmaa takəlaya taa ké mpi n naaki to, na í tilina-keɣe Yesu seɛlaa kpeka naatosompɔɣolaya inɛ: Ifeesu, Simiini, Pɛekam Tiyaatii, Saati, Filateləfi, Layotisee.

¹² Ma pəsaa si ma naa wei i yəɣotəɣəna-m to, ɩle má ná wula kpatəɲ ké naatosompɔɣolaya wei i tɔy pa mɔsa kəkəsɪ tɔyɔle.

¹³ Na i həkɩ taa we nəɣɔlv na í nəɣəsəna yɔlv, na í suu capa kutayalv, na í ləla i hɔɔle taa ké wula tampala.

¹⁴ I nyəɔsi huluma laɩɩ ké isu kayalv, yaa isu kponkpmɔlv, na i ise mɔyi kəkə.

¹⁵ I nɔntaaləɲ mɔyi kəkə ké isu pa təkuyv nyəɣəlvɔv kɩsɛemɔyɔv ké kuluku kəkə səsəɲka taa na kv hoo na pá sotiti-kv to. Na i nəɣv yuɲ kəla isu lvm kpenyɣu na pá faləɣi to.

¹⁶ I təkə i niɲ ntəɣəɲ taa ké isətvlnɔsi naatosompɔɣolaya, na layatɛ nte tə we ləɲ ké taa na waali tə tə lukayana i nəɣv taa. I sɛntaa mɔyi kəkə ké isu ilim sikuyv na pá nyaki isəna mpi to.

¹⁷ Ma na-i mpv, ɩlena má hoti i nɔɔheɛ tɛɛ isu sətv. Mpóyó i tənə i niɲ ntəɣəɲ ké ma tɔy na í to si: Taa nyá, má kəna kancaalaya tu na kantəkaya tu.

¹⁸ Ma wəna ma weesuyv. Maa səpa, ɩle pənente ma wəna ma weesuyv ké tam tɔy. Má kpilikina səm na atətvnaa təcayale ké ma niɲ taa.

¹⁹ Ye mpv tv takəlaya taa ké mpi n naa to, paa nɔɔnɔ nyəntv tənɛ, paa pə waali nyəntv nti tu koo to.

²⁰ Isətvlnɔsi naatosompɔɣolaya wei n ná ma təkə ma niɲ ntəɣəɲ taa, na wula kpatəɲ naatosompɔɣolaya wei i tɔy pa mɔsa kəkəsɪ tə pə húləɣi mpi tɔyɔlɔ. Isətvlnɔsi naatosompɔɣolaya nté Yesu seɛlaa naatosompɔɣolaya isətaa tillaa, na wula kpatəɲ wei i tɔy pa mɔsa kəkəsɪ tv ɩɣɣele Yesu seɛlaa naatosompɔɣolaya mayamaya.

2

Təm nti pa heela Ifeesu Yesu seɛlaa kpekəle to

¹ Nmaa takəlaya na í heeli Ifeesu Yesu seɛlaa kpekəle isətaa tillu si: Má wei ma təkə isətvlnɔsi naatosompɔɣolaya ké ma niɲ ntəɣəɲ taa, na ma tən wula kpatəɲ naatosompɔɣolaya wei i tɔy pa mɔsa kəkəsɪ to i həkɩ taa to ma yəɣotaa si:

² Ma nyəma pə tənə mpi n lapa to. Na ma nawa isəna n wuwa to, na suulu wei n təkə to. Ma nyəma si nn caa asayaa təm. N mayasa mpa pa yaa pa tɔy tillaa, pəyele kpatəko pa ta ké pulv to, si n naa pa waali. N nawa si pa ké pəpətvnaa ké.

³ N tɔy suulu na í tɔy ma kunyən, na paa na mpv to n ta lɔ tɔyɔ.

⁴ Ama kuləmtv nti ma lanle ta heɛna-ɲ tɔyɔle si, nn tasəɣi-m sɔɔlvɔv isu hatuu kancaalaya n ka sɔɔlvɔv-m to.

⁵ Tɔɔ, timpi ɪnɪ n cɔləsa mpɔ tɔ tɔɔsɪ pə tɔɔ na ɪ ha nyá isayatu kɛ siyile, na ɪ lá isɪ n lakaya tuu kancaalaya tɔ. Ye n ta ha nyá isayatu kɛ siyile maa kɔɔ nyá kin na má kpesi nyá kɔkɔ kpátúyó kɛ kɔ lonte taa.

⁶ Paa na mpɔ kulɔmtɔ nti ma lanje hɛɛna-ɪ tɔyɔle sɪ, nyá kpiisa ɲkpanɲyɔ tɔtɔyɔ Nikolai nyɔma kulapɔtɔ nti ma kpiisa ɲkpanɲyɔ tɔ.

⁷ Ye wei ɪ wɛna ɲkpanɲ pɔntɔ ɪ tɔ-ɪ teu, na ɪ nu nti Feesuyu heeliyi Yesu sɛɛlaa kpeka tɔ ɪɛ.

Ye mpa pa lapa kɛllaa maa ha-wɛyɛ nɔyɔ na pá tɔyɔ ɪsɔ tun taale taa weesuyu tɔyɔ pɔɛ.

Tɔm nti pa heela Simiini Yesu sɛɛlaa kpekɔle tɔ

⁸ Nmaa takɔlaya na ɪ heeli Simiini Yesu sɛɛlaa kpekɔle ɪsɔtaa tillu sɪ: Má wei ma kɛ kancaalaya tɔ na kantɔkaya tɔ na ma sɔpa na má fe tɔ, ma yɔyɔtaa sɪ:

⁹ Ma nyɔmá kunyɔmɔɲ wei n tɔyaa tɔ. Ma nyɔmá nyá hulɔmɔɲ tɔɔ. Paa na mpɔ tampana tɔɔ ɪsɔntɔ n pilaa kɛ. Ma nyɔmá isayatu nti mpa pa yaa pa tɔyɔ Yuta nyɔma pɔyɛle pa ta kɛ Yuta nyɔma tɔ pa yɔyɔtɔyɔ nyá tɔɔ tɔ. Pa kɛ Satanɪ nyɔma kɛ.

¹⁰ Taa nyana kunyɔɲ ɲku n ká kɔɔ na ɪ tɔyɔ tɔ. Nyɔni, ɪlɔyɔv ká tɔ mɔ taa pɔyɔle kɛ salɔka taa sɪ ɪ mayasɔyi-mɛ na ɪ ná mɔ waali. Na kɔyɛɛɲ naanɔwa taa kɛ ɪ ká tɔyɔ kunyɔɲ. La yulɔpan halɔna nyá sɔm wule, maa tɛ na má ha-ɲ weesuyu teeli ntɛnuɲ.

¹¹ Ye wei ɪ wɛna ɲkpanɲ pɔntɔ ɪ tɔ-ɪ teu, na ɪ nu nti Feesuyu heeliyi Yesu sɛɛlaa kpeka tɔ ɪɛ.

Ye mpa pa lapa kɛllaa pa kaa na sɔm kulɛlɔm.

Tɔm nti pa heela Pɛɛkam Yesu sɛɛlaa kpekɔle tɔ

¹² Nmaa takɔlaya na ɪ heeli Pɛɛkam Yesu sɛɛlaa kpekɔle ɪsɔtaa tillu sɪ: Má wei ma wɛna layatɛ nte tɔ wɛ lɔɲ kɛ táa na waali tɔ ma yɔyɔtaa sɪ:

¹³ Ma nyɔmá timpi n wɛɛ tɔ, Satanɪ kawulaya tɔtɔyɔle ntɛ tɔna. N nyɔɔna-m teu tɔkpan, halɔna waatɔ wei pa kɔ ma aseeta tɔ kɔpan Antipasɪ kɛ mɔ tɛ timpi Satanɪ ná lapa ɪ tɛ tɔtɔ tɔ, n tɛma-m na nyá taa kɛ ɲpúyó, n ta ye.

¹⁴ Ama kulɔmtɔ nti ma lanje ta hɛɛna-ɲ tɔyɔle sɪ, mpa pa tɔka Palaam sɛyɛsɔyɔ tɔ pa wɛ nyá tɛ tɔna. Palaam ka sɛyɛsɔna Palakɪ sɪ ɪ tɔsɪ ɪsɛyɛli nyɔma sɪ pá tɔyɔ tun kulalaam, na pá la asilima na pá pɔsɪ asayaa.

¹⁵ Na mpa pa tɔka Nikolai nyɔma sɛyɛsɔɲ tɔ pa wɛ nyá tɛ tɔtɔ.

¹⁶ Yɛle nyá isayatu nti, ye pə taya mpɔ maa kɔɔ nɔɔnɔ kɛ nyá kin na má yoonaa yɔlaa mpɛ na ma nɔyɔ taa layatɛ.

¹⁷ Ye wei ɪ wɛna ɲkpanɲ pɔntɔ ɪ tɔ-ɪ teu, na ɪ nu nti Feesuyu heeliyi Yesu sɛɛlaa kpeka tɔ ɪɛ.

Ye mpa pa lapa kɛllaa maa ha-wɛyɛ manna kɔɲmɛsɔ. Na maa ha paa pa taa wei tɔtɔyɔ pɔɛ kuhulɔmɔɛ nte tɔ tɔɔ pa ɲmaa hɔtɛ kɔfatɛ nte nɔyɔlɔ ta nyɪ tɔ ye pə taya pɔntɔ wei paa ɛɛɛ-tɛ tɔ ɪ paasi.

Tɔm nti pa heela Tiyatii Yesu sɛɛlaa kpekɔle tɔ

¹⁸ Nmaa takɔlaya na ɪ heeli Tiyatii Yesu sɛɛlaa kpekɔle ɪsɔtaa tillu sɪ: Má wei ma kɛ ɪsɔ Pɔyalɔ, na ma ɪsɛ mɔyi kɔkɔ, na ma nɔntaalɔɲ tee kɔkɔ kɛ nyɔnɔnyɔni ɪsɪ nyɔyɔlɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ ɲku pa sɔtitaa tɔ, ma yɔyɔtaa sɪ:

¹⁹ Na nyɔmá pə tɔna ɲpi n lapa tɔ, ma nyɔmá nyá sɔɔlɔyɔ tɔm na nyá ɪsɔ tɔɔ yun tisuyu tɔm, na ɪsɔna n paasaa na ɪ kɔyi nyá tɔyɔ tɔmle lapɔ tɔɔ, na ɪsɔna n tɔka suulu tɔ. Ma nyɔmá sɪ nyá kulapɔɛ nɔɔnɔ nyɔntɛ kɛla tuu kancaalaya nyɔntɛ.

²⁰ Ama kulumtu nti ma lanle ta heena-η tɔɔle si n yela alu Cesapeli na í yɔɔtɔɔi si Iso tilina inu si í yɔɔtɔɔi, pɔyele kpaitako. I seyesɔɔi ma pɔyalaa si pá la asilima na pá tɔɔ tɔɔ kɔlalaam tɔ, í pilisiyi-weye.

²¹ Ma ha-i waatu si í yele í isayatu nti, ama u caa í asilima yeluyu.

²² Pɔ tɔ tɔ maa kpaɔa-i na má husi konyɔntɔɔle kato tɔ, na maa la na mpa pa lakɔna-i wasankalɔtu tɔ pele pá na konyɔn ke sɔsɔm tɔtɔ. Ama ye pa yela asilima kulaputu nti pa na-i pa laki tɔ pɔ paasi.

²³ Na kɔkɔlɔtu nté si maa ku í piya na pɔcɔ Yesu seelaa tɔna nyi si mayale wei í nyɔmá yulu lotu taa hɔwee na í konyulɔm tɔ. Maa te na má feli paa wei ké isu í lapa tɔ.

²⁴ Pɔ kaasa mpa me mɔ we Tiyatii Yesu seelaa kpekale taa tɔna na í tá tɔn seyesuyɔ isayav kɔne tɔ, mɔ tá nyɔna mpi yelaa pane pa yaa si Satani mukaya tee mukaya nyɔm tɔ, ma heeliyi-me si ma kaa tasa-meye sɔɔla naalɔyi sɔkuyɔ.

²⁵ Ama í tɔki mpi í wena tɔɔ teu takem na halɔna má kɔɔ.

²⁶⁻²⁸ Mpa paa la kállaa na pɔntɔnaa laki mpi ma caaki halɔna tɔnaya tɔ, maa cɔla pɔntɔnaa ke pɔsuyɔ nku ma Caa ná cɔla má tɔ. Maa ha-weye pɔsuyɔ na pá nmakalɔyi piitimnaa. Na paa tiiki-we na nyɔɔlɔyɔ kpátɔyɔ, na pɔntɔnaa ká nan piitimnaa isu pa yɔkuyɔv cuyɔ nyɔm tɔ. Na maa ha-weye tulɔmalɔyɔ tɔtɔ.

²⁹ Ye wei í wena nkpanɔn pɔntu í tu-i teu, na í nu nti Feesuyɔ heeliyi Yesu seelaa kpeka tɔ ile.

3

Tɔm nti pa heela Saati Yesu seelaa kpekale tɔ

¹ Nmaa takɔlaya na í heeli Saati Yesu seelaa kpekale isɔtaa tillu si: Ma wei ma ti Iso feesin naatosompɔɔlaya na isɔtulɔnasí naatosompɔɔlaya tɔ, ma yɔɔtɔaa si: Ma nyɔma pɔ tɔna mpi í lapa tɔ. Ma nyɔmá teu si isɔntɔ ké n nyɔnɔyi si n wena weesuyɔ pɔyele n sɔpaya.

² Kuli nyá naasi taa na í la mpi pɔ kaasaa tɔ na pɔ nyɔ tɔn, pɔ taa kɔɔ na pɔ teesi sɔpu tɔnanɔn. Pɔ taya pulɔ, ma nawaya si nyá kulaputɔnaa ta te teu ke ma Iso isɔntaa.

³ Seyesuyɔ nku paa seyesa-η tɔ tɔɔsi ku tɔɔ. Tɔɔsi si n ka tɔma seyesuyɔ nkuyɔ nuu, tɔki-ku na í yele nyá isayatu. Ye n ta kuli nyá naasi taa, ma kɔnɔ-η tutuyɔ ké isu nmulɔ kɔnɔyɔ tɔ, n kaa nyi waatu wei maa kɔɔ tɔ se.

⁴ Paa na mpɔ nyá yelaa mpa pa we Saati taa tɔ pa taa lelɔaa ta pilisi pa wontu se. Wontu kɔhulɔmtɔ ke paa suu na má na-we tɔ tɔn. Pɔ taya pulɔ, pɔ muna-weye nɔpɔyɔ.

⁵ Mpa paa la kállaa tɔ wontu kɔhulɔmtɔ ke nɔpɔyɔ paa suu, ma kaa ku pa hɔla ke weesuyɔ takɔlaya taa. Maa yɔɔti ma Caa na í isɔtaa tillaa pa isɔntaa si pa ké ma nyɔma.

⁶ Ye wei í wena nkpanɔn pɔntu í tu-i teu, na í nu nti Feesuyɔ heeliyi Yesu seelaa kpeka tɔ ile.

Tɔm nti pa heela Filateláfii Yesu seelaa kpekale tɔ

⁷ Nmaa takɔlaya na í heeli Filateláfii Yesu seelaa kpekale isɔtaa tillu si: Má wei ma we tɔnanɔn na ma ké tampana tu, na ma tɔka wulav sɔsɔ Tafiti saafu na ma takɔyi na nɔɔlɔ u pɔsɔyi tulɔyɔ, na ma tulaa nɔɔlɔ u pɔsɔyi takuyɔ tɔ, ma yɔɔtɔaa si:

⁸ Ma nyɔmá pɔ tɔna mpi n lapa tɔ. Ma nyɔmá si nyá toma ta tɔ te, paa na mpɔ tɔ n tɔka ma tɔm na n lapa yulɔpan. Ma ha ikpate ke nyá isɔntaa na nɔɔlɔ kaa wakɔli-te.

⁹ Satanü nyéma pəpətonaa mpa pa yaa pa təyi Yuta nyéma, pəyele kpəitəko pa ta ke polo tə, maa lana-wɛ. Maa caali-wɛ na pá hənti-ŋ aɛ na pa se-ŋ. Ḿpóyó paa nyəna si ma sɔla nyá tɔm.

¹⁰ Isəna mpi n nuna ma nəyɔ taa tɔm si ń təkɪ suulu, na tampana n təkɪ-ɪ tɔ, ma tɔtɔ maa kenti nyá tɔɔ ké waatu wei wahala kəŋ í kɔɔ si ɪ mayasəyi antulinya təna taa yɔlaa si ɪ naa tɔ.

¹¹ Maa kɔɔ nɔɔnɔɔ yoo. Mpi n wɛna tɔ təkɪ-wəyi teu təkem, pəcɔ nəyɔlɔ í taa kɔɔ na í lɛɛki-ŋ nyá kəlyɔv teeli ntenuyu.

¹² Wei ɪ lapa kəllɔ tɔyɔ maa la ma Isɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔɔlɛ akele, na pɔntu kaa tasa fituyu. Maa ŋmaa ɪ tɔɔ ké ma Isɔ hətɛ na ma Isɔ ɪcatɛ nyəntɛ tɔtɔ, Yosalem kɔfalɔ wei ɪ ka luna ma Isɔ kɪŋ ke ɪsɔtaa na ɪ tii tɔ. Na maa ŋmaa pɔntu tɔɔ tɔtɔyɔ ma hətɛ kɔfate nte pa ha-m tɔ.

¹³ Ye wei í wɛna ŋkpanŋ pɔntu í tu-ɪ teu, na í nu nti Feesuyu heeliyi Yesu sɛɛlaa kpekə tɔ ɪɛ.

Tɔm nti pa heela Layotisee Yesu sɛɛlaa kpekəle tɔ

¹⁴ Nmaa takəlaya na ń heeli Layotisee Yesu sɛɛlaa kpekəle ɪsɔtaa tillu si: Má wei ma ké Ami, na má huləyənə pə tənə pə tampana ke teu na má kənə pə tənə mpi Isɔ ŋmawa tɔ pə tɔ tɔ, ma yɔyɔtaa si:

¹⁵ Ma nyəmə pə tənə mpi ń lakɪ tɔ. Ma nyəmə si nyayalɛ nyá, n ta niyiti pəyele n ta haŋ. Ma caa ké si ye n ká niyiti, niyiti, ye n ká haŋ, haŋ.

¹⁶ Anɪ n ta haŋ pəyele n ta niyiti, na ń wɛ tətɛmlɛɛ ké mpɔ tɔ, maa tɔ-ŋ ké.

¹⁷ N faalyɔv mpɔ si n pilaa, si n wɛna ké, n ta laŋ pɔlɔ tɔ, n ta nyɪ si nyá tɔm wɛ waiyɔ, na n ké konyəntɔ kutukutu. N hulɔmaa ké, na tapakpɛtɛ ke n wɛɛ, na n ké yɔlɔm ké.

¹⁸ Pə tɔɔ ké ma tasəyi tɔm si ń ya ma cəlyɔ wɔlanaa mpa kəkɔ tayanaa tɔ na ń pili. Ya tɔtɔyɔ wontu kɔhulɔmtɔ na ń suu na pə waa si nyá tapakpɛtɛ fɛɛlɛ tɔɔ. Na ń ya tɔtɔyɔ kɔɔlɛ na ń tu nyá ɪsɛ na á kuli.

¹⁹ Pa tənə mpa ma sɔɔlaa tɔyɔ ma kaləyənə na má haŋ pa ŋkpanŋ. Ye mpɔ sɛɛsi ɪsɔlɛ na ń yelɛ nyá ɪsayatɔ.

²⁰ N naa ma səŋyɔv nɔnɔyɔ na má lakɪ kaafala, ye nəyɔlɔ nu ma nəyɔ na í tɔlɔ nɔnɔyɔ, maa suv pɔntu tɛ na má na-ɪ tɔ kaa nyanaya.

²¹ Mpa pa lapa kəllaa maa ha-wɛyɛ mpaav na pá caya ma cəlyɔ ma kawulaya kumtɛ tɔɔ ɪsu ma lapɔ kəllɔ na má caya ma Caa kɪŋ ke ɪ kawulaya kumtɛ tɔɔ tɔ.

²² Ye wei ɪ wɛna ŋkpanŋ pɔntu í tu-ɪ teu, na í nu nti Feesuyu heeliyi Yesu sɛɛlaa kpekə tɔ ɪɛ.

4

Isɔtənyɔv taa Isɔ sɛɛtɔ

¹ Pələ pə waali pə tasa-m lapɔ ɪsu toosee taka na má ná pə tula ɪsɔtənyɔv taa ké nɔnɔyɔ. Ḿpóyó pə yɔyɔtəyi na pə sɛɛkɪ ɪsu akantələ sɛɛkɔyɔ tɔ. Maa tɛma-keɣɛ nuw ke hatuu ləŋ. Tənaya pə tɔma-m si: Kpa cənɛ na má hɔlɪ-ŋ nti tɔ wɛɛ si tu kɔɔ tənɛ tɔ waali tɔ.

² Ḿpóyó Feesuyu tɛɛna-m kpakpaa na má ná ɪsɔtaa tənaya kawulaya kumtɛ, na nəyɔlɔ caya tɔ tɔɔ.

³ ɪ sɛntaa tee kəkɔ ké na pə nəyəsənə ɪsu liyitee pɛɛ ke tɔm naalɛ nna a cəlɔtaa tɔ. Na káyálɔ cənəna kumtɛ na í tee kəkɔ na pə nəyəsənə ɪsu liyitee pələ kasasənə nyəntɛ.

⁴ Kumlee hiiu na liyiti ka cɔɔna kumte nté, na sɔsaa hiiu na liyiti caya a tɔɔ, na pá suu wontu kuhulmɔtu na pá tema wula ntenin.

⁵ Kumte nté tɔ tɛɛ, tɛv nyəɣəsaya ɲmɛɛv ɲmɛɛv ké, na pə yɔɣɔtəɣi, na tɛv huliɣi kpaɲ kpaɲ. Fətəlanaa sɔsaa naatosompɔɣɔlaya ná məkaya kumte isɛntaa. Fətəlanaa sɔsaa mpeɣɛɛ lɔɔ Feesin naatosompɔɣɔlaya.

⁶ Kumte nɔɣo tɔɔ, tin pəna isɔ tɛɲku, na pə taa naa tɔɛɛɛɛɛ isɔ tin kɔpampɔɲ nɔɣɔɔ.

Pə cɔɔnav kumte luyɔ luyɔ təkpaɲ tɔ, weesin nyəma napələɣi liyiti mpa pa taa na pa waali isɛ waasaa təwisiwisi tɔ, mpe pa puləna.

⁷ Kancalaya tɔ nyəəsəna ké isɔ tɔɣɔlaya, naale nyəɲ ná nyəəsəna isɔ naule, tooso nyəɲ isɛntaa ná nyəəsəna yɔɔ. Pə yela liyiti nyəɲ tɔ ilé ɪ nyəəsəna ké isɔ hekəle sɔsɔ kuluyɔv isɔtaa tɔɣo.

⁸ Weesin nyəma mpe pa liyiti ké mpɔ tɔ paa pa taa wei ɪ wɛna kɛɲ naatoso naatoso ké, na isɛ waasa paa pa taa wei ɪ taa na ɪ waali təwisiwisi. Tam pa wɛ ɲpɔɣɔ na pá yooki yontu sɪ:

Nanɲ tɔ, nanɲ tɔ nanɲ tɔ
nté Tacaa lɔɔ Toma təna tɔ.

ɪ ká wɛɛ, na ɪ wɛɛ, na ɪ ká kɔɔ.

⁹ Weesin nyəma liyiti inɪ ɪ kuləɣi yontu yooɔ sɪ ɪ taləɣi na í sa na í sɛɛ wei ɪ caya kumte tɔɔ na í wɛ tam tɔɔ tɔ sɪ ɪ na tɔmlɛ.

¹⁰ Ilɛna sɔsaa hiiu na liyiti inɪ í hɛntɪ wei í caya ɲpɔɣɔ kumte tɔɔ na í wɛ tam tɔɔ tɔ ɪ tɛɛ, na pá sɛɛ-ɪ, na pá kɔɔɪ pa ntenin na pá su kumte isɛntaa. Na pa tɔ sɪ:

¹¹ Tacaa na tá lɔɔ, teeli na samtɔ na toma.

Pɔwɛ, pə muna-ɲ ké.

Pə taya pulɔ tɔɔ,

nyá lapəna wontunaa təna tɔ sɛ.

Na nyá nəkəna na pə wɛɛ na pə ha-wəɣi weesuyɔ.

5

lwəyaya takəlaya

¹ ɲpɔɣɔ ma ná takəlaya kɛ wei ɪ caya kumte tɔɔ tɔ ɪ nin taa, na pá kpila-keɣɛ kekeele na pá ɲmaawa ka taa na ka waali, na pá taala ka tɔɔ ké tɔm naatosompɔɣɔlaya na pá tɔ nin.

² Na má ná isɔtaa tillu torɲ tɔ nɔɣɔɔ na ilé ɪ kpaaləɣəna nɔɣo sɔsaya sɪ: Awe nyəəsəna í kɔɔɪ kutaalətv təne na í hɛti takəlaya?

³ ɲpɔɣɔ pa ta na nɔɣɔɔ wei ɪ ká pəsɪ na í hɛti takəlaya ɲkɛ na í wiili ka taa tɔɣo isɔtaa na tɛtv tɔɔ na tɛtv pə tɛɛ.

⁴ Tənaɣa ma pəla isəlbm kɛ teu, pə taya pulɔ tɔɔ, pa ta na nɔɣɔɔ wei ɪ nyəəsəna takəlaya ɲkɛ ka hɛtvɔv yaa ka wiiluyɔ tɔ.

⁵ ɲpɔɣɔ sɔsaa taa nɔɣɔɔ tɔma-m sɪ: Taa wiɪ. Nyəni, Yuta kpekəle taa tɔɣɔlaya, wulav sɔsɔ Tafiiti luluyɔ taa tɔ, lapə kəllɔ. ɪ pəsəɣi na í kɔɔɪ kutaalətv naatosompɔɣɔlaya inɪ na í hɛti takəlaya.

⁶ ɲpɔɣɔ ma ná lwəyaya na ká sɛɲa kumte hekɔ taa, na weesin nyəma liyiti na sɔsaa pa cɔɔna-ɪ. Ka nyəəsəna ké isɔ paa ku-kɛ. Na ɪ ka wɛna hɛɲ naatosompɔɣɔlaya na ɪ isɛ kɛ naatosompɔɣɔlaya nna a ké lɔɔ feesin naatosompɔɣɔlaya wei ɪ tila tɛtv təna taa tɔ.

⁷ Tənaɣa lwəyaya polaa na ká mv wei ɪ caya kumte tɔɔ tɔ ɪ nin ntɔɣɔɲ taa ké takəlaya.

⁸ Iwəyaya mu takəlaya ŋkɛyɛ mpɔ, ɛlɛna feesiŋ nyóma liyiti unɪ na səsaa hiu na liyiti unɪ pá hɛnti-ɪ atɛ. Pa tɛna paa wɛna saŋkɔnaa ké na wɔla poosiisi na sí suna tulaalɔnaa kuwɔpaa mpa pa ké Iso yɔlaa səlɛmɛŋ tɔ.

⁹ Na pá yoo yontu kɔfatu si:

Nyá nəɣəsənaŋa takəlaya ŋkɛ ka muɣu
na ka tɔɔ kutaalətu kɔɔlɔyɔ.

Pə taya pɔlɔ tɔɔ, nyaya pa kuwa,
na n yapa Iso ké yɔlaa kɛ nyá sɛm taa,
ké kpekə tɛna taa, na nsəma tɛna taa,
na piitim tɛna taa, na katenasɪ tɛna taa.

¹⁰ Na n lapa-wɛyɛ awulumpiya si pá la tá

Iso ké tɛmlɛ ɪsu kɔtəlaa,
na paa tɔyɔ kawulaya kɛ atɛ.

¹¹ Ma tɔŋna mɔpɔyɔ nyənɔyɔ ɛlɛ ma nu ɪsɔtaa tillaa tuutuuma tɔŋ nté, paa wɛ yɔlaa iyisi iyisi. Na pá sɛŋaa na pá cɔɔna kumte na weesiŋ nyóma na səsaa.

¹² Na pá yoo yontu na nəɣɔ səsaya si:

Iwəyaya ŋka paa kuwa tɔ,
ŋkɛyɛ pə nəɣəsəna pá ha pəsuyɔ na tɔŋ
na ləmayasɛɛ na toma na samtu na teeli na talətu.

¹³ Na má nu tɔtɔyɔ ɪsɔtaa na tɛtu tɔɔ na tɛtu tɛɛ na tɛŋku taa nyóma, na antulinya ɪnɛ ɪ taa nyəm tɛna tɔpɔi yooki yontu si:

Yɔlaa tɛna í tala na pá sa
wei ɪ caya kumte tɔɔ tɔ na ɪwəyaya.

Pa teeli na pa pəsuyɔ í wɛɛ tam.

¹⁴ Tɛnaya weesiŋ nyóma liyiti cɔwa si: Ami. ɛlɛna səsaa náá hɛnti atɛ na pá sɛɛ.

6

Kutaalətu

¹ Pə waali ké ma na Iwəyaya kɔɔla kutaalətu naatosompɔyɔlaya unɪ ɪ taa kɔlɔmtɔ. Mɔpɔyɔ ma nu weesiŋ nyóma liyiti mpe pa taa nəɣɔlɔ nəɣɔ. Pə lapaya ɪsu tɛv holuyɔ taka, na í tɔŋ si: Kɔɔ.

² Ma nyənaya mpɔ ɛlɛ ma ná kpayanvɔhɔlɔmaya nté, na wei ɪ caya ka tɔɔ tɔ ɪ tɔka tɔɔv. Mɔpɔyɔ pa ha-ɪ teeli ntenuyɔ. ɪ ké kəllɔ ké, na í tɛɛ si ɪ tasəyɔ kəɔlɔyɔ tɔtɔ.

³ Pə waali ké Iwəyaya kɔɔla kutaalətu naale nyəntɔ. ɛlɛna má nu weesiŋ nyóma mpe pa taa naale nyəŋ nəɣɔ si: Kɔɔ.

⁴ Ma nyənaya ɛlɛna má ná kpayanvɔsɛɛmaya luwa. Na pá ha ka tɔɔ cayaɔ kɛ pəsuyɔ si í yoosi tɛtu tɔɔ yɔlaa tɛna na pá yoo na pá ku tɛma. ɛlɛna pá cɛɛ-ɪ layatɛ taa layatɛ.

⁵ Pə waali ké Iwəyaya kɔɔla kutaalətu tooso nyəntɔ, na má nu weesiŋ nyóma tooso nyəŋ tɔma si: Kɔɔ. Ma nyənaya mpɔ ɛlɛna má ná kpayanvɔkpeɛtaya luwa na ka tɔɔ cayaɔ tɔka sanəya kɛ ɪ niŋ taa.

⁶ Mɔpɔyɔ ma nuwa ɪsu nəɣɔlɔ nəɣɔ taka na ka luna weesiŋ nyóma liyiti mpe pa hɛkɔ na ká tɔ si: Kuyaku kɔlɔmɔyɔ tɛmlɛ lapɔ kufɛlɔyɔ nté tɔyənaya pee kiloo kɔlɔm. ɛlɛna tɔyənaya pee lɛŋka kɛ kiloona tooso ké kuyaku kɔlɔmɔyɔ tɛmlɛ. Ama pə kpayanvɔ nim na sɔlɔm tɔ, taa kɛ pólé.

⁷ Pə waali kɛ Iwəyaya kɔɔla kutaalətu liyiti nyəntɔ, na má nu weesiŋ nyóma liyiti nyəŋ tɔma si: Kɔɔ.

⁸ Ma nyənaya mpv ilena má ná kpaxanu atəntəte taka luwa. Na pa yaa i tɔɔ caxalu si sɛm, na wei i hólɔ́yí sətəa tɔcaxale tɔ ilé i tɛŋəyɪ i waali. Ḿpɔ́yɔ pa ha-weye toma ke tetu hɔɔlɔŋ liyiti táá kulumuyv tɔɔ, si pá kv yəlaa na layate na nyɔɔsi sɔsɔnsi na kutəmɛŋ, na pá lá na taale wontu kv yəlaa.

⁹ Pə waali ké Iwəyaya kɔla kutaalətv kakpasɪ nyəntv. Ḿpɔ́yɔ ma ná kətaya tɔlate tɛe ké mpa paa kuwa tɔ pa ləsasi. Iso Təm na tampana nna pa nawa na pá heeliyi-ye tɔ pə tɔɔ ké pa kv-we.

¹⁰ Na pá yɔɔtəyənə nɔɔsi sɔsɔnsi si: Tacaa nanɛŋ tv na tampana tv, pəlee ké n ká hɔvna atə nyəma, na pa kvɪ-tvɪv isəntɔ tɔ, n tv-weye saləka?

¹¹ Ḿpɔ́yɔ pa ha paa pa taa wei ké capa kuhulum na pá heeli-we si pá yele na pəcɔ. Pə kaasa pəcɔyɔ, haləna pa taapalaa na pa tɛmlə taa akpelenaa mpa paa kv isu pa kvɪv mpe tɔ pa nyvɪv kɔɔ na kv yooosi na pəcɔ.

¹² Pə waali ké Iwəyaya kɔla naatoso nyəntv. Ḿpɔ́yɔ tetu paasaa na tə sele teu, na ilim náa məli pilin isu pa piisuyv puvɪv tɔ, na isətv náa məli sɛɛv isu caləm.

¹³ Na isətvɔnɔasi náa lu isətəa na si hotiyi atə isu heelim ciyituyv fiki tvɪv na fikinaa akaa cekɪ na á hotiyi tɔ.

¹⁴ Na isətvɔnyv keeli isu pa kpiluyv takəlaya na paa naa-ke tɔ. Ḿpɔ́yɔ pə kpəsə pɔ́ŋ tənaya i lona taa na pə ləsa tetu nti ləm cɔnnaa tɔyɔ tɔ lona taa.

¹⁵ Ate awulaa sɔsaa na nyvɪv nyəma nyvɪv nyəma na yoolaa taa sɔsaa na apila na pəsəlaa na yəlaa ləlaa tənə, paa yomaa paa kasayampiya pa sewa na pá ŋməli kukpaməŋ taa na pɔ́ŋ sulasi taa.

¹⁶ Na pá tɔŋ pɔ́ŋ na kukpaməŋ si: I kpəti tá tɔɔ, í takɪ tá tɔɔ ké teu təkulakula na tɔ taa lu wei i caya kumte tɔ tɔ i isəntaa, na pə hatələnə-tv na Iwəyaya pááná tɔtɔ.

¹⁷ Pə taya pulv, pa pááná kvayv sɔsɔŋkv tapənə. Awe pəsəyənə na í kantəli?

7

Iseyeli kpeka yəlaa nyvɪv

¹ Pəle pə waali ma ná isətəa tillaa liyiti sɛŋa tetu ŋkulunɔasi liyiti tɔɔ, na pá kpa si tənasi heelim na pá təkaa si heelimaya i taa fete tetu na tɛŋku na tvɪv nakvli kv tɔɔ.

² Na má ná isətəa tillu nɔyɔlv ilé tɔtɔ, na í luna ilim təlile tɔɔ na í təkə Weesuyv tv Iso kvɪvsvɪv. Ḿpɔ́yɔ i yɔɔtəna nɔyɔ sɔsɔya ke isətəa tillaa liyiti wei pa ha toma si pá la tetu na tɛŋku pə taa ke nanjanja tɔ si:

³ I taa lata isayvte ke tetu na tɛŋku na tun pə tɔɔ, haləna tɔ tɔ tá Iso pəyalaa tokvŋ taa ké yvsvɪv na pəcɔ.

⁴ Ḿpɔ́yɔ pa heela-m mpa pa tokvŋ taa pa yusa Iso kvɪvsvɪv tɔ pa nyvɪv. Pa we yvlnyɔŋ iyisi nunvwa na iyisi nule na liyiti (144000) ke Iseyeli nyəma kpeka tənə taa.

⁵ Yvlnyɔŋ iyisi naanvwa na naaleye (12000) pá yusa Yuta kpekəle taa. Luvɛŋ kpekəle taa ké iyisi naanvwa na naale (12000). Katɪ nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000).

⁶ Asɛe nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000). Nefətali nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000). Manasee nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000).

⁷ Simiyəŋ nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000). Lefii nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000). Isakaa nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000).

⁸ Sapuləŋ nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000). Yosɛfo nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000). Pɛncamɛe nyəntə ké iyisi naanvwa na naale (12000).

Yəlaa tuutuuma taa tuutuuma

⁹ Pə waali ma nyənaɣa tətə, ɪlɛna má ná yəlaa kupiŋ, nəɣəlv kaa pəsi na í kala pa tənə mpa paa wɛ pə taa tə. Katenɣasi tənə taa na kpeka tənə taa na piitim tənə taa na nsəma tənə taa yəlaa ka wɛnna. Na pá sɛɣa kumte na ɪwəyaya pa ɪsɛntaa, na pá suu capanaa kʊhʊlɔma na pá tɔka paɔntu kɛ pa niŋ taa.

¹⁰ Na pá yəɣətəɣəna nəəsi səsənsi si: Ta ɪsə wei ɪ caya kumte tə tɪ na ɪwəyaya pa yaɣəna tá nyəŋ.

¹¹ ɪsətəa tillaa tənə ná sɛɣaa na pá cəəna kumte na səsaa na weesiŋ nyəma liyi ti. Ḿpóyú pa hɛnta atɛ tənɛnɛnɛ na pá sɛɛ ɪsə.

¹² Na pá tɛŋ si: Ḿpóyú pə wɛɛ. Tá ɪsə tənna talətv, na teeli, na ɪməyaseɛ, na nyana təmlɛ sɛɛv, na samtv, na pəsuvu, na toma kɛ tam tə. Ami.

¹³ Tənaya səsaa mpɛ pa taa nəɣəlv pəsaa-m si: Yəlaa mpa pa suu capanaa kʊhʊlɔma tə pa kɛ mpa na lɛyɛ pa lunaa?

¹⁴ ɪlɛna má cə-ɪ si: Ma cɛ nyá nyəmna. Ḿpóyú ɪ heela-m si: Mpa paa nawa kʊnyəŋ səsəv ɲkʊ təɣlɛ. Pa cəta pa capanaa kɛ na pá hʊləsi-wɛyɛ ɪwəyaya caləm taa.

¹⁵ Pə tə kɛ pa sɛɣa ɪsə kumte tɛɛ na pá lakɪ təyaya taa kɛ təmlɛ kɛ tam tə. Wei ɪ caya ḿpóyú kumte tə tɪ ká caya pa kiŋ na í kentiyi pa tə.

¹⁶ Nyəɣəsi yaa ləkətv kaa tasa-wɛyɛ kpau. ɪlim kaa nyaya-wɛ, haŋaya nakəli ka kaa tasa-wɛyɛ lapu.

¹⁷ Pə taya pulv, ɪwəyaya ɲka ka wɛ kumte hɛkv tə ɲkɛ kaa tiikiyiɛna-wɛ, na kaa pukina-wɛyɛ weesuyɪ lɔm sɛɛlaa kiŋ. Na ɪsə ká husɪ pa ɪsəlv tənə təpaɪpaɪ.

8

Kutaalətv naatosompɔɣəlaya nyəntv

¹ ɪwəyaya kəma na ká kəəli kutaalətv naatosompɔɣəlaya nyəntv ɪlɛna pə su ɪsətəa təkɛtɛkɛtɛ haləna pə polo ɪsu kaləfu hɛkv taa kɛ mpv.

² Pə waali kɛ ma ná ɪsətəa tillaa naatosompɔɣəlaya mpa pa sɛɣəyi ɪsə ɪsɛntaa tə. Ḿpóyú pa cɛla-wɛyɛ akantɛɛ naatsumpɔɣəlaya.

³ Tənaya ɪsətəa tillu nəɣəlv ná kəma na í sɛɣ kətaya tɛlatɛ na í tɔka ɪ niŋ taa kɛ wɔla cofolo wei ɪ taa pa wəki tulaalv tə. Ḿpóyú pa cɛla-ɪ tulaalv kɛ səsəm si í kpɛnna ɪsə yəlaa səlɛmvu na í lá kətaya kɛ kətaya tɛlatɛ nte pa lapəna wɔla na tɛ wɛ kumte ɪsɛntaa tə tə tə.

⁴ ɪsətəa tillu wei ɪ sɛɣa ɪsə ɪsɛntaa na í tɔka tulaalv na í wəki tə tulaalv ɪni ɪ nyəəsi na ɪsə yəlaa səlɛmvu pə kpɛntaa kɛ na pə kpaaɪ.

⁵ Pə waali kɛ ɪsətəa tillu kpaya tulaalvnaa cofolo ɪni na í haɛ kətaya tɛlatɛ tə kɛ mamala kɛ ɪ ləpam na í mɛɣna na í pɛti-ɪ tɛtv tə. Ḿpóyú tɛv suu hola kɛ kpaŋ kpaŋ, na pə yəɣətəyi yem yem, na tɛv nyəɣəsəyi ɲmɛlv ɲmɛlv, na tɛtv náá sɛlɛ.

Akantɛɛ hʊlvv

⁶ ɪsətəa tillaa naatosompɔɣəlaya mpa pa tɔka akantɛɛ naatosompɔɣəlaya tə pɛlɛ pa taɣana pa təyi si pa caa hʊlvv.

⁷ Ḿpóyú ɪsətəa tillu kancaalaya nyəŋ hʊla akantɛlɛ. Tənaya pə pɛta atɛyɛ tɛmpɛɛ na kəkə na pə sitina caləm, ɪlɛna antulinya həɣəlɛŋ tooso taa həɣəlɔv kʊlvmvu nyaya, na pə nyaya nyutu lɔm nyəntv tənə.

⁸ Pə waali kɛ ɪsətəa tillu naalɛ nyəŋ ná hʊla ɪlɛ ɪ nyəntɛ. ɪlɛna pə pɛti pulv ɪsu puvv səsəŋkv kɛ tɛŋku taa na pə mvv kəkə. Ḿpóyú tɛŋku həɣəlɛŋ tooso taa həɣəlɔv kʊlvmvu lɔm pəsa caləm.

⁹ Na weesuyi nyam mpi pu we tenku taa to pa tintika tooso taa kulumtale si, na kpuləŋ tana tintika tooso taa tintiyile kulumtale wakəli.

¹⁰ Pa waali ké isataa tillu tooso nyəŋ hula i akantəle. Mpuŋy isətuləŋa səsəŋka ŋka ka mukaya kəkə isu kahulaya to ka kpesa isataa na ka hoti. Na pusi səsəŋsi na lum seelaa pa tintika tooso taa tintiyile kulumtale taa ké ka nyəkaa.

¹¹ Isətuləŋa ŋke ka hətə nté si Nyəŋ. Təŋaya lum huwa tooso taa huŋule kulumtale lapa nyan, na yelaa payale nyə-wi lena pa si.

¹² Pa waali ké isataa tillu liyiti nyəŋ ná hula ilé i nyəntə. Mpuŋy pa hika ilim həŋələŋ tooso taa həŋəlyu kulumyū, na pa hika isətu ke i həŋələŋ tooso taa həŋəlyu kulumyū ke mpu tətə, na isətuləŋasi tintika tooso taa ké tintiyile kulumtale. Na timpi timpi pa hika mpu to pa nav si. Mpuŋy səkpətyu lapa ilim taa waatunaa tooso taa waatu kulom. Na mpuŋy na ahoo, isətu na isətuləŋasi pa yela nav ke waatunaa tooso taa waatu nəŋəlv.

¹³ Ma tasa nyənyu tətə ile cəlv nté hatuu isataa na i kuləŋi, na má nu i yəŋtəŋəna nəŋə səsəŋa si wayo wayo. Isataa tillaa tooso wei pa kaasaa to i kəŋ na i huləŋi i akantəe təŋəle isu ate yelaa təm ká la wayo te.

9

¹ Mpuŋy isataa tillu kakpası nyəŋ hula i akantəle, lena má ná isətuləŋa nakəli na ká kpesəna isataa na ká hoti ate. Təŋaya pa cəla-keŋe lumaŋ púŋy səsəŋv saafv.

² Isətuləŋa tula púŋy ŋku lena nyəŋsi isu kəkə səsəŋa nyəŋsi suv luu. Mpuŋy nyəŋsi nsı sí kulaa lena si kú ilim na sí təkı heelim.

³ Təŋaya kutolon luna nyəŋsi nsı si taa na ku ya tetv tətə, na pá tv-kuŋv pəkəka sətv.

⁴ Na pa kpaala-ku si kú taa la kawalaya ke nyutu na tuŋ na kunyənəŋm tənə. Ama yelaa mpa pa tokuŋ taa fei lə kuyusum to pa tike.

⁵ Pa ta ha kutolon ke mpaav si kú kv-wə. Ama si naasuyv tike ke kú naasi-wəŋe isətnaa kakpası. Kv nyasuyv wusası wə teitei ké isu pəkəka.

⁶ Yelaa ka pəkı səm ke isətnaa kakpası inı i taa si sana səm. Ama səm ká polo pooluŋ.

⁷ Kutolon ŋku kv nəŋəsəna ké isu pa kpəeləŋv kpaŋəŋ si i tēe yoou təŋə. Kv nyəŋ tətə ka wə ké isu wola ntenin ke kv tema, na kv isəntaa nəŋəsəna isu yelaa isəntaa.

⁸ Kv nyəŋsi tayalaa ké isu alaa nyəŋsi, na kv kela wə ke isu təŋəlaya kela.

⁹ Kv laŋa tətə caya ké isu nyəŋətv toko ke kv suuwa. Kv kuləŋv na kv kəŋ maki tə, ye n nuwa n təŋ ké si kpaŋəŋ həŋyūv kəkəkənəa payale na i lakı kpetele kpetele si i puki yoou tə.

¹⁰ Kv susı na nyəmə ké isu pəkəsi, na kv susı nsəŋi kv pəsəŋəna na kú la yelaa ke isəŋətv ke isətnaa kakpası.

¹¹ Lumaŋ púŋy səsəŋv taa isataa tillu nté kv wulav səsə. Həpəla nyəma ná yaa-i si Apətəŋ, na Kələkı nyəma si Apoliyən, na pa kutoluyv nté si wakəlv.

¹² Kancaalaya wahala tēna nté, pa kaasa wahalanəa naale wəe pa kəŋ.

¹³ Mpuŋy isataa tillu naatoso nyəŋ hula i akantəle. Təŋaya ma nu pa yəŋtə kataya təlātə nte pa lapəna wola na tə wə lə isəntaa to tə ŋkuləŋa taa həŋ liyiti kin.

¹⁴ Isataa tillu naatoso nyəŋ wei i təkə akantəle təŋə pa heelaa si i həti isataa tillaa liyiti wei pa tv alukpala ke pəŋə səsəŋa ləlatı nəŋə tə.

¹⁵ Tənaɣa pa həta isətaa tillaa lixiti inɪ. Paa tema-wɛyɛ tayənuyɔ kɛ na pɑ cayaɣa sɪ ye pə tala pənaya na isətu na kuyaku na waatu inɛyɛ teitei ɪlɛ pa kɔ yəlaa tintika tooso taa tintiyile kulumtələ.

¹⁶ Na pa heela-m yoolaa mpa pa caya kpayanəɲ tɔ pa nyuyɔ. Paa wɛ iyisi iyaya (1000) kɛ tɔm ɲmɔnuyɔ (200) kɛ.

¹⁷ Pə lapa-m mpɔ isɪ toosee taka, na má ná kpayanəɲ na ɪ tɔɔ cayaɣaa na pɑ wɛ isəna mpi tɔyɔlɔ, paa suu nyəɣətu tokonaa kɛ na pɑ sɛɛwa isɪ kəkɔ, na pɑ wɛ pooku isɪ lixitee pələ na pɑ wɛ kasasəɲa isɪ asimti wɛw tɔ. Kpayanəɲ nyɔɔɲ ka wɛɛ kɛ isɪ tɔyɔlasɪ nyɔɔɲ, na kəkɔ na nyɔɔsɪ na asimti pə lukayana ɪ nɔɔsɪ.

¹⁸ Mpɔyɔ isayatu sɔsɔɔntu tooso inɛ, kəkɔ na nyɔɔsɪ na asimti mpi pə lukayana kpayanəɲ nɔɔsɪ tɔ, pə kɔ yəlaa tintika tooso taa tintiyile kulumtələ.

¹⁹ Pə taya pulɔ tɔɔ, kpayanəɲ nɔɔsɪ taa na ɪ susi taa kɛ ɪ apalɔtu ka wɛɛ. ɪ susi nəɣəsəna tumaa kɛ. Sɪ wɛna nyɔɔɲ na nyɔɔɲ inɛɣɪ sɪ lakəna yəlaa kɛ isayatu.

²⁰ Paa na mpɔ, yəlaa mpa pə kaasaa tɔ, pa tənə mpa wahalanaa sɔsaa panɛ pa ta kɔ tɔ, pa ta yele pa mayamaya pa niɲ kulupumnaa. Pa ta yele alɔyaa na tunj wei pa lupəna wula na nyəɣəluyɔ kuhulumuyɔ na nyəɣəluyɔ kuɛɛmuyɔ na pɛɛ tɔɔ na tunj kila kɛ laav. Pəyele pə tənaya mpɔ pu naa, pu nukɪ, pu tɔɲ.

²¹ Na yəlaa mpa pə yela mpɔ tɔ pa ta yele pa nyəɲ inɪ se isɪ, yuləkɔlɛ na topotopo təma na asilima na pa ɲmuləm.

10

Isətaa tillu na takəlaya səkpəlaya

¹ Pə waali kɛ ma ná isətaa tillu tunj tɔ lɛɔ na ɪ luna isətaa na ɪ tii, na pulɔpu isɪ isɔɲmɔntuyɔ nyala ɪ tɔɔ na kaɣalɔ cəna ɪ nyuyɔ. ɪ isəntaa wɛ kɛ isɪ ilim na ɪ nɔɔhɛɛ isɪ kəkɔ nɔɔma sɔsɔɔna kuluyɔ tɔ.

² ɪ ka tɔka ɪ niɲ taa kɛ takiliya na ká hətaa, na ɪ su ɪ ntəɣəɲ nɔɔhələ kɛ tenku tɔɔ na ɪ mpətəɲ nyəntɛ kɛ tetu tɔɔ.

³ ɪ lɛna ɪ má kapuka na nəɣɔ sɔsɔyɔ isɪ tɔyɔlaya wiikuyɔ tɔ. ɪ tema ɲpɔyɔ ka mapɔ lɛna tɛw hola naatosompəyɔlaya inɪ ɪ cəna hola.

⁴ Pə təma yəɣətaya kɛ mpɔ lɛna má tayani ma ti sɪ ma ɲmaaki. Mpɔyɔ ma nu pə yəɣətəna-m na isətaa sɪ: Nmesɪ nti tɛw hola naatosompəyɔlaya inɪ ɪ yəɣətə tɔ, taa ɲmaa.

⁵ Isətaa tillu wei maa nawa na ɪ sɛɲa tenku na tetu pə tɔɔ tɔ, ɪ kpaasa ɪ niɲ ntəɣəɲ na isə,

⁶ na ɪ tuuna Isə wei ɪ wɛ tam tɔɔ tɔ, wei ɪ ɲma isətɔnuyɔ na pə tənə mpi pə wɛ kɔ taa tɔ, na tetu na pə tənə mpi pə wɛ tɛ taa tɔ, na tenku na pə tənə mpi pə wɛ ilɛ ɪ taa tɔ, sɪ pə fei wɛlɛ suw tɔtɔ.

⁷ Waatu wei isətaa tillu naatosompəyɔlaya nyəɲ ká hɔlɪ ɪ akantələ tɔyɔ Isə ká yoosi lapɔ kɛ mpi ɪ suwa na ɪ tənəɣɪ na ɪ lakɪ na pə ɲmelaa tɔ. ɪ ka tema pə tɔm heeluyɔ kɛ Isə kuyəɣətutu tɛləsələa mpa pa kɛ ɪ pəyalaa tɔ.

⁸ Pə waali kɛ yəɣətuyɔ mpi pu tema isətaa kɛ yəɣətənav na má nu tɔ pə tasa-m sɪ: Polo na ɲ mu isətaa tillu wei ɪ sɛɲa tenku na tetu pə tɔɔ tɔ ɪ niɲ taa kɛ takiliya ɲka ka həta mpɔ tɔ.

⁹ Mpɔyɔ ma kulaa na má polo isətaa tillu kinj na má tɔmɪ-ɪ sɪ: Cɛlɛ-m takiliya ɲkɛ. Tənaya ɪ təma-m sɪ: Mu-kɛ, na ɲ tɔyɔ-kɛ. Kaa la lelen isɪ tunj kɛ nyá nəɣɔ taa. Ama kaa la nyan kɛ nyá hiluyɔ taa.

¹⁰ Ma mu takiliya ɲkɛyɛ isətaa tillu niɲ taa lɛna má tɔyɔ-kɛ. Ka lapa lelen kɛ ma nəɣɔ taa isɪ tunj. Ama ma kəma na má li-kɛ lɛna ká lá nyan kɛ ma hiluyɔ taa.

¹¹ Mpóyó pə təma-m si: Pə wée si n ká tasa tətəyo Iso kúheelitu kpaaluyú ke yəlaa payale na piitimnaa payale na nsəma payale na awulaa səsaa payale ké. Tə ke pa nyəntu ke.

11

Seliya nyəma naale

¹ Pə tēma təyo pə cela-m camluyú ŋku pa mayasəyəna na ku nəyəsəna isu kpátóyú tə. Ilēna pə tə-m si: Kuli na n keesi Iso təsele səsəle na kətaɣa təlate tətə, na n kala mpa pa sē Iso ké Iso təsele səsəle tənə tə taa tə.

² Ama yelina tə waali tə taasi, taa mayasi. Pə taya pulv tə, pa yelina kpa nyəma ke icate nanɲ nyəntə ké si pele pá yaya-təye nəsəe ke isətnaa nule na naale taa.

³ Maa kusi ma təm tampana hullaa naale mpa pa suu ləyaya wontu nti tə wē isu fələtnaa taka tə na má tili. Paa kpaali Iso kúheelitu ke kuyeeɲ iyaya na kuyeeɲ ŋmɔnuyú na nutoso (1260) inɪ ɪ taa.

⁴ Ma təm tampana hullaa naale inəyale Olifinaa naale na fələtnaa naale wei ɪ sənəyɪ katenɲa tənə Caa isentaa tə.

⁵ Ye nəyolú kulaa si ɪ laki-wəyē isayatu, kəkə lukəna pa nəsəi taa ké na ká kuyɪ pa kolontunaa. Na mpv tətəyo pə wē, ye wei ɪ kuləyɪ si ɪ laki-wəyē isayatu, ka ku-ɪ kele mpv.

⁶ Pa wəna pəsuyú si pá kpa tɔv na ku taa nu pa Iso kúheelitu kpaaluyú waatu tənə taa. Na pa wəna pəsuyú tətə si pá la na lɔm pəsɪ caləm, na tətə si pá naasi atə na wahalanaa tənaya kotokoto ké isəna mpi pa caa tə.

⁷ Pa kəɲ na pá tē nti pə heela-wē təyo kpaaluyú ilēna lumanɲ púyú səsəu taa wontuyú kuli pa tə. Na ku kəli-wē na kú ku-wē.

⁸ Na paa hənɪ mṗóyó icate səsəle patəma taa. Tə taa tənaya pa tēma pa Səsə ke səm tesika tə ké kam. Ye pə keesaa, pa yaakuyú si Sətm na Icipiti tə, icate səsəle nteyē pa wəna.

⁹ Na piitim tənə na kpeka tənə na nsəma tənə na katenasɪ tənə taa pə yəlaa ká nyənəyɪ sətəa mpeyē kuyeeɲ tooso na kuyaku həkú taa na pá hənɪa mpv. Pa kaa tisi si pá pi-wē.

¹⁰ Tətu tə yəlaa tənə lanlɛ ká hēe isu yəlaa panə pa səpɔ tə. Paa paa teu na pá lá təmayá kucəɲ. Pə taya pulv tə, Iso kuyəɣətutv teləsəlaa panə pa naale paa paasaa ké na pá tv atə yəlaa ke wahala.

¹¹ Kuyeeɲ inɪ ɪ tooso na kuyaku həkú taa kəma na pə tē ilēna weesuyú feesin luna isə na ɪ suv pa taa na pá kuli. Mpa pa tənə pa na-wē tə səyəntv kpa-wəyē səsəm.

¹² Mpóyó pə yəɣətəna isətəa ké Iso kuyəɣətutv teləsəlaa mpe pa naale si: ɪ kpa cənə. Tənaya pa suv pulv isu isəɲmuntuyú taa na pá kpa isə, na pa kolontunaa tənə-wəyē nyənuyú ke mpv.

¹³ Tənə inəyɪ kpa kpaa ke tətə suv seluyú ke səsəm, ilēna icate səsəle həyələn naanowa taa ləɲku kutulɲ hoti, na pə kú yəlaa iyisi naatosompəyolaya (7000) ke tətə seluyú mpv tə. Səyəntv kpa yəlaa ləlaa ke səsəm, ilēna pá suv isətəa Iso ké teeli hav.

¹⁴ Wahala naale nyəɲ tēwəyale. Ama tooso nyəɲ ká kəna nənəu.

Akantəle naatosompəyolaya nyəntə hɔlvuy

¹⁵ Mpóyó isətəa tillu naatosompəyolaya nyəɲ hola ɪ akantəle. Ilēna pə yəɣətəna isətəa na tən si: Pənəntaa Tacaa na ɪ Mesii paa təkəna tətə tə ké kawulaya, na tam tə ké paa tək-ke.

¹⁶ Tənaɣa səsaa hiu na liyiti wei ɪ caya kumlee tɔɔ ké Iso isəntaa tɔ ɪ kɔlaa, na í hənɪ atə na pá sɛɛ Iso si:

¹⁷ Tacaa Iso kawulaya tɔ,
nyá wənnə, na nyaa wənnə.
Nyana təmlə kə isəna n lapu
na nyá tɔŋ səsɔɔŋ tɔ.

Na isəna n̄ suv kawulaya tɔɣu tɔ.

¹⁸ Piitimnaa mukaya pááná kə səsəm.

Pənəntaa kələ pə talaa si nyaa huli nyá pááná.
Sətaa huɒnav tala mpv.

Pənəntaa kələ pə talaa si n̄ feli nyá pəyalaa

Iso kuyɔɣɔtɔtɔ tɛləsəlaa kə pa fəɔtɔ.

Na n̄ feli nyá nyəma tənə mpa pa nyarŋna-ŋ tɔ.

Paa səsaa paa piya.

Na pənəntaa kələ pə tala n̄ wakəli mpa
pa wakələyi tɛtɔ tɔ.

¹⁹ M̄póyú Iso təsəɛlɛ səsəɛlɛ kə isətənyu taa tulaa, na nəəsɪ pɛɛlyu atakaa naaki.
Tənaɣa tɛv nyəɣəsaa, na pə yɔɣɔtɪ, na tɛv holi, na tɛtɔ sele, na təmpɛɛ hotiyi səsəm səsəm.

12

Alv na Tɔm səsə pa tɔm

¹ M̄póyú kəkəɔ səsə nəɣɔlv ɪ lapu hatuu isətaa. Alv nəɣɔlv ɪ takəna ilim kə ɪ tɔɔ isɪ pa takuyuɒ puɣu tɔ, na isətɔ náá wɛ ɪ nəɔhɛɛ tɛɛ, na pə lvv isətɔlvŋasɪ naanɔwə na naaleɣɛ ntenuɣɪ na pə tɛ ɪ nyuɣv.

² I ka puɣaya tətɔyotɔyɔ na í wɔsa lvlvuɣ, na lvlvuɣ konyəntəyɔlɛ na pə wɔsasi kpa-ɪ na í suv kapusi mapu.

³ Tənaɣa kəkəɔ lɛlv ná tasa lapu tətɔyɔ isətaa. Tɔm səsə wei ɪ sɛɛwə isɪ kəkə tɔ ɪ luwə, ɪ nyɔɔŋ wɛ naatosompəyɔlaya na ɪ həŋ kə naanɔwə, na ntenɪŋ tema paa ɪ nyuɣv ŋku kv tɔɔ.

⁴ M̄póyú ɪ paala isətaa kə isətɔlvŋasɪ tintika tooso taa kvlmɪtəɛ na ɪ suka na í pɛtɪ tɛtɔ tɔɔ. Ilená í sərj alv isəntaa si ilé í lvli ɪ pəyaya na unɪ ɪ li.

⁵ Apalɔpəyaya ŋka kaa tiiki piitimnaa tənə na nyəɣəlvuɣ kpátóyú tɔyɔ alv unɪ ɪ lulaa. Ilená pə kpaana ɪ pəyaya na pə pona-kɛɣɛ Iso na ɪ kumtɛ pə kɪŋ.

⁶ Ilená alv náá sɛ na í polo wulaya tɛtɔ taa. Iso ka tayana-ɪ tɛɔɣalɛ kə tənaya si í caya na pá tɔɔ-ɪ kuyɛɛŋ iyaya na kuyɛɛŋ ŋmɔnyuɣ na nutoso (1260) taa.

⁷ M̄póyú yooɔ kɔla isətaa. Misɛɛli na ɪ isətaa tillaa na tɔm na ilé ɪ isətaa tillaa pa yookina na təma.

⁸ Ama Misɛɛli-wɛ pa kəla tɔm na pá tɔyɔnɪ ɪ na ɪ isətaa tillaa kə isətaa.

⁹ Na pá pɛtɪ tɔm səsə yaa Satanɪ wei ɪ puɣusiyi antulinya tənə tɔ. I na ɪ isətaa tillaa kə pa kpəntaa na pá pɛtɪ atɛ.

¹⁰ M̄póyú ma nu pə yɔɣɔtəna isətaa na tɔŋ tɔŋ si: Pənəntaa pə tala Iso í waasi. Pənəntaa kə Iso ká huli ɪ kawulaya tɔŋ. Na pənəntaa kə í Mesii ká huli ilé ɪ pəsuyv. Pə taya pulu tɔɔ, tá taapalaa tɔm suulu wei ɪ ka səɣaya tá Iso isəntaa na í suuki-wɛɣɛ tɔm kə tam tɔ pa ləsa-ɪ isətaa na pá pɛtɪ.

¹¹ Iwəyaya caləm tɔŋ tɔɔ, na tampana tɔm nti pa kpaalaya tɔ tɔ tɔŋ tɔɔ pa kəla-ɪ. Paa hawa pa weesɪŋ kə si ye səm səm.

¹² Pə tɔɔ ɪlɛ ɪsɔtɔnɔyɔ na kɔ taa nyɔma mɛ ɪ paa teu. Ama atɛ na tɛŋku pə tɔm wɛnna wayo. Mpi tɔ, ɪlɔyɔ sɔsɔ luna ɪsɔtaa na ɪ tii mɛ ɔɔlɔ na ɪ haya pɔ́áná kɛ teu, ɪlɛ pə taya pulɔ tɔɔ, ɪ nyɔmá sɪ ɪ wɔlɛ wɔsaa.

¹³ Tum kɔma na ɪ ná sɪ pa pɛta-ɪ atɛ, ɪlɛna ɪ suv alɔ wei ɪ ka lɔla apalɔpɛyaya tɔ ɪ waalɪ kɛ seu.

¹⁴ Ḿpɔ́yɔ pə nyɔsa alɔ kɛ hɛkɔlɛ sɔsɔ kɛŋ naalɛ sɪ ɪ kɔlɪ hɔntɔ na ɪ tala ɪ tɔɔayalɛ kɛ wɔlaya tɛtɔ taa. Tɔnayɔ paa tɔɔ-ɪ pɔsɪ tooso na pɔnayɔ hɔyɔlɔyɔ taa, na tum kaa keesi-ɪ.

¹⁵ Tɔnayɔ tum tɔ lɔm na ɪ nɔyɔ na pɔ́ lá ɪsu pɔyɔ sɔsɔyɔ kɛ alɔ ɪnɪ ɪ waalɪ sɪ lɔm hola ɪ kpaya-ɪ.

¹⁶ Ama tɛtɔ waasa alɔ ɪnɪ, tɛtɔ haa nɔyɔ na tɔ́ li lɔm mpi tum ka tɔna ɪ nɔyɔ kɛ mpɔ tɔ.

¹⁷ Ḿpɔ́yɔ tum mɔ alɔ na pɔ́áná kɛ sɔsɔm, na ɪ polo na ɪ yoonaa alɔ piya nsi pə yɛlaa tɔ. Mpɛyɛlɛ pa tɔna mpa pa tɛŋyɛɪ ɪsɔ kɔheelitu na pɔ́ tɔka teu kɛ tampana nna a tɔɔ Yesu kulaa tɔ.

¹⁸ ɪlɛna ɪ polo ɪ sɔŋ tɛŋku nɔyɔ tɔɔ.

13

Wontu naale tɔm

¹ Ḿpɔ́yɔ ma na wontuyɔ nakɔlɪ na kɔ lukɔna tɛŋku taa. Kɔ hɔŋ wɛ naanɔwa na kɔ nyɔŋ kɛ naatosompɔyɔlaya. Na ntenɪŋ tema paa kɔ hɔlɔyɔ ŋku kɔ tɔɔ. Na pɔ́ ŋmaa kɔ nyɔŋ tɔɔ kɛ hɛtɛ nte tɔ tɔvki ɪsɔ tɔ.

² Wontuyɔ ŋku ma na mpɔ tɔ kɔ nɔyɔsɔna kpou kɛ, na kɔ nɔɔhɛɛ ná nɔyɔsɔna wontuyɔ ŋku pa yaa sɪ wusi tɔ kɔ nyɔna, kɔ nɔyɔ ɪsu tɔyɔlaya nyɔŋka. Ḿpɔ́yɔ tum sɔsɔ ha-kɔyɔ ɪ toma na ɪ kawulaya kumte na ɪ pɔsɔyɔ sɔsɔŋku.

³ Wontuyɔ ŋku kɔ nyɔŋ taa lɛŋku ɔaya kɛ ɪsu pɪ kɔ-kɔyɔ ɪsayakɔyɔ. Ama timpi pɪ kɔ-kɔyɔ ɪsayakɔyɔ kɛ mpɔ tɔ pə waawa. Ḿpɔ́yɔ antulinya tɔna pɔyɔla wontuyɔ ŋku na pɔ́ wɛ kɔ waalɪ.

⁴ Tɔnayɔ yɛlaa tɔna suv tum sɔsɔ kɛ sɛɛv kɛ ɪ hav ɪ pɔsɔyɔ kɛ wontuyɔ tɔ pə tɔɔ. Na pa sɛɛkaya wontuyɔ tɔtɔ na pɔ́ faalɔyɪ sɪ: Wontuyɔ kɔnɛ kɔ taka wɛɛ kɛlɛ? N kɛ awɛ na nyá na-kɔ ɪ sɔŋ na ɪ yoo?

⁵ Ḿpɔ́yɔ pə ha wontuyɔ kɛ mpaav na kú yɔyɔtɪ kalampaanɪ tɔm na kɔ tɔv ɪsɔ. Na pɔ́ ha-kɔyɔ pɔsɔyɔ sɪ kɔ paasi na kú lá ɪsɔtɔnaa nɔlɛ na naalɛ taa.

⁶ Tɔnayɔ kɔ suv ɪsɔ kɛ footuyɔ, na kɔ yaa ɪ hɛtɛ na timpi ɪ wɛɛ tɔ na pa tɔna mpa pa wɛ ɪsɔtaa tɔ na kɔ tɔv.

⁷ Na pɔ́ ha-kɔyɔ mpa sɪ kɔ yoonaa ɪsɔ yɛlaa na kú kɔlɪ-wɛ. Na pɔ́ ha-kɔyɔ pɔsɔyɔ sɪ kɔ kpiliki kpeka tɔna na piitɪm tɔna na nsɔma tɔna yɛlaa na katenjasɪ tɔna yɛlaa.

⁸ Atɛ yɛlaa tɔna ká sɛɛna-kɔ. Mpa pa hɔla pa ta ŋmaa ɪwɛyaya ŋka pa kɔwa tɔ ka weesuyɔ takɔlaya taa kɛ tuu antulinya kancɔalaya tɔ mpe paa sɛɛna-kɔ.

⁹ Yɛ wei ɪ kɛ tɔm nɔlɔ pɔntɔ ɪ nɪ.

¹⁰ Yɛ pə tɔ yɔlɔ wei kɛ hatuu ɪ tanan tɛɛ sɪ paa tɔkɪ-ɪ salɔka, ɪsu pa tɔka-ɪ salɔka ɪnɪ, pɪ saalɔyɪ. Na yɛ pə tɔ wei ɪlɛyɛ hatuu ɪ tanan tɛɛ sɪ paa kɔ-ɪ na layatɛ, ɪsu pa kɔ-ɪ na-tɛ, pɪ saalɔyɪ. Pə tɔɔ kɛ ɪsɔ yɛlaa ka tɔkɪ suulu na pɔ́ tɔv ɪsɔ kɛ naani kɛ ḿpɔ́yɔ tam.

¹¹ Ḿpɔ́yɔ ma ná wontuyɔ lɛŋku na kɔ luna tɛtɔ tɛɛ. Kɔ hɔŋ wɛ naalɛ na ɪ nɔyɔsɔna ɪwɛyaya hɔŋ, na kɔ yɔyɔtaya ɪsu tum sɔsɔ.

¹² Ku lapəna kancaalaya wontuyu pəsuyu tənaya kule ku isentaa. Na ku caalayaa tetu na tə tō yəlaa si pá sɛe kancaalaya wontuyu ŋku pu kowa isayakuyu na pə waa tō.

¹³ Ḿpóyú wontuyu naale nyəŋku kune ku lapa piti təma səsəəna. Haləna ku lakaya na kəko lukəna isətaa na ká tiiki ateyə yəlaa təna isentaa.

¹⁴ Pə ha-kuyu mpaav si kú la piti təma nnaya kancaalaya wontuyu isentaa tō, ku tolisa ate yəlaa kə na-ye. Ku heelaya ate yəlaa si pá lu wontuyu ŋku layate hikaa na paa na mpu ku wəna ku weesuyu tō ku ləesuyu.

¹⁵ Iləna pə há wontuyu naale nyəŋku ŋkuyu pəsuyu si ku woso weesuyu feesin kə kancaalaya wontuyu ləesuyu tō, na ləesuyu ŋku ku yəyətəyi, na kó pəsi na kó kú pa təna mpa paa sɛeki-ku tō.

¹⁶ Ḿpóyú wontuyu ŋku ku caala yəlaa təna təpai, piya na səsaa na apila na kunyontənaa na yomaa na kasayampiya, si paa yusi paa wei i nin ntəyən taa na i tokuyu taa.

¹⁷ Ye pa ta yusi wei kə kuyusum pəne, puntu u pəsəyi na í ya yaa í pɛeti pulu. Kuyusum mpəyəle wontuyu ŋku ku həte, yaa kukalətu nti tə húləyi si ku həte tō.

¹⁸ Ləmayasɛe təhulle nté cəne. Ye wei i wəna layatu puntu pəsəyi na í cəkəna wontuyu ŋku ku kukalətu, pə taya pulu tō, kukalətu nti tə lu yulu həte kə. Kukalətu ntəyəle nasətosə na nutosə na naatosə (666).

14

Mpa pa nyəyən pə yapa tə pa yontu yoou

¹ Ḿpóyú ma nyənaya, iləna má ná ləwəyaya na ká səŋa Siyən puɣu tō, na yəlaa iyisi nunəwa na iyisi nule na liyiti (144000) wə ka cələ, na pá ŋmaa pa tokun taa kə kana ka Caa pa həla.

² Tənaya ma nu pə yəyətəna isətaa na pə la yun isu lum kpenyuyu na pə faləyi səsəm tō, isu tən holuyuuna tən tō pə taka. Pə yəyətəna na má nukı tō, pə nəyəsəna kə isu sanju mataa kuluyu pa sanjənaa mapu na pə wiiki isəna tō.

³ Na yəlaa iyisi iyisi in i səŋa ḿpóyú kumte na weesin nyəma liyiti na səsaa pa isentaa na pá yooki ləsɛɛle yontu kəfatu. Yəlaa iyisi nunəwa na iyisi nule na liyiti (144000) wei pa yapa tetu tō tō i paasi, nəyolu fə wei i pəsəyi na í nyi yontu tənə tə yoou tō.

⁴ Mpe in pa ta pilisi pa ti na alaa, pa caya ḿpóyú təcunŋ. Paa timpixi ləwəyaya puki, pa tənəyi-keye. Pə yapa-weyə yəlaa həku taa kə si pə caaləyənə-weyə lə na ləwəyaya kə hau.

⁵ Pa ta nuna pa nəəsi na pəpətiya, pa fəina taali nəyolu.

Isətaa tillaa tooso təm

⁶ Ḿpóyú ma na isətaa tillu ləlu na í koləyi hontu kə hatuu isətaa. I wəna Laapaali Kupaŋ tam tō nyən nəyolu si i kaasəyi ate yəlaa na piitimnaa təna taa yəlaa na kpeka təna na nsəma təna na yəlaa təna.

⁷ I yəyətəyana nəyə səsəya si: I nyana lə na í tu-i teeli. Pə taya pulu tō, pənente pə talaa kə si i huvna yəlaa kə təm. Wei i lapa isətonuyə na tetu na tenku na hila tō í sɛe in.

⁸ Tənaya isətaa tillu naale nyən ná luwa kancaalaya nyən waali na í tən si: I tu hotaa, Papiloni səsə tu hotaa. In i nyəsəna piitim təna yəlaa kə i suləm, i asilima səsəna an i a suləm.

⁹ Isətaa tillaa naale in i waali kə tooso nyən luwa na í yəyətəyənə nəyə səsəya si: Ye wei í sɛe wontuyu ŋku na ku ləesuyu na í tó ku kuyusum kə i tokuyu taa yaa i nin taa tō,

¹⁰ pɔntɔ maɣamaɣa ká tɛ na í nyɔɔ Iɔ sɔlɔm, í pááná sɔsɔɔna nyəm mpi í pɛla í pááná kɔpɔ taa na pá tá pala pɛ taa kɛ pɔlv tɔ. Í ká ná kanɣanɣi kɛ kɔkɔ na asimti pɛ taa kɛ isɔtaa tillaa nahɣ nyáma na lwɛyaya pa isɛntaa.

¹¹ Na kɔkɔ ŋka ka taa pa naa řpɔyú kanɣanɣi tɔ tam tɔɔ kɛ ka nyɔɔsi kuləɣəna isɔ. Mpa pa sɛɛ wontuyu ŋku na ku lɛɛsɔyɔ na pa yusa-wɛ na ku hɛtɛ kɔyɔsɔm tɔ, řpɔyú pu wɛɛ tam tɔɔ, hɛɛsɔyɔ fɛi.

¹² Pɛ tɔɔ kɛ Iɔ yɔlaa mpa pa tɛŋɣi í kɔheelitu na pá nukəna Yesu kɛ teu tɔ pɛ wɛɛ si pá tɔki suulu.

¹³ Řpɔyú ma nuwa pɛ tɔma-m na isɔtaa si: Nmaa takəlaya taa si pɛ kpaɣav pənɛntaa tɔ mpa pa sɛki Tacaa tɛmlɛ taa tɔɣɔlɛ leleŋ nɔlaa. Ilɛna Feesuyɔ tɔ si: Nn, tampana kɛ, pa tɔma tɔŋ nyəna wɛna pa lapa tɔ, pɛ tala pa hɛɛsi. Pɛ taya pɔlv, kɔpantɔ nti pa lakaya tɔ nti tɔ tɛŋɣəna-wɛ.

Kumtv tate

¹⁴ Ma nyənaa tɔtɔ ilɛ ma ná isɛŋmɔntɔyɔ kɔhɔlvɔmɔyɔ ntɛ, na nɔɣɔlv caya ku tɔɔ, na pɔntɔ nɔɣəsəna yɔlv, na wɔla ntenuyɔ tema í nyɔyɔ, na í niŋ taa kɛ lemse lɔŋ nyəŋ.

¹⁵ Řpɔyú isɔtaa tillu lelv luna Iɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔɔlɛ taa na í yɔɣɔtəna wei í caya isɛŋmɔntɔyɔ tɔ tɔ na nɔɣɔ sɔsɔɣa si: Kpaɣa nyá lemse na ř kú, kumtv talaa kɛ. Tetɔ puwa tɔ, kumtv talaa kɛ.

¹⁶ Tənaɣa wei í caya isɛŋmɔntɔyɔ tɔ tɔ í tv í lemse kɛ tetɔ tɔɔ, ilɛna pɛ kú tetɔ tɔɔ.

¹⁷ Na isɔtaa tillu lelv náa luna isɔtəntɔyɔ taa Iɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔɔlɛ taa na ilɛ í tɔka lemse lɔŋ nyəŋ tɔtɔ.

¹⁸ Řpɔyú isɔtaa tillu lelv wei ilɛ í wɛna pəsuyɔ kɛ kɔkɔ tɔ tɔ í luna kɔtaya tɔlatɛ na í kɔɔ. Ilɛna í yɔɣɔtəna isɔtaa tillu wei í tɔka lemse lɔŋ nyəŋ tɔ na nɔɣɔ sɔsɔɣa si: Kpaɣa nyá lemse na ř kóólí tetɔ tɔɔ lɛsɛŋ tukun, í puwaya.

¹⁹ Tənaɣa isɔtaa tillu tv í lemse na í kóólí tetɔ tɔɔ lɛsɛŋ tukun, na í pɛti-í Iɔ pááná sɔsɔɔna lɛsɛŋ tənyaasəlɛ taa.

²⁰ Ilɛna pá nyaasi lɛsɛŋ kɛ icatɛ waalı kɛ tənyaasəlɛ taa, na caləmvɔyɔ luna tənyaasəlɛ təna na ku kpe kpokpokpo na pɛ polo isɔ kilomɛɛtələnnaa ŋmɔntɔyɔ na nuwɔwa (300), na pɛ luma isɔ mɛɛtəli kɔlvɔm na hɔɣɔlvɔyɔ.

15

Kantəkaya naasvyv

¹ Řpɔyú ma ná isɔtəntɔyɔ taa kɛ kɔkɔlv nɔɣɔlv ilɛ tɔtɔ. Í tɔɔwaya na í tɔm wɛ ha. Isɔtaa tillaa naatosompɔɣəlaya tɔkəna kɔnaasənəm kɛ tɔm naatosompɔɣəlaya. Mřəɣi pɛ tɛɛsəɣəna naasənəw ilɛ pɛ tɛma. Na kantəkaya nyəntɔ tənɛɣɛ Iɔ ná tu yekina řpɔyú í pááná.

² Řpɔyú ma ná tiŋ pɛ isɔ tɛŋku, na í na kɔkɔ pɛ sitaa. Na má ná tɔtɔɣɔ mpa paa kəla wontuyu na ku lɛɛsɔyɔ na ŋku ku kɔkalətv ntɛ ku hɛtɛ tɔ. Pa sɛŋa tiŋ wei í pɛ mpv isɔ tɛŋku tɔ í nɔɣɔ, na pá tɔka sanɣvnnaa mpa Iɔ cɛla-wɛ tɔ.

³ Na pá yooki Iɔ tɛmlɛ tv Moisi yontu na lwɛyaya nyəntɔ si:

Tacaa Iɔ kawulaya tv,

nyá tɔma kulapɛɛ tɔɔw wɛ sɔɣəntɔ,

na a tɔm wɛ piti.

Piitimnaa təna tɛpai wulav.

Mpi n suwa na ř tɛŋɣi na ř lakɔ tɔ,

pɛ siyisaa na pɛ wɛna tampana.

⁴Tacaa, wei i kaa nyana-n to puntu weε?

Awe ká kisiina-ŋ teeli tuɣu?

Pə taya pulu, nyá tike n wenna tənən.

Piitimnaa tēna yēlaa ká te na pá kəə,

na pá lun nyá tse na pá σεε-η.

Pə taya pulu, pə kula nyá kulaputu

kupantu tɔ́ ké na pɔ́ húlí tɔ́keelee.

⁵ Pəle pə waali ké ma ná ɪsɔtaa ɪsɔ təsɛɛle səsɔɔle tula, na tə taa ké cokəle nte
tə húláyí sɪ ɪsɔ wɛɛ tə.

⁶ M̀p̀ỳú isɔ́taɔ́ tillaɔ́ naatosompɔ́yɔ́laya wei ɪ́ ka tɔ́ka kɔ́naasɛ́nam tɔ́m naatosompɔ́yɔ́laya ɪ́ni tɔ́ pa lɪ́ ɪ́sɔ́ tɛ́ɛ́ɛ́lɛ́ sɔ́sɔ́lɛ́ nte tɛ́ taa. Na pá suu kponjɔ́ntu tɔ́n nyɛ́ntu wontu kɔ́hulɛ́mtu na tɛ́ m̀ỳɪ́ kɔ́kɔ́ kɛ́ nyɛ́nɛ́nyɛ́ni, na pá lɛ́la pa larɔ́ taa kɛ́ wɛ́la tɔ́mpalanɔ́a.

⁷ Tənaɣa weesin nyǝma liyiti un i taa nəɣəlv i cəla ɪsɔtaɪ tilla
naatosompɔɣɔlaya unəi wula kəpənəa kə naatosompɔɣɔlaya, na pɑ suna
lɔ wei i wɛ tam tɔ tɔ i pʰaana.

⁸ Múpúyú lso teeli na i toma pə nyaləna lso təseele səsəole təkpəmm. Nəyolv ta pəsi na i suv lso təseele səsəole taa, haləna isətaa tillaa yoosi kvaasənam təm naatosompəyolaya un i pəcś.

16

Isə pááná mvyv təm

1 Ἰμπύγυ μα νυ πα γγοῦθῃνα ἰσῳτα tillaa naatosompəyɔlaya na nəyɔ səsəyɔ ke
 ἰσῳ təseɛle səsəɔle taa si: ɪ polo na ɪ pəli ἰσῳ páná kəpuna naatosompəyɔlaya
 inəyɪ atɛ.

² Tənaəy kancaaləy nyəy tēwa na í pəli ɪ kəpu kə atə. Ulena səmola asayɛ na kɔwəwuna kpa yəlaa mpa paa yusa wontuyɔ kuyusum kə pa tɔ na pa sɛɛkaya kɔ lɛsɔyɔ tɔ.

³ Isotaa tillu naale nyəŋ ná pəla i kəpu kə tenku taa, ləna ləm pəsɪ ɪsu yulu sətɔ caləm, na weesuyɔ nyəm mpi pu wɛ tenku taa tɔ pə sɪ pə tənə təpaɪpaɪ.

⁴ Isotaa tillu tooso nyəŋ ná pələ ɪ kəpɪ ke pusi səsəŋsɪ na sɛɛlaa tənə taa, ɪlənə pə lɔm pəsɪ caləm.

⁵ Μπρύο μα νυ ιςοταα τλλυ wei ι nyənəyənə ləmnaa tə tə ι təma si: Nyá wei n
we tənəηη tə, nyá wənna, na nyaa wənna. N təηa siyisuyu ke nyá huule tənə tə
ta kē.

⁶ Isu paa lenta Iso yelaa na Iso kuyəɣotutu teləsəlaa təyo n celəyi-wəye caləm ke pənentaa si pá nyoo. Mpi paa lapa to mpi pə feləyənə-wɛ.

⁷ Μρύγυ ma nu pə yəɣəta kətaɣa təlate si: Μρύγυ mee, Tacaɐ ləɐ kawulaya tu, tampana na siɣisuyu kə n tənəɣi na ń huəkəna.

⁸ Isotaa tillu liyiti nyəŋ ná pəla ɪ kəpu ke ilim tɔɔ, ɪlɛna pə kpaasi-wəŋɪ ton sɪ
pə kəkɔ ɪ nyaxa yəlaa.

⁹ M'p'uy' han'aya paasaa na ka han' y'elaa, hal'ena pa' yaa l'so wei i t'oka k'unaas'enam p'ene p'e tak'anaa na i p'asuy'u t'o i h'ete na pa' tuu-i. Ama pa' ta y'ele pa' isayatu na pa' tu l'so k'e teeli.

¹⁰ Isotaa tillu kakpasi nyəŋ ná pəla ɪ kəpɔ kɛ wontuyɔ ŋkɔ kɔ kawulaya kumte tɔɔ, ɪlɛna səkpetuyɔ nyala kɔ kawulaya taa, na yəlaa paasi na pá svələyənə wɔsasɪ. pə tu fɛɪ.

¹¹ Na pá tɔv ɪsɔtaa ɪsɔ ké pa wahala na pa sɛmola pɛ tɔɔ. Paa na mpɔ tɔ, pa ta ye le pa lakasɪ ɪsayasɪ.

¹² Isɔtaa tillu naatoso nyəŋ ná pəla ɪ kəpɪ ke ɪfəlatɪ pəɣɔ səsəɣa taa, ɪlɛna ka lɔm nyɔɔ na pə ha mpaav ke awulaa səsaa mpa pa lukəna tɛv kite tɔɔ tɔ.

¹³ Ḿpɔ́yɔ́ ma ná alɔɣaa tooso na pá nəɣəsəna salɛɛ, na pa luna tum səsɔ na wontuyu na ɪsɔ kuyɔɣɔtɔtɔ tɛləsulɔ pəpəɔtɔ pa nəəsɪ taa.

¹⁴ Alɔɣaa mpeɣɛɛ mpa pa lakɪ piti tɛma tɔ. Tənaya alɔɣaa mpe pa tooso pa kulaa na pá cɔkɪ tɛtɔ tɛna awulaa səsaa tɔɔ sɪ pa kotiyi-wɛɣɛ ɪsɔ kawulaya tɔ kuyaku səsəɔv wule yoonav tɔɔ.

¹⁵ Nyəni, ma kəŋ kəntɛ kɛ ɪsɪ ŋmɪlv. ɪlɛ ye wei ɪ tɔka ɪ wontu sɪ ye pə talaa ɪ taa tɛɛ tapakpetɛ, ɪlɛ pɔntɔ ntɛ lelenɪ nɪlv. Mpi tɔ, ye pa na-ɪ ŋpɔ́yɔ́ tapakpetɛ fɛɛɛ ká lapɪ-ɪ.

¹⁶ Ḿpɔ́yɔ́ alɔɣaa mpe pa kota awulaa mpeɣɛ timpi pa yaakəna Hepəla taa sɪ Haamaketəŋ tɔ.

¹⁷ Isɔtaa tillu naatosompɔɣɔlaya nyəŋ ná pəla ɪ kəpɪ ke heelim tɔɔ, ɪlɛna pə yɔɣɔtəna ɪsɔ tɛsɛɛɛ səsəɛɛ taa na kumte kinɪ na nəɣɔ səsəɣa sɪ: Pə lapayalɛ.

¹⁸ Ḿpɔ́yɔ́ tɛv nyəɣəsaa, na pə yɔɣɔtɪ, na tɛv holi, na tɛtɔ sele səsəm. Hatuu pə ŋmau yulɔ tɔ tɛtɔ ta selita seluyu pəne pə taka. Pəne ɪnɪ pə kəla kpakpaa.

¹⁹ Tənaya pə faya ɪcatɛ səsəɛɛ ke hɔɣɔlɔŋ tooso na pə yəki. Na acaɛɛ səsəɔna hoti tɛtɔ tɛna taa. ɪsɔ tɔɔsa Papiloni səsɔ tɔɔ, ɪlɛna ɪ nyɔɔsɪ-ɪ ɪ kəpɪ taa pááná səsəɔna sulɔm.

²⁰ Na tɛtɔnaa mpa lɔm ka cəɔnaa tɔ pá mɔki yem, pa ta tasa pá keesi pɔ́ɔŋ tɔtɔ.

²¹ Tɛv tɔmpuŋ hotayana ɪsɔtaa kɛ na ɪ nyəkəɣɪ yɛlaa. Tɔmpɔɛ kulɔmtɛɛ yuŋ ka wɛ ɪsɪ kiloonaa nɪlɛ. Ḿpɔ́yɔ́ yɛlaa tɔv ɪsɔ kɛ naasɔv mpi tɔmpɛɛ anɪ a naasaya-wɛ tɔ pə tɔɔ. Pə taya pulɔ, naasɔv mpi pɔɛɛ pɪ kəla kpakpaa kɛ.

17

Wasanjalɪ kpitikpiti tɔm

¹ Isɔtaa tillaa naatosompɔɣɔlaya wei ɪ ka tɔka kəpɔnaa naatosompɔɣɔlaya tɔ pa taa lɛlv kɔma na ɪ yaa-m sɪ: Kɔɔ na má huli-ŋ saləka wei paa tɔ pusi payalɛ hɛkv taa wasanjalɪ səsɔ tɔ.

² ɪ kinɪ ke atɛ awulaa lakaya pa asilima kulapɔtɔ, na ɪ asilima sulɔm ke atɛ yɛlaa nyɔɔwa na pə kuyi-wɛ.

³ Ḿpɔ́yɔ́ Feesuyu tɛna-m ɪlɛna ɪsɔtaa tillu pona-m wɔlaya tɛtɔ taa. Tənaya ma ná alɔ nyɔɔɔ na ɪ caya wontuyu kɔsɛmuyɔ tɔɔ, na ɪ tɔɔ waasa hɛla nna a tɔvki ɪsɔ tɔ tɔwisiwisi. Wontuyu ŋku kv nyɔɔŋ ka wɛ naatosompɔɣɔlaya kɛ, na kv hɔŋ ke naanɔwa.

⁴ Alɔ ɪnɪ ɪ tɔɣɔla wontu kupampantɔ nti tɔ sɛɛwa tɔ, na wontu nti tɔ sɛɛwa təkənɛŋ tɔ, na ɪ tɔ wɔla na liyitee pɛɛ lutɔ kupantɔ, pə tɪ fɛɪ. Na ɪ tɔka ɪ ninɪ taa kɛ wɔla kəpɪ na ɪ suna acaalɔtɔ. Asilima nna ɪ ka lapa tɔ a ɪsɔyɔtɔ ntɛ.

⁵ Pa ŋmaaa ɪ tokuyu taa kɛ hɔtɛ natəlɪ, ama pə huwɛɛ ta tɔli teu kɛ tɔyau. Sɪ, Papiloni səsɔ, antulinya wasanjalənaa na acaalɔtɔ pə too.

⁶ ɪlɛna má ná sɪ ɪsɔ yɛlaa caləm na mpa pa lentaa sɪ pepe tɔɔ kɛ pa nuna Yesu kɛ teu tɔ, pɛɛ pa caləm kuyɪ alɔ unəɣɪ sulɔm nyəm.

Ma na-ɪ, ɪlɛna pə paasi na pə la-m ha.

⁷ Ḿpɔ́yɔ́ ɪsɔtaa tillu pɔɔsa-m sɪ: Pepe tɔɔ kɛ pə lakɪ-ŋ ha? Maa heeli-ŋ mpi alɔ na wontuyu ŋku kv tɔɔ ɪ caya na kv wɛna nyɔɔŋ naatosompɔɣɔlaya na hɔŋ naanɔwa tɔ pa hóláɣɪ mukaya tɛɛ tɔ.

⁸ Wontuyu ŋku n na mpɔ tɔ, kv wɛna weesuyu ke hatuu lɔŋ kɛ, ama kv fɛɪ ŋpɔ́yɔ́ nɔɔnɔ. Pə wɛɛ sɪ kú lu lumaŋ puɔvɔ səsəɔv taa kɛ na kú polo timpi pɪ tɛ

ku tɔm tɔnaŋnaŋ tɔ. Ate yɛlaa mpa pa hɛla pɛ taa ŋmaa weesuyu takɛlaya taa kɛ hatuu antulinya kancaalaya tɔ, paa nɔ wonɔtuyu kɔnɛ tɔ pu la-wɛyɛ ha. Pɛ taya pulɔ, ku wɛna weesuyu kɛ hatuu lɔŋ kɛ. Ama ku fɛi mɔpɔyɔ nɔɔnɔɔ, na ku taɣani luw tɔtɔ.

⁹ Nyɛm na lɛmayasɛɛ pɛ tɔhɔllɛ kin nɛ cɛnɛ. Nyɔɔŋ naatosompɔɔlaya inɔ i hɔlɔyɔ pulasi naatosompɔɔlaya wei i tɔɔ alɔ inɔ i caya tɔyɔ. Na i hɔlɔyɔ tɔtɔyɔ awulaa sɔsaa naatosompɔɔlaya.

¹⁰ Awulaa sɔsaa mpe pa taa kakpasɔ tema hotuyu. Kulɔm nɔ wɛɛ, na i tɔŋna kawulaya tɔyɔ. Na lɛlɔ nɔ ta kɔnta, ilɛ i kɔŋ i kɔɔ tɔ i caya kaa tɔɔ.

¹¹ Wonɔtuyu ŋku ku wɛna weesuyu na ku fɛi mɔpɔyɔ nɔɔnɔɔ tɔ, kulɛyɛlɛ wulav sɔsɔ pɛlɛfɛi nyɔŋ. Mpeyɛlɛ mpu na kancaalaya awulaa sɔsaa naatosompɔɔlaya inɔ. Ku puki timpɔ pu tɛ ku tɔm tɔnaŋnaŋ tɔyɔ.

¹² Hɛŋ naanɔwa wei n nawa tɔ i hɔlɔyɔ awulaa sɔsaa naanɔwa mpa pa ta tɔyɔta kawulasɔ tɔ. Ama pu ha-wɛyɛ kawulasɔ toma, na pa na wonɔtuyu ŋku pɔ tɔyɔ kawulaya kɛ kalɛfu kulɔm taa.

¹³ Pa naanɔwa inɔ pa tɔna paa la lɛmayasɛlɛ kulɔmtɛlɛ na pɔ mɛŋna pa toma na pa kawulasɔ na pɔ cɛla wonɔtuyu.

¹⁴ Paa kulɔ na pɔ yɔona lɔwɛyɛ, ama lɔwɛyɛ kɔ kɛli-wɛ. Pɛ taya pulɔ tɔɔ, ŋkɛyɛlɛ sɔsaa sɔsɔ na awulaa tɔna Wulav. Ka na ka nyɛma mpa pa yaawa na pɔ lɛsɔ na pa kɛ nuntaa tɔ paa kɛli-wɛ.

¹⁵ Mɔpɔyɔ isɔtaa tillu tasa-m heeluyu sɔ: Pusi nsi n nawa na wasaŋkali caya si hɛku tɔ, yɛlaa na samaa na piitimnaa taa yɛlaa na nsɛma taa yɛlaa nɛ mpu.

¹⁶ Hɛŋ naanɔwa wei n nawa tɔ na wonɔtuyu pa taa kɔ kpana wasaŋkali inɔ, na pɔ lɛkɔ i wontu tɔna na pɔ yɛlɛ-i kpɛtɛ. Paa tɔyɔ i nantɔ, na pɔ wɔpɔ-i kɔkɔ.

¹⁷ Pɛ taya pulɔ, lɔ tɔna pa lotunaa taa kɛ hɔwɛɛ sɔ pɔ kpɛntɔ nɔyɔ kulɔmaya na pɔ lakɔ na pɔ mɛŋna pa kawulasɔ tɔŋ na pɔ cɛla wonɔtuyu, na pɔ yɔosi nti nti tɔ lɛmayasɛɛ i ka tɔwa tɔ, halɛna lɔ ka yɔyɔta nti tɔ tɛ la.

¹⁸ Na alɔ wei n nawa mpu tɔ, ɔcɛtɛ sɔsɔlɛ nte tɔ ŋmakɛlɔyɔ atɛ awulaa sɔsaa tɔyɔlɛ.

18

Papiloni hotuyu tɔm

¹ Pɛlɛ pɛ waali kɛ ma nɔ isɔtaa tillu lɛlɔ na i luna isɔtaa na i tiiki. I wɛna pɛsɔyɔ kɛ sɔsɔm kɛ, na i teu nawa isɔ kɔkɔ na pɔ cɔɔ tɛtu tɔna.

² Mɔpɔyɔ i yɔyɔtɔna nɔyɔ sɔsaya sɔ: I tu hotaa, Papiloni sɔsɔ tu hotaa. Pɛnɛntɛ i pɛsa alɔyaa tɛcayalɛ, na alɔyaa nɔyɔ na pa suka, na tɛtu sumasɔ nsi paa caa tɔ si nɔyɔ na si suka tɛcayalɛ nɛ tɔna.

³ Pɛ taya pulɔ, inɔ i nyɔsɛna piitimnaa tɔna yɛlaa kɛ i sulɔm, i asilima sɔsɔɔna anɔ a sulɔm. Na i kin kɛ atɛ awulaa sɔsaa lakaya pa asilima kulapɔtɔ. Na atɛ payatɛlɛ pilina i wontu kɔpantɔ nti tɔ fɛi nyɔyɔsɔyɔ tɔ.

⁴ Mɔpɔyɔ ma nu pɛ yɔyɔtɔna isɔtaa, ilɛ pɛ taya isɔtaa tillu inɔ i nɔyɔ. Pɛ tɔmaya sɔ: Ma yɛlaa, i se i kin, na pɛ taa kɔɔ na i isayatu taana-mɛ, na pɛ kɔɔ na pɛ naasɛyɔ na pɛ kpɛŋna-mɛ.

⁵ Pɛ taya pulɔ tɔɔ, i isayatu kaawaya na pɛ kalɛsɛna isɔtɔnɔyɔ, lɔ tɔɔsa i lakasɔ isayasi tɔɔ.

⁶ I lɛɛtɔ-i mpi i ka lapa-mɛ tɔ. I fɛli-i isɛna mpi i ka lapa tɔyɔ tɔm naalɛ. I suuli i kɔpɔ kɛ sulɔm mpi pɛ kɛla mpi i puukaya-mɛ tɔyɔ tɔŋ kɛ tɔm naalɛ.

⁷ I tu-ɪ wahala na konyɔŋ na pə tala ɪsu ɪ ka tɔyɔ ɪ tɔyɪ teeli na ɪ kaa wontu kupantu ke ɪsəna mpi tɔ. ɪ yɔyɔta ɪ taa si: Ma cayaɔ təkə kɛ ɪsu wulav, ma ta nyɪ leelutu, ma kaa nyɪ mpi pa yaa si konyɔŋ tɔ.

⁸ Pə tɔɔ kɛ kɔnaasəm mpi pə suwa si pu naasəna tɔ, kuyaku kolumɔyɔ ke pu tii pə tənaya ɪ tɔɔ təkpiɪ. Mpəyɔle kɔtəmɔŋ na səm na nyɔyɔsi. Kəkɔ ká nyaya ɪ tənə tɔluka. Pə taya pulv, Tacaa ɪsɔ wɛɪ ɪ lakəna-ɪ tɔm tɔ ɪ wɛ toma kɛ.

⁹ I kin ke atɛ awulaa sɔsaa lakaya pa asilima kolaputu na pá nukɪ ɪ lelenj. Paa tɛ na pá ná kəkɔ nyakɪ-ɪ na nyɔɔsi nsi si kulɔyɪ tɔ, ɪlɛ paa tulɪ nɔɔsi kɛ ɪ tɔɔ, na paa kpa pa lanja na pá wii sɔsəm.

¹⁰ Paa hatələna-ɪ si pə taa kɔɔ na pá ná ɪ wahala. Na paa tɔ si: Waiyo, waiyo. Pwɛ, Papiloni ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ na tɔŋ nyɔntɛ tənɛ, kaləfu kolum taa kɛlɛ pə tɛma-ŋ nyá saləka tɔyɔ na?

¹¹ Atɛ taatələa ná tula nɔɔsi kɛ tɔ tɔɔ tɔtɔ na pá kpa pa lanja na pá wii sɔsəm. Mpi tɔ, nɔyɔlv u tasɔyɪ pa taatələ kɛ yapv.

¹² Paa wulanaa, paa nyəyɔlvɔy kɔhulɔmɔyɔ, paa liyitee pɛɛ. Paa lutv, paa kponkpontu tɔŋ nyɔntv pɔɔŋ kupan, paa tɔɔ wontu kupampantu kɔsɛmtv, paa nti tɔ sɛɛ teu təkɛŋkɛŋ tɔ, paa silikinaa, paa taasi nsi si fɛɪ yem yem tɔ, paa tuu kɛɪ na taasi kate nyənɪ, na nyəyɔlvɔy kɔsɛmɔyɔ na nyəyɔlvɔy mayamaya na pələ nte pa yaa si maapəɪ tɔ.

¹³ Paa afɛvnaa, paa kɔkɔsɔm, paa tulaalv miili, paa tulaalv kɔfɔyɔtɔ, paa sɔlvɔm, paa nim, paa mɔlvɔm, paa tɔyɔnaya pɛɛ, paa naan, paa heen, paa kpayanəŋ na kɛkɛnaa, paa yomaa na yɔlaa weesɪŋ mayamaya.

¹⁴ Taatələa mpe pa tɔma ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ nɛtɛ si: Mpi pə tənə n nyulaya tɔ pə saala yem. Nyá tɔŋ na nyá lɛlenj tənə tɔ-ŋ lɔm, n kaa tasa-wəyɪ keesuyɔ.

¹⁵ Taatələa mpa pa taata ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ taa na pá pili tɔ, paa tɛ na pá hatələna-tɛ si pə taa kɔɔ na pá ná tɔ wahala. Paa tulɪ nɔɔsi na paa kpa pa lanja na pá wii sɔsəm.

¹⁶ Paa tɔ si: Waiyo, ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ tənɛ tɔ tɔm wɛ waiyo. Nɛtɛ tɔ suukayana kponkpontu tɔŋ nyɔntv pɔɔŋ kupan na wontu kupantu nti tɔ sɛɛwa tɔ, na wontu nti tɔ sɛɛwa təkɛŋkɛŋ tɔ. Na nɛtɛ tɔ tukayana wɔla na liyitee pɛɛ na lutv pə tu fɛɪ.

¹⁷ Na kaləfu kolum taa kɛlɛ tɔ apititu tɛma-tɛyɛ lɔm tɔyɔ.

Kpɪlən taa sɔsaa sɔsaa na ɪ svulaa na ɪ saalaa, na pa tənə mpa pa təkəna tenku tɔ, pa sɛŋa poolun taa,

¹⁸ na pá ná tɔ kəkɔ nyɔɔsi. ɪlɛna pá makɪ kapusi na pá tɔ si: Pa ta nata ɪcatɛ na tɔ talq ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ tənɛ.

¹⁹ Mpóyɔ pa cosa tɛtv na pá pəɪ pa nyɔɔŋ taa, na pá tulɪ nɔɔsi na pá kpa pa lanja na pá wii sɔsəm. Na pá makɪ kapusi si: Waiyo, ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ tənɛ tɔ tɔm wɛ waiyo. Pa tənə mpa pa wɛna kpɪlən kɛ tenku taa tɔ tɔ tɔŋ kɛ pa kulənaa. Kaləfu kolum taa kɛlɛ pə tənə pə tɛma-tɛyɛ lɔm tɔyɔ.

²⁰ Tɔv, ɪsɔtɔnyɔy nyá, pə wakəla-tɛ tɔ, paana-tɛ ɪlɛ. ɪsɔ yɔlaa mɛ, na tillaa na ɪsɔ kɔyɔyɔtɔv tɛləsələa, ɪ paana-tɛ. Pə taya pulv, ɪsɔyɔtɔ nti tu lapə-mɛ tɔyɔ ɪsɔ hvunq-tɛ.

²¹ Mpóyɔ ɪsɔtaa tillu tɔŋ tv nɔyɔlv kpaya pələ sɔsɔɔlɛ, tɔ tɔɔv wɛ ɪsu namlɛ, na ɪ pɛtɪ tenku taa. ɪlɛna ɪ tɔŋ si: ɪsɔntɔyɔ paa pɛtɪ Papiloni ɪcatɛ sɔsɔɔlɛ kɛ tuu pə tɛɛ na pááná sɔsɔɔna, na pa kaa tasa-tɛyɛ keesuyɔ.

²² Na pa kaa tasa nuv kɛ Papiloni nyá nyá taa kɛ sanjɔnaa na cəmɔŋ na həsi na akantɛ pə tan. Pa kaa tasa nav kɛ tɔmlɛ latv nɔyɔlvɔy tɔmlɛ natəlɪ tɔ taa. Na pa kaa tasa nuv kɛ namlɛ kpálóyɔ.

²³ Fətəla kaa tasa muvɔ kɛ nyá taa, pəcɔ pa kaa tasa akpayalɛ ayɔɔla tan nuv kɛ nyá taa. Nyá taa taatələa hətɛ ka yaana antulinya taa kɛ lən, na nyá puyusa yɔlaa tənə na nyá toptoto tɛma pɛɛkɔyɔ.

²⁴ Pa nawa Iso kuyəɣətutu teləsəlaa na Iso yəlaa pa caləm, na pa təna mpa pa ku tetu tɔ tɔ pa caləm kɛ Papiloni taa tɔɣɔ pa tu-tɛɣe saləka.

19

¹ Pəle pə waali kɛ ma nu pə yəɣətəna nɔɔsi səsɔnsi na isətaa, na pə wɛ isu samaa tuutuuma yəɣətuyɔ tɔ si: I sa Iso. Ta Iso yakəna, na inəɣələ teeli na toma pə tu.

² Tampəna na siyisuyɔ kɛ i tənəɣi na i huukəna. Pə taya pulɔ, wasan̄kali səsɔ wei i wakələya tetu na i asilima tɔ, i ku i tɔm. Na isəna mpi inɔ i ka ku Iso yəlaa tɔ, Iso nā tu-i pə saləka.

³ Na pa tasa yəɣətuyɔ tɔtɔ si: I sa Iso. Icatɛ səsɔlə nté tɔ kəkə nyɔɔsi tən̄na kɔluyɔ kɛ tam kɛ.

⁴ Mpɔyɔ səsaa hiiu na liyiti inɔ na weesin̄ nyəma liyiti inɔ pa lun̄a akula na pá sɛɛ Iso wei i caya kumte tɔ tɔ, ɪlɛna pá tɔ si: Ami. I sa Iso.

Iwəyaya akpayale kɔtəɣɔ

⁵ Mpɔyɔ pə yəɣɔta kumte kin si: Səsaa na piya mpa mɛ i kɛ Iso pəyalaa na i see-i tɔ, i sa ta Iso.

⁶ Ma nu pə tasa yəɣətuyɔ na pə nəɣəsəna isu samaa tuutuuma yəɣətuyɔ tɔ, na pə wɛ yun̄ isu lum̄ kpen̄uyɔ na pə faləɣi cɔɔɔ tɔ, isu tɛv holuyuu səsəm tɔ taka. Ma nu pə yəɣətɔa kɛ si: I sa Iso, pə taya pulɔ Tacaa Iso kawulaya tu inɔ i təkəna kawulaya.

⁷ Iwəyaya pɛɛlɔ kpav̄ talaa, na ka pɛɛlɔ mayamaya nā tu taya na i ti. Pə tɔɔ ɪlɛ tɔ paa na tā lan̄a hulum̄i, na tɔ tu-i teeli.

⁸ Pə ha i pɛɛlɔ kɛ mpa si i suu kpon̄kpontu tən̄ nyəntu puv̄yɔ kupan̄ku ŋku ku muɣi kəkə kɛ nyənənyən̄i na ku fɛi asilima tɔ. Puv̄yɔ ŋku ku wɛɛ kɛ isu Iso yəlaa təma kupana.

⁹ Mpɔyɔ isətaa tillu tɔma-m si: Nmaa takələya taa si Iwəyaya kpa ka pɛɛlɔ na pá yaa mpaɣa tɔɣɔ tɔɣələ lelen̄ nulaa. Na i tasaa si: Tɔm tən̄ tɔ kɛ Iso kuyəɣətutu tampəna nyəntu kɛ.

¹⁰ Tənaya ma hənta i tɛɛ si ma sɛɛ-i. Ama i tɔma-m si: Taa la mpv̄, ta tənaya tɛmlɛ nyəma kɛ. Tayalɛ mpv̄ na nyā taapalaa mpa Yesu kula tampəna tɔɔ na pá nyi-yɛ tɔ. Yɛ sɛɛtu ɪlɛ, Iso kɛ n̄ ká sɛɛ.

Yesu kula tampəna nna a tɔɔ tɔ, an̄i a tuna Iso kuyəɣətutu teləsəlaa kɛ yəɣətuyɔ.

Kpəyanv̄hul̄m̄aya cayaɔ

¹¹ Mpɔyɔ ma nā isətənyuɔ tulaa, ɪlɛna kpəyanv̄hul̄m̄aya lu. Pa yaa ka tɔɔ cayaɔ si kupan̄ na Tampəna tu. Siyisuyɔ kɛ i tənəɣi na i huukəna i tɔm na i yookina i yoo tɔtɔ.

¹² I isɛ wɛ kɛ isu kəkə mukuyɔ tɔ, na i nyuv̄yɔ taa ka wɛ teeli ntenin̄ payalɛ. Pa ŋmaa hətɛ natələɣi i tɔɔ, na nəɣɔɔ ta nyi-tɛ yɛ pə taya i tike.

¹³ I capa wei i suuwa tɔ i tən̄a na caləm kɛ. I hətɛ nté si: Iso Tɔm.

¹⁴ Mpɔyɔ isətənyuɔ taa yoolaa hu i waali na pa kpəyanv̄hul̄masi, na pá suu kpon̄kpontu tən̄ nyəntu puv̄yɔ kupan̄ku ŋku ku hul̄mmaa təlail̄i na ku fɛi asilima tɔ.

¹⁵ Layatɛ kɔsɛntələ nte i ka kɔna kater̄asɔ tɔɔ yəlaa tɔ i nəɣɔ taa kɛ tɔ lukayana. Na nyəɣələyɔ kpátuyɔ kɛ i ká tiikiyina-wɛ. Na i ká yɔti lɛsɛn̄ kɛ tən̄yaasələ nte tɔ kɛ Iso kawulaya tu pááná səsəna sulum̄ tən̄yaasələ tɔ tɔ taa.

¹⁶ Pa ŋmaawa i nɔɔhɛ na i capa pə tɔɔ kɛ si: Awulaa Wulav̄, səsaa Səsɔ.

¹⁷ M'póyó ma ná isótaa tillu nǎyǎlú ilé na í sǎha ilim tǎo. Na í má kapusi na í heeli sumasi nsi si kulǎyi iso tǎo si tǎna si: I timsi na í kǎo Iso acima sǎsǎna taa.

¹⁸ I kǎo na í tǎyǎ awulaa na yoolaa na pa sǎsaa pa nantu, na kpayaŋaŋ na í tǎo cayalaa pa nantu, na í tǎyǎ yǎlaa tǎna, yomaa na kasayampiya na sǎsaa na piya, pa nantu.

¹⁹ M'póyó ma ná wontuyu ŋku na atǎ awulaa na pa yoolaa pa kotaa si pa yookina kpayaŋu tǎo cayalu inu na ilé i nyǎma.

²⁰ Tǎnaya pa kpa wontuyu ŋku na Iso kuyǎyǎtutu telǎsulú pǎpǎtu wei i ka lapa piti tǎma ké ku isǎntaa tǎ na pá tǎki. Piti tǎma nna i lakaya mpv tǎyǎ i puyusayana mpa pa yusǎna wontuyu kuyusum pǎyele pa sǎekaya ku leesuɣu tǎ. M'póyó pa kpaya wontuyu ŋku na Iso kuyǎyǎtutu telǎsulú pǎpǎtu inu na pá peti-weye kǎkǎ tenku wei i tǎŋna mɔyɔ tǎ i taa na pa isǎ.

²¹ Pǎ kaasa mpa tǎ, pa ku pǎle na layatǎ nte tǎ lukǎna wei i caya kpayaŋu tǎo tǎ i nǎyǎ taa tǎ. Ilena sumasi tǎyǎ pa nantu na pǎ tala-si.

20

Pusi iyaya (1000) tǎm

¹ M'póyó ma ná isótaa tillu nǎyǎlú na í luna isótaa na í tiiki, na í tǎka i nin taa ké luman pǎyǎyǎ sǎsǎnu saafu na alukpaluŋ tǎŋkuŋ nulu.

² Tǎnaya i siisaa na í kpa tǔm sǎsǎ kupǎŋ inu na í tǔ-i alukpala si í caya rǎpǎyǎ pusi iyaya (1000). I lǎyǎw ké pa yaa mpv si: Tǔm sǎsǎ kupǎŋ, na kulum inǎyǎle Sataŋi.

³ M'póyó isótaa tillu kpaya-i na í peti luman pǎyǎyǎ sǎsǎnu taa na í tǎki, na í kalǎsi na í tǔ pǎ tǎo ké kuyusum si tǔm sǎsǎ í taa tasa mpa hikuɣu na í tolisi katerjasu tǎo yǎlaa, halǎna pusi iyaya (1000) ŋké kǎ tǎ na pǎcǎ. Pǎ waali ile paa tǔli-i wǎe naale.

⁴ M'póyó ma ná kumlee na pá hawa a tǎo cayalaa ké pǎsuɣu si pá huukǎ tǎm. Na má ná tǎtǎyǎ mpa pa heelaya tampana nna a tǎo Yesu kulaa tǎ na Iso Tǎm na pá lenti-weye pǎ tǎo tǎ pa lǎsasi. Pǎle pa taa sǎe wontuyu ŋku na ku leesuɣu. Pǎyele pa ta tǎ wontuyu ŋku ku kuyusum ké pa tokuŋ yaa pa nin taa. M'póyó pa fema na pá ná Kilisiti pá tǎyǎ kawulaya ké pusi iyaya (1000).

⁵ Ama pusi iyaya (1000) ŋké kaa tǎma na pǎcǎ sǎtaa lelǎa fe. Sǎtaa taa fem kancaalaya nyǎm nté.

⁶ Mpa paa fe fem kancaalaya nyǎm pǎne pǎ taa tǎ mpeyele lelen nulaa, na mpeyele pǎ paasaa na pá kooli koolǎe kupana. Sǎm kulǎlǎm u tasǎyi-weye pǎsuɣu. Ama paa la Iso na Kilisiti pa kǎtǎlǎa, na pá na-i paa tǎyǎ kawulaya ké pusi iyaya (1000) taa.

Sataŋi kpisuyu

⁷ Pusi iyaya (1000) ŋké ka kǎŋ na kǎ yoosi lena pá tǔli Sataŋi ké i salǎka taa.

⁸ Na i kǎ cǎo antulinya piitimnaa tǎna tǎo tǎpai na í puyusi yǎlaa. Mpeyele Kǎki na Makǎki. I kǎ koti-we si pá yoo, na paa wǎe pǎyalǎ isu tenku nǎyǎ kanyǎŋa pee.

⁹ Pa luna nté na tetu tǎna tǎo ké paa le, na pá tá kotaya ké Iso yǎlaa tǎsikile na Iso luyɔ tǎe icatǎ. Ama kǎkǎ luna isótaa na kǎ ku pa tǎna tǎnaŋnaŋ.

¹⁰ M'póyó pa peta I lǎyǎw wei i puyusaya-we tǎyǎ kǎkǎ na asimti pǎ tenku wei i taa paa tǎma wontuyu na Iso kuyǎyǎtutu telǎsulú pǎpǎtu ké pǎtɔyɔ tǎ i taa. Ilim na ahoo ké pu naasǎyi-weye tam tǎo ké mpv.

Kantǎkaya hvule

¹¹ Ḿpúyú ma ná kumte səsəəle kühulümle na tə təə cəyalu. Tənaya tetu na isətnuyv muka yem ké ı isəntaa təkpataa.

¹² Pə waalı ké ma ná səttaa səsaa na səkpema na pá səŋa kumte isəntaa. Ḿpúyú pa hətə takəlası. İlena pá hətı takəlaya ləŋka tətə, kələyēle weesuyu nyəŋka. İlena pá suu səttaa ke təm nti nti paa lapa na pá ŋmaa-təy takəlası nsi sı taa təyə huunav.

¹³ Ḿpúyú tenku ləsa səttaa mpa ı ka lipa tə. Na səm na səttaa təcayale náá ləsi tətəyə yəlaa mpa paa wə pə taa tə. İlena pá pəsı paa wei ké nti ı ka lapa tə.

¹⁴ Pə yela səm na səttaa təcayale, İlena pá pəti pələyē kəkə tenku taa. Kəkə tenku inəyale səm küləəm.

¹⁵ Ye wei ı hətə í fəi weesuyu takəlaya taa, kəkə tenku taa ké pa pətəy-ı.

21

İsətnuyv kufaluyv na tetu kufatv

¹ Ḿpúyú ma ná isətnuyv kufaluyv na tetu kufatv. İsətnuyv kəpənuyv na tetu kəpəntu ka muka yem ké, na tenku ná fəi tətə.

² Na má ná ıcate nanŋ nyənte. Yosalem kufalv, na tə luna isəttaa ké İso kiŋ na tət tiiki. Tə tayana tə təyı teu ké isu pələ tayanuyv ı ti na í puki ı paalı kiŋ tə.

³ Tənaya ma nu pə yəyətəna kumte kiŋ na nəyə səsəya sı: Pənente İso təcayale wə yəlaa həkv. ı na-wə paa cəyana, na paa la ı yəlaa. Pá na İso mayamaya paa cəyana na pá nyənəy-ı pa İso.

⁴ ı ká hısi pa isələm tənə təpai. Səm kaa tasa wəəv. Kəpəm mپی pə tənə pi muki yem.

⁵ Ḿpúyú wei ı cəya kumte tət tə ı təma sı: Pənəntaa ma pəsəyı pə tənaya kufam. Na ı heela-m sı: Nmaa-tı. Mپی tə ma kuyəyətutu ke tampana ké, na tə mənə pá tət-tı na taa.

⁶ Na ı tasa sı: Pə lapayale. Mayale Aləfa na Omeka, kancaalaya tv na kantəkaya tv. Ləkətu í wəna wei, maa ha-ı weesuyu ləm səəle ke faalaa na í nyəə.

⁷ Ye wei í lapa kəllu maa lapı-ı kucəəv kənə, na ı ká yaa-m ı İso, na maa yaa-ı ma pəyalv.

⁸ Ama pə yela səyəntənə na ma ta nyı isənəə na acaalətv nyəma na yuləkulaa na asilima lataa na mpa pa lakı topotopo təma tə na tıŋ laalaa na pəpətvnaa tənə pa təcayale nté kəkə na asimti pə tenku wei ı muyı kəkə tə ı taa. Səm küləəm nté.

Yosalem kufalv

⁹ İstaa tillaa naatosompəyələya wei ı ka təkə kəpənəə na pá suna kənaasənəm kantəkaya nyəm ke təm naatosompəyələya tə pa taa ləlv kəma na í tə-m sı: Kəə na má huli-ŋ pələ wei paa kpa tə, İwəyaya alv nté.

¹⁰ Ḿpúyú Feesuyu tənə-m na isəttaa tillu kpaya-m na í kpaası puyv səsəəv nakuli kv comcom nəyə taa. Tənaya ı hula-m Yosalem, ıcate nanŋ nyənte nte tə luna İso kiŋ ke isəttaa na tət tiiki tə.

¹¹ Na tət na İso teeli tənəyənəyənı. Tə teekaya kəkə ké na pá nəyəsəna liyitee pələ kucələcəlle nte tə naa isu tıŋ tə.

¹² Kolunə səsəŋka kəkulaya cənə-te, na tə wəna nənəəsı naanəwa na naale, na isəttaa tillaa naanəwa na naale tənə tə nənəəsı. Na pá ŋmaa nənəəsı nsi sı tək kə İseyeli nyəma kpeka naanəwa na naale hələ.

¹³ Nənəəsı tooso ka wənna paa həyələyv ŋku kv tət, ilim təlule tət ké nənəəsı tooso, na ilim ntəyən tət ké tooso, pə mpətəy tət ké tooso, na ilim tətule tət ké tooso.

14 Pɩŋ naanɔwɔ na naale tɔɔ kɛ koluŋa na ɪcate pɛ sɛŋaa. Na pɛ ɲmaawa pɩŋ ɪnɪ ɪ tɔɔ kɛ lɔwɔyɔɔa tillaa naanɔwɔ na naale hɛla.

15 Isɔtaa tillu wei ɪ yɔyɔɔɔyana-m tɔ ɪ tɔka camlɔyɔ kumayasɔyɔ kɛ ɪ nɪŋ taa. Camlɔyɔ ɲku kɔ kɛ wɔla kɛ, sɪ ɪ mayasɔyɔna ɪcate na tɛ nɔnɔɔsɪ na tɛ koluŋa.

16 Kɔŋkɔmɛŋ liyiti kɛ ɪcate wɛna, na tɛ wɔŋ tɔɔ na tɛ tayalɔŋ tɔɔ wɛ teitei. Mɔpɔyɔ isɔtaa tillu mayasa ɪcate na ɪ camlɔyɔ ɲku, na ɪcate kɔŋkɔŋ tayalɔŋ wɛ kilomɛɛtɛlɛnaa iyisi naale na ɲmɔnɔyɔ (2200), na tɛ wɔŋ tɔɔ na tɛ kɔŋkɔlɔmɛŋ tɔɔ tɔtɔyɔ mpɔ.

17 Na isɔtaa tillu mayasɪ koluŋa tɔtɔ, na kɛlɛ ka kɔŋkɔlɔmɛŋ mayana mɛɛtɛlɛnaa nutoso na kakpasɪ. Isɛna pa mayasɔyɔ tɔyɔ ɪ mayasaa.

18 Liyitee pɛɛ kɔcɔlɔcɔlɛ kɛ pa ɲmana koluŋa. Pɛ yɛla ɪcate tɔ, wɔla mayamaya kɛ pa ɲmana tɛlɛ, na wɔla ɪnɪ ɪ wɛ tɛɛɪɪɪ kɛ ɪsu tiŋ.

19 Liyitee pɛɛ kɛ pa lapɛna kacɔka kɛ ɪcate koluŋa kite tɛɛ pɛɛ tɔɔ. Kancaalaya nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ nte tɛ sita cɔntɔ na pooku tɔ. Naale nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ nte tɛ wɛ pooku tɛlɛ tɔ. Tooso nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ pooku na atɔntɔɔtɛ. Liyiti nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ tiŋ atɔntɔɔtɛ.

20 Kakpasɪ nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ kɔkpɛɛtɛlɛ. Naatoso nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ kɔsɛɛmlɛ cɔntɔ taka. Naatosompɔyɔlaya nyɛntɛ nte liyitee pɛlɛ atɔntɔɔtɛ na pooku. Pɛlɛfɛɪ nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ atɔntɔɔtɛ na pooku nyɛntɛ. Pɔyɔlayafɛɪ naanɔwɔ nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ tiŋ kasasaŋa nyɛntɛ. Naanɔwɔ nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ atɔntɔɔtɛ kasasaŋa nyɛntɛ. Naanɔwɔ na kɔlɔm nyɛntɛ ntɛ liyitee pɛlɛ pooku atɔntɔɔtɛ nyɛntɛ. Naanɔwɔ na naale nyɛntɛ ntɛ atɔntɔɔtɛ akpaayala.

21 Nɔnɔɔsɪ nsɪ sɪ naanɔwɔ na naale sɪ kɛ kacɔka wontu naanɔwɔ na naalɛyɛ, paa nɔnɔyɔ ɲka na ka kacɔka wontuyɔ. Wɔla mayamaya pɛna ɪcate ɲtɛ tɛ hapɛlɛ tɛna, na wɔla ɪnɪ ɪ wɛɛ kɛ ɪsu tiŋ wɛv tɔ.

22 Ma ta na Isɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔɔlɛ kɛ ɪcate ɲtɛ tɛ taa. Mpi tɔ, Tacaa Isɔ kawulaya tɔ na lɔwɔyɔɔa paa kɛna ɪcate ɲtɛ tɛ Isɔ tɛsɛɛlɛ sɔsɔɔlɛ.

23 ɪcate ɲtɛ tɛ ta tasa ilim yaa isɔtɔ pɛ tɔm kɛ lapɔ sɪ pɛ naaki tɛ taa. Mpi tɔ, Isɔ teeli ká naana tɛ taa ɪsu kɔkɔ, na lɔwɔyɔɔa kɛna tɛ kɔkɔ.

24 Antulinya taa yɛlaa ká tɔŋna tɛ kɔkɔsɪ, na atɛ awulaa sɔsaa ká pona tɛ taa kɛ pa apititu.

25 Tɛ nɔnɔɔsɪ ká tɔlɪ mɔpɔyɔ ilim taa kɛ, sɪ kaa tɔkɪ. Pɛ tayɔ pulɔ, ahoo fɛɪ tɔtɔ sɪ a tasɔyɔ yuyɔ.

26 Paa pona tɛ taa kɛ piitim tɛna yɛlaa apititu na pa sɔsɔɔntɔ.

27 Na asilima nyɛm napɛlɪ yaa yɛlaa mpa pa lakɪ acaalɔtɔ na pɔpɔtɔ tɔ pa kaa sɔv tɛ taa. Ama mpa pa hɛla wɛ weesuyɔ takɔlaya ɲka ka kɛ lɔwɔyɔɔa nyɛŋka tɛ ka taa tɔ, mpɛ paa sɔvna ɪcate ɲtɛ tɛ taa.

22

1 Isɔtaa tillu hɔla-m tɔtɔyɔ weesuyɔ lum pɔyɔ sɔsɔyɔ, na ka lum wɛ tɔkaɪkai ɪsu tiŋ, na ká luna Isɔ na lɔwɔyɔɔa pa kumte tɛɛ.

2 Na ká kperɲ ɪcate sɔsɔɔlɛ ɲtɛ tɛ hapɛlɛ hɛkɔ taa. Na weesuyɔ tɔyɔ sɛŋa pɔyɔ sɔsɔyɔ ɲkɛ ka kɔtentemɪŋ naale tɔɔ, kɔnɛ na cɛnɛ na kɔnɛ na cɛnɛ, na kɔ lulɔyɔ tɔm naanɔwɔ na naalɛyɛ pɛnaɔyɔ taa. Paa isɔtɔ wei kɛ kɔ lulɔyɔ. Kɔ hatu haaki piitim yɛlaa kɛ alaafɔyɔ.

3 Mpi Isɔ tɛŋsa mpusi tɔ pɛ taa pulɔ kaa wɛɛ ɪcate ɲtɛ tɛ taa.

Isɔ na lɔwɔyɔɔa pa kumte ká wɛɛ tɛ taa, na Isɔ pɔyalaa ká sɛɛkɪ-ɪ.

4 Paa ná ɪ isɛntaa, na paa ɲmaa ɪ hɛtɛ kɛ pa tokuŋ taa.

⁵ Ahoo fɛi si a tasəyi yuyu tɔtɔ. Pa kaa nyuli si fətəla yaa ilim í naa-wɛ. Pə taya pulv, Tacaa Iso ká tɔ-wɛyɛ kəkɔsi. Na paa tɔyɔ kawulasí kɛ tam tɔɔ.

Yesu kɔnte

⁶ Mpɔ́yɔ isɔtaa tillu heela-m si: Tɔmnaa pane pa kɛ tampana kɛ, na pa nəyəsəna pá tɛ-wɛ na taa. Na Tacaa Iso wei í haa Iso kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsɛlaa kɛ í Feesuyu tɔ, iní í ka tilina í isɔtaa tillu si í hólí í pəyalaa kɛ mpi pə wɛɛ pə kɔŋ nəŋɔɔ tɔ.

⁷ Mpɔ́yɔ Yesu yɔyɔtaa si: N nuwaa, maa kɔɔ nəŋɔɔ. Lelenɲ nuɔ nté wei í təŋəyi cele tɔmnaa mpa pa ŋmaa takəlaya kanɛ ka taa tɔ.

⁸ Yohaani má, ma nuɔna na má nana ma isəle kɛ pəne iní pə təna. Ma kəma na má tɛ pə tənaya mpɔ́yɔ nuu na nav, ɪɛna má həntí isɔtaa tillu wei í hula-m-wí tɔ í nəŋhɛ tɛɛ si ma seeki-í.

⁹ Tənaya í tɔma-m si: Taa la mpv, ta tənaya tɛmlɛ nyéma kɛ. Tayalɛ mpv na nyá taapalaa Iso kuyɔyɔtɔtɔ tɛləsɛlaa na mpa pa təŋəyi takəlaya kanɛ ka taa tɔmnaa tɔ. Ye seetu ɪɛ, Iso kɛ n ká seɛ.

¹⁰ Mpɔ́yɔ í tɔma-m si: Taa ŋmesí takəlaya kanɛ ka cele tɔmnaa pane yoo. Pə taya pulv, paa suwa waatu wei si kəkəlɔnaa pane paa la tɔ waatu iní í wɔsaa.

¹¹ Wei í lakí isayatu tɔ pɔntu í wɛɛ í isayatu taa na í təŋna lapv. Na wei ɪlé í kɛ asilima tɔ tɔ pɔntu í wɛɛ í asilima taa na í təŋna í təyi pilisuyu. Na wei ɪlé í kɛ kɔpan tɔ pɔntu í wɛɛ í kɔpan tɔ taa na í təŋna tɛ lapv. Na wei ɪlé í wɛ tənani tɔ pɔntu í wɛɛ í tənani taa kɛ mpv.

¹² Mpɔ́yɔ Yesu yɔyɔtaa si: N nuwaa, maa kɔɔ nəŋɔɔ. Maa kpenna ma kufeləŋ na má kɔɔ na má feli paa wei kɛ mpi í lapa tɔ.

¹³ Maya Aləfa na Omeka, maya kancaalaya tɔ na kantəkaya tɔ. Mayalɛ caallu na tɛsəlv.

¹⁴ Lelenɲ nulaa nté mpa pa cətəyi pa capanaa na pə ha-wɛyɛ mpaav si pá tɔyɔ weesuyu tɔyɔ pee, na pá təŋna ɪcatɛ nəŋɔɔsi na pá sɔv ɪcatɛ taa tɔ.

¹⁵ Ama acaalətv nyéma na mpa pa lakí topotopo təma tɔ na asilima lataa na yulukulaa na tɔŋ laalaa na mpa pa kɛ pəpətvnaa kɛ pa yɔyɔtaya taa yaa pa kulapɔtɔ taa tɔ, ɪcatɛ waali kɛ pu kaa-wɛ.

¹⁶ Yesu má má tilina ma isɔtaa tillu si í kpaali-meyɛ tɔ tənaya Yesu seɛlaa kpeka taa. Tafiiti lələna na pə lɔlɔ na pə lɔlɔ-m. Mayalɛ tɔlvmalɔyɔ.

¹⁷ Feesuyu na asaalu kɔfalv si: Kɔɔ.

Ye wei í nu mpv pɔntu í tɔ tɔtɔ si: Kɔɔ.

Ləkɔtɔ í kpa wei pɔntu í kɔɔ. Ye wei í caa weesuyu lvm, í ka hiki-wəyi faalaa.

Nti pa tɛsəna takəlaya kanɛ tɔ

¹⁸ Yohaani má ma kpaaləyənə na isəle kɔsɛmɛlɛ kɛ mpa pa təna pa nu cele tɔmnaa mpa pa ŋmaa takəlaya kanɛ ka taa tɔ si: Ye pə cəpa wei na í sɔɔsa pulɔyɔ tɔ tɔɔ, Iso ká sɔɔsi kɔnaasənam mpi pə tɔm pa kɛsa takəlaya kanɛ ka taa tɔyɔ pɔntu saləka tɔɔ.

¹⁹ Na ye pə cəpa nəyɔlv na í pasa cele tɔmnaa mpa pa wɛ takəlaya kanɛ ka taa tɔ, Iso ká pɛ pɔntu kɛ í paa nyəm kɛ weesuyu tɔyɔ pee taa, na Iso ɪcatɛ nanɲ nyəntɛ nte tɔ tɔm pa kɛsa takəlaya kanɛ ka taa tɔ tɔ taa.

²⁰ Wei í tɔɔ pə təna isəntɔ pə wɛna tampana tɔ í tɔma si: Kɔpam maa kɔɔ nəŋɔɔ. ɛɛ, pə la mpv. Tacaa Yesu, kɔɔ mpv.

²¹ Tacaa Yesu í hólí má tənaya pɛɛɛɛ.

